Inv 8
W 142

R.1
R/5.

Do. Franciſci Cardinalis ZABARELLAE.

CELEBERRIMI IV RISCONSVLTI DO. FRANCISCI CARDINALIS ZABARELLAE COMMENTARIA

in Clementinarum volumen, ad multorū exemplarium fidem iam recens innumeris penè mendis repurgata, cum annotationibus & additionibus Do. Philippi Franchi de Peruſio, & Do. Nicolai Superantij I. V. doctorum, recentioribuſq; aliis ac neceſſariis in plærisque (vbi omiſſæ fuerant) locis apoſtillis, adiunctis inſuper per magiſtrum Ioannem de gradibus ſummariis aptè ſuis locis ſituatis, & repertorio per ipſum compilato.

1543

¶ Incipit Tabula alphabetica Rubricarum

huius voluminis Clementinarum.

¶ De litera A.

¶ Appellationibus. fo.76.

¶ De litera B.

¶ Baptismo z eius effectu. fo.133.

¶ De litera C.

¶ Causa possessionis z proprietatis. fo.55.
Celebratione missarum z aliis diuinis officijs. fo.131.
Censibus,exactionibus,z procurationibus. fo.128.
Concessione prebende z ecclesie non vacantis. fo.90.
Consanguinitate z affinitate. fo.137.

¶ De litera D.

¶ Decimis. fo.110.
Dolo z contumacia. fo.57.

¶ De litera E.

¶ Electione z electi potestate. fo.11.
Etate z qualitate z ordine preficiendorum. fo.32.
Exceptionibus. fo.70.
Excessibus prelatorum. fo.154.

¶ De litera F.

¶ Foro competenti. fo.52.

¶ De litera H.

¶ Hereticis. fo.142.
Homicidio voluntario z casuali. fo.149.

¶ De litera I.

¶ Immunitate ecclesiarum. fo.137.
In integrum restitutione. fo.47.
Iudeis z Sarracenis. fo.142.
Iudicijs. fo.49.
Iurepatronatus. fo.126.
Iureiurando. fo.67.

¶ De litera M.

¶ Magistris. fo.139.

¶ De litera O.

¶ Officio vicarij. fo.35.
Officio z potestate iudicis delegati. fo.37.
Officio iudicis ordinarij. fo.39.

¶ De litera P.

¶ Penis. fo.161.
Penitentijs z remissionibus. fo.166.
Prebendis z dignitatibus. fo.84.
Priuilegijs z excessibus priuilegiatorum. fo.157.
Probationibus. fo.65.
Procuratoribus. fo.41.

¶ De litera R.

¶ Rebus ecclesie non alienandis. fo.94.
Regularibus z transeuntibus ad religionem. fo.112.
Religiosis domibus. fo.121.
Reliquijs z veneratione sanctorum. fo.134.
Renunciatione. fo.27.
Rerum permutatione. fo.98.
Rescriptis. fo.4.

¶ De litera S.

¶ Sententia z re iudicata. fo.71.
Sententia excommunicationis,suspensionis, z interdicti. fo.168.
Sepulturis. fo.100.
Sequestratione possessionum z fructuum. fo.62.
Statu monachorum. fo.115.
Summa trinitate z fide catholica. fo.3.
Supplenda negligentia prelatorum. fo.28.

¶ De litera T.

¶ Testamentis z vltimis voluntatibus. fo.99.
Testibus. fo.65.

¶ De litera V.

¶ Verborum significatione. fo.171.
Vita z honestate clericorum. fo.81.
Vt lite pendente nihil innouetur. fo.60.
Vsuris. fo.151.

¶ Finis tabule rubricarum.

¶ Francis. Zabarelle J. U. doctoris consummatissimi ⁊ sacrosancte Romane ecclesie cardinalis dignissimi singularis ⁊ prope diuina super Clementinis lectura, vna cum apostillis eximij J. U. doctoris do. Philippi Franchi de Perusio, necnon cum multis apostillis nouiter editis per excellentissimum iuris vtriusq; doctorem do. Nicolaum Superantium, Deo auspice feliciter incipit.

1 ☞ Nouum nihil inueniri potest.
2 Natura licet ex nihilo nihil producere possit: tamen pater nature omnem creaturam ex nihilo procreauit.
3 Volumen Clemētinarū est volumen nouissimū iuris canonici.

1 **Quū† nihil esse vna** est omniū fere sentētia: q̄ vt in eternis vera est, ita in his q̄ corrūpunt prorsus non vera. Sic autē sine distinctione asserētes illud forte mouit, in quo qui de natura locuti sunt oēs conuenere de nihilo nihil fieri. quodcūq; igit̄ fit, aliud antecessit. ⁊ hoc ingenitū dicunt philosophi fere oēs. Ita videt̄ eorū q̄ fiūt nihil esse nouū: quū id ex quo progressum
2 est nunq̄ nō fuerit: ob idq; in sua causa semp extiterit. ¶ †At
a etsi ex nihilo[a] aliquid educere natura nō possit: nature tū patrē oēm ex nihilo cōdidisse creaturā ⁊ catholica fides astruit, ⁊ hoc eū potuisse sacri conuincūt authores: volētibus etiā fateri q̄ ex preexistēti eterno materiali principio prodeāt cūcta q̄ generantur. nō cōtinuo necesse est vt nihil asserāt esse nouū, quū facie rerū trāsmutata nouiter fiāt quecūq; sub alia forma producūtur: itaq; quū in his q̄ generātur ⁊ corrūpuntur nulla cōsistētia sit: aut si qua vlla videt̄, breui maneat: hinc mutatiōes crebre: hinc ⁊ nouitates pene infinite. Que res in humanis quibusq; rebus declarat̄: per maxime q̄ earū tanta varietas, tāta cōmotio, fluxibilitas, incōstantia est vt ⁊ in cultu superū aliud hi, aliud illi: imo ⁊ idem populus alio tēpore sic, aliter alio decernat. Ex quo facile colligit̄ quid sit de reliquis hominū moribus sentiendū in quibus nō modo apud alios, sed ⁊ eosdē ea est mobilitas vt in
b horas omnia noua videātur[b]. De hominū aūt varijs opinionibus quid attinet dicere? nonne in seipso quisq; sentit opinionū mutabilitatē? nil mobilius: nil infirmius. Vnde legū scita non apud oēs eadē, quin nec eiusdē loci per omne tps eadē. Interest equidē legumlatoris nouis legibus promulgādis ⁊ vetustis abrogādis aut ex parte mutādis ea sancire q̄ moribus vtentiū nō improbētur. Sic Romani pōtifices cum in cōcilijs, tum seorsum multa sanxere: q̄ decreta seu canones appellamus. His deinde in varia collectis volumina ventū est vt noua proderit canonica seu decretorū sapiētia. quondā eīm nō canonica dicebatur, nec per se vna, sed pars ciuilis sapiētie fuit: nec per pontifices, sed per imperatores promulgabat̄: nec vt nūc in eternā felicitatē principaliter dirigebat, sed in terrestris regiminis tranquillitatē ita q̄ prius humana fuerat modo diuinam ꝛ asserere.
3 ¶ †Inter huius aūt noue canonice sapiētie volumina Clemētinarū hoc nouissimū est: non tam sua gratū nouitate q̄ ex multarū ingentiū contētionū q̄ inter peritos vigebāt sedationibus perutile. Ceterū in huius expositiōe voluminis plurimi studere: quorum nomina cōtinue referemus. Eorū aūt scripta vndecūq; nactus, ego Frāc. de Zabarellis ipsorū dicta colligere, ordinare, declarare, atq; in quibus dissiderēt ad concordiā si fieri potuit adducere aut cū id nō potui, quid ipse cēseam addicere: nō nihil etiā qđ ex inuētione se obtulit annectere summo studio incredibiliq; diligētia molitus sum ad laudē omniū conditoris ad ecclesie catholice gloriam: ⁊ quorūcūq; in canonibus, precipue in hac felici natali vrbe Patauij studētium adiumētum.

1 ☞ Doctores q̄ scripserūt sup volumē clemētinarū enumerāt.

1 **Capiunt** †nōnulli vt in librorū auspicijs enumerant̄ hi qui sup ea re cōscripse
c rūt. ⁊ his, vt hec obsequamur[c], sciēdū q̄ inter cōmētatores huius voluminis omniū primus ⁊ omnibus ceteris non tū ordine sed ⁊ emolumēto preferēdus fuit Jo. andree: qui canonicā sapiētiā suis cōmētis adeo locupletauit vt a cētū annis simul oēs reliqui cōmētatores nō eque: cui etiā principatus omniū cōsensu in eo datus est: vt eius cōmētū textui sit appositū. Scripsit ⁊ Pau. de Leazaris: ⁊ hic si cōmentū Joā. andree vidit, vt presumi pōt cū fuerit eius auditor: mirandū videt̄ cur sepe ipse eodē cōtextu aliter scripserit. Scripsit ⁊ Buinel. de monte lauduno: quē in multis imitatus est Henzelinus: qui postea scripsit: ⁊ hi ambo vltramontani. Scripsit etiā Stepha. prouincialis, cuius dicta vidit Joā. and. post perfectū suū cōmentū: ⁊ hinc forte motus nōnullas apostillas adiecit super hoc toto volumine. Matheus quoq; Romanus hoc volumē cōmētatus est. Sed ⁊ Lapus abbas sancti Miniatis ad montē de Florētia quasdā fecit additiones. Bertrādus etiā dicitur scripsisse: sed eius pauca dicta reperiūtur. habētur ⁊ quedā reportationes facte partim sub Stepha. tro. partim sub Pet. de stago, regētibus in Montepessulano: ⁊ hic Stepha. an sit idē cū Stepha. prouinciali nō bene cōpertū habeo. extāt ⁊ reportationes breues sub Joan. de sancto Georgio de Bononia. Itē ⁊ reportationes quas audiēs Laurētiū de pynu Bononie regentē scripsi. subinde Jo. de lignano dñs meus multos ex premissis in vnū collegit: quos sepe nimium decurtauit. sed qđ magis improbat̄ a cōpluribus nō apto retulit ordine, ita vt a paucis eius lectura cōmendet̄: ⁊ huic diligētia defuit, nō probitas. fuit eīm omniū sui tēporis longe princeps. Scripsit deinde Jo. de fantuſijs de Bononia cuius per pauca dicta propria reperiunt̄. Postremo scripsit Pet. de anch. cōpater meus optimus ⁊ vir in vtroq; iure peritissimus ac ꝓbissimus. offerimus ⁊ nos in mediū labores nostros: qui quales sint nostra nō attinet iu-
d dicare[d]. Illud certe asserere possumus omni studio nos curasse vt opus hoc elegās esset, in quo etiā studui maxime in declarandis ⁊ notādis glossis ea precipue consyderatione, q̄ in arduis dubijs decidēdis summā afferūt vtilitatē: vt q̄ multa sunt maturitate librate ac plurimas inter preceptores iuris difficiles altercationes decidūt. In reliquis preterea scriptoribus emēdate referēdis multā curā ⁊ multū tpis apposui: q̄ frequēter reperiunt̄, maxime in allegationibus, inemēdati. Nouas aūt materias adducere non curauit, nisi vel quatenus ad eorū q̄ alij scripserūt declarationē, vel questionū ex facto emergētiū decisionē pertinerēt. ¶ De ordine vero procedēdi qualis sit, non expedit admonere: sese eīm indicat. ⁊ q̄q̄ hoc ordine pauci ex nostris cōmētatoribus preterq̄ in cōmētis singularibus aliquorū capitulorū vsi sint: cū alij non procedāt vt nos, notando, opponēdo, ac querēdo, sed tantū apostillādo literā, aut glossas: tū hic modus ideo placuit: q̄ reliquo longe clariori. per hūc enim res ostēdunt̄ magis q̄ referūtur: per aliū ecōuerso. Quotas insuper singulis notabilibus oppositionibus ⁊ questionibus apposui quo facilius de loco posset ad locū alij fieri remissio? Preterea cum per
b nostros expositores multa relicta sint indecisa: sepe nanq; varias solutiones ad cōtrarias, vel in questionibus aduersas opiniones referūt: nec quam veriorē putēt curāt exprimere. Cōtra ego nihil indecisum reliqui. q̄q̄ enim expertus sentiā q̄ periculosa, quāq; difficilis sit in iure determinatio ⁊ inter diuersa vel cōtraria certa electio: tū hoc subire periculū q̄ studētes in ambiguo vagari sinere malui: cogitās non carere nota: cū te professus sis aliquid expositurū, ⁊ cum ibi dubitatio sit aperueris: ad alia tanq̄ spōsionis oblitus proficiscare. porro in cōcordandis opinionibus ⁊ quantū fieri potuit saluādis q̄ improbādis accuratior fui: existimās non facile credēdū de his qui volumina expositionū cōficere nō expauerūt, q̄ ad aliquid asserēdū absq; ratione processerint. Ob hoc de his qui facile improbant aliorū opiniones, aut qui dū improbāt etiā verbis insultāt non video quid aliud censendū nisi q̄ videtur primi tenere moueri: scōi parū prudēter. hoc profecto fugere curaui: vt meū studiū non ad superiorū cederet euersionē, sed ad institutionē posterorū quib⁹ alia maiora parauimus cōmoda ex cōmētis sup decreta. volu-
c mine: que deo auspice mox reuidere curabimus, vt absq; mora possimus eorū emendatorū copiam desyderantibus exhibere.

1 ☞ Vniuersum, vel vniuersi in concreto, ⁊ vniuersitas in abstracto qualiter differunt. vide.
2 Episcopi quandoq; non appellantur fratres a papa.
3 Doctores qui desierunt legere, vel scholares qui desierunt studere an gaudeant priuilegijs vniuersitatis.
4 Doctor quid habere debet. vide.
5 Spurius si sit legitimatus per papam an possit effici doctor.

Iohannes. ¶ Diuide hoc proemiū prout diuidit gl. in ꝓ. diuidēdo. in suma dicit. salutat doctores ⁊ scholares quib⁹ scribit: dicit causam quare nouas cōstitutiones opus est ꝓmulgare, ⁊ quis has promulgauit: ⁊ mādat has recipi ⁊ eis vti in iudicijs ⁊ in scholis. Not. doc. pferēdos scholarib⁹ ex ordine.
1 pro hoc. xliij. dis. sit rector. ¶ †Sc̄do no. differētiā inter ꝓbū, vniuersum, ⁊ vniuersi in cōcreto. i. cōpositō seu in adiectiuo. ⁊ ver-
d bū vniuersitati in abstracto. i. nō cōpositō seu substātiuo: qđ dixi plenius in proe. Gregoria. ⁊ not. j. ti. j. cle. vnica. in ꝓm. in gl. per hoc. primo modo ponit̄ hic in prin. ibi, vniuersis. sc̄do modo in fi. ibi, vniuersitati. qđ declara vt dixi in proe. Grego. ¶ Tertio no. ex ver. cōmorātibus. id qđ no. gl. ⁊ extra gl. in proe. Gregoria. Et colligit Pau. quinq; necessaria scholaribus vt proficiāt: q̄ ponit Host. in. c. vnico de offi. primi. ¶ †Op. q̄ dicit, dilectis filijs. cū tū in aliquibus studijs sint aliqui ep̄i qui debēt vocari fratres. de cri. fal. q̄ graui. Sol. fm Henze. cū sint pauci de modico nō curat̄. de cōse. di. ij. re vera. de simo. ⁊ si questiones. ⁊

a ¶ Ex nihilo. author in hoc proemio ostēdit se nō mō canonū verū etiā philosophie ⁊ theologie sciētiam habuisse. ⁊ q̄ ex nihilo hominē Deus creauerit habeat̄ Gene. ij. ⁊ dicit spe. in princi. operis sui q̄ tūc Deus infudit homini legē naturalē. qđ colligit ex illis ꝓbis, Insufflauit spiritū vite. id est legē naturalem.

b ¶ Videant̄. Facit illd Salomonis: Nihil firmū sub sole. Et illud Oratij in poetica: At sylue folijs pronos mutātur in annos. Ita verborū vetus interit etas. Et alibi: Multa renascent̄ q̄ iam cecidere. Et Terētij in pe. andr. Nihil est qđ non dictum prius.

c ¶ Obsequamur. Sic Spe. sic Jo. and. sic ceteri famosi authores enumerāt: q̄ dū aliorū antiquorū vel cōtēporaneorū famā extēdūt suā augent. Hoc etiā Florētinus vulgaris poeta fecit: memoratis aliqbus poetis clarissimis dixit: ⁊ io fui sexto fra co tanto seno.

d ¶ Nostra non attinet iudicare. Laus eīm ⁊c. vt no. in rubr. C. de of. procō. ⁊ leg. ⁊ in. l. obseruare. ff. eo. ⁊. l. ij. C. ō his q̄ ve. eta. impe. ⁊ per istū in clem. j. in princ. q. ij. j. de reli. ⁊ ve. san.

dic vt dicit glo. z ego ibi plenius dixi in ꝓoe. Bzegoꝛ. in fi. Sed quia hec solu. destruiť per id qđ ibi dixi: qꝛ tenui semper de modico curandū: nisi contrariū sit in iure expꝛessum. ideo dic aliter ꝙ papa ponderauit multitudinē cui scribebať: in qua ꝓo maioꝛi parte sunt non epi, z sunt plures laici. z cum inspiciť multitudo sepe accipiť vocabulū qđ non cōuenit omnibus. sic qñ papa loquiť de cardinalibus simul, dicit omnes fratres: qñ separatim epos cardinales dixit fratres, non epos filios: vt est glos. no. de of. dele. c. j. lib. vj. in ver. fratribus. z cōsyderauit itaqz papa hic ꝙ qñ epi sunt in studio sunt tanꝙ discipuli[a]. Insup. c. ꝙ graui. loquiť qñ specifice scribiť epo: secus qñ sub vocabulis generalibus scribiť epo permiste cū alijs qui constituūt vniuersitatem: sicut hic. Si enim essent vt singuli: tūc specifice exꝓꝛimitur eps: vt qꝛ dicit: tali fratri nostro epo. z dilectis filijs talibus ꝛc.

a

§ ¶ Sūt tanꝙ discipuli. hoc facit ad dissolutionez qōnis qua queritur an eps schoꝛaris debeat ꝓcedere rectoꝛē vniuersitatis. & quo ꝓ Bañ. in. c. audi tis, co. ij, in ꝓin, z ibi in apost. no, de elec. Fel. in rubꝛi. de ma. z obe. col. ij. ꝟ, miles imperialis. z ꝙ Bemñ. in pe. vj. nu. xiij, z ibi in apo. meis in ꝟ. ꝙ schoꝛlares sint epi.

3 ¶ †Quero in eo ꝙ dicit doctoꝛibus z scholaribus, quid de doctoꝛib[9] qui desierūt legere, z de scholaribus q desierūt intrare. dicit ¶ aud. ꝙ nihilominus gaudēt ꝓiuilegio si ex causa iusta: vt ꝓpter egritudinē, vel senectutē: quia nō est addēda afflictio afflicto. vij. q. j. cū percussio. de coꝛpo. viti. per totū. Itē quia dicit, cōmoꝛantibus. dñs meus Jo. de lig. de scholaribus dicit ꝙ non gaudēt ꝓiuilegio si desinūt a scholis: imo etiā si intrant z non aduertūt: vt qꝛ faciūt castra in mari: vt dicit glo. in. l. vnica. C. de stud. libe. vrbis ℞o. similiter. nō gaudēt ꝓiuilegio scholariū si minus honeste viuunt. ꝓo hoc. C. de cur. l. per id tempus. lib. xij, q. dicta ꝓcedunt quo ad alia ꝓiuilegia scholariū. nam ꝓiuilegiū mereť amittere ꝛc. de deci. suggestū. z in regula, ꝓiuilegiū. lib. vj. Sed quo ad hāc salutationē oēs fuerūt gauisi de quibus verbū cōmoꝛantibus, verificať. ꝓpterea dic aliter ad dictū ¶ aud. ꝙ aut desierūt legere vel intrare animo nō redeūdi: z tunc desinūt vocari doctoꝛes z scholares. vbi singulariter pōdera ꝙ doctoꝛ ꝓꝛie est qui actu docet. nō eñ fuit intētionis salutādi doctoꝛes nō legētes: z sic non gaudebūt ꝓiuilegio. nō eñ amplius dici possunt pars vniuersitatis studij. aut desierūt legere vel intrare animo redeūdi: z tūc etiā si sine causa, gaudēt salutatione dūmodo cōmoꝛent in studio: ꝓbat verbū, cōmoꝛantibus. ¶ †Sc̄o quero quid requiriť in doctoꝛe. Bertran. plura enumerat. nam requiriť ꝙ non sit negotiatoꝛ. C. de negone militēt. in rubꝛo z nigro. doctoꝛes eñ dicunť militare. l. aduocati. C. de aduo. diuer. iud. requiriť ꝙ nō sit spurius. non eñ spurij ꝓmouenť ad dignitatē nisi in defectū aliozū. l. generaliter. §. spurios. ff. de decur. z mu. z ho. l. honoꝛ. Itē requiriť certa etas de quo plurimū disputat Bertrā. nā quidā dicūt ꝙ requiriť etas. l. annoꝛū: qꝛ illud est tēpus quo peruenire debeat ad honoꝛes. l. ad rēpub. ff. de mu. z ho. Alij dicūt de alijs tꝓibus z de pluribus tꝓibus dicūt in. c. cum vicesimum. de of. deleg. quo ad hoc. ꝛcludē ꝙ nulla etas est determinata, Jdeo dū habeat alia requisita pōt semp fieri doctoꝛ. non eñ refert an quis sit senex ꝓ etatē, an fm moꝛes. j. ethi. nam z aliqui ꝓpter nimiū studiū ꝓueniūt tēpus. de resti. in integ. ex literis. ¶ †Tertio quero qꝛ dixi. §. q. ꝓꝛi. ꝙ spurius[b] nō pōt esse doctoꝛ. quid si sit legitimatus per papā. dicit Bertrā. ꝙ poterit fieri doctoꝛ etiā si in hoc non sit specifice cū eo dispēsatū licet nō admittať ad honoꝛes vel dignitates ecclesiasticas nisi cū eo fuerit per papā dispēsatū. de fi. ꝓesby. c. j. z. ij. lib. vj. sed ad dignitates alias z honoꝛes ꝓ quas nulli fit ꝓeiudiciū admittiť: vt no. Jnn. qui fi. sint leg. per venerabilē. qđ tenet Arch. de fi. ꝓesby. c. j. lib. vj. z no. in. d. c. per venerabilē. in glo. ij. licet hoc non firmet. sed tñ cōmuniter tenetur: quia sufficit qđ in alijs dignitatibus nō inueniť tanta restrictio quanta in ecclesiasticis. Ceteras questiones circa salutationes de quibus hic aliqui ꝓsequuntur, scripsi in ꝓoe. Bzegoꝛij.

b

¶ Quis spurius. An spurius possit esse doctoꝛ. ad de Joā. de ana. in. c. ꝙto. de magis. col. ij. ver. iij. potest. z plene ꝓ docto. in clem. ij. de magist.

4

c

¶ Quilibet ꝓesumať bon[9]. ad de gl. in ꝟ. si. quis eñ. ver. ix. xl. dist. et gloss. in. c. j. de scrutinio. z. l. nō pēs. ff. de rē mili. z per regu. semel malus. de regu. iur. in. vj.

§

b

d

¶ Mā z scriptura. An scriptura videať esse de substātia gr̄e, vide bal. i. l. humanū. C. de lega. et no. ꝓ Ab. in. c. j. in. vj. col. de postu. ꝓla. z ꝓ Archi. in. c. in ꝓmis. ij. q. j. Tu dic bene ꝓiter scripturam nō esse de substātia gr̄e sed bene de substātia probatiōis illi[9]. not. Panoꝛ. in. c. qualiter. nu. j. z ibi in apost. in ꝟ. si. gr̄e, de elec. Jaco. rebuf. in. l. ꝓhibitū. nu. j. z ibi in apostil. meis. C. de iure fisci. lib. x. z an possit ꝓ testes ꝓbari. vide ꝓ eūdē in. l. quinqz. nu. j. z ibi etiā in apo. meis. C. de apo. pu. e. lib. x.

1 2 1

2

c

1 2 3 4 5 1 2

d

1 2 3

e

1 2

f

1 2 3

g

1 2

h

1 2

i

1 2

k

1 2

l

1 2

m

1 2

n

1 2

o

1 2

p

1 2

q

1 2

r

1 2

s

1 2

t

1 2

u

1 2

x

1 2

y

1 2

z

1 2

aa

1 2

bb

1 2

cc

1 2

dd

1 2

ee

1 2

ff

1 2

gg

1 2

hh

1 2

ii

1 2

kk

1 2

ll

1 2

mm

1 2

nn

1 2

oo

1 2

pp

1 2

qq

1 2

rr

1 2

ss

1 2

tt

1 2

uu

1 2

xx

1 2

yy

1 2

zz

1 2

aaa

1 2

bbb

1 2

ccc

1 2

ddd

1 2

eee

1 2

fff

1 2

ggg

1 2

hhh

1 2

iii

1 2

kkk

1 2

lll

1 2

mmm

1 2

nnn

1 2

ooo

1 2

ppp

1 2

qqq

1 2

rrr

1 2

sss

1 2

ttt

1 2

uuu

1 2

xxx

1 2

yyy

1 2

zzz

1 2

aaaa

1 2

bbbb

1 2

cccc

1 2

dddd

1 2

eeee

1 2

ffff

1 2

gggg

1 2

hhhh

1 2

iiii

1 2

kkkk

1 2

llll

1 2

mmmm

1 2

nnnn

1 2

oooo

1 2

pppp

1 2

qqqq

1 2

rrrr

1 2

ssss

1 2

tttt

1 2

uuuu

1 2

xxxx

1 2

yyyy

1 2

zzzz

1 2

querīt de receptione legis, vidēdū est an sit talis abusio q̄ induc̄at cōsuetudinē q̄ quo inducat plene dixi in.c.fi.de cōsue.ꝛ not. in.c.cū olim.de cle.2iu.ꝛ dic nō receptionē legis tūc excusare nō recipientes q̄n p 2suetudinē ꝓiā est nō recepta quā cōsuetudinē gn̄alē princeps scit ꝛ tolerat. Ita loquit̄.c.in istis ꝛ seq. als non vsus seu nō receptio indistincte nihil operāt̄.p qđ inferē qđ iuris de monialib⁹ q̄ nō receperūt 2stones de clausuris. de qua.in.c. j.de sta.re.lib.vj.p predicta declarat̄ qđ dixi in.c.j.de treu. ꝛ pa.

3 ¶ †Tertio q̄ro gn̄al'r q̄n liget 2stitutio[a]. Sol. aut 2stitutio est
a inferioris a principe: ꝛ dic vt dixi de 2sti.c.ij. aut principis: ꝛ de hoc etiā ibi dixi. sz vltra illa ex dictis h̄ p gl.ma.ꝛ p ¶Bau. pleni⁹ dic q̄ aut est iuris vete. declaratoria: ꝛ statim hz effectū. de vsur. cū tu. vbi gl. de 2sti.c.fi. vbi dixi. Aut iuris noui ꝓmulgatoria: ꝛ hoc siue quo ad principalē dispōnē siue quo ad penā quā de nouo inducit: ꝛ tūc est regula q̄ a die publicatiōis post duos mēses. de postu.c.j. nisi aliud tps in ea adiūceret. de p̄bē. cū singula.

4 lib.vj. ¶ †Quarto q̄ro q̄ publicatio attendit̄. pone in casu nr̄o. Iste 2stones fuerūt publicate p Jo. papā: deinde fuerūt misse p studia ꝛ publicate in illis. dicit ¶Bau. q̄ attēdit̄ publicatio facta in curia. qđ ēt tz gl. in data. li.vj. ꝛ est vera p rōnē quā ponit. ꝛ si dicas q̄ poterit esse locus ad quē infra duos mēses de curia nō poterūt puenire. ¶Rn. vtinā esset ita ad multiplicationē fidei: sz p nostrā secordiā nō est: sz si esset dicerē excusari eos ad quos non pueniss̄et cū admittat̄ ꝓbatio ignorātie si est dilucidata: vt

5 dicit Jnn. de 2sti.c.ij. ¶ †Quinto q̄ro de alia dispōne vt māda
b tovel priuilegio[b] q̄n liget. dic q̄ aut est fauorabile, aut nō. primo casu dicūt aliq̄ q̄ ꝓdest statim etiā quo ad ignorantē. vt si mihi existenti hic ¶Padue papa in curia dedit aliqđ priuilegiū statim mihi ꝓdest. vt tz Jnn. ꝛ ¶Host. ꝛ Arch. de 2cess. p̄bē. c.j. li.vj. in. ſ. ex pte. ꝛ ¶Bau. hic. Ego ℣o dico q̄ in. ſ. ex pte. est tex. q̄ tñ a die notitie cū dicit ꝓdesse mox cū puenerit ad illos qb⁹ cōcedit̄. ꝛ p hoc rō: qr dispositio fauorabilis hz cōditionē tacitā si placuerit ei in quē 2ferē. ff. de le. ij. l. cū pr̄. ſ. surdo. p hoc reg. q̄ ob gratiā. ꝛ qđ ibi no. li.vj. de quo dic plenius vt dixi in salutatiōe in proe. Brego. ꝛ potes saluare si vis dictū illoꝝ vt dicamus qđ ꝓdest ignorāti: sed nō efficaciter anteq̄ sciat. sz in vno casu puto q̄ in nullo ꝓdest q̄n cōcernit animā vt est effectus salutatiōis: vt dixi in proe. Brego. si aūt est dispositio nō fauorabilis, tūc ligat demū postq̄ is est certiorat⁹ vel p eū stetit. lxxxij. di. ꝓposuisti. de ap. sup eo. Et p hoc decidit q̄stio de reuocatione ꝓcuratoris q̄ anteq̄ perueniat notitia ad ꝓcuratorē nō operet̄ effectū. qđ plene dic vt dixi de rescri. ex parte decani. ¶ Sexto quero de mā-
dato iudicis an excusent̄ ignorātes ipsum. ¶Bau. prosequit̄, sed decide per.c.fi.cū ibi not. qui ma.ac.pos. ¶ Septimo quero de forēsibus transeūtibus p locū an ligētur statutis vel alīs preceptis loci. Sol. hoc est querere an ꝛ q̄n rōne delicti quis sortiatur forū ꝛ liget̄ statuto. de quo in.c.ij. de cōsti. li.vj. vbi plene scripsi in repetitione. ꝛ de hoc in Spec. de cōsti. ver. ꝛ no. vsq̄ in fi.

1 ☞ Notarius si omisit ponere in instrumento locū vel datam: an ad petitionem partium possit apponere.

Ver. Data. ¶Hec litera ibi, Auinioni. inducit ad questionē q̄ in instrumētis dz poni locus in quo cōfecta fuerūt. pro hoc. C. de cōtrahē. ꝛ cō. sti. l. optimā. ij. q. vlt. libellorū. de ꝓba. q̄n. de re iud. abbate. lib. vj. de

1 quo in Spec. de instru. edi. ſ. restat. ℣. qd si locus. †Ex his dicit̄ questio q̄ fuit de facto. ꝓductū fuit in iudicio instrumētū in quo
c nō erat cōsul. i. tēpus, nec locus[c] opponebat̄ qđ nō valebat. petebat̄ a notario vt apponeret̄. nunquid pōt: q̄ sic, inducit̄. ff. de ℣. ob. l.j. de sacra. nō ite. c.j. qr pōt suppleri obmissum. nā in talibus credit̄ notario de his q̄ gessit. C. de fal. l. si quis decurio. de p̄scri. ad audiētiā. Jn cōtrariū: qr functus est officio maxime ex quo copia est data parti ad hoc. ff. de re iudi. l. iudex. de of. dele. in literis. nec dz credi soli tabellioni. in auf. de here. ꝛ fal. ſ. si vero. col. j. qr licet ab initio posset fieri sine suspicione, postea nō. in auf. de equa. dot. ſ. ne cōtingat. col. vij. Spe. de instru. edi. ſ. postremo. ℣. sed nunquid. dicit plurimos sapientes in hoc cōuenisse q̄ nisi notarius doceat de erroꝛe, non admittet̄. sed si docebit: sic. pro hoc qđ no. de fide instru. inter dilectos. quod signa.

¶De summa trinitate ꝛ fide catholica. Rubrica.

¶Non continuatur rationem de hac rubrica ꝛ de alīs huius volumnis dic vt in glo. super rubrica.

1 ☞ Ecclesia dicitur mater nostra.
2 Preter, hec dictio an stet inclusiue vel exclusiue.
Adde ad idem numero. 3.
4 Papa an sit dominus rerum ecclesiarum.
5 Fundamentum fidei catholice quod ꝛ quale sit.
6 Hereticus an sit omnis qui non credit firmiter.
7 Redemptor noster an assumpsit partes vnitas nostre nature adeo q̄ verus homo statim sit factus.
8 Corpus Christi an fuerit passibile omni passibilitate.
9 Filius dei quare potius elegit incarnari de Maria virgine potius q̄ de alia.
10 Ypostasis quid significet.
11 Persona quid est.
12 Damnandi an sint plures q̄ saluandi.
13 Cultus diuinus an debeatur cruci Christi.
14 Xp̄s quare potius elegit supplicīū crucis q̄ alīū modū moriēdi.
15 Crux Christi de quo ligno fuit.
16 Similitudo facta de Eua formata de costa Adam dormiētis, ꝛ de ecclesia formata de corpore Christi mortui an sit propria.

a ¶Q̄n liget cōsti tutio. Adde istū in cle. j. q. xvij. j. de elect. ꝛ dīno p Ale. in. l. oēs populi. qō. viij. ff. de iusti. ꝛ iur. ¶Bau. de ca. cōsi. cxlv. ꝛ Semi. in. c. j. nu. xvj. ꝛ ibi in apomeis, in versic. malia. de cōsti.

b ¶Vel priuilegio. ¶Priuilegiū cōcessum absenti ꝛ ignoranti q̄n incipiat ei ꝓdesse. vide per Bal. no. in. l. falsus. C. de fur. ꝛ ¶Bet. de anch. 2si. cccxcj. inci. pretermitto. ꝛ p Bar. in. l. qui admi. in. vj. col. ꝛ per eundē in. l. fi. ff. de cōsti. prin.

c ¶Hec locus. an instrumētum sit minus validū nō appposito loco in eo: adde Ange. 2si. ccxxviij. ꝛ eū dē in. l. optimā. C. de cōtra. ꝛ cō. stip. p Ab. in. c. j. i. v. col. de postu. prela. tu cōclude ꝛ tene cū isto dicendo nō esse de substātia sed de solēnitate instrumenti apponere in eo locū: vt plene p Alexā. in. l. de pupillo. ſ. qui nūciat. ff. de no. ope. nū. q si omittat̄ pōt p notariū addi. cōstito de erroꝛe: vt not. Spe. in tit. de instru. edi. ſ. instrumentū. (pro qua iste allegauit. ſ. restat.) ℣. quid si locus. ꝛ ibi Joā. andr. in addi. ad eum. Bar. in. l. lecta. ff. si cert. pet. aduerte tñ quia Bal. in. l. cōparitiones. C. de fide instru. ꝛ Ale. vbi s. dicūt non esse necesse apponere locū in instrumēto q̄ vno tantum loco fieri cō sueuit. vt in thesauraria.

¶ Fidei catholice. ¶Summa vt in glo. j. ꝛ diuide vt in ea. lz ¶Bau. aliter diuidat: sed diuisio gl. placet. ¶Ho. de dictione p̄ter, q̄ hic stat exclu-
1 siue. de qua. j. in. j. 2tio. ¶ †Sc̄do no, q̄ ecclesia dicit̄ mater nostra. si rōne principū institutiōis. de hoc. j. in. ij. 2tio. ¶Tertio no. q̄ confessio fidei dz esse firma. in ℣. firmiter. ꝛ aperta: in ver. aperte. Ad primū eo. tit. firmiter. Ad sc̄m est illd ad Ro. x. Corde credit̄ ad iustitiā: oꝛe aūt fit cōfessio ad salutē. ad hoc. xj. q. iij. nolite. ꝛ sic dicit ¶Bau. actus fidei duplex est: interior, q̄ fit corde: exterior, q̄ fit oꝛe. per qđ inferē q̄m Steph. nō excusari eos q Christū negāt oꝛe, lz nō corde. xj. q. iij. non solū. de pe. di. j. petrus. ꝛ qđ ibi no. nam non euitāt hereſim.

2 ¶ †Op. in eo qđ dixi in. j. notab. de dictione p̄ter, q̄ stat exclusiue, q̄ potius inclusiue. de vit. ꝛ ho. cler. cū ab omni. de re. ec. nō alie. si qs. de p̄sum. lr̄as. de immu. ec. decet. lib. vj. xxiij. q. iij. trāsferunt. xxxv. q. iij. porro. xiij. q. ij. ebron. ff. de pig. act. l. j. in fi. ff. de annu. le. l. seio. ſ. vxori. de iurepa. l. diui. Sol. aliq̄n includit vt in cōtrarijs: aliq̄n excludit vt probat̄. xvj. q. j. adūcimus. ꝛ q. vj. pie mētis. xxxij. q. v. non mechaberis. xxij. q. v. de occidēdis. de deci. tua nobis. de reli. do. cū dilectus. ff. de pe. le. nam qđ. in fi. de vul. ꝛ pu. cū filio. ſ. fi. de mil. test. l. querebat̄. ad treb. l. lucius. ſ. filiū. ad hoc de p̄scri. ex trāsmissa. pro ꝛ cōtra pōt induci. de elect. dudū. ij. ꝛ qđ ibi no. Jnn. de quo etiā in. c. testimoniū. de testi. Sol. aliq̄n dictio p̄ter, adūcit̄ qđ est de genere precedētiū: ꝛ qđ de sui natura sub precedētibus includit̄: ꝛ tūc excludit. Exēplū: lego tibi libros meos p̄ter decretalē. sic loquunt̄ iura dicētia q̄ exclu
c dit. q̄nq̄ adūcit̄ alicui qđ est alterius generis q̄ sint precedētia: ꝛ tūc excludit ꝛ stat pro vltra. Exēplū: lego tibi totū vinū preter decretalē. intelligit̄ id esse vltra vt habeas etiā decretalē. sic loquūtur iura cōtraria. ¶Per hoc respondet̄ etiā ad aliqua alia iura q̄ adducit Jnn. in. d. c. dudū. vbi tñ ponit vnā theoricā dicēs q̄ etiā eo casu quo de sui natura includit si sumus in odiosis excludit. ponit exēplū in dispēsatione: dispēsat papa cū aliquo vt preter beneficia q̄ hz possit habere vnū aliud. per hoc nō intelligit̄ dispēsatū sup his q̄ hz. ita dicit obtētū. sed ¶Bau. hic dicit q̄ ibi preter, adūcit̄ ad aliquid qđ est de genere precedētiū. ſ. ad beneficiū. non mirū si excludit vt in doctrina tradita. ꝛ huius doctrine est rō: qr exceptio dz esse de regula: vt no. p ℣y. in rub. de reg. iur. lib. vj. Jdeo cū preter, adūcit̄ ei qđ nō est de genere premissoꝝ: nō pōt stare exclusiue seu exceptiue. de hac materia in d. l. j. in fi. de pig. act. ad quā dicit ¶Bau. q̄ ibi dictio p̄ter, includit: qr adūcit̄ ad stellionatū qđ crimen nō venit principaliter: ꝛ semp sub pig. act. ꝛ sic illa lex conuenit sub doctrina predicta: ꝛ de materia in. l. actione. C. de transac. vbi p gl. Cy. ꝛ Bal. ꝛ in. l. nullum. ff. de diuoꝛ. ꝛ in. d. l. seia. ſ. vxori. vbi per Bar. ꝛ facit qđ
3 dicit̄ de dictiōe, nisi. in regula, pctm̄. li.vj. p ℣y. ¶ †Sc̄do opp. in eo qđ dixi in. ij. no. q̄ eccl'ia est mr̄ nr̄a, q̄ nō sit mater nr̄a sed potiꝰ filia: sicut em̄ filiꝰ nō alienat sine authoꝛitate pr̄is: ita nec eccl'ia sine authoꝛitate p̄lati. lxviij. dist. quoꝝ vices. vbi no. Sol. pōt dici mr̄ vt hic rōne p̄ncipij institutiōis ꝛ p̄lationis. xxj. dist. q̄uis. nā ꝛ vberibꝰ suis nos nutrit. ij. q. vj. ad romanā. ꝛ in ea renascimur p baptismū ꝛ sacr̄m. xij. q. ij. qui abstulerit. xvj. q. j. vos aūt. de cōse. di. iiij. mr̄. xxxij. q. iiij. recurrat. de magistris. c. j. Jtē caput ꝛ cardo. xxij. di. sacrosctā. xij. di. nō decet. i auf. de ec. ti. in prin. col. ix. Jtē aliq̄n oꝛ dña. lxxviij. di. oportebat. oꝛ autē filia impropꝛie aliq̄ respectu, vt in 2tio fm ¶Bau. cuiꝰ h̄ sunt: vel dic melius q̄ eccl'ia vniuersalis oꝛ mr̄ rōnibꝰ p̄dictis: nec 2tiū vꝛget qđ ꝓbat de eccl'ia particulari. Ex eo aūt q̄, vt nūc dixi, eccl'ia oꝛ
4 dña, infert ¶Bau. q̄ †papa sit dns rerū oīm eccl'iarū: inducit sil'e de impatoꝛe q est dns mūdi ꝛ rerū eius. C. de q̄dri. prescrip. l. bn̄ a zenone. qđ itelligit ¶Host. ēt quo ad ꝓprietatē: vt no. in sum. de p̄scrip. ſ. q̄ exigāt. ℣. si. sz ꝛ lz. sz alij dicūt q̄ solū q̄ ad iurisdictionē ꝛ ad ꝓtectionē. xij. q. ij. qcūq̄ militū. xxiij. q. v. dicat. ꝛ q. viij. 2uenioꝝ. viij. di. quo iure. Jmo. ꝛ etiā de papa dicit beat⁹ Bernardus. li. iiij. ad Eugeniū in fi. q̄ nō est dns, sed ꝓtector. qđ no. Archi. e. ti. c. vnico. li.vj. p quo est. vij. q. j. mutatiōes. p qđ infert beatus Tho. q̄ nō minus. peccat papa cōmittendo simoniam q̄ alij. de quo vlt. dixi in. c. de simo. de alio dic q̄ vera est quo ad imperatoꝛē opi. que tenet eū non esse dnm rerū secularū quā te-

net glo. z doc. cõiter in proe. ff. in prin. z multe rõnes fiũt q̃ cõcludũt. qs̃ dic vt ibi p Bar. z Jac. de are. de papa vero dic ꝙ quatenus hz tpalia idẽ est sicut de imperatore: qr rerũ singulariũ in terris eccl'ie dñs est tm̃ quo ad ptectionẽ eisdẽ rõnib⁹ sicut z imperator in suis. nã z ab impatore primo habuit. s. a Cõstãtino. de cui⁹ donatiõe dixi de ẓsti. trãslato. z. j. de iureiu. cle. romani. ℣. porro. q. ij. sed quo a iura eccl'iastica dic ꝙ hz plenã dispositionẽ omniũ bñficioꝝ z rerũ singulariũ. de p̃bẽ. c. ij. in prin. li. vj. Et rõnẽ diuersitatis inter iura ecclesiastica seu iurisdictionẽ z iura seu iurisdictionẽ tpalia plene dixi in repeti. c. q̃ in ecclesiarũ. de cõsti. ¶ Tertio op. in gl. in ℣. eternaliter. de opi. Arrũ z p eius rõnẽ. z solue vt in ea. ¶ Quarto op. ꝙ Dei fili⁹ nõ assumpserit humanitatẽ sed tota trinitas: qr opera trinitatis ad extra sunt inseparabilia. xxvij. q. j. sicut em̃. Solu. incarnatio passiua attribuit filio. xxiij. di. q eps. de cõse. di. iij. c. fi. sz actiua toti trinitati vt in Ẓrio. ¶ Quinto op. ꝙ passio Christi nõ fuit ad salutẽ oim, sz tm̃ p̃destinatorũ. de ẓse. di. ij. semel. Scdo solue vt in glo. in ℣. omniũ. ꝙ fuit ad salutẽ omniũ ad sufficiẽtiã: qr etiã minima gutta sanguinis fluẽs a Christo sufficiebat ad salutẽ omniũ. p̃bat hoc. xvi. q. vij. z hec diximus. sed quo ad efficaciã pcedit Ẓriũ: vt in gl. sz Origenes tenuit ꝙ p eãdẽ oẽs saluabimur ꝓpter nimiã misericordiã redẽptoris qs̃ est hereticũ. de quo in. d. c. ¶ †Quero qr in prin. dicit in fundamẽto, qs̃ est hoc fundamẽtũ. gl. fundamẽto. dicit qs̃ est Xp̃s. Idẽ Laud. qr idẽ est via veritas z vita. vij. di. veritate. vel al'r fm eũ, fundamẽtũ est ipa fides: qs̃ magis plz. ꝓpter ℣bũ fidei. Sic ḡ expone ℣bũ fidei, fundamẽto intrãsitiue. i. q̃ est fundamẽtũ nr̃z. nã sine fide nihil sunt oĩa cetera sacra eccl'ie. hinc dicit Chrysosto. ꝙ fides religiõis catholice est lumẽ anime: ostiũ vite: z fundamẽtũ salutis eterne. ¶ Op. ad ß ꝙ imo poti⁹ baptismus sit hoc fundamẽtũ. de p̃by. nõ bap. veniẽs. vel ipsi apl'i simul sumpti. de elec. fundamẽta. in prin. lib. vj. Sol. oĩa hic possunt dici fundamẽtũ, sz cũcta colligunt sub fide. ¶ †Scdo q̃ro qr dicit firmiter, nũqd oĩs[a] nõ credẽs firmiter sit hereticus. Sol. fm Laud. aliq̃n nõ firmiter credit ex infirmitate anime. i. ex debilitate nõ tm̃ pertinaciter insistit: z tũc nõ est hereticꝰ. imo si recedat ab illa dubietate resistẽdo ei mereť: sicut meremur cohercẽdo primos motus z stimulos carnis. vj. di. sed pẽsandũ. z. c. nõ est pctm̃. si aũt ptinaciter insistit: est hereticus. xix. di. nulli. de here. dubius. ꝓ hoc casus no. z sing. e. tit. dãnam⁹. in fi. ibi em̃ nõ dãnať Joachim lz dixerit erroneũ. c. qr parat⁹ fuit corrigi: z se subiecit determinationi eccl'ie. vbi etiã dixi ꝙ ille tm̃ ꝛptinaciter inherere heresi q nõ est parat⁹ corrigi ad mãdatũ supioris, p. l. iij. ℈. tutores. ff. de suspe. tut. qs̃ pbat illud. c. dãnamus. z de expositione ℣bi ptinaciter, habes gl. j. e. c. ℈. porro. in ℣. ptinaciter, z de vsur. cle. vnica. ℈. ceterũ. z ibi p Bau. q̃ no. p ß videas quare bacchalarij ptestant in suis dispu. ꝙ si qd diceret ẓ fidẽ catholicã z̃c. ¶ Tertio q̃ro cur de⁹ genuit vnicũ tm̃ filiũ, vt ꝛ in ℣bo, vnigenitũ. Sol. vt in gl. in ℣. vnigenitũ. quã singul'r no. i eo ꝙ dicit ꝙ in sctã trinitate q̃tũlibet paruũ incõueniẽs est impossibile. vel quo ad qõnẽ dic fm Bau. qr videť impossibile ꝙ aliũ filiũ genuerit: z ꝙ fuerit necesse vt esset vnigenit⁹ necessitate naturalis cõicationis, nõ necessitate coactionis. deus em̃ per operationẽ intellect⁹ sui generat filiũ: si aliũ generaret eodẽ mõ gñaret p intellectũ sed fili⁹ vnigenit⁹ fuit adequat⁹ ipsi generãti: qr coessentes. at ꝓncipiũ ꝓducẽs habẽs terminũ ꝓductũ adequatũ sue virtuti nõ põt in aliũ terminũ ꝓducibilẽ: al's ille terminus nõ fuisset adequatus: sz nõ repugnat vt vltra filiũ, ꝓcedat spũssanctus: q nõ p intellectũ sed p volũtatẽ ꝓcedit: sed bene eodẽ mõ esset impossibile vt plures essent spũssancti, qs̃ satis recidit in id qs̃ dicit gl. in effectu. p hoc vides quare ꝛ vnigenit⁹, qr vnicus z in vnitate persone a deo pr̃e de⁹ genit⁹. ¶ Quarto q̃ro de intellectu lr̃e quaten⁹ dicit ꝙ vnigenit⁹ dei fili⁹ in his oĩbus in qb⁹ de⁹ pr̃ existit z̃c. gl. in ℣. oĩb⁹. exponit. z dic vt in ea q̃ ꝓsequit aliqua noie essentie diuine vel psonis cõueniẽtia. de qb⁹ s̃. e. dãnam⁹. in gl. in ℣. neq̃ genita, z ibi pleni⁹ dixi. ¶ †Quinto q̃ro nunqd redẽptor noster partes nr̃e nature vnitas assumpsit simul adeo ꝙ statim fuerit verus hõ. vr̃ ꝙ nõ: sicut in alijs hoibus fit p tpis distantiã formatio organorũ. i. neruoꝝ z alioꝝ instrumẽtorũ p q̃ spũs vitalis possit in operationes egredi. In Ẓriũ est verbũ, simul vnitas assumpsisse. qs̃ est in tex. z hoc tz gl. in ℣. vnitas. z Bau. q inducit dictũ Damas. iij. suarũ sentẽtiarũ: lz, vt refert, qdã dicũt ibi fuisse prioritatẽ z posterioritatẽ nature, nõ tpis: qs̃ est verũ: nec repugnat tex. qui in ℣bo, simul. denotat solã tpis idẽtitatẽ. de hoc ponit magister sentẽtiarũ li. iij. di. ij. in fi, vbi ponit qs̃ hic dicit glo. ¶ Sexto q̃ro, qr hic dicit ꝙ Xp̃s fuerit verus hõ, an fuerit cõpositus ex humanitate z deitate. dic ꝙ nõ, vt in gl. in ℣. fieret. ¶ †Septimo q̃ro an corpus Christi fuerit passibile omni passibilitate. Sol. vt in gl. in ℣. passibile. q̃ cõcludit ꝙ sic p̃ter passibilitatẽ peccati z ignorãtie: z sic habuit passibilitatẽ mortis. qs̃ dic vt in gl. Ex qua no. ℈ illos q dicũt ꝙ nunq̃ obijsset natural'r dicẽtes Alienũ hoc dixisse. dictũ em̃ primũ hoc est falsum. vt ptz in glo. nec Alienus fuit eo tpe, sed multo postea: vt ptz in chronicis. ¶ Octauo q̃ro quare dei filius elegit tps incarnationis non prius nec posterius. sol. vt
9 in gl. in ℣. ex tpe. ¶ †Nono q̃ro cur dei filius elegit incarnari potius de Maria virgine q̃ de alia. sol. vt in glo. in ℣. virginali. cuius rõnes nõ precise cõcludũt, sed suadẽt. z dic rõnẽ efficacẽ reddi nõ posse sicut nec reddi põt de p̃destinatis ad gloriã vel p̃scitis ad gehẽnã cur potius hic q̃ ille. Sed apl's in hoc dat similitudinẽ de figulo. z idẽ Salomon: a quo figulo vasa quedã finguntť ad honorẽ, quedã ad vsum infimũ z cõtẽptibilẽ. sufficit ergo dicere: O altitudo diuitiarũ. ad Ro. xj. de peni. dist. iij. si ex
10 bono. ¶ †Decimo q̃ro qd est dicere de ypostasis. sol. vt in gl. in hoc ℣bo. z nõ videť gl. distinguere inter ypostasim, z personã. sed tm̃ distinguiť: qr ypostasis dicit particularẽ substãtiã. i. individuũ etiã si nõ sit rõnale. persona vero est rõnalis nature individua substãtia: vt dicit Boef. in lib. de duab. naturis. z sic persona est individuũ rõnale. vnde melius dicit Laud. qui exponit verbũ ypostasis. i. suppositi: qs̃ est idẽ dicere q̃ individui subsi-
11 stẽtis: z p hoc soluiť sequens q̃stio. ¶ †Undecimo q̃ro circa id qs̃ dixi in prī. q. de psona qd est persona. sol. vt dixi in prī. q. z p hãc literã ibi, persone. dãnať ergo error Nestorianorũ asserẽtũ duas esse in Xp̃o psonas. qs̃ reprobať hic ex ℣bo singulari psone. z xv. q. j. c. j. vbi cõciliũ fateť vnã psonã Xp̃i in duabus natu-
12 ris diuina z humana. ¶ †Duodecimo q̃ro qr hic dr ꝙ p omniũ salute Xp̃s voluit in cruce pati: nũquid plures saluabunť q̃ dãnabunť. nõ em̃ oẽs saluabunť, vt tãgit gl. in ℣. omniũ. z dixi. s. q. ix. videť ꝙ plures damnabunť. nã spatiosa est via q̃ ducit ad mortẽ, iuxta illud Matth. vij. z Verg. vj. eneid. Facilis descẽsus auerni, noctes atq; dies patet atri ianua ditis. dic ꝙ de numero incerti sumus: sz certũ est ꝙ aliqui saluabunť, z aliqui dãnabunť: p illd: Venite bñdicti patris mei percipite regnũ. z illud: Ite in ignẽ eternũ. dictũ maledictis. Matth. xxv. videť tm̃ ꝙ plures damnabunť: per illud: Multi sunt vocati pauci vero electi.
13 ¶ †Decimotertio q̃ro nũqd cruci debeať cultus. gl. in ℣. cruci. tz ꝙ sic: in prin. qs̃ intellige de cultu nõ latrie q debeť soli deo: sz de alio cultu dulie q debeť humanitati. de hoc p magistrũ sentẽtiarũ. lib. iij. di. ix. pro hoc de ẓse. di. ij. c. j. z. c. perlatũ. z. c. venerabilis. ¶ †Decimoquarto quero qua rõne Xp̃s elegit potius suppliciũ crucis q̃ p aliũ modũ. sol. vt in ea. gl. ℣. inter al's. z idẽ p oĩa Bẽ. sz p his est qr dixit ꝓpheta: Ascẽdes Xp̃s in altũ captiuã duxit captiuitatẽ dedit dona hoibus. s. redẽptionis z salutis vt saluari possent. Ite qr ipse redẽptor dixit: Cũ eleuatus
15 fuero oĩa ad me trahã. s. eleuat⁹ p lignũ crucis. ¶ †Decimoquarto q̃ro de quo ligno fuerit crux. So. ꝙ de quadruplici. z per oĩa dic vt in ea. gl. ℣. fertur. ꝙ etiã tenet Bẽze. quasi p eadẽ verba.
16 ¶ †Decimosexto q̃ro de silitudine z figura quã facit tex. inter Euã formatã de corpore Ade de dormiẽtis: z ecclesiã formatã de corpore Christi mortui an sit ꝓpria. Sol. sic: vt in gl. in ℣. soporati. ad qs̃ inducit ills̃ psalmi: Qui dormit nõ adiũcit vt resurgat. qs̃ exponẽs Aug. ostẽdit fuisse cõueniẽtẽ similitudinẽ predictã: nã sicut primus Adã erat sopor⁹ sopore naturali: ita z Christus dormiuit morte naturali, q̃ dr somnus eternus: iuxta illud: Mors est eternus somnus z̃c. put diffinit Scds philosophus. z illud: Surge qd est somnus gelide nisi mortis imago. Longa quiescẽdi tpa fata dabũt. quos ℣sus debẽt hr̃e scholastici ante tor̃ũ z verius in mẽte. z ad p̃dictã silitudinẽ inducit Lau. ℣sus. Dũ sopor est in Adã fit ex ipo femina q̃dã. Mortu⁹ est z Adã patiť cũ cuspide quadã. Firmiter ß signa duo cõiugalia signa.

1 ☞ Passio Christi potest appellari sacramentum.

2 Similitudo q̃ fit de aquila z Joanne euãgelista an sit ꝓpria.

Aer. Hec est in quadã. ¶ Hic ꝓbat qs̃ dixi de corpore Christi iam mortui pfluxisse sanguinẽ z aquã: auť. euãgeliste Jo. vsq; ibi, nos igiť. ¶ †Ho. ꝙ passio Christi põt appellari sacrm. ibi, sacri. qs̃ est ideo fm Steph. qr cõtinet seu designat rem latẽtẽ. sacra aliud em̃ videť, aliud intelligiť. j. q. j. multi. propie aũt sacra dicunť ea q̃ enumerantť in rubr. de sacra. non ite.

b ¶ Op. ꝙ nõ sufficiat testimoniũ Jo. euãgeliste cũ fuerit vnic⁹[b].

c de test. cũ omniũ. qr in ore duoꝝ[c] z̃c. i. nõ paucorũ. ij. q. j. si peccauerit. de iudi. nouit. Sol. ideo sufficit qr ecclesia approbauit fm Matth. Tenemur em̃ credere id qs̃, ecclesia approbat vsq; ad vnũ iota. p hoc qs̃ no. Jnn. de ẓsti. ne innitaris. dic meli⁹ ꝙ sufficiat testimoniũ vnius: qr dixit nutu z reuelatione diuina. Itẽ si aliquis euãgelistarũ minus vera scripsisset, alij opposite fidei reprobassent z ẓria scripsissent. q̃ est vna potissima ratio quare fides attribuiť scriptoribꝰ rerũ gestarũ ex quo sic fuerũt recepti. ¶ Scdo op. ꝙ de corpore Xp̃i mortuo non exiuerit sanguis. nã in mortuo sanguis coagulať in epate tanq̃ in fonte sanguinis. Sol. miraculose de corpore Christi fluxit: z in hoc p virtutẽ miraculi amplius cõfirmať fides nr̃a. ¶ †Quero an silitudo quẽ
2 facit tex. seu interpretatio cum pro aquila interpretatur de Jo. euangelista

a ¶ Nũquid oĩs. An oĩs q nõ firmiter credit possit haberi p hereti-co. Adde Spe. tit. de here. z doc-to. i. c. nec licuit. xvij. di. adֽ bal. i. l. captatorias. col. ij. C. de testa. mili. Jnn. in. c. ne innitaris. de consti. z Panor. i. c. capellan⁹, nu. vj. z ibi in apost. nouis. in ℣. vbi sunt varie opiniones. de ferijs.

b ¶ Cũ fuerit vnicus. Notes z forte meli⁹ obiectũ soluere: qr ideo soli Joãni euangeliste crediť: qr nõ agiť de preiudicio alicuius: vt not. gl. c. lz. de testi. in anti. z in. c. placuit. de cõse. di. iij. et. ij. q. iij. in fi. z in. c. q̃to. z ibi Seminia. z post eũ ibi addidi. ij. q. v. Panor. in. c. propositi. co. ij. ℣. ex hac gl. collige de consec. ecc. vel alta. Feli. in. c. veniens. el. j. col. vij. ℣. gl. in ℣. cõfesso. de testi. z dñs meus domi. Phili. decius cõsi. lvj. col. ij.

c ¶ In ore duoꝝ. Adde que dicũtur in. c. relatũ. el j. de testa. z in. c. omni negotio. z qs̃ not. in. c. lz. de testi. z q̃ no. dicũtur in ca. ab isto die, xxxv. q. vj.

7

8

euangelista sit propria. Sol.vt in glos.in ver.Joannis.que etiã ponit rationem de figuris seu formis quibus pingũtur omnes euangeliste:cum qua per omnia idem Henze.

1 ☞ Ydiota aliquis si dixerit deridẽdo:si non habebo vxorẽ in hoc mũdo,habebo in alio: an inquisitor poterit ꝯ eũ inquirere.

Ver.Nos igit. ¶Hic approbat testimoniũ ✦Joan.precedẽs. ¶No.ꝙ ad Ro.ecclesiã tantũ pertinet determinare ea q̃ concernũt articulos fidei.hoc ꝓbat verbũ dũtaxat, qs est limitatiuũ ꝛ aliorũ exclusiuũ sicut dictio,tm̃.de cau.pos.cũ ecclesia.ꝙ hoc de bap.maiores. qr questiones fidei determinat solus papa : vt ibi. ex quo infert Laud.ꝙ officiũ inquisitor hereticę prauitatis ad talia se extẽdit.de here.accusatus.li.vj.qs intellige quo ad hoc vt de talibus cognoscat tanꝙ de pertinẽtibus ad fidẽ. non autẽ ꝙ habeat inducere nouos articulos vel nouas determinationes facere sup his q̃ spectãt ad fidẽ. ꝛ per hoc soluit contrariũ in ver. dũtaxat.qs etiã aliter soluit.lxxx.dist.c.ij. ad qs remittit hec gl.

1 ¶†Quero iuxta hoc qs ꝓxime dixi de inquisitore, quid si aliquis ydiota publice dicit truffando : si nõ habebo vxorẽ in hoc seculo,habebo in alio:an poterit inquisitor ꝯ eũ ꝓcedere? videt ꝙ sic:qr dixit ꝯ euangeliũ dicẽs ꝙ ibi nõ nubẽt. contrariũ tenet Laud.dũtm̃ pertinaciter ille nõ psistat. qs est verũ p ea q̃ dixi in prin.huius.c.q.ij.dico tm̃ ꝙ talis nõ est dimittẽdus impunitus: iuxta ꝓuerbiũ.Tripudia cũ fantis ꝛ dimitte sanctos. ¶Scdo quero id qs querit gl.in ✝.aperuit.ver.sed querit.Sol.vt in ea.

1 ☞ Doctrina idem significat ꝙ positio.

2 Anima intellectiua an sit substantia.

3 Anima vna,an plures sint in homine.

4 Anima intellectiua an vniat essentialr ꝛ p se humano corpori.

5 Heretici si errant per simplicitatẽ an debeãt puniri pena tpali.

a **Ver.Porro.** ¶No.de dictiõe seu[a], q̃ hic quater repetit in hoc breui tex.vsq; ad ☞.ad hoc.ꝛ ponit ꝓ id est in toto hoc tex.sic eodẽ modo ponit ☞.ea.cõpilatione.de vi.ꝛ ho.cle.diocesanis.qñq; correctiue ponitur.de sta.reg.c.vnico.☞.porro.lib.vj.qñq; augmẽtatiue.ff.de aur.ꝛ arg.leg.si quis ita.ꝛ de hac dictione per Archi.de rescri. statutũ.☞.cum vero.lib.vj.ꝛ per Ly.C.de verb.sig.l.cum quidã.

1 dixi plene in.q.que incip.corradus. ¶†Secundo no.ꝙ doctrina idem sonat ꝙ positio.ꝛ hoc ꝓout hic sumitur. Henze.tamẽ ꝛ Laud.dicunt doctrinã ꝓprie doctorũ ꝛ predicatorũ.xxxvj. dist.☞.ecce.de here.excõmunicamus.i.positionem altercantiũ ꝛ phyloſophorũ.xlij.dist.in mãdatis.qs.c.hoc non probat.ꝛ melius dic ꝙ promiscue accipiunt.ꝛ ita hic.in iure tamen alio modo sumitur positio,ꝓout dicit hic in glo.ij.ꝛ cle.sepe.de verbo. sig. ¶Tertio no.temeritatẽ reprobari.de cõsti.ne innitaris.expressius de maled.c.j.ꝛ ibi glo.ꝛ est temeritas audacia in malũ. C.de sa.san.ec.iubemus. ¶Quarto no.ꝙ in cõcernẽtibus fidẽ pariter reprobat aliqd temere asserere ꝯ fidẽ vel de aliquo temere iudicare seu dubiũ vertere.pro hoc de here.dubius. ¶Quinto not.ꝙ transpositio vocabulorũ non est improbanda qñ fit ex causa sicut hic : ibi,veritatis catholice inimicã fidei.qs dic vt in glo.q̃ dicit verbũ,fidei.positũ post verbũ inimicã : qr si precederet fieret hyatus cõtra rhetoricã.ꝛ fit hyatus fm gl. cũ vocalis eadẽ sequit vocalẽ. sed tm̃ Cice.lib.iij.rhetoricorũ artis noue.c. de cõpositione.ponit pro vitio cõcursum quarũcunq; vocaliũ q cõcursus hic nõ euitat cum verbũ catholice desinat in vocalẽ ꝛ verbũ inimicã,incipit a vocali.sed dic ꝙ ibi improbat cõcursum nimiũ vocaliũ:sed maioris est vitij cõcursus eiusdem. ¶Sexto no.diffinitionem in pertinẽtibus ad fidẽ spectare ad papam:in verbo,diffiniẽtes.sed melius ꝓbat.s.☞.pri. ¶Septimo not.ꝙ veritas dr esse syncera.i.nõ inuoluta.de sen.exc.a nobis.ij.ꝛ qd sit veritas,no.Archi.e.ti.c.vnico.lib.vj.ꝛ de ꝯse.dist.ij.corpus. ¶Octauo no.ꝙ asserere,defendere,ꝛ tenere pro eodẽ ponunt ꝛ idẽ verbũ,tenere.de fo.cõpe.si diligẽti. ¶Nono no.ꝙ sola p

b tinacia est q̃ facit[b] hominẽ hereticũ.in ✝.pertinaciter.de quo in gl.ꝛ dixi.s.in prin.huius.c.q.ij. ¶Opp.ꝙ nõ fuerit opportuna hec determinatio de anima intellectiua:nã p rõnes demõstrat id qs hic decidit vt ptr ex gl.ma.ꝛ ☞.dicã in.j.q.ꝛ trib[s] seq.ergo nõ pertinet ad articulũ fidei hoc determinare:qr fides est de credibilibus.s.in cõpila.Greg.eo.ti.in rubri.confirma:qr sola dubia ardua in talibus sunt deferẽda ad papã.lxxxij.di.c.ij.xvj.q. j.frater.de bap.maiores. ꝛ hoc dubiũ nõ est arduũ imo nec dubiũ ex quo per rõnes demonstrat.Sol.demõstratio q̃ fit de anima nõ est adeo clara quin sint tenẽtes oppositũ, vel saltẽ erant ante hãc decisionẽ:vt ptr in glo.ma.ꝙ quibus etiã fortes fiebãt ꝛ fiũt rõnes p quasi possent fideles implicari nesciẽtes eas soluere:ad qs tollendũ ne pateret aditus ad errores fuit facta hec decisio : qs ꝓsequit Hau.per alia verba latius:sed hec est effectualiter vera so. ¶Ex quo no.ꝙ etiã de his q̃ possunt demonstrari põt esse fides : ꝛ hoc qñ non apparẽt manifeste,ꝛ qñ sunt etiã rõnes in oppositũ sicut in articulo, vnũ esse Deũ, qs ꝓbat rõmbus.xij.metaphisice:tm̃ est articulus primus fidei. ¶Scdo op.ꝙ nulla vtilitas de hac decisione habeat.quid em̃ refert ad fidẽ an anima intellectiua sit p se ꝛ essentialiter forma corporis humani,an nõ? Sol.vt in gl.ma.✝.cũ ergo incarnatio.vsq; ibi, tenẽtes. cuius effectus est ꝙ subest vtilitas ꝓpter resurrectionẽ q̃ non haberet locũ ꝛc.vt in gl.q̃ est clara. ¶Venio ad articulũ principalẽ quẽ decidit tex.ꝛ quẽ tractat gl.ma. ꝛ qr hũc articulũ plene tractãt philosophi.iij.de anima. maxime Auer.cõmẽ. v.ꝛ xiij.de quo etiã Jo.de lig.fecit hic tractatũ:sed prolixius ꝛ ordinatius tractat beatus Tho.parte.j.summe.q.lxxv.vsq; ad ꝛc.vt nõ trãscẽdamus scientiã cano.nisi quantũ expedit.pro intellectu liꝛe breuiter expediã ꝛ attẽto ordine tex.cũ dicit animã esse substantiã. Quero qd sit anima:an sit substãtia,vel aliud. scdo respectu vnionis ad corpus q̃ro qualis sit hec vnio. tertio tractandũ esset de potẽtijs ꝛ operationib[9] anime:qs qr tex.nõ tan

2 git,nõ psequor:sufficit remisisse. ¶†Circa primũ q̃ro an sit verũ ꝙ anima intellectiua sit substãtia.ꝙ nõ,arguit:qr qs p se subsistit dicit hoc aliquid.i.aliqs p se ens: sed anima nõ est p se hoc aliquid , sed simul cũ corpore cõstituit hoc aliqd.s.hominẽ q cõstat ex anima ꝛ corpore tanꝙ ex duob[9] principijs. de cel.mis.ex quadã.post prin,scdo qr si esset p se hoc aliqd, nõ posset esse corporis forma:quã rõnẽ psequit gl.in ✝.dicebãt quarto. Jn ꝯnũ est tex.hic ꝛ Aug.x.de ciui.dei,dicẽs : quisquis vidit mẽtis naturã esse substãtiã ꝛ nõ esse corporeã ꝛc.ꝛ ꝓbat rõne: qr si nõ esset p se subsistẽs,eius nõ esset aliqua operatio ꝓpria.nõ em̃ operari est alterius nisi entis in actu:ꝛ eo modo aliqd hꝫ operationẽ q̃ est sicut calor calefacit p id qs est p se calidus: sed anime intellectiue est operatio ꝓpria ipsum intelligere qs operatur sine corpore:ergo per se subsistit. Ad rõnes cõtrarias rñdeo ad primã qs esse hoc aliquid põt accipi dupliciter. Primo quatenus alteri nõ inheret accidẽtaliter.scdo modo qr subsit substãtia cõpleta p quã collocat in aliqua specie. primo mõ anima intellectiua p se subsistit, non scdo modo:qr vt arguebat illa ratio p se nõ cõplet aliquid subsistẽs qs ꝯstituat sub aliqua specie:sed cũ corpore sic:qr cõstituit hominẽ. Ad secũdã rõnẽ patet respõsio

3 in gl.in.d.✝.dicebãt quarto. ¶†Scdo q̃ro circa scm̃ de vnione anime intellectiue ad corpus humanũ,an in hoĩe sit vna anima,an plures. arguit ꝙ plures.s.vegetatiua ꝛ sensitiua. ꝛ hec dupliꝛ.s.sensitiua simpliꝛ ꝛ sensitiua quatenus hꝫ motũ fm locũ itẽ intellectiua.dicũt em̃ philosophi ꝛ medici ꝙ embrio prius est animal ꝙ homo.i.anteꝙ in corpus humanũ infundendo creet anima illud corpus qs vocat embrio prius est animal ꝙ hõ, qs esse nõ posset si in hoĩe esset sola vna anima.s.intellectiua.scdo p hũc tex.q no.dicit de anima rõnali seu intellectiua ad differẽtiã vegetatiue ꝛ sensitiue q̃ etiã est in homine:vt in prin.gl.ma.Jn ꝯnũ est Aug.in lib.de ecclesiasti.dogma.dicẽs:neq; duas animas dicimus esse in vno hoĩe,sed dicimus vnã ꝛ eandẽ esse animã in hoĩe q̃ ꝛ corpus viuificat ꝛ semetipsam sua rõne disponit. Et probat rõne: qr nihil est p se vnũ nisi p formã.forma em̃ est q̃ dat esse rei.ff.ad exhi.l.iulianus.☞.sed ꝛ si qs.de cõse.di.j.si motũ.de cõse.ec.vel alta.c.j.ꝛ iij.ꝫ anima intellectiua est forma corporis humani,vt hic in tex.ergo hic in eo nõ sunt plures anime al's hõ esset plura entia. Ad rõnes cõtrarias rñdeo ad primã ꝙ verũ est embrionẽ prius esse animal ꝙ hominem ꝛ prius habere animã sensitiuã ꝙ intellectiuã : ꝫ adueniẽte intellectiua definit sensitiua tanꝙ q̃ esset frustratoria:q̃ omne perfectius in natura libus ꝯtinet operationẽ minus perfectã ꝛ sic anima intellectiua cõtinet opationes anime vegetatiue. Ad aliã rõnẽ de hoc text. dico ꝙ in hoĩe dicunt esse plures anime improprie.i.qr anima intellectiua hꝫ plures potẽtias:intellectiuã,ꝛ sensitiuã,ꝛ vegeta

b tiuã:seu p suã principalẽ potẽtiã intellectiua est forma hoĩs: qr

4 p illã differt homo a brutis. ¶†Tertio q̃ro an sit verũ simpliꝛ id qs hic dicit ꝙ anima intellectiua vniat p se ꝛ essentialr humano corpori. Hl.mag.tractat ad partẽ negatiuã.arg.quadrupliciter.prima rõ,qr si vniret,extincto corpore nõ remaneret:qs dic vt in gl.in scda rõne ad idẽ arguit prout dicit glo.vltra mediũ:ibi,scdo inducebãt.vsq; ibi,ꝛ sic etiã respõdet.ibi ponit tertia rõ vsq; ibi,dicebãt quarto.ꝛ ibi ponit quarta.ꝙ opi. hic determinata arg.vt in gl.✝.ꝫ anteꝙ huic.vsq; ibi, itẽ demõstrat. ibi ponit scda rõ ad hoc vsq; ibi,demõstrat etiã.ibi ponit tertia rõ vsq; ibi,ꝛ lꝫ aliqui dixerint.ibi gl. refert duas opi.circa hoc, quas reprobat ibi,tenentes. deinde rñdet rõnibus ꝯrijs ibi,ad qs rñdetur.vsq; ad fi.ꝛ hũc articulũ etiã tractat Hau. plixius: sed glos.optime dicit ꝛ est in effectu beati Tho.j.parte summe.

5 q.lxxvj.artic.j. ¶†Quarto quero,qr hic dãnat de hereſi pertinaciter asserẽtes animã rõnabilẽ non esse corporis humani formã,nunqd possunt heretici aliqua pena tpali puniri ponẽdo ꝙ p simplicitatẽ errẽt.videt ꝙ nõ:qr simplicitas excusat.de rescri. sup literis.cũ ibi not.C.de iurisd.om.iud.l.in criminali.a cõtrario.ff.manda.l.si ꝓcuratorẽ.☞.ignorãtes.ꝛ xxiij.q.iij.dixit apostolus.ꝛ qs no.xvij.dist.nec licuit.xvj.dist.nũc aũt.xix.q.j.ad fi.

a De dictione seu. Adde p eundẽ in cle.j.de vit. ꝛ ho.cle.Ly.in.l. conuenticulã.C. de epi.ꝛ cle.Archi. in.c.statutũ. de rescrip.lib.vj. ꝛ p eundẽ in.c.j. de sta.reg.lib.vj. tu vide plenius Bal.in.l.cũ quidã.ꝛ ibi Ly.in.j. col.in fi.ix.oppo. C.de ✝.sig.bart. ꝛ Alex. in.l.si is q ducẽta.☞.vtrũ. co.iij.ff.de re.du. oino p ang.in rubri.insti.de exce. ꝛ Sicul. i.c.inter ceteras.s rescri.

b Sola pertinacia facit. Adde cle.exiui de paradiso.in.☞.fi.de ✝. sig. ꝛ.c.pertinacia. de pe.dist.ij. ꝛ.c. nos autem. vj.q.j.eo.tit.

a ¶ Non em̃ pertinaciter. Adde Jo. an. in. c. si diligẽti. de foro cõpe. ꝛ Do. de sancto Se. in. c. j. ij. dist. Bar. in. l. ij. §. tutores. ff. de admi. tut.

a pro hoc tex. hic in ℣. pertinaciter. nõ em̃ pertinaciter[a] credit qui p simplicitatẽ errat. Cõtrariũ tenet Spe. in ti. de here. ꝓ quo est xxiij. q. j. schisma. vbi dicit ꝙ nõ excusat ignorãtia. ad hoc. C. de here. l. ij. ff. de in ius vo. l. venia. xxxvij. dist. c. fi. Matth. tenet primã partẽ p. c. dixit apls. qs optime hoc ꝓbat. ꝛ idẽ ibi gl. ꝛ gl. in l. ij. C. de here. qs tenui in. c. dãnamus. ad fi. s. eo. Refert Jo. de ig. Aluarũ tenuisse ꝙ interim mortaliter peccat: qr etiã si sit nescius, est tñ hereticus. vj. q. j. ꝗro. xvj. q. j. si cupis. xxij. q. ij. in ipsarũ. q̃ iura dicũt ignorantiã in talibus excusari. dic ꝙ nec est hereticus nec semp peccat mortaliter: imo aliqñ mereť. ꝙ nõ peccet mortaliter, tenet Jnno. in rub. e. tit. ꝙ nõ sit hereticus, necessario inferť si nõ peccat mortaliter. vbi dico ꝙ hereticus põt dici dupl'r: large ꝛ stricte. qs no. gl. xxiij. q. ij. in sum. in fi. large dicit quilibet errãs in articulis fidei stricte ꝓprie qui errat pertinaciter: vt ꝓbat hec litera, ꝛ dictũ. c. dixit apls. ꝛ. c. dãnamns. in fi. vbi q̃is dãneť opi. Joachim: ipse tñ nõ dãnaťur: qr fuit paratus corrigi, pro hoc qs ibi dixi, ꝛ qs no. in gl. xxiij. q. ij. in sum. in fi. q̃ hoc tenet: ꝛ ad hoc est notãda. vñ dicit Jnn. in rub. ea. ꝙ si quis motus rõne naturali credit patrẽ maiorẽ filio in diuinis, ꝛ credit ecclesiã sic tenere: nõ est hereticus: qr hec nõ est fides eius, sed sua fides est fides ecclesie. vult dicere ꝙ cũ credat hoc, qr credit ecclesiã sic tenere: inferť ꝙ non credit nisi ecclesia sic teneat. potius ergo credit ꝙ tenet ecclesia, cũ nõ p̃cise inhereat nisi sub hac tacita cõditione. qs aũt talis possit mereri, tenẽt multi theologi: ꝛ ego tenui in. c. j. s. e. s. in. c. firmiter. ponẽdo exemplũ: vt qr aliquis simplex audiens predicationẽ sui epi q predicat aliquid ꝗra fidem illud credit animo obediẽdi fidei: paratus tñ corrigi talis mereť: quia iudicanť opera ex intẽtione. de sent. excõ. cum volũtate. qs intellige nisi erret in talibus in quibus nullatenus excusat ignorãtia: vt in his q̃ sunt de iure naturali. ꝛ de his loquunť iura inducta per Alua. iura aũt inducta p Spe. nõ obst. imo. l. ij. de hereti. cũ sua gl. facit pro hoc ad. c. schisma. Respondeo ꝙ ibi illi heretici se diuiserãt a fide, non parati corrigi. facit ergo pro rõne sua lex venia. de in ius vo. non facit ad materiã.

1 ☞ Baptisma an possit prodesse nondum nato.

2 Quid si sit natus, tamen est monstrum.

§. Ad hoc. ¶ Opp. ꝙ fides nõ sit vnica, sed duplex formata ꝛ informis: vt no. s. eo. in cõpila. Brego. in glo. rubri. Sol. vnica est in genere, ꝫ sub se habeat distinctas species. qs vult gl. hic in ℣. vnica. ꝛ dic vt dixi circa glo. predicte rubri. ¶ †Quero qr hic dicit baptisma ꝓdesse paruulis ꝛ adultis, quid de nondũ nato. videť ꝙ etiã tali ꝓdesse possit: qr sufficit ꝙ sit regeneratus cum baptisma sit regenerãs. Jn cõtrariũ de cõse. dist. iij. si ad matris. vbi dicit nõ posse renasci nondũ natus. Quidã tenẽt expedire ꝙ saltẽ habeat caput[b] extra vterũ. ꝛ hoc dicũt sufficere per. l. cum in diuersis. ff. de relig. ꝛ sump. fu. qs tenet Matthe. pro hoc de cõse. di. iij. si baptizata. ſm hos igiť si totus est intra vterũ: vel etiã si solũ caput, sed aliquod mẽbrorũ sit extra: baptizari nequit. Alij maxime religiosi dicũt expedire ꝙ totus sit natus ꝛ sic totus extra vterũ. qs sentit gl. in. c. si ad matris. per. c. qui in maternis. ea. dist. pro hoc ſm Laud. qr cũ nõ sit adhuc mẽbrũ ecclesie, non põt ei ecclesia prouidere per sacramentũ: qr rei q̃ nõ est ꝛc. de despõ. impu. ad dissoluẽdũ. ꝛ hoc placet p tex. d. c. si ad matris. pro hoc etiã hic tex. in ℣. adultis. ꝛ in ver. paruulis. Nam nondũ natus nec adultus nec paruulus dici põt, sed post natiuitatẽ sic: iuxta illud: Puer natus est nobis ꝛ filius dat[o] est nobis. Jtẽ anteq̃ totus sit extra vterũ est pars vteri: nec põt dici homo. C. de posthu. heredi. instĩ. l. qs certatũ. vbi requiritur ꝙ sit ex toto natus vt possit dici posthumus. Consiliũ tñ est ꝙ quicquid appareat de puero extra vterũ imminẽte periculo mortis baptizeť ꝓpter penetrabilẽ ꝛ occultã operationẽ sancti spũs. j. q. j. multi. circa mediũ. poterit eiñ succurrere ad remediũ huic: sicut glorioſam virginẽ Hieremiã ꝛ Joannẽ baptistã sanctificauit in vtero. Ad ꝗrariũ cũ dicebaťur sufficere ꝙ sit regeneratus: qr baptisma regenerat: dico ꝙ regenerare cõcernit esse genitũ: sed iste nõ est genitus quo ad ecclesiã, qr adhuc est in vtero. ¶ †Sc̃do q̃ro quid si est nat[o], sed est monstrũ[c], vt qr hz duo capita: btũs Tho. ꝛ Pau. hic tenẽt ꝙ si hz duo pectora ita ꝙ habeat duas animas: ambo capita diuersis baptismi baptizari debẽt. sed si ambo capita sunt ad vnũ pectus, ꝛ sic vnica est anima: sufficit vnũ baptismũ ambobus. ff. arb. fur. ce. l. si gemina. q̃ optime facit. ꝓbat em̃ arborẽ dici geminã q̃n hz trũcus sit idẽ vtriusq; tñ separate egrediũtur de terra: sed si truncus vnicus eminet extra terrã dicitur vnica. ¶ Opp. ad hanc decisionẽ ꝙ neutrũ debeat baptizari. C. de posthu. hered. instĩ. l. ꝙ certatũ. vbi dicit talia monstra non haberi pro hoibus. Sol. lex illa intelligit ꝙ sunt monstra non habẽtia humanã formam: vt si natus est vitulus, vel quid aliud. secus si hz formã viri ꝫ ampliatã vt plura mẽbra. qs tenet ibi gl. ꝛ Azo in sum. illius tit. ꝛ probať. ff. de sta. ho. l. nõ sunt liberi. ¶ Tertio quero in eo qs dicit hic de paruulis. de quib[o] paruulis loquit. dic ꝙ indistincte baptizari possunt: qr hic indistincte loquit. de cõse. di. iij. paruuli. recipiũt em̃ fidẽ, ꝛ ad eã se obligãt aliũ profitẽtẽ pro eis. ¶ Ad qs op. qr nõ põt aliqs ex voto p aliũ obligari. xx. q. j. quicũq;. So. aliud in baptismo q̃ in voto: qr in baptismo p aliũ põt quis obligari. de cõse. dis. iij. baptismi. de baptis. maiores. secus in voto, vt dicit gl. in. d. c. quicũq;. ꝛ dic vt ibi. per hoc infero furiosum posse baptizari. qs est verũ cũ limitatione quã ponit tex. in. c. maiores. ꝑalle. ℣. ſz adhuc. ¶ Queri possunt alia plura circa materiã ꝛ formã ꝛ efficaciã baptismi. de qb[o] ꝓsequiť Matth. qs omitto: qr de his dixi in rub. de bap. ꝛ in. c. j.

1 ☞ Virtus an infundaťur baptizatis. Adde ad idẽ nu. 2.

3 Gratia informans que sit. Et quare dicatur informans. nu. 4.

Ver. Verum. ¶ No. differẽtiã inter habitũ ꝛ vsum. ꝛ hic dicit ꝙ habitũ artiste appellãt potẽtiã: vt dico. j. in. ij. ℞io. ¶ Sc̃do not. de gr̃a informãte ꝙ q̃o intelligaťur. j. dicã in. iij. cõtrario. ¶ Not. tertio ꝙ opi. ꝫ esse ꝓbabilis. i. q̃ probari possit. ¶ †Op. ꝙ baptizatis nõ infundanť virtutes. nã virtus est habitus q habilitat ad habitũ. Est em̃ habitus cuius operatio nõ est impedita. vij. ethi. At per baptismũ non reddiť qs habilis ad operationẽ virtuosam. Sol. vt in gl. in ℣. opiniones. in ℣. huic autẽ opinioni. q̃ hoc vult ꝙ habilitaťur anima in baptismo. sed nõ corpus, cuius habilitas requiriť in operatione virtutũ. ¶ Sc̃do op. ad hãc solu. qr si anima fieret habilis sequereť ꝙ virtus posset acquiri sine precedẽtibus dispositionibus: cuius ꝗrariũ experimur. vnde dicit philosoph. vij. ethic. ꝙ perfectio virtutũ est p assuefactionẽ. Jtẽ habitus est quo qs vtiť q̃n vult. tertio de anima. sed baptizati non ex hoc possunt vti ad libitũ habitu virtutis. Sol. habitus aliqñ accipiť ꝓprie prout denotat qualitatẽ mensurã nõ de facili mobilẽ ꝛ acquisitã p assuefactionẽ ex multis dispositionib[o] precedẽtibus. ꝛ ita accipit philosophus in ꝓdicamẽtis in. c. de qualitate. ꝛ p hũc modũ ꝓcedũt cõtraria. Aliqñ accipiť habitus pro quadã habilitatione q̃ ꝓprie dicit habitudo: ꝛ tũc nõ est aliud q̃ quedã habilitatio per remotionẽ impedimẽtũ: ꝛ ita accipitur hic. vnde qs hic dicit tex. habitũ. tex. in. c. maiores. ver. q̃is. de baptis. vocat habitudinẽ. qs optime facit ad declarationẽ tex. nostri. Est ergo sensus ꝙ baptizatis etiã paruulis infundũtur virtutes quo ad habitũ. i. vt habitus virtutũ quos postea acquirẽt sint in eis meritorij ad salutẽ. vnde artiste dicerẽt ꝙ infundũtur virtutes in potẽtia. vocãt em̃ esse in potẽtia id qs nos vocamus esse in habitu. qs etiam dixi. s. in. j. notab. ¶ Tertio op. vt

2 op. ea. gl. in ℣. nec obstat. ꝛ solue vt in ea. ¶ †Quarto op. ꝙ nõ omnibus baptizatis infundaťur gratia informãs: qr multi accipiũt baptismũ ficte. Sol. vt in gl. in ℣. omnibus. distinguẽdo de gratia. nam quedã est gratia gratũ faciẽs. i. per quã homo sit in gratia, ꝛ acceptus deo. ꝛ hec nõ oibus baptizatis infundiť. q̃dam est gratia gratis data. ꝛ ſm hãc dicimus dona virtutũ esse gratiã gratis datã. i. sine nostris meritis: ꝛ hec oibus infundiť. Jnsup gratia gratũ faciẽs est duplex operans seu preueniẽs: ꝛ est in oibus nostris operationibus bonis: qr in eis nos preuenit gr̃a sancti spũs. qua mediãte recte operamur. Est ꝛ alia gratia cooperãs q̃ dirigit ꝛ cõseruat rectas operationes. de vtraq; ponit magister sentẽ. lib. ij. di. xxvij. ¶ †Quero qd est gratia informãs. gl. in ℣. informãs. soluit, ꝓsequẽs an sit idẽ ꝙ charitas. in quo dicit ꝙ nõ p omnia est idẽ. nã quatenus charitas est virtus theologica eã preuenit gratia sicut preuenit ꝛ alias virtutes. de hoc lib. ij. sentẽ. dist. xxvij. per totũ. ꝛ dic ꝙ quicũq; hz charitatẽ hz gratiã: ꝛ ecõuerso, quantũ ad actũ ꝛ simultatẽ tpis: sed gratia est prior natura q̃ charitas. Jtẽ aliud no. s. quãdã acceptationẽ quatenus sumus Deo chari. sed charitas notat dilectionẽ quatenus nos Deũ diligimus. promiscue tñ accipiunť gratia

4 ꝛ charitas. ¶ †Sc̃do q̃ro quare dicit informãs. Sol. qr per eã informamur vt simus spũales ꝛ membra Christi. sicut enim anima intellectiua informat corpus humanũ ꝛ ipsum cõstituit hominẽ ꝛ in specie hominis. s. eo. c. §. porro. ita ꝛ gratia informat animã ꝛ eam cõstituit in hoc qs est esse quid spũale ꝛ quid acceptũ Deo, saltẽ in habitu: vt in text. qs etiã tenet Pau. ¶ Tertio q̃ro an p baptismũ infundanť virtutes morales. solue vt in gl. pe. ꝛ mihi placet opi. q̃ hz ꝙ sic: qr tex. hic indistincte loquit: ꝛ nomine virtutũ etiã veniũt morales: non tantũ theologice.

¶ De rescriptis, Rubrica.

1 ☞ Diete a quo loco computantur in realibus.

2 Vexantes alios indebite in iudicijs qualiter puniantur.

3 Abbas ꝛ abbatia an sint nomina dignitatis.

4 Extensio potest fieri vbi est ratio identitatis.

5 Masculinũ an concipiat femininũ si qui presint monialibus.

6 Impetrans administrationẽ an poterit obtinere dignitatem.

7 Superior si agat contra subditum prelatum inferioris administrationis an sit locus cle. j.

Quid si

b ¶ Saltẽ habeat caput. adde q̃ p Arch. in. c. baptizari. de cõse. di. v. Quid aũt si appareat aliud mẽbrũ prout est manus siue pes: an censeaťur baptizatus. vide p Pet. de palude in. iij. senten. di. vj. Add de Jnnoc. fuisse opin. cũ isto in. c. debitũ. in cle. in ver. immersit. de bap. ꝛ Host. e. titu. ꝛ §. ℣. quid si aqua. licet Bar. l. ij. C. de posth. her. instĩ. aliquãtulũ renitaťur. ar. l. si ex diuersis. ff. reli. ꝛ sum. fune.

c ¶ Sed est monstrũ. adde plenis. p Archi. in. c. ꝓprie. de cõse. dist. iij. ꝛ qs Pet. de palu. in. iij. sent. dist. iij. ꝛ vj. Add de omnino eũdẽ Archi. in. c. baptizare. ꝛ ibi late Semi. ꝛ in apomeis, dist. nc. v. ꝛ xxiij. q. iij. c. illo. vbi plene.

8 Quid si superior non audet intrare prouinciam vbi est specialis administratio.
9 Et quid in literis gratiosis.
10 Et an hec cle. habeat locum respectu personarum.
11 Quid si prelatus inferior potest remoueri ad nutū superioris.
12 Loca que dicantur de mensa.
13 Et de quibus locis procedat ista clementina.
14 Exatio an fiat ex sola impetratione.

a ABbates[a] ¶ No. q superior ly agere possit pro membris sibi subditis etiā si habeāt immediatos administratores, vt hic, z de suc. ab intest. c. fi. tñ cū agit cēsent̄ p omnia eodē iure quo cēset ipse immediatus. ¶ Sco no. q p locis spectātibus ad mēsam nō semp expedit prepōnere gubernatores spāles. qs dic vt
1 in gl. in ℣. haberēt. ¶ † Tertio no. q in realibus cōputant̄ diete a loco in quo est res. sic colligit Laud. ibi, loca ipsa. sed vt dicit Bēze. hoc nō colligit̄ hic: q hic solū dicit̄ de modo cōueniēdi aliquē rōne loci respectu personarū cozā quib⁹ agit̄. Ytē hic nō dicit̄ q loca realiter peterent̄. dictū tñ Laud. teneo. e. ti. dilectus. ij. ¶ Quarto not. penā indebite vexantiū alios in iudicio.
2 ¶ † Op. q abbas superior possit impetrare extra locū diocesis vbi est administratio inferioris si ipse est alterius diocesis: vt in c. statutū. e. tit. lib. vj. Sol. vt in gl. in ℣. causam. vsq; ad fi. q̄ in fi. hoc vult q si spālis administratio erat pone Ferrarie: si mediatus administrator impetrasset, nō poterat ꝯ Bonon. impetrare Ferrarie: sed hoc poterat prelatus superior. d. c. statutū. ℣. cū aūt. ideo fuit hic puisum. ¶ Sco op. q cū fingat̄ abbas superior idē q immediatus administrator, sequit̄ q Paduanus poterit pro administratione ista Padue trahere Pad. superiorē prelatū etiā remotissimū: qs est absurdū z iniquū. Sol. vt in glo. in ℣. cōuenire. Idē Pau. z no. fi. gl. vt fiat cōputatio etiā in realibus de loco domicilij, de quo sunt alie varietates. qs plene dixi. e. ti. dilectus. ij. ¶ Tertio op. in fi. tex. q nō fuerit opus irrita re pcessum. sufficiebat enim phibuisse: q factū ꝯ legē est nullū. l. nō dubiū. C. de le. de posthu. c. fi. de test. c. ij. Sol. Matth. videt stare cōtrario dicēs q ista clausula, omnisq; processus ꝛc. videt posita ex superabūdanti. dicit tñ hoc verū q̄n ius stat in suis terminis z aliud vel idē ius cōtrariū nō permittit seu modificat. ij. q. vj. biduū. ff. de interdi. z rele. relegatorū. ℣. ad tēpus. de hoc p Arch. de of. ord. romana. in fi. lib. vj. deinde dicit Matth. q hic apponit̄ clausula ista: q ius aliud dicit q litere obreptitie non sunt nulle, sed ope exceptionis elidūtur. eo. tit. cōstitutus. z. c. cū dilecta. dic z aliter q. l. nō dubiū. z alia iura pro cōtrarijs alleg. procedūt q̄n lex phibet z nō punit: sed si punit, factū cōtra legē tenet nisi. l. vltra pcedat annullādo. q ergo papa hic licet phibuisset etiā punierat: ideo fuit opus adūcere de nullitate pcessus. hunc articulū plene explicaui in. d. c. fi. an z quādo lex phibēs z punies inducat nullitatē factorū cōtra: z q sunt varietates ad eas tollēdas, papa hic vltra pcedit opponēdo clausulā, omnisq; pcessus ꝛc. z dicit Benze. q hec clausula intelligit̄ de pcessu facto circa p̄ncipale. nā circa interesse z expēsas bñ tenet
3 pro hoc. eo. ti. c. fi. z hoc etiā vult gl. peñ. in. fi. ¶ † Quero an no
b men abbatis z abbatia sit nomē dignitatis z honoris[b]: an tñ oneris z solicitudinis. Laud. q oneris potius q̄ honoris. Bē. tenet cōtrariū dicēs. q est etiā honoris z dignitatis, p. c. indēni tatib⁹. ℣. verū. de elec. lib. vj. ly nō sit ordinis. xxj. dist. cleros. pro hoc q abbas pre alijs est honorādus. de sta. mo. cū ad monasterij. ℣. abbas. z ver. prior. z hoc etiā tenet glos. in. c. exposuisti. de corpo. vi. z est verius p hoc. c. j. de sup. neg. pla. ¶ Sco quero an in qbuscūq; procedat lra. Sol. sic. qs psequere vt in glos. ij. ex qua not. q per hāc cle. includunt̄ mēdicātes. in ver. psidētes.
¶ Tertio q̄ro qd in psidentib⁹ capitulis. Sol. vt in ea. glo. que dicit q si possent impetrare, haberet locū litera ex idētitate rōnis. idē Pau. ¶ Oppo. ad hoc q imo possint agere z defendere pro monasterijs p̄uincie. de sta. mona. in singulis. in fin. Sol. Lap. stat cōtrario. dic. q illud. c. hoc nō pbat. z dic q habēt tñ illam potestatē de qua. in. d. c. in singulis. z eo. ti. ea. q. ℣. ad hec.
¶ Quarto q̄ro. qd si sunt seculares p̄sidētes. dicit ea. gl. idē. idē
4 Laud. ¶ Oppo. ad hoc: q cū hec cle. sit penalis. nō debet extēdi. de elect. statutū. lib. vj. So. nō est extensio vbi subest rō idētitatis: sed est inclusio: q lex. nō est aliud q̄ eius mens: z mens legis regulat̄ ab ei⁹ rōne p hoc q etiā constitutiones penales cōprehendūt casum eiusdē rōnis. tex. est. in. c. si post q̄. ℣. j. de elect. lib. vj. ad idē ff. de adul. si postulauerit. ℣. ratio. de edē. quedā. ℣. nūmularios. z qs dixi in materia statutorū. in. c. dilectus. de cōsuetu. z dic ad. c. statutū. q est diuersitas rōnis: vt ibi pt̄z. Vel dic q nō est penalis hec cōstitutio, sed ponit certū ius: z cōtrafacientē penā. addit melior est sol. pcedēs vt qs dixit de reli. fuerit exp̄ssum: q frequētius in eis hoc accidit, vt dicit glo. z sic causa
5 expli. ¶ † Quinto quero, q hic dicit de p̄sidētib⁹ administrationibus, quid si p̄sint monialib⁹. dicit Steph. idē: q masculinū genus cōcipit femininū: de quo in. c. generali. de elec. lib. vj. vult dicere q si superior p̄latus vult agere pro mēbro qs est monialiū hz locū hec cle. qs est verū. nec expedit inducere rōnē q masculinū ꝛc. q hic nō exp̄mit de masculis vel femellis: simpliciter dicit de quibuslibet presidētibus administrationibus. sed tñ dictū Steph. posset saluari q̄n esset vna superior p̄lata q̄ haberet mēbra: tunc em̄ dicēdo q habeat locū hec cle. ob. ℣. bū, alij religiosi. a qs est masculinū: z tūc expedit dicere q cōcipit femininū p̄pter idētitatē rōnis. ¶ Sexto q̄ro quid importat verbū administra-
c tio[c], q dicit administrationibus. So. f. in Laud. z Bēze. sumit̄
6 large, vt cōprehendat priorat⁹ z alia beneficia. ¶ † Septimo q̄ro circa id qs dixi in p̄. q. cū inter tales administrationes reperiunt̄ alique, z p maiorī parte q̄ sunt dignitates (vt sunt priorat⁹, q priorat⁹ est dignitas. de pbē. nisi.) nūqd impetrās administrationē poterit obtinere dignitatē. Laud. q sic, per hūc tex. nisi sit ep̄atus, q nō venit, f. m eū: vel nisi sit dignitas ad quē p electionē cōsueuit qs assumi: q nec illa venit nisi de electione fiat mētio. de prebē. cle. j. qs vltimū nō est verū: nisi q̄n aliq̄ modi p̄uidēdi sunt exp̄ssi. sed q̄n nullus venit etiā bñficiū electiuū vt dicit gl. in. d. cle. j. in primo. etiā Bēze. z Jo. de lig. tenēt ꝯ: q lr̄e ad bñficia sunt restringēde. de pbē. q̄uis. li. vj. Hoc ergo administrationis nō veniet dignitas cū ex p̄pria significatione nō cōprehēdat̄. ad hoc de pb. c. fi. qs puto verū. aliud aūt est in hoc tex. q hic exp̄sse apparet q de administrationib⁹ etiā q̄ sunt dignitates, intelligit. pbat ℣. abbates. cū abbatia sit dignitas: vt dixi. ℣. q. j. z vbū, alij. quatenus faciat positionē eiusdē qualitatis tñ hic nō facit: vt dicit glos. ij. imo hoc vult q. quilibet presidēs administrationibus cōstituti in dignitate sine non, arctant̄ hac cle. ¶ Octauo q̄ro nūquid indistincte procedit qs hic ꝛ vt superiores administratores arcteant̄ hac cle: Sol. nō: sed tūc tñ cū occasione suorū mēbrorū agūt vt in tex. z gl. in ver. occasione. cū qua tenēt Steph. z Pau. Sed Ber. videt tenere contrariū p ver. nec occasione locorū: q ibi loquit̄ q̄n p̄lati deducūt suū ius. qs tenet Jo. de lig. sed hoc nō cōtradicit glo. q̄ hoc vult q cum agūt alia occasione, vt ob causam p̄priā, vel sue administrationis, immediate nō p̄cedit hec cle. qs est verū. sed si agūt occasione mēbri inferioris, sine p iure ipsius mēbri, sine p iure qs in mēbro habēt: p̄cedit hec cle. vt dicit Bertrā. z glo. nō ꝯ dicit. Pau. aūt dicit q p̄cedit hec cle. q̄n est casus in quo agere pōt p̄latus principalis z etiā immediat⁹. sec⁹ si alter tñ, vt q̄n actio p̄tinet ad principalē tñ ita q non cōpetit immediato. idē dicit Pau. si superior agit pro iniuria illata subdito, qs pōt: vt no. Jnno. de suc. ab intest. c. fi. de penis, p̄byteri. vel q̄n tñ inferiori nō p̄lato superiori actio datur: vel tñ cōuenit̄ ex facto suo. de elec. c. querelā. vt si agit̄ ꝯ ip̄m vt teneat̄ ire ad synodū: nā tūc superior nō potest agere nec assistere liti, cū sua nō interfit: z sic nec p̄clamare nole subditi. sic dicit Pau. Jnno. dicere: sed Hostiē. vt refert Pau. cōtradicens se nō videre quare sua nō interfit: de hoc de b iudi. cū deputati. de resti. spo. olim. j. de reli. do. cū venerabilis. tñ in illis. c. non ponit Jnno. verba predicta, sed colligi possunt ex eo qs not. Jnno. de ma. z obe. inter. vbi dicit q q̄n subditus cōuenit̄ rōne sue p̄sone, nō hz locū nolatio in iudicio: z pōt tūc p̄cedere qs dicit Jnn. q nō interest superioris eo casu quo subditus ex facto suo nō obligat ecclesiā. dicit etiā Pau. q idē posset attētari in feudo p ea q̄ not. xxj. q. iij. volumus. facit de p̄scri. ad audientiā. z nō apparet quid velit, nisi dicamus q vult dicere q pōt agi de p̄iudicio subditi, sine p̄iudicio superioris, sicut in iurib⁹ premissis p̄scribit̄ cōtra subditū Ro. eccl̄ie sine p̄iudicio ipsius eccl̄ie Ro. Quicquid aūt sit de p̄missis, dic quo ad hāc cle. q q̄ocunq; agat̄ occasione loci inferioris, hz locum hec cle. etiā si deducat̄ ius principaliter pertinēs ad superiorē: vt dixi. ℣. ea. q. pro hec litera q̄ loquit̄ indistincte: qs tñ intellige
7 cū limitatione eius qs dicit̄ in seq. q. ¶ † Nono quero si superior agit cōtra subditū p̄latū inferioris administrationis vel econuerso, an sit locus huic cle. Pau. q non ad qs op. q litera dicit generaliter ibi, nullū authoritate ꝛc. sed dic q id qs dicit nullū op̄z intelligi de alijs q̄ de rectore immediato per id qs sequitur c ibi, ipsorū p̄rioribus aut alijs gubernatoribus ꝛc. nam ratio generalis nō includit qs specialiter exp̄mit̄. ff. de pe. l. sanctio. de rescrip. c. j. regula, generi. li. vj. pro hoc est ratio: q dispositio ista fundat̄ super hac rōne: quia censet̄ pro eodē p̄latus superior z immediatus: q̄ fictio non habet locū, cum inter ipsos agit̄: tūc enim oportet vt censeātur diuersi actor sc̄z z reus. de mu. pe. c. j.
8 ¶ † Decimo quero quid si vnus de capitulo eccl̄ie superioris agit pro administratione inferioris eo casu quo potest, vt pro re mala alienata. ℣. q. ij. non liceat. de reb. eccle. non alie. si quis. de testib. cum olim. dicit Pau. idem ac si ipse superior ageret: z sic erit locus ei qs hic dicitur. Ratio, quia iste agens supplet vices p̄lati, z nomine superioris administrationis agit, z libellū porrigit, z sententia lata contra ipsum p̄iudicat p̄lationi.

a ¶ Abbates. in quantū hic dicit̄ q iudex delegatus pōt partē cōdēnare in expensis: etiā si rescriptū non valeret. vide gl. in. c. fi. ℣. eo. tit. z vide tex. in. d. c. j. de calū. vbi iudex delegatus pōt in sentētia absolutoria condemnare accusatum de calū. Philip. fran.

b ¶ Sit nomē dignitatis z honoris. Dic vt p Feli. post Sicu. i. c. decernimus. de iudi. z in. c. pastoralis. col. iij. ver. vtrū ergo abbatia. de offic. dele. Pañ. in. c. exposuisti. ibi in apost. no. in ℣. dicit̄ officiū. de cor. viti. in alleg. c. decernimus. nu. ij. vbi etiā in apost. no. in verb. dignitatem. de iudi.

c ¶ Quid importat verbū, administratio. Adde Spe. in ti. de his q̄ al. no. inter. in iij. in fi. z de libel. cōcep. ℣. iam nūc videndū. ℣. si vero. z seq. z meh⁹ in tit. de acto. ab vni. tu. vel cura. da. versi. item q excedit.

que omnia not. in. d. c. cū olim. vnde etiā ante litem cōtest. potest procuratorē cōstituere. de quo in Spec. de procu. §. rōne quoqz. ℣. qd si canonicus. ¶ Undecimo q̄ro quid si patronus agit p ecclesia. dicit ℙau. adhuc idē: qz succedit loco p̄lati. ¶ Duodecimo q̄ro an p̄latus superior possit agere sine cōsensu sui capituli. z qd a ecōtra. Adde p vtraqz. q. doc. in ca. edoceri. z ibi ℙanor. ℣. sz qd de epō. de rescri. Spe. in tit. de actore. ℣. itē etiam obūcitur p̄lato. z seq. rota decis. ccccl xix. incip. cō fessio in not. vbi solus agit z defendit qn̄ bona non sunt separata: alʒ nō maxime in arduis. vt p istū in cle. fi. q. ñ. in opposi. j. de procura.

a ¶ Sine cōsensu sui capituli[a]. Laud. z aliq alī hic tractāt qs plene expediui in. c. edoceri. de rescrip. vbi dicit q̄ sic: nisi sint cause ardue. ¶ Tredecimo quero si superior nō audet intrare dioce. vbi est specialis administratio. dicit Matth. q̄ poterit alibi impetrare: qs tenuit etiā Alua. per. c. statutū. §. j. lib. vj. etiā p̄suppositō q̄ immediatus administrator audeat ibi cōmorari. Jo. de fan. tenet contrariū. nam respectus habēdus ad immediatū administratorē qs ipse nō potest, nō possit superior: qs est verius p tex. hic expressum. p hoc dico q̄ si ipse immediatus intrare nō audet diocesim, superior etiam si intrare audeat poterit impetrare extra sicut posset inferior. ¶ Decimoquarto quero cū dicit de literis sedis apl'ice vel legatorū, an p̄cedat in omnibus literis tam gn̄alibus q̄ specialibus. Respōdet Laud. q̄ sic, sm quē etiā in literis q̄ impetrant in illa forma ea q̄ de bonis in quibus nullus nominat locū hz. de quibus literis per Jnno. in. c. epi. de reb. ec. non alie. ¶ † Decimoquinto quero nūquid etiā in literis gratiosis locū habeat. dicit Lau. q̄ sic eo casu quo sunt dati executores quos oportet assumere partes iudicis vt ꝑpter aliquā exceptionē de nouo opposita sm no. de of. dele. paltoralis. in. §. qz vero. z de rescrip. statutū. §. ij. lib. vj. Benze. z Ber. z Jo. de lig. tenēt cōtrariū: qz hec cle. cōcernit decre. statutū. ergo non hz locū extra terminos illius: sed illud, c. non loquit de beneficialibus executoribus etiā si assumūt partes iudicis: vt ibi no. dic q̄ aliqn̄ est in potestate executoris an assumat partes iudicis, an non: vt est regulariter in executore beneficiali qui est mistus: vt no. Jnno. de prescrip. c. fi. z glo. in cle. vnica. de of. deleg. z tūc p̄cedit opi. ij. qz hoc casu non hz locū. c. statutū. ergo nec istud. Aliqn̄ executores beneficiales tenent assumere partes iudicis vt cū in rescripto ponit clausula, vocatis vocādis. de iudic. exhibita. vbi dixi. z tūc vera est opi. Laud. z ita loquit: z sic decidit Rota Ro. curie. ¶ Decimosexto q̄ro qz hic equiparat literas sedis apl'ice z lr̄as legatorū, nūquid hec equiparatio fit vniuersaliter vera. dicit Laud. q̄ sic, tam ad lites, vt hic, q̄ ad bn̄ficia. j. de of. or. cle. fi. vtreqz sunt extraordinarie z exorbitātes a iure z iudicio ordinario: z ideo restringēde. de rescrip. ad hec. de cōsan. z affi. q̄ dilectio. ¶ † Decimoseptimo q̄ro nunqd dispositio ista vt p̄latus superior cora illis tm̄ possit agere occasiōe inferioris administrationis cora quib⁹ posset inferior administrator, haberet locū respectu personarū vt. s. possit impetratus a superiore recusari cū nō potuisset recusari cū impetratus foret ab inferiore, gl. de loco. dicit q̄ sic. ¶ Ad qs op. qz cā recusationis est p̄sonalis. ar. c. si ꝯ vnū. de of. dele. lib. vj. So. qz superior fingit oīno eadē p̄sona cū inferiore quo ad p̄sonas cora quib⁹ agit: ideo stat p̄cedēs de cisio. ¶ Decimooctauo q̄ro si poterat inferior repelli p exc̄oicationē an poterit z superior. gl. ea. soluit q̄ nō: hic em̄ eq̄parant superior z inferior solū quo ad p̄sonas cora quib⁹ z loca in quib⁹ fit cōuētio: vt dicit gl. quā no. p hoc infero q̄ si superior hēt priui legiū de certo loco in quo posset cōuenire suos debitores: qz nō poterit in eo loco conuenire debitores suos rōne loci inferioris: qs tz Matth. hz non aperte. z placet vt priuilegiū restringat ne p̄iudicet huic dispositioni cū possit intelligi taliter q̄ valebit hac dispositiōe remanēte valida. fiet ergo restrictio prout tenet regu. q̄ a iure. li. vj. ¶ Decimonono q̄ro si p̄latus inferior est amouibilis ad nutū superioris, an p̄cedat hec cle. gl. agere. soluit q̄ sic: quā no. in fi. ℙet. tm̄ de anc. tenet ꝯriū dicēs q̄ ob cōtumaciā solius immediati administratoris poterit fieri missio sicut propter cōtumaciā p̄curatoris fit missio ꝯ dm̄. C. de p̄cu. eū qui. sz defende gl. p id qs dixi in. c. cū venerabilis. alleg. in gl. q. vī. qz si dz fieri missio p quā p̄iudicet, nō tm̄ immediato sed etiā superiori. dz etiā superior citari: nec in hoc immediat⁹ cēset p̄curator superioris vt ex cōtumacia ei⁹ p̄iudicet superiori: vt lit. nō ꝯtest, qm̄. §. si sup. vbi hoc no. Jnn. ¶ † Decimo q̄ro in ℣. nec occasione. q̄ loca dicant de mēsa[b]. ℙau. z aliq hic tractāt de quo gl. innuit. remittit ad not. in cle. frequēs. de excess. p̄la. ℣. quidā. vbi dico in versu p̄sentatos. in. ij. q. z plurib⁹ seq. dicit aūt Matth. q̄ sicut epūs nō pōt applicare ecclesiā ecclesie sue mēse de ꝯsensu sui capli. de reb. ec. nō alie. cle. fi. ita nō possunt religiosi applicare suis mēsis priorat⁹ aut alia bn̄ficia. j. de sup. neg. p̄la. cle. j. §. j. ¶ Decimoprimo q̄ro de qb⁹ locis p̄cedit tex. cū dicit, occasione locorū. pone em̄ q̄ est locus nō habēs administrationē, dicit ℙau. q̄ nō erit locus huic tex. Laud. dicit q̄ verbū, locorū. importat vniuersitatē agrorū. l. pupillus. §. territoriū. ff. de ver. sig. ponit etiā p singulis terris. de of. or. cū epūs. li. vj. Benze. indistincte intelligit siue sint loca habētia vniuersitatē siue singularia z simplicia: quia tex. indistincte loquit de hoc. de priui. qz circa, z vtrobiqz est eadē rō. s. restrictio literarū ad iudices extraordinarios: qs tz Ber. z Matth. dicēs etiā q̄ siue sint bn̄ficia curata siue simplicia, locū hz. qs tz Jo. de lig. qz si qn̄ locus est vniuersitatis p̄cedit: fortius ergo qn̄ nō est vniuersitas. sz vt puto nō pōderauit dictū ℙau. p quo est qz tex. dicit de locis q̄ possunt habere administratores, vt statim sequit ibi, si loca spāles gubernatores z c. Itē rō: qz nō pōt fieri fictio vt principalis cēseat eo iure quo spālis administrator eo casu quo nec in actu nec in habitu est locus spāli administratori: vt qn̄ principalis administrator hz vineā vel vnū agrū in certo loco: tūc em̄ verius est qs dicit ℙau. z sic stabit. c. statutū. in hoc aūt qs, dicit hic de locis dicit Lap. abb. esse differētiā inter loca in neutro gn̄e z locos: dādo ℣. Argumēta locus hoies loca dicis habere. ex quo apparet q̄
14 hic est neutri gn̄is. ¶ † Uicesimoscdo q̄ro in verbo, si quis. nūquid ex sola impetratione fiat vexatio. gl. ex sola. dicit q̄ nō: nisi sequat cōuētio. idē ℙau. z Benze. z hāc glo. singulariter inducti ad questionē facti. Quidā obligatus ad non cōtraueniendū in instrumēto conuētionis sub pena, supplicauit superiori vt contrauenire possit: z vt iudices cōcederet. qui cōcessit. dicebat penam cōmissam. ego cōtra per hāc gl. qz nō dicit cōtrauentū donec vexatus est aduersarius: in quo tn̄ oporteret pōderari verba instrumēti. de priui. pozro. ¶ Uicesimotertio q̄ro: qz dicit de interesse, qūo estimabit. dic plene vt in. c. sacro. de sent. excō. vbi dixi: z no. etiam in. l. vnica. C. de sen. que pro eo qs interest.

1 ☞ Etsi, hec dictio quid importet.
2 Jurisdictio ordinaria qualiter cognoscatur.
3 Officialis principalis episcopi quis z qualis sit.
4 Uicarius pape an habeat pleniorem potestatem q̄ alī vicarij ita vt possit dare alium vicarium.
5 Episcopus si habet duos vicarios in dioceſi z non in ciuitate, quis eorum est principalis.
6 Officialis episcopi si est impetratus delegatus a papa si desinat esse officialis, an desinat esse delegatus.
7 Quid si facta sit delegatio sub nomine proprio.
8 Supplicari an possit ab officiali episcopi ad ipsum episcopum, cum ab officiali episcopi non possit ad episcopum appellari.
9 Episcopus si excommunicetur an vicarius eius qui est delegatus impediatur cognoscere de causa delegata.
10 Episcopus an possit cognoscere de causa delegata suo vicario.
11 Quid si episcopus reuocat vicarium.
12 Quid de priore qui reuocatur ad claustrum.
13 Officialis vnde dicatur.
14 Officialis inferiorum ab episcopo, puta archidiaconi vel decani, an possit esse delegati pape.
15 Quid de officiali capituli vacante sede episcopali.
16 Conuentum vel ecclesiam conuentualem quot faciunt.
17 Monachus claustralis an possit esse vicarius episcopi.
18 Monachus an possit esse coadiutor.
19 Monachus an possit esse delegatus ordinarij.
20 Et an possit esse arbiter.
21 Monachus an possit esse compromissarius electionis.
22 Uicarius an possit esse conseruator.
23 Officialis foraneus an faciat idem consistorium cum episcopo.
24 Et an eius officium dependeat ab officiali principali.
25 Decani rurales an censeantur vicarij episcopi.

1 **Etsi principalis.** ¶ † No. 8 dictiones etsi, q̄ ponitur hic pro vna dictiōe pro q̄uis: vt no. in gl. j. ad hoc de postu. c. fi. vbi dixi. ¶ Scdo not. q̄ officialis epi cēset habere dignitatē si est principalis. de quo in glo. in ver. delegatus. z. j. dicā in. j. contrario. z. q. xj. z. xxj. ¶ Tertio no. q̄ prior
c cōuentualis est in dignitate[c]: qs no. gl. in ℣. cōuentualē. z eam signa. ¶ Op. vt aperiat q̄ fuit rō dubitādi, z q̄ decidēdi in oib⁹ quatuor dictis huius. c. nā quo ad primū de officiali principali videt q̄ ei nō possit cā delegari: qz nō videt habere dignitatē cū tpaliter soleāt tales institui, p no. p Jnno. z de prebē. de multa. z p Arch. de ꝯsue. c. j. lib. vj. ratio decidēdi: qz sufficit q̄ pōt esse perpetuus, vt dicit de priore obediētiario. in glo. in ℣. electionē. ¶ In scdo dicto de priore cōuētuali fuit rō dubitādi, p̄suppositō q̄ esset obediētiarius, vt colligitur ex ea. gl. Rō decidēdi est ea quā dico. j. eo. ꝯrio. de officiali aūt foraneo fuit dubitatio: qz hz vniuersitatē causarū. vñ videbat habendus pro ordinario, p gl. in. c. cū cām. de app. z de rescrip. statutū. §. insup. eo. tit. lib. vj. sz rō decidēdi in ꝯriū est: qz lz habeat pro ordinario quo ad qd: non tm̄ est ordinarius: z nō est vera gl. in. d. §. insup. qs dico plenius. j. q. xxiij. ¶ † Quo aūt cognoscat iurisdictio ordinaria, dixi de of. deleg. qm̄ abbas. z habet de resti. in integ. c. pe. Ratio vero dubitandi quo ad priorē claustralē fuit, qz est primus post abbatē. de sta. mo. cū ad monasteriū. ℣. prior. rō decidēdi in contrariū: qz tota ptās est penes abbatē: quē monachi vice dei habent supra caput. de elect. quorundā. lib. vj. z. c. si religiosus. sm Steph. vnde dicit ℙau. q̄ lz p̄esit cōuētui, nō tm̄ principal'r. vel sm Matth.

b ¶ Que loca dicant de mēsa, ad de q̄ plene p docto. i. c, vt sup. de re, ecc. non alie. z gl. i cle. frequēs. de excess. p̄la. et glo. in cle. vnica. de reb, eccle.

c ¶ Prior quētualis est in dignitate. adde Do. de san. Semi. in, c. nullus. sup gl. in ver. p̄laturā. de elect. lib. vj, z qs tex, in. c. nisi eēnt. de preb. z Arch, in. c. p̄nti. de offi. ord. lib, vj. tu ampliabis ß dictū, s. q̄ prioratus cōuentualis sit dignitas p̄cedere siue sit collegiatus siue nō: siue curatus siue nō: vt plene p istum in cle. j. §. fin. j. de sup. ne. p̄la. post Abb. anti. in. c. nisi esset. de p̄bē. Jnn. in. c. mona chi. in glo. sua. in verb. datione. de sta. mo. z Bal. in sua marga. in ℣. prior. secus vero prior claustrali q offīn nō dignitatē hāre dr: vt p istū z doc. s, alle, vbi. s. z dixi plene in addi. ad de cisi. capel. tholo. q. cxxxiij.

fm ꝛMatth.rō dubitādi:q; clauſtralis eſt cōſtitutus in dignita
te:ideovidebaꝫ poſſe dari delegatus p.c.ſtatutū.in prin.Ratio
decidēdi in ꝓximo:q; illud.c.loquiꝫ in dignitatibus ſecularib⁹:ſe
cus in regularibus: qđ nihil eſt.nego eiꝰ prioratū clauſtralē eſſe
dignitatē:alꝫ ſibi poſſet cā cōmitti:q; tex.in.c.ſtatutū. ſimplici
ter dicit cōmiſſionē fieri poſſe cōſtitutis in dignitate. vel fuit rō
dubitādi:q; cū prioratus clauſtralis poſſit eſſe perpetuus,vnde
etiā poſt obitū abbatis durat.ne ſede vacā.c.j.in fi.z hz curā ſin
gulariū perſonarū clauſti:ideo ꝛc.Ratio decidēdi in ꝓximo:q; nō
eſt dignitas ſz poti⁹ q̄dā ſolicitudo.z hec eſt rō differētie quare
prior cōuētuali qui eſt in dignitate cā delegaꝫ z non clauſtrali.
Sed fm Bēze.fuit in clauſtrali.z alia rō: q; in clauſtro dz eſſe ſi
lentiū.xvj.q.j.placuit.qđ turbareꝫ p cognitionē cauſarū:ſed ea
dē rō vigeret in cōuētuali: vnde potior eſt precedēs, q; nō eſt in
dignitate.pro hoc.xxvij.q.ij.ſcripſit.hec omnia pcedūt ppter.c.
ſtatutū. qđ diſponit cās nō delegari a papa vel a legatis apl̄ꝭ
cis niſi pſonis cōſtitutis in dignitate,vel pſonatu,vel canonicis
a eccleſiarū cathedraliū. ¶Scđo op.q; priori clauſtrali[a] poſſit cā
delegari oppo.glo.pe.ver.ſed cōtra.z ſolue vt in ea. z idē ꝓBau.
¶Tertio op.q; etiā monacho ſimplici poſſit cauſa delegari, p
c.cū olim.de priui.ſol.vt in gl.vlti. quā not.quo ad id qđ dicit de
3 legato vt nō poſſit diſpēſare ꝯ ꝯſtitutionē ſuperioris.¶†Que
ro qs diciꝫ principalis officialis epi.dicit Bēze.q; ille q in prin
cipali curia cōſtituiꝫ,p id qđ no.Inno.de off.ord.romana.li.vj.
z talis cenſeꝫ ordinarius,vt ibi no.Inno.Ex hoc dicit Bēze.q;
ſi eps conſtituit duos officiales: vnū in vno loco,aliū in alio:ille
diciꝫ principalis q̄ cōſtitutus eſt in ciuitate:z hoc ab authorita
te cathedre z ſedis ibi exiſtētis q̄ caput eſt dioceſis. ad hoc.l.cū
in diuerſis.ff.de relig.z ſump.fu.de prebē.q̄uis.lib.vj. Et dicit
b Laud.q; etiā ſi alius ſit cōſtitutus[b] in loco ſolēniori rōne pp̄ti,
adhuc is qui eſt cōſtitutus in ciuitate dr eſſe principalis.qđ not.
dicit etiā quedā alia q̄ not.Inno.in.d.c.romana.z nō eſt opus
hic referre. Ego dico q; principalis dr q ꝯſtitut⁹ eſt nō fctā de
terminatione ad certū locū:alꝫ ſi determinaꝫ ad ciuitatē tm̄, di
cerē q; nō cōſtitueret idē cōſiſtoriū cū epo: z p ꝯns nō eſſet offi
cialis principalis.p quē intelligūt iura eū qui idē cōſiſtoriū cōſti
tuit.de cōſue.nō putamus.lib.vj.de app.romana.in prin.lib.vj.
¶Ad qđ op.de.c.pe.de of.vic.vbi vicarius cōſtituiꝫ a papa in
vrbe:z dicimus q; hz ordinariā,vt ibi. Sol.ille non cōſtituiꝫ tm̄
reſpectu vrbis,ſz reſpectu ptātis quā gerit papa tanq̄ patriar
cha vrbis.j.tit.j.c.ij.z hz poteſtatē etiā extra vrbē. ſic etiā dicerē
q; ſi eps haberet duas dioceſes:vt Feltrēſes z Bellunenſes.de
arbi.expoſita.cōſtitutus in vna cenſetur principalis, ex quo hz
p̄ncipaliter totam latitudinē iuriſdictionis in illa.Sed q̄ eps
hz vnicā iuriſdictionē in vnica ciuitate z dioceſi: vbicūq; cōſti
4 tuat aliquē vicariū ad certā partē,diceꝫ nō principalis.¶†Se
cūdo q̄ro incidēter q; dixi proxime de vicario pape,nūquid ha
beat plenioꝛē poteſtatē q̄ alīj vicarij de quib⁹ dicimus q; nō poſ
c ſunt dare alios vicarios[c].de of.vi.c.clericos. fm vnā lecturā vi
deꝫ q; ſic:q; delegatus pape ad certā cām pōt dare delegatum
ad illā.de of.dele.ſup queſtionū.ſ.ſi vero. ergo fortius vicarius
qui hz ordinariā.Cōtrariū tenet ꝛMatth.vt ſit locus.c.clericos.
z aliud in delegato de quo loquiꝫ.c.ſuper queſtionū. qđ placet.
nec obſtat cōtrariū:q; poſſe dare vicariū eſt difficilius q̄ delega
5 re.ſunt z alie rōnes de quibus in.c.clericos.¶†Tertio quero
quo ad vicariū epi ſi eps hz duos vicarios vel plures cōſtitutos
in dioceſi z nō in ciuitate,quis eſt principalis. dicit Bēze. q; is
ad quē vt ad principalē fm vſum cōmunē recurſus habeꝫ.de iu
repa.cōſultationibus.vbi erroꝛ cōis facit ius. ad idē de elect.q̄
relā.ff.de ſup.leg.l.labeo.de leg.j.l.ſi ſeruus pluriū. ¶Quarto
quero circa id qđ dixi in proxi.q.de cōi vſu loquēdi, quid ſi non
apparet de cōi vſu loquēdi:vt q; ſunt duo eque principales. di
cit Benze.z Ber.q; ſi vna pars impetrauit : eius erit electio.ſi
vtraq;:aut concordāt:z illi intelligitur delegata quē eligūt.aut
diſcordāt:z preferꝫ is cui primo fit p̄ſentatio.de ap.vt debitus.
ſi aūt vtriq; fit ſimul p̄ſentatio:preferꝫ magis idoneus:fm not.
in.c.q̄ abbas.de of.dele.q; ſentit Jo.an.in gl.ij. hic remittēdo
ad no.in.d.c.Bēze.dicit q; neuter ppter dubiū,per.l.ſi fuerit.ſ.
itē ſi ex pluribus.ff.de reb.dub.z.l.duo ſunt titij.ff.de manu.te
ſta.l.cū ex pluribus.z imputet ſibi impetrās qui nō expreſſit, qđ
placet Poſt.in ſum.de of.deleg.ſ.quibus. ℣.quid ſi impetrauit
iudicē.z.ſ.ſeq.Jo.de lig.dicit q; aut ad inſtantiā impetrātis:z
pcedit opi.ij.z imputeꝫ impetrāti. aut ex officio iudicis fuit fa
cta delegatio:z pcedit opi.j.dic mdiſtincte pcedere ſecūdā niſi
ex pbabilibus cōiecturis poſſit apparere de quo delegās intel
6 lexit.pro hoc qđ no.gl.in.c.paſtoralis.in prin.eo.ti.¶†Quinto
d q̄ro ſi officialis epi impetratus delegatus deſijt eſſe officialis[d].
glo.ea.ſoluit diſtinguēdo per.c.q̄ abbas. ſed videꝫ q; ſimplici
ter deſinat eſſe delegatus etiā q̄n ſub nomine officij nō tranſeat
ad ſucceſſorē.caſus videtur in.l.auguſte.ff.de leg.ij.z no.in.l.qđ
principi.eo.tit.z no.Ly.C.qui teſta.fa.poſ.l.cū heredes.z Bar.
in.d.l.qđ principi.z.ff.de iur.om.iud.l.z q;.per q̄ videꝫ reſtringi.
c.q̄ abbas.ad cauſam q̄ fit cōmiſſio habēti dignitatē iure p
prio:ſecus ſi nomine alieno:de quo plene dixi in.d.c.q̄ abbas.
in.v.cōtrario. Jnueni q; do.Simon de Broſano q legit in iſto
ſtudio ꝓPaduano z fuit vtriuſq; iuris doctor ſummus z deinde
cardinalis hoc tenuit vt refert Jo.de fan.Cōiter tm̄ obſeruatur
qđ dicit glo. qđ tm̄ dic vt dixi in.c.q̄ abbas.vbi dedi modū ſal
7 uandi hāc glo.cui etiā ppter authoritatē ſtandū eſt.¶†Sexto
quero preſuppoſito q; vicario epi cōmiſſio facta fuerit ſub nomi
ne pprio.gl.ea.dicit q; tūc deſinēs eſſe officialis remanebit dele
gatus. idē ꝓPau.niſi cōtraheret aliquē inhabilitatē per quā eſ
ſet incapax iuriſdictionis eccleſiaſtice:vt ſi ſit bigamus,vel etiā
fm eū ſi ſit cōiugatus etiā cū vnica z virgine:lz in hoc alīj ꝛtra. a
Ratio fm eū p no.in.c.ioānes.de cle. cōiu. q; nō retinet priuile
giū niſi in duobus de quibus in.c.vnico de cle.cōiu.lib.vj.poſſet
tm̄ dici q; licet non poſſit eſſe ordinarius eccleſiaſticus, delegate
tm̄ iuriſdictiōis eſt capax,maxime a papa.de iudi.decernimus.
ideo retinebit iuriſdictionē: ſed hoc pcederet q̄n papa ſciēter ei
cōmitteret.ſecus q̄n cōmiſit anteq̄ eſſet cōiugatus vt in hac.q.
8 vnde verius eſt dictū ꝓPau.¶†Septimo quero nūquid ab offi
ciali epi principali a quo nō appellaꝫ ad epm,de cōſue.nō puta
mus.lib.vj.ſaltē poſſet ſupplicari ad epm.Laud.z Stepha.di b
cūt q; ſic, q; quo ad ſupplicationē nō eſt idē cōſiſtoriū vtriuſq;:
ſicut nec quo ad recuſationē.de of.dele.ſi cōtra vnū.lib.vj.Bē
ze.tenet cōtrariū.Jo.and.in.c.romana.de appel.lib.vj.dicit nō
poſſe ſupplicari fm naturā z formā vere ſupplicationis, cum in
terponaꝫ ſolū ad principē z ab illis ſolis a quorū ſentētia nō ap
pellaꝫ:vt de in integ.reſti.ex literis.ſed ad effectū petēdi reſtitu
tionē ſupplicari pōt aduerſus ſentētiā vicarij coꝝ epo vel ad ef
fectū cognoſcēdi de nullitate:q; hoc fieri poſſet etiā coꝝ ipſo vi
9 cario.d.c.ex literis.de accu.qualiter.j.C.de accu.l.iij.¶†Octa
e uo quero nūquid excōicatio lata in epm[e] impedit cognitionem
cauſe delegate eius vicario principali.videꝫ q; ſic: q; impedit vi
cariū in cognitione ordinaria.de of.vica.c.j.lib.vj.de procu.cle.
ſi.in gl.vlt.ꝓBau.tenet cōtrariū:q; quo ad cauſam delegatā non c
eſt idē cōſiſtoriū:pro hoc qđ no.Jnno.de procu.cōſulti. qđ pla
cet. Ad contrariū dic q; ſuſpendiꝫ iuriſdictio ordinaria, ſed nō
deſinit eſſe vicarius: z ſic eſt capax delegationis:vt hic. nec ſu
10 ſpēdiꝫ cognitio huius cauſe cū nō depēdeat ab epo.¶†Nono
quero nūquid de cauſa delegata vicario epi a papa vel ab alio
q; ab epo poſſit cognoſcere eps.dicit ꝓBau. q; nō,etiā ſi ſub no
mine officij:nā q̄n a papa eſt delegatus eſt maior epo.de of.de
11 le.ſtuduiſti.¶†Ad qđ op.q; poſſet eps reuocare vicariatū cui d
annectiꝫ delegatio.Sol.nō ppterea pōt de cā delegata cogno
ſcere.ſiꝫ in inqſitoribus hereticeprauitatis q; reuocari, poſſunt
a ſuperiorib⁹ a qb⁹ deputanꝫ:nō tm̄ poſſunt ſuperiores cognoſce
12 re de cā hereſis:vt in cle.nolētes.ſ.notarij.j.de here.¶†Deci
mo q̄ro q; dixi.ſ.q.v.de vicario q; deſijt eſſe vicari⁹.qd de prior
q; reuocaꝫ ad clauſtrū.dixit ꝓBau.q; idē quo ad cām ſibi delega
13 tā:vt diſtinguaꝫ p.c.q̄ abbas.¶†Undecimo q̄ro in eo q; di
cit hic de officiali vn̄ dicaꝫ officialis. dicit Laud.q; ab offician
14 do.vel dic q; dr ab officio officis p ꝯnū ſicut z officiū.¶†Duo
decimo q̄ro q; dicit de officiali epi,qd de officiali inferiorū vt ar
chidiaconi vel decani.gl.iij.dicit ſecus.qđ tenēt Laud.z Bēz.
Sz ꝓBau.z Matth.tenēt ꝯnū dicētes ſufficere q; inferiores ha
beāt iuriſdictionē quaſi epiſcopalē,lz ꝓBau.dicat tutius ſtandū
textui.qđ dicit Jo.de lig.q; totaliter exprimiꝫ de officiali epi:er
go de alio phibeꝫ.ff.de iudi.l.cū pretor.de deci.ad audiētiā. vi
deꝫ poſſe dici q; vicarius cuiuſcūq; cui poſſit cā delegari: vt q;
eſt in dignitate poſſit eſſe delegatus:cū vicarius cēſeaꝫ eadē p
ſona cū dño.de cōſue.nō putamus.lib.vj. z ſic cenſeꝫ hr̄e digni
tatē.ad qđ dic q; c.ſtatutū.cū dicit de habētib⁹ dignitatē,intel
ligit iure ppio. ſecus de habētibus iure alieno,vt ſunt vicarij q;
ppie nō dn̄r hr̄e dignitatē.vnde niſi eſſet hic exp̄ſſum de officia
li epi,videreꝫ dicendū officiali epi nō poſſe cām delegari:alꝫ ſta e
ret argumentū pcedēs.cōiter ſeruaꝫ q; ſolū officiali epi cā dele
15 geꝫ.¶†Decimotertio q̄ro qd de officiali capl̄i ſede vacā.gl.ea
dē dicit idē qđ de vicario epi:qđ tenet Bēze.z pbari pōt p rōnē
gl.tm̄ ppter dicta in precedē.q.videreꝫ tutius inherendū textui:
alꝫ videreꝫ q; vicario cuiuſcūq; habētis iuriſdictionē epiſcopa
lem,vt q; preſcripſit.de preſcri.auditis. poſſet cā cōmitti.tm̄ ſal
uādo gl.dic q; vicarius capl̄i ſede vacāte dicit vicarius epi.i.iu
16 riſdictionis epalis:vt dicit gl.¶†Decimoquarto q̄ro in eo qđ
hic dicit de religioſo cōuētuali q; faciūt cōuentū ſeu eccleſiā cō
uentualē,q̄ eſt differētia inter cōuentū z collegiū. Ad ſcām dic
p not.in.c.ne pro defectu.de elec. Ad primū dicit Laud.q; tres
dūmodo ſint congregati vt collegiū: ſecus ſi ſingulariter tanq̄
ſocij.xj.q.j.placuit.de ſta.mo.c.ij.idē Bēz. Sed dic plene vt no.
in.c.dilecta.de exceſ.pla.p Jnn.q; etiā no.de iure pa.poſtulaſti.
qđ dixi de iure pat.nobis.ſ.ceterū.q.j.z.ij.z de elec.c.j.in.j.con
trario. vbi dixi per illā literā q; duo faciūt collegiū eccleſiaſticū

¶Priori clauſtrali. An priori clauſtrali poſſit cā delegari. adđ Jo.de ſan.Be. in.c. nullus. ſup gl. prelaturā. de elec.lib.vj.

¶Alius ſit cōſtitutus. Loquitur hic de officiali forāneo:qđ autem de delegato ad vniuerſitatez cauſarū:vide gl. in.c.ſtatutū. ſ.in ſup. in ℣.moderatas.circa fi.de reſcri.in.vj. ꝓPhilip.franc.

¶Non poſſunt dare alios vicarios. Adde quo no.p doct.in cle. j.de offi.vic. glo. in cle.vt profeſſo res.de offi.vic.

¶Deſijt eſſe officialis. Tu tene indiſticte q; ſi cō mittaꝫ ei ſub ei⁹ dignitatis cā q; trāſitꝫ ad ſucceſſorē in dignitate q̄uis re integra deſinat eſſe offi cialis.no.Bar.z doc.in. l.qui libe ris.ſ.hec ℣ba.ff. de vulg.z pupil. Bal.l.l.ſi. q.xvj. C, de here. inſti. idē Ang.z imo. in.l.maritū.ff.ſo. mat.z Rota de ci.ccccxxxix.inci. fuit dubitatum. in nouis.

¶Excōicatio lata in epm. Tene opi.iſtius quā ſe quiꝫ Spe.in tit. de dele. ſ.reſtat. ℣.quid ſi ſupior. Bemi.z doct.in alleg.c.j.vbi late dixi in apoſ.poſt Be.z vbi eſt caſus ſing. fm Lu do.ro.ſingu. ſuo ccccccxxviij.inci. eſt excōicat⁹ po teſtas.de of.ord. li.vj. z in.c.lz vn diq;.e.ti.in anti.

z sic etiã cõuentũ licet ad collegiũ faciẽdũ inter seculares requi-
runt saltẽ tres. ff. de ỽ. sig. neratius. z q duo sufficiant ad colle-
giũ ecclesiasticũ tenet Bau. per. d. c. j. z de monachis q non de-
bẽt esse soli in administrationibus vel saltẽ habere sociũ dicit. j.
de sta. mo. cle. ne in agro. §. ad hec. ¶ Decimoquinto quero an
tex. cũ dicit de priore cõuẽtuali procedat in obediẽtiario. glos. in
ỽ. electionẽ. dicit q sic. qs etiã dixi. s. in. j. §nio. idẽ dicit Zaud.
Bau. z Bẽze. facit. c. clericos. de coha. cle. vbi verbũ perpetuã,
exponit donec resipiscant. dicit ergo perpetuũ qs est in potẽtia
perpetuũ. i. qs esse põt. §nũ tenet Spe. tit. j. §. j. ỽ. nũquid. p quo
est qs no. de prebẽ. cũ de beneficio. lib. vj. p Archi. primũ verius
pro quo est de sup. neg. prela. cle. vnica. §. premissa. hic alle. in gl.
17 ¶ †Decimosexto q̃ro an monachus claustralis[a] possit esse vi-
a carius epi. glo. ea remittit. Zaud. dicit q sic: q religiosi de se ad
hoc sunt apti sicut z seculares clerici: z hoc interueniẽte abba-
tis licẽtia. xvj. q. j. de psentiũ. z si nõ est exẽptus dz etiã interueni
re epi licẽtia fm eũ licet si cõtingat discordia inter epm z abba-
tẽ potius debeat obedire abbati. xj. q. iij. qui resistit. de quo vlti
mo dixi in. c. quãto. de off. ord. q aũt possit esse vicarius est pro-
pter vtilitatẽ publicã sicut põt obtinere bñficiũ curatũ. de statu
mo. q dei. per quã rõnẽ tollit obiectio contẽplationis q̃ pertur-
bat ex hoc quia preferẽ publica vtilitas. de regu. licet. de renũ.
18 nisi cũ pridẽ. ¶ †Decimoseptimo q̃ro an monachus possit esse
b coadiutor[b]. glo. ea. remittit. dic q sic, vt dixi de cle. egro. c. fi. q. x.
19 ¶ †Decimooctauo q̃ro an monachus possit esse delegatus or
dinarij. glo. ea. remittit. dic q sic vt dixi de vicariatu. s. q. xvj. ad
20 hoc qs no. Spe. in ti. j. §. fi. ỽ. z nũquid ergo monacho. ¶ †De-
cimonono q̃ro an monachus possit esse arbiter. glo. ea. remittit.
z de hoc in Spe. de arbi. §. vlti. ỽ. sed quero diligẽter. z sequẽti-
bus. dicit Zaud. q sic de licẽtia abbatis. per. c. religiosus. de te-
sta. lib. vj. Bau. dicit q non: nisi in propria ecclesia pro vtilitate
monasterij. qs tenet Host. in sum. de arbi. §. sed qs possit. z Spe.
de arbit. §. sequit. ỽ. quid de simplici. dicit tñ Bau. q licẽtia ab-
batis purgat vitiũ quasi sentiẽs cũ Zaud. Oldr. vt refert Bau.
dixit q poterit esse arbitrator sine licentia abbatis: q est opus
pietatis. xj. q. iij. iniustũ. ff. pro socio. l. si societatẽ. §. arbitrorũ. in
auf. vt diffe. iud. §. si vero. col. iij. lxxxvj. dist. peruenit. pro quo est
c q potest facere eleemosynã[c] si est in studio de licentia abbatis.
de vi. z ho. cler. cle. vlti. in ver. conuertendũ. Jo. de lig. dicit con-
trariũ: quia non habet nolle vel velle. Sed Oldra. habuit bonũ
intellectũ vt debeat presumi abbatẽ cõsentire operi pietatis: tñ
de iuris rigore licẽtia expressa requiritur: qs dico. j. plenius. j. q.
xxj. ¶ †Vicesimo quero iuxta predicta nũquid monachus pos-
sit esse cõpromissarius electionis. videt q sic: quia hoc est officiũ
pietatis qs potest expedire sine vagatione: nec per omnia sequi
tur naturã aliorũ cõpromissorũ: vt not. Cõpo. de elect. causam. z
hoc tenet Guil. de mandegot in libello suo electionũ. c. xlij. per
c. obeũtibus. lxij. dist. Bau. tenet q in aliena ecclesia nõ potest
esse sine licẽtia sui prelati cum non habeat velle vel nolle etiã in
his que sunt pia. de testamen. c. fi. lib. vj. nec potest dici q non sit
vagatio cum oporteat cõpromissariũ esse solicitũ vt idoneũ eli-
gat. Et hoc est verũ fm eũ etiã si sit cõpromissarius fm formã. c.
cum expediat. de elec. lib. vj. pro hoc cle. religiosus. j. de procura.
Sed in suo monasterio hoc fieri posset: quia cessant rõnes pre-
dicte q̃ opinio placet per id qs dico in seq. q. ¶ Vicesimoprimo
quero: quia dixi. s. q. xix. q monachus non potest esse arbiter. q̃
est ratio. dic quia cõparatur seruo[d]. iij. dist. multos. no. glo. xij.
q. j. nõ dicatis. at seruus nõ põt esse arbiter. ff. de arbi. l. pedius.
als parui. §. in seruum. Sed abbatis licẽtia intercedẽs eo casu
quo dari potest facit monachũ habere legitimã personã vt pos
sit etiã postulare in iudicio. de postu. c. ij. in quo dic q aut vertit
vtilitas monasterij: z potest monachus de licẽtia abbatis habe
re legitimã personã etiã ad causam tractandam in iudicio. d. c.
ij. aut nõ subest vtilitas monasterij: z tũc in concernẽtibus pie-
tatem q̃ sine strepitu iudicij fiũt sufficit licẽtia abbatis. sic intel-
ligo iura inducta per Oldra. s. in. q. xix. quatenus loquãtur de
monacho. possunt tñ intelligi de nõ monacho: vt qs dicũt de re
ligioso viro exponat. i. de bono. Sic exponitur de reb. eccle. non
alie. c. fin. in prin. pro hoc qs. s. dixi. q eti ãopera misericordie z
q̃ sine strepitu iudicij expediũtur nõ potest monachus sine ab-
batis licẽtia exercere: vt esse executor testamẽti, qs est pium. d. c.
ij. de testa. lib. vj. Ex his habes q nõ semper sufficit abbatis li-
cẽtia, sed solũ in concernẽtibus pietatẽ: als vltra licentiã expe-
dit q subsit: z aliud scz vtilitas monasterij. ¶ †Vicesimosecun
do quero nũquid vicarius epi possit deputari cõseruator. glo. in
verbo, delegatus. disputat. z videt sentire q sic, licet in fine di-
cat hoc egere declaratione. Bau. tenet q non. Et ad rationem
glo. quia habet dignitatem z non alibi q̃ in cathedrali ecclesia
respõdet dicẽs q iurisdictio vicarij est bene annexa iurisdictio-
ni epi, sed non ordini vel dignitati pontificali: ratione cuius fit
deputatio conseruatoris: z aliud ordo, aliud iurisdictio: de elec.

a ¶ An monach⁹ claustralis. Ad-de gl. i. n. c. si qs. lviij. dist. z Bau. de Jeaz. z qs Jo. de imo. in cle. vt pfessores. in ver. sed q̃rit hic pau. de reg. idẽ tenet Besq. decis. rote tit. de off. vic. de-cisi. iiij. Jtẽ tenet Abb. in cle. j. de reg. sup gl. in ỽ. vicario. Jdẽ te-net Joã. de imo. i. c. fi. de cle. egro.

b ¶ Possit esse co aduitor. Tu ad-de de oĩbus his qõ. z q̃plurimis alijs. s. monach⁹ circa q̃ officia di gnitates z iudi-caturas admit-tat q Zãfrã. de ordi. in. c. qñ con tra. §. interlocu-tore z appella-tiones. nu. ij. per discursum. et ibi in apostil. meis. de proba.

c ¶ Potest facere eleemosynã. vi5 in. c. abbati. liij. di. z Tho. ij. ij. q. xxxij. ỽ. viij. in fi.

d ¶ Cõparat seru⁹. Jstã rationẽ reddũt gl. Bar. z doc. in. l. pedi⁹. §. j. ff. de arb. bal. in sua marga. in ỽ. monachus. ỽ. xiij. Spe. in ti. de arb. §. viij. z Ab. in. c. cũ ad mona sterium. de sta. mo. nisi cũ licẽtia ab-batis. vt q istũ h.

e ¶ Officialis fo raneus. adde gl. in ỽ. gñaliter. in c. romana. de ap pel. lib. vj. z in. c. 13. de of. vic. e. lib. z in. c. perlectis. xxv. dist. z p Jn-no. in. c. suam. de of. vica.

f ¶ Qs vicarij fo raneus. adde gl. in. c. cũ causam. de appel. z Ab. in. c. si quisq3 cle-ricũ. de fo. cõpe.

suffraganeis. z. c. trãsmissam. Jo. de lig. reprobat hoc: q nõ est verũ q in cõseruatore exigat potestas ordinis cum etiã prelati collegiatarũ ecclesiarũ non habẽtes ordinẽ deputari possint: vt in. c. fi. de offi. dele. lib. vj. super quo principaliter pẽdet hoc du-biũ. dic hãc reprobationẽ nõ procedere. nam Bau. expressit nõ tantũ de ordine sed etiã de pontificali dignitate. vnde dubiũ nõ est facile in quo tñ puto verã opi. Bau. nõ per eius rõnẽ solũ sz ex alio: quia regula ponit negatiua in. d. c. fi. q non possit dari cõseruator nisi sit epus vel superior: vel habẽs prelationẽ in eccle sijs collegiatis: sed vicarius epi non est aliquid istorũ. z si dicat q sit idẽ consistorij ꝛc. dic q est verũ vt dicit Bau. quo ad iuris dictionẽ: sed eps non deputatur cõseruator quia habeat iurisdi ctionẽ: als non possent deputari prelati iurisdictionẽ non habẽ tes qui tñ possunt: sed deputat propter dignitatẽ pontificalẽ: z quo ad hãc non est idẽ consistorij cum vicario: nec est cõmuni-cabilis cum titulus dignitatis ecclesiastice non possit diuidi in plures. de prebẽ. maioribus. vnde licet hic dicat glo. q vicarius habeat dignitatẽ in quo est signanda tanq̃ singularis, z satis probat ex text. ex his q̃. s. dixi in ratione dubitandi z decidẽdi: tamẽ proprie loquẽdo vicariatus epi non est dignitas ecclesia-stica, als non expiraret mortuo epo, cum talis debeat esse per-petua. lv. dist. precepta. de fi. presby. veniẽs. vbi de hoc in glos. fi. pro hoc qs dixi. s. in. j. cõtrario: z tñ expirat. de procu. cle. vlti. in glo. fi. potius ergo vicariatus est quedã preeminẽtia non deter-minata ad aliquã ecclesiam et chorusc at radijs dignitatis epi quo ad iurisdictionẽ sicut augusta radijs dignitatis principis, pro hoc qs dixi. s. q. v. Est tñ differentia inter vicariũ z augustã quo ad perpetuitatẽ dispositionis collate in eorũ alterũ per id qs. s. dixi in. d. q. v. z plene in. c. quoniã abbas. de of. dele. in. v. z
23 vj. contrario. ¶ †Vicesimotertio quero nũquid officialis fora-
e neus[e] faciat idẽ consistorij cũ epo. gl. in ỽ. foraneo. dicit q nõ:
24 qs bene probat rõne tex. ¶ †Vicesimoquarto quero nunquid
officij vicarij foranei depẽdeat ab officiali principali. Zaud. q
non: fm quẽ a foraneo non potest appellari ad principalem: sed
debet appellari ad epm: vel eo absente ad generalem vicarium.
¶ Et in hoc facit Zaud. differẽtiam inter officialẽ principalẽ z
vicarij generalẽ: que differẽtia non probat iure. Et videt non
procedere dictũ Zaud. cum officialis principalis quo ad iuris-
dictionẽ constituat idem consistorij cum epo z foraneo quo ad
portionẽ iurisdictionis: ergo sicut ab eis potest appellari ad epi
scopũ: vt dicit hec glo. ita ad officialẽ principalẽ. pro hoc qs no.
Jnno. de appel. romana. in prin. lib. vj. dicẽs a subditis epi pos-
se appellari ad vicariũ principalẽ: ergo z a vicario foraneo qui
est subditus: cum in eo nulla sit specialitas. nam presupposito
q habeat delegatã, dicit glo. per hoc potestas eius nõ est sub-
tracta de potestate ordinaria cõmunicata principali nisi aliud
appareat, licet secus sit quãdo papa delegat aliquã causam: q
tũc eam subtrahit ab ordinario. de offi. deleg. sane. de offi. lega.
studuisti. qs operatur pape superioritas: cuius vice fungit eius
delegatus quo ad illã causam. ex eo aũt q glo. dicit q vicarius
f foraneus[f] hz delegatã, no. q licet datus ad vniuersitatẽ causa-
rũ habeat quo ad quid pro ordinario. de ap. cũ causam. vbi de
hoc in gl. pe. in fi. que dicit q est quasi ordinarius: non tñ est or-
dinarius, licet aliter notetur de rescrip. statutũ. §. insuper. lib. vj.
in glo. nunq̃ minores. que dicit q est ordinarius. primũ verius.
Si tñ daretur certũ territorij, posset procedere illa glo. vt in ca-
su de offi. ordi. inter cetera. quia tũc diceret preesse adminis tra-
tioni. arg. de in inte. resti. c. pe. in prin. fm hec intellige qs dixi. s.
25 m. i. cõtrario. ¶ †Vicesimoquinto quero nũquid decani rura-
les de quibus in. c. ad hec. in fi. de offi. archi. vbi ponit eorũ po-
testas: q in quibusdã diocesibus exercẽt iurisdictionẽ pro epo
in certa parte diocesis: an censeantur vicarij foranei. glos. eadẽ
soluit: quam no. z de eorum officio dixi in. d. c. ad hec.

1 ☞ Curia Romana dicitur esse vbi est papa.
2 Expectans habet ius ad beneficium.
3 Delegati potestas quandoq3 extenditur ad non commissa. Qualiter hoc fiat, vide ibidem in duabus sequentibus oppositionibus vbi declaratur.
4 Auditor quid sit, vide.
5 Et an habeat iurisdictionem ordinariam vel delegatam.
6 Auditor quotuplex est.
7 Item de quo auditore loquitur hoc. c.
8 Auditores palatij de quibus causis possunt cognoscere.
9 Et an debeat peti ab auditore in libello quod dicitur in isto. c.
10 Auditor de quorum consilio debet pronunciare.
11 An autem hoc. c. habeat locum in dignitatibus.
12 Causa electionis si deuoluatur ad curiam per appellationem si auditor pronunciet bene appellatum, an poterit confirmare.
13 Et quid in postulatione.
14 Auditor si pronũciauit beneficium esse debitum, an possit non conferre.

Auditor

15 Auditor cui commissa est causa a papa, an mortuo papa possit eam tractare.
16 Circuitus debet vitari.
17 Judex quilibet an possit pronunciare per alium.
18 Auditor qui prouidet de beneficio sm tenorē huius cle. an possit prouidere de cura animarum si beneficium sit curatum.

a Auditor[a] ¶Dictū z ratio inclusa ibi vt vi
1 ✦tetur. ¶†No. de auditore curie
b seu deputato in curia Romana. dicit aūt esse[b] curia vbi est papa vel audiētia tantū. ff. de elec. ne romani.
2 ¶†Scdo no. ꝙ expectās hz ius ad bñficiū: z potest dicere bñficiū sibi de iure debitū. lz glo. in c. veniēs. de renū. dicat ꝙ hz po-
3 tius officij implorationē. qđ die vt ibi dixi. ¶†Tertio no. de euitando circuitu. ¶Quarto no. casum mirabilē in quo potestas delegati extēdit ad non cōmissa vt vitet circuitus. ¶Oppo. qr post lata sentētiā finit iurisdictio delegati. de of. dele. in literis. cuius cōtrariū hic dicit. So. hec fuit ratio dubitādi, vt tāgit gl. in ℣. pnūciabit. Ratio decidēdi in cōtrariū ponit in tex. vt euitet circuitus. Itē. c. in lr̄is. loquit in delegato ad cām iudicialē: secus in mādatario ad aliquod negotiū, cuius contrariū durat vsqz ad negotiū expeditū: vt no. Inno. singulariter in. d. c. in literis. vbi dixi. potissima tn̄ est ratio p̄cedēs, prout patebit. ff. in seqūenti cōtrario. ¶Scdo opp. ad idē de. c. super eo. de offi. deleg. vbi post ꝙ delegatus pronūciauit bñficiū deberi, amplius se nō impedit: sed is ordinat beneficiū ad quē pertinet. al's glos. ij. fol. ꝙ ibi deputato extra curiā: z sic vult secus esse in eo ꝙ in deputato in curia. z idē Laud. z Hēze. hic, z Jo. cal. in repeti. c. mandatū. de rescri. in vlti. q. Bau. cōtra. Itē videt tenere Matth. licet nō firmet. pro hoc inducūt rōnes: qr nō fit preiudiciū alicui: ex quo bñficiū pronūciatū fuit debitū siue cōferat p pronūciantē, siue per aliū: cū non possit alteri cōferri. Itē delegatus pape exequit suā sentētiā. de off. dele. significasti. Sed collatio est executio sentētie: qr ad hoc tēdit vt pronūciet debitū vt cōferri possit. ¶Tertio: qr subest ratio circuitus euitādi z fortius ꝙ in curia vbi facile est ad papā accedere. pro opi. gl. inducit qr hec cle. inducit ius nouū: ergo intelligēdū in suo casu tantū. de elec. statutū. lib. vj. z sic verba illa, in Romana curia, intelligūtur cū ministerio: vt secus si extra. Scdo: qr si collatio esset executio sentētie teneret is qui pronūciasset debitū ad cōferēdū: sicut delegatus pape tenet exequi. d. c. significasti. at hic ponit in suo arbitrio in ver. poterit. prout dicit glo. in illo verbo: qr lz possit, nō tenet. Tertio inducit. c. pastoralis. facit de reli. do. qr monasteriū. de priui. vbi gratia cōcessa aliquibus intelligit sine p̄iudicio ordinarij. ad idē inducit. c. fi. de of. vica. lib. vj. qr collatio nō transfert nisi exprimat. Cui opi. faueo dicit facile respōdet ad cōtraria. Primo ad rōnē, cū dicit nulli fieri p̄iudiciū. Rndet qr imo: nam cū p prouisionē pape z p deputationē executoris preiudicet ordinario: dz hec deputatio stricte intelligi. de rescri. ad hec. Itē minus grauabit ordinarius, saltē quo ad opinionē z reuerētiā sibi debitā per collationē factā per papā, ꝙ si fiat per executorē forte al's sibi ingratū. Ad secūdā. d. c. significasti. dic ꝙ collatio nō est executio. Est enim executio id qđ venit ad implēdū verba sentētie: at in sentētia p quā pronūciat debitū nihil continet de collatiōe: imo collatio est actus distinctus. z hec sentētia p quā pronūciat debitū hz suā executionē eoipso ꝙ excludit aduersarius si qs erat: vel saltē tollit oē dubiū qđ fuisset ꝫ expectantē. de circuitu dic ꝙ nō pōt hec ratio inferri nisi in terminis hui⁹. c. qr nō est sola ratio: nec sufficeret ad omnē casum. Alia est eī ratio in deputato in curia cū sit de more auditorū curie cōferre dubia cū ceteris auditoribꝫ: vt dico. ff. q. vij. qđ facere nequit deputatus extra curiā. vñ in deputato in curia si pro collatione accederet ad papā esset circuitus: qr ad nullū effectū cū verisimile sit papā nō reuocaturū factū per collegiū auditorū: qđ secus est in deputato extra curiā. Sed Jo. de lig. dicit ꝙ aut papa deputauit executorē q vice sui cōferret si pronūciauerit bñficiū deberi: z tūc in dubiū est ꝙ cōferret etiā extra curiā. aut cōmisit simpliciter cām audiēdā: z adhuc idē. z sic cōcordat cū Laud. z Bau. Et ad rōnē cū dicit collationē nō esse executionē rndet: ꝙ lz nō sit actus executiuus, est tn̄ cōpletiuus: qr nihil pdesset sentētia si nō sequeret collatio. Ego puto non recedēdū a gl. maxime p rōnē quā. s. feci. ꝙ auditor curie cōicat cū alijs ꝛc. vt p̄dixi. Itē cū summe breuis sit hec decisio: cogitandū est omnia verba posita esse eū ministerio. pro hoc de priui. si papa. li. vj. Et rōnes ꝫ-
rie nihil vrgēt. ꝙ quis eī collatio sit actus cōpletiuus: tn̄ vt nō ve-
niat in ptāte executoris seu auditoris dati extra curiā sufficit p rōne: qr est actus extrinsecus a cōmissiōe: vt hoc. c. qđ exorbitat a iure p̄cise restringat ad suos terminos. d. c. statutū. de elec. lib. vj. qđ etiā tenui in. d. c. mandatū. in vlti. q. tn̄ ad. c. sup eo. de offi. dele. z. c. pastoralis. de priui. z. c. fi. de offi. vic. lib. vj. dic ꝙ nō facit ad pro opi. gl. nā in. c. sup eo. nō fuit deputatus vt pronūciaret bñficiū debitū: sed vt videret cui ptineret p̄tare: post quā p̄ta-
tionē nō deberet bñficiū p̄sentato: cū possit si est p̄onus laicus aliū p̄sentare. de iure pa. pastoralis. z q̄is sit clericus p̄onus q nō pōt variare: tn̄ nullū ius formale acquirit p̄tato. c. pastoralis. loquit in alio casu z nihil facit ad. c. fi. de off. vic. silr dic ꝙ
4 loquit in alio casu. ¶†Quero qd est auditor[c]. Spe. de audito.
c in prin. diffinit ꝙ est is cui ab aliquo iudice aliqd de medijs causis cōmittit: puta aliqs certus articulus audiēdus vel examinā-
dus. pbari videt hec diffinitio in. c. sup q̄stionū. ff. verū. z. ff. por-
ro. de of. dele. Sed ꝫ eā est: qr sepe auditoribꝫ cōmittit etiā principiū cause reseruata snia ipsi cōmittēti. d. ff. verū. Sed tn̄ nō p-
bat hoc: nā tūc nō vocat auditor, sz delegatus cū cōmittit principiū: vt ibi. ¶Op. ad eandē diffinitionē: qr plerūqz auditor hz ptātē audiēdi totā cām lz non diffinēdi: vt sunt auditores sacri palatij. put hic dicit gl. j. qđ tenet Spe. vbi alleg. glo. z idē tenet j. tit. j. ff. in ℣. sz nūquid. in fi. vbi dicit ꝙ audiūt cās appellationū totius mūdi ex gñali cōmissione. Itē etiā p simplicē q̄relā au-
5 diūt infra duas dietas. ¶†Opp. ad idē: qr aliq sunt auditores q hūt ordinariā: vt auditor camere aplice: z auditor ꝫdictarū, put hic dicit gl. j. fin Bof. z Host. Sol. sta ꝫrio, z dic ꝙ illa diffinitio nō est vniuersalis de quolibet auditore: sz ꝙenit auditori deputato ab inferiori a principe: z ō tali legit. ff. verū. z. ff. porro. de. c. sup q̄onū. q̄qz tn̄ auditores vocāt alio vocabulo. nā q̄qz
b auditores impatoris dn̄r p̄ceres. ō ap. ex insinuatiōe. Itē q̄qz auditor ōr ꝫsiliari⁹. C. de iud. aud. ad hec. ex quo infero ꝙ termi-
nus auditor nō est vocabulū iuris hūs p̄priā z limitatā naturā: cū repiat magna varietas taliū: vt p̄dixi: z de hoc etiā in seq. q.
6 ¶†Scdo q̄ro quotuplex ē auditor. dic ꝙ duplex. qdā deputat ab inferiori a principe. qdā a principe. de primo dic ꝙ proprie z
c auditor is de quo logit ℣. verū. z. ff. porro. de. c. sup q̄stionū. z talis p̄prie deputat ad media cause: nec ōr hr̄e iurisdictionē, sz cō-
parat mero executori. vñ a tali nō appellat nisi modū excedat. d. ℣. verū. ōr ġ verius hr̄e notionē tn̄ vel cognitionē sine iurisdictiōe. ff. de re iudi. ait p̄tor. in prin. qđ no. gl. in. d. ff. porro. p quas habes intellectū vnū ad. d. l. ait p̄tor. quē nō ponūt doc. nec scribētes ibi. z est notādū ad p̄dicta ꝙ notio sit cognitio sine iurisdictione. ff. de ℣. sig. l. notionē. De deputato a principe, dic ꝙ aut ab impatore: aut a papa. de primo logit. l. p̄cipimus. ℣. ꝙ si a duce. C. de ap. vbi pbat ꝙ tales auditores principis habēt ordinariā. qđ tz ibi Bar. lz secus sit in auditoribꝫ iudicis inferioris: vt nūc dixi. p hoc alle. Bar. ibi. l. vlt. ff. de of. assess. q̄ hoc directe nō pbat nisi quaten⁹ cōparem⁹ auditorē inferioris assessori. de quo loquit ille titulus. z. c. statutū. ff. assessorē. de rescri. li. vj. qr tūc p-
prie ꝫsiliari⁹ est sine iurisdictiōe. De deputato a papa dic ꝙ reperit quadruplex auditor. qdā eī q ōr auditor camere. scds q ōr ꝫdictarū auditor. terti⁹ q ōr auditor sacri palatij. quart⁹ est auditor ſpālis q deputat ad certā cām. qđ fit i causis cathedraliū regulariū eccl'iaꝝ: z in causis magnis quas papa vtplurimū cōmittit alicui ex cardinalibus: vt in gl. in ℣. a nobis. Et de officio trū primorū auditorū dic ꝙ colligit ex stylo curie q est attēdendus. de ꝫdi. ex lr̄is. de cri. fal. q̄ grauī. Sz officiū quarti auditoris ſpālis colligit ex forma deputatiōis q̄ dz attēdi. de rescri. cū dilecta. sz q̄qz dat vt cām instruat z referat pape tpe sñle. de testi. Ramutius. ℣. cū aūt. de re iud. cū Bertholdus. z in plurib⁹ alijs cap. p q̄ dico verā esse opi. Archi. quā ponit hic gl. j. vt nullus auditor curie cēseat habere ordinariā, sed delegatā tantū: ex quo Bonifacius papa sic pronūciauit: cui standū est. de re iu-
d di. in causis. p hoc induco tex. hic in ℣. deputatus. subaudi ſpāliter. z ita seruat hodie ꝙ auditores palatij nō cognoscūt de vla cā nisi ex ſpāli delegatione pape⁹. Et cōiter cōmittunt cause talibus vt audiat z diffiniat: hec tn̄ cōsistunt plus in facto q̄ in iure. vnde pōt esse ꝙ ita est ꝙ auditor ꝫdictarū z camere hz ordinariā: vt dicit gl. z similiter ꝙ alij auditores habēt ordinariā in cognoscēdo: vt dicit ea. gl. Sz si alius nō cōpareat, in dubio p̄cedit qđ p̄dixi ꝙ oēs habēt delegatā: qr nō habēt certā administrationē respectu territorij: sed deputant personis. arg. de in-
7 inte. resti. c. pe. ¶†Tertio q̄ro de quo auditore ex istis quatuor, quos p̄dixi. s. q. p̄ri. esse in curia, procedit hec litera. gl. soluit in verbo, a nobis. ꝙ de auditore palatij deputato: vt dicit gl. z idē Laud. pro hoc qr solū in talibus auditoribus palatij p̄cedit ratio de circuitu euitādo: vt. s. dixi in. ij. cōtrario. ¶Quarto q̄ro qr dixi ꝙ requirit ſpālis delegatio quis delegabit cām auditori. dicit glos. ij. ꝙ referēdarius vel officialis ad hoc datus. Alij dicūt ꝙ vicecancellarius: sed hodie cōmuniter, pape supplicat
8 vt ipse deleget, z ipse delegat. ¶†Quinto q̄ro de quibus causis possint cognoscere auditores palatij. Sol. de nullis ex generali officio sm premissa. de quibus. s. q. ij. Spe. tamē de libel. conceptio. ff. iam nunc. ver. ꝙ si fueris cōsā. dicit ꝙ ex generali commissione audiūt causas appellationū totius mūdi: nisi sint episcopatuū, abbatiarū, magnarū dignitatū. verius est hodie qđ dixi in. d. q. ij. z ita seruat vt sine ſpāli cōmissione de nulla cā cog-
9 noscit. ¶†Sexto q̄ro an in casu huius cle. sit opus petere in

a ¶Auditor. Ide de oēs doc. in. c. sup eo. de off. deleg. vbi notabiliter. Et in consi. meis ciij. circa med. z in decis. clix. q̄ in ci. itē si auditor. z in deci. clxxxvj. q̄ incip. auditor possit cōdēnare in fructib⁹. Philip. francus.

b ¶Dicitur autē esse. adde. c. ij. de priui. li. vj. Inn. in. c. exposuit. de dila. Inno. in. c. ego li. de iureiu.

c ¶Quid sit auditor. adde gl. ij. in fi. in. c. solet. de sen. exc. lib. vj. gl. in clem. ne roma ni. de elec. Spec. de libel. cōcep. in ff. iam nunc. ver. quid si fiunt.

d ¶Nisi ex speciali delegatiōe pape. Adde Spe. in tit. de iudi. dele. ff. iam nunc. in prima forma. z de rela. ff. qualiter. z ff. sed z auditores.

libello ab auditore: vt si pnũciauerit bñficiũ deberi, illud cõferat. gl. i. dicit q nõ, sed q est tutũ. idẽ]Bau. q cũ collatio veniat ex vi cõmissionis etiã si nõ exprimat: per consequẽs dz expediri ex officio tanq̃ executio pnũciationis nõ est necesse in libello petere executionem sententie. Jo. de lig. dicit necessariũ vt petat: q iudex nõ potest supplere de facto. de posthu. bone. j. Ego teneo primũ p tex. q loquit̃ gñaliter. Jtẽ q eoipso q petit̃ ab auditore deputato in curia vt pnũciet beneficiũ debitũ: p cõsequẽs petit̃ vt si hoc pronũciauerit cõferat ex vi huius cle. preterea cũ reſideat in arbitrio auditoris cõferat vel ne vt pbat verbũ: poterit. z dico. j. q. ẋij. sequit̃ q nõ põt directe peti in libello tanq̃ debitũ. Sed bñ possit implorari officiũ auditoris: vt si pnũciauerit debitũ: cõferat. z sic intelligit qs dicit glos. esse tutũ. ¶ †Septimo quero de modo seruãdo per auditorẽ talẽ in pronũciãdo. de hoc ponit Spe. de sen. prola. §. nũc añt. ℣. ceterũ. Zaud. dicit q de cõsilio aliorz auditorũ z cum eorũ assensu vel maioris partis. qs no. pro eo qs dixi in scõa oppositione ad rationẽ de circuitu. Ex hoc infert Zaud. ad questionẽ si cõtingeret auditores pari numero discordare q nõ poterit auditor pnũciare: sed dicit recurrendũ ad cardinales de stylo, qui est attẽdẽdus. ¶ Octauo quero nũquid auditor deputatus ab alio q̃ a principe habeat potestatem. de qua hic. glo. in verbo, a nobis. dicit q non. idem]Bau. quia delegatus ab alio q̃ a principe non exequit̃ suã sententiam[a] sed delegãs. de foro cõpe. si quis cõtra. Jn quo instat]Bau. referẽdo varias opi. tenet tñ hic q nõ exequat̃, licet dicat q declaratio esset necessaria. dic vt dixi in. d. c. si quis cõtra. sed hec rõ nõ vget: q collatio nõ est executio, vt dixi. §. in scõa oppo. Sed rõ est: q hec cle. exorbitat a iure cõi: ideo restringenda in suis terminis. ¶ †Nono q̃ro nũquid qs dicit de beneficio hz locũ in dignitatibus. glo. in ver. beneficio. dicit q sic: quã no. ad hoc q verbũ beneficiũ, prolatũ in dispositione iuris cõprehẽdit dignitates[b], lz secus in impetrationibus. de prebẽ. c. fi. ¶ †Decimo q̃ro si causa electionis deuoluit̃ ad curiã per appellationẽ vt q appellat̃ a denegatione cõfirmationis: an datus sup appellatione si pnũciat bene appellatũ, poterit cõfirmare. glos. in ver. debitũ. dicit q sic: q̃ est vera p rõnes suas: tñ hoc casu nõ ex vi huius cle. lz de iure cõi hoc faciet. Zfirmatio eñ erat qs verte bat̃ in cã. Sed dubiũ huius cle. fuit de collatione: q collatio est separata ab articulo per quẽ cognoscit̃ an beneficiũ sit debitũ. ¶ †Undecimo q̃ro quid de postulatione: ponẽdo exẽplũ vt dixi de cõfirmationis denegatione. §. q. pri. dixit Zap. se rñdisse Fride. de senis hoc querẽti, secus esse q̃ de electione p ℣bũ, debitũ. qs est hic in tex. postulatio nãqz innitit̃ gẽre. de postu. bone. j. quã gratiã facere nõ pertinet ad auditorẽ: lz iustitiã tñ etiã si sit vicarius pape: q rõne vicariatus non hz ptãtẽ in gratiosis. de of. vic. cũ in gñali. li. vj. qs dictũ est notabile. puto tñ q reductũ ad limã iuris nõ sit verũ: q lz postulatus nõ possit petere beneficiũ de iure tãq̃ debitũ: põt tñ implorare officiũ tãq̃ de bñficio quasi debito. de elec. cupiẽtes. ad fi. li. vj. z si denegat̃ admissio sine cã, põt appellare. in qua appellatione deputatus cũ debeat supplere vices iudicis a quo, si videbit postulationẽ admittẽdã: admittere dz. nõ eñ hec admissio est adeo mere gẽa vt possit sine cã repelli per inferiorẽ a papa. de postu. c. j. z pe. z qs ibi dixi.. ¶ †Duodecimo q̃ro nũquid auditor possit non cõferre si pronũciauit debitũ. glo. in verbo, poterit. tenet q sic: quã not. q ex ea pbat̃ q collatio nõ est executio pnũciati: vt dixi. §. in scõa oppos. ¶ †Decimotertio q̃ro an mortuo papa posset auditor deputatus ante mortẽ z qui inceperat cognoscere de causa eã tractare, prout hic dicit̃. Sol.]Bau. q nõ: q officiũ taliũ expirat per mortẽ pape: vt in cle. ne romani. j. tit. j. cui standũ est: quatenus omniũ officialiũ curie iurisdictionẽ dicit expirare per obitũ pape preterq̃ de aliquibus quos exprimit: sed alꝫ de iure iurisdictio perpetuata non extinguit̃. de offic. deleg. gratũ. z. c. licet. ¶ Decimoquarto q̃ro in quo esset circuitus. glo. pe. dicit q esset si oporteret ad papã rediri pro noua commissione. Et est ratio: q deputatus auditor in curia cum debeat procedere de cõsensu aliorũ auditorũ vel maioris partis, vt predixi in secũdo cõtrario, z in. vj. q. ad nullũ effectũ accederet̃ ad papã. nõ eñ amplius cognosceret de iam plene cognito q̃ ratio cessat in deputato extra curiã qui solus procedit: z in deputato ab alio q̃ a papa: z super hac rõne fundat̃ hec cle. alꝫ deuiaret a iuris tramite. vbi not. q † circuitus debet euitari qñ non est cum aliquo effectu: alꝫ de circuitu non curatur. de ordi. cog. tuam. qui fi. fint legi. lator. vbi pro certo articulo recedit̃ a iudice seculari, z itur ad ecclesiasticũ. Sed fit ex causa, q secularis cognoscere nõ posset. Jta in auditore deputato extra curiã, vel ab alio q̃ a papa nõ curatur circuitus: q potest esse cũ effectu vt plenius de causa cognoscatur: qs fieri potest. nam sentẽtia lata in causa beneficiali de qua hic loquit̃ non transit in rem iudicatã quo ad superiorẽ. de concess. prebẽ. c. j. vbi glos. ¶ Decimoquinto quero nunquid procedit hec cle. si beneficiũ pronũciet̃ debitũ non ex facto pape sed alterius: puta legati vel delegati. glos. vlti. q sic: quã not. in fi. versi. sed cum potestas. q̃ hoc vult q ex facto inferioris nõ potest affici beneficiũ vt dicat̃ debitũ. de hoc plene in. c. si soli. in gl. magna. de concess. preben. lib. vj. ¶ †Decimosexto quero q hic papa pronũciat per auditorem, an quilibet iudex possit pronũciare per alium. ⁂atth. dicit q non: nisi sit illustris. qs dic vt in c. fi. de re iud. lib. vj. ¶ †Decimoseptimo quero an auditor cum prouiderit de beneficio potest etiam curam animarũ cõmittere si erat curatum. dicunt Zaud. z Benze. q sic: quia debet intelligi q prouideat cum effectu. arg. de preben. relatio. de re iudic. cum olim. dicit etiam Zaud. q poterit dare possessionem beneficiũ. pro hoc de offi. deleg. significasti. z quod ibi not.

1 ☞ Beneficium primum sicut vacat per assecutionem secundi incompassibilis: ita vacat ius ad rem.

2 Jmpetrans beneficium ab alio q̃ a papa si assequatur beneficium incompassibile: an expiret sua impetratio.

3 Dignitas in ecclesia quid est.

4 Beneficium qualiter intelligitur esse curatum.

5 Beneficia que sunt que de iure plura possunt simul teneri.

6 ⁂onachus si impetrauit gratiam ad dignitatem sui ordinis, si postea prioratum manualem obtineat, an videatur gratie renunciare.

7 Gratia an extinguatur per acceptationem altaris.
Quid de eo qui habet beneficium curatum.

8 Pacifice quando quis dicatur habere beneficium.

9 Electus in episcopum si ante confirmationem consequitur beneficium curatum an videatur renũciare iuri quod habuit per electionem.
Quid autem econuerso.

10 Beneficiatus contrahẽs matrimonium quod postea dissoluitur per professionẽ, an beneficia que perdidit per contractum matrimonij per dissolutionem eius recuperet.

11 Jmpetrãs si paratus est resignare beneficium per hoc non recuperat gratiam. quid si impetrãs tacuit de beneficio: an recuperet ius gratie que non tenuit.

12 Beneficia duo, an quis possit habere de iure quecũq; sint illa. Jsta questio protrahitur vsq; ad finẽ cap. z nõ immerito: quia magni ponderis est: z tangit conscientiam: multiq; sacre theologie professores pleriq; etiam doctores iuris canonici de hac materia latissime disseruerunt.

c **Gratie** ¶ Primo ponit dictũ. Scõo soluit quoddam tacitũ dubium: ibi, licet. ¶ Not. q hec dispositio procedit in literis a beneficia gratiosis. probat verbũ, gratie. ex quo infert̃ secus in literis impetratis in forma pauperum. qs dic vt in glo. j. Jtẽ secus in literis quasi iustitie q̃ solẽt bullari cum filo canapi, cum clericus non assecutus beneficiũ impetrat ad suũ epm. de quibus de prebẽ. cũ scõm. Sed litere gratie bullant̃ cũ filo serici de stylo curie: tales nãq; litere tollunt̃ facilius q̃ litere gratie: vt dicã. j. q. j. ¶ †Scõo no. q sicut p consecutionẽ beneficij incõpassibilis vacat primũ ipso iure, de pben. de multa. ita vacat ius ad rem. patet hoc: q extinguit̃ gratia ad beneficiũ per quã cõsequit̃ expectans ius ad rem. vnde beneficiũ dicit̃ sibi debitũ. §. c. prox. in verbo, debitũ. z qs ibi dixi in. ij. notab. ¶ Ex hoc not. cõparari ius in re, z ius ad rem quo ad hanc dispositionẽ: alꝫ tñ in multis differũt. de concess. prebẽ. c. fi. lib. vj. de preb. c. pe. eo. lib. ¶ Tertio not. a cõtrario litere q sunt aliqua beneficia q̃ simul de iure teneri possunt. qs plene dico. j. in vlti. q. ¶ Quarto not. casum in quo resurgit resignatio ipso iure etiã si non fiat in manibus legitimi superioris. qs. j. dicã in. j. oppositi. ¶ Quinto no. q acceptãs vnũ ius non ex hoc renũciat iuri incompassibili nisi cũ effectu cõsequat̃ scõm. probat verbũ pacifice assequaris.

d ¶ Sexto no. q cõtraria nõ possunt[d] cadere in eodẽ subiecto vt vnius cõsecutio est alterius exclusio. qs dixi in. c. cognoscentes. de cõsti. ¶ Septimo no. casum in quo gratia perfecta patit̃ exceptionẽ z nullitatẽ ex facto superueniẽti. qs dic vt in glos. vlti. in fi. ¶ Octauo not. q ius extinctũ non reuiuiscit: lz res redeat ad primũ statũ. qs no. hic gl. pe. pro hoc qs dico. j. q. xvij. ¶ Op.

e q nõ teneat renũciatio[e] de qua hic tanq̃ nõ facta in manibus superioris. de renũ. admonet. z. c. qs in dubijs. Sol. fm Steph. cõtraria procedũt de renũ. expressa. hec cle. de tacita q̃ fieri põt sine authoritate superioris. de his q̃ fi. a ma. par. cap. ex ore. dic q etiã tacita renũciatio non valet in preiudiciũ superioris quin possit talẽ reuocare. qs dixi de pb. de multa. in prin. in. vij. z. viij. cõtrario. Sed ad hoc posset dici q hic sufficit q valeat renũciatio in preiudiciũ renũciantis. vel si vis q valeat simpliciter: dic pro hoc de renũciatione ad rem in qua non requirit̃ superioris authoritas. §. de trãsla. c. ij. de elect. si electio. lib. vj. Sed de iure in re loquũt̃ cõtraria: quo tñ casu tenet renũciatio etiã nõ facta in manib[d] superioris etiã si fiat exp̃ssio: z hoc in preiudiciũ renũciãtis. d. c. qs in dubijs. sed nõ in p̃iudiciũ supioris q nõ assensit: vt ibi.

a ¶ Non exequit suã sententiã. ad de gl. Bar. z do cto. in. l. si qs miserũ. post prin. ff. ne vis fi. ei. z in. l. a diuo pio. ff. de re iudi. bo. tex. in l. fi. C. de iudi. oino p Alex. in. l. ij. n. ij. col. ff. de iu. om. iudi. z]Bañ. in. c. querẽti. in fi. z qs ibi no. in a post. no. in versi. credo q habeat. a de offi. deleg.

b ¶ Cõprehendit dignitates. Jta no. iste in cle. j. §. quem. in fi. de cõ cess. preb. Semi. in. c. j. z ibi dixi in b apost. ad eũ ibi. limitaui hoc dictũ. de renũ. li. vj. et limitat iste in cle. fi. de procu,

c ¶ Gratie. adde Jmo. in. c. in nostra. de rescri. in vlti. char. z vide etiã Jo. an. in. d. c. z vide no. in de cisio. cccvj.]Philip. fran.

d ¶ Qs Zria non possunt. adde. c. hospitiolũ. et ibi Archi. xxxij. dist. doc. in. c. intellecto. de iureiur.

e ¶ Qs nõ teneat renũciatio. adde Jnn. in. c. admonet. de renũ.]Pe. de anc, z Barb. in. c. super. de rec. nõ alie. glo. et Car. in. c. potuit. de loca, Bald. in auf. si qua mulier. C. de sac. san. ec. Bal. in. l. imperatores. ff. de pac. Bal. in. l. iubemus. C. ad trebel. Bal. in. l. cũ proponas. C. de here. mstit, Bal. in. l. is qui. in. §. neq;. ff. de acqr. here. Salyc. in. l. pactũ curatoris. C. de pact. Zud. ro. consil. cxxxij.]Pe. de anch. cõsi. xj. et]Bau. de cast. consi. xj.

vt ibi,z dixi in.d.c.de multa. ¶ Sc'o opp.ad idē.nā potuit esse q̄ iste ignorabat de sua gratia:quo casu nō intelligit renūciare. eo.tit.gratia.li.vj.Sol.fm Steph.hoc fm illud,vt hic intelligat de scientē. ¶ Tertio op.quia a cōtrario probat litera ibi, si ante adeptionē.secus,q̄ post adeptionē : cū tñ fortius debeat extinguj ius in re in quo est maior cōtrarietas q̄ ius ad rem.pro hoc c.de multa.z extrauagās execrabilis.Sol.contrariū est verū q̄ consecutus secundū incōpassibile ipso iure intelligitur renūciare primo , sed nō per hāc cle.quia post cōsecutionē primi gratia definit esse gratia:vnde tūc non potest fm Steph.dici renūciare gratie. ¶ Quarto op.cōtra hāc solutionē de.c.mandatū.cū ibi notatis eo.titu.vbi fortius dicitur prosequi suā gratiam qui consecutus est beneficiū,q̄ ante consecutionē.Sol.prosequi dicitur in effectu,sed non vere:cū gratia sit cōsummata:quia igit erat decisum q̄ per consecutionē secundi incōpassibilis vacaret primū ipso iure : z potuisset dubitari an similiter extinguat ius ad rem seu gratia nōdum cōsummata:ideo decidit hic q̄ sic.et subest fortior ratio:q; facilius tollit ius ad rem tanq̄ fragilius. de preben.c.pe.lib.vj.de concess.preb.c.fi.eo.lib. ¶ Quinto opp. ad hoc:quia ex hoc sequit q̄ nulla penitus fuit causa dubitandi in hoc.c.dic q̄ imo fuit.non enim videbat tanta repugnātia inter ius ad rem ad beneficiū incōpassibile : z ius in re, sicut inter duo iura in re. Ratio autem decidendi fuit que dicta est. s. contrario proximo. Item quāuis nō sit tanta repugnātia,subest tñ paritas rationis vt mēsuremus gratiam ab eius effectu: z sicut tolleret ius in re,ita tollat gratia per quā potest ad illud peruenīri. ¶ Quero quia in principio dicit gratie,quid in literis in forma pauperū,vel in literis iustitie.de primis in.c.fi pauper.de preben.lib.vj.de secūdis,de preben.episcopus si.z.c.cum secundū.Blo.j.dicit de primis q̄ non:idem dicit ¶ Pau.de secūdis.nam facilius tollūtur per assecutionem beneficij etiam non
2 incōpassibilis,vt dixi in primo notabili. ¶ †Secundo quero an hec cle.procedat de gratia facta ab alio q̄ a papa. glo.eadē dicit q̄ sic : quia generaliter loquitur.cum qua tenent Stepha.z Benze.simile qđ dicit in cle.preced.in glo.vlti.in princ. z in hac glo.ibi in prima glo.vel potest dici elicita ex mente.c.de preben. de multa.eo.titu.ad audientiā.ij.z.c.in nostra. Laud.z Bēze.
3 qđ placet:nec cōtradicit glo. ¶ †Tertio quero quia dicit de di
a gnitate,quid est dignitas[a],z quomodo cognoscit. dic ad fcm q̄ ex cōsuetudine loci z alijs de quibus per Inno. de prebē.de multa.z per Archi.de consue.c.j.lib.vj.z ex ibi not.etiā colligit
4 fol.primi quid sit. ¶ †Quarto quero quia dicitur de beneficio curato,quomodo intelligit beneficiū habere curā. dic q̄ duobus modis. ¶ Primo proprie z stricte , cum habet curam fori penitētialis.de pe. omnis. Secundo large cum habet curam fori contētiosi.de quo in.c.dudū.ij.de elec.z per Inno.de offi.arch. cum satis.vbi dixi. ¶ Quinto quero in eo q̄ in precedenti questione dixi de duplici cura:an de vtraq; procedit qđ hic dicitur. dic q̄ sic:tum quia generaliter loquitur : tum quia subest eadē ratio incompassibilitatis:vt probat.d.c.dudum. ¶ Sexto quero si litigās super beneficio consequit incōpassibile: an per hoc renunciat liti.glo.ij.dicit q̄ sic.qđ plene dixi in.c.in nostra.quod alleg.z idem ¶ Pau. ¶ Septimo quero si in consecutione incompassibilis protestatur q̄ non intēdit renūciare primo.glos.eadē dicit protestationem non prodesse.idem ¶ Pau. ¶ Opp.ad hoc q̄ imo potius non tenet cōsecutio secūdi que debet esse pura et sine conditione vel protestatione.de elect.c.ij.lib.vj.z qđ ibi not. Inno.in addi.z Jo.and. Sol.Lap.format z non soluit. dic q̄ id quod ibi dicit Inno. procedit de protestatione directo cōtraria acceptationi : vt si in casu huius cle.protestatur q̄ nō tanq̄ prelatus : vel vt si acquirat titulus:cōsequitur scm. talis enim protestatio vitiat factū seu verius impedit in fieri.de cōdi.ap.c. fi.z hoc si habet sua formalia.de elect.cumana.qđ plene dixi de cōsti.cum zlō. sed protestatio q̄ velit non renūciare primo nō directo, repugnat : quia per hoc non sequit q̄ non velit secundū. potius ergo reijcitur protestatio tanq̄ de iure non cōpassibilis. tñ adhuc quo ad distinguendū ius primi beneficij sufficit consecutio secūdi etiam facta cum protestatione directo cōtraria: vt in exemplo premisso. nam z si tūc non consequat titulū in secūdo:quia acceptatio nō est pura:perdit tamē ius in primo si pacifice habet scm:quia etiam violēter cōsecutus scm incōpassibile perdit ipso iure primum. de preben.eum qui.lib.vj. prout ergo dicit Jo.cald.in.c.in nostra. refert an scm cōsequat simpliciter:z tenet cōsecutio.an cum protestatione repugnante directo,vt predixi,z non tenet cōsecutio.vtroq; tamen casu vacat primū. Oppo.ad predicta:quia ex quo acceptatio non fuit pura,non potest dici tenere consecutio secūdi. d.c.ij.de elec.lib.vj. z probatur ratione:quia consensus ad beneficiū debet esse simplex z purus , nō cōditionalis vel temporalis. arg.lxx.di.c.ij.sicut cōsensus adoptātis aliquē in filiū nō debet esse ad tēpus.l. quesitū.ff.de adop. Sol.vt nūc dixi:q; etiā eo casu quo nō tenet cōsecutio secūdi. tñ vacat primū, per.c.eū qui. Et per hoc tollit opi. Host.de qua eo.tit.in nostra. vbi tenet q̄ protestatio iuuat: q; iste modus renūciādi q̄.s.hoc casu intelligat primo,nō inuenitur in iure expressus.dic eīm q̄ imo expressus si consequit possessionē secūdi,per.d.c.eū qui. secus aūt si nō est cōsecutus possessionē nisi per eum stet.de elec.cōmissa.§.j.de preb.in.c.licet.ij. lib.vj. Et per hoc expediūtur aliqua que dicit ¶ Pau. de quibus etiā no.de prebē.de multa. Item ad cōtrariū in eo qđ arguit q̄ receptio secūdi nō teneat. ¶ Host.in.d.c.in nostra. dicit q̄ imo tenet.nec est vitiosa : q; recipiēdo ecclesiā potest desyderare ēpatū z in mēte gerere q̄ acceptaret si eligeret.viij.q.j.qui ēpatū.de trāsla.c.fi.ad idē de prebē.preterea. z.c.,pposuisti.vij.q.j.pastoralis.cū ibi notatis.pro hoc qđ dixi in ,primo cōtrario : in eo qđ dixi q̄ talis protestatio nō directo repugnat acceptationi:tñ si oīno exprimeret q̄ nō acceptat scm nisi inquātū sibi remaneat primū:tūc videt protestatio incōpassibilis z repugnare acceptationi:z sic acceptatio non tenet.ar.de cōd.ap.c.fi. ¶ †Octauo
5 quero q̄ sunt illa bñficia q̄ de iure teneri nō possunt plura simul. hec questio p̄supponit aliā; nunqd possint aliqua bñficia plura
b cadere in eundē[b] de iure:q̄ erit vltima:quā.j.plene examino.sed ad p̄cedentē rñde vt in gl.in v̄.bñficiū.quā singulariter not.po-
a nit aūt gl. triplicē modū incōpassibilitatis. ¶ Primus modus est planus p.c.de multa. Scds procedit in beneficijs conformibus in eadē ecclesia p.c.literas.alleg.in gl.ad idē cle.de preb.si iusta. Tertius modus patet in glo.quā tñ limitat ¶ Pau.fm quē qñq; beneficiū precise regrit residētiā:z plura teneri nō possunt.qñq; nō precise:sed si nō resideret subtrahunt prouētus: z tūc nō surgit incōpassibilitas.qđ est notabile. Laud.limitat adhuc primū dictū qñ requirit precisam residētiā: quia intelligit hoc pcedere quando requirit residētia adeo q̄ inductū est ex iure spāli q̄ vacet primū p adeptionē scēi fm ea q̄ not. Inn.de cler.nō resi.c.fi. sed pro eo qđ dicit glo.cū limitatione ¶ Pau.facit:q; Inn.in.c.fi. de cler.nō resi. dicit q̄ beneficiū requirit residentiā. Ex hoc solo surgere incōpassibilitatē cū alio qđ tm̄ expresse nō pbat iure,sed
6 in.c.de multa.videt tñ verius dictū Laud.per id qđ dico.c.fi.q. vij. ¶ Opp.ad predicta: q; de iure cōi omne beneficiū requirit residentiā.de cle.nō resi.conquerēte.ergo incōpassibilitas est in oibus.Sol.vt.j.in vlti.q. ¶ †Nono q̄ro quid si monachus impetrauit gratiā ad dignitatē sui ordinis , deinde obtinuit prioratū aliquē manualē:an p hoc renūciat gratie.Stepha.dicit q̄ sic,p.c.cū singula.de prebē.lib.vj.Laud.alleg.cle.ne in agro.j. de sta.mo.§.ad hec. ¶ Decimo q̄ro si habens gratiā in forma pauperū promouet ad ordines ad titulū patrimonij , an p hoc
c renūciet gratie[c]. Laud.ar.pro z cōtra. dicit q̄ nō renūciat nisi patrimoniū eius fiat titulus bñficialis prout dicit in.c.tuis. de
7 prebē.pro hoc.c.fi pauper. prealle. ¶ †Undecimo q̄ro quid de altaribus q̄ cotidie instituūtur in ecclesijs an per acceptionem vnius extinguit gratia q̄ habetur ad reliquū. dic Laud.q̄ nō: nisi ex institutione testatoris vel alio iure requirat residentiā , p superius dicta.q.viij. z p hoc etiā si requirāt sacerdotiū non dicunt incōpassibilia ipo iure. ¶ Duodecimo q̄ro si habēs cura- b
tū impetrat gratiā ad incōpassibile,an p hoc renūciat. primo videt q̄ sic.ar.huius cle.q̄ pbat casum cōuersum. dic q̄ fm ¶ Pau.
8 nus est.qđ tenet etiā Inn.z Cōpo.in.d.e.ti.in nostra. ¶ †Decimotertio q̄ro qñ dicet pacifice habere fm glo.in ver.pacifice. soluit ampliādo literā idem ¶ Pau.qui etiā dicit q̄ dicit pacifice qñ nō patit cōtrouersiā in iudicio vel extra.de elec.cōmissa.lib.
9 vj.de prebē.licet eps.e.lib. ¶ †Decimoquarto circa hoc quero:
d electus in ep̄m[d] anteq̄ cōfirmetur cōsequitur curatū: nunquid renūciat liti quā hz sup electione ēpatus. ¶ Pau.q̄ nō:q; hec pena nō inuenit iure expressa. nec debet hec cle.extēdi. Jo.and.z Jo.cal.de cōcess.prebē.cū nostris.tenent cōtrariū.q̄uis eīm.c.de c
multa. nō habeat locū in ēpatib[9] ex eo q; nō pōt eps renūciare ēpatui sine licētia pape, de regula.lz.de trāsac.c.ij.tñ q; electus in ep̄m libere renūciare pōt in manibus cuiuscūq; vel nullius.d. c.ij.de elec.si electio.lib.vj.sicut posset expresse:ita z tacite p cōsecutionē incōpassibilis:qđ est verius. z pro hoc hec cle. vt generaliter procedat. ¶ Decimoquinto quero quid econuerso habēs gratiā ad dignitatē eligit in ep̄m z consentit ac petit cōfirmari:an per hoc extinguit gratia. videtur q̄ sic per acceptationem incōpassibilis.de elect.vt quis duas.lib.vj. Contrariū dic:
quia hec cle.exigit cōsecutionē possessionis pacifice. Ad cōtra- d
ria dic q̄ nō dicit acceptasse alterū de contrarijs ex quo nondū cōsecutus est cū effectu.intelligit eīm acceptare quatenus cōsequi possit.z hoc ex p̄sumptione iuris surgēte ex.c.cōmissa.palle. z ex hac cle. ¶ Decimosexto q̄ro si pēdēte gratia ad bñficiū cō
sequor scm incōpassibile:sed ante possessionē scēi vacat beneficiū debitū ex gratia,z illud cōsequor pacifice.dicit ¶ Pau.q̄ in dignitatibus z curatis vacabit primo collatū , per.c.de multa.in

¶ Quid est dignitas. adde gl. in. c.nonnulli.de cler. nō resi.gl.in c. statutū. de rescrip.lib.vj. gl.in c.sedes.de rescr. gl.ī.c.deniqz.ūū. di. Ab.z doc.in rub.de p̄bē. bar. in.l.j.C.de dign. lib.xij.z qualiter cognoscat. vide Semi. z qđ no.i apost.ad eū in.c. volum[9].lxxxj.di. ¶ Pañ.in.c.cū accessissent.de instī tu.z ¶ Rota decis. ccccxlvij.incipiē. fuit dubitatū. in no. z per istū plenis.in cle.ij.§.j.in princ.z ibi qal'r differant dignitas, officiū, personatus z prebē da.j.de eta.i cle. j.q.j.j.de p̄ben.z in cle.ij.de iudi.

¶ Nūquid possint aliqua bñficia cadere in eūdē. Adde glo.in ver. de iure.in.c. gr̄a.de reseri.lib. vj.z qđ ibi domi. z quod diffuse p ¶ Dar.de sent. in sua re.c.de multa.de preben.

¶ An p hoc renūciet gratie.ad de de hoc p Oldra. consi.cxxv. Bal.in.l.placet. in fi.C.de libe.et posthu.z Bēze. in cle. literas. de rescrip.

¶ Electus in episcopū. adde Domi.in.c.eum qui. de preben.lib.vj. cardi. ¶ lex.in.c. noīe dñi.xxiij.di. in.iiij. col. versic. quod crimen.

alijs. s. nō incōpassibilib⁹ neutrū vacat: z poterit vtrū cōsequi. z in hoc vltimo idē vult gl. in ver. nō posses. p̄o hoc qđ dixi eo. ti. ad audiētiā.

10 ¶ †Decimoseptimo quero de eo qui cōtraxit matrimoniū[a] qđ postea dissoluit̄ per confessionē, nūquid si ille erat bñficiatus bñficia q̄ perdidit per ẽctū matrimoniū p̄ eius dissolutionē recuperat. glos. pe. inducit hanc cle. ad partē negatiuā. idē ℙau. qđ tenet ¶ in. de cle. coniu. c. j. z de hoc in Spe. e. tit. in fi. p̄o hoc. c. ex trāsmissa. de renū. ℍenze. de spō. c. j. lib. vj. vt refert Jo. de lig. dicit q̄ aut matrimoniū dissoluit̄ ex defectu consensus: z sic nō tenuit ab initio: z tūc nunq̄ fuit verū q̄ perdiderit beneficia. aut tenuit ex cōsensu, lz ex alia cā fuerit nullū: z tūc perdidit p̄ tale mr̄imoniū, nec postea recuperat. Jn quo mēbro Jo. de lig. tenet cōtrariū z verius: q̄ lz quo ad inducendū iustitiā publice honestatis sufficiat matrimoniū validū ex consensu etiā alꝫ nullū, de spō. c. j. lib. vj. tñ ad aliū effectū secus: q̄ stat regula, nō p̄estat ꝛc. lib. vj. per hec infertur ad aliā questionē seq.

11 ¶ †Decimooctauo q̄ro in eo qđ dicit q̄ etiā si impetrās sit paratus resignare bñficia nō p̄ hoc recupat gr̄am: qđ si impetrās tacuit de bñficio vtrū renūciādo bñficio recuperat ius gr̄e q̄ nō tenuit p. c. si motu ꝓprio. de prebē. lib. vj. ℙau. q̄ nō p̄ no. eo. tit. postulasti. p̄ hoc. c. si clericus. de prebē. lib. vj. p̄ hoc qđ hic ꝺr in gl. fi. cū qua idē ℙau. z dicit ℒaud. q̄ iste cauti⁹ faciet si dimittet adeptū donec videat si aliud poterat adipisci: q̄ cautela parū releuat: q̄ nō ꝓpterea recupabit gr̄az: vt hic. dicit etiā ℒau. q̄ tales tractat⁹ circa eccl'iastica bñficia facere nō lz: q̄ simonia est nisi superioris authoritas interueniat. de p̄b. nisi. vult dicere q̄ si inter impetrātes fieret cōuētio q̄ acceptās scēm incōpassibile cū gr̄a renūciaret bñficio vt gr̄a remaneret integra: hoc nō lz, sed authoritate superioris bñ lz. qđ intellige vt dicit glo. vlt. s. q̄ superior poterit cōferre primū non ex vi gr̄e extincte: sed suo iure.

12 ¶ †Decimonono quero gñaliter an de iure cōi[b] possit qs habere duo bñficia quecūq̄ sint illa. hic articulus fuit semp duobus: ideo plene tractādus. ℙrimo itaq̄ faciā rōnes p̄ z cōtra. Scēo recitabo opiniones. Tertio ponā quid videt̄ mihi: z rñdebo ad ẽctas rōnes. ℙrimo igit̄ q̄ sit dare aliqua bñficia que simul cadūt in eundē, arguit̄ q̄ sic: q̄ qđ de vno p̄hibet̄, de alio eiusdē generis intelligit̄ permitti. ff. de iudi. cū p̄tor. xxv. di. qualis. de p̄sum. nōne. sed de bñficijs certarū qualitatū p̄hibet̄ pluralitas vt in dignitatibus z personatibus z curatis. de p̄bē. de multa. ergo de bñficijs nō habētibus tales qualitates pluralitas permittit̄. Scēo ex eodē motiuo sic specialiter p̄hibet̄ religiosis pluralitas bñficiorū regulariū. de p̄bē. cū singula. ℊ. p̄ohibemus. de elec. cōstitutis. de relig. do. c. fi. ergo in nō regularibus permittit̄. Tertio sic. publica vtilitas p̄eferēda est priuate z ꝺz attēdi. ff. p̄o soc. l. actione. ℊ. labeo. de postu. bone. j. de regula. licet. sed pōt esse publica z cōis vtilitas: vt qs habeat plura bñficia: q̄ est industriosus z melius dispēsabit eorū fructus q̄ dispēsaret alius fructus huius beneficij tantū. Jtē q̄ erit talis qui non ꝓpter auaritiā: sed vt plus mereat̄ subit plura onera dispensandi fructus pluriū beneficiorū: ergo tali poterūt plura cōferri. debet enim attēdi vt persona sit talis vt cōtra diuina legis p̄cepta honor eccl'iasticus ei collatus nō sit. lxj. dist. miramur. Quarto quia q̄lib⁹ vnū beneficiū nō est sufficiēs p̄o victu bñficiati: ergo tūc ꝺz admitti: z sic permittit̄ vt habeat plura. lxx. dist. sanctorū. adeo q̄ habēs beneficiū non sufficiēs dicit̄ idoneus ad beneficiū intantū q̄ si alicui concessum est vt de aliquibus beneficijs p̄ouideat personis idoneis: poterit p̄ouidere tali. casus est notabilis. de prebē. is cui. lib. vj. qđ tenet ibi glo. z Archi. Quinto quia specialiter p̄hibet̄ ne in vna z eadē eccl'esia aliquis habeat duo beneficia simplicia cōformia. de concess. p̄eben. literas. j. de prebē. cle. si iuxta. ergo in diuersis eccl'esijs permittit̄. p̄o hac parte inducuntur iura de rescrip. eam te. de eta. z quali. eam te. de procu. ex insinuatione. de excep. cū eccl'esiastice. Jn quibus omnibus fit mentio de habētibus plura beneficia: nec reꝓbant̄. p̄o casu inducit̄. c. gratia. eo. tit. lib. vj. z hec cle. quia p̄obāt esse aliqua beneficia q̄ simul plura de iure teneri possunt. Jn contrariū: quia beneficia fuerūt instituta p̄pter cultū diuinū. vnde dicimus q̄ ꝓpter officiū datur beneficium. de rescrip. c. fi. lib. vj. ad hoc de cle. non resi. relatū. de celeb. mis. c. j. xcij. dist. c. j. z per totū. Sed impossibile est quem residere in pluribus beneficijs cum sit impossibile rem circunscriptā loco esse in pluribus locis: vt dicunt p̄hisici, ad hoc. lxx. dist, sanctorū. xxj. q. j. c. j. z per totum. de prebē. quia in tantū. z. c. ad hec. que fundantur super hac ratione: quia singula officia in eccl'esijs exigunt assiduitatem personarū que non potest esse per eandem personā in diuersis beneficijs: vt p̄obant illa iura, z. c. cū non ignores. z. c. p̄eterea. eo. tit. Scēo quia seruiēs altari debet de eo viuere. de prebē. cū secundū. ergo per conuersionē si de altari viuit: debet in eo seruire, z cōtinue, sicut cōtinue altitur. imo dicit tex. q̄ vnus vix sufficit implere vnū officiū. de cleri. nō resi. quia nonnulli. z omne beneficiū quantūcunq̄ exiguū exigit residentiā. de cle. non resi. conquerēte. Tertio p̄obatur cōparando carnale matrimoniū ad spirituale: qđ licet: vt lit. non conte. quoniā. ℊ. ꝓ. o. at in carnali nō licet vni viro habere nisi vnam coniugem. de diuor. gaudemus. ergo idem z in spirituali: z fortius cum sit dignius carnali. de transac. c. ij. z cum in eo vertat̄ maius periculū animarū. Quarto arguēdo per rationē de quo minus ꝛc. nam in titulis etiā temporalibus non licet vni habere plures. vnde non licet esse in numero duplici quo ad militiā. C. qui mili. non pos. l. v. nec licet esse assessorem z patronū. C. de assessoribus. l. fi. vbi glo. ponit versus. Qui binos lepores ꝛc. Sic nō licet esse in pluribus collegijs non subordinatis. ff. de colleg. illici. l. j. in fi. qđ dixi de excess. p̄rela. dilecta. nec licet habere eodem tempore honores seu officia in diuersis ciuitatibus. ff. ad municip. l. libertus. ℊ. p̄rescriptio. adeo q̄ dicit lex q̄ in subsidiū vt impleat̄ numerus admittuntur spurij ad honores. ff. de decurio. l. generaliter. ℊ. fi spurios. potius q̄ numerus sit vacuus qđ surgeret si vnus haberet plures titulos. Quinto quia clerici de beneficijs vltra victū nihil debēt sibi appropriare. x. q. j. hāc cōsuetudinem. xij. q. j. episcopi de rebus. z. ℊ. si ergo. debēt enim parce viuere non luxuriari. de prebē. cum secundū. z superflua pauperibus erogare. xij. q. j. c. fi. xvj. q. vj. c. vlti. xij. q. iij. c. j. Sed eccl'esia vel beneficiū non permittitur fieri nisi ministri possint de fructibus congrue sustentari. vnde dicit tex. de vita z honesta. cler. vt quisq̄. q̄ saltē p̄o duobus rectore z clerico debēt fructus sufficere. Jtem tot sunt instituēdi in eccl'esijs quot possunt cōmode sustētari z non plures. de instit. c. j. z. ij. de consti. cum ad. z. c. ex parte. ergo nunq̄ licet habere nisi vnū beneficiū. Sexto qui habet vnū beneficiū nō reputat̄ idoneus ad aliud. de prebē. super inordinata. hinc dicimus q̄ impetrans beneficiū debet facere mentionē de beneficio qđ habet quantocūq̄ minimo. de rescri. si p̄oponēte. de prebē. si motu ꝓprio. lib. vj. qđ surgit ex eo quia non est intētionis pape beneficiare beneficiatū: vt in dictis iuribus z similibus. Septimo quia si quis haberet plura beneficia sub diuersis p̄elatis contingerēt absurda q̄ non posset seruire eis: quia impossibile est seruire duobus dñis ꝛc. de cleri. coniug. diuersis. cōtingere em̄ posset q̄ eodē tēpore mandarēt cōtraria. ℙro hac parte inducuntur iura. lxxx. dist. epi. xij. q. j. c. j. xvj. q. j. p̄esbyteros. de prebē. cū singula. in p̄in. p̄o hoc casu inducit̄. c. sanctorū. lxx. di. vbi dicit tex. in duabus eccl'esijs omnino nō licere aliquē intitulari: z sic remouet omnē impossibilitatē. ¶ Venio ad scēm ad ponendū opiniones z in hoc fuerūt varie sentētie. nā gl. in. c. sanctorū. p̄elle. z. xxj. q. j. in sum. tenet secūdā partem: q̄ nulli tituli quantūcunq̄ simplices possunt cadere in eundem nisi in aliquibus casibus specialibus in iure expressis quos enumerat gl. in sum. p̄eall'. quos etiā enumerat gl. in. c. dudū. ij. ad fi. in glo. antepe. vbi tenet idē. Jdē tenuit Jnno. z ℍoffre. z ℍost. in sum. de prebē. ℊ. illud. ver. sed qđ quis. hāc partē semper tenuit Jo. de lig. q̄ late prosequit̄ articulū hic. Jnno. autē tenet primā partē in. c. cum iam dudū. de prebē. qui de hoc etiā ponit de tēpo. ordi. cum in distribuēdis. de cleri. peregri. c. j. de cleri. nō resi. c. fi. Sed expressius in. d. c. cū iam dudū. dicēs q̄ plures canonicatus z prebēdas in diuersis eccl'esijs de iure cōi quis habere pōt: nec est pctm̄ duntm̄ non exigāt residētiā. z dūmodo nō sit nimia multitudo: z dūmodo nō fiat ob auaritiā, sed zelo diuino: quo casu sine dispēsatione hoc lz. s. habere plures fm eū. hoc idē tenuit ℍos. in libellis iuri cano. in rub. an alicui possint plu. p̄eben. cōfer. ℊ. nō pōt quis. idē tenet Jo. an. in. c. gratia. eo. tit. lib. vj. Archi. autē ibi nō expresse firmat: tñ in hanc opi. inclinat Spe. tit. ij. ℊ. videndū restat. ℣. illud aūt. recitat opi. z nō decidit scribētes hic: vt etiam ℙau. ℒaud. ℍenze. vario modo dicūt. ¶ Venio ad tertiū: z p̄o intellectu huius dubij dico q̄ questio nostra pōt habere duplicē sensum. ℙrimus vt querat̄ an quis possit habere plura bñficia. i. an sit dare aliqua bñficia in quib⁹ pluralitas nō sit incōpassibilis: z in quibus iura nō resistāt nec ꝺisponant q̄ per adeptionē vnius alterū vacet. Scēs sensus vt queramus an pluralitas possit p̄mitti adeo q̄ nō sit pctm̄ tenere plura. Quo ad primū intellectū pono regulā affirmatiuā q̄ plura bñficia simul haberi possunt nisi sint de illis de quib⁹ est p̄hibita pluralitas adeo q̄ per adeptionē vnius vacet primū. z q̄ sunt illa enumerat glo. hic in verbo, bñficiū. qđ dixi. ℊ. q. viij. z ad hūc intellectū vadit prima ratio superius facta ad hāc partem. Quo ad scēm modū intelligēdi aduertendū est duplicem statū beneficiorū: alter est fm primeuā institutionē: alter est attēto statu hodierno. Quo ad primā consꝺerationē pono regulā negatiuā q̄ non lz habere plures titulos beneficiorū cum vnus sufficiat̄ ad sustētandū institutū: q̄ attēto statu primeuo quodlibet beneficiū est sufficiēs p̄o instituto. Ad hūc intellectū tēdit quinta rō facta ad hāc partē. z p̄o hoc glo. in. c. dudū. p̄eall. ꝺum dicit quē nō posse habere plura bñficia, cū vnū sufficit. hoc tñ casu nō pōt fore mortale si quis habet plura talia ꝓpter generalem cōsuetudinē q̄ sic obtinet q̄ potest de illicito facere licitum: z

a ¶ De eo qui cōtraxit matrimonium. Adde de ista materia diffuse per Joā. de imo. in ista clemēti. vbi optime distinguit.

b ¶ An de iure cō muni. adde Jo. in. c. dudū. el. ij. ℊ elec. Et Abb. in c. dilectus. de rescri. el. ij. qđ gl. in d. c. dudū. do. in c. gr̄a. de rescrip. lib. vj. z per Ab. in repe. ℊ. q̄vero. in. c. extirpande. de p̄bē. adde qđ de bñficijs curatis an possit qs plura habere. p Spe. in ti. de dispen. ℊ. videndū. p totū. z in ti. de posi. ℊ. qđ superest. ℣. in quarto. z in tit. de sen. ℊ. vt añt. ℣. fi. Are. in. c. de multa, de prebē. z Bertachi. de fir. in suo trac. de epo. in. ij. lib. ꝓpe. j. in p̄in.

tum:z ecõuerſo.de cle.cõiu.cũ olim. ¶ Sed ſm cõſyderationẽ ſecũdã.i.attento ſtatu hodierno,qz bñficia ſunt variata,z multa ſunt diminuta adeo q ſunt plura que etiã tria vel quatuor nõ ſufficerẽt p victuvnr,ea propter ſurrexit generalis cõſuetudo quã papa ſcit:z tolerat vt qs poſſit habere plura ſimplicia vel vnũ nõ ſimplex,cũ ſimplici.de cõſue.c.j.li.vj.z hoc dicit gl. de ꝯſue.quã adduxi in.c.gr̃a.palle.z ſm hoc dico verã eſſe opi. Jnno. Et pono cõcluſionẽ affirmatiuã q dũmõ nõ cã auaritie vel alꝫs ex cã illicita qs obtineat plura bñficia vel non ſimplex, cũ ſimplici licitũ eſt etiã ſine diſpẽſatione adeo q nõ eſt pctm̃ ẽt ſi vnũ de illis ſufficeret p victu. et ſecus dicẽdo eſſet illaqueare multas aĩas. Nunc venio ad rõnes ꝯrias. Ad rõnes factas ad primã partẽ non expedit rñdere:cũ deciſio nr̃a cũ eis cõueniat. Sed ad rõnes ſcõe partis rñdeo ad primã cũ dr,bñficia ſunt inſtituta vt miniſtri inſtituti deſeruiãt in diuinis.fateor:ſed dico q ꝓpter variationẽ ſtatꝰ bñficiorꝫ variatꝰ eſt modus deſeruiẽdi.eſſet em̃ impoſſibile q in oĩbus bñficijs fieret cõtinua reſidẽtia,cũ ſint multa q̃ de p ſe nõ ſufficiũt.ꝓpterea inualuit cõſuetudo q in abſentia pñt inſtituti pcipere fructꝰ q̃ ꝯſuetudo induci põt:vt no.de cõſti.cũ oẽs.in gl.fi.q̃ eſt notabilis:vt ibi dixi.per hoc dico q licet.c.cõquerẽte.de cle.nõ reſi.allegeť q quodlibet bñficiũ quãtũcunqz minimũ reqrit reſidentiã perſonalẽ:tñ hoc nõ ꝓbat ſed ſolũ dicit q requirit deſeruientiã:ſed põt qs deſeruire etiã nõ reſidẽdo ꝯtinue:vel etiã nunq̃,vt p vicariũ.z ita fit q in bñficijs ſimplicibꝰ aliqñ detrahit aliqua portio p victu reſidentiũ in loco.z q poſſit p aliũ deſeruiri,ꝓbať in.c.puenit.de app.z ꝟ dico nõ tm̃ poſſibile:ſz etiã rõnabile:vt nõ in oĩbꝰ bñficijs fiat cõtinua reſidẽtia,cũ nec ſemp fieri poſſit.p ꝟ etiã tollit ſcõa ratio ad hãc partẽ. Ad tertiã de cõparatiõe mr̃imonij carnalis ad ſpũale dico q ſepe fallit: vt no.de ſpon.tue.vt ꝓbať in d.§.porro.cũ ſeq.vſq; ad.§.ſunt z alij.vbi ptz q non p oĩa cõparant quo ad vinculũ:qz fortius eſt carnale z indiſſolubilius.de trãſla.c.ij.ſi de eo ſurgit incõpaſſibilitas pluralitatis ĩ carnali, z nõ in ſpũali. Ad quartã de titulis ſecularibꝰ rñdeo q ꝓcedit in titulis incõpaſſibilibꝰ:vt in illis q requirũt reſidẽtiã cõtinuã: vel quoꝝ fines ſunt ꝯrij:vt aſſeſſores z patroni.ſic loquunť oẽs leges ad hãc partẽ inducte. Sed nõ tollit quin ſint multi tituli et multa officia q̃ pñt haberi ſimul plura vt plures tutele.ff.de excu.tu.l.tria.inſti.de excu.tu.§.itẽ tria.vñ notanter in.§.ꝑſcriptio.d.l.libertꝰ.ꝓhibeť pluralitas officiorꝫ ſimul in diuerſis ciuitatibꝰ:z ſic pmittit in edem. Jtẽ pmittit z in diuerſis ſi eſſent officia nõ requirẽtia ꝯtinuã reſidentiã.vñ z in plurib⁹ collegijs quis eſſe põt dũtm̃ fines ipſorũ nõ ſint oĩno diſtincti.qs dixi de excel.ꝑla.dilecta. Ad quintã dico q nõ eſt verũ q clerici p̃ciſe
a ſint vſuarij[a],q̃ꝫ Archi.de reſcrip.ſtatutũ.§.aſſeſſorẽ.dicat hereticum hoc aſſerere q clerici habeãt ꝓpriũ:qs ſentit Jnno.de eta.z qualí.indecorꝫ.vbi vr̃ velle q clerici ſolo victu debeãt eſſe cõtẽti p iura ad hoc.s̃.inducta.quã opi.dicit Jo.de lig.eſſe veriſſimã. Sed ego dico q ꝯtra eã eſt caſus exp̃ſſus in.c.vnico.de cler.nõ reſi.lib.vj.ad fi.a ꝯrio vbi dr q nõ deſeruientes in diuinis nõ debẽt pcipere diſtributiões cotidianas:z ſi percipiũt,nõ faciũt ſuas:nec acqrũt dñium:ergo a ꝯrio ſecus ſi deſeruiũt. Ad idẽ eſt de fideiuſ.puenit.vbi de reditibꝰ clerici ſoluť eiꝰ creditoribꝰ. Sed Archi.in.§.aſſeſſorẽ.rñdet primo ad.c.vnicũ.dicẽs q reditꝰ bñficiorꝫ ſunt clericorꝫ quo ad dñiũ ad hoc tm̃ vt poſſint diſpenſare ſm modos in iure exp̃ſſos. Ad.c.puenit.rñdet q ibi illud fuit de authoritate pape vel q ibi nõ dr vnde puenirẽt illi reditꝰ.vñ põt intelligi q puenieb̃ãt aliũde q̃ de bñficijs:verius puto qs nũc dixi.z p hoc gl.p̃nti.in ℣bo,reſeruari.de off.ordi.lib. vj.z rõnes z iura q̃ allegat.tñ aduertendũ q aliqd põt dici p priũ alicuius q̃ ad hoc vt libere poſſit diſponere nec poſſit puniri exinde:z ꝟ mõ ꝓpriũ eſt qs eſt meũ de iuregẽtiũ:vel de iure ciuili:adeo q poſſum libere diſponere vt in rebꝰ patrimonialibꝰ vel q̃ſitis ex titulis licitis. Alio mõ z minus ſtricte põt dici ꝓpriũ id de quo qs hz liberã diſpẽſationẽ:ita q hz ſi male diſpẽſet poſſit inde corrigi z puniri:tñ diſpẽſatio nõ reuocabiť. ſic dico reditꝰ bñficiorꝫ eẽ inſtitutorꝫ in eis:qz ſi clericꝰ fructꝰ alienat vel donat ẽt ſine cã rõnabili hz alienatio nec poterit reuocari ſz ipe poterit corrigi z puniri:z ex ꝟ ſibi interdici adminiſtratio tanq̃ fieret dilapidatori.ad hũc intellectũ vadũt iura q̃ dicũt clericũ debere ꝯtẽtũ eẽ victu.i.ſi vult nõ illicite agere.nec rñſuz Arch. ad.c.vnicũ,niſi ſic intelligať aliqd valet.p hoc dico q.c.puenit. p̃t intelligi.z ſic cõiter intelligiť q ſatiſſit creditori de reditibꝰ clerici ẽt bñficiorꝫ:vt parce viuẽdo ſatiſfaciat qs.c.interrogatꝰ in qõne facti dixi ꝓcedere ẽt ĩ platis religioſis vt de fructibꝰ ſatiſfaciant quoꝝ habẽt liberã diſpẽſationẽ. Jnſuper p̃ſuppoſito q clericus eẽt vſuarꝰ rõ nõ vr̃get.nã poterit eſſe talis q melius diſpẽſabit fructꝰ ſex bñficiorꝫ q̃ alter vnius vt dixi in ſcõa rõne p̃me partis. Sed tenẽdo q clericꝰ nõ ſit vſuarius reſtat rñdere ad.c.j.xij.q.iij. Ad qs dico q ſolũ ꝓbat q ſi clericꝰ nihil habẽs cõſecutꝰ fuit bñficiũ:p̃ſumiť q acquirit intuitu bñficij acqſiſſe.

de quo in ca.fi.de pecu.cle.vbi dixi.z de teſta.cũ in officijs. Ad ſextũ ptz ſolu.ex p̃dictis q habẽs bñficiũ nõ eſt idoneꝰ ad aliud tũc tm̃ qñ primũ ſufficit.d.c.ſi is cui.de p̃bẽ.li.vj. Jtẽ p̃ſuppoſito q indiſtincte,eſſet nõ idoneꝰ:nõ p hoc inferť q peccet habendo plura.attẽto ſtatu hodierno bñficiorꝫ:quo reſpectu nõ oĩno dr nõ idoneus ſed ſtricte eſt nõ idoneus.i.nõ ſit oĩno idoneꝰ ſicut q nullũ hz. Et ad illud de mẽtione faciẽda in impetratione, dic q fit ideo qz nõ ſic facile papa bñficiat beneficiatũ ſicut nõ bñficiatũ. Jtẽ dato q nullũ habeat bñficiũ:tm̃ bñficiũ qs impe-
b trať hodie valor exprimiť[b] vt cõſyderet an tm̃ bñficiũ cõpetat impetrãti an nõ. Ad ſeptimũ de abſurditate dico q nulla ſeqr vt rñdet Jnno.in.c.cũ iam dudũ.qz in cõcurſu mãdatorũ obediet ꝓmo vel fiat ſicut dicť de iureiur.breui.de app.cũ parati. Ad iura pro illa parte inducta maxime ad.c.ſctõꝫ.dicit Jnn. de cle.nõ reſi.c.ſi.q ibi ꝓhibeť ne qs habeat p̃bendã in duplici eccleſia qñ ſcz beneficia requirũt reſidẽtiã. q̃ ſolutio eſt vera in ſe per ſuperius dicta z per gl.in verb.bñficiũ.ſz diuinat.aliter ergo rñdet Jnno.in.c.cũ iam dudũ.in.c.ſanctorꝫ.prohibeť ſolũ ne qs intituleť in pluribꝰ eccleſijs.debet em̃ in vna eccleſia intitulari.i.denominari ſeu ad titulũ ordinari eiuſ.eccle.d.c.j. Et a principio nõ dr ſimul in pluribꝰ intitulari ex poſt facto nõ ꝓhibeť.vñ ſm Jnn.ſi poſtea acquirit bñficiũ in alia eccl'ia:poterit ordines recipere ab eꝑo vtriuſq; bñficij:qs eſt hodie determinatũ in.c.cũ nullꝰ.de tẽpo.ord.li.vj.quo ad hoc ſolũ q rõne beneficij ſortiť beneficiatus fori ab eꝑo beneficij:vel ad eius lr̃as poſſit ordinari.ſed quo ad intellectũ quẽ ponit Jnno.in.c.ſanctorũ.ſz ſubtiliter dicat tamẽ nimis reſtringit illud.c.q genera liter loquiť.dic ergo melius q.c.ſctõꝫ.pcedit ſm diſtinctionẽ quã.s̃.dedi attẽto ſtatu originario beneficiorum quo reſpectu a
a inhibetur pluralitas:vt prędixi.ad alia iura reſpõde eodẽ modo. Et ad quecũq; alia ſimilia que ad hoc deduci poſſint.

1 ☞ Litere apoſtolice ſuper beneficio vacaturo cõferendo nõ extenduntur ad beneficium creatum poſt datam literarum.

2 Et an poſſint dari litere ad beneficia vacatura.

3 Data literarum apoſtolicarũ an potius debeat attendi q̃ preſentatio : vel econtra. vide hanc ampliſſimam queſtionem que per multa diſſecatur membra.

4 Caſum in terminis huius.c. vide.

5 ¶Papa ſi conceſſit fructus beneficij primi anni,an veniant fructus beneficij nouiter creati.

6 ¶Papa ſi mandat prouideri de beneficio vacante:an veniat beneficium nouiter creatum.

6 ¶Papa ſi mãdat prouideri de beneficio vacaturo:nõ venit beneficium nouiter creatum poſt datam literarũ. Quid ſi beneficium tẽpore date erat ſuppreſſum,z poſtea renouatum.vide.

7 Quid ſi dubitatur an data precedat creationem:vel econtra.

8 Quid ſi beneficium erat creatum tempore date, ſed nondum dotatum:an comprehendatur ſub gratia.

9 Quid ſi beneficium tempore date erat exiguũ : ita vt cadat in literis:ſed poſtea ita ampliatur vt non cadat.vide.

10 Due queſtiones ſequentes dependent a prioribus.z nu.11.

c **Literas**[c] ¶Fortis eſt vt dicit gloſ.j.ſed et b ſubtilis habens pfundã materiã z plurima decidentẽ. Jn ſumma dicit.†Litere apl'ice ſup ꝯferẽdo bñficio vacaturo ad creatũ poſt datã nõ extendunť.nõ diuidiť:qz ſub vno cõſtructa eſt. ¶No.q papa dat literas ad bñficiũ vacaturũ:ſic z legatus de latere reſeruat vacaturũ per modũ.de quo in pe.c.de offic.le.li.vj. ¶Scdo not.initiũ ſpectandũ.de elec.dudũ.j. Jtẽ attendendũ tp̃s date. eo.tit.eam te.de quo.j.plene. ¶Tertio not.non ſufficere q res veniat ad ſtatum a quo potuit inchoare. ¶Quarto not.q reſcripta beneficialia cõparanť litigioſis:vt ſicut illa nõ cõcernũt c
c lites poſt datã exortas.eo.ti.c.fi.ita beneficialia non cõcernunt beneficia nouiter creata:vt hic. ¶Quinto not.q verbũ ſtatuimus,inducit ius nouũ qs ꝓbat lr̃a iuncta gloſ.j.z gloſ.vlti.in princi.z in ver.quare.dico ad hoc qs dixi de iudi.decernimus.

2 ¶†Oppo.q nõ poſſint dari litere ad vacatura beneficia.quia per hoc dať votũ captãde mortis cõtra id de cõceſ.prebẽ.c.j.h. z.iij.e.ti.ne captãde.z.c.deteſtãda.li.vj. Confirma:qz nõ poteſt circa idẽ cõpetere ius pluribꝰ.de p̃ba.licet.nec duo pñt habere titulũ in eodẽ beneficio.de p̃ben.maioribꝰ.at hoc cõtingit dando ius ad vacaturũ cũ ius habeat etiã q obtinet bñficiũ. Solu. ad primũ dicit Hoſtien.q papa hoc poteſt:alius nõ:niſi in caſu de preben.relatũ.ſed dic q ibi nõ datur ius ad vacaturũ. Jtem etiã legatus poteſt reſeruare vacaturũ: vt in.c.penul.de offi.le. lib.vj.ſed nõ dr dare ius per hoc. Sed circa hos caſus procedit primũ ꝯrariũ z iura in eo allegata. Ad ſcom,qs nemo tangit: dic q ius vniforme nõ põt pluribus cõpetere circa idẽ: vt in.c. licet.z.c.maioribꝰ:ſed diforme ſic.vnde cũ iure in re qs hz inſtitutus ſtat q alius habeat ius ad rem vt expectãs:z maxime,qz ius expectãtis eſt incertũ z nõ coincidit cũ iure in re:ſed cõſum

¶Quod clerici preciſe ſint vſuarij. Adde glo.in ℣.reſeruari.in.c. pñti.de off.ordi. li.vj. Abb.in repe.§.qz vero.i.c. extirpãde.de p̃ben. in.xxij.col. Bal.in.l.cũ oꝛz.§.ideo añt.C.de bo.q̃ libe. Jo.de ana.ſxxxvij.§fi. incipi.circa duobiũ. Tu vide plenißi.z melius q̃ per aliquem per Panor.in ca.reprehẽſibilis.nu. 18.z qs no.ibi in apoſtil.not.in ℣. teſtari.de app.

¶Valor exprimiť. Adde Rotã deci.ccxcv. inci. lz impetrãs ĩ no. et iſtũ in cle.j.de preb.z ibi quaꝛ debeat exprimi valor. et de quo intelligatur.

¶Literas.vide nota.in.l.matrẽ. C.de p̃bať.z per Bar.in.l.nõ ſolũ.§.ſed vt p̃baꝛi.ff.de no.oper. nũcia. Et not.z plene dr in.c.ſi a ſede. de preben. in.vj.vide plene per Do.de ſan. gemi.in.c.ſi propter. in fin.s̃.de reſcriptis. in.vj. ¶Philip.fran.

matur tantū cum ius in re est extinctū. Unde est ius cōditionale, sc3 si bñficiū vacabit qđ importat verbū, vacaturū. de p̄ben. si post q̄. lib. vj. Insuper multū refert qualis sit forma gratie. aut eiñ nō est collatus canonicatus: z non ꝺ̄ ius habere ad rem sed tantū cōditionē ex rescripto ad petendū sibi ꝓuideri per executorem. qđ dixi in. c. mandatū. eo. tit. licet eiñ Compo. ibi dicat q̄ litere beneficiales habent loco tituli: tamē ꝑm Benz. verius est q̄ operant solū ꝓbationē sed ius tituli querit per collationē. de preben. c. pe. lib. vj. Credo q̄ velit potius allegare. c. vlt. in fi. de cōcess. prebē. in. vj. licet Benze. alleg. c. vlti. sed in hoc puto q̄ sit corruptus vitio scriptoris. aut collatus fuit canonicatus: z tunc bene surgit ius ad rē: vt ꝓbat. c. si post q̄. z. d. c. pe. Ex quo no. q̄ in hoc casu non tm̄ p officiū implorationē, sed iure directo agit q est canonic⁹ vt sibi p̄bēda ꝙferat. z hoc in canonico creato authoritate pape: cū tale ius afficiat p̄bēdā. de p̄bē. si post q̄. lib. vj. de rescrip. duob⁹. sed post q̄ prebenda collata est: tūc cōsequitur ius plenū in re. d. c. pen. qđ hoc notabiliter probat. per quē tex. infero q̄ licet collata prebēda intelligat collatus canonicatus ex vi annexionis, vt tenet Compo. de constit. cum ad. vbi dixi: nō tamē sic ecōuerso: sed vltra collationē canonicatus requiritur collatio prebēde: vt probat predictū. c. penul. qđ no.

3 ¶ †Sc̄o oppo. q̄ nō debeat ponderari data, sed p̄sentatio. de prebē. dilectus. ij. Sol. hic querimus de substantia rescripti eo respectu vt sciamus quid includat: ideo attendit data: ibi autē querit de cōstituēdo ordinariū collatorē in culpa: ideo requirit p̄sentatio. ante enim cū ignoret non potest in culpa constitui. ¶ Tertio oppo. ad hāc solu. q̄ etiā si requiratur quid includat rescriptū, debeat ponderari p̄sentatio vel potius executio: vt tps quo fiet collatio. per. c. ei cui. de p̄ben. lib. vj. vbi impetrans prebendā q tpe date nō erat idoneus ad sacerdotalē obtinet sacerdotalē si est idoneus tpe collationis. Solu. illud. c. multipl⁹ variatur propter aliud. c. si eo tpe. eo. ti. lib. vj. vbi impetrās sibi ꝓuideri de curato vel nō curato si tpe date nō est idone⁹ ad curatum licet tpe collationis sit ad hoc idoneus nō tamē obtinet curatū z sic videt cōtradicere. c. ei cui. ad qđ cōtrariū tollēdum glos. in. c. ei cui. dedit varias solutiones quarum nulla est sufficiens: vt scripsi in. d. c. si eo tpe. Ideo alij aliter soluunt qđ prosequor in dictis locis. Sed ego soluo in ca. si eo tempore. impetrans tpe date ad nullū supposituꝫ sub hoc genere curatū, erat idoneus: ideo ab ipso initio gratia fuit ex toto nulla quo ad illam partē de curato. Sed in. c. ei cui. impetrās tpe date nō fuit nō idoneus ad quodlibet supposituꝫ sub hoc termino prebēda, cum esset idoneus ad nō sacerdotalē. poterit ergo cōsummare gratiā in subiecto alterius qualitatis: vt in prebēda sacerdotalī: nam dispositio generalis que tenuit potest bene cōsummari in subiecto aliquo in quo nō potuisset cōsummari ab initio dū tamē subsit habilitas tpe ꝙsummationis. ff. de sol. l. qui decē. §. sti: hum. versi. sed ei. vbi si stipulor hoiem pōt mihi solui homo q erat meus tpe stipulationis si desīt esse meus tpe quo soluit. et plura iura similia ad hoc induco in. d. c. si eo tpē. Sed ad textum hec solutio videt oīno resistere: nam hic impetrans vacaturum licet gratia tenuerit, nō potest eam cōsummare in nouiter creatis: qđ tamē venit subverbis gratie ex quo est creatum. Dic ergo q̄ hic ponit ius nouū z al's dicendū fuisset contrariū vt dicit gl. vlti. vel q̄tum ad. c. ei cui. dic q̄ ibi tpe date fuit residentia solū rōne qualitatis deficientis: sed hic fuit ratione substantie ex quo beneficiū tpe date nō erat in rerū natura: de ipso ergo non potuit gratia intelligi. ¶ Quarto opp. ad idē de. c. si eo tempore. de elec. lib. vj. Sol. potius facit pro: q̄ z ibi attendit data. z de hoc. j. in. vij. ꝙrario ad fi. ¶ Quinto op. ad idē de. c. duob⁹. eo. ti. li. vj. Sol. ibi attenditur p̄sentatio: q̄ data vtriusq̄ rescripti erat par. vel ibi querimus de rescripto nō quo ad substantiā, sed quo ad effectū vt sciatur vter duorū impetrantiū sit p̄ferēdus. ¶ Sexto opp. ad idē de. c. super eo. de ap. de. c. vt debitus. eo. titu. nam probat. c. super eo. q̄ attendit p̄sentatio. c. vt debitus. probat fortius q̄ nō sufficit p̄sentatio sed debet interuenisse citatio. Solu. hic de rescrip. bñficialib⁹. ibi de litigiosis. vel in illis. c. querit de effectu rescripti. z quo ad. c. super eo. querit ad effectū sciendi qñ currat termin⁹ positus in rescripto ad terminandā causam. quo ad. c. vt debitus. querit de effectu preuētionis vt sciat quomodo delegatus preueniat ordinariū, vel econuerso. ¶ Septimo opp. ad id de oībus rationib⁹ quas facit glos. vlti. in princ. ibi, qđ videt iniquū. vsq̄ ibi, quare dico. Et sunt. vij. rationes ad quas q̄ volo. j. rñdere, ideo eas formo. Est itaq̄ prima. nā fortius deberet dici vt sub gr̄a veniret nouiter creata q̄ creatū ante datā: q̄ in prima nō potest esse votū captande mortis: in sc̄a sic. ad hoc de concess. prebē. accedens. ¶ Sc̄a: q̄ si tpe date extabat bñficiū qđ postea non in fraudē impetrātis fuit expressum nō deberet expectanti. de cōsti. cum accessissent. ergo per casum conuersum si tpe date nō extabat z hodie extat, debeat. ¶ Tertia: q̄ sequeret q̄ si impetraui curatum nō posset mihi cōferri id qđ erat simplex tpe date, iz hodie curatum, qđ est absurdū. ¶ Quarta per cōtrariū ad p̄cedentē: q̄ sequeret si impetraui simplex qđ erat curatū tpe date: hodie simplex mihi cōferri nō posset. ¶ Quinta: q̄ sequeret q̄ si impetraui ad collationē alicuius, non posset mihi conferri beneficium qđ tpe date ad eius collationē nō spectabat licet tpe vacationis spectet: quod est falsum per cle. si de bñficio. j. de preben.

a ¶ Sexta: q̄ sequeret q̄ canonico expectanti[a] prebendā nō deberet prebenda de superexcrescētibus: qđ est falsum, per. c. cū ad. de cōstit. ¶ Septima: q̄ sequeret in casu premisso de canonico expectante q̄ in ecclesijs non habentib⁹ numerū nō deberetur portio: qđ est falsum, per. c. si. de cōcess. p̄ben. li. vj. sed tenet cōsequētia: q̄ in ecclesia nō habēte numerū iura creant cū electis, z extinguunt cū defunctis. de p̄bē. dilecto. Iste sunt rationes gl. Extra glos. est octaua ratio per. l. si. C. que res pig. ob. pos. vbi si quis hypothecauit bona ad se pertinentia sub obligatione, veniunt bona q̄ postea pertinebūt. ¶ Bona per. c. q̄ circa. de priuile. vbi si eps cōcedit monasterio decimas epales, intelligit cōcessio tam respectu prediorū que habet tpe concessionis q̄ eorum que postea quesiuit. ¶ Decima: q̄ edificio futuro acquirit seruitus. ff. de ser. vrb. predio. l. si seruitus. in princi. z ver. q̄ si ita. z §. futuro. Ad hec oīa iura que probāt finē spectandū que colligit gl. de elec. dudum. el. j. j. de censi. scientes. ¶ Undecima per c. constitutus. eo. tit. vbi attenditur numerus creatus post monitorias z ante executorias, z sic non data. ¶ Duodecima: q̄ dispositio ita pōt fieri sup nō ente sicut super existēte. nam vendi possunt fructus futuri. ff. de cōtrahē. emp. l. nec emptio. sic z obligari. ff. de pigno. z que nōdum. z ꝓmitti. ff. de ver. obli. l. interdū. z legari. instit. de leg. §. ea que. ¶ Decimatertia: q̄ adiectiuum[b] significat ꝑm tps verbi cui adūcit. ff. de noxa. l. in delictis. §. si extraneus. vbi ꝺ̄ q̄ si sciente aliquo seru⁹ dedit dānū: si postea fiat seru⁹ illius, nō per hoc tenetur ac si sciuisset: quia tunc non erat seruus. ita hic hoc adiectiuū vacaturo cōferēdo, debet intelligi ꝑm verbū cui adūcitur vt determinet verbū conferendo, vt cōferatur. vacaturū. i. q̄ tūc vacabit qñ cōferet. sed ad primā rationē. §. factam cōstat q̄ creatum nunc vacat: ergo debetur. ¶ Pro solutione horum cōtrariorū z similiū sex sunt videnda. ¶ Primo an dispositio quecūq̄ cōcernere possit futura z de facto ꝙcernat. ¶ Sc̄o an sit spectandū initiū, an finis, an medium. ¶ Tertio an super non ente possit fieri dispositio. ¶ Quarto de iustificādo hāc cle. vt videamus an de iure p̄cedat: an ꝺ̄o sit casus spālis. ¶ Quinto vt respōdeam⁹ cōtrarijs. ¶ Sexto an z qñ rescripta ad bñficia vel ad lites debeāt attendi z mensurari ꝑm tps date, an ex alio. Uenio ad primū: z quidem hic articulus examinatur per Bar. ff. de aur. z arg. leg. l. si

c ita. cuius verba breuiando z aliter dicēdo, dic qñq̄[c] dispositio habet verba denotātia tps: qñq̄ nō. si sic: qñq̄ est per verba futuri tpis: z est casus indubius q̄ cōcernit futura: vt cū venduntur fructus futuri, vel obligant: vt. §. in ratiōe. xij. qñq̄ in dispositione est verbū preteriti tpis vel presentis: z aut est dispositio que habet tractum ad futurū z cōcernit futura: vt dispositio legis: q̄. l. semp loquit. l. arriani. C. de here. de cōsti. c. si. aut dispositio nō habet necessario tractū ad futurū: z aut est generalis, aut vniuersalis, aut indefinita, aut particularis. Et q̄ sit differentia inter vniuersale z generale, prout in iure sumit, not. glo. ff. de edē. l. j. dixi plenius de libel. obla. c. ij. de dispositione generali z vniuersali z indefinita, dic q̄ aut est circa aliquid: ex quo si veniant futura, nullū aut exiguū surgit preiudiciū: z tūc concernit futura. l. si. C. que res pig. ob. pos. inducendo vt. §. in. vij. rōne. aut surgeret magnū preiudiciū: z tūc nō extendit ad futura. l. si ita. ff. de aur. z ar. leg. vbi in legato veniūt ea q̄ erāt testatoris tpe quo legauit, nō q̄ postea quesiuit. De dispositiōe particulari dic q̄ regulariter nō venit futurū, cū oporteat subiectū capax subsistere tpe dispositionis: al's nō tenet dispositio tanq̄ super non ente. qđ statim plenius declarabo. Si aūt dispositio est sine certo tpe: adhuc p̄cedit precedens distinctio. Sed circa predicta incideret dubiū examinandū an z qñ indefinita equi-

d polleat[d] vniuersali. qđ omitto: q̄ intelligo hunc tex. q̄ hic tunt dispositio particularis, cū vnicū tm̄ beneficiū debeat expectanti: iz fuit incerta, cū nesciat de quo casus est. de hoc in. c. ex parte. j. de offic. deleg. qđ ibi declarauī. Et de rescrip. c. j. vbi tangit glos. mag. sed indefinita qñ equipolleat vniuersali, not. glos. de elec. vt circa. lib. vj. Dy. in rubr. de reg. iur. eo. lib. Uenio ad secundum de initio: vel medio, vel fine spectādo. z de hoc dic vt in. c. dudū. j. de elect. vbi dixi. Sed omitto hic q̄tū est in genere. sed in specie quo ad rescripta quid iuris, dico. j. ar. vj. cū examinabit an in rescriptis attēdat data. Uenio ad tertiū an dispositio fieri possit super nō ente. ad hoc dico q̄ qñq̄ disponitur per modū non habentē tractum fututū: vt cū fit cōtractus: z tunc sup non ente nō tenet dispositio: vt si donatur vel vendit qđ nō extat. de re iudi. abbate. post prin. lib. vj. Aliqñ disponit p modum habentem

a ¶ Canonico expectanti. Adde doc. in. c. p illoz. de preb. z qđ ibi per Jo. de imo.

b ¶ Quia adiectiuum. Adde. c. ex ore. de priui. c. q̄ ꝓpter. de ele. l. is q̄. ff. de acq. pos.

c ¶ Qñq̄. adđ gl. ij. in. l. tutor. ff. de iureiur. Abb. in ca. pastoralis. §. item cū in totū. in prin. de offic. delega.

d ¶ Indefinita eqpolleat. Adđ Pe. de anch. in rubr. de reg. iur. li. vj. in. v. col. vſ. he sunt occasiones. Bart. in. l. si plurib⁹. de lega. ij. idē in. l. si is q ducēta. ī. §. vtrū. ff. de reb. dub.

dum habentem tractū ad futurū:vt in institutione heredis,vel in legato:z tūc potest disponi sup nō ente vnde instituit postulatio.ff.de liber.z posthu.l.gallus.§.ille casus.de lega.j.l.pe.de hoc plenius dico de eccle.edi.ad audiētiā.ij. Venio ad quartū an hec cle.pcedat de iure.gl.vlti.z cōmuniter scribētes omnes maxime Dau.z Benze.tenēt q̄ sit casus specialis deuiās a iure cōi.qō tenēdo facile solunt rationes contrarie:q; standum est eis extra hunc casum. Jo.de lig.dicit q̄ procedunt de iure: q; duo subiiciuntur dispositioni.i.requirūtur in dispositione.s. subiectū.z qualitas.i.substātia z forma.ad odo dictio vacaturo,bene potest trahi ad qualitatē nō existentē tpe dispositiōis: sed ad rem non existentem in substantia nō inducit.no.in.d.l.si ita.de aur.z arg.leg.que nō multū faciūt:nam ibi fuit verbum qō requirebat existentiā tpe dispositionis:quia legauit testator aurū suū: z sic oportet intelligi de auro qō erat suū tpe legati. sed hic fuit verbū incertū:q; mādauit papa prouideri de vacaturo,nec verbū hoc per aliquid coarctat: ergo stant rationes cōtrarie. Jo.de fan.repetēs.c.ei cui.de prebē.lib.vj.ampliauit rationē Jo.de lig.dicens q̄ verbū vacaturo,qō hic exprimit, nihil operatur:quia de iure intelligit.z q̄ insunt dispositioni si exprimunt non immutant.ff.de condi.z demon.l.conditiones que extrinsecus.de elec.significasti.que ratio posset impugnari quasi mādādo de vacaturo.hec expressio operet vt nō veniat vacās tpe date.sed hec impugnatio nō est vera, per.c.si post q̄. de preben.lib.vj.vbi glos.tenet q̄ venit vacās: quia dicitur etiā vacaturū donec informabit.sed aliter potest impugnari q; pre suppositio q̄ non exprimeret verbū vacaturo,cū subintelligat: vt probat.c.si post q̄.debet extēdere dispositionem ad tempus collationis,cum habeat tractū ad futurū. Ego itaq; aliter dico
a q̄ tutius est inherere[a] gl.vt sit casus specialis tanq̄ ponens nouū ius:vt probat verbū statuimus.sed si vis tenere q̄ ponat casum non specialē,dic aduertēdū q̄ qñ fit gratia de vacaturo duplex est dispositio. Prima est per ipsam gratiā.Secūda per collationē que postea fit, quāuis cōferat dispositio in futurū quo ad scām de collationem:tñ quo ad primū gratia statim ꝙsummatur,z dicit gratia.de offi.dele.si sup gratia.li.vj.de pben.sicut. z.c.si.eo.lib.stat ergo qō cū sit dispositio debeat cadere sup aliquod existēs.sed beneficiū postea creatū tūc nō existebat: ergo quo ad illud nō tenet.nam tpe collationis nō potest dici retro q̄ papa dederit gratiā super nō ente. At qñ querim⁹ de rescripto respectu substantie attendit data.eo.tit.si eo tpe.lib.vj.Et dico.j.in.vj.articulo.z procedūt hec ex eo q̄ mandatū prudendi.de beneficio est particulare:vt.s.dixi tanq̄ concernēs vnicū beneficiū,licet fit incertū:ꝛ ꝓpter hanc incertitudinē nō surgit alia dispositio iuris q̄ si esset certū:vt ꝓbat.c.ex parte.j.de offi. deleg.Sed cōstat q̄ si papa mādasset prudeni de beneficio certo,z illud nōdū extabat:q̄ gratia nō teneret tanq̄ sup nō ente. de despon.impub.ad dissoluendum.d.c.ad audientiā.de eccle. edifi.ergo nec tenet licet mādatū sit incertū: q; qñ certificabit, erit perinde ac si tpe date de hoc fuisset mādatū.z hec ratio vī vigētissima. Venio ad quintū ad soluendū cōtraria:que oīa tenendo cū gl.facilis est sol.vt dicas hic specialiter per rationes quas ponit glos.sed tenēdo q̄ non sit speciale,vt predixi:qō est iustius,vt habeamus pinguiorē puisionē ex hoc.c. Itē q; papa adiecisset aliqua verba per que apparuisset eū specialiter velle disponere tantū in hoc casu:q̄ tñ nō adiecit. Dico ad primā rationē q̄ ꝛ in nouiter creato esset votū captande mortis, subest alia ratio impediens gratiā quā predixi. Ad scām de.c.cū accessissent.dic q̄ nō est vera. Unde fm Lap.opz gl.hic intelligi de bñficio suppressō re ipsa sine ministerio: vt si naturaliter casmate vel alluuione destructū est.nō aūt fm eum pcedit qō dicit glos.si intelligis q̄ p inferiorē a papa posset supprimi beneficium in preiudiciū reseruationis pape,per extrauag.Jo.xxij. execrabilis.§.que oīa.z extrauagātē sedes ap̄lica.z per extrauag.Bñdicti,dudū felicis recordationis.sed pro glos.faciūt q̄ dixi de excess.prela.sicut vnire.q; suppressio ꝙcernit proprietatē bñficij,reseruatio titulū. Unde q̄uis papa phibeat de bñficio reseruato per inferiorē dispone: dz intelligi quo ad titulū.nō vt velit ex toto tollere potestatē ordinarij.curia Romana tñ tenet qō dicit Lap.pro quo est q̄ talis suppressio si teneret, p̄iudicaret impetranti:qō nō dz permitti inferiori pape q; de gra ap̄lica non pōt iudicare.de re iudi.cū venisset.de cōfir.vti.c.j.z.ij.ergo multofortius pōt restringere. Ad tertiā z quartā z quintā respōde simul q̄ bene potest sub dispositiōe includi aliqd qō erat sub qualitate nō includibili tpe dispositionis dūmodo tpe cōsummationis z collatiōis sit sub qualitate cōprehēsa in rescripto.hoc solū probant ille rōnes. Sed q̄ dispositio possit trahi ad id qō nō existebat tpe dispositionis,nō ꝓbat: z ꝓbāt hic:vñ casus sunt diuersi,z ratio diuersitatis: q; in illis potuit gra habere subsistentiā:sed in casu nostro nō.p hoc questio per Dau.disputata que incipit:de bñficio.vbi dicit q̄ si beneficiū curatū ante papā alteri donet post datā ad ipsum extendit rescriptū. Ad sextā de.c.cū ad.dico q̄ non pcedit per id qō dicit glos.hic in fi.cū dicit hoc.c.non pcedere in expectante prebēdā ratione canonie quā habet:tūc em̄ stat regula.c.cū ad.vt possit prouideri de nouiter creato z superexcrescentibus. sed hic loquimur de expectāte simpliciter ex gratia nondū canonica.Et intellige sane q; licet in casu nostro expectans esset creatus canonicus ex vi gratie:nō p hoc obtineret nouiter creatū.sed si iā canonic⁹ impetrat sibi prouideri de prebēda:pcedit qō dixi de.c.cū ad.vt etiā de superexcrescētib⁹ prouideri possit.z hoc nisi velimus intelligi hunc tex.prout iacet,q̄ non debet nouiter creatum,z qui expectat beneficiū.z hoc nisi habeat aliud adminiculum q̄ solā gratiā:vt si est creatus canonicus,ammodo nō dz spectare prebendā vacaturā tm̄,sed cum primū se facultas obtulerit.de prebē.relatū.de concessio.preben.cum super.z.d.c.cum ad.qō videtur verius.vnde notāter tex.dicit beneficio vacaturo,z nō dixit,prebenda. Item nō facile possit exemplificari tex.qñ mādatur prouideri de pbēda fm stylū hodiernū per quē papa statim cōfert canonicatū. Et sic etiā si numerus sit in eccl'ia,rūpitur: z succedit qō.s.dixi in septima ratione. Ad septimā patet sol.tenendo q̄ statim dixi vt dispositio ista nō possit habere locum in eccl'ia nō habēte numerū sed tm̄ qñ is qui vult sibi prouideri nō habet aliud adminiculū nisi ipsam gratiam.Sed qñ est receptus in canonicū dz aliud adminiculū.Erit ergo sensus q̄ hec cle.solū procedit qñ mandat prudeni de bñficio intelligendo ꝓprie de titulo beneficij,nō de prebēda que accedit canonicatui. Ad octauā de.l.fi.C.que res obli.pos.respōdeo q̄ ibi fuit dispositio generalis: hic particularis: vt dixi. Item ibi de nullo vel de modico preiudicio obligati agitur:quia nō plus debet si obligata sint bona postea q̄sita q̄ si sint non obligata.Sed vbi ageretur de magno p̄iudicio,secus: vt predixi,per.d.l.si ita.ff. de aur.z arg.leg. Ad nonā de.c.quia circa.dic q̄ ibi dispositio fuit indefinita:hic particularis. Item ibi in nō odiosis:fit em̄ lata interpretatio in beneficijs cōtra cōcedentē.de ver.sig.olim. z ita ibi fuit. Ad decimā de iuribus pbātibus finē spectandū, respōdeꝓ superius dicta q̄ illud qñ dispositio tota pōt habere tractum ad futurū quē hic nō habet, cū statim ab initio fit verum dicere q̄ est gratia adeo q̄ litere dicūtur cedere loco tituli quo ad qd:vt no.s.eo.mādatū.z.s.dixi. Ad vndecimā de.c.cōstitutus.dico q̄ dupliciter legitur.vno modo vt qō dicit tex.de numero ꝙstituto in ecclesia ante executorias debeat suppleri z ante monitorias:z tunc nihil obstat. Alio modo prout iacet vt fuerit numerus cōstitutus post monitorias:z tunc adhuc prop̄rie non obstat.nam intelligo q̄ ponderauit ibi numerus solū quo ad executorias:vt cēseantur obreptitie nō facta mentione de numero,sed monitorie non possunt dici obreptitie: q; de nō ente nō potuit fieri mētio:qō plenius dixi in.d.c. Ad duodecimam q; sup nō ente dispon̄t:dico q̄ ibi dispositio totaliter habuit tractū ad futurū:vel verius ibi venditur spes in fructibus futuris ex certo predio:z sic super existente dispon̄t. At hic loquitur tex.in gratia generaliter cōcessa seu in certo vacaturo q̄ debet restringi ad beneficiū existēs tpe date. Ad decimātertiā de adiectiuo ptz solu.per id qō dixi.s.eo.contrario:q; hic tota dispositio non confertur in futurū:imo statim ab initio habuit subsistentiā z fuit gratia. Venio ad sextū articulū, an z qñ debeat in rescriptis attēdi tēpus date vel aliud. vbi dico q̄ qñq; querimus de rescriptis quo ad substātiā: qñq; quo ad effectū. Si quo ad substantiā:attēdenda est data:vt si querit an sit cōmissa obreptio in rescripto,an nō.eo.ti.gratia.lib.vj.Si de effectu:qñq; querimus quo ad intrinseca:aliqñ quo ad extrinseca. Primo casu adhuc idē,vt attēdat data vt sit expediēs ad hoc vt bñficiū includat in gratia q̄ extet tpe date tm̄ respectu qualitatis nō semp attendit data: cū sufficiat respectu executionis qualitatē beneficij esse talē tēpore executionis que possit includi sub verbis rescripti:vt in cle.si de bñficio.ꝓallegata.z potest in hoc poni cōclusio: vt dūmodo in substantia potuerit rescriptum habere subsistentiā tpe date possit consummari in subiecto alterius qualitatis,per.c.ei cui.de prebē.lib.vj.qō declarauī.s.in tertio contrario.Sed his obstāt no.in.c.statutū.in prin. de rescrip.li.vj.vbi in glos.habētibus.in fi.dicitur oportere iudicem delegatū tpe date esse talem de quo loquitur illud.c.nec sufficere vt postea fiat talis. Ad qō respōdeo q̄ qualitas in iudice deficiens habet se tanq̄ defectus substantie,cū sit tradita regula per.c.statutum.q̄ nō est susceptibilis iurisdictionis nisi talis sit in dignitate vel canonicus ecclesie cathedralis:vt ibi. ꝓ hoc dico q̄ querere de effectu intrinseco rescripti.est querere quid includat rescriptū:vt si in beneficialibus querimus qō beneficiū veniat in gratia: vel in litigiosis querimus quis iudex sit talis cui causā possit cōmitti.querere autē de effectu quo ad extrinseca est cū querimus in bñficialibus:qñ gratia fit perpetua:vel qñ afficiat,vel quid simile. In litigiosis cum querimus

a ¶ Tutius est inherere. Et quāta sit autoritas gl. Adde Bart.in quodā suo consilio inci. Andrio lus. Ang.in ꝙsi. clxxij. Bald. in ꝙsi.clix.in.ij.col. in.ij.volu. Alex. de imo.in consi. cxlvij.in.ij.colū. in.v.volu. verfi. sed post q̄.

quãdo per rescriptũ delegati tollãt precedẽs rescriptũ, pel preueniãt ordinaria iurisdictio, vel qd simile. Et hoc casu cũ queritur de effectu extrinseco. dic ꝙ aut in bñficialib⁹ rescriptis: aut in litigiosis. ¶Primo casu cũ multiplex sit effectus variant regule. nã qñq; querimus de effectu rescripti bñficialis quo ad perpetuationem: qñq; quo ad aliud. quãtum ad perpetuationem dicit Laud. ꝙ aliqñ papa mandat prouideri de vacante: z statim gratia est perpetua. Aliqñ de vacatura: z tũc gratia nõ est statim perpetua. Unde intelligitur. c. si super gratia. preallegatum, qñ pcessit aliqd ex quo surgit ius beneficiato: vt qr cõferẽt canonicatus: als gratia non perpetuat: vt si mandat alicui simpliciter ꝓuideri. sed tunc fm eũ perpetuat gratia si executor ingressus fuit aliqd de substãtialibus negotij. de offi. dele. ¶uis. lib. vj. vt si executor deputatus ad prouidẽdũ cũ clausula, si est idoneus. examinauit impetrantẽ, z ꝓnũciauit eum idoneũ. pro hoc qõ notauit Jnno. de trãsla. c. j. imo fm eum sufficit ꝙ litere sint presentate: de quo remittit ad nota. in cle. vnica. de concess. prebẽ. per que verba nimis restringit. d. c. si super gratia. qõ generaliter loquitur, per qõ dici põt ꝙ gratia statim cũ est facta, perpetua est. Uel melius in hoc distinguc per. c. sicut. de prebẽ. lib. vj. quo. c. coniuncto cum. c. si super. dic ꝙ aliqñ stt gratia ei cui datur potestas conferendi: z statim est perpetua. d. c. si cui. quandoq; fit ei cui mãdatur cõferri: z tunc procedit distinctio Laud. z dicta per eum que satis patent ex illo. c. Si autẽ querimus quo ad alium effectũ: vt quo ad afficiendũ beneficiũ z quo ad preueniendũ ordinarios collatores: distingue plene vt in. c. si soli. vbi glos. de cõcessio. preben. lib. vj. De rescriptis autẽ litigiosis dic ꝙ aut querimus de effectu extrinseco quo ad perpetuandã iurisdictionẽ delegati. z dic vt in. c. licet. de offic. deleg. aut quo ad preueniendũ ordinariũ. z dic vt in. c. vt debitus. de appella. aut quo ad faciendũ currere terminũ in rescriptis positum. z dic vt in. c. super eo. de appel. quia quo ad hoc statur presentationi vt ibi, possent etiam z alij effectus rescripti inueniri: quibus attentis tempora varientur: sed predicta procedunt attento eo qõ cõmuniter cõtingit. Expeditis his contrarijs per que patet intellect⁹ huius tex. vt amplius pateat quero de aliquibus. ¶Quero itaq; primo de ratione decidẽdi. Sol. tenendo ꝙ ponat ius: z nõ sit casus specialis. Rationem collige per superius dicta in prox. contrario. sed tenendo ꝙ sit ius nouũ z speciale ponunt rationes decidendi in glo. in versi. quare dico. maxime ibi, z fuit forte motiuũ. z ibi, sicut ergo voluit equitas.

4 ¶†Sexto quero de exemplo huius. c. qõ est querere de positione casus in terminis. Laud. explicauit sic. vt si quidã impetrauit in forma pauperum vsq; ad summã. lx. librarũ cum cura ad presentationẽ cuiusdã abbatisse hoc pẽdẽte illa abbatissa obtinuit priuilegiũ ꝙ quãdam ecclesiã pertinentẽ ad suã collationẽ valentẽ libras ducentas posset reducere ad suã mensam constituta ibi vicaria valoris lx. librarum: quo facto impetrans petit illã. Determinatur hic ꝙ nõ potest cũ sit de nouo creata. ¶Donat z aliud exemplũ qõ in idem recidit: z quomodocũq; ponat dũmodo sit beneficiũ nouiter creatũ, semper procedit hec decisio. ¶Tertio quero: quia dicit in tex. literas nostras. quid in literis legatorũ[a]. gl. ij. dicit idẽ qõ tenẽt ¶Pau. Benze. z Steph. pro hoc. c. collatio. de offi. leg. lib. vj. ¶†Quarto quero si papa dedit potestatẽ cõferẽdi primũ vacaturũ. Item quid si cõtulit gratiã percipiendi fructus bñficiorũ primi anni: an veniat nouiter creatum, glos. ij. in vtraq; questione dicit esse locũ huic. c. idem ¶Paul. reddens rationẽ in sexto dicto: qr gratia est odiosa. eo. titu. si propter. lib. vj. sed quo ad primũ dictum Lap. allegat pro glos. de priuile. cum capella. z qõ ibi not. ꝛe dec. c. ij. lib. vj. z. j. de cẽs. cle. j. z dicit hoc procedere quãdo nõ fit gratia ei cui conferendi potestas cõceditur: nam si ibi fit gratia cũ talis nõ sit odiosus. de preben. dudũ. lib. vj. z. c. si cui. z. c. ¶uis. ij. eo. lib. nõ procedit glos. fm eũ. pro quo inducit qõ not. Jo. and. de ver. sig. sicut. lib. vj. vbi dicit ꝙ gratia cessa epõr: vt quatuor clerici sibi assistẽtes percipiant fructus beneficiorũ in absentia, cõcernit beneficia que sunt adepti post priuilegiũ: imo etiam eos qui tpe priuilegij cõcessi nõ erant clerici: vel si erant nõ erant bñficiati. Jo. de lig. quo ad primũ dictũ dicit glos. procedere in terminis suis qñ fuit alicui concessa potestas cõferendi primũ vacaturum: z sic vnicum. secus si fuisset concessum generaliter: vt possit cõferre bñficia certi loci: tũc vt gratia sit generalis, talis dispositio concernit futura etiã non existentia tpe date. Dic ꝙ tenẽdo intellectum glos. viti. ꝙ hec decretalis ponat ius nouũ, z casum specialẽ. glos. ista non est vera nec in primo nec in sexto dicto: quia debet fm illud textus intelligi in ꝓprijs terminis: z nõ in alijs. sed tenendo ꝙ ponat ius, glos. est vera in vtroq; dicto. z ad dictũ Lapi. dic ꝙ in exemplo qõ ponit, illud, operatur perpetuitas gratie que sit concessa respectu vsus perpetui necessario debet intelligi quo ad plura subiecta: vt vno remoto aliud subrogetur: sicut in casu. l. cũ debere. ff. de serui. vrb. prẽd.

a ¶Quid in literis legatorꝝ. Add ꝛ de Abb. z doct. in. c. post cessionem. de proba.

b ¶Creato. Adde ꝙ materia istius gl. ¶Host. in. c. significauit. de cẽs. lib. doc. in. c. consuluit. de iude. z in. c. ij. de feu. plenissime ꝙ Abb. in ca. in ꝓsentia. de proba.

vbi si domus mea debet tibi seruitutẽ vt possis superedificare et si domus mea corruit, teneor reficere columnã vel parietem: vt
6 subrogetur in locum deficiẽtis. ¶†Quinto quero in eo ꝙ hic loquitur quãdo mandat prouideri de vacaturo, quid si mãdat prouideri de vacãte. Sol. vt in glo. iij. z dicit Laud. ꝙ hoc casu cum mandatur prouideri de vacaturo gratia expirat obitu cõcedentis. de preben. si cui. in fi. lib. vj. secus dicit si papa cõtulit canonicatũ vel certã ecclesiam que vacat: quia tunc nõ expirat gratia que iam facta est. de offic. deleg. si super gratia. lib. vj. qõ intellige vt not. in. d. c. si cui. in glos. fi. Jn primo autẽ casu cum mandatur ꝓuideri de vacaturo: dicit Laud. ꝙ res definit esse integra fm aliquos tũc tm qñ executor aggressus est aliqua de substantialib⁹, fm no. per Jnn. de elec. in causis. Ipse vero dicit ꝙ sufficit ꝙ executor datus ad prouidẽdum alicui: si est idoneus examinauerit per se etiã sine citatiõe alicuius, qõ potest: vt no. Jnno. de transla. c. fi. vel si prout fit citauit illũ cõtra quẽ facienda est collatio. de offi. deleg. licet. imo vt refert Laud. fm aliquos sufficit ꝙ gratia sit ꝓsentata executori: z hoc in beneficialibus. de hoc per Jo. and. in. d. c. si cui. vbi approbat secũdã opinionem statim dictam ꝙ requiritur ꝙ citatus fuerit is qui grauat. ¶Prima ꝛo z vltima forma male possunt sustineri. pro hoc: qr sicut in litigiosis requiritur citatio. de offi. delega. licet. vbi dixi ita z in beneficialibus: qr non reperitur in hoc diuersitas: tamẽ quia executor in beneficialib⁹ nõ tenet assumere partes iudicis: vt no. Jnno. de presump. c. fi. videt sufficere ꝙ processit ad canonicatũ cõferendum vel beneficium vacans etiam nemine citato: sicut sufficeret si papa hoc fecisset: vt dixi. ¶. e. q.

6 ¶†Sexto quero quid si beneficium erat suppressum tpe date: sed postea renouatum glo. in ver. creatũ. in ver. sed quid dices.
b dicit aliud ꝙ de nouiter creato[b]. Rationẽ ponit z idem ¶Pau. Stepha. z Benz. est etiã ratio fm Benz. qr causa originalis debet potius attendi ꝙ reuocatio. l. cuicũq; ¶. fi ei. ff. de instit. ac. z de dona. l. qui id qõ. de fideiusso. l. tutor. z sic cũ hic sit reductio facta ad pristinũ ius, debet posse peti. ff. de minor. l. ꝙ si minor. ¶. restitutio. Joã. de lig. distinguit an beneficium fuerit ex toto suppressum: z non est vera glos. quia si postea reuocatur: est potius creatio ꝙ renouatio. an nõ ex toto: z pcedit glos. ꝓ hac distinctione est. c. cõsuluit. de iude. vnde dic ꝙ quãdoq; renouat reuocando suppressionem per quã nõ erat oĩno extinctus titulus: z tunc procedit glos. quãdoq; renouat destruẽdo suppressionem per quam erat extinctus titulus: z tũc est vera creatio:
7 z locũ habet qõ dicitur in text. ¶†Septimo quero: quid si dubitatur an data precedat creationẽ: an ecõuerso. glos. ea. in ver. sed quid si dubitat. arguit pro z cõtra: z decidit pro impetrante: qr gratia est fundata eoipso ꝙ constat de ipsa: z cõstat bñficium vacare. qui ergo excipit de creatione post datam, probet. qõ dic vt in glos. quam signa: quoniã singularis. z per eam decidi possunt multe questiones. z cum ea tenẽt ¶Pau. z Benz. z Steph. z pro eius materia est qõ not. de elec. si eo tẽpore. lib. vj. z de prebẽ. si tibi absenti. z. c. si a sede. eo. li. z qõ no. Barto. ff. de no. oper. nuncia. l. non solum. ¶. sed vt probari. vbi format multas questiones que deciduntur per hanc glo. ex qua colligitur ꝙ qui fundat intentionẽ ex prioritate vel posteriozitate temporis debet probare de tẽpore limitate z specifice. sed multũ obst. qõ no. in. c. venerabilibus. in glos. penulti. de senten. excõ. lib. vj. z glos. non soluit vbi qui petit se absolui ad cautelam dicens se excõmunicatũ post appellationẽ debet probare ꝙ appellatio precessit: ita ergo deberet impetrans probare beneficium fuisse creatum ante datam. Sol. fm ¶Pau. ibi hoc ideo est: quia excõmunicatio tanꝙ gladius penetrabilior. de senten. excom. ex tenore. z no. Jnn. de appel. preterea. ij. ver. presumitur precessisse. vel fm Benze. hoc est qr absolutio ad cautelam est talis nature vt non presumatur nisi quando non tenuit excõmunicatio: als est opus vera absolutione. dic ꝙ ratio vera est: quia petẽs absolui ad cautelam fundat se super nullitate excõmunicatiõis: igitur eam probet, sicut qui se fundat super electione petens se confirmare debet eam probare validam: als succũbit etiam si ex adverso nihil probetur. de elect. cum nobis. vbi dixi. Et fundans se super prescriptione titulum requirẽte debet probare de titu-
8 lo: als succũbit: vt no. de testib. fraternitatis. ¶†Octauo quero si beneficium erat creatum tempore date sed nondum dotatum. Dicit ¶Paul. ꝙ veniet in literis. sufficit enim ꝙ est creatũ. potest enim agi vt dotetur, prout dicitur de cõsecra. distin. j. nemo. z in. c. cũ sicut. de consecra. eccle. vel alta. ¶Nono quero si tempore date ordinatũ erat per episcopũ z capitulũ de creando beneficium, tamen nõdum erat creatum. dicit ¶Paul. ꝙ nõ venit in literis: quia debet esse creatũ cum effectu tempore date. de eo qui mit. in posses. c. j. de re iudi. cum aliquibus. de appel. si
9 a iudice. in fine. lib. vj. ff. de re iudic. l. iij. ¶. ait prętor. ¶†Decimo quero si beneficium tempore date est exiguum ita ꝙ cadit in literis: sed postea ampliatur ita ꝙ non cadit. videtur ꝙ non

debeatur

debeantur impetranti vt attendatur data. Laud. hoc dimittit disputationi. Sed tu solue p superius dicta in tertio z septimo cõtrario. q ex quo erat in substantia tẽpore date variatio qualitatis nõ impedit effectum gratie. per clemẽ. si de beneficio. de preben. ¶ †Undecimo quero quid si beneficium nouiter creatum fuit ordinatũ de alio q̃ de impetrante, z nũc vacat: an debeatur impetranti. glo. vltima, in ver. z tamen dico. dicit q nõ: vt hec decre. procedat generaliter. quod tenẽt Benze. z Pau.

11 ¶ †Duodecimo quero si impetrans erat prius canonicus. gl. eadem, in ver. sed si ponis. soluit. z dic vt in ea vsq; ad fi. cũ qua tenẽt Pau. z Benze. z Steph. sed declara hoc plenius p id qđ superius dixi in septimo cõtrario. ibi, ad sextum. de. c. cum ad.

¶ De electione z electi potestate. Rubrica.

1 ☞ Ratio sufficiens an sit sine allegatione iuris.
2 Professio, z religio, isti termini sunt conuertibiles.
3 Clausula decreti, q si secus, quid importet.
4 Quid de clausula, eoipso.
5 Nouitius an veniat sub nomine religiosi.
6 Dispositio. c. j. de elec. an procedat in monialibus. vide.
7 Masculinum an semper comprehendat femininum.
8 Quod autem masculinũ comprehendat femininum, an hoc sit ex proprio significato, an per interpretationem.
9 Masculinum cõprehendit femininũ: quid econtra: an femininum comprehendat masculinum.
10 Monasterium vnius habitus an possit vniri monasterio alterius habitus.
11 Prelatus, quid comprehenditur sub hoc verbo.
12 Monachus vnius religionis an possit eligi in monachũ alterius religionis.
13 Religiones si sint diuerse, vnius tamẽ professionis: an dispositio. c. j. de elec. in cle. procedat.
14 Religiones si sint per omnia pares preterq̃ quo ad inuẽtores: an dicantur diuerse.
Quid si non constat quis sit primus inuentor. versic. Decimo quarto quero.
15 Religionum diuersitas per que cognoscitur.
An autem diuersitas coloris diuersificet habitum.
16 Consuetudo an possit induci q ex vna religione eligatur prelatus ad aliam religionem diuersi habitus.
17 Monachus an possit postulari ad platurã alterius religionis.
18 Quid autem si prouideatur per viam prouisionis.
19 Quid si electio confirmetur contra hanc cle.
20 Quid de nouitio z mendicante.
21 Religiosus an dimittendo habitum ex quacunq; causa fit excommunicatus.
22 Religiosus an possit prefici ecclesie seculari citra tamẽ epatũ.
23 Clerici seculares an dicantur habere certum habitum.
24 Episcopus si sepelitur in ecclesia mendicantium, an canonica funeralium debeatur ecclesie cathedrali.

a 1 Cum rationi.[a] ¶ No. rationẽ debeantur impetranti vt attendatur data. Laud. hoc dimittit disputationi. Sed tu solue p superius dicta in tertio z septimo cõtrario. q ex quo erat in substantia tẽpore date variatio qualitatis nõ impedit effectum gratie. per clemẽ. si de beneficio. de preben. ¶ †Undecimo quero quid si beneficium nouiter creatum fuit ordinatũ de alio q̃ de impetrante, z nũc vacat: an debeatur impetranti. glo. vltima, in ver. z tamen dico. dicit q nõ: vt hec decre. procedat generaliter. quod tenẽt Benze. z Pau.

11 ¶ †Duodecimo quero si impetrans erat prius canonicus. gl. eadem, in ver. sed si ponis. soluit. z dic vt in ea vsq; ad fi. cũ qua tenẽt Pau. z Benze. z Steph. sed declara hoc plenius p id qđ superius dixi in septimo cõtrario. ibi, ad sextum. de. c. cum ad.

[a] Cum rationi. Vide de materia huius. c. not. per do. Ant. de bu. in. c. abbate. de ver. sig. in. iij. col. vide etiã tex. in ca. sicut tuis. in princip. z ibi dicta de simo. Philip. fran.

religiosum nõ professum nõ posse eligi ad monasterium sue vel alterius religionis: ergo a cõtrario pfessus põt. z cũ hac inductione stabant multi doctores, vt Jo. and. z Archi. vt in glos. j. fm quos oportet hodie cõcludi. c. null⁹. esse correctũ. idẽ Bẽze. nõ tamẽ persistit, sed p alternatiuã vel, dicit posse dici q argumentũ a cõtrario qđ ibi sumit hodie cessat: cum hec cle. cõtradicat. pro hoc qđ no. de fo. cõpe. c. ij. in glo. ij. z c. significasti. in gl. ij. z fm hoc oportet dici q in. c. nullus. verba ibi, vel alterius. nõ stant dispositiue, sed prohibitiue: z ideo nõ probaẽ id ad qđ inducitur: nec argumentũ a contrario sensu poterat inde sumi: cũ cõtrariũ esset iure expressum. nam etiã ante hoc. c. expressum erat q hoies disparis professionis nõ sociarenẽ. eo. ti. cum causam. xvj. q. vij. in noua. Et ad rationẽ quã fecit hic glos. j. in ver. probabã. respondẽt aliqui q procedit in ecclesia nõ collegiata: secus in collegiata etiã seculari. de quo. j. in gl. penul. z dicã. j. q. xvij. hoc tñ nõ obstãte puto q glos. sit verior. z q ante hoc. c. poterat religiosus eligi ad monasteriũ alterius religiõis: quia edictũ de electione est phibitoriũ. z ad. c. cũ causam. z. c. in noua. optime respondet gl. in verbo, socienẽ. pro ista litera in ver. phibem⁹. z ver. decetero: quasi secus fuerit ante hoc. c. ¶ Secũdo opp. q imo possint sociari hoies diuerse pfessionis. nam in eadẽ causa possunt esse testes vel procuratores vel arbitri vel iudices religiosus z nõ religiosus. de procur. c. j. lib. vj. de testi. tam literis. de elec. cũ in veteri. de renũcia. veniens. de arbi. per tuas. dic q nõ debeãt sociari collegialiter vt fint vnum corpus vel collegium: sed vt singuli nõ prohibentur: vt in cõtrariũ fm Pau. de quo in. c. Joannes. de testa. ¶ Tertio opp. qr hec litera a contrario permittit q quilibet religiosus possit eligi ad prelaturã sue religionis, cũ tamen solus professus sit eligibilis prealleg. c. nullus. eo. tit. lib. vj. vbi ꝺr requiri expressam pfessionem. ad idẽ eo. tit. indẽnitatibus. in prin. eo. li. Sol. sta cõtrario nec contrariũ probatur hic. debet enim hoc. c. per illa suppleri.

6 ¶ †Quero nũquid hec dispositio procedit quo ad moniales. videt q sic propter terminũ cõmunẽ hoies. In contrariũ: qr in dispositione sunt termini masculini: ibi, religiosus aliqs. Scdo ad idẽ: qr hec dispositio est iuris precedentis correctoria: scz. c. nullus. eo. tit. lib. vj. vt dixi in primo cõtrario: ergo mere debet intelligi in suis terminis. eo. titu. statutũ. lib. vj. glos. ij. tenet primam. z idẽ Pau. z Bẽz. per eandẽ rationẽ per quã glos. s. quia masculinũ cõprehẽdit femininũ. qđ patebit clarius ex duabus

7 sequentibus questionibus. ¶ †Secũdo quero circa id qđ dixi

c in prox. q. nunqd sit verũ q masculinũ[c] cõprehẽdat femininũ. Spec. de dispu. z alleg. §. post hec. ver. vel ibi masculinũ distinguit: z eius distinctionẽ ponit hic Paul. sed sufficit ibi videre. Ipse aũt Pau. aliter distinguit fm aliquos q aut agit de fauore, aut de odio. Primo casu masculinũ cõprehendit femininum. Scdo casu aut subest casus rõnabilis, aut non rõnabilis. a Si rõnabilis vt quia agit de delictis puniẽdis: tũc masculinũ cõprehendit femininũ. pro hoc. xvij. q. iij. si qs suadente. vbi est casus iuncto. c. mulieres. de senten. excõ. si autẽ est casus nõ rationabilis, vt qr agit de damnando aliquẽ ex facto alieno: tũc nõ cõprehẽdit. l. j. §. quare. ff. de ven. in pos. mit. que fuerũt verba Jaco. de are. z primũ membrũ q in fauorabilib⁹ masculinũ cõprehendat femininũ. probatur ex notatis per glos. in. c. generali. eo. tit. lib. vj. hec procedunt qñ profertur masculinũ sub noie appellatiuo. sed si sub nomine proprio: tunc nõ cõprehendit femininũ. l. si qs ita. §. j. ff. de testa. tute. z hoc vltimũ ponit Pe. z Cy. post eum. C. de ser. fugi. l. quicũq;. Vel clarius distingue q aliquando masculinũ profertur per nomen proprii. Aliquãdo b per appellatiuũ. d. l. si quis ita. §. j. cũ sua glos. ff. de testa. tu. fallit vbi profertur a lege: qr nomẽ proprii alicuius expressum in dispositione iuris cõis habetur pro nõ adiecto, vt dispositio sit cõmunis z perpetua: vt in prima constitutione. C. circa finẽ. no. Dy. in regula, qđ alicui gratiose. lib. vj. pro hoc oẽs decretales que dirigũtur certis personis: que tñ faciũt ius quo ad oẽs nisi sint priuilegiãtes. Si aũt per nomẽ appellatiuũ: qñq; cõstat de mẽte proferẽtis siue sit legislator siue alius: z stamus mẽti. l. lucius. §. quesitũ. ff. de lega. iij. ẽ. de ver. sig. in his preterea. z. c. in c telligentia. Aliqñ de mẽte nõ cõstat: z tunc aliqñ proferẽ in materia differenti. i. q̃ cõgruit masculo z nõ femine. Aliqñ indifferenti. si differẽti nõ cõprehendit femininũ: pro hoc allegãt aliqui. C. de procura. l. alienã. ff. de procura. l. penul. z. l. neq;. Sed hoc exemplũ reprobat Jaco. de are. nam officiũ procuratoris bene potest cadere in feminã. l. feminas. ff. de procur. z de cõfir. vti. cũ dilecta. de quo in Spec. de procur. §. j. circa prin. Exemplifica ergo p. c. noua quedã. de peni. z remis. per. l. fi. ff. de legi. tuto. z de reg. iur. l. femine. Si autem in materia indifferẽti que cõgruit masculo z femine: qñq; sumus in casu fauorabili, qñq; odioso. si in fauorabili: comprehendit. d. l. si ita. de testa. tutel. z in glos. c. generali. si in odioso: distingue vt. ẽ. fm Jac. de are. q aut ẽ casus rõnabilis, aut nõ rationabilis ꝛc. vt. ẽ. dixi. z adde

b Cum rationi. Vide de materia huius. c. not. per do. Ant. de bu. in. c. abbate. de ver. sig. in. iij. col. vide etiã tex. in ca. sicut tuis. in princip. z ibi dicta de simo. Philip. fran.

b De clausula decreti. Adde Abb. in. c. ceterum. in. ij. col. de rescrip. Bartol. Paul. de cast. z Alex. de imo. in l. oim. C. de test.

c Qđ masculinum. Adde in. c. ij. de rescrip. lib. vj. Barto. in. l. j. ff. de ver. signifi. Joã. de imol. in xxxviij cõsi. inci. in casu pmisso. Pe. de anch. in cle. j. de bap.

que dico. ſ. de cõſan. & affi. cle. vnica. in. v. ℨrio. & de reſcri. ſignificauit. in. iij. no. ¶ †Tertio quero circa hoc quo caſu maſculinum cõprehẽdit femininũ, an hoc ſit ex proprio ſignificato: an per interpretationẽ vel per extenſionẽ. gloſ. in. l. j. ff. de verb. ſig. dicit q̃ ex mẽte legiſlatoris. Ex quo dico q̃ nõ bene allegaũ per eos q̃ ex ea colligũt q̃ fit per interpretationẽ. qs eñ eſt de mẽte nõ eſt per extẽſionẽ, ſed ex vero ſignificato. nam lex & mẽs legis idẽ ſunt. qs not. ℞y. in regula ſi. lib. vj. pro hoc. ff. de leg. l. ſcire. & qs dixi in materia ſtatutoꝝ de conſue. cũ dilectus. & pro hoc q̃ maſculinũ cõprehẽdat femininũ ex pprio ſignificato ex text. d. l. j. ff. de verb. ſig. cũ dicit cõplectiſ, & non dicit extendaſ. ℞y. tenuit q̃ hoc fit p interp̃tationẽ: & ideo dixit q̃ in ſtatuto maſculinũ nõ cõprehẽdit femininũ. pro hoc. ff. de ver. ſigni. l. pnunciatio vbi dicit q̃ porrigiſ: & ſic per extẽſionẽ. dic q̃ qñq̃ ſum⁹ in terminis cõibus: & queſtio eſt in dubio: quia terminus cõis ſignat femininũ eque & principaliter ſicut maſculinũ: vt eſt terminus homo. ff. de verbo. ſig. l. hoīs. & qs ibi ℞ in gloſ. ij. in prin. Aliqñ diſpoſitio fit per terminũ nõ cõem: & tũc aliqñ per terminum ſubſtantiuũ: aliqñ per adiectiuũ. ¶Primo caſu cõprehẽdit extẽſionẽ: vt ſi dicebat, equus. nõ venit equa niſi in eo caſu quo debet fieri extẽſio. d. l. pnũciatio. Si aũt eſt termin⁹ adiectiuus aliqñ pferẽ ſimpliciter ſine ſubſtantiuo: & cõprehẽdit femininũ. xvij. q. iij. ſi qs ſuadẽte. iũcto. c. mulieres. de ſen. excõ. & eſt rõ: q̃ ſubauditur ſubſtãtiuũ cõe: vt in. d. c. ſi quis. ſ. homo ſuadẽte &c. aut proferẽ cũ ſubſtantiuo: & tunc diſtingue vt. s. q̃ aut ſubſtãtiuum eſt generis cõis, aut maſculini. nam adiectiuũ reſtringiſ ex ſubſtãtiuo: ſicut, talia ſunt ſubiecta qualia predicata permittunt. de fide inſtrũ. inter dilectos. ¶ †Quarto q̃ro: q̃ vidimus quãdo maſculinũ cõprehẽdit femininũ: quid ecõtra: dicit gloſ. in. d. l. j. ff. de verb. ſigni. q̃ nunq̃. pro hoc. l. ſi ita ſit ſcriptũ. ff. de leg. ij. Spe. tamẽ in ver. vel ibi maſculinũ. allegato. s. q. ij. ponit ad hoc exceptionẽ: quã dic vt ibi per p̃dicta: maxime que dicta ſunt in duabus pximis queſtionibus. poſſimus verificare gloſ. ſcõam hic q̃ q̃ hic poniſ in rõne decidendi terminus cõis licet in diſpoſitione ponatur maſculinũ: tamẽ cõprehẽdit femininũ. Sed difficile eſt rñdere ad rationẽ quam. s. feci. in. j. q. q̃ debeat reſtringi hoc. c. tanq̃ correctoriũ alioꝝ iuriũ. puto tñ cũ gloſ. vt ratio hic extendat dictũ: q̃ ex rõne legis mẽſuraſ eius diſpoſitio. regu. ſi. cũ ibi nota. p ℞y. li. vj. & de hac materia qñ maſculinũ cõprehendat femininũ tractat Archi. in prealle. c. ſi qs ſuadẽte. Ly. & alij in. l. quicũq̃. C. de ſer. fugi. Bar. in. d. l. j. de verb. ſigni. ¶ Quinto quero p̃ſuppoſito q̃ hoc. c. habeat locũ in monialibus, quid ſi monaſteriũ monialiũ regiſ per marẽ. So. vt in gl. ij. & idẽ Benz. ¶ Sexto quero nũquid in eccleſijs ſecularib⁹ poſſunt ſociari hoīes diuerſe profeſſionis adeo q̃ nõ ſit locus huic prohibitioni. gloſ. iij. dicit q̃ ſic ppter verbũ, monaſterijs. & idẽ ¶Bau. & Benz. ¶ Septimo q̃ro prout querit eadẽ gloſ. qd de eccleſia ſancti Ambroſij. & ſolue vt in ea. ¶ †Octauo quero qd ſi monaſteriũ vni⁹ habitus vniſ monaſterio alteri⁹ habit⁹. dicit ¶Bau. q̃ hec vnio fieri nõ poterit ſi vtrũq̃ monaſteriũ remanet in ſuis iurib⁹ ita q̃ vnio fiat ſolũ quo ad hoc vt habeant eũdem prelatũ. nã ſemp per hoc ſequereſ cõtra hãc cle. q̃ aliqs alterius habit⁹ & religionis eligereſ. pro hoc ratio cũ nõ poſſit vnus & idẽ eſſe duplicis religionis vel habit⁹. de elec. cũ monaſteriũ. Et circa hoc pſequiſ ¶Bau. quinq̃ modos vnionis q̃ notan. in. c. j. ne ſe. vacan. vbi etiã tangit gloſ. & etiã tenet ¶Paul. q̃ vnio fit alio modo q̃ predicto: vt q̃ eſt vnio tranſfuſiua: q̃ vnũ monaſteriũ ex toto ſubijciſ alteri: q̃ tunc talis vnio eſt poſſibilis: nã ceſſat rõ p̃dicta cũ p hoc non veniaſ ℨ hanc cle. ¶ Nono quero ſi ſuperior vniẽdo nõ dixit aliqd de ordinib⁹ vel diſparitate habit⁹: & pone in vnione trãſfuſiua. videreſ dicẽdum q̃ nõ teneat vnio niſi aliũde appareat q̃ vniẽs ſciuerit naturã beneficiorũ: vt q̃ eſt ẽps q̃ preſumiſ ſcire naturã beneficiorũ ſue dioceſis. ſecus de legato vel papa q̃ nõ ſic p̃ſumiſ ſcire: pro hoc qs not. Laud. j. de offi. ordi. cle. ij. vbi dico in vlt. q. & Jo. cal. de cõceſ. p̃ben. cũ noſtris. q. vj. vbi dico. q. xvj. nã fortaſſe ſi ſciuiſſent: abvniõe abſtinuiſſent. qs habui in. q. facti. poſſet tñ dici q̃ ſufficit q̃ de vnione conſtet. dz eñ p̃ſumi oĩa fuiſſe ſolẽniter agitata ſm ea q̃ no. de re iudi. ſicut. & ff. de ẏb. ob. l. ſciẽdũ. ¶ †Decimo quero cũ dicit tex. de p̃la. qd cõprehendaſ ſub hoc ẏbo. Sol. vt in gl. in ver. p̃latũ. & idẽ Laud. q̃ dicit cõprehendi[a] quẽlibet adminiſtratorẽ habẽtẽ ppetuũ officiũ etiã ſi ſit talis q̃ poſſit ad nutum ſupioris amoueri. de ſup. negli. p̃la. cle. vnica. ad fi. xvj. q. j. de p̃ſentiũ. ¶Paul. idẽ etiã cũ gl. vt cõprehẽdaſ p̃latus quocũq̃ noſe cenſeaſ. de ẏb. fig. q̃uis. s. ti. prox. cle. j. & qs ibi no. & ex gl. iſta colligiſ miniſtrũ fratrũ[b] minoꝝ & cuſtodẽ dici prelatos. qs ſingl'r not. & p hoc ſemel obtinui in. q. facti, cũ opponereſ cuidã puinciali p̃dicatorũ q̃ nõ poterat eſſe p̃curator p cle. j. de p̃cu. religioſus. fuit eñ pronunciatũ q̃ ſic: q̃ gloſ. i. in. d. cle. intelligit de nõ p̃lato. ¶ †Undecimo q̃ro nũquid religioſus vnius religionis poſſit eligi in monachũ alteri⁹ religionis. glo. ea. arguit q̃ nõ p principiũ huius. c. q̃ ſubeſt rõ diſparitatis. Cõtrarium decidit p verbũ. prelatũ. q̃ in diſpoſitione ſolũ de prelatis phibet. remittit tñ ad. c. cũ ſingula. vbi diſtinguiſ: vt dicit gl. Lau. ¶Bau. & Benz. & Matth. idẽ qs intellige cũ diſtinctione: vt dixi in. c. fi. de elect. Et ad rõnẽ ℨriã dic q̃ rõ diſparitatis nõ viget: q̃ qñ intrat aliã religionẽ, cõformat ſe illi: ſz in p̃lato vltra rõnẽ diſparitatis ſubeſt rõ minoris inſtructiõis alterius religionis. vñ quo ad hoc rõ reſtringiſ p dictũ ſicut. s. dixi. i. iij. q. q̃ aliqũ dictũ extẽdiſ per rationẽ. ¶ †Duodecimo q̃ro qd ſi religiones ſint diuerſe, ſed ſint eiuſdẽ pfeſſionis: an pceda. phibitio huiꝰ cle. gl. in verbo, religionis. dicit q̃ ſic: quã no. Ex qua no. diuerſitatẽ inter religionẽ & pfeſſionẽ. Ite no. meliꝰ q̃ religiones nõ diuerſificanť ex pfeſſione. nã oẽs ℨueniũt in pfeſſione q̃ ad ſubſtantialia. de qb⁹ in. c. cũ ad monaſteriũ. de ſta. mo. ſed diuerſificanť ſm diuerſos fines imediatos. qs plene no. de regula. ſane. vbi dixi. ¶ †Decimotertio q̃ro circa hoc quid ſi religiões due ſunt per oĩa pares preterq̃ quo ad inuẽtores: nunqd dicunť diuerſe: vt ſit locus huic cle. vñ q̃ ſic: q̃ attendiť idẽtitas nõ reſpectu rerũ, ſed reſpectu p̃ſonarũ. de reſcri. abbatẽ. ¶Bau. & ℨriũ: q̃ quo ad inuẽtores oĩm religionũ poſſumus dicere vnũ eſſe inuẽtorẽ & authorẽ. ſ. deũ. de reli. do. c. fi. licet ſint diuerſi inuẽtores. ſ. inſtrumẽtales. Et quo ad hoc poſſumꝰ ſm inuẽtorẽ in caſu premiſſo dicere potius imitatorẽ primi. xxuij. q. j. achatius. ad hoc q̃ nõ eſt curandũ de diuerſitate noĩm, ſz de effectu. C. de here. l. quicũq̃. ibi, diſpar nomẽ. ſed idẽ ſacrilegiũ. ad idẽ de hereti. ex cõicamꝰ. j. & ij. ¶ Decimoquarto q̃ro ſi nõ cõſtat qs fuit p̃mus inuentor. nemo tangit. dic idẽ q̃ in p̃cedenti. q. q̃ ſtat rõ: nã religiones nõ diuerſificanť ab inuẽtoribꝰ, ſz a diuerſo fine imediato: vt dixi. s. q. xij. vel quo ad caſum nr̃m diuerſificanť etiã ex diuerſitate habitꝰ. & qñ intelligaſ, dic vt in ſeq. q. ¶ †Decimoquinto q̃ro q̃ hic diuerſificaſ religio p diuerſitatẽ habitꝰ p qs cognoſciť hec diuerſitas. dic vt in cle. eos. j. de regula. ¶ Decimoſexto q̃ro circa ẏ nũqd diuerſitas coloris diuerſificet habitũ. gl. in ẏ. vel habitus. nocabiľr diſtinguit q̃ aliqñ color eſt de ſubſtantia religionis: & tunc diuerſificat. & aliqñ nõ. Exẽplifica vt in gl. & tũc nõ diuerſificat. & idẽ ¶Pau. pro hoc qs no. Archi. xvj. q. vij. in noua. & no. ſingulariter iſtã gl. ¶ Decimoſeptimo q̃ro nũqd hec diſpoſitio ſuo tpe habuit locũ quo ad electiones p̃teritas. gl. in ver. decetero. dicit q̃ nõ. Ad qs op. q̃ cõſtitutio que fundať ſup iure naturali reſpicit p̃terita. devſur. cũ tu. & qs ibi no. de ℨſti. c. fi. ad hec ℨſtõ fundať ſup diſparitate pfeſſionis euitãda. qs fuit etiã phibitum de iure diuino, Deutero. xxij. nõ arabis in boue & aſino. Sol. ſm Laud. fuit de hoc qõ in quodã monaſterio dioce. Tholoſane, in q̃ poſt electionẽ & añ publicationẽ harũ cle. facta fuit electio ad p̃laturã de monacho alteri⁹ religiõis: ſed dicit q̃ verius eſt primũ p ẏbũ decetero. dic q̃ etiã hoc verbo, ceſſante. idẽ foret dicẽdũ cũ de natura ℨſtõnis ſit cõcernere futura tñ. de ℨſti. c. ij. & c. fi. Et maxime: q̃ hec ℨſtõ corrigit ius p̃cedens: vt dixi. s. in primo ℨrio. & ſic ſtricte intelligenda. eo. ti. ſtatutũ. li. vj. Et ad rõnẽ ℨriã dic q̃ illud, nõ arabis &c. fuit myſticũ. & intelligiť nõ ſm lr̃am: vt exponiť in. c. cũ cauſam. eo. tit. nec phibet diſparitatẽ niſi qñ eſt totalis diſparitas, put dicit gl. iij. ¶ Decimooctauo q̃ro: q̃ in exẽplo poſito in qõne p̃cedẽti fuerat facta electio poſt p̃mulgationẽ harũ cle. nũquid diſpoſitio huius cle. ligauerit ſtatim ante publicationẽ, & ante duos mẽſes. vñ q̃ nõ, p id qs not. s. in proe. in gl. in ver. decetero. Jn ℨriũ: q̃ iſta cle. hz decretũ annexũ. & clauſula decreti affi cit ignorãtes. de reſcrip. tibi q. lib. vj. de p̃bẽ. dudũ. & c. fi ap'lice. eo. li. j. de ℨceſ. p̃bẽ. cle. j. Et hãc partẽ tz Lap. inducẽs no. p Archi. xix. di. ℨ. j. ſup gl. j. & p ¶Bau. s. in proe. huiꝰ cõpilationis. vbi dicit. Jo. de fan. dicit ſe de hoc dubitare: nã videreť ſm eñ q̃ cũ clauſula decreti hic adĵciať p modũ ℨſtõnis, nõ debeat afficere anteq̃ ipſa ℨſtõ: ſicut dicimus in p̃iuilegio. not. s. in pemio in ẏ. decetero. & põt forte eſſe rõ diuerſitatis inter alios: q̃ decretũ alꝰ nihil opať, cũ nullitas actꝰ inducẽtis p ℨueniẽtiã etiã ſine decreto: cũ ſufficiat legiſlatorẽ aliqd phibuiſſe. l. nõ dubiũ. C. de legi. maxime cum alia pena adiecta nõ fuerit: vt no. s. ti. j. cle. j. in prin. in p̃uilegio aũt ſecꝰ eſt: q̃ & tz imediate nõ liget vel nõ opereť: operabiť tñ tpe quo ℨſtõ cuiꝰ naturã imitať opatio. ſecus ſi adĵciť ab hoīe: vt in ℨriis. ſ. in. d. c. tibi q. & ſi libus. Sed ad hãc rõnẽ quã bene p̃uidit Lap. rñdet ipſe Lap. q̃ hoc decretum tz fit acceſſoriũ trahit ad ſe principale. i. iſam ℨſtitutionẽ: & immutat eiꝰ naturã: ſicut in ſi'li de iureiur. debitores. qs dictũ ſi ſuſtineri põt, ſingulare eſt. ¶ Opp. ad hoc: q̃ decretũ appoſitũ ſub cõditiõe ſuſpẽdiť in euẽtũ cõditiõis. cle. vnica. in pn. j. de cõceſ. p̃bẽ. ſz ℨſtõ cũ p̃mulgať quo advim ligãdi eſt ſub cõditiõe ſi publicabiť: & ſi lapſi fuerint duo mẽſes p rõnẽ ſupi⁹ dictã: q̃ &c. Sol. hec rõ multũ viget: p quã puto potius dicẽdũ decretũ ſuſpendi. nã in. c. tibi qui. & ſimi. vbi dr decretũ afficere ignorãtes, ſemp inuenies q̃ diſpoſitio ſtatim tenuit & nullã cõditionẽ tacitam habuit. ¶ Decimonono quero circa hoc qd ſi ante hãc

cle. ex

a ¶Qui dicit cõprehendi. Adde Jnno. in. c. abbate ſane. de verb. ſig. doc. in. c. decernim⁹. de iud. & in. c. romana. ℨ. j. de foro cõpe. & lib. vj. Archi. in c. vt aĩarum. de cõſti. lib. vj.

b ¶Miniſtrũ fratrũ. Adde que j. in cle. dudũ. in ℨ. ſtatuimus. in j. q. in apoſtil. de ſepul.

cle.ex priuilegio vel ꝫsuetudine obtētū erat q vnū monasteriū de gremio alteri⁹ qđ erat alteri⁹ religionis eligeret sibi ꝓlatū p c.cū dilect⁹.de ꝫsue.z.p.c.ablate.de ꝟb.sig.nūqd fuit sublata p hāc cle.dic q nō,fm ℙaul.ex quo nō fecit mentionē de illa.de
16 cōsti.c.j.li.vj. ¶†Vicesimo q̄ro circa id qđ dixi in ꝓxi.q.an hodie posset induci talis ꝫsuetudo. ℙau.q nō:q̄ esset irrationabilis,ꝓbat principiū hui⁹ cle.dic gn̄ali⁹ rōnē:q̄ ℨ ius canonicū pōt induci ꝫsuetudo.ꝓ hoc cle.sequēs.in prin.z rōnē quare de iure ciuili per inferiorē a ꝓncipe.pōt induci cōsuetudo ℨ legē z de iure canonico nō pōt induci ℨ canonē,dixi in repetitiōe.c.q̄
17 in ecclesiarū.de cōsti. ¶†Vicesimoprimo quero q̄ hic ꝓhibeť
a electio tm̄ an monach⁹ᵃ possit postulari ad ꝓlaturā alteri⁹ religionis.gl.in ver.eligať.dicit q sic.dū tm̄ postuleť a papa. Lau. z Ben.dicūt indistincte q postulari pōt p.c.cū monasteriū.eo. tit.z.c.officij.q̄ nō multū faciūt. z dic primū veri⁹: qđ etiā tenet ℙau.z Steph.qđ pleni⁹ dico in.se.q.hec ꝓcedūt ꝓterq̄ quo ad mendicātes.hi em̄ nō postulanť ad aliquā ecclesiā vel monasteriū extra suū ordinē: vt in extrauagāti,dispēdijs. Jo.xxij. Lap. Ex eo aūt qđ dixi q aliꝫ religiosi debēt postulari a papa,not.q inferior a papa,vt eps,nō pōt dispēsare ℨ hāc cle. Steph.q etiā inducit no.ꝑ Jnn.de tēp.or.dilectus.per hoc qđ dixi eo ti.officij. ¶Opp.ad hoc q̄ si non ꝓhibeť hic postulatio:ergo a quocūq; superiori poterit postulari.So.doc.hic nō cōsyderarūt:tm̄
18 puto glo.esse verā ꝓpter id qđ dicā in seq.q. ¶†Vicesimoscūdo q̄ro qd si quidet ꝑ viā puisionis.glos.eadē subtiliter disputat: tandē decidit de mēte hui⁹ cle. Jdē dicendū:q̄ subest idētitas rōnis.z hoc maxime vbi puidēs facit hoc iure deuoluto.qđ dic vt in gl. Benz.tā in p̄cedēti qōne q̄ in ista vī sentire idē:q̄ debemus ponderare mentē potius q̄ ꝟba.ff.de excu.tut.l.scire.ℱ.illud.prō hoc eo.tit.si postq̄.ℱ.j.lib.vj.j.de iureiur.cle.romani.ℱ. verū.tm̄ in p̄cedenti.q.dixi religiosum alterius religionis posse postulari ab epō z ab abbate,p.c.ij.lviij.di.ꝑ no.ꝓ Jnno.de postu.prela.c.fi.vñ vī sibi ℨ dicere dicēs ꝑ verbū eligať. cōprehēdi puisionē z nō postulationē.cū tm̄ sufficit idētitas rōnis. ℙau. tenet simpl'r cū gl.nā pl⁹ est ꝫferre q̄ eligere cū puisio cōprehendat idē qđ electio z cōfirmatio,ꝓ hoc qđ not.de cā pos.cū olim. Quid ꝫcludes:dic q ois modus assumptiōis est ꝓhibit⁹: q̄ lz hec cle.sit restringibilis:tm̄ iura restringibilia ꝫprehēdūt casuz eiusdē rōnis.d.c.si postq̄.ℱ.j.habuit ergo tex.respectū ad id qđ cōiter fit:q̄ vbi est cōgregatio,ꝓcedit ꝑ electionē.xvj.q.vlt.cōgregatio.s̄.de elec.c.j.ꝓ hoc dico q q̄ rō huius cle.hz locū etiā in postulatione verū est qđ dicit glo.q solū a papa poterit fieri
19 postulatio qui pōt cōtra ius dispēsare.de cōcess.p̄bē.ꝓposuit.z sic nō a legato etiā de latere ꝓ hoc qđ not.in Spe.de legato.ℱ. cōsequēter.ver.z gn̄aliter. ¶†Vicesimotertio q̄ro si electio facta ℨtra hāc cle.ℨfirmeť.gl.in ver.inane.dicit q nihil operabiť. Jdē ℙau.q etiā refert circa hoc dictū Cōpost:de quo in sequēti qōne. Jdē etiā Benze.q̄ cū electio sit nulla:cōfirmatio nihil
20 ꝓdest:vt no.de cau.pos.cū sup. ¶†Vicesimoquarto q̄ro circa id qđ dixi in ꝓxi.q.qd si papa ꝫfirmet.vī q teneat cōfirmatio z approbeť electio.qđ est verū si scienter fecerit cū possit supplere nullitatē surgētē ex iure positiuo: q̄ est supra ius licet secus sit q̄n nullitas surgit ex defectu iuris naturalis:vt q̄ non interuenit ꝫsensus eligētiū.qđ no.Cōpost.s̄.e.qđ sicut.Sed Jo.de lig. hic z ibi dicit q etiā supplere potest defectū iuris naturalis in exēplo p̄missō.qđ dicit verū quo ad hoc vt faciat prelatū eū quē cōfirmat.Sed hec cōfirmatio est potius puisio,prō hoc qđ no. de elec.q̄ fit.in gl.vlti.in fi.lib.vj.nō em̄ posset supplere vt censeretur iste electus qui nō fuit electus. ¶†Vicesimoquinto q̄ro
21 in ℨ.ꝓ hoc.cū dicit,religiosus.qd de nouitio,z qd de mēdicāte. solue vt in gl.antepe.z idē ℙau.z rōnē huius quare permittiť
b religiosus eligi ad epātū[b], reddit Benz.ꝓpter maius periculū qđ est invacatione epatus:ꝓpter multa que ita spectāt ad epm qđ nō ad inferiores.ꝓ hoc de sen.excō.q̄ periculosum.lib.vj.di
22 cit z alias rationes:vt no.eo.ti.c.nullus.in gl.fi.lib.vj. ¶†Vicesimosexto q̄ro q̄ hic fit mētio de habitu,an religiosus dimittendo habitū ex quacūq; causa sit excōicatus. Sol.ad Matth.q nō:sed tūc tm̄ qñ temerarie.ne cleri.vel mona.c.ij.li.vj.Et intelligo temerarie ꝓut not.gl.in.c.j.in gl.nūqd.de sen.excō.lib.vj.
23 ¶†Vicesimoseptimo quero nūquid religiosus[c] possit prefici
c ecclesie seculari citra epatū.ista qō pōt intelligi de ecclesia non curata: z tunc dic q non,per id qđ ꝺ hic in gl.pe.ibi.in cōtrariam facit qđ no. ℙosti.z per iura que allegat hec gl.contrariū tm̄ videť tenere ad Matth.dicēs q etiā posset esse canonicus in ecclesia seculari.primū veri⁹.permittiť em̄ q monachus assumať ad beneficiū curatū ꝓpter officiū p̄dicādi.de sta.mona.qđ dei. hoc ergo cessante secus dicēdū est.prō hoc de regula.super eo. vbi tenet ℙost.z de relig.do.inter quatuor.qđ dixi de vi.z hone.cle.deus qui.vbi de hoc in gl. ℙotest secūdo intelligi de ecclesia curata:z tunc dic q duplex est cura.quedā proprie,z vulgariter ꝓ oēs nūcupata cura: vt cura quā habet ecclesia parochialis in suos parochianos.quedā est cura nō sic ꝓprie dicta: vt cura quā habet prelatus ecclesie collegiate in illos de collegio.de offic.ordi.cum ab ecclesiarum.de prima oēs cōcordāt q monachus ad talē possit eligi,per.c.q dei.de sta.mo.cū ibi notatis.de scōa cura disputať hic in glos.que factis hincinde rationib⁹ dicit hoc egere declaratione. ℙau.aūt dicit fortius ad hāc posse monachū assumi:q̄ nō potest talis ꝓlatus nō habere curā cū habeat curā sui collegij.z dicit ℙau.q ℙost.nō intellexit de dignitate principali,cū dixit monachū non posse habere prepositurā vel decanatū: q̄ semp talis principalis est curata: vt ꝑdixi ratione collegij,sed de nō principali.qđ tz Jo.de lig.z
a sic semel cōsului Florētie. Sed Lap.dicit q iura que dicūt monachū posse eligi ad curā,intelligūt de cura ꝓmo modo dicta, scz in parochianos.s̄.eo.statutū.li.vj.ne cler.vel mo.statutum. eo.lib.nam in tali ꝓprie exerceť officiū predicādi.prō hoc induco.c.q dei.qđ expresse dicit de cura parochianoꝝ. Jtem.c.statutū.eo.tit.li.vj.vbi dicit q iura disponētia habentē ecclesiam parochialē teneri ad sacerdotiū infra annū.eo.tit.lz canon.lib. vj.nō cōprehendunt ecclesiā collegiatā z rationes ibi reddunť z inter ceteras hec:q̄ nō est tantū periculū vbi est collegiū sicut vbi est vnus solus. ℙropterea dicit q si ecclesia collegiata nō hz curā nisi collegij:potius dicēdum est monachū ad talē eligi
b nō posse.secus si habet curā parochie.cōiter tamē teneť q indistincte per dispēsationē epi possit monachus prefici ecclesie curate etiā nō habēti aliā curā nisi in collegiū.qđ tenet Jo.cal.in d.c.qđ dei.z Feder.de senis in cōsi.cxxxj.z materia in Spe.ti.ℱ.
24 ℱ.cōsequēter.ver.itē dispēsat. ¶†Vicesimooctauo quero in eo
d qđ dicit de habitu,an clerici seculares[d] dicunť habere certum habitū.gl.pe.posset etiā dici.soluit q non.idē ℙau.Lap.dicit q satis habēt certū habitū:q̄ nō religiosum,sed aliū:z religiosi religiosum,nō aliū.vnde not.inter religiosos z clericos seculares habitus disparitas.primumverius per id qđ ℨ.ea.q.dico.z no.singul'r hanc gl.in eo q dicit clericos seculares nō habere habitū determinatū ex coloze,lz certi colores sint eis ꝓhibiti. nā per hāc gl.possunt determinari multa dubia:nā ex ea cōcluditq̄ vt aliquid censeať determinatū,est necesse vt sit determi-
c natio ad quid certū: nec sufficit aliquid de certis esse ꝓhibitū.
25 ¶†Vicesimonono quero si eps sepeliť in ecclesia nō cathedrali,puta in monasterio mendicantiū,an canonica funeraliū debeať ecclesie cathedrali.Bertr.querit,z est questio hic impertinens de qua dic vt dico de sepultu.cle.dudum.ℱ.verū.q.xix.

1 ℨ Opinio non consona veritati est reprobanda.
Quid autem sit opinio,vide versi. Quero quid sit opinio.

2 Lex superioris q non possit tolli per inferiorem:an hoc sit indistincte verum.

3 Inferior an possit iuuare legem superioris.

4 Cetus,hoc verbum quid significet.

5 ℙapa an possit statuere vt sibi liceat eligere successorem.

6 Episcopus an possit statuere vt in electione sui successoris canonici teneantur aliqua obseruare.

7 Cardinales an possint aliquid alterare de dispositione.c.licet. de elec.lib.vj.cum hic ꝓhibeantur aliquid facere contra.c.vbi. periculum.eo.tit.z libro.vide.

e [c] ℕE Romani ¶Not.ꝑ determinādis opinionib⁹ in ver. indeterminata.de quo hic in gl.ij.¶Scōo no.ex hoc q ante determinationē est excusabilis qui sequiť alteram de opinionib⁹.vnde tenuit ℙe.de san.de app.vt debitus. q habens opinionē vnius doctoris excusať ab expensis.qđ est verum,nisi cōiter ab aliꝭ reprehenderet.cū em̄ cōiter reprehenditur,nō facit probabilitatē litigādi:que sola excusat.qđ plene dixi in.c.finē.de do.z contu. ¶Tertio no.dilationē euitādam in electionib⁹:sed maxime summi pōtificis.s̄.eo.licet.z in.c.vbi
f periculū.in prin.eo.tit.li.vj. ¶Quarto no.q lex superioris per
f inferiorē tolli nequit[f].de quo in gl.v.z dico.j.q.ij.z prosequitur ad Matthe.illā.q.an ex statuto epi ligeť archieps.de qua dixi de rap.c.j.z no.de cōsti.c.ij.lib.vj.z in regula,cui lz.eo.li. ¶Quinto no.vij.vocabula que cōcernūt septē modos per quos dispo-
1 nitur circa aliqd,prō hoc gl.in verb.modificari. ¶†Sexto no.
g quot cardinales faciūt cetū[g]. z qd sit dico.j.q.iij. ¶Septimo not.q opi.nō cōsonans veritati est reijciēda.quare autē hec,de qua hic esset nō cōsona:dic vt in gl.qđ ergo.z dico.j.ver.irritū.
g in primo cōtrario z plurib⁹ sequētib⁹. ¶Quero qd sit opinio. dicit Laud.q est dubia particularis arbitratio q̄ a doctoribꝰ alicuius sciētie authoritatē assumit.dic melius q opinio est habitus probabilis cū formidine ad oppositū.z per hoc differt a fide q̄ est adhesio,lz nō certa.i.nō ꝑ demōstrationē z scientiā tm̄ certissima:q̄ sine dubitatione.s̄.de sum.trī.cle.vnica.in prin.z ꝓsequere clarius qd sit opinio,qd sn̄ia,quid presumptio,z filia vocabula que in iure reperiunť: vt plene dixi de presump.lras.
2 ¶†Scōo quero nunquid q ꝺ hic legē superioris nō posse tolli

a ¶An monach⁹. Adde gl.in.ℱ.lz aliud.lxij.distin. Jnn.in.c.j.ꝺ postu.prela.doc.in ca.admonet. de renū. z in.c.valētinian⁹,lxij.dis. Jo.de fant.in.c. pe. z vl.lxxij.di.

b ¶Religiosus eligi ad epātū. Quid de cardinalatu z an monachus vel canonicus regularis possit eligi in cardinalē quēadmodū z epm. vide per Bart. in auť.licētiā.C. de episco.z cler. Philip.fran.

c ¶Nūquid religiosus. Adde doct.i.c.pe.de vi. z hone.cle.doc. in.c.j.de test.z in clemē.j. de deci. Ant.de bu.in.c. quod dei.de sta. regu.

d ¶Clerici seculares. Adde abb. in.c.clerici . el.ij. in.v.not. de vi.z hone. cle.z Do. de scto gemi.in ca.iudex laicus. in.ℱ.idē. in.j.notab.de sen.excō.

e ¶Ne romani. Vide dicta de citatione.in.c.licet.de acc.Philip.fran.

f ¶Qđ lex superioris ꝑ inferiorem tolli neqt. Vide per ℙet. de anch.in repe. c.possessore.i. vj. in.viij.col. ℙhilip.fran.

g ¶Cardinales faciūt cetū. An cetus cardinalium possit cōdere leges vacante sede.Jmol.in.c. trāslato.de ꝫsti. in fi.vbi notāter. ℙhilip.fran.

per inferiorẽ ꝓcedat indistincte.gl.in ver.inferiorẽ.ꝙ sic.z dicit ℙe.de anch.ꝙ nec directe nec indirecte hoc põt.de iureiu.ve-nientes.qs facit ad questionẽ an statuto ciuitatis possint habi-litari spurꝫ vt succedãt patri.zvr̃ qs nõ:qz hoc esset tollere legẽ superioris.sunt z alie rõnes ꝑcipue:qz vr̃ fauere peccato.de hoc ꝙ Bar.ff.de testa.l.testamẽti factio.z plene in cõsilijs Hede.cõsi.cclxxviij.z sequẽti.de hoc dic aliter vt dixi q fi.sint legi.ꝑ vene-rabilẽ.ver.rõnibꝫ.q.vj.Et hoc ꝙ inferior non possit tollere legẽ superioris:dicit hec gl.maxime,ꝓcedere qñ ptãs inferioris reci-pitur a superiore.quã gl.no.qz aliqñ ptãs inferioris nõ fic oĩno dependet a supiore nisi quo ad hoc ꝙ subordinaꝝ supiori:vt ab inferiore ad ipm possit appellari:sicut in iudicibꝫ subordinatis de iure ciuili:imo z de iure canonico in oĩbus prelatis põt po-ni exẽplũ cũ habẽt iurisdictiões distinctas.nã lz eps fit inferior archiepo:nõ t ñ ab eo recipit potestatẽ.ꝑ hoc qs no.de offi.ord. pastoralis.in prin.¶Opp.ad ꝑdicta z ad text.sic intellectũ:nã de iure ciuili possunt populi facere leges ẽtras imperialibus.l. oẽs ppli.ff.de iusti.z iur.Sol.dicũt aliqui ꝙ hoc pñt authorita-te illius legis hoc permittẽtis.ꝙ ergo dicit tex.iste inferiorẽ nõ posse,supplẽdũ est nisi ex pmissione superioris.Alij dicũt aliud de iure ciuili:aliud de iure canonico:q̃ solutio est verior,vt ple-ne declarauí in repetitione.c.q̃ in ecclesiarũ.nã ꝓcedẽs solutio vult ꝙ ante.l.oẽs ppli.hoc nõ potuisset.qs nõ est verũ.q̃ aũt fit rõ dr̃ie inter ius ciuile z canonicũ,dixi in.c.q̃ in eccliaꝝ.¶Op. ad idẽ de.c.vnico.de eta.z quali.li.vj.gl.hoc addit.soluit ꝙ ibi inferior tollit legẽ superioris authoritate illiꝰ.c.idẽ ℙau.z ꝑ hoc
3 lra illiꝰ.c.in ℣.pmittim⁹.¶†Tertio q̃ro circa b an possit iferior iunare legẽ superioris.gl.in ℣.tolli.dicit ꝙ sic.idẽ ℙau.z Laud. q dat exẽpla:qz alicubi ꝑ ẽstones eꝑoꝝ lata est excõicatio ẽ vio-lantes.c.deniq;.iij.di.alicubi ẽ violãtes.c.cũ inhibitio.de clã-
4 de.despõ.¶†Quarto q̃ro de intellectu huiꝰ ℣bi,cetu.gl.dicit ꝙ idẽ iportat qs collegiũ.Lau.dicit ꝙ cetus accipiť multipliciter: aliqñ ꝑ senatu.xvj.q.j.eccliа hz senatũ.z sic ꝑ cetu cardinaliũ: alibi ꝑ quẽtu vel cõgregatiõe.xv.di.Jsid.z.c.canones.qs reci-dit in idẽ cũ gl.alibi ꝑ turba.ff.vi bo.rap.l.ꝓtor.ũ.§.j.Sz in ꝓpo sito accipiť ꝑ collegio cardinaliũ:vt dicit gl.Et in b no.tex.qui dicit cardinaliũ ℙomane eccl'ie ad excludẽdũ cardinales Ra-
5 uẽna.vel sicubi alibi vocarent cardinales.¶†Quito q̃ro in eo ꝙ papa hic statuit supra electi.pape,an papa possit statuere vt sibi liceat eligere successorẽ.Jo.in.c.his oĩbꝫ.viij.q.j.tz ꝙ nõ:qz nec ꝛdoyses b fecit.viij.q.j.ꝛdoyses.ℙau.q dicit ꝙ aliud est ꝙ papa cũ cardinalibꝫ faciat ẽstitutionẽ sup mõ electiõis ℙo-mani põtificis:qs ꝑt.xxiij.di.in nolle dñi.s.e.lz.z ꝑalle.c.vbi pe-riculũ.Aliud ꝙ creet sibi successorẽ:qs nõ lz sicut non lz ex testõ sibi assc̃ribere dignitatẽ.Et si dicať de sctõ ℙetro q elegit suc-cessorẽ:rñdeť hoc nõ trahẽdũ ad ẽnam:vt not.gl.in.c.si trãsit⁹.
6 lxxix.di.qs etiã dixi eo.ti.lz.¶†Sexto q̃ro si eps facit constitu-tionẽ ꝙ in elec.successoris canonici teneant aliqua obseruare, an possit illud.z vr̃ ꝙ sic:qz generaliter sibi lz statuere.de cõse.dis. iij.c.j.iij.q.iij.nullus.de maio.z obe.c.ũ.de offi.ordi.lz ℙau.tz ẽtrariũ:z hoc si faceret ẽstitutionẽ q̃ in aliquo imutaret.c.qz ꝓ-pter.eo.tit.qz cũ sit cõsiliũ z lex superioris nõ põt ꝑ inferiorẽ tolli: vt hic.Jtẽ talis ẽstõ respicit tps quo est futurus nõ index.ff.de iurisd.om.iu.l.eũ q.dicit tñ ℙau.ꝙ i his q̃ sunt sue iurisdictiõis z ꝑ q̃ directe non ꝓiudicať alteri põt eps statuere,dũmodo fiat de cõsilio capli.de his q̃ fi.a ma.par.ca.c.j.z fi.Et dicit Hostiẽ. de his q̃ fi.a ꝑla.quãto.ꝙ sufficit ꝙ eps reqrat cõsiliũ capli etiã si nõ sequať.seq eñ nõ teneť nisi in alienationibꝫ z aliꝭ maiori-bus.de hoc.xviij.di.in sum.z ibi ꝑ Archi.Et ꝙ eps nõ possit ꝑ suã ẽstitutionẽ ꝓuare canonicos iure eligẽdi vel ptãtẽ arctare: bene facit qs not.Jnn.z Archi.de sup.neg.ꝑla.grãdi.li.vj.vbi dicũt ꝙ reges nõ pñt filios z alios cõsanguineos ꝓuare regno sola volũtate:lz papa vel aliꝰ supior hoc possit ex cã.de voto,lz. de re iudi.ad apl'ice.li.vj.de hoc in.d.c.ꝛdoyses.ℙau.z b ꝓce-dit qñ regnũ debeť ꝑ successionẽ.ℙau.ex his inferť ꝙ eps sup sua electione põt nõ veniẽdo cõtra.c.qz ꝓpter.aliqua statuere.
7 ¶†Septimo q̃ro, qz hic ꝓhibeť oĩs alteratio quã facerẽt car-dinales ẽ dispositionẽ.c.vbi periculũ.de ele.li.vj.qd de cõsti.c. eo.ti.lz.ℙau.arguit ꝙ cũ hic specialiter dicať de cõsti.c.vbi peri culũ,secus sit de illa.c.licet.ẽtiũ tñ tz:qz in.c.vbi cõfirmať.c.lz. ex hoc iferť ad qõnẽ an cardinales possint renũciare illi.c.licet. qs dic vt b in gl.sz nũqd.z dico.j.q.viij.Et idẽ põt q̃ri de forma c.vbi si nõ seruata forma illiꝰ.c.cardinales eligũt papã.ℙau.j. ea.cle.ver.irritũ.dicit ꝙ si cõcordãt due partes:tenebit electio ꝑ.c.licet.eo.ti.ꝑ hoc qs no.lxxix.di.si qs pecunia.vbi dicit gl.ꝙ postq̃ papa est electꝰ,nõ põt deponi si accusať de simonia etiã ea ꝓbata ꝑ hoc.d.c.lz.vbi dicit ꝙ nulla obstãte exceptione ille habeať ꝑ papa qui a duabꝫ partibꝫ cardinaliũ electus fuerit. ¶Op.ad hoc de hac cle.inver.seq.qz decernit irritũ quicquid cardinales ẽfecerint.Et in hoc ꝓncipio statuit ꝙ nihil possint immutare de forma.c.vbi periculũ.So.ℙau.ꝙ in versi.irritũ, decernit irritũ solũ id qs cardinales fecerint de his q̃ pertinent ad ℙomanũ põtificẽ dũ viuit.vt ibi dicit.Electio aũt pape nõ est de ꝑdictis.nõ eñ ptinet ad papã,sz ad cardinales.¶Opp. ad idẽ:qz papa potest statuere aliqd qs fit de forma in electiõe pape:vnde statuendo formã de cõclaui vr̃ hoc esse de substãtia. z sic circa electionẽ pape sunt aliqua substãtialia preueniẽtia.i. que sunt premittẽda vt illud de cõclaui.de quo in.c.vbi pericu lum.imo plus vr̃ ꝙ si oẽs cardinales simul per inspirationẽ eli-gerẽt vnũ in papã ante ingressum cõclauis:posset dici ꝙ nõ te-net electio tanq̃ facta non seruata forma illius.c.ibi eñ statuit ꝙ cardinales ꝑsentes teneant expectare absentes.x.dieb⁹.Si ergo prius eligũt electio facta est ẽtra ius:z sic nõ valet.x.di.vi des.C.de leg.non dubiũ.Solu.q̃ z q̃o teneat vel nõ id qs fit cõtra legẽ,plene dixi de postula.prela.c.fi.Et in ꝓposito dic ꝙ expectatio absentiũ nõ est de forma,sed de solẽnitate.z potius cõcernit ius expectãdo ẽ q̃ ius publicũ.vñ sicut alie elections tenent nõ citatis citandis:de elec.qz ꝓpter.z qs ibi no.eo.tit.ꝙ sicut.z.c.eccl'ia.ij.ita ẽt tz electio pape nõ expectatis absentibꝫ dũ tñ fit facta a duabꝫ partibus cardinaliũ.z tz Arch.in.c.vbi periculũ.in prin.in ℣si.teneant.ꝑ.c.licet.eo.ti.qz nulla exceptio ne obstãte z.c.z dixi in precedenti ẽtio.imo plus dicit gl.in.d.c. vbi periculũ.in ver.decẽ dieb⁹.in fi.ꝙ nõ expectatꝰ nõ põt age-re de cõtẽptu qs est notãdũ.Exb dico ꝙ si intra decẽ dies ante ingressum cõclauis oẽs cardinales pñtes cõiter eligunt ꝑ inspi rationẽ,tz electio.nã puisio cclauis fuit vt reducerent ad cor-diã:qs cessat ex quo sunt cõcordes.Sed circa inspirationẽ ma-gis difficile est tenere ꝙ teneat electio duarũ partiũ tñ satis ꝑt defendi ex quo tz facta in cõclaui:ergo fortiꝰ prius:vt puideat ꝙ citꝰ põt qs intẽdit illud.c.vbi periculũ.z.c.lz.z oia iura fir'ia. ¶Opp.ad hoc:qz ex quo sequiť ꝙ si in loco in q̃ dz fieri electio sint pñtes pauci cardinales, z sint plures absentes q tñ venire possent intra decẽ dies, ꝙ nihilominꝰ valebit electio facta per duas partes pñtiũ: z sic si soli tres essent pñtes valebit electio duoꝝ,ꝙuis decẽ vel plures absentes sint in loco tñ de q̃ venire poterãt intra decẽ dies:qs vr̃ absonũ.So.Satis videť fuisse de mẽte.c.vbi periculũ.ꝙ intra decẽ dies nihil fiat de electione.tñ qz nõ oĩno ꝓbat b eẽ ita de necessitate ꝙ nõ teneat electio aliter facta iõ veriora sunt pmissa.nec ꝓcedit absurdũ statim dictũ:qz nõ facile ẽtinget qn cũ papa fit maior pars cardinaliũ.Jtẽ etiã si cõtingeret sufficit ꝙ satisfit iuri:nã ex q̃ cardinales nõ tenenť citare absentes:seqť ꝙ in pñtib⁹ est totũ ius collegij,ꝑ.d.c.lz. obseruãt tñ cardinales formã.c.vbi periculũ.z intra decẽ dies nõ eligũt vt patuit in electiõe Urbani.vj.z Bonifacij.ix.posset etiã aliter rñderi ad absurdũ ꝑdictũ,z dici ꝙ electio pñtiũ tz,ita tñ ꝙ pñtes sint tot ꝙ faciãt duas partes collegij.z ita loquiť Arch.in.d.c.vbi periculũ.verius tñ puto ꝙ soli pñtes dicunť habere ius collegij toti⁹:ex quo nõ tenenť absentes vocare: nã z aliꝭ in actib⁹ in quib⁹ vocanť absentes in nũero absentiũ non cõputanť nisi hi q debẽt vocari.e.ti.qz ꝓpter.in ℣.debẽt.z sic cũ dicit ꝙ de iure debẽt due partes collegij eẽ pñtes.ff.ꝙ cuiusq; vni.l.plane.ff.de decre.ab or.fa.l.iij.cõputãde sunt due partes ita ꝙ in parte absentiũ nõ cõputanť illi qui vocari nõ debẽt.ita no.Jnn.eo.ti.ecclesia.ij.in ℣.cõtẽptũ.q̃ no.¶Octauo quero vt q̃rit gl.in ℣.reprobam⁹.z solue vt in ea. z idẽ ℙau.intelligẽdo tamẽ ꝙ oẽs cardinales sint cõcordes ita ꝙ vno ẽdicẽte,hoc nõ possent,ꝑ regu.in re cõi.li.vj.z.ff.cõi di.l.sabin⁹.qs placet:qz ex quo.c.licet.e.tit.li.vj.disponit de certa forma seruãda quã vult non posse tolli nisi maior cõcordia interceserit:interest cuiusli-bet ex cardinalibus vt ab ea nõ recedatur quodã interesse sin-gulari.z sic stant cura statim inducta.de hoc etiã dico eo.ti.lz. qõ.ix.¶Nono querit ℙau.de quibusdã qõnibus quas posui in.c.licet.prealleg.s.nũqd electio pape spectat ad cardinales.z quid si sunt tantũ duo cardinales.z quid si ex illis duobꝫ alter in alterũ cõpromittit an possit cõpromissarius eũ eligere.Jtem quid si nullus cardinalis supereſt:que omnia dixi in.d.c.licet.

1 ☞ ℙotestas z iurisdictio qualiter differunt.
2 Cardinalium cetus an possit aliquem restituere fame.
3 Cetus cardinalium an possit compellere aliquem cardinalem vt eat pro defensione fidei sede vacante.
4 Cardinalium cetus in cõmuni an sit cum iurisdictione: z si sit, cum quali iurisdictione sunt.
5 ℙapa mortuo an aliquis possit concedere indulgentias.
6 Jurisdictio pape que z qualis est.
7 Cardinalium numerus an sit determinatus.
8 Vicarius pape an possit cognoscere de causis ecclesiasticis cle ricorum z laicorum qui sunt subditi titulis cardinalium.
9 Quid de rectoribus fraternitatis ℙomane in vrbe:an possint de supradictis cognoscere.

Ver.Irritũ. ¶†Mo.dr̃iam inter ptãtẽ z iurisdictionẽ:qz ponũtur hic vt diuersa nam põt esse ptãs sine iurisdictione:sicut ptãs ferẽdi bñficiũ, vel similes

vel fil'e:cū multa sint nō iurisdictionalia q sunt tm̄ ptātis:z fil'is
dr̄ia fit inter ptātē z offm̄.de of.z po.iudi.dele.in rub. ¶Scdo
no.q per obitū pape ptās cetus cardinaliū in nullis diminuit
qn possint ea q̄ prius poterāt: nā solū ꝓhibet ꝟ ne exerceāt pti
nētia ad papā dū viuit. ¶Tertio no.de clausula ꝺcreti de qua
aliqd dixi.s̄.c.pxi.in.iij.nota.vbi remisi ad locū vbi plenius ꝺr.
¶Op.q cet⁹ cardinaliū debeat succedere pape sicut collegiū
inferiox epis:q nō vī rō dr̄ie.z vbi eadē rō:idē ius.de transla.
c.ij.de ꝙfir.vti.cū dilecta. ¶Cōfirmat hoc multis rōnib⁹ q̄s fecit
Host.ad hāc ptē:quā tenuit:quas pōt gl.de schisma.c.vnio.in
ver.sede vacāte.Sol.vt in gl.in preced.rr̄so.in ver.non cōsonā.
¶Scdo op.ad idē.de.c.si qs pecunia.lxxix.di.vbi ꝺr q si qs se
a intrudit i Romanā sedē,pñt cardinales talē anathematizare[a].
Sol.fm Laud.illꝺ restringit ad casum.c.vbi piculū.vult dicere
q illa anathematizatio fit vt possint cardinales eligere seruata
forma.c.vbi piculū.vel solue meli⁹: q2 ꝟ solū ꝓhibet ne exerceāt
aliqd de his q̄ ptinēt ad papā dū viuit:qꝺ dixi.s̄.in.ij.notab.Sz
p anathematizationē mō p̄dicto nihil exercet de p̄dictis: cū tm̄
possint cardinales anathematizare tā q̄ ꝓuati.i.habere illū in
trusum p anathematizato.qꝺ sonat.c.si qs pecunia.q2 dicit nō
tm̄ a cardinalib⁹,sed ab alijs catholicis et laicis talē intrusum
debere anathematizare.gl.tm̄ ibi dicit referēdo singl'a singulis
sz vt cardinales anathematizēt z laici illi nō cōicēt tā q̄ ana
thematizato:qꝺ tenēdo dicere possum⁹ q cardinales illꝺ faciūt
ex ptāte sibi cōpetēte ex vi illi⁹.c.z tūc stat solutio p̄cedēs.Ter
tio op.ad idē:q2 si vacāte sede ap'lica remanet aliqs cardinalis
legat⁹ i aliq̄ puincia:ei⁹ iurisdictio nō tollit.de of.leg.c.j.z.ij.li.
vj.So.Lau.q p hoc nō impedit electio pape,cū illā iurisdictionē
ex̄ curiā exerceat.dic q ꝟ nō merui signari p ꝙrio:q2 ꝟ solū ꝺr de
ptinētib⁹ ad papā cū viuit:vt dixi in pr̄io ꝙrio.Sed offm̄ lega
tiōis est iurisdictio p se distincta. ¶Quarto op.ad idē de eo qꝺ
not.Huguitio.lxxix.di.nullus.j.solue vt in gl.in ver.ptātis.Et
ad illud qꝺ tangit gl.q q pōt plus,pōt z minus.ad qꝺ gl.rñdet
dādo instātiā.qꝺ sufficit.j.q.j.sicut vigeri.s̄ cele.misi.cū marthe.
dic z aliter q q pōt plus ꝛc.ꝟ est verū in eodē gñe potētie q̄ñ mi
nus cōtinet sub pluri:als nō.de quo in rl'a,plus.li.vj.at in casu
nr̄o ptās creādi papā,z ptās creādi cardinalē nō sunt eiusdē ge
2 neris:nec vnū sub alio ꝙtinet. ¶†Quero an cetus cardinaliū b
b posit aliquē restituere fame vacāte sede.vī q sic:q2 hoc p̄t sim
pl'r:vt not.Inn.de re iudi.cū te.g̃ z vacāte sede: q2 nihil imutat
de pertinētib⁹ ad ipm:vt dixi.s̄.in.ij.ꝙrio. Cōtrariū tenēt aliqui
p istū tex.Jo.de lig.dicit q iste tex.pōt intelligi in his q̄ sunt iu
risdictiōis cōtētiose vt illa sint ꝓhibita,nō alia.p hoc ꝟbū iuris
dictiōis.Sz hoc reprobat p ꝟbū ptātis.qꝺ cōprehēdit etiā ea q̄
sunt nō iurisdictionalia: vt.s̄.dixi in.j.notab.Bertrā petit hoc
declarari.dic q pōt sicut viuēte papa p rōnē factā ad hāc partē:
nec iste tex.in aliquo resistit q solū iterdicit ptinētia ad papā vt
3 nūc dixi. ¶†Scdo q̄ro si p defendēda terra eccl'ie cet⁹ cardinaliū d
vult mittere vnū cardinalē sede vacāte q nō ꝙsentit,an poterit eū
cōpellere.vī q sic:sicut epūs p vtilitate eccl'ie pōt p̄cipere clerico
vt pegrinet:vt not.vij.q.j.q̄uis.p ꝟ q2 nō est hic interdictū.In
ꝙtrū:q2 nemo est priuādus iure suo sine culpa.de ꝙsti.c.ij.qꝺ cō
tigeret i isto si cogi posset.]Bau.dicit q si volūtarie vult ire, pt:
z hz iurisdictionē tā q̄ legat⁹,nō tm̄ gñal'r.sz nō pōt cogi:q2 par
in parē nō hz iperiū.de ele.inotuit.dictū placet, nō rō.nā cetus
cardinaliū nō ē par,imo supior ad singulos.de of.or.irrefraga
bili.§.excessus.sz veriores sunt alie rōnes:q2 nō ꝺr priuari iure
suo sine culpa. Itē pōt dici ꝟ esse de ptinētib⁹ ad papā q hz ipe
riū imediate sup cardinales,maxie i arduis talib⁹.Et p hoc ad
id qꝺ dicit]Bau.q si volūtarie accedit,intelligit legat⁹:dico q
poti⁹ est nūci⁹,nec hz iurisdictionē:sed solū nudā tutationē seu
4 defensam. ¶Tertio q̄ro circa p̄dicta nūqd ptās cardinaliū in
cōi vel singulari sit cū iurisdictiōe.z si sit,q̄lis est.Ad pmū dicp
c.his q̄.de maio.z obe.cū simi.ibi alle.nā ꝓbat ibi q etiā singuli
tituli cardinaliū hñt iurisdictiōes in capellas sibi subditas.ad
idē de elec.q̄relā.de ca.mo.dilect⁹.Ad scdm q̄lis sit iurisdictio
de cetu cardinaliū:dic q ē talis qualis i iure pmittit maxie eū
ꝟ est determinatū sede vacāte.p.c.vbi piculū.§.idē quoq.Sed
de titulis cardinaliū singularū qdā dicūt q habent loco epōr:
qꝺ tz.Jo.mo.vt refert]Datth.p cui⁹ opiniōe inducit:q2 tituli
tales hñt sub se capellas z parochiales eccl'ias.d.c.q̄relā.z.d.c.
his q̄.z.d.c.dilect⁹.ꝺ cap.mo.z i tales eccl'ias hñt iurisdictionē
quasi epālē quā nō hñt tituli inferiores citra epos.pro ꝟ qꝺ no.
Inno.in.d.c.dilect⁹. Itē parochie cardinaliū habent loco dio
cesum:nā z parochie ponunt loco diocesum.de tēp.or.nullis.li.
vj.ix.q.ij. Lugdunē.z.q.iij si autē.z.c.null⁹.lxxj.di.c.j. Item di
cit tex.in.c.q̄q̄.ij.q.vij.q Augustinus fuit mino⁹]Hieronymo:
tm̄ Augustin⁹ fuit epūs,z]Hieronym⁹ pbr̄ cardinalis.pbat idē
exēplo:q2 in puinciali.i.in libro in quo puincie describunt q est
approbat⁹ a sede ap'lica pmo notant oēs cardiales q̄ alij plati.
In ꝙtrū est qꝺ no. Inno.z gl.in.d.c.dilectus. Itē q2 cardinales

aliqui sunt epi aliqui nō,qꝺ esset frustratoriū si oēs tenerēt locū
epox.]Datth.dicit q tenēt locū epox quo ad iurisdictionē: nō
quo ad pōtificalia q̄ nō p̄t.vñ fm eū hz viuēte papa videant nō
haberi loco archiepox:tm̄ mortuo papa funguntur vice archiepi
scopox si sint epi cardiales:ceteri nō epi funguntur loco epox.ad
hoc.xxiij.di.c.j.z.§.nulla.qꝺ dictū nō bñ cōsonat cū p̄cedētib⁹.
Sed frater Aluar⁹,vt refert]Datth.tenuit q capelle cardina
liū subsunt titulis cardinaliū tā q̄ matricib⁹ seu baptismalib⁹
eccl'ijs p.c.j.xiij.q.j.z de eccle.edifi.ad audientiā.j.qꝺ redarguit
]Datt.q2 solū tituli cardinaliū ꝺ iure cōi hñt sub se eccl'ias q̄ad
iurisdictionē.d.c.q̄relā.his q̄.z dilect⁹.ꝺr q ḡ matrix eccl'ia p̄t
sumi dupl'r.aliqñ'p cathedrali.de offi.archipb̄y.c.fi.de p̄scrip.
c.j.de ꝟ.sig.venerabili.z hoc mō p̄nt tituli cardinaliū cōparari
matricib⁹. Scdo mō ꝺr matrix eccl'ia.i.baptismalis: vt sunt ec
clesie baptismales ēt ex̄ ciuitatē i diocesib⁹.de qb⁹.in.d.c.ad au a ¶Anathema
diētiā.z de p̄scri.ex trāsmissa.z de sen.excō.c.j.li.vj.z tales forte tizare.Anathe
pñt hr̄e eccl'ias sub se ꝺs iure cōi.Sz tm̄ obstare vī.c.oēs basilice. matizati z excōi
xvij.q.vij.vñ pot⁹ hñt sub se de iure spāli,qꝺ est veri⁹.p q̄ cōclu cati an z in quo
do q tituli cardinaliū ꝙparant eccl'ijs epalibus:q2 hñt iurisdi differāt inter se.
ctionē q̄si epālē in suis parochijs.qꝺ dixi in.c.his q̄.de alijs ec Adde i.c. nemo
clesijs matricib⁹ q nō habeāt iurisdictionē de iure cōi, dixi i.c. epox. xj.q.iij. ex
5 cū ab eccl'iarū.de offi.or. ¶†Quarto q̄ro nunqd mortuo papa gl.in ꝟ. anathe
possit aliqs ꝙcedere indulgētias.]Datt.s̄.ea.cle.in p̄n.dicit q matizati.in.c.ad
talis ptās remanet penes eccl'iam Romanā:q̄ mori nō pōt:nec ap'lice. de sen.z
c vnq̄ pōt esse nulla[c]. xxiij.q.j.pudēda.Ex quo infert q exercitiū re iudi.lib.vj.
6 talis ptātis interim dormitat seu est sine executiōe. ¶†Quinto
q̄ro in eo qꝺ hic dicit de iurisdictiōe pape,qualis est iurisdi.pa.
z in q̄ ꝙsistit.dicit]Datth.q est duplex.vna gñalis:alia spālis.
gñalis est quā hz in oēs p̄latos mūdi z eox subditos.de fo.cō
pe.c.fi.de pui.antiqua.de q̄ in Spe.de lega.§.iij.z p hāc ptātē
cognoscit de causis p̄dictox etiā p simplicē q̄relā.ix.q.ij.§.so
la.z.c.antiqs.z.c.alioq.z.c.cūcta.etiā ex officio:vt ecc.benefi.c.
vnico.ver.z ō.Et hāc hz ex plenitudine ptātis.j.vt lite pē.cle.fi
duob⁹.de re iud.cle.vnica.ad fi.ꝟ.sabina.p hoc de ꝙcess.p̄be.p
posuit.de p̄beb.lz.li.vj.z qꝺ ibi no.Archi.z fm hanc ceteri p̄lati
vocati sunt in ptē solicitudīis.de vsu pal.ad honorē.ij.q.vj.q se
scit.Scda iurisdictio q̄ est spālis est m'tiplex. Una quā hz papa
in exēptos.de p̄i.si papa.li.vj.z p totū. Alia quā hz in eos qui b ¶An cet⁹ car
sequunt curiā.de fo.cōpe.c.fi.de p̄e.c.p̄senti.li.vj. Alia quā hz dinaliū. Adde
in terris q̄ sunt de' p̄timonio bti]Petri.de ap.duobus. Alia est]Darti. de lau.
quā hz in eos q nō recognoscūt supiorē:qꝺ ēt p̄cedit i laicis.de in trac.de cardi
re iudi.cle.vnica.q fi.sint legi.p venerabilē. Alia quā hz in mul nalib⁹.q.xxxiij.
tis eccl'is z capellis q̄ sunt i vrbe vel alibi q̄ immediate subsunt
pape.de ca.mo.dilect⁹. Alia quā hz in epos ꝙstitutos in puin c ¶Que nunq̄
cia vrbis in quos hz iurisdictionē tā q̄ patriarcha. Ꝟ ꝺr patriar potest esse nulla.
cha vrbis.xxiij.di.in noie dñi. Et sicut orbis hz q̄tuor sedes pa Adde gl.j.in.c.
triarchales p̄ncipales.de p̄iuil.antiqua.xxij.dist.c.pe.z fi.sic z correcta. xxiij.
vrbs q̄ est ad instar orbis hz q̄tuor sedes[d] patriarchales.s.basi q.gl.in ver.my
lica bti]Petri,sctē]Darie maioris, sti]Pauli,z sti Laurentij stica.in.c.vnico.
foris muros. Itē in vrbe est eccl'ia lateran.q̄ ē papalis: q2 papa de sacr.vnc.glo.
ibi freqnēti⁹ residere ꝺz.xxiij.di.c.j.de quo ꝺr in chronicis q Cō in ver. nec defi
stātin⁹ palatiū lateran.i.basilicā saluatoris cōstruxit z cēsuit eā ciat.in.c. maio
i toto orbe esse matrē eccl'iarū. Et hec sola gaudet p̄uilegio cēte res.de bap.
nario in p̄scrip.de p̄scri.cū nobis.z not.Archi.xxij.q.j.c.futurā.
ibi tm̄ gl.tz q eccl'ia bti]Petri est caput z nō lateran.sed p̄imū d ¶Quatuor se
cōius. Jo.de lig.dicit q papa hz etiā quādā ptātē gñalissimā q̄ des.Adde gl.in
fuit trāsfusa a Christo in]Petrū z successores.xxj.di.i nouo.de ꝟ. i patriarchis.
transla.c.j.z fm hāc est dns orbis in spūalib⁹ z tpalib⁹.ix.q.iij.p i.c. clericos. xxj.
p̄ncipalē.z.c.cūcta.qꝺ bñ declara vt dixi de iudi.nouit.de elec. dist.Spec.in tit.
venerabilē.z q fil.sint legi.p venerabilē.in qb⁹.c.fecit rōnes ad de dispen.in.§.
7 p̄dicta maxie in.c.venerabilē. ¶†Sexto q̄ro i eo qꝺ dicit de ce sunt quoq;.in.j.
tu cardinaliū,de qb⁹ etiā dixi.s̄.q.iij.nunqd sit certus numer⁹ col.ꝟ.qꝺ no.
e cardinaliū[e]. dicit]Datth.q fic:ad instar numeri discipulox:de
qb⁹.xxj.di.in nouo.z de his aliqui sunt epi:vt dixi in.d.q.iij.alij e ¶Nunquid sit
pbr̄i.alij diaconi. Tituli epales sunt sex de qb⁹.de ꝙfir.vti.exa certus numerus
minata.inter qs est]Portuē.cui vnit⁹ est titulus sctē]Rufine,vt cardinaliū. Ad
dicit]Datt.q ēt dicit q ꝺz esse cert⁹ numer⁹ pbr̄oq cardinaliū de. c.de causis.
z certus diaconoq:z q eccl'ie vrbis diuidunt p titulos z diaco de offic.dele.z.l.
nias:q2 pbr̄i cardinales scribunt p titulos.s.talis tituli sancte j.in fin.ff.de iure
Cecilie pbr̄ cardinalis:diaconi scribunt a diaconis.s.sctē]Da delib.z doct.hic
8 rie in porticu diacon⁹ cardinalis. ¶†Septio q̄ro an vicari⁹ pa z in.c.vbi pericu
pe possit cognoscere ꝺ causis eccl'iasticis tā clericoq̄ q̄ laicoq lum.de ele.li.vj.
subditoq titulis cardinaliū.frater Aluar⁹ vt refert]Datt.te
nuit q fic,sicut pōt papa:q2 hz idē auditoriū.de cōsue.nō puta
m⁹.li.vj.de ap.romana.e.li.p casu iducit.q2 nō hz iurisdictionē
extra vrbē.de offi.vi.sua ergo a ꝙtrario intra vrbē hz.]Datt.tz
ꝙtrū:q2 papa hz cognoscere ꝺ subditis cardinaliū p iurisdictio
nē generalē.de qua.s̄.q.v.sed vicarius in vrbe nō hz illā gñalē.
ad.c.sua.rñdet q ibi hoc nō ꝺr q in subditos cardinaliū vica
rius habeat iurisdictionē:nec procedit argumētū a ꝙtrio eo mō
quo inductū est: non enim sequit ex eo q vicarius pape habet

iurisdictionē in vrbe q̄ habeat in oēs de vrbe: sicut nec sequit: eps habet iurisdictionē in sua dioces: ergo in oēs de dioces, cū nō habeat in exēptos. z dicit ꝛDatth. q̄ sic vidit seruari in vrbe: q̄ subditi cardinaliū remittunt ad vicarios ipsorum cardinaliū. ¶ Op. ad hoc: q̄ legatus pape hz in puincia iurisdictionē etiā in subditos eōz. de offi. leg. c. j. sol. ꝛDat. q̄ aliud in legato: dic rōnē q̄ hoc reperit iure expressum. ¶ †Octauo q̄ro nunquid rectores fraternitatis Romane in vrbe possint cognoscere de supradictis, vī q̄ sic per. c. dilectus. de excess. pla. Cōtariū dicit ꝛDatth. q̄ nec vicarius pape hoc pōt: vt in prece. q. ad. c. dilectus. rīde q̄ ibi nō ōr dispositiue q̄ habeat ptātē: vel forte ille sacerdos erat intitulat⁹ in aliqua eccl̄ia papali. i. mediate subiecta pape z nō alicui titulo cardinali: dic etiā q̄ ptās taliū rectorū est facti: z tāta quantā cōcessit eis cōsuetudo p̄scripta: z a talib⁹ cū sint citra papam pōt ad vicariū pape appellari sicut ad papā quo ad illa q̄ immediate subsunt pape ex iurisdictione spāli quā hz in vrbe: cū in his sit cōsistoriū vicarij. de cōsue. non putamus. lib. vj. ꝛDatth. dicit q̄ bonū esset q̄ cōnes de quib⁹ ꝫ. in pluribus cōnibus, determinarent, per papā propter confusionem z diuersitatem iurisdictionū que sunt in vrbe.

1 ☞ Penitentiarij pape habent istud priuilegiū q̄ creditur eorum literis in foro penitentiali.

2 Camerarius pape qs officium habet: z que sit eius potestas.

3 Auditor camere an sit auditor camerarij, an pape.

4 ꝛDaior quis sit in curia post papam.

5 Penitentiarius maior qs z quale officiū habet: z quā ptātem.

6 Cardinalium cetus si aliquid possit expedire, an illud possit expediri per maiorem partem cetus.

7 Papa si mandat alicui collegio q̄ cōcorditer aliquid faciant: si vnus discordat, an sit satisfactum mandato.

8 Cardinalium cetus an possit augere numerū penitentiariorum nullis tamen penitentiarijs deficientibus.

1 **Ver. Eo tamē prouiso.** ¶ †Not. de penitētiarijs minoribus qui sunt plures vt ꝑbat tex. ex pluralitate: ibi penitentiarijs. z dicit Pau. q̄ istor lr̄is credit in suo officio de cōsuetudine p hoc q̄ nō agit de p̄iudicio alicuius, cū nō habeāt ptātem nisi in foro penitētiali. p hoc qs dixi de ꝑbat. post cessionē. vbi dixi credi lr̄is ep̄i in casib⁹ nō p̄iudicialib⁹. Et q̄ dixi de penitentiarijs eorū lr̄is credi, de ꝛsuetudine ꝓcedit quo ad minores penitētiarios: hz q̄ ad maiorē q̄ solet esse cardinalis, si ita sit: vī q̄ de iure credat, p. c. nobilissimus. xcvij. di. de ap. ꝛstitutus. sed p ibi no. ēt cardinali credit poti⁹ de obseruātia curie q̄ de iure. ¶ Scōo no. casum in q̄ vt teneat gestū a capto regrit q̄ nemine discordāte. ꝑbat h̄ in ℣. ꝛConcorditer. iūcto eo qs dicit gl. in ver. cetus. Idē Pau. p hoc qs no. eo. ti. li. vj. vbi periculū. §. ij. dē quoq̄. in gl. in ℣. singulis. z de hoc. j. q. vij. ¶ Op. in eo qs dicit maiorē ex penitētiarijs h̄ z offiū sede vacāte, cū th̄ soleat eē cardinalis: z sic includet in cōclaui cū alijs. nō ergo poterit officiū exercere. Sol. vt in gl. in ver. maiorē. ¶ Scōo op. q̄ debeat offiū camerarij z penitētiarior expirare p obitū pape re integra, cū sit delegati, q̄ nemo citra papā hz ordinariā in Romana ecclesia. §. eo. ti. j. cle. auditor. vbi no. fol. vt in gl. hoc penitētiarijs. que ponit duas opi. Una est q̄ etiā alij a papa habēt ordinariā in curia quos enumerat gl. in p̄n. addēs de marescallo. de quo in tex. nil ōr. z illius officiū cōcernit ꝓprie cās criminales: z fm hāc opi. nō ꝓcedit obiectio. Aliā opi. ponit ea. gl. in ℣. sed qd. q̄ isti sint delegati z tūc obstat obiectio. sed gl. rīndet hoc induci p istū tex. Et hec opi. est ℣ior, quā tz etiā Pau. inducēs sil'e de ingsitore hereticē prauitatis cuius officiū p obitū pape nō expirat. de here. in fidei. li. vj. p̄o hoc q̄ talis iurisdictio etiā si sit delegata, est ad vniuersitatē causarū: z sic cōparatur ordinarie: vt no.

2 gl. in. c. cū causam. de ap. ¶ †Quero qd ptinet ad officiū camerarij. Rīnde vt in gl. in ver. camerariū. qs est in erogando tpalia pauperib⁹. quā gl. no. z vtinā seruaret. pertinet etiā fm Pau. vt ꝛseruet libros. de p̄scri. ad audiētiā. qs itelligo de libris ptinētibus ad redit⁹ camere: ita loq̄t illud. c. hodie etiā vt dicit gl. magnum est eius officiū cōtra oēs debētes camere: z fm gl. habet auditorē ad hoc. ex quo vltimo infertur solutio sequētis qōnis.

3 ¶ †Scōo q̄ro an auditor camere sit auditor camerarij, an pape. gl. ea. ex eo qs dixi in p̄xi. q. decidit q̄ camerarij de quo fuit nup magna qō in Romana curia inter camerariū z auditorē q̄ auditor certabat vt p̄nūciaret auditor pape: qs inuestigare pēdet ex facto z iō stādū stylo curie i hoc. ¶ Tertio q̄ro ad idē an offiū hui⁹ auditoris camere dur et sede vacāte. dic q̄ sic: sicut durat officiū camerarij. qs sentit ea. gl. in ℣. quā puto. z idē Pau.

4 ¶ †Quarto q̄ro qs sit maior in curia post papā. ¶ Et hoc ꝓpter verbū, maiorē. qs tū si referat ad verbū, ex penitētiarijs, put refert: nō vrget: vt statim dicā. dic q̄ maior est vicecācellari⁹. Qui hodie sic ōr lz olim diceret cācellari⁹: sed q̄ in aliq⁹ cōtēdebat q̄si de pari cū papa: iō sublatū fuit illud offiū, fm Laud. sil'e qs ōr de pe. di. ij. principiū. Alij assignāt aliā rōnē ꝓpter reuerentiā beati Laurētij. lz btūs Laurētius poti⁹ fuit camerari⁹ q̄ bñ obseruauit qs dixi. §. q. j. de camerario i erogādo tpalia paupib⁹. vñ rīndit tyrānor: thesauros quos q̄ris man⁹ pauperū deportauerūt. tene ergo rationē precedentē. ¶ †Quinto q̄ro qd sit officium penitētiarij maioris. Rīndeo q̄ absoluit in casib⁹ p̄nialib⁹ ēt arduis z reseruatis pape. fm Hē. z ꝛDatt. ¶ Sexto q̄ro qd est offiū p̄niarior minor. dicit Hen. z ꝛDatth. q̄ p̄nt absoluere ēt in casib⁹ i qb⁹ nō absoluūt parochiales sacerdotes: vt in casibus reseruatis ep̄is, quos not. Host. in sum. de peni. §. ij. z not. in. c. ij. de peni. li. vj. z in Spe. ti. ij. videlicet tit. de dispēsa. z dicūt vterq̄ sc̄z Hen. z ꝛDatth. q̄ tales penitētiarij absoluere p̄nt a sentētijs ordinarior si late sunt p modū statuti: secus si in vim sentētiarū p̄o hoc qs no. Spe. tit. ij. §. nūc dicamus. ver. qs autē dicit. ¶ Septimo quero qua ratione hic disponitur vt nō expiret officiū camerarij vel penitentiarij maioris vel minoris. Sol. de camerario dic q̄ est ratio duplex. Prima vt non negligant reditus tēporales ad Romanā sedem pertinentes: sine quibus spiritualia diu esse non possunt. j. q. iij. si quis obiecerit. p̄o hoc de p̄script. cū ex officij. de p̄bē. cū fm. Alia ratio ꝓpter sustentationē pauperū ne interim fame moriant. lxxxvj. di. pasce. de penitētiario maiori z minoribus est ratio ob euitandū peri-

6 culū animarū. ar. ne se. vac. c. j. in fi. de sepul. c. j. li. vj. ¶ †Octauo quero an qs hic permittitur cetui cardinalium possit expediri per maiorem partem cetus. gl. in ver. cetus. soluit optime. quā ampliando dic quatuor casus. Primus in surrogando camerarium. Secūdus in surrogando penitentiarium maiorem. Tertius in surrogando penitentiarios minores loco deficientium. Quartus in augendo numerū penitentiariorū minorum. quo ad tres casus primos dic q̄ sufficit maior pars cetus. de vltimo casu gl. dicit requiri q̄ nullus cardinalis discordet. idem etiā dicit gl. j. eo. §. versi. concorditer. idem etiā Pau. z p̄o hoc verbum, cōcorditer. ver. fi hoc. qs ille versi. cōcernit solum hunc vltimū casum. qs no. Archi. eo. tit. nulli. lib. vj. z de hoc etiā dixi s. in. ij. notab. ¶ Opp. ad hoc qs dicit cōcorditer factum a cetu qs fit a maiori parte. lvj. dist. apostolica. de elec. cū nobis olim. z. c. coram. nec debet curari de vno vel duob⁹ cōtradictoribus. vij. q. j. denicq̄. de post. prel. bone. ij. So. sta p̄mo dicto: q̄ hoc expresse probat litera in versi. si hoc. als ille versi. nihil speciale induceret, qs tamē inducit. nā z in tribus primis casibus oportet q̄ fiant surrogationes a maiori parte cetus: nō enim diceretur als factū a cetu si a minori parte: de elec. q̄ propter. z. c. ecclesia. p̄o hoc est simile. eo. tit. nihil. vbi permittit vltramontano electo in ꝛcordia vt administret ante cōfirmationē. z intelligit nullo discordāte. ad idē eo. tit. cupientes. lib. vj. §. ad hec. z qs ibi no. gl. licet quidā. ad idē qs me. cau. ad aures. nō enim dici pōt concorditer cū antiqui cōtradicūt. ad cōtraria dicit Pau. q̄ cū dicunt electionē concordē factā a maiori parte, debet exponi concors. i. canonica. p̄o hoc q̄ verbū cōcorditer, sonet relationē ad singulos de cetu: cū sit sensus: cōcorditer, id est q̄ corda omniū ad hoc cōueniant: nec potest referri ad cetū qui est vnū corpus misticū z representatū: nec habet aīam neq̄ corpus. de sent. ex. com. romana. §. in vniuersitate. lib. vj. p̄o hoc qs dixi de simonia. dilectus. per hoc decidit questio sequens. ¶ †Nono quero

7 circa id qs dixi in p̄xi. q. pone: mādat papa alicui collegio vt cōcorditer aliquid faciāt. dic q̄ si vnus discordet, nō erit paritū mādato. qs no. q̄ potest multū facere ad verba statutorū z ſynodaliū cōstitutionū. ¶ †Decimo quero nunqd nullis penitentiarijs deficiētib⁹ possit cetus cardinaliū augere numerū penitentiariorum. gl. in ver. de hoc. dicit q̄ nō, inhērēdo verbis tex.

2 qs tenet Pau. z p eis est ratio quā sentit glo. q̄ generaliter ois ptās pape est interdicta cetui: vt in ver. irritū a qua prohibitione recedit in certis casib⁹ hic expressis: ergo in alijs stat ꝓhibitio. de trāsla. c. inter. Hen. tz Nium ꝓpter periculū animarū qs eque subest nullis deficientibus sicut deficientibus. Item q̄ in c. vbi periculū. §. idem quoq̄. reseruant cetui ea que exigunt celeritatem et in quibus eminet periculū cui opz statim succurri. constat autē nullum periculum esse maius q̄ animarū. quā opi. Jo. de lig. dicit equiorē: z placet Bert. dic z veriorē per rōnes predictas. Item q̄ aliquos deficere ex penitentiarijs solū inducit vt possint suppleri deficientes: sed cum sunt suppleti, z si nullus deficit: nulla rō subest quare possit numerus augeri: que nō subsit ēt si null⁹ deficiat: nec in hoc debem⁹ nec in alijs plus pōderare ℣ba q̄ rōnē. Item p hoc quo ad casuz de augēdo numerū facit quidā ver. cū sua limitatione ibi, vel amplior ꝛc. q̄ verſicūlus cū habeat suā clausulā, nō expedit vt terminet a clausula posita quo ad alios casus. p̄o hoc de do. cū dilectus. z qs ibi dixi.

1 ☞ Papa si moritur extra ciuitatē vbi degit cum sua curia, electio debet fieri in ciuitate.

Quid si sedes vacet alio mō: puta q̄ renunciat papatui. vide.

2 Electio pape si fiat in loco interdicto an teneat.

8 ¶ Concorditer. Adde glos. in. c. singulis. et in. c. vbi periculū. de elect. in. vj. doct. in. c. j. de maio. z obe. z per Abb. in. c. in causis. in iij. col. ver. pōt. de elec. glo. in. c. ad aures. q̄ metus cau.

Electio an

3 Electio an possit fieri in ecclesia interdicta.
4 Diocesis an comprehendatur nomine territorij.
5 Statuto disponente q nullus de ciuitate vel comitatu certum aliquid faciat:an illi qui sunt de districtu z non de ciuitate vel comitatu comprehendantur.
6 Diocesis aut ciuitatis si fiat mentio,an noie vnius veniat reliq.
7 Quid in literis beneficialibus,an noie diocesis veniat ciuitas.

1 §. Sane. ¶†No.q si papa morit extra ciuitatem vbi degit cū sua curia,electio debet fieri in ciuite.qs dicit ¶Bau.procedere si loci cōgruentia hoc patit.Quid enim si morit Venetijs? fiet electio in castello in cuius diocesi est ciuitas Venetiarū:z eadē qō posset formari de alijs diocesibus nō habētibus ciuitates.¶Bau.dicit quo ad castellū q hodie de obseruātia ipsa ciuitas Venetiarum censet pro ciuitate, que quondā dicebat castellana:z sic fiet Venetijs:quo ad illud quādo ciuitas nō extat:dic q fiet in viciniori: vt not.eo.tit.vbi §.porro.in gl.quid fit.li.vj.¶Secūdo no.q nomine districtus seu territorij regulariter non venit diocesis.probat finis istius §.ibi,hoc casu.iuncta gl.in hoc verbo.¶Opp.q nō debeat fieri electio pape in loco vbi morit residens cū sua curia:qr in pluribus casibus dz fieri alibi:q enumerant in.c.vbi periculū.lib.vj. Sol.vt dicit gl.in ver.regul'r.ppterea tex.ille vtit verbo,regul'r. s.propter casus exceptos in.d.c.vbi periculū.§.porro.Ex hoc no.q de natura regule est vt patiat exceptionē.de quo in proe. regularū,li.vj.per Dy.Secūdo opponit ad hoc q imo indistincte posset fieri extra talē locū:qr locus non est de substantia electionis.de elect.q ficut.Sol.quidā dicunt q est de substātia in electione pape:vt tenet gl.xxiij.dist.in nomine dñi.que incipit, semp enim.pro hoc eo.tit.cū terra.z.c.bone.j.de ap.qua fronte. cum cōcor.ibi not.Alij tenent cōtrariū per.c.qs ficut.qs est verius.z tenet Archi.in.c.vbi periculū.z ¶Bau.hic.z dixi in.c.q ficut.z.c.cū terra.prealleg.¶Quero qr hic dicit papa morien-te:qd si sedes vacet aliter vt qr cedit papatui.gl.in ver.morien-te.dicit idē.¶Ad qs op.de.c.susceptū.de rescri.lib.vj.vbi vno modo expresso nō venit alter.gl.eadē soluit.hic operat idētitas rōnis:qr casus hic fauorabilis z cessat ambitio q̄ est in Gzio: qr in Gzio loquit de lris beneficialib⁹ que sunt ambitiose z restringende.de preb.q̄uis.j.li.vj.¶†Sexto quero:qr dixi.s.in.h.Gzio 2 locū nō esse de substātia:nunquid de loco interdicto teneat electio pape,videt q non:qr prohibet ibi fieri in.c.vbi periculū.ergo si fit est cōtra legē:z sic nō tenet de postu.c.j.de test.c.ij.facit p hoc qr in loco interdicto prohibet exercitiū sacror̄ preter aliqua excepta.de peni.q in te.de sen.exc.respōso.Sed in electiōe fit exercitiū diuinor̄:qr cātat missa spiritussancti:vel hymnus, Veni creator.fit inuocatio spūssancti.de cau.poss.z proprie.cū ecclesia sutrina.in prin.nam z quādoq; fit electio p inspirationem.eo.tit.qr propter.z postq̄ est celebrata cantat.Te deū laudamus.cōtrariū tenet ¶Bau.dicēs quālibet electionē factam in loco interdicto tenere:nā z in loco interdicto diuina possunt z debēt celebrari clam.de sen.excō.alma.li.vj.ad.c.vbi periculū. respōdet q ibi solū dicit q ad faciēdā electionē in loco interdicto nō arctant cardinales.ex hoc dicit posse dici q si canonici citāt absentes ad locū interdictū venire nō tenent:qr citari debent ad locū honestū:sed si veniūt z eligunt:valet electio:z hoc q electio valeat teneo etiā p alias rōnes in.c.j.de postu.prela.z 3 de hoc etiā in seq.q.¶†Tertio quero nūquid ad ecclesiā[a] interdictā pōt fieri electio.¶Bau.querit sed nō procedit de electiōe pape:qr eccl'ia Romana nunq̄ est interdicta sed de alijs electionibus procedit.z dicit ¶Bau.q sic:qr expedit eccl'ie vt habeat prelatū qui faciat tolli interdictū.Idē dicit de eccl'ia sita in loco interdicto p.c.j.de post.q ambo dicta sunt vera:qr p interdictū non prohibet electio q̄ est quasi Gct⁹: vt dixi in.d.c.j.Et ad id qs in precedē.q.dicebat q fit inuocatio sctī spūs,Rñ.q nō fiet apertis ianuis fm formā.c.alma.nec est de substātia electiōis:vt no.i.c. qr ppter.¶Quarto q̄ro q̄ rō mouit papā ad disponēdū q hoc casu noie territorij vel district⁹ intelligeret de diocesi.So.vt in gl.in v.diocesi.vsq; ibi, sz cū loc⁹.z idē ¶Bau.¶Op.ad hoc de 4 ea.gl.in ver.sed cū loc⁹.z solue vt in gl.z idē ¶Bau.¶†Quinto q̄ro qd i alijs casib⁹ extra casum hui⁹.c.an noie territorij veniat diocesis.vī q nō:p verbū,hoc casu.qs psequit gl.fi.dicēs q etiā alio casu territorium ponit p dioce.p.c.j.xvj.q.j.z.c.ij.de Gsti.lib. vj.Sed dic q ibi nō quo ad ola ponit territorium p diocesi al's locus exēptus ligaret statuto epi:cui⁹ Gziū ibi dr.Ad hāc rōnē tñ b posset rīderi q etiā loca exēpta[b] sunt in diocesi.de off.or.graue. vbi dixi.Dic ergo q p hūc text.district⁹ z diocesis sunt distincta:sz district⁹ z territorium ponunt p eodē:pbat dictio seu, que bis repetit q̄ sonat idē qs ibi.plene dixi in.q.q̄ incipit,Conrad⁹. 5 inducit hec ¶Bau.ad seq.q.¶†Sexto q̄ro circa id qs dixi in p. xi.q.statuto caue q null⁹ de ciuitate vel comitatu certū qd faciat:nunqd cōprehēdunt hi q sunt de districtu z nō sunt de ciuitate vel comitatu?Rñ.¶Bau.q nō:dicēs ita sepe obtentū Bononie:p hoc qr statuta sunt stricti iuris.de iniur.in nra.ergo nō extendēda.l.quicqd astringēde.ff.de ver.obl.ff.ad munici.l.constitutionib⁹.z hec determinatio placet, sed dicta in precedē.q. nō faciūt nisi p quādā fictitudinē:sed ad determinādū vere hanc q̄stionē videri oportet qd sit comitatus,z qd ciuitas.de scō est tex.in.l.ij.ff.de ver.sig.z in.c.si ciuitas.de sen.exc.li.vj.de pmo, sz comitatu,est tex.in.l.vnica.C.qñ imper.inter pupil.z vidu.z xxiij.q.viij.si vobis.In quib⁹ capit comitatus p curia seu residētia principis:sz nō sic sumit in terminis statuti pmissi:qd ergo importat comitat⁹ qñ ponit in statuto vel alia dispositiōe? dic q importat territoriū villarū vel castrorū qs est pertinēs ad ciuitatē:ita q gaudet eisdē priuilegijs,z cōstituit eandē rempublicā:z per hoc pōt cōtingere q aliquid est de ciuitate z nō de districtu:qr districtus cōcernit tñ id qs actualiter a ciuitate distringit:sed comitatus nō sic stricte accipit.vnde aliqua castra sunt de comitatu Imole: q̄ sunt de districtu Bononie:z b modo dicimus q qui est ex vico intelligit de illa ciuitate cui vicus subest.ff.ad municip.l.qui ex vico.z hec lex videt destruere premissa per quā pōt inferri q omnis qui est de districtu, dicit de comitatu:z dicit eiusdē reipublice:sed defendendo determinationē dic q in statutis z in alijs dispositionibus cū apponunt verba significatiōis ambigue recurrim⁹ ad cōem modū intelligendi.de spon.ex lris.l.cū delanionis.§.afinā.ff.de fun.instru. ac Bononie fit illa diuersitas inter comitatū z districtū: alibi autē,vt hic ¶Padue quicquid est de districtu dicit de comitatu: z in illis locis nō procederet determinatio pdicta:z pro pdictis: que dixi de comitatu est qs dixi de rescrip.¶Rodulphus.Et ex his que dixi q aliqui sunt de districtu qui non sunt de ciuitate vel comitatu,videret q terre recōmendate que in signū preemi nentie aliquid offerūt alteri ciuitati vt sunt plures recōmendate §lorētinis essent censende de districtu.Contrariū tamen tenet ¶Bet.de anch.z bene:qr tales poti⁹ dicunt cōfederate.ff.de cap.l.nō dubito.facit ad predicta qs no.Bar.ff.de verb.signi. 6 vbis.¶†Septimo q̄ro qr de diocesi z ciuitate facta est mētio, c an no mine vnius veniat reliqua [c].videt q sic.¶Primo q noie diocesis veniat ciuitas,videt text.de offi.ordi.c.j.z.c.significauit:nā z quandoq; diocesis ponit pro tota puincia.ix.q.ij.epi.z ibi gl.q autē nomine ciuitatis veniat diocesis, probat per.c.si ciuitas.de sen.excom.li.vj.vbi veniunt suburbia z continentia edificia sub nomine ciuitatis:que tñ sunt de diocesi.pro hoc.ff. de verb.sig.l.qui in cōtinētibus.z.l.edificia.de iudi.l.insule.de cēsi.l.forma.§.si vero.ad municipalē.l.ex vico.C.de epis.z cle.l. nulli.ad fi.de ser.expor.l.cui pacto.xxxiij.di.quando.xvj.q.vij. oēs basilice.In cōtrariū facit:z primo q noie dioce.nō veniat a ciuitas,est casus de rescri.¶Rodulphus.ad hoc cōcordātie ibi in gl.vide qs no.gl.de eta.z quali.accepim⁹.q noie ciuitatis non veniat diocesis,est qr ciuitas muror̄ ambitu cōtinet.ff.de ver. sig.l.ij.nec obst.d.c.si ciuitas.nā speciale est ibi vt illo casu noie ciuitatis cōprehendant cōtinentia edificia,z nō continent alia loca diocesis.ad hoc.xij.q.ij.c.vlti.de offi.archipres.c.pe.z fin.z de testa.relatū.ij.de verb.sig.cū clerici.z.c.cū tibi.z qs ibi no.ff. de arbi.l.si cū dies.§.si arbiter.vbi arbiter assumpt⁹ in ciuitate non potest iudicare in districtu.z sic nec in diocesi.¶Bau.ponit vnā solutionē ¶De.de san.z ¶Host.quā ponūt in.c.¶Rodulphus. de rescri.dicētes q in statutis Gstōnib⁹ z priuilegijs noie dioce. cōtinet ciuitas.pro hoc.c.vnicū.de rer.pmu.li.vj.z dicit ¶Bau. b idē de dona.qs in priuilegijs.p.l.testatrix.ff.si ser.ven.z p.l.creditor.in fi.ff.de ac.emp.q̄ leges solū pbant q in donatione alicuius rei veniūt q̄ accedūt ipsi rei.p hoc.c.vnicū.de cōse.eccle.vel alta.lib.vj.sed in rescrip.dicūt secus p.c.¶Rodulph⁹.qs vltimū dicit ¶Bau.procedere qñ errat circa substātialia sine quib⁹ iudicium nō procedit.vt no.¶Host.z Cōpost.de rescri.super literis.qs dic vt ibi dixit:z hec superiora verba nō explicāt pfecte q̄stionē: qr omittunt membrū an noie ciuitatis veniat diocesis.Insuper non videtur niti rōne: nā qs dicunt de rescri.deberet procedere etiā in priuilegijs qué sunt odiosa vt rescripta.de priuil.porro.z c.sane.reg.priuilegiū.lib.vj.Et idē deberet dici de oib⁹ restringibilib⁹.ppterea dic pfectius q hec duo vocabula sunt distinc cta ita in significato sicut in vocabulis.p hoc.C.de codicil.l.fin. nam ciuitas dr prout dixi p.c.si ciuitas.que muror̄ ambitu z. sed diocesis dicit reliquū territoriū qs pertinet ad regulationē epi qui ciuitati preest.Et dicit diocesis quasi disiunctio seu diuisio,eo q est ab alterius epatu.vij.q.j.epi.xvj.q.iij.quicunq;.z c.l.licet.z.c.inter.Et p hoc pone cōclusionē q in dispositionib⁹ nō late interpretationis in quib⁹ verba debēt intelligi in ppio significato noie diocesis nō venit ciuitas:nec econuerso:sed qñ venit vna sub reliqua:hoc fit per extensionē z interpretationē. de quo dixi in.c.¶Rodulphus.per hoc infero ad qōnē sequentē. 7 ¶†Octauo quero circa id qs dixi in proxi.q.nūquid in literis beneficialibus nomine diocesis,venit ciuitas.videt q nō:sicut nec in rescrip.ad lites.d.c.¶Rodulphus.z hoc tenet glos.de eta.

a ¶Nunquid ad eccl'iam. Adde qs no.z plene p Jo.an.in.c.j.in fi.de postu.prel. gl.in.c.vbi periculū.§.porro.in verbo, interdicta. de elec.li.vj. Archid.in.c.j.xxiij. distin.

b ¶Loca exempta.Adde gl.in verbo, aut earū. i cle.j.de fo.cpe. z qs ibi Abb.z doct.in.c.si propter.i.ij.co.de rescri.li.vj.Domi. in.c.si pro clericis.in pn.de pb. lib.vj.

c ¶An noie vnius veniat reliqua. Adde gl.in.c.accepimus.de eta. z quali.z p doc. in.c.j. de offi.or. doct.etiam in.c. dudum.de elec. lib.vj.

z quali. accipimus. in gl. vlti. pro hoc q litere impetrationum ad beneficia sunt odiose z restringende. de pben. q̃uis. j. z. c. cui de nō. li. vj. ¶Pau. tenet cōtrariū p id qs. s. q. proxi. dixi, q in donationibus nomine diocesis [a] venit ciuitas: qr rescriptū collationis cōtinet donationē. de prebē. relatum. de cōces. preben. qr diuersitatē. z dic q licet litere sint odiose respectu beneficij conferendi. d. c. q̃uis. z. c. cui de non. tñ non sic respectu persone. de prebē. si a sede. z. c. ei cui. li. vj. sed pro hoc nō euitat illa ratio restringibilitatis: fit eñ restrictio, ne nimiū preiudicet ordinario collatori: que ratio locū habet hoc casu. vnde ego tenui primū in. c. Rodulphus. z in. c. accepimus. p quo induco casum. d. c. q̃uis. j. §. j. vbi mandat prouideri in ciuitate vel diocesi. qs verbum, in ciuitate. esset superfluum si cōprehendere t sub diocesi.

☞ Inspiciendum est aliq̃n qs est in habitu z non in actu. Forsan, hec dictio aliquando non est nota dubitationis.

a ¶ Nose diocesis. Adde doct. in. c. epi. ix. qō. ij. Archi. in. c. statutū. in. §. cū ꝯo. de rescri. lib. vj. Abb. in. c. dilectus filius. de rescri. z per eundē in. c. significāte. eo. ti. in prin. z in 1 c. cū ꝯtingat. de 2 fo. cōpe. in. ij. no. 1

Ver. Eo tamē. ¶ †No. casum in quo inspicit id qs est in habitu ēt sine actu. 2 de hoc in gl. in §. vacare. z idē ¶Pau. ¶ †Sc̄o no. de dictiōe forsan, q̃ nō est hic nota dubitatiōis. sic de renū. nisi. in prin. vbi de hoc in. iij gl. de testa. c. ij. vbi de hoc in gl. antepe. ¶ Quero de ratione disponēdi in vtroq; mēbro hui⁹. §. dic q in primo casu ratio est: qr cū residētia causarū z literarū apostolicarū est i vno loco: lz papa moriat alibi: tñ videt ibi mori vbi est curia: qr fingit ibi residere ꝓpter animū redeūdi ad illū locū. pro hoc. xciij. di. legim⁹. in fi. de prebē. presenti. §. loca. lib. vj. que aūt sit ratio dispositionis in. ij. dicto. j. q. iij. ¶ Sc̄o quero de rōne circa id qs dixi in proxi. q. nunquid dispositio illius. c. presenti. procedit in casu nostro: vt si papa moriat in loco distante vltra duas dietas a loco in quo residet audiētia habeat locū q debeat fieri electio in loco in quo est audiētia. ¶Ben. z ¶Datth. tenēt q non est hoc casu loc⁹ illi. c pſenti. qs est verū: qr quātūcunq; distet, stat ratio p̄dicta q censet habere animū redeūdi. ¶ Tertio q̃ro que est ratio dispositiōis. z in ver. nisi. dic qr cū disposuit transferre audientiā etiā si nō transtulerit, cessat ratio de animo redeūdi. ¶ Opp. ad hoc: qr hoc casu ex quo nondum transtulit, videretur nō cessare: si aūt transtulit: debet fieri vbi transtulit, z sic nō erit locus vt attendat locus mortis. Sol. si deliberauit transferre, sed nondū est ibi vbi deliberauit: nō potest dici cū effectu ibi esse audiētia: nec potest dici q sit recursus ad locum in quo prius erat propter deliberationē contrariā. Sumus ergo in casu. c. vbi periculū. qr non est verū dicere audientiam esse alicubi cū effectu. pro predictis. ff. de here. insti. l. ex facto. §. rerū. vbi res deducte in Italiam animo reducendi in prouinciā nō cēsentur Italice. ad idē de lega. iij. l. q̃stitū. de pigno. l. debitor. ¶ Quarto quero si papa moriatur in loco ad quē deliberauit transferre curiā. dic q adhuc est locus. c. vbi periculū. z isti ver. in fi. ex quo nondū cum effectu est ibi audientia. Laud. z Ben.

1 ☞ Cardinales cū sunt in actu electionis pape si exeunt conclaue nō facta electione, possunt cōpelli per dominum temporalem iterum intrare.

2 Cardinales plures sunt.

3 Cardinales an poterūt cōpelli psonaliter vt redeāt in cōclaue.

4 Quid si cardinales nolunt intrare cōclaue allegantes metum. Et quis cognoscet an metus sit iustus. Et si habēt dominū temporalem suspectum. z nume. §. z. 6.

7 Et an ciuitas incurrat penam huius cle. si non compellat cardinales intrare conclaue.

1 **§. Porro.** ¶ †No. q si cardinales oēs exeunt cōclaue, cōpellunt intrare per dñm tēporalem. probat hic. §. cū. c. vbi periculū. §. preterea. Ex quo no. casum in quo laicus hz potestatē in clericū. Alij casus no. xxiij. q. v. ꝑncipes. in gl. ij. ex quo no. hoc casu q laicus cōpellens clericū, non erit excōicatus per. c. si quis suadente. xvij. q. iij. nō enim peccat cum authoritate huius iuris faciat. xxiij. q. iij. qui peccat. C. de adul. l. gracchus. Ste. z ¶Datth. sed nō potest hic bene colligi: aut enim tu intelligis q cardinales possunt cogi distringēdo actualiter eoꝝ personas: z hec nō permittitur in. c. vbi periculum. sed potius ibi ꝓhibet in. §. preterea. z iō restringētes essent excōicati aut intelligis q cōpellent indirecte nō distringendo personas: z tunc etiā si iniuste fiat, nō est faciēs excōicatus per dictū canonē, si qs suadēte. qs solū loquit de inferēte iniuriā in psonā clerici. pro quo de sen. excō. nup. z qs ibi not. Quomodo aūt possint cardinales cōpelli, dico. j. q. ij. ¶ Sc̄o no. q dispositio huius. §. procedit tūc tm quādo cardinales oēs exeūt conclaue: si eñ aliqui exeūt, remanet potestas in remanētes: vt hic in gl. ij. ¶ †Tertio not. q cardinales sunt plures. pbat verbū, oēs. Et dicit ¶Datth. q aliquādo fuerūt ducēti triginta sex tempore ¶Bontiani pape qui nō ponit in cathalago sanctoꝝ: vt habetur in chronicis [b]. vbi etiā dicit q ¶Marcellius papa cōstituit xv. cardinales Rome esse propter baptisma z sepulturas hominum, de his. lxxix. di. c. j. z. c. oportebat. z. c. si quis ex epi. z. c. si quis pecunia. xxiij. dist. c. j. xciij. dist. a subdiacono. ij. q. iij presul. que officia hodie nō exercent: sed est summus gradus in ecclesia post papā. pro hoc de offi. lega. c. j. z. ij. lib. vj. cum ibi not. Oppo. in eo q dicit cardinales exeuntes cōclaue cogēdos reintrare nisi infirmitas corporis aut debilitas excuset. videt enim idē si sola volūtate exeunt per. §. sane. in. c. vbi periculum. Sol. Laud. z Ben. instant. dic q aliquādo exeunt nō omnes: z procedit contrariū: qr tunc non coguntur intrare etiam si sine causa exeunt: sufficit enim q in remanentes recidit tota potestas, per dictū. §. sane. quandoq; exeunt omnes. z procedit iste tex. vt cogant reintrare nisi infirmitas aut nota debilitas excuset. z fm hoc intellige gl. in ver. oēs. ¶ Secundo op. ad hoc q etiā si tantū aliqui exeant procedit ea dispositio: nā si essent presentes possent alios reducere ad suā sentētiā fortasse melioꝛē. arg. ff. de arb. l. si in tres. de arbi. c. ij. li. vj. Sol. aliud in arbitris de quib⁹ loquit. l. si in tres. qr habent potestatē vt singuli. Item de iure canonico nō pcedit illa. l. per. d. c. ij. Sed cardinales eligūt iure collegij: vnde si vnus solus remaneret in conclaui, habet ius totum collegij, per dictū. §. sane. per hoc decidunt due questiones quas format gl. in ver. cōpellant. ¶Prima est si exeuntes cōclaue egrediunt territoriū qūo pcedit ꝟtra eos ad cōpulsionē. Sc̄da est nūquid remanētes possint eligere. dico eñ ad secundū q sic: vt in. §. sane. qui hoc permittit siue aliquis nō intrauit cōclaue siue exierit sine manifesta cā infirmitatis. Isti aūt qui reintrāt sunt in isto statu ac si nō exissent: vt hic. per hoc patet so. pcedētis. q. qr de recedētibus extra territoriū non curabit. ¶ Quero quid si oēs egrediunt territoriū. dicit eadē gl. soluendam. q. per no. §. §. sane. in glo. iustū. vbi dicit q poterit esse locus remissioni: vt iudex loci vbi est cōclaue petat a iudice territorij vbi sunt 3 cardinales vt eos remittat. ¶ †Secūdo quero nunquid poterūt cardinales psonaliter ꝟpelli vt redeāt: vel pone q sunt presentes, z nolūt intrare cōclaue: poterūt ne ad hoc psonaliter cōpelli. dicit Laud. ad secundū posse dici q oēs sunt priuati illa vice potestate eligēdi p. §. sane. in. c. vbi periculū. qs nō est verū. nec ipse tenet: qr. §. sane. loquit tantū qñ aliqui sunt extra cōclaue, nō qñ oēs. dicit etiā Laud. q cogent intrare per requisitionem verbalē, nō p intrusionē corporalē p. §. ꝓterea. in. c. vbi periculū. vbi ꝛ dñm tpalē nō posse cōpellere vel arctare cardinales vltra q̃ pmittit in eadē ꝟstōne: sed de corporali cōpulsione nulla mētio fit ibi: z idē videt dicēdū ad primū z ad tertiū. ¶ Op. ad hoc: qr fm hoc poterit electio pape in ppetuū differri: si cet⁹ cardinalium totus nemine discrepāte recusat intrare cōclaue: qs est absurdissimū, z ꝟ mētē. c. vbi periculū. z ꝟtra tex. huius. §. in ij. cōpellant. qs sapit violētiā. de his q vi met. ve cā fiūt. in rub. z nigro. Ego itaq; dico q sicut cardinales postq̃ sunt in cōclaui cōpellunt expedire electionē indirecte p subtractionē victualiū fm formā. c. vbi periculū. §. verū. ita z fortius poterunt cogi p easdē penas vt ingrediant ab initio: vel si sunt egressi vt iterū ingrediant: nō enim dz esse melior cōditio cardinaliū non parentiū z nō se offerētiū ad ingrediendū cōclaue q̃ se offerentiū: cū nō debeat esse melioris ꝯditionis ꝯtumax q̃ obediēs. de postu. ꝓla. c. j. Item pmisso ꝟsequēti pmittit añs. de offi. dele. c. j. z. c. ꝓterea. z hoc tene mēti: puto aūt q alio modo non sunt restringēdi psonaliter ad ingrediendū nec p alias penas qs bñ ꝓbat §. preterea. Ex hoc infero ad id qs dixi. §. in. j. notab. hodie aūt dicit mitigatā esse dispositionē dicti. §. verū. z in quibusdā alijs immutatā dispositionē illius. c. vbi periculū. p extraua. Cle. vj.

b ¶ Aut habet in chronicis. Adde glo. in ver. vrbano. in cle. j. de reli. z ve. sanc. glo. in ver, Bononiam. in clem. de mag. Archi. in proe. li, vj. z eundem in. c. fundamenta, de elect. eo. li. Joā. an. in addi. Spe. tit. de instru. edit. §. videndū. versi. xix. Adde in. c. cum causam. i. ij. col. b de proba,

4 ¶ †Tertio q̃ro si cardinales aliqui nolūt ītrare cōclaue allegātes iustū metū. gl. ea. in ver. cōpellāt. format, z nō soluit: potest dici standū esse. §. sane. vt ij qui nō timēt ingrediētes possint eligere sicut z alij possunt: q̃uis aliqui egrediant ex causa rōnabili, vt infirmitatis. ¶ Quarto quero si oēs cardinales allegant metū dicētes nō sufficere dñm tēporalē ad eorū defensam. dicit Laud. q inuocabitur auxiliū vicinorū. xxij. q. ij. dñs. de treu. z 5 pa. c. j. Idē Ben. per. l. pperādū. §. finaute. C. de iudi. ¶ †Quinto quero si dubitat an met⁹ sit iustus, qs cognoscet de iustitia metus gl. eadē format, z nō soluit: vr dicendū q ipse dñs temporalis cognoscit p potestatē sibi traditā per. c. ꝓterea. qs tenet 6 Laud. z Bē. ¶ †Sexto q̃ro si cardinales habēt ipm dñm tēporalē suspectū ne faciat impressionē: vr q possint recedere z eligere locū tutū. de ap. ex pte. Et hec q̃stio p parte incidit. q. schismatis, z ego tetigi in. c. licet. in fi. e. tit. posset dici nō verisimiliter posse timeri impressionē si dñs tpalis se offert ad obseruādū formā. c. vbi periculū. tūc eñ in facto apparet ꝟriū q pot⁹ intēdit 7 iuridice ꝓcedere. z adde q̃ dixi in. d. c. licet. ¶ †Septimo q̃ro qr hic puniunt nō cōpellētes cardinales ad intrādū nūqd ciuitas incurrit etiā penas de qbus in. §. ciuitas. in. c. vbi periculū. glo. in ij, incursuri. dicit q sic p rōnē notabilē: qr pena ciuiū z rectorum est punitio ciuitatis: z pena ciuitatis videt inferri ciuib⁹. idē ¶Pau. z p hoc qr verū est dicere nō seruatā fore dispositionē c. vbi periculū. cū iste. §. porro. addat hūc casum sub eisdem penis. z est

nis.z est hec dispositio interpretatiua illius:ideo procedit in illa.

§. Ceterū. ¶Quero qd si opponit cardinali de notoria heresi.videt exceptionē hāc audiendam p no.p Inn.de sen.exc.sacris.sic alle.Laud.voluit allegare.c.si ꝙo.vbi dicit ꝙ cleric⁹ hereticus [a] pōt pcuti sine pena canonis,si qs suadēte.quasi cēseat nō gaudere pulegio clericali. Cōtrariū tz Laud.z Bē.nā excōicatio nō obstat:vt hic.z tñ excōicatus appellat heretic⁹.iñ.q.j.ꝙ autē.que rō nihil viget:qz nō ⁊ heretic⁹ nisi large:vñ lz pcutiēs clericū hereticū nō sit excōicat⁹,vt predixi,sec⁹ si clericū excōicatū:vt dicit Inn.in.d.c. si vero.z no.in regula, delictū.in.q.li.vj.Sed melior rō est,qz.c. licet.e.ti.dicit ꝙ electus a duabus partib⁹ est papa nulla exceptione obstāte. Itē lz papa possit accusari de heresi.xl.di.si papa.nō tñ pōt cōtra eū excipi vt ab electiōe repellat:vt no.Inn. in.d.c.licet.sicut ergo non obstat electo:ita nec electoribus.

1 ☞ Effundendis hoc verbum denotat largitatem.

2 ¶Prouisus si sit aliquis de episcopatu per papam: deinde papa moritur.an iste prouisus teneatur accedere ad curiam,vel expectare vt alius papa creetur.

§. Verū. ¶No.ꝙ electio pape est negotiū dei:ibi, ei⁹ negotio.qs intellige immediatius ꝙ sint negotia aliarū electionū per rationē positā in.c.licet.in fi.eo.ti.qz
1 in alijs pōt recurri ad superiorē. ¶†Scdo no.de ꝟbo,effundendis⁹,qs no.largitatē:vt in gl. ¶Op.ꝙ citat⁹ ad curiā nō teneat
b venire vacāte sede p no.in.c.lz.de accusa.gl.antepe.remittit ad ibi no.¶Pau.dicit ꝙ citat⁹ ex quacūqz cā.s.bñficiali teneat ire ad curiā sede vacāte:vt hic,z sic restringit hāc literā ad cās beneficiales,z tūc ad ꝙrū dic ꝙ pōt pcedere in cā nō beneficiali.Sed hāc restrictionē nō patit hec lra q generaliter z cū termino vl loquit ibi,ex quacūqz cā.vñ dic aliter vt dixi in.d.c.lz.aut eñ est qs citat⁹ vt veniat ad papā habito respectu ad pſonā:z nō tenetur venire coā successore nec vacāte sede:aut vt veniat ad curiā vel ad sedē aplicā:z tenet:vt hic,z sic dicit iste tex.ibi,ad sedem
2 apostolicā.¶†Quero qr hic dicit de electis,qd de puisis p papam:z pone in terminis:papa prouidit cuidā abbati existēti expam:z misit ei bullas clausas hec indicātes:interim papa obijt:q̄rebat in qōne facti an teneret accedere: videt ꝙ sic:qz nō pōt administrare in epatu añ habitas bullas z prestitū iuramentū fm formā extrauag.Bonifacij,iniūcte.Cōtrarium tz Laud.qz talis puisus nulla citatione iuris vel hois ad hoc arctat:dz ergo expectare vt papa creet, z tūc accedat:nec interim vacat prima bñficia, per.c.cū in cūctis.§.eo.qz nō est in mora.de cōcess.prebē.qz diuersitatē.dic ꝙ tēpus de consecrandis sibi currit,qz per istū.§.tēpus vacātis sedis quo ad eos qui pro aliquo debēt ad eū accedere, habet pro tēpore vtili ac si nō vacaret:z hoc per rationē in tex.expressam.licet als sit cōtra p tit.ne sede vacan.in rub.z nigro.Secūdo quero qui arctant ad accedendū ad curiam.gl.pe.exemplificat.

1 ☞ Tempus aliqū datur arbitrariū ad purgandum moram.
2 ¶Per,hec dictio denotat perfectionem.
3 Occasio dicitur causa non sufficiens.
4 Appellari an debeat per scripturā authenticam:an vero sufficiat scriptura priuata.
5 Electio,postulatio,prouisio,qs z quale est vnūquodqz istorum: z qualiter differant,vide remissiue.
6 Appellatio an possit intimari appellato per procuratorem.
7 Item cui procuratori sufficiat intimari:an ei qui est in partibus vel ei qui est in curia.
8 Appellare aliquis vult in presentia sui aduersarij vel eius procuratoris:sed cum se parat ad legendū ille recedit: an sufficiat ꝙ appellans inceperit legere.
9 Appellationis intimatio an sit necessaria quando appellat in presentia aduersarij vel eius procuratoris.
Que autem sit forma interpositionis appellationis,vide.
10 Appellans an in causa appellationis debeat iustificare appellationem suam.
11 Quid autem si tantum appellatus prosequatur appellationē: an teneatur eam iustificare.
12 Idensis statutus ad intimandam appellationem appellato: qualiter computatur.
13 Idensis quot dies habet.
14 Intimatio appellationis cuius expensis fieri debet, appellantis an appellati.
Adde ad idem versi.sequenti,Vigesimo scdo quero.
15 Quid si facta porrectione appellatus non acceptat eam.
16 Copia intimationis appellationis quomodo peti debeat.
17 Et intra qs tempus debet dari copia petita quando fit intimatio appellationis.
18 Scriptura vt sit authentica: quid requiritur.
19 Intimatio appellationis an debeat fieri iudici a quo, sicut solet fieri appellato.

Causam. [c] ¶Fortis reputat propter intricationes surgētes ex.c.j.z.c.cupiētes.eo.tit.lib.vj.z ex no.in eis.Et habet materiā vtilem z valde practicabilē.diuidit per gl.j.in ptes.v. vt sunt.v.§.secūda.in.§.ꝙ si.tertia in.§.verū.quarta in.§.intima a tio.quinta in.§.idem quoqz.hoc principiū in summa dicit.Appellatio causam electionis postulationis seu prouisionis tunc tātū deuoluit ad papā cū in appellati vel pcuratoris specialis ad cām presentia fuerit interposita vel eoz alterius q̄cito commode fieri poterit fm formā in tex.expressam intimata.¶No.
d ibi,vel saltē de aduersatiua,vel ⁵, cui qñ adūcit dictio, saltē.vt hic,signat diminutionē.de rescr.statutū.§.cū ꝙo.li.vj.fm ¶Pau. pro hoc de do.inter vi.z vxo.c.pe.in ver.vel saltē.quē tex.ibi ad hoc singl'r notaui:z collegi ibi ꝙ hec sit alternatiua ordinis:qs opat dictio,saltē.de qb⁹ alternatiuis de pbē.mādato.li.vj.z in
1 rl'a,in alternatiuis.e.li.¶†Scdo no.casum i quo dat tps arbitrariū ad purgādū moꝝ tpis determinati.de quo in gl.in ꝟ.cōmode.pſequit añt ¶Pau.multiplex tps, nā duplex est pncipaliter.s.cōtinuū z vtile.Itē vtile subdiuidit.qs dic vt in glo.in cle.
2 vnica.j.de in inte.rest.in ver.ꝛtinuū.z ibi dico.q.xxiij.¶†Tertio not.de dictione,p [e].in verbo,plecto.que denotat pfectionē. de quo in gl.in hoc verbo.Qs facit pro capitulis z positiōib⁹; z p dictis testiū cū dz aliquē possedisse a xl.annis z citra.z per
e fm tps intelligit eñ per hoc cōtinuitas que als non intelligetur.de pba.lz.vbi dico.¶†Op.qz dicit occasione z c.nā occa- b
3 sio est causa nō sufficiēs.de ma.z obe.solite.ergo de ipsa nō debuit curari metu contrarij.gl.iiij.exponit.i.ppter causam.¶Habuit tamē gl.aliū respectū,prout dicam in.v.q.¶†Scdo op.in
4 eo ꝙ requirit scripturā authēticā: sufficit eñ appellari etiā per scripturam priuatam.de appel.li.vj,Sol.quādoqz appellatio. porrigit iudici,z procedit cōtrariū:quādoqz appellato: z procedit hic tex.¶Ratio diuersitatis: qz appellationis emissio patet iudici:sed asserenti se appellasse nullus tenet credere:qz sepe aduersarij suus aduersarijs mentiuntur:vt.ff.de questioni.l.j.§. preterea.de in integ.resti.ex literis.pro hoc qs not.Spec.de citatione.§.sequit.verſic.quādoqz.per notariū fm ¶Pau.sed hec c
5 differētia nō est hic in tex.nam respectu interpositionis nihil dicit de scriptura authēticā: sed tantū respectu intimationis:sed etiam eo casu quo appellat a iudice in eius absentia: vt de appel.li iustus.in faciēdo intimationem dz seruari hec forma.pro hoc.j.§.fi.¶Quero nunqd in appellatione extraiudiciali pcedat ista cle.videt ꝙ nō,per tex.in prin.in versi.causa.z.j.in ver. causa.qz causa est in iudicio.de verbo.sig.forus.In contrariū: qz hec cle.venit ad declarandū.c.j.e.ti.lib.vj.z illud procedit in extraiudiciali tm.eo.tit.cōstitutio.lib.vj.¶Pau.tenet ꝙ locū habet.z exponit tex.de pcuratore dato in causa scz inchoāda.z p hoc qs not.Spe.de appel.§.qualiter autē.ver.taliter eñ.z ver.
5 seq.¶†Secūdo quero qz hic dicit electionis,postulatiōis,seu puisionis,quid est vnūquodqz istorum.Aliqui hic diffinūt vt Laud.z Matth.dic vt in gl.c.vnico.de post.prela.li.vj.z qd sit electio,dixi de elec.c.j.p predictis.qs no.Arch.in.d.c.j.de elec. lib.vj.¶Tertio quero quid si litigatur de beneficio nō vacante,z ob hoc appellatur: vt qz vnus dicit appellationem collationē vel electionē ad se spectare:alter ecōtra: an erit locꝰ huic clemen?¶Pau.refert id qs not.Compost.in.c.j.eo.titu.lib.vj.vbi dicit esse locū illi.c.z sic seruatum fuisse tēpore Inn.licet tēpore d Alex.aliquādo seruatū non fuerit:sed postea etiā ipse seruauit. quod dicit ¶Pau.satis equum,vt ille qui de prouisione faciēda etiam de beneficio non vacāte appellat,certus possit esse de iure suo,z diu sub expectatione nō maneat.z dicit ¶Pau.hoc maxime procedere quādo appellatus prosequit appellationē:tūc enim nō pōt iuste cōqueri si causa finiatur.arg.C.de reb.credi. l.generaliter.ex hoc infert ¶Pau.ꝙ etiā locus est hoc casu huic cle.cum sit appellatum occasiōe electionis seu prouisionis.dic ꝙ nō est locus.c.j.prealleg.Et idē dico de hac cle.que interpretatur illud.c.qz exorbitant a iure cōmuni:ergo nō prorogentur ad casum nō expressum.xvj.q.j.hinc etiam.ff.de reg.iur.l.ꝙ contra.z regula,que a iure.lib.vj.pro hoc qz fauor tollende vacationis qui dedit eausam illi.c.j.vt sentit glos.iiij.hic in fi.cessat hoc casu.¶Quarto quero,pone ꝙ prelat⁹ assignat aliqd annuū alicui vsqz ad suū beneplacitū: nunquid est locus huic cle. e videtur ꝙ sic per verbum, prouisionis.qs est generale.dic fm ¶Pau.hoc debere intelligi qñ fit prouisio in titulū beneficialem quodcūqz sit beneficiū:sed assignatio de qua predixi potest fieri sine titulo.de rescrip.ad audientiā.¶Quinto quero nunqd in quacūqz appellatione occasione electionis z c.interposite pcedat hec cle.gl.in ver.occasionē.dicit ꝙ sic, dicēs ꝙ.c.j.eo.tit.li. vj.habet locū nō tñ in pma appellatione, sed etiā in secūda qs dic vt in gl.ex qua infertur idē de hac cle.Idem ¶Pau dicens etiā ꝙ hec cōstitutio cū loquatur generaliter:dz generaliter intelligi de dignitatibus,episcopalibus,prebēdis,z beneficijs qui-

[a] ¶Cleric⁹ hereticus.Adde tex. i.c.de minorib⁹. e.ti.gl.in.c.dein ceps.xvij.q.iij. gl.in.c.qs.xxiij. q.v.gl.in.c.ij.ne cleri.vel mo.lib. vj.Jo.an.in regula,indultum. de reg.iur.li.vj. in mercuria.

¶De verbo,effundendis.Adde gl.in ver.sanguinis effusionem.in.c.cum illorum.de sen.ex com.tex.in.c.rescripti ad me xvj.q.j.Jo.an.i addi.Spe.in rubri.de accu.

¶Causam ꝛc. Vide no.per dominos de rota i decisiōe. clxviij. inci.In cā beneficiali.z in deci. lxxxij. incip. In cā bñficiali.z in deci.ccxxviij.inci.Voluerunt. z ordinauerunt.z in decisi.cclxviij. inci.Si epūs.z in deci.cxxxix.inci. In cā bñficiali. z in deci.lxxviij. incipiē. Si post lapsum. Philip.fran.

¶De aduersatiua vel. Adde doc.i.c.cū decorem. de vi.z ho. cle.Jo.an.in regula,in alternatiuis.de reg.iur. lib.vj.in mercu. Bal.in.l.iter. ff. de aqua plu.arcen.z Anto.de but.in cōsil. lxxvj.incip. statuto cauetur.

¶De dictione per. Adde glos. in.c.si cōstiterit. de accu.Doc.in c.cū vigesimū.& offi.dele. doc.in l.j.ff.de leg.j.

buſcunq;. Ite not. j. §. intimatio, in gl. q8 ergo. z ibi dico in. j. q.
¶ Sexto quero quid ſi appellet a confirmatione. Inn. z Host. in
c. j. eo. tit. li. vj. dicũt nõ eſſe locũ illi. c. z ſic ſequitur q; nec iſti cle.
q; ceſſat ratio periculi vacationis. de elec. tranſmiſſam. de app.
oblate. ¶ Pau. hic contra: q; negare nequit quin cõfirmatio fiat
ex cauſa electionis. q8 teneo in. d. c. j. Ex alia ratione: q; nõ eſt
verũ q; ceſſet periculũ vacationis, maxime hodie: q; confirma-
tio fit in forma iudicij. eo. tit. c. fin. lib. vj. appellatio: ergo eã ſuſ-
pendit quo ad omnẽ effectũ. de iureiur. vententes. ¶ Septimo
q̃ro an in appellationib⁹ interpoſitis ad inferiorẽ a papa proce
dat iſta cle. gl. in verſi. ſedẽ apoſtolicã. dicit q; nõ. idẽ ¶ Pau. per
rationẽ quã dixi. ſ. q. ij. q; exorbitat a iure cõi, ergo reſtringitur
ad caſum quẽ exprimit regula, que a iure. li. vj. ¶ Aud. tenet con
trariũ: q; ſubeſt eadẽ rõ vtrobiq;: ergo ſit idẽ ius. de app. ſi duo-
bus. pro hoc inducit. c. vt circa. eo. ti. li. vj. q8 generaliter loquit: z
eſt gl. illius. c. j. Idẽ Ben. Bertrã. tenet cũ gl. z tenet idem. j. de
ap. in cle. j. in. xxxj. q. quã dicit veriorẽ ppter maximã expreſſionẽ
quã ponit hic tex. ibi, ſedẽ apoſtolicã. z ibi, ſedẽ eandẽ. q8 tenet
etiã Jo. de lig. vt verba aliqd operent z eis ſtetur. ff. de leg. ij. l.
non aliter. de deci. ad audientiã. Eſt em̃ in papa fortior ratio q;
in alijs ppter viarũ diſtantiã: cũ de toto mundo ad eũ appellet:
eſt ergo maius periculũ diuturne vacatiõis: z ideo fortius pro-
uidendũ. eo. tit. vbi periculũ. li. vj. ¶ Octauo quero ſi nõ ſeruat
forma hic expreſſa an teneat appellatio. gl. in ff. de uolui. hoc tã
git. z ¶ Pau. plenius. ſed q; gl. remittit. j. §. pe. vbi latius dicit in
verbo, deuoluta. vbi dicam in. ij. q. z dicit Aud. q; eo caſu quo
tenet appellatio quo ad deuoluendã cauſam deuoluit ipa cã. l.
de quo eſt cã quo ad ipſius expeditionẽ: nõ aũt ipſa bñficia ſup
quib⁹ q̃ſtio deuoluit. ſi'e. e. tit. cupientes. in p̃n. li. vj. de ap. roma-
na. §. cũ autẽ. eo. li. Dicit etiam Aud. differentiã eſſe inter cau-
ſam z litem. de quo remittit ad no. C. de tranſac. cãs. in gl. j. que
dicit q; cã eſt poſt litẽ conteſtatã. Ite lis eſt añ z poſt. ¶ Nono
quero ſi appellatio in caſu iſto interponatur cõtra capitulum,
qũo citabit capl'm vt congregẽt. glo. in verbo, appellati, remit-
tit ad. c. bone. e. ti. vbi gl. in verbo, ſingulares. z ibi dixi, ſed me-
lior que reperiat in. c. ſi capitulo. in ſexto. in. vj. gl. ad q8 remit-
tit hec gl. aut ergo appellatur contra collegium: z ſerua id q8
dicitur in illis gl. aut contra ſingularem perſonam: z tunc pla-
num eſt de modo per hanc literam. dicit autem Spe. q; nomen
appellati dz in appellatiõe exprimi. ita no. de ap. qualiter. ver.
hoc etiã no. ¶ Decimo q̃ro ſi quis dedit plures procuratores ad
cãm electionis, z iudex eligit idoneiorem, an ſufficiat appellari
coram illo. dicit ¶ Pau. q; ſic: z q; nõ ſufficeret poſt electionẽ iudi
cis appellare coram aliquo alio⁹. pro hoc. c. ſi duo. in fi. de pro-
cu. lib. vj. ¶ † Undecimo quero nũquid ſicut ſufficit [a] intimari
procuratori, ita ſufficiat intimari per procuratorẽ. gl. in ver. ſpe-
cialiter dicit q; ſic, dũtamẽ procurator habeat ſpeciale mandatũ
ad cãm. quã gl. no. q; nil allegat q8 directe pbet: vñ poſſet dici
q; q; talis caſus nõ eſt in iure exceptus, ſufficeret procurator ge-
neralis: q; iſte non eſt in caſibus exigentibus ſpeciale manda-
tum, qui notãtur in. c. qui ad agendũ. de procu. li. vj. tamen pro
gl. eſt ſimilitudo rõnis que eſt inter procuratorẽ appellãtis, z p-
curatorẽ appellati: z ideo cũ ea ſto, z eam ſigna pro ſingulari.
¶ † Duodecimo q̃ro ſi curia eſt Rome, put eſt, z appellatũ eſt
ad papã, z hz aduerſarius duos procuratores, vnũ in partib⁹
conſtitutũ ad cauſam illam: alium in curia conſtitutum ad tra-
ctandum omnẽ cauſam deuolutã per appellationẽ, an ſufficiat
intimare ei qui eſt in curia: videret q; ſic, quia ipſe eſt proprie
cõſtitutus ad hanc cauſam ex quo eſt deuoluta: imo videt alte-
ri prohibitũ. C. de procu. l. maritus. de preſump. nonne. lz enim
procurator cauſe principalis poſſet z debeat appellare: de pcu.
nõ iniuſte: z etiã proſequi poſſit, vt ibi: illud tñ habet locũ cum
nõ eſt alius deputatus ſup appellatione. ¶ Paul. tenet cõtrariũ
dicẽs q; debet intimari procuratori cauſe principalis: z de tali in-
telligitut tex. hic: ibi, procuratoris in cã ſpecialiter conſtituti. Et
ſimiliter dz intelligi id q8 ſequit eorũ alteri: q8 eſt verũ: nec que-
ſtio eſt multũ dubia quo ad hoc q; non ſufficiat intimari ei q eſt
in curia cum non eſſet ſpecialiter conſtitutus in illa cauſa: ſed ſi
eſſet ſpecialiter cõſtitutus ad proſequẽdã appellationẽ illius cau
ſe: tunc pcederet dubiũ ppter rõnes predictas: tñ adhuc puto
idem: q; non eſt cauſa deuoluta niſi ſeruata forma hic expreſſa:
ergo adhuc datus ad proſequendã cauſam deuolutã nõ habet
ſe impedire. ¶ † Decimotertio q̃ro: pone q; tu vis appellare in
preſentia aduerſarij vel procuratoris ſpecialis: ſed cum te paras
ad legẽdũ ipſe recedit. dicit ¶ Pau. q; ſufficit q; inchoaſti legere
ante receſſum ei⁹, z q; tantũ legiſti, z q; certus eſt de appellatio
ne: dic q; etiam ſi nihil legeris, dũtñ dixeris te velle legere, z q;
appellas prout cõtinetur in inſtrumento publico vel etiã priua
to q8 tecũ habes z paratus es legere: ſi nõ expectat imputetur
ſibi: ſicut z is qui impedit ne ad eũ perueniat citatio, habetur
pro citato: vt lite nõ conteſt. quoniã. §. porro. ſed ſi omnino nihil

[a] ¶ Aliqd ſuffi-
cit. Adde Inn.
in. c. cũ in iuuen-
te. de preſumpt.
Bart. in l. j. in. j.
col. ff. de liber. z
poſthu. Bar. in
l. de pupillo. i. §.
cum procurato-
ria. ff. de ope. no-
ui nuncia.

expectauit ita q; non potuiſti certificare quid velles facere: tũc
oportet recurri ad remediũ intimationis obſeruata forma de
9 qua in tex. ¶ † Decimoquarto quero cũ interponit appellatio
in p̃ſentia aduerſarij vel procuratoris ſpecialis, an ſit neceſſaria
intimatio de qua in ver. vel ſaltẽ. gl. in verbo, interpoſita. q; nõ
pro hoc q; qui certus eſt ꝛc. regula, eũ qui. li. vj. frater Aluarus
tenuit oppoſitũ per. §. q; ſi. j. eo. ſed ille. §. nihil facit: q; loquitur
quãdo interponit appellatio in abſentia aduerſarij vel procu-
ratoris. z ideo gl. eſt verior cũ qua tenet ¶ Pau. Ben. z Matth.
pro hoc ver. vel ſaltẽ exponẽdo. vt dixi in primo notab. ¶ Deci
moquinto quero de forma interpoſitionis. Sol. diſtingui opz:
aut in iudicio, aut extra iudiciũ. Et ſi in iudicio: aut ab interlo-
cutoria, aut a diffinitiua, put habes de ap. c. j. z. c. non ſolũ. z. c.
romana in pluribus. §. ad hoc etiã. c. vt debitus. z cle. appellã-
ti. Et procedũt hec qñ interponitur appellatio in preſentia ad-
uerſarij vel procuratoris: ſed ſi in abſentia de forma interpoſitio-
10 nis dic, vt dixi de ap. c. fi. de forma. ꝓo intimationis remittit gl.
in ver. ſpecialiter. in fi. z ſatis colligit hic in litera. ¶ † Decimo-
ſexto quero nũquid appellãs habeat in cauſa appellatiõis iu-
ſtificare appellationẽ docendo de cã iuſta: videret q; nõ, vt ſuf-
ficiat q8 fecit q8 hic dicit: ſcilicet q; interpoſuit coram aduer-
ſario vel procuratore, vel ſaltẽ intimauit: dic cõtra, niſi appel-
latum fuiſſet in iudicio, z obtuliſſet appellans ſe paratũ proba
re coram iudice a quo, z nõ fuerit admiſſus de appellatione in-
terpoſita: z hoc ſaluo q; in caſu capl'i, q̃uis. eo. ti. li. vj. ſed ſi ap-
pellatio fuit extraiudicialis, debet doceri per appellantẽ de ve
ritate cauſe appellationis, p cle. appellãti, p hoc eo. ti. cũ nobis.
11 z q8 ibi not. Inn. ¶ † Decimoſeptimo quero ſi appellatus tñ
proſequit appellationẽ: videt q; nõ teneat eã iuſtificare: q; tendit
ad ei⁹ impugnationẽ. de natis ex li. ven. c. vnico. a Scio. ff. de iur.
fiſ. l. deferre. §. ite eos. Ite fauore appellati inductũ eſt q; appel-
lans ſeruet ſolẽnitates de quib⁹ hic: ergo in eius leſionẽ retor-
queri nõ debet. C. de legi. l. q8 fauore. regula, q8 ob gratiam. li.
vj. Tertio q; ſi appellans foret preſens, non poſſet impugnare
ſuã appellationẽ: q; per hoc veniret cõtra factum ſuũ: z allega
ret ſuam turpitudinẽ: q8 non licet. de cõceſ. preben. cum ſuper.
de do. inter. ff. de adoptio. l. poſt mortẽ. at abſentia appellantis
nõ dz ſibi prodeſſe cũ ſit cõtumax. de poſtu. c. j. de dolo. z tingit.
ff. de dona. inter virũ z vxo. l. ij. §. j. In contrarium: q; appella-
tio nõ defert cauſam ad curiam niſi ſeruentur ſolennitates, de
quibus hic: vt probat. j. §. intimatio. z hic. q̃uis ergo appellans
nõ poſſit ſuam appellationem impugnare: iudex tamen ex offi-
cio debet ſupplere z cognoſcere an teneat. C. de tẽpo. ap. l. ij §.
vlti. q; al's nõ poſſet eſſe iudex. Sol. Compo. in. c. j. eo. ti. li. vj. te-
nuit primum. Sed ¶ Pau. hic diſtinguit: q; aut loquitur in ap-
pellatione interpoſita ad papam: z verum dicit Compoſt. quia
papa eſt iudex omnium. ix. q. iij. cuncta. z ſic in eo nõ poteſt eſſe
defectus iuriſdictionis: aut fuit appellatũ ad inferiorem: z aut
detulit, aut non: ſi ſic: adhuc idem, cũ ratione delationis cauſa
deuoluat ad ſuperiorẽ etiã ſi appellatio fuerit fruſtratoria. de
appellatio. cum appellationibus. lib. vj. Si autem non detulit:
aut appellatus petit pronũciari male appellatũ, aut petit pro-
cedi in principali. ¶ Primo caſu nõ teneretur iuſtificare appel-
lationem reſpectu forme. Secundo caſu oportet q; iuſtificet: q;
al's cauſa erit deuoluta per rationes ad hanc partẽ factas: pro
hoc. eo. tit. cum dilectus. in fi. Et q8 not. Spe. de app. §. de offi-
cio. ver. pe. dici poſſet primũ membrum non procedere quando
eſt appellatũ ad papam: quia licet papa cognoſcere poſſit per
ſimplicẽ querelã: tamen hoc non intendit niſi appareat. defen-
de tamen per. c. j. de ap. li. vj. z intellige prout ibi dicitur. Item
aliud membrum quãdo fuit appellatũ ad inferiorem qui detu-
lit, intellige q; fit deuolutio quo ad hoc vt cognoſcat de arti-
culo appellatiõis, ſed negotium nõ deuoluit ſi appellatio non
tz, ex eo q; negotiũ nõ erat coram primo iudice: vt ſi erat nõ iudex.
ſicut em̃ potuiſſet opponi coram eo: ita poterit opponi coram iudi-
ce ad quẽ: vt tz Spe. de ap. qual'r. in fi. z eſt no. p hoc q; appella-
tio hoc caſu reddit fruſtratoria tanq̃ fctã a nõ iudice. Ite iſtud
mẽbrum qñ eſt appellatũ ad inferiorẽ nõ eſt ad ppoſitũ huius
cle. quo ergo ad caſum hui⁹ cle. de app. interpoſita ad curiã. dic
q; aut extra iudiciũ, aut in iudicio. primo caſu tenebit appellat⁹
proſequẽs appellationẽ iuſtificare: al's papa ſe nõ intromitteret.
p hoc hec cle. ex qua. dico q; ſi auditor deputat⁹ pronũciaret in
principali nõ diſcuſſo an fuerit obſeruata hec ſolẽnitas, nõ tene-
bit proceſſus niſi aliud appareret ex forma cõmiſſionis. ſicut ho-
die ſepe fit q; cũ impetrat auditor ſuper appellatione, petit etiã
ſibi cõmitti p modũ querele: ſi aũt in iudicio: aut a diffinitiua,
aut ab interlocutoria. primo caſu articulus appellatiõis nõ eſt
ſeparat⁹ a cauſa principali. de app. nõ ſolũ. lib. vj. q8 declaro in
c. ſignificauerũt. de exce. ſz ſi ab interlocutoria: diſtingue an ob-
tulerit ſe pbare, an nõ, ſm. c. interpoſita. z procedit hec diſtictio an
a diffinitiua, an ab interlocutoria reſpectu termino⁹ q̃ſtiõis in

forma vt iacet

forma vt iacet. Sed si queras an expediat docere solēnitatē, de qua hic, fuisse seruatā: dico indistincte etiā si a diffinitiua sit appellatū, q̄ sic, q̄ alīs non deuoluit: q̄ est articulus preiudicialis an sit seruata que hic dicūtur: ergo prediscutiendus. de or. cog. tuā. ¶ †Decimooctauo quero qūo cōputatur mensis[a] de
12 a quo hic vel tps arbitrariū per verbū, q̄ cito cōmode. gl. in ꝟbo, interpositione. dicit q̄ de momēto ad momētum: ex quo infert q̄ dies interpositionis cōputabitur. pro hoc gl. inducit. c. q̄ ad consultationē. vbi decē dies ad appellandum currunt statim a die plate snie: sed fortius facit, q̄ regula est vt omne tps sit continuū: nisi probet esse vtile. not. gl. ff. de diuer. z temp. prescri. in rub., p hoc qs dixi de ap. sup eo. Idem ¶Pau. z de hoc in Spec. de ap. §. restat. ver. ſz nunqd hoc tps. z ver. seq. z dicit ¶Pau. hoc pcedere q̄ fit cōputatio decē dierū a die late snie siue sit diffinitiua siue interlocutoria vel habēs vim interlocutorie. eo. tit. cū dilectus. de reiud. q̄ ad cōsultationē. vt si iudex dixit excep. nō ob. respōdendū esse libello: vel aliqd precepit vel mādauit, hoc em̄ hz vim interlocutorie. arg. ff. de arb. qualē. ff. mād. l. ij. C. cōia de leg. l. ꝯ. Si vero cōminatur vel grauat tali grauamine q̄ nō hz vim interlocutorie: q̄ nō ois vox iudicis iudicati authorita tem cōtinet. C. de sen. l. ex stipulatiōe. semp pōt appellari. Si iudex requisitus grauamē nō reuocat: vñ si iudex assignat locum non tutū z requisitus vsq; ad mensem nō reuocat: licite appellatur. Idem si cōminatur nisi cozā eo cōsentiat litigare. de ap. cū cessante. z dicit ¶Pau. q̄ de grauamine extraiudiciali est expeditum. de app. cōcertationi. li. vj. z illud. c. videtur obstare premissis: q̄ ibi dicitur q̄ etiā a grauamine extraiudiciali debet appellari intra. x. dies. Sz dic q̄ dictū precedēs in eo qs dixi q̄ si vsq; ad mensem iudex requisitus non reuocat pōt appellari, procedit: q̄ non videtur pars grauata in effectu excōminatione nisi cū apparet q̄ iudex perfistit. z ficintelligēdo est dictū notabile.
13 ¶ †Decimonono quero quot dies habet mēsis[b]. glo. ea. remit-
b tit ad. c. quā sit. eo. tit. li. vj. vbi tenet gl. q̄ hz tot dies quot mensis in quo incipit, qs tenuit in. c. ij. de sup. negli. prela. ¶Alicesimo quero quātum tps datur vltra mensem in eo q̄ permittit post lapsum mensis intimationē fieri q̄ cito cōmode potest. gl. in verbo, ꝯmode. dicit hoc esse arbitrariū. Idē ¶Pau. ex quo nō est diffinitū. ff. de iur. delib. l. j. de offi. deleg. de causis. de elec. q̄ sit. z. c. cupientes. §. ceterū. de sup. neg. prela. si eps. de preb. cū in ecclesys. eo. li. j. de penis. cle. vlt. ¶Opp. ad hoc q̄ datur mēsis tm̄ oibus quorum interest ad iter arripiendū a die obiectionis. eo. tit. c. j. lib. vj. ergo necessariū est q̄ appellatio sit intra mēsem intimata: nō em̄ posset iter arripere q̄ nō esset informatus. Sol. de intellectu illius. c. j. q̄n computetur mensis ad iter arripiēdū fuerunt varie sentētie. de quo. j. §. pe. pro gl. in verbo, deuoluta. in prin. z pro glo. id qs ibi dicetur patet. Solu. ad hoc dic ergo verū q̄ tēpus erit arbitrariū etiā vltra mensem pro hoc q̄ q̄q; nō potest vllo modo fieri intra mensem: finge enim appellantē distare a curia vltra. xxx. dies puta. xl. z appellatū esse in curia, nec dimisisse procuratorem in partibus: tūc non arctabitur appellās intra mensem: qs esset impossibile: sed ad tps q̄ cito commode facere potest: quod intelligo computato mense: q̄ nō ce-
14 dit sibi lucro: qs vidi de facto. ¶ †Alicesimoprimo quero q̄ cū fit intimatio appellationis an expēsis appellantis an appellati fieri debet. gl. in verbo, porrecto. q̄ expēsis appellātis sicut in libello. qs dic vt in gl. z idē ¶Pau. de libello. Idem not. Spec. de libel. ob. in ver. actoris. pro hoc de fide instru. cōtingit. in fi. In contrariū q̄ testes producunt expensis pducētis. iij. q. ij. §. vēturis. de rescrip. statutū. in fi. lib. vj. Itē actorū datur copia expensis petētis. de prob. q̄n contra. ita ergo hic expensis appellati ad cuius cōmodū fit intimatio. Itē nō debemus aggrauare appellantē vltra id qs hic exprimitur ne graueť in pluribus: sed hic nō dicit q̄ suis expensis, p hoc q̄ forte alīs appellās dimitteret ius suū indefensum, ne solueret expensas. Ad hoc etiā ff. ex qui. cau. in pos. ea. l. ij. §. defendi. z qs ibi no. z. C. de ero. milita. annone. l. cū sepe. li. xij. Item cū quis tenetur edere, sufficit q̄ copiā faciat describēdi. ff. de edē. l. j. §. edere. de tab. exhi. l. ij. ar. de li. ho. exhi. l. ij. §. ait pōtor. frater Aluar[o], vt refert ¶Matth. tenuit hanc partē p illā rationē: q̄ intimatio fit ad cōmodū appellati: ergo sentiat etiā onus. regula, qui sentit. li. vj. Benz. idē cōcordādo cū opi. dicit q̄ aut querit de porrectiōe: z hoc fit expensis appellātis: q̄ fit ad suū cōmodū: z est eius onus vt porrigat: vt hic, aut de copia appellatiōis porrecte, z sumeť expēsis appellati p rōnes factas. Et hoc dictū vī esse sine intellectu: nā porrectio hoc hz vt porrigat tenor appellatiōis: vñ pars expensarū porrectionis est cōscriptio: q̄ nō posset porrigi qs nō esset: igit̄ tenēda est gl. nā rla ē q̄ copia fieri dz expēsis ei[o] ad cui[o] cōmodū fit. p hoc. §. defendi. preal. z. d. l. de eroga. mili. annone. cū se. z. C. de statuts z imagi. l. fi. vbi no. sz hic fit ad cōmodū appellantis ad inducendā deuolutionē ad curiā: ergo eius expensis. ¶Alicesimoseco q̄ro qd si eligit appellans nō porrigere tenorē sed plegere: quo casu teneť facere copiā si petitur: an tūc idē vt expēsis suis faciet: videť q̄ nō, vt hoc casu q̄ petit prestet expensas. Itē cū sit differentia inter casum quo fit porrectio z casum quo tenor plegit̄. ¶Pau. tñ etiā hoc casu tenet idem vt appellās det copiā suis expēsis. nā ipse notarius nō tenetur scribere gratis: q̄ nō dz suis stipēdijs militare. de rescri. cū ex officij: querō a nō sufficit. sed pro hoc qs no. Spe. de instru. edi. §. videndū. ver. z no. qs placet p tex. ibi, modo ꝯsimili. q. pbat qs sicut cū fit porrectio fit expensis appellātis: ita z cū perlegit̄ tenor: z tūc dico q̄ nō est differētia an fiat porrectio, an perlegať: quo hoc vltio
15 casu nō datur copia nisi petitū fuerit. ¶ †Alicesimotertio q̄ro si facta porrectione appellat[o] eam nō acceptat: dic q̄ sibi imputabitur ex quo nō stetit per appellātē: z ꝓpterea cautus aduocatus cū dubitat aduersariū appellasse, debet informare clientulū vt omnē scripturā porrectā ab aduersario recipiat. vidi em̄ aliqñ q̄ noluit recipere: z tūc est sibi magnū preiudiciū: q̄ cau-
16 sa deuoluit̄ z nō scit super quo. ¶ †Alicesimoquarto q̄ro vbi z quomodo dz peti copia p̄missa, dico q̄ loco z tpe cōpetenti: alīs nō preiudicať non dāti. eo. tit. cū in veteri. de ap. vt super. z c. ab eo. lib. vj. vtile autē est vt dicit gl. in verbo, petita. q̄ de petitione conficiatur instr̄m. Et propterea cautū est appellato cū sentit aduersarium appellasse, z cū fit sibi intimatio: q̄ regulariter ducit appellans notarium vt roget eum de hac petitione.
17 ¶ †Alicesimoquinto q̄ro intra q̄tū tps dz dari copia petita. dicit ¶Pau. q̄ cito cōmode fieri pōt, z q̄ non tenetur statim dare: q̄ nō tenetur venire cū sacco paratus. ff. de solu. l. q̄ dicimus. qs pcedit in vltimo casu qñ perlegit̄ tenor: sed non in precedēti
18 qñ porrigit̄. ¶ †Alicesimosexto q̄ro q̄ dz esse scriptura authentica, vt hic: quid requirit̄ vt fit authentica. gl. in verbo, authentica. remittit ad. c. post cessionem. qs dic vt ibi plenissime dixi: z quo ad hūc tex. puto sufficere lras sigillatas sigillo authentico etiā sine inscriptione testiū, prout sentit etiā hec gl. Sed rōnem b
dic, q̄ iste est casus in quo nō requirit̄ probatio necessario ꝯclūdēs: sed sufficit p̄sumptiua: cū appellatio hoc casu habeat vim citationis ad curiā: z in citatione ad hoc vt arctetur citatus ad veniendū sufficit q̄ ꝯstet de ipa p̄sumptiue ipsi citato sicut sufficit q̄ mittatur copia delegatiōis: vt no. de dila. c. ij. Sed in casu in quo requirit̄ pbatio necessario concludens non sufficit sigillum authēticū sine inscriptiōe testiū. pbat. c. ij. de fi. instr. q̄ comparat scripturā cū sigillo authentico publico instrumento tunc tm̄ qñ hz testes inscriptos ad instar instrumēti. Itē z si habeat testes inscriptos, dic q̄ hz vim publici instrumēti tm̄ in his ad
que deputatū est sigillū, per. c. significauit. de ap. q̄ declara per
19 ea q̄ dixi in. c. post cessionē. ¶ †Alicesimoseptimo q̄ro nunquid sicut intimatio fieri dz appellato, ita z iudicia quo appellať. videtur q̄ sic p id qs dixi. §. in vltimo cōtrario. Item q̄ si nō intimetur iudex a quo, nō impediť procedere. de ap. si duobus. In cōtrariū: q̄ hoc nō est iure cautum. Itē si hoc fieri dz, hoc maxime procederet qñ appellatur in absentia iudicis: vt in casu. c. fi. de ap. nā si appellať in iudicis presentia vt regulariter fieri dz, intimatio nō est necessaria, cū p interpositionē sibi intimeť: sicut nec intimať appellato cū in eius p̄sentia vel procuratoris specialis eius interponit̄: vt hic, sz hoc dici nequit: q̄ ex culpa iudicis venit q̄ nō facit sui copiā vt liceat appellari eo absente. Itē iudex dz scire an grauauerit. de ap. si a iudice. li. vj. Sol. Benze. z Matth. tenēt vltimā partē q̄ placet eo casu quo ex iudicis culpa in eius absentia appellať: sed si sine eius culpa vt cōtingere posset, puta q̄ aduersarius detinet iudicē in vinculis videret̄ se eius dicendū: tñ q̄ causam deuolui nō cōcernit iudicis preiudicium tantū appellati, indistincte puto q̄ ꝓpter intimationē nō factam iudici non impediť deuolutio, sed tenebit processus iudicis ignorantis appellationem sine sua culpa. d. c. si duobus. z fm hoc intellige qs dixi in vltimo contrario.

a ¶Qūo cōputatur mensis. Adde gl. in. c. q̄ fit. de elec. li. vj. Jo. and. z Moder. in. c. licet. de sup. negli. prel. Bar. in. l. cū bisserto. ff. de verb. signi. Bal in. l. ñ ante. ff. solu. matri.

b ¶Quot dies hz mensis. adde in. l. cū bisserius. ff. de verb. signi. gl. in. c. q̄ fit. de elec. li. vj. auf. iubemus. C. de iudi. in glo. in ver. sexaginta. in. l. sancimus. C. de iur. delib.

1 ☞ Appellatus si abest, nec inueniri potest, qualiter z vbi fit intimatio appellationis.
2 Clericus beneficiatus potest habere domicilīū alibi q̄ in ecclesia: z an tale domicilium debeat attendi.
3 Ecclesia z beneficium: quomodo differunt.
4 Appellatus quando dicatur abesse.
5 Appellatus si habet duplicē domum an in vtraq; debeat fieri intimatio appellationis.
6 Esse in remotis quando quis dicatur.
7 Intimatio cū dicatur fieri debere in ecclesia, an sufficiat q̄ fiat in cemiterio vel claustro ꝛc.
8 Quid si beneficiū de quo est q̄stio est in cāpis z loco solitario.

1 **§. Quod si forsan,** ¶ †Si appellatus abest nec inueniť eius specialis procurator ad domū habitationis appellati: vel si est in remotis in eccl'ia cathedrali sub qua est beneficiū de quo agit̄ z vtroq; casu in ipso beneficio est appellatio intimāda, z copia modo in precedenti respōso expressa est facienda. ¶Not. q̄ attenditur

habitatio: z sic nō refert an dom⁹ sit sua, an aliena: vt dicit glo. etiam attēditur tamē nō quecūqz habitatio, sed cōis: qđ dic vt in gl. in verbo, cōiter. ¶ Secundo no. ex remotione locoꝝ induci ius diuersum de quo in gl. in ver. remotus. z. ĵ. in. iij. cōtrario.

2 ¶ †Tertio no. ꝙ etiā si qs sit bñficiatus pōt habere alibi q̄ in ecclesia domiciliū: z illud dz attendi cū citat: probat tex. qui cōsyderat domū habitationis, cum tñ ageret de beneficio vel ecclesia. de quo. ĵ. in. iiij. cōtrario. ¶ Quarto no. ꝙ omnes de dioceſi vel ciuitate cēsentur parochiani ecclesie cathedralis in eo ꝙ hic permittit certo casu in ecclesia cathedrali citationē fieri. pro hoc de offic. archi. officiū. xiij. q. ij. vbicūqz. permittitur autē hoc ppter maiorē populi frequētiā q̄ ad ecclesiā cathedralē solet cōfluere: ar. de cōse. di. j. z b. de pui. cū de diuersis. li. vj. Et sz cathedalis ob honorē ep̄alis cathedre cuius occasione recipit cathedraticū. x. q. iij. illud. de offi. or. cōquerēte. de dona. pastoralis. ¶ †Quinto no. ꝙ aliud est eccl'ia aliud est beneficiū: probat alternatiua, vel ibi, vel beneficio: que dz cadere inter diuersa sicut z copula, z: vt no. gl. in rub. ff. de iur. z fac. ig. sz autē ecclesia multis modis: vt no. ne pre. vi. suas. querelā. dever. sig. cū olim. vij. q. j. scire. beneficiū aūt pōt accipi trib⁹ modis. ¶ Primo large pro oī eo qđ gratis tribuit: z hic dicimus ꝙ beneficiū dz largi interp̄tari z vt sit mansurū z vt iuuet eū cui tribuit. ĵ. de cōmo. c. vnico. de do. cū dilectus. regula, decet. lib. vj. Dicit scđo stricte p prebēda bñficiali etiā si in eccl'ia nō sit distinct⁹ numerus: vt in casu. c. ex parte. de cōcess. p̄bē. Dicit tertio strictius p titulo bñficij ecclesiastici p se distincti: sic accipit in regula, bñficiū. li. vj. p hoc. j. q. iij. ex multis. vltra mediū. ℣. qz ppter. vbi accipit p canonicatu z prebēda: quo ad casum nostrū sumit bñficiū scđo z tertio modo: tñ qz iste termin⁹ p se nō ifert nomē rectorie: ideo adiecit de ecclesia. p hoc de p̄bē. c. fi. ¶ Op. ꝙ i domo appellati nō possit fieri intimatio: qz fieret sibi injuria ingrediēdo domū eo inuito. l. pleriqz. z. l. se. ff. de in ius vo. Sol. vt in gl. in ℣. domo. z idē ¶Pau. z de hoc in spe. de citatione. §. sequi. ver. sed an reo. ¶ Scđo op. ꝙ etiā si fiat in domo, nō arctet appellatū: nā par in parē nō hz impiū. de elec. inotuit. Sol. ꝙ arctet appellatus ad eundū ad curiā put sz in. c. j. eo. tit. li. vj. hoc operat authoritas illi⁹. c. z isti⁹. fm Laud. ¶ Tertio opp. ꝙ ex remotiōe nō debeat induci ius diuersum. C. de tēp. in integ. resti. l. si peruacuā. So. hec pcedit i arbitrarijs fm Ben. sec⁹ vbi statuit certū tps qđ reputauit legislator ad oīa sufficere vt in ẑio: pro hoc qđ no. de rest. in integ. tū ex lr̄is in gl. pe. ¶ Quarto opp. ꝙ nō sit opus intimare in domo habitationis: sed sufficit in bñficio de quo agit: qz ibi sz clericus habere domicilium. de rescript. dilect⁹. ij. de fo. cpe. postulasti. de pnile. ex ore. z qđ ibi no. Inn. p hoc qđ not. Inn. de eo qui mit. in pos. c. fi. sol. vt dixi in. c. fi. qz illud pcedit q̄n agit eccl'ia ẑ bñficiatū: secus si ali⁹. Itē nō semp est verū ꝙ beneficat⁹ habeat domicilium in beneficio: sed distinguit: vt not. in. d. c. ex ore. vnde q̄n cōstat de habitatione clerici quā facit alibi q̄ in beneficio: potius ibi sz habere domicilium: vt hic, vel dic ꝙ hec est forma sp̄alis cui stare opz put iacet: precedens tñ solutio est verior lz etiā hoc posset tolerari. ¶ †Quero qz dicit abesse, q̄n dicit appellatus abesse: videt ꝙ sit arbitrariū p id qđ dicit gl. in ℣. in remotis. ex quo nō est iure determinatū. ff. de iur. delib. l. j. de offi. dele. de causis. z strictius de ver. obl. l. cōtinuus. z per no. in. c. cupientes. §. eo. in ẑiū ꝙ debeat dici abesse q est extra puinciā, z non alio modo. de dolo. causam. z. c. cū olim. ad fi. qui ma. ac. pos. c. j. iij. q. ij. quisquis. vel saltē oporteat ꝙ absit p duas dietas. de rescrip. nōnulli. ĵ. de fo. cōpe. cle. q̄uis. alīs etiā modis sz quis abesse sicut etiā per ẑiū presens sz multis modis. ff. de p̄cur. l. p̄sens. qđ dico de testi. c. causam. Sol. quo ad casum nostrū dicit ¶Pau. appellatū abesse cum nō apparet in ciuitate, castro vel villa vbi habitare cōsueuit vel in loco illi vicino vel in loco vbi iudiciū exercet lz in alio loco remoto publice appeat. ff. de dā. infe. l. iij. §. abesse. nā naturaliter abest q nō est in loco. ff. de ver. sig. l. absentē. ¶ Bat. z Ben. intelligūt abesse eū q est extra ciuitatē z diocesī. vbi facta est electio, postulatio, z puisio, qz ibi dz cā inquiri. de elec. post q̄. z. c. scripti. ver. verū in fi. e. tit. c. fi. li. vi. xxiij. di. illud. xxiij. q. j. pudēda. dic ꝙ hoc dubiū decidit p ea q̄ dixi de eo q mit. in pos. c. fi. vbi p c. causam. z. c. cū olim. de dol. dixi se posse defendi de iure canonico quo ad effectū vt pcedi possit ad diffinitiuā: nec al's pōt citari ad domū: sed ad effectū pcedēdi ad missionē in possessionē: dixi sufficere ꝙ a ciuitate vbi iudiciū agit. abfit p aut. de exhib. reis. §. fi. ℣o quidā. qđ plene p̄sequere, vt ibi dixi. At in casu nostro appellatio legitime ītimata citat appellatū ad effectū pcedēdi, per. c. j. e. tit. z eo. li. ergo requirit ꝙ abfit a puincia: p quo est ratio: qz agit de magno p̄iudicio: tñ vt dixi, in. d. c. fi. sufficit ꝙ fiat pquisitio in loco vbi ẑsuenit cōmorari. de fo. cōpe. ex parte. ibi, cōsueuerit cōmorari ẑc. z si nō inuenit ibi: censet absens, qđ est verius. ¶ Scđo quero qualiter iste. §. debet intelligi vt subordinet precedēti rōso. So. sensus est vt p precedens rōsum primo intimet appellatio dño vel pcuratori speciali: sz si ꝫ fieri neqt ppter absentiā dñi q nō dimisit pcuratorē, vl' si dimisit nō tñ inuenit tūc fiat in domo h̄itatiōis appellati si nō est remota: sz si est remota fiat i eccl'ia cathedrali sub qua ē bñficiū de quo agit: z vtroqz casu fiat in bñficio de quo agit. i. tā in casu i quo fit ad domū habitationis, ꝙ in casu in quo fit in ecclesia cathedrali. p̄o hoc gl. in ver. vtroqz casu. z dicit ¶Pau. ꝙ hūc ordinē turbare nō potest pars: al's nō tenet appellatio. arg. de rescrip. cū dilecta. de resti. spol. pisanis. inducit sic' in citatione: qz p̄mo citat principalis si inuenit. scđo si nō inuenit, citat pcurator si quē dimisit. tertio fit citatio ad domū si pcuratorē nō dimisit: z requirunt cōsanguinei z noti. ¶ Tertio q̄ro: nemine veniente pcedit ẑ eū tanq̄ cōtra ẑtumacē. C. de anna. excep. l. vt pfecti⁹. §. si autē. de dolo, causam. z. c. fi. ex his videret ꝙ cū principalis facit sui copiā debeat semper p̄sonal'r citari: nec sufficit citatio ad domū qđ tz ¶Host. in. d. c. cām. p hoc qđ not. Spe. de citatione. §. sequit. versi. sed nūquid sufficit. dicit tamē ¶Pau. ꝙ vbi vir agit ẑ vxorē vel ecclesia cōtra p̄latū sufficit citatio ad domū: vt not. Inno. de eo qui mit. in pos. c. fi. z dic vt ibi dixi. In quo etiā. c. dicit ¶Host. ꝙ vtile est ꝙ caute le p̄misse obseruent vt citet ad domū z in eccl'ia in qua est bñficiat⁹, vel cui⁹ est parochian⁹ p̄sente pp̄l'o: z cōsanguinei z vicini admoneant vt eum defendant: arg. ff. de instit. l. sed z ppl's. de clan. despō. c. fi. qui ma. ac. pos. c. fi. de sen. ex. sacro. ¶Pe. tñ z Ly. C. de bo. auc. iudi. pos. cum pponas. dicūt citationē amicoꝝ nō esse de necessitate nisi cū p cederet ẑ minorē. ¶Paul. de hoc vltimo dicit meli⁹: vt dico. ĵ. de iudi. cle. j. q. vj. ¶ †Quarto q̄ro si appellat⁹ hz duplicē domū

5 a habitatiōis vī ꝙ in vtraqz debeat intimatio⁹ fieri p iura q̄ allegat gl. in ℣. cōiter. sic em̄ z al's fit in. c. cū quis. de sepul. li. vj. vbi fit diuisio canonice funeraliū inter ecclesias vtriusqz domicilij. dic cōtra ꝙ sufficit in altera domoꝝ fieri, vt dicit ea. gl. z ¶Pau. lz dicat tutius ꝙ fiat in vtraqz: hec pcedunt cū equaliter habitat in vtraqz: secus si nō eq̄liter: qz tūc fiet vbi magis habitare cōsueuit vt in gl. z idē ¶Pau. qui dicit ꝙ fiet in loco vbi tūc habitare cōsueuit, z ad. c. cū quis. respōdet ¶Pau. ꝙ loquitur q̄n tractamus de iure ipsoꝝ domiciliorū: sz hic nō tractam⁹ de aliquo iure dādo vel querēdo ipsis domicilijs, sed de appellatiōe deducēda ad notitiā appellati: qđ post fieri in vno loco sicut in plurib⁹: vel dic formali⁹ ꝙ quotcūqz domicilia qs habeat illa censent ꝙ vno quo ad ea que cōcernūt p̄sonā: sed quo ad alios effectus: vt quo ad diuidendā canonicā, vel quo ad soluēdum onera municipij nō: vt in. c. cū quis. ¶ Quinto q̄ro quid de nō

b habēte habitationē qui sz vagabundus⁵, vt dixi in. c. fi. de eo q mit. in pos. dic ꝙ citabit put ille qui hz habitationē in remotis fm ¶Pau. qđ placet: qz habitatio q̄ est in remotis habet p̄o nō

6 habitatiōe, vt ꝑbat lr̄a. ¶ †Sexto quero q̄n sz esse in remotis. dic vt in glo. in ver. in remotis. in fi. qđ est arbitrariū: qđ tenet

7 ¶Pau. z alij. ¶ †Septimo q̄ro cū debet fieri intimatio in ecclesia cathedrali: nunqd sufficit ꝙ in cemiterio vel claustro vel intra septa eccl'ie: videt ꝙ sic, qz cōtinētia edificia censent vnū cū eo cui cohēret. ff. de ver. sig. l. ij. z l. edificia. z. l. q in cōtinentib⁹. p hoc. xvij. q. iij. si quis cōtumax. de cōse. eccle. vel al. c. vnico. in p̄n. li. vj. de sen. excō. si ciuitas. e. li. z qđ no. de priui. c. j. eo. lib. ¶Pau. dicit ꝙ si p̄t intrare ecclesiam nō sufficit: qz stricte sumpto vocabulo id qđ cohēret nō est idē cū eo cui adhēret. d. c. si ciuitas: a ẑio p hoc diuersitatis rō: qz i eccl'ia cathedrali cōsueuit eē magn⁹ ppl'i ẑcursus, ex quo facile poterit appelllatio deduci ad notitiā appellati: qđ sic nō cōtingit in cemiterio z alijs ẑtinentib⁹ edificijs q̄ sepe sunt loca solitaria z occulta: qđ placet: tñ p̄suppositō ꝙ posset audiri in eccl'ia satisfactū esset mēti

8 hui⁹. c. z cessaret ratio ẑia. ¶ †Octauo quero si beneficiū de quo agit est in cāpis z loco solitario. gl. dicit in ℣bo, beneficio. ꝙ nihilomin⁹ ibi fiet, p quo est rō: qz est qd imputet appellato q nō tenuit aliquē in beneficio qui posset nunciare. per hoc infert ¶Pau. ꝙ hec cle. pcedit tñ in appellatiōe interposita in cā bñficiali nō in alia causa reali vel p̄sonali: qz tūc nullo modo posset fieri hec intimatio: qđ dictū pcedit, sed nō p illā rōnē sz per aliā: qz in principio hec cle. se restringit ad cās bñficiales ad quas etiā restringit p. c. j. e. ti. lib. vj. qđ hec interp̄tat al's tñ etiā in causis nō bñficialibus cū agit reali citat reus appensa citatione in edibus etiā cāpestribus vel ad prediū. l. iij. §. abesse. ff. de dā. infec. z qđ ibi no. z qđ dixi in prealle. c. fi. de eo qui mit. in pos.

1 ¶ Intimatio appellationis si nō potest fieri sub forma a iure requisita propter metum vel potentiam aduersarij: qualiter fieri possit vel debeat.

2 Sui, quantū ad intellectū cle. causam. de elec. qui dicant esse.

3 At prefertur: hoc verbum quid significet.

4 Metus vel potentia aduersarij si impedit appellātem ad intimandū appellationē: nō tñ impedit eius pcuratorē: qd iuris.

5 Intimatio si p̄t fieri pcuratori appellati sz nō dño, qd vide.

6 Locus publicus: quis dicatur.

b ¶ Qui sz vagabundus. Adde tex. z gl. in. l. iij. ff. de dam. infe. z ibi Barto. circa fi. text. cū gl. in. l. si tutor constitutus. ff. de admi. tut. gl. in. l. eius q. §. fi. ff. ad munici. Bar. in. l. ij. C. vbi de cri. agi oportet. Spe. in tit. de cōpe. in. §. j. ver. xl. Jo. de ana. l. c. j. de rap. in. j. col.

a ¶ Intimatio. Adde gl. in ver. singulares. in. c. bone. el. j. de ele. gl. in. c. si capitulo. de cōcess. prebēn. li. vj.

Solēnitas

7 Solennitas que requiritur in intimatione appellationis.
8 Et quis debet talem solennitatem probare.
1 **Verum.** ¶†Si propter metū vel potentiā appellati vel suoꝝ nō pōt intimatio fieri sub forma p̄missa: sufficit ꝙ fiat solēniter in loco publico: de quo ad appellatū vel procuratorē possit verisimiliter puenire. ꝛ satis tex. se summat. ¶Nota ꝙ inspiciē verisimilitudo. cōcordantie sunt in glo. fi. Et dicit Laud. ꝛ Ben. ꝙ etiam est arbitrariū an potuerit verisimiliter peruenire: arbitrabit aūt iudex ex circumstantiis: de quibus j. q. ix. ¶Scdo not. ꝙ metus non excusat simpliciter ab intimatione qn debeat fieri in alio loco. Sz si quis dicat ꝙ metus sit tantus ꝙ qs nō audeat facere etiā in alio loco: videret appellantē excusari intimatione. arg. eius qđ not. de ap. c. fi. vbi si p̄pter metum quis nō audet appellare nec ptestari: excusat, etiā si nō ptestet: vt sentit ibi Jo. an. ꝛ hoc equum cū tutius sit tenere ꝙ appellatio nō deuoluat: vt in. §. seq. ꝛ maxie qz in hoc ꝙ appellatio deuoluat appellās certat de lucro: vt. j. q. j. vñ oz stare verbis huius lr̄e. ꝛ §. seq. ¶Opp. in eo qđ dicit metū. nō em̄ sufficit qlibet metus: qđ met. cā. cū dilecti. Sol. vt in glo. j. qđ oz intelligi de iusto. ¶Scdo opp. ꝙ sit inculcatio ꝛ superfluitas in eo qđ dicit metū vel potētiā, cōtra id qđ habet. s. in pemio Bze. Sol. fm Laud. metus pōt respicere timorē de lōginquo, quasi tenēs mentē: potentia de p̄simo, ita ꝙ statim immineat impressio. ꝛ de potētia est simile de rescrip. statutū. §. cū vero. lib. vj. de re iu. cle. pastoralis. ver. pisana. q̄ dr̄ia nō p̄cedit: nā metus cū sit iustus oz esse presens. l. metū. ff. qđ met. cā. vñ Lau. forte de hoc dubitās stat contrario dicēs ꝙ idē sonāt metus ꝛ potētia. argu. c. j. qđ met. cau. qđ nō placet: qz late differūt. probat hoc diuersitas rubricaꝝ. C. ne lice. poten. ꝛ C. qđ met. cau. Jtē diuersitas vocabulorū. p hoc C. de codicil. l. fi idem. Jtē vt hec vocabula sint hic cū ministerio. ff. de leg. j. l. si qñ. de p̄iui. si papa. lib. vj. intelligo igitur prout iacet, ꝛ dico ꝙ potentia sapit vim precisam: metus vim compulsiuā. p̄o hoc de his que vi met. cā. facris. ꝛ ꝙ stēt vt distincta sentit Pau. qui dicit verbū suoꝝ posse respicere verbū potētiam: ꝛ tunc litera est plana: sed si refertur ad verbū metū subaudit maxime: quia idem non suorū. si enim habet inimicitias capitales de quib⁹ merito perhorrescit licet nō sint cōsanguinei vel amici appellati: tamē habet locū tex. si metus est cōis dño ꝛ procuratori. fm not. eo. ti. bone. j. sz si metus nō cōis est p̄curatori: plane stat litera. secundū hoc dictū nō est bene clarū, sed declarabo. j.
2 q. seq. ¶†Quero qui dicunt̄ sui [a], quantū ad hūc tex. Benz. in
a telligit suos, oēs fauētes in hac parte: lz alibi aliter sumatur. C. ad turpil. l. fi qua. alʒ si femina. de testi. decetero. Pau. in dicto recitato in precedēti cōtrario pōt intelligi sentire idē. pōt etiā intelligi vt sentiat aliter. dictū tñ eius intelligo sic vt dicere velit ꝙ qñ incurritur metus, nō refert per quē causet: etiā si fiat per personam que non facit vt faueat appellato: vt si appellans habet inimicitias capitales in loco ex alia cā. sed quatenus dicit de potentia, tunc vult Pau. ꝙ expediat vt causetur ab appellato, vel a suis. i. volētibus appellato fauere. hec tamen distinctio Pau. nō p̄cedit, cū tex. cōiunctim ponat de metu vel potētia. Jtē nulla subest diuersitatis rō. Jnsup id qđ dicit, ꝙ si metus nō est cōis dño ꝛ procuratori nō esse locū huic textui. an hoc sit verū dico. j. in. q. Jtem subest idētitas rationis in metu ꝛ in potētia: quare nulla facta distinctione intelligo tex. coniunctim prout iacet: et dico verū esse ꝙ id qđ dicit suorū, concernit oēs suos qui hoc faciunt vt faueant appellato. de test. cōstitutis. j. per quē text. dico ꝙ oēs sui per quorū potentiā vel metū impedit appellans videtur hoc facere fauore appellati nisi hoc prohibeat: secus si p̄hiberet. de simonia. sicut. de homi. Petrus. ¶Opp. ad hoc ꝙ nō sit curandū an fauore vel contemplatione appellati fiat impedi
6 mentū. sufficit em̄ ꝙ subest, dum tñ non ex culpa appellātis qui
c fine culpa puniri nō debet: regula fine culpa. lib. vj. So. hoc contrariū quod reddit intellectū tex. valde ambiguū nemo tangit: propterea instādo latius, cōfirmo cōtrarium: qz de iure cōmuni permittit̄ grauato vt appellet etiā extra iudiciū: de app. cū sit. ꝛ c. bone. fouet ergo appellās causam fauorabilē: ergo late intelligatur hec dispositio. Jtem ex quo per eū non stat, sibi nō imputet. sufficit em̄ ꝙ facit qđ in eo est, vt qz publicat in loco publico, prout hic dicitur. Jn contrariū est: qz appellans certat de lucro captando, vt appellatio causam deuoluat: appellatus de dāno vitādo. an frustra vexet, seu saltē nō de lucro. ꝛ non est par ratio dāna euitare ꝛ lucra nō capere. C. de codicil. l. fi. Scdo ad idē qz standū est verbis claris ꝛ apertis. vj. q. iij. scriptū. sed hic solū p̄uidet qñ p̄pter metū vel potentiā appellativel suorū: ergo secus quādo aliunde surgit impedimentum. Tertio qz posset surgere magnum incōmodum appellato fine sua culpa vel causa: vt si appellatio nō p̄ueniret ad suā notitiā, ꝛ tñ deuolueret. Quarto qz dato ꝙ appellās nō habeat remediū appellationis remanet sibi firmū remediū ordinariū vt citari faciat appellatū cora iudice competenti. ꝛ isti vltime parti adhereo p̄ rōnes suas ex quib⁹
3 patet solu. ad rōnes Jnias. ¶†Scdo quero de intellectu verbi, vt p̄feret. Sol. vt in gl. ij. vsqz ibi, si aūt dñs. cuius est sensus qđ ad hoc vt sit locus huic. §. expedit ꝙ intimatio nō possit fieri fm formam positā in hac cle. in p̄in. ꝛ in. §. ꝙ si. ex hac gl. cum tex. not. ꝙ debet fieri relatio non tm̄ ad proxima, sed etiā ad remota etiā si sint sub diuersis particulis seu. §. qđ procedit qñ subest necessitudo rationis vel idētitas. de appel. secūdo requiris. hoc autem operat̄ necessitudo rationis hic: qz iste. §. cū sua forma venit in subsidiū. est ergo necessariū ꝙ neutra de duab⁹ formis p̄missis obseruari possit. ¶†Tertio q̄ro circa hoc qd si metus vel po
4 tentia appellati vel suorū impedit appellantē, sed nō impediret ei⁹ procuratorē qn posset ad locū tutum accedere. gl. ij. in ver. si aūt. dicit nō locū esse huic. §. p rōnē. de qua in seq. q. Jn contrariū qz nō oz qs cogi vt p̄stituat p̄curatorē. de p̄cu. c. ij. est em̄ qd imputet̄ appellato si ex ei⁹ cā impedit̄ dñs tute accedere: ergo sit locus huic. §. qđ tenet Benze. arg. l. j. §. sed ꝛ si qs. ff. qđ vi aut clā. ne vis fiat ei. l. fi. de no. ope. nūcia. l. p̄to. §. si qs parat⁹, ver. hoc. ne appellatus ex sua malitia cōmodū reportet. de iudi. intellexi
5 mus. Laud. videt̄ idē tenere, sed nō persistit: ꝛ tandē tenet cū gl. qz hic subest fauor reipublice ne bñficia eccleiastica vacent. p̄o hoc. s. e. cū inter vniuersas. ꝛ c. ne p defectu. q̄ rō plus debet attendi ꝙ malitia appellati. extra hūc casum dicit forte sec⁹: quasi tūc velit verā esse opinionē Benze. arg. de app. ex parte. ꝛ qđ ibi no. sed Benze. improbat hāc rōnē vacatiōis p̄pter magnū p̄iudicium qđ sit appellanti instituēdo procuratorē. Jtē quia satis arctatur per hūc. §. appellans ad intimandū solenniter ꝛ in loco publico. dic gl. veriorē per rōnē quā tangit: qđ declaro in seq. q.
¶Quarto quero quid ecōuerso si dñs pōt ire p̄sonaliter ꝛ non per procuratorē. gl. ea. dicit idē: scz nō esse locū huic. §. sed ꝙ intimatio oz fieri ad domū: prudētius dixisset fm alterā de formis duab⁹ p̄missis. dicit aūt gl. ꝙ determinatio huius questionis
b ꝛ etiā p̄cedētis p̄bat̄ per verbū, vt p̄fertur [b], qđ est subtile videre. Sed intellige hoc modo. dicit tex. si nō pōt fieri intimatio vt p̄fertur: id est fm alteram de duab⁹ p̄missis formis: qz sic debet referri vt dixi. s. q. ij. at in prima forma ponitur ꝙ fiat intimatio per dñm vel procuratorē specialem: ꝛ ꝙ fiat appellato vel procuratori speciali. in scda etiā oportet ꝙ fiat per dñm vel procuratorē specialē ad domū appellati ꝛc. vt in. §. ꝙ si forsan. vt sit locus huic. §. expedit ꝙ nullo predictorū modorū fieri possit. ꝛ tunc respōde ad rōnem Benze. posita in precedēti qōne ꝙ appellās nō
a arctat̄ cōstituere p̄curatorē: sed si vult vti remedio appellatiōis vt deuoluat cām cogit̄ seruare qđ hic disponit̄: ꝛ sic nō p̄cise sed causatiue cōpellitur, ꝛ ad suū commodū. posset enim omittere si vellet. exemplum tamē raro cōtingit in facto ꝙ dñs possit per se ire ꝛ nō per procuratorē: sed ecōuerso facile cōtingere pōt. p̄ predictis est: qz maximus est rigoris qui ponit̄ in hoc. §. verū. ꝙ appellatio alibi intimata citet appellatum: ergo solū in subsidiū est
b ad hanc formā recurrendū: qđ expresse voluit tex. declarādo vt
5 s. e. q. ¶†Quinto quero quid si pōt fieri intimatio procuratori appellati, sed non dño. dicit Laud. ꝙ sufficit: ꝛ imputet sibi appellatus qui ex culpa sua est absens: nā habet̄ p̄o p̄sente in suū p̄iudiciū. de appel. si iustus. hoc p̄obat̄ ex principio. c. qz sufficit ꝙ fiat procuratori speciali. ꝛ in. §. ꝙ si. Et p̄o hoc dico idē ex parte appellati in duabus precedentibus questionibus: vt siue posset fieri intimatio appellato ꝛ non procuratori, siue ecōuerso procuratori nō appellato nō est locus huic. §. per superi⁹ dicta.
¶Sexto quero an cū sit intimatio fm hūc. §. expediat ꝙ fiat in locis pluribus. gl. in ver. loco. dicit ꝙ nō, per hūc tex. vult dicere ꝙ vtit̄ verbo singularis numeri: p̄o hoc regula, pluralis. cū sua
6 materia lib. vj. ¶†Septimo quero quia dicit publico: quis dica
c tur locus publicus [c]. glo. in ver. solēniter respondet dādo exēplificat de missa populosa vel sermonib⁹. p hoc de foro cōpe. cle. vni. §. si vero. ꝛ qđ ibi no. in gl. quid si. de reli. ꝛ vene. san. cle. si dñm. in fi. Et dicit Pau. ꝙ sic debet intelligi: qđ no. Jnno. ꝛ Hostien. eo. ti. c. j. lib. vj. in eo quod dicūt ꝙ appellatio publice emissa arctat ignorātes ꝛ intelligat̄ publice. i. in actu populoso. vel oz intelligi ꝙ arctet ignorātes nō appellatū, sed alios quorū interest. ꝛ idē no. j. §. seq. in glo. qđ ergo. in p̄n. ¶Octauo quero quare voluit fieri in loco publico. ꝛ rñde vt in gl. in ver. publico.
7 ꝛ idē oēs. ¶†Nono quero q̄ solēnitas regrit̄ in eo qđ dicit solēniter. dic ꝙ est arbitrarium: sed modus arbitrādi est vt iudex videat ex cōiecturis an sit verisimile ꝙ potuerit peruenire ad notitiā appellati. Et p̄ vna de cōiecturis ponit gl. in ver. solēniter. ꝙ fiat in loco vicinori. dicit etiā Bēze. ꝙ versat̄ in hoc solēnitas vt fiat altavoce ꝛ distincte sic ꝙ ab astantibus possit intelligi. arg. qui ma. ac. pos. c. fi. ff. de instī. sed ꝛ si. §. proscribere. ꝛ iuxta p̄dicta ꝛ capacitatē astantiū. ar. viij. q. j. oportet. ff. de his que in testa. delen. l. j. ¶†Decimo q̄ro cui incūbit onus probādi solennitatē talē. Dicit Laud. ꝛ Ben. ꝙ appellāti: instī. de fideius. §. j. ff.
8 de proba. l. ei q. e. ti. vt circa. li. vj. ꝛ est rō, qz hec est solennitas ex-

[a] ¶Qui dicuntur sui. Adde glo. fi. in. c. studeat. l. distin. Bart. in. l. si ita. §. ea lege. de verbo. oblig.

[b] ¶Vt p̄fertur. Adde gl. fi. in. c. a nobis. de simo. gloss. in cle. ne in agro. in. §. abbate. de statu regu. Cardi. Alexā. in c. sepe. in notabilibus. l. distin.

[c] ¶Quis dicatur locus publicus. Adde Spe. in titu. de sentē. in. §. v. ꝑ. itē ꝙ sīa est nulla. Bart. i. l. j. §. sūma. ff. de his q deiece. vel effu.

trinseca que nō presumitur dictis iuribus. z. ff. de publiciana. l. quecūqz. §. fi. de verb. oblig. sciendū. qs not. Jnno. de eo qui fur. or. rece. innotuit. z qs dixi de testi. significauit. z. c. alberic⁹. z de re iudi. sicut. ¶ †Unde decimo querūt aliqui an possit fieri intimatio procuratori reuocato: z qūo oporteat de reuocatione cōstare. ad primū dic q non, si est legitime reuocatus, per. c. ex parte decani. de rescrip. ad scōm dic plene vt dixi in. d. c.

a ¶ Plena et certa notitia. Adde doc. in. c. cupientes. de elec. li. vj.

1 ☞ Jntimatio non valet si non seruentur forme super his requisite.

2 Et an talis intimatio requiratur in electionibus cathedralium ecclesiarū vel regulariū deuolutis ad curiam per appellantem.

3 Jntimatio si non sit facta solenniter, an appellatio sit nulla.

4 Et an sufficiat peruenisse notitiam ad specialem procuratorem appellati.

5 Notitia plena z certa que dicatur.

6 Et qualiter notitia probari possit.

7 Et quid si notitia appellationis peruenit ad appellatum post mensem.

8 Et an appellatus cōtumax in non veniendo cui facta fuit intimatio poterit postea appellare a definitiua.

9 Et quid in contumace qui venit post terminum peremptorium datum ad articulādum: si iam ad instantiā alterius partis fuit commissa receptio testium, an sit audiendus.

1 **§. Jntimatio.** ¶ †Nō seruatis p̄missis intimatio nō valet: nec causa deuoluitur nisi aliunde plena z certa notitia appellationis ad appellatū deuenerit. ¶ Opp. q appellatio non intimata deuoluat cām per id qs no. Jnno. in. c. j. e. ti. li. vj. vbi dicit q appellatio arctat ignorātes ex quo fuit publice emissa: z q termin⁹ de quo in. d. c. currit a die appellatiōis. So. vt in gl. in ℣. deuoluta. vsqz ad ver. z hec oia. z idē Bau. vt dixi. s. §. pri. in. q. viij. ¶ †Quero nunquid in

2 electionib⁹ cathedraliū z regulariū ecclesiarū deuolutis ad curiā per appellantem procedat hec dispositio vt requirat intimationē fieri in forma hic expressa. gl. ea. in ℣. z hec oia. vsqz adver. z not. q lz. tz q sic, arguendo a fortiori. qs dic vt not. in ea. idem Bau. vt dixi. s. in prin. q. v. ¶ Opp. ad hoc: qr hec qō vr̄ superflua per. §. sequentē, q gñaliter dicit hāc formā seruandā in oibus casibus in quib⁹ requirit intimatio. So. de intellectu. §. illius dicet in. ij. q. qr nō indistincte procederet. adhuc stat questio gl. qr dubitare poterant an expediret intimationē fieri, p̄supposito vero q

3 expediat procedit. §. sequēs: z tūc seruet hec solēnitas. ¶ †Secūdo quero an nō facta intimatione solēniter vt hic ōr, appellatio reddatur nulla. quidā tenuerūt q sic: prout refert glo. in ver. deuoluta. in ver. audiui aliquos. z hanc op. sentit Laud. qui dicit q intimatio est vnū de substantialib⁹ appellationis quo deficiēte appellatio est nulla. inducit simile de spon. cū in tua. in fin. z p hoc infert intimationē hoc casu esse plus necessariā q̄ sit publicatio. de qua in. c. qr propter. in fi. eo. ti. pro hac opi. inducitur ratio quā formal gl. hic in ver. sed obstat. qr tenēdo contrariū esset in potestate appellātis eludere. c. j. eo. ti. libr. vj. z non deuoluere causam. gl. tenet contrariū in ver. z no. q licet. z ver. mihi placet primū. z cū ea idem Bau. hic, z. s. ea. clemē. in prin. qr cause deuolutio z appellationis prosecutio sunt diuersa. Jdē Benze. qr si intimatio esset de substantia appellationis deberet fieri intra dies. x. sicut ipsa appellatio: z tñ sufficit q fiat intra mensem. s. ea. cle. in prin. nō omnia que sunt de substantia actus debent explicari simul cū actu. ff. de trāsac. l. cū hi. §. si pretor. ex qui. cau. in pos. ea. l. fulcini⁹. §. quid fit. d. c. qr ppter. z hec opi. verior. ad cōtraria respondet. primo ad illud qs posset elidi. c. j. qs non est verum. q̄uis em̄ appellās nō intimādo p̄iudicet sibi: qr quo ad ei⁹ cōmodū causa nō est deuoluta: nō tamē preiudicat appellato q de appellatione sciuit poterit enim eam prosequi: vt dicit glo. in ver. solo. z p hoc qs no. Jnno. de app. cordi. lib. vj. in glos. tūc reputatur. z Cōpo. in. d. c. j. in glo. sed nunquid. z est ratio: qr cum deuolutio sit cōmodū vtriusqz, non pōt appellās ex suo facto eā tollere quo ad cōmodū appellati. regula indultū. li. vj. ipso autē appellato z appellāte nō prosequētibus nō est locus pene. c. j. e. tit. lib. vj. sed pene. c. cupientes. sic: vt in hac gl. in fi. per hoc etiā retit. lib. vj. sed pene. c. cupientes. sic: vt in hac gl. in fi. per hoc etiā resp̄odet ad aliud de quo posset opponi. s. de contēptu sedis apostolice: qr ex hoc nō deludit sedes aplica cui⁹ nihil interest an cā deuoluat quo ad appellantē, an nō. z hāc partē q possit appellat⁹ psequi appellationē sibi non intimatā: tz rota Roma. curie decisiōe. lxviij. Bertrādus aūt volēs seruare opi. Laud. dicit eū nō intelligere q intimatio sit de substātia appellatiōis inspecto solo tpe quo facta est: sed inspecto toto effectu. s. psecutionis. sz vt exverbis Laud. suprādictis patet, hec saluatio nō procedit: z

4 ideo sta premissis. ¶ †Tertio q̄ro an sufficiat notitiā peruenisse ad specialē procuratorē appellati. glo. in verbo, appellatū. dicit q nō. idem Bau. z Ben. p hoc qs not. Dy. in regula, eū qui cert⁹. libr. vj. z ratio quam sentit glos. quia non repetit de procuratore qs dixisset si voluissent intelligi. C. de cadu. tol. l. vnica. §. finaūt.

5 de deci. ad audientiā. ¶ †Quarto quero q̄ dicat plena z certa

a notitia [a]. glo. in verbo, plena. soluit. z cum ea idē Laud. Bau. z Ben. vt debeat esse talis q nō indigeat alia certioratione: quia adiectione nō indiget plenitudo. vj. q. j. si oīa. z sic non per famā tm̄. z dicit Laud. q notitia ōr a notorio. ar. de rescri. cū pting at. sed potius deberet dici notoriū a notitia. dicit autē Mathe. qs notitia est triplex. Prima de auditu. nā dicimur scire q ab alijs audiuimus. xxij. q. v. hoc videt. Scōa deviſu. vt qr interfui negotio. iij. q. ix. testes. Tertia est iudicialis per testes vel famā. de testi. per totū. de accu. inq̄sitionis. Dic formalius q notitia est duplex. quedā quā hz qs tanq̄ persona singularis: z hoc variat: qr quandoqz est sufficiens vt qñ fit p sensus corpis. de testi. cū cām. quādoqz minus sufficiēs vt de auditu audit⁹. de testi. lz ex quadā. Alia est quā quis hz vt alius: vt sacerdos in foro penitētiali qui hz notitiā de pctis confessis vt de⁹. de offi. or. si sacerdos. de pe. oīs. vel iudex q hz notitiā ex actis. de offi. delega. pastoralis. §. qr vero. de renū. in p̄sentia. de testi. spo. cū ad sedem. de proba. qm̄ 2tra. de fide instru. cū Joānes. hic aūt loquit de notitia prima quā habet quis in persona singulari, q̄ debet quo ad hoc. c.

6 esse plana z certa. z pone exemplū vt in glos. ¶ †Quinto quero qūo poterit probari q habuit talem notitiā. gl. ea. in ver. posset aūt. soluit. vel dic q pbabit q ipse erat in loco in quo fuit publicata. de postu. c. j. de clan. des. c. fi. qui ma. ac. pos. c. fin. vel per testes qui audierūt eū dicentē ad se pueniſſe talē notitiā intra tempus: de quo hic. de excess. pla. q̄ fit. facit qs no. de rescrip. cum cōtingat. ff. ex quib⁹ cau. in pos. ea. l. fulcini⁹. §. qd fit. ℣ in Laud. et

7 Benz. p hoc qr statur tali cōfessioni. de pba. p tuas. ¶ †Sexto quero quid si notitia appellatiōis perueniat ad appellatū post tēpus premissum. i. post mēsem: vel q̄ cito cōmode pōt: vt hic. in prin. gl. vlt. dicit q nō deuoluit. idē Bau. al's vt dicit gl. sequere ℣ m eā q post annū vel quinquennium sufficeret intimare ad effectū deuoluēdi. qs dicit gl. de qnquēnio, fuit ex abūdantia loquendi. nā fatalia finiunt post annū vel ex causa bienniū si non est appellatio terminata. de ap. ex rōne. frustra ergo fieret intimatio etiam si nō esset hic tempus limitatū ad eam faciendam.

8 ¶ †Septimo quero quid si appellatus cui facta fuit intimatio in forma hic posita fuit cōtumax in nō veniēdo, an postea poterit appellare a definitiua. gl. eadē recitat opi. Cōpo. quā sequit Bau. sed gl. videt recedere ab ea dicēs q audiet appellās: qr satis est q punit in p̄cessu z definitione cause: qr procedit contra absentē: vt. s. ea. cle. in p̄n. q aūt priuet appellatiōe nō est equū, cū nō sit iure exp̄ssum. z sic videt velle q iste sit fict⁹ cōtumax tm̄. qūo quis dicat verus cōtumax, z qs fictus, gl. remittit ad no. in cle. fi ante. de dolo. vbi dicem⁹. sed per no. ibi videret dicendū veram opi. Cōpo. vt qñ intimatio fuit facta personaliter, z sic fuit

9 apprehensus nō veniēs, dicatur verus cōtumax: z sic nō appellat. dic tñ vt in. d. cle. si ante. ¶ †Octauo quero circa id qs dixi in prox. q. de cōtumace, qd de cōtumace qui venit post terminū peremptoriū datū ad articulandū cum iā ad instantiā alterius partis super suis articulis fuisset cōmissa receptio testiū ad partes: an audiat volēs articulos p̄ducere, z sup eis etiā remissionē fieri, qs sic inducit: p̄suppositio q adhuc de facto pars aduersa nō recesserit: qr res est integra, nec agit de preiudicio aduersarū: ergo audiat. ff. si qs cau. l. z si post tres. de optione lega. l. mācipioū. z qs not. gl. in cle. sepe. in verbo, nō obstāte. j. de ℣ b. signi. Jn 2trariū tenet Jnn. de testi. in integ. corā. z Compo. de elec. q sicut. dicētes contumacē nō audiri post terminū nisi p in integ. restit. hec questio fuit in palatio aplico. z in ea tz Bertrā. vltimam partē: sz prima pars est equior. de quo pleni⁹ dic in cle. sepe. p̄alleg. §. z quia. q. xv. z dixi in. c. cū dilectus. de fide instru. quedam alia circa intellectū huius. §. dic vt in cle. seq. §. insuper.

§. Jdē quoqz. ¶ Se summat, sed per alia verba hoc dicit. vbicūqz facienda est intimatio debet seruari premissa forma. ¶ Quero de exēplis q sz sint alij casus in qb⁹ req̄rit intimationē fieri. gl. in prin. vsqz ibi, in casib⁹. exēplicat inducēdo quatuor casus in quibus requirit intimationē fieri. vltra illos induxit Bau. de rescrip. ex parte. ij. z. ff. mādati. l. si mādassem. sed venūt ad id qs venit. c. mādato. qs alleg. gl. pro hoc etiā. ff. de no. ope. nun. l. de pupillo. §. nūciationē. z in eo qs hic in litera dicit, casib⁹. inferūt Laud. z Be. q regulariter sec⁹. z sicut extra casus spāles nō expedit q fiat intimatio in forma huj⁹ cle. sufficit ergo in alijs appellatiōib⁹ q introducat appellatio corā iudice ad quē: z q ipe partes citet. de ap. p tuas. z. c. romana. §. j. z. ij. lib. vj. ¶ Opp. q in casib⁹ p̄missis in q̄b⁹ ōr fieri intimatio nō sufficiat intimatio, sz expediat reqre: vt probāt iura que allegat glo. inver. in alijs casib⁹. fol. in illis plus exprimit. dicit aūt gl. in verbo, in q̄b⁹. q tutū est in illis hūc ordinē seruare. z idē Bau. q p̄cedit si intelligūt quo ad req̄sitionē: sz si quo ad intimationē vr̄ non tm̄ tutū, sz etiā necessariū per verbū, volumus. in tex. qs est p̄cepti. ¶ Sc̄o q̄ro nunqd in intimationib⁹ que certis casib⁹ dūt fieri pape, vt in iurib⁹ allegatis

in glos.

in glo.ibi, sunt etiã quedã.sit necessaria intimatio put hic dicit. gl.z Bau.tenẽt q non. ¶ Oppo.ad hoc q hic tex.loquit gene raliter:z sic indistincte debet intelligi.ff.de publiciana.l.de ptio. de maio.z obe.solite.Sol.dici põt tex.pcedere in intimationib⁹ que arctãt aliquẽ ad aliqd sibi piudiciale:z tũc tñ pcedat neces sitas intimationis qñ subest paritas dispositionis:nam videret absonũ q si act⁹ q intimat fuit act⁹ nõ exigẽs scripturã sit opus vt intimet p scripturã obseruãdo principiũ.c.in verbo,porrecto. vnde qdã doctores dixerũt hũc finẽ pcedere tũc tñ qñ intimat actus de quo fit scriptura:sicut si dz intimari mãdatũ pcurato ris,vel reuocatio:alʒ non.q limitatiovr notabilis per rõnẽ quã nũc dixi.psupponit aũt hec opinio q in mãdato pcuratoris re quirat scriptura:de quo dixi de pcu.c.j.psupponit etiã q in re uocatiõe pcuratoris regrat scriptura qs nõ vr pcedere. Quã tum aũt ad hãc clemẽ.huic limitationi inherẽdo vt saluet gl.di co hũc.§.pcedere in oibus intimationib⁹ siue fiãt de actib⁹ cele bratis in scriptis vel reductis ad scripturã siue nõ reductis:dũ tñ subsit idẽtitas rõnis q̃ est in casu hui⁹ cle.q ex reductiõe act⁹ ad notitiã alicui⁹ ille obliget ad aliqd piudiciale: tũc pcedit hic §.z subest magna eqtas vt intimatio in scriptis fiat plena z cer ta:alʒ posset fieri ỽbo z min⁹ pfecte:p qs multũ piudicaret par ti q̃ nõ est plene informata. Et p hoc dico q intimatio quã fecit emptor vẽditori de lite sibi mota in casu.c.fi.de emp.z vẽdi.de ri gore iuris vt arctet vẽditor dz fieri sub hac forma:z idẽ in simi lib⁹.qs ppetue nota:q hic ỽ.cõiter ignorat,z raro bñ intelligi tur:z hacten⁹ semp dubitauit:sz si notitia de actu tali fit p quẽ nõ piudicat pti,vt qñ fit intimatio pape vel in oib⁹ similibus in qb⁹ nihil arctat is cui fit intimatio:tũc secus.nã cũ cesset rõ idẽ titatis hui⁹ dispositiõis:cesset z hic.§.z sic intellige z recorderis.

1 ☞ Extraneus an possit opponere de iure tertie ecclesie.

2 Formam libelli petendi beneficium sibi collatũ vel petendi sibi debitum,an sit diuersa.

3 Quid autem si quis petit beneficiũ vt suum, z probat de cano nica institutione:post conclusionem autem producit literam de ordinibus:quid iuris.

4 Dispositio cle.constitutionẽ.de elec.an habeat locũ in bñficijs.

5 Electio si obijciat q administrauit ante cõfirmationem:an ta lis obiectio sit in formam vel in personam.

6 Quid si obijciuntur plura quorũ alterum tantum probetur qs sufficiat ad cassationem electionis.

7 Electo an possint opponi crimina de quibus electus egit pe nitentiam.

8 Episcopus quando iurat an teneatur tangere sacra.

9 Electo si opponitur q non sit potens in patria quid iuris.

a **Constitutionem.** a ¶ Nota p alle gatiõe specialiʒ vt nominet principiũ.c.in verbo,vt circa.de quo in Spe cu.de disputa.z alleg.§.nũc videndũ. de hoc.j.in.j.et ij.cõtrario. ¶ Scõo no.vt in gl.in verbo,directe.z idẽ Bau.qui alleg.de prescrip. ad audientiã. ¶ Tertio not. differentiã inter competitorẽ,z oppositorẽ:z quis sit cõpetitor dicit in gl.eiusdẽ. Oppositor aũt est qñ electus est vnicus: vt lit.pen.c.j.z.ij.li.vj.z dicit Laud.q cõcordantur illa iura:q.c.j.loquit de cõpetitori bus.c.ij.de excipiẽte volũtario:sed tñ ibi etiã de cõpetitore,vt ibi patet. ¶ Oppo.q sufficiat allegatio generalis.C.ad le.fal.auf. sed cũ testator.instit.de pena temere liti.in fi.ij.q.j.in primis.Sol. illa iura potius consonãt. ¶ Secũdo op.ad idẽ de.c.vestra.de coha.cle.deprebẽ.c.ij.j.q.j.vt euidẽter.vj.q.iij.scriptũ.So.vt no. in.d.c.vestra.vbi dixi in primo cõtrario. z dicit Laud.q est cau tela vt nõ nominet lex vel canon ne instruat aduersari⁹. de pro ba.c.j.qs pcedit ante causę cõclusionem: nã post conclusionem non est periculũ cũ nihil cõsistens in facto fieri possit. de fi.instr. cũ dilectus. z cõclude q sufficiat allegationẽ esse talẽ per quam certificet is cui fit.xxviij.q.j.sic emi.in fi.z quod ibi no.glo.in ver bo,diligẽtius. ¶ Quero nũquid per hãc dispositionẽ limitat in aliquo decre.prima.z decre.cupientes.eo.ti.lib.vj.glo.ij. dicit q non.z idẽ Ben.z quo ad.c.cupiẽtes.idem Bau.rõnes dic vt in glos. ¶ Scõo quero de exẽplis huius principij qñ ea que oppo nũtur respiciũt ius ecclesie. gl.in verbo,ecclesie. ponit duplicem modũ intelligendi hoc verbũ,opponẽtis. põt emi intelligi de ec clesia quacunq̃ q̃ se opponit.põt scõo intelligi de eccl'ia ad quã facta est reformatio.de scõo ponit glos.exemplũ in versi.idem si loquit.de primo ponit exempla in verbo,puta.vsq̃ ad illud ver bum.idẽ.z quo ad exẽpla de quib⁹ in hac glos.z quo ad alia de qb⁹.j.q.iij. dicit Bau.q quãdoq̃ aliquis opponit noie ecclesie: z tũc tãgit ecclesiã z personã.e.tit.scriptũ.z.c.cumana.de cõsue. cũ dilectus.de cã pos.cũ ecclesia. de verb.sig.abbate.qñq̃ tãgit formã z personã:vt q negat ius deuolutũ sed penes ipm adhuc remanere.de cõcess.prebẽ.q diuersitatẽ.Laud.ponit z alia exẽ pla.pone quẽdã abbatẽ grauat epus,q abbas ptendit se exẽptũ, et vult appellare ppter priuilegia sue eccl'ie. Illud qs opponit abbas cõcernit ius eccl'ie:sz hoc exemplũ est impertinẽs:q non ponit terminos cũ opponit electioni,puisioni, vel postulationi. quib⁹ casibus loquit.c.vt circa. ponit z aliud exemplũ.duo pe tũt bñficiũ spectãs ad collationẽ abbatis abbas cõtradicit. pro quo inducit de in inte.resti.c.ij.de appel. de prior. et.c.dilectis. de excess.pla.cũ ad quorũdã. Ex quib⁹ ptz ius Idicẽdi posse Ab bati cõpetere. qs exẽplũ põt tolerari: ponit tertio z aliud vt si p appellantẽ opponit nõ admittendũ electũ donec ipse vel eccl'ia cuius extat canonicus recuperassent q̃dã bona in qb⁹ idẽ elect⁹ erat obligatus actione reali vel psonali. de testi.cũ olim.z hoc si ne dolo:alʒ si dolus interueniret propter crimẽ repelleret: z sic haberet locũ.c.vt circa.e.ti. de here.statutũ.de penis.felicis.lib. vj.§.eo.venerabilẽ.z.c.sup eo.in pn. Sz hoc dicit Laud. sibi nõ placere.z merito q nihil ad propositũ. deinde ponit exẽplũ p.c. de re iudi.cũ Bertholdus.de iurepa. ex lris.z.c.qs autẽ.qs etiã nihil ad ppositũ facit.vñ tradit regulã q tũc ius respicit eccliã qñ cõcernit ius perpetuũ z reale eccl'ie, vt in casu.c.cũ dilectus. de cõsue. de ỽbo.sig.abbate.de causa poss.cũ eccl'ia.exemplifi cando vt hic in glos.vel pone q Archi.se opponit pro suis iuri bus archidiaconalibus.de instit.cũ venisset.dicit q directo con cernit eccliã in casu.d.c.cũ dilectus. Item ponit z aliud exem plum:si dicat q abbas nõ possit eligi in epm ppter priuilegium monasterij.argu.xvj.q.j.hinc etiã. vel si opponit inopia facultã tũ. de instit.c.j.z.ij. In quo tñ dicit aliquos Idixisse in curia z tã dem de cõsilio auditorũ ita determinasse:vt obiectio inopie po tius cõcernat gr̃am q̃ ius ecclesie opponẽtis:z hoc cũ opponit cõtra impetrantẽ: q si impetrans expressisset papa ei beneficiũ nõ contulisset: sed extra casum impetrationis vt in electiõe pro uisione facta per ordinarium dicit q tũc concernit ius ecclesie. Idẽ dic in facta per papã motu ppio cũ tũc non possit opponi obreptio.de offi.deleg.c.fi.lib.vj. de pbẽ.si motu ppio.eo.lib.vel pone q dicit bñficiũ suppressum z eius fruct⁹ deputatos vsib⁹ alterius beneficij.de consti.cũ accessissent. Cõclude q quando cunq̃ id qs obijcit nõ tendit directo ad impugnandã electionẽ vel puisionẽ: sz ad cõseruandũ ius opponẽtis ecclesie vel p qua op.pcedit hic text.z hoc intelligit attento eo qs opponit. Et in hoc not.q denominatio causat ab effectu directo: non autẽ se cũdario.pbat verbũ,directe.iuncta gl.in hoc verbo,qñ autẽ di catur directe cõcernere ius psone, dico.j.q.iij. ¶ †Tertio que ro circa id qs dixi in pri.q.nũqd possit extraneus opponere de iure tertie ecclesie.dic q sic:q illud ius inferret nullitatẽ electio nis vel puisionis,p hoc qs dixi de rescri.mandatũ.sed tũc nõ est verũ dicere q id qs obijcit concernat ius ecclesie: q nõ deducit ad cõseruandũ ius ecclesie:nec hz locũ hec cle.ex quo istius non interest:p hoc qs dico.j.q.xx.z quo ad hoc de ecclesia: no.id qs dicit gl.in ỽbo,ecclesie.in eo qs dixit verbũ opponẽtis posse con iungi z nõ coniũgi:tñ melius est q cõiungat,vt referat hoc ver bum,opponẽtis.tã ad verbũ,ecclesie,q̃ ad verbũ,psone,z pari ter ea determinet. Et erit sensus qñ cõcernit id qs obijcitur ius ecclesie vel opponẽtis.i.p cui⁹ iure tuẽdo fit obiectio p personã que põt ius eccl'ie in iudiciũ deducere, vt p platũ. de rescri.edo ceri.vel p aliũ habentẽ mandatũ:vel cui alʒ de iure licet pro hoc qs dr in pluribus seq.q. ¶ Quarto quero qñ dicatur cõcernere directe ius opponẽtis psone. Et de exẽplis ad primũ dicit Ste pha.q directe respicit ius opponentis, cũ pponit se habere ius in dignitate ad quã facta est electio vel in re vel ad rem. de pbẽ. quoddã.z.c.fi.lib.vj. Indirecte autẽ z per fictionẽ cõcernit: vt si minuẽdo vel debilitãdo ius aduersarij opponit Iq̃ formã aut p sonas eligentiũ.qs no.Jo.mo.eo.ti.vt circa. Idẽ Oldra.in con si.xcvij.dicens q illud directe.cõcernit ius psone qs canonicat, id est canonicũ facit suũ titulũ.z sunt quatuor:persone ipsi⁹ ha bilitas,cõferentis potestas,modi cõgruitas,z rei collate in hũc actũ deducibilitas.ff.de confir.tu.l.naturali.§.sed si querat.hec enim sunt cõcomitantia actũ sic q sine his esse nõ põt.ff.si vsu fru.pe.l.j.§.vsufru. Ad scõm de exẽplis qñ id qs obijcit concer nit ius psone opponẽtis.glo.in verbo,opponẽtis.ponit exẽpla: vt q si opponẽs dicit ad se beneficiũ spectare vel sibi debitũ. po nit etiã gl.alia exempla de quib⁹.j.vij.q.sed quo ad hec duo po ne exempla,exemplũ primi:vt q pretẽdit sibi fore collatũ.exem plum secundi:vt q dicit se impetrasse. ¶ †Quinto quero circa id qs dixi in pri.q.an sit differentia in modo formandi libellum qñ qs petit bñficiũ tanq̃ sibi collatũ: vel qñ petit sibi debitũ.di cit Mdathe.q sic:q qñ petit vt debitũ,dz dicere cãm sue petitio nis:vt q receptus est in canonicũ. de preben.relatum. de cõcess. pbẽ.ex parte.Sed si petit vt suũ:debet dicere z docere q Iferẽs habuit potestatẽ cõferendi,z q modo legitimo cõtulit.pro hoc de causa pos.cum olim.de elec.cum nobis. ¶ †Sexto q̃ro circa hoc:si petit qs bñficiũ vt suũ,z añ cõclusionẽ pbat de canonica institutione,sed post cõclusionẽ pducit lram sup ordinib⁹, que stio fuit in facto.z vt Mdath.refert,Jaco.de are. fuit aduocat⁹ pro actore.Archi.pro reo,z obtinuit. Imputet enim agenti qui

¶ Cõstitutionẽ. Adde notanter dños de Rot.in deci.xxxviij.inci. fuit dubitatũ ꝛc. Et p eosdẽ in de ci.cxxxij.inci.ap pellans in causa beneficiali ꝛc.

non probauit tp̃z debito se clericum: qz nec clericus presumit. de rescrip. cum adeo. de trãsac. ex lris. p hoc qs not. de scru. c. vnico. de rescrip. c. fi. z cle. vnica. de offic. deleg. ¶ Septimo q̃ro de alijs exẽplis q̃n id qs obijcit cõcernit ius psone opponẽtis. glo. ea. in ver. opponẽtis. vltra exẽpla de quibus. s̃. q. ij. ponit aliud exemplũ: vt qz dicit opponẽs ad se spectare potestatẽ prouidendi iure ad ipm deuoluto. ¶ Contra qs exemplum põt obijci q potius concernat ius ecclesie: qz rõne superioritatis fit deuolutio. de elec. ne pro defectu. sed posset esse casus in quo deuolutio fieret nõ iure superioritatis, sed alio iure spãli: z tunc procedit glo. deinde ponit gloss. aliud exemplũ: vt qz dicit opponens se fuisse contemptũ. Sed Laud. dicit hoc exemplũ respicere formã: z videtur tenere q respiciat ius ecclesie opponentis exemplificãdo verbũ ius eccl'ie. allegat em̃. c. cũ ecclesia. de cau. pos. vt dixi. s̃. q. ij. qs inducit hoc modo: qz ibi clerici inferiorum ecclesiarũ ciuitatis Sutrine dicebãt se habere vocẽ in electione epi Sutrini: z iõ appellabãt: dicit aũt q ille defectus sz potius in forma, cũ oẽs vocandi sint qui debuerũt vocari: eo. tit. qz ppter. et dicti clerici erant vocandi: tamẽ in. c. cũ ecclesia. nõ agebatur de cõtemptu. sed idẽ Laud. hoc apertius dicit in verbo, formã. exemplificat enim de opponẽte in formã si qs dicit se cõtemptũ q debuit vocari: eo. tit. q sicut. Jo. an. in addi. Specu. de test. §. nunc videndum. declarãdo qui obiectus cõcernat ius ecclesie, z qui ius opponẽtis tangit hoc dubiũ: z defendit hanc gl. pro qua est: quia prosecutio contẽptus nõ trãsit ad successorẽ nisi cõpetat ei q habet ius eligendi ratione dignitatis: eo. ti. q sicut. Lap. de casti. glunchio distinguit: qz quãdoqz opponit contẽptus tot canonicorũ q reliqui remanẽt minor pars capituli: z tunc cõcernit formam per. c. qz propter. aliqñ remanet maior pars: z tunc pcedit gl. q cõcernit personã. qs dictũ est verũ in se, sed non necessariũ: nam quãdo cõtempti sunt maior pars, nõ est proprie obiectus cõtemptus, sed obiectio nullitatis ppter formã nõ seruatã. deinde ponit glos. z aliud exemplum: vt qz dicit q est canonice electus: quasi dicat: z sic nõ est aduersarius: qz nõ possunt due electiones ad idẽ beneficiũ simul fieri. eo. tit. cõsq derauim. Laud. etiã ponit aliqua exẽpla que non sunt ita ad ppositũ sicut p̃missa: z partim etiã declarant in sequentib. q. Jtẽ p̃missa sufficiũt. z ex his colligit Laud. aliqua specialia in causis bñficialib: qz in his appellatio deuoluit causas z personas ad curiã: z hoc in cathedralibus z regularibus ecclesijs et in alijs ecclesijs solas causas: eo. tit. c. j. z. c. cupientes. li. vj. Jtẽ qz certa forma est tradita appellãtib. a qua nõ liceat recedere: eo. tit. vt circa. z hoc etiã in pcuratorib. sup eis cõstitutis. eo. ti. pcuratoz. Jtẽ vt pceda-
tur cõtra absentẽ lite non cõtest. de eo qui mit. in pos. eũ qui. lib. vj. imo etiã inter p̃sentes. de iudi. clemen. dispendiosam. etiã sine figura iudicij, vt ibi. Jtẽ suspẽso petitorio pcedatur 2tra regulã, qui appellat 2c. de cau. pos. cle. vnica. Jtẽ q fiat sequestratio obtẽta vna sentẽtia. de seque. cle. vnica. dicit etiam Laud. aliud est speciale p. c. q̃uis. de prebẽ. li. vj. possent forte z alia inueniri. dicit aũt Laud. qs rõ specialitatis est periculosa vacatio ecclesiarũ. eo. ti. ne pro defectu. z importunitas petentium. d. c. q̃uis. ¶ Octauo quero circa hoc de eo qs querit gl. ea. in ver. percepi dubitatũ. z soluit in ea vsqz ad fi. z est ei' decisio subtilis z vera. Et ratio est: qz q̃n tu obijcis impetranti q beneficiũ sit maioris summe, vel q nõ sit de loco de quo mandabat: licet hoc facias ad conseruandã tuã gratiã: tñ obiectio nõ surgit ex tua gr̃a: nec infert cõseruationẽ tue gr̃e: qz stat q tua gr̃a alteri' vitiat, z nõ p hoc tua fit valida. de rescript. olim. Et not. ex hac gl. q etiã cõtra prisionẽ hz locũ obiectio in forma q pcedit i terminis nr̃is: qz forma erat tradita per rescriptũ. Jtẽ no. q aliqs sz inhabilis ad aliqs beneficiũ rõne psone ppter qualificationẽ in rescripto expressam q̃ de ipso nõ verificat. ¶ Nono q̃ro: aliquis impetrauit gr̃am sup bñficio si p euentũ litis quã agit cũ alio constiterit neutri litigantiũ ius cõpetere: deinde dat articulos obiectiõis cõtra aduersariũ ad excludendũ eũ a titulo: nunqd tenet ad formam. c. vt circa. de elec. in. vj. z huius cle. Rota Romane curie
deci. xxx. decidit q nõ: qz tales obiectus cõcernũt ius opponentis: vt eius gr̃a purificet. qs not. z declara put dixi in precedenti. q. ¶ Decimo q̃ro: si non fuit appellatũ sup obiectis, sed p viã simplicis querele fit prosecutio: an sit locus. c. vt circa. z huic textui Benze. z Lap. dicunt q nõ, propter verbũ, appellantẽ. de quo no. eo. tit. c. j. lib. vj. vbi Archi. z Hosti. hoc tenẽt. lz Jnn. ibi aliter sentiat: sed prima opi. verior: vt non sit locus quo ad penã huius decre. z illius. c. vt circa. sed dispositio bñ debet seruari. p hoc quod not. in cle. non põt. in gl. ante pe. j. de procu. dicit autẽ Pau. q fi qs nõ p appellationẽ sz pncipaliter petit suã electionẽ confirmari z aduersarij cassari lz nihil probet de sua iustitia: tamẽ si probet aliqd p qs cassari debeat electio aduersarij, cassabitur. dicit tñ Pau. qs ab initio põt aduersarius petere declarari cãm quare petit ei' electionẽ cassari: z si exprimet talẽ que sufficiat ad cassationẽ sed sibi nõ prosit: nõ admittet, cũ non interijt
ipsius. Si autẽ nihil opponat ante lit. cõtest. imputet sibi reus. C. de excep. l. fi. insti. de excep. §. pe. j. ea. cle. in fin. pro hoc qs no. Jnno. de re iu. cũ Bertholdus. vbi Hosti. dicit q admittit opponens electioni q̃uis nil sibi pficiat: vt qz canonicus vel parochianus: sed q talis admittit pro interesse suo. de test. ex parte. z nõ est interesse speciale de quo loquit Jnno. sed publicũ quod
4 dic vt dixi in. d. c. cum bertholdus. ¶ †Undecimo quero an in simplicibus beneficijs habeat locũ hec dispositio. videtur q sic: qz. c. vt circa. in talib. locũ habet. Jn contrariũ qz in his nõ esset qd posset opponi in formã: cum forma. c. qz ppter. locum nõ habeat: vt ibi no. gl. z in. c. sicut cũ. de elec. li. vj. lz Hosti. tenuerit cõtrariũ: qs psequit hic Math. sed primũ cõmunius: qs tenui in c. qz ppter. vt pcedat illud. c. tm̃ in ecclesijs que p mortẽ prelatorum viduant. hoc ergo p̃suppposito dic q poterit opponi in formã: vt qz forma erat tradita ex dispositione speciali. Bone exẽplũ p id qs sz in gl. in ℞bo, opponẽtis. ad fi. z vt dixi. s̃. q. viij. qs lz Pau. ponẽs z alia exẽpla: vt si ex priuilegio vel consuetudine certa forma tradita erat. z p hoc infert q in pulsione hospitaliũ poterit in formã obijci id qs habet. j. de reli. do. cle. qz contingit.
5 ¶ Duodecimo q̃ro: si obijcit electo q nõ cõfirmat' administrauit: nũqd hec obiectio est in formã? dic q nõ, sed potius in personã: qz peccat administrãdo: eo. ti. auaritie. lib. vj. ¶ Decimotertio quero si obijcit eligẽtibus, nunquid est obiectio in formã vel personã. gl. in. c. j. eo. tit. lib. vj. dicit q est in formã. Paul. dicit de hoc non curandũ quo ad hanc clemẽ. qz opponere in personas eligentiũ vel electi equiparantur. j. ea. clemẽ. in fi. dicit tamen qs obijcitur obiectio in formã q̃n obijcit defect' iuris et potestatis eligentiũ. secus si 2 eos obijciant crimina: qz tũc est in psonã. sed põt defendere gl. qz crimina nõ opponuntur eligentibus cõtra eos: sed ad inferendũ electionẽ non valere: est ergo potius obiectio in formam. ¶ Decimoquarto quero: si opponũtur aliqua que nõ sunt crimina vel defectus: vt qz sz electũ renũciasse. dicit Pau. q nõ est locus huic. c. pro hoc qz tunc sumus extra casum
6 huius. c. z sufficit obseruare ius cõe. ¶ †Decimoquinto quero si obijciunt plura, z alterũ tm̃ pbetur, q sufficit ad cassationem electionis. distingue prout not. in. c. ij. de rescri. z de proba. licet. ver. ex p̃missis. qz nisi se adstrixerit ad oia pbãda, sufficit q probet vnũ de obiectis: qs tenẽt Pau. z Math. de quo in Spe. de actore. ver. si vero. z dicũt Pau. z Math. q iste probãdo alterũ q sufficiat ad cassationẽ: nõ incidit in penam. de qua eo. titu. c. j. lib. vj. qs tenẽt Jnn. z Host. z Cõpost. ibi qs dicit ibi Archi. verum si opponunt ad eundẽ effectũ: alʒ nõ. de rescri. olim. arg. ff.
7 de verb. obliga. l. scire. ¶ †Decimosexto q̃ro an possint opponi crimina de quibus electus egit penitentiã. Jnno. eo. ti. dudum. q nõ. Jn cõtrariũ qz post penitẽtiam nõ definit esse nocẽs. ff. de edil. edic. l. qd sit fugitiu'. xxxij. q. ij. admonere. vbi de hoc in gl. de accu. de his. de schisma. c. vlti. z vtrobiqz gl. sed p illas gl. ptz solutio: qz si fuit penitẽtia fori penitentialis: non excusat. secus si fori iudicialis. de quo in. d. c. de his. ¶ Decimoseptimo quero: si ep̃s obijcit, nũqd incidit in penã. c. statuimus. e. ti. li. vj. Math. querit: sz est q̃stio de tex. qz determinatũ est q nõ, in. c. si compromissarius. §. hui'. e. tit. libr. vj. Et dicit Pau. q lz ep̃s non arctet ad penã, p. d. c. si cõpromissarius. de sen. excõ. qz periculosum. li. vj. arctatur tñ ad formã obiectorũ z iuramenti. z de hoc vltimo
8 in seq. q. ¶ †Decimooctauo quero circa id qs dixi in proxi. qõ. an ep̃s cũ iurat teneat tangere sacra. glo. dicit q non in. c. vt circa. in nouella. Jo. an. tenet cõtrariũ: qs sz hic Pau. qz regulariter quilibet iurans debet tãgere sacra. fallit in ep̃o quo ad iura. calum. de iura. calum. c. vlti. z in testi. C. de epis. z cle. auf. sed iudex. ij. q. v. que de causa. ergo in alijs stat regula vt tãgat sacra. j. q. vij. quoties. de conse. dist. ij. ego Berengarius. de pur. cano.
9 quoties. qs tenui in. d. c. fi. de iur. calũ. ¶ †Decimonono quero in eo qs dixi. s̃. q. xiij. q nõ est locus huic cle. si opponit aliud q̃ crimen vel defectus. Quid si opponitur q electus non esset potens in patria? Lap. dicit q non est locus huic cle. z de hac obiectione de ap. cõstitutis. tñ dici posset q ois obiectio põt cõcludi sub his duabus: imo sub hoc solo verbo, defectus. nã quicqd opponitur propter qs infertur contra electionẽ vel electum: est defectus, cum per hoc tendat ad ostendendum vel electum nõ esse dignũ vel electores nõ fuisse habiles, vel electionẽ non fuisse debite factã: z sic q aliquid deficit de his que requirebant. hic tamẽ capitur verbũ defectus, magis stricte: alʒ intelligendo generaliter modo premisso etiã crimina essent defect' z tamen hic ponunt pro distinctis. z quo ad defectus dicit Pau. hoc procedere siue sint defectus forme, siue persone: puta scientie. eo. tit. si forte. libr. vj. vel lepre. de clerico egrotante. de rectorib. z. c. tua. vel q vexetur a demonibus. vij. q. ij. c. fi. xxxij. dist. cõiter. vel qs sit epileticus. eo. tit. cũ inter canonicos. vel q hz manus tremulentas vt nõ possit frãgere hostiã. vel q defectũ patitur in etate, ordinib. vel natalib. vel est bigamus, vel mutilatus manu, naso, oculo vel qd simile. de verb. sig. constitutionẽ. j. respon. lib. vj.

quo ad

quo ad crimina intelligit vero ℙau. ꝙ sint talia que impediant promouendū: alꝫ non sufficerent. de iureiurā. sicut. ij. ¶ Vicesimo quero nūquid quilibet opponens ꝛ appellans admittatur. Ꝛap. ꝙ non: nisi sua interfit: siue interesse cōmuni, siue priuato. in. §. sane. vbi de hoc. pro hoc qꝫ dixi. s. q. x.

1 ☞ Opponens crimina contra electum nō auditur in processu si postea vult addere circunstantias.

2 Et quādo dicatur omitti debita specificatio circunstantiarum.

3 Et qua ratione fuit hoc inductum de circunstantijs.

4 Item an specificatio circūstantiarum queratur quando crimina testibus obijciuntur.

5 Et an in inquisitione ꝛ purgatione debeat fieri specificatio circunstantiarum.

6 Et adde multa de circunstantijs.

7 Terminus datus ad proponendum peremptorias si lapsus sit: an proponere volens sit audiendus si velit proponere perēptoriam que de nouo ad eum peruenit.

8 Et quid sit conclusum in causa

9 Clericus homicida an licite recipiat fructus beneficij sui anteꝙ priuetur beneficio.

§. Ceterum. ¶ † Oppone ꝙ volens iurare circunstātias ad se de nouo pueniſſe sic audiēdus est ad causas exprimēdas sicut auditor ad exprimendū crimina ad se de nouo peruenisse. eo. tit. vt circa. lib. vj. gl. in ver. de nouo. soluit reddendo rōnē diuersitatis. ꝛ idē ℙau. ꝛ Hēze. ex hoc no. id qꝫ no. gl. predicta in versi. ꝛ sic not. vsqꝫ ad fi. Secūdo op. ad idē ꝙ saltē ex officio iudicis possit audiri: eo. ti. cū nobis olim. ꝛ. c. nihil. Sol. ℙau. ꝙ cōtraria probant solū ꝙ iudex
2 possit per se inquirere ex officio. qꝫ nō negat hic. ¶ † Quero qñ dicatur omitti debita specificatio circūstantiarum. Ꝛaud. exemplificat: vt si opponit excōmunicationem, nec specificat de qua excōicatione, hoīs, vel canonis. de excep. c. j. lib. vj. vel si de simonia: nec dicit an in bñficio, an in ordine: ꝛ in quo bñficio. §. eo. si alicui⁹. vel fm ℙau. exemplificat in alijs vt in periurio ꝛ homicidio vel adulterio: qꝛ quo ad homicidiū debet exprimi quē interfecit, ꝛ vbi, ꝛ quādo: ꝛ idē in predictis ꝛ in similibus. ij. q. viij. libellorū. pro hoc de ꝓcur. tue. vbi exprimunt circūstantie. Stepha. ꝛ ☞ath. ponūt ꝛ alia exēpla: sed hec sufficiūt. ꝛ dicit Stepha. ꝙ ille circūstantie sufficiūt que reddunt obiectū clarum et certū: sicut locus, tps, ꝛ psone. de qb⁹ in. d. c. libellorū. in quo dicit ℙet. de anch. ꝙ specificare de nouo circūstantias, nō est ꝓprie declarare: qꝛ deuolutio cōcernit verbū ambiguū qꝫ multa
a significat. ff. de iudi. si qꝫ intētione. hoc aūt dicit hic nō ꝓhibitū quin possit opponēs verbū ambiguū[a] declarare: qꝛ declarās nihil inducit. ff. de testa. l. heredes palam. ver. sed ꝛ si notā. alꝫ qꝫ vero. de accu. cū dilecti. argu. de ap. pastoralis. qꝫ vltimū placet
b sufficit enim ꝙ hic nō prohibeā: tamē etiam[b] specificatio est declaratio que etiā permitteret: nisi esset hic prohibita. pro hoc qꝫ
3 dico. j. q. iij. ¶ † Secūdo quero qua ratione fuit hoc inductū de circūstantijs specificādis. Sol. fm Ꝛaud. ℙau. ꝛ Henze. ne posset opponēs variare ꝛ mutare: vel in incerto vagari. §. eo. vt qꝛ duas. lib. vj. de postula. c. vnico. eo. li. ff. de reiuendi. l. si in rem. de
4 edil. edict. l. cum eiusdē. ꝛ. l. si plura. ꝛ. l. ediles. ¶ † Tertio quero nūquid talis specificatio requirā cum opponunt crimina testibus. Inno. in. c. ij. de testi. lib. vj. ꝛ Archi. ibi latius dicūt ꝙ sic: ꝛ sic idē erit in excep. qꝫ in accusatione. pro hoc. ff. de dolo. l. si ex dolo. de peni. dist. v. cōsyderet. v. q. ij. si primates. de accu. qualiter. de sen. excō. constitutionē. lib. vj. ꝛ. d. c. ij. de test. lib. vj. in fi. qꝫ bene facit. ¶ Opp. ad hoc de. d. c. ij. §. testes. vbi apparet ꝙ crimina fuerunt obiecta simul sine specificatione: sed papa māda uit ꝙ postea fieret specificatio cōā deputato ad recipiendos testes. Sol. dicit ℙau. notabiliter multū per illū text. probari ꝙ si datus fuit terminus ad opponendū contra testes ꝙ satisfit termino si intra ipsum crimina obijciūtur, etiā sine specificatiōe: sz tamē postea parte petente tenet opponēs specificare: nec per sequentē specificationē dicitur aliquid de nouo opponere: vt per hoc sibi obstet lapsus termini: nā q declarat, non mutat: nec aliquid noui dicit ꝓponere. ff. de testa. l. heredes palā. ver. qꝫ vero quis. de dila. c. iij. qꝫ bene probat in. d. c. ij. ¶ Oppo. ad idem de hoc. §. qui probat non audiri eū qui ab initio specificauit. Solu. fm ℙau. hic ꝛ in. c. vt circa. ponitur casus nouus. nam de iure antiquo sufficiebat opponi de periurio, homicidio, vel similib⁹ nulla facta specificatione: pro hoc qꝫ not. Inno. ꝛ Cōpo. eo. tit. cū inter canonicos. ꝛ Inno. expressius de app. cōstitutus. ij. nō
5 ergo debet trahi ad cōsequētiā regula, q̄ a iure. li. vj. ¶ † Quar
c to quero nūqd in inquisitione[c] ꝛ purgatione debeat fieri specificatio circūstantiarū. Inn. de purga. cano. c. fi. dicit ꝙ nō. qꝫ tenet hic ℙau. dicēs ꝙ etiā in accusatione de leui crimine vel notorio non expedit specificare. ff. de accusa. l. leuia. C. de accu. l. ea quidem. qꝫ tenet glos. insti. de publi. iudi. in princi. Sed in primo de inquisitione ꝛ purgatione. Ja. but. insti. de actionibus. circa prin. tenet requiri specificationē. quod tenet Barto. cum quadā limitatione in. l. ij. §. si publico. ff. de adul. facit qꝫ dixi in. d. c. fin. de pur. cano. vbi dixi ꝙ si fit inquisitio vt puniatur inquisit⁹: fiet specificatio. secus si fit vt remoueatur ab administratiōe: qꝛ hec nō est pena. ꝛ hoc casu procedit dictū Inno. ꝛ ℙau. Si autē fit vt se purget: ꝛ tūc si infamia est specificata, etiam purgatio erit
6 specificanda: alꝫ sufficit generalis. ¶ † Quinto quero nunquid adherētes teneant ad specificationē prout appellātes. glo. in. c. vt circa. dicit ꝙ no. Archi. ibi cōtradicēs ℕicolaū tertium ita tenuisse ꝛ curiā sic seruare: id qꝫ inclinat ℙau. qui ad verbum appellans, subaudit, vel adherens. mihi placet glo. cum adherens censeatur eo iure quo appellans. sufficit ergo ꝙ appellans specificauit: qꝛ inherēdo adheret cū suis qualitatibus: tñ tutius est
7 ꝙ specificet. ¶ † Sexto quero si opponēs specificauit circūstantias debite, in aliquib⁹ nō: an super specificatis audietur. gl. in verbo, super his. ꝙ sic. idē ℙau. dicens ꝙ repellit a nō specificatis ꝛ etiā a nō expressis. j. §. insuper. ¶ Oppo. ad hoc eo. titu. vt circa. in ver. alioqn. qui vī ꝓbare ꝙ nō audiat etiā sup specificatis nisi in casibus ibi sequētibus. Ꝛap. de castiglionchio videt stare obiectioni. dic ꝙ nō procedit: ꝛ ꝙ tex. ille solū excludit opponentē in non debite specificatis. Ex predictis not. ꝙ cū datur alicui terminus ad aliqd faciendū: post terminū nō dz admitti. rō: qꝛ terminus hz vim interlocutorie: de resti. in integ. coram. de excep. pastoralis. vbi dato termino ad ꝓponēdū dilatorias post terminū non audit opponēs nisi exceptio de nouo oriat: vel ad ipsius notitiā de nouo puenerit: vt ibi. ꝛ pro hoc. d. c. vt circa. Et
8 qꝫ not. xij. q. ij. in princ. ¶ † Septimo q̄ro circa hoc de termino dato ad ꝓponendū perēptorias: an post terminū audiet opponens peremptoriā q̄ de nouo ad eū puenit. vī ꝙ sic. sicut in dilatorijs, per. d. c. pastoralis. pro hoc de testi. c. ij. de excep. c. j. li. vj. ff. de no. ope. nun. l. de pupillo. §. qui opus. nam que de nouo emergunt indigent auxilio. ff. de interroga. act. l. de etate. §. ex causa. de iura. calū. ceterum. ꝛ probationis copia non est angustanda. C. de hereti. l. quoniā. xiij. q. ij. q̄ q̄. vt lite non cōtesta. quoniam. in princi. Item maius periculū est in peremptorijs q̄ dilatorijs: ergo cautius agendū. de elec. vbi periculū. lib. vj. In cōtrarium quia peremptorium fuit inuentū vt esset litium finis. clemēti. fepe. de verb. signi. ꝛ habet peremptorium vim interlocutorie vt dixi in proxi. q. de quolibet termino. pro hoc. ff. de arbi. l. qualem. in fin. C. de inge. ꝛ manu. l. diffamari. qui accu. non pos. l. si ea. de prob. licet. So. Compo. eo. ti. ꝙ sicut dicit non audiendū proponentē per rationes predictas. pro hoc qꝫ not. de reli. do. cum dilect⁹. ꝛ hoc ne detur via periurijs. de coha. cle. clericos. nisi per verisimiles rationes posset iudex informari ꝙ de nouo ad opponentem peruenit: qꝛ tunc admittetur. argu. l. si cui. §. ij. ff. de accu. de re mili. l. non omnes. §. a barbaris. d. l. de etate. §. ex. causa. ad. l. de pupillo. §. qui opus. respondet ꝙ ibi non fuit partibus terminus assignatus. ad. c. pastoralis. ꝙ non fuit ibi terminus ad peremptorias: nec fuit peremptorius. ideo id qꝫ ibi inducit contra rationē nō debet extēdi regula, que a iure. lib. vj. Spe. de excep. §. dicto. ver. sed pone datus. dicit ꝙ si procurator factus dominus litis per contest. post terminū predictū velit iurare qꝫ de nouo ad eum peruenit: non debet admitti. secus si de nouo peruenit ad dñm. qꝫ videt tenere Archi. ij. q. ij. in prin. ℙau. distinguit aut exceptio de nouo peruenit tāq̄ de nouo exorta. aut de nouo peruenit: lz forte antiqua: ꝛ in hoc dupliciter: quia aut de nouo peruenit ad notitiam: aut de nouo peruenit probationis copia primo casu de nouo orta indistincte admittit, si hoc probet ꝙ sit de nouo orta nec sufficiat eius iuramentū. de offi. delega. insinuāte. ꝛ qꝫ no. in. d. c. pastoralis. ꝛ. iij. q. ix. placuit. in glo. vlti. Secundo casu in primo mēbro qñ de nouo puenit exceptionis notitia, distinguit ꝙ aut id qꝫ dicit ad notitiā suam peruenisse, dicitur esse publicū, ꝛ nō auditur: qꝛ presumitur non ignorasse. xxj. dist. ꝙ dicitis. de postu. c. j. ꝛ videtur sibi cōtrarius nisi probet se fuisse in loco tali ꝙ id qꝫ dicitur publicū potuerit verisimiliter ignorare. pro hoc quod dicitur de ignorante constitutionem. de constitu. c. ij. Aut non dicitur esse publicum id quod opponitur: ꝛ tūc per iuramentū super ignorātia audietur, cum presumatur ignorātia nisi probetur sciētia. regula, presumitur. lib. vj. facit de testi. vltra tertiā. nisi sit tale factū quod tenebatur a principio indagare. eo. titu. lib. vj. vel nisi aduersarius inducat aliquas probationes per quas excludat presumptio ignorātie. ꝛ sic intelligitur quod not. eo. titu. innotuit. In secūdo membro quando superuenit probationis copia, dicit idē quod in precedenti. nam caute facit nō opponēs qꝫ probare nō poterat. ij. q. vij. plerique. pro hac distinctione est. c. vt circa. et ibi verisimiliter ignorare. ꝛ qꝫ notatur in clemē. fepe. de verb. sig. in gloss. in verbo, non obstāte. vbi dico in. §. ꝛ quia. q. xv. pro hoc quod dixi. §. cle. pro xi. §. intimatio. q. viij. ꝛ per not. in dicta. q. xv. patet ꝙ distinctio precedēs procedit de equitate potius q̄ de rigore. nam de iure videretur indistincte non audiēdus post terminum, per

a ¶ Verbū ambiguū. Adde p eū dē in. c. ex lr̄is. el ij. de despon.

b ¶ Tamē etiam. Adde Bal. in. l. edita actio. in. iij. col. C. de edē. Feli. in. c. j. de libel. obla.

c ¶ Nunqd in inquisitione. Adde gl. insti. de publi. iudi. in p̄n. Bar. in l. ij. §. si publico. ff. de adul.

l. mancipiorum. ff. de op. leg. quod tenet ibi Bartol. per illam. l. quod dixi de fi. instru. cū dilect⁹. et de hoc per Old. in consil. ciū. vbi multis rationib⁹ ꝓbat ꝙ post terminū nō debet audiri. sed
9 dic vt dixi in dicta. q. xv. ¶ †Octauo quero circa p̄dicta quid si conclusum sit in causa. ℙau. dicit nō audiendū proponentē. de cau. poss. pastoralis. de procur. auditis. de testi. c. de testibus. de fid. instru. cum dilectus. nisi aliqua ratio euidens moueat iudicem ad hoc sicut ex officio potest interrogare. de fi. instrumē. cū Joannes. pro hoc qs no. Jnno. de accusatio. ad petitionem. et dic vt ibi dixi. z de hoc in Spe. de renū. z cōclu. circa principiū. ponit autē ℙau. exemplum in sentē. excom. vt post conclusionē audiatur eam opponens per. c. j. de except. lib. vj. qs facit arguēdo: quia ibi dicitur ꝙ post sententiā in causa excōicationis opponi potest: ergo fortius ante, licet post cōclusionem. Sed hoc argumentū non procedit per ea que dixi de proba. licet. in prin. nam per cōclusionem intelligitur renunciatū omnibus que consistunt in facto. C. de dila. l. cū nobis. que ratio cessat post sententiam in causa executionis: quod dic vt dixi in. c. licet. ¶ †Nono
10 quero q. s. q. j. exemplificaui de homicidio: nūquid homicida [a] anteꝙ condēnetur de homicidio licite teneat beneficium z percipiat fructus sine peccato. Jnno. ꝙ sic in. c. cū nostris. de ꝛcess. preben. pro hoc qs not. de renun. nisi. de coha. cle. tua. quia non est ipso iure priuatus beneficio. quod tenet Compost. eo. titu. ꝙ sicut. z prosequitur hic per ☞ Dathe. z non est multū pertinens. z de ea dic vt dixi de accu. inquisitionis.

a ¶ Nūquid homicida. Adde tex. z quod ibi no. in c. ex lris. ō excess. prela. Jnn. in. c. cū nris. de cōcess. prebē. Jo. an. in c. q̄ q̄. de elec. lib. vj. i nouella. Archid. in. c. scripturis. viij. q. j.

1 ☞ Collusio est prohibita.
2 Interesse commune quid est.
3 Et an sufficiat ꝙ intersit facto.
4 Et an nō venienti fiat preiudiciū per processum factū in curia.
5 Appellās z appellat⁹ si nō agāt, an admittat ille cui⁹ interest.
6 Assistere in quibus possit qui nō admitteretur prosequēs principaliter: z de quibus articulis loquitur tex. iste.

§. Sane. ¶ Nota de duplici interesse cōmuni, z proprio. de quo dixi in. c. super his. de accusatio.

b ¶ Collusionem esse ꝓhibitā. Adde. c. super eo. de eo q cogno. consang. vxo. sue. et c. quanto. de diuor. z. c. tua. el. ij. de iureiu. z. c. bone. el. ij, de postu. prela. glo. in cle. j. de renuncia,

1 b ¶ †Scdo not. collusionē esse prohibitā [b] de iure in verbo, colludat. de collusio. per totū. ¶ Tertio not. ꝙ etiā cū actio est publica vel popularis habet qlīꝫ in se priuatū interesse: qs dic vt in glos. in verbo, ꝓpriū. ¶ Opp. ꝙ dispositio huius. §. sit frustratoria: quia si appellās omisit formam. c. vt circa. nō est audiendus prosequens appellationē que non tenet. sol. text. potest intelligi prout intelligit gl. in verbo, omissa. z in verbo, prosequente. cum qua cōcordat ℙau. z tunc exēplifica ꝙ appellans in aliquibus seruauit formā, z in aliquibus non: quo casu potest prosequi ea in quibus seruauit formā. z tunc procedit quod hic disponit vt superueniēs qui nō appellauit nō admittatur prosequens principaliter ꝓ interesse cōmuni. et sm hoc expone literā ibi, forma. scꝫ specificationis: vt dicit glo. in hoc verbo: z idem ℙau. secus de omissione alterius forme: puta iuramenti: quia tunc non est locus prosecutioni: vt in. c. vt circa. cuius cōtrarium hic dicitur. ¶ Secūdo modo potest intelligi ꝙ appellās in nullis seruauit formam: z ꝙ dicit prosequēte, dic ꝙ appellans prosequebat de facto sm Laud. z Benze. pro hoc. s. eo. si forte. z ar. §. sequētis. Sed tunc obstat contrariū: qr nulla fuisset ratio dubitandi per id qs dicit glos. j. in verbo, articulos. quod dicā. j. in. v. cōtrario. Tertio etiā modo dicit gl. quo ad illa hic posse intelligi in his in quibus nō arctat cōstitutio. c. vt circa. quod etiā dico. j. in. vj. cōtrario. z idem ℙau. z Benz. ¶ Secūdo op. in eo qs dicit in eadem causa: z sic videtur permittere in alia: quod est falsum: qr appellatio non pōt prodesse in alia instātia sicut nec ex alia causa potest iustificari. cle. appellāti. j. de ap. glos. in verbo, eadē. dicit ꝙ audietur in alia causa per viam actionis, z sic nō ꝓsequendo appellationem. ¶ Tertio op. tunc: qr nihil proderit appellato obtinere in appellatione. gl. eadem in verbo, z si dicas. soluit. z idem Benze. ¶ Quarto oppo. ad idem z ad tex. de. c. veniēs. ij. de testi. vbi admittitur se opponens cui⁹ interest. Sol. sm Benze. ibi se opponit rōne priuati interesse: qs etiā hic permittitur in ver. licet. z in ver. non tamē. ¶ Quinto op. ad idem: nā videtur iniquū ꝙ ex eo ꝙ repellitur appellās ꝓpter ineptitudinē repellatur volens prosequi cuius interest per iura que allegat gl. in ver. articulos. z in ver. et licet. vsqꝫ ad ver. tñ fateri opꝫ. so. vt in ea ꝙ quā habes que potuit esse causa dubitādi p̄supposito ꝙ appellans esset repellendus: vt dixi. s. in. j. contrario. ¶ Sexto op. in eo qs admittit opponentē ratione proprij interesse. nā si appellatio nō tenuit nō pōt opari aliquē effectū. gl. in ver. proprij. soluit duob⁹ modis. ℙrimo ꝙ ipse per se appellauit: vel scdo ꝙ prosequebat per querelā. vel dic ꝙ pōt intelligi iste. §. qñ appellauit is cuius interest rōne priuati interesse eo casu quo nō tenebatur ad formā cōstitutionis: vt in primc. hui⁹ cle. z tunc appellatio tenuit z cessat contrariū. ¶ Quero quid si nō appellās fuit de nō adherentibus. dicit gl. in ver. nō appellans. ꝙ tūc fortius est dubium. vult dicere ꝙ tūc videbat olīno repellendus. z ꝙ oporteat intelligi de adherēte, videl ꝓbare sequēs lra que pmittit vt assistat. sed dicit gl. ꝙ illud est ꝓpter interesse: vult dicere ꝙ z si non adheserit: poterit assistere ꝓ suo interesse, scꝫ ꝓprio. sic em̄ dꝫ intelligi p. c. veniēs. ij. palle. si aūt adhesisset tpe cōpetenti idē iuris esset de eo qs de appellāte: vt in dicto. c. vt circa. ¶ Secūdo quero circa id quod dixi in proxi. q. quid si adheserit tēpore non cōpetēti. dicit Archi. in. c. vt circa. z ℙau. hic, ꝙ adhesio talis non nocet licet nō prosit, ꝓ aut. de his qui ingredi. ad appel. §. illud.
2 qs dic vt in. d. c. vt circa. ¶ †Tertio quero qs est interesse cōe, z qs proprium. gl. in verbo, cōmuni. exemplificat. Lap. Abb. etiā exemplificat: vt si est canonicus vel patronus vel parochianus. ꝓ hoc sm Laud. qr interest cuiuslibet de clero vel populo habere bonū prelatū rite z recte electū. eo. titu. ne pro defectu. z. c. nihil. xvj. q. vij. filijs. z hoc modo possunt opponi crimina vel defectus. an aūt possit opponi etiā extra formā, Laud. instat: z videl ꝙ sic: remittit tñ ad not. eo. tit. cū inter ℝ. per Jnno. Lap. vero dicit ꝙ canonicus admittit ad opponendū cōtra psonā z extra formā. Sed parochianus vel patronus tñ contra personam: vt not. in. c. vt circa. sed alius cuius nō interfit in nullo admitteret: vt probat hic a cōtrario. per qs reprobat qs not. Jnno. de accu. super his. in glos. j. z in glos. ad excipiendū. z Archi. xxiij. dist. illud. z de interesse ꝓprio exemplifica in canonico qui fuit contēptus vel pretēdit se habere ius in beneficio vel ad beneficiū: z de hoc loquit hic in. §. in fi. z dicit ℙau. ꝙ eo casu quo pretēdit beneficiū esse suū probabit beneficiū esse sibi collatū ab eo qui potuit tempore cōpetenti z modo canonico z se esse capacem cum nō presumat talis: qr est qualitas extrinseca. eo. ti. si forte. lib. vj. de trāsac. ex literis. vt bñfi. eccle. c. vnico. facit qs not. Jnn. de cōcess. preben. c. j. lib. vj. dicit etiā Lap. ꝙ hoc non intelligitur de eo cuius interest burs aliter: vt si dicatur sibi ecclesiā obligatam ad aliquā summā pecunie vel aliquid aliud: pro hoc qs not. Jnno. in. d. c. super his. z Archi. in. c. j. in. j. glos. eo. titu. li. vj. z est ratio: qr tale interesse non causat interesse opponenti ad resistendum prouisioni vel electio. ¶ Quarto q̄ro an sufficit ꝙ intersit de facto. dicit Lap. ꝙ sic: qr hoc interesse in facto cōsistit, non in iure. ꝓ hoc inducit not. per Jnno. de testi. veniēs. Scdo vult dicere ꝙ nō expedit ꝙ si opponēs habeat ius, ꝙ fortior: sed bene expedit ꝙ saltē aliqualiter fidē faciat de suo interesse vt resurgat p̄sumptio vt ius foueat: qs declaro in. d. c. veniens. ¶ Quinto quero nunquid appellās qui etiā non adhesit, teneat venire sm formā decre. j. eo. tit. libr. vj. Cōpost. ibi z ℙau. hic dicūt ꝙ nō: qs bene
3 ꝓbat ibi. ¶ †Sexto quero nunqd nō venīēti fit preiudiciū per processum factū in curia. dicūt p̄dicti ꝙ sic q̄tū ad ea sup quib⁹ fuit ꝓnunciatū, cū oēs vocent ꝓ illā cōstitutionē. arg. ff. de popularibus actio. l. iij. ff. nau. cau. stabu. l. licet. nisi de preuaricatione cōstet. ff. de ap. l. ab executore. per hoc infert ꝙ si omisso appellationis articulo ꝓnuncieť sup principali: nec appellās nec alius amplius audieť. z sic est casus ꝙ sentētia p̄iudicat alīs propter rationē p̄dictā in p̄cedēti. q. ¶ Septimo q̄ro qd si ꝓnuncieť sup articulo appellationis tm̄. dicit Jnn. in. d. c. j. ꝙ z appellās z ille cuius interest pōt peterc electionē vel pulsionē cassari ex alia causa: qs intelligit ℙau. verum si appellans seruauit formam illius cōstitutionis: al's secus. j. c. fi. ¶ Octauo quero an is cuius interest admittit. ad hoc dicūt p̄dicti ꝙ sic: qr si appellatus agit contra appellantē: pōt is cuius interest ostendere de iure suo vt appellās absoluat, vel ipsi appellato silētiū imponat si agit appellās: pro hoc qs nō. de resti. spo. ex cōquestione. in illa questio-
4 ne an inuito impetrāte possit reus vti rescripto. ¶ †Nono q̄ro si nec appellans nec appellat⁹ agit, dicūt predicti ꝙ nō audit is cui⁹ interest cōtra appellatū, cū nō sit ad hoc citat⁹: sed sibi manet saluū ius suū. ℝatio autē cur non audit est qr appellans nō prosequēs presumit fouere iniustā causam. ij. q. vj. §. si vero. pōt aūt desistere nisi appellat⁹ z hi quorū interest cōtradicant: scꝫ si cōtradicunt: nō potest: quia eis tā est quesitū ius. ff. de reg. iur. l. nemo. nam appellatio habuit vim citationis. d. c. j. qs intellige
5 saluo eo qs dr eo. tit. q̄uis li. vj. z facit. j. §. pxi. ¶ †Decimo q̄ro in quib⁹ possit assistere is qui nō admittitur principaliter prosequēs. gl. in verbo, colludat. ꝙ sup specificatis in quib⁹ fuit seruata forma. Idē ℙaul. qui dicit ꝙ admittet in eo statu in quo inueniet cām: vt no. eo. ti. c. j. li. vj. per Jnn. z Cōpo. z ad qd prosit talis assistētia, remittit hec gl. z dicit Ben. ꝙ prodest: qr assistēs pōt ꝓducere testes etiā nō noīatos per principalē, z appellare, z in appellatione ꝓducere testes etiā sup principali. de hoc not. de re iudi. cū sup. Sed Lap. Abb. declarādo hanc lram dicit ꝙ est ei⁹ sensus ꝙ sup male expssis z male iuratis, nec principalis appellans nec adherens nec etiā alius non adherens audit nisi ad hoc solū assistat ne ille colludat: sed sup nō expressis auditur appellans: z adherēs solū in casibus exceptis in. c. vt circa. ver. nisi aliquid. z admittitur cum iuramento: vt ibi. Alius vero nō adherens si eius interfit, audit durāte iudicio sup non expressis etiam nō iurando dūmodo fuerit absens tpe appellationis interpositę:

terpoſite.ſz ſi fuit preſens:in nullo audiť. finito illo iudicio audi retur:z hoc qñ pſequiť intereſſe cõe: ſz p intereſſe ꝑuato audire tur ſiue eodẽ durante ſiue finito ſi ignorauit appellatũ : ſz ſciret cãm agi.ſed ſi ſciuit appellatũ eſſe : nõ auditur finito illo iudicio etiã p ſuo intereſſe : vt no.Cõpo.in.d.c.j.in gloſ.conſtitutio.z in gl.ad qd. dicit tñ Lap.eſſe differentiã qñ ſcit cãm agi z ignorat appellatũ eſſe, an habeat cãm ab appellante vel ab appellato: an non habeat. qz primo caſu ſciẽtia ſibi ꝓiudicat : ſcõo caſu nõ quo ad ſuũ priuatũ ius. de quo dic in quo ꝓiudicet talis ſcientia
6 vt dixi in.c.cũ ſuper. de re iudi. ¶ †Undecimo quero de quib⁹ articulis loquiť tex.in ver.articulos.dicit gl.in iſto verbo q non de ſpecificatis: qõ etiã dicit Bau.qz in talibus non admittiť appellãs nec adherẽs ne ex ꝑſona adherẽtis cõſequať appellãs in eadẽ ſubſtãtia id qõ nõ põt ex ꝑſona ſua . Eſt em̃ quid imputeť iſti adherẽti q ab initio nõ appellauit . Ex hoc apparet q articulos ſpecificatos põt nõ appellãs ꝑſeq principaliter : qõ tamẽ nõ eſt verũ ex quo appellãs ꝑſequiť. non em̃ dz audiri alius niſi vt aſſiſtat. Idẽ Lap.inducens qõ not.Cõpo.eo.tit.c.j.libz.vj.in v.col. ¶ Duodecimo quero eo caſu quo nõ appellans ꝑſequiť ꝑriũ intereſſe vt ſibi permittiť hic in fin.an cõpetat aduerſario
a ius reuocandi domũ.dicit Laud.q non:qz curia Romana*eſt cõis patria.l.roma.ff.ad muni.z appellatꝰ erat ibi pro hac cauſa.de foro compe.c.fi.vbi plene dixi de iure reuocandi domum. Idem Benze.ex hoc q ſi appellatꝰ non eſſet ibi ad qõ etiã non tenetur ad inſtantiam nõ appellantis: nõ admitteť proſequens ſuum intereſſe:niſi citato appellato.

1 ☞ Punitur aliquando quis in quo non deliquit.
2 Renunciare iuri ſuo aliquando quis non poteſt.
3 Repulſus vna via non admittitur per aliam.
4 Appellatione ceſſante an debeat cognoſci de contentis in ea.
5 Deſertio appellationis an inducatur ſi non obſeruatur tẽpus de quo loquitur.c.j.de electio.lib.vj.
6 Appellatus occultãs appellationẽ an poſſit cogi eã exhibere.
7 Fides qualis debet fieri de appellatione.
8 Et qualiter fiet plena probatio.
9 Et an ſit neceſſe q appellatus producat teſtes.

1 §. Inſuper. ✦ ¶ †Nota q pars hic puniť in quo non deliquit : quia repellitur appellans qui nõ ſeruauit formã nõ tñ in nõ exꝑſſis in quib⁹ formã non ſeruauit ſed etiã in alijs.rationem dico.j.q.v.Et exponit Laud.agat opponendo defectus vel crimina cõtra electum.quo caſu videť excipiens voluntarius,z ſic exceptione excommunicationis vel alia legitima repellendus, iuxta not.per Inn.de excep.cum inter.cuius opi.videť hic approbata.z opi.Boſtien.contraria reprobata.de qua ibi,z eo.ti.dilecti. Laud.p hoc de iudi.exhibita.in ver.agebant. ¶ Secũdo not.q appellans quandoqz occultat appellationem. ſimile de reſcri.ex parte. ¶ †Tertio not.
2 caſum in quo quis nõ poteſt renunciare iuri ſuo:ibi, nolle vti.ex quo arguit glo.in hoc ver.ad queſtionem.de impetrante reſcriptum an eo inuito poſſit aduerſari⁹ eo vti. et remittit ad.c.ex cõ queſtione.vbi plene dixi.in quo Laud.hic z Benz.tenent q nõ poſſit vti niſi reſcriptũ ſit preſentatũ.ad hoc.c.paſtoralis . in fin. de reſcri.z de ap.ſuper eo.z.ij.q.vj.ſi qs libellos.qõ tenui in.c.ex conqueſtione.inductis ad hoc rationibus. ¶ Quarto not.iudici faciendam eſſe fidẽ:ibi,coram iudice.ff. de proba.l.quinquagin ta.Ben.quod dixi plenius de eo qui mit.in poſ.c.fi. ¶ Quinto not.q expedit appellato vt de appellatione ſibi cõſtet legitime adeo q ſi expediat:poſſit fidẽ facere de ea : vt hic:ibi,fiat fides.
3 pro hoc.ſ.cle.proxi.in fi.j.rñ.z de hoc in gl.plena.in fi. ¶ †Sexto no.q repulſus vna via, altera nõ admittiť:ſicut nõ admittiť hic appellans per querelã omiſſa appellatione. qõ proſequitur Paul.inducens iura in cõtrarium.de in integ.reſti.coram.ff.de inoff.teſt.l.papinianus.§.quoniã aũt.cum ſimilibus.de quo dic vt not.in regula,cum quid.lib.vj.z dixi in.d.c.tue. de procur.qõ eſt verum quando quis repellitur attento effectu.z ita hic repel litur ne poſſit vagari in preiudiciũ appellati . ſecus ſi repellitur attenta via ſeu modo:quia tunc admittitur alia via. in.d.c.tue. ¶ Septimo no.q acquiť ius appellato vt appellãs nõ poſſit eo inuito ad alĩ agẽdi modũ tranſire.z eſt rõ:qz intereſt appellati ne ille vageť,vt dixi in ꝑrimo nota.z p hoc.e.ti. vt qs duas.lib. vj.z regula,mutare.eo.li. ¶ Op.q appellãs nõ ſeruata forma debeat admitti p querelã.p id qõ no.Cõpo.e.ti.c.j.lib.vj.cuiꝰ dictum ponit hic gloſ.j. Sol.vt in hac gl.quam not.qz optime declarat tex.in hoc.§.z etiã in precedẽti z ſequẽti. z clariꝰ rñde per id qõ dicit gl.in ver.querele.que debet cũ iſta cõiungi. ¶ Secundo op.ad hoc in eo qõ gl.in.d.ver.q̃rele.dicit q poſt tpa,de quibus in.c.j.prealleg.audireť proſequẽs:z ſic ob.qõ no.ſ.clemen. ꝑri.§.intimatio.in verbo, deuoluta.ibi, tertiũ quo ꝓſcribiť pſecutioni.vbi gl.dicit q p lapſum tpis,de quo in.d.c.ꝓſcribiť proſecutioni:ergo poſtea nõ audietur.z cum illa glo.videtur tenere Joan.and.in.c.cordi.de ap.lib.vj.Sed dic hanc gloſ.veriorem.

qz tẽpora.c.j.emanauerũt ad hoc tñ vt pcedi poſſit nõ obſtante abſentia nõ veniẽtis.z hoc tenuit hic Laurẽ. de pinu me audiẽte:in quo tñ dixit ſe dubitare ſi appellatus qui cõparuit peteret pronunciari appellationẽ fore deſertã. ego dico idem dicẽdum: quia ſolũ poſt lapſum fataliũ.Canni,vel ex cauſa biennũ. de ap. ex rõne.idẽ poterit hoc petere. q eñ prius poſſit, nõ eſt iure expreſſum:ideo nec dicendũ q bñficiũ iuris ꝑditũ in appellatione nõ eſt tollendum.regula,indultum. libz.vj.de hoc plenius.j.q.j. ¶ Tertio op.ad idẽ q nõ appellãs z formã nõ ſeruans debeat audiri p querelã.de ap.cõcertationi. li.vj.in gl.in ꝟbo, agat.inducit illud.c.p ſe.facit 2tra mõ predicto.dic ergo q hoc operať ſpecialitas huius iuris.z adeo repellitur q etiam ſi vellet proſequi cauſas nullitatis non eſt hoc caſu audiendus. ſm Laud.q dicit ſecus ſi excludereť alio modo q̃ ex eo qõ nõ ſeruauit hanc decre.vt ſic excludiť:qz non ſeruauit tpa appellationis: vel quia duas definitiuas habuit cõtra ſe.de ſeqſt.cle.ad cõpeſcendã. in fi.qõ no. ¶ Quarto op.ad idẽ q ſaltẽ debeat audiri de cõſenſu appellati q põt renũciare iuri ſibi acqſito.de regu. ad apoſtolicã.Si aũt eſt ius ſibi acqſitũ z non alĩ:p hoc lra ibi,aduerſario eſt q̃ſitũ.gl.in ꝟ.q̃ſitũ.ſtat 2rio.z cũ ea tz Laud.z Bẽ. ¶ Quinto op.ad hoc de.c.ab eo.eo.ti.li.vj.gl.pdicta inverbo,q̃ſitũ.dicit a aliud in caſu illo. Rõ diuerſitatis ſm Lap. qz 2ſenſus appellati cedit ibi ad cõmodũ ſui.qõ declaro:qz in hoc q non priꝰ diſcutiať de obiecto notorio, põt eſſe cõmodũ appellati:qz ſi diſcuteret,z de eo 2ſtaret,ſtatim repelleret:eo.ti.ſi forte.li.vj. Sz hic cõ ſenſus appellati nõ põt cedere in eius cõmodũ , ſed in eiꝰ preiudiciũ tñ vt admittať is ad quẽ repellendũ erat ſibi ius queſitũ. ¶ Sexto op.ad idẽ de.c.cordi.de appel.lib.vj.qz ſpãle eſt in papa ibi, vt omiſſo appellatiõis articulo de 2ſenſu partiũ cognoſcat de principali.ergo ſecus de inferiore.eo.ti. romana.in prin. lib.vj.So.cã hic erat coꝝ papa. ſi aũt eſſet coꝝ inferiore:oporteret intelligi de taliq eſſet adhibilis p q̃relã, vt in caſu.c.j.de offi.
4 leg. ¶ †Septimo op.q etiã ceſſante appellatiõe debeat cognoſci de deductis in ea.de ap.oblate.ad fi. So.ſuperior põt hoc ex officio in cauſa.electiõis,z in alijs cauſis in quib⁹ exuberat officiũ iudicis:vt ibi.nec hoc tollitur hic: ſed ſolũ 8z appellantẽ non audiendũ in eo qõ dicit appellantẽ repelli a pſecutione ſup expreſſis in appellatione: z tamen dicit q formã nõ ſeruauerat cũ tñ forma ſit in exꝑſſione: vt.ſ.in punc.huius cle.in.§.ceterum.z in.c.vt circa.gl.in ver.exꝑſſis.ſubtiliter ſoluit contrariũ:quã declarãdo dic q põt intelligi qõ dicit exꝑſſis,nõ tñ debite circũſtãtiatis:z tũc ceſſet cõtrariũ.põt etiã intelligi de debite circũſtantiatis:z tũc dic vt in gl.q fuit omiſſa forma qz nõ iurauit,vt dicitur in.c.vt circa.Duo em̃ ſunt de forma. Vnũ q fit exꝑſſio circũſtãtiarũ.Secũm q debito mõ iureť.qõ plene dic vt hic in gl.j.ibi, itẽ ſcias. ¶ Octauo op. in eo qõ iſte repelliť ſup exꝑſſis z ſuper alijs:qz de ſeparatis nõ eſt illatio.l.papinianꝰ exuli.ff. de mino. Itẽ ſi verbũ alijs,exponiť de nõ exꝑſſis id qõ ſequiť in ꝟ. ꝓterq̃. nõ habebit debitã relationẽ.gl.in ver.alijs. z in ver.preterq̃. ſoluit.Lap.in quadã additiõe plenius declarat, dicẽs prout dicit gl.in ꝟ.ꝓterq̃.in caſib⁹ nõ reſpicit ꝟbũ exꝑſſis.ſ.poſitũ:ſz illud, z alijs.nã ſup exꝑſſis i qb⁹ nõ eſt ſeruata forma.c.vt circa.nõ audiť p viã appellatiõis.e.ti.is q.li.vj.ſed ſup exprimẽdis ſic.d.c.vt circa. ver.niſi aliqd. vbi ergo audireť vel nõ audireť appellans pſequẽdo appellationẽ, audireť vel nõ audireť p ſimplicẽ querelã.qõ dicit verũ qñ fuit appellatũ z minꝰ debite.ſ.non ſeruata forma,vt hic.z ſic pcluſa appellationis via,p 2ñs pcluſa eſt via ſimplicis querele:ſecus ſi nõ fuit appellatũ:qz tunc nõ appellãs põt vti via ſimplicis q̃rele. de ap.cõcertationi.li.vj. Et p hoc videť q vbi qs appellat ex aliqua cã z ſuccũbit: nõ põt ex eadẽ cã impugnare p q̃relã id in quo ſuccũbit : ſz ſi nõ appellaſſet,audireť ſm Lap.dic q hoc pcedit in caſu huius cle.ſed in alijs ſi appellans extra iudiciũ deſiſtit anteq̃ incipiat pſeq,non p hoc tollitur via ſimplicis q̃rele: nã talis appellatio nõ hz vim citatiõis:
5 ſed eſt tñ puocatio ad cauſam. de app.cũ ſit. ¶ †Quero circa id qõ dixi.ſ.e.§.in.j.z.ij. 2rio: nũquid per non obſeruantiã tẽporis de quo in.c.j.eo.tit.lib.vj. inducatur appellationis deſertio. iſte articulus eſt multũ dubiꝰ : z Jo.de lig. eũ pſequiť valde extenſe inducendo rõnes p z cõtra . Et primo q nõ ſit deſerta induciť gl.Cõpoſt.de qua hic in gloſſ.j.in ver.querele.z qõ no.hic Bau.in ver.repelliť.q idẽ ſonat. Induciť etiã qõ notauit Bertran.dicẽs q poſt lapſa tpa pdicta audiť proſequens in eo caſu in quo inuenit cauſam. Itẽ p hoc poteſt induci qõ not. Innoc. in.d.c.j.in ver.intra mẽſem. cuius dictũ ponam ſtatim in ſecunda ratione partis cõtrarie:quia inducitur etiã ad partẽ contrariam. Bro hac parte ſunt ea que dixi in primo z ſecũdo contrario predictis . In contrariũ quia q̃n datur tps ad iter arripiendum obſeruans tps deſerit appellationẽ. de ap.cũ ſit.z.c.perſonas.ſed tps.c.j.datum eſt ad iter arripiẽdum: vt ibi dicitur.hãc rationẽ ſoluũt tenẽtes primã partẽ qõ ꝓcedit in tpe dato ab homine,ſed nõ in dato a lege:quia mitius agitur cum lege q̃ cum

¶ Curia romana. Adde q̃notãter dicuntur per Inno. in.c.expoſuit.de dilatio.

ministro legis. ff. de arbi. l. celsus. Quē modum respondendi impugnat Jo. de lig. q1 imo durius agitur cum lege, q̄ cū homine. ff. de iurepa. l. si libertus. vbi alienatio facta in fraudē legis ipso iure non tenet: sed facta in fraudē hominis tenet: licet possit reuocari. propterea Cy. C. de transac. l. si quis maior. & de iurisdi. om. iudi. l. in criminali. dicit q̄ durius agit cū lege q̄ cum homine: q1 nō est minister legis. & sic loquitur. l. si libertus. sed mitius agitur cū lege q̄ cū hoīe q est legis minister: vt d. l. celsus. que loquitur de arbitro qui est minister legis: qs reprobat Bart. in. l. amplius. ff. rem ra. habe. q1 ſm tpa. ffor. arbiter non erat minister legis cū ex dictis eis nō surgeret actio vel exceptio que hodie surgit. C. de arbi. l. cū antea. de arbi. p tuas. que redargutio non placet: nā negari nequit quin ſm tpa. ffor. potestas arbitri in multis fuerit limitata & tradita forma procedēdi p eū: vt patet. ff. de arbi. per totū. Unde cōcludit q̄ etiā tunc erat minister legis: & q̄ eius potestas erat legitima. i. a legib⁹ introducta. nā & de iure. ffor. pcedit q̄ arbitraria sunt ad instar iudicior. ff. de ar. l. j. potest ergo tolerari dictū Cy. per rationē: q1 qui contēnit ministrū legis: cōtēnit & legē & ministrū. nō mirū ergo si durius cū eo agitur q̄ si contēnit legē tm̄. que rō cessat in hoīe, nō legis ministro. Bar. autē in. d. l. amplius. dicit q̄ quo ad inducēdam actus nullitatē, durius agit cū lege, per p̄dictā. l. si libert⁹. Sed quo ad penā extrinsecā durius agit cū hoīe. d. l. celsus. p qs clara doctrina nō habet, nec apparet ratio diuersitatis: nisi dicas q̄ quo ad inducendā actus nullitatē. ratio est, q1 lex pōt inducere formā substantialē, qua omissa actus nō tenet. de elec. q1 propter. secus est in hoīe: q1 factū cōtra p̄ceptū hoīs nō est nullū: ſz cōtrafaciens tenetur ad penā. de prebē. dilect⁹. ij. pro hoc. C. de leg. l. nō dubiū. Hec tm̄ differētia nō pcedit q̄n traditur ab hoīe potestas cū forma: tunc eīm factū contra formā etiā est nullū. de rescri. cū dilecta. de elec. cū in veteri. & vtrobiq; dixi. pro hoc cle. j. de iurepa. & quod ibi no. gl. in verbo, inhibētes. vñ possum⁹ stare cum dicto Cy. regulariter loquendo: ſz q̄nq; possint inueniri casus diuersi in iure: sed ratio diuersitatis ptz in eis: et ex predictis tolletur ratio ista. ¶ Secundo inducitur dictum Jnno. in d. c. j. in ver. intra mēsem. vbi ponit duas opi. vnā quorūdam dicentiū q̄ post mēsem nō audit pſequens per. c. pſonas. p̄allega. & aliorū qui vt videtur Jnno. melius dicūt dicentiū q̄ etiā vltra terminū audit pſequēs dūmodo res sit integra. ergo ſmvtrāq; opi. si est nō integra nō auditur. & dic q̄ dicit integra si nihil est innouatū p qs si audiret pſequēs ageret de tollēdo ius quesitū aduersario: pro hoc qs not. in cle. sepe. de verb. sig. in ver. nō obstāte. Jntelligit autem Jo. de lig. rem nō integram si aliquid in electione est processum: nō aūt ex eo q̄ in causa fit processum vt si cōparuit appellat⁹, vt patuit. s̄. cle. proxi. ff. intimatio. & in gl. in ver. deuolutā. & ibi dixi in. ij. q. & petijt p̄nūciari appellationē desertā: ſz an posset hoc petere, pēdet ex nostra. q. ¶ Tertio inducit. c. ſz. de sen. excō. li. vj. vbi dicitur appellationē deseri si appellās nō fuit prosecut⁹ intra tp̄s a iure vel ab hoīe statutū: que verba dicit de iure debēt intelligi ſm Jo. de lig. in tpe iuris dato ad iter arripiendū vel ad se p̄sentandum sicut id qs dicit de tpe dato ab hoīe: q1 nō pōt ab hoīe dari tp̄s ad finiendū. de appel. ex insinuatione. nō pōt autē exponi ſm eū vt q̄ dicit ab hoīe intelligat de tpe ad se p̄sentandū vel iter arripiendū. & qs dicit a lege intelligat de tpe ad prosequendū & finiendū: q1 vna determinatio concernens duo determinabilia debet ea determinare pariter & ſm eūdē sensum. C. de impu. & alijs substi. l. q̄uis. ff. de vulga. & pup. l. ia hoc iure. ſ. ſz si aliter. & l. lucius. ¶ Quarto inducitur. l. presens. C. de ap. & c. ab eo. de app. li. vj. Jn quibus si apostoli nō petuntur intra tp̄s datū a iure: deserit appellatio: ergo idē in tpe dato, p. d. c. j. ad iter arripiendū. Sol. partem vltimā tenet Jo. de lig. & dicit ad cōtrariū q̄ dictū Cōpost. & glos. j. hic & in ꝟbo, q̄rele. nō sunt q̄straria solū. nā probāt q̄ nō pſequēs audit p simplicē q̄relā, non aūt q̄ audiat sup appellatione. hoc aūt referūt: q1 p querelā nō fiet revocatio attētatorū: sed per appellationē sic. pro hoc. c. cū nobis. eo. ti. & qs ibi not. Jnno. qs ibi plenius dixi in. ij. contrario. ſ. q̄ etiā appellatio extraiudicialis parit revocationē attētatorū, nō q̄ pronunciet ipō iure nulla sit fit in appellatione iudiciali. de app. non solū. libr. vj. etiā si fit appellatio ab interlocutoria vt dixi de testi. ex parte. Sed attentata post appellationē extraiudicialē solū revocant tanq̄ facta lite non pendente cum talis appellatio habet vim citationis ad causam. de app. cum fit. quod maxime procedit in appellatione in causa beneficiali, per. c. j. eo. titu. lib. vj. Citatio autem inducit litis pendentiam. ſ. vt lite pen. cle. ij. ¶ Op. cōtra hanc determinationē quia si appellatio est deserta nō debet audiri pſequens nisi citato aduersario: q1 perinde est ac si nō fuisset appellatum. Jtē non deberet papa se intromittere ex quo cā remanet nō deuoluta. So. defendēdo hāc partē posset notabiliter responderi per id quod not. Jnn. in. d. c. j. in verbo, intra mēsem. vbi dicit q̄ per appellationē deuoluit cā appellationis & ipm negotiū principale, p. d. c. j. q̄uis ergo sublata sit appellatio, poterit fieri pſecutio negotij principalis: & non refert ſm Jnnoc. quomodo fiat pſecutio: an p appellationē: an sine. qs intellige sane q̄ non refert quo ad causę decisionē ſz quo ad alios defect⁹ sic. Ex his sequēdo hāc partē cōcludis vnū mirabile: q̄ ſz appellatio deseratur in cā bñficiali: nō tm̄ tollit effectus p eū inducti⁹ qn negotiū remaneat deuolutū. Et rō pōt reddi: q1 in talib⁹ non tm̄ attēdim⁹ partiū interesse. ſz etiā iuris publici. Ad̄ſ supior ex suo officio pcedere pōt etiā opponēte rēſo. d. c. cū nobis. vel negligente. de ap. oblate. Ex hoc limita gl. in cle. p̄cedēti. ſ. intimatio. in ꝟbo, deuoluta. in fi. cū dicit appellāte & appellato nō venientib⁹ nō esse locū pene. c. j. vt pcedi possit in partis absentia. Dico eīm q̄ verum est nisi supior ex officio pcedere velit: & pōt oī casu quo appellatio deuoluit p̄ superi⁹ dicta: p hec possum⁹ tenere viā mediā: iuxta illud, q̄ medio tutissim⁹ ibis. vt dicam⁹ q̄ nō pſequēs p oīa ꝺz deserere quo ad suū p̄iudiciū adeo q̄ appellat⁹ veniens pōt petere appellationē desertā p̄nūciari, & cōdēnari opponentē in expēsis. p hoc non tollit qn p viā querele potuisset audiri ſm dictū Cōpo. positū in gl. j. sed ppter talē desertionē non definit negotiū esse deuolutū: q1 quo ad effectū inductū in quo vertit interesse etiā publicū nō potuit p̄iudicari ex facto nō prosequētis: & sic posset papa ex officio procedere. qs non est dubiū in papa: sed si essem⁹ in casu in quo ad inferiorē a papa esset facta deuolutio: adhuc idē esset dicendū p eandē rōnē: & p hoc poterit audiri appellās & appellat⁹ pſequēs appellationē officio iudicis: sed iure actionis nō cū quo ad eos q nō fuerūt pſecuti debito tpe fit deserta: & hec via q̄ est noua videt tuta ab obus q̄ſ. Sed ei obstat qs dixi. s̄. eo. ſ. in. ij. q̄ro in eo qs ibi dixi q̄ añ lapsum fataliū nō inducit desertio, & illud videt p̄babilius. & si vis illud tenere q̄ nullo modo sit deserta: dic q̄ ſufficit q̄ nō est iure expressum. Sicut & alꝫ dicimus q̄ iudex a quo licet possit statuere tēpus ad faciendū fidē de pſecutione appellationis: tm̄ si nō fiet, non ex hoc deserta erit appellatio: q1 non reperit iure cautū. qs dixi in. d. c. pſonas. & c. ex insinuatione. et per hoc dicimus q̄ ſz nō arripiēs iter intra tp̄s datū ab hoīe deserat appellationē: secus erat in tpe dato a iure: q1 solū de tpe hoīs est expressum in iure. & si dicas q̄ subest eadē rō, dic q̄ imo nō subest: q1 durius agit cū hoīe ministro legis q̄ cū lege: vt dixi. s̄. e. q. in. j. ratione secunde ptis. Jtē in hoc posset aliter rñderi. & dicas q̄. c. j. ponit certā penā q̄tra nō seruantē tpa expressa: ſz vt possit pcedi in eius absentia. nō ergo imponat alia pena desertionis. de iudi. at si clerici. & tūc ad rōnes q̄uas rñde. Ad primā, p statim dicta: q1 aliud est in tpe legis q̄ hoīs. Ad ſcdam, cū inducit dictū Jnno. in ver. intra mēsem. dic q̄ nō erit stādū illi dicto tenēdo hāc partē: sed potius dicēdū q̄ siue res sit integra siue nō, admittet pſequēs. ad c. licet. de sentē. excō. lib. vj. dic q̄ nihil facit. & q̄ verbū a lege ibi positū ꝺz intelligi de tpe iuris dato ad pſequendū & finiēdum. & ad rōnē cōtrariā: q1 vna determinatio cōcernēs duo determinabilia &c. dic q̄ illa verba in. c. licet ponunt exemplificatiue. nā & alio mō pōt deseri appellatio q̄ p nō pſecutionē vt si appellās expresse renūciet. Jtē nō est ibi aliqua determinatio, ſz ſimpliciter ponunt ibi ꝟba q̄ ſz sint singularia, habēt sensum pluralē, cū ꝺz ibi de nō pſequēte intra tp̄s iuris vel hoīs: & tūc apparet diuersitas determinabiliū & determinatiōis: q1 aliud est tēpus iuris aliud tp̄s hoīs & alteri⁹ rōnis vt ptz ex p̄dictis: & vere loquendo ibi nō est determinatio vnica. alꝫ aūt dictū est verū & notabile q̄ determinatio vnica cōcernēs plura determinabilia ꝺz ea pariter determinare. p hoc de ap. ſcdo requis. cū ibi notatis. ad. c. ab eo. & ad. l. p̄ses. dic q̄ loquunt in alio tpe. ſ. petendorū. apl'orum. de quo est iure expressum q̄ non obseruās appellationē deserit: q1 tm̄ hec via posset pati & alia q̄ria: tutior est p̄cedens opi. eligendo viā mediā. ¶ Scdo quero q1 in principio qd de adherente dicit de appellāte in gl. in ver. appellās. dicit idē & cū ea idē Pau. qui etiam cōcordat cū gl. in eo q̄ dicit de nō appellāte nec adherente. ¶ Tertio q̄ro de intellectu ꝟ. p̄ter q̄ in casib⁹. rñde vt in glos. in ver. p̄ter q̄. & dixi. s̄. in. x. q̄o. ¶ Quarto q̄ro circa hoc q̄ est rō quare in casib⁹ hic exceptis audit. Jaud. dicit q̄ si appellās vltra expressa sciebat in appellatione aliqua legitima ad opponēdum, & se tūc posse pbare & nō opposuit: cū alijs videt malitiose tacuisse: ideo nō debet ampli⁹ admitti. arg. c. exceptionē. de excep. sec⁹ tm̄ si tūc ignorabat vel nō habebat pbationes: q1 tūc nō p̄sumit fraus: ideo admittit. ¶ Quinto q̄ro an cū admittit in exceptis teneat iurare agēdo p viā ſimplicis q̄rele ac si per viā appellatiōis pſequeret. Jaud. & Benze. q̄ sic, p id qs dicit in. c. vt circa. e. ti. li. vj. vbi exprimit de iuramēto. Jap. de castiglionchio dicit q̄ſ: q1 iuramentū nō est inter illos casus exceptos: nec de ipsorū substātia. Primū videt verius q1 ſimpliciter ꝺz q̄ iuret in d. c. ergo omni casu. vel melius dic q̄. c. vt circa. pcedit q̄n qs se opponit appellādo, vt probat ibi: q1 copulatiue dicit, & propter hoc cōtingeret appellari. vñ in opponēte q nō appellat nō pcedit. c. vt circa. vt tenēt ibi Archi. et Jo. an. qs est verū rōne p̄dicta. & sic

cta.z sic verius est qs dicit Lap.sz nō p suā rationē,sed p rationē statim dictā.si aūt formareť qstio in eo qui psequereť appellationē, an cū vult admitti sup exceptis sit opus vt iuret in forma.c.vt circa:dic ꝙ tunc decidit̄ p tex.illū in ver.sup huius.vbi
6 dicit̄ ꝙ sic. ¶ †Sexto qro nunqd appellatus qui occultat appellationē possit cogi eā exhibere.de appellāte bñ probať hic ꝙ si occultat appellationē z appellatꝰ vult eā repellere,ꝙ expedit vt doceat ipse appellatꝰ appellatū esse: nunqd ergo eodē mō teneť appellatꝰ docere de appellatiōe instāte appellāte z hoc petēte:videť ꝙ nō.est eñ qd imputeť appellāti qui debuit suā appellationē taliter formare vt posset de ipsa fidē facere qs est verū.p hoc cle.pri.in prin.z de hoc etiā in seq.q. ¶ Septimo qro si appellatus occultat sentētiam: nunquid cogit̄ eam pducere. Benze.dicit ꝙ sic:qui etiā dicit ꝙ appellatus cogitur exhibere appellationē.qs nō pcedit,vt dixi in.q.pcedenti.nisi tunc tm̄ qñ vult aliqd consequi:vt in hoc.§. Sed de sentētia verū est p notata p Jnno.de fide instru.B.ppetuus. nā si appellatus interrogatus an peo lata sit sentētia hoc negaret:pnūciabit iudex ad quē illā sentētiā quatenus lata sit p eo vires nō habere.ar.l.nō alienū.ff.de inter.acti.vt dicit Jnñ.in.d.c.qs est notabile.z hoc nisi reuoceť confessio p̄textu erroris:qs qñ liceat,dixi in.c.fi.de cōfes. ¶ Octauo qro circa hoc si interrogatꝰ non respondet.dicit Matth.ꝙ habebit̄ p cōfesso.l.de etate.§.qui tacuit.ff.de interrog.act̄.de cōfes.c.ij.lib.vj. ¶ †Nono qro que fides debet de ap
7 pellatiōe fieri glo.penul.dicit plena.ad qs opponit de eo qs no. Cōpost.eo.tit.c.j.lib.vj.qs dictū ponit Spe.de pcu.§.vt aūt.v. sz nunqd p vnū. Sol.vt in gl.z idē Bau.z ratio differētie est fm eum,qz in casu quē ponit Cōpost.de quo in glos. hic nō agit̄ de
a finali p̄iudicio ª sed tm̄ de p̄iudicio quo ad pcessum in absentia ptis faciendū.hic aūt agit̄ de finali p̄iudicio vt ex toto repellať.
8 qs est notandū. ¶ †Decimo qro circa hoc quō fiet hec plena pbatio.dicit Lau.Bēze.z Matth.ꝙ poterit fieri etiā p testes: qs sentit hec gl.in eo ꝙ dicit vnū testē nō sufficere.secus ergo in duobus:qz parē vim habēt cū instrumētis.de fi.instru.cū Joānes. z idem sentit Bau. qui ex hoc notat ꝙ id in quo faciendo debet interuenire scriptura, nō pbatur p solā scriptūrā sed etiā p testes.qs no.Cōtrarium tamē not.Hosti. de pnuile.cū olim.j. vbi teneo primū dūmodo pbeť casualis amissio instrumēti p.l. testiū.in fi.C.de testi. ¶ Opp.ad pdicta ꝙ nō sit opus vt appellatus pducat testes.nā semp poterit facere fidē de appellatione per copiā que debet sibi tradi.§.cle.pri.Sol.fm.Matth.copia non fuit petita:quo casu nō tenetur appellās eā dare.§.cle. pri.in p̄n.vel fm eū dic melius ꝙ non tenet appellatio in cōmodum appellantis:nisi detur copia si petať.d.cle.proxi.sz in damnum eius z qmodū appellati sicut hic.vel tertio dicit ꝙ semp tradit̄ copia:vt cū appellatur in presentia appellati.d.cle.proxi. in prin.dic ꝙ etiā dato ꝙ in absentia licet nō tradať copia,non per hoc appellatio est nulla,sed solū impedit̄ devolutio quo ad commodum appellātis.sed in eius preiudiciū tenet dicta cle.§. pe.z ibi.glo.in verbo,devoluta,vbi dixi in.ij.q.
1 ☞ Judicium quandoqz non tenet: z tamen in eo gesta valent.exempla ponit.Adde ad idem.nu.2.z.3.
4 Statutum dictat ꝙ bannito nō reddatur ius bannitus si agit cōtra Titium z nō fuit opposita exceptio, an processus teneat.
5 Judex ordinarius, vel delegatus cui constat de obiectis forma tamen.c.vt circa.non seruata nunquid potest pronunciare.
6 Appellans extra iudicium an possit prosequi aliquam causam in apellatione non expressam.
7 Exceptio cōpetens ppter formam non seruatam sit dilatoria.

1 **§. Illius.** ¶ †Ho.casum in q̄ iudiciū nō tenet z tm̄ valēt facta in illo vt confessiones z pbationes. Jta colligit Laudu.z de cōfessiōe verū dicit:qz dicit ēt facta in iudicio seu pcessu nullo.de resti.spo.c.fi.vbi dicit de pbationib⁹ alijs nō est verū,vt statim dico in p̄mo ẋio: nec colligit̄ hoc,vt
2 ibi dicam. ¶ Oppo.qz si omittit̄ forma.c.vt circa.obiciens repellit̄ a iudicio,vt hic z ibi:ergo pbationes si que facte fuerint, nō tenēt ex quo iudiciū nō tz:qz si nō tenet principale ꝛc.regula accessoriū.li.vj. Jtē p hoc vt lite nō ꝙtest.in rubro z nigro.Sol. tex.iste in duob⁹ variať.p̄mo in modo exēplificādi cum dicit de omissione forme:z in hoc instat gl.in verbo.forme.secūdo in alio qūo z qua rōne teneāt probationes facte eo casu quo appellās erat repellēdus:quo ad primū gl.j.ponit duplex exēplū.Anum ꝙ fuit omissa forma:qz non fuit iuratū:z hoc dicit esse planū:rō est:qz cū omittit̄ iuramentū,in oībus repellit̄ omittens: vt probať in.c.is qui.eo.tit.li.vj.z no.§.ij.pri.in gl.in verbo,expressis. z ibi dixi in.viij.cōtrario.Secundo ponit glo.aliud exemplū de omissione forme:qz nō fuit facta specificatio: z hoc nō procedit indistincte vt dicit gl.sed cū distinctione posita in.§.prece.in gl. j.Lap.intelligit tertio mō de omissione forme quo ad vtrunqz: vt qz indebite specificauit, nec debite iurauit.si intellexit Lap. ꝙ ad repellendū appellantē requirať omissio vtriusqz:hoc non est verū, vt pbat.c. vt circa. si autem intellexit vt magis puto ꝙ dispositio huius.§.,pcedat siue fuerit omissa forma specificationis siue iuramenti siue vtraqz,verū dicit: qz hic loquit̄ gñaliter in verbo forme.quantū aūt ad scām variationē quō pbatiōes hic tenent dupliciter legit̄ hic tex. Uno modo ꝙ tenent nō quo ad fauorē appellātis,sz ex officio iudicis qui etiā repulso appellāte poterat de causa cognoscere.z hoc tenet Lap.z idē Lap. p hoc.c.cū nobis.eo.ti.de ap.oblate.z qstio disputata sup regula infamibus.lib.vj.fm hunc intellectū respōdetur ad cōtrariū quod tenent pbationes:qz iudiciū est validū respectu iudicis,z sic respectu appellantis non infertur iudicium tenere.Lap.ponit alium modū saluandi pbationes etiā psupposito ꝙ iudiciū nō teneat:qz ea q̄ cōcernūt factū, vt sunt attestationes, valent q̄uis iudiciū peat.C.de testi.l.fi.de arb.cū a nobis.de testi.p̄sentata.p hoc qs no.Jnno.de testi.causam.z de elec. p inqsitionē. ego bene fateor ꝙ pbationes tenēt perēpto iudicio dūmodo iudicium tenuerit.de quo vide.j.in cle.ij. de testi.in.iij.q. z ita debet intelligi gl.Jnno.in.c.causam.sed si non tenuit nec pbationes alie q̄ per cōfessionē tenent vt est casus de testi. causam.in fi.vbi requiritur vt approbent̄ ab aduersario: qs frustra requireret si tenerent.de ipsa vero cōfessione videtur ꝙ teneat:de resti.spo.pisanis.qs dic vt ibi.z psequit̄ Laudu. ea que de cōfessione no.Jnno.de elec.per inquisitionē. Alio modo legitur hic §.ꝙ pbationes tenent: qz iudiciū nō est nullū.z hoc sentit gl.in verbo, legitime.licet non aperte in eo qs intelligit probationes fuisse factas de cōsensu aduersarij dicens ꝙ si inuito appellato fierent,nō deberent sibi nocere. z intelligo inuito z appellante. si enim nō appellaret,habereť pro cōsentiente. paria nāqz sunt nō excipere vel nō appellare ab exceptiōis reiectione.de elec.cū dilecti.z dixi de rescrip.ceterū. z intelligo gl. de cōsensu etiā tacito p id quod dicit appellato inuito.sufficit ergo ꝙ nō cōtradicit.ergo necesse est gl.intelligi ꝙ iudiciū teneb at:nam si nō teneret,ad validandā probationes, requireret expressus consensus aduersarij.d.c. cū causam.z.c. venēs.ij.ante fi. z hoc ꝙ iudiciū teneat,aperte vult glo.vlt.in eo ꝙ alle.de accu.c.j.z.ij.lib.vj.vbi licet ante inquisitionē debeat p̄mitti discussio infamie:tamen si non p̄mittitur nec excipitur. valent pbationes z iudiciū.z hoc videť tenere Lap. dicēs ꝙ hoc casu nō est pena appellantis in hoc ꝙ appellatio reddať nulla ppter omissionē forme, sed solū in hoc ꝙ appellans nō seruata forma nō audit̄ in his in quib⁹ formā nō obseruat preter q̄ in tribus casibus ibi exceptis.§.§. pri.tenet ergo appellatio z causam deuoluit fm Lap.q in hoc subtiliter dicit,sed videtur contradicere sibimet in eo qō.§.dixi fm eum ꝙ probatiōes tenēt hoc casu vt iudex procedere possit ex officio nō ad instantiam appellantis.Si enim dicimus ꝙ appellatio devoluit,z iudiciū tenet:sequitur ꝙ ex quo non fuit repulsus,tenēt pbationes etiā in suū fauorē z imputet appellato q nō excepit. z hoc sentit Bau. dicēs in verbo, infirmat.ꝙ hoc inducit impossibilitatē : qz ex quo cōstat de articulis, repelli nō p̄nt. iputet ergo sibi appellatꝰ q potuisset repellere appellantē: qz ex quo nō repulit, pcedit obiectio:qz hic cōcernabať fauor p sone.s.appellati.secus aūt in casibus in quib⁹ subesset exceptio peremptoria quo ad personā:vt quādo monachus fuit in iudicio tanq̄ pcurator: quo casu semp potest opponi incapacitas: vt no.de procu.in nostra.z pro hoc de postu.c.j.z.ij. z idē de iudice z pcuratore excōicato. de re iudi.ad probandū. idem dicit in exceptiōe in qua exuberat officiū iudicis : eo.ti. ab eo.li.vj.de excep.exceptionē. Aliud autē dicit esse in dilatoria: vt in milite cōstituto pcuratore.nā post lit.ꝙtest.nō opponit̄ talis exceptio. ff.de pcura.l. filius.§. veterani.C. de pcura.ita demū.de quo p Hostiē.de pcura.in n̄a.z in Spe. de excep.§.ij.ver.hoc quoqz. vult ergo Bau. ꝙ exceptio cōpetens cōtra appellantē q formā nō seruauit sit dilatoria , z per cōsequens ante lit.cōtest.opponenda.de quo.j.q.iij. Et in eo qs Bau. dicit ꝙ hic inducit impossibilitatē: vult dicere ꝙ hec litera videtur ponere impossibile in eo qs dicit ꝙ forme omissio repellit a ppositis z pponēdis z a probatione facienda: z postea dicit ꝙ pbatio facta nō infirmatur.Si enim non admittit̄ probatio,non potest̄ haberi probatio facta. Sed dic vt dixi.§.eo. cōtrario.z dico etiā in sequēti ꝙ licet nō debuisset admitti pbatio: tamē si admittatur,valet.
3 ¶ †Secūdo op.ad hunc intellectū ꝙ nō possit vllo modo pcedere, nec iudiciū ad instantiam appellantis non seruata forma vllo modo tenere:qz ex quo nō seruauit formā,appellatio reddi tur nulla propter defectū forme.de electi. quia propter .pro hoc etiā qs tenet Jo.mo.in.d.c.vt circa. vbi dicit ꝙ hec exceptio de forma potest opponi ante lit.cōtest.quia est de re finita,z infert nullitatē appellationis.Sol. iste articulus minus plene fuit discussus z in eo sunt varietates predicte.z illam partem ꝙ appellatio sit nulla,sentit glo.in.c.is qui.in verbo, audiendus. z in.c. qui contra certā.in glo.fi.eo.ti.li.vj.z idem tenet Jo.an.vt in.c. vt circa. inherendo verbis Jo.mo.supradictis. Sed illam par-

a ¶ De finali p̄iudicio. Adꝺ Ab. in.c.venēs.in.ij. z.v.col.vs.nūc restat.j.de testi. Ab. in.c.ex ratiōe.in vj.col.x. sed aduerte.de appel.

tem quã tenuit Zap. abbas vt dixi in prox. cõtrario, cõfirmat. Zap. de castigliõchio p cle. precedentẽ, que dicit simpliciter causam deuolui post intimatã appellationẽ. sed nihil facit: quia debet intelligi q appellatio sit al's legitime interposita. Cõfirmat secundo p. §. sane. s̃. eo. c. vbi text. p̃supponẽs formã fuisse omissam dicit q appellans psequebatur quod esse nõ posset nisi appellatio tenuisset z causam deuoluisset. sed adhuc ille. §. non facit: quia intelligitur q prosequebatur de facto, vel quo ad ea in quibus seruauerat formam, vel de appellante eo casu quo non tenebatur ad formam: vt ibi dicitur in glo. in verbo, psequẽte. z ibi plenius dixi in. j. contrario. mihi placet q appellatio est nulla, p multa que dixi in. §. pcedenti. in. j. q. maxime: q̃ in tali iudicio exuberat officiũ supiozis. z sic q̃uis appellans sit in casu repulsionis: nõ ꝓpterea tollitur quin iudex possit pcedere ex officio. vel melius sufficit q nõ fuit repulsus, z q nõ est iure exp̃ssum q appellatio nõ teneat: sed solum q appellans repellendus est a psecutione, vt dixi in pxi. cõtrario. Ad contraria cum dicitur q ex quo est omissa forma non tenet appellatio. dic q forma. c. vt circa, non est substantifica. quod patet: q̃ pcedit illud. c. p̃cipiendo vt seruetur illa forma: z nõ seruanti penã imponit: ergo cõtra factũ tenet ne inducatur duplex pena. l. nõ dubiũ. C. de legi. qs declara p ea que dixi de postu. c. fi. Ad dictũ Joan. mo. z ad gl. in. c. is qui. z in. c. qui contra certam. posset respõderi q tenuerũt aliã partẽ que nõ est vera: vel salua q intelligunt q appellatio reddit nulla. s. in effectu quo ad cõmodum appellãtis: q̃ repelli põt: vt. d. c. vt circa. z dictis. c. is q. z qui cõtra certã. z p hoc apparet quare pbationes hic tenẽt mero iure. qs singulariter no. z induco tex. hunc fm intellectũ statim dictũ ad quẽ-
4 stionem pridie disputatã que sequitur. ¶ †Quero circa pxime
a dicta: pone, dicat statutũ q bannito[a] nõ reddat ius: bannitus egit cõtra Titiũ, nec fuit opposita exceptio: an teneat pcessus z sentẽtia. Ja. de are. disputãdo tenuit q nõ: per. l. si seruus. C. de his qui ad eccle. cõfu. qs sequitur Bal. in. l. iubemus. §. sane. C. de sacrosan. eccle. facit aũt. l. si seruus hoc modo. quia dicitur ibi q si seruus fugit a dño ad eccleſiã: põt dñs eũ trahere de ecclesia: z si ille resistit z in hoc surgit cõcertatio in qua dñs interfecit seruũ de noxa. i. delicto, nõ põt cognosci q̃tra dñm. z dz intelligi illa. l. eo casu quo lz dño ꝓpria authozitate trahere seruũ de eccl'ia. z intelligit ibi gl. q̃ seruus q grauiter leserat dñm aufugit ad eccl'iam. In cõtrariũ est casus hic fm p̃dicta q̃ plenius declaro quantũ ad hoc. nã dicit in. c. vt circa. q appellans q nõ seruat formã repellit a psecutiõe. z in. c. is q. p̃alleg. dicit q non est audiẽdus. z in hac cle. idẽ dicit. z. §. §. ceterũ. z §. pxi. tñ si pcedit, tenet iudiciũ, vt hic: q̃ al's pbationes nõ valerẽt, vt dixi in p̃cedenti cõtrario, pro hoc q̃ excõicato denegat audiẽtia si agit in iudicio. de iudi. intellexim⁹. s̃. de excep. exceptionẽ. adeo q officio iudicis repelli põt. d. c. exceptionẽ. in fi. tñ si nõ repellit tenet iudiciũ. de excep. c. j. lib. vj. ad. l. si seruus. respõdeo q q̃libet ius disponit resistendo facto quo ad natiuitatẽ, z pcedit illa lex z dictũ Jaco. de are. ita loquit tex. l. si seruus. que disponit non esse delictũ illo casu. nõ em̃ põt tenere iudiciũ sup nõ ente. q̃libet ius nõ resistit natiuitati, sed solũ denegat audiẽtiam ita q potius resistit psecutioni: z tunc solũ dicit inducere exceptionẽ: vt probãt. c. z rõnes p̃dicte que ppetuo tenent. Jnduco etiam p̃dicta fm aliũ intellectũ p̃supponẽdo q q̃ nõ seruat forma. c.
5 vt circa. appellatio nõ teneat ad. q. seq. ¶ †Sexto quero nunqd iudex ordinarius vel delegatus coꝝ quo constat de obiectis, lz forma. c. vt circa. seruata nõ fuerit, possit pnunciare. Benze. q sic: qui dicit q per illã pbationẽ electus vel similis per iudicẽ repelletur. p quo inducit dictũ Jnno. de fideius. peruenit. z de iureiuran. c. fi. lib. vj. Jdẽ Matth. qui allegat no. p Archi. in. d. c. fi. dic q hoc dictũ Benze. z Matth. non cõfirmatur p dictum Jnno. q̃ Jnno. loquit de eo qui erat iudex: z si appellatio non tenuit p cõsequẽs cãm nõ deuoluit: ergo iudex ad quẽ nõ est iudex. z hoc nisi esset al's iudex, sicut est papa vel al's adhibilis p querelã. Jtẽ dictũ Jnno. est verũ in ordinario, nõ aũt in delegato cuius iurisdictio nõ extẽditur ad nõ cõmissa: vt dixi de cõfes. c. ij. vbi respõdi ad. c. puenit. de fideius. per qs se fundat Jnñ. q ibi ex mãdato pape potuit delegatus vel alter: vt p̃dixi in. d. c. ij. Sed p dicto Bẽze. z Matthe. est q dixi in. j. z. ij. cõtrario: q̃ hoc casu appellatio non est nulla: qs videt verius. Jnduco etiã
6 dicta supius ad aliã questionẽ que sequitur. ¶ †Tertio quero
b circa p̃dicta an appellãs[b] extra iudiciũ possit psequi aliquã causam in appellatione nõ exp̃ssam. dic q sic: q̃ vt dixi in. j. cõtrario, vt probatur in. §. proxi. z in. c. vt circa. appellans in casibus exceptis in. d. c. vt circa. admittitur psequendo appellationem: z illi casus cõtinent psecutionẽ exceptionis non oppositi, vt in appellatiõe nõ cõtente, vt que de nouo fuit exorta vel de nouo ad notitiã puenit. ¶ Op. ad hoc de cle. appellãti. de ap. Solu. Zap. qs est speciale in dictis casib⁹ exceptis. p. c. vt circa. Et specialitatis ratio est q̃ appellans nõ fuit in culpa. Dic melius q

a ¶ Qs bannito. Adde diffuse p Bellum in tract. de bannitis.

b ¶ An appellãs. Adde Jmolã. z doc. in. c. ꝙsuluit. el. ij. de appel. z gl. l. c, j. de appel. lib. vj. Spe. in ti. de appel. §. qualr. ℣. i summa. bar. l. l. fi. ff. de appel. Bal. in margarita. in ℣bo, appellatio. ℣. xlvij.

c ¶ Qs duplex est appellatio. Ad dõ Jnno. in. c. venerabili. de cẽsi. in glo. Jo. an. in. c. pia. de excep. lib. vj. Jo. an. in. c. inter canonicos. de elec. z eũdem. in c. dilect⁹. de ap.

d ¶ Nomẽ populi. Ad dõ doc. in. c. j. de p̃bẽ. doc. in. c. fi snia. de sen. excõi. lib. vj. z in. c. duo gña. xij. q. j. Jo. an. in. c. fundamẽta. de elec. lib. vj. §. ne autẽ.

e ¶ Mendicitas. Adde gl. in. c. j. de religi. domi. z p doct. in. c. diaconi. xcij. dist.

c duplex est appellatio extraiudicialis. quedã est que interponitur a iudice: quedam que a parte. de prima procedit cle. appellanti. de secunda non: quod ꝓbatur ibi in verbo, iudicis. z per id qs no. gl. ibi in dicto verbo. nã appellatio extraiudicialis interposita a parte potest iustificari ex futuro grauamine: vt not. Jnno. de ap. ad audientiã. Et põt interponi gñaliter de ap. bone. vbi dixi q nõ liceret in appellatione iudiciali ab interlocutoria vel extraiudiciali a grauamine iudicis. de ap. vt debitus. z eo. ti. coꝛdi. li. vj. z p hoc qs no. Jnno. in. d. c. coꝛdi. in prin. p hoc dico q pcedit decisio p̃cedens sine vlla spãlitate. z hoc q̃tũ ad
7 cle. appellãti. q̃ nõ hz locũ hoc casu. ¶ †Quarto quero (p̃supposito illo intellectu) q appellatio nõ seruata forma. c. vt circa. nõ sit nulla, z per cõsequens q exceptio cõpetens ꝓpter nõ seruatã formã sit dilatoria vt dixi. s̃. in. j. contrario in fi. vsq; ad qs tẽpus potest opponi. dicit Bau. q vsquequo nõ sunt facte pbationes nisi appellat⁹ expresse cõsensisset, pri⁹ mouet: q̃ hoc casu nõ fit litis cõtestatio cũ fit cã spñalis. j. de iudi. cle. disp̃dioſam. z de ver. sig. cle. sepe. p hoc infert id qs ponit hic glo. vlt. de articulis. q dz instari vt nõ recipiant impertinẽtes licet ꝙsueuerint admitti saluo iure impertinentiũ z non admittendoꝝ. qs dicit Bau. verũ qñ hñt longũ tractũ. dic cõtra. primo quo ad primũ dic q ex quo appellat⁹ nõ excipit z pmisit appellãtem pducere articulos pbatorios z dari dilationẽ probatoriã, intelligitur renũciasse exceptioni semp presupponẽdo q sit dilatoria. z videt idem tenere Bau. vt dixi in. j. cõtrario. in fi. pbo per notabilẽ z singularẽ theoricã quã ponit Jnno. de elec. c. j. lib. vj. z ibi gl. in verbo, absentiũ. vbi dicit q vbi pcedit lite nõ cõtesta. statim cũ pcessum est ad aliqd de his q̃ solent fieri solũ post contestationẽ in alijs litib⁹ in quib⁹ lis cõtestat precludit via oibus expedientibus ante litem cõtest. sed dilatio pbatoria est de expedibilibus post ꝙtestationẽ: vt li. ꝙtest. in rubro. z nigro. ergo ꝛc. Jtẽ in alio cũ dicit instandũ in articulis ne recipiat q sint impertinentes: dic q potius verũ est dicere q potuit appellans excludi a toto pcessu: sed ex quo nõ est exclusus sunt ptinentes. Jtẽ in alio cũ dicit clausulã saluo iure impertinentiũ pcedere in habẽtib⁹ longũ tractũ: dic q imo pcedit in oibus que nõ statim sunt manifesta. secus si manifesta: vt q̃ cap'm ex sua forma est ineptũ. lz in terminis huius. c. dic q non sufficit clausula: imo p̃supposito q iudex ad quẽ eũ tali clausula admisisset cũ cap'a appellantis qui poterat repelli: nõ ꝓpterea appellat⁹ poterit postea dicere nõ standũ pbationib⁹ tanq̃ impertinẽtib⁹: q̃ sunt ptinẽtissime ex quo appellatus sua exceptione nõ est vsus: vt proxime dixi.

1 ☞ Ecclesie cathedrales debẽt habere facultates que dicuntur presidium earum.

2 Clerus z populus qualiter differunt.

3 Episcopi possunt serenissimi appellari.

4 Pastor, hoc verbum coprehendit proprie epos z superiores.

5 Ecclesia cathedralis si habet clerũ tantum: aut tantũ populũ: an possit habere episcopum.

6 Ecclesia an sit dignior ratione maiorum facultatum, vel ratione maioris populi.

7 Ecclesia que dicatur cathedralis.

8 Religiosi quare magis appetunt exaltari q̃ alij.

9 Religiosus quicũq; si appetit dignitatẽ, an peccet mortaliter.

10 Electio seu pulsio ecclesie cathedralis ad quẽ vel quos spectet.

11 Et quid si ille qui debet prouidere est negligens.

12 Supplere negligentiam alterius: an quis possit eo non citato.

13 Episcopatus an sit ordo.

14 Mendicãtes religiosi qualiter impediunt pdesse vt expediret.

15 Religiosus vagabũdus sine licentia sui prelati est excõicatus.

16 Quantumcunq;, hoc verbum quid importet.

1 **In plerisq;.** ¶ †Not. q ecclesie, maxime cathedrales debẽt habere facultates: z facultates dicuntur earum presidiũ: ibi, presidio facultatũ. nam sine tẽporalibus spiritualia diu esse non possunt. j. q. iij. si quis obiecerit. de vit. z hone. cle. vt
2 quisq;. z. c. quoniam. ¶ †Secũdo no. q clerus z populus sunt diuersa. de quo in gl. xiij. in princ. Ex quo infert Benze. z maxime in odiosis vnũ nõ cõprehendit reliquum. arg. de rescrip. sedes. de sentẽ. excõmuni. si ciuitas. lib. vj. z qs not. Hosti. de priuil.
d ex parte abbatisse. Jn fauorabilibus nomen populi[d] comprehendit clerum. per. c. dilecti. de foro compe. z insti. de iure natu. §. plebiscitũ. que iura non faciunt: loquuntur enim in alio nomine appellatiuo. patet in. d. c. dilecti. in verbo, anglicis. qs nomẽ eque conuenit clericis z laicis. Secus hic, q̃ nunq̃ nomine cleri venit populus, nec econuerso: z si qua contraria inueniantur ꝛspeciales ponunt casus. ¶ Tertio nota, q in episcopis op-
e probriosa est mendicitas[e]. pro hoc gloss. in verbo, opprobrio. ad
3 hoc de renunciatio. ad supplicationem. ¶ †Quarto no. quod episcopi possunt appellari serenissimi: probat verbum serenitatem, pro hoc quia nil beatius. xl. distinctio. ante omnia. z. j.

de pẽis.

4 de penis.cle.si qs suadẽte.ver.nec sup hoc. ¶ †Quinto not.q̃ verbũ pastor, ꝙprehendit ꝓprie eos z superiores: licet alibi la-
5 tius sumat.de quo in gl.in verbo,de pastore. ¶ †Quero,qr dicit de ecclesia cathedrali carẽte clero z populo christiano, qd si habet alterũ tm̃.glo.in verbo,populo.disputat: z alij docto.eã extendũt.z qr fiunt intricatiões, vidẽda sunt motiua ad vtrãqz partẽ.z primo q̃ non sit locus huic.c. Inducitur qr ad veritatẽ copulatiue requirit̃ vtrãqz partẽ esse verã.ff.de verb.obl.l.si qs ita. z.l.fi.insti.de here.insti.§.pe.de rescrip.c.ij.ergo vt sit locus huic.c.expedit vt ecclesia careat vtroqz nã copula,z, bis repetitur: qr p̃mo dicit clero z populo christiano.secũdo dicit clero z subditis christianis.ꝑ p̃dictis.ff.de cõdi.insti.l.si heredi plures. de leg.ij.l.ea tĩ adiectio.s̃.eo.is g.li.vj. Scõo qr si aliter diceres q̃ nõ regrereꝯ vt careat vtroqz , nõ eẽt differẽtia inter cõiunctã z disiũctã:z idẽ eẽt q̃ tex. diceret carẽti clero z ppl'o:ac si diceret clero vel ppl'o:qs est absurdũ.ad hoc de rescri.inter ceteras. de spõ.ex lr̃is.j.ff.de leg.ij.l.nõ al'r.q̃ dicũt standũ ꝓprie significatiõi: vt ꝓbat.d.l.nõ aliter.z.c.ex lr̃is.sed ꝙtra ꝓpriã significationẽ est q̃ ꝙiuncta habeat vim disiunctiue z absurditates seu improprietates sunt excusande nõ sequẽde. de ẏbo.sig. p̃terea. vbi glo.notabi. Tertio qr si ecclesia hz clerũ tm̃, vel hz ppl'ũ tm̃, absurdũ est q̃ nõ possit eã po:q̃ ratio vt dicit glo.multũ vrget. In ꝙtrariũ,qr dz attendi mens cõditoris qui voluit precludere viã improuide petitiõi superiorũ z temeritati petentiũ, dicit aũt Bẽ.q̃ hec improuidẽtia z temeritas sic locũ habere possunt: z facilius in ecclesia habẽte clerũ tm̃ vel populũ tm̃ , q̃ in carẽte ecclesia vtroqz.mens aũt p̃ferenda est verbis.l.scire.§.aliud.ff. de excu.tu.s̃.eo. si post q̃.li.vj.j.de iureiur.cle.romani.§.verũ. Itẽ qr carere est nõ habere: sz si dixisset si ecclesia nõ habeat clerũ z ppl'm:regrereꝯ q̃ haberet vtrũqz.quã rõnem declara vt in gl.z pro hac elt illa ratio de copulatiua q̃ requirit vtrãqz partẽ.preterea inducunt iura.s̃.eo.cũ in cunctis.de eta.z quali.eam te.q̃ inducit gl.inducit etiã Bẽ.qr clerus z populus nõ copulantur hic simpliciter , sed inter ea ponitur verbũ, carẽtibus.in p̃n.vbi clero carentib⁹ z populo christiano.z.j.ibi,clero careat z subditis christianis. inde põt esse sensus clero careat.s.tm̃ z post copulã z,sequentẽ repetet relatiuũ que,p̃cedẽs: vt sit sensus: que ecc'lia careat ppl'o z subditis christianis.s.tm̃. z sic illa duo distributiue ponant̃:qr meli⁹ intellectui cõueniũt.ꝓ hoc argu. de priui.vt priuilegia.circa fi. In hac.q.gl.tenet primã partẽ licet dicat q̃ egeret declaratione. Idẽ sentit Bau.dicẽs q̃ verbum
a careo[a],inducit priuationẽ que cũ requiritur in duobus coniunctis,nõ perficitur altero habito.sic verbum habeo,inducit effectualẽ impletionẽ.ff.de ver.sig.l.nomẽ filiarũ.§.habere.que nõ est nisi vtrũqz habeat:z sic verbũ carere, z verbũ hr̃e,nõ important idẽ si de duobus cõiunctim proferant̃:sic dicimus q̃ in alternatiuo negato neutrũ fieri debet:z in affirmatiuo sufficit alterũ ꝓpter disiunctiuã.de mu.peti.c.j.de reg.iur.i alternatiuis. li.vj.z q̃ nõ idẽ significet carere,z non hr̃e, ptz:si em̃ dico careo filio z filia:si habeo filiã,nõ careo vtroqz. Ben.tenet primã partem cõtrariã ꝓ rationes ꝓ illa parte factas, z per.l.cũ eiusdẽ.ff. de edil.edic.vbi qui vẽdũt comedos.i.qui recitant comedias simul si fuit constitutũ pretiũ pro plurib⁹ simul:qr erãt eiusdẽ officij:si vnus est morbosus,oẽs redhibent̃, z rescindit̃ venditio:lz sec⁹ foret si pretiũ foret cõstitutũ pro singulis singulariter cõsyderatis:vt ibi dicit̃. Pro quo induco qs ad idẽ dicit in fi.illius.l. de eo qui vendit mulas pares pro eodẽ officio alicuius quadrige,qr vna morbosa omnes redhibent̃. Idẽ de alijs iumẽtis paribus z idẽ in casib⁹ similib⁹.eo.ti.l.plerũqz.z.l.si plura.z.l.ediles.§.si iumenta.z.§.si forte.z.§.cũ aũt.z sic vt locus sit huic precepto,sufficit q̃ subtrahat̃ altera de qualitatibus:vel qr eccl'ia nõ hz populũ:vel qr nõ hz clerũ. Ad idẽ induco qs not. Archi. de elec.si forte.ver.ceterũ.lib.vj.vbi dicit tex.q̃ si exitus examinis de quo ibi docuerit oppositiões veritate destitui puniẽdus est opponẽs:vt ibi dicit̃.dicit autẽ Archi.q̃ si qs opposuit plura z probat aliqua sed nõ omnia,locus est pene:z sic dicit clare sonare tex.sed Jo.an.dicit q̃ nõ est sibi clarũ z q̃ illa dubitatio incidit in hanc quã sequimur.z contra Archi.z pro eo qs tenet glos.z Bau.est qs not. Jnn. Host.z Compo.eo.ti.c.j.li.vj.z ibi gl.in verbo,defecerit.que dici opponentẽ plura euadere penã si probat alterũ:qs sufficit ad cassationẽ.sed opi. Archi.presupposita pro vera facit pro hac pte.ad idẽ de rescri.c.ij.z.c.olim.z est similis intricatio ea q̃ not.de verb.sig.cle.sepe.in prin.in verbo, z figura.vbi gl.nõ facit differentiã an verba illa simpliciter de plano z c.ponant̃ cũ copula an sine.qs facit ꝓ opi. Ben.fm quẽ ad cõtrariã prime partis. Respondeꝯ ad primã de copula q̃ hec copula hz vim disiunctiue:vt sepe fit.d.c.ij.de rescrip.ad illud de proprietate consequenda dicit q̃ frequenter fit interpretatio contra propriam significationẽ verborũ vbi res salua esse nequit iuxta mentem proferentis : vt not.in.c.intelligentia.de verb.sig.ad tertiũ de absurdo qs est nõ ꝓuidere ecclesie si hz alterũ tantũ, dic q̃ illud cessat in cõstitutione prohibitoria z pluribus cõsyderatis vt cõiunctis:vult dicere q̃ nõ debemus extẽdere istã prohibitionẽ extra suos terminos:qs esset absurdum. dic q̃ papa vel alius de eius mãdato poterit tali ecclesie puidere. Ber.distinguit:qr aut ecclesia caret clero tm̃,aut ppl'o Christiano tm̃. si clero tm̃ : habet locum hec prohibitio:qr populus solus non potest prouidere de episcopo , nec metropolitanus, nisi in casibus a iure expressis z permissis:vt per deuolutionem ratione negligẽtie.s̃.eo.ne pro defectu. que negligentia non cadit ex quo ecclesia non habet clerum qui possit eligere. Si autẽ caret populo z nõ clero: clerus qui ante habuit ius eligendi potest eligere : quia electio spectat ad clerum nõ ad populum.s̃.e. ofius. z sublatis omnibus de clero preter vnũ solus retinet ius eligendi. de postu.c.ij. hec procedunt fm eum quando ecclesia prius erat episcopalis. secus si nunq̃ fuisset ibi episcopus:quia tunc prima institutio episcopatus spectat ad papam. de consec. distin.j.de locorum.pro hoc de offi.le.nisi.z.c.q̃ translationem. de ma. z obe. cum inferior.ne sede va. ca.j. de excess. prela. ficut vnire.z qs ibi no. quando autẽ ab initio ecclesia habuit episcopum recedentibus parochianis,aut recedunt animo nunq̃ redeundi : z desinit esse parochialis z cathedralis aut animo redeundi:z nõ desinit esse fm Bertrã.quod vltimũ incidit in questionẽ de qua dixi de preben.de multa. an desinat ecclesia paro
b chialis[b] esse parochialis vel curata recedentibus parochianis, de quo per Archi.eo.tit.licet canon.z quicquid alij tenuerunt, tenui in.c.de multa.q̃ non: quia esse parochialem vel curatam non pendet a parochianis sed a superiore.de parochijs. per totum. sed quo ad questionem nostram distinctio Bertrã. nõ videtur procedere.nam fortior deberet esse prohibitio qñ ecclesia habet clerũ z nõ populũ q̃ qñ econuerso. nã tunc fortius subest ratio de qua in tex.q̃ eps nõ potest ꝑdesse vt expediret. Ex his questio remanet intricata. Sed pro claro intellectu sciẽdum q̃ ꝓpositionũ seu rationũ alia est vnica z simplex que habet vnũ subiectũ z vnũ p̃dicatũ : vt homo est asinus. z talis dicit̃ apud logicos cathegorica. Alia est ꝙposita ꝙtinens plures oratiões que dicitur hypothetica.ꝓ hoc no.ff.de acqui.re.domi.l.quesitum.in gl.fi.z hec habet plura subiecta z plura p̃dicata: vt Petrus est homo,z Petr⁹ est animal.hec multiplicitas ꝓpositiõis fit diuersimode.qñq̃ p dictionẽ si,qñq̃ p copulã z,qñq̃ p disiũctiuã vel,aut quid simile.z de materia copulatiue dixi de rescri. c.ij.de disiunctiua.eo.tit.inter ceteras. pro nunc prosequitur de copulatiua:z de hac no.q̃ qñq̃ copula ponit̃ inter orationes: z tunc facit ꝓpositionẽ duplicẽ seu hypotheticam, vt in exemplo posito , z in.d.c.ij.de rescrip. qñq̃ ponit̃ inter terminos seu dictiones : vt si dicatur. Petrus est bonus z albus. primo modo facit ꝓpositionẽ copulatiuã. scõo facit ꝓpositionẽ de copu- a ¶ Qs verbũ ca-
lato extremo.i.subiecto vel p̃dicato.z est vnica ꝓpositio:z sic cathegorica. Ideo dico de disiũctiua q̃ qñq̃ est disiũctiua. qñq̃ de disiuncto extremo.i.subiecto z predicato.qs dico de ver.sig. cle.sepe.in p̃n.q.ix.vbi de hoc in glo.notandũ.vbi est intricatio, vt hic.z quo ad copulã eo casu quo ponit̃ inter terminos:subdistinge an termini seu dictiones inter quas ponitur sint substãtiui vel adiectiui.qs dixi in.d.c.ij.de rescrip. In ꝓposito copula in.c.nostro ponit̃ inter terminos substãtiuos a parte p̃dicati.z talis est ꝓpositio: nullus sine licentia pape ꝓuideat ecclesie cathedrali carẽti clero z ppl'o Christiano.z sic de vi verborũ vera est opi. Bẽ. qr eccl'ia carẽs clero lz hz populũ est de carẽtib⁹ clero z ppl'o cõiunctim ex quo nõ habet vtrũqz. z argumẽta q̃ facit gl.in prin. cũ dicit q̃ habens codicẽ nõ includit̃ sub carentibus decreto z codice:p̃cedunt quatenus nõ facit vnam ꝓpositionẽ de copulato extremo , sed vnã copulatiuam : vt sit sensus q̃ habẽs codicẽ nõ est de his qui carent decreto z qui carẽt codice.tñ verũ est q̃ de carẽtib⁹ decreto z codice cõiunctim: qr nõ habet vtrũqz.sz in.c.nostro dic q̃ copula q̃uis ponat̃ inter terminos.tñ facit ꝓpositionẽ copulatiuã ac si esset posita inter orationes: ex quo sunt termini substantiui : ꝓ hoc qs dixi in.c.ij.de rescri.z est sensus ecclesie carenti clero z populo.i.carenti clero, z carenti populo.seu exponẽdo verbũ carere,ꝓ nõ habere:carẽti.i.eccl'ie nõ habẽti clerũ z nõ hñti ppl'm. mõ eccl'ia hñs alterũ tm̃ nõ est de his q̃ nõ hñt clerũ z nõ hñt ppl'm: vel breuius dicẽcẽdo que nõ habent clerũ nec populũ.z hoc vltimũ sentit Lap. in additione dicens q̃ ista carere clero z populo nõ equipollet isti nõ habere clerũ z populũ.pro p̃dictis.ff.de re.dub.l.is q duocenta.§.vtrũ.qui facit pro z cõtra.vt dicit hic gl. z facit ꝓ,quatenus copula ibi stat ꝓprie. Facit cõtra quatenus stat ꝓ disiunctiua.ꝓ hoc intellectu sunt rõnes facte ad hãc ptẽ in iure vt reqrat̃ vtrãqz ptẽ ꝙiunctim esse verã.d.c.ij.de rescri. z sic intelligẽdo nõ eget declaratiõe z ꝙtraria ꝑcedunt solũ.qr gl.nõ bñ exponit verbũ carẽti.cũ dicit q̃ est sensus ac si diceret nõ ꝓuideat̃ ecclesie si nõ habeat vel nisi habeat clerũ z populũ:nã debet negatio poni solum a parte predicati,vt sit sensus : nõ ꝓuideatur eccle-

a ¶ Qs verbũ careo. Adꝺ ꝙ Abba.i.c.nihil deest in.v.col. de elec. z i.c. qs sup his. ꝺ fide instr. z gl. fin.in.c.nouit.de his q̃ fi.a prela.z c.ad aures.in ẏ. vires volum⁹ obtinere de rescrip.

b ¶ An desinat ecclesia parochialis. Adꝺ Cardi. i cle.j.xxj.q.ꝺ off. vica. idẽ Zaba. i c.de multa.de p̃bẽ.in.iij.q.vbi alleg.ꝙsil. Frideri. de senis.ꝙs.cxxx.

sic si est de ecclesijs non habētibus populum. q̄uis em̄ negatio p̄cedat verbū habētibus: tamē negat solū p̄dicata. z est sensus q̄ non prouideatur ecclesie si est de non habētibus clerū z non habētibus populū, z sic ista ꝓpositio, si est de nō habētibus ꝛc. est mere affirmatiua p̄terq̄ a parte p̄dicati. at eccl'ia q̄ h3 alterū tm̄ nō est de nō h̄ntibus clerū z nō h̄ntib⁹ pp'm: vt ad sensum
5 patet. ¶ †Secūdo quero si clerus z populus christianus nouiter est expulsus an habeat locū hec ꝟstitutio. videt q̄ sic: q̄ nūc ecclesia dicitur carere clero z populo christiano. Ytē per hostilitatem locus definit esse sacer: cū est ab hostibus occupatus. ff. de religiosis. l. cū loca. sicut remotis p̄sonis collegij definit esse collegiū. ff. de colle. illicitis. l. iij. Item episcopus talis ecclesie potest obtinere aliū episcopatū. vij. q. j. pastoralis. de licētia pape fm Vinc. qui hoc no. de transla. c. j. Pau. videtur sequi hanc partem ad quā opponit de cle. q̄uis. j. de fo. cōpe. Soluit q̄ ibi quando episcopus tantū expellitur nō quādo expellitur clerus z populus christianus. vel fm eū episcopus expulsus cum clero z populo bñ poterit alibi iurisdictionē exercere: vt in cle. q̄uis. sed eo mortuo nō poterit de alio episcopo illi ecclesie prouideri: vt hic. Quo ad id aūt quod fuit argutū q̄ locus occupatus ab hostib⁹ definit esse sacer. glo. j. in ver. christiano. tenet ꝟtrarū z idem Zaudu. qui respōdet ad. l. cū loca. q̄ dicitur definere esse locus sacer: quia viduatus est ministris. sed tamē vera sacramēta possent ibi ministrari: nec coinquinat̄ propter hostes. arg. j. q. j. q̄ quidam. de coha. cleri. vestra. ¶ Et de hoc remittit gloss. ad notata. vij. q. j. pastoralis. in fi. dic z aliter q̄ definit esse sacer fm ius ciuile per. l. cū loca. ff. de reli. z sump. fune. sed non de iure canonico: quia ius ciuile ponderauit factū. an de facto possent ibi exercere sacramēta: ſz de iure canonico debet pōderari ius. vnde nisi authoritate legitimi superioris sit destructa non definit esse cathedralis. p̄o hoc q̄s not. in. d. c. ū. de no. ope. nunci. quātum tamen ad hāc cle. attenditur factū. vnde sufficit in casu nostro q̄ de facto ecclesia nō habeat clerū z populū quandocūq; hoc fit vel per occupationē hostium vel alio modo: vt dicit glo. in verbo, christiano. in fi. z idem Pau. z est ratio: q; ibi ponunt verba cōcernentia factū. s. verbum, carētibus. z verbū, careat.
6 ¶ †Tertio quero an ratione facultatū vel maioris populi vel minoris ecclesia fiat dignior. dic q̄ nō, fm Stepha. quod probatur. xciij. distin. legimus. ad q̄s op. de. c. episcopi. z. c. seq. lxxx. dist. Sol. ibi solū dicitur q̄ non in castris z modicis villis sed in amplis locis sunt cōstituendi episcopatus. ꝑ hoc de priuile. c. j.
7 ¶ †Quarto quero, q; dixi de ecclesia cathedrali, que dicat cathedralis[a]. dic q̄ ea que habet episcopū de qua loquitur. l. dist. post q̄. lxiij. distin. obeuntibus. s̄. eo. quia propter. z. c. ne ꝑ defectu vnde dixi notando z ponit glo. in verbo, de pastore. hec vocabula, pastor z ecclesia cathedralis, licet alicubi ponātur late hic restringuntur ad episcopales z superiores. ¶ Quinto quero quare specialr expressit de religiosis, glo. in verbo, religiosos soluit. z fm Zaudu. z Pau. maxime concernit mendicantes in quibus habet locum quod dicit glos. Zaqueus cōtritus est ꝛc.
8 ¶ †Sexto quero quia ex glo. p̄dicta in verbo, religiosos. z fm predicta apparet q̄ magis appetūt religiosi exaltari q̄ alij: vnde hoc surgit. So. hoc est problema q̄s pertineret ad naturales z morales. Sed dicit Zaudu. q̄ faciunt ad instar senum in quibus licet cetera vitia consenescant: auaritia iuuenescit. vt no. de presum. cum in iuuentute. nam videntes isti se destitutos bonis seculi: q; mendicantes dicuntur a mene, q̄ est defectus: magis appetunt quod non habēt. xlv. distin. oēs. dat simile de Anglicis z Scotis qui plus appetunt vinū quo carent q̄ alij. ad hoc xxxij. q. j. moyses.
9 ¶ †Septimo quero circa id de quo in proxi. q. an religiosus quicūq; [b] appetens dignitatem peccet mortaliter. videtur q̄ non per. c. qui episcopatum. viij. q. j. vbi dicit qui episcopatum desyderat bonum opus desyderat. ad hoc de remū. nisi. in fi. In contrariū: q; religio est bonum quodammodo incōmutabile, q̄s isti commutant p̄o temporalibus: ergo peccant mortaliter. de regula. licet. xix. q. ij. due sunt. p̄o hoc quod no. xvj. q. j. monachi. in glo. Zaudu. z Dat. tenēt secundū. z ad c. g episcopatū. respōdet Zaudu. q̄ q desyderat episcopatum, desyderat bonum opus, quod est de se bonum: sed desyderium non est bonum. p̄o hoc est q̄s dicimus q̄ deus est remunerator aduerbiorum non nominum. no. glos. de colluſi. c. j. vel aliter qui episcopatum desyderat bonum. ibi pūctus: opus desyderat. xl. distin. ante omnia. quia iste dignitates plus meroribus afficiūt q̄ honores tribuant. xij. dist. nerui. Concludit Zaudu. q̄ si appetitus istorum concordat in omnibus cum appetitu Moysi. de quo, xxxvj. distinctione, si quis vult, non peccant: alias sic vt dictum est.
10 ¶ Octauo quero de quibus superioribus intelligitur quod dicit improuida superiorum ꝛc. glo. in verbo, superiorum. intelligit de quibuslibet quouis iure spectat ad eos prouisio, maxime si sunt quatuor principales patriarche. ¶ †Opp. ad hoc q; non ad superiores prouisio sed ad canonicos spectet: electio ad ecclesias cathedrales. de elec. c. j. So. tex. habuit relationem ad id quod erat de facto: quia ibi non erāt canonici. dicit autem Zaudu. q̄ hodie omnis p̄uisio episcopatuū z episcoporū spectat immediate ad papā nisi specialiter in iure vel consuetudine cōcedatur inferioribus. de offi. ordi. duo. de cle. egro. c. vnico. lib. vj. dicit etiā se non videre quo iure hic hoc faceret patriarcha: ideo sublatū est quia quod ratione caret ꝛc. lxviij. distin. cor episcopi. dic tamē q̄ posset competere sibi de iure speciali, vt dicit glo. predicta. in verbo, superiorum. z idem Pau. dicens in verbo, superiorū. q̄ ad istos spectabat de consuetudine vel priuilegio speciali vel de iure cōmuni propter defectum collegū: cum de collegio nullus esset. facit quod not. de iure patro. postulasti. z per Archi. ix. q. iij. cum simus. vbi autem esset collegium eius negligētiam nō supplet superior nisi in casu expresso in iure. p̄o hoc quod dico. j. q. ix. Et de quatuor patriarchalib⁹ sedibus dicit glo. in ver. christianis. prouisum per extrauagantem, sancta romana. vbi dicitur q̄ q̄diu sunt sub infidelib⁹ canonici ipsorum nullo modo procedant ad electionem vel postulationem nisi primo deducāt ad notitiam sedis apostolice, z decernitur irritum quicquid fuerit contra factum, z reuocantur cōsuetudines statuta cōtraria etiam iuramento vel confirma-
11 tione sedis apostolice roborata. ¶ †Nono quero circa id quod dixi in proxi. q. quid si habens prouidere est negligens. So. per id q̄s dixi. s̄. q. proxi. z dicit Pau. q̄ regulare est q̄ nullus supplet alterius negligentiā nisi in casu in iure expresso. lxxxix. di. c. ū. de concess. prebē. q; diuersitatē. vbi not. Inno. z de elec. cū ecclesia. Pau. q̄s singulariter not. ¶ Ad hoc op. de sup. neg. pla. in rubro z nigro. So. q̄s dicit Pau. p̄cedit quo ad hoc q̄s ipso iure nō fit deuolutio nisi vbi est iure expressum. sed requiritur q̄ superior moneat inferiorem assignato termino quo elapso ipse
12 supplet: vt no. in. d. c. cū eccl'ia. ¶ †Decimo q̄ro circa hoc si dat alicui licētia supplendi defectū alterius, an poterit hoc nō citato illo. Ain. in. c. cū in cunctis. eo. titu. vbi melius cadit in fine. z Pau. hic dicit q̄ aut suppletio fit p̄pter defectū inferioris in faciendo minus p̄uide: z tūc q; delinquit inferior statim pena cōmittitur. d. c. cū in cūctis. z non est necessaria citatio. sed si inferior deligt omittēdo: necessaria est citatio iuris vel hois. At in precedenti. q. dic q̄ precedēs membrū debet distingui an pena sit imposita ipso iure, an nō ipso iure: vt p̄mo casu p̄cedat q̄ dicūt: scdo casu non, vel dic verius q̄ etiā si ipso iure, tamē requiritur citatio anteq̄ pronuncietur penā' esse cōmissam: q; potest subesse legitima defensio. de preb. lz. ij. li. vj. de here. cum fm. lib. vj. no. de cēsi. cle. p̄senti. in glo. parte. quo tū ad penā q̄ imponit ipso iure ad hoc vt incurratur, p̄cedit distinctio an pena imponatur facienti, an omittēti: vt in primo casu ipso iure incurrat: secūdo nō nisi certū tēpus intra q̄s fieri debet sit a iure statutū: p̄o hoc q̄s not. Inno. notabiliter de preben. extirpande. ſ. qui vero. q̄s dic vt ibi dixi. Dicit Pau. q̄ is cui conceditur licentia supplēdi hoc poterit sine authoritate alicui⁹ superioris. lxv. dis.
13 si forte. ¶ †Undecimo quero, q; dicit pōtificatus honorē, z nō
c dicit ordinē, an pontificatus. i. episcopatus sit ordo[c]: q̄s nō videtur hic tex. q; hic vocatur honor in verbo, honorē. z. j. in ver. q̄ si. in verbo, honore. p̄o hoc de episcopo qui renun. epi. c. j. vbi etiā dicitur honor. Item q; alicubi dicitur dignitas: vt hic: ibi, pōtificalis dignitatis. In contrariū. xxj. di. cleros. xciij. dist. diaconos. lxxxix. dist. cū in ꝓtorio. dicit Zaudu. q̄ inquantū ordo accipit ꝑ officio q̄s habet episcop⁹ q̄ habet sacrare ꝑsbyteros qui sunt duces in corpore mystico. i. ad conficiendū eucharistiā. de summa trini. c. j. in fi. Ytē z alios sacros ordines cōfert: episcopatus dicitur sacer ordo: q; per ipm̄ episcopus facit sacros actus. de elec. q̄ sicut. ſ. preterea. Si autē ordo accipitur p̄o sacramento, episcopatus nō est ordo: sed quatuor minores z tres maiores sunt ordines. excludit ergo Zaud. psalmistatū seu primā tonsurā: z ponit tm̄ septē ordines cōordantes in hoc cum theologis dicētibus q̄ episcopat⁹ est quedā preeminētia seu dignitas vel honor. Ego in. c. cū ꝟtingat. de eta. z quali. vbi ꝑbatur de psalmistatu q̄ est ordo: dixi cōsyderandū q̄ si ordo accipitur solū quatenus habeā respect⁹ ad conficiendū eucharistiā solū septē sunt ordines p̄ter psalmistatū z episcopatū qui hoc respectu nō sunt ordines: sed cosyderatis omnib⁹ sacramentis ordines sunt nouē. nā sunt aliqua sacramēta q̄ nō exercenī nisi per episcopū: vt ꝟfirmatio in fronte, z collatio ordinū. vnde dico ibi q̄ psalmistatus est ordo initiatiuus: z episcopat⁹ est ordo
14 ꝑfectiuus: de quo ibi plenius. ¶ †Duodecimo q̄ro vnde impediuntur isti maxime mendicantes ꝑdesse vt expediret. Sol. fm Pau. hoc ꝓuenit ex ignorantia iuris positiui in experientia facti: z q̄ibz ab eoz calumniosa dissolutiōe: q; soluti a laqueo religionis discurrūt vndequaqz. xvj. q. j. si cupis. z tanq̄ deficientes a regula, onere damnoso quesito pessimi esse probant. facit xlvij. dist. quantūlibet. querunt etiā vicariatus z officia aliorū episcopoz q̄uis sint episcopi: z maxime habentes latas dioceses z plurimum

a ¶ Que dicat̄ ecclesia cathedralis. Adde Abb. in. c. ex pte. de rescri. doct. in. c. j. z in. c. ex trāsmissa. de rescrip.

b ¶ An religiosus q̄cūq;. adō doc. hic. z tex. in. c. añosa. xl. disti. z an appetēs ēpatuz vt ꝑsit nō vt ꝑsit peccet. dic q̄ sic. vt est glos. ij. in. c. mlti sacerdotes. xl. dis. z an liceat appetere ēpatuz vel nō. vide elegāter p sctū Tho. sc̄da. ij. q̄. clxxxv.

c ¶ Ēpatus sit ordo. adde Abb. i. c. ex lris. i vlt. no. de excess. prela. z Ant. de bu. in. c. cū ꝟtigat. i. j. col. v. q̄ro an de eta. z quali. z Do. 8 sanc. ge. in. c. clericos. xxj. di. Archi. i. c. diaconos xciij. dist. z gl. in v. de ēpis. i. c. q; pic'osum. de sentē. excōj. lib. vj.

ſes ꝛ plurimũ ſimonizare nõ metuũt. hec que dicit ℙau. procedunt habito reſpectu ad verbũ vagationis, ꝛ ad verbũ religioſos: ſed habito reſpectu ad principalẽ deciſionẽ, ratio eſt in tex. qꝛ qui preſunt eccleſie nõ habẽti clerũ neqꝫ populũ non habent
15 cui pſint. ¶ †Decimotertio q̃ro que pena ſit religioſi vagãtis extra religionẽ. dic ꝙ eſt excõicatus ſi ſine licẽtia p̃lati diſcurrit per curias principũ. j. de ſtat. mona. cle. j. ꝛ cõtra eũ debet procedi: vt ibi in. ℊ. qꝛ vero. ¶ Decimoquarto quero an cle. hec habeat locũ in nõ religioſis. ℊo. ſic. ſed maxime in religioſis ꝑbat principiũ ibi, religioſos preſertim. exponendo preſertim ꝑ maxime, vt fieri debet per id qõ dixi de exceſſ. prela. c. j. ¶ Decimoquinto quero qd de promotis ante hãc cle. ℙau. dicit in eis nõ eſſe locũ huic diſpoſitioni per verbũ, decetero. ꝛ ſic puiſus ante
16 hanc cle. non incidit in penas de quibus ſequitur. dic idẽ ſi non eſſet verbũ, decetero. per. c. ũ. de ꝙſti. hec tamẽ queſtio eſt ſuperflua: qꝛ nulli tales ſunt. ¶ †Decimoſexto quero quid importat litera cũ dicit, quãtuncũqꝫ dignitate prepollens. glo. in verbo, quãtuncũqꝫ. exponit ꝙ hoc dicit ꝓpter patriarchas ſcilicet quatuor principales qui habẽt priuilegia ſimilia cũ dño papa. xxij. diſtin. renouantes. in auf. de ec. titu. ℊ. j. col. ix. pro hoc. iij. q. v. quia ℙau. videtur dicere ꝙ hoc comprehendit etiam laicos habẽtes poteſtatẽ ꝓuidendi ex priuilegio. ꝑ hoc qõ not. ꝛ. diſt. imperiũ. lxij. diſtin. ℍadrianus. xvj. q. vij. in ſumma. ꝛ idem dic generaliter de quocũqꝫ circa papam nõ habentẽ ſpecialem poteſtatem vt exprimit litera. ꝛ intellige ſpecialẽ. i. cõtra hãc diſpoſitionem: vt ſentit gloſſ. in verbo, ſpeciali. nõ tamen eſt neceſſe ꝙ de hac cle. fiat mẽtio: quia nõ habet clauſulã derogatoriã pro hoc quod not. de reſcript. nonnulli. de ſtatu mona. ex parte. Et dicit ℙau. in verbo, ꝓuideat. ꝙ lꝫ ex hoc videaẽ ꝙ eligere poſſint hi ad quos. de prebẽ. cũ in illis. lib. vj. cõtrariũ tamen putat ꝛ ſic intellige verbũ, prouideat. generaliter vt etiam comprehẽdat electionem ꝛ quẽcunqꝫ modũ reformãdi eccleſiam. ¶ Decimoſeptimo quero quia dicit, ſubditis chriſtianis, an ſufficiat ꝙ ſint duo ſubditi chriſtiani. videẽ ꝙ ſic: per regulã, pluralis. lib. vj. ℙau. cõtra: quia premiſit de populo ad quem faciẽdum requiruntur ad minus decem. ff. vi bono. rapt. l. pretor. ℊ. qõ. iij. vnio. pro hoc quod no. de elec. c. j.

§. Nullus.

¶ Not. ꝙ religioſus nõ debet cõſentire electioni ſine licentia p̃lati. ꝑ hoc eo. ti. ſi religioſus. li. vj. hoc autẽ caſu etiã cũ licentia cõſentire nõ põt: vt no. j. in ver. ſeq. in gl. etiã. Quero quid ſi p̃latus etiã licentiat cõtra hoc preceptum. dicit gl. ꝙ puniẽt pena arbitraria ꝛ c.

1 ¶ Cõſecrari ſe pmittẽtes non coacti an recipiant caracterẽ.
2 Epiſcopus conſecratus contra diſpoſitionem cle. in pleriſqꝫ: ſi agat pro eccleſia, an ſibi poſſit opponi ꝙ non habet actionem prohibente dicta clementina.
3 Epiſcopi promoti beneficia vt vacent, an requiratur adeptio poſſeſſionis pacifice.
4 Epiſcopi promoti in curia vbi vacent eius beneficia.

Ver. Quod ſi licẽtiatus.

¶ Not. ꝙ punit hic qui permittit ſe conſecrari. Ex quo infert gl. in verbo, permiſerit. ꝙ in abſolute coacto ceſſaret pena: qꝛ nec imprimereẽ caracter. ¶ Secũdo not. ibi, in religione ſua, ꝙ nõ cenſeẽ prohibitus in aliena. ar. ff. de pen. l. interpretatione. regula. in penis. lib. vj. iuxta cle. j. ſ. eo. Benz. ſed hoc cõtradicit litere que ſequitur ibi, vel extra. ¶ Tertio no. ꝙ hoc caſu nõ valet cõſuetudo ℊria. ꝛ dicit Laudu. ꝙ non valet: qꝛ irrationabilis ꝛ eccl'ie grauis de conſuetudine. c. j. ꝛ dicit Ben. per verbũ quacunqꝫ hoc ꝓcedere etiã ſi eſſet cõſuetudo de cuius cõtrario non eſſet memoria ex quo eſt irrationabilis. de cõſue. c. ſi. auf. vt nulli iudi. ℊ. j. col. ix. ꝛ dicit ℙaul. ꝙ hic minus põt conſuetudo q̃ priuilegiũ. concor. j. eo. ſtatutũ. ¶ †Quero nunqd permittẽs ſe cõſecrari[a] nõ coacti p̃ciſe recipiãt caracterẽ. videẽ ꝙ non per literã que decernit irritũ ꝛ inane. Contrariũ ſentit glo. ſtatim inducta ex quo dicit tũ de coacto: ꝛ exp̃ſſius hoc tenet in verbo, vel aliqs. ꝑ hoc qꝛ ſacramẽta que p̃ ſe fortiunt effectũ ſicut baptiſmus, ℊfirmatio, ꝛ ordo collata etiã cõtra preceptũ ſuperioris: dũtamẽ cõcurraẽ debita materia, ꝛ forma, ꝛ intẽtio agẽtis ꝛ patiẽtis imprimunt caracterẽ. de ſacra vn. c. vnico. de bap. maiores. de conſe. diſt. v. manus. vbi gl. pro hoc qõ no. ix. q. iij. ordinationes. j. q. j. qõ quidam. Sol. Laudu. hoc vltimũ tꝫ. ꝛ hoc qñ ordinatio cõpetit alicui rõne ordinis quẽ habet: ſed ſi hoc facit ex mãdato ſuperioris ſicut papa aliqñ dedit ſacerdotib[9] poteſtatẽ cõfirmandi in fronte. xcv. di. puenit. lxix. di. c. vno. tũc ꝓhibitus nihil agit ſm Laud. ꝛ idẽ not. de cõſue. quanto. vel aliter ſm eũ ſi dicimus ꝙ tota ptãs quã hꝫ eꝑs vltra p̃sbyteratũ ſit ſupra corp[9] myſticũ. ꝛ ad hoc tẽdat eius effect[9] ad ponendũ duces id eſt ſacerdotes ſupra corp[9] Chriſti myſticũ ordinãdo eoſdẽ: tũc papa propter plenitudinẽ ptãtis quã hꝫ ſupra corp[9] Chriſti myſticũ põt cõcedere ex certa ſciẽtia nõ habẽti hac ptãtẽ ſeu officiũ vt poſſit hoc facere: ſicut in. d. c. puenit. ꝛ eadẽ ratiõe põt ex toto ꝓhibere: vt in. c. manus. ſecus autẽ de illis officijs q̃ hñt ſuũ effectũ ſup corpore Chriſti myſtico, ſicut ſunt ſacerdotes. de hoc dixi plenius in. d. c. ℊ to. nã cõſyderata gñali ptãte videreẽ dicendũ ꝙ clauſula decreti oĩno irriteẽ: alꝫ videreẽ fruſtra appoſita. ſꝫ tñ nõ eſt fruſtra: qꝛ dato ꝙ teneat ordinatio quo ad effectũ: habeẽ ꝑ nõ ordinato. Ad p̃dicta eſt prealleg. gl. hic in verbo, vel aliqs. que tenet ꝙ tenet ordinatio quo ad impreſſionem caracteris. ꝛ dicit quo ad aliquid clauſula decreti locũ habeat. ꝛ ꝑ hoc etiã qs dicit gl. in verbo, honore. ꝛ idẽ ℙau. q dicit ꝙ iſte erit epꝰ nullius epiſcopatus: ꝛ erit ſine executiõe: ꝛ ſic minꝰ poterit ꝙ alter epꝰ nulliꝰ epatus. ꝑ hoc de ordi. ab epo q renũ. epa. c. j. dicit etiã ꝙ ſi epatus ad quẽ ℊſecraẽ nõ eſſet in rerũ natura tꝫ cõſecratio quo ad caracterẽ. ſufficit emꝫ ꝙ eſt ℊſecratꝰ quo ad eccleſiã generalẽ q̃ eſt vnica. xxiij. q. j. logẽ. c. ꝛ. c. dicimꝰ. iij. q. v. qſquis. de tranſla.
2 inter. in fi. ꝛ qs no. in. d. c. manus. ¶ †Scõo q̃ro ſi ℊſecratus cõtra hãc cle. agit noie eccl'ie ꝛ opponiẽ cõtra eũ de hac cle. videẽ ꝙ nõ ſit audiẽdus agẽs: qꝛ inferẽ nullitas tituli, nec ꝑdeſt poſſeſſio. ꝛ talis nullitas opponi põt etiã agẽti poſſeſſorio vti poſſidetis. ff. qs vi aut clã. l. j. cui etiã obſtat exceptio qõ vi aut clam. vel precario poſſidet. d. l. j. ſic ꝛ in cauſa liberali opponiẽ ꝙ fuit ſeruus. C. de or. cog. l. j. ũ. ꝛ. iij. Sic etiã petẽti hereditatẽ obſtat exceptio ꝙ nõ ſit filiꝰ vel heres. C. quorũ bonorũ. l. j. põt ergo excipi. etiã ante litẽ ℊteſt. ſicut opponiẽ exceptio falſi ꝓcuratoris. C. de ꝓcu. l. lꝫ. tali eñ ſolui nõ põt tanq̃ intruſo. de quo in. c. in literis. de reſt. ſpol. Itẽ p̃latꝰ agit noie eccl'ie tanq̃ ꝓcu. de dona. c. ũ. nõ ergõ admittaẽ niſi doceat ſe legitime ordinatũ. de ꝓcu. c. j. ſicut tutor dꝫ ſe oſtendere legitimũ adminiſtrato. C. de tuto. q nõ ſatiſde. l. fi. C. arbi. tut. l. fi. Idẽ in ſyndico actore ꝛ economo. ff. qs cuius. vniuer. l. nulli. Cõpo. in. c. nihil. e. tit. Et ℙau. hic refert ꝛ diſtinguit. aut aliqs agit noie ſuo petẽdo hereditatẽ etiã ſi agat iure ceſſo: ꝛ talis nõ hꝫ docere de ſuo iure ante litẽ ℊteſt. ſicut agẽs rei vẽdicatiõe nõ oſtẽdit ſe dñm ante litẽ ℊteſt. de lit. cõteſt. c. j. lib. vj. ꝛ ad. l. primã. ff. fa. ercis. que dicit ꝙ obſtat exceptio, tu nõ es heres. ℝeſpõ. ꝙ ibi ſpeciale: ne fiat p̃iudiciũ hereditatis petitioni que de ſui natura debet ꝓcedere. ꝛ idẽ, in alijs preiudicialibus que de ſui natura debent precedere: vt ſi dicaẽ ſeruus vel filius. C. de or. cog. l. j. ꝛ ũ. inſti. de ac. ℊ. p̃iudiciales. ꝛ iſte ponunẽ ante litẽ cõteſt. C. de adul. qm̃. qꝛ dꝫ oſtẽdere de ſuo mãdato p̃terq̃ in p̃lato ſm quoſdã. Alij diſtinguũt an opponatur, tu nõ es p̃latus. ꝛ nõ admittiẽ: an dicaẽ, tu nõ es prelatus, nec heres pro prelato, nec es in poſſeſſiõe prelationis. ꝛ admittiẽ. ꝛ hoc tenet Cõpoſt. in. c. nihil. ꝛ Spec. in ti. de actore. ver. ſed pone. ꝛ Archi. xij. q. ũ. alienatiões. xlij. diſt. quieſcamus. Idẽ dicit Cõpo. ſi excipiẽ de tali facto ꝑ qs apparet eũ legitime cõfirmatũ: vt ſi dicaẽ, intruſus[b] per ſuperiores vel potentiã laicalẽ. ꝛ ſi dicaẽ ꝙ potuit intrudi ꝛ poſtea cõfirmari: reſpõdeẽ ꝙ prob batio intruſionis trãſfert in eũ onus ꝓbandi: vt ec. bene. c. j. per hoc dicit ℙau. ꝙ in caſu noſtro obſtat exceptio: qꝛ ſi eccl'ia nõ hꝫ clerũ neqꝫ pp'm, põt hoc indirecte ꝛ ea ꝓbata ℊſtat iſtũ non eſſe prelatũ nec in poſſeſſione prelature. qs eſt verũ: qꝛ nõ eſt qui poſſideat nec poſſet doceri per aliqs exercitiũ de quaſi poſſeſſione per modos de quibus dixi poſt Inno. de reſt. ſpo. in litteris.
3 ¶ †Tertio quero qꝛ hic dicit ꝙ ſi ꝓmotus remanet ſub ſuo prelato que eſt ratio. dicit ℙau. ꝙ ad hoc vt vacent bñficia ꝓmoti in eꝑm duo requiriẽ: poſſeſſionis pacifice adeptio, ꝛ cõſecratio. eo. ti. cũ in cũctis. xcũ. diſtin. ſi qui epiſcopi. ꝛ. c. p̃cedenti. ſed iſte nõ habet poſſeſſionẽ nec habere poteſt. Ex hoc infert ꝙ ſi erat abbas nõ deſinit eſſe abbas. q̃uis emꝫ remaneat ſine ſpe ꝓmotionis quo ad alia bñficia, vt hic dicit: nõ tñ priuaẽ bñficio qs prius habebat, ſed ꝑ ſuperiorẽ poſſet priuari ꝓpter tale delictũ. j. de regu. cle. vt profeſſores. Idẽ dicit ℙau. de clerico ſeculari recipiẽte talem epiſcopatũ ꝙ priora beneficia nõ perdit: qꝛ poſſeſſionẽ epiſcopatus nõ habet nec habere poteſt: adeo ꝙ etiã ſi infideles admitterent eũ ad poſſeſſionẽ, nõ per hoc dicit adeptꝰ poſſeſſionẽ: qꝛ nec tenet prouiſio ex quo nõ eſt ibi clerus nec populus chriſtianus, vt hic. ¶ Opp. ad p̃dicta de prebẽ. ſi beneficia. lib. vj. So. ℙau. ꝙ ibi de eo cuius bñficia que ſpõte dimiſit vt acceptaret alia nõ ſibi debita alteri ſunt collata. ꝛ idẽ eſſet ſi iſte cõſentiret ꝙ prima bñficia cõferenẽ: qꝛ hoc põt etiã anteq̃ vacent ꝛ ante adeptã poſſeſſionẽ eo caſu quo poteſt acquiri: vt ſ. eo. ti. cũ in cũctis. ꝛ ꝓſequiẽ ℙau. in hoc quedã alia que no. in d. c. cũ in cũctis. Mihi videtur verius ꝙ ꝑdat prima bñficia dũmodo faciat in tali epiſcopatu aliquid habẽs ſimile adeptiõis poſſeſſionis: vt ſi intronizatur in ſede epiſcopali. nõ emꝫ eſt verũ ꝙ nõ poſſit acquiri poſſeſſio ex quo non habet clerũ neqꝫ populum: qꝛ imo põt modo premiſſo: ꝛ ſic habet generalis cõſuetudo prout dicit Inn̄. in. c. in literis. de reſt. ſpo. Itẽ preſuppoſito ꝙ eccl'ia talis nõ haberet locũ vbi fieret intronizatio: dũtamen fiat aliquid ſimile, põt idem dici ne ſit melioris conditionis iſte cõtumax ꝙ obediẽs. de prebẽ. eũ qui. l. vj. nec ob. qs no. de electẽ.

[a] ¶ Nũquid permittẽtes ſe cõſecrari. Vide plene per doc. in. c. puida. de elec. in. vj.

[b] ¶ Intruſus. adde quot modis dicaẽ intruſus. ℙrimo mõ. vt in c. eũ q. de p̃bẽ. li. vj. ꝛ. c. ad aures. de exceſſi. p̃lato. Scõo vt ꝑ Inn̄. in. c. nihil eſt. i. ℊ. ad miſerũ. ſ elec. Tertio. vt ꝑ Inno. in. c. qualr. el ũ. in fin. iij. colũ. Quarto. vt in. c. ũ. ꝛ ibi Ab. in. j. col. de reſti. in integ. Quito. vt ꝑ gl. ſcam in. c. cũ ſup. de cau. poſſ. ꝛ ꝓpie. Ultimo. vt in. c. tanta. de exceſſ. prela. ꝛ ibi Anto. de but.

cõmissa.li.vj.in glo.quid si vbi dicitur.ꝙ dicitur adeptus possessionẽ cũ hz liberũ cure exercitiũ qs hic habere nõ põt cũ nulla sit talis cura.illud enim ꝓcedit in ecclesia habẽte curã de facto.

4 Infert aũt Bau.ꝓ predicta ad questionẽ sequen. ¶ †Quarto quero circa predicta de promoto in curia vbi vacent sua beneficia.So.Bau.recitat opi. Archi.quã reprobat.z p oĩa idem dicit prout dicit glo.j.vt lit.non contest.cle.j.

1 ☞ Electio,hoc verbum potest accipi actiue z passiue.

2 Voces quãdoqz cõputãtur in electione que de iure nõ valent.

3 Discordia,hoc verbum qualiter debet accipi.

4 Electio si ab initio fuit facta in cõcordia deinde superuenit discordia:quid iuris.

5 Et quid ecõuerso si primo facta fuit in discordia deinde superuenit concordia.

6 Voces facti sicut cõputanť ad nocendum:an ita ad prodessendum.Adde ad idem.nu.7.z.8.

9 Voces absentium non vocandorum, z voces eorũ qui nõ sunt in sacris an debeant computari.

10 Fictio quid sit.

11 Fictio a quo iure fiat.

12 Fictio quotuplex est.

13 Fictio super quibus versatur.

14 Fictio quare non versatur super his que sunt iuris.

15 Fictio quare non versatur super facto ad effectum facti:sed iuris tantum.

16 Fictio vnde causatur.

17 Fictiones due an possint concurrere circa idem.

18 Fictionis quis sit effectus.

18 Fictio an preferatur veritati.

Quod circa. ¶ Breue z vtile vt dicit gl. j.sed materiã habet intricatã:vt patet ex glo.magna.sed per singula declarabiť cõmuniter nõ summatur:quia breue,sed per alia verba que dicit.c.quorũdam.eo.titu. lib.vj.quo ad discordiã z minoritatẽ numeri: intelligitur quo ad voces facti non fm fictionem.nõ diuiditur:qz continet vnum cõstructũ.pone casum per

1 id qs dicit gl.iij.z.iiij. ¶ †Nota ꝙ electio dicitur actiue z passiue.pro hoc glo.ij.que dicit intelligi de passiua.z idem Bau.pro hoc quod not.eo.titu.illa.z probatur de cle.ex.mi.c.fi. ¶ Secũdo nota pro allegatione generali ibi: bonifaciana constitutione.alibi pro speciali.s.ea.cle. constitutionem. in princip. vbi de hoc dixi in primo notabili,z in.j.z.ij.contrario. ¶ Tertio nota casum in quo consyderaťfactũ z non ius.simile de spon.cõmissum.vbi sufficit matrimoniũ contrahi: q̃uis sit cariturum effectu.sed melius ad hoc.ff.ad trebel.l.heredibus.§.fi.sic etiã suffi-
cit conditionem impleri de facto.ff.de condi.insti.mulier.de sta. lib,l.stichus.super quo remittit Bene.ad not.per Cy.C.de proba,l. siue possidetis. ¶ Quarto not. ꝙ fictio est iuris effectus.

2 qs dico.j.q.xv. ¶ †Quinto not.casum in quo computãtur voces in electione que tamen de iure nõ valent.z est casus specialis quo ad.c.quorũdam. in duobus casibus ibi positis z hic: licet breuiter enumeratis. Itẽ z quo ad.c.indẽnitatibus.§.sane. alĩs regulariter cõtra eo.tit.si qñ.lib.vj. ¶ Uenio ad materiam z primo expediã materiam specialẽ huius.c. secũdo materiam fictionũ. Circa primũ primo querendum esset de exẽplis huius c.sed qz gl.mag.in prin.hoc querit,reseruo.ad.q.vj.sequẽdo ordinẽ glossarũ z text. ¶ Que primo qz dicit, religiosorũ.de quibus religiosis loquatur. Sol. patet ex.c. quorũdam.z ex eo qs dicitur in glo.iij.z.iiij. ¶ Secundo quero quia dicit,electiones. quid de postulatiõibus ꝓuisionibus vel alĩs dispositionibus. glo.ij.dicit idem.z idem Bau.qz hec equiparantur quo ad de-

3 cre.quorũdam.pro hoc.c.nullus.eo.ti.lib.vj. ¶ †Tertio quero de intellectu verbi discordia: z verbi minoritate numeri.sol.ad primũ vt in glo.iij.exẽplicando in mendicante electo ad prelaturam extra suũ ordinẽ.Oppo.ad hoc de cle.j.s.eo.qz generaliter prohibetur electio de religioso alterius ordinis. Sol. põt poni exemplũ de electione facta ad ecclesiã cathedralã per.d.cle.j.in

4 fi.Ad scõm de minoritate numeri rñde vt in gl.iiij. ¶ †Quarto quero circa hoc de discordia qd si fuit ab initio facta in ꝯcordia:deinde supuenit discordia.dicit Steph.ꝙ nõ est locꝰ.c.quo

5 rũdam.nec huic cle. ¶ †Quinto q̃ro qd ecõuerso,dic ꝙ erit locus pdictis iuribꝰ: nec sufficit hec supueniẽtia cõcordie.arg.l.si vt ꝓponis.C.de nup.ꝓ hoc qz speciale in electione pape vt sufficiat cõcordia supueniens.e.ti.lz. Itẽ speciale in electiõe monialĩ vt etiã sufficiat.eo.ti.indẽnitatibus.§.si aũt.li.vj.ergo regulariter ẽtra.Oppo.ad pdicta de eo qs not.eo.ti.cupiẽtes.§.si vo. lib.vj. So.etiã in illo casu sufficit cõcordia supueniẽs:sz vt pdixi regulr cõtra ꝓ hoc qs not.e.ti.nihil.ad fi.vbi quo ad casum illi c.dicitur nõ sufficere supuentionẽ cõcordie. ¶ Sexto quero de qua cõstitutione Bonifacij loquitur ex.cũ sint plures.gl.v.solꝙ de.c.quorũdam. qs ꝓbat ratiõibus.z idẽ per oĩa Bau.z qs dicit glo.in ver.fateor.tamẽ declarabitur.j.q.seq. ¶ Septimo quero de exẽplis huius.c.in glo.mag.in prin. soluit quã diuido in partes quatuor.Primo querit de exẽplis huiꝰ.c.Secũdo ibi,sed quero.querit quo ad decre.quorũdam.z soluit iudubitanter.Tertio ibi,sed in casu decre.querit quo ad.c.indẽnitatibus.z soluit petens declarationẽ.Quarto ibi,z etiã circa voces.querit quid de nõ vocãdis vel vocatis venire cõtemnẽtibꝰ: z quid de non cõstitutis in sacris.z soluit etiam petens declarari vsqz ad finẽ. ¶ Uenio ad primã partẽ glo.de exẽplis.z gl.exẽplificat primo de mẽdicantibus. deinde ibi.item si ex decem.de nõ mẽdicante.eadẽ exẽpla ponũt Laudu.Bau. z Bath.Sed quo ad id qs gl.exẽplificat de excõicatis, z vult ꝙ vox excõicati cõputeť in numero facti. ¶ Op.de.c.nomẽ.ij.q.j.vbi excõicati supprimũtur.So.fm Bau.potius facit ꝓ.qz ibi dicitur ꝙ excõicati supprimũtur: sed depositi de numero radũtur.de facto ergo remanẽt excõicati in numero.z hoc no.glo.ibi,sed per hoc nõ tollitur cõtrariũ: quia si supprimũtur durante suppressione non computanť.z sic de facto pro hoc tẽpore nõ sunt de numero.propterea alĩ soluũt ꝙ aut excõicatio est notoria: z nõ cõputatur excõicatus in numero etiã facti.aut non notoria:z cõputantur.z sic dz glo.intelligi de nõ notorio.Ratio primi:quia nõ fuit de intentiõe.c.quorũdam.ne huiꝰ cle.ꝙ cogerenť nõ excõicati cõmunicare excõicato:qs iura ꝓhibent.z hoc placet per id qs dixi eo.ti.illa.z qs dico.j.q.xj.in fi.fm hoc conclude ꝙ procedit.c.quorũdam.z hec cle.vt computentur voces in facto z non in fictione. z exponit Bau. fictione.i.subductione z vocis annullatione: z sic supprimit vocem non numerum.z in hoc dicit Bau.ꝙ quedam priuantur voce tantũ,nõ numero:vt in eo qui priuatur voce capituli:iure tamẽ canonicali vel alio ex quo vocem habet permanẽtem sicut ille qui elegit scienter indignum: eo.tit.cum in cunctis.quedã excludunt nõ tantũ a voce sed etiã a numero:vt si dicit eligẽs intrusus in benficio cuiꝰ ratione eligit:talis eñ nõ cõputatur in numero etiam de facto,cũ careat titulo.z potest poni exẽplum quandocõqz quis priuatur beneficio ipo iure:vt in.c.pro humani.de homici.lib.vj.vel alia de causa:ita ꝙ non tenet canonicatum de iure nec de facto: vt intrusi vel qui renunciarũt in manibꝰ superioris cõsentientis vel quid simile,fm Bau.fm quẽ id qs hic dicit, ꝙ attendunť voces que in facto nõ que in fictione consistunt, intelligiť primo modo qñ quis excluditur tm̃ a voce non a numero: non autẽ secũdo modo qñ etiam a numero.z hoc idẽ vult glos.in vlti.parte.qs dico j.q.xij.Ex predictis no.ꝙ necesse est electo hoc casu ꝓbare possessionem eligentis quo ad hoc vt nõ sit exclusus a numero: an autem expediat ꝙ probetur bona fides in possessione, videtur sentire ꝙ non,dic contra per no.de in integ.resti.cũ veniissent.z hoc qñ ius cõmune est cõtra ipsum:vt ibi dixi.nõ eñ quis presumitur possidere bona fide licet presumať bonus.de quo tamen

6 dic vt ibi dixi.z p̃dicta latiꝰ declaranť in tribꝰ seq.q. ¶ †Octauo quero nũquid sicut voces facti computantur quo ad preiudicandum ita cõputentur quo ad prodessendum:z hoc quo ad casum.c.quorũdam.pone exemplũ:si eligiť religiosus nõ mendicans per quatuor z collectus p sex:z in collegio sunt tm̃.x.habentes vocẽ,z sex p̃dicti oẽs vel tres ex eis sunt excõicati glo.in scda parte dicit aperte dicẽdum ꝙ nõ:qz hoc nõ est iure expressum. Itẽ qz sequerentur absurda ꝙ si ex.xx.canonicis.xviij.elegerũt mẽdicantẽ,duo alium:ꝙ valeret electio facta p duos: sz hoc absurdũ sequiť solum presupponẽdo ꝙ eligẽtes mẽdicantem in discordia sint priuati iure eligẽdi:z tũc nõ est absurdum imo verũ,per.c.congregato.eod.titu.qz in duobus manet totũ ius capituli:põt tm̃ sustineri :qs dicit glos.qz sequiť absurditas ꝓsupponendo ꝙ indistincte ꝓcedat.c.quorundã.vt ex eo ꝙ vitiat electionẽ mẽdicantis factã in discordia per hoc approbat factã de nõ mendicãte:z ex eo ꝙ reprobat electionẽ religiosi facta a minori parte numeri p hoc approbat factã de coelecto nõ religioso:qz si hoc esset verũ,sequeretur absurdũ predictũ:vt in gl.que sic intellecta est clara. Inducit gl.z aliud absurdũ:qz sequeretur ꝓsupposito qs dixi ꝙ si ex.xx.electoribus nouẽ elegerunt profession valeat electio facta per.xj.subaudi qui elegerũt nõ professum:cõtra qs inducit gl.c.scriptũ.in fi.z.c.indẽnitatibus.§.si vero.z.§.si qua vero.esset autẽ hoc absurdum presupponẽdo ꝙ cõtra.xj.nulla exceptio posset admitti:cũ tm̃ dicãt illa iura ꝙ cõfirmari possit si est canonica:sed non est canonica si est facta a nõ habẽtibꝰ voces.z cũ hac gl.ꝯcordat Bau.ꝓ eandem rationẽ quã ponit gl.qz hoc nõ est expressum in.c.quorun-

7 dam.z correctio iuriũ est vitãda. ¶ †Nono q̃ro qd si ponimus casum cõuersum:vt pone exẽplum ex.viij.electoribus ex quibꝰ tres sunt excõicati.viij.ex nõ excõicatis cũ illis tribꝰ excõicatis elegerũt religiosum nõ mẽdicantẽ.vij.elegerũt aliũ.dicit Bau. ꝙ tenet electio religiosi vt censeať electus a maiori parte capli. Idẽ dicit de electione mẽdicãtis:puta ex.xij.electoribꝰ.xj.elegerunt mẽdicantẽ:vnus aliũ,cassabiť electio facta de mendicante:quia in

te:qz in discordia.z alterius:qz a minori parte.licet enim electio mẽdicãtis nõ teneat,nõ ꝓpterea eligẽtes priuati sunt iure eligẽdi.ꝑ hoc qꝫ no.eo.ti.auditis.z hoc vltimũ dictũ est verũ ꝑ id qꝫ dixi in.q.ꝓcedẽti.sz de dicto ꝓcedẽti dic vt in seq.q. ¶Decimo q̃ro in eo qꝫ dixi.s̃.q.pri. de electione religiosi nõ mendicãtis, q̃ est ratio.Rñdeo ꝙ est, qz quomodocũqz ꝙputes remanet electio facta a maiori pte capli. nã tres excõicati in exẽplo illo non pñt cõputari cõtra religiosum illũ quẽ elegerũt. oportet ergo ꝙ vel nõ ꝙputẽt in numero, z remanet electio facta a maiori pte: qz ab octo:z cõtradicẽtes sunt tm̃ septẽ.aut si cõputant pro religioso:z adhuc idem vbi trado talẽ theoricã ꝙ voces ꝙsistentes in facto cõputãtur quo ad nocendũ:vt in exẽplis datis.s̃.q.vij. quo ad ꝓdessendũ aũt nõ: q̃ per hoc veniret cõtra cões regulas:vt in absurdis positis.s̃.q.vij.sed q̃ nõ venitur cõtra cões regulas nõ surgit varietas iuris:z nõ refert an ꝙputent,an nõ: vt in exẽplo statim ꝑsit.ꝑ ꝑdictis:qz.c.quorundã.est ꝙtra oẽs regulas z nihil aliud ponit simul cum hac cle.nisi ꝙad hoc vt teneat electio mẽdicãtis regrit ꝙ nõ sit facta in discordia. z dicit in discordia facta si aliquis habẽs vocẽ etiã de facto tm̃ ꝙdicit. Silr quo ad nõ mendicãtem ꝓfessum requirit ꝙ sit facta a maiori parte capli ita ꝙ sit maior pars totius numeri.nõ aũt sufficit ꝙ sit maior pars habẽtium vocẽ eligendi de iure.Extra ergo istos duos casus stat dispositio iuris cõis vt non cõputent voces eorũ qui de iure cõi non habẽt vocẽ.eo.titu. si quãdo.lib.vj.

2 ¶†Undecimo q̃ro quo ad tertiã partẽ gl.nunqd voces cõputentur quo ad factũ tm̃ respectu.c.indẽnitatibus.ſ.sane. z.ſ. si vero.z .ſ.si qua ℣o.lib.vj.glo.disputat,z clara est. ꝙcludit autẽ opus esse declaratiõe.Bau.idẽ ꝑ oĩa dicens ꝙ electus a duplo maiori parte in casu.ſ.sane.confirmabit nulla facta discussione numeri. z sic etiã quo ad ꝓdessendũ cõputant voces in facto tm̃.dicit autẽ Bau.ꝙ aliud in electione monialiũ in quib⁹ multa specialia statuunt:vt patet in.d.c.indẽnitatibus.z est ratio: qz nõ tenent hr̃e iuris peritiã.xvj.q.j.legi.in fi.not.ſ.q.iij.ſ.vlti. xxxvij.distin.in summa.ꝙcludit Bau. opus esse declaratiõe,vt etiã dicit gl.Benze.idẽ tz.ſ.ꝙ cõfirmabit electio a duplo maiori parte nulla obstãte exceptiõe.Ex hoc dicit ꝙ hoc casu minor pars priuat iure suo fine culpa.silr vt lite nõ ꝙtest.qm̃.ſ. si autẽ de cardinali. Ex ꝑdictis etiã infert partẽ inhabilẽ alteri nocere z sibi nõ ꝓdesse qꝫ ꝓcedit quãtũ ad hoc.c. z quo ad ea q̃ dixi in pri.q.z dicit Bẽze. ꝙ hoc ꝙtingit ex iuris dispositiõe statuẽtis ad certũ numerũ vel cõcordiã respectũ forze habendũ: z sic stari opz.ff.de ℣b.sig.si qua pena.ff.q z a quib⁹.l.ꝑspexit.xix.di.i memoriã.sicut fictioni iuris fingẽtis esse qꝫ non est de spõ.is q.vel ecõtra: vt in fictione postliminiũ.qꝫ dico.j.q.iij.inducit Benz. z alia silia in quib⁹ qs alteri nocet.z sibi nõ ꝓdest.C.vnde vir z vxor.l.j.de natu.li.auf.lz.ff.de leg.j.l.plane.de adi.leg.legatũ.in fi.Lau.de pyru dicit ꝙ fiet ꝙputatio vocum que sunt in facto: dũmodo tot remaneãt q̃ possint ꝙputari de iure ꝙ electio possit dici facta a maiori parte capitulu:alꝫ nõ ꝙfirmabit:ponit exemplũ.xvij.elegerunt:q̃tuor erãt excõicate.cũ ex.xvij.xij.elegissent vnã,sex aliã,z inter.xij.erãt ille quatuor excõicate:mõ remaneret electio facta tm̃ ab octo,que nõ sunt maior pars capli,nõ dz ꝙfirmari:sed si extarẽt decẽ habiles q̃ sunt maior pars capli: vt si tm̃ due de.xij.essent excõicate,ꝙfirmabit:hoc recedit in id qꝫ dixi.s̃.q.p̃ce.fm Bau.Ego simplr puto verũ ꝙ ꝙfirmabit nulla obstãte exceptiõe:vt est tex.c.indẽnitatib⁹.q ponit diuersitatẽ inter electã a duplo maiori pte z electã a nõ duplo maiori: qꝫ exꝑsse intẽdit vt pz ex diuersitate.ſoz.ꝑ hoc de postu.c.vnico. lib.vj.z qꝫ ibi no.vel pleni⁹ circa.c.indẽnitatib⁹.z circa.c.quorũdam.z hãc cle.põt dici aut prouenit inhabilitas ex facto seu ex ſnia iudicis vel hoĩs, vel ex ſnia iuris.ꝑmo casu voces nõ ꝙputant: vt si a iudice interdictũ est alicui ne eligat.sc̃o cõputatur rõ diuersitatis:qz primũ est clarũ,sc̃m põt esse dubiũ:nã ſnia iudicis facit notoriũ iuris. de coha.cle.c.fi. Ytẽ miti⁹ agit cũ.l.ꝙ cũ ministro legis.ff.de arb.l.celsus.hec distinctio ꝑ aliquos fit,z videt placere Jo.de lig.quã plenius declaro in.q.seq.Cõcludo aũt fm.id qꝫ ꝑdixi statim quo ad.c. indẽnitatib⁹.ſ.sane.sz quo

9 ad.c.quorũdã.ꝑut dixi.in.q.ꝓcedẽti.¶†Duodecimo q̃ro quo ad vltimã partẽ gl.quid de vocibus absentiũ nõ vocãdorũ vel

a vocator venire cõtenentiũ:z qd de vocibus nõ ꝙstitutor[a] in sacris.gl.sentit ꝙ nõ cõputent: vt sit mens lr̃e ꝙ alꝫ habẽs vocẽ qui ꝑ fictionẽ iuris posset excludi nõ excludat sed de facto: ꝓ hoc qꝫ dixi.s̃.q.vij.z idẽ Benz.z aliq alij,alꝫ sequeret ꝙ in electionibus mẽdicantiũ si qui forẽt nõ ꝙstituti in sacris vel in non mẽdicantib⁹ ꝙ impedirẽt electionẽ habentiũ vocẽ: ꝑsupposito ꝙ maior pars nõ esset constituta in sacris.z idẽ absurdũ sequeret si maior pars reuocata nõ veniret vel esset absens in loco de quo vocari nõ deberet, ꝑ hec z ꝑ ea q̃ dixi i trib⁹ ꝓced.q.põt cõ-

b cludi ꝙ illi qui nunc̃ habuerũt vocẽ:vt impuberes[b],per.c.ex eo ꝙ.z.c.indẽnitatibus.j.respõ.eo.tit.lib.vj.vel nõ ꝑfessi.e.tit.nullus.li.vj.vel nõ cõstituti in sacris.j.de eta.z quali.cle.vt hi qui. vbi de hoc in glo.ij.z ibi etiã dico.in prin.q.v.vel mẽdicãtes qui trãsiuerũt ad alia monasteria.j.de regula.cle.j.oẽs isti nõ cõputent:qz nec de iuris fictione nec de facto vocẽ habẽt.z hoc tã in monasterijs monachorũ ꝙ monialiũ.sed illi q iã habuerũt vocẽ sed nũc nõ habẽt iure ꝓhibente vt excõicati,interdicti,suspensi, irregl'ares,vel similes:cõputant in vtrisqz monasterijs:quo ad numerũ tm̃ differũt: qz in monasterijs virorũ vota taliũ nõ afferunt suffragiũ: z possunt opponi exceptiões per id qꝫ dixi.s̃.q. vij.ix.z.x.sed in monasterijs monialium si facta est electio a duplo maiori parte cõputant z afferũt suffragiũ, vt dixi in.q.ꝓcedẽti.d.c.indẽnitatibus.ſ.j.z.ſ.ceterũ.sed si electio est facta a nõ duplo maiori,obstãt exceptiões p̃misse z sil'es.d.c.indẽnitatib⁹. ſ.si ℣o.z.ſ.si qua ℣o. Jnsup declarãdo distinctionẽ factã.s̃.q. prox.nã an sit priuatio vocis facta a iure an ab hoĩe,etiã de priuatione hoĩs,dic ꝙ q̃qz obstat talis exceptio ꝑ quã põt qs repelli vt ad eligendũ nõ admittat: z tunc si admittit,habetur ꝑ nõ admisso. talis est oĩs exceptio de qua facile ptz. z sic siue sit exceptio: qz nõ est ꝙstitut⁹ in sacris: siue qz est excõicat⁹ notori⁹ qui dz repelli.eo.ti.illa.vbi plene dixi. siue alꝫ silis talis : nunc̃ ꝙputat:qz nõ põt dici de numero eligẽtiũ ex quo debuit excludi ab electione.si aũt ꝑ talem exceptionẽ non debuisset excludi ab electione lz posset opponi ne cõfirmetur, sicut q̃ excõicatio vel silis exceptio nõ est notoria nec de ea facile ꝙstare põt:tũc cõputatur in numero:qz tunc dicit esse de numero antec̃ hoc discutiatur.hãc distinctionẽ ꝓbo ꝑ hũc tex. nã oĩs exceptio que facit aliquẽ posse excludi ab electiõe est cõsistens nõ tm̃ in fictiõe, sed etiã in facto:qz verũ est dicere ꝙ de facto non erat cõputandus in numero capli. tum etiã de facto potuisset excludi. sz exceptio q nõ excludit ab electione sed solũ imperficit vocẽ istã, ꝓprie cõsistit in fictione:qz de facto iste fuit de numero.sz ꝑ fictionẽ z iuris effectũ excludit a cõputatione tanc̃ inhabilis.ꝑ hoc cõcludo ꝙ voces absentiũ nõ vocandorũ nõ ꝙputant:qz quo ad hãc electionẽ habet ac si non essent de numero.de elec.qz ꝓpter.z.c. cũ vniuersas. Jdẽ de vocatis q venire contẽpserũt: qz contẽnendo fecerũt se extraneos.e.ti.cũ nobis.vbi singulariter hoc ꝓbat vt ibi dixi. ¶Uenio ad scõm principale ad materiã fictionũ:z

c quero de quatuor.primo quid sit fictio[c].scõo quotuplex.tertio

10 vnde causat.quarto de fictiõis effectu. ¶†Decimotertio q̃ro quid sit fictio.ad qꝫ dic premittendo ne equiuocemus ꝙ fictio pluribus modis accipit in iure.quãdoqz significat idẽ ꝙ simulatio, de qua simulatione qꝫ me.causa.c.j.in gl.iij.de regularibus.vidua.C.plus valere quod agitur.in rubro z nigro.z hec simulatio aliquãdo est licita,aliquãdo dãnabilis: vt not.in.d.c.j. aliquãdo fictio est idem ꝙ presumptio.sic accipit glo.l.di.ferrũ. ff.qꝫ me. cau.l. nõ est verisimile. z de presumptiõe dic vt dixi de presump.literas de spon.is qui.vbi etiam tetigi de fictione ꝓprie sumpta.sed hoc pleni⁹ dic.aliquãdo z tertio accipit fictio ꝓprie sumpta ꝓ quadã iuris dispositione ꝑ quã ex causa recedit a veritate facti.z de hac loquit hec cle.possent z alij modi fictiõis assignari sed predicti sufficiũt. Hoc p̃misso lz varie definiatur fictio,vt dixi in.d.c.is qui.ego sic definio.Fictio est iuris dispositio ꝑ quã non verũ possibile tm̃ esse verũ ꝓ vero accipit iuris dispositio. ponit genus : qz oĩs fictio est iuris dispositio: z non ecõuerso.z hec est magis ꝓpria assignatio gn̄is c̃ assignationes aliorum definientium, vt Cyn.in.l. siue possidetis.C.de

a ꝓba.z Bart.in.l.si is q̃ emptore.ff.de vsuc.ꝑ emptore.z Jo. de lig.hic dicẽtiũ ꝙ ex ꝓtrarij ℣itatis ꝑ ℣itate acceptio.qꝫ verbũ acceptio,sapit poti⁹ factũ c̃ ius:nec ꝓprie est genus.dixi nõ verũ:qz fictio est sup eo qꝫ certũ est esse falsum per quã reuersus ab hoĩb⁹ fingitur nunc̃ fuisse captus.ff.de captiuis z postli.

b reuersis.l.postlimiũ.z ꝑ totum.ꝑ quã etiã fingitur mulierem stipulatã fuisse dotẽ sibi reddi.cum tamẽ stipulata nõ fuerit.C.de rei vxo.ac.l.vnica. in ꝑn.sic etiã fingit excõicatũ non esse de numero eligẽtium,cũ tm̃ sit : qz excõicatio nõ excludit a numero in facto: vt dixi.s̃.q.pri.ꝑ hoc qꝫ dicimus de oĩbus ꝓbatis voce eligendi.eo.ti.cũ vintoniẽ.z.c.cõgregato. z eo.ti.si qñ.lib.vj.dixi possibile tamẽ esse verũ qz sup impossibile nõ cadit fictio sicut nec cadit iuris dispositio.de pac.c.fi. qꝫ intellige sane.i.nulla di

c spositio q̃ hz substantiã iuris põt fieri sup impossibili.d.c.ꝑ hoc ff.de li.z posthu.l.gallus.ſ.si ei⁹.z ibi glo.ff.ex qui.cau.ma.l.denicz itẽ qz ars imitat̃ naturã.non eñ cadit figura vbi nõ subest veritas nature.de cele.mis.in quadã. fictio aũt est artis z iuris.

11 non ergo cadit sup impossibili fm naturã.¶†Decimoquarto q̃ro circa hoc cuius iuris sit fictio.i.a quo iure fiat.dicit Bar.in d.l.si is qui.ꝙ fictio non fit a iure naturali:qz illud est cõe oĩbus animãtibus etiã irrationabilibus.ff. de iusti.z iure.l.j. sed fictio fundat̃ sup equitate:vt dico.j.q.xix.que equitas non cadit nisi quo ad vtẽtes rõne.sz fm eũ fingit iusgẽtiũ vt in fictione postliminiũ ꝓalleg. Ytẽ ius ciuile.d.l.vnica. in princi. de rei vxo.act.z hoc siue sit ius cõe siue municipale: vt statuta z cõsuetudines q̃ inducũt ius ciuile.ff.de iusti.z iur.l.oẽs ppli.arg.de cõsti.c.j.lib.

a ¶Quid de vocibus nõ ꝙstitutorũ. Ad cle. vt hi q de eta.z quali.

b ¶Hunc̃ habuerũt vocẽ vt impuberes. Adde gl. in cle.fi. de eta.z quali.doct. in.c. super inordi. de prebẽ.

c ¶Quid sit fictio. Adꝫ glos.in cle. q̃uis. de for.ꝙp. Joã.an.l.c.lr̃as. de tẽp.ordi.doc. in.l. siue possidetis.C.de pro.z in l.nõ est ℣osimile. ff.qꝫ metus cau. Bar.in.l.sed q ꝑ ẽptore.ff.ꝫ vsuc. Bal.in rubr.C.ꝫ ꝓba. idẽ in ℣.ꝙ ℣osil'e. de ꝑsum.

vj. Jo. de lig. reprobat hoc, dicēs fictionē cū causetur ab eqtate fieri nō a re maiata vt est lex, sed a re aiata. i. ab habēte ptātem legis cōdende. hec reprobatio est ỹbalis. nā hec fuit etiā intentio Bar. vñ dic q cū, vt p̄dixi, fictio sit iuris dispositio quatenꝰ est inducēdo, semper fit ab habēte rationē: vt a cōditore legis cōis vel municipalis vel cōsuetudinis. sed quatenus est in indocto esse, fit a lege. imo est ipsa lex vel canon. de iure aūt naturali dico verū esse q nō pcedit fictio nō tm̄ accipiendo ius naturale generaliter vt accipit Bart. sed etiā accipiēdo specialiter prout est dic tamē recte rōnis, put dixi in proemio decretaliū. nā hoc respectu cū solū duo precepta locū haberēt, nō expediebat vt fi-
12 ctiōe z frustratoria fuisset. ¶ †Decimoquinto q̄ro quotuplex est fictio. z est scda q̄stio principalis. Bart. in. d. l. si is qui. ponit triplicē: qr fm eū quedā est inductiua, quedā priuatiua, quedā translatiua. qs declarat. nā homo triplici modo agit. exēplifica in cōtractib⁹: aliqñ agit cōtractū faciēdo. aliqñ destruēdo: vt p acceptilationē. qñqz trāsferēdo vnū cōtractū in aliū: vt p nouationē vel delegationē vel similes modos. Jo. de li. reprobat hāc distinctionē. aut eī fm eū vocat inductiuā, qr inducit factū. z hoc nō est verū: qr factū non alr se hz. aut qr inducit ius: z tunc etiā priuatiua z trāslatiua sunt inductiua fictiōis q induxit ius. vocat ergo Jo. de li. alijs vocabulis: qr quedā est fictio existētie quā Bar. dicit inductiuā: q̄dā nō existētie quā Bar. dicit priuatiuā. de trāslatiua q̄uenit cū Bar. Alij ponūt decē gña fictionū fm qs sunt decē predicamēta. de quibus in li. predicamētorum Arist. ita dicit Azo. in sum. C. in prin. z Laud. hic, z dāt exēpla fingit eī in p̄dicamēto substātie aliqs esse qui nō est. xxij. q. ij. §. itē opponit. Jn p̄dicamēto qualitatis fingitur esse qualis non est. xxij. q. v. si homicidiū. Jn p̄dicamēto quātitatis fingitur qs esse minor q̄ fit. ij. q. vij. quā q̄. Jn predicamēto relatiōis fingit esse pater qui nō est. xxv. q. ij. §. iuxta. Jn p̄dicamēto actiōis fingitur agere qui nō agit. de sentē. excō. mulieres. Jn p̄dicamēto passiōis fingitur pati q nō patitur. xxxij. q. v. ppōsito. Jn predicamēto vbi fingitur quis esse in loco in quo nō est. vij. q. j. mutatiōes. Jn p̄dicamēto qñ fingitur esse in alio tēpore q̄ est. de pe. di. j. periculose. Jn p̄dicamento situs fingit esse situs qui nō est. xij. di. duo. qs nihil facit, sed facit ea. di. nerui. in fi. vbi dr de eo qui murorū ambitu claudit: z sic situs est intra muros. Jn predicamēto habit⁹ fingit nō habere qui hz. xvj. di. nicena. Adhi videt q cū dispositio iuris sit p̄dita ad regulandos humanos actus vt in p̄emio Gregoriano, z in actib⁹ humanis sit tm̄ duplex variatio: vna ratiōe substātie: alia ratiōe accidentiū. oīa eī cōposita ex his duob⁹ cōstant. de cele. mis. cū marthe. §. q̄liusti. Jdeo duplex tm̄ fictio ponēda sit. respectu substātie, vbi subdiuidit fictio: qr quedā est affirmatiua, quedā negatiua. Affirmatiua est p quā nō ens affirmat esse. z fm hoc fingit stipulationē intercessisse p dote q̄ nō intercessit. C. de rei vxo. ac. l. vnica. in pn. fingit esse in eccl'ia q nō est. de cle. nō resi. ad audientiā. Negatiua est p quā negat esse id qs est z disponit de iure ac si nō esset: vt qñ eccl'ia hz p̄latū inutilē fingit nō habere, de trās. c. ij. ver. sed neqz. z hoc respectu substātie. lz exemplū qs dedi p. c. ad audiētiā. posset cōcernere accidēs. Alio modo fit fictio vt dixi respectu accidētis: z hec subdiuidit fm varietatē accidētiū: z posset fieri variatio nouē modis fm nouē p̄dicamenta omisso decimo
13 s. substātie: vt in exēplis p̄missis. ¶ †Decimosexto quero circa hoc sup quib⁹ versat fictio: nunqd eī versat in his que sunt iuris: z nunqd potius in his q̄ sunt facti? tex. noster videt velle q in his q̄ sunt iuris: ibi, que in facto nō in fictiōe vel iuris effectu. z hoc tenet Laudu. dicēs q iura q̄ fingunt quo ad ea q̄ sunt iuris: vt p̄latū inutilē nō esse. i. qr disponūt ac si nō esset p̄latus: sed nō fingūt in facto: qr in ỹitate facti est, Jo. de lig. hoc reprobat potiꝰ eī fictio versat in his que sunt facti q̄ in his q̄ sunt iuris. qs etiā tz Bar. in. d. l. si is qui. qs patebit in sequentib⁹ exēplis. Sed p̄mo oporteret rīdere ad hūc text. ad quē nō rīdet Jo. de lig. qr nec Laud. p se inducit. vbi dico q refert querere an iura induxerint fictionē ad destruendū factū, qs est vel ad inducēdū factū qs nō est: vel ad alterandū in alia natura: z tunc fictio nō p̄prie versat in facto: qr de facto hec nō fiūt. i. fm essentialem veritatē: alr nō esset fictio. z ideo qñ req̄rit ỹitas facti, sicut in his q̄ sunt facti, nō hz locū fictio sicut est in possessiōe. nō captꝰ ab hostib⁹ reuersus nō fingitur retro possedisse. ff. ex quib. cau. ma. l. deniqz. q̄ possessio hz plurimū facti: vt ibi dicit glo. de quo no. gl. de cōces. prebē. cū nr̄is. Jtē quo ad casum. l. deniqz. cessat equitas sup qua fundat fictio vt dico. j. in. ij. p̄ncipali. q. nā nō est equū q vsucepit qs acq̄rēdo z alteri p̄iudicādo. si ỹo nō possedit: vt qr fuit captus ab hostibus z fingēdo eū retro possedisse esset p̄iudicare ei cuius possessio interim nō fuit apud alū: z sic nō pōt de negligētia notari. aliud est querere an fictio versef in his q̄ sunt facti. i. sup his potiꝰ q̄ in his que sunt iuris. z dico q sic. z p hoc cōcordant opi. qr primo mō pcedit tex. noster z opi. Laud. scdo mō pcedit opi. ⁊traria quā declara plenꝰ in duab⁹

14 se. q. ¶ †Decimoseptimo q̄ro quare fictio nō versat sup his q̄ sunt iuris. Rñdeo qr fictio in his non est necessaria. ¶ Jn his eī q̄ sunt iuris liberā potestatē hz legislator: sicut in hoc q minor habeat psonā standi in iudicio: vt de iure canonico in spiritualib⁹ maior. xxij. annis hz psonā maioris. xxv. de iudi. c. fi. lib. vj. de restit. spo. ex parte. nō expedit hoc casu dicere q sit fictio: qr nec est. nō eī recedit ab aliqua ỹitate facti sz potiꝰ iuris dispositio alterat. ab hac doctrina excipiūt Bar. z Jo. de lig. casum q̄n surgeret iuris repugnātia: tunc dicunt etiā in his q̄ sunt iuris fictionē pcedere: vt pone: dicit q filiusfamilias i castrēsib⁹ hz psonā patrisfamilias: hoc est p fictionē cū quo ad alia duret patria potestas. vel pone factꝰ clericꝰ quo ad ea q̄ acqrit nō est sub patria ptāte, qs dixi in. c. cū decorē. de eta. z quali. tm̄ nō desinit esse sub patria ptāte quo ad alia nisi fieret epūs. q fi. sint leg. p venerabilē. Ego dico exceptionē nō necessariā: z q potius verum est dicere q alteratur natura illius actus qui est iuris vt in exēplis positis: qr de iure est q filiusfamilias acqrit patri, sed alterat natura patrie ptātis in casib⁹ p̄missis. z est verū dicere q
15 p̄ria ptās nō hz tales effectꝰ de ỹitate iuris. ¶ †Decimooctauo q̄ro circa id qs dixi. s. q. xvj. quare fictio nō versat sup facto ad effectū facti: sed iuris tm̄. So. pz ex. q. pcedēti quā z amplius declara. Jn his eī que sunt facti impossibile est q nō fuerint si fuerūt: vel q fuerint si nō fuerūt: vel q fuerint sub vno modo si fuerūt alio. nō eī facta possunt non fuisse. vj. ethicorū. l. in bello. §. facte. ff. de capti. z postli. reuersis. xxxij. q. v. si paulus. nō pōt ergo legislator nisi per fictionē circa talia disponere: fingit autē put dixi. s. q. xv. ¶ Ubi aduerte q qr fictio est iuris dispositio seu iuris effectꝰ, vt in tex. z per q̄ns est artis: ideo dz imitari naturā. insti. de adop. §. minorē. ex hoc dat regl'a q lz fictio versef circa facta fingēdo ea nō fuisse: z sic circa ipossibile fm naturā. sicut eī dicit lex q nō pōt qs adoptare in filiū eum qui fm naturā nō posset esse filius: vt qr nō est tot annis minor adoptāte: vt in. d. §. minorē. Jta in similib⁹ nō posset fingi hodie de mortuo iā trecētis annis q viueret. p hoc insti. de excu. tu. §. sed si in bello. ita dicim⁹ in electiōe q si nō fuit valida ex q̄sensu, nō pōt q̄firmari p papā: qr nō pñt induci substātialia iuris sup eo q nūq̄ fuit de quo dixi in. c. q sicut. de elec. p̄cedēs tm̄ exēplū est melius. Jta etiā posset exēplificari in his qui sunt inhabiles ad electionē: fit eī p fictionē vt fingāt nō esse de numero: cū tm̄ sint. et hoc qr fm naturā esse possent. sz si essent mulieres q̄ sunt incapaces sacramētorū actiue: de ma. z obe. dilecta. in his in quib⁹ q̄rerēt de tali incapacitate frustra fingerēt: posset tm̄ exēplū hoc calūniari: qr mulierē esse incapacē potius est p iuris dispositio-
16 nē. sed alia plura exēpla dari possent. ¶ †Decimonono q̄ro, z est tertia p̄ncipalis qō. vñ causat fictio. Bart. in. d. l. si is q. dicit q a b eqtate. p quo est tex. optimus. ff. de capt. l. postliminiū. in prin. qr dicit q ex eqtate fingit nūq̄ fuisse captū q ab hostib⁹ est reuersus. ¶ Opp. ad hoc q imo. aliqñ fictio surgat ex odio. fingit eī lex dānatū in metallū z deportatū est mortuū lz viuat. ff. de q̄ tab. l. j. §. plerunqz. Sol. subest eqtas vt delicta puniant. ff. de iniur. l. non solū. §. j. ita soluit Bar. in. d. l. si is qui. Sed ita dicēdo de omni iuris dispositione, dici posset q surgit ab eqtate: qs nō est verū capiēdo equitatē stricte: de quo dixi de trāsac. c. fi. dic ergo q fictio fundatur ex aliqua speciali rōne mouēte legislatorē: qs pōt apparere in oībus dispōnibus iuris in quibus procedit per fictionē: z hoc est, qr per specialē rōnem recedit a cōi dispositione. de preb. de multa. in fi. Bar. tm̄. in. d. l. si is qui. in. vj. q. princ. ad probandū dictū suū inducit exempla. nam cessante equitate cessat fictio. ff. de sta. homi. l. qui in vtero. ponit z alia exēpla q̄ omitto: sed qs dixi est tutius z non pōt pati calum-
17 niā: ex p̄dictis inferet ad questionē seq. ¶ †Uicesimo q̄ro an
a a due fictiones circa idē cōcurrere possint: dic q sic, vt duo specialia circa idē cōcurrūt. C. de dotis promis. l. j. z qs ibi not. gl. ff. de iure dotiū. l. cum post. §. gener. z qs ibi no. qs tenet Guil. de cu. ff. de pac. l. ab emptiōe. z intellige qñ sunt due fictiōes eque principales: secus si vna veniret ad consequentiā alterius: tūc eī cōcurrere possent. insti. quib. mod. ius pat. pot. sol. §. si ab hostibus. ff. de sol. l. sub cōditione. Jtē intellige qñ nō surgunt ex formitibus: tūc ppie procedit. l. cum post. §. gener. z pro hoc. ff. de polli. l. si qs rem. §. j. cōiuncta. l. fi. C. de sacrosan. eccle. z qs not. gl. C. loca. l. qui rē. Ad p̄dicta induco casum. c. fi. de spon. vbi id qs disponit in. c. is qui. eo. tit. q per sequētē copulā spōsalia de futuro transeāt in matrimoniū, nō habet locū nisi copula vere interueniat z nō sufficit nixus ad copulā qr essent due fictiōes: altera per quā fingeret cōsensus de p̄senti: altera per quā fingeretur volūtas seu nixus p facto. z ad hoc ille text. est optimus.
18 qs etiā ibi dixi. ¶ Uicesimoprimo q̄ro z est. iij. p̄n. q. de fictionis effectu: rñdeo q hz effectū veritatis vt p̄bat definitio tradita. §. q. xij. z adeo hz effectū veritatis q nō admittit p̄batio in contrariū. de spō. is qui. qs tm̄. c. licet. in preced. q. induxerim ad materiā fictionū: ppie loquit de p̄sumptione, sed gl. ibi intermisit exempla

a ¶ An due fictiones. Adde. l. j. et ibi doc. C. de dotis p̄mis. Bar. in l. singlaris. i p̄n. ff. si cer. pe. in. l. si ỹo. ff. mā. z i. l. si post. §. gener. ff. de iure do.

misit exẽpla de fictiõe: z quo ad hoc subest idẽtitas rõnis: imo fortior: qz necessarium est dicere ꝙ fictio habeaꝯ pro veritate: qz alʒ frustra esset qs ꝓcedit quo ad ola que surgũt ab illo qui fictionẽ inducit. vnde si ciuitas cõcedit alicui ꝙ habeaꝯ pro ciue, sicut hic cõcessum est scholaribꝫ, iste habeꝯ pro ciue in oibus q̃ põt cõcedere ciuitas. secus in alijs que cõcessa essent a principe ciuibꝫ. pro hoc. ff. de leg. ij. codicillis. ℌ. fi. z de hoc ꝙ Bart. ff. de
19 adul. l. fi maritus. ℌ. j. ¶† Vicesimo secũdo quero circa hoc an fictio preferaꝯ veritati. ꝙ sic per. c. j. qs metus cã. Jn ztrariũ. C. plus valere qs agiꝯ. in rubro z nigro. Jtẽ qz fictione ius nõ cõfundiꝯ nec deletur. C. de iur. do. l. in rebus. ℤ aud. distinguit: qz aut loquimur de fictione iuris z de iure. z talis ꝑualet veritati. de spon. is qui. z qs not. l. di. ferrum. aut est fictio iuris tm̃. exẽplum in velata que post annũ fingiꝯ ꝓfessa: z statur fictiõi ꝑma facie nisi plene ꝓbetur ztrariũ. de quo no. qs me. cau. c. j. z hoc quo ad fictionẽ iuris. ſz aliqñ fictio est facti, sicut qñ cleric⁹ assumit habitũ laicalẽ: de vi. z ho. cleri. clerici. z tũc semp staꝯ veritati nisi ꝓbeꝯ honesta causa fictionis: qz fictio de sui natura est mala, sicut z simulatio: vt no. d. c. j. qs me. cau. hec distinctio z tota q. non procedit per id qs dixi in precedenti. q. z. s̃. q. xiij. vt enim apparet ex verbis ℤ audu. nõ capit fictionẽ ꝓprie: sed vel capit fictionẽ pro põsumptione quatenus distinguit an sit iuris tm̃: an iuris z de iure. vel capit pro simulatione. nos aũt q̃rimus de fictione ꝓprie sumpta. z de illa ꝓcedit qs dixi in questione precedenti. per hec aperitur via ad totam materiam.

1 ¶ Emolumentum potest prouenire ex iurisdictione.

2 Ecclesia cathedralis, collegiata, z regularis qualiter differũt.

3 Jurisdictio ecclesiarum tam cathedralium q̃ aliarum (defuncto prelato) ad quos deuoluitur.

4 Declaramus hoc verbum positum in. l. vel. c. denotat iuris veteris declarationem non noui inductionem.

5 Commodum an prouenire possit ex sigillo.

6 Recipiens aliquid confidens de opinione alicuius doctoris famosi an z qualiter excusetur.

7 Ecclesia collegiata qualiter fit, z qualiter cognoscitur.

8 Dispositio cle. statutum. de elect. an procedat in bonis cõmunibus prelato z capitulo.

9 Capitulum, si vacante sede cõstituit aliquem officialem, an ille habebit salarium de bonis pertinentibus ad prelatum.

10 Capitulum si dat delegatum ad vnã causam, an talis habeat salarium de bonis ecclesie vacantis.

11 Quid si aliqua esculẽta z poculẽta danꝯ capitulo sede vacãte.

12 Sede vacante si ad singulares personas pertinet iurisdictio cũ emolumento: an verbum personis, intelligaꝯ de personis ipsorum collegiorum.
Adde ad idem nu. 13. z. 14.

15 Jurisdictio qua ratione potest pertinere ad singulares personas cum emolumento: non autem potest pertinere ad eas ratione suarum personarum.

Statutum. ¶ Primo declarat ꝫstitutionem Bonifacij: eo. ti. qz sepe. lib. vj. quo ad collegia. Scso ibi ceterũ. declarat eandẽ circa regulares psonas. summa vt in gl. tamẽ post
1 verbum cathedralis ecclesie, adde, vel regularis. ¶† Ho. ꝙ ex iurisdictione ꝓuenire potest emolumentũ. z dicit ℤ ap. ꝙ emolumentũ ꝓprie est lucrũ molendini: licet generaliter accipiaꝯ p qualibet cõmoditate. Malachie. iij. z ꝙ emolumentũ qz custodiuim⁹ põcepta eius. de hoc in glo. idẽ verbũ. z in ea in fi. de testamen. si heredes. ¶† Secũdo no. differentiã inter ecclesiam cathedralẽ, regularẽ, z collegiatã quomodo aũt dicatur ecclesia
3 collegiata, glo. ij. tangit. z dico. j. q. iiij. ¶† Tertio not. ꝙ nõ tm̃ ad capl'm ecclesie cathedralis fit deuolutio iurisdictiõis defuncto epõ, sed etiã ad collegia aliarũ ecclesiarũ deuoluitur iurisdictio suorũ platorũ, fm ℤ audu. de quo in clemẽ. ne in agro. j. de sta. regu. vbi dico. ℌ. abbate. q. j. z. iij. sequẽtibus. hoc tm̃ nõ probaꝯ hic: qz presupponit factũ. nec quo ad hoc disputat quid iuris. quã q̃ autẽ hic generaliter dicat de platis: tm̃ dicit Bau. ꝙ intelligiꝯ de platis principalibus per quorũ mortẽ viduaꝯ ecclesia. quod etiam probatur in. c. quia sepe. vbi de hoc in gloss. iij.
4 ¶† Quarto not. ꝙ hec cõstitutio nõ est noui iuris inductoria. ꝓbat verbũ declaram⁹. z in hoc no. principiũ gl. v. in hoc verbo ex qua glo. no. singulariter differentiã inter corrigere z reprobare. Est em̃ corrigere, cum reuocatur aliqd qs prius tenuit. de cõsang. z affi. nõ dz. reprobare, cũ declaraꝯ aliqd nunq̃ tenuisse. ¶ Quinto not. ꝙ expense debẽt deduci. z ille sole deducunꝯ de quibus de do. z cõtu. finem. z ibi gl. ¶ Sexto no. ꝙ aliqñ prelatus habet iurisdictionẽ secularẽ. i. quo ad laicos. cõcor. in glo. in verbo, secularis. z idem Bau. z p hoc ne cle. vel mo. c. fin. lib. vj.
2 ¶ Septimo no. in ver. ceterũ. ꝙ cõsuetudo dat iurisdictionem* etiã spiritualem. de hoc. ix. q. iij. cõquestus. de fo. cõpe. cum contingat. ¶ Op. ꝙ ex iurisdictione non ꝓueniat emolumentũ per c. cũ ab omni. de vi. z ho. cle. So. in glo. in verbo, iurisdictiõe. ponit z duplex exemplũ tex. Primo quo ad emolumentũ ꝓueniẽs ex penis pecuniarijs vel emẽdis: z hoc est indubitatũ. z de hoc in cõcordãtijs quas gl. alleg. maxime in gl. c. lz. de penis. ¶ Secũdo exemplificat glo. in emolumẽto. i. in quota litis que deberi potest ex cõsuetudine. z hoc glo. reprobat per. c. cum ab omni. z idem Bau. qui dicit hoc verũ quãdo emolumentũ directe prouenit ex iurisdictione: aliud dicit si detur aliquid gratis: puta si officiali capituli promissione in possessione aliquid donatur pro sigillo. pro hoc vltimo est qs dico in sequenti cõtrario: sed quo ad dictum precedẽs Sen. videtur sentire ꝙ sportule possint de iure peti. per auf. de iudi. ℌ. ne autẽ. col. vj. z ad. c. cum ab omni. z de rescrip. statutũ. ℌ. insup. lib. vj. respondeꝯ ꝙ loquunꝯ in delegato pape. Jdem Matth. reprobãs opinionẽ fratris Aluari dicentis idem in ordinario quod in delegato pape, per. c. j. ne prel. vi. suas. qz fm Matth. est diuersa rõ: qz delegat⁹ pape debet gratis adimplere mandatũ spãliter sibi factũ: sed ordinari⁹ nõ cognoscit de mãdato spãli pape. Jtẽ qz in delegato reperiꝯ exꝑsse ꝓhibitũ p. d. c. statutũ. ℌ. insup. z. ℌ. notariũ. sed in ordina-
b rio nõ. potest ergo ordinarius ᵇ habere sportulas vel salariũ seu emolumentũ: nisi forte litigãtes sint pauperes. de quo in Spec. de salarijs. ℌ. j. ℣. si vo cõsuetudo. opi. gl. z Bau. cõiter teneꝯ in d. c. cũ ab oi. vbi hec fuit opi. Hostiẽ. qz si delegat⁹ ꝓhibeꝯ, ergo fortius ordinari⁹. in pluribus tm̃ curijs scõa opi. seruaꝯ, z dic ꝙ vbi est cõsue. possunt ordinarij licite recipere emolumenta. lz em̃ tutius facerẽt abstinẽtes per. d. c. statutũ. ℌ. insup. z p rationes. s̃. factas: tamen nõ peccant, saltem mortaliter nõ abstinentes vt habeãt pro se opi. summorũ doc. pro hoc qs not. ff. de re iudi. l. cũ platis. de post. c. vnico. lib. vj. z hoc nisi cõsue. esset multum a immoderata: tũc em̃ non valeret: de cõsue. c. j. cũ si. z idẽ dixi de vi. z ho. cle. cum ab omni. datur z tertium exẽplum in emolumẽtis que dantur officialibus z nuncijs vel scriptoribus vel similibus. xiij. q. v. nõ sane. z quod no. iij. q. iij. offeratur. in glo. j. qs dicit Bau. intelligi posse in ordinario, non in delegato. d. c. statutum. ℌ. notariũ. qs exemplum non cõuenit huic litere: quia tale salariũ est ipsorũ officialiũ: nec cõseruaꝯ successori. Jtẽ sic intelligẽdo nõ ꝓcedit premissa distinctio inter ordinariũ z delegatũ. nã etiã in delegato ꝓmittiꝯ ꝙ soluaꝯ notario. d. ℌ. notariũ. dũ- b modo ipse nõ participet: vt ibi. vñ intellige hoc exẽplum vt dicit Matth. qñ de hoc salario notarioꝝ seu aliorũ officialiũ aliqd recipit iudex: z tũc ꝓcedit distinctio ꝑmissa inter ordinariũ z delegatũ. z dicit Matth. ꝙ ista salaria dicunꝯ sportule. xiij. q. v. nõ sane. in auf. de liti. ℌ. ad excludẽdas. Refert tm̃ opi. fratris Aluari dicẽtis ꝙ sportule dicunꝯ ille tm̃ q̃ danꝯ iudicib⁹: vt no. iij. q. iij. offeraꝯ. in gl. j. dic ꝙ etiã ea que danꝯ executorib⁹ dicunꝯ sportule: inter quos executores computantur notarij z alij officiales vt nuncij z similes. d. ℌ. ad excludendas. qs dixi in. d. c. cũ c ab oi. q. ij. Jn hoc tm̃ nõ est vis facienda in vocabulo. ar. de procur. petitio. ¶† Scso op. ꝙ ex sigillo nõ possit cõmodũ ꝓuenire. de fi. c. j. fol. ztrariũ ꝓcedit in spũalibus in quib⁹ nõ lz ẽt pro remuneratione laboris: vt ibi not. z. j. q. ij. placuit. qs tenent hic Bau. Benze. z Matth. vel fm Matth. ibi loquiꝯ qñ pactũ intercessit añ collationẽ bñficij de aliquo dãdo pro sigillo: qs fieri nõ dz. d. c. placuit. hic autẽ loquiꝯ de eo qs recipiꝯ p sigillo post collationẽ qs lz: vt in. d. c. placuit. vel solue vt in gl. in ℣bo, sigillo, qs põt intelligi de sigillo vel ad vsum causarũ vel ztractũ. Et in ꝑmo dicto intellige gl. fm ea q̃ dixi in ztio precedenti. quo ad scm dictũ not. gl. ꝙ ex cõsuetudine põt induci vt scriptura sup d cõtractu valideꝯ sigillo, vt si esset zfecta p nõ tabellionẽ. qs declara plenius vt dixi de ꝓba. post cessionẽ. de quo in Spe. de ꝓba. ℌ. videdũ. ver. x. vbi notanꝯ casus in qbus credit lr̃is sigillatis. plus tamẽ credit instr̃o, vt dicit idẽ Spe. de instru. edi. ℌ. restat. ver. sed cũ lr̃is. dic ꝙ imo pariter qñ de hoc est cõsuetudo. ꝙ c. cũ dilectus. de fide instr. Quomodo aũt debeat sigillũ apponi, z per quẽ, z de forma sigilli, z an quis possit sigillare sigillo
c alieno ᶜ, z de multiplici sigillo ꝓsequiꝯ hic Bau. ea que no. Jnno. z Host. de fi. instru. c. j. Concludit autẽ Bau. ꝙ si emolumentum prouenit ex sigillo apposito noïe plati vel officialis, hz locũ qs hic dicit: secus si officialis sigillũ apponat noïe suo ꝓprio z nõ officij. itẽ in eo qs dicit de sigillo iurisdictionis ecclesiastice, dicit Baul. idẽ si prelatus sigillabat sigillo capituli z officialis
d etiã sede vacãte⁴. vtiꝯ eodẽ sigillo. lxxiij. di. in noïe. dũmodo totũ fiat noïe plati z eius sit emolumentũ. ¶ Tertio opp. in eo ꝙ reuocat cõsuetudinẽ: ibi, cõsuetudine qualibet cõtraria nõ obstãte: z nihil dicit de priuilegijs, vel statutis spãlib⁹, de quib⁹ dz in c. qz sepe. eo. tit. li. vj. ergo imperfecte declaraꝯ illa cõstitutio per istã. Sol. vt in gl. in verbo, cõsuetudine. q̃ dicit ꝙ idẽ dz supplere de cõsuetudinib⁹ vel statutis: qz cũ hoc declaret illã, z pars illius vitiet zsuetudines z statuta: ergo qs hic repetit de zsuetudine ꝓcedit etiã in statutis z cõsuetudinibus. z cũ hac gl. zcordat Bau. z Ben. Ex hac sol. no. ℤ ap. ꝙ si alicui statuto fit ali-

d

¶ Consuetudo dat iurisd. Adde Ab. in. c. qñ. el. j. ne. ꝑlati vi. su. z l. j. C. de emãci. li. z bar. in. l. viros. C. de diuer. offic. lib. xij.

¶ Non põt ordinari⁹. Adde in. ℌ. fit tibi qz. in auf. de mãda. ꝑn. gl. i ℣. ꝑter exꝑssas. i c. cũ ab oi. de vi. z ho. cler. doc. in. c. statutũ. de rescri.

¶ An qs possit sigillare sigillo alieno. Adde gl. in c. cõiter. de re iu. gl. in. c. canonici. de of. ordi. lib. vj. Jnn. i. c. j. de fide instru. Spe. in ti. de cita. ℌ. iã de citatiõe. ℣. litere.

¶ Et officialis etiã se. va. Adde zria opi. est ꝓior fm Ab. ꝙ capl'z nõ succedit i ptãte spũal'r nõ petẽte epõ rõne addi tamẽti. Ab. in. c. scriptũ. m. v. col. de elecꝯ. p gl. ibi i ℣. tẽpis. domi. in c. j. ver. xj. de ma. z obe. lib. vj.

qua additio: idē iuris intelligit repetitum in additione qs erat in statuto quo ad penā z quo ad alia. qs not. singulariter. z est ratio qr id qs venit per modū addendi fit pars illius cui addit. l. sed si manēte. ff. de precario. Idem dicimus in iurisdictione prorogata q hz naturā prime: vt no. de offi. deleg. Bau. z Benze. z hoc facit ad multa. Vel scdo solue vt dicit eadē gl. q id qs dicit hic de cōsuetudine 2cernit cōsuetudinē que secuta esset. c. qr sepe. eo. ti. lib. vj. quā tollere voluit hec cōstitutio: z alʒ nō fuisset sublata nisi expressisset. de consti. c. j. lib. vj. Idē Bau. z Benze. sed Zap. reprobat: qr cū. c. qr sepe. reprobaret cōsuetudines, sequitur q cōsuetudo non pōt induci [a] nec inducta valet adeo q de ipsa nō expedit facere mētionē: p hoc qs no. de verb. sig. abbate. in fi. vñ dicit q hoc verbū, 2suetudine qualibet 2c. respicit factū vt tolleret cōsuetudinē quatenus de facto inducta foret. hoc idē anteq̄ vidissem Zap. cōsulerā in quadā questiōe facti. motr: qr ex quo. c. qr sepe. dānat cōsuetudinē: p hoc inferr q nō est rōnabilis. causa aūt irrationabilis patebit. j. in. j. q. si non est rōnabilis: ergo nō tenet: nec expedit de ipsa fieri mentionē per. c. j. de cōsti. li. vj. ibi, dūtamē sint rōnabilia. Ytē induxit verbum deinceps. positū in. c. qr sepe. in fi. qs cōcenit futura: z per cōsequēs resistit cōsuetudini inducēde. p hoc de cōsue. c. fi. z qs ibi no. in gl. pe. sed posset rīderi q verbū deinceps, 2cernit abusum: vt. s. per illud. c, phibeatur in futurū talia fieri etiā si cōsuetudines prius inducte hoc pmitterent. Induxi etiā qr clausula generalis, nō obstantibus consuetudinibus 2c. que ponitur in d. c. qr sepe. nō tm̄ cōcernit inductas, sed etiā inducendas: quia lex semp loquit. C. de here. l. arriani. de cuius natura est q 2cernat futura. de cōsti. c. fi. z hoc est verius: z no. ad multa. p predictis est qs dico. j. de sepul. dudū. ad fi. ver. nos eīm. q. vij. z p ibi dicta in aliquo limitātur premissa. Tertio solui pōt fm Benze. vt hec verba, cōsuetudine qualibet 2c. nō referant ad verbū, declaramus. qs est. s. sed ad verbū, pertineret. proxime precedēs. z fm hoc nō sequitur q per hāc expressionē permittatur q priuilegia vel statuta post. c. qr sepe. valeāt. sz hec solutio non bene cōsonat textui: qr de natura clausule est cōcernere dispositionē principalē, nō autē accessoriā tm̄. de app. scdo requiris. nisi aliqua ratio specialitatis inducat fm no. ibi, z eo. ti. inquisitioni. z ff. de verbo. obli. l. titia. in fi. Quero que fuit ratio dubitandi hic. Solu. vt in glo. in verbo, declaramus. fuit eīm ratio propter opi. Jo. and. posita in. c. qr sepe. tenētis 3riū. Rō decidēdi colligitur ex opi. Archi. ibi posita que ofa prosequitur hec gl. Et vt aperiant motiua, principale motiuum Jo. an. fuit vt ex quo deuoluebat iurisdictio: per cōsequentiā z emolumētum tanq̄ accessoriū. ad quā rōnem gl. nō respōdet, imo eam iustificat cōfirmando suā opi. sz Zaudu. rīdet q procedit in his que sunt iustitie z necessitatis, nō in his que sunt gratie z volūtatis: vt hic. Bau. adhuc clarius rīdet q hic plus reperitur in accessorio q̄ in principali: z in accessorio est specialis prouisio q̄ derogat his que ex vi iuris vel significatiōe verborū poterāt intelligi in clausula ad hoc. ff. de eo qs certo loco. l. centū capue. z. l. fi. de iureiu. debitores. z. c. cū cōtingat. vbi de hoc. z. c. licet. lib. vj. nā prouisionē iurisdictiōis que habet sede vacāte iurisdictionē devolui restrīgit alia dispositio dicēs fructꝰ debere 2seruari futuro successori a qua speciali dispositiōe recedi nō debet per naturā accessorij: quā rationē no. z pro ea. ff. de penis. l. sanctio legū. z qs dixi de iudi. at si clerici. in illa. q. an clericus possit cora laico conueniri. tenēdo q nō: qr dispositio generalis non tollit specialē: vt ibi. Ytē, vt dicit Baul. pōt esse q iurisdictiones exercent per vnum z emolumentum est alterius vt patet in officiali alicuius qui habet certū salariū z totū emolumentū est principalis: pro hoc. xxxj. dist. si laicus. vbi de hoc, vno ergo concesso non venit aliud: z argumentū de accessorio hz locū in habentibus omnimodā cōnexionem. qs dic vt dixi in. d. c. debitores. Benz. idē sequitur: qr sepe aliqs habet onus, sicut cōmendatarius beneficij qui habet onus: z tm̄ nō facit fructus suos. no. Jnno. de electio. dudū. ij. z not. de elec. nemo deinceps. li. vj. qr nō est prelatus: vt ibi no. z. xxj. q. j. qui plures. ad instar etiā illius cui procuratio seu administratio libera cōcedit q tamē fructus nō lucratur. de elec. is qui. lib. vj. Sic etiā tutor administrat bona pupilli non tamen facit fructus suos. l. a tutoribus. §. principalibus. ff. de admi. tut. dic q est emolumētū z accessoriū iurisdictioni quādo iurisdictio nō pōt aliter ministrari cōmode: z quo ad illud tm̄ emolumentū qs opz expēdi pro tali administratiōe: pro hoc de offi. deleg. c. j. z. c. preterea. nec hoc prohibet hic imo expresse permittit in eo q permittitur deduci expēsas rationabiles. qs etiam declaro plenius. q. vj. z tribus sequē. per hoc concludo q etiā ante hoc. c. verior fuit opi. Archi. nō tm̄ per rōnem extrinsecam quam ponit gl. sed etiam per intrinsecam statim dictam.

6 †Secūdo quero circa hoc quid si pretextu opi. Jo. an. ante hoc. c. aliq perceperāt emolumēta. dicit Zaud. q ex vi huius. c. in verbo, declaramus. qs extenditur ad preterita, de elect. cum in cunctis. §. sane. poterit agi conditione huius capituli ad illa repetēda. z illi dicūtur incidisse in penā constitutionis. c. qr sepe. q̄ exp̄sse dicit, quicquid 2c. z sic nihil excludit. de maio. z obe. solite. fuisset ergo tutius eis in tali dubio z tam penali q̄ etiā periculoso potius abstinere. de homicidio, significasti. hoc puto verum respectu reuocationis occupatorū: qr nō fecerūt ea sua: sed quo ad incurrendā penā predictam dico secus: qr poterant esse sine dolo ppter opi. Joā. and. validatā rōne: pro hoc qs dixi. §. in. j. cōtrario. Tertio quero qd in ecclesijs nō collegiatis: vt

7 hic in glo. ñ. z idem Bau. †Quarto quero circa hoc quomodo fit eccl'ia [b] collegiata, z quomodo cognoscitur. dicit Bau. z

b Matth. q collegiata est vbi est collegiū simul viuētium, per id qs no. xvj. q. ij. qui manumittitur. z dicit Matth. q qñq̄ hz ecclesia priuilegiū per qs cōstituitur collegiata: z tunc planum q collegiata censetur. aliqñ nō habet priulegiū: z tunc qñq̄ constat in ordinatiōe fuisse statutū q ibi sint tres clerici vel plures: z adhuc habetur pro collegiata. x. q. j. c. j. de cōse. di. j. nemo. j. q. ij. placuit. qs nō videtur verū nisi ordinatū fuerit q essent tanq̄ collegiū. alʒ potius vidētur esse tanq̄ seruientes z vocātur clericatus simplices. de iurepa. postulasti. Quādoq̄ a principio nō fuit ordinata ecclesia pro pluribus: z tunc nō habetur pro collegiata. nam sufficit q habuit dotē p sacerdote z vno clerico. de vi. z hone. cle. vt qsq̄. de fi. presby. ppositi. z dictis. c. placuit. z nemo. statim allegatis. z hoc nisi in ecclesia sint plures qui sint in possessione collegij. nam tūc habet pro collegiata: z defendit in tali possessione donec aliud probet. de instī. cū venissent. Pōt aūt nō collegiata fieri collegiata vel per prescriptionē vel etiam per eīm, vocatis tm̄ quorū interest: alʒ nō tenet epi dispositio. de ma. z obe. inter quatuor. sicut dicimus de vniōe, de quo. xvj. q. vij. monasteriū. z. c. si qs vult. z de accu. si constiterit. de excess. p̄la. sicut vnire. de elec. nemo deinceps. lib. vj. tm̄ in. c. nemo deinceps. z. c. si cōstiterit. potr dicit de cōmenda [c]. sed eadē est ratio.

c Refert tamen Matth. cōtrariū fuisse obtētum. s. eīm ex causa posse ecclesiam facere collegiatā inuito patrono. z si sufficiūt facultates per. c. quoniā. de vi. z ho. cle. z ita determinauit Be. de sanso. qs dico verū: sed intelligit collegiata sine preiudicio patroni. nunq̄ eīm preiudicari potest iuri singulariū psonarū nisi citētur. nec potest eps vel inferior a papa preiudicare patronis secularibus etiā quo ad collationē. papa tamē posset per cle. literas. de prebē. †Quinto quero an in bonis cōibus plato z

2 capitulo procedit hec dispositio. glo. in verbo, dimissis. inducit opi. Archi. tenētis q nō, per iura allegata in gl. cōtra qs inducit glo. hanc literā, ibi aut alʒ vndecūq̄. z cū glo. videtur cōcordare Matth. sz Bau. z Bēze. tenēt opi. Archi. z ad literā ibi, vndecūq̄. dic fm Bau. q illud generale restringitur per verbū, qs ad prelatos. qr non dicit ad collegia. vult dicere q tex. loquitur de obuenientibus vndecūq̄ pertinētibus tamē ad prelatos scz solos: alʒ non possunt dici talia que debeāt reseruari successori. p opi. Archi. faciūt. c. vni. ne se. vacan. lib. vj. z. c. vlt. de reg. eo. li. que allegat glo. faciūt autē sic: qr in illis. c. dicitur q capitulū succedit in collatione beneficiorū cōiter spectāte ad epm z capitulū: sed collatio est fructus iuris cōferēdi: z per cōsequēs prelature, cuius ratione cōpetit cōferre. pro hoc qs not. Jnno. de elec. cumana. de resti. spol. in literis. de iurepa. cōsultationibus. sicut ergo in hoc fructu cōmuni succedit capitulū: ita succedit z in alijs cōmunibus. Ego in quodam cōsilio dixi distinguēdum. nam quandoq̄ fructus cōmunes cōsistunt in aliquo indiuisibili: z tunc procedit opi. Archidia. z sic loquuntur iura preallegata que dicunt de collatione beneficij q cōmuniter spectat ad prelatum z capitulum. nam emolumentum qs est conferre est indiuisibile: quia non potest titulus beneficij pro parte tribui. de preben. maioribus. nec recipit hoc emolumentum aliquam estimationem: quia spiritualia per tēporalia non estimātur. de rerū permu. ad questiones. ne ergo cōtingat capitulum priuari iure suo sine culpa. ideo pmittitur z de iure disponitur vt sede vacante capitulum succedat. aliquādo aūt tale emolumētum cōmune cōsistit in re diuisibili: z tunc pars capituli sibi subueniet. pars autem episcopi reseruabitur successori futuro. nam quo ad hanc partem episcopi potest hoc emolumētum cēseri non cōe. z ita est pro hac differentia. facit. ff. de vsufru. l. vsufructuariū venari. §. si in viuarijs. vbi vsufructuarius viuarij. i. loci in quo fere sunt incluse, vt pisces, vel aues, satisfacit finito vsu reddendo tantundem numero etiam si non reddat eadē capita. z hoc permittitur propter difficultatē districtionis, id est distinctionis seu cognitionis. ita z in precedenti mēbro propter difficultatem separationis fructus cōmunes obueniūt capitulo. secus ergo erit quādo hec ratio cessat. Sexto quero, qr dicit expēsas rationabiles deducēdas, que sint rationabiles. glo. in verbo, expēse. soluit dando exēpla de expensis pro salario qs datur officiali. dat alia exēpla. z dicit Bau. q vacante sede soluentur salaria cōsueta procuratorū z aduocatorū: qr licet ecclesia tunc non

a Qs 2suetudo non pōt induci. ads Pe. de anc. in. c. j. de rescri. z in. c. extirpande. in §. j. de prebē. z Abb. in cle. j. de pba. z Ly. in. l. j. C. que sit lōg. cōsuet. z Bar. in. l. si mihi z tibi. §. j. de leg. j.

b Quō fit eccl'ia. Adde Hostiē. in c. dilecta. de excess. p̄la. z Jo. an. in. c. nobis. de iurepa. z Jnno. in c. postulasti. e. ti.

c De cōmenda. Adde de materia cōmende. gl. j. in. c. quiplures. xxj. q. j. Abba. z scribētes. in. c. cū nobis oliz. de elec.

sia tūc nō litiget: ne se.va.c.fi. tñ tūc magis indiget cōsilijs. Idē dicit de syndico quē dz habere eccl'ia. de syndi. c. vnico. dicēs q̄ isti habebūt salariū etiā tpe quo nō litigat eccl'ia. ar. de offi. ord. p̄senti. §. porro. lib. vj. dicit etiā Bau. p verbū, deducant. q̄ quo ad expēsas rōnabiles poterūt illi qui pceperūt emolumenta vti retētione. ff. cōmo. l. in reb⁹. §. p̄n̄t. de pig. actio. si necessitas hac aūt deductiōe dicit q̄ dicte expense debēt nominatim peti in libello. de hoc in Spe. de expē. §. j. ℣. z no. in eo aūt q̄ gl. vt p̄dixi
9 dicit de officiali. dic vt in p̄cedē. q. ¶ †Septimo q̄ro circa id qđ dixi in p̄xi. q. qd si capl'm, sede vacāte p̄stituit officialē vnū ex canonicis: nunqd habebit salariū de bonis ptinētib⁹ ad p̄latū. videt q̄ nō p. c. q̄ sepe. e. ti. li. vj. nā si capl'm exerceret iurisdictionē suo nōie z p se, nihil pceperet: vt hic, z ibi: ergo nec iste canonic⁹ qui est pars capl'i z qui cēsetur habere iurisdictionē iure suo: de offi. or. irrefragabili. §. excessus. Item q̄ gl. dicit salariū deberi officiali: nō videt hoc p̄cedere etiā p̄supposito q̄ esset nō canonicus: q̄ talis officialis cēset ordinarius: vt not. xxv. dist. perlectis. z p̄batur de offi. vica. licet li. vj. vbi etiā no. gl. sed ordinarius nihil recipere dz p̄ter sportulas: in auf. de liti. §. ad excludēdas. vij. col. iij. q. ij. offerat. de vi. z ho. cle. cū ab oi. Jn cōtrariū q̄ nō debet cōstitut⁹ vicari⁹ militare suis stipēdijs. de p̄scrip. cū ex officij. negari em̄ nequit qn p̄cureť vtilitas p̄latur p talē officialem. p̄latura ergo que sentit emolumentū, sentiat z onus: regula, qui sentit. lib. vj. p̄o hoc optime de offi. or. p̄senti. §. porro. eo. li. z hoc tenet Bau. ad cōtraria rñdet ad p̄imū q̄ nō est verum q̄ si nō est canonicus dicat habere iurisdictionē sz potius nōie capl'i. Ad aliud rñdetur eodē modo: q̄ lz sit ordinari⁹ non est talis q̄ habeat iurisdictionē suo nōie. de quo solo loquūtur cōtraria. z dicit Bau. q̄ in hoc officiali non deducunt expense quas domi erat facturus sicut dicim⁹ de expēsis iudicij: vt no. ij. q. j. in primis. facit de rescrip. statutū. §. insuper. lib. vj. ad hunc tex. z. c. q̄ sepe. respōdeť q̄ poti⁹ faciūt p̄o, quatenus hic p̄mittitur vt deducant rōnabiles expēse: z tales nō possunt dici irrationabiles. est em̄ cōmodū vt deputeť vnus z nō exerceatur iurisdictio p totū capl'm ppter difficultatē cōgregādi capl'm z discordiā q̄ posset occurrere inter singulos. ar. de procura. si duo.
10 li. vj. ¶ †Octauo q̄ro qd si capl'm dat delegatū ad vnā causaz: nunqd iste habebit expēsas de bonis eccl'ie vacātis. So. Bau. remittit. dic q̄ sic, z forti⁹ q̄ in casu p̄cedenti. de quo in Spe. de salarijs. §. j. ver. porro. z de rescrip. statutum. ver. insuper. lib. vj.
11 ¶ †Nono q̄ro qd si sede vacāte aliqua esculēta vel poculenta[a]
a donātur capl'o. dicit Bau. q̄ si ex mera liberalitate non expedit q̄ reseruent futuro successori. secus si rōne debiti vel p̄stationis
12 ad quā tenerent tribuēs. p hoc. d. c. statutū. §. insup. ¶ †Decimo quero in ver. ceterū. nunqd qđ dicit de singularib⁹ p̄sonis procedit in p̄sonis ipsorū collegiorū. glo. in ℣. singl'ares. arguit p z cōtra. Excludit tñ q̄ sic, notās Eponentē q hoc debuisset declarare. Bau. idē z Bēze. qđ est verū. nec in hoc dz notari. i. redargui cōpones. dico em̄ q̄ verbū singulares, solū loquit de singularib⁹ p̄sonis ipsorū collegiorū, nō de extraneis: q̄ ℣. si. ceterū. venit exceptiue: vt. §. p̄misit tñ de collegijs. vt ergo exceptio sit de regl'a fm̄ no. p Dy. in proemio regularū, lib. vj. q̄ dicit singulares pso
13 nas, necessario intelligit de p̄sonis ipsorū collegiorum. ¶ †Undecimo q̄ro qd si ad p̄sonas singulares ptinet iurisdictio nō rōne dignitatū, sz rōne p̄sonatuū vl officiorū. glo. qd si. sol. q̄ idē: z cū
14 ea idē Bēze. p hoc q̄ eadē est rō: de p̄ben. de multa. ¶ †Duodecimo q̄ro qñ ptinet ad eos rōne dignitatū: an referat an dignitas sit in eccl'ia, an extra eccl'iaz. gl. eadē soluit q̄ nō. Jdē Bau. z Ben. p hoc q̄ siue in eccl'ia siue extra eccl'iaz sit, dignitas est. z hec litera indistincte loquit. de hoc de priui. q̄ circa. de ma. z obe. solite. q̄ q̄ aūt respectu dignitatis nō referat an sit in eccl'ia an extra tñ respectu collegū bñ refert. licet em̄ hic p̄hibeat collegiū eiusdē eccl'ie: nō sic alterius. vñ dicit q̄ si de cōsuetudine iurisdictio cū emolumēto deuoluit ad capl'm alteri⁹ eccl'ie: locus huic est fini: q. c. q̄ sepe. nō respicit extraneos qui nō sunt de eo
15 dem collegio: ergo nec ista declaratio. ¶ †Decimotertio q̄ro q̄ est rō q̄ ad singl'ares p̄sonas rōne dignitatū pōt ptinere iurisdictio cū emolumēto, nō aūt pōt ptinere ad ipsas rōne suarū p̄sonarū. Sol. fm Bau. rō est q̄ de iure cōi succedit capl'm in iurisdictiōe. ad hoc. j. de hereti. cle. j. z sic pceptio emolumēti sola verať in p̄scriptiōe seu cōsuetudine: qđ p̄hibeť. sed qñ ad singulare⁹ p̄sonā siue ipsius collegū siue extra rōne dignitatis deuoluit iurisdictio ex iure spāli: tunc nō tñ perceptio emolumēti, sed ipsa iurisdictio est in p̄scriptiōe. ad quē ergo ptinet iurisdictio, pōt ptinere z emolumentū. quasi dicat Bau. q̄ pceptio emolumēti est inseparabilis a iurisdictiōe: vñ tenet q̄ nō possit p̄scribi vt pcipiat aliqd emolumēti per eū qui nō p̄scribit iurisdictionē. p̄o hoc. c. q̄ sepe. qđ no. z ad hoc notāter facit iste tex. qui dicit de p̄sonis ad quas rōne dignitatū spectat iurisdictio cū emolumēto. Ubi no. q̄ nō sufficit p̄scribere iurisdictionē, nisi p̄scriberetur z emolumentū. p hoc glo. in verbo, emolumēto. que dicit se
cus si iurisdictio tñ. quā singl'r not. nā p hāc glo. z p p̄dictā dico q̄ p̄scribi pōt iurisdictio sine emolumēto: sed emolumentū sine iurisdictiōe nō: q̄. c. q̄ sepe. z istud p̄mittūt hoc solū qñ p̄scribit iurisdictio cū emolumēto. Jtē p rōne diuersitatis quare sec⁹ qñ ad p̄sonas collegioz ptinet iurisdictio rōne dignitatū. dicit Bē ze. q̄ hec opať cōnexitas z Eiunctio q̄ est inter capl'm z p̄latum. de testa. reqlisti. de his q̄ fi. a p̄rela. nouit. ppter quā capl'm dicit vicari⁹ ep̄i sede vacāte. de rescrip. eā te. vbi hoc not. Jnñ. nā hec Eiunctio operať q̄ nec ip̄m collegiū nec singl'ares p̄sone ipsius rōne etiā cōsuetudinis possunt pcipere talia emolumēta: q̄ nō posset habere bonā fidē: q̄ cōiunctio cessat qñ ratiōe dignitatū. nā z al's videmus q̄ priuilegia cōcessa rōne dignitatū nō tollūtur, sed cōcessa rōne p̄sonarū sic. de rescrip. c. fi. lib. vj. z alibi mādatū factū de p̄uidēdo alicui de bñficio spectāte ad collationē capl'i cōiter vel diuisim licet Eernat collationē spectantē ad singulas nō tñ cōcernit si rōne dignitatū ptinet. de p̄bē. mandatū. li. vj. Jtē fauorabilius censeť ius cōpetēs rōne bñficij q̄ p̄sone. ar. c. tā nobis. eo. ti. in fi. Bēze. q̄ oēs rōnes sunt bone z pulchre. sed immediate rō est q̄ qñ iurisdictio ptinet rōne dignitatū: singulares p̄sone quo ad hoc censenť tanq̄ extranei, per argumētum de tanq̄ ad alter. de cōcess. p̄ben. postulastis. de ap. a collatione. lib. vj. ¶ Decimoquarto quero vt in gl. in verbo, speciali. z solue vt in ea. quam no. p̄o exemplis que ponit.

1 ☞ Ambitio reprobatur.
2 Via non est aperienda vitijs.
3 Volumus, hoc verbum an sit inductiuum noui iuris.
4 Licentia non debito modo concessa non meretur dici licentia.
5 Clericus secularis an possit obtinere licētiam generalem a suo p̄lato q̄ possit p̄stare cōsensum cuicūq̄ electioni de se facte vel fiende.
6 Religiosus si eligatur vel postuletur ad aliquam dignitatem a quo superiore debet obtinere licentiam vt suum p̄rebeat consensum.
Adde ad idem nu. 7. z. 8.
9 Licentia quid est.
10 Licent ne omnia que non specialiter p̄rohibentur.
11 Religiosus si postuleť an debeat petere licentiā a suo superiore.
12 Religiosus vt possit transire ad religionem laxiorem cuius licētia requiritur.
13 Licentia si detur religioso de consentiendo electioni de ipso faciende respectu certi beneficij videtur valere.
14 Quid si licentia fuit tradita in genere, z electio facta fuit ante traditam licentiam.
15 Quid si religiosus cōsentit electioni contra formam huius cle.
16 Monachus si obtinuit licentiam generalem trāseundi ad strictius. si transiuit. cuius erunt bona quesita post licentiā, z ante transitum.
17 Quid si concedens adiecit q̄ non possit abinde stare in tali ciuitate vel loco.
18 Religioso si aliquid sit relictum sub cōditione, ante vero conditionis euentum sit effectus eps, cui acquiritur illud relictum.
19 Princeps an possit concedere licentiam generalē religioso vt possit consentire electioni cuicunq̄ de se faciende.

Am concessa. ¶ Elicita fuit ex rōne. c. Instituť. de Eccles. p̄reb. Laud. z Benze. z sesummat, vt dicit glos. j. vel per alia verba: nō tenet licentia concessa religioso de cōsentiendo electioni si qua de ipsa fiet, hoc dicit quo ad titulū. Beneralis etiā summari posset addēdo post verbū electiōi, vel p̄tisioni, seu cuicūq̄ dispositioni ad bñficiū. ¶ Primo cōstitu
1 tionis ratio. Secūdo cōstitutio: ibi nullius. ¶ †Ho. ambitionē reprobari. p hoc. vij. q. j. §. ambitionis. e. ti. auaritie. z. c. quorūdam. li. vj. z hoc maxime in assequendis bñficijs q̄ debent dari
b nō penitētibus. xl. dist. ante oia. viij. q. j. in scripturis. vbi de hoc de elec. qualiter. ff. qđ cuius. vniuer. l. itē eorū. §. si decuriones. C. de epis. z cle. l. si quē q̄. z hoc maxime in religiosis. d. c. quorūdā.
2 in p̄in. z hoc in glo. antepe. ¶ †Scdo no. q̄ non est aperienda via vitijs, sed potius p̄cludēda. C. de indi. viduitate. l. ij. in fi. si aduer. vendi. l. j. de iureiur. si vero. z. c. cū cōtingat. vt eccle. bñ. c. vnico. in fi. de cōces. p̄bē. detestāda. li. vj. ¶ Tertio no. q̄ aliqd licet in specie qđ nō licet in genere. hic em̄ reprobať licētia generalis. ad hoc. ff. de acqui. here. l. si qs mihi bona. §. iussum. ver. sz vez. alibi ecōuerso. de offi. ordi. si sacerdos. vbi de hoc in gl. ij. z ibi dixi. ppie tñ hoc nō colligit hic per id qđ dicit gl. in verbo, si quā. qđ. j. declaro. q. x. q̄ etiā licētia specialis cōcernens futurā
3 electionē reprobať hic. ¶ †Quarto no. q̄ p verbū, volumus[b],
b inducit nouū ius: z hoc iuncto eo qđ dicit. j. gl. dicens hoc esse nouū ius. p̄o hoc qđ not. j. de offic. vica. cle. vnica. in gl. singulariter hoc p̄obante in versi. volumus. z ibi dico in tertio notab.
4 ¶ †Quinto no. q̄ licentia nō debito mō cōcessa nō est licētia: z per oia habeť p̄o nō existēte. p̄o hoc. ff. de reb. dub. l. quoties.

a ¶ Esculenta vel poculēta. Adde in. c. cū ab omni. z qđ ibi doct. de vi. z ho. cle. z in c. statutū. de rescrip. z ibi doct.

b ¶ Verbū volumus. Adde glo. in ℣bo, volum⁹. in cle. vni. de off. vica. glo. in ℣bo, volum⁹. in cle. j. § cēsi. Abb. in. c. sedes. de rescrip. in v. colū. z p eundē Zab. in. c. j. de cōfessis. z in. c. ad audientiam. de rescript.

de trāsla.c.ij.z qꝫ no.xxtij.q.v.notificasti.z.j.de pe.cle.ñ.§.scien
5 tie.in glo.ita ꝙ. ¶ †Quero qᵗ dicit de religioso: qd de clerico se
culari.videt̄ secus,ex quo specifice dicit de religioso: vt qꝫ de re
ligioso ꝓhibet̄ tacite:permittere videt̄ de seculari. de presump.
nōne.qꝫ tenet gl.vlt.ibi. per qꝫ videt̄ ꝙ subtiliter pōderat qꝫ in
clerico seculari.intellige de habēte beneficiū: alꝫs si non esset tm̄
dubiū,nō est necessaria licētia quo ad cōsentiendū electioni etiā
facte ad beneficiū alterius diocesis:sed solū quo ad transitū fa
ciendū.at de trāsitu hic nihil dicit̄.idē ꝟBau. dicēs ꝙ si clericus
secularis trāsit ad ecclesiā eiusdē ep̄atus: sufficit licētia tacita.i.
ꝙ superior nō ꝓhibeat.lxx.dist.c.j.z.ij.z qꝫ not.glo.vij.q.j.pla
cuit.xix.q.ij.alienū.xxj.q.ij.qm̄.de quo in.c. admonet.de renun.
sed si ad aliā diocesim,tūc requirit̄ exp̄ssa licentia,lꝫ vt no.in.d.
c.admonet.de facto sepe se trāsferāt clerici nō accepta licētia,z
tꝫ trāslatio in eorū p̄iudiciū.qᵗ si habēs curatū ꝙsequit̄ aliud cu
ratū in alia dioceſi sine licentia superioris : vacat primū beneficiū
quo ad ip̄m: sed nō quo ad superiorē primū quin possit reuoca
ri,vt dixi in.d.c.admonet.z ꝓ hoc.vij.q.j.nō opꝫ.z.c.si vero.vbi
idē no. ¶ Op.ad hoc de.c.cōstitutus.de cōcess.preben.vbi ꝓhi
betur ꝙcedi potestatē cōferēdi beneficiū vacaturū:ergo ꝓhibet̄
z licētia acceptādi.Sol.vt in gl.vlt.in fi.qᵗ ibi de potestate acti
ua.secus de passiua que aliquādo p̄mittit̄,vt in iurib⁹ in gl.alle
gatis.vel respōde melⁱ⁹ ꝙ in illis iurib⁹ z filⁱbus licētia acceptā
di nō pōt parare viā ad vacaturū:qᵗ solū remouet impedimen
tum: nō aūt aliqd inducit.pone exemplū. dat̄ licētia epō si eli
gitur in aliā dignitatē ꝙ possit acceptare. per hāc licentiā nihil
inducitur, sed solū tollitur impedimentū. sed licentia seu pote
stas actiua aliqd inducit:qᵗ datur potestas ei qui p̄ius nō ha
bebat: ideo pōt aperiri via ad vacaturas,qꝫ ꝓhibet.c.cōstitu
tus. ꝟLaud.z ꝟBēze.pro hoc ꝙ hec cle.nō habeat locū nisi in re
ligioso,inducunt qᵗ magis imputat̄ ambitio religiosis q̄ alijs.
eo.tit.quorūdā.lib.vj. Item qᵗ nec de ꝓpinquo nec de remotis
nec simpl̄r talis debet obtinere licētiam a superiore donec locum
inuenerit ad quē trāsferatur. de regula. ne religiosi. pro hoc qꝫ
no. Inno.de renū.c.fi.sed his nō obstātibus tenent cōtrarium
dicētes esse idē in clerico seculari curato ecclesie obligato qꝫ in
religioso.arg.d.c.cōstitutus.sed qꝫ p̄edixi verius est: qꝫ etiam
tenet Jo.de lig.z respōde ad.c.cōstitutus.vt p̄edixi. vel dico de
potestate actiua reperit̄ expresse ꝓhibitū ibi. de passiua autem
6 non nisi quo ad religiosum vt hic. ¶ †Secūdo quero a quo su
periore debet religiosus obtinere licētiam. ꝟBau.dicit ꝙ ab im
mediato,puta ab abbate.si est monachus.xxviij.qō.ij.q̄ fit.vbi
not.gl.ꝙ monachus sine licētia abbatis nō pōt esse papa.z idē
no.xvj.q.j.ne p cuiuslibet.qꝫ dic vt dico.j.e.q.pōt tm̄ eē cubicu
larius epi.ij.q.vij.cū pastoris.de accu.nulli.idē ꝟBen.quo ad id
qꝫ dixi de superiore immediato.p hoc.c.si religiosus.e.ti.z.c.q̄
fit.li.vj.ꝟMatth. dicit quo ad mēdicātes superiorē eē gn̄alē suū
vel ministrū,p.c.quorūdā.§.j.e.tit.li.vj.Quo ad nō mendicātes
dicit idē qꝫ ꝟBau.z ꝟBen.l.ꝙ ita dꝫ intelligi de immediato,p id
qꝫ not. Inn.de renū.c.fi.z Archi,in.d.c,quorūdā.z Jo.mo.de
prebē.cū singula.li.vj. Jn eo aūt qꝫ dixi.s.e.q.ꝙ monach⁹ sine
lnīa abbatis nō pōt esse papa.Contrariū tꝫ ꝟBe.de anch.z idē
tenui eo tit.lꝫ.nā electo in papā a duabus partib⁹ nulla obstat
exceptio.d.c.lꝫ.z lꝫ dicat̄ ꝙ monachus nō hꝫ velle:eo.tit.si reli
giosus.li.vj.illud tm̄ est p fictionē:sꝫ cōsensum naturalē vere hꝫ:
de spō.c.vnico.li.vi.sic z alꝫs dicit gl.C.de bo.que li.auf.idē etiā.
ꝙ lꝫ monach⁹ᵃ habeat p̄o mortuo:nō tm̄ quo ad comedēdū.qꝫ
est dicere ꝙ fictio ista ꝙ habeat̄ p mortuo nō attendit̄ vbi suffi
cit aliqd fieri fm̄ naturā.Cū ergo in electiōe pape attēdat̄ verī
tas naturalis , z sublata sint iuris impedimēta.d.c.lꝫ.z.c.vbi pi
culū.li.vj.sufficiet cōsensus monachi ēt inuito abbate: lꝫ hone
stū sit ꝙ postulet ab abbate. ¶ †Tertio q̄ro si institutio regule
vel ꝙstō loci hꝫ ꝙ petat̄ lnīa a superiore nō primo : dicit ꝟBaul.ꝙ
tūc ab illo petit̄ intellige semp ꝙ illa institutio vel cōstō teneat.
b ¶ An possit mo 8 ¶ †Quarto q̄ro:pone ꝙ tpe electionis religiosus erat mona
nachus. Add.c. chus vnⁱ⁹ monasterij:anteq̄ ꝙsentiat transit ad aliud monaste
statum⁹ .xix.q. rīū qꝫ dabit licētiā:dicit ꝟBaul.ꝙ p trāsitū intelligit̄ renūciasse
ij.z.c.lꝫ.de regu. iuri acquisito p electionē:nā ēt beneficio qꝫ haberet, plene renū
Jnno.in.c. cū di ciare intelligeret̄.de voto.p tuas.p hoc.s.de rescrip.gr̄e.ꝙ nō
lectus.de tē.or.z p̄edit in eo q ignorat electionē de se factā:in sciente aūt adhuc
in.c. significatū. posset argui ꝙ nō intelligat̄ renūciare.Et aliud ꝙ existēs scho
de reg.z p Ant. laris hīs bīficiū fiat religiosus: qᵗ tūc ꝓpter animū dimittendi
de but. post Jo. scⁱm intelligit̄ renūciare bīficio.vt i.c.p tuas.Aliud si existēs reli
and.in.c. non est giosus electⁿ ad bīficiū cuⁱ⁹ est capax trāseat ad aliud monaste
nobis.eo.titu. riū:nō em̄ fit plus religiosus q̄ esset:qᵗ cessat rō p̄missa:sꝫ p̄supposito ꝙ nō intelligat̄ renunciare:dicit ꝟBau.ꝙ supior scēi mo
nasterij,in cuⁱ⁹ ptāte nunc est,dꝫ dare lnīam.ad hoc.xix.q.j.c.ij.
9 ¶ †Quinto q̄ro in eo ꝙ ēt dicit de lnīa , qd est snīa.dicit ꝟLau
du.ꝙ est gr̄a ꝙcessa alicui p quā sibi lꝫ qꝫ p̄ⁱ⁹ nō licebat : z dꝫ a
liceo lices.p ꝟ xiij.q.j.§.j in fi.ibi,oia mihi licēt z c.p hoc inferꝫ
ꝙ ex quo semel est cōcessa,ꝓpetuo durat : nisi ad certū vsum vel
ad certū tp̄s ꝙcessa sit.p hoc de cōmodato.c.vnico.de preben.si
cui.li.vj.dꝫ em̄ tanq̄ gr̄a ampliari.de reg.iu.odio.li.vj.z hoc di
cit ꝟBēz. ꝙ ex quo ꝙcessa est,nō pōt sine cā reuocari.C. de cōdi.
ob cau.l.ij petēdi.lxxij.di.clericū.regl'a,mutare.li.vj.qꝫ nō puto
verū,dūmodo reuocet̄ aī actū ꝙsummatū.z hoc quo ad casum
huius.c.qᵗ nō desinit monach⁹ esse sub abbatis imp̄io quousq;
ex vi licētie cōsensit electiōi:imo nec post ꝙsensum.ante cōfirma
tionē tm̄ post cosensum , qᵗ res nō est ampl⁹ integra nō pōt ab
bas reuocare. Jtē z aī ꝙsensum si reuocat sine cā,posset supior
eā approbare. Ex p̄dictis ēt inferꝫ ꝙ mortuo cōcedēte lniam nō
per hoc expirat lnia,p hoc qꝫ no. Jnn.de cle.nō resi.cū ad hoc.
lꝫ gl.videat̄ ibi sentire ꝙtrariū: sꝫ veri⁹ est p̄mū qꝫ tenēt ꝟLau.z
ꝟBē.z ex hoc dicit ꝟLaud.ꝙ ille q hꝫ lniam possit a quocūq; epō
recipere ordines,poterit eos recipere lꝫ ep̄s suⁱ⁹ moriat̄:intellige
de suo epō q ꝙcessit lniam. p hoc est.c.si cui.p̄allegatū. z qᵗ.c.cū
ad hoc.vī facere i ꝙtū,dic ꝙ ex cā bñ pōt reuocari: vt ibi ꝓbat̄
10 tā p ꝙcedētē q̄ ēt p successorē.sꝫ sine cā nō nisi vt p̄dixi ¶ †Sex
to q̄ro circa p̄time dicta nunqd regulariter oīa liceāt q̄ nō ꝓhi
benť:vel nunqd potⁱ⁹ oīa cēseanť ꝓhibita nisi spāliter sint ꝙces
sa,dicit ꝟLaudu.ꝙ oīa licēt q̄ nō reperiunť ꝓhibita nisi sint q̄ le
gē naturalē, sicut illꝫ: nō facies alteri ꝛc.vel q̄ p̄ceptū superioris:
cui pareri dꝫ.de maio.z obe.si qs.z.c.illud.lxxxix.di.ad hoc.dic
11 pleniⁿ vt dixi in.c.ij.x.sꝫ neqꝫ.de trāsla. ¶ †Septimo q̄ro,qᵗ sit
in tex.de electiōe vel p̄uisione , qd de postulatiōe vel alio modo
p̄uidendi.gl.in verbo,p̄uisioni.dicit idē: qᵗ verbū p̄uisioni,latū
est ꝛc.vt in glo.ꝟBau.idē eadē ratione p̄ter q̄ quo ad postula
tionē in qua nō requiritur licētia: qᵗ postulatus nō dꝫ cōsentire
postulationi.eo.ti.cupiētes.§.deniqꝫ.lib.vj. ¶ Octauo q̄ro nū
quid gn̄aliter p̄cedit hec dispositio quo ad electionē vel p̄uisio
nem cuiuscūq; beneficij. ꝟBau.ꝙ nō : qᵗ si religiosus eligitur ad
secularē dignitatē vel personatū nō curatū,nō pōt ad hec trāsi
re etiā cū licētia superioris: vt not. de sta. mona.qꝫ dei. z de re
gula.super eo. Jtem si eligitur ad prelaturam alterius religio
nis.s.eo.cle.j.dic ergo procedere qꝫ hic dicit , vt sufficiat licētia
quādo nō subest alia ꝓhibitio:vt si religiosus est electus ad epi
scopatū.d.cle.j.vel ad bñficiū curatū.de sta.mona.qꝫ dei.vel ad
12 prelaturā eiusdē religionis vel habit⁹.d.cle.j. ¶ †Nono quero
b circa hoc an possit monachus transire ad religionē laxiorem,z
cuius licētia requirat̄.Sol.ꝟMatth.videt̄ tenere id qꝫ dicit glo.
de regula.nō est. vbi tenet ꝙ ex causa pōt ad parē vel minorē re
ligionē transire cū licentia solius abbatis.de quo plene dixi, de
13 renū.c.fi.vbi tenuit cōtrariū.z dic vt ibi. ¶ †Decimo quero qd
si cōceditur licentia religioso de cōsentiendo electioni faciende
respectu certi beneficij.videt̄ valere: qᵗ hic solū dānat licentiam
cōcessam generaliter,vt probat verbū,si quā de ipso ꝛc.z tūc est
ratio huⁱ⁹ dispositiōis ea quā ponit glo.in verbo, si qua. dic cō
tra vt dicit eadē gl. qᵗ etiā in tali licētia subest ratio ambitionis,
sup qua fundatur text. Jdē sentit ꝟBau.per id qꝫ dico in seq.q.
quia rei que non est nō datur p̄uilegiū.ff. de iure codi.l. quidā
referunt.de despō.impub.ad dissoluendū.z qꝫ ibi not. de eccle.
edi.ad audientiā.p̄o hoc qꝫ not.Joan.mona.de ele.si cōfirma
tionē.lib.vj. requirit̄ ergo ꝙ electio sit iā facta.p̄o hoc ista lite
ra q̄ nō distinguit inter specialē licētiam z generalē : p hoc etiā
qᵗ potius videret̄ p̄ohibēdum in specie q̄ in genere ꝓpter ma
ioritatē ambitionis z maiora scandala que surgere possunt ex
14 speciali licentia. ¶ †Undecimo quero quid si electio facta erat
ante traditā licētia,licētiā tm̄ fuit tradita in genere.gl. in verbo,
nullius.dicit ꝙ nō tenet.idē ꝟBau.p rationē de qua in glo.qᵗ dꝫ
hec licētia cōcedi sup certo.p̄o hoc de cōces. prebē.cle vnica.de
rescri.ad hec. Et specialiter de electione seu p̄uisione iam facta
eo.ti.si religiosus.ij.respon.lib.vj.rei em̄ que nō est vel esse nescit̄
nō datur p̄uilegiū.ff.de iure codi.l.j.de despō.impu.ad dissol
uēdum.vbi de hoc.de eccle.edi.ad audientiā.ij.xxxij.q.ij.qꝫ ve
ro.de ꝙse.dist.iij.si baptizata.z sic dꝫ dari licētia cōsentiēdi tali
15 electioni vel p̄uisioni facte de ipso in tali ecclesia. ¶ †Duodeci
mo quero quid si ex vi licentie concesse contra formā huius cle.
consentit religiosus electioni.gl.vlti.in p̄in. dicit ꝙ est locus pe
ne.c.si religiosus. z sic est perinde ac si licētiam non haberet.qꝫ
no.nam p hoc infertur ꝙ si aliqua pena est imposita in casu ali
cuius actus requisiti deficiētis,habet locū etiā si actus interue
nit,si de iure non tenuit. z hoc surgit ex eo qᵗ actus minus vali
dus z cōtra ius attētatus est nulliⁿ roboris,z habeat̄ p̄o nō exi
stente. ¶ Decimotertio quero qd iuris ante hāc cle.so.vt in ea.
glo.vlt.ver.z satis.vsq; ad ver.per qꝫ videtur.z in eo ꝙ inducit
no.de renū.c.fi. Jdem ꝟBau.per idē exemplū qꝫ ponit glo. dicit
tamē ꝙ nō est cōsulendū p̄lato ꝙ det licentiā monacho transeū
di ad aliud monasteriū si nō hꝫ paratū. si tm̄ talis licētia tradit̄.
nō est oīno reprobāda. nō em̄ potest dici subesse ambitioni cum
possit trāsiens duci lege spūs.xix.q.ij.due.de regula.licet.z ideo
etiam hodie per hunc tex.non reprobatur licentia talis : sed se
secus in licentia acceptandi beneficium in qua subest ambitio.

Decimoquarto

a ¶ Qꝫ lꝫ monach⁹.adde.c.pla
cuit. cl.ij.xvj.q.j.
gl. in auf. idē.C. a
d bo. q̄ li.z Spe.
in ti. de teste. §.j.
ver. itē excipit.z
idē Joā.de ana.
in.c.licut.cl.ij. de 7
homi.

16 ¶ †Decimoquarto quero circa proxime dicta si cũ licentia cõcessa monacho generaliter transeũdi ad stricti⁹ monach⁹ trãsiuit, cuius sunt bona post licentiã ante transitũ p eo quesita. dicit ℣au. q̃ prioris monasterij. per id qđ no. ℣pe. de sta. mo. c. j. 17 ver. xlj. z ver. seq. z idem sentit in ver. vj. z ver. xxiij. ¶ †Decimo quinto quero stante casu premisso q̃ fuit cõcessa licẽtia transeũdi ad aliud monasterium quid si adiecit cõcedens q̃ non possit deinceps stare in tali ciuitate vel loco. dicit ℣au. q̃ hoc non tenet: quia refert ad tẽpus quo religiosus erat sub potestate alterius cui eum oportebat obedire. ar. ff. de penis. l. vlti. de postu. l. puto. §. fi. de sepul. licet. §. vlt. lib. vj. qđ procedit respectu tẽporis quo factus erit monachus alterius monasterij: sed anteq̃ fiat monachus alterius videtur standum prohibitioni: q; non desinit esse sub potestate primi monasterij. pro quo est qđ dixi in precedenti. q. nam subditus episcopi licet sit in alia dioces: nõ desinit esse subditus: z potest excõmunicari: vt dixi in. d. c. fi. de foro cõpe. z probat vt lite nõ cõtest. tue. melius de ap. cum sit roma- 18 na. in fi. ¶ †Decimosexto quero si religioso [a] fuit aliquid relictum sub cõditione, z ante conditionis euentum fit episcopus. cui acquiritur legatum. dicit ℣au. q̃ episcopatui: q; in institutionibus fideicõmissis z legatis attenditur tempus cõditionis euentis. ff. de re. iur. l. que legata. de pig. l. si legati. quãdo dies leg. ce. l. si vsusfructus. C. de cõdi. inser. l. si vxor. secus dicit si aliquid fuisset promissum monacho sub cõditione: q; spectatur tẽpus promissionis. z hoc verum generaliter in contractu. ff. de ver. oblig. si filiusfa. Ex hoc infertur q̃ in cõtractibus spes trãsmittitur in heredes. insti. de obli. §. ex conditionali. secus in vltimis voluntatibus. ff. quando dies leg. ce. l. si cum heres. z. d. l. si vsusfructus. in fi. Ad predicta. xciij. dist. si qui episcopi. xvj. q. j. ne pro cuiuslibet. xviij. q. j. c. j. pro hoc quod plene not. ℣ride. de sents in cõsilijs. cxx. vbi sentit q̃ etiam in primo casu. acquiritur monasterio z non episcopatui: quia relictum conditionale non fecit aliquã residentiã in personã monachi: sed statim transiuit ad monasterium. pro hoc de proba. in presentia. sed saluãdo qđ dicit ℣au. respõde q̃ ante cõditionẽ extantẽ nõ subest aliquid in subsistẽtia. ¶ Decimoseptimo quero circa p̃dicta que est ratio differẽtie inter vltimas volũtates z ℣tractus. gl. in. l. si vxor. p̃al. respõdet. z in. d. l. si legati. z ℣ar. in. d. l. si filius. q̃ ratio est q; in cõtractibus cõditio retrotrahit ad diẽ cõtractus initi. ff. q̃ po. in pig. ha. l. potior. §. videamus. z. l. qui balneũ. de peri. z cõmo. rei ven. l. necessario. §. qd si petende. sed in vltimis voluntatibus nõ retrotrahitur. l. j. §. j. ff. ad silla. pro hoc qđ no. de rescrip. 19 si pro te. lib. vj. ¶ Decimooctauo quero an princeps possit cõcedere licentiã cõtra hanc cle. ℣ẽ. q̃ sic: q; solutus est legibus. l. princeps. ff. de leg. de cõces. prebẽ. proposuit. qđ est verum dũmodo appareat de mente eius: alʒ presumitur rescriptũ obreptitium. per id qđ no. gl. de consti. c. j. lib. vj.

¶ De renunciatione. Rubrica.

1 ☞ Illusio est reprobanda, maxime in personis ecclesiasticis.
2 Variatio est prohibita.
3 Maxime, hoc verbum implicat idem in casu contrario.
4 Cedere beneficio quis dicitur cum ex toto ei renunciat.
5 Pontificalis dignitas an veniat nomine dignitatis.
6 Beneficij nomine venit etiam beneficium curatum.
7 Renunciatio beneficij potest fieri per procuratorem qui habet speciale mandatum.
Et talis procuratio debet fieri sponte z libere.
Sponte z libere an z qualiter differant.
8 Et an beneficiatus possit cõstituere pcuratorem ad renunciandum beneficio sine licentia capituli e ccl'ie cui resignat. vide.
Adde oppo. nu. 9. ad idem.
10 Procurator quãdo reuocatur ad quem debeat peruenire notitia reuocationis vt teneat.
11 Et quid de pcuratore ad petendũ licentiam cedendi beneficio.
12 An hec pcedant in procuratore siue sit laicus siue clericus.
13 Sponte z libere, qualiter verba hec intelligantur.
14 Dispositio cle. vnice de renunciatio, an procedat in procuratore quomodocunq; reuocetur.
15 Reuocatio tacita procuratoris qualiter fiat.
16 Resignatio beneficij in cuius manibus fieri debet.
17 Et si in aliqua ecclesia temporalia spectant ad abbatem, spiritualia ad episcopum: qualiter fiet resignatio.
18 Et an in resignatione debet interuenire consensus eorum qui habent instituere: si ad alterum spectat institutio q̃ ad eum qui potest destituere inuitum.
19 Reuocatio procuratoris an sufficiat q̃ perueniat ad eum in cuius manibus debet fieri renunciatio beneficij.
20 Et p quẽ fieri dʒ fides de intimatiõe reuocatiõis procuratoris.
21 Reuocans procuratorẽ credens reuocationẽ ad eum pueniſſe z non esse factam cessionem administrat: quid iuris.
22 Et an in reuocatione intimanda debet seruari cle. cãm. de elec.
23 Renunciatio an requirat scripturam.
24 Renunciatio beneficij an possit fieri per nuncium.
25 Renunciatio si fiat per procuratorem in curia vbi vacat beneficium: an in curia, an in partibus vbi est dominus.

1 ¶ Am illusio. ¶ †Nota q̃ illusio reprobat a iure. cõcordantie sunt in gl. ij. z vltra illos facit de officio deleg. c. j. de appel. c. j. li. vj. C. de relationib⁹. l. j. ff. ne qd. in loc. pub. l. vlti. hinc dicit q̃. ll. nõ debẽt esse ludibrio. C. de bo. q̃ lib. l. vlt. in fi. xvj. di. nullus. z accipit illusio p deceptione: vt in glo. alibi aliter. vj. di. testamentũ. z dicit ℒaud. q̃ illusio est mala seu malus ludus q; nõ dʒ esse impunit⁹. ff. de fur. l. in furti actiõe. dicit etiã q̃ ppria illusio est callida z fraudulosa locutio animo detrahendi. v. q. j. a quidã. dic q̃ hic accipit gñalius etiã si fiat ipso facto. Est autẽ illusio maxime vitãda cõtra sedẽ apostolicã. de re iudi. cũ olim.
2 ¶ †Scõo no. q̃ variatio phibet. cõcordantie vt in gl. in verbo, maxime. z in verb. ecclesiasticis. z hoc etiã in laicis. ff. de ser. ru. p̃di. l. p fundũ. ff. quorũ. le. l. j. ff. de optiõe leg. l. apud. de reg. iur. nemo. ſʒ magis in ecclesiasticicis. xxxviij. dis. si in laicis. phibet aũt variatio, ſm ℒaud. q; qui variat, p̃sumitur a iure deuiare. de cau. pos. cũ eccl'ia. de pba. licet. est em̃ variatio causa deuiãdi a veritate mutatio. z hoc nisi fiat preter ppositum: tunc em̃ non nocet. de testi. cogẽ. preterea. de ver. sig. nihil. pro hoc q; varias ex proposito tanq̃ duplex animo reprobatur. xxiij. q. v. excõmunicatorũ. z hec variatio maxime cõtingit in muliere: q; variũ z mutabile semper femina. de ver. sig. fozus. xxij. q. vij. §. sed illud. Reprobatur aũt maxime in clericis in quibus reprobatur inco̅stantia. xxij. q. ij. non ita. de penis. super his. debent enim esse cõstantes. de pe. dist. iij. irriſor. de excess. prela. inter dilectos. in fi. de elec. c. ij. lib. vj. Item verbum talium aut verum, aut sacrilegum. nam labia sacerdotis custodiunt scientiam z c. de here. cũ ex iniuncto. Et in hac glo. in verbo, ecclesiasticis. in fi. vt ec. be. c. vnico. in fi. de tẽp. or. dilectus. d. c. super his. de pe. Stepha. z in gl. in verbo, maxime. ibi, etiã laicis. vnde dicit ℣ostiẽ. de big. debitum. q̃ iudeus etiã ficte baptizatus cõpellitur ad obseruantiã fidei ppter vitandã illusionẽ. ¶ †Tertio no. de verbo, maxi- 3 me[b]. qđ implicat idẽ in casu contrario. p hoc gl. in verbo, maxime. qđ dixi de sum. tri. c. ij. ad fi. Et hoc quaten⁹ verbũ, maxime referẽ ad verbũ ecclesiasticis, sed posset referri ad verbũ, vitande. z tunc hoc nõ probat: z tunc exponereẽ. i. multũ. ¶ †Quarto no. q̃ cedere beneficio est cũ ex toto renunciaẽ. probat verbũ 4 cedendum. relatũ ad rub. z simile verbũ de simo. per tuas. de rescrip. susceptũ. de ver. sig. c. vlti. lib. vj. alibi habemus de cessione actionis. de alie. iudi. mu. c. ij. ¶ †Quinto no. q̃ noie dignitatis etiã in dispositione non restringibili non venit pontificalis: alʒ frustra specificasset de pontificali. qđ p̃bat hic tex. singulas. p hoc q; põtificalis est culmẽ dignitatis. de elec. innotuit. ibi, thronũ pastoralẽ. de prẽ. venerabilis. ibi, culmina dignitatũ. 6 ¶ †Sexto no. q̃ noie bñficij venit etiã curatũ qñ dispositio est nõ odiosa: vt hic. nam verbũ bñficio, cõprehẽdit oẽ beneficiũ qđ nõ est dignitas. p hoc de verb. sig. tua. sicut in iure cõi noie dioc'is cõtineẽ ciuitas. de offi. or. c. j. secus in dispõne restringibili: q; tũc nomẽ bñficij restringit ad simplicia. de p̃b. c. fi. z c. q̃uis. 7 j. li. vj. ¶ Septimo not. q̃ p pcuratorẽ põt renũciari bñficio: dʒ 8 tñ hr̃e spãle mandatũ: vt. j. dico in primo cõtrario. ¶ †Octauo no. differentiã inter sponte z libere. q; ponunt hic vt diuersa. tamen proprie vnũ infert reliquũ: vnde qđ dicit ac libere, põt exponi pro. i. nisi verbũ libere referat ad libertatẽ cõstituti pcuratoris, vt dicit gl. in verbo, libere. de hoc etiã. j. q. iij. ¶ Nono no. q̃ cõstitutio pcuratoris ad cedẽdũ bñficio dʒ fieri sponte z libere: alʒ nõ tʒ. dicit aũt ℣au. q̃ presumit nõ spõte fieri si cõstituens est spoliatus beneficio. de resti. spo. solicite. alʒ opʒ q̃ cõstet de metu: ppterea dʒ testis sup hoc interrogari de cã renũciatiõis. eo. ti. sup hoc. lʒ eã reddere nõ teneat: q; põt legitime ignorare. cõcor. de re iud. sicut. Et de pena illoꝝ q cogũt clericos renũciare bñficijs. &c. j. de pe. cle. multoꝝ. ¶ Decimo no. casum in quo sufficit q̃ reuocatio perueniat ad pcuratorẽ. rõnem reddit gl. in verbo, ignorantẽ. ¶ Undecimo no. q̃ reuocatio p curatoris põt fieri exp̃sse z tacite. p̃bat verbũ, quõlibet. iũcta gl. de hoc. j. q. v. ¶ Duodecimo no. casum in quo ipedimẽtũ factũ a tertio ipedit actũ gerẽdũ. p̃bat in ver. nisi ibi, aut alios. Et est rõ ne qs ex facto alteri⁹ puniat, cũ pctã debeant tenere suos authores: de his q̃ fi. a ma. par. c. q̃situit. p hoc q; z alʒ paria sunt q̃ qs citeẽ vel impediat ad se puenire citationẽ: vt lit. nõ cõte. qñ. §. porro. z quo ad impedientes infert ℒaud. ex p̃dictis q̃ participãs in occultatione veritatis puniend⁹ est sicut occultãs: occultare autẽ veritatẽ mortale est. xj. q. iij. si quis. de falsa. c. j. ¶ Opp. q̃ p procura nõ potest cedi bñficio. ff. qui. mo. pig. vel hypo. fol. l. si con-

[a] ¶ Si religioso. Adde Joan. de imol. in ista cle. z in cle. dudũ. de sepul. in vlt. co. vbi ponit q̃stionẽ de monacho instituto q; añ addi. facta est eps z postea adiuit. z cõcludit q̃ acquirit epatui. z p Joã. de lig. z ibi Ant. de but. post eũ in c. ne religiosi. de regu.

[b] ¶ Verbo maxime. Adde gl. vlti. c. cũ olim. de te. z c. ad hec. de ap. z. c. sponsam. de spõsa. c. nõ quis eps dãnatus, xj. q. iij. z. c. p singulas. de renũ. gl. z doc. in. c. ad abolendã. de fi. pby.

[c] ¶ Põtificalis est culmẽ. Adde gl. in. c. si eo tpe. de rescri. li. vj. ℒau. in extrauagã. ex talib⁹. in. x. paratus. q. xxij. tex. in cle. si romana. de prebẽ. Abb. in. c. postulasti. i. j. co. de rescri. Do. de sancto Se. in. c. si p clericis pauperib⁹. de p̃ben. lib. vj.

senserit.§.videbimus.de pcu.l.mãdato generali.z.l. pcura.tutorum.Solu.fm Stepha. aut habet mandatũ generale tantũ: z non sufficit, vt in cõtrarijs. dic rationem q̃ cessio habet instar donationis, z ad donãdum requiritur speciale mandatum dictis iuribus an habet speciale mãdatum ad cedendum: z sufficit. z ita hic loquitur ibi, ad cedendũ ꝛc. z pro hoc. C. qui bo. ce. pos. l. fi. z sic debet exprimi in mãdato. s. e. venies. ff. de act. z ob. l. non figura. ¶ †Secundo opp. q̃ nõ possit beneficiatus constituere procuratorem ad cedendum sine consensu capituli ecclesie cui resignat si habeat capitulum: q̃ interest illorũ. arg. de pre ben. in lateranẽ. de offi. Archi. ad hec. z q̃s not. Inno. z Hostie. eo. titu. q̃ in dubijs. Sol. fm Pau. sta cõtrario, licet non possit renunciari in manibus illorum de capitulo: q̃ debet fieri in manibus superiorus: vt hic in tex. z in glo. in verbo, manibus. z dixi de capitulo ecclesie cui resignat. nõ enim requiritur consensus capituli eccl'ie cathedralis nisi esset psona de qua magnus honor vel periculum immineret, fm Innoc. Hostien. z Cõpo. qui hoc not. in. d. c. q̃s in dubijs. in verbo, manibus. dic q̃ sufficit q̃ illi de capitulo non contradicunt postq̃ sciuerit. fateor q̃ si non fuerunt vocati possunt cõtradicere pro suo interesse. z sic intellige q̃s dico. j. q. x. ¶ Tertio opp. q̃ si reuocatur procurator indistincte. non tenet cessio postea facta. eod. titu. lecte. Solu. ibi est alius casus de eo qui per seipsum volebat resignare: sed nõ perstitit in illa intentione. ¶ Quarto op. ad idem de. l. is qui. ff. de cessione bonorum. de mino. l. q̃ si minor. §. scevola. vbi dicit q̃ etiam post factã cessionem potest qui cessit bonis penitere ante distractionem bonorum re integra. Sol. fm Pau. contraria loquũtur in eo vero domino. hic in beneficiato qui est procurator nõ dominus. de dona. c. ij. habet ergo minus priuilegium in recuperatione rei q̃ dominus. vel aliter vtrobiq; cõsulitur fame cedẽtis. si enim cedens bonis penitere nõ possit, remaneret infamis saltem de facto licet non de iure. C. qui bo. ce. pos. l. j. z fi. nã dicerẽt homines eũ esse dissipatorẽ. sic etiã consulitur petenti licentiam cedendi beneficio in hoc q̃ cogitur cedere. eo. titu. quidam. notaret enim de ambitione, variatione, z auaritia si penitet saltẽ de facto q̃ fama facti nõ est negligenda. xij. q. j. nolo. xj. q. iij. eorũ vel cõtraria loquuntur de cessione necessaria: ideo ibi subuenit. arg. ff. qui satis. co. l. fi. §. fideiussor. de offi. dele. ab arbitris. lib. vj. hic de volũtaria: ideo nõ subuenit dictis iuribus. C. de re. cre. l. gñaliter. vel in cõtrarijs potest mutare, q̃ nõ interest creditorũ nec de eorũ detrimẽto tractat q̃ sufficit quõcunq; ei satisfaciat. arg. regule, mutare. lib. vj. hic aũt agit de preiudicio superioris cui illudit Pau. qui dicit p̃dictis nõ obstare. C. de repu. here. l. fi. ff. de iur. deli. l. si quis seruus. q̃ illud speciale in suo herede: secus in extraneo. iste solutiões ponunt in. c. quidã. eo. tit. vbi approbaui vltimã quã ponit ibi gl. ¶ †Quinto opp. ad idẽ. de. c. fi. de procu. li. vj. de. l. fi pater. ff. de manu. vindi. vbi pater p̃misit filio vt manumitteret seruũ: deinde reuocauit, s3 filius ignorãs reuocationẽ manumisit, z tñ manumissio nõ t3. ad idẽ ff. de diuor. l. si penituit. que vt dicit gl. mag. facit p z ℣. z primo pro: q̃ alter cõiugũ misit libellũ repudij: deinde reuocauit: sed missus cũ libello nesciens reuocationẽ psentauit. dicit ibi q̃ perdurat matrimoniũ: z sic reuocatio nõ peruẽta tenet: facit autẽ cõtra: q̃ ibi subiungit q̃ si cõiunx sciẽs de illo libello acceptat: inducit diuortiũ. Ad idẽ. ff. si cer. pet. l. eius qui in prouincia. §. quas vero. de do. l. ij. §. si quis donaturus. nam si dñs qui dedit mãdatũ ad contrahendũ mutuũ moriat, z procurator ignorãs de morte mutuat: dñium pecunie nõ trãsit in recipiẽtẽ dictis iuribus. Sol. ad hec cõtraria: vt in gl. in verbo, teneat. q̃ primo recitat opi. Anc. scõo p ea inducit. c. fi. pal. ibi, facit ad idẽ. ad q̃s respõdet inducẽdo leges p̃dictas. deinde ibi, z vide. psequit opiniones vsq; ibi, qcqd dicat vbi cõcludit intellectũ hui⁹. c. z rñ deo singulariter ad ℣traria. primo ad. c. fi. dicit gl. q̃ est specialissimũ i carnali mrimonio. aliã sol. sentit gl. i ver. quare. dicũt alij. q̃. c. fi. loquat de nũcio: sed precedẽs solu. verior, cui tñ obstat: q̃ matrimoniũ carnale z spũale equiparant. de spõ. tue. z tñ secus hic determinat de spũali. Sol. fm Pau. Rõ diuersitatis est: q̃ in carnali requirit cõsensus ℣hementiũ pdurans vsq; ad perfectũ contractũ: q̃ cõsensus est substãtiale fundamentũ matrimonij. xxvij. q. ij. sufficiat. de spõ. cũ locũ. sine fundamẽto aũt nihil põt superedificari. j. q. j. cũ Pau. z hoc t3 gl. lxiij. dis. tibi dño. xxx. q. v. nec illud. vbi no. q̃ si aliqs exprimit cõsensum alicui mulieri p̃ lras, z anteq̃ illa recipiat literas peniteat: nõ est matrimoniũ: sed in dissolutiõe matrimonij spũalis nõ requirit volũtas beneficiatis: imo sepe inuitus z ignorans priuat. de cleri. non resi. inter. z. c. seq. no. ix. q. iij. p̃ncipale. pro hoc de dolo veritatis. l3 in cõtrahẽdo matrimonio spũali de necessitate requirat cõsensus bñficiandi. de prebẽ. si tibi absenti. lib. vj. per hoc infert q̃ carnale z spũale quo ad hoc cõuenit in ℣iungẽdo sed nõ dissũgẽdo. sed in alijs pluribus disconuenit: na prelato deposito põt eccl'ie puideri de alio. l. dis. postq̃. sed separato mrimonio quo ad thorũ neuter cũ alio cõtrahit. Item ex cã põt vn⁹ habere duas eccl'ias. xxj. q. j. relatio. sed vxores non⁸. xxxiij. dist. Christiano. xxxj. q. j. quõ. Item vna eccl'ia qñq; h3 duos platos. vij. q. j. non aute. vxor autẽ nunq̃ h3 duos viros. Pau. sed Hẽ. reddit aliã rationẽ diuersitatis: q̃ in mrimonio agit̃ de maiori iudicio. s. de alligãdo corp⁹ z aiam: q̃s nõ fit sine ℣sensu. de spõ. tua. ideo deficiẽte ℣sensu deficit mrimoniũ: sed in spũali dissoluendo nõ est tm̃ iudiciũ. Item subest ratio de qua in prin. c. que cessat in cardinali. p hec pt3 so. ad. c. fi. q̃ est casus spãlis. z ratio spãlitatis dicta est. non est aũt vera solu. scõa de qua. s. eo cõtrario. q̃ ibi loquit̃ de nũcio: q̃ exp̃resse loquit̃ ibi de procuratore. ad. l. ii pater. dicit glo. q̃ ibi loquit̃ de nũcio: vt pt3 in glo. in ver. quare dicũt alij. z fuit solu. Pe. quã ponit Ly. in. l. mandatũ. C. mã. pbat aũt hoc Pe. vt etiã dicit glo. q̃ manumissus ibi p filiũ nõ filij sed patris est libertus. ff. de iurepa. l. fili⁹. q̃ pbatio nihil viget: q̃ etiã si esset procurator tñ manumissus esset libertus pris. Item hec so. nimis restringit illã. l. vñ vior est sol. By. quã ponit gl. ibi, z vide q̃ quo. ibi, mãdatarij nõ intererat. sufficit reuocatio etiã ad eũ nõ puẽta: s3 ℣tra hãc sol. gl. ibi, z vide. inducit hãc cle. q̃ hic nõ interest procuratoris: z tñ nõ sufficit reuocatio nõ puenta. z hoc clari⁹ dicit gl. in fi. sed defende cõplendo solut. By. q̃ l3 nõ interfit procuratoris: interest tñ plati coram quo fit cessio cui videt illudi si cessio nõ tenet. hec tñ solu. nõ videt procedere: q̃ fm hoc deberet de necessitate requiri q̃ reuocatio foret intimata ipsi prelato. ad q̃s dic q̃ hic de actu extraiudiciali. p hoc q̃s dicã. j. e. ℣trario. z q̃s dicit gl. in verbo, ignorantẽ. z dic q̃ aliqñ talis actus est gerẽdus cũ aliquo specifice: aliqñ nõ. primo casu op3 illũ certiorari p hoc q̃s dicã. j. eo. ℣trario. z plene dixi de rescrip. ex parte decani. sed tũc dices q̃ q̃ renũciatio beneficij faciẽda est in manib⁹ superioris: vt hic. de quo in gl. in verbo, manib⁹. j. q. vij. ideo platus d3 certiorari de reuocatiõe. s3 ℣tra est q̃ in text. innuit q̃ sufficit q̃ certioret procurator. q̃s est verũ⁹. z tũc dic q̃ q̃ nõ multũ interest superioris, q̃ nõ agit̃ de interesse suo bursali, nec agit̃ de eius iudicio, ideo sufficit procuratorẽ esse certioratũ. z in hoc cle. ista ponit casum singularẽ ne facile illudat superior. sup qua rõne p pte fundatur hec cle. vt hic in prin. tex. nõ em̃ sic facile illudet si exp̃ediret procuratorẽ esse certioratũ: q̃ nõ est verisimile q̃ sciẽs de reuocatiõe velit facere cessionẽ q̃ nõ teneret. p hoc etiã euitat illusio q̃ fieret ipsi procuratori q̃ fortasse esset: alis psona grauis cui illudit si cessio p se facta nõ teneret. Est autẽ casus singularis hic in eo etiã q̃s in actu gerẽdo cũ aliquo certo nõ expedit eũ certiorari: sed sufficit certiorari aliũ. si aũt eius cũ quo actus erat gerẽdus interest interesse particulari z bursali op3 q̃ ipe certioret. ff. mãdati. l. si fideiussor. §. j. de so. l. cũ quis. §. j. Si vero actus gerẽdus est simplex, vt si mãdaui q̃ emas mihi libriũ nõ dixi a quo: procedit so. By. q̃ si nõ interest procuratoris sufficit reuocatio etiã ad eũ nõ puenta. z so. By. pleni⁹ z verius posuit Inn. de cõces. pbẽ. c. j. li. vj. in verbo, facultatẽ. vbi dicit q̃ in illa. l. statim tenuit reuocatio: q̃ reuocãs habuit animũ statim reuocãdi z mãdatarius erat cõstitutus ad ea p que nõ fit alius preiudiciũ. Sed hec so. videt esse cõtra hãc cle. q̃ hiç cessio nõ est facienda in manibus alicuius prelati determinati cũ plures sint habiles ad recipiendã. s. oẽs illi q̃ possent inuitũ destituere: vt no. glo. hic in verbo, manib⁹. z sic deberet sufficere reuocatio ad neminẽ peruẽta. Solu. l3 plures sint plati tales tñ certi sunt: vñ vel debuerũt oẽs certificari vel saltẽ ipse procurator per rationẽ supradictã. Item ad. l. si pater. rñde z aliter vt dico. j. eo. cõtrario. rñdẽdo ad. l. eius qui in ℘uincia. ff. si cer. pe. Ad. l. si penituit. rñdetur in glo. in verbo, quare dicũt alij. ibi, z sic loquat de nũcio. que solu. restringit nimis illã. l. Item differentiã inter procuratorẽ z nuncij nulla sufficiens reddi põt quo ad hoc: z subest vtroq; casu rõnis idẽtitas. ideo aliter dic q̃ ibi reuocatio nõ peruenta tenuit cũ agitur de dissoluẽdo matrimonio carnali in quo requiritur dissensus perdurans vsq; ad actum cõsummatum sicut in contrahendo cõsensus: vt dixi. respõdeo ad. c. fi. tamẽ pro differẽtia inter nuncij z procuratorẽ quo ad alios effectus facit q̃s no. Spec. de procur. §. vt aũt. ver. si aũt. ad. l. si penituit. quaten⁹ inducit in cõtrarij: prout. s. dixi. rñde q̃ nihil facit. nã qñ alter cõiunx cui mittebat libellus repudij sciens de reuocatione: nihilomin⁹ vult stare repudio, tenet repudiatio vt ex nunc ex cõsensu ipsius tm̃. l3 em̃ in cõtrahendo requirat ℣sensus vtriusq; tñ quo ad repudiũ sufficit alterius dissensus. q̃s tenet Jo. an. in. d. c. fi. de pcur. ad. l. ei⁹ qui in ℘uncia. si cer. pe. z ad. l. ij. §. sed si quis donaturus. ff. de dona, rñde vt in glo. z ad p̃dicta est q̃s no. glo. lxiij. dis. tibi dño. vbi quo ad. l. si pater. dicit q̃ ibi sufficit reuocatio nõ puenta ad procuratorẽ: q̃ pater z filius censent vna psona. xxxv. q. ij. §. hac authoritate. s3 nõ est verũ q̃ censeant vna psona quo ad oia, tñ defendi põt q̃ censent quo ad hoc q̃ nõ põt versari spãle interesse filij. z tũc p hoc ℣firmat sol. By. de qua. s. e. ℣trario. Cõcludit aũt glo. in fi. inducẽdo q̃s no. glo. ff. de ℣traben. emp. l. j. in fi. vbi dicit q̃ si vendẽs p nuncij vel lras reuocat, si ℣tractus p̃fi-

citur anteq̃

a ¶ Sed vxores nõ. Adde. c. gaudemus. z. c. q̃to. de diuor.

a neuter cũ alio cõtrahit. Item ex cã põt vn⁹ habere duas eccl'ias. xxj. q. j. relatio. sed vxores non⁸. xxxij. dist. Christiano. xxxj. q. j. quõ. Item vna eccl'ia qñq; h3 duos platos. vij. q. j. non aute. vxor autẽ nunq̃ h3 duos viros. Pau. sed Hẽ. reddit aliã rationẽ diuersitatis: q̃ in mrimonio agit̃ de maiori iudicio. s. de alligãdo corp⁹ z aiam: q̃s nõ fit sine ℣sensu. de spõ. tua. ideo deficiẽte ℣sensu deficit mrimoniũ: sed in spũali dissoluendo nõ est tm̃ iudiciũ. Item subest ratio de qua in prin. c. que cessat in cardinali. p hec pt3 so. ad. c. fi. q̃ est casus spãlis. z ratio spãlitatis dicta est. non est aũt vera solu. scõa de qua. s. eo cõtrario. q̃ ibi loquit̃ de nũcio: q̃ exp̃resse loquit̃ ibi de procuratore. ad. l. ii pater. dicit glo. q̃ ibi loquit̃ de nũcio: vt pt3 in glo. in ver. quare dicũt alij. z fuit solu. Pe. quã ponit Ly. in. l. mandatũ. C. mã. pbat aũt hoc Pe. vt etiã dicit glo. q̃ manumissus ibi p filiũ nõ filij sed patris est libertus. ff. de iurepa. l. fili⁹. q̃ pbatio nihil viget: q̃ etiã si esset procurator tñ manumissus esset libertus pris. Item hec so. nimis restringit illã. l. vñ vior est sol. By. quã ponit gl. ibi, z vide q̃ quo. ibi, mãdatarij nõ intererat. sufficit reuocatio etiã ad eũ nõ puẽta: s3 ℣tra hãc sol. gl. ibi, z vide. inducit hãc cle. q̃ hic nõ interest procuratoris: z tñ nõ sufficit reuocatio nõ puenta. z hoc clari⁹ dicit gl. in fi. sed defende cõplendo solut. By. q̃ l3 nõ interfit procuratoris: interest tñ plati coram quo fit cessio cui videt illudi si cessio nõ tenet. hec tñ solu. nõ videt procedere: q̃ fm hoc deberet de necessitate requiri q̃ reuocatio foret intimata ipsi prelato. ad q̃s dic q̃ hic de actu extraiudiciali. p hoc q̃s dicã. j. e. ℣trario. z q̃s dicit gl. in verbo, ignorantẽ. z dic q̃ aliqñ talis actus est gerẽdus cũ aliquo specifice: aliqñ nõ. primo casu op3 illũ certiorari p hoc q̃s dicã. j. eo. ℣trario. z plene dixi de rescrip. ex parte decani. sed tũc dices q̃ q̃ renũciatio beneficij faciẽda est in manib⁹ superioris: vt hic. de quo in gl. in verbo, manib⁹. j. q. vij. ideo platus d3 certiorari de reuocatiõe. s3 ℣tra est q̃ in text. innuit q̃ sufficit q̃ certioret procurator. q̃s est verũ⁹. z tũc dic q̃ q̃ nõ multũ interest superioris, q̃ nõ agit̃ de interesse suo bursali, nec agit̃ de eius iudicio, ideo sufficit procuratorẽ esse certioratũ. z in hoc cle. ista ponit casum singularẽ ne facile illudat superior. sup qua rõne p pte fundatur hec cle. vt hic in prin. tex. nõ em̃ sic facile illudet si exp̃ediret procuratorẽ esse certioratũ: q̃ nõ est verisimile q̃ sciẽs de reuocatiõe velit facere cessionẽ q̃ nõ teneret. p hoc etiã euitat illusio q̃ fieret ipsi procuratori q̃ fortasse esset: alis psona grauis cui illudit si cessio p se facta nõ teneret. Est autẽ casus singularis hic in eo etiã q̃s in actu gerẽdo cũ aliquo certo nõ expedit eũ certiorari: sed sufficit certiorari aliũ. si aũt eius cũ quo actus erat gerẽdus interest interesse particulari z bursali op3 q̃ ipe certioret. ff. mãdati. l. si fideiussor. §. j. de so. l. cũ quis. §. j. Si vero actus gerẽdus est simplex, vt si mãdaui q̃ emas mihi libriũ nõ dixi a quo: procedit so. By. q̃ si nõ interest procuratoris sufficit reuocatio etiã ad eũ nõ puenta. z so. By. pleni⁹ z verius posuit Inn. de cõces. pbẽ. c. j. li. vj. in verbo, facultatẽ. vbi dicit q̃ in illa. l. statim tenuit reuocatio: q̃ reuocãs habuit animũ statim reuocãdi z mãdatarius erat cõstitutus ad ea p que nõ fit alius preiudiciũ. Sed hec so. videt esse cõtra hãc cle. q̃ hiç cessio nõ est facienda in manibus alicuius prelati determinati cũ plures sint habiles ad recipiendã. s. oẽs illi q̃ possent inuitũ destituere: vt no. glo. hic in verbo, manib⁹. z sic deberet sufficere reuocatio ad neminẽ peruẽta. Solu. l3 plures sint plati tales tñ certi sunt: vñ vel debuerũt oẽs certificari vel saltẽ ipse procurator per rationẽ supradictã. Item ad. l. si pater. rñde z aliter vt dico. j. eo. cõtrario. rñdẽdo ad. l. eius qui in ℘uincia. ff. si cer. pe. Ad. l. si penituit. rñdetur in glo. in verbo, quare dicũt alij. ibi, z sic loquat de nũcio. que solu. restringit nimis illã. l. Item differentiã inter procuratorẽ z nuncij nulla sufficiens reddi põt quo ad hoc: z subest vtroq; casu rõnis idẽtitas. ideo aliter dic q̃ ibi reuocatio nõ peruenta tenuit cũ agitur de dissoluẽdo matrimonio carnali in quo requiritur dissensus perdurans vsq; ad actum cõsummatum sicut in contrahendo cõsensus: vt dixi. respõdeo ad. c. fi. tamẽ pro differẽtia inter nuncij z procuratorẽ quo ad alios effectus facit q̃s no. Spec. de procur. §. vt aũt. ver. si aũt. ad. l. si penituit. quaten⁹ inducit in cõtrarij: prout. s. dixi. rñde q̃ nihil facit. nã qñ alter cõiunx cui mittebat libellus repudij sciens de reuocatione: nihilomin⁹ vult stare repudio, tenet repudiatio vt ex nunc ex cõsensu ipsius tm̃. l3 em̃ in cõtrahendo requirat ℣sensus vtriusq; tñ quo ad repudiũ sufficit alterius dissensus. q̃s tenet Jo. an. in. d. c. fi. de pcur. ad. l. ei⁹ qui in ℘uncia. si cer. pe. z ad. l. ij. §. sed si quis donaturus. ff. de dona, rñde vt in glo. z ad p̃dicta est q̃s no. glo. lxiij. dis. tibi dño. vbi quo ad. l. si pater. dicit q̃ ibi sufficit reuocatio nõ puenta ad procuratorẽ: q̃ pater z filius censent vna psona. xxxv. q. ij. §. hac authoritate. s3 nõ est verũ q̃ censeant vna psona quo ad oia, tñ defendi põt q̃ censent quo ad hoc q̃ nõ põt versari spãle interesse filij. z tũc p hoc ℣firmat sol. By. de qua. s. e. ℣trario. Cõcludit aũt glo. in fi. inducẽdo q̃s no. glo. ff. de ℣traben. emp. l. j. in fi. vbi dicit q̃ si vendẽs p nuncij vel lras reuocat, si ℣tractus p̃fi-

citur anteq̃

cĩ ante eã reuocatio pueniat ad emptorẽ, tz cõtract⁹. sed illud
10 dz intelligi cũ limitatiõe q̃ dicet in di.seq. ¶ †Unde p pleniori notitia cũ q̃rĩ de pcuratore reuocato distinguit Laud. q; aut loqmur de pcuratore ad iudicia: aut ad negotia.scdo casu aut reuocatio puenit ad pcuratorẽ:z nõ valẽt gesta in preiudicium dñi.ff.mandati.l.si mãdassem.valẽt tñ in preiudiciũ pcuratoris. de arbi.p tuas. aut nõ peruenit z queritur an valeat reuocatio quaten⁹ tangĩt preiudiciũ dñi.z dic q̃ sic in lucro captãdo non añt in dãno vitãdo.arg.de preb.dudũ.in fi.lib.vj.aut in preiudiciũ tertij:z nõ valet:vt hic. Si autẽ ad iudicia:aut fit reuocatio post renũciationẽ z ꝙclusionẽ:z tz pueniat ad pcuratorẽ, nõ dz quãtũ ad causam .de pcu.auditis. Aut añ reuocationẽ z ꝙclusionẽ:z aut puenit ad iudicẽ vel ptẽ:z nõ valet qs postea fit.de pcu.mãdato. de rescri. ex pte decani. aut ad nullũ istorũ puenit tz tñ ad pcuratorẽ:z aut q̃rĩt an noceat reuocãti:z dic indistincte q̃ sic: q; nihil ammodo valebit q̃ fit in ei⁹ cõmodũ: vt in.c. ex pte.aut an noceat aduersario, z aut aduersari⁹ fuit pticeps occultatiõis fraudulẽter z celãdi reuocationẽ:z piudicaĩ sibi,z tenet de dolo reuocãti maxime si pcurator nõ est soluẽdo.ff.mãdati.l.si pcuratorẽ.ſ.fi.aut aduersari⁹ nõ fuit particeps:z nihil sibi iputaĩ:z valebit qs fiet cũ tali pcuratore,z iputet sibi q talẽ elegit.ff.de mi.l.cũ mãdato. tz ipi pcuratori nocebit q ppter suã fraudẽ obligaĩ dño.ff.de dolo.l.z eleganter.ſ.pe.z ideo si pcurator z iudex z pars ignorẽt:soli dño nocet:sic insufficiẽter reuocãti,vt hic.hec vera de pcuratore admisso cũ mãdato pcuratorio.si añt sine mãdato:aut fuit admissus cũ satisdatiõe:aut sine si p̃mo casu:aut q̃rĩt an teneat reuocatio. z dic q̃ sic siue pueneritad iudicẽ vel ptẽ siue nõ.sic intelligĩt de pcur.in nr̃a.aut q̃rĩt an ea q̃ facit pcurator post reuocationẽ p̃iudicẽt:z dic q̃ nõ nisi soli pcuratori reuocationẽ celãti.Et iõ si est ex pte actoris ppter cautionẽ de rato quã p̃stitit: cõdẽnabĩt ad interesse.ff.de pcu.l. plauti⁹. Si ex pte rei:soluet iudicatũ: vt ibi. Si añt sine satisdatiõe fuit admissus: nulli p̃iudicat z iputet sibi q talẽ admisit:vt no.de pcu.c.j.Laud.Sed Jo.de lig.psequĩt diffusi⁹ opi.quas recitat gl.quas etiã recitat Bau. referẽdo ꝟba Cy.C.mãdati.l. mãdatũ.ſz q; effectual'r ponũt in gl.omitto pterq̃ de opi.Bar ti.de filimãnis q̃ hic nõ ponĩt in gl.q distinxit q̃ aliq̃ pcurator reuocat⁹ gessit aliqua dño sciẽte: z act⁹ tz z p̃iudicat sciẽti.ff.de re iudi.l.sepe.de re iudi.c.pe.aliq̃ dño ignorãte z aut postea ratũ habẽte:z adhuc idẽ.ff.de admi.tu.l.cũ q̃rĩt.aut nec sciuit nec postea ratificauit':z aut fuit istitor.i.p̃posit⁹ in mercib⁹ ꝯhẽdis publice: z requirĩt reuocationẽ palã fieri: al's obligabĩt dñs ex gestis p eũ.l.ſz z si pupill⁹.ſ.de quo.ff.de institoria. aut fuit pcurator simplex z aut habuit mãdatũ ꝙtrahẽdi cũ certa psona: z opz reuocationẽ puenire ad illã.ff.mãdati.l.si fideiusso⁹.ſ.j.idẽ si fuit mãdatũ certe psone vt ꝯheret cũ ea eadẽ rõne.aut habuit mãdatũ gñaliter: z tũc sufficit reuocatio puẽta ad pcuratorẽ z postea nõ obligat dñz:p hoc.d.l.si mãdassem.ff.mã.de hoc dixi de rescri.ex pte.in.q.ij. ¶ Sexto op.ibi, nisi forte per ipsos aut alios.nã deberet sufficere si impedimẽtũ fieret p vnũ solũ,cũ subsit eadẽ ratio gl.in ꝟbo alios.so.z idẽ Bau.z Bẽ. q vltra cõcordãtias gl.iducit de sen.excõ. si vero. dicẽs q̃ ꝯ tales impediẽtes si sint soluẽdo:daĩ actio de dolo ad interesse:ſz q; hoc casu nõ sũt soluẽdo,daĩ restõ.ff.de eo p quẽ fac.erit.l.vlt.de dolo.l.z elegãter.ff.si mẽsor fal.mo.di.l.si duobus.ſ.j. ¶ †Quero q; hic dicit de pcuratore ad cedendũ,qd de pcuratore ad petẽdũ lniam cedẽdi gl.in ꝟbo,cedẽdũ.fol.Et inter cetera facit dr̃iam iter petitionẽ lnie cedẽdi z postulationẽ,p.c.bone.ij.ꝟ. nec nocebat.de postu.vbi postq̃ postulatio est p̃sentata superiori nõ valet reuocatio:ſz añ sic:p qs videreĩ q̃ in pcuratore dato ad petẽdũ lniam cedendi,statim cũ petit nõ possit fieri reuocatio : cui⁹ ꝟriũ sentit gl.Sed ratio diuersitatis reddĩt in gl. z idẽ Bau. dicẽs q̃ post obtentã licentiã non põt reuocari pcurator qn teneaĩ cedere vt etiam dicit gl.dicit etiam Bau. q̃ q̃libz licentia petitur z dic vt predixi.q̃libz cessio admitti postulatur:z tunc sufficit consensus superioris vt iste amplius nõ habeat ius in beneficio.eo.ti. q̃ in dubĩs.vñ post cõsensum supioris nõ est locus reuocationi.arg. de elec.in causis.etiã si subito renũciet z statim peniteat,dũmõ libere z animo pdendi dñium renũciet: vt not.Archi.vij.q.j.q̃ periculosum.z pbatur.j.de penis.c.ij.in fi.z in hac glo.in fi.vbi no.q̃ post p̃sentationẽ nõ valet reuocatio:vt ibi.ſz ante sic,dũmodo notificeĩ supiori vel pcuratori anteq̃ p̃senteĩ. ar.de pcu. mandatũ.al's nõ valet.qs etiã tenet hic Bau. dicẽs q̃ id qs hic dicĩt locũ hz etiã in postulatiõe p̃sentata superiori p pcuratorẽ reuocatũ ante notitiã reuocationis.secus si post notitiã: vt no. in.c.bone p̃alle. ¶ Scdo quero circa prime dicta q̃ est ratio q̃ post obtentã lniam cogitur cedere. Rñdet Bau. q̃ multiplex, put no.p Bosti.in.c.quidã.eo.tit.sed inter cetera rõ est ad phi-
12 bendã variationẽ z inconstantiã.de qua hic in princi. ¶ †Tertio quero nũquid qs hic dicit de pcuratore pcedit siue sit clericus siue laicus. gl.in verbo, procuratorẽ. dicit q̃ sic per.c.accedẽs.cu ibi no.de prebẽ.ibi eñ no.q̃ laicus potest cõstitui procurator ad acceptandũ beneficiũ.de quo per Bau. de cõcess.preben. cle. vnica. qs ẽt tenet hic dicẽs q̃ sicut p pcuratorẽ laicũ qs põt cedere vt hic.z ita acceptare:q; ꝙtrariorũ eadem est disciplina.
13 xxxij.di.hospitiolũ. ¶ †Quarto q̃ro de intellectu illorũ ꝟborũ,
a spõte z libere[a].gl.in ver.spõte.z in ꝟbo,libere. sol. p hoc qs dixi in.vij.notabili.p hoc etiã q; sicut cessio dz esse spõtanea.e.tit.in p̃sentia.z.c.sup hoc.sic z pcuratoris ꝙstitutio ad cedendũ.ar.c. a pcurator.de ele.lib.vj. vbi dr̃ q̃ ea debẽt exprimi in mãdato q̃ in appellatiõe.z q̃ nõ valeãt agitata p metũ, pbaĩ de ap. si iusto. qs me.cau.facris.z in hac glo.in ꝟbo,libere.ibi,eueniss et.vñ dicit Bau. q̃ vbi mãdaĩ cessio recipi sub certa forma vel ꝙditiõe, puta si psone z eccl'ie expediat forma mandati,diligẽter eritseruãda:z aliter facta cessio nõ tz.de rescrip.cũ dilecta.de off.dele.
14 venerabili.de resti.spo.c.fi. ¶ †Quito q̃ro nũqd qs hic dicit de reuocatiõe pcuratoris pcedit quõcũqz fiat.dic q̃ sic siue exp̃sse siue tacite.pbat tex.in ꝟbo,quõlibet.iũcta gl.ex qua not.q̃ non refert an aliqd fiat exp̃sse vel tacite:z hoc nisi taciti z exp̃ssi esset diuersa ratio:p hoc qs no.de fo.ꝙpe.si diligẽti.in glo.pe.p hoc etiã qs dixi.ſ.in.xj.notabili. z dicit Laudu. q̃ valeĩ reuocatio siue fiat ꝟbo siue per nunciũ vel lr̃as,dũmõ hoc cõstet: al's cuilibet spiritui credi nõ dz, nec ipso iure posset in hoc testificari: q; nemo idoneus testis zc.iij.q.ij. itẽ nullus. z de hoc vlti.j.q.xij.
15 ¶ †Sexto q̃ro in eo qs dixi i pri.q.de reuocatiõe tacita quõ fit reuocatio tacita.glo.ea.fol.q̃ fit dãdo scdm pcuratorẽ nõ reseruato p̃mo.qs dic verũ qñ prim⁹ z scds dant in eadẽ cã : secus si in diuersis:vt not.glo.ff.de tutelis.l.cũ semel.z Archi.ij.q.vj.ſ. forma.z Bau.hic.z p hoc limitaĩ dispõ.c. nõ iniuste. de procu.
16 ¶ †Septimo q̃ro in cuius manibus[b] dz fieri bñficij resignatio.
b gl.in verbo,manib⁹.fol.quã no.in fi.ibi,no.tñ Jnno. q; illud dic- b ¶ In cui⁹ manibus. Adde doc. in.c. admonet.z in.c. qs i dubĩs. de renũ. Et Bosti.in.c.fi. de vi.z hone.cle.
tũ cõiter approbaĩ q̃ in manib⁹ illius tm̃ possit fieri resignatio bñficij q̃ põt inuitũ destituere.qs tenet ẽt Bau.hic, z Archi.de offi.leg.deliberatiõe.lib.vj. z p hoc qs no. de ver.sig.c.fi.e.li.qs dicit Matth.verũ qñ agĩt de renũciatiõe beneficij in quo qs hz ius in re.ſz in bñficio acqrendo tz renũciatio ẽt in manib⁹ nõ sui iudicis.ſ.e.veniẽs.de his q̃ fi.a ma.par.ca.ex ore. qs no.in.c.qs in dubĩs.e.ti.z p gl.de elec.si electio.li.vj. ¶ Op.ad hoc q̃ imo debeat cessio fieri in manib⁹ eius ad quẽ ptinet instõ: dz eñ ad eundẽ spectare destitutio.xvij.q.ij.abbas.de homi.cũ ex iniũcto.z no.eo.tit.c.fi.Sol.Bau.q̃ aliq̃ spectat institutio de iure cõi z pcedit ꝙriũ.Sz tũc dico q̃ is ad quẽ spectat instituere posset inuitũ destituere:nã spũalia iura spectãt ad epm i eccl'ijs sue dioce.de exce.cũ venerabilis.ver.q; vero.p qs dicimus q̃ ad eũ spectat institutio in oĩbus bñficijs sue diocesis: nisi aliqua spãlis rõ inducat vt institutio spectet ad aliũ, put not.Jnn.in.d.c. cũ venerabilis.Aliq̃ spectat instõ ad aliquẽ de iure spãli,vt priuilegio vel ꝙsuetudine: z tũc q̃libz ad eũ spectat instõ z destõ:z clarũ est q̃ in manib⁹ ei⁹ poterit fieri cessio.aliq̃ ꝙcessa est sola instõ p p̃uilegiũ,vl'est p̃scripta: z tũc p ℔ nõ hz ptãtẽ destituẽdi: ad hoc.vj.q.ij.visis.Rõ fm Bau.q; p̃scriptio ẽ odiosa.C.de anna.exce.l.fi.de p̃scri.vigil.Jdẽ dicit de p̃uilegio.iij.di.p̃uilegia. de p̃ui.sane.rl'a,p̃uilegiũ.li.vj.dz ergo restringi rl'a, odia.li.vj.p hoc q; tm̃ p̃scriptũ q̃ tũ possessum nõ plus.de ele.cumana.ꝟ deci.cũ ꝙtingat.Jdẽ puto de quocũqz alio mõ surgẽte preter ius cõe:nã instõ põt fieri nõ iudicial'r:nõ sic destõ:nõ ergo ſz qs possit instituere,,ppterea põt destituere,z p q̃s nec in eius manib⁹
17 põt fieri renunciatio. ¶ †Octauo q̃ro circa hoc:qd si in aliqua eccl'ia spectãt tpalia ad abbatẽ,spũalia ad epm:nũqd poterit in manib⁹ abbatis renũciare bñficio quo ad tpalia,z in manibus epi q̃ ad spũalia:dic q̃ nõ,fm Bau.qs no.Jnn.z Bost.e.ti.c.fi. rõ q; spũalia z tpalia sunt fil' ꝙncta.j.q.iij.si qs obiecerit.nõ ergo põt vnũ dimittere sine reliquo. ¶ Nono q̃ro qd si fiat cessio in manib⁹ ei⁹ qui nõ põt inuitũ destituere.dicit Jnn.eo.ti.q̃ in dubĩs.z Bau.hic q̃ pdit renũcians possessionẽ bñficij,nõ autẽ ppꝛietatẽ.i.titulũ.xvij.q.j.gõsald⁹.qs tenui in.d.c.q̃ in dubĩs. z.c.veniẽs.eo.ti.vbi reddidi rõnẽ diuersitatis.dic tñ q̃ per talẽ renũciationẽ etiã quo ad ppꝛietatẽ vacat bñficiũ quo ad renunciantẽ:nõ q; vacet ipo iure : ſz superior p tale delictũ posset eum priuare.d.c.q̃ in dubĩs.imo posset etiã hr̃e ratam illã cessionẽ: pro hoc.j.de pe.cle.ij.Expedit tñ q̃ sup hoc pnũciet:z añ sniam nõ perdit renũcians ppꝛietatẽ bñficij.qs tenet Matth.ad hoc
18 d.c.gõsaldus. ¶ †Decimo quero nunquid expedit in renũciatiõe q̃ iterueniat ꝙsensus habẽtiũ instituere si ad alterũ spectat institutio q̃ ad illũ q põt inuitũ destituere.dicit Matth.q̃ sic.p hoc.lxij.di.si qs.xix.q.iij.statuimus.de sta.mo.monachi.in fi.z qs not.Archi.de offi.leg.deliberatione.li.vj.rõ:q; eius interest. hoc tñ intellige vt dixi.ſ.in.ij.ꝙio.z.ſ.q.vij.dicit etiã Baul.q̃ requirĩt cõsensus eius q hz eligere vel p̃sentare:vñ si ad abbatẽ spectat p̃sentatio,z ad epm institutio:requirĩt in renũciatiõe consensus abbatis cuius interest.de offi.Archi.ad hec.de preb.in
19 laterañ.qs intellige vt dixi in predicto.ij.ꝙio. ¶ †Undecimo

quero an sufficit indistincte ꝙ reuocatio puenerit ad eũ in cuiꝰ manibus cessio est facienda. gl. in ver. facienda. soluit distinguẽdo. ꝛ cũ ea iunge gl. in ℞. ignorantẽ. ex qua habes rõnem alteriꝰ mẽbri: quare sufficit intimari reuocationẽ ꝓcuratoꝛi. ꝛ cum hac gl. cõcoꝛdat ℙau. ꝛ ꝓ declaratione vtriusq; glo. fuerũt notata plene. s. in. v. cõtrario. ¶ †Duodecimo quero ꝑ quẽ doꝛ fieri fides de intimatione reuocationis. dic ꝙ per cõstituentẽ ꝓcuratoꝛẽ ꝛ reuocantẽ vt in glo. in ver. deducta. Idẽ ℙau. qꝛ allegãti incũbit ꝓbatio. regula ꝓsumitur. li. vj. not. de fi. ꝓsby. veniens. de coniug. ser. c. ij. xxij. q. v. hoc videt idem Zaud. vt dixi. s. q. v.

¶ †Decimotertio q̃ro qd si reuocans ꝓcuratoꝛẽ putans reuocationẽ ad eũ pueniss̃e ꝛ cessionẽ factã nõ esse, cum tñ facta esset administratꝝ. dicit ℙau. ꝙ valebit ꝙ faciet vt ꝑlatus donec certificet de cessione: sicut valet qꝺ fecit iudex reuocãs donec ignorat. de hoc de ap. si duobꝰ. ꝛ ignoꝛantia facit valere sñiam. ij. q. vij. ℌ. si verũ. ix. q. j. ordinationes. ff. de offi. ꝓcꝛ. l. si forte. de ꝓcur. l. si ꝓcu. in fi. ꝛ qꝺ not. lxij. dist. tibi dño. ꝛ ꝑ Inno. de rescrip. cũ cõtingat. de concess. ꝓbeb. c. j. lib. vj. de quo etiã in sequẽ. questi.

¶ †Decimoquarto q̃ro nunqd in intimãda reuocatiõe doꝛ seruari cle. causaꝝ. in fi. s̃. de elec. gl. fi. ꝙ sic. ℙau. dicit ꝙ si seruari debet illa forma, si eã seruauit remanet ꝑlatus: licet procuratoꝛ cedat. sed si nõ est seruãda forma illa: tunc refert opi. ¶ in. tenẽtis ꝙ si nõ põt intimari reuocatio ꝓcuratoꝛi vel supioꝛi, ad hoc nõ valet cessio. qꝺ est verũ qñ fuit impeditꝰ per aliquẽ malitiosẽ. vt in text. alꝫ aũt nõ. Sed dicit ℙau. ꝙ tunc fm ¶in. sufficit ꝙ reuocatio fiat in publico. ff. si cer. pe. l. fi. de ꝓbeb. dudũ. in fi. li. vj. qꝺ vltimũ reꝓbat hic in fi. fm ℙau. qꝺ est verũ: qꝛ specifice requirit vt vel ꝓcuratoꝛi vel superioꝛi fit facta intimatio, nisi ꝑ eos vel alios malitiose impediat. q̃tum tamẽ ad cle. causam. in fi. in quibus casibus procedat, dic vt ibi dixi in vlti. q. ¶ Oppo. ad predicta ꝙ etiã si impediatur intimatio per aliquem, potius debet dari actio de dolo cõtra impedientẽ q̃ ꝙ dicatur cessionem nõ tenere. ff. de eo per quẽ fa. erit. l. vlti. de dolo. l. ꝛ eleganter. ad hoc vt lit. nõ ꝯtest. qm̃. ℌ. poꝛro. Sol. fm Bẽ. qꝛ hoc casu nõ sunt soluendo, ideo datur restitutio, per predicta iura: ꝛ. ff. si mensoꝛ fal. mo. dix. l. ij. ℌ. j. ad hoc qꝺ not. in sil'i de ap. suggestũ. de iur. pa. pastoꝛalis. Matth. dicit ꝙ si de hoc ꝯstat, de iure cõi audiunt, ꝑ. d. l. ij. ℌ. j. qꝺ est verũ ex quo intimãs fecit qcquid in eo fuit. ¶ Decimoquinto quero de questione cotidiana. impetrat aliquis gratiã super canonicatu ꝛ obtulit se renunciaturũ aliud beneficiũ qꝺ habebat: an debet renũciatio pcedere collationẽ? Archi. tenuit ꝙ sic. de pbẽ. si tibi. li. vj. ꝛ Matth. hic dicit inspiciẽdã formã literarũ. de priui. poꝛro. ꝛ. c. recepim. ¶ †Decimosexto q̃ro an requirit scriptura[a] ad hoc vt teneat renũciatio. dicit ℙau. ꝙ nõ: vt no. vij. q. j. qualiter. i gl. ij. ¶ †Decimoseptimo q̃ro an renũciatio possit fieri[b] per nũciũ. dic ꝙ sic, qꝛ nõ est ratio quo ad hoc ꝓ hoc qꝺ no. C. si quis alte. vel sibi. l. multum interest. ꝛ de procu. peti. ad hoc qꝺ no. Spe. de cessio. actio. ℌ. j. in pe. col. versi. itẽ queritꝛ. ¶ †Decimooctauo quero vbi vacat beneficiũ: an in curia vbi procuratoꝛ renunciat: an in partibus vbi est dñs. dicit Stepha. ꝙ in curia. de hoc dic vt not. in cle. j. j. vt lit. pend. in glos. secus.

1 ¶An regratur scriptura. Adde Bal. in. c. ij. de resti. ſpo. ꝛ istud dictũ Bald. exclamat Jas. Dayn. in. l. cũ ꝓponas. C. de pac. in j. co. ℞. ex lege pactũ. text. ꝛ gl. in. c. q̃is. iij. q. j.

b ¶An renunciatio possit fieri. ad de gl. i. l. in cause. in. ℌ. fi. ff. de ꝓcu.

c ¶Nã indefinita. Adde. c. si romanoꝛ. xix. dist. in. c. vlt. de ℨiu. le ꝓ. in. c. qꝛ circa. de ꝓbil. in. c. sunt nonnulli. j. q. j. in c. pastoꝛalis. de do. Bar. i. l. si is q ducẽta. ff. ꝯ re. du. in. l. si seruis. ff. de ser. vrb. ꝓdi.

De supplenda negligentia prelatoꝛum. Rubꝛica.

☞ ℙioꝛatus eccl'ie ꝛ administratiões an ꝛ qualiter differãt.

Dispono, hoc verbum comprehendit omnem modũ reformandi beneficium.

Committere ꝛ conferre qualiter differunt.

Episcopus habet potestatẽ in casu super beneficijs exemptoꝝ authoꝛitate apostolica.

Clementina vnica de supplen. negli. prela. an locum habeat in prelatis secularibus.

ℙrelatus exemptus si nõ subest pape immediate sed alteri, an fiat deuolutio ad episcopum: an ad abbatem patrem.

Beneficij nomine quid intelligitur.

Quid de impetrantibus a sede apostolica vt prouideank̃ de dignitate, personatu, vel beneficio.

Plebanus aliquis habet ius instituẽdi in capella que est in sua ecclesia ad presentationẽ patroni: patronus est negligens ad quẽ deuoluitur collatio capelle: an ad epm̃: an ad plebanum. Hec est questio prolixa que durat per tres colũnas. Quapꝛopter aperi oculos tuos ꝛ vide diligenter.

Casus omissus relinquitur dispositioni iuris cõmunis.

Institutio beneficioꝝ an spectet ad solum epm̃ de iure communi: an etiam ad plebanum.

ℙrelatus regularis si habet ptãtem cõferendi beneficia in alia dioceſi. Si sit negligens quis supplebit eius negligentiam.

Episcopus an possit supplere negligentiã de beneficijs vacantibus in curia.

Eps si sit negligens per semestre, an ad aliũ, ꝛ ad quẽ deuolutius collationis, iuncto ver. decimoquarto quero.

Quid autem si exempti impediant episcopum in collatione exẽptoꝝ post factam ad episcopum deuolutionem.

Semestre tempus quando incipiat currere episcopo ad conferendum beneficium.

Et quando episcopus dicatur scire beneficium vacare.

Beneficium vt dicatur cõsuetum regi per regulares q̃tum tẽpus requiritur.

Beneficium spectans ad presentationẽ regularium, si consueuerũ est regi per seculares clericos, an possit presentari regularis.

Eccleſia quando dicatur consueta regi per regulares. vide.

Collatoꝛ beneficij primus si tenebatur conferre alicui de collegio certoꝛan is ad quem fit deuolutio teneatur ad idem.

Scrutinium electionis si publicatum fuerit ꝛ electoꝛes nolint eligere: an superioꝛ teneatur de illo prouidere.

Quia regulares. ¶ Diuisio ptꝫ per. ℌ. vt in glo. j. versi. ꝛ sunt quatuoꝛ. Zaud. aũt diuidit alio modo: qꝛ hoc principiũ vsq; ad. ℌ. eadẽ. dicit esse duas partes. In quarũ prima agitur de negligẽtia regulariũ in cõferẽdis beneficijs per dioceſanos supplenda. In ſcda ibi, prioꝛatus. post verbũ, supꝓleãt eoꝛundẽ. agit̃ de modo supplẽdi: sed hec diuisio est potiꝰ ad intellectũ q̃ formalis: nã ver. ille, prioꝛatus. cõtinet sub oratione pcedenti, vt ꝓbat verbũ, cõferendo. in fi. illiꝰ ver. hoc principiũ summat̃ in gl. j. vsq; ibi, nec ꝓmittũt vl' fm ℙau. hoc dicit. Si regl'aris ꝑlatus etiã exẽptus nõ cõfert prioꝛatũ vel bñficiũ q̃ nõ sunt de mẽsa intra tps Zateranẽsis cõcilij: dioceſanꝰ cõfert illis psonis ꝑ quas sunt solita gubernari. vel fm Bẽ. hoc dicit. Regl'aris ꝑlati in cõferẽdis bñficijs negligẽtiã supplet eps, nõ cõuentꝰ: ꝛ in cõferẽdo seruare doꝛ qꝺ seruare debuit ꝑlatus si negligẽs nõ fuisset. ꝛ hi oẽs summarũ sunt boni: ſz summariꝰ glo. plenioꝛ ꝛ magis ad literam. ¶ †Ho. dr̃iam inter prioꝛatꝰ, ecclesias, ꝛ administratiões. q̃ ℞ba exponit Zaud. dicẽs ꝑ prioꝛatꝰ intelligi curatos, ꝑ tex. huiꝰ cle. in fi. ꝙ ecclias intelligi tm̃ curatas vt in hoc differãt a ꝓioꝛatib⁹ sine cura. ꝓ hoc hec cle. in fi. ibi, ecclesijs curã animarũ habẽtib⁹ ꝑ administratiões. dicit intelligi administratiões quas habẽt ꝓpositi ꝛ camerarij circa reditꝰ monasterij siue in castris, siue in possessionibus vel decimis vel alijs. ꝛ isti gñali vocabulo dicũtur ꝓcuratoꝛes. j. q. iij. saluatoꝛ. ipsum tm̃ ius administrãdi est spirituale. de quo remittit Zaud. ad no. per se in cle. j. s̃. de rescri. vbi dixi in. vj. ꝛ. vij. q. Et de istis administratoꝛib⁹ dicit Zaud. ꝙ si ex officio suspendunt ab officijs, vel bñficijs, vel portionibus, dicũtur habere curã. simile qꝺ no, de ma. ꝛ obe. dilecta. in contrariũ inducit Zaud. qꝛ si aliqua spũalitas ineſſet istis administratiõibus: hic fuissent reseruata epis eo tpe quo tales administratiões fuerũt cõcesse religiosis: vt no. Inno. de priui. dudũ. ꝛ hoc relinquit Zaud. disputatiõi: dicit Jo. de lig. ꝙ tales administratoꝛes habẽt curã foꝛi cõtentioſi, nõ penitẽtialis. de elec. dudũ. ij. ad no. ꝑ Inno. in. c. pastoralis, nõ rñdet. dic ꝙ possunt tales administratiões trãsferri in religiosos etiã quo ad spiritualia: vt no. idẽ Inno. in. d. c. pastoralis. idẽ forte habuerunt a papa vel al's legitime. ¶ Quo autẽ ad primũ dictũ de dr̃ia inter prioꝛatꝰ, eccl'ias, ꝛ administrationes, dic ꝙ hec verba sepe variank̃. nã alicubi vocank̃ prioꝛatꝰ, alicubi ꝓpositure. ꝛ qꝛ verbũ, eccl'ias, ꝛ verbũ administratiões, sunt gñalia: quodlibet istoꝝ sufficiebat hic ponere: sed habuit cõpilatoꝛ respectũ ad vulgarẽ modũ loquẽdi: qꝛ regularẽ eccleſiam nõ solemus appellare sub hoc termino, eccleſia. fuit autẽ intẽtio cõpillantis vt venirent quelibet beneficia. In quo dic ꝙ sufficisset verbũ beneficia, sine verbis premissis. imo etiã sine illo verbo generali, q̃is alia. nam indefinita[c] legis equipollet vniuersali. de quo in. c. vt circa. de elec. li. vj. ꝓ hoc singl'ariter est gl. j. de ꝓbeb. cle. j. in verbo, q̃is. Et de prioꝛatibus hr̃. s̃. de rescri. cle. j. ꝛ. ij. De administratiõibus habetur in. d. cle. j. de cõfir. vti. poꝛrecta. ꝛ. c. ad audientiã. ¶ †Secũdo no. ꝙ verbũ dispositio cõprehendit omnẽ modũ reformãdi beneficiũ. Zaud. ꝓ hoc arg. de ꝓbẽ. licet. j. in prin. lib. vj. Et hoc dicit Zaud. verũ posito ꝙ omnia nõ sint specificata. nõ enim̃ possunt omnia particularia specificari. de ꝓcu. q ad agendũ. li. vj. l. sed ꝛ si. ℌ. quesitũ. ff. si qꝫ cautionib⁹. sufficit ergo ꝙ apponik̃ clausula gñalis: secus si nõ apponereꝯ: qꝛ tũc venirẽt sola specificata. de ꝓbeb. cũ in illis. ℌ. cũ aũt. li. vj. fm Zaud. q tñ vr̃ sibũpsi q̃dicere. dicit enim vltra hoc ꝙ ℞ bũ dispositio, q̃prehẽdit oẽm reformationẽ, maꝛie vbi gñalis cl'a siue plenaria seu vl'is pcedit. ar. c. solite. de ma. ꝛ obe. ꝛ exponit literã ibi, dispositionẽ. i. ordinationẽ. arg. de offi. dele. sup eo. Sed qꝫ dixi in precedẽti notabili est verius, ꝛ probaꝯ in text. qꝛ dicit ad eoꝝ dispositionẽ, nõ adiecto termino aliquo gñali: puta oẽm vel q̃is: nec expedit qꝛ indefinita equipollet vniuersali ꝛ c, vt dixi in precedenti notabili. qꝫ dic verũ in dispositione non odiosa: sed in odiosa vt in interpretatione verbum dispositio, est

sitio, est species distincta a collatione.d.c. cū in illis. pro hoc de offi.leg.deliberatione.lib.vj.vbi ponunt p distinctis.tñ si etiā in dispositione restringibili apponeret solum verbū dispositionem posset dici oēm modum reformationis venire etiā electionē per id quod tenet gl.preal.in cle.j.de prebē.in verbo,q̄uis.in fi.gl.licet nō affirmet:sed hoc tenet rota Romane curie.quantū tñ ad hanc clemen.qd veniat sub verbo dispositionē.dic vt.j.in.j.con-
3 trario. ¶†Tertio not.differentiā inter cōmittere z cōferre.pro hoc gl.in verbo,cōmittere. idē Paul.dicens q cōmittere ppie est cū ad tps:collatio aūt cū perpetuo. ad hoc.j.de reli.do.cle.q cōtingit.ver.vt autē.z qs ibi not.in gl.si intelligerek. z est sic de sta.mona. cū ad monasteriū. ver.tales. et.c.monachi.§.priores. idē Ben.z Matth.Laud.aūt dicit q idē sunt in effectu in casu isto ppter alternatiuā que sequit ibi, vel cōferre.qs tamen nō repugnat p̄missis. vult enim dicere q ad hoc vt sit locus huic cle. nō refert an cōmittāt ad tps cui cōferant in perpetuum.Ben.z
4 Matth.¶†Quarto no.casum in quo eps hz ptātem sup bñficijs exemptorū authoritate apostolica per hāc cle.sibi cōcessam. concor.de offi.ord.irrefragabili.de hereti.ad abolendā.j.de cle. egro.c.vnico.li.vj.z.j.de sta.mo.c.j.li.vj.z cle.attēdētes.z de reli.do.c.ij.¶Quinto no.q bñficia regularia debēt cōferri regularibus.nō em̄ vbi sunt regulares debēt prefici clerici seculares: nec ecōuerso.arg.xvj.q.vij.in nona.de regula.super eo.s.de ele. cle.j.Matth.qs tñ hic nō colligitur,sed solū debet obseruari cōsuetudo:ibi,que cōsueuerūt per seculares. dictū tamē est verum preterq̄ in eo qs dicit secularib⁹ nō preficiendū regularē. posset enim prefici si est beneficium curatum:vt dico.j.in.vj.contrario. ¶Sexto no.q beneficia vnius monasterij nō debēt cōferri monachis alterius monasterij.cōcor.in glos.in verbo, monasteriorum.z dico.j.q.xxvj. ¶Oppo.q nō semper negligētibus prelatis habētibus dispositionem beneficiorū fiat deuolutio ad dio-
a cesa.nam quādoq; habent[a] dispositionē nō completā:vt presen-
b tationē vel electionē[b]:quib⁹ casibus propter eorū negligentiam nō ad dioceſa.sed ad habentem confirmare vel instituere debet fieri deuolutio.de iure pa.c.ij.z.c.cum propter. z.c.eam te. Itē qr nō fuit intentionis huius.c.tollere ius alteri legitime competens:sed solum prouidere, ne propter negligētiam beneficia remanerent nō reformata: vt probat rubrum qs debet attendi vt in proemio Bze.et qs ibi not. pro hoc.ff.de in diē addic.l.imperator. ¶Sol.gl.in verbo,dispositionē.ad tollenda ista cōtraria exponit.i.collationē vel pulsionē. Et generaliter intellige.gl.datur de qualibet dispositione perfecta per quā titulus complet⁹ in beneficio.z sic idē esset de institutione quo ad hunc casum vel de alio modo simili. secus dicit gl.si ad solam presentationē vel electionem: qr tunc deuoluit ad cōfirmantē vel instituentē siue sit dioceſanus,siue alius.que glos.est singularis z nescio alibi: z facit ad multa. in quo tñ sit singulariter notāda pleni⁹ patebit j.q.vj.Et cū hac gl.cōcor.Paul.z Ben.dicēs q p̄ntatio nō censetur dispositio de beneficio:sed potius per eam paraturvia ad disponendū: qr presentat⁹ ante admissionē nō hz ius in beneficio,sed tm̄ hz ius petēdi se admitti ad beneficiū : de re iudi.cum bertholdus.vbi de hoc. qs ptz etiā ex eo qr duob⁹ p̄ntatis tenet institutio scōi.de iure pa.pastoralis.z hoc qñ p̄ntatio per patronum laicū fit.secus si per clericū:qr tūc hz vim electionis:vt not. Inno.de iure pa.cū aūt.quo tñ casu licet non possit variari.presentatus tñ non hz ius in bñficio,sz tm̄ hz ius petēdi se admitti. argu.de prebē.quodā.z de cōcess.prebē.qm̄.libr.vj. z per hoc infertur fm Ben.q in nullo p̄ntato z in nulla presentatione predit hic tex.per eandē rationē argui pōt de qualibet dispositione per quā nō concedit titulus cōpletus,vt in electione: qr non pōt talis actus dici dispositio bñficij.Laud.aūt dicit verbū dispositionē,esse gñale z cōprehendere p̄ntationē,collationē,z quāuis aliā dispositionē:p hoc qs dixi.s.in.ij.notabili.sed opi.glo.z sequaciū verior z plenius patebit.j.qō.vj. z bene probat rōnibus factis.s.in eo.cōtrario. ¶Sexto opp.ad idē. nā qñ prelatus regularis negligit,si ad eū solū spectat collatio, nō ad ep̄m sed ad suū capitulū debet fieri deuolutio. de cōcess.prebē.c.ij. Solu.fm Paul.debet intelligi tex.qñ prelati regulares habent cōmittere vel cōferre cum capitulo qs prima facie presumitur. de his que fi.a prela.ea noscitur.z sic vult Paul.standū fore contrario z literā debere restringi.dicit tamē nō esse tutū a litera recedere:qs plenius examino.j.q.ij.z.iij. qr Laud.tenet ztrariū: vt ibi dico. ¶Tertio oppo. in eo q assignat tps Lateraneñ.concilij qs est semestre.de concess.prebē.c.ij.nam qñq; sunt talia regularia beneficia in quibus procedit trimestre tm̄:per.c.ne pro defectu.de elec.glos.in verbo,Laterañ.soluit recitans opi. Inno.in.d.c.ne pro defectu.dicētis q etiā in regularibus in quib⁹ prouidet per collationē habet locū illud.c.q̄ opi.hic reprobat.z licet Cōpo.vt etiam refert gl.limitauerit eā, quod dic vt in gl.tamen limitatio Cōpo. hic etiā reprobatur:vt dicit Paul. pro hoc quia ponuntur in tex. verba cōcernentia beneficia que cōcedūtur perpetuo in verbo,conferre.vel ad tps:vt in ?bo,cōmittere.p hoc qs dixi s.in.ij.no.Concludit aūt glo.q si prelatura regularis reformatur per electionē: loc⁹ est.c.ne pro defectu. z nō cōcilij Laterañ. qs etiā tenet Pau.nec ista cōstitutio attingit illū casum : qr non loquit nisi de beneficijs que reformant per cōmissionē vel collationē.idē Matth.tractās nunqd.c.ne pro defectu.habet locū in regularib⁹ inferiorib⁹ citra abbatias. in quo cōclude q sic,dū tamen sint prelati per quorū mortē viduet ecclesia.qs etiam dixi in.d.c.tractat etiā nunquid in monasterijs monialiū locum habet illud.c.in quo tenuit q sic:cū prouisione.c.indēnitatibus.de
c elec.lib.vj.¶Quarto oppo.q in exemptis nō possit dioceſan⁹ se intromittere.eo.tit.q sicut.de preben.cum singula.in fi.lib.vj. So.de iure antiquo ante hoc.c.procedūt contraria:vt hic in gl. in verbo,exēptis.sed per hoc.c.datur hec ptās dioceſanis: et in hoc est ius nouū. vnde dicit Laud.q quo ad nō exemptos hec cōstitutio est iuris veteris declaratoria tam in casu negligentie, q̄ in casu pulsionis que deuoluit ppter prouisionē factā de indigno.d.c.sicut.de elec.ne p defectu.z.c.q̄q̄.in fi.lib.vj.de offic. ordi.quāto.xvij.qō.ij.§.huic etiam.cum.§.seq. Ratio est:qr oia beneficia inferiora de iure cōi subsunt epis.xvj.q.vij.oēs.saltem in his que sunt legi.iurisdictionis.z.qō.j.z.ij.per totū.de offi.ordi.conquerente. z.c.dilectus. nec iura loquētia de deuolutione beneficiorū q̄ fit ppter negligentiā vel ppter culpā,distinguunt inter regularia z nō regularia,dumtamē sint exēpte. ¶Quinto op.ad hec de eo qs no.Inn.de sta.mo.monachi. vbi videtur innuere q abbas possit bona mense sue z monasterij diuidere z monachis suis cōmittere sub annua pensione. hoc contrarium formal Laud.sed nō apparet esse cōtrariū ad predicta nisi hoc modo intelligas q ex dicto Inn.inferatur q pōt abbas cōmittere monachis, ita q nō habet locū negligētia. z sic ante hoc.c. negligentiā abbatis non supplebat eps.Sed dicit Laud.q dictum Inn.intelligit ad tps, non perpetuo: per id qs ipse notaa uit in cle.monasteriorū.circa fi.j.de re.ec.nō alie.vbi dico in verū.in.ij.z.iij.q. alʒ sequeretur q posset abbas diuidere z vnire bona monasterij:qs est falsum cū hoc semper fuerit officiū solius epi ita qs nulli inferiori licet:de excess.pla.sicut.j.de sta. mone agro.§.ad hec.z qs ibi no.que limitatio est vera.sed Innocen.nō innuit expresse in.c.monachi.id qs dicit Laud.z dato q ita diceret, nō obstante de premissis:vt de se patet. de exemptis aūt dicit Laud.idem qs glo.q hec cōstitutio est noui iuris promulgatoria:et ideo dic q in hoc debet intelligi stricte. qs facit ad id qs dico.j.q.j.per hoc deciditur an hec potestas dioceſani de qua hic quo ad exemptos sit ordinaria an delegata.In quo dicit Ben.q est ordinaria qr datur per hoc ius.ff.de iurisd.omiudi.z quia.qr si esset delegata expirasset per mortē cōcedentis. b secus de ordinaria.in auf.vt nulli iudi.§.hec vero iubemus. colla.ix.z qs not.de offi.dele.qñ abbas. z idem Matth.dic verius q est potius delegata.qs etiā tenui in.c.ad abolendam. in fi.de here.z pro hoc qs not.gl.hic in verbo,sua.in fi.z quod dico.j.q. xvij. Et ad rationem Benz.rñde vt dixi in.c.ad abolendā. nam nō est de natura delegate iurisdictionis q sit tēporalis. si em̄ fit dignitati, est perpetua.d.c.qñ abbas. ¶Sexto opp.q nō debeant dioceſani ad quos fit deuolutio teneri ad conferendū religiosis monasteriorū quorū prelati sunt negligentes : vt hic dicit.nā posset cōtingere q ibi nullus esset idoneus. Item ex quo ipsi neglexerūt: z sic sunt inhabiles iuris eligēdi actiue, fortius z passiue.de cle.excom.si celebrat.Solu.ad scōm per ea que dixi de ele.ne pro defectu.nō enim est verū qs inhabilis ad electionē c actiue sit inhabilis passiue:nec ecōuerso.sed fm veritatem inhabilitatis dici opz quid iuris. Cōclude ergo quo ad hoc q tantū religiosis si sunt solita conferri religiosis fiat collatio. qs dic vt in gl.in verbo,religiosis.z in ea ibi, z limitat p lr̄am que sequit giosi monasteriorū quorū prelati fuerūt negligentes.p quē text. etiā rñdet ad hoc ztrariū : qr nō fuit hic negligētia monachorū, sed prelatorū. Aliud cōtrarium gl.in verbo, monasteriorū.tāgit z nō soluit:sed remittit ad no.in.c.cū singula.§.prohibemus.ibi aūt no.q tūc cū nullus est idoneus in dictis monasterijs pōt fieri collatio monachis aliorū monasteriorū, dumtm̄ nō sint alteri⁹ pfessionis vel habitus:qr tunc non posset fieri sine licētia pape. s.de elec.cle.j.qs etiā notauit hic Steph.nam qñ nuli⁹ est ibi dignus stat rō:qr indignis non dz fieri collatio.de p̄bē.graue.z.c. sup inordinata.nec bñficia diu vacare.de ?ces.p̄bē.nulla.nec collator sibi retinere pōt:ergo alijs cōferre.xvj.dis.null⁹. z.c.obitū. xvij.q.ij.quā sit.z idē Paul.dicens q fit deuolutio ad dioceſanum nō tm̄ qñ p̄latus regularis cōferre negligit:sed etiā qñ assignat portionē debitā:vt in casu decre.de monachis. de p̄ben.z p̄bat in cle.vt ?stō.j.de iure pa.p hoc inferē ad id qs no. Hosti. de sta.mo.c.fi.§.p̄cipimus.vbi dixit colligi argumentū efficax q sicut clericus secularis nō pōt prefici in prelatū vel fratrē eccl'ie regularis:ita religiosus p̄fici nequit in decanū vel fratrē ecclesie

a ¶Qñq; habēt. Adde in.c.j.de priui.lib.vj. gl.in c.nūc.ix.q.ij. Innocē.in.c.recepimus.de p̄ui.Inno.in.c.cū capella.e.ti. gl.z doct. in cle.dudū.in.§. verum. de sepul. Paul. de leaz.in cle.j.de sen.excō.

b ¶Presentationē vel electionē. Adde Inno. in c.cū autē.in fi.de iure pat.Lap.allegatione.lxxxij. incipiēte dñs noster papa. ver. sz nūqd domi. post Archi. in.c.ij. in iij.col.de proba. lib.vj.

c ¶Qs in exēptis. Adde Inno.in c.cum añ.de iure pa.Abb.in.c.authoritate. de institu.

secularis, qs ponit hic Zap. Abb. z verũ est quatenus dicit monachum nõ posse fieri fratrẽ. i. canonicũ. sed q dicit, nec decanũ. nec ꝓcedit si est decanatus curat⁹ per. c. qs dei. de sta. mo. z pro
5 hoc qs. s. dixi in. v. notabili. ¶ †Quero qr dixit in principio, regulares. nũqd in prelatis secularib⁹ locũ hz hec cõstitutio. glo. ij. dicit q nõ, inquãtũ ponit ius nouũ, vel ꝑiudicat ꝑilegio exemptionis: pro hoc qs. s. dixi in. v. cõtrario: qr quo ad hoc dz restringi. z idẽ Zaud. lz nõ expresse: sz vt idẽ sentire in verbo regulares. exponit eñ regulares. i. quasi relegati sub aliqua de trib⁹ regulis tm̃ per sedẽ aplicam approbati. s. Bñdicti, Augustini, z beati Frãciſci. dic idẽ de alijs que sunt approbate: qr eadẽ rõ est in eis, ꝑ hoc qs no. de regu. sane.]Bau. aũt apte tenet cũ gl. z exponit lr̃am in verbo, ꝑlati. vt abbates priores z sil'es q dicant
a ꝑlati⁹ opz q ha beãt perpetuã dignitatẽ: vt no. Inno. de ꝑben. de multa. qs dicit]Bau. ꝓcedere saluo eo qs ipse no. de rescrip. cle. ij. vbi dixi. q. xv. z ꝑ hoc q hec cle. nõ habeat locũ in secularibus, facit qs no. j. de deci. cle. j. in prima gl. z de sen. excõ. cle. j. in glo. in verbo, religiosi. z idem Ben. ¶ Scdo qro si collatio beneficij regularis spectat ad collegiũ regulare, qs esse põt, de regula. c. fi. lib. vj. dicit glo. ij. q tunc prius ad prelatũ, z demũ ad diocesanũ fiet devolutio. z idẽ]Bau. per. c. ij. de cõces. prebẽ. Sz Zaud. tenet Zuũ dicẽs in verbo, ꝑlati. q prelatũ intelligit quẽlibet q in ꝓferẽdo seu disponẽdo de bñficijs talib⁹ presit sive sit ꝑsona singularis sive collegiũ seu conuentũ: vt hic, z de simo. ex insinuatione. idẽ Ben. qs etiã latius ꝓsequit ipe Zaud. in verbo, in laterañ. vbi gñal'r querit an eadẽ devolutio fiat de cõuentu ad abbatẽ: vel viceuersa, in beneficijs quoꝝ collatio seu dispositio insolidũ spectat z diuisim ad vtrunq ipsoꝝ: sicut fit de epo ad suũ capl'm: z ecõuerso: vt in. d. c. ij. de cõces. pbẽ. z arguit q sic: qr iura multa in talib⁹ eqparãt. de ele. qr sepe. z. c. statutũ. li. vj. in contrariũ hec lr̃a q in omni casu dicit devolui ad epm. et ad. c. ij. rñdet q loquit tm̃ de epis z suis capl'is. z simil'r loquitur c. de ele. cũ in cunctis. ſ. fi. Jtẽ nõ est tanta cõio inter alias eccl'ias z prelatos quãta inter epm z capl'm suũ. de testa. requisisti. z multe discõuenientie sunt inter cathedrales eccl'ias z inferiores, de elec. q̃uis. in fi. li. vj. z. c. q̃q̃. eo. tit. z lib. Jtẽ nõ est tãtum periculũ si cessaret spũalis iurisdictio in alijs sicut in epali eccl'ia ꝑ quã ꝓuidet toti diocesi: z ideo solus epus ꝓcedit ordinarie, z solus contrahit matrimoniũ indissolubile ꝑ inferiorẽ a papa. z ꝑ hoc nõ põt eligi in alia eccl'ia ꝓpter defectũ ꝙsensus. de trãsla. c. ij. de renũ. nisi. in fi. Jtẽ quia in monasterijs carẽtib⁹ abbate frequẽter succedit prior claustralis cuius officiũ nõ revocat⁹ per mortẽ abbatis. s. ne sedeva. c. j. in fi. ſm Zaud. q dicit hoc ꝓcedere de morte naturali: sec⁹ de ciuili per cle. ne in agro. s. in. ſ. abbate, j. de sta. mo. Quod vltimũ dic vt dico in seq. q. z idẽ Jo. de lig. qs est cõius. tm̃ rõnes Zaud. sunt pulchre z de iuris rigore melius sustẽtantur, nã q fiat devolutio ad capl'm, vr̃ ꝙtra iura q negligentiã supioris suppleat inferior. de cõsue. nõ putam⁹. li. vj. Ben. idẽ cũ Zaud. vt dixi. s. ea. q. z dico etiã. j. q. vij. pro determinatione tamẽ gl. est: qr suppletio negligentie dz fieri per prelatũ immediatũ. ix. q. ij. cũ scimus. de elect. cum in cunctis. ſ. fi. z qs dico in seq. q. z. j. q. vj. z per not. in. d. q. plenius
6 hoc aperiet. ꝑ hoc infert ad seq. q. ¶ †Tertio qro circa ea q̃ dixi in ꝓi. q. pone q prelat⁹ exẽptus non subest pape immediate: sz alteri, sicut sunt pres abbates q hñt ꝑlatos sub se. s. de rescri. cle. j. nunquid fiat devolutio ad epm, an ad patrẽ abbatẽ: dicit Zap. sequendo pmissam opi. hui⁹ gl. de qua in pcedenti. q. q ad patrẽ abbatẽ: vt nemini fiat iniuria. Jntelligit itaqꝫ textũ de exemptis tm̃ q imediate subsunt pape. ad hoc inducit cle. si de bñficio. quã etiã inducit pdicta gl. z facit ad hoc illa cle. in ꝟbo, succedentiũ. Jnducit etiã Zap. cle. attẽdẽtes. j. rñ. j. de sta. mo. pro hoc ẽt est cle. in eo qs dicit q in exẽptis supplẽt diocesani aplica authoritate: sz ex quo exẽptus hz supioẽ citra papã: de iure cõi suppletio ptinet ad illũ: z fic fiet devolutio ꝑ gradus. de concess. ꝑbẽ. c. ij. de sup. neg. ꝑla. c. pe. z fi. z ꝑ totũ. nõ ergo posset diocesanus supplere aplica authoritate ex quo ad papã suppletio non ptinet. q̃ rõ magis viget q̃ supi⁹ inducta. ¶ Op. ad pdicta maxime ad id qs dixi in ꝓi. q. de prioꝛi claustrali in quo pl⁹ operat⁹ mos ciuilis q̃ naturalis q̃ qs obstant notata in. c. suscepti. de rescri. lib. vj. So. rõ dicti hui⁹ põt reddi q viuẽte abbate z impedito ciuiliter impedit offm̃ prioris claustralis q est tanq̃ ei⁹ vicarius. ar. de offi. vi. c. j. li. vj. Sed ꝑ mortẽ naturalẽ de iure inductũ est ne deficiat offm̃ prioris claustralis, ꝑ. d. c. nouit. ad qs tm̃ qui teneret cõtrariũ rñdere posset q ibi hoc opata fuit spãlis pape
7 dispositio: qr tm̃ fauorabile est monasterijs z religioni q nõ exꝑiret offm̃ pdictũ. approbo dictũ Zaud. de equitate. ¶ †Quarto quero in eo qs dicit in text. bñficia. qd intelligit⁹ noie bñficij. glo. ij. dicit q eccl'iastica. z idẽ Zaud. dicens q intelligit⁹ de bñficijs cuiuscũq conditionis sint dũtm̃ sint eccl'iastica. pro hoc inducit lr̃am in ꝟbo, alia. qr. s. premisit de eccl'iasticis tm̃. cl'a eñ sequẽs cõprehendit ea que sunt de natura pmissoꝝ. de ꝓcu. q ad agendum. li. vj. ij. rñ. z cle. non põt. de ꝓcu. Jdẽ]Bau. dicit q hic non cõprehẽdunt bñficia nõ eccl'iastica: vt sunt feuda. de prescri. ad audientiã. de fi. ex diligenti. de vsur. c. j. de eo qui mit. in pos. c. j.
b libr. vj. de penis. ad aures. ꝑ hoc est qr dictio alius b, regulariter facit relationẽ eiusdẽ qualitatis: vt not. de rescrip. sedes. Ex hoc
8 infert ad seq. q. ¶ †Quinto qro circa dicta in ꝓi. q. qd de impetrãtibus a sede apostolica vt ꝓuideant de dignitate, ꝑsonatu, vel beneficio. dicit Zaud. q lz sub termino bñficiũ possint cõprehendi oĩa beneficia: tm̃ dz gratia intelligi dumtm̃ sit beneficiũ eiusdẽ generis z gradus cuius sunt specificata. ar. xcv. dis. illud. secus ergo si essent diuersi generis: nã curatũ nõ cõprehẽdit sub nõ curato, nec dignitas sub simplici. de preben. q̃uis. j. z. c. cum in illis. libr. vj. z cle. si dignitatẽ. j. de prebẽ. Ad questionẽ statim posita pro hoc: qr gratie bñficiales sunt oĩno restringibiles. d. c.
9 q̃uis. j. z. c. cui de nõ. libr. vj. ¶ †Sexto quero circa id qs dixi in ꝓi. Zio de eo qs dicit gl. in verbo, dispositionẽ. in eo qs dicit q fit devolutio ad instituentẽ sive sit dioceſanus sive alius: nunquid hoc sit verũ. z qr hoc inuestigare est valde vtile: iõ subijcio questionẽ in qua scholaris in Bononiensi studio publice rñdit, que q̃uis formata fuerit sub alijs terminis vt comprehenderet plura dubia, solũ refero quatenus concernit materiã huius gl. Finge ergo q archipresbyter vel pleban⁹. i. rector ecclesie matricis hz institutionẽ in capella posita intra limites plebis sue ad ꝑsentationẽ patroni q patronus fuit negligẽs in ꝑsentando: ad quẽ fiet devolutio: an ad plebanũ, an ad epm. ¶ Circa hanc. q. primo faciã rationes pro z cõtra decurtãdo rõnes quas in illa q. scripsi. scdo subnectam decisionẽ.]Primo igit⁹ quo ad plebanũ facit hec gl. in eo q dicit, sive ali⁹. z ꝓbo rõnib⁹.]Pro sic: cũ alicui cõpetat ptãs limitata, sublata limitatione sive facto ei⁹ vtiq eadẽ ptãte libere. casus est singularis ne se. vacan. c. vnico. li. vj. ſ. vbi vero. vbi ex speciali cõsuetudine vel statuto competat alicui collatio beneficij de cõsilio epi, z epus sit defunct⁹ vel absens in remotis vt eius consiliũ in breui nõ possit habere põt ipse libere cõferre. Jn qua rõne pondera q dispositio. d. c. loquit⁹ quando de iure speciali cõpetit potestas limitata: z sic fortius si cõpeteret de iure cõi: qr ptãs de iure cõi surgẽs est fauorabilior z plenioris interpretationis. de rescript. ad hoc. z qs ibi not. ergo sublato patrono. i. inhabilitato ad presentationẽ: plebanus libere instituet. Scdo ad idẽ de iure cõi in capellis pertinet patronat⁹ ad plebanũ. casus est quẽ nescio alibi, saltem nõ ita bene in. c. ad audientiã. j. de ec. edi. z ibi hoc tenet gl. in verbo, rectoris. z Jnno. in verbo, fundatoris. dicẽs cõtingere posse q eccl'ia habebit plures patronos: vt si quis fundat vel cõstituit capellã intra limites plebis: ipse est patronus: sed ipsa plebs cuius iura diminuuntur z in parte pro dote capelle assignantur est ergo plebs patrona ratione dotationis: itẽ z fundatiõis: qr in fundo intra limites suos cito capella cõstruit: ergo subtracto pono adhuc eccl'ia hz patronũ. s. ipm plebanũ. non est ergo variata in aliquo natura modi instituẽdi: sed sicut si patron⁹ ꝑitasset instituisset pleban⁹: ita subtracto patrono pleban⁹ vno iure ꝑitabit, z alio iure instituet: ꝑ hoc qs not. in simi. de ele. vt circa. in glo. ij. lib. vj. tz hec rõ sicut si plures essent patroni z vn⁹ fieret inhabilis, alij ꝑitarẽt. z hoc de alia inhabilitate q̃ nõ veniret ꝓpter negligentiã: tũc opz ꝑsupponi q ipe pleban⁹ nõ fuerit negligẽs. ¶ Tertio ad idẽ sic. qs nõ lz alicui directe, nõ lz eidẽ indirecte. ff. de tu. z cu. l. sive. ſ. j. de cõdi. insti. l. q̃ sub cõditiõe. ſ. si qs. C. si mãcipiũ ita fuerit alienatũ ne ꝑstituat. ſ. fi. nã ꝓhibitũ vna via, alia non ꝙcedit: de ꝓcu. tue. rl'a eũ q. li. vj. sz ꝑson⁹ nõ posset exꝑsse ꝓuare plebanũ iure instituẽdi: g̃ nec idirecte negligẽdo. ¶ Quarto delicta sunt ꝑsonalia. C. ne ex delic. defun. in rubro. z l. vnica. et qs no. de sepul. c. fi. nõ eñ insontes puniẽdi sunt. lvj. di. satis peruersum. de ꝙsti. c. ij. de his q̃ fi. a ma. par. ca. q̃suit. de sen. exc. romana. ſ. in vniuersitatẽ. li. vj. rl'a, sine culpa. e. li. ergo ꝛc. ¶ Quinto suppletio negligẽtie fieri debet ꝑ immediatũ ꝑlatũ. ix. q. ij. cũ simus. lxij. di. c. fi. de ele. cum in cũctis. ſ. fi. z. c. ne pro defectu. z. c. q̃ ꝑ. li. vj. de cõces. prebẽ. c. ij. z. c. qr diuersitatẽ. pro hoc gl. ij. hic in ꝟbo, ꝑlati. z qs dixi. s. q. ij. z. ij. ¶ Sexto qr ꝓpter cõnexionẽ vnũ cõnexoꝝ trahit ad se reliquũ. de consti. trãslato. cũ cõcor. z
c specialiter id qs est dignius c trahi ad se minus dignũ. xij. qõ. ij. nõ estimem⁹. de cõse. eccle. vel al. q in dubijs. ꝑ hac parte optime est glos. Jnno. de excep. cũ venerabilis. in fi. vbi dicit q si ecclesia nõ est collegiata nec est in parochia alteri⁹ z non apparet qs sit patronus, epus ponit ibi ministrũ. sed hic apparet q est in parochia alteri⁹, z q hz patronũ: ergo nõ ad epm ptinebit. Jn cõtrariũ gñalis ptãs cõpetẽs alicui de iure cõi cõprehẽdit oĩa z singula sub gñe cõstituta nisi in aliquib⁹ ꝑ specialẽ dispositionẽ sit detractũ. j. q. ij. saluator. ad fi. z ibi glos. ff. de aleatoribus. l. j. ſ. q aũt. de ma. z obe. solite. de ꝓui. qr circa. z hoc etiã si cõcessio potestatis sit indefinita: quia equipollet vniuersali. ff. de re.

a ¶ Qui dicant⁹ ꝑ lati. Adde doct. in. c. romana. i. ſ. j. de fo. cõpe. li. vj. z i. c. decernim⁹. de iudi. i cle. abb. de ꝟb. sig. Arch. in. c. vt animarũ. de consti. lib. vj.

b ¶ Dictio alius. Adde. l. si fugitiui. C. de seruis fugiti. Docto. in. c. deinde. in. ij. col. dis. xxvj. Eũdem in. c. ei cui. de prebẽ. lj. vj. Ant. de bu. in. c. officij. in ij. no. lib. vj. de pe ni. z remissio.

c ¶ Jd qs est dignius. Adde gl. in ꝟbo delegare. in. c. sup q̃stionũ. de offi. deleg. gl. j. ad fi. in. c. cõtingit. de arbi. gl. in ꝟ. celebrari. in. c. decẽnio. lxxvj. di. et in. l. querit. ff. de sta. hom.

du.l.si is q ducēta.§.vtrū. in fi.de leg.ff.l.si pluribus. z.l.si ita.d. c.qz circa.de of.dele.venerabili.z ibi gl.de elect.vt circa.z ibi gl. lib.vj. ¶ At epūs hz gñalē ptātē sup oēs eccl'ias sue dioceſis.x.q.j. quali p totā partē pmā.xvj.q.j.c.j.xvij.q.ij.monaſteria. de offi. arch.cū satis.de of.oz.cōquerēte. z.c.dilectꝰ.de pscrip. auditis. z.c.cū olim.de instī.ex frequētibꝰ.z.c.authoritate.vñ fundat in- tentionē in oībus spūalibus sup eccleſijs sibi subiectis.de excep. cūvenerabilis.in fi.z sic plebanus quatenus hz institutionē nō pōt habere nisi de iure spāli, vt probāt iura pmissa:ergo solū eo casu z nō alio sua ptās extēdit.Est aūt aliꝰ casus,quidere nullo pūtante q̄ instituere ad alteriꝰ pūtationē. ¶ Scōo ptās ꝙcessa sub certa forma non pōt nō seruata forma in actū validū educi. de ele.cū in veteri.z.c.quida.libz.vj.de prebē.cui de non.eo.li.ff. mandati.l.diligēter. z hoc si concessa est alīs nō habenti ptātē: cle.j.de iurepa.z qs ibi no.glo.multū notabilis in ver. inhiben- tes.sed patrono nō cōpetit de iure institutio, sed epō:vt in rōne p̄cedēti:ergo cū institutio sit sibi cōcessa sub hac forma vt ad pa troni pūtationē instituat: si cessante pūtatione ea vtaꝝ, actꝰ est nullꝰ:nā formalitas inherēs substātia adeo informat q̄ non tm̄ factū ꝙ formā est nullū:hz etiā si est pter.casus est notabilis iun- cta gl.de ele.sicut eū.li.vj. ¶ Tertio ius cōcessum in diminutio- nē iuris alteni nō est extendendū.xvj.q.j.eccl'ie.z.c.quicunqz.nā diminutio talis odiosa est z restringēda.ff.ne qd in lo. pu.l.ij.§. si qs a p̄ncipe.z.§.merito.xj.q.iij.si qs ꝓo.ix.q.iij.nūc vero.de re scrip.ad hec.de trāsla.hz.de autho.z vsu pallij.ex tuarū. de resti. spo.audita.de fi.p̄sbr.c.j.z.ij.li.vj.regula,odia.z regula, q̄ a iu re.eo.lib.Sed institutio ptinēs ad plebanū venit ad diminutio- nē iuris epī ad quē de iure cōi ptinet institutio.xvj.q.vij.oēs basi- lice.z.c.nullus oīno.de capel.mo.c.j.de reli.do.de xenodochijs. de here.cū ex iniūcto.in fi.ergo ꝛc. ¶ Quarto cōcessio iuris mi- noris z minꝰ pinguis maius z pinguius nō cōplectit.de offi.le. noris z minꝰ pinguis maius z pinguius nō cōplectit.de offi.le. nisi.z.c.q̄ trāslationē. de ele.trāsmissam. de pcur.q ad agendū. lib.vj.ff.de pac.l.ꝙ iuris.§.fi.ff.de his q̄ in frau. cre.l.si pater.sed ex parte plebani est ptās collatiōis nō libere.s.institutionis. nō hz ergo cōprehēdere liberā z p̄iudicari collationi libere spectāti ad epm. ¶ Quinto expſſio vniꝰ modi,puisiōis aliū nō cōprehē- dit.de rescrip.susceptū.de p̄bē.cū in illis.in fi.z cui de nō.libz.vj. 10 ¶ †Sexto casus omissus relinquitur dispositioni iuris cōis.ff. de libe.z posthu.l.cōmodissime.soluto mr̄imonio.l.si cū dotem. in prin.C.de pac.cōuen.l.fi.d.c.susceptū.vbi de hoc.xl.dis.si pa- pa.lxxix.di.vtinā.vbi de hoc.ij.q.v.consuluisti.pro hac parte est c.q̄q̄.de elec.lib.vj.vbi in casu negligētie ad imediatū superiorē fit devolutio:sed nō extendit ad alios casus. ad idē.c.cū in illis. §.pe.et fi.prealle.qs probat:q̄ si mandaꝝ quideri de beneficio spectante ad collationē,de beneficio ad presentationē vel insti- tutionē eius cū alio simul quideri nequit. Ita ergo plebanus qui poterat instituere ad p̄sentationē patroni:patrono subtra- cto hoc nō possit:sed potius epūs ad quē de iure cōi ptinet sup- pletio negligētie patronoz̄.de iurepa.qm̄.z.c.si ꝓo.z.c.cū pro- pter.z.c.eā te.Ad idē est.c.auditis.z.c.cum olim.de p̄scrip.vbi si inferior epō dicit se p̄scripsisse iura epalia:debet pbare singu- lariter de quolibet iure z solum obtinet in his que prescripsit. Ad idē est qs no.Inno.de capel.mo.dilectus.vbi dicit q̄ pre- latus inferior petēs iura epalia necesse habet illa specificare in libello:nec admitteret libellus generalis:quia ad eū talia iura non pertinent de iure cōi.ad idem est qs not.idē Inno.in eo.c. in eo q̄ allegabatur ibi aliqua iura spectare eccleſie matrici de iure cōi in capellis:qz dicit ibi Inno.hoc non est vērū:et sic illa 11 fuit allegatio partis. ¶ †So.pro declaratione q̄stionis primo a videndū est nunqd institutio[a] bñficioꝝ spectat ad solū epm de iure cōi,ita q̄ ad plebanū nō possit spectare nisi de iure speciali. et hoc viso ponet solutio pro plebano. et q̄ de iure cōi possit ei cōpetere est.c.ad audientiā.preal.de eccle.edi.fm vnū intellectū qui ibi ponit:videlicet q̄ patronus presentet instituendū in ca- pella de plebano,z plebanꝰ instituat institutione collatoria ti- tuli.sed postea presentet institutus dioceſano qui instituet insti tutione authoriſabili.de offi.archi.cum satis.ad hoc de capel. mo.c.vnico.lib.vj.dic cōtra q̄ imo ad solū epm ptinet institutio etiam collatoria de iure cōi.x.q.j.c.j.z.ij.xvj.q.v.nullus oīno.vbi hoc tenet Archi. qui etiam notauit.xvj.q.j. plures.x.q.j.regen- da.xxv.di.perlectis.pro hoc de capel.mo.c.j.de reli.do. de xeno dochijs.de here.cū ex iniūcto.z probāt iura ad epm spectare in- stitutionē liberā.i.collationē nullo p̄ūtante: sed idē est de institu tione ꝓprie sumpta que est collatio non libera ad presentationē patroni facta: vt probat.c.cū in illis.preal.pro predictis est qs not. Archi.lxxj.di.hortamur. vbi tenet idē qs in.c.nullus oīno. Ad.c.ad audientiā.dico q̄ illa lectura non est vera,z extorquet tex.sed vera lectura est q̄ patronus z plebanus simul p̄sentāt: quia vterqz est patronus:vt.§.dixi in scōa rōne facta pro parte plebani. Concludit ergo quo ad hoc q̄ institutio pertinens ad plebanū,tm̄ de iure speciali ꝓcedit: quo premisso videret verior pars questionis pro epō per rōnes factas ad illā partē.et ma- xime si illud ius speciale cōpetit plebano per rescriptionē .nam prescriptio est strictissimi iuris et non extendit nisi ad possessa. regula,sine possessione.lib.vj.Et qs no.Inno.de offi.arch.c.fi. ponens differentiā inter cōsuetudinē z p̄scriptionē:qz cōsuetu- do extendit de loco ad locū:hz non extendaꝝ de iure ad ius: sed p̄scriptio ad nihil extendit vltra possessa:tñ vt refert Jo.an.de instī.c.ij.li.vj.Ja.canonicus Bononiēsis.z Jo.de monte mur- lo disputādo terminauerūt ꝙdā ponēdo questionē qñ in capel- la rector p̄scripsit p̄sentationē ad clericatū capelle,z clericꝰ pre- sentationē ad rectoratū ad institutionē plebani.si decesserūt rec- tor z clericus an plebanꝰ nullo p̄ūtante libere instituet vtrūqz: an ꝓo epūs.tenuerūt isti q̄ plebanus:qz ius epī est excluſum per p̄scriptionē per quā excludit oīs actio.de p̄scrip.ad aures.q̄ ra tio posset tolli:qz nō est p̄scriptū nisi in certū casum nō aūt i istū. pro hoc iura z rōnes.§.ad hoc Iducte:qbꝰ attētis habeo qōnē pro difficillima.sed post lōgā cogitationē defendēdo partē ple- bani vel pro fundamēto:sciēdū q̄ p̄ūtatio nō est pars substātifi ca institutionis,sed est tm̄ quedā seruitus bñficij:qz dz fieri insti tutio ad p̄ūtationē patroni:alīs ipo agēte de cōtemptu institu- tio est ipso iure irrita.xvj.q.vij.decernimus.cū duobꝰ.c.seq.sed si scit z nō ꝙtradicit,itelligit cōsentire,z tenebit institutio.qs tz Hosti.in summa de iurepa. ad fi.z est notabile pro hoc:qz istud qs exigit ex parte patroni sapit potiꝰ cōsensum q̄ authoritatē. sufficit autē q̄ cōsensus interueniat in actu etiā ex postfacto.de cōsue.cum cōsuetudinis.vbi de hoc no.Inno.z no.de re.ec.nō alie.c.j.lib.vj.Si ergo post institutionē factā irrequisito patro- no patronꝰ expresse ꝙsensit: tenet institutio.sed si solū nō cōtra- dixit,an p hoc videaꝝ cōsentire:istud querere cadit in illā qōnē: b An z qñ tacēsᵇ habeaꝝ pro cōsentiente, de qua in.c.in genesi.de elec.de presum.nōne.vbi dixi. z potius videretur nō haberi pro cōsentiēte:nisi faceret aliquē actū positiuū per quē approbet in- stitutū.de his que fi.a ma.par.c.ex ore.tñ puto q̄ si non p̄ūtauit aliū intra tps iuris intelligatur cōsensisse:cū sublata sit oīs ptās agendi de cōtemptu qui durat eo tpe quo durat ptās presentā di.nam lapso tpe nō pōt dici cōtemptus: sed potiꝰ ipse suū ius cōtempsit. Per hoc infero q̄ subtracta p̄ūtatione patroni non immutaꝝ natura beneficij vt censeaꝝ eius reformatio esse facta alterius speciei.pro quo est ita: qz si mandasset papa quideri de beneficio spectante ad collationē plebani,p̄suppoſito q̄ in casu questionis reformatio ptineat ad plebanū:non per hoc tenebit de hoc beneficio quidere.nō em̄ dz spectare ad collationē eius, sed potiꝰ ad institutionē eiꝰ.hoc tz gl.in cle.si de bñficio.in ver- bo,capli.de p̄bē.potiꝰ ergo verū est dicere q̄ per subtractionē iuris p̄ūtādi spectātis p̄rono nullū ius devoluit ad plebanum: sed solū ius qs habebat nō liberū est factū liberū.si qs dissoluit ligatū,z ipe solutꝰ ambulet:nō ambulet per ptātē nouā sibi q̄si tam,hz per eādē quā priꝰ habebat:p hoc qs no. in.c.cū aliqbꝰ.et qs etiā ibi pbaꝝ de rescrip.lib.vj.]Pro p̄dictis etiā est,qz p̄senta- tio patroni nō tribuit aliqs ius formale qs sit pars substantia- lis tituli habendi beneficiū:nō em̄ tūc laicus possit esse capax cū esset ius spirituale.de elec.sacrosancta.z.c.massana.de prescri. causam que.sed p̄ūtatio soli competit officū implozatio:vt not. de re iudi.cū Bertholdus.pro hoc qz vnicū bñficiū non pōt esse a duplicis nature:qz duplicitas nature arguit duplicitatē subie- ctoz̄.hinc dicimus q̄ vna z eadē res non pōt duplicis nature censeri.ff.de vsufc.l.eū q edes.de deci.cū in tua.vbi etiā no.q̄ si quis p̄scripsit ius decimādi in predio in quo toto tpe p̄scriptio- nis fuit seminatū granū z nūq̄ millū,si cōpleta p̄scriptiōe semi- net millū debebit prescribēti de milio.qs tenet ibi Host.et Joā. and.ex premissa ratione:ne eadē res cēseatur duplici iure.]Per hoc ergo cōcludo q̄ etiā cū per p̄scriptionē cōpetit plebano ius instituēdi ad p̄ūtationē patroni,subtracto patrono,adhuc isti- tuet,z erit vera instō hz accidētia facti sint in aliquo variata: qz vbi prius instituebat ad p̄ūtationē patroni:nūc instituit libere b ꝓpter defectū p̄oni:qz ius plebani nō dz immutare ius eiꝰ.for- tius ergo ꝓcedit hec determinatio si plebano cōpetit instō per cōsuetudinē cū sit ꝙsuetudo plenioris iterp̄tatiōis q̄ p̄scriptio, vt predixi.§.ea.q.Sic et eodē mō si tibi cōpetit p privilegiū: nō dz maligne interp̄tari,de dona.cū dilectus.nec posset aliqs ius spāle esse magis restringibile q̄ p̄scriptio.z sic cū probatū sit de p̄scriptione,inferꝝ idē de quolibet alio iure spāli.Ad rōnes fa- ctas p parte epī pz solutio ex p̄dictis:qz nō est vērū q̄ ius p̄ūtā di cōpetēs p̄rono habeat se p viā limitationis vt faciat bñficiū censeri alteriꝰ nature qñ p̄ronus de facto p̄ūtat q̄ qñ nō presen tat.sufficit em̄ q̄ est bñficiū p̄ūtabile:nā q̄uis p̄ronus sit priva- tus p̄ūtatiōe respectu reformatiōis instātis:nō ꝓpterea definit esse p̄ronus:qz hēbit alīs vicibꝰ p̄ūtare.Et sic soluit p̄ma rō,et etiā scōa:qz cū dixi.§.e.q.vt p̄miſi,p̄ūtatio nō est pars substātifi ca instōnis: alīs non posset ꝙfirmari instō nisi ab initio p̄ūtatio interuenisset.de ele.qz ꝓpter.z tñ ꝙfirmaꝝ p ꝙsensum p̄oni sup-

a ¶ Nunqd insti- tutio. Adde ca. oēs basili.xvj.q. vij.doc.l.c.nō sa tis.de offi.arch. doc.in.c.cū vene rabilis.de religi, do.abb.in.c.sup eo.circa fi.de of- fic.deleg.

b ¶ An et qñ ta- cens ꝛc. Adde glo.in.c.sicut.de elec.lib.vj.reg.is q tacet.de regu. iu.e.li.Et qs legi tur z no.in.l.qui patiꝝ.ff.mād.Et diffuse per Feli. in.c.nōne.de pre sump.in pe.col. ver.quarta reg. vbi ponit duas fallentias.

uenientē: vt dixi. s. e. q. per hoc etiā ptz solutio ad tertiā rōnem: qz nō est verū qꝫ ius plebani extendat. sic z ad quartā: qz non est verū qꝫ ius plebani fit nūc pinguius substantifice qꝫ prius. Ad quintā de. c. susceptū. ptz eodē modo solutio. Ad sextā de casu omisso ꝛc. dic qꝫ iste nō est casus omissus sed potius inclusus: lz in aliquo variata sint accidentia facti. Ad. c. q̄ q̄. de elec. libr. vj. dic qꝫ reformatio q̄ fit propter negligentiā est alterius nature q̄ ea que fit ꝓpter defectū: vt ibi not. Ad. c. cū in illis. dic qꝫ potius facit pro: qz vt dixi. s. e. q. nō definit esse verū qꝫ hoc beneficiū est reformandū per institutionē. Et not. solutionē premissam p quā aperitur via ad multas z vtilissimas z arduas qōnes. ¶ Septimo quero in eo qꝫ dicit de prelatis q negligūt conferre intra tps laterā. q̄ciū, qd si q̄tulit. Sz opponit qꝫ collatio non tz: z pone exēplū. prioratus originaliꝫ regularis fuit cōsueꝫ regi per seculares p. xl. annos: nunc aūt cōmisit regulari: nūquid poterit eps supplere ac si nō cōmisisset: vī qꝫ sic: cū debuerat cōmitti his qbꝫ q̄sueuerat: vt phat tex. ibi, illa q̄ q̄sueuerūt p seculares: secularibus ꝛc. Cōtrariū tz Laud. dicēs qꝫ facilis est transitꝰ z cōuersio de secularibꝰ ad regulares. de re. ec. nō alie. possessiōes. de dona. apostolice. de sta. mo. ea que. in fi. xij. q. ij. bone. z maxie hoc casu ꝓpter reliquias z vestigia pristine conditionis. ar. ff. de his qui sui vel alie. iur. sunt. l. pater. gestat enim effigiē primeue originis. ar. C. de nup. l. z si cōtra. qz res de facili reuertit ad propriā naturā. de priui. si de terra. xxxv. dist. ab exordio. Refert Laud. alios tenētes cōtrariū. pro qbꝫ est tex. pal. ibi, illa q̄ consueuerūt z c. qs tenuit Bertrā. Sz dicit Laud. qꝫ ibi loquit de habētibꝰ cōferre iure deuoluto. secꝰ de habētibꝰ iure ꝓpio: qz q cōfert iure deuoluto, lz ptātem magis ligatā. p hoc qs not. de elec. in. c. ne p defectu. z qs no. gl. hic in verbo, monasterio ꝛ. z qs dico. j. q. xxij. z xxiij. qs puto verū si is q cōfert lz ptātem immutādi naturā beneficij: alꝫ nisi sit bñficiū curatū nō posset regularis institui: per c. qs dei, a q̄rio sensu de sta. mo. de quo etiā dixi. s. in. vj. q̄trario.

a ¶ Qui cōprehē a dunt sub hoc verbo. Adde glo. in cle. j. de iure pat. doc. in. c. cū q̄ngat. de fo. cōpe.

¶ Octauo q̄ro, qz dicit, diocesani. q ꝓhēdunt sub hoc ✠bo[a]. dicit Hē. z Matth. qꝫ epi z supiores. xj. q. j. de pſona. vbi ꝺ hoc. de of. or. c. ordinarij. li. vj. z no. xxv. dist. perlectis. in gl. ex hoc vī. in fi. p hoc de of. archipresbyt. c. fi. vbi de hoc. de fo. cōpe. cū contingat. Inferiores aūt epō bñ aliq̄n dicunt ordinarij. de offi. or. cū ab ecclesiaꝝ. fz nō diocesani, p hoc qs no. j. de sta. mo. cle. j. in fi. per hoc infert Hen. ad q̄stionē de qua. s. q. ij. nunquid sicut p negligentiā epi fit deuolutio ad capl'm z ecōuerso ita etiā p negligentiā abbatis fiat deuolutio ad cōuentū, z ecōuerso. z tz qꝫ nō per illā rōnē: qz nō est tāta cōio inter illos plātos z suos conuentꝰ, quāta iter epm z capl'm. de quo dic plenē vt dixi in. d. q.

12 ¶ † Nono q̄ro, plātus regularis vnīꝰ diocesis lz conferre bñficium in alia: qs supplebit negligentiā etc. So. vt in gl. in ✠bo, locoꝝ. qꝫ eps bñficij. idē Bau. p hoc qs not. de pri. c. pastoralis. et qs no. Bau. in cle. j. in glo. imediate sup ✠bo, ꝓprij prelati. de re. eccle. nō alie. qs ibi dico in prin. in vlti. q. ¶ Decimo q̄ro si bñficia nō exēpta spectāt ad collationē exēptoꝝ, nunqd ordinarius tūc supplet sua authoritate. gl. in ✠bo, sua. dicit qꝫ sic. idē Paul. q vltra gl. allegat. c. authoritate. de priui. li. vj. Et est rō: qz attenditur bñficiū, nō pſona negligēs. s. q. pri. ¶ Undecimo q̄ero si eps nō supplet negligētiam collatoris intra scm̄ semestre anfiet deuolutio ad aliū supiorē. gl. ea. in ver. itē p̄cedit. dicit qꝫ sic. idē Laud. z Bau. ¶ Op. ad hoc, qz etiā si bñficia sint exēpta in qbꝫ de iure fit deuolutio ad papā, supplet eps authoritate apostolica: vt hic. ergo saltē eo casu quo deuolutio faciēda erat ad papā poterit eps q neglexit p semestre adhuc q̄ferre authoritate aplica. gl. optime soluit qꝫ aliud de nō exemptis ꝛc. vt in gl. z

13 idē Laud. ¶ † Duodecimo q̄ro circa hoc qd de bñficijs vacātibus in curia: nunqd supplebit eps. videret qꝫ sic: sicut supplet in deuolutis ad papā. Laud. tenet q̄riū p. c. lz. z. c. statutū. de preben. libr. vj. qs est verū. sufficit eū qꝫ de illis hic nō est expressum.

14 ¶ † Decimotertio q̄ro nūquid si eps est negligēs p semestre fit deuolutio ad aliū. gl. e. i ✠. lz mō. dicit qꝫ nō currit epō semestre: de quo remittit ad cle. si de bñficio. z dic vt ibi no. gl. z idē Bau. hic. ¶ Decimoquarto q̄ro circa dicta in pri. q. presuppositō qꝫ currat epō semestre: an fiet deuolutio ad metropolitanū: an ad papā. gl. ea. dicit qꝫ ad papā. de quo remittit ad. c. ad abolēdā. Bau. idē sentit dicēs qꝫ si tenemꝰ qꝫ ad metropolitanū, dicēdū est qꝫ hec ptās epi nō est delegata, lz ordinaria: et tñ nō firmat. Et in hoc pēdet dubiū: qz si est ordinaria, ad metropolitanū: si delegata, ad papā deuolueret. Ego. s. dixi i pen. q̄rio qꝫ est de-

15 legata: z dic vt ibi. ¶ † Decimoquinto q̄ro qd si exēpti impedirēt epm in collatiōe exēptoꝝ post factā deuolutionē ad epm. dic qꝫ poterit eos coercere. pro hoc qs ✠t hic Bau. i ✠bo, sup hoc sup pleāt. exponēs. i. sup cōmissione z collatiōe p̄dictoꝝ bñficiorū: z fm eū p q̄ns pñt ōia facere sine qbꝫ collatio nō sortiret effectū. de offi. dele. prudentiam. z. c. preterea, cū cōcor nō aūt pñt epi se intromittere sup alijs negligētijs exēptoꝝ, nisi quatenus a iure concedit. ¶ Decimosexto q̄ro an eps possit supplere q̄ exēpti

priuati sunt ꝓpter delictū. Sol. vt in glo. in ✠bo, negligentiā. et

16 idem Bau. ¶ † Decimoseptimo quero qz. s. dixi in tertio q̄rio qñ semestre currat epō quo p̄supposito quero qñ incipit currere. Laud. quert: sed questio soluit per tex. in. c. qz diuersitatē. in

17 fi. de cōces. p̄ben. vbi ꝺ qꝫ a tpe scientie. ¶ † Decimooctauo quero qñ dicet scire. vī qꝫ non sciat nisi doceat: qz hoc est facti qꝫ qs nō presumit scire. de cōsti. c. j. lib. vj. In cōtrariū qꝫ nō excusetur eps per ignorantiā, de eta. z quali. cle. j. de offi. or. irrefragabili. nā ꝓpter hoc ꝺ eps intendēs. viij. q. j. qui epatū. Et ꝓpterea recipit p̄curationes vt visitando de talibus diligēter inquirat de hoc. de offi. or. c. ordinarij. li. vj. primū tenet Laud. et est verius. ¶ Op. ad hoc de cle. vnica. in fi. j. de cōces. p̄ben. vbi p̄sumit scire a tpe quo vacatio fuit in loco nota post. x. dies. Sol. Laud. vī stare q̄rio. dic meliꝰ qꝫ ibi de impetrāte q cū p̄sequat ius proprium, tenet esse solicitus vt in loco dimittat p̄curatorē, secus in ordinario, cui foret difficile vbiqz tenere p̄curatorē. z dicit Bertran. ita fuisse determinatū in palatio pape. Concludit autem Laud. qꝫ ordinarius citius vel tardius p̄sumit scire fm qꝫ vacatio erit publicata vel occulta. ad hoc qs not. de rescrip. cū cōtin

18 gat. de cle. excō. illud. z in. d. c. qz diuersitatē. ¶ † Decimonono quero quātum tēpus requirit vt beneficiū dicatur cōsuetū regi per regulares vel seculares. Laud. dicit qꝫ tps. xl. annorū, per. c. fi. de cōsue. de prescrip. de quarta. melius de preb̄. cū de beneficio. lib. vj. idē Bau. lz non expresse. sed Hen. z Matth. expresse. Alij dicūt sufficere tēpus. x. annorum cum hoc nō sit q̄ra ius. per id qs no. glos. xij. dist. cōsuetudo. z de consue. c. fi. lib. vj. primum verius z probat in prealle. c. cum de beneficio. vbi respondetur ad contrariū. Ex hoc infert Hen. ad sequen. q. ¶ Uicesimo quero circa dicta in proxi. q. quid fi. xl. annos[b] quidam tenuit vnū beneficiū cum altero simul. dicit Laud. j. ff. premissa. et Hen. hic qꝫ nō erit necesse probare annexitatem vel dependentia: qz fm opi. quorūdam sufficit in hoc cōsuetudo. de consue. cū dilectus. de verbo. sig. abbate. z hoc quo ad beneficia dependentia. Idē ergo in annexis: qz simul iudiciū de vtroqz. de eta. et quali. eā te. vī melius dicendū qꝫ cū ius cōmune resistat dispones bñficia singula singulis cōferri: de p̄ben. extirpande. ff. qui vero. nō sufficiat consuetudo p̄scripta seu prescriptio: nisi intercesserit titulus sufficiēs ad dandam cām prescribendi: per. c. de quarta. z qs ibi no. imo videret nō habere locū q̄suetudinē etiā predictā, cum in beneficijs requiratur canonica institutio. regula beneficiū. lib. vj. quod dic procedere si iste vellet plura incompassibilia tenere in titulum. sed quādo tenet alterum tanqꝫ annexum seu vnitū: cessat premissa ratio: z tunc locum habet con-

19 suetudo modo predicto. z de hoc etiā. j. ff. premissa. q. ij. ¶ † Uicesimoprimo quero circa idē si beneficiū spectans c ad presentationem regularium cōsuetum est regi per seculares clericos: an possit presentari regularis. gl. in verbo, secularibus. refert id qs no. eo. titu. sicut. vbi Pe. z Abb. dicunt qꝫ non. quod dicit verū in non curatis, vel si presentant illū vt claustralem. Laud. videtur aliter dicere: vt dixi. s. q. vij. sed cum gl. concor. Bau. z Hen ze. dicens in curatis hoc permitti propter officium predicandi. de statu mo. quod dei. z hoc nisi consuetudo prescripta sit in cōtrarium. arg. de preben. cum de beneficio. lib. vj. sed ibi solum dicitur qꝫ de beneficio consueto regi per seculares non prouideatur secularibus. quid autem iuris econuerso nihil ibi dicit. et de hoc p Frideri. de senis in cōsilijs. cc xxxj. Sed Hosti. in. c. possessiones. de re. eccle. non alie. dicit idem ecōuerso propter paritatē rationis: sed tamen videtur subesse paritas: quia secularis nullo casu nisi per dispensationem potest prefici beneficio regulari. de elec. cū causam. z. c. officij. sed econuerso sic per. c. quod dei. propterea dico qꝫ aliquādo consuetudo est p̄scripta de seculari sapiens negationē. i. quia prescriptū est vt nō reformetur de regulari: z tūc procedit dictum Hosti. standum est enim tali cōsuetudini que nō est irrationabilis. d. c. cū de beneficio. in prin. Quomodo aūt inducat cōsuetudo negatiua, nota. de reg. Joānes. dixi de consue. c. fi. Aliquādo simpliciter prescriptū est de seculari, non tamē excludendo regulares, sed solū per quadraginta annos fuit reformatū beneficium de seculari: z tunc nō proprie dicitur consuetum regi per seculares tm̄ quin possit ibi institui regularis. sufficit enim regulari qꝫ non reperitur prohibitus. Econuerso aūt secus foret: quia si per quadraginta annos fuerunt instituti soli regulares: non poterit institui secularis sine dispēsatione, cum beneficiū dicatur assumpsisse naturā regularis: z sic secularis est inhabilis, per p̄missa. z fm hoc intellige. c. cum de beneficio. qs nemo aperuit. per hoc limita glos. istam in verbo, secularibus. cum dicit ad beneficiū cōsuetum regi per seculares si est curatum posse institui regularē. nam distingue per premissa: quia si esset p̄scriptio inferens negationē, vt in exemplo premisso, nō procedit hoc dictū. qs aūt subijcit glo. quando presentāt monachū vt clausralē: declara per notata in. c. fi. de cap. monacho. nam quedā sunt beneficia in quibus monachus

instituitur

b ¶ Quid si. xl. annos. Adde Hosthien. in. c. q̄m. de vi. et hone. cle. et in summa in tit. de sup. ne. prela. in. j. col. Jo. and. in regu. q̄ q̄tra. in fi. de regu. iur. li. vj. in mer. Abb. in. c. cura. in p̄nc. de iure pa.

c ¶ Si bñficiū spectās. Adde Hostiē. in. c. possessiones. de reb. ec. nō alie. Fride. de se, in consi. cxxxj.

instituiturvel claustralis:nec desinit esse de collegio monasterij. quedã in quibus instituit vt alꝰ clericus secularis:z subest epo, z officium celebret vt secularis.de quo in.d.c.fi. Et ꝓm hoc not. gl.istã ꝙ in beneficio seculari si instituit monachus, desinit esse
20 claustralis,nec potest vt claustralis institui. ¶†Vicesimosecũdo quero nunqd ecclesia dicat consueta regi per regulares tũc tm̃ qñ in ea soliti sunt esse regulares per modũ conuẽtus. Posti. dicit ꝙ sic.de re.eccle.non ali.possessiones. Abbas vero.dixit illud.c.nõ loqui de cõuentualibus: quod dicit gl.hic in verbo,religiosis.approbari hic. approbat autẽ ex eo qꝫ sufficit hic ꝙ ecclesia sit cõsueta regi per religiosos: z nihil aliud requirit.nam de ecclesijs cõuentualibus frustra disposuisset.c. dispositionis. quia per alia iura dispositũ erat secularẽ nõ prefici cõuentui religiosorũ.limitat autem illud.c.in eo ꝙ dicit preficiendũ religiosum per hanc literã que probat non quẽlibet religiosum, sed tm̃ de monasterio ad cuius prelatũ pertinet cõmissio prefici posse.z hoc vult hec gloss.in verbo,religiosis.in fi.quod etiam dixi.s̃.in vltimo contrario. ¶Vicesimotertio quero circa dicta in proxima.q.quid si in illo monasterio nõ sit aliquis idoneus.gl.in verbo, monasteriorum. remittit. dic vt dixi.s̃.in vltimo contrario.
21 Ex hoc infertur ad questionẽ sequentem. ¶†Vicesimoquarto quero circa hoc si primꝰ collator tenebat cõferre alicui de certo collegio, an ad idẽ obligeꝫ is ad quẽ fit deuolutio. de qua.q.remittit eadẽ gl.z ponit qstio in regula, cõtra eũ.li.vj. Et per hãc fam dicit Pau.ꝙ sic.dic plenius vt in.d.regula,z dixi de ele.ne
22 pro defectu. ex hoc inferꝫ ad questionẽ seq. ¶†Vicesimoquinto quero circa hoc si publicato scrutinio electores nolũt eligere nominatũ,an superior teneat de illo puidere.Soluit Pau.p hãc fam ꝙ sic: pro hoc qꝫ potestas est iam limitata. transit ergo cũ suo onere.ff.de iur.fisci.l.non intelligit.§.si posterior.de pig.ex literis.de quo dixi in.d.c.publicato.¶Vicesimosexto quero si superior post deuolutionẽ cõfert religioso alterius monasterij cõtra id qꝫ dicitur in tex. dic ꝙ collatio nõ tenet �fm Ben.al's hec prouisio est delusoria. Sed cõtra est qꝫ not.in.c.ne pro defectu. ad fi.per glos.z Inn.dic ꝙ intelligitur extra hũc casum. hoc em̃ casu opz stari huic dispositioni z cõtra eam factũ est nullũ.l.nõ dubium.C.de legi.de testi.in nomine domini.

1 §. Partes quãdo sunt separabiles potest res pro vna parte valere,z pro alia parte non valere.

2 Pensiones nouiter impposite an sint soluende.

3 Diocesanorum appellatione qui contineantur.

4 Pensio quid est.

5 Pensionarius si duxit vxorem,vel militat,vel cõsecratur in episcopum an pensio vacet.

6 Quid si pensionarius impetrat in forma pauperum, non facta mentione de pensione:an valeat.

7 Pensiones noue que dicantur.

8 Prelati inferiores epis an possint ex causa rationabili petere subsidium charitatiuum ab ecclesijs sibi subditis.

1 **§. Eadem.** ¶†Not. ꝙ qñ aliqd habet partes separabiles,põt ꝑ parte esse vtile. z pro parte esse inutile hic em̃ pensiones aucte solui nõ debẽt quatenus aucte sunt.secus si partes essent inseparabiles.ff.de aqua plu.ar.l. j.§.si quis.de elec.massana. Laud.de quo in regula, vtile.lib.vj.
2 z dixi de elec.illa. de offi.deleg.cũ super.¶†Secũdo no.ꝙ pensiones nouiter impposite non sunt soluende. z dicit Paul.ꝙ si ex pacto soluant: priuant clerici bñficijs. de pac.cũ clerici. ¶Op. ꝙ nõ sufficienter prouideat hic per id qꝫ dicit non permittant. parũ est em̃ nõ ꝑmittere nisi coerceant si fuerit opus. de offi.deleg.ex literis.Sol.dicit Laud.standũ cõtrario. Idẽ Pau.poterunt ergo per censurã ecclesiasticã z alijs remedijs cõtrafacientes coercere.dicit etiã Laud.ꝙ ꝑmittere qñq ponit pro patientia inuita.xxj.q.j.hac rõne.vbi not.ꝙ lz aliquid permittatur, nõ tamen est sine vitio, cum sit malũ ex quo nõ percipitur.xiij. dist. nerui.Scõo op. ꝙ noue pẽsiones possint imponi z antique augeri.de censi.prohibemus.sol.vt in gl.in verbo, imponãt.que dicit ꝙ nõ possunt imponere authoritate sua:sed al's ex causa fit imponi.z idẽ Ben.z vltra allegata per gl.inducit de prebẽ.vacante.de excess.prela.sicut.de eta.z qualita.eã te.de sta.mo.cle.j. §.ad hec.que iura probant: id qꝫ dicit glos.ꝙ ex causa hoc fieri posset. Idẽ. Matthe.induxit de censi.significauit.xviij.q.ij.seruitium.j.q.j.nullus epꝰ.cum simili. ¶Tertio op.ad hoc.ff.de fideicom.liber.l.generaliter.§.si quis alienum.qui probare vt ꝙ si augẽtur reditus, debet augeri census.So. Matth.ꝙ quãdoqꝫ augent nõ auctis predijs: z non est augẽdus census.fuit em̃ casus dubius.C.de vsu.l.si ea lege.qñq augent predia:z tunc augeri põt census. ar.ff.de vsufru.l. item si fundi.§. sed si insulam. de vita z hone.cle.qm̃.de censi.quãto.z quod ibi not.z.j.de cẽsi. cle.j.¶Quarto oppo.ꝙ nõ debuerit ꝓhibere de nouo impositas solui ex quo impposite erant ante hoc.c.potius em̃ debẽt cõseruari in possessione percipiendi qui prius erant: vt lit.pen.c.j. z.ij.in auth.vt nulli iudi.§.illas.col.ix.C.de iur.fis.l.facultas.libr. x.Sol.Laud.z Ben. conseruãdus est possessor: nisi possessio sit vsurpata.arg.xciij.di.illud.sed si vsurpata, ꝓscriptionẽ non inducit:vt not.de testa.c.ij.in gl.ij.z tali possessione spoliatus per ordinariũ non põt petere se restitui:qr in talibꝰ ordinarius dicit potius executor sui officij ꝙ alterius spoliator. ar.c.accepimus. de pac.z.c.cũ clerici.de resti.spo.cõquerente.z.c.accepta.vbi de hoc.z dicit Laud.ꝙ sola prestatio cũ minori tpe.xl. annorũ non dat eis titulũ:sed cũ illo tpe prescribitur, per.c.peruenit.de cẽsi.
¶Quinto oppo.ad hoc de.l.q semisses.ff.de vsur. z qꝫ ibi not. z.xviij.q.ij.seruitium.Sol.Laud.ꝙ in prescriptione talis pẽsionis nõ sufficit possessio sine titulo: qr prescribens hꝫ cõtra se ius cõe: qꝫ est pro epo qui de iure cõi fundat intentionẽ suã in talibus.xvj.q.vij.oẽs.de excessi.prela.sicut vnire.secus dicit in consuetudine in qua non requirit titulus: sed sufficit cã rationabilis cũ cõtinuatione tpis.de consue.c.fi. dic quo ad hoc nullã esse differentiã inter cõsuetudinẽ z prescriptionẽ:qr nec.c.fin.hoc probat.z.c.peruenit.indistincte ꝓbat ꝙ nõ ꝓscribit cẽsus sine titulo,lz sufficiat ꝓscriptione cõpleta titulũ allegare, lz non probet. de quo dic vt ibi. ¶Sexto opp.ad pdicta z ad tex.ꝙ nullo modo debuit papa disponere de iam impositis pensionibꝰ:qr constitutio respicit futura tm̃.de consti.c.fi.Sol.hic respicit ꝓterita: qr de preteritis exprimit. Et dato ꝙ non exprimeret:adhuc idẽ foret:qr ꝓhibitio erat de iure precedente hoc.c.de censi.prohibemus.pro hoc qꝫ not.in.d.c.fi.z de vsur.cũ tu. ¶†Quero cũ dicit,diocesani.q veniãt sub hoc verbo. Sol.fm Laud.venit epꝰ, z archiepꝰ quo ad suã diocesim, non aũt quo ad prouinciã:pro
a hoc qꝫ dixi.s̃.j.rñ.q.viij.Ex hoc infert Laud.ꝙ negligẽtia epi[a] supplebit archiepꝰ in non exemptis:sicut z al's supplet de concess.preben.c.ij.idẽ Ben.qui alleg.de elec.ne pro defectu.dic cõtra quo ad id de quo in hoc.§.qr non est iure expressum. Et archiepꝰ supplet solum in casibus iure expressis: vt not. Inno.de concess.preben.qr diuersitatẽ.z de hoc de supplen.negli. prela.c. j.li.vj.de exemptis autẽ dic ꝙ non supplet archiepꝰ, sed papa: per id qꝫ not.glo.in precedenti rñso in verbo,sua.z qꝫ ibi dixi.q. xij.z xiij.¶Secũdo quero que est ratio ꝙ non permittitur applicatio faciẽda mense. Laud.Paul.z Ben.dicunt ꝙ est,qr est quedã vnio quã nõ potest facere inferior epo etiã exemptus: vt not.de excess.prela.sicut vnire.de priuile.pastoralis.ad hoc quod no.j.de re.eccle.nõ alie.si vna. z dicit Pau.in ver.mensis.ꝙ per hoc verbũ ptz,qꝫ loquit qñ directũ dñium est trãslatum in mensam,vel vtile sub certa pensione,vel etiam sine pensione.de quo
4 per Inno.de preben.de monachis.¶†Tertio quero quid est
b pensio[b].dicit Laud.ꝙ est certa portio ex aliqua mẽsa vel beneficio ex causa ad tps nõ in perpetuũ separata. que definitio concernit pensionẽ quatenus est cõmodũ tp ale tm̃ z non quatenus est titulus beneficialis. Sed quatenꝰ est beneficiũ, definit sicut bñficiũ. ¶Quarto quero vñ sit pensio. dicit Laud.ꝙ a pẽdeo: qr depẽdet formaliter a beneficio a quo detrahit sicut vsusfructus a ꝓprietate.de pig.c.fi.xvj.q.j.possessiões.xij.q.ij. quicũqꝫ.
c de preben.cũis.j.lib.vj.¶Quinto q̃ro quot sunt spẽs[c] pensionis.dicit Laud.ꝙ duplex.licita:vt in.c.possessiões.z.c.qcunqꝫ.
5 palle.c.illicita:vt hic. ¶†Sexto q̃ro qd si pensionarius cõiungatur vel militat vel cõsecrat in epm: an ex hoc vacat pensio.dicit Laud.ꝙ nõ:si nõ est bñficiũ ecclesiasticũ. Sed ꝑ tpali cõmodo assignata.de hoc ꝑ Hosti.in sum.de vita z ho.cleri.z de cleri.
6 nõ resi.z no.de rescri.postulasti.¶†Septimo q̃ro si pẽsionarꝰ impetrat in forma pauperũ nõ facta mẽtione de pensione. Sol. Laud.remittit ad no.in.d.c.postulasti. vbi distinguit an sit bñficiũ,z nõ tenet impetratio:an nõ,z tenet. ¶Octauo quero an
d possit pẽsio pmutari[d] cũ bñficio.distinguit eodẽ mõ.de quo not. de re.pmu.quesitũ. ¶Nono q̃ro si assignata est ꝑ titulo recipiẽdorũ ordinũ,an poterit cũ alio bñficio permutari.Sol.Laud.ꝙ
e nõ,vt in duabꝰ ꝓmis qõnibus.dic ꝙ hoc ideo:qr per hoc non
7 censetur titulus bñficialis.de quo de preben.tuis. ¶†Decimo quero q̃ dicant noue pẽsiones.glos.in ver.nouas.remittit ad.c. significauit.de censi.z ibi no.ꝙ nõ dicunt nouelle q̃ olim soluebant contra quas erat ꝓscriptũ.potius est em̃ reuocatio.de quo dic vt ibi. ¶Undecimo q̃ro nunqd pẽsio possit de nouo imponi cũ cõsensu capli sine ꝑsensu rectoris immediati.dicit Steph. ꝙ nõ.pro hoc de re.eccle.nõ alie.c.j.lib.vj.Et sic dicit intelligendum qꝫ notat Inno.z Hostiẽ.de pbẽ.auaritie.¶Opp.ad hoc qr põt epꝰ rem vnius ecclesie alteri dare ex causa etiã rectore inuito:de relig.do.ꝙstitutꝰ.Solu.sta cõtrario,z dic vt not.in.d.c.
8 ¶†Duodecimo quero nũquid possunt inferiores[e] epo ex cau-
e sa euidenti z rationabili petere charitatiuũ subsidium ab ecclesijs sibi subditis.dicit Lap.ꝙ sic,per no.de offi.ordi. conquerente.in fi.de priui.cũ z plantare. nã debẽt iste ecclesie patronis nõ tm̃ reddere rationẽ,sed etiã debitã subiectionẽ.xvj.qõ.ij.visis.in qua dicit Lap. cõtineri ꝙ ei subueniẽt si necesse fuerit. hec procedere possunt tam in ecclesijs exemptis in quibus competunt

¶Qꝫ negligentia episcopi. Add de glos.in.c.fi de bñficio.de prebẽ.

¶Quid est pensio. Adde doc.in c.auaritie.de preben.

¶Quot sũt species. Adde doc. in.d.c.auaritie.z in ista cle.

¶An pẽsio possit pmutari. Ad de Frider. de senis,in tract.permutationis. et p Joan.de imo.in ista clemen.

¶Nunqd pñt inferiores. Adꝫ qꝫ in ista.q. sunt due opiniões.gl. in ꝓsic.exactiões in.c.cuz apl's. de cẽsi.tz ꝙ sic.et eã sequit ibi Gof.z Philip.Contrariũ tenent Be.z Abba.in.d.c.cũ apostolus.

iura quasi epalia q epis: sed in non exeptis secus. Nā regula est q nō pñt inferiores epō aliqua exigere in ecclesijs nisi quaten⁹ eis cōpetunt de iure spāli. de prescrip. auditis. z. c. cū olim. et ita probať de cens. apls. §. prohibemus. vbi hoc dixi in primo ẽrio.

1 ☞ Clausula concernit superiora: non tm̄ prope. sed etiam remote posito q sint distincta.

2 Papa semper habet respectum ad antiquā consuetudinem.

3 Oportet, hoc verbum quid importet.

4 Suppletio negligentie an habeat locum in reuocabilibus.

5 Possessiones que dicantur esse de mensa.

6 Beneficia vt dicantur solita regi per regulares, q̄tum tempus requiritur.

7 Instituti in beneficijs secularibus an sint aliqui qui possint esse reuocabiles ad nutum.

8 Beneficia manualia an vacent per mortē institutorū in eisdem.

1 **§. Premissa.** ✠ Nota in principio ex verbo premissa, iūcta glo. j. q̄ exponit premissa, scz q̄ dicta sunt in p̄mo z scdo rñ. q clausula concernit superiora non tm̄ ppe sed etiā remote etiā si sint distincta per. §. Sed hoc pcedit hic: qz hoc operať pluralitas verbi premissa: alś autē qd iuris, not. ff. de v̄b. ob. l. titia. in fi. dixi de appel. scdo requiris. de

2 dona. cū dilect⁹. ✠ Scdo no. ibi q̄ueuerunt. q siue loquamur de separatione, siue de distractiōe bonorū siue ministrorū: semp

3 papa se refert ad antiquā cōsuetudinē. Laud. ✠ Tertio not. ibi, oportuerit. de hoc v̄bo, z de hoc in gl. idē verbū z dic q ver-

a ✠ Quod verbū a bum op3*, aliq̄n importat honestatē: vt hic, z. xxj. q. j. cōfidimus. opz. Adde no. z p gl. in. c. j. xxv. q. xix. q. necessitatem. iij. q. ix. non opz. de lib. ob. c. j. z hoc

4 j. gl. in v̄bo oportebit. i. c. ij. de lit. est regulare. z de hoc in seq. cōtrario. ✠ Oppo. q in reuocabi
ꝛte. lib. vj. glo. in libus ad nutū nō fit locus suppletioni negligētie p rōnes quas
c. cum abvno, de facit gl. in ver. reuocari. quā signa ibi, nec dicas. vsq; ibi, sed sa-
re iud. eo, lib. tis. Solu. vt in ea vsq; ibi, z scias. z idē Ben. z ad rōnem quā fa
cit gloss. q suppletio posset esse delusoria, rñ. q institutus si ab
bas eū reuocabit sine cā poterit sup hoc implorare superioris offi
cium. nō em̄ sola volūtate amoueri dz, per id quod not. Inn. qui
cle. vel vo. c. fi. Laud. aūt dicit in hoc plenius. Et primo q tales
possint reuocari sola voluntate. inducit qs no. de sta. mo. monachi. in glos. deinde distinguit. nā q̄nq; talibus facta est cōmissio
per papā: q̄nq; p inferiorē. Primo casu sunt mācipati ab impe-
rio inferioris, per not. per Inno. de elect. cum inter R. de prebē.
nisi. sed Pau. in hoc sentit ẽriū dicens q impetrans tale benefi
cium a papa nō cōsequiť plus iuris q̄ si haberet ab hoīe: qs dic
verū q̄n papa q̄tulit supplendo negligentiā: qz talis collatio ha-
betur per oīa ac si esset facta a primo collatore: vt hic in gl. z sic
etiā loquiť Paul. sed si papa cōtulit nō supplēdo negligētiam,
verius dictū Laud. est: qs etiā tenuit Paul. in. q. disputata que
incipit, religioso. qs dixi de cōfir. vti. ad nostram. z. c. porrecta. z
de hoc p Fride. in trac. permutationū. q. vij. Si autē collatio fa-
cta est p inferiorē a papa: tūc fm Laud. aut per electionē z q̄firmationē: z adhuc tales sunt perpetui, z nō reuocabiles. de sta.
mo. monachi. in fi. aut per collationē: z aut institutus rōne cure
instituiť per epm, aut nō. si sic: reuocari nequit per abbatē. xvij.
q. ij. de monachis. de sta. mo. qs dei. si non: q̄nq; constat de mali-
tia abbatis reuocātis: z supior puidebit ex offō cōtra illā. argu.
xj. q. j. illa. ad instar serui qui supplicat contra dñm. C. de p̄ci. im
pera. offe. l. j. insti. de ijs qui sui vel alie. iur. sunt. circa mediū. z qs
no. Inn. qui cle. vel vo. c. fi. q̄nq; nō cōstat de malitia: z tūc sub-
ditus nō dz facere difficultatē cōtra reuocationē. pōt em̄ prela-
tus reuocare: z sufficit q alleget cām rōnabilem. de qua dz sum
marie cognoscere si negať. de sta. mo. cū ad monasteriū. ver. ta-
les. Et in hoc sufficit iuramētum de accu. qualiter. de simo. per
tuas. dicit tm̄ Laud. oportere q cā sit pbabilis per. d. c. illa. z de
ap. interposita. z tunc tenet reuocatio etiā si diceret monachus
factū sibi pactū de nō reuocando ad vitā. de priuil. c. j. §. in eos.
libr. vj. z qs no. Inno. d. c. fi. qui cle. vel vo. Ego puto q, etiam si
nulla subsit cā, dū tm̄ non ex malitia, tenet reuocatio pro hoc qs
s̄. dixi in. iij. notabili. Item qz talia beneficia dicunť reuocabilia
ad nutū. id autē qs not. Inno. in. d. c. fi. pcedit alio casu q̄n per-
missum est monacho q stet in domo sua extra claustrū: qz cōtra
illā permissionē sine causa nō dz abbas venire. Et in hac glo. ibi
satis fit iuri, simile qs no. in regula, nō prestat. iij. q. li. vj. ✠ Que-
ro q̄ est rō dispositionis huius. §. so. vt in gl. in verbo, de mensa.
z in ea ibi, ver. quidā etiam. que possessiones dicanť de mēsa ibi

§ no, in gl. no. Inn, z cum gl. cōcor. Ben. dicēs q ✠ in his que sunt
de mensa nō consueuerunt poni spāles intitulati: sed simplices
ministri seu collatores. ad hoc qs no. e. ti. sicut. z per Inn. de sta
tu mo. c. ij. ad hoc, j. de iurepa. cle. j. §. sane. ✠ Scdo quero nun-
quid in beneficijs de mēsa possint collatores antiquū statutum
immutare. dic q non: vt no. per Innocen. de priuile. pastoralis.

§ ✠ Tertio q̄ro qz dicit q̄sueuerūt, quantū tps requiriť. Laud.
dicit q tps. xl. annorū. de quo dic vt dixi. §. j. rñ. qō. xix. dicit etiā
nō esse pbare vnionē eccl'iarū, si probať q per. xl. annos sunt so-

b ✠ De dictione etiā. Adde gl. in v̄bo, statutis. in c. cum oēs. de cōsti. doc. in. c. accusat⁹. de here. lib. vj. doc. in cle. dispēdiosam. de iudi. doc. i cle. ij. de here.

lite per vnā personam regi. qs dic vt dixi. §. j. rñ. q. xx. Et quo ad
effectū huius. c. puto q debet attēdi vltimus status bñficij, p. c.
cū de beneficio. de prebē. li. vj. z hoc nisi pbareť q̄suetudo q̄traria: tunc em̄ illi standū foret: nisi per sequentē cōtrariā foret revo

7 cata. d. c. cum de beneficio. ✠ Quarto quero nunqd in benefi-
cijs secularibus pōt pcedere vt sint instituti reuocabiles ad nu-
tum. videť q non a ẽrio huius lr̄e arguēdo a casu omisso, p hoc
qz clerici seculares non pñt reuocari ad claustrū qs non habēt.
Item qz beneficia nō conferunť ad tps. vij. q. j. pastoralis. Sol.
Pau. hoc tenet: qs placet nisi ex priuilegio apostolico fieret ta-
lis nature. nō em̄ de secularibus inueniť permissum, sed potius
prohibitū: cum, vt dixi, debeant esse beneficia perpetua adeo q
etiā ppter egritudinē nō remouenť instituti. de cleri. egrotan. c.
pe. z qs ibi not. in gl. fi. sed in regularib⁹ inuenitur permissum in
bñficijs q̄ vulgariter dicim⁹ manualia: sz in iure dicunť obedi-
tie seu obedientiarie. de statu mo. c. ij. z. c. cū ad monasteriū. ver.
tales. qs sonat vt teneanť instituti ad preceptū abbatis obedire
z recedere de eisdem. Et in eo qs dixi, q beneficia non conferū-
tur ad tempus: dicit Paul. q papa confert quādoq; ad tēpus:
d. c. pastoralis. sic et miles instituit heredem sub conditione ad
certum tempus. ff. de mili. testa. l. in fraudē. §. miles. et presides.
z potestates seculares eliguntur ad tempus. ff. de offi. procon. l.
meminisse. z. l. proconsules. de offi. presi. si forte. de iurisdi. om. iu-

8 di. eum qui. de hoc vltimo de iudi. c. fi. ✠ Quinto quero an per
mortem institutorū in beneficijs manualibus vacent beneficia.
gl. in verbo. reuocare. versi. vt scias. sol. q sic. qs dic vt in ea vsq;
ad finē. ✠ Sexto quero an predicta beneficia vacant per obitū
conferentis. dicit Pau. q non, si simpliciter collata fuerunt nul
la conditione adiecta. Inducit simile in legato qui reuocari po-
test ad nutum mittentis: z tamen per obitum mittentis nō expi
rat. de officio lega. c. ij. lib. vj. Idem in precario q licet possit libe
re reuocari: non tamen reuocatur obitu concedentis. de preca.
c. fina. Idem quando conceditur beneficium donec superior re
uocauerit. de offi. delega. si delegatus. lib. vj. secus dicit Pau. si
concessa sunt ad beneplacitum concedentis: qz tunc eius obitu
vacant. de rescrip. si gratiose. lib. vj. ad hoc. ff. locati. l. iij. de ma-
nu. vind. l. si pater. in princip. C. cōmunia de manumiss. l. j. §. j. licet
Vincen. videatur tenere contrarium de elec. dudum. ij. vt bene-
ficia principis latissime interpretanť. que ratio non vrget. z pri-
mum verius per. c. si gratiose. preallegatum.

1 ☞ Priorat⁹ est dignitas qualiscunq; sit, siue collegiat⁹
siue non.

2 Etiam, hec dictio est implicatiua.

3 Curam animarum vt quis habeat et exerceat per alium, qua-
liter hoc esse potest.

1 **§. In quibus.** ✠ No. ar. ibi, lz etiā eisdē priorati-
bus cura nō immineat. q priorat⁹ est dignitas qualiscūq; sit priorat⁹ siue collegiat⁹ siue nō. Lau.
p hoc de pbē. nisi. ibi, nō dignitas. z. c. z hoc etiā si sit manualis:
secus si sit priorat⁹ claustralis: qs potⁱ⁹ est officiū. dixi in cle. ij. §.

2 de rescrip. in primo cōtrario. ✠ Secūdo not. ibi, licet etiam. de

b dictione, etiā.ᵇ que est implicatiua: qs dico. j. de pcura. cle. iij. in
primo notabili. ✠ Quero qd importat dictio, in qb⁹. gl. j. expo-
nit in quib⁹. s. prioratib⁹, administrationib⁹, z eccles̄ijs. Et pce-
dit quo ad primū dictū quaten⁹ hic phibenť bona beneficiorū
vacantiū occupari. Sed quo ad dictū scōm de phibitione plu-
ralitatis taliū dicit Laud. notāter in ver. ac nihilomin⁹. solū di-
xit de prioratib⁹ z eccles̄ijs, z nō de administrationib⁹, ad solue-
dum opi. Host. posita de prebē. de multa. vbi dicit plures admi
nistrationes vni cōmitti posse: qs obseruat cōsuetudo aliquorū
religioso. Ex hoc infert Laud. q hic magis stricte voluit intel
ligere decre. cū singula. de qua fit mētio in ver. ac nihilominus.
quā q̄stitutionē de qua in versi. in quib⁹. pro hoc. d. c. cū singula.
in principio, vbi loquiť de pluralitate tm̄ z se restringit ad prio-
tus z eccles̄ias curatas. Sed in eodē. c. §. phibem⁹. vbi loquitur
de alia materia, addit de administrationib⁹. Et dicit Laud. q
priorat⁹ intelligit q̄tū ad hūc. §. qñ prior hz bona separata a vi-
cario, z ecōuerso: iuxta. c. j. de prebē. li. vj. etiā si sit ibi in eccl'ia in
qua vicari⁹ administrat ppl'o sacramēta. Eccles̄iā autē intelligit
qñ alicui⁹ eccl'ie curate oēs fruct⁹ z puent⁹ pcipit monachus z
tenet vicariū ad mēsam suā cui cura aiarū per epm cōmissa est. z
monach⁹ per se supportat oīa onera: iuxta ea q̄ habētur de iure
pa. cle. j. §. sane. vel forsan ipse monachus per epm instituť per
se dictā curā regit. xvj. q. j. monachi. vel fm eum hec lr̄a se refert
ad diuersas cōsuetudines locorū in quib⁹ ista diuersis nomini-
bus nominanť: iuxta no. p Inn. de prebē. de multa. z fm hec in-
telligo qs dico. j. q. iij. ✠ Scdo quero de questionib⁹ quas tāgit
gl. in ver. statutum. Sol. vt in ea. z idem Pau. z in ea ibi, perpe-
tuis curatis. z in fi. de hoc in. d. c. cū singula. super glos. z idē per

3 Jo. an. ✠ Tertio quero quomodo potest esse q quis habeat
curā animarū, z per aliū exerceat. §. vltima exemplificat z in-
telligit Pau.

telligit Paul. per aliū siue sit vicarius perpetuus siue temporalis. Et potest poni exemplū de vicario, per cle. j. §. sane. j. de iure pa. ꝛ qš ibi no. ꝛ de hoc. š. q. proxi. ¶ Quarto quero que est ratio ꝙ prohibetur pluralitas beneficiorū regulariū etiā non curatorū. Solu. ptz per. c. cum singula. de preben. recitat autē hic Pau. opinio. plures que erant circa hoc ante. c. cum singula. et hoc. c. maxime propter. c. preterea. de preben. qš. c. quidam dicebant procedere in prelaturis regularibus in quibus nō est tanta ambitio, cum sint laboris ꝛ subiectionis. ideo si quis obtinet plures tales, datur ei optio vt dimittat quā velit: cum in prelaturis secularibus nō detur optio, sed per adeptionē secūde vacat prima. de prebē. de multa. vnde ꝛz prohibeatur vnus abbas preponi duobus monasteriis. de reli. do. ne nimia. non tamē ibi dicitur ꝙ per receptionē secundi vacet primū. recitat etiā Pau. in hoc alias opi. de quibus dixi in. d. c. preterea. Sol. nō expedit instare, cum sit decisum hic ꝛ in. d. c. cum singula.

¶ De etate ꝛ qualitate ꝛ ordine preficiendorū. Rubrica.

1 ℈ Ecclesia, hoc verbum quid importet.
2 Scientia qualis requiritur in ēpo, vide remissiue.
3 Ordinarius an possit petere dari sibi assessorem ad supplēdam suam ignorantiam.
4 Et que pars debet soluere salarium dicto assessori si ordinarius eum assumat.
5 Ignorantia in prelatis an sit peccatum.
6 Et generaliter querendo an ignorantia sit peccatum.
7 Eligi ad dignitatem an possit qui non est in sacris.
8 Prelati si sint negligētes obseruare dispositionē huius cle. j. de etate ꝛ qualitate, quomodo peccent.
9 Canones transgredientes qua pena sunt puniendi.
10 Prelatus conferens beneficium indigno qualiter peccet.
11 Illiteratus si promouetur an recipiat caracterem.

Cum ecclesie. ¶ Primo rō. Secūdo preceptū: ibi, nos. ¶ † Quero qd importet verb. ecclesie. Solu. vt in gl. j. ꝛ idē Laud. ¶ † Sco quero quales sciētia requiritur in episcopo: ꝛ de pluribus alijs de quib⁹ remittit glo. ij. ad. c. cū in cunctis. vbi dixi. Sed Laud. Pau. ꝛ Matthe. instant: qr aūt nihil noui dicūt, omitto. ¶ † Tertio quero circa hoc nunquid ordinarius a possit petere sibi dari assessorē[a] ad supplendā suam ignorātiam. videtur ꝙ sic, cū possit esse causa determinanda fm leges. C. de epis. ꝛ cle. auf. causa. de no. oper. nun. c. j. cū pluribus similib⁹ ibi allegatis. Sed episcopus nō tenetur scire leges. in auf. quomodo opor. epis. §. igitur. C. de epis. ꝛ cle. l. placet. ꝛ. l. repetita. imo sibi audiēti pena imponitur. ne cle. vel mo. super specula. In cōtrarium: qr debet habere scientiam diffiniēdi causas. xx. dist. §. j. de peni. dist. vj. c. j. de consangui. ꝛ affi. c. j. Pau. tenet secundū: quia iudicare debet fm canones. de consti. c. j. de offi. ordi. c. j. et sibi imputet si ignorat. et si est occupatus, soluat de suo. de offic. ordi. inter cetera. Matth. dicit cōtrarium per. c. ad nostram. de consue. ꝛ ij. q. j. deus omnipotens. ad fi. que iura faciūt: quia debet qui iudicat diligenter inquirere. Sed nō probant: quia stat ratio vt imputet sibi si ignorat. qš puto verius, maxime cū pauce sint cause que fm canones terminari non possint. de priuile. super specula. Et si cōtingat aliquas esse: ꝓpter hoc habet ēps beneficium vt expediat que spectant ad onera ēpi. Si ergo vult consiliū peritorum, illud petat suis sumptibus. de hoc in Spec. de accessore. §. salarium autem. ver. sed nunquid. ꝛ sequentibus. de rescrip. statutū. §. insuper. libr. vj. de vita ꝛ hone. cleri. cum ab
4 omni. ¶ † Quarto quero circa proxime dicta presuppositō ꝙ possit petere assessorem ꝛ assessori constituit salarium a partibus sicut potest delegatus. de rescrip. statutū. §. assessorem. nunquid si ad instantiam alterius partis tm̄ hoc facit illa sola soluet salarium. ꝛ eadē questio formari potest quando iudex cōmittit causam cōsilio sapientis ad instantiā alterius partis tm̄. Matthe. dicit ꝙ sic, si ad cōmodum eius hoc fit: puta quia iudex sentiebat contra eam: sed si potest esse cōmodum etiā aduersario soluetur cōmuniter ab vtroqz. pro hoc. C. de rebus credi. l. pe. §. expensis. iij. q. ij. §. item in criminali. ver. venturis. de rescript. statutum. in fin. lib. vj. que not. in practica. ꝛ hoc tenet Barto. ff. de adulte. l. si postulauerit. ꝛ de hoc ꝛ de similibus questionibus in Specu. de assessore. §. salarium autem. ver. sed nunquid. ꝛ versi. seq. vbi dicit ꝙ si duo assumuntur consiliarij et discordent ita ꝙ oportet accipi tertium, illi duo participabūt partem salarij: qš tamen non obseruatur. ꝙ ꝙ autem assumatur consultor super lite: non tamen tenetur iudex sequi: vt dicit Matth. hic, ꝛ Spec.
5 de consilij requisitione. versicu. si iudex. ¶ † Quinto quero quia prelati tenentur habere scientiam, nun quid in eis ignorantia sit
6 peccatū. dic ꝙ sic, cum ad hoc teneātur. ¶ † Sexto quero generaliter nūquid ignorantia sit peccatū. dicit Laud. ꝙ si est ignorantia iuris naturalis, est pctm̄: qr non refert decipi vel decipere posse: ꝛ qui ignorat ignorabit. xxj. q. j. si cupis. aut iuris positiui: ꝛ aut est talis qui ex officio tenetur scire: ꝛ est peccatum. xxxviij. di. que ipsis. ꝛ. c. oēs. aut de his que non tenetur scire ex officio, ꝛ aut ex malitia vel cōtemptu est ignorās: ꝛ peccat. xxxviij. dist. si quis iusta. xxj. dist. qš dicitis. xx. dist. si decreta. Aut sine contemptu vel malitia: et potius est defectus ꝙ peccatū. ad hoc de elec. si forte. lib. vj. ibi, scientie vel aliū persone defectū. videret tm̄ ꝙ errare in talibus sit peccatū mortale, per id qš not. xj. qō. iij. si quis dixerit. de hoc. xv. q. j. in summa. dic ꝙ nō est peccatū in eo qui nō tenetur scire iura. In alio autē est lata culpa ꝛ per conse
7 quens peccatū. de quo not. Bar. ff. depositi. l. ꝙ nerua. ¶ † Septimo quero qr hic dicit de sciētia, morib⁹, ꝛ etate, quid de ordine. glos. ij. remittit. ꝛ fuit opi. Jo. and. ꝙ adhuc hodie sit locus. c. dudum. j. de elec. ꝙ non existens in sacris nō possit eligi ad dignitatē licet possit ad presentationē patroni institui. de insti. c. ij. lib. vj. qš etiam videt hic sentire Matth. Contrariū tenui in illo
8 c. dudū. vbi ad illud. c. dudū. plene respondi. ¶ † Octauo quero si prelati sint negligētes super eo qš hic disponitur qualiter peccent. dicit Laud. ꝛ Henze. ꝙ mortaliter. iij. dist. deniqz. qš not. glos. de offic. archi. ea que. de quo per Archi. lxxvj. dist. vtinam. hoc pro ista litera ibi districte iniūgimus. Idem Paul. qr transgrediuntur canones. lxiij. dist. qr per ambitiones. ibi, rationem de traditionū preiudicio paternarum nō sine perpetue sint condemnationis ꝛc. nam decreta nō sunt violanda. lxj. dist. statuimus. ꝛ dicit Hen. ꝙ maxime ēpi nō debent canones violare: qr ad eos competit eos conseruare: vt hic, ꝛ. ix. qō. iij. cum simus. et dicit Paul. ꝙ propter negligentiā potest prelatus deponi. nam eque deponitur propter negligentiā sicut propter dolū: vt not. lxxxj. dist. dictum. de conse. dis. j. nemo. ij. de sta. mo. cum ad monasterium. ꝛ in. d. c. ea que. ꝛ sic nō tenet tm̄ de dolo, lata culpa, ꝛ leui ad instar tutoris. C. arbi. tute. quicquid. sed etiā de negli-
9 gētia. ¶ † Nono quero circa hoc qua pena sunt puniēdi[b] transb gredientes canones. Solu. Pau. in hoc dicit in effectu id qš tenet glos. notabilis in. c. generali. de elec. libr. vj. Dicit etiā Paul. ꝙ ad primā offensam ꝛ transgressionē canonū prelatus non deponitur. xxiij. q. ij. de illicita. j. q. vlt. c. pe. lxxiij. dist. honoratus.
10 ¶ † Decimo quero si prelatus cōfert beneficium indigno scien- a ter, qualiter peccet. Dicit Stepha. ꝙ mortaliter: qr infidelis est dño suo. i. deo: qr hoc vergit in detrimentū ecclesie ꝛ honoris diuini qui promouet per bonos. et melius est habere paucos bonos ꝛc. eo. ti. c. pe. vbi idē nota. Et satis hoc decidit per id qš dixi. §. q. vij. ꝛ per id qš not. gl. in. d. c. generali. Bet. de anch. dicit ꝙ tenetur ad interesse ecclesie quam lesit ad instar magistratus qui minus idoneo tutelā pupilli cōmisit qui tenetur si nō potest b haberi regressus contra tutorē male administrantē. ff. de tute. ꝛ ratio. distra. l. j. §. nunc tractemus. ꝛ. ff. de magi. conueni. per totum.
11 ¶ † Undecimo quero si promouet illiteratus. nunquid recipiat caracterem. dicit Laud. ꝙ sic, etiam si sit puer vnius diei: dūtamen masculus ꝛ baptizatus. de hoc. xl. dis. sicut. Sed promouens debet puniri. de temp. ordi. nullus. lib. vj.

1 ℈ Ut, hec dictio regulariter facit modum.
2 Diuinis officijs deputati debent induci vt recipiant sacros ordines.
3 Dispositio diuersa habetur inter ecclesias collegiatas, et non collegiatas.
4 Propensius, hoc verbum quid significet.
5 Inhabilitas vocis que insurgit ex defectu sacrorum ordinum non potest remitti per habiles.
6 Vocem in capitulo an quis habere possit nisi sit in sacris.
7 Ordo quilibet an sit sacer.
8 Clemen. ij. de etate ꝛ qualitate. an habeat locum in ecclesijs cathedralibus non collegiatis.
9 Ecclesia quelibet regularis an sit collegiata.
10 Ecclesia collegiata qualiter cognoscitur.
11 Voce carentes in capl'o fm dispositionem cle. ij. de etate ꝛ qualita. an dicantur carere de facto, ꝛ non fictione iuris.
12 Ordines sacri qui ꝛ quot sunt.
13 Papa an possit dare licentiam constituto in sacris ordinibus contrahendi matrimonium.
14 Vocem non habens in capitulo an priuetur stallo in choro.
15 Quid si carens voce efficiatur procurator alterius, vide.
16 An autem si admittatur ad electionem, an vitietur electio.
17 Canonicus si tempore quo ecclesia vacat nō est in sacris, sed bene tempore electionis, an habebit vocem in electione.
18 Canonicus non existens in sacris si tamen pro rimis quatuor tēporibus vult ordinari, an canonici teneantur eum expectare.
19 Et quid si nullus canonicus est in sacris.
20 Et quid si imminet electio prelati.
21 Subdiaconus si quis est, tamē est priuatus executione ordinis

a ¶ Dari assessorem. Adde. c. statutum. de rescri. lib. vj. ꝛ ibi doct. in. c. decernim⁹. de iudi.

b ¶ Qua pena sūt puniendi. Adde in. c. violatores. ꝛ ibi Jo. de fan. xxvij. qō. Domi. i. c. si papa. xl. di. et in. c. huic sedi. xviij. dis. Abb. in c. ij. in. vj. colū. de fo. compe.

ꝓpter bigamiã, z cui est reseruata dispensatiue canonia z pre
benda, z executio minoꝝ ordinũ: an habere dz vocem in capl'o.
22 Voce priuati actiue an etiam sint priuati passiue.
23 Suspensus a fructibus beneficij an habeat vocem in capitulo.

VT ibi qui. ¶Glos. prima diuidit. vel me
lius. ¶Primo cõstitutiõis cã. Se
cundo cõstitutio duplex: ibi, statuim⁹. Tertio quedã
ptestatio: ibi, penis. Scõa subdiuidit in duas vt du
1 plex est cõstitutio. scõa ibi in. ℌ. illi vero. ℂ †Not. de dictione vt,
que hic ponit in vim causę: sed regulariter facit modũ. de cõdi.
appo. verũ. z qs ibi dixi. ℂ Scõo nota casum in quo cõstitutio
cõcernit preterita: qs examinat gl. inverbo, in posterum. ex qua
patet ꝙ non proprie hic colligitur quod dico. ℸ. in. vj. contrario.
pro hoc tñ est: q potest inferior ponere grauiorẽ statum: vt in il
la glo. in prin. z notatur. lxxiij. di. gesta. z. c. vbi. z no. Inn. de re
2 gula super eo. z ¶Bau. hic. ℂ †Tertio no. ꝙ mãcipati, id est de
putatis diuinis officijs, induci debent vt promoueantur ad sa
cros, ad quod etiã de iure antiquo tenebantur. lxxiij. dist. si qui
clerici. z. c. seq. argu. de eta. et qualita. queris. quod plene nota
tur de electi. licet. lib. vj. in glos. antepe. Et est ratio, ne sublimati
patrimonio Jesu Christi a clero retrocedant. de elec. ex eo ꝙ. li.
3 vj. ℂ †Quarto no. dispositionem diuersam inter collegiatas z
nõ collegiatas ecclesias. ¶Per hoc enĩ quod dicit de collegiatis,
probat. Secus de nõ collegiatis. als habes contrariũ ꝙ dispo
sitio procedit in nõ collegiatis: z nõ in collegiatis. de electio. sta
tutũ. lib. vj. ¶Per hoc infertur ꝙ in capellanijs vel in ecclesijs ru
ralibus nõ habentibus collegiũ non est locus huic cle. qs tenet
Laud. Jnferẽ etiã ꝙ hec dispositio habet locum tm̃ de his qui
sunt de collegio: z sic nõ arctat prelatũ collegij q nõ est de colle
gio, sed est caput. de cõcess. preben. post electionẽ. qs tenet ¶Bau.
in cle. vt professores. de regula. vbi de hoc dixi in prin. in quarto
cõtrario. Jdem not. ℸ. proxi. responso in glos. cathedralibus. qs
4 ibi dico. qõ. ix. ℂ †Quinto not. de verbo propensius, qs expone
vt in glos. Jdem verbũ Laud. exponit. i. fortius vel rigidius. ℸ.
5 de offi. ordi. cle. j. quã etiã allegat glos. ℂ †Sexto no. ꝙ inhabi
litas vocis surgẽs ex defectu ordinũ sacroꝝ non est remissibilis
p habiles: ibi, etiã si hoc ab alijs cõcedat. cõcor. ponit gl. in ver.
concedat. ℂ Op. ꝙ nõ instituti in sacris possunt habere vocẽ in
collegiatis ecclesijs per. c. ex eo qs. de elec. libr. vj. sufficit enim ꝙ
sint professi: vt ibi. cõfirma: q moniales habẽt voces in suis ca
pitulis. de elec. indẽnitatibus. li. vj. z tm̃ non habent ordines, nec
ordinũ sunt capaces. xxvij. q. j. diaconissam. de peni. z remis. no
ua quedam. So. vt ibi in gl. in verbo, mancipati. ver. in his igit.
que hoc vult ꝙ tex. arctat eos solos qui mancipati sunt ad diui
na officia. Sed religiosi nõ proprie mancipantur ad diuina offi
cia: ideo non arctant. z idẽ de monialibus. Ratio est q professi
deputãtur cõtemplationi principaliter. xij. q. j. duo. et qs not. de
regula. sane. qs plenius declarabo in sequenti contrario. vel ali
ter ad. c. ex eo qs. rñderi põt ꝙ vacat argumẽtũ a ℸtrario sensu.
¶Nam inherendo tex. ibi probat ꝙ qui est pubes põt habere vo
cem in capl'o: qs corrigit hic, cũ requirunt sacri ordines ad quo
rum receptionẽ non sufficit pubertas, sed requirit plena puber
tas. xxij. annoꝝ: vt in cle. seq. verior tñ est precedens solutio. qs
pleni⁹ declara z in duob⁹ sequẽtibus cõtrarijs. ℂ Scõo oppo.
ad idẽ: nã qñq cõicant illi de capl'o vocẽ ei qui nõ est de capl'o:
qs possunt: de elec. scriptũ. z. c. cumana. lxij. di. obeuntibus. nec
requirit ꝙ talis sit in sacris: q non est iure expressum. Erit ergo
melioris cõditionis ꝙ illi de capl'o qui non habent vocẽ nisi sint
in sacris. So. sta cõtrario vt in eadẽ glos. ver. hac eadẽ rõne. Et
hoc verũ qñ extraneus admittit ad capl'm tanꝙ singularis pso
na. secus si admitteret tanꝙ existẽs de alio capl'o: vt in. c. cũ di
lect⁹. de cõsue. z hoc vult hec glo. z idẽ ¶Bau. z de hoc in seq. con
trario. ℂ †Tertio opponit ad hãc solutionẽ ꝙ indistincte nul
lus possit habere vocẽ nisi sit in sacris: vt ꝓbat tex. qui generali
ter dicit nullus. pro hoc. xix. di. si romanoꝝ. de maio. z obe. soli
te. Sol. verbũ illud generale null⁹, restringit per exordiũ qs loq
tur de deputatis diuinis officijs in cathedralib⁹ ꝛc. nõ ergo ar
ctat extraneos. Declarãdo autẽ plenius hec tria cõtraria ꝙ cõ
uersi [a] etiã nõ existẽtes in sacris habere pñt vocẽ, inducit ¶Bau.
qs no. Jnno. de insti. c. ij. z Spec. de syndi. ver. qd de cõuersis. z
dicit ¶Bau. ꝙ si sunt cõuersi hospitalũ vel loci pij, hec cõstitutio
eos nõ tangit: q aliud est eccl'ia, aliud hospitale. de ꝓbẽ. cle. per
lras. ℸ. q. vij. si qs oẽm. in auk. de aliena. z emphy. ℨctib⁹. in prin.
col. ix. s. de reli. do. de xenodochijs. xxiij. qõ. j. sancimus, hic autẽ
exprimit de ecclesijs tm̃. de hospitalib⁹ ergo nihil immutat. vbi
ergo sunt tm̃ cõuersi laici, ipsi eligẽt sibi rectorẽ. de arbi. cũ olim.
z qs not. in. d. c. ex eo. Sil'r si sunt cõuersi eccl'ie nõ collegiate: q
de collegiatis tm̃ hic loquit: z hec decre. cũ sit penalis: q priuat
voce. pro hoc de elec. statutũ. libr. vj. Si enĩ voluisset idem esse de
non collegiatis, hoc expressisset. C. de cadu. tol. l. vnica. ℌ. finautẽ
ad deficiẽtis. z de deci. ad audientiã. Sed de collegiatis in qui
bus sunt cõuersi, aut sunt nõ habẽtes vocẽ: z nõ est questio. aut
habẽtes, z tũc vĩ phibitũ per hãc cle. Contrariũ tñ tenet ¶Paul.
q ꝙ ibi nõ habeãt vocẽ ꝓcedit ex cõsuetudine. dic vel alio iure
speciali. d. c. ex eo. Et ꝓ hoc. c. tale ius nõ est sublatũ, lz. ℸ. ℌ. illi. tol
lat cõtrarias cõsuetudines. sed ille tex. concernit. ℌ. illi. Jtẽ qua
tenus cõcernat hoc principiũ loquit de cõsuetudinib⁹ repugnã
tibus huic textui. Sed talis nõ repugnat, cũ hec cõstitutio solũ
arctet mãcipatos diuinis officijs: sicut sunt clerici. conuersi aũt
vel religiosi nõ clerici non sunt mancipati diuino offõ celebran
do, sed cõtemplationi z orationi. z per hoc infertur verũ esse qs
ℌ. in primo cõtrario dixi de monialibus. Est autẽ ratio diuersi
tatis inter clericos z nõ clericos: q clerici ꝑncipaliter ordinant
vt seruiãt altari de quo viuere debẽt. xxj. di. cleros. de preben. cũ
sm. monachi autẽ nõ sic principal'r, vt statim dixi. Jtẽ aliud est
officiũ clericale: aliud monachale: z aliud cõuersale. i. cõuerso. z.
nec dispõ de vno cõprehendit aliud. xvj. q. j. si cupis. z. c. alia. et
c. monachi. et. c. legi. cum multis. c. illius questionis. xxvij. q. j. vt
lex. z qs ibi no. de cle. cõiu. c. j. lib. vj. iij. q. v. c. iij. xviij. qõ. ij. quidã.
b ¶Nam z bigamus põt esse monachus[b]: de regula. veniẽs. de con
uer. cõiu. ex parte. el. j. z not. xxxij. di. seriatim. nõ clericos. lxxxiij.
di. qsqs. de biga. c. vnico. libr. vj. vbi hoc tenet Archid. sm ¶Bau.
hic. Ex his infert ¶Bau. ꝙ si non expressisset de ecclesijs regulari
bus, nõ extenderet hec ꝯstitutio ad monachos. z quo ad id qs
dixi de cõuersis z monialib⁹, idẽ Ben. qui reddit rationẽ ad id
qs dixi in scõo ℸtrario de extraneo q ꝺz vocẽ in alio capl'o rõne
sui capituli vt oporteat ꝙ sit in sacris: q vbi vnũ ꝓpter alterũ,
vtrobiqz tm̃ vnũ. lxxxj. dis. eos. z no. de cleri. excõ. latores. vel cla
rius dic ꝙ rõ est: q cũ vox cõceditur alteri capl'o, debet intelligi
cõcessa his qui sunt habentes vocẽ: nã non habentes sunt tanꝙ
extranei. ℂ Quarto opp. ꝙ superflua fit dispositio huius prin
cipij. per. ℌ. seq. gl. inverbo, officijs. optime soluit dicens hoc prin
cipiũ procedere etiã si beneficijs non sint annexi sacri ordines. z
idẽ ¶Bau. z Ben. ꝓ hoc inducẽs q principiũ hoc indistincte lo
quit. ar. xix. dis. si romanoꝝ. ff. de leg. prestã. l. j. z. ℌ. generaliter. ꝓ
hec non putes ꝙ responsum. ℸ. proximũ loquat cũ sunt annexi or
dines sacri: q ibi non loquitur de sacris ordinibus tantum, sed
etiam de non sacris: vt ibi no. gl. in ver. certi. z ibi dico in. ij. q. Et
sic differt hoc respõsum ab illo: q ibi loquit cum sunt annexi or
dines beneficijs siue sacri siue non sacri. hic autẽ loquitur etiã si
nulli ordines sint annexi. ¶Per hec arguit Ben. ꝙ habens bene
ficium simplex rurale sine cura non tenet ad dicendũ officiũ. qs
not. de cele. mis. c. j. qs argumentũ non bene colligit hic: cum hic
loquat tm̃ de collegiatis ecclesijs. dictũ tñ est verũ qs dic vt dixi
in. d. c. j. ℂ Quinto opp. ꝙ nõ debuerit papa arctare eos qui iã
erant mãcipati officijs: q non debet vita durior imponi his qui
se ad hoc obligarũt, nisi ipsis cõsentientib⁹. de reg. iur. qs oẽs. et
qs ibi no. per hoc qs no. glo. ne cle. vel mo. relatũ. Cõfirma: q cõ
stitutio respicit futura, nõ preterita. de consti. c. fi. Confirma per
c. nullũ. xxviij. di. xxxj. di. c. j. lxj. dis. c. fi. vbi subdiaconib⁹ futuris
z nõ presentib⁹ fuit indicta cõtinentia: per hoc qs no. lxxiij. dis.
gesta. z per Jnno. de regula. super eo. glos. in ver. in posterũ. solu
it. z quo ad primũ z tertiũ cõtrariũ hoc vult ꝙ aliud in cõtinẽ
tia z que nõ inducit inuito. qs etiã tenet ¶Bau. q non dz ꝑmitti
ꝑcisa cõpulsio ad continentiã: vt in. c. integritas. alle. in glos. de
quo per ℌost. in sum. de voto. ℌ. z vtrũ. z per quẽ ver. quid si ali
quis. hic aũt nõ fit precisa cõpulsio: sed indirecta z affectiua bo
ni z vtilis status ecclesie. Ad scõm contrariũ gl. in versi. qs dixi.
rñdet ꝙ cõstitutio hic cõcernit tm̃ futura: q ꝓhibet vocẽ actuũ
futuroꝝ. ꝓ hoc lra ibi, decetero. idẽ Laud. ¶Bau. z Ben. ꝓ hoc
q de ꝑteritis ꝓprie nõ est cõstitutio: sed iudiciũ bene est de prete
ritis z non de futuris: nisi qñ obligatio in iudicium deducta cõ
cernit futura. de procur. auditis. de sepul. in nostra. ff. de iudi. l.
in omnib⁹. de vsur. l. j. Ex hoc no. ꝙ qñ cõstitutio cõcernit aliqd
ꝓductiuũ pluriũ effectuũ: cõcernit preterita respectu effectuũ fu
turoꝝ. qs singulariter probat hec cle. iũcta ista glo. quam signa
in fi. q singularis. generaliter aũt de materia dic vt dixi de ꝯsti.
c. ij. in fi. z in hac glos. ibi, non manducet. C. de castrensi. l. j. li. xij.
z ibi glos. ℸ. q. ij. c. fi. de preben. cum scõm ibi, capitulorum. z fru
ctuũ percipiendoꝝ. Laud. z in fi. pro hoc qs no. Jnno. de vsur.
cum tu. z Joã. and. de elec. c. fi. lib. vj. in verbo, confirmationes.
7 †Sexto opponit in eo ꝙ statuit de sacris ordinibus z postea
specificat de subdiaconatu. nam debuisset sufficere quilibet or
do, cum quilibet sit sacer: vt dicitur in. iij. sententiarũ. dist. xxiij.
z notatur. xxij. distin. in princip. quia ordo est sacrum signaculũ
seu signũ per qs tradit ordinato spiritualis potestas et officiũ:
vt ibi dicitur. Solu. dicit ¶Paul. z latius ℳatth. ꝙ large quili
bet ordo dicitur sacer. l. dist. quicunqz. liij. di. c. ij. j. q. j. de ordina
tionibus. et. c. quibusdam. z. c. quomodolibet. j. q. ij. non solum.
in prin. vj. q. j. infames. xxviij. qõ. j. nullus. Sed stricte dic ꝙ dicũ
tur sacri a subdiaconatu. s. vt hic. z. xxij. distin. erubescant. et. c.
seq. pro hoc qs dico. ℸ. q. vij. ℂ Quero de causa impulsiua hui⁹

constitutionis

a ℂ Qs ℨuersi. ad de tex. in. c. ex eo, de elec. li. vj. text. cũ gl. in. c. nõ du biũ. de sen. excõ. gl. in. c. duo sunt, xij. q. ij. 6

b ℂ Bigam⁹ põt esse monachus. Adde doc. in. c. veniens. de reg. docf. in. c. nuper. a de biga. Jo. an. in reg. delictum. de reg. iur. in. vj. in mer.

constitutionis cõdende.So.vt in glo.j.ibi,causam dedit.z in ea ibi,minor subdiacono.nõ eligitur ad episcopatũ.de eta.z quali. a multis. Sed ad inferiores ecclesias sic de eleck.dudum.j.et ibi
8 dixi. ¶ †Secũdo quero nunquid in ecclesijs cathedralibus nõ collegiatis habeat locum hec clemẽ.videtur q̃ sic per textum in prin.qr dicit de cathedralibus vel collegiatis.at dictio vl̃,cadit inter diuersa sicut copula de qua no.gl.ff.de iur.et facti ignorã. in rubrica.Jn contrariũ:qr vbi non est collegium cessat pena:qr non potest quis priuari voce collegij,ppterea dic qs dixit de cathedralibus nõ addito q̃ essent collegiate:qr de iure omnis cathedralis est collegiata.de his que fiunt a prelato sine consensu ca.in rubro et nigro.maxime in.c.nouit.et.c.quanto.pro hoc qs not.Host.de excess.prela.dilecta. Et si aliqñ cõtingeret ex aliquo iure speciali q̃ esset cathedralis nõ collegiata, fateor qs cessaret
9 hec prohibitio. ¶ †Tertio quero circa prime dicta an quelibet regularis est collegiata. Host.tenuit qs sic in.d.c.dilecta. Contrarium tenet Pau.nam reperiunt simplices prioratus religiosi.ſ.de rescript.cle.ij.j.de sta.mo.ne in agro.ſ.ceterũ.qs est verũ. alias superflue poneretur verbũ collegiatis,respectu eius qs di
10 cit de ecclesijs regularib⁹. ¶ †Quarto q̃ro circa predicta quo
a modo cognoscit a eccl'ia collegiata.dic q̃ per signa de quo not. in.d.c.dilecta.Et dicit Pau.qs signa sunt cõmune sigillum: de appel.significauit.tractatus cõmunis:de proba.tertio.z cõmunis arca.ff.q̃ cuius.vniuer.l.j.z cõmune refectorijz dormitorij: de quo per Jnno.de iure pa.postulasti.z no.eo.titu.a nobis.nõ tamẽ putes q̃ oia signa premissa simul requirantur.de quo dic
11 vt dixi in.d.c.dilecta. ¶ †Quinto quero an carentes voce p hãc cle.dicant carere de facto z nõ de iuris fictione:vt sit locus huic cle.qs circa.ſ.de elec.Glos.ij.dicit q̃ sic.qs plene declara:vt ibi dixi in.xij.q. ¶ Sexto quero qd intelligit textus p verbũ,mancipati.gl.iij.soluit: et idẽ Pau.qui allegat de pen.di.ij.charitas: vt dicãtur mancipati quasi destinati:vt ibi:z quasi in seruitiũ et potestatẽ reducti.ad hoc de sen.excõ.c.fame.de pe.q̃uis.li.vj.de
12 excess.prela.cle.frequẽs.ver.z appellationib⁹. ¶ †Septimo quero in hoc qs dicit hic de sacris ordinib⁹,de quo etiã dixi in sexto cõtrario, qui sint:et quot sint sacri ordines.Solu.dicit Matth. qs sunt quatuor.ſ.subdiaconat⁹,diaconat⁹,presbyterat⁹,z epa-
b tus.Est em̃ epatus ordo b licet nõ stricte, sed largo sumpto vocabulo.de quo dixi de etate z quali.cũ contingat.z dicit Laud.q̃ licet etiã alij ordines inferiores mãcipẽt diuino officio:tñ subdiaconatus z superiores potẽtissime adstringũt:qr in his constituti non possunt retrocedere.de ele.cũ ex eo.li.vj.xxxi.dist.ſ.j.z dicũtur sacri fm Laud.qr post eorũ susceptionẽ vel alteri⁹ eorum ordinatus nõ põt cõtrahere carnale matrimoniũ:sed debet in castitate viuere.de coha.cle.cũ olim.dicunt ergo sacri a sanctimonia,vel dicunt sacri qr sacrũ actũ habẽt exercere in altari:z in sacris ordinib⁹ eps manus imponit,nõ in alijs:vt notat.xxxij.di.
13 erubescant. ¶ †Octauo quero circa hoc nunquid papa c possit
c dare licentiã cõtrahendi matrimoniũ.Jncẽ.vt refert. Matth. dixit qs aut in promotione.i.ordinatione, expressit votũ:et tenet obseruare:qr si papa dispẽsaret,cõtra votũ dispensaret.aut non expressit:z aut est iurisperit⁹,z tenet eodẽ modo:qr tacite intelligit vouisse.aut nõ iurisperitus:z tũc obligatur ad cõtinentiã ex sola cõstitutione eccl'ie cõtra quã papa dispẽsare põt.de hoc per Archi.xxxij.di.de illo.facit qs not.lxxxij.dist.c.ij.et de cleri.coniuga.cũ olim.tamẽ dic q̃ ex causa etiã votũ cõtinentie potest papa cõmutare:vt tenet Jnno.de sta.mo.cum ad monasterium:vt
14 dixi. ¶ †Nono quero nũquid priuatio vocis capituli se extendit ad priuationem stalli in choro. Et gñaliter quero qd cõprehendit.glos.in verbo,capitulo.soluit tradẽs doctrinã generalẽ q̃ in actib⁹ expediẽdis tanq̃ a singulis nõ se extẽdit hec priuatio.qs tenet Pau.dicẽs q̃ sicut nõ priuat chorio:ita etiã percipiet distributiones q̃ dant interessentib⁹ diuinis. de quib⁹ distributionibus dr.j.ſ.pri.idẽ etiã Ben. ¶ Decimo q̃ro: qr hic phibet vox in capitulo etiã si ab alijs concedat:qd si incerto speciali actu cõcedit.gl.in verbo.cõcedat.dicit adhuc durare phibitionẽ.et idẽ Steph.cõtra quã solutionẽ inducit glos.c.cũ vintoniensis.et qs ibi no.in gl.vlt. Ad qs rñdet,licet no expresse,q̃ hoc operat hic inhabilitas in psona.vult dicere q̃ in casu.c.cũ vintoniẽsis. non est inhabilitas simpl'r sed respectiua fauore non priuatorũ voce, ideo pñt renũciare. sz hic est inhabilitas simpliciter. Ex quo infert glos.epm contra hoc dispensare nõ posse.z idẽ Pau. p hoc: quia inferior papa non dispensat contra canonem.de elec.cle.ij.
15 ¶ †Undecimo quero circa hoc qd si talis carẽs voce fiat procurator alterius.Jo.an.in regula,qs alicui suo.lib.vj.dicit qs vox ei⁹ nõ affert suffragiũ:qr sicut non posset ppio noie:ita nec alieno.qs pcedit:qr hic simpl'r inhabilitat advocẽ non facta distinctione an suo noie,an alieno.idem Pau.j.ſ.pri.vbi dico in.viij.
16 notabili. ¶ †Duodecimo quero circa hoc an admissio ei⁹ vitiet electionem.videtur q̃ sic per.c.massana.z.c.sacrosancta.de elec. dic contra,vt tenet Jo.and.in dicta regula,qs alicui.qs dixi de
17 ele.illa.vbi rñdi ad.c.palleg. ¶ †Decimotertio quero qd si tpe quo vacat eccl'ia canonic⁹ non est in sacris,sed tpe electionis fic. glos.in verbo,cõstitutus.dicit eũ vocandũ.idẽ Pau.z Benze.z est ratio:qr cũ ius istud sit penale,debet attẽdi finis z non initiũ. ar.l.nõ intelligit.ff.de iur.fisci.ſ.qñ.z iura pbantia initiũ spectãdum:maxime ad.c.dudũ.alleg.in gl.dic vt in gl.vel dicit Paul. q̃ licet spectet initiũ electionis:tñ quo ad eligẽtes z electos spectat tps electionis.d.c.dudũ.Ben.dicit q̃ iura dicẽtia spectari electionis initiũ pcedunt cũ queritur an valeat electio.c.dudũ.z in.q.pposita nõ pcedit argumentũ de initio, cũ presupponam⁹ q̃ anteq̃ fiat electio pmotus est ad sacros.z hoc sentit gl.in ver.
18 qs dicitur. ¶ †Decimoquarto q̃ro circa hoc,nunquid nõ constitutũ in sacris volentẽ ordinari in primis tribus tenent canonici expectare.gl.eadẽ dicit q̃ nõ:in ver.sed fortius.vsq; ad ver. sed quid.z idem Pau.dicẽs q̃ etiã si vnus solus sit in sacris põt eligere nõ expectatis alijs, p hoc qr ius recidit in ipm solum.de
19 postu.gratũ.cũ ibi no. ¶ †Decimoquinto quero quid si nullus canonicus est in sacris.gl.eadẽ sed qd si nullus.dicit q̃ prelatus expediet. Idẽ Paul.sicut em̃ expediret si nulli essent canonici: ita z nunc cũ sint inhabiles,per.c.vnicum.ij.rũsio.ne se.va.lib.vj.
20 ¶ †Decimosexto q̃ro qd si ipsi⁹ plati imminet electio.gl.in ver. a sed qd si ipsius.dicit superiorẽ libere supplere: sed tñ q̃ expectabit post lapsum terminũ iuris.qs est notandũ. Idem Bet.de ancha.qr iura que dant potestatẽ superiori, loquũtur post terminũ iuris.de elec.ne p defectu.de cõcess.prebẽ.c.ij.nõ prius. Pau.cõtra.dicẽs q̃ nõ tenet expectare.et q̃ puidebit nõ iure deuoluto. (qr nõ est in quo fiat deuolutio,cum inferior nõ possit pdere ius qs nunq̃ habuit.xxxij.q.ij.qõ xo.) sz iure pprio:qr cũ nõ sit inferior q possit puidere,pertinet puisio ad superiorẽ,cũ penes capitulũ nõ sit hoc ius nec actu nec habitu.dicit em̃ quo ad vocẽ capituli:nec cõstitutus in sacris equiparat mortuis:p hoc qs not. de elec.cũ eccl'ia.Glos.videt verior presupponẽdo questionẽ formari in superiorẽ q non posset auferre ius inferioris.dato añt q̃ nulli canonici sint in sacris,sufficit q̃ intra terminũ a iure pfinitum fieri possunt in sacris. non em̃ põt puidere superior ex quo nõ reperit iure expressum:qs pcedit si est talis supior qui non hz potestatẽ nisi in casib⁹ in iure expressis: vt archiepus in subditos suffraganeor̃.de sup.neg.prela.c.j.li.vj.Sed si formaret qõ in su b
periore cui⁹ latior sit ptãs:vt est epus quo ad suã diocesim: qõ foret magis dubia.Sed tñ adhuc idẽ dicendũ:qr subest rõ pmissa. p hoc dico fort⁹ q̃ etiã si in collegio nulli sint canonici:nõ poterit superior puidere.nã nõ ppterea extinctũ est ius collegij eccle siastici qs ꝫseruat in eccl'ia cui cõcessum est in cui⁹ preiudiciũ nõ debet superior ex iuris terminos aliqd facere.p opi.Pau.cũ facit.l.si qs heres ita script⁹.ff.de acq.here.vbi si est dat⁹ heres, et si nõ adierit intra certũ tps assignatũ,puta annũ, datus est substitutus:et anteq̃ adeat institut⁹,morit:nõ expectat annus:dic q̃ ibi statim fuit adimpleta conditio p obitũ,cũ sit factũ certũ eũ nõ aditurũ.Sed questio formabit in iure cõcernente rem ppetuã: c
21 vt est collegiũ,qs nõ variat ex variatione canonicor̃.ff.de iudi. l.proponebatur.de rescri.si gratiose.lib.vj. ¶ †Decimoseptimo
d quero qd si aliquis d est subdiaconus sed priuat⁹ executione propter bigamiã cui dispẽsatiue reseruata est canonia z prebenda executio minorũ ordinũ:nunqd habebit vocẽ in capl'o. Pau.dicit q̃ sic:qr hec constitutio nõ requirit executionẽ:sed ordinẽ tm̃. et qr ꝫ vox phibeat ppter carentiã ordinis sacri:tñ per ipm non acquirit.ꝫ per institutionẽ canonicã z assignationẽ stalli et chori.de consti.cum Jo.de pben.dilect⁹.j.z.c.dilecto.z.c.pro illorũ. facit qs no.lxx.di.sanctorũ.dicit ergo q̃ ex quo dispẽsatio reser- d
uauit isti canonicatũ,ordo reseruat vocẽ.Jn contrariũ est:qr rõ huius iuris fundat sup executiõe ordinũ:vt seruiat eccl'ie:debet ergo intelligi q̃ sit subdiaconus debite cõstitut⁹, p hoc qs dicit glo.in ver.constitutus.in prin.cũ intelligit textũ de habẽte etatẽ legitimã quod tenet Lap.dicens q̃ si minor.xvij.annis,vel etiã maior a non suo epo promot⁹ est ad subdiaconatũ non habebit vocẽ ex quo nõ habet executionẽ.pro hoc de cõsue.cũ dilectus.z qs ibi no.in gl.suspensus em̃.z qs not.de preben.ei cui.lib.vj.z.j. cle.prop.in.ij.et.vj.gl.qs etiam ibi dico in.iij.notabili.et.q.vj.et est equius et verius.nã vox non dependet ab ordinis caractere sed ab ordine.at carens executione est quasi non habens ordinẽ ex quo non hz cũ effectu. Et hoc etiã tenet Jo.de ligna.z Jo.de fantuſijs.et q̃ ad ordinatũ q erat minor.xvij.annis,dic q̃ etiã si nõ sit suspensus ipso iure:qs videtur pbari de tẽp.or.vel non est, tñ etiã anteq̃ suspẽdat nõ legitime exequit ex quo est ordinatus ꝫ iura.j.cle.pri.parla añt sunt vel nõ esse,vel min⁹ pfecte esse.de
22 trãsla.c.ij. ¶ †Decimooctauo q̃ro nunqd priuati voce,z sic electione actiua,sint etiã puati actione passiua:z idẽ q̃ri põt de priuatis dimidiate distributionũ passiua.de quib⁹.j.ſ.pri.videtur q̃ nõ possint eligi p.c.q̃ inquisitionẽ.z qs ibi not.in gl.ſi.de eleck. vbi dr q̃ suspensus a bñficio nõ potest eligi,p bñ qs no. Jnno.de excep.ap'lice.vbi dicit q̃ amotus tpaliter a beneficio nõ dz inte-

Quomodo cognoscitur. Adde Jnno.in.c.postulasti.de iure pat. Jo.an.in.c.a nobis.e.ti.Domi.de san.ge.in.c.statutum.de elec.li.vj.

Est em̃ episcopat⁹ ordo. Adde gl.in v.eps.in pe. vj.lib.gl.in verbo sui ordinis.in ca. quoties. de pur. cano.gl.inver.de epis.in.c.q̃ periculosum.de sent. excom.lib.vj.

Nunquid papa. Adde doc.in c.cũ ad monasterium. de sta.mona. Jo.and.in regula. semel deo. z in reg.actus legitimi. de reg.iu. lib.vj.

Quid si aliqs. Adde gl.in.c.qr sepe.et ibi doc.de elec.lib.vj. Abb. in ca.pastoralis. in.ſ.fi. de appel. Card.i.c.presbyterum. in.ij.colũ. xxvij.dist.v.et ex isto infert.

rim negotiꝫ eccl'ie interesse. qꝫ dicit not. dignũ. Lau. distinguit non tñ specifice ad terminos qõnis sed etiã gñaliter. aut em̃ qꝫ suspensus est ab officio: z nõ eligit nec eligi põt. de cõsue. cũ dilectus. aut a bñficio: z tũc etiã nõ põt eligi quo ad bñficia a quib⁹ est suspensus: ad alia sic. de ele. si cõpromissarij. lib. vj. et ꝑm hoc ꝓcedunt inducta in contrariũ. de. c. per inquisitionẽ. et. c. aplice.

23 ¶ †Decimonono quero circa hoc qd de suspẽso a fructib⁹ bñficij puta a voce q̃ est fructus: vt no. glos. de restit. in integ. cũ venissent, vel si suspensus a pane, vel vino, vel alia dimidia portione, dicit Laud. ꝙ poterit eligi et eligere: qr talis nõ est ꝑa suspensio, sed quedã bonoꝝ subtractio ad penã. de tẽp. or. ex tenore. de pe. dis. z est ratio diuersitatis inter hũc casum et ꝓcedentẽ: qr suspẽsus ab officio suspẽsus vbicũqꝫ, cũ officiũ cõcernat claues q̃ vbiqꝫ extẽdunt. ar. de treu. z pa. c. j. z sic is a quo remote sunt nõ potest eligi. xj. q. iij. nemo. Sz suspẽsio a bñficio cõcernit dispositionẽ humanã et ꝓcedit a iurisdictiõe q̃ nõ extẽdit extra territoriũ. de cõsti. c. fi. lib. vj. Simil'r suspẽsio a voce, vel similis nõ est extendẽda, sed in casu suo intelligẽda. ar. de pe. di. j. c. pene. de elec. statutũ. li. vj. ꝙ ℔ infert Laud. ꝙ suspensus ab officio immiscẽs se diuinis est irregularis. put ꝛ de sen. excõ. c. j. lib. vj. Sed suspensus

e ¶ Sed suspẽsus a a bñficio. Adde Spec. in ti. ℟ leg. ℣. iusta. ℣. itẽ not. ꝙ suspensus. Inno. i. c. fi celebrat. de cleri. excõi. in gl. in verb. quidẽ.

a bñficio[a] se immiscẽs non fit irregularis: qr nõ contẽnit claues: imo nec ꝓpter hoc amittit beneficiũ ipso iure a quo suspẽsus est: nisi hoc esset expressum: z tũc amittet in casu expresso tm̃. de elec. cupientes. ℣. ceterũ. lib. vj. Et sufficit ꝙ in iure nõ est cautũ ꝙ fiat irregularis per id qꝫ not. Inno. de renun. nisi. ℣. psone. in verbo, irregularitas. pro hoc est. c. is qui. de sen. excõi. lib. vj.

☞ Dignitas, personatus, officiũ, et prebẽda quid sint: z qualiter differant.

2 In, hec dictio quid denotat.
3 Nullomodo, hec dictio est negatiua vniuersalis.
4 Consuetudo, statutum, et priuilegium nõ semper a pari ꝓcedũt.
5 Dispositio clemẽ. secunde. ℣. illi vero, de etate z qualitate. in quibus prebendis procedit.
6 Quid si beneficio sint annexi minores ordines.
7 Annexio ordinis si est talis ꝙ quis non potest promoueri ad illud beneficiũ si non habet ordinẽ, tamen per dispensationem papalem aliquis promotus fit: an dispensatio sibi proderit: vt non teneatur promoueri.
8 An autem talem annexionem possit episcopus facere, vide.
9 Beneficium quis dicatur obtinere pacifice.
10 Quid de beneficio non curato.
11 Confirmatus vel prouisus an possit statim cõfirmare, licet non fit missus in possessionem.
12 Dispositio clemen. secunde de etate z qualit. an habeat locum in dignitatibus principalibus: vt puta archipresbyterio, vel prepositura ecclesie collegiate.
13 Prelatus an includatur nomine capituli.
14 Pena duplex quando imponit copulatiue, copulatiua resoluitur in disiunctiuam.
15 Distributiones que dantur pro diuino officio quid continent: z qui venit nomine eorum.

b ¶ Not. differentiã. Adde ꝙ ista sunt synonyma ℣ Abb. in. c. cum accessissent. ℟ sti.

16 Canonici si de consuetudine, vel statuto debent esse in sacris: an expectans qui non est in sacris habebit distributiones.
17 Distributiones vt diuidantur non per omnes horas sed ꝑ certas, an possit induci consuetudine.
18 Consuetudo an valeat: vt habens plura beneficia habeat distributiones si interest in diuinis in altero ipsorum.

c ¶ De dictiõe in. Adde Archi. in ca. si papa. xl. di. eundem in. c. j. de offi. deleg. libr. vj. Joan. z eundẽ in ca. nobis de iure patrona. Abb. in c. ad nostram. de cõsue. dock. in. c. j. de fideius. et in. l. gallus. ℣. ille casus. ff. de libe. et posthu.

19 Canonicus si quis est in pluribus ecclesijs, et obtinet prebẽdam sacerdotalem in vna illarum, an si nõ promouetur intra annum carere debet voce z distributionibus quo ad omnes alias.
20 Quid si canonicus cui subtracta dimidia pars distributionum non potest inde sustentari.
21 Cui autem accrescit dimidia subtrahenda.
22 Jus accrescendi an habet locum in vltimis voluntatibus.

℣. Illi vero.

¶ Hec est scõa pars ꝑncipalis in qua primo ponitur dispositio cũ inclusa exceptiõe z duplici pena cõtrafacientis. scõo tollit ℨrias ℨsuetudines et statuta: ibi. nõ obstãtibus. ¶ †Iste not. differentiã[b] inter dignitatem, personatũ, officiũ, z prebendã. De primis trib⁹ no. Inno. de preben. de multa. Archi. de cõsue. c. j. li. vj. z vtrobiqꝫ dixi. z quid sit dignitas, no. de cleri. non resi. qr nõnulli. z. iij. dist. deniqꝫ. dicit aũt Pau. ꝙ in larga significatiõe dignitas est q̃dã ꝑeminẽtia in gradu cõprehendens etiã psonatũ: sed stricte accipit ꝑ ẽpatu et maioribus: z cognoscit dignitas ex administratiõe. lxxxix. di. volumus. z ex noie, prelatione, siue administratione quã h℥ in ea institutus in choro z cap'lo. de cõsti. cũ accessissent. de cõsue. cum olim. Itẽ ex consuetudine loci. xj. di. cõsuetudo. personatus eũt cognoscit ex prerogatiua quã h℥ in capitulo in optionibus, processionib⁹, vocib⁹ dandis, et similibus. d. c. de multa. de elec. duũ. ℣. Officiũ aũt aliqũ sumitur pro dignitate qñ h℥ administratiõnẽ cũ iurisdictione: vt camerarij⁹ pape ℘m Pau. qꝫ not. qñqꝫ sumit pro administratiõe siue prerogatiua: vt sunt syndici, procuratores, castaldi, et filles. j. q. iij. saluator. Quid aũt sit prebẽda no. de cõsti. cũ ꝛ. ℣. Et ꝓpter ꝛ qñ bona eccl'ie sunt diuisa. de concess. prebẽ. ex parte. Sed qñ sunt indiuisa magis ꝓpter ꝛ portio: vt not. Inno. de prebẽ. dilectus. ¶ Secũdo no. ꝙ prebẽde qñqꝫ sunt annexi ordines: ex quo no. ꝙ sapit aliquid spũale: et non est quid mere tẽporale qꝫ dixi de ℨsti. cum ꝛ. ¶ Tertio no. ꝙ hec dispositio cõcernit preterita. probat verbũ obtinet. qꝫ dic vt dixi

2 ℣. precedenti respõso in. v. cõtrario. ¶ †Quarto not. de dictione

c in[c], q̃ denotat aliqd nõ esse principale: vt cũ dicit: talis dignitas est in tali ecclesia. sensus est ꝙ est ibi principalior. de hoc in gl. in verbo, in eisdẽ. z dico in. q. nona. ¶ Quinto no. de dictione, ex-

d tunc[d]. quã expone vt in gl. scz. Ex q̃ no. ꝙ hec dictio tps extremũ denotat, scz finitũ. ff. de cõdi. z de. l. iij. ¶ Sexto no. de dictione donec, q̃ est tẽporis limitatiua: z per ℨ ns dispositiõis. ff. de senatoribus. l. j. si ex noxali cã agat. l. j. in prin. ff. de ver. signifi. ioseph. et expone: vt in gl. in ver. donec. Et in eo qꝫ gl. dicit qꝫ eis ordinatis cessat pena. dicit ℘au. qꝫ nõ est opus alia satisfactione ex quo sunt ordinati. ff. de postu. l. puto. de cle. vena. c. j. ℣. de deci. cle. j. ꝓ hoc qꝫ dixi de eta. z qua. cũ bone. ¶ Septimo nota de distributionibus q̃ dantur h℥ qui intersunt certis horis. qꝫ pseque: vt in glos. in ver. certis. z dico. ℣. q. xv. Quare autẽ sint septem, et quid significẽt, no. de cele. mis. c. j. z dicit ꝛ Matth. ꝙ si clericus pro pecunia accedit ad officiũ potius q̃ pro deo, cõmittit simoniã: per id qꝫ no. Host. de ℣. sig. olim. et Archi. lxxxj. dist. presbyter. et de hoc. lxj. dis. quid proderit. de preben. significatũ. vbi dixi in. iiij. q. z duabus seq. et est talis simonia mentalis que nõ dicitur vere simonia et purgatur per solã penitẽtiam. de simo. c. fi.

3 ¶ †Octauo no. vniuersalẽ negatiuam: ibi, nullo modo. Ex q̃ infert gl. in illo verbo excludi cõcessionẽ cap'li et dispensationẽ ꝑpi. qꝫ dicit ℘au. verũ siue noie ꝓpio siue alieno etiã si haberet mãdatũ limitatũ de certa ps̃ona eligenda: quia nõ ꝓpterea vocem habebit. ad hoc cle. vt professores. ℣. de regula. nã ꝙis noie alieno faciat: tñ necessariũ est: vt in scrutinio cõsentiat: alias vox dñi nõ cõputaretur in numero. cõpetit ergo vox ipsi ꝓcuratori licet limitata. ℣. de ꝓcu. cle. religiosus. ꝓhoc qr ℔ indistincte ꝓhibetur vox. et idẽ dixi. ℟. proxi. rñ. q. ix. ¶ Nono not. ꝙ qñqꝫ exprimit id qꝫ subintelligeret etiã non expressum. sufficiebat enim ꝙ diceret pars nõ adiecto ꝙ diceret dimidia. ff. de vsufruc. l. etiã. de verb.

4 sig. l. nomẽ. ℣. portionis. de deci. c. ij. li. vj. ¶ †Decimo no. qꝫ consuetudo, statutũ, z priuilegiũ nõ semp ꝓcedunt a pari. hic em̃ reuocant statuta z cõsuetudines z nõ priuilegia. de hoc in gl. pe. z idẽ ℘au. dicẽs ꝙ hic etiã nõ reuocant dispensationes legitime: quia de ipsis nõ exprimit, sed solũ statuta z cõsuetudines. de statu. cle. ne in agro. ℣. sane. et. c. ij. in fi. de relig. do. qr cõtingit. de iure pa. cle. j. de pe. z remiss. cle. abusionib⁹. de sen. excõ. cle. j. ¶ Op. ꝙ dispositio ista nõ ꝓcedat: qr si beneficiũ habet annexũ ordinẽ, nõ debet cõferri nõ habẽti illũ ordinẽ. de preben. ei cui. li. vj. Sol. vt dicit glos. in verbo, annexi. ver. nec intelligo. cũ qua concordat ℘au. z declarãdo dic ꝙ qñqꝫ annectitur ordo per modũ: vt nõ possit cõferri beneficiũ nõ habẽti talẽ ordinẽ, et ꝓcedit cõtrariũ. qñqꝫ annectit ꝑ modũ necessitatis imposite iã bñficiato: vt ꝙ teneat recipere: z ꝓcedit hec dispositio. ¶ Sc̃o oppo. ꝙ impedimentũ nõ excuset. ℟. e. c. j. So. vt in glos. in ver. impedimẽto. nam verbũ iusto, qꝫ est in tex. soluit contrariũ, cũ. c. j. loquat qñ ex culpa sua qꝫ impedit. ¶ Tertio opp. ad hãc solutionẽ de precedenti respons: vbi etiã si sine culpa est locus pene: vt si qꝫ non est in etate in qua possit ad sacros ꝓmoueri. Sol. vt in eadẽ gl. q̃ dicit aliud in hoc rñso: qr hec est pena negligentis. idẽ ℘au. z Ben. q tñ reddit aliã rõnẽ: qr in rñso ꝓcedẽti reddit qꝫ inhabilis ad vocem ꝑ modũ statuti: nisi sit subdiaconus: de quo statuto nõ est locus querimonie. ar. l. fi qua pena. ff. de ℣b. sig. nec ibi presignit terminus ad subdiaconat⁹ susceptionẽ: hic aũt statuit annus. Itẽ hic duplex pena imponit. s. carentie vocis, z amissionis dimidie partis distributionũ: ibi vna sola. dic ꝙ h℥ he rõnes sint bone, tñ immediata rõ colligit ex ꝓmissa rõne glosse: qr in ꝓxi. rñso pot⁹ est inhabilitas ꝙ pena: qr inhabilitat ad vocẽ nõ ℨsitut⁹ in sacris. hic aũt per modũ pene: ideo excusat iustũ impedimẽtũ. ¶ Quarto oppo. ꝙ etiã ante lapsum anni sit locus pene ꝓuationis vocis. Finge em̃ ꝙ qꝫ habet ꝓbendã in eccl'ia collegiata q̃ requirit diaconatũ z ipse nõ est diacon⁹, nec subdiacon⁹, certũ est qꝫ statim caret voce. ℟. ꝓxi. rñ. So. vt in gl. in ℣. extũc. ¶ †Quero non

5 quid in quibusdã prebẽdis procedit dispositio huius. ℣. glo. j. dicit ꝙ ꝓcedit tm̃ de prebendis collegiatarũ ecclesiarũ. qꝫ dicit expressius in verbo, in eisdẽ. in princi. vbi addit idẽ de cathedralibus. dixit aũt hic solum de collegiatis quasi sentiens oẽs cathe-

6 drales fore collegiatas. de quo tñ dic: vt in ꝓxi. rñ. q. ij. ¶ † Secũdo q̃ro qd si bñficio sint annexi ordines minores, an ꝓcedit hec dispositio. glo. in ℣bo, certis. dicit ꝙ sic: qr nõ dicit de sacris. et idẽ ℘au. z Ben. qꝫ dic vt dixi. ℟. ꝓxi. rñ. in. iij ℨrio. Et dicit ℘au. qꝫ cũ sint annexi non sacri, habebit vocem in cap'lo etiam

non

non cõstitutus in sacris q nõ hꝫ vocẽ cessante annexione.ſ.pri. respõso.et sic in hoc propter annexionẽ est melioris cõditionis qꝫ pcedit,si hoc ex priuilegio.secus si ex consuetudine vel statuto:qr talia hic reuocanť:qꝫ dixi.ſ.in.x.notabili.z hoc sentit glo. in ver.extũc.quã intellige ſm hec.z idem Ben. ¶ Tertio quero de qua annexione pcedit tex. So.vt in gl.in ver.annexi.et idem
7 Laud. Bau.z Benze. ¶ †Quarto q̃ro circa hoc si annexio ordinis est talis q̃ nõ potest pmoueri ad illud beneficiũ is qui ordinẽ nõ habet,sed p dispensationẽ papalẽ aliquis fuit pmotus. gl.eadẽ in ꝟbo, dico th.dicit q̃ dispẽsatio nõ proderit quin promoueri teneatur nisi super non pmotione esset dispẽsatus.idem Bau.qui inducit de preben.non põt.in fi.li.vj.z qꝫ not.de cleri. nõ resi.c.j.lib.vj.in glos.no.qꝫ.de priuile.pastoralis. ¶ Opp.ad hoc:qr ex quo annexio arctabat:vt pmoueretur ante habitũ beneficium,ex quo beneficium nõ obtinuit cessat annexio.z de his annexionibus.no.Inno.de cle.nõ resi.cle.fi. So.licet sit sublata quo ad obtinendũ,nõ est sublata quo ad retinẽdum beneficiũ:z annexio arctãs ad pmotionẽ suscipiẽdam ante obtentũ beneficiũ includit arctationẽ etiã post obtẽtum p rationẽ a fortiori,vt
8 colligit ex hac gl.qꝫ est not.dignũ. ¶ †Quinto quero circa hoc an talẽ annexionẽ potest facere eps.dicit Bau. qꝫ sic.z idẽ dicit de legato.z fortius pro hoc qꝫ not.Hosti.de offi.archipres.c.fin. maxime autẽ talis annexio respectu sacroꝝ ordinũ cõmendabilis est:qr nõ existentes in sacris,nõ sunt plene trãslati in clerũ:cũ possint retrocedere.de elect.cum ex eo.lib.vj. Unde dicit Hosti. eo.tit.c.ij.q̃ sicut inter cardinales nullus est quin sit ad minus diaconus:ita inter canonicos nullus deberet esse quin esset ad minus in sacris constitutus.ar.c.a multis.eod.ti.de conse.dist.j. eps sacrificãs.z.c.iubemus. Illicitũ nanqꝫ est in ordine sanctissimorum episcoporꝫ ecclĩasticis immiscerí tractatibus.xcvj.dist. satis euidẽter.dic cõuenies fore vt reperiantť beneficia simplicia non arctantia ad sacros.nã si omnia arctarent nõ sic sepe reperirẽtur qui vellent esse clerici, qui th fiunt clerici z per successum
9 tẽporis sepe pmouentť ad sacros. ¶ †Sexto quero in eo qꝫ dicit de obtinẽtibus pacifice beneficia:quis dicitur pacifice obtinere beneficia. So.vt no.gl.de elec.cõmissa.lib.vj.vbi dicit dici pacifice cũ habet liberũ cure exercitiũ.z idem Archi.xxiij.dist.in nomine. ¶ †Septimo q̃ro circa hoc quid de nõ curato.dicit Bau.
10 qꝫ aut habet certũ officiũ: vt cantor,sacrista,vel similes.et sufficit q̃ habet liberũ exercitum officĳ:licet nõ habeat possessionem maioris partis bonoꝝ.aut non habet certũ officiũ:vt qr est mere simplex:et tunc requiritť possessio maioris partis bonorũ.vel qꝫ habeat expeditam administrationẽ bonorũ. licet eorũ possessionem nõ acceperit.ar.c.frequens.de restitu.spo.lib.vj. ¶ Oppo. ad hoc q̃ etiã si non habeat possessionẽ, sit idem dicendum. qui enim habet actionẽ,videtur habere rem.ff.de regu.iuris.l.qui actionem.z sic sufficit q̃ habeat titulum.pro hoc.xcij.dis. si quis episcopus.Soluit Paul.qꝫ talis bene habetur pro possessore.et sic particeps honoris z ministerij sacerdotalis:vt ꝺr in.c.si quis eps.sed nõ habet cum effectu quo ad preiudicium sibi in aliquo generandũ:vt per hoc tanquã possessor ad aliquid restringatur:
11 vt not.in.d.c.si quis eps. ¶ †Octauo quero circa hoc nunquid confirmatus, vel prouisus possit statim administrare licet nõ sit inductus in possessionẽ.Sol.Bau.recitat opiniones de quibus dic:vt dixi de elec.transmissam.Concludit aũt id qꝫ ibi tenui nõ requiri inductionẽ in possessionẽ de necessitate iuris. Nam ius in beneficio acquiritť ex titulo z nõ ex possessionis traditione.de reg.iur.c.j.lib.vj.z hoc nisi cõsuetudo esset in contrariũ.que seruanda esset.de appel.cõstitutis.ij. In alijs aũt rebus per traditionem quis efficitur dñs.C.de pac.l.traditionibus.de rei ven.l. quoties.z.l.inciuile.insti.de rerum diui.ſ.p traditionem.tamen ſm Bau.qꝫ predixi fallit in cõfirmatis z puisis a papa in quib⁹ est speciale ſm formã extrauagã.iniuncte. Bonifacij. dic qꝫ ibi solũ dicitur q̃ prouisi in curia nõ recipiuntur ad administrationem
12 sine lr̃is apostolicis sup hoc confectis. ¶ †Nono quero nũquid hec dispositio tam in hoc rõnso quã in precedenti locum habeat in dignitatibus principalibus:vt si quis est archipresbyter vel prepositus ecclesie collegiate.gl.in verbo,eisdẽ.arguit pro et cõtra.tandẽ decidit q̃ nõ.z est gl.notabilis in eo q̃ statim subijciam.idem Bau.vt dixi.ſ.proxi.rũnso.in quarto notabili. Idem Benze.pro et cõtra inducẽs easdem fere rõnes quas gl.sed aliquantulũ extensius. Inter cetera aũt q̃ pena distributionũ non possit cõcedere in prelato principali,pbat:cũ non dentur nisi in-
a tereſſentib⁹ diuinis horis[a]:vt hic.prelatus aũt p negotijs eccl'ie habet esse frequenter absens:z si priuaretur distributionib⁹,abstineret a pcurãdo negotia eccl'ie.z sic hec cle.q̃ est inducta in fauorem eccl'ie retorqueret in ei⁹ lesionem : ꝫ regulã,qꝫ ob gratiã. lib.vj.que ratio parũ vrget:qr cum est absens pro vtilitate eccl'ie, habet distributiones seruato eo de quo de cleri.nõ resi.c.vnico. lib.vj. Itẽ hec ratio nõ est ad ppositũ:qr hec cle.in.j.et.ij.rũnso.nõ primat nõ interessentes diuinis : sed nõ subdiaconos vel nõ pro-

motos ad ordines annexos prebẽdis.sed alie rationes tacite in gl.sunt potiores,maxime illa quã ponit ver.nec obstat.qr dignitas pcipalis nõ est in eccl'ia. Esse em̃ in eccl'ia denotat aliqd illo principali⁹.j.de pben.cle.j.vnde mandatũ de puidẽdo in eccl'ia nõ includit vt possit de eccl'ia puideri:de preben.cũ olim.Sed et alia rõ gl.multum vrget:quã ponit in ver.vnde potest dici.et ibi signa glos.vsqꝫ ibi,itẽ lz.z etiã ibi in.d.ꝟ.itẽ.vsqꝫ ibi,z idem videretur.Ex qua gl.determinať dubiũ qꝫ tangit de concess.preben. post electionẽ.in glos.ij.an noie capli includať presidens capl'o: qꝫ dico in seq.q. De dubio aũt principali Laud.ꝺ sentit ẑnium. arguit em̃ ex ꝟbo dignitates, posito in prin.tex.qꝫ abbas differens pmotionẽ vel bñdictionẽ citra annũ nõ sit puatus dignitate:qr ꝺ imponit alia pena. Ad idẽ inducit de elec.statutũ.lib.vj. de sta.re.cle.attẽdentes.ſ.statuim⁹.vbi de ꝺ.Ex quo infert q̃ minor pena imponitur abbati q̃ habẽti curã animarũ:qr ille est priuatus lapso anno.de elec.lz canõ.li.vj.et.d.c.statutũ. Ratio diuersitatis ſm em̃:qr periculosius est vbi cura aiarũ est:z ideo grauius punit.xxiij.q.j.nõ afferam⁹.z ideo i ꝟ.dignitates, exponit sicut abbas q̃ sit presbyter : archidiaconus q̃ sit diaconus.ſ.e. c.j.glo.est verior p suas rationes:tñ pro opi.facit multum decre. hec est iuris cõmunis pmulgatoria.nõ ergo debet fieri tanta restrictio quãta in impetrationib⁹ in quibus pcedit qꝫ dicť in.d. cle.j.de preben.sed qr negari neqt quin sit penalis,inhereo.gl.et
13 suis rationib⁹. ¶ †Decimo quero quia dixi in pri.q.z apertius
b dicit glos.premissa in verbo,eisdẽ.q̃ nomine capituli[b] includitur prelatus solũ improprie,z p largissimã acceptionẽ:an hoc sit verum:videť q̃ nõ p prealleg.c.post electionẽ.et qꝫ ibi no.in gl.ij. ibi em̃ reprobať allegatio per quã dicebať cum foret scriptũ capitulo,nõ includi decanũ.ad idẽ qr noie familie,cõtineť dñs familie.ff.de ver.sig.l.familie.noie exercit⁹,cõtineť princeps exercit⁹. ff.de inſa.l.ij.in prin.nomine decurionũ, preses.l.j.ſ.si p̃ses.ff.qñ appel.fit.nomine monachoꝝ, abbas.de ſymo.c.fi. Sol.qñqꝫ queritur respectu vocabuloꝝ que ita principaliter verificanť de presidere sicut de subditis. et pcedit cõtraria.vide in abbate:qr nõ definit esse monachus:pro hoc qꝫ dixi in.d.c.fi.et in proemio Brego. sic et princeps exercitus est pars exercitus. sic z dñs est pars familie.z sic de ceteris. Quãdoqꝫ queritť respectu vocabuloꝝ que nõ eque principaliter verificanť de p̃sidere sicut de subditis.z pcedit quod dicit gl.ita est de hoc verbo, capitulũ.prelatus em̃ nõ est pars capituli:sed capitulũ z ipse tanq̃ due partes faciũt vnũ totũ,cuius p̃latus est caput.de his que fi.a prela.fine cõsen.ca.in rubro,quatenus ponuntur:vt distincta: z in nigro, maxime in.c.nouit.z.c.quãto.z.c.ea noscitur.hec faciũt ad decisionẽ multarũ questionũ vt habeas regulã generalẽ q̃ respectu taliũ vocabuloꝝ dispositio nõ extẽdibilis facta de collegio non cõcernit caput collegĳ. Ad.c.post electionem.dico q̃ ibi nõ fuit dispositio restringibilis. Itẽ ibi nõ probať id qꝫ ibi dicit gl.hec signa:qr per neminẽ tacta.et cũ hac gl.per oĩa tenet Paul.in cle. vt professores.in verbo,inibi.j.de regula.et facit etiã ad hoc qꝫ no.glos.ibi in dicto verbo , inibi.in fi. qꝫ dixi in.d.cle.in.prin.in ij.contrario.z.q.x.z per ibi no.declarať id qꝫ dicit gl.in.fi.in ꝟ. et idẽ videť. ¶ Undecimo q̃ro quid si isti promoti ad dignitates habent ordines maiores q̃ sint ordines requisiti.videretur non sufficere,cũ nõ liceat descẽdere.de pe.dist.ij.cũ sanctã.ibi, ambulabunt de virtute in virtutẽ.ff.de mu.z ho.l.vt gradatim. Item recipiẽdo ordinẽ superiorẽ videť recedere ab executione inferiorum.lxxiij.dis.gesta.z.c.si quis. vbi de hoc.pro hoc qꝫ not. Jo. mo.de rescrip.cũ aliquibus.li.vj.z Archi.de preben.si pro clericis.eo.li.q tenẽt q̃ sacerdoti expectãti puideri nequit de prebenda q̃ hꝫ diaconatũ vl' subdiaconatũ annexũ.dic ẽtra ſm Paul. et Matth.qr promoti ad maiores nõ desinunt habere inferiores.
xxv.dist.perlectis.xv.q.vlti.c.j.z.ij.z qꝫ not.de vita z ho.cle.c.ij. a et dicit Paul.aliud esse in dignitatib⁹ secularibus in quib⁹ non imprimitur caracter.C.de dignita.l.ij.lib.xij. Sed illa lex facit potius cõtra,in eo qꝫ dicit promotũ ad maiorem dignitatẽ non perdere priuilegia que habebat noie minoris dignitatis.facit tamẽ pro dicto Paul.qr perdit minorẽ dignitatem : sed illud est ppter incõpassibilitatẽ q̃ cessat in ordinib⁹. ¶ Ad cõtraria respondeo.ad primum dico q̃ talis nõ descẽdit:nam stat q̃ habẽs b sacerdotium exequitur officiũ diaconi.pro hoc de homi.cõtinebatur.Item q̃ eps exercet officiũ presbyteri:vnde videmus episcopos fieri presbyteros cardinales. Ad.c.gesta.dic q̃ nõ facit cõtra,per id quod ibi not.Ad dictũ Jo.mo.z Archi.dic q̃ non est verum.quod tenet Jo.and.in dicto.c.cũ aliquibus. ¶ Duodecimo quero quãdo incipit annus : de quo in tex.So.vt in glo. in verbo,intra annũ.et idem Paul. ¶ Decimotertio quero qd si in ecclesia collegiata est aliquod beneficiũ in quo institut⁹ non habet vocẽ in capitulo nec distributiones.dicit glos.in ꝟbo, distributionum:q̃ nõ erit locus pene huius responsi.qꝫ est verum: quia priuatio presupponit habitum.de despon.impube.ad dissoluẽdum. ¶ Decimoquarto quero circa hoc si isti debenť dis-

a ¶ Nisi interessentibus diuinis horis. Adde gloss. ordinariam in.c. vnico.de cle.non resi.lib.vj.

b ¶ Qꝫ noie capituli. Adde Abba.in pe.Brego. in.xv.co. Bar.in c.rodulphus. de rescrip.in.xj.col. et an veniat prelat⁹.vide Abba. in.c.ea te.ſ rescri. in.ij.col.z p eundem Zaba.in cle. ne professores.de reg.

tributiones. dicit eadē glos. q̄ quo ad distributiones huic pene
14 locus erit. idem Laud. z Pau. Ex quo not. q̄ † ex quo in aliqua dispositione duplex pena imponitur: licet delinquens non sit capax alterius, alterā tamē non euadit. Ex quo etiā nota q̄ quando duplex pena imponit copulatiue: copula resoluit in alternatiuā quādo altera pena nō potest imponi. et hoc facit ad multa.

15 ¶ † Decimoquinto quero quid venit noie distributionum [a].

a ¶ Quid venit nomine distributionū. Adde doct. in c. vnico de cleri. nō resi. li. vj.

a Solu. patet satis ex text. quia venit emolumentum qđ datur interessentibus diuinis horis. dicunt tamē Laud. z Benze. q̄ etiā anniuersaria sub verbo distributionū, comprehendunt. licet eīm hec decreta. sint penalia: tñ f̄m Bēze. q: subest idētitas rationis: idem dicēdum pro hoc quia iura restringibilia comprehendunt casum eiusdem rationis. de elec. si post q̄. §. j. lib. vj. pro hoc quod dixi de rescri. cle. j. q. iij. Contrariū puto: q: anniuersariū, differt in vocabulo z significato a verbo, distributionū. Item nomine horarū veniūt sole septē. de quibus de cele. mis. c. j. z de hoc. ē. in
16 vj. notabili. ¶ † Decimosexto quero si de cōsuetudine vel statuto debent canonici esse in sacris, nunquid expectās qui nō est in sacris habebit distributiones. dicit Pau. q̄ sic, si cōsuetudo habebat q̄ prebēdati essent in sacris. secus si habebat q̄ etiam canonici. ad hoc de preben. si pro clericis vult dicere ponderandū esse an onus ordinū annectatur canonie, an prebende. hec questio cū sua decisione presupponit aliam, nunquid expectans debeat habere distributiones. in quo Joā. and. de consti. cum ad. dicit q̄ nō, si authoritate pape expectat: secus si capituli. Alij dicunt idem z fortius si authoritate pape. qđ plene dixi in. d. c. cum ad. et de preben. dilectus. ij. Cōiter obseruatur q̄ nec primi nec scōi habentiqđ potest sustineri per id qđ dixi in dicto. c. cum ad.
17 ¶ † Decimoseptimo quero an possit per consuetudinem induci vt distributiones diuidant non per oēs horas sed per certas, vt pro missa, et vesperis. gl. in verbo, certis. dicit q̄ sic, p̄ text. in verbo, certis. quasi nō omnib⁹. Laud. sentit cōtrariū, formās questionem de ordinatione que est in ciuitate Pictauiensi [b]: in qua est consuetudo in aliquib⁹ ecclesijs q̄ qui est in matutinis habet distributiones p̄ oibus horis: an sit rationabilis. et tenet q̄ non tanq̄ que grauat ecclesias. de cōsue. c. j. itē quia ambitione procedit. z idem Benze. ad hoc de ambitione. ff. de decre. ab or. fa. l. ambitiosa. de consti. cū oēs. Item q: diurnū nō dz dari nisi operanti in vinea dñi. de cle. non re. nonnulli stipendium. de magistris. super specula. Ad hanc literā respondent q̄ in hoc q̄ dicit certis, debet exponi. f. septem: vt nihil diminuat de eis: et in hoc ab aliis horis discernunt. que expositio est extorta. vnde vt dicit glos. licet sit honestius vt per oēs horas fiat diuisio tamē de iure pōt fieri pro certis. Et in hoc sufficit q̄ de iure non probatur cō-
18 trarium: sed potius prout hic. ¶ † Decimooctauo quero an valeat consuetudo q̄ habēs plura beneficia consequatur distributiones si interest diuinis in altero ipsorū. dicit Laud. q̄ non: q: nō est rationabilis. de conse. di. v. nunq̄. in prin. de cele. mis. c. ij. z c. te referēte. pro hoc. c. vnicum. de cle. nō resi. lib. vj. nec est cōtra qđ dixi in proxima questione. aliud enim est nulli hore interesse:
19 aliud interesse certis tm̄. ¶ † Decimonono q̄ro pone q̄ aliquis est canonicus in pluribus ecclesijs z obtinet p̄bendā sacerdotalem in vna illarū: nunquid si nō promoueret intra annū carebit voce z distributionib⁹ quo ad omnes ecclesias? dicit Laud. q̄ nō: sed dūtaxat in ea in qua deliquit. de elect. si cōpromissarius.
20 lib. vj. pro hoc litera ibi, in eisdem ecclesijs. ¶ † Vicesimo q̄ro si canonicus cui subtracta est dimidia distributionū nō potest in de sustentari, dicit glos. in verbo, dimidia. q̄ non propterea habebit residuū. Ad qđ opponitur de eo quod notatur de elect. cum vintonien̄sis. in glos. not. q̄. glos. tacite soluit in verbo, et imputet. q: hec est pena quam posset euitare recipiēdo ordines. Idem dicimus de excōmunicato qui potest facere se absolui. de quo notatur in. c. pastoralis. de appel. Sed pena de qua in. c. cū vintonien̄sis. non est tollibilis ad nutum suspensi. idem Paul. Laud. autem z Benze. tenēt contrarium dicentes q̄ habebitur ratio ne egeat sicut habetur in dispositio. l. dist. studeat. Sed cōpellitur per alias penas ad promotionem nisi rationabilis causa subsit. de tempo. ordi. ad aures. de statu monacho. cisiñ. ne in agro. §. qui autem. Joan. de lign. refert Bertrādum tenere cū glos. per rationē predictam. ipse autem distinguit q̄ aut ex causa legitima recusat ordinari: et procedit opi. Laud. z Benz. aut fine causa legitima: z procedit opi. glos. que distinctio sapit equi-
21 tatem. sed glos. se retulit ad eū qui contēnit ordinari. ¶ † Vicesimoprimo quero cui accrescit dimidia subtracta. dicit eadē glos. q̄ ceteris interessentibus diuinis. idem Pau. per eadē iura que allegat glos, Laud. et Benze. cōtra. dicit enim Laud. per alternationem vel q̄ dabitur ceteris interessentibus: vt dicit glos. vel ponetur in vtilitatē eccl'ie cui fit iniuria pro quadā satisfactione subtracti officij. ar. xvij. q. iij. si quis deinceps. pro quo inducit Benze. de offic. ordi. si canonici. lib. vj. pro hoc quod not. Inno. de coha. cle. sicut. Jo. and. in apostillis quas fecit post glo. dicit

b ¶ Ciuitate Pictauiensi. Talis etiam cōsuetudo est in ciuitate Sedunensis.

c ¶ An ius accrescēdi. Adde gl. i ver. suspensus. in cle. ij. de vi. et ho. cle. in l. si mihi et tibi. ff. de ꝓ. obli. z ibi doct. Bar. in l. perinde. in. §. j. ff. de stipu. seruo.

qs quādoq̄ certa quātitas assignat per capita interessentium: z procedit opi. Laud. et Benze. qficq̄ simpliciter pro indiuiso assignat interessentibus: z tūc est locus iuri accre. per. l. j. in fi. ff. de vsufru. accre. vult hec opi. qs si debebatur certum quid cuilibet interessenti tali hora pone. x. solidi. quāq̄ alij desint, alij non: habebunt pinguiores portiones. secus si certa quantitas puta. x. lib. diuidebant in eos qui interessent: tūc eīm quāto sunt pauciores inter quos fit diuisio, tanto portio interessentium est maior. et ratio est: quia primo casu nulla est inter eos cōiunctio. secūdo fic. pro hoc qs no. ff. de vsufruc. accre. l. j. qs placet. z f̄m hoc concordari possunt opi. premisse. Et de hoc etiam. j. q. sequenti in fi. vbi aduerte qs ius accrescēdi proprie procedit in vltimis voluntatibus de quibus loquuntur iura allegata in glos. et inter coniunctos: vt. C. de cadu. tollen. l. vnica. §. is itaq̄. vsq̄ ad fi. An aūt in alijs locū habeat, dico. j. q. seq. Est aūt triplex coniunctio: q: qdā sunt cōiuncti re z verbis: qdā re tantū: quidā verbis tm̄. Exemplum primi: si testator legat Titio et Sempronio equum. Exemplū secundi: si legat Titio domū, z postea legat Sempronio eandē domū. isti cōiunguūt re: q: circa eandē rem: ſz nō verbis. ex quo separatim fuit factū legatū. Exemplum tertij: legat Titio z Seio domū pro equis portionibus. isti cōiungūtur verbis: q: simul vtriq̄ legatur, sed disiunguūt re: q: nō ad eandem rem, sed ad suā portionem quilibet vocatur. hec exempla sumuntur. ex. d. l. j. §. interdum. vbi glo. ff. de vsufruc. accre. z sunt vera, licet aliqui calūnient. de istis cōiunctis datur regula q̄ si cōcurrit cōiunctus re z verbis cum cōiuncto verbis tm̄ vel re tm̄: prefertur in iure accrescendi. Sed si cōcurrit cōiunctus re cum coniuncto verbis, pariter vtriq̄ accrescit. quod tenet glo. in. d. §. interdū. de quo plene per Bar. ff. de leg. iij. l. re coniuncti. et de hoc etiam in seq. questione. Et in hac glos. ibi. §. si eadē res duobus legatur, siue coniunctim, siue disiunctim: z alter eorū quomodocunq̄ nō peruenerit ad legatum: tota debetur collegatario: vt
22 in fi. j. rñ. in glos. si tm̄. ¶ † Vicesimosecundo quero in eo q̄ dixi in
c c prima questione, an ius accrescendi c ppie cadat in vltimis voluntatibus, an in alijs locū habeat. So. cōiunctio potest surgere ab homine. Itē a lege. z de vltima debet intelligi questio procedens: quia inter canonicos videtur esse quedam legalis coniunctio. quando aūt surgit ab homine: aut in vltima volūtate: z attenditur cōiunctio: vt in. q. precedēti. an inter viuos: z hanc dicit Pet. vt refert Cy. in. l. vnica. C. quādo non petentiū partes. non attendi preterquā in casu. l. j. C. si liberalitatis imperialis socius. lib. x. z ibi fallit in donatione principis. Bar. in. d. l. re cōiuncti. in fi. distinguit: q: aut querit de iure accrescendi qs pcedit inter cōiunctos ab hoc: aut de iure accrescēdi ex cōiunctione legali. de primo dicit q̄ aut in vsufructu: z locū habet ius accrescēdi. d. l. j. in fi. de vsufru. accre. z est speciale: vt ibi dicit. aut in pprietate vel alio iure: z aut in rebus indiuiduis: z hz locū. ff. cōia predio. l. proprijū. aut in diuiduis: z aut in dispositiōe principis: z habet locum. d. l. j. C. si liberalitatis imperialis socius. aut inferioris: et aut interest concedētis qs locū habeat: z locū hz. ff. de cōtrahen. empt. l. fundus. aut nō interest concedētis: z nō habet locum. l. si mihi z titio. ff. de verb. obli. z hoc totū membrū nō est ad propositū glos. nostre. Sed in coniunctione legali subdistinguit: nec est opus p̄sequi: nec etiā oportet insistere in declarādis p̄missis mēbris. q: materia nō est pprta, sufficit remissio ad plene not. in. d. l. re coniuncti. z p Bal. in. d. l. vnica. C. qñ nō petentiū partes. ſz in terminis nr̄is possemus confirmare qs dicit glos. fine his difficultatib⁹. Nā distributiones q̄ dant interessentib⁹ diuinis nūq̄ ptinuerūt ad nō interessentes. q̄ ergo interessentes totū capiāt, nō est p ius accrescēdi: sed p sublationē impedimēti z potius per ius nō decrescēdi ex quo nō interessentibus nil debet. ¶ Vicesimotertio q̄ro nūquid iste qui non pcipit distributiones nisi pro dimidia tenet horis interesse ac si integre pciperet. Laud. q̄ sic: alꝫ subtraheret tota z dabit alij pro eo seruienti. de offic. vi. c. si. de ap. quenit. de cleri. nō resi. cū ad hec. z dicit Laud. q̄ iste q̄ pcipit pro dimidia forsan cantabit cū media bucha. Sic dicitur hic fecisse Primas qui existens canonicus Paduanus cum privatus esset media prebenda ita etiam media bucha cantabat.

1 ☞ Obseruantia generalis facit ius.
2 Libere verbum quid importet.
3 Pubes factus canonicus non habet vocem in capitulo donec excesserit annum. xvij.
4 Pubertas plena requiritur ad ordines sacros, scz. xviij. anni.
5 Laicus qui est in carnispriuio pōt esse presbyter in resurrectione domini.
6 Clementina, generalem. de etate z qualī. an liget religiosos.
7 Etas que requiratur in promouendis ad beneficia in ordinandis et in profitentibus religionem.
8 Et quod dicitur de annis ordinandorū, an intelligatur de annis completis.
9 Minor. xviij. annorum si ordinetur an teneat ordinatio.

Subdiaconus

10 Subdiaconus effectus ante.xvij.annum an habeat vocem in capitulo.
11 Episcopus an possit dispensare super etate ordinandorum.
12 ℳinor.xvij.annis si impetrat in ecclesia collegiata vbi prebēde non habent annexos ordines,an valeat impetratio.
13 ℳissa an requiratur in collatione ordinum.
14 Ordinat⁹ ad sacros ordines p vim an teneat seruare ītinētiam.

Generalē. ¶Glo.non summat,sed ℙau. summat sic. Jn.xvij.āno ad subdiaconatū. Jn.xx.ad diaconatū. Jn.xxv.ad presbyteratū potest quis libere promoueri.primo ponit motiuum.secūdo statuit:ibi,decernim⁹. ¶† Nota quod generalis obseruātia facit ius cōmune.pro hoc de cele.miss.pernicios⁹.et qō ibi not.in glos.j.de clan.despon.c.fi.vbi etiam specialis consuetudo redigit in ius commune. ¶Secūdo not.q ad receptionem ordinū requirit vt ordinato nō obstet aliquid canonicum. supplet ℙau.s.impedimentū.de sen.excō.q de his.et.c.quāuis. puta fm Henze.irregularitas, defectus vel vitiū.de corpo.vi.
2 per totum. ¶† Tertio no.de verbo libere[a],qō expone vt in glos.
a v.id est fine dispensatione. Et hoc facit ad questiones facti pro intellectu priuilegiorū et aliarū concessionum in quibus est verbum libere. Sed Henze.etiam exponit libere.i.nullius cōtradictione vel iuris impedimento obstante.que expositio de se bona
3 est:sed quo ad tex.precedēs melior. ¶† Quarto no.q pubes factus canonicus in ecclesia collegiata nō hz vocē in capitulo nisi
b excesserit annum.xvij.qō dic vt in glo.in verbo,decimooctauo[b]. ver.not.que innuit qō ipso iure sit suspensus ab executione ordinis. Jtē q cle.precedēs exigit vt quis habeat ordines cū effectu, ita q non fit ei prohibita executio. Ad vltimū,qō est verū,dic vt dixi.s.cle.pri.in prin.q.xvij.et.j.q.vj.vbi dicitur qō ipso iure est suspēsus.de primo ītrariū vī dicere Lōpost.c.vlt.eo.ti.q requiritur sententia suspēdens executionē:vt ibi tenui. de quo ibi plenius.nec ista gl.cōtrariū dicit.stat eīm q ipo iure nō est suspēsus: et tamē caret voce tanq̄ non legitime ordinatus:vt dixi in dicta
4 cle.proxima in prin.xvij.q.prealleg. ¶† Quinto not.qō ad ordines sacros requiritur plena pubertas que est in.xviij.anno.simile.ff.de ali.leg.l.mela.in prin.vbi alimenta impuberi vsq̄ ad pubertatem debenť vsq̄ ad.xviij.annū.simile etiā in femina q̄ vsq̄ ad tale tp̄s non impetrat venīā etatis.C.de his qui ve.eta.impe. l.ij. ¶Opp.q hec clemē.non fit sub cōgruo titulo.potius enim cōuenit titulo de tempo.ordi.So.vt in glos.j.ver.z sine dubio.et idem ℙau.Ex qua glos.no.q ppter connexitatē pmittit q alias nō liceret.Et sic no.devi cōnexitatis.z dic vt de constit.trāslato. de app.vna de accu.ad petitionē. ¶Secūdo opp.q requiratur maior etas q̄ ea que ponit in tex.de canonibus allegatis in gl.j. ver.z corrigit. Et soluit q corrigūtur vt in gl.pro qua solutione est verbū,decernimus.pro hoc de iudi. decernimus.z qō ibi no. et in hac glos.ibi fieri poterat dispēsatiue: tamē etiā fm illos canones poterat quis promoueri ante illa tēpora.c.di.c.peñ.et fi. Stepha. ¶Tertio opponit:qr hic innuitur q cessante hac clemen.standū erit antiquis iuribus potius quā obseruantie generali contrarie.z sic contra.iij.dist.ſ.leges.de consue.c.fi.Confirma:quia obseruantia generalis equiparatur cōstitutionibus reductis in scriptis.xj.dist.catholica.z.c.ecclesiasticarū. So.dicit Laud.q generalis obseruātia derogat iuri q̄uis nō fit obtenta in cōtradictorio iudicio.d.ſ.leges.z hoc si non continet peccatum vt si anticipētur tempora recipiēdorum ordinū deuotionis causa.secus si causa gulositatis: qr tunc hz obseruātia generalis forsan liberet a pena tēporali:non tñ a gehēnali:maxime vbi iura cōtinent preceptum vel prohibitionē.iij.di.deniq̄.in fi.z idē si causa vagationis vel simili.de sta.mo.periculoso.libr.vj.talis eīm obseruantia non facit ius nisi consensus principis expressus superueniat per cōtrariam cōstitutionē:vt hic,vel saltē p consuetudinē prescriptā.de consue.c.fi.et per totum.vel nisi cesset causa finalis iuris cōtrarij.lxij.distin.ſ.verum.z.ſ.his.vel proueniat grandis mali vel scandali euitatio.xj.di.consuetudinē.z.d.ſ.verum. ℙau.aūt extensius tractans articulū,refert opi.tenuit eū Jo.in.d.ſ.leges.q cōsuetudo rationalis z prescripta tollit legē. Alij dicunt q non tollit nisi interueniat principis consensus expressus. qō dicit Jo.de fontana procedere in papa,cui⁹ iurisdictio pēdet ab authoritate diuina:non aūt ex trāslatione populi: vt in imperatore.xj.di.q̄sequēs.vbi de hoc in prin.dist.xvij.huic. Alij dicūt q sufficit tacitus cōsensus principis ac si foret expressus.liij.dist.si seruus.pro hoc qō not.de secun.nupt.c.vir.z.ff.de legi.l.de quib⁹. Alij dicūt q si cōstitutio nō est approbata moribus vtentiū nō seruātes,non dicunť trāsgressores.qō tenuerunt Ain.Bof.Ber.z Jnno.de treu.z pa.c.j.p quibus facit.xxviij. di.ſ.ecce.ver.illud autē gregorij.iij.di.c.fi.nam vt valeat constitutio tria sunt necessaria.q fiat ab eo qui potest.xvj.di.canones. qō publicetur.de postu.prela.c.j.z qō more vtentiū approbetur vt in.ſ.fi.Sed contra istos facit,quia tp̄s non est modus tollendi nec inducēde obligationis.ff.de act.z ob.l.obligationum.ſ. placet.xvj.q.iij.nemo. z presertim obligationis ad obedientiam. de prescrip.cum non liceat. ℙaul.in hoc recitat opi.Hostiē.in.c. j.de treu.z pa.dicētis q in preceptorijs hoc non excusat q cōstitutio non sit approbata moribus vtētium:qr preceptum necessitatem importat.xiij.q.j.qō precipitur.secus in simplicibus constitutionibus. ¶Pro quo inducit ℙaul.c.proposuisti.lxxxij.dist. dicens hanc opi.procedere posse in illis qui erant tempore quo promulgata fuit cōstitutio. prescriptio enim quandoq̄ incipere nequit ab inchoante possidere, sed a successore.fic.xvj.q.iij.si sacerdotes.de iurepatro.cura. z in hoc persistit ℙaul.sed in hoc reprobant quidam.nam idē est hodie populus qui fuit iam centum annis.xvj.dist.habeo.ff.de iudi.l.proponebatur.z dicunt q etiam successor non prescribit fine bona fide z titulo:de prescrip. c.j.lib.vj. ℙredicta incidunt in duas questiones. Una est an et
c quando consuetudo possit preualere [c] iuri positiuo.z de hoc ple a ne dixi de cōsue.c.j. Altera nunquid per non obseruantiā abrogētur iura etiam canonica.z de hoc dixi in.d.c.j.de treu.z pace. Quo ad hoc tñ dico qō p̄cedere potest dictū ℙaul.vt hi qui incipiunt constitutionem nō recipere nō excusentur a peccato sed successores fic.z si scit hoc princeps z tolerat:nō videtur pati:vt tali iuri derogetur etiā si alīs cōsuetudo nō suffecisset.de cogna. spiri.super eo. ¶Quarto oppo.ad hoc q quo ad hanc cle.non tantū de generali obseruātia,sed etiā de iure poterat quis promoueri in.xxv.anno ad presbyteratū,per.c.cū in cunctis.ſ.inferiora.de elec.Solu.vt in glos.ij.in prin.que videtur fateri cōtrarium dicēs qō obseruantia fundabatur sub illo.ſ. ℝecitat tamē opi.Host.z Jnno.rūdentium ad illū.ſ.q ibi p dispensationē ob
necessitatē cure.qō reprobat: qr fm illā opi.sequebatur absurdū b qō pmitterēť alicui q̄sequi curā z sacerdotiū,z nō sacerdotiū tñ. Sed hoc absurdū nō putarē vt permittať sacerdotiū ob cure cōsequentiā z necessitatē et nō permittatur solū vbi subest sola voluntas ordinandi.Sed inducit gl.z aliud absurdū:qr eadē foret etas epi z sacerdotis.z idem ℙaul.inducēs notata per Archi. de preben.ei cui.lib.vj.qō etiā non esset magnū absurdum.vnde ante hāc cle.tenuissem opi.Jnno. z Hosti.qr nō facile debet induci iuriū correctio.de elect.cū expediat.lib.vj. ℙro hoc ista cle. que fundať sup obseruātia dicēs q vult derogare iuribus antiquis z vtiť ℽbo,decernimus[d]:ergo prius nō erat derogatū. sed d
ſ.inferiora.debebat intelligi in casu suo tātū. Tāgit aūt gl.duo
5 alia. † Anū q hodie laicus in carnispriuio pōt esse presbyter in resurrectione.idē ℙau.qui exēplificat,vt quia recipit minores in prima dñica quadragesime.subdiaconatū in primis quatuor tpibus sequētibus.diaconatū in sabbato mediane quadragesime. p̄sbyteratū in sabbato sctō.de tēpo.ordi.de eo Aliud ponit c gl.de interstitijs tēporum.i.interuallis inter ordinē z ordinē que hodie nō seruantur fm glo. Jdem ℙau.dicens q cū iura pmittant constitutū in minoribus promoueri ad curatū fm vnā opi. vel fm aliā permittāt existentē in subdiaconatu de quo remittit ad notata per se.j.cle.pri.sequiť q oēs possunt pmoueri sine interstitijs.que ratio parū vrget,nisi quatenus referas ad necessitatem q̄ imponitur habenti curatū vt intra annū fiat sacerdos. de ele.lz canō.li.vj.z.j.de statu mona.ne in agro.ſ.ceterū. Jtem fm ℙau.p hāc cle.mutata sunt tpa antiquorū canonū:et p consequēs interstitia ipsorum que erant de quinq̄ annis inter diaconatū z subdiaconatū:z de alijs q̄nq̄ inter diaconatū z sacerdotiū:vt in iurib⁹ allegatis in gl.in prin.ego autē dico q etiā fm antiquos canones nō semp habebāt locū interstitia. Nam si existens in.xxiij.ordinabať ad subdiacona.intra septēniū poterat fieri p̄sbyter.lxxvij.di.q̄cūq̄ z ibi gl.in ℽbo,grādeuus.Sed procedāt interstitia q̄ quis incipiebat recipere subdiaconatū post vicesimū annū. hodie aūt habēt locū interstitia de quibus hic si quis recipit subdiaconatū q̄ primum pōt:vt in.xviij.anno.vt in hac glos.ibi,ei cui.in gl.pe. ¶Quinto op.ad idē q etiam fm canones antiquos poterat fieri subdiaconus in minori tpe anni vicesimi.lxxvij.dist.c.j.glos.in ℽbo,antiquis.soluit. z idem no.in d.c.in gl.hic respicit.z idē Hē. ¶Sexto oppo.q nō sufficiat annus.xx.p diaconatu: nā p hoc posset talis esse archidiaconat⁹: qō est falsum.de elec.cū in cūctis.ſ.inferiora.tenet autē ratio: qr solus diaconatus requitur in dignitate archidiaconat⁹.So.vt in glos.in ℽbo,diaconat⁹.z idē ℙau. ¶Septimo opp.ad hanc solutionē de cle.ne in agro.ſ. ceterū prioratus.de sta.mo.Sol. e ℙau.qō ibi speciale in religiosis aliud in secularib⁹, de quo dic vt in.d.ſ.qr ibi sufficit etas.xx.annoꝝ ad priorat⁹,nō conuētuales curatos. ¶Quero quid de pmotis ante hanc cle.intra etatem hanc.Sol.vt in glosſ.ij.ver.sed quid de promotis.et idem ℙaul.similis est questio de ordinato intra pubertatem [e] ad sacros, an teneatur continere.de qua questione remittit glos.ad no.de cleri.per sal.promo.c.vnico.de quo ibi dixi:z tenui q si talis erat doli capax:tenerť cōtinere.qō tenet gl.j.q.j.pueri.et idem dixi si q̄ primū peruenit ad doli capacitatē non reclamat: quia

¶De ver.libere. Adde doc.in.c.j. de reg.li.vj.tex.in ca. statuimus. in ver. libere. de rescrip.glos.in.c.lator.de homi.text. in.c.j.de sequest. possess.z fruc.tex. in.c.j.in ver.libere.ſ rescrip.Bal. i.l.dota.C.de test.

¶Jn ℽ.decimo octauo. Adde q vbicūq̄ lex requirit certū tempus q intelligatur cōpletū.h.d.Bald. in.c.cū vigesimū. de offi.deleg.nisi aliud lex ſclaret: vel nisi fim⁹ in fauorabilibus.vt p gl.in.l.iij.in.ſ.minorē.ff.de mi.et p istam gl.h.in ver. decimooctauo.

¶An et qñ consuetu.possit p̄ualere.Adde Abb. in.c.fi.de ℨsue.in j.col.et an valeat cōtra ius diuinū morale.vide Abba.i.c.tua nobis. de deci.in.ij.col.

¶Verbo decernimus.Adde gl. in cle.per literas. de prebē.in cle.fi. de eta.et quali.in cle.ij.de ap.in cle. ij.de reb.eccle.nō alienandis.

¶De ordinato intra pubertatē. Adde doct.in.c. cū olim.de cle.cōiu.doct.in.c.j.xx. q.j.domi.ſ sanc. ge.in.c.sicut viri. in.ij.col.xl.di.idē do.in ca.illiteratos.i fi.xxxvj.dist.

6 tunc incipit obligari peccatis. de delict. pue. ca. j. ¶ † Secundo quero nunqd hec cle. liget religiosos. dicit ¶Pau. q fic: z exponit verbū, possit quis, tam de secularib⁹ q̄ de religiosis: cū generaliter z indistincte loquat. z hoc religiosi molestе sufferunt, z non obseruant: putātes per quandā imperitiā in eis nō expedire seruare hec tpa, cū nō habeant curā: sed fortⁱ in eis seruari debēt: 7
a ¶ De etate requisita. Adde Abba. in. c. sup inordinata. de prebē. per totuz. Cardi. alex. in. c. de his. xxxviij. distin. a qz nō subest tāta necessitas vt ordinent. ¶ † Tertio q̄ro generaliter de etate requisita[a] in bñficiādis, in ordinādis, z in pfitentibus religionē. de primis dicit Laud. q aut est ep̄atus vel dignitas superior: z requirunt anni. xxx. cōpleti. de elec. cū in cunctis. aut circa ep̄atū: et aut sunt beneficia duplicia, et requirunt. xxv. anni incepti: vt in abbatijs z alijs dignitatibus z ecclesijs curatis: vt in. §. inferiora. Sallit in abbatissis et prioritissis monialiū in quib⁹ requirūtur anni. xxx. cōpleti. de elec. indēnitatibus. lib. vj. sufficiūt aūt in eo qs dixi de. xxv. annis, anni. xx. cū dispēsatione ordinarij. e. ti. permittimus. lib. vj. Aut sunt simplicia: z aut sunt canonie et requirunt anni. xiij qz in talibus requirit maturitas consilij. de preben. sup inordinata. fm Laud. q respōdet ad. c. ex eo. de elec. lib. vj. vbi dicitur sufficere minus pubertate, q ibi fuit dispēsatio: z recitat ibi factū. cōmunior tamen opi. est q de iuris rigore procedit. c. illud. de quo dixi in. d. c. super inordinata. Aut sunt alia simplicia quā canonie: et sufficit q quis excessit. vij. annum: nam extunc potest coronam. i. ordinē clericalem habere: et per consequens viuere de sorte Christi. de tēpo. ordi. nullus. li. vj. vbi a contrario innuit requiri. xiij. annū. Respondet Laud. qs
b ¶ Argumētum a contrario. Adde glos. in. cle. ex graui. s vsu. doc. in. c. aplica. s his que fi. a prel. doc. in ca. publicato. de cle. b vocat ibi argumentū a cōtrario[b]: qz cōtrariū est iure expressum. pro hoc qs no. de fo. compe. significasti. z dicit hoc ꝓcedere nisi sint talia bñficia q̄ de ꝙsuetudine vel statuto habeāt ordines annexos: vt sunt ecclesie rurales, capelle sacerdotales, altaria, z similia. §. cle. pri. de prebē. significatū. de hoc articulo dic plenius vt dixi in. d. c. sup inordinata. de ordinādis distinguit Laud. qz aut loquimur de ordine tōsure: z sufficiūt. vij. anni dūtn alia concurrāt. de tēpo. ordi. nullus. li. vj. de ordine subdiaconatus, diaconatus, vel p̄sbyteratus, dic vt hic. aut de ordine ep̄ali: z dic q xxx. anni cōpleti requirunt. de elec. cū in cunctis. aut de quatuor minoribus: et dicit glos. lxxvij. dis. in summa, q ab anno septimo supra potest ordinari ostiarius, lector, z exorcista. z sic stabit vsq; ad annū. xij. z exinde pōt esse acolitus. ¶Paul. idē tenet. Sed glo. vlti. hic indistincte dicit etatē maiorē infantia sufficere p̄ oibus ordinib⁹ minoribus: z sic seruat. tn dictū Laud. et ¶Pau. de se est verius: puto tn q ordinat⁹ in acolitū ante pubertatē post infantiam nō possit suspēdi ab executione: ex quo nō est ius expressum hoc ꝓhibens z in cōcursu opinionū ficut hec cle. p̄fert antiquis iuribus. ita qs dicit gl. vlti. p̄ferendū est ei qs dicit dicta gl. sume. lxxvij. di. De pfitētibus religionē dicit Laud. q requirit annus quatuordecimus in mare. xij. in muliere, intn̄ qs si aliquis ante talē etatē quantūcūq; doli capax aliquā religionē intraret patre vl matre seu parētibus deficiētibus, tutores pfit eū inuitū extrahere de religione: vt no. xx. q. ij. §. j. cū. ca. sequētibus. de reg. postulasti. z lz ¶Hug. tenuerit contrariū de doli capacibus vt etiā nō puberes obligent pfessioni, pro quo est de delic. pue. c. j. z qs dixi. q. prox. de ordinato ante pubertatē ad sacros: dic tn primū verius qz pubertas certa statuta est pro religione: prout dictū est de regu. c. j. li. vj. lz. secus fit de mrimonio carnali in quo viri potentia supplet etatē. de despō. impu. puberes. z plurib⁹. c. illi⁹ tit.
8 ¶ † Quarto q̄ro nunqd q dicit hic de annis ordinādorū ad sacros intelligat de annis cōpletis. gl. inver. decimooctauo. dicit q nō: et q sufficit annus inchoat⁹. idē ¶Pau. z Benze. z ¶Matth. eadē rōne qua gl. Sed in cōtrariū arguit ¶Pau. per id qs not. gl. lxxvij. di. subdiaconus. vbi dicit q. xx. annus p̄mouēdi ad subdiaconatū dz esse cōpletus: licet secus sit in honorib⁹ secularib⁹, vbi sufficit inchoatus. ff. de mu. et ho. l. ad rēpublicā. vt fit ratio differentie qz honores eccl̄iastici potius sunt oneris q̄ honoris. xviij. q. j. illud. primum verius: qs etiā tenet ¶Pau. p quo inducit §. inferiora. quā allegat gl. et de regula. ad nostrā. vbi de b in gl. ij. Simile in vsucapione in qua sufficit attigisse vltimū diē. ff. de diuer. z tēpo. prescrip. l. in vsucapione. Item in factione testamenti. ff. de testa. l. qua etate. Sed hec simillia nō sunt bona. solum em̄ p̄bāt q vltima dies anni completi sufficit q sit inchoata: potius ergo facit̄ in cōtrariū q annus inceptus nō habeatur pro cōpleto. Sed ratio in illis iuribus est, qz requirūt perfectū ip̄s: vt in eis patet. sed q id sufficiat annus incept⁹, optime probat ratio glos. nā cum primū qs tranfiuit annū. xvij. cōpletū est in. xviij. qs solum hic requirit: z sic de ceteris: pro hoc qz existēs in anno xxv. statim cōpleto. xxiij. pōt habere ecclesiā curatā. d. §. inferiora. talem aūt op3 esse sacerdotē: vt ibi. et de elec. lz canon. lib. vj. et sic permisso vno annexorū, p̄mittit z reliquū. de cōsti. trāslato. de
9 offi. deleg. prudentiā. §. sexta. ¶ † Quinto q̄ro circa hoc si minor xviij. annis ordinet, nunqd tenet ordinatio. ¶Hug. in. c. subdiaconus. lxxvij. dis. dicit q fic: dicēs q etiā in cunis posset puer ordinari sacerdos, et sic ad oēs alios ordines: sed suspendendus est ab executiōe. de tēp. or. vel nō est cōpos. Unde dicit frater Aluarus q caueāt sibi religiosi q intra annos. xviij. recipiunt subdiaconatū: qui si interim exequunt. i. ante etatē. xviij. efficiūtur irregulares, per. c. si celebrat. z qs ibi no. de cler. exco. Cōtrarium tenui in. d. c. vel non est cōpos. qz talis nō est suspensus: sed suspendendus: vt ibi. idem tenet ¶Pau. in. q. seq. ¶ † Sexto quero an ordinatus in subdiaconū ante etatē. xviij. anni habeat vocē in capitulo si est canonicus ecclesie collegiate. videtur q nō, per id qs dicit gl. in v̄bo, decimooctauo. ver. no. qs. §. dixi in. iij. notabili. qs sentit hic ¶Matth. quia talis est puniendus. de hoc ergo non gaudet priuilegio. ¶Paulus dicit ꝓprium p. c. vel nō est cōpos. vbi tali mādat puideri de bñficio: nec dz ibi q fit suspēsus, sed suspēdēdus. dic aliter vt dixi in. iij. notabili. z pleni⁹. §. cle. pri. in prin. q. xvij. tn quantū ad id de quo in pri. q. plz. dictū ¶Pau. vt nō dicatur iste suspēsus adeo q celebrans fiat irregularis. ¶ † Septimo quero nunquid eps possit dispēsare super etate quo ad ordines glo. pen̄. q non. idem ¶Pau. dicens secus de ordinato extra tēpora cum quo dispensat eps. de tēpo. ord. cōsultationi. vbi hoc not. in glos. vlti. et idem ibi ¶Hostien. cum distinctione de qua ibi dixi. z hanc gl. signa in ver. z p predictā. nā epi de hoc multū infestant, maxime p religiosos q fauore religionis putāt hoc eis deberi: sed vt. §. dixi. q. ij. idē iuris de eis qs de alijs. idē not. ¶Hosti. 10 11 12 in summa, de tēpo. ordi. §. z cui. in fi. ¶ † Octauo quero si minor xviij. annis impetrat in eccl̄ia collegiata vbi prebende nō habēt ordines annexos an valeat rescriptū. videt qs nō: cum talis nō sit in etate habēdi iura canonicalia quo ad vocem capituli. §. c. prox. nō ergo valet rescriptū. de rescriptis. si eo tpe. li. vj. Cōtrariū dicit ¶Pau. qz de iure canonicali nō est habere vocē in capl'o imo est inhabilis ad vocē: bene pōt esse canonicus. de elec. ex eo qs. li. vj, p hoc qz licet habere vocē in capitulo pendeat a iure canonicali: nō tamē ius canonicale in hoc solo cōsistit: imo nec in hoc solo principaliter: imo vocē habere pōt non canonic⁹. de cle. 13 cumana. de cau. pos. cū eccl'ia. ¶ † Nono q̄ro nūquid in collatione ordinū requirat missa. dic q honestū est tn si sine missa cōferūtur tenet collatio dūmodo in subst̄tialibus forma seruet: vt dicit ¶Matth. in additione p id qs no. ¶Hugu. lxxv. di. c. j. hz aūt obseruātia vt prima tonsura z quatuor minores cōferētur etiā sine missa: sed sacri nūq̄. p hoc. c. ſras. de temp. ord. q probat satis q 14 etiā de iure sacri nō sunt cōferendi sine missa. ¶ † Decimo quero nunquid ordinatus ad sacros p vim teneat ad cōtinentiā. videt q fic: cū sacer ordo habeat annexā cōtinentiā lxxxiij. dist. cū in preterito. xxvij. di. diacon⁹. dicit ¶Matth. in additiōe q si oino fuit inuitus, nō tenet: et poterit cōtrahere matrimoniū: et vti cōtracto, z in ꝓpria ꝑsona sumere arma, z bellare: z talē pcutiēs nō est excōmunicat⁹: et in oib⁹ censet vt laicus eo excepto q habet ordinē. xx. q. iij. presens. xxiij. q. v. ad fidē. Ad ꝙraria rñdet q loquuntur in ordinatis volūtarie. de hoc not. ¶Hugu. lxxiij. dist. vbi. Tu distingue melⁱ per. c. maiores. de bapti. an fuerit precise inuitus: et tunc etiā caracteres ordinū non suscepit. an nō precise: et dic q fic: et tunc cogitur continere.

¶ De officio vicarij. ¶Rubrica.

1 ¶ Volumus, hoc verbum est inductiuum noui iuris.
2 Vicaria prima an vacet per receptionem perpetue vicarie.
3 Vicarius quid est.
4 Vicariorum genera seu species quot sunt.
5 Vicarios perpetuos creandi quis habeat potestatem.
6 Quid si deputentur vicarij ad ecclesias parochiales, scilicet rurales: an erunt perpetui.
7 Et quis visitabit ecclesias habentes vicarios perpetuos.
8 Et quis habebit custodiam talium vicariarum vacantium.
9 Item an quis possit promoueri ad ordines ad titulum vicariarum perpetuarum.
10 Cura animarum cui incumbat in ecclesia vbi est vicarius perpetuus: prelato an vicariatui.
11 Statuto ecclesie si caueat q sede vacante iurisdictio episcopi exerceatur per archidiaconū vel per antiquiorē canonicū, nūquid tales habebunt curam animarum.
12 Vicarius perpetuus an possit sibi substituere alium vicarium.
13 An autem consensus patroni requiratur in constituendo vicarium perpetuum.
14 Episcopus an possit remouere vicarium perpetuum fine consensu patroni.
15 Curatus an possit habere secum vicariū sine licentia episcopi.
16 Curatus an possit in quadragesima cōmittere religioso nō priuilegiato potestatem audiendi confessiones.
17 Vicarius iurisdictionalis alicuius ꝓuincie qualē hz potestatē.
18 Vicarius episcopi constitutus ad omnia incumbentia qualem habet potestatem.
19 Cognitio causarū si nō cōmittit: quid intelligitur cōmissum.

Vicarius

20 Vicarius iurisdictionalis an possit cõstituere alium vicarium.
21 Episcopus an possit dispensare super pluribus curatis.
22 Vicarij perpetui intra quantum tempus debent promoueri ad sacerdotium.
23 Episcopus an possit dispensare cum vicario perpetuo ſm tenorem.c.cum ex eo.de elec.lib.vj.vide.
24 Et an inferior epõ possit modo predicto dispensare.
25 Episcopus an possit dispensare cum vicario super etate.
26 Clericus existens in minoribus ordinibus an possit ad vicariatum perpetuum eligi.
27 Clementina vnica de offi.vica. an habeat locum in ecclesijs parochialibus non curatis.

QVe de ecclesijs. ¶ Tenorẽ c.de multa. et c.licet canon.ad parochiarum vicarios perpetuos declarat extendi.h.d.ſm ꝛdatth.vl'ſm Bau.ꝛmeli⁹. Jura loquentia de ecclesijs curatis locum habent quo ad tria in vicarijs perpetuis ecclesiarum parochialium. Et qõ dicit quo ad tria, intelligit hic expressa in tex.tamen ꝛ in alijs idẽ dico.j.in.ij.notabili.et q.xxv.primo themate:ex quo q̃stio.ſcõo decisionibi ſcõa.i ppetuis. ¶ No.de vicario ppetuo ex quo nota esse dare etiã rpalẽ,vt ptz in iuribus allegatis in gl.in verbo.ppetuis. Dicunt aũt rpales ſm Bẽze.q in locũ absentiũ deseruiũt nõ suo iure,de quibus loquũtur iura allegata in glos.statim alle.et isti vicarij debent esse cõtenti sustẽtatione vite reseruato residuo absentib⁹ex iusta causa.de quo p Archi.de reg.bñficiũ.lib.vj.Si aũt abessent non iusta causa cui applicẽtur.j.dicã.q.iij. ¶ Scõo not.q idẽ iuris est de vicario qõ de rectore principaliqõ ptz ex pluribus questionibus.j.formãdis.Et maxime ex notatis in gl.in ꝟbo,sacerdotiũ. ex qua not.q nõ tm̃ in tribus de qbus in litera, sed etiã in alijs. et idẽ qõ.j.dicã.q.xxv.ꝛ hoc est ppter idẽtitatem rõnis: qõ facit
1 ad multa. ¶ † Tertio not.q verbũ volumus [a], est inductiuum
a noui iuris.qõ colligit ex gl.vl.ꝛ ideo vtit verbo,volum⁹.ꝛ idem Bau.et in hoc est hec gl.fing.p hoc de preben.p̃senti.ſ.loca.lib. vj.ꝛ qõ ibi not.Jo.an.in prin.c.ꝛ.j.de fo.compe.cle.vnica.ſ.volumus.vbi dixi in primo notabili.ꝛ de re.pmu.cle.vnica.in gl.fi.
2 ibi dixi in.viij.notabili. ¶ † Opp.q p receptionẽ vicarie perpetue nõ vacet prima:nã due cure in eadẽ psona sunt cõpatibiles. de p̃ben.fi tibi concesso.de rescrip.fi ppter.li.vj.So.regula est in cõtrariũ:vt hic in tex.ꝛ de p̃bẽ.de multa.Fallit in casib⁹ notatis in.c.de multa.ad qõ remittit gl.in ꝟbo,amittendis.Bertrã.aũt enumerat casus exceptos ꝛ adhuc eos plenius pſequere.Unus est in depẽdẽtib⁹ vel cõmendatitijs, vel cũ papa dispẽſat.de ele. dudũ.ij.in fi.Alius qñ sine authoritate plati renũciat primo nec superior ratũ habet.de renũ.admonet.vij.q.j.non oportet.ꝛ.c.ſi quis vero.qõ not.gl.xxj.q.ij.ſi quis iã trãslatus.Alius sic calore iracũdie ꝛ nõ alio cõsequendi ppetui beneficij recipit ſcõm:tunc eũ ſm aliquos põt penitere.ij.q.iij.ſi qs iratus.p̃o hoc.ij.q.vj.ſi quis libellos.de pe.dist.j.diuortium.ff.de inter.act.de etate.ſ.fi. de rit.nup.l.plericq.qõ nõ pcedit simpliciter.nam neq; presumit incõsulta receptio cum sine cause cognitione prelatus primi nõ det licentiã acceptãdi ſcõm in alia dioceſi. Sed qñ talis licentia nõ requirit, adhuc nõ psumitur incõsulta receptio.et dato q sit incõsulta,tamẽ ipso iure vacat primũ.de p̃bẽ.eũ qui.lib.vj. Sed ex causa posset istis subueniri p restitutionẽ.arg. de in integ.restit.c.j.ꝛ.c.j.li.vj.eo.tit. Ali⁹ ſi in primo fecerat expẽſas ppter qs cõpetit sibi retẽtio.ar.xij.q.iij.quicunq;.ff.fa.er.l.fundus.instit. de act.ſ.ñ.et hoc ſi fecit ante receptionem ſcõs:ſecus ſi post.instit. de re.diui.ſ.certe.qõ dicit Jo.de lig:non esse verũ in titulis be-
b neficialib⁹.qõ dic verũ quo ad retentionem tituli.Sed bene posset vti retẽtione in aliquib⁹ rebus secularibus ad primũ bñficiũ p̃tinẽtib⁹.Et qñ liceat⁹ vti retentione,no.de deposito.c.ij.Alius ſi incõtinenti fuit adiectus a ſcõo.qõ dic vt de elec.cõmiſſa.ſ.j.ꝛ ibi de hoc in gl.j.li.vj.Alius ſi recipit ſcõm tanquã visitator.vij. q.j.põtifices.Alius ſi recipit ſcõm in alio epãtu sine licentia epi primi.p̃alleg.c.admonet.qõ dic vt ibi dixi.Ali⁹ cũ fruct⁹ ſcõi ad tps spectat alteri.d.c.ſi tibi cõcesso.alleg.p contrario.Alius qñ est defect⁹ clericorũ.xxj.q.j.c.j.ij.et.iij.Alius ſi ptestat q non intendit dimittere primũ:ꝛ tũc nõ prudẽter agit cõferens ſcõm.de hoc no.de cle.nõ resi.qz nõnulli.Jnno.tñ de rescrip.in nra.dicit ptestationẽ non valere tanq̃ facto ztrariã. Post.ztra.qõ est verius ſi ptestatio ꝟz sua subſtãtialia.de ap. solicitudinẽ.in fi.et qõ ibi dixi.ꝛ plenius de cõſti.cum ꝛd. ¶ Scõo oppo.ad idẽ.nã qñ qs ꝟz canonicatũ cũ parochiali eccl'ia annexa et cũ hoc aliã parochialẽ.de preben.sup eo.lib.vj.de prebẽ.expoſiſti. Sol.ille est casus exceptus ppter annexionẽ.qõ dixi in primo ℞o.p̃o hoc tex.hic in ꝟbo,similiũ.qõ ad hoc põderat Bau.de p̃ben.extirpãde.ſ.q vero. et dic similiter in genere etiã ſi nõ in specie: vt ſi vicarius ppetu⁹ bñficij curati instituit p̃cipaliter in bñficio curato vel ecõuerso.nã idẽ erit ac ſi cõſequeret similẽ vicariã. de prebẽ. nõ potest.ſ.j.lib.vj.vbi no.in gl.pone.et idẽ hic.Bau. ¶ Tertio oppo.q vicarij tales nõ teneãtur p̃moueri ad sacerdotiũ.c.ſtatutũ.de elec.li.vj.So.vt in glo.iij.q̃ excipit ecclesiã collegiatam: de qua loquit illud.c.et idem ꝛdatth. ¶ Quarto oppo.ad idẽ q imo no tm̃ debeãt p̃moueri ad sacerdotium ſz oporteat q sint sacerdotes:nã etiã cõmendatarij qui sunt ad tps tm̃ dati debẽt esse presbyteri.de elec.nemo deinceps.li.vj.So.aliud in cõmenda.qõ dic vt in gl.verbo.p̃mouendis.ꝛ dic rationẽ q qz cõmenda est titul⁹ ex̃ordinari⁹:ideo magis stricte de eo statuitur.ptz in d.c.nemo. ¶ Quinto opp.ad idẽ de eo qõ no.Archi.in.c.ſz.canon.de elec.lib.vj.dicẽs illud.c.nõ pcedere in vicarijs etiã perpetuis.So.dictũ et⁹ corrigit hic,vt dicit gl.in verbo,sacerdotiũ. in prin.ꝛ idẽ Bẽz.ꝛ ꝛdatth. ¶ Sexto op.q nõ fuerit idẽ statuẽdum de vicarijs qõ de rectorib⁹.nã vicarius alicui⁹ non gaudet his priuilegijs quibus gaudet principalis.ff.de legationibus.l. filius decurio.ꝛ.l.vicarius.vbi ſi filius iuit in legationẽ p̃o patre p republica, nõ gaudet immunitate, sed pater. So.qñq; qs
c gerit c vices alteri⁹ ex deputatione ipsius principalis tm̃:et tunc pcedũt cõtraria.qñq; ex deputatiõe legitimi supioris: ꝛ pcedit hec cle.q̃ ex eo qõ loquit de vicarijs ppetuis presupponit authoritatem supioris interuenisse.ſ.e.ad hec.p hoc q dicã.j.q.iij.talis aũt vicarius ppie dicit vicegerens.C.vt dignitatũ ordo seruetur.l.ſi.li.q̃.de offi.ei⁹ qui vi.alte.ge.l.j.ꝛ.ij.vbi dicit gl.talem vices gerentẽ habere ordinariam.de hoc etiã loquit.l.j.ſ.perfectis.ff.de leg.iij.faciunt hec ad questionẽ an vice rector gaudeat illis immunitatib⁹ quibus gaudet rector.ad qõ dic q ſi deputat a rectore,non gaudet.ſi aũt ab vniuersitate ob carentiã rectoris vel absentiã,gaudet:p predicta qõ tenet Bar.in.d.l.filius decurio.de facto tamen seruat vt etiã deputatus a rectore tractet vt rector. ¶ Septimo op.in eo qõ dixi in.iij.notabili hoc esse nouũ ius per verbũ,volum⁹.q imo antiquũ in oĩbus trib⁹ dictis per iura q̃ alleg.gl.vlti.in prin.Sol.vt in eadẽ gl.ꝛ idem Bau.dicẽs fuisse rationabile ꝛ equum qõ hic &c qz isti vicarij debẽt residere in loco.eo.tit.ex parte.ꝛ habẽt curam aliarum.ad qõ nihil alleg. a
sed probat.de prebẽ.ex posuisti.ergo idẽ iuris ac ſi principaliter haberẽt curã.Et dicit Bau.q licet plures vicarias vnus habere nõ possit: tamen bene possunt esse plures vicarij in vna ecclesia qui pariter habebũt curã totius parochie:ſicut plures sacerdotes sunt in eadẽ ecclesia.de quo per Jnno.de prebẽ.cum non ignores. ¶ Quero q̃ fuit ratio dubitandi,dicit Laud.q ex quo vicarij nõ habẽt p̃cipalẽ curã animarũ, nec vice sua sed poti⁹ alteri⁹ miniſtrãt,iura penalia nõ videbant ad istos extendenda. p hoc de elec.statutũ.lib.vj. Ratio decidẽdi.qz idem periculum imminet aliabus in istis ſicut in principalibus.ꝛ quoties vitiũ ex libertã.ꝛ possunt isti dici tanq̃ pcuratores in rẽ suã: et cõparari possunt pcuratorib⁹ qui per litis cõteſt.facti sunt dñi.de pcur. c.j.lib.vj. vel emphyteote q habet vtile dñium in re quando ad nõ modicũ tps ꝟz rẽ.ff.ſi ager vectigal.l.j.ꝛ.ij.vñ et regentes vices aliorũ, vt dicit Bẽz.hñt eandẽ rõnẽ phibitionis ppter idẽtitatẽ rõnis p quã iura etiã penalia extendunt.de ele.ſi posti⁹.ſ. j.li.vj.dicũt aũt Laud.ꝛ Ber.q qi isti gerũt nõie alieno,nõ posb sunt iura principalis rectoris p̃scribere.C.de p̃scrip.xxx.anno.l. male agit.ad hoc de fide instru.B.ppetuus.xvj.q.j.ſi sacerdo-
3 tes. ¶ † Scõo quero qd est vicari⁹ [d]. dicit Laud.q est is qui vi-
d ces alteri⁹ gerit seu miniſtrat.qõ dic vt per Host.in sum.eo.tit.et dicit vicarius q vice nõ sua sed alterius miniſtrat.ff.de offic.ei⁹ cui man.est iurisd.in rubro ꝛ nigro.de offi.dele.cum olim.ij. Sed illa iura loquunt de delegato q non dr̃ ppie vicari⁹.vsus nãq; obtinuit q vicari⁹ dicatur tm̃ altero de q̃tuor modis ſm Laud.
4 de quibus in seq.q. ¶ † Tertio q̃ro circa dicta in p̃ima.q.quot c
e sunt species [e] seu gña vicariorũ.dicit Laud.q quatuor.qdã sunt vicarij ppetui eccl'iarũ parochialiũ: de qb⁹ hic. Alij sunt vicarij tpales,ſicut mercenarij q ad tps assumunt ad curã ad iuuandũ principalẽ rectorẽ q nõ ꝟz de honestate sine p̃sbytero socio missam cantare.vij.q.j.nihil.de vita et hone.cle.vt q̃lib.vbi de hoc. Alij deputãtur ad aliquã p̃uinciã dioceſim vel locũ, de quibus eo.tit.c.pe.xvj.q.j.adijcimus. Alij deputant ad exercenda ola q̃ incũbunt prelato absenti nõ tm̃ respectu cure,ſz respectu oĩm incumbentiũ.de quib⁹ eo.tit.cũ gñali.li.vj.de tẽpo.ordi.cũ null⁹.ſ.
5 inferiores.eo.li.ꝛ de his oĩbus.j.in plurib⁹.q. ¶ † Quarto q̃ro circa p̃imã speciẽ vicariorũ,de qb⁹.ſ.in p̃ima.q.j.de ppetuis vicarijs qs faciat vel qd tales vicarios esse ppetuos. dicit Laud. d q authoritas epi,ex qua recipiũt curã aliarũ.eo.ti.ad hec.vbi de hoc.ꝛ p Jnno.de p̃bẽ.de monachis.ꝛ.c.i lateranẽſi.p B de cap. mo.c.vnico.li.vj.Idẽ ꝛdatth.q etiã pſequitur de vicarijs tpalibus de qb⁹ aliqd dixi.ſ.in.ij.notabili. Sed addit ꝛdatth.q qñ ex cã nõ iusta p̃latus se absentat etiã dato vicario vltra sustentatione vicarij:fruct⁹ nõ dabunt rectori,ſz debẽt cõuerti in vtilitatẽ eccl'ie vt not.Jnno.de coha.cle.ſicut.in gl.satisfactio.lz.Joã. xcj.di.clericus victũ.in gl.ſed cui.dicat q debẽt applicari epis ꝛ

¶ Verbum volumus. Adde gl.in ꝟbo,volumus.in cle.vnica.de re.pmu.gl.in ꝟbo volumus.in cle.j.de censi.Lardi.zab. iii.c.j.de confes.

¶ Quãdo liceat. Adde specia ut. de cõtuma.in. ſ. ij.ver.ſed pone.ꝛ Bart.in.l.ij.nonfortem.in.ſ.ſi centum.ff.de concl. indebi.

¶ Qñq; quis gerit.Adde Ange. de Are.instit. de except. in rubro. Bart.in.l.fili⁹.ff. de leg.j. Alex.in rub.ff.de offi.ei⁹ cui mand.est iur. barb.in.c.sane.el ij.in.j.not.de offi. delega.

¶ Quid est vicari⁹. Adde Jo. an. in.c. romana. de appella.lib.vj.

¶ Quot sunt species. Adde gl.in c.ex pte.el.j.de offi.deleg.

canonicis q̄ habent bona cōia: sed si diuisa, solis canonicis. Tu aūt dic vt not. de vita z hone. cleri. cle. ꝯ in gl. in verbo, suspēsus. q̄ dicit distributiones cotidianas applicari debere canonicis. ꝑ hoc qs no. s. ti. pri. cle. vt hi q. in. fi. in gl. in ꝟbo, dimidia. z ibi pleni⁹ dixi q. xxj. et. xxij. de fructib⁹ aūt bñficij dicit gl. p̄dicta in
6 verbo, suspēsus ꝙ accrescūt ecclesie. qs est notabile. ¶ †Quinto qro qd si deputent vicarij ad ecclesias parochiales, puta rurales vel si miles. dicit Laud. ꝙ nō sunt perpetui, sicut sunt vicarij parochialiū: et poterūt amoueri ad velle prelati: qs tenet etiā gl. in ꝟbo, parochialiū. z idē Pau. dicēs ꝙ bñ possent deputari vicarij in curatis nō ānexis. s. qb⁹ i cle. vnica. ad fi. s. de sup. negli. pla. ꝑ hoc de p̄ben. cū singula. vult dicere ꝙ nō sic deputabit vicarius in curato regulariter. sicut in parochiali eccl̄ia. sz Laud. dicit ꝙ si authoritate ep̄i deputat⁹ est in curato bñficio, est ppetuus z immutabilis, p. c. vnicū. de capel. mo. li. vj. z per id qs no.
a ¶ De ppetuis. Adde Inno. et Host. in. c. B. ppetuus. de fi. instru. doct. in. c. extirpande. de p̄bē.
Inno. de p̄ben. in laterañ. qs verⁱ puto. nā qs hic dixit de parochialib⁹, et sic r in. c. extirpande. §. q vero. habuit respectū ꝙ non simpliciter in omni curato ꝟ vicarius deputari, cū sint q̄dq̄ curata siue parochialia in qbus nō subest ratio dandi vicariū: sed in parochialibus ꝑter latitudinē parochie vel alia necessitatē
7 citius imminet necessitas. et de hoc etiā. j. q. xxx. ¶ † Sexto qro qs visitabit ecclesias habētes vicarios ppetuos. dicit Laud. qs ep̄s: et p cōsequēs p̄curationes recipiet. de cēsi. authoritate. sed etiā patron⁹ cui debet ratio tpalis hoc pōt. de p̄ben. in laterañ. vbi de hoc ꝑ Inno. de exceptio. cū venerabilis. in fi. et tūc si ambo cōcurrāt facient qlibet. s. ep̄s et patronus id qs spectat ad suū
b officiū. minor tamē in reuerētialib⁹, vt in sedēdo et sil̄ibus, cedet maiori. de offi. leg. volētes. qs tamē. c. loquitur de cōstitutis circa
8 idē: ideo melius facit de ma. z obe. statuimus. Laud. ¶ † Septimo q̄ro qs habebit custodiā istarū vicariarū vacātiū. dicit Inno. de ap. bone. z Laud. hic ꝙ patroni clerici, non ep̄s. d. c. bone. sed patroni laici nō, sed ep̄s. de offi. ord. cū vos. vbi de hoc no. ꝑ
9 Inno. in. d. c. in laterañ. qs tenet Hugu. xvij. q. ij. sane. ¶ † Octauo q̄ro an qs possit ad talē titulū vicarie promoueri ad ordines. dicit Laud. ꝙ sic: q; tales habēt ius in re, z suo iure possidēt, saltē q̄ ad portionē sibi assignatā: ꝑ hoc de rescrip. postulasti. de fide instru. B. ppetu⁹. de prebē. de monachis. z. c. suscepti. li. vj. Host. tenuit Zuñ in. c. j. eo. ti. dicēs ꝙ talis possidet nō sibi sz dño cuius vices gerit. de p̄scrip. si diligenti. de resti. spo. olim. j. ad hoc. C. de p̄scri. xxx. an. l. male agitur. Jura aūt volūt aliquē ordinari in titulū nomine ppio. lxx. di. c. j. de prebē. ep̄i. sed vt dicit Paul. hoc ꝓcedere posset in tpali vicario: secus in ppetuo qui suo nomine possidet ad instar conducētis rem ad non modicū tps. ff. si ager vecti. petat. l. fi. idē etiā Steph. z Joan. de lig. hic. z ego. in. d. c. j.
10 ¶ †Nono quero qs dicat habere curā animarū: an plat⁹, an vicarius. dicit Laud. ꝙ q̄ñq̄ pri. mitie, decime, z oblatiōes q̄ dant ratione cure cōpetunt vicario, et certa tm̄ portio assignat̄ plato vel ei cuius est vicarius, vt monachis. z tūc cura et rei vēdicatio spectat ad vicariū. sic dicit intelligi finē glo. de prebē. exposuisti. aliq̄n receptio prouentuū spectat ad principalem certa portione relicta vicario: iuxta. c. suscepti. de pre. li. vj. z tunc cura animarū et rei vēdicatio et fructuū spectat ad principalē, maxime in foro cōtentioso: sed exercitiū in foro alē spectat ad vicariū. de pre. super eo. lib. vj. z ideo dicunt capelle monachorū non vicariorū: vt in rub. de capel. mo. sic dicit intelligendū. c. cū singula. in prin. de prebē. li. vj. de hoc de p̄scrip. ex trāsmissa. de sepul. ex parte. j. et. c. in nra. in princ. ¶ Op. ad hāc sol. de extranag. Joan. execrabilis. §. si ꝟo. vbi indistincte 8z de officio curato. et sub ꝟbo officio, cōprehenditur vicaria ppetua: vt dicit gl. ibi. hic. z tenet Paul. qs etiā dico in. q. seq. et. q. xxij. Et sic indistincte cura est apud vicariū ppetuū. Sol. ita cōtrario, et dic ꝙ cū loquamur de vicario ppetuo, et sic de prima spē: de qua. s. q. ibi indistincte cura dicit esse apud vicariū quo ad oēm effectū tā quo ad cōmoda q̄ ad incōmoda, licet ꝑ modū cuiusdā iuris et in habitu sit apud principalē. ita no. in. d. c. exposuisti. Distinctio aūt Laud. bene ꝓcedit quo ad exercitiū actionē cōpetentiū bñficio: q; quādo solū certa portio datur vicario, pertinēt actiones principalit̄ non vicario, saltē sic principaliter ꝑ hoc iura prealleg. et. s. de rescrip. cle. j. de
11 quo in. q. sequen. ¶ † Decimo q̄ro circa hoc pone ꝙ statuto ecclesie cauet ꝙ sede vacante iurisdictio ep̄i exerceat ꝑ archidiacon̄ vel antiquiorē canonicū: nūquid archidiacon⁹ vel antiquior canonicus ꝑ hoc censet habere curā: hec q̄stio cōpetētius caderet. j. in scōa specie vicariorū. Sed ꝓpter contiguitatē materie eā hic posui. z videt ꝙ nō. nā qs pōt habere talē vicariā et retinere cū hoc bñficiū curatū vel dignitatē. ꝑ hoc. lxj. di. catinensis. et. c. fi. xxj. q. ij. relatio. de elec. cle. statutū. in fi. censetur enim vicarius tpalis, q; tēpore durat. s. vacāte sede: q titulus nō videtur esse titulus: nā z als ecclesiā intitulatā nō facit cōmēda vacare. de ele. nemo. lib. vj. Jtē tale officiū exercet noie alieno. Ipse ꝙ principalis censet curatū. ar. de rescri. ex parte. s. de fi. presby. cōstitutus. Jtē posset contingere ꝙ nunq̄ exercebit tale officiū: vt q; suo tē-
c ¶ An ep̄s sine cō sensu. Adde Lap. in. c. cū ex eos. de elec. lib. vj.
d ¶ Utrum liceat. Adde Archi. in ca. sacerdotibus. xxj. di. domi. i. c. fi. de rescrip. li. vj.
pore nunq̄ vacabit sedes. non est aūt attendendū ꝙ contingere pōt. ff. de in lit̄ iurā. l. j. in prin. vbi res nō censet maioris estimationis propter lit̄, sz possit estimatio crescere ꝓpter contumaciā nō restituentis. nō em̄ pōderandi sunt tales casus euētiū. ff. de re iudi. l. si qs ab alio. ff. qui z a quib⁹. l. iulianus. sz quādoq̄ consyderet potius qs pōt euenire quā qs euenit: vt not. ly. di. si quis abscederit. Jtē debet ponderari actus z effectus potius ꝙ habitus: sz in actu talis nō ꝟz curā: ergo ꝛc. z dicit Pau. ꝙ hec multo fortius ꝓcedūt quo ad extrauag. Jo. execrabilis. qr illa cōstitutio expresse req̄rit actū z exercitiū cure, nō habitū tm̄. vult dicere ꝙ quo ad illā extrauag. attēdet vicaria ppetua: z illa 8z habere curā: non aūt tpalis, ꝑ hoc qs dixi. s. q. ꝓxi. per istas rationes Pau. hoc tenet: z idē ꝑ easdē rationes tenuit Jo. an. de offi. leg. c. pe. lib. vj. z in additio. Spec. sup rub. de preben. in fi. quas etiā inducit ad alia de qbus ibi. z hec para vera ꝑ qua notāter facit
a hec cle. cū loquat de ppetuis a a cōtrario sensu. sed ꝑ hoc expressius est: quia talis titulus tpalis non est titulus bñficialis. ppria aūt cura inheret titulo beneficij: et sic non tali officio extrinseco. Jtem talis tēporalis nō facit nomine ppio: vt dictum est. s. e. q.
12 ¶ †Undecimo q̄ro ꝓsequēdo de vicario b ppetuo an possit aliū
b vicariū sibi substituere. videtur ꝙ nō. s. eo. clericos. ibi, alios sibi substituere nō permittas. qs dicit Laud. verū si vult substituere sibi similē. i. ppetuū, maxime si ꝑ hoc vellet se excusare a residētia psonali: alias sibi ꝟz: cū talis sacerdos debeat habere vicariū secū. vij. q. j. illud. z. c. nihil. ꝑ hoc dicet Laud. text. esse de arbi. non sine. sz nō expresse ibi ꝓbat. Pau. idē tenet. z ꝑ hoc ꝙ ad tps possit substituere ex causa, inducit ar. ex. l. j. j. fi. ff. de offi. ei⁹ cui mā. est iurisd. z de ap. puenit. z hoc cōiter tenet in. c. clericos. palle. pro hoc qs dicā. j. q. xiij. xv. z. xix. ¶ Op. ad p̄dicta ꝙ etiā perpetuo possit substituere sicut ꝓcurator z negotiorum gestor. ff. mā. l. si procuratorem. §. j. C. de ꝓcur. l. neq; tutores. Sol. sm Pau. aliud in ꝓcuratore iudicij q ꝑ lit. contest. fact⁹ est d fis litis: vt in. l. neq; tutores. de ꝓcu. c. j. z. ij. ti. fi. li. vj. Aliud in vicario q nō est dñs. ecclesie. c. ij. et cuius industria est electa. arg. de offi. archid. c. j. et. ij. de cle. nō resi. relatū. de p̄bē. extirpāde. ff. 8 sol. l inter artifices. videt etiā hoc eē spāle vt nō substituat ne ꝓcedat in infinitū. de rescri. cū in multis. li. vj. cum simi. dic melius ꝙ cū talis vicaria sit titulus bñficialis: vt hic, et de rescrip. postulasti. nō pōt conferri nisi de superioris authoritate. e. ti. ad hec. z. c. clericos. ¶ Op. ad idem de. c. plectis. xxv. dis. z de offi. archip̄bi. c. ij. in fi. so. dicit Host. in illo. c. ij. z Pau. hic ꝙ vicari⁹ bene dat vicariū in iurisdictione volūtaria, vt in cōtrarijs: non aūt in cōtentiosa. Jo. de lig. dicit ꝙ hec solutio tollitur per. c. clericos. Ipse aūt dicit ꝙ potest hoc ad tēpus, nō ppetuo. qs est verius. z ita loquunt contraria. Jtē illa solutio in se nō tollit cōtrariū, cū loquamur de vicario respectu cure q non habet iurisdictionē, saltē semꝑ vt quādo est cura
13 fori penitētialis tm̄. ¶ †Duodecimo q̄ro nūquid in constitutendo vicariū perpetuū requirit cōsensus patroni. Blanus et Inno. eo. tit. ad hec. dicūt ꝙ ficti si ecclesia non est collegiata. vel si est collegiata z patrono hoc cōpetit iure spāli. de iurepa. nobis. ꝓ hoc de eccle. edi. c. ij. sz Host. z Ber. in. d. c. ad hec. dicūt sufficere consensum solitus ep̄i. ꝑ quo inducit Pau. de preben. cū singula. lib. vj. qs nō multū facit. z sic vī in hoc cōsonare idē Lap. dicēs requiri etiā consensum rectoris. qs etiā tenet Paul. nā in lra ibi, assumptis. sapplet ꝑ rectorē. Lap. aūt dicit fatua esse ꝙ de ipsius consensu: vt nūc dixi ꝑ Bō de fi. presby. ppositi. ꝙ tm̄ solus ep̄s hoc possit, inducit Lap. c. cum ex eo. de ele. lib. vj. Sed ibi de vicario tpali ꝓstituto in bñficio absentis causa studioꝝ. dic igit̄ ꝙ requirit ꝓsensus rectoris z etiā patroni: cū de vtriusq; p̄iudicio agat in hoc ꝙ credat titulus ppetuus in ecclia. ꝑ hoc de iurepa. postulasti. Sed de tpali vicario dic solū ep̄m hoc posse ex causa. d. c. cū ex eo. et simil̄r si causa ardua subesset, puta rē ep̄i posse cōstituere ppetuū vicariū inuito rectore z patrono, quorū cōtradictio irrationabilis nō foret admittēda. habet em̄ ep̄s liberā dispositionē bñficiorū sue diocesis ita ꝙ ex causa pōt etiā tuos nuus
14 ecclesie dare alteri. de reli. do. constitui⁹. ¶ †Decimotertio q̄ro
c an ep̄s sine cōsensu c patroni possit remouere vicariū perpetuū. dicit Laud. z Pau. ꝙ ep̄s debet vocare patronū non vt cū ipso ep̄o iudicet, sed vt defendat vicariū si velit. arg. c. ad hec. in fi. eo. tit. de quo ibi ꝑ Host. q hoc tenet in cōtrariū: qr si nō potest cōstitui sine ꝟsensu patroni: ergo nec destitui. regula, ois res. de reg. iur. ad hec. de offi. archi. ad ꝟ dicit Pau. qs eoipso qs patronus citatus nō defendit vicariū, videt ꝟsentire. ꝑ hoc de re in. q. fuis.
15 ¶ †Decimoquarto q̄ro circa scōam speciē de vicario tēporali,
d vtrū liceat d sacerdoti sine licētia ep̄i habere secū talē vicariū videt ꝙ sic, per. c. adducimus. xvj. q. ij. z qs ibi no. in glo. ad idē. xxiij. di. mulier. Jtē principalis est datus ad vniuersitatē. ꝑ hoc. s. eo. c. fi. vbi ꝓbat de vicario perpetuo: ergo nō tm̄ sacerdos, sed etiā vicarius perpetuus pōt habere vicariū tēporalē deputatū iure suo, de offi. or. eis quibus. qs tenet Pau. dūm hoc nō prohibeatur per statutum synodale vel prouinciale, vij. q. j. illud. z. c. nihil.

et sic

z sic si est peregrinus vel ignotus, maxime vltramontan⁹, in eo
secus erit. de cleri. peregri. per totum. de tempo. ordi. c. j. lib. vj.
¶ Opp. ad hoc de consti. c. iij. dicit Laud. q ibi de assumēdis p-
a petuo ad bñficia: hic de assumēdis ad tps[a] ad administrationē
sacramētoꝝ tm, ppter hoc tñ nō excusabunt rectores a residen
tia: vt dixi. s. q. xj. de hoc not. in cle. j. j. de priui. in glos. in v. spāli.
q dicit hoc verū preterq in sacro pnie: de quo dic q nō lz ꝓfiteri
etiā de licētia ppij sacerdotis nisi tali q al's habuit curā. Pau.
ibi dicit illō verū nisi rector p viā delegatiōis cōmitteret, q pōt
etiā al's nō curato. z de hoc dico in. d. cle. in pn. q. xxiij. ¶ Opp.
ad hoc: q cū exercitiū cure sit nudi ministerij in quo requirit in-
dustria, nō videt delegabile. de offi. deleg. c. fi. Sol. q in cōmis-
sione faciēda ad tps nō agitur de piudicio magno beneficij, dū
modo sit tps modicū, puto rectorē posse assumere vicariū ad cu
ram. Et ita fuit disputando terminatū: vt not. Jo. an. de elec. cū
ex eo. lib. vj. z hoc intelligo etiā ad effectū vt possit se ad tempus
absentare. Iste enim vicarius nō censetur habere curā. Ytē sa-
tis venit in cōmissiōe cure facta ipsi principali vt hoc possit: al's
cōtingeret preiudicari beneficio, cū nō facile semp possit accedi
ad ep̄m: z hoc et si assumpt⁹ nō erat al's curat⁹, dūtñ nō ꝓhibit⁹
ab exercitio cure. Sic intellige dictū Pau. secus si ꝓhibitus: vt
dixi. s. e. q. vt qi peregrin⁹ vel ignotus: qr tūc nō tenebit talis cō
missio cū ad solū ep̄m licētia hmōi pertineat. de cle. peregri. tue.
16 z. c. fi. z p hec decidit qō sequēs. ¶ †Decimoqnto qro nūqd re-
b ctor⁹ seu vicarius q in quadragesima hz plures ad cōfitēdū ita
qs p se nō pōt expedire, possit cōmittere religioso nō ꝓpriegiato
sup curā ptātē audiēdi tales ꝓfitētes. vī q sic. xvj. q. j. sunt nōnul
li. vbi vī q ola licent monachis a qb⁹ nō sunt p suā regulā ꝓhi-
biti. e. q §. ecce sufficiēter. vbi de hoc plene. Laud. in hoc resident.
17 tu dic vt in pri. q. vt dico. j. de priuil. cle. j. in prin. q. xxi. ¶ †De-
cimoseptimo qro circa
18 de hac spē plene dixi eo. ti. c. pen. ¶ †Decimoseptimo qro circa
quartā speciē de vicarijs q ꝓstituunt ad ola icūbētia, vt p ep̄os,
vel simles, quā ptātē hñt. Sol. aliqñ facit idē cōsistoriū vt offi-
ciales principales ep̄oꝝ. de cōsue. nō putamus. lib. vj. de app. ro
mana. in prin. eo. lib. §. de rescri. cle. ij. aliqñ nō: vt sunt officiales
foranei. z circa hoc dicit Laud. q lz nomē officialis ꝓcernat ola
officia. de instit. c. iij. vsus tñ introduxit illos vocari officiales spe
cialiter q bus cause cognitio p habētes iurisdictionē ecclesiasti-
cā generaliter cōmittit siue fit ep̄s. de offi. dele. insinuāte. siue in
ferior. de ope. no. nū. c. pe. z in paucis locis in volumine Grego
riano de istis fit mētio: lz in. vj. li. pluries. ptās autē officialis ep̄i
colligit ex. c. lz. eo. ti. li. vj. z. c. cū in gñali. e. ti. z li. vbi fit dīa inter
generalē vicariū, z officialē: qr officiali solū cōmittit cognitio cā
rum totius diocesis, nō antē inqsitio, correctio excessuū, a bñfi-
cijs amotio, nec bñficiorū collatio nisi specialiter tali sint cōmis-
sa. Sz vicarij gñales ola hec possunt excepta bñficiorū collatio-
ne. d. c. cū i gñali. de b tñ dic vt ibi z p Jtaliā, raro est q fiat dīa
inter officialē z vicariū: z tales termini pñt accipi promiscue: z sic
accipiunt. vñ ptās taliū pot⁹ mensurat ex cōmissione. Cōmissio
autē limitat per. c. lz. z. c. cū in gñali. palle. Illud tñ. c. optime fa-
cit p Laud. qr ibi vicari⁹ z officialis ponunt tanq distincti. ad
idē de tēp. or. cū null⁹. §. inferiores. z §. seq. li. vj. z de hoc in se. q.
19 sed vt nūc dixi, hec distinctio nō bene ꝓbat a iure. ¶ †Decimo-
octauo qro circa hoc si cōmittit cōmissio causarū, qd intelligit
cōmissum. videt q solū ciuilia, cā enim est factū per actionē posi
tum in iudiciū anteq rñdeat aduersari⁹. de verb. sig. fotus. Co-
gnitio ꝓo cōcernit iurisdictionē iudicis cognoscētis de cā. l. no-
tionē. ff. de ver. sig. z sic de accusatiōe criminali talis nō poterit
cognoscere: p hoc inducit Laud. qr tales cause criminales cō-
putant inter maiores, z eas nō tractat ep̄s sine ꝓsensu cap'li. xv.
q. vij. ep̄s. de his q fi a pla. nouit. z. c. ea nostit. Sz in mādato ge
nerali nō transeūt maiora. de offi. deleg. qs trāslationē. d. c. cū in
gñali. Jn ꝓtū facit, qr cā simpliciter accepta cōprehēdit ciuilē z
criminalē. de iura. calū. c. j. in fi. dicit Lau. q ptās vicarij se extē-
dit ad ola q sunt necessitatis: sicut in licētiandis, ordinādis. de
tēpo. or. cū nullus. li. vj. vel q sunt iustitie: sicut in absolutionib⁹
excōicatorū, z filij⁹. arg. de malo. z obe. c. vnico. li. vj. sec⁹ de his
c q sunt gr̄e: vt dare[c] indulgētias, vel ꝓferre bñficia. d. c. cū i gñali.
ideo non cognoscit de feudo. de fo. cōpe. verū. ne forte procuret
tales vasallos qs dñs nollet. z in hoc repetit Laud. q dixi. §. q.
prima de dīa iter officialē z vicariū, dicēs q de his q sunt me-
re gr̄e, vt in exēplis ꝑmissis, nec officialis nec vicari⁹ se possit in-
tromittere sine spāli mādato. eo. ti. cū in gñali. li. vj. Ex quo. c. in-
fert a ꝓrio q de osb⁹ que sunt iustitie z necessitatis cognoscit vi-
cari⁹, z se intromittit. ad idē de tēpo. or. cū nullus. officialis autē
tantū de his q sunt iustitie. Fallit in inqsitionib⁹, promotionib⁹,
z correctionib⁹, z amotiōe a bñficijs. d. c. lz. Ex b dicit Laud. q
officialis z vicari⁹ eqparant i his q sunt gr̄e: qr hec neutri licēt.

Sz in his q sunt necessitatis diuersificant: qr vicarijs licent siue
sint iustitie siue nō, officialib⁹ autē nō licēt nisi cū sint iustitie. dic
vt dixi in pri. q. q hec diuersitas nō bñ ꝓbat iure. Sed in parti
bus vltramōtanis ex quadā obseruātia surrexit hec diuersifica
tio. dicit ēt Laud. q isti. s. vicarius z officialis eqparant partim
cap'lo. s. in ciuilib⁹ partim differūt. s. in criminalib⁹. Et hoc vī ꝓ-
dicere p̄missis: qr vī velle q de criminalibus nō cognoscāt vica-
rius z officialis: cui⁹ ꝓtū pri̊me dixi: z illud veri⁹. de ipso autē a ¶ Ad tempus.
cap'lo dicit Laud. q mors z absentia ep̄i eqparāt, ita qs cap'lm Adde domi. i. c.
vel ali⁹ i quē trāslata est ptās ita pñt ep̄o absente sicut defuncto fi. de rescri. li. vj.
vt no. Jnn. de here. ad abolēdā. in fi. gl. mag. p hoc qr mors z lō
ga absentia eqparant. de testi. p̄sentata. z facit qs no. Jo. an. de
20 offi. deleg. si ꝓ vnū. sup gl. iij. lib. vj. ¶ †Decimonono qro an vi-
carius iurisdictionalis possit alium vicariū instituere. Jnno. e.
tit. romana. in fi. lib. vj. dicit q aliquas causas pōt aliquib⁹ cō-
mittere, sed nō totū officiū: per. c. clericos. eo. titu. Hostiē. in. d. c.
clericos. idē dicit quo ad hoc qs nō pōt totū officiū cōmittere p
rationes de quibus. §. q. xj. dicit tñ q hoc potest ad tēpus modi
cum z ex cā, dūtñ non nimis frequēter, pōt alū in loco suo relin
quere: sicut tota die fit. arg. ff. de offi. eius cui mā. est iurisdi. l. j. §.
huius rei. de ap. puenit. vnde in aliquib⁹ locis est cōsuetudo qs
quicūq sedit nole officialis, vocat se officialē. p hoc no. de app.
romana. lib. vj. z sic ptās pape appropriat officio. z nō refert qs
fit ille q sedet, lz quicūq fit facit idē cōsistoriū cū ep̄o. Jn ꝓtū est
xl. di. multi. Laud. nō vī aliqd eligere. dic q de iure nō pōt offi- b ¶ Nunquid rec-
cialis alū deputare cū non habeat iurisdictionē iuxte suo. l. z qr. tor. Adde no. in
z. l. p̄cedēti. ff. de iurisd. om. in. Et vbi est cōsuetudo ꝓtra, dic q to- ca. cum ex eo. de
lerat quasi p quādā tacitā volūtatē ep̄i q dādo officialē vī pote- elec. lib. vj.
statē subsituendi ad tps illi cōmisisse: vnde pot⁹ talis est substi-
tutus ab ep̄o q ab officiali. ¶ Vicesimo quero nūquid dispō-
tio huius cle. procedit in oīb⁹ curatis tā in cura fori pnialis q cō-
tentiosi. glo. ij. dicit q sic. z idē Pau. p hoc qs not. Spec. tit. ij. §.
videndū. z. §. sed quer. Et describit Pau. curā: q est vigilone-
rosa ac solicita custodia etc. vt not. de pe. ois. z per Archi. vij. q.
j. q ep̄atū. z. xvij. q. ij. cognouimus. dic p̄dicta vera. s. q etiā pro-
cedit in cura fori cōtentiosi, per extrauag. execrabilis. ad fi. z hec
quater⁹ cōcernimus primū z tertiū dictū huj⁹ cle. Sed quo ad c ¶ Ut dare indul
scōm de promotione ad sacerdotiū, secus. nā archidiaconus hz gētias. Adde eū
curā fori cōtentiosi. de elec. dudū. ij. de offi. archi. c. j. z fi. z tñ nō ex dem in. c. nostro.
pedit q sit sacerdos, lz sufficit q sit diacon⁹. de elec. cū in cūctis. de pen. z remis. z
§. inferiora. ¶ Vicesimoprimo qro an vt fit locus huic cle. expe- Feli. in tract. de
d dit q ecclesie curate[d], de q bus hic, habeāt curā in actu: an vero indulgētia. inci.
sufficit q in habitu. dicit Pau. requiri q etiā in actu, per verbū hodie mecū eris
habētib⁹, qs significat rē pfectā. ff. de v. sig. l. nomē filiarū. §. ha- in paradiso. in vl
bere. idē Lap. z p hoc dicit Pau. approbari opi. Hosti. de qua ti. col.
de cle. nō resi. nō nulli. z reprobari opi. Jnn. de qua de prebē. de
multa. z Spe. eo. ti. §. videndū. v. lz qrit q bñficiū. z Archi. in. c. lz d ¶ Qs ecclesie cu
canō. de elec. li. vj. q dicebāt sufficere q eccl'ia habeat parochiā, rate. Adde q dixi.
lz nō parochianos: z sic q sit curata i habitu tūmodo. ipse aūt Pau. §. in apostil. in
dicit q si eccl'ia nō est curata actualiter ita q habeat parochia- cle. in plerisq. de
nos, nō vacat p receptionē scōe curate: z pmotus ad talē nō in- elect.
currit pena. c. lz canon. de elect. li. vj. si nō promouet ad sacerdotiū
intra annū. cessat em cā cōstitutiōis: ergo z cōstitutio. ff. de iure
pat. l. adigere. §. ꝙis. dicit ēt Pau. q sufficit qūocunq desinat
esse eccl'ia curata z bñe pp'm sine hostili incursu seu alia cā. xxj.
q. j. z ipse. z. c. seq. Ego aūt tenui opi. Jnn. in. c. de multa. per rō-
nes, de q b⁹ ibi maxime: qr ius cure nō causat a facto lz ab ipso
superiore tribuēte tale ius ex variabilitate: ergo facti nō dz im-
mutari: z ad verbū habētib⁹, dico q dicunt habere curā qui ha-
bēt ius cure etiā si de facto nō habēt subditos in quos exerceāt.
licet enim de facto non exerceāt: sufficit q quacunq hora paro
chiani forēt ibi possent exercere: si em sic stricte pōderaret exerci
tiū seqret q ipse nocturno vel ēt diurno qui de facto cura nō ex-
erceret, desineret eccl'ia esse curata, z postea q primū exerceret, fie
ret curata: z sic sepius. q est absurdū. ¶ Vicesimosecūdo quero
nunqd in vicarijs ppetuis, de q bus hic, locū habeat dispositio
extrauag. Jo. execrabilis. gl. ij. dicit q sic: z pōderat verbū, offi- e ¶ Nūquid ep̄s?
cijs. q ponit in. §. q vero. dicte extrauag. idē Pau. z de hoc. s. q. Adde Jnno. in
21 ix. ¶ †Vicesimotertio qro in eo q dicit hic de habētibus curā, c. dilectis. de tēp.
e nunqd ep̄s[e] possit dispēsare sup pluribus curatis. Ad att. pseq or. d. z Spe. in tit.
tur id qs not. in. d. c. de multa. z in Spe. tit. ij §. videndū. ver. sed de dispēsa. in. §.
nunqd ep̄s. z. lxx. di. sancte. z. z de ele. nemo. lib. vj. vbi p Archi. nūc de epi. Abb.
p qs. c. videret dicēdū q ex cā possit ep̄s in eo qs ibi dicit de cul- in repe. c. extirpā
dēti vtilitate: z idē de eta. z quali. tuā. de cōcess. prebē. cū nostris. de. in. §. qrit vo.
sed si vult dispēsare ob prerogatiuā meritorū, nō pōt: sed sol⁹ pa de preben.
pa. d. c. de multa. in fi. j. q. vij. tali. z hoc lz Archi. de eta. z quali.
c. vnico. in gl. fi. li. vj. z de ꝓsue. c. j. in gl. hoc videt Ab. vj. q sequit
Anth. hic. sed cōis opi. est q indistincte nō dispēset. de quo di-
22 xi in. d. c. de multa. in fi. ¶ †Vicesimoquarto qro in eo qs dicit
vicarios ꝓmouēdos ad sacerdotiū, intra quē tūc ps fieri dz. sol.
vt in gl. in verbo, promouēdis. q intra annū. idē Pau. ¶ Op. ad

hoc q̄ etiā p̄ius teneat̄,per.c.fi.eo.ti.Sol,illud procedit quādo
p̄cedit monitio:tūc enim si nō paret,pōt p̄uari etiā p̄ɔ:vt ibi.
23 ꝛ hoc vult glo.in verbo,ꝛ scias.ꝛ idē ꝑau.¶†Uicesimoquinto quero an ep̄s possit dispēsare cū vicario perpetuo fm formā capl̄i,cū ex eo.de elec.lib.vj.gl.in verbo,sacerdotiū.ver.sed nunqd.arguit qs nō.dedit tfi cōtrariū,qs etiā tz ꝑau.ꝛ est veriꝰ:qz p̄ hāc cle.ptz q̄ subest idētitas rōnis:ꝛ per hāc gl.q̄ est notanda iuncta cū tex.possunt decidi multe q̄stiones vt q̄libet dispositio loquens de rectore curato locū habeat de vicario perpetuo.qs
24 not.ꝛ de hoc etiā.s.in.q̄.notabili.¶†Uicesimosexto q̄ro nunquid inferior ep̄o p̄ōt p̄dicto modo dispensare.vī qs nō,per id qs no.Jnno.de eo qui fur.or.rece.c.q̄.vbi dicit q̄ inferiores episcopis non dispēsant nisi inueniat̄ eis cōcessum a iure:p hoc qs no.Spe.eo.ti.q̄.§.sunt quoq;.in fi.ꝛ Archi.q̄.q.vj.bīduū.Jn cōtrariū est qs not.Jnno.de cle.nō resi.relatū.ꝑau.vī tenere p̄imū.dic qs inferior ep̄o nō dispensat nisi ex iure specialiūsi tū habet iurisdictionē quasi ep̄alē,qs esse pōt.de rescrip.auditis.tunc dispēsare poterit:cū sit iurisdictionis.de offi.deleg.c.fi.in fi.ꝛ qs ibi not.¶Uicesimoseptimo q̄ro circa id qs dicit in tex.de etate.qualis debeat esse etas[a].Sol.vt in gl.in verbo,etate.ꝛ idem
25 ꝑau.¶†Uicesimooctauo q̄ro nūquid̄ episcopus possit super minori ætate cum vicario dispensare.glo.eadē dicit q̄ non.ꝛ idē ꝑau.reprobans q̄ not.Archi.de elec.licet canon.lib.vj.vbi dicit ep̄m ex cā posse sup̄ etate minori dispēsare:q̄ cōiter ab omni-
26 bus reprobatur,de qua dixi de elec.cū dilecti.¶†Uicesimonono q̄ro:qi hic dicit solū de ordinib⁹ recipiendis post̄q̄ qs habet perpetuā vicariā non autē dicit quos ordines debeat habere cū eligitur ad eā:nunqd existēs in minoribus pōt ad talē eligi.hec q̄stio est cōformis q̄stioni an qs possit eligi ad p̄laturā si nō est in sacris.de qua dixi de elec.dudū.j.vbi dixi qs sicꝫ Jo.an.cōtra.de quo ibi.Et per ibi not.decido q̄ hic p̄sequit̄ ꝑau.ponens ea q̄ ibi notant̄.ꝛ videt̄ sentire q̄ ad eccleſiā curatā ita possit eligi existēs in minoribus sicut pōt instituī.de instī.c.q̄.lib.vj.Et sicut pōt impetrās a papa per collationē obtinere.de p̄bē.si p̄o clericis.lib.vj.ꝛ q̄ fortius deberet p̄mitti electio:q̄ est via ordinaria ꝛ fauorabilis.p̄sentatio eī ꝛ impetrans sunt extraordinarie ꝛ odiose.Jtē q̄ alꝫ non posset eligi nisi haberet beneficiū cū fine titulo nō debeat ad sacros p̄moueri.de p̄bē.ep̄s.ꝛ.c.cū fm.Jtē q̄ ex hoc nulla esset dīa inter eligēdū ad ep̄atū ꝛ ad eccleſiā curatā vel dignitatē inferiorē,q̄ nō videt̄ equū.dicit tū q̄ ad dignitatē curatā vera est opi.Jta.Ego autē indistincte tenui in.d.c.dudū.q̄ ad oēm dignitatē etiā curatā citra ep̄atū possit existēs in minoribus assumi etiā per electionē.Et ibi nōdi ad iura q̄ videtur ꝺicere.p hoc dic ad.q.p̄missam qs etiā ad vica-
27 riā potest talis eligi.¶†Tricesimo q̄ro,qi dicit in tex.de parochialibus eccleſijs:quid de nō parochialibus,curatis tū.dicit gl.in verbo,parochialiū q̄ vicaria nō p̄mitteret̄ in talib⁹:ꝛ idē ꝑau.dicit tū q̄ in curatis nō annexis potest hoc.c.habere locū ſ.de supplē.negli.prela.cle.j.ad fi.quod intellige vt dixi.ſ.q.v.

¶De officio ꝛ potestate iudicis delegati. Rubrica.

1 ☞ Negationes due faciunt affirmationem.
2 Executor prouisorius tenetur se informare super commissis.
3 Delegatus a papa potest subdelegare:secus in delegato ab inferiore.
4 Sequuntur quinq; oppo.satis difficiles que tamen dilucidant materiam huius cle.
5 Commissus super receptione testiū qualiter cognoscetur qs sit iudex an nudus minister.
6 Delegatus a principe super receptione testium an possit subdelegare in qualibet parte iudicij.
7 Et an procedat in delegato ab alio q̄ a principe.
8 Ministerium nudum cum committitur an videatur electa industria persone.
9 Causa matrimonij si tractatur coram episcopo an possit cōmitti receptio testium in alia ciuitate.ꝛ nu.10.
11 Executor datus ad prouidendum an possit indistincte committere vices suas.
12 Executor datus ad prouidēdum cum inquisitione si commisit alij vices suas,ille inquisiuit,postea se absentauit:an prim⁹ possit prouidere.
13 Executor vel alius delegatus ad prouidēdū an possit de beneficio cognoscere q̄ nō vacat de facto ꝫ de iure,ꝛ p̄uidere de ipso.
14 Executor vel delegat⁹ pape an possit inuocare brachiū seculare.
15 Executor datus cū clausula,moneas ꝛ inducas,an habeat iurisdictionem vt possit compellere.
16 Delegatus datus ab ordinario cum speciali potestate subdelegandi an possit subdelegare.
17 Executor datus fm formā clemen.de offi.delegati,an teneatur inquirere:an is p̄o quo mandatur sit laudabilis vite.
18 Ministerium nudum si sit cōmissum sub nomine dignitatis an transeat ad successorem.

[a] ¶Qualis debet esse etas. Adde Jnno.in.c.p̄tera.ꝛ in.c.indecorū.de eta.ꝛ quali.doc.in.c.super inordinata.de p̄ben.Card.in cle.generale.de eta.ꝛ qualita.

[b] ¶Due negationes. Adde text.in.c.ꝛ si christus.de iureiur.ꝛ in.c.j.eo.tit.lib.vj.

[c] ¶Secꝰ si ab inferiore.Adde gl.ꝛ doc.in.c.quanto.de cōsu.doct.in.c.a quo.de cōsec.eccle.vel alta.Archidia.in.c.j.xxv.distin.

[d] ¶Delegatū ab inferiore.Adde Spec.tit.de leg.in.§.iā nunc.ver.sed nūqd.ꝛ Barto.in.l.j.ff.qui ꝛ a quibus.

[e] ¶Ueri vel missi imperij.adde glo.in.c.in archiep̄atu.de rap.gl.in.c.illud.xxiij.q.iij.do.in.l.j.ff.de offi.eiꝰ.doct.in.l.imperiū.ff.de iurisdom.iud,Bar.in.l.j.C.q p̄o sua iurisdit.

[1] [b] ¶Iudices. ¶Judex ad receptionē testiū in ciuili, et executor ad prouidēdum certe persone cognitione premissa a papa deputati.licite subdelegāt.¶†Nota q̄ due negationes[b] faciūt affirmationem.probat verbū,necnō.iuncta gl.iū.q̄ est,qz simul iungūtur,ꝛ ad idem referunt:secus si ad diuersa.de iureiur.ꝛ si Christus.in p̄inc.ꝑau.¶†Secūdo not.q̄ executores ad beneficia habēt delegatā.qs dic vt in glo.in verbo,executores.p̄o hoc qz de his tractat̄ in ti.de offi.deleg.ꝛ in.c.si sup̄ gratia.eo.ti.lib.vj.¶Tertio not.qs executor prouisorius quandoq; tenetur se informare super cōmissis:vt hic in verbo,si per inquisitionem.Et dicit Jnno.de trāsla.licet.q̄ talis inquisitio potest fieri extraiudicialiter:ꝛ per cōsequens nō vocato eo cōtra quē fit,qs est valde notādū:ꝛ tenet hic Benze.secꝰ autē si in rescripto foret clausula,citatis citandis:qz tunc oportet q̄ iudicialiter.de iudi.exhibita.vbi singulariter probat:de quo ibi dixi.¶Quarto not.q̄ inquisitio debet fieri cū solertia.in verbo,solertem.qs expone vt in gl.quasi.ꝛ concor.j.de sta.regu.cle.q̄.¶Quinto not.q̄ beneficiādi debent esse vite laudabilis ꝛ conuersationis honeste.
[3] simile.j.de cōcess.preben.cle.vnica.¶†Sexto not.q̄ delegatus
[c] a papa subdelegat:secus si ab inferiore[c].probat verbum,a sede apostolica.per hoc intelligeglo.super verbo,illo.cum dicit,alꝫ nō est dubiū.scz q̄ delegare non posset.de appel.cū causam.Et ex hoc no.differentiā inter delegatū a principe,ꝛ delegatum ab
[4] inferiore:sunt ꝛ alie que colligunt̄ q̄ dico.j.q.iij.¶†Opp.q̄ nō possint subdelegare isti de quibus hic:nā in primo casu fuit cōmissum nudū ministerium,scilꝫ receptio testium q̄ non subdelegatur.eo.ti.c.fi.¶Secūdo vero casu fuit electa industria persone:reprobat verbū.per inquisitionē solertem.quo casu etiā non subdelegat̄.d.c.fi.Sol.hec fuit ratio dubitandi:vt colligitur ex gl.in ver.ꝛ nota hoc principiū.Et ex glo.super verbo,per inquisitionē.Ratio autē decidēdi quo ad primū colligitur ex verbo, iudices.vt in.d.glo.j.quo ad scōm colligit̄ ex verbo,aliquibus. in eo q̄ gl.supplet nominatis.quādo eī cōmittit̄ p̄uisio circa determinatā p̄sonam,nō intelligitur electa industria.eo.ti.is cui.lib.vj.Et quantū ad primum distingue vt in glo.j.prealleg. in ver.ꝛ no.vsq; ad fi.que est signanda.ꝛ idē ꝑau.ꝛ vult glo.in effectu q̄ nudū ministerū sit indelegabile:sed articulus iurisdictionalis delegari possit.¶Secūdo opp.ad hoc q̄ imo potius econtra,p.c.cū bertholdus.de re iudi.vbi dicit Jnno.delegatū
[d] ab inferiore[d] posse subdelegare articulū non iurisdictionalē:sed iurisdictionalē nō.So.vt ibi dixi:qz ibi nō fuit discussum qd iuris.ꝛ hoc quo ad tex.illius.c.Sed ad dictū Jnno.posset dici q̄ nō est verum:cōmuniter tamen approbatur:ꝛ est notabile.Sed tūc dic qs ibi loquitur de eo cui cōmissa est tota causa:hic de eo cui cōmissus est vnus articulus:qui si est nudi ministerij,nō subdelegatur.in glo.j.q̄ prosequere declarando plenius per id qs dixi eo.tit.c.fin.¶Tertio op.quia per verbum,ciuili.innuit secus de criminali:cum tamen de iure canonico possit etiam causa criminalis delegari.de rap.in archiepiscopatu.Sol.vt in gl.q̄.que hoc vult quod licet causa criminalis possit delegari:nō tamen articulus super receptione testium in causa criminali delegari potest:quia iudex debet per se examinare per iura que allegat glo.ꝑau.autem tenet q̄ nec etiam causam criminalē possit delegatus subdelegare per rationem huius cle.a contrario sensu.de hoc in sequēti contrario.¶Quarto op.ad dictum ꝑau. de.c.venerabili.eo.tit.¶Jtem quia ordinarius subdelegat talem causam.d.c.in archiepiscopatu.ergo ꝛ delegat⁹.So.ꝑau. stando primo dicto propter magnum periculum quod vertitur in causis criminalibus:nam ꝛ in multis alijs differunt a ciuilibus:ꝛ quo ad litigantes,ꝛ quo ad iudicem,ꝛ quo ad modū p̄cedendi,ꝛ quo ad testes.de procu.tue.de accu.veniens.ꝛ.c.seq.q̄.q.viij.libellorum.de testib.testimonium.ad.c.venerabili.dicit q̄ nō fuit ibi causa mere criminalis sed mista que accedit ad ciuilem.de procur.tue.de test.testimonium.de accu.super his.Et per hoc fm eum in inquisitione habet locum subdelegatio,p̄terq̄ in casu.c.fi.e.tit.Ad illud de ordinario dicit q̄ nō est bona similitudo,ꝛ argumētū a simili nō p̄cedit nisi q̄n similitudo est omnimoda.xxvij.q.j.nuptiarū.de trāsla.c.q̄.q̄ sol.ad hoc vltimū videt̄ tolli per.c.sane.eo.ti.ꝛ.c.studuisti.de offi.lega.legatū.cum in causa delegata a principe maior fit delegat⁹ ordinario:ergo ꝛ ipse delegat⁹ sup̄ cā criminali poterit delegare,put tenet gl.q̄ est verius.ꝛ ad hāc cle.optime rīdet glo.vt dixi in p̄imo cōtra
[e] rio:quādo autē alꝫ causa criminalis seu meri vel missi imperij[e] possit delegari,dixi de offi.ordi.qs sedem.ꝛ cōiter de iure canonico tenemus cām criminalē posse delegari per id q̄ ibi dixiqs etiā tenet ꝑau.in ordinario.ꝛ de hoc latiꝰ p̄sequit̄ qs dixi in.c.qs sedē.de offi.or.sed vī idē in delegato q̄ est maior ordinario in

illa causa:

illa cā: vt nūc dixi. Et dic q̄ tex. hic in verbo, ciuili. nō voluit decidere ſecus eſſe in criminali: ſed illud in criminali qꝛ erat q̄ſtio noluit tangere. Laud. tñ vī ſentire cū Pau. ꝛ idē Benz. dicētes cām criminalē cōmitti non poſſe, p rationē quā tangit glo. qꝛ teſtes debēt exhiberi coꝛā iudice: ꝛ fm Bē. ſi res exegerit, poſſunt torqueri. C. de fid. inſtru. auk. apud eloquentiſſimū. xj. q. iij. ſaluo. v. q. v. illi qui. Generaliter autē an ꝛ q̄n poſſint clerici torqueri plene no. de reg. iu. cū in cōtēplatione. vbi dixi. Sz dicta Laud. ꝛ Ben. qꝛ non de articulate loquunt poſſunt intelligi cū diſtinctione quā facit glo. de qua in proxímo ℨrio: ꝛ tunc not. qđ facilius eſt cōmittere cām criminalē totā, q̄ cōmittere certū articulum vt receptionē teſtium in cauſa criminali. ¶ Quinto op. ad hoc qꝛ qđ iuris eſt de toto, idē de eꝝ parte. eo. tit. paſtoralis. ver. ſed cū totū. Sol. difficulter poſſet ſolui ℨrtū hoc: vnde potius eſt dicere vt dixi in proxi. cōtrario q̄ de criminali nihil decidit hic: ꝛ cū tota cauſa criminalis poſſit cōmitti de iure canonico. Idē dicēdū eſt de articulo receptionis teſtiū, lz ꝓpter authoꝛitatē tenentiū cōtrariū tutius ſit vt cōmiſſarius iudex per ſe examinet.

5 ¶ †Quero qꝛ in principio dicit iudices, quomodo cognoſcet an deputatꝰ ſuper receptione teſtiū ſit iudex, an vero nudus miniſter. dic vt dicit gl. j. ℣. ꝛ no. ꝛ idē Pau. ꝛ ſigna glo. maxime in eo qđ dicit q̄ receptio teſtiū. i. examinatio nuda pōt fieri die feriata: q̄ intelligo nō tm̄ ſi fauoꝛe hominū ſit feriata, ſed etiā ſi in honoꝛē Dei. In eo etiā qđ dicit gl. receptoꝛē q̄ eſt iudex habere poteſtatē in pluribus, que gl. exprimit: pro hoc eſt qđ not. Inn. de pba. quoniā cōtra. ꝛ Spe. de teſte. ſ. nūc tractandū. ver. vt au

6 tem. ꝛ de teſti. c. ij. ꝛ qđ ibi no. lib. vj. ¶ †Secūdo quero nunquid qđ hic dicit de receptione teſtiū ꝓcedit in qualibet parte iudicij vt deputatus ſuper illa a principe poſſit ſubdelegare. Inno. in c. q̄n cōtra. de pba. dicit qđ ſic. Ex quo infertur q̄ ſi alicui committitur citatio, poterit ſubdelegare. pōt enim citatoꝛ terminū prefigere ſi ſuperioꝛ nō prefigit. Itē citare per ſe, p literas vel p nunciū, qđ pōt etiam arbiter qui nullā habet iuriſdictionē. ff. de arbi. l. ſed interpellatur. ſ. ſi arbiter. In hoc tñ Hoſt. in. d. c. quoniā cōtra. dicit ℨrtū: qꝛ citatoꝛ nō vtit iuriſdictione, ſed potiꝰ mādati executione niſi aliud receperit in mādatis: quo ceſſante nō poſſet facere p̄dicta, ſed delegatus hoc expediet. Sed ſi expreſſe eſt tributa poteſtas ſup hoc: pōt: vt qꝛ eſt adiecta clauſula, ℨdictores ꝛc. vel ſimilis. Sic intelligit Hoſti. c. ex literis. eo. titu. cuius opi. tenuerunt plurimi in. c. ſi. de do. ꝛ contu. vt tangit Ain. Boſ. ꝛ idē Hoſti. ibi dicētes q̄ licet poſſit citare p nūciū vel epiſtolā vel edictū: nō ꝓpterea poteſt ſubdelegare: ꝛ q̄n citat per nūciū, nō ipſe nūcius ſz delegatꝰ citat p miniſteriū nūcij. ff. de cōſti. pec. l. ꝛ lz. Pau. aūt ꝛ Abb. in. d. c. ſi. dicūt q̄ etiā p nunciū citare nequit cū ſit ei cōmiſſum nudū miniſteriū: ꝛ ſic ſubdelegare non pōt. e. ti. c. ſi. Pau. tenet primū q̄ poſſit p nunciū citare, inducēs qđ ſi de cōſeruatoꝛe. eo. ti. c. ſi. lib. vj. Et de executoꝛe q̄ per ſe vel aliū pōt exeq: vt dicūt Boſ. ꝛ Hoſti. in. d. c. ſi. ¶ Generaliter tñ p plenioꝛi notitia ꝓſequitur Pau. ea que not. Inno. eo. tit. c. ſi. ꝛ fm ibi not. diſtinguit cū querit an ꝛ quando poſſit delegatus ſeu cōmiſſarius ſubdelegare: qꝛ aut id qđ cōmittitur in ſui natura nō requirit cauſe cognitionē ꝛ iuriſdictionē: aut ſic. Primo caſu aut addit iuriſdictio: aut non. ſi addit, puta cōmittit papa crucis p̄dicationē cū clauſula, ℨdictores ꝛc. tūc miniſteriū. i. crucis p̄dicatio cōmitti nō pōt. eo. ti. c. ſi. ſ. ceterū. ſz iuriſdictio adiecta fit: vt. ſ. alius cōpellat cōtradictoꝛes reſiſtere: ſi nō adijcit iuriſdictio, tūc tale exercitiū in nulla parte cōmitti pōt. d. ſ. cete. ſi vero id qđ cōmittit de ſui natura hz iuriſdictionē annexā: aut eligitur induſtria perſone: vt ſi mandat fieri inquiſitio: aut nō. primo caſu nō poteſt ſubdelegare. d. c. ſi. ſ. is autē. C. de cadu. tol. l. vnica. ſ. ne autē. ff. de ſol. l. inter artifices. ſcō caſu ſemp pōt cōmitti: qꝛ hoc eſt priuilegiū delegati a principe. eo. ti. ſi pro debilitate. ꝛ. d. c. ſi. in prin. C. de iudi. l. a iudice. de hoc plenius diſtinxi

7 in. d. c. ſi. ¶ †Tertio quero an ꝓcedit hec diſpoſitio in delegato ab alio q̄ a principe. gl. in verbo, ſede apoſtolica. dicit qđ nō, declarādo eā vt dixi in. vj. no. idē Laud. qꝛ tales nō deputati a principe potiꝰ ſunt executoꝛes q̄ iudices: p hoc qđ no. eo. ti. ſup queſtionū. ſ. poſtro. dic qđ verior rō eſt: qꝛ regulariter nō facit aliqs iudicē niſi is q hz iuriſdictionē noie ꝓprio. ff. de iuriſ. om. iud. l. ꝛ qꝛ. qđ plene dixi. eo. ti. q̄n abbas. delegatꝰ autē hz iuriſdictionē iure alieno. ſ. noie delegātis. de reſcrip. ſup literis. in fi. Ideo de ſui natura ſubdelegare nō pōt: lz ſpeciale eſt priuilegiū delegati a principe vt hoc poſſit. C. de iudi. l. a iudice. eo. titu. c. ſi. in princ. ¶ Quarto quero an deputatus ab alio q̄ a principe ſup teſtiū receptione poſſit p ſe cōpellere teſtes ſi ſe odio vel grā ſubtraxerint: dicit Lau. q̄ nō, niſi tradita ſit ſibi ſpālis cōmiſſio ſup hoc, p. d. c. ſup qōnū. ſ. poſtro. ꝛ p. c. j. de teſti. cog. vbi dicit hoc ꝓbari. ¶ Op. ad hoc de. c. cū berthol. de re iu. vbi ſubdelegati delegatoꝛū ordinarij teſtes receperunt: ꝛ valuit receptio. ſoluit Laud. vt dixi in. ij. ℨrio qđ ibi de facto tenuit: qꝛ non fuit obiectū. ſcō ſol. fm Inn. in. d. c. cū berthol. q̄ ibi fuit cōmiſſus articulꝰ nudꝰ

8 examinatiōis: ſecꝰ ſi fuiſſet cōmiſſus ſimplr: qđ ēt. ſ. dixi in. ij. ℨrio. ꝛ dicit Laud. q̄ fere vbiq̄ ſeruatur qđ ſimplices ſcriptoꝛes examināt teſtes. Sz iudex p ſe pīꝰ recipit articulos ꝛ fundamēta ſup eis: ꝛ talis examinatoꝛ eſt ſicut pica: vt dicit Hoſt. in. d. ſ. poſtro. Pau. autē vlteriꝰ refert id qđ not. Inn. in. d. c. cū berthol dus. cui vī placere qđ receptio teſtiū cōmitti nō poſſit: qꝛ in hoc eligit induſtria: lz ſcriptura atteſtationū fic: qꝛ in hoc potius eligit opa q̄ induſtria. arg. de ap. cū cām. Pro p̄dictis q̄ delegatꝰ ab alio q̄ a principe nō poſſit receptionē teſtiū ſimpliciter ſubdelegare, eſt qđ no. Spe. ti. j. ſ. iā nūc. ℣. ſed nūc ſubdelegatꝰ. vbi dicit q̄ delegatꝰ ab alio q̄ a p̄ncipe citationū teſtiū receptionē vel aliū articulū cōmittere nō pōt: qꝛ talia ſunt iudicialia: ꝛ cauſe cognitionē deſyderāt. iij. q. iij. a iudice. ff. de offi. pcō. l. nec qcq̄. ſ. j. poſſet em̄ opponi citationē nō eſſe facti ēdā, vel nō tenere, vel teſtē eſſe criminoſum, vel habere cām criminalē cū eo ℨ quē pduc it. auk. de teſt. ſ. ſi ℣o. col. vij. ꝛ idē de aliis q̄ iudex dz admittere vult dicere q̄ cōmiſſarꝰ nō pōt de hoc cognoſcere: ꝛ ſic cauſare tur dilatio. Itē fm Pau. qua rōne poſſet cōmittere vnū articulū: eadē rōne ꝛ totā cām, q̄ iura phibēt. C. de iud. l. a iudice. ff. de offi. pcō. l. legatꝰ. ¶ Op. ad hoc de. c. paſtoralis. ſ. j. e. tit. Rñdet Pau. q̄ ibi loquit de legato p̄ncipis: ꝛ q̄ ibi dicit iudex, qcūq̄, intelligit de ordinario: vt ibi not. ¶ Op. ad idē de. c. ex lr̄is. e. ti. rñdet Pau. q̄ ibi patriarcha erat ſubdelegatꝰ delegati pape: ꝛ p ſe coertionē habebat: ꝛ licet fecerit p aliū legi lr̄as, hoc nō fuit cōmittere. arg. ff. de arbi. ſz ſi interpellat. ſ. arbiter. ꝛ. l. dīē. ſ. j. nā legēdo p illū. ipe legere vī. ff. de admi. tu. l. ita tñ. ſ. geſſiſſe. Cōcludit Pau. q̄ lz b videat verū de iure: tñ pma opi. de facto ſeruat: ꝛ eſt ſuſtinēda grā derimendarū litiū. de reſti. ſpo. c. j. in prin. lib. vj. C. de iud. l. pperādū. in p̄n. tñ ſi aliqd obijcit ℨ articulū cōmiſſum, nō ipſe cōmiſſariꝰ: ſed delegatus cognoſcet. e. ti. ſup qōnū. ſ. quē vero. ꝛ hoc tenet Spe. in. d. ſ. ſz nūqd ſubdelegatꝰ. de quo p Archi. de reſcri. ſtatutū. li. vj. Ex his vī Pau. velle q̄ de iure

9 articulꝰ nudꝰ nō poſſit cōmitti quaſi videat electa induſtria pſone, de q̄ dic melius vt in ſequēti ℨrio. ¶ †Opp. ad p̄dicta de iſta cle. in verbo iudices. ꝛ de eo qđ dixi. ſ. in. ij. ℨrio: qꝛ nudū miniſteriū nō pōt cōmitti. e. ti. c. ſi. Cōfirma qꝛ regulr cū cōmittit nudū miniſteriū, vī electa induſtria pſone. d. c. ſi. Sol. ad hec ambo ℨria p id qđ dico. j. q. vij. ꝛ qđ dixi in. d. c. ſi. in ſi. p q̄ dico q̄ niſi appareat vel ex verbis vel ex alijs ℨiecturis qđ ſit electa induſtria pſone, pōt cōmiſſari p aliū expedire: nō tñ pōt aliū deputare q̄ faciat tāq̄ hñs ꝓprie aliquā ptātē. Sz faciēdo p aliū, vī p ſe facere: vt dictū eſt. ſ. ea. q. tñ q̄n cōmittit nudū miniſteriū in dubio vī electa induſtria pſone: vt dico in. d. q. vij. qđ intelligo vt dixi in. d. c. ſi. q̄n actꝰ cōmiſſus ſapit authoꝛitatē, vel eſt alicuius perſo

10 tie. ¶ †Quinto q̄ro ī eo qđ dicit de cā ciuili, qđ de ſpūali[a]. dicit gl. ij. qđ p ℣bū ciuili, nō excludit cās ſpūales, quā gloſ. not. p quā habes ſub cauſis ciuilibus cōpreh ēdi ſpirituales, qđ tene mēti.

a ¶ Quid de ſpirituali. Adde Archi. in. c. ſtatutū. de reſcrip. lib. vj.

10 ¶ †Sexto q̄ro circa hoc. cā matrimonialis vertebat coꝛā ordinario, ꝛ petebat p actoꝛē dirimi mr̄imoniū ꝓpter aliud qđ dicebat ℨctū in aliqua ciuitate, petita fuit remiſſio ſup receptiōe teſtiū ad p̄bandū de primo matrimonio ad ordinariū alterius ciuitatis vbi dicebat primū ℨctū: nunqd pōt, vel de iure fieri dz. Ad primū qđ poſſit, dic q̄ ſic, p hoc qđ no. Archi. de teſti. p̄ſentiū. lib. vj. ꝛ Jo. an. ibi in p̄n. ſup prima gl. dicēs q̄ talis remiſſio eſt in arbitrio iudicis, per auk. de teſti. ſ. q̄m. ꝛ q̄ ibi no. col. vij. Ad ſcm, an de iure fieri debeat, videretur dicēdū q̄ nō teneat p dictū Jo. an. ſtatim dictū: ſz Spe. tit. j. ſ. iā nūc. ver. ſz fm p̄miſſa. dicit q̄ fieri dz, ꝛ q̄ ordinarius ille recipiet teſtes nō authoꝛitate remittētis ſz ꝓpria, ꝛ authoꝛitate iuris cōis. Jo. an. i addi. ibi dicit illō verū q̄n cōmittēs erat ordinariꝰ: ſecꝰ ſi delegatꝰ: qꝛ tūc authoꝛitate delegata recipient p ordinariū ad quē remittit.

b ¶ Pro hoc eſt cōſuetudo. tex. in. c. cōſtitutus. de fideiuſ. Spe. de teſte. in. ſ. qualiter. in prin. ℣. ſcribit autem. Archi. ꝛ Jo. an. in. c. p̄ſentiū. de teſt. lib. vj. Joā. an. in addi. Spe. in ti. de leg. j. ſ. iam nūc. verſ. ſed fm premiſſa.

de fideiuſ. c. ij. de offi. ordi. ſignificauit. de reſcri. ſtatutū. ſ. pe. lib. b vj. habeo q̄ddā ℨfilū Lap. de caſtigliūchio dicētis idiſtincte q̄ ordinariꝰ teneat ad hāc remiſſionē faciēdā ne angustet p̄bādi facultas ſine culpa partis, ꝛ maxime in cā mr̄imoniali, ne tali p̄textu remaneāt in peccato. facit de offic. ordi. ſignificauit. ꝛ qđ ibi no. i gl. ij. xxxij. q. ij. ſiue de cōſuetū. Et q̄ no. gl. ibi dicēs q̄ ſi difficile eſt ſatisdare in vna ciuitate mittit ad aliā. ff. q̄ ſatiſ. cog. l. ſi fideiuſſoꝛ. ſ. j. p hoc etiā glo. ij. hic in prin. ꝛ q̄ dixi in. q. p̄cedēti. ad idē de teſti. cog. c. j. vbi permittit delegato in cā mr̄imoniali mittere nūciū ad aliū locū p recipiēdis teſtibus: ꝛ exponit ibi nūciū

b i. executoꝛē. p hoc eſt conſuetudo Romane curie que cū habeat ordinariā ꝛ poſſet citare teſtes vndecūq̄, tamē ꝓpter difficultatem facit remiſſionē ad partes, fortius ergo ordinarius dz hoc facere qui nō poſſet cogere teſtes alibi exiſtētes: qꝛ extra territorium ius dicētis ꝛc. de conſti. c. ij. lib. vj. ad hoc de teſti. cū olim. c ꝛ q̄ ibi not. Et hanc partē puto verā quā tenendo ad. c. j. de conſang. ꝛ affini. vbi teſtes producuntur coram ordinario: dic illud procedere quādo commodum fieri poteſt: quia vt ſunt in loco.

c ¶ Nūquid executoꝛ. Adde doct. i c. ij. de teſt. lib. vj. Bar. in. l. vendi tiōe. in. ſ. fi. ff. de bo, auk. iud. poſ.

11 ¶ †Septimo quero nunqd executoꝛ datus ad p̄uidendū poſ

c ſit indiſtincte cōmittere vices ſuas, videtur q̄ ſic: qꝛ regulariter

potest qs per aliū qs pōt p se. ff. de admi. tut. l. ita tñ. §. gessisse. de ꝓcur. l. seruū quoq; in prin. de sen. exco. mulieres. regula, potest quis. lib. vj. Pau. distinguit an sit datus ad puidēdū certe psone, an incerte. primo casu pōt vt hic, z eo. tit. is cui. in princ. li. vj. ꝓ hoc. e. ti. venerabili. z. c. fi. §. is autē. z qs dixi. s. in. j. Ꝛio. Scdo casu non pōt, nisi aliud dicat in rescripto: qz vī electa eius industria. d. c. is cui. sic dicit Pau. intelligēdū qs not. Inno. eo. tit. c. fi. in vlti. col. In cōtrariū tñ est qs not. Host. ibi dicēs q collatio beneficij nō fit sine cause cognitione. de rescri. cum adeo. de eta. z qualit. accepim⁹. vñ de sui natura delegari pōt. dicit tñ q curia tz Ꝛiū. Sed ꝓ primo est hec lra nisi dicamus q ibi pōt: qz expressum hic erat vt ingreret de vita z cōuersatione. Sz hoc potius faciebat dubiū qs nō posset, vt dz in glo. hoc inducebat. vñ ad hāc cle. rñde meli⁹ qs hic loquit qñ mādat puideri certe psone, vt dixi statim, z. §. in primo Ꝛio. verius itaq; est qs executor ad puidendū incerte persone nō subdeleget: lz em intelligebat hre cognitionē, z sic iurisdictionem quo respectu delegare posset: tñ qz vī electa eius industria, ibi non pōt. eo. ti. c. fi. Ad cōtraria autē prima ad. l. ita tñ. §. gessisse. ff. de admi. tuto. z fi lra, dicit Pau. qs procedūt in ministeriis tpalibus, quo autē in spūalib⁹ in qb⁹ industria psone eligit. hec solutio non est sufficiēs: nā z in tēporalibus pōt eligi industria. ff. de solu. l. inter artifices. Aliter autē soluit Pau. q Ꝛia loquunt qñ qs pōt authoritate sua: qz tūc etiā pōt delegare: secus si authoritate sibi cōmissa: qz tūc nō pōt nisi aliud exprimat in iure: z hoc in his que possunt per aliū explicari. C. de cadu. tol. l. j. §. ne autē. ff. de. vi z vi arma. l. j. §. quoties. z. d. l. inter artifices. Laud. añt circa p̄missa recitatis opi. notatis. eo. ti. c. fi. z nūc per Pau. tactis distinguit q aut cōmittit nudum ministeriū simpliciter sine clausula, Ꝛdictores ꝛc. aut cū clausula. primo casu nō hz iurisdictionē nec coertionē. s. de offi. ordi. pastoralis. §. qz vero. z. §. p̄terea. de re iudi. decetero. Secūdo casu habet coertionē, lz nō habeat cognitionē. s. eo. ex lris. Ex hoc infert q leuatores vacātiū eccliarū authoritate apl'ica cognoscere nō possunt de bñficijs q de facto nō vacāt, lz vacēt de iure, an debeāt ide habere fruct⁹ necne. Aliqñ añt cōmittitur articul⁹ cū iurisdictiōe: vt hic: z tūc aut negotia cōmittunt psonis. i. ppter negotia fit cōmissio psonis: z tūc indistincte pōt cōmittere. e. ti. c. fi. in prin. aut psone cōmittunt negotijs. i. ppter idoneitatē psonaꝝ cōmittunt eis negotia. Et aut fuit facta hec electio ppter priuatā vtilitatē ptiū: z de ptiū Ꝛsensu pōt cōmittere. d. c. fi. §. is autē. aut ppter publicā: puta qs crimina puniātur vel eccleſijs puideat: z tūc nō pōt. d. c. fi. §. fi autē. Ego ꝛo aliter distinxi ibi: maxime añt no. q cū cōmittit aliqd iurisdictionale ī dubio, nō vī electa industria psone nisi exp̄sse dicat q psonal'r id faciat: vt pbat in. d. c. fi. in ꝛbo, psonal'r. z ibi dixi. Et p hoc opz dici q in hoc executor ad puidēdū incerte psone nō subdeleget z qs videat electa industria psone, hoc est iō: qz si vult pōt expedire tāq nō iudex. not. hic gl. mag. z si hec rō nō sufficeret, tñ nō opz ei stari: qz sic scriptū est eo. ti. is cui. lib. vj. Sz qñ cōmittit aliqd sapiēs factū: tūc in dubio intelligit electa industria psone. ff. de leg. iij. l. fideicōmissa. §. fi. d. l. inter artifices. qs intelligo vt dixi. s. q. iij. in fi. z pleni⁹. eo. tit. c. fi. de multiplici autē executore qz qñq; ad puidendū, qñq; ad cōplendū, qñq; ad alia, not. de con cess. prebē. si capl'o. z. c. si soli. lib. vj.

12 ¶†Octauo quero: executor datus ad puidendū de bñficio cū clausula, si p inqsitionē ꝛc. vt in tex. cōmisit simpliciter alteri executionē q inqsitionē cōpleuit deinde se absentauit: petit a primo vt prouideat: an pōt. z videt q nō: cū in totū cōmiserit, z res nō fit integra. eo. ti. q̄uis. lib. vj. pro hoc. s. eo. venerabili. In contrariū per. l. pe. C. de peda. iudi. cum ibi not. z qs ibi no. Inno. eo. ti. in literis. vbi dicit qs si executor mādauit alicui qs prouideat in certa ecclesia, pōt reuocare z mādare puideri in alia. Itē qz tenēdo qs nō possit, annihilaret aut tardaret mandatū apl'icū, Ꝛ. c. si sup gra. eo. titu. lib. vj. Bertrā. hoc tenet p. c. cū plures. eo. tit. li. vj. nā ibi cōmissum fuit negotiū pluribus insolidū; z tñ si vn⁹ incipit z deinde impedit: alter pōt exequi. Ad cōtraria respōde q loquūtur in mere iudicialibus. dicit Jo. de fan. prima facie Ꝛiū videri verius p rationem supradictā, ex quo cōmisit principaliter vices suas, z alter vti cepit: qs magis placet. nā hic executor cū habeat cognitionē z ptātem delegādi, cōparat delegato; pbat hec cle. in verbo, iudices. z verbo, executores. Et p hoc qz executor hz delegatā: vt dicit gl. in ꝛbo, executores.

13 ¶†Nono qro nunqd datus[a] ad puidēdū pōt cognoscere de bñficio qs nō vacat de facto, lz de iure, z cā cognita de ipso puidere. vī q nō p. c. cū nostris. z. c. lras. de Ꝛcess. p̄bē. Cōtrariū tenet Cōpo. de rescrip. c. capl'm. ī gl. mag. qs sequit Laud. Ad Ꝛia respōde q loquūtur qñ in ipsa impetratione fuit tacitū de possessione, quā si papa sciuisset difficili⁹ gratiā cōcessisset: z sic nō valuit. s. eo. ad audiētiā. ij. Inducit simile: qz etiā legati de latere cōferūt beneficia ad papā devoluta licet de facto occupata: vt no. de p̄ben. venerabilis. p Host. licet Uincē. ibi Ꝛ. in quo nihil approbat Laud. Sed verius est dictū Hosti. per. c. licet. ij. de prebē. lib. vj. qs pbat collationē fieri posse etiā nō vocato possessore. Sed in traditione possessiōis vocabit vt ibi. ¶Op. ad hoc q dixi de legato de. c. lras. in fi. de sup. neg. pla. vbi devoluta non cōfert legatus, sed delegatus. ad hoc sol. Laud. qs spālis cōmissio ibi facta p papā hoc operat. dic meli⁹ q ibi delegato nō de latere q nō cōfert bñficiū: lz q dixi. s. ea. q. pcedit in legato de latere q cōferre pōt. de offi. leg. c. j. z. ij. lib. vj.

14 ¶†Decimo qro nunqd executor[b] vel alius delegat⁹ pape possint inuocare brachiū seculare. Laud. recitat opi. Inn. z Host. z aliorū positas in. c. significasti. e. ti. Ex qbus habet q sic. Contrariū tenet Archi. de here. vt officiū. per illum tex. a Ꝛio sensu. Itē qz rescripta sunt stricti iuris. Item qñq; ponit in rescripto cla, inuocato si opus fuerit auxilio brachij secularis, q̄ foret sup flua, p Ꝛcordātia distinguit Laud. q aut loqmur de possessionibus oīno laicalibus: z tūc non recurret ad brachiū seculare nisi p modū requisitionis, iuxta. c. postulasti. de fo. cōpe. aut de possessionibus ecclesiasticis: z aut est tāta violentia qs per se nō potest sufficere: z tūc primo requiret ordinariū loci ecclesiastici. s. e. si qñ. z. c. sane. z. c. pastoralis. q̄ sic intelligunt. z hoc casu si sufficeret ordinarius per suā censurā ecclesiasticā, nō poterit inuocare brachiū seculare: sic intelligit opi. Archi. Si autem non sufficit, poterit inuocare: qz intelligūtur ola cōmissa fine quibus negotiū expediri nequit: sic intelligit illa opi. z in hoc dicit Laud. specialē casum in quo ecclesia cū nō habeat vltra qd faciat, hz op⁹ vti armis: alis vsus armoꝝ nō est sibi p̄missus: qz arma clericoꝝ sunt lachrymē z oīones. xxxij. q. viij. clerici. z. c. conuenior. Sed defectus iustitie est necessitas vigens inuocādi auxiliū armorū. xxiij. q. ij. dñs. Itē fauor fidei. de here. vt officiū. z dicit Laud. q ēt si iudex ecclesiastic⁹ hz vtrūq; gladiū quādiu sufficit spiritualis, nō dz recurrere ad secularē, q no.

15 ¶†Undecimo qro si dat executor[c] cū clausula, moneas z inducas: an habeat iurisdictionē cōpellēdi. Abb. att. arguit pro z Ꝛ ponēdo id qs not. Archi. de prebē. si pauper. lib. vj. vbi tenet qs possit cōpellere vt verbū inducas, aliquid operetur. Contrarium tenet ibi. Joā. and. per. c. cū nostris. z qs ibi no. in gl. fi. de concess. preben. z per alia plura iura, qs est verius. vbi dic qs ratio est, qz verba debeāt accipi in proprio significato. ff. de leg. iij. l. non aliter. vj. q. iij. scriptū. nisi aliud vigeat aliter intelligi. de spon. ex literis. de verb. sig. intelligentia, verba autem premissa de se nō inducunt iurisdictionē. Ideo per ipsa dic nō fieri iudicē, nec habere potestatē coercēdi etiā si multo plura verba similia apponerent, vt si diceret, moneas, inducas, suadeas, z insistas, z quotcūq; forent similē habētia vim. ¶Opp. ad p̄dicta de. c. j. de testa. vbi dz qs per verbū hortamur, datur iurisdictio. Sol. pōt dici qs aliud in illo verbo q̄ in superius dictis: z ita omnes videntur sentire q verbū hortamur, inducat iurisdictionē. dic qs de se nō inducit: qz nec vis vocabuli hoc importat. z ad. c. j. de testa. z similia, dic qs posita fuerūt alia verba iurisdictionē inferentia sicut in. d. c. j. est verbū discutias, z verbū cognoueris, z alia plura sapiētia potestatem cognoscēdi, qs not. qz ex hoc patet intellectus huius cle. quo ad hoc: nec fuit prius cōsyderatū. ¶Op. ad idē de eo qs no. Spe. de rescrip. p̄sentatione. §. rōne forme. in fin. ver. itē si papa roget. vbi dicit obtētū q si papa mādat aliquē in monachū recipi dato executore qui debētes recipe ad hoc inducat tali executoris intelligitur data coertio p censurā ecclesiasticā: p hoc qz alis talis potestas inducendi foret frustratoria. eo. ti. ex literis. Solu. non puto dictū Specu. verū: nec est potestas inducendi frustratoria, sed est cum suo effectu: sicut z alis cū mādatur aliquid fieri cum consilio alicui⁹, dz requiri consiliū, z nō expedit sequi. de elec. cū in veteri. de arbi. c. cū olim. cū nec ꝓpterea mādatū est frustratorium: licet enim nō teneat mādatarius sequi cōsiliū: fortasse tamē sequit nec eque bene iudicasset: p p̄dictis est cōsuetudo antiqua Romane curie q̄ solebat pro beneficiādis dare monitorias: deinde preceptorias: tertio executorias. de rescrip. mandatū. ergo monitio vel inductio nō operat coertionē nisi aliud exprimat.

16 ¶†Duodecimo qro qz hic a cōtrario probatur delegatū[d] non a principe non posse subdelegare, quid si datus fuit delegatus ab ordinario cū speciali potestate subdelegandi. glo. in. c. is cui. in fi. e. ti. lib. vj. dicit talē posse delegare. Archi. eo. ti. q̄uis. z frater Aluar⁹ vt hic refert Abb. att. tenēt cōtrariū, per. l. a iudice. C. de iudi. de ap. cū cām. Itē qz ius dādi iudicē nō pōt in aliū trāsferri. ff. de iurisd. om. iudi. l. ij. Abb. att. nihil eligit. Sed videt velle respōdere ad rōnē nūc factā de. l. ij. dicēs ea q̄ sunt meri imperij posse de iure canonico delegari, per id qs not. Inno. eo. ti. venerabili. in gl. ij. dicit etiā q cōmitti etiā possunt ea q̄ sunt misti imperij. eo. ti. ex literis. q̄ autē sint meri z q̄ misti. not. Spe. de iurisd. om. iud. §. j. ver. est autē. z q̄ possint cōmitti z q̄ nō. eo. §. ꝯ. ad hoc autē, Ego notaui de offi. ordi. qs sedē. de vtroq; in. q. autem Cy. in. l. a iudice. prealle. in additione, tenet cū glo. palle. c. is cui. z idē Bar. in. l. z qz. ff. de iurisd. om. iud. Et dicit Cy. in. d. l. a iudice. q qñ dat ptās delegādi subdelegat⁹ erit poti⁹ subdelegatus delegantis

a ¶Nunquid datus. adde Abb. in. c. pposuit. de concess. preben.

b ¶Nunquid executor. Adde gl. z doct. in. c. fi. de deci. Inno. in. c. nō satis. de offic. Archi. Inno. et doct. in. c. significasti. de offi. dele. doc. in. c. administratores. xxiij. q. v. doc. in. c. vt officiuz. de here. lib. vj. doc. ī. c. de causis. de offi. deleg. z in. l. epistole. C. de epis. audien.

c ¶Si datur executor. Adde Archi. in. c. qsqs. in fi. ij. q. vj. Archi. in. c. cū pauper. de p̄bē. lib. vj. Joā. de Deo in suis questionibus. q. vj. Ꝛiuz cōiter tenet, vt hic p Cardi. p tex. in. c. cū sim⁹. de regu. in. c. insinuāte. qui cle. vel vo. in. c. tanta. de excessi. p̄la. in. c. j. de testi. cog. in. c. ij. de spon. in. c. j. de cōiu. lepro. gl. fi. in. c. cū nostris, a de Ꝛcess. p̄bē. Do. in. d. c. fi pauper.

d ¶Delegatū. ad de Cy. in. l. a iudice. de iud. Bart. in. l. z quia. ff. de iurisdi. om. iudi.

delegantis q̄ delegati.ff.de lega.ĵ.l.vnū ex familia.§.si de falcidia.p hoc est.c.i.de pcur.lib.vj.vbi ꝺ̄z q̄ qñ pcurator hz potestatē substituēdi.substituit etiā ante lit.contest.z substitutus ꝺ̄z a dño ꝙstitutus.hz hoc sil'e nō videt pcedere:q̄ diſcōparant de legatus z pcurator.de pcur.is qui.lib.vj.z qđ ibi no.dic q̄ non per ola diſcōparant,sed quo ad qd:vt ibi ꝺ̄z.vñ quo ad p̄missa cōparari possunt. Inducit etiā.ff.de arbi.l.non distinguem⁹.§. q̄stū.vbi arbiter nō pōt p̄cipere vt satisdet alicui⁹ arbitrio nisi sup hoc spāliter fit tradita ptās in cōpromisso. Et sic tunc pōt cū spāliter est tradita. Ite inducit rō:q̄ sicut ptās cognoscendi pōt per ordinariū delegari,z p aliū exercerī:ita ptās delegādi, cū sit qd iurisdictiōale pōt per aliū exerceri. Quidā distinguūt an delegatus dādo potestatē delegādi dicat:z exnūc ei cui delegaueris delego.z tūc teneat delegatio facta per illum: an vero similia verba nō sint appositā:z nō tenet per.l.a iudice.z alias rationes in q̄trū.hoc reprobat Jo.and.in.c.is cui.q̄ si poneretur talia verba,delegaret iudex incert⁹ q̄ id.de rescri.ad hec. Sed dices sufficere q̄ erat certus q̄ sibi fit cōmissio. Nā etiaz si verba illa nō apponūtur dicēdo q̄ subdelegat⁹ intelligit dat⁹ a delegāte remanet q̄ delegatio fuit incerta.vnde cōiȳderatis duabus regulis,vna est q̄ solus delegatus a principe subdelegat.alia q̄ delegatus debet esse certus. Tutior est opi. Archid. aut eī dicem⁹ q̄ iste deputat⁹ intelligit dat⁹ a delegāte:z procedit rō incertitudinis:aut nō a delegato:z pcedit rō.d.l.a iudice.z.c.cū cām. Ite tenēdo opi.Jo.and.facile tolleret dispositio.l.a iudice.z.c.cū cām.z esset parata via p quā delegatus nō a p̄ncipe subdelegare posset:nā p rōnes ad hāc ptē factas infertur q̄ qlibet q pōt per se subdelegare poterit dare delegādi potestatē.hz eī Jo.and.in.c.si is cui.restringat glo.qñ ordinarius delegauit data tali ptāte subdelegandi:idē tamē dici oporteret in delegato p̄ncipis subdelegāte in tali forma.Et si dicas q̄ nō tolleret dispositio.l.a iudice.q̄ qñ delegat⁹ principis subdelegat non in totū a subdelegato,appellabit ad subdelegantē, nō ad papā.eo.titu.super questionū.§.verum.z.§.porro.secus erit in delegato a delegato ordinarū in casu p̄missō facta delegatione ille q habuit potestatē subdelegandi definit esse delegat⁹ hoc negari posset:q̄ si ordinarius dare potest potestatē subdelegandi totam causam:fortius z partē:z tūc cōtinget q̄ vna et eadē causa pendebit coꝝ diuersis.qđ est absonū p̄suppositō q̄ vltimus delegatus nō pendeat ab altero. Ad cōtraria primo ad illud de.l.vnum ex familia.§.si de falcidia. Et similiter ad illud de pcuratore dato cū potestate substituendi,rñdeo q̄ aliud' est in nō iurisdictiōalib⁹ de qb⁹ illa pcedūt.aliud in iurisdictionalibus.de quibus procedit lex,a iudice.C.de iudi.nō eī cōuenīēter dici pōt q̄ habēs potestatē delegādi faciat hoc vt nudus minister delegātis:cū habeat iurisdictionē. Ad.l.nō distinguemus.§.quesitū.dic eodē modo.nā arbiter ꝓprie nō habet iurisdictionē sed notionē:z eius sententie statur metu pe.ff.de arbit. l.diē.§.stari.de arbi.per tuas.ad aliud q̄ ius delegandi est iurisdictionis,z sic per aliū pōt exerceri,sicut z de cā cognosci,rñde q̄ pcederet hec rō nisi obstaret ꝓhibitio.l.a iudice.vel rō incertitudinis,de qua premisi. ¶ †Decimotertio quero nūquid 17
executor dat⁹ in forma,de qua hic tenetur inquirere an is pro quo mādatur sit vite laudabilis ꝛc.z ad hoc partes citare.Solu.q̄stio implicat duo. Primū an teneat ingrere. Scōm an citare.vtrūq; tñ permistim p̄sequitur gl.ma.quā diuide. Nam primo p̄missa q̄stione ponit distinctionem Jnnoc.inter clausulam sonantē in monitionē,z clausulā conditionalē.scōo limitat hoc ibi,dicit tñ Jnno.tertio ibi,dicit demū Jnno.de clausula cōditionali ponit aliā distinctionē an ledat ius,alterius an non.Et huic dicto opponit z dupliciter soluit.ibi,z si dicas.q̄rto ibi,dicit demū. Jnn.ponit quādā limitationē dicti p̄cedentis: et soluit dubiū incidēs:ibi,pōt tñ p̄uisor.quinto ibi,secus si dicatur. ponit vltimā distinctionē que venit ad limitationem prime. colligendo aūt materiā et ordinādo ad questionē p̄missam,respondeo cū gl.distinguendo:quandoq; eī clausula est existentie: vt clausula,si ita est. Aliquādo cognitionis:vt clausulā,si tibi constiterit.de p̄ma dic q̄ aut q̄rit an teneat p̄cessus p̄ib⁹ non citatis:z dic q̄ sic:vt hic in gl.in quarta particula.s̄.assignata. Et est ratio ea quā ponit gl.pro hoc qđ dict in tertio notabili inducēdo dictū Jnno.de trāsla.hz.aut querit nunqd teneatur per se cognoscere ita q̄ si non cognoscit non teneat p̄uisor et adhuc dic q̄ non tenetur,vt in eadē quarta particula glo.z nō p̄cedit quo ad hoc distinctio tertie particule.s̄. assignate. Aut de tertio queritur an si clausula nō est vera,prouisio vitiet. Et in hoc dicit glo.in quarta particula ibi,tamē si monitio q̄ cassatur vel cassum nūciat.declara:aut eī clausula sonabat in monitionē, aut cōditionē.pone exemplū vt in prima particula gl.si in monitionē,tenet p̄uisio:sed cassabitur,vt si mādabatur si erat idoneus licet tenuerit collatio facta nō idoneo,tamē reuocabitur: q̄ nō idoneus,hz interim habet titulū.z in hoc procedit qđ dicit gl.q̄ prouisio cassatur. Si aūt sonat in cōditionē:tūc q̄ conditio dedit formā mandato,prouisio est nulla:vt si mādabatur prouideri si de tali loco erat oriund⁹,z fit aliunde:z in hoc pcedit qđ dicit glo.q̄ prouisio cassa nūciatur. Si vero clausula est cognitionis:vt clausula,si tibi ꝙstiterit.dic vt in gl.in vlti.particula.s̄.assignata cuius effectus est q̄ aut agebatur de preiudicio alterius:z executor tenet inquirere de partib⁹ citatis:alꝫ prouisio non valebit.aut non ledebatur ius alteri⁹:z tenet prouisio nō premissa cognitione:pro hoc q̄ ex quo de nullius preiudicio agit non oportuit aliquem citari.ff.de bo.pos.l.iĵ.§.penul.z qđ ibi no.gl.z Bar.plenius.ratio q̄ etiā si veniret,nō audiretur,cum sua non interfit.ĵ.q.vj.nō solet.de elect.cum inter R. Et in eo qđ gl.in fi.dicit per hunc finē patere solutionē questionis p̄misse, dicit Lap.q̄ glo.hoc vult q̄ si clausula sonat in conditionē sicut illa,si tibi constiterit ꝛc.z alteri preiudicet cum in hoc fact⁹ sit iudex vel inquisitor:habet cause cognitionē premittere,z per cōsequēs partes vocare.Si vero alteri nō p̄iudicetur:tūc nō sit necesse partes vocare. Ipe aūt Lap.in hoc vltimo membro distinctionis de clausula cognitionis distinguit. An mādetur per clausulā de qua in tex.Si repereris ꝛc.an per clausulā,Si tibi cōstiterit.primo casu de necessitate nō tenetur cognoscere.ad qđ nihil allegat.Et cōtra ipm est casus.ĵ.de concess.p̄ben.cle.vnica.in princi.vbi p verbū,si repertus fuerit.fit cōditio q̄ necessario debet purificari ante prouisionē.scōo casu dicit Lap.q̄ tunc bene teneť inquirere z de causa cognoscere.per hoc inducit significationē ꝟborū.nā reperire est scire de repdita vbi sit.cōstare autē.i.certū z apertū esse.Sed primum potest esse sine causę cognitione.scōm non,nisi partibus vocatis certū z clarum fiat.z hoc nisi conditio foret notoria:quo casu necessaria nō est examinatio nisi ad cautelā:vt dicit Pau.in cle.vnica. in prin.de cōcess.p̄ben.vbi dixi in.ĵ.q.pro hoc de ap.constitutis. ĵ.dic melius q̄ inter reperire z ꝙstare quo ad hoc nō est differētia:q̄ hoc sonat reperire.i.ingrere z p ingsitionē ad talem notitiā deuenire:z sic etiā hoc casu necessario ingrit.bñ fateor q̄ qñ notorie,ꝙstat superflua est ingsitio.Et vltra p̄dicta dic q̄ etiā in clausula cognitionis etiā cōcernēte p̄iudiciū alterius obseruaťvt executor inuestiget partibus nō citatis:p hoc q̄ qñ intendit mandās vt ordine iudiciario pcedat,solet adūcere vocatis vocandis:z tūc necessario est iudex.de iudi.exhibita.z qđ ibi dixi. alꝫ si hoc non adūcit in talibus executionibus vt in collationibus beneficiorū,videtur potius q̄ clausula cognitionis referaťad inuestigationē quā facere debet executor ad ifstructionē sui:nā ipse delegat⁹ non tenereť partes citare.Eadē ergo sit conditio executoris.de rescrip.super literis.in fi.Sed bene verū est q̄ si nō p̄mitteret cognitionē quo ad sui instructionē:nō teneret prouisio:vt dixi.s̄.ea.q.seruata tñ distinctione p̄missa:de hac materia plene posui in.d.c.fi.de p̄sum.z not. Pau.de cōcess.p̄ben.cle. vnica.in prin.vbi dixi in.ĵ.q. Et pcedūt p̄dicta in materia speciali de executorib⁹ super collatione bñficiorū:possunt tñ trahi etiā ad alias cōmissiones. In illis tñ oporteret quo ad aliqua aliter dici ꝓm ea que not.de offi.delega.prudentiam.de quo ponit Bal.C.de legi.l.non dubium.z circa predicta not.singulariter gl.istam in quarta particula,in ver.potest tamē prouisor. Ex qua habes q̄ executor ad prouidendum est mistus:z sic po- 18
test si vult idistincte partes iudicis assumere. ¶ †Decimoquar- a
to quero nunqd nudū ministerū[a] cōmissum sub nomine dignitatis transeat ad successorem.gl.pe.remittit ad.c.fi.eo.tit.z dic vt ibi cōclusi qđ etiā nudū ministerū potest trāsire ad successorē quāuis enim videatur eligi industria per id quod dixi.s̄.q.vĵ. tamē alia ratio obstat ex quo sub nomine dignitatis cōmissum est.vnde stat dispositio.c.quoniam abbas.eo.tit.nisi specialiter appareat q̄ electa fit industria persone,ita quod euidenter hoc colligatur ex forma commissionis.

a ¶Nunquid nudum ministerū. adde Abb.in.c. quoniaz abbas. de offi.dele.z ibi per Barba.et p eūdē Barba.in c.fi.de offic.dele. in.§.ceterum.

¶De officio iudicis ordinarĵ. Rubrica.

1 ☞ Clericorū nole veniunt oēs clerici etiā constituti in sacris.
2 Audacia reprobatur que accipitur in malam partem.
3 Priuilegium clericale quādo nominatur intelligitur de duplici,scilicet immunitatis persone z fori.
4 Spes impunitatis est auferenda.
5 Prelatus maxime solicitus esse debet ad castigandum delicta.
6 Ecclesia non debet diffamari.
7 Obuiandum est scandalis.
8 Episcopus debet corrigere clericos sue diocesis.
9 Prelati debent esse vigilantes:talibus nanq; iura subueniunt.
10 Episcoporum est officium corrigere subditos.
11 Delicta sunt punienda vt ceteris cedat in exemplum.
12 Eps est ordinarius in oibus z super oēs post summū pontificē.
13 Clerici per quem sunt exempti in iurisdictiōe imperatoris cum prius statim subessent imperatori ex vtero matris eorum.

14 Dñs feudi laicus potest clericum vasallum expellere de feudo.
15 Clericus an possit deponi propter simplicem fornicationem.
16 Episcopus an possit corrigere clericos exemptos delinquētes in suo territorio.
17 Superior quando possit procedere ad inquisitionem super criminibus subditorum.
18 Papa an possit inquirere de delictis non precedente infamia.
19 Inquisitio an possit fieri si inquisitus sit diffamatus apud bonos z graues: licet ab initio infamia processerit a maleuolis.
20 Infamia si probata sit contra aliquem si petierit se admitti ad probandū se esse bonū virum z bone fame an debeat admitti.
21 Lis an sit cōtestanda vel iudiciarius ordo seruandus super articulo fame.
22 Lis an debeat contestari si agatur super veritate delicti.
23 Eps si fecit statutū q possit procedi ad inquisitionē criminum nullo seruato ordine, puta non prius inquisito de infamia, nec traditis articulis inquisitoz an tale statutum valeat.
24 Episcopus qua pena punire possit delinquentes.
25 Prelati an possint corrigere excessus laicorum.

VT clericorū. ¶Summa vt in glos. j. in cuius fine dic qđ hoc vult q iura innouata fine penarum adiectione raro proficiunt. ¶†Not. q nomine clericorum [a] veniunt omnes clerici etiam in sacris constituti. xj. q. j. de persona. in fi. secundū Laud. z Benze. qui reddit rationē: quia oēs sunt clerici. d. c. z in corpore de san. epis. §. presbyteros. colla. ix. C. de epis. z cleric. auf. presbyteros. Et colligitur hoc ex ver. clericorum. Et intelligit Matth. etiam exemptorum si delinquūt extra locum exemptū. de priuil. c. j. lib. vj. ¶†Scdo not. q. audacia [b] reprobatur: z accipitur hic in malū glo. ij. allegat concor. Pau. allegat de pe. dist. j. quamobrem. C. vnde vi. l. si quis in tantam furoris audaciam. C. de sepul. vio. l. pergit. qui filij sint legi. per venerabilem. z dicuntur audaces fm hoc hi qui faciunt cōtra ius. C. de iudi. l. nulli. circa princi. de prebē. eum qui. lib. vj. qñq; sumitur in bonum [c]: vt in. c. audacter. allegato in glos. et. C. de iudi. l. rem nō nouam. in fine. ¶†Tertio not. q noie priuilegij clericalis intelligitur de duplici. s. immunitatis persone, z fori. qđ dic vt in glos. ij. quā cōiuncto tex. no. ad hoc singularissime. z vtrūq; istorum priuilegiorū examinaui, de sentē. excō. perpendimus. in repetitione in septimo cōtrario. Et vltra iura allegata in glos. Pau. tam de priuilegio fori q̄ immunitatis allegat de vita z ho. cle. c. fi. de priui. ex parte. ij. de sentē. excōi. cōtingit. ij. ad idem est. c. fi iudex laicus. de sentē. excōi. lib. vj. Benze. aūt dicit priuilegium clericale in multis cōsistere. z colligitur. C. de episco. z cleri. l. ij. z auf. statuimus. et de cleri. coniu. c. j. de cens. quāq;. li. vj. quorū quedā enumerat Matth. Cōsistit eū in hoc vt non vexētur in personis z rebus. j. de vita et hone. cleri. cle. j. d. l. ij. z de immunita. eccle. per totum. Et si quis laicus vel ciuitas aufert ab ecclesia pedagia vel guidagia vel collectas, puni
d tur pena de qua [d] de immu. eccle. non minus. z. c. aduersus. et. j. de immuni. eccle. cle. j. dicit autē Stepha. q pretextu priuilegij non debet clericis crescere authoritas delinquēdi. reatus enim omnem honorem excludit. C. vbi sena. vel cla. l. j. vbi de cri. agi opor. auf. qua in prouincia. nec debet permitti vt delinquentes vtātur priuilegijs. in auf. de manda. princ. §. non permittas. pro hoc fm Laud. qr priuilegiū merē amittere q pmissa sibi abuti
4 tur ptāte. xj. q. ij. priuilegiū ad hoc de deci. suggestū. ¶†Quarto no. q dz auferri spes impunitatis. qđ dic vt in gl. in ꝟbo, spērātes. p hoc. lxxxij. di. erro. in auf. de mā. prin. §. nō permittas. de immu. eccle. c. fi. de vi. z hone. cleri. c. fi. xxxij. q. iij. est iniusta. nā fm Matth. si ea q̄ vsurpanē omittim⁹ vīa excessus alijs aperimus. xciij. di. puenit. z plati negligentes correctionē, pmittere
5 videnē subditis impunitatē. j. de celeb. mis. c. j. ¶†Quinto not.
e q prelat⁹ maxime curare dz ad castigādū enormia delicta [e]. con cor. de penis. qđ in dubijs. Ex hoc arguit Pau. pro opi. q hz q sola enormia inducant irregularitatē: z sunt ista: homicidiū, sacrilegiū, adulterū, falsum testimoniū, z similia. l. di. si eps. lxxxj. dist. apostol⁹. vbi dr q crimē est graue cū est accusatiōe et dānatione dignissimū. z quid sit petm, z quid delictum no. de pe. di. j. si peccatū. de reg. iur. peccatū. li. vj. z quid sit leuis culpa, not. lxviij. dist. c. j. z dicit Laud. q si clericꝰ nō ppulsando, sed inferē do iniurtā, enormia seu seua frequēter cōsueuit cōmittere seditiones z guerrā publice cōmittēdo: priuilegiū canonis, si quis suadente. perdit. de senten. excō. perpendimus. secus si vt iudex vel executor seu aliter iuste, tñ interfuit suspēdio vl mortī aliquorum: qr hoc nō inuenit iure cautū: z sic standū regule. d. c. si qs suadente. pro hoc qđ. j. dico in. j. q. z quod dixi in. d. c. perpendimus.
6 ¶†Sexto no. prouidēdum ne diffametur ecclesia. Et expone verbum diffamat, vt in glos. in hoc verbo. z idem Pau. z q debet vitari inducit. xij. q. j. nolo. de vsu pallij. nisi. idē Benz. qr crudelis est negligēs famā suā. et qđ dicit de ecclesia nomine ecclesie, intelligit Laud. collectionē fidelium. de cō. di. j. eccla. Corda em̄ infirmorꝫ ex mala fama clericorꝫ pcutiunt, z ministerij
7 eccle vituperat. ij. q. v. pbyter si a plebe. ¶†Septimo not. obuiandū scādalo: vt in glos. quibus. z fm Paul. ppter scandalū priuat qñq; iure suo sine culpa. de cle. egro. tua. Exponit autē Laud. scandalū. i. dictū vel factū minus rectū prebēs occasionē ruine. dictū a scandalo grece qđ est offensio, ruina, vel passio pedis. arg. de renū. nisi. §. p graui. pro hoc fm Mat. de regu. iur. qui scandalizauerit. i. offenderit vel ruinā fecerit. qđ nō est factē dum. xj. q. ij. inter verba. de cōse. distin. ij. c. j. z est scandalum vitandū. d. c. qui scandalizauerit. vocat aūt fm Laud. tex. hic scāda la grauia: qr qđ agit a clericis facile trahit ab alijs in exēplū. de voto. magne. Et qd fit scādalū dr p Host. in sum. de renun. c. pe. ver. est aūt scādalū. ¶†Octauo not. q ad ēpm ptinet correctio clericorꝫ sue dioce. de iure cōi. qđ dic vt in glos. in ꝟbo, epis. qđ dicit Laud. verū cū delinquunt in territorio: qr de talib⁹ debet purgare prouinciam suā. nec distinguit lex vndecūq; sint. ff. de offi. pfi. l. preses. z. l. congruit. z. s. eo. c. j. z qđ ibi no. ¶Nono no. ex verbo, districte iniungim⁹. q hoc. c. cōtinet pceptū. Ideo dicit Laud. negligentē super hoc peccare mortaliter. iij. di. deniq;. in fi. de offic. custo. c. j. pro hoc. s. de etate z quali. cle. j. et qđ ibi dixi in. viij. qđ. Itē qr delictū subditorū requirit de manibus
8 prelati. s. eo. irrefragabili. de regula. c. fi. de statu mona. cum ad
9 monasterij. in fi. de accu. qualiter. ij. §. fi. ¶†Decimo not. q prelati debent esse vigilantes: quia talibus iura subueniūt. de prescrip. vigilāti. z merito fm Pau. qr vt dicit btūs Bernar. Non dormitat nec dormit qui impugnat isrl, nec cessat circuire querens quē deuoret. iij. q. j. nulli. Pre debet esse diligentes. de offic.
10 custo. c. j. ¶†Undecimo not. ibi, officij debitū exequant. q officium eorꝫ est vt corrigāt subditos. Et vt dicit Pau. q hoc possunt vel inquirendo si precedit infamia, vel visitando sine infamia: vt not. Specu. de inquisitione. §. qñ autē. ver. licet. et ibi in prin. not. xxij. casus in quibus fm leges inquirit. z dicit Benz. q talis coertio malorum dr legū ministerium. xxiij. q. v. homicidas. qr nec maius sacrificiū pōt offerri deo, q̄ si mali cōpescāt, xxiij. q. v. quali. gladius em̄ est institutus ad vindictam malefactorum. prima Pet. ij. de maio. z obe. solite. xxiij. q. iij. quesitū. pro hoc. C. ad. l. iu. de adult. cum vir. z. l. q̄uis. Si em̄ foret illicitum: dñs nō pmisisset, fz phibuisset. xviij. q. j. sic em̄. vltra medij.
11 ¶†Duodecimo not. punīē da delicta vt ceteri metu pene absti neāt. qđ dic vt in glos. pe. Et dicit Laud. q ad hoc imponit pena publice vt alij terreant. xv. q. j. mulier. de penis. c. j. z. c. qsitū. in fi. xlv. di. disciplina. p hoc inducit Bēze. C. ad. l. iuliā repetun. l. j. ff. de pe. l. capitalium. §. famosos. ff. de iusti. z iur. l. j. ver. vnde glo. Oderūt peccare, boni virtutis amore. Oderūt peccare mali formidine pene. de quo eo. tit. irrefragabili. in gl. vlt. z de prebē. eū q. lib. vj. ¶Deciotertio no. clericos arcēdos ab insolentijs. qđ expone vt in vlt. glo. z idē Laud. z Pau. ad hoc de cēsi. q̄q̄. lib. vj. j. de sta. reg. cle. attendentes. ¶Decimoquarto not. q pena vnius est exemplū alijs vt abstineāt. p hoc fm Pau. de coha. cle. clericos. de excē. prela. c. j. & sta. regula. ea que. ij. q. vij. quapropter. ¶Op. q nō tm ad eos, sed etiā ad inferiores spectat correctio clericorū. e. ti. irrefragabili. §. excessus. de fo. cōpe. cū attingat. glo. in ꝟbo, epis. soluit q tex. hic pcedit de iure cōi, cōtraria de speciali. Pau. aūt dicit q inferiores non possunt ni
12 si ex priuilegio quo ad depositionē vel perpetuā suspēsionem: per id qđ not. xvj. q. ij. c. j. videtur ergo velle q quo ad alias penas secus sit. ¶†Scdo op. ad hoc. ix. qō. iij. c. j. z. c. nullus. ij. q. j. nemo. de offi. ordi. cū ab ecclesiarū. Solu. hoc potius repugnat
f tex. q̄ precedenti dicto. soluit aūt Paul. q eps est ordinarius [f] in oibus z super oēs post papā: tamē si sub epo sunt alij ordinarij vt esse pōt: vt in contrarijs: poterit ad eos spectare. de hoc dixi in. d. c. cū ab eccliarū. Mat. arguit ex hac lra q inferiores plati nō habeāt coertionē. arg. de offi. archi. archidiacōis. v. q. ij. c. ij. de etate z quali. cle. j. In cōtrarium inducit de senten. excom. romana. z. c. venerabilib⁹. li. vj. xxv. di. c. j. ver. archidiacon⁹. vbi de hoc. z de offi. archi. ad hec. z dicto. c. cū ab ecclesiarū. vbi de hoc in glos. j. nā z plebanus qui est minor archidiacono potest excōmunicare. d. c. cū ab ecclesiarū. z oēs prelati qui ab vniuersitate eligunt habent iurisdictionem. in auf. de defen. ciui. §. nos igitur. col. ij. Archidiaconus autē ab vniuersitate eligit. xciij. distin. legimus. de quo not. Host. in sum. de senten. excō. §. possunt excōmunicare. qđ vltimum videtur impertinens. sed vult Matth. dicere q cū pleban⁹ habeat iurisdictionē excōicandi: fortius archidiacon⁹ q ab vniuersitate eligit q̄ dat iurisdictionem. d. c. cū ab ecclesia. z. vbi de hoc refert tñ Mat. opi. Inno. notatā in. c. ad hec. prealle. tenētis q archidiachonus de excessibus subditorū exigētibus depositionē. suspensionē, vel diuturnam mulctam, non cognoscit: nam z eps sine capitulo hoc non potest. Item fm Inno. ibi accusationes criminales clericorum etiā in minoribus non audit archidiaconus: sed eps. xv. q. vij.

felix

a ¶Nole clericorum. Adde gl. z doc. in. c. ij. de coha. cle. z mu. gl. i c. ij. de pben. doc. in rubri. de vit. et ho. cle. doct. in. c. duo sunt. xij. q. in c. lras. & fi. pbyt.

b ¶Qđ audacia. Adde. c. eū q. de pben. lib. vj. in. l. ij. C. de sum. tri.

c ¶Qñq; sumitur in bonū. Adde. l. gallus. in. §. videdum. ff. de lib. et posthu.

d ¶Punit pena de q̄. Adde Bertachinū i tractactatu de gabellis. z diffuse p archiepm florentinum in. iij. parte summe. tit. xij. q. iij. in. j. col.

e ¶Enormia delicta. Adde Bar. in. l. nō solū. ff. de iniur. doc. in. l. lesia. ff. de accusa.

f ¶Qđ eps est ordi. Adde in. c. ordinarij. de offi. ordi. li. vj. Anto. de but. in. c. cōsultationib⁹. in. j. not. de iurepa.

felix.z.c.fi aũt.z.c.eps.s.eo.c.j. Itẽ ola in quibus exigit dispensatio z que nõ iz epo facere sine consensu capituli:z vbi specialis authoritas epi requirit,nõ põt archidiaconus nisi de cõsuetudine,pro hoc qs no.in Spec.de accu.§.j.z.§.iij.loco.ver.sed
12 nũqd.dic vt dixi in.d.c.ad hec.z.d.c.cũ ab ecclesiarũ. ¶ †Tertio op.q nõ debuerit pcise iniũgi episcopis vt corrigãt:nã quandoqz corrigere nõ possunt cũ effectu ppter resistentiam corrigẽdorũ.Sol.dicit ꝑau.q tenent ꝯtũ in eis est.qs si faciunt,mundi sunt a peccatis subditorũ.xlvij.dist.Ephesijs:qr solitus dei est
13 viã hois dirigere.xlvij.dist.§.necesse. ¶ †Quero circa id qs dicit hic de priuilegio clericali et.s.in.iũ.notabili exposuit de pri
a uilegio fori i.exemptionis clericoz a laicis,qs eximit[a] clericos de iurisdictiõe imperatoris,cũ pri⁹ subessent statim cũ ex utero matris exierũt.C.de sum.tri.l.j.Solu.Laud.refert q plura que no.de ma.z obe.si qs.de quo ibi dixi.z de sen.excõ.ppedim⁹.in vij.cõtrario.Sz vt formaliter pateãt verba Laud.dicit ipse q summus impator.s.de⁹ z rõ naturalis clericos eximit.xcvj.dist.in.cũ ad verũ.z.c.duo sunt.z.c.imperator.Et etiã inferior imperatore:vt in auf.vt cle.apud propri.episco.z de sanct.episco. per totum.col.ix.z hoc approbante papa qui etiam sine consensu imperatoris per suas cõstitutiones hoc facere potuit,cũ clerici sint res spirituales:z ex toto corpus z animam dederint in seruitiũ z sortem Christi.xj.q.j.c.iij.x.distin.imperium.z.c.suscipitis.Ex hoc infert q de priuilegio clericali iudicandum.est fm canones tantũ,cũ illius sit interpretari cuius est cõdere.de sententia.excõ.inter alia.z sic nec legi principis,nec statutis seu cõsuetudinibus laicorum est in aliquo standũ super hoc:sed solis canonibus pape vel episcoporũ in his in quibus papa nõ statuit cõtrariũ. ¶ Op.ad pdicta de notatis per Jnno.de sent.excõ.
b vt fame.vbi dicit q creditor põt capere clericũ[b] de cui⁹ fuga timetur absq pena excõmunicatiõis.pro hoc.ff.quę in frau.cred.ait pretor.§.si debitorẽ.de furtis.l.reipticedi.§.furta. ¶ Op. ad idẽ de notatis per glos.de iud.cũ nõ ab hoie.que dicit q per xx.horas põt detineri clericus inuẽtus in aliquo facinore ad cõueniendum testes ne fit locus inficiationi.in auf.vt iceat ma.z
14 aute.§.ie quoqz colla.vij. ¶ †Op.ad idem de not.per Jnnocẽ. de fo.cõpe.verũ.vbi dicit dñm feudi laicũ posse clericũ propter crimen expellere de feudo.Solu.ad hec tria ꝯtraria dicit Laud, standum regule que habet q nullus citra penam excõicationis potest in clericum manus iniicere.xvij.q.iij.si quis suadẽte. cui standũ est nisi per aliũ canonẽ similis authoritatis sit reuocatũ. argu.xvij.dist.§.j.Ex his videtur velle q dicta Jnnoc.et glos. predicta non sunt vera.pro quo inducit notata per Hostien.in dicto.c.vt fame.Ben.idẽ tenet.Bertrã.dicit contrarium:qr excõicatio non fertur sine mortali.xj.q.iij.nemo.Sz nõ peccat qui iuris authoritate facit aliquid.xxiij.q.iij.qui peccat.C.de adulte.l.gracchus.ff.de acquir.pol.l.iuste. Itẽ al's daretur materia auferendi iura alienat:z violentiam inferendi:ꝯtra mentẽ hui⁹ clemen. Ad cõtraria respondet q in casibus superius dictis in contrarijs ex mente iurium satis est expressum.pro hoc de sent. excom.clericos.lib.vj.z qs not.de senten.excom.nuper.petit tamen Bert.declarationem super hoc. Ego autẽ inhereo dictis Jnno.z glo.nam de mente.c.si quis suadente.cum generaliter loquatur nõ põt inferri violatio aliarũ dispositionũ factarum in specie.ff.de pe.l.sanctio legum.regula, generi.lib.vj. Sed in specie scriptũ est id quod dicit Jnn.de foro cõpet.verũ.z qs dicunt iura signata pro cõtrarijs.nec põt dici iniectio manuum iniuriosa.qs requirit.d.c.si quis suadente. Itẽ specialiter ad dictũ Jnno.in.c.verũ.dico q nõ dicit vt dicit Laud.sz q cũ clericus vasallus fuerit dãnatus a iudice ecclesiastico de crimine ppter quod venit puniẽdus feudo:potest dñs feudi etiam laicus auferre pro velle suo.in quo nõ intelligo q efficiat de facto contradicentẽ inijciẽdo in eũ manus: nisi specialem licentiam iudicis ecclesiastici haberet:quo casu posset per.c.vt fame.de sentẽ.excom. Itẽ ad dictũ Jnnoc.in.d.c.vt fame.dic q non dicit vt refert Laud.sed solũ dicit q clericũ suspectũ de fuga possunt capere prelati etiã qui al's non habent iurisdictionẽ:vel socij z presentare iudici.qs venit ad id qs dicit gl.prealle.c.cũ nõ ab hoie. que etiã nõ dicit vt eã refert Laud.tamen puto verũ q creditor possit capere debitorẽ fugientẽ etiã clericũ,per.d.§.si debitorẽ.
15 qs plenius dixi in dicto.c.cũ nõ ab hoie. ¶ †Scõo quero in eo
c qs dicit hic de enormibus, numquid simplex fornicatio clerici sufficiat vt possit deponi.videt q sic per.c.apostolus.lxxxj.dist. xxxij.q.iij.meretrices.xxvij.q.j.vt lex.Solu.Bar.bnx.lxxxj.dist.in.maximianus.dicit q nõ:cũ pauci sine illo crimine inueniãtur.l.dist.qr tua.Idẽ glo.z Laud.ij.q.vij.latoz.et Host.de vi.et ho.cle.vt clericoz.ad hoc.xxxiij.dist.fraternitatis.lxxx.distinc. presbyter.j.q.vij.si quis oẽm. ꝑau.dicit hoc posse esse verũ qñ cõmittitur simplex fornicatio:sed nõ potest esse simplex in cõiugato:in sacris.dic q de rigore iuris procedit q debet deponi p.c. maximianus.sed de misericordia nõ deponit si peniteat p.c.ma-

ternitatis.tñ a beneficio remouent clerici cõcubinarij p cõstitutio
16 nes synodales in pluribus locis. ¶ †Tertio qroz qr generaliter
d dicit ad epos spectare[d] correctionẽ clericoz,nũquid etiã exemptorũ delinquẽtiũ in suo territorio,z ꝑsupposito q sint exẽpti. cõtra.c.j.de priui.lib.vj.i.q ratione delicti non sortiant forum. Laud.dicit q multi in hoc multa scripserunt.maxime Hostien. in summa de priui.§.fi.et Jo.mo.de priui.cpoꝝ.lib.vj.de quo etiã not.de priui.tuarũ. Tñ qr fm Laud.duo sunt hodie genera clericorũ q ꝯplurimũ scãdalizãt ecclesiã.s.abusores literarũ sedis apostolice:puta iudices,executores,z impetrãtes. Item a exẽpti,z potissime religiosi mẽdicãtes z nõ mẽdicantes.iõ qrit an in aliquẽ de predictis si notorie delinquũt possint ordinarij aĩaduertere.Ad pone q delegatus citat expresse cõtra tenorẽ c.statutũ.de rescri.lib.vj.de quo certũ est ordinario q nullũ est qs facit.vel pone q fratres pdicatores vel minores grauãt notorie parochiales ecclias i retinẽdo portionẽ eis debitã, iuxta cle.dudũ.j.de sepul.nũqd poterũt epi ꝯ tales pcedere.videt q nõ.§.de offi.deleg.si qñ.z.c.pastoralis.de offi.lega.Item duxisti.de iudi.cũ venissent. Cõtrarium tenet Laud.dicẽs q eps põt ex officio declarare talia nõ posse vl' debere fieri:z hoc pala intimare tam suis subditis q alijs:z p ꝯñs saltẽ indirecte de iris papalibus de potestate z gra p eas data tã de iudicib⁹ q de exẽptis iudicare.qs pbat:qr iura essent frustra nisi essent tuentes,z tales ordinarij in suis diocesib⁹.de sent.excõ.nuper.xvij.dist.per totũ. Et põt eps declarare qs dictũ est:qr iura dicũt q vbicũqz cõtendit an aliqd fieri debeat vl' possit de iure, pót administrator iurium hoc declarare.de cõsue.cũ inter.vbi dicit Jnnoc.q ex quo ꝯsuetudo mala est notoria ad officiũ pape:z sic etiã cuilibet ordinarij,spectat eã extirpare p hoc qr crimina vbicũqz clab ruerint ꝛc.xxiij.q.iij.ecce.de his q fiũt a pla.q̃to.de fi.pres.qñ. vbi oꝝ idẽ esse etiã si factũ nõ sit notorũ dummõ possit esse notorium.p hoc qs no.Jnno.de offi.vica.c.j.vbi dicit q si aliquis exponit cora superiore aliquã ineptitudinẽ notoriã,vt forte in libello vel aliter:vel etiã aliquã icõpassibilitatẽ q nõ põt tolerari de iure:vt si detinẽs aliquã eccliã petit aliã,dz superior ex officio suo talia extirpare z rũpere.ff.si mẽsor fal.mo.dix.l.j.maxime si in principio cause cognouerit ineptitudinẽ libelli:qr tũc debet lacerare libellũ.ff.de assesso.l.j.de iudi.examinata.vbi ꝺ hoc p Jnno.z ibi dixi.potest ergo diocesan⁹ dicere literas papales obstare vel non.argu.de fide instrumen.accepimus.non enim debet permittere nocentes priuilegijs aliquibus vti in auf.de man.princi.§.non permittas.colla.iij. Item nõ dz permittere preses pincie delegatos a pncipe aliter vti sua potestate q in suis literis contineatur. Et si formam earũ excedãt,põt in eos animaduertere:in auf.vt iud.sine quoquo suffrag.§.volum⁹. xcvij.dist.nobilissimus.C.de act.emp.l.quicũqz.de offi.dele.cũ in iure.de rescri.cũ ꝯtingat. Itẽ obligatio q de iure cõi z naturali est de subditis ad episcopũ,remanet etiã in priuilegiatis: q de iure naturali sunt,non possunt oino tolli.insti.de leg.agna. c tute.in fi.sicut etiã remanet illegitimas in illegitimis legitimatio in sui natura.de fi.pfby.c.j.z.ij.li.vj.Sz tollit q ad qd sit:vt ibi.p hoc qr priuilegiũ eximẽs a iurisdictione ordinarij eximit solum in eo qs exprimit:non vltra.de consang.qs dilecto. de dect.ad audientiã.sed papa nõ priuilegiat in delictis:ergo remanet sub ordinario. Cõcludit q in his q sunt iuris regul'r iudex supplet ex officio,per superi⁹ dicta.z de offi.iud.per totũ. ¶ Itẽ etiã in his q sunt facti si tãgunt ius ecclesiarũ puta electionũ,alienationũ,vel similiũ: de postula.pla.bone.j.de elect. nosti.de cleri.cõiuga.diuersis. In alijs aũt q sunt publici iudicij vel iuris z vtilitatis multũ exuberat iudicis officium.j.dist. ius publicum.z qs not.Hosti.in.d.c.j.de offi.vica. Itẽ etiam si factũ est notorium vt iudici.C.de tempo.ap.l.ij.§.vlti.not.glos. ij.q.j.qñ aũt.idẽ etiã si sit adeo notoriũ q nõ possit non esse notoriũ.in alijs nõ supplet regulariter de facto.de quo in.d.c.bone.z melius.xxvij.dist.priusq̃.hec opi.habet equitatem summam quãdo superior talium exemptorũ monit⁹ per ordinariũ nõ corrigit.Sz anteq moneat,nullaten⁹ pcedit,cũ nõ debeant cõfundi iurisdictiões. Itẽ z post monitionẽ de iuris rigore non pcedit dicta opinio.cũ oporteat stari ꝓbis priuilegijs.si ergo exprimit q etiã rõne delicti in territorio ordinarij cõmissi nõ possit ordinari⁹ cognoscere:opus est vt cõquerat pape q puideat, cũ stari oporteat priuilegio.de priui.pozro.z.c.recepim⁹.vñ gl.in cle.dudũ ꝑalle.§.verꝫ.ꝑ.vltra portionẽ.in ꝓb.coerceri.dicit q ppter exẽptiões clerus nõ põt sup qrta ꝯseq iustitiã:z sic sentit ꝯ Laud.z ob hꝰ ipetrãt epi z cler⁹ ꝯseruatores hũtes iurisdictionẽ d sup tales,p Laud.facit:qr priuilegiũ merek amittere ꝛc.de deci. suggestũ.Sz rñdeo q indiciũ nõ ptinet ordinarijs. in hꝰ tñ puto q in defectu iustitie seruãda foret opi.Laud.finge em difficilẽ z periculosum rẽ accessum ad papã:vt de facto fuit nõ est multũ. Et finge q tales exempti opprimũt clerũ in denegãdo quartã, vel qd simile:tũc em dz licere cuilibet dicere sibi ius authorita-

¶ Quis eximit. Adde Ab.in.c. ꝓposuit.de ꝯcess. ꝑben.in fi.iij.col. verſi.ex hꝰ inferẽ. doc.in.c.ecclesia sctẽ marie.de cõsti. Lardi. Alex. in.c.in istis.in fi. cõmenti.dist.iij.

¶ Qs creditor põt capere clericũ. Adde Jnn.in.c. olim.de rest.spo.

¶ Nũqd simplex fornicatio. Adde gl.in.d.c.maximianus.hꝰ alle. gl.in.c.latoz.ij.q. vij.quas alle.singulariter Jo.de Jmo.in.c.vt clericoꝝ moꝛes. de vi.z ho.cle.sz vltra Jo.de Jmo. vide alia gl.in.c. ꝑsoyt.dist.lxxxij. p Jnt.de but.et Ab.in.c.ac si clerici.ꝺ iudi.Abb. i.d.c.vt clericoꝝ q nulli. Abba. in.c.sicut. z in.c. finaũt. de coha. cle.z diffuse i ista materia p auf. cosetum in suis notabilib⁹. in ꝓbo. fornicatio.

¶ Ad epos spectare . Adde.c. peruenit.lxxxiiij. distin.z in.c.sz.c. disciplina.c. ois q.z in.c.sunt nãq.xlv.distin.

te propria. p qs no. Jnno. de resti. spol. olim. j. Est z alī modus, vt epī subtrahāt sibi subsidia reuocando casus epales quos aliquib⁹ cōcedūt in pnia. Jtē pcipiēdo populis vt non accedāt ad eos donec desisterint: z sic indirecte coerceanť. ar. de dec. de ter
17 ris. de vsur. post miserabilē. ¶ †Quarto q̄ro in eo q̄ hic mādatur epīs vt corrigant excessus subditorū, q̄ñ possit superior pcedere inquirendo de criminibus clericorū. Laud. distinguit: q̄ aut q̄ris de papa: aut de alio: primo casu dic qs indistincte q̄ñcunq; z quātūcūq; z quotiescūq; sibi videť, maxime vbi ingrit de iurib⁹ ecclesiarū. de testi. cum olim. vt ecclie. benefi. c. vnico. in prin. z ibi per Hosti. vel super peccato. de iudi. nouit. Si de alio: aut vult inquirere de specialiter tāgentibus partē: aut de alīs. primo casu nō potest: q̄ actionibus cōpetentibus vtendū est. de libel. obla. per totū. nisi ob fraudem rei sit actori impositū silentium, maxime si sit casus in quo peccatū notorie cōmittit: sicut in retentione vsurarū vel impedimento executionis testamēti: quia talia spectāt ad ecclesiā maxime si actor iurauit nō agere. Sic intelligitur de iureiu. ad nostrā. ij. fm Laud. Sed dic q̄ isti casus nō proprie excipiunť: q̄ nō fit inquisitio ad cōmodū partis, sed ad interesse publicū, vt dicit Jnn. in. d. c. ad nostram. Si de alīs: aut volūt inquirere de iure tangēte principē z hoc possunt. C. de bo. vac. l. j. z vl. lib. x. aut volunt tendere ad punienda crimina z imponēdā penā: in quo faueť reipublice. Et aut loqmur in delegato pape, aut in ordinario. primo casu oportet qs primo sibi ꝯstet de infamia vel de tā graui scādalo q̄ generet infamiā. de accu. qualiter. j. z hoc nisi a papa reciperet mādatū q̄ statim possit super veritate criminū pcedere: vt q̄ pape cōstitit de infamia. de accu. cū oporteat. vel is cōtra quē ingrit renūciauit pcessui sup infamia. de accus. c. j. z. ij. lib. vj. Si de ordinario: dicit Jnno. de accu. qualiter. ij. qs siue a plurib⁹ siue ab vno tātū infamia vel poti⁹ scandalū cōtra aliquē ortať, pōt procedere ordinarius ad inquisitionē. arg. ij. q. v. mādasti. qs pbat: q̄ epūs potest indicere purgationē respectu soli sibi. ij. q. v. omnibus. in fi. de quo ibi in gl. ergo pōt ingrere ꝯ suspectū. p hoc qs not. de iureiur. ad nostrā. j. nā multū exuberat officiū ordinarij circa puniēda crimina: vt hic. Jn delegatis aūt put superi⁹ dictū est, secus: q̄ habēt p oīa seruare iura z stricte pcedere: nisi aliud in literis eorū cōtineať. arg. de rescrip. nonnulli. z. c. cām. Laud. Et in eo qs Laud. dicit papā posse procedere indistincte, z sic vult qs etiā ad cōmodū partis nō petētis: dic veri⁹ qs sicut ceteri iudices nō debēt supplere de facto si nō petiť. de postu. bone. j. ita nec papa: q̄ quo ad hoc subest eadē rō in eo qs in alīs. Sz quo ad aliud bene est differētia: q̄ papa[a] nō stringiť pceptis iuris: sz honestū sit vt ius obseruet. C. de legi. l. digna vox. de elec. eccl'ia. ij. Alij vero pōsse stringunť. de cōsti. c. j. vñ quo ad vltimū dictū distinctionis pcedētis, an possit pcedi ppter suspicionē solā ad inquirēdū quo ad papā, dicēdū est qs sic: q̄ nō ligať iurib⁹, quo
18 ad alios vero ordinarios dic vt in seq. ꝯsio. ¶ †Opp. ad hoc qs etiā pape nō liceat pcedere ad inquintionē nō pcedēte infamia: q̄ de iure diuino est vt pcedat infamia. Ge. xvij. Descēdā[b] z videbo si clamorem ꝛc. Luc. xvj. de villico infamato: de quo in. c. qualiter. ij. de accu. Sol. non dicit pceptiue in iure diuino q̄ necessario debeat infamia pcedere: sed exēplariter: z sic pceptū vt prius pcedat infamia poti⁹ est de iure positiuo ad cuius obseruantiā papa non est adstrictus. de prebē. proposuit. de alio autē ordinario altercatio est: q̄ vt dixi in fine distinctionis proxime, Jnno. tenet qs si epūs sol⁹ habet aliquē suspectū pōt inquirere z ei purgationē indicere. p hoc. c. oībus. s. allegatū in fi. vbi alternatiue dicit si subditus est suspectus suo episcopo vel alīs purgationē indici posse: z sic ex vi alternatiue sufficit qs soli episcopo. de rescrip. inter ceteras. z hoc sentit Laud. vt dixi. s. ea. q. z idē ad Matth. Contrarium tenēt alij. de quo de offi. ord. ex parte. de accu. qualiter. ij. vbi de hoc in gl. v. Et vtrobiq; dixi. z dic q̄ stādum est. d. c. qualiter. ver. verum. vbi dicitur procedendū ad inquisitionem quādo non precessit infamia vel scandalum qs potest dissimulari sine scādalo, vel sine periculo tolerari: z sic nō, aliās: q̄ tex. ille ponit formā z modū procedendi: z quando procedi possit. ad. c. omnibus. respondeo vt dicit ibi glos. exponendo aut pro z: nam sepe alternatiua per copulatiuam exponitur: et econuerso. de rescrip. ex parte. j. vel dic qs ibi intelligitur quādo subditus z suspectus episcopo tanq̄ prelato: q̄ ita debet intelligi non tanq̄ priuato: quia tunc nō debet eum pandere: nā neq; soli sibi crederetur. vj. q. ij. si tantū. z. c. placuit. de testi. cum a nobis. z sic si subditus appellaret frustratoria redderetur inquisitio z puniretur epūs inquirēs tanq̄ indebite grauans: z sic intelligēdo. c. omnibus nō pbat de suspicione nō scandalosa qs sufficiat. Nā quādo suspectus est epō vt prelato seu iudici, non pōt esse sine scandalo: z hunc intellectum tene menti. Et sic intelligendo saluari potest dictū Jnno. alīs nō foret verū: z procedūt hec tam quo ad inquisitionem faciendā, q̄ quo ad purgationē indicēdam: licet aliqui distinxerint inter hoc: vt not. in. d. c. qualiter. sed nulla ratio sufficiens reddi potest: maxime q̄ deficiens in purgatione punitur vt cōuictus, qs declarau quomodo intelligatur. de accu. accedens. ¶ Oppo. ad predicta q̄ etiā si epi scopo tanq̄ prelato subditus sit suspectus, si non est suspectus alīs possit tolerari sine scandalo: nā potest z debet prelatus nō publicare crimina subditorū. arg. de temp. or. ex tenore. Sol. ex quo scit vt iudex, nō potest sine periculo salutis correctionē obtinere: vt hic. Et sic esset scandalū: saltem sibi. Jtē non potest scire vt iudex quin sciant z alij: inter quos etiā presuppositio quod nondum surrexit scandalū: sufficit q̄ surgere potest. z verisimile est qs sic erit si correctio negligeretur. ¶ †Quinto quero nunquid vt procedatur ad inquisitionē, sufficit inquisitū diffamatū esse apud bonos z graues viros ꝛz infamia processerit primo a maliuolis z vilibus. gl. in. c. cū dilectis. de pur. ca. dicit q̄ sic: qs
19 tenet Laud. dic cōtra. sicut eīm nō dz hoc casu indici purgatio. de pur. ca. cū in iuuentute. ita nec fieri inquisitio. de accu. qualiter. ij. vbi dz infamia debere surgere a nō maliuolis, sz grauib⁹ z prouidis. nec iura q̄ allegat gl. in. d. c. cū dilectis. probāt illud qs dicit. dic igitur q̄ potius dz superior pnunciare de tali infamia nō curandū. Ex hoc enim cōtinget infamiā ortā apud graues extingui. foret enim absonū stare fame tali cū facile surgat fama etiā de malo: q̄ dictū etiā a quocūq; facile sequitur multi
20 tudo, vt dī in. c. cū in iuuētute. palle. ¶ †Sexto q̄ro nunqd pbata infamia ꝯ aliquē dz ipse admitti si petierit ad pbandū se esse bone fame. Laud. q̄rit, sz nō soluit. dic q̄ sic: vt tenet Jnn. de ac
21 cu. cū oporteat. ¶ †Septimo quero nunqd lis est cōtestāda vel alī⁹ ordo iudiciari⁹ obseruādus sup articulo fame. dicit Laud. qs non: cū talia ꝓparatoria summatim sint expediēda. arg. s. vt ecclie. bñ. c. vnico. cū ibi notatis. sicut fit in actione ad exhibēdū. ff. ad exhi. per totū. pro hoc qs not. gl. vt lit. non contest. qm̄. s. fi super. Et hoc tenet Jnno. de spon. cū in tua. vbi dicit qs fine ordine iudiciario z sine testibus pōt qs certiorari de fama. Et qs dicit sine testib⁹, intellige solēniter ex forma iudicij examinatis: sed bene necesse est q̄ recipiant p modū summarie cognitionis: vt si negaret infamiā pcessisse cora superiore possit de hoc p acta
22 doceri. ¶ †Octauo quero nunqd cū agiť sup veritate criminū debeat lis cōtestari glo. vt refert Laud. vbiq; dicūt q̄ non. z qs sufficit articulos z noīa testū exhiberi iuxta tenorē. c. qualiter. ij. s. dz. de ac. Ipse autē Laud. dicit q̄ aut p̄sens est is ꝯ quē ingritur: z seruādus est ordo iudiciarius: alīs pcessus non valet. de pur. ca. cū dilectis. Aut absens per cōtumaciā: z aut iudex pcedit ex officio: z pōt lite nō cōtestata pcedere: vt lit. nō cōtest. qm̄. s. sunt z alij. Aut ad partis instātiā: z tūc pcedit solū ad annotationē bonorū. vel aliter prout not. de do. veritatis. z. xj. q. ij. rursus. z. c. quicunq;. dic melius qs qñ ex officio pcedit indistincte, nō requiriť lit. cōtest. q̄ nec est cū quo contestetur, nisi impropriequatenus iudex tenet locū partis. d. s. sunt z alij. Sed si ad instātiā: aut cōtra p̄sentē: z dz seruari iuris ordo. d. c. cū dilectis. z. s. dz. aut cōtra absentē: z aut nō cōtumacē: z tūc regulariter nō pcediť in criminib⁹, aut cōtumacē: z pcedi pōt nō tm̄ ad annota
23 tionē, sed ad sentētiā. d. s. dz. z. d. c. veritatis. ¶ †Nono quero si epūs fecit statutū qs ad inqfitionē criminū z penā pro eis imponendā nullo seruato ordine: puta nō inquisito prius de infamia nec traditis capitulis inqsito vel similibus pcedere possit: vt de facto fecit Batonē. epūs: vt dicit Laud. z tūc dicit idē Laud. statutū nō tenere sine statuerit qs p se vel p vicariū hoc fieri possit: q̄ p suū statutū nō pōt auferre iuris beneficiū. de secū. nup. c. fi. nec pōt cōtra canones statuere. xvij. dist. in prin. Pro hoc. s. de
24 elec. cle. ij. in princi. vbi dixi. in. ij. q. ¶ †Decimo q̄ro in eo qs dicit subditos cōpescendos a criminibus, qua pena hoc fiet. dicit Pau. qs per depositionem si sunt multū enormia: cū in talibus nō dispenset epūs: vt not. Jnno. de corpo. vitia. c. j. z Spe. titu. ij. s. nunc de epōrū. ver. x. nec in talibus valet cōpositio quin iudex inquirat: vt no. v. q. ij. si primates. in alīs autē excessibus potest
c prelatus cōpescere p penā[c] etiā pecuniariā: vt no. xvij. dist. qm̄. xvij. dist. quāq̄. xxiij. q. v. circūcelliones. vbi ptz q̄ pōt verberib⁹ subijcere. ad hoc. de pe. lz. xlv. dist. cū beatus. xxiij. q. v. si quos. v.
d q. j. c. j. pōt etiā in exiliū mittere[d]. de iudi. cū nō ab homine. de calū. c. j. in fi. l. dist. accedēs. de pe. felicis. lib. vj. dz autē ad hoc solū tēdere vt vita hominū corrigať. xxiij. q. v. pdest. q̄ autē sint crimina pro quibus quis debeat deponi. not. lxxxj. distin. apostolus.
25 ¶ †Undecimo quero nūquid prelati possint corrigere excessus laicorū: videť qs nō: q̄ hic dicit de clericis tantū. Jnn. de purg. ca. nos inter. tenet q̄ laicos nō corrigēt nisi in criminib⁹ ecclesiasticis. de quo ibi in gl. Archi. de cōsue. nō est. in gl. epūs. lib. vj. dicit indistincte fieri posse p hoc qs no. de offi. ordi. c. j. in gl. canones dicūt. q̄ tenet hic ad Mat. dicens Aluarū ita tenuisse p. c. v. q. v. illi qui. dicit Ben. qs prima opi. pcedit quo ad penā tēporalē: alīs frustra videreť cōmissus gladius dño tpali si talē imponerēt plati: tota nāq; iurisdictio ad ecclesiā deuolueret. fallit rōne pacis vel iuramēti vel alteri⁹ qualitatis criminis in quo fit speciale vt ecclesia

a ¶ Q̄ papa. Ad de glo. in verbo, ab oib⁹. in. c. j. de cōsti. doc. in. c. nō dubiū. de sen. excō. doc. in. c. pro
12 posuit. de cōces. preben. doc. in. c. b innotuit. de elec.

b ¶ Descendam. Adde text. in. c. Deus omnipotens. ij. qō. j. in. c. qualiter et qñ. el ij. de accus. z in. c. ꝛz pely. de simo.

c ¶ Per penam, Adde do. de sancto Semi. j. c. de cauſis. in. vj. col. de offi. deleg. idē doc. in. c. quoniā. xvij. dist.

d ¶ In exiliū mittere. Adde text. in. c. synodo, in v. irreuocabili exilio. lxij. di. z dicit Archi. in. c. cum beat⁹. qs triplex exiliuz inuenitur in canonibus. vt ibi per eum.

ciale vt eccl'ia cognoscat:vel qñ deficit legis subsidiū. Scda añt opi.pcedit quo ad penā spiritualem:qz de quolibet peccato ꝛc. de iudi.nouit.ꝛ ita no.Hosti.in.d.c.nos inter.

1 ☞Collatio beneficij facta iam beneficiato ab inferiore legato apo.an valeat non facta mentione de beneficio qđ habebat.

2 Legati de latere que beneficia possint conferre.

3 Collatio beneficij facta a legato motu ꝓprio anvitietur si is cui contulit habebat aliud beneficium.

4 Quid si legatus nescit ꝙ is cui confert habebat beneficium.

5 Quid si legatus confert beneficiū extra prouinciā sibi decretā: an valeat talis collatio.

6 Quid si alia dispositione conferatur beneficiū ꝙ per collationē.

7 Impetrans habens pensionē ab ecclesia an teneaꝯ de ea facere mentionem in impetratione.

8 Quid si habet hospitale qđ nō solebat transferri in bñficiū ꝛc.

9 Mentio specialis vt fiat de beneficio quid requiritur.

10 Item expressio qualis debet esse.

11 Patronus si presentat beneficiatum curatum ad aliud beneficium curatum an valeat.

12 Clemen.ij.de offic.ordi.faciens mentionē de collatoribus,quos collatores comprehendat.

13 Inferiores a papa ꝛ legato quare habeant plenius priuilegiū in conferendo beneficia ꝙ papa ꝛ legatus.

ET si ab apostolice. ¶Valet collatio beneficij facta a collatore quolibet citra legatū apostolicū, etiā nō facta mētione de beneficio qđ prius habebat is cui fit.¶Nota summariū.Et qđ dixi de legato ap'lico,procedit ex eo fm Laud.qz si papa vult in suis specialibus executoribus hanc moderationē seruari.de prebē.si motu ꝓprio.lib.vj. forti⁹ in legatis cū ptās executorū sit maior quo ad sibi cōmissa. de offi.deleg.c.ij. Et in collationibus multū est hodie limitata legatorū potestas.de offi.leg.c.ij.ꝛ.iij.ꝛ qđ ibi no.ꝓ hoc qđ dico.j.q.xvij. ¶Scdo not.casum in quo nō sufficit mentio gñalitatis. qđ dic vt in gl.in verbo,spālis.Et dico.j.q.xiij.et.xiij. ¶Op.ꝙ collatio facta p legatū ap'licū habēti beneficiū de quo nō fit mētio,nō teneat:facta p inferiorē debeat non tenere,qz ptās legati in cōferēdo prerogatiuā hz ptātē sup aliorū inferiorū. de prebē. si a sede.li.vj.Sol.hac rōne motus Archi.in.c.fi.de offi.leg.lib. vj.stetit ꝙrio Jo.an.ibi tenuit qđ hic deciditur ꝛ ꝺ hic in gl.j.Et tūc ad ꝙrariū dic ꝙ rō decidēdi quo ad legatū colligiť ex eo qđ dixi.s.in.j.notabili. quo ad inferiores colligitur.j.eod.c.q.xvij.

1 †Scdo opp.ꝙ etiā collatio inferioris facta bñficiato non teneat per.c.ordinarij.in fi.j.eo.li.vj.So.vt in glo.vlt.Laud.dicit ꝙ hoc ꝺ pcedere qñ is cui cōferť bñficiū prius obtinebat vnicū bñficiū ꝛ cōpassibile cū scdo:al's pcedit.c.ordinarij.pñt tñ fm eū esse plura simplicia inuicē cōpassibilia.de rescri.gr'a.li.vj.ꝛ.s.de rescri.cle.gr'e.de quo ibi dixi.Et hoc in effectu recidit in idem cū solu.gl.sed adhuc clarior est sol.glos.Quo añt ad.d.c.ordinarij. meli⁹ rñdetur ꝓ id qđ dicit gl.in cle.si plures.j.de prebē. Quero de quo legato hic loquiť.Rñde vt in gl.ij.ꝙ de legato de latere. idē Pau.ꝛ Ben.alius eñ legatus nō confert sine speciali commissiōe.de offi.leg.c.j.ꝛ.ij.li.vj. ¶Scdo q̄ro si qs hz specialē cōmissionē, nunqd in eo erit idē qđ in legato de latere: an vero idē qđ in alijs ordinarijs quo ad id qđ ꝺ hic.vī ꝙ idē qđ in alijs ordinarijs.Et pone exēplū p.c.is cui.de prebē.li.vj. Cōtrariū sentit gl.pe.q̄ legatū nō de latere habētē spālē ꝙmissionē cōferendi parificat legato de latere.Sed ꝓ prima opi.q̄ placet Zappo est ībi,in alijs tñ qbuslibet.Et sic p vniuersalē dispositionē compręhēdit quēlibet extra legatū de latere. sz tenēdo scdm expone qbuslibet,plātis vel alijs habentib⁹ ptātē cōferēdi iure ordinario,vel delegatis ab eis:vt in gl.in ꝝbo,habentib⁹. Sed delegatus cui spāliter ꝙcedit ptās ꝙferēdi nō hz iure ordinario sed vice sedis ap'lice.de prebē.hi qui.ꝛ.c.si ap'lice.e.li. ¶†Tertio q̄ro

2 a que bñficia[a] cōferre possint legati de latere.Sol.oīa nō ꝓhibita dūtamē vacēt.in nō vacātibus eñ solus papa pōt ius tribuere. de cōcess.prebē.,ꝓposuit.fm Bē.dic tñ ꝙ nō solet tribuere.nā rescriptū ꝙcessum sup vacaturo nō dat aliqđ ius formale ad bñficiū,sed potius implorationē officij executoris:vt no.de renū.veniēs.ꝛ in.d.c.proposuit.q̄uis añt legatus nō det ius ad vacatura:pōt tñ facere reseruatione de vacaturo.de offi.lega.pñti.ꝛ.c. deliberatione.li.vj.et dicit ꝙ pōt legat⁹ cōferre bñficia etiā deuoluta ad sedē ap'licam.de prebē.venerabilis. vacantia tñ in cu

3 b ria,nō.de prebē.lz.j.lib.vj.¶†Quarto quero an collatio[b] legati facta motu ꝓprio vitieť ex eo ꝙ is cui conferť erat bñficiat⁹.gl. in verbo,facta. dicit ꝙ sic:lz Jo.mo.ꝛ Archi.de prebē.si motu ꝓprio.li.vj.tenuerint contrariū.videamus motiua: ꝓ gl.est qz nō pōt imputari recipienti collationē.cū ergo sit sine culpa,non ꝺz sine cā puniri. de his q̄ fiūt a maio.par.ca.c.ij.lvj.dis.satis puersum.xvj.q.vij.inuentum. Jtē facti possessio impedit impetrationē beneficij.de cōcess.prebē.cū nostris. sed collationem nō. de prebē.lz.ij.li.vj.]Pro opi.cōtraria est:qz.c.collatio.de offic.leg.li. vj.ꝛ hoc.c.indistincte dicūt collationē nō tenere. Jtē qz cessat ratio motus ꝓprij in legato que est in papa: qz papa solutus est legibus.de cōcess.prebē.proposuit.sed legatus nō.de cōsti.c.j.de prebē.dilectus.j. Jtē quicquid facit papa motu ꝓprio,presumitur rite factū.ꝛ sacrilegiū est disputare an dignus sit is quem eligit.xvij.q.iiij.§.qui añt.qđ non contingit in inferiore qui ꝺz examinare conditionē ꝛ vitā promouēdi, ꝛ quare puidet exprimere.ad hoc de scisma.fraternitatis.l.dist.qui in aliquo.luij.dist.si seruus.]Pau.qui inducit hec motiua non expresse approbat aliquid,sed dicit ꝙ potuisset hoc decidi si placuisset cōpilatori.potius tñ adheret opi.Jo.an.Lap.hic ꝛ in.d.c.collatio.ꝛ Ben.tenēt cū Archi.ꝛ Jo.mo.Et inducit Lap.in.d.c.collatio.rōnem: qz sicut impetrans qui scit se beneficiatū teneť de bñficio facere mentionē.de rescrip.gr'a.libr.vj. Jta pari rōne ꝛ legat⁹.Et hoc idē tenet hic Matth.sed Steph.tenet cū Jo.an. Et ad rōnē.s. factā cū ꝺr illud in papa q solut⁹ est legibus, rñdet ꝙ nullo iure cauetur ꝙ habētibus bñficiū aliud cōferri nō possit. Sed solum qđ impetrans ꝺz facere de beneficio qđ hz mentionē.hec rō destruit per tex.hic ꝛ in.d.c.collatio. In quib⁹ expresse ꝺr collationē nō tenere:puto tñ opi. Jo.an.veriorē. Et ad.c.collatio.et ad istud.c.que indistincte loquunť dico ꝙ debent intelligi de collatione facta ad instantiā,ex quo aliud hic non exprimit.Si enim voluisset cōpręhēdere collationē factā motu ꝓprio:hoc specialiter expressisset,cum in ea sit aliquid speciale.d.c.si motu ꝓprio. Jtē nulla rō sufficiēs reddi pōt quare vitieť collatio facta motu ꝓprio. vnde opz cōsyderari q̄ potuit esse rō harū decisionum ꝛ nulla sufficiēs alia vī nisi ambitio impetrātis tacito de beneficio qđ habet. In cōferenti añt nulla ambitio pōt notari.Et per hoc nō pcedit ratio Lap.qui cōparat cōferentē impetranti.Si tñ velles defendere aliā opi.posses dicere rōnem ꝓpter potestatē legati restringendā, per id qđ dicit gl.pe.ꝛ sic qñ tacet de beneficio qđ illa habet,presumit nesciuisse:ꝛ si sciuisset,ꝙ non contulisset.ꝓ hoc qđ dico.j.qō.xvij.Sed hoc non obstante magis placet opi.Jo.an.ꝓ superi⁹ dicta.gñal'r añt qñ teneat ꝛ qñ non collatio facta bñficiato,dixi de prebē.sup inordinata.Et distinguit Lap.in.d.c.collatio.qui ēt hic dicit prouisionē beneficij factam per papā motu ꝓprio beneficiato non habita mentione de beneficio valere:sed factā ad instantiā non valere.d.c.si motu ꝓprio. factā vero per legatū neutro casu valere: vt hic in.j. respōso.ꝛ in.d.c.collatio. Tu dic idem qđ in papa per superius dicta.factam añt ab alio quocunq̄ dicit Lap.valere, per id qđ

4 hic ꝺr in scdo dicto.ꝛ de hoc vlti.dic vt dixi.s.qō.ij. ¶†Quinto quero circa hoc si legatus nescit de beneficio qđ habet is,cui cōfert Lap.videť velle ꝙ teneat collatio.dicit eñ ꝙ hic dicit in primo dicto pcedere qñ legatus vel qui ab eo beneficiatur scit vel scire pōt de alio beneficio, per.c.gratia.prealle.sed per id qđ dixi in.q.precedenti nō videtur in legato ponderanda scientia vel ignorantia cum in eo non possit attendi ambitio. qđ est verius.

5 ¶†Sexto quero an collatio legati facta extra puinciā sibi decretam valeat.gl.in.c.nouit.de offi.leg.ꝛ Inn.ꝛ Hosti.ibi dicūt ꝙ sic:ad hoc quia locus non est de substantia.de ap. qua fronte.]Pro hoc etiā de concess.preben.post electionem.]Pau.hic dicit.c.post electionē. non posse ad hoc allegari,cū illa pars q̄ hoc dicebat sit decisa ꝛ tenet tñ cū predictis intelligēdo ꝙ tali mō sit extra puinciā ꝙ legationis officiū nō sit extinctū. si eñ foret extinctū,nō posset.de offi.leg.p̄senti.li.vj.qđ declara vt dixi in.d.c.

6 nouit. ¶†Septimo q̄ro nunqd qđ ꝺr hic de collatiōe procedit in alia dispositione super beneficio.dicit]Pau.ꝙ procedit in dispensatione.de preben.nō potest.li.vj.Et in eo qui obtinet confirmationē specialē iuris canonicalis sibi acquisiti ex collatione capitali.nā p cōfirmationē censeť ap'licus.facit qđ no.Jnno.in c.cū inter.j.de elec.ꝛ in.c.nisi essent.de prebē.ꝛ notať de ꝙfir.vti. vel inuti.c. ad nostrā. vel authoritate legati recept⁹ fm Archi. qui hoc tenet in.c.si motu ꝓprio.de prebē.lib.vj.Et quo ad hoc vltimū de cōfirmatiōe,idē hic.Matth. ¶Octauo q̄ro in eo qđ dicit beneficiū, de quali beneficio ꝺz intelligi gl.in verbo, beneficium.dicit de ꝙtūcunq̄ modico. idē]Pau.ꝓ hoc.c.non pōt.

7 de prebē.lib.vj.¶†Nono quero si habet possessionē seu pensionē ab ecclesia,nunqd impetrans ꝺz de ea facere mentionē.videť ꝙ sic:qz bñficiū est oē qđ gratis ꝛ liberaliter cōfertur: ꝛ talis est illa possessio.xvj.q.j. possessiōes.j.q.ij.ex multis. Cōtrariū tenet]Pau.ꝛ Benz.cū nō deť in titulū:sed in stipendiū.vī etiā laicus cōcedi posset:vt not.Laud.in.d.c.possessiones.ꝛ pueris:vt not. Ain.de prebē.sup inordinata.ꝛ Archi.in.d.c.si motu ꝓprio. de

8 quo dixi de rescri.postulasti.ꝛ.c.ad audiētiā.ij. ¶†Decimo q̄ro si habet hospitale qđ nō erat solitū ꝙferri in beneficiū fm formam cle.qz contingit.de reli.do.dicit]Paul.idem,scz non opus esse de ipso fieri mentionē. ¶Undecimo quero si habebat p̄stimonias.dicit]Paul.in eo secus qđ tenet Archi. de preben.non potest.li.vj. In talibus eñ non persone habilitas,sed veritatis

a ¶Que bñficia. Adde doct.in.c. j.ꝛ pe.de offi.leg. li.vj.ꝛ Abb.in.c. ꝓposuit. de cleri. excō.in prin.

b ¶An collatio. Adde.c.si motu ꝓprio. de p̄bē. lib.vj.

suppressio, vel falsitatis expressio attēdit ꝑm Hosti. q hoc notauit de rescrip. postulasti. de quo ibi dixi: z tenui ꝙ etiam de istis nō opz fieri mentionē nisi venīt tanꝯ emolumentū surgēs ex titulo beneficij pro hoc quod dixi in duabus proximis questionib⁹.

¶ Duodecimo quero si dixit se nondū assecutū beneficiū cū haberet lras sup impetratiōe. dicit Matth. p hoc nō cōmitti obreptionē. qs tenet Archi. in. d. c. fi motu ꝓprio. Jo. and. in regula, ignorātia. libz. vj. tenet cōtrariū: qs est verius vt dixi de rescri. in nra. ¶ †Decimotertio quero in eo ꝙ dicit faciendā spāle[a] mētionē, qd requiritur vt fit spālis. Sol. vt in gl. in ver. spālis. z pro hoc qs no. in Spe. ti. ij. §. videndū restat. ver. sed nūquid nocet. z ibi de hoc in additione. dicit Lap. ꝙ dz esse spālis. i. expressa. similis expositio de rebus eccle. non alie. hac consultissima. lib. vj.

9

a ¶ Faciendā speciales. Adde de materia isti⁹ gl. vide Cal. in. c. in nra. de rescri. do. de Rot. deci. cv. z. cclxxxij. in antiquis.

¶ †Quartodecimo q̄ro qualis debet esse exꝑssio. dicit Laud. ꝙ debet esse facta nominatim exprimēdo beneficiū z ei⁹ circunstantias z conditionem z oīa que possent mouere principem ad facilius concedendā vel negandā gratiā, z ꝙ nō sufficeret generalis. arg. de do. c. ij. de re iudi. inter. Et ꝙ ibi not. de rescri. super lris. cū simlib⁹. Et est spāle[b] ꝑm eū in impetratione beneficiorū: quia cum ex ambitione procedat, stricte interpretatur. de prebē. ꝙuis. j. li. vj. Nā al's ea q̄ facit legatus, late interpretanda sunt. de offi. lega. legatos. li. vj. de reg. iur. odia. libz. vj. Pro hoc sentit Laud. c. hoc ꝓcedere in collatione facta ad instantiā: nō autem si motu proprio. de quo dic vt. §. q. iij.

10

b ¶ Et est speciale. Adde Mariānū de senis in repeti. c. postulasti. de rescript. in xiij. colū. ver. xv. transeūdo nunc ad qualitatem.

¶ †Quintodecimo q̄ro si patron⁹ presentat beneficiatum curatum ad aliud curatū. dicit Laud. ꝙ institutio de tali facta ꝑ eꝑm tenet: lz post adeptā possessionē vacet primū ipso iure. de prebē. de multa. §. de offi. vica. cle. vnica. hoc etiā tenet gl. hic in verbo, collationē. dicens ꝙ de electione vel p̄sentatione nō dubitabat: qr pēdet ex offō confirmatoris. q. d. ꝙ per eas non acquiritur plenū ius in beneficio. Et iō multofortius debet tenere ex quo tenet collatio que dat plenū ius. habet eīm vim electionis z confirmationis. de prebē. cū in illis. lib. vj. z no. Jnn. de cau. pos. cū olim.

11

12

¶ †Sextodecimo quero quos collatores cōprehendit text. sub illis verbis, quibuslibet beneficiorū collationem habētibus. soluūt Laud. z Ben. ꝙ oēs siue sint singulares prelati, siue collegia. de his que fi. a prela. ea noscitur. de concess. preben. c. ij. de simo. ex insinuatione. glos. aūt in verbo, habentibus. adhuc plenius exprimit in eo ꝙ dicit siue sint ordinarij, siue delegati ab eis. qs declarauī. §. in. ij. q. z intelige semper excepto sedis apostolice legato, vt in tex. ¶ †Decimoseptimo quero que fuit ratio decidēdi diuersimode z priuilegiandi plenius inferiores a papa z eius legato. gl. in verbo, volumus. reddit rationem: qr ptās legatorū sedis aplice siue sint de latere siue alij legati cōmissionē habētes ꝙferre, est extraordinaria z supinducta ex speciali seu superindicta vltra collatores ordinarios. ideo restringenda. Collatorū aūt ordinariorū ptās est naturalis z ampliāda. qs not. licet eīm legati habeant ordinariā: de offi. leg. c. j. z ij. li. vj. tñ vt ex hac singulari glos. colligit, est ordinaria potestas, sed non ordinario modo. Et per hoc habes singulariter notare ꝙ nō oīs ptās ordinaria est fauorabilis z ampliāda. Sed illa proprie fauorabilis est que est perpetua: vt patriarcharū, archiepoꝝ, epoꝝ, z similiū. p hoc multe notabiles questiones decidi possent. p predictis inducit gl. similē differentiam ex. c. statutū. de rescrip. lib. vj. de quo ibi not. in gl. qd de ordinarijs. Jtē no. equiparationē glo. inter legatos de latere, et alios non de latere habētes cōferre ex spāli cōmissione: pro hoc qs dixi. §. q. ij. Et quo ad hāc. q. Laud. z Ben. assignant aliā rationem: qr ordinarij sunt magis deliberati z certi in modicis et certis bñficijs que ad dispositionē suā spectant ꝙ papa in bñficijs totius orbis vel legatus totius sue prouincie. argu. xvj. dist. qs dicitis. de ꝑsump. quosdā. Et hec etiā ratio est bona z notabilis. Et vtrāq; ponit Paul. dicēs etiā nō sic ꝑsumi surreptionē in ordinario, sicut in papa z legato q sunt maioꝝ negotijs occupati. z nō sic omnes subditos notos habēt sicut diocesanus z alij inferiores. p hoc qs not. Jo. cal. in repeti. c. cū nris. de cōces. prebē. in. vj. q. Laur. de pynu satis cōsonās predictis addit aliā rationē: qr ordinarij originales intelligūtur ꝓuidere eccīe motu proprio, cū ad hoc teneant, nec debēt beneficiū reformare nisi persona sit bene nota. Sed papa z legati ꝓuidēt ꝑsonis z nō eccīesijs: ideo dicūt in lris, volētes tibi grām facere spālem. Et ꝓpterea nō tenēt lre si qd taceāt qs fuit exprimēdū. In ordinarijs aūt collatoribus dicit ꝙ deberent oēs dictari motu ꝓprio: z sic dicereāt: inter incūbentia onera illa nos magis solicitāt vt ad ecclesias vacātes ꝑsonas idoneas p̄ficiamus: ideo aduertētes talē eccīam vacare, z talē esse idoneū ꝛc. vt sic poti⁹ prouideāt ecclesie ꝙ ꝑsone. Et pro hoc dicit cōfirmari opi. glo. tertie ꝙ collatio legati facta proprio motu non possit impugnari ob taciturnitatem alterius bñficij. de quo vltimo dic vt. §. q. iij. Et de hac tota ratione lz videāt pulchra: posset dici eā nō ꝓcedere: qr etiā papa z legati tenēt ex officio ꝓuidere beneficijs. Nā papa vocatus est in plenitudinē ptātis, de vsu pallij ad honorē. et legati in suis ꝓuincijs funguntur vice pape. Jta ergo tenent quo ad sibi cōmissa totaliter sicut diocesani quo ad suas dioceses. tñ ꝑ ista rōne facit impossibilitas seu nō tāta facilitas plene ingsitionis z plene notitie: qr nō sic facile pōt ꝙstare de multitudine pape z legatis sicut de paucis ipsis ordinarijs: vt in ratione precedenti.

¶ De procuratoribus. Rubrica.

1 ¶ Non facere vel non debito modo facere sunt paria.
2 Approbans instrumētum vel literas tacite vel expresse videtur approbare omnia in eis contenta.
3 Causa z negotium idem important.
4 Genus neutrum qñq; concipit femininum.
5 Procurator recipiens instrumentum procurationis vel literas an videatur approbare mandatum.
6 Arrestatus quidā per iudicē promittit se cōpariturū qñcunq; vocatus fuerit: z pro hoc dat fideiussores presentes z tacentes qui tanꝯ fideiussores scribunt in actis: an per hoc obligentur.
7 Instrumentum vnde dicitur. vide.
8 Instrumentū si producit in regione longinqua vbi est nulla notitia notarij instrumenti quid erit agendum.
9 Mandatum procuratoris an possit probari per testes.
10 Procurator constitutus generaliter an videatur constitut⁹ ad causas futuras.
11 Procuratorem constituere quis non pōt in causis alienis.
12 Dñs si promittit ratū habere quicquid procurator suus legitime fecerit: an debito modo cauerit.
13 Cautiones que debent prestari in iudicijs.
14 Cautio seu satisdatio an debent prestari coram arbitro.
15 Protestatio qualis debet esse vt ille cui presentatur vel qui recepit mandatum procuratorium non cogatur defendere.
16 Protestatio quid est.
17 An autē per receptionem literarum pro procuratorio renūciet quis protestationi quam premisit.
18 Quid autem si recipiens sit ignorans.
19 Et qualiter apparere potest ꝙ scienter tale mandatū recepit.
20 Procurator an cogatur precise defendere dñm. vide.
21 Procurator actoris qui non vult prestare cautionē de defendendo dominum si reus vult eū reconuenire, an debeat admitti ad agendum statim si reus dicit ꝙ vult reconuenire.
22 Procurator actoris qui satisdedit per se cogitur precise defendere z non procurator rei.
23 Procurator quibus causis excusatur vt non cogatur defendere dominum.

Instrumento. ¶ Nota casum in quo parē vim habet instrumentū cū literis priuatis: z ecōuerso. Et hoc quo ad faciendā fidem de mandato procuratorio. nam etiā per literas ipsius cōstituentis fit fides: vt hic, pro hoc qs dicit gloss. ij. Et nō est cura an sint sigillate an non: qr hic nihil 8r de sigillo: z per hoc plus probatur ex tex. ꝙ sit: id qs no. Jnn. de proba. qm

c cōtra. vbi dicit delegationes[c] z pcurationes probari per sigilla cōstituentiū. ratio primi: qr stat lris etiā priuatis in preiudicium scribentis. ff. e. l. si pcuratorē. vbi de hoc. rē ra. ha. l. ne satisdatio. C. de re. alie. non alie. l. ij. lz non ad commodū eius. C. de proba. l. instra. z. l. rōnes. z. l. exemplo. ꝑm Laud. Pau. z Bē. Ñaliter

d aūt qñ stat schedule, seu appodisse, seu libro rationū[d] seu epistole, dixi de fi. instru. c. j. z formā literarū super mādato procuratorio ponit Specu. de procu. §. vt aūt. ver. si aūt non potest. Et ꝑm Stepha. tales litere qñq; dicunt libellus. d. l. ne satisdatio. qñq; lre pcuratorie qñq; lre de rato. de offi. deleg. corā. de trāsac. contingit. Et ꝙ per lras possit quis cōstitui pcurator allegant concordantie in glo. ij. z vltra illas probatur in. d. c. cōtingit. de reli. do. cū dilectus. ¶ Sc̄o no. ꝙ pōt pcurator cōstitui ad plures causas per verbū, in causis. sic etiā ad vnā: vt hic in gl. iij. Et idē Benz. dicit Paul. posse etiā cōstitui procuratorē ad tps post qs mandatū expirabit vt not. Spec. de procu. §. rōne autem forme. ℣. qd si mandatū. ꝑ hoc qr mādatū pcuratorū pōt fieri sub cōdi

1 tiōe, z in die. ff. eo. l. iij. insti. mādati. §. mādatū. ¶ †Tertio no. ꝙ paria sunt non facere, vel non debito mō facere. ibi, debito mō. qs dic vt in gl. iij. Et idē Paul. ꝑ hoc qs no. §. e. c. j. z. c. mandato. Ex hoc a cōtrario infert Ben. ꝙ si non interuenit cautio de qua in tex. vel si interuenit non debito modo: nō ꝓcedit hec clem. al's magnū preiudiciū posset fieri pcuratori nō idonee per dñm releuato. Jtē tunc deficit presumptio cōsensus procuratoris inducta ex hac cle. que videt fuisse cā finalis cogendi pcuratorē vt defenderet. qs est notādū: al's ℣ba illa, debito mō cauit. frustratorie ponerent in tex. Et de cautione pcuratoris actoris

2 no. e. ti. c. j. de cautiōe pcuratoris rei. e. tit. mādato. ¶ †Quarto not. ꝙ approbans instrumentum vel literas tacite vel expresse intelligitur

intelligitur approbasse oia in eis cõtenta: vt hic:ibi,cũ p hec ad oia ꝛc. Lau.ad hoc.ix.di.vt veterũ. ꝛ.c.si ad sacras scripturas. vbi de hoc.de pe,di.j.vulgaris. de censi.cum olim.iij.q.ix. pura. de quo p Jnn.in.d.c.cũ olim. de excep.cũ venerabilis.i gl.quasi
3 dicat. ꝛ vtrobiqz dixi p hoc gl.hic in ꝛbo, in oib⁹. ¶ †Quinto no.ꝙ cã ꝛ negotiũ capiunt pro eodẽ. Nã in ꝑncipio dicit,in causis.ꝛ postea subdit,in causis ꝛ negotijs.als tñ aliud est cã:aliud negotiũ.de verb.sig.fo⁷. Jtẽ aliud est cã:aliud lis. Nã lis qñqz capit p instãtia. de pcu.c.j.li.vj. Jtẽ aliud est ꝙ cõstituat pcurator ad negotia:aliud ꝙ ad causas.e.ti.q gñal'r.lib.vj.¶Pau.q ẽt dicit ꝙ maior est ptãs pcuratoris cõstituti ad cãs q̃ cõstituti ad lites,p id qs no. Host.e.ti.nõ iniuste.sed Jo.ibi hoc nõ dicit: ſ dicit ꝙ refert inter pcuratorẽ ad litẽ vel ad lites datũ: ꝛ datũ gñaliter ad oia negotia:qr primus nõ tenet psequi appellationẽ.d.c.nõ iniuste.secũdus sic:als posset de negligẽtia condẽnari.de offi.archid.ea que.de offi.custo.c.j.in fi. sic ꝛ tutor et curator appellationẽ psequit.ff. si tutor vel cura. appel.l.ij.C.de appel.si actor. Et idẽ in gestore q accessit aio gerendi oia negotia. Nam cum teneat de alijs omissis:fortius si omisit appellationẽ prosequi.ff.de nego.gest.l.si pupilli.§.fi. ꝛ.l.liberto.§.fi.dicit etiã ¶Pau.ꝙ cõstitutus ad causas gñaliter põt tractare negotia extraiudicialia. ꝛ in hoc videt corrupte scriptũ. ꝛ ꝙ debeat dicere iudicialia sicut cõstitutus ad negotia põt agere ꝛ experiri.d.c. qui generaliter. Et sic intelligendo non videt verũ ꝙ datus ad causas possit tractare extraiudicialia: qr mandatũ nõ extendit ad non expressa in eo.de offi.lega.cum olim.j.secus ecõuerso: qr datus ad negotia põt agere ꝛ experiri:qr venit in vim cõsequẽtie.d.c.qui generaliter. ¶ Sexto no.ex eo qs dixi in primo notabili.in prin.ꝙ negotiũ ⁊ in iudicijs. ꝛ hoc quatenus hic idem significat qs cã. pro hoc.d.c.forus. aliqñ tñ ⁊ extra iudiciũ pro negotiatione.de pcura.qui gñaliter.lib.vj.j.cle.fi. vbi de hoc in
4 vj.notabili. ¶ †Septimo no.ꝙ genus neutrũ ꝯcipit femininũ: ibi,in oibus causis ꝛ negotijs ad q̃. Nã illud q̃, est neutri gñis. qs ſm Laud.est ꝯ grãmaticos.qs non est verũ.nã ſm grãmaticos sylepsis seu cõceptio multiplr variat.Cũ qñqz sit generum: qñqz psonarũ: ꝛ in sylepsi generũ qñqz masculinũ ꝯcipit femininũ ꝛ neutrũ: qñqz femininũ cõcipit neutrũ.Lucanus in.j.leges ꝛ plebiscita coacte.qñqz neutrũ cõcipit femininũ.Salustⁱ⁹ in cathelinario.Genus,etas,forma,ꝛ eloquentia pene equalia.ꝛ sic in ꝓposito. Jtẽ ꝛ alio modo variat.qs omitto. ¶Opp.ꝙ non possit dñs releuare pcuratorẽ fideiubẽdo p eo de iudicatũ solubedo.Nã ista satisdatio pretoria est que requirit fideiussorem.ff. de preto.stip.l.pretorie. obligatio aũt fideiussoria sine principali stare non põt.ff.de fideiuss.l.j.ꝛ.l.stipulatus.§.j.et.l.sequenti. de reg.iur.l.cũ principalis.regula,accessoriũ.li.vj. Solu.dicunt aliqui ꝙ principalis est hic dñs pro quo litigat.qs non procedit:qr tunc non potest esse fideiussor suimet.ff.de fideiuss.l.heres.§.ꝙ si. Alij dicunt ꝙ fideiussoria obligatio hic loco principalis habet. ꝛ potest esse sine principali.ar.ff.de li.lega.si quis reum.in princi pio.vbi remanet obligatus fideiussor liberato principali. Jtem ꝑsuppposito ꝙ requirat obligatio principalis: dicunt ꝙ procurator litigando obligat principalr qr intelligit quasi cõtrahere.ff. de pecu.l.licet.§. idẽ scribit. et tali obligationi future adherebit fideiussio dñi. Jta dicunt aliqui tenuisse. Dy.ff.iudi.sol.in rubrica.Ly.C.de satisd.l.vnica.in vlt.q.dicit se audiuisse Dy. formantẽ hãc qõnem:ꝛ de ipsa resplonsione nõ facientẽ mentionẽ:ſ solũ dicentẽ nõ esse multũ improbabile ꝙ stet fideiussio sine principali.per.d.l.si qs reũ.Alias opi.circa hoc ponit Ly. ibi concludẽs se de facto ꝯsuluisse ꝙ nõ sufficit fideiussio dñi.nisi ipse pcurator ꝑmittat nuda cautione cui obligationi accedit fideiussio dñi.probat per.§.fi vero.insti. de satisda.vbi dicit dñm esse fideiussorẽ sui pcuratoris. fideiussor aũt est ppie qui aliene obligationi accedit.ff.de fideiuss.l.j.ꝛ.ij.als immutaretur forma pretorie cautionis:qs non põt fieri nisi a pretore.ff.de preto.stipu.l.j. in fi. ¶Pro hoc.ff.de procura.l.minor.vbi minor non est idoneus procurator rei:qr ꝛ sibi ꝛ eiⁿ⁹ fideiussorib⁹ succurrit.ergo ptz ꝙ se obligat.ꝛ hãc opi.tenet Jaco.de are.ꝛ Jac.de ra. Et dicit Ly. in.d.l.vnica. ꝙ est ipsa veritas. Jdem tenet Bart.ff.iudi.sol.in rubrica.licet ibi videatur corrupte scriptũ. Et imitando hãc opi. respõdetur ad.l.si quis reum.prealle.ꝙ ibi remanet obligatio fideiussoria sine principali:qr liberatur reus per pactum qs aliqñ
8 potest prodesse reo ꝛ non fideiussori quãdo apparet de intẽtione limitata paciscentis. Et idẽ si liberetur reus per legatum ꝛ apparet de intentione limitata legantis:vt ibi.possunt poni ꝛ alia exempla in quibus tollitur naturalis obligatio remanente fideiussoria:de quibus not.ff.de fideiuss.l.vbicunqz.ꝛ pro hoc ec.tit. de fideiuss.l.heres.§.seruo.in fi. Jtem respondetur ꝛ aliter ꝙ nõ sunt paria obligationem fideiussoriam ab initio induci sine principali:vel postq̃ inducta est stare sine principali: quia scõm fieri potest:vt in.l.si quis reum.non primum: vt in.l.j.et.ij.ff. de fideiuss. Tertio ad.d.l.respondetur ꝙ non loquitur de obligatione pretoria de qua loquitur questio nostra. Ad motiua alteriⁿ⁹ opinque vult ꝙ procurator eoipso ꝙ est in iudicio tacite intelligitur se obligare:respondetur ꝙ non est verum quando comparet cũ mandato.secus si sine mandato tanq̃ fideiussor.ff.de re iudi.l. si se nõ obtulit.ff.de procura.l.plautius.ꝛ quod ibi not.Et de hoc in sequenti contrario. ¶Secũdo oppo.ad hoc ꝙ non possit dominus fideiubere super obligatione procuratoris que nondum est:quia nõ stat qualitas sine subiecto. de cele.mis.cum marthe. §.quesiuisti.de despon.impub.ad dissoluendum.Solu.fideiussoria obligatio potest accedere principali non solum presenti, sed etiam future.ff.de fideiuss.l.stipulatus.§.adhiberi. Spe.autẽ de satisda.§.expedito.in prin.dicit non esse necessarium ꝙ procurator aliquid promittat in iudicio: ꝛ ꝙ nihilominus tenet obligatio domini satisdantis pro eo:sed nihil allegat.Joã.an.in addi. Spec.de procura.§.vt autem.ver.sed nunquid talis.videtur inclinare in opi.Ly.dicens tutum fore consiliũ vt dñs notario stipulanti nomine quorum interest promittat de defensione ꝛ iudicato soluendo:ꝛ super hoc det aliũ fideiussorem. Sed hoc nõ practicat.Bald.in.d.l.vnica.C.de satisdãdo.dicit idẽ qs Spec. dicens ꝙ si dñs non potest esse vt fideiussor: est tamen vt expromissor.ff. de dolo.l.ꝛ elegãter.§. seruus pactionis. vel si est vt fideiussor sine obligatione principali hoc fit lege permittente:per d.§.si vero aliqs.insti.de satisda.pro hoc.ff.de vsufr.earũ rerum que vsu consu.l.tribus.que.l.facit pro opi.Lyn.mihi tñ hec vltima placet:qr ꝛ sic obseruatur ꝛ nõ practicatur ꝙ procurator promittat:prout dicit Ly. Unde dic ꝙ dñs non est proprie fideiussor,sed tanq̃ principalis:cũ ad ppriũ cõmodum ꝛ in causa propria hoc faciat. ad hoc.d.l.ꝛ eleganter.§.seruus. debet aũt dñs esse idoneus ꝛ possidere immobilia:als non esset idonea fideiussio.pro hoc qs not.gl.in auf.de introdu. ꝛ exhiben.reis.§.sanci mus.in verbo, suscepto. debet etiã si cõstituit procuratorẽ cum potestate substituẽdi releuare non solũ procuratorem, sed quẽcunqz pro eo substitutũ: als substitutus non posset admitti nec fideiussio dñi pro procuratore extẽdit ad substitutũ.ff.iudi.sol.l.si ante acceptum.in fi. debet etiã dñs satisdãs hypothecare bona sua:vt dicitur in.d.§.si vero aliquis. Et hoc qr cõtra eũ principaliter fiet executio:quia,vt nunc dixi,nõ est proprie fideiussor:sed
5 principalis. ¶ †Tertio opp.in fi.ꝙ nõ intelligatur procurator assentire mandato per receptionem instrumenti vel literarũ super mandato confectarũ: nam procurator nõ datur inuitus.C. eo.l.inuitus. ꝛ dicitur inuitus eoipso ꝙ expresse non consentit.l. filiusfamilias.§.inuitus.ff.eo.Solu.vt in gl.vlti.que optime solui t ꝙ hic non est simpliciter tacens:sed aliquid agens recipiendo instrumentum mandati.pro hoc qs dico.j.q.xvj. Idẽ Paul. Benze.ꝛ Spe.qui vltra hoc inducunt duos casus in quibus tacens simpliciter habetur pro cõsentiente. vnus est in patre quo tacẽte filius creatur decurio.ff.ad municip.l.ij.in prin. de decurio.l.honores.in fi. Aliud in fideiussore notato a tutore qui patitur nomen suũ in actis describi.ff.de fideiuss.tu.l.iij.in fi.Et hoc est verum generaliter per illum.§.ꝙ deputatus fideiussor apud acta presens ꝛ tacẽs habet pro cõsentiente.qs no. Dy.ꝛ Bar. ff.a qui.ap.non licet.l.j.§.j. Et per hoc decidit questio sequens.
6 ¶ †Quero circa proxime dicta. quidam arrestatus per iudicẽ dicit si vos me relaxatis veniam quandocũqz citatus ad vos: ꝛ
a promittit certã penam: ꝛ pro hac dat fideiussores [a] quosdã presentes ꝛ tacẽtes quorum nomina scribũtur in actis. nũquid per hoc obligant.dicit Laud.videri ꝙ sic:quasi tacẽdo cõsenserint. xxxij.q.ij.honorant.ꝛ.d.l.iij.§.fi. Jn ꝯtrariũ:qr fideiussor verbis obligat.C.de fideiuss.l.blãditus.nihil decidit. dic primũ verius p casum.d.l.iij.§.fi.qs tene mẽti. Sñaliter aũt an ꝛ qñ tacens habeatur pro cõsentiente, dic vt no.per Jnno.de ele.in genesi.vbi de hoc. Et tradit regula ꝙ in actib⁹ onerosis regulariter tacẽs non habet pro cõsentiente:sed in fauorabilibus sic. de quo ibi,ꝛ
7 in regula,is qui tacet.li.vj. ¶ †Sc̃o quero in eo ꝙ in principio dicit instrumento,vnde dicit instrumentũ. dicit Laud.ꝙ ab instruo instruis.qr per ipsum fit instructio in negotio ꝛ causis. dicuntur etiã munimenta.de elect.cupientes.§.ꝙ si per viginti.in fi.libr.vj.ꝛ fit manu publica cum testibus. de proba.c.iij. de presump.illud.ꝛ in hoc differt a literis que cõiter manu priuata scribunt:sed sigillant.de proba.post cessionẽ.vbi de hoc.de offi.ordi.si canonici.li.vj. ¶ †Tertio quero si pducit instrm in forma
8 publica absqz alia suspitione,sed confectũ fuit in longinqua regione ꝛ nulla notitia de conficiente habet. dicit Spe.de instru. edit.§.restat.ver.sed quid si producit.ꝙ si producẽs est bone fame,stabitur instrumẽto.qs tenet ¶Pau.Spe.tñ in.d.ver.consulit vt iudex faciat producentẽ iurare ꝙ instrumentũ est verum et a
b publica ꝑsona [b] cõfectũ.in auf.de instru.cau.§.si tñ quisq̃.ꝛ.§.si vero moriant. ꝛ.§.sin vero nihil.colla.viij. Et hoc si is cõtra quẽ producit est absens.sed si presens ꝛ negat cõficientẽ fuisse tabellionẽ;producẽs hoc ꝓbabit:qr tabellionat⁹ nõ inest a natura, nec presumit.de quo in eodẽ.§.restat.ꝛ ver.scias. ꝛ ver.illud autẽ. et

a ¶ Fideiussores. Adde text. in. l. eo ostẽdemus.in §.fi.ff. de fideiuss. Bart.in.l.j.in.§. j.ff.qui.ap. nõ ꝛ. Bar.in.l.ij. in.§. fi.ff.solu.matri.

b ¶ Et a publica persona. Adde Bal.i.c.scripta. de fi. instr. Ant. de but.in.c.si scriptur̃.e.ti. Abb. in.c.coram.in pe. col.de offi.deleg.

modū probādi tabellionatū dixi de fi.instru.c.j. hoc dictū Spe. placet in scdo mēbro qñ is cōtra quē producit pñs negat cōficientē fuisse tabellionē. Sed in primo mēbro non placet. Nā etiā si sit absens is cōtra quē producit: nō dz stari iuramēto pducentis: cum sepe possit agi de magno preiudicio. z.ff.s. alleg. in auk. de instru.cau. nō probāt illud ad qđ inducit Spe. Itē p absente dz iudex supplere etiā in facto. C. de ap.l.fi.C. qūo z quan.iu. auk. qui semel.not. gl. de postu. bone.j. vbi dixi. sicut ergo contra presentē negantē tabellionatū non stat instrā rita nec stari dz cōtra absentē. Si autē ageret de modico ꝑiudicio: posset sustineri qđ dicit Spe. ad hoc de pba. post cessionē. cū ibi no. Et ꝓpter ꝑdicta obseruat ꝙ deferēs instrumentū ad alia loca defert literā testimonialē regētis ciuitatē sup tabellionatu z quasi possessione conficiētis instrm. vbi dic ꝙ si esset locus nō magne fame dz accipi sigillū superioris qui verisimiliter sit notus in loco in quo fiet pductio: vt si de partib⁹ Grecorū pducat instrm z terra vbi fuit cōfectū subest dño non noto in Italia vbi fit pductio: accipiet sigillū Imperatoris Grecorū. ¶ †Quarto q̄ro nūqd mandatū procuratoris[a] possit pbari p testes. vī ꝙ nō: a cōtrario sensu huius. c. qz dicit, instrō vel literis. ad hoc eo. titu. c.j. Itē si fieret pbatio p testes cū receptio fieret absente dño, non teneret in ei⁹ preiudiciū. de testi. c.ij. In cōtrariū: qz parē vim hūt testes z instrumēta. C. de fi.instr. l. in exercēdis. z extra de fi.instru. in. c. cū Jo. Laud. hoc vltimū tenet: dicēs regulariter posse pbari mandatū p testes. fallit in casib⁹ spālibus q no. de cēsi. c.j. li.vj. Ad. c. j. e. tit. dicit ꝙ ibi exigit scriptura ad penā illius q variauerat in cōstitutione procuratoris. ad hāc cle. nō rīdet, sed rīderi pōt facile ꝙ illa verba instrō vel lra concernūt factū. nec vigēt quomin⁹ alio mō pbari possit mādatū: nā nec tractat hic de pbatiōe mādati. Ad rōnē cōtrariā ex. c. ij. de testi. fundatā. dicit Laud. ꝙ si dubitat: poterit iudex cōpellere procuratorē vt caueat de rato. i. ꝙ ratas habebit attestatiōes receptas sup mādato. vl ꝙ ad certā penā se obliget. de offi. dele. cotā. in gl. ma. Et p hoc satisfit aduersario: qz si dñs non ratificabit, exiget penā a procuratore ad quā se obligauit, p qua etiā obligare debet bona sua. de arbi. p tuas. Bertrā. tenet Zriū sequēs opi. Petri de bella pti. quā plene recitaui in. c.j. e. ti. quā ponit Ly. C. eo. l.j. Dicit tñ distinguendū inter procuratorē ad negotia: z tūc possit mādatū p testes probari: z procuratorē ad iudicia, vt tūc nō possit. dicit Jo. de lig. ꝙ de rigore iuris pcedit opi. Laud. qđ tenui in. d. c.j. vbi plene dixi. ¶ †Quinto q̄ro nunqd procurator[b] gñaliter cōstitut⁹ ad causas put hic fuit, intelligat cōstitutus etiā ad futuras. Paul. dicit ꝙ sic, p. l.fi.C. que res pig. ob. pos. vbi in generali obligatione bonorū cōprehenduntur etiā futura. z per. l. si seruitus. ff. de ser. vrba. prę. vbi seruitus nō officiendi luminibus cōcernit etiam futura lumina. p hoc qz indefinita equipollet vniuersali. xix. dist. si romanorū. de priui. qz circa. Et dicit Spe. de procuratore. §. ratione aūt forme. ver. sz quid si procuratorū. sic fuisse obtentum. Matth. idē tenet eisdē rationib⁹. sed glo. ff. de pcura. l. olim. z de dā. infec. l. damni. §. si is q. tenet contrariū. z hoc tenet Guid. de suza, vt refert Jo. an. in addi. Spe. in. d. ver. sed quid si procuratorium. z idem Dy. ff. de tute. l. iij. z hoc placet Jo. an. in. d. ver. qđ tenet Bar. in. d. l. olim. z in. l. qui habet. §. fi. ff. de tutel. z in. d. l. damni. §. si is qui. qđ tenui de rescrip. c. fi. per illū tex. quē induco hoc modo in materia restringibili. dispositio nō cōcernit futuras lites, sicut ibi probat in rescripto: sed procuratorū est restringendū. de offi. dele. cū olim. ergo ꝛc. p hoc cle. literas. de rescri. z qđ ibi dixi in. vj. cōtrario examinādo articulū illū quando dispositio cōcernat futura. p hoc de prebē. qz sepe. li. vj. z de preben. cle. si iusta. Et pcedit hoc certi⁹ qñ dixit cōstituo te procuratorē ad causas meas. sicut fuit hic in text. ibi, causis suis. nam tūc dictio meas, q̄ psupponit dñium. de verb. sig. c. iij. li. vj. nō pōt intelligi de nō existentib⁹. p predictis. ff. de au. z argē. leg. l. si ita. vbi in legato gñali veniūt ea sola que erāt testatoris tpe quo legauit: non ea q̄ postea acquisiuit. p hoc. d. l. qui hz. §. fi. et. l. seq. intelligēdo ibi ꝙ procurator datus ad lites pupilli gñaliter intelligit dat⁹ ad lites existētes tpe deputationis. p hoc etiā. d. §. si is qui. in. l. dāni. vbi cautio de dāno infect. pdest quo ad edificia q̄ habebat is cui cauet tēpore quo prestat cautio: nō ad postea q̄sita ad diē. ff. de arbi. l. de rebus. vbi arbiter gñaliter assumptus nō iudicat de eorū post assumptionē. Sic ergo nec procuratorium extendetur. Et hoc nisi depēderet a litib⁹ preteritis. d. §. si is q. vbi probat ꝙ fit extēsio ad depēdentia ex preteritis etiā nō cōnexa vel nisi essent cōnexa preteritis: qz tūc illa venirūt sine q̄bus preterita q̄ excludunt in mādato expediri nō possent. ff. de pcu. l. ad rē mobilē. de offi. deleg. preterea. cū si. Ad cōtraria rūdet: primo ad. l. fi. C. que res pig. ob. pos. ꝙ pcedit qñ agit de modico preiudicio, vt dixi in. d. cle. lras. in. d. vj. cōtrario. Ad. d. l. si seruitus. dic quod ibi potuit cogitari de futuris. nā si habeo seruitutem ne possis officere meis luminibus cum intelligatur quo ad determinatū edificiū cui debet seruit⁹ potuit cogitari nō solum de presentibus luminib⁹: sed etiā de futuris. secus in mandato: qz verisimiliter sic non potuit cogitari de futuris litibus. hoc tenet Bar. in. d. §. si is qui. solue z aliter: qz in. l. si seruitus. dicit humanius. pcedit ergo de equitate: z sic cōtrarium est de iure in alijs extra casum illius. l. Itē ibi non est casus ita restringibilis sicut est mandatū. Insuper questio querit de mandato ad causas. z ideo cum non sit fauendū litibus, sed potius sint coercende: de dolo. finē. debet restringi mandatū, sicut rescriptū restringit: vt prealleg. c. fi. de rescrip. ¶ †Sexto quero quare dicit tex. in causis suis. dicit Lap. ꝙ ideo qz in alienis nō pōt aliquis procuratorē cōstituere nisi sit factus dñs litis per litis contest. vel nisi ad hoc habeat spāle mādatū. e. tit. c.j. li.vj. etiā si sit cōiuncta psona nisi sit pater illius p quo cōstituit: vt not. Host. z Archi. de preben. si tibi absenti. li.vj. tñ si causa requirit speciale mādatum etiā pater nec per se agere vel defendere, nec procuratorem cōstituere p filio pōt: vt in causa spūali, puta beneficiali. qđ not. Spe. de cōiuncta psona. ver. itē qđ est causa spūalis. z ver. qd ergo si sit talis. Et de hoc ibi per Jo. an. in addi. z p Ly. z Bal. in. e. l. exigēdi. Et dic verū esse qđ cōiuncta persona non pōt ea que exigūt speciale mandatū: qz cōiunctio nō plus operat ꝙ mādatum gñale: imo minus. ff. iudi. sol. l. iij. ver. sed si forte. fallit in restitutione quā pater petit pro filio. ff. de mino. l. pater. in prin. Et illud ideo qz damnum spectat ad partē. et de hoc in. d. ver. quid ergo. item fallit in casu. c. nonnulli. in fi. de rescrip. z hoc quia ibi exprimit: vt ibi dixi. Et quo ad id qđ dicit Spe. ꝙ in causa beneficialī requirat speciale mādatū, facit de iud. c. fi. in prin. li. vi. tñ non olno ibi probat. Et cōtra facit eo. ti. c. fi. eo. lib. vbi videt speciale in matrimonio carnali. Itē qđ no. eo. tit. qui ad agendum. eo. li. in glo. in ver. pacisci. que inter exigētia speciale mandatum hanc cām nō enumerat. imo nec de cā matrimonij carnalis. probat in. d. c. fi. de procu. qđ in ea exigat spāle. Sed ibi loquitur de procuratore ad cōtrahendū matrimonū. allegabat aūt ad hoc q ma. accu. pos. ex lris. in antiqua cōpilatione qđ hodie non habemus: vt no. in. d. c. qui ad agendū. Ad euitādas tñ ztrouersias vtile est specifice dare mādatū ad cām beneficialē. In quibusdā etiā expressum est ꝙ requirit speciale mandatū in causa beneficiali. de ele. procurator. li.vj. j. cle. pri. z silib⁹. Itē ad acceptandū bñficiū cū effectu. de preben. si tibi absenti. li.vj. vbi hoc no. in. iij. gl. ¶ †Septimo quero si dñs cauendo pro procuratore promittit ratū habere quicquid legitime fecerit, an debito modo cauerit. Bl. iij. remittit ad notata in. c. fi. de dila. vbi recitatur opi. Host. dicētis ꝙ non. quod tenet Spec. de procu. §. ratione autē forme. ad fi.j. col. quod etiā placet Jo. an. in. d. c. fi. Host. vero ibi tenuit contrarium. Sed prima opi. verior: licet secundum iniuerim inducendo rationem in. d. c. fi. ratio autem pro opi. Hoffr. no. ibi. z dic vt dixi. Et hanc opi. sequitur hic Paul. per no. xxj. q.j. relatio. z in Spe. in. d. §. ratione autē forme. ver. item excipitur ꝙ in procuratorio. ¶ Octauo quero de qua cautione loquitur hic in ver. cauit. glo. v. dicit ꝙ de cautione iudicatū solui. de qua dic vt dixi. §. in primo contrario. z idem Paul. z de hoc. e. ti. mandatū. in. j. glo. ¶ †Nono quero generaliter que cautiones[d] sint prestā de in litibus. Paul. hic prosequitur: cuius dicta ordinādo dic ꝙ quandoqz quis est in iudicio nole suo: aliqñ alieno. primo casu aliquando tanq̄ reus: aliquando tanq̄ actor. si vt reus: primo prestat cautionē de iudicio sisti. vbi dic ꝙ aut possidet immobilia, z prestat cautionē iuratoriā de iudicio sisti. i. standi in iudicio vsqz ad fi. ff. qui satisda. cogan. l. sciendum. Et intelligo immobilia sufficientia pro eo de quo cōuenitur: alīs censetur nō habere immobilia quo ad id in quo non sufficiunt. Si aūt non possidet immobilia: cauebit dando pignora vel fideiussores. iij. qō. iij. §. offeratur. vbi de hoc insti. de satisda. §. sed hodie. vbi etiā de hoc. de cautione vero de iudicatū soluēdo. dicit Paul. ꝙ eā non prestat: z ideo lata sniā fideiussores z pignora data p cautione precedenti liberantur. ff. qui satisd. cog. l. ij. §. fi. Sed est alia cautio de re exhibēda z non baratanda z male distrahenda. z hāc prestat si est suspect⁹. ff. de offi. presi. l. senatus. qui satisd. cogā. l. si fideiusso. §. fi. Sed si ante cautionē si distrahit non pōt inde teneri. Et si viator transiens cū re mobili etiā ante litē contestatam z nondū prestita cautione transtulit ad aliū locū: non tenetur vbi ipse est rīdere ex quo res ibi non est. C. vbi in rem act. l. fin. dicit tñ Paul. ꝙ cōuentus nō cauet de soluendo: nec cogit deponere pecuniā de qua agitur. C. de here. vel act. vend. l. vt debitū. De clerico aūt an cōuent⁹ suo nole teneatur cauere de iudicio sisti, Paul. ꝙ non: nisi sub hypotheca rerum suarum. Et est in eo speciale in auk. de sanc. epis. §. si quis autem pro pecunia. coll. ix. qđ no. gl. Hos. z Host. de offi. deleg. cotā. Sed de cautione de non baratādo rem mobilē predictā, dicit Paul. ꝙ hāc prestat etiam clericus. ad hoc. C. de epis. z cle. l. omnes. de sequestra. c.j. qđ tenet Spec. de satisda. §. dicto. in prin. Reperitur etiam fm Paul. alia cautio quā prestat conuentus si reuocat domū: qz cauet de respondēdo coram iudice: z hoc solū per simplicē cautionem. ff.

de iudi.

a ¶ Mandatū procuratoris. Adde doc. in. c. cum Jo. de fid. instr. doct. in. l. in exer. ff. de fi. instr. doc. in. l.j. C. de pcu.

b ¶ Nūquid procurator. Adde bal. in. l.j. in. §. itē procurator. ff. de pcu. Bal. in. l. qui hz. in. §. pupill⁹. ff. de tutel. Bal. i d. l. dāni. in. §. si is q. ff. de dā. ife. gloss. z doct. in. l. olim. ff. de pcu.

c ¶ In cā bñficiali. Adde gl. in. c. cotā. de offi. dele. z per Rotā deci. cxxxv. Archi. in c. statutū. de rescri. li.vj. Abb. in c. cum pridem. de pact. Abb. in. c. nōnulli. de rescri.

d ¶ Que cautiones. Adde Azo. in sum. de satisd. et an hec cautio habeat locū cotā arbitro: vīs Spec. in tit. de satisd. §. i. z in. §§. seq.

de iudi.l.ij.§.si dubitet.nisi esset suspectus:q; tunc cū fideiussoribus.argu.ff.de offi.presi.l.senatus. Et hoc qñ iudex coram quo fuit cōuentus erat suus: alʒ non tenetur cauere modo predicto pro hoc de cōuento corā delegato cuⁱ iurisdictio non est formata.qđ not.Spe.de satisda.§.expedito.ver.sed pone procurator. vbi dr q nō satisdabit nisi primo fundata iurisdictione.Si vero erat in iudicio tāq̄ actor:dicit ℙau.q qñq; cauet sub certa pena de lite exequēda.ij.q.ij.qđ fieri.de qua satisdatione plene in Spe.de satisda.§.j.qñq; etiā prestat cautionē de stando iuri:vt q; fuerat contumax.de do.z contu.c.j.lib.vj.Si autem est in iudicio noīe alieno:aut tanq̄ actor,aut tanq̄ reus.primo casu regulariter nō audit nisi doceat de mādato.eo.ti.c.j.In quatuor tñ casibⁱ audit si satisdat.ℙrimus in cōsortibus eiusdē litis.C. de cōsor.eiusdē litis.l.ij.j.ea.cle.religiosus.not.de consti. cū glo. de do.z contu.cum dilecti.scōs cū prelatus agit pro ecclesia sine consensu capituli fm vnam opi.de quo no.e.tit.c.j.vel si clericus agit pro ecclesia.de offic.deleg.coram.nisi ageretur in casu. xij.q.ij.non liceat.de reb.eccle.non alie.si quis presbyterox.nā tunc non tenet cauere: q; iudicium est populare.Tertius est in coniuncta persona que admittit sine mandato cū cautione de rato.ff.eo.l.sed z he.C.eo.l.exigendi.de rescrip.nōnulli.Quartus in procuratore de cuius mandato dubitatur probabiliter. C.de procura.l.j.Et modū dnbitationis probabilis dixi in.d.c. coram.prestat etiā agens pro alio satisdationē de defendendo dñm in causa recōuentionis.ff.e.l.mutus.§.pena.Et hoc etiam procedit in cōiuncta persona agente.d.l.exigendi. z.l.maritus. sed de monacho an agens sine mandato poterit audiri cū cautione.dicit ℙau.q non:quia non potest cauere:vt not.xvj.qō.j. monachi vacantes. qđ est verū nisi haberet administrationem: quo casu audit pro sua administratione. de rescript.cle.j.vbi de hoc in gl.agere. z ibi dixi.q.iij.z.v. z pluribus sequentibus. Si vero quis est in iudicio pro alio tanq̄ reus etiam si habeat mandatum plenū prestat cautionē de iudicato soluendo.de qua hic nisi dñs eū releuauerit:qđ pōt:vt hic,z dixi.ē.in.j.cōtrario.z de
14 his etiam in seq.q. ¶†Decimo q̄ro circa hec nū quid procedūt qñ procedit corā arbitro. dicit ℙau.q non.nam tūc nulla satisdatio prestat ab actore vel reo.sufficit eū penā cōmitti. ar.l auk. de litigi.§.ad excludēdas.qđ no. Azo in sum.de arbi.z.C.de satisda.vbi colligunt multa ex premissis.Et vltra predicta de procuratore rei dicit Step.q in quibusdā casibus satisdat de rato vt in duplicibus iudicijs.ff.e.l.si defunctⁱ.§.fi.z in causa statⁱ,z in restitutiōe in integrū, z vbi tutor accusat de suspecto,z in rei vēdicatione.ff.eo.l.non solū.§.si statⁱ.z.§.est z casus.z.§.fin.z.l. pōponius.§.sed z his. z ibi no.gloss.Itē in causis spiritualibus fm quosdā.de quo no.ℍosti.de offi.delega.corā.z de omni genere satisdationū predictarum dic vt in Specu.de satisda.§.j.et quatuor.§.seq. ¶Undecimo quero circa hoc si aliquis comparuit in iudicio pro alio, et satisdedit dñm rem ratam habiturū: sed dñs non habuit ratam intra tempus a lege statutum: qđ tēpus melius potest intellectu percipi q̄ elocutione exprimi.ff.rē ra.l.quo eū tutore. sic de dona.apostolice. prope fi.cum tñ reus vult exigere penā a procuratore,dñs ratū habet: an sufficit.videt q nō.ff.rē ra.ha.l.si sine. in prin.z.l.fi.in fi. In cōtrariū videt q teneat procurator saltē ad expēsas.d.l.si sine.§.cū aūt. ar.insti.de inuti.stipu.§.alteri.vbi non spectatur an interfit stipulantis, sed solū pene cōmissio.dicit glo.Matth.posse dici q pena cedat loco interesse. arg.ff.rē ra.ha.l.si cōmissa.vel q pena debet diuidi.ff.de dam.infec.l.inter quos.§.fi. Et in eo qđ dicit de tpe a.l.statuto. dic q tps ratificādi debet intelligi tps intra qđ dñs tenebat illud facere:vt si appellat quis pro alio,debet dñs ratum habere intra tps appellādi:postea nō posset.l.bonorū.ff.rē ra.ha. no.in regula,rati.z regula,ratū.li.vj.quo aūt ad principale dictū in eo qđ dicit de pena nō procedit: q; in.q.non presupponitur q esset adiecta stipulatio pene. ¶Quo ad alia dic q si dñs ratum nō habuerit,sed nec contradixerit,sed postea ratificauerit:pōt haberi ratum vsq; quo ratihabitio futura est vtilis reo. Sed si ratum habet tpe quo rei non interest: vt q; lapsum est tempus qđ sufficit ad prescribendū ita q reus tutus est p̄scriptione:tūc ratihabitio habet p nō facta.l.fi.in fi.ff.rē ra.ha.Si vero dñs contradixit z postea ratificauit: ratificatio nō pōt pdesse dño quo ad consequendā actionē.ff.de sol.l.dispensatorē.vbi casus. z ibi de hoc per Bar.z in Spec.de defensore.ver.sed pone egisti. sed ratihabitio prodesse pōt ad consequendā exceptionē.ff.rem ra. ha.l.quo eū.§.iulianus.pro hoc de procu.l;.li.vj. z qđ no.hic in gl.etiam.tenet autem indistincte in preiudicium ratū habentis.
15 vt dicit Spec.in.d.ver. ¶†Duodecimo quero que protestatio sufficit vt recipiēs mandatū procuratorū nō cogatur defendere. glo.in verbo,protestationē.dicit q gñalis z specialis:et de vtraq; exemplificat.z idē ℙau. Sed in eo q gl.in fi.dicit q qñ factum z protestatio se nō cōpatiuntur, protestatio nō iuuat.qđ etiā tenet ℙaul. Dic melius q imo protestatio si hʒ sua substantialia rumpit factū.de cōdi.app.c.fi.vbi casus dixi de consti.cum glo.
16 ¶†Decimotertio q̄ro circa hoc qd est protestatio.dicit Laud.q est denunciatio publice facta causa iuris conseruandi in futurū qđ protestanti competit vel cōpetere potest.d.c.cū glo.de elect. cumana.idem Benze. per.l.fi.§.itē si p̄dixerit.ff.nau.cau.sta.de no.ope.nun.l.de pupillo.§.si quis. Alij aliter definiunt. de hoc per Bar.ff.de no.ope.nū.l.non solum.§.morte.sed non multum
17 refert. ¶†Decimoquarto q̄ro an per receptionē literarū super procuratorio renunciat protestationi quā premisit. dicit Laud.q non.nā forte protestat q non intēdit recipere procuratoriū etiā si postea receperit instrm vel lras potuit eū postea recipiēdo se habere ad duo:vel ad acceptandū mandatū, vel ad deliberādum sup hoc:z ideo nō renūciat protestationi.secus aūt si directe veniret cōtra protestationē per factum receptionis,ita q non possit aliter intelligi.sic no.in simili de lit.cōte.c.vnico.in gl. et idē Sē. pro hoc no.Inn.z Cōpo.de ℚsti.cū glo.z de materia protestationum ibi dixi.z not. Archi.xxvij.dist.c.j.z.xxviij.dist.diaconi.et Jo.mo.z Jo.an.in regula,in gñali.li.vj.z Barto.ff.de no.ope.
18 nun.l.non solū.§.morte. vbi multa pulchra p̄sequit. ¶†Decimoquinto quero, q; dicit de sciēter recipiente, quid si ignoranter.Bl.in ver.sciēter. dicit eū nō obligari. z cū hoc addit requiri
19 q sponte.idē ℙau. ¶†Decimosexto quero quomodo apparebit q scienter. gl.eadē sentit q tūc qñ sciuit quid cōtinebatur in literis.in eo q dicit ignorantē dici eū qui ignorauit quid contineretur in eis. Idē Laud.pro hoc.ff.de pig.l.fideiussor.§. pater set.de trāsac.ex literis.de fi.instr.imputari. Inducit tñ Laud. argumenta q hʒ nō cōstet p verba de receptione,tñ ex quo certificatus de cōstitutione sua simpliciter z sine protestatione recepit z secū tenuit procuratoriū,intelligat ipso facto consentire etiā sine verbis.ff.de fideiuss. tuto.l.cū ostēdim.§. fideiussores.C.arbi.tutele.l.fi.ff.de instl.l.§ z fi.§.p̄scribere. simile in delegato: q; tpe receptionis literarū dr habere iurisdictiōis exercitiū. de aparū intelligit qs excōicatus.de cleri.excō.apostolice.in gl.z manumissus.ff.de acqui. pos.l.qui absenti. mādati.l.mādasse.iij.q. j.c.j.vbi de hoc.Contrariū tñ cōcludit Laud.q; nō est presumēdum q aliquis tale officiū procuratoris qđ est valde onerosum tacite accipiat nisi expresse hoc dicat. z in onerosis tacēs non videtur cōsentire:vt not.in regula,qui tacet.li.vj.vnde dicit oportere q aduersarius doceat q recepit aīo acceptādi mandatū ita q de hoc ℚstet p ẏba illⁱ vel aliquo exteriori actu qđ fm Laud. denotat verbū,sciēter.ar.de ele.cū dilectⁱ.ver.verū. z qđ ibi not. z q sciētiā allegat,pbare dʒ.ff.de pba.ei q. Et verbū receptis,intex.intelligi dʒ cū effectu.de cle.nō resi.relatū. Sē.dicit q eoipo q recipit sciēter,intelligit acceptasse: p hāc cle.q̄ inducit necessitatē defensionis.nā si oporteret aliter doceri de receptione mādati,esset frustratoria,cōtra.c.si romanorū.xix.di.qđ est verⁱ.et tenet hic gl.fi. q̄ rñdet ad rationē Laud. vt dixi.ē.in vlti.cōtrario.nā hic nō est simplex taciturnitas, ſʒ interuenit actⁱ extrinsecus:scʒ ipa receptio instrumēti super mādato.Et idē Steph.dicens p hoc refrenari malitiā procuratorū Romane curie,q vt fugiāt dicere solēt nolle suscipere officiū procuratoris: z vt cause nō sint in curia p p̄sentiā partiū cōtra quos emanauit hec cle.s.vt recipiēdo instrumentū procuratorij intelligat acceptasse mandatū. Et p hoc rñdet ad.l.nō cogēdū. z.l. si defunctⁱ.e.ti. de quo in gl. in verbo,cogi.z p hoc expedit gl.inver.receptis.Et in hac gl.in
a ver.sciēter.a in fi.ij.q.j.nos in quē q̄.z in hac gl.receptis.ibi.lʒ.li. a
20 vj.z ibi de hoc p Archi. ¶†Decimoseptimo q̄ro in eo q dicit procuratorē cogi dñm defendere, an p̄cise cogat. gl.in verbo,cogi.dicit q sic. z idē ℙau.dicēs hāc literam procedere etiā eo casu quo dñs eo p̄sente procuratore z nō cōtradicēte cauit. ¶Op.ad cōmitti cōtra nō defendentē.ff.e.l.nō cogēdum.insti. mādati.§. in quib procurator cogit p̄cise defendere.z idē ℙau.de hoc in se quē.q.z in hac gl.ibi,filiⁱ formā huius satisdationis ponit Spe. e.ti.§.vt autē.ver.si vero reus.z ibi cogitur eū defendere. Intelige quādo incepit iam agere. z hoc sentit gl.cum dicit quando
21 agit. ¶†Decimooctauo q̄ro circa hoc de procuratore actoris q; non prestitit cautionem defendendi dñm quem reus vult reconuenire, nunquid debeat non admitti ad agendū statim cū reus dicit q volet recōuenire.Consultū fuit q non: nisi actualiter reconueniat. pro hoc quod not.Spe.eo.ti.§.j.super ver.item excipitur.qđ licet per Joā.an.concludendo autem generaliter cum queritur an procurator cogatur precise dominū defendere, dic sit procurator actoris , siue rei.C.e.l. inuitus. sed tenetur domino actione mandati: quasi hoc sibi fuisset mandatum.ff.e.l. ad rem mobilē.z.l.ad legatū. Aut prestita est cautio: z aut ex parte actoris:z cogitur precise.ff.e.l.sed z he.vbi de hoc. aut ex parte rei:z aut cautio fuit prestita ab ipso procuratore:z non cogi-

a ¶Jn ẏbo sciēter. Adde de materia istius gl.vide Bar. in.l.quem.ff.rem ra.ha.

tur sed locum habet. ff. eo. l. non cogēdum. §. sabinus. Aut a dominor: z aut ignorāte pcuratore: z adhuc nō cogitur defendere. ff. de iur. om. iudi. l. si per errorē. ff. e. l. si defunctus. §. a contrario. z hic a cōtrario. Aut sciente z nō cōtradicēte: z precise cogit. d.
22 l. si defunct⁹. z hic. ¶ †Decimonono q̄ro circa proxime dicta q̄ est ratio quare pcurator actoris q per se satisfecit precise cogit defendere z nō pcurator rei. Sc. q̄ pcurator actoris iā sic cōsecutus est qđ optauit: q̄ est admissus: sed pcurator rei nō. vnde satis est eū cōdēnari ad interesse. ff. de re iudi. l. si qs ab alio. §. si.
23 no. in. d. l. sed z he. ¶ †Vicesimo q̄ro in eo q̄ hec gl. in verb. cogi. in versi. verū. dicit q̄ iusta cā excusat procuratorē cōtra hanc cle. q̄ cā sufficiat. dic vt si oriantur capitales inimicitie inter dominū z pcuratorē. vel si pcurator abest causa reipublice, vel infirmat. Et no. q̄ oēs cause q̄ sufficiūt ad hoc vt procurator possit se excusare: sufficiūt ad hoc vt dñs possit eū reuocare: sed non econuerso. nam inimicitie etiā non capitales sufficiunt vt possit reuocari: sed vt possit se excusare requiruntur capitales: ad hoc qđ no. in iuribus allegatis in hac gl. si. in si.

1 ☞ Procurator vt sit idoneus debet dari nō tantum ad agendum, sed etiam ad defendendum.

2 Procurator si constituitur ad causas an veniant criminales.

3 Procurator constitutus cum potestate opponendi contra electionem vel prouisionem factam vel faciendam an poterit opponere in personam.

4 Cause grauiores que dicantur.

5 Procurator si habet potestatem opponēdi crimina an talis potestas poterit venire sub sequēti clausula que exigunt casus speciales quantūcunq; grauissimos. z nu. 6.

7 Procurator vt possit opponere crimina an sit necesse q̄ non tm̄ sit sibi mandatum, sed etiam q̄ mandatum susceperit.

Non potest. ¶ Summa vt in glo. §. in ea ibi sub lra. B. hodie tāgitur in. q. in regula, moza. li. vj. nō tm̄ prosequit ibi Jo. an. questionē dicens omnia que tāgebant in ea esse deci
1 sa per hic notata. ¶ †Nota q̄ procurator vt sit idoneus dz dari non tantum ad agendum, sed etiam ad defendendū. pro hoc eo. ti. accedens. vbi de hoc sufficeret. tamen fm Bau. si esset datus ad agendum vel respondendum: alʒ non est idoneus si dat ad agendum: vt hic, z eo. ti. constitutus. nec admittitur ad agēdum si non defendat. ff. e. l. mutus. §. pena. z dominus vt contumax condemnabitur in expensis. d. c. constitutus. nisi procurator velit defendere prestita cautione iudicatum solui. ff. eo. l. seruum quoq;. §. publice. de hoc in Specu. de procuratore. §. j. ver. item excipitur. vbi etiam no. quanto tempore procurator remaneat obligatus ad defendendum. dicit etiam Bau. q̄ id qđ hic dicitur de procuratore locum habet etiam si cōstituatur a collegio vel vniuersitate. j. q. iij. saluator. e. ti. petitio. ¶ Et quis dicat procurator, dicitur. ff. e. l. j. z no. in. d. c. petitio. ¶ Secundo not. q̄ vbi necessario facienda est specificatio alicuius casus, talis nō venit sub clausula generali, etiam si precedant aliqui casus exigentes speciale mandatum. ar. ff. de ritu nupt. l. generali. de arbi. innotuit. xxix. q. j. in summa. Lau. ¶ Tertio no. ex hoc q̄ verborū subsequentiū generalitas restringitur ad ea que sunt similia precedentibus. Ben. p hoc iura allegata in glos. ff. in princi. ¶ Quero que fuit ratio dubitandi. Sol. patet ex glos. ij. z idem Paul. quia cum esset expressum de iuramēto calumnie, videbatur clausulam generalem sequentem comprehendere oia exigētia speciale. Et fortificatur hec ratio p id qđ dicit gl. ff. q̄ cū iuramentū liget aīam q̄ est ptiosior corpore [a]: videbat hoc expressum q̄ posset iurare de grauioribus z magis graue q̄ opponere crimina vel defect⁹. Ratio decidēdi colligit ex gl. in verb. electi. ℞. z si sic intelligam⁹. q̄ obiectiōes criminū diminuūt statū opponētis: q̄ si deficit in probādo suspēsus est a bñficijs p triēnīū. qđ dic vt in glo. z j. dico. q. xij. ¶ Op. ad hoc de. l. actione. §. renunciare. ff. p socio. z de iniur. l. sz si vn⁹. §. pcuratorē. gl. ea. soluit, et Bau. latius q̄ ibi non minuit status dñi cuius pcurator renunciat societati. z hoc quo ad. §. renūciare. Sic etiā est in. §. pcuratorē. q̄ si agēs iniuriarū succūbit, nō ex hoc incurrit diminutionē sui status. qđ no. Jnn. de accu. super his. z Spe. in ver. sed nūquid media. alleg. in gl. j. Per hoc infertur q̄ oppositio criminū vel defectuū in personā electi non venit sub generali clausula in terminis hui⁹. c. Et ad id qđ opponit de iuramēto qđ ligat animā ꝛc. ñdet vt in gl. vlti. z idē Bau. ¶ Sc̄do q̄ro quale debeat esse mandatū vt cōprehēdat oppositionē criminū vel defectuū. vī expedire q̄ crimina z defect⁹ specifice z sigillatim exprimantur: sicut in casu. c. pcurator. de elec. li. vj. dic ꝗ tra put dicit gl. in ℞. in mādatis. z idē Bau. z de hoc. j. q. xij. Et i hac gl. ibi, ab appellāte. extra iudiciū de elec. ꝗstitutio. li. vj. Et idē hic cū gl. Lap. lz referat quosdā tenere ꝯriū. sz primū ver⁹. ¶ Tertio q̄ro quid si in casu hui⁹ capli habuit pcurator mādatū ad agendū ꝛc. vt in lra, z ad alia etiā exigētia spāle etiā si maiora expressis. Dicit Lap. q̄ nō ppterea poterit opponere crimina vel defectus nisi vnū solum saltē de maioribꝰ exprimatur secuta clausula generali. ad hoc eo. ti. qui ad agendū. li. vj. Nā sicut in mandato non venit aliquid de positiuis spāle exigētibus nisi aliqs exprimat: ita ex vi clausule gñalis nō venit aliqs de cōparatiuis in maioribꝰ z alterius generis z altioris mādatū spāle exigētibꝰ, nisi eorum aliqs exprimat ppter identitatē rōnis. Et p hoc dicit q̄ si sunt expssa aliqua crimina vel defectꝰ secuta clausula gñali, non venient maiora vel grauiora expssis. opz ergo vt aliqs de maioribꝰ vel grauioribus exprimatur. Et tūc sub gñali causula, veniēt maiora z grauiora. z hoc vult Lap. q̄ dūmodo aliqs de grauioribus sit expressum sub clausula gñali: veniet oppositio criminū vel defectuū. Contrariū tenet gl. in verbo, grauiora. cuius mens est q̄ nō veniat oppositio criminum: nisi fit hoc expressum. Sed pro dicto Lap. multū facit hec cle. in rōne decidēdi. z dictū eius videt ver⁹: nisi quaten⁹ dicam⁹ potestatē opponendi crimina vel defect⁹ esse qd grauissimū z oibus alijs causis grauius propter rationē quā tangit gl. magna: ita q̄ non veniat sub aliquo casu q̄tūcunq; graui secuta clausula gñali. qđ dic vt. j. q. antepe. z vlti. Sed in hoc est difficultas vt videam⁹ q̄ cause sint grauiores: vt dico. j. q. xj. Dicit aūt Lap. q̄ dā sunt q̄ nunq̄ veniūt sub gñali clausula qualitercūq; fuerint expssa de exigētibꝰ spāle mādatū. exēplū de prebē. c. ij. li. vj. vbi collatio bñficiorū vacantiū i curia nō venit sub aliqua ptāte nisi specificet. Ponit Lap. z alū casuz q no. p eū de offi. vic. c. ij. li. vj. de vicario epi q nō pōt cognoscere de criminibꝰ clericorū. sed ibi dicit Lap. hoc etiā ex speciali cōmissione non cadere in vicariū. Cōtrarium tamen est
2 verum per ibi no. ¶ †Quarto quero quid si procurator[b] constituitur ad causas: an veniūt criminales. dicit Lap. q̄ nō: sed tantum ciuiles, z non omnes: quia non veniunt requirētes speciale mandatum: vt matrimoniales z beneficiales. de procura. accedens. de preben. accedens. z quod not. de ele. procurator. lib. vj. de preben. si tibi absenti. co. li. z in Specu. eo. tit. §. j. ver. sed nunquid media. z ver. item generaliter. z ver. sed nunquid procurator. ver. nouus. z de coniuncta persona. ver. item qđ ex causa. de hoc quod dicit in causis matrimonialibus z beneficialibus exigi speciale mandatum, dic vt dixi. ē. cle. proxi. qō. vj. ¶ Quinto quero vt querit gloss. in ver. habeat. quod. j. dico. q. xvij. et. xviij. ¶ Sexto quero quia hic dicitur q̄ talis procurator de quo in tex. non potest opponere in personam, nunquid in formam potest vel in personas eligentium vel prouidentium, vel in dicta testium. gl. in ver. in personam. dicit q̄ sic. z reddit rationem: quia probata exceptione tales non puniuntur: vt etiam dico. j. ea. q. Et vult dicere glo. q̄ eorum respectu causa nō dicitur grauis. z cum gl. tenet Archi. de ele. c. j. li. vj. z Bau. hic ar. a cōtrario litere. Et exemplificat Bau. vt si obijcitur testi vel iudici q̄ est excōmunicatus: vel q̄ non est alʒ habilis ad testimonium vel ad iudicandum: vel q̄ electores vel prouisores erant excommunicati. ¶ Op. ad hoc de fine huius cle. quia oppositio criminum vel defectuū est de maioribus. Sol. fm Bau. hoc est verum quādo contra aduersariū opponuntur: cōtra quem principaliter est cōstitutus procurator. sed premissa principaliter non tangunt aduersariū. z sine eorū ppositione cā cōduci rite nō pōt: iō videtur tacite mandata. ar. de renū. post trāslationē. lxj. di. null⁹. viij. q. j. lz. nec tūc agit ad penā, sz ad priuationē. i. exclusionē. de or. cog. c. ij. qs tz Spe. in. d. ℞. sz nūqd media. in fi. ¶ †Septio q̄ro si pcurator cōstitut⁹ fuit cū ptāte opponēdi cōtra electionē vel puisionē factā vel faciēdā an poterit opponere in psonā. dicit Bau. q̄ nō. qs pbat de ele. pcurator. lib. vj. ¶ Octauo q̄ro an datus cū ptāte opponēdi ē certā psonā poterit opponere si postea eligat. gl. in ℞. electi. in pn. dicit q̄ sic: in eo q̄ subaudit, vel eligēdi. z idē etiā dicit de postulato. ¶ Nono q̄ro nūqd hec dispositio est ita gñalis vt cōprehēdat cās oppositionis criminū vel defectuū tā extra curiā q̄ in curia. gl. e. soluit q̄ sic: cum hic indistincte dicat idē Bau. recitat tm̄ gl. opi. Cōpo. cōtrariā pro qua est quo ad casum. c. j. de elec. li. vj. q̄ cū illa decre. sit penalis: nō debet extendi extra suos terminos. z lz gl. hic dicat contrariū: tm̄ opi. Cōpo. tenuit Bonicōtrus filꝰ Jo. an. in quadā summula appellationū. §. vlti. ver. euadit. z illam summulā dixit Jo. cal. fuisse Jo. and. sed intitulatā. Et ad hanc gl. respondet Bonicōtrus q̄ loquit allegando pro hoc q̄ dicit q̄ posset dici: z nō asserit ita esse. Jtē dicit sub dubio forte: ibi, q̄ forte fuit de mente. sed ipse Jo. and. tenet cū hac gl. in regula. infamib⁹. li. vj. in solutione questionis. prima tm̄ opi. tutior est. ¶ Decimo quero, presuppositio q̄ opponens crimina non habeat bñficia in ecclesia ad quā est electꝰ is cōtra quē opponit, an p pcuratorē datū in forma hui⁹ cle. potuerit hoc fieri. videt q̄ sic: cū nō sit locus pene. qđ declara vt in eadem gl. mag. in fi. Sed gl. tenet cōtrariū. Et idē Bau. q̄ licet nō possit puniri pena ordinaria: puniet extraordinaria put not. de
4 elec. si compromissarius. in glo. vl. li. vj. ¶ †Undecimo quero in
c eo qđ dicit de grauioribus, que dicant cause ꝯ grauiores. Solu-

a ¶ Que est ptiosior corpe. Adde c. cuz infirmitas. de peni. et remis. z in. c. precipim⁹. xij. q. j. glo. in ver. animaruz. in. c. j. de prebē. li. vj. gl. in verbo, sibimet.

b ¶ Quid si pcurator. Vide Calde. in. c. fi. de concess. preben.

c ¶ Que dicātur cause. Adde glo. z doc. in. c. fi pro debilitate. de offi. deleg. gl. in. c. fi egrotās. v. q. iij. z p Host. z Jo. an. in. c. fi. de cri. fal.

vt not. de rescrip. c. sedes. qs. c. gl. in verbo, grauiora. inducit pro cõcordãti. ¶Bau. aũt enumerat tria gña causarũ. ¶Primũ capitale, vt cũ imponat pena maior relegatiõe: z tunc nullo mõ interuenit pcurator. ff. an per aliũ cause appel. l. j. qs dic vt dixi de accu. veniẽs. Scõm gen⁹ est vbi imponit pena relegatiõis z remotionis ab ordine: z tũc interuenit pcurator: qr põt ferri snia contra absentẽ. ff. de pe. l. absentem. §. si sepi⁹. de quo dixi in. d. c. veniẽs. Tertiũ gen⁹ est causaꝝ ciuiliũ in qb⁹ dat pcurator indistincte. ff. e. l. j. §. vsus. hec notauit Jo. fauent. ũ. q. vj. si qñ Bẽ. p causis grauioꝝb⁹ enumerat cãm mrimonialem vel questionẽ fidei. ar. lxxxj. di. apostolus. de bap. maiores. xxiũ. q. j. nõ afferamus. z de his maiorib⁹ no. de offi. lega. qs trãslationem. ¶Laud. ponit quatuor gña causarũ. q̃dã sunt maxle: vt cã fidei. d. c. maiores. xv. q. j. de crimine. hz eñ multa specialia vltra alias maiores. d. c. de crimine. z de here. p totũ. q̃dã maiores: vt cã eporũ epatuũ z superioꝝ dignitatũ. de off. leg. qs trãslationẽ. de elec. q̃uis. lib. vj. vbi de hoc. quedã medie: sicut cause alie bñficiales z spũales. ad hoc de cri. fal. c. fi. Et cause de qb⁹ de trãsac. sup eo. z in. d. c. q̃uis. Quedã sunt alie cause tẽporales de qbus in. d. c. fi. de cri.
5 fal. z iste possunt dici inferiores. ¶†Duodecio q̃ro circa hec si patriarcha Jerosolymitan⁹ qconfert oẽs epatus sui patriarchatus ex iure speciale, iuxta notata de ele. cie. in plerisqz. dedit potestatẽ pcuratori suo cõferẽdi epatus z prosequendi causas epoꝝ criminales z ciuiles cũ clausula, z ad alia oĩa z singula. put in text. nunqd poterit cõtra prouisos pone a papa obũcere nole patriarche crimina vel defectus: videtur q̃ sic per hanc literã in fi. cũ maiora sint expressa. ar. de rescrip. sedes. dicit ¶Laud. q̃ nõ solũ ratio posita in text. sed etiã expressio circunstãtiarum quã desyderat causa oppositiõis criminũ vel defectuũ impedit hoc sub gñalitate trãsire. de elec. procurator. libr. vj. Et intelligit hic grauiora a grauitate criminũ. argu. lxxxj. di. apostolus. in fi. licet alie cause sint maiores ppter aliquã aliã excellẽtiã: vt causa fidei z similes. de quib⁹. §. q. prima. Et hic apparet ¶Laud. contradicere gloss. in verbo, in mãdatis. z ei qs dixi. §. q. ũ. nam vult ¶Laud. q̃ debeãt crimina specificari in mãdato: qs tamẽ nõ probatur iure. z verius qs dixi in. d. q. ũ. nã. c. procurator. de elec. lib. vj. loquitur in pcuratore dato super appellatione: vt dicit gloss. predicta. tũc eñ bene fit specificatio in mandato: qr etiã ipse dñs si p se appellaret, deberet specificare: vt in cle. cõstitutionẽ. §. de elec. ex his. z ex litera infert ¶Laud. q̃ in criminalib⁹ admittit procurator. ad qs dic q̃ hic admittit: qr ciuiliter agebatur. pro hoc de pcu. tue. Sz gñaliter qñ admittat dic vt de accu. veniẽs. prosequit etiã ¶Laud. an quis teneat constituere procuratorem referens ea que no. de dolo. cũ dilecti. in glo. Et hoc plenius de procura. querelã. ¶Decimotertio quero que sit ratio decidendi in hoc. c. se. vt dixi. §. q. j. Et clarius per id qs hic dicit in glo. mag. ver. nisi dicas maioritatẽ. z in verbo, grauiora. que vult q̃ ratio sit maioritas criminũ: vt nũq̃ veniat sub clausula z ppter odiositatẽ que est in ipso opponente. qs etiã dicit aperte glo. in dicto verbo, grauiora. ver. z satis puto. vsqz ad fi. qs declaro in tribus questionib⁹ sequen. ¶Decimoquarto quero qd si in mandato nulla causa fuit expressa: an poterit procurator tractare causas maiores. ¶Glo. ea. dicit q̃ sic. z idem ¶Bau. qr hic nõ dicit maiora nõ venire sub generali mandato: sed solũ q̃ veniũt sub clausula generali. ¶Opp. ad hoc: quia clausula generalis debet ita cõprehendere oĩa que nõ exigerẽt specificationẽ sicut ipm generale mãdatum. Solu. clausula restringit vt non importet maiora expressis. eo. titu. qui ad agendũ. libr. vj. Sed mandatũ generale propter generalitatẽ oĩa cõprehendit: cũ nõ sit aliqd expressum ex quo restringat. ¶Decimoquinto quero circa hoc quid si in mandato erat expressum q̃ procurator haberet potestatẽ cõtra aliquas personas vel causas secuta clausula generali: nam poterunt conuenire personas maiores z causas maiores tractare. ¶Gl. in verbo, grauiora. in prin. q̃ sic, remittens ad notata de rescrip. sedes. z ibi hoc tenet Jnnoc. vt generaliter intelligat: licet aliud sit in rescriptis ad lites, per. d. c. sedes. z hoc in odiũ abutẽtium. idẽ ¶Paul. hic. ¶Oppo. ad hoc de eo qs dixi in preceden. q. So. sumit ex gl. predicta in ver. sed dicit. qr hic solũ ℞ q̃ generalitas adiecta procuratorio, postea q̃ requirũt speciale mandatum nõ extendit ad grauiora. que hoc vult q̃ aliud est dare procuratorẽ ad oẽs causas: z tunc siue aliquas expresserit siue nõ, tractabit quãtũcunqz graues: qr hoc nõ phibet hec cle. Aliud est dare ad vnã vel ad plures: z exprimere articulum requirentẽ speciale mandatũ: etiã secuta clausula generali: qr tũc non potest exercere grauiores expresso. nam hoc phibet hec cle. Et idem ¶Paul. que solutio nõ videt procedere. nam z si casus expressus in mãdato exigat speciale mandatũ: hoc nõ deberet operari restrictionẽ clausule: sed potius ampliationem. nam fortius debet operari clausula subiunctis casibus exigẽtibus speciale q̃ non exigentibus. Jtem in terminis huius capituli etiã fuerunt expressi casus nõ exigẽtes spãle: qr fuit datus ad agendũ z defendendũ: vñ per rõnem huj⁹ cle. videret cõcludendũ cõtrariũ. Sz defende gl. nõ eñ hic fuit expressus aliqs casus non exigẽs spãle mãdatũ: sed gñaliter fuit dat⁹ ad agendũ z defendendũ quo casu veniũt oĩa non exigentia spãle mandatũ siue cause sint maiores, siue medie, siue minores. Sed qñ specificat⁹ est aliqs casus: clausula gñalis restringit ad similia. pro hoc. ff. de tritico vino z oleo leg. l. vlti. in fi. de aur. z argen. lega. l. plautius. z qs no. Archi. de pcu. q ad agẽdũ. li. vj. ¶Opp. ad idẽ: qr in. q. p̃missa proponit q̃ fuerũt expresse cause minores z psone minores. z sic deberet gñalitas restringi ad similia. Solu. arg. multum viget: tũ inherẽdo gl. possumus dicere q̃ hec cle. pcedit tm̃ in his que requirũt spãle mandatũ in quib⁹ vno casu expresso secuta clausula gñali nõ veniũt maiora. s. que requirũt spãle: sicut est opponere crimina vel defectus. Et per hoc nihil dicitur qñ cause nõ exigũt speciale: z tunc fit ratio qr generalitas facilius cõprehendit causas nõ exigẽtes spãle mãdatũ q̃ exigẽtes. Jtẽ qr expresso casu exigẽte speciale ppter magnã specificationẽ potius presumit q̃ mãdans adũciendo clausulã generalẽ se referat ad similia q̃ qñ nihil specificat. Step. tñ indistincte tenet q̃ etiã in mandato procuratoris si nõ precedat expressio casuũ exigẽtiũ speciale: tñ sub clausula nõ veniunt maiora expressis. pro quo faciunt argumenta statim facta. Sed defendẽdo gl. rñde vt nunc predixi. de hoc etiam dixi in. d. c. sedes. z in hac gl. ibi, sine expressione includeret. z sic expressum nõ minuit potestatẽ ex officio cõpetentẽ, li
6 cet minuat competentẽ alio respectu. C. e. l. maritus. ¶†Decimosexto quero nunqd ptãs opponẽdi crimina poterit vnq̃ venire sub clausula sequenti casus exigentes spãles quantũcunqz grauissimos. gl. in hoc verbo, grauiora. vult q̃ nõ: cum dicit, expressa cã fidei nõ venire sub clausula ptãtem opponẽdi crimina. de quo etiã dixi. §. q. ũ. Et ppter authoritatẽ tutũ est obseruare gl. z specificare potestatẽ opponendi crimina. Sed ratio text. repugnat que fundat ex eo solo q̃ clausula nõ cõcernit grauiora: ergo bene cõcernit pariter grauia. qs sentit ¶Lap. qs dixi. §. in. q. ũ. p hoc etiã qs dicit ¶Laud. in verbo, grauiora. q ex hoc verbo infert q̃ grauia vel magna bene veniũt: qr negãdo de cõparatiuis, cõcedit de positiuis. xxv. di. qualis. de presump. nonne. Sed saluando glos. dic q̃ ptãs opponẽdi crimina respectu preiudicij opponentis propter penã quã incurrit, est quid grauissimũ, quo nihil graui⁹: licet alio respectu sint alie cause grauiores. p hoc qs dixi. §. q. ũ. z hoc tuti⁹ est tenere z satis pbat rõne premissa.
7 ¶†Decimoseptimo q̃ro an sit necesse q̃ pcurator habeat potestatẽ opponẽdi crimina adeo q̃ nõ sufficiat mandatũ esse super hoc confectũ: sed etiã expediat q̃ susceperit. ¶Glos. in verbo, habeat. dicit q̃ sic. z per hoc decidit q̃stio sequẽs. ¶Decimooctaa uo q̃ro circa dicta in pri. q. pone q̃ pcurator cõstitutus[a] ad contradicendũ z opponendũ cõtra psonã electi crimina vel defect⁹ anteq̃ recipiat mãdatũ dedit articulos qb⁹ opposuit crimina, apparet tñ q̃ mandatũ fuit factũ prius. dicit Spe. eo. ti. §. j. ver. qd si appellans. q̃ nõ dz admitti ex quo non susceperat mandatum cũ dedit articulos: nõ solũ a die receptiõis hz ptãtẽ. de ap. sup eo. ff. de offi. pcon. l. obseruare. Et idẽ dicit ¶Matth. pro hoc qs no. Archi. eo. ti. c. ũ. li. vj. ¶Pro quorũ notitia sciendũ q̃ cõtractus mãdati q celebrat inter dñm z pcuratorẽ solo cõsensu cõtrahit ff. mãdati. l. j. in prin. iõ contrahi põt inter absentes. Requirit tñ procuratorẽ certificari p nunciũ, vel p epistolã dñi: nec sufficit q̃ per extraneũ. ff. de act. z ob. l. cõsensu. z qs ibi no. glo. sup verbo, cõsentire. z de cõtrahen. emp. l. j. in fi. vbi etiã gl. predicta. igit pcedunt in procuratore non certificato de mandato modo predicto. sed si certificatus erat hz nondũ receperat mandatũ: potuit exercere pcuratoris officiũ. Jta cõsuluit Bar. in q̃stione facti.

[a] ¶Procurator cõstitut⁹. Adde gl. in. l. cõsensu. ff. de act. z obliga.

1 ☞ Etiam, hec dictio est implicatiua.
2 Religiosus potest esse procurator cum licentia sui superioris, scilicet immediati.
3 Et quando sufficiat interuenire licentiam superioris.
4 Religiosus procurator an possit constituere alium procuratorem cum licentia superioris sicut potest constitui procurator. Adde ad idem nu. §. 6. z. 7.
8 Religiosus an possit constitui procurator pro religioso alterius monasterij cum licentia sui superioris.
9 Monachum si quis vult conuenire, quem debet conuenire monachum an abbatem.
10 Abbas an possit indistincte cõueniri pro contractu monachi.
11 Monachus cõuentus z condẽnatus si appellare noluit an abbas possit appellare.
12 Abbas an possit defendere monachũ in causa criminali.
13 Monachus prohibitus suscipere procurationẽ si eam suscipit z litem contestatur, an sibi postea opponi potest.
14 Consors eiusdem litis an possit prosequi causam pro consorte sine mandato.
15 Excommunicatus an possit constituere procuratorem excõmunicatum ad impetrandam solutionem.

16 Prouinciales predicatorum vel minorum an possint constitui procuratores.

Procurator inhabilis constitutus cum potestate substituendi an possit alium substituere.

Excommunicatus an possit constitui procurator cum potestate substituendi.

a ¶ De dictione etiã. Vide no. in cle. j. de pbẽ. abb. in. c. vnico. cõmoda. in. ij. no. abb. in. c. ex tue. de cle. nõ resi. Abb. i. c. cum sit roma. de app. z p Cald. in ẽ. iij. i ti. de pbẽ.

b ¶ Sz religiosus. Adde Arch. in c. nullꝰ, el. ij. ij. q. vij. z ibi per Domi. de sctõ gemi. z per eundẽ Domi. in. c. ꝙuis. de pcur. li. vj. text. z gl. i. c. monachi. xvj. q. j. not. i. c. ij. de postu. pla. card. i cle. j. de rescr. in. xxj. q. Spe. ti. de pcur. in. §. j. v. item q est monachus. Abb. in. c. edoceri. de rescr. Abb. in. c. vnico de syndico. abb. in. c. j. in. j. col. de offi. iudi.

c ¶ Sub nose religiosi. Adde. c. ex ore. de priui. z ibi Ant. de bu. in. ij. no. hoc habet locũ in materia favorabili: secus in odiosis fm Joã. de imo. i. c. sedes. in fi. de rescrip.

d ¶ Qs etiam mulier religiosa. adde gl. ij. q. vj. c. nõ solẽt. doc. in. c. ij. de iu. li. vj. z in. l. femine. ff. de reg. iuris.

e ¶ An autẽ religiosus. Adde qs facit ad hoc text. i. c. tertio loco. de proba. z in. c. dilecto. in fi. de testi. gl. in. c. iter canonicos. de elec.

f ¶ Utilitas monasterij. Ads an religiosus possit ẽstitui procurator p vtilitate monasterij. vide dños de Ro. ti. de procu. decis. ij. in antiquis.

g ¶ Verbum sine. Adde i. c. sine exceptione. xij. q. ij. in. c. sine deponi. el. ij. de ma. z obedie. c. solite. in. c. ij. de no. ope. nũ.

¶ Religiosus etiã p conreligioso nisi pro cõsorte eiusdẽ litis non põt procurator constitui sine licẽtia superioris: nec etiam alũ constituere nec substituere, Iz hoc habeat in mandatis. Ponit vnũ dictũ ex quo a simili infert casum quẽ decidit: ibi, Ita. tertio dubiũ fortifĩcat z decisionẽ ampliat: ibi, etiã si per constituentem. ¶ †No. de dictione etiam [a], que hic bisponitur: z est implicatiua: vt hic patet. i. vltra casum iam positum alium addit seu implicat. pro hoc. ff. de verb. oblig. l. quodcũqz. §. antepe. z penulti. C. qui admit. ad bo. pos. l. j. ẽ. de sup. neg. prela. cle. vnica. §. in quib⁹. in. ij. no. ¶ Secũdo not. q religiosus [b] non põt esse procurator. z dicit Pau. nomine procuratorio generaliter comprehendi quẽcunqz administratorem. eo. ti. petitio. j. q. iij. saluator. ¶ †Tertio no. q cum superioris licẽtia potest religiosus esse procurator: et nomine superioris intelligitur de immediato. i. abbate. de elec. si religiosus. lib. vj. Senze. z hoc fm Paul. procedit siue superior sit prior. siue abbas xvj. q. j. monachi. z. c. qui vere. de postu. c. ij. ad hoc. lxxxvj. distin. peruenit. Et per hoc quod dixi de immediato infertur q non sufficit consensus episcopi licet aliqui dicant contrarium. per. c. qui vere. Alij dicunt requiri etiam consensum abbatis vltra licẽtiam episcopi. arg. C. de bo. que libe. l. fi. nam de consensu abbatis z licentia episcopi monachi licite exercent officia etiam secularia: presertim miserabilium personarum. d. c. peruenit. Pau. qui nihil approbat dicit standũ primo dicto q hic nomine superioris intelligitur de immediato: vt bene probat. d. c. si religiosus. Et sufficit licentia solius abbatis quo ad id de quo hic: vt pbaẽ hic iuncto. d. c. si religiosus. ¶ †Quarto no. q sufficit licẽtiam superioris interuenire in susceptione mandati: vt probat verbum, suscipere. Et sic potest constitui ante habitam licẽtiam. Idem est si eligatur arbiter vel arbitrator: qz nõ debet acceptare sine licẽtia: vt dicit Laud. qs not. Spe. de arbitris. §. sequitur. ver. Iz qd de simplici. dixi de arbi. peruenit. ¶ Quinto no. q pro consorte eiusdẽ litis potest religiosus sine licentia superioris esse procurator: qs dicit Pau. verũ in ciuilib⁹, pro hoc qs no. Archi. ij. qõ. v. statuit. z. ij. q. vj. si quãdo. ¶ Sexto not. q is qui non põt per se, nec per aliũ. sicut em religiosus nõ põt per se esse procurator: ita nec aliũ substituere. ad hoc. xxiij. q. viij. his a quibus. de reg. iur. potest quis. li. vj. ¶ Op. q religiosus possit esse procurator sine licẽtia superioris. de cẽsi. sopite. z qs not. de testa. c. ij. li. vj. in quibus 8z abbatẽ hoc posse, qs etiã pbaẽ ex notatis. xvj. q. j. de presentiũ. at sub nose religiosi [c] cõtineẽ abbas. de simo. c. fi. So. vt in gl. j. qz restringi debet text. ad religiosum claustralem. i. sub obedientia constitutum z administrationẽ non habentẽ. Idẽ Pau. pro hoc ne de. vel mo. c. iij. xij. q. j. nõ dicatis. xvj. q. j. monachi. et de hoc in Spe. de procu. §. j. ver. item q est monachus. Et etiam tali monacho non põt abbas concedere possessiones aliquas: z q pro eis agat nisi tanꝗ procurator: vt no. Spec. de actore. in fi. ver. monachus. In prelato aũt procedit contrariũ: qz non est sub potestate alterius quo ad potestatem administrandi. de rescript. edoceri. de trãs. cõtingit. per hoc infertur q etiã si religiosus non sit prelatus dũmodo habeat administrationẽ sicut per se põt agere. de iudi. cum deputati. ita z procuratores cõstituere. qs tenet Stepha. p hoc qz cõuenientius est vt per alium agat. de syndi. c. vnico. Et dicit Laud. q etiã mulier religiosa [d] põt officiũ procuratoris suscipere. de cõsir. vti. cũ dilecta. z hoc si a papa cõstituiẽ: vt ibi. al's sec⁹: cum virile offĩ mulieribus interdicaẽ. ff. de reg. iur. l. ij. de arbi. dilecti. An aũt religiosus [e] possit alium accusare vel p aliquẽ accusari, remittit Laud. ad no. de accu. ex parte. z. c. olim. z. xvj. q. j. qui vere. z in Spe. de actore. ver. monachus quoqz. de reo. ver. sed an monachus. vbi concludit q accusari põt et ipse se defendet: sed abbas poterit assistere. sic etiã põt accusare p vtilitate monasterij, z de licentia abbatis: vt no. in dictis iuribus. ¶ Sc̃o opp. q nõ sufficiat licẽtia superioris nisi etiam subsit vtilitas monasterij [f]. xvj. qõ. j. qui vere. Gloss. iij, stat cõtrario. z dicit Ben. q requiritur licentiã nõ tm esse petitã sed etiã obtentã. qs pbat verbũ, sine [g]. qs denotat obtẽtionẽ. ff. de exerci. l. j. §. fi plures. de instito. l. sed z si. §. conditio. qs not. Et pro hoc qz licet quis petierit: si nõ obtinuit, 8z sine licentia facere. ¶ Tertio op. adhuc q saltẽ monachus possit procurare cãm sui monasterij. C. e. l. qui stipendia. z l. ita demũ. gloss. e. remittit ad no. xvj. q. j. monachi. ij. vbi soluitur q aliud in monacho q̃ in milite: quia monachus non põt cauere de rato: nec prestare cautionem ad quã teneẽ procurator qui sine mandato agit. dicit ibi gl. q si vtiliter gessit, z abbas postea ratũ habuit: nõ irritabitur qs fecit. C. de procura. l. nõ eo min⁹. quod tenet Ad atthe. vel fm Paul. aliud in milite qui est capax proprij: ideo suo nomine potest esse in lite: z per litis cõtestationem acquirere dominium instantie sicut alius. C. eo. l. qui stipendia. ad hoc eod. titu. c. j. ij. responso. lib. vj. Sed monachus in lite non potest aliquid nomine suo deducere. z hoc fm Jac. de are. z Cy. in. d. l. ita demum. vel fm Paul. Ratio diuersitatis est: qz miles põt esse procurator sine licentia superioris: sed non monachus: vt hic, z. xvj. qõ. j. monachi. verior est ratio precedẽs, ita tñ q nõ fiat restrictio ad casum quo qs potest esse in iudicio suo nomine: qz fm hoc cum monachus aliquando possit suo nole: vt dico. j. in. viij. contrario: per consequẽs possit litẽ in se suscipere z fieri dños instantie. z q monachus possit esse in iudicio suo nole, pbaẽ. C. de epis. z cle. auẽ. causa que fit cum monacho. Ita dicit Bart. in. d. l. ita demum. sed hoc procedit in casibus in quib⁹ monach⁹ põt esse in iudicio sine licẽtia abbatis: z in illis etiã põt procuratorem constituere: vt hic in glos. in verbo, constituere. In alijs autem precedit premissa ratio Jaco. de are. que sic defensa est bona. Sed etiam ratio Pau. immediate precedens tolerari potest. Item potest reddi alia ratio: qz militi resistit sola iuris prohibitio: sed monacho resistit iuris prohibitio z incapacitas propter rationem que tangitur in gl. in verbo, substituere. Ex qua habetur ratio decidendi in oĩbus dictis huius cle. que est ne frangatur obedientia que frangereẽ si monachus posset procurationis officium suscipere, vel procuratorẽ alium constituere vel substituere sine abbatis licentia. In casibus autẽ in quibus potest monachus esse in iudicio, surgit sibi licentia predicta faciẽdi ipso iure. Sed extra illos casus procedit ratio premissa: pro hoc fm Stepha. qz monachus adeo caret velle z nolle vt nec lĩas debeat recipere sine licentia abbatis. xij. q. j. nõ dicatis. z. c. nolo. nec sufficit q vertaẽ vtilitas monasterij nisi cum habeat licẽtiã superioris: dictis iurib⁹, z de postu. c. ij. Pro hoc simile de milite q etiã si in bello facit actum per quẽ debeẽ premiũ: tñ si fecit sine imperio seu ẽ imperiũ superioris, non debet premiari, sed puniri. ff. de re mili. l. ij. §. in bello. pro hoc. ff. de vsufruc. l. ꝙuis. vnde non sufficit q qs facit bonũ nisi faciat debito modo. xj. q. iij. quid ergo. de cõse. distin. v. quid oportet. xij. q. ij. quatuor. ¶ Quarto opp. q debeat monachus posse sine licentia superioris esse procurator saltẽ pro coniunctis personis. ff. e. l. sed z hoc. So. dicit glos. ij. in. c. ij. de postu. q illud procedit in priuatis: z vult dicere q nõ procedit in professis quorũ coniunctio seu cognatio in celis est: nõ aũt in terris, cũ sint mortui mũdo. C. de epis. z cle. l. deo nobis. xvj. q. j. placuit. Et dicuntur trãslati in aĩa z corpore. in auẽ. hec constitutio interpretatur priorẽ cõstitutionẽ. in prin. col. vj. Per hoc tñ nõ tollit qn qñ tractaẽ de successione, censeaẽ cognati: z succedãt agnatis, vel cognatis, vel affinibus: z proprie succedit monasterijũ ex eorũ persona. in auẽ. de san. epis. §. nullam. col. ix. quod tenet hic Paul. z Host. in. d. c. ij. de postu. vbi dixi. ¶ Quinto op. ad hoc qz p miserabilib⁹ hoc põt monach⁹: vt no. in. d. c. ij. de postu. Solu. põt pro talib⁹ procurare interueniẽte tñ abbatis licẽtia: vt not. Spec. eo. ti. §. j. ver. itẽ qs est monachus. ¶ Sexto opp. ad idẽ. c. cũ primdem. de pac. fol. ibi nõ de religioso, sed de seculari clerico q bene
4 põt procurare p cõiuncta psona. ¶ †Septimo opp. qz hic in ver. ita nõ põt. phibet monachũ cõstituere alium procuratorẽ: qs tñ deberet posse facere cũ licẽtia superioris: sicut etiã potest procurator cõstitui: vt in prin. hui⁹ cle. Sol. stat cõtrario. Et vt dicit glo. in verbo, constituere. in prin. z in verbo, substituere. in prin. repete illa verba, sine superioris licentia. p hoc qz clausula posita in princ. cõcernit oĩa sequẽtia nisi aliud resistat. de app. ij. requiris. Et ideo intelligiẽ hic repetita. ff. de verb. ob. l. si ita stipulatus. §. chrysogon⁹. p hoc etiã qz al's nõ foret bona similitudo inter primum dictũ z scm: q̃ tñ esse dz, vt pbat dictio, sicut, z dictio, ita. ad hoc aũt vt similitudo procedat, opz ea q̃ assimilaẽ habere paritatẽ rõnis. de ẽsti. trãslato. z qs ibi dixi. quã nõ haberet hic nisi
5 clausula repetereẽ. qs no. ¶ †Octauo opp. ad hoc q imo possit monachus alũ procuratorẽ constituere: vt qñ denũciat superiorẽ vel accusat. z in alijs casib⁹ in quib⁹ agere põt sine superioris licẽtia. p hoc iura q̃ allegat gl. in verbo, constituere. ver. al's. Sol. stat cõtrario: vt in eadẽ gl. z idẽ Laud. z Pau. z vltra casus positos in gl. ponit Laud. alũ casum: vt qñ de facili nõ possit obtineri licẽtia a prelato: sicut qñ monach⁹ accusat platũ. hũc tñ casum bñ cõprehẽdit gl. ¶ Nono opp. ad hoc q imo nunꝗ possit religiosus procuratorẽ cõstituere: nã procurator cõstitui dz a solo dño. insti. eo. in prin. ff. e. l. j. z eo. ti. c. j. Sed monachus nõ est dños alicuius rei: cũ nihil habeat. de sta. mo. c. j. So. Laud. q hoc facit in casib⁹ de quib⁹ in precedẽti cõtrario nõ vt monach⁹: sz vt licẽtiatus a suo superiore q ipm ad hoc habilitat et quo ad hoc restituit velle: z in hoc ipm mancipat: z hoc maxime cum hoc faciat p se. i. p ipo monasterio vel p vtilitate monasterij. de postu. c. ij. Itẽ nõ est simpl'r verũ q a solo dño cõstituaẽ procurator: imo etiã ab administratorib⁹ eccl'iarũ. eo. tit. petitio. qui tñ non sunt

domini.

6 dñi.de dona.c.ij. ¶ †Decimo op.q̄ indistincte possit monach⁹ aliū procuratorē substituere:q; facit noīe cōstituētis: z de ipso ad substitutū nō pprie trāsit ptās:sed de cōstituēte ad substitutū:z transit p ipsum tanq̄ per canalē lapideū.j.q.j. si fuerint. xxxvij. dist.si qd veri.Ex qb⁹ pbaī maxime p.c.si fuerint.nō debere curari de qualitate psone p quā tāq̄ p mediū trāsit dispositio al's habilis.Sol.vt dicit glo.in ꝓbo, substituere.cujus sensus est:q̄ q; nō pōt negari quin in ipo monacho remaneat etiā ptās,lz eā recipiat cū ptāte substituendi:tñ quatenus recipit hz locū ratio huius cle.ne frangaī obediētia.qs dixi.s.in tertio cōtrario. Et idē Laū.z]Pau.dicēs q̄ pcedit ratio cle.huj⁹ dicta: q; lz recipiat procuratorē vt nudus minister:tñ in hoc exprimit voluntatē suā:q; nō pōt alteri cōmittere nisi ꝑmo acceptauerit: vt in opp. s.cle.proxi.in fi.saltē in acceptādo illud officiū:z alteri cōmittē
7 do qs repugnat obedientie. ¶ †Undecimo opp.q̄ si hz in mādatis vt possit substituere possit hoc facere sine licentia, sicut dicimus in delegato qui licet possit recusari propter suspicionē tñ pōt causam cōmittere quā nō pōt p se exercere.de offi.deleg.iudex.li.vj.dicit Steph.hoc euenire:q; monachus est totaliter incapax huius officij sine licentia superioris. pro hoc q̄ dicta sunt in duob⁹ pcedentib⁹ cōtrarijs.z intellige hec iura nisi habuisset licentiā suscipiēdi officiū procuratoris.sed si habuit licentiā: tunc pōt substituere sicut posset nō monachus etiā sine noua licētia. ¶ Duodecimo oppo.ad hoc: q; p hec dicem⁹ q̄ istud qs dicī hic de substitutiōe nunq̄ pcedit.aut em̄ loquimur in casibus in qb⁹ pōt p se agere:z tūc sicut pōt p se, ita z p procuratorē: vt dixi in.vij.cōtrario.aut in alijs:z tunc ex quo ꝓhibuerat monachū suscipere procuratoris officiū, frustra addidit de substitutione: q; si est incapax institutiōis:ergo z substitutionis.z si est capax institutionis:potest substituere sine noua licētia: vt in pcedenti cōtrario.dicit Laur.de pinu.q̄ potest sic intelligi qñ fuit monachus datus sine ptāte substituēdi: z vult post litem contestatā tanq̄ fact⁹ dñs litis substituere:quo casu requirī supioris licētia.z per hoc cōtradicit ei qs dixi in pcedenti cōtrario.vnde verius puto illud. Et ad hoc ztrariū dic qs dubiū erat licet monachus nō posset esse procurator sine licētia supioris, an saltē posset esse quo ad ptātē substituēdi: quasi p hoc nō frāgereī regl'a ex quo p se nō exercebat. Sz rō decidēdi in ztrū dicta est i decimo cōtrario.z hec in procuratore dato ad iudicia: secus si ad negotia: fm]Pau.vnde dic q̄ si monachus fuit datus procurator ad negotia sicut in vim cōsequētie pōt p se agere.e.ti.c.j.z.c.q generaliter.li.vj.vbi hoc no.ita poterit aliū substituere. ¶ Decimotertio op.ad idē: q; sepe pōt qs p aliū qs nō pōt p se.C.de epi.z cleri.auf.sz neqz.lxxxvj.di.nō liceat.v.q.ij.q; epi.lxxxviij.di.eps gubernationē.vbi de hoc.de elec. indēnitatib⁹.ℊ.sed cū eas. de iudi.mulieres.ne clerici vel mona.c.vl.lib.vj.posset ergo monachus alium procuratorē cōstituere z substituere licet per se non posset exercere.Sol.]Pau.q̄ illud qs quis potest per alium qs non per se,pcedit qñ exercitiū illius actus prohibeī persone propter persone qualitatē.Sed quando quis penitus est inhabilis actu z habitu qs non pōt per se:nec per alium.Et dicit]Pau.q̄ qñq; qs est penitus inhabilis actu z habitu:qñq; ꝑpter auctho
11 ritatis defectū:qñq; ope exceptionis tñ: q̄ mēbra facit.gl.vlti. in fi.primo casu q̄ non potest per se nec per aliū.ff.de testa.l.qui in ptāte.vbi pater nō pōt mandare filio impuberi vt testeī,licet possit p eo testari.que lex posset etiā in cōtrariū induci.Ytē inducit]Pau.etiam.ff.de neg.gest.l.q in aliena.ℊ.q̄q̄.de offi.deleg.iudex.lib.vj.Scdo casu qñ prouenit inhabilitas ex defectu
12 c auctoritatis,idem:q; nihil poterit donec interueniat auctoritas, vt hic. ¶ Tertio casu qñ surgit inhabilitas ope exceptionis:z tūc pōt quis per aliū qs nō per se.Et sic loquitur.c.iudex. ꝑalleg.nam iudex suspectus solū est inhabilis ad iudicandū si
13 opponit exceptio:vt ibi. ¶ Quero quid vult dicere tex.in prin. ibi,z si per aliū religiosum sui vel alterius monasteriū.dicit glos. ij.hoc dictū:q; qñq; licet inter homines eiusdē collegij vel professionis qs licet inter extraneos.quasi videreī fortior dubitatio si monachus instituebaī procurator a monacho sui monasterij vel professionis:per iura que alleg.gl.ad idē de elec.si quis iusto.lib.vj.Contrarium tamen hic deciditur:q; subest eadem ratio.s.factio obedientie.de qua ratione dixi.s.in.ij.contrario.
8 ¶ †Scdo quero circa hoc an cum licentia superioris possit mo
a nachus constitui procurator[a] pro religioso alterius ꝓfessionis. videtur q̄ non:per cle.cum romani.s.de elec. In contrariū per istam cle.que nō distinguit,sed potius ponit istos casus pro cōformibus, vt nō referret an pro religioso eiusdē professionis an alterius.Et sic vult q̄ vtroq; casu possit cū licentia superioris. Laud.tenet primū,z ponderat q̄ tex.dicit, sui vel alterius monasterij:nō dicit,religionis.ad hoc inducit de cēsi.sopite.Ben. tenet sc̄m:z verius.z idē Jo.de lig.pro hoc inducit Benze.q; religiosus cū licētia superioris potest esse procurator etiā laici: vt not.Jnno.de re iudic.cū J,z A.ergo multofortius pro religioso,licet diuerse religionis.nam etiā archiepūs potest esse procurator laici.q fi.sint legi.per venerabilē. Sed illud.c.nihil probat de religioso.inducit etiā Benze.q; nō reperiī q̄ diuersitas religionis prohibeat procuratorē cōstitui: ergo fit permissum: quia edictum de procuratoribus est prohibitoriū.ff.e.l.mutus. ℊ.j. Ad.c.sopite.respondet q̄ nō distinguit vtrum cōstituentes essent eiusdē religionis,an diuerse.ad quod dic q̄ imo facit pro referendo ad factum:quia dicitur ibi q̄ abbas erat procurator monasteriū Bonoñ.constat autem q̄ ibi sunt monasteria diuerse professionis. Ad cle. cum romani. respondeī q̄ ibi prohibeī disparitas religionis ne tales socientur collegialiter: sed vt singuli possunt: qs ibi dixi in.ij.cōtrario. ¶ Tertio quero quia.s. dixi in scdo cōtrario licentiam superioris requiri, z q̄ vertatur vtilitas monasteriū: qūo de hoc cōstabit. dic q̄ ipso facto.i. ex qualitate facti. Unde fm]Pau.vertiī vtilitas in defendēdo ingstitionē que fit cōtra abbatē. Et in electione z in alijs negotijs ipsius: quia interest monasteriū habere bonū prelatū. versatur etiam in defensione laici patroni vel magni principis vel amici monasteriū,z multofortius episcopi. q fi.sint legi.per venerabilem. ¶ Quarto quero circa hoc an sit opus de hoc fidē fieri.dicit Jnñ.de re iudi.cum J. z A. z]Pau. hic q̄ hanc exceptionē q̄ nō versatur vtilitas monasteriū,opponere non potest: nisi capitulum ad qs spectat scire z tractare vtilitatem monasteriū: alterius aūt non interest, cū possit esse secreta vtilitas monasteriū quā nō expedit publicari.dicit Laurē.de pinu q̄ sufficit ghalis vtilitas monasteriū vt possit monachus cōstitui procurator etiā si sit vtilitas solum in hoc q̄ est talis is qui cōstituit qui pōt esse multum fauorabilis monasterio.qs procedit fm proxime dicta:
9 q; in hoc nō ipsius opponētis,sed superioris interest hoc discu
b tere. ¶ †Quinto q̄ro si aliquis vult monachū[b] conuenire, quē cōueniet:an monachū,an abbatē.dicit ℳatth.q̄ est in optiōe agentis,p.l.j.ℊ.sufficit.ff.de administra.tuto. Sed potius facit contra:q; dicī ibi q̄ in optione tutoris est an p se defendat pupillū: an ipse pupillus se defendat cū eius authoritate.Sed facit pro hoc qs ibi ꝺ de adulto habēte curatorē: q; tūc in optiōe a est agētis an cōueniat adultū:an curatorē.monachū em̄ possumus cōparare adulto.nā nec pōt esse professus nisi sit adultus.
10 de regula.c.j.lib.vj. ¶ †Sexto q̄ro circa hoc an possit abbas cōueniri indistincte pro cōtractu monachi. ℳatth. distinguit an cōueniaī ex cōtractu dudū inito. Intelligo.i.anteq̄ esset monachus: an postea. primo casu monachus teneī ad instar capite minuti.ff.de cap.dimi.l.tutelas.ℊ.si libertate. dic q̄ etiā tenetur abbas de eo q̄ puenit ad monasteriū.de quo in.c.in pūtia.de proba. Si aūt conueniī ex contractu inito post monachatū nō teneī monasteriū nisi de eo qs puenit ad ipsum.ff.de vi z vi ar.l. j.ℊ.familie. Et si abbas nollet eū defendere, pōt actor petere se
11 mitti in possessionē bonorū q̄ ex persona monachi puenerūt ad monasteriū.ff.ex q.cau.in pos.ea.fulcinius.ℊ.si. ℳatth. Et dicit q̄ teneī monasteriū quatenus ex illo cōtractu factū est locupletius: z hoc nisi monachus habuisset mandatū ad cōtrahendū a monasterio:q; tūc indistincte teneī monasteriū. de fideius. q̄ quibusdā. ¶ †Septimo q̄ro eo casu quo teneī monasteriū p
c cōtractu monachi si monachus cōuent⁹ in cā succūbit z appellare noluit, an abbas potuit appellare p ipso. dicit ℳatth. q̄ sic.ar.ff.de appel.l.nō tñ. pro hoc q; versaī interesse monasteriū
12 cuius causa teneī abbas psequi.de rescrip.edoceri. ¶ †Octa
c uo q̄ro nūquid abbas[c] posset defendere monachū in causa criminali:videī q̄ sic.ar.ff.de libe.cā.l.j.ij.z.iij.fm ℳatth. qs dixi de accu.veniēs. Nā quilibet admittiī etiā in causa criminali ad
13 defendendū aliū p suo interesse: vt ibi dixi. ¶ †Nono quero si monachus qui ꝓhibeī hic pcurationē suscipere suscipit z cōtestatus est litē. Quidā vt refert glo.in verbo,suscipere.dicūt amplius opponi nō posse.cōtrariū tenet glo. z idē]Pau. dicētes q̄ exceptio ista est peremptoria.Et dicit]Pau.q̄ monachus per litis cōtestationē nō fit dñs instantie: de quo not.eo.ti.in nostra.
d idē Bēz. ¶ Decimo q̄ro quis dicaī cōsors[d] eiusdē litis. Laud. ponit exemplū,vt q; monachi agūt factū electiōis sui monasterij.de cōsue.cū dilectus.in prin.tūc oēs sunt cōsortes.vel si accusant prelatū suū. de accu. olim. vel si alio modo res est eis cōis.
14 ¶ †Undecimo q̄ro ghaliter an cōsors[e] eiusdē litis possit pse
e qui causam p cōsorte sine mādato.videī q̄ sic p.l.ij.C. de cōsor. eiusl.li.in ztrariū p.l.si petitor.ff.de iud.So. distinguit Laud.nā aliqñ causa est cōis re z ꝓbis. aliqñ ꝓbis z nō re. ꝑmo casu aut queriī vtrū vnus admittaī p alio inuito:z dic q̄ nō.d.l.si petitor.aut nō inuito.z aut in re oīno indiuisibili vt sunt seruitutes. z admittiī indistincte.ff.si ser.ven.l.loci corpus.ℊ.si fundus. ad hoc.ff.si ex noxa.cau.aga.l.antepe.z peñ.aut diuisibili.z aut in cā defensiōis:z admittiī.C.si cer.pe.l.cū te.ff.de iudi.l.nō idcirco.aut vt actor:z aut aīi litē cōtestatā:z nō admittiī sine mādato.aut post:z admittiī cū cautiōe de rato.d.l.ij.z no.de cōsti.cū ℳ.in.j.glo.de dolo.cū dilecti.etiā in.j.gl.Si autē causa est cōis

a ¶ Possit monach⁹ cōstitui procurator. Adē]Pe. de anc.qsi.lū. inci.quidā platus. Abb.post Joā. an.in.c.sopite.mij.no. de cēsi. per Frā.de are. in.c. cām.el.j.I fi.ij.co. de iudi. Abb.i.c. j.in pn.de postu. prela.

b ¶ Si aliqs vult monachū. Adē Bar.in.l.iij.ff.de in ius vo.

c ¶ Nūqd abbas. Adde diffuse p Feli. in.c. meminim⁹.de accu. in iij.col. ꝑ si.tertia cōclusio.

d ¶ Quis dicatur qsors. Adē gl.j. i.c. cū dilect⁹. de do.z qtu.doc. in c.cū ℳ.de cōsti.

e ¶ An cōsors.ad de Abb. in.c. cū ℳ.de cōsti.in.ij. z.iij.col.z in.c.cū dilecti.in.j.gl.ibi Joā.an.de do.z cōtu.doct.in.l.ij. C.ō qsor. eiusl.lit.

a ¶An excõicat⁹, Adde Ab. in.c. cõsulti. de pcur. Bart.in.l.j.in.§. itẽ acqrim⁹.ff.de acq.pos. Bal. in l.q̃ qs.in.v.colũ. C.de pcu. Bal.z Ang.in.l.institu tio.ff. de 2di.isti.

b ¶Quid de puin ciali. Adde gl. j. z ibi domi. in.c. nullus.de elec.li. vj.q̃ vult q̃ isti p̃ lati regl'ares qui pfeciunt monas terijs dñr. ppie p̃lati:z ex eo quo infert q̃ pot tali bus prioꝛib⁹ ma nualib⁹ cõmitti cã a sede aplica.

c ¶Qs sint p̃lati. Vide q̃ dixi i cle. dudũ.in.§.statui mus.in.j.q. de se pul.in apostillis.

d ¶Prelatus nõ possit. Adde gl. magnã ad fi. i.c. fi.v.q.iij.doct.i.l. iij.C.ꝺ bonis mr̃.

e ¶Quia p̃latus ꝺr tutoꝛ. Adꝺ q̃ hoc ppie nõ est verũ:nec quo ad oja:vt est gl.ma gna ad fi. in.c.fi. v.q.iij. Hã tutoꝛ nõ pot 2stituere pcuratoꝛẽ añ litẽ cõtest. vt no.in.l, j.C.de bo.mr̃,

bis tñ indistincte admittit p̃ pte sua, sed nõ p̃ iure alteri⁹ nisi sicut admitteret si nõ esset cõsoꝛs. Pro hoc qꝺ no.in iurib⁹ pri me allegatis. vel melius ꝺic q̃ aut querit an vnus ex cõsoꝛtib⁹ possit agere pro parte sua. z ꝺic q̃ sic.l.j.C. de cõsoꝛ.eiusꝺ.lit. aut querit an possit agere vel defendere in cã cõsoꝛtis z defensiõe. ꝺic q̃ cã admittet etiã p̃ inuito.l. solutionẽ.ff. de solu. nisi sit cã q̃ exigat cautionẽ.ff.e.l.nõ solũ.§.si stat⁹.de causa aũt actiõis ꝺi stinguit vt.ꝺ.fm Y aud.p hoc videret ꝺicẽꝺũ q̃ monachus pos sit ꝺefendere vel agere p̃ cõsoꝛte eiusꝺẽ litis etiã sine mãꝺato, p ꝺ.l.ũ.z p ꝺicta.ꝺ.e.q. ¶Op. ad hoc de ista cle.q̃ exigit vt sit p̃ curatoꝛ cõsoꝛtis. Sol. Pau. stat 2rio. sicut em̃ monach⁹ nõ pot agere vel ꝺefendere p 2iunctis psonis,vt ꝺixi in.iij̃.2trario:ita nec pro cõsoꝛte sine mãꝺato.qꝺ nõ puto verũ. nã nõ apparet rõ differẽtie inter monachũ z nõ monachũ quo ad hoc. ex quo em̃ monachus potuit agere:potuit p cõsequẽs ꝺici cõsoꝛs litis:sed nõ ꝺicit habere cõiunctas psonas, p id qꝺ ꝺixi in quarto cõtra rio. ¶†Duodecimo q̃ro circa hoc an excõicatus[a] qui p se pot impetrare absolutionẽ ab excõicatiõe possit cõstituere excõica tum pcuratoꝛẽ ad hãc impetrationẽ faciendã. videt q̃ sic si est cõsoꝛs:vt q̃ sunt excõicati ex eaꝺẽ cã. ꝺe hoc p Jo.cal. ꝺe pba. post cessionẽ.in repetitione.in.q.penul. Y ap.hic sentit 2trariũ. qꝺ tenui in.ꝺ.c.post cessionẽ. Et ꝺicit q̃ nõ excusat rõ q̃ sint cõ soꝛtes nã per eã nõ tollunt alie exceptiones legitime cõpetẽtes.

16 ¶†Decimotertio q̃ro q̃ hic p̃hibet ꝺe religioso qꝺ ꝺixi in pri mo cõtrario intelligendũ ꝺe nõ p̃lato.qꝺ ꝺe puinciali[b] p̃ꝺicato rũ vel minoꝛũ:possunt ne pcuratoꝛes cõstitui? vidi ꝺe facto ꝺu biũ pendet an cẽseant p̃lati. Sed q̃ sint p̃lati[c] p̃bat ex notatis in cle.ꝺudũ.§.statuimus.in verbo,nõ habent.ꝺe sepul. z p hoc ꝺe elec.quoꝛundã.lib.vj.vbi p̃bat. ¶Decimoquarto q̃ro in eo q̃ tex.ꝺicit exp̃sse cõmissum,qualis exp̃ssio regrat. Sol. vt in gl. penul. ¶†Decimoquinto q̃ro nũqꝺ inhabilis cõstitutus pcu ratoꝛ cũ ptate substituẽꝺi possit substituere. Solu. vt in glos.fi.z ideꝫ Pau.z Bẽz.z ipse Pau.pleni⁹ refert opi. Pe.ꝺe qua in gl. ꝺicit em̃ Pe.q̃ quiꝺã sunt actus q p̃nt exerceri p ministrũ q eos nõ posset exercere suo iure.z tales fieri possunt etiã p nõ capacẽ. q̃ semp vident remanere penes cõmittentẽ sicut q̃n qs 2trahit p schedulã: nã in schedula nõ remanet obligatio.arg.ff.ꝺe 2sti. pecu.q aũt.ꝺe admi.tu.ita autẽ.§.gessisse. Alij sunt actus q p̃nt exerceri p ministrũ etiã suo iure:z tũc etiã videret facere tãq̃ ipe, nõ tãq̃ cõmittẽs.ff.qs z a quo.l.j.in fi.ꝺe off.ꝺeleg. sup q̃stionũ. §.porro.Sunt z alij qui nõ possunt fieri p ministrũ : z tũc si fiũt, nõ valẽt.sic loquit qꝺ ꝺixi ꝺe patre testãte sup.xiij̃.cõtrario.z ꝺe hoc per Ly.C.e.qꝺ qs.z in ppositio : cũ religiosus non sit capax officij̃ pcuratiõis sine licẽtia superioris. cũ nõ hz velle nec nolle nõ pot etiã vt minister alteri cõmittere:cũ in hoc exprimeret vo lũtatẽ suã.qꝺ vltimũ ꝺixi.§.cõtrario.x. Et in hac gl. ibi, ꝺe offi. ꝺele.iudex.lib.vj.z.ff.ꝺe testa.l.q in ptãte. vbi pater nõ pot mã ꝺare filio impuberi q̃ testet:hz possit pro eo testari. ¶†Decimo sexto q̃ro circa hoc ꝺe excõicato, an possit instituꝫ pcuratoꝛ cũ ptãte substituẽꝺi.glo.ea.in fi.ꝺicit questionẽ solui per ꝺistinctio nem in eaꝺẽ glo.§.positã.ꝺubiũ penꝺet an teneat institutio ita q̃ sit opus q̃ 2tra excõicatũ institutũ pcuratoꝛẽ excipiat ꝺe ex cõicatione:z tũc teneret substitutio. an vero institutio sit nulla: z tũc etiã substitutio nõ tenet. Jtẽ cõsyꝺerandũ an fuerit excõi catus anteq̃ institueret pcuratoꝛ:an postea.primo casu proce ꝺit ꝺistinctio predicta.z cõiter ꝺicit q̃ ipso iure est incapax offi cij̃ pcuratiõis.ꝺe quo in.ꝺ.c. post cessionẽ. Si vero fuerit excõi catus post susceptũ mãꝺatũ:tenuit institutio, z pot substituere z hoc si substituit ex speciali mãꝺato ꝺñi: tũc em̃ substitut⁹ reci pit potestatẽ ab instituẽte. Sed si substituit authoritate iuris:vt postq̃ factus est ꝺñs litis p litis contestationẽ: tunc sicut si ipse ageret obstaret exceptio ita obstat z substitutio.similis ꝺifferẽ tia eo.ti.ꝺs q.lib.vj.z qꝺ ibi no.z.j.c.seq.in glo.vlti. ¶Decimo septimo quero si cã ꝺelegat monacho a papa vel ab alio q hoc possit:an poterit subꝺelegare. Solu. Paul. q̃ sic : sicut quilibet alⁱ⁹:p hoc qꝺ.§.ꝺixi in.xj.cõtrario. Monachũ posse inꝺistincte

sie.nã capl'm vel alius ad quẽ de iure spectat administratio bonorũ ecclesie vacãtis hoc pficiet.hoc tz glo.pe. ¶Quarto opp. in eo.q dicit etiã si lis est cõtestata mandatũ expirare.nã per litis cõtestationẽ pcurator fit dñs litis: eo.ti.c.j.li.vj.s.eo.nõ iniuste.ergo non põt aduocari hoc dñium ab ipso pcuratore sine facto eius.ff.de reg.iur.l. qs nostrũ. ad hoc q sine culpa puniri nõ dz.regula,sine culpa.lib.vj.Sol. gl.fi.in prin.aliqd tãgit,sed nõ plene expedit.sed dicit Laud.q licet pcurator fiat dñs litis i.instãtie: tñ qstituẽs manet dñs rei in iudiciũ deducte.z in hoc habet in re firmiorẽ existentiã: ideo per obitũ eius tanq̃ principalis põt cessare dñium qs habet pcurator: qs est sibi accidẽtale.ar.ff.depositi.l.bona fides. z hoc maxime in rebus ecclesiasticis ppter periculũ alienationis.vel fm Bẽze.dic clarius q licet procurator per cõtestationẽ fiat dñs litis: hoc em̃ nõ est ad suũ cõmodũ, sed dñi.ff.e.l.qui pprio.s.pcurator vt in ceteris. ideo cũ nullũ dominũ effectũ habeat, nõ põt dici priuat⁹ aliquo iure dominũ.dicit em̃ fact⁹ dñs instãtie solũ quo ad hoc vt sine causa reuocari nõ possit per dñm: per rationẽ legis post litẽ.ff.eo.z qs ibi no.Et per hoc fm Benze.cõtingit vnũ quasi mirabile,q plus operat tacita reuocatio p mortẽ cõstituentis,q̃ si expresse reuocaret. sic z al's plus operat inhibitio que inducit ipso iure per litis cõtestationẽ q̃ expressa verbo.ff.de solu.l. si quis stipulatus decem in melle.z.l.vero.s.vlti.de quo no.de his que fiunt a ma. par.ca.c.ex ore. Et hoc operat iuris dispositio fm Bẽze. dic q etiã exp̃ssa reuocatio fieri põt post litẽ contestatã adeo q pcurator postea nihil põt: q si seigereret, esset suspect⁹.l.q̃ ola. ff.eo.sed solũ põt pcurator velle q cã cognoscat an sit iuste reuocatus.z hoc pro cõseruatione fame sue que videt grauari de facto ex reuocatione facta sine causa post litẽ qtestatã. ¶Quero gñaliter an dispositio hui⁹ cle.habeat locũ in pcuratore a prelato qũocũq; cõstituto.hec qstio hz duo q̃sita. Primũ qñ a prelato solo. Scõm qñ a prelato z capl'o. Primũ cõtinet tria q̃sita. Primũ qñ expresse apparet q cõstituit nole pprio ipsi⁹ prelati. Scõm qñ apparet q nole eccl'ie. Tertiũ in casu dubij. Scõm q̃situ cõtinet etiã tria. Primũ qñ a plato z capl'o cõstituit pcurator sup bonis plati. Scõm qñ sup bonis eccl'ie. Tertiũ qñ super bonis cõibus. que sex quesita psequemur p ordinẽ. possunt aũt fieri z alia quesita: vt qñ prelatus de cõsensu capituli vel de cõsilio cõstituit pcuratorẽ.vel econuerso: que decidit per predicta.

3 ¶†Quero igit primo qñ platus cõstituit pcuratorẽ nole pprio z pro cã ppria,an obitu prelati expiret mandatũ.gl.in verbo,ecclesia.dicit q nõ:z q tũc nõ pcedit hec cle.probat verbũ, p ecclesia.z sic secus si p causa ppria.quo casu gl.distinguit an res sit integra:z finit.aut nõ integra:z nõ finitur.Qũo z qñ di
a catur integra[a], dicit in glos.z de hoc in sequẽti cõtrario.Dic q in extraiudicialibus vt in factis dicit res integra vsq; ad actũ qui ingredit essentialia rei principia:vt in domo per fundamentum:actus vero pcedẽtes:vt preparatio calcine,z similia nõ faciunt rem desinere esse integrã:licet inducãt pparamẽta:vt no. in.l.si pecu.in prin.ff.de cõdi.ob cau.z qs no.Inno.de elec.in.c. in causis.vbi dicit q in materia electiõis res desinit eẽ integra adeo q mandatũ de eligendo datũ cõpromissarijs reuocari nõ poterit qñ substãtialia iam acta sunt:vt tractat⁹, q est de substãtia.Secus si plurima:vt missa de spiritu sancto.vel p introitũ capituli,si nihil.de elec.est tractatũ.In iudicijs autẽ sic loquimur respectu partiũ.Et dicit integra vsq; ad cõtestationẽ exclusiue. l.pluribus.ff.eo.z.l.si cũ dotem.s.eo aũt tẽpore.ff.solu.mat.nisi in casu.l.si defunctus.vel in defensore cauente: put hic not.Si aũt loquimur respectu iurisdictionis, tunc aut est talis iurisdictio q̃ reddit in inuitos:z desinit res esse integra per quẽcunq; actũ a iudice extractũ qui tamẽ iudicialis sit, vt per simplicẽ citationẽ.tex.est de offi.dele.gratũ.per actus tñ pcedẽtes citationem etiã nõ desinit esse integra:vñ nec iurisdictio ppetuata, fm doc.ibi in.c.licet.eo.ti.Nec per actũ subdelegãtis:vt eo.titu.si a subdelegato.li.vj.Que vera intellige qñ tractamus de iurisdictione dãda:sec⁹ si de iurisdictiõe data ipediẽda siue limitãda: vt q iudici dato q iã icepit pcedere fuit dat⁹ adiunct⁹,q act⁹ pcedens etiã vel extraiudicialẽ facit rẽ desinere esse integrã ante p solã psentationẽ vel insinuationẽ literarũ adiunctionis ipsi dele. effecta dicit iurisdictio primi iudicis.vñ mortuo papa delegatus primus nõ pcedit sine adiuncto, fm qs disputauit Jo.cal. z icipit questio,regino episcopo ꝛc.Et refert Lap.de castil'.all'. lxxviij.Si aũt loquimur in iurisdictione que nõ redditur in inuitos:tũc dicit res esse integra vsq; ad litem cõtest.exclusiue.l.si cõuenerit.ff.de iurisd.om.iud.An aliter ibi per citationẽ desinit esse integra si emanauit in vna cã:faciet rem desinere esse integrã z ppetuet iurisdictio.quo ad alias in rescripto cõtẽtas.vel si in rescripto plures cõuenienti cõtinebant,z citatio contra vnum emanauit:dicit ppetuata iurisdictio quo ad alios.vide p doct. in.c.licet.z per Archi.de here.ne aliqui.lib.vj.per Inno.de rescrip.pastoralis.z qs not.Joã.de fil.pbr.tue.in questione.Si papa mãdet q dispenset cũ irregularibus, z delegatus cũ aliquib⁹ dispensauit: an videat iurisdictio ppetuata quo ad alios cũ qb⁹ nõ dispẽsauit adeo q mortuo papa nõ expediret.de quo vide in Spec.de dispẽ.s.videndũ.ver.quid si.sed an sufficiat sola cõmissio citatiõis vel requiritur citatio perfecta ex omnibus suis partibus:si ex cõmissione iudicis aut nuncij citantis z referentis.dic de hoc p Jo.an.in.c.fi.de offi.deleg.vbi finaliter determinat q aut querimus de iurisdictione perpetuãda: z inducta fit perpetuo per solã cõmissionẽ. Qñq; querimus de psona citanda,arctãda, z efficiẽda vigore citationis: z tũc requiritur citatio actualis:vt lit.pẽdẽ.cle.ij. z ideo in.c.ij.de oblig.ad rati. nõ sufficit facta cõmissio nisi secuta actuali citatione. z adde q licet sit hoc verũ ex parte rei:ex parte tamẽ actoris ad cuius petitionẽ cõmittit citatio: sufficit etiã si citatio nõ fit executa sola cõmissio q̃titatis ad reuocandũ attentata p ipsum: cũ per solã citationẽ cõmissam fuerit certus. qs simpliciter firmat rota decisio.ccij. ¶Opp.in eo q glo.hic dicit per litis cõtestationẽ tantum rem desinere esse integrã in iudicijs.de.l.si defunctus.ff.eo. Sol.illa lex ponit casum singularẽ qñ dñs satisfecit p procuratore presente z suscipiente mandatũ:q tũc statim desinit esse integra. Et idẽ dicendũ sit pro absente postq̃ susceperit mãdatũ, pro hoc cle.j.s.eo.qs no.al's aũt pcedit qs dicit glo.z idẽ Bau. ¶Oppo.ad eandẽ glo.in eo q dicit in negotijs rem dici nõ integrã postq̃ fecit procurator paramenta q imo statim desinat esse integra.ff.mã.l.si vero nõ remunerãdi.s.vlti.Sol.qñq; mãdatur aliquid adimplendũ post mortẽ:z pcedit contrarũ qñq; aliquid adimplendũ in vita. z pcedit glos. qs tenet Bau.inducens qs not.Alinc. de offi.deleg.gratũ. fm quẽ idem dicendũ in mãdatis principis si mãdat causam. secus si iurisdictionẽ.ff.de iurisd.om.iudi.l.z qr. qs nõ videt pcedere quatenus facit differẽtiam predictã. nã causa sapit exercitiũ iurisdictionale, vt patet hic in tex.in verbo,causas.p hoc qs dixi in. vij.nota. dicit ergo Bau. fm ipsum Alinc. aliter z clarius q aliud in p̃cepto qs nõ expirat per mortẽ vel trãslationẽ p̃cipiẽtis: in auc. vt nulli iudi. s.z hoc vero iubemus.col.ix. nec per mortem suscipientis : sed successor tenet adimplere. Aliud in mandato iurisdictionali qs expirat re integra.d.l.z qr. ¶Op.ad hoc:q in.d.s.z hoc vero. nõ fit restrictio ad mandatũ extraiudiciale:sed indistincte loquitur dicẽs q mandatũ factũ iudici si desinit habere administra- a ¶Qñ dicat integra. Adde.c. vbi piculũ in.s.fi vero. de elec.lib. vj.z ibi Archi.z in.l.si pecuniã.ff. de cõdi.ob cãm.
tionẽ,non extinguit:sed is qui suscepit administrationẽ adimplebit si causa est priuata. sed si concernit rempublicã vel adimpleat vel insinuet principi si ledit respublica z expectet scõam iussionẽ. Itẽ nõ videt sufficiẽs ratio differẽtie inter p̃ceptũ extra iudiciale,z mandatũ iurisdictiõale.Sol. Bau. refert opi. Bof. qui in libello iuris ciuilis in rubrica de act. manda. in prin.dicit nõ curandũ quãdo princeps mãdat:an dicat,p̃cipim⁹ an iubemus vel volum⁹ vel mãdamus: q omni casu morte mãdantis z mãdatarij re integra expirat mandatũ:lz quidã dicãt q in casu quo iubet nõ expirat: q iussus necessitatẽ importat.ff.qs iussu.l.j.Sed qñ mandat sic: quasi mandatũ necessitatẽ importat. p.d.l.z qr.qs reprobat Bof.q quodlibet verbũ de premissis necessitatẽ importat.xj.q.iij.rogo. Et qui delegat p̃cipit.C. qui p sua iurisdictione.l.vnica.de offi.deleg.pastoralis.in prin. Ad.s. z hoc vero.respõdet Bof. q ibi nomen fuit expressum in literis vel ibi res nõ erat integra : lz vtraq; sol.diuinat ad illũ.s. Bau. aũt p opi. distinguẽte inter preceptũ z mandatũ inducit q̃ p̃ceptũ obligat semp z simpl'r.xxiij.q.v.si nõ lz.z p hoc qs no.Spe. tit.j.s.restat videre.ver.itẽ mortuo. vbi etiã dicit idẽ in cõsilio q nõ expirat per mortẽ cõsulentis. pro hoc etiã id quod not.gloss. xiij.q.j.qs precipit.vbi hoc etiã tenet Archi.p opi.aũt Bof.inducit Bau.id qs ipe no.j.de iudi.cle.dudũ. in vbo,mandãte.q in cõstitutiõe vnde illa tracta fuit dicebat iubẽte.qs etiã ibi no. glo.in verbo,mandante.Refert itaq; Paul.alios dicere q aut mandatũ cõsistit in iurisdictiõe:z tunc expirat obitu mãdantis z mãdatarij.de offi.deleg.gratũ. Aut cõsistit in executione alicui⁹ facti ab initio necessarij:z tũc nõ expirat p mortẽ etiã re integra.xviij.q.ij.dudũ.vbi de hoc.Sec⁹ autẽ si factũ est ab initio voluntarij.insti.mãdati.s.recte.Sed Archi.in.d.c.qs precipit. reprobat id qs isti dicũt de iurisdictione:in quo vltimo consistit Bau.Ego vero intellectũ.s. z hoc vero. pleni⁹ examino de offi. deleg.qñ abbas.ibi inter cetera dico q.s.ille pcedit cũ per preceptũ seu mandatũ nõ cõfertur noua ptãs:sed excitat antiqua. sicut em̃ qñ iurisdictio accedit rei q̃ nõ extinguit obitu mandãtis:ipsa etiã iurisdictio nõ extinguit. de offi.deleg. si super gra. li.vj. Ita in casu.s.z hoc vo.q p̃ceptũ accedit iurisdictioni.al's valide nõ extinguit obitu precipientis vel eius cui precipitur:q statim cum emanauit habuit suã consummationẽ:ex quo nouã potestatẽ nõ inducebat.Et sic loquatur ille.s.patet ex casu eius quẽ posui.s.e.cõtrario. Per hoc dico q licet differẽtia inter p̃ceptũ z mãdatũ sit quo ad hoc p̃ceptũ necessario stringit: mãdatũ nõ sic: tñ nõ est differẽtia quo ad finiendã ptãtem obitu mã-

dãtis nisi quo ad hoc qz de natura p̃cepti cõiter est ꝙ fiat ei qui alꝫ habet ptãtem: ideo statim cum emanauit, habet suũ esse cõpletũ z indistincte. nõ extinguit etiã si precipiẽs nõ mandauerit sub noie dignitatis, z re integra obierit. z hic est in illo. ℣. singularis casus. sed mandatũ fit ei q alꝫ nõ habet ptãtem: z p mandatũ eã recipit: ideo extinguit obitu mãdãtis re integra nisi factũ fuerit sub noie dignitatis. d. c. qm̃ abbas. vbi de hoc pleni⁹ dixi. ¶ †Sc̃o quero quãdo a p̃lato⁹ ꝫstituit̃ ꝓcurator noie ecclesie an obitu prelati extinguit̃ mandatũ. So. hec questio decidit̃ hic in text. ꝙ etiã quo ad negotia vel causas iam ceptas extinguit̃. ¶ Oppo. ad hoc qz ecclesia nunq̃ moriť⁹. xj. q. ij. liberti. nõ em̃ põt esse nulla⁴. xxiij. q. j. pudenda. ergo ꝓcurator p ecclesia datus perpetuo durat. So. hec erat ratio dubitãdi p quã Jnno. de fo. cõpe. dilecti. tenuit cõtrariũ. qs dic vt in gl. in ℣bo, eccl'ie. ver. hoc aũt. z de hoc. j. e. q. ¶ Opp. ad idẽ de. c. vnico. ne se. va. lib. vj. vbi cum prelatus aliquid facit cũ suo capitulo mortuo p̃lato capitulũ põt illa exercere: sed in negotijs eccl'ie regula est ꝙ p̃latus nõ agit sine capl'o. s̃. e. c. j. de iudi. causam. ergo nedũ reuocabunt̃ per mortẽ prelati: sed etiã nondũ cepta potuerunt exercere etiã multũ preiudicantia: vt collationes beneficiorũ. d. c. vnico. ergo z similiter hoc põt ꝓcurator datus a prelato. ¶ Opp. ad idẽ: qz mandatũ iurisdictiõis z ꝓcuratiõis sunt similia. ff. de iurisdi. om. iudi. l. z qz. de offi. deleg. cũ olim. j. sed mãdatũ iurisdictiõis nõ expirat morte mãdantis quo ad incepta. de off. dele. gratũ. z. c. lz. ergo nec mãdatũ ꝓcuratoris. ¶ †Op. ad idẽ ꝙ nõ debeat dici mandatũ reuocari, s̃z potius suspendi. de offi. vi. c. j. in fi. li. vj. vbi officiũ gerentis vices officialis excõicati suspendit̃ durante excõicatione: sed ea sublata libere vtit̃. So. dicit ℒaud. quo ad. c. liberti. ꝙ licet ecclesia nõ moriat̃ propter mortẽ p̃lati: tamẽ bene viduat̃. vnde qz occupat̃ circa act⁹ lugubres: interim suspendit̃ exercitiũ sui cõiugij. de elec. ne pro defectu. z. c. vbi periculũ. lib. vj. z cle. ne romani. eo. tit.]Pro hoc em̃ qs dicit ecclesiã viduari est qs not. Jnno. de resti. spo. olim. j. vbi dicit ecclesiã dici vacare qñ nõ hz prelatũ immediatũ: licet habeat mediatũ, puta eꝝ qui p eccl'ijs sibi subditis agit z defendit. de succes. ab intes. c. fi. z p alijs alij superiores. d. c. fi. z. s̃. de rescri. cle. j. Ad. c. vnicum ne se. va. dicit ℒaud. ꝙ aliud hic z in oibus causis z negotijs q̃ singulariter ꝓhibita sunt fieri sede vacãte ppter pericula que imminẽt in rebus eccl'iasticis distrahendis, perdendis, z alienãdis ppter diuersos z cõtrarios euẽtus qui frequẽter cõtingũt. ppterea fm eũ bene dicit glo. eo. tit. c. j. ꝙ q non põt rem alienare, nõ põt rem in iudiciũ deducere: qz in iudicio quasi cõtrahimus. l. iij. ℣. idẽ scribit. ff. de pecu. ¶ Cõtractus vero de reb⁹ eccl'iasticis habet fieri habito tractatu inter prelatũ z capitulũ. xij. q. ij. fine exceptione. ergo mortuo prelato hoc debet cessare. hec ratio nõ ꝓcedit: qz per eã sequeret̃ ꝙ p̃latus non posset agere nisi seruata forma que seruat̃ in alienationibus rerũ ecclesie. qs est falsum: qz imo prelatus solus etiã sine cõsensu capituli agit z defendit pro ecclesia. de rescrip. edoceri. vbi respondi ad. l. ait pretor. ff. de iure deli. quã inducit ibi glosſ. ad illud ꝙ qui nõ põt alienare nõ põt rem in iudiciũ deducere. qz illa lex nõ probat hoc. qs dic vt ibi dixi. Jtem licet in iudicio fit quasi cõtract⁹: sufficit ꝙ p̃lato permissum est p se facere. Jnducit etiã ℒaud. aliã rationẽ: qz quo ad casum huius cle. sufficit edictum ne se vac. in rubro z nigro. ex quo est regula ꝙ nihil debet fieri sede vacãte. fallit in casibus. primo vbi est periculũ in mora: vt in collatiõe beneficiorũ ecclesiasticorũ ob periculum vacationis. z sic loquit̃. c. vnicũ. ne se. va. vult ergo ℒaud. ꝙ dispositio huius. c. in alijs ꝙ in collationibus beneficiorũ nõ ꝓcedat. qs nõ est verũ. nam ꝓcedit etiã in receptiõibus monachorũ. de regula. c. fi. lib. vj. in quibus tñ cessat periculũ vacationis. z idẽ in similibus. Unde aliter respondeo ꝙ licet in. c. vnico. dicat̃ capitulũ succedere in spectantib⁹ cõiter ad prelatũ z capitulũ: per hoc nihil infertur cõtra hanc cle. q̃ nõ loquit̃ de illis, sed de his que spectãt ad prelatũ. patet in eo ꝙ loquit̃ de ꝓcuratore cõstituto a prelato scilicet solo. pro ecclesia tñ quid iuris ad hãc cle. in spectãtibus ad prelatũ z capitulũ dico. j. q. vj. fallit etiã regula illa ne se. va. z c. fm ℒaud. in causis fine quib⁹ nõ põt ecclesie de prelato prouideri. de cõsue. cũ dilectus. sicut in. q. de iure eligendi. z de hoc ibi dixi. Ad id qs fuit oppositũ de mandato iurisdictionis z ꝓcurationis que sunt paria.]Respõdet ℒaud. ꝙ aliud in delegato q̃ ꝓcuratore, nã delegatus nõ solũ habet potestatẽ a delegãte: imo etiã a lege ipsam delegationẽ ꝫfirmãte. z ideo perpetuitatẽ quã habet lex que nõ moritur, sed est perpetua. xxv. q. j. que ad perpetuã. sumit z ipse delegat⁹. secus in ꝓcuratore qui totũ qs habet suscipit ab homine: ideo eo mortuo expirat mãdatũ qs ab eo depẽdet. z hãc dicit ℒaud. esse rationem quare delegat⁹ põt subdelegare z subdelegatũ reuocare. Sed ꝓcurator hoc nõ põt sine speciali mandato: vt not. s̃. eo. is qui. lib. vj. hanc rationẽ dicit ℬenze. nõ esse probabilem: qz potestas ꝓcuratoris etiã sumit vires a lege adeo ꝙ post litem per se contestatã procurator non reuocat̃. ff. e. l. post litem. z s̃. e. q̃uis. lib. vj. z tamẽ iurisdictio delegata est reuocabilis etiã post litem cõtestatã. ff. de iudic. l. iudiciũ.]Reddit ergo aliã rõnem ꝙ aliud in mãdato iurisdictionis: qz fit ad breuiorem expeditionẽ litiũ: z expedit vtilitati publice lites non esse immortales. C. de iudi. l. ꝓperandũ. in prin. ne litigãtes fatigent̃ laboribus z sumptibus z a suis uegotijs retrahãtur. de do. finem. ff. quẽad. test. ap. l. si qs ex signatorib⁹. Et qz hoc fine iudice fieri põt: de verb. signi. foris. iij. q. iij. c. j. Jdeo iurisdictio semel cepta non reuocat̃ obitu mandãtis: vt in. d. c. gratũ. z. ff. de iudi. l. vẽditor. ℣. indices. Jdeo aũt pmittit̃ vt reuocari possit expresse etiã post litẽ contestatam, ne partes incidant in promptũ periculũ ob formã suspecti vel corrupti iudicis. C. de iudic. l. apertissimi. iij. qõ. v. qz suspecti. z quia causa poterit sortiri effectũ per reuocantẽ sicut poterat per reuocatũ. Sed mandatũ ꝓcuratoris nõ fit ad litis decisionem: z factũ suũ licet post litem contestatã nõ reuocetur dño põt fore preiudiciale, z parti aduerse vtile. nam factũ z negligẽtia ꝓcuratoris nocet dño: vt lit. nõ cõtest. c. j. vbi de hoc. de re iudi. suborta. vbi etiã de hoc. ideo fauore ecclesie vel iuris publici mandatũ tale reuocat̃ per mortẽ prelati etiam re non integra. vel fm eum. ideo mãdatũ delegati nõ expirat: qz publice expedit ne expiret z mandatũ procuratoris expirat: qz expedit vt expiret: z sic fauor ecclesie vtrobiq; inducit diuersitatẽ effectus, possunt ergo potius dici dissimilia ꝙ contraria: vt not. in simili de exceptio. dilecti. Et hoc verius: qz in multis mandatũ iurisdictionis z mandatũ ꝓcuratoris hñt se vt excedẽtia z excessa. z nõ ꝓcedunt argumẽta cõtraria: qz hec fuit noua decisio: vt patet in verbo, cẽsemus. posita in text. Ad id qs opp. de. c. j. de offi. vica. li. vj. dic ꝙ nõ ob. per id qs hic dicit̃ in glos. fi. Ex qua colligit̃ ꝙ etiam per obitũ constituentis vicariũ, expirat officiũ vicarij: sicut hic in text. per obitum prelati expirat officiũ procuratoris ab eo cõstituti. ¶ Tertio quero circa hoc que est ratio huius decisionis. Sol. rationes alique colligi possunt ex dictis supra duab⁹ ꝓximis questionib⁹. Sed plenius dicit ℬenze. ꝙ ratio multiplex põt reddi.]Prima: qz in iudicio quasi cõtrahi dicitur. ff. de pecu. l. licet. ℣. si filius. z sic in re ecclesie contractus põt fieri p̃miſſo tractatu inter prelatũ z capitulũ. xij. q. ij. fine. de his que fi. a prela. tua. qui tractatus cessat eccl'ia prelato carẽte. de re. eccle. nõ alie. c. j. li. vj. sed hanc rationẽ reprobaui. s̃. q. pri. nã per eam sequeret̃ ꝙ prelatus nõ posset agere pro rebus ecclesie nisi interueniẽte solẽnitate requisita in alienatiõe rei ecclesiastice. qs est falsum: vt dixi in proxi. q. ¶ Scõa ratio fm ℬenze. ob periculũ qs imminet tam in negotijs q̃ in causis z iuribus ecclesie procurãdis, vel negligenter administrãdis: iuxta illud: negligi solet qs cõiter possidet. C. qñ z. qui. quarta pars. l. ij. li. x. licet hec ratio possit in cõtrariũ induci fm eũ: z non multũ facit pro. ¶ Tertia: qz regula est ꝙ sede vacãte nihil debet fieri: maxime in iudi. ne se va. c. fi. ¶ Quarta z efficacior: qz per mortẽ prelati libera administratio deuoluẽda est ad capitulũ vel aliũ. de sup. neg. prela. si epũs. li. vj. z per cõsequẽs iura ecclesie saltẽ extra iudiciũ administrandi. de elec. is qui. lib. vj. z per obitum rectoris ordinario cõpetit ius beneficij vacãtis in iudicium deducendi. de succes. ab inte. c. fi. C. de sacrosan. eccle. l. sancimus. z ibi no. in auk. de alie. z emphy. cõtractibus. ℣. z qñ cognouimus. col. ix. z ibi no. propterea per obitũ cõstituẽtis procuratorẽ expirat officium ꝫstituti: alꝫ esset in potestate rectoris tollere ius alterius. qs esse nõ dz. in auk. de resti. z ea que parit. ℣. j. z in auk. de nupt. ℣. si vero solum. col. iij. ¶ Confirmando predicta dic ꝙ ratio vera est huius cle. qz ꝓcurator administrat nomine dñi. ¶ Cũ ergo ꝫstitutus est a prelato, z per obitum prelati extinguit̃ titulus prelationis quo ad effectũ: nõ potest cõstitutus administrare nomine defuncti: sed neq; potest administrare noie prelationis: tum qz nõ fuit ad hoc ꝫstitutus: tum qz nõ potuisset per prelatũ solũ ad hoc constituti: qz cũ queramus de tempore quo est extinctus titulus quo ad defunctũ: sublato principali tollit̃ officiũ procuratoris. nec fuit vnq̃ verũ dicere ꝙ respectu huius tẽporis potestas administrãdi cõpeteret prelato: alꝫ sequeretur absurdũ dictũ in ratione precedẽti, ꝙ posset prelatus priuare iure administrandi eum ad quẽ de iure cõi vel speciali se. va. hoc pertinet.

6 ¶ †Quarto quero qd in dubio qñ nõ apparet qñ noie ꝓprio an nomine ecclesie sit ꝓcurator a prelato ꝫstitutus. So. dz inspici forma cõtractus: z ſi in eo dicit̃ talis p̃latus talis ecclesie z c. intelligitur fecisse noie prelature. ff. de instito. l. fi. de admi. tuto. l. cũ post. ℣. j. ꝑ hoc qs dixi de offic. deleg. qm̃ abbas. de dila. lr̃e.

7 ¶ †Quinto q̃ro circa sc̃m articulũ premissum qñ a p̃lato z capitulo constituit̃ ꝓcurator, si cõstituit̃ super bonis prelati an expirat eius officiũ mortuo prelato. Sol. per oia vt. s̃. in. j. q. vt dicit̃ in gl. antepe. z idẽ]Pau. z ℬen. fm quos dic ꝙ expirat officiũ ꝓcuratoris.]Rõ patebit ex his que dicent̃ in. vij. q. ¶ Sexto quero quid iuris qñ a prelato z capitulo fuit cõstitutus ꝓcurator sup bonis ecclesie. Sol. glo. antepe. in hoc tenet id qs quo in

seq. q.

a ¶ Qñ a prelato, Adde not. in. c. fi. de arbitris.

b ¶ Eccl'ia nunq̃ moriť. adde tex. in. c. si gratiose, iuncta gl. in verbo, moriť. de rescrip. lib. vj.

c ¶ Non em̃ potest esse nulla. Adde glo. j. ad fi. in. c. a recta cau. cũ. q. z gl. in ℣bo, mystica. in. c. vnico. de sac. vn. gl. in ℣b. ne deficiat. in ca. maiores. de baptismo.

seq.q. ¶ Septimo q̄ro quādo a ꝑlato z ca. sup bonis cōibus cō stituitur ꝓcurator. So. tam ad hoc quesitū q̄ ad duo p̄cedētia: vt colligit ex glo. antepeñ. cuius sensus est q̄ ꝓcurator cōstitutus a p̄lato z capitulo in causa cōmuni, vel in causa ecclesie seu capituli, durat mortuo p̄lato. sed cōstitutus super bonis prelati non. primis tamen duobus casibus nō potest procurator pendente vacatiōe aliquid facere: sed instituto prelato procedit ex veteri mandato. Et per omnia idem ℙaul. z Benze. qui ꝑ hoc inducit ne se. vac. c. j. lib. vj. de regula. c. fi. eo. lib. dicens q̄ etiam sede vacāte poterit tractare causam que talis sit vt tractari posfit sede vacante. dicit tamen ℙau. q̄ vellet vt cōpillatores hoc clarius terminassent. qs etiā dicit glo. antepe. tamē tenet ℙau. q̄ si prelatus est principalis in cōstituendo siue solus siue cū cō sensu vel cōsilio capituli, semp locum habet hec cōstitutio. arg. eo. ti. c. fi. Et hoc casu nomine prelati intelligit etiā capitulū. ar. vñ. q. j. scire. z refert dñm Attrebatensem dixisse q̄ hoc placuit cōpillatoribus. z ipse Attrebatēsis quādo habuit cōstitutiōes istas examinare, addidit ad tex. etiā cū cōsensu capituli. qs fuit cancellatū: q̄ subintelligebat. Si vero capl'm principaliter cōsti tuit ꝓcuratorē authoritate p̄lati: nō habet locū hec constitutio, cū duret cōstituens. nō em̄ expedit authoritatē p̄stantē viuere. ℙam licet aliqui canonici moriant, nō expedit successorū cōsensum requiri: ex quo actus ab initio fuit factus legitime. ꝓ hoc qs no. de elec. qs sicut. Si ꝓ cōstituit ꝓcurator equaliter a capitulo z prelato in causa cōi: adhuc idē, fm ℙau. q̄ nō expirat officiū q̄stituti: vt dixi. s. e. q. fm gl. ꝑ hoc qs not. Jo. an. de elec. si qs iusto. lib. vj. sup gl. not. approbatā. Z ap. cōtradicit p̄dictis in eo qs dicit q̄ cōstitutus a prelato z capl'o in causa cōi durat mortuo p̄lato. nā fm eum negari nō pōt quin hoc casu sit cōstitutus a p̄lato, licet etiā sit cōstitutus a capitulo. vnde posset reuocari vel a prelato vel a capitulo: z maxime a prelato. sic ergo expiret eius officiū per mortē p̄lati ac si ab eo solo fuisset cōstitutus, ꝑ hoc qs no. de postu. bone. ij. ℙam z cum ab initio constituitur. pōt ante lit. cōtest. libere reuocari. e. ti. c. ij. primo. respōso, lib. vj. z dato q̄ fit cōstitutus a capitulo: tamē potest reuocari a prelato: vt not. de testi. p̄sentiū. lib. vj. ꝑ Jnno. z Jo. an. multo fortius ergo reuocatur per obitū prelati cū efficacior sit reuocatio q̄ fit ꝑ mortē q̄ que fit alio modo: vt patet ex hac cle. z ex. d. c. ij. j. rñ. eo. titu. lib. vj. ℙam post lit. ꝯtest. nō reuocat̄ sine causa: vt ibi per mortē aūt sic: vt hic. hec dic vera quatenus intelligere mus q̄ p̄latus nomine ꝓprio cōstituisset ꝓcuratorē in causa cō muni intelligendo q̄ esset causa in qua nō succederet capitulū. Sed si succedit, put cōiter cōtingit in talib⁹: z prout de iure est. de ma. z obe. his que. z. c. cum olim. tūc verius est qs dixi. s. e. q. fm glos. Benz. z ℙau. q̄ ex quo tota potestas deuoluta est ad capitulū, z iste etiā est cōstitutus: sequit̄ q̄ eius officiū durat, z
8 administrare pōt cū distinctiōe. de qua. s. e. q. ¶ †Octauo q̄ro circa hoc quid si capl'm procuratorē cōstitutū a prelato z capl'o reuocet. dicit Z ap. q̄ reuocatus nihilomin⁹ potest agere z defendere: q̄ p̄latus est caput capituli, z habet exercitiū actionū.
9 de rescri. edoceri. qs dic vt in sequēti. q. ¶ †Nono q̄ro si in premisso themate prelatus reuocet. dicit Z ap. q̄ tunc dicit̄ totaliter reuocat⁹. vel si remāserit ꝓcurator capl'is: nō tñ agere vel defendere poterit etiā in re vel causa cōi mortuo: vel etiam viuēte p̄lato. de iudi. causam. z. d. c. edoceri. nec etiā alio prelato de nouo creato nisi ab eodem de nouo cōstituatur. Dic aduertendū an administratio prelati z capituli sint indistincta. z procedunt dicta Z ap. in hac. q. z p̄cedēti. an vero distincta: z tūc p omnia. idem est de reuocatiōe capituli, vel de reuocatione p̄lati. Unde si ponimus aliquā rem ptinere pariter ad administrationē prelati z capituli: procurator cōstitutus ab vtroq; reuocat̄ si aliter reuocat: z similiter extincto prelato, officiū eius extinguit̄: vt di
10 xi. s. q. vñ. ¶ †Decimo quero si prelatus suo nomine ꝓprio expresso pro ecclesia cōstituit ꝓcuratorē. dicit Z ap. q̄ tunc ꝓcedit qs dicit̄ in hac cle. secus si nō expresso proprio nomine: q̄ tunc mortuo prelato nō expirat ꝓcuratorium: nō tñ agere vel defendere poterit procurator nisi postq̄ ecclesia nouū prelatū habuit: z tunc poterit etiā vigore antiqui mandati qs morte cōstituentis nō expirauit. ℙro hoc de offi. deleg. qm̄ abbas. de rescri. si gratiose. li. vj. z not. in regula, ℙuilegiū. eo. li. ¶ Oppo. ad hoc de. c. vnico, ne se. va. li. vj. z de regula, si ad solū. eo. li. Sol. Z ap. q̄ loquunt̄ alio casu: q̄ licet in cā cōi possit capl'm vacante sede agere vel defendere: nō tñ hoc facit iure p̄lati, sz iure capituli, z tanq̄ capitulū: ꝑ predicta multū oporteret restringi hanc cle. vnde dic q̄ etiā si nomine prelature prelatus solus cōstituit ꝓcuratorem: eius officiū expiret mortuo prelato: vt aperte probat̄ hic cū dicit, a p̄lato constitutū. nec dicit q̄ nomine ꝓprio cōstituerit. z sic in dubio debet intelligi constitutus nole prelature: vt dixi. s. q. iij. ¶ Undecimo q̄ro in eo q̄ dicit de rectore, an procedat in rectore nō ecclesiastico. gl. ij. dicit q̄ nō. Z au. refert alios ꝯtradicere equiparātes rectorem ciuitatis rectori ecclesie. Sed ipse tenet cū gloss. quia in ecclesiasticis procedit hec dispositio propter edictum ne se. va. que ratio cessat in non ecclesiasticis. idem ℙau. Bēze. dicit idem in nō ecclesiasticis. nam ius ecclesiasticū z publicū z vniuersitatis eadem prerogatiua gaudent. C. de sacrosanc. eccle. l. vt inter diuinū. ergo eadē sit dispositio. de cōsti. trāslato. Jtem equiparātur administrator eccl'ie z ciuitatis. C. de transac. l. preses. ff. de iure fis. l. si ꝓcurator. §. j. ergo quod de vno hic dicit̄ ad alterū extenditur saltē quo ad negotia nondū cepta. ar. ff. si cer. pe. l. eius. de preben. dudum. lib. vj. ℙrimū verius per id quod dico in sequenti. q. in fi. ¶ †Opp. ad hoc: quia
11 administratores ciuitatis nole ciuitatis administrant, que non moritur. de rescri. si gratiose. lib. vj. Sol. per hāc rationē motus fuit Jnno. de fo. cōpe. dilecti. ad tenendū contrariū eius qs hic dicit̄ de quo ibi z hic in glos. in verbo, pro ecclesia. Sed respondet Bēz. q̄ nō possunt dici q̄stitui ꝓcuratores a ciuitate vel ab eccl'ia que sunt inanimata, sed tm̄ a p̄sidēte dignitati vel ecclesie qui moritur. arg. ff. de penis. l. vlt. ff. loca. l. si dñi. §. j. de p̄ca. c. ij. Et per hoc qs not. ne prela. vices suas. c. fi. ¶ Op. ad hoc. ff. de insti. l. sed z si pupillus. z. l. si quis. §. si impubes. z. §. eius. vbi nō expirat mandatū. So. fm Bēze. promiscuitas actuū extraiudicialium est ibi in causa. ℙro hoc qs dicit gl. in verbo, ꝑ ecclesia in fi. z de hoc dic vt dixi de offi. dele. quoniā abbas. ¶ Opp. ad idem de. l. venditor. §. iudices. ff. de iudi. Sol. Bēze. q̄ ibi loquit̄ de iudice delegato, cui⁹ officiū durat mortuo delegāte re nō integra: secus in ꝓcuratore. qs dic vt. s. dixi in. ij. q. ¶ Duodecimo q̄ro qd importēt illa ꝝba in tex. vel alio quolibet. dicit Bēz. puta vicario perpetuo qui ius hz in re. de offi. vica. ad hec. z hz iustū titu. de p̄ben. extirpande. §. q vero. vñ nō dicit̄ beneficio carere. de rescri. postulasti. de offic. vica. c. j. vel vicario quolibet fm eū etiā cōmendatario: q̄ cuis nō sit ecclesie p̄latus: vt no. xxj. q. j. q plures. tñ hz canonicū titulū. de ele. dudū. z legitimā administrationē: vt no. Jnno. in. d. c. dudū. z sic de accusatio. si cōsti terit. Et de hoc de elec. nemo. li. vj. dic ꝓfectius quod dicit, alio quolibet. cōprehēdit quēlibet administratorē eccl'iasticū. ꝑbant
12 ꝝba sequētia, eccl'ia vel bñficio. ¶ †Decimotertio q̄ro quid de cōstituto p hospitali leprosario, vel ꝯnodochio. dicit Bēz. idē. z sic fm eū etiā in talibus ꝓcedit hec cle. pro hoc verba generalia ibi, alio quolibet. ar. ff. de here. instī. l. hoc articulo. de maio. z obe. solite. ¶ Opp. ad hoc de cle. q̄ cōtingit. j. de reli. do. vbi talia ꝓhibentur cōferri in titulū beneficij. Sol. Bēze. q̄ ex hoc nō sequit̄ quin sit eadē ratio que hic: z ob periculū vitandū de quo hic agit̄ fauore locorū q̄ ampliādus est. dicendū est idē. ¶ Op. ad idē de cle. literas. de prebē. vbi sub nole beneficij talia nō cadunt. Sol. Bēz. q̄ ibi in literis gratie q̄ vt ambitiose restringū tur. hic aūt subest fauor z rationis idētitas. Jtē frequēter ꝝbū beneficiū, large sumit̄ etiā ꝑ eo q̄ nō est titulus bñficij: vt in lib. feudorū, in quibus causis feudū amittat̄. circa fi. qs tñ nō puto verū q̄ hic cōprehēdat administratiōes que nō sunt beneficia: vt dico in sequēti cōtrario. ¶ Opp. ad idē: q̄ hec cle. exorbitat a iure cōi: ergo ad cōsequentiā nō est trahēda. de reg. iur. que a iure. lib. vj. Bēze. q̄ nō exorbitat: imo ius cōmune ponit. Jtē nō proprie dicitur trahi ad cōsequentiam, sed statutū in vno censetur statutum in alio ob rationis idētitatem. ℙro hoc qs dixi de rescri. abbates. q. iij. z qs no. de reg. iur. l. que propter. Jtē quia mens conditoris est eadē in istis. s. hospitalib⁹ z leprosarijs que verbis est p̄ferenda etiā in odiosis. C. de libe. prete. l. j. ff. de excu. tu. l. scire. §. aliud. de ver. sig. intelligentia. Et qs ibi no. Bertrā. z Jo. de lig. tenent contrariū: quia hospitalia nō conferunt̄ in titulū: z taliū administratores cōparātur tutorib⁹. j. de reli. do. q̄ cōtingit. nō ergo cōstituūt ꝓcuratores sed actores cū authoritate episcopi. C. de ꝓcu. l. neq; tutores. vñ nō est verisimile ep̄m cōsentire nisi cōstitut⁹ fit idoneus. sed p̄latus libere cōstituit procuratorē. e. ti. petitio. z sepe cōstituit cōiunctos sibi etiā nō idoneos: ideo subest ratio vt facilius extinguat̄ officiū instituti obtu p̄lati q̄ in casu p̄cedēti. que ratio nō multū viget. ℙā ratio huius cle. aliunde fundatur: vt dixi. s. q. iij. tñ dictū puto verū. ℙam cū hic p̄cise loquat̄ de ꝓcuratore cōstituto pro ecclesia vel bñficio: z ꝓprie loquēdo hospitalia nō sint bñficia: dicta cle. q̄ cōtingit. sequit̄ q̄ in eis nō ꝓcedit hec cle. tñ ratio ei⁹ bene pcedit: vt nō preiudicet̄ ei ad quē tempore vacationis fit deuolutio administratiōis. z fm hoc pōt de equitate saluari. qs dicit Bē.
13 Si aūt poneremus q̄ essent hospitialia q̄ cōferent̄ in beneficiū: tunc ꝓprie ꝓcedit hec cle. ¶ †Decimoquarto q̄ro in eo q̄ dicit procuratorē reuocari ꝑ mortē substituētis, an hoc intelliget̄ de morte nō solū naturali, sed etiā q̄ ex sola ciuili. Bēze. dicit q̄ sic. z sic si per depositionē, cessionē, vel translationē vacat ecclesia: reuocat̄ ꝓcurator. ℙā per hec dicit̄ p̄latus mortuus quo ad beneficiū. vij. q. j. §. ecce. ad hoc de dolo. veritatis. de sup. neg. p̄la. si ep̄s. lib. vj. de pe. c. ij. eo. li. Et sic hoc casu mors ciuilis equiparat̄ naturali. ¶ Opp. ad hoc de. c. susceptū. de rescrip. li. vj. So. ibi de impetrationib⁹ q̄ sunt odiose. de p̄bē. q̄uis. j. eo. li, vel fm

Benze. regulariter nō equiparanť. ff. de ver. ob. l. ex ea parte. §. insulā. no. xvj. q. j. placuit. z in. d. c. susceptū. sed hic equiparanť: quia est in iure expressum. dic. s. p idētitatē ratiōis, ar. iuriū prēallegatorū. z p hoc ar. ff. de bo. pos. cōtra tab. l. j. §. fi. p mortuo
14 eī habeť. ff. p socio. l. actiōe. §. publicatione. ¶ †Decimoquinto quero si pcurator cōstitutus a plato aliū substituit, z re integra morit, nunqd expirat mādatū. dicit Bau. q sic si suo nole, z vt dns litis hoc fecit. e. tit. c. j. lib. vj. Sed si platus alterius pcurator aliū substituit z re nō integra morit, p hoc nō expirat mādatū. Jn quo videť Bau. nō bene posse intelligi: vel liber est corruptus. Ego aūt in hoc cōsultus dixi q si pcurator fuit datus cum potestate substituendi, si substituit z moritur etiam re integra, poterit substitutus prosequi: quia potius dicit a domino cōstitutus. ad hoc qs not. s. cle. pri. in glo. fi. que tamen nō possunt in cōtrariū induci. Sed faciūt p potius ex quo presupponimus capacitatē z habilitatē substituētis. p hoc etiā qs no. Jo. and. e. ti. is q. lib. vj. z Bar. ff. de cura. bo. dā. l. ij. si aūt pcurator substituit iure ppio, vt qr factus est dns litis: tūc pcedit qs dicit Bau. q p ei⁹ obitū re integra expirat substitutio. ratio de se
15 patet. ¶ †Decimosexto quero, qr hic loquit de morte prelati, z. s. q. xiij. dixi hoc intelligi etiā de morte ciuili, quid si prelatus excōicatur[a]. dicit glos. vlti. q nō per hoc reuocatur procurator, sed suspendit eius officiū. Jdem Bau. ¶ Opp. ad hoc: qr exceptio excōicationis q̄ obstat cedēti nō obstat cessionario: vt not. de iurepa. c. j. lib. vj. Sol. aliud in cessionario q nō agit nole dnī. ¶ Decimoseptimo quero de eo quod dicit in glo. vlti. ibi, facit etiā. sol. vt in ea. z ibi, ver. quid si platus. vbi tenet q sic: ne claudicet iudicium. ad hoc. ff. de ar. l. diē. §. j. z. l. si interpellatur. §. fi.

a ¶ Quid si plat⁹ excōicať. Adde c. j. de off. vj. li. vj.

b ¶ De dictiōe aduersus. ads Cal. in. c. super spoliatione. de or. cog.

¶ De in integrum restitutione. Rubrica.

c ¶ Ecclesia lesa. adde Spec. in ti. de rest. in inte. in §. ij. v. illud. doct. l. c. auditis. de resti. in inte. Hosti. e. ti. in summa. in §. qm̄. in v. itē dr.

1 ☞ Ecclesia vt audiatur petens se restitui sufficit si affirmet se esse lesam.
2 Restitutio in integrū nō debet cōcedi nisi petať. rōnem reddit.
3 Restitutionis causa debet finiri intra quadriennium.
Adde oppo. numero. 7. z. 9.
4 Restitutio aduersus lapsum temporis datur solum ad tātum tempus quantum tempus lesionis.
Adde oppo. sequentem ad idem. nume. §.
6 Prescriptio an currat contra minorem.
d ¶ Qs cā restitutiōis. adde q ista glo. est singu. fm Ab. hoc ad limitationē. c. cū ter vos. de re iudic. gl. z doct. in. c. tū ex literis. de rest. in integr. gl. in. c. j. eo. tit. lib. vj.
8 Ecclesia an debeat ipso iure seruari illesa.
10 Prelatus an possit petere restitutionem in integrum pro ecclesia sine speciali mandato.
11 Prelatus excōicatus an possit petere restitutionē in integrum.
12 Procurator cōstitutus a prelato an possit petere restitutionem in integrum nomine ecclesie.
13 Restitutio in integrum coram quo debet peti.
14 Quid si non leditur ecclesia sed solum persone: an tunc fit concedenda restitutio. exemplum ponit.
15 Restitutio quando conceditur aduersus lapsum tempus, que sunt exempla.
16 Ecclesia si non prosequatur appellationem intra biennium an indigeat restitutione, an seruetur illesa ipso iure.
17 Ecclesia an possit petere restitutionē aduersus prescriptionem xl. annorum.
18 Ecclesia an possit petere restitutionem in integrum aduersus lapsum instantie que finitur triennio de iure ciuili.
19 An aduersus confessionem.
20 An aduersus vsuscapionem.
21 An contra exceptionem annalem.
22 An aduersus peremptorium quod solet dari ad opponendum aduersus crimina.
23 Ecclesia an restituatur in integrum ad producēdum testes publicatis attestationibus.
24 Ecclesia si petat restitutionē, an teneatur exprimere q dolo aduersarij vel sui facilitate fuit lesa.
25 Et an ecclesia teneatur semper probare lesionem.
26 Restitutio cum debeat peti intra quadriēnium, quid si detur quadriennio finito: an teneat.
27 An autem illud quadriennium possit prorogari per iudicem.
28 Tempus continuum quod dicatur.
29 Ecclesia si non probauit de peremptorio an quadriennium petēde restitutiōis cōputeť a fine perēptorij, an aūt a die scientie.
30 Quadriennium petende restitutionis an currat ignoranti.
31 Et an currat ecclesie tempore prelati qui ecclesiam lesit.
32 Restitutio an possit peti post quadriennium per modum exceptionis.
33 Ecclesia fuit decepta contrahendo: ille cum quo cōtraxit petit post quadriennū rem sibi tradi: ecclesia excipit petens restitui an audiri debeat.
34 Tempus lesionis quantum sit: z qualiter sciri potest.

A B ecclesia. ¶ Habet quatuor dicta Scōm ibi, z causa. Tertium ibi, etiā. Quartū ibi, sz nō fiet. vel] Primo ponit vnū dictū ex quo determinat ecclesiā debere restitui aduersus lapsum tpis. Secūdo aliud quo tpe finiať causa restitutiōis. Tertio extēdit secundū dictū. Quarto limitat dictū primū z partes nō
b mutanť. ¶ Hot. de dictione aduersus[b], que ponit hic pro con-
1 tra. de quo hic in glos. ij. z idē] Bau. ¶ †Secūdo not. q ad hoc vt audiať ecclesia petens se restitui, sufficit q affirmet se lesam: vt hic in verbo, affirmat. z gl. in hoc verbo. sed tamen in effectu non restituiť nisi probet lesionem: vt hic in verbo, probabit. z de hoc in glos. fi. Et idem] Bau. z Bēze. z ratio fm eum: quia cum proponitur de lesione: etiam si vellet ecclesia statim probare nō audiretur: cum regulariter nō sit locus pbationi ante litem cōtest. vt lit. non cōtest. per to. de hoc etiā dic vt. j. q. xx. ¶ Tertio not. q ecclesia lesa restituiť in integrū. z est hec restitutio in pristinum statū restauratio. C. de reputa. que fi. in iudi. l. j. ff. de mi-
c no. l. q si. §. restitutio. ¶ Quarto not. q ecclesia lesa[c] pōt petere se restitui. z videť velle litera q possit etiā non petere. qr non dicit q hoc debeat petere. qs intelligit Laud. vt possibilitas hec non sit apud iudicem a quo petitur, quia potius est necessarius q̄ volūtarius: sed respicit prelatum qui petere debet si vult: tamen peccat mortaliter omittēdo in preiudiciū ecclesie. ar. de of-
2 archi. ea que. de of. custo. c. j. vbi de hoc. ¶ †Quinto no. ibi, peti. q restitutio nō debet cōcedi nisi petatur. nō enim officio iudicis subuenitur nisi imploretur: cum loco actionis implorať officium iudicis in restitutiōe. ff. de mino. l. q si minor. §. fi. de off. iu. c. ij. nec iudex supplet in facto. ff. de dam. infe. l. iij. §. hoc autem
3 iudicium. z qs ibi not. de postu. bone. j. ¶ †Sexto not. q. causa
d restitutionis[d] debet finiri intra quadriennium. ex hoc dicit glo. in verbo, finiri. q officium iudicis hoc casu nō perpetuatur per litis contestationē. Jdem dicit Laud. esse in causa appellationis que debet terminari intra annū: vel ex causa biennij: z non vltra ptendi. ij. q. vj. ei q. C. de tempo. appel. l. vlt. §. vlt. z. l. nemo. de appel. ex ratione. z dic vt ibi. q autem causa restitutionis debeat terminari intra quadriēninm, probatur etiā. ff. de mino. l. papinianus exuli. C. de restitu. in integ. l. petende. z. l. vlti. z not. eo. ti. c. j. Sed olim intra annū. qs dic vt in glo. in verbo, quadriēnij. z p hoc fm] Bau. eo. ti. c. j. lib. vj. z de hoc in spe. de in integ. resti. §. intra quod tēpus. v. in resti. autē. Et sic qs dicit de anno vtili, instit. de acti. §. rursus. corrigitur hoc casu scilicet in causa restitutionis. in alijs autem in quibus cōceditur facilitas petēdi intra annū vtilē remanet ius antiquū saluū: vt not. glos. C. de
4 resti. in integ. l. fin. ¶ †Septimo not. q restitutio aduersus lapsum tēporis datur solū ad tantum tempus quantū fuit tēpus lesionis. Et dicit Benz. in materia restitutionis duplex tps fore cōsyderandū. s. tēpus intra qs debet peti: z illud est quadriēnij. z tempus ad qs datur restitutio: z illud est tātum quātum fuit tps lesionis: vt hic, z. ff. ex qui. cau. ma. l. sed z si. §. quoties. z. §. sed cū ferie. z. l. necnon. §. si quis sepius. ¶ Oppo. q ecclesia non possit petere se restitui: aut enim vacat: z tunc nō debet agilis, sed debet expectari successor. ne se. va. c. fi. aut non vacat: z tūc nō ecclesia, sed prelatus dz hoc petere. de rescript. edoceri. So. expone q dicit ab eccl'ia. i. plato ecclesie fm] Pau. z Benz. qr platus est in eccl'ia z ecōuerso. viij. q. j. scire. Unde etiā simpliciter agēs dr agere nole eccl'ie: cū qcqd acqrat, eccl'ie acqrat. Si est platus regularis q etiā nole ppio agere nō posset: sec⁹ in p-
5 lato seculari: vt no. de rescri. edoceri. ¶ †Sexto opp. q nō sit op⁹ vt eccl'ia petat se restitui aduersus lapsum tpis: nā eccl'ia fungitur iure minoris. s. e. c. j. z. c. auditis. C. ex quib⁹ cau. ma. l. respublica. z de iure reipublice. l. rēpublicā. li. xj. Sz q̄ minorē nō currit pscriptio. C. in quibus cau. in integ. resti. nō est neces. l. sancimus. So. in hoc differt eccl'ia a minore. qs dic vt in gl. in versi. a tēpore. z in ver. quadriēnio. Et rō diuersitatis fm Ben. qr cum eccl'ia nō moriať. xij. q. ij. liberti. z omni tpe cēseať iure minoris: ideo currit pscriptio cōtra ipsam: al's q̄tra ecclesiā nunq̄ posset pscribi: z sic dnia essent in incerto. q̄tra id. ff. de vsusca. l. iij. z possidētibus cū bona fide z etiā cū titulo iura eccl'ie nil pdessent. q̄ id. C. de rei ven. l. certū. z. l. domū. de pscrip. de quarta. z. c. si diligenti. z p hoc aperieť via negligētie platorū. qs est euitandū. ff. q̄ in frau. cre. l. pupill⁹. in minore aūt q futurus est maior, cessat hec ratio: ideo dū est minor q̄tra eū nō prescribit: qr melius est ante tps occurrere, q̄ post lesionē remediū querere. l. sancimus.
6 palle. ¶ †Tertio op. q imo etiā q̄tra minorē currat prescriptio. e. ti. q̄stitut⁹. So. Hē. q q̄tra minorē nō currit pscriptio legalis sed q̄suetudinaria sic. qs no. Jnn. in. d. c. q̄stitut⁹. ratio qr in tali q̄suetudine affuit cōsensus populi. ff. de legi. l. de quib⁹. in quo etiā sunt minores quos factū populi ligat: vt no. Jnn. de sentē. excō. grauē. p hoc qs no. de simo. dilectus. nō sic aūt est in lege que arctat etiā inuitos. C. de legi. l. leges. Alij dicūt q nec q̄suetudinaria

tudinaria currit cõtra minorẽ.z hoc equius, sz primũ verius: vt dixi in.d.c.cõstitutus. qũo aũt cõpareꝯ eccl'ia reipublice, dic vt no.in spec.de in integ.restit.§.si qs aũt.¶.plat⁹ aũt.z dic vt dixi
7 e.ti.c.j. ¶ †Quarto opp.q nõ sit opus intra quadriennũ restitutionẽ terminari: cũ possit cõtingere tps hoc plongari p iudicem vel aduersariũ:z sine facto suo tolleret ius eccl'ie, cõtra regulam, sine culpa.lib.vj.So.vt in gl.in ¶bo, finiri.ver.si tñ.vsq; ad ver.sed qd si. ex qua habes q tũc nõ currit tps. idẽ Laud.z
8 Bau.z p hoc in auf.vt sponsa.largi.§.ad hec. ¶ †Quinto op. q ecclesia debeat ipso iure seruari illesa: qz delictũ plati negligẽtis sibi nõ dz imputari: regula, delictũ.li.vj. dicit Bẽze.q illud intelligiꝯ de delicto in faciẽdo:qs cũ sit latẽs vitiũ animi, nõ põt de facili p alios de eccl'ia resisti nec subueniri. ar.in auf.de nup. §.mitiores.col.iij.sed negligẽtia cũ extrinsecus se offerat: põt p superiorẽ potissime ad instantiã illorũ de ecclesia releuari. ar.de censi.in.c.romana.§.notoria.lib.vj.xxxix.dis.petrus.C. de tẽpo. app.l.vlti.§.fi.in auf. in medi.lit.§.super hoc.col.viij. de hoc de
9 pscri.c.fi.in dicta regula, delictũ. ¶ †Sexto op.q p quadriẽniũ cã restitutionis indistincte durare nõ possit,cũ qñq; fiat restitutio aduersus tẽpus minus quadriẽnio: vt aduersus decẽdium ad appellandũ,vel tẽpus simile:quo casu tẽpus petẽde restitutionis nõ debet excedere tẽpus ad qs fit restitutio,p iura q̃ allegat gl.magna in ver.restat.vsq; ad ¶.ad rõnẽ.quorũ iuriũ mẽtẽ refero.j.eo.cõtrario. ¶ Ad idẽ inducit ratio in ea.glo.¶. ad rationẽ.sol.in hoc fuerũt opi.varie quas refert eadẽ glos.in prin.z Bau.q̃ satis patẽt in gl. z simil'r patet qũo leges q̃ inducebant p opi.prima posita in glo. p maiori parte, solũ pbant de tẽpore ad qs fit restitutio q nõ dz excedere tẽpus lesionis. Et quo ad hoc idẽ dicit hic in tex.sed.l.si debitrix.§.fi.z.l.ait ptor.§.si cõditionalis.z.l.cũ post. allegate in gloss. videnꝯ loqui de tẽpore intra qs dz agi.tñ vt dicit gl.l.cũ post.nõ loquit de resti.sed ibi solũ dicit q actio tpalis cõpetẽs cõtra filiũ filio defuncto cõpetit ex tra patrẽ vsq; ad tẽpus qs restabat,z nõ vltra: vt si erat actio q̃ durabat semestre,z qñ fil⁹ obijt lapsum erat trimestre a tẽpore cõpetẽtis actionis: solũ intra trimestre poterit pater de peculio queniri. Ad.l.si debitrix.§.fi.dic q nõ ppie facit: z respõde vt in glo.sed ad.§.si cõditionalis. qz glo. dicit respõdendũ eodẽ modo vt ad dictã.l. si debitrix. vt videas quomodo facit. ibi dicitur q cũ aliquid est factũ in fraudem creditorũ licet a lege sit datus annus ad petendũ talia reuocari: tamẽ si actio erat tẽporalis creditori ad petendam reuocationẽ, nõ annus sed solũ tantũ tps dabit quantũ supererat ad agendũ.z finge q actio durabat semestri, z factũ fuit in fraudẽ, z cepit cõpetere actio ad reuocandũ post lapsum trimestre: poterit creditor solũ intra trimestre petere reuocari. Sed ibi nõ loquit de restitutione, sed de rescissione que fit remedio illius tituli que in frau.cre.in qua sufficit q intra annũ incepit creditor agere ad reuocationẽ, nec oportet q finiatur intra annũ, preterq̃ in casu predicti.§.si conditionalis. in quo debet incipere, vt nunc dixi. Et est ratio: qz si haberetur tempus quo agi poterat actione principali: nõ posset creditor dicere aliquid factũ esse in eius fraudem: nec sua interesset. ex quo sua actio iam foret extincta: z sic eodẽ modo est in.l.si debitrix.§.fi. non autem aliquid vigẽt iste leges ad casum nostrũ in quo loquimur de restitutiõe in integrũ que petit officio iudicis, z finiri debet intra quadriennium. ad rationem de qua in glos.in versi.ad rationẽ.dic vt in glos. Et idem Paul.vel dic alio modo q illa ratio nõ procedit. nam per dispositionem huius cle. non tollitur quin contra illum qui est tempore petendi restitutionem aduersus lapsum temporis possit iterum vsucapi. vnde possemus dicere q si contra aliquem vsucapiebatur qui fuit absens causa reipublice, post annũ quo incipit vsucapio, z eo absente fuit cõpleta: si reuertitur, licet possit petere intra quadriennũ se restitui aduersus tempus quo abfuit, tamẽ si stetit triẽnio q non petũt restitui, licet quarto anno possit petere se restitui aduersus primã vsucapionem, tamen possidens potest se iuuare ex noua vsucapiõe inchoata z cõpleta eo triẽnio quo reuersus fuit presens: ex predictis cõcluditur per hanc clemẽ. q tempus intra quod debet peti z finiri causa restitutionis in integrũ est quadriẽniũ. Et ex hoc infertur q tempus negligentie non corrodit tempus diligentie: sicut voluit secunda opi.posita in glos.quã etiam videtur sentire Benze.dicẽs q id quod hic dicitur cõcedendam esse restitutionem ad tempus lesionis, debet intelligi cum supereſt tẽpus ad qs fiat restitutio: alꝫ secus: puta si in locũ temporis absentie surrogato tempore negligẽtie reperiat prescriptio cõpleta.ff.ex qui.cau.maio.l. ab hostibus.§.sed quod simpliciter. tunc enim frustra quereret de parte temporis quadriẽniũ, cũ non sit dare tempus ad quod fit restitutio: z qz multe leges ad hoc videnꝯ facere, z multi docto. hoc tenuerunt, posset dici q quandoq; querimus de tempore intra qs causa restitutionis debeat finiri: z tale est vniforme. s. quadriennũ vt hic. quandoq; querimus de tempore intra qs causa restitutionis debet inchoari: z aut leditur quis ex cõtractu vel quasi, vel ex sentẽtia vel iudicio: z adhuc istud est vniforme. s. quadriennium: vt hic. aut leditur ex cursu temporis: z tũc si tempus lesionis est magis quadriennio vt hic adhuc idem. Si aũt est minus quadriennio: tunc debet proponi intra tantũ tps quantũ est tempus lesionis, z nõ vltra: adeo q si vltra deferat, nõ audiet. qs not.gl.vt.l.diuus.ff.eo.ti.z in.l.fi.C.eo.tit. vbi hoc tenẽt Bar.z Bal.z fm hoc opi.ũ. posita hic in gl. poterit saluari: vt sit opus si qs lesus fuit in vna die, q intra vnã diẽ a tẽpore quo põt, petat se restitui. sed sufficit q causa restitutionis intra triennũ terminet: nec contrariũ dicit. nihil em̃ dicit hic de tẽpore proponendi, sed solũ de tẽpore finiendi causam restitutionis vt pbat verbũ, finiri. verũ est tamẽ q iure necessario nõ probat q opus sit causam restitutionis proponi intra tãtum tempus quãtum fuit tempus impedimẽti. vnde cõiter intelligit hec cle. q sufficiat proponere intra tantum tempus vt intra quadriennium possit terminari. in eo aũt qs tangit in gl. ad fi. de iudicio
a rescindente z rescissorio quod de obseruantia simul intentatur. ¶ Quid si plat⁹. Adde tex.z Jo. an.in.c.fi.de for. cõpe. Jo.and.in c.significauerũt. de excepcio.
10 Idem Bau. z dic vt dixi eo.titu. tũ ex literis. ¶ †Quero in eo quod dicit ab eccl'ia posse peti restitutionẽ, z.s.in.j.cõtrario exposui. i. prelato ecclesie. an hoc põt sine speciali mãdato. glos.ũ.
11 dicit q sic. z idẽ Bau. ¶ †Sc̃o quero qd si prelatus
a est excõicatus. dicit Laud. q nõ audiret petens restitutionẽ: cũ videat potius agere q̃ defendere. arg.de excep.cũ inter. z.c.significauerũt. z hoc cũ principaliter petit restitutio. Sed qd incidẽter: dic vt in seq.q. ¶ Tertio quero circa dicta in prima.q.si restitutio petit incidẽter, an platus excõmunicatus petere poterit: vt pone: excõicatus appellauit, z impetrauit inhibitionẽ fieri iudici a quo, ne procederet: deinde spoliat ab aduersario. videt q possit petere se restitui, cum potuerit appellare z hec restitutio veniat in vim accessorij per viam reuocationis, pro hoc qs not. glo.xxiij.dist.c.j. Et hoc placet Bertran. z Joã. de lig. presupponẽdo q appellans fuit reus. Dic de hoc nõ curandũ, cũ etiã originarius actor audiat appellans. de excep. significauerunt. Item videt nõ procedere hec opi. quia auditur excõmunicatus appellans ad prosequendũ que sunt ptinentia ad appellationẽ solum, quatenus cõtingunt articuli appellatiõis. Unde si appellat ab interlocutoria: finito articulo appellatiõis bene audi-
b tur super principali si peteret restitutionẽ in integrũ etiã incidẽter vt cõtra lapsum dilationis emptorie nõ audiet. ad hoc de
12 excep.cũ inter. z quod ibi not. ¶ †Quarto quero an procurator⁹
b cõstitutus a plato possit petere restitutionẽ nomine eccl'ie. dicit Bẽze. q aut petit principal'r: z requirit q habeat speciale mãdatum.ff.de mino.l.illud.§.si talis.z.s.e.cozã. Aut incidẽter: z audiet etiã sine speciali mãdato: qz cũ sit datus ad causam principalẽ: censet datus ad ola sine quib⁹ causa nõ põt expediri.ff. de pcu.l.ad rẽ.z.l.ad legatũ. qs tenet glo.e.ti.suscitata. qs dicit Bẽze. verũ si ante sententiã vel post eã appellatione suspẽsa: vel si saltẽ adhuc potest appellari. secus si appellari nõ põt. d.c.coram. qz tũc sup principali mandatũ procuratoriũ est finitũ: multo
13 ergo fortius sup incidẽti vel accessorio. ¶ †Quinto q̃ro coram quo dz peti restõ. dicit Bau. q cozã iudice eius cõtra quẽ petit.
14 C.vbi z aduer. qs in inte.resti. postu.l.ũ. ¶ †Sexto q̃ro si lapsu tps nõ ledit eccl'ia, sed solũ psone eccl'ie: vt qz lapsum est tẽpus quo platus debuit ꝓuidere vel canonici debuerũt eligere. dicit
c glo.ũ. q tũc nõ cõceditur restõ. Idẽ Bau. z Benze. qui dicit q hoc casu nolle eccl'ie restõ peti nõ posset, p id qs no. Spe.eo.ti.§. ¶.v. vt aũt. z dicit Bau. q forte aliud in prelato q̃ in canonicis: qz si ad platũ spectat collatio vel electio: p eius negligentiã posset ledi eccl'ia eius nolle. hoc fiebat vt qz potuisset pscribere q̃ nõ rat ecclesia pscribere ius cõferendi: si platus negligit: interrumpet pscriptio, que fuisset cõtinuata si nõ neglexisset: ergo eccl'ie cõpetet restõ. qs puto verũ. Et pro hac differentia inter prelatũ z canonicos est de test.requisisti. z quod no.eo.ti. qs sicut. vnde quod dicit glos. de prelato intellige verũ quãdo habet conferre
15 ratione persone, non aũt ecclesie. ¶ †Septimo quero in eo qs dicit de restõne aduersus lapsum tẽporis, de exẽplis. So. vt in
d glos.in verbo, lapsum. vel fm Laud. exẽplifica in anno ad presentandũ rescriptũ, vel ad interrũpendã pscriptionẽ, vel ad denunciandũ aduersario receptionẽ testiũ. Et dicit Bau. hoc pro cedere siue agit de dãno vitãdo, siue lucro captando. z sic generaliter aduersus lapsum tẽporis in quo nõ fecit eccl'ia id qs fieri expediebat, z cedat restõ. p hoc eo.ti.c.ũ. z.c.cozã. Bẽ. etiã intelligit siue hoc tps sit ab hoie, siue a lege statutũ: qz hic indistincte loquit. z in vtroq; eadẽ est rõ. z de termino hois in.d.c.cozã.
16 de termino iuris.e.ti. auditis. ¶ †Octauo q̃ro circa hoc qd de
c biẽnio ad prosequendã appellationẽ, an eccl'ia nõ prosequẽs⁵ iuste impedita indiget restõne vel ipo iure seruet illesa. Glo.e. in ¶b.
17 lapsum remittit ad no.de ap.ex rõne. z ibi cõiter tenet opus esse
d restõne. ¶ †Nono q̃ro an extra pscriptionẽ⁴. gl.an. possit eccl'ia

petere se restitui. gl. e. sentit q̄ nō, qs tenet Jo. an. eo. ti. auditis.
17 ¶ †Opp. ad hoc de hac cle. Sol. hec gl. q̄ loquit hic de restōne aduersus lapsum tp̄is q̄ qs cōpetit restō, vult dicere q̄ ista cle. nō p̄bat q̄ aduersus quēlibet lapsum tp̄is cōcedat restō: sz solū determinat intra qs tp̄s debeat eccl'ia posse petere se restitui aduersus lapsum tp̄is: z dz intelligi q̄n nō reperit p̄hibitū. ℞ Pau. hic late p̄sequit ea q̄ no. e. ti. auditis. z primo videt q̄ glo. sit vera: q̄ si cōpeteret restō, iura loquētia de p̄scri. essent sine effectu, vnde Host. e. ti. c. j. dicit q̄ nō inuenit ecclesiā restitui cōtra vsucap. vel p̄scri. licet aliq̄ tp̄a de p̄dictis aliq̄n subducāt: p̄ hoc qs no. Spe. eo. ti. §. si qs aūt. ℣. hoc aūt notandū. vbi refert cle. pnū ciasse ecclesiā nō posse post biennīū opponere exceptionē nō nume. pe. q̄ creditores. Jn q̄nīū: q̄ q̄tra p̄scriptionē restituit minor q̄n p̄scriptio q̄ eū currit. ergo z eccl'ia q̄ cōparat minori. C. si aduer. vsucap. l. vnica. z hoc tz ℞ Host. de trās. cōtingit. z in sum. eo. ti. §. quādo. ver. itē obj̄cit. ad fi. §. in quib⁹. ver. in p̄scriptionibus. z plenius de p̄scrip. sup rub. dē p̄scri. re. immobi. §. q̄ exigātur. ℣. res etiā dn̄ica. qs dicit ℞ Pau. verius maxime per istā literam que generaliter loquit. nā z maior impeditus restituit ad tp̄s impedimēti. ff. ex quib⁹ cau. ma. l. sed z si per pretorē. §. quoties. z l. succurrit. z. l. in eadē cā. Jtē ecclesia restituit aduersus lapsum decēdī ad appellandū: vt tenet hic gl. in ℣. lapsum. vel aduersus aliud tēpus circa statū iudiciorū: ergo eodē modo z cōtra p̄rescriptionē currentē cōtra bona, cum iura velint etiam per primas p̄rescriptiones p̄iudicari ecclesijs. eo. titu. coram. Et maior sit lesio ecclesie in p̄dītione rei q̄ in lapsu dilatiōis: vel in alijs p̄scriptionib⁹ iudicialib⁹. Jtē si trāsfert dn̄ium rei p̄ traditionē factā in cōtractu licite celebrato sicut p̄ p̄scriptionē. C. de pact. l. traditionibus. Sed cōtra talē tractatū restituit ecclesia eo. ti. c. j. ergo z cōtra p̄rescriptionē. Et in hoc qs dicit ℞ Pau. dominiū transferri per p̄rescriptionē: dic vt dixi de p̄script. ad aures. Jtem ſm ℞ Pau. sicut cum sententia transiuit in rem iudicatam rescindit per restitutionē. eo. ti. c. j. ita ergo z p̄scriptio. ℞ Refert tamē quosdā dicere hāc clemē. nō loqui de p̄rescriptione. xl. an. de alio tēpore aduersus cuius lapsum cōceditur restō. qs tenet glo. vt. §. e. q. dixi: z tunc videt q̄ cōtra p̄rescriptionē. xl. an. nō cōcedatur restitutio, cū hoc nō sit iure expressum. Ad qs dicit ℞ Pau. q̄ satis est expressum in verbis generalibus. vult dicere q̄ exprimit hic in eo q̄ generaliter dicit aduersus lapsum tēporis cōcedi restōnem: ad hoc de ma. z obe. solite. qs puto verius z tenui in. d. c. auditis. qs etiā tenet glo. in auf. de eccle. ti. §. p̄ q̄libet. col. ix. z Bēze. z Steph. hic p̄ hoc quia sufficit q̄ non inuenit p̄hibitū. Jtē satis p̄batur hic, vt nūc dixi: licet ſm Jo. and. in apostillis possit respōderi q̄ hec cle. solū p̄bat dari restitutionē aduersus lapsum tp̄is. Sz p̄ hoc nō infert q̄ aduersus p̄scriptionē per quā restitutionē nō solū fit restitutio aduersus lapsum tp̄is: sed etiā restitueret res p̄scripta. Ad quod dici pōt q̄ hec restō rei venit in vim cōsequētie. Quidā tamen volentes defendere gl. dicūt q̄ aut simul intentat eccl'ia iudiciū rescindē de z rescissorium: z procedit glo. vt nō admittat hec petitio. aut separatim admittit ecclesia petens se restitui aduersus lapsum temporis, z ex hoc p̄rescriptionem rescindi: z ea rescissa poterit agere p̄istina actione sicut p̄rescriptio: alio modo esset interrupta, p̄ hoc qs no. Jnno. de p̄scrip. illud. z. e. tit. tum ex literis. qs non procedit q̄ tum per hoc velint saluare glos. q̄ ſm eos verū est dicere cōtra p̄rescriptionē cōpetere restitutionē. in eo aūt q̄ distinguūt an simul intentent rescindēs z rescissorium, an separatim: nō videt in hoc inducēda diuersitas in effectu. nā z obseruātia simul intentat: vt dixi in. vj. Gtrario. in fi. z dic indistincte verius esse q̄ cōtra p̄scriptionē restituit ecclesia. Ad cōtrariū cū dicitur q̄ ſm hoc frustra erunt iura de p̄scri. cōtra ecclesiam loquētia, dic q̄ imo nō frustra: quia nisi ecclesia cōpleta p̄scriptione intra quadrīēnīū petat se restitui: amplius nō audiet. eo. ti. c. j. lib. vj. ¶ †Decimo quero an aduersus lapsum instātie q̄ de iure ciuili nō finit triēnio possit eccl'ia petere se restitui. dicit Bēz. q̄ nō: nisi in subsidiū. i. quādo aliūde nō potest ecclesie succurri ad instar minoris cui cū potest succurri agendo de suo interesse contra eū qui neglexit agere p̄ro ipso, restitutio nō cōcedit: alʼs sic. C. de iudi. l. pperandum. in fi. z qs not. eo. titu. beneficio. vbi Hostien. videt tenere cōtrariū. sed primū sequi videt in summa eo. §. aduersus[a]. z verius. ¶ †Undecimo q̄ro an aduersus[b] cōfessionē restituatur ecclesia. dicit Jnno. eo. ti. auditis. q̄ nō, nisi probato errore. qs tenet Spec. eo. tit. §. j. ver. sed nūquid ecclesia
20 z Matth. hic vt dixi in dicto. c. auditis. ¶ †Duodecimo quero an aduersus vsucapionē restituat ecclesia. hec q̄stio p̄supponit aliā an vsucapio currat cōtra ecclesiā. in qua tenet ℞ Pau. q̄ sic: qs tenet eo. titu. c. j. quo p̄supposito dic q̄ poterit ecclesia petere se restitui probata lesione. qs etiā tenet ℞ Pau. ¶ †Decimo
21 tertio quero an cōtra exceptionē annalē que currit nō p̄sentāti rescriptum possit ecclesia petere se restitui. ℞ Paul. q̄ sic, si per negligentiā omisit: secus si dolo. qs tenet Jnno. alʼs ¶ in. eo. tit.

tum ex literis. p̄ro hoc quia aduersus delictū non datur restitutio. C. si aduer. deli. l. j. z hoc quando tota ecclesia deliquit. C. de sacrosanc. ec. l. iubemus. xvj. qō. vj. si ep̄m. not. de ordi. cog. c. ij. in
22 glo. iij. ¶ †Decimoquarto quero an aduersus peremptorium datū ad opponendū crimina vel defectus restituat ecclesia. dicit Spe. eo. ti. §. si quis aūt. ver. sed pone ecclesia obtentū, q̄ nō. tenet Cōpo. de elec. qs sicut. z ℞ Pau. z Matth. hic: q̄ in actionibus penalibus nō est p̄ditū auxiliū restōnis. ff. de mino. l. auxi
c lium. ¶ †Decimoquinto quero an restituit[c] ecclesia aduersus lapsum termini ad p̄ponendū dilatorias. glo. in ver. lesam. tangit z nō soluit. Laud. refert id qs not. Jnno. eo. ti. cōtā. vbi dicit q̄ nō: nisi iudici videat hoc equū ex circūstātijs. qs tenet ℞ Paul.
23 Benze. z Matth. qs dixi in. d. c. cōtā. ¶ †Decimosexto quero
d an publicatis attestationibus[d] restituit ecclesia ad p̄ducendos testes. ℞ Pau. refert id qs no. Jnno. eo. ti. auditis. vbi cōcludit q̄ nō: nisi iudex p̄missa cognitiōe videat ecclesiā lesam sui vel p̄lati facilitate. debet aūt iudex esse cautus vt nō q̄cedat restitutionē vbi subest p̄sumptio subornatiōis: qs p̄derabit ex qualitate p̄sonarū. ar. de procu. in nostra. qs tenet Spec. de resti. in integ. §. vlti. ℣. quid si causa. Et hoc q̄n aliquos testes p̄duxit ecclesia qui nō bene probarunt. z de hoc etiā in sequēti q̄stione. ¶ Decimoseptimo quero circa dicta in proxima. q. qd si omnes testes ecclesie repelluntur p̄pter excōicationem vel aliud graue. dicit Jnno. in. d. c. auditis. z ℞ Pau. hic q̄ restituet ecclesia ad p̄bandum per alios vel per eosdē cessante impedimēto, dūmodo p̄ducēs nō inueniat in culpa. tñ Host. ibi dicit culpā vel negligentiā p̄ducētis nō nocere ecclesie. ar. d. c. si ep̄m. xvj. q. vj. z regula, de
24 lictū. li. vj. ¶ †Decimooctauo quero an eccl'ia petēs restitui teneatur exprimere q̄ dolo aduersarij vel sui facilitate est lesa. dicit Spe. eo. ti. §. qualiter. in prin. q̄ nō. qs dic vt ibi. ¶ Decimonono quero an ecclesia vōt plures causas lesionis p̄ponere. vel si p̄posuit vnam, an possit alterā prosequi. Jdē Spec. loco prealligato dicit q̄ sic. sed in vltimo dic ecclesiā posse aliā causam p̄sequi solum vsq̄ ad tempus quo potest mutari libellus. C. de eden. l. edita. quod tenet Jo. an. in addi. Specu. loco prealliga.
25 ¶ †Vicesimo quero quia hic dicitur ecclesiā audiri[e] que affir-
e mat se lesam: vt. §. dixi in. ij. notabili. quod non auditur cū effectu nisi probet lesionē: an semp ecclesie sit necesse lesionē probare. dicit ℞ Pau. z Matth. q̄ aut petitur restitutio in iudicio z in his que precedunt sententiā: z nō est necesse probare lesionē: q̄ per tractū temporis z negligentiā satis apparet de lesione. eo. titu. suscitata. z. c. coram. z. c. auditis. aut petitur restitutio aduersus sententiā vel extra iudiciū aduersus cōtractū: z tunc debet probari lesio. nō enim eoipso q̄ sententia est lata vel cōtractus initus lesa est ecclesia. e. tit. cū venissent. z. c. j. z. c. fi. restitutio autem nō datur nisi leso. C. eo. tit. l. fi minorem. ℞ Pau. tamen concludit id qs dixi in dicto. ij. notab. q̄ sufficit lesionē allegare vt examinet causa restitutionis: sed vt det restitutio necesse est lesionē probare quādo bene probat hic, nam dato q̄ sit lapsus terminus perēptorius, non propterea sequit ecclesiā esse lesam. que p̄bationes nō produxit: q̄ nec forte sibi expediebat produ-
26 cere: z hoc debet examinari vt perpēdat an sit lesa. ¶ †Vicesimoprimo quero q̄ hic dicit causam restōnis debere terminari intra quadrienniū, quid si finito quadrīēnio det restitutio. glo. in verbo, finiri. allegat p̄ro z cōtra. z videt tenere q̄ nō tenet restitutio. qs etiā tenet ℞ Pau. eisdē rationibus p̄ro hoc q̄ ipsemet not. j. de deci. cle. j. qs ibi dixi. qō. xxx. z duabus seq. p̄ro hoc etiā q̄ restitutio cōtra ius cōmune cōceditur: ideo est restringēda regula, que a iure. li. vj. super qua ratione fundat gl. z ℞ Pau. Sed Benze. tenet cōtrariū: q̄ fauore rei limitatū est quadrīēnniū ad finiendā restitutionē: vnde qua ratione volēte reo potest prolongari. C. de tēpo. in integ. resti. l. petēde. z no. eo. tit. l. fi. eadē rōne patiente reo z nō excipiēte. Nam z alibi de lapsu fataliū in appellatione oportet excipi z probari. C. de temp. app. l. ij. §. fi. Ad §. cōsequēs. alleg. in gl. respondet Ben. q̄ ibi ab initio tenuit datio tutoris: licet posset reuocari si proposita fuisset excusatio z probata intra tp̄s legitimū: quo elapso nō potuit audiri in prejudicium pupilli. hec responsio nō sufficit: nam etiā hic id cōtra qs cōpetit restitutio tenet mero iure. vel ſm Benze. ibi speciale fauore pupilli: sicut etiā speciale est q̄ excusatio p̄tetxtu falsitatis obtēta ipso iure nō tenet, licet aliud sit in alia sentētia: vt ibi no. dic z aliter vt dico. j. ea. q. Ad id qs no. C. de iudi. l. pperandum. post prin. qs not. gl. p̄ro se inducit vbi tenet gl. q̄ sententia lata post terminū nō tenet. ℞ Respōdet Ben. q̄ ibi ideo: q̄ fuit lata exactis que iam perierāt perēpta instātia: z sic est nulla tā exactis nullis. z hoc puto verius. Et dic q̄ in. §. sequens. subest ratio: q̄ nō debet p̄iudicari iuri iam quesito in cōmodū pupilli. cuj⁹ interest habere tutorē. Sz is q̄ quē petit restō bñ pōt p̄iudicare sibi omittēdo exceptionē sibi q̄petentē p̄pter lapsum quadrīēnij. Quia aūt iura in hoc sunt varia an teneat factū post tēpus, distingue: q̄ aut tempus p̄figitur parti aut iudici: aut
actioni. ℞ Primo

a ¶ Aduersus. Adde doc. in. c. ex literis. de restitu. in integ.

b ¶ An aduersus. Ads Spe. tit. de restit. in integ. in §. ij. ℣. in regʼla possessor. ℣re. iur. li. vj. Jo. de imo. in. c. alijs. de p̄scri.

c ¶ An restituat eccl'ia. ads Spe. ti. de rest. in inte. in. §. ij. ℣. sz pone. do. in. c. auditis. de in integ. resti. Cōp. i. c. q̄ sicut. de elec.

d ¶ An publicatis attestatiōib⁹. Adde Jnn. in. c. cōtā. in fi. de rest. in integ. Lap. al leg. lij. incipi. an oporteat. i. ij. co. Bal. in. l. seio. ff. de resti. in integ.

e ¶ Ecclesiā audiri. Adde Spe. e. ti. §. ij. ℣. illō. z ℣. se. Bar. z ℞ Pau. de cast. in. l. nā z poste. in. §. sz mi
nor. ff. de iureiur.

actioni. Primo casu post tēpus nihil potest fieri: z si fiat, nō tenet. C. senten. rescin. nō pos. l. perēproxias. de probat. l. exceptionem. ff. de iud. l. sed z si susceperit. Sc̄o casu aut prefigit tēpus iudici z iurisdictioni: aut iudici tm̄. si iudici z iurisdictioni: non valet qđ fit finito tpe. ff. de iudic. l. ij. §. sed z iudex. de arbit. l. si cū dies. §. si intra. z. l. nō distinguemus. §. ij. C. qñ ꝓuo. non est ne. l. cum nō eo die. Si iudici tm̄: tenet qđ fit post tēpus, lz iudex puniat. C. de edi. priua. l. fi. C. vt oēs tam ciui. q̄ milita. l. i. ad fi. pro vtroq; mēbro, de of. delega. de causis. z qđ ibi dixi. Tertio casu aut prefigit tps circa substātiā actionis: z finito tpe finit actio: z nō tenet qđ postea fit. C. de dolo. l. fi. ne de sta. defunc. l. ij. in fi. aut prefigit non circa substantiā actionis, sed circa litis instantiā: z finito tpe iudex de nouo pōt cognoscere: nō aūt vigore prime instantie. C. de iudi. l. pperandū. ad fi. ad. l. fal. auf. sed cū testator. in auf. de her. z fal. §. illud quoq;. col. j. de hoc per Ray. z
27 Bart. in. d. §. consequēs. ¶ †Alicesimoscō quero an hoc qua-
a drienniū[a] possit per iudicē prorogari. videt q̄ non: sicut nec tēpus qđ dat ad appellationē finiendā. qđ not. de app. cū sit. pro hoc qđ no. C. de lit. cōtest. auf. offerat. qđ tenet Laud. q; hoc tēpus dat sine ministerio iudicis. nō potest ergo p iudicē auferri. regula, indultū. lib. vj. quā rationē dicit Bēze. non pcedere: nō tm̄ reddit causam: sed posset reddi: q; hoc tēpus pōt ex causa p longari. C. e. l. petende. dicit aūt Bēze. aliā esse efficaciorē rationē: q; qñ lapsus tpis effectualiter absorbet ius partis, nō potest minui vel prorogādi: z sic est in tpe prosequende appellationis, vel petēde restitutionis. secus in tēporibus quorū lapsus nō absorbet ius partis: vt in tēpore qđ datur ad deliberandū. iij. q. iij. offerat. vel ad sententiā exequendā. ff. de re iudi. l. ij. de re iudic. qđ ad cōsultationem. Sed cōtra dici posset: quia in quolibet lapsu tpis absorberet ius partis cū acquirat ius aduersario vt post tēpus non audiat: quia dimisit tēpus labi: tm̄ potest ratio Bēze. sustentari qñ aduersarij ius non est factū deterius. per id qđ no. de ver. sig. j. cle. sepe. §. z quia. in glo. in verbo, non obstante. z dixi de fi. instru. cū dilectus. Sed etiā ratio Laud. est vera: q; hoc quadrienniū datur a iure sine ministerio hominis: ideo nō potest a iudice mutari. pro hoc qđ dixi in. d. c. cū sit. licet enim ex aliqua rationabili causa possit protēdi, prout dicitur hic in glo. in ver. finiri. non per hoc sequit q̄ iudex hoc possit, cum non re-
28 periatur sibi permissum. ¶ †Alicesimotertio quero in eo q̄ hic dicit hoc quadrienniū esse continuū, qđ dicat tēpus continuū, z qđ vtile. Sol. vt in gl. in ver. continuū. z in ea ibi, cōtinue vtile. hic est multiplex. de quo. j. ea. q. ibi, quo ad progressum. pro hoc ff. de calū. l. annus. de edil. edic. l. cum sex. z cum dicit gl. q̄ quadrienniū est continuū in principio per literā que sequitur ponderat verbū, a tēpore lesionis. quia statim ab eo tēpore incipit currere. vnde dicit Bēze. q̄ currit a mōēto finite lesionis. pro hoc qđ no. Inno. eo. tit. coram. Bau. quo ad primū quesitū hic, z de elec. cle. causam. in verb. ab interpositione. dicit continuū tēpus quādoq; dici qđ continue currit in presentia z absentia diebus feriatis z nō feriatis sit copia iudicis vel non. C. de prescri. lon. tēpo. l. vlti. qñq; continuū est vno respectu: q; veniūt dies feriati, sed alio nō: vt quia nō currit impedito: z sic sumitur hic. z pro hoc qđ not. Arch. ij. q. vj. anteriorū. super gl. nūquid hoc tēpus. in fi. Tempus vero vtile est qđ nō currit ꝯtinue: quia nō diebus feriatis: vel qñ non est copia agendi vel tēpore absentie. Et hoc multiplex. quoddā continue vtile: vt tēpus semestre. de quo de sup. neg. prela. licet. de concess. preben. c. ij. z. c. quia diuersitatē. z tēpus centū dierū ad petendā bonorū possessionē. C. qui admit. ad bono. pos. possunt. l. ij. quoddā vtile quo ad principiū tantū, sed quo ad progressum, continuū: vt tēpus ad appellandū quādo fertur sententia contra absentē z ignorantē. C. quo. z quan. iud. l. ab eo. quoddā vtile in progressu, sed continuū ab initio: vt tēpus appellationis prosequēde. de app. ex ratione. Et qđ quadriēniū, de quo hic fit continuū z vtile modo predicto tenet gl. C. eo. l. fi. dicit aūt omne tēpus continuū nisi probetur esse vtile:
29 vt no. glo. ff. de diuer. z temp. prescrip. in rubri. z. l. j. ¶ †Alicesimoquarto quero si ecclesia non probauit in perēptorio an quadriennium petēde restitutionis computetur a fine peremptorij an a die sciētie. videtur q̄ a fine termini, per hanc literam quod prosequere vt in glo. in verbo, a tempore. in ver. z no. z cum opi. Inno. quā approbat glo. tenet hic Bau. z Archi. eo. tit. c. ij. lib. vj. pro hoc qđ dicit hic Lap. referens id qđ not. Spec. eo. titu. §. intra qđ tēpus. ver. ceterū. vbi dicit q̄ sicut ecclesia vel minor debent petere restitutionē intra quadrienniū a tempore lesionis: sic etiam maiori qñ sibi ex iusta causa competit restitutio currit hoc tēpus a die lesionis, si est presens, vel tempus reuersionis, si
30 erat absens. ¶ †Alicesimoquinto quero an hoc quadriennium currat ignoranti. dicit Laud. q̄ tēpus continuū currit ignoranti, z imputet sibi qui super hoc debuit vigilare. ē. eo. coram. j. de concess. preben. c. vnico. in fi. de vtili dicit secus: quia probabilis ignorantia inter impedimenta legitima cōputantur. C. de edil. edic. l. cū sex. de cle. excō. mi. apostolice. de tpe aūt partim continuo, partim vtili dicit q̄ ab inito excusat ignorantia, nō postea ex quo incepit. de rescri. plerūq;. nisi sit affectata z supina ignorantia q̄ indistincte nō excusat. de tēp. or. eos. lib. vj. Sed p hoc nō est soluta questio ꝓposita nisi presupponēdo id qđ dixi. ē. q. xxij. q̄ quadrienniū est partim vtile, partim continuū: qđ tenet Bēze. dicēs p hoc videri q̄ nō currat ignorāti, cū succedat loco vtilis anni. de quo in. l. fi. C. de tēpo. in integ. resti. q nō currebat ignorāti cū esset vtilis. Itē q; alʒ sequeret q̄ iusta ignorātia puniretur cōtra. l. generali. C. de tab. lib. x. z de cōsti. c. ij. Refert tm̄ aliquos cōtra sentire: sed primū verius: q; vt dixi. ē. q. xxij. z. ē. eo. q. hoc quadriēniū nō est oīno cōtinuū: sed partim vtile: z sic
31 nō currit impedito. ¶ †Alicesimosexto quero nūquid hoc quadrienniū currit ecclesie tpe prelati ecclesiā ledētis. videt q̄ non: q; tūc nō currit prescriptio per quā acquirat dominiū. xxj. q. iij. §. item si. z. c. si sacerdotes. pro hoc qđ no. Inno. eo. tit. tum ex literis. In contrariū est qđ no. Archi. e. tit. c. j. lib. vj. qđ sentit hic Bau. dicens hanc literam facere pro. de hoc dixi in. d. c. tum ex literis. vbi tenui primū q̄ prescriptio nō currit: nec ista litera facit cōtra: quia in eo q̄ dicit quadriēniū currere a tempore lesionis, debet intelligi saluo q̄ in casu dicti. c. si sacerdotes. vt iura
32 iuribus cōcordēt. de elec. cum expediat. lib. vj. ¶ †Alicesimosexto quero an post quadrienniū possit peti restitutio per modum excipiendi. videtur q̄ sic: quia que annua sunt ad agendū: perpetua sunt ad excipiendum. ff. de doli except. l. pure. §. pe. de rescrip. plerunq;. vbi hoc declaraui. In contrariū: quia hec exceptio habet vim actionis, z datur eius exemplo. ff. ex qui. cau. maio. l. necnon. §. exēplo. ergo sicut actio non cōpetit post quadrienniū: ita nec exceptio. ff. de inoffi. testa. l. papinianus. §. si filius. z hoc verius fm Bau. Ad contrariū respondeq̄ non obstat: quia non est in potestate rei quando exceptionem proponat: sed bene est in potestate volentis restitui quādo hoc petat. Et pro hoc qđ dixi in. d. c. plerūq;. per hoc infertur solutio que-
33 stionis sequētis. ¶ †Alicesimooctauo quero, ecclesia cōtrahendo fuit decepta: is cum quo contraxit post quadriennium petit rem sibi tradi: ecclesia excipit petens sibi restitui: debet ne audiri? dicit Bau. q̄ nō, per id qđ dixi in proxima questione. Et pro
34 hoc de transac. contingit. ¶ †Alicesimonono quero quomodo sciri poterat quantū fit tēpus lesionis. dicit Laud. z Benze. q̄ quandoq; tēpus est limitatū a lege, vt decendiū ad appellandum, vel simile: z tunc tantundem restituetur z non vltra. qñq; tempus erat arbitrariū, puta ad producendum instrumenta: z tūc restituit tēpus arbitrariū. pro hoc qđ no. Inno. eo. tit. cōtra.

a ¶ An hoc quadrienniū. Adde gl. in regu. indultum. de reg. iur. lib. vj. z. d. glo. sequunt Anto. de but. z Abb. in. c. cum sit romana. de appella.

¶ De iudicijs. Rubrica.

1 Verba generalia comprehendunt etiam personas constitutas in dignitate.
2 Citatur quis vltra duas dietas in certo casu.
3 Ad instar, hec dictio quid importet.
4 Dies solennes in quibus fiunt citationes qui sint.
5 Genus qñq; plus operat q̄ species in certo casu. de quo vide.
6 Mandatum z iussus capiuntur quandoq; pro eodem.
7 Audientia literarum papalium, z palatium papale differunt. qualiter vide.
8 Lex cessat causa legis cessante.
9 Citari quis debet ad locum tutum: similiter nuncius, apparitor z iudex.
10 Citationes qualiter fiant contra absentes.
11 Citari quot modis quis possit.
12 Citari an semper debeat personaliter si fieri potest.
13 Citatio facta die feriata an valeat.
14 Judex si scienter assignat diem feriatam sedens pro tribunali que dies est feriata in fauorem hominū presentibus partibus z scientibus q̄ feriata est: an videantur renunciasse feriis.
15 Papa q̄ aliquid fecerit ex certa scientia qualiter hoc constare potest.
16 Citatio quando fit ad domum an requirendi sint amici.
17 Contumax verus z manifestus qualiter differunt.
18 Citatio de qua habetur in clemen. j. de iud. an presumatur peruenisse ad citatum ita q̄ sit presumptio iuris z de jure.

Dadum. ¶ No. q̄ modus citandi per edictū in forma huius cle. habet locū in solo papa: ibi, authoritate apostolica, z ibi, papa specialiter mandāte. pro hoc fm Laud. quia inferiores habent certos suos modos per quos citant subditos: vt not. de dolo.
1 causam. z. c. prout. z. c. veritatis. ¶ †Secūdo no. q̄ in verbis generalibus comprehenduntur etiam persone in dignitate cōstitute etiam si sit rex vel imperator: ibi, quibuscunq;. iuncto eo qđ dicit gl. in hoc verbo. idē Laud. Bau. z Benze. z hoc in dispo-

sitione non restringibili: als secus. arg. de prebē. c. fi. qs tñ nihil
probat de personis, sed tñ de beneficijs. vnde de personis pos-
set dici q nisi sint alique persone expresse ad quarū similitudinē
restringat clausula generalis: oēs venīēt. cū non sit maior ratio
de vna q̄ de reliqua: neq; sit contrariū iure expressum. pro hoc
2 qs dixi de rescri. significauit. ¶ †Tertio no. casum in quo citat
quis vltra duas dietas. vt hic in glos. in ver. vndecunq;. z idem
Zaud. z Benze. ¶ Quarto not. de albo preto. qs dic vt in glo.
in verbo, albo. z dicit Benze. q ideo citatio scripta in albo affi-
cit: quia patenter z publice fit: ideo presumitur ad notitiam ci-
tati peruenire. pro hoc. ff. quo. z quan. iud. auf. qui semel. in auf.
a ¶ De dictione, 3 de iudi. §. fi. colla. vj. ¶ †Quinto no. de dictione, ad instar[a]. que
ad instar. Adde a exponitur, id est ad similitudinē. ff. de iure fis. ad instar. de hoc
doc. in. c. inter di de fide instru. inter dilectos. ver. ceterum. de offi. lega. c. ij. lib. vj.
lectos. de fide in 4 ¶ †Sexto no. de diebus solennibus in quibus fiunt in curia ci-
stru. Ab. in. c. cū tationes generales: z qui sint, dic vt in gl. in ver. solennes. z idē
olim. in §. itē no. Benze. z Zaud. dicit tñ Zaud. q papa etiā extra hos dies po
de consue. z in. l. test facere citationes in consistorio publico vel priuato z etiā in
si ad instar. C. de camera. z sufficit q de eius certa sciētia z speciali mandato hoc
libe. exhi. fiat cum non arctetur iuribus. de concess. preb. proposuit. Et idē
Benze. z fm Zaud. regulare est q citatione prius facta legiti-
me ad curiā ab homine vel a iure. Si non compareat citatus in
die assignata, fit citatio in audiētia publica vel preconizatio in
palatio. z tales sunt magis proprie declarationes primarū cita
tionū q̄ citationes. Contra quos aūt fiant processus gñales in
5 curia, dicit glo. in ver. generales. z idē Pau. z Benze. ¶ †Se-
ptimo not. casum in quo non tantū operat genus, quantū spe-
cies. ibi, specialiter. iuncta glo. z fm Pau. z Benze. dicit papa
specialiter mandare quando mandat q citatio fiat in audien-
tia, z de certa persona. z expedit q exprimat q fiat citatio per
hanc formā. tūc enim fm Bēze. videtur tollere velle ius cōmu-
ne. qs etiā dicit glos. in ver. ex certa scientia. z in ver. specialiter.
b ¶ Qs manda- 6 ¶ †Octauo no. q mandatū z iussus[b] q̄q; capiūtur pro eodē:
tū z iussus. adde b ibi, mandante. iuncta glo. z idem Pau. z de hoc dixi de offi. de-
cle. in ca. eam te. 7 leg. quoniā abbas. z. §. de procu. cle. fi. q. j. ¶ †Nono no. differē-
de rescri. in. §. in- tiam inter audientiā literarū apostolicarū, z papale palatiū. qs
ter mandatum. dic vt in gl. in ver. literarū. z idem Zaud. z Pau. Et de audito-
in. j. colum. re contradictarū. §. de elec. cle. ne romani. z de rescrip. cle. audi-
tor. Innuit aūtē glo. predicta in ver. literarū. in fi. q audiētia sit
locus ordinatus. dicunt tamen aliqui q non sic est: imo vbi est
8 auditor: ibi est audiētia, z ibi audit causas. ¶ †Decimo not. q
cessante causa legis cessat lex. probat hic in eo q excusat consti-
c ¶ Alternatiua. tutionē Bonifacij propter malitiā tpis. z dicit Zaud. q poten
Adde Jo. and. tia z astutia inimicorū quos habuit iste Bonifacius etiā vsq;
in regu. in alter- ad mortē fecit rigorē hūc esse rōnabilē cum multis crassantibus
natiuis. de regu. opus sit exēplo. ar. xxiij. q. iij. guillisarius. lxxxvj. dist. c. j. §. de pe.
iur. lib. vj. in no- c cle. si quis suadente. ver. ciuitas. z idē Benze. pro hoc. ff. de pe. l.
uella. Jo. and. in aut facta. §. fi. ¶ Undecimo not. de alternatiua[c] ibi, vel quorū.
c. ij. de rescri. lib. 9 qs dic vt in gl. in hoc verbo. z idem Pau. ¶ †Duodecimo no.
vj. in nouella. q sicut dz prouideri vt quis citet ad locū tutū, de appel. ex par-
te. ita etiā debet prouideri iudici apparitori z executori seu nū-
cio vt tute possint ad locū accedere: vt hic: ibi, vel quorū domici-
d ¶ Quot modis lia possint tute adiri. pro hoc vt lit. nō cōte. quoniam. Dicit aūt
possit. Adde in Pau. q hoc dz exprimi in citatione. ff. de transac. l. cū ij. §. si pre-
auf. qui semel. C. tor. de ap. romana. §. cū aūt. lib. vj. in quo nō videt quid velit di-
quo. z qñ iud. cere. sed pōt intelligi q qñ quis citat, dz exprimi qualr locus est
tutus: qs tñ non est opportunū: sufficit enim q ita fit. Si autem
e ¶ An semp qs nō est tutus, citatio nō arctat. de app. ex parte. z dic vt ibi dixi.
fit citandus. ad- Et ex hoc colligit Datth. q si aliquis p se vel alios procurat ne
de Jnno. z doc. citatio perueniat ad eū, vel ne ad eius domiciliū vel locus possit
in. c. fi. q ma. acc. libere adiri; habet pro vero cōtumace. Et hoc speciale dicit esse
pos. Ab. in. c. al- in his duobus casibus, de quibus in litera: secus in alijs citatio
bericus. de testi. nibus. j. tit. j. c. j. §. si vero. ¶ Decimotertio no. de protestatione
Ab. in. c. gratū. quā facit hic papa in ver. porro. ad cōseruationē iuris sui. simile
de offi. dele. Ab. de prescrip. nihil. Et hoc fit ex superabūdanti: cū potestas eius
in ca. quamuis. semp remaneat libera, nec subiaciat iuribus. de elec. significasti.
de re iud. in fi. 10 de prebē. dudū. lib. vj. Zaud. z Bēz. ¶ †Decimoquarto no. de
citationibus absentiū. z exēplificat Zaud. z Bēze. p. c. tū ex li-
f ¶ Qs edictū. ad teris. de testi. in integ. de dolo. veritatis. z. c. cū dilecti. de dila. c.
de Jnno. z doc. fi, de accu. licet. z. c. veniens, cū si. Formas harū citationū z mo-
in. c. fi. qui ma, ac dū procedendi ponit Spec, de citatione. §. dicto de citatio. vsq;
cus. poss. Jo. an. ad fi. ¶ Opp, q hec cle. nō sit situata sub cōgruo titulo, sed de-
in. c. fi. de elect. li. buit poni potius sub titulo de citationibus: maxime cū prima
vj. in nouel. Ab. citatio videatur nō iudicialis. qs dic vt in glo. in ver. citationes.
in. c. j. de postul. Sol. vt in ea. Et idē Zaud. Pau. z Bēze. ¶ Sc̄o opp. q non
prela. doct. in. c. sufficiat citatio generalis, sed requirat specialis. de elec. c. li. lib.
causam. de do. z vj. ff. de app. cū quidā. dicit Pau. q hoc est speciale in papa z in
cōtu. Abb. in. c. causa huius cōstitutionis: als regulare est q nō debeat fieri ta
albericus. de te- lis citatio generalis, nisi de prius citato ab homine vel a iure. de
sti. Ab. in. c. gra- elec. c. j. z, c. vt circa. z. c. cupientes. lib. vj. de app. sepe. z sic cita-
tum, de of. dele. tio que fit in albo magis est exaggeratio citationis iam facte.

pro hoc qs dixi. §. in. vj. not. z dicit Zaud. z plenius Pau. q in
facto gñali sufficit publicatio gñalis. de postu. c. j. lxxxij. dist. p-
posuisti. sed in facto speciali qs tangit partē non sufficit citatio
generalis: z sic loquunt cōtraria. de hoc in Spec. de do. z cōtu.
§. restat. in prin. vbi dicit q iudices possunt p hec edicta citare, z
qui non. ¶ Tertio op. ad hoc q nō solus papa, sed etiā alij ci-
tare possunt, per hanc cle. j. ti. j. cle. quāuis. Sol. ibi est casus spe-
cialis. de quo dic vt ibi. z hoc vult gl. hic in ver. papa. ¶ Quar-
to oppo. q non fuerit necessaria restitutio quā fecit papa hic in
ver. nos rigorē. Nam etiā in constitutione Bonifacij dicebatur
citationem in forma huius cle. presertim habere locū in casibus
positis hic in tex. vnde exponēdo presertim, pro tñ, idē ibi dice-
bat q hic. Sol. vt in gl. in ver. restringimus. q̄ videt stare cōtra-
rio. Et hoc tenēdo dic q hec cōstitutio fuit necessaria pro tollen
do ambiguū: an illa dictio staret pro tñ, an pro maxime. Jtē di
cit Zaud. q ibi hec dictio presertim, stabat pro maxime, p hoc
q hec est sua ppria significatio. qs dixi de excep. c. j. ¶ Quinto
op. q lz domiciliū alicuius nō possit libere adiri: nō ppterea de-
beat tenere citatio gñalis. nā pōt esse q hoc est fine facto citan-
di: qui tūc nō dz alterius odio pgrauari. C. de inof. test. l. si qs in
suo. Sol. intelligit Bēz. qñ hoc surgit ex facto citandi per literā
11 precedētē ibi, per se vel alios. ¶ †Quero quot modis possit[d] qs
d citari. dicit Zaud. q quatuor. Uno modo literis iudicis. de p-
ba. qñ Sc̄o modo voce preconis. de app. cum parati. C. de fe-
rijs. l. dies. Tertio modo dispositione iuris. de elec. c. j. z. c. cupiē
tes. de of. ordi. q̄uis. lib. vj. Quarto scriptione facta in albo pre-
toris: z ad illius instar fit citatio. de qua hic. q̄ fm Zaud. debet
magis arctare citatū q̄ alia: q magis indubitata. nam ex quo
tot oculis transeuntiū publice legēda subijcit: presumit violen-
ter ad citati notitiam peruenisse: ideo in loco publico ponit z in
foribus ecclesie. pro hoc. C. quō z qñ iudex. auf. qui semel. ff. de
orig. iur. l. ū. §. fi. q̄ ratio nō cōcludit. fortius em̄ viget citatio per-
sonalis q̄ hec q̄ fit per edictū: imo hec est subsidiaria: z solum in
certis casibus locū hz, vt in text. nec etiā presumptio qua presu-
mit hanc citationē peruenisse in citati notitia est violēta: q si sic
esset, nō admitteret pbatio in cōtrariū: q̄ tñ admittit: vt dico. j.
12 q. viij. ¶ †Sc̄o q̄ro circa hoc an semp quis sit citādus[e] perso-
e naliter si fieri pōt. Datth. tractat referēs opi. Bof. z Hosti. de
do. cū olim. fm quos distinguit q aut citandus est intra pum-
ciam aut extra. si intra, dz citari personaliter. si extra, tūc ad do
mū. de do. c. fi. de eo q mit. in pos. c. fi. sed Datth. dicit extra ciui
tatē z diocesim quē nō posse citari: cū extra territorū ꝛc. p hoc
j. de re iu. pastoralis. ℞. pisanaq; ciuitas. z. §. de elec. cle. causaz.
℞. q si forsan. vbi absente appellato dz fieri intimatio ad domū
appellati vel in ecclesia cathedrali vbi cōsistit beneficiū. z nō di
cit q debeat fieri in ecclesia cathedrali vbi morat absens: qs fie
ri deberet si vera foret opi. p̄dictorū. pro hoc. j. ti. j. cle. j. ℞. j. ibi, z
ipsi personalr vel ad domū ꝛc. ¶ Opp. ad hoc de. c. romana. §.
cōtrahētes. de fo. cōpe. lib. vj. ibi, si eoz authoritate ꝛc. vbi videt
q possit fieri citatio extra territorū. Sol. ibi fit citatio p iudicē
territorij ad reqsitionē iudicis cause: z satis z fieri eoz authori
tate qs fit ad eoz reqsitionē. Tu dic q dūmō citatio fit decreta
intra territorū pōt mandari executioni extra territorū si inder
territorij nō prohibeat qs dic vt dixi de fo. cōpe. c. fi. Quo ad id
aūt qs dixi de citatione faciēda personaliter vel ad domū, dicit
Datth. q predicta p̄cedūt siue quis citari debeat ciuiliter siue
criminaliter: q illi expulsores criminaliter poterāt conueniri: vt
ibi patet. per quā cle. dicit tolli opi. Bof. z Spec. de accusatore.
§. j. ℞. z nunquid. qui tenuerūt q in criminali semper debet quis
personaliter citari. z ad iura q̄ allegent respōdet q non facit̄.
vnde ad. c. cum olim. dicit q ibi fuit quedā papalis prouisio ad
hoc vt surreptitius prelatus illi ecclesie non preficeretur. Jtem
loquit in delegato pape qui vbiq; citare potest, z vbi papa ex
certa sciētia sic mandauit. Et ideo quo ad citationē illud. c. non
ponit ius ad. c. prelatū. qui fi. sint legi. q ibi non fuit citatus vir
ille per suū prelatū: sed fuit mandatū parentibus vt pro eo mit-
terent, z eum ad propria reuocarēt. ad. c. relatū. qui ma. accusa.
pos. respondet q ibi non dicitur q fuerit citatus, sed q fuit re
quisitus nō per modū restitutionis. Jtem predicta. c. perlatū. z
relatū. non ponunt ius quo ad citationē, fm eū. pro quo inducit
qs no. Jnn. de eo qui mit. in pos. c. fi. vbi dicit q in cā matrimo-
niali altero coniugū absente pōt ad definitiū p̄cedi. z sufficit
absentē citari ad domū: q presumit malitiose abesse: cū teneat
cohabitare coniugi. z prosequit Datth. quedā alia no. p Jnn.
in. d. c. fi. z in Spe. de inquisitione. §. quare autē. dicēs q ad hoc
vt valeat citatio ad domū, primo necessariū est q citādus inue-
niri nō possit. de dolo. cām. z qs ibi no. Sc̄o q publice z alta vo-
f ce citet: ita q edictū[f] perueniat ad eos q sunt in domo. de do. c.
fi. de cle. nō resi. ex tue. ff. de instito. l. sed z si. §. pscribere. dic ple-
nius vt dixi in. d. c. fi. de eo q mit. in pos. vbi late dixi in quib⁹ ca-
sibus valeat citatio ad domū. Et de intellectu. c. cū olim. z. c. re-
latum. z

latum.z.c.perlatū.ꝓallegatoꝝ.vbi dixi in dictis.c.Et speciali-
ter dixi qñ cōtra coniugatū sufficiat citatio ad domū vt dixi in
13 dicto.c.fi.z.d.c.relatū.¶†Tertio quero an valeat citatio [a] fa-
a cta die feriata.So.Matth.q̄rit:z nō est q̄stio hic necessaria.dis-
tinguit añt ꝙ aut fit citatio die feriata,vt cōpareat die non fe-
riata:z nō valet:q2 est de ꝓcessu iudicū.de ꝓba.qm̄.q2 fieri nō
debet die feriata.de ferijs.c.fi.aut citaꝝ die non feriata,vt cōpa
reat feriata:z tūc debet ꝙparere:q2 duo videnꝝ sibi mādata.de
dolo.cū dilecti.de in integ.resti.tum ex lr̄is.de dila.c.fi.de accu.
veniēs.¶Pe.tñ de Sansona, vt refert Matth.tenuit in.d.c.fi.de
fer.ꝙ citatio facta die feriata tenet si cadit in non feriatā.z ita
dicit curiā seruare.de hoc.xv.q.iij.placita.z in Spe.de citatio.
§.i.ver.itē excipiꝝ.z de ferijs.§.ij.ver.pozro.dic vt ibi dixi in.d.c.
fi.de ferijs.z ex ibi no.ptz ꝙ citatio facta die feriata in honozē
dei,etiā ad diē nō feriatā nō tenet.secus si est feriata fauoze ho
14 minū.¶†Quarto quero si iudex sedēs ꝑ tribunali sciēter assig-
nat diē feriatā in fauozē hominū partiꝫ p̄sentiꝫ z sciētibus
ꝙ est feriata,an vī renūciasse ferijs.Rñ.Matth.ꝙ sic.de quo
in Spe.de ferijs.§.fi.ver.sed quid si.ꝑ hoc qđ dixi de ap.signifi-
15 cante.¶†Quinto q̄ro in eo ꝙ dicit requiri certā scientiā pape,
qūo hoc ꝙstabit ꝙ ex certa sciētia fecerit.So.vt in gl.in ℞.ex cer
ta scientia.z idē Pau.z est gl.notāda.Et facit ad questionē cū
queriꝝ qñ dicaꝝ papa cōfirmasse ex certa sciētia.de quo de ꝙsti-
uti.c.antepe.z pe.z in hac glos.ibi requirēdi sunt amici.de hoc
16 in seq.q.¶†Sexto q̄ro in eo ꝙ gl.p̄dicta in ver.ex certa sciētia.
b dicit ꝙ qñ fit citatio ad domū, requirēdi sunt amiciꝫ:an hoc sit
verū.videꝝ ꝙ sic.ꝑ iura alleg.in gl.z ꝑ hoc qđ not.de offi.deleg.
cōsultationibꝫ.Sed Pe.z Lyn.C.de bo.auc.iudi.pos.l.cū pro-
ponas.q.ix.dicūt hoc verū solū in minozibꝫ per.l.hec autē.ff.ex
qui.cau.in pos.ea.vel in maiozibꝫ,ꝙtra quos ꝓcediꝝ de iure spe
ciali.ff.ex qui.cau.ma.l.itē ait.§.fi.z.l.seq.vt si maior petit resti-
tui cōtra maiozē ex clau.vt ibi.Et hoc q2 ius speciale facilꝫ de-
negaꝝ q̄ cōe: vt in auc.de nō alie.§.q2 vero verisimile.col.ij.pro
hoc qđ no.glos.ff.ex qui.cau.in pos.ea.l.ij.illa tñ facit in contra-
riū:q2 loquiꝝ de illo q semel cōparuit: vel de eo q fuit inuentus.
hic añt dz intelligi de nō inuēto.z tutꝫ est stare illi glos.q2.l.itē
ait.§.fi.z.l.sequēs.tradūt generalē doctrinā.nec bene ꝓbaꝝ iu-
re illa restrictio ꝙ illud ꝓcedat solū eo casu quo agitur de iure
speciali.vñ dic indistincte requirēdos amicos.qđ saltē est tutiꝫ.
Et ſm b intellige qđ dixi de elecꝰ.cle.cām.§.ꝙ si.q.iij.¶Septi-
mo q̄ro i eo ꝙ dicit ꝙ arctaꝝ citatꝫ ac si fuisset citatus ꝑsonaliꝫ,
in quo cōparaꝝ hec citatio citationi ꝑsonali.Glos.in ver.perso
naliter.sol.z dic vt i ea.Et ex eo ꝙ dicit gl.citatū in forma hui-
17 cle.censeri verū cōtumacē nō tñ manifestū si nō cōpareat:†No-
ta differentiā inter verū cōtumacē z manifestū.z cum glo.tenet
Matt.qui tñ dicit hūc censeri adeo cōtumacē ꝙ appellare non
poteſt:q2 si personaliter citatus iusto impedimēto cessante non
veniſſet:haberēꝝ ꝑ ꝙtumace,adeo ꝙ appellare non posset,pro
hoc qđ no.Inn.de accu.ad petitionē.z Spe.de cōtumacia.§.i.
ver.fi.z Archi.de elec.c.j.lib.vj.z de hoc.iij.q.ix.caueant.de ex-
ces.prela.ex literis.vt lit.nō contest.qm̄.§.si añt.in glos.z in hac
glos.fi nō pōt.z.j.ti.j.cle.vnica.sub'ti.de testibꝫ.que est in regu-
la,presumiꝝ.lib.vj.z de hoc dixi de eo qui mitti.in possessi.c.fin.
18 ¶†Octauo quero in eo ꝙ dixi in proxi.q.ꝙ citatio de qua hic
cōparatur citationi ꝑsonali,qđ etiā dicetur in lr̄a:an citatio de
qua hic p̄sumiꝝ peruenisse ad citatū ita vt sit presumptio iuris z
de iure.gl.eadē in verbo,ꝑsonaliter.in fi.sentit ꝙ nō:in eo ꝙ di-
cit ꝙ citatus hoc modo audiꝝ excusans cōtumaciā.Idē Lau.
dicens ꝙ etiā admittetur si incōtinenti paratus est probare cō
trarium per regulā hodie cōstat hodie agatur.ff.vt in pos.leg.
l.si is a quo.de resti.spo.literas.q ma.accu.pos.c.fi.¶Opp.ad
hoc quia videꝝ hec esse iuris fictio per quā fingiꝝ citationē hāc
ad citatū peruenisse.Sed cōtra fictionē nō admittiꝝ ꝓbatio.C.
de ꝓba.l.siue.de spon.is qui.So.Ben.stat cōtrario.Jo.de lig.
dicit ꝙ admittitur probatio iusti impedimēti quā facere posset
personaliter citatꝫ:sed nō admittiꝝ probatio ꝙ citatio ad eū nō
peruenerit.z in hoc procedit dictū Benze.z idē Pau.vt dico in
seq.q.ꝑ hoc q2 in hoc standū est fictioni iuris p̄dicte.z pro hoc
C.de rei vxo.l.vnica.circa prin.qđ placet.Qñ autē z quomodo
possit ꝓbari:cōtra fictionē vel p̄sumptionē iuris z de iure:dic vt
dixi de spon.is qui.¶Nono quero in eo ꝙ dicit citationem de
qua hic,ꝓcedere de rigoze in quo est iste rigoz.dicit Lau.ꝙ est
in hoc:q2 rigoz est ꝙ citatio facta ꝙtra Anglicū vel Britonē in
albo pape vel ꝑtozio fine alia citatiōe iuris vel hoīs, ipsum ar-
ctet q forsan nō credebat cām aliquā habere in curia. Jtē per
hoc curia omnes ad se traheret. Jtē iste nō debuit credere refe
rentibus,nisi esset nūcius iuratus.de app.cū parati.ff.de custo.
reo.l.duus.nō enim debet esse nimis credulus.ff.de eo per quē
fac.erit.l.j.§.dolum. Jtē est contra stylū antiquū curie ſm quē
consueuit citare nō citatū ab homine vel a iure.Et vult Lau.
dicere ꝙ cōsueuit curia citare personaliter.z idem Ben.Pro-
pterea ſm Pau.equa fuit hic moderatio:alꝫ si generaliter per-
mitteretur citatio,de qua hic,tenereꝝ quilibet habere procura-
torem in curia.qđ est durum. Pro hoc quia nec debet fieri sen-
tentia nisi peremptoria veniat ad notitiam citati. Et ſm quos- a ¶An valeat ci-
dam lata non tenet. C. quo.z quan.iud.l.ea que.ff.que sen.fine tatio. adde gl.in
app.rescin.l.j.§.item cum ex edicto. Et qđ not.iij.q.ix.caueant. ver.ecclesiā.in.c.
Ito tamen,vt refert Pau. dixit sententiā tenere si citatus fuit placita.xv.q.iij.
aduersarius tribus edictis vel vno peremptorio pro omnibus, Ab.in.c.fi.de fe
licet ad citatū nō peruenerit. Sed si postea probauerit ad se nō rijs.in.viij.col.ꝛ.
peruenisse: restituitur contra sententiam. qđ est verius per.l.C. redeo ad primū.
quo.z quan.iud.ab eo.pro hoc qđ not.Inno.de procur.c.ij.Et Spe.tit. de cita.
qualiter probatur no.iij.q.v.quisquis.Et facit qđ not.de in in- in.§.j.ver.iij.
teg.resti.ex literis.lxxxij.dist.proposuisti.dicit tamen Pau.ꝙ in
casu huius constitutionis non audiretur volens probare cita-
tionem ad se non peruenisse: quia papa vult hanc citationem
habere vim citationis personalis.facit ad hoc vt lite non conte
sta.quoniam.ad hoc qđ dixi.§.preceden.q.

1 ☞ Postulatio z prouisio non continētur nomine electionis.
2 Dignitas personatus z officium qualiter differunt.
3 Canonicatus z prebenda qualiter differunt.
4 Canonicatus z beneficium qualiter differunt.
5 Beneficium potest dici etiam non ecclesiasticum.
6 Excommunicatio ferri non debet nisi monitione precedente.
7 Annexam z principale censentur eodem iure.
8 Simpliciter z de plano sine strepitu et figura iudicij, qualiter
hec verba differunt.
9 Constitutio pendentia non respicit nisi expresse dicatur.
10 Judicij principalia z substantialia que sint.
11 Reus si sit contumax an actor debeat mitti in possessionem ho-
spitalis consueti regi per laicos.
12 Clemen.dispendiosam.de iudi. an habeat locum quando cau-
sa agitur de monachatu.
13 Quid de causa super canonicatu regulari.
14 Quid de causa conuersi.
15 Quid si agitur de beneficio vt de proprietate.
16 Quid si agitur ad remotionem beneficiati.
17 Quid si agitur pro beneficio super possessorio.
18 Quid de beneficijs secularibus.
19 Item super quibus decimis procedit ista clemen.dispēdiosam.
20 Quid in decima papali.
21 Questio si est inter duos super successione feudi antiqui deci-
marum,an talis questio sit decimalis.
22 Decime si fuerūt percepte ex longa consuetudine,an hi qui de-
bent possint sine titulo cogi ad prestandum.
23 Et an contra aduocatos z alios fauentes detinentibus deci-
mas possit procedi.
24 Prior ruralis habens multas possessiones in parochia alicu-
ius z non vult soluere decimas: an possit procedi contra ipsum
ſm tenorem clemen.dispendiosam.
25 Compensatio an possit fieri cum laicis de aliquo dando pro de
cimis qđ tamen sit minus ꝙ decime.
26 Rector ecclesie an possit obtinere literas monitorias pro soluē-
dis decimis in futurum.
27 Quid in decimis preteritis qualiter procedetur contra non sol-
uentes.
28 Judex ex officio an possit cogere non soluentes decimas.
29 Matrimonij causa qñ dicaꝝ esse vt sit locus clemen.ij.
30 Quid si agitur de sponsalibus.
31 Quid si est questio de successiōe z incidit questio de natalibus,
id est de matrimonio.
32 Christianus factus de nouo si petit separari ab vxore infideli q̄
non vult sibi cohabitare sine contumelia creatoris : an sit locus
clemen.ij.
33 Quid si agitur de matrimonio iam soluto post mortē propter
natalia successorum in bonis defunctorum.
34 Quid si agitur de dotibus restituendis.
35 Quid si agitur de vsuris:an locum habeat dicta clemen.ij.
36 Quid si reus dicit ꝙ non tenetur compensare ſm tenorem.c.sa
lubriter.de vsu.
37 Credo si petit debitum,z debitor dicit ꝙ est vsurariū,an sit cau
sa summaria.
38 Quid si de vsuris agitur in foro seculari.
39 Lex vel canon si dicat ꝙ in aliqua causa possit procedi summa-
rie,an iudex cogatur procedere summarie.
40 Simpliciter z de plano,quid importent talia verba.
41 Rescriptum si contineat non omnia,scilicet summarie z de pla
no sine figura iudicij:an clemen.ij.de iud.habeat locum.
42 Simpliciter z de plano, an hec verba remoueant substantialia
iudiciorum.
43 Quid si dicitur semiplene siue summarie.
44 Quid si dicatur sine strepitu iudicij tantum.

45 Quid si additur sine figura.
46 ¶Papa an solus possit committere causam decidēdam summarie ꝛ de plano.

Oſpēdioſam. ¶Not. diſpēdium esse si prorogant lites. C. de iudi. l. properandū. de do. ꝛ contu. c. finē. ꝛ dicit diſpendiū longū ꝛ mutile: cōpendiū breue ꝛ vtile. de accuſ. qualiter. ij. ad fi. ꝛ expone diſpēdioſam. i. damnoſam: vt in gloſ. vel dic. i. longā ꝛ vtilē. ¶Bau. qđ recidit in idem. ¶Scđo not. iudiciorū ordinē regulariter obſeruādū: ꝓ hac qꝛ reſtringit in certis caſibus tm̄. ꝛ de ordine iudiciario habeť. C. de ſen. ꝛ inter. l. prolatā. de pba. qm̄ cōtra. ¶Tertio no. ꝙ qñq; ex obſeruatione ſubtilis ordinis iudiciarij nimis prorogātur lites. ꝛ ꝓpterea ſubeſt equitas: vt in cauſis, de quibus hic, deſyderātibus celeritatē reſtringať: pro hoc qđ hic dicit in gl. ij. ¶ †Quarto not. ꝙ nomine electionis[a], non continet poſtulatio vel prouiſio: ꝛ ponunť hic tanꝙ diuerſa: pro hoc qđ not. de elec. c. fi. lib. vj: tm̄ quo ad poſtulationē ſolennē, qꝛ multā idētitatē hꝫ cū electione, iura etiā penalia loquētia de electione locū habēt etiā de poſtulatione. de poſtu. c. j. in fi. de elec. cum in cūctis. ꝛ. c. cum in cauſis. Et qđ ſit electio, dixi de elect. c. j. ꝛ qđ poſtulatio, dixi de poſtu. c. fi. ¶ †Quinto no. differentiā inter dignitatem[b], perſonatū, ꝛ officiū. qñq; tm̄ ſumunť promiſcue. de conſti. cū acceſſiſſent. ꝛ quid ſit quodlibet iſtorū, no. Arch. de cōſue. c. j. lib. vj. dixi de preben. de multa. ¶ †Sexto no. differentiā inter canonicatū ꝛ prebendam. ꝛ quid ſit vtrūqꝫ, no. gl. de cōſti. cum ad. vbi dixi. Et no. ꝙ prebēda est ius ſpirituale. ſi enim ſaperet merū factū, cauſa ſup prebēda tanꝙ mere profana nō priuilegiaretur hic. ꝓ hoc qđ no. hic gl. in ver. beneficijs. ¶ †Septimo no. differētiā inter canonicatū[c], ꝛ beneficiū. differūt etiā tanꝙ genus ꝛ ſpecies. nam canonicatus quilibet, est beneficiū: nō ecōuerſo. tm̄ qꝛ hic exprimiť de canonicatib[b], poſſet argui ꝙ ſi tm̄ dixiſſet de beneficijs, nō veniret canonicatus: qđ nō puto. ꝛ fuit hic expreſſum cauſa maioris expreſſionis. vnde puto ꝙ ſi ſolū dixiſſet de bñficijs, cōprehēdiſſet electiones ꝛ poſtulationes, puſiones ꝛ dignitates, officia, perſonatus, canonicatus ꝛ prebēdas. nā in quolibet caſu ꝑdictorū cā dicit eſſe ſup bñficijs, ꝓ hoc qꝛ hec est diſpoſitio iuris cōis: ꝛ ſic verbū bñficijs, dꝫ intelligi large. de ꝟ. ſig. olim. regu. bñficiū. ꝛ qđ ibi no. lib. vj. Sed qꝛ hec cle. exorbitat a iure cōi, poſſet argui in ꝓiū ꝙ verbū bñficijs, dꝫ intelligi ſtricte: ideo nō ſine cā hic expreſſit caſus ꝑdictos: tm̄ primū puto verius: qꝛ hoc priuilegiū ꝙceſſum iſtis cauſis nulli preiudicat: ideo dꝫ intelligi large, ꝓ pmiſſa. ꝛ de hoc. j. q. ij. ¶ †Octauo no. ꝙ pōt dici bñficiū etiā nō eccleſiaſticū, ꝑbat verbū, eccl'iaſticis. tm̄ in ſuo potiori ſignificato noie bñficij intelligiť de eccl'iaſtico. vnde in multis iurib[b] exprimiť bñficiū, nō adiecto eccleſiaſticū. ꝛ de ꝑben. ſi tibi abſenti. lib. vj. ꝛ in plurib[b] ſil'ibus. ¶Nono no. ꝙ ad ꝑſtationē decimarū cogunť nō ſoluentes ꝓ cēſurā eccleſiaſticā. de quo in verbo, ꝑſtationē. ꝛ in verbo, tenenť. ¶ †Decimo no. ꝙ excōmunicatio[b] nō dꝫ fieri niſi ꝑcedēte monitiōe. qđ dic vt in gl. in ver. ꝑmoniti. ꝛ no. illā gl. i eo ꝙ dicit de monitiōe gñali. ¶ †Undecimo not. ꝙ idē iuris est in annexo qđ in principali: ibi, quoquo mō tangētib[b]. de cōſti. trāſlato. de iud. quāto. ꝛ intelligit Bēze. quoquo modo, dūtm̄ ſit eadē rō. de trāſla. c. ij. ¶ †Duodecimo not. differētiā inter illa verba, ſimpliciter de plano ſine ſtrepitu iudicij ꝛ figura. de hoc in gl. in ꝟ. figura. ꝛ j. dico. q. xxxviij. ꝛ pluribꝰ ſeq. ¶ †Decimotertio no. ꝙ cōſtitutio nō reſpicit pēdētia, niſi exprimať. de quo in gl. pe. Itē etiā ſi exprimiť de ꝑſentibus nō reſpicit pēdētia ꝓ appellationē. qđ dic vt in gl. vlt. ſ. ti. j. ꝙtrario. v. ꝛ. vj. ¶Op. in eo ꝙ dicit ꝓ hāc cle. reſtringi ordinē iudiciariū: qꝛ imo potius relaxať. So. vt in gl. in ꝟ. reſtringere. vſqꝫ ibi, Et hec est cōſtōnis. ꝛ ibi gl. reddit rōnē huiꝰ cōſtōnis vſqꝫ ad fi. ꝛ idē ¶Bau. ¶Scđo op. ꝙ in cā electiōis nō poſſit ꝓcedi ſine figura iudicij, nā ſi partes ſunt ꝑſentes ꝓceſſus factus li. nō cōte. nō tenet. de elec. duđū. ij. Sol. illud ꝓcedit de iure antiquo, ſꝫ corrigiť hic. qđ dic vt in gl. in ꝟ. electionib[b]. ꝛ idē Bē. parte aūt abſente ꝓ cōtumaciā etiā de iure antiquo poterat ꝓcedi lite nō cōte. vt lit. nō cōte. qm̄. ſ. porro. ad hoc de eo q mit. in poſ. eum qui. lib. vj. Et dicit ¶Bau. ꝙ olim poterat electio cōfirmari ſine ſolēni cauſe cognitiōe ſi petēs nō habebat aduerſariū: vt no. Inn. de dolo. cū olim. ſed ſi habebat debebat lis cōteſtari: vt nūc dixi, ꝛ no. Inno. de accu. ſup his. hodie aūt requiriť citatio in forma q̄ habeť de ele. c. fi. li. vj. ¶Tertio op. ꝙ in cā mr̄imoniali nō poſſit ꝓcedi li. nō cōte. niſi parte cōtumace: vt lit. nō cōte. c. accedēs. ij. ꝛ. c. qm̄. ſ. porro. Sol. illud de iure antiquo, ſed corrigiť hic qđ dicit hec glo. in ver. matrimonijs. ver. hoc autē caſu. ꝛ id: ¶Bau. ¶Quarto op. ad hoc ꝙ imo etiā hodie parte preſente debeat lis cōteſtari ꝓ hoc qđ no. gl. qui ſi. ſint legi. ꝓ venerabilē. ꝟ. ꝑterea. quā dicūt aliq ſin. Sol. illa gl. corrigiť ꝓ hāc cle. Et ſi aliud diceret: nihil adderet hec cle. ad. c. qm̄. ſ. ſi aūt de carnali. vt lit. nō cōte. ꝛ ſic eſſet ſupuacua: ꝛ fruſtra mēbranas occuparet, cōtra c. ſi romanorū. xix. diſt. Ben. ¶Quinto oppo. in eo ꝙ exprimit de pendentibus ad ea extendēs hanc diſpoſitionē. aut enim intellexit reſpectu preteriti: ꝛ iſtud fozet abſonū: qꝛ per hoc ius ſu peruenies nō debuit reuocari qđ iam legitime factū erat. de reſti. ſpo. audita. regula, factū legitime. lib. vj. aut reſpectu futuri: ꝛ ad hoc extenderetur etiā ſi non expreſſiſſet. ſ. de eta. ꝛ qualit. clemē. vt hi qui. ꝛ qđ ibi not. glo. ꝙ poſteris. ¶Confirma hoc vltimum: quia hec clemen. cōcernit ordinationē litis: non aūt deciſionē. ꝛ ideo debuit habere locū in litibus pendentibus tēpore quo fuit edita reſpectu proceſſus nondū facti, pro hoc qđ dixi de cōſti. c. fi. dicit Laud. ſtandū contrario: cū hec lex fuerit promulgata proprio motu principis. ſecus ſi ad inſtantiā partis. in auf. in medio litis ſacras iuſſiones non fieri. ſ. ſi vero. de hoc in Spe. de app. ſ. nouiſſime. ꝟ. ſed qđ ſi dum cauſa appellationis. de quo dic vt dixi in. d. c. fi. de cōſti. ꝛ hoc etiā tenet glo. fi. in ver. dato tamen. ¶Sexto opp. ꝙ ex quo extēderat hāc cle. ad pendentia: nō fuerit opus exprimere de pendentibus per appellationē. nam etiā talia dicunť pendētia. Sol. vt in gl. vlti. q̄ reddit rationem quare fuit opus exprimere. ꝛ pro hoc in auf. vt cū de ap. cog. in prunc. col. viij. ꝛ dixi de conſti. c. j. ¶ †Quero in eo ꝙ dicit de obſeruatione iudiciarij ordinis, que ſint principalia ſeu ſubſtātialia eius. Sol. per not. de lib. obla. c. j. in gloſ. Et de hoc ordine not, ij. q. j. in ſumma. Dicit autē ¶Bau. ꝙ quedā ſunt non ſubſtantialia de ſe, q̄ tm̄ petita ſi nō cōcedunť, annullať proceſſus: vt not. vij. q. iij. vxor. ¶Op. ad hoc ꝙ ſemp omiſſio ordinis vitiet: de reſcrip. cū dilecta. Sol. dicit ¶Bau. ꝙ diſtinctio ꝑcedēs inter ſubſtantialia ꝛ non ſubſtantialia non procedit qñ a papa preſigiť ordo: qꝛ tunc indiſtincte proceſſus nō tenet. d. c. cū dilecta. vbi de hoc per Inno. de offi. delega. venerabili. de reſti. ſpo. piſanis. j. tit. j. c. vnico. Sed quo ad ordinē iuris cōis dicit ſatis valere ſententiā: licet teſtes vel alie probationes nō ſint facte ſi hoc petiū nō fuit cum ſentētia talis ſolū ſit lata contra ius litigatoris. de re iud. cum inter. ¶Opp. ad hoc de. c. nos in quē ꝑ. ij. q. j. Sol. ¶Bau. exponēdo ꝙ ibi dicit, nō poſſumus. i. nō debemus nec poſſumus ſine partis ꝓiudicio. de hoc melius dic vt dixi de cōſti. eccleſia. ꝛ per ea q̄ dixi ibi nō ſimpliciter ꝓcedit qđ dicit ¶Bau. in prox. cōtrario. nam ſi ex actis apparet ꝙ ſententia fuit lata ſine medijs: ipſo iure non tenet: vt colligiť ex gloſ. fi. in d. c. eccleſia. qđ intellige vt ibi dixi. ¶Scđo quero in eo ꝙ de bñficijs[c] an cōprehendaňť cauſe ſup hoſpitalibus eleemoſynarijs vel leproſarijs. glo. in ver. bñficijs. dicit ꝙ ſic ꝓpter verbū officijs. qđ est in litera. ꝛ idē ¶Bau. ꝛ Benze. dicēs ſubeſſe idem titatē rōnis. arg. j. de relig. do. cle. qꝛ cōtingit. ¶ †Tertio quero circa hoc nūquid propter contumaciā rei debeat actor mitti in poſſeſſionē hoſpitalis cōſueti per laicos gubernari. Lap. ſuper hoc queſitus a Fride. de ſenis arguit pro ꝛ cōtra. ¶Primo ꝙ ſic, ꝓ regulā generalē: vt lit. nō cōteſt. tue. ꝛ. c. qm̄. ſ. in alijs. q̄ nō est reſtricta: niſi cū agiť de dignitate, perſonatu, vel beneficio eccleſiaſtico obtinendis. de eo q mit. in poſ. cau. rei ſer. eū qui. lib. vj. Hoſpitale aūt nō venit ſub noie beneficij: ſed ſub noie pij vel religioſi loci. j. q. vij. ſi qs omnē. ꝟ. quicūqꝫ. de elec. ſciant. ꝛ. c. generali. lib. vj. vnde etiā. c. cupiētes. de elec. lib. vj. nō hꝫ locū in hoſpitalibus: vt ibi no. ꝛ eo. tit. ꝛ li. c. j. nam ꝛ tales per literas ſup beneficijs cōferri nō poſſunt. j. de prebē. cle. per literas. de reli. do. quia cōtingit. pro hoc ſtylus curie fm quē in reſeruationib[b] nominaňť eccleſia monaſteria ꝛ pia loca. Jn cōtrariū est determinatio precedētis queſtiōis: ꝛ pro hoc verbū generale hic in ter. ibi, quibuſuis bñficijs eccleſiaſticis. pro hoc etiā qꝛ inſtitutio ꝛ deſtitutio rectorū hoſpitaliū pertinet ad dioceſanū: ſicut in rectoribus eccleſiarū. xvij. q. j. quidā. Item ſubeſt eadē ratio q̄ in bñficijs, ne pateat ingreſſus ad ea vitioſus. pro hoc qđ no. Inno. ꝛ Spec. in. ij. decreto. ſ. videdū. ꝟ. qd ſi electus. Et hoc tenet Lap. ad ꝙtraria rñdet ꝙ loquunť in ambitioſis ꝛ odioſis in quibus fit ſtricta interꝑtatio: ſecus in fauorabilib[b] in quibus noie eccleſie veniūt monaſteria ꝛ pia loca. ꝓ hoc qđ no. Arch. ꝛ Jo. an. de reſti. in integ. c. vlti. in ꝟ. eccleſia. lib. vj. ¶Pro hoc etiā quia hec est diſpoſitio iuris cōis q̄ dꝫ extēdi. ſed in contrarīm facit qđ dixi in. vij. no. qꝛ hec diſpoſitio exorbitat a iure. Itē qꝛ gl. hic in determinatione precedētis q̄ſtionis mouet ꝓ verbū, officijs. ſub quo cōprehēdunť hoſpitalia. viij. q. j. aplica. Et ſic ſecus ſi hoc verbū non fuiſſet appoſitū: qđ puto verius intelligēdū de hoſpitali qđ cōferri pōt laico. nā tale etiā ſi in generali vocabulo poſſet dici bñficiū: nō est bñficiū eccleſiaſticū: pro hoc verbū ſonat titulū: ꝛ ſic ceſſat diſpoſitio. c. eū qui. prealle. dictū tm̄ Lap. est tutius. ¶ †Quarto quero ſi agiť cā ſup monachatu: an ſit locus hui. cle. gl. i ꝟ. bñficijs. ꝟ. eadē rōne. dicit ꝙ ſic. ¶Bau. idē, ꝛ vltra rōnes gl. inducit: qꝛ etiā ex monachatu ꝙſequiť qs prebēdā monachalē q̄ cōſiſtit in victu ꝛ veſtitu, ꝛ alijs q̄ per monaſteriū miniſtranť. Itē ꝙſequiť quēdā locū q ſatis est officiū. ad hoc de ſimo. de reg. ꝛ. c. dilectus. ij. ꝛ qđ ibi no. Inno. Itē monachādus poſtulať a ſeipſo vel ab eo in cuius est ptāte: vt no. Inn. de officij.

a ¶Note electionis. adde Abb. in. c. ſcriptum. de electio.

b ¶Differētiā inter dignitatē. ad de Inno. in. c. de multa. de prebē. Inn. in. c. qꝛ nōnulli. de cler. non reſi. Inn. in. c. cū acceſſiſſent, & cōſti. Archi. in. c. j. de conſue. lib. vj. Card. Zabar. in cle. hi qui. in. ſ. illi vero. in. iij. no. ſ. de eta, ꝛ quali.

c ¶Differētiā inter canonicatuz. adde do. de Ro. in tit. de ꝛſue. de cīſ. vj, in nouis.

d ¶Not. ꝙ excōicatiō. Adde gl. in. c. indigne. xij. q. ij. in ver. monitio. ꝛ in. c. oēs de cime. xvj. q. vij. et in. c. ſacro. & ſen. exc. ꝛ an ſnia excōicationis lata nulla ꝑmiſſa monitione valeat. vide ꝓ Ant. de bu. in. c. excōicato. in iij. col. de reſcrip. ꝛ per Abb. in. c. illud. in. ij. co. de cler. excō. mini.

e ¶De bñficijs. Adde gl. in cle. per lr̄as. de ꝑbē. Archi. in. c. j. de eo q mit. in poſ.

officij.z sic cõprehẽditur in ver.postulationibus.hanc tñ etiam rationẽ tangit glo.z intelligit ℙau.hoc verũ de monacho adstricto regule in specie:nõ aũt in genere tñ,pro hoc etiã qs not. ℙost.de regu.c.fi.vbi dicit ꝙ cã monachalis dz expediri fine li-
13 bello. ¶ †Quinto q̃ro quid de cã sup canonicatu regulari.dic vt in eadẽ gl.q̃ dicit hãc cle. locũ habere p verbũ canonicatib⁹, positũ in tex.z idẽ ℙau.Et ex hac gl.no. singulariter ꝙ nole ca-
14 nonicatus venit etiã canonicatus regularis. ¶ †Sexto quero quid de causa conuersi.dicit ℙau.idẽ si est in totũ datus.xxvij. q.j.vt lex.z qs ibi not.z de priuileg.vt priuilegia. hec tñ iura loquunt̃ de oblatis.de cõuersis aũt religionũ dic hoc ꝓcedere indistincte. nã profitent̃ substantialia regule,z gaudẽt priuilegio monachorũ.de sen.excõ.non dubiũ.z.c.parochianos.z.c.ex tenore. ¶ Septimo q̃ro quid de causa sup clericatu.exẽplũ per.c. si iudex.de sentẽ.excõ.lib.vj.dicit ℙau.ꝙ si principaliter agitur de clericatu,non hz locũ hec cle.quia cessant eius verba quo ad hoc. Jtẽ cessat cã huius dispositionis:q̃ longa dilatio nõ est in hoc casu periculosa:secus si accessorie.exẽplũ de transac.ex literis.vt si cõtra petentẽ beneficiũ opponit̃ ꝙ nõ est clericus:nam tũc cũ in principali procedat hec cle.ergo z in accessorio. arg.de do.inter vir.z vxo.de prudẽtia. z de reg.iur. accessorium.lib.vj.
15 ¶ †Octauo q̃ro si agitur de bñficio vt de proprietate. gl. in ℣. beneficijs.dicit non esse locũ huic cle.cum hec questio nõ sit bñficialis. qs dic vt in ea. idẽ ℤaud.fm quẽ non subest ratio periculi ꝓpter morã,sicut q̃n agit̃ de titulo. Jdẽ etiã ℙau.z ℍẽze. ¶ Op.ad hoc: q̃ nõ põt negari quin talis causa cõtingat causam beneficialẽ:z sic est locus huic cle. per id qs.j.dicit: ibi,eas quoquo modo tangẽtibus.Sol.ℤaud.ꝙ dz exponi eas.s.causas bñficiales: non aũt eas.s.ecclesias.z aliud est causa:z aliud est res ex qua cã orit̃. pro hoc de ver.sig.focus. z hoc sentit etiã gl.ibi,nec hic dicit̃ de causis ecclesiarũ. ¶ Op.ad idẽ:q̃ si agit̃ de ꝓprietate decimarũ,causa cẽset decimalis:vt dicit gl.in ver. decimis. in fi. Sol.vt ibi,z.j.dico.q.xiij.sed ℤap.intelligit determinationẽ p̃cedẽtẽ esse verã si de ꝓprietate bñficij ex vtraq; parte agit̃: secus si de proprietate p vnã partẽ agit̃ vel excipit̃: z p aliã vt de beneficio defendit̃:quia tunc idẽ ac si de beneficio tantũ ageret̃: quia sufficere dz qualitercũq; ageret̃ vt de beneficio:dũmodo non tantũ vt de proprietate.que ratio petit principiũ.z dic melius ꝙ dz ponderari id qs principaliter deducit̃: scz causa proprietatis: licet reus se defendat ratione tituli: cuius pretextu sua interest.de re iudi.c.penul.z qs ibi nota. ¶ Causa tamẽ tota dicit̃ de proprietate.si aũt eque principaliter deduceret̃:proprietas z titulus bñficij erũt due cause diuerse:z in altera est locus huic cle.in altera non, nisi diceremus naturã recõuẽtionis quando per reconuẽtionẽ deduceretur operari vt pariter procederetur in causa recõuẽtionis vt in principali.de mupeti.c.ij.ꝙ q̃i procedat dixi ibi,z in.c.j.illius titu. z de hoc.j.de
16 ver.sig.cle.sepe.ver.non sic.in gl.in ver.voluerit. ¶ †Nono quero si agit̃ ad remotionẽ bñficiati.glo.ea.distinguit an negeꝫ fedus coniugij spiritualis:vt quia negat̃ eum electũ, vel dicatur eum nõ habere titulũ.an vero petatur remoueri propter crimẽ. primis duobus casibus dicit esse locũ huic cle.vltimo casu non. exemplũ cum negat̃ habere titulũ:vt si dicat̃ ꝙ simoniacũ habuit ingressum,vel ꝙ nõ fuit electus a canonicis,vel ꝙ per metum fuit electus,vel quid simile. ℤaud.z ℍẽz.in hoc cõtradicẽtes ꝙ q̃n negatur habere titulũ,vt in exẽplis nũc positis:non est ꝓprie questio sup beneficijs, sed potius cõtra personas instituendas:z hoc siue criminaliter siue ciuiliter agatur. arg. vt lit.nõ contest.c.j.de reg.iur.beneficiũ.lib.vj.de transac.sup eo.cum ibi no.dic ꝙ q̃q; negatur titulus ex aliqua causa q̃ infert nullitatem ipso iure.z vera est gl.quia causa est beneficialis,ex quo hz discuti an conuentus habeat titulũ vel non: vt quia dicit̃ indignus in dignitate de qua in iure exprimit̃ ꝙ non teneat institutio.de elec.cũ in cũctis.z.c.dudũ.j.z.c.bone.j.z.c.per inquisitionẽ.q̃q; negat̃ titulus:non tñ ꝙ inferat̃ nullitas ipso iure:z tũc vera est opi.ℤaud.z ℍẽze.Sed nec in hoc glo.cõtradicit, imo
17 idẽ vult.z idẽ ℙau. ¶ †Decimo q̃ro si agit̃ de bñficio possessorio an est locus huic cle. vt finge ꝙ bñficiatus dicit se spoliatũ. Ber.dicit ꝙ sic: q̃ hec causa tangit causam beneficialẽ q̃ etiã de titulo suo in possessorio saltẽ probabiliter tenet̃ facere fidẽ:vt no.gl.de resti.spo.in literis.z.c.ex trãsmissa. vt lit.pen.c.j.lib.vj. Jtẽ hec causa possessoria est bñficialis: q̃ de bñficio potest agi petitorio z possessorio.j.de sequest.cle.vnica. Jtẽ continẽtia petitorij z possessorij non dz diuidi.C.de iudi.l.nulli.de sequest.c.j. Jtẽ facilius procedi dz in possessorio q̃ in petitorio. C. qui legi. perso.l.fi. ¶ Op.ad hoc de.l.naturaliter.ℌ.nihil. ff.de acq.pos. soluit ꝙ proprietas z possessio nihil habẽt cõmune quo ad hoc ꝙ sentẽtia lata in vno preiudicet in alio:sed in multis habẽt cõmunionẽ:vel ꝙ loquit̃ in profanis. ¶ Op.ad idẽ.ℌ.vt lit.nõ cõtest.c.j.p qs multi,vt refert,tenẽt cõtrariũ. Sol.ꝙ ibi odiũ in separatione coniugis z fauor coniũctionis hec inducũt q̃ hic cessant:z dicit ꝙ ita vidit seruari in palatio pape. ¶ Opp.ad hoc q̃ cã sup possessorio bñficio nõ est spũalis: vt no.gl.de iura.cal. lras.q̃ est notabilis.Sol.stat ℤrio.z p illã gl.nõ placet opi.Ber. z rõnes eius tollunt̃:q̃ nõ est verũ ꝙ agẽs possessorio recuperã de sup bñficio teneatur docere de titu.d.c.in literis.qs dixi. de
18 resti.spo.ex parte. ¶ †Undecimo q̃ro si agit̃ sup bñficijs secularibus.dicit glo.in ver.ecclesiasticis,non esse locũ huic cle.si in ecclesiastico foro tractent̃.qs no.z pone exẽplũ de bñficio collato alicui tanꝫ benemerito:vel de alio bñficio cadẽte in laicũ.de prescrip.ad audiẽtiã.de pe.ad aures.z.c.in quibusdam. Et idẽ ℤaud.ℙau.z ℍẽze. z dicit ℤ aud.quo ad verbũ bñficijs,hãc cle.locũ habere in casibus in quibus locũ hz.c.vt circa.de elect. lib.vj.Et eius declaratio posita in cle.constitutionẽ.in princ.de elec.sed non puto hanc cle.restringẽdam:prout ibi: quia verba
19 sunt hic latiora q̃ in.c.vt circa.de elec.in.vj. ¶ †Duodecimo q̃ro in eo ꝙ dicit de decimis, de quibus decimis procedit qs hic dicitur.gl.in ver.de decimis.intelligit de debitis iure diuino.secus si iure speciali, per literã que sequit̃ ibi,ad quarũ prestationem ꝛc.Sed non videt̃ facere ꝓpter dictionẽ etiã, q̃ probat idẽ esse de alijs decimis.pro hoc qs dicit̃ hic in hac gl.in fi.ℙau.tñ concor. cum gl.z idẽ ℍẽze.quia fm eum in alijs decimis cessat ratio expressa in tex. Jtẽ in illis cadit prescriptio:sed cõtra debitas de iure diuino non.cõtra tñ est: q̃ causa decimarũ est spũalis etiã si alicui debeant̃ de iure speciali. Sed ꝓpter authoritatem gl.q̃ a nemine reprobat̃ cõmuniter statur ei. Et ad dictionẽ etiã,dic vt in gl.z dic ꝙ nõ probat idẽ esse in alijs,sed potius cõtra: q̃ hec litera duo exigit. ℙrimũ ꝙ sit causa super decimis. Scõm ꝙ sint tales ad quarũ prestationẽ possunt hi qui tenẽtur cogi per censurã ecclesiasticã.in decimis aũt debitis de iure speciali non haberet locũ hec coactio. Ex hoc infertur ad sequẽ.q.
20 ¶ †Decimotertio quero de decima papali.dicit eadẽ glo.non esse locũ huic cle.pro hoc qs dixi in proxi.q. q̃ ad talẽ decimam soluẽdã non posset quis cogi per censurã ecclesiasticã, qs videt̃ exigere hec cle.q̃ tanꝫ exorbitans a iure cõmuni non dz extẽdi. ¶ Decimoquarto q̃ro si nõ est q̃stio cũ debitore decime:sed inter duas ecclesias de iure decimandi.dicit eadẽ glo.ꝙ locus est huic cle. ¶ Op.ad hoc de eo qs dixi.ℌ.q.viij.ꝙ cã nõ est bñficialis si est sup proprietate beneficij. ¶ Op. ad idẽ de eo qs sequit̃ ibi,ad quarũ etiã pstationẽ ꝛc.q̃ hoc casu nõ est locus tali coactioni.glo.sol.vltimũ ꝙ illa verba,ad quarũ etiã prestationẽ.nõ sunt restrictio:sed interpositio.qs probat ex dictione etiã, q̃ implicat idẽ esse in alio casu. sed contra hoc est qs dicit hec glo. in prin.z qs dixi.ℌ.q.xij.Sol.verius est qs hic dicit gl. propter naturã dictionis,etiã. Ad aliud respõdet gl.ꝙ hz causa sup ꝓprietate decimarũ sit decimalis:negari tñ nequit quin sup ꝓprietatẽ tenet cõtrariũ.pro gl.facit:q̃ si contẽdit̃ de ꝓprietate bñficij: nihil deducit̃ per qs peruenia t̃ ad contẽtionẽ sup titulo bñficij: vt quãdo vnit̃ bñficiũ alteri vnione transfusiua ita ꝙ extinguit̃ titulus:de quo no.ne sede vacã.c.j.sed si contẽdit̃ sup iure decimandi:non videt̃ diuersitas inter proprietatẽ z titulũ:q̃ ipsum
21 ius decimãdi cõplectit̃ vtrũq;.qs est subtile. ¶ †Decimoquinto quero si est q̃stio inter duos sup successione feudi antiqui decimarũ.habui de facto.videtur ꝙ nõ sit decimalis per id qs dixi gl.in ℣.decimis.in prin.etiã presupposito ꝙ verũ sit id qs dixi in proxi.q. ꝙ cã sup ꝓprietate iuris decimandi sit decimalis. nã in casu ꝓmisso nõ de iure decimandi, sed de successione feudi agitur qs est factũ distinctũ a causa decimarũ. Jtẽ presupposito ꝙ de iure decimandi queri deberet, adhuc idẽ videt̃ per hãc glo.in prin.q̃ vult hanc cle. procedere solũ in decimis de iure cõi debitis.in casu aũt ꝓposito nõ de iure cõi sed speciali ex cã feudi.pro hoc qs dico de deci.cle.ij.q.ij. ¶ Op.ad hoc:quia causa feudi decimarũ est de decimis antiquitus debitis de iure cõi,hz tale ius sit translatũ in vasallũ. dz ergo vti eodẽ priuilegio. arg. de iurepat.c.vnico.lib.vj.illud tñ potius facit ℨ. sed pro hoc.ff. de reg.iur.l.q in ius.z regu.is q in ius.lib.vj.Sol.ℨriũ est difficile.z ℝota deci.lij.stat cõtrario:pro hoc q̃ hz sit questio inter laicos:tñ litigant de decimis. z sic sit locus huic cle. q̃ locũ hz etiã si causa quoquo mõ tãgit causas.de quib⁹ hic vt in lra. sic etiã si de iurepatronatus est q̃stio:hz sit inter laicos:cã tñ est ecclesiastica.e.tit.quãto. Et hoc tenẽdo ad gl.q̃ dicit hãc cle.ꝓcedere in decimis debitis de iure cõi nõ spãli, dic ꝙ ꝓcedit de decimis q̃ habuerũt originẽ de iure spãli: vt ex pacto. qs secus est in casu
22 premisso:z hoc tutius. ¶ †Decimosexto q̃ro in eo ꝙ dicit eos qui tenent̃ ad decimas posse cogi ad eas prestãdas p cẽsurã ecclesiasticã,quid si ex longa cõsuetudine antiqui ꝓceperũt. dicit ℤaud.ꝙ si sine titulo,põt ℨ eos procedi sicut ℨ agricultores:q̃ principaliter tenent̃,cũ principalioꝛẽ cõsensum p̃beãt.xxiij.q.ij.q aliorũ.sed in hoc dz intelligi ꝙ possint cogi p hãc cle.ad eorũ instantiã:quib⁹ de iure cõmuni debent̃ p id qs dixi.ℌ.iij.proxi.q.
23 ¶ †Decimoseptimo quero nunquid cõtra aduocatos z alios

potentes q detinẽtibus fauẽt poterit eodẽ modo ꝓcedi. ℒ aud. ꝙ sic. z similiter ⁊ audiẽtes penitẽtias, q in foro anime remittũt seu nõ consulũt vt soluãt. ꝓo hoc de of. dele. c. j. de sen. exc. quãte. xxiij. q. iij. non in ferẽda. qs vltimũ de audiẽtibus penitẽtias nõ procedit: qz ex his q̃ fiunt vel omittunt in foro penitẽtiali nõ põt in iudiciali: nec eõuerso. xxxiij. q. ij. admonere. de spon. tua.

24 ¶ †Decimooctauo q̃ro quid de ꝓnore rurali q multas possessiões rõne sui ꝓnoratus colit in parochia alicuius, z retinet sibi decimas: qz dicit possessiones esse in dote sui ꝓnoratus: iuxta. c. nouũ genus. de deci. vel esse noualia ꝓpꝛ̃s manib⁹ vel sumptibus culta. de deci. ex parte. an si petunt procedet fm hãc cle. videt ꝙ non p id qs dixi. s̃. q. xiij. In ⁊ nũ qs dixi. q. xiij. z qz est ⁊ istos nõ soluẽtes est ius cõe. de deci. statuto. ℱ. ceterũ. li. vj. qs dicit ℒ aud. verius: secus tñ dicit si interuertẽdo possessionẽ nolle sue administrationis vẽdicaret ius decimãdi ex ⁊ suetudine, ꝓuilegio, vel ꝓscriptiõe. de deci. cle. religiosi. de ꝓscri. auditis.

a ¶ An possi fieri 25 cũ si. ¶ †Decimonono quero an possit fieri compositio[a] cũ laicis de aliquo certo dando ecclesie ꝓo decimis qs sit minus debito. ꝙ sic inducit de transac. statuimus. vbi hoc videtur tenere ℍosti. Sed Ber. hic dicit illud. c. nihil facere: qz loquitur cũ est questio inter duas ecclesias. qs no. gl. de reb. ec. non alie. vt sup. z dicit Ber. hoc verũ in decimis predialibus in quibus non valet talis cõpositio nisi interueniat authoritas pape. Et sic dicit

26 curiã seruare. de hoc dixi de rer. permu. exhibita. ¶ †Vicesimo quero nũquid rector ecclesie possit obtinere literas monitionis ꝓo decimis in futurũ soluendis. videt ꝙ sic per id qs dicit glo. in verbo, ꝓmoniti[b]. Sed illa gl. potest intelligi de monitione q̃ fit ꝓo decimis non solutis. de quibus dico in seq. q. ꝓo hoc etiã inducitur de deci. peruenit. in contrariũ de sen. excõ. romana. ℱ. caueant. lib. vj. Archi. de sen. excõ. c. j. lib. vj. quo ad id qs queritur de excõmunicatione qs ferri possit ꝓo futuris culpis dicit ꝙ interdum trahitur excõmunicatio ad futura non tamen enumerat istum casum. Alij aliter dicunt vt Jo. andr. in. d. c. caueant. Ber. z Jo. de lig. dicũt ꝙ possint fieri litere monitionis z excõmunicationis etiã ꝓo decimis futuris: per. c. peruenit. ꝓealle. z quia ius decime est ius seruitutis. z in seruitutibus tractus futuri temporis spectat ad iudicem: vt not. de sepul. in nostra. ꝓo hoc qs dico. j. q. seq. ad. ℱ. caueãt. dicit ꝙ fallit in casibus specialibus z procedit in alijs in quibus ex sui natura tractus futuri

27 temporis non solutus non spectat ad iudicẽ. ¶ †Vicesimoprimo quero de decimis preteritis non solutis: qũo proceditur cõtra non soluẽtes. Blo. in verbo, coerceri. z in verbo, ꝓmoniti. vult ꝙ possit fieri generalis monitio cũ excõmunicatione. z sentit idem de decimis futuris in eo ꝙ respõdit ad. ℱ. caueant. z de hoc. s̃. q. ꝓoxi. Et tradit ℒ aud. formam literarũ monitoriarũ: quia dicit iudex: monemus vos vt intra tot dies, pone. xxx. ꝓo primo secũdo z tertio peremptorio. quorũ. x. ꝓo primo. x. ꝓo secũdo. z. x. ꝓo tertio peremptorio assignamus decimas de fructibus taliũ possessionũ sitarum in tali parochia soluatis eidem vel restituatis: alioquin exnunc ꝓout extũc in his scriptis vos excõmunicationis sentẽtia innodamus. qs no. in practica. z ꝓo hoc de sen. excõ. lata sub conditione. de appel. ꝓterea. ij. vbi de hoc. ¶ †Vicesimosecũdo quero circa hoc an anteq̃ faciat literas recipiat aliquã informationẽ. dicit ℒ au. ꝙ sic: qz se informabit summarie ꝙ possessiones sint in parochia ad instar illius q vult missionẽ in possessionẽ facere. de quo vt li. non cõtest. qm. ℱ.

28 ꝙ si sup. ¶ †Vicesimotertio quero an iudex ex officio possit cogere non soluẽtem decimas. ℒ aud. ꝙ sic: quia imminet periculum anime si nõ soluunt. de deci. prohibemus. z in talibus exuberat officiũ iudicis. de iudi. nouit. de of. ord. cle. j. vnde fm eum dũtamen constet possessiones ex quibus decime petunt esse infra limites parochie, vel homines recipere ab ea sacramẽta ecclesiastica quo ad personales decimas, vel animalia depasci in parochia sufficit: ex quo iure cõmun iscripto decima debet parochiali ecclesie. de deci. cum cõtingat. z ius commune notoriũ est z tanq̃ notorũ debet sciri. j. q. iij. ℱ. notandũ. Et ideo in ⁊ tra facientẽ tanq̃ notorie delinquẽtẽ potest aduertere iudex ex suo officio, adeo ꝙ nõ est necesse ꝙ causa in iudiciũ deducat vel testes admittant. ꝓo hoc qs no. de fi. presby. quoniã. z per Jnn. de of. vi. c. j. Et poterit procedi sine vlla alia iuris solẽnitate. idẽ Benze. z per hec q̃ dicta sunt in hac. q. z duabus precedẽtibus dicit ℒ aud. nõ esse opus in literis monitorũs cõtra nõ soluentẽ decimas ponere causam illã: nisi causam rõnabilẽ voluerit allegare z probare: ad qs faciendũ vobis talẽ diẽ peremptoriã assignamus. ¶ Op. ad hoc z ad superius dicta ꝙ nõ possint fieri tales litere cũ nõ debeat sentẽtia ferri cõtra nõ citatũ. de maio. z obe. inter quatuor. Sol. sta cõtrario. z dic ꝙ litere debent esse cõditionales: vt quia narret decimas nõ esse solutas: z adũcit ꝙ si verũ est ꝙ nõ soluerit monet vt soluat tam ꝓteritas q̃ futuras cũ tẽpus erit: alꝫ excõicet: z adũciat clausulã, q̃ si senserit se grauatũ veniat ad docẽdũ. põt esse eñ ꝙ legitima ratio cũ tue-

tur: vt qz priuilegiatus est sup decimis nõ soluẽdis: vel qd simile. ꝓ hoc qz etiã alꝫ lꝫ p receptionẽ secũdi bñficij curati vacet pri mũ simile ipso iure z possit cõferri: tñ in banda possessione citat possidẽs: de ꝓben. licet. ij. lib. vj. qñ autẽ litere monitorie z precꝑptorie habẽt clausulã ꝑdictã, si is ⁊ quẽ dirigunt tũc cõparet intra terminũ z offert se docturũ de grauamine z velle stare iuri: resoluunt lr̃e in simplicẽ citationẽ, z earũ effect⁹ p cõparitionẽ

29 tollit. qs dixi de cau. poss. c. j. ¶ †Vicesimoquarto quero in eo

c qs dicit de mr̃imonijs[c], qñ dicat agi de mr̃imonio ad hoc vt sit locꝰ huic cle. So. vt in gl. in ℞bo, mr̃imonijs. z idẽ]Bau. z Bẽ. ¶ Vicesimoquinto quero si agit de crimine adulterij ad separationẽ thori. dicit eadẽ glos. ꝙ non est locus huic cle. idẽ]Bau. qz tũc nõ est cã mr̃imonialis: ſꝫ potius accusatio mista ad penã imponẽdã vel separationẽ thori faciendã. de ꝓcur. tue. vt lit. nõ cõtest. c. j. Et idẽ Benze. qz hec cõstitutio nõ est laxãda. ꝓo hoc

30 vltio est qs dixi. s̃. q. xiij. ¶ †Vicesimosexto q̃ro si agit de spõsa

d libus[d] dicit gl. eadẽ locũ esse huic cle. quia sponsalioꝝ cã tangit mr̃imonij. idẽ]Bau. qz sunt ꝓmissio ⁊ hendi mr̃imonij. xxx. q. v. nostrates. ff. de spon. l. j. ¶ †Vicesimoseptimo quero si est que-

31 stio successionis in qua incidit q̃stio de natalibus z sic de matrimonio. glos. e. in fi. distinguit an q̃stio principalis sit cora iudice ecclesiastico: z nõ est locus huic cle. an cora seculari: z tũc cũ exceptio ꝑdicta remittat ad ecclesiasticũ erit locus huic cle. z dic

32 vt in ea. z idẽ]Bau. ¶ †Vicesimooctauo q̃ro si Christianus[e] de

e nouo baptizat⁹ petit separari ab vxore infideli q̃ nõ vult sibi cohabitare sine ⁊ tumelia creatoris. ℒ aud. dicit esse locũ huic cle. cũ agat de federe matrimonij. z hoc etiã vult gl. in ℞. matrimonijs. ℞. ꝙ añt. ¶ †Vicesimonono quero si agit de matrimonio

33 iam soluto post mortẽ ꝓpter natalia successoꝝ in bonis defuncti. exẽplũ q fi. sint legi. causam. vel ꝓpter alia mr̃imonia cõiungẽda vel disiungẽda. exẽplũ de ꝓba. per tuas. dicit ℒ aud. locũ

34 esse huic cle. ꝓpter verbũ, eas tangẽtibus. ¶ †Tricesimo quero si agit de dotibus restituendis. videt idẽ: qz actio de dote sortit ꝓuilegia cause mr̃imonialis. ꝓ hoc qs no. ff. sol. mat. l. j. in gl. ij.

35 ¶ †Tricesimoprimo quero in eo qs dicit de vsuris, qñ in eis lo

f cũ habeat hec cle. glo. in ver. vsuris[f]. dicit ꝙ cũ petunt vel petit

36 vt vsurarius illas cõpenset. z idẽ Benze. ¶ †Tricesimosecũdo quero si reus dicit ꝙ nõ tenet compẽsare. exemplũ de vsuris. salubriter. dicit eadẽ gl. adhuc idẽ ℒ aud. videt tenere cõtrariũ. dicit eñ ꝙ si agitur de retẽtione vel recuperatione vsurarũ in casibus in quibus hoc facere licet, puta in dote z similibus: nõ ꝓcedit hec cle. cũ cesset ratio periculi animarũ: nec in hoc casu petũtur vt vsure: sed potiꝰ vt interesse. ar. de arb. dilecti. z. C. de vsur. l. cũ allegas. qs tenet Ben. sed possunt cõcordari. quoniã gl. loquit q̃n per exceptionẽ hoc deducit: z tũc penderet causa principalis: q̃ est super vsuris. z opi. istorũ procedit q̃n principaliter hoc deducit: quia tũc non ⁊ discussionẽ: an causa sit vsuraria, sed tantũ an sit talis casus in quo nõ cõmittat vsura. tñ etiã q̃n principaliter deducit, videt verius qs dicit glos. ꝓpter verbũ, eas tangẽtibus. qs sentit]Bau. exẽplificando illud verbũ vt di-

37 co. j. q. xxxvj. ¶ †Tricesimotertio q̃ro si creditor petit debitũ, z debitor excipit qs est vsurariũ, an sit locus huic cle. glos. ea. dicit ꝙ non: nisi debitor peteret ꝓnunciari cõtractum feneratitiũ. idẽ]Bau. vt dico. j. q. xxxvj. idẽ etiã Ben. dicit ꝙ si debitor excipiendo petit ꝓnũciari contractum feneratitiũ, erit locus huic cle. quo ad hoc ꝙ exceptio discutiatur per iudicẽ ecclesiasticũ: z in ea erit locus huic cle. sicut dixi. s̃. q. xxvij. de excep. natalium.

38 ¶ †Tricesimoquarto q̃ro si de vsuris agit in foro seculari. dicit ea. gl. locũ nõ esse huic cle. idẽ]Bau. z est mens gl. ꝙ in his q̃ concernũt processum iudex secularis seruabit leges z cõsuetudines seculares. qs tenet Jo. cald. in. q. disputata que incipit, statutis in solutione. sed hec questio ꝓsupponit aliã an vsure possint peti in foro seculari. in quo gl. tenet ꝙ nõ: licet recitet opi. cõtrariã. qua ꝑsupposita ꝓcedit q̃stio ꝑmissa. z hoc dicit de vsur. in ciuitate. in repeti. vbi dixi q̃n z q̃o possit secularis iudex cognoscere. de vsur. cle. vnica. in prin. q. xviij. Et quare crimẽ vsurariũ sit ecclesiasticũ, dixi de fo. ⁊ pe. cũ sit. ¶ Tricesimoquinto q̃ro in eo ꝙ dicit litera, quoquo mõ tãgẽtibus. qd hoc importat. Sol. exponit ℒ aud. siue principaliter siue incidẽter: dũtamẽ sit eadẽ ratio. ar. de ⁊ sti. trãslato. de trãsla. c. ij. ex hoc infert ꝙ hec cõstitutio nõ est cõstitutiua nõ declaratiua: ꝓo hoc lr̃a ibi, cõstituimus. ¶ Tricesimosexto q̃ro de exẽplis in eo ꝙ dicit de tangẽtibus. Sol. vt in gl. in hoc verbo.]Bau. latius exẽplificat quo ad electionẽ, vt si agit de iure eligẽdi ad quẽ spectat. de consue. cũ dilectus. de ver. sig. abbate. vel si dicit electionẽ lꝫ cõfirmatã fuisse nullã: vel si agit ⁊ electores vt puniant fm formã. c. cũ in cũctis. z. c. ꝓ inquisitionẽ. de elec. vel si dicat ⁊ firmatio nulla ꝓpter solẽnitatẽ omissam: vel qz ⁊ firmãs nõ habuit ptãtẽ ⁊ firmãdi. de ele. si ⁊ firmationẽ. lib. vj. vel electũ vltramontanũ in cõtroꝝ dia administrare nõ posse vt qz negat electionẽ fuisse concordẽ. de elec. nihil. vel electã in abbatissam non posse admmistrare cũ

negetur

a ¶ An possi fieri ꝓpositio. Adde doc. in. c. cum sit. de deci. glo. j. c. j. de deci. Jo. an. in. c. pe. de cõfir. vti. vel inuti. bar. bri. in. q. dominicalibus. q. xlix.

b ¶ Bl. in ver. ꝓmoniti. adde ad intellectũ istius gl. c. romana. in ℱ. caueãt. de sen. excom. lib. vj.

c ¶ De matrimonijs. adde de materia istius gl. in ca. nec illud. xxx. q. v. z i. c. his ita. z in. c. agathosa. in gl. in ver. bñdictionẽ. xxj. q. ij.

d ¶ Si agitur de ꝓsponsalibus. adde. l. j. z. ij. ff. de ꝓsponsa.

e ¶ Si Christianus de nouo. ad de doc. in. c. gaudem⁹. de diuor.

f ¶ Bl. in ℞. vsuris. adde de materia istius glos. ℱeli. in. c. ex lr̃is. de iureiur. z per ℒ anf. in repeti. istius cle.]Bau. ꝺ elec. i cle. j. de vsuris. Jo. mona. et Bal. i. c. j. de vsu. li. vj. ℍost. i summa. tit. de vsu. in ℱ. qua pena. ℞. feneratoꝝ. ℍost. in sum. tit. de pe. ℱ. quibus. vers. sed qua forma.

negeꝯ eã electã a maiori parte.e.tit.indẽnitatibus.§.si vero.lib. vj.vel si opponit se aliquis cõsecrãdo vt repellaꝯ.de accuſ.ſuper his..z ꝑm ꝟau.ſimilia exẽpla poſſunt repeti in poſtulatione et puiſione. Quo aũt ad id qđ dr de bñficijs eccleſiaſticis,exẽplifi cat ꝟau.de tangẽtibus quoties queriꝯ de aliquo qđ examina ri z decidi nõ põt abſqz cognitione electionis,poſtulationis vel prouiſionis,ſeu tituli illius beneficij:alꝫ ſecus.vnde ſi rector pe tit pecuniã licet opponaꝯ eum nõ eſſe in poſſeſſione rectorie: nõ ideo procediꝯ ꝑm hanc cle.quia hec queſtio nõ tangit in aliquo cauſam bñficialẽ ꝑm ꝟau.qđ not. Et pro hoc qđ no.gl.in ſimili in verbo,vſuris.z qđ dixi.§.q.xxxiij.z.xxxiiij.in decimis exẽplifi cat ꝟau.cũ petunt decime: z hr diſcuti an fundus ſit in paro chia vel non:vel an ſint noualia vel non:vel an decime debeant mihi vel tibi,vel quid ſimile.in vſuris exẽplificat: vt ſi dicit teſta mentũ vſurarij non valere. de vſur.c̃.c̃.in fi.lib.vj.vel vſurariũ ſepeliendũ vel non.de vſur.quia in omnibus.j.de vſu.cle.j.vel ſi fideiuſſor petit vſuras a debitore quas ſoluit creditori. de fide iuſ.peruenit.vel ſi petitur relaxari iuramentũ.de iureiuran.c.j.z hoc exemplũ ponit etiã glo.vel ſi petuntur vſure cõpenſari cum debito:vel dicit fructus extenuaſſe ſortẽ.de pig.cum contra. de vſur.c.j.z.c.ij.z.c.cõqueſtus.ſed hoc caſu gloſ.in verbo,vſuris. vt dixi.§.q.xxxij. dicit hanc cauſam principaliter eſſe vſurariã. dicit ꝟau.qꝫ ſic in.c.cõqueſtus. z.c.ſalubriter.licet opponatur qꝫ nõ debeat fieri cõpenſatio per illa iura.tñ attenditur potius: quia cauſa principaliter eſt vſuraria. z eadẽ ratione dicit ꝟau. qꝫ ſi petitio fundaꝯ ſuper cõtractu licito:licet excipiaꝯ de vſura, non erit locus huic cle.qđ etiã tenet gloſ.in ver.vſuris.qđ etiam
39 dixi.§.q.xxxiij. ¶†Triceſimoſeptimo quero in eo qđ hic dicit qꝫ põt ꝓcedi ſummarie ꝛc. an iudex cogaꝯ in cauſis hic expreſ
a ſis ꝓcedere ſummarie ſimpliciter[a] ꝛc.gl.in ꝟ.valeat.dicit qꝫ nõ: z in ea ibi cõſulo pro hoc qđ no.Spe.de arbi. prope fi.z cum gl.
40 cõcordat ꝟau.z Ben. ¶†Triceſimooctauo quero quid im portent illa verba,ſimpliciter z de plano ꝛc.gl.in ver.figura.re mittit ad no.in cle.ſepe. ꝟau.hic tractat aliqua q̃ dicuntur per glo.in.d.cle.ſepe.Et aliqua etiã que ibi non dicunt: ideo verba eius refero. dicit ergo qꝫ in iure aliquãdo dicitur ſolũ de plano: de iudi.nouit.ad fi.de ſponſa.cum in tua.ff.de offi.procon.l.nec quicq̃.§.de plano.de accuſa.leua.de adult.miles.§.ſexaginta. quis ordo in bono. poſ. ſeruet.l.ij.de queſtio.l.vnius.in fi.q̃ꝫ ſimpliciter z de plano.de accuſ. ſicut olim.q̃ꝫ abſqz ſtrepitu. de ſta.mona.ea que.§.qꝫ ſi.ver.ſi autem. q̃ꝫ de plano z abſqz ſtrepitu.de accu.olim.q̃ꝫ ſine ſtrepitu z figura.de ele.indẽni
41 tatibus.§.ſi vero.lib.vj. ¶†Triceſimonono q̃ro ſi in reſcripto aliqua de predictis omittitur, vel ſi aliqua dictio in locũ omiſſe ſurrogaꝯ:vt quia dicit de plano ſummarie ſine ſtrepitu z figu ra iudicij.dicit ꝟau.qꝫ nõ: per omnia eſt locus huic cõſtitutio ni.z cle.ſepe.z ꝑm eũ oportet vt nulla omittaꝯ.de hoc aliter ſen tit glo.in.d.cle.q̃ vult ſufficere verbũ,abſqz figura.z hoc verius qđ dixi in cle.eadẽ in princ.q.vj. ¶Quadrageſimo quero quid ſi omnes exprimunt ſine copula.dicit ꝟau.non curandũ: quia ſufficit copula apoſita ad vltimã.qđ etiã tenet glo.in cle.ſepe.
42 in princ.vbi dixi.q.vij. ¶†Quadrageſimoprimo q̃ro quid im portãt ſpecifice.dicit ꝟau.qꝫ verba,ſimplr z de plano,nõ remo uent ſubſtãtialia iudiciorũ.z quidã exponunt.i.ſine magna diſ cuſſione,vt ſummatim iudex procedat:alij dicũt.i.ſine ſcriptura z libello.ar.ff.de cõſti.prin.l.j. ſ. vt remoueat ſtrepitũ nõ ſedẽdo in pretorio:ſed alibi abſqz ſolẽnitate ſtrepitus.ff.de adult.l.mi les.§:ſexaginta.ff.qs or.in bo.poſ.ſer.l.ij. q̃ opi.nõ placet Inn. z Hoſt.de accu.olim.z Spec.de inquiſitione.§.nũc tractemus. ꝟ.quid igiꝯ.q dicũt qꝫ etiã ſi addaꝯ ſine ſtrepitu,ſemp iudex ſer uabit iudiciorũ ordinẽ in citationibus libelli oblatione z ceteris ſubſtãtialibus.Sed ſi qd nõ ſubſtantiale omittit:nõ vitiaꝯ pro ceſſus. Itẽ aduocatorũ z partiũ ſtrepitũ inutilẽ refrenabit.z di cit ꝟau.qꝫ ſi dr ſimplr,z nihil aliud:intelligiꝯ remoueri intrica tio ordinis iudiciarij:vt iudex remoueat doloſas ꝓtelationes z exceptiones, z bona ſimplicitate canonica põderata in iudicio ꝓcedat.Sz ſi dicit de plano:põt exponi.i.ſine ſtrepitu,vt iudex nõ cogaꝯ ſedere pro tribunali vbi cõſueuit ius reddere: ſed etiã domi vel alibi poſſit cognoſcere z dieb[9] ob vtilitatẽ hominũ fe riatis.ff.de dã.infec.l.ij.§.pe.de inter.act.l.iij.§.ſi.Sed libellus offertur.d.§.ſexaginta.z probationes plene requirenꝯ.de accu. olim.z.d.c.nouit. Itẽ ſi lex dicit qꝫ procedaꝯ extra ordinẽ: dicit ꝟau.idẽ eſſe ſaluo qꝫ forte tũc nõ porrigetur libellus. ff. de reli. l.ſi qs ſepulchrũ.ff.de of.pref.vr.l.j.§.patronus.z.d.l.leuia.z.d.
43 §.de plano. ¶†Quadrageſimoſcõo q̃ro ſi dicit ſemiplene ſiue ſummarie.dicit ꝟau.ſufficere ſummariã cognitionẽ z ſemiple nam probationẽ.qđ no.Spec.de of.iudi.§.poſtremo. ver.tertio dicendũ.Contrariũ dixi vt lit.non cõte. quoniã.§.qꝫ ſi ſup.quia etiã in ſummarijs quo ad probationes requiritur plena cogni tio ſi debet fieri graue preiudiciũ: vt in danda vera poſſeſſione.
44 ¶†Quadrageſimotertio quero ſi dicaꝯ ſine ſtrepitu iudicij. dicit ꝟau.qꝫ tũc iudex reprimet procuratorẽ aduocatoꝝ, vel par tiũ clamoſam garrulitatem,z ſophiſticas cauillationes,z iuris ſubtilitatẽ pernicioſam.ar.de ꝓſcrip.nihil.v.q.nij.in loco.z ſim pliciter z pure cõſyderabit facti veritatẽ.ar.de ſyndico.c.vnico. de iudi.dilecti.de dec.ad audientiã.qđ not.Hoſt.de ſta.mona. ea que.ꝟ.qꝫ ſi abbas. repellet etiã exceptiones z appellationes fruſtratorias,z refrenabit multitudinẽ teſtiũ:ſed libellus dabi tur z ſubſtãtialia cetera obſeruabunt. Sed in nõ ſubſtantiali bus exuberabit iudicis officiũ z per eorũ omiſſionẽ nõ vitiabiꝯ
45 proceſſus:vt etiã.§.dixi.q.xlj. ¶†Quadrageſimoquarto que ro ſi addiꝯ ſine figura.dicit ꝟau.qꝫ eoꝝ que in iudicio reſpiciũt figurã quedã ſunt acta cauſe,de quibus de teſti. cauſam. Alia per q̃ inſtruiꝯ z deciditur cauſa:vt confeſſiones,probationes,z a atteſtationes,z ſimilia factũ reſpicientia: z talia non tolluntur. quedã reſpiciũt ſolennitatẽ iudicij:z talia ſiue reſpiciũt partem alteram vel vtrãqz,ſiue iudicẽ,tolluntꝯ.de hoc in cle.ſepe.ver.nõ
46 ſic.vbi dixi.q.ij.z pro hoc.ff.de le.j.l.ſi ſeruus vetitus. ¶†Qua
b dragеſimoquinto quero nunquid alius qꝫ papa[b] poteſt cõmit b tere cauſam cognoſcendã ſine ſtrepitu z figura iudicij. Spe.de leg.§.ſupereſt.ver.z nũquid.z Matth.hic dicũt qꝫ non:pro hoc quia inferior a papa non põt immutare diſpoſitionẽ canonicã. §.de elec.cle.ij. Idẽ no.gl.in cle.ſepe.in prin.vbi dixi.q.x.z.xj.

¶ Simpliciter. Adde p Lanfr. in repet.cle.ſepe. de ver.ſigni.

¶ Mungd alius qꝫ papa. Adde Abb. in.c.venerabilis.in.iij.co. de iudi. Abb.in c.ceterum.in.vij. col.de iur.calũ.

¶De foro competenti. Rubrica.

1 ☞Epiſcopus non poteſt regulariter exercere iuriſdictionem ſuam in dioceſi aliena.
2 Iniuria que fit perſone eccleſiaſtice fit ipſi eccleſie.
3 Prelatus poteſt punire iniuriam ſibi factam quatenus eccleſiã concernit.
4 Malitia non debet remanere impunita.
5 Aduerſarium ſuum quis minus grauare poteſt quando agi tur de iuſtitia reddenda.
6 Citandi modus qualis ſit, vt quis perſonaliter vel ad domum citetur.
7 Citatio facta ad domum valet etiam ſi non peruenerit ad noti tiam citati.
8 Proceſſus factus extra dioceſim per epiſcopũ vt valeat quinqz requiruntur.
9 Scire quis preſumitur id quod fit publice.
10 Citatio debet eſſe legitima vt valeat z arctet citatum.
11 Prelatus an poſſit vti inſignijs propijs in aliena dioceſi.
12 Prelatus an poſſit abſoluere ab excõicatione extra dioceſim.
13 Clemen.vnica de foro compe.an habeat locum in prelatis infe rioribus ab epiſcopo.
14 Quid in prelatis ſuperioribus epiſcopo. Adde ad idem nume.17.
15 Quid in confirmato z nondum conſecrato in epiſcopum.
16 Eps an poſſit cogere ſubditum recipere ordines ab alio epo.
18 Epiſcopus ſi poteſt iudicare etiã in minima parte dioceſis,ceſ ſat diſpoſitio clemen.vnice de fo.compe.
19 Quid ſi epiſcopus poteſt manere z procedere in aliquo loco ex empto ſue dioceſis.
20 Epiſcopus an poſſit ſedere ad iudicandũ in loco exempto in uitis exemptis in caſu huius clemen.
21 Prelatus quando z qualiter dicatur reſidere in ſua eccleſia.
22 Reſidere,hoc verbum quid ſignificet.
23 Epiſcopus expulſus ab inimicis ſi poteſt exercere ſuam iuriſdi ctionem per aliquem qui ſit gratus perſequentibus eum an ha beat locum cle.vnica de foro competen.
24 Conſiliarij z fautores qui dicantur.z nu.25.
26 Conſulens male quando teneatur de conſilio.
27 Prelatus an z quando poſſit punire iniuriam ſibi factam.
28 Locus inſignis quis dicatur.
29 Locus vt ſecurus dicatur que ſunt requiſita.
30 Locus nõ tut[9] ſi aſſignetꝯ alicui,an ꝓpter hoc poſſit appellari.
31 Expulſores qui dicantur: an etiam illi qui non admittunt ve nientem.
32 Mandatum ſi fiat alicui capellano vt aliquem citet: an ſufficit qꝫ citet in eccleſia diebus dominicis.
33 Citandus ſi habet duo domicilia, an in ambobus debet citari vel in quo.
34 Et an hoc caſu ſufficeret fieri citationem in eccleſia cathedrali.
35 Citationis forma que habetur in cle. vnica de foro competẽ.an ſit generalis.vide.
36 Citandus ſi non impedit citationem ad ſe venire,ſed alio impe dimento impeditur: an clemen. vnica de foro competenti. ha beat locum.
37 Citatio ſi dr fieri in eccleſijs,de quibus eccleſijs intelligitur.
38 An autem expediat citationem fieri in pluribus eccleſijs.
39 Et an citatio talis ſit tante efficacie vt arctet citatos in tota cã:

ita vt non sit opus eos amplius vsq; ad sententiam citari.
40 Judex si aliquem citauit ad sententiam audiendam si postea commisit alteri prolationem sententie an sit iterum citandus.

QUamuis. ¶Epi expulsi a pprijs sedibus possunt in loco insigni aliene diocesis viciniori in suis diocesib⁹ procedere cõtra expulsores, cõsiliarios, z fautores citatos. prout hic dicit. ¶†No. q epsª nõ põt exercere iurisdictionem in aliena diocesi. de hoc in glo. ij. z per hoc. ix. q. iij. per totũ. z. ix. q. j. peruenit. vij. q. j. placuit. z. c. seq. de of. leg. nouit. Dicit tamẽ Dat. q epus existẽs extra suã iurisdictionẽ põt causam delegare. de quo no. de elect. si abbatẽ. lib. vj. per Archi. z in Spe. de rescri. presentatione. §. ratione. ver. fi. z hoc tenet gl. in. d. c. nouit. ¶†Sco no. pro allegatione generali. de hoc in glos. ij. z ad hoc de preb. c. ij. xlv. dist. §. huic etiã. vbi de hoc. z in Spe. de dispu. z alleg. §. porro. versi. in summa. z in hac gl. ibi, vestra. vbi dixi. z de ele. cle. cõstitutionem. in prin. in. j. no. z in. j. z. ij. Prio. ¶†Tertio no. de verbo, ini bi. j. de reg. vt pfessores. ¶Quarto no. q eps in quolibet loco sue diocesis non exẽpto potest pro tribunali sedere ibi, aut earũ parte. de offi. ordi. cum eps. lib. vj. ¶†Quinto no. q iniuria que fitᵇ persone que est de ecclesia, fit ecclesie: ibi, irrogata ecclesijs. ¶†Sexto not. q prelatus põt punire iniuriã sibi factã quatenus cõcernit ecclesiam: non aũt quatenus cõcernit personã. de hoc in gl. in ꝟ. ecclesijs. Et dicit]Bau. q plat⁹ nõ põt remittere iniuriã sibi factã quatenus cõcernit ecclesiã. qs no. gl. de sen. excõ. cõtingit. ¶†Septimo no. q malitia non dz remanere impunita. in ver. impunita. est enim hoc cõtra publicam vtilitatẽ. ff. ad. l. aquil. l. ita vulneratus. j. rñ. de iudi. si longius. §. j. de sen. excõ. vt fame. z dicit]Bau. q iniuria hoc casu remaneret impunita: q⁹ archiepus nullã hz iurisdictionẽ: z sic per aliũ iudicẽ ecclesiasticũ nõ posset puniri nisi per papã. nõ est ergo iustũ q iurisdictionẽ quã al's põt exercere in causis ecclesie eps perdat propter proteruiã malignantiũ, ne ex cõtumacia gs efficiat melioris cõditionis. de dolo. cõtingit. de prebẽ. eũ qui. li. vj. ¶†Octauo no. q cũ agit de reddẽda iustitia, dz quis suũ aduersariũ grauare quãtominus põt. p hoc hic in eo qs dicit de loco viciniori. Ratio fm Laud. q⁹ tanta est equitas iudicialis q aliqd amaritudinis seu volũtarie vltionis immisceri non dz. xxiij. q. iij. inter querelas. z. §. precedẽti qui incipit, potest. nisi faciat quis bono zelo: vt aduersarius citatus cõuertat. xxiij. q. j. qui cõtra pacem. z dicit Benz. q cũ hic non exigat nisi loci vicinitas, nõ est curãdũ quãtũ distet: cũ hic nõ distinguat: lz secus sit. j. §. eisdẽ.
¶Bono no. q dz locus esse tutus[c] citato. de app. ex parte. z dicit Matth. locũ dici tutũ esse eo modo quẽ dico. j. q. xxi. ¶†Decimo not. modũ citandi vt quis citet personaliter vel ad domũ. Et intelligit Laud. hãc esse alternatiuã ordinis: vt primo citet in propria persona, si cõmode potest. vel si nõ potest: citetur ad domum: ita tñ q citator non intret. al's teneret actione iniuriarum. ff. de in ius voc. l. plerique. sed denũciet ante ianuam. Et nõ refert an sit domus propria vel cõducta. ff. de dam. infec. l. iij. §. pretor. z si hoc fieri nõ põt, citet in ecclesia cathedrali: vt hic. vel intimet amicis: vt no. de dolo. causam.]Hoc tñ casu dicit Laud. standũ huic clem. z intelligit]Bau. citandũ personaliter si copiã sui facit in puincia: al's nõ reputaret cõtumax. ff. q sen. fine ap. rescin. l. j. §. itẽ cũ ex edicto. de dolo. cũ olim. z. c. fi. de cler. nõ resi. ex tue. qs dic vt dixi de eo qui mit. in pos. c. fi. Et intelligit]Bau. de prouincia vulgari. d. c. cũ olim. z qs no. Arch. de fo. cõpe. c. j. lib. vj. Et in eo q dixi hanc esse alternatiuã ordinis, dicit]Bau. q posset intelligi q stet propie vel alternatiue: z sic sufficiat. vel q personaliter vel ad domũ citet. regula, in alternatiuis. lib. vj. Jo. and. apostillando hic tenuit primũ contrariũ, q sit ordinis. ad hoc de dolo z cõtu. causam. de of. dele. cum plures. lib. vj. qs puto verius: vt ex quo aliud non exprimit in literis intelligatur fm alia iura: nec inducat vllã specialitatẽ. ¶†Undecimo not. sufficere citationẽ fieri ad domũ etiã si nõ peruenerit ad notitiã citati. Benze. pro hoc qs no. Jnno. de accu. ad petitionẽ. de excessi. prela. ex literis. Et glo. ff. qñ appel. sit. l. j. §. fi. z que sen. fine ap. rescin. l. j. Itẽ cum ex edicto: z idẽ Matth. ¶†Duodecimo not. fm]Bau. quinq; que requirunt in processu faciendo extra diocesim.]Primũ q locus sit insignis. Secundum q sit vicinior sue diocesi. Tertium q sit securus episcopo quo ad morãdum. Quartũ q etiam sit securus quo ad iurisdictionẽ exercendam. Quintũ q securus citatis. ¶Decimotertio not. casum in quo nõ sufficit vnica citatioᵇ etiã si non cõtineat plura interualla si facta fuit vna die: sed requirit q diuersis diebus. de hoc in glo. in ver. diebus. z in ea ibi, q tribus. z equũ esset q quatuor. ff. de iudi. l. z post.]Bau. ¶†Decimoquarto no. q presumitur quem scire id qs publice fit ibi verisimilibus presumat. de postu. c. j. de presump. quosdã. cum concor. z dicit glos. in ver. presumatur. q hec non est presumptio iuris z de iure que dicitur fictio. in quo minus aduertẽter loquit cũ differat plurimũ psumptio z fictio. qs dixi de spon. is q. s. de elec. qs circa. dictũ tñ. tenet gl. in eo q dicit q non est presumptio iuris: z de iure est verũ. qs tenet etiã Laud. z Bẽ. ¶Decimoquinto no. de termino, perẽptorio statuẽdo. z dicit Ben. q ex cã põt statui in primo citatorio. ff. de in di. l. nõnunq. causa tñ expressa de in integ. rest. tum ex literis. in fi. z loco perẽptorij cedunt tres citationes: quia vltima intelligitur perẽptoria etiã si non exprimat. de hoc de of. dele. consuluit. z per Jnno. de accu. ad petitionẽ. ¶†Decimosexto no. q citatio vt arctet debet esse legitima: ibi, legitime. puta per nuncium vel literas. de offi. deleg. prudentiam. ff. de fideic. lib. l. cum vero. §. fi. vel fm Ben. dic legitime: puta ad domum vbi personaliter non inuenitur. qs dic vt. §. dixi in. x. z. xj. not. vel melius dic legitime fm naturã eius de quo agitur. z quomodo debeat fieri citatio. §. dixi in. d. x. not. ¶Opp. q etiã citra hãc cõcessionẽ possit prelatus exercere iurisdictionem extra suam diocesim. arg. ff. de adop. l. si consul. de offi. presi. l. ij. de offi. leg. nouit. Sol. hic de iurisdictione contẽtiosa vt dicit gl. in ver. iurisdictionẽ. Et idem Laud.]Bau. z Ben. secus in volũtaria: vt in contrarijs. ¶Secundo opp. q etiam cõtra expulsores, fautores, z consiliarios nũ possunt episcopi iurisdictionem exercere extra suã diocesim. de conse. dist. j. hic ergo. xj. q. j. si quisq;. pro hoc qs not. Jnc. de procu. petitio. Sol. illud verũ de iure cõmuni: sed hic est specialis indulgẽtia. quod dic vt in glos. in verbo, indulgendũ. Idem]Bau. de hoc per Archi. lxxj. dist. clericos. est aũt adeo speciale q cessante hac indulgentia. etiam de licentia alterius diocesani nõ posset ordinarius ibi trahere suos subditos. de offi. ordi. litigantes. lib. vj. z qs ibi no. in glo. ij. z glo. iij. §. seq. in ver. indulgemus. qs tenet Laur. de pinu dicẽs se vidisse doctorẽ valẽtissimũ in hoc errare. z in hac gl. in fi. quomodo hoc faciat, dico. j. o. xv.
¶Tertio opp. in eo q permittit citationẽ fieri diebus festiuis d. c. fi. de ferijs. Sol. in hoc casus est hic specialis, vt dicit glo. in ver. festiuis. z de hoc. j. q. xxxiij. qñ autẽ z quomodo possit fieri citatio die feriata pro non die feriata vel ecõuerso, dixi in. d. c. fi.
¶Quarto op. in eo q dicit posse contra citatos in forma que hic ponitur in verbo, si vero. procedi ac si citati forent perẽptorie q imo possit procedi tanq; contra cõtumaces. §. tit. j. cle. j. dicit Ben. q cum hic dicat ac si citari extitissent: z nõ dicatur ac si personaliter citati: prout dicitur in dicta cle. non censentur isti veri cõtumaces vt appellantes non audiant, sed procedit ac si simpliciter essent cõtumaces: quia hec clemen. in multis deuiat a iure cõmuni: ideo dz restringi z reduci quanto plus potest ad ipsum ius cõmune. arg. de rescrip. causam. de consue. cum dilectus. Et ex hoc habetur casus in quo impediẽs citationem ad se peruenire nõ habetur pro vero cõtumace. qs not. ¶Quinto op. de. d. cle. dudũ. z. §. vt lit. nõ cõtest. qñ. §. porro. Sol. Ben. q contraria loquũtur in certis casibus z specialibus: qs nõ est verũ quo ad. §. porro. vel fm eũ aliud in illis q procurãt ne ad eos peruenat citatio: vt in cõtrarijs. Aliud in alijs qui procurãt ne in certis locis hic in tex. expressis citent: de quibus hic: qs not. z sic. §. porro. loquit de eo qui omnino impedit citationẽ ad se peruenire. Sed hoc nõ videt procedere. nã etiã in isto casu satis impedit q nõ permittit citationẽ peruenire ad locũ in quo est: tñ dictũ puto verũ, ppter specialẽ modũ citandi. de quo hic. Itẽ non solũ procedit citatio de qua hic quãdo citandi malitiosẽ impedimẽtũ prestat ne ad eos perueniat: sed etiã quomodocũq; epi ausi nõ sint eos citare: qs intelligo etiã si hoc ꝟtingat sine facto expulsorũ: z tũc est specialis casus in quo tenet citatio nõ facta personaliter nec ad domũ, qs est propter culpã precedẽtẽ ipsorũ expellẽtiũ consiliariorũ vel fautorũ: al's autẽ de eo q impedit ne ad eũ perueniat citatio, dic q nõ est opus eũ citari in locis vicinis, sed habetur pro citato eoipso q impediuit ad se peruenire. qs not. de cõces. prebẽ. si capitulo. lib. vj. in glo. qño. z probat. ff. qs vi aut clã. l. j. §. sed z aristo. z. §. fi. vbi modũ ꝑbandi qs impediuerit ponit Bar. z de hoc dixi in. d. §. porro. q no.
¶†Quero circa id qs dixi in. j. ꝟtrario, an ppijs insignijsᵉ possit vti prelatus in aliena diocesi. dicit Laud. q aut loquimur de insignijs q designant honorẽ vt est mithra in abbate: pallium in archiepiscopo. de presump. cum in iuuẽtute. de priuil. abbates. lib. vj. seu birretum in doctore. xxx. distin. si quis virorum. ibi, cum reuerẽtia ꝛc. z talibus põt vti. de priuil. apostolice. lib. vj. ff. de offi. procon. l. j. aut de insignijs q designant officiũ seu administrationẽ, sicut palliũ in archiepo. sic exẽplificat Laud. z in hoc contradicit ei qs nũc dixi. Et hoc vltimũ verius. Itẽ mithra z baculus pastoralis in epo: z talibus nõ põt vti sine speciali licẽtia pape. de vsu pal. ex tuarum. de alijs autẽ episcopalibus dicit Laud, q si prelatus vult vti eis exercendo aliquid de officio vel iurisdictione, puta degradare subditos, vel facere ordines, chrismare, vel absoluere ab excõicatione, vel similia nõ potest sine licẽtia illius diocesani. ix. q. ij. per totũ. Sed si sine exercitio officij iurisdictionis põt hoc facere: puta cantare missam, ꝑdicare, vel qd simile.

pro hoc

a ¶Eps. adde gl. z Abb. in. c. pastoralis. de of. or.

b ¶Si iniuria q fit. Adde Jnn. in. c. cum contingat. de sen. excõ. z an iniuriã illatam clerico ecclesia possit remittere.

c ¶Locus esse tutus. Adde gl. in ver. nihil. in. c. cũ locũ. de spõ. spe. tit. de of. or. in. §. ij. z Spe. titu. de iurisdi. om. iudi. in. §. vj.

d ¶Non sufficit vnica citatio. ad de Jnn. in. c. ad petitionẽ. de accus. Abb. in. c. fi. de ap. doct. in. c. consuluit. de of. delega.

e ¶An ppijs insignijs. adde doct. in. c. j. de au. z vsu pal. doc. in. c. j. vt lit. pẽ. doc. in. c. antiqua. de priuil. doc. in. l. j. ff. de offi. procõ.

ꝑ hoc qs̄ no.vſ.q.iij.ſcriptū.z de vſu pal.c.fi.z de his dixi de pri
12 ui.antiqua.z i eo qs̄ dixi de abſolutiõe.dic vt i ſeq.q. ¶ †Scdo
a q̄ro in eo qs̄ dixi.s̄.q.ꝓxi. ꝑlatū nõ poſſe[a] extra dioceſim abſol-
uere ab excõicatione,an hoc ſit verū.Ber.refert ꝙ aliq̄ audito-
res palatij tenebãt qs̄ ꝑdixi.qs̄ tz Jnn.de of.leg.nouit.lz Boſt.
ibi diſtinguat inter excõicatū ad inſtantiã partis: de quo dicit
ꝓcedere dictū Jnn.z excõicatū ex officio in quo tenet ꝙriū.Sed
Bertrã.cõſuluit ad oẽ dubiū tollẽdū petẽdã licentiã dioceſani.
Jo.de li.dicit opi.Boſt.eſſe verã.nã qñ ad inſtãtiã eſt excõicat⁹
in abſolutiõe pars eſt citãda: z cũ cauſe cognitiõe dz ꝓcedi. qs̄
nõ põt fieri extra dioceſim. Sz qñ ex officio nõ expedit citari: z
ſic non requirit ſtrepitus iudicialis:vñ potius hoc eſt volũtarie
iuriſdictiõis,qs̄ dic verū qñ ſolũ vult denũciare illũ abſolutũ:qs̄
tenet Boſ.d.c.nouit.vbi dixi.Sed ſi hz abſoluere cũ abſolutio
ſit iuriſdictionis,vñ indiſtincte nõ poſſe.qs̄ tz gloſ.in.d.c.nouit.
nec ꝓcedit qs̄ ꝺz nõ expedire aliquẽ citari.ſufficit em̄ ꝙ verũ eſt
dicere actũ eſſe iuriſdictionalẽ:z nõ põt dicere volũtarie iuriſdi
ctionis.dato em̄ ꝙ nemo citet:ipſe tñ iudex tz locũ ptis.ꝓo hoc
de teſti.cũ clamór.z de accu.cũ oporteat.cum vtrobiq̄ notatis.
13 ¶ †Tertio q̄ro nũqd hec cle.ꝓcedit in ꝑlatis inferiorib⁹ epõ.gl.
in ℣.epis.dicit ꝙ nõ.idẽ Bau.z Bẽz. ¶ Op.ad hoc q̄ eadẽ eſt
rõ i alijs:ne iniuria eccleſiarũ remaneat impunita:ergo idẽ ius.
de trãſla.c.ij.de ꝙfir.vti.cũ dilecta.C.ad.l.fal.l.fi. Jtem ꝙceſſum
primatibus oĩb⁹ ſub eis exiſtẽtib⁹ ꝙceſſum videt.C.de aduo.di.
iud.l.reſtituẽde. Sol. Hẽ.ꝙ q̄ hec eſt indulgẽtia ſpãlis non dz
extẽdi.vij.q.j.petiſti.xxvj.q.j.huic etiã. cũ em̄ exorbitet a iure cõi
nõ dz trahi ad ꝙſequentiã regula,q̄ a iure.lib.vj. Si em̄ cõditor
voluiſſet de alijs intelligi:exꝑſſiſſet.de deci.ad audiẽtiã.ij.q.v.cõ
ſuluiſti.C.de cad.tol.l.vnica.ℊ.ſi aũt ad deficiẽtis. Eſt ergo hoc
b cõceſſum fauore epãlis dignitatis[b].ar.de priuile.qs̄ nonnullis.
de of.dele.q̄ pontificali.lib.vj. ad cõtraria rñdet ꝙ nõ eſt idẽti-
tas rõnis:q̄ maior eſt offenſa in perſonis epõr q̄ inferiorꝝ.j.de
pe.ſi quis ſuadẽte.nec mirũ q̄ fungi dicunt vicibus apl̃oꝝ.xxj.
diſt.in nouo.z qs̄ plus eſt,legatione Chriſti.vij.q.j.ſicut vir.z.c.
omnis.z eius perſonã repreſentãt.xxxiij.q.vlti.mulier.Et ſic nõ
immerito ex perſona ꝑfidẽtis maior reputat iniuria.ff.de re mi-
li.l.oẽ delictũ.ℊ.q̄ in ꝓpoſitũ. inſti. de iniur.ℊ.atrox. Jtẽ q̄ infe-
riores ꝑlati etiã ſi ſuos expulſores nõ poſſint trahere intra illoꝝ
diſtrictũ:põt enim ꝙ poſſunt extra diſtrictũ in dioceſibus ſuorũ
epõrũ. ¶ Op.ad hoc q̄ hec cõceſſio eſt hodie ius cõe:z ſic extẽ-
denda ꝑ ea q̄ no.v.di.ad eius.de priui.ſane.de iura.cal.c.j.Sol.
Hen.illud verũ qñ id qs̄ dicit eſt de iure cõi conueniẽs.ſecus ſi
cõceſſum ſit ob priuilegiũ vel prerogatiuã perſone: quo caſu ſe-
cus.ar.d.c.ꝙ nõnullis.z.d.cle.ſi qs̄ ſuadẽte.de pe.felicis.lib.vj.
qs̄ no.Et ꝓo hoc qs̄ dixi de pri.antiqua.z hoc etiã tenet Bau.
dicẽs hãc cõſtitutionẽ cũ a iure cõi exorbitet ad cõſequentiã nõ
14 trahendã.regula, q̄ a iure.li.vj. ¶ †Quarto q̄ro an in prelatis
ſuperioribus epõ ꝓcedat hec cle.dubiũ facit: q̄ cõcedit hic ſolũ
epis:nec ꝺz fieri extẽſio, vt dixi in.q.preced.Bau.tenet contra-
riũ cum oẽs ſuperiores ſint epi.xxj.diſ.in nouo.de ſacra vnc.c.j.
15 ¶ †Quinto q̄ro an in cõfirmato nondũ cõſecrato in epm̄ locũ
habeat qs̄ hic dicit.glo.in ℣.epis. dicit ꝙ ſic.idẽ Bau.cũ ſubſit
eadem ratio:q̄ etiã cõfirmatus quo ad iuriſdictionẽ eſt epus.de
elec.trãſmiſſam.ꝓo hoc de iureiu.cle.ne romani. ¶ Op.ad hoc
quia ante cõſecrationẽ nõ eſt plene epus: cum nõ poſſit ea q̄ ſunt
ordinis vel cõſecrationis: quo ad q̄ dicitur eccleſia vacare. d.c.
trãſmiſſam.cũ ibi not.Sol.Hen.ꝙ indulgẽtia huius cle.magis
dignitati epãli q̃ ordini concedit.arg.d.c.trãſmiſſam.z de trãſ-
la.c.j.z.ij. Jtẽ hec indulgẽtia nulli eſt preiudicialis: vt.j.in fi.hu
ius cle.Et ſic tanq̃ fauorabilis ꝺz extendi quo ad ipſos.arg.de
dona.cum dilecti.ff.de cõſti.prin.l.vlti. Jtẽ hec cõſtitutio tanq̃
nouiter edita ꝺz trahi ad illũ intellectũ ſm̄ quem maiorem effe-
ctũ operari poteſt.arg.ff.ad municip.l.j.in fi.de ver.ſig.abbate.
16 ¶ †Sexto quero in eo ꝙ dicit epm̄ regulariter nõ poſſe exerce-
re iuriſdictionẽ in aliena dioceſi, an poſſit epus cogere ſubditum
recipere ordines ab alio epo. Boſti.de fo.cõpe.ſignificaſti.dicit
ꝙ nõ rõne ordinarie ptãtis:ſed rõne delegate ſic.nam ſicut põt
inuito ſubdito cauſam delegare: ita z ordinationem maxime ſi
ſubeſt cã.arg.de tẽp.ord.ex tenore.qs̄ dicit Bau.verũ ſi delegat
ordinationẽ in ſua dioceſi:ſecus ſi in aliena niſi ſubeſſet iuſta cã
quare ordinare nõ poſſet ex ꝓprio impedimẽto, z alter epus non
velit ad ſuã dioceſim venire. regulare em̄ eſt ꝙ ſubditus inuit⁹
alij ſibtrahi z ſubmitti non poteſt: nec ipſe ſubmittere ſe inuito
prelato.de prebẽ.cum nõ liceat.C.de noua.l.j.z.d.c.ſignificaſti.
17 ¶ †Septimo q̄ro circa dicta in ꝓxi.q. an ſit verũ indiſtincte ꝙ
epus de iure cõi nõ poſſit exercere iuriſdictionẽ in aliena dioceſi.
dicit Bau.ꝙ ſic:nõ tñ de epo,ſed de quolibet alio primate ſupe
riore vel inferiore.ix.q.ij.nullus.z duobus.c.ſeq. ¶ Op.ad hoc
de cen.c.j.z fi.lib.vj.Sol.Bau.ꝙ ibi caſus ſpãlis: z rõ ibi dicit.
Sunt z alij caſus ſpeciales ſm̄ eum.vt ſi epus eſt negligens.ix.q.
iij.cum ſimus.de of.ordi.ad reprimendã.de ſent.excõ.per tuas.

Jtẽ cũ vacat eccleſia cathedralis.xvj.q.j.nõ liceat ſm̄ Boſ.qui
hoc no.de of.ord.paſtoralis.vbi multos caſus not.in quib⁹ me-
tropolitanus hz iuriſdictionẽ in ſubditos ſuffraganeorũ.ꝓ hoc a
qs̄ no.xvj.q.vj.placuit.vt in vlti.gl. ¶ Octauo q̄ro in eo ꝙ dicit
ꝓpter metũ,qualis ꝺz eſſe.dicit Bau.ꝙ iuſtus z veriſimilis qui
poſſit cadere in cõſtantẽ:alꝫ nõ excuſaret.ꝙ me.cau.cũ dilect⁹.
18 z ſup hoc onerat epõrũ cõſciẽtia.j.ℊ.ſane. ¶ †Nono q̄ro qd in-
telligit ꝙ verbũ,parte.gl.in hoc verbo dicit ꝙ de qualibet mini-
ma particula,adeo ꝙ ſi in quacũq̄ parte dioceſis etiã minima
põt epus iudicare,ceſſat hec diſputatio.idẽ Laud.Bau.z Ben.
Ex hoc no.ſingulariter ꝙ lz dictio pars, intelligat de dimidia:
tñ cum adiungit dictio aliqua,intelligit etiã de minima particula
dũtñ apta ad effectũ de quo querit: qs̄ vult hec gl.q̄ eſt ſingula
ris.z ſic dictio aliqua , ampliat ſignificatũ adiungit cui alibi rela-
tiuũ reſtringit.ff.de au.z arg.leg.l.ſi qs̄ legauerit.z qs̄ ibi no.de
ali.z cib.leg.l.a filio. de hoc de cle.nõ reſi.c.fi.ſed aliud in relati-
uo quis vt qui reſtringit ſubiectũ precedẽs ꝑ qualitatibus illis
ſolis q̄ ſequunt ex dictis iuribus. Exemplũ dicit.c.fi.preallega-
tũ in eccleſijs q̄ reſidentiã exigũt ꝛc. Et ſic verbũ eccleſijs,videt
importare eccleſias non requirẽtes reſidentiã z requirẽtes: ſed
reſtringit ꝑ relatiuũ q̄,ad requirẽtes tñ. ſed dictio aliquis, po-
tius eſt ſignũ z nõ relatio. z facit ſignificationẽ eius cui adiungit
eſſe magis particularẽ ad hoc qs̄ no.ff.de here. inſti.l.hoc arti-
19 culo.per Bart. ¶ †Decimo q̄ro ſi in aliquo loco exẽpto dioce-
ſis ſue poteſt epus manere z procedere. dicit gl.eadẽ tunc ceſſare
hanc cle.idẽ Bau. q̄ negari non põt quin locus exẽptus ſit ſue
dioceſis lz nõ ſit ſue iuriſdictiõis. ad hoc.j.de priuile.cle.ij.z idẽ b
20 Matth.ſed nõ ſic exẽpſe. ¶ †Undecimo q̄ro circa dicta in ꝓxi.
q.an epus in loco exẽpto poſſit in caſu hui⁹ cle.ſedere inuitis exẽ-
ptis.gl.eadẽ ſentit ꝙ non in eo ꝙ dicit ꝙ ſedere põt in loco exẽ-
pto ſi ibi recipit.ſec⁹ ergo ſi nõ recipit. ¶ Op.ad hoc q̄ ex quo
põt locare ſedẽ in aliena dioceſi, vt hic,fortius in ſua in loco exẽ
pto cũ locus exẽptus z locus extra dioceſim equiparent.de of.
ordi.cũ epus.lib.vj. Sol.Jo.an.in apoſtil.ꝙ nõ eſt ita graue epo
ꝙ alius epus in aliqua parte ſue dioceſis ſe collocet,ſicut vni ab-
bati ꝙ in ſuo monaſterio ſedeat epus. Et ſm̄ hoc apparet ꝙ erit
neceſſarium epo vt poſſit gaudere priuilegio huius cle.ꝙ primo
videat an in aliquo loco exẽpto ſue dioceſis tute poſſit iuriſdi-
ctionẽ exercere.qs̄ tenere poſſumus per rationẽ predictã in ꝓxi. c
q.quia negari nequit locũ eſſe in dioceſi. ꝓo hoc de offi.ord.gra-
21 ue.z qs̄ ibi dixi.de reſcrip.abbatẽ. ¶ †Duodecimo q̄ro in eo ꝙ
c ponderat reſidentiã in verbo reſidere, qñ z q̃uo[c] dicit prelatus
reſidere in ſua eccleſia.dicit Matth.hoc nõ eſſe amare accipien
dum:vt nunq̃ diſcedat.nam verba ſunt ciuili modo intelligen-
da.ff.de ſerui.l.ſi cui.de edil.edi.l.ſi quis vẽditor.z qs̄ no.xxxvij.
diſt.de quibuſdã.de cõſe.di.v.ſicut.precipue aũt ſm̄ Matth.re-
ſidere debẽt conſtituti in dignitatibus. de off.archipreſ.c.j.z.ij.
Et hi qui habẽt bñficia depẽdẽtia a pbẽdis.de preb.extirpãde.
z.c.expoſuiſti. qs̄ intellige vt tales reſidere debeant in bñficio
principali dictis iuribus.dicit aũt Matth.ꝙ verbũ reſidere,ſu-
mit diuerſimode.Quandoq̄ ſtrictius: vt cum prebẽda habet
onus reſidẽtie annexum.de preben.ſignificatũ.z.c.extirpande.
quãdoq̄ latius vbi ſunt miniſtri qui officiant per ſeptimanas.
lxxxij.di.ꝓpoſuiſti.lxxiij.di.cõſuluit.vij.q.j.illud.xxv. diſt.perle-
ctis.In oĩbus tñ ꝓdictis debẽt ceſſare fraudes.de cle.nõ reſi.ex
parte.z qs̄ ibi no.z negligẽtie.de of.archi.ea q̄. z ꝙ dicat quis
cõtinue reſidere etiã ſi fiat aliqua intermiſſio, ꝓbat: q̄ medius
actus non impedit quin dicat ſine intermiſſione fieri. ff. de ver.
obli.l.cõtinuus.ℊ.ſi quis.de duob.reis.l.duos.l.diſt.ſi quis vo-
lũtate.vnde ſi teſtator legauit decẽ vxori ſi cum filia moraretur:
nõ requirit ꝙ moreat per ſingula momẽta.ff.de cõdi.z demõ.l.ſi
quis ita.de an.leg.l.meuia.d.l.cõtinuus.in prin.z.ℊ.ſi quis. ꝓo
hoc quia dicit cauſa ſtillicidij perpetua quãuis nõ ſemp cadat
aqua.ff.de ſer.vrb.pred.l.foramen. de aqua coti.z eſti.l.j.ℊ.coti-
diana.ꝓo hoc qs̄ no.gl.de cau.poſ.cũ eccleſia. z ita intelligitur
22 ſm̄ Matth.qs̄ dicit de frigidis.litere.de coha.ꝑ totũ. ¶ †De-
cimotertio quero circa hoc quid ſignificat verbũ, reſidere. dicit
Matth.i.eccleſie ſeruire.de cle.nõ reſi.cõquerẽte.xvj.q.j.genera
liter. parũ eſt enim reſidere niſi cura habeat de beneficio vt ſic
intelligatur reſidere cum effectu.C.de epiſ.z cleri.l.generaliter.
23 de cle.nõ reſi.nõnulli.ff.de cap.l.nihil. ¶ †Decimoquarto q̄ro
in eo ꝙ permittit epm̄ exercere iuriſdictionẽ in aliena dioceſi ſi
nõ poteſt in ſua ꝑ ſe nec per aliũ , quid ſi poteſt ibi exercere per
aliũ gratũ perſequẽtibus , ſed non per quẽcunq̄ etiam idoneũ
z non ſuſpectũ. dicit Bau.ꝙ adhuc locus eſt huic cle.nam dici
non põt ꝙ iuriſdictionẽ hz liberam ex quo tantũ certe perſone
tenet cõmittere,cum non ſit veriſimile ꝙ ille procederet viriliter
cõtra perſequẽtes. Jtẽ nullus eſſet effectus cõſtitutionibus hu
ius:quia perſequẽtes inuenirẽt aliquem amicum qs̄ facile poſ-
ſent qui nomine epi ſe offerret paratũ exercere iuriſdictionẽ in
dioceſi,ꝓo hoc quia non tenet quis ſuas cauſas cõmittere ſu-

a ¶ Prelatum nõ poſſe.adde Ab. in.c.per tuas.de ſen.excom.

b ¶ Epalis dignitatis.adde.c.venerabilis.de prebẽ.z in ca.oſius. lxj.diſt.gl.in ver. manibus. in cle. fi.de renun.gl.in ver.epus.in proemio.vj.

c ¶ Qñ z qũo.ade doc.in.c.peruenit.vij.q.j.docto.in.c.ex pte.elij.de cler.nõ reſi. Arch. z Jo.an. in.c.licet canon. de ele.lib.vj. Anto.de but.in pe. decreta. Ludo. roma.in.l.j.ff.ſolu.matri.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

ſpectis: imo cõmiſſas poteſt reuocare. de procu. q̃uis. lib. vj. iij. q. v. q2 ſuſpecti. de ap. cum ſpeciali. vt lit. nõ conteſt. accedens. ij. venit ergo hoc in arbitrio boni viri q cõſyderabit cauſam quare eps nõ poſſit cõmittere cui velit. Quid enim ſi cõmittere velit inimico capitali proſequentiũ? certe nõ eſt equũ ſm]Bau. idem Zap. quia qs̃ per auxiliũ extraordinariũ fit vel per vnũ ſolũ fieri poteſt. dicitur impoſſibile: vt no. de cau. poſ. paſtoralis. z in reg. ſemel deo. lib. vj. ¶ Decimoquinto quero circa id qs̃ gl. in verbo, indulgendũ. inducit not. in. c. per venerabilẽ. qui fi. ſint legi. qũo faciũt. dic q faciũt: q2 Jo. an. ibi dicit q ſi duo ſint electi in diſcordia, z alter poſſidet locũ: ſi cauſa cõmittit dignitati: poſſidẽs cognoſcet. Et ſic videbatur q expulſus qui nõ poſſidet iuriſdictionẽ exercere nõ poſſet. Sed cõtrariũ hic concedit per indulgentiã. dic tñ q exẽplũ premiſſum non multũ facit: q2 hic loquit de expulſo q nõ negat eſſe prelatus. Sed in exẽplo pmiſſo dubitabat quis haberet titulũ: ideo in dubio preſumit pro poſ-
24 ſeſſore. ¶ †Decimoſexto q̃ro qui dicant cõſiliarij, z qui fautores, dicit Matth. q cõſiliarij dicunt hi qui ſup crimine preſtant conſiliũ: z iſti dicunt cõicare criminoſis in crimine. de ſen. excõ. nuper. ſ. in ſcõa. z mitius puniunt q̃ fautores: vt no. de of. dele. c. j. z. ij. q. j. notũ. percuſſores tñ fautores z captores z hi qui bannierũt epm z conſiliarij puniunt pari pena. j. de pe. cle. j. de hoc
25 dixi in. d. c. j. de of. dele. ¶ †Decimoſeptimo quero qui dicunt fautores. dicit Matth. q illi qui eleemoſynã preſtãt criminoſis, z qui procurãt aliqua per q̃ liberẽtur criminoſi vel ſubminiſtrãt aliqua. xxij. q. iij. eſt iniuſta. ff. de fur. l. ſi pignore. de here. accuſatus. ſ. ſacerdotes. lib. vj. Et de hoc no. de here. quicũq;. lib. vj. per Archi. z dicit Matth. q tales puniunt vt principales. j. de
26 peñ. cle. j. z dic vt ibi. ¶ †Decimooctauo quero qñ teneat quis de cõſilio. Zaud. diſtinguit q aut ille erat al's facturus: aut nõ. ſi ſic: non tenet. inſti. manda. ſ. tua gratia. ſi non erat al's facturus: tenet: vt. ff. manda. l. ſi remunerãdi. ſ. plane. ¶ Op. ad hoc ff. de ſer. cor. l. j. ſ. perſuadere. de fur. l. q ſeruo. ſ. ſed ſi aliud. Sol. Zaud. q ibi qñ cõmiſit dolũ: de quo bene tenet. ff. de dolo. l. q ſi cũ ſcires. hoc no. ff. de reg. iur. l. conſiliũ. ¶ Op. ad hoc idem q etiam ſi nõ erat al's facturus, non teneat. ff. de fur. l. ſi quis vxori. ſ. j. inſti. de fur. ſ. ope. Sol. Zaud. q non tenetur de furt. vt in cõtrarijs. niſi opem cum cõſilio adhibuerit: tunc enim tenet de furto etiã ſi ille al's erat facturus etiã ſi conſiliũ non adhibuerit principaliter ſed ſcõario. ff. de fur. l. ſi pignore. ſ. pe. z. d. ſ. ope. vt
27 ſi quis ſcalã cõmodauerit ad aſcẽdẽdũ in domũ tuã licet principaliter ad hoc nõ cõſuluerit. ¶ Op. ad idẽ q ex ſolo cõſilio teneat, licet ille al's eſſet facturus. ff. de ſer. cor. l. j. ſ. quis ergo. So. Zaud. q ratio eſt ibi: q2 laudãdo z hortãdo ſeruũ ad maleficiũ, auget eius malitia: qs̃ nõ opz. pro hoc qs̃ no. glo. ff. de ver. ſig. l. ſepe. ſ. ſi. z. d. ſ. ope. z. d. ſ. tua gratia. ff. manda. l. j. in fi. dic pleniuſ vt dixi de off. dele. c. j. ¶ †Decimonono quero in eo q hic
28 dicitur iniuriã fieri eccleſie que ſit prelato: an z quãdo poſſit ꝓlatus punire iniuriã ſibi factã. dicit Matth. q punire põt ſi eſt notoria: al's nõ. qs̃ etiam no. Jnn. de verb. ſig. ex parte. Steph. dicit q iniuriã irrogatã perſone punire nequit. p hoc qs̃ no. ff. de iur. om. iudi. l. q iuriſdictioni. xxij. q. iij. inter querelas. z. q. v. de occidẽdis. ſed factũ eccleſie ſic. xxij. q. iij. guiliſari?. quã etiã remittere nequit: vt dixi in. vj. notabili. de hoc dixi plenius in. d. c. ex parte. pro hoc qs̃ no. in Spe. de leg. ſ. j. ver. ſed nũquid legatus. z multos caſus in quibus qs̃ põt dicere ſibi ius, no. Spec.
a ¶ Quis dicat, adde Spe. tit. de cita. in. ſ. j. verſi. ſed que lo.

28 de actore. ſ. j. verſi. fallit. ¶ †Viceſimo quero quis dicatur[a] locus inſignis. dicit]Bau. q ille qui eſt nobilis z precipuus: et magne fame. pro hoc de reſcri. ſtatutũ. li. vj. z que ſint talia recurritur ad cõem opinionẽ q̃uincie. ar. ff. de ſup. leg. l. labeo. z ad arbitriũ boni viri. ff. de verb. obli. l. cõtinuus. z lz Ber. dixerit non ſufficere arbitriũ delegati, Jnno. z Cõpoſt. dicũt cõtrarium. z ſic quãuis de cauſa cognoſcat: nõ eſt ꝓpterea ſuſpectus in arbitrando ſup hoc. z dicit]Bau. ſufficere q ibi inueniãtur neceſſaria p pſonis z equitaturis, lz nõ ſint ibi periti. ſm Cõpo. qs̃ tenet Spe. de citatione, ſ. ij. verſi. ſed que loca. vbi dicit nõ ſufficere ſi locus nõ eſt de ſe inſignis q delegatus ducat ſecũ peritos
29 pro cõſilio. de his dic vt no. in. d. c. ſtatutũ. ¶ †Viceſimoprimo q̃ro in eo q dicit loca debere eſſe ſecura, qs̃ etiã dixi in. ix. notabili, quid requiritur vt ſecura cenſeant. dicit Matth. requiri q ipſi citati ſine periculo poſſint accedere, z oẽs ſui teſtes, aduocati ſeu ꝓcuratores. xxij. q. ij. ſiue de coniugij. iij. q. ix. hortamur. ij. q. ij. c. ſi. ff. de iudi. l. ſi loc?. de ſen. excõ. venerabilibus. ſ. z hoc.
30 li. vj. de re iudi. cle. paſtoralis. ver. piſana. ¶ †Viceſimoſcõo q̃ro circa hoc an eoipo q loc? nõ tut? aſſignatur poſſit appellari. Vincen. z Boff. de app. interpoſita. dicũt q nõ: ſed dz opponi exceptio de loco non tuto coram iudice cauſe: z pbari. ff. de offic. procon. l. nec quicq;. ſ. ſi. z hoc ſi cauſa nõ eſt notoria. ſecus ſi notoria. pro hoc quod no. vt lit. nõ cõteſt. c. ij. z. d. verſic. piſana vbi non tenet ſententia lata cõtra citatũ ad locum notorie nõ tutũ. ſed Jnnoc. de no. ope. nunci. c. penul. dicit eoipo poſſe appellari q locus non tutus aſſignatus eſt. idem tenet de ap. ex parte. q2 iudex debet per ſe aſſignare locũ tutũ. Boſti. in dictis locis tenet contrarium dicẽs iudicẽ requirendũ vt locũ tutum aſſignet. z ſi negat vel negligit: poterit appellari expreſſis cauſis quare loc? nõ eſt tut?. de hoc per Archi. in. d. c. venerabilib?. Matth. nihil approbat. dicit tamẽ non ſufficere offerre ſecuritatem parti: q2 propterea non tenetur in loco non tuto cõparere. d. c. ij. vt lit non cõteſt. Et quãdo debeat opponi exceptio de loco nõ tuto. no. Spec. de appel. ſ. reſtat. ver. z nota. Benze. añ dicit opi. Jnno. procedere quãdo notoriũ eſt locũ non eſſe tutũ, per no. in d. c. ij. vt lit. nõ conteſt. ad hoc dictus ver. piſana. z. ff. de arbi. l. ſi cum dies. ſ. ſi arbiter. qs̃ non procedit: quia notorietas nõ excuſat ab onere ꝓponẽdi licet excuſet ab onere probandi: vt no. gl. j. de appel. cle. appellanti. de hoc ergo dic melius vt dixi in. d. c.
31 penul. de no. ope. nũcia. z. d. c. ex parte. ¶ †Viceſimotertio quero qui dicantur expulſores: an etiam qui venientem non admittunt. gl. in ver. expulſores. dicit q ſic. qs̃ verũ eſt ſi primo poſſidebant. ſecus ſi a principio non recipiuntur: z ſic nunq̃ poſſederant. ad hoc. ſ. qui ad nundinas. allega. in glo. Jtem quia tur-
32 pius eijcitur z. c. de iureiu. quemadmodũ. ¶ †Viceſimoquarto q̃ro. in ver. alioquin. in eo q dicit de eccleſia cathedrali, ſi mandat alicui capellano curato vt aliquem citet, an ſufficit hoc fieri in eccleſia z diebus dominicis. dicit Bertran. q ſic: quia intelligitur q fiat in miſſa vt perueniat ad notitiã citati: vt hic. qs̃ tñ dicit procedere ſi primo capellanus requiſiuit domi z nõ poterat inuenire citandũ: vt hic. pro hoc vt lit. non cõte. qñ. ſ. porro. dic in eo q dicit de diebus dñicis, hoc ꝓcedere qñ eſt potius intimatio q̃ citatio. z ſic eſt actus facti. ſecus ſi iuris: q2 tunc non valeret facta die feriato. qs̃ dic vt no. de feriis. c. fi. quantum tñ ad hãc cle. ſit citatio diebus dñicis z feſtiuis: vt hic. ver. ſi vero. Sed hic eſt caſus ſpecialis. z hoc caſu procedit dictũ Bertran.
33 pro hoc qs̃ dixi. ſ. cõtrario. ij. ¶ †Viceſimoprimo quero in eo
b q dicit de domicilio quid ſi citãdus[b] habeat duo domicilia. dicit Zaud. q dz citari: vt not. ſ. eo. ex parte B. z de reſcrip. dile-
34 ctus. ij. z vtrobiq; dixi ſufficere eum citari in altero. ¶ †Viceſimoſexto quero an ſufficeret hoc caſu citationem fieri in eccleſia cathedrali. dic q non, etiam ſi fiat in alia valde principali: q2 in hoc oporteret inherere litere. ſecus autem eſt in caſu cle. j. ſ. de iudi. vbi ſufficit q in maiori eccleſia illius loci. Zaud. ¶ Vicesimoſeptimo quero in verſi. ſi vero. quid requiritur vt poſſint epi procedere, vt ſequitur, adeo q ſit verum dicere eos nõ poſſe citare: vt premiſſum eſt. Zaud. exemplificat vt q2 imminet periculum nuncijs citationem portantibus. timor enim talis excuſat. qs̃ dixi. ſ. q. viij. dicit tamẽ Zaud. q in hoc caſu ſufficit q poſſit citationẽ ſine metu mittere ad illũ locũ. quo caſu non eſt locus
35 huic verſi. arg. de dolo. cum dilecti. ¶ †Vicesimooctauo quero an forma citationis, de qua hic, ſit generalis. dicit Matth. q licet hec cle. contineat aliqua ſpecialia: tñ quo ad formã citationis que hic ponitur cõtinet ius generale: z emanauit ad declarationẽ eorũ q. ſ. de hac materia not. de iudi. cle. j. de elec. cle. iij. Et ex hac cle. no. Matth. modũ ſm quem dz fieri citatio. primo eñ citãdus eſt quis in ciuitate vel dioceſi perſonaliter ſi inueniri poteſt. ſi añt eſt extra vel vagabundus: debet citari ad domũ. pro hoc inducit literã iſtam ibi, perſonaliter vel ad domũ. Alioquin ſi hoc fieri nõ poteſt, citari dz in eccleſia cathedrali, loci, cõ tractus delicti, vel quaſi, vel vbi habet domiciliũ: z tũc publice citandus eſt in dicta eccleſia z alta voce ita q edictũ perueniat ad eos qui ſunt in eccleſia. ad hoc de eo qui mit. in poſ. c. fi. ff. de inſti. l. ſed z ſi. ſ. preſcribere. z de cle. nõ reſi. ex tue. z dicit Matthe. ſpeciale in odiũ malitie citãdi: vt citatio facta in eccleſia cathedrali domicilij vigeat citatũ. z debet talis citatio ſm eũ fieri per ordinariũ domicilij ad requiſitionem ordinarij loci contractus. Si autẽ in dictis locis citari non poſſet vel propter timorẽ vel malitioſum impedimentũ qs̃ facit citandus ne ad eum perueniat: tũc poteſt citari in eccleſijs. ſ. parochialibus. j. q. xxj. vt ciuitatum, vel locorũ inſigniũ vicinorũ aliquibus diebus dominicis z feſtiuis: vt in hoc ver. Et attẽditur dies feſtiua: quia maior populi multitudo conuenit tunc ad diuina. z dicit Matth. obſeruari q qñ eſt citandus abſens, requiruntur parẽtes z cõſanguinei citãdi vt pro eo mittãt z ipſum ad propria reuocent. que obſeruãtia approbatur ſm eum. qui fi. ſint legi. perlatũ. de hoc toto dic clarius vt dixi de eo qui mit. in poſ. c. fi. z de intellectu. c. perlatum. ibi dixi. z qui ma. ac. poſſ. c. j. z de hoc an requirendi ſint conſanguinei ſeu amici. dic vt dixi de iudi. cleñ. j. q. vj.
36 ¶ †Vicesimonono quero eo q dicit malitioſe quid ſi ſine malitia citandi contingit impedimẽtum. dicit]Bau. non procedere quod hic dicitur. vt ſi propter guerrã non permittitur aliquem intrare locum ſine tamẽ facto expellentiũ contrariorũ conſiliariorum z fautorũ. Ego dixi contrarium. ſ. in vlti. cõtrario: quia hic apparet ſufficere q epiſcopi nõ ſint auſi iſtos ibi citare modo ſuperius poſito z deinde per alternationem. vel ſequitur caſus quando

36 sus qñ malitiose impedimentū prestat per citandos. ¶ †Tricesimo quero in eo q̄ dicit cū populus cōuenerit ad diuina, an sufficit q̄ cōuenit ad audiendū verbū Dei. dicit glo. in ver. diuina. q̄ sic. idē Pau. z fm hoc cum possit predicari in ecclesia interdicta, ad hoc de sent. excō. responso. poterit ibi fieri citatio in
37 hac forma. fm eum. Ben. ¶ †Tricesimoprimo[a] quero in eo q̄
a dicit citationē debere fieri in ecclesijs, de quibus intelligit. dicit Benz. non sufficere q̄ in quibuscūqz ecclesijs: sed dz intelligi de parochialibus cum populus cōuenit ad diuina: quia saltē diebus festiuis tenet conuenire. de cōse. dis. j. missas. de parochijs. vt dominicis. ad hoc in auk. de eccl. tit. §. si quis vnū de sanctis.
38 col. ix. vbi etiā parochialis dicit ecclesia ciuitatis. ¶ †Tricesi-
b mosecūdo quero an in pluribus ecclesijs[b] expedit citationē fieri. videt q̄ saltē in duabus per plurale ecclesijs. pro hoc qđ not. gl. ē. eo. ver. in verbo, diebus. dicit tñ Ben. sufficere q̄ in vna. z plurale ecclesijs, concernit pluralitatē locorū vt sic singule ecclesie ad singula loca referantur. ar. ff. vi bo. rap. l. ij. §. homines. z pluralitas resolut in singularitates. ar. de priui. vt priuilegia. z hoc dicit indubitanter verū vbi vna ecclesia sola sit in loco: als tutius est qđ fit in pluribus. sed dic nō necessariū rōne predicta.
39 ¶ †Tricesimotertio quero an citatio facta in forma hic posita q̄ facit citatos intelligi citatos perēptorie vt hic sufficiat vt possint procedi cōtra non venientes in tota causa etiā ad sentētiā eis amplius nō citatis. dicit Pau. q̄ sic si citati fuerūt ad totā causam. secus si ad aliquē specialē articulū: quia tūc ad alios nō procedet nisi iterū citent. qđ tenet Inno. de of. deleg. cōsuluit. z de procu. auditis. qđ dic vt dixi de dila. c. fi. z est simile fm Pau. de citato ad locū suspectū qui licet ibi semel respōdeat si citet iterum: nihilominus potest excipere etiā post lit. cōte. in alia tñ instantia: in eadē enim non posset. z durat instantia vsqz ad datā licentiā partibus a iudice: vt no. Ain. de rescri. dilectus. ij. z Cō. post. de rescrip. nōnulli. ad hoc de elec. cū dilecti. ff. de op. liber. l. cāpanus. z l. operis. vbi si scies se posse operas recusare soluit: donare videtur. Sed alia vice cogi nequit inuitus prestare pro hoc quia si nō posset de nouo opponere: sequeret qđ semel grauatus semp grauaretur: qđ esse nō debet. de censibus. peruenit. C. de pact. l. si certis. qđ tenet Spe. de appel. §. restat videre. ver. z no. vbi dicit q̄ quandiu durat grauamē, potest appellari etiā post decē dies. durat autē donec reuocetur. ar. de pe. di. vij. c. fi. ver. qui aūt. fm Pau. dic melius quo ad precedēs dictū q̄ cum exceptio de loco non tuto sit dilatoria, si nō fuit opposita in termino dilatoriarū, non potest amplius opponi. de excep. pastoralis. ¶ †Tricesimoquarto quero si iudex qui de causa cognouit citauit partem ad sentētiam audiendā postea cōmisit alicui prolationem sentētie, an necesse est q̄ iterum pars citetur. dicit Matth. q̄ non. pro hoc de of. dele. cōsuluit. ff. de iudi. l. mortuo. Et de hoc in Spec. de citatione. §. fi. ver. item queritur.

40

1 ☞ Epi expulsi possunt iurisdictionē suam exercere in alienis diocesibus modo statuto per cle. vnicam de fo. cōpe. §. eisdem.

2 Episcopi an possint exercere iurisdictionē suam extra diocesim suam in causis meri imperij in casu cle. vnice de fo. cōpe. vide.

3 Episcopi expulsi exercentes iurisdictionem suam in diocesibus alienis an possint procedere fm constitutiones suas.

4 Et an subditum suum qui deliquit extra suam diocesim possint punire fm suas constitutiones.

5 Quid si ipsi subditi deliquerunt in diocesibus vbi dicti episcopi morantur.

6 Expulsores episcoporum an possint trahi ad quantamcūqz distantiam si ab alijs conueniuntur.

7 An aūt epi his casibus procedant vt delegati, an vt ordinarij.

1 **§. Eisdem.** ¶ †Episcopi predicti inter suos subditos possunt in diocesibus alienis in quibus morantur iurisdictionē suā exercere si hoc per se vel p aliū in propijs diocesibus nō audēt vel nō possunt: ita tñ q̄ subditi qui nō sunt expulsores, fautores, vel cōsiliarij vltra duas dietas a fine sue diocesis non trahant. ¶ No. prouidendū ne cui desit iustitia: vnde z iudex qui negligit facere iustitiā facit litē suam. xxiij. q. ij. dñs. z per totū. de fo. cōpe. cum sit. C. de pact. l. si quis. ¶ Op. in eo q̄ dicit de duabus dietis, cum de vna potius dicere debuerit. de rescrip. statutū. lib. vj. Sol. illud in literis apostolicis: hoc in ordinario, z simile. ad hoc de prebē. presenti. §. loca. lib. vj. Ben. z est hic casus in quo quis conuenitur extra diocesim, cum tñ als extra territoriū ius dicenti &c. ff. de iur. om. iud. l. fi. eo. tit. c. j. lib. vj. de consti. c. ij. eo. lib. Matth. qui dicit suā dio-
c cesim dici vbi quis hz domiciliū. ¶ Quero quid consequūtur[c] epi per indulgentiā huius §. Sol. vt in glo. j. z in ea ibi, volentes tantū. per id qđ sequit in gl. z idē Pau. z no. gl. ¶ Secūdo quero in eo q̄ permittit epis procedere inter subditos, quid si habēt subditos laicos. dicit gl. in ver. subditos. q̄ etiā in eis habet locū qđ hic dicitur. z idē Pau. ¶ Tertio quero quid de nō subditis qui prorogare volunt iurisdictionem. Sol. eadem glo. non esse locum huic. §. idem Pau. z Benze. ratio fm Benze. quia tunc cessat ratio que hic ponitur de defectu iustitie: quia per alium potest reddi. ¶ Quarto quero si alter tantū est subditus. Sol. vt in ea. glo. que dicit non sufficere, sed oportere q̄ vterqz. quam singulariter not. in eo q̄ facit differentiam an permittat procedi inter subditos, an permittatur de subditis. ¶ Opp. ad hoc q̄ debeat sufficere reum esse subditum: quia als posset defi- a cere iustitia agēti si contrarium diceremus. vt finge episcopum Aincentinum expulsum sedere Padue: si non poterit Paduanus citari facere Aincētinū coram eo, carebit iustitia. Sol. supetunt alij modi. poterit impetrari a papa: z si hoc est difficile, habet remedia prodita in locū deficientis iustitie. de quibus de resti. spo. olim. per Inno. vel fm Jo. de sancto Georgio poterit Paduanus petere licentiam a Paduano episcopo conueniēdi Aincentinū coram Aincentino episcopo: z tunc poterit per. c. j. eo. tit. lib. vj. q̄ non procedit Aincētino dissentiēte: quia non potest trahi inuitus extra diocesim: vt dixi. ē. in. j. contrario. z not. b de of. ordi. vt litigantes. in glos. ij. lib. vj. z ad. c. j. eo. titu. lib. vj. in prin. dic q̄ loquitur de consentientibus partibus: vt ibi exprimitur. Si ergo Aincentinus dissentit: remediū est q̄ Aincentinus episcopus deleget causam cognoscendam in diocesi Aincentina: vel impetretur a papa, vt proxime dixi. ¶ Quinto quero quid de subditis ratione delicti vel cōtractus. videtur q̄ etiam cōtra tales possit episcopus expulsus procedere per id qđ dicitur in tex. ibi, iurisdictionem omnimodam. gl. tamen eadem tenet contrarium dicēs q̄ non dicuntur subditi, licet sortiant forum. quā singulariter not. quia facit ad multa. z idē Pau. quia nec de talibus iudicatur nisi de repertis in sua diocesi. eo. tit. c. j. §. contrahentes. lib. vj. pro hoc de tēp. ordi. cum nullus. in princ.
2 lib. vj. ¶ †Sexto quero an causas meri z misti imperij possint isti episcopi in alienis diocesibus tractare. glos. in ver. omnimodam. q̄ sic: quia verbū omnimodam, sub verbo iurisdictionem, hic positū comprehenditur. qđ multū no. idē Pau. z Laud. qui reddit rationē. nam talia sub nomine iurisdictionis cadere possunt fm canones qui de proprietatibus verborū non multū curant. de procu. petitio. de ver. sig. preterea. z sic accipitur de rap. in archiepiscopatu. maxime cum de iure canonico etiam ea que c
d sunt meri imperij possint delegari[d]: sicut depositio. xxiij. q. iij. illud. ij. q. vij. sicut. qđ no. in gl. de offi. ordi. q̄ sedem. z per hoc fm Laud. si habent temporalē iurisdictionem poterunt cōmittere causam etiam vsqz ad vltimū suppliciū. ne cle. vel mo. c. fi. lib. vj. z idem Ben. qđ dictū Ben. est verū: sed melior est ratio. §. reddita fm gl. non enim procedit qđ dicit Laud. q̄ talia cadūt sub iurisdictione fm canones: quia etiā de iure canonico procedit d
3 distinctio meri z misti imperij z iurisdictionis. qđ dixi in. d. c. q̄ sedem. sed qñ iurisdictio sumit large, cōprehendit hec omnia: vt ibi dixi. z ita est hic. ¶ †Septimo quero an predicti epi in diocesibus alienis procedentes possint procedere fm constitutiones suas. gl. in ver. omnimodam. q̄ sic siue cōstitutiones ordinēt litem, siue decidant causas, vel puniant: concludēs in omnibus z per omnia episcopum posse procedere vt posset existēs in sua
4 diocesi. qđ no. ¶ †Octauo quero an subditū suum qui deliquit extra diocesim possint fm cōstitutiones suas punire. glos. ea. q̄ non ratione predicta in proxi. q. qđ etiam no. z facit ad questionem de illo qui deliquit extra diocesim: quē licet punire episcopus domicilij, non tamē pena expressa in suis constitutionibus.
5 ¶ †Nono quero an predicti episcopi possint punire subditos suos de delictis commissis in diocesibus in quibus ipsi episcopi morātur. videtur q̄ sic: nam iudex domicilij punire potest subditum de delicto vbicunqz cōmisso, z preuenire iudicem delicti. C. vbi de crimi. agi opor. l. j. sed episcopi predicti possunt omnia predicta q̄ possunt in suis diocesibus: vt dictū est in duabus. q. precedēn. contrariū tenet Ber. dicēs istos epos posse exercere iurisdictionē modo predicto sine preiudicio tñ diocesanorum in quorū diocesibus morantur vt in hac cle. §. fi. Sed hic paratur preiudicium: quia si eps expulsus fuisset in propria diocesi forte nō preuenisset ordinariū delicti: quia nō ita cito ad eius notitiā peruenisset. de presump. quāto. Jo. de lig. tenet primū per dicta in duabus. q. preced. z qz hic gñaliter permittit exercitiū omnimode iurisdictionis: qđ est verus. Ad rationē Ber. respondet q̄ eps hoc casu vtitur iure suo: z sic nemini iniuriam facit. ff. de dam. infec. l. proculus. de elec. cū ecclesia vulterana. nec dz attēdi hoc aduētitiū seu qđ est per accidēs, vt q̄ citius scire potuit. nā etiā posset de facto contingere q̄ eque cito sciuisset existēs in sua diocesi. Jtē saltem nō citius debuit scire q̄ ordinarius delicti qui in sua diocesi dz habere testes synodales referētes delicta. xxxv. q. vj. eps in synodo. de testi. co. preterea. de accus. sicut
6 olim. ¶ †Decimo quero an expulsores possint trahi ad quātācunqz distantiā si conueniunt ab alijs. gl. in ver. non fuerunt. q̄ sic: qz priuilegiū qđ datur hic subditis ne trahantur vltra duas dietas non cōcernit expulsores aut fautores vel cōsiliarios: qđ

a ¶ Tricesimoprimo. Adde Spe. tit. de instru. edi. in. §. iij. ℣. qualiter. z ℣. seq. z ℣. ante litē contest. Old. cōsi. cxciij. incip. articuli domini Arnaldi.

b ¶ An in pluribus ecclesijs. ad de glos. in. c. ij. de rescrip. z est gl. j. in ordi.

c ¶ Quid consequūtur. adde de materia isti gl. in ver. expēsis. in c. vt litigātes. de offi. ordi. lib. vj.

d ¶ Deri imperij possint delegari. Adde Bart. in l. j. ff. de offi. eius cui man. est iur. in. j. q.

tamẽ dicit gl. esse durũ. est aũt ex eo maxime durũ: qr remotius trahi poterũt qñ ꝓcedit sup causa tituli, ꝙ qñ ꝓcedit tanꝙ ꝛ expulsores: quo casu nõ nisi in loco vicinior trahi possunt: vt in prin. huius cle. Sz qñ ad instantiã aliorũ trahunt: sufficit ꝙ eps in loco morek: vt in gl. carẽt aũt predicti priuilegio exemptionis de duabus dietis ꝓpter suũ delictũ. xj. q. iij. priuilegiũ. de priuil.

7 epoꝝ. lib. vj. vbi de hoc. ¶ †Undecimo q̃ro an epi hoc casu ꝓcedant vt delegati, an vt ordinarij. videk ꝙ vt delegati, ex eo ꝙ excipit de duabus dietis: sicut ꝛ cora delegato pape excipit de vna dieta. s̃. de rescri. statutũ. lib. vj. cõtrariũ tenet Laud. ꝛ Bẽ. quoniã epi iudicãt hoc casu inter subditos iure suo: ergo tanꝙ ordinarij. de of. ord. c. j. ff. de iur. om. iud. l. ꝛ quia. Jtẽ iudicãt au thoritate huius iuris: ꝛ sic vt ordinarij. ex quo nõ dicit ꝙ faciãt tanꝙ delegati: sicut dicit de offi. ordi. irrefragabili. §. ceterũ. de here. ad abolendã. in fi. iurisdictio enim q̃ dat a iure censet ordi naria. de of. ord. cũ ab ecclesiarũ. ꝛ qs ibi no. Jtẽ hic solũ fit ꝓrogatio de loco ad locũ: sed iurisdictio prorogata est talis qua lis erat prima. de offi. deleg. ℙ. ꝛ B. vbi hoc no. gl. ad hoc. ff. de pac. dota. inter socerũ. §. cũ inter. ¶ Duodecimo q̃ro si subditi nõ expulsores non possunt trahi de facto vltra duas dietas an poterũt trahi in loco remotior. glo. in ver. non trahank. ꝙ non. idẽ ℙau. qr hoc casu sumus in iure cõi fm qs nõ põt subditus trahi extra diocesim inuitus. de of. or. cũ eps. lib. vj. secus aũt in expulsorib⁹ cõsiliarijs ꝛ fautoribus q lz citari debeãt in loco vi cinior: tñ si tute fieri nõ põt, citari possunt vbicũqz tute fieri põt dũtñ vicinis. rõ diuersitatis qr ipsi sunt in culpa ꝛ dolo in quo nõ sunt alij subditi. ¶ Op. ad hoc qr fm hoc cõtingere poterit ꝙ indulgẽtia cõcessa per hũc. §. erit delusoria. cõtra id de priuil. si papa. lib. vj. ergo videret intelligẽdũ qs hic dicit de diocesib⁹ in quibus morã traxerint. s. securã: alꝫ enim nõ videret moram trahere quo ad id qs ibi cõmode nõ possunt. ar. ff. de ver. sig. ne pos. vt lit. non cõtest. accedẽs. ij. pro hoc ratio tex. ne ob defectũ iustitie ꝛc. possent eñ subditi cõquerẽtes pati magnũ detrimen tũ. Cõfirma qr hec indulgẽtia est fauorabilis ꝛ sic extẽdẽda. de dona. cũ dilecti. regula, odia. lib. vj. ꝛ calũniose intelligẽda. ff. de serui. l. si cui. ad exhibẽ. l. pe. de ver. sig. olim. Jtẽ quia aliter intel ligẽdo esset hec dispositio imperfecta, contra id. C. q mi. pos. vel nõ pos. l. si quis seruũ. lib. xij. Sol. dicit Ben. standũ istis cõtra rijs. lz eñ tex. hic indefinite loquat: tñ dz attẽdi mẽs p quã recedit etiã a ꝓpria significatione verborũ vbi mẽs aliter salua esse nõ põt. C. de lib. ꝓte. l. iij. de ℣. sig. intelligẽtia. ꝛ qs ibi no. Jtẽ qr istud verbũ non trahank, sic põt exponi. s. si cõmode intra illas duas dietas trahi possunt. q̃ expositio est minus captiosa ꝛ mi nus iniqua ꝙ indefinite intelligẽdo: ergo amplectẽda. ff. de re. iur. l. quoties. de cõsue. cum dilectus. Jtẽ quia fm hũc intellectũ maiorẽ effectũ importat hic. §. ꝛ in dubio dz intelligi ius in casu in quo plus operak. ar. ff. ad muni. l. j. §. fi. ¶ Op. ad hoc qr secu ritas epi nõ dz subditis esse dãnosa vt trahi possint vltra duas dietas. Sol. Ben. ꝙ hoc fit ob necessitatẽ q̃ legi nõ subiacet. de obser. ieiu. cõsiliũ. de re. iur. qs nõ est. de cõse. dist. j. sicut. Jtẽ hoc tantũ locũ hz qñ intra duas dietas trahi nõ possunt: quo casu maior esset iniquitas si nullo modo traherẽtur ꝙ ꝙ trahank vl tra duas dietas: nam cõtingeret ꝙ eps expulsus sine cã careret exercitio sue iurisdictionis, ꝛ agẽs careret debito suo: q̃ sunt duo mala. ꝙ aũt subditus trahak vltra duas dietas si est malũ est vnicũ: ꝛ sic dz potius permitti vt in pluribus malis permit tatur potius id qs est minus. xxij. q. iij. ꝙ Dauid. ꝛ. c. si ali⁹ uid. Jtẽ quia aliter multa delicta remanere possent impunita. ℭtra id de sen. excõ. vt fame. ¶ Op. ad idem quia tenẽdo opi. Benz. non erit differẽtia inter expulsores ꝛ alios. quam tamẽ facit iste tex. So. Ben. ꝙ imo: nam expulsores ad locũ quantũcunqz di stantẽ, vicinior tñ ꝛ securum trahi possunt: non expulsores aũt nõ vltra duas dietas vt hic puto non obstãtibus premissis de terminationẽ gl. ꝛ ℙau. verior ẽ: nam sicut. s̃. ea. q. dixi extra ca sum hic expressum sumus in iure cõmuni fm qs subditus trahi nequit inuitus extra diocesim. ꝛ expositio Ben. cũ dicit subditũ non trahendũ vltra duas dietas, ita tñ ꝙ tute possit inter eas trahi, nimis restringit text. ꝛ sine ratione ad absurda q̃ inducit Ben. facile respondek. ꝙ eñ expulsus eps careat exercitio iuris dictionis lz fit malũ ꝛ cauendũ: sufficit tñ subdito trahẽdo ꝙ ex sua causa hoc nõ surgit. ꝙ aũt dicit Ben. de actore qui carebit suo debito, nõ procedit: nam potest recurrere ad legatũ si est in prouincia, vel a papa impetrare: vel si hoc est difficile cõpetũt ei remedia prodita in defectũ iustitie. Jtẽ rarissime hoc occurret ꝙ inter duas dietas non inueniatur aliquis locus pro epo.

1 ☞ Epi expulsi volentes iurisdictionẽ suam exercere in alienis diocesib⁹ debẽt petere licentiã ab epis illius diocesis: ꝛ si nõ pos sint obtinere nihilominus poterũt exercere suã iurisdictionem.

2 Quid aũt si procedãt non petita licentia: an valeat processus.

3 Episcopus expulsus an teneat petere a diocesano vt citet subditos suos.

4 Subditi episcopi expulsi: an possint conquer ide iniustitia pro cessus coram diocesano.

§ Quid si expulsi delinquunt.

1 **§. Volumus.** ¶ †Episcopi p̃dicti in p̃missis de bẽt petere licẽtiã diocesanorũ: qua

a etiã nõ obtẽta ꝓcedere pñt. ¶ Ho. de ℣bo, volumus[a], qs indu cit p̃ceptũ. p hoc. s̃. de offi. vic. cle. vnica. in gl. in ℣bo, volum⁹. ꝛ qs ibi dixi in. ij. notab. ¶ Sc̃do no. casum in quo sufficit petere licentiã etiã si nõ obtineak. simile in cõsilio petẽdo. in quo suffi cit congruo tẽpore spectare rñsum. de elec. cũ in veteri. aliqñ aũt requirit ꝙ licẽtia obtineak. s̃. de elec. si religiosis. li. vj. ¶ Que ro qua rõne fuit inductũ vt peteteꝛ licẽtia ex quo nõ expedit vt obtineak. dicit Laud. ꝙ iõ vt ostẽderet superioritas diocesano rũ quorũ epi expulsi sunt tanꝙ subditi. ar. de renũ. ad supplica tionẽ. p hoc qs dico. j. q. xij. vel fm ℙau. ne epi expulsi videank cõtenere diocesanos. fuit aũt fm Steph. permissum vt etiã non obtẽta licẽtia ꝓcedere possint ne periret iustitia subditorũ: quã colere est summũ bonũ. xj. q. ij. cũ deuotissimã. ꝛ in odiũ epoꝝ q

2 hãc licentiã forte denegarẽt. ¶ †Sc̃do q̃ro si nõ petita licẽtia[b]

b ꝓcedãt an valeat ꝓcessus. glo. j. dicit ꝙ nõ p verbũ, ante oia. ꝛ p c. puida. de elec. lib. vj. qs facit qr hic tradit potestas nõ habẽti sub certa forma. ergo ea nõ seruata nõ tenet qs geritur. ꝛ idem Ben. frustra eñ exigeret petitio licẽtie si non obesset nõ petere. arg. ff. de iur. fis. l. ij fiscus. cũ ibi not. ꝛ volũtas pape de qua hic, esset delusoria cõtra iura. ff. ne quid in lo. pu. l. vlti. q̃ volũtas pro lege seruanda est. insti. de iur. natu. §. sed qs prin. dist. xix. in me moriã. ¶ Tertio quero si sub spe ratificationis ꝛ obtinẽde licẽ tie ꝓcedit epus. videret valere ꝓcessus secuta ratificatione. lxij. dist. salonitane. ix. q. ij. lugdu. xvij. q. ij. de monachis. ff. de solu. si quis. ℭtrariũ tenet ℙau. ꝛ ℭtraria fm eũ loquũtur de ratihabi tione eius q põt totũ supplere rõne plenitudinis potestatis: vel de ratihabitione eius cuius noie gestũ est: sed hic non procedit epus noie alterius epi sed ꝓpio: ꝛ sic ratihabitio locũ nõ habet. de sen. excõ. cũ quis. ij. rñso. lib. vj. pro hoc qr hic ordo est de sub stãtia. xx. dist. §. j. xxij. q. iij. displicet. j. q. j. vt euidẽter. xlij. dist. sit rector. de rescrip. cũ dilecta. e. tit. c. pe. lib. vj. de ele. puida. eo. lib. alꝫ aũt si hic litera nõ exigeret ordinẽ qr nõ esset hic verbũ, ante oia. sufficeret ꝙ licentia etiã postea interueniret. ff. de aqua plu. ar. si plures. vbi de hoc ꝓ Bar. facit qs no. Jnn. de ℭsue. cũ cõ

c suetudinis. ¶ Quarto q̃ro qd hic intelligik ꝓ diocesanos[c]. sol. vt in gl. in ver. diocesanis. idẽ ℙau. ꝛ de hoc. j. §. fi. q. ij. ¶ Quin to q̃ro an ab officiali epi sufficit hanc licentiã peti. gl. eadẽ dicit ꝙ non: maxime si eps est in diocesi. Jtẽ ℙau. ꝛ Ben. ꝛ qs dicit gl. maxime, intellige pro tñ, p iura q̃ allegat. ¶ Sexto quero si eps multũ distet, nec est ibi officialis a quo possit peti. dicit eadẽ gl. ꝙ facta requisitione apud locũ habitationis p̃dictorũ pote rit ꝓcedi. qs not. ꝛ idẽ ℙau. ¶ Septimo q̃ro si vacat sedes. di cit ea. gl. ꝙ sufficiet peti a capitulo. dic idẽ si quasi vacat. de sup. neg. ꝓla. si eps. li. vj. ꝛ qs ibi no. ¶ Octauo q̃ro si ecclesie vacãti datus est visitator. dic ꝙ ab eo peteꝛ. de ele. is cui. lib. vj. ¶ No no q̃ro an sufficit licentiã peti gñaliter pro oibus causis. gl. in ℣. in premissis. dicit ꝙ sic. idẽ ℙau. ꝛ Bẽ. ¶ Decimo q̃ro si in vna cã petita fuit. dicit ea. glo. ꝙ siue denegata fuerit siue data: pro alia peti debebit. ꝛ idẽ ℙau. ꝛ Bẽ. ratio fm Ben. qr cõcessio in vna cã nõ trahit ad aliã. ff. de ver. sig. boues. §. hoc sermone. de aqua coti. ꝛ esti. l. j. §. itẽ q̃rit. ꝛ §. trebatius. de ꝓbẽ. nõ põt. li. vj.

3 ¶ †Undecio q̃ro an habeat necesse eps expulsus petere a dio cesano vt citet suos subditos. videk ꝙ sic: sicut ꝛ alꝫ vnus iudex in subsidiũ iurisdictionis alterius citat. ar. de treu. ꝛ pa. c. j. C. de iud. l. ꝓperandũ. §. finaũt reus. Bẽ. tenet ℨnũ, p hoc qr nec pos sent diocesani citare subditos expulsorũ: ꝛ hoc qñ nulla rõne si

4 bi subsunt. ¶ †Duodecimo q̃ro an subditi expulsoꝝ possint cõ queri de iniustitia ꝓcessus cora diocesano. videk ꝙ sic, p id qs di co in seq. q. gl. in ℣. procedãt. dicit ℨnũ ꝛ rõnẽ reddit. ꝛ idẽ ℙau. eadẽ rõne. idẽ etiã Laud. qr vterqz eps authoritate legis mor tue suã iurisdictionẽ exercet. ꝛ hec est q̃dã prorogatio loci. sic ꝛ alꝫ debẽt epi inuicẽ suffragari. de treu. ꝛ pa. c. j. ꝛ dicit Laud. ꝙ hec petitio licẽtie est potius ad notãdũ reuerẽtiã ꝙ subiectionẽ. sil'e de regu. lz. de sepul. cle. dudũ. §. statuimus. qr nõ hz imperiũ

§ par in parẽ. de ele. innotuit. pro hoc qs dixi. s̃. m. j. q. ¶ †Deci

d motertio q̃ro quid si epi expulsi[d] delinquũt. dicit ea. gl. ꝙ pote rũt iudicari a diocesano. ꝛ idẽ ℙau. ¶ Opp. ad hoc de noratis in preced. q. Sol. aliud qñ delinquũt procedẽtes: vt ordinarij: vt in. q. p̃missa. quo casu hz locũ ratio, par in parẽ ꝛc. aliud qñ de linquũt tanꝙ priuati: vt in hac. q. ¶ Decimoquarto q̃ro quid si delinquũt in territorio prelati inferioris epi. glo. eadẽ remittit de maio. ꝛ obe. inferior. vbi Jnno. dicit epm a tali prelato puni ri posse. ℍost. tenet contrariũ. primũ verius, vt ibi dixi.

1 ☞ Dicere veritatẽ licet quilibet teneatur, fit tamen qñqz spe cifice iniunctio ne contra conscientiam dicat aliquid.

2 Et sic est casus in quo quis relinquitur conscientie sue.

a ¶ De verbo vo lumus. adde gl. in ℣. volumus. in cle. vni. de of. vic. glo. in ver. volu mus. in cle. vni. de re. permu. gl. in ℣. volumus. in cle. j. de censi. gl. in ver. respon demus. in c. vlti. de ℣. sig. lib. vj. Ab. in. c. ex ratiõe. in ℣. vlti. no. de ap. card. Zab. in. c. j. de cõfes. idẽ Car di. in. c. ad audiẽ tiam. de rescri.

b ¶ Si non petita licentia. Adde Bertachi. de fir mo, in tracta. de gabel. in. iij. par te. viij. partis. in vij. col. ℣. itẽ non tenet processus.

c ¶ Quid hic in telligik per dioce sanos. adde fm Ab. hic sup i. ta gl. dum dicit vel quasi. ꝙ nõ solũ veniunt epi: sed etiam inferiores habẽtes i illo lo co iurisdictionẽ quasi epalẽ idẽ cõpetẽtem epis: dũmodo habeãt illam in illo loco exclusis epis. et ibi Abb. allegat istã gl. singu.

d ¶ Quid si epi ex pulsi. adde Ab. in. c. sane. de foro ℨpe. doc. i. c. j. de rapt. doc. in. c. ij. de ℨsti. li. vj. Jo. de fan. iij. q. vj. in gl. summe. ꝛ bar ba. in. d. c. sane.

3 Assertioni episcopi expulsi, an stetur super alijs q̃ super his q̃ habentur in clemen.vnica.§.sane.

4 Citari peremptorie an quis possit prima vice.

5 Termmus quilibet post litem contest.an dicatur perẽptorius.

§. Sane. ¶Si epi p̃dicti asserãt se nõ ausos citare expulsores,cõsiliarios,vel fautores modis premissis in prin.huius cle. vel ipsos malitiose impedisse ne sic citarent ꝛ se in nulla parte diocesis sue cõtra tales tute posse ꝓcedere stat assertiõi:onerat tñ in hoc eorũ cõsciẽtia. ¶No.casum in quo stat testimonio alicuius in facto ꝓprio. de hoc in gl.in ver.
1 assertionibus.ꝛ.j.in.j.cõtrario. ¶†Scdo no.q̃ lz teneat quilibet dicere veritatẽ,vel saltẽ nõ dicere falsitatẽ: tñ qñq̃ specifice super hoc fit iniunctio ne cõtra cõscientiã mendaciter dicat: vt hic.ꝛ dicit ℒaud.q̃ talis iniunctio operat q̃ contrariũ faciens peccat mortaliter. arg.ꝛ.dist.deniq̃.idem ℌenze.qs not.ꝛ pro hoc qs dixi de eta.ꝛ quali.cle.vnica.q.viij.tñ etiã circa hãc iniũctionem dicẽs mendaciũ preiudiciale alteri, peccat mortaliter.
2 xxij.q.ij.primũ.de cri.fal.c.j. ¶†Tertio no.casum in quo relinquit quis cõscientie sue.de iureiu.mulieri.de rescri.statutũ.§.assessorem.j.de sepul.dudũ.§.in quibus. de reli.do.quia cõtingit. ver.q eorũ.de iurepa.cle.j.j.de ver.sig.exiui.§.nos volẽtes. ꝛ dicit ℳatth. q̃ ex infrascriptis causis relinquit aliquid cõsciẽtie alicuius vel iudicio.primo qñ nõ dz prohiberi: vt qz põt indifferẽter facere vel omittere sine peccato.xxxiij.q.iij.vir cũ propria. vel cũ timet scandalũ,vel cũ multitudo est in causa:vt in.d.c.deniq̃.ꝛ.j.q.vij.quoties.xxiij.q.iij.nõ põt.ꝛ.c.ipsa.vel qz deficit iudiciũ:ꝛ hoc dupliciter.vel ꝓpter personã:qz nõ potest iudicare. xvij.dist.§.hinc etiã.xxj.di.nunc aũt.vel per crimen qs est occultum.xxxiij.dis.habuisse.in fi.xxxv.q.vj.si duo.ij.q.v.consuluisti. ¶Opp.in eo q̃ creditur soli epo qz nõ dz credi vni soli.de ꝓba. quoniã.de testi.veniẽs.ꝛ.c.licet.Sol.vt in gl.in ver.assertionib⁹. qs est speciale.idẽ ℒaud.dicẽs hoc speciale esse in odiũ expellẽtiũ.sic.j.tit.j.cle.vnica. ¶Quero quid si epi possunt in suis diocesibus exercere iurisdictionẽ ℨtra aliquos,licet nõ cõtra expulsores. Sol.glo.j.q̃ adhuc quo ad expulsores locus est huic cle.
3 idẽ ℍẽze. ¶†Scdo quero an stetur assertioni epi sup alijs hic nõ expressis: vt si dicãt loca ad que citant fore secura vel esse viciniora vt requiritur.§.e.cle.in prin.gl.in ver. in his.dicit q̃ nõ. idem ℬau.ꝛ ℍẽze.qz permittẽdo de aliquibus,videt ꝓhibuisse de alijs:cũ hec cle.obuiet iuri cõmuni q̃ credat assertioni cuiuscũq̃ in facto suo.in cõtrariũ induci ℍẽze. qz si creditur epo sup maioribus,de quibus minus videret vt in expressis hic:fortius in minoribus:vt in his de quibus querit: quia cũ concedit maius ꝛc.de deci.ex parte.regula,cui licet.lib.vj. Item cõfy deratis rõnibus huius cle.ꝛ qz de spãli indulgẽtia talia permisit: videt indulgẽtia extendẽda.ff.de cõsti.prin.l.vlti.de dona.cũ dilectus.qrius ordinariorũ hic nõ ledit:vt.j.in hac cle.in fi.ꝛ qz de fauore spoliatorũ agit ꝛ odio spoliantiũ vel suorũ fautorũ. dicit tñ ℬen.primũ verius:alꝫ sequeret q̃ assertioni eporũ crederet q̃ epi essent expulsi cõsilio aliquorũ qui vellent super hoc se defendere:qs dicere est absurdũ. cuius etiã contrariũ tenet gl.hic in ỽ.sup his.ꝛ dicit ℬen.q̃ hic credit assertioni ne effectus huius cle.possit tolli vel plus debito differri.ꝛ in hoc testificant epi
a in facto ꝓprio excepto vno casu in quo testificant in facto alieno m eo q̃ creditur epis asserẽtibus illos malitiose impedisse ne citarent.ꝛ ratio quare creditur,põt esse hoc casu quia non agit de magno preiudicio illorũ in hoc q̃ potuerint citari vel nõ.hoc enim nõ inquirit per alias probationes solũ ne sup ista malitia exorta contẽtiose negotiũ principale plus debito differat.ar.ne
4 se.va.c.j.lib.vj. ¶†Tertio quero in eo q̃ dicit de citatione,ꝛ.§. eadẽ cle.§.si vero.dixit de termino perẽptorio:an quis prima vice possit citari perẽptorie. ℳatth.dicit q̃ non dz fieri. C.quo.ꝛ quan.iud.l.cõsentaneũ.ꝛ aut.qui semel. nisi ex iusta cã ꝛ necessaria.ff.de re iud.l.ij.de iudi.nõnunq̃.de dila.c.j.de in integ.resti. tũ ex literis.in fi. de dolo.cũ dilecti.ꝛ.c.cũ olim.ꝛ.c.fi.xxiiij.q.ij. de illicita.lz contrariũ seruet quasi vbiq̃:q̃ consuetudo obuiat. c.j.de dila. fm ℳatth.qui tñ dicit q̃ in.d.c.j.iudex grauauit in duobus.s.assignãdo terminũ perẽptoriũ et nimis breuẽ. Inno. aũt ibi dicit q̃ ex eo q̃ prima vice statuit terminus perẽptorius nõ est sufficiẽs causa appellãdi,p.d.l.nõnũq̃.ꝛ.c.de illicita.ego ibi dixi q̃ non fuit necessariũ q̃ terminus esset perẽptorius ꝛ cũ hoc nimis breuis:sed sufficit ad iustificandũ appellationẽ q̃ terminus etiã non perẽptorius sit nimis breuis. ¶Quarto q̃ro si qs citet ꝛ nihil exprimit de perẽptorio. dicit ℳatth. q̃ si citat ter,intelligit perẽptorie.C.quo.ꝛ qñ iud.l.tres.ꝛ fm eũ dz iudex in perẽptorio cõminari q̃ nisi citatus cõpareat, ꝓcedet in causa quantũ de iure fuerit.d.c.tũ ex literis. ꝛ de dolo.cũ dilecti. nõ est tñ cõminatio de substãtia citationis. ¶Quinto quero si citat quis perẽptorie ad procedendũ in causa ad certũ articulũ ꝛ generaliter ad procedẽdũ in causa. dicit ℳat.q̃ cõtra non cõparentẽ ꝓcedi poterit ad omnia etiã ad sentẽtiã eo amplius nõ citato.C.de iudi.l.ꝓperandũ.de dolo.c.fi. de of.deleg.cõsuluit. vbi de hoc.ꝛ de ꝓcu.auditis.ꝛ in Spec.de citatione.§.viso.ver. itẽ lz.de hoc dixi.§.ea.cle.in prin.q.xxxiij. ꝛ plenius de dila.c.fi.

5 ¶†Sexto quero si statuit terminus ad aliquid faciendũ post lit.cõte.dicit ℳatth.q̃ post lit.cõte.quilibet terminus est perẽptorius:licet nõ dicat.de hoc de accu.ad petitionẽ.per Inno.ꝛ in Spec.de citatione.§.viso.ver.dicũt.ꝛ de dila.§.videndũ.ver. qd si data est.sic etiã fm eum si dat terminus simpliciter ad oẽs exceptiones ꝓponẽdas,intelligit perẽptorius lz non exprimat. de excep.pastoralis.de ap.licet de hoc in Spec.de dila.§.fi.ver. ꝛ no.ꝛ dic generaliter q̃ post inchoatũ iudiciũ etiã ante li.cõte. omnis dilatio intelligit perẽptoria:quia post primã non dat secunda nisi ex causa.de dila.c.ij.ꝛ qs ibi no. ¶Septimo quero, mãdat papa alicui q̃ moneat ℙetrũ q̃ restituat talẽ domũ intra mensem ℳartino,alioquin citet eum vt intra duos menses cõpareat coram papa: ille mãdato recepto monuit ℙetrum q̃ intra terminũ restituat domũ, alioquin extũc citat eũ q̃ vadat ad sedẽ apostolicã.dicit Spec.de cita.§.j.in ver.sed pone papa. papam pronunciasse citationẽ non tenere.idẽ ℳatth.hic quia potestas data erat sub condi.de rescri.ab excõmunicato. de of. deleg.prudentiam.in prin.j.de concess.preben.cle.vnica.

1 ☞ Diocesan⁹ vnus suffragat alteri denũciãdo illius sentẽtiã.

2 Quid si requisitio fiat non ab episcopo expulso, sed ab aliquo tertio cuius interest.

3 Quid si processus episcopi expulsi sit notorie iniustus: an diocesanus requisitus teneatur denunciare.

4 Ordinarius si dicat se delegatũ,ꝛ excommunicauit Titiũ,mandatq̃ Antonio vt denũciet Titium excõmunicatũ qui Antonius non petita copia delegationis denunciat Titium excõmunicatum:an sit dictus Antonius puniendus.

5 Libellus an sit dandus in execution sententie.

6 Episcopi expulsi an possint punire diocesanos nolentes denunciare sententias eorum.

§. Eorundem. ¶†No.q̃ vnus diocesanus alteri suffragatur in denũciando sententiam illius.simile de treu.ꝛ pa.c.j.in fi.vna enim potestas requisita debet aliã adiuuare.xxiij.q.ij.dñis.ꝛc.dis.precipimus.ij. q.j.multi.xj.q.iij.cure.aut.vt nulli iudi.§.si vero quis cõprehẽsorũ.ꝛ nõ auxiliãs punitur: vt in dictis iuribus.ꝛ dicit ℳatth.q̃ etiã mortuo epo vicim epi tenentur supplere defectũ epi si inuitant.vij.q.j.pontifices. ¶Op.in eo q̃ dicit in premissis casibus ꝛ sic innuit in alijs non teneri vnũ epm denunciare sententiam alterius. contra id.xj.q.iij.cure.de treu.ꝛ pa.c.j. Sol.vt in gl.j.ꝛ
2 idẽ ℬau. ¶†Quero,quid si requisitio,de qua hic,fiat non ab epo expulso sed a tertio cuius interest? dicit gl.in ver.ab eis.hoc non sufficere. Intelligo quo ad hoc vt possit redargui nõ denũcians:bene tñ posset denũciare.pro hoc qs dico.j.q.iij. ¶†Secundo quero si processus est iniustus notorie an teneat nihilominus eps requisitus denunciare.gl.in ver.requisisti. dicit q̃ non. idem ℬau.ꝛ ℒaud.qui dicit in dubio parendum.xj.q.iij.iuliaa nus.xxxiij.q.j.quid culpat.de offi.deleg.si qñ.ꝛ.c.pastoralis.de tẽp.or.ad aures.vbi de hoc.ℍen.tenet cõtrariũ,dicẽs q̃ illa iura intelliguntur de precepto iniusto[a] qs ꝓ superiorẽ fit subditor: qz tũc nõ tenet subditus parere: cũ parẽdo peccaret. sed hic loquimur de denũciatione seu publicatione processus q̃ fit per requisitos vt p executores ꝛ dispositiõe huius cle.qui requisiti talem executionẽ euitare non possunt.d.c.pastoralis.§.qz vero.nã nec in tali denũciatione includit pctm̃,cũ ꝓ eã quis amplius nõ ligetur de ap.pastoralis.potissime qz talis denũciatio tũc demũ fit cũ ꝓcessus trãsiuit in rem iudicatã.ff.de pe.l.ij.§.fi.de his qui no.infa.l.furti.vnde frustra dubitandũ videt de iniustitia talis ꝓcessus cũ sentẽtia fecerit ius inter partes.ff.que sen.sine ap.rescin.l.j.de re iudi.cũ inter.Jo.de lig.tenet primũ p.c.si qñ.de rescrip.ꝛ.d.c.ad aures.de tẽp.ord. dicẽs q̃ nõ exequẽs erit tutus
b cozã superiore. Item subditus nõ tenet parere ꝓcepto prelati notorie iniusto vt fatet etiã ℬen.fortius nec vnus eps alteri.ꝛ dicit Jo.de lig. nõ requiri in hoc cognitionẽ cũ presupponat esse notoriũ.de accu.euidẽtia.ꝛ qz vix põt esse[b] sentẽtia iniuste notoria quin sit etiã nulla.de sen.ex. p tuas. nullitatis autẽ exceptio impedit executionẽ:vt no.in.d.c.pastoralis.§.qz vero. qz dixi de of.dele.cũ in iure. Et in eo qs dicit Jo.de lig.vix posse esse sententiã iniustã notorie sine nullitate,dic vt dixi de re iudi. cũ bertholdus.ꝓ hoc tollit rõ ℍen.cũ dicit sententiã facere ius tanq̃ q̃ trãsiuit in rẽ iudicatã.nõ eñ põt trãsiuisse cũ cõstet de notoria inigtate:ꝛ sic de nullitate.qũo autẽ ꝛ qñ dicat ſnla seu euidẽter seu notorie iniqua,dixi in.d.c.cũ bertholdus. ¶Op.ad hoc iustificãdo opi.ℍẽ.qz is q̃ exequit denũciando,nihil dicit facere. §.de ap.pastoralis.ꝛ sic de ipso nõ põt cõqueri denũciatus: ergo simpl'r pareat.si eñ denũciatus cõquerit,potius cõqueri dz de eo qui mãdauit.pro hoc qs no.Inno.de of.dele.cũ in iure.in glo.j. vbi dicit fortius q̃ etiã is cui materia datur a delegato vt

a ¶De precepto iniusto. adde gl. fi. in. c.ne dei ecclesiã. de simo.c. j.de voto.c.ingsitioni. de sen.exc. c.ad aures.de tẽpo.or.Card.alexãdri. in. c. testimonium.ad fi.ij. col. versi. quid si prelatus.vide.

b ¶Vix põt esse. Adde Card. cõ si.lvj. incipi.dñs reuerẽdus. Feli. l.c.inter ceteras. de re iudi.in fi.ꝛ. co.ỽ.tertia ꝛclu.

aliqd exequaꝫ,ꝫ nō teneaꝫ parere niſi videat lr̄as delegationis per.d.c.cū in iure.tū parere pōt:z prudenter agit ſi exequi ꝫ etiā ſi lr̄as nō videat,dūmō delegat⁹ ſit ꝑbata ꝑſona.ꝑ hoc inducit ꝛcvij.diſ.nobiliſſimus. vbi credi ꝫ dicēti ſe legatū etiā ſine literis ꝑpter honeſtatē dicētis.nā ſm Jnn.ibi ēt ſi ꝑ ſe appellet ne exequaꝫ niſi videat lr̄as:pōt nō audire.nā he appellatiōes coꝛā delegato nō coꝛā executoꝛe ſunt faciēde. de off.deleg.ſup queſtionū.§.poꝛro.itē ſm Jnn.in.d.c.cū in iure.in minoꝛib⁹.i.nō preiudicialib⁹ forte nō tm̄ pōt parere:ſed dꝫ etiā ſi nō videat lr̄as de legationis.vt ſi precipiꝫ alicui vt cōpareat.de dſla.c.ij.niſi delegatus eſſet nimis remotus z vilis ꝑſona. dicit tm̄ Jnn.in.d.c.ꝙ alij.cōtra.Sol.dic ꝑdicta debere intelligi qñ de notoꝛietate iniuſtitie cōſtabat executoꝛi ſine alia diſcuſſione: vt qz ex tenoꝛe ſentētie hoc colligebaꝫ quo caſu iuſtitia notoꝛia inducit nullitatē. de of.deleg.cū cōtingat.vbi hoc aperte ꝑbaꝫ.z ibi dixi.z hoc caſu pōt executoꝛ nō tm̄ nō parere : imo etiā ſi parere vellet poſſet impune ſibi nō obediri vt poſſet ei violēter reſiſti.de of.deleg.ex literis.z qs ibi no.in gl.pe.q̄ ſic intelligiꝫ:alꝫ ſi nō eſſet talis notoꝛietas etiā ſi executoꝛ ſit certū ꝙ ſentētia ſit iniuſta : dꝫ parere.de of.dele.ſi qñ.ibi,certū ſit.qs intelligo certū ſit nō tm̄ notoriū.ſed in dictis Jnn.nō ſuberat notoꝛietas q̄ induceret nullitatē ſed potius ꝑbabilitas dubij.ꝑ hoc infero ad.q.facti ſequētē.

4 ¶ †Tertio q̄ro circa dicta in ꝓxi.q.ordinarius q in veritate nō erat delegatus aſſerēs ſe delegatū apl'icū,z ex vigoꝛe delegationis excōicaſſe Titiū, mādat Antonio ſubdito vt denūciet Titiū,q nō petita oſtēſione delegationis paruit. cōqueriꝫ Titius de Antonio petēs eū puniri qz denūciauit, cū ſentētia foꝛet nulla tanꝙ lata a nō delegato. an incūbit Antonio onus ꝑbandi delegationē,z an ſiue ꝑbet ſiue nō vel etiā ſi qūocūqz conſtet ꝙ ordinari⁹ nō habebat delegationē poſſit Antoni⁹ puniri? Ad primū dico ꝙ dicēs illū nō fuiſſe delegatū dꝫ hāc negatiuā ꝑbare:cū ſup ea ſe fundet.ꝑ hoc qs no.ſm Jnn.de accu.ſup his.z qs ibi dixi qz neqz ꝑpte pōt cōqueri Titi⁹ de Antonio q ꝛo nō grauat,ſz poti⁹ obedit ſuo ꝑlato q ꝫ mādauerit tanꝙ delegat⁹ ita ꝙ potuiſſet Antoni⁹ petere ſibi oſtēdi delegationē, tm̄ prudēter egit hoc nō petēdo ne videreꝫ nō credere ſuo ſuperiori cui credere debuit ꝑpter honeſtatē ꝑſone : vt apte ꝑbaꝫ in.d.c.nobiliſſim⁹.z ꝑ id qs.§.q.ꝓxi.dixi. Ad aliud dic ꝙ qcqd ꝑbeꝫ etiā ſi doceaꝫ qūocūqz,ꝙ eps nō habuit delegationē, nō propterea puniet Antoni⁹ qz nō eſt iure expſſum.nā.c.ſacro.de ſen.ex.loquiꝫ in excōicante,nō in denūciāte. Jtē qz nulla culpa ſaltē punibilis pōt imponi Antonio q ꝫ poſſet velle videre delegationē:tm̄ etiā nō videdo nō peccauit:qz nullo iure hoc ꝑbaꝫ,ſed potius ꝑbaꝫ Titiū cū potuerit z debuerit veriſiliꝛ credere epo ſuo, maxime in hoc leui z nō multū preiudiciali : in quo z alꝫ creditꝫ lr̄is ordinarij.de ꝑba.z poſt ceſſionē. ꝑ hoc qs dixi.§.q.ꝓxi. Et circa ꝑdicta notāter ponderāda eſt lr̄a.c.cū in iure.qz illud.c.dirigiꝫ epo cui mādabaꝫ ab aliquo vt denūciaret quē excōicatū,z nō dicit qualis foꝛet is q mādabat : vnde poterat eſſe perſona alꝫ nō authētica vel honeſta de qua etiā nō erat veriſimile ꝙ ſibi foꝛet facta delegatio. Jtē quecūqz foꝛet ꝑſona, ſufficit ꝙ ibi nihil aliud ꝑbaꝫ niſi ꝙ exequi nō teneꝫ,nec cogiꝫ.nō ꝑ hoc tolliꝫ qn poſſit z prudēter agat exequēdo,cū veriſiliꝛ debuerit ei credere.ꝑ hec dico ꝙ ſi aſſerēs ſe delegatū fuiſſet ꝑſona cui veriſiliꝛ nō debuit credere,vt qz non multū honeſta, poſſet imputari ad culpā exequēti:z tūc poſſet puniri pena extraoꝛdinaria, cū nulla ſit pena ſtatuta. ꝑ hoc de of.dele.de cauſis.q̄ no. ¶ Quarto q̄ro in eo ꝙ dicit reqrēdos vicinos epos vt denūciēt, an nō reqſiti hoc poterūt exequi.dicit Lap.ꝙ ſic,ꝑ hoc de of.deleg.c.ij.z qs no.Boſt.e.ti.nouit. z ꝑbaꝫ de raptoꝛib⁹.c.j.eo.ti.poſtulaſti.

5 ꝓj.q.ij.ſi qs ꝑſbyter.ꝑ hoc qs dixi.§.q.j. ¶ †Quinto q̄ro circa dicta in ꝓxi.q.an in executione dabiꝫ libellus. dicit idē Lap.ꝙ nō.nec aliqs ordo iuris ſeruabiꝫ:vt no.Spe.de ſen.execu.§.nūc dicēdū.ℵ.ſed pone iudeꝛ.z.§.breuiter dicēdū. vbi dicit ꝙ nō dꝫ exequēdo iudicis partes aſſumere : ſed ſolū executoris:nec cognoſcere an ſit bene vel male ſentētiatū:ſed tm̄ an ſit ſentētiatū. z qs dicit de libello,dicit idē Jnno.de li.obla.c.j.ꝑ ℏ dicit Lap. ꝙ in caſu huius.§. eps exequēs nō poterit recuſari vt ſuſpect⁹: nec ab eo appellari,cū ſit merus executoꝛ.de offi.dele. ſup queſtionū.de ap.nouit.ꝑ hoc qs no.Jnn.de of.dele.cū in iure.in gl. j.z Archi.ij.q.vj.in.§.ſunt etiā quoꝛū.ℵ.ab executoꝛe.nec teneꝫ aliquas exceptiones etiā nullitatis admittere:ſicut eſt exceptio falſi.qs no,Cōpo.de reſcri.ſup literis. Jnn. de re iud.decetero. Boſt.e.ti.ꝙ ad cōſultationē.Spe.ti.ꝓdicto.§.vlti.ℵ.ſi.Archi.ij.q.j.ſicut.z ſi admitteret exceptiones,poſſet ab eo appellari:vt no,Boſt.in,c.ꝙ ad cōſultationē.de re iud.qz per hoc modū excederet,ꝓ hoc qs no.de cōfir.vti.c.j. dic melius ꝙ de exceptionibus nullitatis poterit ſe inſtruere nō vt pronūciet, ſed vt ſuperſedeat ſi videat eas veras.de of.dele.paſtoꝛalis.§.qz vero, z dic

6 vt ibi dixi. ¶ †Sexto q̄ro an epos cōuicinos nolētes denūciare poſſint epi expulſi punire.gl.vlti.dicit ꝙ non.idem Benze.quia par in parem ꝛc.de elec.innotuit.ff.ad trebel.l.ille a quo.§.tempeſtiuum.ſed agetur:vt dicit gl.coꝛam ſuperioꝛe vt puniat. z dicit Pau.ꝙ puniet iſtos tanꝙ contemptoꝛes canonū. de temp. oꝛ.ſane.z.c.literas.z.c.nullas.alleg.in glo.

1 ☞ Jnferioꝛ epo habet quandoqz iuriſdictionē equalem epo.

2 Juriſdictio ſi ſpectat ad epm z ad archidiaconum an vterqz ſit requirendus ad denunciationem ſententie epi expulſi.

3 Epiſcopi expulſi ſi iudicēt in alienis dioceſibus inter ſubditos dioceſanoꝛum,an ipſis preiudicent ſi non contradicant.

1 **Ver. Per premiſſa.** ¶ †Not.ꝙ q̄libz inferioꝛ epo hꝫ iuriſdictionē quaſi epalē.de hoc in gl.in ℵ.habētib⁹. ¶ Opp.in eo ꝙ dicit nō ꝓiudicari iuriſdictionē habētib⁹,ꝙ imo preiudiceꝫ niſi ꝓteſtenꝫ de iure ſuo.nā ex quo patiunꝫ epos expulſos iudicare ꝑpter eoꝛū negligētiā preſcribeꝫ iuriſdictio cōtra eos. de preſcri. ad audientiā.z.c.auditis.z qs ꝓteſtatio ſit neceſſaria, ꝑbaꝫ. de elec.cumana.So.per reſeruationē de qua hic,nō preiudicaꝫ iuriſdictionē habētibus z nō ꝓteſtātibus.qs vult gl.in ver.vt predicꝫ.z eā no. Ex hoc no.caſum in quo nō currit preſcriptio. ſunt z alij qui no.de preſcrip.cū nō liceat. z ratio quare hic non currit,eſt ſm Bēze.qz preſcriptio de ſui natura cōtra negligentem inducit.C.de anna.exce.l.vlti.de preſcri.vigilanti. dioceſanus añt nō pōt dici negligēs hoc caſu qz etiā mutus cogiꝫ obſeruare q̄ hic ſtatuta ſunt:qs etiāvult predicta gl.in ver.vt predicꝫ.Ex quo no.ſingulariter ꝙ is qui vtiꝫ poteſtate ſibi cōceſſa in modū priuilegij ꝑ ius cōmune, nō intelligiꝫ vti animo preſcribēdi.ꝓ hoc de preſcrip.veniēs.z qs ibi no. ¶ Quero in eo ꝙ dicit de dioceſanis vel alijs iuriſdictionē habētibus quid intelligiꝫ per verbū,alijs.Sol.intelligiꝫ de omnibus q habēt epalem in loco.ꝑ hoc.§.ſ.volumus.z qs ibi no.in gl.ꝑ dioceſanos.

2 ¶ †Scdo quero circa dicta in ꝓxi.q.ſi iuriſdictio ſpectat ad duos,vt ad epm z archidiaconū.dicūt Laud.z Bēz. ꝙ vterqz requiriꝫ. ad hoc de vſu pal.ex tuarū. z hoc ſi hꝫ exercere caſum tangentē iuriſdictionē vtriuſqz:qz qs oēs tangit ꝛc.ff.de ſer.ru. predi.per fundū.C.de auc.preſt.l.ſi.de of.archid.ad hec.in ſi.de preſcri.accedētes.inſti.de ſtipu.ſer.per totū. ſi añt habēt exercere caſum ſpectantē ad iuriſdictionē ſolius epi, ſolus eps requiriꝫ. ¶ Opp.ad hoc ꝙ etiā in caſu precedēti ſufficiat requiri ſolū epm.per id qs no.§.ea.cle.§.volumus.in glo.in ver.dioceſanis. Sol.ſta cōtrario:qz licet alius hꝫ iuriſdictionē cū epo,non dicit habere quaſi epalem:z ſic per id qs dicit illa gl.dꝫ hic ver.intelligi de his qui habēt iuriſdictionē quaſi epalem per excluſionē epi.qs eſt verius.nam ſi non eſt excluſus eps,tunc ipſe hꝫ totalem iuriſdictionē epalem.de of.oꝛd.cū ab eccleſiarū.z ſic ſufficit

3 eum ſolū requiri. ¶ †Tertio quero quid ſi epi expulſi in dioceſibus alienis iudicent inter ſubditos alioꝛū dioceſanoꝛum. dicit Laud.z Bēze.ꝙ preiudicabiꝫ ſi non cōtradicant z ſciūt de preſcrip.auditis.de re iud.c.pe.ff.de re iud.l.ſepe.Contra tm̄ videꝫ: quia tex.dicit nullum preiudicium fieri illis:ſed dic hoc verū per exercitiū iuriſdictionis inter ſubditos epiſcopoꝛū expulſoꝛū de quibus.§.dictū eſt.in alijs caſibus ceſſat iſte ver.per premiſſa.z ſumus in diſpoſitione iuris cōmunis:z ideo primum verius.

¶ De cauſa poſſeſſionis z proprietatis. Rubrica.

1 ☞ Cauſa beneficiali delata ad curiā per appellationē vtraqꝫ pars poteſt intentare petitoꝛium z poſſeſſoꝛium ꝛc.

2 Appellatio eſt commune remedium appellanti z appellato.

3 Decernimus,hoc verbum inducit ius nouum.

4 Concluſio cauſe poteſt fieri:etiam in ſpiritualibus.

5 Reſtitui ſe petens ad beneficium non tenetur probare titulum.

6 Poſſeſſoꝛium z petitoꝛium an poſſint ab eodem intentari.

7 Et an poſſit quis tranſire de poſſeſſoꝛio ad petitoꝛium, ſicut in odiū ſpoliantis poteſt quis tranſire de petitoꝛio ad poſſeſſoꝛiū.

7 Poſſeſſoꝛiū intentans an poſſit ſuſpēdere petitoꝛiū aduerſarij.

8 Reſtitui ſe petens ad beneficium an ſemper teneatur iuſtificare de titulo.

9 Appellans qui eſt in carceribus epiſcopi an poſt appellationē debeat relaxari a carceribus.

10 Clemen.vnica,de cau.poſſeſ.z proprieta. an procedat in cauſa non beneficiali.

11 Quid ſi agatur de beneficio tanꝙ de proprietate.

12 Quid ſi cauſa deuoluatur ad curiam per querelam non per appellationem.

13 Quid ſi appellatio eſt extraiudicialis.

14 Libellus an debeat dari in cauſa appellationis.

15 Clemen.vnica,de cau.poſſ.z proprie. an habeat locum ſi cauſa ſit deuoluta ad curiam per immediatam ſubiectionem.

16 Clemen.vnica, de cau.poſſ.z proprie.que loquitur de appellatione interpoſita ad ſedem apoſtolicam, an habeat locū in appellatione interpoſita ad inferioꝛem a papa.

Concluſio

17 Conclusio in causa qualiter fit.
18 Conclusio ⁊ renunciatio an differant.
19 Publicatio attestationū si sit facta in causa an possit rediri de petitorio ad possessoriū.
20 An autem transiens de petitorio ad possessorium ante conclusionem debeat condemnari in expensis. Adde ad idem nu. 21.
22 Succumbens in petitorio an possit agere possessorio.
23 Quid autē si reus obtinet in petitorio, actor aūt in possessorio: ⁊ obtinens in possessorio petit sententiam exequi. quid iuris?
24 Possessorium an possit suspendi ⁊ transiri ad petitorium.

1 **Causa.** ¶ †In causa beneficiali delata etiā per appellationē ad curiam vtraq; pars potest petitoriū ⁊ possessoriū intentare: ⁊ ante cause conclusionē potest spoliatus suspenso petitorio suo vel aduersarij possessoriū prosequi. hz duo dicta. scē m ibi, ⁊ in spoliantis. pone casum per id qđ dico. j. q. j. ¶ No. q per appellationē deuoluit causa ad superiorē per hoc verbū, deuoluta causa. nō autem deuoluit res super qua litigat: vnde de illa re cū tertio coram superiore nō potest agi. de app. romana. §. in aliū. ⁊. §. seq. lib. vj. de hoc in Spe. de app. §. nouissime. ver. illud tñ. ⁊ ver. verūtamē. Laud. ⁊ Henze. dic tñ q tertius pōt pro suo interesse appellare vel appellationi assistere. de re iudi. cū sup. ⁊ qđ ibi not. ¶ Scdo no. q vt actus pariat effectū, debet esse legitime factus. probat in ver. legitime. ad hoc de transla. c. ij. de procu. cle. j. ⁊ qđ ibi no.
2 gl. in ver. debito. ¶ †Tertio no. q appellatio est cōmune remediū appellanti ⁊ appellato. ibi, tam appellanti q̄ appellato. pro hoc de ap. sepe. c. oblate. ⁊. c. nicolao. ⁊. c. interposita. Ex hoc no. fm Laud. q litere sup appellatione impetrate prosunt etiā aduersario vt per eas possit petere procedi etiā cōtradicēte appellante. de rescri. ex parte. §. de resti. spo. ex cōquestione. d. c. oblate. pro hoc qđ no. Inno. de ap. coram. lib. vj. ⁊ ratio est vt dicit hic gl. in ver. appellato. quia cū appellatio arctet vtrāq; partē hoc casu cū appellat sup causa beneficiali. de elec. c. j. li. vj. dz vteroq; sentire cōmodū. idē Hēze. ex hoc apparet q in causis beneficialibus aliud sit. qđ tenet gl. ij. ⁊ est verū quo ad effectū huius cle. Sed ghalr loquēdo in qualibet cā pcedit qđ dictū est vt etiā appellatus appellationē prosequi possit. ¶ Quarto not. casum in quo in causa appellationis pōt deduci noua causa. de hoc. j. in
3 j. contrario. ¶ †Quinto no. q verbū decernimus[a], inducit ius
a nouū. qđ colligit gl. iij. lz nō aperte. de hoc de iudi. decernimus. ¶ Sexto no. casum in quo ab eodē pōt intētari petitoriū ⁊ possessoriū. de hoc. §. eo. pastoralis. ⁊. j. in. v. cōtrario. ⁊ hoc not. fm Laud. q ex eodē libello pōt quis prosequi duplex cōmodū. pro hoc de capel. mo. c. ij. q procedit intelligēdo q idē in eodē libello possit petitoriū ⁊ possessoriū intētare. qđ phat hic ex eo q hec litera loquit indistincte. ¶ Septimo no. q in odiū alicui⁹ q̄ñq; statuit ius sicut hic in odiū spoliātis. ⁊ de hoc. j. in. iij. cōtrario.
4 ¶ †Octauo no. de cōclusione cause q̄ fieri potest etiā in spūalibus. qđ tenet glo. in ver. cōclusionē. de hoc. j. q. xj. ⁊. xij. ¶ Nono no. casum singularem in quo actio hz vim exceptionis: qr hec in odiū spoliantis possessoriū post petitoriū intentatū agēdo prediscutit. idē phat de resti. spo. ex conquestione. ⁊ de hoc. j. vij.
5 cōtrario. ¶ †Decimo no. q petēs se restitui ad beneficiū nō tenet phare titulū. phat hic ex eo q pōt prosequi possessoriū solū recuperāde. de hoc in gl. fi. ⁊ dico. j. in cōtrario. vij. ¶ Op. q cū causa deuoluta est p appellationē nō debeat posse deduci petitoriū ⁊ possessoriū, prout hic permittit: sed intantū sup quo fuit appellatū extra iudiciū, siue in iudicio ante sententiā, vel a sentētia: vt phat in iuribus allegatis in tertia gl. Sol. vt in ea. q hec cle. pcedit in appellatione sup causa bñficiali q̄ deuoluit omnia q̄ cōcernere possunt illā causam. de elec. c. j. lib. vj. cōtrariū ergo pcedit in alijs causis. idē Pau. ⁊ Steph. q dicūt q sicut ex simplici cōmissione cause venit petitoriū ⁊ possessoriū. §. e. c. j. ⁊. ij. de sequest. c. j. vbi de hoc. sic ex simplici deuolutione veniat vtrūq;. qđ dictū sit generaliter prolatū videret intelligendū in qualibet cā. Sed tñ nō pcedit nisi in cā beneficiali q̄ per appellationē dicit simplr deuolui p. d. c. j. alie aūt cause deuoluunt solū quo ad id sup quo est appellatū vt vult hec glo. ¶ Scdo opp. ad hoc q etiā in cā bñficiali nō possit deduci aliud q̄ id sup quo est appellatū. de elect. vt circa. lib. vj. Sol. hoc operat noua positio huius cle. ita vult eadē gl. ⁊ Pau. p verbū decernimus, vel rīde aliter q. c. vt circa. nō hz locū cū quis psequit suū interesse, vt dicit ea. gl. ⁊ Pau. sed per hoc oporteret hāc cle. restringi in casu in quo appellās psequeret suū interesse, q̄ tñ gñaliter loquit. vnde verior videt pcedēs solutio: scda tñ etiā est vera l suo casu. ¶ Tertio op. q nō possit intētari petitoriū sup beneficio cū plātus nō sit dñs beneficij. de dona. fraternitatē. nā sacra in nullius bonis sunt. insti. de re. diui. §. nullius. ⁊. §. seq. Sol. Laud. q plātus est dñs quantū ad administrationē: ⁊ sic intelligit q ecclesiastica sunt in bonis nullius persone secularis sed ecclesiastice. sic pro hoc qđ nō. Inn. eo. ti. cum super. ⁊ de prob. c. ex literis. ⁊ qđ no. in auc. de alie. ⁊ emphyte. contractus. §. ⁊ qđ cognouimus. col. ix. vel fm Jo. de lig. cōtrariū nō viget: or nō dicit hic q nō possit prelatus vēdicare beneficiū: sed dicit q erat causa beneficialis. i. super titulo beneficij. qđ est verius nam super tit. cum sit intitulatus potest per ipsum agi petitorio. ¶ Quarto opp. in eo q dicit, in spoliantis odium qr in odium alterius non debet aliquid statui. xxiij. q. iij. inter querelas. Solu. odio vitij vel excessus statui potest: vt hic, ⁊ de resti. spo. sepe. §. in odiū psone nō: vt in contrario. ad hoc. lxxxvj. dist. odio. de re iu. cū eterni. lib. vj.
6 Laud. ⁊ Hēz. ¶ †Quinto oppo. q ab eodem nō possit intētari petitoriū. ⁊ possess. si eū qs intētat possessorium, quandoq; dicit se possidere: vt in possessorio retinēde. de pba. lz. sed intētando petitorium dicit aduersarium possidere. de iu. examinata. ⁊ sic est sibi cōtrarius, ⁊ non audiēdus. de ap. solicitudinem. Sol. hic loquitur de possessorio recuperāde, vt patur in verbo, spoliantis. ⁊ in hoc possessorio nō procedit contrarium. de possessorio aūt retinende an ⁊ quando cōcurrat cū petitorio, dixi eo. ti. pastoralis. Laud. etiā generaliter hic psequit de quolibet possessorio dicens q cū queritur an ab eodē vel a diuersis possit intentari petitorium ⁊ possessoriū simul: dicendū est q aut a natura actionis quam pponit petitor talis est q̄ nō excludit prorsus dñiuz ipsius rei, nec negat quin dñiuz esse possit apud reū, vt est hereditatis petitio in qua nō asserit ad se spectare dominiū, sed dicit bona esse hereditatis tpe mortis eius cui successit: ⁊ tale petitoriū intētari pōt cum petitorio adipiscende. ff. quo. leg. l. j. §. q aūt. aut presupponit sibi deberi tale dominiū: ⁊ aut intētando vtrūq; esset sibi cōtrarius: aut nō. si sic: nō auditur. d. c. solicitudinē. vt si intētet Saluianū per qđ dicit bona alterius sibi obligata. ⁊ cū hoc rei vendicationē per quā asserit rem suā esse cū tñ res ppria nō possit sibi obligari: qr res sua nemini seruit. Si aūt nō esset sibi cōtrarius: secus. vnde possessoriū adipiscende ⁊ recuperande simul intētari possunt cum petitorio. ff. quo. lega. l. j. quo. bo. l. j. e. tit. cum ecclesia. ⁊. c. cum super. sed possessoriū retinende nō, vbi possessio ⁊ detentio presupponit p petente: ergo sibi nō cōpetit vendicatio. d. c. examinata. Si tñ licet possideret nō detineat: poterit vtrāq; intentare vt in re deposita ⁊ cōmodata. ff. cōmo. l. rei cōmodate. hec pcedunt cum querit an actor possit vtrūq; intētare: sed si actor intētauit possessoriū ⁊ reus petitoriū: si erat possessoriū adipiscēde, audit reus cōueniēs de pprietate si hz pbationes incōtinēti paratas ⁊ prediscutit petitoriū. ff. ad exhi. l. iij. §. ibidē. qr dolo petit ⁊c. regula, dolo. lib. vj. Sed si nō hz pbationes incōtinenti paratas: vtrūq; simul tractabit: vt no. de resti. spo. c. j. Si vero actor intētat interdictū recuperāde: reus nō recōueniet de pprietate. de resti. spo. c. solicite. ⁊. c. in lris. nisi hoc fiat de voluntate aduersarij. d. c. j. In hoc tñ quo ad cām matrimonialē: dic vt in. c. lras. de resti. spo. si aūt actor intētat possessoriū retinēde: pōt sustineri vt recōueniat de pprietate, per. c. audita. de resti. spo. qđ dic vt ibi. ad hoc etiā de pba. licet. in hoc tñ dicit Laud. q si spoliator primo intētet petitoriū, reus vero postea intētet possessoriū: petere poterit vt possessoriū z eū primitus intētatū suspēdat: vt hic. de hac materia
7 cōsuliōis plenius ⁊ formalius dixi. e. tit. pastoralis. ¶ †Sexto op. in eo q permittit de petitorio transire ad possessoriū in odiū spoliātis. per hoc eū videt secus ecōuerso: qr tunc cessat rō odij spoliātis: cuius z̄riū not. e. ti. pastoralis. in gl. mag. ante mediū. Sol. vt in gl. in ℣. spoliātis. q̄ primo dicit p hūc tex. videri gl. illā esse reprobatā. deinde defendit dupl'r. primo qr illa gl. solū dicit posse trāsiri de possessorio ad petitoriū, nō aūt q possit suspendi possessoriū. vñ pōt intelligi q possit trāsiri renūciatio prioris iudicio, ⁊ dic quo ad hoc q etiam nō renūciato, dūmō nō suspēdat possessoriū, sz accumulet petitoriū possessorio. qđ fieri pōt in possessorio cuius natura nō repugnat tali accumulationi: ⁊ sic pcedit sup vtroq; fm regulā, q prior appellat ⁊c. de or. cog. cū dilectus. de hoc dic vt dixi in. d. c. pastoralis. sz alio mō defendit gl. hic gl. d. c. pastoralis. q hic fit spāle vt etiā i cā appellatiōis possit fieri suspēsio ⁊ trāsit⁹. de quo hic. qđ dic vt in gl. ⁊ in eo q remittit ad no. §. e. cle. in gl. forti⁹ vult dicere q hoc pcedit solū in cā bñficiali: qđ nō vr̄ pcedere. nā ēt in causis nō bñficialib⁹ q̄ñq; deduci pōt in cā appellatiōis, aliud a principali recōueniēdo: q̄ recōuētio ēt in appellatiōe q̄ñq; lz fm ea q̄ no. de mu. peti. c. j. tñ defendēdo hoc dic vt. §. in. j. z̄rio. Matth. aūt simplr dicit hic reprobari opi. illoz q dicūt ah cōclusionē cause omisso possessorio posse haberi recursum ad petitoriū. Hēz. ēt dicit talē trāsitū nō pmitti: qr in hoc posset ℣sari fauor spoliātis: ⁊ pena immunitatē pstare nō dz. ff. de inter. ⁊ rele. l. relegatoz. §. fi. dicit tñ q cū fauore spoliati sit introductū qđ hic dr, pōt renūciare huic fauori, ⁊ mos ei gerēd⁹ est. ff. de pba. l. circa. ℔ intelligo fm ea q̄ dixi. §. e. z̄rio. ¶ Septimo op. q nō liceat suspēdere petitoriū a se ⁊ ab aduersario intētatū: qr agēs petitorio dicit reū possidere. de iud. examinata. possessor aūt nō pōt agere petitorio. d. c. forte metu

a ¶ Qđ verbū decernimus. adde glo. in cle. pl'ras. de preben. in cle. fi. de eta. ⁊ quali. in cle. ij. de ap. in cle. ij. de reb. eccl. non alie.

cõtrarũ.gl.antepe.exponit et, pro vel.dic ꝙ etiã põt stare ꝓprie
7 per id qđ dico.ĩ.q.j. ¶ †Octauo op.ꝙ intentãs possessoriũ non
possit suspẽdere repetitoriũ aduersarij,sed potius sit locus regu
le,q prior appellat ꝛc.de or.cog.c.ij.non eĩ de natura actionis
est operari exceptionẽ.Sol.vt in gl.in ℟.aduersariũ.q̃ dicit hic
approbari opi. eorũ quos alleg.tenentiũ ꝙ qñ sup eadẽ re vnus
intẽtat petitoriũ, alter super illa intẽtat possessoriũ recuperãde:
prius audiẽ : ꝛ sic hoc possessoriũ est priuilegiatũ vt etiã habeat
naturã exceptionis. ℜefert tñ gl.opi.℘ost.q tenuit cõtrariũ de
resti.spo.ex cõquestione.qđ dic vt in gl. ꝛ dixi in.d.c.ex conque
stione.¶aud.approbat primũ,dicẽs ꝙ ante hãc cle.nõ erat du
biũ quin suspẽso possessorio posset is qui possessoriũ intẽtasset re
currere ad petitoriũ:ꝛ ecõuerso,p.c.pastoralis.e.tit.Sed de pe
titorio vel possessorio aduersarij dubiũ erat per.d.c.cũ dilectus.
inducẽdo,vt nũc dixi opponẽdo.Sed dicit ¶aud.ꝙ illud est re
gulariter verũ : sed fallit in casu huius cle.per quã habemus ꝙ
possessoriũ etiã intẽtatũ post petitoriũ p viã actionis: primo ex
pediẽ si hoc petat spoliatus:ꝛ hoc fit tam in odiũ spoliantis,vt
hic,ꝯ in fauorẽ beneficiorũ ecclesiasticorũ in quibus ꝛ alia spo
lia sunt statuta,ℊ.de iudi.cle.ij.de eo qui mit.in pos.eũ qui. li.vj.
dicit tñ ¶aud.ꝙ nõ bene põt reperiri exẽplũ qũo possidẽti cõpe
tat petitoriũ:prout hic:niſi in matrimonialibus:vt hic,ꝛ.e.ti.cũ
sup. qđ declaro exẽplando hãc cle.ĩ.in.j.q.¶au.etiã concordat
cũ gl.ꝙ qr sup eadẽ re intentaẽ petitoriũ ꝛ possessoriũ: p possesso
riũ preiudicaẽ ꝓcessui sup petitorio vt prediscutiaẽ possessoriũ:
alꝫ ſm eũ si essent sup diuersis,forẽt mutue petitiones.d.c.cum
dilectus.ꝛ de hoc in Spe.de pe.ꝛ pos.ℊ.j.℟.porro.ꝛ ꝙ possesso
riũ hoc casu preiudicet mõ predicto,inducit ¶au.d.c.ex cõques
tione.ꝛ.c.literas.e.ti. vbi ex ordine litere apparet ꝙ mulier egit
ad diuorciũ cõtra virũ prętextu cõsanguinitatis.vir aũt nõ exci
pit de spoliatiõe:sed egit directe petẽs restitutionẽ.ꝛ ex fine col
igiẽ ꝙ prius tractaẽ cã reconuẽtionis ꝯ cõuẽtionis: qđ ꝓcedit
quo ad.c.lr̃as.sed in.c.ex cõquestione.fuit ecõuerso:qr ibi vir pe
tit matrimoniũ separari: ꝛ mulier petebat se restitui:tñ est effe
ctus.ℜefert vlterius ¶au.ea q̃ no.℘ost.in.d.c.ex cõquestione.
q̃ omitto:qr ibi dixi, ꝛ qr hic in effectu ponunt in gl.refert dein
de opi.alioꝝ dicẽtiũ ꝙ in.c.ex cõquestiõe.prius actũ fuit ab vxore
possessorio : ꝛ ideo vir nõ põt recõueniri sup cõsanguinitate.de
or.cog.c.fi.secus si primo agaẽ petitorio: scđo possessorio:qr tũc
sunt mutue petitiões:vt sic priuilegiũ spoliationis in hoc cõsi
staẽ ꝙ spoliatio primo ꝓposita nõ patiaẽ alicuius petitorij recõ
uẽtionẽ,ꝛ ꝓposita in modũ exceptionis repellat agentẽ:sed po
sterius ꝓposita in modũ actiõis nõ tollit primũ:lz hoc obtineat
in p̃iudicialibus.iij.q.vlt.ℊ.fi qñ.ꝛ.c.seq.insti.de exce.ℊ.p̃iudicia
les. vult hec opi.ꝙ possessoriũ nõ ꝟ indistincte naturã p̃iudicia
lis vt debeat semp discuti ante petitoriũ : tñ in eo ꝙ dicũt ꝙ qñ
primo actũ est possessorio nõ audiẽ actor in petitorio,nõ probaẽ
hoc iure niſi de possessorio excipiaẽ,vt dixi in.d.c.ex cõquestiõe.
vbi etiã ponit hec solutio,ꝛ reprobaẽ.dicit ¶au.ꝙ p hoc repro
baẽ opi.¶er.in.d.c.ex cõquestione.vbi tenet ꝙ post li.cõte.etiã
sup petitorio nõ audiẽ reus de spoliatione agẽdo vel excipiẽdo.
de quo in Spe.de peti.pos.ℊ.j.℟.si vero vnus.dicit tñ ¶au.ꝙ lz
ꝓbeẽ hic gl. illa ¶er.quo ad id qđ dicit de spoliatione deducta
agendo,qr vt hic patet põt ante conclusionẽ deduci:non tñ hic
reprobaẽ in eo ꝙ dicit de spoliatione deducta excipiẽdo. cũ enĩ
sit dilatoria,per consequẽs ante lit.contest.est proponẽda.iij.q.
vj.ℊ.exceptio.ꝛ no.xxix.q.ij.cuius rei causa. in gl.ar.qđ tenui in
d.c.ex ℚquestione.¶atth.circa hoc generaliter declarat qualr
sup mutua recõuentione agi debeat,ꝛ qualr petitoriũ ꝛ posses
soriũ simul deduciẽ. ꝛ de primo tñ remittit ad no.de mu.pe.c.i.
ꝛ dic vt ibi dixi.ſcđo distinguit qr aut agiẽ petitorio ab vtroqz
ꝛ tũc ꝓcediẽ vt dixi in.d.c.j.aut agiẽ possessorio ab vtroqz:ꝛ tũc
si possunt simul tractari: primo tractari debẽt. de or.cog.c.fi.ꝛ
tractaniẽ ſm illã regulã,qui prior appellat ꝛc.ff.de iud.l.q prior.
ꝛ.d.c.cũ dilectus.ꝛ qñ simul tractaniẽ, debẽt vna sentẽtia termi
nari,d.c.cũ dilectus.Si vero vnus agit petitorio ꝛ alter posses
sorio,subdistinguit qualr obijciaẽ spoliatio : qr si directe petiẽ re
stitutio,sunt due petitiones mutue:ꝛ sic simul tractande.d.c.cũ
dilectus.Sed si spoliatio proponiẽ in modũ exceptionis:primo
tractãda est.d.c.cũ dilectus.ꝛ ſm eũ in hac cle.tam appellãs ꝯ
appellatus intẽtare possunt petitoriũ simul in causa appellatio
nis.ꝛ etiã possessoriũ,vel ecõuerso.sed p hec verba ¶atth.nul
8 la spãlitas apparet in hac cle.vnde quo ad hoc vt hec cle.indu
cat casum nouũ:dic vt dixi.ſ.e.℈rio.ꝛ.ſ.℈trario ꝓri. ¶ †Nono
op.in eo ꝙ permittiẽ hic sup cã bñficiali posse ꝓcedi in solo pos
sessorio;qr petẽs se restitui ad bñficiũ ꝟ iustificare suã possessio
nẽ,ex tit.de fi.presby.cõstitutus.Sol.vt in glo.vlti.q̃ primo dicit
hic ꝓbari ꝙ petẽs restitui ad beneficiũ non ꝟ iustificare posses
sionẽ,vel ꝓbare titulũ:deinde ibi volẽs se defendere sentit ꝙ te
neaẽ iustificare possessionẽ ex titulo in eo ꝙ dicit ꝙ aliud est in
tẽtare petitoriũ: aliud ꝙ teneaẽ iustificare possessionẽ ex titulo.
qđ expedit vbi natura possessoriũ hec requirit.qđ not.fing.ꝛ per
hoc vult hec glos.ꝙ iste qui ꝓcedit in solo possessorio dicit ex eo
procedere in possessorio solũ qr nõ teneẽ prosequi principaliter,
sed tñ teneẽ prosequi ad iustificandũ possessoriũ. ¶au.aũt sim
pliciter dicit per hãc cle. ꝙ non teneẽ etiã iustificare possessionẽ
ex ti.ꝛ de hoc per ℘ost.in sum.de resti.spo.ℊ.in casibus.℟.quid
ergo. vbi queriẽ si quis petit ecclesiã quã possidebat tanꝯ bene
ficiũ,qr fuit spoliatus: ꝛ dicit eũ non restituendũ niſi ꝓbet ꝙ au
thoritate ordinarij ipsam fuerat adeptus.de insti.ex frequenti
bus.de renũ.admonet.de cle.peregri.c.fi.d.c.cõstitutus. ipse tñ
℘ost.notauit contrariũ de resti.spo.sepe.qđ tenuit frater ¶lma
rus per not.ij.q.ij.in sum.ꝛ facit hec cle. vt dicit ¶atth. ¶er.
autẽ dicit questionẽ fuisse in palatio pape. Quidã beneficiatus
molestabaẽ in possessione beneficij sui p quẽdã q asserebat illud
ad se spectare:querebaẽ an teneret facere fidem de titulo vide
baẽ ꝙ nõ,per.l.cogi.C.de pe.here.ꝛ de rei ven.l.fi.ꝛ de resti.spo.
in literis. ℑn cõtrariũ qr iste nõ ꝟ dici possessor sine ti.reg.j.lib.
vj.vt lit.pen.vt hi qui.eod.lib.ꝛ dicit sic obtentũ in palatio.ad.l.
cogi.rñdet ꝙ loquiẽ in casu in quo nõ presumiẽ cõtra possiden
tem:hic aũt presumiẽ niſi ꝓbet tit.ad.l.fi.prealle.rñdet eodẽ mo
do dicẽs ꝙ ad instantiã nõ teneẽ facere fidẽ sed ex officio iudi
cis sic.Sed dicit hec vera in interdicto vti possidetis,in quo ob
staẽ exceptio tituli ſm aliquos,per.c.audita.de resti.spo.licet cõ
trariũ no.de insti.cũ venissent.in glo.pe.ꝛ idẽ ibi tenet ℑnno.de
quo ibi dico in pe.ꝛ vlti.cõtrario. vbi dixi ꝙ obstat qñ per eum
inferẽ ꝙ possidẽs possidet vi, clam, vel precario ab aduersario:
sicut est in.c.audita.de resti.spo. alꝫ non : sed etiã in interdicto
vnde vi,idẽ tenet ℑo.cal.vt dixi de resti.spo.ex parte.Sed ibi te
nui cõtrariũ.sufficit eĩ ꝙ cõstet petẽtẽ esse habilẽ ad beneficiũ:
vt qr est clericus. ꝛ si bñficiũ requirit sacros, est in eo ordine quẽ
requirit beneficiũ. quo presuppositio eoipso ꝙ docet possediſſe
tanꝯ beneficiatũ,ꝟ restitui docto de spoliatione. nõ eĩ est ve
rũ ꝙ presumaẽ ℚtra ipsum: imo potius pro ipso:qđ dic plenius
vt dixi in.d.c.ex parte.Et p hoc dico ꝙ gl. hic q̃ vult saltẽ opus
esse ꝙ iustificet possessionẽ ex titulo,nõ est vera : vt de necessita
te ad hoc teneaẽ. tutũ tñ est hoc facere ad euitãdas opiniones:
sed satis hic aperte ꝓbaẽ in tex.ꝙ sufficit docere de solo posses
sorio: nec est verũ ꝙ ille qui deducit petitoriũ etiã nõ principali
ter,vt ad iustificandũ possessoriũ dicaẽ omnino in solo possesso
rio ꝓcedere.Spec.tñ de teste.ℊ.dicendũ.ver.sed pone ꝙ in bene
ficialibus.dicit petentẽ restitui,non restituendũ niſi ꝓbet legiti
mũ titulũ:licet aduersarius obijciẽs de ꝓprietate nõ sit audien
dus:vt in.c.in literis.de resti.spo.qđ sequiẽ hic ¶ap.dicẽs vt di
cit ℘ost.de resti.spo.ex transmissa.hoc possessoriũ diuersum esse
ab alijs possessorijs,ꝛ esse simile possessorio matrimonij carnalis
in quo expedit docere de coniugio cõsummato. de resti.spol.ex
transmissa. sed primũ verius. Et ratio diuersitatis inter matri
moniũ carnale ꝛ spirituale patet ex his que dixi in.d.c.ex parte.
¶ Quero de exẽplis huius cle. Sol. ¶aud.ponit casum. pone
ꝙ beneficiũ vacans qđ erat mihi debitũ tanꝯ prior in data al
ter acceptauit , ꝛ sibi cõferri fecit ponẽs se in possessione in qua
prius positus fuerã,ꝛ violẽter me eiecit: vnde appellaui ad cu
riã. queriẽ an ego appellãs vel ipse appellatus possumus peti
toriũ ꝛ possessoriũ insimul intentare.ꝛ dicitur ꝙ sic.ſcđo an cum
ego spoliatus insimul vtrũqz intẽtauerim possim suspẽdere pe
titoriũ ꝛ prosequi possessoriũ.ꝛ dicit ꝙ sic in odiũ spoliantis. sed
per hanc positionẽ non aperiẽ intellectus huius cle.videẽ enim
mirabile quo ad id ꝙ dicit spoliatũ posse suspẽdere petitoriũ ab
aduersario intentatũ ꝛ deducere possessoriũ recuperande : qũo
enim potuit spoliatus per spoliantẽ cõueniri petitorio,cũ possi
dẽti nõ sit prodita actio.de iudi.examinata. ꝛ ideo nõ est facile
per hãc cle.exẽplificare.Sed dic vt dixi de cau.pos.pastoralis.ꝛ
de resti.spo.ex conquestione. vbi plura exẽpla posui:quoriũ vnũ
ponit ℑo.and.in addi. Spec. de peti.ꝛ pos.ℊ.fi.ꝛ pro nũc pone
vnũ. egi petitorio ꝛ possessorio sup beneficio cõtra te possidẽtẽ:
recõueniſti me petitorio,qđ potes.de ꝓba.in presentia.in causa
appellationis possum prosequi possessoriũ recuperãde ꝛ meũ ꝛ
tuũ petitoriũ suspẽdere.ꝛ ſm hoc intellige qđ dixi.ſ.℈trario:vij.
9 ¶ †Scđo quero in eo ꝙ dicit causa beneficiali p appellationẽ
deuoluta:qr dixi.ſ.in.j.notab.ꝙ per appellationẽ deuoluiẽ cã,
nõ aũt res sup qua est lis,Quid si appellãs ab eꝑo ante appel
lationẽ erat in carceribus eꝑi:an relaxabiẽ? videẽ ꝙ sic, vt posſ
sit appellationẽ ꝓsequi. Steph.cõtra p rõnẽ predictã in princi
pio q̃stionis.ꝛ p.l.C.de app.eos.ℊ.sup his.ꝛ.l.minime. ¶ Ter
tio q̃ro in quibus bñficijs ꝓcedit hec cle.Sol. ꝓcedit in omnib9
tam maioribus ꝯ minoribus ꝯ etiã in prebẽdis: vt hic in gl.j.ꝛ
idẽ ¶au.ꝛ ¶en,ꝛ not.gl.ad hoc qr sub hoc verbo beneficiũ,in
materia nõ restringibili cõprehendiẽ prebenda. pro hoc qr pre
10 bẽda est titulus.de consti.cum ¶d.vbi dixi. ¶ †Quarto quero
an in causa non beneficiali procedit hec cle.dicit glo.j.ꝙ non. ꝛ
idẽ ¶ẽze,ꝛ ¶dat.pro hoc qr dicẽdo de causa beneficiali,exclu
dit de alijs

dit de alijs de quibus si voluisset hoc intelligi expressisset. C. de cadu. tol. l. vnica. §. si autē ad deficientis. de dec. ad audientiā. idē ¶ Paul. qui etiam psequitur de causis nō beneficialibus ad sciendum qñ possit possessoriū & petitoriū intētari. & distinguit: qz aut intētatur ante litē cōtestatā & ante porrectionē libelli: & tūc finita causa appellationis in qua appellatione nō ꝛ prosequi nisi causas expressas in ea: vt. j. de ap. cle. appellanti. pōt appellans intētare petitoriū & possessoriū, sicut posset coram iudice principalis cause: qz adhuc nō dicit iudiciū ceptū. ad hoc in authē. de religio. §. omnē. de verb. sig. ex parte. iij. & sic coram iudice appellationis potest inchoare iudicium prout posset coram iudice cause principalis in cuius locū succedit. idē ¶ Pau. de appellato si in causa principali erat actor & reus ante libelli porrectionem, cū nō habeat locum reconuentio in causa appellationis. ff. de iudi. l. ij. §. legatis. & qō not. Inn. & Hosti. de mu. pe. c. j. de quo ibi dixi. & per ibi. nota. videtur q ex quo est appellatum ante litē cōtestatā, finito appellationis articulo possit fieri recōuētio coram iudice ad quē, sicut posset coram iudice a quo. aut libellus erat parti porrectus vel facta litis cōtestatio, & tūc cū libellus erat parti porrectus vel facta litis cōtestatio, & tūc cū actor teneatur illam instantiam finire. C. qūo & quādo iud. auf. qui semel. ad hoc de dolo. causam. nisi iuris bñficio est suspēsa possit ad aliā transire. eo. ti. pastoralis. & hic in fi. dicit ¶ Pau. q qui intentauit petitoriū non potest transire ad possessoriū: quia opus est noua instantia que virtute appellationis nō est ad superiorem delata cum sit alia causa. in hoc ergo speciale est hic in causa beneficiali in qua sicut appellās & appellatus arctant per. c. j. de elect. lib. vj. Si vterq; potest petitoriū & possessorium intētare, de hoc dic etiam vt. j. q. vj. & dixi. §. in primo cōtrario.

11 ¶ †Quinto quero si agatur de beneficio tanq̄ de proprietate. gl. j. dicit non esse locū huic cle. idē Laud. & Benz. p hoc qz hec causa nō est beneficialis: vt no. §. de iudi. cle. dispendiosam. vbi

12 dixi. q. viij. ad ß de eo q mit. in pos. c. j. & c. eū q. lib. vj. ¶ †Sexto q̄ro qz dicit hic de causa deuoluta p appellationē, qd si p q̄relā. gl. ij. dicit idē & fortius. & fm hanc gl. post verbū, causa beneficiali. deberet addi dictio, etiā reddit aūt gl. rationē quare exp̄sit de causa deuoluta p appellationē. qō dic vt in glo. & pro hoc qō dixi. §. q. iiij. & idē Benz. dicēs put dicit gl. q qñ p simplicem querimoniā causa ē delata, est eadē & maior ratio: ergo idē ius. de cōfir. vti. cū dilecta. ff. de verb. ob. l. a titio. nā etiā submitens septectioni sedis aplice habet p appellāte. de ap. ad audientiā.

13 ¶ †Septimo q̄ro qd si appellatio est extraiudicialis. glo. ea. vi det dicere locū esse huic cle. ibi, siue extra iudiciū. & idē videtur velle in qualibet appellatione. ſz ¶ Matth. dicit hāc cle. procedere tm̄ in appellatione extraiudiciali: cū hic vtat tex. verbo, intētare. & ille qui intentat vel petit aliqd in iudicio etiā in causis vbi nō debet seruari iudiciarius ordo: debet dare petitionē in qua intentat petitoriū vel possessoriū. j. de ꝓb. fig. cle. sepe. ver. verū. nō ergo pōt dici in causa appellationis intentare qō iam intentatū est. & hoc intelligēdo de appellatiōe iudiciali: solū ergo in appellatione extraiudiciali locū hz. Item fm eū sequeret aliud absurdū: qz posset qs aliā cām psequi q̄ ex qua esset appellatū: cōtra cle. appellāti. j. de ap. ¶ Op. ad hoc de. c. vt circa. de elec. li. vj. fol. ¶ Matth. q illud. c. locū nō hz qñ qs pseqūt suū interesse vel ius ecclesie: qō etiā dicit hec gl. ij. hic in fi. quo ad id qō dicit de psequēte ad suū interesse: ſz quo ad dictū precedēs Ben. tenet cōtrariū dicēs ppter indefinitam istius tex. q in qualibet appellatiōe iudiciali vel extraiudiciali loc⁹ est huic cle. & rñdet ad id qō dicit ¶ Matth. de verbo, intētare. dicēs q appellās psequens appellationē dicit intētare in effectu. Idem q primo cū ille idē dicat actor in causa appellatiōis q fuit in causa principali. C. de ap. l. hi qui ad ciuilia. & qō ibi no. nec sequit q a cā ob quā appellauit, discedat. Nā potuit esse q primo appellauit: qz nō restituebat qō nūc psequit. qō etiā tenet Jo. de li. & est verī. nā qō dicit intētare, intellige ad bonū sensum siue intētet ab initio, vt qz appellatū est extraiudiciū, vel in iudicio ante litē cōtestatā, vel ante tps quo si fieret cōtestatio cōtestari soleat vel intētari. s. in effectu. i. iam intentatū prosequēdo. nā etiā ꝺ psequi

14 qiā psecut⁹ est. de rescri. mādatū. & qō ibi not. ¶ †Octauo q̄ro

a circa hoc an in causa appellatiōis[a] debeat dari libellus. dicit ¶ Matth. q in causa bñficiali, de qua hic, nō ꝺ dari libell⁹ etiā in causa principali. j. de ver. sig. cle. sepe. ꝟ. nos autē. Sed tm̄ pe titio redigēda est in actis: vt i ea. cle. ꝟ. verū. Jn alijs aūt causis distinguit: qz aut appellat ab interlocutoria: aut a diffinitiua. ¶ Primo casu nō dat libell⁹. scdo sic: & sic seruat in curia: vt no. Spe. de libel. ℨcep. §. nūc dicēdū. ꝟ. sed nunqd. p hoc qō not. de offi. dele. cū cōtingat. sed Jo. and. in. d. ꝟ. sed nunqd. dicit q po tius esset dicēdū ecōuerso: qz qñ est appellatū ante sniam noua est causa grauaminis: nec statim intētatur negotiū principale: & sic opus fit libello in discutiēdo appellatiōis articulo. Scdo casu cū articulus appellatiōis nō distinguat a p̄ncipali, cessat

hecratio. & idē tenet Jo. an. de test. Raynaldus. sup gl. in ver. ℨtestata, p practica curie q̄ videt niti veritate, facit: qz in appellatiōe ab interlocutoria procedi ꝺz tāq̄ sup emergēti: & sup emergētibus nō dat libellus: nec fit litis cōtestatio de necessitate. de offic. dele. prudētiā. §. sexta. & qō ibi no. gl. ex loco isto. Sed qñ a diffinitiua est appellatū cū per appellationē extinguantur acta ordinaria iudicij: ꝛ nō decisoria. qō dixi de pbat. qñ cōtra. merito ꝺz dari libell⁹: sicut etiā de nouo iurat de calūnia. de iura. cal. c. ij. in prin. li. vj. & idē dixi, in. d. c. Raynaldus. & de hoc etiā

15 dico de ap. cle. fi. q. ix. ¶ †Nono quero si causa est deuoluta ad curiā p immediatā subiectionē: an sit locus huic cle. Laud. qō sic: & idē Benz. ponēdo exemplū per. c. cupiētes. in prin. de elec. li. vj. mouetur Laud. quia eadē est ratio si de spoliatione opponatur & partes sint in curia p̄sentes. arg. d. c. cupiētes. §. j. dicit tamē q aliud in cōfirmatione que deuoluit ipm beneficiū & electionē ad curiā: & secus in appellatione que causam & processum & psonas partiū tm̄ deuoluit. & hoc verū principaliter: sed nō incidēter. vnde dicit q qz etiam in cōfirmatione pōt oriri questio & causa: videtur eadē ratio in ea q̄ in appellatiōe: dūtamē partes sint in curia presentes: cū curia sit cōis patria. ar. eoꝝ que no. §. de elec. cle. constitutionē. §. insuper. vbi dixi in. vj. & ix. cōtrario.

16 & in. j. q. ¶ †Decimo quero: qz hic dicit de appellatiōe interposita ad sedē apostolicam. quid si ad inferiorem. gl. iij. dicit secus esse. & idē ¶ Pau. Laud. tenet cōtrariū per id qō not. de elec. statuimus. & c. vt circa. lib. vj. Benz. tenet primū: qz ex eo qō dicit in tex. de appellatione ad papā emissa. videt cōtrarium dici de emissa ad inferiorē: qz si voluisset idē si ad inferiorē, hoc expressisset. de deci. ad audientiā. de trāsla. c. ij. ꝟ. sed neq̄. est & alia ratio potissima fm eū: qz appellatio emissa ad aliū solū articulum appellationis ad illū defert: nec de alio pōt intromittere. de foc. cōpe. Romana. lib. vj. Et sic vult Benze. secus in appellatione ad papā interposita vt talis deuoluat totā causam. qō est verū in casu. c. cordi. de app. lib. vj. & in casu huius cle. que cū exorbitet a iure cōi extra suos terminos nō est trahēda. regula, que a

b iure. lib. vj. ¶ Undecimo quero in eo q ante cōclusionē[b] pmittit id qō in tex. dicit, an post ℨclusionē vllo casu liceat. gl. in verbo, cōclusionē. q sic. qō dic vt in ea. ¶ Opp. ad hoc & ad tex. qz in causa bñficiali nō fit ℨclusio. j. de ver. sig. cle. sepe. & sic in nullo ꝺz pōderari cōclusio. Sol. ¶ Matth. q ſz nō fit ℨclusio necessaria in pdictis: tamē fieri pōt si videt iudici: nec pterea est irritus process: vt dicit in. d. cle. sepe. pōderatur autē cōclusio fm Steph. qz post cōclusionē nō restat nisi ferre sentētiā: ideo regu

17 lariter nō pmittit trāfit⁹ de petitorio ad possessoriū. ¶ †Duodecimo q̄ro circa hoc qualiter fit ℨclusio in causa. dicit ¶ Pau. q fit cū renūciatur pbationibus facti & iuris fm Jnn. q hoc not. de cau. pos. pastoralis. vel cū renūciat allegationib⁹ fm Jo. de deo. qō ꝛ Spe. de renū. & ℨclu. ꝟ. & no. & ꝟ. auditis. p hoc qō no. a gl. de proba. quoniā cōtra. in verbo, renūciationes. vbi dicit q post ℨclusionē nulla admittit exceptio vel allegatio vel instrm. & idē tenet de fi. instru. cū dilect⁹. vbi in ꝟbo, ℨclusum exponit. i. renūciatum allegationib⁹ & oībus pbationib⁹. ¶ Op. ad hoc, maxime ad dictū Jnn. qz post cōclusionē phibet solū pductio eoꝝ q̄ cōsistūt in facto, vt testiū & instrumētoꝝ. C. de dila. l. cū a nobis. fm verū intellectū quē ꝛ ibi Cy. & Bal. nō autē phibentur allegationes iuris. nā etiā partib⁹ nō allegātibus iudex ex officio in talib⁹ allegationibus iuris supplere ꝺz. C. vt q̄ desunt aduoc. l. vnica. de postu. bone. j. Sol. cōiter statur ℨrio: & ita de facto obseruatur. nam coram cōsultore assumpto ad consulendū que snia ferēda veniat ex actis, allegat de iure, ſz nō posset coram eo pduci aliquid cōsistēs in facto. C. de rela. l. j. vbi p Bar. q idē nō. ff. de ap. l. j. §. q̄situ. p. d. l. cū a nobis. dic q ſz scribētes ponāt dictū Jnn. put iacet, ꝺz tamē intelligi ad suum intellectū, vcz, q post cōclusionē vlterius nō pōt quicq̄ dici de iure nec de facto qñ super hoc peteret dilatio, q̄ nō est dāda, p. d. l. cum a nobis. sed si pars sine dilatione vult allegare de iure, audit: sicut apparet in obseruātia tm̄ inherēdo rigori iuris posset dici q stādum est verbis Jnn. vt quādo partes cōcludūt in causa intelli b gātur fecisse quicquid in eis est tam de facto q̄ de iure: adeo q iudex nō teneat audire etiā allegationes iuris. tamē vt dixi cōtrariū est in obseruātia. & ex hoc cōclude q ℨclusio pprie cōcernit solū exclusionē eoꝝ q̄ sunt in facto: nō autē eoꝝ q̄ sunt in iure nisi quantū oporteat fieri aliquid in facto, vt qz petat dilatio q̄ dāda nō est: vt p̄dixi. & ita ℨsului in. q. facti. ¶ †Decimotertio c

18 quero an sit differētia[c] inter renūciationē & ℨclusionē. Pau. di

c cit q non p hoc inducens hāc cle. q̄ ex eo facit: qz nihil dicit de renunciatione: sed tm̄ de ℨclusione. vnde fm Pau. ponunt pro eodē inducit qō no. de cau. pos. pastoralis. ibi, aut ℨclusum. vbi aut, exponit pro. i. & fm Tan. & Hos. cōtrariū tm̄ tenet ibi Host. dicēs q in plus se hz cōclusio q̄ renūciatio: qz qui ℨcludit, bene renunciat: sed nō ecōuerso. ſz em̄ quis renūciet testib⁹, potest tamē instrumēta producere. de fi. instru. cū dilectus. dic q renūcia-

h

¶ An in causa appellationis. Adde Jnno. in c. cū cōtingat. de offi. deleg. Spe. ti. de appel. in. §. nūc dicēdum. ꝟ. ſz nunquid. & ibi Jo. an. in addi. et etiā vide ibi p Bal. in additio. Spe. ti. de li. con cep. ꝟ. i cā appellationis. Lanfr. in repe. cle. sepe. de ver. sig. ꝟ. fi. libellus. Bald. in auf. hodie. C. de iur. calum.

¶ Ante conclusionē. adde Domini. in. c. is cui. in. §. sane. i. j. col. de sen. exc. li. vj.

¶ An sit differētia. Adde Spe. tit. de pet. & pos. in. §. j. ꝟ. & solas.

tio posset esse talis q̃ per omnia haberet vim cõclusionis: vt qz renunciatũ est probationibus iuris z facti, prout dixi. s. pzi. q.

19 ¶ †Decimoquarto q̃ro an post publicationẽ attestationũ pos fit rediri de petitorio ad possessoriũ. vr̃ q̃ nõ: sicut nec post conclusionẽ: vt hic. cõtrariũ tenet ℙaul. qz post publicationẽ possunt adhuc fieri pbationes saltẽ per instrumenta vel per testes super alijs articulis. Sic etiã positiones z confessiones. de fide instru. cũ dilectus. qs vltimũ not. in eo q̃ dicit de positionibus: qz iam vidi altercari in facto. nã dicebãt quidã positiones post publicationẽ attestationum admitti nõ debere. sed primum verius: qz cũ possent fieri pbationes, ergo z positiones que sunt adinuente ad releuandũ ab onere probandi. j. de verbo. sig. cle. sepe. ver. z qz positiones. z hoc tenet Spe. de positionib⁹. §. iij. ver. regulariter. ibi, quidam tamẽ dixerũt z male. z sic consului in. q. facti. p primo autẽ dicto de trãsitu petitorij ad possessoriũ q̃ possit fieri post publicationẽ, facit: qz nondũ causa est liquida: ex quo nõ est cõclusum super qua ratione fundaẽ. c. pastoralis. eo. ti. z hec cle. quatenus pbibet talẽ trãsitũ post cõclusionẽ: qz tunc cũ causa fit liquida super petitorio, debet pronunciari. ¶ Op. ad hoc. nã etiã post cõclusionẽ producunt testes per beneficiũ restitutiõis in integrũ. de in integ. resti. auditis. z sic nec tunc videt de causa plene liquere. Sol. ℙau. q̃ nõ 8z posse fieri qs fit p beneficiũ restitutionis in integ. cũ sit auxiliũ extraordinariũ, z nõ cõpetit donec cõpetat extraordinariũ. ff. de mino. l. nariũ, z nõ cõpetit donec cõpetat extraordinariũ. ff. de mino. l. in cause. §. §. respõ. qs tenet Inn. in. d. c. pastoralis. in ver. renun

20 ciaẽ. z est singulare. ¶ †Decimoquinto q̃ro an faciens trãsitũ de petitorio ad possessoriũ ante conclusionẽ condemnabitur in expẽsis. gl. in verb. suspẽdere. dicit q̃ nõ. idẽ Henze. z Matth.

21 ¶ †Op. ad hoc: qz temere vr̃ intẽtasse petitoriũ ex quo nõ persistit: ergo ppter temeritatẽ dz cõdẽnari in sumptib⁹. ff. de iudic. l. eũ quẽ temere. de penis. calũniã. Sol. Matth. q̃ nõ temere facit cũ ei hoc iure permittaẽ: z nemini facit iniuriã ꝛc. de elec. cũ cã z bñficiũ iuris nemini est auferẽdũ. xxviij. dis. de his. regula,

22 indultũ. li. vj. ¶ †Decimosexto q̃ro an succũbens[a] in petitorio

a ¶ An succumbẽs. Adõ Spe. in titu. de peti. z poss. p totũ. z ibi Bal. in addi.

possit agere possessorio. ℙau. refert id qs no. gl. §. e. pastoralis. vbi dicit q̃ sic: si nudã ppzietatẽ deduxit in iudiciũ cũ separata fit causa possessionis z ppzietatis. ff. de acqr. pos. l. naturaliter. §. nihil. z. l. penul. ergo sñia lata in vno nõ parit exceptionem in reliquo. ff. de excep. rei iudi. l. iij. C. de interdic. l. incerti. ℨium vidẽt notari. ff. de interdic. l. ũ. §. quedã. vbi no. q̃ sñia lata in petitorio absorbet ius possessorij. Dy. in regula, q ad agẽdũ. lib. vj. dicit q̃ si est tale possessoriũ qs excludit p exceptionẽ dominij, vt possessoriũ adipiscẽde z retinẽde, sñia lata in petitorio p̃iudicat in possessorio. sic intelligit qs no. in. d. §. quedã. sed si est tale possessoriũ qs non excluditur p exceptionẽ dominij, vt possessoriũ recuperãde, sñia lata in petitorio nõ nocet in possessorio. sic intelligit. d. l. incerti. ¶ Opp. ad hoc q̃ etiã obstet in possessorio recuperande. nam per sententiam latã in petitorio surgit notorietas ppzietatis pro eo pro quo ferẽ cũ sentẽtia faciat notoriũ. de coha. cle. c. fi. sed notorietas dñij p aduersario excludit possessoriũ etiã recuperãde. de fi. presby. cõstitutus. z qs ibi not. de diuor. significasti. z qs ibi not. Inn. Sol. cõtrariũ est difficile z per scribẽtes nõ tãgiẽ. dic vt dixi in. d. c. pastoralis. ad fi. vbi dixi q̃ notorietas dominij nõ excludit possessoriũ qs habuit ortũ priusq̃ surgeret talis notorietas: qz ex facto superuenienti non dz tolli ius iam quesitũ parti. de resti. spol. audita. z sic non obstãte sentẽtia lata in petitorio p aduersario potest pars deducere possessoriũ recuperãde qs sibi cõpetit ex spoliatione prius facta. Si aũt cõpeteret ex spoliatiõe postea facta, videreẽ posse dici q̃ nõ cõpeteret possessoriũ, per. d. c. significasti. Cõtrarium tamen not. Inno. de cau. pos. cũ dilectus. qs dic vt dixi de resti. spo. in literis. z per ibi not. videtur verius dictũ Inn. quicquid autẽ sit de hoc vltimo potest tamẽ si propria authoritate deiecit cõpetere cõditio ex. l. si quis in tantã. C. vnde vi. de qua not. de dolo. c. j. vbi dixi, de resti. spo. sepe. ex qua conditione nõ tantum potest agi, vt in turib⁹ predictis. z no. eo. titu. pastoralis. in gl. sed nũquid. sed etiam excipi: vt not. in. e. c. pastoralis. in glos.

23 penul. ¶ †Decimoseptimo quero si reus obtinet in petitorio z actor in possessorio z obtinens in possessorio petit sententiam exequi. dixit Odo. vt refert ℙau. q̃ aut ideo obtinet reus in petitorio qz proprietatẽ pbauit: z tũc actor nõ potest petere executionẽ in possessorio: aut ideo obtinet reus qz actor nihil pbauit: z tũc põt actor petere executionẽ possessorij. ar. ff. de iureiu. l. ſz et si. j. respon. qs tenet Abb. eo. ti. cum dilectus. z Spe. de peti. z pos. verſi. quid si is. pro hoc qs dicit eo ti. cum ecclesia. vbi fm aliquos fit in possessorio executio tñ verbo: ex quo de petitorio cõstat pro aduersario. dic melius vt ibi dixi q̃ imo fit etiã realiter quo ad fructus preteritos. patet, qz ibi cassata fuit electio

24 facta exclusis quasi possessoribus iuris eligendi. ¶ †Decimooctauo quero nũquid possit suspẽdi possessorium z transiri ad petitoriũ. videt q̃ nõ. arg. a contrario huius cle. cũ hic permittatur trãsitus ad possessoriũ in odium spoliantis. Contrarium no. glos. eo. ti. pastoralis. sed dicit ℙau. primũ verius. qs dic vt hic in gl. in verbo, spoliantis. z dixi. §. contrario sexto.

¶ De dolo z contumacia. Rubrica.

1 ¶ Appellationi interposite ante diffinitiuã sententiam non semper opus est eidẽ deferri: secus in appellatiõe a diffinitiua.

2 Appellãs ante diffinitiuã: si non appellat a diffinitiua transibit in rem iudicatam.

3 Judex in certo casu potest procedere ad diffinitiuã contra nõ citatũ: puta qñ qs recedit a iudice appellando ante diffinitiuã. Adde ad idem nume. 6.

4 Appellatio debet interponi intra certum tempus.

5 Appellatio manifeste friuola non excusat a contumacia: nam talis appellans est manifestus contumax.

7 Judex a quo est appellatum si remanet dubius, an appellatio videatur esse iusta.

8 Judex si prefigit terminum ad appellationem, an videatur eidem deferre.

9 Appellatio quando est manifeste friuola quare non auditur si quis appellat a diffinitiua.

10 Judex si detulit appellationi interposite ante diffinitiuã licet fit iniusta, an talis delatio deuoluat causam ad papam, posito q̃ iudex sit subdelegatus delegati pape.

11 Appellatio quando est manifeste friuola quare non potest appellans postea a diffinitiua appellare.

12 Contumax verus manifestus qs dicaẽ: z quis nõ manifestus.

13 An autem ad veram cõtumaciam sufficiat q̃ reus vel citatus dicat nuncio se non esse venturum.

14 Contumax fictus z contumax verus quis dicatur.

15 Contumax quando z quomodo possit appellare.

16 Appellatum si est ante sentẽtiam, an appellatio a sententia in aliquo releuet.

17 Appellans an possit in eodem libello prosequi vtrãq; appellationem, scz interpositam ante sententiã diffinitiuã, z interpositam a sententia diffinitiua.

18 Citatus a iure si non venit an sit verus contumax.

Sante. ¶ Appellãs ante diffinitiuã, etiã a diffinitiua lata eo absente citato vel nõ, appellare põt: nisi prima appellatio fuerit friuola manifeste: quo casu nõ appellat tanq̃ manifestus 2tumax. primo dictũ. secundo excepto: ibi, nisi. ¶ Not. q̃ appellari põt ante diffinitiuã: qs est verũ indistincte de iure canonico dũ tamẽ appelleẽ ex causa rationabili. de ap. vt debit⁹. sed de iure ciuili non appellaẽ nisi in certis casibus. qs dixi de app. sup eo. el. ij. ¶ †Sco. no. q̃ appellatiõi interposite ante diffinitiuã nõ semp deferri opz. de app. cũ appellationib⁹. li. vj. secus si a diffinitiua. de iureiur. veniẽtes. de ap. nõ solũ. lib. vj. Ratio est: qz in appellatione ante diffinitiuã exprimiẽ cã: nec põt ex alia cã iustificari: vt hic in gl. ij. sz in appellatiõe a diffinitiua nõ expedit cãm exprimi. ff. de ap. l. scio. z no. de ap. cũ causam. z hoc pcedit nisi in aliquibus casibus in quibus pbibeẽ appellatio a diffinitiua: vt si appellans est criminosus notorius. de ap. puenit. z in casib⁹ silibus: qs dic vt ibi, z de ap. nõ solũ. li. vj. Ex hoc no. fm Sen. q̃ appellatio ante diffinitiuã dz iustificari ex virtute graua-

1 minis illati: nõ autẽ ex superuenienti. j. de ap. appellãti. lz gl. tenuerit cõtrariũ z min⁹ bene: vt lit. nõ 2test. accedẽs. ¶ †Tertio no. fm Laud. z expssius fm Sen. qui dicit hoc innui ex hac cle. q̃ si quis appellauit ante diffinitiuã nisi appellet etiã a diffinitiua trãsibit in rem iudicatã z appellatio precedẽs nõ extẽdeẽ ad grauamẽ sequẽs, nec ex illo maiores vires assumeret. dic verius q̃ si appellatio prima tenet, sñia postea lata venit revocãda p modũ attẽtati: vt hic in gl. magna. verſi. sed fm hoc. z ex hoc qs ibi dicit gl. tollit obiectio de hac cle. z colligit qs est effectus secunde appellationis. pro hoc qs dico. j. in. ij cõtrario.

3 ¶ †Quarto no. casum in quo põt pcedi ad diffinitiuã 2tra nõ citatũ: vt quando quis recessit a iudice appellando ante diffinitiuam. eo. ti. eum qui. lib. vj qs dicit hic gloss. ij. Et est ratio fm Laud. z Henze. quia appellans ante diffinitiuã sub colore boni vult suã cõtumaciam paliare, cũ tñ paliatio non fit introducta ad defensionem iniquitatis. de app. cũ speciali. multiplicat ergo suã malitiã: qz simulata equitas duplex est iniqtas: ideo non citatur amplius, qui tamen citaretur si nõ appellasset: alias autẽ regulariter nõ tz sñia nisi prius assignato termino peremptorio ad hoc. z nõ sufficit simpliciter partẽ citari nisi dicatur ad audiendã sententiam. qs no. Inno. de offi. deleg. cõsuluit. de accu. ad petitionẽ. pro hoc. ff. que sen. sine app. rescin. l. j. §. item cũ ex eo edicto. ad hoc de resti. in integ. tũ ex literis. ad fin. dicit tamẽ Steph. q̃ interdũ curia hoc non seruat. licet enim non sit

necesse

neceſſe citare:tamē quandoqꝫ citat: qꝛ quandoqꝫ citatur quis ad conuincendā malitiā.de dolo.pꝛout.ex hoc not.ꝙ quādoqꝫ quis citaꝯ etiā ſi nō ſit opus.ꝓ hoc litera hic:ibi,eo citato.ꝛ eo.
4 ti.eū qui.li.vj.ꝛ qꝰ ibi no.gl.in verbo,non teneris.¶ †Quinto nota ꝙ appellatio debet interponi intra tempus debitum. qꝰ exponit gl.in verbo,debitum.id eſt decēdium a die notitie,per c.cōcertationi.de app.li.vj.Sed Laud.dicit a die ſentētie cōputando de hoꝛa in hoꝛā.de re iudi.qꝰ ad cōſultationē. Benz. tenet pꝛimū per id qꝰ habeꝯ in auc.de collaꝯ.§.ad hec.iij.col.ij. q.vj.anteriorū.qꝛ decem dies pꝛedicti ſunt vtiles ab initio:ſed cōtinui in pꝛogreſſu.C.qūo ꝛ quando iud.l.ab eo.qꝰ eſt verius. dic ergo ꝙ currūt a die ſentētie ceſſante legitimo impedimēto.
5 ¶ †Sexto no.ꝙ appellatio manifeſte friuola nō excuſat a contumacia:qꝰ ptꝫ hic qꝛ talis appellans eſt verus ⁊ manifeſtus ⁊tumaꝛ,adeo ꝙ nō audiꝯ appellās a diffinitiua ſecuta.de hoc in gl.magna.ꝛ.j.q.x.ꝛ.xj.¶ Op.vt aperiaꝯ q̄ fuit ratio dubitādi:nā videtur appellātē ante ſnīam nō audiēdū ſi poſtea appellata ſnīa,maxime ſi pꝛeſupponimus eū fuiſſe citatū ad diffinitiuam,ꝛ nō veniſſe:qꝰ ꝓbat litera ibi,abſentē.facta relatione ad verbū,citato.ꝛ tñ tūc tanꝙ cōtumaꝛ videꝯ nō audiēdus ꝓ iura que allegant in gl.ſi.Item dato ꝙ nō fuerit citatus,videꝯ idē: qꝛ iudex nō teneꝯ citare appellātē ad ea q̄ poſtea fiūt in iudicio. eo.ti.eū qui.lib.vj.Itē ſuperflua videꝯ appellatio a diffinitiua, cum ſufficiat appellatio ante diffinitiuā: que ſi tenet, infertur poſtea ſecuta reuocari debere.Sol.ex his potuit ſurgere dubitatio.Sed his nō obſtātibus decidit cōtrariū niſi pꝛima appellatio fuerit friuola manifeſte.Ratio aūt decidēdi colligitur ex gl.vlt.ꝛ.j.dico.q.xj.¶ Scdo op.ꝙ cōtra appellātē ante diffinitiuā non teneat diffinitiua poſtea lata cū poſſit eſſe ꝙ appellauit ante lit.ꝛteſt.ad hoc vt lite nō cōteſt.in rubꝛo ꝛ nigro.Sol. vt in gl.in verbo,ꝓmulget.q̄ intelligit hoc.c.qñ lis erat cōteſt. vel erat caſus in quo ꝓcedi poterat lite nō ꝛte.¶ Tertio op.ꝙ nullo modo poſſit a diffinitiua appellare ſine ſuo ꝓiudicio, ex quo appellauit ante:qꝛ ſi pꝛima appellatio eſt legitima diffinitiua poſtea lata nō tenet.de ap.nō ſolū.li.vj.Sed appellādo ab ipſa videꝯ eā habere ratā.ff.rem ra.ha.l.iij.§.falſus.Solu.vt in gl.in verbo,appellare.que tñ nō ſoluit cōtrarium,ſed remittit. Sed ſolue fm Pau.ꝙ ꝫ in.§.falſus.ꝓ appellationē videaꝯ velle recedere a iudice tñ appellādo vꝛ factū ꝓcuratoꝛis falſi acceptare,vt ſic ſnīa nō mandeꝯ executioni cōtra ipſum ꝓcuratoꝛē q̄ ceſſante appellatiōe nō fuiſſet mādata executioni cōtra dīm cū quo ad ipm eſſet nulla,ſed cōtra ꝓcuratoꝛē qꝛ nō ad ipm te-
6 net.de hoc de re iudi.c.j.¶ †Quarto opp.ꝙ nullo modo poſſit
a iudex[a] a quo eſt appellatū añ diffinitiuā ꝓcedere:vlteriꝰ ⁊tra nō citatū.de ap.ſi a iudice.li.vj.Sol.Laud. ꝙ ibi iudex ad hoc ſolū citat appellātē vt veniat ad audiēdū reuocari grauamē.ſꝫ Jo.de fantu.per illud.c.dixit oportere cle.iſtam limitare ꝙ loquitur vbi appellatio interpoſita ante diffinitiuā erat friuola. c.vero,ſi a iudice.lopꝯ qñ erat legitima.Et ꝓ hoc dicit ſummarium Pau.nō eſſe verū qui ſummādo hāc cle.dicit hic loqui de appellāte legitime ante diffinitiuā. Ego aūt ſummaui ghaliter nō diſtincto an appellatio pꝛima fuerit legitima, an nō.ꝓ opinione tamē Jo.de fantu,ꝫ ipſe nihil inducat eſt gl.in.c.eū qui. in verbo,appellans.eo.tit.lib.vj.qui ibi ad verbum appellans, ſupplet fruſtratoꝛie dicēs ꝙ ſi bene appellaſſet,nō poſſet ꝓcedi cōtra eū cū nō eſſet cōtumaꝛ.ꝛ ꝓ illa gl.facit argumentū a titulo:qꝛ ſub illo titulo de dolo ꝛ cōtu.nō bene poneꝛeꝯ illud.c.ſi loqueretur de bene appellāte:ꝛ ſic de nō ⁊tumace.Sed tamē dic vt p̄dixi,ꝙ hec cle.loquiꝯ indiſtincte,vt ſic appellans ante diffinitiuam niſi eius appellatio pꝛima fuerit friuola manifeſte audiatur appellās a diffinitiua: quo vero ad id qꝰ hic ꝺ̄ pꝛocedi poſſe ipſo appellāte nō citato vlterius licet multū vꝛgeat gl.in d.c.eum qui.¶ Et ratio quā ſupꝛa ꝓ eo feci:tamē dico ꝙ etiam pꝛeſuppoſito ꝙ appellatio ſit nō friuola,nō tñ ꝓceſſus iudicis factus appellāte amplius nō citato poteſt dici nullus tanꝙ factus cōtra nō citatū.nō em̄ expedit eū citari cū ꝓteſtari videaꝯ eoipſo ꝙ appellat ſe nolle coꝛā iudice a quo decetero litigare vt dicit.c.eum qui.nō eſt ergo amplius citādus pꝛo hoc qꝰ not.ff. quando appel.ſit.l.i.§.ſi.ꝛ.ff.de in integ.reſti.l.fina.in gl.vlti.ꝛ C.qūo ꝛ quādo iud.l.tres denunciationes.ꝛ.xxiij.q.iij.de illicita.in gl.magna.ver.ſi tamen.de quo per Jo.and.in addi.Spe. de contumacia.§.j.poſt pꝛin.vbi concludit potius talem eſſe citandum qui verbo dixit in pꝛima citatione ſe nolle venire:quia pōt eſſe ꝙ ſi putaſſet ſe amplius nō vocandū, hoc nō dixiſſet,ſꝫ ſecus ſit de eo q dixit appellādo:vt in.d.c.eū qui.qꝛ tūc ipſo facto videꝯ expꝛeſſe velle ampliꝰ nō litigare coꝛā ipſo iudice.ꝛ plꝰ eſt facto facere q̄ ꝛbo dicere.de ap.dilecti.ij.ꝛ de hoc.j.q.viij. Ex hoc dico ꝙ etiā p̄ſuppoſito ꝙ appellatio tenuerit tñ in hoc dubio ꝓceſſus iudicis q putauit eū nō tenere.ꝛ ꝓ hoc nō detulit:non pōt dici nullꝰ ex eo ꝙ nō citauerit in ſequētibꝰ:ꝫ poſtea ſi docebiꝯ de veritate appellationis veniat ꝓceſſus reuocādus
per.c.nō ſolū.de ap.li.vj.Et hic eſt verus intellectus.c.eū qui.ꝫ aliter videanꝯ ſcribētes ſenſiſſe: maxime.d.gl.in ver.appellās. ad.c.ſi a iudice.dic ꝙ nō ꝓbat iudicē teneri ad citādū appellātem:ſed ſolū dicit qñ teneaꝯ citatꝰ nō obſtāte appellatione coꝛā ipſo cōparere:qꝛ teneꝯ quo ad hoc ſolū vt audiat reuocari grauamen ſi iudex ad hoc ipm citauit.vbi dic ꝙ ſi iudex reuocaret grauamē ignoꝛāte appellante,talis reuocatio nō ſufficeret ad effectū vt poſſet iudex ꝓcedere: vt etiā ibi ꝫ Jo.and.tñ puto ꝙ ſi reuocauit etiā appellāte nō citato dūmodo intimet appellāti de reuocatiōe,poterit ꝓcedere ⁊ poterit appellās de aliquo cōqueri:qꝛ nec citatio omiſſa ad videndū reuocari ad aliud tēdebat niſi vt appellāti cōſtaret de reuocatione.Et hūc dico verū intellectū illius.c.ꝛ ſic cōſului in queſtione facti. ꝛ circa hoc dicit Stepha.ꝙ interdū in curia Romana ſeruatur contrariū quo ad hoc ꝙ q appellauit ab interlocutoꝛia etiā manifeſte friuola,citaꝯ ad vlterioꝛa.Sed dic ꝙ hoc fit ad abundantem cautelam,vel ad cōuincēdā cōtumaciā.ar.de dolo.put.¶ Quero in eo ꝙ hic loquitur de iudice qui non detulit appellationi interpoſite ante diffinitiuā,quid ſi detuliſſet.gl.in verbo,nō deferens.dicit ꝙ ſnīa per ipm poſtea lata nō teneret.idē Paul.qui tamē dicit ꝙ poſſet ab ea appellari.ff.quoꝝ ap.nō reci.l.j.§.ſi.
7 ¶ †Secūdo quero circa hoc ſi iudex a quo eſt appellatū remanet dubius,an appellatio ſit iuſta vel nō.dicit Matth.ꝙ ꝺ̄ potius deferre.de app.dilectis.qꝰ nō multū facit. ꝛ dic vt.ſ.in.ij.
8 notab.ꝛ de ap.cū appellationibus.lib.vj.¶ †Tertio quero an idē operetur pꝛefigere terminū ad appellationē qꝰ deferre.dicit Matth.ꝙ nō:qꝰ tenēt Arch.ꝛ Jo.an.de ap.cū appellationibus.li.vj.Et ꝓbaꝯ rationibus.Primo qꝛ decretalis oblate. de ap.ponit hec tanꝙ diuerſa.ꝓ hoc.j.de app.cle.j.vbi idē pꝛobatur.Secūdo qꝛ vbi facta eſt pꝛefixio termini ſi appellans appellationē ſuā non fuerit ꝓſecutus intra terminū a iudice datū ad ꝓſequēdū,iudex a quo cognoſcit de cauſa pꝛincipali.de ap. ſepe.ſecus eſt ſi detulit.q̄uis em̄ appellatio ſit friuola: non pōt ſe vlterius intromittere.d.c.cū appellationibus.qꝰ dic vt ibi. Tertio qꝛ vbi eſt pꝛefixus terminus ad pꝛoſequendum ꝛ nō eſt aliter delatū appellationi,ſufficit ꝙ quis mittat ꝓcuratoꝛē ad impetrādum tantū.vbi vero delatū eſſet;debet mittere ad totā cauſam.de renū.veniēs.vbi de hoc in gl.ſed nō videtur.qꝰ dic
9 vt ibi dixi.ſ.de appel.nicolao.¶ †Quarto q̄ro ꝓ quid cognoſcit appellationē manifeſte friuolā.ꝛ cur qñ eſt manifeſte friuola appellans nō audiꝯ ſi appellat a diffinitiua.Sol.vt in gl.vlt. quā diuide:qꝛ pꝛimo de appellatiōe friuola ponit quatuoꝛ exē- a
pla.Secūdo ponit differentiā inter contumacē manifeſtū ꝛ nō manifeſtū.ibi,ꝛ aduerte.Tertio ponit duplicē diſtinctionē de cōtumacia.ibi,Guil.Quarto diſ.Jac.de are.ibi, Jac.Quinto quatuoꝛ opi.ſimul de vero ꝛ ficto cōtumace:ꝛ approbat ſcōam ibi,ſciēdū.Septimo ex his ſuā opinio.infert ibi,ꝛ ex his.Octauo ex pꝛedictis infert ad intellectū huiꝰ cle.ibi.ad tex.Nono cōtra pꝛedicta ꝛ contra tex.opponit,ꝛ quadruplicīter ſol.ibi,ſed fm hoc.Decimo ex pꝛedictis infert ſolutionē vniꝰ.q.ibi,ex pꝛedictis.Et de ſingulis partibus p̄dictis dic vt ſequiꝯ in hac.q.ꝛ ſequētibus.Et quo ad pꝛimū queſitū per quid cognoſciꝯ appellationē manifeſte friuolā,dic vt in hac gl.in pꝛin.que enumerat quatuoꝛ modos:ꝛ adde quintum ſi appellatio nō fuit facta inſcriptis,ꝛ de hoc cōſtat de ap.c.j.lib.vj.Et ex hac gl.in eo ꝙ de appellatione friuola exemplificat qñ pꝛonunciatū iam erat appellationē eſſe falſam ꝛ nō fuit appellatū, nota ſingulariter ꝙ qñ appellaꝯ ab interlocutoꝛia ſi iudex a quo,nō deferat appellationi tāꝙ ex cauſis friuolis interpoſite, opꝫ appellari ab hac reiectiōe:alꝫ a diffinitiua appellās poſtea nō audireꝯ: qꝰ oīno notaꝯ.¶ Op.ad hoc ꝛ ad tex.ꝙ indiſtincte teneaꝯ iudex a quo appellatiōi deferre etiā ſi p̄cedēs appellatio fuerit friuola manifeſte.nō em̄ pōt de hoc ipſo cognoſcere,ſꝫ iudex ad quē.ff.de admi.tu.l.chyꝛographis.in fi.nil noua.ap.pen.l.j.C.de app.l.a pꝛoconſulib⁹.Sol.dicit Jnno.de offi.dele.paſtoꝛalis.in gl.mirū.ꝙ per euidentiā facti poteſt hoc videre.ſi em̄ ꝓ euidentiā cognoſcit male appellatū:nō deferret,ſꝫ exequetur. Pone em̄ ꝙ appellatū fuit ab interlocutoꝛia,ꝛ iudex reiecit appellationem tanꝙ ex cauſis friuolis interpoſitā,nec a reiectiōe fuit appellatum.ſi poſtea appelleꝯ a diffinitiua,non audieꝯ appellās tanꝙ manifeſtus cōtumaꝛ.ꝛ hoc ſentit gl.hic vt dixi.ſ.in ead.q.pꝛo hoc qꝛ hoc ꝙ iudex nō deferat ꝫ vim cuiuſdā interlocutoꝛie:ꝛ hoc ſpectat ad ipm vt videat an ſit admittēda vel nō.de ap.cū appellationibus.lib.vj.ergo pōt cognoſcere an ſit admittēda, an reſciēda:vt idē iuris ſit in pꝛeparante ꝛ pꝛeparato.de offi. deleg.pꝛeterea.cū ſimi.ꝛ per hoc videtur ꝙ fine ſolennitate hic poſſit.qꝰ tenet Jnn.in.d.c.paſtoꝛalis.ſi ergo fuit interlocutus appellationē nō eſſe admittendā:talis interlocutoꝛia p̄iudicat nō appellāti.qꝰ eſt no.dignū. Pꝛo hoc qꝰ no.de teſti.ex parte. vbi ad ſolutionē ⁊trarij.c.interpoſita.de ap.ſi ꝙ oblatio ꝓba-

a ¶ Nullo modo poſſit iudex.adꝰ Domi. in.d.c.ſi a iudice.Fely.in c.cū cauſa.de re iudi.in.iij.col.v. limita tertio.

tionū reiecta nō sufficit ad iustificandā appellationē: nisi a reiectione fuerit appellatū. qs dixi in. d. c. ex pte. p hoc etiā ista cle. Et ita cōsuluit Jo. cal. in. q. facti: licet videat magn⁹ rigor per quē plurimi appellātes illaqueari possunt putātes sufficere appellationē ab interlocutoria interpositā: z per hoc a reiectione appellare nō curāt. sed imputetur eis q debuerūt cōsulere peritiores, put de iure fieri debet, p hoc qs dixi de ignorātia iuris qñ z quomodo excuset. de rescrip. ab excōicato. z de postul. c. j.

¶ Op. ad hec: q si iudex a quo, sup b cognoscit an appellatio fit admittēda, vł impedire officiū iudicis ad quē: qs fieri non dz: de ap. solicitudinē. Sol. cognitio iudicis a quo, facta mō predicto in nullo impedit cognitionē iudicis ad quē. quicquid enim pronūciet iudex a quo, dūmodo appellās nō cōsentiat, sed appellationē psequatur: cognoscet iudex ad quē de appellatiōe: prout dr de appel. romana. §. cū aūt. z §. si vero. z §. q si obȳciatur. li. vj. Et q̄uis iudex a quo, reiecerit: poterit eam admittere iudex ad quē. ¶ Pro hoc qs dicit hic gl. magna in ℣. ex his. z nota hec tanq̄ minus plene declarata p scribētes. Et de his etiā dixi de offi. dele. pastoralis. ¶ † Quinto q̄ro circa hoc, p̄supposito q appellatio ante diffinitiuā fuerit iniusta, si detulit iudex a quo qui erat subdelegatus delegati pape: an delatio devoluat causam ad papā adeo q nec ipse, nec delegat⁹, nec subdelegās possint se impedire exequēdo. videtur q non: q hec delatio nō potest cēseri nisi quedam interlocutoria: q edictum iudicis faciens ad causam, nec causam diffinit: ergo est interlocutoria. p hoc glos. que fm aliquos non est alibi in auk. de litigiosis. §. ad excludēdas. viij. col. qs dixi de app. cum cessante. sed interlocutoriam potest iudex revocare. ff. de re iud. qs iussit. z. d. c. cū cessante. z non refert an expresse an tacite. s. per actū contrariū. de ap. ex parte ẋd. statim ergo cū delegatus vel delegās incipiet exequi, revocata erit illa delatio. Jtē delatio iudicis a quo, nō defert ipso iure causam: sed tunc demū cū fuerit acceptata p iudicē ad quē. vnde si nō acceptat delationē, prim⁹ remaneat iudex. d. c. cū appellationib⁹. ℣. si vero. vbi patet q iudex ad quē, pōt appellationē z delationē refutare z pnūciare qs nō valuit: quo pnūciato iudex a quo, remaneat in pristina iurisdictiōe ēt si erat delegatus. qs tenet gl. in. d. c. cū appellationibus. z Archi. z Jo. an. ibi p hoc de offi. dele. q̄uis. lib. vj. z quod ibi not. Jnn. de rescri. ab excōicato. in gl. isti. pterea qñ actus nō tenet licite cōtrauenitur etiā per eū qui fecit. C. de lib. cau. l. j. de euic. l. si tibi liberā. xxxv. q. ix. qs ius. de elec. nosti. de reb. ecc. nō alie. si quis. ¶ Quarto probatur idē z fortius: q si diceretur q ab hora delationis esset facta devolutio: iudex a quo, postq̄ detulit non posset assignare terminū appellāti ad iter arripiendum vel sepresentandum: quod tamē potest: vt not. de matri. cōtrac. cōtra interdic. eccle. c. ij. in. iij. gl. z probat de ap. personas. c. cū sit. z. c. reprehēsibilis. que generaliter loquūtur. z expressius de appel. sepe. z expressissime de ap. c. j. lib. vj. qs etiā tenet Jo. an. in. d. c. cū appellationibus. Jn cōtrariū videtur de ap. dilectis. §. preterea. vbi licet nō valeret appellatio: tamē iudex qui detulit sibi adeo p̄iudicat q si postea facit aliquid ipso iure est nullum etiā si sit tale quid qs statim sortiri soleat effectū: vt est excōmunicatio de qua loquitur predictus. §. preterea. nō enim tenuit ibi appellatio decani ad papā, cū ipse non detulisset appellationi episcopi. e. ti. cōstitutis. j. z. c. an sit. nec causa quā exp̄ssit fuit rationabilis de presbytero qui detinebat captus. hoc em̄ erat illud qs principaliter erat in questione: z sic iniuste cōquerebatur ante finem cause in eo q volebat per iudicem revocari vel fieri qs principal⁹ veniebat in diffinitiua. e. tit. significāte. z pōderandū est: q illud. c. fortissime facit. pbat em̄ hoc in appellatione ante sn̄iam: fortius ergo in appellatiōe a sn̄ia, cui regulariter deferendū est. de ap. nō solū. li. vj. vnde dicit gl. si. in. c. cū appellationibus. q iudex a quo, q detulit appellationi a diffinitiua etiā friuole nō potest increpari: q ex nouis causis potest cōtra primā sententiam etiā iustā iudicari. C. de tēp. ap. l. per hāc. de fi. instru. cū Jo. z qs no. de testi. fraternitatis. sec⁹ si ante diffinitiuā est appellatū: q ibi fuit q̄rela de iniquitate iudicis tm̄. de ap. interposita. §. fi. nec iustificari pōt ex nouis causis. de ap. cle. appellāti. Scdo pbat idē: nā p̄supposito q delatio nō tenuerit: iudex tm̄ delegat⁹ nō potest eā revocare si deferēdo erravit in iure: vt q appellatio erat manifeste friuola. sec⁹ si errasset in facto. ita singulariter dicit Jnno. de re iud. c. j. z p. l. error. C. de iur. z fac. igno. q̄ facit: q error facti nō autem iuris excusat. ¶ Pro hoc regula, ignorātia. li. vj. z hoc tenet Bar. ff. de re iudi. l. iudex. sed delegans videret posse q̄tum ad hāc rationē tm̄ dici potest idem de eo vt actus delegati deferentis teneat etiā in preiudiciū delegantis: sicut factū procuratoris in his que non inferunt penā propter delictum preiudicat domino: vt lit. non cōtesta. c. j. Jtē est perinde acsi ipse delegans detulisset cū esset delegatus ad totam causam. z delegatus z delegans cēsentur eadē persona quo ad illam causam z vtriusq est eadem potestas. de rescrip. super literis. in fi. de offi. deleg. studuisti. ff. de iurisdi. om. iud. l. z quia. Tertio q̄ delatio tollit iurisdictionē iudicis a quo, saltē sub cōditione si voluerit iudex ad quē. d. c. cū appellationibus. spectat ergo ad iudicem ad quē, hec declarare, z non ad iudicem a quo. C. de cōtrahen. emp. l. fi. que ad hoc optime facit, pro hoc quod not. ff. de condi. ap. super eo. in gl. in versic. arbitrio. Quarto q̄ cum per interlocutoriā extinguitur iurisdictio iudicis: talem revocare nequit: vt si interloquitur se non esse iudicem de offi. delega. significantibus. de preben. dilectus. iū. z vtrobiq̄ dixi. talis autem fuit hec: quia quātum ad se iudex a quo, abdicauit a se iurisdictionē de. c. cū appellationibus. ver. si vero. quod tenet ibi Jo. and. de app. cōstitutus. §. de accu. meminimus. Unde in. c. cum appellationibus. dicit iudicem nō posse revocare delationē nisi sit nulla: qs intelligo de nullitate facti, per id qs dixi in scōa precedēti rōne. z q ipse iudex a quo, de nullo possit se impedire postq̄ detulit etiā appellationi friuole, induco dictū ℣. si vero. iuncta gl. in verbo, eādē. q̄ exponit. s. friuolā appellationē. nec in ℣. saluis. in fi. text. dicit contrariū. qs em̄ ibi dr aliud esse in appellationib⁹ a diffinitiua procedit quo ad aliū effectū, put ibi exponit gl. fi. z quātū ad potestatē revocādi delationē fortius pcedit q nō potest revocari qñ a diffinitiua est appellatū cū tūc etiā citra appellationē tollatur iurisdictio delegati tanq̄ functi officio. ff. de re iudi. l. iudex. z. l. paulus. de offi. dele. in lr̄is. has rōnes p z Ō induxi sup hoc pūcto in quodam cōsilio in qōne facti vbi cōclusi secūdam partē esse veriorē, respectu eius q querit de iudice a quo vt sic non possit ex quo detulit vlterius se impedire. Et ad rationes 11 cōtrarias ptz rn̄sio ex p̄dictis. ¶ † Sexto q̄ro q̄ est ratio q qñ appellatio est manifeste friuola nō pōt appellans a diffinitiua postea appellare. Sol. gl. magna in scōa pticula ibi, z aduerte. sentit rōnē esse q talis est ẋtumax manifest⁹. z ex hac gl. relata ad text. apparet q nō ois cōtumax phibet appellare: sed tantū manifestus. ¶ Op. ad hoc q iura dicūt gn̄aliter cōtumacē nō appellare: que allegant in eadē particula. gl. sol. illa iura debēt intelligi fm hāc cle. de ẋtumace manifesto. qs singul⁹ r no. gl. tm̄ hec. j. in. vj. particula ibi, z ex his. sentit q etiā si non sit manifestus, dūtn̄ sit ver⁹ cōtumax, appellare nō potest. qs dico. j. q. x. ¶ Op. ad hoc q qlibet ẋtumax indistincte possit appellare. ff. de ap. l. creditor. §. iussus. Sol. vt in gl. q̄ p̄dicta intelligūtur de cōtumace in nō veniēdo. §. iussus. de ẋtumace in nō parēdo iudici: vt si iudex p̄cipit p̄nti q aliquā rem restituat aduersario: si nō paret, nthilomin⁹ pōt appellare. s. qñ citatus a iudice nō cōparuit: tūc tāq̄ cōtumax in veniēdo ad iudiciū nō audit appellās. rōnē diuersitatis reddit gl. q nō cōparēs peccat in vno tm̄: nō veniens in duob⁹: q nec venit nec cōparet. Jtē est z alia rō: q ẋtumacia in nō parēdo nō est ita p̄prie ẋtumacia sicut in nō veniēdo. spernit em̄ magis iudicē q ad eū venire nō vult q̄ si venit z nō paret: qs tm̄ recidit in idē cū gl. ¶ † Septimo q̄ro circa 12
a hoc qs si ver⁹ cōtumax[a] manifest⁹ z qs nō manifestus. Jtē qs
b sit verus contumax[b], z qs nō verus. Bl. in tertia particula ibi, Bul. ponit duas opi. speculatoris. Prima distinguit duplicē cōtumaciā, veram z presumptā. Scōa opinio distinguit triplicē: q vltra verū z presumptū addit euidētē. z dicit euidentē cōtumacem eū qui citatus rndit se nō esse venturū. z de hoc in se. q. 13 ¶ † Octauo q̄ro circa dicta in p̄xima. q. an ad inferēdā euidētē cōtumaciā sufficiat q reus extra iudiciū dicat nūcio se nō vēturū. gl. remittit ad. c. venerabilib⁹. §. secus. de sen. exc. li. vj. vbi videt gl. velle q p hoc nō sit vera ẋtumacia: sz melius ibi dixisset q p hoc nō esset notorius cōtumax seu manifestus. hoc em̄ solum pbat tex. in. d. §. sec⁹. z p hoc. ff. de ap. l. ex cōsensu. §. fi. z. C. qūo z qñ iud. l. tres denunciationes. in quib⁹ gl. tenet cōtrarū: sed in vtraq̄ lege loquit q̄tum ad hoc vt cū quis dixit se vēturum amplius nō citetur: q in incertis nō certis est locus conieturis. Et hoc sequit Jo. an. in addi. Spe. de contu. §. j. vbi dicit q ex eo q quis dicat se nō venturū[c] in termino cōā iudice, c
non detegitur statim cōtumacia. Si enim nō obstantibus illis verbis veniet, hoc sufficit. q̄uis hec verba dixerit extra iudiciū, nō per hoc infertur cōtumacia nisi postea persistat nō veniendo ad iudicē. Jtē fm eū non est credendū nuncio hoc referenti.
d Creditur em̄ sibi[d] in hoc solo an citauerit: hoc em̄ solū iurat se fideliter citaturū z relaturū. sicut ergo nō crederet nūcio dicēti se percussum a citato: sic nec dz credi sup relatione p̄dictoz verboz. sed glosse iuris ciuilis dicūt hāc esse apertam cōtumaciā. Jta no. gl. ff. ex qui. cau. in pos. ea. l. fulcini⁹. §. fi. z de in integ. resti. l. fi. ibi tm̄ solū dicit talē esse verū cōtumacē. Ego puto q relationi nūcij in hoc fit credēdum: q hoc est de his que sunt iuxta id super quo iurat nuncius. sicut igitur in mādato qs est stricti iuris veniūt ea que sunt iuxta mandatū. ff. iudi. fol. l. iam tamē. p hoc qs no. de offi. deleg. cū olim. in gl. iij. z qs ibi dixi in. q. peta z in iuramēto nūcij: maxime q in hoc multū interest. si enim exp̄sse dixit se nolle venire cū p hoc certe gsset de sua intētiōe: non est

a ¶ Quis sit ver⁹ cōtumax. Adde Spe. e. tit. in. §. j. versi. z no.

b ¶ Quis sit ver⁹ cōtumax. Adde Jnno. in. c. calū. de penis. Anto. de but. z moder. in. c. j. de iudic. z Ang. cōsil. ccxx. incipi. ad hoc vt scriptura sit publica.

c ¶ Quis dicat se non venturum. Adde gl. in. c. ij. de dolo z contu. li. vj. glo. xxiij. q. iij. ca. de illicita. Host. in summa ti. de cōtu. Ant. de but. in. c. fi. de eo q mit. in poss. Abb. i. c. j. in. xx. col. de iu. Spec. tit. de cita. in. §. viso. ℣. itē potest cōstare. z ℣. si. fit ergo peremptorij. Bal. in. l. de crimi. C. de fidei cōmiss. lib. Bal. in. l. qui crimen. C. qui accu.

d ¶ Credit enim sibi. Adde Jnn. z Jo. andr. in. c. inquisitionis. de accu. Jo. ō imo. in. l. finita. in. §. Julianus. ff. de dam. infec.

non est necessario citãdus amplius quo ad illud sup quo citabatur: de quo supra cõtrario quarto. ꝛ oibus liberatis videtur verius ꝙ talis possit dici verus cõtumax, imo etiã manifestus postq̃ nũcius retulerit adeo ꝙ iudex statim ẽt nõ expectato termino possit cõtra eũ tanq̃ cõtumacem ꝓcedere. nõ eñ ꝓdest citato terminus cui non cõsensit: qz non potest se iuuare ex eo qõ impugnat. de censi. cũ olim. tamẽ qz. c. venerabilib⁹. in. §. secus. in eo qõ dicit de eo qui dixit in iudicio, multũ resistit a ꝙrario sensu possum⁹ dicere ꝙ iudex nõ dz ꝓcedere contra talẽ ante euentũ termini: post terminũ aũt tenẽdo ꝙ credat nũcio, inferr̃ cõtumaciam illã deberi cẽseri manifestam. Sj autẽ nõ creditur nũcio quo ad hoc: tũc ꝑ illa verba nulla detegit̃ cõtumacia, sed solum ex eo ꝙ non venit. vt tamen prędixi verius puto ꝙ nũcio credi debeat: ꝛ hoc ꝛ quis sit euidẽs cõtumax declaro melius
14 per id qõ dico in seq. q. ¶ Rono qro circa opi. Spe. de qua. §. q. vij. quis dicat verus cõtumax, ꝛ qs fictus. ℜñdeo ꝙ ille quẽ citatio cõprehendit est verus. ꝛ põt intelligi citationẽ apprehẽdisse, vel qz fuit inuẽtus, vel saltẽ postea ad eũ peruenit citatio. fictus aũt ꝑm Spe. est qñ citatus fuit ad domum: nec eũ citatio apprehẽdit. ꝑ hoc dicit Spec. ꝙ citatus ꝓsonaliter q nihil dixit est verus cõtumax: maxime si bis vel ter fuit citatus. ff. de ap. l. ex ꝙsensu. §. fi. dicit eñ Spe. in. §. j. allegato in gl. circa hoc quędam alia q̃ tangunt̃ in sequẽ. opi. Est eñ circa ꝓdicta alia opi. Ja. de are. quã ponit gl. in quarta particula supra signata q dicit cõtumacẽ esse triplicẽ: verissimũ, verũ, ꝛ fictũ. verissimũ dicit eũ qui inuẽtus dixit se nolle venire, quẽ. §. q. vij. dixi euidẽtẽ ꝑm Spe. verũ aũt dicit eũ q inuẽtus dixit se vẽturũ, ꝛ postea nõ venit. fictũ vero dicit eũ q citat̃ non personaliter, sed ad domũ. qñ autẽ ꝛ qũo prędicti appellant, lz gl. simul hic referat cũ opinio. Ja. de are. hoc tñ reseruo ad sequẽtẽ questionem. Deinde gl. in quinta particula ibi, sed circa. ponit quatuor opiniones circa hoc que oẽs differũt a duabus opinionibus ꝓmissis: qz in illis distinguit̃ triplex ꝙtumax. Jn istis duplex tm̃: oẽs eñ quatuor sequẽtes opiniones solũ distinguũt de vero ꝛ ficto contumace inter quas prima opinio vult verũ cõtumacẽ dici eũ quẽ supra dixi euidẽtẽ ꝑm Spec. vel verissimũ ꝑm Ja. de are. variat̃ tñ hec opi. in hoc mẽbro: qz quidã requirũt ꝙ citatus fuerit inuentus. Alij hoc nõ requirunt: sed dicunt sufficere ꝙ se citatum nouit. Alij exigũt ꝙ fuerit citatus ab hoĩe: ꝛ hoc vltimũ coincidit cũ quarta sequẽti opinione que hz citatũ a iure non posse dici contumacẽ verũ: sed fictũ tm̃. que reprobat̃ vt dico. j. ea. q. fictũ aũt dicũt tenẽtes hãc primã opi. inuẽtum qui dixit se vẽturũ vel tacuit: sed non venit. scda opi. ponitur in gl. ibi. Alij dicunt hunc verũ: ꝛ vult hec opi. ꝙ inuẽtus qui dixit se vẽturũ vel tacuit sed non venit, dicatur verus contumax. fictus autẽ dicatur nõ inuentus. tertia opinio ponit̃ in gl. ibi, tertij. ꝛ quarta ibi. Alij dicunt, ꝛ clare sunt in gl. glossato⁹ aũt approbat secũdam ꝛ reprobat primam ꝛ quartã, ꝛ non dicit quare: sed ratio reprobationis opi. prime surgit ex eo ꝙ gl. vult eũ dici verũ cõtumacẽ quẽ vere citatio apprehẽdit. Cõstat aũt ꝙ inuẽtus siue dixerit se vẽturũ, siue tacuerit, fuit apprehẽsus: ꝛ sic est verus cõtumax: cũ tñ prima opi. velit eum censeri fictũ tantũ. Causa vero reprobationis quarte opinionis colligitur ex eo qõ dicit gl. in fin. cũ dicit verã contumaciã fortius cadere in citato per ius cõe, quod ignorare nõ licet. ad hoc de cõsti. c. ij. ꝙ in citato per iudicẽ: qõ tenuit ¶ Be. ꝛ Cy. post eũ. C. de iudi. l. pperandũ. §. finautẽ reus. q. penul. vbi refert prononciatũ fuisse in Romana curia talẽ dici contumacẽ fictum ꝛ appellare posse: qõ reprobat ratione prędicta: qõ sentit ¶ Rota dec. liij. Et idẽ tenet hic ¶ Pau. Laud. autẽ tenet primũ, dicens ꝙ talis reputat̃ dubius cõtumax tanq̃ citatus per citationẽ fictã que fit a iure. sed primũ verius ratione prędicta. Tertiã vero opinionẽ gl. declarat ibi, ꝛ licet tertia. dicens ꝙ nõ inuentus qui postmodũ sciuit de citatione, qui dicit̃ verus cõtumax in tertia opi. lz vere dicat̃ cõtumax verus: tamẽ qz hoc iudicialiter nõ cõstat, ꝛ ex presumptione iudicamus, habetur ꝑ ficto. Ex hoc apparet gl. velle ꝙ ad hoc vt quis possit dici verus cõtumax, requiritur ꝙ cõstet iudicialiter eum fuisse apprehẽsum per citationẽ, qõ etiam vult secũda opinio. quam gl. §. approbat. sed tamẽ gl. dicit in hac particula quedã verba per que videtur velle ꝙ ille ꝺz verus contumax qui vero iudici contumaciter resistit: quibus verbis inherendo oporteret dici tũc quẽ censeri verũ cõtumacem qñ ex mera volũtate ꝛ contemptu iudicis ad iudiciũ venire recusat. ꝛ hoc clarius tenet gl. in septima particula: ibi, ꝛ ex hijs. Et per hoc habem⁹ declaratas opiniones quas circa ꝓdicta tãgit gl. Laud. aũt ponit triplicẽ contumacẽ: notoriũ vel euidentẽ. Jtem verum, nõ tamẽ euidẽtem vel notoriũ. Jtem interpretatiuũ seu fictum. ¶ Primũ dicit eũ qui citatus dicit se nolle venire. Secũdũ dicit eũ qui citatus nihil dicit: vel dicit se vẽturũ, nõ tñ venit. Tertiũ dicit eũ quẽ citatio nõ apprehẽdit: dicẽs eũ dici fictũ: sicut etiã citatus a iure nõ veniens dicit̃ fictus tm̃. qõ tñ. §. e. q. reprobaui. ¶ Pau. vt con-

cordare cũ gl. dicens verũ cõtumacẽ inuentũ: fictũ nõ inuentũ, per id qõ not. ff. de ap. l. ex cõsensu. §. fi. ℜfert etiã opi. Mico. de neapo. quã refert Cy. in. d. §. finautem. q̃ est qõ verus cõtumax est qui inuentus nihil dicit: vel nõ inuentus ad cuius notitiam citatio peruenit. ꝓ hoc qõ no. gl. ff. qñ appel. fit. l. vlti. Sed dicit ¶ Pau. ꝙ nõ potest dici verus nisi qñ de hoc iudicialiter constat. Et hoc etiam dicit hec gl. vt dico in seq. q. in. ij. op. Et dixi etiã. §. ea. q. Bar. vero. ff. de in integ. resti. l. fi. ponit quadruplicem cõtumacem: qz ꝑm eum quidã est verus apparenter ꝛ existenter. Quidã verus apparẽter sed nõ existẽter. Quidã fictus apparenter ꝛ verus existenter. Quidã fictus apparenter ꝛ existenter. ¶ Primum dicit eum qui inuentus dixit se nolle venire, vel dixit se venturum ꝛ postea non venit sine vlla causa: ꝛ sic ꝓ solam contumaciam venire desistit. Secũdum dicit inuentum qui dixit se nolle venire, postea mutauit ꝓpositũ ꝛ venire volebat sed fuit impeditus absq̃ culpa sui. Tertium dicit eũ qui nõ fuit inuẽtus, tñ citatio peruenit ad eius notitiã: ꝛ cũ possit venire nõ venit. Quartũ dicit eũ qui citatus fuit ad domũ: nec ad eũ ꝓuenit citatio. Et hec verba lz aliter relata coincidũt cũ opi. gl. maxime in eo qõ dicit i septima particula: ibi, ꝛ ex hijs. ¶ Pro quorũ oĩm clara notitia vidẽdum est quid importet hoc verbũ cõtumacia, vel verbũ cõtumax. ℑuguitio dicit in deriuationibus ꝙ cõtumax deriuatur a contumeo qõ cõponit̃ cum con, ꝛ tumeo, qõ significat inflari vel supbire. Dicit̃ ergo ꝙtumax ꝑm eũ superb⁹, vel iniuriosus, vel repugnãs. ꝛ dicit̃ fic: qz tumet in verbis iniurie: vel qz cõtẽnit ꝛ negligit. ¶ Papias aũt dicit cõtumacẽ dici eũ q superiores cõtẽnit. ꝛ hec probant̃. ff. de re iudi. l. cõtumacia. vbi dicit ꝙ cõtumax est q tribus edictis ꝓpositis vel vno ꝓ trib⁹ euocatus presentiã sui facere contẽnit. ꝑ hoc de dolo. causam. ibi, iudicio vestro parere cõtẽpserit. ꝛ c. prout. ibi, cõtumaciter iuramẽto contẽpto recessit. Ex hoc infertur ꝙ tũc tm̃ est cõtumax quãdo in potestate eius fuit venire in termino, ꝛ nõ venit: qõ expresse dicit. l. ff. de app. l. ex consensu. §. eum qui. hoc ꝑsuppposito dic ꝙ distinctio Bar. statim posita saluari potest. Et declarãdo plenius dic ꝙ ille tm̃ in veritate est verus cõtumax qui ex contẽptu resistit iudici: ille aũt qui nõ resistit ex cõtemptu nõ est verus cõtumax, imo nec cõtumax, vt patet ex significato vocabuli per ꝓmissa, sed qz veritas nõ semp patet. de sen. excõi. a nobis. Secũdo ideo cũ q̃ritur de cõtumacia quo ad hoc ꝙ possit tanq̃ cõtumax puniri, oportet consyderari circũstãtias. ꝛ ꝓpterea si iudici verũ cõstat eũ fuisse citatũ tribus edictis vel vno ꝓ tribus, ꝛ fuisse inuentũ: si aliud nõ apparet, habet eũ ꝓ vero cõtumace, ꝛ ꝑ tali habeb̃ donec aliud appareat. Sed si postea doceret se iuste fuisse impeditũ: detegeret̃ eũ nõ fuisse ꝙtumacẽ, cũ per hoc appareat eũ nõ recusasse ex cõtẽptu venisse ad iudicẽ. ꝛ hoc vult glo. in. vij. particula ibi, si vero constabit. vsq̃ ibi, ad text. igitur. ꝛ qõ dixi de tribus edictis vel vno ꝓ trib⁹, procedit in casu in quo requirit̃ trina citatio: nõ autẽ in casu in quo sufficit vnica. Et quãdo ꝛ quomodo requirat̃ trina vel sufficiat vnica, dixi de off. dele. cũ cãm. ꝛ c. ꝙsuluit. Si aũt citatus nõ fuit inuẽtus, si tñ citatio fuit facta ad domũ in casu quo sufficit ad domũ citare: qõ dic vt dixi de eo q mit. in pos. c. fi. tũc talis nõ potest cẽseri cõtumax: qz non apparet ꝙ fuerit apprehẽsus ꝑ citationẽ. tñ si citatio ad eũ ꝓuenit ꝛ nõ venit ad iudicẽ sine cã est vere cõtumax, ꝛ ita ꝓnũciabit̃ si postea hoc apparebit. Sed si nõ peruenit ad eũ, citatio nullo modo est cõtumax, adeo ꝙ si qd fiat tanq̃ ꝙtra cõtumacẽ dato postea ꝙ ad eũ nõ peruenit citatio reuocabit̃. qõ dic vt in gl. in. d. ℞fi. Et ex hijs tamen interim dicimus eum fictũ, seu verius presumptũ contumacẽ: ꝛ hoc ideo quia presumimus ad eũ peruenisse citationem ex quo facta fuit ad domũ. ad hoc de elect. cle. causam. §. verũ. hec procedũt qñ constat an fuerit apprehẽsus per citationem, an non. sed in dubio dicit Bal. C. de iudi. l. pperandũ. §. ꝛ si quidẽ. ꝙ presumitur non apprehẽsus, ꝛ potius cẽsetur fictus ꝙtumax q̃ verus, vt fiat minor interpretatio. regula, in penis. li. vj. vt finge: cõmisit iudex nuncio vt citaret ꝑsonaliter vel ad domũ: ꝛ nuncius retulit se fecisse sibi iniũcta: presumitur potius ad domũ q̃ personaliter. ¶ Opp. ad predicta de sent. exc. venerabilibus. §. idem. ꝛ §. secus. vbi dicit presumptũ cõtumacem fore qñ citatus non venit cum possit subesse iustũ impedimentũ: ꝛ sic etiam si fuit apprehensus: non põt dici verus cõtumax, sed hoc pendet ex futuro euentu. ℳanifestum autẽ contumacẽ dicit ibi tex. in. §. secus. esse illum qui fatetur se cõtumacem, vel de cuius cõtumacia cõstat: vt qz dixit in iudicio ꝙ minime cõpareret. So. illi duo. §. faciunt potius ꝑ ꝓdictis. Ex hijs apparet ꝙ vera est opi. glos. ꝛ vera est distinctio Bar. insup apparet ꝙ aliqñ quis nullo modo est cõtumax: aliqñ aliquo modo: ꝛ hoc scõo casu. aliquando vere: aliqñ presumptiue. si vere: aliquando manifeste seu euidẽter seu verissime. que omnia vocabula ad idẽ tendunt. aliquãdo non manifeste: ꝛ manifeste dicimus cõtumacem quando de cõtumacia iudicialiter cõstat: ꝛ

fic loquitur. ℌ. secus. prealle. Et in hoc accepimus manifestum pro notorio iuris. ℳon manifeste autē contumacē dicimus qñ iudicialiter non constat. Et hec etiam perfectius declarabunt in sequēti questione. ℂ †Decimo quero quādo z quomodo cō
15 a tumax[a] appellare possit. gl. in. vj. particula: ibi, Item sciendū. ponit quadruplicē opi. circa hoc. ℙrima est ꝙ verus cōtumax non appellat: fictus sic. pro hac inducit hāc cle. q̄ facit hoc modo: quia hic dicitur eum qui appellauit ante diffinitiuā appellare posse a diffinitiua nisi prius appellatio fuerit friuola manifeste. Et sic dato ꝙ sit friuola licet per hoc appellās sit cōtumax, tamē ex quo nō est manifeste friuola, ꝺꝫ censeri fictus contumax. z eius appellatio admitti: vt hic. Et hoc idē dicit ℙau. quia fm eum sicut occultus peccator in dubio non prohibetur a cōione eucharistie. de cōse. di. ij. non prohibet. z no. ij. q. vj. ad ℜomanā. sic hoc casu nō potest dici cōtumax in iudicē a quo, licet videaꝯ dicere se nolle litigare corā eo. ℳam ex iusta causa recessit cum causam suā prosequi videatur in hoc dubio. Secūda opi. indistincte dicit contumacem appellare nō posse. per. l. properandū. ℌ. sinautem reus. C. de iudi. vbi dicit de non inuento qui tamen dicitur fictus. sed ad illum. ℌ. potest respōderi per id quod dicit glo. in verbo, vbi iudicialiter. ergo q̄ dicit ꝙ si de non inuēto cōstaret iudicialiter ꝙ ad eū peruenisset citatio, haberetur pro vero cōtumace. z sic dicit intelligi posse dictum. ℌ. sinautem reus. z idem ℙau. vt dixi. s̄. q. pri. z sic intelligēdo cū tex. ibi dicit. Sinautē reus abfuerit: debet exponi abfuerit. s. a iudicio. z tunc non infertur ꝙ loquatur de non inuēto, imo de inuētor: ibi, z si obnoxius fuerit inuētus, sed illud verbū inuētꝰ, cōiungitur cum verbo. obnoxius. s. in non veniēdo. Item pro primo dicto est quod dicitur in. e. l. in. ℌ. sinautē ex gestis. ibi loquitur etiā de non inuētor: z tñ ibi ℭz ꝙ non possit appel. z glos. etiam hic. ℙro hac scōa opi. inducit. ff. de iudi. l. z post edictū. in fi. vbi simpliciter dicit citatū peremptorie qui per ꝛtumaciā defuit nō audiri appellantē. Ad quod respōdet glos. quod debet ibi intelligi de eo qui vere fuit ꝛtumax. sicut etiam ibi dicit glos. quia tex. ibi dicit ꝙ si non defuit per contumaciā, auditur appellans. qđ exponit ibi glos. qñ fuit contumax presumptiue, nō vere. si aūt nullo modo foret cōtumax, nō esset necessaria appellatio: quia sentētia foret nulla tanꝙ lata contra nō citatum. nō aūt pōt intelligi. d. l. z post edictū. in fi. ꝙ ibi audiat bñficio nullitatis: quia tūc nō cōueniret parti ibi precedēti que dicit citatū peremptorie z absentē nō audiri appellātē: vt dicit hec gl. ibi, z si exponas ꝛc. Et iste est sensus huius particule gl. Deinde ponit gl. tertiā opi. ibi, Alij dicūt ficte cōtumacē. que vult ficte contumacē appellare posse tunc tñ cum venit iudice sedēte pro tribunali per preallegatū. ℌ. sinautē. quē sic intelligunt hāc opi. tenētes. Et hāc opi. ꝛz gl. in. d. ℌ. sinautē. in verbo, contradictionē. vbi cū tex. dicit ꝛtumaci ꝛtradictionē denegari, supplet nisi veniat iudice sedēte p tribunali. z loquit ibi de psumpto cōtumace, vt pꝫ per predicta. sed in eo ꝙ hec opi. vult ꝙ audiatur appellās, Ja. de are. dixit eū audiri nō de iure cōi sed bñficio restitutionis: vt ptꝫ. s̄. in gl. ibi Jaco. de are. z hoc per. l. diuus. ff. de in integ. resti. q̄ hoc pbat. Alia vero q̄ dicit Ja. de verissimo z de ficto cōtumace qñ appellet patēt in glos. in. d. ver. Jac. de are. deinde glos. in verbo, alij dicūt nedum. ponit quintam opi. que est quinta respectu eius qđ nūc dixi cōtra tertiā. z vult hec opi. etiā verū cōtumacē appellare. dūmodo non sit manifestus seu euidēs seu verissimus. que oia vocabula ad idē tēdūt. Accipimus enim manifestū hic qñ de cōtumacia iudicialiter cōstat: vt dixi in. q. prece. in fi. z pro hac opi. inducit gl. hāc literā, z de sen. excō. venerabilibus. ℌ. idē est. lib. vj. Sed dic ꝙ hec opi. non est vera simpliciter, sed debet intelligi ꝙ verus cōtumax audit appellās. s. prima facie: qz recipitur appellatio p iudicē ad quē tamē in effectu non auditur: qz cōstito ꝙ fuerit verus cōtumax reꝟcitur appellatio. qđ vult gl. in verbo, z ex his. z tūc ad hanc literam dic ꝙ non probat nisi ꝙ reꝟcitur appellatio a diffinitiua interposita per eum qui appellauit ante sententiā manifeste friuole, quo casu infertur eum fore cōtumacē. Sed tamen non potest ꝓpterea cōcludi ꝙ inferaꝯ cōtumax manifeste, nisi accipiatur verbū manifeste, pro notorio iuris: vt quia notorie constat appellationem esse friuolam ponēdo exempla per id quod dicit glos. ista in prin. z adhuc sic intelligendum. licet probetur hoc ꝙ quando appellatio est friuola non manifeste debeat audiri appellans: non tamen infertur ꝙ contumax audiatur appellās. ℙotest em̄ esse ꝙ appellans putauit causam fore rationabilē z se probaturū: z tñ probare non potuit. z sic non resistit iudici contumaciter ad. c. venerabilibus. ℌ. idem. dic ꝙ ibi solū probatur id quod dicit: hic glos. ꝙ citatus etiam apprehensus nō veniens nō fit propterea vere contumax, sed tantū presumpte: qz potuit esse impedit[us] ita ꝙ venire nequit. nihil ergo probat de vero contumace. i. de illo qui cōtumaciter resistit iudici. Deinde glo. in. vj. particula ponit opi. suā ibi, z ex his. Et vult

a ℂQuādo z qūo cōtumax. Adde Jnn. in. c. personas. ℴ ap. Abb. in. c. ex ratiōe. de app. Ab. in. c. dilectus. de sequestra. poss. z fruc. Barto. in. l. fi. in iij. col. de integ. rest. z. l. j. C. a qb. ap. nō lꝫ. Bar. in l. contumacia. ff. de re iudi. Bar. in. l. ex consensu. ℌ. fina. ff. de app. Bar. z Bald. in l. properandū. in ℌ. z liquidē. z in ℌ. finaūt. C. de iudi. Spe. in tit. de appel. in. ℌ. ij. ℣. j. Spe. ti. de compēsa. in. ℌ. j. Bal. in addi. Spe. tit. de app. ℣. verus contumax.

in effectu ꝙ cōtumax verus etiam non manifestus nō appellet cum effectu. z in hoc ponit practicā que in glo. ptꝫ. z est glos. signanda vsqꝫ ibi, ad tex. igitur. Et idē cum glos. tenet Bar. in. l. fi. ff. de in inte. resti. lꝫ per alia verba, dicēs, ꝙ cōtumax verꝰ apparēter z existēter nō audiē appellās per. l. ex cōsensu. in fi. ff. de ap. z. l. z post edictū. in fi. ff. de iu. ſz ꝛtumax verus apparēter tñ appellās a iudice a quo, nō auditur: tñ si apparebit corā iudice ad quē, ꝙ sit nō cōtumax existēter auditur in effectu fm Bart. ℙe. de anch. dicit ꝙ hoc casu audietur nō per appellationē ſz remedio restitutiōis, p. c. ex literis. de in integ. resti. z de re iud. cū Bertholdus. primū verius. z dic ad. c. ex lr̄is. ꝙ ibi plene nō cōstitit ꝙ ille nō fuisset ꝛtumax. de hoc ibi in gl. hoc ideo. ad. c. cū Bertholdus. dic ꝙ nō appellauit. z dic vt ibi. dicit ēt Bar. vbi. s̄. ꝙ fictus cōtumax seu p̄sumptus apparēter verus existēter auditur appellās a iudice a quo: qz sibi nō liquet eū esse verum contumacē. sed si liquebit corā iudice ad quē, nō audiet in effectu. Fictus autē seu presumptus cōtumax apparēter z existenter auditur appellans cū effectu. i. a iudice a quo, z a iudice ad quem. C. quō z quādo iud. l. ab eo. Et quid intelligat per vocabula predicta existenter z apparēter, dic vt in. q. precedenti. z hec opi. est vera, z probaꝯ ex iuribus preallegatis, z etiā de se est notabilis: vt illi denegetur appellatio qui p inobedientiam iudici resistit. ℳon em̄ ꝺꝫ sibi faueri in preiudiciū honoris qui iudici debetur. de appel. vt debitus. curia ℜomana audit appellantē etiā si sit verus cōtumax, dū tamē appellet intra decēdium a die prolate sentētie, vt ptꝫ in deci. ℜote. cccl℔v. fm vnā cōputationem. fm aliam cōputationem est in numero. clj. vbi etiā deciditur ꝙ citatus per edictū iuxta formā cle. j. s̄. de iudi. z non cōparēs, possit a diffinitiua intra decendiū a die notitie appellare. qđ vltimum placet. intelligo ꝙ nō fuerit vere contumax. sed si ad eum peruenisset citatio: nō deberet audiri, etiam intra decēdiū a die prolate sentētie. z hoc in effectu. Et decisio ℜote precedens debet intelligi ꝙ auditur. s. prima facie. si autē vellet ꝙ audiretur in effectu, ita ꝙ etiam cōstito postea ꝙ vere restitisset iudici, permitteretur ei prosequi appellationē: tūc repugnaret omnibus iuribus dicētibus contumacē non audiri appellantē: que non fundatur super euidentia contumacie, sed super veritate: vt patet ex predictis. pro hoc glos. in. vij. particula infert ad intellectū huius cle. dicens ꝙ cum duplex appellatio interponitur ab eodem: vt hic in ter. anteꝙ per iudicē ad quem recipiatur appellatio secunda, cognosceretur de prima tanꝙ preiudiciali cuius euentus dabit initium: vel denegabit cognitionē super altera. quod declaro. Si enim inueniet primā fuisse friuolam, manifeste reꝟciet illam z etiam secundā. Si aūt inueniret eam validā, admittet secūdā. Si vero inuenio primā friuolam sed non manifeste, admittet secundā prima reiecta: qz vt. s̄. in hac. q. dixi, licet prima fuerit friuola, non per hoc inferē ꝙ fuerit cōtumax verus: vel si per iam agitata apparet, reꝟciē-
16 tur etiam secūda. ℂ †Opp. ad p̄dicta z ad tex. ꝙ ex quo est appellatū ante sniam, nil releuet appellatio a snia: qz per primā si tenuit, attētata postea sunt reuocāda. si aūt nō tenuit, hoc cōsito infertur ꝙ etiā secūda nō tenuit. iura ad hec mēbra allegantur in glos. Sol. vt in glo. in. vij. parti. ibi, sed fm hoc. que ponit effectū geminationis appellationū. z est clara. z idem ℙaul. z Ben. z in eo qđ gl. remittit ad no. de app. dilecto. dic vt ibi no. Jo. cal. ꝙ etiā non prosequēs primā, auditur secūdo appellās: nisi prima fuerit friuola manifeste: vt hic. Et hoc etiā casu dic ꝙ si reuersus est ad iudicem a quo nec persistit in appellatione deserta: audiē iterū appellās: qz per reuersionē ad iudicē a quo,
17 tollitur cōtumacia precedēs. ℂ †Undecimo quero circa gemi nationē appellationū, de qua in proxima. q. nunquid in eodē libello possit appellās modo premisso prosequi vtrāqꝫ appellationē. videtur ꝙ non: qz alia veniunt examināda tā in vna q̄ in alia. nā in appellatione ante snīam appellās nō potest prosequi nisi causam in ea expressam. j. de appel. cle. appellāti. sed in appellatione a diffinitiua oia veniunt per que sentētia pōt reddi iniusta. C. de app. l. eos. ij. q. vj. ab eo. Jn contrariū qz vtrāqꝫ potest interponere, vt hic: ergo z prosequi. de exce. significauerūt. Et appellāti est licitū dicere snīam nullā z iniustā z qbuscunqꝫ modis suā appellationē defendere. ff. de appel. l. scio. ad fi. que sen. fine app. rescind. l. j. z per totū. ff. fami. ercis. l. quedā. de opt. leg. l. vlt. z sic virtute appellationis prime potest petere sententiā secutā pronūciari nullā, z reuocari per modū attētati. de appel. nō solū. z si prima appellatio nō tenet: tamē snīa secuta reuocabit remedio sce appellationis. ad hoc de priui. cū olim. z qđ no. Jnn. de app. dilecto. z Spe. de sen. pla. ℌ. iuxta. versi. sed nūquid talis libellus. nec possunt dici hec cōtraria cū tendant ad eundē finē. s. iustificationis appellationis z cassationis processus. soluit ℙau. ꝙ si de ambab[us] velit litigare de prima tāq̄ p̄iudiciali, cognoscet prius: qz si cōstabit eum vere z manifeste cōtumacē, nō audiet appellās, vt hic. al's sic, qđ declara vt dixi

in precedenti

18 in precedēti questione. ¶ †Duodecimo quero an citatus a iure nō veniens fit verus cōtumax. glos. in decima particula ibi, z ex predictis. dicit ꝙ sic. qs declara vt dixi. s. in. q. ix.

¶ Ut lite pendente nihil innouetur. Rubrica.

1 ☞ Presuppone summarium in hac clemen. hic positum.
2 Sedes apostolica z Romana curia pro eodem accipiuntur.
3 Titulus beneficij extinguitur per mortem beneficiati.
4 Conditio collatoris melior est apud quem moritur possessor beneficij.
5 Preferri debet is qui est maioris authoritatis ceteris paribꝫ. Adde ad idem numero. 6.
7 Cuius non interest, non auditur.
8 Euentus dubius spectandus est.
9 Agi potest de iure spectante ad defunctum.
10 Protestari quis debet de iure suo.
11 Papa habet plenam z liberam dispositionem beneficiorum.
12 Possessio beneficij an potiꝫ debet attēdi ꝙ titulus: vel ecōtra.
13 Litigantes si ambo in curia decedūt, an beneficiū vacet in curia etiam si ad neutrum spectauerit.
14 Clementina prima vt lite pēden. an habeat locū qualitercunqꝫ beneficium vacat.
15 Ordinarius si dicit neutrum litigantiū ius habuisse in beneficio z se petat admitti, an audiri debeat.
16 Clementina prima vt lite pendente, an habeat locum si electus z nō confirmatus in curia moritur lite pendente super electione vel confirmatione.
17 Beneficium de quo prouidetur per electionem si vacat in curia, an eius collatio spectet ad papam.
18 Beneficia eius qui confirmatur in curia, an vacent in curia.
19 Fictiones due an possint cadere circa idem.
20 Gestum nomine alicuius sumit robur cū is cuius nomine geritur habet ratum.
21 Litigantes si moriuntur in curia beneficium litigiosum vacat in curia: quid si renunciant.
22 Possidere quis dicatur.
23 Litigās cōtra possessorē beneficij si renūciat liti z cause in manibus superioris qui cōsentit, an amplius dicatur lis pendere.
24 Ordinarius quis dicatur quo ad effectum cle. prime, vt lite pēden. nihil innouetur.
25 Protestatio vt prosit protestanti quid requiritur. vide.

1 SI duo. ¶ †Si duo litigātes sup beneficio moriuntur: siue vterqꝫ in curia vel solus possidens: vel neutro possidēte alter tm̄ altero alibi morīēte: ad papā z in cōuersis casib⁹ ad ordinariū spectat collatio, si ad alterum beneficiū pertinebat. Si aūt alter tm̄ moritur si superstes vel alius cuius interfit litē prosequitur: ex futuro euentu apparebit ad quem collatio spectat. Diuide vt in glo. primo distinguit. z distinctionis vnum mēbrum prosequit.
2 secūdo aliud: ibi. si vero, tertio ptestatur: ibi, salua. ¶ †Not. de Romana curia. z dicit Pau. ꝙ pro eodē accipiuntur hoc casu sedes apostolica, z Romana curia. de cōcel. prebe. c. j. z. c. presenti. lib. vj. cuius. c. presenti. moderationem dicit Pau. locum
3 habere in casu huius clemē. ¶ †Secundo no. ꝙ per obitum beneficiati extinguit titulus beneficij. nā fm Ben. mors est dissolutio corporis z anime. z de pe. distin. ij. charitas. versi. corpus. de cele. mis. in quadā. Ite per mortē abdicat omne ius a defuncto. in auf. de nup. ℌ. deinceps. iiij. col. Et dicit Matth. ꝙ mors dicit a morsu primi hominis: qz per esum pomi mortem incurrit. Et tria sunt fm eū genera mortis. est enim mors acerba, vt infantium: immatura, vt iuuenum: matura z naturalis, senū.
4 ¶ †Tertio not. ꝙ melior est cōditio illius collatoris apud quē moritꝫ possessor bīficij. qs dic vt in gl. in ver. possidebat. Et quo ad id qs dicit glos. meliorē esse cōditionē possessoris dic qz petitore nō ꝓbante absolutꝫ possessor etiā nihil ꝓbans. ff. si vsufructa. peta. l. vti frui. de ꝓbatio. ex lris. ff. de rei vē. l. fi. de hoc. j. cōtra-
5 rio. ij. iij. z iiij. ¶ †Quarto no. ꝙ ceteris paribus preferꝫ is qui est maioris authoritatis. argu. C. de natur. libe. l. iij. Ex hoc no. Laud. malū fore habere diuidere cū suo superiore. nesciunt em̄ potētes diuidere imo totū sibi appropiāt. Inde dicit lex potentioribus pares esse nō possumus. ff. de alie. mu. iud. l. iij. z Ben. dicit ꝙ superiores libēter ducunt aquā ad molendinū suū. arg.
6 C. de bonis vacan. per totū. z. x. col. que sint regalia. ¶ †Quinto no. ex eo ꝙ dixi in proxi. not. ꝙ vbi duo actores concurrunt z factum est tale ꝙ per alterum tantum habet expediri. i. ꝙ nō potest simul expediri per vtrūqꝫ licet vtriqꝫ ius cōpeteret. prefertur maior, p hoc qz cessat officiū minoris legati ꝑsente maiori. de offi. leg. volentes. xxj. dis. deniqꝫ. viij. distin. que contra. xj. q. iij. qui resistit. Et ratio est: quia tunc agitur de quadam paritate que a superiore duobus cōceditur: ideo prefertur maior, ne in vno corpore sint duo capita quasi monstrum. de offi. ordi. quoniam in plerisqꝫ. Paul. qui etiam dicit ꝙ presente maiore cessat minoris iurisdictio reuerentialis z insignialis, non autē contentiosa. xciij. distin. ecce. xj. q. j. peruenit. z per hoc presente legato de latere exercet episcopus suam iurisdictionē z cōfert beneficia. Papa tamē z eius legatus possunt contentiosam iurisdictionem ledere inquantum placuerit. viij. dis. que cōtra. d. c. qui resistit. de appella. si duobus. de offi. lega. c. j. Et hec not. Hostien. in. d. c. volentes. de quo dic vt ibi dixi. z hoc vltimum de ledēda iurisdictione ordinarij, verum est de papa qui habet plenitudinem potestatis: non autem in legato cuius potestas iure limitat vt non ledat ius diocesani. de cōsir. vti. c. fi. z qs ibi
7 dixi. ¶ †Sexto no. in ver. si vero. ꝙ non auditur cuius non interest. z dicit Laud. ꝙ de hoc interesse saltem summarie cōstare debet. de in integ. resti. suscitata. de test. veniens. ij. de re iud.
8 cum causa. z idem Benze. ¶ †Septimo not. de euentu dubio spectando: z ꝙ dubius est litis euentus: vt in glos. est euentus.
9 z de hoc. ff. de re iudi. l. quidam. z si cer. pe. l. proinde. ¶ †Octauo no. ꝙ agi potest de iure spectante ad defunctū: z hoc ꝓpter superstitem: vt in casu isto. arg. ij. q. j. in primis. sicut etiā agitur
a de crimine[a] post mortē ꝓpter bona. xxiij. q. ij. sane. z ibi de hoc in summa. xxiij. dist. quorūdam. de here. accusatus. lib. vj. C. si
10 reus vel accu. mor. fue. l. vlti. Pau. ¶ †Nono no. ꝙ quis debet ius suum protestari: ibi, salua tamen. pro hoc. ff. quib. mod. pig. vel hypothe. sol. l. si debitor. ℌ. si venditor. xxvij. dist. diaconus. ix. q. iij. saluo. vbi de hoc. de appella. vt debitus. Paul. de elec.
11 cumana. z de consti. cum ad. ferra. vbi dixi. ¶ †Decimo no. ꝙ libera z plena dispositio beneficiorū ecclesiasticorum pertinet ad papam: vt hic in fi. z intantum pertinet fm Paul. ꝙ potest
b priuare quem suo beneficio[b]. qs intellige etiam sine causa: vt no. ix. q. iij. per principalem. z pro hoc qs not. x. distin. c. j. xij. q. j. omnis. z. c. seq. z pro hoc. xj. dist. c. ij. quia vocatus est in plenitudinem potestatis. Alij in partē solicitudinis. de vsu pal. ad honorem. ij. q. vj. decreto. iij. q. vj. multum. vnde adiectione non indiget plenitudo. vj. q. j. si omnia. ¶ Oppo. ꝙ hec cle. non pertineat ad titulum. potius enim pertinet ad titulū de concess. preben. dic ꝙ pertinet: quia hic queritur de bīficio super quo pendebat lis. z hoc vult glos. in verbo, litigantibus. z idem Pau.
12 ¶ †Secundo op. in eo ꝙ attenditur possessio beneficij cum tamen in beneficijs potius debeat attēdi canonica institutio. regula, prima. lib. vj. soluit Pau. ꝙ hoc est qz magnum est cōmodum possessionis adeo ꝙ facit meliorē cōditionem eius penes quē moritur possessor. qs etiā. s. dixi in tertio notabili. z hoc fm Benze. est: quia licet possessio ius non tribuat: presumptionem tamen inducit quo ad id quod hic dicitur: z eoipso ꝙ quis rem detinet presumitur eam possidere: vt not. Inno. de priuile. cum olim. ij. quod plenius dico. j. q. xj. ¶ Tertio opp. ad idem: quia etiam beneficiū ab aliquo possessum sine titulo potest collator libere cōferre. de preben. de multa. z. c. licet. ij. lib. vj. z sic possessio non iuuat. Sol. iuuat quo ad dispositionem huius cle. licet non iuuet quo ad oia: vt in contrario. ¶ Quarto opp. in versi. si vero. in eo qs dicit ꝙ si superstes vel alius litem prosequitur, beneficiū cōferre nō potest. Nam pendente lite potest existēs in quasi possessione conferēdi ea vti. xvj. q. iij. volumus. vt lite pēdēte. c. j. z. ij. de in integ. resti. c. ij. Sol. aut lis pēdet inter habentes ius eligendi, conferendi, vel presentandi: z procedit cōtrarium. Aut inter electos vel presentatos vel eos quib⁹ est facta collatio: z pcedit hec cle. vt lite pendente non fiat presentatio, collatio, vel electio, que etiam nō valeret prima cassata. de elec. cōsyderauimus. licet de presentatione patroni laici z hoc pcedat cum possit ꝑsentare plures accumulatiue. de iure patrona. pastoralis. Et fm hoc intelligit eod. ti. c. j. z. ij. lib. vj. ¶ Quinto oppo. in versi. ꝙ si. qz omittit alterū mēbrū subdistinctionis z. c. vt in glos. in verbo, ad neutrum. solue vt in ea. ¶ Sexto opp. qz omittit z aliud membrū quādo cōstiterit beneficium ad vtrūqꝫ pertinuisse. Sol. vt in ea. glos. ver. ad vtrūqꝫ autem. z ex ea not. ꝙ impossibile est duos esse intitulatos a iudice in eodē beneficio. de prebeu. maioribus. ¶ †Septimo oppo. ꝙ etiam si cōstiterit beneficium ad neutrum litigātium spectasse, debeat tamē dici vacare in curia si litigātes in curia decedūt. s. ea. cle. in ꝓn. cuius ratio est in versic. ꝙ si ad neutrū. dicit Mat. ꝙ principiū loquitur qñ vterqꝫ decessit anteꝙ fit declaratū ad quē pertinet collatio bīficij. Sed ver. ꝙ si. loquitur post declarationē, z vno litigātium tm̄ mortuo alio superstite z ius suum ꝓsequēte. dic tamē ꝙ ver. ꝙ si. procederet etiā si vterqꝫ decessisset si patenter constaret ad neutrū pertinuisse beneficiū. Sed in dubio ꝓcedit principiū huius cle. a quo tamē excipitur ver. nisi forsan. ꝑ quā exceptionē apparet ꝙ nō tm̄ qñ patēter apparet ad neutrū pertinuisse: sed quomodocūqꝫ constare possit nō spectat collatio ad papā. vbi aduerte ꝙ in ꝑ. nisi forsan. loquit qñ ꝓstat ꝙ aliꝰ a li-

a ¶ Sicut agitur de crimine. Adde. c. admonere. xxxiij. q. ij. i. l. vlt. C. ad. l. iul. ma.

b ¶ Qs potest priuare quem suo beneficio. Adde Abb. in. c. trāslato. de consti. Jo. de imol. in. c. ad supplicationē. in vlt. not. de renū. Jo. in. c. in istis: iij. dis. Jo. i. c. j. in. iij. colū. x. dist. Pe. de monte in sua monarchia. in. xiij. et. xlviij. col. z Card. zab. cōsi. lxxx. inci. venerabilis vir. z c. ratio est propter gl. fing. in. d. c. ꝓ principalē. z dicit Jo. s sancto Gemi. in. c. si gratiose. de res. li. vj. in pe. co. ꝙ papa in titulis beneficialibus hz volūtatē pro rōne: et ꝙ ad libitū pōt prelato auferre titulū bīficialē. et diffuse in ista materia vis Card. zab. cōsi. cxlj. inci. sanctissim⁹ dīs noster.

tigãtibus ius hz in bñficio: quo casu ptz bñficiũ nõ vacare, z sic nõ esse locũ collationi, z p ꝙns nõ ꝓcederet. q. huiꝰ cle. ſz ꝯ. ꝙ ſi. ad neutrũ loqr̃ qñ ſolũ cõstat ꝙ ad neutrũ de litigãtibꝰ bñficiũ ptinuerit: nõ añt qs ad aliũ tertiũ ptinuerit. quo casu ꝓſuppoſita vacatiõe bñficij collatio ſpectat ad ordinariũ. ꝙſtat em̃ vt dicit gl. penul. ꝙ nõ vacauit in curia etiã ſi is q obꝫt deceſſit in curia. z idẽ Matth. fm quẽ lz pẽdẽte lite differat collatio ordinarij: tñ ius cõferendi ei nõ auferr̃, nec auferri dz ꝓpter factũ litigantiũ. Quero qr dicit in prin. de duobꝰ litigantibꝰ ſup beneficio, qd ſi ſint plures. gl. ñ. idẽ dicit. z idẽ Laud. Pau. z Ben. qr non poteſt reddi diuerſitatis ratio. ff. de iniu. teſta. l. poſthumi. §. j. C. de libe. prete. l. j. de confir. vti. cũ dilecta. Et dicit Laud. ꝙ vidit. z ſimul petẽtes vnã prebendã in eccl'ia beate Marie Pictauienſ. z hoc ꝓcedit ſi contingit oẽs mori in curia. ſecus aũt fm Laud. ſi vnus de illis pluribꝰ ſupereſſet: vel ſi eſſet quidam tertius qui doceret ſe ius habere in illo bñficio: qr tũc ꝓcedit qs dicit. j. in ver. niſi forſan. arg. de teſti. veniẽs. ñ. Non refert autẽ quo ad caſum huiꝰ. c. fm Lau. an ſimul morianr̃, an ex interual lo: an vnus ſit iuuenis, alter ſenex, lz aliqñ referat. ff. ad trebel. l. ex facto. ad hoc. ff. de reb. dub. l. q duos. §. cũ in bello. ¶ Secundo quero de quo bñficio loquit̃ lr̃a ibi, ſup beneficio. gl. in verb. a beneficio. dicit ꝙ de quocũqz. z idẽ Paul. qr indefinite[a] dictũ, indefinite dz intelligi. xix. di. ſi romano. z. ff. de off. ꝓſi. l. iij. z hoc exceptis eꝑatibꝰ, ꝙ hoc qs no. de ꝓben. c. ñ. lib. vj. z hoc vult hec 14 gl. ibi, ſaluo ꝛc. ¶ †Tertio quero circa hoc nũquid quomodocũqz agat̃ de beneficio ꝓcedat hec diſpoſitio. dicit Laud. ꝓcedit qñ litigatur ſuper bñficiali z perſonali iure qs qs aſſequit̃ in talibꝰ ex ſola inſtitutione canonica. regula, beneficiũ. lib. vj. hoc em̃ eſt ius coherẽs ſolo ipſi ꝑſone: z ab ea depẽdẽs. z ſicut de nouo in ipſa inſtitutiõe creatur cũ inſtituto, ſic z perimit̃ eo defuncto. arg. de prebẽ. dilecto. z ideo remanet vacãs z liberũ in curia penes papã, ex quo oẽs qui in dicto bñficio ius ſibi vẽdicabãt in curia mortui ſunt: qr ex hoc cõſtat beneficiũ in curia vacare: qs ſufficit. de prebẽ. licet. li. vj. z in eo ꝙ Laud. dicit hic intelligi de bñficio. l. bñficiali z ꝑſonali iure. cõcordat Ben. dicẽs tale ius acquiri per ſolã collationẽ abſqz alia traditiõe. de prebẽ. ſi tibi abſenti. z. c. quodã. li. vj. de cõceſ. prebẽ. qm̃. eo. li. z de hoc ꝙ Inn. de reſti. ſpo. in literis. Pau. ꝛo intelligit hãc literam cũ agit̃ de beneficio principaliter cuius ſit. ſecus ſi acceſſorie: vt qr obꝺiciatur de pluralitate beneficiorũ. de elect. dudũ. ñ. quo caſu non impedit̃ collatio ordinarij collatoris. qs not. In eo vero qs Laud. dicit ius beneficij extingui cũ defuncto inſtituto, dic hoc verũ reſpectu defuncti: ſed ipſe titulꝰ bñficij de ꝙ ſe manet niſi in caſu in quo loquit̃ de prebenda in eccl'ia in qua nõ eſt certus numerꝰ: tũc em̃ ex toto ius creat̃ cũ electo z extin- 15 guitur cũ defuncto. d. c. dilecto. ¶ †Quarto q̃ro ſi ordinarius beneficij aſſerit neutrũ de litigãtibꝰ ius habuiſſe, z petit admitti in ꝓſecutione cauſe iuxta tenorẽ. c. ñ. eo. ti. li. vj. dicit Laud. ꝙ admittet̃, z ex euẽtu cauſe apparebit: an ad ipſum vel papã ſpectet collatio. j. ea. cle. §. ſi vero. z ideo ſequit̃ j. niſi forſan aliꝰ ꝛc. ¶ Quinto quero quid ſi litigãt ſup beneficio dicẽtes ſibi deberi. gl. in verbo, collato. dicit non eſſe locũ huic cle. ꝓ hoc qs dico j. q. ij. z idẽ dicit Pau. in eo ꝙ hic dicit de bñficio collato non referre an a clerico, an a laico in hoc ptãtẽ habẽte ſit facta collatio fm id qs no. x. di. imperiũ. z. xvj. q. iij. in ſumma. qs dixi de 16 elec. ꝙ ſicut. ¶ †Sexto quero circa hoc de electo nõ confirmato qui mort̃ in curia pendente lite ſuper electione vel cõfirmatione. Sol. vt in ea. gl. in ver. z ꝓ hoc. que dicit nõ eſſe locũ huic cle. Et idem Pau. dicens idem de preſentatione cuius inſtitutio peteretur. arg. de preben. cũ in illis. lib. vj. quod facit: qr ibi diſtinguitur inter collationẽ, inſtitutionem, z preſentationẽ. et hoc quo ad impetrantes: vt ibi: aliꝰ in multis equiparãtur ꝓ hoc qs no. de elec. c. ſi. lib. vj. ꝓ hoc etiã fm Pau. qr per obitũ predictoz nõ viduat̃ eccl'ia quã etiã rationẽ ponit gl. vſqz ibi, z faciunt hec. vbi gl. inducit predicta ꝓ opi. quam tenet de elect. cupientes. §. ꝙ ſi. in gl. vlti. lib. vj. vbi dr ꝙ ſi electus nõ ſeruauit tẽpora. c. predicti, cupientes. licet ſit priuatꝰ ipſo iure, vt ibi, nõ tñ vacat beneficiũ in curia, ſed electio reuertit̃ ad electores. qs tenet etiã Pau. Archi. tenet ibi contrariũ: dicẽs curiam ſic ſeruare vt fiat celeris eccleſiarum expeditio: ſed dic primũ eſſe verius: qr nulla ſubeſt ratio quare dicat̃ in curia vacare hoc caſu 17 beneficium. ¶ †Septimo quero ſi in curia vacat beneficiũ de quo prouidetur per electionem. dicit Pau. ꝙ tunc bene ſpectabit ad papã collatio: vt patet de prebẽ. licet. li. vj. vbi tenet Jo. an. idem ſi ſpectat ad preſentationem. ſed Gar. z Arch. tenent cõtrarium in patrono laico: z ſic dicit Gar. ſe vidiſſe ſeruari in curia. ad hoc de prebẽ. dilectus. iij. de iurepatro. cum dilectus. nam cũ papa nõ appareat voluiſſe mutare gratiã ex qua patroni laici habẽt iuſpatronatus, quod nõ mutatur ꝛc. C. de teſta. l. ſancim. Et ꝙ de gratia habeat hoc ius, patet. x. q. j. nouerit. xvj. q. ij. ſi qs epiſcopus. xxxij. qõ. iij. nemo. de iurepatrona. qm̃. ſed ſi voluiſſet immutare, bene potuiſſet, cũ ſit ſupra ius. de concef. prebẽ. propoſuit. de hoc dic vt dixi de offic. lega. dilectꝰ. vbi b feci differentiam an laici habeantꝰ ius preſentandi ratione patronatus, an nõ ratione preſcriptionis: vt primo caſu talia non conferatur per papam adeo ꝙ collatio valeat niſi faciat mentionem de patronatu. ſecũdo caſu fic: quod tenet Federi. de ſenis in cõſil. clxiij. in prin. ita etiam poſſemus dicere ꝙ ſi ratione patronatus ſpectat preſentatio nõ dicitur beneficium vacare in curia ſi beneficiatus ibi decedit: z hoc quo ad hoc vt papa cõferat: ſecus ſi ratione ꝑſcriptionis. Ben. tamẽ in extrauagã. execrabilis. Joã. xxij. quam gloſſauit, dicit ꝙ ſi papa reſeruat bñficia, z adꝺit ꝙ nulli liceat in eis aliquid innouare: impedit̃ etiã ꝑſentatio laici patroni, q̃ eſt innouatio: ſed verꝰ eſt ꝙ in generali diſpoſitione nõ includit̃ beneficiũ ſpectãs ad ꝑſentationem laici patroni: vt not. in cle. per literas. in gl. not. de preben. 18 ¶ †Octauo q̃ro de bñficijs cõfirmati in curia, an vacẽt in cu- c ria[c]: z qñ vacare dicãtur. gl. in verbo, collatio. ver. ſz de prioribus. refert opi. Arch. dicẽtis ꝙ vacãt ꝓ adeptã poſſeſſionẽ: vel cũ per eũ ſtat. Et ſic ſi tẽpore poſſeſſionis cõfirmatꝰ eſt in curia, vt qr per ꝓcuratorẽ apprehẽdit poſſeſſionẽ: bñficia vacãt in curia: qr fingit̃ mortuus quo ad illa beneficia, z mori non põt niſi vbi perſonaliter eſt. ſed contrariũ tenet gl. quã ſigna ibi, nõ placet: quia fm eam ſequeretur abſurdum: quia ſi quis cõſtitueret procuratorẽ ad renunciandũ beneficio in curia, facta renũciatione non in curia vacaret beneficiũ, ſed vbi eſſet qui ꝓcuratorem conſtituit. qs dicit gl. falſum per id qs not. idem Archi. de preben. c. j. lib. vj. Ad rationẽ Archi. reſpõdet ꝙ renũcians dicitur mortuus quo ad illa beneficia ficte, nõ vere: ſed bene põt fictio trahi ad locũ vbi poſſeſſio apprehẽditur: z ſic vbi vacat beneficium. z procedit hoc ſi conſyderamus actũ per quẽ inducitur vacatio. iſte em̃ bene poteſt eſſe ſeparatus a perſona bñficiati. ſed ſi cõſyderemus ſeparationẽ ꝑſone beneficiate a beneficio quod ei coherebat per inueſtiturã per quam ſeparationẽ inducitur vacatio: tunc non poteſt fieri niſi vbi eſt perſona: tamen licet vacatio videatur vere fieri vbi eſt perſona beneficiata, nihilominus quo ad poteſtatem cõferendi tale beneficium cõſyderatur actus vacationem inducẽs etiã alibi factus. nam ſepe id qs agitur in vno loco porrigitur ad alium vbi eius effectus perficitur. ff. de offi. preſe. vrb. l. j. ff. de act. z oblig. l. cõtra- 19 xiſſe. de foro cõpeten. dilecti. ¶ †Opp. ad hoc: qr due fictiones non cadunt circa idem. de ſpon. c. ſi. vbi dixi. C. de do. promiſ. l. j. z ibi not. in gl. ſi. non poteſt ergo in caſu noſtro fingi ꝙ is qui conſtituit procuratorem fuerit in loco apprehẽſe poſſeſſionis: qr per hoc eſſent due fictiones, ſcz iſta z altera per quã fingitur mortuus. Sol. reſpectu diuerſorum non repugnat duas fictiones fieri in eodem facto, pro hoc quod dixi in clemẽ. quo circa. de elect. qõ. xx. ſic autem eſt hic: quia ꝙ fingatur mortuus, hoc fit reſpectu beneficiorum que prius habebat. ꝙ tamẽ fingatur fuiſſe in loco apprehenſe poſſeſſionis, hoc fit reſpectu beneficij 20 nouiter acquiſiti. ¶ †Opp. ad idẽ: quia geſtũ nomine alicuius habet robur ſolum cũ ipſe ratum habet. de prebẽ. ſi tibi abſenti. lib. vj. ergo tunc tantum vacabunt beneficia cũ ſciẽs de apprehenſione poſſeſſionis beneficij nouiter acquiſiti eam ratificat: z ſic vacabunt prima vbi fit ratificatio. Sol. vt in ea. gl. ibi, ſed vbi amicus. quã ſigna: ex qua habes differentiã inter geſtũ a procuratore, z geſtum a negotiorũ geſtore: qr in primo nõ requiritur ratificatio: in ſecũdo fic. ideo de ſecũdo dicit gl. procedere poſſe opi. Archi. Ego vero puto ꝙ etiã in geſtore idem ſit qs in procuratore. Nam ratificatio trahit̃ retro ad diẽ apprehẽſe poſſeſſionis, z cõparatur mãdato: regula, rati. li. vj. Idem ſentit Be. de anch. licet ſub dubio forte. z pro hoc qr ſicut ratihabitio trahit̃ retro quo ad tẽpus. d. regula, rati. ita z quo ad locum. arg. ff. ſi cer. petat̃. vinũ. ſic etiam actio negotiorũ geſtorum nõ ex ratihabitione, ſed ex negotio geſto propter ratihabitionem. ff. de nego. geſt. l. ſi pupilli. §. item queritur. licet gloaliter ibi dicat. ſed hoc probatur. ff. de neg. geſt. l. iij. §. hec autẽ actio. pro hoc quod not. Barto. ff. de fideiuſ. l. ſi vt proponitur. vbi etiam dicit ꝙ ſi exiſtens Peruſij mãdat delictum cõmitti Florentie: cõmiſſo delicto poteſt puniri Florẽtie, per predicta. ¶ Oppo. ad idem: quia in curia beneficia promoti in epiſcopũ ſtatim conferuntur etiam anteq̃ ſibi conſtet de ꝓmotione. fruſtra ergo queritur de poſſeſſionis apprehenſione. Sol. vt in ea. gl. ibi, item aduertendũ. quam etiã no. ibi, quod puto. vſqz ibi, ſi vero cõſecrationis tẽpore. Et ex iſta gl. not. ꝙ ſi papa aliquẽ ep̃m creat cardinalem: poteſt adminiſtrare tanq̃ ep̃s, z nõ deſinit eſſe ep̃s niſi poſtq̃ conſenſerit. pro hoc qs not. in regula, qs ob gratiam. lib. vj. qs dixi de poſtu. c. ſi. per hec clara manẽt ce- 21 tera que dicit hec gl. ¶ †Nono quero in hoc quod dicit de liti- d gantibus[d] morientibus, quid ſi renunciant. Solu. vt in gloſ. in verbo, mori. que dicit idem eſſe. z ex hoc no. ꝙ quo ad iſtam cle. cõparantur mors ciuilis z naturalis. z cum hac gl. concordat Pau. dicens

a ¶ Indefinite. Adde in. c. denique. iij. diſ. z in. c. denique. xxvj. diſ.

b ¶ An laici habeãt. Adde Lardi. Alexan. in. c. hortamur. in vl. col. lxx. diſ. ver. z per predicta.

c ¶ An vacent in curia. Adde Jo. an. l. c. innotuit. de elect. Domi. de rota deciſio. c. in nouis.

d ¶ De litigantibus. Adde Abba. z Jo. de ana nia in. c. ad petitionẽ. de accu.

Paul. dicens q attenditur mors litigantiū pendēte lite: sed secus esset ea finita per definitiuā a qua nō est appellatū, que haberet vim rei iudicate. ff. dist. §. j. ff. de re iudi. l. j. q tunc spectamus mortem tantū obtinentis quo ad collationem per papam faciendam. de prebē. lib. vj. Et hoc etiā sentit hic glos. in verbo, interim. cum exponit. s. illa lite pendente: z sic secus vbi nō pendet. Et de hoc eo. tit. c. ij. li. vj. Benze. tenet etiā idem cum glos. Quis fm eum simpliciter loquendo de morte videretur hic intelligendum de naturali. ff. de verb. oblig. l. ex ea. §. insulam. qō dic vt de rescrip. susceptum. lib. vj. Et ratio quare hic intelligitur etiā de ciuili, est quā nunc dixi. ¶ Decimo quero quid si nō emanasset hec constitutio. Sol. vt in glos. in verbo, possidebat. que dicit q adhuc post mortem querēdum hoc fuisset ad quem de iure spectasset beneficiū. z idē Paul. pro hoc qō dixi in. viij.
22 notabili. ¶† Undecimo quero circa hoc quis dicatur possidere[a]. Sol. Pau. q is qui detinet: per id qō not. Inno. de priuile. cum olim. ij. z de hoc. §. in. ij. cōtrario. z procedit hoc nisi iuris adminiculum obuiet. de rescrip. causam. z fm Pau. is possidet beneficium qui possidet oia bona beneficij vel maiorē partem. de resti. spo. c. j. lib. vj. z sic spectatur possessio rerum corporaliū nō tantū spiritualiū. argu. j. q. ij. si quis obiecerit. cum spiritualia nō possideantur sed quasi. de foro compe. conquestus. adeo q in eis non datur interdictum vnde vi. ff. si serui. vendi. l. ij. §. pomponius. dic tamen q pro eis competit interdictū vtile vel cōdictio ob causam. ex. c. querelam. de elec. de quo ibi dixi. Itē fm Pau. si beneficium est curatū, ille dicitur possidere qui habet liberū exercitiū cure: vt not. de elec. cōmissa. lib. vj. ¶ Oppo. ad hoc q etiā incorporalia dicant possideri: vt not. lxxxiij. dist. quisquis. dic q nō est possessio proprie. de cau. pos. cū ecclesia. z
23 qō ibi not. ¶† Duodecimo quero si mouens litē cōtra possessorem beneficij renūciat liti z cause in manibus superioris consentientis, nunquid amplius dicitur lis pendere. Sol. Pau. q si lis erat cum eo qui dicebat beneficiū suū z sibi collatum: z tūc dicit pendere donec p sniam terminet. z hoc dicit de casu mortis: nā p talē renūciationē ōr beneficiū vacare si ad renūciationē spectabat. oportet ergo de hoc cognosci ad hūc finē, z interim potestas ei[b] a quo dicebat beneficiū sibi collatū remanet in suspensorne propter nouos aduersarios qui interdū ꝛc. eo. tit. c. ij. lib. vj. Si vero nō dicebat beneficiū suum: sed ratione alterius interesse petebat possessorē amoueri: tunc per ipsius actoris renunciationem finita est instātia: nec per hoc aliquo casu dicitur de nouo vacare beneficium. vnde nō subest causa quare debeat amplius lis durare. pro hac distinctione facit prin. huius cle. in
24 verbo, collato. qō etiam tenet glos. in illo verbo. pro hoc quod dixi. s. q. v. ¶ Decimotertio quero circa hoc ratione cuius interesse possit quis se opponere. Sol. vt in glos. in verbo, interfit. z in ea. ibi. c. ij. z qō not. ibi in gl. pe. ¶† Decimoquarto quero quis intelligitur ordinarius quo ad effectum huius cle. in qua hoc verbum ordinarij, crebro repetitur. dic q intelligitur quilibet collator etiam si nō habeat ordinariam in loco: vt dicit gl. in verbo, ordinarij. z idem Pau. pro hoc de concess. prebē. si sōli. lib. vj. z sic non solus episcopus: alīs tamē ordinarij dicimus eum qui habet iurisdictionem ordinariam siue sit eps siue inferior. xj. q. j. experientie. in fi. l. dist. in capite. ij. q. j. nemo. xv. qō. iij. nullus sacerdotū. z. q. iij. c. j. z qō no. xj. q. iij. qui resistit. alibi archipresbyter appellat pastor. lxij. dist. si in plebibus. fm Pau. qui dicit ordinarij esse eum qui suo iure vel principis beneficio vniuersorum iurisdictionē exercere potest. ff. de iurisdi. om. iud. l. more. z. l. sequē. z qō not. de offi. archi. c. vlti. in glos. ij. z q nomine ordinarij intelligat hic quilibet collator, tenuit Benze. z Matth. z sic sumitur de offic. lega. colla. lib. vj. de concess. preb. si soli. eo. lib. de offi. ordi. cle. ij. licet frequētius sumat pro episcopo: vt. §. ea. q. dixi. z pro hoc de offi. ordi. per totū. z fm eos sunt hec in argumentū q ad episcopum tantum spectet collatio beneficiorum sue diocesis. ad hoc de hereti. cū ex iniuncto. de hoc dixi in. c. cū ecclesia. de elect. ¶ Decimoquinto quero in eo qō dicit quādo neuter possidet: quid si possidet vterq. Solu. vt in
25 glos. idem puto. que dicit idem esse. z idē Benze. ¶† Decimosexto quero in eo q in fine ibi, salua tamē. protestat: quid requi
b ritur vt prosit protestatio[b]. Sol. Pau. per ea que not. gl. xxvij. dist. diaconus. vbi dicit q protestatio facta re integra presente aduersario, valet: nisi iudex vel aduersarius contradicat. de in integ. resti. cū venissent. pro hoc de ele. cumana. sed ibi Inn. z alij dicunt protestationē nō prodesse nisi aduersarius expresse consentiat, q licet protestanti credatur pro se: non tamē cōtra alū. arg. ff. de interro. act. l. de etate. §. j. qō placet Pau. qui dicit q in. c. cumana. de elec. partes fuerūt cōcordes. Unde per mutuū consensum protestatio facta est conuentionalis. qō declara vt ibi dixi. z plenius de consti. cum ad.

1 ¶ Lis quādo dicat pēdere ad hoc vt nihil debeat innouari.
2 Citatio vt inducat litis pendentiā quo ad reuocanda innouata necesse est q sit facta a iudice competente.
3 Citandus si stat per eum quominus citatio ad eum perueniat habetur ac si ad eum citatio peruenisset.
4 Et qualis debeat esse citatio vt inducat litis pendentiam.
5 Litis pendentia vt inducatur quatuor sunt necessaria. que autem sint illa, vide.
6 Citatio debet esse certa ne citatus vagetur in incerto absq culpa sua.
7 Cesta lite pendente an debeant reuocari.
8 Lis an dicatur pendere si libellus est principi oblatus etiam citra citationem.
9 Et an per solam cōmissionem cause dicatur lis pendere.
10 Lis vt pendere dicatur an requiratur litis contest.
11 Et an requiratur q citatio peruenerit ad citatum
12 Citatio si non peruenerit ad citatum an habeat robur.
13 Innouata lite pendente qualiter reuocentur.
14 Litis pendentia vsq ad quantum tempus durat.
15 Judex competens z incompetens quis dicatur.
16 Citatio facta per rescriptū nullum an inducat litis pendentiā.
17 Citatio qualem expressionem debet continere ad hoc vt citandus dicatur certus z plene possit instrui quare citatur.
18 Quid si iudex in citatione sufficienter expressit, sed nuncius nō intimauit parti, sufficienter, an lis pendere dicatur.
19 Quid si iudex sufficienter expressit, z nuncius apte intimauit, sed non retulit iudici de citatione facta.
20 Quare aūt requirit plena expressio ad litis pēdentiā inducēdā.

1 **Cum lite.** ¶† Lis dicit pēdere quo ad hoc legitime peruenit ad partē: vel p eā stetit quominus peruenīret cū tali expressione q potuit instrui super quo cōueniat. primo dictū generale. secūdo declarat: ibi, litem.

2 ¶† Not. q ad hoc vt citatio inducat litis pendentiam quo ad reuocanda innouata, expedit q facta sit a iudice competenti: z sic fm Benz. facta a non cōpetenti nō sufficit quo ad hoc. nam nec talis interrumpit prescriptionē. C. ne de statu defunctorū. l. si pater. z ibi not. de app. vt debitus. nec arctat citatū: vt not. de accu. venīēs. z. ff. si qs in ius voc. nō ier. l. ex quacūq. q cum extra territorium ꝛc. ff. de iurisdi. om. iudi. l. penul. de consti. c. ij. lib. vj. sic etiā fm eum requiritur q fit facta tempore competenti. vt not. de elec. bone. ff. si quis in ius voca. non ier. l. ij. in fi. alīs nō arctat sicut nec facta ad locum inhonestum. ff. de arbi. l. si cū dies. §. si arbiter. vel notorie non tutum. de re iudi. cle. pastoralis. ver. pisana. ¶† Secūdo no. q is per quem stat q citatio ad
3 eum non perueniat habetur pro citato. simile fm Benze. ff. de euic. l. si ideo. z l. si dictum. §. si presente. vt lite non contest. quoniam. §. porro. de elec. cle. causam. de re iudi. cle. dudum. de foro
4 compe. cle. Quis. ¶† Tertio not. q vt citatio inducat pendentiam litis debet esse cum plena expressione per quam pars plene instruatur super quo citatur: alīs fm Ben. parum prodesset citationem intimari quo ad impediendam innouationē z obtinendam reuocationem innouatorū nisi fieret talis instructio. facit in simili in auc. quomodo oportet episcopos. §. igit ordinandos. z qō ibi not. z. ff. de transact. l. cū aquiliana. z. l. de his.
5 ad velleia. l. fin. §. penul. ¶† Quarto not. ex eo qō dixi in prox. not. z ex tex. simul. q ad hoc vt inducatur litis pendentia quatuor requiruntur. Primū q citatio emanauerit. Secundū q a competēti iudice. Tertiū q ad citatum peruenerit vel per eum steterit. Quartum q plene potuerit instrui fm Benze. Quintum adde q citatio sit apta. de hoc in glos. alibi. quod dicam. j. q. iij. Sextū q nuncius sufficienter intimauerit, per id quod di
6 cit glos. vlti. in fine. ¶† Quinto nota ex predictis q citatio debet fieri certa. ratio est ne citatus vaget in incerto fine sua culpa. ad hoc de rescript. cum in multis. lib. vj. de postula. c. vnico. de elec. vt quis duas. eo. li. z de hoc. C. de litigio. auc. de litigiosa. z sic intelligitur. C. de prescri. xxx. anno. l. sicut. xvj. q. iij. §. pe. pro hoc quia z alīs scriptura nimis generalis vel obscura non prodest. de libel. obla. c. j. z. ij. de dolo. ex literis. sicut sigillum in quo litere non apparent non est sigillum. de fide instrumen. inter. Ex hoc not. Laud. q si aliquid per alteram partiū produ
b citur inter acta quod nō est intelligibile, vel per quod alia pars quantum eam tangit non potest instrui, habetur pro non producto per iura preallegata. quod not. ¶ Oppo. q hec rubrica sit superflua per titulum de restitutione spoliatorum. per quem sufficienter prouidetur contra innouata in preiudicium partis. Solu. vt in glos. j. verfi. z in hoc differt. que est clara. z idem Paulus dicens q quo ad istum titulum iudex solum habet summarie se informare q q citatio in causa precesserit: z q post eam aliquid fuerit per partem indebite innouatum: z talia innouata per modum attentati reuocabuntur sicut ea que fiunt appellatione pendente vel recusatione vel relatione vel dilatione. de appellationibus, dilectis. z. c. cum speciali. z. c.

a ¶ Quis dicat possidere. Adde gl. z Arch. in. c. cōmissa. de elec. li. vj. z gl. in verbo, antea. in cle. j. de seque. pos. z fruc. Inno. in. c. qstitutus. in gl. sua. de app. Archi. in. c. ij eps. de preb. li. vj. gl. in cle. gre. de rescri. doc. in cle. si plures. de preb.

b ¶ Ut prosit protestatio. Adō Inno. Hosti. z Jo. and. in. c. cumana. de ele. z in. c. in genesi. eo. tit. Archi. in. c. diaconi. xxvij. dist.

intimasti.z c.significãte.sicut etiã ea que fiunt pendẽte itineris
7 arreptione.de cleri.peregri.c.vnico.¶ †Sc̃o oppo.q̃ facta lite pendente non debeant reuocari.licitum est enim pendente lite vti possessione sua.non enim debet quis priuari cõmodo sue possessionis lite pendente.de restitu.in integ.cum venissent.vt lite penden.c.j.z.ij.Solu.¶Pau.q̃ lite pendente nihil debet innouari in partis preiudiciũ: alʒ bene potest aliquis vti possessione sua:etiam si possessionẽ habeat tantũ ex cõsuetudine prescripta:quia nemo debet sine cognitione cause spoliari.d.c.j.de resti.spolia.conquerente.de accu.olim.z hoc non est innouare, sed verius ius suum cõseruare.de iude.consuluit.potest etiam aliqua noua facere z ante lit.contest.z post:vt not.Jnn.z Hostien.in.d.c.j.nam per negationem, prohibitionẽ z appellationem alicuius nõ debet quis dimittere iure suo vti.C.de rei vendi.l.si fundum.z de hoc per Jnno.de censi.venerabili.de offic. deleg.sane.ij.vbi dicit.Jtem non debet sua possessione priuari nec res litigiosa alienari vel priuilegiũ impetrari super ea.cod.
8 titu.c.j.penul.z fi.¶ †Tertio oppo.q̃ etiam citra citationẽ lis dicatur pendere statim cũ libellus est principi oblatus.C.quando libel.prin.oblatus.l.j.z.ij.Et hoc fortius ex quo est impetratus iudex.de appella.suggestum.de testi.causam.ij.Sol.videtur standum contrario per id quod dicitur in glos.j.in princip. Sed dic q̃ illa que ponunt hic in glo.recipiunt limitationẽ per hanc cle.vt vult eadẽ glos.in princ.ibi,determinans.quod not. Hostiẽ.z c.idem ¶Pau.z alij.z sic est sensus glos.z aliorum q̃ requirit citatio quo ad effectũ reuocãdi attẽtata:qõ expresse dici-
9 tur in hac cle.¶ †Quarto opp.ad hoc q̃ imo per solam commissionẽ cause dicatur lis pendere adeo q̃ priuilegia vel rescripta postea impetrata debeãt reuocari dicto.c.causam.de testi. Sol.glos.in verbo,citatio.videtur stare contrario.z idẽ Laud. dicens speciale in literis apostolicis vel priuilegijs que impetrata super aliquo negotio iam iudicibus cõmisso, tanq̃ impetrata tacita veritate non tenent,sed quod hic dicitur generaliter obtinet in alijs.¶Benze.autem dicit q̃ quo ad hoc vt lis di-
a catur pẽdere,exigitur citatio[a]:vt dicitur in tex.cum citatio dicatur prima pars iudicij.institu.de pena temere litigantium.§. fin.sed quo ad reddendum rescriptum impetratum surreptitiũ facta prius cõmisso sufficit: vt in contrario.tacuit enim impetrator tale quid:qõ si expressisset, non obtinuisset rescriptum secundum.de rescri.sup literis.z sic debet dici potius casus dissimilis, q̃ cõtrarius:fm eum.Host.autẽ in dicto.c.causam.intelligit q̃ secuta sit presentatio z citatio: vel saltem q̃ peruenerit ad notitiam aduersarij, per.c.j.de alie.iudic.mu.z de appel. memínimus.quod puto verum: nec contrariũ volunt solutiones precedẽtes.z hoc presupposito dic q̃ vera est solutio Ben. quia quo ad effectum reuocandi attentata pendente lite q̃is pars sciret se debere citari:tamen non sufficeret,nisi citata fuerit vt in tex.sed quo ad impediendũ impetrationẽ sufficit impetratio facta per aduersarium parti intimata ratione predicta.
10 ¶ †Quinto oppo.q̃ non sufficiat citatio ad inducendam litis pendentiam, sed requiratur litis contestatio.de verbo.signi.ex parte.ij.quia tunc dicitur iudiciũ ceptum.auf.de litig.§.omnẽ. z.§.si vero.quia litis contestatio est exordium litis.de offic.delega.super questionũ.versi.nos autem.Solu.¶Pau.q̃ per citationem inducitur pendentia litis quo ad impediendam innouationem:vt in tex.pro hoc qõ dicitur in litera ibi, quo ad hoc. Jtem z quo ad perpetuandã iurisdictionẽ.de offi.delega.gratum.alʒ autem requirit cõtestatio.z idẽ Benze.z ¶Matth.Et ex hoc apparet istos tenere q̃ nõ perpetuetur iurisdictio p actũ aliquem citra citationem:qõ tenui de offic.delega.gratum.eo.
11 titu.licet plurimi teneãt contrariũ.qõ dic vt ibi dixi.¶ †Sexto opp.ad hoc z ad tex.q̃ nõ requiratur citationem peruenisse ad citatũ.sufficit enim qualitercũq̃ geri ceperit lis.d.c.licet.Sol. glos.in ver.ad partem.tangit illã questionẽ an sufficiat citationem emanasse etiã si nõ puenerit ad citatũ quo ad perpetuãdã iurisdictionem:z sentit q̃ sic.de quo plenius not.de offi.deleg. c.vlti.vbi dixi q̃ si tenemus q̃ ad ppetuandã iurisdictionẽ sufficiat q̃libet actus factus per delegatũ etiã citra citationẽ: tunc sufficit citatio emanata etiam nõdum executa.sed si tenemus q̃ requiratur citatio,qõ tenui de offi.deleg.licet.z.c.venerabili.z dixi in proximo cõtrario:tunc expedit q̃ citatio fit executa.quãdocũq̃ enim ex aliquo actu debet aliquis effectus surgere,requirit q̃ actus sit perfectus ex suis partibus.de elec.qz
12 propter.z.c.cũ post petitam.¶ †Septimo opp.ad idẽ z ad solutionem predictã:qz citatio etiã non peruenta ad citatum habet effectũ.ſ.de foro cõpe.clemen.q̃uis.in prin.Soluit Benze. q̃ in casu huius cle.exigitur citationem deuenisse ad notitiã citati:alʒ regulariter contra dictam clemen.q̃uis.Et ratio huius casus potest esse fm eum:qz talis citatio inducit effectũ impedimẽti innouationis z eius faciende reuocationis,que forte nõ sine magno incõmodo innouationis fiet.z ideo ne ꝓbabili ignorãtia feriatur,est inductũ vt ad suã notitiam citatio deducatur.argu.C.de tabularijs.l.generali. lib.x. de consti.c.ij.z.c. nam concupiscentiam.Tu vero dic q̃ ad hoc vt citatio operetur aliquem effectum,requiritur regulariter q̃ perueniat ad citatum:sed quãdoq̃ sufficit peruẽtio presumptiua, vt in casib⁹, in quibus sufficit citatio ad domum:de quo dixi de eo qui mit. in possess.c.fi.z sic loquitur cle.q̃uis.¶Octauo oppo.q̃ etiã si factum fuerit per citatum q̃ citatio ad eum nõ peruenerit,non debeat haberi pro citato nisi hoc fecerit dolose.de elec.cle.causam.z alijs iurib⁹ hic allegatis in gl.in verbo, peruenirent.Sol. stat cõtrario,vt dicit gl.in verbo,factũ.pro hoc vt lite nõ cõtest.
13 quoniã.§.porro.ibi, siue qz malitiose se occultat zc.¶ †Quero quomodo reuocent innouata lite pendẽte.i.que cause cognitio requiritur.Solu.vt in glos.j.versi.per que dixi.quam not.vsq̃
14 ibi,z in hoc differt.z idẽ Laud.qõ dixi.ſ.in.j.cõtrario.¶ †Secundo quero qz in tex.decidit quando incipit lis pendere vsq̃ ad quãtum tempus duret pendentia.glos.in verbo, postq̃.dicit q̃ vsq̃ ad sententiam a qua nõ est appellatũ.Jdem ¶Paul. Ex hoc no.q̃ quãdo est appellatum, lis est eadem licet instãtia fit diuersa.z ideo si lis erat contestata in principali, nõ requiritur contestatio in causa appellationis.de appel.per tuas.z qõ ibi not.tollitur etiam pendentia litis z aliꝭ modis de quibus
15 glos.remittit.¶ †Tertio quero quia hic dicit de iudice competenti,quis dicatur incompetens[b], z quis competens. Ad primum dicit ¶Pau.q̃ dicitur incompetens multis modis: puta si iudex secularis citat clericũ.xxiij.q.viij.cõuenior.vbi de hoc. vel ordinarius citat exemptũ non expressa causa propter quam sit ei subiectus.de priuileg.c.j.lib.vj.vel si duo citant non facta mẽtione de tertio.de offic.deleg.prudentiam.j.respon.z.c.seq. vel delegatus qui non habet hoc in mandatis citat personaliter.de iudic.x.j.lib.vj.vel si is cui datur iurisdictio citandi sub certa forma ea omissa citat.ſ.de foro cõpe.cle.vnica.versi.volumus.vel cum euidens est citantẽ nõ esse iudicem.de rescri.nonnulli.vel si error exprimitur in citatione: puta q̃ veniat responsurus seruo,vel excõmunicato,vel alteri de quo cõstat q̃ agere nõ potest:vt si citat ad diem feriatam.de fer.c.fin.vel ad respondendum de sole z luna.ff.de iudi.nõ quẽadmodum.insti.de inuti.stipula.§.j.z.ij.vel ad locum inhonestum.ff.de arbit.l.si cum dies.§.si arbiter.vel vt respondeat militi procuratori alterius.C. de procura.l.militem.Et generaliter vbicunq̃ in citatione exprimitur iniustum vel manifeste inhonestum ita q̃ citatus est certus q̃ si presens esset nõ teneretur respondere.de hoc not.ij.q.
ij.si episcopus.de accu.veniens.Et Specu.de citatione.§.j.per totum.Ad scm quis dicatur cõpetens,dicit glos.in verbo,cõpetenti.q̃ is qui iurisdictionẽ cause habet, cum exercitio etiã si possit per exceptionem elidi.quam glos.not.z idem ¶Paul.per predicta patet q̃ non solum sufficit q̃ iudex sit competens quo ad iurisdictionis fundamẽtum, sed etiam q̃ citatio sit competens:vt patet per exempla ¶Pau.statim dicta.qõ etiã dicit hec glos.in verbo,competenti.in fi.quod no.Et ad predicta q̃ not. glos.C.de bonis autho.iudi.possi.l.cũ proponas.z dic quemlibet iudicem competentem nisi appareat incompetẽs:quia edictum de iudicibus est prohibitoriũ.argu.de offi.delega.cũ R.z qõ ibi not.de iudic.causam.ij.Et quo ad effectum huius.c.dic competentem quando citatio arctat ad comparẽdum etiam si alʒ nõ sit iudex dũmodo teneat citatus ire ad allegandũ priuilegium suũ adeo q̃ nõ veniens possit vt cõtumax puniri.argu. ff.de iud.l.si quis ex aliena.de rescri.sup literis.vbi de hoc.z de accu.veniens.in glos.vlti.Et per hoc fortius dic litem pendere si citatus comparuit z opposuit de incompetẽtia iudicis: licet in.q.facti viderim allegari in cõtrariũ. pro hoc videret tex.hic in verbo,competenti.qui videtur pſupponere q̃ constet iudicẽ esse competentẽ.Sed dic q̃ est cõpetẽs vsq̃quo nõ erit doctum de incõpetẽtia,vt vult gl.ista,z ¶Pau.p dicta.ſ.e.q.in eo q̃ dicunt cõpetentẽ.dicit etiã si iurisdictio possit p exceptionẽ elidi. qõ diligẽter no.¶Opp.ad hoc q̃ si iurisdictio põt p exceptionem elidi,citatio nõ inducat litis pẽdentiã:qz nõ arctat citatũ. ij.q.v.quia suspecti.de fil.presb.quoniã.de app.ex parte.j. Sol. Lap.q̃ si exceptio est notoria,pcedũt ẽtraria.Et p hoc pmissa debent intelligi sicut statim.ſ.dixi,qñ citatio est taliter facta q̃
16 arctatur citatus ad veniẽdum.¶ †Quarto quero circa hoc si rescriptum est ipso iure nullũ:vt qz impetratũ p excõicatũ,de rescri.c.j.lib.vj.vel est obreptitiũ z super beneficio impetratũ, de rescri.ad audientiã.ij.an citatio facta per tale rescriptũ inducat litis pendẽtiã.dicit Lap.q̃ nõ:si de hoc cõstat,per id qõ dixi.ſ. q.prope.Si aũt nõ cõstat sed pẽdet ex futuro euẽtu secus est.ad
17 hoc.ſ.c.pen.¶ †Quinto quero qualis expressio requirit in citatione ad hoc vt citat⁹ dicat potuisse plene instrui.Solu.vt in gl.fi.quã no.in eo q̃ dicit cõsiliũ esse actori q̃ in citatione libel-
c lus[c] inserat.z cũ glos.cõcordat ¶Pau.que dicit idẽ esse in criminali,in qua si in citatione nõ exprimunt ea que obijciuntur accusato,venire

a ¶Exigit citatio. Adde.c.gratũ.z.c.ij vndiq̃. ſ.de offi.delega. doc.i.c.fi.de priuile.gl.in ver.cõsuetudine. z ibi doc.in cle.statutum.de elec.Ange. consi.cxc.incip.in dei nomine zc. Ordinamentũ factũ.

b ¶Quis dicat incõpetens. Alde Spec.in titu. de sentẽ.in.§.ij. ver.est autẽ. de scdo.ſ. de cõpe. vide Spe.tit.de cõpe. iudi.§.j.v. ij.z ibi not. Jo. and.in addi.

c ¶Quod in citatione libellus. Adde Hostiẽ.z Anto.de but.in ca.pastoralis.in §.quoniã.de rescrip.z Joã. de Jmo.in.xiij. col. Ant.de bu.in.c. ꝑterea.de dila. z ibi Abb.in.v. col.

cusato,venire nō tenetur.v.q.ij.si primates.lxxxj.dist.maxima nus.vij.q.j.presentiū.z qs not.iij.q.ix.indicas.z hoc casu quando fit tāta expssio in criminali,nō dank deliberatorie:fm Pau. qs tenet Bof.in summa de dilatio.§.sunt z inducie.z sic dicit Pau.intelligēdū qs not.iij.q.ij.in summa.alʒ autem dari debent:vt not.ij.qō.vij.per scripta.qs etiam tenet Rof.in libello iuris canonici in rubri.qualiter fit citatio.iuxta principium.ad hoc.C.vt intra certū tempus crimi.causa finia.l.ij.z qs no.C.de lit.contest.auk.offerak.z idē tenet Host.in sum.de dila.§.j.ver. alie dilatorie.z Archi.in prealle.c.per scripta.z de hoc in Spe. de dila.§.j.versi.deliberatorie sunt.dicit ergo Pau.q quo ad effectū inducēde litis pendētie debet in citatione exprimi quis, a quo,z quare petak.Et pro hoc dicit non sufficere si citek vt veniat respōsurus super fundo:prout etiā dicit hec gl.fin.in prin. qr si hoc diceremus, sequerek q ex tali citatione super omni re z causa ciuili posset cōueniri:z q super quolibet fundo quē possideret reus lis dicerek pendere donec per libellum declarasset actor de quo fundo intelligit,qs esset absurdum.z est simile de
18 do.c.ij.¶ †Sexto q̄ro si iudex in citatione sufficiēter expressit, sed nuncius nō sufficiēter parti intimauit,an dicak lis pendere. Sol.vt in glos.ea.in fi.que dicit q nō:pro hoc qr ex quo nō suffi-
19 cienter intimauit,pars nō pōt dici plene instructa.¶ †Septi-
a mo quero quid si iudex sufficienter expressit z nuncius[a] sufficiēter intimauit,sed nō retulit iudici de citatione facta:vel si retulit,nō fuit hoc redactū in actis; deinde aliquid attentak q iudex vult reuocare per modū attentati, sed ex aduerso dicit hoc nō debere fieri,z negatur citationē, factam vel si facta fuit nō fuisse in actis redactā.videtur q iudex nō possit reuocare innouata,adeo q si is contra quē petit reuocatio appellet,q iudex hoc nō admittit,debeat deferri appellationi, cū sit grauatus. pro hoc inducit Lap.cle.appellanti.vbi iustificat appellatio ex his solis que in appellatione sunt expressa quādo ab interlocutoria appellatū est:ata ergo videtur hoc casu nō posse verificari reuocationē attentatorū nisi ex his que in actis sunt redacta. sed pro z cōtra inducit Lap.ea que not.in qōne dispu.in regula,eum qui certus.lib.vj.vbi quando dati sunt duo delegati cū clausula,q si ambo ꝛc. Altero impedito,sed de impedimento fide nō facta collega queritur an valeat processus per nō impeditum factus.z arguitur pro z contra: z dic vt ibi,z vt dixi de offi.deleg.prudentiā.in prin.ad questionē tamē premissam dic q verū est qs dicit Lap.Nam ad hoc vt iudex possit procedere
b cōtra citatum nō sufficit q vere sit citatus:nisi etiā de hoc constet iudici[b]:vt probak.ff.de bo.aut.iudi.pos.l.hec autē.§.j.ibi liqueret pretori.qs tz ibi Bar.de quo dixi de eo q mit.in pos.c.fi.
20 ¶ †Octauo quero que fit ratio quare ad inducendā litis pendentiam requirik expressio ita plena,vt dixi.s.q.v.Sol.ideo requiritur ne cōuentus in incerto vagek.arg.de resci.cū in multis.de postu.c.vnico.de elect.vt quis duas.li.vj.z de hoc.C.de litig.authen.litigiosa.fm Steph.qui sic intelligit.C.de prescri. xxx.ann.l.sicut.xvj.q.iij.§.pe.Et ex predictis ad inferendā litis pendentiā requirunt aliqua de quibus.s.in.iij.notabili.

¶ De sequestratione possessionū z fructuū. Rubrica.

1 Malitia litigantium est compescenda.
2 Diffinimus,hoc verbum inducit ius nouum.
3 Duntaxat,hec dictio est restrictiua.
4 Sententia lata super possessorio an possit esse diffinitiua.
5 Titulus beneficij potest sequestrari in certo casu.
6 Beneficium,hoc verbum de se non comprehēdit dignitates z personatus.
7 Prescriptio triēnij hz locū in certo casu etiā de iure canonico.
8 Inferior a papa quādoq̄ se intromittit de causa deuoluta ad papam in certo casu.de quo vide.
9 Sequester habet plenam curā de beneficio sequestrato in casu clementine vnice de sequest.pos.z fruc.
10 Appellari an possit a sentētia lata super possessorio de iure canonico:z quid de iure ciuili.
Adde ad idem nume.ii.
12 Sequestratio licet regulariter sit prohibita pmittit tamē in certis casib⁹.de quibus vnus est in cle.vnica.de seque.pos.z fruc.
13 Clemētina vnica.de sequestra.pos.z fructuū,an habeat locū si in curia fuit prima sententia lata pro possessore,scda q̄ eū vide.
14 Sententia definitiua que sit:z que sit snia interlocutoria.vide.
15 Hospitale an contineatur appellatione beneficij.
16 Rector si petat beneficiū episcopus autem vel abbas dicit illud pertinere ad suam mēsam,an in huiusmodi causa sit locus clementine vnice de sequest.pos.z fruc.
17 Sentētia in curia per quē debet esse promulgata vt locus sit sequestrationi fm dispositionē cle.vnice.de seque.pos.z fruc.
18 Beneficiatus vt dicatur per triennium possedisse beneficiū an sufficiat tertium annum esse inchoatum.
19 Quid si pendente lite completum sit triennium cum ante litem possederit biennio:an sufficiat ad euitandam sequestrationem.
20 Ordinarius vt possit facere sequestrationem beneficij litigiosi fm tenorem clemētine vnice.de sequest.pos.z fruc.an sit necesse q ad eum spectet institutio illius beneficij.
21 Persona idonea que dicak vt apud eā possit sequestratio fieri.
22 Sequestratio quid est.
23 Sequestratio an sit nature vnius,an sit vnica vel plures.
24 Sequestratio quando fit partium conuentione.que sunt exempla huiusmodi sequestrationis vide.
25 Sequester an possideat rem sequestratam apud se.
26 Sequestratio de qua in cle.vnica.de sequest.poss. z fruc. an sit regulariter permissa.
27 Sequestratio que fit authoritate iudicis an z qñ habeat locū.
28 Sequestratio necessaria quot modis potest fieri.
29 Possessor beneficij si vult satisdare an poterit euitare sequestrationem in casu huius cle.
30 Sequestratio an possit fieri apud plures psonas simul, aut saltem successiue.
31 Sequestratio in forma clemē.vnice de sequestra.pos.z fruc.an debeat fieri vocatis his quoꝝ interest, z cū cause cognitione.
32 Sequestratio an in aliquo preiudicet quo ad ius possessiōis vel proprietatis.
33 Sequestri officium quale sit.
34 Sequester fructuū beneficij an possit fructꝰ qui sunt vltra onera beneficij conuertere in vtilitatem beneficij.
35 Victoria finalis in litibus que dicatur.

1 ADcōpescēdas. ¶ Diuidit in partes q̄tuor, vt dicit gl.j.cōtinet tamen vnū casum solū.sz qr aliqualiter est lōga,lego p partes.¶ †Not.malitias litigātiū esse cōpescēdas.de hoc in gl.ij.z dicit Benze.q ad plenū prohiberi nō possunt. xxiij.q.j.hac rōne.in auk.de nup.§.mitiores.coll.iij.z in auk.vt
2 hi q obligatas se habere phibēt res minoꝝ.§.j.coll.vj.¶ †Secundo no.q per verbū diffinimus[c],inducit ius nouū.fm Benze.Est enim casus nouus hic in quo lite pendēte fit sequestratio.Alij casus not.C.de phibi.sequestra.l.j.z.s.c.dilectus.z q
3 iste sit casus nouus,tenet gl.j.ibi.nouū z equissimū ꝛc.¶ †Tertio not.de dictione,dūtaxat[d].que est restrictiua z sonat idē qs
4 tantum.l.dist.ex penitentibus.de resci.statutum.§.in nullo.li. vj.de iureiuran.c.j.eo.lib.¶ †Quarto not.q sententia lata super possessorio potest esse diffinitiua.quod colligit gl.in verbo, possessorio.quam not.z idem not.de restitu. spolia.cum ad sedem in glos.mag.in fin.¶ Quinto not.in casu huius cle.equiparari sententiam latam in possessorio sententie late in petitorio eiusdem rei: quod est verum quo ad effectū sequestrationis fiende: de qua hic.z est ratio fm Laud.qr presumit pro eo qui
c obtinuit etiam in altero tantū.arg.s.eo.ab eo.pro hoc.s.titu.j.
5 clemē.si duo.¶ †Sexto not.casum in quo titulus beneficij potest sequestrari.qs colligit gl.in verbo,beneficiū.z sic fm Ben. nō solum fructus sequestrantur prout fit.ff.de appel.l.imperatores.s.eo.ab eo.imo quādoq̄ etiā ipsum ius quod petitur: vt
6 hic.ad idem.ff.de iudi.examinata.¶ †Septimo no.q verbum beneficium,de se nō comprehendit dignitates vel personatus: alʒ frustratoria fuisset expressio de illis hic in tex.facta:qs est verum in materia restringibili:vt in gratijs z priuilegijs que tāq̄ ambitiosa restringuntur.de preben.q̄uis.j.lib.vj.sed alʒ beneficium large accipitur.argu.de verbo.signi.tria.de causa posses. clemen.vnica.vbi de hoc in glos.ij.z ibi dixi.q.iij.z per ibi not. videtur q etiam hoc casu comprehenderentur dignitates:z sic expressio,de qua hic,nō fuit necessaria:sed fuit ad maiorē certitudinem:quod dico.j.in tertio contrario.Nomine autē beneficij comprehenditur canonicatus z prebenda:vt not.Archi.de resci.p.gratia.lib.vj.dicit autem Steph.q nomine dignitatis hic expresso nō comprehenditur episcopatus.de cōcess.preben.dilectus.de preben.c.ij.libro.vj.z quod not.ibi in glos.ij.z
7 per Archidia.¶ †Octauo not.casum in quo de iure canonico prescribitur triennio.nam ad euitandam sequestrationem sufficit possessio triennij: vt in text.ad hoc.xvij.q.ij.si quis incognitus.de prescrip.c.j.sic z vsucapio terminatur triennio.institu. de vsucapio.in princi.de qua an currat contra ecclesiam, dixi de in integ.restit.c.j.vbi tenui q sic.Debet autem in vsucapione interuenire bona fides, z iustus titulus, z q res non sit vitiosa,z q possessio durauerit vsq̄ ad vltimū diem quem sufficit attigisse.ff.de diuer.z tempo. prescrip.l.in vsucapione.z not. eodē titu.l.iij.dicit autem Benze.q limitatio trienny hic facta fuit arbitraria,de qua non posset reddi ratio:quare nō de pluri
8 vel paucior dixit,pro hoc qs not.de prescri.si quando.¶ †Nono.not,casum in quo de causa deuoluta ad curiā se intromittit

a ¶ Et nuncius. Adde gl.in ver. in iudi.z ibi Domi.in.c. venerabilibus.in.§. secus.de sentē.excom.lib.vj.Bal. in.c.cū dilecti. in.vij.col.de dolo z contu.

b ¶ Constet iudici. Adde Anto. de but.in.c.cum dilecti.in.ix.col. de do.et contu. Anto.de but.in c.cū dilecti. i.iij. col.de ele.Abb. in cle.psenti.de censi. Abb.in.c. ad nostrā. el.ij.i v.col.de iureiur. Abb. in.c.fin.in ix.col.de fo.cpe.

c ¶ Verbū diffinim⁹.Adde verbū diffinim⁹. ff. de ver.signi.

d ¶ De dictione dūtaxat. Adde Archi. in.c.statutū.in.§.in non nullis.de resci. lib.vj.doc.in.c.j. de iureiu.lib. vj. doc.in.c.j. de tēpo.ordi.eo.lib.

inferior: quia ordinarius hic sequestrat beneficiū super quo lis pēdebat in curia. qđ dic vt in gl. in verbo, ordinariū. z intelligit Lau. etiā si ab ipso ordinario fuerit appellatum: z ex hoc colligit casum in quo iudex a quo, se intromittit de causa pendente corā iudice ad quē. sunt z alij casus fm Laud. Secundus est de appella. cum teneamur. vbi reformatur possessio turbata alteri parti p alterū. Tertius quādo nō cōparet appellās in termino prefixo. de appel. per tuas. Quartus in appellāte cōtra residentiam. de app. puenit. qz ibi ponit ordinarius vicarij. Quintus si qd fiat cōtra appellationē z interdictū ecclesie. de matri. contra. contra interdictū eccle. per totū. Sextus quādo ignorat iudex inferior. de appel. vt in. c. si duobus. de appel. Septimus in c. si a iudice. de app. li. vj. Octauus in casu. ſ. eo. ab eo. dicit tamen Lau. q̄ illo casu fit sequestratio a iudice a quo est appellatū anteq̄ appellatio sit p̄sentata iudici ad quē: ſz post p̄sentationem fit per iudicē ad quē. C. quoz ap. nō reci. l. ab executore. qđ tenet Hostiē. in. d. c. ab eo. z dicit Pau. q̄ si iudex a quo detulit appellationi, non pōt amplius se impedire de principali nec de accessorio. de ap. dilectus. ſ. p̄terea. z. c. cū appellationibus. lib. vj. nisi in fauorē matrimonij. vbi vertit periculū anime. Sic no. Inno. de matri. cōtrac. con. interdi. eccle. c. ij. casus autē. xvi. in quibus iudex a quo se intromittit de cā devoluta, not. Spe. de appel. ſ. pe. in princ. ¶ †Decimo no. de officio sequestri in casu huius cle. habet enim plenā curā de beneficio sequestrato: z sic est legitimus administrator sicut is qui administrat sede vacāte. de elec. qz sepe. lib. vj. eo. ti. cle. statutū. fm Laud. z idē Benz. qui dicit hoc esse ad instar cōmentarij, de quo no. de elec. nemo. li. vj. z hoc vult gl. hic in v̄bo, beneficiū. in fi. z de hoc. j. q. xxvij. Et idē Pau. fm quē cū debeat fructus percipere[a], poterit presentare vel eligere si hoc p̄tinet ad beneficiū. p hoc qđ not. de re iud. cū bertholdus. ¶ †Opp. in eo q̄ hic permitti videt appellari a snia lata sup possessorio. nā vt hec cle. pcedat, oportet eam intelligi q̄ a prima sententia fuerat appellatum: al's nō procederet qđ hic dicit de expectando finalē victoriā: z sic cōtra: qz a sententia lata super momentanea possessione non appellat. C. si de mōēta. pos. l. vnica. z. ij. q. vj. ſ. sunt quoz. ver. de possessione. Sol. cōiter dicitur q̄ cōtraria procedūt de iure ciuili: sed de canonico secus. hoc no. gl. in. d. ver. de possessione. de resti. spol. cū ad sedē. in gl. pe. in fi. ¶ †Scdo op. ad hāc sol. qz. l. vnica. preallegata est canonizata in dicto ver. de possessione. So. Ain. vt refert Archi. in. d. ver. de possessione. dicit q̄ fm canones si appellat ne aduersarius mittat in possessionē, deferet appellatiōi. nā z appellat ab interlocutoria. de appel. sup eo. tā sup interdicto quoz bonoz q̄ vñ vi. nā z his casib⁹ snia definitiua est z perimit principale: licet secus de interlocutoria que non perimit. z sic videt Aicen. velle q̄ etiam fm canones a snia interlocutoria lata in possessorio nō appellet: tamē dictū eius minus perfecte recitat. Alij aliter dixerūt stantes simpliciter in eo qđ p̄dixi q̄ indistincte fm canones etiā ab interlocutoria appellet. Joā. autē fauen. vt dicit Archi. in. d. ver. de pos. dicit de iure canonico nō appellari i casu p̄misso sicut nec de ciuili: qz remanet questio proprietatis p quā succurreret ei q succubuit in possessorio p dictā. l. vnicā. z dictū ver. de pos. z hoc dicit verū qñ is q succubuit malitiose impediebat restitutionē. de resti. spo. ex ℊquestione. z. c. in lr̄is. z. c. itē cū qđ. Archi. in. d. versi. de pos. z Pau. hic tenent de iure canonico idē qđ de iure ciuili: ſz Pau. in fine mutet sententiam, z dicat verius esse q̄ indistincte fm canones appellari pōt. Videamus motiua pro opinione glossarū z sequacium. q̄ aliud sit de iure canonico inducit de resti. spo. ex cōquestione. z. c. cū ad sedē. z de testi. c. significauerūt. Itē ratio: qz fm iura canonica regulariter appellari pōt etiā ab interlocutoria. de app. super eo. z. c. vt debitus. Pro opinione alia inducit. qz l. vnica prealleg. expresse dicit appellari nō posse. z canones expresse[b] nō dicunt appellari posse: ergo standum legi etiā de iure canoñ. pro hoc qđ not. de oper. no. nun. c. j. Archi. vt predixi sequitur hoc scdm. Et ad cōtraria respondet ad. c. cum ad sedem. dicit ibi non exprimi q̄ appellatū fuerit. potest ergo intelligi q̄ per supplicationē pape fuit aditus: quam solutionē reprobaui in dicto. c. cum ad sedem. qz patet indecisa qđ fuit appellatum. Aliter respondet etiā Archi. presuppositō q̄ ibi fuerit appellatum. nō tamē ibi dicit q̄ propter appellationem executio fuerit impedita: que solutio etiā non procedit. nā si tenuit appellatio, debuit executio suspēdi. de iureiuran. venientes. ¶ Tertio soluit q̄ si bene aduertitur in. c. cum ad sedem. fuit actum possessorio z petitorio. qđ colligit ex tex. ibi asserens de iure ad hospitale spectare qđ sonat petitorium: z etiā ibi restitui postulauit: z ibi diutius possedisse que sonant possessorium. sed dic q̄ etiā colligitur ibi in prin. qz causa fuit cōmissa quo ad petitorium z possessorium. pro hac solutione est qđ not. in Specu. de appella. ſ. ij. versi. vj. z seq. in addi. Joan. and. vbi refert Guid. de suza dixisse q̄ quando simul actum est petitorio z possessorio, potest appellari super vtroq̄ etiam de iure ciuili: z sic leges locum habent tantum cum possessorio solo agitur. Ratio differentie: qz quādo simul, tunc causa possessionis est accessoria p̄prietati. de causa possess. cū dilectus. ideo sequitur naturā principalis: que ratio cessat quādo solo possessorio actum est. qđ est nota. dignū. z idē vult Archi. licet nō sic expresse in. d. ver. de possessione. sed non videt hoc pcedere quo ad dictū. c. cū ad sedē. qz etiā p̄supposito q̄ fuerit actum petitorio z possessorio: tamen in solo possessorio fuit p̄nunciatū: vt patet ibi in verbis sententie. ibi nullatenus de spoliatione tractabāt: z in eo q̄ papa p̄nūciauit interdictum vnde vi locū non habuisse, z retractauit sententiam restitutionis latam cōtra eū. Sol. Archi. q̄ ſz nō exprimat de petitorio, tamen includit. nā respectu petitorij fundata erat intentio epi de iure cōi cum ecclesia esset in sua dioceſi. si enim de possessorio tm cōſyderasset papa: nō fuisset admissa pbatio per instrumēta: cum per instrumēta nō probet possessio. de fide instru. inter. que ratio nihil vrget: qz etiā dato q̄ per instrumentū nō probet possessio: bene probat spoliatio: sicut etiā per instrumentum potest pbari crimen, prout dixi de maio. z obe. cū in ecclesijs. z illo respectu papa ibi dicit q̄ instrumēta nō probarūt: qz de spoliatione nō tractabāt. sed q̄ sentētia pape in. c. cū ad sedem. fuerit generalis etiā quo ad petitorium, faciunt verba ibi, nos prioris acta iudicij recēsentes. vbi nō distinguit. z sic cum acta essent etiam in petitorio, de illo etiā papa pronūciauit. vbi cōſydera q̄ licet ibi deduceretur petitorium, deducebat ad iuuādum possessorium: qđ patet ex conclusione libelli: qz procurator hospitalis postulauit restitui ꝛc. z sic ſz iudicium quo ad acta esset su per petitorio z possessorio: sententia tamē debuit esse in solo possessorio: z sic ibi fuit. tamē qz etiā deductū erat petitorium, potuit appellari per id qđ. ſ. dixi. multū tamē facit illud. c. q̄ indistincte possit appellari: nō eim videret petitorium debere aliqd opari quo ad potestatē appellādi qñ deductū est nō principaliter, sed ad coadiuuandū possessorium. talis enim sententia nō preiudicat in petitorio. de iure autem ciuili a sententia lata in possessorio pōt appellari tunc tm qñ facit preiudicium proprietati, vt dico. j. eo. cōtrario. ſz p hec habes modū quomodo illud. c. pōt euitari. ad. c. ex cōquestione. Respondet Arch. vbi. ſ. q̄ ibi nō fuit pronunciatū sup possessorio, ſz fuit appellatū eo q̄ iudices pr⁹ volebāt in petitorio pcedere q̄ restitutorio iudicio. z sic intelligit Inno. illud. c. vt no. de noui ope. nun. significātib⁹. z fm hoc habebis q̄ presuppositō q̄ a snia lata in possessorio non appellet: tamē si iudices omisso possessorio seu relecto volūt in petitorio pcedere, appellari pōt. z hoc probat. C. de ap. l. j. vbi etiā de iure ciuili a tali p̄posteratiōe appellari pōt. Ad. c. significauerūt. respōdet Archi. q̄ ibi nō fuit appellatū a sentētia lata in possessorio, sed a grauamine denegate quarte pductiōis. z etiam ibi not. Inn. ad rationē que fiebat: qz fm canones regulariter appellat. respondet q̄ generaliter pcedit. fallit in casib⁹ p̄hibitis de app. cōſuluit. cū simi. z generi p speciē derogat. de rescri. c. j. regula, generi. li. vj. Cōcludit itaq̄ Archi. q̄ quādo p cām possessionis nō parat p̄iudicium p̄prietati, appellari nō pōt. qđ est in omni interdicto nisi ageret ex cōstitutiōe, si quis in tantā. C. vñ vi. quo casu q̄ spoliauit cadit a p̄prietate: nō appellari pōt. arg. ij. q. vij. lato⁹. z de hac cōstitutiōe dixi de cau. pos. cū ecclesia. de resti. spo. sepe. de dolo. c. j. similiter fm Archi. si agit hypothecaria post aduocatā hypothecā, non ſz locū questio p̄prietatis nisi soluto debito. ff. de euic. l. si cū vēditor. j. rñ. qđ silē nō multū est ad ppositū. z hec Archi. dicta refert hic Pau. author sup presso: quibus attētis apparet pbabiliter posse defendi q̄ etiā de iure canonico a snia lata in possessorio nō appellet. Aduerte tamen q̄. l. vnica ꝓalle. vt dixi in. c. cū ad sedē. solū probat q̄ si appellat in possessorio, nō impedit executio. nō autē dicit q̄ appellari nō possit, ſz vt ibi dicit Ey. satis hoc in effectu ex quo nō deferet appellationi: fundat autē illa. l. fm aliqs ex eo q̄ snia super possessorio est interlocutoria: qđ est falsum: z reprobat hic in tex. z gl. qđ dixi in. iij. notab. z etiā de iure ciuili dicit definitiua: vt not. ff. de re iudi. qđ iussit. Sed ratio. l. vnice est vt breuientur lites: z qz nō agit de p̄iudicio succūbentis in possessorio: cū agendo petitorio possit sibi succurri: vt ibi dicit. z p hoc infero q̄ vbi nō posset sufficienter succurri postea agendo petitorio, poterit appellari etiam de iure ciuili. qđ tenet Bar. ff. de app. nō reci. l. ij. per. l. creditor. ſ. iussus. ff. de app. vbi in actione ad exhibendū que est minoris p̄iudicij q̄ restitutio possessionis, potest appellari quādo condemnatus nō est exhibendus ad interesse petentis exhiberi. z fm iuramentum petētis quo iurauit quanti sua intererat exhibitionē fieri: z quia hoc nō posset reparari postea preiudicium petitorium. ad idem inducit. l. j. C. de app. vbi appellatur si omittitur ordo possessorij ad petitorium. qđ est quia iam esset lesus ex eo qđ p̄cedit in petitorio prius. que not. ¶ Omnibus tamē cōſyderatis: qz canones multū fauēt appellationib⁹, z qz hec cle. indistincte videt p̄mittere talē appellationē cōclu-

do q̄ magis

a ¶ Cum debeat a fructus p̄cipere. Adde Inn. i. c. fi. in fi. de cōcess. preb. diffuse. per Hoffre. beneuētanum in libellis iuris canonici in titu. de jur. patr. in. ſ. quoz nobis. ver. ſz tu opponis. Domini de ro. titu. de elec. decis. ciij. in antiquis.

b ¶ Et canones expresse. Adde gl. ij. in. c. j. de exce. glo. in. c. sup eo. el. j. de testi. z ibi abb. in fi. gl. in v̄bo, tractat⁹. i. c. j. de re. ec. nō ali. li. vj. Secus si. l. esset in scdo canone fm glos. in v̄bo, lex. in. c. in p̄mis. ij. q. j. quā sequit Ab. in. c. nouit. ver. iudi. i xij. colū. Abb. in c. j. in primo no. de prescr. Jo. de imo. in. c. j. in primo. col. de cōsti.

do ꝙ magis cõsona canonibus est opinio que vult indistincte appellare posse, ꝓ hoc qs dico. j. e. cle. i fi. q. iij. Et ad rõnẽ ꝛiã, qz. l. vnica est canonizata ꝛc. vt. s. dixi, rñdeo ꝙ lz ꝓ gratiã induca tur: nõ sequitur ꝙ sit canonizata, ꝓo hoc qs no. de rescri. c. ij. imo errauit ibi gẽa in tex. in eo ꝙ dixit sniam sup possessorio esse interlocutoriã: cũ tamẽ possit esse definitiua: vt probaꝯ hic, ꝛ dixi. s. eo. ꝛio. Et hoc etiã de iure ciuili: vt dixi. s. eo. contrario. qs not. Ly. in. d. l. vnica, ꝛ Bar. in. d. l. ij. de app. nõ reci. ¶ Tertio opp. ꝙ superflue fuerint in tex. adiecta illa verba, etiã si dignitas vel personatus ꝛc. qz in dispositionib⁹ nõ restringibilibus sicut est dispositio iuris de cõsti. c. j. ꝛ. c. fin. nomine beneficij veniunt omnia beneficia cuiuscũqz status. de verb. sig. olim. Sol. vt in glos. in verbo, etiã. ex qua dic ꝙ q̃uis non fuisset facta dicta adiectio: tñ cõprehenderenꝯ dignitates ꝛ psonatus. Et ratio est que fit in gl. qz sequestratio est odiosa nõ vget. nõ eñ est ita odiosa vt ꝓpterea fit recedendũ a cõmunibus regulis q̃ volunt dispositionem iuris vniuersaliter intelligi. Ytẽ eadem est ratio in beneficijs maioribus ꝛ magis cõmuniter de talib⁹ est lis apud sedem apostolicã q̃ de simplicibus, ꝓo hoc qs dixi in
a vij. not. Et not. de dictione etiã[a], q̃ est implicatiua. ff. de verbo.
12 obli. l. quodcũqz. §. fi. de cõsti. cũ oẽs. ꝛ. c. ecclesia. ¶ †Opp. quarto in eo ꝙ precipit sequestrationẽ fieri: qz sequestratio generaliter est prohibita. C. de prohibi. sequestra. l. vnica. eo. tit. c. j. fallit in casibus not. eo. tit. c. ij. in gl. vlti. inter quos iste nõ enumeraꝯ. simili modo arguit iurisconsultus. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. l. patre furioso. de act. ꝛ oblig. l. obligationũ. §. placet. Sol. per hanc clemẽ. iste casus debet addi ad alios. Et que fuit ratio huius dispositionis, patet per id qs dico. j. qõ. iij. ij. ꝛ. vj. ꝛ tribus sequẽtibus. ¶ Quero in eo ꝙ hic loquitur quãdo sentẽtia fertur cõtra possessorẽ beneficij ꝓo petitorẽ, qd si cõtra petitorẽ ꝛ ꝓo possessore. Sol. vt in gl. in ver. cõtra possessorẽ. ꝛ idẽ ¶ Paul. ¶ Secũdo quero si inter duos vel plures petitores bñficij ferꝯ sentẽtia ꝓo vno cõtra reliquũ vel reliquos. Solu. vt in ea. gl. ꝛ in ea ibi, petitores. quoꝝ nullus possidet. ¶ Tertio q̃ro si ferꝯ sententia cõtra possessorẽ nõ tamen ꝓo petitore. Solu. vt in ea. glos. ꝛ in ea ibi, sequestrationi. potissime cũ eo casu fructus non debeanꝯ victori. ꝛ in fi. ꝓo hoc qs not. vt lit. pendẽ. c. j. ꝛ. ij. li. vj.
13 ꝛ de hoc per Host. in sum. huius ti. ad fi. ¶ †Quarto quero qd si in curia prima snia lata fuit ꝓo possessore secũda ꝛtra eũ ꝓo petitore: an sit locꝰ sequestrationi de qua hic. videl ꝙ sic: qz hic indistincte vult sequestrũ fieri, cũ petitor cõtra possessorẽ habet vnã definitiuã. Jo. an. tenet ꝛriũ in addi. Spe. eo. titu. dicens se putare contrariũ esse de mente huiꝰ cle. habet eñ vterqz in casu premisso ꝑsumptionẽ huius sentẽtie ꝓ se. in hac paritate debet esse melior cõditio possidentis. regula, in pari. lib. vj. potissime in materia regulariter phibita vt hic. Ytẽ deficit ratio cũ hic cõcurrant due ꝑsumptiones ꝛrie. ꝓo hoc qs no. de elec. cum inter R. in glo. hic cõcurrunt. Ytem si stetur huic litere, sequereꝯ absurdum dato ꝙ possessor habuisset duas sentẽtias ꝛ petitor tertiam, fieret sequestratio: qs esset iniquũ. ꝛ fm hoc ꝙ hic dicit de vna definitiua, debet intelligi de prima: qs est equũ ꝛ bene conforme huic litere in prin. cum dicit vna cõtra possessorem definitiua ꝓmulgata: qs satis significat nondũ aliam esse ꝓmulgatã ꝓ vel contra. Et ex his colligiꝯ notabilis limitatio huius cle. ꝛ per hoc cõsului ꝙ si lata vna sententia cõtra possessorem ꝓ petitore ipsi petitori cedẽti decedẽti ꝛ alter surrogaꝯ: licet debuisset fieri sequestrum ad instantiam petitoris anteq̃ cederet vel decederet non obstante aliqua exceptione: vt hic in fi. nõ tamen sic fiet ad instãtiam surrogati: sed ordinarius cui cõmittetur ad instãtiã surrogati vt faciat sequestrũ tenetur admittere exceptiões cõtra surrogationẽ, ꝛ discutere de iure ipsius. Cessat enim in surrogato ratio que erat ꝓo obtinẽte: qz iura ipsius obtinẽtis erant discussa: in suis autẽ surrogatis nõ sunt discussa. Et ex multis causis potest esse ꝙ non tenet surrogatio vel ꝙ est inhabilis ad beneficiũ: ordinarius ergo cui cõmittitur vt faciat sequestrũ super iure nõ plene discusso non est merus executor sed mistus. de offi. deleg. pastoralis. §. qz vero. Et qs ibi not. in glos. ad intelligẽtiam. ꝛ fm hec intellige quod dico. j. q. xxv.
14 ¶ †Quinto q̃ro in eo ꝙ dicit de definitiua sentẽtia q̃ fit definib [b] tiua[b], ꝛ que interlocutoria. Sol. vt in gl. in versi. definitiua. quã singulariter no. ꝛ ꝓo hoc qs dixi de ap. cum cessante. ꝛ in fi. gl. de hoc per Host. in sum. de snia. §. quot sunt ei⁹ species. in prin. ¶ Sexto q̃ro si est q̃stio inter petitorẽ ꝛ possessorẽ nõ tñ sub tit. beneficij. Sol. vt in gl. in ver. sup bñficio. ꝛ idẽ Pau. ꝛ Ben. qui intelligunt qs hic dicit sup bñficio ꝙ sit lata sup titulo bñficij: sicut ꝛ alꝫ dixi. s. de iud. cle. ij. q. viij. ꝛ de cau. pos. cle. vnica. q. v. ꝛ ꝑ hoc infert ꝙ si esset questio super ꝓprietate beneficij nõ esset locus huic clemẽ. tum quia regulariter est prohibita nisi in casibus in iure expressis: vt. s. dixi in. vij. contrario. ꝛ sic debet intelligi hec clemen. vt quantominus fieri potest offendat alia iura. arg. de rescrip. causam. de cõsue. cũ dilectus. tum qz beneficia to pacifice possidẽte potest inter alios duos de beneficio vt de proprietate agi: quo casu absurdum esset dicere a beneficiato q in nullo impeditur sequestrationẽ fieri, cum sic priuareꝯ fructu possessionis: contra iura. C. de iure fis. l. facultas. lib. x. in auf. vt nulli iudi. §. illas. colla. ix. ff. de aqua coti. ꝛ esti. l. penulti. vt lit. penden. quasi per totũ. tum quia esset cõtra hanc clemẽ. que ad hoc exigit saltẽ vnã sententiã fore latam cõtra possessorem. tum potissime qz hic dicit de fructibus cõseruandis illi qu sententiam obtinebit. ꝛ cõstat de iure ꝙ ille qui de beneficio vt de proprietate cõtendit fructus suos facturus nõ est. de offi. ordi. ꝑsenti. lib. vj. per hoc infert ꝙ oportet vt ferat sentẽtia cõtra possessorem ꝛ ꝓ petitore ꝓout etiã dicit glos. ita ꝙ cõtra possessorẽ sit pronunciatũ eum carere titulo, ꝛ petentẽ habere: ꝛ sic secus si aliquis agebat tm̃ ad priuationẽ: qz etiã si sententia priuatoria cõtra possessorẽ sit lata: tum qz nõ ꝓ petitore non est locus huic cle. ꝓo hoc qs not. Host. in sum. huius titu. §. ꝛ an sit licita. in fin. ¶ †Septimo quero qd si sup hospitali. dicit ꝛdatth. ꝙ q̃stio fuit in curia ꝛ arguebaꝯ in eo secus esse: qz appellatiõe
c beneficij [c] nõ cõtineꝯ hospitale. arg. de ꝑben. cle. per ĩras. Contrarium tenet Archi. eius qs not. Joan. and. de regu. iur. beneficiũ. in. j. gl. lib. vj. ꝛ qs not. Jo. mo. ꝛ Archi. de eo q mit. in pos. eum qui. in ver. beneficiũ. lib. vj. ꝑsertim qz vbicũqz agitur inter duos quoꝝ quilibet dicit se legitime institutũ agiꝯ de ecclesia vt de bñficio nõ vt de ꝓprietate. de trãsac. sup eo. Ytẽ quia eadẽ est ratio: ergo ꝛc. arg. eius qs not. C. de fur. l. si qs seruo. in glos. fi. ꝛ de reli. do. de ꝛenodochijs. ꝑ hoc qs dixi de iudi. cle. ij. q. iij.
16 ¶ †Octauo quero si actor petit ecclesiam vt beneficiũ: ꝛ episco
d pus vel abbas dicit ecclesiã ad suã mẽsam[d] ꝑtinere, an sit locus huic cle. dicit Lap. se fuisse interrogatum de hoc a Fede. de se. cui post allegationes ꝓo ꝛ cõtra respondit distinguendo ꝙ aut hoc dicitur a parte que fuit in iudicio in quo contrariã sententiam reportauit ꝛ tunc non debet audiri: ꝛ habet locũ istud c. ad hoc. de preben. extirpande. §. qui vero. ꝛ qs ibi not. nam fi cut ibi ꝓpter negligẽtiam habẽtis ponere vicariũ in ecclesia parochiali annexa prebende confert talis ecclesia nõ obstante annexione: ita ꝛ hic fiet sequestratio ex quo est lata sentẽtia de beneficio mense epi vel abbatis annexo nõ obstante ꝙ dicatur esse de mensa. Et hec quo ad effectum sequestrationis. Ratio: quia talis exceptio non habet locũ post dictam sententiã maxime ad effectum impediendi sequestrationẽ que ex dicta sententia procedit. aut hec dicitur a tertio: ꝛ tunc audieꝯ vel nõ audietur, vt in illo casu cum tertius petit admitti. de test. veniens. ij. de re iudi. cum super. ꝛ sic habebit vel non habebit locũ istud. c. Et videtur non habere locum vbicunqz notorium est ꝙ fit de mensa. ꝓo hoc quod not. idem Lap. de statu mona. cle. attendentes. §. visitatores. vbi dixi. q. vij. ꝛ de pen. cle. ij. in princi. vbi
b dixi. q. v. ꝛ hoc quo ad id qs de notorio. dixi. ꝛ facit quod not. de appel. interposita. ꝛ de lit. contest. c. j. lib. vj. sed per superius dicta nõ videtur procedere hoc scõm membrum: nam requirit hec cle. vt. s. q. vj. dixi ꝙ fit lata sententia contra possessorem ꝛ ꝓ petitore: sed intellige ꝙ sic erat hic. ¶ Nono quero quare restrinxit author hanc clemẽ. tantum ad casum quo in curia Ro.
c lata est sententia. Solu. vt in glos. in verbo, duntaxat. ꝛ in ea. in fi. ꝓo hoc etiam qz in curia Romana cum multa deliberatione ꝛ maturitate cause terminantur. qs not. Spe. de appel. §. nunc breuiter. versi. item si ex iuxta causa. ꝛ cum gl. concordat Pau. dicens ꝙ quando extra curiam seruatur: qs habetur eo. tit. c. fi. ꝛ idem Laud. ꝛ Benze. qz cum cause in Romana curia cũ magnis expensis ducanꝯ, frequenter cõtingebat ꝙ possessor beneficij cum fructibus eiusdem litigans plus debito causam prorogari faciebat, ꝛ aduersariũ de bursa sua habẽtem expensas ministrare ad exinanitionẽ deducebat. arg. de simo. licet. ij. q. ij. qz ea. x. q. iij. inter cetera. de cẽsi. cũ apostolus. ꝛ metu expensarũ
d actor inducꝰ poterat ad ius suum relinquendũ cõtra. l. illud. ff. de peti. heredi. ꝛ frequẽter in fine cause succumbẽs fructus vel eoꝝ estimationẽ restituere nõ poterat forte existens nõ soluen-
17 do. de resti. spo. olim. ij. de sol. odoardus. ¶ †Decimo quero in eo ꝙ dicit de sententia in curia per quẽ debet esse ꝓmulgata. Sol. vt in gl. in vsi. ꝓmulgata. ꝛ idem Pau. q dicit etiã ꝙ hic nõ intelligiꝯ de sentẽtia lata per papã, cum ab eo non appelleꝯ. ix. q. iij. cuncta. ff. a qui. appella. nõ licet. l. j. licet ab eius sentẽtia posit supplicari, hoc tamẽ nõ impedit executionẽ prestita cautione ꝙ oia restituenꝯ si sentẽtia fuerit retractãda. C. de ꝑci. imper. offer. auf. que supplicatio. ꝛ not. de in integ. resti. ex̃ literis.
18 ¶ †Undecimo quero in eo ꝙ hic dicit de triẽnio an sufficit tertium annum esse inchoatũ. Sol. vt in glos. in versi. triennio. que dicit requiri cõsummatum. quã glos. not. ad questionẽ de qua vidi queri in examine circa. l. j. C. de fideicõ. vbi dicitur ꝙ heres qui ex testamẽto tenetur ad alimenta alicui prestanda si triẽnio prestitit nõ potest excipere de minus solẽni volũtate testantis. ꝛ est lex valde notabilis. Querebatur autẽ an sufficeret tertiũ

a ¶ De dictione etiã. Adde gl. in clemẽ. ij. de here. doc. in. c. cum in cunctis. de elec. docto. in cle. j. de ꝓben. Abb. in c. j. de cõmod. in ij. no. Abb. in. c. ex tue. de cle. nõ resid. Abb. in. c. cũ sit Romana. de ap. in. c. accusatꝰ. j. §. de qõnib⁹. de hẽ. li. vj. i cle. dispẽdiosaz. in fi. de iudi. c. cũ in illis. in. §. illis vero. de ꝓben. lib. vj. Bar. in. l. si tertiꝰ. in. §. officium. ff. de aqua plu. arc. Bar. in l. etiam. C. si tut. vel cur. Bart. in l. etiã. C. de fur.

b ¶ Que sit definitiua. Adde gl. sum. ij. q. j. Abb. in rubr. de sentẽ. ꝛ re iudi.

c ¶ Appellatione bñficij. Adde gl. in cle. per literas. de ꝓben. Pau. de leaza. i cle. contingit. de relig. domi. Archi. in. c. j. de eo qui mit. in posse. lib. vj.

d ¶ Ecclesiã ad suã mẽsam. adde quot sunt beneficia de mẽsa. vide gl. in c. j. de sup. neg. ꝓla. in cle. j. de excess. prelat. Jnn. ꝛ doc. in. c. vt super. de reb. eccle. nõ alienã. adde in cle. j. de rescrip.

annũ inchoatũ esse. Respondi ꝙ non: qz ibi dicit ꝙ debent esse prestita nõ minus triennio: z sic requirit ꝙ etiã tertio anno sint prestita. ad idẽ: qz hic z ibi ponitur tẽpus in ablatiuo: ergo requiritur ꝙ sit completũ ex quo nõ ponitur ablatiuus cum prepositione in, sicut ponit in clemen. vlti. s. de eta. z qualita. z pro hoc qs ibi nota. in glos. intelligo. z quod ibi dixi. q. iiij. pro hoc etiã fm Ben. de regu. ad nostrã. Itẽ qz hic agit de impedienda sequestratione que in causa fauorabili hoc casu est inducta, per id quod dixi. s. q. iij. Debet ergo impedimentũ tanꝙ odiosum restringi. arg. ff. de actio. z obli. l. in omnibus. z qs no. de elec. cũ in cunctis. in. v. glos. Itẽ a cõtrario colligitur hic ꝙ ab illo qui ante sententiã triẽnio pacifice possedit ecclesiã nõ fit sequestratio: cuius ratio põt esse qz per tale triẽniũ lapsum aliquãdo acquiritur possidenti ius ecclesie. de rescri. c. j. nam dominium rei mobilis profane acquirit. instit. de vsusca. in prin. C. de pact. l. traditionibus. Ex hoc videt Benze. in eo ꝙ dicit profane, velle ꝙ res ecclesiastica non vsucapiatur triennio: cuius cõtrarium tenui de restitu. in integ. c. j. z. s. in. viij. not. ¶ Oppo. ad predicta ꝙ nõ debeat in aliquo ponderari possessio triennũ, cũ etiam longius tempus non det titulum in beneficio in quo requiritur institutio canonica. de institu. ex frequẽtibus. de reg. iur. c. j. lib. vj. Sol. Benze. format z non soluit. solue ꝙ apparuit valde iniquum vt qui triennio completo possidet propter sententiam a qua erat appellatũ, priuet cõmodo beneficij: cõcurrunt enim due presumptiones: vna pro possessore cui fauet cõtra petitorẽ qui tanto tempore tacuit: altera ecõtra propter sententiam: sed cum a sententia sit appellatum, cõueniens fuit ꝙ presumptio possessionis triennũ excluderet presumptionẽ sentẽtie. ex predictis z ex tex. no. casum in quo sententia per appellationẽ suspensa producit effectum quo ad quid scilicet vt fiat sequestratio. z sic sequitur ꝙ per appellationẽ non extinguit qs etiam probat. eo. tit. c. fi. vbi dixi. ¶ †Duodecimo quero si ante litem motam quis possedit beneficium pacifice per biẽnium z vltra, non tamen per triennium completũ sed pendente lite cõpletum fuit, an sufficiat talis possessio ad euitandam sequestrationẽ de qua hic. Sol. vt in gl. in ver. antea. dicit ꝙ nõ. z exponit antea. l. ante motam litẽ. idẽ Bau. z Benze. qui dicũt motam dici litẽ quo ad hoc etiã si nondum sit contestata. arg. de accu. olim. z qs ibi not. Host. pro hoc etiam. s. tit. j. cle. cum lite. ¶ †Decimotertio quero in eo ꝙ dicit sequestrationẽ faciendam per loci ordinarium, an requirat ꝙ ad eum spectet institutio. Sol. vt in glos. in ver. loci ordinarium. que dicit ꝙ non. idẽ Bau. z Ben. qz dicit litera loci ordinariũ: z non dicit beneficij. pro hoc de offic. ordi. c. iij. z fm Benze. hanc sequestrationẽ facit ordinarius iure suo ordinario, nõ autẽ delegato. arg. de offi. ordi. licet. cũ ibi no. maxime per Inn. qz nec constituit hic delegatus sicut fit alibi de offi. ordi. irrefragabili. ſ. ceterũ. de here. ad abolendam. in fi. de sup. neg. prela. cle. qz regulares. z hoc etiam si ab ipso ordinario super hac causa fit appellatũ. qs etiam tenet gl. ista ibi, z no. casum. z idẽ Bau. dicẽs hoc procedere nisi detulerit appellationi: qz tũc amplius se intromittere nõ põt. de appel. cũ appellationibus. li. vj. z de hoc etiã dixi in. ix. not. Fit autẽ hoc casu fm Bau. sequestratio per ordinarium, z nõ per iudicẽ litis: qz ordinarius melius habet notas personas idoneas sue iurisdictionis per quas poterit ecclesie deseruire. ordinarius enim videt cura animarũ principaliter esse cõmissa. xij. q. j. precipimus. xvj. q. j. ſ. ecce sufficienter. xxv. dist. plectis. x. q. j. decretũ. z. c. regenda. al's regulare est ꝙ in casu ꝙcesso fit sequestratio per iudicẽ litis etiã si ab eo fit appellatũ, dũmodo appellatio nõ sit a superiore recepta: qz tũc ad superiorẽ esset recurrendũ. C. quorũ app. nõ reci. l. ab executore. z de hoc eo. ti. c. fi. ¶ †Decimoquarto quero que dicat persona idonea [a] apud quã fieri possit sequestratio. Sol. vt in gl. in ver. idoneam. idẽ Benze. qz id qs dicit glo. equũ simpliciter, ponit pro vero. z idem Bau. qui vltra iura que allegat gl. inducit de eta. z quali. ex ratione. de ap. peruenit. de offi. ordi. c. presenti. ſ. porro. lib. vj. ¶ †Decimoquinto quero circa id qs dicit de sequestratione de pluribus, de quib' in sequẽtibus questionibus, z primo quid est sequestratio. dic ꝙ rei de qua est cõtrouersia facta depositio. ff. depos. l. licet. in prin. z qs ibi dicitur ꝙ nõ nisi per plures fit sequestrũ intelligo in effectu. i. de re de qua est questio inter plures. sed quo ad apparentiã potest fieri per vnũ: nam iudex solus aliqñ sequestrat. de sequestra. c. j. nõ expedit autẽ ꝙ fit controuersia iudicialis, sed sufficit etiam extraiudicialis: vt ptz ex sequẽtib'. ¶ †Decimosexto quero an sequestratio [b] fit vni' nature, z sit vnica, an plures? Dic ꝙ plures. z qz diuisiõe res fit lucidior. ff. de doli excep. l. j. ideo diuidendo sequestrationẽ dic ꝙ alia fit partiũ ꝙuentione: alia a iudice. ¶ †Decimoseptimo q̃ro circa dicta in pri. q. quo ad sequestrationẽ que fit partiũ cõuentione de exemplis. Sol. exẽplifica per l. licet. ff. depos. vt quia cõueniunt cõcertantes ꝙ res de qua est cõcertatio deponatur apud tertiũ. ff. depos. l. ei. in prin. ſ. pen. z iste tertius vocatur sequester a sequẽdo: qz vterꝙ de contendentibus fidem ipsius sequitur dictis iuribus. z. ff. de verb. sig. sequester. Regulatur autẽ hec sequestratio ex cõuentione deponentiũ. d. ſ. vlti. cum sit contractus depositi: z cõtractus ex cõuentione legem recipiunt. ff. depos. l. j. ſ. si ꝙuenerit. ¶ †Decimooctauo quero circa hoc an sequester possideat. videt ꝙ sic: d. l. licet. ſ. rei. In cõtrarium. ff. de acqui. poss. interesse puto. vbi dicitur ꝙ possidet tunc tm̃ qñ fit sequestratio animo dimittẽde possessionis. Glos. in hoc variant. nam in. c. examinata. de iudi. dicit ꝙ sequester nõ possidet. Cõtrarium tenet de sequestra. c. j. in ver. sequestrari. dic vt dixi in. d. c. examinata. nam gl. in. c. examinata. intelligitur de sequestratiõe necessaria que fit a iudice. sed gl. in. c. j. intelligitur de voluntaria que fit a cõcertantibus. qs dic vt ibi dixi, z fm Joan. mo. in regula, locupletari. lib. vj. z Archi. xj. q. ij. qz res. vbi ponit verba Jo. mona. ad cõtextũ authoze suppresso. de quo not. Jo. an. in addi. Spec. eo. titu. z fm Bau. hic dic ꝙ qñ non fuit per deponẽtes expresse actum ꝙ sequester possideat vel nõ possideat, possessio ꝑderit victori contra alios: sed vnus cõtra aliũ de possessione illa nõ poterit se iuuare. si autẽ actũ fuit ꝙ sequester possideat: tũc neuter cõcertantiũ põt se iuuare ex possessione cõtra alios quo ad actũ vsucapionis, cũ iam sit interrupta. vult dicere ꝙ qñ actũ fuit ꝙ sequester possideat: possessio dicit abdicata a litigãtibus quo ad effectũ vsucapiẽdi ita ꝙ neuter põt cõplere vsucapionẽ: cum possessione trãslata in sequestrũ fit interrupta vsucapio. dic tamẽ quo ad hoc ꝙ adhuc nõ remanent alia cõmoda ex possessione surgentia: nam ei qui possidebat ante sequestrum nõ incumbit onus probãdi ficut si possideret: put dixi in. d. c. examinata. qñ autem nihil fuit actũ ꝙ sequester possideret vel nõ, vult dicere Archi. ꝙ possessor poterit se iuuare. si aũt actũ fuit ꝙ possessio intelligitur remanere apud deponẽtes quo ad effectũ cõplende vsucapionis, ita ꝙ is q̃ obtinuerit dicit vsucepisse contra quoscunqꝫ preterꝙ cõtra aduersariũ. Et est ratio quare nõ ꝙra aduersarium: qz cũ disposuerint sequẽdo fidem sequestri, interim vnus cõtra aliũ possessione iuuari nõ debet: sed cõtra alios non cõcertantes, sic tm̃ quo ad eas liberas edes habeat. i. liberã possessionem. ff. si ser. ven. l. loci corpus. ſ. cõpetit. sic intelligũt Jomo. z Archi. differentiã. l. licet. z. l. interesse puto. ff. de acq. pos. que not. pro cõcordãtia illarũ legũ. ¶ †Decimonono quero an [c] hec sequestratio [c] fit regulariter pmissa. dic ꝙ sic, ex quo est voluntaria. qs intellige a principio, cũ fiat de cõsensu ꝙcertantiũ: sed ex postfacto est necessaria, sicut ceteri ꝙtract'. C. de ac. z ob. sicut. vnde ex quo conuentũ est, recedere nõ licet nec ipsis cõcertantib' nec sequestro nisi ex causa. ff. depo. l. ei. ſ. si velit. ¶ Vicesimo quero qua actione hoc casu cõuenit sequester. Solu. vt no. gl. in. d. l. iz. vbi dicit ꝙ actiõe depositi sequestraria. ¶ †Vicesimoprimo quero de sequestratione q̃ fit iudicis authoritate an z qñ locũ habeat. dic ꝙ locũ hz siue de re fit cõtentio in iudicio, siue nõ. secũda duab' ex causis fieri põt: aut ad iuris sui cõseruationẽ, aut oneris euitationẽ. exemplũ primi. plures heredes habentes instrumẽta cõmunia cõcertant inter se apud quẽ ex eis seruent: si nõ possunt conuenire fit iudicis authoritate sequestratio apud alium qui seruet. ff. famil. ercis. l. cetere. ſ. h̃. z. l. seq. ff. de fi. instru. l. vlti. vel exemplifica per. c. cũ locum. de spon. vbi sequestratur mulier que petitur in cõiugem in domo tuta. exemplũ scõi. debitor volens soluere creditori ne imputetur sibi mora si per creditorẽ stat pecuniã deponit ad aliquẽ authoritate iudicis. C. de vsur. l. acceptũ. de sequestratiõe vero de re contentiosa, dic ꝙ est rei de qua contenditur in iudicio vel fructuũ eius a possessore separatio z penes aliũ depositio iudicis officio z ex causa: z hoc casu ꝺz a sequestrãdo. i. separando. ¶ †Vicesimoscõ q̃ro de hac sequestratione necessaria quot modis [d] fieri põt. dic ꝙ quatuor: qz aut officio iudicis, nobili, aut mercenario, aut ad petitionẽ sequestri, aut alteri' partis. Exẽplũ primi: iudex videt litigãtes paratos ad arma: põt z debet eos ꝙpescere sequestrãdo rem. ff. de vsufru. l. equissimũ. p hoc qs not. de proba. l. iz. ad fi. Exemplũ scõi: bñficiatus monitus a superiore nõ deseruit bñficio, sed appellat superior ex officio mercenario deseruiente illi monitioni: z sic cause inchoate seqstrat fructus bñficij z assignat ei qui deseruiat. de appel. peruenit. ad hoc. C. de asser. tol. l. j. ſ. super peculio. C. qui ad li. pcla. nõ licet. l. iij. per que iura videt ꝙ si duo cõtendũt de beneficio quorũ nullus sit possessor pacificus: poterũt fruct' sequestrari, maxime vbi possessor vitiose possessionẽ intrauit. s. cõtra inhibitionem superioris. ff. de proba. l. si quis liberũ. z depos. l. j. ſ. apud iulianũ. z ad hoc de rescrip. cum contingat. ff. de tabu. exhi. l. vlti. Et hoc indubitate ꝑcedit in causa beneficiali vbi mota est lis inter duos quorum neuter antea pacifice possedit. de iurepatro. c. j. ij. z. iij. Et circa hoc quedam alia recitat Jo. mo. in dicta regula, locupletari. z Archi. in preal. c. qz res. xj. q. j. Exemplũ tertij quando ad petitionẽ seqstri: vt qz sequester se vult exonerare ex causa: z sic

a ¶ Que dicat persona idonea. Adde. l. si qs stipulatus. in fi. ff. de verb. signi.

b ¶ An sequestratio. Adde glo. z Bal. in. l. j. C. de prohibi. sequest. Bal. in. l. interesse. ff. de acqui. pos. Ab. z doct. in. c. examinata. de iud. Ab. in. c. j. de seqst. poss. z fruc. Ab. in. c. dilectus. eo. tit.

c ¶ An hec seqstratio. Adde in no. in. c. fi. de seqstra. poss. Lãfrã. in repe. c. qñ ꝙ. de pbat. ver. appellatio. Bal. in addi. Spec. titu. de app. ver. pendente appellatione. Papiensis in sua practica in libello sequestri. gl. in. l. si cũ dotes. i. ſ. finaũt. ff. sol. mat.

d ¶ Quot modis. Adde Bal. in addi. Spe. tit. de libel. concep. ver. quãdo partes. Bal. i addi. Spe. ti. de sequestra. poss. ver. j.

z sic authoritate iudicis apud aliū res sequestratur dicta.l.ei. §.si velit.Exēplū quarti datur multiplex.nam quandoqz petit pars sequestrationē pendente causa principali:quandoqz pendente appellatiōe a sentētia:quādoqz pendēte appellatione ab executione sñie.primo casu qñ pendente cā principali:aut petit contra presentem,aut contra absentem.si contra presentem regulariter nō concedit.C.de phi.sequest.l.vnica.viij.q.iij.nōne. nō em̄ dz concedi nisi quādo est p̄sumptio cōtra possidentē que p̄sumptio regulariter non surgit ante cognitū de causa:sed vbi surgeret concederetur.de despon.cum locum.de restitu.spolia. literas.in fi.ff.de offi.presi.l.senatus.ff.qui satisda.cog.l.si fideiussor.§.vlti.ne quid in loco publi.l.vlti.facit quod not.Specu. eo.tit.in fi.ideo dicit in hoc casu subsidiaria.C.de agri.z censi. litibus.lib.xj.ff.depositi.licet.z fiet cū cause cognitione.de simo. querelā.eo.titu.c.ij.C.si per vim vel alio modo.l.vlti.si vero petitur contra absentem,aut cōtumacem aut nō.secūdo casu non potest cōcedi.quicquid enim fit iudicialiter contra nō citatum non tenet.ff.de adop.l.nam ita diuus.de maio.z obed.inter.si autem cōtra contumacē,aut est causa in qua potest procedi ad missionem,aut nō.si non:vt quia agitur de beneficio in titulum quo casu nō potest fieri missio de eo qui mit.in pos.eum qui.lib. vj.tūc potest fieri sequestratio.de rescript.olim.nam cum missio cesset,hoc casu fieri debet id quod est ei vicinius.ita not.Arch. xj.q.j.quia res.dicens glo.que in.c.olim.dicit q̄ male fuit facta sequestratio minus bene dicere.cū eadē decre.prosequat factū sequestrationis:qs nō faceret si indebite facta fuisset: qs etiam tenet ℙau.hic.z est equum: tñ nō oīno probatur in.d.c.olim. nō esti papa in aliquo approbauit sequestrationē ibi.si vero est causa in qua possit fieri missio:tunc cum illa fit via ordinaria,regulariter est seruanda.C.vbi in rem actio.l.ij.vt lit.non cōtest. tue.z.c.qñ.§.in alīs.intuitu tñ religionis vel alia iusta causa iudex pōt ad sequestrationē p̄cedere.de dolo.c.ij.z in hoc dicit Arch.in.d.c.qz res.q̄ hoc casu cū reus est cōtumax,sua cōtumacia de iure est puniēda.aut in re de qua contenditur aut in persona.si in re:puniri nō pōt.d.c.tue.z in re dupliciter.nā vbi missio fieri nō pōt,ferē excōicatio:vt ibi.vel fiet sequestratio.z q̄ possit fieri seq̄stratio etiā vbi missio locū hz,est qs not glo.in.d.c.ij. de dolo.nā plus est actorē in possessionē mitti,q̄ rē sequestrare. z magis reo penale,z in alo durius: ergo si iudex potest qs est grauius,potest z leuius.arg.de deci.ex parte.q fil.sint legi.per venerabilē.de reg.iur.cui licet.li.vj.Sed ℙau.hic tenet cōtrariumqz sequestratio regulariter est p̄hibita,z fieri non pōt nisi in casib⁹ expressis a iure: de quibus.eo.ti.c.ij.z ad.c.ij.de dolo. respondet q̄ ibi nō requirit de vi sequestri,sed tantū narrat factum ad narrationē p̄missam: dicit q̄ sequestratio magis prohibetur q̄ missio:qz magis exosa iuri.z illa ratio, q̄ cui cōceditur maius ꝛc.nō p̄cedit quando leuius est magis exosum iuri. de transac.c.vlti.Item sequestratio aliquo respectu est maior: qz non restituitur res sequestrata ante sententiam:z post sentētiam datur victori:vt hic.Sed si fit missio,restituitur res quandocunqz intra annū.his tamē non obstantibus primū videt verius q̄ ob intuitū religionis mitius agendo possit fieri sequestratio loco missionis,vt sic in hoc.d.c.ij.de dolo,ponat casum singularē:de quo ibi dixi.Si vero p̄cedit in negotio appellationis interposite a definitiua:aut petitur sequestratio cōtra petitorem appellantem.aut cōtra possessorē.primo casu fieri nō potest,cū nil possideat:nec possit ab eo separari res, ex quo nō habet.ij.q.vj.quoties.ij.si cōtra possessorē appellantē regulariter fieri nō debet cū status appellātis debeat remanere integer pēdente appellatione.ff.nil noua.appella.pen.l.fin.fallit quando possessor fructus dilapidat.ij.q.vj.quoties.ij.ff.de appel.l. imperatores.eo.ti.c.fi.z vbicunqz in causa principali posset procedi ad sequestrationē: multomagis in causa appellationis vbi possessor victus appellat.cū enim iam definitū sit cōtra eum, facilius est procedendū ad sequestrationē q̄ prius.si aūt petit sequestratio in cā appellatiōis interposite ab executiōe sentētie: aut immobilis,z sequestrant:aut res est mobilis, z ipsa sequestrat fructꝰ ei⁹ restituēdi ei qui obtinuerit.z hoc casu p̄cipit sequestrationē fieri nō distincto an possessor sit suspectꝰ vel nō.C. quoz appel.nō recī.l.ab executore.z est ratio propter magnam p̄sumptionē que est cōtra victū qui a sentētia nō appellauit sed
29 ab executione tm̄.¶†Uicesimotertio quero si in casu hui⁹ cle. possessor beneficij velit satisdare, an euitabit sequestrationē.vī q̄ sic.ff.de offi.p̄si.l.senatus.in fi.z.C.de agri.z cēsi.litibus.lib. xj.pro hoc qs dixi de iudi.examinata.Jo.and.in addi.Spe.eo. tit.dicit q̄ in hoc casu nihilominus fiet seq̄stratio ne is qui succubuit incūbat vitiose possessioni beneficij.de eo qui mit.in pos. eū q.li.vj.z ne propellet litē de fructib⁹ bñficij.qs est no.dignū.
30 ¶†Uicesimoquarto quero an possit fieri sequestratio, de qua hic,apud plures psonas idoneas simul vel saltē successiue.So. ad primū dic q̄ nō:qz in singulari hic dicit apud aliquā idoneā persōnam: nec extat causa quare plures ponant̄ in loco vnius. si em̄ de plurib⁹ voluisset intelligi:exp̄ssisset,sicut fecit de duob⁹ coadiutoribꝰ ep̄i.de cle.egro.c.vnico.lib.vj.subest em̄ ratio euitationis expēsarū.min⁹ em̄ grauat vnus q̄ duo:cū tñ tales debeant de beneficio alimētari.de ap.peruenit.Ad scām dic q̄ ex causa pōt puta mortuo primo,vel male se gerente, vel administrare nolente.z ita in vtroqz dicto tenet Jo.an.in addi.Spe.e.
31 titu.§.j.¶†Uicesimoquinto q̄ro an sequestratio in forma huⁱ⁹ cle.debeat fieri vocatis quoz interest, z cū cāe cognitiōe.dicit Lap.in quadā additione q̄ si p ordinariū fit ex officio vel ad petitionē habentis sñiam z sine cōmissione papali,vocari debent possessor z hi quoz interest.de maio.z obe.inter.sicut cū datur cōmēda.de elec.dudū.ij.z eo.tit.nemo.li.vj.facit de p̄bē.lz ep̄s. eo.lib.si autē eā faciet ad mandatū pape:nō habet aliquē vocare,cū in hoc sit merus executor.nec de hoc pōt aliqs de eo conqueri,nec ab eo etiā appellare,p̄m ea que no.de cōcess.preb.proposuit.qs vltimū p̄cedit qñ papa cognito de causa z plene discussis oībus exceptionib⁹ hoc mādat.alꝫ secus, pro hoc qs dixi de offi.deleg.pastoralis.§.q; vero.z.ē.q.iij.hoc tñ casu extra rescriptū per qs mādat ordinario q̄ sequestret,poterūt opponi exceptio falsitatis z obreptionis z alie legitime, z simpliciter cōtra ipsum deputatū.nec ex hoc dicet opponens impedire sequestrationem:qz hic loquit de impediente de facto:nemini autem facit iniuriā ꝛc.de elec.cū ecclesia.nec debēt alicui tolli legi
32 time exceptiones.de offi.deleg.ex pte.ij.z sic cōsului.¶†Uicesimosexto quero an sequestratio,de qua hic, in aliquo preiudicet quo ad ius possessionis vel ppietatis.dicūt Laud.z Ben. q̄ nō:qz fit in intuitū,z de necessitate,z p iudicē cuius actus iudiciarius nō debet esse alicui ita nociuus q̄ sine causa ius possessionis sibi perpetuo auferat.C.de agri.z cenſi.l.litibus.circa fi.lib.xj.secus autē si volūtarie per partes res litigiosa poneret apud aliquē.tūc enim pdit possessor ius possessionis.ff.depositi. l.licet.nisi p̄testet q̄ saluo sibi iure petitorio z possessorio hoc facit:quia tūc nihil amittit:p hoc qs dixi.§.q.xvij.z sic intelligit Ben.q̄ sequestratio hec fiet per ordinariū inuocato contra resistentē si opus fuerit brachio seculari.de offi.ord.c.j.z.c.quonīā.
33 ¶†Uicesimoseptimo quero qs fit officiū sequestri,de quo hic. So.vt dixi in.x.no.qz dz habere plenā curā de bñficio:z est filius administratori legitimo sede vacāte./ de quo de ele.qz sepe.li.vj. z hoc tenet Jo.and.in addi.Spe.e.tit.§.j.dicēs fateri oportere q̄ hz titulū aliqualē ex quo habet administrationē.pro hoc qs
34 no.de elec.nemo deinceps.li.vj.in gl.ij.z sup ea.¶†Uicesimooctauo q̄ro nunqd sequester,de quo hic, fructus qui supersunt vltra onera beneficij possit cōuertere in vtilitatē bñficij. Sol.vt
35 in gl.in ver.restituat.que dicit q̄ non.idē Laud.ℙaul.z Ben. ¶†Uicesimonono quero in eo q̄ dicit hic de finali victoria, qñ dicit hec obtēta.Sol.vt in gl.in ver.fi.idem Laud.ℙaul.z Benze. dicunt finalē victoriā dici sñiam que vltimo super proprietate fert.de cau.pos.cū dilectus.dic hoc verū si petitorium z possessoriū simul deductū z prosecutū est:alꝫ sufficeret sola sñia vltima in possessorio vel petitorio,vt probat hic per alternatiuā ibi,in petitorio vel possessorio.dicit autē Laud.q̄ post latā vnā sñiam postq̄ fit sequestratio,vt hic, licet obtineret in scōa instātia is qui succubuit in prima nō per hoc reuocabit sequestrū donec appareat qs finaliter obtinebit:nec poterit amodo allegare bonā fidē vt ex eo possit fructus suos facere: iuxta.c.grauis. de resti.spo.imo potius mala fides p̄sumit:ideo fit sequestratio vsqz ad finalem sententiam,vt hic.

1 ☞ Interesse debet restitui anteq̄ absoluant̄ hi qui malitiose ponunt impedimenta.

2 Sequestrationem impediens an indistincte debeat puniri.

3 Restitutio interesse q̄ restituere debet impediens sequestrationem fructuum beneficij cuius sumptibus debet restitui.

4 Fructus beneficij litigiosi si quis occupauerit, z ita tenetur ad restitutionem eoz̄, an possint remitti per eum qui obtinuit victoriam in lite.

5 Absoluere quis possit ab excōmunicatione quam quis incurrit occupando fructus beneficij litigiosi: z impediēs sequestrationem ipsorum.

6 An autē absolutio facta nō seruata forma de qua hic teneat.

7 Ordinarius an possit pronunciare impedientem sequestrationem cecidisse a iure suo.

8 Sequestrationem impediens quare tam grauiter punitur.

9 Ordinarius qui debet sequestrare beneficiū si sibi resistatur an possit inuocare brachium seculare.

10 Appellari an possit a sñia per quam pronūciat̄ aliquē cecidisse a iure suo qz impediuit sequestrationē beneficij litigiosi.

Ver. Si quis aūt. ¶Not.q̄ occupare sumitur hic in mala pte.de hoc in gl.in v̄bo,occupare.z cōcordat fm ℙau.viij.q.j. illud.de proba.ex literis.de elec.vt preterite.z eo.titu.generali.

z.c.qz sepe.de offi.ozd.presenti.li.vj.C.vibo.rap.l.j.vnde vi.l.fi.j. de iureiu.cle.j. Aliqñ sumit in bona pte.vij.q.j.factus.de peni. di.ij.charitas.de cõse.di.ij.nunqp.de procu.nõ iniuste.z eo.tit.si duo.li.vj.z de elec.si qs iusto.e.li. ¶ Scõo no.casum in quo incurritur excõicatio ipso facto.de hoc in gl.alios.z alios casus colligunt hic ¶Pau.z ¶Matth.de quibus.j.de sentẽ.excõ.cle.j.
1 in gl.z per Spe.in suo reper.in ti.de sentẽ.excõ. ¶ †Tertio no. in eo q nõ fit absolutio nisi prius amoto impedimento cõtra illos qui in electionibus vel matrimoñjs vel alijs quibuslibet negotijs volũtarie z malitiose impedimẽta proponũt q non possunt absolui nisi interesse restituant si possunt z impedimẽta remoueri faciãt.arg.de rap.c.ij.qs fm Lau.nõ erit facile ex quo cã trãslata est ad superioris tribunal.arg.de ele.q̃uis.z.c.cõstitutio.lib.vj.Et credit Laud.cõfessores,maxime discretos z literatos errare:si alꝰ istos absoluãt.arg.de peni.q qdã.de vsur. cũ tu. ¶ Quarto no.casum in quo ponit duplex pena.z de hoc in gl.in ver.nihilomin⁹. ¶ Quinto no.de duplici iure respectu beneficij,scilicet in re z ad rem.de hoc in gl.inver.vel ad ipsum.
2 ¶ †Oppo.q impediens sequestrationẽ nõ indistincte debuerit puniri prout hic punit:nam põt esse q ex cã resistit iudici sequestranti qs fieri põt etiã de facto.de offi.dele.ex literis.z qs ibi not.glos.pe.dicit Laud.q hic dicitur procedere si cõstat q sequestrãs mouet bono zelo,vel si est de hoc dubiũ: quia in dubio debet obtemperari.xxiij.q.j.quid culpatur.sed si notorium erat q nõ erat lata sententia vel aliud impedimentum propter qs non erat facienda sequestratio,tunc standum est cõtrario:z idem Benze.ad hoc.C.de iure fisc.l.prohibitum.lib.x.intellige tamen q tunc permittitur resistentia facti cõtra iudicem quando grauamen reparari non põt per superiorem,alꝰ non.qs no. Cyn.de appel.l.ab executore.z dixi in.d.c.ex literis.pro hoc qs not. Inno.de restit.spolia.olim.j.vbi dicit licitũ esse ius sibi dicere etiam de facto in defectũ [a] omnimode iustitie: z predictis concordat ¶Pau.dicens verbum impedire,hic intelligi quãdo de facto:secus si de iure, puta allegando sententiã nõ esse latã: q tunc non incurrit penã nisi de hoc cõuictus adhuc de facto resistat vel impediat.facit quod not.de preben.pro illorum.secus si confitetur sententiam latam sed dicit nullam vt dicit hec cle.in fi. ¶ Quero an sub verbo,si quis.cõprehẽdatur etiã episcopus.Sol.vt in gl.j.que dicit q sic.z idẽ Benze. ¶ Opp.ad hoc z solue vt in gl. ¶ Scõo quero in eo q dicit de restituẽdis fructibus, quid si nõ extant.Sol.tenetur ad estimationẽ vt dicit gl.in verbo,fructibus.Et idẽ Benze.pro hoc qs no.ij.q.j.§. sed notãdum. ¶ †Tertio quero circa hoc cuius sumptib⁹ fiet
3 hec restitutio.dicit Benz.q sumptibus occupatoris.arg.ff.de rei vẽ.l.si ꝙo.z qs no.in simili.iij.q.j.redintegrãda.z p gl.de vsu.
4 cũ tu. ¶ †Quarto q̃ro nũqd isti fructꝰ possunt remitti ab eo q obtinuit in cã.vr̃ q nõ.de reseri.statutũ.§.notoriũ.de censi.felicis.in fi.li.vj.de here.cle.ij.§.j.in fi.Cõtrariũ tz.Matth.z ad cõtraria rñdet q in eis prohibet remissio.que nõ prohibet hic: tñ fm eũ nõ debet absolui absq; satisfactiõe:qs intellige respectu tollẽdi ipedimentũ.p hoc.j.de here.cle.ij.de pe.cle.j.§.ij.de sen. excõ.cle.fi.sed quo ad fructꝰ ꝺz satisfactũ eo ipso q ille remisit.
5 ¶ Quis potest absoluere. Adde ¶Pau.de leaza.in cle.j.de re. eccle. nõ alienã. p hoc qs no.pre.gl.in regula, peccatũ.lib.vj.dic q hoc casu nõ sufficit remissio in odiũ impedientis sequestrũ: z qz isti fructus pendẽte lite nõ efficiunt partis aduerse,imo debent permanere apud sequestrũ.ſ.ea.cle.z hoc puto fuisse de mẽte qz non sunt fructꝰ p̃dicti in libera dispositione partis aduerse:eius ergo remissio nõ iuuat. ¶ †Quinto q̃ro qs põt absoluere [b] ab excõicatione,de qua hic.So.vt in gl.i §.nullatenꝰ.q̃ dicit q ordinariꝰ.
6 ¶ †Sexto q̃ro an absolutio [c] facta nõ seruata forma de qua h, teneat.Sol.vt in ea.gl.q̃ arguit p z ℨ, z remittit ad no.in cle.j. de iurep.de quo ibi in gl.hic addit.z per ibi no.dicẽdũ est absolutionẽ tenere.Aliud est eñ qñ simpliciter mãdat absolutionẽ non fieri nisi certa forma seruata:qz forma vr̃ esse q̃dã monitio: vt hic.z hoc ex quo alꝰ hz ptãtem.Aliud qñ simpliciter phibetur ptãs absoluẽdi:qz tũc ligata est potestas inferioris:z sic loquunt iura allegata in glos.ad probandũ absolutionẽ nõ tenere,p hoc qs not. Host.de pui.c.j.lib.vj.tñ p parte qs nõ teneat hic absolutio,inducit Ben.verbũ nullatenus,hic in tex.qs denotat abdicationẽ ptãtis absoluendi.de app.romana.§.sniãs. lib.vj.z qs no. Host.de sen.excõ.romana.§.in vniuersitatẽ.z.§. officiales.li.vj.z dicit Ben.hoc tutiꝰ:qz in dubio ꝺz potiꝰ putare se ligatũ q̃ absolutũ.de cle.excõ.illud.z qs not.vt lit.nõ cõtemn.in glo.vlti.primũ vertꝰ p rationẽ p̃dictã. ¶ Septimo quero quare in ver.z nihilominꝰ,fit restrictio ad alterũ de litigãtibus tñ.dicit ¶Pau.q ideo,qz si duo litigãt de beneficio qs totũ spectet ad tertiũ,absurdũ foret dicere q p talẽ htẽ ille impediret in iure suo:si ergo tertiꝰ q nõ est de litigantibus impedit sequestrũ vel fructꝰ occupat:nõ est locus huic pene. ¶ †Octauo q̃ro an ordinarius possit pronũciare impedientẽ sequestrũ cecidisse a iure suo.So.vt in gl.in ver.cecidisse [d].que nõ exprẽsse aliquid
7 approbat:tñ inclinat q̃ sic.z hoc tz Laud.qz ex quo notorie cõmissum est crimẽ in sua iurisdictione ipse hz iudicare.ff.de offic. presi.l.pses.xxiij.q.ij.ecce.de offic.ordi.c.j.cessat eñ in hoc ois exceptio priuilegij vel appellationis vbi res de se notoria est iudici.vt iudici.de appel.romana.§.finaũt.li.vj.ij.q.j.§.qñ.maxie cũ ois notoriꝰ reatꝰ excludat quãcũqz dignitatẽ.de offi.ord.cle. vt clericorũ.dicit aũt q nõ est necessaria hois snia in priuando: sed sufficit declaratio:qs etiã dicit hec gl.in fi.ad hoc de heref. cum fm.lib.vj.z quo ad pri.cõcor.Lap.in quadã additione: qz ordinarius punit sibi subditũ de quocũqz crimine etiã priuãdo eũ bñficio:lz de cã bñficij q̃stio sit in curia.p hoc de priuil.c.j.in prin.lib.vj.z qs not.de offi.deleg.super eo.de re iud.decetero.z
8 de maio.z obe.p tuas. ¶ †Nono q̃ro quare impediens sequestrũ ita grauiter punit hic.Sol.qz deliberate volũtati superioris
9 resistit.p hoc.xj.q.iij.q resistit.z.c.iulianꝰ. Laud. ¶ †Decimo q̃ro an ordinariꝰ si inuenit resistentiã possit implorare brachiũ
10 seculare.So.Laud.q sic.de offi.ord.c.j.z ibi dixi. ¶ †Undecimo quero an a snia,de qua hic,per quã pnũciat cecidisse a iure suo possit appellari.dicit Lap.q nõ:cum a pena legis nõ appellet. sufficit aũt q is q ledit cõtradicat:vt not.de cõsti.cũ oẽs.nec eñ lex cõfirmat pcessu tẽporis:imo si est iniusta, nũqp valet.x.q.iij. inter cetera.alꝰ post quingẽtos.vbi not.in gl.ibi,p̃scriptio que est singularis.pro hoc qz de rõne legis est q sit iusta.iij.dis.erit aũt lex.pro hoc q nõ possit appellari est, qz hic cadit ipso facto ad hãc penã:vt pbat ipso facto.z idẽ fm Lap.si diceret eoipso cadat.de elec.quã sit.in fi.lib.vj.secus si dicetet cecidisse pnuncietur:qz tũc snia esset hois nõ iuris.pro hoc de iura.calũ.c.fi.z qs ibi no.in gl.fi.de fo.cõpe.si diligẽti.in glos.sed nũquid.bene autẽ fm Lap.poterit appellari a declaratiõe pene legis que ab homine fit,z hoc cũ dubiũ est an inciderit: vel cõstat eum incidisse pro hoc qs not.de elect.cupientes.§.insuper.in glos.z pertineat.li.vj.que est singularis.z Spe.de recu.§.vlt.ver.hoc etiã not.z per Archi.iij.q.v.q suspecti.z hoc casu per appellationẽ suspendit effectus pene legis cũ dependeat ab ipsa declaratione que suspensa est per appellationẽ qua pendẽte ꝛc.de ord.cogni.tuã.qui fi.sint legi.cãm.ij.z dicit Lap.idẽ videri si appellet a declaratione qua pronũciat aliquis excõicationẽ incurrisse: qz pendente appel.nõ debet in extraiudicialibus:z forte etiam in iudicialibus euitari.de sentẽ.excõ.solet.in fi.lib.vj.de appel. puenit.j.z qs not.de appel.pastoralis. ¶ Opp.ad hoc: qz sicut nõ appellatur ab excõicatione.d.c.pastoralis.ita videtur q nõ possit appellari ab hac declaratione.per quã pronunciatur illũ excõicatũ cũ huic declarationi sit standũ.de pba.post cessionẽ. Sol.aliud quãdoqz iudex excõicat:qz tũc cõstat de excõicatiõe que ligat etiã si iniusta.de sen.excõ.sacro.nec suspendit per appellationẽ.d.c.pastoralis.aliud in tali declaratione que potest esse nõ vera:ideo in dubio.vel cũ constat eam nõ esse verã.procedit dictum Lap.qs est singulare z vtile in practica.z idẽ not. Lap.de senten.excom.is cui.lib.vj.

Ver. Premissis. ¶ No.q cõstitutio nõ cõcernit p̃cedẽtia nisi de eis exprimatur.z qñ z quãdo cõcernat,dixi de consti.c.ij.z.c.fi.

1 ¶ Exceptio nullitatis quelibet an intelligat sublata in cle. vnica.de sequest.pos.ver.non obstante.

2 Et an quelibet exceptio inferens nullitatem audiatur.

3 Appellatio interiecta a sententia lata super possessorio an suspendat ipsam sententiã ita q impediat executionẽ sicut si lata esset in petitorio z ab ea appellatum.

Ver. Non obstante. ¶ No.casum spe-
cialẽ in quo nõ excipit de nullitate,cum tñ alꝰ possit excipi:z pendẽte cã nullitatis nil debet innouari sicut pendente appella.C.nil inno.ap.pẽ.
1 p totũ.de reg.iur.decetero. ¶ †Quero an qlibet exceptio nullitatis hic intelligat sublata.gl.vlti.dicit q nõ est sublata nullitas p quã negat iurisdictio:qz oportet q cõstet de snia z de iurisdictione auditoris.que glos.est singularis z nescio alibi.z facit ad multa: z pro ea est.ff.q satisf.cog.l.ij.§.qs ait põtor.ij.z qs ibi no.Bar.nã ex eo qs ibi dicit tex.q id qs dicit põtor sufficere qualiscũqz fideiussor accipiat de iudicio sisti,referendũ est ad facultates.i.q etiã nõ locuplex.arguit Bar.saltẽ de substãtia oportere q ℨstet,videlicet q sic fideiussit.z p hoc arg.ad.q.Dictat statutũ q sententia arbitri nulla obstante exceptione mãdetur executioni.qs debet intelligi ita tamẽ q constet q fit arbiter,z q snĩam tulerit: qs expresse decidit per hãc gl.pro hoc qs plene not.Bart.ff.qs vi aut clã.l.j.§.hoc interdictũ.vbi dicit q si statutum dictat q cõtra instrumentũ publicum nulla obstet exceptio:intelligit ita tñ q cõstet de instrumẽto,z q constet esse publicũ:z sic admittit qlibet exceptio ℨ solennitatẽ substãtialẽ instrumenti.alie autẽ exceptiones nõ iure exceptionis,sed per implorationẽ officij iudicis etiã admitti possunt:qz phibit⁹ excipere nõ phibet officiũ implorare.ff.de pe.here.l.plane.z.l.fi.nau-
cau.sta.

[a] In defectũ. Adde Bald.in repe.l.ij.in.xix. col.C.de serui.

[b] Absolutio.

[c] Bsl.in §.cecidisse. De materia istius glo.vide in.c.j.de pui. li.vj.z ibi doc.in c.super eo.de offic.deleg.doc.in c.decetero.de re iudi.doct.in.c.p tuas.de maio.z pbe.

[d] Adde Berta-cbinũ de firmo in tracta.de gabellis.in octaua parte tertie partis.in princ.vij. col.ver.itẽ est in absolutiõe.Cardi.in cle.j.i.xxx. q.de deci.

can.sta.l.iij.in fi.q̄ not.z p hoc de iurefur.ad nostrā.ij.z idē dixi de offi.deleg.ex parte.ij.z qs dico.j.e.q.sec⁹ autē dicit Bart.ibi si statutū dicit nulla exceptio seu defensio admittat:q; tunc etiā iudicis officiū est excludere.z qs no.p hoc infert ibi q̄ si opponeret stāte casu premisso qs instrumētū esset simulatū,nō admittit exceptio:q; lz cōtractus,de quo in instrumēto,nō sit verus:sufficit tñ q̄ instrumentū est publicū.qs dic verū respectu simulationis cōcernētis cōtractū:sed si opponit simulatio respectu rogationis,vt q; q̄ rogatio notarij nō fuit simulata,bñ admittit: q; p hoc deficit solēnitas substātialis instrumenti.in auc.de tabellio.§.nos autē.col.vj.¶Opp.ad p̄dicta,potissime ad dictū glos.in eo qs dicit vt p̄dixi solā nullitatē p quā negat iurisdictio hoc casu opponi posse,qs imo z alia nullitas notoria vel quam statim parat⁹ fit p bare.ar.de resti.spol.literas.in fi.Sol.Laud. z Benze.q̄ si ordinari⁹ habet sentētiā p bona,iusta,z rite lata, nō audiet impugnās ex aliqua causa nullitatis in casu isto.al's si sibi nō constat:poterit informari,z audiet tūc impugnationē sup nullitate rōne deficiētis p̄cessus de quo nō p̄sumit nisi probetur.de pba.qñ.vbi de hoc.vel aliter dic ad.c.literas.q̄ ibi lo quit qñ de impedimēto constat.z p illud.c.dico q̄ nō audit hic exceptio nullitatis qñ de ipsa oporteret probari:secus si constat q̄ tenet Lap.dicēs q̄ a quocūq; opponat,nō auditur exceptio nullitatis:vt hic.si tamē ꝙstaret ordinario sentētiā nullā esse,nō faciet hmōi sequestrationē.nō enim dici pōt lata sn̄ia que nulla est.z dicit Lap.qs in multis casibus repellit opponēs:nō tamē tollitur iudicis officiū:vt not.ij.q.vij.alieni.facit de elect.si forte. lib.vj.z qs ibi no.de exce.exceptionē.z.c.j.lib.vj.z qs no.Inno. de app.solicitudinē.x.cū autē.p hoc qs dixi.§.e.q.z de hoc etiā de eta.z quali.eā te.z qs no.Archi.de rescrip.si eo tpe.lib.vj.q̄ singulariter not.z pondera in hoc qs dicit gl.vlti.ibi,ex quo tamen de iurisdictione z pnūciatione cōstat.z sic vult de his duobus cōstare debere ad excludendam exceptionē nullitatis:sed ꝙstare nō potest quādo cōstat de nullitate sentētie:nā parte etiā nō opponēte tenet iudex ex officio reūcere p nūc dicta.p hoc de fi.p̄sby.cōstitutus.z de offi.vica.c.j.qs ibi dixi post Inno.z hoc etiā sentit Benz.hic dicēs q̄ qñ nō cōstat de iurisdictiōe ei⁹ qui tulit sentētiā,nō p̄cedit hec litera: q; nec tūc potest dici sentētia aliqua fore lata.q̄ exigit hoc.c.de ver.signi.fore.ver.in omni. possent enim si aliud diceret procurari fraudes infinite:vt quia per priuatā p̄sonā petitor faceret sentētiā ferri ad suū sensum.z sm hoc dicit Benz.q̄ verba hic posita,nō obstante &c.debēt ci uiliter intelligi.tñ hoc dictū nō facit:q̄ si constaret de alia nulli tate q̄ de ea que opponitur ratione iurisdictionis qs sufficiat: imo potius facit cōtra.z expressius facit q̄ subijcit Bēze.dicēs ex alia causa non admitti exceptionē nullitatis:in quo sm eū sa lubris fuit hec prouisio,ne sit in potestate eius cōtra quē lata est omni tēpore dicere nullā,z sic omnino tollere prouisionē huius cle.cuius ratio potest esse sm eū:quia vbi cōstat de iurisdictiōe sentētiā ferentis.ius p̄sumit q̄ sit legitima.de renū.in p̄sentia.sed cus vbi nō constat.arg.C.de man.prin.l.j.de offi.delega.cum in iure.q̄ vltimū nō p̄cedit.nō enim p̄sumit̄ pro sentētia nisi transierit in rē iudicatā:ideo oportet q̄ per acta p̄bet.de pba.qñ cō tra.hic autē loquit de sentētia que nondū transiuit in rem iudicatā.patet in eo q̄ ponderat expectandā finalē victoriā.que frustra expectaret si nō esset appellatū:q; iam diceret peruētum ad victoriā.vnde dic verius prout p̄dixi sm Lap.z vt dico.j.q.seq.

2 ¶†Scdo quero circa hec an quelibet exceptio inferēs nullitatem iurisdictionis audiet.videt q̄ sic.p p̄dicta in p̄xi q.sed Jo. de san.Geor.intelligit q̄ audiet,cū proponit per verba negatiua:vt q; negatur proferentē fuisse iudicē,que negatio transfert onus probādi in aduersariū:vt no.de elec.bone.j.vel si negatur cōmissionē ei factā:quia statim per cācellariū constare potest de hoc:sed si per verba affirmatiua vel negatiua que resoluerētur in affirmatiua,secus:vt si dicit iudicē excōicatum vel rescriptū impetratū ab excōicatoi:nō audietur etiā si velit statim p̄bare.z dicit sic seruari.z est mirabile.¶Opp.ad hoc de resti.spo.c.literas.p̄alleg.vbi apparet paria fore si cōstat vel si statim vult probare.Sol.puto equius vt stetur cōtrario z restringat iste tex.ad exceptionē de qua nō constat vel constare statim non potest:al's inherēdo litere ita indistincte loquenti dici oporteret nullā penitus exceptionē admittendā:qs tenēdo resultare possent absurda,vt dixi in.q.precedē.Itē qñ statim cōstat vel cōstare potest, exceptio potest dici notoria:quo casu locus est.d.c.literas.z de diuor.significasti.z qs ibi not.in quibus probatur q̄ etiā vbi nō debet admitti exceptio,tñ admittit ea de qua constat vel statim

3 cōstare pōt.quomodo autē dicatur statim cōstare posse,not.de appel.interposita.¶†Tertio quero si appellatū fuit a sn̄ia lata super possessorio an per appellationē suspendat ipsa sn̄ia z eius effectus ita q̄ nō fiat executio sicut nō fieret si esset lata sup petitorio z appellatū ab ea.dicit Lap.posse dici qs sic,p principiū z fi.huius cle.z p hoc qs not.ij.q.vj.§.diffinitiua,ver.de possessio-

ne.p Jo.z Laud.z in Spe.de app.§.in qb⁹.x.vj.z seq.lz Inno te neat Jo.ij.q.vij.in sum.z Archi.in.d.x.de possessione.z Inno. de no.ope.nū.c.pe.dicit etiā Jo.an.de rescri.c.ij.qs ille x.de possessione.non hz locū sm canones:qs dicit Lap.hic esse satis expressum.de hac q̄stione dic melius put dixi.s.in prin.in.iij.Inno.

¶De probationibus. Rubrica.

1 ¶Papa si dicat,reseruamus nobis,an si dicat sedi apostolice,qualiter hec inter se differant.
Adde ad idem numero.4.

2 Literis inferiorum pape an credatur.

3 Sententia in qua dicitur libellum oblatum,litem cōtestatam, z similia,an faciat fidem.

5 Reseruatio beneficij an possit fieri ab alio q̄ a papa.

6 Reseruatio legati de beneficio an sit realis vel personalis.

7 Inferior a papa an possit committere potestatem recipiendi resignationem beneficij.

8 Verba narratiua pape an z quando faciant fidem.

9 Quid si papa narrat reseruationes suorum predecessorum super quibus gratia fundatur.

10 An autē zqñ dicat intētio pape esse fundata super narratione.

11 Papa narrauit in literis q̄ priuauerat Titium z reseruauerat tale beneficium quod habebat,quod conferri mandat Seio,venit aliquis tertius z vult probare qs Titius nunq̄ tale beneficium habuit,an audiri debeat.

1 Literis.¶†Not.differētiam an papa dicat,reseruam⁹ nobis:an dicat,sed.apostolice.de hoc in gl.iij.z idem Pau. nam primo casu morte pape extinguit.secundo not.de rescript.si gratiose.in.vj.de hoc.j.qō.iij.

a ¶Secūdo no.de verbo censemus[a],de quo dic vt in glos.vlti.¶Opp.qs literis narratiuis pape credi non debeat.de priui.si papa.lib.vj.Sol.hec fuit ratio dubitādi,vt colligitur ex gl.j.z solue vt in gl.in ver.fundat.rō autē decidēdi quare qñ fundat intētio pape sup narratiōe credit,est sm Laud.q; b soli viue voci pape crederet.de test.cū a nobis.z eius literis bullatis[b] est credēdum.de proba.post cessionē.maxime cū he litere ad aliud nō valeant:cū tamē debeant aliquid operari.ar.ff.de leg.j.l.si qñ.d.c.si papa.z ex hoc no.Laud.q̄ tm̄ valet vox exp̄ssa per literas sicut oretenus plata.de quo p Host.de despō.impub.ad dissoluēdum.vel sm Benz.ratio potuit esse:q; papa nō

c puri hominis[c], sed dei, quē impossibile est mētiri,vicē gerit.de transla.quanto.z eius legatione fungi dicit.vij.q.j.omnis.necnō discipulorū eius.ij.q.v.si quis presbyter.nā eo ipso qs ad tāte dignitatis apicē est promotus,sanctus reputat.xl.dist.nō vos. vnde actus sui ex celesti arbitrio facti cēsentur.C.de sum.trini. l.j.in fi.z vtraq; ratio tolerari potest.¶Secūdo op.ad idē.j.de sen.excō.cle.si summus.Sol.nō p̄dicit,sed cōcordat z sol.vt ibi in glos.pe.¶Tertio op.qs etiā si nō fundetur intētio pape sup narratiuis verbis:tñ debeat eis stari.de censi.cum olim.z q̄ ibi c not.de instrumento faciente mentionē de finibus episcopatus: licet principaliter nō confecto super finibus cui tñ statur.Sol. Matt.q̄ illud p̄cedit in p̄batione sintū vbi nō requirunt arcte p̄bationes.de pba.cū causam.quasi velit dicere q̄ sufficit semiplena p̄batio.z colligit aliqua genera semiplene p̄bationis.primo per vnū testē.ff.de do.prieleg.l.theopompus.quēadmo.test. aper.l.j.§.fi.Item per scripturā domesticam que nō sola sed cū aliis probat.C.de p̄ba.l.instrumēta.de hoc dic vt dixi.de fid.instru.c.j.Item per fugā in auc.de col.§.super hoc.z.§.si quis autē. de presum.nullus ij.q.ix.decernimus.Itē si qs dicit se in vbē cōpulsum:quia nō est verisimile ex hoc semiplena p̄batio cōtra eum.ff.qs me.cau.l.nō est.Itē per famam.C.de reb.cred.in bo-

2 ne.qs dixi de test.veniēs.j.z qs no.glo.de appel.c.j.¶†Quero

d an literis[d] inferiorū pape credatur.Sol.vt in gl.ij.que remittit. z de hoc etiā de re iudi.abbate sane.lib.vj.z de ver.sig.abbate. Lap.distinguit q̄ aut narratio seu assertio in talibus literis fit in cōmodum alterius:z probat,aut in damnū z nō p̄bat.ratio diuersitatis quia in primo fauor ideo ampliādus.in scdo odiū: ideo restringēdū.regula,odia.li.vj.in p̄iudiciū vero impetrātis vel scribētis bene faciūt fidē.pro hoc qs not.de iurefu.c.fi.lib.vj. z per eundē Lap.in repet.c.iacobus.de fimo.in.iij.q.sed quod dicit Lap.qs incōmodū alteri⁹ creditur,nō videtur procedere nisi in p̄iudiciū scribētis:z sic potius debet fieri duplex mēbrū tātū q̄ in p̄iudiciū scribētis vel impetrātis statur,sed in p̄iudiciū alterius nō.z hoc quo ad priuatas p̄sonas:quo ad alios dic vt

3 not.in.c.post cessionē.alleg.in glo.¶†Secūdo quero de instrumēto sn̄ie in quo dicit libellū oblatū,litē contest.z similia,an faciat fidē de illis.Sol.gl.in ver.fundatur.remittit:dicit Pau.q̄ facit fidē:q; tabellio nō intelligit loqui nisi de his que eadē die z loco acta sunt cora eo,etiā si exprimatur dies z locus: quibus

¶De verbo censemus. Adde gl. in cle.j.de cōcess. preben.

¶Literis bullatis.Adde glo.in verbo,maxime.in l.j.z ibi Cy.z bal. C.de epis.z cleri. Bal.in.l. si qua. C.eo.tit.Bal.in.l. si p̄curatorem.ff. de p̄cu.Jo.and. in addi.Spec. in tit.de instru.edi. in.§.nūc videdū. ver.ſz supplemētū.in addi.mag.

¶Papa nō puri hominis. Adde.c.vt nostrū.vt eccl.benefi.c.j.de homic.lib.vj.tex. in cle.j.in.§.iōq;. de magist.tex.in c.ad apostolicā. in.§.nos itaq;.& re iudic.lib.vj.in verbo,qs deo.in c.serpens.de pe. dist.j.glos.in verbo,papa.in proemio.lib.vj.

¶An lris. Adde Rot.decisiōe. cccciij.in nouissimis.

singulariter predicta facta dicunt: qz de eis instrumẽtũ est testi-
4 moniale: vt not. Jnno. de pba. qm̃. z de hoc ibi dixi. ¶ †Tertio
quero in eo q̃ hic fit differentia, prout etiã dixi in. j. no. an papa
reseruet collationi sue an se. ap. qz dicit, reseruam⁹ collationi no
stre vel se. ap. talem prouisionẽ: an obeunte papa extinguaṫ re-
seruatio. videṫ q̃ non: quia ibi due disiunctiue ꝓponunt quorũ
alterũ per se stare potest: primũ ſm ordinẽ scripture recipimus.
ita dicimus Laud. qui subdit contrariũ videṫ z nihil alle. p pri
mo de ordine attẽdendo. de preben. sup eo. lib. vj. pro scõo: qz di
spositio videtur incerta: z sic nõ tenere. de elec. c. ij. lib. vj. tñ quia
actus pape nõ pũit per inferiorẽ interpretari. de cõfir. vti. c. j. z. c.
ij. z videṫ dicẽdũ q̃ ipse reseruãs vel successor habeat eligere an
reseruatio sit facta sub noie psone an sub noie dignitatis. de al-
ternatiua autem dic vt dixi de rescrip. inter ceteras. ¶ †Quar
5 to quero an reseruationẽ[a] beneficij possit alius facere q̃ papa.
a Sol. vt in glos. in ver. reseruasse. z idẽ ꝑau. z Benze. z in gl. fi. z
6 de hoc per Hostiẽ. de app. cõstitutus. j. ¶ †Quinto quero quia
in glo. in ver. reseruasse. fit mẽtio de reseruatione legati, an eius
b reseruatio[b] sit realis, an psonalis. dic qõ expirat finita legatiõe.
de offi. leg. p̃senti. li. vj. ideo dicit Archi. ibi q̃ est psonalis. ar. vñ.
7 q. j. petisti. xxvj. q. ij. nõ exẽplo. de cõcess. pbẽ. cõstitut⁹. ¶ †Sexto
quero an potestatẽ recipiendi refignationẽ beneficij possit alius
q̃ papa cõmittere alij, z cum hoc potestatẽ cõferendi. Sol. vt in
glo. in ver. cõmisisse. z idẽ ꝑau. ¶ Septimo quero de exemplis
circa tex. Sol. in eo q̃ dicit de reseruatione pape, exemplũ de. c.
fi capitulo. de cõcess. prebẽ. lib. vj. in eo q̃ dicit de receptione resi-
gnationis, exemplũ de offi. deleg. ex parte. j. de prebẽ. dudũ. lib.
vj. in eo qõ dicit suspẽdisse, exẽplũ de cõcess. prebẽ. c. fi. de do. z cõ-
tu. c. veritatis. in eo q̃ dicit vel alia similia, exẽplũ vt in gl. in hoc
verbo. vel ſm Benze. vt qz dicit postulationẽ vel electionẽ se re-
futasse. de elect. innotuit. de postu. pla. gratũ. vel ſm ꝑau. vt qz
8 dicit se interdixisse vel depositisse vel loca exemisse. ¶ †Octauo
q̃ro generaliter an z qñ fieṫ verbis narratiuis pape. Sol. vt in
gl. in ꝯ. fecisse. que est notabilis z in effectu vult q̃ aut sup narra
tiuis nõ fundatur intẽtio pape. z nõ probant. aut sic: z aut sunt
de facto ꝓpio ꝛc. vt in glos. ver. ex his. vsqz ad fin. cuius mẽbra
bene pbantur in ꝑced. parte glo. z idem ꝑau. in eo tamẽ qõ gl.
dicit q̃ staṫ narratiuis etiã que nõ sunt de facto pape: dũmodo
super eis fundetur eius intẽtio. Cõtrariũ videtur tenere Oldr.
in cõsiliis. cccl xviij. p ar. a cõtrario huius litere. sed verius est qõ
dicit glo. que bene respõdet ad hanc literã. Et pro plenior intel
lectu glos. dic vt in sequen. q. maxime. q. x. Et in eo q̃ hic dicit de
narratiuis verbis literarũ pape, generaliter de verbis enũciati
uis an pbẽt not. de suc. ab inte. c. fi. z ꝑ Bar. plene. ff. de dona. l.
9 ex hac. per Bal. C. de milit. test. l. ex his. ¶ †Nono q̃ro circa hoc
quid si papa narrat in literis suis de reseruationib⁹ suorũ pre-
decessorũ super quib⁹ gratia sua fundatur. Sol. vt in extrauag.
cle. vj. prouida. vbi sic qõs adhibeṫ plena fides in iudicio z extra.
10 ¶ †Decimo quero qñ sic super narratione fundari intẽtio pa-
pe. dicit Laud. q̃ tũc qñ apparet q̃ papa intẽdit ad hoc princi-
paliter narrãdũ z insinuandũ. z iõ dicit idẽ Laud. z Benz. hãc
cle. intelligẽdã de lr̃is principaliter ꝛfectis ad insinuãdã gratiã
vel intẽtionẽ lz principaliter ipsam gratiã nõ cõtineãt, qõs fieret
si principales litere exhiberent. de off. deleg. cũ in iure. C. de mã.
prin. l. j. z in hoc distinguit Laud. nam qñ papa narrat factũ
suũ tãtũ sicut qñ suã gratiã vel intentionẽ in suis literis indicat:
z tunc est ei credendũ: vt hic. qñ narrat factũ alterius tñ: pu-
ta qñ ea q̃ sibi ꝑ partẽ sunt suggesta in suis literis narrat: z tũc
nõ vult sibi credi nisi sint veritate subnixa. de fi. instru. ex literis.
de priui. si papa. in prin. lib. vj. de p̃bẽ. cle. si dignitatẽ. qñ nar-
rat factũ suũ z alteri⁹: vt qñ in literis ius parti reddit vel alicui
in illis literis gratiã facit: z tũc sibi credendũ est. d. c. si papa. ℔. j.
de renũ. sane. de ꝯb. fig. abbate. cũ simi. Lap. vero dicit posse di-
ci q̃ etiã si narrat factũ alienũ sup his sup qb⁹ fundaṫ intẽtio pa
pe: dũmõ nõ de facto suorũ p̃decessorũ si hoc facit proprio motu
stetur lz posset pbari ꝛtiũ: si autẽ ad petitionẽ alterius non stet
nec trãsferaṫ onus probãdi in aduersariũ sed pbet ille ꝑ quo est
facta narratio. ad hoc de p̃ben. si motu ꝓprio. z. c. seq. li. vj. z cle.
si romanus. eo. ti. de sen. excõ. si summ⁹. de trãsac. ex lr̃is. z qs ibi
not. in regula. nõ liceat actori. iij. q. in fi. li. vj. z ſm hoc limitãdũ
foret qs hic sic in gl. magna. tñ de stylo curie est qõs lr̃is nõ motu
ꝓprio cõcessis post narrationẽ dicit vt asseruit impetrãs, vel vt
asserit. Et verũ est q̃ impetrãti incũbit onus pbãdi. z de hoc dic
11 vt dixi de presum. c. fi. z ꝑ hoc decidit. q. seq. ¶ †Undecimo q̃ro
circa hoc: papa narrauit lr̃is q̃ priuauerat Titũ z reseruaue-
rat tale bñficiũ q̃ habebat q̃ mãdat cõferri Selo: nunqd audit
tert⁹ volẽs pbare q̃ bñficiũ nõ fuit Titij. Sol. fuit. q. i facto. dic
q̃ sic z b̃ apte sic in gl. mag. in ꝯbo, pbatio ꝯo. z in b̃ dicit Laur.
de pinu cõcordãdo ei q̃ dixi statim q̃ impetrãs teneṫ ꝓbare qõs
bñficiũ fuerit illi⁹. z q̃ hec lr̃a nõ ꝓbat qõs sup b̃ lr̃e pape fidẽ fa-
ciãt. Alij tñ in. q. illa allegauerũt q̃ de stylo curie nõ ꝛcederent
litere nisi fides fieret qõ bñficiũ fuisset Titij. dic vt dixi. ℔. q. pri.
q̃ imo cõcedunt cũ illis q̃bis vt asseruit impetrãs vel vt asseraṫ:
z tũc incũbit impetrãti onus iustificãdi suã gratiã per predicta.

¶ De testibus. Rubrica.

1 ☞ Haud, hec dictio quid importet: z qualiter stet.
2 Princeps, hoc verbum qualiter potest accipi.
3 Principes non debent concedere priuilegia infidelibus que ce
dant in opprobrium fidei catholice.
4 Religio, hoc verbum quot modis sumi potest.
5 Authoritas superioris non excusat in delictis.
6 Censura ecclesiastica circa que consistit.
7 Christiani si producuntur in testes cõtra infideles an possit con
tra eos excipi de criminibus.
8 Quid si infidelis testificatur pro Christiano.
9 Testis Judeus an admittatur contra Judeũ, vel infidelis con
tra infidelem.
10 Judeus si litigat cõtra Christianum an iurare debeat super sa
cra vel de calumnia.
11 Frater an possit testificari pro fratre.
12 Dapifer vel familiaris an possit inter duos dños testificari.
13 Testes si inter se discrepant quid erit.

Clm Judei. ¶ Summa vt in gl. j. vl̃ magis ꝓprie sic.
Exhortant̃ principes ne priuilegia ꝛcedãt Ju
deis vel Sarracenis q̃ ꝑ Christianos testes cõ
uinci non possint, z q̃ priuilegia concessa super
hoc seruari nõ permittant: quibus si vtuntur,
1 subtrahit̃ Christianorũ cõmerciũ. ¶ †Not. de dictione haud[c],
c q̃ ſm ꝑau. stat negatiue z cõiunctim: z innuit qõs sup ciuilib⁹ z
criminalibus priuilegiati erãt. facit. ff. de verb. obli. l. si sic stipu-
latus. ſm eũ: sed melius ꝓbaṫ. ff. de reb. dub. l. si is qui ducẽta. ℔.
vtrum. nam alternatiua sequens negationem habet vim copu-
latiue: vt hic. de quo dixi de rescrip. inter ceteras. potest etiã ſm
ꝑau. dictio haud, esse alternatiua z innuere q̃ super alterο tã-
tum priuilegiati erant: z vtrũq; intellectũ tangit glo. ij̃. z quali-
2 tercũq; intelligatur in hoc nõ refert. ¶ †Secundo no. q̃ verbũ
d princeps[d], aliquãdo sumitur generaliter pro quolibet principe
citra regẽ: sicut hic. z sumit̃ hic latius q̃. j. de bapt. cle. vnica. nã
comprehendit quemlibet sub quo tanq̃ sub domino temporali
degunt Judei. eo. titu. postulasti. z. c. in nonnullis. idem dico. j.
3 de iureiu. cle. vnica. in prin. in. j. not. ¶ †Tertio not. q̃ principes
nõ debent priuilegiare infideles in his que sunt opprobriosa fi-
dei. de hoc in glos. in ver. principum. in fin. z sic intelligitur ſm
Steph. xxv. q. j. generali. sic z ſm ꝑau. non potest princeps di-
spẽsare vel aliquid concedere contra ius canonicũ, sicut nec cõ-
tra ius naturale. j. de re iudi. clemen. pastoralis. ante fin. z dicit
Steph. q̃ cõtra iura priuilegiare nõ possunt nisi papa z impe-
rator. C. de offi. prefec. preto. l. ij̃. facit qõs not. Hosti. de offi. archi.
c. fin. z dicit Benze. quod in casu huius clemen. priuilegium est
de manibus Judeorũ vel Sarracenorum eripiendũ z principi
remittendũ. C. de paga. l. sicut. nam de iure nõ valet tanq̃ bono
publico cõtrariũ. C. de preci. impera. offe. nec dãnosa. canoniza-
ta. xxv. q. ij̃. ad idẽ ea. q. oẽs. z. C. si cõtra ius vel vti. publ. omnes.
4 ¶ †Quarto not. de religione Christiana. sumit̃ autem[e] z alijs
e modis religio. de quo remittit gl. in ver. religioni. sed ꝑau. ꝑse
quit̃. nã primo sumit̃ put hic cõcordat. xcij̃. di. c. j. de diuor. gau-
dem⁹. de homic. ꝑ humani. lib. vj. C. de sum. tri. l. j. z. iij̃. z. l. si qs.
aliqñ sumit̃ magis stricte vt cũ q̃ professionẽ perditur liberũ arbi
triũ. xij̃. q. j. non dicatis. de elec. ñ religiosus. lib. vj. Aliqñ ꝑ vita
honesta. de cõsti. eccl'ia. de re. ecc. nõ alie. c. fi. xvj. q. j. iuxta. xxxiij̃.
q. v. qs deo. Aliqñ pro dignitate episcopali. de voto. ex multa. ℔.
j. ¶ Quinto not. q̃ superior ex officio debet prohibere obseruã-
tiã illiciti z ꝓhibiti ſm ꝑau. de his q̃ fi. a ma. par. ca. c. ij̃. de sen.
excõ. nouerint. de supplẽ. neg. ꝑla. cle. vnica. ¶ Sexto no. casum
in quo prohibeṫ sub pena vsus priuilegij̃ nõ autẽ impetratio. de
hoc in glos. in ver. vti. z idẽ ꝑau. quia ius offenditur hic ex so-
5 lo vsu. ¶ †Septimo not. q̃ in delictis superioris authoritas nõ
excusat. xj. q. iij̃. si dñs. de temp. ord. dilectus. z. c. ad aures. patet
hic quia nõ excusant̃ vtentes priuilegio principũ: minus tamen
puniendi sunt inferiores qñ in delictis sequũtur errorẽ maiorũ.
6 de trãsla. c. ij̃. ad fi. ¶ †Octauo no. de cẽsura ecclesiastica. z dicit
Hatt. qõs cõfistit circa spiritualẽ penã. de verb. sig. querẽti. Se-
ueritas autẽ canonica ꝛfistit circa penã tẽporalẽ. de penis. in q-
busdã. Sed ecclesiastica aiaduersio cõfistit circa degradationẽ
z curie secularis traditionẽ. de verb. fig. nouim⁹. q̃ not. Host. de
homic. ꝑ humani. lib. vj. sumunt̃ autẽ hec ꝑmiscue vnũ pro alio
pro hoc qõ no. de pen. in quibusdã. de verbo. fig. qd per censurã.
¶ Op. q̃ papa nõ debuerit iudicare cõtra Judeos vel Sarra
cenos: qz nihil ad nos de his q̃ foris sunt. ij̃. q. j. multi. de diuor.

gaudemus.

a ¶ An reseruatio nem. Adde text. in. c. j. de offi. dele ga. lib. vj.

b ¶ An eius reser uatio. adde doc. in. c. p̃senti. de of fi. lega. libro. vj. z Archidia.

c ¶ De dictionẽ haud. adde q̃ alt q̃n ponit̃ ꝑ cõtũ ctiua. vt est gl. ij̃. in. c. j. de ꝛfes. lib. vj. q̃nq; ponit̃ re strictiue vl̃ aduer satiue z correcti ue. Bal. in. l. hoc ampli⁹. in. ℔. fi. ff. de dã. infec. q̃nq; ponit̃ ꝑ z: vt in. l. sepe. ff. de ver. sig. gl. in auf. sed no uo iure. C. de epi. z cle. q̃nq; ponit̃ ꝑ nõ: vt in. l. j. C. quib. mu. excu. et debet scribi ꝑ h z per d. q̃nq; po nitur pro vel. Ar chidi. in. c. j. xliij̃. distinct.

d ¶ Princeps. ad de in clem̃. j. de iu reiurã. in cle. j. de rerũ permu. in. c. fundamenta. de elec. lib. vj.

e ¶ Sumitur aũt. Adde. c. ecclesia sancte ℳarie. ℨ cõstit, z in. c. fi. de reb. eccle. nõ alie. in. c. gaudemus. de diuor. z in. c. ꝑ humani. ℨ homi. li. vj. doct. in rub. de regu.

gaudemus.¶Cõfirma q2 papa habet curã solũ populi Christiani.j.de re iudi.cle.pastoralis.in prin.Sol.vt in gl.in verbo,principum.que dicit cõtraria ꝓcedere regulariter,z qs iste est casus specialis.z idẽ Pau.ad att.dicit ꝙ inquantũ Deũ offendunt, ꝓcedũt:sed inquãtũ offendũt hominẽ,ꝓcedit cle.vel fm eũ contraria possunt intelligi de directa cohertione:hoc de indirecta, pro hoc qs dicit glos.pe.z hec vltima vera, licet etiã precedẽtes tolerari possint.¶Secũdo op.ad idẽ:q2 Judei sunt tanꝙ laici sub regula laicali cõstituti.xvj.q.j.duo.Itẽ post eorũ ortũ non recipiunt aliqd spiritualitatis exterius,puta coronã vel cõuersionem religiosam,nec interi9 characterẽ baptismalẽ:z sic nec quo ad forũ cõtentiosum corpus:nec ad forũ anime eorũ anime papę subsunt.Sol.Benz.qs hoc facit papa ꝓpter iniuriã z offensam quã aduersus religionẽ Christianã cõmittunt,quã papa aduersus quoscũqz extraneos defendit.xxiij.q.iij.displicet.vel ꝙ sub sunt indirecte:put dixi in ꝓcedẽ.cõtrario.vel fm eũ etiã directe: quãdoqz quo ad penã temporalem nõ quo ad spiritualẽ.de hoc xvij.q.iij.cõstituit.xxviij.q.j.sepe.z quelibet solutio de predictis tolerari potest.¶Tertio op.qs nõ debuerit ꝓhiberi priuilegiũ de quo hic:nã Judei cõtra Christianos nõ recipiũtur in testes. eo.tit.iudei.z.c.lz.ergo z ecõuerso non debẽt Christiani admitti cõtra Judeos,vt seruet paritas in iudicijs.Sol.vt in gl.in verbo.iuri.quã singulariter not.in eo ꝙ dicit illam regulã de paritate seruãda in iudicijs intelligi quo ad ꝑsonas actoris z rei:nõ aũt quo ad alias.qs dic vt in glos.z idem Pau.vel fm Lau.cõtrariũ ꝓcedit quo ad priuilegiũ ꝙ quis impetrat ad sui instãtiam: tũc enim tenet etiã recipere cõtra se.ff.qs quis.iur.in rubro.z in l.iij.ad hoc de consti.cũ omnes.dẽpẽ.pro illorũ.secus in priuilegio ꝙ habẽt Christiani ne conuincant per testes infideles:quia fuit concessum ꝓpio motu z sic nõ debet cõtra Christianos retorqueri.similẽ solu.no.gl.de mutu.pet.c.fi.in fi.que est notabilis ꝓ hoc fm Laud.z Benze.q2 in Christianis cessat ratio q̃ est in infidelibus.Infideles autẽ tanꝙ in fide Christi falsarij cõtra Christianos nõ admittuntur quasi de falsitate suspecti.ij.q.vij. non põt.z.c.seq.nã Deo infidelis nõ ꝑsumit esse fidelis homini. xxiij.q.v.si apud.ꝓ hoc qs not.ij.q.vij.pagani.cessante ergo ratione z.c.lxj.di.§.his oĩb9.¶Quarto op.in eo ꝙ papa exhortat principes:potuit eũ cõminari z penã infligere.de iude.iudei.ij. Sol.vt in gl.in ℣.exhortamur.q̃ stat cõtrario,dicẽs ꝙ hoc facit ex curialitate.idẽ Laud.Pau.z Benz.z dic qs potl9 exhortat ꝙ puniat:iuxta illud ad matth.xiij.ne forte colligẽs zizaniã eradicet z triticũ.i.ne cohercẽdo infideles puocet Christianos principes.¶Quinto op.in eo ꝙ ꝓhibet obseruari priuilegia pn9 cõcessa:q2 ꝙstitutio dz cõcernere futura nõ ꝓterita.de ꝙsti.c.ij.z fi. Sol.Laud.ꝙ cõstitutio hic retro respicit:q2 cõcordat iuri naturali.simile de vsu.cũ tu.z idẽ Benze.z dic naturali.i.diuino,ꝓ hoc qs no.de cõsue.c.fi.Itẽ ad cõtrariũ dic ꝙ cõstitutio ꝙcernit ꝓterita qñ de ꝓteritis exprimit:vt hic.ratio autẽ quare hic iuste exprimit,est ea quã nunc dixi.¶Sexto op.ꝙ nõ debuerit papa hortari ꝓncipes vt priuilegia ꝑ eos cõcessa facerẽt nõ seruari cũ nõ liceat venire cõtra factũ suum.de cleri.cõiug.diuersis.dicit Pau.ꝙ possunt cõtrauenire:q2 factũ a iure improbat:vt no.in d.c.diuersis.alꝫ nõ liceret:q2 priuilegia simpliciter data sunt ꝑpetua.xxv.q.ij.c.j.xij.q.ij.si epi9.de instit.cũ venissent.de preben.si cui.z de reg.iur.decet.li.vj.auf.hec cõstitutio q̃ de dignitatib9. in fi.col.vj.¶Septimo op.q2 cũ hic ꝓhibeat tantũ vsus priuilegiorũ sub pena,vt in ℣.ꝙ si iudei.nõ debuit supra ꝓhibere priuilegia cõcedi.Sol.Pau.qs ꝓhibet cõcessio ne principes vel eorũ officiales timentes negare ꝓmissa obseruent ea de facto.xxij.q. iij.c.ij.z eadẽ rõne ꝓhibet factio statutorũ cõtra libertatẽ ecclesie,ne de facto ea seruẽt officiales de sen.excõ.nouerint.z.c.gra
7 ue.j.de vsur.cle.vnica.¶†Quero si Christiani ꝓducuntur in testes contra infideles,qs possunt vt dixi.§.in.iij.Sed:an poterit excipi cõtra eos de criminib9.Sol.vt in gl.iij.q̃ dicit ꝙ sic.z remittit.Laud.arguit ꝑ z contra.primo ꝙ debeãt admitti:q2 oĩs
a legitima defensio[a] cõpetit etiã excõicato z cuicũqz.de excep.cũ inter.In cõtrariũ q2 frustra legis auxiliũ ꝛc.de vsur.q2 frustra. Sol.fm Host.qui hoc notauit.§.eo.iudei.si crimẽ qs obijcit est vtroqz testamẽto dãnatũ admittunt:z idẽ si nouo tm̃,cũ iudicẽtur fm legẽ Romanã: z fm eã excipere possunt.C.de iude.l.iudei.fz siveteri lege tm̃ dãnet vt comedere carnes suinas vel similes,repellent.xxviij.q.j.sepe.cũ seq.sed tamẽ in eo ꝙ dicit de peccato fm nouum testamẽtum tantũ aliter dicitur in.d.c.iudei.z Pau.hic dicit tale crimẽ opponi nõ posse per infideles in penã
a erroris sui de quo dixi in.d.c.iudei.¶†Sexto quero si infidelis[b]
b testificat pro Christiano.Sol.Pau.ꝙ testificari põt vbi nõ tractat de alieno preiudicio:vt no.de peni.di.j.multiplex.ad fi.alꝫ secus.sic intelligit qs not.Spec.de teste.§.j.ver.itẽ ꝙ est iudeus.
9 ¶†Tertio q̃ro si Judeus ꝓducit in testẽ cõtra Judeũ,vel alĩ9 infidelis cõtra infidelẽ an admittit.dicit Spe.ꝙ sic,in.d.℣.Itẽ ꝙ est iudeus.p.c.ij.q.vij.si hereticus.z.c.non põt.xxiij.q.iij.ipsa pietas.¶Quarto q̃ro que est ratio quare reprobat priuilegiũ, de quo hic.Sol.Laud.z Benze.ꝙ ideo,quia cũ infideles ꝑ sola humanitate foueant a Christianis cũ ipsi admittant in aliqbus casib9 cõtra Christianos.C.de hereti.l.qm̃ multi.videtur Christiani inferiores eis,saltẽ fm distinctionẽ aut.si hereticus. ij.q.vij.cui videt standũ,cũ sit in volumine decretorũ licet aliqui dicãt nõ stãdum cũ omnes heretici sint hodie excõmunicati.de here.excõmunicam9.j.z Judei sint in peccato mortali,z sic merito repellẽdi.e.ti.testimoniũ.ꝑ hoc qs no.eo.ti.c.j.z ex hac rõne imparitatis,q2 Judei nõ vtunt cibis Christianorũ,ꝓhibentur Christiani eor̃ cibis vti.xxviij.q.j.oẽs.de iude.z si iudeos.in ꝓn. Laud.z in eo ꝙ dicit de hereticis idistincte repellẽdis,dicit verũ ratiõe ꝓdicta,de infidelib9 alijs dic ꝙ illi nõ indistincte repellunt:nec est vera rõ ꝓmissa ꝙ sint in mortali.z de his dic vt dixi
10 s.e.tit.c.j.¶†Quinto quero si Judeus ꝓducit in testẽ nũquid
c super sacra iurabit[c]:vel si litigat cũ Christiano,nũquid iurabit de calũnia.videt qs nõ:q2 nõ lz ei ingredi sacra sic nec tãgere.v. dist.ad eius.C.de iude.l.iudei.in prin.dicit Laud.ꝙ si expedire videbit iudici,põt cõpellere vt iuret sup sua lege.C.de iude.l.si qua.que parũ facit de hoc in Spe.de iura.calũ.§.restat videre. in fi.¶Sexto q̃ro cur cõicam9 cũ infidelib9 z nõ cũ excõicatis a
a cum vtriqz sint immũdi z sic euitãdi.xlij.di.in mandatis.dicit Laud.ꝙ ideo vt lucrifaciam9 Christo:z q2 parũ curarent si eis nõ cõicaremus:secus de Christianis:q2 ex rubore ꝓpter hoc cõ
11 fundunt:vt not.gl.xj.q.iij.ad mẽsam.¶†Septimo q̃ro nunqd
d frater pro fratre[d] possit testificari.Sol.ad matth.q̃rit de hoc z de plurib9 filib9 sequẽtib9 q̃ nõ sunt hic necessaria.de hoc in Spe.
12 eo.tit.§.j.ver.sed nunqd.¶†Octauo q̃rit idẽ ad matth.de dapi- b
fero.l.familiari an possit inter duos dños testificari.de hoc qñ
13 z qũo admittant testes de familia.e.ti.in literis.¶†Nono q̃rit si testes discrepãt inter se.de hoc eo.ti.in nr̃a.z dicit ad matt.notãdũ ꝙ testes in cã criali debẽt de gradu cõcordare si interrogẽtur.xxxv.q.vj.de parẽtela.dicit etiã qs testẽ quẽ semel approba-
14 ui reprobare nõ possu3.de hoc de excep.cũ venerabilis.¶†Decimo q̃ro si testis dixit vnũ verũ z aliud falsu3,an possum ꝑ pte approbare z ꝑ pte reprobare:z an si reprobat in vno articulo ꝑ hoc reprobet in oĩb9.de primo dic qs si ꝑ me recipio,teneor z q̃ me.e.tit.ꝑsentiũ.z qs ibi no.de cẽfi.cũ olim.de scso dic ꝙ vno dicto testis reprobato reprobant oĩa q2 cõuincit periurus.ꝙ dixi
15 de heret.fraternitatis.¶†Undecimo q̃rit an testis[e] teneat rñ- c
e dere an sit infamis,criminosus vel odiosus.de hoc.e.ti.cũ cãm.
1 ¶ Rite,hoc verbum quid importet.
2 Publicatio an impediat testium receptionem.
3 Testes an admitti debeant super articulis contrarijs.
4 Testium receptio quando dicatur rite facta.
5 Quid si post receptos testes z publicatos per lapsum triẽnij in stantia perit:an in alia instantia poterunt recipi testes. d
6 Testes si deposuerũt super aliquo incluso in articulis an pars impedietur post publicationem producere super hoc testes.
7 Testes an poterunt produci in causa appellationis si nulli sunt producti in causa principali.
8 Quid si pars renunciauit productioni testium tamen nullos testes produxit.
9 Testes ijdem ab eodẽ an sepe possint ꝓduci ante publicationẽ.
10 Testes si sint publicati z attestationes perdantur,an iterũ poterunt recipi testes.
11 Testis si primo vnum dicit in suo testimonio postea aliud in se- e
cundo cui stabitur.
12 Subornatio testiũ q̃re magis timet post publicationẽ q̃ ante.
13 Testes an post publicationem poterunt produci saltem per restitutionem in integrum.
14 An autem z quando liceat post receptos testes alios recipi.

Testibus.

¶Primo dictũ.scso rõ: ibi,cũ nõ minus.¶†Not.de verbo,ri
f te[f].qs exponit Bez.i.solẽniter:q2 hoc verbũ iuris so- f
lennitatẽ denotat.ff.de bo.pos.cõtra tab.l.non putauit.§.nõ queuis.de inoffi.testa.l.ij.ꝑ hoc de sum.tri.c.j.ver.vna. vbi distinguit inter rite z recte.¶Secũdo no.de articulis exhibẽdis in litib9.de hoc.j.de ver.sig.sepe.¶Tertio no.de dictio-
g ne cum[g],que ponit hic pro q2.de hoc in gl.pe.¶Quarto no.de subornatione vitãda in litib9.z dicit Laud.z Bẽze.subornatio est de aliquo falso exprimendo,vel vero tacẽdo in testimonio testi ꝑ aliquẽ facta informatio.iij.qõ.ix.pura.ad hoc de accusa.
qualiter.z dicit suborare quasi subtus in aures aliquod malũ g
2 ornare z sub colore ponere.in auf.eo.§.q2 vero.col.vij.¶†Op. quod publicatio non impediat testium receptionẽ nisi attestationes sint recte publicate.potuerunt enim publicari parte inscia vel inuita z contradicente ex causa rationali:quo casu non preiudicat publicatio.eo.tit.cõstitutis.ij.z qs ibi no.in glo.vlti. Sol.vt in glo.in ver.publicatis.que stat contrario,z repeti ver. rite.pro hac repetitione est,q2 qualitas precedẽs adiecta alicui

¶Omnis legitima ofensio.Adde cle.vnicã de homi.z diffuse ꝑ Felt.in.c.intellexim9.de iud.

¶Si infidelis. Adde tex.in.c.j. de testi.z in.c.iudei.z in.c.vniuersis.de testib.in.c. placuit. iij.q. ij. Spe.tit.de test. in.§.j.℣.itẽ ꝙ iudeus. Alexã. de Imo.cõsil.lxx.in j.volumi.

¶Nũqd sup sacra iurabit.Adde Joã.de imol. hic in ista cle.circa princ.Ant.de but.in proemio.

¶An testis.adde Bal.i.l.si duo patroni. i. §. idẽ. ff.de iureiu.doc. in.c.j. in ver.fine cõfessione.de excepcio.

¶De ℣bo rite. Adde in.c.neqz. j.z ibi archi.Joan.in.c.j.de sum. tri.in ℣.rite.gl.in l.iij.de lib.z posthu.z in.l.lecta.ff. si cer.peta.

¶De dictione cum.Adde in.l. si qs arbitratu. ff.de ℣b.ob.doc. in.l.j.z ij.C.de ℣bo.obli.Rapha. Cu.cõsil.lvj.inci. Petrus heres.

rei intelligitur repetita in eadē oratione quo ad res alias. ff. de fun. instruc. l. scie. §. cato. de ver. obl. l. si ita stipulat⁹. §. chrysogonus. z ibi p Bar. z de leg. iij. in repetēdis. de ap. c. scō requiris. z cū hac glos. cōcordat Pau. qr fm eum alʒ posset iudex per factum suū parare preiudiciū partibus: quod esse non debet. z de hoc in Spe. de test. §. satis vtiliter. ℣. qd si publicare. Sed Ben. hoc latius prosequēs contrariū tenet: primo pro glos. tamen inducit hunc tex. a contrario. Item qr testes nō rite recepti nō valent z nō prestat impedimentū quod de iure nō sortitur effectū. regula non prestat. lib. vj. sed hoc nō obstante distinguit qs aut attestationes sunt publicate ad producentis instantiam: z tunc via sit precluſa sibi producēdi alios ob periculū suborationis: vt hic. aut aliter: z tūc secus per iura in cōtrariū inducta, z p ea que no. eo. tit. cū clamor. Jo. de lig. tenet primū: qr hec cle. omnino requirit q sint testes rite publicati: z fm eū non obstat timor suborationis: nō enim pōt presumi q animo suborandi producat ex quo productio nō tenet: alias nihil operaret hic verbū rite. Ad no. in. c. cū clamor. respondet qs loquūtur quādo testes sunt rite publicati, sed obscure dixerūt. vnde iterato repetuntur vt se declarent. vel fm eū potest dici qs quando receptio vel publicatio est facta nō rite iterato, producent nō vt iterato examinentur, sed tantū supplebitur id q non rite factum est. de sacra. non ite. c. j. z c. presbyter. qs est pulchrum dictū. z pro hoc inducit Bertrā. dicentē q si excōicatus producit in testē nō petito per partē q absoluatur sicut absolui debuit. §. c. veniens. ij. post publicationē absoluetur z iterato producet. intelligit tn Bertrā. hoc verū quādo producēs ignorauit de excōmunicatione: quia tunc ignorātia excusat. de his dic vt not. in. d. c. cōstitutis. alleg. in glos. vbi concludit q si parte sciente z cōtradicēte fit publicatio admittit productio si pars nō didicit testificata. secus si consensit publicationi vel tacuit. de hoc in Spec. eo. ti. §. vlt. ver. antepenulti. de teste. §. satis vtiliter. ver. quid si publicate. z fm hec dic qs dictū Benz. procedit quādo pars que vult producere didicit testificata: quia tunc non admittit quāuis publicatio fuerit non rite facta. nā etiā nō facta publicatione nō admitteretur ex quo percūctata est testificata. in auc. eo. §. quia vero. colla. vij. qs dico. j. q. xiij. dictum autē Jo. de lig. procedit quando nondum didicit. z hoc vult hic Jo. de fant. qui refert Jo. de lig. legendo c. cōstitutis. distinxisse q aliquādo fit publicatio attestationum solum verbalis: vt quia iudex pronunciat q habeantur pro publicatis. z procedit opi. quod admittatur receptio si publicatio nō fuit rite facta. Aliquādo publicatio fuit nō simpliciter verbalis, sed facta cū publicatione recitādo dicta testiū: z talis impedit productionē vlteriorē: iste tamē vltimus modus nunq̄ seruatur in facto sed est de se verus z patet ex p̄dictis. ¶ Secūdo op. q etiā si publicatio fit rite facta, non indistincte impediatur vlterior productio nisi pars didicerit testificata: cessat em̄ periculū suborationis. Sol. Laud. stat cōtrario. z idē Bēz. qr si adhuc ostenderētur attestationes clause, adhuc admitteret productio: vt not. in Spec. eo. tit. §. satis. ver. qd si publicate. Cōtra tn est: qr ex quo partibus nō cōtradicētibus facta est publicatio: hec interlocutoria tranſit in rem iudicatam. de testib. significauerūt. z tacite videntur partes renunciasse productioni. eo. tit. fraternitatis. z. c. de testibus. in fi. qs est verius. Sed iudex posset interlocutoriā predictā reuocare. de app. cū cessante. Et eoipso reuocat si producentē admittit: pars tamē aduersa posset appellare.

¶ Tertio oppo. ad idem de. d. c. fraternitatis. vbi post publicatas attestationes[a] admittunt testes. Sol. hic prohibet sup eisdē capitulis: ibi permittitur super nouis. z hoc vult glo. hic in verbo, eisdē. que aūt dicant noua, gl. remittit ad no. in. d. c. fraternitatis. z ibi dixi qs noua sunt ea que nunq̄ fuerūt producta in illa forma. ad hoc de iudeis. cōsuluit. z. c. iudei. vt si ago ex mutuo z publicatis attestationib⁹ volo probare qs cōfessus fuisti mutuū: audiar: qr hoc est nouū: z ptinet ad causam. q declara vt dixi in d. c. fraternitatis. in j. q. ¶ †Opp. quarto q super capitulis cōtrarijs admittant testes. eo. ti. ex tenore. Sol. vt in gl. z in ver. directo. vsq̄z ibi, super directa. z cōtinge finē gl. cū dicit directo cōtraria esse qū de eisdē psonis z actibus z de eodē instāti tēporis contrarie formant: vt in exemplis in glos. positis. z idē Pau. dicens qs super indirecta ꝯtinetate admittunt testes post publicationē: dum tn prius certificatū non fuerit id super quo fit ex forma articulorū. z vult Pau. se referre ad vnū dictū Innoc. in. d. c. ex tenore. cū dicit illud. c. intelligendū qn miles nō capitulauerat de loco vel tēpore, sed testes sui hoc dixerant: si autē capitulasset post publicationē: nō admitteret mulier ad probandū absentiā a loco cōtract⁹ tēpore tam dicto in capitulis. imputet em̄ sibi que nō p̄bauit ante publicationē cū potuerit instrui p capitula. z hūc intellectū approbat Jo. an. in addi. Spec. e. tit. §. sepe testes. in prin. z ver. postro. z vt dixi in. d. c. ex tenore. fm hunc intellectū destruit cōis modus intelligēdi quē cēs sequunt. nam fm hoc nō p̄bat illud. c. qs sup indirecta cōtrarietate testes admittant sed solū q possum post publicationē sup nō capitulatis specifice p̄bare falsitatē testiū. tamē postea defendēdo intellectū p̄dictū, z hāc cle. dixi ibi q directa contrarietas est ea q̄ ponit capitulis siue immediate siue p quoddā mediū q necessario infert attētis solis capitulis. Indirecta est aūt ea q̄ nō infertur ex capitulū exp̄sse. Exēplū primi. capitulasti qs mutuaueras post publicationē capitulo: qs nō mutuasti. hec est directa contrarietas z immediata. si autem capitulasti q mutuaueras tali die z tali loco, z post publicationē capitulo q illo die fui longe absens a loco ꝯctus ita q nō potuissem ibi esse. hec est cōtrarietas directa p quoddā mediū. s. qr idē corpus nō potest eodē die esse in diuersis locis. Exemplū scōi. capitulasti qs mutuaueras centū. testes p̄bauerunt q tali die z tali loco mutuauerās. post publicationē volo p̄bare q ea die fui absens lōge a loco cōtractus. hoc nō directe resistit capitulo, sed solū indirecte quaten⁹ testes restrinxerunt capitulū ad certū diē z locū, qs plenius p̄sequere vt dico in. d. c. ex tenore. vbi pono z alium modū intelligē dūtn modus p̄missus est verus declaratiōe p̄dicta. ¶ Quinto op. q etiā sup directo cōtrarijs post publicationē admittant testes: vt si capitulat q corrupti falsa dixerunt. de p̄ba. lz. Sol. vt i ea. gl. ibi, sup directa. vsq̄z ibi, essent aūt. q̄ stat ꝯtio. z idē Pau. ego vero in. d. c. fraternitatis. in vlt. q. z in. d. c. licet. in prin. in. iij. q. intelligo qs pōt p̄bari falsitas cū corruptione, dūtn indirecte fm formā. d. c. ex tenore. sed nō directe: vt ibi declaro. ¶ Sexto opp. ad idē de. c. series. e. ti. vbi sup directo cōtrarijs admittunt testes. sol. fm Host. ibi z alios speciale in cā matrimonij. vel dic vt ibi dixi qs nō fit ibi mētio de publicatis: lz tn qr satis colligit ibi q ibi intelligit post factā publicationē, p̄cedēs so. cōior est. q dic vt ibi dixi. p̄sequit autē Laud. hic dicēs idē in quocūq̄z alio simili in quo res iudicata nō obstat: quia etiā post publicationē audiet exceptio. qs tenet Host. in. d. c. series. z enumerat Laud. aliquos alios casus speciales in q̄bus post publicationē audit exceptio: de q⁹ dixi in. d. c. fraternitatis. in vlt. q. ¶ Septimo op. in eo q p̄mittit eosdē testes sup nouis capitulis post publicationē p̄ducti: qr qui semel deposuit cōtra me, ampli⁹ nō admittitur. iij. q. ij. in criminali. de accu. meminimus. z. c. cū P. ff. de testi. l. producit. dicit Matth. q cōtraria loquunt in causa criminali: hec in ciuili. de hoc in. d. c. fraternitatis. vbi reprobata hac solutione datur alia verior q semel productus qui dixit falsum nō potest produci cōtra eundem nec cōtra aliū tanq̄ periurus. sed si nō dixit falsum, aut fuit compulsus: z admittitur secūdo: aut se obtulit: z non admittetur nec secūdo nec primo tanq̄ suspectus: nec refert inter causam ciuilem z criminalem nisi q aliqualiter facilius repellitur in criminali. ¶ Octauo opp. ad idē de eo qs not. Hostiē. in. d. c. fraternitatis. Sol. vt in glos. in ver. alios. z idem Pau. reprobatur enim Host. in hoc vt dicit glo. z fm Pau. cōtra eum facit qs not. eo. tit. cū causam. in vlti. glos. z idē Hosti. fatetur q cōmuniter tenetur cōtrarijs. ¶ Nono opp. ad principalem decisionē huius cle. de multis casibus qui not. in. d. c. fraternitatis. in q⁹ post publicationē admittit receptio. Sol. vt in glos. in ver. p̄ducere. q̄ dicit hoc regulare. z idē Pau. z casus excepti not. etiā in Spec. de teste. §. satis vtiliter. ver. nec etiā. z ver. se. ¶ Decimo op. q in causa appellatiōis indistincte sint recipiēdi testes etiā sup eisdē capitulis. C. de tēpo. appel. per hanc solu. vt in glos. antepe. z Bet. z idē Pau. generaliter autē qn z quomodo admittat exceptio post publicationē. dic vt. j. q. xiij. ¶ Quero de ratione decidendi quare eodē modo timetur suborratio in causa appellatiōis sicut i principali. dicit Laud. qs ideo qr causa appellationis vna z eadē est cū principali, licet instātia eas diuersificet. C. ne lic. in vna z ea. cau. ter. puo. in rub. z nigro. de app. sua. ¶ †Secūdo quero quādo dicitur receptio testiū rite facta. dicit Pau. q tribus respectibus. s. respectu modi, respectu receptorū, z recipientis. Primū patet. eo. tit. c. ij. vbi de hoc. z. c. fraternitatis. in fi. z. c. nuper. de hoc in Spec. de testi. §. nunc tractemus. z duo. §. seq. de secūdo. eo. titu. c. ij. vbi de hoc in gl. ij. z. c. decetero. z in Spec. de testi. §. j. de tertio. vt lit. nō cōtesta. accedens. de iudi. at si clerici. z facit quod no. eo. tit. cū causam. in fin. glos. vlti. hoc etiā sentit glos. in ver. rite. vsq̄z ibi, idem si. de receptione nō rite facta. alia exēpla vltra posita hic in glo. ponit Pau. vt qr parte nō citata, vel iuramēto nō p̄stito, vel de psona inhabili puta impuberi. ¶ Tertio q̄ro circa dicta in p̄x. q. si receptio est facta non rite nō tamen sic qs fit nulla ipso iure: an poterunt iterū testes recipi. dicit Pau. q non. imputet enim pars sibi que nō excepit. de proba. licet. oportet ergo q nō fit rite facta ita q fit nulla: z tūc p̄nt iterato testes recipi. ¶ †Quarto quero si post receptos testes z publicatos perit instantia lapsu triennij. per. l. properandum. C. de iudic. an in alia instantia poterunt testes recipi. dic q questio nō procedit de iure canonico fm qs non perit instantia lapsu triennij. de iudi. venerabilis. sed p̄supposito qs procederet, quidā dicūt iterato posse recipi testes, qs cōmuniter tenēt scribentes: vt not. in. c. fraternitatis.

a ¶ Publicatas attestatiōes. ade. c. series. eo. ti. et. c. innotuit. de probatio.

quod probat

qđ probat Steph.qr licet pereat instãtia,nõ tamen pereunt cõfessiones z attestationes:vt ꝓbaꝫ in.d.l.pperandũ.z no.Jnno. de test.causam.sed ꝓ prima op.facit:qr ꝫ nõ pereant attestationes,perit tñ publicatio cũ pereãt oĩa que sunt de solẽnitate iudicij. Ad qđ dic qđ qr subest metus subornationis in alia instãtia sicut in prima vt probatur hic:ideo verius est qđ dicit Stepha. z idẽ dic si alio modo perẽsset instãtia,vt qr facta fuit absolutio ab instãtia propter ineptam actionẽ.de iudi.examinata.qr licet nõ tenuerit instãtiartñ quo ad ea que legitime facta sunt,tenet. z sic si publicatio testiũ solẽniter facta est,nõ poterũt vlterius re
6 cipi. ¶ †Quinto q̃ro si testes deposuerunt super aliquo nõ incluso in articulis.dic ꝙ non impedietur pars post publicationẽ super hoc producere testes qđ dic vt in glos.in ver.rite.ibi,idẽ si. z idem Pau.z ratio:qr non est quid imputetur parti que prius nõ potuit instrui.arg.de accu.inquisitionis.§.j.z pone exemplũ vt qr testes inducti super vẽditione deposuerũt etiã super cõditione venditioni inserta,de qua nihil dictũ erat in capitulis publicatis attestationibꝫ:poterit pars ꝓbare qđ nulla fuit appositа
7 conditio. ¶ †Sexto quero si nulli sunt testes ꝓducti in causa principali,an super appellatione ꝓduci poterũt.dicit Laud.qđ sic.ꝙ probatur in tex.in principio:ibi,testibus rite receptis.a cõ
8 trario.z ratio:qr cessat periculum subornationis. ¶ †Septimo
a quero si pars renũciauit[a] ꝓductioni testiũ nullis tamẽ testibus ꝓductis.Sol.Laud.ꝙ aut renũciauit gñaliter:z tunc in cã appellationis ꝓducere poterit:qr renũciatio cõcernit instãtiã cause principalis tm̃,cũ fit actus iudicialis in illa fact[a],pro hoc qđ no.in.l.pperãdũ.C.de iudi.z ꝙ dixi.§.q.prima:qr acta ordinaria pereunt finita instãtia:sed decisoria nõ.ff.iudi.sol.l.cũ apud. aut expresse renũciauit testibus z oĩbus ꝓbationibus iuris z facti in causa illa ꝓducẽdis:z tunc acquirit parti aduerse ius ita qđ nec etiã in alia instãtia possunt ꝓduci:nã licet instãtia pereat processus partialis nõ perit.de resti.spo.pisanis.z ar.§.de elec. cle.cõstitutionẽ.§.insuper.vbi ꝓcessus partialis non perit:licet instãtia iudicij pereat.ar.§.eo.de testi.ibi,vel renũciatũ testibus. z hoc verũ nisi renũcians se restrinxisset ad certos articulos:qr tũc in alijs nõ noceret:vel specialiter in causa principali:qr tunc in causa appellationis nõ impediretur.§.e.cũ venisset.z hoc ibi
9 no.Jnno.z idẽ hic Benze.z dixi in.d.c.cũ venisset. ¶ †Octauo quero nũquid ijdem testes ab eodẽ ante publicationẽ sepe induci possunt.videt qđ sic.§.e.cõstitutus.ij.in fi.vbi hoc not.in glos. fi.z.c.cũ causam.Sol.Spe.eo.tit.§.satis.ꝑ.sed nũqd.z Matth. hic dicũt ꝙ nunq̃ ijdẽ testes possunt ꝓduci sepius nisi ex causis no.in.d.ver.sed nunqd.vt qr nõ fuit de omnibus recordatus.in auf.eo.§.qr vero.vel nõ plene examinatus.§.eo.per tuas.z.c.cũ
10 clamor. ¶ †Nono quero si testibꝫ publicatis ꝓdunt attestationes.dicit Matth.ꝙ iterũ possunt testes ꝓduci.de hoc in Spec. in.d.§.satis.ver.sed qd.cõtra tamẽ est qr pot esse metus suborna tionis,vt qr pars bene recordat eius ꝙ nõ bene pro se probauerant testes:tamẽ si sunt ita ꝓdite ꝙ ꝑstat eas rehabere nõ posse, vt quia incẽdio cõsumpte:verius puto primũ:qr est perinde ac si nunq̃ fuissent:querit etiã Matth.de duabꝫ alijs.q.nõ ptinẽtibus ad hanc cle.tñ ne desint eius verba expedio in duabꝫ seq.
b q. ¶ Decimo q̃ro si aliqs intra terminũ[b] petit examinari testes tñ nõ deposuerũt.Sol.Matt.qđ imputabit parti si nõ fecit eos cogi quãtũ in se fuit:si autẽ stetisset per iudicẽ parti,nõ imputabitur:vt no.Spec.eo.ti.§.qualiter.ver.qd si quis.vbi dicit ꝙ iudex tenetur de suo resarcire.ff.de ma.con.l.j.de dam.infec.l.iij.
11 §.pe. ¶ †Undecimo q̃ro si testis vnũ dicit[c] in primo testimonio
c z cõtrariũ dicit in secũdo.Sol.Matth.ꝙ stabit primo:vt not.§. eo.ti.c.venies.z.c.cũ causam.de hoc in Spe.de test.§.j.ver.qd si idẽ testis.z dic ꝙ si nondũ lata erat sentẽtia, vt quia per vtrãqz partẽ in eadẽ causa fuit ꝓduct[a],neutri dicto stabitur:qr infert periuriũ qđ repellit a testimonio.de testi.testimoniũ.q̃uis enim iam reddiderit testimoniũ tñ ex quo nõ est approbatũ videt de
12 sequenti periurio opponi posse. ¶ †Duodecimo quero quare magis timetur subornatio post publicationem attestationũ ꝙ prius.Sol.Pau.qr post publicationẽ video in quo testis deficit.vñ potero suborare altiũ vt illud suppleat:ꝙ sic non pot fieri in prima examinatione.nã ꝑ interrogatoria circũstãtiarũ poterit deprehẽdi si testis erit suborn̄atus ꝙ post publicationẽ fieri nõ posset cũ iam sint publicata interrogatoria.Itẽ post publicationẽ facili[a] inducit pars tanq̃ ꝓuocata ad subornãdũ ꝙ ãn, videꝫ ꝙ non ꝓbauit ꝙ sperabat.ad hoc.ff.de bo.lib.qui cũ maior.§.fi libertus.fuit etiã hoc inductũ vt ꝓductioni ponat me
13 ta.z sic finis litibus.facit eo.ti.licet.iij. ¶ †Decimotertio quero an saltẽ per restitutionẽ in integrũ possunt ꝓduci testes post publicationẽ.videt qđ nõ:qr nõ pot dici ecclesia vel minor,vel alĩ parẽtes restitui grauat[a]:qr nõ recipiunt testes cũ hoc iure prohibeatur.eo.tit.fraternitatis.z hoc in similib[a]:z nõ dicit Iesus qui iure cõi est vsus.C.de resti.in integ.nõ videt.Laud.tenet cõtrariũ:qr restitutio dat ecclesijs lesis.de resti.in integ.c.j.z.c.auditis.ex hoc infert ꝙ nõ equiparant restitutio z appellatio quo ad hoc:qr in appellatione ꝓduci nõ possunt:vt hic.differũt etiã in alijs,vt not.de in integ.resti.ex literis.C.de p̃ci.impe.off.auf. q̃ supplicatio.z idẽ Bẽz.primũ ꝙ ad hoc nõ cõcedat restitutio, tenui in.d.c.fraternitatis.z ad.c.auditis.dic ꝙ nõ ꝓbat nisi qđ post cõclusionẽ cõcedit restitutio ad ꝓbandũ:qđ debet intelligi
14 salua dispositione.d.c.fraternitatis. ¶ †Decimoquarto quero generaliter an z qñ post receptos testes liceat alios recipi.Sol. Laud.distinguit z adhuc plenius,z dic:aut querimus inter diuersas personas,aut inter easdem.primo casu sicut rei iudicate exceptio non obstat.C.res inter alios acta.in rubro z nig.de re iud.cũ super.z.c.pe.ita nec receptio testiũ.eo.tit.veniens.ij.scõo casu aut variat[a] est modus agẽdi,aut nõ.si sic:receptio alia fieri nõ pot:sicut inter diuersas psonas.d.c.venies.si nõ:aut nondũ sunt attestationes publicate:aut sic.primo casu regulariter fieri pot ꝓductio.eo.tit.fraternitatis.z hic a cõtrario.Fallit si pars percũctata fuisset dicta testiũ:qr tũc subesset metus suborn̄ationis:ideo nõ admitteretur.in auf.de testi.§.qr vero.col.vij.eo.ti. cõstitu.ij.in ver.didicerint.scõo casu aut in eadẽ instãtia,aut in diuersa:si in eadẽ regulariter nõ admittit alia ꝓductio:vt hic.z hoc sup eisdẽ articulis vel directo contrarijs vel inclusis:sed super nouis dependentibus a primis.i.pertinẽtibus ad causam,sicut hic,z in.c.fraternitatis.qđ declara vt ibi dixi.fallit si attestationes essent oĩno amisse:qr tunc poterũt ꝓduci antiqui z noui testes,fm Laud.ꝓ hoc de ꝓba.c.fi.z qđ.§.dixi.q.ij.si in diuersa instãtia:aut in causa appellatiõis,aut in principali.primo casu idẽ qđ in eadẽ instantia:vt hic.z ratio est propter maximã affinitatem quã habet instantia cause ap.cũ principali.z qr subest eadem ratio scilz metus suborn̄ationis.secũdo casu exemplũ vt qr perijt instãtia ita ꝙ opus fuit noua:z aut perijt quia lis nõ fuit cõtestata in prima:aut ex alia causa.primo casu fm Laud.indistincte debent admitti testes de nouo tam recepti q̃ alij.de elec. dudũ.ij.qđ nõ multũ facit nisi in hoc ꝙ talis receptio tanq̃ non rite facta nõ tenet:z sic est locus receptioni.arg.a cõtrarijs huius cle.Si vero perit ex alia causa vt per lapsum triennij fm leges.C.de iudi.l.pperãdũ.vel qr iudex venit contra formã rescri. de resti.spolia.c.fi.dicit Laud.qđ est in voluntate aduersarij an iterũ producant fi viuũt:an stetur ꝓductis.§.eo.cũ causam.z.c. presentata.dic verius qđ receptio valida nõ tollitur per peremptionẽ instãtie postea secutã.eo.tit.in.c.causam.cũ ibi not.ꝑ Jnno.ideo nõ erit locus alteri ꝓductioni sicut in causa appellationis qr subest met[a] suborn̄ationis. Ad.c.cũ causam.dic ꝙ loquit qñ attestationes nõ erant rite recepte. Ad.c.ꝑsentata.dic qđ loquit in casu speciali qñ recepte sunt coram arbitro.z rõnẽ ibi dixi.

a ¶ Si pars renũciauit.adde bal. in.l.ij.in apostillis.ff.de testi.Bal. z Ang.in auf.tubem[a].C.de iud.z ibi allegat.c.fraternitatis.de testi.

¶ De iureiurando. Rubrica.

1 ☞ Princeps,hoc nomen est generale z comprehendit imperatorem z etiam inferiores tam clericos q̃ laicos.
2 Imperator debet esse catholicus.
3 Officium nullum debet committi non catholico.
4 Christus est caput ecclesie.
5 Imperium Romanũ fuit translatũ de Grecis in Germanos.
6 Imperatorem eligunt certi principes nominati.
7 Corona imperij qualis sit.
8 Imperator vngitur sacro oleo.
9 Imperator an in sacra vnctione sua suscipiat aliquem ordinẽ.
10 Antiquitas est obseruanda.
11 Imperator an assumatur ad apicem celsitudinis.
12 Electores imperij si sint negligentes in eligendo imperatorem quis possit eos monere.

b ¶ Si aliquis intra terminũ.Adde.l.locũ.i.§.hoc interdictũ.ff.de tabul.exhi.in.l.si qñ.C.de test.in.l. j.in.§.j.ff.eo.tit.

c ¶ Si testis vnũ dicit.Adde.c.solicitudinẽ.de appel.in fin.z in.l.q varia.ff.eo.tit.

d ¶ Post aduentũ christi.adde aur. iusiurã.ꝙ preste. ab his.colũ.ij.et hoc officiũ nõ debet tradi non catholico.vt j.c.cõstituit.xvij.q.iij. z in.l.j.C.8 sum. tri.z.C.de heret. per totũ.cũ duabus rubricis seq. in.l.vlt.C.de iud. in.l.j.ff.de offi.ꝑfec.preto.afri.in auf.de eccle.titu. in princip.

Diuide vt in glo.j.z lege per partes,ꝫ cõtineat vnũ factũ.z fm Pau.hoc dicit.Juramenta q̃ Romane ecclesie pstãt Romani principes fidelitatis existũt.vel fm Bẽz.Imperator adstrict[a] est ad fidelitatis iuramẽtũ pstãdũ ecclesie,vtraqz
1 summatio hic colligit,sed prima verior in ver.ceterũ. ¶ †Not. ꝙ verbum princeps,est generale z cõprehẽdit imperatorem: vt hic in prin.z etiã inferiores clericos vel laicos:vt j.in hac parti cula ibi.certos principes.cõprehendit etiam papã.de hoc.j.de
2 bap.cle.ꝑsenti.in glo.in ver.regũ. ¶ †Scõo no.ꝙ imperator debet esse catholicus:vt hic,in prin.in ver.fidei possessores.z nõ dicitur simpliciter fidei sed orthodoxe.i.catholice seu Christiane. Bẽze.vel expone:vt in.c.dãnam[a].alleg.in gl.z ꝙ nõ debeat nisi catholico tradi regimẽ imperij,ꝓbatur de elect.venerabilẽ.ibi, sacrilegũ.z ibi,Wẽricum.z ibi,paganũ.z hoc hodie.i.post ad
d uentũ Christi[d].xvij.q.iij.si ecclesia.in auf.iusiurã.qđ ꝓsta.ab
3 his.col.ij.vbi etiã inferius † officium nõ debet committi non catholico.ad idẽ.xvij.q.iij.constituit.C.de sum.trini.l.j.C.de here. per totũ.z dua.rub.se.C.de iudeis.l.vlti.de offi.prefec.pret.afri.

a ¶Quod eccl̃ie. adde Tho. in .iij. pte. q. viij. arti. j.

b ¶Spōsus eccl̃esie. adde. c. omnibus. xxxiij. q. iij. et. c. lector. ea. cā et q. vin. c. sponsus, xlvj, distin.

c ¶Quod imperator non assumat. Adde cle. pastoralis. i. §. deniqz. de re iud. doc. in c. solite. de maio. et obed. do. in. l. j. C. de sum. trī.

d ¶Rex Francie. adde Bertachinum in tract. de gabellis. in. j. par c te. et in. j. col. versi. reges omnes.

e ¶Si ꝓncipes ad quos. Adde gl. in verbo, illi aūt. in. c. ad apostolice, de sen. et re iudi. lib. vj. Inn. in c. cū ad. de cōsti. doc. in. c. venerabilē. de ele. Bal. in. l. fi. C. de quadri. prescrip. Frid. de. in tract. ꝓmutationum. q. xix.

4 l. j. in auc. de eccle. ti. in prin. col. ix. Pau. et Bēze. ¶†Tertio no. q eccl̃ie[a] caput est Christus. de hoc in gl. iij. ad hoc extraueag. Bonifa. viij. vnā sanctam. in prin. xxiij. q. j. adnotauit. iua nāqz passione nos redemit. de cōsec. di. ij. iterat. Itē fm Pau. Christ[9] est spōsus eccl̃esie[b]. lvj. dist. c. spōsus. et eccl̃ena spōsa. xcvij. di. c. j. xxiij. q. j. loquit. et ideo fm Benze. eccl̃esia dicit esse sine macula et sine ruga. xxj. di. quis. qs declara vt no. de elec. fundamēta. in prin. lib. vj. et nō pōt esse nulla. xxix. q. j. pudēda. ¶Quarto not. q impator approbationē psone ad imperiū recipit a papa. et fm Laud. approbatio fit examinādo. d. c. venerabilē. vbi etiā ponūtur hec q hic de vnctiōe, consecratiōe, et coronatiōe. et no. fz Pau. q dicit approbationē, et nō dicit confirmationē: qz confirmatiōe nō vī indigere: fz approbatiōe, vnctiōe, cōsecratione, et coronatiōe. licet glos. videat aliter sentire. xcij. dist. legimus. vbi dicit eū ex electione verū imperatorē antequ confirmet: qs nō est verū cū ex electiōe habeat imperiū. j. eo. cle. §. postq. vbi de hoc in gl. istud. ¶Quinto no. differentiā inter apes et apex. qs dic vt in glos. in ver. apicē, et simile verbū fm Benz. xl. dist. nō vos. §. in proemio lib. vj. ver. nos. de cōces. prebē. c. fi. eo. lib. ¶†Sexto no. de trāslatione imperij a Grecis in Germanos. de qua de elec. venerabilem. et fuit facta in psona Caroli Anno dñi. dccl. vt dicit Laud. sed dic vt ibi dixi. fuit enim anno. dcclij. vt in Spec. hystoria. li. xxiij. c. lvj. et sic no. fm Matth. q apud Teuthonicos est regnū
6 mundi et regnū Romane eccl̃ie. de conse. dist. v. in die. ¶†Septimo not. q ius eligendi imperatorem spectat ad certos principes, qui sunt Maguntinus, Colonien̄sis, Treuerēsis archiepiscopi, comes Rheni, dux Saxonie, marchio Brandemburgēsis, dux Boemie, qui nunc est rex. et fm quosdam nō est necessarius nisi quādo ceteri discordant. nec istud habuit ab antiquo: sed de facto hoc hodie tenet fm Host. in. d. c. venerabilē. et Lau.
7 hic. ¶†Octauo no. de corona imperij. et fm Pau. corona qñqz datur in signum victorie et magni muneris tēporalis. j. dist. ius militare. quandoqz spiritualis: et nō dat nisi probatis. de renū. nisi. ver. sciēs. et interdū est signū regni spiritualis. et hāc deferūt clerici. xxj. q. j. duo. interdū tpalis. et de hac hic, et §. ea. cle. §. poro. in gl. §. ¶†Nono not. q imperator vngit sacro oleo. de sacra
8 vnc. c. vnico. et p man[9] cardinalis Host. q sup hoc est priuilegiatus: vt no. Host. in. d. c. venerabilē. ¶†Decimo not. q imperator cōsecrat. et intelligūt aliqui q in cōsecratione suscipit ordinē qs non est verū. de hoc. lxiij. dist. valētinianus. ff. de re. diui. l. sacra. et in Spec. eo. ti. §. nunc aūt ostendendū. ver. xxix. et ideo
9 cōsecratio quo ad hoc sumit impropriē. qs etiā not. in. d. c. venerabilē. ¶†Undecimo not. attendenda antiquitatē. qs dic vt in
10 glo. in verbo, antique. qs est verū fm Pau. nisi ex causa aliquid nouū inducat: vel errorem in antiquo deprehendat: vel ex euidenti vtilitate reformet. ix. dist. neqz. lxiij. di. §. verū. de sacra vnc. c. vnico. ver. pe. ¶Duodecimo not. ꝓ renouatione faciēda in ver. renouāte. et fm Benz. fit ne p lapsum tpis aliqua dubitatio oriat. C. de pscrip. xxx. vel. xl. an. l. cū notissimi §. si qs. de precar. c. j. vbi de hoc per Host. ¶Opp. in eo q dicit qs ecclesie caput est Christus: qz alibi dicit qs viri caput est Christ[9]: caput Christi Deus. de sacra vnc. c. vnico. versi. hoc vnguentū. xxxiij. q. v. cum caput. Sol. p hoc nō tollit quin et ecclesie caput sit Christ[9]. ꝓ hoc q dixi in tertio no. ¶Scōo op. q papa nō sit vicari[9] Christi sed Petri. lxiij. di. ego Ludouic[9]. Sol. vt in gl. in §. vicariū. et idē Pau. et Bēz. dicēs q nō puri hois, sed Dei vices gerere cōprobat. de trāsac. quāto. et eius legatione fungi. xix. di. oēs. ¶Tertio opp. in eo q gl. exponēdo ver. apicē. dicit q reperit hec apes apis, cū debeat potius fm Aug. et Bap. dicere hec apis. Sol. pōt etiā dici hec apes fm catholicon. ab a qs est sine, et pēnis. nā sine pēnis et pedibus nascitur. Bonit etiā apex pro litera que in frontispitijs murorum inscribitur. Item pro alijs quibuscūqz literis.
Matth. v. Luce. vj. lxiij. dist. in. lectis. xcvij. distin. nobilissimus.
11 ¶†Quarto opp. q imperator non assumat[c] ad apicē celsitudinis: sed papa q habet plenitudinē potestatis. de vsu pal. ad honorē. de ma. et obed. solite. So. vt in ea. glo. in ver. apicem. in fi. cū dicit q summitas de qua hic. §. imperatoris concernit temporalia. et idē Pau. fm quem ad apicem spiritualiū assumitur papa. xl. dist. nō vos. quod latius prosequitur Laud. dicēs q imperator excedit in tēporalibus de iure omnes alios. d. c. solite. C. de sum. trī. l. j. qs dicit verū de his qui sunt de imperio: qz secus de
d alijs. §. de re iudi. cle. pastoralis. §. deniqz. et sic nedū de facto, vt denotat. c. per venerabilē. imo et de iure rex Francie[d] et quidam alij ipsum in superiorē minime recognoscunt. maxime cū Carolus magnus in cuius persona fuit trāslatū imperiū in Germanos nō videat verisimiliter suū temporale patrimoniū qs erat regni Frācie velle alicui subiecisse et in quasi possessiōe diuturna nō interrupta libertatis est rex Frācie. lz Jo. x. di. qm̄. contrariū tenet quē fz Laud. forsan fauor patrie loco carnis et sanguinis sibi reuelauit. arg. vt lit. nō cōtest. accedens. ij. de prebē. grauis. in prin. dic qs nisi diceremus q talē libertatē prescripsissent reges passiue subijciendo se pape immediate etiā in temporalibus nō procederet prescriptio cōtra obedientiā. de prescrip. cū nō liceat. nec pcedit q dicit Laud. qs Carolus magnus noluit subijcere suū patrimoniū. nā regna nō sunt patrimonia. ꝓ hoc qs no. de voto. licet. Itē iam erat subiectū imperatori qui prius erat grecus a quo nō potuit Carolus eximere. saluantur ergo tales subtractiones ab imperio intelligendo q ecclesia Romana prescripserit actiue vt sibi subsint immediate. d. c. per venera
12 bilē. ¶†Quero si principes ad quos[e] spectat imperatorē eligere sint negligentes. Sol. non potest proprie dici negligentia ex quo nō est eis tempus statutum. de concess. preben. ex parte. sed posset papa eos monere vt intra certum terminum eligerent et tunc eis non eligentibus ad eum deuoluetur. d. c. per venerabilem. vbi de hoc. et simile not. in. d. c. ex parte. et de elec. cū ecclesia.

e ¶Si principes ad quos. Adde gl. in verbo, illi aūt. in. c. ad apostolice, de sen. et re iudi. lib. vj. Inn. in c. cū ad. de cōsti. doc. in. c. venerabilē. de ele. Bal. in. l. fi. C. de quadri. prescrip. Frid. de. in tract. ꝓmutationum. q. xix.

1 ¶Papa vocat reges filios.
2 Papa vocat cardinales fratres.
3 Pax quando est reformāda debet amicus de amico familiariter et secrete conqueri de ipso vel de eius superiore.
4 Tabellio debet esse rogatus.
5 Simulatio debet reprobari.
6 Periurus an sit indistincte infamis.
7 Imperator Henricus an licite potuit venire contra iuramēta si erant prestita contra iura imperij.
8 Et an saltem licuit imperatori negare que iurauerat si erant cōtra iura imperij.

Ver. Dudum. ¶No. de dictiōe quondā, q̄ re
mouet de p̄senti et ponit de preteritō: vt hic, et. ff. de postu. l. cui. §. affinitates. tamen de sui natura denotat tria tempora: preteritū, presens, et futurū. sicut olim, et dudū. de quo dixi de offi. dele. cū olim. ¶Secūdo no. q imperator ante coronationē dicitur rex: vt hic in glos. j. et expone literam ibi, imperatorē tēpore mortis. et ibi, regē tempore discordie. Laud. ¶Tertio no. q rex Sicilie subest Romane eccl̃esie: nā et Sicilia est de patrimonio eccl̃esie. de quo in glos. ij. et p hoc. xcij.
1 dist. valde. in fi. x. q. iij. relatū. ¶†Quarto not. q papa vocat reges filios. de cri. fal. q̄ graui. ¶Quinto no. vñ dicat discordia, vt in gl. iij. et dicit Laud. q hec fuit initiū depositionis Frid. de re iudi. ad apostolice. lib. vj. qs etiā timendū fuisset de isto Henrico si vixisset. ¶Sexto no. p celeritate. de hoc de elec. c. fi. lib. vj. et no. celeriter obuiādū discordijs. melius est enim ante ipōs occurrere etc. de homici. suscepimus. ¶†Septimo no. q papa loquēdo de cardinalib[9] oēs vocat ffres. ibi, ex fratrib[9] nr̄is. et de offi. lega. c. j. lib. vj. vbi gl. in ver. fratrib[9]. et dicit Pau. q ibi hi fuerūt in casu isto. dñs Rico. de prato. et Host. et dñs Sabi. q erat legatus, et dñs Lucas de fliſco. et fm Laud. illuc accesserant principaliter p cōcordādo Bēricō. et huius Bērici gesta elegāter scripsit Albertin[9] mussat[9] hystoricus et poeta Patauin[9]. ¶Octauo not. qs noie vrbis, intelligit Roma. de hoc in glos. in verbo, vrbis. ¶Nono no. q in rescriptis attendit tps date. patet in eo q papa scribēdo vocat eū regē: ibi, inter reges. et ibi, reges. q tamen tpe susceptarū literarū erat imperator: vt ibi, ad imperiū iā promoti. et fm Pau. tempore date nō erat coronatus, vel papa ignorabat eū coronatū. Ad primū de rescript. eam te. de hoc. §. in proe. huius cōpi. versi. vniuersitati. vbi dixi in. j. q. et pluri. seq. ¶Decimo not. qs reges subiecti eccl̃esie Romane debent esse eius defensores. xxij. q. v. de forma. et maxime imperator qui est aduocatus et defensor eccl̃esie. de elect. venerabilē. ver. obiectioni. in fi. ¶Undecimo not. qs molestē ferūt aliqui audire veritatem: sic enim molestē tulit Bēricus ibi, quasi molestē. sic et impij molestē ferunt correctionem, iuxta illud: Corripe insipientem, et odit te. arg. v. q. vj. c. j. cum seq. iustus vero econtra trascitur peccatis: nō tamen odit peccatorem, prout homo est. vij. q. j. §. cum
3 vero. ¶†Duodecimo not. q ad pacem pertinet vt familiariter et secreto amicus cōqueratur amico de ipso vel de ei[9] superiore vt hic ibi, nec secrete. vt pacis qualitas exigebat. sunt em̄ ad talia vocādi hi qui salutē discordantium zelantur et pacem. de re iudi. ad apostolice. lib. vj. et frequēter in secreto in talib[9] liberius exprimitur mentis cōceptus q̄ in publico. ar. de elect. quia propter. de testib. venerabili. C. de test. nullū. ij. q. j. si peccauerit. alibi p̄sumit cōtra occulte facientes. xix. dist. anastasius. vt eccl. benefi. c. vnico. ff. de ritu nup. palam. et qui male agit etc. de offic. deleg. consuluit. an autē grauius peccet qui peccat occulte q̄ qui manifeste. not. lxxxj. di. cleric[9]. xxxij. q. vij. nemo. de cele. mis. de hoie. et dicit Laud. q quāto Bēricus cora maiori multitudine respōdit, et sic maius scādalū suscitauit, magis peccauit et fuit magis puniēdus potissime habito respectu ad altum statū in quo erat. xl. distin. homō Christianus. ¶†Decimotertio not. q tabellio
4 debet esse rogatus. de hoc in glos. in̄ ver. requisitis. quā not. pro hoc in auc. de tabellio. §. j. colla. iij. dicūt autem aliqui vt refert Laud. quod semper presumitur rogatus. de quo in Spe. de instru. edi. §. instrumētum. qs nō procedit nisi apponat in subscriptione aliqua

ptione aliqua verba ex quibus hoc inferatur: vt quia dicit. publicaui. vel qd simile. qs dixi de fid. instru. c. j. z. ÿ. z dicit Bolñ. in summa de fide instru. §. quibus. ver. z hi qui. qs si tabellio requisitus nõ cõfecerit instrumentũ, periurus est: qz iurauit facere cũ requireretur: z debet priuari officio. q no. dicit autẽ Bau. qs etiã sine instrumẽto credi debuisset relationi Henrici. arg. de proba. cle. literas. sed hoc facit ad memoriã successorũ z aliorũ. qs vltimũ dicit etiã glos. in ver. instrumẽta. sed primũ non procedit: quia cle. literas. loquitur de papa z non generaliter de principe aliquid asserẽte ex officio. hic autem Henricus hoc dicit vt priuatus z tanq̃ pars: cui nõ creditur in preiudiciũ aduersarij. arg. de pba. c. j. qz in talibus princeps tractat tanq̃ priuat⁹: vt
5 ibi. ¶ †Decimoquarto not. q reprobat simulationẽ ibi, simulãs. z hoc quia erat in malũ. ad idem qs met. causa. c. j. quedã tamẽ dissimulare possumus. xxÿ. q. ij. vtilẽ. ff. de noua. l. dolo. in fi. dũ tamẽ absit dolus z mendaciũ. xxÿ. q. ij. ne qs. ¶ Quero in eo q imperator respondit se nunq̃ iurasse, neq; scire qs antecessores iurassent ecclesie, an ex hoc sit periur⁹. Sol. quo ad p̃decessores potuit excusari propter ignorantiam probabilem. reg. cũ quis in ius. lib. vj. quo ad se nõ: quia nõ est tolerabilis ignorantia in facto ꝑpio. de rescri. ab excõicato. z dicit Laud. qs peccauit in duobus. primo qz venit cõtra iuramẽta licita causa fidelitatis prestita: quibus nõ obedinit. secũdo qz sciẽter falsum iurauit vel asseruit: cũ inter simplicẽ fidẽ z c. xxÿ. q. v. iuramenti. duobus eñ istis modis directe quis deierat, nec admitteretur amodo in testem. de testi. testimoniũ. z hoc siue iurauerit de presenti, siue de preterito, siue de futuro: qz semp est infamis ſm canones. vj. q. j. infames. dicit eñ Laud. q duplex est iuramentũ, vnũ assertorũ qs fit de re preterita vel presenti: qz potest asserere qui est cert⁹: z hoc iurare. i. Deo teste asserere. xxÿ. q. j. in sum. z de hoc dicit hic intelligi. Aliud ꝓmissorũ, q fit de re futura de qua nemo tenet iurare. de iureiu. quẽadmodũ. z primũ assertorũ hz multas species: qz qñq; dicitur de calũnia: qñq; de veritate dicẽda. Itẽ de malitia. de iura. calũ. in appellationib⁹. lib. vj. Itẽ aliud necessarium q cogẽte iudice quis prestat siue in testimonio ferẽdo, siue in veritate: al's quomodolibet reuelanda. de testi. testimonium. Aliud volũtarium qs volũtarie quis subit: vt quãdo pars defert parti, vel sibi imponit. de iureiur. c. fin. lib. vj. de promissorio dicit quod est quadruplex: quoddam prestatur licite z super re licita: sicut fecerat hic Henricus iuramentum fidelitatis. xxÿ. q. vlti. de forma. Quoddam prestatur licite, id est sine metu z violẽtia, sed super re illicita. ſ. eo. cum quidam. Quoddã prestatur illicite, sed super re licita: sicut si ꝑ metũ iurat quis dare ea que non sunt magni dãni. ſ. e. si vero. Quoddã illicite ſup re illicita: vt si per metũ iurat dare vsurã vel rẽ ecclesiasticã vel al's nõ suã.
6 ſ. e. c. ÿ. ¶ †Opp. ad id qs nũc dixi periurũ indistincte esse infamen: qs imo non fit infamis, sed tantũ teneat crimine stellionatus. ff. de cri. stel. l. vlti. z quale sit hoc crimen, not. in. d. c. testimoniũ. dicit Laud. legistas distinguere q si iuramẽtũ est de preterito vel p̃senti ꝓcedit cõtrariũ. si autẽ de futuro: tũc periur⁹ fit infamis. si pactũ interuenerit inter partes. C. de trãsac. l. si qs maior. sed si pactũ nõ interuenit, sed iuramẽtũ solũ cõtra faciẽs nõ est infamis. C. de re. cre. l. iurisiurãdi. habet eñ solũ Deũ vltorẽ. C. de reb. cre. l. ÿ. ego vero indistincte dixi in. d. c. testimoniũ. periurũ esse infamẽ si violat iuramẽtũ licitũ. per id qs no. de iureiu. querelã. in gl. ÿ. z de fideius. puenit. in gl. vlt. z ad cõtraria respõ
7 de vt dixi in. d. c. testimoniũ. ¶ †Secũdo quero nũquid Hẽrico licuit venire cõtra iuramẽta si erant prestita cõtra iura imperÿ. Sol. nõ fic erat hic: sed p̃supposito q fic esset, dicit Laudu. q p̃pio motu nõ liceat cõtrauenire: ſz de licẽtia superioris fic. de elec. venerabilẽ. z hoc regulariter fallit qñ iuramẽti obseruãtia vergeret in dispendiũ anime. ſ. eo. cũ quidã. scdo qñ vergit in detrimẽtũ omniũ rerũ vel maioris partis. xxÿ. q. iij. ſ. fi. qz sine talib⁹ nõ posset ducere vitã temporalẽ: vt ibi. qs ꝓcedit qñ si seruare posset timeri de salute corporali, vt ibi dicitur. tertio si tendit in deteriorẽ exitũ. xxj. q. iij. si aliquid. quarto si fit prestitũ de re tertij: vt per p̃latũ. de reb. ecc. ſ. e. c. ÿ. de elec. nosti. maxime si fit prestitũ cõtra iuramentũ primũ per eũ factũ de nõ alie. re. ecc. quinto si fit p̃stitũ cõtra ius publicũ authoritate z vtilitate. de fo. cõpe. si diligẽti. sexto si est prestitũ cõtra primũ licitũ. ſ. e. intellecto. z. c. tua. septimo quãdo ius cõditionis apposite hoc sustineret. ſ. eo. quẽadmodũ. de spõ. sicut ex literis. Item qñ viget summa necessitas hoc inducit z superioris licẽtia haberi nõ põt. ar. de obser. ieiu. cõsiliũ. cõcludit Laud. q cũ aliquis de istis casib⁹ nõ excuset imperatorẽ, directe videt incurrisse periuriũ. non eñ habebat ipse iudicare de iuramẽto suo, sed superior: vt dicit. c. venerabilẽ. z probatur. ſ. e. iij. no. z videt casus. de maio. z obe. di lecti. vbi iurans cõtra iura sue ecclesie requirit in cõtrauenientẽ do
2 licentiã pape. ¶ †Tertio quero circa hoc an saltem licuit Imperatori negare hec que iurauerat p̃supposito qs essent cõtra iura imperÿ, dicit Laud. q sibi nõ licuit p cõseruandis iuribus imperÿ mentiẽdo negare iuramẽta a se prestita: cũ etiã nõ liceat pro vita alterius cõseruãda mentiri. xxÿ. q. ij. ne quis arbitret. de vsur. super eo. z qs ibi no. ex hoc z ex dictis in dua. preced. q. cõcludit Laud. ex quo non erat hic casus in quo liceret venire contra iuramẽtum, nec potuit excusari imperator tanq̃ immemor: sequitur quod incurrit sine omni excusatione periurium.

1 ☞ Delicta publica debent publice puniri.
2 Nuncij solennes sunt mittendi in magnis negotijs.
3 Mandatum probatur per literas mandantis.
4 Procurator debet habere speciale mandatum ad iurandum.
5 Procurator iurat in animam domini.
6 Diadema quid est, vide. z quid corona.
7 Archiepiscopi an licite vocentur principes.
8 Cognitus non examinatur necessario.
9 Confirmatio est iuris quesiti corroboratiua declaratio.
10 Papa cõsecrat imperatorẽ, z inungit, z coronat suis manib⁹.
11 Imperator prestat iuramentum ante altare sancti Petri vt super altari.
12 Iuramenti forma qs prestant principes seculares ibi habetur.
13 Electio principum imperij an faciat tantum futurũ imperatorem, an vero imperatorem.
14 Iuramentum quid est.
15 Jurans pro alio qualiter obligatur in anima sua.
16 Sacramentum quare fuit institutum.
17 Papa an possit remittere sacramentum prestitum sibi per imperatorem.
18 Debitor iurauit soluere certam summã pecunie creditori in certo termino. si creditor dedit vlteriorẽ dilationem, an debitor sit periurus non soluendo in primo termino iurato.
19 Debitor si pignorauit rem sub pacto qs si nõ soluat in termino liceat creditori rem vendere: z si non vendidit in termino, debitor autem offert debitum, an creditor possit vltra vendere.

Ter. Hos itaq; ¶ Mo. prouidendũ in futurũ. de hoc in gl. ÿ. z pro hoc xxÿ. di. c. j. z dicit Laud. si nõ potest puideri de iure occurrẽdũ etiã de facto vim vi repellẽdo. de testi. spo. olim. j. de homi. signi-
a ficasti. z qs ibi no. fiat thi ſm eũ cũ protestatione z cautela ne resistens videat possidere cũ scandalo z de facto. vÿ. q. j. pontifices.
a de ꝓscrip. nihil. ¶ Scdo no. de dictione admodũ[a] de qua in gl.
1 ij. ¶ †Tertio not. q cõtra ea que publice delinquũtur publice puniri debẽt. sic enim prouidit papa per hãc publicã cõstitutionẽ cõtra publica delicta Henrici. de pe. c. j. z. ÿ. q. j. si peccauerit. de cõse. di. ÿ. ego Berengarius. ¶ Quarto no. q dicitur breuiter fieri q̃uis multa dicant: dũmodo breuiter: vt hic in ver. breuiter. sic etiã z al's multi dicuntur pauci habito respectu ad plures. C. de bo. vac. li. z. l. iij. cũ ibi no. de cle. excõ. latores. ¶ †Quinto not. q in magnis negotijs mittẽdi sunt solẽnes nuncij nã ſm Laud. etiã si sufficiẽtia literarũ seu mandati deficeret: eorũ veritas z solẽnitas totũ defectũ maxime in honorẽ mittẽtis supplere-
2 ret. ar. xcvÿ. dist. nobilissim⁹. z refert Laud. q p̃sens fuit in palatio pape tpe expositionis lr̃arũ mãdati istius traditi: in qb⁹ ſm eũ erat talis clausula: dãtes nihilomin⁹ eisdẽ ꝓcuratorib⁹ z eoꝝ cuilibet p̃sentib⁹ literis in mãdatis vt defectũ supplere valeãt, z huic ꝓcuratorio addere quicqd quo ad p̃sens negotiũ expediẽdũ substãtie vel solẽnitatis posset esse necessariũ vel vtile per occupationẽ vel al's omissum, z sic vti quo ad addita ac si fuissent ꝓcuratorio appositа per nosipsos, q̃ est valde copiosa clausula.
3 ¶ †Sexto no. q p literas mãdatis ꝓbat mãdatũ ibi. ꝑ suas patẽtes literas: q not. Inno. de pba. qñ cõtra, z de hoc. ſ. de ꝓcu. cle. j. vbi dixi in. j. not. z no. ex ver. patẽtes. q debent esse patẽtes. tamen puto qs sufficerẽt clause directe iudici cũ sigillo mittẽtes
4 cum agatur de ipsius preiudicio tãtũ. ¶ †Septimo no. q ꝓcu-
b rator ad iurandũ[b] debet habere ad hoc speciale mãdatum: ibi, z speciale. al's iurare nõ potest. ff. de iureiu. l. iusiurandũ. ÿ. §. fi. z
c de iur. calũ. c. fi. lib. vj. ¶ Octauo no. de reuerẽtia filiali[c]. ÿ. q. vÿ. queritur. ¶ Nono no. de effectu quẽ solet postulans aliquid ab alio ostẽdere se ad illũ gerere. de hoc in glo. in ver. dicebat. z ſm
c Laud. talẽ effectũ habẽt aliqui prelati dũ nondũ sunt promoti. sed plerũq; sub agni specie gerũt lupũ. qs apparet cito post suã ꝓmotionẽ: qz cõuertunt in leones. ad hoc de hereti. vt officiũ. §. si vero. lib. vj. z fiunt vẽtosi: vt no. vÿ. q. j. §. hinc etiã. z ex pinguedine incrassati memoriã pristini status perdũt. xlviij. di. c. fi. xÿ. q. ÿ. aurũ. Intrãt enim tales vt vulpes: regnant vt leones: z vt frequẽtius moriunt vt canes. ar. vÿ. q. j. nouatianus. vbi de similibus dr. ¶ †Decimo no. q ꝓcurator iurat in animã dñi. de hoc in glos. in ver. animã. vt no. lxiij. dist. tibi dño. c. disiin. opratũ. sed economus siue syndicus in animã ꝓpriã. de iura. calũ. in pertractandis. z dicit Matt. q forma primi iuramenti est: ego iuro in animã domini mei q ipse hoc seruabit. sic Deꝰ ipsum adiuuet, nec per hoc promittit factũ alienum sed factũ dñi qui videt per se hoc ꝓmittere: qz qui per aliũ facit z c. de reg. iur. qui per aliũ.

a ¶ De dictione admodũ. Adde doct. in. c. quãto. de magi. z in cle. j. de magist. glos. in. l. j. in princi. C. ne lice. poten.

b ¶ Procurator ad iurandũ. Add de gl. z doct. in. l. j. C. de procur.

c ¶ De reuerẽtia filiali. adde in. c. si ecclesia. xxiij. q. iij.

a ¶ De multiplici genere. adde gl. ff. de iureiurã. super rubrica.

b ¶ Quod notus. Adde text. iuncta gl. vnica in. c. nullus. xxiij. di. Abbas. in. c. cõstitutis. j. v. not. de appella. Abb. in. c. fraternitati. in. j. col. ꝯ cle. nõ refi.

c ¶ De libro pontificali. Adde docto. in. c. q̃ ipsis. xxxvij. distĩ. Hostien. in. c. consuluit. de ser. nõ ordi. doct. in. c. ij. de rescrip.

d ¶ Qꝫ iuramentum impatoris. Adde. c. tibi domino. lxiij. di. augusti. de ancho. i trac. de potestate pape. qõ. xxxvij. ar. ij.

e ¶ Tractus futuri tẽporis. Adde gl. in. c. in nostra. ꝯ sepul. gl. ꝛ doc. c in. c. auditis. de ꝓcur. doc. in. c. ij. de homi. lib. vj.

f ¶ Quid est iuramentũ. Adde gl. d summe. xxij. qõ. j. c. si qs presbyter. ij. q. vj. Bal. in ti. de pa. iura. fir. in ꝯ. itẽ sacramẽta, in vsib. feudorũ.

g ¶ Que fuit causa institutionis. Adde Tho. secũda scõe. q. xxxj.

ꝛ si contingat dñm reuocasse mandatũ ante iuramẽtũ prestitũ: dic de hoc vt not. in. d. c. tibi. ¶ Undecimo no. in eo q̃ dicit cuiuslibet alterius generis iuramentũ. de multiplici genere[a] iramenti. de quo per Hosti. in sum. de iureiur. ꝯ. quot sunt species. ¶ †Duodecimo no. quid est diadema ꝛ corona. de quo in glos. in ver. diadema. ꝛ in ea ibi, pretiosis. xcvj. di. Constantinus. ver. decernimus. alꝫ est. c. fm Bau. ponunt gẽme vt sui claritate in ornamenti cõpositione iungantur. de pe. dist. ij. principum. ver. foramina. ꝛ cum sint pretiosiores auro eis accedit aurũ nõ econuerso: vt ibi not. ¶ Decimotertio not. qꝫ in electione necessariũ est decretũ: in ver. decreto. tamẽ dic vt de elec. innotuit. vbi concluditur qꝫ non est de substãtia. ad hoc. lxj. dist. eps. ꝛ formã decreti ponit Spe. de elec. ꝯ. j. ver. celebrata igitur. ꝛ seq. ¶ †Decimoquarto not. archiepos vocari principes: vt hic in ver. principum. quod etiam not. s. e. cle. in prin. in. j. not. ꝛ fm Laudu. hoc fit propter temporalitatẽ quam earũ ecclesie obtinent. simile de elec. cũ inter vniuersas. sicut imperatores pontifices vocãtur. x. di. de capitulis. ¶ Decimoquinto not. modum expediendi electiones postq̃ presentata sunt superioribꝰ. s. habita fides de electo ꝛ de electiõe. ꝛ no. q̃ papa hic nõ citauit, cũ ñ in electionibꝰ inferioꝝ ꝑmittaꝫ citatio. de ele. c. vlt. lib. vj. ¶ Decimosexto no. casum in quo examinatus fuit absens: ibi, absentia. in quo fm Bẽze. papa fecit gratiã, regulariter enim ꝑsentia requirit in talibus. de elec. postq̃. lib. vj. xxij. dist. eps. ¶ Decimoseptimo no. de ꝓbitate cõsyderãda in electo, ꝛ dicit Bau. qꝫ ꝓbitas cõsistit circa modestiã ꝛ bonos mores. cõcordat de sup. neg. ꝓla. grãdi. lib. vj. ¶ †Decimooctauo no. q̃ notus[b] nõ necessario examinatur. de hoc in gl. in verbo, aliqualẽ. sed si non est oĩno notus, sed aliqualiter: examinatur, sed facilꝰ q̃ incognitus. ex hoc arguit Benz. q̃ cũ baccalarijs notis in sciẽtia ꝛ moribus facilius pertranseatur dz in priuata examinatione per iura q̃ allegat gl. predicta. ꝛ xxxv. q. ix. veniã. ꝛ dicit Laud. q̃ habebat papa notitiã de Henrico: qꝝ fuerat in curia: vt dicit glo. in ver. notitiã. ex hoc dicit notitiam curie esse quasi scholasticã. de qua de elec. innotuit. dicit etiã qꝫ papa fuit magis curialis versus Henricũ q̃ hi qui postq̃ sunt ditati dicunt his qui fuerunt noti in scholis, nõ noui, vos. qꝫ no. gl. j. q. j. ꝓphetauit. ¶ Decimonono no. de nominatione. in ver. nominauimus. ꝛ de hoc de postu. bone. j. vbi dixi de elec, cũ terra, ꝛ. c. qꝫ sicut. in prin. ¶ †Vicesimo no. q̃ cõfirmatio est quasi iuris acqsiti de ele. corroborativa declaratio: vt hic in ver. declarauimus. nã electio fm Laud. etiã ad ecclesiastĩ cũ bñficiũ ius plenũ acqrit ex electiõe canonica: sed exercitiũ nõ hꝫ ante cõfirmationẽ: ꝓ cõfirmationẽ tñ nõ ius nouũ: sed tñ exercitiũ acqrit. lxiij. di. quãto. vbi de hoc in gl. ꝛ in eo q̃ papa declarauit eũ regẽ Romanorũ. dicit Bau. q̃ Romani virtutibus ꝓmeruerũt imperiũ. xxviij. q. j. ꝯ. his. ꝛ dicunt liberi. x. di. si in adiutoriũ. ꝛ ciuitas Romana ꝓprie est pape nõ impatoris. lxiij. dist. ego. xxiij. q. vl. igit. ¶ †Vicesimoprimo no. q̃ papa suis manibꝰ cõsecrat impatorẽ ꝛ inungit, ꝛ ei coronã imponit: ibi, ꝓ manus nostras: qꝫ intelligit si est ꝑsens Rome: alꝫ hoc fit ꝓ manꝰ legatorũ pape: vt hic factũ fuit. ꝛ no. q̃ sentẽtia pape qua ꝓnunciauerat per manus suas hoc fieri debere, intelligitur adimpleta si fit per alium nomine pape, qꝫ procedit: qꝛ nõ fuit quid prejudiciale: alꝫ cũ verba per manus nostras denotent papã personaliter facturũ, nõ sufficeret adimpleri ꝓ aliũ. j. de vi. ꝛ ho. cle. cle. j. vbi gl. sing. ꝛ in ver. publice. ¶ Vicesimosecũdo no. q̃ iramentum prestaꝫ per aliũ habentẽ speciale mandatũ: q̃. s. dixi in vij. no. qꝫ probaꝫ etiã hic ibi, a prefatis nunciꝫs. sic etiã põt iramentũ pro alio recipi, sicut legati pape receperũt ab Hẽrico nomine p̃ape. pro hoc de iureiu. eã te. de prescri. si diligẽti. ¶ Vicesimotertio no. pro generali allegatione ibi, in decretis. de fo. cõpe. cle. vnica. in prin. vbi dixi in. ij. no. ꝛ de ele. cle. cõstitutionẽ. in prin. vbi dixi. ꝛ in. j. not. ꝛ in. j. ꝛ. ij. cõtrario. ꝛ de coha. cle. vestra. ¶ Vicesimoquarto no. de libro pontificali[c] approbato. de hoc in gl. in ver. põtificali. ¶ Vicesimoquinto not. ꝓ excusatione dicentiũ plura verba idẽ importãtia: ibi, promitto, spondeo, polliceor, que videntur idem sonare. pro hoc. j. ver. ceterũ. ibi, quantum ad effectũ mentem ꝛ virtutem. de quo ibi in glo. in ver. virtutem. ¶ †Vicesimosexto not. qꝫ iramentũ imperatoris[d] prestatur coram altari sancti Petri. ibi, coram beato Petro: imo ꝛ sup altari. ad hoc de elect. significasti. in fi. dicit tñ Laud. q̃ licet sup altari sancti Petri cõsecret, ꝛ coronetur, ꝛ iuret: nõ est enim hoc de substantia quin possent hec alibi fieri: sed sunt debiti modi. arg. de resti. spo. c. fi. ꝛ ex hoc no. q̃ archiepꝰ extra suam ecclesiam cathedralem nõ debet suos episcopos cõsecrare: cuius cõtrariũ dicit. lj. dist. c. fi. in fi. quia est ibi faciendũ vbi metropolitanus elegerit: vt ibi. ꝛ dic qꝫ argumentũ premissum nõ procedit: qꝛ de metropolitano non est expressum vbi cõsecret suos epos, sed potius relinquit eius arbitrio. d. c. fin. ¶ Vicesimoseptimo no. ibi, annuẽte dño. pro inuocando diuino adiutorio: nam sine Dei gratia nihil boni põt euenire. xxiij. q. iij. ꝯ. nõ ergo. ¶ †Vicesimooctauo no. de forma iramenti principũ secularium a verego Hẽricus. viqꝫ ad ꝯ. ceterũ. sed de forma iramẽti epoꝝ. s. e. ti. ego N. de forma abbatũ. de simo. ne Dei. de forma bñficiatorum. de iureiur. nullus. de forma nõ bñficiatorũ. de maio. ꝛ obe. cum in ecclesijs. ꝛ de nõ suspectis nõ cogẽdis iurare. de maio. ꝛ obe. legebaꝫ. de forma vasallorum. xxij. q. v. de forma. ¶ Opp. in eo q̃ papa pronũciauit in futurũ consecrationẽ ꝛc. per se fieri debere, cũ tamẽ tractus futuri tẽporis[e] non spectet ad iudicẽ. ff. de vsur. l. j. in fi. de iud. non quẽadmodũ. dic qꝫ qñqꝫ spectat. de procur. auditis. ꝛ ibi per Inno. ꝛ distinguit Laudu. q̃ aut obligatio est omnino futura sicut vsure q̃ non debenꝫ nisi post quatuor mẽses qui danꝫ cõdẽnatis in personali: ꝛ tũc ante lapsum quatuor mẽsium nõ põt fieri condẽnatio. d. l. j. aut obligatio est de presenti: ꝛ aut est pura: aut cõditionalis. si pura: aut est dilata ꝛ nõ extẽsiua, vt q̃ debeꝫ in diẽ, vt in isto festo pasche fine extẽsione. l. qꝛ semel soluẽdo nõ plus extendiꝫ petitio nec solutio: ꝛ tũc nõ spectat ad iudicẽ: imo puniretur qui hoc peteret. de plus pet. c. vnico. aut est dilata ꝛ etiã extẽsiua, sicut in annuis pẽsionibus que reiteratur annuatim, ꝛ in expẽsis que multiplicanꝫ fm continuationẽ more cõtumacie ꝛ malitie: ꝛ tũc potest fieri cõdẽnatio in futurũ. sic intelligiꝫ de offi. deleg. querẽti. ff. si serui. ven. l. harũ. ꝛ l. egi. si conditionalis vt penalis sequẽs ex principali ꝛ cõtumacia rei: tũc põt etiã fieri in futurũ. de testa. Raynaldus. ver. demũ. ff. ad. l. aquil. in. l. id est. qñ qs semel iura alterius vsurpauit vel impediuit põt eñ peti ab eo vt de eo q̃ cõmisit satisfaciat, ꝛ decetero similia non attentet. de sepult. in nostra. vbi hoc not. Hosti. ꝛ in hoc vltimo dic qꝫ per vti possidetis petitur prohiberi molestatio presens ꝛ futura. de proba. licet. vbi de hoc, ꝛ de hoc etiã dic vt dixi in. d. c. in nostra. in. ij. contrario. ¶ †Secundo opp. in eo qꝫ Hẽricus post electionẽ ante coronationem dicit se futurum imperatorẽ, cũ tamẽ electio principũ faciat imperatorẽ: vt no. glo. xciij. dist. legimus. Sol. vt in glos. ibi. ꝛ dic q̃ quicquid sit de potestate administrandi, ꝛ de qua no. gl. j. ea. cle. ꝯ. porro. in ver. reges. vbi dico in. ij. q. de nomine habet obseruãtia q̃ nõ voceꝫ imperator. sicut etiã epi ante ꝯsecrationẽ dicũtur electi. de re iud. inter. sicut etiã archiepꝰ ante susceptũ pallijũ nõ dicit archiepꝰ neqꝫ potestatẽ habet archiepiscopalẽ. de ele. qꝫ sicut. ꝯ. ꝓterea. ꝛ de hoc in Spe. de reseri. ꝑsentatione. ꝯ. rõne autẽ cause. ver. itẽ q̃ obtentũ est. ¶ †Quero in eo q̃ hic dicit de iramẽto: qd est iramẽtũ[f]. dicit Laudu. q̃ est obligatio animealicuiꝰ ad qd asserẽdũ vel ꝑmittendũ Deo sup hoc in testẽ vocato. ꝛ fm eũ, qꝛ oĩa iramẽta respiciunt animã iurãtis: ideo cũ qs iurat ꝓ alio exprimiꝫ de aĩa illiꝰ: vt hic. ꝛ de test. ꝑsentiũ. ¶ †Secũdo quero circa id q̃ dixi in xxi. q. de iurante pro alio: nã tunc iramentũ tangit animã iurantis: dicit Laud. qꝫ nõ: nisi iurãs ipsum specialiter obliget: ideo ipse nõ deberat: si tñ scit q̃ falsum iurat in iramẽto assertorio, vel nõ debere attendi in ꝑmissorio peccat: qꝛ prestat auxiliũ periurijs, cũ per organũ eius exeat mẽdaciũ. arg. xxvj. dist. sicut nõ suo. per quod videtur directe dicendus periurus: sicut ꝛ alius iurans in animã suam. ar. d. c. sicut. ¶ †Tertio q̃ro q̃ fuit cã institutionis[g] sacramẽti. dicit Matth. q̃ sacramẽtũ fuit institutũ propter infirmitatẽ hominũ de facili dubitãtiũ: vt cũ quis nõ vult credere simplici verbo alicuiꝰ: tũc permittit illi iurare. xxij. q. j. nõ est. ꝛ c. ita. ꝛ c. si peccatũ. cũ si. est autẽ sacramẽtũ. i. sacre rei signũ. qꝫ ꝑsequitur magister sentẽtiarum in. iij. de hoc dixi de sacra. non ite. in rub. de celeb. miss. cum marthe. vbi probaꝫ in tex. in ver. distinguẽdũ. ꝛ dicit Matth. q̃ iramẽtũ est personale respectu prestãtis: adeo q̃ licet homines vnius populi iurẽt, licet popul ꝰ sit idẽ qui fuit iam mille annis. vij. q. j. deniqꝫ. vbi glos. tñ successores non obliganꝫ ad periurijs: pro hoc qꝛ licet iramẽtũ possit esse reale ex parte eius cui iuratur. eo. titu. veritatis. tamen ex parte prestantis est personale: vt ibi no. Inn. ¶ †Quarto quero an papa potuisset remittere sacramẽtum ei prestitũ ab imperatore. videꝫ q̃ non: quasi prestitũ fit Deo: qꝛ ꝓ quẽcunqꝫ ꝛ cui: ũqꝫ ꝑstetur Deo: prestitũ videꝫ. de iureiur. debitores. ibi, dño reddere iramẽtũ. dicit Matth. qꝫ si iramẽtũ factum est in fauorẽ Dei. i. honorẽ, nõ põt ab homine absolui: si in fauorẽ hominis, sic. de spõ. preterea. j. ¶ †Quinto q̃ro si quis iurauit soluere certã quãtitatẽ pecunie vsqꝫ ad certũ terminũ, cui creditor cõcessit maiorẽ dilationẽ: an est absolutus a iuramento. Ray. in sum. eo. ꝯ. itẽ pone. dicit qꝫ sic. per. d. c. preterea. pro hoc de vsu. cõsuluit. ꝛ idẽ hic Matth. ¶ Sexto quero si tenebatur sub pena excõmunicationis q̃ ipso iure incurrerat nisi in termino soluisset an potuisset terminus per creditorẽ prorogari. Ray. in sum. eo. ꝯ. item pone. ꝛ Spe. eo. ti. ꝯ. nunc ostẽdẽdũ. ver. hoc quoqꝫ. ꝛ Inn. de app. preterea. ij. hoc prosequũtur. ego autẽ in. c. preterea. tenui qꝫ prorogatio valet: qꝛ sicut in totũ posset creditor acceptilando liberare debitorẽ: ita ꝛ ad tempus licet Inno. ꝛ cõiter alij videantur tenere cõtrarium: vt ibi dixi. ¶ †Septimo q̃ro si quis pignorauit rem sub pacto: vt nisi solueret ad certũ terminũ posset creditor eam vẽdere: si in termino non vendidit

[a] de forma
[b] ꝛ
[c] ꝛ
[d] ꝛ
[e] ꝛ
[f] ꝛ
[g] ꝛ

non vendidit,z debitor offert creditori pecuniã: an poterit amplius vendere.dicit ☙atth.ꝙ non,per.l.ij.C.de pig.et qꝫ no.in Spe.de litis ꝯtest.§.nũc dicamus.ver.itẽ si tibi.¶ Octauo quero si debitor ꝓmisit soluere certa die dato fideiussore si creditor prorogauit terminũ an postea tenetur fideiussor.dicit ☙atth. quod non. qꝫ est verum si fideiussit ad certũ tẽpus.C.lo.l.fi cum hermes.ff.de pacto.stip.l.valerianus.secus si fideiussit in omnem casum.ad hoc quod no.de appel.preterea.ij.z de hoc de fideiuss. c.ij.et in Spec.de fideinst.§.j.ver.illud autem.

1 ☞ Papa recipit imperatorem in specialem filium.
2 Curiositas est reprobanda.
3 Juramentum fidelitatis quare ita dicatur:z qualiter prestatur.
4 Fidelitas quid sit.
5 Sacramentum cuius expensis mittitur.

§.Ceterum. ¶ No.qꝫ in possessione vltima tẽporis spectant.de hoc in §.immediatus. ꝑ hoc.xxviij.di.qz sunt.C.ne de sta.defun.l.fi mater. z de B.in.c. cũ eccl'ia.in glo.alle.in gl.bñ dicit. ¶ Scõo no.ꝙ ex facto vnius arguitur ad aliũ existentẽ in eodẽ officio.sic eñ inducit papa factũ Alberti regis immediati ad probandum intentionem ꝙ ad idem teneretur Henricus.simile.xv.q.vij.alius.ex hoc etiam no. qꝫ factum predecessoris successor potest ꝑ se inducere. de hoc in gl.in verb.Bonifacius.z idẽ ☙au.z licet gl.dicat ꝙ est familiaris probatio: tamen ſm ☙au.est plenaria.de proba.cle.literis. que hoc nõ ꝓbat: nisi in casu quo papa ꝓcedit ex officio:z sic secus qñ vt pars:vt hic esse videbat:tamen hic etiã processit vt superior legem condendo:qꝫ potuit: vt.j.dico ver.porro.in.j.con-
1 trario.¶ †Tertio no.ꝙ papa recipit imperatorem in specialem filium.de hoc de verb.sig.c.j.in prin.lib.vj.z dicit Laud.ꝙ proceditur hoc ordine in promotione imperatoris.primo eligitur in regẽ Romanorũ.deinde electio cũ decreto pape presentatur.tertio examinatione canonice per papã facta: z psona approbata in regem a papa assumitur.quarto promouendus in imperatorem pronunciatur.quinto iungitur.sexto cõsecratur.septimo in imperatorem coronatur. que omnia habentur hic z de elec.venerabilem.Quarto no.de clausula quam apponit papa,de fratrum nostrorũ consilio.z quid operetur no.de re iudi.ad aposto lice.li.vj.¶ Quinto not.ꝙ mens iuris z nõ nudus cortex debet attendi.de hoc in gl.in ver.corticem.z dicit canõ ꝙ euangelium est in sensu z medulla, non in superficie. Item in radice non in sermonum foliꝭ.j.q.j. ☙archion.ad hoc.ff.de execu.tu.scire.§. aliud.de elec.si postꝙ.li.vj.z dicit lex qꝫ fides veritatis verborũ adminicula non requirit.C.si vt se ab here.absti.l.j.de dona.l.fi. de formu.l.j.z ij.nec curandum est satisfacere subtilitati eorũ qui non sensum, sed sola vocabula amplectunt.C.de consti.pe.l.ij.et de hoc in regu.certũ.lib.vj.z dixi de verb.signi.preterea.z.c.in-
2 telligentia.¶ † Sexto no.ꝙ curiositas reprobat[a]: z expone vt
a in glo.in ver.curiositas.de hoc.ff.de noua.l.doli.in fi.de postu.c. vnico.in ꝓn.li.vj.vbi de hoc per Archi. ex hoc no.nõ referre qꝫ quid dicatur per alia verba:dũtamen eundem sensum habẽtia. ¶ Septimo nota ꝙ aliquando licet plura verba idem importãtia dicere ad maiorem expressionem:vt hic in glo.in ver. virtutẽ.
b ¶ Octauo no.de antidota[b].et expone vt in gl.¶ Nono nota ꝙ hec constitutio est iuris antiqui declaratoria non noui inductoria:vt hic in versi.declaramus.qꝫ potest facere princeps ad quẽ spectat edere iura.C.de legi.l.vlti.xj.q.j.§.ex his.de sententia ex-
3 cõmunica.inter alia.¶ †Quero in eo quod dicit de iuramento
c fidelitatis[c], quare dicit fidelitatis:et sub qua forma prestari debeat: et de aliquib[9] circa hoc,de quibus in gl.in ver.fidelitatis. Sol.gl.remittit.dicit Laud.ꝙ licet omne iuramẽtum habeat in fidem.xxij.q.v.iuramẽti.tamen qz magis exuberat fides in hac specie quã in alijs:ideo dicitur iuramentũ fidelitatis vt alibi dicitur de actione bone fidei.inst.de actio.§.actionum.de quibus.
4 de excep.cum venerabilis.¶ †Secũdo quero circa hoc quid est fidelitas.Laud.dicit qꝫ est iusiurandũ quod a vasallo prestatur dño,qꝫ debet fieri post inuestituram.x.col.titu.j.c.j.et de forma fidelitatis:z in pluribus alijs tit.hic tamẽ.latius accipi videtur. ¶ Tertio quero quid debet continere tale iuramentum. dicit Laud. qꝫ sex:incolume,tutum,vtile,possibile,cõsilium,auxiliũ. de quo in.c.de forma.alleg.in ver.fidelitatis. de quadruplici autem genere iuramenti no.Spec.de iura.calũ.§.j.ver.itẽ in causa.
5 ¶ † Quarto quero ad cuius expensas mittitur sacramentum. dicit ☙atth.ꝙ ad absentẽ voluntatarie mittitur quis expensis suis.sed si ex iusta causa:expẽsis vtriusqz:vt not.in Spe.eo.tit.§. restat.ver.vlti.z de multiplici iuramentorũ forma in Spec.e.tit. §.j.ver.illud aũt. ¶ Quinto quero nunquid ex eo qꝫ imperator iurat pape,per hoc subditi imperatoris cẽseantur subditi pape. soln.vt in gl.in ver.existere.que dicit ꝙ non.z idem ☙au.

1 ☞ Successor debet inherere vestigijs predecessorum suorum.
2 Literis alicuius statur in suum preiudicium.
3 Imperator iurat seruare fidem catholicam.
4 Parentela quandoqz accipitur pro affinitate.
5 Archiuum quid sit.z de Romane ecclesie archiuo.
6 Imperator quando coronatur quis modus obseruari debet.
7 Rex Romanorum antequam sit coronatus in imperatorem an possit administrare.
8 Donatio facta beato Siluestro pape a Constantino magno imperatore an valeat.
9 Donaui omnia bona mea heredibus institutis in testamẽto Titij qui adhuc viuit,z iuraui non cõtrauenire. Titius fecit aliud testamentum,z instituit alios heredes:an donatio valeat.
10 Donatio facta inter virum z vxorẽ que de iure non tenet an firmetur iuramento.
11 Vasallus si iurauit prelato,an teneatur iurare successori.
12 Juramentum super quo fundatur.
13 Jurans falsum adhibita tñ omni diligentia,an sit periurus.
14 Inducens aliquem ad periurium vincit homicidam.
15 Periurium an sit maius peccatum quam adulterium.
16 Periurium an sit maius peccatum quam homicidium.
17 Judex qualiter puniet testem qui periurauit coram eo.
18 Papa an possit remittere iuramentum.
19 Papa an possit deponere imperatorem vel alium regem nõ recognoscentem superiorem.

Ter.Porro. ¶ Not.ꝙ successor dz inherere vestigijs predecessoris. de iura. calũ.
1 c.j.¶ †Scõo no.ꝙ assumptus in regẽ Romanorũ etiã pronunciatus per papam non exercet iura aliqua donec iuramentũ fidelitatis prestiterit. qꝫ intelligit Laud. ex eo qꝫ hic ante ingressum Italie: et anteꝙ in Italia iura exerceret prestitit iuramentum.ex hoc no. ꝙ electus z confirmatus in prelatione nõ habet exercitium donec iuramẽtum fidelitatis prestiterit. pro hoc inducit extraua.Boni.viij.iniuncte.z idem Ben.sed illa loquitur de epis z alijs prelatis promotis in curia. quid autẽ de imperatore.j.dico.q.ij. ¶ † Tertio no.ꝙ statur literis alicuius in suum
2 preiudicium:ibi, patentium literarũ.de proba.post cessionẽ. vbi de hoc.de fide instru.c.ij.z.c.inter dilectos. debet tamẽ constare de sigillo.ff.de pcu.l.fi pcuratorem.ff.rem ra.ha.l.ne satisdatio. C.de re.ali.non ali.l.ij.xj.q.iij.cure. ¶ Quarto no.ꝙ iuramentũ põt prestari alicui recipienti pro alio: ficut hic: ibi, in manibus Jo.&c.de quo dixi.§.e.cle.versi.nos itaqꝫ.in.xxij.no. ¶ Quinto no.quod imperator iurando tangit sacra.de hoc in glo.in versi. tactis.et iurat super sacra dei euangelia. qꝫ ꝓcedit ſm Ben.qñ quis iurare cogitur ex iuris iudicis vel pacti dispositione:vt no. Jnno.§.eo.z si Christus. ¶ Sexto no.ꝙ iuramẽtum nihil aliud est quã confirmatio rei ꝓmisse: ibi,iuramẽto cõfirmauit.Laud. qui dicit qꝫ si promissio nulla est:iuramenti exhibitio nulla erit. arg.de fide instru.inter.in fi.qꝫ non procedit indistincte.z dic vt in eo.tit.cũ contingat.et de fo.cõpe.si diligẽti.de hoc.j.q.iij.z.v.
3 ¶ †Septimo no.ꝙ imperator iurat seruare fidem catholicam:z a ad eam conseruandam tenetur quilibet prefectus iurisdictioni. vnde debet adstringi iuramẽto: de hereticis.persequẽdis.C.de epi.audi.auf.statuimus.z de hereti. ad abolẽdam.§.statuimus.
d ¶ Octauo no.differẽtiam[d] inter heresim z scisma.quod dixi in rub.de scisma.¶ Nono no.qꝫ imperator iurat exterminare hereticos.de hoc in gl.in ver.exterminare. ¶ Decimo no.ꝙ sufficit quẽ facere pro posse.xxij.q.ij.faciat.ff.de reg.iur.impossibilium. de pac.c.fi.regula,nemo.li.vj. ¶ Undecimo no.ꝙ imperator iu b rat prosequi quẽlibet cõmunionem fidei nõ habentẽ. ratio:quia sepe malorũ consortio corrũpuntur mores bonorꝫ.xxviij.q.j.sepe. vbi de hoc.z generalis est hec ꝓhibitio omnibus xp̃ianis vt tales euitent.xxviij.q.j.caue.xj.q.iij.si inimicus.cũ multis.c.illius. q. alias cõicans inimico fidei, vel eccl'ie Romane inimico, pre-
4 sumitur ecclesie inimicus.C.de inoffi.testa.l.liberi. ¶ † Duode-
e cimo no.ꝙ parentela[e] accipitur ꝑ affinitate.de hoc in gl.in ver. c parentelã.et in ea.ibi,consanguinitatem inire nõ posset.qz a natura producitur: z naturalia non mutant iure positiuo.inst.de legi.agnatorum tutela.in fi.ff.de pac.l.ius agnationis.v.di.c.j. ¶ Decimotertio no.ꝙ iuramentum ꝙ prestat vasallus prelato eccl'ie durat per totã vitã vasalli: ibi, tã nostrã quam successorꝫ. d vnde dicit Laud.ꝙ per nouas successiones successorꝫ non expedit innouari.simile.§.eo.veritatis.de b̃.j.q.vj. ¶ Decimoquarto no.deverbo,generalibus.ibi,z alijs quibuslibet.qui sufficiũt: siue sit dispositio conformatoria.siue derogatoria.de testi.c.j.de procu.qui ad agendũ.li.vj. ¶ Decimoquinto no.in eo ꝙ imperator recognouit priuilegia cõcessa per imperatores eccl'ie Ro- e
mane,de effectu recognitionis.nã ſm Ben.probat ꝙ sint talia. arg.ff.depos.l.publia §.fi.pro hoc qz statur ꝯfessioni in preiudicium cõfitentis.de elec.per inquisitionẽ.de cõfes.c.j.dicit tñ Ben. ꝙ talis recognitio res de se alodiales non ꝯstituit emphyteoticas seu feudales.C.de pac.l.traditionib[9].de iur.z fac.igno.cum falsa q̃ probant ꝙ ꝯfessio nõ inducit dispositionẽ.de b̃ dixi de fi. instr,si cautio. ¶ Decimosexto not.ꝙ imperator est aduocatus

¶ Curiositas reprobat. Adde.c. j.de renũ.li.vj.ca. deniqꝫ. in.iij. di. z in.c.quinqz modis.de consecra. dist.v.

¶ Antidota.ad de.c.illud.xxij.q. ij.doct. in.c.cũ in officijs.de testa. doc.in.l.sed et si. ff.de pe.here.

¶ De iuramento fidelitatis.Ad de de forma.xxij. q.v.

¶ Not.differentiã.Adde gl.in.c. inter heresim.xxiij.q.iij. doc.in.c. firmissime.& her̃.

¶ Qꝫ parentela Adde gl.in.l.appellatione parentis.ff. de verb.signi. in. l. inter agnatos.& gradi. doct.in.l.ij.C.de in ius vocan.

ecclesie. de hoc in gl. in ver. aduocatus. ¶ Decimoseptimo nota in eo q imperator iurat defendere fideles ecclesie z nõ opprimere, q interest ecclesie habere subditos locupletes z nõ oppressos: ideo pro eis agere põt si per hoc ecclesia grauatur: alʒ non. de priui. authoritate. §. fi. li. vj. de hoc dixi post Jnno. de ap. dilectis. ¶ Decimooctauo not. de insignijs imperialib⁹ in fine: ibi, siue coronatiõis insignijs. z in hoc dicit Zaud. q diademate vel bireto quẽ posse insigniri: dũmodo ex ꝟ declinet ad humilitatem. c. di. contra morẽ. lʒ. qñq; morib⁹ indecori hoc appetãt: vt ibi. contra quos est. xij. q. ij. gloria. de eta. z qua. indecorum. ¶ Decimonono no. de aurea bulla qua vtitur imperator. de hoc in gl. pe. z dicit Ben. qs per aurũ denotaꝫ excellẽtia ptãtis. de hoc in gl. in ver. vestigijs. z no. cautelã gl. pe. q nõ expedit vti bulla aurea propter periculũ subtractiõis. qñq; aũt fit bulla aurea solida. qñq;
5 in interiori parte vacua. ¶ † Vicesimo no. de archiuis Romane eccl'ie. z qd sit archiuũ, dicit glo. vlti. qñq; dicit loc⁹ in quo sacra vasa reponũtur. in auf. q. mo. na. effi. le. §. illud. in fi. col. viij. et qs no. in auf. de defenso. ciuita. post prin. col. iij. ¶ Op. q papa non potuit declarare vl statuere ea q statuit hic: q in causa ppria nõ debuit ius dicere. C. ne quis in sua cã. in rubro z nigro. Sol. non erat cã ppria: sed eccl'ie Romane. patet in pluribus locis in hac cle. q iurat imperator nõ solum Pape, sed etiã Romane eccl'ie et in fauorẽ ipsius eccl'ie. sed in cã eccl'ie plat⁹ põt esse iudex. de ver. sig. ex parte. de quo ibi dixi. Jtem hic nõ fecit vt iudex: vt in seq. Zio. ¶ Scõo op. ad idẽ q nõ debuit hoc facere imperatore non citato. de consti. eccl'ia. Sol. in actibus iudiciarijs vel q possunt iudicialiter preiudicare dʒ interuenire citatio: vt in ztrario qs dixi de ma. z obe. inter quatuor. secus in extraiudiciarijs. papa aũt hic procedit condẽdo legem ex virtute ptãtis vniuersalis quã hʒ. de trãsla. c. j. Jtẽ cum nõ esset aliquis maior papa in dubio inter papã z imperatorẽ papa est iudex. qui si. sint leg. per ve-
6 nerabilem. ver. rõnib⁹. prima sol. verior. ¶ † Quero q vt hic ptʒ Henric⁹ venit Romã p coronatione: qs modus obseruet. Sol. vt in gl. in §. vestigijs. ibi, scire debes. quam signa vsq; ad finem: q singularis. et in ea ibi, Aqsgrani eiusdẽ diocesis. ita ponit in puncta. sed Host. in sum. de pen. §. cui zsitendũ. sub. §. cui imperator. in prin. dicit q est in dioces Leodien. ibi, scõa est argentea. dicũt aliq q imo ferrea z prima argẽtea: z sic hodie seruaꝫ: ʒ forte olim seruabatur qs dicit gl. ibi, dabaꝫ tributũ. primo quinquẽnio in auro ad zseruandã rẽpublicã. scõo quinquẽnio in argẽto p stipendijs. tertio in ferro ad arma faciendа: vt no. in auf.
7 vt preponaꝫ nomen imperatoris. in prin. col. v. ¶ † Scõo q̃ro an Romanus rex anteq̃ fit imperator possit administrare. vr q sic: put arguit gl. in ver. reges. in prin. qs psequere vt in ea q̃ cõcludit q sic. z eã no. fing. in fi. ibi, electis duob⁹ i discordia &c. ex qua habes vnũ mirabile q duo administrãt tanq̃ reges Romanorũ. q declara per id q dicit Jo. an. in addi. spe. de rescri. pũta. §. rõne aũt cause. ver. itẽ q obtẽtum. tñ impossibile est z hereticum
a ¶ Et hereticũ est a tenere q pũt esse duo impatores. Adde gl. in ꝟbo, ecclesie. in cle. ad nr̃am. de hereti. Abb. in. c. atti clerici. in. xix. col. de iudi. abb. in. c. j. ō parochi. abb. i. c. qm̃. in plerisq; in 8 ij. col. de offi. ordi. b tenere q pũt esse duo imperatores[a] vel pape: q offenderetur ille articulus fidei vnã sanctã catholicã &c. qs tenet gl. fing. vij. q. j. non aũt. z dixi. de ele. lʒ. sed illa gl. loquit de ti. imperij q non cadit in plures pendente lite. z cũ hac gl. in eo q dicit electũ anteq̃ fit imperator administrare zcordat Bau. alij vt Zaud. z Ben. dicũt q nõ põt administrare anteq̃ fit approbatus a Papa per id q not. de ver. sig. sup quibusdã. lʒ. gl. xcij. dist. legimus. teneat Zlumicui dicit Zaud. se nõ credere: q Jo. fuit Theuthonicus. dic standũ huic gl. propter antiquã approbationẽ cuius contrarij nõ est memoria. ideo vim hʒ zstituti seu iuris. ff. de vsur. cum de in rẽ verso. de rescri. c. j. li. vj. ¶ † Tertio q̃ro in eo q cõfirmauit hic imperator donationẽ Constãtini[b], an valuerit illa donatio. Sol. vt in gl. in ver. Cõstantinũ. que cõcludit eã valuisse z esse irreuocabilẽ. qs latius psequitur Bau. z qs nõ valuerit inducit qs no. Ly. C. de prescri. xxx. an. l. zperit. vbi pl⁹ dicit q eccl'ia non potuit predictã donationẽ prescribere: q signa subiectionis nõ sunt prescriptibilia: vt ibi. qs dicit Bau. esse verũ in subdito non ab aliquo possesso. de prescrip. cũ nõ liceat. de priui. cũ olim. et eo. tit. cũ psone. li. vj. vult dicere secus esse de nõ subdito vt est papa. p hoc qs dixi in. d. c. cũ non liceat. ad idẽ inducit idẽ Bau. hic et Bart. in proe. ffor. q seq̃ reꝫ q iperiũ posset annihilari: q idẽ faceret alius successor: qs esse nõ põt. in auf. quomodo opor. epi. §. fi. Jtẽ vnus imperator successori preiudicare non põt. C. de legi. l. digna vox. Bal. in eodẽ proemio alias rõnes ad idẽ inducit: q lʒ officialis possit qñq; donare res singulares: tñ officiũ non potest a se abdicare: sicut nec tutor officium tutele. l. ij. C. de diui. tutela. z. ff. de admi. tuto. l. inter tutores. Jtem officiũ imperatoris est ad vtã: ergo de iure officij disponere nequit in preiudicium successoris. ff. de iurisdi. om. iu. l. eum qui. ar. ff. de leg. ij. l. peto. §. prediũ. Jtem imperator habet iurisdictionẽ ex lege regia. cuius forma est vt per vnũ regaꝫ imperium nõ per plures. ff. de ori. iur. l. ij. §. nouissime. ergo imperator donãdo non põt diuidere imperiũ: preterea vr fuisse zstra publicã vtilitatem: q pluralitas prin-
b ¶ Donationem zstantini. Adde tex. l. c. fundamẽta. de elec. lib. vj. tex. in extrauagã. bonifacij. viij. incipi. vnã sanctã. tex. in. c. zstãtin⁹. xcvj. di. text. in. c. futuram. xij. qõ. j. tex. et ibi Archi. in. c. placuit. el. j. xvj. q. iij. gl. in ꝟb. viculis. z ibi Archi. i. c. ego ludo. lxij. dist. Hosti. in sum. ti. de immuni. eccles. in. §. in quantum.

cipũ mala. xij. Metaphisice. vbi zcludit vn⁹: ergo princeps. pro parte cõtraria inducit Bau. rõnes que p magna parte fuerunt Guil. de cu. qui in pemio. ffor. hoc tenuit. decet enim priuilegia principũ pseuerare. regula, decet. li. vj. de sepul. cle. dudũ. cũ cor. Jtẽ donatio fuit facta ex causa z ob bñficiũ receptũ: q fuit curat⁹ Cõstantinus a lepra p beatũ Siluestrũ papã: quo casu lʒ dare etiã ei q alʒ dare non potest. ff. de dona. l. aquili⁹. z licet etiã donare rõne dignitatis cui alʒ nõ liceret. e. tit. l. filiusfamilias. z maxime licere dʒ imperatori q est mũdi dñs. C. de quadri. pscri. l. bene a zenone. ff. ad. l. rho. de iac. deprecatio. xxiij. q. v. dicat. preterea donatio facta nõ reuocaꝫ: nisi ex causa. de doñ. c. fi. vbi de hoc. vt ex cã ingratitudinis. sed ecclesia ingratitudinẽ incurrere nõ põt: q non est corp⁹ viuẽs nec eccl'ie preiudicare dʒ delictum prelati: regula, delictũ. lib. vj. ſʒ posito q etiam causa reuocationis subesset, deficit iudex coram quo fiat cognitio de causa. ix. q. iij. aliorũ. itẽ per talẽ donationẽ nõ minuitur Jmperiũ lʒ minuatur exercitiũ iurisdictionis in persona Jmperatoris: q imperiũ est penes ecclesiã: sed gladi⁹ eius dʒ exerceri manu regali ad nũtum ecclesie: vt in extrauagã. Bonifa. viij. vnam sanctã. z sic ratione dignitatis Jmperialis non vitiatur donatio: q nõ refert per quã exerceatur. facit de his que fi. a prela. cum apostolica. C. de edi. priua. l. si quis post. de fideicom. l. voluntas. ff. de lega. ij. l. vnum ex familia. §. ij. l. peto. §. fratre. potuit eñ Jmperator sibi preiudicare, cum in hoc nõ prohibeatur ab aliquo superiori, nec a lege: q nec legẽ tenetur obseruare. insti. de iure naturali. §. sed qs principi. fuit etiã facta capaci. s. eccl'ie: cui fauendum est. C. de sac. san. eccle. l. priuilegia. z q reuocari non possit, facit quod no. Jnn. de iudi. nouit. vbi dicit q imperator non põt reuocare priuilegia que concessit ecclesie. Jnducuntur et alie rationes per Guil. Ray. Bar. et Bal. in pe. ffor. nam non potest dici q fuerit donatio immensa: q in donatione facta ecclesie immensitas dicitur mensura. in auf. de non alie. §. finim⁹. z sacrilegiũ est disputare de eo quod facit Jmperator. C. de cri. sacri. l. sacrilegij. Jtem ecclesia z imperator a deo coñstituta sunt. auf. quomodo opor. epis. in prin. z sic sunt vt frater et sor. nõ ergo est alienare qs datur ecclesie. ff. de admi. tu. l. cum plures. §. in primis. Preterea inducitur ratio naturalis que debet attẽdi vbi contentio est de potestate inter duos nõ habentes superiorẽ. Constat enim q ſm rationẽ naturalẽ z ſm iusgẽtium puincie eligũt regẽ. ff. de iusti. z iur. l. ex hoc iure. z ideo quod est a principio approbatum: censetur de iuregentiũ. sed per puincias approbatũ est z obtentum vt ciuitates donate prestent iuramentũ fidelitatis pape: ergo subsunt pape. z hanc partẽ sequunt moderni. z dicit Steph. qs si Constãtinus hanc donationẽ facere non potuit: eodẽ errore nec popul⁹ Jmperiũ in Jmperatorẽ transferre: qs est falsum. insti. de iure na. §. sed qs principi. Jtẽ tenendo q vter q̃ gladius sit penes papã: nõ pprie donauit Constantinus, sed resignauit. qs etiã tenet Joã. de lig. q plenius hoc psequitur in tractatu somnij. et hec pars cõiter tenet: z sic in facto obtinet. et q valuerit premissa donatio, vr sentire gl. ff. de offi. prefec. vrb. l. j. §. initio. et no. Spec. de rescri. pñtatio. §. rõne aũt cause. ver. itẽ qs obtẽtum. et ibi per Jo. an. z hãc partẽ sequẽdo ad ztraria, rñdeo ad illud qs non potuit Jmperiũ minuere. dico q non diminuit cum exerceatur p papam: et in hoc non refert per quẽ exerceatur. Ad aliud, q par in parem &c. respondeo q legem statuẽdo par non ligat parem vel successorem. de rescrip. c. fi. sed contrahendo sic: si contractus est licitus. §. si minus. in auf. de non alie. colla. ij. C. de dona. l. sancimus. z. d. l. bene a zenone. de proba. c. j. ne prelati vices suas. c. fi. et quod ibi dixi. Ad aliud, q non debẽt esse duo Jmperatores: respondeo q nõ sunt duo eque principales: cum Jmperium tẽporaliũ subordinetur sacerdotio. qs dic vt dixi. de elec. venerabilẽ. per hoc respõdetur ad illud cum dicitur qs posset Jmperium annihilare: nõ enim annihilatur, licet de vno in alium trãsferatur: presuppositio aũt q ptãtes nõ essent subordinate. sed imperium et papatus essent duo principatus distincti immediate pcedentes a deo. questio haberet plus difficultatis: tñ adhuc defenderetur rõnibus qs valere potuit tanq̃ collata in pias causas. Jtẽ presumendũ est q si non valuisset, deus fide-
9 libus inspirasset vt eam reuocarẽt. ¶ † Quarto q̃ro in eo q dixi in. vj. not. q si pmissio est nulla, iuramẽti exhibitio nõ tenet. quid si de donatione irreuocabili. dedi oĩa bona mea heredibus instis in testamento Titij adhuc viuẽtis: z iurauí nõ cõtraueníre: deinde Titius fecit aliud testamentũ z alios heredes: nunquid tenet donatio. dicit Zaud. q nõ: q nulli sunt heredes qb⁹ fub nole appellatiuo facta fuit donatio: z sic est in cã caduci. C. de cad. tol. l. vnica. ¶ Opp. ad hoc q lex illa loquit in legato qs a testamẽto dependet: secus in donatione que sic non dependet. Sol. Zaud. q imo dependet ex quo fuit facta sub nole appellatiuo heredũ, z nõ pprio: que multũ differũt. de offi. deleg. qm̃. insti. de stip. seruo. per totum. Preterea tpe donationis erant heredes solum in spe: cũ testatoris volũtas adhuc esset ambulatoria.

de cele.

de cele.mis.cū marthe.xiū.q.ū.vltima voluntas.z antequā veni-
ret ad rē firmā.s.ad mortē testatoris, fundamētū eoz.s.testamē-
tum perūt: et spes eorū oīno frustra est.arg.viū.q.j.c.j.qs̄ pcedit
nisi ex alijs circūstantijs appareret donantē fuisse ꝟtemplatū perso-
nas ita ꝙ appellatiuū de heredibus fuisset adiectū solum causa
demonstrationis.de test.requisisti.ff.de reb.dub.l.qui habebat.
10 et pro hoc qs̄ dixi in.d.c.qm̄ abbas. ¶ †Quinto quero si fiat do
natio inter vi.z vxo.per quā alter fit pauperior, alter ditior, z sic
de iure non tenet.ff.z.C.de dona.inter vi. z vxo.p totū:nunquid
firmetur iuramēto.vī ꝙ nō:qz cōtra publicā vtilitatē prestitū vi-
dek:z sic non valet.de fo.cōpe.si diligenti.qs̄ sentit Laud. dicēs
idem:cū nullitas est ex parte facti.qs̄ fictionē non recipit.viū.di.
veritate.cum si. Jn alijs vero que licet publica sint authoritate,
sunt tñ priuata vtilitate:dicit secus:vt in casu.c.cum contingat.
de iure iur.z de pac.quāuis.lib.vj. Jdē tñ Laud.non persistit in
hoc et aliqua alia dicit per que vī velle aliud esse de iure ciuili:
aliud de iure canonico. qs̄ tenet Guil.de cu.ff.de iureiu.l.sed et
si possessor.§.item si iurauero.z Bart.ff.de fideiuss.l.si quis pro
eo.s.ꝙ donatio predicta firmetur iuramento:qz nō est cōtra pu-
blicā vtilitatē, sed prohibek ꝓpter vtilitatē subditorū.i.ipsorum
sponsoꝝ ne mutuo amore spolient.sz tenēdo primū dic ꝙ imo est
cōtra publicā vtilitatē, cum in matrimonio versek publica vti-
litas.ff.solu.ma.l.j.z sufficit ꝙ nō est expressum de iure canonico
qs̄ hec donatio firmek iuramēto.z ad.c.ū.de pac.z ad.c.cum cō-
tingat.dic ꝙ nō debent extē di:qz deuiāt a iure cōi.z hec pars vi
detur verior:tñ in dubio non dz quis venire cōtra tale iuramen
11 tum sine superioris authoritate.de elec.venerabilem. ¶ †Sexto
quero circa id qs̄ dixi in.xū.not.si vasallus iurauit prelato: an
teneatur iurare successori.Sol.Laud.ꝙ iuramentū durat p to-
tam vitam vasalli: nec est per singulares successores innouādū.
et hoc si ponik verbū,successoribus.vt qz iurak prelato z succesꝰ
ribus.sicut hic iurauit Jmperator ibi, sed tam nostrā ꝙ succes-
sorum.secus si non ponak:qz tunc singulis successoribꝰ est inno-
uādum.xū.q.ū.sepe.et.c.longinquitate.dic vt dixi de iureiuran.
veritatis.Si em̄ prestak prelato tanꝙ prelato cum sit acquisitum
ecclesie obligat etiā respectu successorum. ¶ Septimo q̄ro si va-
sallus iurauit pro se z successoribus.dic ꝙ nō releuātur succesꝰ
res a iurando.ratio diuersitatis inter hoc iuramentū z illud de
quo in.q precedēti est:qz iuramentū ex parte prestantis est perso
nale: sed ex parte eius cui prestatur pōt esse reale.qs̄ dic vt dixi
in dicto.c.veritatis.z.§.ver.nos itaqz.q ūū. ¶ Octauo quero si
successor exigit iuramētum a vasallo dicens fuisse iuratū prede-
cessori pro se tm̄ z non pro successoribus: vasallus aūt contradi-
cit.Sol. Laud.ꝙ nisi vasallus probet qs̄ dicit: succumbet.ff.de
proba.l.ei.qui.qs̄ pcedit ex eo qz fundata est psona dīi eoipso ꝙ
nō negat se vasallū. ¶ Nono q̄ro an toties pōt peti iuramentū
quoties cōtigerit renouari successorē.videk ꝙ non, siue renouek
per mortē,siue alio mō,vt p depositionē vel cessionē.ar. ħ, et per
no.§.q.vj.qz durat p totā vitā iurātis. Sol. Laud.relinquendo
disputatiōi.dic ꝙ semp renouabik si fuit prestitū p̄decessori per-
sonaliter:secus si tanꝙ prelato,per id qs̄ dixi.§.q.prece.z.§.q.vj.
12 ¶ †Decimo q̄ro sup̄ q̄ fundak iuramētū.Solu.Ben.z Matth.
a ꝙ dz habere tres comites [a]: veritatē, iudiciū, z iustitiā.xū.q.ū.
aliaduertēdū.§.e.z si ꝟps.z declarat vt ibi.z ō hoc in spe.tit.ū.§.
13 nūc ostendendū.ꝟ.xiiū. ¶ †Undecimo q̄ro si quis iurat falsum
ignoraēter adhibita oi diligētia.Sol.non est periurus,neqz peccat
xū.q.ū.hoies.sz si nō adhibuit oēm diligētiam quā debuit:pec-
cat: et est veniale fm Matth.xxv.di.§.alias ea demū.dic ꝙ pos-
set esse tāta negligētia q̄ inferret culpā latā,q̄ equiparak dolo.ff.
depositi.l.qs̄ nerua.de cōmo.c.vnico.z qs̄ ibi no.et ꝙ tunc foret
14 mortale. ¶ †Duodecimo q̄ro si aliqs inducit aliquē ad periurū.
dicit Matth.ꝙ vincit homicidā.xxū.q.v.si quis peieraverit.z.c.
b se. Jntellige ꝙ vincit in dāno dato: qz maius dānū est [b] in amis-
sione vnius aīe ꝙ infinitorū corporū:vt ibi no.ad hoc.xiiū.q.ū.
sione vnius aīe ꝙ infinitorū corporū;vt ibi no.ad hoc.xiiū.q.ū.
si habes.tñ qz etiā p homicidiū inducit amissio aīe ipsius occidē
15 tis nisi poeniteat:vī ꝙ hec rō non vigeat.z de ħ.j.q.xiiū. ¶ †De-
c cimotertio q̄ro circa hoc an periurium [c] sit maius peccatū adulte-
rio.videk ꝙ nō:qz difficilius est obseruare p̄ceptū de nō periurādo
ꝙ preceptū de nō adulterādo:cū null⁹ hō possit domare linguā.
minus est aūt trāsgredi id qs̄ est difficilius ad obseruandū, ꝙ id
qs̄ est facilius. Jn contrariū:qz quāto psona cui fit iniuria dignior
est,tāto iniuria maior.insti.de iniu.§.atrox. de sen.excō.cū illoz.
ficut etiā augek crimē ꝓpter dignitatē p̄positi cui fit iniuria.ff.
de re mili.l.oē delictū.§.j. Sed deus cui homo iniuriak periurā-
do est dignior ꝙ proximus cui iniuriatur qui adulteratur. dicit
Matth. ꝙ periurium est maius: qz corrūpit ordinē digniorē q de-
bet esse hois ad deū per adulteriū vero corrūpik ordo ad proxi-
16 mū.de hoc dic vt in seq.q. ¶ †Decimoquarto quero an periu-
d rium sit maius [d] peccatum homicidio. videk ꝙ sic: qz maiori cura
prohibitū:quia est de preceptis prime tabule:non occidere vero
est de preceptis secunde. Jn cōtrarium: quia homicida peccat
contra duos:scz cōtra deū et contra ꝓximū:periurus cōtra deū
tm̄. Jtē homicide debeť maior pena.s.mortis.periuro vero pe-
na infamie tm̄. Matthеus remittit ad not.iū.sententiarū.xxiiū.
dist. per Ricardū.dic ꝙ crimina non habent certū periodum.i.
mensurā:sed variaň per circunstantias.de sen.excō.i.cum volū-
tate.eo.ti.cum quidā.z qs̄ vtrobiqz dixi. tñ ceteris paribus, vi-
derek dicendū periurium maius adulterio z homicidio: qz ma-
gis immediate resistit deo z charitati qua debemus ferri in deū
et sibi inherere.sed qz deus est summe misericors: ideo dūmodo
periurus poeniteat,minus punitur ꝙ propter iniuriam proximi.
17 ¶ †Decimoquinto quero quid faciet iudex coram quo proba-
tum est testem esse periurū, qui tñ scit eum verū dicere:z quid si
scit accusatum fore innocentē contra quē probatū est crimen.de
vltimo per Raymundū in summa.eo.§.quid de iudice.z incidit
vtraqz questio in illā,an iudex iudicare debet fm allegata, cum
habeat cōscientiā contrariā.in qua dic vel ꝙ debet iudicare fm
allegata deponendo conscientiā.vel ex toto abstinere.quod dixi
de offi.deleg.pastoralis.§.qz vero. ¶ Decimosexto quero quid
si iurans vel recipiens iuramentū adhibet dolū.dicit Matth.ꝙ
debet referri ad intentionē eius qui dolū non adhibuit.xxū.q.v.
quacunqz.z.§.si ergo.z.c.qui periurare.z.§.ex his.ꝓ hoc de ipō
sa.ex literis.xxū.q.v.ecce. Jn contrarium ꝙ fm intentionem iu-
rantis sint interpretanda iuramenta.xxū.q.v.humane.de hoc p
glos.eo.tit.veniens.z dic vt ibi dicit Jnnocen.ꝙ cum aliquis iu
rat aliquid determinate in foro penitētiali, fit interpretatio fm
intentionem iurantis. Jn contentioso fm ius.eo.titu.veniētes.
18 ¶ †Decimoseptimo quero an papa possit [e] remittere iuramen-
e tum.quidam dicūt ꝙ sic.argu.xv.questione.vj.iuratos.et.c.nos
sanctorum.z.c.authoritatem. Matth.contra cum redditio iu-
ramenti fit de iure naturali:quia precipitur in euangelio z in le-
ge:redde domino iuramenta tua.xxū.qō.j.si peccatum.dicit ta-
men ꝙ papa potest absoluere a pena periurij, z ab infamia quo
ad ecclesiam:ita ꝙ nō repelletur ob hoc a testimonio vel ab alio
actu publico.ff.ad mu.l.vlti.sed non potest absoluere a peccato
quin peccet contraueniens si iuramentum fuit licitum. de hoc
lxxxv.distin.archidiaconum.per Hug.z Archi. z dixi eodē tit.
quanto.vbi dico quod iuramēto prestito super obligatione dis-
solubili per papā absoluere potest papa indistincte. z sic si quis
iurauit ingredi religionem poterit absoluere:quia etiam esset re
ligiosus,posset dispensare:vt not.Jnnocen.de statu mona.cum
ad monasterium. Si vero obligatio non est per papam dissolu-
bilis,secus: sicut in casu.c.j.eodem titu.quia tunc non absoluit, b
sed alius cuius interest puta homo si est homini prestitum.di-
cto cap.j.nisi constet quod fit illicitum: vt dicit Jnnocen.eo.tit.
debitores.si autem concernit deum:tunc etiam papa non absol
uit sine causa:quia hoc esset cōtra ius diuinum:sed ex causa po-
test, cum possit interpretari et distinguere ius diuinum.quod c
19 plenius dixi in.d.c.quanto. ¶ †Decimooctauo quero an papa
f possit [f] deponere imperatorem vel regem qui non subest impera
tori.Sol.Matth.quod sic,si de voluntate principum accusetur
et conuincatur:et tunc monebitur:et si nolit satisfacere, excom-
municabitur.z si non resipiscit:poterit deponi a papa vel a prin
cipib⁹ de voluntate pape.est enim papa maior eo.xcvj.dist.duo.
xv.q.vj.alius.vbi de hoc in.c.cum ad verū.xcvj.dist.z pro hoc.§.
de re iudi.ad apostolice.lib.vj.

¶ De exceptionibus. Rubrica.

1 ☞ Excommunicatio an dicatur opponi dilatorie:et quando
peremptorie.
2 Exceptio contra literas pape an possit opponi quandocunqz si-
cut excommunicatio. e
3 Exceptio falsi an possit opponi post terminum datum ad oppo
nendas peremptorias.
4 Excommunicatio a quibus repellat.
5 Excommunicatus an possit testari.
6 Jnstrumentum confectum a tabellione excōicato an valeat.
7 Excommunicatio vt ꝓbetur an sit satis probare denunciatio-
nem excommunicati.
8 Excommunicatio an possit opponi in causa appellationis si nō
sint opposita in causa principali.
9 Terminus assignatus an censeatur esse peremptorius si nō fue-
rit dictum ꝙ sit peremptorius.
10 Terminus peremptorius ad proponēdas dilatorias ad cuius
petitionem debet assignari. f
11 Terminus peremptorius an possit assignari ad proponendas
peremptorias.
12 Judex assignando terminum peremptorijs si etiam nominatim
statuit quo ad excommunicationem,quid iuris.
13 Exceptio excommunicationis proposita et probata in vno iu-
dicio an sufficiat in alio.

¶ Debet habe-
re tres comites.
Adde gl.in aut.
ꝙ eis.C.de nu.

¶ Maius dānū
est. Adde gl.pri-
mā in ca.ille qui.
xxū.q.v.

¶ An periurū.
Adde tex.iuncta
gl.j. in.c.ille qui.
xxū.qō.v. tho.in
quolibe. pisanel-
la.in verbo, per-
iurium.

d ¶ An periurium
sit maius. Adde
Joā.an.z Ant.ō
but.in.c.ū.de spō
sa.sctm̄ Tho.ū.ħ.
q.lxxxix.ar.v.

¶ An papa pos-
sit. Adde gl.ma-
gnāz ibi archi.in
c.authoritatē.xv.
q.vj.gl.z archi.i.c.
florentinū. lxxxv.
di.Spec. ti.ō reg.
§.nūc ōndēdum.
ꝟ.xiiū.Archi.in
c.q sacro.xxū.qō.
ū.do.in ca.ħ.de
renun.

f ¶ An papa pos-
sit. Adde gl.in ꝟ-
bo,a fide.in ca.si
papa.xl.dist.in fi.
gl.abb.in.c.ex ge
stis.de cle.nō re-
si.ꝟ.Ꝙ hoc dictū.

14 Exceptio qs quis non debeat vendicare decimam, sed sua portione contentari sicut vicarius perpetuus cui est assignata certa portio, an talis exceptio possit inter dilatorias proponi.

Excõicatiõis. ¶ Exceptio excõicatiõis opponitur dilatorie qñcunq; perẽptorio non obstante termino per iudicẽ statuto ad proponendas exceptiones: primo dictũ qs scõo limitat ibi seruata. ¶ Not. q generalis renũciato tacita, vt hic, vel expressa, sicut illa que fit in fine litis de qua de causa pos. pastoralis. in fi. speciales quistiones non tollit. pro hoc quod no. de transac. c. j. vt eñ ptz hic post lapsum peremptoriũ audit oponens excõicationẽ lz tacite videret renũciasse exceptionib⁹ permittendo peremptoriũ labi. ¶ Opp. q post peremptorium nõ possit opponi de excõicatione: put no. Jnno. e. tit. pastoralis. ad fi. Sol. vt in gl. j. que dicit opi. Jnn. reprobari. z idẽ Laud. Ben. et Pau. qui tñ dicit opi. Jnno. posse intelligi qñ excõicatio proponitur peremptorie, pro hoc qs no. Archi. eo. tit. c. j. li. vj. in verbo, valeat. dic melius q Jnno. loquitur de termino dato ad proponendas peremptorias post quẽ dicit excõicationem proponi non posse. z sm hoc hec cle. non obstat que loquitur de termino ad proponẽdas declinatorias z dilatorias. Et ratio diuersitatis potest esse: q terminus ad proponendas perẽptorias ex quo lapsus est, videtur habere vim cõclusionis postq̃ in facto nihil consistẽs proponi potest. de fide instru. cum dilectus. z qs ibi dixi. vnde lz dicatur q excõicatio [a] ꝓponi põt vsq; ad sententiam: vt hic, z eo. tit. c. j. li. vj. non tamẽ per hoc sequitur q post conclusionẽ proponi possit: cum post eam statim debeat ferri sententia. ¶ Opp. ad ꝟ de prob. lz. vbi post lapsum omnẽ terminũ peremptoriũ auditur exceptio falsi. Sol. ibi de termino ꝓbatorio: sec⁹ de termino ad oẽs peremptorias, z sic ad oia iura producenda: qui, vt predixi, habet vim conclusionis. de hoc etiã dic vt in. d. c. lz. in princi. in penul. q. que singulariter no. ¶ Quero de qua excõicatione ꝓcedit qs hic dicitur: gl. j. intelligit de maiori. e idem Pau. pro hoc q minor repellit a cõmunione sacramẽtorum tm̃. de cle. excõi. c. fi. z sic nõ a iudicio: q nõ repellit a cõione hoim: vt ibi. ¶ Scõo quero an procedit hec cle. in qualibet excõicatione maiori, siue ab homine, siue a iure prolata. dic q sic: q vtraq; repellit a cõione hoim. de cle. excõ. illud. z. c. postulasti. xj. q. iij. cum excõicato. ¶ † Tertio quero qñ dicatur excõicatio opponi dilatorie, z qñ peremptorie. Sol. vt in gl. ij. z idem Pau. sm quem qñ dilatoria opponit põt peti absolutio ad cautelã. eo. tit. aplice. de sen. excõ. venerabilis. ſ. pe. z fi. li. vj. q remota excõicatione procedit iudiciũ z valent q̃ precesserunt. eo. tit. c. j. li. vj. qñ añt opponitur peremptorie nõ est opus absolutionẽ petere: q ea obtenta nihilominus exceptio suũ operatur effectũ rõne principij vitiati: ideo hoc casu sm eum obstat lapsus termini nisi redderetur iudiciũ retro nullum: qs etiam vult gl. ij. ibi, dicit Guil. z in hac gl. ibi, vel electi. vt de cõsue. cũ dilectus. de eta. z qua. cum bone. de cle. excõ. si celebrat. ibi, vt ibi not. in gl. intelligas. ibi, in nostra. et dic vt ibi dixi. z in eo q gl. dicit. de excõicatione cõtra iudicẽ vel procuratorẽ, dic idẽ si opponeretur cõtra impetrantẽ. de rescri. c. j. li. vj. vel cõtra arbitrũ: vt no. Spec. de arbitro. ſ. differũt. ver. item sm eũ. Ex his infertur q excõicationis exceptio est anomala, cũ possit opponi peremptorie z dilatorie. e. tit. exceptionẽ. et ibi no. hoc tñ respectu non sit anomala, sed ex eo q etiã in vim dilatorie põt opponi in qualibet parte litis: vt hic. z sic ih modo opponẽdi sapit naturã peremptorie. ¶ † Quarto quero si opponitur exceptio cõtra literas papales continẽtes gratiã: an proponi debeat dilatorie, an vero posset opponi qñcunq;. sicut excõicatio. Sol. Laud. distinguẽdo prout no. ſ. eo. pastoralis. z de rescri. cõstitutus. vbi dixi q aut oritur actio ex rescripto: z sic exceptio tangit literas z gratiã: z opponi potest post litẽ contesta. vt si dixi me clericũ in literis in quibus puideri mãdabatur mihi de beneficio: si aduersarius excipit hoc esse falsum audietur, si hoc obijcit inter dilatorias. d. c. cõstitutus. vel etiam si post lit. contest. z tunc ex hoc non vitiatur processus. qs vltimũ dic verũ si non probatur. sed si ꝓbabitur: absoluetur reus: z sic processus remanet sine effectu. Aut ex rescripto nõ oritur actio: sed cõpetebat prius. vt si impetrauit super mutuo: z tũc excipiens q false impetrate sunt seu vero tacite, vt q de pacto de nõ petendo non fuit in literis facta mentio: non audietur inter dilatorias. de lit. contest. c. j. li. vj. alias nihil aliud esset q̃ decidere negotiũ ante lit. contest. expectabitur ergo tps peremptoriarũ. d. c. j. ¶ Quinto quero circa hoc si id qs obijcitur cõcernit aliquid de substãtia libelli literarũ: vt q; ciuitatensis sub clausula de dioceſi cõuenitur cõtra. c. rodulphus. de rescri. vel vltra vnã dietam, vel in dioceſi prohibita, cõtra. c. statutũ. de rescri. li. vj. dicit Laud. q hoc casu talis exceptio ꝓponetur inter dilatorias. ar. ſ. eo. tit. c. olim. dic q hoc casum posset etiam proponi perẽptorie tanquam inferẽs nullitatẽ literarum: pro hoc qs not. in. d. c. rodulphus. z in. d. c. statutum. in fi. ¶ † Sexto quero an exceptio falsi [b] possit opponi post terminum datum ad peremptorias. dicit Lap. qs exceptio falsi vel nullitatis iudicij nõ includitur sub termino peremptoriarum: nisi de ipsa fiat expressa mentio: z tunc lz si nõ fuisset expressa, potuisset etiã post sententiam opponi nõ tñ cũ expressa fuit opponi poterit nisi fuerit appellatum. de hoc de ꝓba. lz. vbi dixi in. j. q. z de fide instru. accepimus. z qs not. de appel. c. vlti. lib. vj. ¶ Op. ad hoc de eo qs dicitur hic in gl. penul. in fi. qs dico. j. q. xvj. Sol. aliud in exceptione excõicationis per id quod ibi dico, quam in exceptione falsi vel nullitatis iudicij: q si pnunciatũ est eas decetero nõ audiẽdas: talis interlocutoria obstat opponenti qui tacendo potuit in hoc sibi preiudicare: pro hoc qs dixi in dicto. c. lz. z de rescri. sup literis. Be. tamen de ancha. dicit etiam in istis teminis lapsum nõ obstare: q nõ potest iudex auferre beneficium iuris ex quo pmittitur q etiam post sententiam opponãtur. primũ verius: q pars non appellãdo videtur acquieuisse interlocutorie. de elec. cum dilecti. 4 ¶ † Septimo quero generaliter a quibus repellit excõicatio. Matth. psequitur: quẽ ordinando et breuiando dic qs quedã sunt certa a quibus repellit, sm oẽs. quedã dubia. de scis dicetur in duabus seq. q. de primis dicit Matth. q excõicatus repellitur ab agendo. e. tit. pia. lib. vj. a patrocinando z testificando. de sen. excõi. decernimus. eo. li. tamen in casu testificari potest. de hereti. in fidei. lib. vj. Item repellitur a procuratione. de ꝓba. post cessionẽ. a iudicãdo si est publice excõmunicatus: de re iudi. ad ꝓbandum. ab arbitrando: vt not. in Spec. de arbitro. ſ. differt. ver. item sm eum ab impetrando: de rescri. c. j. lib. vj. ab obtinẽdo beneficia: de eta. z quali. cum bone. de cle. excõi. postulasti. Ex his apparet q excõmunicatus repellitur in his que cedũt ad sui commodũ et alterius impugnationem: sed ad sui defensam admittitur. e. tit. dilecti significauerũt. obstat añt in casibus predictis excõicatio sibi personaliter ita q si actiones cedat cessionario, non obstabit. z idẽ si deleget suum debitorem alteri, pro hoc quod no. Brixi. in. q. venerabili, quidã cum esset excõmunicatus. z Spec. de pcu. ſ. sequitur videre. ver. quid si excõicatus. z Archi. in. d. c. pia. z Jo. and. de iurepa. c. i. lib. vj. 5 ¶ † Octauo quero ꝓsequẽdo ea de quibus dubitatur, an ab eis repellatur excõmunicatus: an excõmunicatus [c] possit testari. Matth. refert ea q̃ no. Jo. an. de sen. excõ. decernimus. lib. vj. vbi tenet testm̃ valere. sed Joã. cal. in. q. excõicatus maiori. in solutione scõi articuli tenet contrariũ dicẽs q licet testm̃ videat quasi ꝟtractus, q tñ ipsius factio est de iure ciuili, insti. de testa. ordi. in prin. ideo nõ tenet cõfectum ab excõicato. cũ a ciuilibus actibus. i. ab habentibus formã a iure ciuili sit remotus. de sen. excõi. lz. li. vj. vbi dixi q dz reuocari ab actibus legitimis: primum puto verius vbi dic q. c. lz dz intelligi de actibus omnino legitimis qui sunt de iure pub. rõne nature ipsorũ actuũ, z etiã ratione facientis. sed si sunt legitimi ex natura actus, sed rõne facientis geruntur rõne priuati interesse: secus. ar. testm̃ est hmõi: q; lz testamẽti factio sit iuris publici. ff. de testa. l. ij. tñ qui testant nõ rõne alicuius officij publici, sed tanq̃ ipse: facit. vnde hoc respectu quatenus cõcernimus testãtis voluntatẽ dicim⁹ q testamẽmentum est de iure naturali. C. de testa. l. testandi. z qs ibi no. Est añt lata differentia inter actus legitimos primo modo, z legitimos secundo modo: nã in primo nõ curatur patria potestas. filius eñ familias põt talia exercere sicut paterfamilias. vñ põt esse iudex etiã quo ad cogẽdum patrẽ. ff. ad trebel. l. ille a quo. in fi. et. l. seq. lz in actu legitimo scõo mõ, bene curatur patria ptãs vñ filiusfamilias testari nõ põt. C. qui testa. fa. pos. l. senium. de sepul. lz. ſ. q̃uis. li. vj. sic ergo actus legitimos primo modo interdictos excõicato, sed interdictos scõo modo non: imo tenet tanquam facti rõne priuati interesse: qs plenius dixi in repetitione 6 c. perpendimus. de senten. excõ. qõ. xxxvij. ¶ † Nono quero an 7 d iustrumẽtũ [d] rectũ a tabellione excõicato valeat. Matth. refert ea que no. Jnn. z Jo. an. in. d. c. pia. z vltra illa dicit q si excõicatio est occulta vel etiã manifesta. tñ ꝓbari nõ põt, valet instrumẽtum ab eo confectũ. arg. ff. de offic. preto. l. barbarius. iij. q. vij. ſ. tria. de re iudi. ad ꝓbandum. z. d. c. pia. ſ. si vero. secus si esset notoria: q notorie excõicatus a talibus repellitur. d. c. decernim⁹. in eo q Matth. dicit excõicationẽ esse posse manifestã, z tñ ꝓbari nõ posse: est ꝟ. de coha. clerico. vestra. z qs ibi no. glo. in verbo, notoriũ. dicens manifestum esse id qs debet esse z potest ꝓbari. pro Matth. tñ facit: q aliquãdo manifestum probari non põt nisi per famã: que non sufficit. de quo de penis. c. j. in glo. penulti. lib. vj. z in. d. c. decernimus. z dixi in. d. c. vestra. z hoc bene potest saluari. lz de. q. dic plenius vt dixi in. d. c. perpendimus. q. xxxix. vbi tenni q valet instrumentum si non est publice excõicatus: secus si publice, etiã si nõ sit sententialiter dãnatus: qs dic vt ibi. ¶ † Decimo quero an ad ꝓbandũ excõmunicationẽ sufficit probare denunciationẽ tm̃. Matth. remittit ad not. in. c. prudẽtiam. ſ. sexta. de offi. delega. vbi dixi q si denunciatio fuit solenniter facta a iudice, sufficit quo ad omnẽ effectũ. imputet eñ denunciato

a ¶ Qs excõicatio. Adde Jnno. in ca. pastoralis. ad finẽ. de excep. spe. e. tit. in. ſ. nũc videndũ. ꝟ. porro excepto. Abb. in ca. exceptionẽ. in vij. col. de excep.

b ¶ Exceptio falsi. Adũ tex. z Bar. in. l. titia. in. ſ. vsuras. ff. de leg. iij. spe. in tit. de dila. in ſ. j. ver. z no. abb. in. c. pastoralis. in ij. not. de exce. 1

c ¶ An excõicat⁹. Adde archid. in c. pia. de excep. li. vj. doct. in. c. veritatis. ꝟ dolo z cõtu. Abb. in. c. pastoralis. in. ſ. vex. in pe. col. de app. abb. in rubr. de testa. in prin. Jnn. in. c. cum volũtate. de sen. excõi. vi de plenissime per do. de sctõ gemi. in ca. decernim⁹. de sen. excõi. li. vj. 2

d ¶ An instrumẽ. Adde gl. fi. in ca. decernim⁹. de senten. exc. archi. in c. nullus. ij. qõ. iij. Spec. de instru. edi. ſ. restat.

nunciato qui non appellauit.de app.concertationi.lib.vj.qs te-
e nẽt etiã Archi.& Jo.an.in.d.c.pia.¶ †Undecimo q̃ro q; hic di
cit excõicationem obũci posse in qualibet parte litis an etiam in
causa appellationis.gl.aũ.remittit ad no.eo.tit.significauerunt.
vbi dixi. Sed Bau hic psequitur dicens q̃ q̃q; tractaẽ causa
appellatiõis a grauamine: & audiẽ excõicatus vsq; quo finitus
sit articul⁹ appellationis:ampli⁹ nõ:q; in instãtia se defendit.in
scã impugnat:& iudex appellationis tũc facit qs facere dz prin
cipalis:ideo coraĩ eo põt excipi sicut coraĩ principali cũ sit eadẽ rõ
et cognitio vtriusq; q̃q; appellaẽ a diffinitiua:et tũc obstat ex-
cõicationis exceptio:q; tũc simul cognoscit de principali & gra-
uamine: et p̃ nouas pbationes põt appellãs pbare de iure suo.
de fi.instru.cũ Jo.& sic impugnat actorẽ qs ei nõ licet.eo.tit.cum
inter.fm Bau.contrarium in hoc vltimo probatur in.c.signifi-
cauerũt.vbi etiam originarius actor a prosecutione appellatio-
nis per excõicationem nõ repellitur: quia intelligitur potius se
defendere q̃ impugnare.cum si non appellaret vel nõ sequeret
lapsis fatalib⁹,sententia transiret in rem iudicatã in eius graue
9 preiudicium.qs dic vt ibi dixi. ¶ †Duodecimo quero si fuit as-
signatus terminus nõ expresso q esset peremptorius,an perem-
ptorius intelligatur.videtur q nõ:q; in tex.exprimitur.alias eĩ
superflue exprimeretur.gl.in verbo, peremptorio. tenet contra-
rium.et idẽ Bau.qs tenui de dila.c.j.de quo tñ dic melius vt in
d.c.pastoralis.vbi dico q terminus pbatorius intelligit perem-
ptorius:secus in dilatione expectatoria.de offi.delẽg.cum cãm.
et.c.consuluit.& qs vtrobiq; dixi. Et ad expressionem que hic fit
responde vt in ea.gl.ibi,sed dato.que hoc vult q hic exprimitur
10 causa fortiora dubij.¶ †Decimotertio quero ad cuius instan-
tiam assignari potest terminus ad proponendas dilatorias.gl.
in verbo,assignato.dicit q actoris,non rei.¶ Oppo.ad hoc qs
etiam ad instantiam rei:de appel.cum causam.Sol.Laud.stan
do cum his que not. Jnno.eo.tit.pastoralis.vbi tenet qs predixi
fm gl. Ben. vero dicit q si reus vult se arctare ad proponẽdas
omnes exceptiones intra certum terminũ,non videt cur ei mos
gerendus non sit.argu.ff.de probat.circa.et sic dicit posse intel-
ligi.c.cum causam. dicit tamẽ q in initio litis nõ datur reo ter-
minus,ne detur occasio malignandi:quia debuit venire instru-
ctus: sicut etiam non datur terminus actori.de dila.preterea.
Sed tenendo primum ad capitulum,cum causam.dic q ibi nar
ratur factum.dictum tamen Benze. videtur posse de iure susti-
11 neri.¶ †Decimoquarto quero an possit dari terminus perem-
ptorius ad proponendas peremptorias. glos. in verbo , dilato-
rias.remittit ad.c.pastoralis. Dy.in regula,indultũ.lib.vj.dicit
qs cum causę cognitione dari potest,siue non.pro hoc.ff.de re iu
di.l.iũ.§.si qs condemnatus.de hoc dic vt dixi post Paul.§.de
elec.cle.cõstitutionem.§.ceterũ. q.vij. ¶ Decimoquinto quero
de ratione huius decisionis.gl.in verbo,non obstante.ponit ali
quas rationes.et idem Bau.et Steph.qui tamen etiam aliam
rationem reddit: quia intentio statuentis terminum ad propo-
nendas dilatorias que necessario proponi debent ante litẽ con-
test.non fuit prefigere terminũ ad exceptiones anomalas, qua-
lis est exceptio excõmunicationis,que etiam post sentẽtiam op-
poni potest contra executionem.eo.titu.pia.fuit etiam ratio vt
ecclesiastica censura timeatur,& vt commune periculum cõmu-
12 nionis euitetur,& cõtumacie vitium reprimatur. ¶ †Decimo-
sexto quero quid si iudex statuendo terminũ dilatoriũ nomina-
tim statuit etiam quo ad excõmunicationẽ.glo.penult.in.fi.dicit
qs non obstante termino audietur excipiens.et idẽ Bau. Opp.
ad hoc q talis interlocutoria iudicis transit in rem iudi. nisi ap
pelletur.de elec.cum dilecti. de excep.significauerunt. Solu.ex-
ceptio excommunicationis non cõcernit mere partis interesse:
sed ad ius publicum, ita q nullo proponẽte iudex ex officio pro-
pter excõicationẽ repellit.eo.titu.exceptionem. Jdeo taciturni-
tas in non appellando non preiudicat.et in hoc not.hanc.glos.
13 tanq̃ singularẽ:& nescio alibi.& pro hoc qs dixi.ẽ.q.vj.¶ †De-
cimoseptimo quero si contra agẽtem proponitur excõmunica-
tio & probat,an in alio iudicio sufficit hec pbatio.dicit Matth.
qs non:sed debet de nouo probari.arg.ff.de excep.rei iudi.cum
queritur.& l.sequen. de hoc in dicto ca.pia. ¶ Decimooctauo
quero si excõmunicatus petens absolui repellitur: q; probatur
quod p̃ manifesta offensa fuit excõicatus, dicit Matthe.q; si in
terim petat absolui,non audietur nisi primo satisfecerit.de sen.
excõ.solet.§.in prima.lib.vj. ¶ Oppo.ad hoc de eo quod dixi in
preceden.q. Sol.hic non est aliud iudicium. sed idem:quia pete-
14 bat absolui sicut prius. ¶ †Decimonono si aliquis simpliciter
existens vicarius perpetuus alicuius ecclesie certa portione ei-
dem assignata,ita qs generaliter alios fructus percipit mona-
sterii seu priorat⁹,& institutus censetur vicarius monachorum,
si asserit se rectorẽ vt possit vẽdicare decimã & agi cõtra priorem
cõditione ex canone.j.de deci.cle.religiosi. prior⁹ excipit q nõ
est rector sed vicari⁹ qui dz sua portione contentari:an hec excep-
tio poni poterit inter dilatorias:videtur qs fic:q; de falso ex-
cipitur contra agentẽ dicentem se prelatum, cum sit simplex vi-
carius.ẽ.de presump. q; verisimile.C.de nominis mutatione.l.
vnica.iũ.q.ix.§.aliqñ.maxime cum iste erret in altero de substan
tialibus iudicij.s.in nomine actoris q habet primo firmare p̃so-
nam suã anteq̃ ad alia iudicia p̃cedat.arg.de rescri.cõstitutus.
de accu.c.j. Jn contrarium:q; exceptio falsi est de peremptoriis.
de proba.c.licet. Laud.relinqt disputationi.de hoc dic vt dixi
de elec.nihil.in.q.de prelato Armenie litigante in curia Roma
na q negat esse prelat⁹,vel haberi pro prelato. Jn qua dicit Cõ-
po.in.d.c.nihil.q ante oia tenet docere se esse in possessione pre-
lature.qs tenet Spe.de actore.ver.sed pone qdã. vbi quasi ad li-
teram ponit verba q̃ ponit Cõpo.in.d.c.nihil. cõcludẽs qs nõ au-
dit excipiẽs si dicit,tu nõ es prelatus.q; peremptoria.Sed si di-
cit q nõ habetur pro prelato:sic:& oportet q prelatus doceat de
sua quasi possessione.quod no.Et q; Specu.nõ allegat Compo.
dicit Jo.and.in.d.ver.q fuit nimis patens furtũ. pro hac decis
sione est.C.qui accusa.non pos.l.non ignorat.& qs ibi not.in glo.
iũ.vbi mater vendicans necem filij tenetur se probare matrẽ nisi
constet qs fit in quasi possessione maternitatis. ita et in casu pre-
misso dic qs nisi ille qui in veritate erat vicarius cõi reputatio-
ne,haberetur pro prelato,audietur exceptio q non est prelatus:
sed vicarius etiam per modum dilatorie,per predicta.

¶De sententia & re iudicata. Rubrica.

1 Calumnijs litigantium debet obuiari.
2 Plenarie,hoc verbum quid importet.
3 Calumnia litigantis que presumitur post tres sententias an pos
sit excludi per iuramentum,id est si volens agere de nullitate iu
rat de malitia.
4 Causa beneficialis que dicatur quo ad casum clemen.prime de
re iudicata.
5 Sententie tres late sunt contra aliquem: et sic non potest agere
de nullitate:quid si tertio an se possit opponere ne fiat executio.
6 Et quid de excipiente si non potest agere de nullitate.
7 Executio de sententie late per iudicem ecclesiasticum si petitur
mitti executioni per iudicem laicum an iudex laicus debeat exa
minare processum,vel econtra.
8 Sententia quot & quibus modis potest dici nulla.
9 Quis autem iudex cognoscet de nullitate sententie.
10 Auditor in curia Romana an dicatur esse ordinarius.
11 Appellans a sententia nulla an videatur eam aliquam facere.
12 Agi de nullitate intra quantum tempus possit.
13 Sententia si pnuncieẽ nulla an ex primis actis iudicari debeat.
14 Libellus an debeat dari & lis conteſtari quando agitur de nul
litate sententie.
15 Sententia si continet diuersa capitula an clemen.prima de sen-
ten.& re iudica.habeat locum.
16 Judex ex officio an possit repellere agentem de nullitate contra
dispositionem clemen.prime de sententia et re iudicata.si nõ ex-
cipiatur.
17 Executio sententie per quem fit facienda:an per iudicem a quo,
an per iudicem ad quem.
Adde ad idem nu.18.q; dependet de eadem questione.

Vt calũnijs. ¶ Diuidit Laudu. quia primo de execu-
tione rei iudicate facienda post tres sententias
non obstante nullitatis obiectu.secundo de ea-
dem executione facienda non obstante proces-
su appellationis ab interlocutoria:ibi,similiter.
1 Tertio extendit ad pendentia:ibi,que.lego per partes. ¶ †No.
calumnijs litigantium obuiandum.de pe.calumniam. et est ca-
lumniari falsam causam scienter intendere seu dicere.ij.qõ.iij.§.
notandum.de calum.per totum.ff.de infa.l.athletas.§.calum-
niator. Esset autem calumnia: quia litigantes qui non possent
appellare contra tertiam sententiam dicerent eam nullam:et sic
non esset finis litium. et per hoc dicit Matth.prouisum contra
malitiã.de qua in Specu.eo.titu.& §.di.ver.item secũdum eum.
vbi dicitur si appellans vult causam multum trahere debet sen
tentiam dicere nullam coram iudice appellationis et sic in infi-
a nitum semper poterit dicere nullam. Et per hanc cle.declara-
tur.quod not. Jnno.de offic.delega.cum in iure.in glo.ij.de test.
veniens.ij.in verbo,opponere. ¶ Scdo no.quod eoipso q quis
succumbit per trinam sniam ª,dicitur temere litigare.qs proba-
tur hic in eo q eoipso succũbit si se opponit executioni: pro hoc
fm Paul.q; post primã sententiã nõ fuit ignorantia probabilis
cum esset iuris que non excusat.C.de iu.et fac.igno.l.ij.xxxviij. b
di.si in laicis.et.c.que ipsis.regula, ignorantia. et qs ibi not.lib.
2 vi.j.q.iij.c.si. ¶ †Tertio not.de verbo plenarie ᵇ, de quo dic vt
b in gl. ¶ Opp.q nõ sufficiat tres sentẽtias esse latas cõtra aliquẽ

a ¶Per trinã sen-
tentiã. Adde ca.
sua nobis.de ap.
et in.l.vnica.C.ne
lice.tertio prouo-
care.

¶De verbo ple-
narie. Adde ang.
cõsi.cxxij.incipiẽ.
substitutionem.

ad excludendū eum ab agendo de nullitate: possent eñ esse late super diuersis articulis: z sic ex validitate vnius vel in validitate nihil infertur ad reliquam. de testibus. Rainutius. Sol. vt in gl. iij. que intelligit q̄ sint late circa idem. z idem Pau. z Laud. dicens hic intelligi de sententijs latis in eadem causa, ita q̄s in cōfirmatione q̄ fit in prima appellatione nihil de sentētia cause principalis fit immutatum, nec etiā in cōfirmatione que fit in secunda appellatione sit aliquid immutatū que due confirmationes sumūtur hic pro duabus sententijs ex quo tendunt ad idē z super eodem ferunt. sic. s. de offi. deleg. coram. in fi. Sē. vero dicit q̄ etiam si in confirmatione sit aliquid immutatū tamen locꝰ est huic cle. quo ad id in quo oēs sentētie cōueniūt. de arbi. c. j. li. vj. Nam z si diuersitas sentētiarum pōt multiplicitatē appellationum inducere: tñ ex quo hic agitur de executione, presupponitur nō fore locum appellationi. q̄s dictum est verum. z eadem fuit mens Laud. z hoc etiam vult gl. in ver. alicuius. q̄s dico. j. q. xvij. ¶ † Quero an calumnia litigantis que presumitur hoc casu post tres sentētias, vt dixi in. j. no. excludatur p iuramētū. i.

a ¶ Sicut iuramē tū. Adde ca. prudentiam. in. §. sexta. de offi. dele. c. cū dilecti. de elec. c. literas. de resti. a spo.

cut etiam iuramentū [a] non excludit condēnationē expensarum. vt no. de do. finē. z in Specu. de expen. in. §. nūc de expen. ver. qd si est talis. lz eñ iuramentum hoc casu quo nulla sentētia lata est faciat presumptionē per quam excluditur calumnia: non tñ excluditur temeritas propter que nō fit expensarum condēnatio. de pe. calumniam. pro hoc in auf. de iudicibus. §. oportet. col. vj.

b ¶ Que dicat cā beneficialis. Add de bal. in. l. iul. C. de libe. cau.

¶ Oppo. ad hoc q̄ esse potuit q̄ absoluēdus succubuit cū dubius fit litis euētus. ff. de pecu. l. q̄s debetur. z sic nō semp infertur temeritas: q̄ nō ꝓbat hoc esse ꝛc. de transla. c. ij. Sol. Paul. q̄s regulariter euenit ꝛtrarīū z iura adaptant ad ea que frequēter emergunt. ff. de legibus. l. nam ad ea. de despō. impu. literas. Concludit ergo q̄ per sentētias is qui succubuit presumitur calumniosus: q̄ per eam tollitur presumptio que surrexerat p iuramētum: sicut z alia presumptio fortior tollit minorem. ff. de integ. rest. l. diues. de elec. cum inter R. presumptio nanq̄ ex iuramēto est semiplena tanq̄ causata ex presumptione per quam q̄s presumit innocēs. scōa ex sentētia est plena causata a scia scientie intentionis in qua non est ꝓbabilis ignorantia. de rescrip. ab excōicato. ff. de iureiur. l. nam postea. §. j. fm Paul. vult dicere in hoc vltimo q̄ ex sentētia p̄sumit q̄ nō bona intētione litigauerit: q̄s ꝓcedit si nō apparet aliud: alꝫ secus. vñ si error esset in facto alieno, vt q̄ successit in ius alterius: excusaret ab expēsis. quod dic vt dixi in. d. c. finē. ¶ † Scōo quero q̄ dicatur causa bñficialis [b] quo ad id q̄s hic ꝺr de cā beneficiali. dicit Laud. q̄ est cū agitur de beneficio de quo. s. de cau. pos. cle. vnica. dic q̄ simpliciter causa beneficialis est cum agitur de titulo beneficij: nō aūt cum agitur de ꝓprietate. s. de iudi. cle. ij. etiam si agatur de ꝓprietate beneficij idem est dicendum pro hoc litera que sequitur ibi, vel alia quauis causa. ¶ Tertio quero circa verba p̄missa, vel alia quauis causa [c]. quid importāt glo. ij. sol. z idē Laud. z Paul. Et plus dicit Laud. q̄ important etiā causam quālibet siue sit realis, siue personalis, siue possessoria, siue petitoria, siue ecclesiastica, siue temporalis, ex quo generaliter loquitur. de maio. z obe. solite. z idē Sen. Et de diuersis causarū speciebus not. xj. q. j. in summa. ¶ Opp. in eo q̄ gl. predicta dicit includi causam criminalē. nam posset esse talis cuius executio foret retractabilis: vt si continebat mortem naturalē: z sic si non auditur opponēs de nullitate, frustra reseruat post executionē actio de nullitate: pro hoc q̄s no. s. de iureiur. cum te. nam factum non poterit haberi

c ¶ Vel alia quauis cā. Ro. singu. istā glos. q̄ hec dictio alia includit criminales, ciuiles, mistas, z spirituales. quā gl. allegat singu. ab bas. cōsi. cvij. incipi. inuocato diuino suffragio. in iij. co. ꝛ. z alio respectu. in primo volumi.

4 b

d ¶ Quē late sunt tres sentētie. Add c de q̄ habentur in regula ea que. de reg. iur. li. vj. dñi de rota titu. de re iudi. decisi. vij. in antiquis. et deci. ij. in antiqoriboꝰ. dñi de rota ti. de ꝓba. decisi. xiij. in nouis,

e ¶ An hoc principiū. Adde q̄ ꝫ verbū snia positū § in gl. verificatur d tā in diffinitiua q̄ in interlocutoria. et est sing. fm Abb. in ista cle. cuius ꝛtrū no. gl. in. c. cum olim de testi. z ibi Abb.

f ¶ Nomine sentētie. Adde gl. in. c. cū olim. de testi, in. c. sup eo. et ibi Feli. de app. gl. in l. j. ff. qñ appel. fit, bal. in addi. spe. titu. de sen. ver. nomine sententie.

6

eius qui ter succubuit, qui calumnioſe p̄sumitur opponere nullitatem: que presumptio cessat cōtra tertiū qui nō fuit in iudicio, et res inter alios acta nō ꝺz obesse: vt. C. res iter ali. acta. sibi forsitam ignoranti. q̄s est verius. z pro hoc inducit Lap. q̄ tertius pro se non pōt vti illis sententijs: ergo nec sibi obstent. ad hoc eo. ti. c. pe. de preben. dilecto. in fi. z q̄s ibi no. z in spe. de sententia. §. nunc de effectu. ver. sed pone. z se. z q̄s no. gl. de excep. cum ecclesiastice. in fi. sui. Jn cōtrariū inducit q̄s not. Joan. an. de rescrip. mandatū. vbi tractat qñ possit opponere terti. q̄s maxime procedit in causa beneficiali, pro hoc q̄s no. idem Lap. vt lit. pē. c. ij. lib. vj. Ego tñ puto primū verius, vt predixi: q̄ hic solum loquitur de eo cōtra quē late fuerūt tres sentētie: p hoc facit lex, papinianus. §. meminisse. ff. de inoffi. test. vbi sentētia lata ꝛtra absentē presumit magis lata rōne ꝛtumacie q̄ eo q̄ iniustam cām habuerit. cū ergo non possit dici cōtumacia cum vocatus non fuerit: ergo nec q̄ iniusta cā fuerat: ergo vtraq̄ cessat, gñaliter autē cum queritur qñ oppositio tertij impediat executionē sententie, distinguit Laud. q̄ aut est presumptio contra opponentē z non impeditur, imo cautione prestita fit executio. de in integ. rest. suscitata. aut nō est presumptio: z aut res de qua agit erat possessa, z adhuc fiet executio prestita cautiōe. ff. de rei ven. l. is a quo. aut per neminē possessa: z aut opponēs erat presens tpe sentētie, et nihil opposuit: z adhuc fiet executio. de re iudi. c. pe. Aut opposuit: z adhuc nō fuit prosecutus legitime: z idem. aut fuit pse cutus: z audit: vt q̄ appellauit. e. ti. c. cum super. aut erat absens tpe sentētie: et tūc cognito semiplene q̄ sua interest, impedit execution, maxime vbi agitur de bñficio spirituali. d. c. veniēs. vbi de hoc per Jnno. Sed quo ad intellectum illius. c. dic vt ibi dixi. et in. d. c. cū super. intellige q̄ hic sufficit iuramētum pro semiplena probatione. l. thesaurus. ff. ad exhiben. z vide pro hoc quod not. Bar. in. l. si cui. ff. vt in pos. lega. q̄s verū est quantū ad suspendēdum executionem ad tempus. ¶ Quinto quero an hoc principium [e] locum habeat in sentētijs interlocutorijs. Blo. in verbo. sentētias. dicit q̄ sic: ex eo q̄ hic nō dicit snias diffinitiuas: q̄s tñ dicit. j. §. similiter. idē Laud. Pau. z Sen. et ratio fm Laud. q̄ eadem ratio est interlocutorijs: dummodo circa idem late sint.

e pium

f ¶ Op. ad hoc: q̄ noie sentētie [f] intelligit de diffinitiua. de iureiu. venientes. vbi dixi. ff. qñ appel. fit. l. j. §. biduum. vbi hoc no. glos. Sol. ex ꝓprio significato z stricto noie sentētie intelligit de diffinitiua. sed q̄ hic in prin. nō exprimitur an intelligat de diffinitiua an de interlocutoria. z in. §. simil'r. exprimit de vtraq̄: sequitur q̄ etiam in principio debet intelligi vt sit bona similitudo in vtroq̄ casu. arg. de cōsti. translato. p hoc q̄ sequentia declarāt precedētia: de appel. secūdo requiris. q̄s sic legis principium cōcordet cū fi. l. regula. §. fi. ff. de iur. z fac. igno. ¶ † Sexto quero in eo q̄ hic excluditur agens de nullitate, quid de excipiente. dicit Lap. q̄ si opponit defectus iurisdictionis iudicis, audiet opponens nullitatē. z in hoc nō facit Lap. differentiā an excipiat, an agat: dicēs q̄ etiā agēs audiet. p no. s. de sequest. cle. vnica in gl. vlti. ¶ Op. ad hoc de eo q̄s no. j. ea. cle. §. similiter. in gl. in ꝓbo, pendere. que dicit q̄ non iuuabitur in casu illo: dicens se appellasse z pronunciatum p se fuisse bene appellatū. Lap. nō soluit, sed in quibusdā additionibus dicit q̄ gl. predicta nō facit ꝛtra, si intelligitur ibi q̄ aduersari appellauit: vt dicit illa gl. ibi, sed si aduersarius. vel dicit q̄ aliud est negare originalē iurisdictionem, vt q̄ nūquam fuit iudex. Aliud illā fateri, sed dicere eā suspensam ꝓpter appellationē. in primo casu ꝓcedit q̄s dictum est cle. vnica de sequestra. in secūdo gl. predicta in verbo, pēdere. ratio diuersitatis: q̄ secūdo casu exceptio habet ortum a processu iudicis: q̄s hec cle. vult tollere. pro hoc facit glos. no. s. in cle. ij. vt lit. pen. in verbo, competēte. in alio ortum habet a defectu iurisdictionis pro hoc q̄s dixi in dicta cle. vnica in ver. non obstante. in. j. q. generaliter autem cum queritur an oppositio nullitatis impediat executionem, dicit Lap. q̄s hic sunt duo casus in quibus impedit: sed in alijs casibus distinguit: q̄ aut excipitur coram illo qui summauit: aut coram alio. primo casu auditur excipiens si statim offert paratam probationē: z differt executio sententie vt no. de testi. veniens. ij. de rest. in integ. suscitata. ad hoc. de resti. spo. ibi. Si corā alio: aut maiore vel pari vel minore q̄ ille qui sententiauit. secūdo casu aut est mistus executor: aut merus. si mistus, idē q̄s in iudice. q tulit snīam. si merus, non audiet excipientē quātūcunq̄ ꝓbationes offerat: nisi exceptio sit notorie vera, vel saltē veritas nullitatis sit executori patēs. et idem si cōstaret legitime appellatū a sentētia vel etiā ante z fuisse delatum appellationi. de ap. non solū. z. c. cum appellationibus. lib. vj. z. c. dilectis. in fi. tunc eñ non tenetur superior parere. Si aūt exequens est superior vel equalis: dicit idē quod in primis casibus vt audiatur excipiēs. no. per Jnn. Host. z Jo. an. de re iud. decetero. z. c. ad consultationē. de offi. dele. pastoralis. §. q̄ vero. z. c. cū in iure. z. c. ex literis. z de temp. ord. ad aures. q̄s dic vt dixi in. d. §. q̄ vero. et. d. c. cum in iure. vbi posui ea que ponit Joā.

de lig.

de lig. hic qui refert ea q̄ not. Bar. ff. de re iudi. l. iiij. §. condēnatum. et. l. fi cū nulla. & vltra hoc etiā dixi aliqua in dictis locis. et procedūt hec qñ opponit nullitas per eum contra quem lata est sñia. de oppositione vero tertij qñ impediat executionē, dixi. s. q. iiij. ¶ †Septimo q̄ro si executio sñie late per iudicem ecclesiasticū petit coram secularī. dicit Lap. in additione q̄ non hz examinare processum, sicut nec ecclesiastic⁹ hz examinare processum iudicis ecclesiastici maioris: prout not. de offi. ordi. c. j. et per Archi. xxiij. q. v. administratores. p hoc q̄ iudex secularis credere debet iudici ecclesiastico. ¶ Op. ad hoc q̄ si saltē iudex secularis videt processum ecclesiastici esse iniustum: vt q̄ post appellationē legitimā excōicauit: non dz obedire: vt no. in. d. c. j. de offi. ordi. Sol. nō pterea sequit q̄ possit cognoscere: sicut nec inferior cognoscit de sñia superioris. ar. de exce. c. ij. li. vj. & de hoc dic plen⁹ vt dixi in. d. c. j. in trib⁹ vltimis questionibus. ¶ Octauo quero quid econuerso. dici Lap. q̄ iudex ecclesiasticus poterit cognoscere de exceptionib⁹ contra sñiam secularis iudicis sicut. s. q. vj. dixi de executore superiore vel pari. pro hoc q̄ not. Archi ij. q̄. vj. quisquis. & Jo. mo. de sen. ex. decernimus. lib. vj. pro hoc de foro compe. c. pe. lib. vj. de excep. c. ij. eo. lib. Spec. tñ de sen. executio. §. nunc dicendum. ver. sed pone. dicit q̄ iudex par vel minor a quo petitur executio nō cognoscit nisi an sit sententia tū non bene vel aūt male salatum. pro hoc q̄ dicit Jnno. de cōfirma. vti. c. j. vbi dicit q̄ petens executionē nihil habet pbare. Lap. vero dicit q̄ si iudex a quo est appellatū mandat sñiam exequi: aut cōstat q̄ in casu permisso est appellatum: aut constat q̄ in casu phibito. si in casu pmisso: abstinendū est ab executione. si vero in casu prohibito: ab hoc vel a iure. de offic. delega. pastoralis. §. preterea. de appella. pastoralis. in prin. & in. c. romana. §. si autem post sententiā. lib. vj. tunc erit facienda executio. et hoc vltimo casu procedit q̄ no. Jnno. de offi. deleg. cum in iure. in glo. et si propter. ver. si aūt subdito. primo aūt casu procedit regula, appellatione pendēte nihil dz innouari. et q̄ no. de offi. deleg. ex literis. in gl. pe. & super ea. secdo casu nō pcedit ratio predicta: q̄ sicut qñ appellatur ante sñiam ex causa rationabili in casu permisso, id q̄ fit post appellationē ante inhibitionē nō est ipso iure irritum sed ex futuro pendet euentu. d. c. non solum. §. illa vero. sic etiā cum appellatur a diffinitiua qñ appellatio est ab homine vel a iure prohibita: id q̄ interim fit non est ipso iure irritum sed ex futuro dependet euentu nisi facta fit inhibitio vel a superiore recepta fit appellatio. qñ vero appellatur a diffinitiua in casu permisso irritum est eoipso quicquid post sententiā etiā ante appellationē attentatur. d. c. nō solū. j. responso. ergo in dubio superiore mandāte sententiā exequi parendū est. de regu. iur. q̄ quis mādato. lib. vj. ¶ †Nono quero quibus modis sententia dici pōt nulla. gl. in ver. ad agēdum. remittit. Laud. dicit q̄ dicitur nulla propter omissionē aliquorum de substantialibus. & de exemplis remittit ad no. de sequestra. cle. vnica. in fi. vbi dixi in ver. nō obstante. in j. & ij. q. & dicit Laud. q̄ ppie est nulla ppter defectum iuris publici: vt si est lata lit. non contest. de lit. contesta. c. ij. no. s. eo. c. j. secus si cōtra ius priuatum vel propter defectum eius: vt q̄ cum falso procuratore vel simili: q̄ tunc est annullanda. ff. rem ratam habe. l. iij. §. falsus. & eo casu venitur cōtra sententiā beneficio restitutionis iure maioris vel minoris ex clausula, si qua iusta. de in integ. rest. c. j. & c. ex literis. C. de preci. impe. offe. aud. que supplicatio. ¶ †Decimo quero q̄s cognoscet d nullitate sententie. gl. in verbo, ad agendum. remittit. Laud. dicit q̄ iudex qui cognouit de principali: & tūc iure ordinario pnunciabit. C. de senten. et inter. l. j. per hoc infert q̄ causa nullitatis non pōt simul tractari cum causa appellationis coram eodem: q̄ causa appellationis tātum coram superiore tractatur. ff. quis & a quo appelletur. l. j. de ap. imperatores. non autem coram eodem qui pronunciauit. de consue. non putamus. lib. vj. pro hoc quod no. Jnno. eo. tit. c. j. & de ap. interposita. quod tenet Spec. parte. ij. eo. titu. §. iusta. ¶ Oppo. ad hoc q̄ imo iudex ad quem, possit de appellatione et nullitate simul cognoscere. ff. de appel. l. si expressum. ff. fami. er. quedam mulier. q̄s no. Jnno. de appel. dilecto. & de in integ. resti. constitutus. dicit Laud. verius esse dictum Specu. q̄s ipsemet ordinarius qui pnunciat solus de nullitate cognoscit & suū errorē corrigit. C. quō & qñ iudex. l. si preses. de electio. qualiter. j. Ben. videt inherere dicto Jnno. idem Paul. qui tñ dicit q̄ si dicitur sententia nulla ppter defectū iuris priuati non cognoscit iudex ad quē: q̄ appellādo ratificat. ff. rem ra. ha. l. iij. §. falsus. de iudi. lz. & sic implicaret cōtraria si peteret pnunciari nullā: ergo non est audiendus. de appel. solicitudinem. secus si dz nulla propter defectum iuris publici vel iurisdictionis: q̄ tunc per appellationē non efficitur aliqua. ff. de ap. si expressim. que sententie sine ap. rescin. l. j. de sen. ex cō. per tuas. p hoc de priui. cum olim. ij. dic q̄ nō dicit sententia nulla ppter defectū iuris pnati. lz magis ppie dicit non prius dicare: nā sententia lata ꝯra falsum procuratorem tenet contra ipm. de arbi. per tuas. lz non preiudicet dño nisi appellet: q̄ tūc videt approbare. d. §. falsus. Et ad questionē dic q̄s coram iudice ad quem simpliciter potest deduci nullitas sententie: q̄s declara vt plene dixi in. d. c. dilecto. Generaliter aūt cū queritur coram quo posset agi de nullitate: distinguit Paul. q̄ aut loquimur de interlocutoria: & coram eodem agi potest: cū per eā nō expirauerit iurisdictio. de appel. cum cessante. ff. de re iud. q̄s iussit. & diffinitiua aut est lata ab arbitro, aut a delegato, aut ab ordinario. primo casu per eundē reuocari non pōt. ff. de arbi. q̄ si arbiter. no. Specu. de arbi. §. fi. ver. lz aūt. & hoc etiam si proposuit condēnare & errando absoluisset: vt in ea. l. Contra tñ est: q̄ non videtur dixisse q̄s mente non agitauit. ff. de sup. leg. l. labeo. de re. du. l. iij. de quo in Specu. predicto. §. ver. quid ergo. Paul. de hoc dic vt in. l. quid tñ. ff. de arbi. q̄ si pnunciauit super omnib⁹ super quibus fuit assumptus, amplius se nō impediet. secus si solū de aliquib⁹: cū tñ de omnib⁹ habuisset pnunciare: & tunc etiā tñ dz pronunciasse qñ ex mente pnunciauit: nō autem facto seu casu. ff. de arbi. l. dicere. in prin. vbi hoc dicit coniuncta gl. q̄s est singulare. si vero loquimur de delegato, aut pnunciauit super principali: aut super instantia. Si super principali functus est officio suo. ff. de re iudi. l. iudex. de offic. deleg. in lris. pōt tñ superior sententiā corrigere. C. quō & qñ iudex. l. si vt pponis. de hoc in Spec. de sen. prola. §. qualr. ver. hoc quoq;. Cōtra hoc est de accu. qualiter. j. Sol. Paul. q̄s illi erant legati generales: & sic ordinarij. de offi. leg. c. ij. li. vj. q̄s no. Jnno. in. d. c. qualr. & Spe. in di. ver. dicit aūt Paul. hec vera nisi delegatus ad pronunciandum id q̄s est nullum ipso iure ducatur errore facti probabilis: tunc eīm iterū pronunciare potest: vt not. Jnno. de re iu. c. j. ar. ff. de iur. & fac. igno. l. error. & idē dicit Hosti. in. d. c. j. si error est iuris: q̄ non interest vtrū non fiat vel iniuste fiat. de transl. c. ij. facit de offi. dele. significasti. Ego vero in. d. c. teneo cū Jnno. nam ex quo errauit in iure, indignū est q̄s amplius iudicet, cum ex hoc sit puniendus: sed hoc faciet superior. Si vero delegatus pnunciat sup instantia: iterū de cā cognoscere pōt: nec expirat ppter hoc eius iurisdictio. de iudi. examinata. et no. eo. ti. c. pe. Si autē loqmur de ordinario: tūc ipse idē suā sententiā si est nulla corrigit per viā querele. C. de accu. l. iij. Sed si non est nulla: p resti. in integ. vbi ius hoc pmittit. ff. de mino. l. in cause. §. vlti. alr as est necessaria supplicatio. sic intelligit eo. ti. cū bertholdus. vbi de hoc in gl. sed qualr. & p Dy. in regula, q̄s semel. li. vj. Paul. de B dixi plenius in. d. c. qualr. j. & de hoc. j. in duab⁹ sequē. questionibus.

10 ¶ †Undecimo q̄ro circa B an auditor⁸ in Romana curia cēsea- a
a tur ordinarius quo ad cognoscendū de nullitate. dicit Laud. q̄ sic, per nota. s. de rescrip. cle. auditor. cognoscet aūt p simplicem querelā fm eū, q̄s nō posset delegat⁹, lz recurret ad delegātē: vt C. quomodo & qñ iudex. l. si vt proponis. de sen. ex breui. recitan. l. j. de offic. deleg. in literis. q̄s dicit Laud. verū si agitur de nullitate tāgente processum habitū in curia: secus si habitū alibi. vt qñ cā est extra curiā: tūc eīm non cognoscet auditor de nullitate nisi p viā appellationis: nō aūt simplicis q̄rele tanq̄ prevent⁹. ar. de fo. cōpe. c. fi. ¶ Duodecimo quero quid de executore gratiarū. dic vt not. Jnno in. d. c. in lris. & s. eo. c. j. & vbiq̄ dixi. & p ibi no. patet q̄ idē in eo. q̄s in delegato: q̄ et executor est delegatus. de offi. delega. si super. lib. vj. & de hoc dixi. s. q. x. tñ quo ad quid aliud in eo q̄ in delegato ad causas per id q̄s no. Jnn. in. d. c. in
11 literis. ¶ †Decimotertio q̄ro nūquid eoipso q̄ quis appellauit a sententia nulla videt eā facere aliquā. videt q̄ sic, p. l. iij. §. falsus. ff. rē ra. ha. p hoc dixi. s. q. x. & hoc maxime procedit si iudex ad quē cōfirmauit sententiā. Laud. tenet cōtrariū, dicēs q̄ licet elegerit viā appellationis, nō ppterea preiudicauit sibi quin possit sententiā dicere nullā. ff. de inoffi. testa. mater. de appel. si expīssim. refert alios dicere q̄ si appellās sciebat eā nullā: & tūc tacite eā confirmat: alr nō. ff. de iudi. l. ij. in prin. Ipe aūt Laud. distinguit, q̄ aut sententia erat nulla ipso iure: & tūc non cōfirmat appellando. aut aliqua, sed annullanda: & tūc confirmat. d. §. falsus. q̄ distin- b
ctio non cadit hic: q̄ titulus questionis querit de sententia nulla: ideo dic simpliciter q̄s appellando non confirmat eam, per. d. l.
12 si expressim. & q̄ ibi no. q̄ dixi in. d. c. dilecto. ¶ †Decimoquarto
b q̄ro intra quantū tēpus b possit agi de nullitate. dicit Laud. q̄s semp etiā sine tpis prescriptiōe si sententia est ipso iuro nulla & vertitur periculū anime. xxxv. q. ix. §. q̄ ergo. & seq. Et idem in similibus in quibus nō cadit prescriptio. de prescri. quoniam. xxxiij. q. v. q̄ deo. in alijs dicit q̄s semper pōt agi: id est vsq̄ ad. xxx. vel xl. annos. cum tale tēpus omnem actionē tollat. xxvj. q. iij. §. quas actiones. de prescrip. vigilanti. nisi loci vel fori cōsuetudo aliud inducat. C. ad. l. corne. de fal. sicut. de procur. in nostra. Et hoc c
quo ad agēdū: sed ppetue poterit excipi si ex ea agetur. ff. de doli excep. pure. §. fi. cum oēs actiones sint perpetue exceptiones de non nu. pecu. & de non numerata dote. C. de non numerata pecunia. per totum. de dote cauta nō nu. l. fi. per totum. insti. de literarum obli. & idem Benze. ¶ †Decimoquinto quero an sen-
13 c tentia pronunciata nulla c iudicabitur de causa ex primis actis.

¶ An auditor. Adde Hostiē. in sum. ti. de offi. or. in prin. & spe. tit. & of. or. in. §. ordinarius. ver. auditor ꝯdictarū. idē spe. ti. de auditore. in §. j. in prin. Adde do. Feli. in rubrica & rescrip. in. ij. col. ver. hoc aūt. vbi de auditoribus tractat.

b ¶ Intra quantū tps. Adś papi. i sua practica. in v. sapiens. & per eūdē in ti. de execu. sen. Bau. de cast. ꝙsi. cccxxv. incip. in cā q̄ vertit per me inter andreā filiū quondā &c.

c ¶ An sententia pnunciata nulla. Adde Jo. an. in c. fi. de re. iud. lib. vj. Abb. in ca. significasti. i. ij. co. de fo. compe.

gl. in verb. ad agẽdum. remittit. Ben. dicit q̃ si ob incõpetentiã iudicis vel nulla nõ ex actis primis sed ex nouiter faciendis, debet procedi. sic dicit posse intelligi. ff. de ap. si expressim. C. de sen. l. j. C. quomodo et quando iudex. si vt proponis. secus si dicatur nulla ob iuris ordinẽ non seruatũ. ar. ff. de iudi. mortuo. C. de accu. l. iij. de resti. spo. cũ ad sedem. ibi, prioris acta iudicũ recensentes. de testi. presentata. sic dicit posse intelligi qs not. in. d. l. si expressim, Alij distinguũt q̃ aut fuit habitus processus coram eo qui potuit ab initio iudicare, sed propter aliqs superueniẽs tempore sententie fuit inhabilis: z sic nõ tenuit snia: z tunc q̃ valuit processus, fm illũ iudicabitur. Aut fuit habit⁹ coram eo qui ab initio nõ fuit habilis: vt q̃ carens iurisdictione: et tunc requirit nouus. dicit Jo. and. hic q̃ hec distinctio nimis se restringit ad personã iudicis: nam etiã si iudex erat cõpetens ex tpe processus et sententie, tñ si male iudicauit: vt q̃ nõ in scriptis: adhuc procedit primũ membrũ distinctionis. s. qs ex eisdẽ actis iudicabitur iterato presuppositio q̃ id q̃ probatum est in preterito concludit etiam in presenti, vt si pbaui me maiorẽ vel dñm. et est inspiciendum tps preteritũ z non presens, licet probatũ: tunc non cõcludat nunc. sufficit eñ qs tunc cõcludebat: vt si tractabat de etate impetrantis tpe impetrationis. de rescrip. si eo tpe. li. vj. Si vero iudex cõpetens male processit: vt q̃ lit. non ꝙ test. z per ꝙs male iudicauit: tunc procedit scdm mẽbrum: q̃ ex quo pcessus nõ valuit, opz alium de nouo fieri. ¶ †Decimosexto q̃ro an agẽdo de nullitate debeat dari libellus, z lis cõtestari. Lap. dicit qs sic, p hoc qs no. Spec. de libellorũ conceptione. §. nunc dicendum. ad fi. ver. quid si sententia. vbi dicit q̃ qñ opponitur nullitas in modũ exceptiõis nõ debet dari libellus: qñ vero in modũ actionis, sic. z eodẽ modo distinguit de litis cõtestatione. in tit. de lit. contesta. §. qñ autẽ. ver. quid de causa nullitatis. ¶ †Decimoseptimo q̃ro si snia cõtinebat diuersa capta, nunqd procedit hec cle. gl. in ver. alicuius. dicit q̃ sic: cũ certa limitatione qs dic vt in ea. et de hoc. §. in. iij. contrario. z pro hoc qs dico in seq. q. ¶ Decimooctauo q̃ro an sit locus huic clemẽ. siue tres snie, de quibus hic, sint late successiue: siue interpollate. Sol. hic Stepha, q̃ sic: q̃ litera nõ distinguit: z sufficit ita scriptũ esse. ff. qui z a qui. prospexit. vj. q. iij. scriptũ exemplũ. lata sententia pro actore reus appellauit, z obtinuit. appellauit actor, z obtinuit. tertio reus succubuit. hic sunt tres snie ꝙ reũ, licet non successiue, z sic executio nõ impedietur: vt hic. pro hoc qs dico. j. tit. j. cle. fi. q. vj. sed si vltima vice succubuisset actor: iterato posset appellare. ¶ Opp. ad hoc q̃ in eadẽ causa non licet appellare tertio. C. ne li. in vna eademq̃ causa. in rubro z nigro. de ap. sua. Sol. cõtrarium pcedit quo ad eandẽ personã: sed actor põt bis appellare. et reus bis. de quo in. d. c. sua. z Spec. de ap. §. quoties. in prin. ¶ †Decimonono quero si ago de nullitate[a] ꝙ tra casum huius cle. nec excipitur, an iudex ex officio possit agentẽ reijcere. Sol. vt in gl. ia verbo, admittat. q̃ dicit videri q̃ sic, p hanc literam. z vñ ponderare gl. q̃ verba huj⁹ cle. dirigunt iudici. z hoc not. q̃ qñ verba legis vel canonis sup actoris repulsione dirigunt iudici, etiã parte nõ excipiẽte potest agentẽ reijcere. qs singulariter probat ex hac gl. pro hoc quod no. C. de coll. li. fi. z cum hac gl. ꝙcordat Pau. dicẽs q̃ etiam si non petatur executio snie per victorẽ, per officiũ iudicis reijcit. ar. de exce. exceptionem. ff. de post. quos prohibet. et hoc dicit velle hanc literã. In hoc negatiuo nullatenus admittat. vide circa hoc qs no. Bar. in. l. j. ff. ad mace. l. ij. ff. ad velle. l. j. §. j. ff. ad trebel. de eo cui a lege denegatur actio. ¶ Opp. ad hoc, q̃ erit per hoc in potestate victoris impedire pcessum sup nullitate. Sol. vt in ea. gl. z idem Paul. q̃ debet victus se offerre executioni: qs not. ꝙcordat de resti. spo. c. vlti. iij. q. j. redintegrãda. z. q. ij. ij. iij. v. z. vj. ¶ Vicesimo q̃ro circa hoc si petit executio snie. dicit Pau. q̃ sola petitionis pendentia impedit pcessum sup nullitate: etiam si nõ opponat de tertia snia per modũ exceptionis. Est eñ ipsa actio preiudicialis: sicut in. c. vlti. de ordi. cog. dic q̃ nõ ex vi pendẽtis petitionis, sed ex vi non facte executiõis hoc surgit vt dixi in precedẽti. q. ¶ Vicesimoprimo q̃ro an executio facta reuocabit si postea in actiõe nullitatis obtinebit agens. gl. in verbo, donec. dicit q̃ sic. quod no. z idẽ Pau. ¶ Vicesimosecundo q̃ro qñ dicetur executio plenarie facta: vt sit satisfactum huic cle. Sol. vt in gl. in verbo, plenarie. et dicit Laud. q̃ fiet executio nulla cautione prestita z nullo gravamine imposito illi pro quo lata est sententia. ¶ Opp. ad hoc §. de in integ. re. suscitata. Sol. Laud. q̃ ibi loquit in casu diuerso. ¶ †Vicesimotertio quero si appellatio deserta[b] est p lapsum fatalitũ, an debeat iudex ad quẽ, remittere partes ad iudicem a quo, dato q̃ appellans opponat causam nullitatis. hec questio implicat aliam per quã fit facienda executio, an per iudicẽ a quo, an per iudicẽ ad quẽ. z in hoc dicit Laud. q̃ per iudicẽ ad quẽ, per no. de offic. delega. pastoralis. §. preterea. in gloss. sed pone. ¶ Opp. ad hoc de appel. c. vt debitus. Sol. Laud. standũ cõtrario dicẽs q̃ ex quo iudex ad quẽ, nõ pronũciat super principali: sed super appellatione remittere debet ad iudicẽ a quo, per. d. c. vt debitus. sed si pronunciasset super principali, puta super beneficio ecclesiastico de quo erat q̃stio: tunc ipsemet posset exequi iuxta cle. auditor. §. de rescrip. sic dicit posse intelligi. d. gl. sed pone per hoc ad precedentem questionẽ: respondeq̃ causa nullitatis debebit proponi z expediri coram iudice a quo, ex quo appellatio deserta est, tamen non negat Laud. quin causas simplicis querele presentibus partibus, z alꝫ rite inchoata coram auditore idem auditor ex noua causa z ex nouo processu possit inhibere ne lite penden. aliquid in eius preiudicium attẽtetur. pro hoc. §. de elec. cle. cõstitutionem. §. insuper. nisi velimus dicere fm eum quod in causa predicta simplicis querele excipi possit q̃ de hoc pendet causa coram executoribus: z ꝓpterea alleget ius revocãdi domũ sup causa inchoata coram executoribus z nõdum finita. de offi. dele. querenti. z. c. pastoralis. z esset cautela fm eum q̃ appellatus qui obtinuit cõtra appellantẽ ꝓpter desertionẽ appellationis se absentaret a curia, z reuocaret procuratores suos ne p simplicẽ querelã possit ꝙtra ipm presentẽ agi in curia: et eandem cautelã tradit qñ tres snias obtinuit, vt hic. dic quo ad intellectũ. d. §. vt ibi dixi, maxime in. j. q. quo aũt ad incidẽs dubium q̃ quẽ debeat fieri executio, dic vt dixi in. d. §. preterea. ¶ †Vicesimoquarto quero circa dicta in proxima. q. nunquid in casu premisso primi iudices sine alio mandato iudicis ad quẽ, et sine aliqua certificatione sup desertione predicta ad solã appellati requisitionẽ simplici ꝓbo eius sup predicta desertione credere debeant z exeq̃ ac si non fuisset appellatũ. dicit Laud. videri q̃ debeãt certificari p iudicẽ ad quẽ, añq̃ iurisdictionẽ resumant p. c. vt debitus. ibi, remittat. pro hoc inducit qs ipse idẽ not. j. de appel. cle. ficut. z ibi tenet. z debet vocari appellans per iudicem a quo, z eo citato recipi certificatio super desertione: alꝫ nõ tenebit q̃ fiat cõtra nõ citatũ: de resti. in integrũ. tum ex lr̃is. de cau. pos. c. j. dic q̃ lapsis fatalib⁹ non expedit q̃ iudex a quo, expectet aliquid a iudice ad quẽ, sed libere exequit. de appella. reprehensibilis. §. si vero. z an debeat citari pars in executione, dixi de appella. ex ratione. z ad. c. vt debitus. dic qs loquit in alio casu qñ iudex ad quẽ, pnunciat male appellatũ: z sic nondũ erant ibi lapsa fatalia: quo casu dic q̃ etiã si non remittit eoipso qs pronunciauit male appellatũ, intelligitur remisisse, ita q̃ iudex a quo, libere vtetur sua iurisdictione: vt ibi not.

☞ Judex si detulit appellationi que interposita est ab interlocutoria z opponitur de eius pendentia contra executionẽ tertie sententie an cle. ista procedat. 1

Similiter. ¶ Opp. ad literã iũcta gl. in verbo, alicuius. in eo q̃ exẽplificat hanc literam: q̃ geminando appellationem[c] per secundã, videtur a prima recedere. ff. rem ratã habe. L. cũ minor. z. l. iij. §. falsus. et sic si primo appellaui ab interlocutoria, z iudex nõ detulit, sed processit iuxta. c. eũ qui. de dolo. lib. vj. z diffinitiue contra me pnunciauit, et ego a diffinitiua appello: video[r] recedere ab appellatiõe prima, cum tanq̃ non cõfisus de ipsa appellauerim secundo, per dicta iura. Sol. fm Laud. z Matth. geminando appellationem nõ video[r] recedere a prima, sed potius eam approbare. arg. xxxj. q. j. Lothari⁹. de testi. cũ tu. de appella. cũ bone. z. c. dilecto. vbi hoc tenet Inno. datur tamẽ consilium q̃ si in secunda appellatione protestet, q̃ per hoc non intẽdit recedere a prima. z ad. §. falsus. dic q̃ ibi appellando videtur approbare sententiã latam contra falsum procuratorem: q̃ de se est nulla. tenet etiam contra procuratorem. de arbi. per tuas. sed quando appellatũ est ante sententiam si appellatio fuit legitima, sentẽtia postea lata est nulla. de quo not. de testi. ex parte. ideo ab eo appellando nõ intelligitur eam approbare, pro hoc quod dixi. §. hac clemẽ. j. respõso. q. iij. ¶ †Quero si iudex a quo, detulit appellationi interposite ab interlocutoria, z de eius pendentia opponitur cõtra executionem tertie sententie. dicit Matth. q̃ tũc non pcedit hec cle. q̃ si vera erit causa in appellatione expressa iudex ad quẽ appellante psequente cognoscit de principali. Si autẽ non est vera, remittit ad iudicem a quo. dic melius qs dummodo non appareat a tertia sententia appellatum semper mittet executioni. z si dicatur fuisse delatum appellationi ab interlocutoria z eam pendere: quia etiam si diceret se obtinuisse in causa appellationis ab interlocutoria, non auditus ad effectum impediendi executionem tertie sententie diffinitiue: vt dicit gl. antepe. z idem Pau. ergo multo minus auditur dicens appellationi delatum esse. 1

Ver. Que ad. ¶ Not. de dictiõe etiam, que est ampliatiua et extẽsiua. de consti. cum omnes. vbi dixi. de elec. cũ in cunctis. §. inferiora. ff. de verbo. obliga. quodcunq̃. §. si ita. z dicit Laud. q̃ est sensus ac si dicat nedum ad causas principales pendentes, quod est minus, sed et pendentes per appellationem, quod est plus, hanc constitutionem extendi.

☞ Pape potestas dependet immediate a deo. 1

a ¶ Si ago de nullitate. Adde barba. in. c. cum dilectus. de or. cog.

b ¶ Si appellatio deserta. Adde diffuse de isto articulo. barb. i. d. c. pastoralis. super gl. in ver. sed pone. vbi multa plura adducit.

c ¶ Geminando appellationẽ. Adde Spe. tit. de appel. ver. sed pone quis appellat.

2 Confederationes & conspirationes reprobantur.
3 Tractatus habetur pro facto in atrocibus.
4 Dominus an & quãdo teneat de facto suarũ gentium, vel non.
5 Respublica intelligitur de Romana.
6 Procedi si debet super crimine tanq̃ notorio vtile est declarare quod est notorium.
7 Citatio debet interuenire in notorio.
8 Princeps supplet omnem defectum omisse solennitatis.
9 Tempus euentus conditionis an trahatur a die sententie: an vero econuerso.
10 Imperatoris assertioni qui dixit regem Sicilie fuisse legitime citatum, an sit standum.
11 Vocantes aliquos ad auxilium vel bellum si vocati perdunt aliqua bona in bello, an habeant aliquã actionem scilicet mandati contra vocantes.
12 Bona iniuste pugnantium, an possint licite occupari.
13 Crimen lese maiestatis quot modis cõmittitur.
14 Maledicens deo ore & non corde, an peccet.
15 Filius an perdat legitimam si pater cõmisit crimen lese maiestatis, vel aliud propter qđ bona sua sunt confiscanda.
16 Crimen lese maiestatis, an committatur contra inferiorem a principe.

PAstoralis. ¶Ostendit nullã fuisse quõdam sententiã latam per Hẽricum quondam Imperatorẽ in regem Robertum tam ex causis & alijs in ea insertis q̃ ex psonis a quo & in quẽ lata fuit, & eam irritat quatenus de facto processit. hoc dicit fm Pau. vel fm Ben. Sententia lata contra citatũ extra citantis territoriũ existentem nulla est ipso iure. vel sic. Sententia lata ab inimico notorio vel contra absentem citatum ad locum euidenter non tutum non tenet. ¶† Nota q̃ potestas pape immediate pendet a deo: vt hic in verbo, diuinitus. ad hoc de transla. c. j. & in hoc no. gl. in verbo, diuinitus. que dicit q̃ cõcessa fuit per illa verba, pasce oues meas. & idem Pau. pro hoc extrauagans Bonifacij. viij. vnam sanctam. & hãc potestatem Christus promiserat ante passionem per illud, dabo tibi claues
a regni [a] celorum. Matthei. xvj. & xxj. distinctio. in nouo. de consti. translato. ¶Secundo nota q̃ potestas pape concernit populũ Christianum tantũ: & sic nõ cõcernit sectas alioꝝ: cum nihil ad nos de his q̃ foris sunt. de diuor. gaudem[a]. & dicit Pau. hoc verũ si loquimur de potestate: de qua hic in ꝓncipio, p quã obuiatur periculis alarũ: al's autẽ habet papa potestatem sup omnes: qr oẽs sunt oues, licet nõ sint de ouili. facit de homi. pro humani. li. vj. & qđ no. de voto. qđ super his. ¶Tertio no. q̃ papa cõpellitur ex cura officij sui inuigilare remedijs subiectorũ. pro hoc. ſ. in proe. & ex hoc arguit Paul. q̃ contrariũ faciendo peccat. vnde dixit Hoff. de offi. deleg. cõsultationibus. q̃ papa peccat mortaliter si iustitiã denegat. vel ad cõsultationẽ nõ respondet. p. c. q̃uis. eo. ti. indecisa. cõtra hoc tñ est: qr princeps so
b lutus est legib[a]. ff. de leg. l. princeps[b]. de cõces. pre. ppositi. Ben. q̃ cõpellitur cõpulsione nõ precisa: sed causatiua scz debiti officij & affectionis: & sic loquit hic, & ſ. in proe. & ff. de separatione
c bonorũ. l. j. ¶Quarto not. de dictionibus, iãdudum[c], & quon-
d dam[d]. de quib[a] dixi de offi. dele. cũ olim. ¶Quinto not. q̃ aliter loquimur de defunctis q̃ de viuentibus: nã nomina defunctorum proferunt sine alio titulo: sicut hic: ibi quõdã Henricũ: sed non sic nomina viuentiũ: patet ibi, charissimũ in Christo filium. & hoc fm Lau. & ideo est: qr mortui honore huius seculi nõ indigent, cũ sint ad maius tribunal vocati. ſ. de sepul. sacris. & ideo pax in missa eorũ nõ datur: vt no. gl. de cõse. dis. ij. pacẽ. vbi reddit & aliã rationẽ: qr iam nõ sunt in turbatione huius mundi, sed quescũt in dño. & idẽ dicit inter monachos: qr mũdo mortui sunt: & est gl. singu. pro hoc est: qr cum allegamus doctores defunctos, dicimus sine ꝯmendatiõe aliqua, puta Inn. Host. & similes. sed viuẽtib[a] proponimus hoc appellatiuũ dominus. quãdoq̃ tamẽ defunctus afficitur iniuria. insti. qui. ex cau. manu. nõ pos. ſ. j. & quãdoq̃ laudibus extollitur. ſ. de reliqui. glorios. lib. vj. j. de reliqui. si dñm. ¶Sexto no. q̃ papa prouidet ad tollendũ discordiã exortam inter principes: ibi materia turbationis exorta. nõ tamẽ proprie probatur hic: sed probatur de iudi. nouit. pro hoc. xc. dist. oblationes. nã & ceteri coguntur per suos iudices ad pacẽ. ea. dist. studendũ. & c. placuit. & c. precipi-
2 pimus. ff. de vsufru. equissimũ. ¶† Septimo no. q̃ cõfederatio-
e tiones & cõspirationes [e] reprobãtur. qđ procedit quãdo sunt in malum. xj. q. j. coniurationũ. & c. ſpirationũ. Et tunc fm Lau. conspiratio & machinatio ab aliquibus facta in detrimentum alicuius persone vel dignitatis eiusdem. ſ. de iureiurã. petitio. & prima facie sonat in malum, vt in dictis. c. conspirationum. & cõiurationum. & vt ibi not. dicit a con, & spiritu: & ponit pro superbia. & fm Aug. cõiuratio est plurium in vnum iuratio: cõspiratio vero fit sine iuramẽto. & vt dicit Matth. nõ tantũ a canonibus sed etiã a legibus reprobant. C. de monopolijs. l. fi. ff. de collegi. illi. l. j. & col. de pace tenen. ſ. cõuenticulas. tamen sup relicta licite fit. xvj. q. iij. sane. de quo in. d. c. & p hoc de testi. cog. in. c. vlti. xlij. dis. si quis. xj. q. j. si qui. & tunc potius est concordia q̃ conspiratio. ff. de colle. illici. l. j. & per. d. ſ. cõuenticula. videntur reprobari confederationes seu lige quas dñi ciuitatũ vel ciuitates faciũt inuicẽ. qđ dicit Bar. in extrauagã. quoniã nup. in ver. occulte procedere qñ presente imperatore: secus si eo absente faciant ad defensam. arg. ff. qđ cuiusq̃ vniuer. no. l. j. & qđ ibi no. & in eo qđ dicit hic q̃ rex fecerat confederationes cũ subditis Imperatoris. dic maxime idem emñ si cum hostib[a] vel cum nõ subditis. ſ. de facto. C. ad. leg. iul. maie. l. si quis. canonizata.
3 vj. q. j. si quis cũ. ¶† Octauo not. q̃ in atrocibus tractatus habet pro facto: vt in verbo, tractauerat. & C. ad. l. iul. maie. l. quisquis. vj. q. j. ſ. verũ. ¶Nono not. q̃ cõmittitur crimen lese maiestatis si qs ciuitates obedientes principi facit ei rebelles. ff. ad. l. iul. ma. l. j. & ij. ¶Decimo no. q̃ tenetur hoc crimine lese maiestatis is qui subsidium prestat criminoso: ibi subsidio. In alijs
4 aũt criminib[a] quãdo & quomodo teneat, dixi de offi. delega. c. j. ¶† Undecimo not. q̃ dñs nõ tenet de facto suarũ gentiũ nisi prestet eis subsidium ad illud. vt hic in verbo, subsidio. Pau. & Bẽz. ar. ff. de peri. & cõmo. rei ven. l. si vendita. de vi & vi arma. l. iij. ſ. cũ procurator. no. de resti. spo. cũ ad sedẽ. in glo. pe. & hoc nisi neglexerit de eis facere iustitiã. xxiij. q. ij. dñs. ¶Duodecimo no. q̃ cõmittit crimẽ lese maiestatis si fit iniuria officialib[a] principis. ibi, officialib[a]. p hoc. vj. q. ij. qſquis. ¶Decimotertio no. q̃ nõe vrbis, intelligit Roma per excellentiã. insti. de iure naturali. ſ. sed ius. p hoc. ſ. de iureiurã. cle. romani. in prin. ¶Decimoquarto no. ex verbo, & alibi. q̃ expresso vno loco delicti in accusatione vel inquisitione sequi potest indefinita. Paul. qui tamen dicit q̃ forte hec loca ita specificauit imperator: ſz hec omi fit papa causa breuitatis: al's videt obstare. iij. q. viij. libellorũ. p hoc qđ not. de ordi. cogni. c. ij. in prin. in eo q̃ ibi dicit in predijs
5 animaliũ & alijs. ¶† Decimoquinto not. q̃ nõe reipublice intelligitur de Romana: vt hic in verbo, reipublice. & ppie Romanorũ dicit respublica. ff. de verbo. signi. l. eum qui. licet largo
b manoꝝ dicit respublica. ff. de publi. l. sed hi. de furtis. ſz si imaginem. p hoc qđ dixi de resti. in integ. c. j. & not. q̃ est crimen lese maiestatis si qd fit in detrimentũ reipublice Romane: & vocat crimen perduellionis: & hoc ideo qr admittit probatio p duellum que al's nõ recipit: vt no. ff. ad. l. iul. maie. l. fi. vel verius dicũtur perduelles hi cũ quibus est duellũ. i. bellũ tanq̃ cũ hostic
c bus ppli Romani. ff. de verbo. signi. quos nos. & de hoc. j. q. v.
6 ¶† Decimosexto no. q̃ in absentẽ ꝙtumacẽ tenet sententia lata sup crimine. de quo not. de dolo. veritatis. ¶Decimoseptimo
d not. q̃ cũ debet ꝓcedi super crimine tanq̃ sup notorio, vtile est declarare q̃ notoriũ est: ibi, declaratio. & glo. in eo. ver. simile de ele. cũ dilectus. dicit tñ Paul. q̃ ſz hec declaratio sit vtilis: non tñ est necessaria: sed sufficit q̃ de eo verificatur notoriũ etiã si de eo iudici nõ cõstet: vt not. Inno. & Hostiẽ. de coha. cle. tua. al's si ꝓcederet tanq̃ sup notorio, & nõ esset: retractaret sententia: vt not. Specu. de no. ſ. j. in prin. qđ intelligit Paul. nisi preces-
e sisset hec declaratio: qr tũc imputet sibi qui nõ appellauit cũ sit lata contra ius litigatoris. Ex hoc infert vtile esse q̃ procedat p hoc qđ not. de iureiuran. ad nostram. ij. de offic. delega. c. j. li. vj. putat etiã Paul. in hac interlocutoria declarare debere quale notorium sit vtrum iuris presumptionis, vel facti. & si facti, vtrum actus continui an interpollati vel transeuntis, cũ aliter ꝓcedat
7 in vno q̃ in alio: vt not. Inno. in. d. c. tua. & no. ij. q. j. de manifesta. & in spe. de notorio. ſ. j. & vlti. de quo dic vt dixi de coha. cle. vestra. ¶† Decimooctauo no. q̃ in notorio debet interuenire citatio: vt hic: ibi, citatum, qđ dicit Bẽz. verum nisi quis in ipso actu notorio facinoris deprehendatur: tunc enim contra nõ citatũ fertur sententia. de transla. quanto. no. Innoc. de re iudi. cũ olim. & no. de offi. deleg. in. c. j. lib. vj. ¶Decimonono not. q̃ ferri sententia potest sub cõditione: ibi, si quãdo veniret. Laud. rationem autem quare hic fuit apposita conditio, dico. j. in. j. contrario. ¶Uicesimo not. q̃ fertur sententia mortis in absentem & in eo q̃ hic fuit lata sententia capitis contra regem, dic q̃ fuit pena legalis nõ canonica. ne cleri. vel mona. sententiam. Cicero in oratione pro Deiotaro rege in prin. ita inusitatũ est regẽ capitis esse, vt ante hoc tempus nõ sit auditum. & sic fuit hec sententia lata pisis. M. ccc xiij. v. cal'. Maij, anno quinto regni sui Imperij vero primo. ¶Uicesimoprimo no. q̃ in sententia priuationis non expedit q̃ exprimantur beneficia priuati: sicut hic non exprimuntur dignitates regis. pro hoc de excess. prela. c. fi.
8 ¶† Uicesimosecũdo no. q̃ princeps supplet omnem defectum solennitatis omisse. Et dicit Laud. q̃ hoc facere põt Imperator in temporalibus: si al's rite & recte ꝓcedat. C. de testi. l. olim. sicut & papa in foro suo. de trãsa. c. j. ij. q. vj. hec quippe. ¶Oppo. q̃ nõ valuerat sententia lata contra absentem. ff. de requirẽ.

a ¶Dabo tibi claues. Adde in. c. audiuim[a]. in ꝟ. quibus aũt xps. xxiij. q. j. & in. ſ. horũ discretio. xxj. di. gl. in ꝟb. in potẽtia. i. c. scisitatus. de rescrip.

b ¶Princeps. ad de. l. digna vox. C. de le. l. ex imp. fecto. C. de testi. in. ſ. fi. xxv. q. j.

c ¶Iamdudum. Adde in. l. iãdudũ. C. vbi cã sta.

d ¶Quondã. adde spe. in ti. de instru. edi. in. ſ. restat. ad finẽ. dic q̃ dictio quõdã, & dictio olim designãt tria tpa. ſ. pñs, ꝑteritũ, & futurũ fm Abb. in c. ex pte H. circa pn. c. de fo. cõpe.

e ¶Cõspiratiões. Adde ca. si qs. xlij. distin. c. fi. de testi. cog. & l. j. C. de monopo. l. j. ff. de colle. illici. Bal. i. l. hac edictali. ſ. cõuenticulas. de pac. te.

reis.l.ñ.Sol.Laud. q̄ ideo q̄ erat absens fuit lata sentētia sub conditione ex quo erat pena infligenda in corpus. secus si non requireret inflictionem corporalē sed aliā: sicut est relegatio, exilium, vel alia pena que damnū estimationis contineat: q̄ talis potest ferri contra absentem: sicut etiam depositio beneficū fertur cōtra absentem. de dolo. veritatis. dicit tamen Laud. q̄ cōditionaliter etiam sententia corporalis fertur cōtra absentem: vt hic. z licet regulariter nō sit sententia ferenda sub cōditione, ñ.q.vj. biduū. lata tamen tenet sicut etiam tenet excōmunicatio sub conditione lata. de appel. preterea. ij. z de sententia cōditio
9 nali dic vt ibi dixi de hoc quod not. in. d.c. veritatis. ¶ †Quero circa hoc an tp̄s euentētis cōditionis trahi ̄ a die sententie, an ecōuerso. Laud. distinguit q̄ aut est talis actus qui substantiā suam accepit ab existentia conditionis potius q̄ ab alio: z tūc tempus sententie trahitur ad diem existentis conditionis vt est in excōicatione que vires accepit ex contumacia secuta. xj.q.iij. episcopi. aut aliūde sumit vires: z aut fortius impedimentū interuenit tale q̄ potest tollere primam obligationem. Et adhuc idem exemplū in impedimento ab homine. de rescripf. si pro te. lib.vj. in impedimento a iure. de spon. c.vnico. lib.vj. aut nullū fuit impedimentum qđ immutare posset naturā prime obligationis: z tūc existentia conditionis trahitur ad diem sententie. ff. qui po. in pig. ha. potior. de peri. z cōmo. rei ven. l.q̄ si pendē-
10 te. que not. z de hoc etiā dixi de rescrip. si pro te. li.vj. ¶ †Secūdo quero an standū fuerit assertioni impatoris in eo q̄ asseruit regem fuisse legitime citatū. gl. in verbo, asserente. dicit q̄ forte veraciter asseruit: sed q̄ hoc nō iustificat sententiā quam declaro: q̄ etiā presuppositō q̄ staretur imperatori in facto quaten⁹ dixit regem fuisse citatum: nō tamen stari debuit in iure quatenus dixit eum fuisse legitime citatū cū ex notorietate circūstantiarum de quibus. j. patet manifeste liqueat contrariū esse verū. dicit ergo Steph. q̄ nō debuit stari, maxime cū de contrario cōstet. ¶ Oppo. ad hoc de proba. cle. literis. Solu. Steph. q̄ imperator nullā potestatē habebat in regē Robertū, nisi ratione certorū feudorū: z sic nō tenuit citatio. z dato q̄ legitima fuisset propter inimicitias, nō arctabat. Laud. aūt z Pau. videnť velle q̄ tali assertioni standū fuit. vñ dicit Laud. speciale in impatore cui credit̄. de testi. cū a nobis. in fi. C. de testa. l. oim. z idē in papa. d. cle. literis. alʒ autē nō credit̄. d.c. cū a nobis. vbi de hoc dic q̄ principi statur, quo ad eos qui legib⁹ arctant̄: nā q̄ stetur dicto vnius etiā p̄ncipis, nō est de iure diuino, ſm q̄ saltē requi
a runt̄ duo. de testi. lʒ. q̄ in ore duorū² ⁊c. vt ibi: sed est de iure positiuo per predicta iura: ideo quo ad illos solos statur qui per ius
11 positiuū arctant̄, qđ not. ¶ †Tertio quero si rebelles de quib⁹ hic vocauissent alios in auxilium qui accessissent z aliqua bona perdidissent in bello: an habent actionē mandati vel aliam cōtra vocātes pro dānorum restauratione. dicit Inno. de iureiu. sicut. iij. q̄ nō. z idē hic Matth. secus si vocati fuissent ad iustū
12 bellū: vt not. in. d.c. z in. seq.q. ¶ †Quarto quero circa hoc an
b bona iniuste⁵ pugnantiū licite possint occupari. dic q̄ sic, p̄ not. in. d.c. sicut. ex quo erat bellū indictū per imperatorem. tamē q̄ vt patet. j. ver. vt illud. sup regē nō habebat imperator potestatem ſʒ papa non potuit p̄ imperatorē indici bellū cōtra regē nisi in defectū iustitie: debuit aūt primo requiri papa vt iustitiā faceret contra regē qui subest ecclesie: vt. j. ver. vt illud. pro hoc qđ
13 not. de resti. spo. olim. j. ¶ †Quinto q̄ro in eo q̄ dicit hic de cri-
c mine lese maiest. quibus modis ᶜ cōmittit̄. dicit Laud. q̄ cōmittitur vbicūq; quis cōtra vbē machinat̄: vel fugit ad hostes: vel eos iuuat qualitercūq; ⁊: vel si subiectas p̄uincias nititur facere rebelles: vel si seditionē mouet in ciuitate: vel procurat q̄ p̄nceps, magistratus, senatus, illustres, vel similes q̄ pars ei⁹ sunt occidātur, vel hoc cogitat. ff. ad. leg. iul. maie. l.j.ñ.ij. z. iij. C. ad leg. iul. maie. l. quisqs. z in hoc crimine ſm eū multa sunt specialissima. nam admittūtur ad accusandū qui alʒ repellerent̄. ff. ad leg. iul. maie. l. famosi. z. l. in questionibus. Ité qui patefacit anteq̄ sit vsus vel p̄cesserit ad actū: veniā meretur z premiū. sed si processerit ad actū: veniā meret̄ z nō premiū. C. e. l. antepe. in fi. alʒ autē nullā habet excusationē siue sit reus: q̄ perfecit, vel q̄ cogitauit, vel q̄ perficere voluit procedendo ad aliquē actū: vel dando vel recipiendo sacramētum super facinore cōmittendo: vel qd simile: z gladio debet feriri, z bona eius omnia publicari. C. e. l. penult. Et crimine cōmisso nihil potest criminosus alienare: nec tenet emancipatio vel manumissio p eos facta. d. l. penul. simile de hereticis filij. lib.vj. Item potest accusari post mortem. C. eo. l. vlti. Laud. dic generalius qui dicant̄ incurrere hoc crimē, vt no. Bar. in extrauag. qm̄ nup. in ver. rebelles. z in verbo, rebellando. z dicit Joā. de lig. q̄ istud crimen vocat lex crimen perduellionis: q̄ scʒ duellū fit p̄hibitū etiā lege ciuili. tamē hoc tantū casu permittitur, sicut etiā quibusdā alijs casibus de quibus. x. col. de pace tenen. vbi not. Columbus circa p̄m. Sic etiam est in. l. lombardi. z de hoc per Joā. de lig. in tractatu de bello. vel dic crimen perduellionis alio modo vt dixi in. xv. not. pro predictis in eo qđ dixi p̄hiberi etiam affectum est quia nō solum facere z operari contra imperatorem, sed etiam maledicere quilibet p̄hibetur z punit̄ maledicens. C. si quis impe. male. l. vnica. xxiij. q. iij. inter querelas. C. de epis. z cle. si qs in hoc. de maledicentibus autē deo quale sit peccatū, no. de cleri. male
14 dic. statuimus. ¶ †Sexto quero circa hoc si aliquis maledicit deo ore ſʒ nō corde an peccat mortaliter. dicit Matthe. q̄ sic. xj.
15 q. iij. non solū. z. c. existimāt. ¶ †Septimo quero an propter de-
d lictum patris ᵈ in crimine lese maiestatis vel alio ꝑpter qđ bona sint confiscata filius perdat legitimam. videtur q̄ non: q̄ iure nature debetur: ergo per positiuū tolli non potest. arg. j. eo. ver. ceterum. z pro hoc de testa. Rainutius. v. quia vero. z q̄ pater non posset filium priuare legitima. C. de inoffi. testa. l. quoniam in prioribus. z hoc tenet Laud. in ver. ceterum. dicens q̄ si filij audita condēnatione patris furtim vel vi vel dolo suā debitam subtrahunt non tenētur saltem in foro anime ad restitutionem principi faciēdam: quia possunt tenere de iure, per predicta ergo iuste. de verb. signi. ius dictum. Bēze. in dicto ver. tenet cōtrarium: quia per cōtractum tolli potest: debetur enim ere alieno deducto. ff. de inoffi. test. l. papinianus. §. quoniā autē quarta. q̄ si pater vendit oīa bona, nō potest filius reuocare pro sua legitima: vt in. d. §. sic ergo cum bona sunt cōfiscata: q̄ nihil est in bonis: nihil etiam est in legitima pro hoc quia legitima debetur de iure ciuili, licet instinctu naturali: z ideo tolli potest per. l. municipalem: vt not. Dyn. in regula, indultum. lib.vj. qđ tenui in. d. versi. quia. in. ñ. cōtrario. pro hoc q̄ ex quo potest tolli per contractū modo predicto: ergo z per delictū q̄ in delictis quasi cōtrahitur: z per quasi contractum se obligat delinquendo ad penam. ff. de iure fisci. imperatores. not. glo. ff. de postu. l.j. §. bestias. dixi de his que fiūt a maiori par. capi. c.ñ. Et similiter infertur q̄ per statutū pari ratione. Matthe. tamē hic de statuto tenet contrariū. j. versi. ceterū. per id qđ not. Inno. de cōsti. que in ecclesiarū. nam statutum hoc est contra naturalē equitatem quod non procedit per predicta, z per id qđ not. Dy. in dicta regula, indultum. z q̄ hoc possit auferri tenet Jo. de lig. dicēs q̄ pro defensa Laud. facit q̄ titulo lucratiuo vt per donationem nō potest pater alienare in preiudicū filij. C. de inoffi. dona. per totum. qđ dixi de dona. c. fi. fiscus autē hoc casu capit ex titulo lucratiuo. dicit tñ opi. Benze. esse veriorem: q̄ legitima est quota bonorum que pater habebat tempore mortis: nihil autē habet quando sunt confiscata. ff. de interdi. z releg. l.ñ. z qđ not. ff.
16 de iure patro. l. diui. ¶ †Octauo quero an crimen lese maiestatis cōmittatur contra inferiorem a principe. dic q̄ sic, per id qđ dixi. §. q. v. z pro hoc. ñ. q. j. in primis. versi. quid autē dicitur. dicit tamen Pau. q̄ nō cōmittitur cōtra tyrannum qui non habet naturale legitimum dominiū: vt no. j. de bap. cle. j. ¶ Nono quero si rex habuisset aliquam iurisdictionē ab ecclesia an presupposito q̄ valuisset sententia fuisset ea ꝑuatus ex eo q̄ priuatus fuit omnibus authoritatibus. de hoc per Pau. j. de excessi. prelato. clemē. j. vbi dixi in versi. nonnulli. q. xj. z pro hoc qđ no. xvij. q. vij. filijs.

a ¶ In ore duorū. Adde tex. l. c. ab isto die. xxx. v. q. vj. i. c. cū esses. in c. relatum. el. j. de test. c. nouit. §. iu. c. in oī negotio. § testi. gl. i ꝟb. tres testes. i. c. forus. de ꝟb. sig. Mat. xviij. q. ñ. ad coll. xij. Deut. xix.

b ¶ An bona iniuste. adde Bal. in margarita. i ꝟb. princeps. Jo. de lig. in tracta. de bello.

c ¶ Quibus modis. adde. ff. z. C. ad legē iuliā.

d ¶ An ꝑpter delictū p̄ris. Adde Sali. z doct. in. l. qsqs. in ꝟ. filij. C. ad leg. iul. maie. Et qd de feudo. an ꝑpter delictū p̄ris filiꝰ amittit feudū. vid Abb. in. c. ex pte. in gl. fi. de sen. z ibi p Jo. de imo. Dy. in reg. nō debet de reg. iur. lib.vj.

1 ☞ Publicare expedit malos effectus z penas nocentium.
2 Judicis pronunciantis persona est consyderanda.

Ver. Verum. ¶ No. q̄ discretio est mater virtutū. z dicit Lau. q̄ discretio est cum proceditur ex summa deliberatione discernendo z ratiocinando. ¶ Secūdo no. q̄ precipitata volūtas iudicis est nouerca iustitie. qđ dic vt in glo. ¶ †Tertio no. q̄ expedit malos effectus z penas nocentiū publicare vt hic in verbo, non prodiret. z hoc fit vt manifesta possint correctione puniri: z vt sit posteris in exemplū. de penitē. c. j. ff. de iniur. l. eū qui. de conse. dist. ij. ego Berengarius. ¶ Quarto no. de liberamine rationis. z dicit Laud. q̄ ratio est quedā vis anime que conferendo z ratiocinando intēdit diuinis z alijs virtuosis q̄ vtilia sunt anime, z euitat damnosa: cuius cōtrarium facit sensualitas pro hoc qđ dicitur de gratia informante. de hoc. §. de sum. trini. cle. vnica. in fi. ¶ Quinto no. de consyderādis causis cuiusq; rei. cognoscitur em̄ bonitas vel prauitas rei per causas suas. xxiij. qō. viij. occidit. de testi. cū causam. ff. de furt. l. verum. ¶ Sexto no. consyderari debere tenorem sententie: vt hic in verbo, continentia. ex quo poterit colligi an sit rite z recte lata respectu ipsius prolationis. ¶ †Septimo no. q̄ consyderar̄ persona iudicis pronunciantis. z dicit Laud. hoc fieri vt appareat de superioritate pronunciantis, vel saltē q̄ cōmuni opinione habebatur pro tali. ff. de offi. preto. l. barbarius. iij. q. vij. §. tria. aliter in non subditū quis iurisdictionē non habet. ff. de iurisdi. om. iudi. l. fin. de arbi. nam magistratus. §. de elect. innotuit. de consti. c. ñ. lib.vj. Ex hoc etiam no. quare hic consyderatur persona in quam fertur sententia, vt patet de subiectione eius. Et dicit Laud. hoc maxime fieri in penis spiritualibus. z ideo licet excōmunicatus occultus

occultus qui se gerit ꝓ absoluto possit ferre aliquas sententias in ꝓfanis. de re iudicata. ad ꝓbandum. non tamen ex cõmunicationem vel similes a claue ꝓcedentes ferre potest, cũ per excõmunicationem sibi subtractum sit ꝓlationis exercitium. xxiij.q.j. audiumus.

1 ☞ Locus debet esse tutus alicui non solum ipsi sed etiã suis.

2 Consistorium quid est.

Ver. Notorium. in ea ibi, ex ꝑte. dic vt ibi dixi. ꝛ ad hoc vt metus excuset, nõ sufficit ꝓbare metũ ꝓcedẽtem: sed expedit vt ꝓbetur continuatio tempore actus gesti: ita enim hic dicit ꝙ tempore ꝓcessus ꝛ sententie metus immi-
1 nebat. ꝓ hoc de sponsa. ad id qs. ¶ †Secũdo nota ꝙ ad hoc vt locus censeatur tutus nõ sufficit ꝙ sit tutus alicui nisi etiam sit tutus suis: ibi ꝛ suos. ꝛ dic suos puta ꝓpinquos familiares
a ꝛ subditos. ¶ Tertio not. ꝙ citatio debet esse legitima[a]: ibi, legitime. ꝛ ad hoc vt sit legitima requiritur ꝙ sit trina. C. quomõ ꝛ qñ iudex. l. tres. qñq; tamen sufficit vna si in ea exprimit ꝙ sit peremptoria. de resti. in integ. tum ex literis. in fine. ¶ Quarto
b not. id qs not. gl. in verbo, violentam[b]. quã singulariter signa. ꝛ idẽ ℙau. ꝛ ex eo qs dicit glo. captiuũ nõ teneri ad redeundũ ad vincula si iniuriose tenebat: infertur ꝙ si mors nõ est iniuriosa, nõ potest quis eã fugere sine peccato. facit qs no. j. dist. ius militare. in glo. ij. quod tenet ℙau. ꝛ 𝕃aud. ꝛ idẽ Steph. vt dico. j. ver. ceterũ. in. ij. nota. ¶ Opponitur ꝙ nõ fuerit excusatus rex a cõparando. nõ eñ debuit timere cozã imperatore comparere. C. de his qui per metũ iudi. nõ appel. l. j. ff. qs metus causa. non est verisimile. j. responso. Solu. ℙau. ꝙ hic iuste timuit exercitium imperatoris qui potuisset regem offendere de facto neq; rex potuisset aliquem adire qui hoc prohibuisset: nõ ergo tenebatur se cõmittere capitalibus inimicis: vt lite non cõtest. accedens. ij. ad hoc. s̃. de foro cõpe. cle. q̃uis. in prin. ꝛ hec litera que dicit exercitiũ fuisse ferocẽ. dicunt aũt fera animalia que nocẽt. de iniur. c. fi. cessante ꝯo tali metu nõ iustus esset metus. vt in cõtrariũ. ſm ℙau. ¶ Scõo opponit ad hoc: qz debuit appellari vel saltem protestari. de ap. c. fi. ꝛ d. c. accedens. Solu. ℙau. ꝙ hoc casu locus nõ est appellationi que nõ interponitur a principe: ꝛ sufficit locum notorie fore nõ tutum: qs etiã voluit glo. in verbo, notorio. qs not. ꝛ ꝓ hoc qs no. Archid. ij. q. vj. quoties. ꝛ hoc casu dicit ℙau. ꝙ ad cognoscendũ de causa debẽt eligi arbitri. xj. q. j. si clericus. vel imperator cõmittet alij causam. de appel. cũ speciali. vel habebit recursus ad papã. qui fil. sint legi. ꝓ venerabilem. ¶ Tertio oppo. ad hoc ꝙ etiã si timuerit mortem deberet se offerre. xxiij. q. vij. cõuenior. glo. in ver. offerre. solu. ꝙ ibi hoc dicit Ambros. de charitate, ꝛ ex merito nimie patientie. idẽ ℙau. qui etiã dicit ꝙ ibi hoc fit ꝓ tuitione ecclesie. ꝓ qua ad hoc tenetur. vij. q. j. §. hoc seruandum. de renũ. nisi. §. ꝓpter
2 malitiam. ꝛ qs ibi dixi. ¶ †Quero quid est cõsistorium[c]. Solu.
c ℙau. ꝙ est locus in quo sedet princeps in audiendo. ij. q. vj. anteriorũ. ver. quid hoc. xxij. q. viij. cõuenior. de ap. ex insinuatione. Tribunal vero est vbi sedet ordinarius. ff. de mino. l. minor autẽ. de offi. ordi. cum eps. lib. vj. vel ſm Benze. consistorium est locus vbi redditur ius: vel dic vt in gl. in verbo, cõsistorij. ꝛ oẽs solutiones idẽ sonant in effectu. fit aũt per Romanũ põtificem duplex cõsistorium. alterũ secretũ, in quo ipse est cũ cardinalibus. alterum publicum, qs omnibus patet.

1 ☞ Citatio non arctat extra territorium.

2 ℙapa restringit iurisdictionem imperatoris ad certum districtum cum tamen imperator sit dominus mundi.

3 Jura imperialia an possint prescribi.

4 Territorium seu districtum quis habere dicatur de iure.

5 Abbas primi monasterij an possit iudicare de monachis q obtinent priozatus ordinis sui ꝛ retinent locum in primo monasterio ex dispensatione pape.

6 Citatio an efficiat extra territorium.

7 Imperator si petijsset a papa vt citaret reum, si hoc nõ faceret an posset animaduertere in eum, saltem in temporalibus.

1 **Ver. Vt illud.** ¶ †Not. ꝙ citatio non arctat extra territorij̃. de hoc in. q. ij. sunt ꝛ alij casus in quib⁹ citatio nõ arctat, quos colligit Batt. vt cũ quis citatur ad locũ notorie suspectũ vbi manifeste timet periculũ mortis: vt in ver. prece. de foro cõpe. cle. vnica. in prin. Jtẽ si citet quis ab eo qui notorie nõ est iudex suus in illa causa vt si laicus citat clericũ super spiritualibus de quibus nõ potest preiudicare. de ordi. cog. tuam. de iudi. decernimus. de arbi. cõtingit. Jtem si in citatione exprimitur ꝙ veniat respõsurus seruo, vel excõmunicato, vel cuicunq; alteri nõ habenti personam standi in iudicio. ff. si quis cau. l. quoties. de iudi. intellexim⁹. Jtem si citat die feriata etiã ad diẽ nõ feriatam ad iudiciũ exercendũ. de fer. c. fi. Jtem si in citatione exprimitur locus inhonestus vbi debent cõparere. ff. de arbi. l. si cũ dies. §. si arbiter. Et generaliter vbicũq; in citatiõe exprimit aliquid inhonestũ non tenet cõparere: vel etiã si nõ sit turpe vel inhonestũ, est tamẽ tale ꝙ certũ est ꝙ contra eũ qui agit cõpetit exceptio declinatoria iudicij. de resti. spo. c. j. li. vj. ij. q. ij. c. fi. de ordi. cog. c. ij. sed hoc casu dic ꝙ citatio afficit, nisi in ea exprimat error: vt puta, nõ ob. ꝙ talis te spoliauerit cõpareas sibi responsurus de iure. quo tñ casu videt citatio tenere: qz posset non vti exceptione spoliationis. de resti. spol. c. j. sed qz nõ ꝓsumitur quis nolle vti iure suo, de renũ. sup hoc. verius dicendũ est ꝙ nõ arctat. Jtẽ nõ arctat si citat quis a nõ suo iudice nisi exprimat in citatorio causa propter quã fit factus iudex. ꝓ hoc qs no. Jnno. c. ij. de dila. ꝛ de hac materia in Spec. de cita. per totũ. ℙot. ꝙ de facto suo quis potest testificari per negatiuã purã nõ coarctatã vt hic in verb. nequaq̃. ꝛ in gl. in eodẽ verbo. ꝛ per hoc qs dixi de ꝓba. tertio. ꝛ est hec gl. similis ꝓ eo qs ibi dixi. creditur aũt pape neganti
2 sicut ꝛ affirmanti. s̃. de ꝓba. cle. literis. ¶ †Op. qz papa restringit iurisdictionẽ imperatoris ad certũ districtũ: cũ tamen dicat mundi dñs. ff. ad. l. rhodiã. de iactu. deprecatio. Sol. vt in glo. in verbo, districtu. que tamẽ nõ plene soluit cõtrariũ. ꝛ not. eã in fi. ibi, facit tamẽ. vsq; ad fi. 𝕃au. aũt plenius soluit, premittens ꝙ districtus territorij̃ ꝛ diocesi. quasi ꝓ eodẽ sumuntur: ꝛ nihil aliud sunt q̃ vniuersitas agroz intra fines cuiusuis loci existẽs vbi quis obtinet ius imperandi. de ꝓba. licet. in prin. ff. de ver. signi. pupillus. §. territorij̃. ꝛ dicitur districtus a distringo. territorij̃ a terreo: vt. d. l. pupillus. ꝓ hoc. s̃. de elec. cle. ij. §. sane. vbi distinguit inter predicta. ꝛ de hoc ibi in glo. iustũ. premittit a
etiã 𝕃aud. ꝙ duplex est territorij̃. alterũ in quo exercent ea que fiunt in foro anime: sicut sacramẽta ministrare. de pe. per totũ. alterũ in quo exercent ea que fiunt in foro contentioso: sicut iudicare. quibus premissis cui ꝛ qualiter cõpetat districtus, prosequit 𝕃aud. qs dico in. q. j. ad propositũ autẽ dicit ꝙ imperator dicit obtinere iurisdictionẽ insolidũ in vniuerso mũdo: qz solus est cui a deo cõmittitur gladius tanq̃ vicario. viij. dis. quo iure. xxj. q. ij. c. fi. vij. q. j. in apibus. ꝛ. d. l. depcatio. ꝛ in hoc fundat intentionẽ suã de iure cõi quo ad ius reddendũ ꝛ ius gladij exer- b
cendũ. secus quo ad ꝓprietatẽ rerũ in quibus de iure cõi ius nõ habet, cũ multa sint allodia. de iureiu. nimis. ꝛ qs ibi no. sed per hoc nõ est solutũ ℨtrariũ. ℍẽz. ꝯo dicit ꝙ salua meliori sententia dici põt ꝙ de iure scripto habet imperator iurisdictionẽ tpalem in toto mũdo: qz deus ad regimẽ vniuersi sacerdotiũ ꝛ imperiũ tñ instituit nõ in alios. in auth. quo opz epi. in prin. col. j. de ma. ꝛ obe. solite. sed attẽta trãslationẽ facta de imperio per Cõstantinum in ecclesiã, de qua no. in. d. auth. ꝛ. s̃. cle. romani. de iureiur. §. pozro. exercitiũ hz limitatũ. vñ etiã in certis mundi partibus reges iurisdictionẽ ꝛ iura tẽporalia ꝑscripserũt. ꝓ hoc q fi. sint leg. per venerabilẽ. ꝛ qs no. de dona. inter virũ ꝛ vxo. ꝛ sic necesse. ꝛ plenius in. d. c. nimis. ꝛ aliq ita ꝑscripserũt ꝙ non recognoscunt imperatorẽ. d. c. per venerabilẽ. ꝛ ſm hanc limitatã potestatem loquit tex. hic nam terre que sunt de patrimonio ecclesie
3 sunt extra districtũ imperij̃: vt hic. ¶ †Scõo op. ad hoc ꝙ ꝑ prescriptionẽ nõ possunt ꝑscribi iura imperialia: qz q̃ superioritatẽ nõ prescribit. C. de prescri. xxx. vel. xl. anno q̃. l. cõperit. canonizata. xv. j. q. iij. §. potest. ver. iubemus. Sol. Ben. ꝙ procedũt cõtraria respectu tẽporis quo imperator dominabat toti orbi, hodie secus pretermissa. vel ſm eum nõ põt prescribi cõtra imperatorẽ intra limites imperij̃ nisi ꝓcedẽte cõcessione imperiali ꝛ subsecu c
to lapsu. xl. anno. C. de fun. patri. l. fi. li. xj. ſz extra sic. ꝓ hoc arg. C. de sum. tri. l. j. ꝛ qs ibi no. ꝛ in. d. ver. iubemus. dic melius ꝙ si presupponeret ꝙ ptãs imperij̃ esset depẽdẽs a papa, nõ posset iuridice ꝑscribi ꝙ aliqs eximeret ab eo. de ꝑscri. cũ nõ liceat. sed presupposita depẽdentia iurisdictionis imperialis ad papalẽ, cessat hec ratio. nam exempti ab imperatore non sunt fine capite. s. papa. q fi. sint legi. ꝓ venerabilẽ. ꝛ hoc respectu ꝓcedit hec litera: ad cuius veritatẽ sufficiat presupponere ꝙ donatio Constantini valuerit: qs not. de iureiu. cle. romani. ver. pozro. vbi dixi in. ij. q. quo ꝑsuppositio sequit ꝙ terre donate sunt extra dis-
4 trictũ imperij̃ ꝛ tales erãt iste. ¶ †Quero circa hoc generaliter quis habeat districtũ seu territorij̃ de iure cõi. 𝕃au. distinguit qz aut loqmur de ꝑncipibus secularib⁹: aut de ecclesiasticis. primo casu solus imperator hz districtũ q debet esse vnicus tñ in orbe: vnde qs dicit. viij. dist. quo iure. vbi dicit imperatores, in plurali: debet intelligi successiue: vel prout quãdoq; cõtingit de facto. vt in Tito ꝛ Vespasiano. Ex hoc infert 𝕃au. ꝙ ceteri reges ꝛ comites q nõ fundãt intẽtionẽ de iure cõmuni nõ habent territorij̃: qz vt patet limites regnorũ ꝛ comitatuũ per vsurpationẽ cõfundunt. x. di. lege. ꝛ in his sufficit bona fides sine titulo. secus autẽ in limitibus dioceseum ꝛ parochiarũ que nõ ꝑscribuntur. de paro. c. pe. imo etiã intra diocesim nõ ꝑscribit sine titulo. de ꝑscri. c. j. li. vj. qs est verũ quãdo ius cõe est cõtra ꝑscribẽtem, ꝛ ꝓ eo q̃ quẽ ꝑscribit: vt ibi. Si aũt loquimur de ecclesiasticis aut de papa aut de inferioribus. de papa dicit 𝕃aud. ꝙ to

¶ Citatio dz esse legitima. Adde glo. in. l. minor. ff. & bo. auc. iu. pos. Bar. i. l. iij. in. §. ꝓtor. de dã. infe. Bal. ꝛ doct. in. l. fi. C. de ꝓcu.

¶ Violentam. Adde ꝙ si captiuus ad penã vel piculũ mortis relaxat cũ iuramẽto & redeũdo ad carcerẽ certa die si mors erat iniuriosa redire nõ tenet: alꝫ tenet vt hic. hoc ꝓbat iure ꝙ iuramẽtum nõ est seruãdũ si fine piculo mortis fuari nõ põt. vt in. §. fi. xxij. q. ij. ꝛ in. c. fi ꝯo. de iureiur. Bart. in l. adoptio. C. de adop.

¶ Quid est cõsistorij̃. Adde gl. in. v. consistorij̃. in auth. ſz lis. in. c. cõuenior. xxij. q. vl.

tus orbis est sibi p territoriō. ix. q. iij. cūcta. Et ideo fundat intē-
tionē de iure cōi vbiq; vt ibi: qđ nō est verū quo ad exercitiū tē-
poraliū. qui filij sint legi. cām. quo ad̄ que fundat intentionē so-
lum de iure speciali: vt de dona. Cōstantini[a] vel alterius qui do
nare potuerit. Sed de inferioribus, aut de habentib⁹ delegatā:
aut ordinariā. si delegatis: dic q̄ habēt iurisdictionē vbi hz de-
legans: tñ ptās delegati pape restricta est in loco vbi deputaī,
p. c. statutū. §. cū ꝯo. z duob⁹ sequētibus. li. vj. Si de habētibus
ordinariā: aut de legato pape: z iste habet ordinariā in puincia
sibi decreta. de of. leg. c. i. z. c. nemini. de postu. p̄la. c. j. de ap. no-
uit. de offi. leg. c. j. li. vj. aut de ordinario, puta ep̄o, archiep̄o, pa-
triarcha, vel primate. Et de his dicit Laud. q̄ habent iurisdi-
ctionē in suis diocesibus: in puincia autē habent solum in casi-
bus iure expressis. de offi. ordi. vt litigantes. li. vj. z. §. de offi. or-
di. pastoralis. in prin. Sed de inferioribus ab episcopo sunt opi.
quidā dicūt, vt refert Laud. q̄ solus episcopus in solidū habet
iurisdictionē in sua dioceſi quo ad causas spirituales z eccleſia-
sticos: alʒ esset monstrū si alias sibi haberet: sicut si duo capita
forent in vno corpore. de offi. ordi. quoniam. Et si aliqui iurisdi-
ctionem exercent in dioceſi: habent eam in psonis, nō in territo
rium. xciij. dist. legimus. de foro cōpe. si cōtingat. ad instar arbi-
trorū qui possunt iudicare inter partes vbiq;: maxime si sint re-
trorū qui possunt iudicare inter partes vbiq;: maxime si sint re-
ligiosi. de sen. excō. cū illorū. z qđ ibi no. z ſm hoc dicūt isti q̄ in-
feriores episcopis de psonis in quas iurisdictionē habēt vbiq;
iudicare possunt: alij ꝑut refert Laud. in hoc vltimo tenēt ꝫtra-
riū dicētes q̄ iudicare possunt solū in locis vbi cōsueuerūt. Po-
stiē. cōcordat: qz aut habēt certā terrā limitatā: sicut abbas Ca-
sinen̄. z tales dicunt habere territoriū: z in illo iudicāt sicut epi.
Aut nō hñt certū territoriū: z tunc dicunt habere iurisdictionē
in psonis tñ: sed tñ solū iudicabūt vbi p̄scripserūt qđ est verius.

5 ¶ †Sexto quero circa hoc de monachis qui obtinēt prioratus
sui ordinis retēto sibi loco in primo monasterio p dispensationē
pape, an abbas primi monasterij pōt de eis iudicare z eos ex-
cōicare. videt q̄ nō, cum nō habeat prelationē verā que requiri
tur ad hoc vt clarius operetur. xxiij. q. j. audiuimus. in cōtrariū
de priuile. volentes. lib. vj. Laud. relinquit hoc disputationi. dic
ponderandā formā dispensationis. z si reseruat iurisdictionem
abbati, pōt iudicare: alʒ nō: qz licet sit dispensatū q̄ retineat lo-
cum in p̄mo monasterio: tñ de iure desierūt esse monachi illius.
de elec. cōsti. z concessum in fauorē eorū nō debet in odiū retor-

6 queri. C. de le. l. q̄ fauore. regula, qđ ob gratiā. li. vj. ¶ †Tertio
quero gñaliter in eo q̄ dicit de citatiōe, an citatio afficiat extra
territoriū. videt q̄ nō, etiā si citatus alʒ sit subditus citātis: qz
citatio est sententia. C. de epis. z cle. l. oēs. §. nihilominus. z. l. cū
clericus. de his qui ad ec. confu. l. pūti. de pcu. l. vlt. Sed sñia ex-
tra territoriū nō ligat. de cōsti. c. ij. li. vj. de iurisd. om. iudi. l. vlt. er-
go nec citatio. Itē iudex prohibetur exercere iudiciū extra ter-
ritoriū preterq̄ in casu. §. de fo. compe. cle. vnica. citatio autē est
pars iudicij. de prob. qm̄. ergo z de ipsa p̄hibitū est: qz a quo re-
mouet totū, remouet quelibet eius pars. ff. de rei vē. l. q̄ de tota.
de spō. oratio. C. de re. ali. nō ali. l. vl. xiij. q. v. penale. xxxij. q. iij.
meretrices. Itē iudex nō iudicat vltra tps officij, nec citat. ff. de
iud. l. edictū. de pe. l. vl. de post. z puto. de iurisd. om. iudi. l. eū qui.
§. fi. ergo nec extra locū suū, tēporis em̄ z loci vnū est iudicium.
ff. si cer. pet. l. vnum. de ver. obli. quoties. de offi. dele. de causis.
de plus peti. c. vnico. In cōtrariū q̄ citatio possit fieri extra ter
ritoriū per nūciū z literas probatur. C. de epi. z cle. l. oēs. ver. ve
rum si apparitor. vbi dicitur q̄ apparitor. i. nūcius ex sñia iudi-
cis. i. per decretū de citando potest monere degētes in puincia:
z loquit ibi in prefecto vrbis qui citat existentes in prouincia, z
sic extra suam iurisdictionem quā nō habet nisi in vrbe z extra
vrbē tñ intra centesimū miliare. ff. de offic. prefec. vrb. l. j. §. sed z
si quid. z no. de offi. vic. c. pe. in gl. ij. Si aūt loquimur. d. ver. ve-
rum. de alio iudice, qz non precise apparet cui loquat: adhuc ta
men idē pbat. ad idē inducit. C. de offi. prefec. vrb. l. ij. vbi prefe-
ctus vrbi personas in prouincia. i. extra suā iurisdictionē nō ad
nocat nisi sint sui officiales, vel sint de vrbe: ergo suos subditos
etiā existentes extra territorium citare pōt. ad idem de fo. cōpe.
c. pe. vbi iudex domicilij: qz inchoauit processum terminat cām
etiā si reus postea factus sit de alio homicidio: z sic poterit eū
citare q̄uis sit alibi: hoc tñ ibi aperte non probat. Ad idē indu
citur: qz citatio cōtinet duo extrema. primū est actus iudicialis
qui fit per iudicē cum decernit quē citari. Aliud est citatiōis exe
cutio que non fit per iudicē, nec in iudicio: sed per nunciū vel lite
ras. sufficit ergo q̄ primū fiat in territorio. nā scōm licet fiat ex-
tra territoriū: trahitur ad territorium: sicut etiam delegatio fie-
ri potest extra territorium. z sufficit q̄ delegatus cognoscat in
territorio. ff. de offi. prefe. vr. l. fi. no. de offi. lega. nouit pro hoc qz
paria sunt aliquid fieri tempore concesso vel prohibito si refer-
tur dare ad tempus concessum. ff. de dona. inter virum z vxo. l.
si enim. §. fi. z l. seq. de here. inst. in tempus. vt sic spectetur finis:

a ¶ At de dona-
tione Cōstātini. a
Adde que dixi
in apostil. in cle.
j. de iureiurā.

de testi. cog. preterea. Item primū extremū citationis videtur
posse fieri etiā extra territorium: qz nō videtur esse actus iudicia
lis: nam arbiter citat. ff. de arbi. l. sed interpellatur. de arbi. cum
dilectis. z. c. per tuas. ex quo videtur q̄ iurisdictio non requira-
tur ad effectum vt quis possit citare. Nam arbiter nō habet iu-
risdictionem. C. de arbi. l. j. ff. de re iud. l. ait pretor. sed notionem
tantum. i. cognitionem nō iudicialem. ff. de ver. sig. l. notionem.
cessat ergo ratio prohibitionis, nam si aliqua ratio prohiberet
citationem fieri posse extra territoriū: esset illa sola, ne dicat ius
extra territoriū. cū ergo citatio non exigat iurisdictionē: poterit
fieri etiam extra territoriū. preterea licet citatio realis p̄hibeat
quo ad existentem in domo habitationis, de qua trahi non de-
bet inuitus. ff. de in ius vo. plerisq;. tamen si videtur de publico,
puta per fenestras: potest citari verbaliter. ff. de in ius vocan. l.
satis. in fi. alias. l. sed is. ergo eodē modo posset nuncius verbo
citare existentem extra territoriū: licet non possit realiter inuitū
ad iudicem deducere. Sol. multe sunt in hac questione opi. qui
dam em̄ stant secunde parti q̄ citatio valeat: qđ tenet Bof. in
sum. de foro cōpe. §. item ratione contractus. alij dicunt citatio
nem debere fieri in loco habitationis per edictum. no. in auc. de
liti. §. oēm. z. ff. de iudi. post edictum. Sed hec sol. ſm Bau. defi-
cit si citandus nō habet domum. dic q̄ deficit etiam alia ratio-
ne: qz non citatur quis ad domum nisi in certis casibus: qđ dixi
de eo qui mit. in pos. c. fi. alij dicūt q̄ de absente loco edicti suffi-
cit impositio iudicis in actis scripta z facta nuncio q̄ reum ci-
tet vt sit illa scriptura in locum edicti: z tunc nuncius citabit ad
domum: z si non habet domum voce preconia publicabit cita-
tionem. d. §. omnem. z. ff. de dam. infec. l. iiij. z vt refert Bau. sic
seruauit imperator in citatione: de qua hic: z sic ſm istos nō suf
ficeret sola vox preconis, nec missio nuncij, z epistole facta extra
territorium, cum exerceri non possint: nec in alieno territo. alij
dicunt per edictum nuncij z epistolam citationem posse fieri ex
tra territorium: z hoc de verbali citatione: sed per iudicem vel
reali citatione non: vt quando capitur reus z deducitur etiam
inuitus ad iudicem. duplex est enim citatio: ꝯbalis, que fit ver-
bo tātum seu edicto vel literis z realis, que fit modo nūc dicto:
vt no. de in ius vo. sed his. in auc. de exhi. z intro. reis. §. si vero.
colla. v. Sed hec opi. reprobat hic. ipsi tñ respōdent q̄ ratio quā
facit hic papa nō est vera: z q̄ ibi cum dicit, illud tanq̄ notissi-
mum subaudiri debet apud quosdam: quorum falsa est opinio.
sed vt dicit Bau. hec solu. satis est temeraria, pro hoc qz patet
hic q̄ papa super hac ratione fundat. Sunt z alie opi. de quib⁹
dixi de fo. cōpe. c. fi. z no. e. ti. romana. §. cōtrahentes. Bau. di-
cit q̄ si loquimur de citatione facienda per iudicem precise, ve-
rum est q̄ fieri nō pōt extra territoriū. z de hac. C. de iudi. sanci-
mus. C. quō z qñ iudex. l. ij. idē dicit de citatione reali: de qua de
posito. c. j. xxij. q. iij. displicet. de sen. excōi. si clericos. lib. vj. ff.
in ius vo. vt eant. in rubro z nigro. ff. si quis in ius vo. nō te. l. ij. z
de in ius voc. plerisq;. z. l. se. C. de fe. l. fi. de foro cōpe. romana. §.
cōtrahentes. lib. vj. Si autem loquimur de citatione verbali fa-
cienda per preconem: adhuc idem videtur dicendū per. d. l. vlti.
C. de fe. z authen. qua in prouincia. C. vbi de cri. agi opor. z idē
videtur de citatione que fit per literas. C. quomodo z quādo iu
dex. l. consentaneum. de in inte. rest. tum ex literis. de dolo. cum
dilecti. Et idem de ea que fit per nuncium. de app. cum parati.
ff. de arbi. sed interpellatur. in prin. C. de prescri. xxx. an. l. sicut. z
idem si fit per publicum edictum. de quo. §. de iudi. cle. dudum.
C. vbi in rem actio. l. ij. C. quō z qñ iudex. auf. q semel. de cle. non
resi. ex tue. z hec citatio equiparatur epistole. ff. de offi. procon. l.
iij. §. anteq̄. C. comminationes epistolas in rubro z nigro. nam
per istos modos iudex exprimit suam voluntatem sicut per or-
ganum. de dolo z contu. c. fi. ff. de consti. pecu. qui autem. in fi. z
l. se. de acqui. pos. quod meo. §. j. de reg. iur. qui facit. lib. vj. Cum
ergo per se non possit, vt dictum est, tanq̄ qui extra territorium
est persona priuata. de offi. leg. nouit. ff. de offi. pre. l. iij. nō etiam
per aliud quod eum representet: quia etiam quo ad illud censē-
tur loco priuati, ſm Bau. qui tamē in hoc nō persistit, sed dicit
posse dici q̄ iudex domicilij verbaliter citare potest extra suum
territorium per edicta, preconē, literas, z nunciū: vt in iurib⁹ p
secunda parte allegatis. Et ille actus intimationis cum sit non
iudicialis, fieri potest in alieno territorio: nā si diceremus q̄ de-
beret scribi iudici territorij qui citaret, posset esse casus in quo ci
tare nō posset. vt si ibi existens non deliquit nec cōtraxit nec ha-
bet ibi domicilium nec alia ratione sibi subest: nā per solā existē
tiam vel transitū non efficit subditus. ff. de iudi. l. heres absens.
§. nam vbi. de tempo. ordinā. cum nullus. lib. vj. de foro compe.
quod clericis. z quod ibi dixi. Si vero loquimur de iudice ratio-
ne delicti vel contractus qui est iudex solum per accidens: talis
citare nō potest extra territorium quo ad arctandum personā:
z sic loquitur hic: sed fieri debebit citatio per ordinarium, vt di-
xit Aber. prout hic dicitur: ibi, nos quoq; ꝛc. z sic intelligit. §.

contrahentes.

cõtrahentes. fm ℙau. qui dicit idem si talis trãfiret ad certum territoriũ. & sic vult ℙau. q ad requisitionẽ iudicis delicti vel cõtractus ordinarij rõne domicilij citabit ℨhentẽ vel delinquentẽ siue sit in suo territorio, siue alibi. vel fm ℙau. põt intelligi. ℊ. cõtrahẽtes. de citatiõe emissa a iudice cõtract⁹ q̃ in territorio etiã alieno fieri potest quo ad executionẽ faciendã in reb⁹ suis intra territoriũ, nõ aũt quo ad psonã: sed hic citatio fiebat quo ad personã: ideo nõ arctat extra territoriũ. vel loquit ille. ℊ. ℨtrahẽtes. de illo qui in loco ℨtractus habebat pergulã vel armariũ: id est apothecã: & sic erat tanq̃ habẽs ibi domiciliũ. secus si simpliciter cõtrahant: vt ibi no. ℣d predicta fm ℙau. facit optime litera sequẽs. & sic dicit intelligi posse. qs no. ℑnno. de foro cõpe. c. fi. ad ℨtraria vero nõ aliter respõdet ℙau. nisi ad id qs dicebat de toto ad partẽ: ad quod dicit q illud est verũ fm quid vt not. glo. ff. de leg. iij. si quid. & nõ aliter declarat. ℙaul. vult dicere q nõ simpliciter & indistincte procedit argumentũ de toto ad partem: per hoc q aliquãdo licet in parte qs nõ licet in toto. de off. deleg. c. fi. ℊ. vices. lib. vj. vbi qui nõ põt cõmittere vices suas in totum: cõmittit quo ad partem, vt quo ad citationem & denunciationem sententie: pro hoc quod not. de dolo & cõtu. c. fi. in fi. ℒaud. autẽ simpliciter dicit q citatio emissa in ppio territorio exterius nullũ arctat: & q citatio duo continet, scilz interlocutoriam iudicis per quam decernit talem citandum: & hoc fieri debet intra territorium sicut & alij iudiciales actus. C. de epis. & cleri. l. oẽs. ℊ. verũ. & ℊ. preterea. secundo continet denunciationem seu executionẽ: scz qñ iudex per apparitorẽ citationẽ mittit vel denunciat ei qui citatur: & hanc nec alium etiã extra territoriũ facere potest: sicut etiam citat qui non habet territorium: vt canonici. de elec. cũ nobis. & eo. ti. c. j. & c. cupientes. lib. vj. & cle. causam. sicut etiam arbiter, vt dixi. ℊ. e. q. dicit tamen tutius q fiat per iudicem sub quo degit citandus: vt hic dicitur: in hoc tamẽ non persistit ℒaud. sed per alternatiuã vel dicit q citationem que fit solis verbis potest facere iudex extra territoriũ: sed illam
7 que fit re & verbis non potest facere: vt in delictis in quibus fit remissio: & fit per iudicem sub quo degit. d. l. oẽs. ℊ. verũ. vt hic. ℍẽze. vero tenet primũ indistincte q citatio facta inter territorium non arctat citatum alibi habentẽ domicilium: sed fieri debet per illum sub cuius iurisdictione consistit ad requisitionem alterius: vt hic. ar. C. de iud. l. properandũ. ℊ. sinautem. de fo. cõpe. romana. ℊ. cõtrahentes. in fi. li. vj. & idem ℣dat. remittẽs ad no. in Spe. de compe. iudi. additiõe. ℊ. j. in ver. sed quomodo. de accu. ℊ. j. ver. quid de latrone. vbi ponitur forma talis citatiõis. ℒap. dicit q super crimine nõ põt quis citari extra territoriũ: vt hic. secus si super cõtractu per preal. ℊ. contrahentes. qs intelligẽ vt dico. j. ea. qõ. facit etiã ℒap. aliã differentiã inter delictũ & cõtractũ: q delinquẽs etiã si incontinenti discedat, tamẽ põt per ẽpm delicti excõicari. secus si in contractu, per. d. ℊ. cõtrahẽtes. ibi, nisi inueniatur ibidem. q cõtractus est licitus & permissus: delictũ autẽ prohibitũ. qs etiã no. ℑo. cal. de rap. c. j. ℣d hanc literã que videt obstare dicit q hic rex. nõ deliquerat in districtu imperij in ppria persona vel q fuit allegatio partis nõ bene fulcita iure. Sed cõtra hoc vltimum est qs dixi. s. ea. q. q papa super hac ratiõe fundat: & dic melius vt dico. j. e. q. & de hac materia dixi de fo. cõpe. c. fi. vbi tradidi distinctionẽ quã approbat ℝomana curia que ponit in dicisionibus rote decisiõe vlt. quã in aliquibus reformaui. & est in effectu q iudex ratione domicilij põt citare subditũ latitantẽ. i. de quo nescitur vbi scit: & citatio facta intra territoriũ afficit eũ vbicunq̃ sit. p hoc vt no. ℑnno. de rap. c. j. sed si non latitat: potest citare existentẽ in alieno territorio quo ad afficiẽdũ bona, de cle. nõ re. ex tue. nõ quo ad afficiendũ personam. de consti. c. ij. lib. vj. iudex autẽ ratione rei citate potest etiam alibi existentẽ solũ quo ad hoc vt procedi possit super illa re: vt li. nõ cõtest. qñ. ℊ. in alijs. de dolo. put. sic & iudex contractus citat alibi existentẽ quo ad afficiendũ bona que sunt intra territorium: vt in. ℊ. contrahentes. nõ quo ad alia nisi quãdo malitiose se occultat ne ad eum perueniat citatio: q tunc põt decernere missionem faciendã in bona etiam in alieno territorio, & iudex territoriũ exequitur vt ibi. iudex vero delicti nõ põt citare extra territoriũ quo ad puniendũ grauius i. vltra relegationẽ. ff. de requir. reis. l. j. Sed debet requiri iudex territorij qui citabit & remittet si crimẽ sit graue. in auk. vt nulli iudic. ℊ. si quis vero cõprehensorum. sed etiã quo ad crimina leuia nõ valet citatio extra territorium, sed oportet vt fiat per iudicẽ territorij ad literas citantis: quo casu afficitur citatus, ita q tenet snia etiã in persona lata p iudicẽ delicti. ℣rch. de priui. c. j. li. vj. & de hoc. iij. q. vjx. j. & hoc cum scitur vbi degit. Si autẽ nescitur, iudex delicti euocabit legitimis edictis: & si nõ veniat procedet ad annotationẽ bonorum. C. de adul. auk. fi vero. & de hac annotatione no. de dolo. veritatis. Circa hoc tñ quo ad iudicẽ domicilij in eo q in hac distinctione dr q non citat existentem in alieno territorio quo ad efficiendũ personã nisi qñ nescit vbi degit citãdus, dic q imo simpliciter & indistincte citat vbicũq̃ existentẽ quo ad oẽm effectũ: cũ iure ꝓbatur eũ posse citare: vt in. d. l. oẽs. ℣. verũ si apparitor. & C. de offi. ꝓfe. vrb. l. ij. qs etiã ꝓbat hic in ver. deniq̃. in eo qs ponderat q imperator nõ erat iudex regis ratione domicilij. dũmodo ergo citatio decernat intra territoriũ, poterit cõsummari extra territoriũ quo ad oẽm effectũ. & hoc de citatione verbali: nisi forte iudex territorij de facto ꝓhiberet nunciũ ingredi territoriũ. de citatiõe ℣o reali secus: per iura. s. ad hec inducta. de alijs omnib⁹ iudicib⁹ vt ratione contractus delicti vel rei ꝓcedit distinctio predicta: q de istis cũ sint iudices per accidens, nõ põt dici q iurisdictionẽ habeat nisi in his tñ de quib⁹ in iure reperit exꝑssum. Et quo ad iudicẽ rõne rei dic vt ꝓdixi: sic etiã quo ad iudicẽ contractus de quo specifice loquit. ℊ. ℨtrahẽtes. vbi in primo dicto dr q iudex ℨctus nõ põt ℨhentẽ inuitũ trahere coram se nisi inueniat ibidẽ. & sic ptz q loquit de citatiõe reali. deinde subiũgit id qs dixi in distinctione de iudice delicti. dic per oia vt predixi. tñ quo ad intellecũ huius cle. cõsydera id qs hic dicit in ℣. deniq̃. vbi patet q rex nõ erat subditus impatoris ratiõe domicilij, sed solũ suberat rõne quorundã feudorũ: vnde nõ habuit imperator potestatẽ sup regẽ nisi eã q̃ pmittit ex natura feudi: de qua dixi de iudi. ceterũ. rõne ℣o delicti q dicebat cõmissum intra districtũ imperij, potuisset bene ꝓcedere ℨtra regẽ si fuisset inuent⁹ in ei⁹ districtu. Sed cũ notorie traheret morã cõtinuã in regno Sicilie qs est extra districtũ imperij: nõ potuit citatio facta intra fines imperij citatũ afficere quo ad psonã vt quo ad dignitates, vel alia: sed si impator ꝓcessisset sup bonis q̃ erãt intra districtũ imperij, fortasse valuisset: sicut in iudice ℨctus dr in. ℊ. cõtrahẽtes. tñ hic nihil decidit: sed dic q sicut iudex ℨctus ꝓcedit cõtra citatũ alibi existentẽ & nõ venientẽ quo ad missionẽ tm: vt in. d. ℊ. cõtrahẽtes. sic iudex delicti quo ad annotationẽ tantũ: vt. s. dixi. que diligẽter not. tanq̃ minus bene per alios explicata. Et his ꝑsuppositis ptz facilius solutio ad oia cõtraria. ¶ Quarto quero circa hoc si imperator petijsset a papa vt reum citaret vel mitteret, nunqd si hoc nõ facit poterit in eũ animaduertere vel cõpellere, saltẽ in tpalibus. videt q fic. ff. de re iudi. l. a diuo. ℊ. j. ibi, si hoc iussi fuerint. facit de treug. & pac. c. j. in fi. xxiij. q. ij. dñs. nã quãto papa celsior est, magis delinquit si negligens fit in faciẽdo iustitiã vl coadiuuãdo si opus fuerit, q̃ duo pari passu ambulãt hoc casu. ij. q. vij. negligere. xxiij. q. iij. nõ inferenda. maxime in his que sunt in potestate ad talia faciẽda. vnde propter omissam iustitiã ꝓcedit quandoq̃ minor in maiorẽ. de offi. ordi. significauit. qs tamẽ dic vt ibi dixi. ℑtẽ papa nõ habet superiorẽ ad quem possit recurri put fieri deberet. de iurepa. nullus. ergo licet imperatori in defectũ iustitie p se ꝓcedere. Cõtrarium tenet ℒaud. q si nõ habet imperiũ a par in parẽ, multominus inferior in superiorẽ. de elec. innotuit. xxj. dis. inferior. ℑtem imperator habet imperiũ a papa: vnde cõtra naturã esset vt seruus se exaltaret ℨtra illũ qui eũ creauit. d. c. inferior. ℣e hoc vltimo dic vt dixi de iudi. nouit. de ele. venerabilẽ. de questiõe aũt dic q vera est determinatio ℒaud. nisi dicam⁹ q quãdo papa precise sine causa rationabili hoc recusaret licitum sit tũc imperatori in defectum iustitie sibi prouidere: nõ quidem puniendo papam, sed subtrahẽdo tẽporalia debita quaten⁹ satisfiat sibi p suo interesse: cũ & alis liceat cuilibet priuato hoc facere: vt not. ℑnno. de resti. spol. olim. j. Et de hac materia etiã dico. j. ℣. seq. q. ix. & pluribus seq. ¶ Quinto quero in eo q papa põderat q tẽpore quo procedebat imperator nõ peruenit ad eũ notitia de processibus: quid si peruenisset. dic q nõ ꝓpterea valuisset. Sed papa hoc põderauit ad hoc vt nõ possit redargui de negligẽtia sicut reꝑhẽdit ille de quo legit. xxvij. q. j. si custos. & c. sequẽ. fm ℒaud. vel fm ℍẽz. hoc dicit ad denotandã maiorẽ p̃cipitationem sentẽtie p hoc qs dicit. j. ver. seq. & vtrũq̃ põt tolerari.

a ¶ Non hz imperiũ. ℣dde glo. in ℣. marcellin⁹. in c. nũc aũt. xxj. di. gl. in ℣. cõfirmet. in. c. j. de treuga & pa. in. l. nã magistratus. ff. de arbi.

1 ☞ Forum sortitur quis ratione delicti.
2 Sententia que non est rite lata non meretur dici sententia.
3 Sententia non debet ferri precipitanter.
4 Ordinarius an possit punire subditum delinquentem alibi.
5 Ordinarius quam penam imponere debet si in loco delicti imponitur vna pena & in loco beneficij alia.
6 Debitor aliquis habet domicilium ℙadue tẽpore contractus transtulit se Ferrariã. an creditor poterit eũ conuenire ℙadue.
7 Dñs feudi quam potestatem habeat.
8 Dñs feudi an potest suo iure pignorare vasallum.
9 Et an possit precipere vasallo sub debito fidelitatis.
10 Vasallus an teneatur in aliquo domino extra ea que pertinent ad feudum.
11 Quid si vasallus interuertit possessionem feudi domino: quis cognoscet.
12 Remissio an sit fienda de iure.
13 Iudex an possit compellere iudicem sub quo delinquens degit vt eum remittat.

14 Remissio an debeat fieri in contractibus.
15 Quid autem in causa criminali ciuiliter mota.
16 Iudex an debeat remittere reum in causis criminalibus sine cause cognitione.

a Ter. Deniq;. ¶Nota de dictiõe forsitan[a], qs dic vt in glo.ſ.ad hoc.ff. ſi cer.pe. l.ſi z me. ¶Scõo not.q vaſallus nõ dicit ſubditus dñi ratione domicilij.nam q̃uis rex haberet feuda ab imperatore tamẽ dicitur hic q̃ domicilium non habeat in terris imperij.dicit ergo ſolũ ſubditus ratione rei.de iudi.ceterũ.z qs ibi dixi.z de hoc.ſ. q.iij. ¶Tertio not. ex hoc q̃ dñs feudi nõ habet iuriſdictionẽ in perſonã vaſalli:ſz tm̃ quãdam ſuperioritatẽ ex natura feudorum.de hoc in.d.c.ceterũ. ¶†Quarto no.q rõne delicti[b] quis forũ ſortitur ita q̃ ſi inuenit in territorio iudicis vbi deliquit,per oĩa diſtringit etiã quo ad perſonã.pro hoc litera ibi, inuentus. C.vbi de cri.agi opor.l.j.z auc.qua in p̃uincia.ſ. de fo.cõpe.poſtulaſti.z.c.ſi.ſecus ſi nõ inuenitur ibi:vt hic,a contrario.z dicit ¶Bau.hoc notabile pro hoc quod no.iij.q.vj.c.j.de rap.c.j.z per Archi.de cõſti.c.ij.lib.vj. ¶Quinto not.de remiſſione faciẽda in criminib[9].z de hoc.ſ.q.xj.z plurib[9] ſeq. ¶†Sexto no.q ſententia que nõ eſt rite lata nõ mereat dici ſententia: qr paria ſunt nõ eſſe z nõ legitime eſſe.ff.q ſatisda.cog.l.quoties. de transla.c.ij. ¶†Septimo no.q nõ tenet ſententia lata in nõ citatum vel indefenſum.de hoc in.ſ.cõtrario. ¶Octauo not.q ſententia nõ debet ferri precipitãter,ſz maturo iudicio,preſertim in criminalibus.z intellige preſertim,pro maxime.z hoc eſt ideo:qr maius eſt p̃iudiciũ in criminalib[9]:ideo cauti[9] agendũ.ff.de car.edic.l.j. ſ.ſed ſi quis.xlij.diſt.quieſcamus.vij.q.vj.c.vj.ſ.de ele. vbi.li.vj. ¶Opp. in eo qs dixi in.vij.not.q ſententia lata cõtra nõ citatum nõ tenet, q̃ imo teneat: ſed debet p appellationẽ reſcindi. C.quomodo z quãdo iud.l.ab eo.Sol. aut nullo modo fuit citatus:aut ſic.primo caſu eſt nulla. de maior.z obe. inter quatuor. licet Boff. dixerit q̃ non eſt nulla, z q̃ expedit appellare vel q̃ beneficio reſtitutionis ſuccurratur: qs nõ pcedit quãdo nullatenus eſt citatus:ſed ſi foret citatus licet nõ ſit cõtumax, pcedere poteſt hoc,prout dicitur in membro ſe. Si autẽ aliquo modo fuit citatus,aut legitime:aut nõ legitime:aut dubitatur.ſi legitime: ſententia valet ſi alia ſunt rite geſta.ſi tamen citatus non fuiſſet cõtumax vere,ſed ficte: ſubueniretur ſibi per reſtitutionẽ de re iudi.cũ berthol.z hoc caſu procedere poteſt dictũ Bof.cũ dicit q̃ ſententia lata cõtra abſentẽ nõ cõtumacẽ tenet.Si nõ legitime.videtur q̃ debeat haberi pro nõ facta. de elec.bone.ij.de foro cõpe.ppoſuiſti.ij.q.vj.nõ ita.z no.eo.ti.tenor.in glo.penul. Si dubitatur:dicit ¶Bau.q̃ p̃ſumit pars citata ſi ſententia trãſiuit in rem iudicatã, nec probet aliquid qs reddat eam nullã vel falſam.qs no.Spe.de ſen.prola.ſ.vt aũt.ver.z not. ſm quoſdã. quod tamẽ dicit ibi Spec. verũ eſſe quãdo in ſententia cõtinetur illum fuiſſe citatũ vel preſentẽ:quod verũ eſt in vltimo de preſenti:nam ſtatur tabellioni q̃ ad oĩa que tunc agitata ſunt. ſz quo ad illud de citatione,non videtur verũ: qr citatio fit ante prolationẽ ſententie: nec credit tabellioni de his que pr[9] agitata ſunt vt no.Inno.de pba.qm̃.in fi. ¶Scõo oppo.q nõ pcedit ratio que hic fit in eo q̃ dicit regẽ ex quo nõ fuit citatus p cõſequens fuiſſe indefenſum. Hã potuit eſſe preſens z ſe tueri.Fol. hic etiã dicitur q̃ erat abſens. ¶Tertio op.ad hoc qr potuiſſet eſſe defenſus per procuratorem.Solu.¶Bau.q̃ non tenebatur mittere pcuratorẽ cũ cauſa eſſet ardua.de pcu.c.ij. dic q̃ nec admittit pcurator hoc caſu cũ ageret ad penã capitalẽ.de accuſ.veniẽs. ¶†Quero an ordinarius rõne domicilij poſſit punire ſubditũ alibi delinquentẽ.videt q̃ ſic:qr hic dicitur q̃ nõ potuit imperator pcedere cõtra regẽ:qr nõ ſuberat ei ratione domicilij: ſecus ergo ſi fuiſſet ei ſubditus ex domicilio.z hoc tenet ¶Bau.ſiue loquamur de pena fori penitentialis: de qua no.xvj.q.j.c.j.z dico j.ver.ſeq.in.j.cõtrario.ſiue in foro cõtentioſo:dũtamen pena nõ afficiat in perſonã.de cle.nõ reſi.ex tue.ij.q.vj.c.j.C. vbi de cri.agi opor.l.j.ff.de interdic.z rele.l.relegatorũ.ſ.ſed z eos.z.ſ.ſi quis. de priui.c.j.lib.vj. vbi videt ſpeciale in exemptis q̃ non poſſunt ab ordinarijs puniri de delicto alibi cõmiſſo: ergo eius contrarium eſt eius cõmune.ff. ad municipalem.l.j. in fi. p hoc qs dixi ſ.ver.precedenti.q.iij. ¶†Scõo quero circa hoc ſi p delicto certa pena imponit per cõſtitutionẽ ſynodalẽ in loco delicti,z alia in loco beneficij,quã penã imponat ordinarius.Bar.bn.xij.diſtin.illud.dicit ſeruari debere cõſuetudinẽ loci,cõtractus, z delicti.ea.diſt.illa.viij.diſt.que cõtra.idẽ Alinc.per.l.teſtiũ.ff.de teſti.facit.ff.de extraor.cri.l.pe.ſ.ſunt quedã.vbi dicit q̃ qs ſubiacet legibus loci vbi deliquit.ad idem.C.vbi ſena.vel cla.l.j.ſicut in cõtractibus ſeruatur cõſuetudo loci gtractus. de eo qui mit. in poſ.cum veniſſet.Not. Spec. de ſenten.prola.ſ.qualiter.poſt prin.ſic z in delictis,qr quantũ ad forũ delicta z gtractus equiparantur.ff.de iudi.l.omnem.de foro cõpe.c.ſi.pro hoc q̃ ſtatutum iudicis domicilij nõ pot cõcernere territorium alienũ.de cõſti.c.ij.lib.vj.In cõtrarium q̃ puniri debeat ſm ſuam legem: qr in ſubditos abſentes habet iuriſdictionẽ: z ſententiã ferre pot.C. de iudi.l.properãdum.ſ.finaũt.iij.q.ix.decernimus.xj.q.iij.ruruſus.z quicunq;.de dolo.veritatis.ergo poteſt eos ligare ſua lege:qr ſententia z lex equipollet.ff.de manumiſ.l.ſi ſerv[9] hac lege. C.cõia de le.l.j.ff.de teſt.l.j.C.de adul.auc.ſi quis. vbi iudex ſecularis delinquentem in eccleſia punit ſm ſuã legẽ: z tm̃ in eccleſia nõ habet territorium vel iuriſdictionem.de immu.eccle. cũ eccleſia.z.eo.tit.decet. lib.vj.C.de eunu.l.ij.de ſum.tri.l.j.ff.de actio. z obli.l.obligationibus. Solu. ¶Bau.q̃ aut pena vel vtraq; vel loci delicti tantum imponit ipſo facto,z aliam penam nõ imponet:ne ex eodem delicto ſufficienter punitus iterũ puniat.de iudi.at ſi clerici.aut neutra imponitur ipſo facto:z aut delicto aggrauatur:vel inducitur ex cõſtitutione delicti tantum: vel punitur fortius q̃ per legem domicilij,aut non: z ſi ſic, tunc ratione delicti penam imponet.i.ſm conſtitutionem delicti.ff. de accuſ. l.ſi cui.ſ.vl.que pena tanq̃ grauior habet cõmenſurari delicto. xxiij.q.j.nõ afferamus.nã z ratione loci q̃q; peccat in aliquo qs alꝰ non eſſet peccatũ.xj.diſt.illa ergo.z delictũ aggrauatur. dicit tamen ¶Bau. q̃ de facto qs eſt alibi delictum z non in ſuo territorio,extra territoriũ punire nõ poteſt: qr nouã obligationis ſubſtantiam extra territoriũ inducere nõ pot.ſic intelligitur illud extra territorium ius dicenti ꝛc. Sed nouam pene qualitatem ad delictũ ſubſtantiatum cũ de iure cõi bene poteſt inducere per ſuam legẽ.facilius eĩ inducitur qualitas q̃ ſubſtantia.ff. de noxa.l.in delictis.ſ.ſi detracta.z no.C.de edẽ.l.edita.¶Bau. verius puto q̃ ex quo deliquit,poſſit ordinarius eum punire quãuis illud non fuiſſet delictum in dioceſi iudicis domicilij:quia habet poteſtatẽ in perſonã:pro hoc qs dixi.ſ.q.proxi. Si vero delictũ non aggrauatur vel inducitur per.l. delicti. iudex domicilij imponet penã ſm ſuã conſtitutionem.nec tollitur quin poſſit etiam per iudicem delictũ puniri ſm legem delicti. nam pot quis pluribus legibus ſubiici, ſicut etiam poteſt quis in pluribus locis cõueniri.de reſcrip.dilectus.ij.de fo.cõpe.ex parte.B.de ſepul. cum quis.ij.reſpon.lib.vj.ſed contra hoc facit.c.ij.de conſti.lib. vj.Solu.¶Bau.q̃ loquitur de pena que ex prolatione ſtatim per modum executiuũ afficit perſonã: qs eſſe nõ poteſt cõtra exiſtẽtem in alieno territorio:ſicut etiã realiter nõ poſſet fieri executio ſententie in alieno territorio.Ex hoc infert ¶Paul. q̃ ſententia que trahit ſecũ executionem in perſonam,non poteſt iudex proferre contra ſubditum exiſtentem extra territoriũ:z ſic nõ poteſt eum excõicare.Contrariũ tenui de fo.compe.c.ſi.nam executio excõicationis non fit a iudice,ſed a iure: qs ligat omnes.de cõſti.c.j.pot ergo fieri vbiq;.Si aũt ex genere delicti:imponit pena perſonam afficiens eoipſo q̃ iudex pronũciat ſuper delicto. exemplum.iij.q.vij.ſ.porro.dicit ¶Bau.q̃ valet ſnia etiam contra exiſtẽtem extra territoriũ: cũ illa pena imponatur a iure:cui ſubſunt omnes.de cõſti.c.j. ¶Opp.ad hoc de.l.properandũ.C. de iudi.vbi abſoluitur etiã exiſtens extra territoriũ.Sol.¶Bau. q̃ vbi nõ fit executio:nec perſona in aliquo obligatur.dicit aũt q̃ ſi executio dz fieri in rebus, vel ſi ſnia trahit ſecũ executionẽ reſpectu rerum,vt ſi priuatur beneficio: bene valet ſententia etiã contra alibi exiſtentem: qr executio fiet hois miniſterio in loco debito.de fo.compe. poſtulaſti. z facit hec pro lectura quã ibi teneo.ſ.q̃ ſi iudex delicti non tm̃ pronũciet ſuper delicto:ſed q̃ etiã poſſit priuare delinquentẽ beneficio qs hz alibi. ¶†Tertio q̃ro circa hoc quid in cõtractibus.pone debitor habet tempore contractus domicilij ¶Padue:tranſtulit ſe Ferrariam:an creditor poterit eum cõuenire ¶Padue:Spe.de cõpe.iudi.adit. ſ.j.ver.qd ſi debitor.z ff.dat.hic dicit q̃ eſt electio creditoris.ff. de eo q̃ cer.loco.l.non vtiq;.ſed tamen q̃ debet citari Ferrarie vbi habet domicilij.C.vbi in rem act.l.ij.z fin.qs procedit quatenus retinuerit domicilij ¶Padue:alꝰ non poterit niſi ratione cõtractus ſi fuit ibi celebratus:z tunc procedit vt dicit de foro compe.c.j.ſ.cõtrahentes.li.vj. ¶†Quarto quero in eo qs hic dicitur de dño feudi quam poteſtatem habeat.Solu.Laud.q̃ quilibet dñs feudi quantũcunq; vilis etiã ruſticus ſuper rebus que tenent ab ipſo in feudũ habet ordinariã iuriſdictionẽ per.l. imperialem.ſ.viti.de prohibi.feu.ali.Ex hoc infert q̃ cũ ſit ordinarius poteſt ſniam ſuã executioni mandare:z vaſallos ſuos, etiã ſi clerici ſint,ſine metu excõicatiõis expellere de feudo ſi ab ipſo ceciderint.Alij tm̃ dicunt hoc verũ circa manuũ iniectionẽ alꝰ incidet in canonẽ.xvij.q.iij.ſi quis ſuadẽte.qs dicit Laud. verius.qs etiã dixi de fo.cõpe.verũ.Itẽ etiã nõ inũciendo manus tutius facit ſi per iudicẽ ordinariũ facit expelli vaſallum ſicut dicitur in emphyteota: vt not.de loca.potuit. ¶†Quinto quero circa hoc an poteſt dñs iure ſuo pignorare vaſallũ.dicit Laud.q̃ ſic, in bonis inuentis in rem feudalẽ: qr ſunt domino tacite hypothecata ad inſtar bonorũ inquilini.dic q̃ etiã ſi eſſent hypothecata,nõ tm̃ iz propria authoritate illa inuadere niſi hoc fuiſſet expreſſum in gtractu,ſicut ſepe fit.C.de pig.l.credi

tores.quod

a ¶De dictiõe forſitã. Add gl. iij. in.c.niſi.de renũ. c.ſerpẽs.c.fortaſſis.de peni.diſ.j. gl.in.c.tue.de pcu.doc.in.c.iuuenis.de ſpõſa.z in c.ſolite.de maio. z obe. Anto. de but.in ſil.incip. dña venerabilis.

b ¶Qs rõne delicti. adde gl.in.c. j.xvj.q.j. doc.l.c. ij.de rapt.doc.in c.P.z.B. de of. dele. Ant.debu. in.c. qs cleri. de foro cõpe.

9 tores. & qđ ibi not. ¶ †Sexto q̄ro an possit dñs ꝑcipere vasallo
a sub debito fidelitatis. dicit Laud. ꝙ sicut eps sub ꝟtute obediē
tie ꝑcipere pōt subditis suis: sic dñs vasallo quo ad ea q̄ ad na
turā feudi spectant: imo forti⁹ q̄ episcopus, cū dño iureť fideli
tas. de iureiurā. veritatis. xxij. q. vlti. de forma. sed obedientia re
10 gulariter nō iurať. de maio. & obe. legebať. ¶ †Septimo quero
an extra ea q̄ cōcernūt feudū teneať vasallus dño. dicit Laud.
ꝙ nō: q̄ ꝑm predicta in ꝑcedenti questione teneť vasallus tantū
quo ad ea que cōcernunt feudū. vñ dicit Laud. ꝙ est obligatio
poti⁹ realis q̄ ꝓsonalis. Ex hoc infert ꝙ refutato feudo cessat
ex toto subiectio. arg. ei⁹ qđ not. de electione. venerabilē. in fine.
¶ Potest autem vasallus renunciare feudo proprio motu, sciente
tamen dño nō tamen nimis tempestiue, ꝑm eum. de hoc dic vt
dixi de consti. que in ecclesiarū. Sed licet vasallus renūciet feu
do: tamē in memoriā pristini dominij nō debet dominum offen
dere. x. colla. de vasallo qui contra cōstitutionem Lotharij. c. j.
de hoc in dicto. c. que in ecclesiarum. Ex predictis sequitur ꝙ si
vasalli per papam absoluuntur a fidelitate ꝓpter heresim vel
aliam causam rationabilem, qđ fieri pōt, de here. c. fi. nō teneť
11 dño. de hoc de dolo. veritatis. ¶ †Octauo quero si vasallus in
teruertit possessionem feudi. dicit Laud. ꝙ tunc nō dñs sed or
dinarius cognoscet, ex quo vasallus nō fatetur esse feudum. de
12 iudi. c. ceterum. vbi de hoc. ¶ †Nono quero in eo qđ dicit de re
missione, an remissio de qua hic, sit de iure. glo. in verbo, de mo
re. sol. vsq; ibi, imo dicunt. sed ¶ Bau. latius ꝓsequitur. & pro pri
ma opinīe posita in gl. ꝙ remissio fit de vbanitate tantū, indu
cit q̄ quelibet ciuitas hodie pretendit se habere merū & mistum
imperium: & habet regimen suum sicut olim habebant prouin
cie: vt not. C. de prescri. long. temp. l. fi. §. sancimus. Ex quo vide
tur ꝙ non fit remissio de necessitate: cū quo ad iurisdictionē nō
fit vnus omnium superior: & sic non est identitas iurisdictionis
que ab vno solo preside ꝑ suos officiales exerceatur: sicut olim
erat. pro secunda opi. ꝙ sit de necessitate, inducit de priuile. c. j.
lib. vj. q̄ si est ibi speciale in exēptis ꝙ per ordinariū remitti non
possunt ad locū delicti: ergo eius cōtrariū est ius cōmune. Itē
quia etiā in ciuitatibus habētibus suum regimen necessaria est
obseruatio iuris cōmunis: cum remaneat vna superioritas cō
munis omnibus. pro hoc de cōsti. c. j. & debet ius ciuile obserua
ri etiā in foro ecclesie propter approbationem iuris canonici. de
noui ope. nun. c. j. Sol. aūt ¶ Bau. distinguendo ꝙ aut remissio
petitur in foro ecclesiastico, aut seculari. ¶ Primo casu vera est
secūda opi. ꝙ est de necessitate etiā si iudex ecclesiasticus petat
a seculari: vt in crimine heresis. de here. vt cōmissi. lib. vj. l; vide
retur ꝙ hereticus debeat puniri vbi reperitur: quia hereticus
vbiq; delinquit eodē modo in celo, terra, & mari. C. de here. ar
riani. facit. xxiij. q. ij. nec quisq;. Secūdo casu aut petiť remissio
de his locis que sunt eiusdē iurisdictiōis: aut diuerse. si eiusdē:
fieri debet de necessitate. si aūt diuerse: putat ¶ Bau. non fieri re d
missionem de necessitate nisi hoc habeat consuetudo; vt hic. de
13 hoc dixi. in. c. fi. de fo. compe. ¶ †Decimo quero in eo casu quo
est de necessitate nunquid iudex pōt compellere iudicē sub quo
degit delinquens vt remittat. Sol. vt in ead. glos. in ver. imo di
14 cūt. vsq; ibi, dicūt etiā. & idē ¶ Bau. & Ben. ¶ †Undecimo que
rt an in ꝯtractib⁹ b debeat fieri remissio. Jo. & Azo. ꝙ sic si re
us latitat, al's nō. ff. de iudi. l. heres absens. Jac. de rauen. dicit
idē esse in cōtractib⁹ & in delictis. ff. de iudi. l. omnē. Jnno. vt re
fert ¶ Bau. dicit remissionem nō fieri in cōtractibus. vbi aūt hoc
dicit Jnno. non dicit ¶ Bau. Et contrariū videť tenere Jnn. de
foro compe. dilecti. ¶ Primum autem ꝙ non fiat remissio, tenet
¶ Bet. de bellaper. q̄ nulla. l. cauek. & nō debemus. l. extendere. ff.
sol. matri. l. si vero. §. de viro. Itē si in cōtractibus haberet locū
remissio, cessaret ratio legis dicētis ꝙ ꝑmittēs in certo loco sol 3
uere pōt alibi cōueniri ne sit in eius potestate nunq̄ soluere nō e
veniēdo. de plus peti. c. vnico. ff. de eo qđ cer. loc. l. j. Op. ad hoc 4
q̄ delicta & cōtractus parificanť. ff. de iudi. l. omnē. Sol. ¶ Bau.
illud verū quo ad forū, non tñ quo ad omnia. Jn delictis fit re
missio: q̄ multis crassantibus locus est exēplo. ff. de penis. l. aut
facta. §. vlti. que ratio cessat in cōtractibus. pro hoc de foro cō
pe. romana. §. cōtrahentes. lib. vj. ¶ Opp. ad idem de priui. c. j. 5
lib. vj. Solu. idem qđ id qđ dicit ibi, remittendi. respicit verbum f
deliquerint. & qđ dicit inūgendi. respicit verbū, cōtraxerint. qđ
facere pōt ordinarius de nō exempto: q̄ requisitus a iudice cō
tractus pōt cōtrahentē citare & inūgere vt vadat ad iudicē cō
tractus: sed nō eū inuitū remittere. de hoc dixi de foro ꝯpe. c. fi.
ꝙ in cōtractibus nō habet locū remissio, nisi q̄n cōtrahens re
nunciauit priuilegio: vt not. gl. ff. si quis in ius voca. nō ierit. l. j.
15 ¶ †Duodecimo quero quid in causa criminali mota ciuiliter.
¶ Bet. de bellaper. vt refert ¶ Bau. dicit ꝙ nō est locus remissioni:
per auf. vt nulli iudic. §. si quis vero. q̄ cessat ratio supradicta:
q̄ pene impositio nō est alīs in exemplum. dicit tamen ¶ Bau. ꝙ
nō precise ꝑcedit ꝑm canones. primū videť verius: q̄ hec cau
16 sa cōparatur ciuili. de ꝓcu. tue. ¶ †Decimotertio q̄ro an in cri
minalib⁹ iudex requisitus debeat remittere sine cause cognitio a ¶ An possit dñs. Adde doct. in. c. q̄ in ecclesia ꝟ. de consti. & maxime Hostiē. Ant. de but. & Joan. de imol.
ne. Sol. vt in glo. in ver. more. ver. dicūt etiā. vsq; ad fi. ¶ Bau. di
cit ꝙ si petitur remissio in principio processus, dz fieri aliqualis
cognitio. secus si condemnato. facit de rap. c. j. & qđ not. Jnno.
de inuocatione brachij secularis. de offi. ordi. c. j. qđ est verū, nisi
constaret ꝙ fuisset iniuste cōdemnatus: tunc enim nō remittet:
al's edificaret ad gehennam tanq̄ faciens contra cōscientiam.
de resti. spo. literas. pro hoc dixi in. d. c. j. de offi. ordi.
1 ☞ Forum quis sortitur ratione originis.
2 Sententia continens iniquitatē que deprehendi potest ex ipsi⁹
tenore non tenet.
3 Homo ligius quis dicatur. & vnde fuit introductum faciendi
hominem ligium. & nu. 4.
5 Sententia si continet notorie iniquitatem an perinde est ac si er
ror esset expressus in sententia.
6 Debitores obligati ad soluendum regi Sicilie per iuramētum
in termino an incurrissent periurium non soluendo, presuppos
to ꝙ sententia imperatoris tenuisset.
1 **Per. Rursus.** ¶ †Not. ꝙ ratiōe originis ſ fo
c rtiť quis forū. de hoc in glo. in ꝟbo, originē. Et dicit ¶ Matth. ꝙ rōne originis ꝓprie vel paterne
quis sortiť forū. C. de mu. & hono. l. filios. & l. seq. li. x. ff. ad muni
cip. l. assumptio. §. j. & l. libert⁹. §. patris. & hoc quo ad honores
non quo ad onera: vt not. de parochi. c. fi. in glos. j. ¶ Secundo
not. ꝙ crimen lese maiestatis nō potest cōmitti per nō subditū.
qđ dic vt in glos. in verbo, non subfuit. Et idē Laud. & Matth.
ex hoc not. ꝙ nō oēs subsunt imperatori. ꝑ imperatore tñ facit
ius cōe. xxiij. q. v. dicat. & q. viij. cōuenior. sicut ꝑ epō in suo dio
cesi. de excep. cum venerabilis. xj. q. j. presentiū. de offi. ordi. cum
eps. lib. vj. Sed pro primo facit qui fil. sint leg. per venerabilem.
& saltem iuridice quo ad papā potuerūt aliqui eximi ab impera
tore. de quo. j. ver. fi. ¶ Tertio not. ꝙ ꝫ aliquis sit vasallus, ta
men si nō est al's subditus dñi, non potest cōmittere crimen lese
maiestatis respectu dñi: sicut hic dicit de rege. ¶ Quarto not. b ¶ An in ꝯctib⁹. Adde pe. de. j. & ij. decret. in. §. iiij. ad finem.
de colore iuris: ibi, iuris colore. & idē verbū de elec. auaritie. lib.
vj. j. de vsur. ex graui. facit ꝓ libello qñ agens possessorio narrat
2 petitorium ad colorandū possessorium. ¶ †Quinto not. ꝙ sentē
tia cōtinens iniquitatem que deprehendiť ex tenore eius, nō te
net. qđ dic vt in glo. in verbo, habebat. Idē ¶ Bau. & de hoc. j. q. c ¶ Qđ rōne origi nis. Adde. l. si fi lios. & l. seq. C. de muni. & orig. li. x.
vj. Et error patet ex actis: q̄ sententia robur ꝫ ex actis sicut cō
tract⁹ ex mēte cōtrahētiū. ff. de act. & obli. l. obligationū. Et sen
tētia referť ad acta vt ex eis certa iudicet. C. de sen. que fine cer.
quā. l. j. & iij. Sic ergo referri dz vt videat an sit erronea. ff. de re
iudi. ait ꝓtor. §. ij. not. Jnn. de test. Rainaldus. ¶ Sexto not. ꝙ d ¶ Qđ ꝓpter delictū alibi cōmissū. Adde doct. in. c. ¶. & B. de offi. deleg. doc. in. c. j. de rapt. Ant. de but. in. c. ꝙ clericis. de foro ꝯpe.
¶ Roma est de districtu pape. de hoc in gl. in ꝟb. districtū. ꝑ hoc
ꝯcvj. di. cōstantinus. ¶ Septimo no. ꝙ nō dz qs exercere termi
nos suos. de sepul. c. j. ¶ Opp. ꝙ ꝓpter delictū alibi cōmissum a
possit iudex punire suū subditū: vt no. gl. xvj. q. j. c. j. vbi plus di
cit ꝙ nō cōtrahit forū in loco delicti. Sol. illa glo. loquiť in foro
penitētiali: vt etiā dicit hic ¶ Matth. q̄ si parochianus vnius sa
cerdotis delinquit in parochia alterius, nō ꝓpterea pōt illi cō
fiteri. qđ singu. not. Et est ratio: q̄ dz cōfiteri ꝓprio sacerdoti. de
peni. omnis. & qđ ibi dixi. sed in foro cōtentioso bene sortiť forū e ¶ Quis dicatur hō ligius. Adde gl. i ꝟb. homagiū. l. c. vniuersale. de reg. iur. spe. ti. de feu. in. §. ij. in pn. And. de ꝙser. in c. j. de natu. feu. i vlib⁹ feu. Abb. i c. veniēs. i. ij. not. de accusa.
iudicis delicti. de foro cōpe. romana. §. cōtrahentes. vt hic. & cū
hoc puniri potest a iudice domicilij, vt dixi. s. ꝟ. precedenti. in. j.
q. Et de iudice domicilij loquitur illa glos. hic autē Imperator
nō erat iudex rōne domicilij, nec delicti. ¶ Sexto opp. ꝙ potue
rit imperator absoluere subditos regis a fidelitate, dato ꝙ rex
subesset pape. nam ecōuerso etiā papa absoluit subditos impe
rio. xv. q. vj. alius. Sol. vt in glo. in ꝟbo, fidelitate. & idē Laud. &
Bau. & Bēze. ¶ †Quero quis dicať homo ligius e. Sol. vt in 3 f ¶ Si notorie cōstat. Adde do. & sctō Hemi. post Jo. and. in. c. roma. in. §. i vniuersitatē. in. ij. co. de sent. excōi. lib. vj. Abb. in. c. si quā do. in. j. no. de officio. delega.
glos. j. que est singularis. & idē Laud. & Bau. ¶ †Sexto quero
circa hoc vnde fuit introductus modus faciendi hominē ligiū. 4
dixit Laud. ꝙ de moribus. & de vsu antiquo potius q̄ aliquo
iure naturali vel gētium. fulciť tamen iure positiuo ꝓpter pa
ctiones & stipulationes que interueniunt: quibus mediātibus,
quis pōt obligare personā suam & conditionē suam deteriorem
facere. C. de agri. & cen. l. cū scimus. lib. xj. ¶ †Tertio quero in
eo ꝙ dixi in. v. not. de iniquitate sentētie: si notorie cōstat k de ini
quitate sententie an perinde vitieť ac si error esset exꝑssus in sen
tentia. ¶ Bau. disputando tenuit ꝙ sic, si erat notoriū actus cōti
nui, pro hoc si notoriū est crimen nō potuisse cōmitti per condē
natum sententia est nulla: vt hic. & est ratio: q̄ impossibilitas im
pedit omnē obligationē. ff. de statu libe. l. cū heres. §. j. que sentē
tia sine appel. rescin. l. vlti. j. & ij. respō. iiij. distin. erit de pac. c. fi.
regula, nemo. lib. vj. ergo ꝙ nō potest esse, obligationē inducere
nō pōt. Itē si notoriū est cōmitti nō potuisse: ꝓz ꝙ falsum est id
de quo fuit cōdemnat⁹. facit de peñ. dist. j. si eñ inquit. ꝟ que eñ
cōio. qđ aūt falsum est, nihil est, nec impedimentū ꝑstat: sufficit
quomodocūq; cōstet. ff. de tuto. & cura. l. tutor. Item notorium

etiã in pſonã iudicis facit ſententiã nõ valere. de re iudi. ad pro
bãdum. ergo eodẽ modo in forma ſentẽtie. Jtẽ notoriũ fic iuſti
ficat ſententiã que fertur ſibi cõformis, q̃ ab eo nõ appellatur.
de appel. cum ſit. ꝛ c. peruenit. ergo fortius per contrarium erit
nulla ſi fertur cõtra notorium: cum iura magis faueant abſolu
tioni q̃ condẽnationi. de proba. ex literis. l. diſtin. ponderet. pro
hoc q̃ ex quo eſt notorium, actus cõtinui ſuccedit loco expreſſi.
Et eſt acſi errorem expreſſiſſet in ſententia: vt not. Jnno. de ſen
ten. excõi. romana. lib. vj. ꝛ Archidia. ibi. ꝛ xj. qõ. iij. nemo. dicit
Bau. idẽ ſi eſt notoriũ trãſiens: dũtamẽ tanta fiat exp̃ſſio in ſen
tentia, q̃ cõcurrat notoriũ cum tẽpore: quo iudex dixit malefi
cium cõmiſſum. ad hoc hec litera. Sed vbi eſt notoriũ condẽna
tum nõ cõmiſiſſe: nõ tamẽ negaꝛ cõmittere potuiſſe. diſtinguit
Bau. q̃ aut ſentẽtia lata eſt ab eo qui nõ eſt iudex niſi rõne deli
cti qs dicit in ſuo territorio cõmiſſum: aut ab ordinario. primo
caſu aut cõparuit citatus: ꝛ de hoc cognitũ ꝛ pnunciatũ eſt, va
let ſentẽtia ſi nullus error exprimiꝛ in ea: q̃ de hoc potuit cogno
ſcere. de reſcrip. ſup literis. ff. de iudi. l. ſi qs ex aliena. de offi. p̃to.
l. iij. ff. ſi quadru. pau. fe. l. j. qs tenet Specu. de cõpe. iudi. adi. §.
j. ver. ſed pone. ꝛ ſequẽ. facit de ſen. excõi. venerabilibus. §. ſed ꝛ
ſi iudex. lib. vj. Si autẽ nõ cõparuit, puta Bau. ſententiam nõ
valere, nec citationem arctaſſe. facit qs not. de accuſ. veniẽs. iñ.
q. ij. quia ea. ad hoc. xj. q. j. nullus. xxiij. q. vlti. cõuenior. qs tenuit
Ber. de reſcrip. diſpendia. lib. vj. ꝛ Spe. de citatione. §. j. §. item
gñaliter. Si aũt ſentẽtia lata eſſet ab ordinario ordine ſeruato ꝛ
nullo errore expreſſo, valet ſi ferat ſup bonis: ſed nõ quo ad pe
nam corporalẽ infligendã: nec omiſſio appellatiõis potuit tur
pitudinẽ ſentẽtie tollere ꝛ eam iuſtificare: licet hoc poſſit in his
que ſunt liberi arbitrij, ꝛ ex noſtra poteſtate pendent: vñ execu
tor talem ſentẽtiam nõ debet exequi: vt not. Jnno. de offi. dele.
paſtoralis. facit. ff. de iniuſt. rup. ꝛ irri. teſta. ſi qs filio. §. q̃ ſi qs.
tenet q̃ nõ. tñ p̃dicta oportet intelligi de tali notorio: de quo ſi
ne vllis liquidationibus patet, ita q̃ ſufficit p̃ponere: proponi
aũt debet vt not. vt lit. nõ cõteſt. accedens. j. ꝛ de appel. cle. ap
pellanti. nõ eñ poſſet iudex ſupplere de his que ſunt facti parte
nõ proponente. de poſt. bone. j. ¶†Quarto quero preſuppoſi
to q̃ tenuiſſet ſentẽtia impatoris, an debitores obligati ad ſol
uẽdum regi p̃ iuramentũ certo termino nõ ſoluentes euitaſſent
periuriũ. gl. qd de debitorib⁹. remittit ad. c. ſignificauit. de cẽſi.
vbi dixi in. j. q. dicit Laud. q̃ nõ: cũ potius ſit obediẽdum iura
mẽto q̃ imperatori. xj. q. iij. Iulianus. ſed ſm eũ debẽt appellare
a tali ſentẽtia: alꝫ imputareꝛ eis. arg. ff. de minor. l. ait p̃tor. j. re
ſponſo. niſi forte per ſententiã iuſtam bona cõdemnati cõfiſca
ta forent: q̃ tunc fiſco tanq̃ heredi reſpondendũ eſſet. ff. ad leg.
iul. maieſt. l. fi. ꝛ idẽ Bau. Nam ſi iudex ſolũ precipit debitori ne
ſoluat: nõ eſt obediendũ, ex quo debitor eſt obligat⁹: vt ſi recte
ſoluit creditori etiã reo criminis. ff. de iur. fiſ. l. aufertur. §. in rea
tu. ꝛ cũ iuramentũ fuerit licitũ preceptũ: cõtrariũ nõ obligat. d.
§. Iulianus. de iureiuran. veniens. ꝛ ſi iudex ꝓpter hoc procedat
cõtra nõ obedientem: obligatur ei. ff. qs metus cauſa. l. ij. ff. ad
leg. aquil. l. quẽadmodũ. §. magiſtratus. de cõtra hẽ. emp. l. fi. de re
iudi. c. j. lib. vj. verius tamen eſt q̃ imputatur. debitori nõ ap
pellanti a tali p̃cepto: ſicut illi cui iudex p̃cipit vt ſoluat minori
ſine curatore. ff. de mino. l. ait p̃tor. §. permittit. ver. q̃ tamẽ. Sed
quando bona ſunt confiſcata q̃ ſit reſpõdendum fiſco vt nunc
dixi, facit. C. de bo. dam. l. fi. de bo. eorum qui mor. ſibi conſci. l. j.
ꝛ. ij. ff. de iur. fiſ. l. in fraudem.

1 ☞ Excuſatur qui ſe non offert ſponte ad mortem.

2 Clauſula, ſupplentes de plenitudine poteſtatis oẽs defectus
ſi quis defectus fuerit. quid importat.

Ver. Ceterum. ¶No. q̃ licet impator poſ
ſit ſupplere defect⁹ iuris po
ſitiui, ꝛ in hoc de nihilo aliq̃d facere. C. de rei vxo. ac. l. vnica. cõ
munia de lega. l. ij. nõ tamẽ põt auferre que ſibi cõpetũt de iure
naturali. p̃ hoc qs dicitur hic in gl. ij. ꝛ inſtitu. de iure naturali,
§. ſed naturalia. v. diſt. §. naturale. ꝛ ſic nõ tollit defenſionẽ que
eſt de iure naturali: vt hic. ꝛ in hoc ſingulariter cotidie allegaꝛ
hic verſiculus. ꝛ de hoc etiã in ſequenti notabili. ꝛ in hac glo. ij.
1 in fi. ꝛ qs hic in hoc dicit Bau. dicitur ibi in glo. ¶†Secundo
not. ex eo q̃ dixi in proximo notabili, q̃ vt dicit Stepha. excuſa
tur qui nõ offert ſe ſpontaneum ad mortem. ꝛ hoc quãdo mos
erat iniurioſa: vt. §. ea. cle. ver. notoriũ. in gloſ. per hanc. vbi dixi
in. iij. not. Si aũt iuſta: debet ſe offerre: tũc eñ licitũ eſt iudicem
reſiſtentẽ impugnare. xxiij. q. v. nõ putes. alꝫ, nõ te. cũ. c. ſequen
tibus. Et ſic defendens ſe cõmittit bellũ iniuſtũ. xj. q. iij. qui reſi
ſtit. qñ ꝛo ſentẽtia eſt iniuſta, põt ei reſiſti ſicut violẽtie latronũ.
j. di. iuſgẽtiũ. nã ſicut defenſio cõtra aggreſſorẽ eſt de iure natu
rali. ff. de iuſt. ꝛ iur. l. vt vim. j. diſt. ius naturale. ſic etiã in lite. i. in
iudicio debita defẽſio eſt de iure naturali: vt hic: etiã ẽtra fiſcũ.
3 C. de iure fiſci. l. facultas. ¶†Tertio not. ex hoc q̃ clauſula illa
que ponit in p̃uilegijs ſeu p̃ceſſib⁹, ſupplẽtes ex plenitudine po
teſtatis oẽs defect⁹ ſi qs fuerit defect⁹ ꝛc. intelligit quo ad de
fect⁹ iuris poſitiui. p̃ hoc de elec. illa. de trãſac. c. j. p̃ illã aũt clau
ſulã nõ inducit aliqs extrinſecũ. vnde p̃ eã nõ intelligit diſpen
ſatũ cum eſt neceſſaria diſpẽſatio. ar. eius qs no. de fil. p̃ſby. ve
niẽs. ſic etiã nõ inducit abſolutio ab excõicatione. p̃ hoc de ſen.
excõi. ſi ſumm⁹. Matth. ꝛ de hoc in Spe. ti. ij. §. nũc oſtẽdendũ.
ver. ꝛ no. ¶Opp. ad hoc qs dixi in. j. not. imperatorẽ non poſſe
tollere ius alicui⁹. q̃ imo poſſit. C. de bo. dã. p̃ totũ. Solu. põt ex
cauſa p̃ ſentẽtiã legitimã. qs dic vt no. de cõſti. q̃ in eccl'iarũ. ſine
cauſa nõ: ꝛ ſic p̃cedit qs. ſ. dixi. ¶Quero an portio debita iure
nature filijs poſſit eis tolli ꝓpter delictũ patris. Laud. Bẽze. ꝛ
Matth. proſequunt. dic vt dixi. §. e. cle. in prin. q. vij.

1 ☞ Legatus de latere, an poſſit cognoſcere de cauſis laicorũ
in terris imperij vacante imperio.

2 Sententia quot modis poteſt retractari.

Ver. Vtigitur. ¶†Quero in eo q̃ dicit va
cãte impio papã ſuccedere,
ſi legat⁹ de latere de cauſis laicorũ poterit cognoſcere in terris
imperij. Spec. tit. ij. §. nũc oſtẽdendũ. verſi. xix. dicit q̃ nõ. ꝛ hoc
vult gl. in ver. ſuccedimus. p̃ hoc de foro cõpe. lꝫ. j. ibi, ſi malue
rint. ꝛ in fi. ibi, ad nos p̃ iuſtitia recurrat. de elec. venerabilem. ꝛ
2 qs no. Jnno. in. d. c. licet. ¶†Scdo q̃ro in eo q̃ hec ſentẽtia re
a tractat quot modis retractat[a] ſentẽtia Matth. dicit q̃ plurib⁹:
aliqñ de rõne corrupti iudicis: ꝛ tũc aut fuit corrupt⁹ pecunia,
aut gratia vel amore. primo caſu ſententia eſt nulla. C. quando
p̃uo. nõ eſt neceſ. l. venales. ꝛ c. q̃ recte. xj. q. iij. ꝛ in. c. vẽdentes.
j. q. iij. ſecũdo caſu tenet, ſed per in integrũ reſtitutionẽ retracta
tur. ff. ad trebel. l. ſeruo inuito. arbiter aũt ſiue pecunia ſiue gra
tia corrũpatur, nõ eſt ſententia nulla: ſed ope exceptiõis reſcin
dit. C. de arbi. l. iij. p̃to hoc de arbi. c. ij. q̃ñq; retractatur ratione
falſe aduocatiõis: ꝛ tũc ſi interuenit pecunia, ipo iure nõ tenet
ſi gratia vel princeps opus eſt reſtitutione: vt dictũ eſt de iudi
ce. de hoc. C. de aduo. diuer. iudi. l. j. q̃ñq; ratione falſorũ teſtiũ:
ꝛ tunc neceſſaria eſt reſtitutio. ff. de re iudi. diuus. qs dic vt dixi
de proba, licet. in princi. Jdẽ dicit Matth. ſi reuocatur ratione
falſorũ inſtrumentorũ: q̃ eandẽ vim obtinent cũ teſtib⁹. de teſt.
cog. peruenit. ꝛ tũc ſi ex parte actoris: nõ obſtãte ſentẽtia repli
cabit de dolo. Si ex parte rei: cõpetit ſibi exceptio quã prius ha
bebat. ff. de dolo. l. ꝛ elegãter. §. ſi p̃curator. vbi de hoc. ꝛ C. de
pena temere litigantiũ. l. j. qs dic vt dixi de p̃cu. in noſtra. q̃ñq;
rõne falſarũ allegationũ. ꝛ dicit Matth. q̃ neceſſaria eſt reſtitu
tio. ff. de iudi. l. ſi p̃tor. §. marcellus. dic q̃ qñ per dolum p̃ſentis
cõtra abſentem lata eſt per falſas allegationes, ipo iure eſt nul
la. d. §. marcellus. de quo dixi in. d. c. licet.

¶De appellationibus. Rubrica.

1 ☞ Appellatio facta coram maiori parte plurium iudicum
valet: dũtamen fiant que in hac cle. continentur.

2 Appellari debet coram iudice ſi preſentia haberi poteſt.

3 Appellatio debet intimari appellato ignoranti.

4 Judices ordinarij plures an poſſint ſeparatim procedere.

5 Quid ſi ſimul cognouerunt: an debeant ſimul pronunciare.

6 Arbiter ferẽdo ſententiam iniquã facit litem ſuam ſicut iudex.

7 Reductio arbitramenti ad arbitrium boni viri coram quo pe
ti debet. Et infra quod tempus peti poteſt.

8 Appellatio quare non poteſt interponi a ſententia arbitri.

9 Arbiter ꝛ arbitrator qualiter differunt.

10 Arbiter ſi condemnauit minorem, ꝛ minor petat reſtitu. in in
teg. an arbiter cognoſcet.

11 Appellare qualiter quis dicatur coram maiori parte iudicũ.

12 Quid ſi tantũ duo erant iudices, qualiter dicetur maior pars.

13 Quid ſi fuerit appellatum coram omnibus iudicibus: an qui
libet poterit ſingulariter apoſtolos concedere.

14 Quid ſi vnus iudicum conceſſit apoſtolos delatorios: alij au
tem refutatorios: an ille vnus poterit penitere ꝛ dare refutato
rios cum alijs.

15 Judex ſi non detulit appellationi an hoc debeat intimari ap
pellato.

16 Delatio appellationis an indiſtincte deuoluat negotiũ ad iu
dicem appellationis.

17 An autem per approbationem appellantis cauſa appellatio
nis transferatur.

18 Judex an poſſit facere dilationẽ appellatiõis iuito appellato.

19 Judex a quo quem terminum poteſt prefigere appellationi.

20 Quid ſi iudex aſſignauit appellãti terminum ad ſe preſentan
dum, alium terminum ad faciendam fidẽ q̃ ſe preſentauerit: ſi
non faciat fidem de preſentatione an appellatio ſit deſerta.

21 An autem prefixio termini ꝛ delatio ſi plures ſint iudices poſ
ſit ſeparatim ab eis fieri.

22 Quid ſi ex duobus iudicibus vnus defert, alius autem non.

Quid ſi

a ¶Quot modis retractaꝛ. adde ſpec. ti. de execu. ſen. in. §. vj. ſpec. ti. de ſenten. in. §. 6
vij. Ant. de but. in. c. ex parte. de reſti. ſpol.

23 Quid si iudices sint in inequali numero.
24 Quid si plures sint iudices in numero pari z discordant.
25 Judex qui non detulit appellationi an possit terminū pfigere.
26 Intimatio appellationis an debeat fieri iudici quando appellatur in eius absentia sicut fieri debet appellato.
27 Intimatio an debeat fieri appellato in q̄libet cā appellationis.
28 Intimatio an debeat fieri appellato si sit appellatū ab omnib⁹ iudicibus simul.
29 Terminus si sit prefixus appellationi in beneficialib⁹, si nō pareatur termino an appellatio sit deserta.
Adde ad idem numero.30.de desertione appellationis.

1 **Sa iudicibus.** ¶ † Valet appellatio coꝝ maiore parte plurium iudicū: sed appellato est appellatio,delatio, z termini prefixio intimanda.
2 habet duo dicta.sc̄m ibi,est tamen. ¶ † Nota
a q̄ debet appellari[a] coꝝ iudice si potest ei⁹ habere copia.de hoc in glos.in ver.coram. z dicit Benz.intelligi coꝝ aliquo fieri quod fit eo sciente z intelligente licet non cōsentiente.ff.de verb.signi.coram.z.l.vltima. ¶ † Secūdo not.q̄ appel
3 latio debet intimari appellato ignoranti. dic tamen sufficere q̄ eius procuratori specialiter in causa cōstituto intimetur.de elec. cle.causam.j.respōso.z dicit Zap.q̄ si nō intimet nō arctat appellatum quē arctaret si esset intimata.d.cle.causam. nec habet fm eum effectū appellatio ante intimationē, id est vt ea pendente nihil debeat innouari:z reuocetur si fuerit innouatum:z hoc dūmodo potuerit intimari:al's secus.tunc enim fiet qđ habetur in.d.cle.facit eo.titu.si iustus. Ex hoc dicit Zap.q̄ licet appellatio legitima eximat appellantē a iurisdictione iudicis a quo,eo. titu.directe tamen debet intelligi cum fuerit intimata ei contra quem interponitur.secus in priuilegio exemptionis: quia z si in notitiā eius cōtra quem conceditur nō veniat: tamē eximit priuilegiatum.de cōces.preben.c.j.lib.vj.que not. ¶ Tertio not.q̄ debet intimari delatio z termini prefixio. z dicit Bau.non sufficere q̄ sola termini prefixio intimetur: quia non habet ius delationis.eo.titu.cum appellationibus.lib.vj. ¶ Opp.q̄ non sufficiat appellari a maiori parte plurium iudicum,sed necesse sit ab omnibus: vt not.Innocē.de offi.delega.cum super. Solu.vt in glo.in verbo,simul.z idem Bau.z per dictū Inno.quod ponit hec gl.potuit surgere dubitatio: de qua hic. vel fm Benze.fuit causa dubitādi: quia sicut oēs iudices saltē delegati vel arbitri simpliciter dati simul debēt cognoscere: sic videbat q̄ eoꝝ sn̄ia simul habeat suspendi per appellationē z apostoloꝝ petitionē. sed ad hoc respondeo.j.q.xv̄.ibi, nec p hoc. vel potuit dubitari quia fm Zaud.videbatur contrariū: sicut cū supplicat a sentētia senatoꝝ a qua nō lz separatim a singulis: nec a maiori parte sed ab omnib⁹ supplicandū est.C.de peti.heredi.l.fin.sed quo ad hoc vltimū dicit Zaud.q̄ ibi senat⁹ totus habet iurisdictionem in cōmuni:z nō dicit fieri coꝝ vniuersitate q̄ separatim fit coꝝ singulis.xv̄.qō.v̄.qui manumittitur.hoc aūt fm Bēze.quilibet habet iurisdictionē separatim licet omnes habeant exercitium simul.de rescri.pastoralis.in prin.de offi.dele.prudentiā.in prin.quo ad alia dic q̄ ratio decidendi fuit ea que ponit in text. dicit Stepha.q̄ causa huius prouisionis est quia plus debito potuisset causa dilatari:qđ esse nō debet: de arbi.vt questionib⁹.li. vj.et qđ fit a maiori parte, censet factū a toto.ff.ad municipa.l. qđ maior.de re iudi.duo ex tribus.vnde licet videret q̄ appellatio deberet offerri oīb⁹.C.de appel.l.in offerēdis.e.tit.vt debit⁹. ibi,coꝝ iudice.oēs aūt sunt iudices, vt predixi: tamē sic statutū est p̄pter difficultatē q̄ erat in cōgregādis oīb⁹ intra tps appellandi.v̄.q.vj.anteriorū. ¶ Secūdo op.ad hoc q̄ imo in absentia omnium iudicū possit appellari.eo.tit.suggestū.Sol.Batth.q̄ ibi in appellatione extraiudiciali: de qua eo.titu.bene.z sic vult Batth.q̄ hec cle.habeat locū in appellatiōe extraiudiciali.cōtrariū tenet hic gl.iij.z verius.dic ergo q̄ in.c.suggestū.loquitur de appellatione q̄ surgit ipo facto pitineris arreptionē, z nō de appellatione verbali.de qua hic.vel illud.c.est correctum: tamē de intellectu ei⁹ z.c.meminimus. dixi,eo.ti.vt debit⁹. ¶ Tertio opp.q̄ possit appellari coꝝ vno ex plurib⁹ iudicib⁹, ne sit opus q̄ coꝝ maiori parte,qz quilibet pōt p se iudicare.ff.de offic.consul.l.vnica.C.de author.prestā.l.vlti.Sol.Zaud.q̄ illud in ordinarijs:secus in delegatis nisi aliud sit in delegatiōe expressum. de offi.deleg.causam.z.c.prudentiā. vel fm Zaud.hic loquit de actu cōmuniter ab oībus celebrato.ſ.de sn̄ia per plures lata cōtrariū loquit de potētia p̄cedēdi simpliciter quā habent plures ordinarij.vult dicere q̄ licet si erant ordinarij potuissent separatim p̄cedere:tamē ex quo simul p̄cesserūt z pnunciauerūt locus est ei qđ hic dicit. ¶ Quero in quibus iudicibus locū habet hec
4 cle.gl.j.dicit q̄ in oībus tam ordinarijs q̄ arbitris iuris. z idem Bau.quia in omnib⁹ subest eadē ratio. ¶ † Secūdo quero circa hoc generaliter cum sunt plures iudices ordinarij an possint separatim procedere. dic q̄ sic, vt dixi in vltimo contrario. et de
5 hoc.de offi.deleg.prudentiā.in prin. ¶ † Tertio quero circa idē quid si simul cognouerūt. dic q̄ simul debēt pronūciare. de hoc in Spe.de sententia.§.sed quid.ver.quid si duo.de plurib⁹ autē
6 arbitris dic vt de arbi.vt questionib⁹.lib.vj. ¶ † Quarto quero
b circa hoc de arbitris[b] si arbiter fert iniquā sententiā an facit litē suam sicut iudex.Batth.format,z est impertinens sicut et alie questiones sequētes. Sol.autē q̄ sic.C.de pac.si quis in conscri
7 bendo.de hoc in Spe.de arbi.§.j.ver.quid si arbiter. ¶ † Quinto quero coꝝ quo petitur reductio arbitramēti ad arbitriū boni viri.dicit Batth.q̄ coꝝ iudice qui dicit bonus vir.ff. de ver. oblig.cōtinuus.§.cum ita.l.vir bonus.ff.iu.sol. ¶ Sexto quero
c intra qđ tēpus [c] peti pōt reductio.dicit Batth.q̄ vsq; ad.xxx. annos.de hoc per Spe.in.e.titu.§.sequit. ver.intra qđ tempus. de hoc dixi.de arbi.exposita.vbi tenui q̄ tm̄ intra annum:quod a
8 tamē dic plenius vt ibi. ¶ † Septimo quero quare a sententia
d arbitri[d] nō appellet.dicit Batth.q̄ qz non est sententia,cū ex ea nō nascat actio in factū sicut ex sentētia iudicis.C.de reb. credi. l.actori. z sic non pōt rūpi per appellationē: rumpitur eīm tm̄ id qđ tenet.ff.de iniusto z irri.testa.l.nā et si,§.rumpendo. de pena recedūt a beneficio legis permittētis appellationē.ad hoc.C.de pact.super dote.l.vlti.ff.de precario. et habet. de hoc dic vt dixi
9 de arbi.cū dilectus. ¶ † Octauo quero de differentia inter arbitrū z arbitratorē. Batth.respondit aliquas differētias impropias. dic melius vt dixi de iureiu.quintau allis.nā tunc arbitra- b
tor nō assumitur proprie vt pronūciet, sed vt cōponat inter partes:secus de arbitro. ¶ † Nono quero si arbiter cognouit inter
10 maiorē z minorē,z minor petit in integrū restitui. dicit Batth. q̄ arbiter poterit incidēter cognoscere, licet nō principaliter.sed hec questio deciditur per text.de in inte.resti.causa. ¶ Decimo quero an in appellatione extraiudiciali locū habeat qđ hic dicitur.glo.ij.dicit q̄ sic. Idē Baul.qđ etiam dixi.ſ.in.ij.contrario. ¶ Undecimo quero si in appellatione iudiciali est appellatum extra iudiciū z postea intra tēpus legitimū est intimata appellatio coram iudice,an sufficiat.videt q̄ sic: qz appellatur coꝝ iudice vt certificet de appellatione: nūc autē est certificatus, z non refert quid ex equipollentibus fiat.ff.si cer.peta.l.certū. de verb. signi.in his.in cōtrarium:quia ad aliū effectū tendit appellatio: ad aliū intimatio. Itē nō esset pro hoc differētia an posset haberi copia iudicis,an nō:que esse debet,vt hic.facit.ff.de consti.pecu.l.j.§.qui.qđ tenet Bertrandus dicēs q̄ debet appellatio interponi ex quo copia iudicis haberi pōt: z nō sufficit q̄ fiat per modū intimationis. ¶ Duodecimo quero in eo casu quo haberi pōt copia omniū iudicū an sufficit appellare coꝝ maiori par- c
te,vt hic glo.ij.dicit q̄ sic:movet ex verbo forte, in textu.z idem Baul. Et fm hoc dicit Zaud. qđ licet difficultas congregandi plures iudices videat causa finalis huius dispositionis:tamē est potius impulsiua: qua cessante nō cessat dispositio.ff.de postu. l.j.§.sexum.simile de verb.signi.abbate.qz cōstitutio iuris debet esse perpetua.vnde licet cessat causa: remanet principis authoritas que facit eā durare. ar.ff.de leg.l.de quib⁹. de offi.leg.c.fi. d
Benze.aūt dicit q̄ in p̄sentia iudicū est appellandū si ipsoꝝ copia possit haberi.ff.qñ ap.sit.l.j.§.dies.z sic no.gl.z Inn.eo.tit. si iustus.z.c.suggestū.z sic cōcordant gl.Inn.cōtrarie.e.ti.si iustus.z.c.dilectis.in gl.pe.ad hoc.e.ti.si duobus. p hoc ista lra a cōtrario,z.e.ti.vt debit⁹.ver.cū aūt. z qz hec decre.aliter intelligēdo esset correctiua iuriū gtra id de elec.eccl'ia.ij.§.deniqz. z.c. cū expediat.li.vj. Et fm hoc dicit Bēze.q̄ verbū separatim,hic in text.nō videt referendū ad verbū appellare,sed ad verbū,apostolos petere.attēto ordine litere. arg.ff.de leg.ij. cū pr̄.§.a te.ff. ad trebel.l.heredes.§.vlti. In hoc tamē nō persistit, sed dicit q̄ mens huius cle. est prouidere appellāti q̄ etiā separatim possit appellare a pluribus iudicibus dūtamen a maiori parte appellet p̄pter difficultatē congregādi omnes:z sic verbū separatim, refert etiā ad verbū appellare.et hoc verius : qz cū sit vna ratio, verbū sequēs debet determinare oīa p̄cedētia. eo.ti.ij.requiris. z qđ ibi dixi. Et sic fm Benze.erit reperire q̄ lz plures delegati simpl'r nō possint separatim p̄cedere. de offi.dele. prudētiam.in prin.ipsoꝝ tamē iurisdictio separatim suspendi pōt:p hoc quia sicut staretur sn̄ie maioris partis delegatoꝝ si nō appellaret.ff. de re iudi.duo.de iudi.c.fi. z sicut etiam qñ est appellatū statur delationi z termini pfixioni maioris p̄tis:ita standū est appellationi facte a maiori parte. Itē qua rōne maioris partis sententia partē nō appellantē esset astrictura, eadē ratione appellatio a maiori p̄te est appellantē releuare:qz oīs res z.c. de reg.iur.c.j. nec p hoc hec cle.corriget alia iura: quia licet in eis caueatur qđ in p̄sentia iudicū fit appellandū vbi cōmode adiri possunt, pro hoc.e.ti.si iustus.z.c.appellatio.lib.vj. nō tamē cauet q̄ eis existentib⁹ simul debeat appellari. Ad illud de ordine scripture dicit nō curandū de ordine vbi cōstat de legis mēte.ff. de solu. nec ordo.hic autem de mēte contraria constat, vt dictum est.ſ.e.q.

a ¶ Qđ dz appellari. Adde Archi.in.c.appellatio.de ap. bal.in addi.Spe.tit.de app.ver.appellatio dz interponi. Bart.in.l.j.in.§. si qs.ff.de appel.

b ¶ De arbitris. Adde Spec.tit. de sentē.v̄.arbi. Bar. z doc.in.l. si qs in cōscriben do.C.de arbi.dic q̄ hoc est verū ni si iurauerint facere equitatē. vt in auf. decernim⁹. C.de arbi.fz Zudo.ro.in.l.j.in.vj. col.ff.de arbi. itē si sit renūciatū reductiōi fz Bau. de ca.gsi.lxxj.inci.visis z ponderatis omnibus.

c ¶ Intra qđ tps. Adde Bar.in.l. si qs arbitratu. de ver.ob.Bart. in.l.hecvenditio. de cōtrahē.emp.

d ¶ Quare a sentē tia arbitri. Adde Spe.tit.de arbi.in.§.iij. Spe. ti.de ap.in.§.ij.

11 ¶ †Decimotertio quero qualiter intelligit̃ qꝫ hic dr de maiori parte. dicit Zau. ꝙ de duab⁹ partib⁹: alʒ nō ꝓprie dr de maiori parte: vt not. de electio. cū inter canonicos. in princ. vel loquit̃ de maioritate facti: z sic sufficit si in vno excedat. s. de electio. cle. ꝙ circa. qꝫ est verius z nullibi noie maioris partis intelligit̃ de
12 duabus partib⁹ nisi qñ in re exprimitur. ¶ †Decimoquarto quero si erāt tantū duo iudices, quomodo appellabit̃ coꝝ maiori parte. Sol. vt in glos. in verbo, maiori. z ibi querit de alio. qꝫ
13 dic vt in ea. ibi, solutio. vsqꝫ ad fin. ¶ †Decimoquinto quero si coram omnibus simul fuit appellatum, an pōt quilibet iudex seꝑatim apostolos cōcedere. dicit ℙau. ꝙ sic, si alij requisiti nolunt cum eo cōuenire: sicut ab eo pōt appellari. z hoc ad sui exonerationē z euitationē pene. de qua eo. ti. de prior. ij. q. vj. decreto. C. e. l. qñ. z. c. vt super. li. vj. licet melius sit ꝙ in dando apʒos oēs cōueniāt si possunt. ꝑ primo inducit ℙau. quia alʒ ex facto maioris partis nō deferētis punitur appellās sine culpa: cōtra id de cōsti, cognoscētes. lvj. di. satis. de his q̄ fiūt a ma. parte ca.
14 c. quesiuit. ¶ †Decimosexto quero in casu premisso si vnus cōcedit apostolos delatorios, alij refutatorios, an pōt ille vn⁹ penitere et cū alijs dare refutatorios. dicit ℙaul. ꝙ si est talis q nō pōt solus procedere, penitere pōt: z sic etiā pōt si deferētes sunt maior pars: qꝫ per dilationē factā ab vno vel ꝑ partē minorem aliorū iurisdictio nō perditur: cū in actibus iudicialib⁹ iste vnus nō preferatur eis. ff. de re iudi. l. duo ex tribus. de arbi. si in tres. lxv. dist. c. j. ij. q. vj. §. diffinitiua. x. itē si plures. de offi. deleg. cām. de re iudi. c. fi. de ar. c. ij. li. vj. z per cōsequēs ipse vnus retinet iurisdictionē ex psona aliorū. e. ti. vna. Et sic appellāti ex tali delatione nullū ius est quesitū nec iurisdictio ad superiorē delata: qꝫ absqꝫ preiudicio alicuius penitere pōt. z sic intelligitur regula, mutare. lib. vj. facit de offi. deleg. ꝙuis. eo. lib. de electio. auditis. Jtē taliter deferens nō dicitur functus officio suo cum res non possit sortiri suū effectū tanꝙ facta ab eo qui non possit z ꝑ hoc sibi nō obstat. de offi. deleg. in literis. de appellatio. intimasti. et cum nō habuerit potestatē volēdi pōt penitere nō obstāte regula, qꝫ semel. libz. vj. dicit tamē ℙau. ꝙ si alij postea deferant appellationi etiā diuisim, videt̃ valere delatio z apʒorū assignatio. arg. ff. de serui. rusti. predio. per fundū. dicit tamē cōtra hoc esse: quia delatio pendet ex facto iudicum in quorū potestate est simul conuenire: z cum sit actus iudicialis debet fieri simul: sicut z alij actus iudiciales. z hoc dicit forte verius z de mente huius litere. primū veri⁹, vt dico. j. q. xxxiij. ¶ Decimoseptimo quero in eo ꝙ dicit de intimatione, an appellanti scienti debet fieri intimatio. glos. in ver. ignoranti. dicit ꝙ non. z idem ℙau. qui dicit non curandum quomodo sciuerit: siue quia eo presente fuit ap-
15 pellatū, siue alter: ex quo plene est instructus. ¶ †Decimooctauo quero si iudex nō detulit appellationi, an debeat hoc intimare appellato. dicit ℙau. z Benz. ꝙ nō: quia solū hic dicit̃ faciendam intimationē de dilatione. ratio vero quare intimatur delatio colligitur ex gl. in verbo, delationis. quare autē refutatio nō sic intimetur, patet ex eadem glo. quia tūc cessat ratio: de qua in
16 gl. ¶ †Decimonono quero in eo qꝫ gl. p̄missa dicit ꝙ per delationem principale negotium defertur ad iudicē appellationis, an hoc sit indistincte verum. dicit Zap. ꝙ si iudex deferens habebat iurisdictionē per suam delationē transfert etiam causam principalē. si aūt non habebat iurisdictionē: tunc transfert causam appellationis tantū, non principalē: vt no. Spe. e. ti. §. qualiter aūt. ver. porro. in fi. alʒ ver. ꝙ autē dixi. z Joā. and. eo. titu.
17 cū de appella. lib. vj. ¶ †Vicesimo quero an per approbationē appellantis causa principalis eodem modo transferatur. dicit Zap. ꝙ non, sed trāsfertur solū causa appellationis quo ad cognitionem z decisionē: debet tamen tūc appellans z appellat⁹ mittere procuratorē non tantum ad impetrandum, sed etiā ad tractādum z finiendū causam appellationis in curia: z hoc nisi appellatus dicat ꝙ vult etiā causam principalē diffinire in cu-
18 ria. e. ti. c. j. li. vj. de hoc in Spe. in. d. §. ver. tertio. ¶ †Vicesimoprimo quero an delationē potest iudex facere inuito appellato. dicit Zap. ꝙ sic: z ꝙ etiā appellatus pōt approbationem facere
19 inuito iudice. qꝫ etiam no. eo. ti. interpositō. ¶ †Vicesimosecundo quero quem terminum potest iudex a quo, prefigere appellationi. So. vt in gl. pe. que dicit ꝙ duplicē. s. ad iter arripiendū, et ad se presentandū. de primo, eo. ti. peruenit. ij. de secūdo, eo. titu. significauit. z. c. personas. Est aūt z tertius terminus ad finiendam appellationē: z istū non pōt iudex a quo prefigere: eo. titu. ex insinuatione. sed prefigitur a lege. eo. ti. cum sit. j. e. sicut. hunc tamen terminū prefigere pōt iudex ad quē, vt not. de dolo. cum olim. in glo. vlti. quam nescio alibi. z idem hic Zap. qꝫ dic procedere in papa. z sic loquitur. c. cum olim. inferior vero non posset terminum iuris breuiare: regula, indultum. libz. vj. d. c. cū sit. vbi dixi. Est z quartus terminus ad redeundū ab appellatione. d. c. ex insinuatiōe. z iste est idē in effectu cum termino ad finiendā
20 appellationē. z reprobatur ille. d. c. ex insinuatione. ¶ †Vicesimotertio quero si iudex a quo, assignauit terminum appellanti ad se presentandum, alium terminū ad fidē faciendū sibi ꝙ presentauerit: si appellans fidem nō fecerit, an appellatio sit deserta. dicit Zap. ꝙ licet ex hoc veniat punitus: qꝫ nō paruit: non tamē appellatio debet cēseri deserta, cū hoc nō sit iure exp̄ssum. facit de sen. excō. is qui. j. rūso. lib. vj. Jdem tenet Fride. de senis in consi. cxxvij. z dixi eo. titu. personas. z. c. ex insinuatione. dicit tamē Zap. ꝙ si iudex comminatus fuisset ꝙ nisi in termino assignato sibi fidem de dicta presentatione feciss̄et: haberet appellationē pro deserta: tūc secus. ℙet. de anch. dicit ꝙ iudex a quo non pōt pronūciare appellationē esse desertā hoc vltimo casu: qꝫ hec sentētia confertur in tēpus quo futurus est non iudex, cū sit ttāsfusa iurisdictio in iudicē ad quē. ar. de off. leg. p̄nti. li. vj. ff. de iurisdi. om. iudic. eū qui. §. fi. dictū placet, sed ratio non viget: qꝫ si appellatio est frustratoria, nec iudex detulit: nō est in superiorem transfusa iurisdictio. eo. ti. cū appellationibus. lib. vj. sed verior est ratio: qꝫ beneficiū appellationis pēdet in cognitione superioris: nō ergo pōt iudex a quo, etiā in parte, ipsum tollere nisi vbi reperitur ei a iure cōcessum. facit de confir. vti. c. j. et. ij. Jtē est beneficium iuris. eo. tit. cum speciali. ergo nō auferendum. regula, indultum. prealle. tamen tutū est appellāti ꝙ fidē faciat ne
21 se ingerat opinionibus. z hoc nota. ¶ †Vicesimoquarto quero an prefixio termini z delatio si sunt plures iudices possit seꝑatim ab eis fieri. glos. in verbo, prefixionis. videtur sentire ꝙ non. qꝫ etiā tenet Benz. sub dubio forte: quia appellatio z apostoloꝝ petitio a parte prouenit: sed appellationi deferre et terminū prefigere ꝑuenit a iudice. vñ sicut iudices vel arbitri plures non possunt ꝓcedere seꝑatim nec istos actus explicare, maxime cū per appellationē agatur de iurisdictiōe ab eis abdicāda z in superiorē transferēda. e. ti. cū appellationib⁹. li. vj. ꝑ hoc de of. deleg. prudentiā. z. c. cū causam. z. c. cū super abbatia. z. c. si contra vnū. idē ℙau. vt dixi. §. q. xvj. Zap. dicit veri⁹ esse ꝙ sicut appellari pōt seꝑatim, ita z apostoli dari: vt nō ad imparia iudicentur iudices z appellās: qꝫ puto veri⁹, vt sic permisso antecedēti
22 permittat̃ cōsequēs. de offi. dele. preterea. ¶ †Vicesimoquinto q̄ro si ex duob⁹ iudicib⁹ vnus defert, alius nō. dicit Zap. ꝙ valebit delatio vel repudiatio, prout acceptabit iudex ad quem. et hoc si illi erāt delegati. Jn ordinarijs vero valet illa que facit ꝑ
23 reo. de re iudi. duobus. z pro hoc. j. q. xxvij. ¶ †Vicesimosexto quero si iudices erant in dispari numero. dicit Zap. qꝫ valebit delatio vel repudiatio maioris partis. de rescript. pastoralis. de
24 arbi. c. j. et fina. libz. vj. ¶ †Vicesimoseptimo quero in eo quod dixi. §. q. xxv. de duobus iudicibus discordantibus, quid si sunt plures in numero pari z discordant. dicit Zap. ꝙ si sunt dati cū clausula, ꝙ si ambo. vel, ꝙ si non omnes. vel cum illa, omnes vel alter vestrum. vel simili: et vna pars defert appellationi. altera non: z pars nō deferens ꝓcedit: eius ꝓcessus ex futuro pēdebit euentu vtrū valeat vel ne. z predicta in duabus proximis questionibus locum habēt quando insimul omnes procedūt: sed si vnus eoꝝ eo casu quo potest procedit, z ab eo appelletur, z ipse appellationi deferat: deuoluet̃ ad superiorem causa appellationis, z precludet̃ collegis via procedēdi. ad hoc de offic. deleg. cū plures. z. c. si cōtra vnū. lib. vj. z eo. tit. cū super abbatia. Si vero non detulit sed ꝓcedit: ex futuro pendebit euentu eius ꝓcessus: quia si pronunciabit̃ male appellatū: tenebit ꝓcessus fm Zap. z videntur eius dicta esse inuoluta. nec oportet in hoc insistere:
25 quia decidunt̃ per. c. fi. de re iudi. cū ibi not. ¶ †Vicesimooctauo quero an iudex qui nō detulit appellationi possit terminum prefigere. Jnnoc. de accu. c. vlti. dicit ꝙ non. Contrarium tenet Spe. eo. ti. in quarta parte. §. sequitur videre in forma reuerēdo vel sanctissimo. dicit Zap. ꝙ hec cle. in eo ꝙ dicit de delatione z termini assignatione a contrario, facit pro dicto Jnnoc. verius puto dictum Specu. quia regula est ꝙ iudex a quo, potest prefigere terminū appellanti. de appel. personas. z. c. cū sit. que iura indistincte loquunt̃: nec ista cle. contradicit. nam argumentum a contrario debet sumi a causa fi. vt not. de elect. publicato. z sic nō sumitur inducēdo hanc cle. modo predicto. ¶ Vicesimonono quero si iudex detulit appellationi, an ex post facto pōt terminū prefigere. videtur ꝙ sic. s. e. cum sit romana. dicit Bēze. ꝙ cōtrarium non improbabiliter potest dici: quia per delationem desijt esse iudex. eo. tit. cum appellationibus. z negotium principale z omnia accessoria sunt ad superiorem deuoluta. s. eo. tit. electis. §. preterea. z statim succedit terminus iuris ad ꝑsequendū: z imputet sibi iudex qui cū detulit terminū, non prefixit vtendo iuris beneficio. C. de iure deli. l. scimus. §. si vero postꝙ a cōtrario. dic contra vt not. Jo. an. eo. tit. cum appellationibus. lib. vj.
26 vbi respōdet rationi premisse. ¶ †Tricesimo quero an sicut intimatio fit appellato hic ita debeat fieri iudici, cum appellatur in ei⁹ absentia. dicit Bēze. ꝙ nō: quia si hoc voluisset, ita exꝑressisset de iudice sicut de appellato. de hoc dic vt dixi de elect. cle.
27 causam. in prin. q. xxvij. ¶ †Tricesimoprimo quero an in qualibet causa

det causa appellationis debeat fieri intimatio appellato. videt ꝙ sic per hanc cle.qs videt tenere Spec.eo.ti.§.qualiter. Bẽze. dicit aliter dicendũ,vt ipse not.de elec.cle.causam.dic ꝙ in casu huius cle.locũ habet intimatio. Item in casu dicte cle.causam. alʒ non,nisi reperiatur expressum.ꝛ cle.causam.non habet locũ nisi in appellationib⁹ interpositis ad sedẽ apostolicam: vt not. glo.in ea.cle.in prin.in versi.sedem apostolicam.vbi dixi in.vj.q. ꝛ quo ad hanc cle.dic vt in sequen.q.differt tñ intimatio de qua hic ab illa de qua in cle.causam. vt dicit gl.vlti.ꝛ dico.j.q.xxxij.

28 ¶ †Tricesimosecũdo quero si ab oibus iudicibus simul est appellatũ an debeat fieri intimatio appellato.dicit gl.vlti.ꝙ sic:qz eadẽ est ratio sicut si separatim:qz tñ periculũ est ignoranti vno casu,sicut reliquo,si nõ prosequeret appellationẽ cui delatũ est: ꝓpter qs periculũ vitandũ fuit inducta hec intimatio.ꝛ licet hic dicatur eam faciẽdam qñ separatim est appellatũ:non negatur quin sit idem quando ab omnibus appellatur. et idem Benze. ¶ Tricesimotertio q̃ro an intimatio de qua hic,locum habeat in casu cle.causam.glos.vlti.ibi,ꝛ aduerte. dicit ꝙ nõ.ꝛ dic vt in

29 ea.ꝛ ibidẽ Bẽze. ¶ †Tricesimoquarto quero in eo qs dicit hec gl.ꝙ in causis bñficialibus terminus est appellationi prefixus, si termino non pareatur an deserta sit appellatio. dicit Lap.ꝙ nõ.de elec.c.j.lib.vj.lʒ secus sit in termino hois.eo.tit. personas. ¶ Tricesimoquinto quero si iudex a quo, in causa bñficiali defert appellationi ꝛ assignat terminũ de quo in.c.j.palle. vel aliũ cõsentientib⁹ vel nõ cõtradicentib⁹ partibus ad iter arripiendũ vel se presentandũ,ꝛ appellans vel appellat⁹ nil faciũt in termino,an appellatio sit deserta.videt ꝙ sic si nullum subest impedimentũ.e.tit.personas.ꝛ.c.cum sit.j.e.q̃diu.Lap.]Bet.de anch. dicit ꝙ iudex non potest assignare alium terminum q̃ illum de quo in.d.c.j.quia hoc esset tollere legẽ maioris, contra id qs no. de accu.cum.p.in gl.fi.de sortil.c.ij.de elec. cupientes.§.quod si. li.vj. Item presuppositio ꝙ possit,dicit tamẽ ꝙ non cõparendo in termino appellatio nõ erit deserta: quia in.d.c.j.imponit alia pena non cõparenti vt in eius absentia procedat:cui standũ est per ꝓdicta:ꝛ hoc videt ꝓbabiliter dictũ.p Lap.tñ est qz loquit qñ statuit termin⁹ partib⁹ cõsentiẽtib⁹ vel nõ ꝯdicẽtib⁹.possent ant partes ex toto renunciare appellationi.de elec. q̃uis.lib.vj. possent ergo cõsentire ꝙ alteret dispositio illi⁹.c.i.in suũ preiudicũ,ꝛ sic ꝙ iudex assignet terminũ:nec istud est tollere legẽ superioris sed partes renũciãt suo fauori:qs ꝓnt:de regula.ad aplicam.ꝛ dato ꝙ iudex assignet terminũ iuris ,lʒ nõ fieret deserta si termin⁹ esset a iure tñ assignat⁹ : vt dixi in ꝓi.q.secus tñ qñ a iudice etiã idẽ terminus assignat: qz durius agit cũ ministro legis q̃ cum lege.ff.de arbi.l.celsus.ꝓ hoc qs dixi de rescrip.c.j.

1 ☞ Obseruantia est attendenda.
2 Voluntas pape sufficit pro ratione.
3 Apostoli an possint peti vno contextu.arguit pro ꝛ contra.
4 Apostoli quid sint.
5 Et quod tempus est statutum ad apostolos petendum.

1 **Quãuis.** ¶ †Nota ꝙ obseruantia cõmunis attendenda est: talis enim obseruã-
a cia fm Laud.est optima legũ interpres [a]. de consue. cum dilectus.maxime si in Romana curia obseruet: quia quod Rome fit,spectandũ est.de offi.ꝓfi.sed licet.xij.dist.c. j.ij.ꝛ.iij.quod est verum si mandetur per alios obseruari: vt hic. vel etiam si non mandetur, dumtamẽ non refragetur specialis loci consuetudo.de consti.ex literis.secus si ꝓhibeatur per alios
2 obseruari.de tẽpo.ordi.c.j.vbi de hoc. ¶ †Secũdo no.ibi,volẽ-
b tes.ꝙ voluntas pape [b] pro ratione sufficit.insti.de iure naturali. §.sed quod principi.ꝛ facit cõmunem obseruantiã iuri preferri: vt hic.de hoc.e.di.§.leges. de consuetu.c.fi.ficut facit etiã equitatem preferri iuri:vt hic.ꝛ de rerũ permuta.c.vnico.li.vj.Quid
c autem [c] sit equitas ꝛ quomodo [d] preferatur iuri,no.hic Laud.ꝛ
d Bau.dixi de transa.c.fin. ¶ †Oppo.ꝙ non sufficiat apostolos
3 sepe petere vno cõtextu. nam quod fit vno cõtextu licet pluries habetur pro vno facto.nec hoc casu verborũ replicatio actuum diuersitatẽ geminat.xxj.q.ij.lotharius. sicut de promissione dicitur.ff.de verb.oblig.qui bis.ꝛ de leg.sepius.ff.de leg.j.l.plane. §.si eadem res. debuit ergo petitio continere interualla. de senten.excom.constitutionem.lib.vj.Sol.contraria sunt vera de rigore:sed de equitate procedit quod hic dicitur: vt patet in tex.ꝛ per hoc papa vtitur verbo,decernimus.ad ostendendum qs̃ sit nouum ius: et ꝙ ante hoc contrarium erat dicendum. pro hoc
4 glo.in eodẽ verbo. ¶ †Quero quid sint apostoli [e]. Quo ad effe-
e ctum huius.c.dicit Laud. ꝙ sunt breuis forma iudicẽ ad quem appellatur instruens, motũ iudicis a quo et totius appellationis circunstantias breuiter comprehendens.ij.qõ.vj.§. forma. ¶ Secũdo quero vnde dicunt. Dicit Laud.ꝙ ab epi.quod est
5 supra. et stolon, quod est missio. sunt enim litere ad superiorem
f misse.de hoc in Spe.eo.tit.in quarta parte.§.sequit. ¶ †Tertio quero quod est tempus petendorum [f] apostolorum. Dic vt in glos.in verbo,tempore.quod est.xxx.dierũ.eo.tit.vt super.lib.vj. olim erat.v. dierũ.ij.q.vj.ab eo. ¶ Quarto quero quando currant isti.xxx.dies. Bio.ea.dicit ꝙ a tempore sententie, vel a tempore quo incipit currere decendium ad appellandum. Et idem Paul.dicens ex hoc ꝙ in istis.xxx. diebus computantur.x. qui dantur ad appellandum: quia appellatio et apostolorũ petitio fiunt coram eodem.ꝛ petitio apostolorum que est verbalis tantum est accessoria appellationi: ideo vnum tẽpus imputatur in alio.C.eo.titu.iudicibus.canonizata.ij.q.vj. quod tenet glos.ff. de libellis dimissoriis.l.j.not.eo.titu.ab eo.lib.vj. Alij dicũt computãdos a tempore appellationis interposite:quia.x. dies dantur ad appellandum.et.xxx.dies dantur ad petendum apostolos super appellatione. nec est opus ꝙ petantur in appellatione, vt dico.j.qõ.vj. pro hoc dicto.c.ab eo. quod tenuit Hostien. eo.titu.c.j.libz.vj. Et in summa huius titu.§.qualiter. ver.iudex autem. Idem Benze.dicens.l.iudicibus. cum dicit a tempore sententie intelligendam postq̃ sententia est per appellationem suspensa:quia licet sint multe species apostolorum. quidam dimissorij.de quibus.ff.de libel.dimisso.l.j.ij.qõ.vj.§.forma. quidã refutatorij.C.de ap.l.vlti.§.in refutatoriis.ff.de appel. reci.l.sciẽdum.eo.tit.cum appellationibus,lib.vj. quidam reuerentiales. de quibus eo.titu.c.j.lib.vj.tamen nulli predictorum peti vel cõcedi possunt nisi sit appellatum.ante enim nõ potest admitti vel refutari appellatio, cum non sit emissa. argu.ff.de lega.ij.l.si ita scriptum.§.si sub conditione.xxxij.qõ.j.quod vero. nec ante appellationem stringitur pars petere nec iudex prestare.ij.qõ.vj. post appellationem.ff.de libel. dimis.l.j. vnde absonum videtur ꝙ.xxx.dies ad eos petendos currant anteq̃ sint necessario petendi:quia sic reperiretur prescriptio currere contra illum qui in nulla est negligentia,quod est contra naturã prescriptionis que inducta est in odium negligentis.C.de anna. exceptio.l.vltima. ¶ Secundo quia simile est tempus hoc illi tempori in quo concedi debent:imo est idem.d.c.ab eo.lib.vj.Sed tẽpus.xxx.dierũ intra qs debet concedi,currit post appellationem.d.l.j. de libel. dimis.ergo tempus.xxx.dierum intra quos habent peti: alʒ citius currerent habenti appellare q̃ habẽti concedere. quod videtur absonum. ¶ Tertio quia tempus petendi apostolos est xxx.dierum: sed finge ꝙ appellatur vltimo momento decendij. si current a die sententie haberet appellans.xx.dies tãtum: qs repugnat iuribus dãtibus.xxx. ¶ Quarto quia nõ possunt peti nisi per illum qui appellat:ergo oportet ꝙ prius appellauerit. ad.l.iudicibus.respondet Bẽze.vt predixi, ꝙ debet intelligi a die sentẽtie,scilicet per appellationẽ suspense. expedit enim iura
b iuribus concordari. de elec.cum expediat.lib.vj.ꝛ vnum ius trahitur ad aliud.ff.de leg.sed ꝛ posteriores. Et sermones intelligẽdi sunt iuxta materiam in qua sunt etiã quandoqz contra ꝓpriam significationem.ff.locati.l.si ab vno. Alij distinguunt qz
c aut loquimur respectu iudicis: aut respectu appellantis.primo casu procedit opi.secunda.secundo casu procedit prima si tempore sententie sciuit appellans in sententia:quia hoc casu imputet sibi si non appellauit statim ꝛ apostolos petijt. in casu vero premisso debet permitti iudici ꝙ possit deliberare.non enim potuit diuinare an appellaretur.ꝛ per hoc dicunt ꝙ cum appellatur extra presentiam iudicis,currunt a die intimationis facte iudici. ꝛ ita decidit Rota Romane curie decisio.xxxij. Item fuit dubitatum [a] quo tempore. dic ꝙ verior est opi. prima indistincte per.d.l.iudicibus.nec rationes premisse in contrariũ vigent. d
nam ex quo ista tempora sunt compassibilia. potest vtrunq; simul currere.ff.ad turpi.l.in senatus.no.de elect.cum in cunctis. in fi.ꝛ.j.de magistris.cle.ij.ver.si quis.in glos.et ibi dixi in.ij.qõ. et plenius in.d.c.cum in cunctis. ¶ Quinto quero quare apostoli debẽt instanter peti.dicit Laud.ꝛ Bẽze. ꝙ ideo:quia iudex a quo pronocat.de offic.delega.suspitionis.ob hoc ad eum mitigandum disponunt iura ꝙ petãtur instanter ꝛ cũ reuerẽtia quia forte nõ traderet si cum arrogantia peterentur : quia cum is qui displicet ad intercedendũ mittitur ꝛc.xlix.dist.§.j. in auc. de man.princi.§. deinde competens. ¶ Sexto quero an sit ne-
cesse ꝙ petantur simul cum appellatione. glos.in verb.cõtextu. e
dicit ꝙ non.idem Paul.ꝛ Bẽze.pro hoc verbum sufficere, hic in tex.ꝛ sic non est necesse.

1 ☞ Appellans tenetur ad duo,scilicet ad comparendũ in termino pro petendis apostolis:ꝛ ad eos petendos.
2 Apostoli debent dari expensis iudicis a quo: qz assignat termi- f
num ad eos recipiendos.
3 Apostoli an debeant dari clausi.
4 Judex si assignauit appellanti terminum ad audiendum volũtatem suam,si appellans non compareat an dicatur renũciasse appellationi.
5 Judex a quo quando possit reuocare grauamen.
6 Appellans si non cõparuit in termino assignato ad recipiẽdos apostolos:quia impeditus,dicitur deseruisse appellationem.

a ¶ Optima legũ interpres. Adde l. si de interpretatione.ff.de legi.

b ¶ Volũtas pape. Ads.c.cũcta p mũdũ.ix.q.iij.

c ¶ Quid autẽ sit equitas. Adde Hosti. ꝛ Ant.de bu.i.c.fi. de trãsac. Joã.an.in.c. magne. de voto. Bald.in.l.j.ff.de iusti.ꝛ iur.

d ¶ Et qño. Adde doc. in.c.fi.de transac.ꝛ in.c.disciplina.xlv.dist. doc.in.l.placuit. C.de iudic.l. hac conditione.ff. de condi. ꝛ demon. Cy.in.l.j. in fi.C. de legi.

e ¶ Quid sint apostoli. Adde gl.in verbo, petat.i.c. cordi.de ap.li.vj.

f ¶ Tps petendorũ apl'oz. Adde Rotã dec.xxxj. inci. fuit dubitatũ. in nouis. bal. in addi. Spe.tit. de app.ver.apl'i. doct. in.l.iudicibus.C.de appel.

7 Quid si comparet per procuratorem.
8 Et an in termino teneatur petere instanter z sepius.
9 Quid si iudex in termino assignato assignat alium terminum.
10 Appellans si non comparuit in termino ad recipiēdos aposto los presumitur renunciasse appellationi: an hec presumptio sit iuris z de iure.

1 **§. Verum.** ¶Not. ꝙ appellās tenetur ad duo: scz ad cōparendū in termino assignato pro petendis apostolis, et ad eos petendos: vt hic. secus cū citatur vt veniat ad videndum reuocari grauamē: quia tunc sufficit ꝙ compareat etiam si nil petat. eo. ti. si a iudice. lib. vj. quē fit ratio differentie dicitur in gloss. sola. ¶Secūdo not. ꝙ terminus iuris potest arctari. hic enim iudex certum terminum assignat pro apostolis, z loquitur de termino hominis: qz. ī. §. proxi. loquitur de termino iuris. oportet autem intelligi ꝙ fuerit terminus breuior. nō enim posset iudex terminū. xxx. dierū prolōgare. Quando autē z quomodo possit terminus iuris breuiari, no. de regu. iur. indultum. lib. vj. dixi eo. tit. cum sit. cōcludendo ꝙ terminum datū a iure fine hominis ministerio iudex non breuiat nisi cū re-
2 perit ei permissum: datū aūt cū hois ministerio sic. ¶†Tertio
a ¶Expēsis. Adde Feli. in l. eos. in. §. apostolos. de appel. not. ꝙ apostoli dandi sunt expēsis[a] iudicis a quo: nam assignat terminū ad eos recipiēdos. pro hoc etiam. ī. §. proxi. ibi, se datu-rum. z ibi, oblatos. Sic etiā libellus datur expen. actoris. iij. qō. iij. offeratur. hec em̄ verba dare, cōferre, tribuere, z exhibere, vi-dentur gratuitam concessionē respicere: z his verbis vtitur hic, z. C. eo. l. iudicibus. posita. ij. q. vj. in fi. ibi, cōuenit prestari ꝙ ne-cessitatem imponit iudici. xiij. q. j. quod precipitur. ad idem eo. ti tu. c. j. li. vj. ibi, assignare deproperet. z in. c. ab eo. ibi, a iudice ex-hiberi. fit enim cōcessio ex officio. ij. q. vj. ab eo. etiam nō petenti. C. e. l. eos. simile de offi. ordi. si canonici. lib. vj. ¶Pau. z idem dici-tur. ī. §. proxi. in glo. vlti. que dicit communius seruari ꝙ dentur expensis appellantis, qs dicit habere equitatē, maxime in dele-gatis. idem ¶Paul. dic ꝙ imo veritatē. ꝙis enim iudex debeat offerre, non tamē debet suis sumptibus actu facere: quia nō de-bet suis sumptibus militare. de prescri. cum ex officij. de rescrip. statutū. §. assessorē. lib. vj. de hoc etiā dico. ī. §. seq. q. v. ¶Oppo. ꝙ ex quo apostoli fuerint in appellatione petiti, non sit opus ꝙ in assignato termino iterum petātur: quia sufficit simul fieri. s. precedēti responso. Sol. Laud. ꝙ quādocz iudex statim cōcedit vel expresse denegat vel assignat tempus nō determinatū: vt. ī. in fi. z procedit cōtrariū. quādocz certū terminū assignat: vt hic. vel terminum iuris: vt. ī. proxi. §. z tūc tenetur appellans iudicē requirere: vt hic. sed in eo ꝙ dicit de termino incerto, videt po-tius dicendū idem de illo ficut qñ assignatur terminus iuris: vt ī. in fi. dicitur. ratio autem quare in termino tenetur iterū appel lans petere, qz petitio sua videtur suspensa ad terminū: ideo ne videatur ab ea recessisse, debet eam renouare. ¶Quero que est ratio eius qs dixi in. j. notabili, ꝙ hic in termino nō sufficit com-parere nisi petant apostoli: et in casu capituli, si a iudice. sufficit comparitio sola. Solu. vt in glos. in verbo, petat. z idem ¶Pau. et in hac gloss. iurisdictionem resumat: z sic fauore ipsius iudicis:
3 z ideo ad minus teneā appellās. ¶†Secūdo quero an aposto-
b ¶An apostoli. Adde ¶Phili. in d. c. intimasti. do cto. ī. c. olim. el. ij. de offi. deleg. li[b] debeant dari clausi z sigillati. videtur ꝙ non: qz relationis co pia debet dari litigatoribus. e. ti. intimasti. ergo z apostolorum. Itē si negaretur delatū z iudex velit iterū pcedere: probari non posset si essent clausi. In cōtrariū qz dirigunt superiori cui sunt psentādi z ab eo aperiēdi. arg. de offi. dele. cū olim. ij. dicit ¶Pau. equum ꝙ dentur aperti z necessariū qñ sermo dirigitur ad ap-pellantē vt sciat qualē pcuratorē habeat mittere ad psecutionē cause. e. ti. interposita. ij. responso. e. ti. c. j. li. vj. vbi vero dirigunt superiori tolerari pōt ꝙ dent clausi. bene tamē facit iudex certi-fi care appellantē an detulerit vel nō: imo videtur necessariū per id qs nūc dictū est. facit. c. s. pxi. in fi. glos. vero vlti. ī. §. proxi. vbi dico. q. vj. simpliciter videtur velle ꝙ necessario dentur aperti. et sic cōmuniter dantur: qz dant acta pro apostolis: z in actis scri-
4 bit rñsio iudicis an deferat vel nō. ¶†Tertio quero quid si iu-dex assignauit terminū appellanti ad audiendum voluntatem vel responsionem suā si appellans nō cōparuerit: an dicitur re-nunciasse appellationi. quidā ꝙ nō: qz hic loquitur qñ assigna-tur terminus ad recipiēdos aplos. cum ergo cle. sit penalis, nō debet extēdi. de pe. di. j. §. pene. Alij cōtra: qz nō est pena, sed p-uisio causarū z abbreuiatio, ad qs iura intendunt. de dolo. finē. Itē ista sunt paria: z sic dicitur fuisse pnunciatū in curia de cō-silio auditorum. z hec pars indubitāter procedit qñ in appella-tione apostoli fuerūt petiti: qz tunc dando terminū ad audien-dum responsionē intelligit dare ad recipiēdos apostolos dela-torios vel refutatorios vel reuerētiales. s. sed quando in appella-tione nō fuerunt petiti: verior videt alia pars: vel saltem equior. tamē adhuc puto idem esse: quia dando terminum ad audien-dum responsionē intelligitur dedisse terminū ad omnia que sub responsione cōtineri possunt. z sic etiā ad apostolos recipiēdos.

5 ¶†Quarto quero in eo ꝙ dixi in. j. notabili ꝙ iudex a quo, po-test reuocare grauamē, qñ hoc possit. quidam vt refert ¶Matth. dicunt ꝙ re integra: cum appellans non fecit sumptus in prose quenda appellatione. ff. de condi. cau. da. si pecuniā. in prin. gl. eo. titu. cū cessante. dicit ꝙ etiam postea potest, dūmodo reficiat sumptus. ¶Host. dicit z verius. ꝙ semper pōt donec desierit esse iudex. definit aūt dando apostolos dilatorios. e. ti. cum appella tionibus. lib. vj. z alijs modis, de quibus dixi in. d. c. cū cessante.
6 ¶†Quinto quero si in termino assignato ad recipiendos apo stolos nō comparuit appellās qz fuit impeditus. dic ꝙ non di-
7 citur deseruisse. eo. tit. ex ratione. ¶†Sexto quero quid si cōpa-reat per procuratorē. dic sufficere. maxime si habet speciale mā-datum: quia qui per alium facit z c. de sen. excō. mulieres. lib. vj.
8 ¶Septimo quero an in termino teneatur petere instanter z se pius. ¶Paul. videtur dicere ꝙ sic. nam in verbo petat, dicit sub-audiendum instanter z sepius: z hoc nisi tpe appellationis fue rint petiti instanter z sepius: tunc enim nō expedit nisi petātur. pro hoc glos. in ver. videtur. sed illa loquit in alio casu. ipse autē ¶Paul. concludit melius esse hic supplere ꝙ instanter pro hoc. §.
9 proximo. z fin. ¶†Octauo quero si in termino assignato iudex assignat alium terminum. Sol. vt in gl. in ver. videtur. quam no.
10 in ver. z licet. vsqz ad fi. z idem ¶Paul. ¶†Nono quero in eo qs hic dicitur ꝙ nō veniens in termino ad recipiendos apostolos videtur renunciasse appellationi: an hec sit presumptio iuris et de iure. dic ꝙ sic: nam in tantum deserta est appellatio ꝙ nullo-modo audietur eam prosequēs nisi fuisset impeditus: vt dixi. s. q. v. Si tamē erit intra decēdium ad appellandū: posset iterum appellare: vt dicunt quidam. Contrariū tenui de testi. significa-uerunt. quia videt omne in prima appellatione deduxisse. cum ergo ei renunciauerit amplius non audiatur. qs dic vt ibi dixi.

1 ☞ Terminus iuris et terminus hominis equiparantur quo ad petendos apostolos.
2 Et an sit differentia an iudex assignet certam diem ad recipien-dos apostolos: an incertam. exemplum ponit.
3 Appellatio an possit interponi in quolibet loco. vide.
4 Apostoli cuius expensis debent dari.

1 **§. Similiter.** ¶†No. ꝙ terminus iuris hic equi-paratur termino hois. sicut em̄ nō petens aplos in termino hois censet appellationē deseruisse. s. §. proxi. ita z in termino iuris: vt hic. Ex hoc no. ꝙ termin[s] iuris censetur certus. si enim foret incertus, nō arctaret. ī. §. pxi. dicit autem certus quia iura sunt certa. ff. de iu. z fac. igno. l. ij. de con sti. c. fi. z a quocūcz sciri debēt. C. de legi. leges. z iuris terminus arctat, vt hic, sicut hois. p hoc de elec. statuimus. z. c. cupientes. lib. vj. p hoc qs dico. ī. q. ij. z. iij. ¶Quero in eo quod hic dicitur qñ iudex rñdet appellāti z c. an hoc pcedit siue petat aplos siue nō. dicit ¶Pau. ꝙ sic: z ideo in ꝓbo appellāti, supplet z aplos pe-tēti vel non petēti vel alteri vel pcuratorio nole ipsius petēti. Et hoc not. ꝙ etiam si appellans petierit apostolos, tamen si iudex dat terminū ad eos accipiendos, debent in termino iterū peti. qs tenet Laud. z Bēz. dicēs ꝙ ad hoc teneā ppter spem in qua iudex eum super hoc posuit terminum iuris vel hois assignādo.
2 ¶†Secūdo quero in eo ꝙ dicit de iudice q respondet se datu-rum intra iuris terminū, an sit differentia an iudex assignet cer-tam diem pro apostolis: vt qz dicat, cōpareas tali die: an incer-tam vt intra tot dies. gloss. ij. fol. z dicit ꝙ sic: qz primo casu non potest comparere intra diem. secūdo casu sic. quod not. Ex hoc not. ꝙ valet terminus incertus. nam cū dicit compareas intra tot dies terminus est incertus. z hoc etiā no. eadem glos. sed dic ꝙ sufficit ꝙ est aliquo modo certus ex quo nō transgredit diem vltimam termini. Ex hoc etiam no. id quod dicit eadē glo. ibi, z per id videtur. vsqz ad finem. per quā terminari potest questio qua queritur de citatione facta vsqz ad pascha vel aliam diem feriatam. tenet enim citatio z debet cōparere intra diem. quod dixi de fer. c. fi. Et in hoc vt dicit glos. sufficit ꝙ cōpareat quan-docūcz, loco tamen z tpe congruo. z intellige congruo: quia fm ¶Pau. nō sufficeret si incontinenti compareret. debet enim expe-ctare tāto tempore vt cū cōmoditate potuerit iudex apostolos formasse. quid enim si tertijs assignauit terminum predictum et in nouis compareat: non est de mēte iuris ꝙ satisfactum sit ter-mino. z de loco cōgruo pone exemplum per id quod no. eo. titu. ab eo. in glos. antepenul. lib. vj. z ibi not. de loco incongruo con-gruus autem videtur si sui copiā facit in publico. ff. quādo app. sit. l. j. §. adeundi. ij. q. vj. biduum. verfi. adeundi. Et dic publico, id est in quo sedere cōsueuit: vt no. Barto. in. d. §. adeundi. z de hoc. ī. ea. q. z dicit ¶Pau. ꝙ iste terminus non potest dici dubius cum sit iuris, z initiū eius sit ex facto appellantis. vult dicere ꝙ de iure statutū est tempus appellanti intra qs apostolos petat. et si iudex dicit se daturū intra iuris terminū, vel intra breuiorē: nō potest dici incertitudo, cū etiā prius ad hoc teneretur appel-lans: z ideo nō est in eo probabilis ignorātia. pro hoc qs dixi. s.

in.ſ.notabili.Ex hoc infertur ꝙ dūmodo congruo loco ⁊ tēpore cōpareat intra terminū,tenetur iudex apoſtolos tradere.⁊ dicit Bēze. ꝙ intantū tenet iudex eos tradere ſicut iudex quādo nō eſt aſſignatus terminus liberat tradendo apoſtolos intra.xxx. dies:quādocunq; ſit appellans q̄ terminus eſt aſſignat⁹ libe-
ratur quādocūq; petat congruo tpe quaſi totum tps ad ſui cō-
modū ſit inductū.ar.ff.de ver.obli.ſtipulatio iſta.§.inter. ex hoc dicit Bēze.ī.§.ſeq.ꝙ iudex nō eligendo certū terminū tranſfert poteſtatē eligēdi in appellantē.ſimile de cōſue.cū in tua.de p̄bē. ſi pluribus.libr.vj.dicit tamē ꝙ licet appellans petēdo intra iu-
ris terminū nō obtineat apoſtolos: adhuc p totū iuris terminū tenetur expectare iudicem ſi eos offerre velit.arg.§.eo.ſi a iudi-
ce.lib.vj.qr iudex ante lapſum iuris terminū nō dicit eſſe in mo-
ra tradendi eos:ſed appellans non tenetur iterū adire iudicē ex quo ſemel intra dictū terminū petijt: qr ſemel iuris diſpoſitioni ſatiſfecit. ſecus autē ſi iudex aſſignaſſet certū terminum: qr illo
3 elapſo nō eſt amplius expectandus. ¶†Opp.ad id qđ dixi de loco cōgruo.videtur eīm quilibet locus congruus,cū appellatio
a non ſit actus iudicialis.poteſt eīm actus interponi[a] etiam die feriata.C.de feř.l.i.no.de fe.c.ſi.in glo.ij.ſicut etiam libellus offer-
ri.ff.de adul.miles.§.ſexaginta. ⁊ ſic etiam quolibet loco poteſt exerceri. Sol.videtur vbicūq; appellatio porrigatur iudici hoc ſufficiat ad impediendum, ne ſentētia tranſeat in rem iudicatā. quod ſatis innuit lex permittēs appellare poſſe die feriata qua tñ iudex non ſedet. ſed quo ad effectum vt iudex non tradendo apoſtolos intelligatur detuliſſe appellationi, vt hic, requiritur ꝙ loco cōgruo ſint petiti. Et quo ad hoc cōgruus ſit vbi ſedere conſueuit,vt dixi.§.e.q. vel eoipſo ꝙ non apparet incongruus, apparet aūt incongruus ex cōiecturis:vt in exēplis de quib⁹ ha-
betur.eo.ti.ab eo.li.vi.in gl.antepe.⁊ ſic dicenti incongruum in-
cumbit probatio.¶Tertio quero ſi iudex reſpōdit ſe daturum ap'los in termino iuris vel vltima vel pe.die termini:dicit glo.ij. ꝙ terminus eſt cert⁹:nec ſufficit ante terminū cōparere.quā no-
dic tñ ꝙ dz comparere ea hora diei in qua poſſit act⁹ expediri. arg.de offi.deleg.cōſuluit.fm Laud.pro hoc qđ dixi.§.q. proxi.
¶Quarto quero ſi iudex qui dedit terminū ſit remotus, ⁊ ali-
ſurrogat⁹. dic idē in eo.ff.de iudi.l.mortuo.⁊ l.proponebat. da-
bit ergo ſurrogato tantū tps quātū ſuperat de.xxx.dieb⁹.argu.
4 ff.de iudi.ſi iudex. ¶†Quinto quero cuius expēſis debēt tradi apoſtoli.gl.vlt.dicit cōiter ſeruari ꝙ expenſis appellātis. In cō
trariū tñ aliqua inducit.de hoc etiā dixi.§.§.p̄xi.in.ij.notabili. Et pro opi.ꝙ expenſis appellantis inducit Benze.ī.§.p̄xi. qr ſi iudex expēſis proprijs hz tradere cū nō volūtarie ſed neceſſario hoc faciat, ſuū miniſterū erit ſibi dānoſum.contra id.ff.quēad. teſta.aper.l.ſed ſi quis ex ſignatorib⁹. de elec.cū nō deceat. li.vj. ⁊ laqueus videreť ſibi inūci cū ex p̄cepto iuris tradere teneatur. §.eo.vt.§.punit enim ſi nō tradit m.xxx. pondo auri fiſco appli-
candis.C.eo.quoniā. laqueus aūt nulli eſt inūciēdus.xxvij.q.ij. de viduis . nec dz qs iuris authoritate vel precepto decipi.C.de his qui ve.eta.l.j.nā debet parci ei qui iuris p̄cepto obtemperat ne detrimentū patiatur.ff.de bonis liber.l.qui cū maior.§. ſi pa-
tris. Itē apoſtolorū traditio videt eſſe de proceſſu.C.eo.l.iudici-
bus.arg.C.de p̄ba.qñ. ſed de p̄ceſſu nō tenet iudex dare copiā ſuis ſumptibus.⁊ dicit Bēze.hoc de iure verius. ¶Sexto q̄ro an apoſtoli debent dari clauſi.glo.vlti.arguit ꝙ nō. de quo dixi §.§.p̄xi.q.ij.Bēze.aūt p hoc ꝙ aperti ⁊ non clauſi dari debeāt, inducit qr in eis eſt exprimēda cauſa quare admittat vel refutet appellatio.ff.de appel.l.ſciendū.eo.ti.cordi.q̄ cauſa ignota eſſet appellanti:⁊ ſic neſciret an coram iudice a quo, deberet ampli⁹ comparare vel nō: ex quo neſciret an detulerit vel nō.que ratio nō eſt ſufficiens:qr poteſt de hoc deliberare.de appella.ſua. cui licite innititur ſi teneat:al's ſecus. dictum tamen eſt verum per id quod.§.dixi.§.proxi.in dicta.q.ij.

1 ☞Judex ſi taceat quando per appellantem petuntur ab eo apoſtoli an habeatur pro denegante.

2 Appellans ſi non habeat apoſtolos quale damnum incurrit.

3 Quid ſi iudex nō venit ad locum vbi ſe daturum dixit apoſto-
los: an habeatur ac ſi veniſſet et non tradidiſſet,ſi appellans in illo loco comparuit.

4 Quid ſi iudex appellanti reſpondendo dicit ſe non admittere: niſi quatenus de iure tenetur:quid erit.

1 **§. Quod ſi iudex.** ¶Nota id qđ not.gl.vlti. ⁊ idem Paul.¶†Opp.ꝙ iu-
dex qui requiſitus nō dedit apoſtolos, non debeat haberi pro denegāte: vel hic dicit:ſz potius p cōcedente.ſicut iuſſus rīdere ſi nō rīdet habeť p cōfeſſo.de iuramē.calum.c.ſi.Solu.ſi habe-
retur pro cōcedente, nō puniretur iudex qui negligit concedere
2 pars deciperet:qr fingeret habere qđ nō haberet. fit ergo in-
terpretatio vt taciturnitas habeaťr pro denegatione. ¶†Sēdo opp.ad idem. nam cum apoſtoli dentur in ſignū remiſſionis ad ſuperiorem ad informationē ipſius.ij.q.vj. poſt appellationem. non videtur releuari appellās ex h oc ꝙ iudex habeatur pro de-
negante.Solu.releuatur: quia probato ꝙ iudex nō reſpondit: procedit ſuperior, ⁊ compellet iudicem ad dandum proceſſum: quia al's non proc ederet, ſed potius remitteret appellātem ſine apoſtolis cōparentē ac ſi deſerta foret appellatio.§.eod.c.j.ver.
3 ꝙ ſi appellator.li.vj. ¶†Quero ſi iudex in termino ad dādum apoſtolos nō venit ad locum in quo ſe reſponſurum conſtituit. dic ꝙ habetur perinde ac ſi veniſſet ⁊ non tradidiſſet, dūmodo cōparuerit appellans, ⁊ quantum in ſe eſt petierit. ſufficit enim quomodocunq; ſatisfiat huic litere,vt verum ſit dicere iudicem nō tradidiſſe.⁊ ita reſpondi in.q.facti. hoc autem caſu ſi appel-
lans nō compareret, licet iudex nō veniſſet,puto ꝙ deſerta cen-
ſeretur appellatio:licet al's nō cenſeatur contumax qui non cō-
paruit in termino ſi iudex non ſedit: vt not.gloſſ.de dolo.c.fina. quod eſt ibi ideo qr non intereſt aduerſarij.hic autem loquimur de appellante qui ſumma ope proſequitur appellationem.C.de temp.appel.l.fina.no.eo.ti.ex ratione.pro hoc iſta litera ibi,ap-
pellanti petenti.ſi ergo non petit quantum in ſe eſt, nō eſt locus huic diſpoſitioni.quod not. ¶Sc̄o quero ſi iudex appellanti a
petēti apoſtolos nihil reſpondit. gl.ij.dicit idem eſſe ac ſi reſpon
derit ſe daturum nō prefixo ad hoc termino: quo caſu habetur pro denegante. ¶Oppo.ad hoc:qr ex quo nō prefixit terminū, videtur intelligendum de termino iuris,vt actus valeat. Item qr tenet citatio ſine termino.eo.tit.cū parati.⁊ intelligitur q̄ pri-
mū poteſt.Solu.aliud in citatione:quia cū citatus arctetur,ne-
ceſſario venire debet parere q̄ primum poteſt:ſed hoc caſu cum dicit iudex ſe traditurum non aſſignato termino,nihil precipit, ſed ſunt verba enunciatiua que nihil operantur: et ex hoc patet ꝙ verba que ſequūtur ibi, ⁊ poſtea per appellationē ⁊c.referun
tur ſolum ad caſum quādo aſſeruit ſe daturum intra terminum iuris: nam tunc non ſunt verba enunciatiua: qr appellatio ter-
mini hz vim p̄cepti de cōparendo intra terminū illū.fm hoc intel
4 lige glo.pe. ¶†Tertio quero ſi iudex dicit reſpondendo appel lationi ꝙ non admittit niſi quatenus de iure tenetur: dixi in.q. facti ꝙ habetur pro nō reſpondente quo ad apoſtolos: qr reſpe
ctu petitionis apoſtolorū nihil dixi. non eīm dici pōt ꝙ admiſſio vim habet dilatiōis qr verba hoc nō importāt.qđ no. ¶Quar-
to quero in eo ꝙ permittit appellanti proſequi appellationem poſtq̄ non potuit conſequi apoſtolos petitos, quid ſi quis pe-
tit per ordinarium confirmari electionē ſuam.videtur ꝙ eo recu
ſante poſſit electus ſine appellatione adire ſuperiorem.arg.hu-
ius litere.⁊ de ſupplen.negli.prela.c.j. dicit Lap. ꝙ Joā.an.in-
terrogatus reſpondit contrarium dicens ꝙ licet collatori ſit cō
ſtitutum tempus ad conferendum:tamen ſecus in confirmato-
re.Lap.dicit ſibi videri primum verius per.c.fin.lxv.diſt.ꝙ non multum facit. Item ibi non de confirmatore,ſed conſecratore. ⁊ dic ꝙ a confirmatore oportet appellari, cū procedere debeat in forma iudicij.de elec.c.ſi.lib.vj.

1 ☞Appellatio extraiudicialis habet cōuenientiam ⁊ diſcon-
uenientiam cum appellatione iudiciali.vide qualiter.

2 Appellatio debet finem accipere intra annū ceſſante iuſto im-
pedimento.

3 An autem dies in quo appellatur computetur in anno.

4 Judex a quo, an ad inſtantiam appellati dicentis appellatio-
nem eſſe deſertam appellante non citato nec alio modo certifi-
cato de appellationis deſertione poſſit ſententiam mandare executioni.

5 Quid ſi eſt notorium ꝙ appellatio nō poterit finiri intra annū.

6 Appellans ſi fuit impeditus proſequere ſuā appellationē ⁊ nō poteſt probare impedimentū p teſtes: an ſtetur ſuo iuramento.

7 Quid ſi appellans intra terminū miſit p̄curatorē qui non iuit.

1 **Sicut.** ¶†Nota ꝙ appellatio extra iudicium comparatur appellationi iudiciali.diſcō
paratur etiam vt not.eo.titu.bone. de hoc in gloſ.ij. in fi.Et licet hec dicatur appellatio extraiudicialis: proprie tamen dicitur ad cauſam vocatio. de except.cū inter. eo.titu.cum ſit.et fit a parte contra partem. de elec.cum nobis. ⁊.c.cum inter canonicos. Aliquando fit cōtra iudicem extra iu
dicium.argu. de tempo.ordi.ad aures. ¶Secundo not. ꝙ ex-
tra iudicium appellatur a futuro grauamine. de hoc in gloſſ.in verbo,a futuro,⁊ in ea ibi,illato vel cōminato. de hoc p Archi. b
eod.titu.cordi.lib.vj.idem Paul.de hoc in Specu,eod.titu.§.in
2 quibus.ver.xxxvij. ¶†Tertio not.ꝙ nō ſufficit inchoare proſe
qui appellationem,ſed debet finiri:ibi,finire. Et ſic not.ꝙ tem-
pus proſequendi cenſetur tempus finiendi.⁊ hoc quātum eſt ex parte appellantis ceſſante iuſto impedimēto.qualiter autem iu
3 uetur impedit⁹,no.eo.ti.ex eo. ¶Quero an dies qua[b] appella-
b tur cōputetur in anno proſequēdi.gl.iij.dicit ꝙ non. idē Paul. et fm hoc ibi,a die. hec dictio a,excludit. aliqñ vero includit.de hoc.xxxj.diſtin.c.j.per Archi.de elect.c.j.lib.vj. pro hoc.iij.q.v. quiſquis.vbi dies in qua quis recipit literas citatorias nō com-

a ¶Bōt eīm actus interponi. Adde.l.j.C.de feriis. Spe.ti.de feriis. in.§.ij. in ver.pōt aūt. Ant.de bu. ⁊ Jo. de imol.in c.pterea.de dila. Lanfrā.in repeti.cle.ſepe.in ver. de plano. de ver. ſig. Lu.ro.in.l.j. de in ius vo.

b ¶An dies qua. Adde qđ notať in ſimili in.c.ſtatutum. de prebē. lib.vj.

putatur in numero mensis. ad hoc eo. tit. super eo. li. Item dies annotationis bonorum non cõputatur in anno ad recuperandum bona. ff. de requi. reis. l. annus. In contrariũ: quia dies in qua fertur sententia cõputatur in numero. x. dierum ad appellandum. ĩ. q. vj. anteriorum. ff. quãdo ap. sit. l. j. §. dies. Item in numero. xl. dierũ datorũ a tpe diuortĩ ad accusandũ computantur dies diuortĩ. ff. de adulte. is cuius. §. ex senatusconsulto. et dies delate bonorum possessionis computatur in centum diebus vel anno que dantur ad eam petendã. ff. de successo. edicto. l. j. §. qõ dicimus. sic etiam dies natiuitatis alicuius cõputatur in. xxv. annis: intra quos dicitur quis minor vt possit petere restitui. ff. de minoribus. l. ĩĩ. §. minorẽ. Et hoc vltimũ dicit Benze. probabilius per hanc literam cum dicit, a die interpositionis. Si enim dies illa non computetur, nõ curreret annus a die, sed post diẽ: nisi exponeretur a die, scilicet finita. Item fauor rei iudicate pro qua prima facie presumitur, facit vt dies illa cõputetur. pro hoc quod not. in. d. §. dies. z. §. minorem. Ad contraria respondet ꝙ in eis non cõputatur dies: quia sic cautum reperitur quod non est hic: quia in illis de nullo fauore agitur: sicut hic: vel in eius odium dat causam illi computationi. dic primum verius: quia si dies interpositionis deberet computari, non dixisset hic intra annum a die interpositionis, sed dixisset ab interpositione sicut etiam dicitur ꝙ a tempore sententie debet appellari intra decẽdium. nõ enim potest esse annus a die interpositionis nisi a tota die finita sit cõpletus. bene fateor ꝙ regulariter tẽpora numerãtur de momento in momentũ, per iura in contrarium allegata. z hoc nisi aliud exprimatur sicut hic exprimitur ratione ꝓdicta. ¶ Opp. ad hoc z ad text. in auf. de iudicibus. §. appellationes. colũ. vj. vbi tps fatale anni non currit nisi a lapsu duorum mensium qui dantur ad producendã appellationẽ in cõsistoriũ principis. Sol. Benze. illud speciale vbi a certis iudicibus appellatur: vt ibi dicit gloss. aꝰ si indistincte loqueretur, videretur correctum per hanc cle. saltẽ in foro ecclesiastico. Et etiã corrigeret l. fi. §. illud. C. de temp. ap. et de hoc. §. dic vt hic in gloss. magna.

¶ Quero an sit indistincte verũ qꝫ hic dicit. Solu. vt in gl. iĩũ. ibi, scire debes. vsqꝫ ad fi. 4

¶ †Secũdo quero an iudex a quo, ad instantiam appellati[a] asserentis appellationem esse desertã nõ citato appellante z aꝰ nõ certificato de desertione, possit sentẽtiam executioni mandare. dicit Laud. ꝙ nõ. sed debebit appellantem vocare vt de hoc certificetur. s. eo. personas. aꝰ contra partem inauditã non est iudicandũ. de in integ. resti. tum ex literis. de cau. pos. c. j. 5

¶ †Tertio quero si nondũ est elapsus ann[us], tñ notoriũ est ꝙ a tpe quo incipit psequi intra annũ non poterit appellatio finiri, nec habuit excusationẽ, quare prius non incepit. dicit Laud. ꝙ sibi imputet: vt hic. z. ĩ. qõ. vj. ei qui. non enim debuit sic se arctare. de offi. dele. cõsuluit. dicit tamen ꝙ iudex a quo, non poterit reassumere causam donec totus annus sit elapsus. de elec. commissa. lib. vj. Et in hoc dicit etiã ꝙ licet iudex a quo, possit cogere appellantem ad arripiendũ iter, vel se presentandum iudici congruo tẽpore: non tamen poterit cogere vt intra breuius tps ab appellatione recedat: qr beneficiũ iuris quo datur sibi annus non potest sibi auferri. ar. xxviĩ. dist. de his. de hoc. ĩ. q. vj. biduũ. s. e. cum sit. z. c. ex insinuatione. pro hoc quod dixi. s. eo. cle. j. qõ. xxĩ. z. iĩ.

¶ †Quarto quero si appellans fuit infirmus ita ꝙ fuit impeditus appellationẽ prosequi: an si non habet testes poterit de impedimẽto docere ꝑ iuramentũ ꝑtis. Spe. eo. titu. §. nunc breuiter. ver. quid ergo. tenet ꝙ sic. arg. c. fi. quod me. cau. lib. vj. z dicit ibi Spe. per Clementẽ quartum mãdatum fuisse ꝙ ita seruaretur. quod vt dicit ibi Jo. and. cõmendabile fuit in curia vbi difficile et quasi impossibile esset ducere testes conscios de infirmitate: secus si coram ordinario: et sic etiã dicit secus de vicinis curie. de hoc no. Archi. z Jo. an. de dolo. eũ q. lib. vj. vbi cõcludunt qꝫ est arbitrariũ que ꝑbatio sufficiat. 6

¶ †Quinto quero si intra terminũ appellãs misit procuratorẽ ad prosequendum qui nõ iuit. dicit Matth. ꝙ si ꝓcurator iter arripuit, nõ imputabitur appellãti eius malitia. ff. ex qui. cau. ma. l. qui mittuntur. §. vlti. z. s. c. meminimus. sed Spe. eo. ti. §. nũc breuiter. ver. item quid si pars. dicit ꝙ nõ excusabitur. debuit enim prosequi. ff. mãdati. l. si procuratorẽ. §. si tutores. Idẽ Pau. hic: qꝫ est verius. agat ergo appellans cõtra procuratorẽ ad suũ interesse. z si esset non soluẽdo restituetur ad prosequendũ. ff. de eo per quẽ fac. erit. l. fi. §. j. 7

¶ Sexto quero si appellans negat se appellasse: deinde processu tẽporis vult appellationẽ prosequi. dicit Spe. in. d. §. nunc breuiter. ver. sed pone appellãs. ꝙ fuit obtentum eum non esse audiendum. ar. de proba. per tuas.

1 ☞ Fatalia appellationis nõ currunt pendente compromisso.
2 Judex potest in appellatione procedere vbi periculum vertitur etiam partibus non prosequentibus.
3 Quãdiu, hoc verbum quid importet.
4 Appellans si vult appellationẽ prosequi durante cõpromisso, potest soluendo penam.
5 Appellatio si per tacitum consensum partium suspenditur, an currant fatalia.
6 Decendium datum ad appellandum, an eius cursus impediatur per compromissum partium.
7 Compromissum an finiatur triennio.

1 Quãdiu. ¶ †Not. ꝙ pendẽte compromisso dormit cursus fataliũ: z sic finito cõpromisso reassumit suũ cursum, z cõputantur vltima tempora cũ prioribꝰ. de verb. sig. dilecto. de in inte. restitu. cle. vnica. ff. ex quib. cau. ma. l. sed z si per pretorem. §. quoties. Pau. 2

¶ †Secũdo not. ꝙ in causis in quibus vertitur periculum potest iudex etiam partibus nõ prosequẽtibus in appellatione procedere. de hoc in gl. in ver. imminere. z in ea. in fi. idẽ si ex dilatione fit alĩs preiudicium: vt si esset questio hereditaria vel naliũ, que differtur in fraudẽ legatorum. qui fi. sint legi. lator. ex hoc not. ſm Laud. qꝫ vbi interest tertij puta reipublice, seu ecclesie, vel priuati, vel vbi periculũ animarum imminet, potest iudex cõpellere partes ad litigandum. C. quomodo z quando iudex. auf. qui semel. de collu. c. j. z quod ibi. not. ¶ Oppo. ꝙ etiam pendente compromisso currant fatalia. de elec. si compromissarius. j. responso. libr. vj. Sol. vt in gl. ĩ. vel ſm Benze. ibi non est verũ cõpromissum, sed trãslatio iuris quo pars per se vel per aliũ non vtitur intra tps legitimũ.

3 ¶ †Quero qd importet verbum, quãdiu[b]. Sol. vt in gl. j. ¶ Secũdo quero si compromissarius nõ pronũciat, vel pronunciat: sed appellãs vult penã soluere z appellationem prosequi: Solu. vt in glos. ĩ. que dicit eũ hoc posse. z idem Pau. z de hoc in. q. sequẽ.

4 ¶ †Tertio quero si durante compromisso vult appellans appellationem prosequi. dicit ea. glo. ꝙ soluendo penam potest. z idem Pau. quia per compromissum nõ expirat iurisdictio etiam delegata: licet primum cõpromissum expiret per scm: z per ambas partes vel per alteram lite contest. ff. de arbi. l. sed si in seruum. in fi. et duabus senam arbitriũ est voluntariũ: ideo ab eo nuda voluntate recedit. Judiciũ vero est necessariũ. ff. de verb. obli. inter stipulantẽ. §. j. de iudi. c. j. Itẽ iurisdictio datur a lege vel a superiore arbitriũ a partibus. ita no. in Spe. de arbi. §. finit. in fi. Lap. dicit hoc verum nisi dictũ fuisset in cõpromisso ꝙ quoties veniret cõtra, toties pena cõmitteretur: et ea soluta vel non stetur compromisso z arbitrio: quo casu nõ poterit rediri ad iudiciũ. de hoc ꝑ Host. in sum. de arbi. §. qualiter constituatur. ver. sic ex quo semel. z in Spe. de arbitris. §. vt aũt in forma. §. sequitur. versi. consuluit. z versi. ſm premissa. z ver. quid si in compromisso. pro hoc qꝫ not. gl. ff. de arbi. l. ĩ. z de arbi. c. dilecti. in glo. vlti. in fi. vbi dixi ꝙ hec clausula inducit emologationẽ arbitrĩ. 5

¶ †Quarto qro si partes per tacitũ consensum suspẽdunt appellationẽ. glo. in ver. expresso, dicit per hoc nõ impediri cursum fatalium. Idem Pau. Laud. tenet contrariũ, ponens exemplũ si ambo ordinati de eũdo ad sanctũ Jacobum: etiã si nõ expresse dicant ꝙ fatalia non currant: nã videtur per cõsequens tacite voluisse fatalia nõ currere. arg. xxv. dist. qualis. xliiĩ. distin. sic rector. de presump. nonne. Benze. tenet primũ vt nõ recedaꝫ a verbis litere ibi, expresso. argu. ff. de exercitoria. l. j. §. is qui. de leg. iĩ. l. non aliter. vj. qõ. iĩ. scriptum. qꝫ est verius. dictũ tamẽ Laud. equius vbi posset dici ꝙ qñqꝫ nulla conuentio interuenit. sed de facto appellans z appellatus se absentarũt per longam peregrinationẽ: z tũc verum sit dictum glos. que etiam sic exemplificat. aliquando interuenit cõuentio, vt in exẽplo premisso ſm Laud. z tunc secus quasi satis dicaꝫ de expresso cõsensu appellatio differri. 6

¶ †Quinto qro an per eorũ cõpromissum impediatur cursus decẽdij[c] ad appellandũ. Pau. dicit ꝙ non. nã hic non dicit nisi de tẽpore prosecutionis. ibi, prosecutio. z ibi, ad prosequendũ. ratio: qr decendium datur parti grauate ad suspendendum effectũ grauaminis: sed tps prosecutionis datur vtriqꝫ: ideo cõmunis cõsensus vtriusqꝫ facit cursum dormire. Item decendiũ datur ad trãsferendum causam ad superiorem appellationis remedio non ad litigandum: sed accedens ad arbitros non appellat et facit aliquid ꝙ succedat appellationis loco: tẽpus vero prosecutionis datur ad litigandum, quod faciunt euntes ad arbitrũ: ideo nõ 7
currit eis tps. arg. C. de inoffi. testa. l. cõtra maiores.

¶ †Sexto quero an compromissum finiatur triennio. gloss. j. in eo qꝫ dicit diu, intelligi etiam si decies mille anni fluxerint. inducit ꝙ non. de hoc in Spe. de arbi. §. differt. ad finem. sed Jo. and. in additionibus ibi post Martinum de fano dicit ꝙ cõpromissum expirat triennio computato non a die cõpromissi, sed a tẽpore cause coram arbitro cepte per. l. properandum. C. de iudi. z ꝙ instãtia finiatur triennio de iure ciuili: etiam coram arbitris tenet glo. ff. de arbi. l. item si vnus. §. si multa post.

1 ☞ Appellatio ab interlocutoria et a grauamine qualiter differant.
2 Appellari potest ab interlocutoria ſm canones.
3 Cause sunt exprimende in appellatione ab interlocutoria.

Interlocutoria

a ¶ Instantiã appellati. Ad de barto. i. l. j. in fi. ff. nil no. appel. pẽ. per l. fi ẽ. C. de app. z ibi Bal. tex. in. l. ĩ. in fi. C. de tempo. ap. quẽ dicit ibi Bal. meliorẽ tex. in iure.

b ¶ Quãdiu. Gl. in cle. ĩ. de vita z ho. cle. Bar. in. l. j. C. de legi. bart. in. l. pater seueri nã. ff. de condi. z demonstra.

c ¶ Cursus decendij. Adde Rotã deci. ĩ. in ti. de dila. inci. itẽ fuit dubitatũ. in nouis. ad fi. Ant. de bu. in. c. lz. in. x. colũ. de ꝑbatio. Bal. in auf. ei q. C. de tẽp. ap. Ange. in auf. hodie. C. de app. Ludo. ro. et Paul. de ca. in. l. ĩ. ff. de re iudi.

5 Interlocutoria que dicatur.
6 Cause in interlocutoria qualiter dicant nolatim expresse, vide.
7 Quid si qs expresse duas vel tres causas subiecta clausula generali dicit, dico sententiam iniustam ex causis predictis z alijs tempore suo proponendis.
8 Quid si notorie sunt cause: an debeant exprimi.
9 Executores non tenentur seruare ordinem iudiciorum.

Appellanti. ¶ Ante diffinitiuā appellāti non licet prosequi causas alias ꝑ in appellatione nominatim expressas: nec processus primi iudicis iustificari vel impugnari pōt nisi ex actis coram eo. habet duo dicta. scōm ibi, nec processus.
1 ¶ †Not. differētiam inter appellationem ab interlocutoria, et appellationem a grauamine. ponuntur enim hic pro diuersis. licet quo ad effectū huius. c. sit idem iuris in vtraq;. potest autē esse grauamen iudicis sine interlocutione cum de facto grauat.
2 de resti. spol. cū venisset. ¶ †Scōo not. ꝙ ab interlocutoria[a] pōt
a appellari fm canones. s̄. eo. super eo. ij. et de hoc ibi. sic etiam a quolibet grauamine etiā minimo: qz hic indistincte loquit. pro hoc eo. tit. de appellationibus. z quod dicit grauamine, dic fm Pau. illato vel cōminato. eo. ti. cum cessante. Et in tali appellatione que fit ante sententiā requiruntur. x. que not. eo. tit. ordi. li. vj. ¶ Tertio no. casum in quo debeat fieri expressio nomina-
3 tim. de hoc in gl. in ver. nominatim. ¶ †Quarto no. ꝙ in appellatione ante sententiā potest quis exprimere et prosequi plures causas. ibi, causas. z de hoc in glo. in ver. expressas. ibi, z no. que hoc vult. Et dicit Paul. hoc verum qñ prosecutio fit coram iudice ad quem. sed si in curia impetretur delegatus: non consueuit in rescripto exprimi nisi vna causa: qs etiam dicit hec gloss. in eo ꝙ dicit de stylo curie. Et dicit Pau. hunc stylū in curia seruari nisi in appellatione essent plures articuli se non contingentes: z initur stylus predictus equitati, ne appellās falsas causas exprimat in appellatione. de hoc in Spec. de appel. §. de officio. in princ. penul. col. licet autem in vno rescripto non exprimat curia
4 nisi vnam causam: tamē fm Boati. super qualibet causa datur vnum rescriptū. ¶ †Oppo. ꝙ nō sit opus exprimere in appellatione ab interlocutoria. sed sufficiat dicere, appello quia est iniusta. vt not. Inno. de no. ope. nun. c. penul. Solu. vt in glos. ij. que dicit hic reprobari opi. Inno. Paul. vero quē sequit Lap. putat opi. Inn. hic non corrigi si sane intelligatur de interlocutoria cuius iniquitas detegitur per allegationes iuris. sic loquitur. d. c. penul. z de testi. significauerunt. de rescrip. significāte. z duobus. c. seq. de iudi. exhibita. de libel. obla. c. ij. non em̄ appareret ad quid nominatim debeat exprimi cū ex tenore sentētie pateat iniquitas. s̄. tit. j. pastoralis. ver. verū. sed vbi iniquitas habeat detegi ex probationib⁹ facti, necesse est causam exprimi in appellatione: vt hic. de hoc dic vt dixi in. d. c. pe. vbi indistincte dixi opi. Inn. nō procedere per decisionē rote. Itē si appellatur ante sententiā a grauamine. z ad rationē Paul. dic ꝙ pdest exprimere qz licet iniquitas colligatur ex actis: potest tamen pars renūciare. ideo sicut expedit ꝙ appellet: ita ad expediēdas lites z coercēdas appellationes debet causas etiā que patēt ex actis exprimere. nā sepe non possunt haberi acta. vnde iudex ad quē, nō posset de appellatiōe instrui si liceret appellare modo p̄misso qui poterit instrui ex tenore appellationis si cause fuerint exp̄sse prout hic dicitur. ¶ Secundo oppo. ꝙ appellatio a grauamine possit' iustificari ex futuro grauamine. s̄. e. cle. sicut. Sol. vt in gloss. in verbo, iudicis. z idem Pau. z Matth. pro hoc quod dixi de elect. cle. constitutionem. §. fi. q. ij. hic ergo loquitur de appellatione nō mere extraiudiciali. qualis est ea que interponitur contra. sed de extraiudiciali non mere qualis est ea que interponit a grauamine iudicis. ¶ Tertio oppo. quod possit processus iustificari vel impugnari ex nouis causis: vt not. vt lit. non cōte. c. ij. in gloss. quare dicit. Solu. vt in glos. in ver. nec processus. que dicit hic reprobari illam gloss. z approbari opi. Inno. in. c. significantibus. de no. oper. nun. vbi tenet id quod hic decidit. Et idem Pau. qui inducit rationem que ponitur in gloss. in ver. nouis. dicens non esse mirum si noua causa vel probatio nō potest iustificare vel impugnare processum cum ex causa etiā preceden ti non expressa in appellatione non possit impugnari. eo. titu. dilecto. si ergo hoc nō potest iniquitas precedēs: minus posse debet sequens. ¶ Quarto opp. ad hoc ꝙ imo etiā ex nouis actis: quia si iudex reuocat grauamen, tollitur appellatio, z iustificatur processus eius. s̄. eo. cum cessante. Solu. Laud. stando contrario quia sibi licet in melius reformare: z sic quo ad hoc nō attenditur tempus z interlocutiones. z idem Benz. sed dic ꝙ nō obstat: quia hic solū dicitur ꝙ in causa appellationis nō potest iustificari vel impugnari ꝓcessus primi iudicis ex actis coram iudice ad quem. at per reuocationem grauaminis non iustificatur processus in causa appellationis: sed potius tollitur appellatio. ¶ Quinto oppo. ꝙ etiam causas non expressas in appellatione possit appellans prosequi. z no. glos. ij. q. vj. nō ita. Solu. vt in gloss. in ver. expensas. que dicit hic reprobari gloss. illam. et idem Pau. ¶ Sexto oppo. ad hoc de elect. c. constitutionem. in fi. vbi etiam per nouas probationes iustificatur appellatio. Solu. vt hic dixi in. d. cle. in fi. q. ij. ¶ Septimo oppo. quia videtur hic velle ꝙ nō expediat fieri probationes coram iudice ad quē, contra id: de testibus, ex parte. eo. ti. interposita. j. responso. Solu. vt in gloss. in ver. probandis. z idem Benze. z Paul. dicit qs intantum debet fieri probatio coram iudice ad quem, ꝙ etiam si obtulerit appellans se probaturum coram iudice a quo, licet hoc probato iustificetur appellatio z omnia reuocentur per modum attentati: tamen ad obtinendum in causa expedit probare veritatem exceptionis siue perēptorie siue dilatorie. quod dic vt dixi in. d. c. ex parte. ¶ Quero de rōne decidēdi in vtroq; dicto huius cle. Solu. vt in primo dicto fuit ea ratio que ponitur eo. titu. vt debitus. z. c. cordi. lib. vj. ¶ In secundo dicto fuit ratio que tangitur in glo. in ver. nouis. z. s̄. dixi in. ij. contrario. Et
a fm Laud. fuit quia super certis z plene deliberatis iudex presumitur processisse, maxime vbi imminet preiudicium partis. insti. de actionibus. §. curare. xxx. q. vlti. iudicantem. ideo appellans non debet permitti fingere vel aliquid mutare in discrimen aduersarij z iudicis. argu. ff. de iniu. l. pretor. de elec. vt quis. z. c. ab eo. libr. vj. ¶ †Secundo quero que dicitur interlocutoria. dicit
5 Pau. ea que non fertur super principali, sed super emergēti seu super peremptoria. s̄. eo. dilecto. j. c. fi. z de hoc ibi in gloss. in ver fi. repulsione. z dicit Paul. ꝙ repulsio vel remissio peremptorie non diffinit principale nec ex ea oritur actio licet oriat exceptio. argu. de elect. cum dilecti. in fin. sed ex diffinitiua oritur actio in factum. C. de re. cre. l. actori. xj. qō. ij. quomodo. z idem no. in. d. gloss. in verbo, repulsione. pro hoc fm Pau. quia si interlocutoria esset diffinitiua, non esset necesse super principali vlterius pronunciare quod est falsum imo super ea voluntarie pronunciatur z super principali necessario. de hoc de ordi. cog. c. j. pro hoc quod dixi. s̄. eo. titu. cum cessante. vbi dixi ad quid cognoscitur
6 interlocutoria a diffinitiua. ¶ †Tertio quero que expressio re-
b quiratur vt dicantur cause[b] nominatim expresse. nunquid enim requiritur maior expressio per hāc cle. quam requireretur olim. videtur qs sic cum iura tantum dicerent causas exprimendas non addendo ꝙ nominatim. eo. tit. cordi. libr. vj. aliud autem est dicere causas simpliciter, aliud nominatim. arg. de dolo. c. ij. de exce. c. j. lib. vj. j. de vi. z honesta. cleri. diocesanis. Laud. z Benze. tenent cōtrarium. z dicit Laud. ꝙ ideo dicit nominatim, qz cum certe cause essent ante hanc cle. in appellatione inferende: hic voluit ꝙ eedem nō alie essent prosequende. dicuntur autem nominatim expresse cum de ipsis constat per demonstrationem et circūlocutionem. de testi. licet ex quadam. Et fm eos si plura grauamina simul exprimuntur sufficit alterū probare dūmodo per se sit sufficiens: nisi extendatur ad diuersa. de iudi. exhibita.
7 z qs ibi no. in gl. fi. ¶ †Quarto quero si quis expressit duas vel tres casus subiecta clausula generali, vt qz post expressas causas dicit: dico sententiā iniustam ex predictis causis z alijs suo tpe proponēdis videtur ꝙ tunc possit ex vi clausule causas pſequi etiā nominatim nō exp̄ssas. ff. si quis cau. sed z si quis. §. q̄situ. de ꝓcu. q ad agēdū. li. vj. Contrariū dic per hāc cle. in verbo, nominatim. z ita approbat rota Romane curie, vt dixi de no. oper. nū. c. pe. Et ex hoc talis clausula in appellatione ab inter-
8 locutoria reddit superflua. ¶ †Quinto q̄ro qd si cause sunt notorie. videtur non requiri ꝙ exprimantur, per id qs not. vt lit. non cōtest. c. ij. in. j. glos. Contrariū tenet hec glos. in verbo, al's. z idē Benze. pro hoc ꝙ saltē debeant proponi: licet nō probari: quia debet quis allegare id qs est causa sue intentionis etiam si ipso facto probet. ff. de adult. l. si adulteriū cū incestu. §. idē pollioni. z ibi hoc tenet Bar. vt. ff. si cer. pe. l. cū quid. ¶ Sexto quero an qs hic dicit in secūdo dicto locū habeat siue iudex a quo sit ordinarius siue delegatus. dicit Lap. in additio. ꝙ sic. z in hoc dicit corrigi dictū illorū maxime Bul. z Abb. qui dicunt ꝙ processus ordinarij potest iustificari coram iudice ad quem, ꝓbando ꝙ cōtra illum contra quē inquirebat laborabat infamia q̄n cōtra ipsum incepta fuit inquisitio super veritate criminis: q̄ tūc de infamia nō cōstiterit inquirenti. secus dixerunt in delegato: vt no. Spec. de inquisitione. §. nūc tractemus. ¶. hic autē scias. z in hoc dicit Lap. approbari dictū Inno. tenētis cōtrariū qs tenet Archi. xxiij. q. ij. de illicita. dic ꝙ hec cle. nō facit pro, nec cōtra p̄dicta: z saluari potest primū dictū: qz ordinarius potest inquirere super veritate etiam nō prediscusso de infamia. argu. de offi. ordi. ex parte. z quod ibi not. secus in delegato qui tenet p̄discutere de infamia. de accu. cum oporteat. si tamē nō p̄discutit, licet possit appellari: tamē si nō appellat, processus tenet. de accu. c. j. li. vj. qs dixi de accu. qualiter. ij. ꝙ ergo ꝓcessus ordinarij iustificetur ꝓbando de infamia coram iudice ad quē nō repugnat huic litere: qz ex quo prius tenuit ꝓcessus ordinarij super

a ¶ Ab interlocutoria. Adde glo. z doc. in. l. ab exe cutione. de app. Spec. ti. de app. in. §. ij. ¶. ad huius. Paul. de ca. consil. xxv.

b ¶ Ut dicantur cāe. Adde Philip. in. c. vt debitus. de appel. in xvij. col. ver. xvij. querit. Adde la pū allegatiōe. lv. incipiēte. quidā coram iudice.

veritate, non dicitur proprie iustificari. ¶†Septimo quero an locū habeat hec cle. in scōo dicto in executoribus. dicit Lap. qđ nō, cū nō teneant ordinē iudicior obseruare: vt no. de presump. c. fi. s. de offi. deleg. cle. vnica. ¶Octauo q̄ro de quo iudice appellationis intelligit̄ hoc. c. dicit Benze. de quocunq; papa vel alio q; indistincte loquitur. ff. de leg. prestan. l. j. z. §. generaliter. xix. dist. si romanor̄. ¶Nono q̄ro an qđ hic dr de exprimendis causis in appellatione locū habeat in interlocutoria super attētatis si ab ea appellat̄. rota Romane curie dec. lxxxiij. determinat q; non: q; hz vim diffinitiue. Et sic potest iudex ad quem cognoscere de causis etiam in appellatione non expressis. z q; hec cle. non habeat locum[a] in interlocutoria que hz vim diffinitiue, tenet eadē Rota dec. xvj. qđ singulariter no. qđ etiam dico. j. e. cle. fi. q. ij. ¶Decimo quero an hic requiratur tanta specificatio quanta in appellatione: de qua de elect. vt circa. libr. vj. dicit Paul. q; non. hic enim sufficit q; nominatim: ibi non requiritur maior specificatio.

a ¶Nō habeat locū. Adde Ang. in. l. v. in p̄nci. de verb. obl. Bal. in l. minor b°. C. de his qb° vt indig. Bal. in. l. j. in. vij. col. x. z. quero. C. qñ p̄uoca. nō est necesse. dñi de rota tit. de re iu. dec. viij. in antiqs. Jo. an. in. c. pueniit. el. ij. de appel. Domi. ij. q. j. i gl. fume. in. iij. colū. Lud. ro. cōsi. xlj.

1 2 3 4 5 6 1

¶☞ Appellatio si est deserta an prosecutio prosit appellanti.
Sentētia lata cōtra ius litigatoris quare trāsit in rem iudicatā.
Sentētia prima si reuocatur per iudicem ad quem post lapsum fatalium, an teneat.
Appellatus si intra terminum prosequitur appellationem facitq; citari appellantem qui non venit, z pronūciatur cōtumax: si postea venit an possit prosequi.
Quid si appellatus incepit prosequi, z post hec impediatur.
Appellatio si interponit̄ a sentētia p lapsum vero fatalī efficit̄ deserta: an iudex appellationis possit cognoscere de nullitate.

S Jappellationē.

¶†Prosecutio appellationis deserte non impedit quin sententia censeatur in rem iudicatam transiuisse. ¶Opp. q; prosecutio appellati prosint appellanti cuius appellatio sit deserta. sicut etiam restitutionē petenti prosunt delatiōes quas petit aduersarius vltra quadriennium. C. de temp. in integ. resti. l. petende. Solu. vt in glos. in ver. cum appellato. z in ver. appellatus. Et dicit Laud. q; ibi ponitur tempus prorogari: quia adhuc nō sublatum. simile de offic. delega. consuluit. hic vero deserta appellatione appellatio est nulla: z sic non potest reconualescere. de elect. auditis. regula, non firmatur. libr. vj. Jta autem fm Benze. esset etiam hic si durante fatali termino aduersarius dedisset causas dilationis negotij. Sed postq̄ appellatio est extincta vt sit litium finis nō potest etiā appellatus prosequi, vt hic. ¶Scōo oppo. ad idem s. eo. cle. q̄diu. Solu. eodē modo q; ibi de consensu partiū suspēditur tēpus fataliū. ¶Tertio oppo. ad idē q; poterat esse sentētia nulla: z sic licet sit deserta, appellatio non recōualescit. de sententen. excō. licet. li. vj. Sol. dz hoc intelligi qñ sentētia erat aliqua, vt q; lata cōtra ius litigatoris: vt dicit gl. vlti. p̄o hoc qđ not. C. qñ p̄ouo. nō est ne. l. j. z penul. z in Spe. de sen. pla. §. iuxta. ver. sed nūquid talis. s. de re iud. cle. j. in glos. facta ergo. ¶†Quero circa proxime dicta quare sentētia lata[b] cōtra ius litigatoris trā sit in rē iudicatā. dicit Laud. q; ideo q; dominia z pene oēs contractus sunt de iuregētiū: z eodē iure data est potestas regib° z alijs magistratib°. ff. de origi. iur. l. ij. §. post originē. Jtē quomodocūq; ferat sentētia, ex quo fert̄ ab habēte potestatē iudicādi z disponēdi de dominijs per sniam, dz ei stari. Benze. dicit q; iō quia nō appellans videtur tacite cōsensisse sentētie. C. eo. titu. hi qui. de re iudi. ad cōsultationem. Et idē de appellāte non prosequēte. C. de tēp. ap. auk. ei qui. q; fingitur non appellasse: vt hic: qđ magis placet. ¶†Scōo quero si post lapsum fataliū per iudicē ad quem reuocatur sentētia prima an teneat. dicit Jnn. s. eo. ex ratione. q; sic. Host. cōtra, z forte verius fm Benze. z eius opi. dicit gl. v. hic fortificari. procedit autē ex eo q; reperitur secūda lata per non iudicem. Et hoc presupponēdo q; inceperit prosequi post desertionē. Si autem incepit ante desertionē, saltē dicitur iudex quo ad hoc vt cognoscat an sua fit iurisdictio: et in hoc dubio pronūciare pōt super attētatorū reuocatione. Jtē super desertione z cōdemnatione expensarū. de rescri. ex parte. ij. et dic vt ibi dixi. ¶†Tertio quero si appellatus intra terminū prosequitur appellationē z facit citari appellantem qui nō venit, z pronunciatur cōtumax: an si postea venit possit prosequi. dicit Lap. in additione q; sic. licet enim ppter cōtumaciā possit ad instantiā appellati pcedi, z cōdēnari debeat appellās in expensis: appellans tamē nō priuatur psecutione appellationis, cū hoc sit iure cautū. argu. de sen. excō. is qui. lib. vj. ¶†Quarto quero quid erit in casu p̄misso si postq̄ appellatus incepit prosequi ipse impediatur. Videt̄ q; nihilominus currunt fatalia que dantur appellanti non appellato. eo. titu. ex ratione. z. c. personas. z hic. nam etiā si appellatus nō fuisset prosecutus deserta fuisset appellatio z transiuisset sententia in rem iudicatā vt hic. Jn cōtrarium q; appellatio z eius psecutio est cōmunis appellanti z appellato. eo. tit. c. cordi. lib. vj. de ele. c. j. z. c. q̄uis. libr. vj. z cle. causam. z cle. constitutionem. j. Jnsuper. eo. ti. facit de mu. peti. c. j. z. ij. appellatus videtur esse reus: cui magis fauendum est. regula, cum sunt. libr. vj. Sol. Lap. stādo primo dicto dicens q; hoc casu nō currit tempus appellato quo ad executionē sententie z cōdemnationē expensarum faciendam per iudicem appellationis, non tamen quin appellatio fit deserta z transiuerit in rem iudicatam: vt hic: quia tēpus prosequendi cōceditur appellanti, per. d. c. ex ratione. et. C. de tēp. ap. auk. ei qui. z p̄o hoc ij. q. vj. appellatore. Be. de ancha. dicit q; non potest fieri per iudicem ad quē condemnatio in expensis si desinit esse iudex propter desertionem appellationis cum expensarum cōdemnatio veniat in consequentiam. z sic sublato principali z c. C. de fru. et lit. exp. l. terminato, eo. titu. cum appellationibus. lib. vj. z quod not. de dolo. finem. dicit etiam q; ex quo appellatus fuit p̄secutus, est in optione sua an desistat prosequi: z tūc rata manet sentētia an prosequat̄: z tunc potest petere q; iudex ad quē cognoscat de iustitia cause principalis z de omnibus accessorijs: non autē q; tm̄ de expēsis: vel qđ exequat̄: quia deserta appellatione dz fieri executio per iudicē a quo p̄o hoc qđ no. de offic. delega. pastoralis. §. preterea. z si appellatus prosequit̄, audietur etiam appellās prosequēs. ar. C. de temp. in integ. resti. petende. l. petē de. p hoc qđ dixi. s. in. j. cōtrario. et q; appellat° prosequi possit, facit q; appellatio est remediū cōmune, vt dixi. s. ea. q. z p̄o hoc eo. titu. oblate. z hoc tenēdo ad hanc cle. dic q; loquit̄ quādo appellatus incipit p̄sequi tā deserta appellatione. secus si ante: vt in hac. q. Quia tm̄ hec cle. loquitur generaliter: verius dic q; etiā appellato prosequēte etiā si inceperit ante lapsum fatalium: tm̄ lapsis fatalibus nō audietur p̄sequēs sup principali: vt hic. nec etiam audietur petens exequi sententiā ex quo iudex ad quem nō pronunciauit nec coram eo peruentum est ad aliquid qđ habeat vim sentētie quo casu ipse exequeretur. ff. de pac. l. tale pactum. §. qui p̄uocauit. qđ dixi in. d. c. pastoralis. §. preterea. hoc aūt cessante fiet executio per iudicē a quo, vt not. in. d. §. p̄terea. sed appellatus poterit petere declarari per iudicē ad quem appellationem desertam esse, z appellantē nō p̄sequentē condēnari in expensis. de rescript. ex parte. s. eo. tit. Nicolao. nec sunt iste expense victorie, sed potius cōtumacie: z sic cessat ratio premissa cum dicebatur q; ex quo nō hz iurisdictionē in principali z c. q; illud procedit de expensis victorie. Expense autem contumacie seu frustrationis veniunt: q; iurisdictionē habuit in cognoscendo an sua fit iurisdictio, p̄o hoc qđ not. de rescri. c. fi. in gl. fi. qđ declara vt dixi in. d. c. ex parte. Et hec not. q; noua z al's non bene referata. ¶†Quinto q̄ro si appellat̄ a sentētia z p lapsum fataliū sit deserta, an iudex ad quem, possit cognoscere de nullitate sentētie. videt̄ q; nō: q; appellans videtur renūciasse prosecutioni nullitatis cū veniat accessorie ad causam appellationis: vt no. C. qñ p̄ouo. non est ne. l. j. in fi. Sublata ergo appellatiōe que est principalis dz esse sublata nullitas vt accessoria. ff. de regu. iur. cum principalis. regula, accessoriū. lib. vj. Steph. dicit cōtrarium: q; desertio appellationis non pōt tollere deuolutionē potestatis cognoscēdi de nullitate factā iudici ad quem. Sunt enim diuersi modi agēdi de nullitate vel de appellatione z vno sublato nō tollitur aliud. z fm eum nullitas non accedit proprie appellationi, sed de vtraq; p̄ncipaliter cognoscit iudex ad quē. dic primū verius: quia de nullitate cognosci debet cotā ordinario si non sit appellatū. de hoc eo. tit. dilecto. de re iudic. cle. j. vbi dixi. q. x. sed ex vi appellationis de hoc cognoscit iudex ad quē. ergo sublata appellatione cognoscit solus ordinarius.

b ¶Quare snia lata. Adde Abb. in. c. p̄tere z. el. ij. in. v. col. de app. Abb. in. c. qm̄ cōtra. de p̄ba. abb. in. c. cū inter. de re iud. doc. in. l. si exp̄ssuz. ff. de ap. doct. in. l. ij. C. qñ p̄ouo. nō est ne.

2 3 4 5

c ¶Appellare. adde. l. vnicā. C. ne liceat tertio p̄uocare.

¶Presuppone summarium huius clemen.

1 ¶☞ Sententia lata super exceptione peremptoria an dicatur interlocutoria.
2 Exceptio peremptoria est que actionem elidit.
3 Succumbens secundo in appellatione ab interlocutoria an aliquo modo possit audiri.
4 Exceptio peremptoria quando dicatur rite proposita.
5 Quid si petitio fuit inepta non tamen fuit reiecta, et actor prosbauit: an reus condemnabitur.

C Ja repulsiōe.

¶A peremptoria repulsa ex alio q; propter ineptitudinē scōo appellans z succumbens nō audit̄ sup ea in appellatiōe a diffinitiua. primo dictū. scōo exceptio: ibi, nisi. ¶Ho. q; non hz tertio appellare[c]. de hoc in gl. in verbo, succūbit. ¶Secūdo not. q; sicut actor succumbens propter ineptitudinē iterum auditur: de iudi. examinata. ita z appellās. ¶Opp. q; is q; succubuit in interlocutoria z tantum semel, non debeat audiri in appellatione a diffinitiua. eo. titu. c. fi. in fi. lib. vj. cuius contrarium hic dicitur in eo q; excluditur tunc tantum quando secundo appellans succubuit. Solu. quādoq; interlocutoria fertur super eo quod non prestat preiudiciū negotio principali nec iudicium reddit nullū. et tunc procedit cōtrarium: quādoq; super eo qđ preiudicat principali negotio vel

c

negotio, vel iudicium nullum reddit: z tunc auditur nisi secūdo appellans succubuerit. d. c. fi. in princ. et hic. nam hic loquit de repulsione exceptionis perēptorie que preiudicat negotio principali: vt dicit glo. iij. z idē Ben. ¶ Secūdo oppo. qr hic innuit qđ super exceptionibus fit pronūciatū, Qtra id de or. cog. c. j. Laud. soluit distinguendo: qr aut loquimur de dilatorijs: z pronunciādum est: alias non pōt procedi ad expeditionē principalis negotij. de re iudi. qđ ad consultationē. z. c. inter. Et ideo fm eum litis contestatio super eis fieri debet. de offi. deleg. prudentiā. §. sexta. cuius contrariū tenet ibi gl. melius vt ibi dixi. nec etiā verū est q fit necessario pnunciandū. nam qñq pronunciat tacite: vt dr in glos. ij. in prin. z eoipso q lis cōtestatur tacite intelligūtur oēs dilatorie relecte. d. c. inter. Ytē presuppositio q pronunciandū esset: non pterea necessaria foret lis contestanda. qr pronūciatio illa est interlocutoria nō diffinitiva vt hic no. gl. ij. Aut loquimur de peremptorijs: z aut pnunciatione in eis dilata impeditur principale negotiū z pronunciandū est sicut super preiudiciali. de or di. cog. tuam. de elec. cum dilecti. iij. qō. xj. §. aliqñ. aut principale pōt expediri fine ipsis: z non expedit super eis pronūciari: sed si pronuncietur, tenet. de ordi. cog. c. j. Laud. dic plenius vt dixi in di. c. j. ¶ Tertio oppo. q scđo appellās z succūbēs super repulsione peremptorie sit audiēdus super ea in appellatione a diffinitiva: qr si a peremptoria non appelletur, auditur tñ pars sup ea in appellatione a diffinitiva. eo. titu. licet. lib. vj. paria sunt au
a tem [a] non appellare, vel scđo appellare z succūbere: vel appellare z nō prosequi. eo. tit. personas. z. c. cū sit. et. c. reprehēsibilis. gl. in verbo, super ea. soluit q hec nō sunt paria in interlocutoria sicut in diffinitiva, dic vt in ea quā not. z idem Pau. z not. singu
b lariter hanc gl. in fi. in eo q dicit interlocutoriam [b] per quam repellitur scđo appellans super peremptoria non posse revocari p iudicem cause principalis. z idem Pau. per rationē qr ea revocata appellanti super ea per cōsequentiam audientia videretur esse concessa, qđ prohibet hec litera. Ex his no. casum in quo interlocutoria nō revocatur. alium posui eo. titu. cum cessante. qñ interlocutoria est executioni mandata quo casu non revocatur nisi de cōsensu partiū: vt not. gl. singularis de preto. stip. l. j. in fi. ¶ Quero de qua repulsione loquitur hic glo. ij. intellige de verbali z reali que surgit ipso facto procedendo ad ulteriora. ex hoc not. equiparari repulsionē per quam iudex pnunciat interlocutoriam admittendam non esse, z tacitam quādo procedit ad ulteriora. nam eoipso videtur reiicere. eo. tit. ex parte. ij. quod not. Per hoc enim tollitur cautela que habet q nō pronuncietur super exceptione, sed solum procedatur ne appelletur. de qua in
1 Spec. de appellatione. §. qualiter. ver. item q facit. ¶ † Secūdo quero an sentētia lata super peremptoria sit interlocutoria, an diffinitiva. gl. ij. ibi, z per hanc. dicit q interlocutoria. z hanc gl. not. in eo q dicit q ex sententia super interlocutoria non oritur actio, sed exceptio. Ytē not. ean. glos. in eo q dicit q si pronuncietur q appellans nō potuit appellare: sentētia est interlocutoria. qđ intelligit Jo. an. vt refert Lap. verū quo ad principale: secus quo ad instātiam appellationis quā diffinit. z sic eo respectu est diffinitiva. z dicit Lap. Jo. an. sic ei scripsisse. z ad. c. dilecto. eo. tit. qđ allegat hec gl. rñdet Lap. q nulla ibi erit instantia finita seu diuisa a principali vult dicere q ibi solū probatur q sentētia lata super peremptoria per iudicē principalis cause est interlocutoria. secus qñ incepta est alia instantia coram iudice ad quē vt in exemplo premisso. Et pro hoc q sentētia lata sup perēptoria sit interlocutoria, inducit Lap. qđ not. Spec. de offic. iudi. §. deseruit. in ver. quid si proponēs coram delegato. vbi dicit q si qs pposuit actionē ineptā coram delegato z succubuit pōt pponere aptā coram eo: qr delegatus absoluendo reum ab instantia propter ineptitudinē petitionis nō est functus officio. Idem not. de iudi. examinata. qđ etiā hic no. Matth. vt dr. j. q. x. z faciunt hec ad premissa: qr sicut absolutio ab instantia propter ineptitudem nō est diffinitiva, ita nec interlocutoria lata super peremptoria, cum per eam nō diffiniatur causa. tñ qñq habet vim diffinitiue: vt in hac gl. in fi. in eo q dicit q sentētia super peremptoria p quā pnunciat peremptoria obstare in effectu habet vim diffinitiue. quā gl. not. singulariter z exēplifica vt si pnuncieť effectum pati defectū. Si autē pronuncietur sup natura exceptionis vtrū sit admittenda vel non: vel an probationes sint admittende vel nō: non habet vim diffinitiue: qr nihil diffinit etiam in effectu. distinguit ergo Jo. de sancto Geor. q aut iudex pnunciat sup admissione vel repulsione exceptionis perēptorie singulariter vel super eius natura: vt qr pnunciat eam esse talis nature vt obstet vel non: z tūc quo ad formā z quo ad effectum est interlocutoria: aut pnunciat ita esse vt in exceptione continek: z tūc quo ad formam est interlocutoria: sed quo ad effectū diffinitiua. sed si huic pnunciationi adderek decisio negotij principalis simpl' diffinitiua esset. ridē z fortius si nihil diceretur de exceptione. sed visis actis cause pronūciarek super principali: qđ vltimū habet partē dubij. Ex his infertur q si appellek ab interlocutoria nō semper est opus causas exprimere: cū qñq habeat vim diffinitiue. cum a diffinitiua appellak non oportet causas exprimi. ff. eo. tit. l. scio. tamē cōtrarium tenet Archi. xx. di. §. j. sed primū. §. tenui eo. cle.
2 appellāti. q. ix. ¶ † Tertio quero quid est exceptio peremptoria. dicit Pau. q est ea que actionē elidit. insti. de excep. §. perpetue. ff. de excep. l. ij. ij. qō. vj. §. exceptio. ¶ Quarto quero si quis appellauit semel tm a peremptoria, z succubuit. gl. iij. dicit nō esse locum huic cle. z idem Benz. ¶ Quinto quero quid si scđo appellat sed appellationem non prosequitur. gl. ea. dicit locum esse huic cle. ¶ Oppo. ad hoc qr non sunt paria succumbere vel deserere: vt dixi in. ij. cōtrario. gl. eadē soluit q si renunciat, sponte audietur: qr vtitur iuris cōsilio volens expectare euentū negotij principalis. z idem Pau. qr nō dicitur ppie succumbere sed appellationē deserere expresse in quo est idē ac si tacite deseruisset. §. c. proxi. z cle. Quis. z cle. sicut. z idem Benz. qr cum fit pena in hoc q repellitur non dr infligi nisi in casu quo reperiť expressa. de elec. statutum. lib. vj. dicit tñ Pau. hoc verum nisi renūciatio fieret tali tempore q non diceretur spontanea, sed metu probationum facta. xxiij. dist. c. vlti. de elec. dudum. ij. in fi. de fimo. per tuas. j. ¶ Sexto quero an procedat hec cle. siue quis succubuerit bis immediate vel mediate vt si obtinui in secunda appella
a tione, z in tertia ab aduersario interposita succubui. dicit Pau. qđ sic p hoc qr indistincte hic loquit. pro hoc etiā qđ dixi. §. tit. j. cle. j. q. xvij. et qđ dicitur q nō licet tertio appellare, verū est eidē persone. eo. titu. directe. vbi de hoc, z no. Spec. de ap. §. quoties. post prin. ¶ Septimo quero quo ad id quod dicit de diffinitiua emissa, per quē fuit lata. dic vt in glo. in verb. diffinitiua. et idem
3 Benz. ¶ † Octauo quero vtrū is qui secūdo succubuit in appellatione interlocutoria possit audiri aliquo modo. dicit Laud. q licet non audiatur in appellatione a diffinitiua tamē debet audiri per viam nullitatis. §. de re iudi. cle. j. vel supplicationis vel in integ. resti. ff. de mino. l. in cause. z l. seq. et de hoc de resti. de in
b integ. ex literis. z maxime si fit causa matrimonialis, vel similis
4 que in rem non transeat iudicata. d. c. ex literis. ¶ † Nono quero qñ dicatur exceptio peremptoria rite proposita. dicit Laud. qđ tunc qñ lite cōtestata proponitur et alias ordine iuris seruato, de quo docendū est per acta. alias pro iudice nō presumitur. de proba. qñ. ex hoc infert q petens sententiam cōfirmari probare debet q rite z iuste lata fit. Sed si petit eā exequi sufficit qđ non impeditur per aduersarium. Ratio diuersitatis: qr in primo casu est actor: in secundo reus. de hoc de confir. vti. cap. j. per Inno. Ex hoc infert Laud. q aliquo casu qui possidet agere potestisz ad cōfirmationē vel executionem. alius casus. C. de ingenuis z ma. l. diffamari. sed ibi opz q pcedat infamia: hic nō z de cōditione illius. l. no. Inno. de concess. preben. cum super. de offi. ordi. cōquerēte. qui fil. sint leg. lator. Infert etiā Laud. q in causa in qualis est contestata licet in principali foret cōtestata: tñ in
c appellatione contestare dr [c] sup veritate cause. de appel. interposita. §. sane. a cōtrario. de testa. Raynal. sed sup articulo appellationis in contumaciā partium pcedi pōt lite non contest. et hoc qr arguitur iniquitas iudicis. d. c. interposita. de hoc qñ in appellatione fit lis cōtestanda. dic vt dixi in. d. c. Raynaldus. ver.
5 dilectus. in. j. Qtrario. z. §. de cau. pos. cle. vnica. q. vij. ¶ † Decimo quero si petitio fuit inepta tñ nō fuit reiecta z pbauit actor. Spe. de offi. iudi. §. deseruit. ver. quid si libellus. dicit q condemnabitur reus si aliquo mō pōt petitio adaptari petitioni agētis, qđ dic vt dixi de iudi. examinata. et circa ineptitudinē actionis prosequitur Matth. aliqua que nō sunt hic necessaria z melius cadunt in. d. c. examinata. z ibi replicantur. Et inter cetera dicit Matth. de delegato coram quo succubuit actor propter ineptā petitionem q iterum pōt cognoscere. quod dixi. §. q. ij.

¶ De vita z honestate clericorum. Rubrica.

1 ☞ Facientes contra precepta canonica districte precipientia an peccent mortaliter.
2 Mora an possit purgari in pena iuris.
3 Clerici coniugati gaudent priuilegio clericali.
Quid autem in rebus eorum.
4 Prelati debēt obseruare statuta canonica in puniēdo clericos.
5 Clementina prima de vita z ho. cleri. an locum habeat in quibuscunq ordinarijs.
6 Diocesani an possint punire clericos exemptos delinquentes.
7 Clerici an prohibeantur ab alijs vilibus officijs q̄ macellariorum z tabernariorum, velut aptare pelles ꝛc.
8 Quid si clericus occulte talia officia exerceat.
9 Quid si per alium z non per se.
10 Clerici quādo dicuntur moniti nominatim vt a vilibus officijs desistant.
11 Et qualis debet esse terminus vt a talibus desistant.

¶ Paria sunt añ. Adde abb. in ca. cessante. de appel. Abb. in. c. inter cetera. de re iudi. bar. in. l. a diuo pio. ff. de re iudica.

¶ Quod dicit interlocutoriā. Add de Ant. & but. in c. fraternitatis. & frigi. c. tua. et ibi abb. de appel. alegā. de imol. i. l. qđ iussit. ff. de re iud.

¶ Ñ in appellatiōe cōtestare dr. Adde gloss. in. §. post scđam. ij. q. vi. gl. z doc. in ca. Raynald'. de testa. glo. in. c. ſi qs in q̄cunq. ij. q. vj. doc. in. c. p tuas. de appel. in. l. fin. C. de tēp. or. in. §. illud. bart. in. l. ab hostibus. in. §. ſz nunqd. ff. ex qb' cau. maio. Ly. et bar. in. l. j. C. ne liceat in vna eadēq causa tertio p uocare.

12 Omnino, hoc verbum qualiter accipitur.
13 Clericus cōiugatus cum vnica et virgine si primo incedebat in habitu laicali, postea reassumit habitum clericalē: an gaudeat priuilegio clericorum.
14 Clerici coniugati incedentes in habitu laicali portantes tamen tonsuram: si exercent officia vilia: an puniantur fm dispositionem clemen. prime. de vita z hone. cleri.
15 Clericorum priuilegium: vnde processit.
16 Res ecclesiarum z clericorum in quibus z de quibus sunt priuilegiate. z no. casus quos hic ponit.
17 Clerici a quibus muneribus sint immunes.
18 Clerici si aliquid sint lucrati ex negotiationibus quid fieri debet de illis lucris.

1 **Diocesanis.** ¶ Not. q hec dispositio est stricti p̄cepti: ibi, districte precipimus. cōcordat de decimis. non est. † Ex quo infert contra facientes mortaliter peccare. iij. distin. deniq; in fi. de offi. archid. ea que. vbi de hoc. ¶ Scdo not. q plus punitur q fit publice quā q occulte. z dicit Laud. dici publice fieri id quod nulli licet ignorare. de hoc de excep. exceptionem. z maxime qō hic dicit nō licet prelatis ignorare, ad quorū officiū spectat talia corrigere. xxiij. q. iij. non in ferenda. de offi. ordi. irrefragabili. de

a ¶ Trina monitione. Adde text. in. c. in audiētia. et in. c. cū contingat. el. ij. z in. c. p̄pedimus. de sen. excōi. z ibi Abb. gl. inver. tertio in c. fi. de vi. z ho. cleric. gl. j. e. ti. gl. in c. tue fraternitati. de aposta.

sen. excō. quante. ¶ Tertio no. de trina monitione[a]: ibi, tertio moneāt. z ex hoc dicit Laud. vnum peremptorū non sufficere, maxime hoc casu, cum non sit recedendum a verbis edicti. ff. de leg. iij. nō aliter. alias regulariter sufficeret. xxiij. q. iij. de illicita. Stepha. contra per. c. constitutionē. de senten. excō. lib. vj. primū versus hoc casu per hanc literam. ¶ Quarto not. qō terminus hic est arbitrarius: vt ibi arbitrio. Et generaliter dicit Laud. terminos hic esse arbitrarios qui ad deliberandum vt hic, vel ad cōparendum conceduntur. de resti. in integ. tum ex literis. in fi. z vt frequentius omnes termini sunt arbitrarij. arg. ff. de ver. obli. l. continuus. §. ij. de hoc de elec. cupientes. in princi. lib. vj. ¶ Quinto no. casum in quo requiritur monitionē fieri p ipsum prelatum in ver. moneant. vnde fm Pau. non sufficeret alterius monitio. de hoc. j. de deci. cle. j. per eundem. vbi dixi in. iij. notabili. quomodocunq; tamē fiat monitio dummodo fiat de mandato diocesani, sufficit regula, qui p alium. lib. vj. Et dicit Pau. quod hoc casu requiritur vt in monitione seruet̄ forma de qua hic nibi, vt sic z. Unde fm eum non videtur sufficere si simpliciter monet vt desistat: nec sufficit nisi fiat clerico tale officiū exercenti. z p hoc dicit q si fiat clerico tabernario vt desistat z exerceat officium carnificis vel macellarij, non erit locus pene. Et sic requiritur ad hoc vt sit locus pene qō clericus monitus exerceat illud officium a quo monitus est desistere. et dicitur exercere fm eum, licet actualiter non exerceat, dūmodo non in totum desiterit deponendo animū exercendi. de priui. petistis. z qō ibi no. z idem Laud. qz nō dicitur versum qō non durat versum. ff. de in rem ver. pro parte. §. versum. de hoc de fideiuss. qō quibusdam. que not. nam per hoc infertur q si non exercens officia de quibus moneatur vt hic licet postea exerceat non erit locus pe-
2 ne. † Sexto not. q in pena furis non est locus purgationi more. nam hic eoipso quod nō desiterint puniuntur. simile de elec. quam sit. lib. vj. sed ante lapsum termini purgari potest. arg. de offi. deleg. consuluit. Benze. qui ex hoc infert qō iste terminus quo ad sui initiū potest dici terminus hominis: sed quo ad exitum est terminus iuris, licet ministerio hominis statuatur. z dic ex hoc qō potest iudex moderari, prout vult etiam si in iure preciperetur q certum terminū statueret, sicut dicimus de quadrimestri qō datur condēnatis. de re iudi. q ad consultationem. sed cus quando fine ministerio hominis statuitur. de appel. cum sit.

b ¶ Clerici coniugati. Adde doct. in b c. j. de cle. coniug. Joan. cal. in c. ij. de iudi. doc. in c. quare tua. xxij. q. j. Abb. in c. j. § vi. z ho. cle. in. iij. co. versi. sed hic dubitatur.

vbi de hoc. et de hoc etiam. j. q. ix. ¶ † Septimo nota q clerici cōiugati[b] gaudent priuilegio clericali alias non priuarent: vt hic. et dic vt in. c. vnico. de cleri. coniu. li. vj. ¶ Octauo not. q clerici gaudent priuilegio clericali non tantū in personis, sed etiā in rebus. de hoc in glos. in ver. rebus. z idem Pau. de hoc. j. de censi. cle. presenti. per eundē vbi dixi in. ij. notabili. ¶ Nono no. ex hoc quod dixi in. j. notabili casum in quo pena infligitur ipso iure, et tamen necessaria est monitio. de hoc in gl. in verb. eoipso. Et no. quod clerici non debent arma portare. ff. e. clerici. arg. xxiij. q. iij. maximianus. tamē pro tuitione portare possunt. j. de homi. cle.
4 vnica. ¶ † Decimo no. q prelati in puniendo clericos delinquētes debēt obseruare canonica statuta: qō exemplificat z Matth. per. c. ij. ne cle. vel mo. xcj. dist. clericus. dicit autē qō clerici arma portantes vel facientes contra id qō precipitur, vt in ver. aduersus. licet sint moniti z non desistant, non propterea perdunt priuilegium clericale. contra id quod not. glo. eo. tit. clerici. qō bene probat̄ hic vt fiat distinctio inter eos de quibus hic vsq; ad ver. aduersus. z alios de quib[b] in illo versi. vsq; ad fi. ¶ Undecimo not. q negligentia in prelato est dānabilis. Et dicit Laud. quod ideo est damnabilis, qz sanguis subditorum z. de offi. ordi. irrefragabili. z vt. §. dixi. in. j. notabili. est mortale. z eoipso q prelat[b] tacet, videtur consentire. xliij. dist. fit rector. z punitur de negligentia ac si faceret. lxxxiij. dist. quid enim prodest. z. c. consentire. ¶ Opp. q non requiratur trina monitio quo ad clericos cōiugatos. de cleri. coniug. c. vnico. li. vj. Sol. Matth. qō ibi quando nec tonsurā nec vestes deferunt: qz tūc ipso facto perdunt priuilegium clericale: sed quando tonsurā z vestes deferunt sed exercent artem tabernariorū exigitur trina: vt hic. ¶ Scdo opponitur in eo q dicit istos perdere priuilegiū quandiu insiterint premissis: z sic videtur q si desisterent reassumerēt priuilegium, cōtra id. de sentē. excōi. cōtingit. ij. Sol. Paul. qō ibi de clerico monito vt habitū z tonsuram dimissos resumat: hic de monito vt officia predicta dimittat: z ideo hic si dimittunt, habent immunitatē. sed si monit[b] fuisset vt dimitteret officia z reassumaret habitum z tonsuram: si dimitteret hec officia z nō reassumeret habitum z tonsurā dimissos, non gauderet immunitate: vt in contrario. que verba nō sunt clara. sed dic q ibi fuit monitus vt habitum z tōsuram reassumeret, z negotia secularia dimitteret, z non paruit. Sed postea cum cōueniebatur vt laicus volens euitare iudicium iam inceptum reassumit habitum z tōsuram, qō non debet sibi prodesse. arg. de fo. compe. c. penul. et hoc ex quo precesserat trina monitio cui nō paruerit: de quo tamē dic vt dixi in repetitione. c. perpendimus. in vlti. contrario. de sen. excōi. hic añt reassumit z gaudet priuilegio clericali quo ad futura tm.
5 ¶ † Quero an hec cle. locū habeat in quibuslibet ordinarijs. gl. j. dicit q non. sed tātum in diocesanis. i. episcopis. Et idē Laud. Pau. z Benz. Ex hoc no. Laud. q soli episcopi habent mādare executioni canones conditos circa priuilegia z correctionem clericorum: vt hic. de senten. excōi. nuper. z. c. vt fame. z. c. si clericos. lib. vj. quod procedit regulariter fm eum. fallit in prelatis religiosis qui idē possunt: vnde dispensant contra canonem. xvij. q. iij. si quis suadente. vt probatur de senten. excōi. cum illorum. sed alias pro episcopis est ius cōmune cui standum est nisi in exceptis. de elec. ecclesiarum. ij. vel habētibus sīmilē rationem cum
6 exceptis. ¶ † Scdo quero an diocesani possunt procedere vt hic dicitur contra clericos exemptos. glo. ij. dicit q sic si in loco non exempto delinquunt: secus si in loco exempto. Idē Pau. z Bē. ¶ Tertio quero quare specialiter hic disposuit contra clericos macellatores vel tabernarios. glos. in verbo, macellariorū. dicit quod propter horrorē z vilitatē istorum officiorū. z idē Laud. pro hoc de horrore. de con. di. ij. c. ij. ibi, sed propter multum sanguinem quē effuderat z. et de conse. distin. iij. nequaq;. qō procedit specifice quo ad macellarios. quo ad tabernarios procedit ratio de vilitate. pro hoc inducit Ben. qz in tabernis multa vilia factis z verbis cōmittūtur: et ad eas persone viles accedere consueuerūt. ar. C. de incest. nup. humilē. ex quarū consortio boni mores corrūpuntur. xxviij. qō. j. sepe. dicit tamen Pau. q ex causa necessaria clerici possunt tabernas ingredi. iij. distin. nō oportet. eo. tit. clerici. ¶ † Quarto quero an in alijs vilibus officijs vt
7 aptare pelles, vel quid simile, locum habeat hec cle. glo. iij. dicit quod nō. Benz. contra. propter idētitatem rationis dicēs idem in alijs in quibus est maior ratio puta lenonib[b], balneorū publicis custodibus, et similibus: qz in his status clericalis dicitur deho nestari. argu. ff. de his qui no. infa. athletas. §. ait pretor. C. si mācipium ita fuerit alienatū ne prostituatur. l. vlti. Sed verius videtur quod dicit glos. propter specificam expressionem quam facit litera de istis duobus. z dic q non est eadem ratio: quia vt dicit Pau. licet illa prohibeantur propter vilitatem: ista tamen prohibentur propter horrorem. vult dicere q licet alia etiam sint vilia. non est in eis tantus horror quantus in his duobus de quibus hic. sed vt dixi. §. q. ij. ratio horroris non procedit in tabernarijs. vnde dic q forte magis specifice prohibuit: sed de his qz
8 frequentius peccabatur in eis. ¶ † Quinto quero si occulte vel non personaliter clerici exercent predicta an sit locus pene gl. in ver. publice. dicit quod nō. Ad vtranq; oppo. solue vt in eadem glos. quā singulariter not. pro intellectu. c. mulieres. de sen. excō. ad quod dic vt ibi dixi. vbi per hanc gloss. cum illo. c. dixi determinari questionem que fieri solet an per statutum quo punitur maleficium teneatur mandans. z videtur qō non: qz mandans facit ficte tantum. verba vero statuti requirūt quod vere fiat. ff. de neg. gest. l. iij. §. hec verba. Contrarium pbatur ex. d. c. mulieres. iuncto cū hac glos. vt dicamus q tenetur nisi in statuto puniretur tantū is qui psonaliter faceret. ¶ Ad cōtrarium dic qō hec non est interpretatio, sed potius extensio ex mente legis: qz mandans vere dicitur facere. d. c. mulieres. q dic vt ibi plenius
9 dixi. ¶ † Sexto q̄ro si clericus personaliter exercet, sed pro alio. dicit Laud. qō tenetur hac clemen. quia subest horror z vilitas.
10 arg. xlvj. dist. sicut non suo. ¶ † Septimo quero quādo dicentur
c monsti nominatim. gl. in ver. nominatim[c]. dicit q debent exprimi nomina propria. nec sufficit in genere monere clericos de

dioceſi

dioceſi vel talis plebanatus vel eccleſie: ſed debent exprimi nomina propria. Idem Pau. dicēs q̄ nō ſufficiunt circunlocutiones indiuidentes perſonas ſicut ſufficiunt. de teſti. licet. ĵ. nam ſi papa hoc voluiſſet faciliter poterat exprimere. facit quod not. Archi. de ſenten. excōi. conſtitutionem. lib. vj. ¶ Oppo. ad hoc de eo qđ not. Jnno. de preben. in lateraneñ. Benze. ſtat contrario dicens qđ per nomen proprium vel per equipollentiam moneantur, q̄ eſt verius. nam dicere q̄ requiratur expreſſio proprij nominis, eſt rigor ſine ratione dūmodo circūlocutiones fiāt ita ſpecifice q̄ non poſſit intelligi de alio. puto tamen eſſe verum qđ predixi, q̄ non ſufficeret monere clericos talis eccleſie vel plebanatus. q̄q̄ Jnno. in. d. c. in lateraneñ. dicat nominatim interdictos dici cum interdicitur ciuitas vel caſtrum: pro hoc q̄ nominatim dicitur fieri per qđ certificatur de quo quis intelligit. de offi. ordi. c. ĵ. ſz dic quod debet eſſe certificatio ſine ambiguitate. poſſet aūt eſſe ambiguitas in exemplo premiſſo: q̄ negaret clericus ſe eſſe de plebanatu. ſed qñ fit per circunlocutiones omnino ſpecificas, tunc eque fit certificatio ſicut per nomē proprij ideo illa ſufficit. Et ad no. per Archi. in. c. conſtitutionē. dic q̄ nō procedunt. z gl. ibi tenet qđ predixi, que eſt verior. z hec no. q̄ alias minus bene declarata. ¶ Octauo quero an pro trina monitione, de qua hic, ſufficiat vna monitio facta cū tribus interuallis. videtur q̄ ſic, per. c. conſtitutionem. de ſen. excōi. li. vj. Jn cōtrarium. ff. de ver. obli. qui bis. vbi qui bis idem promittit, nō tenet niſi ſemel. ff. de lega. j. l. plane. §. ſi eadem. vbi ſi idē ſepius legatur in eodem teſtamēto, debetur ſemel tantū: quia videtur teſtator ſepius loqui, non ſepius legare. ff. de leg. ĵ. meulus. §. cum enim. et not. ff. de proba. l. quinquaginta. ad hoc optime. ff. de pigno. acti. ſi cōuenerit. cū gl. Ex quibus patet q̄ ibi vbi requiritur trina denunciatio vt quis ſoluat, non ſufficit ter dicere: ſolue. pro hoc. ff. de publi. iudi. inter accuſatorē. ſicut etiā ſi quis ter dicat: appello. non dicitur tertio appellaſſe. xxxj. q. ĵ lotharius. vbi de hoc facit de appel. bone. Steph. tenet primum. ad cōtraria dicit q̄ loquunt quando verba eodē tpe ſunt ſepius dicta: ſecus ſi diuerſis. ad hoc. ff. de ac. emp. non eſt nouū. de fideiuſ. heres. §. nō eſt. Benz. vero dicit q̄ per verbum tertio dat intelligere q̄ inter vnā monitionē z aliā debēt eſſe interualla. argu. d. c. conſtitutionem. z. d. l. inter. de publi. iudi. z ſic videtur cōtradicere Steph. Sed intellige dictum eius ſm formam. d. c. conſtitutionem. vbi vnam monitionē cum tribus interuallis equiparat tribus mo-
11 nitionibus. z ſic cōcordat. ¶† Nono quero qualis dicatur iſte terminus. Sol. vt dixi in quarto notabili: quia iſte eſt terminus arbitrarius. z dicit Laud. qđ dicit terminus hominis arbitrio deſignatus z a lege firmatus. z ſic eſt partim hominis z partim legis. ſimile de ſenten. excōi. tua. Jtē eſt alius omnino hominis qui cōmuniter eſt in dandis dilationibus z ſimilibus. §. de dila. c. j. de in integ. reſtit. tū ex literis. Alius eſt omnino iuris. de elec. ne pro defectu. de ſuppleñ. negli. prela. licet. de cōceſ. preben. c. ĵ. in primo ſecūdo z tertio. dicit Laud. mora purgari nō poſſe nec prorogationē fieri per iudicem niſi alia lege concedatur. de elec. cupiētes. z iuribus preallegatis. Jn ſcōo dicit purgari poſſe. ff. ſi quis cau. z ſi poſt tres. dic q̄ etiam primū terminū poteſt iudex moderare q̄q̄ in iure nō dicat ſpecifice. de re iudi. quod ad conſultationem. z ſolū in tertio termino qui datur a iure ſine hominis miniſterio locū habet dictū Laud. vt nō poſſit immutari per iudicem niſi a iure concedatur expreſſe. de appella. cum ſit. vbi de hoc. ſic loquitur de excep. paſtoralis. vbi dixi. ſed etiam ipſe Laud. non perſiſtit in dicto precedēti. dicit enī q̄ in poteſtate eſt epiſcopi hic ſtatuere terminū quem voluerit: ſed poſtq̄ ſtatuerit nō licebit immutare poſtq̄ lapſum fuerit: ſed cū durat prorogare poterit ex cauſa. de offi. dele. conſuluit. de offi. ordi. literas. qđ dictū non cōſonat precedenti cum dixi terminū qui datur a iure miniſterio hominis immutari per iudicē non poſſe. ſed hoc vltimum verius per id quod modo dixi. ¶ Decimo quero in eo qđ equiparat hic clericos. q moniti nō deſiſtunt vel qui reaſſumūt: ſed tñ deſiſtunt ante lapſum termini. gl. in verbo, reſumpſerint. dicit nō eſſe locū pene. Jdē Laud. z Pau. pro hoc quia termin⁹ totus cedit ſibi, nec ei debet auferri. ar. de ſecun. nup. c. ſi. Jdem Benz. quia in talibus penalib⁹ maxime finis eſt ſpectandus. ar. de elec. cōmiſſa. lib. vj. de verb. obli. in illa. Jtem ſi continuaſſent intra terminū dūmodo ante eius lapſum deſtitiſſent, penā euitaſſent. non ergo debent eſſe deterioris conditionis ex hoc q̄ ali
12 qñ deſtiterint. ¶† Undecimo q̄ro de intellectu verbi, omnino [a],
a ibi, coniugati omnino. glo. in hoc verbo ponit duos intellectus. ſm primū eſt ſenſus q̄ coniugati non deſiſtentes perdunt priuilegium clericale omnino. i. quo ad oia in quib⁹ ſunt priuilegiati: que ſunt duo. de quibus de cle. cōiug. c. vnico. li. vj. tñ ſi deſiſtūt, poſtea quandocunq̄ reſumunt illa. Secundus intellectus eſt q̄ verbum omnino, exponatur: id eſt in perpetuū. z tunc licet deſiſtant, poſtea nō reſumunt. Et vter iſtorum intellectuū ſit verior,
13 So. patet in. q. ſe. Ex his inferē ad. q. ſeq. ¶† Duodecimo quero circa dicta in prima queſtione. clericus cōiugat⁹ cū vnica z virgine prius incedebat vt laicus: an ſi reſumit habitū z tonſuram gaudeat priuilegio clericali. ſm primū intellectū verbi omnino, poſitum in queſtione precedēti dicēdum eſt q̄ ſic. ſm intellectum ſecundū dicēdum eſt contra. Paul. tenet primū dicēs q̄ ſcōa expoſitio verbi omnino, premiſſa non amicatur litere. Laud. tamē eam tenet. Ben. exponit omnino, ſcz tam in perſona q̄ in rebus. vel omnino. i. quo ad priuilegia que habere poſſunt per. c. vnicū. de cle. coniug. li. vj. Et videtur Benz. adherere Laud. dicēs qđ non reſumunt priuilegium. pro hoc eo. tit. c. fi. vbi loquitur in nō coniugatis. dicit ergo q̄ hic equiparātur cōiugati nō coniugatis quo ad res: z parificātur oratione ſoluta. ſed in priuilegio p̄ſonali diſparificant amittendo ad tēpus, z poſt tēpus reſumendo. vult dicere q̄ quo ad priuilegium in p̄ſonis diſcomparantur coniugati z non cōiugati: q̄ primi omnino: ſecundi quādiu inſtiterint p̄dunt priuilegium. z ſic ſecundi deſiſtendo reſumēt, non primi. vel aliter dici pōt z probabilius ſm eum q̄ non coniugati etiam in rebus reſumēt priuilegium ſi deſiſtent: q̄ id quod dicitur eo. tit. c. vlti. ſup reſumptione talis priuilegij in rebus hic nō tollitur niſi in coniugatis: cum verbum omnino non repetatur in non coniugatis: z q̄ hic agitur de odio de ſe reſtringendo: et q̄ priuilegia rerum z perſonarum in non cōiugatis equiparari conſueuerūt. de coniugatis aūt inſtat Benz. primo dicēs quod eoipſo q̄ moniti non deſiſtunt vel talia reaſſumunt p̄dunt priuilegium ſolum quandiu inſtiterint z deſiſtendo recuperabunt. z hoc exponēdo verbum omnino, ſm primam expoſitionē gl. §. poſitam. i. quo ad priuilegia que certum eſt eos habere. ſi eē expo-
neretur omnino. i. ppetuo verbum omnino, z verbum quādiu, contrariari viderentur. deinde dicit Ben. ſe tutius putare q̄ de mente huius litere ſit quod cōiugati moniti non deſiſtentes vel talia reaſſumentes ppetuo amittant priuilegium. tamē q̄ in eis non deſiſtere vel reaſſumere equiparantur, et vbi nō deſiſterent illa verba quādiu z c. non viderētur congrue adaptari. nam eoipſo qđ non deſiſterēt ſtatim amitterēt priuilegium. z ſic fruſtra adderetur in litera qnādiu z c. illa ergo verba quādiu z c. referēda erunt ad reaſſumptionem: tum q̄ ex reaſſumptione quando-
cunq̄ facta amittunt priuilegium: z ideo fruſtra viderentur ap- a
poni illa verba, aut ipſa reaſſumpſerint. ſi ſequētia verba quandiu z c. ad hoc referuntur: tum q̄ alias non videretur differentia inter coniugatos z non coniugatos. ſtet ergo expoſitio verbi, omnino. id eſt in totum. ſimile de elec. q̄ ſepe. de conceſ. prebē. ne captande. li. vj. Et aliquando exponit omnino, id eſt in nihilo. ff. de fideiuſſo. l. grece. §. illud. z hec verba Bē. non ſunt omnino clara z ſeſe intricant. z Matth. videtur tenere ſecundā expoſitionem verbi omnino. dicit enī hanc eſſe differentiā inter coniugatos z non cōiugatos: q̄ coniugati nullo tēpore reſſumunt priuilegiū quo ad res z p̄ſonas. nō coniugati vero quo ad res amittunt priuilegium ſtatim: vt hic. §. eo. c. fi. quo ad p̄ſonas amittūt ſi incedunt vt laici, ſed non ſemper, ſed quandiu inſtiterint. z ſic coincidit cum vno dicto Ben. premiſſo. dicit etiam z Matth. aliqua circa hoc que dico. ĵ. q. xvij. Alij tenēt primam expoſitionē verbi omnino. §. poſitam, quod tenet Joan. mo. de cleri. coniug. c. vnico. li. vj. dicēs qđ ibi voluit non priuare ſed ſuſpendere clericos coniugatos a priuilegio. Jo. an. de cleri. cōiug. c. ioannes. hoc etiam ſentit. dixit tñ qđ egeret declaratione. Ego etiam primam tenui in. d. c. ioānes. pro hoc q̄ hic eſt tota vna oratio que fertur ad verbum. amittant. clauſula ergo illa, quandiu z c. intelligitur in omnibus repetita. ff. de lega. iij. l. in repetēdis. z qđ ibi not. de appella. ſecundo requiris. nam etiā in pluribus orationibus fit repetitio verbi cum omnibus ſuis qualitatibus q̄ñ vna eſt cōpleta z alie defectiue. ff. de publi. l. j. in prin. z quod ibi not. Bar. vnde exponе ibi, coniugati omnino. i. tam in reb⁹ quā in perſonis. que expoſitio bene probatur ex eo q̄ ſtatim p̄ſequi-
14 tur diſtinguēdo de non coniugatis inter res z p̄ſonas. ¶† Decimotertio quero in eo quod non coniugati p̄dunt priuilegium in rebus de quibus rebus loquitur gl. in verb. rebus. dicit q̄ de proprijs in quibus ceſſante pena gaudēt immunitate: cuius eſt ratio ſm Ben. q̄ cum clerici ſine tēporalibus non poſſint eſſe. j. b
q. iij. ſi quis prebendas. cum ſint ipſi priuilegiati: ergo z eorū bona tanquam acceſſoria. de offi. delega. ſi ſuper. li. vj. de preben. di
b lectus. nam z familia clericorum [b] gaudet eodē priuilegio cum eis. xj. q. j. clericum. xxxij. diſ. eos. z vtrobiq̄ de hoc. xvj. q. j. §. nouarū. de offic. archi. dilecto. vbi de hoc. quod declaro plenius. ĵ.
c qō. xvij. ¶ Decimoquarto quero ſi clerici nō coniugati [c] incedunt vt laici, tamē tonſuram deferunt: an exercentes hic prohibita penam incidunt de qua hic in ver. z ſi omnino. Benz. dicit c
quod non: q̄ ex quo tonſuram deferunt non incedunt omnino vt laici, quod exigit hec litera a qua cum ſit penalis, non eſt recedendum: licet aliqui contra ſm eum. primum placet. qđ dic vt plenius dixi de ſenten. excō. perpendimus. in repetitione in vlti.
15 contrario. ¶† Decimoquinto quero q̄ hic de priuilegio clerī-

¶ Verbi oīno. Adde qđ importat ipſo iure. glo. eſt fin. ſm Bal. in l. j. in. §. ſi pecuniā. ff. depoſiti. quam allegat fin. Lud. ro. fingu. j. z Mad thefilan⁹ in ſuis notabilibus. z dicit Joan. de imo. in. c. in cauſis. de teſt. qđ ſ. vbū oīno importat neceſſitatem. z dicit gl. j. c. ex parte. el. j. ſ. of fic. dele. vbi exponit verbum omnino. i. ſine alia pactione. abb. z Jo. de ana. in. c. qualiter et quando. el ij. de ac. qđ dictio omnino excludit oēm gratiā z diſpēſationem ſicut et illa nullo modo. allegant. glo. in clemē. vt hi qui de eta. z quali.

¶ Familia clericoz. Adde glo. z archi. in. c. clericū nullū. el. j. xj. q. j. c. eccl'iarum ſuos. xij. qō. ij. doct. in c. iuſta. xvj. q. j.

¶ Clerici non cōiugati. Adđ Bertachi. de firmo in tractatu de gabellis in. iij. parte. in. j. q. verſi. illud.

corum fit mētio: vnde processit eorum priuilegiū. dicit Laud. qꝫ in veteri lege incipit a rege Egypti. Beñ. xlvij. c. vbi dicitur qꝫ eo tēpore vsqꝫ ad presentē diem in vniuersa terra Egypti regibus quarta pars soluitur absqꝫ terra sacerdotali, que libera ab hac conditione fuit. qꝫ etiam habetur de immuni. eccle. non minus. In noua lege [a] ab imperatoribus ꝛ regibus eccl'ia Romana hoc approbāte. C. de sacrosan. eccl'. l. ad instructiones. ꝛ l. plerumqꝫ. de censi. c. j. alias sine pape approbatione non valuisset. de consti. eccl'ia. xcvj. dist. bene quidem. ꝛ palea ibi posita. dic qꝫ hec iura loquuntur de lege principis, non de priuilegio: inter q̄ refert: qꝛ lex fertur etiā inuitos: priuilegiū in volētes. quando tñ et quomodo valeat priuilegiū principis in eccl'iam, dixi in di. c. perpēdimus. in vij. cōtrario. ¶ Decimosexto quero vtrum idē fit priuilegiū clericorum ꝛ ecclesiarū quantū ad res. dicit Laud. quod fic. rationē reddit quā dixi. ꝛ. q. xlij. ¶ † Decimoseptimo quero in quibus rebus ꝛ de quibus sunt res eccl'iarum ꝛ clericorum priuilegiate [b]. dicit Laud. qꝫ in muneribus seu oneribus vel obsequijs psonalibus secularibus vel realibus regulariter non prestandis. de immuni. eccle. non minus. Bertrā. vero enumerat. xlij. priuilegia clericorū. ¶ Primū qꝫ non conueniantur coꝛā iudice seculari. de fo. cōpe. si diligenti. ¶ Secundū qꝫ verbe rans incidit in canonē. xvij. q. iij. si quis. ¶ Tertiū qꝫ nō vocentur ad munera: vt nunc dixi. d. c. non minus. ¶ Quartū qꝫ possint facere collegium qꝫ laicis est interdictū. de relig. do. c. fi. ibi tamē solum prohibetur nouam religionē instituī: sed probatur rationeqꝫ omne collegium est reprobatū nisi inueniatur approbatū in iure. ff. de colleg. illi. l. j. ꝛ. ij. quod dixi de excessi. prelato. dilecta. ¶ Quintum qꝛ possunt vēdicare rem concessam eccl'ie ante traditionē. C. de sacrosanc. eccle. l. fi. de consuetu. ex literis. ¶ Sextum qꝛ gaudent eodē priuilegio familie sue cum eis: qꝫ dixi. ꝫ. q xj. ¶ Septimum quia facientes statuta cōtra clericos sunt excōmunicati ipso iure. de immu. eccle. eos. li. vj. ¶ Octauū qꝛ soli clerici possunt obtinere beneficium eccl'iasticū. de transac. ex literis. ¶ Nonum qꝫ p literas impetratas cōtra laicum cum clausula generali non potest clericus conueniri: vt not. gl. de rescrip. sedes. ¶ Decimum qꝛ non tenetur dare sportulas. de vi. ꝛ hone. cleri. cum ab omni. ¶ Undecimū qꝫ de acquisitis etiam si sint in potestate patris testari potest. C. de epis. ꝛ cleri. auf. presbyteros. qꝫ dixi de etate ꝛ qualita. indecorum. ¶ Duodecimū qꝛ sine consensu patris agere potest pro rebus suis recuperandis: vt not. Archi. de iudi. c. fi. li. vj. ¶ Decimūtertium qꝛ non pōt in necessitate a patre distrahi f̄m. l. ij. C. de patri. qui fi. distra. qꝫ dixi in. d. c. indecorum. ¶ Decimūquartum qꝛ si seruus sciente domino fit clericus, liberatur a dominica potestate. iij. dist. si seruus. ꝛ plura alia possent inueniri diligēter pscrutando. ¶ Matth. vero dicit qꝫ priuilegium clericorum cōsistit in duobus. ¶ Primo: qꝛ non possunt vexari in psona nec in rebus. C. de epis. ꝛ cle. l. ij. de immu. eccle. p totum. ¶ Secundo gaudent priuilegio canonis. xvij. q. iij. si quis suadēte. Et ad eorum intelligētiam que varie in hoc notantur dicit notandum quod si clerici non coniugati exercēt secularia illicita vilia ꝛ inhonesta, de quibus hic, et incedunt clericaliter: si post monitionē trinam nominatim factam vt hic, non desistunt. perdunt priuilegium in rebus non in personis, scilicet quo ad collectas ꝛ munera, ꝛ alia eorum bona: quia in his non gaudebunt eodē priuilegio quo gaudent in personis. ꝫ. eo. c. fi. et hic de hoc de cle. coniug. c. vnico. li. vj. Si vero omnino incedunt non clericaliter, ꝛ post admonitionem a dicto negotio non desistunt: perdunt omne priuilegiū etiam canonis, si quis suadente. xvij. qō. iij. quandiu talibus negotijs insistunt: vt hic. ꝛ sic intelligitur de priuile. ex parte. ij. de sen. excōi. in audientia. ꝛ. c. contingit. Si vero omnino incedunt vt laici immiscendo se seuis enormitatibus eoipso perdūt priuilegium absqꝫ alia monitione: ꝛ sic potest intelligi de senten. excōi. cum non ab homine. ꝛ. c. perpēdimus. ꝛ dicitur se immiscere enormitatibus quādo interest in prelijs ꝛ rixis. sed si incedūt clericaliter ꝛ exercent aliqua negotia secularia, de quib⁹ ne cle. vel mo. c. j. lxxxviij. dist. ejiciens. si monit' non desistunt: puniri possunt pena de qua ne cle. vel mo. c. ij. De clericis autē coniugatis dicit quod tonsuram ꝛ habitum deferentes artē macellariorū ꝛ tabernariorū et alia vilia exercentes si post trinam monitionē a talibus non desistant vel postea dimissa reassumant omni priuantur priuilegio: vt hic. Si autem alijs negotijs se immiscent: procedi debet contra istos coniugatos sicut contra non coniugatos. Sed si nec tōsuram nec vestem deferant: absqꝫ omni monitione perdunt omne priuilegium. de cleri. coniuga. c. vnico. lib. vj. pro hoc quod dixi f̄m eundē ¶ Matth. ꝫ. q. xj. et dic vt ibi. ꝛ plenius declaro de senten. excōmu. ppendimus. in repetitione in vltimo contrario. ¶ † Decimooctauo quero in eo qꝫ dixi in proxima. q. clericos a muneribus esse immunes, a quibus muneribus, Laud. soluit distinguēdo: quia munerū alia sunt sordida, alia honesta. Sordida non subit eccl'ia. xvj. q. j. ꝫ. nouarum. ꝛ. c. placet. Et hec munera sordida seruilia nuncupantur sicut calcis coquende, arene fodiēde, custodie balneorum, ꝛ huiusmodi, de quibus. ff. de mune. ꝛ hono. l. munerum. Honestorum alia sunt ordinaria, alia extraordinaria. Item extraordinariorum alia pertinent ad pietatem: sicut ad refectionem pontium ꝛ itinerum: ꝛ hec subit eccl'ia. C. de sacrosan. eccle. l. ad instructiones. In hoc tamē Hostien. in sum. de immuni. eccle. ꝫ. a quibus. tenet contrarium. ad quod inducit: quia omnes extraordinarie actiones quo ad ecclesias sunt prohibite. in auf. de eccle. titu. ꝫ. ad hec sancimus. colla. ix. ꝛ in auf. vt nulli iudi. ꝫ. nulli vero. inducit ꝛ alia dicens iura cōtraria esse correcta. primum placet: quia. l. ad instructiones. hoc expresse dicit, nec aliquod ius nouum specifice cōtradicit: quod ergo non mutatur ꝛc. C. de appella. l. precipimus. de elec. cum expediat. lib. vj. ꝛ de hoc dixi de immunita. eccle. c. non minus. q. vj. Alia pertinent ad publicam vtilitatem: ꝛ hoc non subit eccl'esia. xvj. q. j. iusta. ꝛ. c. placet. C. de sacrosanc. eccle. l. placet. nisi f̄m leges in casu. C. de sacrosan. eccle. l. iubemus nullam. vbi dicit qꝫ nauis eccl'ie non excusatur ab onere perferendarum rerum vel psonarum in fauorē reipublice. Item ordinariorum alia angaria, alia pangaria, alia rerum, alia superindicta. Angarie consistunt in operis psone tantum; ꝛ hec non subit eccl'ia nec homines eccl'ie: vt not. xij. qō. ij. ecclesiarum. nisi pro custodia ciuitatis cōtra paganos. de immu. eccl'. peruenit. Perangarie consistunt partim in psonis, partim in matrimonijs. nec ista subit eccl'ia. C. de epi. ꝛ cleri. l. omnes. ꝛ. l. presbyteros. ¶ Munera rerum seu realia sunt tributa ꝛ census hec subit ecclesia ꝛ clerici pro agris suis. xxiij. q. vlti. tributum. xj. q. iij. magnum. ꝛ. c. si tributum. adeo quod si cessauerit a tributo fiet necessario translatio ꝛ venditio in publicum. C. de epis. ꝛ cleri. l. ij. de exactoribus tributorum. l. vlti. lib. x. nisi fit ager in quo fundata sit eccl'ia. de censi. c. j. ꝛ dic vt ibi. Laud. glos. tamē in. d. l. ij. dicit qꝫ illa lex est correcta p authen. item nulla. e. tit. Hostien. in sum. de immu. eccle. ꝫ. a quibus. dicit quod non distrahetur res eccl'ie sed tenebitur loco pignoris donec satisfactum fuerit. C. de exac. tribu. l. si diuina. lib. x. vbi hoc tenet glos. ibi tamē non probatur imo potius probat quod possessiones que a priuatis peruenerunt ad eccl'ias tenentur ad tributa sicut prius. pro hoc quia res transit cum onere suo. de dect. pastoralis. Sed primum equius ꝛ tenendum tanquā eccl'ie fauorabilius. de superindicto dicit Laud. qꝫ est id quod imponitur tēpore fertilitatis. Et dicit glo. C. de indictioni. in rubrica. lib. xj. quod est id qꝫ imponitur vltra tributū. Et in quo differant indictum ꝛ superindictū, dicit ibi glos. ꝛ dixi de immuni. eccle. non minus. q. vij. ꝛ pro hoc quod not. C. de superindic. in glos. rubrice. lib. x. ꝛ hoc non subit ecclesia. C. de sacrosan. eccl'. l. placet. de hoc. xij. q. ij. ecclesiarū. Et plenius de his muneribus dixi in. d. c. nō minus. q. j. ꝛ. vj. sequentibus. ¶ Decimonono quero quis compellet clericos ad soluenda munera predicta ad que tenētur. dicit Laud. qꝫ ipsorum prelati de quorum foro sunt. de foro competen. si diligenti. de immu. eccle. peruenit. exceptis feudalibus in quibus domini feudi sunt iudices ordinarij: ꝛ possunt sententiare ꝛ exequi inter vasallos etiam clericos circa iniectionem manuum violentam. x. col. de prohi. feudi alie. imperialis. ꝫ. pe. de hoc de iudi. ceterum. de fo. cōpe. verū.

18 ¶ † Vicesimo quero quid fiet de eo quod lucrati sunt clerici [c] ex negotiationibus. dicit Matth. qꝫ in foro anime tenētur pauperibus erogare. xiij. q. v. qui habetis. Refert tñ fratrem Aluarū tenuisse qꝫ si totum non reddiderint, nō propterea sunt in statu damnationis. xiij. q. v. non sane. ibi, excellentiorū ꝛc. ꝛ ibi, facilius. ꝛ ibi, tanquam sua. que verba non videtur tales cogere ad dādum pauperibus: nec propterea ibi damnantur. Idē Benz. quod videtur sentire Inno. de immu. eccle. quia plerīqꝫ.

¶ Presuppone summarium huius clementine.

1 ¶ Clerici possunt ex causa vti veste virgata.
2 Uestes congruentes ordini clericali que sunt.
3 Uestes que sunt specialiter interdicte clericis.
4 Clericus si portat vestem virgatam vel partitam non continue nec causa vsus, sed alia causa, scilicet propter festum militare socij vel doctorale, an incidat in penam.
5 Uestis nomine quid contineatur.
6 Clericus si portat vestes partitas vel virgatas cōtra dispositionem cle. scōe de vita ꝛ hone. cle. an sibi possint subtrahi decime ꝛ oblationes, vide in dicto titu. ꝛ dicta clementina scōa.

Quoniam. ¶ Clerici bñficiati vtētes vestes virgata vel partita p lex mē a beneficijs sunt suspensi: nō beneficiati in sacris vel in minoribus cōstituti tonsurā cum tali veste portantes per idē tempus sunt inhabiles ad beneficiū obtinēdum. obtinētes añ dignitates vel beneficia curata ꝛ sacerdotes ꝛ religiosi hoc facientes, vel infulam seu pileum lineum publice portantes, a perceptione fructuū si sunt beneficiati: non beneficiati vero redduntur inhabiles ad bñficium obtinēdum: ꝛ hoc intra

annum

a ¶ In noua lege. Adde abb. in. c. literas. in. v, col. ō resti. spo. Abb. in c. ppos uit. de concess. prebē. Lu. ro. cōsil. cccxxiij. incipiē. sed an possit facere papa.

b ¶ Et clericorum priuilegiate. Adde Lar. in rep. ca. perpendimus. de sen. excō. doct. in. c. ij. de ma. ꝛ obe. Abb. i. c. literas. in. v. colū. de rest. spo. glo. fing. in v. discuti. in. c. fi imperator adrian², xcvj, dj.

c ¶ Quid fiet de eo qꝫ lucrati sunt clerici. Adde Archi. florētinum in ij. parte sue summe. titu. xiij. ca. ij. in. ꝫ. fi.

annum. punit etiam portantes epitogium foderatū notabiliter
1 breue. ¶Bau. hz sex dicta, vt dicit gl. j. z ita lego p partes. ¶†No.
qs ex causa rationabili licitum est vti veste virgata vel partita. z
a dic rationabilē causam [a], scz timoris. eo. tit. clerici. quod dicit gl.
puta vel scandali. eo. titu. deus qui. qs vult gl. ibi. Et vestē virga-
tam dicit ¶Bau. siue p primam texturā siue artificiose per acci-
dens partitam. dicit in coloribus siue fiat p partes integrales:
vt ex vna parte sit vnius coloris, z ex alia alterius, siue per mi-
nutas partes. de hoc in glo. in verbo. partitam. ¶Scdo not. qs
hic punitur solū qui publice vtitur tali veste. sec' ergo si occulte
puta in camera vel in prādio vt qz caret alio panno: solus ergo
publicus vsus hanc penā meretur. simile. ff. c. proxi. fm ¶Bau. Et
dicit Laud. qs dicitur publice portare cum multitudini hoc pa
tet. sicut etiam dicitur publice aleator vel vsurarius vel malefi-
cus vel meretrix vel excōicatus. de excess. prela. inter. de malefi. c.
ij. de excep. exceptionem. xxxiij. di. vidua. ¶In domo vero dicitur
fieri secrete: qz domus rem secretam z nō publicam denotat. vj.
q. j. ex merito. Ex his nota q vestis virgata vel partita non con-
uenit clericis. Ex hoc infert Laud. z Ben. qs clericus coniuga-
tus talem deferens perdit priuilegium clericale. de cle. coniu. c.
b vnico. li. vj. ¶Tertio not. de ver. coipso. [b]. quod dic vt infra los. in
2 hoc verbo. pro hoc de rescri. c. j. li. vj. ¶† Quero que sunt vestes
congruentes ordini clericali. gl. ij. soluit remittendo. Laud. spe-
cificat dicēs qs quelibet vestis generaliter cōpetit. nam iuxta re
gulam beati Benedicti de colore vel grossitia talium non mul-
tum curatur. vnde ordinator cuiuslibet pfessionis videtur suos
professores reliquisse sub cōi z antiquo statu z regula aliorum,
nisi in his in quibus expresse nouum z speciale interdictum fece
rit. xvj. q. j. sunt nonnulli. licet enim quilibet Christianus sit gene
raliter in susceptione baptismi professioni Christiane ligatus: ta
men applicando se alicui speciali professioni ipse se ei religat: si-
cut clerici ordini clericali: monachi sue regule: z sic de alijs. iij.
3 di. denicq. de ele. quorūdam. li. vj. ¶†Scdo quero circa hoc que
vestes specialiter interdicte sunt dicit Laud. q indistincte inter-
c dicuntur omnibus nimis fulgide [c] et nimis sordide. xlj. di. c. j. et
c. ij. Et specialiter ille per quas adulteratur z transmutatur effi-
gies z statuta humana: z sic despicitur suus creator cōtra illud
psalmi: Ipse fecit nos z non ipsi nos. de consecratio. distinctio.
vlti. fucare. s. eos. cum decorem. specialiter aūt quo ad singulos.
quo ad clericos seculares dicit Laud. recurrendū. s. eo. clerici.
z hic. xxj. q. iij. per totum. quo ad monachos nigros, de sta. reg.
cum ad monasterium. z cle. ne in agro. quo ad albos, griseos, z
alios dicit hoc consistere in eorū regulis z constitutionibus. nec
potest certa doctrina tradi cum hec sint facti. de consti. c. j. li. vj. z
quelibet professio abundat suo sensu. imo z in eadē professione
d quelibet prouincia [d] abundat suo sensu. de sepul. certificari. sicut
patet in clericis Anglicanis qui pānos optimos portāt: z Bur
gundis qui vilissimos. dz tñ euitari extremitas, vt nō sint nimis
5 pretiose vel nimis sordide: qz in medio consistit virtus. declinan-
dum tñ magis est ad humiles q̄ ad fulgidas. de peni. di. j. prin-
cipium. Et in hoc sequatur doctrinā Horatij: Non mihi res: sed
4 me rebus submittere z c. de hoc. xliij. q. j. c. j. in fi. ¶†Tertio que-
ro si clericus portat vestē virgatam vel partitam nō cōtinue nec
causa vsus, sed alia: puta ob festū socij militare vel doctorale vel
vxorale. dicit Ben. q nō incidit in penā de qua hic: qz talia raro
contingunt: z ad talia iura non adaptantur. de despō. impube.
litteras. ff. de leg. l. nam ad ea. de re iudi. ea que raro. Itē hic pu-
nitur vtens qs denotat confirmationē actus. ar. institu. de re di.
g. columbarū. ff. de acqui. re. do. l. naturalē. g. pauonū. cum seq.
Itē que cā fisci iocose fiunt non cōsueuerunt obligationē indu-
cere. ff. de ac. z obl. l. obligationum substantia. g. verborū. de mi-
no. l. illud. xv. q. j. illud. de sentē. excō. c. j. sicut etiam est in his que
causa honoris momentanei fiunt: vt no. ne cle. vel mo. sup specu-
la. Itē vestium tali tempore mutatio non vī clericalē habitum
immutare. ff. de re. iu. nemo alieno. g. temporalis. nam z qui cau
sa amentatis aliquid facit etiam publice, excusatur a pena infa
mie quā alias incurreret. ff. de his qui not. infa. l. ij. g. fi. nec talis
peccare dī pro hoc qs no. Inno. eo. tit. cum decorem. z ista litera
ibi, rationabili causa. dī z rationabilis arbitraria. nullus autem
arbitraretur iuste q ob premissa incidat in hāc constitutionem.
Item hic in principio dī assumere. ille aūt assumere non videtur
qui statim est dimissurus. arg. ff. de diuor. l. iij. de pe. dist. j. diuor-
tium. vt sic intelligatur assumere cum effectu. ff. de verbo. sig. l.
1 alius est capere. z l. nomen filiarum. g. habere. de cle. non resi. re-
liud est capere. z l. nomen filiarum. g. habere. de cle. non resi. re-
latum. sicut nec videtur translatum quod ad tempus mōtā-
neum translatum est. ff. de leg. iij. quesitum. ff. de here. insti. ex fa
cto. pro hoc hec litera ibi presumit q sonat in vitium. nam etiam
in religioso non solum dimissio habitus sed temeraria dimissio
punitur. ne cle. vel mo. vt periculosa. li. vj. Item verba iuris non
sunt calumniose intelligenda. ff. ad exhi. l. pe. ¶ Quarto quero
an tempore huius cle. potuerint qui habebant vestes hic prohi-
bitas eas deferre post publicationem eius. gl. vestibus. q non:
qz hoc non est prospicere preterita sed futurum vsum. Laud. ar-
guit q sic: qz hec constitutio noua ibi, presenti constitutione re-
spicit: ergo futura tm̄. de consti. c. fi. dicit tñ Laud. q potuisset ex a
hoc preiudicū generari huic constitutioni: z ideo cōstitutio con
cernit futurā delationē: qz licet hec constitutio sit penalis: tamē
quo ad executionē declaratiua est antiquorū iurū que talia in-
terdicebant. Et in hoc dicit Steph. q generalis cōsuetudo ante
hanc cle. interdicebat has vestes clericis, z consonabat canoni.
xxj. q. iij. ois. ¶Bau. dicit indistincte q nō potuerunt deferre etiā
prius factas ratione prius dicta: qz phibetur vsus futurus. pro
5 hoc qs dixi de cōsti. c. fi. ¶†Quinto quero qd cōtinetur nole ve-
e stis [e]. dic q omnia quibus caput z cetera tegi solēt. ff. de au. z ar-
gen. leg. l. vestis. g. muliebria. z l. argento. g. fascie. et sic etiam in
caligis locum habet. ¶Op. ad hoc. j. in fi. vbi specialiter prohi-
bent de caligis. Solu. phibet specialiter: quia solet plus timeri
qs specialiter iniungit z c. j. de exce. plā. cle. frequēs. in fi. fm quos-
dam. Ego puto quo ad hāc cle. vestē dici fm vsitatum modū lo-
quendi eā que tegit caput et corpus: z ideo in fine specialiter di-
cit de caligis cui cōi locutioni standū est. de spō. ex literis. ij. Ad
leges cōtrarias dic q loquuntur in legato: qs large interpretat
hic z in cōstitutione penali que restringit. ¶ Sexto quero a qui
bus beneficijs sint suspensi cōtrafacientes huic cle. gl. in verbo,
beneficio z. dicit q ab oibus. idē ¶Bau. z Ben. ¶Oppo. ad hoc b
de elec. si compromissarius. g. hmōi. z. g. se. li. vj. Sol. vt in glo. et
in ea vbi propter indefinitam que equipollet vniuersali. de ele. vt
circa. vbi de hoc li. vj. z per Archi. xix. di. si romanorum. p Dy.
in rubrica de re. iu. li. vj. ¶Opp. ad idem z ad textū simul: qz hic
f innuit quē posse habere plura beneficia [f], contra id de preben. cū
iamdudum. dicit ¶Bau. non curandum an de iure cōi, an dispen
satiue vel de facto teneat. ar. de preben. eum qui. li. vj. dic qs hoc
plurale beneficiorum pōt concernere pluralitatē beneficiorum.
ar. de priui. priuilegia. vel si concernit vnum non per hoc datur
6 licētia habēdi plura vt in solutione premissa. ¶† Septimo que-
ro an istis pñt subtrahi decime z oblationes. dicit Matth. q si c
sunt voluntarie oblationes subtrahi possunt: sed decime z obla-
tiones debite non: qz debent ecclesijs: z delictum persone z c. re-
gula, delictum. lib. vj. de hoc. xxxij. di. preter hoc. dic q imo indi-
stincte subtrahētur: nec per hoc sequitur q priuetur ecclesia. cui d
autem applicent dico. j. q. x. de eo aūt q dixi de obligationibus
voluntarijs vel debitis, dic vt no. de paroc. sup rubrica. ¶Octa
uo quero in eo q suspendit a beneficijs q̄ obtinent, qd de obtinē
dis. dicit Laud. z Ben. idem. i. q si obtinebūt intra sex menses,
de quibus hic, q possunt: quia hic solum subtrahuntur fructus
istorum. pro hoc de eta. z quali. cle. vt hi qui. ¶Nono quero si
interim tales fructus percipiat. dicit glo. in verbo, suspensus q
non ob hoc erit irregularis. z idem ¶Bau. ¶Decimo quero cui e
applicabuntur [g] isti fructus. Glo. eadem dicit qs cotidiani so-
cijs applicabunt fructus prebēde vel distincti beneficij accrescēt
ecclesie. z idem ¶Paul. ¶Undecimo quero quid de his qui cōi-
ter diuidūtur. dicit Jo. an. idē qs in cotidianis. ¶Duodecimo
quero an saltem percipiet suspensus sustentationem. dicit Ste-
pha. q sic. si nō habet aliunde victum. de hoc de ap. pastoralis.
de elec. cum glo. vintontiēsis. ¶Decimotertio an canonici qui-
bus hec applicantur possint hanc penam remittere. videtur qs
sic: qz cuilibet licet renunciare iuri suo. z ita no. de cle. non resi. c. f
vnico. li. vj. in glo. de his Archi. ibi dicit q forte contrarium est
verum: qz recipit contra mentē iuris. Matth. videtur tenere pri-
mum: qs est verius. ad rationem Archi. dic qs isti remittēdo vi-
dentur donare. de testi. veniens. j. z sic non tollitur pena: de qua
hic: quia perdit hos fructus: sed recuperat z satis puniuntur:
qz suo iure petere nō possunt. ¶Decimoquarto quero si isti vo-
lent interim officiare ecclesiam. Glo. in verbo, suspēsus. remit-
tit: z in ea ibi, in gl. non ergo. vbi no. qs episcopus eos coget per
priuationem beneficiorum nisi allegent aliam causam rationa- g
bilem. z idem Matthe.

¶ Sacerdos transgrediens canones acerbius punitur quā constitutus in minoribus ordinibus.

1 Inhabilitare ad beneficium quis potest.

2 Quid si de facto recipiant beneficia qui sunt inhabilitati.

3 Quid si durante inhabilitate impetrat beneficium.

4 Quid si prius impetrauerat, et tempore inhabilitatis vacauit beneficium.

5

Ver. Si vero. ¶†No. q grauius punitur sa- 1
cerdos q̄ constitutus in minori or
dine. qs colligitur ibi, citra sacerdotiū. iuncto ver. se. Alibi ma-
iori gaudet priuilegio. liij. dist. ex antiquis. alibi minori. ne cleri
vel mona. c. fi. de post. c. fi. ¶†Secūdo no. q inhabilitas ad be
neficiū succedit in defectū beneficij: vt hic, z de stat. mona. cle. ne
in agro. g. porro. versi. qs si nullā. Alibi succedit excōicatio. j. de
deci. clemē. j. ¶Opp. in eo qs vocat non beneficiatum eum qui

¶ Rōnabilē causam. Adde gl. in ꝟb. temere. in. c. ij. ne cleri. vel mo. li. vj. gl. j. in. c. clerici. eo. li. de vita. z ho. cle. gl. in verbo temerarius. ¶ c. j. de sen. excō. li. vj. gl. in ver. relaxauerit. in. c. fi qs ex clericis. de vi. z ho. cle. abb. in. c. j. ad fi. prime col. de apostā. Joan. de ana. in rubrica 8 apostā. in. ij. col. ꝟfi. quero circa predicta.

¶ Eoipso. Adde archi. in. c. eū q. de de prebē. li. vj. Archi. in. c. j. in fi. de sepultu. li. vj. doc. in. c. quā fit. s. ele. li. vj. doc. in. c. ij 8 vj. z ho. cleri. bar. in. l. fi. C. de sacro san. eccle.

¶ Nimis fulgis. Adde. c. omnis. xxiij. q. j.

¶ Quelibet prouincia. Adꝺ text. in. c. vtinā. lxxvj. dist. gl. fi. in. c. catholica. xj. dis. gl. in ꝟ. alij. in. ca. capellan'. de ferijs.

¶ Nomie vestis. Adꝺ bar. in. l. diu'. ff. de bo. dāna. z ibi bal. z bal. in l. cum ante. C. de dona. l. vestis. in g. j. ff. 8 auro z argen. leg.

¶ Plura bñficia. Adde. gl. in. c. dudum. el. ij. de ele. z ibi Jo. an. z doc. Abb. in. ca. cum adeo. circa fi. 8 rescri. abb. in. c. dilectus fili'. el. ij. e. ti.

¶ Cui applicabunt. Adꝺ gl. in ꝟfi. dimidia. i cle. hi quis eta. z q̄li. Joā. 8 imol. in. c. ad audiētiam de cle. nō resid. in. ij. co. ꝟ. qui autē fieri debeat.

promotus est ad sacros. non em̄ debet absq; bñficio promoueri. de preben. cum scōm. Solu. licet promoueri non debeat, tamen pōt contingere q; fuit promotus sine beneficio. z dicit ℙau. qō etiam si habeat victualia a presentante vel ordinante, non dicitur bñficiatus: alias omnes existentes in sacris dicerentur beneficiati in re vel in spe cū habeant actionē ad petendum: z sic rem habere videtur. ff. de re. iu. qui actionē. Ex hoc dicit ℙau. qō de
a talibus victualibus [a] non tenetur facere mētionem in rescripto beneficiali. de hoc vl. dic vt de rescri. ad audientiā. ℌ. ¶ † Quero quis pōt inhabilitare ab beneficium. Solu. vt in gl. z idē ℙau. in eo qō dicit gl. legatū z episcopum hoc posse. dic qō non tñ posset tollere inhabilitatē inductam p̄ hanc cle. vt no. de elec. cupiētes. ℌ. ceterum. in gl. est ergo. z ĵ. de ho. cle. vnica. in fi. ¶ † Scōo quero quid si de facto recipiant bñficia, dicit Laud. q; non propterea fiunt irregulares: cū sint suspensi a bñficijs tātum. Et idē Ben. pro hoc qō no. Jnno. de renun. nisi. circa fi. z sufficit q; iure
4 non reperitur cautum. de sen. excō. is qui. li. vj. ¶ † Tertio quero si durante hac inhabilitate impetrat literas ad bñficium. dic qō litere non valētita q; etiam post sex menses non poterunt obtinere beneficiū earū vigore: qr in talibus pōderatur initium. de
5 rescrip. eam te. z. c. constitutus. z. e. tit. ñ eo tpe. li. vj. ¶ † Quarto quero si prius impetrauerat: z tpe inhabilitatis vacauit beneficium. dic q; si non habet clausulam acceptandi litere apprehenderent illud beneficiū: z cū non possit obtinere vt hic reddentur litere vacue. de preben. si clericus. ℌ. responso. li. vj. secus si in eis esset clausula acceptādi: qr tunc poterat acceptare post sex menses etiam bñficium q; vacauit intra sex menses. tunc enim tantū dz ponderari habilitas cum acceptat: qr tunc purificantur litere, pro hoc q; not. de concess. preben. si soli. li. vj. ¶ Quinto quero si litere erant impetrate ante hanc inhabilitatem. dic q; non pereunt p̄ superuenientiam inhabilitatis. hic enim priuat tantū iure querendo non quesitorius ergo quesitum ad beneficium non tollitur. ¶ Opp. ad hoc de here. c. ℌ. li. vj. vbi inhabilitas superueniens priuat iure etiam quesito. Solu. ibi hoc exprimitur: hic non. Jtem illa pena est perpetua: hec ad tempus. pro hoc quod not. de consti. ex literis. in gl. iñ. z. l. di. c. j.

☞ Idem, hec dictio quid importet.

Tonsura. hoc verbum quid importet.

Ver. Idem. ¶ † Quero ad qd referr̄ hec dictio, idē dic q; ad id qō dixi de inhabilitate ad beneficium. z expone literam ibi, clericis. scz in minoribus ordinibus cōstitutis non beneficiatis. Ex hoc vides differentiā inter beneficiatos z non beneficiatos qui sunt in sacris citra sacerdotiū: z non beneficiatos qui sunt in minoribus non puniuntur nisi duo concurrant, de quibus hic, scilicet q; deferant vestē virgatam z partitam, z cum hoc tonsuram. Ex hoc dicit glo. in ver. tonsuram. in prin. q; si isti sine tonsura vestē predictam deferant. nō subiacent huic pene. Idē Laud. cuius est ratio fm Bē. qr possent ex toto recedere a statu clericali. de cle. cōiu. Joānes. alij non nisi sunt beneficiati non in sacris dimittāt beneficia. Jn quo tñ dic qō ea dimittere non possunt sine superioris licentia.
2 de renun. qō in dubijs. vbi de hoc. ¶ † Scōo quero quid importat verbum tonsuram. Solu. vt in gl. in hoc verbo. quam not. qr singularis. z idem ℙaul. z dic q; cōiter loquendo solum facim⁹ curam de rasura superiori quam vocamus tonsuram z clericalem cozonam: z sic fuit hic de mente.

1 ☞ Religiosi tenentur deferre vestem extrinsecus: vestem scilicet religiosis.

2 Dignitatem quando quis dicatur obtinere vt sit locus pene clemen. secunde. de vita z ho. cleri.

3 Jnfula vel pileus quid est.

4 Sacerdotes vel monachi si portant vestes rubeas vel virides an sint puniendi.

5 ℙena maior que sit vel priuari fructibus beneficij, vel inhabilitari ad beneficia.

1 **Ver. Dignitatem.** ¶ † Nō. q; religiosi tenent deferre vestē religionis extrinsecus. Et dicit Laud. q; religiosi z sacerdotes sunt adstricti regule ecclesiastice propter se. Alij autem de quibus. s. sunt adstricti propter beneficia. quod est verum si sunt in minoribus. secus si in sacris. s. eo. clemen. verſi. si vero. ¶ Secūdo no. in ver. ceteri. quod qui non potest priuari re priuatur spe. simile xvij. q. j. c. j. de concessi. preben. quia diuersitatē. Quero an quod hic dicitur. de dignitate vel personatu procedit in non curatis. ℙau. dicit q; sic, per. c. dudum. ℌ. de elec. z de preben. de multa. Jn cōtrarium est dictio, aliud. ibi, beneficium aliud cui cura immineat. qr ponit idem in qualitate. de rescrip. sedes. primum ve-
b rius. hic em̄ dictio aliud [b], ponitur ampliatiue vt comprehēdat quodcunq; beneficium dum tñ curatum. z illa clausula, cui cura immineat. nō refertur ad id qō dicit de dignitate et personatu. ¶ † Secundo quero in eo q; punit obtinētem dignitatem z.

a ¶ Qō de talibus victualibus. Add de Feli. idē tenentem in. c. postulasti. de rescri. in. x. col. ℌ. circa scōm.

b ¶ Dictio aliud. Adde gl. in ℙbo, alteri. in cle. j. de re. eccle. non alie. gl. in. ℌ. alius. i. c. j. de sum. tri. gl. in verbo, alios. in. c. j. de pōē. li. vj. gl. in. l. si fugitiui. C. de ier. fugi. gl. in proe. ff. dñi de ro. deci. xiviij. tit. de rel. in antiquis z deci. xij. in antiquis. Ant. ō but. in. ca. officij. in. ij. no. de pe. z remis.

c ¶ Defert habitum religiosum. Adde q; hec qō. fuit originaliter Guillelmi de petra lata. vt refert. 2 Jo. an. in regula certū. in pn. Old. ℙsil. clxxxiij. incipater sancte. i pe. col. Lud. ro. cōsil. cccxl. incip. circa primū ℙsultationis articulum.

quando dicatur obtinere vt sit locus pene. dicit Laud. q; cū realiter obtinet, ita q; habet possessionem. ar. de prebē. de multa. xxj. questiōe. ij. si quis iam. de here. cum scōm. li. vj. ¶ Tertio quero
c si monachus defert habitū religiosum [c] sed coopertum. dicit gl. in verbo, extrinseci. q; non euitat apostasiam. z in ea ibi. in mercuria. in regula, certum. lib. vj. vbi idem determinatur: qr dz deferri desuper cessante causa rationabili: vt hic. de vita z ho. cleri.
3 deus qui. z idem Ben. ℙau. z Laud. ¶ † Quarto quero quid est infula seu pileus. glos. in verbo, infulam. soluit. vel fm Ben. potest dici infula vestis pomposa ad collum perforata circunquaq;: quod nihil est. hic enim accipitur pro pileo: z sic pro bireto quod punitur sub caputio ad euitandum sudorem: quod prohibuit hic sacerdotibus z monachis ne appareant delicati. ¶ Quinto quero quare magis puniūtur isti de quibus hic quā alij de quibus. s. ver. proxi. dicit Laud. qō hoc facit altitudo dignitatis ordinis seu religionis. z sic circunstantie que bone sunt de se, sunt istis damnose. deinde dicit Laud. q; augetur pena: qr maior vī contemptus in istis. ar. de ele. cum in cunctis. in princi. de vo. magne. pro hoc vltimo est: nam fm Ben. qr in istis maior est status prerogatiua exigitur maior honestas. arg. C. de epis. z cle. l. presbyteri. z ob vitandum malum exemplum qō ex eis magis q; ex alijs oritur, ex dicto. c. magne. Ex hoc no. q; magis punitur is qui est in maiori statu. quod dic vt not. de iureiurā. cum quidam. ¶ Sexto quero quid si infulam deferunt non publice. dic q; non est locus pene. pro hoc litera ibi, publice. quod tenent Laud. z Ben. Unde dicit Laud. q; secus si de nocte ad euitādū
4 frigus capitis: vel alīs sub caputio latenter. ¶ † Septimo quero si sacerdotes vel monachi portant vestes rubeas vel virides. dicit Laud. non esse locum pene de qua hic: que tamen locum habet cum portant vestes partitas vel virgatas vel infulam. pro hoc litera ibi, vestem ferant huiusmodi tenētur tñ alio iure, per c. clerici. s. e. ¶ Octauo quero qd includit̄ in eo q; in versu, ceteri. inhabilitat ad quodcunq; beneficium. Solu. vt in glos. vlti. ex qua dic q; includitur omne quod datur in titulū beneficij. z idē ℙau. Et sic per hoc non prohibetur assignatio possessionū in stipendium vel sustentationem. xvj. q. j. possessiones. nec gubernatio hospitalis non concessi in titulum. j. de relig. do. quia contin
5 git. ¶ † Nono quero que est maior pena vel priuari fructibus beneficij, vel inhabilitari ad beneficia. videtur qō prima: qr turpius ejcitur ab obtento q; ab obtinendo. de appel. constitutus. de accusa. super his. Jn contrarium: nam secundo casu ex toto perdit titulū beneficij que forte nunq; assequetur: qr non faciunt anni qō facit vna dies. ar. de fer. licet. Laud. relinquit disputationi. dic qō prima est maior pena. nam potest esse qō secūda nulla erit pena: vt quia nō fuit vocatus ad beneficium intrat tempus prohibitum.

1 ☞ Clerici seculares z religiosi qui habent administrationem equiparantur quo ad potestatem dispensandi.

2 Assignare, hoc verbum quid designat.

3 Monachus non habens administrationem qui est in studio de licentia abbatis, an possit facere eleemosynam.

4 Quid si monachus videt aliquem morientem fame.

5 Et quid si abbas expresse prohibet ne monachus faciat eleemosynam.

6 Uxor an possit facere eleemosynam sine licentia viri sui.

7 Clericus ñ est in potestate patris an poterit erogare tabardum suum.

8 Clericus siue prelatus qui dat bona seu fructus ecclesie suis cōsanguineis an teneatur ad restitutionem.

9 Ludēs ad taxillos si lucratur an teneatur ad restitutionem eorum que lucratus est.

10 Quid de ludo scachorum.

1 **Ver. Sed z tales.** ¶ † Nō. q; clerici seculares z religiosi habētes administrationē equiparantur quo ad dispensandi ptātem. quod est singulare. z facit ad ea que dixi de pecu. c. fi. et pro hoc qō dico in seq. nota. ¶ Secundo not. in eo q; dicit de monachis non habentibus administrationem. q; si administrationem habent, possunt facere eleemosynam. nec mirum fm Laud. quia in hoc non faciunt nisi q; iuris est: cum quicquid habet ecclesia sit pauperum. xvj. q. j. quoniam. ad hoc de dona. ceterum. de testa. relatum. ℌ. licet. pro hoc qō dicitur date eleemosynam z omnia sunt munda vobis. xij. q. j. qr tua. lxxxvj. di. non iaris. Si autem non habent administrationē: secus: quod tenet gl. in verbo, conuertendum. z idem Ben. qr talis non potest sine consensu abbatis etiam bonum monasterij prosequi nec peregrinari. xvj. q. vj. monachi. Fallit in casu de quo in glos. prealle. z de hoc. j. qō. ij. et duabus sequentibus. ¶ † Tertio not. de verbo, assignare. qō
2 exponit Benze. i. tradere. aliter sumitur. ff. de assigna. libert. l. j. ℌ. assignare. z. l. assignare. vbi exponit. i. applicare vel attribuere: vt quando patronus assignat libertum alteri filiorum: quia

vult q;

vult q̄ sit illius tantum: libertus venit ifi ibi ad idē in effectu qs hic. ¶ Opponi. in eo q̄ p̄hibet tabardum foderatū ita breue q̄ vestis inferior notabiliter videatur: q; permittere videtur nō foderatum quānis breue: cum tamen vestis superior clericorū deberat esse talaris. xxiij. dist. nō liceat. ij. Solu. hic vacat arg. a contrario sensu. qs fm Laud. z Benze. cessat quando aliud ius vel ratio est in contrariū. vel si aliquid incōueniens vel absurditas sequeretur: vt not. de fo. cōpe. significasti. z. C. de epis. z cle. conuenticulā. qs dixi de elec. publicato. Vel dic q̄ a cōtrario huius litere solum probatur q̄ non est locus pene: de qua hic nisi duo concurrant, scilicet q̄ sit tabardum seu epitogium breue z foderatum. z de hoc in sequē. q. ¶ Quero circa p̄xime dicta an hoc vltimum sit verum. glos. ij. arguit q̄ sufficiat sola breuitas. tenet tamē primū, cum hec cōstitutio sit penalis z non extendēda. Ité Pau. z Benz. ¶ Opp. ad hoc: q; videtur esse rationis idētitas in non foderato: ergo idem ius: nam per idētitatē rationis iura etiā penalia extēdunt. ff. de adul. si postulauerit. §. ratio. de eden. do. l. quedā. §. nummularios. z qs not. de elec. si posti q̄. ver. si vero. lib. vj. dic q̄ nō est eadem ratio. nam ratio quare prohibetur epitogium breue foderatum fm Benz. fuit: quia apparentia talis videbatur quid militare, z ad iactantiam, z ad incōpositionē corporis: qs non sic censetur ex sola breuitate. vnde cū hec cle. sit penalis, tutius est interpretari in partē benignior ē vt non extendatur regula, que cōtra ius. lib. vj. ad matth. tenet primum dicēs q̄ hic intendit prohibere solam breuitatē. Refert tamē fratrem Aluarum dixisse scōm verius. quia si hoc voluisset specificasset. de priuileg. q; circa. qs placet. succedit enim ratio predicta que non consistit in sola breuitate. ¶ Secundo quero quādo incipit currere mēsis. de quo hic in glos. in verbo, mensem. dicit qs post inchoatum vsum. Idē Pau. refert tamen alios dicere a tēpore publicationis huius constitutionis. cōcordat de prebē. cum singula. §. circa eos. lib. vj. Sed fm hoc hodie vtentes non ligarentur. dicit ergo Paulus primum verius quo ad nunc vtētes per
3 verbum, vtentes. positum. §. eo. ver. ¶ † Tertio quero an monas-
a chus [a] non habens administrationē existens in studio de licētia abbatis possit facere eleemosynam. de qua hic glos. in ver. conuertendum. dicit qs sic. Et not. in eo qs glos. dicit q̄ quando est in studio in loco distante, per q̄ videretur etiā si non causa studij fit in loco distante de licentia abbatis per iura allegata in glos. qs tenet ad matth. qui refert fratrē Aluarū dixisse qs perfectius est in religioso non potente ad dandum si non dat, q̄ habere: id est esse potentē an dandum z dare: quia religiosus nihil habet preter deum cui omnia dedit. xxxvj. distin. non satis. ¶ Op. ad hoc: quia beatius est dare q̄ accipere. de celebra. missa. cū marthe. Sol. ad matth. illud in paupere qui omnia propter deum dedit: z de labore suo pascit se z alios: vt Paulus apostolus z alij anachorite. i. eremite qui quondā erant in Egypto qui erāt pauperes spiritu: z tamen charitatem faciebant proximo. tales eī sunt pfectiores quam alij pauperes qui tantum recipiunt z non dāt. alias absurdum esset q̄ perfectior fit laicus eleemosynā faciens quā religiosus pauper euangelice eleemosynam recipiēs: quod est contra id de verbo. signi. exij. lib. vj. vij. q. j. qualis. nec semp est perfectius dare eleemosynam q̄ accipere. alias dantes eleemosynā Christo fuissent pfectiores quam ipse qui recipiebat pro se z pauperibus. xij. q. j. habebat. qs est nefas dicere. Sz hoc non viget: q; non querimus de personis, sed de actu dandi vel recipiēdi. de quo dicit ad matth. qs virtuosius est dare. xlvij. dist.
4 sicut hi. de dona. c. j. ¶ † Quarto quero quid si monachus videt aliquem fame morientem. dicit Benz. z ad matth. quod tunc potest facere eleemosynam etiam si careat administratione: quia quilibet ex precepto tunc tenetur. lxxxvj. dist. nō satis. z. c. pasce. et quia tūc omnia sunt cōmunia. xlvij. dist. sicut hi. ff. ad leg. rhodiam. l. ij. §. cum in eadem. ¶ † Quinto quero si abbas hoc expresse prohibet. dicit Benz. z ad matth. q̄ adhuc potest: quia magis deo q̄ homini obediendum est. xj. q. iij. iulianus. xvij. distin.
6 que contra. x. q. iij. qui resistit. ¶ † Sexto quero an uxor [b] potest
b facere eleemosynā sine licentia viri. dicit ad matth. q̄ si habet res parafernales: potest. de rebus autem viri ex approbato more etiam potest facere eleemosynas moderatas: vt de pane z vino vel similibus fm facultatem viri qui videtur hoc permisisse nisi
7 prohibeat. de hoc. xxxiij. qō. v. quod deo. ¶ † Septimo quero si clericus est in potestate patris an poterit tabardū, de quo hic, erogare prout hic dicitur. dicit Pau. q̄ sufficit q̄ resignet patri intra mēsem: sicut hic sufficit monacho qs abbati, cum donare non possit. ff. de pac. l. cōtra iuris. in fi. nisi haberet peculium castrense vel quasi: vel nisi esset in longinquis partibus. argu. ff. de iudi. l. si longius. §. j. ¶ Octauo quero de intellectu illorum verborum, per id tempus. Glos. annale. exponit tripliciter: et vltima est notabilior, facit ad multa, z eā tenet etiam Laud. Paul. et Ben. Et ex hoc refert Pau. q̄ existens in minoribus non beneficiatus non incurrit hanc penam. cōtra tamē est. §. e. ver. ibi, quicunq; clerici. quod dicit Pau. nō obstare per id quod habetur. §. eo. ver. Idem quoq; vult dicere q̄ in tali requiritur q̄ portet simul cum tonsura, et publice: vt ibi, z in hac glos. ibi, proxime dictum. argu. de app. inquisitioni. ff. de lega. j. si seruus plurium. §. vltimo. de iurisd. om. iudi. l. si idem. Et ibi in principio dixit. arg. de peni. di. j. pene. ff. de penis. l. si p̄ses. q; q̄ in principio dicuntur ꝛc. de ap. secūdo requiris. z. d. c. inquisitioni. ibi, dignitatem. ad hoc. iij. q. v. constituimus. de conse. dist. ij. cum omne. ff. de in rem verso. si pro patre. §. penulti. de dona. cum dilectus. et
8 quod ibi not. z de rescrip. causam. ¶ † Nono quero an clericus
c seu prelatus [c] qui bona siue fructus beneficiorū dat consanguineis, teneatur ad restitutionē. ad matth. qui de hoc minus pertinenter querit hic dicit q̄ fic: q; cōtractat rem alienā inuito dño: quia quicquid habēt clerici pauperum est. xvj. q. vlti. c. fi. xij. q. ij. gloria. z illi qui pauperibus de bonis suis nō tribuunt voce dei damnabuntur in futuro: multomagis ij qui auferunt. xij. q. ij. et si illi. z tales recipiētes tenentur ad restitutionem. ij. q. iij. peruenit. xiij. q. iij. si res. quod procedit quo ad forum conscientie. Et eo casū quo supflue datur: sed quo ad fori contētiosum si erant talia que poterat clericus dispensare, puta fructus. nō cogētur re
9 stituere, vt dixi de peculi. c. fi. ¶ † Decimo quero quid de clerico
d vel alio ludente [d] ad taxillos z lucrante: an peccet z an teneatur restituere. Ad primum dicit ad matth. q̄ peccat octo rationibus. Prima ppter desy derium lucrādi, qs est cupiditas q̄ est radix oim malorum. de cōsti. nā concupiscentia. Secūda volūtas spoliādi proximum, que est rapina. Tertia est blasphemia que fit in ludo, que est hereſis, fm ad matth. de quo dic q̄ non est ppria hereſis. ponit eī in diuerso titulo. §. de malefi. c. ij. Quarta ppter verba ociosa et mendacia. Quinta, corruptio proximorū qui ad ludum cōueniunt. Sexta, scandalū bonorū. Septima, tps prohibitionis ecclesie. Octaua, tēporis z bonorū amissio. z talis si est eps, presbyter, aut diaconus pōt damnari aut deponi: alij aūt cōmunione priuari, nisi desistāt. Quo ad aliud de restitutione dicit ad matth. qs si aliquis voluntarius ludat si amisit repetere non potest: z si
a vincit, tenetur ad restitutionē in foro anime. Sed si inuit⁹ z tractus vel propter infirmitatē causa recreationis ludi: nō tenetur illi restituere cui vincit, sed pauperibus erogare: nec ab eo potest repeti. xiij. q. v. non sane. de fimo. dilectus. C. ad leg. iul. de vi
10 pub. qm̄ dixit vt dixi de vi. z honesta. cleri. clerici. ¶ † Undecimo quero quid de ludo scacchorū. dicit ad matth. qs est mortale si fit causa voluptatis vel cupiditatis. qs dicit de ludo taxillorū, non dubium: z pro quolibet tali ludo potest excōicari si nō vult cessare: vt not. xxxv. dist. episcopus. dic q̄ non est mortale nisi fiat in contemptum iuris contrarium statuentis. de elec. generali. lib. vj. z quod ibi not. glos. in ver. inhibemus.

a ¶ An monach⁹. Adde gl. in ꝓbo, possidere. in. cap. nō dicatis. xij. q. j. Abb. in ca. ij. de furt. Abb. in ca. ex parte. s act. in fi. ij. gl. Tho. ij. ij. q. xxxij.

b ¶ An uxor. Adde gl. in. c. manifestum. xxxij. q. v. Hostien. in sum. ti. de pe. z remiss. in. §. qbus. ꝓfi. qd de uxore. abbas i disputatiōe semproniusclericus. sctūs Tho. ij. ij. q. xxxij. art. viij. bar. in. l. j. ff. rerū amo. bar. l. l. fi spōsus. ff. de do. inter vi. z uxo. Flo. l. l. mulier. ff. ad. l. aquil.

c ¶ An clericus seu prelatus. Ad de tex. iūcta gl. in ꝓbo, vt mercede. i. c. oino. z ibi do. xxxj. di. text. in. c. nō satis. iūcto. c. pasce fame. lxxxvj. distinc.

d ¶ Quid de clericovel alio ludēte. Adde gl. ad al's. in. c. clerici. el. ij. & vita. z ho. cleri. z ibi doc. gl. in cap. eps. xxxv. di.

1 ☞ Clericus portans vestem scacchatam an videatur recedere a veste clericali.

Ver. Huic insuper. ¶ Nota de ꝓbo sanctioni, iuncta gl. qs sanctio dicitur cū pena imponit. Et dicit ad matth. q̄ peccat mortaliter contrafaciens per id qs not. xlvij. distin. c. j. in fi. j. q. vij. si quis omnē. qs dic vt dixi. §. ver. proximo. q. vlti. remittēdo ad. c.
1 generali. ¶ † Quero an clericus portādo vestem scacchatam videatur recedere a veste clericali, ita qs si fit coniugatus perdat priuilegiū clericale, etiam in persona. dicit Laud. q̄ ficti est intantū scacchata q̄ est ac si esset virgata. cum de similibus fit idē iudiciū de cōsti. translato. alias secus, cum omnes vestes liceant clericis. nisi sint expresse prohibite. et sup hoc arbitrabitur eps cuius super hoc est cognitio. de senten. excōi. si iudex. lib. vj. ff. de verb. oblig. continuus. et in dubio iudicabit non virgatas cum hoc sit penale: vt. §. ex hoc dicit q̄ propter vestes rubeas vl̄ virides non recedit a veste clericali, cū in multis partibus ita vtantur talibus vt alijs vestibus: vt in Cathalonia z multominus si de his caligas portent: imo etiam si caligas mediatas vel partitas vel virgatas portent adhuc non recedunt a veste clericali ex quo alias vestes principales clericales portāt. non eī trahitur principale ad accessorium: sed econuerso. regula, accessorium. li. vj. fm Laud. ¶ Oppo. ad hoc eo. tit. clerici. Solu. ibi prohibendo vestes rubeas vel virides loquitur de consilio: vt no. ibi Inno. z hic Ben. qui tenet cum Laud. dicēs q̄ licet male faciat dici pōt qs non omne maleficium punitur in amissione priuilegij clericalis. ar. ff. de sepul. viola. l. iij. §. non ppetue. de religio. at si quis. §. d
idem labeo. in fi. z ibi not.

¶ De prebendis z dignitatibus. Rubrica.

1 ☞ Obreptio vitiat literas beneficiales ipso iure.
2 Dignitas quid est.
3 Archipresbyteratus an sit dignitas.
4 Quid de prioratu seculari.
5 Cura animarum quid est.

6 Cura que est dignior et maior: an ea que exercetur in foro contentioso, vel ea que exercetur in foro anime.

7 Papa si dispensat cū aliquo q̄ possit tenere duas dignitates an videatur dispensare cum eo q̄ in neutra teneatur residere.

8 Quid si adūciatur clausula, dummodo in ea in qua non residet faciat deseruiri.

9 Clericus non residens in beneficijs quibus beneficijs possit priuari.

10 Rescriptum beneficiale est nullum propter obreptionem: si vero est ad lites opus est exceptione: que est ratio diuersitatis.

1 **S dignitatē.** ¶ Ho. quod obreptio vitiat literas beneficiales ipso iure: ibi, nullius penitus est momenti. quod melius probatur hic q̄ alibi. et de hoc de rescrip. ad audientiā. ij. et de hoc. j. questione. xij. Ex hoc inferunt Laud. et Benze. qđ processus vigore talium factus est nullus, licet secus sit in literis iustitie. de rescrip. super literis. Et dicit Laud. q̄ quandoq̄ litera est falsa: vt quando omnino preter conscientiā principis emanat: et tūc quicquid ex ea fit, nullum est. de falsarijs. super eo. pro hoc de offi. vica. c. penulti. quandoq̄ surreptitia: vt quando de scientia principis est habita sed aliquid falsum est suggestum, vel verum suppressum: vt hic, et de concess. preben. cum nostris. ¶ Oppo. nam hic fuit facta duplex gratia. Una per quā papa mandauit prouideri de dignitate habenti alterā. Alia per quā dispensauit super retentione vtriusq̄. et dicitur hic q̄ si non fuit facta mētio de cura alterius, gratia est nulla: et sic vitiat vtraq̄ cum tamen deberet tenere gratia per quam mandauit de dignitate prouideri etiā si non fit facta mentio de cura prime licet nō tenet dispensatio super vtraq̄ retinenda. non enim est iure cautum q̄ impetrans beneficium teneatur facere mentionē de qualitate primi quod habebat. Solu. Propter hoc contrarium et similia que formari possent. gloss. v. legit hanc clementi. tribus modis, et quarta lectura colligitur ex glo. sequen. legit ergo hec glos. primo modo q̄ dictio vel alteri, posita in text. intelligitur de secunda dignitate que impetrabatur: et tunc cessat cōtrariū: q̄ hoc casu etiam impetratio dignitatis est obreptitia. eo8. titu. cum in illis. lib. vj. Et hanc lecturam prosequitur glos. vsq̄ ibi, nisi dicas. Et not. glos. ibi, Non enim habetur ꝛc. Ex qua not. qđ quis non tenetur facere mentionem de valore beneficij quod impetrat. hodie tamen de stylo curie oportet exprimi verum valorem. Alie lecture ponuntur in sequenti et in quarto contrario. Secundo oppo. ad hoc: quia exponendo dictionem vel alteri, modo predicto: surgit inculcatio in litera: ibi, que illi vel alteri. nam dictio illi, videtur etiam debere referri ad secundam. vnde etiam Pau. exponit illi, de qua prouideri mandatur. Item exponit dictionem alteri, scilicet prime et secunde: dicens q̄ si sic: non intellexit author. dicit Pau. se non videre quare tantam expressionem fecerit per alternatiuam. pro hoc quia dictio alter, denotat vnum de duobus non determinando. quod not. ff. de reb. dub. qui duos. et quod ibi no. Solu. saluando hanc literam dic q̄ dictio alteri, hic restringitur propter dictionē illi, que precedit. Sed per hoc non euitatur inculcatio: quia si exponis illis, scilicet secunde: vel alteri, scilicet secūde: reperitur idē per idem. et prout dicit Benze. violatur dictio alteri, de cuius natura est vt predixi non magis referri ad vnum q̄ ad reliquum: que violatio vitanda est. ff. de leg. iij. non aliter. in fi. de verbo. signi. preterea. et quod ibi not. in glos. ij. in fi. Si vero exponis prout dixi fm Pau. stat primum contrarium: quia de qualitate primi non fuit opus facere mentionem. eo8. titu. non potest. in fi. lib. vj. vbi dicitur q̄ expressio de primo solum operatur euitationem surreptionis: non autem dispensationem super pluralitate: cum ergo non possit tenere primam propter hanc expressionem: gratia de secunda saltem valere debet. non enim apparet ratio quare de cura prime dignitatis debuerit exprimi ex quo illam dimittet. Et per illud. c. non potest. dicit Benze. qđ vidit aliquos hoc tenere. Ipse tamē dicit q̄ oportet intelligi q̄ ibi fuit facta mentio de qualitate prime: alias non fuisset ibi dubium vtrum expressio. de prima induceret dispensationem: nam clarum esset q̄ nō: cum oporteat dispēsantem esse informatum: de scisma. fraternitati. et quod ibi not. de fil. presby. veniens. Sed fm eum ideo non fecit mentionem de certa qualitate primi, cum illa multiplex esse possit: sicut nec fecit mentionem de qualitate obtinendi: quam tamen certum est debuisse exprimi: vel dic qđ. c. non potest. in fi. probat hoc solum quod expressio facta de primo tollit surreptionem. Et quia non distinguit qualis fuerit expressio, debet intelligi qđ fuit talis que sufficeret ad euitandam surreptionem. i. qđ nihil fuit omissum per quod papa potuisset moneri ad denegandum. Ex his apparet q̄ hec lectura prima non bene potest sustineri, licet hec glos. eam teneat ad finē, quam etiam repetit in gl. sequenti. Secundam lecturam ponit eadem gloss. ibi, nisi dicas qđ debet fieri mentio de qualitate cure prime dignitatis. p quo inducit cle. secundam de offi. ordi. et hunc intellectū dicit Benz. tutiorem: quia litera nouiter supra edita ad pinguiorem intellectum trahenda est. et fm quem magis operetur. ff. ad municip. l. j. §. fi. Item per rationem: quia taciturnitas cure beneficij obtinendi impedit gratiam. s. eo. cum olim. eo. titu. cum in illis. lib. vj. et sic impedit adeptionem beneficij: ergo fortiori ratione debet vetare ne tollatur vinculum quo tenetur beneficiatus primo beneficio. arg. de cog. spiri. c. ij. Nō enim debet aliquid subticeri quod possit mouere papam ad denegandum. arg. ff. de contra. hen. emp. quod sepe. §. vltimo. C. qui mili. non pos. l. v. libr. xij. de rescrip. super literis. et sic fertur qđ Clemens quartus ita interlocutus est. Expressio aūt de cura primi beneficij mouere posset principem denegare aliud ob residentiam ad quam tenetur curatus in primo ob vinculum quo adstringitur ratione cuius in primo poterat retineri inuitus: vt no. xxi. q. ij. si quis iam. eo. tit. de multa. pro hoc eo. titu. is cui. ij. responso. libro. vj. vbi gratia alias fauorabilis non comprehendit curatum. ad idem. j. e. si romanus. vbi prouisio proprio motu valet, licet qualitas prius obtentorum non exprimatur: ergo a cōtrario. secus si ad instantiam. posset tamē dici q̄ ibi potius facit contra: quia illa verba, qualiacunq̄ fuerint beneficia ꝛc. veniunt ad maiorem expressionem. Sed dispositio ibi simpliciter versat in hoc quia cum gratia obtinetur motu proprio non expedit de primis fieri mentionem qualiacunq̄ sint: et sic secus si ad instantiam: quia tunc de ipsis debet fieri mentio siue sint magna, siue parua, siue simplicia, siue curata: non tamen dicitur ibi qđ de qualitate cure ipsorum, vel alia simili debeat fieri mentio: multa tamē facit illa clemen. pro hac lectura: pro qua etiam facit magna restrictio gratiarū beneficialium concessarum ad instantiam. eo. tit. quāuis. j. lib. vj. Et ex hoc infertur qđ si habens dignitatem curatam impetrat simplex beneficium, debet facere mentionem de cura. de hoc rationes predicte: qđ videtur durū, cum vt dicitur. s. in primo contrario non fit iure cautum quod impetrans beneficium teneatur facere mētionē de qualitate primi quod habebat: nec ista cle. obstat, que solū loquitur quando simul iunguntur in eadem gratia impetratio et dispensatio: vt in sequenti lectura, que tutior est. Tertiam lecturam ponit glos. ibi, et caute. q̄ hec cle. loquitur quando in eadem gratia mandatur prouideri de beneficio et dispensatur super retentione alterius cū isto. ¶ Tertio oppo. ad hoc de regula, vtile. vt opponit gl. ibi, contra hanc. p hoc de rescrip. si eo tempore. lib. vj. Gloss. dicit quod egeret declaratione. Pau. placet hec vlti. lectura: et potuit esse ratio scōm eum, quia simul concedendo et dispensando voluit vtrūq̄ simul valere: et similiter vtrumq̄ nō valere si esset ibi surreptio: et sic gratia et dispensatio est inseparabilis: et hoc in odium impetrantis qui verum tacuit. et per hoc soluitur cōtrariū de regula, vtile. et hoc placet. ¶ Quarto oppo. ad hoc: quia eoipso q̄ dispensatur super pluralitate dignitatum satis constat de mente concedentis qđ voluit hunc habere plura incōpassibilia quanq̄ de cura non fit facta mentio. Sol. duo sunt hic impedimenta. Unū qz dignitas. Scōm qz cura. vnde licet fit sublatum primum, durat scōm. quod tenet Hostiē. de rescrip. postulasti. et Spec. in ver. sed numquid. allegato in glos. j. Ex predictis habes duos casus nouos. Unum per secundam lecturam. Alium per tertiam: et procedūt solum in rescriptis beneficialibus propter eorum restrictionem: in aliis non propter contraria prima. sed qz hec sunt difficilia et intricata: ideo glos. sequen. ponit quartam lecturam qđ id quod hic dicitur q̄ gratia est nullius momenti: intelligitur de gratia iam concessa scilicet dispensationis super pluralitate: nō autem de gratia per quam mandauit prouideri que nondum erat gratia completa: et tunc cessant cōtraria prima: due tamē precedentes lecture sunt magis cōformes textui: cetera dic vt in glo. precedenti: et in ea ibi statim dicā in glo. sequenti. ¶ Quinto oppo. ad hoc et ad tex. q̄ non sit opus semper facere mentionem de cura: cum quādoq̄ beneficium curatum fit annexum simplici. eo. titu. super eos. libr. vj. quo casu tractatur vt mere simplex: vt ibi, Solu. q̄ hic dicit gratiā esse surreptitiā si non fiat mentio de cura. intelligit Laud. quādo cura immediate imminet ipsi dignitati. ita q̄ beneficiatus eā per se immediate exercet, vel per suos temporales vicarios. de elec. dudū. s. e. cū singula. lib. vj. secus si nō immediate: qz tunc procedit contrariū. de hoc Inno. eo. titu. extirpande. ¶ Sexto opp. q̄ clausula de qua hic in ver. quanq̄. sufficiat vt dicatur facta mentio de cura: quia non refert in qua parte rescripti exprimatur. licet eā ponat in fine, trahitur etiam ad principium. de appella. secundo requiris. glos. in verbo, animarum. dicit q̄ hec fuit ratio dubitandi et soluit quōd clausula hic non ponitur ad augendum gratiam: sed sonat in monitionem. idem Laud. qui dicit secus si intentio principaliter fundaretur super ipsa cura. s. de proba. cle. literis. et idem etiā Paul. qui dicit qđ hec clausula habet executionē solum facta collatione. nam

ne.nam cum dicitur prouiso q̄ animarū cura non negligat,est ac si diceret prouideas si cura imminet dignitatibus q̄ non negligatur.z idem Benze.z Stepha.z in hoc gl.ibi,actorū.quod no.Inno.de excep.cum venerabilis.ad fin.l.iij.ibi Steph.allegat.ff.de liber.leg.l.aurelius.§.testamento.ij.de fund.instruc.si mancipia.j.respon.de condi.z demon.l.cum tale.§.falsum.pro hoc quod not.Inno.de elec.dudum.ij.super verbo,inualidam
a reputamus.z de presump.c.fin.¶†Quero quid est dignitas[a].
a Laud.dicit q̄ est quedā preeminentia quo ad forum contentiosum in ecclesia gradum tenēs,que quādoq̄ personatus appellatur ab honorificētia in qua ponit personam: quādoq̄ officiū ab officio qđ exercet.de cōsti.cū accessissent.quandoq̄ sunt propria z specialia nomina:sicut custodia.de instit.c.fin.succentoria.
b de excess.prela.inter decanatus.z similes de rescript.ad aures. ¶Matth.dicit qđ aliud est dignitas[b],aliud psonatus,aliud officiū,aliud simplex officiū:licet in iure dignitas ponat indifferenter large sumpto vocabulo.de cōsue.cū olim.de ele.cū in cūctis.§.inferiora.c.dudū.ij.de preben.ad hec.sed stricte sumpto vocabulo dignitas,dicitur episcopatus z superiores.de transla.inter.z sic potest intelligi de eo qui mit.in pos.eū qui.lib.vj.personatus vero dicūtur dignitates que non habēt curā:vt in ecclesijs cathedralibus.z est differentia inter personatus z dignitates curatas quarū prelati habent corrigere,visitare,z excōmunicare.de elec.dudū.ij.de prebē.de multa.Simplex vero officiū est quando quis habet administrationē aliquarum rerum siue prerogatiua aliqua vltra alios sui ordinis:vt prepositi carnotē ses:ad hoc de ver.sig.quāuis.Simplicia vero beneficia sunt canonicatus z alia inferiora.de consti.c.cum ¶.d.c.dudum.de hoc per Archi.de cōsue.c.j.z dic plenius vt dixi in.d.c.de mul
3 ta.¶†Secundo quero an archipresbyteratus[c] sit dignitas.di
c cit Laud.cōsyderandā cōditionē:quia si habet saltem in modicis causis spiritualē iurisdictionē,sicut in Pictauia:propter talē gradum quem in foro contentioso obtinet excōmunicando,suspendendo,interdicēdo,z similia censetur dignitas:z excluditur a pena.c.licet canon.de elect.lib.vj.per.c.statutum.eod.tit.z lib.Si autem nullam iurisdictionē obtinet,sed solū visitat z refert episcopo ad instar testium synodaliū de quibus.xxxv.q.vj. episcopus.de testib.cog.preterea.tunc est simplex officium sicut sunt prepositi carnotēses.de quibus no.Inno.de prebē.de multa.tunc tamē adhuc excluditur a pena.c.licet.sed habet locū pena extrauagātis,execrabilis Jo.xxij.dic vt dixi in.c.de multa. z videt q̄ de iure fit dignitas nisi aliud inducatur de cōsuetudine.arg.de offi.archipresby.c.fi.vbi in sua plebe comparatur episcopo.z hoc de archipresbytero rurali,vt ibi.de ciuitatēsi autē fortius videtur idem:precipue quia vicarius est episcopi in foro penitentiali z in celebratione diuinorū.de offi.archipresby.c.
4 j.ij.z.iij.¶†Tertio q̄ro an priuatus secularis sit dignitas.dicit Laud.distinguendū an sit collegiatus an nō.ar.de rescrip. cle.ij.vult dicere q̄ si est collegiatus est dignitas:alias nō.de hoc dixi in.d.c.de multa.¶Quarto q̄ro circa hoc an hec cle.que loquitur de dignitate habet locū in personatu.¶Pau.qđ sic,cū sit eadē ratio.pro hoc.d.c.de multa.¶Quinto quero an hec cle. que loquit quando papa prouideri mandat habeat locū quando prouidet.gl.ij.dicit q̄ sic: dūtamen nō proprio motu.z idem ¶Pau.z Benze.pro hoc quod not.eo.titu.ei cui.in princ.z quod ibi not.Cōpost.de rescrip.c.capitulū sancte crucis.in fi.glo.ma
5 gne.z Spe.tit.ij.§.videdū.ver.quid si indulget.¶†Sexto que
d ro quid est cura animarū[d].dicit Laud.q̄ est peruigil onerosa z solicita custodia animarū cōmissa alicui vt curet ne pereant sed
6 saluētur.de hoc dic vt in.c.omnis.de peni.¶†Septimo quero que est dignior z maior cura.an ea que exercet in foro cōtentioso an ea que in foro anime.videt qđ primaq̄ Archi.propter curā z solicitudinem quā exercet super foro cōtentioso est dignior q̄ archipresbyter qui animarū curam gerit.de offi.archipresbyte. officiū.nā z diaconus quādoq̄ ratiōe officij preponit presbytero.xciij.di.precipimus.sic etiā maior est cardinalis diaconus q̄ epūs.xcvij.dist.nobilissimus.In cōtrariū:quia cura fori penitentialis est ars artiū.de eta.z qual.cum fit.dicit Laud.q̄ inquantū anima preest corpori z rebus maior est animarū cura quanq̄ periculosior z grauior:sed cura fori contentiosi est dignior z honorabilior z fauorabilior inquātū exercentes eam magis immediate adherēt pape per iura prealleg.arg.de offi.leg.volētes.dicit Jo.de lig.q̄ cura fori penitētialis est dignior sicut anima est dignior corpore.xij.q.j.precipimus.de peni.cum infirmitas.sed cura cōtentiosa est administratione superior per iura allegata. dic enim simpliciter q̄ cura fori contentiosi est superior:q̄ ab ea dependet cura fori penitētialis:nec pcedit ratio q̄ anima sit nobilior corpore:q̄ etiā cura contentiosa prouidet anime.¶Octauo quero quia hic loquitur quādo papa dispensat super pluralitate,quid si non fit dispēsatio sed papa mandat prouideri habenti dignitatē curatam de alia curata nō adiecto de cura,sed adiecta clausula,prouiso qđ animarum cura nō negligatur.dicit gl.iij.qđ etiā hoc casu nō valebit gratia.z dic vt in ea.z idem
7 ¶Pau.¶†Nono quero si papa dispēsauit cum aliquo vt possit habere duas dignitates:an videtur dispensasse q̄ in neutra teneatur residere.videtur q̄ sic:alias indulgētia videretur inutilis quod sentire videtur gl.vij.q.j.si quis in clero.z hoc videtur indulgentia necessario velle:quia nō potest in vtraq̄ personaliter residere.de cle.non resi.quia nōnulli.z.c.relatū.Spec.tit.ij.§.videndum.ver.quid si.z ¶Matth.hic tenent cōtrarium:z verius q̄ indulgētia tanq̄ ambitiosa est restringenda.de fil.presbyt.is
8 qui.lib.vj.¶†Decimo quero si papa concessit alicui q̄ possit tenere plures dignitates adiecta clausula dūmodo in ea in qua nō resideret faciat deseruiri:si non faciat deseruiri:an valeat dispensatio.Inno.de elect.dudum.ij.z Spec.d.§.videndum.ver. sed quid si.z ¶Matth.hic dicunt q̄ non vitiatur dispensatio:q̄ clausula illa habetur loco monitionis potius q̄ conditionis:cū etiam si non fuisset appositа,seruari debuisset.argu.ff.de cute.l. muto.de elec.significasti.de hoc de presump.c.fi.poterit tamen
9 priuari si non fecerit deseruiri.de cle.non resi.relatum.¶†Un
e decimo quero circa dicta in proxima.q.quibus[e] beneficijs possit quis priuari si non residet.dicit ¶Matth.q̄ habentibus curā: z etiam simplicibus residentiam requirētibus ex statuto,priuilegio,vel consuetudine approbata:sed si non requirunt residentiam nisi vtilitas vel necessitas subsit,non cogetur residere: nec quia non resideat priuari poterit.vij.q.j.q̄ frater.z potest quis talia plura habere.de excep.cum ecclesiastice.de excep.apostolice.de rescri.gratia.lib.vj.z cle.gratie.quod dic vt ibi dixi.q.xix.
10 ¶†Duodecimo quero in eo q̄ dixi notando quod rescriptum b beneficiale est nullum ppter obreptionē:sed si est ad lites opus est exceptione.que est ratio diuersitatis.dicit Laudu.q̄ vna est quia beneficium sine canonica institutione obtineri non potest. regula.j.lib.vj.Secunda,quia litere beneficiales habetur pro titulo.de renun.veniens.Tertia,quia in spiritualibus maior puritas debet adesse q̄ in profanis.j.q.iij.si quis.dic vt dixi de rescrip.ad audientiā.ij.¶Decimotertio quero si clausula de qua hic ponitur non conditionaliter,vt quia dicitur,prouiso quod animarum cura imminens dignitatibus non negligatur.glos. viti.dicit idem esse ac si sub conditione exprimatur:quia exponitur imminens,id est si reperitur imminere.Idem Benze.indu c
cit simile si quis legat decē que sibi Titius debet:quia valet legatum si sibi debeatur:alias non.ff.de lega.j.l.si sic.§.j.z quia super hoc nō fundatur intentio seu gratia.ſ.de proba.cle.literis.

1 ☞Uniuersale adiectum vni speciei non includit aliam.
2 Clausula posita in fine rescripti non debet operari extēsionem ipsius si non appareat aliud.
3 Dignitas collegiata si conferatur per collationem, an comprehendatur in gratia per quā mandatur prouideri ad collationē. Adde ad idem nume.4.
5 Dignitas electiua que dicatur.
6 Modus prouidendi si non exprimitur an veniat modus electionis.
7 Papa si mādat prouideri de dignitate in certa ecclesia,an prouideri possit de dignitate que est vnica in illa ecclesia.
8 Quid si mandatur prouideri de dignitate que exprimitur hoc adiecto quod est principalis.
9 Quid si in forma pauperum mandatur prouideri de aliquo beneficio in ecclesia.
10 Quid si tempore date duo beneficia spectabāt ad collationem eius cui mandabatur,tempore vero acceptationis vnicum tantum ad eum spectabat:an gratia vitietur.
11 Tempus datum ad acceptandum beneficium quādo incipiat currere.

1 **§. Ad hoc.** ¶†Not.q̄ vniuersale adiectum vni speciei non includit aliā.hic enim verba illa, quamuis dispositionē.adiecta collationi z prouisioni,nō includunt electionem.pro hoc eo.tit.cum in illis.de hoc in gl.istud.z idē ¶Pau.z in hac glos.ibi,de materia restringibili.facit de procura.cle.non potest.¶Secundo not.quod per consuetudinem dignitas efficitur electiua:ibi,consueuit.pro hoc eo.tit.cum de beneficio.lib.vj.¶Tertio nota quod cōsyderatur modus prouisionis,sicut etiam cōsyderatur qualitas persone.d.c.cum de beneficio.z.c.cum singula.§.prohibemus.lib.vj.ſ.de supplen.
2 negli.prela.clemen.vnica.¶†Quarto not.quod clausula posita ad finem rescripti non debet operari eius extēsionem si aliud non appareat.sic etiam clausula inhibitionis non ampliat gratiam:quia apponitur ad exequendam non ad augendam gra e
tiam:vt hic dicitur.z de hoc.j.contrario.ij.z iij.Ex hoc notant aliqui quod clausula,amoto quolibet illicito detentore:nō sufficit vt dicatur facta mentio de colorata facti possessione:cuius contrarium not.de concessio.preben.cum nostris.quod dic vt ibi dixi in quinto contrario.z questio.xv.z.xviij.z hoc tenendo

a ¶Quid est dignitas. adde gl. in verbo dignitatem.in.c.statutū. de rescrip.lib.vj. gl.j. in.c.q̄ nonnulli.de cler.non resi.gl.j. in.c. de nigq̄. iij.di.doct. in rubr.de prebē. Abb.i.c.de multa.eo.ti.gl.in verbo,maiores.in.c. sedes apostolica de rescri.Archi. z doct.i.c.j.de cōsue.lib.vj.Bart. in.l.j.C.de digni. lib.xij.

b ¶Quod alis est dignitas.Adde Inn.i.c.de multa.de prebē.Archid.in.c.j.de cōsue.lib.vj.doc.in c.cū accessissent. de consti.doc.in c.quia nonnulli. de cle.non resi.

c ¶Archipresbyteratus . Adde Ant.de bu.in.c. j.de off.archipresby.in.ij.not.

d ¶Quid est cura animarū. Adde Host.z Jo.and. i.c.omnis.de peni.z remis.Inn. in.c.cū satis.de offi.archipresby. Inn.i.c.de multa.de pbē.Spec. titu.de leg.j.§.videndum.ver.sed queritur. doc. in c.qui episcopatū. viij.q.j. docto. in cle.j.de offi.vica.

e ¶Quibus bñficijs.Adde doct. in.c.relatum. de cle.nō resi.z doc. in.c.licet canon. de elec.lib.vj.

dic quod nō est ampliatio gratie, sed enitatio obreptionis quā committeret non faciendo mentionem de colorata possessione. ¶Opp. qō per illa verba, quamuis dispositionem, includatur modus electionis. debet enim fieri interpretatio vt verba aliqd operentur. de priuile. si papa. lib. vj. Sol. hec potuit esse ratio dubitandi: z impetrātes hoc dicebāt: vt dicit gl. istud. ¶Ratio decidendi in contrariū: quia verbum dispositionē, non includit electionem. qō dic vt in eadem gl. vsqz ibi, vidi. Ex qua etiam colligitur qō. s. dixi in primo notabili, q vniuersale adiectū vni speciei aliam non includit. z fm hoc dicit Benze. q hic illa verba, q̄uis dispositionē. nihil operātur. ¶Secūdo opp. ad hoc. s. de procur. qui ad agendū. lib. vj. Sol. ¶Laud. qō clausula generalis bene cōprehēdit alia q̄ exp̄ssa si sunt eiusdē generis vel cōditionis, nō alterius separati z diuersi, vt p̄dixi: maxime si sunt grauiora. de rescrip. sedes. de offi. vic. cū in generali. lib. vj. dignitas autē ad quā quis assumit̄ per electionē maior alijs z diuersi generis censet̄. p hoc qr hic loquit̄ in materia restringibili, vt dicit gl. ij̄. z idem dicit Benze. z Matth. z per hoc patet ratio quare: etiam clausula inhibitionis exprimentis electionē nō ampliat gratiam. quod dixi. s. in. iij̄. not. z de hoc plenius in seq. cōtrario. ¶Tertio oppo. qō saltem per clausulam, inhibentes ꝛc. de qua hic dicatur facta mentio de modo electionis: sufficit enim in quacunqz parte literarum fit apposita, sicut etiam sufficit in quacunqz parte litis. de iura. calū. c. j. lib. vj. Item finis trahitur ad principium. de appel. secūdo requiris. sicut enim falsitas posita in quacunqz parte scripture eā vitiat. iij̄. q. ix. pura. ita veritas declarata iuuare dz. dicit ¶Laud. hec tolli per rationem que sequitur in fi. cū dicit q hec clausula est non ad augēdā, sed ad exequendam gratiam: cuius ratio est fm eum, quia intentio pape non tendebat ad hoc nec super hoc fundabatur: alʒ secus foret. de proba. cle. literis. z idem ¶Paul. Ex hoc nota qō clausula ad vnum finem posita alium finē operari non debet. arg. de preben. non potest. lib. vj. ff. de adimē. leg. l. legata inutiliter. de cōdi. z demō. cū tale. §. fi. de manumis. test. l. titia. §. vlti. de libe. leg. l. aurelius. §. testamento. de fun. instruc. l. mancipia. in prin. quia ibi fuit adiecta ad augendum. de hoc. ff. si quis cau. l. si eum. §. fi. pro hoc quia fm ¶Bau. verba clausule tenent̄ fm principalē intentionē ipsius, z ipsam tātū respiciūt: cū igit̄ inhibitio fiat principaliter pro executione gratie omnia eius verba debēt habere effectū nō ampliare gratiā, cū istud nō sit de effectu executionis. ¶Quero an q hic dicit̄ de dignitate locū habeat in beneficijs minoribus in quibus per electionē p̄uidetur. ¶Si. prima q fic. z idem ¶Bau. quia subest eadem ratio.

3 ¶†Secūdo quero si de dignitate prouidetur per collationem que tamen erat collegiata, an comprehēditur in gratia per quā mādatur p̄uideri ad collationē. Dicit ¶Laud. q fic. z idē Bēze. arg. c. de liberatione. de offi. lega. lib. vj. de rescrip. cle. z si principalis. Et in hoc dicunt non attendendū valorem beneficij: quia etiā si sit exiguū sed electiuum locus est huic. §. z dato qō sit magnum, dumtamen non electiuum, comprehendatur in gratia.

4 ¶†Tertio quero que est ratio qō non comprehēditur modus electionis sub verbo prouisionem, vel dispositionē, vel sub alijs generalibus. Solu. patet ex premissis. Sed est etiā alia ratio fm ¶Laud. qr papa presumit̄ in dubio voluisse preiudicare eligentibus qui sunt plures, licet voluerit preiudicare collatori. q̄ ratio posset impugnari si poneremus q ad collegium spectaret collatio dignitatis, vnde melior est ratio tex. declarata, vt dixi. s. prox

5 time in secūdo z tertio contrario. ¶†Quarto quero que dignitas dicat̄ electiua. Dicit ¶Laud. q illa tātū in qua seruari debet forma. c. qr ppter. de ele, lib. vj. licet nō habeat necesse fieri infra tres mēses iuxta. c. ne pro defectu. de elec. Sed hec est nimis magna restrictio ad hāc elec. q̄ generaliter p̄bat in quacūqz dignitate electiua locū esset huic. §. dicitur autē tunc p̄uideri per electionem quando debet electio per superiorem confirmari. de relig. do. cle. qr contingit. §. vt autem. vbi in no. glos. per superiorē,

6 q̄ est singularis. z ibi dixi in tertio z quarto notabili. ¶†Quinto quero si nullus modus p̄uidēdi exprimitur an venit modus electionis. Glo. ij̄. refert quosdam tenere q fic, ad qō opponit z soluit. z idem ¶Bau. dicens id qō dicit glos. hic solum probari q quando sunt certi modi expressi non venit electio non expressa. Jo. mo. tamē in regula, in generali. lib. vj. dicit q si mādat̄ prouideri de dignitate curata vel nō curata nō poterit p̄uideri de dignitate ad quā quis consueuit per electionem assumi. qō placet ¶Lap. Sed pro prima opi. facit: quia quando nullus modus exprimit̄, non est maior ratio de alijs modis q̄ de modo electionis. Sed quādo aliqui exprimunt̄, subest ratio ne vnus modorū contineat alium: nam electio tribuit ius ad rem, sed disputatio z collatio in re: vt not. Jnno. de appel. constitutis. ij̄. habet enim prouisio instar electionis z cōfirmationis: vt no. Jnn, de cōcess. prebē. quia cunctis. lib. vj. pro hoc de rescript. susceptum. in fine primi respon. z quod not. j. eo. si de beneficio. in gl. cōiunge. z fic gratia nō limitata sine limitatione intelligit̄. limitata vero non transgreditur suos terminos. eo. tit. cui de non. lib. vj. Item q̄n nullus modus est expressus: nulla incertitudo obstat quomin⁹ veniat etiā modus electionis: nec est ratio quare magis veniāt alij modi: sufficit enim q hoc nō est expressum: debemus etiā intelligere gratiā vt poti⁹ valeat. nec est verū q modus electionis indigeat speciali no. nec hoc probat. c. cum in illis. eo. titu. lib. vj. ibi enim loquitur quādo certi modi sunt expressi: qr tunc non veniunt alij qō tenet Joā. de sancto Georgio. z idem tenet Rota decisione. cxcij̄. alʒ. cxciij̄. Jtē habes gratiā. pro alia tamen opi. facit qō dixi. s. q. iij̄. qr nō est verisimile q papa velit ita grauare plures eligētes, sicut vnū collatorē. ad qō dic ex quo non potest iure probari, q nō veniat beneficiū electiuū: quando nulli modi sunt expressi tenenda est presens opinio per rationes predictas.

7 ¶†Sexto q̄ro si mādat̄ p̄uideri de dignitate in certa ecclesia, an possit p̄uideri de illa q̄ est vnica z principalis, que est ibi. glo. ij̄. dicit q non: qr hoc esset p̄uidere de ecclesia non in ecclesia, q singulariter no. z idē ¶Bau. ¶Opp. ad hoc de. c. quāuis. eo. tit. lib. vj. de concess. preben. nulla. vij̄. q. j. scire. gl. ibi circa principiū format z nō soluit. dic q non obstant, imo. c. quāuis. nihil facit, nec etiam. c. nulla. nec. c. scire. quia ista duo non loquūtur in impetrationibus: nec etiam proprie faciūt ad hoc. z in hac gl. ibi, ne tenuis. vbi pretextu aduētus officialium homines tenuis vite lumine vnico vel breui supellectili priuari non debent. z expo nit gl. vnico lumine puta candela vna vel lucerna: vel loquitur per similitudinem: vt quia habebāt porcellum quem tanq̄ oculum seruabant: z idem dico. j. de sen. excom. cle. j. §. in cessationi-

8 bus. in. iij̄. not. ¶†Septimo quero quid si mandatur prouideri de dignitate que exprimitur hoc adiecto q est principalis in ecclesia: an si est vnica p̄uideri poterit? videtur qō sic: per id quod fuit dictum q erat principalis: quia videtur idem esse ac si mandatum fuisset prouideri de ecclesia. dic cōtra: qr imo potius verbum principalis, innuit q sint alie dignitates in ecclesia: nec est verū q sint partes qō mandat̄ p̄uideri de ecclesia vel q de dignitate principali in ecclesia. de hoc dixi de preben. c. si. q. xij̄. z hoc tenet Bertrā. dicēs q Jo. papa. xxij̄. sic declarauit in cōsistorio.

9 ¶†Octauo quero quid si mandatur in forma pauperū prouideri de aliquo beneficio in ecclesia. Sol. vt in gl. de isto. ibi dicit etiā que dicit q si est ibi. nisi vnicū. p̄uideri non poterit, cū illud aliquo fit relatiuū supponēs diuersitatē. Et in hoc not. singulariter glos. z dic qō est relatiuū z partitiuū: sed partiri non potest vbi est vnicū: quia vnitas nō capit diuisionē. vij̄. q. j. deniqz. xxj. q. j. plures. xxiij̄. q. j. loquitur. ad fi. z. c. schisma. ¶Opp. ad hoc. eo. tit. si clericus. lib. vj. ff. de reb. dub. si is qui ducenta. §. vtrū. z qō no. xxj. distin. deinde. Sol. de his aliqui opponūt, sed parum obstāt. z ad. c. si clericus. dic qō facit, quia gratia afficit primum beneficiū vacaturum: vt ibi. sed dic q hoc casu nō afficit hoc qō est vnicum in ecclesia ratione premissa. Ad. §. vtrū. dic qō ibi facit: qr ppositio particularis verificatur ex vno solo: vt ibi. sed in casu premisso beneficium qō est vnicum non comprehēditur ratione premissa. Ad not. in. c. deinde. dic q ibi impropriantur: vt ibi not. in. j. glos. Item ibi sunt alia verba precipue. aut procedit

10 qō dictum est in materia restringibili impetrationū. ¶†Nono quero si tēpore date spectabāt duo beneficia ad collationē eius ad quem quis impetrauit, sed tempore acceptationis vnicū: vt quia papa vniuit aliud cuidā monasterio. videtur q gratia fiat inualida: quia sufficit q res venit ad casum in quo inchoare nō potest. de cōuer. coniug. placet. In cōtrariū per regulam, factū legitime. lib. vj. Jtē in rescriptis inspicitur tempus date. de rescrip. eam te. z. c. tibi qui. lib. vj. Bertran. dicit questionem fuisse in palatio z nōdum determinatā: sed secunda pars videtur verior, licet p prima. facit qō not. Dy. in dicta regula, factū. lib. vj. vbi dicit q si factū est perfectū, nō reuocat̄ per factū sequēs: sec⁹ si nō est perfectū. hic autem nō erat perfectum: quia per literas non acquiritur ius in re nec ad rem quo ad certum beneficium. de concess. preben. c. pe. eo. lib. sed dic quod hic factum fuit perfectum quo ad impetrationem. de offi. delega. si super gratia. lib. vj. nec potest aliquid surreptionis imputari impetrāti. ¶Decimo quero an iste. §. habeat locum si mandetur prouideri in diocesi vel prouincia. gloss. in verbo, ecclesia. quod fic: z idem ¶Bau.

11 ¶†Undecimo quero quando incipit currere tempus datū ad acceptādum. glos. in ver. mensem. soluit. z idem ¶Bau. ¶Duodecimo quero in eo qō fuit adiectus mensis cum clausula acceptandi: quid si non esset illa clausula. dicit ¶Bau. qō idem erit si mādatur p̄uideri simpliciter: quod intellige quo ad effectum huius cle. vnde illa verba in tex. quā intra mensem duxerit accep tandam. non sunt necessaria: sed factum referunt.

1 ☞ Accessorium sequitur naturam principalis.
2 Scriptura requiritur necessario ad probandum in certo casu.
3 Ordinarius an possit conferre clericis hospitalia in titulum beneficialem.

Legati

4 Legati de latere an possint conferre clericis hospitalia in titulum beneficialem.
Quid si emanant litere super reseruatione fructuum:an hospitalia contineantur.
5 Quid si litere fuerint cōcesse motu ꝓprio an veniāt hospitalia.
Et vide questiones sequentes de eadem materia.
6 Xenodochia,leprosarie,eleemosynarie,hospitalia qd sint,vide.
7 Et an talia sint spiritualia.
8 Et an talia possint cum beneficijs permutari.
9 Hospitalarij coniugati portantes aliquod signum:puta crucē: an gaudeant priuilegio clericali.
10 Hospitalia an possint conferri personis regularibus.
11 Quid in fabrica ecclesie.
12 Et quid in reditibus deputatis ad fabricam.

PEr literas. ¶Not.qđ comparantur litere apostolice z litere legatorum.simile de offi.leg.collatio.lib.vj.quandoqz tamen discomparāturivt dico.j.q.iij. ¶Secundo not. varia nomina hospitalitū:z de hoc in gl.v.z.vj.z.j.q.ix. ¶Tertio not.de verbo decernimus,quod facit nouum ius.z dicit gl.
1 ¶in hoc verbo.z idē Benz.de hoc de iudi.decernim⁹. ¶†Quar
a to not.qđ accessoriū[a] sequitur naturam principalis sicut hic ecclesie z alia de quibus hic sequūtur naturam hospitalitū quibus annectunt.Ex hoc no.Laud.ꝙ ecclesia curata vel alis duplex potest accedere simplici.de prebē.super eo.lib.vj. ¶Quinto not.ex eo quod dixi in proxi.not.ꝙ cū vnus possit tenere duo vel tria hospitalia,licet habeāt ecclesias curatas annexas,per consequens poterit plures ecclesias curatas possidere,qđ est vi accessorij:z gubernabit curā per vicarium.de cap.mo.c.vnico. lib.vj.hoc quod no.Inno.de preben.extirpande.§.qi vero.z sic fm Laud.de facto seruatur in Pictauia.Contra tamen facit de preben.cum singula.lib.vj.ver.circa eos.sed ibi loquitur in alio casu.Contra etiam facit de religio.domi.quia contingit. ver.vt autē.vbi dicitur tales debere eligi ad hospitalia qui velint z valeant gubernare:z sic videtur requirere residentiā.nec possunt plura vni conferri.de cleri.nō resi.c.vlti.lib.vj.quod est
2 equius.sed primū verius.sufficit enim qđ non reperitur iure expressum quod requirant residentiam cōtinuam.de hoc dixi de reli.do.de xenodochijs.q.viij. ¶†Sexto not.casum in quo requiritur scriptura ad probandum:quod dic vt in gl.pe.z idem Laud.z Pau.Benz.autem dicit contrarium.arg.eius qđ no. Archid.z Joā.an.in proemio sexti.vbi dicunt scripturam non esse de substantia gratie.z dicit Benze.qđ ideo dicit hic de literis:quia de eis questio proposita erat.dic qđ glo.procedit eo casu quo super gratia emanarunt litere:vt fieri solet.Item hodie gratia pape probari non potest sine literis:vt in decisione Rote.item qđ Romana curia. ¶Septimo not.casum in quo non operatur idem genus ꝙ species.de hoc in gl.vlti.Ex qua colligē qđ oportet ꝙ specifice mādetur prouideri de hospitalibus.z hoc sufficit.nam vt dicit Benze.papa conferre potest etiam ecclesiam que spectat ad patronū laicum si hoc exprimit.de iure pat.cum dilectus.vbi de hoc. ¶Opp.ꝙ frustratorie fuit oppositum hic in principio de legatis.nam z alis legati non possunt beneficia conferre nisi sint de latere.de offic.lega.c.j.lib.vj.glos. ij.metu contrarij restringit ad legatos de latere tantum z idem Pau.z Benze. ¶Secundo oppo.qđ hospitalibus nō possunt accedere iura spiritualia que non possunt accedere:nisi alijs spiritualibus:vt not.Inno.de iurepa.ex literis.gl.in verbo,ecclesias.metu contrarij intelligit qđ hospitalia erant religiosa authoritate episcopi.de hoc.j.q.x.z idem Laudu.z Pau.Colligit Laud.ꝙ id quod est principale licet minoris valoris trahit ad
6 se accessorium maioris.simile.§.eod.tit.super eo.lib.vj.z not.de
d preben.extirpande.Sed dic quod suffieit ꝙ non sit omnino alterius nature,puta profanum:quia tunc non possunt ei accedere spiritualia: vt not.in.d.c.ex literis. ¶Tertio oppo.in eo quod
b enumerat decimas[b] inter iura spiritualia,cum tamen cōsistant in fructibus temporalibus.gl.in verbo, decimas.exponit.i.ius decimandi. ¶Quero de ratione huius decisionis.glos.in verbo,eleemosynarijs.fol.quia hospitalia deputata sunt ad certū vsum:ideo non debent trahi ad alium vsum sine licentia pape. z idem dicit Pau.propterea Benze.intelligit hic de hospitalibus quorum prouētus sunt ad certum vsum deputatu:quibus papa per tales literas in dubio derogare nō intēdit.de rescrip. si propter.lib.vj.quia redundare posset in scandalum construentium talia fundantium vel dotantium,qui propter hoc retraherentur forte a talibus.argu.eius quod not.de iurepat.nobis.z c.cum dilectus.secus si talis deputatio facta fit.vt sunt hospitalia que sunt in multis monasterijs,quorum prouētus facit suos sicut de alijs beneficijs:quod non faciunt hi qui ad regimē hospitalium deputatorū:vt.§.preferuntur.argu.C.de epis.z cle.orphanotrophos.quod not.placet.licet posset opponi ꝙ generaliter hec cle.debeat intelligi in omnibus hospitalibus sicut generaliter loquitur.sed dic qđ ratio premissa probat restrictionē predictam faciendam esse:z hoc etiam tenet Matthe.dicens ꝙ ideo non veniunt sub literis:quia licet scribatur pro prouisione de talibus,nō dicitur prouideri,cū instituti non faciūt fructus suos,vt predixi:z tenentur reddere rationem de multis,de quibus in clemē.quia contingit.ad quem non tenētur beneficiati. vnde fm eum nomine beneficiorū seu ecclesiarū tales non solēt cōprehendi z alio nomine separatim nominātur:de elec.sciant. z.c.generali.lib.vj.Et est alia ratio fm Laur.de pinu:quia alia discretio requiritur in his qui preficiūtur talibus ꝙ in his qui preficiūtur beneficijs.exigitur enim ꝙ sint boni patresfamilias qui bene sciant dispensare in vsus pauperum.vnde talis potest esse idoneus ad beneficiū qui non esset idoneus ad talia.de hoc
3 etiā.j.q.xix. ¶†Secūdo quero an ordinarius possit hospitalia cōferre clericis in titulum beneficialē.Laud.dicit ꝙ sic:dūmodo sint cōsueta ab antiquo per presbyteros gubernari.vel hoc fuerit ab initio constitutum:alis nō.dicta cle.quia cōtingit.vbi
4 hoc ꝓbat. ¶†Tertio quero an legati de latere possint talia cōferre.videtur ꝙ sic,si hoc exprimūt,iungēdo principium huius c.cum si.In contrariū:quia nō repetit in fine de literis legatorum,sed tantū de apostolicis.z hoc sentit glos.in verbo,apostolicis.simile de hereti.inquisitores.lib.vj.z qđ ibi not.in glos.iij.z a
hoc tenet Stepha.dicens legatos nō posse concedere talia:etiā in casibus de quibus in dicta cle.qi contingit.qđ dic verū dando literas anteꝙ vacent:sed administrationem talium vacantium committere possunt sicut episcopi. ¶Et not.illam glos.in verbo,apostolicis.in eo ꝙ dicit legatum non cōferre ecclesiam spectātem ad presentationem laici patroni.secus tamen dico si ad laicū spectaret ius presentandi sine patronatu:qi tunc cessat ratio que est ne retrahātur patroni a fundatione ecclesiarum.z sufficit ꝙ hoc casu non reperiatur interdictū legato alia conferre.quod tenet Pride.de Senis in cōsilijs.clxij. ¶Quarto quero si emanant litere super reseruatione fructū an cōprehēdantur hospitalia.gl.iij.dicit qđ non:per rationem quā ponit gl.vj.
5 in fi.quam cum alijs posui.§.q.j. ¶†Quinto quero si litere cōcesse fuerint proprio motu,an cōprehendant hospitalia.glo.iij. dicit ꝙ non:quia proprius motus nō ampliat gratiam vel vim verborum,licet excludat surreptionē.z idem Pau.qđ no.Lap. dicit ꝙ imo etiam ampliat interdum.eo.tit.si pluribus.j.respō. lib.vj.z hoc saltē quo ad gratie prerogatiuam.pro hoc qđ not.
c de rescrip.duobus.lib.vj.sed dic qđ ille ampliationes sunt' potius quidam fauores extrinseci.gl.autē loquitur de ampliatione propria in eo qđ dicit ꝙ non ampliat vim verborū. ¶Sexto quero an in literis in forma pauperū locū habeat ꝙ hic dicitur. Pau.ꝙ sic,cum sit eadē ratio. ¶Septimo quero an locum habeat sine litere sint directe executoribus,siue ordinarijs. Pau. ꝙ sic.quod intellige quando mādatur prouideri clericis:vt hic in verbo,clericorū.secus dicit Lap.in laicis per quos talia regi possunt.xvij.qō.ij.quidam.d.cle.quia contingit.quod intellige quando dixerunt se laicos z impetrarunt non vt eis prouideretur,sed vt talia committerentur facta mentione quod erant ho b
spitalia:alis litere concesse tanꝙ super beneficijs nō tenerent.de trāsac.ex literis.z quamuis tenerēt,talia non comprehēderent: vt hic. ¶Octauo quero si papa cōcessit gratiam alicui ꝙ possit puideri decē personis,an de hospitali poterit prouideri.dic qđ non,per id quod dixi in precedēti questione fm Pau.cum dixi ꝙ procedit hec cle.siue litere sint directe executori siue ordinarijs: c
qđ expressius tenet Lap.dicēs idē etiam si litere sint directe alicui super gratia in alium deriuanda per modum predictum de
6 quo eo.tit.dudū.z.c.is cui.z.c.quamuis.lib.vj. ¶†Nono quero quid sunt xenodochia[d] z alia de quibus hic.Laudu.dicit ꝙ d
xenodochium ponitur hic pro loco in quo pauperes recipiunt: sed quandoqz accipiuntur generaliter pro omnibus hospitalibus.de reli.do.de xenodo.Alij,vt refert,dicunt quod xenodochium est locus senum vel debilium,vt verbum sonat.arg.xlij. dist.oratorium.z idem Benze.z Matth.Leprosaria autē sunt fm Benze.vbi recolliguntur leprosi.de relig.domi.cle.ij.idem Matth.pro hoc de eccle.edi.c.ij.Eleemosynaria dicunt omnia talia fm Laud.qui dicit ea sic appellari in Pictauia z plurib⁹ alijs locis.Benze.dicit ꝙ est locus deputatus pro eleemosynis pauperibus distribuēdis:z bona talia sunt per episcopos conseruanda ad vsus ad quos sunt deputata.de religio.domi.c.ij. e
xvij.q.ij.quidam.Et in his super iure temporali fundat episcopus intētionē suam de iure cōmuni.de excep.cū venerabilis.in
7 fi. ¶†Decimo q̄ro an talia sint spiritualia.dicit Laudu.ꝙ sic. dūtamē sint fundata de volūtate episcopi.de relig.do.de xenodo.dic melius ꝙ sunt religiosa,vt dicit gl.in verbo,ecclesias.vt
8 etiā dixi.§.in.ij.cōtrario. ¶†Undecimo quero an talia possint e
cum beneficijs[e] permutari.dic vt dixi de re.permu.quesitū.Et arguit Laud.ꝙ non,cū instituti frequēter sint coniugati,prout

¶Accessoriū. Adde in regula accessoriū. de regu.iu. lib.vj.glo. in.c.ꝙ in dubijs. de conse.eccl.vel alta.doc.in.c.debitores. de iureiur.in.ij.p quas pso.nob.acqui.z in.l.eos.C.de appellatio.

¶Decimas.adde.c.tua.de decim. z ibi Abb.z in.c. parochiano. eo. titu.

¶Ille ampliationes sunt. Adde diffuse p Joā. de imo.hic in.ij. colum.

¶Xenodochia. adde.§.sancim⁹. xxxij.q.vij.z ibi doc.in.c.de xenodochijs. de reli. domi.z in.l.si qs ad declinādā.C. de epi.z cleri.

¶An talia possint cū beneficijs. Adde doct.i cle. qi cōtin.xix.de relig.do. Pride.de Sen.in tract.de permu.bñfi. Pe. de anch.in.c.j.de re.permu.lib.vj.

esse possunt. arg. xxxij. dist. si quis vero. pro hoc quia tales nō reputantur persone ecclesiastice cū non sint conuersi nec religiosi. arg. xij. q. j. duo. qs dico in sequē. q. Laudu. tenet contrarium dicens q si sunt talia in quibus instituti consueuerunt clerici perpetui potuerunt permutari qs est verū: quia tūc sunt beneficia. secus si instituuntur tanq̄ gubernatores: vt communiter fit: vt in. d. cle. q cōtingit. ¶ †Duodecimo q̄ro an hospitalarij[a] vtentes coniugio portātes aliquod signum, puta crucem, gaudeāt priuilegio clericali in persona vel reb⁹. Laudu. dicit q in bonis applicatis hospitali gaudeant priuilegio. C. de episco. z cleri. l. orphanotrophos. In suis vero non: cum nec sint clerici nec cōuersi nec religiosi in aliqua religione approbata. de reli. do. c. fi. Idē dicit de eremitis[b], licet glo. xvj. q. j. qui vere. z. xcij. dist. nulla. dicat q gaudent priuilegio clericali. Idē dicit Laud. de bigamis[c] coniug. al's non tonsuratis lepr̄osis vel similibus, scilicet q non gaudent: q̄ ad hoc vt aliqui gaudeant priuilegio clericali, requiritur vt sint clerici vel professi in aliqua religiōe approbata. xvij. q. iij. si quis suadēte. de senten. excom. non dubiū. de cleri. coniug. c. vnico. lib. vj. ¶ Opp. ad hoc: q̄ lepr̄osi dicuntur religiosi. de eccle. edifi. c. ij. dicit Laudu. contrarium esse verum, vt ibi not. Hostien. quod etiam tenet hic Benze. dicens q nullo iure cauetur qs lepr̄osi sint religiosi: quicquid dicat Inn. in. d. c. ij. Dic qs Innocē. ibi solum dicit q eorum collegium est religiosum z licitum. z intelligi debet religiosum. i. pium z honestum. pro hoc de reb. eccle. non alie. c. fi. quod etiam tenet glo. j. de reli. do. cle. ij. in ver. secularibus. quantū autem ad premissa videtur non esse verum quod dicit Laud. in eo qs dicit nō gaudere priuilegio clericali nisi clericos vel professos, per id qs dixi de fo. compe. si diligenti. vbi dixi quod etiam non clerici, dummodo censeantur persone ecclesiastice gaudent priuilegio sicut sunt fratres de tertio ordine beati Frācisci. pro hoc de priuileg. vt priuilegia. ver. hoc autem. vbi confratres oblati qui mutauerunt habitum secularem gaudent priuilegio clericali. ad hoc tamen potest dici quod ibi gaudent priuilegio quo ad ea de quibus ibi. z hoc quia sic ibi exprimitur pro hoc quod notatur. de deci. clemen. j. in gl. fi. sed pro hoc melius. d. clemen. in fi. z de priuile. per exemptionem. lib. vj. vbi non solum monachi z cōuersi qui religionem profitentur sed etiam perpetuo obligati gaudēt priuilegio ecclesiastico. quod tenet Joan. and. in. d. c. per exemptionem. Item ad hoc vt aliquid censeatur ecclesiasticum sufficit q authoritate episcopi sit deputatum vsui ecclesiastico. de ecc le. edificā. ad hoc. vbi loquitur de rebus: fortius ergo de personis quibus res accidūt. xij. q. ij. precipimus. de dote post diuor. resti. per vestras. preterea nouitius in religione gaudet priuilegio clericali etiam quo ad canonem, si quis suadente. xvij. q. iij. de sent. excom. religioso. lib. vj. qui tamen non est monachus, vt ibi. z per hec dic q aut talibus personis est traditus certus modus viuendi a papa, aut non. de primo exemplum in fratribus de tertio ordine beati Francisci: vt not. de sen. excom. cum ex eo. in gl. iij. in fi. z tales gaudēt priuilegio clericali: q̄ omnia nostra facimus ꝛc. de preben. hi qui. z. c. fi apostolice. lib. vj. qs autē papa possit, patet eadē ratione: quia potest aliquem ascribere militie clericali, z potuit clericos eximere tenendo quod exemptio clericorum sit de iure positiuo. quod dixi de maio. z obe. c. ij. tamen quo ad ipsos fratres de tertio ordine non videtur q gaudeant priuilegio ecclesiastico: q̄ non dicuntur plene trāslati ad ordinem ita qs desināt esse de seculo. quod dico in. d. cle. cum ex eo. q. ij. Secundo casu videretur standum opi. Laud. q nō gaudent priuilegio nisi sint clerici vel religiosi, per superius dicta: nam nec inferior papa potest nouam religionem constituere. de relig. do. c. fi. Aerius tamen dic q dūmodo authoritate prelati habētis potestatem vt episcopi sint deputati ad aliquem vsum perpetuum ecclesiasticū vel pium gaudent priuilegio ecclesiastico, ita q cēsentur persone ecclesiastice. pro hoc dicta cle. j. de deci. z dictum. c. per exemptionem. nō tamen q gaudeant priuilegio canonis, si quis suadente. qs locum habet in percutiēte clericū vel monachū: vt ibi dicitur. z sic non in alijs nisi quatenus inuenimus iure expressum: sicut exprimitur de conuersis. de senten. excō. non dubiū. q̄ z ipsi sunt religiosi vel de nouitijs in religione qui interim censentur religiosi. d. c. religioso. de senten. excommu. lib. vj. Sed extra casus expressos in iure nō est locus. d. c. si quis suadente. Tales ergo qui sunt hospitalarij vel ad aliū pium vsum deputati dūtamen perpetuo z mutato habitu censebuntur persone ecclesiastice. d. c. vt priuilegia. quo ad gaudendum aliis priuilegijs immunitatum concessarū personis ecclesiasticis sicut super immunitate ab oneribus. de immu. eccl. adiuersus. z. c. non minus. de cēsi. quāq̄. lib, vj. vbi generaliter dicit de personis ecclesiasticis. z sic intelligo qs not. Hostien. in sum. de regu. ij. j. ver. quid de rusticis. z Spe. de sta. mona. ver. xxxvj. z iura z rationes preallegate ad hoc. Si vero a nomine est facta talis deputatio sicut cōtingit de aliquibus eremitis qui aliquā do ad tēpus accipiunt aliquem habitū z viuūt de eleemosynis nullo priuilegio ecclesiastico gaudēt: non enim sunt incorporati ecclesie quodam iure speciali: z absonū foret q cēserentur persone ecclesiastice, cum sint meri laici z recedāt ad sui libitum z ad nullum vsum ecclesiasticū vel pium authoritate ecclesie. i. prelati qui hoc possit fint deputati. z pcedit hoc vltimo casu opi. Laudu. ¶ †Decimotertio q̄ro an hospitalia conferri possint personis regularibus. videtur qs fic: quia solum prohibetur de clericis: ibi, clericorum q videtur intelligendum de secularibus. arg. xix. q. ij. due. Item cle. ij. j. de relig. domi. prohibet de secularibus. z sic videtur de regularibus permittere. de pūmp. nōne. facit in arg. xvij. q. ij. quidam. vbi videtur innui q hospitalibus clerici seculares z religiosi laici preesse possunt. preterea in lepr̄osarijs minus videtur dubium, cum lepr̄osariū videatur esse locus religiosus: vt no. Inno. de eccle. edifi. cum dicat. Benze. tenet contrarium per regulam qua cauetur qs religionē pfessus secularibus ecclesijs prefici nō potest. de reg. super eo. nisi ppter officium predicādi quādo sunt curate. de sta. mona. quod Dei. Ad not. per Inno. in. c. cum dicit. respondet non esse verum qs lepr̄osi sint religiosi: quia nullo iure hoc cauet: z nihil de substātialibus religionis faciunt, imo matrimonium cōtrahere z eo vti possunt, vt tenet Hostien. in. d. c. tu autem intellige dictum Innocen. vt dixi. ē. q. pr̄oxi. Ad. c. quidam. respondet q ibi numerātur tria genera, scilicet monasteria quibus monachi possunt prefici, z materia. i. seculares eccle. quibus preficiuntur clerici, z hospitalia quib⁹ prefici possunt laici. Dic qs questio quo ad istud. c. non erat dubia: quia papa non concederet literas religiosis super prouisione beneficiorū nisi esset curata per ea que nunc dixi: ideo hic tantum expressit de clericis: an tamen z quādo possint hospitalia concedi religiosis dixi de reli. do. de xenodochijs. z dico in. d. cle. ij. ē. vt autem. qō. j. ¶ †Decimoquarto quero an in fabricis locum habeat qs hic dicitur. glo. in verbo, eleemosynarijs. in fi. dicit q fic. z est sensus eius q p literas sup prouisione beneficiorum non poterit prouideri de fabrica. Stepha. dicit quod quicquid fit de iure, de facto seruatur q sub huius gratijs includantur. dic vt in sequen. q. ¶ †Decimoquinto quero si certi reditus deputantur ad fabricā quibus preficiuntur aliqui qui appellant operarij, an conferri potuerunt per literas de quibus hic. videtur q non: cum eadem sit ratio que in xenodochijs vt reditus deputati ad vsum fabrice ad alium nō trahantur. Itē tales qui deputantur tenentur reddere rationē z reliqua que restant deponere conuertenda in emptionem predioꝝ, vel aliud augmentum fabrice. xij. q. ij. nobis. facit auc. de sanctissi. episco. ē. economos. colla. ix. z sic nō dicitur assignata fabrica predictis in beneficium: quia tunc facerent fructus suos. de offic. ordi. presenti. lib. vj. In contrarium: quia nomine beneficij continetur omne quod gratis z liberaliter cōfertur. ff. de ser. expor. l. seruus. nec videtur procedere ratio cōtraria q reditus predicti sint deputati ad vsus fabrice: nam z omnes reditus sunt ad vsum pauperum deputati. xvj. qō. j. quoniam quicquid. vnde sicut sub gratia alij reditus cadunt: ita z isti: et sufficit q hec constitutio de his non faciat mentionem. primum verius quod tenet gl. vt dixi in proxi. q. licet Stepha. teneat secundum: z pro primo sunt rationes ad hoc inducte, maxime q̄ fabrica non censetur beneficium ratione predicta: nec procedit qs dicit Stepha. qs reditus omnes[d] clericorum sunt deputati ad vsus pauperū: quia illa deputatio non est immediata, sed principaliter sunt deputati in vsus ministrorum. de preben. de monachis. z. c. cū secundum. Item sunt deputati in vsus pauperū per erogationē faciendam per institutos. d. c. quoniā quicquid. qui tamen faciunt fructus suos ita qs si distribuunt in alios q̄ in pauperes, tenet, quāuis peccēt male distribuendo. quod dixi de fideiuſ. peruenit. de pecul. c. fina. in cle. gratie. q. xix. ¶ Decimosexto quero si ecclesia habet hospitale annexum, an poterit prouideri per literas de quibus gl. hic in verbo, ecclesias. q fic. z idem Paul. ¶ Decimoseptimo quero si ecclesia z hospitale sint vnita z non appareat quod sit principale. glo. eadem soluit esse standum possessioni, ex qua colligetur qs fit principale: z si hoc nō apparet, repelletur impetrans. quam gl. not. quia facit ad multa, per quam gl. consuluit Bal. vt refert Pet. de ancha. q si mandatur prouideri de ecclesia sancti A. cum hospitali sibi annexo, si hospitale est principale z ecclesia annexa, non obtinebit. In contrarium inducit: quia verba transposita idē significant. ff. de pecu. leg. quidam testamēto. cum glos. pro hoc de rescrip. causam. inducunt z alia. sed dic quod in rescriptis bñficialibus verba intelliguntur proprie z stricte, vt hic, z eo. ti. quamuis. j. z in. c. cui de non. lib. vj. Itē q̄stio premissa videtur habere parum dubij: quia rescriptum erat obreptitium in quo dicebatur hospitale annexum ecclesie cum esset ecōuerso. in. q. autē gl. si constaret quod hospitale z ecclesia essent vnita eque principaliter, dicit eadē gl. locū esse huic. c. z idē Paul. z Benz. in hac gl. ibi, cum

a ¶ An hospitalarij. Adde doc. in c. ij. de fo. compe. Host. in summa. tit. de regu. in. ē. j. ver. qd de rusticis. Specu. ti. de stat. mona. versi. xxvj.

b ¶ Idē dicit de eremitis. Adde gloss. in ver. acephalos. in. c. nulla ratiōe. xciij. di. Innoc. in. c. cum ad monasterij. Archi. in. c. vni. de excess. prela.

c ¶ De bigamis, adde Bart. in. c. ij. de fo. compe. z doc. in cle. j. de relig. domi. doc. in cle. ad nostram, de hereti.

d ¶ Reditus oēs. Adde. c. quoniā. xvj. qō. j. c. qs autem. xxij. q. vij. c. cōueniot. xxij. q. viij. c. sicut hi. xlviij. dist. in.

ibi,cum de beneficio.xxvij.di.quod interrogasti.xx.q.j.quē pro genitores.xx.q.j.vidua.de regula.vidua.de presbȳ.non bapti. c.fin.ibi,per tuas.qui fil.sint legi.per tuas.z in fine:quia ex quo hospitale venit principaliter,comprehendi non potest sub literis:vt hic.nec vnito cū ecclesia hoc potest operari.nam cum cōcurrunt duo quorum vnū se habet prohibēdo,aliud permittēdo:vel vnum negatiue,aliud affirmatiue:plus operat negatio: qđ dixi de renun.in presentia.plus enim tollit negatio q̄ ponat affirmatio:vt no.glo.de consue.cū dilectus. ¶ Decimooctauo quero de quibus spiritualibus loquitur litera ibi, spiritualia. Sol.vt in glos.in eo verbo. ¶ Decimonono quero si hospitalia possunt concedi in titulum sicut quandoq̄ permittitur.j.de relig.domi.cle.ȳ.an comprehēdentur sub literis.gl.in verbo,prouideri.dicit qđ non:dicens q̄ qualitas hospitalitatis est in literis exprimenda,vt expresse appareat papā hoc voluisse.qđ not. Benze.autem videtur stricte intelligere hāc cle.de eleemo.que non conferūtur in beneficium.dicit enim qđ si sunt eleemosynarie que sunt in multis monasteriis ad quas sunt deputati prouentus quibus aliqui preficiuntur z faciunt suos:nō habet locum hec cle.qđ dixi.ē.q.j.z p̄m hoc intellige glos.eo casu qđ licet conferantur in titulum, tamen habēt naturam hospitalium in aliis de quibus in cle.quia contingit.

1 ☞ Adeptio possessionis que dicatur.
2 Officium executoris an sit finitum per adeptionē possessionis beneficij.
3 Executores si tulerint sententiam contra quoscunq̄ contradicentes an durabit etiam post annum.
4 Dignitates duas tenens si adipiscitur tertiam de facto an efficiatur inhabilis ad alia beneficia propter pluralitatem.
5 Confirmatus an potest administrare ante installationem.

SI plures. ¶ Opp.qr de nō dubio est hoc c.qr si impetrās habebat duas dignitates etiā anteq̄ assequeretur tertiam vacauerunt prime:quia per adeptionē secunde vacauit prima.eo.titu.de multa.z si non dimiserat primam verbo,de facto vacabat etiam secūda.per extrauagan.Jo.xxij.execrabilis.de qua hic in glo.vlti.gl.ȳ.soluit intelligendo qđ impetrans habebat dispensationem super primis.z idem Laudu.z Pau.Stepha.vero intelligit siue de facto siue de iure obtineret primas.z dicit qđ ratio dubitādi fuit,quia non sic de facili tolluntur plures sicut vna:ideo licet per adeptionem secunde dignitatis vacet prima:non tamē per hoc expressum erat qđ per adeptionem tertie vacent due prime:z non debet prima extendi.dicit tamen q̄ quia maior est ambitio si habens plures aliam petat,q̄ si habens vnā:ideo dignum est q̄ vtranq̄ perdat:vt hic.sed hoc presupponendo remanet hoc.c.de indubio,cum fortior sit ratio in duabus primis q̄ in vna prima.vnde verior est precedēs sol.vt sit aliqua dubitatio.nam si de facto habebat primas,nō potuerunt dici vacare per adeptionem tertie:qr iam vacabat ex alio. Ratio tamen Steph.saluatur per id quod dico.j.in vltimo cōtrario. ¶ Secundo op.ad hoc quia si intelligimus q̄ habebat dispensationem super primis expeditum videbatur.eo.tit.non potest.ȳ.respō.li.vj.q̄ dic vt in glo.in verbo,vacare.vsq̄ ibi,sed qr.q̄ soluit qđ poterat esse dispēsatū notatim super illis.z declarādo gl.dic q̄ q̄nq̄ dispēsatur g̃aliter super duabus curatis, z intelligit de duabus primis.z istū casum dicit terminatū p.c. non pōt.vbi dicit qđ dispensatio intelligit de duobus primis,z sic per adeptionē tertij ambo prima vacāt:qr non potest quo ad tertiū dispēsatio aliquid operari:q̄nq̄ dispēsatū est super duobus quibuscūq̄:z q̄nq̄ habendis:z tūc per adeptionē tertij nō vacāt ambo prima,sed tertiū surrogatum loco secundi,z secundum loco primi:z primū solū vacabit:z iste casus nō ponit in.d. c.nō pōt.neq̄ in hoc casu loquit hec gl.q̄nq̄ dispēsatū est super duob⁹ nominatim,vt super beneficio sancti A.z beneficio sanc duob⁹ nominatim,vt super beneficio sancti A.z beneficio sancti B.z idē iuris est qđ in primo casu:tñ non erat iste casus terminat⁹ per.c.nō pōt.qđ loquitur in casu primo.nec cōtingebāt hūc,sed determinat hic:ideo vtilis fuit hec declaratio. ¶ Tertio op.ad hec:qr p̄m hoc videt esse supflua hec cle.nā si per adeptionem tertij vacant duo prima q̄n dispensatio fuit generalis: fortius debet vacare q̄n facta fuit notatim:cū tūc certū sit q̄ respectu tertij nihil operari pōt.gl.eadē ibi,z videbat.soluit ponēdo rationem dubitandi.videbatur enim quibusdā qđ hoc casu non vacarent ambo prima,sed princeps.i.papa deberet eligere q̄ ex primis dimitti volebat.ar.ff.de excus.tuto.si duas.in prin. vbi si tres tutele alicui deferuntur is qui creauit.i.iudex eligat quā oporteat illū suscipere.z quā dimittere.Circa hoc tamen refert gl.opi.aliorū q̄ ipse,puisus debet eligere per.c.eo.ti.preterea.z.c.referēti.z quāq̄ sint he opiniones inter se diuerse,tñ pariter obstant textui,cū hic dicatur ambo prima ipso iure vacare: sed hoc tenendo respondet gl.ad.l.si duas.qđ in pluribus tutelis per vnius receptionem nō vacat alia:z per hoc vult dicere secus esse in dignitatib⁹,cū per adeptionē vnius vacet altera:sed adhuc videt stare ratio.d.l.qr per dispensationē poterat iste habere duas,z per adeptionē secūde nō vacauerat prima:vnde vi debatur q̄ per adeptionē tertie nō vacarent ambo prima:quasi essemus extra ius cōmune ꝓpter dispēsationē,z sic extra casum c.de multa.z per cōsequēs videbatur standū antiquis iuribus vt ipse impetrās eligeret,per.c.preterea.z.c.referente.prealleg. dic qđ dispensatio hoc solū faciebat q̄ habens duo prima cēsebatur ac si haberet vnicū:sed si habuisset vnicū,vacasset p adeptionē secūdi:ergo per adeptionē tertij vacant ambo prima.qđ voluit hic Matth.dicēs q̄ vigore dispēsationis duo prima habebant̄ loco vnius.vnde quo ad illa duo veneramus extra ius cōe:sed cōparando ista duo simul respectu tertij nihil operatur dispēsatio:est ergo locus iuri cōi. ¶ Quarto opp.ad idē:nā collatio tertij nō tenet.de offi.ordi.ordinarij.in fi.lib.vj.nisi dispēsatio extendatur ad tertiū,vel nisi prius signet ambo prima.gl.e. in ver.sed remanet.ibi,z forte.dicit q̄ forte hoc fuit dubiū huius cle.quā declara:qr nō prestat impedimētū z.c.regula,nō prestat. lib.vj.ergo si collatio tertij nō valet,nō pōt inducere vacationē priorū ꝓpter hoc cōtrariū.Fran.vercel.hoc tenebat in.d.c.ordinarij.sed vt ibi no.fuit excusabilis,qr nō vidit.c.cū q.lib.vj.e.tit. vbi per adeptionē beneficij incōpassibilis etiam de facto obtēti ita vacat primū sicut per adeptionē iustā:z sic est locus huic cle. ¶ Quinto opp.ad hoc:qr sic intelligēdo remanet hec cle.de nō dubio tūgēdo:c.ordinarij.in fi.cū.d.c.eū qui.Sol.ibi erat declaratū de habēte vnū se intrudente in aliud incōpassibile,sed non erat declaratū de habente plura iuridice,z impetrante a papa aliud incōpassibile,imo sup hoc erat q̄stio per superi⁹ dicta z p alias rationes que ex superioribus dictis possunt inueniri.vnde ante hāc cle.pendebat questio in curia,vt dicit hec glos.nec adhuc habetur ꝓ plene declarato in eo q̄ dicit q̄ procurasset a cō positorib⁹ declarari.cōcludit tñ pulcherrime distinguendo ibi, puto tñ.vsq̄ ad fi.z ibi est signāda,maxime in hoc q̄ ex ea videt inferri,licet nō cīno aperte,q̄ licet cū aliquis est adeptus curatū:si per eū stat quominus acqrat possessionē,vacet primū.hoc tñ verū est cū tenet adeptio curati sed si nō tenet penitere pōt nō se immiscēdo possessioni z retinēdo primū.z idē Pau.qui quasi eadē verba dicit cū gl.z in hoc vltimo expresse dicit q̄ nūc dixi. Laud.vero refert opinionē Barfie qui tenuit qđ adeptio tertij nullius erat momēti,ꝓ.c.ordinarij.prealle.z qđ nō vacabūt duo prima,sed retinebit ex dispēsatione:qđ reprobat hic.vnde dicit Laud.q̄ licet videretur qđ per adeptionē tertij nō vacarēt ambo prima sicut per adeptionē secūdi,vacat primū:qr duplex funiculus difficili⁹ rūpitur.de treu.z pa.c.j.tñ cōtrariū hic dicit: qr propter dispensationem duo prima habentur loco vnius,vt dixi in tertio cōtrario.ad.c.ordinarij.dicit Laud.q̄ id qđ dicit qđ collatio est nullius momenti,intelligit quo ad hoc vt omnia tria possit tenere.nam ꝓpter possessionē tertij admittit duo prima:z hoc in collatione ordinarij.ar.de offi.or.cle.ȳ.fec⁹ in collatione pape vel legati.d.c.qr tūc nō valet collatio.z dicit Lap.q̄ sic pōt intelligi.c.ordinarij.in fi.in impetrātib⁹ a papa vel legato:nisi gratia sit facta motu proprio:quia tunc valet.j.c.proxi.z in hoc videt Laud.contradicere ei q̄ ꝓxime dicit,sed videt esse mēs eius qđ si.c.ordinarij intelligitur de collatiōe ordinarij,debet exponi vt ꝓxime dixi q̄ collatio nō tenet quo ad hoc vt possit tenere omnia tria.si autē intelligit de collatiōe pape vel legati,debet intelligi vt iacet:qr collatio tertij non tenet.d.cle.ȳ.qđ vltimū ꝓcedit si tacet de primis:vt in.d.cle.Laud.dicit q̄ eo casu quo collatio tertij non valet,si anteq̄ adeptus fuerit pacificā possessionē vel anteq̄ steterit p eū quomin⁹ adipisceret nō renūciauerit collationi min⁹ legitime facte:de tertio vacabūt prima, z nullū habebit.ad qđ inducit.c.eū qui.eo.ti.z.c.si beneficia.z.c. licet.ȳ.z p̄alle.cōsti.Jo.xxij.execrabilis.§.qui vero.qđ placet vt nō fit melioris cōditionis is qui p̄mittit sibi cōferri tertiū illicite q̄ si licite.d.c.eū qui.z hoc veri⁹ q̄ id qđ dixi p̄m gl.z Pau.ē. eo.ꝑ:alis nō posset iste diu tenere rem in pendenti:qr forte nō facile alis acceptaret tanq̄ volens,cū ipso qui forte potens erat litigare.Bet.de ancha.pro gl.z Pau.inducit qr non perficitur delictū ex sola attētatione.ff.de furt.vulgaris.§.qui furti.z hoc dicit q̄ per adeptionem tertij nō vacāt prima nisi requisitus ab ordinario dimittat tertium super hoc cōtendat.eo.ti.de multa. sed dic qđ hic nō cōsyderamus dictū sed iuris dispositionē que comparat hec duo q̄ habeat possessionem secundi,vel q̄ per eū stet.de elec.cōmissa.§.j.lib.vj.z sic stat quod predixi ad illud,an z quādo perficiat delictū per attētationem dic vt dixi de eo qui mit.in pos.c.j. ¶ Sexto oppo.ad hoc z ad literā:qr potest esse q̄ fructus tertij beneficij debebant̄ alicui.eo.ti.sup eo.z.c.si tibi cōcesso.lib.vj.glos.penul.soluit qđ tunc non vacabunt prima.z sic hec cle.intelligitur extra illos casus.z idem Pau.per hoc videtur q̄ toto tempore quo debebūtur fructus alteri,possit iste deliberare an velit dimittere tertium vt sic retineat prima,qđ est

verũ p dicta iura. ¶ †Quero q̃ dicat adeptio pacifica. Laud. pſequitur dicẽs nõ pacificã ſi fructus debebant ad tempus alteri. dic ꝙ tunc nõ dicitur adepta poſſeſſio[a] per. d. c. ſi tibi cõceſſo. ¶ †Secundo quero an officium executoris ſit finitum data tali poſſeſſione. dicit Laud. ꝙ ſic, cũ moderatione tamẽ. c. querẽti. de offi. deleg. deinde mutat opinionem dicens qs non eſt finitum officiũ donec habebit fructus quod eſt verius. ¶ Tertio quero ſi data fuit poſſeſſio eccleſie ſed contradicit in fructibus, q̃ negantur eſſe beneficij vel ex alia cauſa. dicit Laud. ꝙ ſi contradicitur reſpectu inſtitutiõis, cognitio ptinet ad executores: vt q̃ ea nõ valuiſſe: ſed ſi cõtradicit ex alia rõne, vt q̃ dicunt predia ex quib[b] pueniũt fructus illi nõ ſpectare ad bñficiũ non cognoſcẽt de hoc, cũ hec ſit queſtio ſeparata ab executione. pro hoc qs no. Jnno. de offi. deleg. in literis. & qs ibi dixi de preben. pro illorum. de conceſ. prebẽ. cum noſtris. ¶ †Quarto quero ſi lata fuit ſententia per executores cõtra quoſcunq; qui cõtradicerent: an durabit etiam poſt annum. quidã vt refert Laud. qs ſic ſi in reſcripto ſit clauſula, tuearis, inducta, vel ſimilis: al's nõ excedit annum. de offi. deleg. querẽti. Alij ꝙ indiſtincte expiret poſt annum ex quo pacificam poſſeſſionem eſt adeptus, ꝙ dicit Laud. hoc eſſe verius. & hoc tenui. de prebẽ. pro illorum. in. vĵ. q. per. d. c. querenti. qs loquitur indiſtincte, & ex priuilegio concedit delegato apoſtolico ꝙ poſt latam diffinitiuã vſq; ad annũ habeat poteſtatem: ergo non vltra. executor autẽ eſt delegatus.

de offi. delega. ſi ſuper gratia. lib. vĵ. ¶ †Quinto quero ſi is q̃ tenebat duas dignitates adipiſcitur tertiã de facto. dicit Laud. qs ꝓpter pluralitatẽ fit inhabilis ad alia beneficia, & illicite occupat fructus eorũ que habet & tenet reſtituere. de elec. dudũ. ĵ. & qs ibi no. pro hoc quod hic dicitur in glo. antepe. q̃ licet collatio tertij non valeat: facit tamen vacare ambo prima per. c. eum qui. eo. ti. lib. vĵ. ¶ †Sexto quero vt querit ℳatthe. an cõfirmatus[b] poſſit adminiſtrare ante inſtallationem, que queſtio nõ eſt impertinens. & dic qs ſic: q̃ inſtallatio nõ eſt de ſubſtãtia, ſed de ſolẽnitate: vt no. Jnno. de cauſa poſ. cum ſuper. & dic vt ibi dixi.

☞ ℳotus ꝓprius pape tollit ſurreptionem.

ℳotus ꝓprius quid operatur.

Clericus ſi habet poſſeſſionem ab eccleſia & adipiſcitur beneficium a papa ad ſui poſtulationem non facta mentione de illa poſſeſſione, an valeat.

Jmpetrãs ſi expreſſit beneficium primum ſed tacuit quod erat intruſus, an valeat impetratio.

S Jromanus. ℕot. qs nomine beneficij intelligitur de quocũq; vt hic iuncta gl. iĵ. & idem ℙau. ꝙ procedit quando exprimitur in diſpoſitiõe iuris cõmunis, vt hic: quia eſt fauorabilis & ampliãda. ff. de legi. nõ poſſunt. de cõſti. trãſlato. & c. ſi. ſecus in impetrationibus que ſunt odioſe & reſtringende. eo. ti. c. ſi. & c. q̃uis. ĵ. lib. vĵ. ¶ Secũdo nota de verbo declaramus[c], per qs nouũ ius nõ inducit. de hoc de iudi. decernimus. Ex hoc no. id qs dicit gl. pe. que facit differentiã inter corrigere & reprobare: q̃ corrigere eſt id qs aliq̃n tenuit trãſmutare. de cõſangui. non debet. ℙReprobare eſt q̃n nunq̃ tenuit. qs tene mẽti. ¶ †Tertio nota ꝙ ꝓprius motus tollit ſurreptionem in quibuſcunq; beneficijs & qualibuſcũq; qs dico vt in gl. vltima. Ex hoc not. nõ eſſe differẽtiã inter multitudinẽ & paucitatẽ, nec inter maiora & minora: qs eſt idẽ: quia eadẽ eſt ratio. attendimus enim in hoc voluntatẽ pape ad quã recurrẽdũ eſt. ſ. eo. cũ olim. de deci. ex multiplici. de verbo. ſig. dilecto. eo. ti. cũ in illis. lib. vĵ. cuius poteſtas magna. de tranſla. quanto. & ꝙ not. Jnno. de regula. porrectum. & dixi de elect. venerabilem. de iudi. nouit. qui fil. ſint legiti. per venerabilem. ver. rationibus. cuius ꝓprium motũ debemus interpretari vt ſit liberalis, & qs nõ varietur ex beneficiorũ pluralitate, ex quo ad nullius inſtantiã fuit motus. arg. ff. qs quiſq; iur. l. iĵ. in princ. al's autem inter multitudinem & paucitatẽ & inter ea que ſunt diuerſe qualitatis diuerſimode ius diſponit. de reſcript. ſedes. & ꝙ hoc habes rationẽ dubitãdi

gentia currit a die scientie cessante impedimento.de elec.c.fina.
2 de concess.preben.qz diuersitatem. ¶ †Secundo no.q impetrãti ad collationem episcopi prouidetur de beneficio ex negligentia episcopi ad papã deuoluto.z similiter prouidetur de beneficio spectante ad collationem capituli vel alterius deuoluto ad episcopum:z procedit hoc fm Joan.an.non tamen in deuolutione temporali,de qua hic:sed z fortius si ad aliquem sit facta deuolutio in perpetuum.pro hoc quod not.s.de rescrip.cle.vlt. in glo.vltima.z qs ibi dixi in septimo cõtrario. ¶ Tertio no.ex eo quod dixi in proximo notabili z ex litera q ad capitulum spectat quãdoqz collatio.qs intellige de iure speciali:qz de iure cõmuni spectat ad ep̃m.qs dixi de elec.cum ecclesia. ¶ Opp.quia per gratiam apostolicam afficitur beneficiũ,z ligantur manus ordinarij collatoris.j.titu.j.clemẽ.vnica.ergo non potest ab ep̃o post factam gratiam cũ sit impeditus legitime fieri deuolutio ad capitulum.Solu.hec cle.procedit quãdo beneficium non est affectum per gratiam:z quãdo afficiatur,dic vt not.de concess. preben.si soli.lib.vj.qs hodie raro euenit:quia dantur gratie in forma que afficit.j.titu.j.cle.vnica.z fic raro vel nunq̃ hodie locus est huic cle.z per illam cle.videtur etiam ex alio nõ esse hodie locũ huic cle.qz in forma de qua ibi mandat puideri de bñficio qs acceptauerit intra mẽsem a die note vacationis,quanq̃ ergo beneficiũ spectans ad collationẽ alterius deuoluat ad episcopũ:tamẽ nõ poterit executor prouidere,cũ nõ fuerit acceptatũ intra mẽsem:z dicit Gaspar.de cal.in repetitione huius cle. qs posset hoc teneri:qz tñ fm hoc hec cle.esset inutilis,cũ hodie cõiter apponat hec clausula.dicit secũdo q executor poterit cõferre etiã post mẽsem si nõ est alteri collatũ.z de hoc in dicta cle. §.secus.in glo.iste terminus.vel tertio,z melius,dicit q menfis non currit a tempore quo facta est ad episcopũ deuolutio:quia prius nõ cõprehẽdebatur hoc beneficiũ sub gratia:z impedito nõ currit tempus.de offi.ordi.pastoralis. ¶ Scõo opp.in eo qs dicit q mãdabatur puideri de beneficio ad cuiuscũqz ep̃i collationẽ:sed talis gratia est incerta,nec videt papã talẽ esse cõcessurum cũ noluit grauare multos.e.tit.cũ in illis.lib.vj.Sol.verbũ cuiuscunqz ep̃i,refert ad pluralitatẽ gratiarũ.simile de priui.vt priuilegia.z dic ep̃i,in gratia nominati:si tñ papa 2cederet sub predicta generalitate valeret:ex quo contrarium nõ est iure expressum.sicut qñ mandat puideri in puincia vel regno.eo.titu. Quis.lib.vj. ¶ Tertio opp.q Quis collatio beneficij sit deuoluta de ep̃o ad capitulũ,nihilominus possit executor cõferre.sufficit enim q cõstet de intentione pape q puideri voluit de beneficio de quo mandat.nec variatio collatoris debet vitiare ex quo de corpore constat.de testi.licet ex quadã.Sol.Stepha.q hic loquitur qñ mãdatur puideri de bñficio in genere:secus si de certo beneficio:qz tunc falsa demonstratio nõ vitiaret.ff.de cõdi.z demon.l.falsa demonstratio.de cõsang.z affi.qz circa.Idẽ Jo. and.Ego puto qs idẽ si de certo bñficio,ex quo adiecit ad collationẽ talis ep̃i:qz verba ista restringũt gratiã.nec põt dici q voluerit grauare capitulũ.eo.tit.cũ in illis.lib.vj.z ideo videt gratia cõditionalis vt puidere possit donec beneficiũ ad collationẽ ep̃i spectabit.z ex hoc apparet que est ratio huius cle.vt seruet forma mãdati.de rescrip.cũ dilecta. ¶ Quero qui includant in verbo,quibuscũqz.glo.ij.solùit q exempti z nõ ex̃pti,z superiores ep̃is.idem Pau.dicit q etiã includunt inferiores cũ eadem sit ratio. ¶ Oppo.ad hoc q exempti nõ includant.de offi.ordi. graue.de priuile.ex parte.ij.Benze.dicit qs fortiter obstant,nõ tñ soluit.Dic qs.c.graue.loquit̃ qñ scribit ordinario excitando suũ officium:ideo nõ mirũ si nõ includantur exempti.de offi.ordi.licet.hic autẽ loquitur qñ noua datur potestas executori:vel ipsi ordinario scribitur nõ excitando suũ officiũ:sed cõstituẽdo ipsum legatũ:vt dicit gl.iij.quã no.z pro hoc qs not.de rescrip. abbatẽ.z.c.si ppter.li.vj.Ad.c.ex parte.dic q nõ facit:qz ibi solum dicit q receptus sub protectione pape nõ cẽsetur exemptus. ¶ Scõo q̃ro an locum habeat hec cle.qñ ex delicto ep̃i facta est deuolutio ad capitulũ.gl.iij.dicit q sic.z idem Pau.quia eadẽ est ratio sicut quando ex negligentia fit deuolutio. ¶ Opp.ad hoc quia ex delicto collatoris non fit deuolutio nisi ad papã.de elect.bone.j.ad fi.de concess.preben.qz diuersitatẽ.glos.eadẽ pro solutione remittit.Ad atth.refert qs no.Jnno.in.d.c.qz diuersitatem.vbi dicit qs deuolutio de episcopo ad capitulũ nõ fit nisi vbi iure hoc cauetur:dicẽs q nõ inuenitur iure cautũ q ex culpa episcopi vel archiepiscopi in cõferendo fiat deuolutio ad capitulũ.p hoc de sup.negl.pla.c.j.lib.vj.Ad atth.tñ hoc reprobat per.c.vnicum.ne se.vacã.lib.vj.z ibi not.qs dicit expressius.j.de sta.mona.cle.j.§.abbate.pro hoc etiã facit de elec.cũ in cunctis. §.clerici.in fi.vbi loquitur de ep̃o qui ppter delictũ priuatur potestate cõferendi:z tamẽ ibi fit ad capitulũ deuolutio.Adibi tñ placet dictũ Jnno.qs etiã tenui in.d.c.qz diuersitatẽ.in vltimo cõtrario.nã regula est q cũ quis priuatur iure cõferendi vel eligendi supplet solus papa.de elec.bone.j.in fi.z.c.quãq̃.lib.vj.z d.c.qz diuersitatem.si qui ergo casus inueniũtur in quibus fiat deuolutio ad inferiorẽ,speciales sunt z eis standũ est in suis terminis.z per hoc respondeo ad.d.c.cũ in cũctis.z ad.c.vnicũ.ne se.va.z ad.d.cle.j.§.abbate.qz locũ habẽt in suis casibus tantũ, z in terminis quibus loquũtur vt cõcordẽt iura inribus.de ele. cum expediat.lib.vj.dic tamen quo ad hanc cle.non expedit instare.nã questio premissa pcedit presupposito q propter delictũ fiat deuolutio,quod esse potest vt in dictis casibus specialibus. ¶ Tertio quero si ex cõmissione episcopi capitulũ vel alius habeat cõferre.gl.iij.soluit qs tũc executor cõferre poterit.Ratio diuersitatis inter hũc casum z casum de quo in pxima q̃stione: qz cõmissarius cõfert iure cõmittentis,nõ ppio.de rescrip.si diligenti.z qs not.de consti.c.fi.sed is ad quẽ fit deuolutio siue ex negligẽtia siue ex delicto cõfert suo proprio nomine.idẽ Pau.z
3 Benze. ¶ †Quarto quero an negligẽtia executoris noceat impetranti,ita qs si non contulit intra sex menses postea conferre non possit.glos.in verbo,episcopi.dicit q non,cum distinctione tamen:qz aut executor prouidere potest ad cuiuscunqz collationem:z tunc non currit sibi semestre,sed si ad collationem certe psone durat ei⁹ potestas solũ donec durat potestas collatoris. z idẽ Pau.pro hoc fm Benze.qz vltimo casu lapso tẽpore aut vult conferre tanq̃ spectans ad collationem primi,z amplius non potest cum non spectet aut tanq̃ spectans ad collationem eius ad quem facta fuit deuolutio,z non potest:qz de hoc non recipit mãdatum,nec debet grauari non expressus in rescripto. eo.titu.cum in illis.Itẽ per hoc preiudicaretur iuri quesito tertio,qs sibi auferri non debet.arg.s.de elect.cle.constitutionẽ.§. insuper.regula,indultum.lib.vj.hec dicit procedere nisi per totam negligentias collatio tranferit qs ad papam sit deuoluta:tunc enim executor conferre potest:vt hic.in fin.quod vltimum dicit etiã glo.z fic medio tẽpore dormitare dicitur potestas talis executoris.que no.ex his infert Lap.in.c.ij.de cõcess.preben.q hec gl.dicit locum habere in ordinarijs collatoribus,locum etiam habet in alio executore q̃ pape.Item etiã in executore pape dato ad prouidendũ de beneficio certe persone spectante ad collationẽ alicuius specialis expresse,maxime negligẽte illo cui prouideri mandatur z executor:secus si executor tantum fit negligẽs.ad hoc de rescrip.tibi qui.ver.in predictis.eo.tit.si clericus.
4 lib.vj. ¶ †Quinto quero an legato apostolico[a] currat tempus
a semestre.d.c.ij.dicit Lap.qs sic,cũ sit ordinarius.de offi.lega.c. ij.lib.vj poterit tamẽ conferre quousqz conferre potest quilibet sue legationis,siue iure proprio,siue deuolutorsed postq̃ deuoluta fuerit collatio ad prelatũ,extra suam legationem conferre nõ poterit quousqz fit facta deuolutio ad papã:vt satis probat hec cle. ¶ Oppo.ad hoc quia legatus non habet aliquem superiorem nisi papam:sibi ergo non potest currere tempus dicti.c. ij.nam legatus etiam deuoluta ad papam cõferre potest.de offi.leg.c.j.lib.vj.Sol.dictum Lap.procedere potest habito respectu ad collationẽ quam facit legatus concurrẽs cum collationes spectãte ad inferiores sue legationis:sed habito respectu ad collationem quam specialiter facit ipse,non videtur procedere: quia ab ipso nõ posset deuolui nisi ad papã:z hac deuolutione facta adhuc cõferre potest,vt predixi:vnde sibi ppie nõ currit tempus.z possumus comparare legatũ executori dato ad prouidẽdum de beneficio ad cuiuscunqz collationem spectante cui tempus nõ currit:vt predixi in proxima questione.z hoc respectu videt q nunq̃ fit locus dicto Lap.Sed dic q potius potest comparari legatus executori dato ad conferẽdum beneficium spectans ad collationẽ alicuius seu aliquorum,cum non possit cõferre beneficia nisi intra suam legationẽ existẽtia.de offi.le.in prin.lib.vj.z talis potestas nõ impedit quin ab inferioribus collatoribus fiat deuolutio propter negligentiã ad superiores etiã existẽtes extra legationem,quo casu euenienti cessat legati potestas sicut hic executoris:z per hoc saluatur dictũ Lap. ¶ Sexto quero si tẽpore date collatio deuoluta erat ad capitulũ,an pcedat hec cle.gl.in verbo,existit.q non.Dic q licet nõ habeat locũ ratio huius litere,habet tñ locũ eius dispositio:qz executor qui datus erat ad prouidẽdũ de beneficio spectãte ad collationem episcopi nõ potest puidere de eo q spectat ad capitulũ ante datam literarũ,sed qñ post datam videbatur data attẽdẽda, ita q non obstãte deuolutione possit executor cõferre:cuius cõtrariũ hic decidit:qz nõ intẽdit papa grauare nisi ex̃pssos in literis.z hoc psequere vt in gl.Ex qua not.q lz qs cõferat bñficiũ iure deuolutortamẽ cõferre dicitur iure proprio,qs facit ad multa:sed specialiter ad id quod dicit glos.sequens quod dico j.q.x. ¶ Oppo.ad predicta qs quando tempore date spectabat ad ep̃m licet postea deuoluatur ad capitulũ,adhuc possit executor conferre:quia beneficium fuit affectum.de rescript.tibi qui. lib.vj.Sol.vt dixi in primo cõtrario:qz hec cle.procedit quando beneficiũ non fuit affectum z hodie raro habet practicã,vt dixi ibi. ¶ †Septimo quero si eligens vel presentans ius suum post
5

a ¶ An legato apostolico. Adde doc.in.c.ij.de cõcess.preben.

datam rescripti donat episcopo. ¶Bau. disputando terminauit, q̃ nõ poterit executor conferre siue episcopus habeat primo eligere & postea confirmare: siue habeat cõferre: nam primo casu planũ est q̃ beneficiũ nõ dicit̃ spectare ad collationẽ episcopi: & sic in rescripto nõ includitur. scõo etiã casu est ratio: q̃ collatio talis quo ad eꝑm est de nouo creata: ergo non includitur. de rescrip. cle. literas. dz enim attendi primus modus pulsionis qui erat p̃ viã electionis vel p̃sentatiõis. facit. s. e. cle. j. ad fi. ibi ꝙsuevit p̃ electionẽ assumi. pro hoc etiã. eo. titu. cũ de beneficio. lib. vj. ¶Op. ad hoc q̃ verba rescripti nõ dicũt de bñficio cuius collatio de cõsuetudine spectat ad eꝑm. vnde sicut executor potest cõferre bñficiũ cuius collatio est devoluta ad eꝑm, vt hic: ita etiã hec. nã etiã in devolutione posset fieri ratio predicta: q̃ si devolutio facta fuit post datã quo ad eꝑm: vel collatio de nouo creata. Sol. lz dictũ ¶Bau. fit subtile, ñ obiectio est fortissima. & p̃ dicto ¶Bau. facit q̃ cũ mãdatur p̃uideri de beneficio spectãte ad eꝑm videt̃ intelligendũ de eo q̃ spectat de iure cõi non ex p̃uilegio vel alio iure speciali cui non intẽdit papa p̃eiudicare nisi exprimat. de cõsti. c. j. lib. vj. & ad cõtrarium dic q̃ aliud q̃n per devolutionẽ: q̃ tũc de iure cõi: aliud q̃n per donationem: quia tunc de iure speciali spectat ad eꝑm collatio. & de hoc etiã. j. q. x.

6. ¶†Octauo quero si episcopus bñficiũ spectãs ad sui collationem post datam donauit alteri. ¶Bau. in eadẽ questione tenuit q̃ executor possit de tali p̃uideri: q̃ rescriptũ & executoris factũ afficit beneficium anteq̃ vacet. de rescrip. si eo tempore. & c. tibi qui. lib. vj. & de concess. p̃eben. executor. cum duobus. c. sequen. lib. vj. & sic transiuit ad donatariũ cum suo onere. & hoc durãte tempore quo episcopus conferre potuisset: nõ eñ potuit eꝑs potestatẽ collatiõis in p̃eiudiciũ executoris in aliũ transferre, licet transferri possit beneficiũ iure ꝓprietatis. de reli. do. q̃ monasterium. ſm ¶Bau. qs cõtra dictũ ¶Bau. q̃ ibi dicitur qs beneficium vnitũ beneficio alterius diocesis non definit esse sub potestate primi episcopi: sed dic qs ¶Bau. intendit hoc solũ: q̃ per rescriptum impeditur episcopus transferre in aliam potestatẽ cõferendi ita qs si transfert in effectu, non dicitur aliquid translatum: quia nõ poterat donatarius conferre, sed executor: q̃n vero fit translatio iure ꝓprietatis: licet non p̃eiudicet ei cui ius erat acquisitũ: non tenet. d. c. quia monasterium. pro hoc qs dixi de excessi. p̃ela. ficut. ¶Oppo. ad hoc quia etiã quo ad collationem potest episcopus transferre in alium anteq̃ beneficium fit affectũ, nec afficitur ex sola gratia nisi aliud interueniat. de concess. p̃eb. si soli. lib. vj. Solvit Lap. intelligendo dictũ ¶Bau. quando beneficium est affectum: alꝫs secus. facit de rescript. tibi qui. de elec. si eo tẽpore. de p̃eben. si beneficia. c. quodam. de concess. p̃eben. executor. & c. si capitulo. lib. vj. per ꝓallegatũ. c. si soli.

7. ¶†Nono quero an sicut fit devolutio ad capitulũ ex negligentia episcopi, ita etiã fiat ex negligentia alterius inferioris prelati ad suum capitulum. dicit Laudu. q̃ non, nisi aliud fit de iure speciali. sed fit devolutio ad episcopum quod sentit hec litera. in ver. licet. ibi, vel alterius cuiuscũq̃ ꝓ hoc. s. de sup. negli. p̃e. cle. quia regulares. ¶Oppo. ad hoc de testi. relatum. ij. Laud. formar & non soluit. dic q̃ ibi loquitur in alio casu. s. quo ad dividendũ bona prelati que acquisita sunt: ideo ibi applicant̃ collegio, de quo tamen dic vt ibi nota.

8. ¶†Decimo quero si scribitur ad collationem episcopi an ꝓuideri potest de beneficio spectante ad electionem inferioris & confirmationẽ episcopi facta devolutione ad episcopũ. gl. in verbo, capituli. licet non firmet, tamẽ videtur tenere qs non: q̃ debet intelligi gratia de bñficio consueto reformari per collationem. pro hoc quod dixi. s. q. vij. Ben. dicit hoc procedere si dicimus q̃ ad eꝑm devoluatur electio: secus si dicimus qs ꝓuisio. & de hoc de elec. ne pro defectu. Lap. dicit qs si ad episcopum spectabat confirmatio & ad capitulũ electio, poterit executor de illo prouidere. si autẽ confirmatio spectabat ad alium cuius negligentiã habet episcopus supplere: secus. ratio: quia in primo casu eꝑs confert: in scõo eligit. facit de iure pat. c. vnico. §. verũ. lib. vj. de elec. si cõpromissarius. j. respon, & c. si postq̃. §. vlti. & quod not. de elec. ne pro defectu. & dic vt dico. j. e. q. in fi. ad pleniorem tamen intellectum videtur distinguẽdum ſm Lap. q̃ aut collatio beneficij de quo mandatur prouideri ſm formam huius. c. spectat tempore date & collationis ad episcopũ: aut tempore date tãtum: aut tempore collationis tantum: aut neutro tempore. primo casu potest per executorem cõferri. Idem in secũdo quando ex negligẽtia episcopi & aliorum in hoc ibi succedentium est devoluta collatio ad papã: qs dicunt aliqui verum quando collatio spectat ad episcopum iure principali non iure devoluto: qs vltimũ videtur hic reprobari. nam & quando spectat iure devoluto ipse cõfert iure ꝓprio: vt dicit gl. in verbo, existit. vt dixi. s. q. vj. Tertio casu dicit Lap. idem si ad illũ a quo ad episcopum peruenit, spectat collatio. secus si electio vel p̃sentatio: q̃ tunc collatio quo ad episcopum est creata de nouo, pro hoc qs dixi ſm Bau. s. q. vij. & dic qs hoc procedit vt ibi dixi quãdo iure speciali peruenit: secus si de iure cõmuni. & hoc tertio casu dicit Lap. qs si post datam & postq̃ collatio est ad papam devoluta deuenit ad eꝑm ꝓprietas vel collatio beneficij, & sic spectat ad episcopũ pro nũc collatio beneficij saltẽ habitu & eo reformato per papã spectabit habitu & actu, nõ potest executor conferre: licet videretur aliter dicendum ſm id qs dixi. s. q. vij. & per ea que ibi dixi. dic qs executor non potest hoc casu conferre: cũ de iure speciali ad episcopũ spectet. Quarto casu non potest executor conferre. ¶Opp. ad secundũ casum qs quãdo tẽpore date tantũ spectat ad episcopũ non possit ab eo devoluti: q̃ nõ potest episcopus dici negligens cum impediatur. de concess. p̃eben. quia diuersitatẽ. dicit Lap. q̃ tẽpus currit executori in tantum q̃ conferre debet intra tempus intra q̃ debuisset episcopus conferre: licet ipsi episcopo tẽpus non currat. vnde lapso tempore non potest executor cõferre, sed episcopus confert ac si non esset executor: & si negligens, devolueretur ad alium collatio. arg. eo. titu. si clericus. lib. vj. & de hoc per Lap. j. titu. j. cle. vnica. §. secus. vbi dico. q. x. qs not. quia pulchrũ dictum est. Sed non videtur verũ: q̃ ex quo executor potest conferre beneficium spectans ad collationẽ quousq̃ spectabit ad episcopum, durant verba gratie, q̃ magis placet: vnde vt dixi. s. in primo cõtrario, clemẽ. ista procedit quãdo per rescriptum non fuit affectum beneficium. ¶Oppo. ad tertium casum: q̃ in literis debet attendi tempus date. de rescrip. eã te. & c. si eo tẽpore. li. vj. & cle. literas. & bene facit de priui. cũ capel. & qs ibi no. & de cẽsi. cle. cũ sit. extrauagãs Jo. xxij. sedes apostolica. Lapus soluit stãdo contrario. dic sufficere qs anteq̃ cõferat beneficiũ reperiatur spectare ad collationem episcopi dũmodo de iure cõmuni ad eum spectet & non fit beneficiũ de nouo creatũ. qs probat litera hic in ver. lz. in eo qs generaliter loquit̃. pro hoc qs dixi. s. q. vij. ¶Opp. ad p̃dicta & ad id qs dicit glo. in eo q̃ dixit executorem non posse conferre beneficium devolutũ ad episcopũ in quo primo gradu assumebatur quis per electionẽ. nam ex quo facta est devolutio ad episcopum: potest episcopus vno actu se expedire & conferre: cũ hoc facit iure ꝓprio: vt sentit gl. in verbo, existit. & ita dixi de elect. ne pro defectu. & sic verũ est dicere qs ad episcopum spectat collatio, qs sufficit: vt hic in verbo, licet. Solu. vt dixi. s. ea. q. ſm Lap. contrarium procedit si ad ipsum episcopum spectabat cõfirmatio. si autem ad alium spectaret ita qs ad episcopum devolutum foret solum ius eligẽdi, verum est quod dicit glos. pro hoc inducunt aliqui. de ver. signi. clemen. exiui. §. ceterum. vbi dicitur qs per negligentiã capituli habentis eligere ministrum specialẽ devoluitur prouisio ad ministrum generalem: & sic licet beneficiũ primo reformaretur per electionem, tamẽ post devolutionem reformabitur per pulsionẽ: & sic executor poterit cõferre. & hoc tenet Baspar. de cal. in repetitione huius cle. & ideo ¶Bet. de ancha. melius tamẽ videtur q̃ etiã si ad episcopũ spectet confirmatio tantum (quia non est verũ dicere q̃ beneficium spectet ad collationẽ eꝑi) non comprehẽditur: licet enim episcopus possit expedire vno actu: ille tñ habet vim duorũ. s. electionis & cõfirmationis vt attẽdat originalis natura beneficij, pro hoc qs dixi. s. eo. in prin. & precipue vt restringatur gratia apostolica in eo q̃ granat ordinariũ collatorẽ. eo. tit. q̃uis. j. lib. vj. ad cle. exiui. §. ceterũ. dic q̃ dicitur devolui prouisio: q̃ põt se vnico actu expedire, vt nũc dixi ea. q.

9. sed dz attendi natura originalis: vt dixi. ¶†Undecimo q̃ro de intellectu vbi cuiuscũq̃. glo. soluit exponẽdo q̃ p̃ quotcũq̃ gradus devenerit ad eꝑm cõferret executor. ¶Op. ad hoc q̃ deberet saltẽ req̃ri q̃ primus collator fuerit talis q̃ potuerit gravari per executorẽ, per id qs hic dicit̃ in gl. penul. que dicit q̃ cũ scribitur ad collationẽ epi non cõferret executor beneficiũ spectãs ad collationẽ decani licet devolutum sit ad eꝑm & deinde ad papã. Sol. eo ipso q̃ bñficiũ devolutũ est ad eꝑm, verũ est dicere qs spectat ad collationẽ epi: ideo executor põt illud conferre cũ habeat potestatẽ p̃uidẽdi de beneficio ad collationẽ episcopi spectãte. Sed q̃n beneficiũ spectans ad collationem decani devoluitur ad episcopum, & deinde ad papam: non est verum dicere qs si beneficium spectans ad collationem episcopi ideo non venit sub gratia. & hoc etiã tenent ¶Bau. & Benz. qs etiam probatur in litera que tunc tantũ permittit executorẽ conferre beneficium devolutum ad papã, q̃n devolutum est ex negligentia eꝑi & aliorũ in hoc eidẽ succedẽtiũ. & de hoc in gl. in verbo, ad nos. & in ea ibi, litera. Dy. in regula. j. lib. vj. ibi gratiã specialem. dicit Lau. de pinu qs q̃n ordinarius confert beneficia non debet dicere, facientes gratiam specialẽ: quia ad hoc tenetur: sed q̃n papa cõfert vel cõferri mãdat, secus. facit enim gratiam: q̃ preiudicat ordinario collatori. Dic qs etiam ordinarius facit gratiã in ius dando. de p̃eben. relatum. vbi de hoc: ibi, mirabilis solu-

10. tio. & reprobat̃ in dicta regula. ¶†Duodecimo quero si beneficium spectat ad collationẽ pape nõ iure devoluto sed ꝓprio, vt q̃ vacauit in curia. gl. in verbo, ad nos. dicit q̃ executor nõ conferat. & idem

fert.z idē ¶Bau.z Bēze.z vltra rationē posita in glo.dicit qđ est ratio:qz papa scribēdo voluit grauare collatorē certū vel incertū z sibi auferre collationē suā liberā. secus in deuoluto in quo fit preiudiciū ēpo a quo deuoluit. ¶Op.ad hoc vltimū: qz non pōt negari quin fiat preiudiciū pape etiā in deuoluto cum cōferat iure proprio: vnde nō deberet comprehendi papa ex quo de ipo nō est facta mētio: cū rescripta bñficialia sint restringenda. eo.ti.q̄uis.j.lib.vj.Sol. ¶Matth.q̄ large interpretamur in preiudiciū cōcedentis. de dona.cū dilect⁹.z ad.c.q̄uis. dic q̄ loquit respectu p̄iudicij alterius tertij. z in hoc nota hāc cle.nā de rigore videretur q̄ sicut non potest conferri beneficiū deuolutū de episcopo ad capitulū: ita nec deuolutum de episcopo ad papā: cū vtroqz casu verū sit dicere q̄ nō spectat ad collationē episcopi post factam deuolutionē.ratio vero decisionis est:qz nisi esset stricta interpretatio que fit in literis beneficialibus possit executor cōferre id qđ deuolutum foret de episcopo ad capitulū post datam: quia quo ad efficaciam literarum attendimus datam. nec deberet hec variatio secuta impedire collationem executoris. Sed ratio decidendi contrarium est ne grauetur capitulū: quod non fuit expressum in literis.eo.tit.cū in illis.lib.vj.que ratio cessat quando deuolutio facta est ad papam qui non potest esse grauatus a seipso. ¶Decimotertio quero in eo q̄ exprimit tria tēpora. ¶Primū quādo collatio spectat ad episcopū. Secundo quando ad succedentes ei. Tertiū quando ad papam. an locus est in omnibus tribus isti clemen.glo.vlti.soluit. z de succedentibus dic q̄ sunt hi qui sunt medij inter episcopū et papam. Laud.exēplificat in archiepiscopo vel patriarcha. ¶Opp.ad hoc de patriarcha q̄ immediate de archiepiscopo fiat deuolutio ad papā.de sup.neg.prela.licet.ar.lj.di.c.fi.in fine.xxiij.qō.j. pudenda. Laud.z Bē.stant cōtrario.dic cōtra per dictum.c.licet.vbi a contrario probatur q̄ si archiepiscopus haberet superiorem citra papam ad illum z non ad papam fieret deuolutio. z alia duo iura preallegata nihil faciunt.

1 ☞ Archidiaconatus est dignitas.
2 Canonicatus vnde oritur.
3 Canonicatus an sit ius perpetuum.
4 Canonicat⁹ q̄ possit conferri sine aliqua vacatione,que est rō.
5 Canonicus sine prebenda,an habeat vocem in capitulo.
6 Canoniam quis dare possit.
7 Quot possunt recipi in canonicos sub expectatione prebende.
8 Canonicus receptus vltra numerum si postea vacat prebenda que sibi confertur,an assequatur nouum canonicatum.
9 Canonici eligentes canonicum vltra numerum an renuncient.
10 Prebenda quid est.
11 Prebenda vnde dicitur.
12 Prebende fructus an sint prebendati.z vnde dicatur prebēda.
13 Prebendatus an possit agere pro probēda contra canonicum.
14 Prebenda z canonia qualiter differunt.
15 Canonicorum numerus quare potest augeri,z nō prebēdarū.
16 Acceptationi beneficij si adijcitur tēpus,an poterit postea acceptare.
17 Papa si contulit canonicatum,mandatqz prouideri de preben da quam acceptauerit intra mensem:an si non acceptat intra mensem poterit postea conferri.
18 Et an per ordinarium possit ei conferri.
19 Archidiaconatus vacat cum prebenda:expectās hoc,sciēs acceptat illam prebendam:an possit postea acceptare archidiaconatum.
20 Expectans si adeptus fuit dignitatem z prebēdam expectat: si prebēda vacat dignitati annexa,an poterit hāc acceptare dimissa prima dignitate.
21 Quid si dignitas esset accessoria prebende.
Adde ad idem nu.22.
23 Numerus certus canonicorum z prebēdarum est firmatus iuramento in ecclesia:an prebenda que vacat per assecutionē dignitatis poterit conferri per capitulum.
24 Papa si mandat prouideri de dignitate cum canonicatu atqz prebenda:an impetrans possit habere canonicatū z prebēdam vacantem dato q̄ dignitas non vacet.

1 a **Sīurta.** ¶†No.q̄ archidiaconat⁹ a est dignitas:qz ex vi mandati super dignitate cōsecutus hic fuit archidiaconatū. ¶Secūdo no.de dictione,inibi.de qua glo.remittit. ¶Tertio nota q̄ per adeptionem prebende perdit quis prebendam quam ille primo habebat in eadem ecclesia.de hoc in gl.penul. z fi. ¶Quarto nota casum singularē in quo rescriptū ad prebēdam consummatur successiue in duobus.quod est mirabile, cum videatur consummatum per adeptionem prime:eo.titu.si clericus.li.vj.de hoc in se.contrario. ¶Op.q̄ ex quo expectās fuit consecutus prebendam non possit aliā consequi vigore illius rescripti:eo.ti.non potest.ij.responso.lib.vj.Sol.ex hoc redditur hec cle.dubia, z ponunt in ea due lecture in gl.ij. ¶Prima est q̄ procedit de equitate.Secūda q̄ de iure examinem⁹ primā. dicit gl.eadē q̄ ideo assecutus prebendam potest aliam annexā dignitati consequi:quia adhuc pēdebat gratia in parte principaliori.i.super dignitate z super prebēda vno contextu: z ideo equum fuit vt dimissa prima prebēda possit assequi secundam. pro hoc eo.tit.si is cui.lib.vj. ¶Pro hac lectura inducit ¶Laud.in eo qđ dixi q̄ gratia pēdebat,qz nihil est perfecte actum ex quo aliquid remanet ad agendū maxime si est id qđ est magis principale:vt hic.ar.C.de his quibus vt indig.l.pe.z quia al's intentio pape non esset impleta si non posset consequi dignitatem, que intentio multum consyderatur in talibus de rescrip.super literis. in quo dic q̄ ex eo q̄ potest consequi dignitatem debet posse assequi prebendam propter annexionē. vnde dicit ¶Bau. q̄ si adeptus quomodocūqz prebendā expectat solam dignitatem,pōt acceptare dignitatem habentem prebendam annexā in eadem ecclesia. z hoc probatur hic fm istam lecturā. deinde glo.ponit aliā lecturam, vt predixi,q̄ hec cle.procedat de iure: quia ex quo papa mandauit prouidere de dignitate z prebēda voluit prouidere de dignitate etiam si haberet prebēdam annexam.licet prius aliam fuerit adeptus.q̄uis vt dicit glo.si mandaretur de sola dignitate non possit cōsequi dignitatem habētem prebēdam annexam.ex his lecturis respondetur ad.c.non potest.tenendo primam lecturam q̄ ibi de iure:hic de equitate. Tenendo secundam dic q̄ hoc operatur mandatū duplex: scilicet quia mādabatur de dignitate z prebēda. ¶Item ibi loquitur de gratia totaliter consummata.hic autem erat cōsummata quia pendebat super dignitate. ¶Secundo op.ad primam lec.quia si loqueretur hic de equitate:poneretur aliquod verbū hoc significās.quo nō posito debet intelligi q̄ loquatur de iure.cum hic papa videatur respondere b ad cōsultationem.p hoc qđ no.glo.de tempo.or.consultationi. ¶Confirmatur:qz cum hic loquatur de gratijs impetrantium odiosis z restringēdis:eo.titu.q̄uis.li.vj.nulla subest equitas ad extensionem gratie faciēdam ad prebendas,imo potius videtur imputādum impetrāti qui debet prouidere casum hunc cōtingere posse:scilicet q̄ vacaret prima prebēda sola deinde dignitas cum prebenda.expectet ergo dignitatem non habentem prebendam:z si nulla talis est in ecclesia,gratia erit frustratoria quo ad dignitatē. ¶Itē ad idem cōtra,in eo quod dicit gl.q̄ hec operatur gratia facta super dignitate z prebenda vno cōtextu.non enim videtur aliquid operari vnus cōtextus,cū possit consummari diuersis tēporibus:vt hic in tex. Sol.eqtas est vt gratia nō fit nulla.q̄uis enim tales gratie restringātur:debent tamen intelligi ita q̄ nō sint frustratorie:vt verba ipsarum debent intelligi vt operētur effectū aliquem.j.tit.j.clemen.vnica.§.secus. z ex hoc soluuntur duo prima cōtraria statim facta. Ad tertiū potest dici q̄ etiam si diuerso contextu vt ex diuersis rescriptis debeatur dignitas z prebēda:adhuc procedit hec lectura.z hoc vult gl.ij.in fi.ſz est equū quod hic dicitur quando gratia est facta vno cōtextu per rationē predictam: quia gratia etiā consummata in prebenda a ante adeptionem dignitatis dicitur pendere. ¶Tertio oppo. ad secundam lecturam in eo q̄ ponderatur in ea q̄ in gratia facta erat mentio de dignitate z prebēda:ex quo,vt predixi,gl.tenet q̄ si de dignitate tātum fieret mentio,non deberetur dignitas habens prebendam annexam.non videtur enim hoc habere rationem. nam de accessorio nulla cōsyderatio est habēda.c. tit.super eo.lib.vj.z ibi no.glos.pen. Accessorium enim sequitur naturā principalis. Sol.licet authoritas gl.multum obstet, tamen sto contrario.z ipsa etiam glos.se firmat,sed dicit q̄ egeret declaratione.dico autem in hac cle.esse rationem decidendi: qz siue in eodē rescripto mandatur de prebēda z dignitate siue in diuersis,nihil obstat quomin⁹ adeptus prebendam posset assequi dignitatē habentem prebendam annexam:qz ipsa vi accessorij venit z ex natura sua vnitur principali.nec est verum dicere q̄ gratia facta super prebenda consumetur in duabus prebēdis,imo secundam prebendam obtinet tanq̄ accessorium. quā b obtineret etiam si mandaretur prouideri de sola dignitate, vt predixi. ¶Quarto oppo.ad hoc quia si de accessorio non curatur:ergo per adeptionem secunde prebende nō vacabit prima.eo.titu.super eo.lib.vj.vbi beneficium incompassibile vnitum simplici potest haberi cū alio incompassibili.sol.hoc induxit hec clemen.q̄ videtur continere casum mirabilem quod fit maior incompassibilitas duarum prebendarum in eadē ecclesia q̄uorum curatorum.quod dic vt ibi not.in glo.vlti.que remittit ad notata de concess.preben.literas.vbi ponuntur rationes quare due prebende in eadem ecclesia haberi nō possunt.et ponit hic ¶Bau.dicens q̄ hoc ideo est:quia si in eadem ecclesia quis haberet plures prebēdas,infringeretur numer⁹ si esset in ecclesia.z finō esset ibi numer⁹ habere duas prebēdas esset iteratio in voce nō in re.vult dicere q̄ quando non est numerus in

a ¶Archidiaconat⁹. Adde docto.l.c. de mīta. de pbē. ¶Bau.de leaza. in cle.j.de elec.idem ¶Bau. in cle.ne in agro. de sta.mo.dñi & ro.in deci.clxvj. archi.l.c.j.de cō sue.lib.vj.abb.in ca.nouit.de iud. Abb.i ca.ad aures.in primo no. de rescrip.

b ¶Papa videat rīdere . Adde Ant.de but.l.c. j. de app. Abb. in.c.j.in.ij.col.de dolo et contu. Abb.in.c.fi.i.ij. col. de iura. cal. Car.i.c.in nra.i iij.col.de rescrip. domi.in.c. de libellis.xx.di.Jo. de imo. in.c.j. in ij.col.de vi.z honest.cleric.

ecclesia cum tunc ius canonicale creetur cū canonico: id est cum quis sit canonicus. eo. tit. dilecto. si is crearetur esset iteratio in voce non in re: quia per hoc non haberet nisi vnum ius canonicale. Sunt ꝛ alia absurda que no. in. d. c. literas. que nō sic procedunt si quis haberet vnum curatum in titulum, ꝛ aliud vnitum prebēde. Ex his apparet defensata prima ꝛ secunda lectura: tamen secunda magis placet: quia vt ex predictis apparet, saluari potest hec cle. de iure. ꝛ hoc no. quia prius non aperta. ꝛ fm hoc intellige quod dicit gl. in verbo, annexa. vsqꝫ ad ver. sed quid dices. ¶ †Quero vnde oritur canonicatus[a]. Laud. dicit quod ex institutione seu receptiōe in canonicum ꝛ fratrem. ꝛ dicitur a canon[b], grece qs est regula. nā canonici sunt sub regula. ꝛ fm eū hoc est spūale beneficiū ex quo cōperit stallum in choro: et locus in capi. de renun. cum inter. ꝛ ius est incorporale ꝛ indiuiduum quod non potest duobus communicari. e. tit. dilecto. qs ideo est quia licet sit incorporale non potest diu manere sine re corporali. sicut nec anima sine corpe. j. q. ij. si qs obiecerit. eo. tit. dilectus. j. de hoc Laud. dicit ad excludendum id qs not. de iurepa. c. j. vbi no. q iura incorporalia possunt plurib[9] insolidū cōpetere. illud em̄ est verū de incorporalib[9] q̄ non sic immediate trahunt secū corporalia, sicut ius patronatus: de quo ibi. hoc enim nō immediate trahit secū corporalia: sic etiam iura seruitutum. ff. de serui. l. vie. sic ꝛ iurisdi. que est quid indiuisibile: vt no. de officio delega. prudentiam. in prin. in glo. ij. hec em̄ q̄is inhereāt rebus corporalibus: non tamen sunt iura immediata rerum corporalium: tunc enim diuiderentur sicut ipse res: vt cōtingit in dominio quod insolidū non potest esse apud plures sicut nec possessio eiusdē rei. de pba. licet. ff. cōmo. l. si vt certo. §. si duobus. qs ideo est, qꝛ licet dominium sit quid incorporeum: quia tamen est ius in re corporea: ideo diuiditur sicut ipsa res: ꝛ sic est canonicatus respectu prebēde. secus si in iurepatronatus ꝛ alūs que. s. dixi. que sunt indiuisibilia ratione sui, nec diuidun
3 tur ratione rerū incorporaliū, vt predixi. que not. ¶ †Secundo quero an canonicatus sit ius perpetuum. dicit Laudu. q q̄ꝫ est temporale ꝛ momentaneum: vt quādo in ecclesia non est certus numerus: sed ius oritur cum canonico de nouo creato ꝛ extinguitur cum defuncto. eo. ti. dilecto. ꝛ tunc vacare non potest vt ibi. Quandoqꝫ est perpetuum ꝛ formatum ꝛ per se existens: vt in ecclesia habēte certum numerum: ꝛ tunc non extinguitur mortuo canonico: sed vacat. d. c. dilecto. de consti. cū ff. de concess. prebē. ex parte. ex his facit Laud. ꝛ aliam differentiā dicens q canonia est duplex: vna que adheret prebēde ita q ea possessa possidetur prebēda: ꝛ vacante vacat. sicut quando canonicatus ꝛ p̄benda simul conferuntur. alia canonia est que per se ad tempus est, sed finaliter consolidatur prebēde, sicut quādo papa confert canonicatum nulla prebenda vacante et mandat illum cui contulit poni in possessione iurium canonicalium ante habitam prebēdam. ꝛ hac forma nititur multum Romana curia. eo. titu. si clericus. in fi. ꝛ fm Laud. hac forma potest vti qlibet ordinarius dummodo non promittat prebendam vacaturam que tameri debetur ratione canonicatus. ꝛ sic expressus noceret quod non nocet tacitum. e. tit. relatum. ꝛ. c. dilectus. ꝛ not. de cōces. p̄bende. detestāda. lib. vj. ¶ †Tertio quero que est ratio q canonicatus potest conferri sine aliqua vacatione, vt dixi in p̄ri. q. p̄benda vero non: de concess. p̄ben. in rubro ꝛ nigro. dicit Laud. q est, quia canonicatus cōsistit in solēnitate ꝛ iure in corporali: ideo nullum p̄iudicium fit alūs canonicis. consistunt enim iura canonicat[9] in charitate ꝛ fraternitate ꝛ quadam relenatione supportandi se in honoribus diuini officij sine diminutione tpali: ꝛ talia spiritualia quāto in plures diuidunt̄, fortius agūt: cum sint opera spiritussancti que non dantur ad mēsuram. de conse. dist. v. nō mediocriter. Prebenda autem consistit in rebus corporalibus ꝛ in talibus verificat̄ pphetia. Multiplicasti gentem ꝛ non magnificasti letitiam. p hoc de. constit. cū ff. ꝛ de concess. preben. c. fin. lib. vj. Dic subtilius q ratio est: quia canonicatus nō importat immediate commoda temporalia seu res corporales. p̄benda autem sic. quod dixi de consti. cum ff. ꝛ. s. q. j. ꝛ ex hoc cum quis creatur canonicus vltra numerū statim assequitur ius canonicale, et numerus rumpit̄: vñ non expedit q expectetur vacatio que nec esse potest vbi nō est numerus. de cōces. preben. ex parte. Prebēda vero cum importet cōmoda temporalia que p̄cedunt ex rebus corporalib[9] non potest cōstitui ex sola verborum platione: sed requiritur factū vt certi reditus deputentur vt dixi in. d. c. cum ff. ideo non potest cōferri nisi expectetur q aliqua vacet: vel nisi aliqua de nouo cōstituatur ex fructibus excrescentibus. d. c. cum ff. et hoc si certus erat numerus p̄bendarum: secus si incertus: tūc enim quis potest recipi ad canonicatum ꝛ prebendam nō expectata vacatione que non habet locum. d. c. ex parte. stat autem numerus prebendarum etiam rupto numero canonicorū: vt quando recipiuntur canonici supernumerarij. ꝛ quid iuris habeant, dic
5 vt in seq. q. ¶ †Quarto quero an canonicus[c] sine prebēda habeat vocem in capitulo. Laud. distinguit q aut sup hoc extat cōsuetudo: ꝛ ei stādum est: prout est in vbe: vt nihil pcipiat, nec vocem habeat. de hoc per Jnn. eo. tit. dilectus. el. j. aut non extat consuetudo: ꝛ tunc sunt opin. quia Jnno. ꝛ Hostien. de consti. cū ff. dicunt q sic: alij contra. ꝛ idem Jnn. in. d. c. dilectus. dicit q aut sunt ibi distincte prebēde, ꝛ vltra ipsas quedā bona communia: ꝛ de communib[9] habebit. aut omnia sunt communia, sed simul colligunt̄ ꝛ in singulis diuidunt̄: ꝛ tunc de nouo recept[9] nihil habebit: qꝛ fieret alūs diminutio. qs tenet Laud. Sed per hoc non soluitur questio qua queritur de voce in capitulo: tamen idem videtur de voce dicendum qs de distributionibus. ꝛ de hoc dixi in. d. c. cum ff. defendendo cōsuetudinem
6 que cōmuniter habet vbiqꝫ q tales non habent vocē nec distributiones. ¶ †Quinto quero quis possit dare canoniam. dicit Laud. q papa indistincte etiā ante vacationem prebēde. legatus nō, sed reseruare. ordinarij vero possunt sicut papa, vbi non est certus numerus canonicorum: vel vbi est certus, dumtamen non fit iuramento firmatus nec per sedem apostolicam confirmatus. de rescrip. constitutus. de prebē. dilectus. ꝛ. c. relatum. ꝛ c. dilecto. dic q legatus potest id quod ordinarius, et plus. de
7 offi. lega. dilect[9]. ¶ †Sexto quero quot possunt recipi in canonicos sub expectatiōe prebēde. dicit Laud. q p papā quot placuerit per alios arbitrare fm numerū aliorum. de hoc eo. ti. dilectus. ¶ †Septimo quero quādo quis est receptus vltra numerum[d] ꝛ postea vacat prebēda, quā assequitur: an assequatur nouum canonicatum. dic q illum assequitur cui prebenda est annexa: ꝛ sic extinguitur ius canonie quod primo habuit. ꝛ hoc tenet gl. ij. eo. titu. dilectus. j. dic verius q ex quo ruptus erat numerus canonicorum mortuo canonico prebendato non vacabit canonicatus: vt dixi. s. q. ij. sed prebēda tantum ꝛ illam assequitur ex vi canonicatus quam habebat. ꝛ hoc etiam tenui in
9 d. c. dilectus. ¶ †Octauo quero an eligentes canonicum vltra numerū renūcient numero. dicit Laud. q sic, nisi hoc faciāt auctoritate pape: vt no. glo. de prebē. pro illorum. ¶ Nono quero si ex permutatione facta auctoritate pape canonici recipiūt aliquē in cuius literis erat clausula, non obstāte aliquo statuto de certo numero ꝛc. cū alūs nō obstātibus: ſz in ecclesia erat statutū iuratum de non recipiendo aliquem donec essent redacti intra numerū viginti, cui statuto erat satisfactū. dicit Laud hoc disputationi se relinquere: nec aliter apparet qd velit. ꝛ forte vult querere an isti sint periuri vel an recipere teneantur. ꝛ dic q recipere tenentur ꝛ nō sunt periuri: qꝛ in iuramēto intelligitur authoritas superioris excepta. de iurefur. venientes. ꝛ. c. petitio. et hoc si fuit facta mētio de numero iurato. de hoc de rescri. cōstitutus. in gl. ij. ¶ †Decimo q̄ro qd est prebēda[e]. dicit Laud. q
10 e est spirituale ius recipiēdi certos prouētus in eccl'ia cōpetentes ex diuino officio cui prebendatus deseruit, ꝛ nascit̄ ex canonia tanq̄ filia a matre. xij. q. j. §. de quib[9]. j. q. ij. in sum. s. e. relatū. ꝛ
11 c. dilectus. de hoc dixi de constitu. cū ff. ¶ †Undecimo quero vnde dicitur prebēda. dicit Laud. q a premio qs recipit quis p laboze. ¶ Duodecimo q̄ro quotuplex est p̄benda. dicit Laud. q duplex. quedā est spiritualis, licet substantia eius cōsistat in rebus temporalibus. ꝛ hec permutari non potest nisi cum iure spirituali. de rerum permu. ad questiones. alia temporalis que datur etiam de rebus ecclesiasticis pro aliquo laboze temporali alicui tanq̄ benemerito, puta aduocato, vel simili. ꝛ hec nullam spiritualitatē continet: ideo permutari non posset cū spirituali iure. arg. de simo. cum esset. ꝛ. c. querelam. et. c. veniens. de pact. cum pridem. xij. q. ij. quicūqꝫ. xvj. q. j. possessiones. ij. q. vj. illud. Jn quo est ꝛ alia ratio: quia cum iste pensionarius habeat ad vitam tantum, si cōtingeret q is in quē transfertur viueret, vltra ipsum nihil haberet: qꝛ non potuit ille plus iuris transferre q̄ haberet. de dona. inter virum ꝛ vxo. nuper. que ratio cessat quando prebenda permutatur tanq̄ titulus beneficij: tunc em̄ fit permutanti collatio. ꝛ ideo q̄is moriatur is qui primo habebat: iste nō desinit habere titulū. ¶ †Decimotertio quero an
12 fruct[9] prebēde sint prebēdati loquēdo de prebēda put est beneficiū: nā put est promisio tanq̄ benemerito questio nō habet dubium quod sic dicit Laud. q si prebendatus fideliter lucrat̄ fructus prebende deseruiendo diuinis officijs facit fructus suos, ꝛ de ipsis testari potest sicut laborator de denario diurno. de magistris. c. fi. in fi. pro hoc Leuit. xxx. Nō morabitur opus mercenarij tui apud te vsqꝫ mane. ꝛ de die in diē talib[9] laborantibus in vinea domini talia debent absqꝫ mora persolui. ꝛ hinc dicun
f tur distributiones cotidiane[f]. de cle. non resi. c. vnico. libr. vj. dic plenius quomodo ꝛ quando beneficiati faciūt fructus suos, vt
13 dixi de peculio. c. fi. probando q sic. ¶ †Decimoquarto q̄ro an prebendatus potest agere nomine prebēde contra canonicū. dicit Laud. q sic si bona prebendarū sunt diuisa. ar. de rescri. edo
14 ceri. de hoc de pba. ex literis. ¶ †Decimoquinto quero in quo

differt

---

a ¶ Vñ orit̄ canonicatus. Adde doc. j. c. dilectus. de preben.

b ¶ Et ista canō. Adde Jo. and. in. c. j. de elec. lib. vj. Abb. i rubr. de vi. ꝛ honesta. cle. Abb. in. c. cāmque. de iudi.

c ¶ An canonic[9]. Adde doc. i. c. dilectus. de prebē. Abb. i. c. relatū. in. ij. no. de p̄ben.

d ¶ Recept[9] vltra numerū. Adde doctor. in. c. cum ff. de consti.

e ¶ Quid est p̄bēda. Adde glo. in p̄b. receperūt. in c. cū ff. 8 cōsti. gl. summe. iiij. q. iij. abb. in. c. dilecto. de p̄b. doc. in c. olim. de p̄. sig.

f ¶ Distributiones cotidiane. Adde Domi. 8 sancto Be. m. §. qui vero. circa p̄nci. de cle. nō resi. li. vj. ꝛ Rota decisione. lxxxvij. et decisio. cclij. ꝛ hodie est extrauagās Jo. xxij. incip. suscepti.

differt prebenda a canonia.dicit Laud.q̃ tãq̃ filia a matre: quia canonia est mater. Itẽ canonia in rebus consistit incorporalibus: p̃benda in rebus corporalibus excepto titulo seu iure spirituali qs in vtroq; est incorporale. Item p̃benda spiritualis nõ est sine canonia: sz canonia põt esse ad tps sine p̃bẽda: vt ptz in expectantibus p̃bendas. dicit ergo Laud. q̃ canonia est ipsum ius spirituale per quod ea que sunt diuini et ecclesiastici officij exercenť: sicut cãtare in choro, z aliud diuinũ officiũ exercere. eo. titu. dilectus. ibi, stallo in choro z participatione qualibet diuinorum. Prebenda vero est ius spirituale quo ad ea que spectant ad perceptionem ecclesiastici beneficij: sicut colligere decimas, p̃mitias, z oblatiões. de deci. q̃ uis. de ver. sig. causa.
15 j.q.iij. in sum. z de hoc de cõsti. cũ ad. vbi dico in. j.q. ¶ †Decimosexto quero quare potest augeri numerus canonicorũ z non prebendarũ. dicit Laud. q̃ ideo, quia ex multiplicatione canonicorum crescit salubre cõsilium z diuinum officiũ secus in prebendis que possunt in tantum diuidi q̃ canonici mendicarent. Item cõcilium Laterañ. prohibet cõferre prebendam sub expectatione anteq̃ vacet, nõ aũt ius canonie: z sufficit ita scriptum esse. ff. q z a quibus. l. prospexit. de hoc. s. q. iij. ¶ Decimoseptimo quero an dispositio huius cle. procederet si expectans dignitatẽ nõ haberet bñficiũ acceptandi. gl. iij. dicit q̃ sic. idẽ Pau. z dicit ea. glos. iij. z Paul. q̃ clausula respiciebat dignitatem, non prebendam. oportuit ergo vt assequeretur prebendam que primo vacauit, ne sibi fieret preiudicium per. c. si clericus. eod. titu. libr. vj. ¶ Decimooctauo quero si habens canonicatum et ius ad prebendam primo vacãtem z ad dignitatem quam duceret acceptãdam: prebendam que primo vacauit sine dignitate noluit acceptare, protestãs q̃ hoc fiebat vt expectaret dignitatem cũ prebẽda annexa: qr oẽs dignitates habebant prebendas annexas. gl. iij. in ver. videtur. dicit hanc esse honestã causam differendi. sed si clausula acceptandi respiceret etiam prebẽdam: dicit nullum esse dubium. s. quia differri posset. z in ea ibi, apostolo prime ad Corinth. viij. s. de regu. licet. z. j. de regula. vt professores. idem Laud. z Pau. qui dicit q̃ beneficium acceptandi cõcernens dignitatem videtur etiam cõcernere prebendã. ratione accessorij: quia de connexis idem iudicium. de consti. translato. quod non videtur procedere: qr nõ fuit mandatum prouideri de prebenda accessorie, sed principaliter: vnde videtur de rigore q̃ gratia cõsumetur in prima prebenda. dictum tamen precedens est verum ex alia ratione: quia vt dixi. s. in penul. contrario etiã
16 si mandetur prouideri de sola dignitate: debebitur dignitas: q̃is habeat prebendam annexam. ¶ †Decimonono quero si acceptationi adiũcitur tẽpus an poterit postea acceptare. videť q̃ sic. eo. ti. si tibi absenti. libr. vj. nam in eius fauorem est adiecta hec clausula ad ligandum potestatem ordinarij collatoris que in eius odium retorqueri non debet. C. de leg. l. q̃ fauore. regula, quod ob gratiam. lib. vj. z hoc tenet Archi. eo. titu. dudum. lib. vj. In contrarium quia reseruatio z executoris potestas iuncta acceptationi faciẽde de beneficio intra mensem non durãt post mensem. de officio delega. de causis. z sic forma mandati nõ patitur vltra tempus prouideri. facit eo. tit. cui de non. lib. vj. z hoc tenet Pau. quia ad regulam, quod ob gratiam. dicit respõsum per predicta. vult dicere propter formam mãdati que debet obseruari. ad. c. si tibi. respondet q̃ in questione nostra acceptatio precedit z collatio sequitur: ibi, econuerso. vnde nõ mirum si durãte collatione ibi potest fieri acceptatio. sed vbi collatio restringitur ad tempus acceptationis expirante potestate acceptãdi, expirabit executoris potestas que non potest exerceri nisi in beneficio acceptato. z hoc nisi tps esset adiectum inhibitioni, ita q̃ esset legata potestas ordinarij intra illud: qr post tale tẽpus ante collationem ordinarij valeret acceptatio et executoris potestas: quod vltimum verum est de iure, quia tunc potestas acceptandi z executoris potestas non sunt limitata tempore: sed vt predixi tẽpus erat adiectum soli inhibitioni: vt quia inhibitum erat ordinario ne intra mẽsem cõferret: nõ tamẽ hoc habet practicam fm formã hodie solitam per quam tempus adiũcitur ac
17 ceptationi. j. titu. j. c. vnico. s. secus. z de hoc ibi in glo. iste terminus. ¶ †Vicesimo quero si papa contulit canonicatum, z mandat prouideri de prebenda quam intra mẽsem acceptauerit: an si nõ acceptat intra mẽsem poterit postea cõferri. dicit Paul. q̃
18 nõ: quia expirauit quo ad illã potestas executoris, p̃ hoc qs dixi in p̃ma questione. ¶ †Vicesimoprimo quero an per ordinarium poterit ei conferri. videtur q̃ sic. si non est aliud expectans. eod. titu. si clericus. primo respõso, libr. vj. In contrarium: quia quo ad neglectum beneficium non habet ordinarius potestatẽ ibi: ergo nec hic. Item ibi ordinarius surrogať executori: qr eius
19 potestas expirauit: sz hic durat ita q̃ virtute gratie poterit ad huc expectans habere prebendam: sed ibi non: ideo per ordinarium ibi fuit prouidendum ne esset canonicus sine prebẽda: eo. ti. relatum. z hoc verius. fm Pau. ¶ †Vicesimosecundo quero si in casu huius cle. vacat archidiaconatus cũ prebenda, et hoc sciens iste exceptans recepit aliam prebendam: an postea possit acceptare archidiaconatũ. gl. in verbo, post. dicit q̃ nõ: per literam a cõtrario. z idem Paul. ¶ Op. ad hoc: qr potius videretur dicendum q̃ acceptatio prebende nõ tenuerit cum vacaret alia prebenda cum archidiaconatu, que potius debebať ex intentione mãdantis q̃ prebenda separata. Sol. mandatum non erat hic super dignitate cum prebenda: vel super prebenda z dignitate: alˢ non potuisset consequi prebẽdam dignitati nõ annexam. ¶ Opp. ad idem: quia si non erat tempus adiectũ acceptationi dignitatis, licet prius acceptauerit prebendam, videť q̃ possit adhuc acceptare archidiaconatũ cum prebenda: eodẽ titulo. si tibi absenti. li. vj. vbi etiam fortius dicitur q̃ is cui collatum est beneficium dato termino ad acceptandum, dum etiam post terminum acceptare potest si res est integra. Sol. eoipso q̃ vacante archidiaconatu cum prebenda acceptauit prebẽdam aliam videtur aliam pertulisse prebende annexe archidiaconatui: quia eligendo vnum incõpassibile, videtur alteri renũciasse. de presump. nõne. eo. tit. de multa. z per cõsequens videtur potius voluisse prebendam solam q̃ dignitatem cum prebenda. et hac ratione potest defendi gl. ista. sed de rigore videtur stãdum cõtrario: z per hec declaratur glo. in verbo, annexa. vsq; ibi, sed
20 quid. ¶ †Vicesimotertio quero si in casu huius clementi. adeptus fuit dignitatem z expectat prebendam: si vacat prebenda annexa dignitati an prima dignitate dimissa poterit hanc consequi. glos. in verbo, annexa. ver. sed quid. dicit q̃ non: qr non est eadẽ ratio principalis ad accessorium: z econuerso. z idẽ Paul. z est sensus q̃ licet adeptus prebẽdam principaliter possit acceptare dignitatem habentem prebendam annexam dignitati vt hic. secus si adeptus dignitatem vult acceptare prebendã annexam dignitati: vt in hac questiõe: quia ex quo semel gratia fuit consummata in dignitate principaliter: quia dignitas secunda non potest deberi ex vi prebende sibi annexe: tunc principale se
21 queretur naturam accessorij. ¶ †Vicesimoquarto quero si dignitas secunda esset accessoria prebende. videretur posse acceptare prebendam cum dignitate etiam tenendo primam dignitatem. eodem titu. super eo. libr. vj. quia non habetur consyderatio incompassibilitatis quando vna dignitas habetur principaliter, z alia tanq̃ annexa beneficio simplici: vt ibi. licet sec⁹ sit in prebendis eiusdem ecclesie in quibus prohibetur pluralitas etiam si vna habeatur principaliter, et alia per modũ annexio
22 nis. quod dixi. s. in. iij. contrario. ¶ †Vicesimo quinto quero si expectans de quo hic prebendam que primo vacauit non acceptat ita q̃ perdit ius literarum respectu prebende per. c. si clericus. eo. ti. lib. vj. an poterit dignitatem sine prebenda postea vacantẽ acceptare. Laud. q̃ sic per. c. qr sepe. eo. ti. lib. vj. z sic dicit Laud. fuisse seruatũ in ecclesia Ilerdẽ. ¶ Vicesimosexto q̃ro si episcopus et canonici sicut de facto fuit in ecclesia Osẽ. statuerũt q̃ canonicus non prebẽdatus per impetrationẽ papalẽ vel alˢ, nõ possit assequi dignitatem in ipsa ecclesia, z archidiaconus illius ecclesie fuit consecratus in episcopum Girundẽ. quo facto Joãnes filius regis Aragonum impetrauit prebendam pro se, z archidiaconatũ pro alio qui habebat canoniã tantũ z dignitatẽ in ecclesia, z sic consecutus fuit Joãnes prebendã. Oppositũ fuit per canonicos contra socium Joannis. dicit Laud. q̃ si archidiaconatus vacauit in curia, nõ nocet statutũ. de consue. c. fi. Si aũt extra curiam: videtur statutũ valere, maxime si est a papa cõfirmatum. de rescrip. cõstitutus. In contrarium videtur per. c. cõstitutionem. §. ij. de verbo. sig. li. vj. Laud. dicit per. d. c. ij. q̃ tale statutum non tenet nisi sit a papa confirmatum. si autem est confirmatum: obstat indistincte impetrãti.
23 arg. de rescrip. cõstitutus. ¶ †Vicesimoseptimo quero si in ecclesia est certus numerus canonicorum z prebendarum iuramẽto firmatus an prebẽda que vacat in casu hui⁹. c. per assecutionẽ dignitatis cũ prebẽda poterit cõferri per capitulũ. dicit Lap. q̃ nõ, propter penã periurij: qr non possunt illã conferre nisi canonico, si erat canonicalis: z conferendo canonico frangeretur numerus canonicorũ z essent periuri. dicit tamẽ q̃ habentibus conferre non currit tẽpus: sed debent cõferendi licentiam a superiore petere. de ele. c. fi. ¶ Vicesimooctauo quero qualis fuit forma sub qua mãdabať hic p̃uideri. dicit Jo. an. q̃ erat super canonicatu z prebẽda z dignitate quã duceret acceptãdã, etiã si eã separatim vacare cõtingeret vel per alia equipollentia ver
24 ba. ¶ †Vicesimonono quero si mãdatur p̃uideri de dignitate cum canonicatu ac prebẽda an posset impetrans habere canonicatum z prebendã vacãtem dato q̃ nõ vacet dignitas. videť q̃ non; qr prepositio cum, videtur facere conditionem ita q̃ nisi omnia simul vacent, nõ habet locum gratia, ff. de cõditio. z demon. l. Iulius paulus, contrarium tenet Stepha. nisi appareat papam aliter intellexisse, ff. de vsufru. accre. l. si mulieri. de legatis. j. si ancilla cum liberis. vbi legata ancilla cum liberis etiam

¶ In quo differat p̃bẽda. Vide gl. in ver. receperũt in. c. cũ ad. de p̃sti. z ibi abb. z doct. z p dños de Rot. ti. de cõsue. dec. vj. in nouis.

si ancilla non sit, debentur liberi. ff. de manumis. test. l. si ita fuerit. §. fi. cum ibi no. z eo. ti. l. si cui. z l. si quis inquilinos. §. si ita. et ff. de verbo. signi. triplici. z quod not. de cele. mis. cum marthe. §. quesiuisti. post prin.

¶ De concessione preben. z ecclesie nõ vacantis. Rubrica.

1 ☞ Promouendus ad beneficiũ debet esse idoneus in scientia: z que scientia requiratur.
2 Promouendus ad ordines z beneficia ecclesiastica debet esse vite laudabilis. hoc enim perpenditur ex bonis operibus et vitiorum abstinentia.
Adde ad idem nu. 3.
4 Valor verus debet apponi in literis ad beneficia.
5 Clausula decreti qñ apponatur in literis ad beneficia.
6 Clausula decreti irritat quod factum est contra.
7 Clausula decreti apposita dispositioni conditionali effectũ habet ante conditionis existentiam.
8 Impetrans non presumitur acceptare beneficium: sed oportet q declaret voluntatem suam. rationem ponit.
9 Effectus dispositionis conditionalis suspenditur in conditionis euentum.
10 Executor volens inquirere an impetrans sit vite laudabilis, an debeat citare partem aduersam.
11 Quid si executor procedit in inquisitione non assumptis partibus iudicis: quem effectum habebit?
12 Executor si procedit ad inquisitionem impetrantis cuius sit vite, an sit libellus offerendus.
13 An autem in dicta inquisitione seruabitur cle. sepe. de ver. sig.
14 An autem executor delegare possit.
15 Papa si mandat prouideri de beneficio vsq; ad certã summam: an possit prouideri de minori.
16 Alicubi. hoc verbum quid importet.
17 Papa si mandat prouideri de beneficio spectante ad collationem certe persone, an idem sit sicut mandaret prouideri in certo loco.
18 Delegatus pape an potest prorogare terminum solutionis cõtentum in rescripto de partium consensu.
19 Impetrans an possit declarare voluntatem suam super valore beneficiũ in absentia executoris.
20 Quid si petit simpliciter sibi prouideri de tali beneficio non aliter declarata voluntate sua.
21 Impetrans si declarat voluntatem suam ante vacationẽ beneficiũ dicendo q ex gratia intendit consequi beneficium minoris valoris, an sufficiat.
22 Impetrans in forma pauperum sub forma clemẽ. vnice. de conces. preben. an preferatur secundo qui impetrauit in forma gratie in eadem ecclesia, vel ad eiusdem collationem.

1 a ¶ Idone⁹. Adde doct. in. c. si eo tpe. de rescri. lib. vj. doct. i. c. ei cui. de prebẽ. eo. libr. Abb. in. c. dudũ. el. j. de elec.

2 b ¶ Quilibet ꝑsumit. Adde doc. in. c. dudũ. de prescript.

c ¶ Promouend⁹ debet. Adde docto. in. c. cũ in cũctis. de elec.

d ¶ Propter dictionem, exnunc. Adde tex. i cle. j. z in ꝓn. de iurepa. glos. in. l. iiij. ff. de condi. z demon.

Cam ei. ¶ †No. q promouẽdus ad beneficium debet esse idone⁹ [a] in scientia. z que scientia exigitur not. Inn. de elec. cum in cũctis. in prin. z dicit idẽ Inno. de sum. trini. firmiter. z de renun. nisi. in gl. ignorantia. q habilis ad adeptionem scientie que ad bñficium requiritur nolens ei dare operam peccat mortaliter. quod no. z quo ad casum nostrũ dicitur habilis si bene legit, cõstruit, z cãtat. z in hac forma examinant impetrantes: vt dicit gl. ꝫ. et in hoc papa credit examinatoribꝫ: vt vult glo. ea. z idẽ Laud. z alij. ex quo autem papa reputauit quem idoneum nõ potest de idoneitate eius dubitari: q instar priuilegij est dubitare an sit dignus quem princeps elegerit. C. de cri. sacri. l. ij. xvij. qõ. iiij. §.

2 qui aũt. ¶ †Secũdo no. q promouẽdus debet esse vite laudabilis: z hoc perpenditur ex bonis operibus z abstinẽtia vitiorum

b fm Pau. dicit Laud. q quilibet presumit⁹ vite laudabilis. arg. in proemio Brego. licet nõ presumat literat⁹. de elec. si forte. lib. vj. z ex hoc videretur q super vita non expediat examinari: cuius contrariũ probatur hic: in quo dicit Lau. q quia nascimur filij ire z procliui ad peccandum. s. in proemio huius compilationis. z. xj. q. j. omnis. Ideo violenter presumitur cõtra quẽlibet vbi agitur de ipso promouendo: ideo examinat: vt hic, z de scruti. c. vnico. Si tamen sit iam promotus ad ordines: quantũ ad promotores z successores reputatur idoneus si mandatur ei prouideri sub forma cõmuni de qua hic, z de eta. z qua. accepimus. dicit Beze. per predicta q cum de vita z cõuersatione pape non constat, committit inquisitionem in partibus, vbi de facili potest haberi de talib⁹ notitia. ar. ff. de questioni. l. de minore. §. tormẽta. de electio. post ꝫ. ¶ †Tertio not. q ꝓmouendus debet⁹ esse cõuersationis honeste. ex hoc not. fm Pau. q presumitur pro aliquo vel contra ipsum ex conuersatione. xxxiij. dist. quorũdam. de pur. cano. inter. z. c. cũ in iuuentute. de vita z ho. cle. monasteria. z maxie clerici debẽt a mala cõuersatione abstinere. vnde in psalmo. cũ bonis bonus eris et cum peruerso peruerteris. z talis societas notificat homines: vt no. de elec. innotuit. dicit autẽ Laud. q cũ mandatur sub forma, de qua hic, cõmuniter datur executor ordinarius cũ impetratur ad collationem aliorũ. secus si ad suã, cum hec gratia sub forma communi trãseat: z sic quasi ius cõmune, vt detur clerico prebẽda qui vocatus est in sortem domini. de preben. cum fm. ideo deputatur eps executor in sua dioceſi in qua habet exequi ius cõmune. argu. de senten. excõ. nup. s. de vi. z ho. cleri. diocesanis. z in signũ q litere sunt potius iustitie ꝙ gratie bullãtur cũ filo canapis sicut alie de simplici iustitia. ¶ †Quarto no. q in literis ad bene-

4 ficia quãdoq; apponitur certus valor: z hodie semper apponit⁹ verus valor. appositio aũt certo valore põt prouideri de maiori: imo nec de minori, nisi exprimatur in literis: vt hic, z eo. titu. cui de non. li. vj. z hoc dicit glo. in verbo, adꝺicientes. in quo dic q fi mandetur prouideri, vt hodie fit, de beneficio vsq; ad summam centum florenorum: poterit etiam prouideri de minori summa ꝓpter dictionẽ vsq;, q non est taxat⁹ valor, z q hec dictio al's, esset frustra. contra id de priui. si papa. lib. vj. licet aliqui contra:

5 z minus bene. ¶ †Quinto not. de clausula decreti. z de hoc. s. de elec. si eo tempore. libr. vj. z dicit Laud. hanc clausulã poni in facto ꝓpio aduersus facta aliorum. alibi ponitur in facto alie

6 no. cõfirmãdo ipsum. de re. eccle. nõ alie. dudũ. lib. vj. ¶ †Sexto nota q clausula decreti irritat cõtra factum: vt dicit glo. in verbo, acceptari. z hoc verum etiam si contra fiat ignoranter: vt dicit eadẽ glo. ar. huius litere: que tamen nõ omnino probat: facit de preben. si apostolice. li. vj. vbi communiter tenetur q decretũ etiam legati afficit ignorantes. cuius est ratio: q potest superior impedire iurisdictionem inferioris. nam etiam si concurrũt: prefertur superior. de preben. si a sede. lib. vj. hodie tamen in clausula decreti ad tollendũ dubium apponitur siue sciẽter siue ignoranter cõtigerit attentari. ¶ †Septimo nota q decretũ appositũ dispositioni cõditionali habet effectũ ante conditionis existentiã: rationẽ ponit gl. in verbo, effectu. q al's esset editũ super incerto: nam ante cõditionis euentum nõ est certum an dispositio habebit effectũ. z in hoc dicit gl. in verbo, exret. esse vtile consiliũ q executor pronunciet conditiones esse purificatas: in quo dic q licet sit vtile, nõ est necessariũ fm Paul. sed sufficit q constet eas esse purificatas, z sequat collatio q̃ est finis et diffinitio probationis. pro hoc de or. cog. c. j. dicit tamẽ Pau. vt dicit glo. esse vtile q pronũcietur vt postea negari non possit. de elec. cum dilect⁹. in fine: q collatio z talis pnunciatio sunt diuersa: z primũ non operatur effectum secundi. de rescript. clemen. auditor.

8 ¶ †Octauo nota q nõ presumitur impetrãs acceptare beneficiũ, sed expedit q declaret voluntatẽ suã: qs est ideo fm Pau. q cũ vigore rescripti possit consequi maius beneficiũ, ad qs homo semper aspirat, de cle. nõ resi. c. j. presumit nolle minus. z in hoc dicit Pau. litera habet hunc sensum q postq̃ repert⁹ est vite laudabilis z conuersationis honeste ita q purificata est prima cõditio: decretũ operatur effectũ quo ad beneficiũ taxati valoris, ita q nõ valet collatio postea per quẽcũq; preter executorẽ facta. Sed de beneficio minoris valoris bene valet antecq̃ extet secunda conditio. s. q impetrãs voluntatem suam declarauerit super valore: q dixit se velle illud beneficium. et ratio est quam

9 tunc premisi. ¶ †Nono nota q effectus dispositionis cõditionalis suspenditur in euentũ conditionis. In conditionalib⁹ enim nõ cedit dies ante conditionis euentũ. ff. de verbo. signi. l. cedere diem. de condi. ap. verũ. vbi de hoc. z in hoc not. q hic conditio trahitur ad tẽpus existentis conditionis: nõ autem retro. fic. s. de rescrip. si pro te. libr. vj. ¶ Decimo no. q etiã litere apostolice etiam dato executore ad prouidendum non afficiunt manus ordinarij ante purificatã gratiam z per ordinarium intellige eum qui confert iure ordinario quicunq; sit ille siue iure proprio siue deuoluto. ad hoc. s. titu. j. si de beneficio. sic etiam nõ impediunt alium executorẽ: vt hic: puta q erat alius cui erant concesse litere nõ cõditionales dato sibi executore ad prouidendũ. cuius est ratio: quia ex quo non afficiunt manus ordinarij: multo minus executoris, q maior est ordinario. de offi. deleg. sane. ij. Et ex hoc not. casum in quo valet collatio facta secundo impetranti. Alij casus notantur de preben. q sepe. libr. vj. ¶ Opp. q decretum,

d de quo hic, debeat afficere a die date ꝓpter dictionẽ exnunc⁴, cuius contrariũ hic dicitur vt dixi in proximo notabili. glos. in verbo, exnunc. soluit quod hoc fortificat dubium, sed suppletur exnunc vt valeat extunc. z in hac glo. ibi, preterea. vbi not. q si iudex aliquem excõmunicat sub conditione: siue dicat, extunc sis excõmunicatus, siue exnunc. non refert: quia vtroq; casu suspenditur sententia si appellatur ante conditionem: z sic non est necesse: dicere prout cõiter dicũt iudices exnunc prout extunc. Ex hoc infertur q si papa ponit decretum sub forma hodie solita fm quã decernit irritũ z inane quicquid contra factum fuerit a tẽpore date: nõ operat⁹ effectũ nisi a tẽpore cõditionis purificate.

idem enim

idem enim importat dictio exnunc, de qua premisi: ac si diceret, a tpe date. ¶ Secūdo opp. ad hoc z ad literā: qr conditio trahi tur retro ad diem in qua fuit apposita. ff. q po. in pig. ha. potior. So. hoc casu si mādatur puideri de bñficio sub cōditione, z deinde mādatur alteri pure cōditio non trahitur retro in preiudiciū pure impetrātis. de rescrip. si pro te. lib. vj. z ibi respondet ad hoc ǧtrariū. ¶ Tertio op. ad idē ꝙ hec ǧditio nō debuerit suspēdere: qr erat de p̄senti. s. si est idone⁹: que nō suspendit. ff. si cer. pe. cū ad p̄sens. z. l. ita qz. soluit Stepha. ꝙ hic nō erat cōditio si sit idone⁹. sed si constiterit eum esse idoneū. non potest autē con
10 stare nisi cognitiōe p̄missa que est de futuro. ¶ †Quero an executor volēs inquirere an impetrās sit vite laudabilis ꝛc. teneatur citare partē. glo. in verbo, ingsitionē. remittit. Laud. dicit ꝙ non tenet per id qđ no. Jnn. de trāssa. c. fi. tamen frequenter pre
11 mittit talis citatio, fm eū: sz hodie raro citāt aut nunq̄. ¶ †Secūdo quero si executor p̄cedit in ingsitione nō facta nec assumptis partib⁹ iudicis, quē effectū operatur ei⁹ p̄cessus. de hoc dixi de off. deleg. cle. vnica. q. xij. ¶ Bau. autem hic dicit aliqua que videam⁹. distinguit eīm quia clausula quandoq̄ sonat in monitionē [a]: quandoq̄ in conditionē. Jn monitionē sonat quando executorē instruit vt faciat id quod de iure debet facere: scilicet ꝙ prouideat tali persone cui sit prouidēdum. ad hoc. ff. de verb. ob. l. fi. de elect. significasti. z. c. ecclesia. ij. z talia prestant nouam formā mādato, z pulsio facta etiā min⁹ idoneo tenet. si tñ monitionē executor velit seruare. nō est necesse ꝙ aliqui vocent: sed extra iudiciū se informabit. poterit tamen assumere partes iudicis z vocare quorū interest si is qui cōmisit prouisionē habebit iurisdictionē. ola eīm intelligunt cōmissa sine quibus causa expediri non potest. de offi. delega. preterea. ff. de iurisdi. om. iudi. l. ij. potest etiā, vt p̄dixi, partes executoris assumere vt omissa inquisitione puideat. si vero clausula sonat in cōditionē puta si Titi⁹ est de tali loco oriūdus: vel si per inquisitionē constat eū esse vite laudabilis: vel si studuit in theologia: aut p tale rescriptū alteri preiudicatur, aut non: puta qr collatio spectat ad mandantem. primo casu executor prouidere nō potest partibus non vocatis z cognitione nō p̄missa sup cōditione. xxv. q. ij. z si nō cognitio. de rescri. cū dilecta. z dicit ¶ Baul. idē videri si iurisdictio vel citatio vel quid simile sub cōditione vel successiue cōmittit: alʒ ordo scripture cōtra ordinē iuris nō attēditur. de rescri. cām. xxxij. q. vij. apostol⁹. ¶ Sc̄do casū pōt ǧferre nulla cognitiōe p̄missa, cū tūc cognitionē videat cōmittere nō tāq̄ iudici, sz tanq̄ bono viro. z sicut cōtradicētes nō possent hoc opponere cōmittenti: ita nec executori. z fm ¶ Baul. dict̄ sonare in cōditionē qñcunq̄ apponitur clausula nō subintellecta: de qua mādatur per inquisitionem cōstare vt hic: z sic limitatus modus sciēdi facit ǧditionē: alʒ subintellectū expressum nō facit cōditionē. ff. de condi. et demon. l. cōditiones. vult dicere ꝙ hec clausula, si est idone⁹. nō facit conditionem: tamen si datur limitatus modus sciendi: vt qr dicitur, si cōstiterit ꝛc. vt hic: fit cōditio, ita ꝙ nō valet prouisio ante cōditionē purificatā facta. ¶ Op. ad hoc ꝙ etiā si clausula sonet in conditionē, non sit necessaria citatio: nā quandoq̄ notorie cōstat de idoneitate. c. soluit ¶ Bau. ꝙ tunc non est necessaria examinatio nisi ad cautelā. de fi. p̄sby. quoniā. ij. q. j. manifesta tamē fm ¶ Bau. executor exprimet hoc in collatiōe, vt sciatur quare ingsitionē non fecit. Ex his infert ¶ Bau. ꝙ potestas data executori etiā cum decreto non potest exerceri nisi in euentū cōditionis. ¶ Op. ad hoc vltimū z ad literam: qr adueniente conditione expirat obligatio z cōtractus. ff. de condi. z demō. l. sub hac. soluit ¶ Baul. illud in cōditione adimēte qua extante expirat obligatio. d. l. z de condi. appo. verū. z per Archi. xvij. q. ij. dubium. aliud in condition cōstituente: de qua hic, z. ff. de cōdi. et
12 demon. qui heredi. §. viti. ¶ †Tertio q̄ro an in inquisitiōe [b] predicta debeat offerri libellus. dicit ¶ Bau. ꝙ non: nec his cōtestari,
b nec aliquis ordo iuris seruari: vt no. Jnno. de sponsa. cū in tua.
13 ¶ †Quarto q̄ro an in premissa inquisitione seruabitur forma cle. sepe. de ver. signi. dicit ¶ Bau. ꝙ sic: si executor procedit partibus presentibus z inter se litigātib⁹. de iudi. cle. dispēdiosam. secus si ex suo officio inquirit. ¶ Quinto quero an executor p̄dictus possit delegare vices suas. de hoc dixi de offi. dele. cle. vnica. qō. vij. ¶ †Sexto q̄ro an executor delegare possit qñ dat sub
14 hodierna forma fm quam post illa verba, si per inquisitionē repertus fuerit ꝛc. adjicitur: super quo tuam conscientiam onera mus. de hoc fuit altercatio inter auditores rote: cōmuniter tamen fuit cōclusum ꝙ sic, per dictā cle. vnicam. de offi. delega. de hoc in decisionib⁹ rote decisione. Jtē fuit dubitatum vtrū exe
15 cutor datus in forma dignū. quod no. ¶ †Septimo quero cum
c mādatur prouideri [c] de beneficio certi valoris: an puideri possit de minori summa. glo. de preben. q̄uis. j. lib. vj. in verbo, vsq̄z. dicit ꝙ si mādatur prouideri vsq̄ ad certam summā: pōt puideri de minori: sed non de maiori. sed si mādatur prouideri de beneficio certi valoris potest prouideri de maiori, sed non de minori. pro hoc vltimo quia plus continet sub se minus. ff. de regu. iur. in eo. z regula, plus. li. vj. contrariū quantū ad hoc vltimū tenet Archi. in. d. c. q̄uis. z ¶ Baul. hic dicētes ꝙ non potest prouideri de maiori per. c. de preben. cui de non. li. vj. debēt enim seruari si des mandati qui extenduntut in excessu et diminutione. d. c. cui de non. ff. man. l. diligentes. in prin. ibi: nā qui excessit aliud quidem facere videtur. pro hoc. xvj. q. vij. quicūq̄z. de deci. ex parte. de do. apostolice. de prunle. porro. z meli⁹ de iurepa. cle. j. versic. precipimus. Jtem ex quo expresse certam quantitatem noluit venire maiorē, quasi dignioē voluerit de illo prouideri. nec voluit grauare ecclesiā in maiori. p hoc de prebē. c. fi. z hoc verius. ad cōtraria dicit ¶ Baul. ꝙ loquunt in nō odiosis: z in quib⁹ pl⁹ z min⁹ se habēt vt pars z totū nō vt species adinuicem separate: sicut est merū imperium z iurisdictio: vt not. ff. de iurisdi. om. iu. l. imperium. z patet. ff. de iudi. l. solemus. §. latrunculator. vbi iurisdictio causarum ciuiliū non includitur sub mero imperio, imo in talibus vno concesso aliud videtur negatū. argu. de presum. nōne. C. de pcu. l. marit⁹. z sic qualitas valoris facit bñficia differre specie sicut modus puisionis. de hoc. ff. de vul. et pup. si
16 ita qs. z. l. cū ex filio. §. filio. z. l. ex facto. §. itē quero. ¶ †Octauo quero quid importat verbum alicubi, positum in litera. Sol. ap a ponitur vt determinet locum si mādaretur prouideri de beneficio non adiecto: vbi mandatū esset nullū tanq̄ incertū. nō refert aūt quo ad principium huius cle. an mandet prouideri generaliter, puta in puincia: specialiter, in certa eccl'ia. z vtroq̄z casu dic ꝙ gratia est specialis: qr cōcernit vnum beneficiū tantū: licet sit incerta anteq̄ appareat qđ beneficiū debeatur. de offi. deleg. ex
17 parte. ¶ †Nono q̄ro si mādatur prouideri de beneficio spectante ad collationē certe persone. dicit ¶ Bau. idem esse ac si mandetur in certo loco. §. ti. j. cle. penul. de rescri. abbatē. z dic esse locū huic cle. etiam si mandetur de certo beneficio prouideri vni sub cōditione: z postea alteri pure vel sub conditione: qui secundus prius purificauit suā gratiā. prefertur enim primo: qr subest eadē ratio, sicut quādo mandatur prouideri de beneficio in genere. nā etiam quando mandatur in genere dicitur gratia specialis: vt. §. q. proxi. hec tamē intellige nisi in gratia primi sit clausula decreti cum illis verbis, ac si die date ꝛc. fm ea que dico. j. qō.
18 xv. ¶ †Decimo q̄ro in eo ꝙ hic loquit de gratia facta sub conditione, quid si papa commisit alicui causam inter aliquos sub conditione, ꝙ nisi debitor satisfaceret intra certum terminū ela pso termino procederet delegatus z de voluntate partium ante terminum illum delegatus prorogauit terminum ad satisfacien dū: an valeat prorogatio. dicit ¶ Matthe. ꝙ q̄stio fuit Bononie in quo Jo. an. tenuit prorogationē non valere: qr ante euentum cōditionis delegatus procedere non potuit. de rescrip. si pro te. li. de sponsa. c. j. in fi. eod. lib. pro hoc qđ no. Jnno. de rescrip. ab excōicato. Jo. de cal. tenuit cōtrarium p not. de fo. compe. licet. ¶ Matth. tenet primū per id qđ no. Jnno. de offi. dele. prudentiā. in glo. magna. z Spe. de citatione. §. j. ver. sz pone papa. qđ placet: qr iurisdictio delegati erat sine effectu ante euētū cōditiōis: vt hic: ergo p̄cessus fuit nullus. ¶ Undecimo quero qd requiritur vt extēt cōditiones de quibus hic. Sol. ptz ex litera, maxime quo ad secūdam conditionē de valore bñficij. sed quo ad primā dic ꝙ requirit ꝙ executor inquisiuerit an impetrans sit vite laudabilis z cōuersatiōis honeste et ꝙ inuenerit ꝙ sic: licet, vt dixi in. vij. notabili, nō sit expediens ꝙ super hac pronunciet. in quo dicit ¶ Baul. ꝙ ante depositionē testiū sup idoneitate etiam post eorū iuramētū decretū nō operatur effectū: sed post depositionē b
fic, etiā ah publicationē: cū testes sint semper publicati iudici. de testi. cū clamor. de fide instr. cū Joānes. ff. de interro. actio. vbi cūq̄z. hoc tñ casu dicit ¶ Bau. nō sufficere ꝙ iudex sciat istum idoneū. requiritur eīm ex forma mādati ꝙ sciat vt iudex que forma seruanda est. de resti. spo. pisanis. diuersa sunt eīm scire vt homo vel vt deus, vel scire vt iudex. de of. or. si sacerdos. dic ꝙ quando sibi cōstat de idoneitate pōt p̄cedere non facta aliqua ingsitione. de ap. cōstitutis. ij. vbi hoc probatur, z ibi dixi. frustra eīm in- c
quireret ex quo iā ei ǧstat: nec est periculū in hoc: nisi fama laboraret in cōtrariū quod tñ nō videtur posse cōtingere: qr si impetrās est cōuersationis honeste: verisimile est ꝙ sit bone fame: pnūciant aūt executores super hoc dicētes se inquisiuisse: vel sibi de idoneitate alio modo cōstitisse: pro hoc qr non tenetur execu-
19 tor assumere partes iudi. vt dixi. §. ea. cle. q. j. z. ij. ¶ †Duodecimo q̄ro an possit impetrās declarare volūtatē suā sup valore in absentia executoris. gl. in verbo, declaret. dicit ꝙ sic. z idē ¶ Bau. p hoc qr in litera nō dr ꝙ debeat declarare in iudicio vel coram
20 executore. ¶ †Decimotertio q̄ro si petit simpliciter sibi puideri de tali bñficio vel sibi collatū recipit nō aliter declarata volūtate ꝙ velit ipsum q̄uis fit minoris valoris. dicunt aliqui expedire ꝙ expresse declaret voluntatē, dicēs se illud bñficiū velle q̄uis sciat esse minoris valoris: nā ante talē declarationē conditio non est purificata: ergo non valet qđ facit executor non seruata

¶ Qñq̄z sonat i monitionē. Adde Archi. in. c. dudū. xvij. q. ij. doc. in. c. dudū. de p̄sum. Bal. in. l. ij. in vlti. colū. C. qñ puo. nō est necess.

¶ An in ingsitione. Adde Berto. de firmo i tractatu ō gabellis. ix. pte. in. vj. colū. ꝟ si. itē nec requiritur.

¶ Cū mandatur prouideri. Adde gl. inver. vsq̄z quaq̄z. i. c. q̄uis. el. j. de prebē. lib. vj. et ibi Joā. de fātu. z domi. vbi p̄fati doct. tenēt cōtra. d. gl. et ibi dicit Jo. de fan. sevidisse correctā dictā glos. manu propria Jo. an. qui contra eā tenet in. c. cui. e. ti.

forma. de resti. spol. pisanis. dic contra: sufficit enim quomodocūqz appareat de eius volūtate qđ illud velit, dummodo cōstet eū scire q̄ est minoris valoris. pro hoc. j. e. cle. §. quē etiam. sed si de hoc nō constet: procedit opinio precedēs. presumitur em̄ nolle beneficiū minus, vt dixi in. viij. notabili. ¶ †Decimoquarto quero si exprimit volūtatem ante vacationē beneficij, dicens q̄ ex gratia intendit consequi beneficiū etiam minoris valoris. dicit Bau. hoc sufficere p̄ hoc q̄ sufficit quomodocūqz constet de voluntate eius: vt dixi in proxi. q. Idē dicit Bau. in conditione precedente, scilicet de vite conuersatione que fm eum extare potest ante vacationem beneficij: z hoc respectu inquisitionis generalis per quam inquiritur de vita z cōuersatione respectu beneficij in genere. sed si beneficiū requireret specialem idoneitatē nō pōt fieri inquisitio nisi post vacationē: q̄ nō potuit sciri que idoneitas reqreret respectu huj⁹ beneficij. ¶ †Decimoquinto quero an impetrans in forma pauperum sub forma huius clementine preferat secūdo qui impetrauit in forma gratie in eadē ecclesia vel ad collationē eiusdē. Glo. in verbo, executorē. dicit q̄ sic, dūmodo cōditio primi purificetur ante vacationem, vel saltē ante collationē factā secundo. pro hoc inducit multa vsqz ad ver. sed obstat. z in ea ibi, executore secundo. id est secundo dato post primas literas ibi, conditio rōne prioris date: q̄ si hoc procedit in data pure, de rescrip. tibi qui. lib. vj. fortius quando primus pure z secundus sub conditione impetrauit. eo. tit. si soli. z quod ibi not. lib. vj. vbi sub tit. de preben. hodie sub nulla regula ponitur propter rationē quā dico in sequenti contrario. ¶ Oppo. ad hoc. de rescrip. si pro te. lib. vj. gl. in eodem verbo, executorem. ibi, sed obstat. soluit q̄ ibi cōditio pendebat ex alterius arbitrio, ita q̄ illo recusante nullū ius habebat impetrans hic ex rei existentia: in primo casu, scilicet quo ad conditionem de vita laudabili z conuersatione honesta vel ex voluntate eius cui facta est gratia. in secūdo casu, scilicet quo ad conditionem de valore. z in eo quod dicit glo. in. c. si pro te. pendebat gratia ex arbitrio alterius. vult dicere q̄ ibi pēdebat ex arbitrio episcopi z capituli: vt ibi patet: vñ nullū ius erat acquisitū primo impetranti nisi accedente predictorum consensu: z anteq̄ accederet consensus gratia fuit facta secundo, z fuit canonicus: quare non mirū si prefertur, arg. de condi. appo. super eo. z. c. per tuas. glo. tamē ista ibi, aliquibus. refert opinio. aliorum dicentium q̄ etiam in questione premissa prefertur secūdus impetrās ex quo obtinuit gratiam pure ante purificatam conditionem primi. nā licet conditio super idoneitate sit de presenti: inquisitio est tamen de futuro. isti volunt dicere q̄ non est differentia inter gratiam cōditionalē sub forma de qua hic: z conditionalē sub forma de qua in. c. si pro te. qđ placet: vt dico. j. e. q. pro prioze autē opinio. facit ff. si cer. pe. cum ad presens. cum duabus sequentibus que dicūt q̄ cōditio de presenti nō suspendit. ad quas respōdet Stepha. prout dixi. §. in ea. clemē. in vlti. contrario. gl. autē inheret priori opinio. dicens eam equiorē. et hoc prosequit vsqz ibi, sed fingas. z not. ipsam in eo q̄ dicit non semper deberi beneficium ei pro quo primo afficitur. z cum gloss. q̄ preferatur primus, tenet Bau. z idē Stepha. qui dicit se vidisse sic pronunciari per audi tores curie. est ratio q̄ purificata cōditiōe perinde est ac si a principio fuisset pura. ff. qui po. in pig. ha. l. qui balneū. et. l. potior. §. videamus. ff. de peri. z cōmo. rei vendi. quod si pendēte. et idem Bertrā. z hac de causa q̄ qstio erat dubia omisit Jo. an. ponere in mercuria. Zap. pro opinio. glo. inducit. j. ea. cle. §. quinetiā. ibi, aut recipiendo z. quod non multum facit. ipse tamen tenet aliam opinio. nisi in gratia primi esset appositus mensis. j. ead. cle. §. secus. tūc em̄ decretū afficit etiā ante purificationē: vt ibi, z hoc placet. idē tenet Zaud. z Old. in cōsi. cxxxiij. z Pe. de anch. hic dicens q̄ si purificatio cōditionis traheretur retro: hoc esset per fictionē, q̄ fictio causā ab equitate. hic aūt nō subest eqtas, cū litere beneficiales sint ambitiose z restringēde. de pbē. q̄uis. j. li. vj. dic q̄ opinio p̄cedit fm formam hodiernā fm quā in gratūs apponitur clausula decreti, per quā papa decernit irritum z inane postq̄ impetrās fuerit repertus idoneus quicquid cōtigerit attētari ac si die date contulisset ei canonicatū z prebendā que clausula trahit effectū gratie post purificationē ad diem date. nā ad hoc vt hec verba verificētur, est necesse dicere q̄ postq̄ primus impetrans fuerit repertus idoneus, est perinde ac si die date literarū suarū fuisset sibi collatus canonicatus. de preben. si postq̄. lib. vj. tunc aūt fuisset preferēdus secundo: ergo eodem modo preferat. z ita dicit Rota Romane curie in deci. ccclxxiij. que incipit, itē si papa fecit gratiam. secus esset si in clausula decreti nō essent illa verba, ac si die date presentiū z. c. tunc em̄ effectus clausule suspēditur in euentū cōditionis; vt hic. z propterea si precessit gratia pura, illa erit potior. nec facio differentiam inter clausulā de qua in. c. si pro te. z clausulā de qua hic: ex quo hic erat clausula super idoneitate taliter apposita qđ faciebat gratiā conditionalē; tunc est perinde ac si gratis inciperet quā-

do euenit cōditio. merito ergo prefertur secunda pura: nec subest equitas: de qua dicit gl. imo potius equitas est q̄ preferat secundus qui dicitur primus nisi in gratia primi sit clausula decreti cū expressione predicta, ac si die date z c. quo casu nō procedit. c. si pro te. quod loquitur quando in gratia cōditionali non est aliquid expressum per quod appareat papā voluisse gratiā retrotrahi. q̄uis enim de sua natura conditio trahatur retro. tamen trahitur retro sine preiudicio alterius qui ante purificatā conditionem consecutus erat ius pure: vt ibi. quod no. singu. q̄ prius non fuit apertū per scribentes. et licet hec clemē. videatur a contrario probare q̄ post purificatā gratiā alius executor nō possit p̄uidere: tamen debet intelligi fm premissa: vt q̄ purificata fuit gratia primi anteq̄ gratia secundi afficeret. alʒ secus per predicta. ¶ Decimosexto quero vt querit gl. in eodem verbo, executorem. ibi, sed fingas. solue vt in ea. idem Baul. et melius dic vt dixi in precedēti. q. z in gl. ibi que afficit vt q̄ collatus est ei canonicat⁹ in curia. de prebē. si postq̄. li. vj. vel in rescripto est decretū. de rescrip. tibi qui. li. vj. eo. ti. si soli. lib. vj. ibi est simile: imo dissimile, cum ibi secundus preferatur primo. Zap. sed dic simile in effectu.

1 ☞ Acceptandi potestas non reddit rescriptū generale ita q̄ ei per scōm speciale preiudicetur.

2 Mensis quot dies habet.

3 Expectantes plures si sint cū clausula acceptādi intra mēsem, an quilibet habebit suum mensem.

4 Impetrans in forma pauperū petūt intra mēsem purificari cōditionē gratie sue cū omni diligentia: stetit tamē per executorē, tamē intra mēsem impetrās acceptauit: an acceptatio valeat.

5 Expectans an possit post mensem acceptare beneficiū adhuc vacans.

6 Quid si papa fm nouā formā dat canonicatum z circa prebendam dat beneficium acceptandi intra mensem.

§. Secus. ¶ No. q̄ mandatū apostolicū de prouidē

1 do sine decreto nō afficit. probat hic a cōtrario: ibi, decreto apposito. z de prebē. dilectus. ij. ¶ †Secūdo no. q̄ potestas acceptandi nō reddit rescriptū gñale in tantū q̄ ei preiudicetur per scōm speciale si de primo nō facit mentionē. Bau. z colligitur ex eo q̄ clausula acceptādi non impedit quomin⁹ decretū afficiat si fuit appositⁿ mēsis. Ex hoc infert Bau. q̄ si mandatur prouideri gñaliter de beneficio qđ in ciuitate vel dioceſi intra mēsem duxerit acceptandū, nō preferet secūdo impetrans in certa ecclesia: ibi, afferat. pro hoc de ma. z obe. solite. ex. di. si Romanorū. z est simile qđ no. Archi. de clausula contradictores z c. z de clausula, tuearis inductū. de prebē. cui de non. li. vj. z hoc fm Bau. procedit quādo verba ponuntur ordinate, et vbi debent: alʒ perdunt effectum. de rescrip. causam. §. ti. j. cle. si dignitatem. z dicit Baul. hoc qđ hic dicitur de mēse procedere etiā in alia cōditione: vt si dicatur, prouideas de beneficio certi valoris z minoris si voluerit intra mensem. idē dicit videri si apponatur cōditio, si repertus fuerit idoneus. de qua. §. proximo respōso: q̄ semper incipit mēsis a certo. s. a vacatione. nec est necessaria inhibitio facta collatori: ne cōferet, cū de eo nihil dicat hic: sz tm̄ reseruatio z acceptatio tpe limitata z decretū sufficit. nā vbi requirit inhibitio, hoc iure exprimit. de rescri. tibi qui. lib. vj. z procedit hec argumētatio ab omisso. Baul. ¶ Op. q̄ etiā qñ apponit mēsis debet suspēdi effectus gratie vsqz ad euentū cōditionis. s. vsqz quo declarat impetrās mentē suā acceptādo certū bñficiū. qđ etiā sub cōditione debetur in veritate nō debetur, lz sit spes in futurū deberi: insti. de ver. ob. circa mediū. de spon. c. vnico. in p̄n. li. vj. Soluit Zaud. q̄ ex hac rōne, z q̄ verba erāt posita in vna z eadē oratione videbant esse in pendenti vsqz ad euentū cōditionis, z fm hoc videbat q̄ ordinarius vel executor apostolicⁿ alteri datⁿ posset bñficiū vacās cōferre, z ob hoc ab initio p̄motionis dñi pape Clementis. v. dicebat sic: qđ duxerit acceptādū intra mēsem. z quo ad illud manⁿ ordinarij z cuiusli-bet alteriⁿ fit ligata. sed nūc fm eū hoc nō oportet: q̄ appositio ad sola mēsis operat, vt prebēda sit affecta ad hoc vt hec clausula, mēsis. nō vacet in rescripto: pro hoc qđ dixi in tertio notabili alʒ frustra mēbranas occuparet preallegatū. c. si romanorū. xxviij. q. j. sic em̄. ff. de vsur. l. si stipulatus. de lega. j. l. si qñ. Tñ ad tollēda dubia ponit curia clausulā magis expressam. de qua in gl. iste termin⁹. in p̄n. ¶ Sc̄o op. ad id qđ dixi in. §. notabi. de cla. acceptādi. q̄ vt p̄dixi nō reddit rescriptū gñale intm̄ q̄ ei preiudicet p̄ spāle. obstat em̄ de pbē. dudū. z. c. q̄uis. li. vj. nā in. c. dudū. dz q̄ si papa det licentiā cōferendi bñficia resignata in manib⁹ suis in sua legatiōe: z sc̄o papa nō habita mētione de predicta cōfert canonicatū z p̄bendā vacātes in aliqua ecclesia legationis, valet collatio. in. c. vero, q̄uis. dicitur q̄ si papa dat licentiā cōferendi beneficia certo modo vacantia z secūdo aliqđ de his cōferat specialiter vel alʒ cōferri mādet: species derogat generi. soluit Baul. q̄ in contrarijs est proprie generalitas que

diuersas

diuersas species infert ꝛ includit ꝛ leis perficit. simile de rescri. pastoralis.§.qm̃.non sic in casu premisso:qz primo mandatū restringit ꝛ perficit in vno bñficio tm̃ respectu cuius clausule tale rescriptū est speciale: sed virtute clausule ante acceptationē est incertū ꝛ ratione loci gñale eo.ti.executor. lib.vj.de rescri.abbatē. vñ inter alia rescripta respectu impetrātis nō est differētia q̃ est inter genꝰ ꝛ species:sed que est inter certū ꝛ incertū nec ratio generalitatis ad speciem facit ꝙ cōferri possit per ordinarium vel fm executorē in proximo rīso: sed cōditio nō rescripta ad tēpus q̃ potestatē conferēdi nō impedit vult dicere ꝙ rescriptum ad beneficiū qs duxerit acceptādū non est gñale:sed speciale:qz non potest consummari nisi in vno beneficio. qs non sic est in.c. dudū.ꝛ.c.q̃uis.dicit etiā ℙaul.ꝙ.c.illa loquunt in alio casu:qz c.dudū.loquitur qñ gratia ꝓfertur intuitu collationis ita ꝙ tractatur de cōmodo collatoris: tunc em̃ potestas tradita est generalis donec manet in habitu seu potētia:ideo preiudicat specialis: qz continet aliquid actu per qs extinguit specie de genere et sub genere amplius nō includat illa spēcies:ad hoc.xxv.qō.j.§. vlt.regula,generi.li.vj.c.aūt,q̃uis.loquit de gratia qualificata ad certū numerū restricta: ꝛ huic p̃iudicat species donec gñalitas manet in habitu. vñ est ibi gñalitas potestatis cui derogat ꝑ speciē: hic aūt est generalitas priuilegij cui nō derogat ꝑ speciem.ratio nota.xxv.q.ij.in fi. vbi dicit glo.ꝙ ratio est in rescrip. qz generale rescriptū non dat iurisdictionē. de rescript.pastoralis.in fi.priuilegiū aūt generale statim hz effectū. ꝛ dicit ℙau.ꝙ si aliud diceremus,posset euenire ꝙ in loco essent tam pauce ecclesie ꝛ tot impetrantes ꝙ iste qui hz gñales literas nunq̃ haberet beneficiū: decretū ergo afficit omne bñficiū hz nō oē debeat, id est non poterit nisi in vno cōsummari.simile.C.qui po. in pig. ha.si gñaliter.ꝛ.ff.e.q gñaliter. de hoc dixi de rescript.cū ordinē. maxime in.ij.q. vbi etiam tenui hoc qs ℙaul. licet Fride.de se. in cōsil.cxcj.teneat contrariū:vt ibi dixi. Item in.e.c.solui aliud cōtrariū circa intellectū.c.dudū. et.c.q̃uis. videtur enim in illis scōm rescriptū fuisse obreptitiū ex quo in eo nō est facta mentio de primo.sed,vt dixi,in.d.c.cū ordinē.non fuit obreptio: qz potestas generaliter per papā tradita intelligitur sine preiudicio potestatis pape. ꝛ sic remanet apud eum eadem potestas que priꝰ erat.sicut ergo ante potestatē traditā valuisset impetratio ꝛ collatio facta a papa: ita etiā nunc valet nō facta mentione de illa potestate.talis em̃ potestas venit accumulatiue ad potestatem pape. Item impetratio vel collatio facta specialiter a papa non venit ad p̃iudicandū potestati gñaliter tradite. hz papa vtit sua potestate.secꝰ aūt esset si post potestatē traditā legato gñaliter aliquis impetret potestatē cōferendi beneficia in certa parte legationis:tunc em̃ directe venit secunda gratia in preiudiciū prime:ideo non valet tacite de prima: quod plenius dixi in.d.c.cū ordinē.ꝛ hoc no. ¶ Quero qūo cōtinuat iste.§.ad precedens responsum.glo.j.rñdet dicēs secus:qz in casu isto nō valet collatio ordinarij vel alteriꝰ executoris intra mensem facta hz ante acceptationē.ꝛ idē ℙaul.ꝛ ℙen.qs no.cōtra eos qui dicūt hunc.§. pcedere solū quo ad ordinariū:non autē quo ad aliū executorē. ꝑ cōtinuatione aūt p̃cedēti facit: qz dictio secꝰ, est aduersatiua: iō dz inferri ꝑ eā ꝙtraria dispositio. at in rīso p̃cedēti dixi de ordinario vel alio executore. ¶ Opp.ad hoc:qz ex quo gr̃a est sub cōditione ante purificationē,remanet gñalis:ergo nō debet impediri dispositio spālis si bñficiū specialiter confertur vel impetrat.So.Fride.de senis stat contrario in consi.cxcj.sed Lap.refert eūdē Fride.de curia scripsisse ꝑ curiales teneri ꝙ iste ver.respiciat superiora modo p̃dicto ita ꝙ gratia afficiat intra mēsem etiā anteq̃ extet cōditio,ꝑ hoc qs no.de prebē.si pauper. li.vj.et hoc tenet Lap.dicens ꝙ sic:vt qñ scribitur pure decretū,statim afficit: ita etia qñ sub cōditione cū appositione mēsis.qs est verius. ꝛ de hoc dixi in.d.c.cū ordinem. faciūt hec ad questionem facti in qua cōsului Ferrarie.ꝛ idē postea cōsuluit collegium doctorū ℙadue. A.ꝛ.B.clerici in eadē eccl'ia impetrauerūt a papa prebendā,quā postq̃ vacauerit intra mēsem duxerunt acceptandā cū clausulis inhibitiōis ꝛ decreti.secūdus prebendā que posteavacauit intra mēsem acceptauit ꝛ p suū executorē sibi collatio facta fuit.primus aūt intra mēsem non acceptauit,nec aliqd fecit:querit an collatio facta scōo de iure valeat.ꝙ sic,arguitur multis rationibꝰ:precipue qz clausule decreti in literis primi effectū sortite nō sunt: ergo non impediūt.debent enim intelligi cū effectu.s.si valuerint. de cleri.nō resi.relatum. cum similibus. alias rationes prosequor in consilio quod extense posui in repetitione.c.dilectus.ij.de preben. In contrariū sunt alie multe rōnes quas ibi posui et p̃cipue ꝙ hac parte est casus in hoc.§. fm intellectū qui sumitur ex gl.j.de quo.s̃.ea.q. et hanc partem expressius tenet ℙaul.hic q format questionē in terminis qñ impetrans intra mensem non acceptat, ꝛ ordinarius intra eundē mēsem cōfert.in qua dicit ꝙ nō valet collatio: qz facta tempore quo non potuit:vnde noua collatione opus est.argu.de ele.bone.ij.ꝛ.c.pe. Ad contrarium dic ꝙ appositio mēsis operatur ꝙ clausula decreti habet effectum etiam si gratia nondum sortita sit effectum:qs est mirabile.tamen equum est vt appositio mensis aliquid operetur.in hac tamen questione sunt doctores moderni tenētes aliter ꝛ videntur iuuari per vnam regulam cācellarie ad quam respondi in.d.c.dilectus.inherēdo huic.§.fm intellectum premissum. ꝛ hec nota. ¶ Secūdo quero an hic.§.locum habeat siue in forma pauperū, siue in forma gratie. ℙaul. refert quosdā intelligere tantū in forma pauperū de qua premisit.ipse vero tenet idē si gratiose:qz hec litera loquit gñaliter.dicit ergo curādum solūmodo an decreto tempus adiiciatur, an nō:quia si sic,statim habet effectū:vt hic, et hoc tenet rota ℝomane curie decisione.ciij.que incipit,itē.§.secus.vbi refert Jo. cal.idem tenuisse,ꝛ alios plures. ¶ Tertio quero an dispositio huius.§.sit noua. videtur ꝙ sic ex verbo censemus. et hoc tenet Laud. dicēs ꝙ potius est noui iuris cōstitutiua q̃ antique declaratiua.ꝛ sic nō respicit gratias p̃teritas vel pendētes:sed futuras:id est que post hūc.§.emanauerūt.gl.autem in verbo,censemus.tenet cōtrariū ,ꝛ eā no.mihi magis placet opi. Laud.nā appositio mēsis vel alterius tēporis non deberet de sui natura operari id quod hic dicitur cessante hac dispositione. hec tamē questio hodie est nullius effectus nisi pro intelligēda subtilitate propter similia. ¶ Quarto quero in eo ꝙ dicit de mēse, quid si esset aliud tempus.gl.in verbo,mēsem.dicit idem:quod est verū fm ℙau.siue sit tēpus certum ꝛ limitatū,siue non:de elec.innotuit.de prebē.inter cetera.nam fm eum aliud est decretū incertū respectu initij ꝛ finis.s̃.proximo responso.Aliud est certum ratione principij,sed incertū respectu finis:vt.d.c.innotuit.ꝛ.c.inter cetera.vel si est certum respectu vtriusq̃:vt hic:ex hoc infer
a fertur ꝙ si mādatur prouideri de bñficio qs acceptauerit[a] intra tempus arbitrādum ab episcopo erit locus huic.§. quod videt dubiū: quia hic.§.deuiat a regulis iuris in eo ꝙ decretū afficit anteq̃ gratia sit purificata,ꝛ sic nō debet extēdi extra suos terminos.sed pro dicto ℙaul.est,qz vtroq̃ casu est eadem ratio vt appositio temporis aliquid operetur: ꝛ sufficit ꝙ potest fieri certum. raro tamen hoc veniet de facto: sed si eueniat videtur verius ꝙ decretū ligabit etiam interim anteq̃ episcopus arbitretur inherendo dicto ℙaul.tamen subtiliter ponderando dictū ℙau.nihil facit:qz loquitur quando decretum est certū ratione initij,nō aūt finis:vt in.c.innotuit.vbi papa decernit irritū quicquid cōtra fieret ante susceptionē literarum suarum. ꝛ similiter in.c.inter cetera. discernit irritum ante collationem si qua fieret anteq̃ esset de prebēda prouisum magistro ℙ.his enim duobꝰ casib⁹ statim decretū habet effectū,licet sit incertū quantū durabit.in exemplo autem premisso decretū non est certū ratione initij:sed pēdet.nec potest habere effectū nisi postq̃ episcopus arbitratus fuerit. nā ꝙ episcopus debeat arbitrari est conditio extrinseca que suspēdit.de rescrip. si p te.ꝛ hoc verꝰ. ¶ †Quinto
2 b quero quot dies habebit mensis[b] iste ad acceptandum. Benze. dicit ꝙ tot quot habuit mēsis in quo facta est notificatio ita qs si de illo erant elapsi aliqui dies, supplebuntur de sequēti. ar.ff. de diuer.ꝛ tempo.prescri.l.j.de ver.sig.cū bissext⁹. qs tenet gl.de
3 elec.quam sit.lib.vj. ¶ †Sexto quero si sunt plures expectātes cū clausula acceptādi intra mēsem:an quilibet habebit suū mensem. Benze.arguit ꝙ sic:qz hoc habet forma literarū: nam in literis cuilibet eorū datur mensis.cum ergo nō sit ambiguitas in verbis,nulla debet fieri questio.argu.ff.de leg.iij.l.ille aut ille.§. cum in verbis. Secūdo qz acceptatio sequētis in data facta intra mensem carebit effectu si primus intra illū mēsem acceptauerit.argu.ff.de optione leg.l.si cū optio.vbi si legata est optio seruorum heres de aliquo ipsorū, nō pōt aliud disponere in preiudicium legatarij:ergo nō valet acceptatio secundi impetrantis nisi post mensem cōpetentem primo.ff.de adul.si maritꝰ.ij.vbi tēpus nō currit ad accusandū de adulterio propter maritum qui erat impeditꝰ, et qui ceteris debeat preferri. in contrariū ꝙ oēs habeant vnicum mēsem, arguit Bēze.qz debet occurri diuturne ꝛ periculose vacationi que cōtingere posset si quilibet mēsem suum haberet.s̃.eo.nulla.ꝛ eo.titu.qz cunctis.libr.vj. de elect.ne pro defectu.secundo vt seruetur forma literarum exprimens fore acceptationem faciēdam intra mēsem a tēpore note vacationis:que forma est seruāda:de rescrip.cū dilecta. de prebē.cui de nō.li.vj.sed nō seruaret si quilibet haberet proprium mēsem : qz sic mēsis nō curreret.secundo a tēpore note vacationis:sed a tēpore nō acceptatiōis facte per precedentē: ꝛ sic quo ad secundū frustratoria esset dispositio huius cle.in fi. Tertio videtur clare probari de cōsuetudi.c.fi.li.vj.vbi oēs canonici habēt vnum terminum ad optādum.ꝛ idem.ff.de adulte.si maritus preuenerit. vbi idem tempus ad accusandum de adulterio currit marito et patri,ꝛ tamen maritus potest preoccupare:qz si vult debet preferri:vt ibi,ꝛ.ff.eo.tit.l.is cuius.§.penul. Quarto quia acceptatio facta per omnes intra mensem nulli est nociua non prout in

a ¶ Qs acceptauerit. Adde doc. in.c.tibi qui.de rescrip.lib.vj.

b. ¶ Quot dies habebit mēsis. Ad de glo.in.c.q̃ fit. de elect.li.vj.ꝛ in l.cū bissext⁹.ff.de ver.sig.ꝛ in auth. iubem⁹.C.de iudi. in.l.senat⁹. in gl.in verbo,sexaginta.C. de iure delibe.

data: nam in aduentum acceptationis sue acceptationes eorũ carẽt effectu: nec preiudicat acceptantib⁹ quin possint aliud acceptare ex quo primũ nõ obtinent. ar. ff. de optio. le. l. ij. in fi. z in l. iij. z l. optione. sed prodesse potest: quia si primus non accepta uit, acceptatio secundi habebit effectum: z sic vlterius. z hoc tenet Benz. dicens ꝙ si recte attendatur, cessant contraria. tamẽ ad. l. si maritus. dicit ꝙ ibi tempus mariti qui prefertur patri in accusatione adultere nõ admittitur marito impedito: qz preiudicaretur sibi: vt ibi dicit. pro hoc. l. ij. §. fi. cum. l. sequen. eo. titu. hic autem acceptatio facta per sequentẽ in data in nullo preiudicat primo: quare secus. Bau. j. §. fi. quem sequitur Lap. distinguit an sint plures impetrantes sub eadem data an sub diuersa. primo casu habent vnũ mẽsem. arg. c. vlti. de cõsue. libr. vj. z si queritur hoc casu quis preferatur, dicit Bau. ꝙ si rescripta possint versari circa diuersa beneficia vnum nõ impedit aliud si circa idẽ preferatur primo acceptãs: z si est in oĩb⁹ paritas, erit electio eius ad quẽ spectat electio vel collatio. de rescript. c. pe. libr. vj. sed in eo ꝙ dicit preferendum primo acceptantem, hoc non probatur in. d. §. penulti. ibi enim dicitur de primo presentante: nec videtur curãdum de priozitate acceptationis cum cedat totus mẽsis ad acceptandum vt hic. item sufficit ꝙ hoc nõ est iure expressum: dũmodo ergo vterqz acceptet intra mensem est ac si simul acceptassent: z sic est in optione habẽtium cõferre vter preferatur. d. c. pe. Secundo casu quando sub diuersa data, dicit Bau. ꝙ primus habet vnũ mensem: z si intra illum nõ acceptat secũdus, habet secundum. non enim currit primus mensis secũdo cum nõ possit acceptare beneficium inuito primo. argu. eo. titu. quia diuersitatẽ. de sup. neg. prela. licet. quid enim si primus dicebat se nolle acceptare, z vltimo momẽto acceptat, vel nõ acceptat: qũo potuit añ hoc scire an sibi ius cõpeteret ad acceptãdã: currit ergo secũdus alius mẽsis a tẽpore quo notũ est in loco primum non acceptasse. et dicit Baul. presumi notũ nisi notum sit contrariũ. fatetur tamen ꝙ si secũdus acceptat beneficium acceptatũ a primo non nocet ei si ignoranter fecit. de prebẽ. si beneficia. libr. vj. pro hac distinctione est quod not. Jo. an. in addi. Spe. de concess. prebẽ. vbi plene hoc examinat z pro eadem est quod no. Bart. ff. de adul. si maritus. ij. vbi dicit ꝙ quãdoqz pluribus cõpetit tẽpus ordine successiuo: et tunc secundo incipit currere post finitũ tẽpus primi. C. qui admit. ad bo. pos. possunt. l. fi. quandoqz competit simul z semel z tunc omnibus currit etiam si aliquis eorum habeat priuilegium preuentionis. d. l. si marit⁹. sic autem est in exẽplo premisso: qz quando habent eandem datam, mensis simul omnibus competit. quando vero diuersam, cõpetit ordine successiuo. Steph. hoc relinquit disputationi dicẽs ꝙ vidit pro vtraqz parte in curia pronunciari: tamen ad partem ꝙ habeant vnum tantum inducit dispendium diuturne vacationis. z. d. c. fi. de cõsue. z quod ibi not. in glo. pe. z. d. l. si maritus. ad partem aliã inducit. ff. quis ordo in bo. pos. ser. l. fi. quid enim prodesset acceptare ex quo conferri non possit quousqz primus non declarat se nolle, vel labatur mensis. ita et posterior intra centũ dies qui dantur priori ad petẽdum bonorũ possessionem non admittitur nisi primus sit mortuus vel de ipsius voluntate constet. ff. de suc. edict. l. j. §. si intra. de bonis liber. si filius. §. cũ filius. Jo. an. in apostillis hic dicit ꝙ impetrãtes nostri temporis acceptant sub cõditione si primus non acceptauerit intra mensem, z eodem modo secũdus: z sic vltra. tñ tenet ꝙ omnes habent vnũ mensem. cuius contrariũ tenet in addi. Spe. vbi. s. Jo. de lig. tenet ꝙ omnes suũ mẽsem per. c. si pluribus. in fi. de prebẽ. lib. vj. per quod etiam mouetur Jo. and. in addi. Spe. vbi. s. nam in. d. c. non currit tẽpus secundo ad acceptandum nisi finito tempore primi. ZDihi placet ꝙ vnus mẽsis currit omnibus per rationes z iura. s. ad hoc inducta: z ita seruatur. vbi aduerte ꝙ secundo impetrãti nihil obstat gratia primi quominus possit acceptare, saltem sub conditione si primus non acceptauerit. recipit enim acceptatio conditionem cum sit nudi facti z mentis declaratoria. imo etiam pure acceptare potest licet acceptatio sit sine effectu quousqz apparebit de nõ acceptatione primi. secus autẽ est in collatione facienda ab executore: nam quo ad illam cõpetunt tot menses quo sunt impetrãtes: quia non potest executor secundi conferre nisi lapso mense competẽti primo, nisi primus ante mẽsem renũciet: z sic de alijs. collatio enim est actus legitimus qui non potest esse in pendẽti nec fieri sub conditione. de elec. c. ij. lib. vj. nec conferri potest beneficium alteri debitum: de preben. si post ꝯ. lib. vj. pro hoc decisi. Rote. Jtẽ si habẽs gratiam in forma dignũ vbi decidit ꝙ licet valeat acceptatio ante purificationem gratie, nõ tamẽ valet executoris collatio. quod vltimum bene probat hec cle. in precedenti responso: vbi ante purificationẽ gratie libere potest beneficium cõferri: z sic non cadit sub executoris potestate. Ad iura cõtraria dico ꝙ omnia loquũtur in iure ꝙ pluribus defertur fm gradum; sicut est in edicto successorio: qz hereditas defertur proximioribꝰ: ideo ꝙ diu deliberat qui est prior in gradu nõ currit tempus ei qui est posterior: quia non potest velle cum effectu esse heres. z si declaret in hoc suam voluntatem: declaratio foret nulla. ff. de inoffi. testa. filio. §. cõtra tabulas. de bonis liber. si filius. §. cum filius. de successo. edicto. l. j. §. si intra. sic loquitur. c. si pluribus. preallegatũ. loquitur enim de eo cui collata fuit dignitas vel pbẽda in ecclesia in qua plures vacãt: quo casu quãdoqz cõpetit ordinario collatori potestas eligẽdi intra decimũ que dignitas vel prebẽda debeatur. z si nõ eligit deuoluitur ad impetrantẽ: z sic totũ tẽpus cedit collatori: quod est ideo: qz facta deliberatione statim radicat ius impetrãtis sup bñficio sibi relicto. z sic si intra decimũ primum declararet impetrãs suam intentionẽ, aut declaratio esset sine effectu: z tũc fruſtratorie fieret, aut valeret: z tũc excluderet per eam ius cõpetens collatori. fruſtra enim ammodo declarat mentẽ suã, cũ gratia impetrantis iam esset reducta ad speciẽ z consecuta effectum. in acceptatione aũt de qua loquitur hic nõ agitur vt per eam aliquod ius applicet impetranti: neqz acceptatio est ius aliquod qs deferat per gradus, sed est nuda declaratio volũtatis preparans viam collationi faciẽde per executorẽ. aliud est aũt in collatione executoris, vt dixi. s. ea. qõ. qz per collationẽ radicatur ius in personã ei⁹ cui fit collatio ipso acceptãte. collatio eñ tribuit ius in re. de concess. preben. c. fi. in fi. lib. vj. Ad aliud qs dicebat ꝙ fruſtratoria est acceptatio secũdi ex quo intra primũ mẽsem non põt fieri collatio, dic ꝙ imo est vtilis ad declarandã intentionẽ impetrãtis vt ei possit fieri collatio tẽpore debito. et vt satisfiat huic cle.

4 in fi. ¶ †Septimo quero si impetrãs in forma pauperum petũt intra mẽsem purificari cõditionẽ sue gratie z in hoc fecit omnẽ diligentiã, sed per executorẽ stetit: ipse autẽ impetrãs intra mensem acceptauit. decidit Rota deci. xx. ꝙ valet acceptatio adeo ꝙ etiã elapso mẽse ordinari⁹ alteri cõferre neqt. qs est singulare

5 z nouũ. ¶ †Octauo qro an expectãs possit acceptare post mẽsem beneficiũ adhuc vacãs. glo. in verbo, mẽsem. ibi, sed qrit. arguit ꝙ sic p regulã, qs ob gratiã. lib. vj. z p. c. si absenti. de prebẽ. eo. lib. tñ tenet ꝙ si clausula reseruationis z potestas executoris adiũgitur beneficio vacaturo qs acceptabit impetrãs intra mẽsem, vt hic in text. z in forma posita. in prin. huiꝰ gl. nõ possit beneficiũ acceptare: vult dicere ꝙ tũc tẽpus mẽsis restringit potestatẽ acceptãdi z cõferendi ita ꝙ post mẽsem neutra valet. nã in forma posita hic in glo. in prin. papa reseruauit beneficiũ qs intra mẽsem impetrans acceptaret z de illo dedit executori potestatẽ cõferẽdi: ergo secꝰ de alio. fatet tñ gl. ꝙ posset esse talis forma ꝙ valeret acceptatio z collatio post mẽsem. qs dic vt in glo. ibi, fateor tñ. vsqz ibi, si aũt. z in ea ibi, si tibi absenti. Steph. alle. ff. de cessi. bono. is qui. facit qs no. Archi. eo. ti. si capitulo. libr. vj. ibi, opinioni cõtrarie. simile qs no. de tẽpore adiecto pceptioni vel vacationi. de rescrip. si propter. lib. vj. z cum hac glo. tenet

a Bau. pro primo dicto ꝙ non possit post terminũ[a] acceptare qñ terminus fuit statutus acceptationi et executoris potestati. inducit qs no. xxvij. q. j. si homo. in fi. vlti. glo. z de offi. dele. de causis. dicens ꝙ licet in. c. de causis. possit per partes iurisdictio prorogari vltra terminum: nõ sic tñ potest per impetrantẽ prorogari potestas executoris vltra terminũ. ad regulam, qs ob gratiã. respondet aliter ꝯ glo. dicens ꝙ loquitur in casu suo speciali. et qñ fauoris expresso termino non expirat vel perditur per negligentiã sicut electio z collatio. e. ti. c. ij. de sup. neg. prela. licet. z. c. seq. tacite enim videtur dixisse ꝙ post terminum possit cõferri: z sic tacitum suppressum a contrario expressi habet p expresso. ff. de testi. l. ex eo. de presump. nõne. sic in casu nostro expressum nõ retorquet in dãnum: sed tacitum. hec solutio licet alia sit in verbis a solutione gl. est tamen eadem in effectu: qz sicut gl. dicit ꝙ hoc operat forma mãdati vt nõ habeat locũ regula, qs ob gratiã. ita etiã hoc vult solutio Bau. qs hoc operat forma mandati. Ben. etiã tenet idẽ cum gl. z pro primo dicto ꝙ vltra mensem nõ possit pbenda acceptari nec cõferri, inducit qz adiectio tẽporis facta ad acceptandũ restringere videt potestatẽ acceptãdi z vltra illã acceptare non possit qui intra tẽpus fuit negligens. ar. ff. de arbi. celsus. de act. z ob. l. traiectitie. §. de illo. C. de contrahẽ. z cõmit. sti. magnã. quasi lapsu tẽporis semel negligẽtem ab acceptãdo repellat argumentũ quasi expressum. ff. de lega. ij. statuliberũ. §. stichũ. de cõdi. z demõ. si in diẽ. z clarius. ff. de fideicõ. liber. thais ancilla. §. intra. cum ibi no. pro hoc. ff. de vulg. z pu. si ita quis substituerit. de bo. pos. cõtra tab. l. ij. §. si prius. als enim cõtingeret violari voluntatẽ apponẽtis tẽpus qui videt voluisse post tps impetrantẽ excludere ab acceptãdo. arg. ff. de vulg. z pu. ex facto. §. itẽ quero. z. l. qui plures. duraret em tũc tps acceptandi vltra tẽpus a superiore prefixum, cõtra iura predicta z similia. z hoc idem tenet rota p hãc rationẽ deci. cccxxxiij. Jtẽ ꝙ habẽs authoritate aplica canonicatũ z hoc intelligẽdo ꝙ expectãs nõ fuerit creat⁹ canonic⁹ a papa. si ꝯo fuisset fact⁹ canonicus: tunc dic vt in seq. q. ad regulã, qs ob gratiã. respondet

a ¶ Qs non possit post terminũ. Adde Feli. in. c. cum inferior. de ma. et obe. in. iij. col. ver. ſz si delegatus.

ſpondet Benze.vt dixi.s.e.q.fm glo. ꝙ hoc operaꝫ forma mã-
dati.vel fm eum poteſt dici ꝙ tempus ad acceptandũ non ſim-
pliciter apponitur fauore impetrantis: ſed tantũ quo ad quid,
ſcz vt intra illud tempus ligate ſunt manus ordinarij ne cõfer-
re poſſit quod alꝫ poterit.eo.titu.c.j.lib.vj.in hoc autem non eſt
in ſui fauorẽ:qꝛ cenſetur adiectũ vt eo elapſo nõ admittaꝫ acce-
ptans.ſi enim admitteretur.non eſſet differentia inter habẽtem
poteſtatem acceptandi tẽpore limitatã ⁊ habentem non limita
tam:qꝰ eſt abſonũ.dicit ergo Bẽze. ꝙ eſt qd imputeꝫ non acce
ptandi intra tps:qꝛ poſt tps nõ poterit ſibi cõferri ex quo negle
xit vti gratia:qꝛ per talem negligentiã extincta eſt.arg.ff.de ſuc
ceſſo.edic.l.j.§.de quibus.de preben.ſi clericus.lib.vj.nã execu-
tor habet poteſtatem conferendi acceptatum intra tempus:er-
go non aliud.alꝫ verba reſcripti nõ ſeruarentur.cõtra id de re-
ſcrip.cum dilecta. de priui. porro.ad.c.ſi tibi abſenti. reſpondet
ꝙ ibi re integra fit acceptatio de beneficio qꝰ per collationẽ de
ſierat eſſe liberum:tenet ergo acceptatio collatore in eadem vo-
luntate manente.argu.de procu.licet. lib.vj.ff.ad tertul.l.filij.§.
ſi.⁊ in eadem voluntate durare videtur donec appareat de cõ-
trario.argu. de baptiſ. maiores.§.vlti.ff.de lega.iij.fideicom.§.
ſi rem.de proba.l.eum qui.in queſtione autem premiſſa per nul-
lum factum alicuius deſierat beneficiũ eſſe liberum ex quo fuit
negligens in acceptãdo intra tempus.ſibi ergo imputet: qꝛ vi-
gilantibus ⁊ c.ff. que in fraudem credi. pupillus.maxime qꝛ re-
ſcripta beneficialia tanꝙ ambitioſa reſtringẽda ſunt.de prebẽ.
Quis.j.lib.vj. ¶Oppo. ad hoc.ff.de optio. lega.l.mancipiorũ.
vbi poſt tps ſtatutũ ad optandũ poteſt quis optare re integra.
ſoluit Benz.ꝙ vbi nõ fuit tempus adiectũ a teſtatore alꝫ vltra
non fuiſſet admiſſus.ff. de lega.ij.ſtatuliberum.§.ſtichum.ſed a
iudice ideo fauore vltime voluntatis poſt tempus admittitur
optans re integra.hic aũt fauor cõſyderari nõ poteſt hoc caſu.
nam in caſu.l. mancipiorũ. nõ infringiꝫ voluntas teſtatoris per
optionẽ factã poſt tempus ex quo teſtator nõ limitauerat tps
hic aũt infringereꝫ voluntas mãdantis qui tempus apposuit.
⁊ de intellectu huius.l.not.j. de verbo.ſigni. cle.ſepe.ver.eo.ſal-
uo.in glo.vbi ergo.⁊ dixi de fide inſtru.cum dilectus. ¶Oppo.
ad idem.ff.de iure delibe.ſi quis ſuus.de mino.ꝙ ſi minor.§.ſce-
uola.C. de repu.heredi.l.vlt.in quibus inſtitutus repudiauit he
reditatẽ ad eam adeundã admittiꝫ re integra.Sol.Bẽze.ꝙ ibi
fuit tẽpus pfixum a teſtatore ad eundũ ſicut etiã hic fuit ad ac-
ceptãdũ. Itẽ ſi eſt fauor vltime volũtatis, ne pereat hereditate
non adita,cũ ex ea regulariter legata nõ debeanꝫ.ff.de his que
in teſta.delen.l.prime.C.de fideicõ.eã quã.⁊ qꝛ intereſt defun-
cti habere ſucceſſorẽ.ff.de interroga.actio.l.⁊ qꝛ.ne aliquis iniu
ria afficiaꝫ.inſti.ex quib.cau.manu.nõ licet.§.j.talia autem nõ
poſſunt in caſu noſtro cõſyderari. ⁊ pro intellectu predictorũ in
6 hac queſtione faciunt que dico in ſequẽti queſtione. ¶†Nono
quero ſi fm nouã formã papa dat canonicatũ, ⁊ circa prebẽdã
dat beneficiũ acceptandi intra mẽſem.gl.ea.in ver.menſem.ibi,
ſi aũt fm nouã.dicit ꝙ tunc licet reſeruatio ⁊ poteſtas executo-
ris adiungatur prebende acceptande intra menſem,ita ꝙ ex vi
reſeruationis acceptari vel p executorẽ cõferri nõ põt: tamẽ ex
vi canonicatus ſi nullus ibidẽ expectat poſt menſem:ſibi peten
ti cõferri debet per ordinariũ ⁊ cũ decreto,ita ꝙ alteri facta col
latio nõ tenet:p.c.ſi clericus.de prebẽ.lib.vj.dicit tamẽ glo.hoc
caſu poſſe dici cõtrariũ.⁊ rationẽ diuerſitatis ponit inter hanc
formã ⁊ caſum.c.ſi clericus.qꝛ ibi expirauit poteſtas executo-
ris:hic autẽ durat quo ad aliã que vacabit ſi acceptabiꝫ intra
menſem.nil ergo mirũ ſi ordinarius ibi adiꝫ.dicit etiã gl.ꝙ ſicut
ordinarius nõ habet ibi poteſtatẽ ſup neglecta:ita nec hic.⁊ ſic
videtur gloſ.facere differentiã quo ad aliquid:⁊ ſimilitudinem
quo ad aliud.glo.inter caſum.c.ſi clericus.⁊ caſum premiſſum.
vnde ꝙ dicit poſſe dici contrariũ, intelligitur quo ad hoc qꝰ in
caſu premiſſo prebenda neglecta nõ debeat conferri per ordina
rium:ſicut cõfertur ibi.nõ autẽ intelligas ꝙ nõ debeatur impe-
tranti.ſic dicit Joã.and.ſuper hac gl.vult dicere ꝙ ex quo iſte
erat canonicus affecta fuit prebẽda ita ꝙ ſibi debetur.ſz negle-
xerit intra menſem acceptare.qꝰ intellige fm diſpoſitionem.c.
ſi clericus.quando nõ erant alij expectantes qꝰ etiam dicit hec
gloſ.⁊ s̃.ea.q.dixi.⁊ hoc tenet rota in deci.quam allegaui.s̃.q.
proxi.Lap.ꝓ hoc inducit qꝰ not.de exceſ.prela.inter dilectos.
⁊ dicit hoc qꝰ dixit gloſ.debere intelligi verum quantũ ad hoc
vt expectanti conferaꝫ prebenda neglecta.dicit tamẽ ꝙ ordina
rius libere põt alteri cõferre ſi nõ eſt alius expectans in eccleſia
⁊ ꝙ põt etiã eidem negligẽti cõferre ſi velit licet ille actionẽ nõ
habeat ad eam petendã.⁊ idem tenet in dicto.c.ſi clericus.vbi
dicit ꝙ licet p̃benda neglecta nõ debeatur ex debito impetrãti,
ſed alia ſic:vt in.d.c.ſi clericus.nõ tamen tollitur quin ex ſua li-
bertate poſſit ordinarius ei cõferre.⁊ ex hoc vult Lap.ꝙ p̃ben-
da neglecta non remaneat affecta propter canonicatum.in cõ-
trarium facit quod dicit Joan.and.in eo quod.s̃.dixi poſt eũ.
cum ad glo.ibi poſſet dici cõtrarium ſupplet.ſ. quod non debet
conferri per ordinarium, nõ autem ꝙ nõ debeatur impetranti.
⁊ hoc videtur tenere rota in deci.allega.in proxima.q.vbi cõclu
ditur ꝙ iſte qui erat factus canonicus a papa poteſt poſt men-
ſem acceptare prebendam ſi nõ eſt alteri collata.ex quibus ver-
bis apparet eſſe de mente illius deciſionis quod poſt menſem
prebẽda nõ remanet affecta.pro primo ex quo acceptare poteſt
ab alio: in quo videtur dicendum ꝙ indiſtincte poſt mẽſem nõ
poteſt impetrans ſe impedire de tali prebenda:nec eſt verum ꝙ
collatio canonicatus ſibi facta afficiat prebendã ſimpliciter ſed
eam ſolam quã intra menſem acceptat: quia limitata eſt colla-
tio canonicatus reſpectu prebende quã acceptauerit intra mẽ-
ſem quo ad illam eſt perinde ac ſi non fuiſſet canonicus. ꝙ au-
tem illa prebenda non potuerit conferri per ordinarium vel per
ſecundum executorem intra menſem, non fuit ex eo quia eſſet
affecta: ſed ex adiectione menſis que hoc operatur: vt hic.⁊ ſic
declaraui hanc gloſ.cuidam doctori de ipſa me interrogãti per
literas: ⁊ per hoc dico ꝙ verum eſt quod dicit Lap. ꝙ ordina-
rius poteſt neglectam libere conferre cui vult. dico etiam ꝙ poſ
ſet eam conferre expectanti in caſu.c.ſi clericus. licet non tenea
tur:vt ibi.quod latius dico.j.eadem.q.in caſu autem huius cle-
mentine videretur eodẽ modo ꝙ ordinarius eam conferre poſ-
ſit expectanti: licet non teneatur. ⁊ hoc ſi alteri non debeatur:
tunc tamen non dicetur apoſtolicus, ſed capitularis. quando
enim papa fm nouam formam creat canonicum, non intendit
ꝙ prebenda primo vacatura afficiatur: tunc enim eſſet locus.c.
ſi clericus.ſed intendit ⁊ ita exprimit ꝙ afficiatur prebenda quã
acceptauerit intra menſem.vnde acceptatiõe non ſecuta colla-
tio canonicatus nihil operaꝫ quo ad hanc prebendã: ⁊ ideo nõ
eſt vera illa particula gloſ. que dixit vt.s̃.dixi in hac queſtione,
ꝙ ſi nullus ibidem expectat etiã poſt menſem debeat per ordi-
nariũ hec prebẽda expectanti petenti conferri ⁊ cũ decreto.i.ꝙ
alteri facta collatio nõ tenet:qꝛ imo tenet,vt predixi:quia prebẽ
da nullatenus eſt affecta. nec eſt verum ꝙ etiam intra menſem
fuerit affecta ex vi canonicatus, vt predixi, ſed ſolum ex vi de-
creti cum adiectione menſis.ex hoc dico ꝙ multum refert hanc
formam ⁊ caſum.c.ſi clericus. ibi enim in ſecundo reſponſo va-
cans non poteſt per ordinarium cõferri alteri ꝙ expectanti qui
receptus erat in canonicum ⁊ primã que vacauerat negligẽter
omiſerat acceptare. ipſi enim negligenti primã debetur ſecũda
quando ibi non ſunt alij expectantes: ⁊ hoc ideo, quia cum ſit
canonicus debetur ſibi prebenda nulli alteri de iure debita:pri-
mam aũt quam negligit petere non poteſt: qꝛ iam in illo queſi-
tum eſt ius ordinario cõferendi eam cui vult. poſſet tamẽ vt di-
cit Lap.ordinarius ſi vellet etiam conferre primam expectanti.
⁊ dic ꝙ quo ad ſecũdam nulli de iure debitã expectans obtine-
bit eam ab ordinario authoritate apoſtolica per.d.c.ſi clericus.
vbi dicitur ꝙ alteri facta collatio nõ tenebit. ſz in caſu premiſſo
ex quo gratia durat quo ad aliam prebendam quam expectãs
acceptabit intra menſem ordinarius nõ habet ſecundã cõferre
expectãti ſed executor. item in illa preferet omnibus expectãti-
bus ſicut preferre debuit in prima ſi eam acceptaſſet.ſed ſi ordi-
narius collator vellet cõferre iſti primã neglectã: poſſet, vt dixi
s̃.ea.q.ſicut eã conferri põt cuilibet extraneo, nullo tĩ iure eam
petere põt. ex quibus omnibꝰ cõcludit ꝙ acceptatio facta poſt
menſem nullius eſt effectus. cõcludit etiã ꝙ id qꝰ dicit gloſ. hic
in ſi.nõ eſt verum in eo qꝰ dicit ꝙ nec in caſu.c. ſi clericus.nec in
caſu iſte ordinarius habet poteſtatẽ ſuper neglecta: qꝛ imo põt
eam libere cõferre cui vult: niſi in caſu quo ſint alij expectantes
quorum gratie afficiantur: ⁊ ad illum caſum forte ſe retulit glo. a
licet inſpiciendo verba eius videãtur velle ꝙ ex quo expectans
eſt canonicus debeatur ſibi prebẽda neglecta ſi nullus ibidem
expectat.qꝰ non eſt verum: qꝛ non debetur licet ei cõferri poſſit
vt predixi. ¶Decimo quero an expectans in forma de qua hic
poſſit acceptare primum beneficiũ incertum quod vacabit.glo.
in verbo,notitia.dicit ꝙ nõ.⁊ in ea ibi, quod vacat. de hoc not.
de preben.ſi poſtꝙ.lib.vj.in glo.iij.ibi.eo.titu.verbum erit.idem
not.de ali.iudi.mu.c.j.

1 ☞ Aut dictio,facit alternatiuam.

2 Collatio beneficij ſi fiat procuratori expectatis an ſufficiat vt b
per hoc videatur expectans acceptaſſe.

3 Procurator laicus an poſſit acceptare beneficiũ pro expectãte.

4 Procurator habens mandatum ad acceptandum beneficium
an poſſit acceptare dignitatem.

1 **§. Quinetiam.** ¶†Not.de dictione aut[a], que
a facit alternatiuam in qua ſuffi-
cit alterũ eſſe verũ.de hoc in gloſ.iij. pro hoc de reſcri.cum inter.

b ¶Secundo not. ꝙ tacens [b] habeꝫ pro conſentiente.ſufficit eñ
ꝙ hic preſens recipiat collationẽ: ⁊ ſic prodeſt taciturnitas.ali-
bi nocet.de his que fi.a ma.par.ca.ex ore.ij.q.vij.plerũqꝫ.vbi de
hoc.xxxij.q.iij.dicat.xxix.q.ij. ſi qꝰ.xxvij.dis.c.j. ¶Tertio not.

¶De dictione aut. Adde gl.in c.j.de reb.ecc.nõ alien.l.ſi ex toto. in.§.j.de lega.j.l. titio. de lega.ij.l. ſtatulib.in.§.ſi.e. ti.l.ille aut ille.de lega.iij.

¶Qꝛ tacens.ad de tex.⁊ ibi Dy. ⁊ Jo.an.in mer-
cu.in regula,q ta cet. de reg.iur.li. vj.glo.in.c.j.in ꝟ. tacuit.xxvij.diſt. tex.⁊ doct.in.c.ſi ſeruus. liij. diſt. Innoc. in.c.j.de poſtu.⁊ i.c.in ge-
nerali.de elec.

duos modos tacitos acceptandi prebendam vacantē. modum autē acceptandi vacaturā not. Archi. eo. titu. ne captande. lib. vj. in glos. hec forma. ¶ Oppo. q̄ si impetrans petit beneficium sibi conferre non debeat admitti sed reiici tanq̄ ambitiosus. de elec. qualiter. Solu. ℙau. q̄ non est ambitiosus: quia ius suum psequit̄ sicut nominatus in scrutinio qui petit eligi. de elec. publicato. z electus qui petit confirmari. de elec. dudum. q̄. z consecratus in episcopum qui petit pallium: vt not. c. distin. prisca.

a ¶ Sz acceptatio benefic̄ij. Adde Archi. Jo. mo. z Domi. i. c. j. in §. ecōtra. eo. ti. li. vj. Domi. i. c. ne captande. eo. tit. z lib.

¶ Secūdo oppo. quia videtur tex. velle q̄ acceptatio beneficij[a] debeat fieri in presentia executoris in eo q̄ ponit duos modos acceptandi in quorū vtroq; executoris presentia requirit̄ cū tamen etiam in eius absentia fieri possit: vt not. eo. titu. c. j. lib. vj. ad fi. So. vt in glo. in verbo, executorem. ex qua dic q̄ licet quo ad duos modos de quibus hic requiratur executoris presentia non tollitur quin etiā in absentia fieri posset. in quo dicit ℙau. q̄ acceptatio tacita requirit executoris presentiā: vt hic. expressa non: vt in cōtrario. z idem Bēze. z ℙau. q̄ acceptatio facta in absentia executoris impedit collationem ordinarij z alterius executoris quādo est decretū appositū cum termino. s. §. proxi. secus si non esset decretū: quia tunc debet fieri in presentia executoris z per eum approbari. dic etiam q̄ tunc oportet q̄ purificata sit gratia. s. e. clemē. in princi. ¶ Quero cuius vtilitatis

2 sit iste. §. Sol. vt in glos. j. z idem ℙau. z Benze. ¶ †Secundo quero si collatio fit procuratori expectantis an sufficiat vt per hoc videatur expectans acceptasse. glos. in verbo, presenti. dicit q̄ sic. Et idem ℙau. ¶ Oppo. ad hoc. ff. de verb. oblig. l. vlti. in princip. z l. si stipulatus fuerim. in princi. glo. ea. sol. q̄ ille leges non loquūtur in procuratore: dicitur autem in dicta. l. si. q̄ si filius vel seruus stipulatus sit rem illam aut illam vtram ego velim: non pater aut dñs, sed filius vel seruus habet eligere de alterutro. z idem venit. l. si stipulatus fuerim. vbi idem dicitur ex quo habetur q̄ electio est personalis, quod dicit dicta. l. si stipulatus. videtur ergo non posse expedire per procuratorem, sed glo. vt predixi, dicit q̄ non loquūtur in procuratore. vult dicere q̄ in illis legibus possit electio fieri per procuratorem. nec diceret̄ expressa persona: quia qui per alium facit per seipsum facere dicitur. de senten. excommu. mulieres. regula, qui per alium. lib. vj.

3 ¶ †Tertio quero circa dicta in proxi. q. an talis procurator possit esse laicus. videtur q̄ sic. de procu. c. j. lib. vj. nudū enim cōsensum exprimit nomine alterius. vnde sicut quis potest cōtrahere tanq̄ procurator matrimoniū carnale cum illa cum qua nō posset nomine suo: ita debet esse z in spirituali. nam valet argumētum de carnali ad spirituale. z econuerso. de translatio. c. ij. vij. q. j. sicut. in cōtrariū. de procu. cle. religiosis. vbi sicut religiosus phibetur esse procurator: sic nō potest alium substituere. sic ergo laicus qui non posset acceptare beneficiū nomine suo tanq̄ incapax: nō posset etiam alieno. ℙau. soluit distinguēdo z corrupta videtur scriptura: sed cōsyderato effectu dicit q̄ quādoq; loquit̄ de potentia cōpulsiua. i. per quā quis agit contra aliquē vt ad aliquid compellatur quandoq; de receptiua z executiua. primo casu loquit̄ regula, qs alicui. lib. vj. q̄ id qs licet nomine suo non licet alieno: z hoc si prohibeat̄ ratione delicti. z si prohibitio parit exceptionē peremptoriam: tūc enim prohibetur per alium etiam cessionarium. secus si parit dilatoriam punitoriam

c ¶ Obuiādū fraudib[c]. Adde ca. ne qs. xxij. q. ij. c. excōicatorū. xxiij. q. iij. de post. c. si. in cle. j. de re. pmu. in. c. ij. de renū. li. vj. c. vnico. de rerū pmu. eo. lib. l. in fraudē. ff. de jure fis. in. l. he res me[c]. ff. de cōdi. z demon.

persone contractu z iudicio in toto non mutato: de quo remittit ad questionē vsurarius per se disputatā, vbi de vsurario qui cessit non vsurario actionem ad repetendas vsuras quas alteri dederat, distinguit cum querit̄ an personalis exceptio doli vel alia obest cessionario: quia aut loquimur de exceptione dilatoria iudicij contra iudicē vel partem que proprie est persone peremptoria cōtractu z iudicio in totum non peremptorio: aut de peremptoria cōtractus vel iudicij. primo casu nō obstat cessionario, sed extinguit̄ cum persona principali: quia in odium persone intelligit̄ inducta: pro hoc qui ma. accu. pos. cum in tua. de offic. deleg. iudex. lib. vj. vbi delegantis recusatio nō tranfit ad delegatum. qui tamen vtitur authoritate delegantis. ff. de iurisdic. om. iudic. l. z qz. secundo casu aut cessionarius vtitur adminiculo sui authoris: aut nō. si sic: patitur omnē exceptionē in rem siue habeat causam lucratiuā, siue non. ff. de publicia. l. j. §. si ego. si nō vtitur: secus. ex hoc infert ℙau. ibi q̄ si ageret̄ ex testamento vsurarū manifesti, obstaret exceptio. de vsur. q̄q̄. lib. vj. quasi velit dicere q̄ tunc cessionarius vteret̄ adminiculo sui authoris. z si secus quādo cessat tale adminiculū: vt in premissa questione. z in eo qs dixi. s. ea. q. de prohibita ratione delicti. dicit hic ℙau. idem si prohibeat̄ ratione rei vel misti. secus si ratione defectus intelligētie, vt in furioso cui acquirit̄ per alū qs per se non potest. ff. de acquiren. pos. l. j. §. item acquirimus. de vsucap. labeo. in fi. vbi gl. dicit aūt ℙau. q̄ in casu nostro loquimur de potētia executiua z receptiua; z sic est locus sco mēbro distinctionis prius facte: quo casu distinguit idem ℙau. q̄ qlibz faciens nomine alieno, facit aliquid nomine proprio; aliquādo nihil. primo casu, qz non pōt suo nomine nec alieno: sic intelligit̄ cle. religiosus. qz substituēdo vtitur sua volūtate pprio nomine intantū q̄ dicitur ille suus substitutus. cū ergo fuerit per se non capax. xij. q. j. nō dicatis. nec etiā pōt in alū trāsferre. z ad. c. j. de procura. lib. vj. respōdet ℙau. remittēdo ad ibi not. si aut nihil facit nomine suo: tūc licet pprio nomine non possit: pōt tamen alieno. ex hoc infert ℙaul. in questione premissa q̄ q̄uis laicus non possit pro se acceptare beneficiū: tñ potest pro alio: z illi acquirit ex collatiōe absq; cessione: pro hoc qz nō reperit̄ phibitū. z de hoc de pben. accedens. z dicit ℙau. q̄ ex collatione acquiritur dño vtile z directū dñium absq; cessione. simile qs notat Jnno. ℙostien. z Comp. de elec. q̄ sicut. z qs not. de iurepatro. postulasti. de laico habente collationē prebēdarū ex cōcessione pape: quia inuestitus ab eo non cōsequit̄ aliquid spirituale ab illo sed a cōsecratore vel alio confirmatore, vel alio ministro ecclesiastico. z de hoc. lxij. dist. hadrianus. de testi. dilecto. de preben. dilectus. iij. z qs not. Archi. x. dist. imperiū. dicit etiā ℙau. q̄ huic procuratori sufficit generale mandatū ad acceptādum beneficiū: alʒ procurator generalis nō acquirit absenti beneficium: sicut hereditatem temporalem. nec etiam cōiuncta persona hoc potest: quia licet a lege admittatur psona cōiuncta ad agendum: lex tamen non cōstituit procuratorem. ff. iudi. sol. l. j. §. j. de procur. non solum. §. si de dote. facit quod not. Spec. de cōiuncta psona. versi. quid ergo. vbi dicit q̄ coniuncta persona non admittitur nisi quando admittitur procurator generalis. ¶ Oppo. ad hoc de rescrip. nōnulli. in fi. de restitu. in integ. cōstitutus. z qs ibi not. in. j. glo. Solu. ℙau. q̄. c. nōnulli. loquitur in casu. speciali quando deficiente ratihabitione cessat interesse aduersarij. dic vt ibi dixi: qz ibi admittit̄ cōiuncta psona super eo quod exigit speciale mādatum: quia sic reperitur expressum ibi: alʒ secus, vt in iuribus prime allegatis: z pro p̄dictis est qs

4 not. de offic. deleg. coram. in glo. j. ¶ †Quarto quero circa hoc

b an habens mandatum[b] ad acceptandum beneficium possit acceptare dignitatem. Sol. ℙau. q̄ sic, per ea que not. de rescrip. sedes. ¶ Oppo. ad hoc. de prebē. c. vlti. Sol. ibi in odiosis z restringibilibus sicut sunt rescripta beneficialia. z eodem modo respōdet ad clemē. nō potest. de pcura. sed contra hoc est: quia etiam mādatum procuratorium est restringibile. de offic. deleg. cum olim. dic q̄ nō tñ restringit̄ intantū q̄ verbū beneficiū non comprehendat dignitates prout de sui natura cōprehendit. de verb. sig. tua. in rescriptis aūt beneficialibus determinatum est contrarium ratione predicta. sunt enim magis restringibilia q̄ mandata procuratoris. de prebē. q̄uis. j. z. c. cui de non. lib. vj.

1 ¶ Vacationes diuturne beneficiorum sunt restringende.
2 Fraudibus est obuiandum.
3 ℙapa interpretatur se scire siue sciuerit siue ignorauerit.
4 Ecclesia z locus qualiter differant.
5 Sciens quis presumitur quando agitur de eius commodo.
6 Scire qui potuit z non sciuit debet eidem imputari.
7 An autem cōtra hanc interpretationē debeat admitti pbatio.
8 An autem hec presumptio sciendi locū habeat in casu. c. si clericus. de prebē. lib. vj.
Adde ad idem nume. 9. 10. z 11.
12 Et an hec cle. locū habeat in eo cui facta est gra motu proprio.
13 Impetrās misit procuratorē ad locū beneficij vt sciret si beneficium vacat: procurator aūt mortuus est ante vacationē ignorāte impetrante qui propter hoc omisit intra mensem acceptare.
14 Impetranti autem an mensis ad acceptandum currat ei ante habitas literas.

1 **§. Ceterum.** ¶ †Ho. q̄ occurrendū est diuturnis vacationib[b]: sunt enim periculose: de elect. ne pro defectu. propter periculū tēporaliū z spiritualiū. eo. tit. nulla. de elec. cum inter vniuersas. z dicto. c. ne pro defectu.

2 ¶ †Secundo nota obuiandum fraudibus[c]: de rescrip. sedes.

c de diuor. quanto. ff. de rei vendica. in fundo. z fm ℙaul. poterant committi fraudes si dixissent se ignorasse vacationem cum sciuissent: z pro eis faciebat presumptio si non erant habitantes illius loci: regula, presumitur. libro. vj. ¶ Tertio not. occurrendum litibus. de dolo z contuma. finem. z. c. venerabilis. de

3 re iudic. iurgantiū. C. de agri. z censi. litibus. lib. xj. ¶ †Quarto not. interpretationem papalem per quam interpretatur quem scire siue sciuerit siue ignorauerit. de diuersis interpretationib[o] not. glos. de postula. prelato. c. j. sic z alʒ interpretatur z fingit̄ matrimonium carnale contractum esse. de sponsa. is qui. Jtem spirituale. de reg. vidua. xxvij. distinctio. quod interrogasti. fm Lauduñ. qui dicit q̄ papa potest voluere mentes hominum: prout vult cum nedum corpora z res, imo etiam anime omniū Christianorum in ipsius potestate consistant. de transla. c. j. de re iudica. clemen. pastoralis. quia talia omnino subiacent eius dispositioni. de concess. preben. proposuit. z de potestate pape

4 ibi not. ¶ †Quinto no. differētiam inter locum z ecclesiam. locus enim

cus'enim hic accipitur pro oppido vel villa vbi sita est ecclesia. ¶ Sexto not. q̄ sufficit in hoc casu vacationē esse notam in ecclesia etiam si non sit nota in loco. de hoc in glos. antepenulti. z hoc propter alternatiuam: in qua sufficit alterum esse verum. de rescrip. inter. institu. de heredi. insti. §. vlti. debet autē esse publice nota: vt in litera. ex qua nota q̄ nō sufficit q̄ sciaī ab aliquibus, sed oportet q̄ publice sit nota, id est omnibus qui non fuerint negligentes in inuestigādo. de hoc simile habes de elec. cle. causam. §. verum. z dicit Laud. illud publicum q̄ nemo ignorare potest. xvj. distinctio. quod dicitis. de hoc not. glos. de exce.
5 exceptionem. ¶ †Septimo not. q̄ cum agitur de cōmodo alicuius, presumitur sciens: nisi probetur ignorans. ex hoc colligit Laud. casum in quo non licet ignorare factum sicut nec ius: qs̄ dicit Bēze. cōtingere ex iuris fictione per quam fingitur etiam scire factum alienum quod publice factum est: z hoc etiam si sit absens: licet regulariter absens presumatur ignorare. qui mat. accu. pos. c. fi. Item al's regulariter in facto alieno presumitur ignorantia nisi p̄betur sciētia. ff. de proba. l. verius. regula, pre-
6 sumitur. lib. vj. ¶ †Octauo not. q̄ imputaī ei qui scire potuit. de hoc in gl. vlt. facit. ff. de iur. z fac. igno. regula. ¶ Nono not. q̄ deus dicitur scire id quod per alium inuestigare potuit: pro hoc quia hoc casu potuit impetrans per alium facere sibi beneficium cōferri: vt dixi. s̄. in. §. proxi. q. ij. z. iij. ¶ Opppo. q̄ tempus vacationis debeat computari a die notitie: eo. titu. quia diuersitatem. glo. penul. dicit q̄ quo ad hunc casum inductus est hic rigor q̄ mensis currat etiam ignorāti. cuius rationem tangit etiam eadem glo. ante fi. ibi, sed dato. dicens q̄ licet hic subfit impossibilitas: tamen circa alia beneficia non perdit priule-
7 gium acceptandi: z ex hoc temperaī iste rigor. qs̄ no. ¶ †Quero an contra interpretationem hanc admitti debeat probatio. Laud. q̄ non. cū sit presumptio iuris ipsum debere scire que ratio non sufficit: nam cōtra presumptionē iuris bene admittitur probatio: vt not. de spon. his qui. sed dic q̄ potius est fictio: vt dixi in. vij. not. z contra fictionē non admittiī nisi p̄batio. d. c. iis qui. dicit autē Paul. q̄ contraria probatio non admittitur nisi p̄bare vellet impedimētum qs̄ excluderet omnē possibilitatem scientie: z hoc idem tenet glos. peñ. in fi. z videī hoc vltimo casu q̄ tēpus mensis nō currat. qs̄ facit ad id qs̄ dico. j. q. vij. ¶ Secundo quero si locus vbi sita est ecclesia caret habitatorib⁹, vbi
8 attenditur notitia. glos. ij. dicit q̄ loci primioris. z idem Laud. z Benz. ¶ †Tertio quero nunqd qs̄ hic dicī de modo p̄sumēdi quē scire habet locū in casu. c. si clericus. de p̄ben. lib. vj. glos. penul. q̄ non: q: hic tantū determinaī quādo dicaī habere notitiam in hoc casu: ibi vero simpliciter punitur negligētia. vult dicere q̄ per hunc. §. nō immutatur id quod not. in. d. c. si clericus. in eo q̄ dicitur ibi de illo qui neglexit acceptare p̄bendā. de quo glos. ibi in verbo, negligenter. dicit q̄ quando dicatur negligens relinquitur arbitrio boni viri. i. iudicis. ibi enim agiī de puniēdo negligentiā: z ideo oportet q̄ legitime p̄sumatur eum sciuisse. nec statim cum sciuit dicitur negligens si non acceptauit: sed cū aliquo moderamine arbitrio boni viri qui videbit an lapsum fuerit tempus in quo potuerit deliberare. sic debet intelligi glo. p̄allega. in. d. c. si clericus. qui etiam sic loquitur. hic autem nō agitur de puniendo negligentem: nō enim est sibi pena in hoc q̄ mēsis labaī: q: remanet gratia firma in alio beneficio intra mensem acceptādo: ideo statim currit tps a die
9 quo vocatio fuit publice nota: vt hic. z de hoc. j. q. v. ¶ †Quarto quero an qs̄ dicī hic de modo notitie locū habeat quo ad ea que not. de rescrip. cap'm. in gl. z ita vbi dicit q̄ valēt p̄me litere sed nō secūde que de primis nō faciunt mentionē si primus nō fuit negligens in prosequendo ius suū: glos. penul. hic dicit q̄ nō vult dicere q̄ nō statim infertur q̄ primus sit negligēs ex eo q̄ nō fuit vsus suo rescripto: imo not. ibi q̄ licet in rescriptis ad lites is qui nō vtitur per annū censeatur negligēs. de rescri. ad lites is qui nō vtitur per annū censeatur negligēs. de rescri. si autem. z. c. plerūq̄. secus tamē in gratiosis in quibus hoc nō est expressum: vnde in eis erit arbitrarium quando primus videatur negligēs. ratio autem diuersitatis inter illū casum z casum huius clemen. colligitur ex his que dixi in proxi. q. ibi enim agitur de extinguendo totū ius impetrantis: hic autem secus.
10 z de hoc in seq. q. ¶ †Quinto quero ad idem an qs̄ hic dicī de notitia locum habeat in casu. c. si pluribus. de preben. lib. vj. vbi habens eligere habet terminū. x. dierum postq̄ gratia nota sibi erit. glo. penul. q̄ nō. q: si computareī decenniū a tempore quo nota esset vacatio in loco beneficij. cōtingere posset q̄ prouisus nō posset scire intra decē dies de prouisione sibi facta, z sic sine causa perderet ius acceptandi. dic q̄ isti casus sunt diuersi: ibi enim attēditur notitia respectu gratie: hic respectu vacationis. puto tamen q̄ etiā si gratia nota foret in loco beneficij nō sufficiet quo ad casum illi⁹. c. sed simpliciter oportet: vt sit ibi nota: vt ibi dicī: al's cōtingere posset q̄ sine culpa perderet ius optādi ex toto. qs̄ nō contingit in casu nostro per ea que dixi in duabus primis questionibus. ¶ †Sexto quero ad idem an quod hic dicī de notitia locū habet quo ad extrauagātem, suscepti. Jo. xxij. circa medium, vbi dicitur q̄ hi quibus ex iure speciali debentur fructus primi anni beneficiorū vacantiū intra. x. dies debent eligere an velint id quod soluit pro decima: an reliduū decima reseruata beneficio. gl. pe. dicit q̄ nō: cuius ratio est, q: ibi nō eligens intra. x. dies perdit ex toto ius eligendi: quod secus
12 est hic, vt dixi in tribus proximis questionibus. ¶ †Septimo quero an hec litera locū habeat in eo cui facta fuit gratia proprio motu. Lap. ex verbo, impetrantem. arguit q̄ non. vnde fm eum tunc nō cōputabiī mēsis nisi a tēpore scientie. cōtrariū puto: nam dicitur impetrans large etiam si gratia cōcedatur motu proprio. ponderatio autē Lap. est pulchra: sed in cōtrarium
a est: q: motus proprius [a] nō ampliat gratiā, sed operatur solum quo ad euitandum vitium surreptionis: vt not. s̄. tit. j. clemen. si romanus. in glos. antepenulti. vel quo ad alios effectus in iure expressos. Item quia hec restrictio nō fit in odium impetrātis: sed ad precludendum tempus vacationis, z ad occurrendum fraudibus z litibus: vt dicitur hic in litera. que ratio locū ha-
13 bet etiam si gratia sit facta motu proprio. ¶ †Octauo quero si impetrans misit procuratorem ad locum beneficij qui pro eo acceptaret vel vacationem intimaret: z ipse procurator ante vacationem mortuus est ignorāte impetrante qui ob hoc omisit acceptare intra mensem. dicit Benze. posse probabiliter dici q̄ si adhuc res est integra possit aduersus lapsum tēporis restitui, z sic acceptare. argu. ff. ex quib. cau. maio. necnon. z. l. sed z si. z qs̄ in eis not. sed si beneficium iam sit alteri collatum ad illud regressum habere non poterit, per ea que not. de restitu. spolia. ex parte. sufficit enim q̄ in alio sibi ius reseruetur: al's si non reseruaretur: puniret iusta ignorantia, contra id. C. de tabula. generali. lib. x. de constit. cognoscentes. sed videretur posse dici q̄ hoc casu sit tutus ipso iure, ita q̄ mensis nō currat, per id quod dixi. s̄. eo. §. q. j. illud tamen procedit quando probaretur impedimentum excludens omnem possibilitatem: quod non est hic:
14 quia potuit mittere domino. ¶ †Nono quero nunquid impetranti currit iste mensis ante habitas literas. Bertran. dicit q̄ si sciuit vacationē beneficij potuit acceptare: ideo currit ei mēsis: secus si ignorauit. Joan. de ligna. dicit q̄ eoipso q̄ sciuit gratiam sibi factam, currit mensis: quia potuit acceptare. sicut etiam is qui scit se heredem potest adire ante apertas tabulas. C. de cadu. tollen. l. vnica. §. in nouissimo. Item annus deliberandi computatur a die qua scit se heredem, etiam non aperto testamento. C. de iur. delibe. cum antiquioribus. z ibi glo. quod not. quia sepe vidi dubitari de hoc an ante habitas literas possit acceptare: z dic q̄ talis acceptatio habet omnem effectum quem habuisset: si tunc habuisset literas: z hoc dūmodo postea literas habeat: quod plenius dixi de restitu. spol. ex conquestione. in repetitione.

[a] Motus proprius. Adde do. de san. Semi. in c. si ppter. in. ix. col. & rescri. Ab. in. c. vt circa. circa fi. de cōsang. z affini.

¶ De rebus ecclesie non alienandis. Rubrica.

1 ☞ Futura sunt spectanda.
2 Prelatus nō potest cōcedere alicui de bonis ecclesie ad vitam.
3 Vita hominis censetur durare vsq̄ ad centum annos.
4 Reditus z fructus qualiter inter se differant.
5 Alienatio rei ecclesie permittiī causa vtilitatis vel necessitatis.
6 Utilitas monasterij consyderatur non persone.
7 Conuentus dicitur religiosorum.
8 Consensus interuenire potest etiam post celebratum actum. Adde ad idem nume. 9.
10 Clementina prima de rebus eccle. non alienā. an locum habeat in prelatis secularibus.
11 Quare autem magis prohibitum est religiosis q̄ secularibus.
12 Religiosus si preest ecclesie seculari, an sit prohibitus alienare ad vitam alicuius de fructibus vel rebus ecclesie.
13 Statuto si disponiī q̄ omnia bona homicide mobilia z immobilia publicentur, an habeat locum nominibus debitorum.
14 An autē clemen. ista locum habeat in collatione beneficiorum.
15 Consuetudo prescripta z rationabilis an tollatur per constitutionem sequentem. vide.
16 Prelatus an possit possessiones vel reditus spectantes ad mensam suam concedere clericis benemeritis ad vitam.
17 Quid de decimis spectantibus ad mensam.
18 Pensio si alicui constituiī in pecunia vel possessione donec adeptus fuerit beneficium z tunc eam dimittat: an fieri possit.
19 Aduocatus aliquis si prestitit patrocinium ecclesie z sibi fit cōstituta certa pensio super decimis vel fructibus alijs ecclesie ad vitam: an talia perdat per matrimonium sequens.
20 An aūt successor cōstituentis possit talem pensionem reuocare.
21 Quid si prelatus concedit partiario predium pro consueta pensione: z ad consuetum tempus, vide.

22 Quid si dat vltra tempus consuetum.
23 An autem talis concessio dicatur perpetua.
24 Pecunia si detur ad vitã alicuius religiosum cõtra dispositionem cle. j. de reb. eccle. nõ alie. an dans poterit eam repetere.
25 An autem dicta clemẽ. locum habeat siue pecunia sit recepta tota simul, siue tempore successiuo.
26 Prelatus si vendit fructus ad non modicum tempus, z statim pecuniam recipit, an talis contractus valeat sine solennitate.
27 Necessitas ecclesie si tanta sit q nõ potest petere licentiam alienandi propter celeritatem: an alienatio facta valeat.
28 Prelatus si est administrator alterius monasterij z facit cõtractum contra dispositionem cle. j. de reb. ec. non alie. an incurrat penam ibidem statutam.
29 Prioratus qui dicantur.
30 Prelatus proprius quis dicatur cuius consensus debet requiri in alienatione fienda fm dispositionẽ cle. j. de reb. eccle. nõ alie.
31 An autem quilibet prelatus immediatus poterit prestare consensum per quem validetur contractus de quo hic dicitur.
32 Quid si abbas est in vna dioceli, z bona in alia.
33 Et quid si habet bona in diuersis diocesibus.

1 **Monasteriorum.** ¶ †No. in ꝟbo, occurrere q futura sunt spectanda. de ser. nõ or. c. j. vbi de hoc. ¶ Scõo no. in ꝟbo, administrationi. q ita firmo iure tenet camerari⁹, sacrista, vl quis ali⁹ obedientiari⁹ suã administrationẽ sicut abbas, prior vel alius suã ecclesiam: ita q id qđ licet vni licet alij: de sta. mona. cũ ad monasteriũ. ꝟ. tales. ¶ Laud. qui tamen dicit q hoc nõ simpliciter pcedit: qr creati per electionẽ z cõfirmati per superiorẽ difficilius remouent ab administratiõibus q alij. de sta tu. mona. monachi. Ytẽ instituti in ecclesijs parochialibus per episcopos licet presentẽtur per abbates: etiam difficilius remo
2 uent. de capel. mona. c. vnico. lib. vj. xviij. q. j. c. j. ¶ †Tertio not. q cõcessio ad vitã nõ potest alicui fieri de bonis ecclesie per prelatum. Et dicit Laud. q talis cõcessio que psonaliter ex intuitu persone fit de bonis ecclesie regulariter tanq̃ ambitiosa restrin
a ¶ Vita longeui. Adde l. ij. C. de sacrosan. ec. spe. ti. de pba. in. ꝟ. j. ꝟ. quid si testis. 3 gitur, de prebẽ. q̃uis. j. lib. vj. †Dicit etiã q vita longeui⁹ hominis est vsq ad centũ annos. ff. de vsufru. l. an vsufructus. plures tamen hodie moriuntur intra. l. annũ q̃ vltra viuant. C. qui eta. se excu. l. j. li. x. ¶ †Quarto no. q aliud sunt reditus[b], aliud
b ¶ Aliud sunt reditus. adde. c. pastoralis. de deci. 4 fructus, de hoc in glos. in ver. reditus. iuncta glo. j. ea. clemẽ. ꝟ. verum. in verbo, fructuũ. de hoc de deci. pastoralis. Et in eo q gl. in verbo fructuũ. dicit q plus est in reditu q̃ in fructu. dic q hoc est qr omnis fructus consistit in reditu: z non econuerso. qđ
5 recidit in idem. ¶ †Quinto not. q causa necessitatis vel vtilitatis permittitur alienatio rei ecclesiastice, que alias prohibetur. Et de necessitate exẽplificat Laud. vt qr alia peribant molendina, vel domus monasterij. vel dic q forte monasteriũ erat grauatum debitis, vel quicquid simile. De voluntate exemplificat Laud. vt qr monasteriũ emit castrũ valde vtile z vicinũ. p hoc xij. q. ij. sine. z he due cause frequẽter permittunt a iure cõmuni recedi. j. q. vij. ꝟ. nisi rigor. vbi de hoc: z semper recipiunt in alienatione. xij. q. ij. sine. z. c. aurũ. eo. titu. c. j. lib. vj. sicut in dispẽsatione. j. q. vij. tali. Et dicit Stepha. q ad has causas reducũtur omnes alie. quas not. Hostien. in summa. e. ꝟ. que res. ¶ Sexto not. de dictiõe aut, q sufficit alterũ. s. q subsit necessitas vel vti
6 litas. de hoc in glo. in verbo, aut. ¶ †Septimo no. in verbo, monasterij. q consyderatur vtilitas monasterij, non personarũ: ex hoc dict Laud. q ex eo q religiosi expẽdunt in pulchris equis, fulgidis vestibus, vel similibus, non põt dici versum in vtilitatẽ vel necessitatem loci, de hoc. j. q. xxxj. ¶ Octauo no. in verbo, cõuentus, q sicut non licet prelato sine cõsensu capituli agere: sic nec cõtrahere. Laud. qui allegat de iudi. causam. Sed primum regulariter nõ est verũ. de rescrip. edoceri. z dic vt ibi. Item nec
7 scõm, nisi quando contractus sapit alienationẽ vt hic. ¶ †No
c ¶ Sz cõuent⁹ sz religiosorũ. Adde Host. in c. postulasti. ꝟ iurepa. Joã. an. in. c. nobis. e. ti. doc. l cle, z si ꝓncipalis, de rescri. Ant. ꝟ bu. in. c. inter cetera. de off. ordi. Ant. ꝟ bu. i. c. j. de elec. no not. q conuentus dicitur religiosorum[c]: vt hic, z de preben. nisi. de statu mona. c. monachi. ꝟ. penulti. de his que fiunt a prela. c. ij. de elec. si religiosus, lib. vj. de testi. presentium. eo. lib. z etymologia conuentus ponitur. l. distin. c. j. z fi. Capitulum autem est secularium: de preben. nisi. quandoq tamen ponitur vnum pro alio. de consuetu. cum dilectus. de elec. cum terra. quãdoq capitulum ponitur pro articulo. de appella. reprehensibilis. in fi. de verbo. signi. olim. Pau. ¶ Decimo not. q in authoritate seu cõsensu prestandis proximior est conuentus proprius q̃ superior prelatus. Laud. q probatur ex eo quia premittit hic de cõuentu. z sufficit de prelato superiore. ¶ Undecimo not. q in
d ¶ Ex verbo, decernim⁹. Adde gl. in cle. per literas, de preben. 8 casu huius clemen. requiritur assensus conuentus z prelati superioris. Ex hoc dicit Benze. q non sufficit peti consilium, pro hoc quod not. de consti. c, penulti. ¶ †Duodecimo not. in verbo, accedente. q cõsensus potest interuenire etiam post actum celebratum: z ita no. eo. ti. c. j. lib. vj. Quod dicit Steph. verum, nisi bona que alienat prelatus spectent ad mensam cõuentus: quia tunc bene requiritur eius cõsensus in quo contractu, per id quod not. de constitu. cum omnes. in glos. ¶ Oppo. in eo q hic prohibetur concessio ad vitam, de eo qđ not. xvj. q. j. possessiones. z de his que fiunt a prela. c. ij. Sol. Matth. z se amplian do distinguit q aut alienatio rerũ ecclesie debet fieri perpetuo: de qua. xij. q. ij. sine. eo. titu. c. j. lib. vj. z nisi seruetur nõ valet qđ fit per dicta iura. ipsa autem forma seruata si ecclesia lesa est restituitur. de in integ. resti. c. j. z. c. constitutus. Si ad tempus aut in prelato seculari aut in religioso. In seculari dicit Matth. q cõcedere potest sine cõsensu capituli: maxime vbi nõ leditur ecclesia: per. d. c. ij. de his que fiunt a prela. z quod ibi not. Inno. vt eccle. bene. c. vnico. in fine glos. magne. z Archidia. eo. tit. c. j. lib. vj. de regula. dicit Matth. q cõcedere nõ potest nisi fm formam huius clemen. ¶ Secundo oppo. ad id quod dixi in proximo cõtrario de seculari, q ipse etiam nõ possit ad tempus cõcedere. xij. q. j. episcopus. Sol. Matth. q ibi ecclesia fuit defraudata, id est in fraudem ecclesie fecit cõtractum: ideo non valet. ¶ Tertio oppo. ad idem de his que fiunt a prela. ea noscitur. Sol. Matthe. q ibi de concessione spiritualium vbi debet esse maior examinatio: quia de tanta re sepius est tractandum. vij. q. ij. c. vlti. de hoc. xlij. dist. quiescamus. Per hoc dicit Matthe. q. c. possessiones. preallegatum loquitur in concessione temporalium, ad tempus, z causa pietatis: qđ licet, vt ibi. ¶ Quarto oppo. in eo q prohibet cõcessionem ad certum tempus. z. j. ver
9 sicu. verum. permittit. est ergo hic contrarietas contra id. ꝟ. in proemio Gregoria. Solu. dic ibi certum tempus, non modicum. In fine autem dicit de modico Pau. Laudũ. autem dicit q hic prohibetur concessio ad tempus quantũcunq modicum. secus de arrendatione: id est fructuum venditione vel alijs licitis cõtractibus de quibus. j. in fi. quod est verius: quia hic loquitur de concessione rerum vel iurium que prohibentur. In fine vero de locatione fructuum vel similibus cõtractibus. ¶ Quero an hec clemẽtina inducat ius nouum. glos. tertia dicit q sic. saltem quo ad penã. idem Laud. qui in verbo, edicto. dicit q per hoc verbum hic cõstituitur nouum ius. Ex hoc not.
d q per verbum edicimus, inducitur nouum ius. sicut ex verbo[d] decernimus. In hoc tamen nõ persistit Laud. imo dicit q hec clementina est declaratiua iuris antiqui, cũ quasi idem innuat iura. ꝟ. eod. possessiones. z de procura. c. ij. in fin. z idem Benze. qui ex hoc infert q concernit preterita. argu. de vsuris. cum tua's regulariter contra. de constitu. c. ij. z fin. Paul. tenet primũ in quo dic q non est contrarietas: quia etiam glos. videtur velle q fit declaratiua iuris antiqui preterq̃ quo ad penam. Ex
9 his deciditur sequens questio. ¶ †Secũdo quero: abbas quidam in Cathalonia ante publicationẽ huius clemẽtine fecit cõcessionem hic prohibitam. an reuocata fuit per hanc clementinam? Laud. format, z hodie questio non est necessaria. ipse arguit q fuerit reuocata per. c. ij. z fin. de consti. Contrariũ determinat saltem in prouincia Terroganen. propter cõstitutionem ibi prius factã per quendã legatum de latere qđ est facti: dictũ
10 autem est verũ per id qđ dixi in proxima questione. ¶ †Tertio quero an hec clemẽtina locum habeat in prelatis secularibus. glos. in verbo, religiosus. dicit q non est. idem Paul. z Benze. dic tamẽ q ipsi debent abstinere a talibus. eo. titu. nulli. in aut.
11 de non alie. aut permu. ꝟ. nos igitur. colla. ij. ¶ †Quarto quero circa hoc quare magis prouisum fuit hic in religiosis q̃ in secularibus. dicit Laud. q ideo: quia magis abutebantur q̃ seculares: ideo magis occurrendũ fuit. argu. ff. de legib. nam ad ea. xvij. q. iij. in venditionibus. in fin. Item qr semel applicata aduersus religiosos ad seculares transferre nõ licet. eo. tit. possessiones. de statu regularium, ea que. Item religiosi non habent ita plenam administrationem rerum ecclesie sicut seculares. vnde etiam facilius remouentur. de accusa. qualiter. ij. in fin. de simo. licet. nec in morte de ipsis habent dispositionem sicut seculares. de donatio, ceterum. de testa. relatum. ij. quia ergo per cõcessionem nõ ad modicũ tempus videtur quoddam ius transferri ad recipientes. ff. si ager vectig. l. j. ideo non permittitur: qr nõ possunt prelati transferre plus iuris q̃ habeat. de donatio. inter virum z vxorem. nuper. Laud. sed hoc vltimũ locum haberet in secularibus: vnde videtur verior prima ratio: vel hoc prohibuit fauendo religioni: quia summa est ratio que pro religione facit. ff. de religiosis, sunt persone. ¶ Oppo. ad hoc de syndico. c. vnico. vbi aliqua de bonis monasterij assignant Fausto. Solu. Laud. q illud ex causa rationabili: qđ licet: sicut hic permittitur ex causa necessitatis. Vel dic melius q ibi constituitur salariũ aduocato quod soluetur de fructibus monasterij. dic tamen q primum etiam fieri potest, pro hoc quod dico j. questione, xviij. ¶ Quinto quero in quibus religiosis locum habeat quod hic dicitur glos. in verbo, cuius. dicit q quilibet qui presit administrationi: vt in text. siue perpetue siue temporali: z

rali: z maxime obedientiarie. idē ℙau. qui allegat de sup. neg. prela. cle. vnica. ver. p̄missa. z est simile de statu mo. monachi. §. prioratus. de priu. c. j. ver. nisi forsan. lib. vj. de rescrip. cle. i. j. de statu reg. ne in agro. ¶ Sexto quero si religiosus careat administratione. dicit ℙau. q̄ concessio per eum facta nō tenet: sed tamen pena huius clemen. locum non habet. ¶ †Septimo quero si religiosus preest ecclesie seculari. glos. in verbo, cuiuis. dicit in eo hanc cle. locū non habere. idē ℒaud. qui in verbo, ecclesie. intelligit de ecclesia in qua religiosus facit p̄ vicariū deseruiri. de prebē. cū singula. in prin. lib. vj. secus si ipsemet per episcopū fuerit institutus ad curam cum talis cēseatur potius secularis q̄ regularis. de capel. mo. c. vnico. lib. vj. ℙaul. idem. Et in eo quod hic dicit de ecclesia, intelligit de ecclesia solita gubernari per seculares: eo. titu. possessiones. de preben. cum de beneficio. libr. vj. vel fm eum ecclesia ponitur hic pro administratione regulari. lv. distin. §. quod autem. Genze. etiam tenet idem per id quod dicit hic in princi. administrationū regulariū. z quia cum hec cle. sit penalis, nō est laxanda. arg. de elec. statutum. lib. vj. pro hoc qs not. j. de deci. cle. j. in glos. j. in fi. ¶ Octauo quero si secularis per dispēsationem preest ecclesie regulari. dicit ℙaul. idem qs in religioso: q̄ hic vult prouidere administrationi, non persone. qs not. ¶ Nono quero de quibus loquitur hec litera ibi, iura. ℙaul. exemplificat in iure colligēdi passagium vel petendi collectas p̄ caualcatis vel similib⁹ de quibus in Spec. de resti. spo. §. nunc dicamus. Ex hoc infert q̄ talia iura cōparant immobilibus. similiter fm eum cōparantur immobilibus quo ad vsufcapionem. C. de p̄scri. long. tpis. l. fi. z quo ad alienationem eo. ti. c. ij. lib. vj. vbi not. q̄ cōputant inter immobilia. sed dicit ℙau. q̄ hic z ibi colligit contrariū quia ponūtur vt diuersa. Steph. dicit q̄ nō cōparant quo ad omnia. ff. de re iud. a diuo. vbi ponuntur vt diuersa. p̄ hoc de elec. generali. z. c. q̄ sepe. de offic. ordi. presenti. lib. vj. pro hoc inducit ℙau. qs dico in seq. q.

13 ¶ †Decimo quero circa hoc. statuto cauet q̄ oīa bona homicide mobilia z immobilia debeant publicari: an publicabūtur nomina debitorū: Bandi. in suo tractatu dicit q̄ nō, p. l. vxorē. §. cōcubine. ff. de leg. iij. z. l. si chorus. §. j. z. l. si fundus. z de lega. ij. Caius. vbi legatis bonis nō intelliguntur legata nomina. ff. de pec. quam tuberonis. §. hoc amplius. facit qs not. Spec. de fruct. z interesse. §. j. ℣. sc̄do querit. z sequenti. z quod dico in sequen. q. ¶ Undecimo q̄ro circa idē aliquis legauit Titio immobilia: Seio mobilia: qs habebit nomina. de hoc. ff. de verbo. signi. mouentiū. dicit Ja. de are. q̄ neuter, per. d. l. quā. tuberonis. ad predicta est qs no. Jo. an. in addi. Specu. in. d. §. j. versi. sed quid si debeo. x. z de hoc per Barto. ff. de aut. tut. pōt alius

14 pupillus. ¶ †Duodecimo quero an prohibitio de qua hic locū habeat in collatione beneficiorū. videt q̄ sic: q̄ in eum cui fit collatio transferunt iura. de cau. pos. cū super. z qs ibi no. Jnn. cōtrariū tenet ℙau. dicens q̄ hic loquit de his q̄ p̄latus nomine ecclesie debet retinere: sed beneficia retinere nō pōt. de instit. c. fi. imo valet cōsuetudo q̄ solus prelatus sine capitulo cōferre

15 possit. de his que fiunt a prela. ea nosci. ¶ †Decimotertio q̄ro si de cōsuetudine erat ante hāc cle. q̄ solus prelatus possit cōcedere possessionē ad tempus vel ad vitā. dicit ℙau. q̄ si erat rationabilis z prescripta: nō fuit sublata, per hanc clemē. de constit. c. j. lib. vj. vbi dicit q̄ papa nō vult tollere speciales consuetudines rationabiles per contrariā constitutionē nisi hoc exprimat. Ex hoc dicit ℙau. q̄ si natura rei habebat q̄ cōcederetur vtile dominū ad tempus vel ad vitā per solū prelatū: solus hoc poterit facere. facit qs no. co. tit. cū super. ℙost. tamen de his q̄ fi. a prela. ea nosci. dicit q̄ prelatus prescribere potest q̄ solus cōferat ecclesias nedū quo ad titulū, sed etiam quo ad proprietatem si ex hoc prouidet necessitati aliarū ecclesiarū: vt ad edificationem vel sustentationē ministrorū. arg. de dona. apostolice. xij. q. ij. aurū. z. c. bone. sed q̄ cōcedat rem ecclesie laicis sine consensu capituli: p̄scribere nequit. xij. q. ij. fine. Rationē diuersitatis assignare nitit per. c. cū apostolica. de his que fi. a prela. z q̄ quod semel deo dedicatum est non debet reuerti ad humanos vsus. de re. permu. c. ij. q̄ laicis clericis oppido ꝛc. eo. tit. c. fi. qs nō placet ℙau. ar. de re iudi. cū causa. z. j. c. proxi. vbi hoc videt reprobari. Jtē iura gñaliter loquunt nec distinguūt inter clericos z laicos: ergo nec nos distinguam⁹. ij. q. j. ꝓposuisti. qs placet. ad. c. cū aplica. dicit ℙau. q̄ loquit de re reuocata ab eccl'ia: hic de alienata ab ei⁹ dīno. ¶ Decimoquarto q̄ro an respectu cuiuslibet possessiōis p̄cedat p̄hibitio de qua hic in gl. in ℣. possessiones. dicit q̄ sic, siue trāsferant oēs siue alique. Et exponit Steph. possessiones. i. res possesse. s. e. vt. s. in fi. z. c. possessiōes.

16 ¶ †Decimoquinto q̄ro si prelatus possessiones vel alios reditus temporales ad mensam suam spectantes clericis vel laicis benemeritis concedit ad certū tēpus vel ad vitam. dicit ℒaud. hoc fieri posse per. c. possessiones. eo. titu. z de preca. c. fi. xij. q. ij. quicū. ℞. xvj. q. vj. allud. qs etiā tenet Bēze. de hoc vt eccl. benc. c. vnico. ℙau. tenet contrariū per text. ibi, pecunia etiā recepta.

17 z ibi, quouismodo. qs est tutius, ne fiat fraus huic. c. ¶ †Decimosexto quero quid de decimis spectantibus ad mēsam: videt q̄ etiam benemeritis non possit concedi dato q̄ vera sit opinio ℒaud. de qua in p̄ma quest. Sunt enim spirituales, ergo non possunt pro seruitio tēporali cōferri. de pac. cum prudē. de trāsactio. super eo. de simo. cum essent. dicit ℒaud. q̄ indigēti z pauperi ad sustentationē z in eleemosynā dari possunt. x. q. j. c. pe. z fi. non tamē assignādo in titulum sicut assignant clerico ad quē pertinent ratione beneficij: sed tantū fructus earū assignari debent siue sint laici siue clerici. de hoc p̄ Jnno. de p̄scrip. causam. perpetuo vero nō possent iure ꝓprietatis assignari personis priuatis in feudum vel simili titulo: q̄ debent in vtilitatem ecclesie remanere. xvj. q. vij. c. j. qs dicit ℒaud. verum in decimis per ecclesiam possessis: sed in possessis per laicos que non possunt de manu ipsorū extrahi hoc licet: quia non est inutile ecclesie q̄ ab ea recognoscatur vtile dominū propter multos casus in quibus ad ecclesiam poterunt reuerti. argu. de resti. spo. olim: j. de

18 loca. potuit. x. col. quib. mo. feud. amit. per totū. ¶ †Decimoseptimo quero si cōstituitur pensio in pecunia vel possessione alicui sub pacto quod adepto beneficio sufficienti debeat eam dimittere. ℒaud. querit z nō est questio ad propositum: ipse dicit qs fieri potest: quia nō datur nec permittit beneficium pro illa pensione, nec ecōtra: sed pensio datur ad tempus donec superueniat beneficium per cuius adeptionem euanescit sicut z al's per adeptionē ecclesie vacat prima. de preben. de multa. qs p̄cedit si seruitium pro quo conceditur pensio erat spirituale: vel si pensio concedatur loco beneficij sicut fit de preben. dilectus. ij. al's illicitum esset, quia videtur deductum in pactum q̄ dimitteretur pensio que est cōmodum corporale pro titulo beneficij.

19 ¶ †Decimooctauo quero si aduocato assignata erat talis pēsio in fructibus decimarū vel in alijs rebus ecclesie pro patroci a nio iam impenso ecclesie, an si habebat ad vitā per cōtractum[a] coniugij perdet. dicit ℒaud. q̄ non: si fuit assignata sine aliquo speciali titulo. eo. titu. possessiones. xij. q. ij. quicūq;. Idem dicit de beneficio simplici huic collato in titulum dū modo nō fiat bigamus: z al's clericaliter viuat. argu. de cleri. cōiuga. Joānes. a contrario. Sed ibi contrariū teneo: quia extra duo priuilegia de quibus de cle. cōiug. c. vnico. lib. vj. talis censetur per omnia tanq̄ laicus: sed laicus nō est capax beneficij ecclesiastici. de in-

20 stit. c. ij. de hoc vt dixi in. d. c. ioānes. in. ij. cōtrario. ¶ †Decimo nono quero an pensionē constitutā eo modo quē dixi in p̄ma q. possit successor cōstituentis reuocare. dicit ℒaud. q̄ nō quādo fuit cōstituta p̄ beneficio iam impēso, ita q̄ de hoc cōstet. nō enim sufficeret ita scriptū esse in litera cōstitutionis: q̄ frequēter talia exprimūtur ad colorandū gratiā. C. de sacrosan. eccle. iubemus. ij. §. scientes. Sed si fuit cōstituta pro obsequio imponēdo, dicit ℒaud. q̄ reuocari pōt. arg. de ꝓcu. cle. fi. xij. q. ij. qui-

21 cūq;. z. c. hec hui⁹ placiti. z. c. ecclesiasticis. idē Bēze. ¶ †Uicesimo quero si prelatus cōcedit partiario prediū pro cōsueta pēsione z ad tempus consuetum. dicit ℙau. non esse locū pene de

22 qua hic: q̄ hic loquit de cōcessione p̄iudiciali. ¶ †Uicesimoprimo quero circa hoc qd si dat vltra tp̄s cōsuetū. dicit ℙau. locū esse huic pene per literam ibi, quouismodo. z quia parari posset p̄iudiciū ecclesie. quod intellige quando ad tempus non modicum: q̄ sic loquitur hoc principiū. dixi. §. in vltimo contrario. ℙro suo dicto inducit ℙau. qs notant Bof. z Jnnoc. eo. titu. nulli. vbi dicunt q̄ sufficit in alienationibus seruare solennitatē inductam a cōsuetudine. sic intelligunt. xvij. q. iij. in venditionibus. z idem ibi Hugo. ℙostiē. tamen contra per. c. j. eo. titu. lib. vj. Et idem no. in sum. eo. ti. §. ij. ver. in rebus. in quo dicit ℙau. q̄ si predicta cōsuetudo est onerosa, nō valet. de cōsue. c. j. z onerosam reputat consuetudinē per quam euitatur solēnitas: vt ij inducit q̄ solus prelatus alienare possit vel cū vno vel cum duobus de capitulo, omisso tractatu, vel sine licētia superioris: si nō est onerosa, valet: vt q̄ formā aggrauat: puta q̄ tractet penes metropolitanū, vel quid aliud. de cōsue. cum dilectus. de verbo. signi. abbate. arg. p̄ hoc de cōsang. qs super. ¶ Uicesimosecundo quero de intellectu verbi, alicui. glos. exponit priuato vel collegio. z qs dicit de collegio, procedit respectu cōcessionis ad certum tempus, non respectu cōcessionis ad vitam: q̄ collegiū nō moritur, sicut nec dignitas. de rescri. si gratiose. li. vj. ¶ Uicesimotertio quero de intellectu verbi, ad vitam eius. glos. exponit. z idem ℙau. z Bēz. ¶ †Uicesimoquarto quero circa hoc

23 an talis cōcessio dicatur ꝓpetua. glos. eadem dicit q̄ sic. z idem ℙau. per id qs not. in. c. perpetua. allegato in glo. dicēs q̄ tales sunt ℒtractus quos ineunt religiosi fm formā. c. precarie. x. q. ij. ℙost. tamē in sum. de his que fi. a prela. in fi. z Fride. in cōsi. clj. dicūt q̄ in cōcessione ad vitā nō requirit solēnitas que requirit in perpetuis pro hoc, q̄ de hoc nō loquunt iura, sed disponunt de alienatiōe ꝓpetua; vnde videt sufficere q̄ cōstet pecuniā ver-

a ¶ Per cōtractū. Adꝺ doc. i aut. hoc ius porrectū. C. de sacrosan. eccle. q̄ est canonizata. x. qō. ij. in. c. hoc ius. Jnno. z doc. in. c. grauis. de depo. doc. i. c. q̄ qbusdā. de fideiuss. bar. in. l. ciuitas. ff. si cer. pe.

sam esse in vtilitatem ecclesie. & quomodo hoc constet, dicam. j.
24 q. xxx. que not. ¶ †Vicesimoquinto quero in eo quod dicit de pecunia, an dans pecuniam repetat. glos. in verbo, pecunia. remittit ad not. eo. titu. ad nostram. ℙaul. j. ea. cle. ver. si quis. in verbo, ius aliquod. dicit q̄ non acquiritur ius quo ad rem: tamen agitur pro pretio de euictione: vt not. Joan. & Laud. xp̄ĩ. q. ij. vulterane. licet cõtrariũ not. x. q. ij. hoc ius. & nihil aliud dicit. Laud. & Benze. arguunt q̄ non debeat reddi: quia p̄sumitur male fidei possessor ex quo contra iura mercatur: maxime si est persona cui non licet ignorare iura. xvj. qõ. iij. ℌ. potest. ver. vniuersas. C. ne rei domi. vel tempo. vniuersas. C. de agri. & censi. quẽadmodum. lib. xj. de prescrip. xxx. vel. xl. anno. l. j. de euictio. si fundum. x. q. ij. hoc ius. de prescrip. si diligenti. & c. j. lib. vj. secus si esset bone fidei: quia tunc recuperaret. xp̄ĩ. qõ. ij. vulterane. in auf. de non alie. ℌ. si quis. col. ij. eo. tit. ad nostram. Ex hoc dicit Laud. q̄ ante hanc decreta. potuerũt excusari p̄babiliter ignorantes: quia ius positiuum nõ afficit probabiliter ignorantes. quod procedit presuppositio quod dixi. ℌ. q. i. q̄ hic constituatur ius nouum. vt tamẽ ibi dixi nõ omnino cõstituitur nouum ius: tamen puto dictum esse verum. sufficit enim q̄ ante hoc. c. erat ambiguũ qd iuris esset. & in hoc dicit Laud. q̄ etiã si ante hanc cle. hoc qõ hic dicitur esset iurisdicum: erat tamẽ dubiũ & per in
a umbratam cõsuetudinem offuscatũ: & tale ius *nõ afficit ignorantes si sit positiuum. de postu. c. j. imo etiam si sit naturale. de spon. duo. c. fi. xcvj. dist. peruenit. quod not. Eo autem casu quo pecunia redditur, dicit Laud. q̄ reddi debet cũ emolumento & interesse propter laborem impẽsum. d. c. ad nostram. quod dicit esse verum quando pecunia fuit conuersa in vtilitatem ecclesie. de fideiussori. qõ quibusdam. Sed quo ad id quod dixi de reddenda pecunia, dicit Jo. de lig. q̄ etiam si pecunia fuit versa in vtilitatem ecclesie, non tñ reddetur emptori qui fuit male fidei per iura preallega. sed cõuertetur in pauperes: ad qõ nihil allegati & de rigore ecclesia lucratur pretiũ. C. de sacrosan. eccle. iubemus. ij. ℌ. sane. vbi tamen glos. dicit q̄ de equitate restituitur
25 emptori ne alius ditetur cũ aliena iactura. ¶ †Vicesimosexto quero an qõ hic dicitur ibi, pecunia recepta. locũ habeat siue fimul tota pecunia recipiatur, siue successiuis temporibus. ℙau. dicit q̄ sic: p̄ hoc q̄ etiã si nulla pecunia sit recepta locũ habet hec cle. p̄bat dictio etiã, q̄ est implicatiua. ff. de stipu. seruo. pinde. ℌ. sz & si. in eo q̄ gl. exponit vel, p̄ etiã. no. in. l. supra iter. ℌ. of
26 ficium. ff. de aqua plu. arcẽ. de ver. obli. quodcũq;. ℌ. si ita. de cõstit. cũ oẽs. vbi dixi. ¶ †Vicesimoseptimo quero si prelatus vẽdit fructꝰ ad nõ modicũ tps & statim recipit pecuniã, an valeat cõtractus sine solennitate. videt q̄ sic, cũ hic p̄hibeat religioso tantũ, & ei cõcedatur habita licẽtia vel cõsensu superioris: ergo a contrario non prohibetur alijs: & ipsi religioso cõceditur habita licentia prelati vel cõsensu superioris sine alia solennitate. pro primo est: quia vnum prohibendo &c. de p̄sum. nõne. de his que fi. a prela. cum apostolica. xxv. dist. qualis. ℙreterea versat maior vtilitas si recipitur tota pecunia simul q̄ si partem. ar. ff. fa. ercis. l. plane. de piguo. ex literis. facit qõ no. ff. de leg. ij. l. pen. ℌ. queritur, vnde licet in venditione rei non mobilis seruari debeat solennitas, non tamen in tali venditione. facit ne prela. vi. suas. c. fi. In cõtrariũ qr in re mobili pretiosa debet seruari solẽnitas. x. q. ij. hoc ius. sed tales fructus ditissimi monasterij possunt ad maiorẽ valorẽ ascẽdere q̄ sit res mobilis pretiosa: ergo subest eadẽ ratio, erit ergo idem ius. C. ad leg. falci. l. fi. de trãsla
tio. c. ij. ℳatth. dicit cõtrariũ valere. ℙau. melius dicit q̄ si vẽdit ius colligendi, solẽnitas necessaria est etiam in clerico secu
lari. eo. titu. c. ij. lib. vj. Item dicit si concedit possessionem. Ad hanc cle. respondet vt respondet gloss. in verbo, non habeat. q̄ licet ad euitandã penã sufficiat licentia superioris vel cõsensus capituli non tamẽ ad validandũ contractũ, nisi quo ad monasterium teneatur illa opinio q̄ abbas habeat monasterij dispositionem sine episcopo. xvij. q. ij. nullam. que opinio non placet ℙau. qr ibi loquit quo ad regulã & ad eã spectãtia. de hoc ibi, & xp̄ĩ. q. ij. abbatibus. & xvij. q. iij. in venditionib⁹. Itẽ dicit ℙau. si venditio fit per modũ locationis perpetue: eo. titu. ad audientiam. & c. nulli. secus dicit si venduntur fructus percipiendi ad quos tractandos obligat se prelatus: quia tunc in religioso. videt sufficere forma huius cle. in nõ religioso autẽ alienãte fructꝰ sibi & alijs cõmunes debet interuenire cõsensus illorũ. cũ habeãt ius in fructib⁹. ad hoc de cõcessio. p̄ben. ꝓposuit. de hoc. xj. q. ij. vobis. vulterane. concesso. habet emẽ tunc p̄latus hos fructꝰ tm̃ vt diuidat. arg. j. dist. ius militare. facit qõ not. xxiij. q. v. dicat. & regula, q̄ oẽs. li. vj. Si vero fructꝰ spectarẽt ad alienantẽ tm̃, tenet alienatio in eiꝰ p̄iudiciũ lz nõ in p̄iudiciũ successoris, de hoc ne p̄la. vi. suas. c. fi. Bẽz. & ℳatth. dicũt q̄ in tẽporalib⁹ successionibus nõ est forma necessaria. & not. gl. de his que fi. a prela. c. ij. Jnno. vt eccle. bene. c. vnico. nec exigit superioris cõsensus nisi in defectũ cõuentꝰ q requirit vbi seruãda est forma de qua
xvij. q. iij. in venditionibus. xp̄ĩ. q. ij. abbatibus. hoc tamẽ nõ repugnat opinioni ℙaul. qui loquitur de vẽdente fructus ad nõ modicũ tempus: nam tale ius non colligendi fructus non modico tempore habet instar alienatiõis perpetue: pro hoc. j. e. cle. in fi. & qõ not. in glo. vlt. ¶ Vicesimooctauo quero de intellectu verbi, quouismodo. ℙaul. exponit siue cõcessio large sit alienatio siue non, cum litera quo ad sui penam loquatur generaliter.
27 ¶ †Vicesimonono quero in eo qõ dicit de necessitate ecclesie, quid si est summa necessitas que tantam celeritatem requirit q̄ licentiam vel cõsensum petere nõ potest, vel petitã obtinere. dicit ℙau. nõ esse locum huic pene. pro hoc qõ not. gloss. xp̄ĩ. qõ. ij. placuit. ff. de peti. here. diuus. de admi. tuto. tutor qui repertorium. ℌ. j. qõ tenet Hugo & Archid. xp̄ĩ. q. ij. abbatibus. sic disputando terminauit ℙaul. in questione que incipit, condẽnatus. in vltimo mẽbro. qõ not. & bene ꝓbatur in iuribus preallegatis. quod ergo dicũt iura q̄ etiã si subest necessitas, obseruari debet solẽnitas. intelligitur de necessitate que non exigit tantã celeritatem. & pone exemplũ qñ res exigit celeritatem que ponũtur in d. l. diuus. & in cibaria familie. & finge q̄ nõ facile poterat obseruari solẽnitas, saltẽ vt cito ℨctus expediret, qõ accidere potest multis ex causis. ¶ Tricesimo quero in eo qõ dicit hic de vtilitate, an ad hoc vt dicat fieri vtilitas ecclesie expedit q̄ pecunia fit versa in vtilitatẽ eius, & duret versa. Laud. q̄ sic: qr oportet q̄ necessitas sit euidens & perpetua, vt quia fit versa in edificijs ꝑpetuis vel in exemptiõibus rerum immobiliũ vel saltẽ grauis debiti ad qõ tenebat monasteriũ. x. q. ij. hoc ius. Ego puto non esse necesse q̄ duret versum. qõ dic vt dixi de fideiussori. qõ quibusdam. vbi respondi ad iura que vident cõtradicere. dicit etiã Laud. q̄ in probando versum non sufficeret probatio per scripturam publicã super hoc confectã super cõfessione prelati nisi aliter probetur per legitima documenta. nam de facili & impro uide posset p̄latus prodigus confiteri pecuniã versam esse que nõ esset versa. argu. C. de sacrosan. eccle. iubemus. ℌ. scientes. ff. de re mili. non omnes. ℌ. a barbaris. ¶ Oppo. ad hoc de eo qõ nota. x. q. ij. hoc ius. dic primum verius, quia sicut prelatus non posset expresse se obligare ita vt obligetur monasterium nisi interueniant ea que de iure requirunt, de quibus de fideiusso. q̄ quibusdam. ita nec ex sua cõfessione monasterio preiudicare. quod plene dixi in dicto. c. qõ quibusdã. & ex hoc dicit Laud. q̄ creditor ecclesie debet esse curiosus in vẽdẽdo in quo cõuertat pecunia. arg. ff. de in rem ver. qõ si seruus. ℌ. qõ sic. licet, vt refert, alij cõtradicant: qr casus fortuiti nõ debent imputari creditori. de cõmoda. c. vnico. qõ est verius, dũmodo ab initio conuertat in
28 vtilitatẽ ecclesie. qõ dic vt dixi in. d. c. q̄ quibusdã. ¶ †Tricesimoprimo quero in eo q̄ punit eũ qui preest administrationi, qd si prelatus vnius monasterij ꝓcurator est alterius. dicit q̄ faciẽdo cõtra hanc cle. pro rebus illius nõ penã incurrit de qua hic. arg. de elec. si cõpromissarius. lib. vj. secus putat si esset ibi visitator sede vacante. de elec. is cui. de sup. negli. prela. c. vlti. lib. vj.
29 ¶ †Tricesimosecũdo quero in eo q̄ dicit de prioratu, qui dicunt
b priorat⁹. dicit ℳatth. q̄ illi ad quorũ regimẽ per abbatẽ alij qui destinant. de priuil. c. j. ℌ. in eos. lib. vj. ita q̄ possunt ad monasterium libere reuocari. & quãdoq; dicunt obedientie. de statu. mona. monachi. ℌ. priorat⁹. & c. cũ ad monasteriũ. ℌ. tales. in quo nõ est vis: qr etiã si sunt priorat⁹ perpetui, locum habet qõ hic dicit, pro hoc qõ dixi in ſcõo nota. item qr hic generaliter
30 loquit. ¶ Tricesimotertio quero quis dicat ꝓprius p̄latus cu
c ius assensus debeat requiri. Sol. de superiore immediato debet intelligi. nam ille dicit proprius prelatus. facit qõ no. de iudi. cũ deputati. de rest. spo. cũ olim. j. per Jnn. & q̄q̄ hec litera innuat q̄ cõsensus prelati tũc tantũ requirit qñ his qui alienat nõ habet conuentũ: dic tamẽ q̄ indistincte requirit cõsensus prelati: vt dicit gl. innuit. quã not. & ad hanc literã responde vt in eadẽ
31 glo. ¶ †Tricesimoquarto quero an quilibet prelatus immediatus poterit prestare cõsensum per quẽ validet ℨtractus. de quo hic glos. in verbo, proprij. dicit q̄ nomine prelati debet intelligi de epo in nõ exeptis: sed in exeptis dicit q̄ intelligit papa. Vel q̄ forsan põt intelligi sm Jnn. de illo cui subsit eccl'ia pleno iure. qõ dic vt in gl. quã no. qr vtilis & vera & sic seruat vt etiã dicit glo. & no. etiã finẽ gl. Sed quo ad precedẽs dictũ Laud. tenet q̄ requirit licentia pape. & refert opi. Jnn. de transac. c. ij. aliter q̄ gl. hic. nam sm eũ Jnn. ibi dicit in exeptis sufficere authoritatẽ episcopi vel patriarche. qõ Laud. nõ approbat, dicens hoc nõ esse verum nisi sint loca que habeãt prelatũ immediatũ ad quẽ pleno iure spectat locus: sicut habent plures priores suos abbates. de priuil. c. j. lib. vj. quo casu sufficeret licẽtia illius abbatis sm Jnno. in. d. c. ij. pro quo inducit Laud. de priuil. quoniã per confessionẽ. xvj. q. ij. visis. Sed dic q̄ in dicto precedenti Jnno. non dicit illo modo, sed dicit q̄ archiepiscopi authoritate patriarcharum vel pape faciant alienationẽ. quod debet intelligi de non exemptis. de abbatibus autem qui habent ecclesias

pleno iure

a ¶ Et tale ius, Adde Bal. in. c. j. in ℌ. iudices. de pace iur. fir. bar. in. l. q̄ nerua. in vij. col. ff. depositi. facit gl. in. c. temerariũ. xj. q. iij. dicẽs q̄ error probabilis excusat iniuste excõmunicantem.

b ¶ Qui dicũt porat⁹. adde Jnñ. in. c. monachi. de stat. mo. Abbas antiqu⁹ in. c. nisi esset. sz pbẽ. Bal. in margarita. in verb. prior.

c ¶ Quis dicat p prius prelat⁹. adde doc. in. c. cũ ab ecclesia. de offi. ordi. & Abb. in. c. ij. de iudi.

pleno iure ad se pertinentes, dicit Inno. ibi, ab aliquib⁹. dici q̃ in alienationibus per ecclesias sibi subditas facĕdas prestare possunt authoritatĕ. z hoc est id qđ dicit hic gl. qđ etiã vt predixi tenet Laud. z sic obseruari fecit sepius. ¶ Tricesimoquinto quero si talis locus subest abbati in tpalibus z in spiritualibus episcopo. dicit Laud. q̃ ex quo plene non subest abbati nõ au-
32 thorizabit. ¶ † Tricesimosexto q̃ro si abbas est in vna dioecesi, z bona in alia. dicit Laud. petendã licentiã ep̃i in cuius dioecesi habet bona per. c. in vĕditionibus. preallega. qđ dic vt in seq. q.
33 ¶ † Tricesimoseptimo q̃ro qđ si habet bona in diuersis dioecesibus. dicit Laud. tũc sufficere licentiã dioecesani cui subest monasterium quo ad omnes possessiones vbicunq̃ sitas. z in hoc videtur minus perfecte loqui Paul. quo ad hoc z quo ad id qđ dixi in precedenti questione. dicit q̃ cum petitur licentia prelati qui nõ est episcopus nõ est curandũ an sit eiusdĕ dioecesis an alterius. Sed si petitur authoritas episcopi tũc refert plures opiniones. Primam Jo. x. q. iij. hoc ius. z. xvij. q. iij. in venditionibus. vbi dicit petendã licentiã ep̃i in cui⁹ dioecesi situ est prediũ. C. de predi. mino. si prediũ. de foro cõpe. sane. Deinde refert qđ not. Inno. z Hostiĕ. de priui. pastoralis. dicentes requiri cõsensum dioecesani vbi est ecclesia sita. alij dicunt q̃ vtriusq̃ ep̃i. ar. ff. de excu. tu. iurisperitos. Paul. dicit q̃ lz hoc vltimũ sit tutius: tñ putat verã opinionĕ Inno. z Host. qz nõ interest p̃lati in cuius dioecesi sita est res: sz p̃lati in cui⁹ dioecesi sita est eccl'ia ad cuius curã spectat ipsa eccl'ia cũ dote z oĩbus rebus. x. q. j. regẽda. z. c. decretũ. cũ similibus. lz em̃ possit ecclesia pro ip̃a re cõueniri coram ep̃o rei. d. c. sane. nihilominus cõueniri potest etiam coram iudice domicilij. C. vbi in rem acf. l. fi. z not. de reseri. dilect⁹. ij. z de fo. cõpe. c. vl. vbi hoc tenet gl. pe. ad. l. si p̃diũ. respõdet Paul. q̃ loquitur in minore in cuius alienatiõe alia solẽnitas requiritur q̃ in ecclesia: quia requirit decretũ qđ est iudiciale: z prestat in ipso cõtractu: vt not. de consue. cũ consuetudinis. eo. titu. c. j. lib. vj. z in Spe. e. ti. §. nũc dicendũ. ℣. hoc quoq̃. Sed in ecclesia sufficit cõsensus superioris qui p̃cedere potest alienationĕ imo debet: vt not. Archi. in. d. c. j. vnde nõ mirũ si in alienatione minoris requiritur decretũ iudicis vbi sita est res: quia ipse est ille qui potest de ipsa iudicare. sed in alienatione rei ecclesiastice cõsensus superioris interuenit ad relaxandũ potestatĕ inferioris: z cum talis relaxatio non sit iudicialis põt omni tpe fieri. refert tamẽ Paul. quosdã legistas dicere q̃ etiã in minore põt authorare vterq̃ iudex: qđ dicit forte esse verũ, cũ vterq̃ cognoscere possit: vt p̃dixi. pro hoc facit. C. de p̃scrip. long. tẽpo. l. vlti. dicit tamẽ Paul. per predicta q̃ quando debet suppleri negligentia prelati in cõferendo: supplebit eam episcopus in cuius dioecesi situm est beneficiũ: quia eius interest q̃ beneficiũ ordinet. argu. de reli. domi. c. ij. pro hoc. §. de sup. neg. p̃la. cle. vnica. circa prin. dioecesani locoz. s. sic vacãtium. dic q̃ in hoc vltimo casu solus supplebit ille cui subest bñficiũ: qz ad ip̃m fit deuolutio. Sed in casu premisso vera est vltima opinio. qđ etiam in alienatione rerum minoris nõ tñ iudex vbi res est interponere potest authoritatĕ: sed etiã iudex domicilij per. l. magis. §. illud. ff. de reb. eo. qui sub tu. vel cur. z eodĕ modo dico in alienatiõe rei ecclesiastice: qz vterq̃ dicitur suus episcopus quo ad illam rem. z sic non est differẽtia inter alienationem minoris z ecclesie. Ad. l. si prediũ. dico q̃ licet dicat authoritatĕ eius cui subest res interuenire debere, nõ tollit quin sufficiat etiã authoritas iudicis domicilij per. d. §. illud. vbi hoc tenet Ray. z ibi hoc aperte probat: tamen quo ad alienationĕ minoris tutius est q̃ intercueniat authoritas iudicis vbi est res vt satisfiat. d. l. si prediũ.

1 ¶ Pena de qua in ista clementina an includat feminam.
2 Prelatus si attentauit facere contra dispositionem huius clementi. an eoipso incurrat penam hic statutam.
3 Pena huius cle. an sit perpetua.
4 Quis autem absoluere potest a pena inflicta per hanc clemen.
5 Papa si approbauit cõstitutionem inferioris per quã lata erat excõmunicatio suspensio vel interdictum: an inferior absoluere possit.
6 Suffraganeus an possit relaxare excõmunicationĕ vel suspensionem latam per concilium.
7 Et an potius requiratur dispensatio q̃ absolutio.
8 Clementina ista loquitur de suspensione ab officio: de quo officio intelligatur: an de officio diuino an de administratione.
9 Suspensus ab officio fm dispositionĕ huius clementine an dicatur suspensus a beneficio.
10 Concessio facta per religiosum cõtra dispositionem huius clementine an prestet causam prescribendi.

Cler. Si quis. ¶ † Quero an pena de qua h̃ includat feminã. vr̃ q̃ non per veroum, si quis. Paul. tenet contrarium cum possit vtriq̃ sexui conuenire. z hoc si officium a quo fit hic suspensio sumimus non pro ordine, sed pro administratione z preeminẽtia. de constitu. cũ accessissent. de eta. z qualita. hi qui. Item hoc est regulare q̃ masculinum cõprehendat femininum. ff. de lega. ij. si ita scriptum. de elec. indẽitatibus. §. sed cum eas. lib. vj. siue tractemus de odio siue de fauore. ff. de verbo. signific. l. j. xvij. q. iij. si quis suadente. de senten. excom. mulieres. de quo dic vt dixi de elec. clemen. j. qõ. j. z. iij. seq. tamen quo ad hoc. c. mihi placet
2 quod dicit Pau. ¶ † Secundo quero an eoipso q̃ prelatus attentauit facere cõtra formam hic traditam sit locus huic pene. Sẽze. dicit q̃ sic: cuius glo. posita est super verbo, attentauerit. quod non est in text. sed verbum, fecerit. ipse itaq̃ videtur habuisse text. corruptum: arguit autĕ pro eo quod dixi q̃ sufficiat incepisse per id quod habetur de peni. distin. j. si quis nõ dicam. In cõtrarium quia valde durum esset tantam penam imponi, ex sola attentatione non producta ad effectum: vt enim obstat cognatus ꝛc. ff. q̃ quisq̃ iur. l. j. §. hec autem verba. ad. l. cornel. de fal. qui falsam. nam verba debent accipi cum effectu. de peni ten. distin. j. §. hec autem verba. de cleri. non resi. relatum. Item alienator rei ecclesiastice penã euitat si per rei recuperationem sibi prideat. eo. tit. si quis. ergo fortius si ante ipsam perfectam abstineat qđ dicit Sẽz. videri equius per id qđ sequit̃ in text. nec ex cõcessione ꝛc. supponit ergo q̃ facta erat. qđ placet. z nõ est magnũ dubiũ ex quo in text, est verbũ fecerit, qđ denotat actum cõsummatũ. pro hoc qđ not. Inno. de appel. p̃terea. ij. z qđ not. Bart. ff. de lega. j. filiusfamilias. §. auri. qđ dixi in. d. c. preterea. quãdo autem voluntas habetur pro facto dixi de eo qui mit. in pos. c. j. pro hoc etiã quia hec est pena iuris ad hanc quis nõ incurrit eo q̃ attentauerit: vt not. in regula, in penis. iij. q. lib. vj.
3 ¶ † Tertio quero an hec pena fit perpetua. glo. j. q̃ sic, ex quo tempus non adũcitur. Pau. idem, cum imponatur propter delictum. z idem Sẽze. dicit autem Pau. hoc verũ siue opponat̃ pro delicto simpliciter siue delictum causetur a cõtumacia. xj. q. iij. rursus. z. c. quicunq̃. de eta. z quali. cum bone. de here. cum cõtumacia. lib. vj. secus si pena imponit̃ pro cõtumacia tñ per ea que not. de cõstitu. ex literis. de quo dic vt ibi dixi. dicit etiam Paul. q̃ delictũ de quo hic tale est q̃ perpetuã penã requirere potest. xij. q. ij. apostolicas. z. c. monemus. eo. tit. nulli. Sẽze. z Matth. dicũt q̃ hec pena durabit vsq̃ ad satisfactionĕ z absolutionĕ factã per superiorẽ. ad hoc de elec. qz sepe. lib. vj. vel. fm Matth. erit arbitrio superioris quantũ duret: cum certũ tẽpus nõ sit ad hoc statutum. de offi. dele. de causis. Sed primũ tenet ne rumpatur neruus ecclesiastice discipline. xxiij. q. vj. excõmunicatorũ. de consue. cum inter. z. d. c. cum bone. dic q̃ opi. glo. est vera, z eorũ qui dicunt q̃ est perpetua: nec Matth. cõtradicit. Quis enim possit auferri per absolutionĕ, nõ ex hoc tollit̃ quin
4 sit ꝑpetua. ¶ † Quarto quero ab hac pena quis absoluet. gl. j. remittit ad not. de here. cle. j. vbi de hoc in glos. sentẽtia. que dicit q̃ quando tempus est determinatũ, non potest superior absoluere: secus si indeterminatũ. Pau. arguit q̃ solus papa. xv. distin. sicut. xvj. q. j. super. xxxiij. q. ij. latorẽ. pro hoc qđ not. Archidi. de elec. c. j. in fi. lib. vj. vbi dicit q̃ solus papa absoluit a suspensione canonis. idem tenet de regula. beneficiũ. eo. li. Hostiĕ. in. d. c. j. tenet contrarium. pro hoc de preben. graue. in fi. de senten. excõi. nuper. z qđ not. l. distin. accedens. z in. d. c. latorem. dicit Pau. q̃ vbi papa imponit penam excõmunicationis suspẽsionis vel interdicti propter cõtumaciam condendo canonĕ potest inferior absoluere. d. c. nuper. z qđ not. Innoc. de solu. c. ij. z glos. de senten. excõi. q̃uis. in fi. z. xj. q. iij. si inimicus. xvj. q. vij. si quis deinceps. licet Brix. ibi cõtra primum verius per iura preallega. precipue per. c. nuper. z qđ dixi de preben. graue. qđ etiã tenet Sẽze. z Matth. per clemẽ. cum ex eo. in fi. de senten. excõ. vbi papa reseruat sibi absolutionem: z post satisfactionem cõcedit eam episcopis qui nullo casu fungũtur authoritate apostolica. cũ ergo ibi specialiter papa sibi reseruet, sequit̃ q̃ in non reseruatis iure cõi absoluet episcopus. z pro hoc qđ dixi in. d. c. graue. q. vlti. z idem dicit Pau. de sen. excõi. cle. j. vbi dico in. §. qđ
5 z in interdictis. q. iij. z de hoc in. iij. se. q. qđ not. ¶ † Quinto q̃ro si inferioris ꝓstitutio per quã lata erat excõmunicatio, suspẽsio, vel interdictum papa approbauit. dicit Pau. q̃ inferior adhuc potest absoluere. nõ em̃ plus operat̃ cõfirmare q̃ cõdere. p hoc
6 de insti. ex frequentibus. z qđ ibi not. ¶ † Sexto q̃ro qđ de cõstitutione cõcilij ꝓuincialis. dicit Paul. q̃ excõicationĕ vel suspẽsionem per eã latã potest quilibet suffraganeus relaxare, cũ nõ sit maioris efficacie q̃ ius cõe. p hoc. d. c. graue. z hoc nisi alij reseruetur absolutio, vt ibi. ¶ Septimo quero qz in tribus questionibus precedentibus predictũ est de pena ĩposita per cõstitutionem: quid si per sententiam. dicit Paul. q̃ ligans debet absoluere. de offi. ordi. cum ab ecclesiarum. xxj. dist. inferior. saluo q̃ in. c. pastoralis. eo. ti. §. in articulo mortis: z cum haberi nequit is qui ꝓnunciauit. no. hoc in Spe. tit. ij. §. nũc ostẽdendũ. ℣. xxv. ¶ † Op. ad hoc qđ dixi. s. tribus ꝓmis questionib⁹ posse fieri absolutionĕ a suspẽsione, qz potius requirit dispẽsatio: vt
7

not. Uin. de transla. c. ij. z Spe. de accu. §. secūdo loco. ver. item queritur. fol. Pau. q cū suspēsio sit perpetua, habet vim priuationis: z nō sufficit absolutio, sed requirit dispēsatio. z sic procedit q dicunt Uinc. z Spec. ex hoc videt Pau. velle q superiora procedunt qñ suspensio de sui natura est tēporalis: sed siue sit tēporalis siue ppetua, nō refert ad superius dicta cū querit quis possit absoluere: nam pōt idē ipse dispēsare. dicit tñ Pau. cōsyderandū esse crimē ppter qs suspēsio facta est an tale sit in quo possit eps dispensare, z tunc poterit suspēsionem remouere: alʒ secus, p hoc qs not. lxxx. dist. c. vlti. z dicit Paul. se non putare suspēsionem de qua in text. de sui natura operari priuationem: alʒ papa hoc expressisset. arg. de deci. ad audientiā. Ex hoc cōcludit id qs dixi. §. q. iij. qs per ordinarū relaxari pōt ratiōe premissa: sed fatet q si nō relaxatur, durabit ppetuo, p hoc qs no.
8 j. q. j. reperiunt. de coha. cleri. clericos. ¶ †Octauo quero in eo qs dicit de suspēsione ab officio, an intelligat de officio diuino: an de officio. i. administratione. glo. remittit ad no. de deci. cle. j. z ibi nō soluit, sed arguit pro z cōtra. z videt hic intelligēdum de officio diuino: nā cū debet intelligi de administratiōe hoc ex primitur. de sol. c. ij. z ita intelligunt cōiter scribētes hic qui queruntur an per hoc intelligat suspēsus a beneficio: z dic vt dico in
9 seq. q. sed tu de primo dic vt dico in. d. cle. j. ¶ †Nono quero an eoipso q suspenditur hic ab officio intelligatur suspensus a beneficio[a]. dicit Laud. q sic: qz vbi vnū ppter alterū: vtrobiq; tm vnū. lxxxj. dist. eos. j. q. iij. si quis. que verba ponit glos. pe. de cle. excō. latores. vbi exposui. refert aūt Laud. aliquos cōtradicere in suspenso a iure de quo remittit ad not. de re iudi. c. j. lib. vj. qs tenet Hosti. de quo dic vt not. j. de penis. cupientes. in glo. nouā.
¶ Decimo quero in eo q dicit ex tali cōcessione q ius aliqs nō acquirit. que est rō. dicit Laud. qz cōtra. l. z debita forma omissa: ideo p infecto habendū est. x. dis. vides. xij. q. ij. fine. de reseri. cum dilecta. potuit enim papa cōtractibus ecclesiasticis nouā formam certam z limitatam apponere a qua recedere non liceret: z sine qua nullū esset qs fieret vt in iuribus prealleg. pro hoc
10 qs no. de despō. impu. ad dissoluendū. in fi. ¶ †Undecimo quero an talis cōcessio prestet cām pscribendi. Pau. q nō, cum per eum detur res nō vt teneat perpetuo sed ad tempus. arg. C. de prescrip. xxx. anno. male agitur. dicit Pau. idem dicendum etiā si detur in perpetuū per no. de his q fi. a pla. c. ij. licet cōtrarium no. de cōsue. cū dilectus. de pscri. de quarta. Archi. x. q. iij. quia cognouimus. dicit q si titulus est erroneus[b] in iure nō dat causam prescribendi. ff. de iu. z fac. igno. l. iij. de vsucap. vbi lex. z l. nunq;. sec[a] si esset erroneus[b] in facto: vt si putat eps qui nō est vel q possideat latiorē diocesim quā possideat. ff. de offi. pto. l. barbarius. extra de senten. excōi. c. ij. Pau. dicit sibi hoc nō placere quia tunc titulus est iustus quo ad dominiū ex quo tenet bona fide. arg. de elec. querelam. de cau pos. cū ecclesia. z. c. cum olim. de iurepa. cōsultationibus. pro hoc quia ex quo est in possessiōe potest administrare. d. c. querelam. vt not. eo. titu. nihil. titulus ergo ab eo cōcessus tenet mero iure: nec expedit q interueniat pscriptio. dicit etiā Pau. q vbi recipit a plato scienter, oportet recipere ab eo z capitulo: z si secus fiat, nō prescribit. sic intelligit glo. d. c. ij. de his que fiunt a prela. sed si recipit credens eum habere cōsensum capituli: tūc habet causam prescribendi: qz titulus verificatur fm mentem cōtrahentis: ideo cōcedit causam pscribēdi: qs placet. z not. pro his que de hoc dixi de prescri. de quarta. z fm Pau. debet contrahens psumere platum habere cōsensum capituli. de his que fiunt a prela. ea noscitur. z qs no. Compost. de consuetu. cum dilectus. quod vltimū not. sed quo ad prime dicta Laud. hic intricate loquit: nā per ea que dicit j. ea. cle. ver. verū. videtur velle q posset pscribi spacio. xl. annorum contra ecclesiam: in aliis autē pfanis minori tēpore. Bēz. simpliciter dicit q hic non datur causa pscribendi ex tali titulo per hanc literam que dicit nō acquiri ius aliqs: talis titulus habetur pro nō titulo: vt z alʒ. ff. de pe. here. l. nec villā. §. j. z argu. ff. pro empto. l. ij. §. si quis a pupillo. z clarius eo. tit. c. ij. lib. vj. dicit tamē se vidisse aliquos cōtrariū sentientes. Matth. etiam indistincte tenet idem qs Bēz. per hanc literam inducēdo eodem modo. quod dic verum vt etiam dixi. §. ea. q. fm Pau. z de hoc quo ad hunc casum: alʒ autē quādo titulus minus iustus det causam prescribendi: dic vt proxime dixi fm Pau. z in. d. c. cum dilectus. de consuetu. q. ij.

[a] An suspensus a bñfi. Adde gl. j. c. tāta. de excess. pla. gl. in. c. cū dilectus. de cōsuet. ex. in. c. j. de sup. neg. pla. lib. vj.

[b] Qs si titulus est erroneꝰ. adde Jo. de imo. in. c. cū dilectꝰ. de cōsue. j. vj. col. Ab. j. c. de quarta. de pscrip. Jo. an. in c. cura. de iurepa tro. Ant. de but. in. c. si diligēti. in vj. co. de pscri. ℞. qrit glo. Ant. de bu. in. c. dudū. in ij. colū. de deci. Jo. de imo. in. c. si. j. v. co. de pscri. Domi. j. c. ij. in. §. cōtractꝰ. de rebꝰ eccle. nō alie. lib. vj. Lud. rom. cōsil. clxvj. in. v. col. Pau. de ca. z fil. lxxij. in penu. col.

[c] Ad tps modicū. adde gl. in ℞. modicū. in. c. ij. de reb. eccl. nō alie. li. vj. Jo. de ana. in. c. fi. ne pla. vices suas. gl. in. l. fi. ff. si ager vec. z l. l. si filiꝰ. C. de pe. here. z in. l. cū de in rem verso: ff. de vsur.

[d] Et in hac locatiōe. adde Bal. in auf. si liuellario qbꝰ mod. feu. amit. vbi alr tz.

Venditio equiparatur locationi.
Periculum non est in mora modici temporis.
Quare autem hoc ita.

Vendidit quidam fructus cuiusdam castri pro quatuor annis p certa quātitate pecunie vel bladi vel alterius speciei: emptor vero erat prius obligatus aliis creditoribus: querit quis prior erit creditor contra istum emptorem. vide.

Ver. Verum. ¶ †Not. casum in quo vēditio equiparat locatiōi: qs est ideo fru

Benze. qz vēditio hic nō pstat ius in pprietate sicut nec p locationē prestatur. ff. loca. nō solet. de hoc de loca. vestra. ¶ †Sco
c not. in verbo, ad tēpus modicū[c]. q in mora modici tēporis non est periculum: nec ppter modicā morā mutatur obligatio. ff. loca. si in lege. §. colonus. de loca. potuit. ¶ Opp. in eo q pmittit locationē de. c. nulli. eo. ti. gl. j. soluit q hic de locatiōe ad modicum tēpus que nō est alienatio: secus si ad tps non modicū. In hoc tamē glo. refert opi. Accur. dicētis phibitū alienare posse, locare in centū vel mille annos. z opi. Dy. contrariā approbat, quam etiā tenet Steph. qz per locationē ad nō modicū tempus transfertur vtile dominiū. ¶ Quero si plat⁹ q locauit ad modicū tēpus intra tempus morit. glo. remittit ad not. ne prela. vi. suas. c. fi. vbi de hoc, in glo. ij. que tenet q si cōtractus fuit celebratus pro vtilitate ecclesie: z pecunia est versa in eius emolumētum: tenet successor stare: alʒ nō. dic plenius distinguēdo vt ibi dixi. ¶ Secūdo quero in eo quod hic videt comparari venditio locationi, qs etiam dixi. §. in. j. not. cur hoc. dicit Laud. q venditio fructuū de qua hic, z arrendare seu ad firmā tradere, iuxta. c. vestra. de locato. sunt nomina sinonyma, z omnia habēt naturā locatiōis: vt no. in. d. c. vestra. z in hoc dicit Bertra. q differētia est inter emptorē fructuū ad tempus, z emptorem vsusfructus ad tēpus: qs fieri pōt. nā pōt vsusfructus ad tēpus cōstitui. C. de vsufru. ambiguitatem. in prin. Est autē differentia fm eum, qz venditio fructuū ad tps equiparat locationi, vt hic: sed vēditio vsusfructus nō: nam vsusfructuarius potest colonū expellere, qs nō potest simplex emptor fructuū. Itē simplex emptor fructuū nō possidet ciuiliter nec naturaliter, sicut nec cōductor nec colonus, sed vsusfructuarius sic. ff. de acqui. pos. naturaliter. §. j. ideo ei cōpetit interdictū vnde vi. qs non cōpetit cōductori: quia non possidet. ff. de vi z vi arma. l. iij. §. hoc interdū. Itē vsufructuariꝰ cū possideat nō pōt eici per ementē rem illā: ex hoc dicit q talē ztractū in quo cōstituat vsusfructus facere nō possunt rectores: qz est alienatio: nā vsusfructus est pars dñij. ff. de vsufructu. l. iij. z circa hoc no. Laud. q reperit ℨctus emphyteoticꝰ: z hic ppetuus. de locato potuit. Itē simplicis locationis: z hic duplex: quidā ad nō modicū tps: quidā ad modicū: z hec vocat simplex locatio. insti. loca. §. adeo. ff. si ager vec
d tiga. p totū. de loca. vestra. z in hac locatione[d] ad tps modicū cōductor nullū ius acquirit nec directi nec vtilis dñij: nec hz naturale nec ciuile possessionē, sed solā detētationē. ff. locati. nō solet. de vsusca. nō solum. §. qs vulgo. C. cōmu. de vsusca. l. j. nisi habeat a municipio: qz tūc pinde est ac si a priuato habeat ad magnum tps de quo. j. q. seq. z de hoc. ff. de loco pu. fru. l. j. qñ aūt cōcedit locatio ad tps nō modicū ille naturaliter possidet z ha
3 bet vtile dñium. de loca. potuit. de restit. spo. olim. j. ¶ †Tertio ꝙro si qs vēdidit fructus cuiusdā castri alicui p quatuor annis p certa quātitate pecunie vel bladi vel alterius speciei, emptor aūt erat prius obligatꝰ multis creditoribꝰ: itē ex dicto cōtractu perdidit vltra dimidiā: itē vltra illā perditionē dānificatus fuit culpa venditoris ita q nō potuit attēdere qs spoponderat, vbi querit an in fructibus collectis ex dicto castro z reconditis fit venditor potior alijs creditoribus prioribus. secundo an. l. ij. C. de rescin. ven. locū habeat hoc casu, cū iste sit deceptus vltra dimidiam. tertio an vltra tēpus quatuor annorū habeat emptor ius retentionis ex eo qz vēditor nō attēdit qs promiserat in faciendo ipsos fructus colligere. Lau. tenet in primo dubio q satisfaciēdum sit prioribꝰ creditoribꝰ, cū fructus sint emptoris ex quo vēditor nō retinuit sibi certā partē in fructibꝰ. arg. eius qs not. de decimis. tua. In scōo dubio arguit idē q. d. l. ij. locū habeat: qz pcedit in oībus que sunt loco emptionis. ff. ex qui. cau. in pos. ea. l. fi. z tales sunt cōtractus locationis, pmutationis, z similes. ff. si quid in frau. patro. l. j. §. si qs. de redhibitoria. sciendum. §. pe. qs tenui de emp. z ven. cū dilecti. qz locatio proxima est venditioni. ff. locati. l. ij. z idem in similibus. qs dic vt ibi dixi. hoc dicit Laud. verū nisi vēditor sciens rē maioris valoris scienter dederit p minori qs cōsueuit apponi in instrumētis: tūc eī conqueri non pōt. C. de rescin. ven. venditor. arg. regule, scienti. lib. vj. alʒ licet psumat scire valorē rei sue: non tñ tollit ei facultas agēdi. C. de rescin. ven. qsquis. ¶ Opp. ad hoc, qz emit sola spes in fructibꝰ nondū collectis: nō ergo debet hinc vel inde valor respici. ff. de act. emp. si iactum. Cōfirma, qz cōtractus predictus nō est emptio vel locatio ppie, lz eiꝰ materia ponat in titulo locati: sicut nec cōtractus est emphyteoticus qui tamē ponitur in eo. titu. insti. de loca. §. adeo. Laud. nō sol. dic. per. d. l. si iactū. q estimari debet quantū sit verisimile eum recipere posse cessante lesione. In tertio dubio dicit Laud. q emptor nō pōt retinere rem vltra tempus locationis: licet durante tēpore possit agere ad retinēdum naturalem possessionē vsq; ad tempus prout cōuentū fuit: sed post tps non audit, maxime si nō soluit qs promisit. arg. ff. de loco pu. fruendo. l. ij. de superficiebus. l. j. §. qs ait. sed agat cōtra vēditorē de euicto. de emptio. z vendi. c. fi.

Quarto

a ¶Quarto quero qs dicatur modicum tempus[a]. glos.vlti.que est;signanda ponit varias opiniones: z inter cetera ponit illam ꝙ sit arbitrariū iudici.qs dicit gl. videri equum propter varias conditiones regionum: deinde ponit aliā,ꝙ intra decennium. Laud.etiā enumerat alios modos quib⁹ dicit modicū tēpus: z videtur placere ei illa opinio ꝙ hoc relinquatur arbitrio iudicis propter conditiones terrarū varias. z dicit se expertū in castella vbi non possent prouētus ecclesiastici commode vendi ad minus tempus.viij.vel.x.annorum, propter agriculturam possessionum in quibus pro maiori parte bona ecclesiastica ibi consistunt.z si non germinant vno anno,germinabunt alio.arg.de locato.propter.¶Bau.idem tenet nisi loci consuetudo vel constitutio synodalis aliud declaret: pro hoc quod nota.lxxx.distinc. c.ij.de locato. potuit. Idem Benze.z Matth.z Stephanus, Archi.eo.titu.c.ij.lib.vj. Sed alia opinio ꝙ modicum sit intra decennium cōmuniter tenetur: z pro hoc est quod not.ff.de superfici.l.j.§.quod ait. z bene probatur per iura ad hoc allegata in gl.z maxime.C.de prescrip.lon.tēp.in rubro, vbi dicit de prescrip.lon.tēp.x.vel.xx.anno. dicitur ergo longū tēpus.x.annorū ergo tempus minus non est longum.z ita probatur.C.de long. temp.prescrip.l.penult.z in alijs pluribus legibus illius tituli.z hoc etiam tenet Arch.xij.q.ij.alienationes. Ad iura in contrarium allegata dico quandoqz in iure dicitur de tempore nō adiecta quantitate:z tunc arbitrium est.ff.de iure delib.l.j.in fi.de offi.delega.de causis.nec obstat.ff.de effractoribus.l.j.§.j.quia non stricte facit ad questionē. quandoqz in iure dicitur de tempore longo vel non modico: vt hic: z tunc intelligitur longū vel non modicum decēnium vel supra,per predicta que not.z sic semper consului,z ita obseruatur.z inueni in quibusdā scriptis Jo. de sancto Georgio. Jo.and.post hanc glo. publicatam ita sibi respōdisse:z in hac glos.ibi,cap.vnico.z Spe.de cau.pos.z prorie.§.sequitur.versi.est z vtilis. ¶Quinto quero: locauit prelatus[b] vsqz ad nouē annos: z finito anno vno locauit ad alios nouē inchoandos a fine prime locationis. dic ꝙ hoc non licet: quia fit in fraudē huius cle.ad hoc.de priuil.quanto. ¶Sexto quero an possit ordinarius per suā constitutionē tollere hāc cle. Dicit Laud.ꝙ non.z idē Ben.dicens per verbū declaramus, ꝙ hic nouū ius nō statuit,sed antiquū declarat: ideo tolli non pōt per ordinariū.de locato,vestra.que ratio nō videtur posita necessario sibi ꝙ intellexerit etiam si statutum episcopi precedebat hanc cle.tamen non valebit:quia per hāc declaratur retro statutum illud repugnasse iuri:z sic nō fuisse rationabile;: z per consequens sublatum esse.de consti.c.j.lib.vj.

b

1 ☞Episcopus potest vnire ecclesiā alteri vel loco religioso donare etiam non vocato rectore vel defensore.

2 Aliter hec dictio repetit eandem qualitatem.

3 Ecclesia,dignitas,z prebenda qualiter differunt.

4 Ecclesia donari potest loco religioso.

5 Unio z donatio qualiter differūt quo ad dispositionem huius clementi.

6 Defensor quis dicatur quo ad casum huius clemen.

7 Unio ecclesie vel donatio quare valet non vocato rectore vel defensore.

8 Unio que fit ecclesie alterius diocesis an preiudicet diocesano.

9 Abbas ad quem spectant ecclesie pleno iure an possit alteram alteri vnire,vel vnam alteri subijcere.

10 An autem abbas possit hoc facere de consuetudine.

11 Episcopus an possit vnire ecclesiam loco exempto.

12 Episcopus an de consuetudine possit vnam ecclesiam donare alteri sine consensu capituli.

13 Quid si beneficiū est reseruatum per papam,an episcopus possit illud vnire alteri.

14 Ecclesia quando donatur religiosis quid erit seruandum.

15 Quid si donatur collegio,dignitati,vel prebende.

16 Ecclesia habēs capellas si vnit alteri ecclesie,an capelle trāseāt.

17 Unio ecclesiarum si fiat an requiratur consensus patroni.

1 SJ vna. ¶†Eps vnire potest ecclesiā alteri vel
2 loco religioso donare etiam non vocato rectore vel defensore. ¶†Not. ꝙ dictio alter[c],repetit eandē qualitatem.probatur hic in verbo alteri, iuncta glo.q intelligit alteri,scz ecclesie. z idem ¶Bau. simile no.
3 de dictione alius,de rescrip.sedes. ¶†Secūdo no.differētiam inter ecclesiam,dignitatē,z prebēdam: quia ponūtur hic tanq̄ diuersa.pro hoc de prebē.c.fi.z eo.ti.cum in illis.lib.vj. ¶Tertio no.casum in quo in concessione epi requiritur consensus capituli,z non sufficit consilij. de hoc in glos.in ver.consentiēte.z
4 hoc qñ dz fieri vnio: vt hic.pro hoc de prebē.dilecto.z.c.vacāte. ¶†Quarto no.ꝙ ecclesia dari pōt loco religioso: z multis modis potest ecclesia spectare loco religioso de quibus de preb. de
d monachis.z.§.de sup.neg.prela.cle.vnica. ¶Quinto no.ex eo qs dixi in pri.nota.ꝙ ecclesia secularis[d] pōt fieri regularis etiā inuitis clericis, pro hoc qs not.xij.q.ij.si eps. Contrariū tamen no.eo.tit.possessiones.qs magis videt placere Benze.qui dicit a hūc tex.non multū facere:quia nō vocet hic rector:ideo euenit: quia ecclesia ad vitā suā nō auferet.de do.cōsultationibus.facit ergo potius hec litera ꝙ inuitis clericis hoc fieri non possit. qs esi verius in tantū ꝙ vnius cōtradictio vitiaret:nisi ex aliqua cā rōnabili hoc fiat:tūc enim fieri etiā pōt omnibus inuitis. qs dixi ꝙ me.cau.cū dilec.pro hoc qs not. Jnno.de prebē.in lateran. z qs dicit hic Lap. qui tenet ꝙ si vnit ecclesia collegiata requiri debet cōsensus collegij cuius ius leditur qs hz in eligēdo prelatū:qs ius inuitis auferri nequit.xvj.q.vlti.monasteriū.z.c.rationis. ¶†Sexto no.differētiam inter vnionē z donationē:hic enim ponunt vt diuersa.z dic ꝙ differūt: qz vnio fit variis modis de quibus eo.tit.c.j.z qñqz fit ita ꝙ p hoc nō extinguit titulus dūtaxat vniti: vt ibi no. Donatio vero trāsfert ius rei donate in donatariū: licet etiā donatio q̄ fit de ecclesia vel de iuribus q̄ habētur in ea varietur tam ex forma q̄ ex persona donantis z
6 donatarij.de hoc de dona.pastoralis. ¶†Septimo not.de defensore. z dicit ¶Bau. ꝙ hic loquitur de defensore coufstituto ab homine non a lege. de quo loquitur ne se.vacan.c.vlti. ibi enim loquitur de defensore.i.prelato qui dicit deputari a lege: qz sua potestas regulat a lege. ¶Opp.ꝙ eps etiā sine consensu capituli donare possit ecclesiam loco indigēti per ea que not. Host. de his q̄ fi.a prela.nouit. gl.in ver.consentiēte. dicit illud hic reprobari:z idē Benz. ¶Sc̄o op.ad idē.s.de dona.apostolice. z qs ibi not. vbi dicitur ꝙ quinquagesimā vel cētesimam iuxta formā de qua ibi, pōt episcopus donare sine consensu capituli. Sol.fm Laud.z Ben.speciale ibi:dic vt ibi dixi,z de his q̄ fi.a prela. pastoralis. vbi dixi ꝙ eps non potest monasteriū erigere sine cōsensu capituli.sed erecto donare pōt cētesimam vel quinquagesimā sine cōsensu capituli:quia hoc facit iure permittēte. b
¶Tertio opp.ꝙ non sufficiat consensus capituli, sed requirit etiam consensus prelati cui subest ecclesia. j. de statu mona.cle. j.§.ad hec.Sol.stat cōtrario.qs dic vt in glos.in ver.rectore.nec contrariū hic probatur. ¶Quarto op.ꝙ imo vocari debeat rector vel defensor per id qs not. Host.de excess.prela.sicut. vbi dicit ꝙ eps vnire non potuit ecclesias sine collatione ambarum. glo.in ver.vocatus.dicit illud hic reprobari.z idē ¶Bau.per hoc qs no.de cōsue.cum dilectus.in.iij.glo.z eo.titu.c.j.lib.vj.qs tñ intellige saluo eo qs dixi.s.in.v.nota. ¶Quinto op.ꝙ sede vacante nō possit ecclesia vniri:ne se.vac.c.j.vbi sede vacante vnio non pōt dissolui:ergo nec fieri.glo.in ver.vacabat.sol.ꝙ illud in epalibus sedibus, pro hoc qz eis vacantibus nemo admittitur ad agendum nisi detur visitator.de quo de elect.is cui.lib.vj.de sup.neg.prela.c.vlti.eo.tit.Sed pro ecclesijs inferioribus vacantibus agit eps z defendit.de succes.ab intest.c.fi. Sc̄o sol.glo. ꝙ alia ratio mouit papam in.d.c.j.qs dic vt in glos.z idē ¶Bau. z Benze.vel fm Benze.aliud in dissolutione vnionis: vel aliud in ipsa faciēda: nam ex quo est certa causa sine qua fieri nō pōt facta reperit, nō pōt ecclesia cui facta est vnio hoc iure priuari si careat defensore.pro hoc eo.tit.c.j.lib.vj.sed vnio, vt dixi, fiet ex causa.z pro hoc de p̄bē.vacāte.z.c.exposuisti.subsistēte ergo causa nō curat an vacet ecclesia vel non:qz nō preiudicat ecclesie z subuenitur necessitati vel vtilitati.hanc tñ solutionē redarguit Ben.qz sic dici deberet ꝙ licet vnio facta sit ex causa,tñ illa deficiēte z contraria subsistēte possit dissolui:qz cessante causa dissoluūtur iura cōmunia.de consang.non dz.sed defende:qz dato ꝙ subsit causa dissolutionis faciēde: tñ quia nūc dixi agit de diminuēdo ius ecclesie,requiritur defensor.secus qñ agit de vniēdo:quia tūc de preiudicio nullius agit:z quatenus videat agit de preiudicio ecclesie succedit eps qui defendit ecclesiā hoc casu.z si dicas idē in alio casu dic imo secus in illo per id qs dico in sequēti cōtrario. ¶Sexto opp.ad hoc eo.tit.c.j.lib.vj.vbi res ecclesie vacantis donari non pōt.gl.in ver.defensor. dicit ꝙ aliud qñ datur res ecclesie: vt ibi. aliud qñ ipsa ecclesia: vt hic. Ex hoc nota casum in quo maius permittitur z minus prohibet:qs prosequere vt in glos. Ben.dicit ꝙ ratio diuersitatis est quia qñ datur vna res ecclesie puta decima vel aliqua possessio, c
fit sectio beneficij:q̄ prohibita est etiā in minoribus beneficijs:q̄ ratio cessat cum ecclesia vnitur vel donatur: qz fit sine immutatione status z sine detrimēto rectoris.de resti.spo.cū venisset.de priui.pastoralis. pro hoc quo dico.j.q.x. z hec ratio etiā tangit in gl.q̄ in effectu continet:quicquid in hoc dicunt alij z in ea ibi res ecclesie nō ratio:qz per vnionē nō fit preiudiciū imo prouidetur ecclesie vacanti:sed per alienationē fic ibi glos.pe.de hoc ibi
7 super ea. ¶†Quero q̄ est ratio ꝙ valet vnio vel donatio ecclesie non vocato rectore.solutio per ea q̄ dixi.s.pe.cōtrario: quia d
non agitur de preiudicio rectoris: in quo dicit Benze.ꝙ qz oēs ecclesie sunt vna ecclesia nil dicit alienari si vna ecclesia in aliā transfertur.ar.C.de fideicō.voluntas.ff.de leg.ij.vnum.§.ij.z.l. peto.§.fratre.no.de his q̄ fi.a prela.cum apostolica. ¶Secūdo

[a] ¶Modicū tps. Adde Bal.in.l. iubemus.la.ij.in prin.C.de sacrosan. eccle.,Ang. Lud.ro.z Jo.ō imo. in. l. si filio. in.§.fi.sol.mat.

[b] ¶Locauit pla tus. adde Lap. alleg.xij.q̄ incip. disputat ħ An. cōsi.clxxxj.incip. ex forma z serie. ad fi.lz aliter sentiat Bal.in.l.voluntas. C. de fideicommis.

[c] ¶Dictio,alter. Adde gl. z Ly. in.l.ancille. C.de fur. Bart.in.l.j. in. §.ꝙ in sententijs. ff. qñ ap.fit. Fulg. Qsi.cxxxij. in fi.ij.col.

[d] ¶Qs ecclesia secularis. adde gl. z doc.in.c.ad audiētiam. el. ij.de eccle.edi.

quero an qs̄ hic dicitur de vnione vel donatione ecclesie locum habeat in alio quocunq; iure ecclesiastico in alium locū transferēdo in perpetuum vt etiam tunc requiratur consensus capituli. dic ꝙ sic: quia eadē est ratio: z hoc tenet Jnno. de dona. pastoralis. in fi. z ibi dixi. ¶ †Tertio quero an per vnionē q̄ fit ecclesie alterius diocesis preiudicetur diocesano. gl. ij. dicit ꝙ nō: qs̄ procedit in vnione q̄ fit per papam vel legatum. secus in ea que fit per episcopū: nam sibi preiudicat si fit alīs legitime. quid aūt videat eps̄ transferre: dic vt de dona. pastoralis. ¶ Quarto quero an quod dicit de ecclesia q̄ vnitur prebēde locum habeat in prebēda cathedralis ecclesie. gl. iij. dicit ꝙ sic. ¶ Oppo. ad hoc. j. §. proxi. glos. ibi remittit z ibi soluitur in glos. cum capella. ¶ †Quinto quero in eo qs̄ dicit de episcopo an abbas ad quem ipectāt ecclesie iure pleno[a] possit illas vnire vel vnam alteri subiicere. glos. in ver. episcopum. dicit ꝙ non. idem ¶Pau. qui dicit hoc non esse mirū, cum etiam in alienationibus requiratur cōsensus diocesani. xij. q. ij. abbatibus. xvij. q. iij. in vēditionibus. qs̄ est minus. pro hoc quod not. Archi. de prebē. cum singula. lib. vj. dic vt in. q. seq. ¶ †Sexto quero circa hoc: an abbas hoc possit facere de cōsuetudine. Steph. refert opi. Archi. positā de prebē. cū singula. lib. vj. quā ponit glos. j. de sta. monacle. j. §. ad hec. tenet autem Steph. ꝙ hoc non potest prescribi: quia de iure est ꝙ singula beneficia habeant speciales rectores z solis episcopis permittitur ex causa posse vnire[b]: ergo inferioribus prohibetur: arg. de temp. or. dilectus. de presump. nonne. Laud. tenet contrarium: quia talia sunt prescriptibilia contra episcopum z quēuis alium. de cōsue. non est. lib. vj. de prescrip. de quarta. z. c. auditis. quod etiam tenet gl. in. d. §. ad hec. Dic ꝙ cum vnire sit iurisdictionis episcopalis, competit cuilibet qui habet iurisdictionem quasi episcopalē sicut etiam ei competit potestas authorandi in alienationibus. s̄. cle. proxi. in princi. z qs̄ ibi not. glo. in ver. proprij. z ibi dixi in. q. xxxiij. z ad id qs̄ dictum est in. q. precedē. dic ꝙ verum est ꝙ abbas quāuis habeat ecclesias pleno iure subiectas authorare nō potest: intelligēdo de abbate qui habet ecclesias sibi subditas: non tamen quo ad iurisdictionē quasi episcopalem. z ex hoc dic esse verum ꝙ talis potestas prescribi potest etiam per nō episcopum tanq̄ que est iurisdictionis, non ordinis: vt dixi. s̄. ea. q. z in. d. §. ad hec. in. q. vij. ¶ †Septimo quero an episcopus possit vnire[c] ecclesiā loco exēpto. videtur ꝙ nō propter iuramētum de non alienando inconsulto papa: de quo eo. tit. vt. s̄. videtur enim ecclesia alienari ex quo definit esse de iurisdictione episcopi. Jn contrariū per hanc literam que permittit indistincte vnionē. Jtem iuramentum de non alienando cōcernit bona propria cathedralis ecclesie tantum: de hoc dixi de censi. cum venerabilis. z de his que fi. a prela. pastoralis. vbi dixi ꝙ valet vnio facta de consensu capituli: nec dicit ecclesia eximi a iurisdictione episcopi ex toto: remanet enim subdita saltem quo ad ea de quibus in. d. c. cum venerabilis. nisi aliud operetur priuilegium exemptionis concessum religiosis, vt quia sunt exēpti cum ecclesijs acquisitis z acquirēdis: tūc enim desineret ecclesia cōcessa esse de iurisdictione episcopi non tam ex vi donationis q̄ ex vi priuilegij apostolici. ¶ †Octauo quero an episcopus[d] de consuetudine possit conferre ecclesiā alteri ecclesie fine cōsensu capituli. glos. in ver. consentiēte. opinionē refert. ¶Host. tandē concludit non esse prescriptibile: quod etiam in casu licito prelatus alienet fine consensu capituli: z signanda est glo. in fi. sui. Laud. tenet cōtrariū: quia talia sunt prescriptibilia. de cōsue. non est. lib. vj. de prescrip. de quarta. z. c. auditis. ¶ Dic ꝙ quia talis consuetudo repugnat iuri nō valet nisi fit inducta a tacito cōsensu pape: qs̄ dixi de cō sue. c. fi. quia vero tēpus de cuius cōtrario nō est memoria tollit iuris resistētiam, z haberet loco tituli de prescri. c. j. lib. vj. ideo puto ꝙ ex tali consuetudine possit hoc prescribi: quia videt presumendū ꝙ in tam longo tēpore papa de hoc sciuerit qui nō presumit esse negligēs. Jtē ex variis causis verisimile est ꝙ ad papam vel p appellationē sup aliqua causa hoc tāgēte vel ex alia causa peruenerit notitia super hoc nisi ius expresse reprobet cō suetudinē sicut. j. proxi. responso: tunc enim non valet cōsuetudo etiam tanti tēporis de cuius initio non sit memoria, qs̄ dico j. proxi. respon. questio. vlti. Jn his autem in quibus ius non resistit procedit quod dicit Laud. quia tunc sufficit consuetudo prescripta spacio quadragenario, per iura per eum allegata. ¶ †Nono quero si beneficiū est reseruatū[e] per papā: an possit vniri alteri per episcopū. fuit de facto z determinauit Joā. xxij. hoc quia eoipso ꝙ papa reseruat videt prohibere cuilibet inferiori de illo beneficio disponere: ergo non pōt vnire: pro hoc qs̄ not. de prebē. si tibi absenti. in glos. sed nunquid. z decisio Rote in qua deciditur ꝙ vnio caret effectu donec papa cōtulerit: sed ex quo contulit illo dimittēte beneficiū, vnio habet robur: vnde posset dici ꝙ vnio simpliciter tenet nisi papa vtatur reseruatione conferēdo beneficiū qua si vtitur, tenet collatio: z vnio suspēditur, prout nunc dixi. ad hoc facit qs̄ dixi. s̄. in vlti. cōtrario ꝙ vna res ecclesie nō potest alienari non vocato rectore si episcopus alienat sub cōditione vt valeat post mortem rectoris: dicit ¶Pau. ꝙ nō valet sine cōsensu rectoris: quia in hoc tractatur de preiudicio ecclesie z successoris z in cōtractibus inspicimus initium. de elec. dudum. j. nam etiā si ecclesia vacaret hoc fieri non posset sine cōsensu defensoris. eo. tit. c. j. lib. vj. aliud aūt in vnione de qua hic: quia per eam nō paratur preiudiciū ecclesie, imo quandoq; defectus ecclesie supplet. x. q. iij. vnio. xvj. q. vij. z tē poris. propterea nō requirit defensor. ¶ †Undecimo quero qñ ecclesia donatur religiosis quid seruabit. dicit ¶Pau. ꝙ cedit in vsus religiosorum: z defectus ministrorū ecclesie supplebit per religiosos z pars redituū cedit in eorum vsus. dic in hoc vt dixi de preb. de monachis. dz enim attēdi sub qua forma data fuit: qs̄ ibi plenius dixi. ¶ †Duodecimo q̄ro quid si datur collegio dignitati vel prebē. ¶Host. de dona. cōsultationibus. z ¶Pau. hic dicūt ꝙ pars redituū cedet ad sustentandū illos de collegio vel habentē dignitatē vel prebendā: z hoc operatur fauor maioris ecclesie: de prebē. exposuisti. ideo hoc qs̄ videtur esse maius q̄ si res aliqua ecclesie alienetur, dicit esse minus īunitū iuri. simile de trāsla. c. vlti. z hoc vltimū etiā dicit gl. in ℣. defensor. ¶ †Decimotertio quero si vnit ecclesia habēs sub se capellas. ¶ in. de reli. do. c. ij. z ¶Pau. hic dicūt ꝙ etiam ipse capelle transeūt in potestatē ecclesie, cui fit vnio: ad hoc insti. de ado. §. illud. ¶ †Decimoquarto q̄ro in eo qs̄ dixi in. v. not. z in tertio cōtrario de requirēdo cōsensu eorū quibus preiudicat vnio: an requirat consensus patroni. ¶Pau. ꝙ sic ex eadē ratione per quā dixi. s̄. in. iij. cōtrario requiri cōsensum prelati cui subest ecclesia: z hoc tenet ¶Host. in sum. de his q̄ fi. a prela. §. j. ℣. sed nec aliquid. facit. xvj. q. vij. filijs monasteriū. z. c. seq. de of. archid. ad hec. de his q̄ fi. a p̄la. tua. z. c. pastoralis. quia per talē vnionē patit ecclesia quasi quandā capitis diminutionē. ij. q. vij. ecōtra. Jnterest ergo patroni eam defendere. Jtē si ecclesia est nō collegiata, perdit patronus ius presentandi z spem alimētorum q̄ facilius habuisset ante vnionē. perdit etiā ius processionis, saltē quia non sic facile habebit. Jtē si ecclesia erat collegiata perdit honorē consensus petendi ab eo in electione iam facta: de iurepatro. nobis.

a ¶ Ecclesie iure pleno. vide Jnn. in. c. pastoralis. in fi. de priui. abba. in. c. querelā. in princ. de elect. Ab. in. c. de monachis. in princ. de preben.

b ¶ Ex causa posse vnire. adde Fe lin. in. c. auditis. de prescrip. in. vj. col. ℣. z ꝙ dictū est de vnione.

c ¶ An epūs possit vnire. Adde Jo. an. in. c. cum ꝑsone. de priuile. lib. vj. in nouel.

d ¶ An epūs. Adde doc. in. c. consultationib⁹. de dona. z ibi Barba, post alios.

e ¶ Si bñficiū est reseruatū. adde doc. in. c. cū olim. de re iudi. doc. in c. postulasti. s̄ rescrip. Frider. de senis. in trac. permutationū. q. iij.

1 ¶ Epūs non potest vnire ecclesiam mēse sue, vel capitulo suo.
2 Episcopus non potest authorizare in facto proprio.
3 Constitutio generalis tollit aliquando consuetudinem particularem quando de ipsa fit mentio.
4 Ecclesia curata si vnitur capitulo quis habebit curam.
5 Episcopus an possit donare capitulo de ijs q̄ spectant ad mensam suam.
6 Quamuis consuetudine, hoc verbum qualiter accipiatur.

§. Quod si episcopus.

¶ †Si epūs etiam cum capitulo mēse sue vel ipsi capitulo vnit ecclesiam: nō tenet vnio, etiam si hoc habeat consuetudo. ¶ †Ho. ꝙ episcopus nō potest authorizare in facto proprio: de hoc in gl. in ℣. mēse. z idē ¶Pau. qui vltra gl. inducit qui fi. sint legi. per venerabilē. vbi quis non potest legitimare aliquē vt sibi succedat: licet legitimare posset ad succedēdum alteri. ar. viij. q. j. in scripturis. ¶ †Secūdo no. ꝙ per cōstitutionē generalē tollitur aliqñ cōsuetudo particularis: z hoc cum de ipsis fit mētio: vt hic, z de cōstitu. c. j. lib. vj. z not. in hoc literam hic cum dicit, quauis cōsuetudine. pro eo qs̄ dico. j. q. fi. ¶ Oppo. ꝙ valeat vnio facta mense epi per id qs̄ no. Jnno. vt ecclesiastica beneficia. c. vnico. gl. j. Sol. ꝙ illud dictū hic reprobatur. idē ¶Pau. z Ben. per rationē quā dixi in. j. not. ne authorizet in facto suo. ¶ Scdo op. ad hoc, quia cognoscit de causa ecclesie z de eius iniuria. de fo. cōpe. cle. vnica. de male. c. j. xxiij. q. iij. si is qui. vbi de hoc de iudi. cum venisset. z p Jnno. de verb. signi. ex parte. Sol. ¶Pau. ꝙ subest ibi remedium appellandi si grauaret, qs̄ non subest hic. ¶ Tertio opp. ad idē: quia singulari prebēde maioris ecclesie vnire pōt. s̄. proxi. responso. ergo z sue mēse vel capitulo. Glos. in ver. ipsi. sol. ꝙ cum vnit singulari prebēde capitulū non authorizat in facto suo: quia id qs̄ est singulorū, nō est collegij. idē ¶Pau. z Benz. qui pro hoc inducit: nā prohibēdo de capitulo, videtur permittere singulis de capitulo, quia si de illis voluisset intelligi, hoc exp̄ssisset. de deci. ad audiētiam. C. de cad. tol. l. vnica. §. si aūt. Jtē cessant cause finales prohibēde vnionis q̄ sunt in alio casu. ergo cessat dispositio. xl. dist. §. verū. de iureiuran. z si Christus. z in hac glo. in fi. pro hoc qs̄ not. de iureiur. breui. z. c. sicut nostris. z in Spe. eo. titu. in fi. ¶ Quero q̄ est ratio huius. §. Solu. per ea q̄ in. j. not. s̄. dixi. ratio est, ne quis authorizet in facto: z hoc etiā tangit glos. vlti. z dicit Laud. ꝙ cum sint hic duo principales donatores, neuter potest sibimet donare: q; inter donatorē z donatariū dz esse distinctio. de insti. c. fi. z hoc satis tangit glos. in ver. mēse. in princ. pro hoc de cōsue. non putamus. lib. vj. ¶ Secūdo quero si epūs donat

donat de mense capituli ꝛ episcopi simul.glo.in ver.mense.dicit ꝙ nō valet donatio fortiori ratione q̄ si donaret capitulo:ꝛ idē Bēze. ¶Tertio quero si laicus habēs decimā in antiquū feudum ab ecclesia dat eam capitulo cum consensu episcopi.glo.in ver.mēse.ibi,facit.dicit valere: quia sufficit authoritas episcopi sine capitulo. idem Ben.ꝛ Pau. ¶Quarto quero si dignitas tollitur in ecclesia per capitulū authoritate episcopi. Sol. vt in glos.in ver.mēse.ibi,itē facit.vsq; ad fi. ꝛ est vera opi.glo.ibi videtur ꝛc. ¶†Quinto quero cum beneficiū curatū vnitur capitulo,quis habebit curam.gl.in ver.ipsi capitulo.remittit ad no. in.c.exposuisti. ꝛ ibi tenet Hosti.ꝙ totum capitulum per.l.ff.de in ius voc. sed si hac.§.q̄ manumittitur.xij.q.ij.c.qui manumittitur.facit qđ not. Inno.de prebē.cum non ignores. ¶†Sexto quero si episcopus donat capitulo de his q̄ spectant ad mēsam suam.glos.penul.refert opinionem Hostiē.qui dixit hoc valere. Ben.tenet contrarium per rationē quam dixi.s.q.j.quia capitulum authorizaret in facto proprio. Jo.de sancto Georg.defendit primū: quia hic loquitur de alienationibus vel alīs dispositionibus contingentibus inter episcopum ꝛ ecclesias inferiores: non autem inter episcopum ꝛ ecclesiam cathedralem.ꝛ sic debet intelligi qđ no.xvij.q.iiij.§.sed ꝛ si.ꝛ.c.seq.ꝛ no.in regula,qui tacet.lib.vj.in.q.vbi hoc dicit Joan.andr.dic ꝙ si diuisa est administratio episcopi ꝛ capituli,vera est opi.Benz.secus si non diuisa:nam quando diuisa est,ad hoc de rescri.edoceri.tamen adhuc stat ratio coniunctionis per.c.requisisti.etiam si administratio sit diuisa, vnde questio non est sine dubio. ꝛ posset dici ꝙ etiā presuppositō ꝙ donatio non teneat:tñ in hoc dubio dat causam prescribēdi f̄m ea q̄ not.de rescrip.de quarta.in gl. vlti.in fi.de cōsuetu.cum dilectus.in glo.iiij. ¶Septimo quero an hec dispositio comprehēdat preterita.gl.in ver.decernimus. dicit per hoc verbum,ꝙ non. ¶Oppo.ad hoc quia damnatur consuetudo,ꝛ sic respicit preterita.glos.ea. format ꝛ non soluit. Pau.dicit ꝙ damnat effectū cōsuetudinis circa futura ꝛ ipsam consuetudinē de nouo inducēdam.idem Benz.qui dicit ꝙ licet ratio possit habere locum de preterito:tamē prius facta cessare non debēt:vt patet subtiliter aduertēti.de sponsa.duo.tuas.de consecra.eccle.vel alta.aqua.sed illud facit contra in eo ꝙ ibi de misericordia tolerantur: tamen dictum placet,quia ante hoc.c. excusauit error probabilis. pro hoc quod dixi.s.clemen. proxi. in prin.q.xxvi. ¶Opp.ad idē,quia ratio prohibēde talis vnionis erat antiqua vt etiam dicit glos. sed vbi habet locum ratio: locum habet dispositio. regula vlti. lib.vj. Solu. hoc operatur ver. decernimus. sic voluit intelligere glos.in hoc versicu.quod apertius dicit Benz. qui etiam dicit ꝙ ideo non debet concernere preterita:quia de natura constitutionis est concernere tantum futura de consti.c.ij. Itē quia si voluisset expressisset de preteritis sicut fecit alibi in hac compilatione de sequel.c.vnico.de proba.c.j.de re iudi.c.ij. Itē inducit verbū duxerit,in tex.quod est verbū futuri tēporis.ff.de verb.oblig.si quis stipulatus. Itē quia iniquū videretur si vniones facte ante hanc cle.essent reuocate, cum tunc esset opi.aliquorum doctorū ꝙ valerēt, que opi. tunc excusauit licet esset erronea.erat autē opi. Inno.vt dicitur in glo.j. Pau.ꝛ Host.vt dicitur in glo.antepenul.licet eius opinio non omnino pro hoc faceret,vt dixi.s.proxi.q.ꝛ in hoc dicit Ben.ꝙ opinio doctorum[a], q̄q̄ erronea, excusat etiam in condēnatione expēsarum per id qđ not.de app.vt debitus. ar.ff.de leg.ij.qui solidū.§.etiā.de transla.c.ij.in fi.vbi secutus errorē.de diuor.gaudemus.in fi.quid enim peccauit antiquitas ꝛc. C.de testa.iubemus.de decur.diui.lib.x.in auf.vt facte noue constitutiones. §. sancimus. pro hoc quod dixi de excusando ab expen. qđ no.de postula.c.vnico.lib.vj.in quo dic ꝙ error iuris excusat cum quis certat de damno vitādo,sed de hoc sunt opi.ff.de acqui.here.clodius. Et quod ibi not.vbi plenius de hoc per Bar. Item sentētia lata contra ius super eo de quo sunt opinio.non est nulla.ff.de re iudi.cum prolati. de ver.oblig.qui rome.§.duo fratres.ꝛ qđ vtrobiq; not. ¶†Octauo quero de intellectu verbi, quauis. de cōsue.glos.vlti.dicit ꝙ comprehēditur consuetudo etiam de cuius initio nō est memoria.ꝛ idē Pau.ꝛ Ben.qui dicit ꝙ causa reprobationis est ea quā dicit glo.ne quis authorizet in facto suo. Itē quia humana natura prona est ad lucrū. arg.de cleri.non residē.c.ij.qđ non multum facit, sed melius facit.c.j.ꝛ quod ibi nota.in glo.de facili ergo posset induci episcopus ad consentiēdum capitulo vt alʒ econuerso capitulū consentit sibi.ꝛ hec nota. Circa q̄ dico ꝙ quandoq; ius expresse reprobat consuetudinē: ꝛ tunc non valet cōsuetudo etiam de cuius initio non est memoria. ꝛ in hoc quamuis in tex. sit verbum quauis.tñ idē puto etiam si hoc verbum non esset: quia indiffinite reprobando intelligitur quālibet consuetudinē reprobari. de elec.vt circa.lib.vj.ꝛ quod not.ibi de indiffinita. Quandoq; ius non reprobat consuetudinē: ꝛ tunc adhuc de iure canonico nō tenet cōsuetudo cōtra ius, nisi sit inducta de tacito cōsensu pape:ꝛ hoc respectu cōsuetudinis prescripte spacio quadragenario. sed si de eius initio non est memoria valet per id qđ dixi.s. proxi.respon.q.viij.quod nota singulariter ad multa.

¶De rerum permutatione. Rubrica.

☞Collatio de beneficijs que va cāt causa permutationis facta alīs q̄ permutantibus non valet.
Beneficium alicui collatum non debet ei auferri.
Illusio debet euitari,maxime in spiritualibus.
Causa potest exprimi quando beneficia renūciantur causa permutationis.
Tractatus in permutatione beneficiorum potest inter partes ante permutationem precedere.6.ꝛ.7.
Permutatio beneficiorum, an potest fieri sine authoritate superioris.
Renunciantes beneficio causa permutationis in fraudem expectantium,an gaudeant beneficio huius clemen.
Clementina ista in quibus beneficijs habeat locum.
Quid in hospitalibus.
Permutatio qua de causa possit fieri.
Permutare an quis inuitus possit cogi.
Collator beneficiorum quilibet prohibetur conferre beneficia permutantium alīs q̄ permutantibus.
Inferior episcopo habēs beneficia ad collationē,an possit permutare vel authoritatem permutantibus prestare.
Permutatio beneficiorum quorum authoritate fieri debet si beneficia sunt in diuersis dioceſibus.
Capitulum an sede vacante possit prestare authoritatem permutantibus.vide.
Canonici si fecerunt statutum de non recipiēdo aliquem in canonicum donec numerus.xxx.qui erat in ecclesia reducatur ad xx.si aliquis ipsorū vult permutare an canonici poterunt absq; derogatione statuti consentire permutantibus.
Permutantibus quando acquiratur ius.
Beneficia renunciata causa permutationis, an poterūt per alios optari si consuetudo sit in ecclesia de optando.
Pape voluntas an possit annullare matrimonium carnale dicendo,Nolumus ꝙ contrahatis matrimonium:ꝛ si contrahatis pronunciamus illud esse nullum.

Ne cōcessione.

¶†Collatio de beneficijs causa permutationis vacantibus facta alīs q̄ permutantibus non tenet. ¶†Not.ꝙ iuris cōcessio seu beneficiū non debet alicui auferri. ff. de re iud.l.iiij.§.si quis.regula, indultum.lib.vj.sic colligit Laud.ꝛ Ben. tamē magis proprie colligitur hic ꝙ qui vtitur iuris beneficio non dz inde pati detrimētum.nō enim debēt nasci iniurie vnde iura nascūtur.C.vnde vi.l.meminerint.de accu.qualiter.j.ꝛ dicit Laud. ꝙ cōcessio iuris de qua hic, quia fuit facta proprio motu principis ꝛ est in corpore iuris clausa, latissime est interpretanda.ff.de cōsti.prin.beneficiū. pro hoc dona.cum dilecti.de ver.sig.tua.secus si ad instantiā:quia tunc stricte interpretat.de prebē.q̄uis.j.lib.vj.de cōsang.ꝙ dilectio.

a ¶Opinio doctorū. adde qđ dixi in cle.ij.de magi. ver.quarto quero.in apostil.

b ¶Secūdo not.de ver.prefertim[b],qđ exponitur pro maxime.de hoc dixi de excep.c.j.ꝛ probatur de despon.impub.continebat.

b ¶De ver. p̄fertim. Adde ca.15. de fo.cōpe.c.j.de confessis.c.ij. c.p venerabilē.qui filij sint le.c.discretionē. de eo qui cogno.consang. vxo.sue.c.per tuas.el.j.de simo.ꝛ homici.c.ex lr̄is. Jo.an.in addit. Spec.tit.de test. in.§.j. ℣.itē excipitur.in.l.in ambigua.ff.de leg.

3 iuncta gl.vlti. ¶†Tertio not.ꝙ maxime in spiritualibus debet euitari illusio, sic etiam duplicitas ꝛ fraudandi volūtas.xxij.q.ij.ne quid.xxiij.q.v.excōmunicatorū.de postu.c.fin. ¶Quarto not.ꝙ iura non debēt esse ludibrio. C.de bo.q̄ libe.l.vlti.de elec. cōmissa.lib.vi. ¶Quinto no.ꝙ prohibet illusio.de hoc in gl.in
4 ver.illudat. ¶†Sexto not.ꝙ licitū est cum renūciant beneficia ex causa permutationis causam exprimere. de hoc in gl. in ver.
5 causa.ꝛ dico.j.in.j.cōtrario. ¶†Septimo no.ꝙ ante permutationē potest precedere tractatus. de hoc in gl.in ver.volētibus. ꝛ dico.j.in.ij.cōtrario. ¶Octauo no.de ver.volumus.qđ induxit ius nouum,qđ dicit glos.in hoc verbo.ꝛ idē dicit de offi.vicacle.vnica.in ver.volumus.ꝛ ibi dixi in.ij.not. ¶Nono no,ꝙ voluntas pape reddit matrimonia spiritualia nulla q̄ alʒ valuissent.nam ante hoc. c. valebat collatio alteri facta pro hoc quia qđ principi placuit ꝛc.insti.de iu.natu.§.sed quod princ. ad hoc
6 de concess.prebē.proposuit. ¶†Opp.ad id quod dixi in.vj.not. ꝙ potest in renunciatione que fit causa permutationis hoc exprimi:quia debet renunciatio fieri libere.j.q.ij.quam pio.nam si fieret renūciatio sub modo vel conditione, posset iterum reuerti ad beneficium contrà illud.vij.q.j.quam periculosum. de elect. cum inter R. Itē in spiritualibus pactio est illicita.j.q.ij.quam pio.de pac.pactiones. Laud.ꝛ Ben.soluūt ꝙ hoc exprimi potest absq; vitio simonie:quia iure permittit.ar.de prebē.significatū.de elec.significasti.ꝛ hoc dicit Stepha.ꝙ talis renūciatio intelligit facta sub modo: ideo non habet effectū nisi sequatur

permutatio: sicut etiã possessio sub modo tradita nõ transit nisi modus fuerit subsecutus. ff. de acqui. pos. qui absenti. q̃ hoc importat intẽtio transferẽtis. ff. de acqui. pos. si quis vi. §. differentia. de renũ. sane. de pac. cum pridem. de resti. spo. olim. el. j. pro hoc qs dixi in. d. c. cũ pridẽ. dicit etiã Stepha. q̃ licet resignatio fiat libere: tñ ex quo fit causa permutationis, subintelligit̃ cõditio siue modus: sicut in stipulatione dotis intelligit̃ si nuptie secute fuerint. ff. de iure do. stipulationẽ. dicitur autem renũciatio libere respectu permutationis que pendet ex officio superioris: eo. titu. quesitũ. Ex hoc nota modum probandi resignationẽ factam esse ex causa permutationis quãdo. s. hoc fuit expressum. Item dato q̃ hoc expressum non fuerit, dicunt Laud. z Ben. sufficere q̃ cõstare possit de hoc aliũde per legitima documẽta: puta per testes vel instrumẽta. non enim verisimile est q̃ qs sine causa beneficio suo renũciet: de renũ. sane. z. c. super hoc. z. c. veniens. ¶ †Secundo oppo. ad id quod dixi in. vij. notabili posse tractatũ permutationis inter partes ante permutationẽ interuenire. qs imo nõ possit, eo. tit. cum vniuersorũ.]Bau. fol. q̃ bene potest interuenire tractatus de permutando: vt hic, z eo. titu. c. vnico. lib. vj. Sed contractus permutationis. i. ipsa permutatio fieri nequit inter partes. d. c. cũ vniuersorũ. sed pẽdet ab authoritate superioris q̃ purgat omne vitium. de preben. nisi. ff. de his qui not. infa. l. furti. §. qui iussu. ¶ †Tertio oppo. ad hoc q̃ imo etiã ipsa permutatio fieri possit sine superioris authoritate per id qs no. Inn. e. ti. quesitũ. vbi dicit q̃ vnus canonicus põt permutare prebẽdã cũ alio sine superioris authoritate. Sol.]Bau. q̃ id qs dictũ est in precedẽti cõtrario ꝓcedit qñ prebẽde sunt diuersarũ ecclesiarũ, vel onus est annexũ vni z non alteri, vel sunt diuerse dignitates: sed prebẽde in eadẽ ecclesia possunt permutari ꝓpria authoritate. z sic loquit̃ Inno. in. c. quesitũ. tũc enim permutat̃ spũale tm̃ cũ corporali. nam aliud est canonia, aliud prebẽda. de prebẽ. relatũ. z. c. dilecto. de cõsti. cũ ad. nec dicitur hoc casu fieri alienatio. arg. ff. de leg. ij. vnũ. de ꝓba. ex lr̃is. z qs ibi no. dicit tm̃]Host. in. d. c. quesitũ. tutius esse q̃ authoritate iudicis cum prebẽda sit annexa spiritualibus: z de cõnexis idẽ iudiciũ. de iurepa. de iure. pro hoc facit hec litera q̃ loquit̃ generaliter. ¶ Quarto opp. q̃ beneficia resignata ex causa ꝓmutationis possint alteri cõferri. de prebẽ. inter cetera. e. tit. cũ vniuersorum. z qs vtrobiq; not. glos. vlti. Sol. q̃ olim necessaria gratiosa erat ꝓuisio, ne valeret collatio alteri facta, hodie ius: est per ver. volum[9]. Idẽ Laud.]Bau. z Ben. nã ante hoc. c. nõ fiebat iniuria permutantib[9], sed vtebat̃ ordinarius iure suo: z nemini iniuriã facit qui vtitur iure suo. de elec. cũ ecclesia. nam etiam põt quisq; sibi soluere, q̃uis hoc cedat damno alterius si non facit animo nocendi, ſm Laud. qs vltimum dic vt dixi in. d. c. cũ ecclesia. ¶ †Quero si aliqui renũciant causa ꝓmutatiõis ad fraudandum spectãtes. dicit glos. j. q̃ nõ poterant vti beneficio huius cle. qs dic vt in ea. z idẽ Laud. ¶ †Secũdo q̃ro de quibus beneficijs locum habeat hec cle. dic q̃ in quibuscũq;, dumtamẽ assignentur in titulum spiritualem, ſm Laud. qui per hoc dicit excludi pensiones de quib[9] de sup. neg. prela. cle. vnica. de preb. si iusta. de rescrip. ad audientiã. z in hoc dicit]Paul. q̃ comprehendũtur dignitates, personatus, curata, beneficia, z quecũq; alia ecclesiastica, cũ eadẽ ratio sit in omnibus: ergo z idẽ ius: de rescri. inter. facit de elec. vt circa. lib. vj. de ver. sig. tua. ¶ †Tertio quero qd de hospitalib[9]. glos. in versi. beneficia. fol. q̃ includuntur quãdo in titulũ conferunt̃: al's secus. Fride. in tractatu permutationum, videtur velle q̃ etiam si hospitale conferatur tanq̃ bono iure tamen si collatum est clerico, permutari possit: q; non est titulus omnino profanus. Lap. abb. z Alex. de imo. tenent primũ qs dixi eo tit. quesitũ. z placet: nam beneficiũ permutari non posset nisi cum beneficio. non enim permutari potest cum alio iure etiam ecclesiastico: vt cum iure funerandi vel decimandi: quia non reperitur permissum: z potius videt̃ prohibitum ex eo q̃ iura permutationes beneficiorum permittunt adinuicẽ. d. c. quesitũ. e. ti. c. vnico. lib. vj. z hic. ¶ †Quarto quero qua de causa[a] possit permutatio fieri.]Host. vt refert]Bau. dicit q̃ fieri potest causa necessitatis z vtilitatis, nedũ ecclesiarum, sed etiam personarũ. sed quando fit intuitu personarũ fieri nequit sine consensu omnium ad quos spectat electio vel presentatio. si vero fit intuitu ecclesiarũ, sufficit consensus maioris partis. quod etiam tenet Jo. andr. eo. tit. c. vnico. lib. vj. pro hoc qs not. Inno. de insti. cum omnes. vbi dicit q̃ in actu collegij si fit in fauorem personarũ perinde est ac si actus concerneret singulos. qs est notan. puto tñ verius q̃ quilibet actus collegij a maiori parte factus tenet. de his que fi. a maio. par. cap. c. j. nisi reperiat̃ expressum q̃ fieri debeat nemine dissentiẽte. vel q̃ due partes interueniant vel aliquid aliud: quod dixi etiam eo. titu. quesitũ. ¶ Quinto quero an consensus prestandus vt in proxima. q. prestari potest ante renũciationem ex interuallo vel post.]Bau. dicit q̃ sic: z ita disputando terminatum fuit Bononie.

a ¶ Qua de causa. Adde Inno. in. c. quesitũ. de rer. permu. Archi. in. c. j. eo. tit. lib. vj. doct. in. c. quorũdã. lxxiij. di. Jo. an. in addi. Spe. ti. de cle. non resi. in. §. j.

b ¶ Quã potestatẽ. Adde Abb. in. c. cum ecclesia vulterana. & ele. Abb. z Ant. de abut. in. c. cũ cõtingat. e. tit. Archi. in. c. deliberatione. de off. dele. li. vj. doc. in. c. q̃ in dubijs. de renũ. Jo. de imo. in. c. de multa. de ꝓb.

c ¶ Si canonici fecerũt statutũ, ad de doc. in. c. cum ad. ferrarien sis. de consti.

13 ¶ †Sexto quero an inuiti cogi possint permutare.]Host. vt refert]Bau. tenuit q̃ sic, per. c. vij. q. j. scias. ipse]Bau. dicit hoc ꝓcedere in prebẽdis equalis cõditionis: al's secus, ne inuitus cõpellat̃ crescere. ar. lxxiij. dist. gesta. qs plenius prosequor in. d. c. quesitũ. vbi dico q̃ inuitus indistincte cogi nequit quo ad hoc vt acquirat aliud beneficium: quia inuito non confertur beneficiũ. Item ad contrahendũ matrimoniũ spirituale requiritur cõsensus beneficiandi. de elec. cum inter canonicos. sed quo ad hoc vt dimittat primũ transferri potest etiã inuitus. pro hoc. d.
14 c. scias. ¶ †Septimo quero in eo q̃ hic prohibet permutanda beneficia conferri quem cõcernit hec prohibitio. dic q̃ quẽlibet collatorẽ siue sit is in cuius manibus fit resignatio, siue alius. z hoc vult glo. in ver. conferatur. in prin. z idem]Bau. z ex hoc videt̃ velle glo. q̃ possibile est q̃ resignatio fiat in manibus alicuius, z collatio ad aliũ spectet: in quo dic q̃ licet quis possit conferre: non ideo tamẽ potest resignationem recipere nisi sit talis qui potest inuitũ destituere: vt no. de renũ. clemẽ. vnica. in glo. §. pape. quis tamen habeat authoritatẽ permutationẽ prestare z per cõsequẽs beneficia ex causa permutationis cõferre permu-
15 tantibus, dic vt in seq. q. ¶ †Octauo quero si inferior episcopo habet beneficia ad collationẽ suam spectantia an habebit permutare seu authoritatẽ permutationi prestare. glos. penul. dicit q̃ episcoporũ est hoc facere, z non inferiorũ. idem]Bau. q; cũ regulariter permutatio beneficiorũ prohibeat̃ z specialiter episcopo concedatur: eo. titu. quesitũ. ergo alijs videtur esse prohibita. arg. de verb. signi. clemẽ. exiui. facit hoc qs no. de transla. c. ij. ij. q. v. consuluisti. ix. q. iij. cum simus. xj. dist. c. j. z. c. sicut sancta. per que iura patet q̃ soli episcopo licet regulariter contra canones dispensare. de hoc tamen quando liceat eis dispensare, dic vt dixi de iudic. at si clerici. pro predictis est melior ratio: quia in permutatiõe debet interuenire cause cognitio, ne aliqua fraus interueniat. z an permutatio sit necessaria vel vtilis. d. c. quesi-
b tum. quam potestatem[b] non habet inferior episcopo nisi haberet iurisdictionẽ. sed quando habet iurisdictionẽ an tunc possit
16 authorizare permutationi. j. dico. q. xj. ¶ †Nono quero si beneficia permutanda sunt in diuersis diocesibus. dic q̃ tũc permutatio fiet authoritate vtriusq; episcopi. quod dic vt not. eo. titu. c. vnico. lib. vj. z hoc casu dixi vt ibi Archi. q̃ non est locus illi. c. quod loquitur quando ambo beneficia spectant ad collationẽ vnius epi. gl. tenet ibi contrariũ z verius.]Bau. hic dicit q̃ quo ad casum huius cle. nõ refert an in eadẽ dioceſi sint, an in diuersa: quia litera loquit̃ generaliter. sed quo ad illius casum. c. vnici forte est vera opi. Archi. dicit tamẽ q̃ nõ seruatur. dic, vt prędixi, verius esse qs dicit glos. in. d. c. vnico. etiã quo ad casum illius. c. z illud qs dicitur ibi, ad tuam collationem. z loquit̃ vnici, ponit̃ causa exẽpli. at exẽpla non restringũt: quia nõ disponũt. ff. de act. z oblig. obligationũ substantia. §. fi. ¶ Decimo quero an inferior ad quẽ cõferre spectat vel eligere habeat permutationi cõsentire. glo. pe. dicit q̃ sic. z idẽ]Bau: qs dixi. §. q. iij. pro
17 hoc q; sua interest. ¶ †Undecimo q̃ro an capitulũ sede vacãte possit authoritatẽ permutationi prestare. gl. pe. q̃ sic: quia hoc est iurisdictionis: z hoc nisi beneficia ambo vel alterũ spectaret ad collationem epi tantũ: qs dic vt in glos. vsq; ibi, puta. que est notanda. ¶ Duodecimo quero in eo q̃ prohibet̃ collatio beneficiorum permutandorũ fieri alijs, quid de electione, presentatione, vel postulatione. glos. dicit idẽ esse: quia hoc est de mente. ¶ Op. ad hoc de prebẽ. cum in illis. Sol. vt in gl. z idem]Bau. ¶ Op. ad idẽ, quia hoc est odiosum q̃ prohibeat̃ alicui exercitiũ sue potestatis: ergo cum prohibeat collationẽ tantũ: secus in alijs. de hoc de elec. statutum. lib. vj. regula, odia. eo. lib. Sol. Benze. q̃ etiã in odiosis totalis idẽtitas rationis trahit statutum de vno ad aliud. ff. de edẽ. quedã. §. nũmularios. ff. de adultẽ. si postulauerit. §. ratio. z qs not. gl. in auf. vt hi qui oblig. habeti. §. j. mens enim cõstitutionis seruanda est. de elec. si post q̃. lib. vj. qs optime facit. ff. de excusa. tut. scire. §. alius. pro hoc qs de cõsue. dixi, cum dilectus. in illa. q; quando statutũ interpretationẽ recipit extensiuam. ¶ Decimotertio quero si regi vel alteri debẽtur fructus vacantiũ beneficiorũ, an recipiẽt ex beneficijs permutandis. de rigore videt̃ q̃ sic: quia vacant: sed dicunt Benz. z Laud. q̃ de equitate huius cle. z. c. vnici eo. tit. lib. vj. z de preb. si tibi. lib. vj. secus erit q̃ prefertur rigori cum sit scripta.
18 C. de iud. placuit. de trãsla. c. fi. ¶ †Decimoquarto quero si ca-
c nonici fecerũt statutũ[c] de non recipiẽdo aliquẽ in canonicũ nec numerus. xxx. qui erat in ecclesia reduceret̃ ad. xx. an si aliquis eorũ vult permutare potuerunt canonici absq; violatione statuti ꝓmutationi cõsentire. videt̃ q̃ nõ: q; hoc esset nouũ canonicũ recipere si de ꝓmutãtibus alter antea non erat canonicus. In contrariũ: nã ꝓmutatio nõ sumit efficaciã ex volũtate ꝓmutantiũ, sed ex traditione rei. i. collatione: q; ante collationẽ non dicit̃ facta permutatio: licet secus in emptione q̃ consensu perficit̃. ff. eo. l. j. ergo ante collationẽ res est in pendẽti: nec videtur

vacare

vacare beneficia.cū talis vacatio pēdeat in euentū collationis: ꝛ sic canonici cōsentiēdo permutationi nō videnť aliquē recipere de nouo, cum permutatio dependeat a superiore potius q̄ a permutantibus. ℣aud.tenet primū,ꝛ non dicit quare. Jo.de lig.tenet idem:quia per resignationē vacant beneficia, ꝛ fit noua vtriusq; collatio:vt hic,ꝛ.ē.eo.c.quesitum.ꝛ.c.vnico.lib.vj.ꝛ sic fit receptio canonici noui: ꝛ per consequēs violatur statutū. Ego puto partē aliam veriorem:quia in iuramento intelligitur authoritas superioris excepta.de iureiurā.veniētes.q̄ ergo canonici iurauerunt aliquē non recipere,debet intelligi quantū in eis est,ꝛ quatenus ꝓpio motu recipiant,ita q̄ p receptionē acquirať recepto ius: qđ nō sic est quādo cōsentiunt permutationi. nō enim dicunť recipere,sed superior ipse cōfert: ꝛ sufficit q̄
19 ipsi non cōtradicūt. qđ dixi in.d.c.quesitū. ¶ †Decimoquinto quero qñ acquiratur ius permutantibus. refert ℙau.id qđ no. Jnno.de preben.inter cetera. vbi dicit q̄ postq̄ interuenit authoritas superioris, statim habēt ius in beneficijs permutatis. sed ipse ℙau.dicit quod de facto seruatur vt interueniat collatio:quod dic verius,vt probať hic.ꝛ sic etiam ad sanum intellectum debet intelligi dictum Jnnoc.quanq̄ autem interuenire debeat collatio.dicit tamen ℙau.q̄ hoc casu non est tēpus statutum intra quod fiat talis collatio permutantibus: sed potest episcopus per superiorem compelli.ad hoc argu.de elec.publicato.de iurepatro.nullus. Et ex hoc q̄ licet beneficia vacēt que sunt resignata causa permutationis: tamen nou est locus.c.ij.
20 de concess.preben. ¶ †Decimosexto quero an beneficia renunciata ex causa permutationis possunt optari per alios si cōsuetudo est in ecclesia de optando.videtur q̄ sic per.c.fi.de consuetu.lib.vj:contrariū tenet ℙau.cum talia beneficia conferri non possunt nisi permutantibus: vt hic. Ad.c.fin.respondet q̄ imo per gratiam expectantis non impeditur optio: quia sibi mandatur prouideri de beneficio nulli de iure debito: ꝛ sic non tollitur ius optionis,sed disponitur hic de certo beneficio, id est de ipsis beneficijs permutandis q̄ conferantur permutantibus ꝛ non alijs:ad hoc inducit ℙau.c.vlti.ℊ.in prebēdis. Also de ranungis disputando terminauit cōtrarium de rigore iuris, licet fateatur equius esse qđ dicit ℙau. ad hanc cle.respondet q̄ videtur consulere permutantibus ne eis illudatur, ꝛ ne fraudentur in toto.sed quando fit optio illuditur,nec fraudantur in toto sed in tanto.i.quia non habebūt ita bona beneficia. Jtē hec cle.irritat collationē:sed in permutatione nō fit collatio, imo is cui competit optare per seipsum optat prebendam quam tamē sibi cōferre nō posset: de inſtit.c.fi.is ergo qui innititur collationi facte ex causa permutationis de prebenda antiqua sine noua collatione,dimittit illā: ꝛ eam recipiet que vacabit ex persona eius qui antiquā optauit. simile. ff. de contrahen.emp.fistulas.ℊ.fundum. vbi si emi fundū ab aliquo ꝛ moritur antequam possessionem capiam:si factus sum tutor filiorum eius, accipio possessionē per meipsum hoc modo: quia filij egrediunť ꝛ ego ingredior.ad idē.C.quādo decreto opus nō est.l.j.ꝛ ij.vbi propter precedentem voluntatem restitutionis in re pupilli apprehendenda nō est necessariū decretū.cōcludit ergo q̄ cū in optione nō cōferať prebenda:hec cle.nō obstat optioni.nō enim pōt ex hac cle.elici q̄ plus iuris cōpetat permutanti q̄ prouiso.vult dicere q̄ prouisio non impedit optionem.d.c.fina.ergo nec permutatio.de hoc latius dixi in.c.quesitum.vbi distinxi: sed quo ad propositum mihi placet opinio ℙauli:quia hic non tantum dicitur q̄ beneficia non cōferantur alijs q̄ permutantibus,sed includitur etiam q̄ conferantur permutantibus: qđ impediret optio si locum haberet. plura alia circa materiam permutatio-
21 nis.dic vt dixi in.c.quesitū. ¶ †Decimoseptimo quero in eo q̄ dixi in.ix.nota.q̄ volūtas pape annullat matrimonū spirituale,quid de carnali:vt si papa dicit oretenus, volumus q̄ cōtrahatis,ꝛ si contra feceritis pronunciamus nullū. dicit ℣aud. q̄ si volūtas pape est rationabilis non tenebit matrimoniū: quia potuit inhabilitare:ꝛ eius voluntati stať quo ad hoc,id est quo ad habilitatē personarū:ꝛ hoc de despon.impub.ad dissolendum. Jtem dicit ℣aud.de sacramento penitentie ꝓ hoc quia hoc sacramentū pendet a dispositione ecclesie. secus dicit in sacramētis in quibus propria materia nō spectat dispositioni pape,sicut aqua in baptismo:panis ꝛ vinū in eucharistia,ꝛ similibus:quia in illis voluntas pape quantūcunq; expressa efficaciā sacramenti non posset impedire debita materia ꝛ debita forma cum intentione concurrētibus:ꝛ de hoc per ℙug.vt arg.xxviij. dist.nullum.facit quod not.de consue.quanto.

¶ De testamentis ꝛ vltimis voluntatibus. Rubrica.

1 ☞Etiam dictio,est implicatiua.
2 Vltima voluntas fit multis modis.
3 Executio testamenti dicitur consummatio testamenti.
4 Religiosus non potest esse executor testamenti sine licentia superioris.
5 Delinquens sortitur forum iudicis delicti licet sit prelatus.
6 Negligentia reprobatur ꝛ condēnatur quandoq; quasi dolus.
7 Executor testamenti tenetur reddere rationem: nec sufficit q̄ iuret q̄ administrauit sine dolo.
8 Delicta puniuntur ad exemplum ꝛ correctionem aliorum.
9 Pena debita debet imponi ꝓ delicto:ꝛ dicitur esse debita respectu delicti.
10 Clementina ista de quibus executoribus testamenti loquitur cum sint plures:vt hic.
11 Religiosus si est executor testamenti ad non pias causas,an teneatur reddere rationem ordinario.
12 Clemen.ista an habeat locum in exemptis non religiosis.
13 Testator si est de vno loco,executor testamenti eius de alio, cui reddet executor rationem sue administrationis.
14 Ordinarij qui dicantur quo ad dispositionem huius clementine:an episcopi an alij.
15 Religiosus datus executor testamēti an teneatur prestare cautionem de restituendo partem singulorum heredum ratione falcidie.
16 Testator si vetuit ne executor testamenti sui reddat rationem, an cogendus sit ad rationes reddendas.
17 Executor testamenti an possit agere contra heredes ꝛ alios.
18 Et an possit transigere cum herede ꝛ alijs.
19 Et an sufficiat executori q̄ cedat actiones contra heredes, ita vt ipse liberetur.
20 Executor testamenti an teneatur facere inuentarium.
21 Seruus an possit esse executor testamēti de domini voluntate.
22 Religiosus executor an possit aliquid erogare suo monasterio.
23 Ordinarius an possit remouere executorem ab officio propter suspicionem.
24 Executor an teneatur reddere rationem episcopo non petente.
25 Testator fecit testamētum validum:ꝛ post longum tempus incipit facere aliud,sed morte preuentus non potuit perficere: an primum testamentum sit ruptum.
26 Testator dixit: ꝓ meis male ablatis centum lego ad dispositionem talis.ꝛ non apparent tot male ablata.quid erit.
27 Quid si dixit in dispositione talis: lego ꝓ anima mea. ꝛ non dixit quantum:an valeat.
28 Executore mortuo dato sub nomine dignitatis succedit successor:qualiter hoc cognoscetur.
29 Executor an poterit aliquid erogare in spurium testatoris.

Religiosi. ¶ Blo.diuidit in tres partes.secūda ibi,presentis.tertia ibi,illos. ¶ †Ho.de dictione etiam[a],que est implicatiua: de cōsti.cum omnes.ꝛ qđ ibi dixi. ¶ Secundo nota casum in quo exemptio non iuuat.sunt ꝛ alij quos enumerat ℙau.hic ꝛ.ē. de supplen.negli.prela.cle.vnica.de sta.regu.cle.attendētes. de peni.ꝛ remiss.cle.abusionibus. de priuileg.c.j.lib.vj.ꝛ de hoc de preben.c.j.lib.vj.de hereti.ad abolēdam.ꝛ in hoc dicit ℣aud.q̄ ratio est, quia res non est exempta circa quam delinquit trahit ad se exemptionem ꝛ eam vincit. simile de priulle.c.j.lib.vj. Jtē quia hic in fine dicit quocunq; priuilegio non obstante, dicunt ℣aud.ꝛ Benz.q̄ etiam si exempti essent in tantum q̄ etiam ratione delicti non possent coram ordinario conueniri: eis tamen non proderit priuilegium: contra hanc cle.quia reatus omnem honorem excludit.C.vbi sena.vel clar.l.j.in fi.ꝛ quo ad hoc procedit ordinarius contra eos vice pape ſm ℣aud.ꝛ dicit ℙau. predicta procedere etiam si testamentū fit cōditum in loco exēpto:quod placet per id quod proxime dixi. Jtē non plus debet
2 operari exemptio loci q̄ persone. ¶ †Tertio no.q̄ multis mo-
b dis[b] fit vltima voluntas: probatur hic in ver.cuiuslibet.de hoc dixi eod.titu.in rubri.ꝛ in eo qđ glos.dicit hic in versi.hoc.quod comprehendit codicillos, dicit ℙau.q̄ comprehendit omnem testamētorum speciem siue sit militare vel priuatiuum, solenne vel nuncupatiuum.C.eod.hac consultissima.ꝛ.l.iubemus.ꝛ de his per ℍosti.in sum.eo.ℊ.iij.ꝛ in Specu.de instru.edic.ℊ.compendiose.versi.ad huius autem. Benze. dicit q̄ comprehendit quamlibet vltimam voluntatē siue sit testamētum, siue codicillus,siue donatio causa mortis,siue epistola,cum indistincte loquať.ff.de effrac.l.j.de priuile.quia circa.dicit etiā ℙau.q̄ procedit quod hic dicitur etiam si vltima volūtas sit confecta in sanitate dūtamen sit morte confirmata.xiij.q.j.c.fin.de celeb.mis. cum marthe. ¶ Quarto not.q̄ consummatio testamēti dicitur executio:simile.ē.eod.tua.ꝛ dicit ℙau. q̄ alibi dicitur executor qui sentētiam exequitur. de offi.deleg.pastoralis.ℊ.quia vero.ꝛ c.super questionum.in prin.alibi negotiorum executor: de obliga.ad ra.c.vnico.alibi executor gratie. de concess.prebē.cle.vnica.de rescrip.constitutus.de offi.deleg. si super.lib.vj.differunt

a ¶ De dictione etiā. Adde doc. in cle.j.de prebē. Card.in cle.religiosus. de ꝓcur. Ab.in. c.vnico. in.ij.no.de commo. Ab.i.c.tue. de cleri.non resi. Cald. cōsi.iij.in tit.de preben.

b ¶ Quod multis modis. adde gl. I auf.de he.ꝛ fal. in ver.volūtate.

tamen isti a negotiorum gestoribus: quia illi non habent mandatum: isti sic. Itē a procuratoribus: quia illi morte reuocant: isti non. pro hoc. d. c. si super. z de procu. cle. fi. z de varijs nominibus istorū no. in Spec. de instru. edi. §. nunc vero aliqua. ad fi. prime col. ¶ †Quinto no. q religiosus[a] nō pōt suscipere officiū executionis testamēti sine licētia superioris: z intellige de superiore immediato: nec hoc casu requirit conuētus licētia: de elec. si religiosus. li. vj. z intelligit gl. hic in ver. vtiqz. de religioso claustrali. z facit ad id qđ dico. j. in. vij. not. ¶ Sexto not. q presciendi dz materia delinquēdi: de hoc in gl. in ver. materiā. ad hoc de cōcess. prebē. c. ij. z. c. ne captande. lib. vj. vt ec. benefi. c. vnico. in fi. ¶ †Septimo no. q delinquēs etiā si sit prelatus sortit forū iudicis delicti: pro hoc litera in ver. prolationis. z dicūt Lau. z Bē. q etiam si sit archiepūs ex quo suscipit officiū in dioceſi suffraganei sortit eius forū quo ad reddēdam rationē. arg. de renun. ad supplicationē. natura enim z cōditio officij z rei geste omnē prelationē trahit ad se. z de hoc de rapto. c. j. iij. q. ij. in summa. de maio. z obe. cum inferior. tenet etiā opi. illam q archiepūs delinquens in dioceſi epi possit ab eo puniri: cuius contrariū Jo. an. tenet qđ dixi in. d. c. cū inferior. sed quo ad propositū non procedit eorū opinio: quia hec cle. loquit de religiosis claustralibus, vt dixi in. v. nota. Si ergo religiosus sit epūs vel archiepūs, non hz locū hec cle. sed locū habet in religiosis etiā prelatis qui non desinunt esse claustrales: z an tunc mortuo executore succedat successor in hoc officio, not. Spec. de instru. edi. §. nunc vero. ver. insuper. z seq. vbi dicit q sic, si cōmissa fuit sibi executio habita relatione ad dignitatē tantū. z idē hic Matth. ad hoc de of. dele. quoniā abbas. z de hoc per Bar. ff. de vulg. z pupil. qui liberis. §. hec verba. z. j. q. xxvij. ¶ †Octauo not. q negligētia hic condēnatur quasi dolus. qđ dicit Laud. verū in prelatis z alijs habentibus officiū quo ad id qđ ad officium suum spectat. de offi. vica. c. j. de sent. excō. quante. ad idē inducit Bau. de sta. mona. cum ad monasteriū. xlij. dist. ephesijs. j. q. j. quicquid. de consec. di. iij. queris. ex hoc etiā dicit Bau. notandū q executor tenet de culpa leuissima q̄ est id omittere qđ pōt diligentissime precaueri. ff. ad. l. aquil. si putator. §. j. z hoc venit ex natura cōtractus in mandato ꝓpter tacitā assertionē industrie suscipientis ꝓpter quā eligitur. C. manda. a procuratore. de casu autē fortuito non tenet ꝑm Bau. quia nō prestatur de natura alicuius cōtractus in quo species certa est in obligatione. ff. de reg. iur. contractus. in fi. nisi p̄cedat culpa de 2mo. c. vnico. de depo. bona. in mutuo vero prestatur nō propter naturā cōtractus, sed propter naturam debiti: q cum generaliter fit in obligatione, perire nō pōt. C. si cer. peta. incēdium. ff. de actio. z obliga. l. j. §. si is. Paulus. ¶ †Nono not. q executor testamenti[b] tenetur reddere rationē nō sufficit ergo vt dicit Bau. q executor iuret q sine dolo z diminutione administrauit, vt dicebant quidam. de hoc in Spe. prealleg. §. nunc vero. verſi. sed nunquid scđm. z dicit Bau. procedere hoc etiam finito eius officio sicut curator etiā tenetur. C. de transla. l. iij. z magistratus. C. de admi. re. ad ci. perti. magistratus. z tam ciui. q̄ mili. l. vnica, vbi de cri. agi opor. l. j. z. ij. visitator. de sta. regula. ea que. ad fi. tenet aūt executor reddere rationē de perceptis z distributis ꝑm Bau. z dic q tenet reddere etiā si ordinarius non petat. quod dic vt in glo. in verſi. exigere. z idē Benze. de hoc dico. j. q. xxiij. ¶ Decimo no. ex verſi. delinquisse. q delictū aliqñ accipitur etiā pro peccato in cōmittendo: vt hic, lz ꝓprie vocet peccatū in omittēdo. facit qđ no. de pe. dis. j. si peccatū. z in regula, delictū. lib. vj. ¶ †Undecimo no. q delicta puniūtur[c] etiā in exēplū. i. correctionē aliorū. de hoc in glo. ante pe. de coha. cle. clericos. vbi de hoc in gl. fi. de excess. plā. c. j. In punitione enim delictorū versatur publica vtilitas. ff. ad le. aquil. ita vulneratus. j. respon. de sen. excō. vt fame. z aliorū cōmodū. xxiij. q. iij. est iniusta. ¶ †Duodecimo no. q pro delictis dz imponi pena debita. z dic debita respectu delicti. xxiij. qō. j. non afferamus. z hoc casu dicit gl. pe. hic q erit arbitraria: q alibi nō statuta. si aūt statuta esset, illa esset imponēda: nisi mutet, qđ pōt iudex cū ꝓcedit ex officio. secus dixit Bē. si ad instantiā partis per id qđ no. de of. dele. in his. z de rap. in archiepatu. de hoc de pe. licet. ¶ Op. quia videt hec cōstitutio respicere preterita in eo q dicit de executoribus deputatis: contra id de cōstitu. c. ij. z. c. fi. gl. ij. soluit q respicit preterita quo ad futuras gestiones. quo ad preteritas secus. z idē dicit quo ad illas q̄ sunt partim preterite si ratio futurorū videri nō potest nisi videatur etiā de preteritis: qđ dic vt in glo. quā nota singulariter: q valet ad multa. ¶ Sc̄o op. ad hoc vltimū q qñ non potest videri ratio futurorū quin videat de ꝑteritis, debeat cōstitutio trahi ad ꝑterita. ff. de neg. gest. cū actus, vbi manumissus nō tenet ꝑstare rōnē actus gesti in seruitute nisi habeat connexionē cū actu gesto post manumissionē ita q nō potest videri ratio de isto quin videat z de precedēti. ad idem. ff. de aqua plu. arcē. sed interdū. Sol. huius habet ex eo qđ dicit hec glo. in fi. cum dicit de preterito z futuro quo ad illū actū ratio redditur pape vel legato in hoc casu: z sic est paratū remediū. at in cōtrarijs aliter prouideri nō poterat. ne ergo pereat ratio de futuris, prestat ibi rōnem etiā de preteritis. ¶ Tertio op. in eo qđ dicit religiosum nō posse suscipere executionem testamēti nisi obtēta licētia superioris. videt enim sufficere q non cōtradicat, maxime qñ in testamēto sunt legata ad pias causas quibus est fauendū: eo. tit. nos quidem. z. c. tua. Sol. vt in gl. iij. in ver. obtētu. z in ea ibi sub litera, hodie. in regula, is qui tacet. in. iij. q. z dic quo ad cōtrarium q etiā si fauendū sit executioni testamentū non tñ ita vt violentur alia iura. ¶ Quarto opp. ad idē q sufficiat petere licētiam etiā si non obtineatur. de regu. licet. Sol. Bau. q quando tractatur de augmēto perfectionis z cessat presumptio ambitionis procedit contrariū. sed vbi timetur ambitio expedit q obtineatur licentia: vt hic, z de elec. si religiosus. li. vj. z facit ad id qđ querit an possit esse arbiter de quo dixi. §. de. rescript. cle. ij. ¶ Quinto opp. ad hoc per contrariū q etiā obtenta licētia superioris non possit religiosus esse executor testamēti. j. de verbo. sig. cle. exiui. Sol. ibi speciale in fratribus minoribus qđ dic vt in glos. in ver. suscipere. de predicatoribus z mendicantibus alijs dicit Bau. q hz locū hec cōstitutio. ¶ †Quero cum varijs modo executores deputent testamētorū (nā aliqui a iudice, aliqui a testatore dant) de quibus loquat hec cōstitutio. dicit Bau. q de omnibus datiuis. eps autē est legitimus executor. z an sibi succedat capitulū[d], remittit ad not. in Spe. de instru. edic. §. nūc vero. ad fi. verſi. item circa. vbi arguit pro z cōtra. nec eligit. sed Jo. and. ibi magis inclinat in hoc q succedat. qđ cōiter approbatur: q hoc est iurisdictionis in qua succedit capitulū. de maio. z obe. iis qui. z. c. cum olim. ¶ Secūdo quero an procedat hec cle. in relictis ad nō pias causas, vt quo ad illa possit religiosus cū licētia superioris esse executor quidā q nō: q nō est capax talis executionis. alij cōtra, pro quibus hec cle. z eo. tit. ioannes. z. c. ij. li. vj. z in Spe. prealleg. §. verſi. qđ de prepositis. z seq. qđ tenet Bau. quia est eadē ratio in oībus executionibus: qđ patebit in seq. q. ¶ †Tertio quero si religiosus est executor ad non pias causas an habet reddere rationē ordinario. hec questio incidit in illā, an eps habeat executionē quo ad causas non pias. in qua glo. q non. eo. titu. tua. contrariū videtur tenere eo. tit. si heredes. z Jnno. z Hosti. in. c. tua. quia pium est vt faciat quicquid determinauit testator. cum se iuuare nō possit nec loqui. ad hoc. C. de sac. san. eccle. l. j. xvj. q. j. c. vlti. z §. sed alibi. z facit. c. tua. verſi. in vniuersa. z in auc. de eccle. tit. §. si quis autē. colla. ix. pro redemptione dicit omnia, quod tenet Bau. z sic ad questionem dic q locum habet hec clemen. vt episcopus reuideat rationem quecūq; sint relicta: q in omnibus est pietas vt fiat executio: z sic in omnibus est eadē ratio: ergo z idē ius. de trāsla. c. ij. z ita obseruatur licet de iure nō possint canonici, nisi quo ad relicta ad pias causas de quibus specifice permittitur hoc episcopo. C. de epis. z cleri. nulli. z. l. si quis ad declinandum. secus in alijs, arg. de presump. nonne. ¶ Quarto quero si religiosus nolit suscipere executionē, an cogi possit. dicit Bau. q si petat licentiā accepta ꝑndi z habuit z postea nō vult suscipere, cogi potest. arg. de renun. quidā. z cle. cum illusio. si aūt nō petit sed prelatus eligit: adhuc dicit Bau. idem: quia ex quo religiosus est, parere tenetur. xij. q. j. non dicatis. alij vero non religiosi post susceptū officium tacite vel expresse cōpelluntur: ante non. de hoc eo. tit. Jo. z in Spe. d. §. verſi. hoc etiā queritur. z ff. de relig. si quis sepulchrum. in. §. funus vero. qđ etiam tenuit Jaco. de are. dicēs q ab initio non cōpellitur nisi indirecte: quia priuatur cōmodo hereditatis. in auc. de eccle. tit. §. si autē. colla. ix. z de here. z fal. §. si vero relinquēs. col. j. postea vero compellant per remedia, q̄ sunt captio pignorū, multe indictio, z persone constrictio. C. de dona. si quis pro redemptione. ff. de ven. inspic. l. j. §. quid ergo. de re iud. si quis. insti. de satisd. tuto. §. fi. ¶ Quinto quero si superior dedit licentiā, z postea reuocauit. glo. in ver. obtēta. dicit q lz male faciat, tñ religiosus nō pōt cōtradicere. z idem Bau. ¶ †Sexto quero an in exēptis nō religiosus locum habeat hec cle. gl. in ver. tales. dicit q non. z idē Bau. qui not. hoc verbū tales. quia secus in alijs. z not. singulariter gl. in eo q dicit q licet in nō religiosis sit eadē: sufficit q eorū priuilegijs. hec cle. nō derogat. per hanc enim glos. dicit q licet dicamus q iura etiā restringibilia comprehendant casum eiusdē rationis qđ dixi. §. c. proxi. illud tamen non procedit quando ius aliquod pro multa tur per modū priuilegij, sicut hic: nam tunc nullo modo suū casum egreditur. regula, priuilegiū. lib. vj. de hoc qđ dixi de priuil. antiqua. in fi. ¶ †Septimo quero in eo q dicit rationē reddendam ordinarijs locorū, quid si testator est de vno loco, executor de alio. dicit Matthe. q ratio reddit ei qui erat ordinarius defuncti ratione domicilij. eo. tit. tua. z. c. ioannes. id est vbi testator duxit originē, vel vbi habitabat. z si hoc est dubium: tūc ordinario loci vbi est defunctus. C. de epis. z cler. nulli. z in Spec.

a ¶ Q̄z religiosus. adde. c. si religiosus. & testa. li. vj. c. si religiosus. de elec. li. vj. Jo. an. in regu. is qui tacet. de reg. iur. li. vj. in mercu. Jo. de imo. in. c. qn tauallis. de iure iurā. Abb. in. c. Joānes. in fi. vlti. col. de testa.

b ¶ Executor testamenti. Adde Spe. tit. de instr. edic. in. §. xiij. ij. sed an simplex. z ibi Bal. in addi. Spe. e. tit. z in ij. omnis exec. bal. in. l. id q paupe ribus. in. xj. q. C. de epis. z cleri.

c ¶ Delicta puniūtur. Adde. c. quapropter. ij. q. vij. c. q sacerdotes. x. q. j. c. sed illud. xlv. di. c. tanta. de excess. plā. l. capitaliū. in. §. famosos. ff. & pe.

d ¶ An sibi succedat capitulū. ad de Jo. an. in addi. Spec. in. d. §. nunc vero.

d.§.ver.quid si episcopus. ℙau. dicit ꝙ attendetur domicilium defuncti ratione originis, per not. in Spec. d. ver. ℳelius dic ꝙ ordinarius executoris est ille qui cõstringit executorẽ ad instantiam eius qui fuit ordinarius defuncti. ꝛ intellige ordinariũ defuncti ratione domicilij quomodocũq; dicatur defunctus fuisse sortitus domicilij. potest enim quis habere plura domicilia ꝛ in omnibus cõueniri potest. de fo. cõpe. ex parte. hec procedũt nisi executor acceptauerit executionẽ domicilio defuncti: quia ratione tũc quasi cõtractus potest ibi conueniri. de fo. cõpe. dilecti. ꝛ. c. fi. ꝛ de hoc plenius eo. tit. ioannes. dicit autem ℙau. ꝙ aliud ad compellere executorẽ susceptum officiũ exequi, qđ potest quilibet superior executoris, ꝛ sede vacante succedit capitulum: quia hoc est iurisdictionis. ℳliud est cõpellere ad rationẽ reddendam, qđ potest tantum ille qui habet tuitionẽ testamentorum vel eius capitulum sede vacante, cum tunc capitulũ habeat ordinariã. ℳliud legitime executionis officiũ exercere: de quo an hoc possit capitulũ sede vacãte, remittit ℙau. ad not. in Spec. vbi allegaui. s. in. i. q. ꝛ dic vt ibi dixi quo ad hoc vltimũ. quo ad membra precedentia placet qđ dicit ℙau. in primo mẽbro. in secundo dico vt dixi. s. ea. q. ꝙ ordinarius executoris coget eum reddere rationẽ coram ordinario defuncti. Quo ad tertium membrum puto ꝙ ille episcopus succedit in executione cui suberat defunctus: ꝛ si habebat plura domicilia omnes episcopi hoc possunt. Item ꝛ ille in cuius dioceſi sunt res. hoc potest: de fo. compe. sane. erit ergo locus preuentioni. de hoc in dicto. c.
14 ioannes. ¶ †Octauo quero in eo ꝙ dicit de ordinarijs, qui di-
a cuntur[a] ordinarij an cpi tantũ: an etiã alij. glo. in verbo, ordinarius. not. ꝙ non dicit diocesanus. ꝛ sic est de mente glo. ꝙ etiam non episcopi hec possunt. ℙau. etiam tenet idem dicens ꝙ hec clemen. locum habet etiam in inferioribus episcopo, habẽtibus ordinariam: quod esse potest. de priuileg. abbates. lib. vi. simile de vsur. ℘ ℘. lib. vj. ℒaud. autem ꝛ ℨenze. exponunt hic ver. ordinarijs. i. episcopis. quãuis hoc verbũ accipiatur latius. de of. ordi. c. ordinarij. lib. vj. ꝛ dicit ℒaud. ꝙ ad episcopos spectat voluntates defunctorum exequi ꝛ defendere, maxime in his que sunt relicta ad pias causas. C. de episco. ꝛ cler. nulli. de testa. cõsultationibus. Expectabit tamen episcopus per annum, ꝛ post exequiẽ supplendo negligentiã executorum: in auf. de eccle. tit. §. si quis. col. ix. s. eo. nos. sed exigere rationem poterit quandocunq; intra annum: ꝛ post fm ꝙ sibi videbitur expedire. qđ vltimum no. sed quo ad precedẽs dicit ℒaud. ꝙ hic est vnus de casibus qui ad episcopũ spectãt. s. exigere rationem ab executoribus testamẽti ꝛ maxime vbi videt vel presumit ꝑ executores vel alios bona deuastari: ad hoc. C. de episc. ꝛ cler. nulli. ℳlius casus de iudi. cũ sit alius. de vsu. cũ tu. mihi placet opinio prima ꝙ hec cle. locũ habeat etiam in non episcopis. hic enim non agitur de executione testamẽti que ad episcopũ spectat, sed de exigenda ratione ab executoribus, pro hoc qđ dixi in. q. seq. ¶ Nono quero quare potius ad episcopũ spectat executio testamenti ℘ ad alium, cum possibile sit ꝙ in dioceſi inuenirentur alij prelati qui hoc agerent diligẽtius ℘ episcopus. dicit ℒaud. ꝙ de ẽpo fuit dictũ: quia dioceſis est eius parochia. de rap. c. i. ꝛ ad eum recurritur in maioribus dubijs. de offi. archi. ad hec. ꝛ preordinator est in cũctis. xxv. di. perlectis. quare iura pro eo presumũt
15 cum debeat semper intendere. viij. q. i. qui episcopatũ. ¶ †Decimo quero an religiosus deputatus executor teneaꝯ prestare heredibus cautionẽ de restituẽdo partem singulorũ occasione Falcidie. de hoc in Spec. d. §. xj. col. ver. sed quero. vbi loquitur generaliter de executore quolibet, nõ etiã religioso. ꝛ de hoc eo. tit. c. ũ. lib. vj. vbi ℳrchi. tenet ꝙ nõ. sed de religioso dicit ℙau.
16 ꝙ nõ tenetur ad eam prestandam quã nec prestare potest tanꝯ inhabilis propter carentiã propriã. ¶ †Undecimo quero an qđ hic dicit de reddẽda ratione per executorẽ locũ habeat si testator hoc vetuit. gl. in ver. reddere. remittit. ℙau. refert id qđ not. ℘osti. eo. tit. tua. vbi dicit ꝙ excutor qui non necessitate, sed voluntate suscipit officiũ tenetur ad rationẽ faciendam ex bono ꝛ equo arbitrio iudicis. ar. ff. de manu. testa. qui filium. de lib. leg. aurelius. §. filius. ꝛ. l. creditor. §. inter cetera. vnde iudex pensata qualitate executoris ꝛ quantitate eius de quo queritꝛ in aliquibus credit eius iuramẽto. C. de dona. l. pe. In aliquibus sue cõscientie. arg. de fo. cõpe. cle. vnica. §. sane. in aliquibus exigit plenas probationes. C. de epis. ꝛ cle. nulli. i. respon. in auf. de eccle. tit. §. si quis edificationẽ. colla. ix. si autẽ arbitrabitur ꝙ nõ sit locus fraudi vel minus plene executioni cum talis presumatur fuisse mẽs testatoris de quo nõ est verisimile ꝙ clausulã illã posuerit in elusionẽ sue voluntatis ꝛ pontificalis officij. sed potius voluerit vtriusq; solicitudine vti. nam nec posset testator officiũ ordinarij impedire: vt hic eo. titu. nos quidem. ff. de admi. tuto. lucius. ꝛ hoc ℙau. tenet quia ex indebita administratione executor delinquit. alꝫ si ex distributione vel retẽtione, nõ cõmittitur delictũ, nec offendit testatoris volũtas qui vtrũq; posuit in voluntate executoris. valet remissio. arg. C. de fideicom. necessitate. ff. de libe. leg. lucius. ꝛ. l. aureho. §. caius. ꝛ. l. aurelius. §. meuia. ꝛ fm hoc intelligit ℙau. quod not. in Spec. prealleg. §. vij. col. ver. quid si testator. ꝛ de hoc eo. titu. ioannes. ꝛ per ℬart. in dicto. §. caius. vbi tenet idem quod ℙau. ꝙ non tenet liberatio quantũ ad remittendum dolum futurũ. ꝛ idem ℨenze. hic per l. nõ solum. §. si heres. ꝛ. l. si quis rationes. cũ simi. ff. de libe. lega. ¶ Duodecimo quero si testator voluit omnia distribui de voluntate vel consilio religiosi. dicit ℙaul. ꝙ primo casu est quasi executor. ꝛ de hoc idẽ dicendũ qđ de executore. Secũdo casu dicitur secus, nisi heres vel cõmissarius consiliũ eius sequi teneatur ex mandato testatoris. de hoc in specu. d. §. versi. sed quid si a
17 dixit. ¶ †Decimotertio quero an executorb possit agere cõtra b
heredes ꝛ alios. ℙau. remittit ad no. in. d. §. v. col. versi. ꝛ scias. ℳatth. arguit ꝙ sic, per. l. C. de epis. ꝛ cle. nulli. ꝛ. l. si quis. §. vbi aũt. ff. de relig. si quis sepulchrũ. §. funus. In contrariũ per. l. ff. ad tertullia. lucius. §. meuia. vbi dicit ꝙ talis minister ab heredibus exigere nõ põt: sed si heredes ei gratis soluũt tenet distribuere prout relictũ est. Sol. ꝙ si est executor ad soluendũ legata ad pias causas, potest ab inuitis heredibus exigere. d. l. nulli. ꝛ d. §. funus. si ad nõ pias, exigere nõ potest, nec actionem habet cõtra heredẽ. d. §. meuia. de an. leg. legatũ. Fallit in casibus. primo cum testator concedit ei potestatem petẽdi. ff. de leg. j. l. cum quidã. §. fi scriptas. ꝛ. l. si a pluribus. in prin. Secũdo si sit particeps legati. ff. de lega. ij. si quis titio. in princ. vbi de hoc. Tertio b
vbi habet aliquod cõmodũ. ff. de lega. ij. si quis Titio. ꝛ. de hoc etiam in Spec. d. §. versi. ꝛ scias. ꝛ duobus sequẽtibus: vbi etiã not. quo iure petãtur legata, ꝛ qua actione. Itẽ ꝙ in legatis ad pias causas cõputantur omnia q̃ legata sunt pupillis, orphanis, peregrinis, ꝛ quibuscũq; miserabilibus personis. ꝛ quo ad premissa dicit ℙau. ꝙ si religiosus est executor ei cõpetit actio nec acquiritur hec actio monasterio. arg. ff. de ver. oblig. si stipulatus quia non cõpetit suo proprio nomine. sed officij. vnde non coheret persone. ꝛ sic non ob. C. de sac. san. eccle. auf. ingressi. fa-
18 cit. ff. de mino. l. iij. §. sed quid. qđ singulariter not. ¶ †Decimo quarto quero an executor super relictis a testatore possit transigere cum herede vel debitore hereditario. videtur ꝙ nõ, cum nõ possit remittere debitum, licet possit agere: nec tutor nec curator liberationem prestant remittendo. C. de pac. pactum curatoris. ff. pro empto. qui fundum. §. si tutor. de admi. tut. lucius. §. fi. de hoc in. d. §. ver. de illo autem queritur. vbi hoc sentit licet alleget
19 etiam in cõtrarium. ¶ †Decimoquinto quero an sufficiat executori ꝙ cedat actiones contra heredẽ. Spe. ꝙ sic: in. d. §. x. col. ver. sed an executor. ℘osti. eo. titu. tua. dicit ꝙ si testator legauit rem alienam sibi debitã, vt quia eam emerat sed nondũ erat tradita, sufficit cedere. ff. de contrah. emp. ꝙ sepe. §. si res. ff. mand. heredẽ. ꝛ hoc est regulare ꝙ omnes qui tenẽtur ex eo ꝙ actionẽ habẽt sufficit ꝙ cedant. ff. de peti. her. quod debetur. Si vero legauit rem propriam ab habita hereditate dominium transit in legatariũ. ff. de fur. a titio. no. eo. tit. raynaldus. vnde agit legatarius: nec heres teneꝫ ad sumptus nisi sit in culpa vel mora. ff. de lega. j. cum res. vel si res erat litigiosa tẽpore quo legata fuit.
20 C. de litig. l. ij. ꝛ pe. ꝛ fi. ꝛ auf. ibi posita. ¶ †Decimosexto quero an executor testamẽti teneatur facere inuẽtarium. Spe. prealleg. §. ver. sed an teneatur. dicit ꝙ non si nõ est ad certam rem. secus si generaliter datus. Jo. and. dicit ibi etiã cum est datus gñaliter si non facit inuẽtarium non tenetur vltra vires hereditatis: licet secus in herede: de quo dic vt ibi. ¶ †Decimoseptimo q̃ro an seruus de volũtate dñi põt esse executor. Jac. de are. vt refert ℙau. ꝙ non. argu. ff. de mu. ꝛ hono. vt gradatim. cum nõ habeat testamẽti factionẽ de iure ciuili. ff. de test. si filius. ꝛ. l. qui testamẽto. nõ est ergo idoneus ad hoc officiũ, maxime cum hoc officium versetur circa negotia ꝛ iudicia: alꝫ forte ad negotia tantũ posset esse. ¶ Decimooctauo quero quid de pupillo. Jac. de are. idẽ dicit qđ de seruo. arg. ff. de arbi. sed ꝛ si in seruũ. §. sed neq;. de procu. qui generaliter. lib. vj. insti. quib. nõ est permis. fac. testa. §. itẽ impuberes. ¶ Decimonono quero quid de surdo ꝛ muto. Jac. de are. dicit idẽ. ¶ Uicesimo quero quid de muliere. Jac. de are. dicit idem. argu. ff. de reg. iur. femine. C. de procur. alienam. Jac. de are. contra. quia cura ꝛ tutela cadit in mulierẽ: in auf. vt li. ma. ꝛ auie. §. j. colla. vij. de appel. ex parte. ij. de arbi. dilecti. xij. q. ij. cum deuotissimã. quia non inuenitur prohibitũ imo permissum. ff. de adi. leg. l. fi. Itẽ. §. mater. eo. tit. nos quidẽ. ¶ Uicesimoprimo quero quomodo suscipiaꝫ hec executio. dicit ℙau. ꝙ expresse ꝛ tacite: vt soluendo creditoribus: vel dãdo legata: vel aliquid faciẽdo tanꝯ executor. ff. de here. act. pro herede. non tamẽ sufficit eius presentia cum taciturnitate. ff. de arbit. si de meis. §. recepisse. imo in casu nostro non sufficit etiã expressus consensus sine licẽtia superioris. de clec. ĩ religio-
22 sus. lib. vj. ¶ †Uicesimoscõ q̃ro an religiosus executor possit c
erogare aliquid suo monasterio vel sibi vel consanguineo[c]. arg.

¶ Qui dicũtur ordinarij. Adde glo. in cle. j. vt lit. pen. Archi. in. c. ls canon. de elec. lib. vj. Joã. an. in c. ordinarij. de of. fi. or. lib. vi. in nouel. doc. in cle. fi. de sta. mo. doct. in. c. si soli. de cõcef. preb. lib. vj.

¶ An executor. Adde ℬart. i. l. si qs ad declinãdam. C. de episc. ꝛ cleri. ℬal. in. l. nulli. C. eod. titu. ℳng. i. l. lucius. in. §. meuia. ff. ad treb. ℳng. l auf. de eccl. tit. in. §. si quis autẽ. col. ix. ℙau. de ca. cõsi. cxlvi. ꝛ ℳbb. in c. ioãnes. de test.

¶ Sibi vel ꝛsanguineo. adꝺ Jo. de imo. in. c. j. de coha. cler. ꝛ mul. ꝛ in. c. cũ tibi. de testa. ℳn. de bu. in. c. dilectus. de offi. ordi. Domi. in. c. qñ. xviij. distin. ad fi.

q̄ sic.ff.de lega.j.ab omnibus.§.iussus.de colla.bono.l.j.§.fina. xxx.q.ij.si qua.in auf.de san.episc.§.diaconissam.colla.ix.nam ſm regulam charitatis primo nobis ⁊ nostris debemus subue/nire.not.xxx.dist.c.fi.facit quod not.xlij.dist.quiescamus.xxxj. dist.homo.lxxxvj.dist.non satis.nemo enim carnem suam odio habet.xiij.q.ij.non extimemus. Jn cōtrarium.C.de sac.san.ec. auf.quibuscunq; ff.mand.si mandauero.§.sicut.de iurisd.om. iudi.qui iurisdictioni.de offic.presid.l.ij.est enim talis erogatio suspecta.x.q.ij.hoc ius.in fi.lxxxix.dist.decenter.ff.de fal.si quis legatum.⁊.l.vxori.de excu.tut.pietas. de iniur.lex cornelia.quidam vt refert Pau.distinguūt: aut est solus,⁊ non potest,vt sit differētia inter dantem ⁊ recipiētem.de instit.c.fi.de iurepatro. per vestras.nisi in coniuncto esset euidēs ratio pietatis.argu.ff. de adop.si pater.§.duos.aut est cum alijs:⁊ potest.arg.ff.quod cuiusq; vniuersi.nulli.⁊.l.plane.⁊.l.item eorum.de in diē addic. qs̄ si vno.Pau.dicit q̄ monasterio dare potest de his q̄ suo ar/bitrio habet distribuere etiam si sit solus:quia ibi est euidēs di/stinctio personarum.arg.xij.q.ij.qui manumittitur.xiij.q.ij.su/per prudētia.de testa.insuper.⁊.c.cum nuncius.⁊.c.nuper. Jdē dicit de cōsanguineo cessante fraude. sic intelligitur predictum c.decēter.vt ibi no.sibi aūt non potest nisi esset in summa neces/sitate:quia tūc etiam ei licet aliena rapere. de fur.c.iij.⁊ de hoc
33 j.de homi.si furiosus. ¶ †Vicesimotertio quero an ordinarius possit executorē ab officio amouere propter suspicionē. Pau.q̄
34 sic in Spec.prealle.§.xiij.col.ver.sed quid si executor. ¶ †Vice/simoquarto quero an executor teneatur reddere rationem epi/scopo non petēte.glos.in verbo,exigere.q̄ sic.idem Benze.pro/pter verbum teneantur,qs̄ est necessitatis: ⁊ vt verbū reddere, differat a verbo exigere.arg.ff.de actio.emp.iulianus.§.offerri. idem Matth. ¶ Oppo.ad hoc.ff.de oper.liber.cum patronus. quorum lega.l.vlti.§.j.Benze.format ⁊ non soluit.dic ad.l.cum patronus.q̄ ibi in operis promissis a liberto.nam absurdū esset q̄ prestaret patrono operas nisi ipse patronus velit. ideo in sti/pulatione operarum quas stipulatur patronus a liberto debet intelligi cum poposcerit patronus etiam si non fuerit appositū: vt ibi. ad.l.vlti.§.j. dic q̄ loquitur in satisdatione que prestatur a bonorum possessore pro legatis: in qua sufficit q̄ paratus sit eam prestare si petita fuerit ab eo: q̄ nec aliud sibi iniungitur. hic autem iniungitur ordinario vt exigat rationē: ⁊ executori vt reddat.q̄uis ergo ille non exigat:executor tenetur offerre:q̄ non dicitur hic q̄ reddat nisi tantum tunc cum ab eo petitur. ¶ Vicesimoquinto quero si executor obtulit se ad reddēdum, sed ordinarius non vult recipere.dicit glos.in eo ver.exigere.q̄ nō imputabit̄ sed executori.idem Ben.ad hoc de eo qui mit.in
25 pos.c.ij. ¶ †Vicesimosexto quero si testator fecit testamentum validum ⁊ post longum tempus incipit aliud facere,morte pre/uentus nō potuit illud complere.dicit Spe.de instr.edi.§.com/pendiose.ver.quid si primo.⁊ Matth.hic primum q̄ non valet quātum ad legata ⁊ fideicōmissa: quia illa sola volūtate potuit tollere.sed quantū ad institutionē valet mero iure.ff.de leg.iij.si
26 iure. ¶ †Vicesimoseptimo quero si testator dixit pro meis male ablatis cētum lego in dispositionē talis:⁊ non apparēt tot ma/la ablata. dicit Matth.in additione q̄ aut testator precepit q̄ illa centum non conuerterētur in aliam causam:⁊ tunc illud qs̄ superfluit reddetur heredi.aut nihil dixit:⁊ tūc forte poterit cō/missarius cum consilio heredis in aliam piam causam conuer/tere.arg.ff.de vsufruc.lega.l.legatum.⁊.l.quidam predia.de condi.⁊ demonstra.quidam testamēto.in authen. de eccle.titu. §.si quis.colla.ix.dic siue forte:quia heres potest sibi preiudica/re. Quando autem legatum in vnam causam ex causa possit in aliam conuerti,probatur eo.titu.nos quidem.vbi de hoc dixi. videre/tur autem equius q̄ indistincte oporteat id qs̄ reliquit testator distribuere:quia ipse debuit esse certus de facto suo. de rescrip.
27 ab excōmunicato. ¶ †Vicesimooctauo quero quid si dixit in
a ¶ Pro anima mea lego. adde Jo.de imo. late post Ant.de bu. in. c.indicāte. de testamen.
a dispositione talis:pro anima mea lego[a]. ⁊ non dixit quot. vide/tur non valere.ff.de iure do. cum post.§.gener.de ver.oblig.ita stipulatus. Jn contrarium: quia summa est ratio que pro reli/gione facit.de relig.sunt persone.de dolo.c.ij.dicit Matth.dici posse q̄ legatum valet,⁊ q̄ commissarius potest disponere vsq; ad quantitatē conueniētem iuxta dignitatē persone quantita/tem facultatum ⁊ numerum liberorum heredum defuncti. arg. ff.de leg.ij.pater.⁊.d.§.gener.de relig.⁊ sump.fune.si quis.§.ij.
28 pro hoc eod.titu.cum tibi. ¶ †Vicesimonono quero in eo qs̄ in vij.not. q̄ mortuo executore dato sub nomine dignitatis succe/dit successor quomodo hoc cognoscerē. dicit Matthe.q̄ si fuit deputatus executor anteq̄ esset in dignitate dicē datus ratio/ne persone.arg.ff.de castrē.pecu.si forte.⁊.l.dotem.si autē post: aut adiecit nomen appellatiuū tantum, aut proprīū ⁊ appella/tiuū. primo casu presumit̄ ratione officij. ⁊ succedit successor.ff. ff.de an.leg.l.annua.§.titia.secundo casu secus.ff.de cōdi.⁊ de/mon.cum ita.§.ex his.melius dic vt dico de of.lega.quoniā.vbi

plene distingue q̄ dispositio videtur cōcernere personam,⁊ q̄
29 dignitatē. ¶ †Tricesimo q̄ro an executor poterit aliquid ero/gare in spurium defuncti.dicit Matth.q̄ non: quia nec per se, nec alio mediante capere potest.ff.de vulg.⁊ pup.si pater.C.de here.instī.neq;.ne perueniatur ad id qs̄ lex noluit.ff.de transac. cum hi.⁊ hoc dicit verum Matth. etiam si datum sit executori arbitrium disponendi: quia debet intelligi sibi datum a iure.⁊ non contra ius.ff.de ritu nup.l.q̄.q̄.ad municipa.lucius.

¶ De sepulturis. Rubrica.

1 ☞ Ligatur quis propter contemptum.
2 Sepultura ecclesiastica est interdicta tempore interdicti.
3 Excommunicatus non publicatus potest sepeliri in cemiterio.
4 Sepultura non est interdicta non nominatim interdicto.
5 Excōmunicatus est quis ipso iure in certo casu, ⁊ alijs de qui/bus hic remissiue.
6 Excommunicatus an debet absolui non facta restitutione.
7 Verba generalia derogatoria an sufficiant.
8 Jsta clemē.inquantum est penalis an comprehendat feminas.
9 Prelatus si alicui precipiat vt aliquē sepeliat, an sit locus huic clementine.
10 Quid si in campis vel in locis priuatis aliquis sepelitur de hoc prohibitis,an sit locus huic cle.j.
11 Religiosi si ampliauerunt eorū claustrum, ⁊ in locis ampliatis sepelierunt aliquem contra iuris dispositionem: an incidant in penam iuris.
12 Quid si aliquis fuit sepultus in ecclesia contra dispositionē hu/ius cle.j.de sepultu.an incidat in penam istius cle.j.
13 Jnterdicti tempore quis non debet sepeliri in cemiterio.de quo interdicto intelligitur.
14 Sepultura an permittatur in quatuor festiuitatibus in quibus permittitur celebrari tempore interdicti.
15 Ordines an possint conferri tempore interdicti.
16 Quid si aliquis de loco interdicto sepelit extra locū interdictū.
17 Excommunicati non debent sepeliri.de quibus excommunica/tis intelligitur.
18 Excommunicatus publice quis dicatur.
19 Sepeliēs excommunicatū maiori an sit excōmunicatus minori.
20 Jnterdictus nominatim quis dicatur.
21 Clemen.ista de sepultu.an habeat locum si est notorium de pa/toribus qui dederunt occasionem interdicto qui tamē non sunt nominatim expressi in sententia.
22 Sepeliens interdictum non nominatim an sit puniendus.
23 Vsurarius manifestus quis esse dicatur.
24 Vsurarius si cauit de vsuris restituēdis, an poterit sepeliri non obstante ista clemen.j.
25 Quid si vsurarius mandauit satisfieri, tamē non cauit,sed post mortem cauetur,vide.
26 Quid si dedit procuratorem specialem ad cauendum duratu/rum post mortem,qui mortuo vsurario cauit,vide.
27 Quid si primo fecit testamētum,postea efficitur vsurarius ma/nifestus.
28 Portantes ad sepulturam eos qui prohibētur sepeliri, an inci/dant in penam huius cle.j.
29 Sepeliens vsurarium manifestum excommunicatum publice, nominatim interdictum,⁊ tempore interdicti, an sit excommu/nicatus vna excommunicatione,an quadruplici.
30 Absoluere quis possit excommunicatos qui sepelierunt aliquē contra dispositionem huius cle.j.
31 An autem absolutio data non facta restitutione teneat.
32 Sepulti si qui sunt contra prohibitionē iuris,an si corpora pos/sunt discerni debeant exhumari,vide.
33 Mortuaria an licite recipiantur pro sepulto tēpore interdicti.

Dō. ¶ No.q̄ temeritas reprobatur.xvij. q.iij.si quis.ne cleri.vel mona.c.ij.lib. vj.⁊ dicit Pau. q̄ scientiam notat quasi proprio ausu.⁊ sumitur in malam partem. Ex hoc dicit Laud.q̄ si ignorans factum vel etiam ius, dū/tamen sit talis cui liceat ius ignorare hoc face/ret: non videtur reus: nec infra scriptam penam incurrere.j.q. ij.§.notandum.de cleri.excommu.apostolice.de sent.excōmu. cum illorum.⁊ idem dicit in effectu glos.j.ea.clemē.ver.scienter. ⁊ idem Pau.⁊ Benze.qui etiam videtur velle q̄ hoc casu iuris erroꝛ simpliciter excusetur:quia iuris erroꝛ excusat a dolo.ff.vi bo/no.rapto.l.ij.§.si publicanus. not.ff.de abige.l.j.quod est verū. nam iuris erroꝛ excusat a pena in qua committenda requiritur dolus. ff. ad fillania. si quis in graui.§.si quis ignorans. notat Dy.in regula,ignorantia.lib.vj.pro hoc quia iuris erroꝛ est la/ta culpa,non dolus. ff.de his qui notan.infa.liberorū.vbi glos. singularis. ¶ Secūdo not.casum in quo prohibetur sepultura

etiam

etiam als digno. debet enim hic in prin. ibi, defunctorum. vt differat ab eo quod sequitur de impedimento ratione persone: vnde vt dicunt Laud. z Ben. hic est impedimentum ratione loci.

1 ¶ †Tertio not. ꝙ propter contẽptum[a] quis ligaꝝ. z dicit Bẽ.
a ꝙ ex cont. ptu etiam alias non ligandus ligatur. xxiij. q. vlti. ℊ. notandum. de hoc de cle. excõ. si celebrat. z dicit Steph. ꝙ contemnere est mandatum non curare. xi. q. iij. excellẽtissimus. z ꝙ potestas ecclesie non est contemnẽda. xi. q. iij. nemo contẽnat. z ꝙ tunc transgreditur quis ex contẽptu quando voluntas eius renuit subiici ordinationi legis. z procedit ad faciẽdum contra legẽ. quando autẽ propter particularẽ causam inducitur ex cõtẽptu non dicitur peccare nisi ex eadẽ causa frequẽter iteret delictum, z ꝙ non facile dispẽsatur cum eo qui contemnit. z ideo in literis z stylo curie apponitur clausula, dũmodo non in cõ-
2 temptum clauium. ¶ †Quarto not. de pluralitate clauium. de
b hoc in gl. ij. z. xx. di. ℊ. j. ¶ Quinto no. ꝙ tempore interdicti[b] interdicta est ecclesiastica sepultura. de hoc in glo. iij. z idẽ Pau. qz tunc interdicuntur sacramenta z sepultura. large dicitur sacramẽtum. j. q. j. dictum. de simo. cum in ecclesia. z. c. ad apostolicam. z idem Benze. qui alleg. de senten. excõmu. is cui. lib. vj. ¶ Sexto no. ꝙ tempore interdicti aliqui possunt legitime sepe-
3 liri. de hoc in gl. in ver. iure. ¶ †Septimo no. ꝙ excõicatus nõ publicatus sepeliri potest in cemiterio. probat litera in ver. publice. a contrario. z de hoc. j. q. xxiij. z dicit Matth. ꝙ non est vitandus excõmunicatus, nisi constet de sñia iudicis vel hoꝝ. sic etiam fm eum quis impugnandus non est nisi prius iusta sñia discernatur. facit de homi. c. j. lib. vj. vbi de hoc per Archi. j. de consangui. cle. vnica. de censi. cle. fi. de priuil. cle. j. in princ. de pe-
4 cle. j. ver. z quia. z cle. ij. in fi. ¶ †Octauo no. ꝙ interdicto nõ nominatim nõ interdicit sepultura. de hoc in gl. in v. interdictos. secus si nominatim: vt in tex. z no. Matth. ꝙ sepultura ecclesiastica multis interdicit. s. infidelibus. de conse. di. i. ecclesiam. manifestis iniquis. de sta. mona. cum ad monasteriũ. xxiij. q. v. plaeuit. Instituẽtibus sacerdotem tutorem. xxvij. dist. c. vlti. Item publice excõmunicatis: vt hic, z. ℊ. eo. sacris. Et nominatim interdictus: vt hic. Itẽ vsurarijs manifestis: vt hic, z de vsu. ℊ ℊ. lib. vj. Itẽ in casu de tornea. c. j. ¶ Nono not. ꝙ excõmunicatio z interdictũ equiparantur in casu huius. c. z in alijs multis. de hoc de appel. ad hec. vbi de hoc. z de sen. excom. c. j. lib. vj. z. c. is
5 qui. ¶ †Decimo not. casum in quo quis est excommunicatus
6 ipso iure. alios casus colligit glo. in ver. subiacere. ¶ †Undecimo not. ꝙ non absolvitur excõmunicatus nisi satisfaciat quod procedit in casu huius cle. de hoc in glos. in verbo. nisi prius. als autem quandoqz sufficit satisdatio: quãdoqz cautio iuratoria. de quo dixi de appella. qua fronte. ¶ Duodecimo no. ꝙ excõmunicatus in casu huius cle. debet satisfacere arbitrio diocesani. z dicit Laud. ꝙ diocesanus est bonus vir ad quem in talibus recurritur. ff. de ver. oblig. continuus. ℊ. ij. z fm hoc intellige qꝺ j. de satisdatione dicit competẽti, scilicet ad arbitriũ diocesani. ¶ Decimotertio not. casum in quo quis perdit priuilegium. de hoc in glo. penul. ¶ Decimoquarto not. ꝙ verba generalia derogatoria sufficiunt. de hoc in glos. vlti. pro hoc Pau. alleg. j. c. proxi. in auf. de testa. imperfe. ℊ. z si quid. pro hoc etiam quia qẽ neralis reuocatio debet idẽ operari quo ad omnia, ꝙ specialis quo ad expressa. arg. ff. de administra. tuto. si duo. C. de quadri. prescrip. l. ij. de prescrip. xxx. anno. omnes. z in contractibus verba generalia tolluntur omnia precedẽtia. ff. de verbo. oblig. qui rome. ℊ. duo fratres. z de hoc. j. in. ij. contrario. ¶ Oppo. in eo ꝙ sepelientes interdictos excommunicantur: nam z als puniti erant cum eis esset interdictus ingressus ecclesie. de priuile. episcopo. lib. vi. gl. in versi. publice. in fi. soluit ꝙ hec pena adũciꝫ tur ad illam. Et ex hoc videtur ꝙ duplici pena puniuntur contra id de iudi. at si clerici. sed dic ꝙ in. c. episcoporum. non refert an fint nominatim interdicti, an non nominatim. hic autem refert. Item duplici pena punitur quis vbi vna non sufficit: vt lit. non contest. quoniam. in fi. no. in. c. at si clerici. ¶ Secundo oppo. eodem modo in eo ꝙ puniuntur sepelientes vsurarios: quia z alias puniti erant: de vsu. quia in omnibus. glo. qui sunt. in fi-
7 ne soluit ꝙ hec pena cumulatur ad illam ad hoc qꝺ dixi in precedenti contrario. ¶ †Tertio oppo. in fi. in eo ꝙ dixi in. xiij. notabili sufficere verba generalia derogatoria, ꝙ imo nõ sufficiãt. ff. quod vi aut clam. l. j. ℊ. deniqz. ff. de offic. delega. ex parte. ij. ex quibus probatur ꝙ si sublate sunt exceptiones, tamen admittantur legitime. ff. e. l. j. ff. quod vi aut clam. si alius. ℊ. bellissime. z ℊ. sequen. de restitu. spolia. audita. de dolo. c. ij. de eta. z quali. accepimus. in fi. vbi de hoc in vlti. glos. xxij. q. ij. ne quis. ff. de lega. iij. si quis. in princi. Pau. ꝙ quandoqz verba generalia sunt derogatoria seu confirmatoria actuũ precedentium: quandoqz sequentium. z vtroqz casu debet intelligi ꝙ sunt prolata ab eo qui specialiter potuit confirmare vel derogare. primo casu sufficiunt generalia sic apta ꝙ innuant de voluntate confirmantis vel derogantis sic esse, siue voluntas sit prolata per vniuersale affirmatiuũ. de sen. excom. alma. lib. vj. siue negatiuum: vt hic, z d. c. ex parte. z hoc in contractibus, priuilegijs, rescriptis, z constitutionibus, z statutis. de elec. quia sepe. lib. vj. de prebẽ. si motu. z d. c. alma. In testamentis autem refert Pau. opi. Dy. qui a
dicit non sufficere verba generalia, sed oportet ꝙ exprimaꝝ specialiter. d. l. si quis. in prin. z quod no. Dy. in regula, ꝙ semel. lib. vj. idem not. ff. de legat. j. sic mihi z tibi. ℊ. in legatis. alij contra. Pau. dicit ꝙ sufficit testatorẽ sic exprimere suam voluntatẽ ꝙ constet eum omnino velle reuocare primũ testamẽtum, licet verba derogatoria posita in primo non exprimãtur in secũdo. quid enim si verborũ positorũ in primo non recordatur, nec eius copiam habere potest. per hoc enim si oporteret de illis exprimere illaqueatus esset, contra id. xxvij. q. j. de iude. nemo enim sibi potest legem imponere a qua non liceat recedere. Et circa hoc di-
cit Pau. quedam alia que non sunt omnino necessaria. z de hoc b
j. cle. proxi. ad fi. versi. nos enim. z in. d. l. si quis. in prin. vbi Bar. concludit ꝙ si testator dicit non obstante quocunqz testamẽto alio, etiã si in ea sunt verba derogatoria, talis expressio dicitur specialis, z sufficit ad reuocandũ. Ray. tamen dicit ibi necessariam esse specialẽ mentionẽ, qꝺ probat multis rationibus, precipue per illam legem, in ver. specialiter. z idẽ Fride. de senis in consi. cccxxvi. in simili materia papa cõcessit aliquibus religiosis ꝙ non possint cogi ad solutionẽ procurationũ que debentur legatis per literas apostolicas etiam si in eis contineatur ꝙ ad queuis loca exẽpta z non exẽpta se extẽdant z alias cuiuscunqz tenoris existant nisi de indulto predicto plenam z expressam fecerint mentionẽ: demde emanant alie litere apostolice cum clausulis derogatorijs pluribus precipue in quibus exprimiꝫ ꝙ non obstẽt quecunqz litere sub quacunqz forma concesse etiam si de eis deberet fieri expressa z specialis mẽtio. concludit enim Fride. ibi ꝙ non tollitur prima indulgẽtia ex quo non est facta mentio eo modo quo debuit. z pro hoc faciũt iura q̃ volũt verba in dispositionib⁹ posita operari suos effectus z aliquid speciale si ex hoc nulla surgit absurditas. ff. de leg. j. si qñ. de pri. si papa. li. vi. tenendo autẽ ꝙ sufficiat illa mẽtio non obstante alio testamẽto vel alia indulgẽtia, etiã si hꝫ clausulas derogatorias, tũc verba specialiter posita in primo nihil operabũtur, z maxime quo ad testamentũ: qz notarij de cõsuetudine apponũt illã clausulam, reuocãs omne aliud testamentũ sub quacũqz forma. etiã si haberet clausulas derogatorias. tñ puto ꝙ si in secũdo est aliqua specialis expressio p quã aperte tollaꝝ mẽs disponẽtis, hoc sufficit ad reuocandũ priorẽ dispositionẽ: vt si dicit etiam si in primo diceretur ꝙ oporteat exprimi nomen talis sancti, vel ꝙ ego de manu mea scribã in scõo nomẽ meũ vel quacũqz clausula similis: als si diceremus cõtrariũ surgeret absurdũ premissum ꝙ dixisset sibi legẽ a qua recedere non posset. Secũdo casu qñ verba sunt derogatoria sequẽtium, dicit Pau. ꝙ sub verbis generalibus cõprehenduntur ea q̃ verisimiliter quis fuisset expressurus. d. c. ne quis. z sic dicit posse intelligi. c. ex parte. pro hoc regula, in generali. lib. vi. z de hoc vlti. in Spe. de renun. z conclu. versi. pone ergo. z versi. quid si quis. pro his facit stylus curie fm quẽ apponũtur derogatoria in genere. Item euitatio impossibilitatis q̃ esset in exprimẽdo, fm Pau. z de hoc de excess. prela. c. vnico. lib. vi. ¶ Quero an qꝺ in prin. dicit eos includat quoscunqz cuiuscũqz professionis. glo. j. ꝙ sic. idẽ Laud. z Ben. pro hoc qꝺ
8 litera indistincte loquit. ar. xvij. q. iij. si quis. ¶ †Secũdo quero an comprehẽdat feminas. glo. ℊ ꝙ sic. idẽ Laud. arg. xvij. q. iij. si quis suadẽte. cum. c. seq. de sen. excõ. mulieres. dicẽs ꝙ in istis cõstitutionibus iuris cõmunis etiam penalibus masculinũ concipit femininum propter authoritatẽ conditoris, z quia fiunt cũ magna maturitate: vnde presumitur ꝙ nihil iniquũ contineãt. ff. de iusti. z iure. l. j. de verbo. signi. forus. z. ℊ. in proemio. idẽ dicit Laud. in statutis factis per prelatos ecclesiarũ. pro quibus etiam presumitur ꝙ nil iniquũ contineant. arg. de clan. despon. cum inhibitio. de his q̃ fiunt a prela. nouit. secus in statutis aliorum principum secularium q̃ frequẽter odiose promulgantur: quia in talibus odiosis masculinum non concipit femininũ: sed in fauorabilibus sic. ff. de lib. z posthu. cum quidam. idẽ dicit si exprimitur a testatore. femininũ aũt nunqꝫ concipit masculinũ: quia esset contra naturam, quam ars quantũ potest imitatur. z pernicioſum esset exẽplo. ff. de ver. sig. l. j. vbi de hoc, z no. de test. Ray. circa prin. dixi de elec. cle. j. q. j. z. ij. seq. ¶ †Tertio quero
9 si quis de mandato prelati sepeliuit contra hanc clemẽ. videtur non esse locum pene: quia hic punitur audacia. dic contra: quia cum sit hic prohibitum, non tenetur obedire prelato, z posset ei contradicere. ix. q. iij. si dominus. z. c. non semp. z. c. iulianus. pro
10 hoc qꝺ not. de tẽpo. ordi. ad aures. de ma. z obe. c. ij. ¶ †Quarto q̃ro si in campis vel in locis priuatis sepelitur aliquis de hoc prohibitis. glo. in ver. cemiterij. dicit non esse locum pene huius clemẽ. etiam si locus sit contiguus. z videtur velle gl. ꝙ oportet

a ¶ Propter contẽptũ. adde Archi. in. c. j. de ap. lib. vj. sup glo. in ver. contẽpserit. doc. in. c. cum nõ ab homine. in fi. de iudic. Joã. de fan. in. c. excellentissimus. xj. q. iij.

b ¶ Tẽpore interdicti. adde Inn. in sua gl. fi. in. c. fi. de excess. prela. z Cal. in trac. de eccle. interdi.

esse locū deputatū cemiterio, z benedictū. Steph. dicit sufficere ꝙ locus sit deputatus ad sepultură, etiā si non sit benedictus, pro hoc qꝛ alꝫ eluderenť iura: cum multa sint loca deputata sepulture q̄ non sunt benedicta. Jtē ecclesia non cōsecrata gaudet immunitate ex quo ibi celebrātur diuina. de immu. eccle. c. j. de consec. eccle. vel alta. c. fi. pro hoc quia nō potest negari quin dicatur cemiterū ex quo deputatū est sepulture: ergo locus est huic litere. facit qđ dico in seq. q. tamē nō dicit deputatum[a] nisi post benedictionē. de conse. dist. j. nemo. qđ est verius si constat ꝙ cemiterū non sit benedictū: quia non dicitur nisi per benedictionē. arg. d. c. nemo. sed si diu reputatum est pro cemiterio videtur presumēdum ꝙ benedictū fuerit, z vt tunc habeatur pro cemiterio etiam si in veritate benedictū non fuerit: z tunc sit locus dicto Stepha. ¶ †Quinto quero, religiosi aliqui habētes modicū claustrū per episcopū dedicatū, longe ipsum ampliarūt extendēdo ad locum vbi prius erant domus priuate non interueniēte aliqua solēnitate. contigit ꝙ in claustro addito nouiter aliquis fuit sepultus contra id qđ hic dicitur. arg. Laud. ꝙ sepeliētes incurrant hanc penam, cum ecclesia gaudeat immunitate etiam si non sit dedicata, per iura allegata in preced. q. z cemiteriū z ecclesia in talibus pari passu ambulant. de conse. eccl. vel alta. consuluisti. sufficit enim ꝙ de cōsensu episcopi illa pars cui hec fuit addita deputata erat ad vsum sacrū vt dicať locus religiosus. de relig. do. ad hec. insti. de rer. diui. ş. sacra. Jn contrariū: quia in talibus requiritur deputatio cum solennitate, de qua in auť. de eccle. titu. ş. fi quis. de fabrica. in col. ix. in auť. de mona. ş. illud. col. j. ad id qđ inducit. ş. de ecclesia non cōsecrata respondetur illud procedere si ibi fuerunt celebrata diuina: alꝫ nō: vt not. gl. de immu. eccle. c. fi. facit qđ not. lxxviij. distin. c. j. ex quibus videtur ꝙ pars addita non censeatur cemiterium, z ꝙ sepelientes ibi puniēdi non sint ac si sepelissent in loco profano. z hoc verius si de hoc cōstat, vt quia nouiter factum fuit. secus si longo tēpore fuit obseruatum ꝙ totus ille locus habetur pro cemiterio. per id qđ dixi in. q. proxi. ¶ Opp. ad hec de consecra. eccle. vel alta. ligneis. vbi tectum ecclesie refectū non facit ecclesiam indigere noua consecratione. Sol. Laud. ꝙ ibi consecratio non fuit passa iacturam in substantialibus. secus in cemiterio in casu proxime dicto. vel melius dic ꝙ cōsecratio ecclesie cō cernit parietes principaliter quibus accedit tectū sed vna pars cemiterij non accedat alteri, sed sunt omnes eque principales. ¶ Secundo oppo. ad idē de consec. eccle. vel alta. ꝙ in dubijs. vbi oleū non sacrum admistū sacro fit sacrū. Sol. Laud. ꝙ illud in liquidis que recipiunt commistionem: insti. de rer. diuisio. ş. si duorum. z. ş. ꝙ si frumentū. secus hic vult dicere ꝙ vna pars cemiterij non cōmiscetur alteri. sed omnes equaliter sunt partes. ¶ Sexto q̄ro an in cemiterijs exēptis z nō exēptis procedet qđ hic dicit quo ad potestatē diocesani, z quo ad penā de qua hic. Laud. arg. ꝙ sic p id qđ hic in fine dicit. in cōtrariū p id qđ not. hic Jnno. de priui. ad hec. dic ꝙ regulariter de loco exēpto non impedit se eps. de of. ordi. graue. sic loquit Jnno. sed hic permittitur sibi hoc etiā in exēptis. ¶ †Septimo quero si cōtra dispositionē istā aliquis fuit sepultus in ecclesia. Dicit Pau. locū esse huic cle. ac si sepultus fuisset in cemiterio. xiij. q. ij. nullus. nā sepultura siue in ecclesia, siue in cemiterio habeť pro eodē: vt Archi. no. de here. c. ij. lib. vj. z cuius circuitus debeat esse cemiterū habeť. xvij. q. iij. sicut antiquitus. z non refert an sit ecclesie contiguū, an non. de cōse. ec. vel alta. c. vnico. j. respon. lib. vj. non tamen accedere pōt loco religioso nisi ecclesie, z sit sacer authoritate epaliꝭ: nō quia sit ibi aliquis homo sepultus: vt not. Jnno. eo. tit. abolēde. licet aliud sit fm leges. z in quo differunt sacer z religiosus, not. xij. q. ij. in ecclesiastico. z quid sit cemiterium no. Archi. ea causa. q. j. c. j. Pau. ¶ †Octauo quero de quo interdicto loquitur hic in eo ꝙ dicit interdicti tēpore: z eadē questio formari potest. j. in ver. nominatim interdictos. gl. in illo ver. interdictos. dicit sufficere ꝙ sit tale ꝙ priuet sepultura. Lau. idē: sed latius dicit ꝙ siue sit generale siue speciale, siue ab homine siue a iure latū procedit hec litera, dūtamen procedat a claue. i. ab ecclesiastica iurisdictione, ita ꝙ sit cēsura ecclesiastica. de cōsue. cum inter. de exces. prela. tanta. de elec. vbi maius. ş. j. lib, vj. Aliud dicit Laud. de of. ord. si canonici, z. c. q̄uis, lib. vj. Jtē in casu. de sen. excō. is qui. in prin. lib. vj. z de sta. reg, sup quodā. de tēp. ord. qđ trāslationē. lxx. di. c. j. quia in his z similibus interdictū nō procedit a claue. ¶ †Nono q̄ro an in quatuor festiuitatibus in quibus pōt celebrari tpe interdicti permittať sepultura. gl. hoc dicit. tenet ꝙ non. idē Pau. z in hoc no. simpliciter gl. in eo ꝙ arguit ex diuisione. c. pro hoc de postula. c. vnico. lib. vj. Sen. prosequitur hoc latius dicēs vt etiā dicunt glo. z Pau. ꝙ licet illis diebus permittatur participatio sacramētorum, non tñ permittitur participatio sepulture. Jtē quia de iure tempore interdicti prohibētur celebrari diuina z sepultura z sacramēta cōferri a quo iure nō dꝫ recedi nisi quatenus reperitur exceptū. xiij. q. j. quod si dormierit. de cōiug. lepro. qñ. maxime qꝛ ius est expressum in. c. cum z plantare. ş. quod si tēplarij. allega. in glo. ad idem de sen. excō. alma. in fi. vbi ceteris que circa obseruationem ꝛc. Jtem exceptio cōfirmat regulā in quibusdā alijs. ff. de fun. instru. quesitum. ş. j. idem respōdit de mona. in auť. de non alie. ş. vt autē. col. z qđ ibi not. ¶ †Decimo quero an tempore interdictiꝭ possint ordines cōferri. Pau. refert id qđ not. Host. de priui. vt priuilegia. vbi dicit ꝙ qñ in penam populi est interdicta parochialis ecclesia, prohibetur laicis ordinum receptio. secus si locus est interdictus ex alia causa: tūc eñ sicut possunt alibi audiri diuina. de sen. excō. si snia. ij. respōso. li. vj. z ordines recipere. ¶ †Undecimo quero si aliquis de loco interdicto sepelitur extra locum interdictum. Paul. distinguit aut locus est interdictus propter delictū dñi, aut populi: sicut distinguit de sen. excō. si sententia. li. vj. tñ quo ad casum huius cle. nō sufficit ꝙ sit de loco interdicto nisi nominatim sit interdictus. ¶ †Duodecimo quero de quibus excōicatis loquit hic gl. ab homine. dicit ꝙ siue a iure siue ab homine: dūmodo maiori excōicatione: sed si minori, secus: idem Laud. Pau. z Benz. pro hoc qꝛ nole excōicationis intelligit de maiori. de sen. excō. si quē. qđ tñ. c. vt dicit Laud. hoc nō probat: qꝛ ibi dicit ꝙ non tantum intelligit de minori, sed etiā de maiori. dic ꝙ hoc. c. probat per ea que ibi not. Jtem quo ad predicta est alia ratio: qꝛ minor nō sic inficit sicut maior: nam excōicato minori non prohibetur participare sicut excōicato maiori. xj. q. iij. excellentissimus. vnde cōiter dicit ꝙ excōicatio nō transit ad tertiam personam. xj. q. iij. quoniam multos. ¶ Oppo. ad hoc de eo qđ not. Jnno. eo. tit. sacris. vbi dicit ꝙ excōicati minori sepeliendi non sunt. soluit vt in hac glo. que dicit ꝙ licet non sint sepeliendi, non est tñ locus huic pene: qđ dic vt nunc dixi. z dicunt Laud. z Benze. ꝙ propter talē sepulturam factā de excōicato minori ecclesia nō indiget reconciliatione. ¶ †Decimotertio quero quis dicať publice excōmunicatus. gl. pe. de excep. exceptionē. dicit publice excōmunicatū dici qñ iudex tulit excōmunicationē in loco vbi publice iudicare cōsueuit: qđ non placet glo. hic in verſi. publice. q̄ dicit illud non sufficere quo ad casum istū: sed ꝙ hoc iudicabitur ex qualitate fori ꝛc. vt in gl. quam ad hoc not. singulariter ad multa. qđ autē dicatur publicum vel manifestū aut notoriū dixi de coha. cleri. vestra. z in hac gl. ibi, preponderanda. j. q. j. marchion. de verb. signi. intelligētia. ibi z quod alleg. C. quo. z quan. iud. si vt proponis. ş. que dicit ꝙ si iudex non in loco in quo statuerat sed alibi per obreptionem aditus pronūciat: aduersus absentem non tenet. z sic patet ꝙ non facit ad propositū sed poterat allegare. C. de testa. omniū. de dona. in donationibus. ibi, dispendiosam. que tamen parum facit. eo. titu. cle. dudum. ¶ Decimoquarto quero si quis sepeliuit excōmunicatū non publi. gl. ea. in ver. publice. ibi, z de hoc. dicit ꝙ non est locus huic pene. Idem Pau. Ben. z Steph. pro hoc quia non presumitur sciuisse. Jtē etiam si sciuisset non est locus huic pene que non debet extendi. qđ tenet Ben. pro hoc inducit not. per se. ş. de vi. z ho. cle. cle. ij. vbi dixi in versi. dignitatem. q. vj. ¶ †Decimoquinto quero an sepeliēs excōmunicatū maiori sit excōmunicatus minori. glo. in ver. publice. remittit ad no. de priui. ad hec. in. j. gl. q̄ dicit ꝙ sic: quia cui non cōmunicamus viuo, nec mortuo. Host. ibi cōtra cum nō sit cōmunio cum mortuo: quia homo mortuus nō est homo: de cele. miſ. in quadā. sed dicit ꝙ alia pena puniri debet: qđ placet Laud. vt non fiat extēsio in pena. z idē Ben. qꝛ in speciali casu mandať officio priuari eū qui sepelit talē. de here. excōicamus. ş. sane. ergo nō sit locus alteri pene. s. excōicationi: q̄ ratio nō vget: nam in pena de qua in. ş. sane. nō tollit iuris dispositionē in alijs casibus. Pau. tenet cum glo. c. ad hec. quia etiā post mortē durat excōicatio: vt hic: z de sen. excō. a nobis. ij. z corpus sententia ligatur z anima saluatur. de sen. excō. c. j. lib. vj. nam licet nō sit omnino actiua ex parte mortui: est tamen ex parte agentis: qđ sufficit. de cle. excō. illud. alꝫ participans demēti seu furioso excōicato non esset excōicatus, qđ non videť procedere: quia in hoc casu non requiritur consensus excōmunicati: ad hoc vt dicať participatio penā inducēs participanti. alꝫ si quis loqueretur excōicato non respondēti non esset excōicatus: qđ non esset verū fm Pau. z hoc placet: quia in dubio potius interpretatur pro excōicatione. pro hoc qđ no. de scru. c. vnico. in fi. ¶ †Decimosexto quero quis dicať nominatim interdictus[d]. Lau. dicit ꝙ is qui in sentētia nominatim est expressus per id qđ no. Jnn. de prebē. in lateranensi. dicit etiā ꝙ talis expressa nominatio intelligitur de illis quorū culpa vel fraude latū est interdictū. Jtē in illis qui in hoc prebuerunt auxilium vel fauorem. de sen. excō. c. vlti. lib. vj. de hoc dixi in. d. c. in lateranensi. ¶ †Decimoseptimo quero si notoriū est de fautoribus qui occasionē dederūt interdicto: qui tñ in sentētia nominatim expressi nō sunt an erit locus huic pene cōtra sepeliētes. dicit Laud. ꝙ nō: qꝛ nō sunt nominatim interdicti etiā si in sentētia fuisset aliquis interdictꝰ cū suis

a ¶ Non dicit deputatum. Adde in auť. de mona. in. ş. illud.

b ¶ Et sit sacer authoritate epali. Adde doc. in. c. abolēde. z sepul. Lud. ro. in auť. sil. r. in. xv. priuilegio. C. ad. l. falci. Jo. de imo. in. l. qd ergo. in. ş. fin. ff. de le. j. vnita tñ vt nō fiat religiosum sepulchrū p illationē mortui: vt erat de iure ciuili: nisi quo ad hoc vt vēdi vel pignorari non possit: qꝛ in hoc non reperiunť correcta iura ciuilia. ita dicit Jo. fa. l ş. religiosuz aūt. insti. de rer. diui.

c ¶ An tpe interdicti. adde Jnn. z doc. in. c. nō est. de spon. Host. in c. vt priuilegia. z priui. doc. in. c. ꝙ te. z pe. z re. Cal. in tract. de eccle. interdicto. et an eo tpe liceat pdicare. vide doc. in c. rñso. de sen. ex.

d ¶ Quis dicatur nominatim interdictus. Adde glo. in cle. j. in ỽ. nominatim. de vi. z hon. cle. z ibi Card. in vij. q. Jnno. in. c. in lateranē. de pben. doct. in. c. cū in partibꝰ. de ỽ. sig. doc. in. c. constitutionē. z sen. ex. li. vj. doc. in. c. vt circa. de elect. eo. lib. doc. in cle. appellāti. de ap.

fuis fautoribus: quia nō ex eo q̄ notorie fauēt dicūtur nominatim interdicti. arg. de cle. excō. proposuit. cū hec cōstitutio sit penalis ꝛ restringēda. de elect. statutū. lib. vj. qō placet p id qō dixi
22 in. d. c. in lateranēsi. ¶ †Decimooctauo q̄ro quid si quis sepeliuit interdictū nō nominatim. gl. in ver. nominatim. dicit nō esse locū huic pene: qō dicit Steph. verū quādo non cōstat eum interdictū: alꝫ secus. de sen. excō. is cui. §. j. lib. vj. ℳihi placet gl. quia etiā si cōstet eum esse interdictū licet sepeliri non debeat, vt in. d. §. j. non est tñ huic pene locus specifice late cōtra sepeliētes
23 interdictū nominatim. ¶ †Decimonono quero quis est vsurarius manifestus. gl. in ver. manifestus. remittit. ℳat. dicit manifestos dici eos qui sunt publici ꝛ qui ex eorū libris cōuinci possunt: in quibus apparet extorsio vsurarū. j. de vsu. cle. j. xlv. dist. qui syncera. ver. agēdum. xxiij. q. ij. sane. ꝛ ibi de hoc in glos. sed qui. ff. de eden. l. j. §. editiones. vel si confitetur coram sacerdote: qui quo ad hoc est eius iudex. de pe. dist. j. quē penitet. vltra medium ver. queritur. ꝛ dist. vj. c. j. ver. caueat. xj. q. iij. absit. sed Jo. an. de vsu. q̄ q̄. li. vj. dicit q̄ sunt necessarij testes: qō placet Jo. de lig. quia cōfessio in foro penitētiali non facit rem notoriā. qō est verū. latius autē quis dicatur manifestus vsurarius examinemus vltra ea q̄ dicit gl. de vsu. c. j. ꝛ ij. lib. vj. Archi. in eo. c. dicit quantū ad illud. c. argumēta sufficere cum fama. de vsu. c. cū in dioceſi. ibi, si tñ alijs argumētis. qō bene facit Fride. de senis in consi. cvij. dicit manifestū esse cuius probatio est in euidenti ita q̄ faciliter fieri potest fides. ficut de vsur. constat per libros vsurarij prout nūc dixi: qō not. Arch. in. c. q̄ q̄. in prin. dicit etiā Fride. q̄ etiā post mortē probationes recipi possunt: quia propter bona potest agi post mortem. de here. accusatus. §. si vero. lib. vj. C. si pen. appel. quāuis. Jtē si per cōstitutiones synodales aliquis modus esset inductus: adhuc ille sufficeret ad hoc q̄ conuictus fm illū diceret manifestus: quia iura suadēt vsurarios cōuinci ex facilioribus probationibus q̄ in alijs casibus requirat. de pigno. illo vos. de emp. ꝛ vend. ad nostrā. ꝛ epi possunt iura cōmunia fortificare: vt not. de of. archi. c. fi. Bar. ff. de fur. l. iij. dicit q̄ cum querit an quis dicat vsurarius manifestus in genere non habito respectu ad certū ꝛ limitatū delictū, non sufficit q̄ semel aut bis illud fecerit: sed requiritur q̄ stet publice paratus sicut meretrix in prostibulo. ff. de ritu nup. palam. in prin. dicit tñ q̄ si non facit ita palam, sed quasi vt quia mutuat in camera quibusq; volētibus, idem est. d. l. palam. ꝛ ff. ad macedo. l. iij. circa prin. que verba non videntur vera quo ad id qō dicit requiri plures actus: quia nullibi hoc dicitur. vnde si manifeste semel mutuauit ad vsuras videtur sufficere vt dicat manifestus vsurarius: quia manifestū esse non surgit ex frequētatione ita q̄ sine ea esse non possit: vt not. Spec. de noto. crimi. §. sequitur de manifesto. in prin. nō enim ponitur hoc in diffinitione manifesti. de quo de cohabi. cleri. vestra. Jtem etiam notoriū potest esse ex vno actu, vt si quis coram populo interfecit hominem, notorius est homicida. ad hoc. ff. de testa. heredes palam. in princ. ex his dic q̄ si hodie legitime docetur q̄ aliquis tēpore vite sue fuit vsurarius etiam si solum doceatur per aliqua argumēta ꝛ famam que sic tunc fuit: sufficit quo ad effectū vt testamentum eius non valeat: vt in. c. q̄ q̄. ꝛ vt careat ecclesiastica sepultura: vt hic. ꝛ hoc faciunt verba Archi. posita. §. ea. q. ꝛ casus videtur in. d. c. cum in dioceſi. vbi ad conuincendum q̄ quis sit manifestus vsurarius sufficiunt argumēta. Sed si ponimus q̄ non doceā de fama tēpore vite, sed alꝫ probatur q̄ fuit vsurarius: videt hoc non sufficere: quia per hoc nō inferā q̄ tpe testamēti aut mortis fuerit manifestus: qō requirit. c. q̄ q̄. Jtē habilitas testantis consyderaretur tēpore testamēti conditi ꝛ mortis testatoris. ff. de bono. posses. fm tabu. l. j. §. exigit. ꝛ ibi glo. in contrariū. facit glo. de vsu. c. j. lib. vj. que dicit q̄ ep̄s poterit eos publicare si conuicti fuerint. licet glo. xxiij. q. ij. sane. que incipit, sed si quid. videatur cōtraria. quibus inspectis puto manifestū vsurariū dici de quo possunt fieri iudici manifeste probationes. ꝛ manifestas esse dico que sufficiūt sicut argumēta. d. c. cum in dioceſi. vt si probat mutuū ꝛ vsure receptio cū fama: imo videt idē etiā si sine fama si aliqui deponūt super vsuris. ita q̄ probēt ꝛ q̄ sufficiat manifestatio post mortē. facit qō no. Jo. and. in. d. c. q̄ q̄. in illa. q. an sit exhumandus occultus vsurarius tpe vite que post mortē manifestat: in qua tenet q̄ sic. vt ex omnibus sic dicamus manifestū dici quēcunq; de quo cōstare potest quandocūq; ita q̄ quando cōstiterit verū est dicere q̄ prius manife-
24 stus erat. de hoc dixi in. d. c. vestra. qō. ij. ¶ †Decimo quero si vsurarius cauit de vsuris restituēdis an sepeliri poterit sine pena huius cle. videt q̄ non: qꝛ hic indistincte loquitur. contrariū tenet gl. in ver. manifestos. ꝛ idē ℳatth. ne per hoc corrigatur c. q̄ q̄. de vsu. lib. vj. quia correctio iuriū vitanda est. de elec. cum expediat. lib. vj. qō placet: quia per penitentiā desinit esse vsurarius. l. dist. ferrū. de accu. de his. Et tradit ℳatth. cautelam sacerdoti qui habet manifestos vsurarios in parochia ad euitandam penā huius cle. qō instet q̄ vsurarius satisfaciat pro vsuris si pōt vel caueat idonee, vt in. c. q̄ q̄. ꝛ q̄ nō credat vsurario dicēti de quantitate certa tantū exacta. sed si manifesta est quātitas maior: pro illa exigat cautionē. ꝛ si est incerta, exigat quātitatē quā verisimiliter credit habuisse: qꝛ si sciēter reciperet de
25 minori: tenebit ad restitutionē residui. ¶ †Decimoprimo q̄ro si vsurarius satisfieri iussit nō tñ cauit sed post mortē caueatur. glo. in ver. manifestos. dicit sufficere quo ad sepulturā, non quo ad validandū testamentū. idem ℙaul. qui dicit q̄ ideo testamentū non validatur: quia fuit nullū ab initio ex persona testantis. similiter nō cōualescit testamentū impuberis adueniēte pubertate. vel si erat seruus ꝛ efficit liber. vel si erat captus ab hostibus, ꝛ reuertitur. ff. de testa. filius. ꝛ l. eius. de leg. iij. l. j. §. j. Jdē si ab initio fuit volūtas falsa. C. de fal. sicut. Jdē in legato q̄ non valet ex persona legātis vel legatarij: vel eius a quo prestandum est: vel ratione rei legate. ff. de regu. catonia. l. j. in prin. de leg. j. cetera. arg. de elec. dudū. j. ꝛ regula, nō firmatur. lib. vj. de hoc in duabus questionibus seq. ¶ Vicesimoscō quero an sit opus q̄ vsurarius caueat per seipsum. dic q̄ non: sed sufficit q̄ per aliū habētem speciale mandatū ad cauendū: quia qui p
26 aliū facit ꝛc. regula, qui per aliū. lib. vj. ¶ †Vicesimotertio q̄ro quid si dedit procuratorē specialē ad cauendū duraturum post mortem, qui mortuo vsurario cauit. Disputādo terminatū fuit mortem, qui mortuo vsurario cauit. Disputādo terminatū fuit q̄ ex hoc testamentum valeat. quod procedit fm opi. de qua de vsur. q̄ q̄. in fi. in glo. scz. in fi. in eo q̄ gl. ibi tenet q̄ ante validat testamentū ex cautione postea prestita p vsurariū. sufficit em̄ q̄ ante mortem cauit pro hoc in. c. q̄ q̄. dicitur q̄ testamenta vsuriorū aliter facta. i. cautione non prestita non valeant: ꝛ sic videt intelligendū opposita exceptione. ꝛ q̄ non sit necesse q̄ cautio prestetur in actu testandi. facit. C. de preci. impe. offe. vniuersa. iuncta gl. ꝛ qō ibi not. Bar. ꝛ ff. de iniust. testa. filio. in vlti. q. ¶ Op. ad hoc de dicta glo. ꝛ ℙau. positi. §. q. xxj. ex quibus videtur q̄ oporteat cautionē prestare ante cōditum testamentū. Sol. pōt dici q̄ illa dicta pcedūt in alio qui non ita specifice caueri mandauit. qñ em̄ specialiter mandauit: tūc qñ cauebit retro fingit vsurariū cauisse tpe quo mādauit: ꝛ mandatū durat post mortē: quia cōferā post mortē. ff. mand. si vero nō remunerandi. §. fi. ¶ Op. ad hoc qꝛ videt testamentū irritū esse cautione nō p̄stita. d. c. q̄ q̄. in fi. vbi dicit q̄ testamēta sunt irrita ipso iure. vnde cū tpe obitus fuit testamētū inualidū non cōualescit: alꝫ posset diu pēdere an testamētū valeat si diu starā ad cauēdū. Sol. questio est dubia: tñ tenēdo opi. glo. in. d. c. q̄ q̄. de qua dixi. §. ea. q. dicendū est testamentū valere vt seruetur equitas: nā contingere potest q̄ vsurarius volēs cauere in forma. c. q̄ q̄. nō potuit: quia nō habuit cui ꝛ absonū esset nullū esse remediū. rigor tamē litere in. c. q̄ q̄. facit in cōtrariū prout dixi primū: tamen puto quia satisfit mēti illius. c. que est vt reddantur vsure.
27 ¶ †Vicesimoquarto quero si primo fecit testamentum postea fit vsurarius manifestus. dicit ℙau. q̄ infirmat testamentū ex sequēti delicto. ad hoc insti. qui. mod. testa. infir. in prin. ꝛ §. hoc autē. ¶ Op. ad hoc. C. qui test. face. pos. furiosum. insti. eo. §. furiosi. Sol. ℙau. q̄ aliud in furioso qui fingit mortuus ꝛ in eadē volūtate manere in qua erat ante furorē. de bap. maiores. ad fi.
28 ¶ †Vicesimoquinto quero an portantes ad sepulturā eos qui prohibent hic sint excōicati: ꝛ quid de comitātibus ꝛ pluribus alijs de quibus q̄rit gl. in ver. sepelire. gl. ea. dicit q̄ hec exigunt principis declarationē: nec aliquid decidit. Steph. dicit hos casus nō dubios, cum participēt sepeliētibus, ꝛ sic in crimine dānato. de sen. excō. nuper. ꝛ c. si concubine. qō tenet Lap. dicens idē dicendū in prelatis qui cum possent prohibere sepulturam, patiunt ferri. de sen. excō. quante. in quo vltimo dic vt dixi in. d. c. quante. quia ad hoc vt sit locus illi. c. opus est q̄ is qui nō prohibet fuerit in dolo. secus si in sola negligētia. Quo ad primum autem ℙau. dicit q̄ nedum actualiter corpus ponētes in sepulchro sed etiā dicētes diuinū officiū super funus forte incurrunt hanc penā: quia christiana sepultura est que fit cum psalmis ꝛ orationibus. xxiij. q. v. placuit. xiij. q. ij. questa. ꝛ qō no. ea. q. §. itē queritur. ꝛ eo. tit. abolēde. imo fortius debent teneri: quia plus contēnunt. Jdē dicit de sepelientibus facto in cemiterio etiam absentibus clericis. Jtē q̄ sepelire dicunt non tñ actualiter sepeliētes, sed etiā mandātes: de sen. excom. mulieres. ff. de eo per quem fac. erit. l. j. dicit tñ ℙau. q̄ hec litera potius videtur loqui de sepeliētibus in terra cemiteriata q̄ de sepultura quo ad officiū. vnde dicit qō dicētes officium non videtur teneri pena hac: quia vere non sepeliunt: sed remanet contrariū. d. c. nuper. ꝛ c. si concubine. Ad qō dico q̄ ibi de cōmunicantibus excōmunicato in crimine damnato qui cōmunicat post excōmunicationē. sic em̄ loquunt illa. c. ꝛ ponit ratio in. c. nuper. quia talis cōmunicans delinquit in excōmunicatorē. secus ergo si quis cōmunicat alicui in actu per quem ille incurrit excōicationē: vt hic: quo casu non habēt locū illa. c. qua consyderatione attēta, puto ve-

rius q̃ hic soli sepelientes vel hoc fieri facientes sint excõicati. z
pro sepelitibus intellige de eis qui actualiter mortuum humo
vel tumulo condunt: vt dicitur in hac gl. de mandantibus autẽ
probatur in. d. c. mulieres. nec per hoc erit hec constitutio ludi
brio. qs videtur timere gl. nam satis prouisum est excõmunican
do sepelientes z authoritatem prestantes. de hoc etiam dico. ſ.
29 de bap. cle. vnica. in. ſ. 2trario. ¶ †Vicesimosexto quero si quis
sepelijt manifestũ vsurariũ excõmunicatum publice, nomina
tim interdictũ, z tẽpore interdicti, an vna an quadruplici excõ
municatione ligabitur. gl. in ver. subiacere. remittit ad questio
nem Gualterũ q̃ ponitur in regula, delictũ. lib. vj. Pau. dicit q̃
ligatus est quatuor excõicationibus. facit de sen. excõ. cum pro
causa. Jo. de sancto Georg. dicit q̃ vnica excõicatione, per no.
in. d. q. precipue. quia percutiẽs clericũ pluribus percussionibus
sine interuallo nõ incurrit nisi vnã excõmunicationẽ. xvij. q. iiij.
si quis suadẽte. pro hoc consuetudo curie q̃ tales absoluit tanq̃
ligatos vna sentẽtia non pluribus. In contrarium est qs no. in
ea. q. vbi cõcluditur de eo qui percussit vno ictu tres clericos qs
sit excõicatus tribus excõicationibus: qs placet: nam vna z ea
dem persona ratione pluriũ qualitatũ cẽsentur plures persone.
de re iudi. cum olim. de concess. preb. postulastis. de appel. a col
latione. lib. vj. cum ergo presupponatur q̃ ille qui sepultus fuit
habebat varias qualitates est perinde ac si sepelisset quatuor
30 distinctas personas. ¶ †Vicesimoseptimo quero in eo qs hic
dicit de absolutione, quis absoluet. dicit Pau. q̃ ordinarius, cũ
non sit reseruata absolutio. de reb. ecc. non alie. cle. ſ. vbi de hoc.
3 in versi. si quis. q. iiij. ¶ †Vicesimooctauo quero an absolutio[a]
a ¶ An absolu tio. adde Jo. an. in. c. actus legiti mi. de re. iur. lib. vj. in mercu. facta non precedẽte satiffactione teneat. Pau. q̃ non: quia fit a
prohibito, z cõtra formã mandati. arg. de rescrip. cũ dilecta. de
rest. spo. pisanis. ¶ Op. ad hoc, q̃ si absolutio põt fieri per ordi
nariũ, sicut dixi in proxi. q. istud qs hic dicit de premittẽda satis
factione inducit potius monitionẽ q̃ formã: vt no. ſ. de iurepa.
cle. ſ. in gl. hic addit. Sol. stat cõtrario, licet absoluẽs sit punien
dus, pro hoc qs no. de sequest. cle. ſ. in gl. per ordinariũ. ¶ Vice
simonono quero qui sunt hi quibus dz satisfieri gl. sed qui sunt.
dicit forte intelligi de his quorũ fauore late fuerãt sentẽtie excõ
municationis vel interdicti in loca vel personas. sed quo ad vsu
rarios dicit q̃ sunt hi quibus debet fieri restitutio. Zaud. idem,
sed dicit etiam illis satiffaciẽdum qui sentẽtias tulerũt: quia fit
eis injuria si contẽnuntur sentẽtie. xxiij. q. ſ. quid culpat. de tẽp.
ordi. ad aures. qs dicit verũ si in sentẽtijs tangebat aliqualiter
ius iudicis. de appel. solicitudinẽ. de sent. excõ. venerabilibus. in
prin. lib. vj. ij. q. vij. licet. z qs no. de appel. cum speciali. in glo. sed
b ¶ An sepulti cõ tra. adde gl. in. c. si ciuitas. de sen. b exc. lib. vj. faciũt notata in. c. fi. de excess. prela. qualiter. z idẽ Pau. Item fm Ben. satisfieri dz his clericis qui
32 nolentes sepulturis taliũ interesse passi sunt iniuriã. ¶ †Tricesimo quero an sepulti cõtra[b] prohibitionem si corpora discerni
possunt debeant exhumari. gl. ea. dicit q̃ sic in tribus vltimis ca
sibus. i. qñ erunt excõicati publice vel nominatim interdicti, vel
vsurarij manifesti. In primo autem casu. ſ. de sepultis tẽpore in
33 terdicti, dicit hos nõ exhumandos. z idẽ Pau. ¶ †Tricesimo
primo quero circa id qs dixi in proxi. q. an mortuaria licite reci
pianť pro sepulto tẽpore interdicti. gl. ea. distinguit. z idẽ Pau.
Et in eo qs gl. dicit q̃ mortuaria data cum funere sepulto tem
pore interdicti non recipiũtur licite: dicit Pau. q̃ hoc est quia re
cipiẽtes participarẽt in crimine z sic illicite reciperẽt. arg. xvij. q.
iij. miror. z qs no. Host. in sum. de sen. excõ. ſ. quis possit. ver. sed
si quis. ¶ Tricesimosecũdo quero circa idem si nihilominus re
ceperũt, an de talibus debeať quarta ecclesie parochialis. Pau.
q̃ non, sicut nec decima de illicite acquisitis. de deci. ex trans
missa. pro hoc. ff. pro socio. qs autem. vbi inter socios non confer
tur id quod ex turpi causa alter lucratus est.

1 ☞ Dispositio aliqua qñ innouatur tenor eius debet inseri.

Quadum. ¶ Glo. diuidit z ex ea colliguntur octo partes quas psequor singula
tim. z insup in. ſ. huiusmodi. ſ. ea. cle. gl. subdiuidit in
c ¶ De ver. innouamus. adde. c. ppter. xvij. di. c. ij. de treu. z pa. c. cũ dilecta. de cõfir. vti. vel inuti. c. ex parte. z in. c. quia intẽtionis. de priui. gnqz partes quas etiã singulatim prosequor. ¶ Ho. de ver. innouamus[c] qs exponit Zaud. i. restituimus: quia fue
rat reuocata. de rescrip. quãuis. lib. vj. ij. q. iij. ſ. notandũ. z dicit
Zaud. q̃ innouare nihil aliud est nisi canones qui in consuetu
dinẽ abierant reparare. xvij. dist. propter. simile de treug. z pa.
c. ij. dicit Zaud. q̃ hec innouatio habet vim noue factionis, cũ
perinde est ac si esset nouiter edita habet vim fortificationis. d.
c. ij. alibi iuris antiqui conseruationis. de cõfir. vti. cum dilecta.
de priui. ex parte. z. c. quia intẽtionis. ¶ †Secũdo no. q̃ qñ ali
1 qua dispositio innouať tenor eius debet inseri. z fm Zaud. in
serit vt cõstet de certa scientia principis. de cõfir. vti. c. pe. z dicit
Pau. q̃ notarius eodẽ modo inserit tenorẽ cum exẽplar instru
mentũ alteri. de hoc in Spe. de instru. edi. ſ. ostenso. in prin.

1 ☞ Constitutio pape est perpetua. rationem assignat.

Ver. Bonifacius. ¶ Ho. q̃ constitutiones fiũt ad perpetuã memoriam: pro qua etiam fiũt instrumẽta z scripture alie: z sic
recipiũtur testes z publicãtur. j. q. vij. saluberrimũ. xxiij. q. ſ. oẽs.
vt lit. non cõtest. quoniã. ſ. sunt z alij. de testi. significauit. z. c. al
bericus. ff. de pig. contrahitur. de hoc in proemio huius cõpila
1 tionis. ¶ †Secũdo not. q̃ constitutio pape perpetua est. qs est
ideo fm Ben. quia causa cognita fit, z propterea durat: nisi ex
causa mutetur. arg. de offi. deleg. c. vlti. C. de re iud. gesta.

1 ☞ Cathedra pastoralis z cathedra iudicis q̃ z quales sunt.
2 Papa habet preeminentiam pastoralem: quia preeminet cete
ris dignitate z officio.
3 Papa debet exaltare fidem catholicam.
4 Curati z episcopi habent curam gregis sui, id est populi.
5 Clerici omnes intitulati nomine clericali sunt subditi pape.
6 Rancor z odium qualiter differunt.
7 Rancor z odium prebent ausum malis moribus.

1 **Ver. Super cathedram.** ¶ †Ho. de cathe dra pastorali, qs dic vt in gl. q̃ ponit etiam de cathedra iudicis.
de qua dicit Pau. q̃ iudex super ea sedet ad exercẽdum actus
iudiciales. C. de dila. a pcedẽte. iij. q. iij. ſ. ad iudicẽ. de re iudi. c.
fi. lib. vj. De cathedra autẽ pontificali dicit Pau. q̃ ab ea dicit
cathedraticũ. de offi. ordi. conquerente. de simo. ea que. z de hac
xxiij. q. ſ. quoniam vetus. z hanc non debent omnes ascendere:
quia locus non facit hominẽ, sed homo locũ. xl. dist. multi. z di
cunt Zaud. z Ben. q̃ cum cathedra possit competere cuilibet
doctori. xl. di. multi. ij. q. ij. ſ. is ita. C. de offi. diuer. iud. sciant. vbi
senato. vel clarissi. l. fi. fortius papa: vt hic, z. xl. di. non est. ibi, te
2 nere cathedram. z imperatori. x. col. de pace tenen. ¶ †Secũdo
not. q̃ papa habet preeminẽtiam pastoralẽ, preemnet enim ce
teris dignitate, officio, z potestate. ix. q. iij. antiquis. z. c. seq. nã
ipse vocatus est in plenitudinẽ potestatis: ceteri in partẽ folici
tudinis. ij. q. vij. qui se. de vsu pal. ad honorẽ. z vocatus est Dei
dispositione: vt hic. z. vij. q. ſ. licet. ¶ Tertio no. q̃ Romana cu
ria dicitur alueus. z de hoc in gl. in ver. alueũ. z in ea vbi flumo
rũ. ff. de flu. l. ſ. ſ. ripa. de acqui. re. do. adeo. ſ. q̃ si. z quid sit tor
rens, dic vt in gl. in versi. torrẽs. z in ea in fi. ff. de flu. l. ſ. post prin.
¶ Quarto no. q̃ habẽs multis intẽdere debet expedire qs gra
uius est. de hoc in gl. in ver. instantijs. z in ea in fi. facit qs no. de
censi. cum nuper. ¶ Quinto no. pro instãtia. i. solertia. nam ma
ter omniũ artiũ est instantia. nouerca vero eruditionis est negli
gentia. lxxxiij. dist. nihil. Seneca epistola. j. Turpissima est iactu
ra que per negligentiam fit: z maxime in prelato reprobatur. ſ.
3 tit. ſ. cle. vnica. ¶ †Sexto not. q̃ papa debet exaltare catholicã
fidẽ. z fm Pau. hoc in predicationibus fit quibus populus in
struitur z in fide confouetur. xliij. dist. c. j. z in confessionibus re
petitis per que peccata vitantur z cõmissa delẽtur. de pe. dist. j.
ecce nunc. in fi. z. c. seq. z in sepulturis ecclesiasticis. nam homi
nes inuitanť ad suffragia pro defunctis. de quibus. xiij. q. ij. cũ
4 grauia. z in his cõsistit pfectus animarũ. de quo sequit. ¶ †Se
ptimo no. q̃ antistites. i. prelati curati habẽt regimen gregis. i.
5 sui populi. de offi. ordi. inter cetera. ¶ †Octauo not. q̃ quelibet
persona inclusa sub ordine clericali subest pape. sic eñ hic gña
liter disponit; ibi, ceteras personas quas ordo clericalis inclu
dit. ex hoc arguit Zaud. cõtra theologos qui dicũt tonsurã cle
ricalẽ nõ esse ordinẽ: cuius 2trariũ tenẽt canoniste de eta. z qua
li. cũ contingat. z dicũt Zaud. z Benẽ. q̃ quia sub ordine clericali
cõtinenť ordines sacri: vt hic, z. xj. q. j. de pson. in fi. quilibet ha
bẽs aliquẽ de ordinibus q̃ sunt nouẽ gaudẽt priuilegio, de quo
xvij. q. iij. si quis suadẽte. cũ sit inductũ in fauorẽ totius ordinis
clericalis. de sen. exc. cõtingit. j. z hoc etiã si fuerit promotus per
saltũ. xl. di. sicut. lij. di. per totũ. de cle. per sal. promo. per totũ: q̃
verũ est dicere hũc esse inclusum sub ordine clericali. qs no. z idẽ
dicit Ben. si esset prorsus illiteratus qui ordinem recipit: vt not.
xl. di. sicut. xxvj. dist. c. illiteratus. lij. dist. solicitudo. qs etiam no.
6 ¶ †Nono no. differentiã inter rancorem z odiũ. nam fm Pau.
rancor consistit in animo: z rancorẽ quilibet tenẽť dimittere. xc.
di. si quis contristatus. vbi de hoc. xxiij. q. iij. si is qui. odiũ vero
est inueterata inimicitia de vltione cogitãs. ipsa aũt vltione ni
hil est grauius. iij. q. v. qz suspecti. nec est desyderanda. xxiij. q. v.
de occidẽdis. Sed nec per iudicẽ negligẽda vbi expedit. xxvij.
dist. qz sunt. de postu. c. j. z odium peccati suadeť. xxiij. q. iij. ista.
lxxxvj. dist. odio. de hoc non loquitur hic, sed de odio hominis.
7 ¶ †Decimo not. q̃ rancores z odia prebẽt ausum malis mori
bus. C. de iudi. pperandũ. z dicit Zaud. q̃ hoc frequẽter euenit
in electionibus ecclesiarũ: qz tũc sunt sicut locuste rege carẽtes:
xvj. q. j. qui vere. dz ergo obuiari rancoribus z odijs ne hoc se
quať. ar. de cõsti. nã cõcupiscẽtiã. regula, cũ quid. lib. vj. ¶ Op.
in eo q̃ papa procurat pacẽ subditorũ: nã debemus inire certa
men spũale cõtra hostes anime. xxiij. q. j. nisi bella. Sol. Pau. q̃
hic de pace corporali in contrario certamine de spũali. nam ho
stis anime cõtinue circuit querẽs quẽ deuoret. iij. q. j. nulli. z ha
bet mille

bet mille modos nocendi.xvj.q.j.visis.z sedet tanq̃ leo in insidijs vt interficiat innocentẽ.de pe.di.ij.si enim inquit.vltra mediũ.ver.sic que. ¶Scõo opp.ad hoc q̃ etiã certamẽ corporale debeamus inire.xxiij.q.vlt.omni timore.z.c.hortatu.Sol.iustũ
a bellũ[a] exercẽt sine peccato: vt ibi,z de resti.spolia.olim.j.de iureiur.sicut.ij.de homici.sicut dignum.secus de iniusto de quo hic.vel etiam iusto si modus excedit:de pe.z remis.significauit.
1 ¶Clementina ista dudum.de sepul.locum habet tantum in fratribus predicatoribus z minoribus.
2 Discordia est periculosa.
3 Confessiones audire, z iniungere penitentias differunt. vide qualiter.
4 Sacerdotes curati possunt dare licentiam predicandi.
5 Religiosis quare magis permittitur predicare in ecclesijs z locis eorum,q̃ alibi.
Et quid comprehendatur nomine locorum.
6 Verbum,plateis cõmunibus.qs in ista cle.dudum.de sepultu. quid importet.
7 Predicare quibus liceat.
8 Predicandi si quis non habet licentiã si predicat, z aliqua acquisiuit,an teneatur restituere.
9 Fratribus predicatoribus z minoribus permittitur predicare, dũtamen non concurrant cum prelatis.de quibus prelatis intelligitur.
10 An autem sub verbo prelati,comprehendant rectores eccl'ia z.
11 Prelatus si velit tenere totam horam matitutiualem tam pro missa q̃ pro sermone z sic impedire fratres:an possit.
12 Quid de vicario.
13 An autẽ ea hora qua prelati predicabunt an isti cessabunt predicare quo ad omnia.
Adde ad idem.nu.14.z.15.
16 Studia generalia que dicantur.
17 Studium Senense qs fuit institutũ,postea destructũ, z iterum restauratum:an sit idem studium.
18 Sermones ad clerum, que verba sunt in ista cle.dudũ.de quibus sermonibus intelliguntur.
19 Predicationes ad funera mortuorum que dicantur.
20 Libere,hoc verbum.quid importet.
21 Quid autem intelligatur nomine prelati.
22 Quid si prelatus conuocat aliquos de clero, puta doctores:an hec conuocatio impediat predicationes fratrum.
23 Conuocare clerum generaliter quando z qua de causa possit prelatus.
24 Quid si generaliter prelatus conuocat populum: an sit locus huic clemen.
25 Fratres predicatores si inuitati sunt ad predicãdum a vicarijs parochialium sacerdotum an sufficiat.
26 Fratres predicatores an possint p̃dicare in ecclesijs parochialibus mandante epo:contra tamẽ voluntatẽ sacerdotis parochialis ecclesie.

Ver.Ab olim. ¶Not.ibi,sacerdotes z clericos.q̃ nedũ sacerdos,sz z clericus partẽ habet oblationũ z funeraliũ.ad hoc de fil.p̃sby.proposuit.z.c.ex parte.qs dicit Pau.verũ nisi ꝙsuetudo vel statutũ aliud habeat.de ver.sig.inter.cõtra facit litera.j.ꝟ.hmõi.ibi, parochialibus sacerdotibus z eor rectoribus.Sol.Pau.q̃ illud nõ excludit portionẽ clerici si est in eccl'ia causa coadiuuandi sacerdotẽ.nam dicitur curatus per cooperationẽ: q̃ sine eo
1 presbyter celebrare z alia facere non debet.de vi.z ho.cle.vt qsquis.de conse.dist.j.iubemus. ¶†Scõo not.q̃ hec constitutio locum habet tantũ quo ad fratres predicatores z minores: q̃ in his tñ loquitur.vnde dicit Laud.q̃ ad eremitas z carmelitas z alios religiosos cuiuscunq; status statur iuri cõmuni.de quo eo.ti.c.j.z.c.certificari.z idẽ no.j.ea.cle.ꝟ.hmõi.ver.verum. in gl.vt ptz.z dico in eo.ver.verũ.q.viij.Sed fuit postea prorogata per cle.ad eremitas.z per Jo.xxij.ad carmelitas.qs not.
2 Jo.an.de reg.constitutionẽ.lib.vj. ¶†Tertio no.q̃ discordia est periculosa.Salustius in iugurtino:Cõcordia parue res crescunt:discordia maxime dilabũtur.Hieronymus super psalmo
3 lxxv.vbi discordia ibi nõ protector deus. ¶†Quarto no.differentiã inter audire cõfessiones z iniungere p̃nias.z dicit Pau. q̃ cõfessiones audire simpliciter non prohibet:imo prodest ad augmentũ gratie pluribus cõfiteri propter erubescẽtiã que est maxima pars satisfactionis.de pe.dis.j.quẽ penitet.z di.v.qui vult.sed absolutio z iniunctio pnie soli sacerdoti reseruãtur: vt no.de offi.or.pastoralis.in gl.quo casu.z de hoc xxv.dist.ꝟ.ois.
b debet aũt sacerdos pnlam innotescere [b] nõ iniungere nõ plene penitẽti.de pe.di.iij.nihil. ¶Quinto no.pro celebritate:ibi, celebrem.ad hoc de elec.c.vlti.lib.vj. ¶Sexto not.in ver.in ecclesijs.ibi,inuitati.q̃ nullus debet predicare in parochia alterius. vj.q.j.scriptum. nisi inuitatus.ix.q.ij.nullus primas.z officium predicandi z docẽdi priuilegiatũ est:de sta.mona.qs dei.vbi de hoc.de magis.sup specula. ¶Septimo no.casum in quo nõ sufficit petere licentiã: sed opz q̃ obtineat.simle de testa.c.fi.li.vj.
ẽ.de testa.cle.vnica. secus de licẽtia petẽda super audiẽdo peni
4 tẽtias.j.eo.cle.statuimus. vbi sufficit petere. ¶†Octauo no.q̃
c sacerdotes curati[c] possunt dare licentiã predicandi.pro hoc gl. xvj.q.j.adijcimus.z qs not.Innoc.de hereti.excõmunicamus. ¶Nono not.fm Ben.ex verbo prelatus superior, q̃ in talibus a hz archiepus potestatẽ concedẽdi licentiã predictã etiã in dioce-
sibus suffraganeorũ.qs non probat hic. nam põt intelligi de superiore habili.puta legato.de of.le.c.j. ¶Op.in ver.in studijs. q̃ sit superfluus per id qs precedit. Sol. Benz.q̃ in casibus in hoc ver. positis possunt fratres predicare extra ecclesias z loca ipsorũ plateas cõmunes vt aliquid addat iste ver. ad precedentia.de hoc.j.in.q. ¶Scõo opp.eodẽ modo quia videt inculcatio ibi,fertis specialibus siue peculiaribus. Sol. Pau.q̃ verbũ peculiaribus, venit expositiue.i.specialibus.vel.i.proprijs,non cõmunibus quo ad solennitatẽ,quasi seorsum a cõmunibus.de conse.dist.ij.z hoc attẽdendũ de celebra.mis.c.ij. ¶Tertio op. in eo.ver. quid si superfluitas in eo q̃ dicit si prelatus ad se clerum generaliter cõuocet, aut ex aliqua ratione vel causa? Sol. Pau.q̃ verbũ generaliter, intelligitur.i.causa nõ expressa. z sic differt a vocatione q̃ fit ex aliqua ratione vel causa. dicit etiam Pau.q̃ differũt ratio z causa:quia ratio est ordo gerendorũ ex causa venientiũ:z est quasi rationis ordo. ar.de prebe.c.iij.j.di. consuetudo.causa vero potest esse sine ratione: sed non econuerso. accipit etiã causa pro impulsu animi ad aliquid agẽdum.ff. de postu.l.j.ꝟ.sexum.qñq; causa est ad cuius esse sequit aliud.z fm hoc sunt due cause essendi z due finiẽdi. no.Jo.mo.in proe. sexti.qñq; causa dicit modus siue forma.z dicitur de preteritis suasio:vt si maritus legat vxori ea q̃ eius causa cõparauit. ff.de auro z arg.leg.quintus.de condi.inde.damus. qñq; ponit pro explicatione facti.ff.ad.l.aquil.si ex plagis.ꝟ.tabernarius.quãdoq; pro contractu. de plus peti.c.vnico. quãdoq; pro controuersia.de ver.sig.forus. de iura.cal.c.vlti.lib.vj.z differũt causa z occasio. ¶Causa enim dicit ea p quã vnũquodq; fit:z qñ inserit necessario causatũ sicut eius remotio perimit causatũ: vt no.de iude.ita quorundã.z cõsistit in iure,z est rationabilis, z dicitur a chaos qs fuit principiũ omnium. ¶Occasio vero consistit z est iniusta. de maio.z obed.solite. vbi de hoc prouerbio.lxxj.occasionem querit qui vult discedere ab amico. ¶Quarto oppo.in ver.in ecclesijs.quia videtur inculcatio ibi, predicare vel proponere verbũ Dei.Sol.sic dicit causa maioris expressionis. Item predicare videt denotare propositionẽ verbi Dei cum quadã solennitate.proponere autẽ fit etiam simpliciter.z fm Pau.dic b proponere ad clerũ vel ad populũ.x.q.j.placuit.de of.ord.inter cetera.de censi.c.j.lib.vj. ¶†Quero in eo q̃ permittit religiosis libere predicare in ecclesijs z locis eorũ, quare magis ibi q̃ alibi.dicit Laud. q̃ ideo,quia intra septa suarũ domorũ restringitur territorii eorũ,z exẽptio eis concessa: z sic intelligitur locus exẽptus.de quo de priui.c.j.ꝟ.j.lib.vj.ex hoc arguit q̃ extra locũ religiosi suorũ prelatorũ sentẽtijs non ligantur:z impune nõ parent.arg.de sen.excõ. cum illorũ. ver.si vero claustralis. vbi hoc c tenet Host.licet aliqui dicãt q̃ tales prelati potius iudices sunt personarũ q̃ territorij:z ideo totus mũdus est eis pro territorio z q̃ religiosus vbicũq; sit ligatur sentẽtia prelati. pro hoc de reiud.cle.pastoralis.Ben.tenet primum:z hoc placet eo respectu quo prelati isti ferunt sentẽtias quo ad contẽtiosam iurisdictionem:quia non possunt ponere sedem in territorio aliorũ.de offi. ordi.cum eps.lib.vj.sed respectu voluntarie sentẽtiarum iurisdictionis z ad quas proceditur nõ in forma iudicij, verior est alia opinio: quia talia possunt exerceri etiam in alieno territorio. de offi.leg.nouit.vbi de hoc. ¶Secũdo quero quid cõprehẽditur sub illis verbis,locis eorũ.gl.in hoc verbo dicit q̃ includit quicquid intra septa est etiã in hortis.idẽ Laud.z Ben.ar.ff.de p cu.presens.z dicit Laud.hoc procedere etiã si loca sunt longe a domibus eorũ, cum indiffinite dicat de locis qs dz colligi attẽta forma exẽptionis que dz inspici. de priui.porro. sed exempta ecclesia vel monasterio alio nõ expresso venit tantũ id qs est intra septa.i.ea q̃ simul tenent cum ecclesia intra vnam clausurã. de priui.c.j.lib.vj.z ibi glo.in ver.exẽpto.z hũc intellectũ habuit gl.ista in ver.locus.z tunc etiã si longe distat ab ecclesia tñ sunt exẽpta:z sic dz intelligi qs dicit Laud. qui etiã exponit hoc verbum, locus eorũ. i. ad vsum eorũ deputatus cum dominiũ rerũ apud eos nõ sit nec in ꝓprio nec in cõi.de re.do.religiosum.sunt enim in summo gradu perficiendorũ.alij vero qui non-sic renunciarũt proprijs sunt in inferiori ordine. z de his duobus ordinibus in ecclesiastica hierarchia, ponit Dionysius de ecclesiastica hierarchia. z est ar.xvj.q.j.illa.z in hac gl.in ver.locis. ibi,in-
6 cludit.ad hoc.xvij.q.iij.diffiniuit. ¶†Tertio q̃ro quid importet verbũ,plateis cõibus. Sol.Ben.intelligendo de plateis lo-

a ¶Justũ bellum. adde Inn. in. c. olim.el.j. de rest. spo.Inn.in.c.sicut. de iureiurã. Host. in sum.tit. de treug.z pa.in ꝟ. quid sit bellũ. doct.in.c.pro humani.8 homi. li. vj.Hosti.in sum. tit. de pe.z re.in ꝟ.quibus z qualiter.Bar.in.l.ex hoc iure.ff.de iusti.z iure.

b ¶Penitentiam innotescere. Adde q̃ no.in simili in.c.officij.in verbo, penitẽtia.de pe.z re.do. i.c.ij. sup gl.fi.de elec.

c ¶Qs sacerdotes curati. adde gl.in.c.j. de reli. domi.lib.vj.

eorum in quibus morantur: z sic per verba precedētia ibi, eccle-
sijs z locis eorū restringūtur sequētia q̄ q̄ indiffinitiue prolata.
ff. de tri. vi. z oleo leg. l. vlti. §. j. z l. si quis. dicit tñ Ben. q̄ hec li-
tera etiam locum habet in plateis aliorum locorum q̄ suorum:
alʒ hec verba, plateis eorum. nihil adderēt cum premiserat de
locis eorū: maxime quia hic de fauore agitur qui non dʒ restrin-
gi, sed ampliari. regula, odia. lib. vj. ex eo autē q̄ eis permittitur
in his locis libere predicare. dicunt Laud. z Ben. q̄ hoc faciēt
absq; cujuscunq; contradictione vel licētia. simile verbū de pre-
ben. si beneficia. lib. vj. arg. ff. ad le. aquil. quē admodū. de acqui.
rer. do. l. ij. z qs ibi no. Itē quia fm Laud. exēpti sunt z sic non
subsunt ordinarijs: z hoc quo ad ecclesiam z loca eorū. sed quo
ad plateas que sunt iuris publici princeps vniuersalis, scʒ pa-
pa potuit disponere vt voluit nulli preiudiciū faciēdo. ff. quem-
admo. ser. amit. locus. §. vlt. ¶ Quarto quero in eo qs dicit pla
teis cōmunibus quid de priuatis. glos. in verbo, communibus.
dicit secus esse: idem Paul. qui dicit q̄ in plateis priuatis pre-
dicare nō possunt inuitis eis quorum sunt. ex quo not. q̄ platee
non sunt semper cōmunes. de no. oper. nuncia. significantibus.
¶ Quinto quero in eo q̄ permittitur istis predicare certis ca-
sibus: an hoc poterunt tempore interdicti. glos. in verbo, p̄dica-
re. q̄ sic. idem Paul. ¶ †Sexto quero quibus liceat p̄dicare[a].
dicit autem Paul. quod quandoq; quis predicat ratione ordi-
nis: z hoc cōpetit solis sacerdotibus. q̄nq; ratione prelationis:
z tunc competit etiā subdiacono qui pōt esse prelatus. de eta. z
qualit. preterea. z doctori in theologia approbato per eū ad quē
pertinet. de here. cum ex iniuncto. xxj. q. j. adūcimus. vbi de hoc.
xcij. di. in sancta. quandoq; ratione priuilegij: vt hic de iude. si-
cut. de pe. z remis. cū ex eo. quandoq; ex cōcessione speciali quā
facere potest quilibet habēs curā animarū persone note: vt ma-
gistro in theologia, vel idoneo z cōpetēti p̄dicatori, fm Inno.
de here. excōicamus. §. q; vero. qs intelligit Hosti. in transitu z
casualiter. sed generalē licentiā per totā dyocesim cōcedit solus
epūs. de offic. ordi. inter cetera. dicit ibi Host. q̄ epūs semp z vbiq;
admitti debet ad predicādū nisi prohibeaʒ ab eo cuius est dio-
cesis. hec procedunt de predicatione verbali facta conuocato
populo: sed predicare dando de se bonū exemplū, cuilibet licet:
vt no. de conse. distin. vj. nouissime. de hoc. vj. q. ij. c. ij. Laud. ple
nius distinguit cum queritur quis possit predicare aut de fide
disputare: q; aut loqueris de laicis, aut de clericis. primo casu
nullatenus possunt publice vel priuate. z si fecerint: sun excom-
municandi. de here. sicut in vno. z. c. quicunq; §. iubemus. nisi
faciant hoc aliqui prudentes rogantibus clericis, exempta tñ
muliere que nullo modo hoc potest cum sit virile officium. xxiij.
distin. mulier. si de clericis, aut de prelatis ecclesie, aut de alijs. si
primo modo: aut de papa: z ipse potest vbiq; predicare. xix. di.
in memoriam. z cuilibet cōmittere. de offi. deleg. c. fi. sed eius cō-
missarij subdelegare non possunt: vt ibi. si de inferioribus papa:
aut episcopis: aut de inferioribus prelatis. si de epīs: aut queris
an possint vbiq; per se predicare: z dic q̄ sic: nisi in alienis dioce
sibus prohibeaʒ ab alijs epīs. habent enim epī priuilegiū quo
ad hoc per vniuersum orbem. Marci vlti. ite per vniuersum
mundū z predicate ꝛc. xxj. di. in nouo. Matth. ix. aut queris an
possint alijs authoritatē dare. z dic q̄ non: nisi in propijs dio-
cesibus. xvj. qō. vj. nullus omnino. sic de inferioribus prelatis si
queris an possint predicare subditis sibi commissis: z dic q̄ sic:
xvj. q. j. adūcimus. etiā si non fuerint nisi diaconi tm̄: vt ibi. aut
nō possint alijs cōmittere forte alicui approbato: puta magi
stro in theologia vel alʒ p epm̄ approbato: z pōt prelat⁹ habēs
curā quo ad suas oues cōmittere casualiter z in trāsitu. z iō sa-
cerdotes cotidie committūt fratribus predicatoribus z mino-
ribus z similibus priuilegium predicandi: alias non liceret in
publico. de here. excōicamus. j. §. sane clerici. Si vero loqueris
de clericis non prelatis nec habentibus curas: aut volūt dispu
tare publice turbis coadunatis: aut secrete. si publice: licet ma-
gistris in theologia qui super hoc sunt priuilegiati tanq̄ docto
res fidei. de here. sicut. z illis quib⁹ papa cōmisit, vt sunt predi-
catores z minores: de quib⁹ hic z similes z alijs literatis. dicit
Laud. q̄ hoc non licet: de here. excōicamus. §. clerici. si vo secre
te: aut queris an possint cum inimicis fidei: aut cum alijs. si pri-
mo: dic q̄ nō licet: maxime de secretis fidei. xxiij. q. iij. cum alig-
bus. nisi forte heretici nimis prouocent eos: quia tunc debent
prudēter per aliqua verba eos trufare z illudere: qz nihil respō-
dere non esset vtile propter audiētes qui forte crederent quod
non posset responderi. xliij. dis. in mandatis. si autem cum alijs
q̄ inimicis fidei: dicit Laud. q̄ turba nō cōcitata hec possunt.
Refert tñ duas opiniones: nam quidā dicunt q̄ nō per modū
predicationis, sed monitionis quā quilibet facere potest, etiam
monach⁹. xvj. q. j. c. j. z. c. qz iusta. alij dicūt q̄ p̄lt etiā predicare:
quia hoc nō consistit in contentiosa iurisdictione: nec refert qs
predicet. xix. distin. fm. z qs ibi no. glos. z Inno. z Hosti. de he-

a ¶ Quib⁹ liceat predicare. adde a glo. in. d. c. adūcimus. Inn. in. c. excōicauim⁹, in §. si vo. de here. m sua gl. Ab. in c. q̄ sit, de iude.

b ¶ Si nō habēs licētiā. Adde gl. in cle. j. de rel. do.

c ¶ An sub hoc verbo, p̄lati. adde glo. in cle. j. de elec. doc. in. c. decernim⁹. de iud. Inn. in. c. abbate. de v. sig. doct. in. c. romana. §. j. de fo. cōpe. li. vj. doc. in. c. cum ab ecclesiarū. de of. ord. Archi. in. c. vt animarum. de cōsti. lib. vj. Archi. in. c. j. de ma-jo. z obe. eo. lib.

d ¶ Si vult predicare, adde gl. in c. in sancta. xcij. di. gl. in. c. adūcimus. xxj. q. j. Inno. in. c. excōicamus. in. §. si vo. de here. I gl. sua. incipi. non ergo. doc. in. c. cum ex iniūcto. de here.

8 re. excōmunicamus. j. ¶ †Septimo quero si non habens licen-
b tiam[b] predicādi predicat, z aliqua acquisiuit: an teneatur resti-
tuere. glos. xxj. q. j. adūcimus. arguit pro z contra. Laud. ibi te-
net q̄ sic: pro quo facit. ff. de leg. j. si seruus pluriū. §. j. vbi si pro-
nunciatur contra heredem in causa hereditatis non preiudica-
tur legatarijs si perlusorie egit. facit de emp. z vēd. c. fi. Matth.
etiā hic arguit q̄ acquiraʒ ecclesie. ff. de inoff. testa. posthumus.
§. si quis. vbi si extraneus expugnauit testamentum. hoc ei non
prodest nisi vt legitimus expugnauerit. In contrarium argut
Mat. quia non refert quis vel qualis predicet. ad hoc de coha.
cleri. vestra. Puto verius q̄ nō possit cogi ad restitutionē: quia
licet iniuste fecerit: non tamen turpiter acquisiuit a volentibus
ei gratis tribuere. pro hoc qs no. de deci. ex transmissa. z ipsi tri-
buētes habuerunt meritū ex auditione predicationis. de elect.
dudum. ij. z quod ibi not. glo. in verbo, decepte. fateor q̄ potest
aliter puniri tanq̄ qui immiscuit se officio ad se non pertinenti.
9 ¶ †Octauo quero in eo q̄ permittiʒ fratribus predicare, dum
tamē non cōcurrāt cum prelatis: de quibus prelatis hic loquiʒ.
glos. in ver. prelati. q̄ locum hʒ siue sint prelati iure cōmuni, siue
consuetudinario. Idē Laud. z Pau. qui exponit prelatos de iu
re cōmuni: vt sunt epi. vel de consuetudine: vt quilibet prelatus
inferior. facit. lxix. di. quoniā. v. prori. Ben. intelligit de prelatis
quales hic dicunʒ epi: qui prelati proprie dicunʒ omnū locorū
10 dioces. alij nō: sic mihi placet gl. cū eo qs dico in seq. q. ¶ †Ma-
c no quero an sub hoc verbo prelati[c], comprehēdanʒ rectores ec-
clesiarū. gl. e. in ver. prelati. dicit q̄ non: quia supra exprimiʒ rec-
tor, post verbū prelati, ibi, ab olim inter prelatos z rectores. idē
Pau. ex hoc videtur q̄ hoc nomē prelati, stricte sumatur. quod
tenet Laud. qui inducit in simili de offi. ordi. si episcopus. de epo.
ordi. cum nullus. lib. vj. Alibi fm eum accipiūtur largius. de
offi. ordi. cum ab ecclesiarū prelatis. Stepha. accipit largo mo-
do vt comprehēdantur etiā ipsi curati qui suo modo sunt prela-
ti. arg. d. c. cum ab ecclesiarū. quia si aliud diceretur, non satis-
fieret intētioni huius constitutionis, que intēdit vitare scanda-
la inter partes quarum principaliores sunt curati: quia magis
ipsos tangit q̄ epos z superiores. z si cōcurrerēt ad predicādū
fratres cū curatis, surgeret diuisio populi: z sic nutriretʒ discor-
dia. Alio etiam modo referʒ per aliquos dictū Stepha. q̄ dixe
rit prelatos esse eos qui sunt electi a collegio vel vniuersitate: vel
qui preferūtur collegio ab eo qui habet administrationem cum
iurisdictione. d. c. cum ab ecclesiarū. Mihi placet gl. nam ob ho-
norem prelatorū reseruatur eis q̄ hora qua predicant non pos-
sint fratres predicare. prelatos aūt intelligo qui habēt dignita-
tem cum administratione quantū ad hanc cle. z puto q̄ sit eius
mens loqui de prelato qui hʒ iurisdictionē quasi epalem: quasi
ob hanc superioritatē differaʒ ei in toto loco etiam per eos qui
sunt exēpti z qui priuilegiū habēt predicandi: sicut patet hic de
fratribus predicatoribus z minoribus. isti enim exempti sunt, z
predicare possunt ex indulgentia apostolica: vt hic. alʒ vt dicit
Matth. predicare non possunt: qz nō tm̄ humanis vocibus, sed
etiam diuinis mortui sunt. xxj. q. j. placuit. z pro hoc qs nūc dixi
de habēte quasi epalem, est qs dico. j. §. statuimus. q. ij. Ex his
not. fm Laud. q̄ vbi ius cōmune cōcurrit cū priuilegio, prefert
ius cōe: qz natura originis potior est acquisitione. i. cā naturalis
potior accidētali. ad municip. libertas. §. prescriptio. z vbi adest
auxiliū ordinarij, cessat extraordinarium. ff. de mino. in cause. §.
causa. nisi in casu quo specialiter priuilegiū derogat iuri cōi: qz
tūc speciale derogat generali, z singulare cōi. de reg. iur. generi.
11 lib. vj. ¶ †Decimo q̄ro si prelatus velit totam horam matuti-
nalem tenere tam pro missa q̄ pro sermone, z sic fratres de toto
impedire. videʒ q̄ possit: quia hic dicit in singulari de hora, non
de horis. Itē de hora illa tantū qua ipse predicat nō de alia: pro
hoc qz fauor est in multiplicatione predicantiū. distinct. xxj. in nouo.
dicit Laud. q̄ prelatus dʒ eis partiri illam horā: maxime si fra-
tres aliam sibi nō conuenientē habēt. arg. de presump. manda-
to. j. q. j. interrogato. paria sunt aūt vt hic ptʒ an prelatus predi-
cet, an cōrā se faciat predicari solēniter: quia nō refert an per se
an per aliū faciat. de sen. excō. mulieres. z in hoc no. fm Pau. q̄
dicit solēniter. si enim faceret predicari clam coram paucis: ces-
12 saret hec litera: quia tūc non derogaʒ sue dignitati. ¶ †Unde-
cimo quero quid de vicario. glos. in ver. prelati. dicit idem qs de
d prelato. Idē tenet Pau. dicēs hoc procedere si vult predicare[d]
vt vicarius, non vt alius prelatus cui cōpetit ex officio: vt quia
habebat aliquā prelaturā. Itē fm Pau. secus si etiam vt vica-
rius vult facere coram se predicari: qz in hoc nō representat perso-
13 nam epi. ¶ †Duodecimo q̄ro an ea hora qua predicabit prela-
tus cessabūt isti predicare quo ad omnia. dicit Pau. q̄ cessabūt
predicare quo ad loca de quibus premisit. s. in suis ecclesijs z lo
cis eorū z plateis cōibus existētibus in ciuitate z castro vel vil-
la. vbi ordinarius vel villa vult p̄dicare, vel ante se facere predi-
cari: non in alijs nec in plateis priuatis cessent: tñ etiam in casu

de here.

14 de here.vt officiū.§.compescēdi.lib.vj. ¶ †Decimotertio quero in eo qđ hic m ℣.preterq̄. permittit q̄ predicet hora qua predicat prelatus si est de volūtate prelati an sufficit volūtas tacita.dicit]Pau.q̄ nō:vt innuit litera sequēs.s.cum dicit de licētia speciali. Ex hoc not.casum in quo p̄dicare possunt ea hora qua predicat prelatus cum habeāt licentiā specialē eius.aliud est in
15 studijs gñalibus, vt statim sequit. ¶ †Decimoquarto quero in ver.in studijs.in quo differt iste ℣.a superioribus.dicit ¶Bat. q̄ in hoc:quia in superiori dicit q̄ fratres predicti p̄dicare possunt in ecclesijs z locis eorū z plateis cōib⁹ libere: excepta hora qua prelati volūt predicare ꝛc.vt.s̄.Sed in hoc ver.possunt libere,temporibus tū hic specificatis predicare in locis quibuscūq; per totam ciuitatē vel diocesim vbi morantur. exceptis ecclesijs parochialibus in quibus predicare nō possunt nisi cum licētia: vt.j.in ver.in ecclesijs. Idē Ben.dicēs q̄ nisi in casu huius ver. possent predicare etiam extra loca. de quibus.s̄.dicit ante hūc ver.nihil specialitatis hic induceretur.nec aliquid operaret iste ver.contra id.ff.de leg.ij.si quando.de ver.signi.abbate.de con-
16 cef.prebē.cle.vnica.§.secus. ¶ †Decimoquinto quero in eo qđ dicit in studijs generalibus,q̄ sint generalia.glo.in ver.generalibus.intelligit de locis habētibus studium ex priuilegio vel cōsuetudine cuius initij non sit memoria. pro hoc de ver.sig.super quibusdam. ff. de aqua coti.z esti.hoc iure.§.ductus aque.z in hoc no.glos.singu.etiam ponit Jaco.de are.in proe.ff.exēplum de hac ciuitate]Padue q̄ ex consuetudine longissima studium habuit:qđ dicit sufficere etiam cessante priuilegio:quia talis cō suetudo facit aliquid licitum: sicut priuilegiū. ff.de aqua coti.z estiua.hoc iure.§.ductus aque.de verb.signi.super quibusdam. nam princeps permittendo tanto tempore videtur concessisse z reuocasse prohibitionē.de qua in dicto proemio. ff.de exerci.l.j. §.magistrum.ff.loca. cum in plures.§.locator. super hoc tamen hec ciuitas multa habet priuilegia.]Pau.dicit q̄ q̄ studia dicā tur generalia relinquitur arbitrio iudicis:vt si vigeat sacra pagina z artes ibi docētur:vt not.]Posti.de cle.non resid.tue.dicit autē q̄ loca vbi iura docētur debēt esse insignia: in proe.digest. §.hec autē tria.z alia quibus competat hoc ex priuilegio speciali vel de iure cōmuni.de priuileg.c.ij.lib.vj.vel consuetudine:cuius in contrarium non sit memoria:quia hec equiparantur.al leg.d.c.super quibusdā.z in.d.§.ductus aque.ex predictis videtur]Pau.velle q̄ quo ad hanc cle.dicitur studiū generale.dum modo actualiter ibi doceantur facultates predicte, pro hoc q̄ locum habet ratio de qua in tex.de sermonibus qui ex more fie-
17 ri solent ad clerū.de hoc dic vt in se.q. ¶ †Decimosexto quero de nouello Senēsi studio.ita querit]Pau.cuius tēpore nouiter fuit studiū Senis.qđ postea fuit destructū z nouiter a.xij.an.citra reformatū z iterum destructum.dicit]Paul.idem videri, cū sit generale fm modū premissum z in regia ciuitate constitutū: quia nō in castro vel villa.z litera loquitur de generalibus non de priuilegiatis tantū. qđ not.non ergo sufficit studiū esse priuilegiatum: nisi cum hoc sit generale. z dicit]Pau.q̄ per hoc videtur dicēdum quedam sunt studia generalia actu z priuilegiata.j.de magis.cle.inter.quedam priuilegiata,sed non actu generalia.quedā generalia sed non priuilegiata.quedā particularia non priuilegiata. de primis z tertijs non videtur dubium quin habeat locum hec litera: in secūdo z quarto non habet locum. facit de cle.non resi.tue.z litera que dicit,generalibus.hec dicit]Pau.vera.quo ad cōcessa existēti in studio:sed quo ad licētiam docēdi vbiq; secus:quia illam oportet obtinere in studio priuilegiato fm modū premissum. nam cum talis licētia respiciat oēs, oportet q̄ concedatur ab eo vel eius authoritate qui est iudex omnium z princeps.ix.q.iij.cuncta. sicut dicimus de canonizatione sanctorum.de reliquijs.z veneratione sanctorū.c.j.z.c.ij. z in priuilegio predicandi. de here.excōmunicamus.§.quia vero.z concessione tabellionatus.de quo in Spec.de instru.edic. §.restat.ver.sed potest.z ver.sequē.ex predictis no.]Pau.vnum priuilegiū studij. Aliud est de magistris super specula.q̄ not.in hoc autem qđ dicit]Paul.oportere quo ad licentiam docendi vbiq; q̄ sit studium priuilegiatum a principe,puto sufficere esse
18 generale ex prescriptione:cuius initij non est memoria,per ea que dixi.ff.proxi.q. ¶ †Decimoseptimoquero de quibus sermonibus loquitur hic:ibi,sermones ad clerū.dicit ¶Matth.de sermonibus in natiuitate domini, pasche, quadragesime, aduentus
19 dñi z penthe.prout in studijs consueuit fieri.dic attendendam consuetudinem studiorū:qđ probat verbū, solet. ¶ †Decimooctauo quero quomodo intelligat qđ hic dicit de predicatione ad funera mortuor.Sol.Ben.z ¶Matth.qđ intelligit de funeribus magnatū vel aliorū ad que congregatur populus: z tūc
20 predicatur. ¶ †Decimonono quero quid importat verbū libertia etiā in alijs locis q̄ supradictis possunt vbi sunt studia generalia vel tēpore funeris.vbi est de consuetudine vel in suis festis predicare. dato q̄ illis diebus clerus cōuocaret per suū prelatum.qđ intellige,dum tamen non illa hora qua cōuocatur clerus: quo casu non debēt sermocinari ad clerum,licet predicare ad populum vel super funere possint.z hoc vult glos.in ver.nisi. cum ea concordat]Pau. qui dicit simile de rescri.statutum.§.z cum autē.lib.vj. vbi qđ hic dicitur q̄ possit libere impetrare, intelligitur etiam extra prouinciā.exponit etiam]Pau.libere.i.nō
21 ob.alicuius contradictione. ¶ †Vicesimo quero de quo prelato intelligitur ibi,vel prelatus superior. gl.non respectu.dicit q̄ loquitur de superiore respectu subditorū clericorum, non respectu epi:de quo premisit.z idē]Pau.sed Steph. dicit q̄ loquitur de superiore respectu episcopi:z q̄ inferior in hoc non habet potestatē, cum hic expresse sic loquatur. Itē quia regulariter studia sunt in ciuitatibus in quibus sunt diuerse parochie vbi clerici morantur:nec posset vnus rector clerū generaliter conuocare:dato q̄ vocaret:non obtēperaret sibi,cum super hoc nō habeat iurisdictionē compulsoriā: z sic esset vocatio delusoria. de of.dele.ex literis.z sic contingeret oriri scandala q̄ vitari intēdit presens constitutio: vt.s̄.in ver.ab olim. dic verbum prelatus, superior debet intelligi de eo qui habet iurisdictionē quasi episcopalē in loco.talis enim etiam si sit inferior episcopo potest ge-
22 neraliter cōuocare clerū. ¶ †Vicesimoprimo quero si prelatus conuocat aliquos de clero, puta doctores.dicit glo.secus:quia hec vocatio non impedit fratres: quia hic loquitur de generali cōuocatione. idē Ben. quia cū hic excipiat solū in casu,in quo fit generalis cōuocatio:in ceteris regulis cōfirmat.ff.de fun.instru.quesitū.§.vt idē respōdet domo.in auc.de nō alie.§.vt aūt.
23 col.ij.z vtrobiq; no.z p Dy.in rub.de reg.iur.lib.vj. ¶ †Vicesimosecundo quero que possit esse causa conuocandi generaliter clerum.Laud.exēplificat: vt quia forte sit causa examinandi aliquos hereticos vel condēnandi eos, vel forte fuit congregata synodus,vel quid simile. Benze. exēplificat in eo qđ dicit causa vigēte: puta ad cessandum pericula vel scandalum imminens.pro differētia vero inter generalem z specialem conuoca-
24 tionem:facit de offi.ordi.si sacerdos. ¶ †Vicesimotertio quero quid si generaliter a prelato conuocatur populus. dicit]Pau. nō esse locū huic litere.aliud enim clericus: aliud populus.arg. de sen.excō. si sentētia.lib.vj. ¶ Vicesimoquarto quero in ver. in ecclesijs.quid de capellis ipsarum: dicit idem Ben.z]Pau.z Laud.pro hoc vltra gl.inducitur de peni. qđ. de penitētia dist. j.sed z continuo. ¶ Vicesimoquinto quero quomodo se habet iste ver.ad precedētes.gl.ea. soluit q̄ in precedētibus permittit fratres predicare cum certa modificatione. hic prohibetur nisi certis casibus ꝛc. vt in gl.z idē Laud.]Pau.z Ben.in quo dicit Laud. q̄ cum ius cōmune sit pro prelatis quibus naturaliter hoc cōpetit:istis aūt incidēter.ar.de of.ord.inter cetera.xvj. q.j.adijcimus. ideo predicationis officiū commissum fratribus per ¶Martinū papam intelligebat sine aliquo preiudicio prelatorū:z anteq̄ in locis prelatorū fieret eorū licētia prius haberetur. z in hoc concordat regula predicatorum asserēs q̄ fratres omnia faciēt in diocesibus episcoporum cum eorum obediētia: z similiter regula minorum dicēs q̄ fratres non predicēt in diocesibus episcoporū cum ab eis fuerit contradictū: pro hoc.vj.q. iij.scriptū.Ext.dist.priuatus.xj.q.j.peruenit.de vsu pal.ex tuarū. ad predicta inducit]Pau. quia quo ad hunc ver.omnia intelligūtur negata q̄ non sunt concessa. ar.de priuileg.pastoralis.de elec.constitutio.lib.vj.de verb.sig.cle.exiui.ver.cum dictus sanctus. ¶ †Vicesimosexto quero si fratres inuitati fuerint a vicarijs parochialiū sacerdotū,an sufficiat.videtur q̄ non: quia dicit q̄ debēt inuitari ab ipsis sacerdotibus. Dic cōtra vt in glos. que dicit sufficere si sunt vicarij etiam tēporales. Idem]Pau. quia tales habēt curam.de offi.vicar.cle.vnica. de prebē. extirpande.§.j.z.c.exposuisti. z eo.tit.s̄.sup eo.lib.vj.sic intelligit de
26 priuileg.cle.religiosi.in prin. ¶ †Vicesimoseptimo q̄ro in eo q̄ permittit fratres predicare in ecclesijs parochialibus mandante ep̄o vel superiore prelato,an tunc possint indistincte.]Pau.q̄ a fic.dicēs q̄ tunc hec possunt presentibus vel absentibus episcopis vel prelatis mandantibus etiam non vocati vel inuiti:z cōtra beneplacitum sacerdotum:z nulla licētia petita vel obtenta ab eis: quia episcopus z alter prelatus superior ex officio curā gerit in ipsis ecclesijs maiorē q̄ sacerdos.argu.de peni.z remis. si episcopus.lib.vj.eius ergo solius licentia sufficit.

¶Verbum libere. Adde glo.in clemē.fi.de eta.z quali.doc.in.c.p venerabilē. q fil. sint leg.doc.in.c. q̄ in ecclesiarum. de cōsti. doct.in c.de multa.de p̄ben.doct. in.c.ls epūs.de p̄bē.li.vj. Barb. in.c.j. de of.ordi.Rapha. cu.cōsi.xcviij. incip.Anto.benedicto.in.ij.col.

1 ☞ Petere quis debet humiliter:quando petit aliquid a superiore in dignitate constituto.

2 Fratres de quibus fit mentio in cle.dudum.de sepultu. possunt audire confessiones eorum tantū qui subsunt diocesanis,a quibus fratres licentiam petunt.

3 Penitentie iniungi possunt ad arbitrium confessoris.

4 Absolutio dicitur esse beneficium.

5 Fratres si habent loca in ciuitatibus z non in diocesi, an poterunt deputari ad audiendum confessiones in tota diocesi.

a re^a,qđ hic est.dicit Ben.qđ importat q̄ fratres etiā absq; licētia etiā in alijs locis q̄ supradictis possunt vbi sunt studia generalia vel tēpore funeris.vbi est de consuetudine vel in suis fe-

6 Fratres presentare prelatis quibus liceat.
7 Et de quibus prelatis loquitur.
8 Fratres predicatores an possint petere licentiam a prelato extra territorium.
9 Prelatus si sit excommunicatus vel suspensus ita q̄ nō potest haberi copia sui, quis supplebit defectum eius.
10 Humilitas quid est.
11 Fratres deputandi ad audiendas confessiones, an possint eligi ante petitam licentiam a prelatis.
12 A quibus autem peccatis possint isti fratres electi ad audiendas confessiones absoluere.
13 Penitentia prius est imponēda q̄ danda absolutio. que est ratio huius.

§. Statuimus.

¶ Glo. diuidit in quinq; partes quas sigillatim prosequor. magistri totius ordinis fiūt post licētiam datam. j. ver. seq. ante enim nō debēt eligere. Pau. z dico. j. q. viij. ¶ No. de ver. statuimus, z de ver. ordinamus. q̄ videtur poni pro distinctis: tñ puto q̄ promiscue accipiūtur, z alterū sufficisset: sed fuit dictū ad maiorē expressionē. ¶ Sc̄o no. casum in quo requirit persona lis presentatio: ibi, ad presentiā prelatorū se conferant per se vel per fratres. ex hoc dicit Pau. non sufficere q̄ per literas vel per alios nuncios licentiā petant. z idē Ben. z intelligit Pau. fratres sui ordinis: nam hoc casu predicatores nō possunt petere pro minoribus: nec ecōuerso. argu. xvj. q. j. monachi. ¶ Tertio no. q̄ cum permittit alicui q̄parere per interpositā personā debet ad hoc deputare idoneā p̄sonā: ibi, ad hoc idoneas. i. ad talem licētiā generalē petendā. ¶ †Quarto not. q̄ cū aliq̄d petit a superiore vel alio in dignitate cōstituto debet peti humiliter. de maio. z obe. humilis. vbi de hoc in gl. z dico. j. q. viij. ex hoc dicit Pau. q̄ si hic licentia petit aspere z cum superbia, nō videt satisfactū huic constitutioni: z ideo iterū esset petenda propter omissionē forme. arg. de rescri. cū dilecta. debet etiā aduocatus judicē humiliter cōmendare vt eum in partē suam trahat. not. Spec. de aduo. §. hic dicendū. ver. deinde. vsq; ad fi. ¶ †Quinto no. q̄ fratres, de quibus hic, possint audire confessiones eoz tm̄ q̄ subsunt diocesanis: a quibus fratres habēt licētiā. ex hoc infert Pau. q̄ aliorū nō subditorū audire nō possunt etiā si sint in loco. dicit aūt Ben. q̄ diocesani possunt dare hanc licentiam audiēdi cōfessiones quo ad totam diocesim, curati vero tm̄ speciale licentiā concedūt. de offic. archipresby. officium. de peni. omnis. possunt etiā fratres audire eos tm̄ qui volūt eis cōfiteri: ibi, volentiū. z sic non compellit quis eis confiteri. licet secus in parochiali. d. c. omnis. z non expedit volenti confiteri fratribus vt habeat licētiam a suo parochiali: licet aliter dicat glo. in. d. c. omnis. z ad hoc de peni. dist. vj. c. fi. sufficit enim licētia diocesani. pro hoc tex. ibi, libere. Pau. q̄ dixi. §. ver. pro. q. q. xxvij. Item nō expedit q̄ cōfessi fratribus iterū confiteant sacerdoti parochiali. Steph. qui dicit sic terminatū p Jo. xxij. ¶ †Sexto not. q̄ penitētie[a] sunt in arbitrio cōfessoris: ibi, cognouerit. pro hoc xvj. q. viij. tempora. de eo qui cogno. consan. transmisse. z in hoc dicit Pau. consyderandā qualitatē peccati, peccatoris cōditionem, z alias circunstantias: z propterea opz q̄ ponant in arbitrio cōfessoris qui maxime cōsyderabit cōtritionē peccātis q̄ tāta poterit esse q̄ omnē satisfactionē includet. de cōse. dist. iij. baptismi. z no. gl. de pe. di. j. mensurā. z qualis debeat cōtritio esse, no. Jnn. de pe. omnis. ¶ Septimo not. ordinē in cōfessionibus audiēdis. de hoc in gl. no. z idē Laud. z Ben. ¶ †Octauo no. q̄ absolutio est beneficiū. z dicit Laud. q̄ absoluens dicet: ego authoritate Dei omnipotentis z apostolorū Pe. z Pau. officiū mihi in hac parte cōmissi absoluo te ab his peccatis mihi cōfessis z alijs de quibus nō recordaris. addūt etiā: Jn nomine patris z filij z spiritus sancti. Amen. ¶ †Quero si fratres habēt loca in ciuitatibus z non in diocesi an poterūt deputari ad audiēdum confessiones de tota diocesi. Pau. q̄ sic: vnde in ver. in quibus. supplet sc̄z in ciuitatibus z diocesibus: dicēs idem si in altero habēt loca z in vtroq; predicare possunt p modū de quo sequit pro hoc: quia etiā si non habeāt loca in ciuitate nec diocesi. si tñ habent in locis vicinis: sufficit. q̄ dic vt in glos. dato. z illā gl. ibi, possunt tñ prelati de quibus sequit ꝛc. Jnduxi alīs in questione facti ad pbandū q̄ prouincialis vel prior cōuētualis[b] certi loci predicatorū cēsereť prelatus, adeo q̄ possit esse procurator nō obstāte cle. religiosis. de procu. probat eñ hec gl. q̄ superiores fratrū predicatorū z minorū sunt prelati. ¶ †Sc̄o quero in eo q̄ hāc potestatē presentādi fratres permittit aliquibus prelatis hic nominatis an liceat alijs. glo. in ver. custodes. dicit q̄ non; dicēs priores conuentuales predicatorū z guardianum quo ad minores hoc nō posse. z idē Pau. z Benze. ¶ †Tertio quero de quibus prelatis loquitur hic: ibi, prelatorū. glos. in hoc ver. dicit q̄ de episcopis z superioribus, idē Benz. z Stepha. z Mat. Jo. mona. intelligit de prelatis qui iurisdictionem habēt de iure cōmuni vt episcopi cōsuetudine vel priuilegio. hec enim dant iurisdictionē. de consan. c. j. Contra hoc facit litera precedens z sequēs que loquitur de ciuitatibus z diocesibus in quibus sunt epi. xxv. dist. perlectis. lxxx. dist. epi. de priuile. c. j. Pau. tenet primū si tales sunt prelati qui in loco habeāt iurisdictionē quasi episcopalem, ita q̄ nulli diocesano subsint ipsi. nec eorum subditi. arg. de priuileg. abbates. ad fi. lib. vj. nam quo ad tales non sufficeret licentia diocesani: vt probat litera sequēs: ibi, suorum subditorū. qs placet. tales enim censentur iuris episcoporū: vt not. de reb. eccle. non alie. cle. j. in glo. de episcopo. pro hoc qs dixi. j. versi. proxi. q. ix. ¶ †Quarto quero an hec licentia possit peti a prelato extra territorium. Pau. q̄ sic: cum sit voluntarie iurisdictionis. facit qs not. de offi. lega. nouit. ¶ Quinto quero quid si vacat sedes. dicit Pau. q̄ petit a capitulo. arg. de ma. z obe. cum olim. ¶ Sexto quero quid si non potest haberi copia prelati: vel est excōmunicatus, suspensus, vel interdictus. dicit Pau. q̄ primo casu petetur a suo vicario in spiritualibus si habet de tempo. ord. cum nullus. §. epō. lib. vj. si vero habet z malitiose hoc facit: forte possunt eligere sine licentia. dicit tñ tutius adire papā vel superiorē qui eius negligētiā debet supplere. ix. q. iij. cum simus. facit de iurepa. nullus. ¶ †Sc̄o casu sc̄z cum prelatus est excommunicatus, suspensus, vel interdictus. dicit Pau. q̄ adhibitur is qui habet supplere prelati defectū. ad hoc de cōcef. prebē. quia diuersitatē. ix. q. iij. cum simus. ¶ †Septimo quero in eo qs dixi in. iij. no. de humilitate: quid est humilitas[c]. dicit Aug. q̄ est intuitu proprie conditionis: z sui conditoris voluntaria mentis inclinatio: z est contēptus proprie excellentie qui commēdatur, licet superbia reprobetur. ¶ †Octauo quero an fratres deputandi ad confessiones audiēdas possint eligi ante licentiam petitam a prelatis. dic q̄ non, per literam ibi, fuerint. qs dixi in tex. in hoc ver. dicit tamen Benze. q̄ licet prima licētia non petatur, valet confessio facta per prelatos superaudiendis confessionibus. nam nec iste text. dicit q̄ petatur licentia super ipsis eligēdis, sed super tribus que hic sequuntur concedendis eis qui electi fuerint. qs tenet etiam Matthe. propter hoc qs no. de elec. qs sicut. in gl. sic patet. z quia fratrum est eligere cōfessores, sufficit ergo q̄ quo ad substantialia seruata est forma in confessione: sc̄z licētie super audiēdis confessionibus. ¶ †Nono quero a quibus peccatis possint absoluere fratres electi vt hic dicitur. dicit Pau. q̄ ab illis a quibus possunt absoluere curati sacerdotes. j. e. cle. ver. huiusmodi. ad casus enim reseruatos nō possunt se extēdere sine licētia diocesani. de peni. si episcopus. lib. vj. Et exponit Pau. text. ibi, penitētias salutares. i. salutē anime tenētes. de peni. distin. j. his positis. de peni. omnis. z dicit Matth. q̄ vt penitētia sit salutaris tria necessaria sunt: cordis contritio[d], oris confessio, z operis satisfactio. de peni. dist. j. perfecta. Cum etiam tribus modis Deum offendamus: cogitatione, delectatione, z opere. Jdeo cōtrarijs modis purgatur peccatū. contritio nāq; est dolor pro peccatis assumptus cum proposito confitēdi z satisfaciēdi[e]: z talis dolor dz esse triplex. acer: quia Deū offendimus. acrior: quia patrē celestē qui nos pascit multipliciter offendimus. acerrimus: q̄ nos pro nobis sanguine liberauit. z quantus debeat esse dolor, vt no. Jnno. de pe. omnis. in gl. cōtritio. z in eo qs dixi Deum offendi cogitatione, intellige deliberata. nam primi motus cum nō sint in potestate nostra, non imputantur nobis ad culpā. vj. dist. §. pensandū. ¶ †Decimo quero in eo qs hic dicit prius imponēdam penitentiam q̄ fiat absolutio, que est ratio. dicit Laud. q̄ quia in penitētie impositione apparet tertia pars principalis materie debite huius sacramenti penitētie, sc̄z satisfactio: quatenus est ex parte peccatoris sine qua saltē in effectu non est perfectū sacramētum penitētie: ideo non pōt forma debita apponi per ministrū donec prius ipsa debita materia integre sit peracta q̄ in tribus consistit q̄ dixi. §. proxi. q. sc̄z contritione, confessione, z satisfactione: saltem in affectu. arg. de peni. q̄ quidam.

1 ☞ Fratres qui eliguntur ad confessiones audiendas debent esse sufficientes quo ad sex qualitates que sunt in ista clementi. dudum.
2 Fratres dicti debent personaliter presentari diocesano.
3 Laico qualiter permittitur in necessitate audire confessiones.
4 Fratres deputandi ad audiendas confessiones an sit necesse q̄ obtineant licentiam a diocesano.
5 An autem isti debeant eligi nominatim, vel an sufficiat generaliter nominare episcopo omnes confessores de diocesi.
6 Quales autem isti confessiones audire possunt.
7 Casus reseruati quo ad absolutionem qui sunt.
8 Jrregulares qui nō possunt absolui nisi a papa, an saltem possint absolui a peccato.
9 Fratres deputati ad audiēdas confessiones an habeāt curam.
1 **Ver. Ac deinde.** ¶ †Not. q̄ persone electe ad audiēdas confessiones debent esse

a ¶ Qz penitētie. Adde text. in. c. deus qui. de pe. z re. quē penitet. I de pēn. dis. j. gl. j. in. c. tpa penitudinis. xxvj. q. vij. gl. in ℣. arbitriū. in. c. suscepimus. de homi. gl. in ℣. z cōfessis. in extraua. bonifacij. viij. incipiē. antiquorum.

b ¶ Prior conuentualis. Adde gl. j. in cle. si religiosus. de pcura. facit. c. quorūdam. in ver. solū prelature. de elec. li. vj. et ita etiā refert se cōsuluisse do. Lard. in. d. cle. si religiosus. i. xij. a q. z idē Lardi. in clemē. j. in. x. q. de elec. z est etiā gl. in cap. nullus. de elec, lib, vj,

c ¶ Quid est humilitas. adde gl. in. c. cōstantinopolitana. xxij. di. gl. in cle. j. de reli. do. facit qs not. in. c. solite. de mato, z obed,

d ¶ Cordis cōtritio. Adde Host. in sum. tit. de pe. in. §. quis dz. Archi. in. c. j. de pe. dist. iij. Dy. in regula, peccati. de reg. iur. lib. vj.

e ¶ Et satisfaciendi. adde Archi. in. §. his authoritatib[b]. de pe. dis. j. archiēps flo. in iij. pte sue sum. c. de penitentia.

debēt esse sufficiētes quo ad sex qualitates: que hic exprimunt. Prima ibi, sufficiētes. & cōsyderatur fm Pau. sufficientia pro solicitudine, potētie, & sciētie. Secūda qualitas ibi, idoneas. & dicit idoneus irreprehēsibilis, aptus, vtilis, cōueniēs, quasi cōformis cuilibet fm deriuatores & fm etymologiā habens duplex donū. Tertia ibi, vita pbatas. de hoc in glo. in hoc verbo, & hoc regrit. qz alīs bonā vitā suadere nō possent seu modestiā. xlvj. di. ij. necesse. Quarta ibi, discretas. vt sciant soluere & ligare. de peni. di. j. quē penitet. & dist. vj. c. j. in prin. & miam cum rigore miscere. xlv. dist. disciplina. & caute inquirēdo circūstātias peccati. de pe. dis. ij. sacerdos. nā discretio est mater virtutū. de offic. custo. c. j. j. q. vj. pūsentiū. Quinta ibi, modestas. ſ. in premio Gregoriano. & fm Tullium retho. modestia est per quā pudor honestatis puram & stabilem cōparat authoritatē. & p hoc fm Pau. describit causa & effectus modestie. nā pudor q est timor turpitudinis exterioris causat modestiā, q̄ etiā cōsistit in tēperantia & sobrietate cibi & potus. xxxv. dist. ij. distin. ij. vlti. Sexta ibi, pietas. simile de pbat. causam. & pro talib⁹ pūsumitur q nō errent. de procu. in nostra. de pūsum. cū in iuuētute. in fi. sic etiā pūsumit pro bono q bene & iuste agat. vij. q. j. omnis qui. vbi de hoc. ix. q. ij. Lugdun. ¶ Sexto no. q ministeriū & officiū accipiunt pro eodē: alibi accipit officiū p dignitate. de cōsti. cū accessissent. de hoc de consue. c. j. ¶ Tertio no. q officiū cure quo ad audiendas cōfessiones est salubre. de hoc in gl. in v. officiū.

2 ¶ †Quarto no. q hoc casu requirit q personaliter presentent electi diocesano. & in hoc not. singu. glo. in verbo, presentari. licet enim variis modis dicatur presens[a], tamen proprie loquendo pūsens dr qui exhibetur sensib⁹: vt dicit gl. pro hoc fm Lap. nam dicitur presens quasi presentibus positū. facit qđ no. iij. q. ix. testes. in gl. sup verbo, sub eorū pūsentia. ex hoc dicit nō sufficere patrono pūsentare superiori aliquem absentem, licet posset presentare per literas. de his que fi. a pla. ea noscitur. de excess. prela. cle. frequēs. vbi de hoc dico in ver. pūsentatos. in. j. cōtrario. & q non requiratur q presentatus hoc per se faciat probat literā ibi, vel faciant presentari. & nō dicit per quē. in quo dicit Pau. q sufficit per quēcūqz: qz qui per aliū facit &c. regula, qui per aliū. lib. vj. & pro personali pūsentatione faciēda, facit de iurepa. nobis. & c. fi. & dicit Pau. q requiritur psonalis presentatio ppter sex qualitates requisitas in istis quas dixi in. j. not. q̄ deprehēduntur quādoqz ex aspectu, nec aliter cognoscere possumus, sed nec presumunt inesse licet enim religiosus presumatur bone conscientie. facit qđ not. xij. q. j. expedit. in vlti. glos. de no. operanum. cum ex iniuncto. non tamen presumitur peritus vel aptus ad tale officiū cū sit ad hoc excusatus. ad hoc. xxiij. dist. quando. nam potest esse bonus religiosus & illiteratus: vt not. xxj. q. j. ledi. dicit ergo Pau. q de predictis qualitatibus

b prelati poterūt se instruere ne proficiant ignaros & non probatos. lxxviij. dist. quid est cito. ¶ Quinto no. q isti deputantur ad placitū prelatorū: ibi, beneplacito[b]. & sic videt q eorū officiū durabit sub ēpo concedente, nō aūt sub successore. de rescrip. si gratiose. lib. vj. qđ procedit si sub his verbis fuerint deputati: scz ad beneplacitū plati. sec⁹ si simpliciter. d. c. si gratiose. debet ergo attendi forma concessionis. de priui. porro. & sic respondi.

3 de hoc dico. j. versi. & si idem. in. j. q. ¶ †Sexto not. q officium istorū est in audiendis cōfessionibus & imponēdis penitentijs & absoluendis. & dicūt Matth. & Benz. q laico permittitur in necessitate audire: licet absolutionē impendere non posset cum claues non habeat vt no. de offi. ordi. pastoralis. in gl. de quo

4 libet. & per Inno. de consue. quanto. ¶ †Quero an sit necesse q presentati licentiam obtineant a diocesano. gl. j. dicit sufficere q petierint. alīj, vt refert Pau. dicit q debet obtineri. qđ reprobat Joā. mo. quia litera hec nō exprimit sicut facit. ſ. ver. in ecclesijs. dic tamen q debent congruo tēpore expectare ne videantur superbe agere cū diocesano: contra id qđ dicitur. ſ. pxi. ver. p hoc de elect. cū in veteri. ¶ Secūo quero in eo qđ dicit q magistri & pūnciales eligāt tales, an hoc poterūt facere eorum vicarij. gl. ij. dicit q nō licet. sec⁹ sit in ver. p̄ceden. & ibi hoc tenet Pau. rō diuersitatis ponit in gl. qz ibi de eo qđ est leuius scz de petēda licentia: hic de eo qđ est grauius. ſ. de eligēdo fra-

5 tres in quibus cōsyderant conditiones quas dixi in primo notabili. ¶ †Tertio quero an isti debeāt eligi nominatim, vel an sufficiat generaliter notare ēpo oēs pfessores de diocesi. qdā, vt dicit Pau. dicūt sufficere generalē nominationē: qđ ei non placet: qz indirecte tolleret ēpo potestas recusandi indignos propter incertitudinē: & posset numerus nimiū excedere. ¶ Quarto quero si prelati cū isti offeruntur statim respōdent q nolunt admittere dicentes nō pūsentetis: qz nolumus admittere. videt q sine alia pūsentatione possint pūsentandi per quos nō stetit audire cōfessiones: qz in rebus certis nō est locus cōiecturis. arg. de appel. q̄uis. ſ. q si. qđ placet Laud. & pbatur. j. ver. si vero. ¶ Quinto q̄ro si omissa prima oblatione, de qua. ſ. ver. proxi. veniunt presidentes cū fratribus coram prelatis & petūt eos admitti. videtur q non teneat admissio. arg. de rescrip. cū dilecta. Laud. tenet cōtrariū per. c. causam. de rescrip. p hoc ista litera que nihil exigit nisi q pūsentent. ad id autē qđ dicit. ſ. ver. proxi. respōdeo q illa oblatio fieri debet adeo q si ex ea nō facta presententur isti, potest plātus dicere q vult q primo fiat oblatio.

6 ¶ †Sexto quero quas cōfessiones audire possint. dicit La. q quascūqz cū generaliter hic loquat: ibi, cōfessiones cōfiteri volentium. dicit ergo q poterūt absoluere tam exemptos q̄ non exemptos vel subditos a quibuscūqz peccatis: ita tamen q de casib⁹ episcopalibus vel reseruatis sedi apostolice se non intromittant. j. ver. per huius. Sed in eo qđ dicit q de exemptis. dic cōtra: quia per talē licentiā solū audire possent cōfessiones eorū qui subsunt prelatis cōcedentib⁹ licentiā. ſ. versi. pxi. ibi, subditorum suorū. & sic quo ad exemptos requirit licentia prelatorū quibus immediate subsunt ipsi exempti: vt dixi. ſ. ver. px. q. iij. obseruatur tamē qđ dicit Laud.

7 ¶ †Septimo quero qui sunt hi

c casus reseruati[c]. dicit Laud. q de episcopalib⁹, archiepiscopalibus, patriarchalibus, & alijs citra papā nō potest dari doctrina, cū dependeant ex eorū statutis & eorū doctrinis. Quidā tamē sunt iure expressi: de quibus de peni. si epūs. li. vj. & de hoc in extrauagā. Benedicti, inter cūctas. & dan. versus. Qui facit incestū defloras, aut homicida, Sacrilegus, percussor vel Sodomita, Trāsgressor voti, periurus, sortilegusqz, Et mentita fides faciunt incēdia prolis. Oppressor, blasphemus, hereticus, omnis adulter, Pontificē super his semper detētus adhibit.

a De papalibus dicit Laud. q reuoluēdo iura recolliguntur: & q̄ plures ponit Host. de renun. nisi. ſ. propter conscientiam. &

8 Specu. tit. ij. in tracta. dispensationū. ¶ †Octauo quero qd de irregularib⁹ qui nō possunt absolui nisi a papa. de re iudi. c. j. in fi. lib. vj. de senten. excō. c. j. in fi. eo. lib. an possint saltē absolui a peccato. dicit Laud. q non: ex quo nō potest inferior absolvere a sequela peccati. que est irregularitas: ergo nec a peccato. dicta extrauagan. inter cunctas. q̄ licet sit reuocata: tamē eius ratio remanet. pro hoc qđ not. de iudi. nouit. & ſ. in premio huius cōpilationis. qđ non placet: qz irregularitas est potius macula q̄ peccatū. Potest ergo tolli ab eo qui de tali peccato potest

9 absoluere remanēte tamē ipsa macula. ¶ †Nono quero an isti deputati habeant curā. gl. vlti. dicit q non. Pau. arguit pro & cōtra. primo q habeant curā: qz licet exerceant iurisdictionem alienam respectu legantis: tamē exercēt proprio nomine. ff. de offi. eius cui man. est iurisdi. l. j. ſ. qui mandatā. Itē cōcessio est generalis ad vniuersitatē territorij. ff. de verbo. sig. pupillus. ſ. territorium. In contrarium est de verb. signi. extit. lib. vj. & hoc tenet Pau. dicens q nō habēt curam nec principalem, cū non sint prelati: nec delegatā, cū ad huius executionē nō obligent: nec quo ad subditos qui eis confiteri nō obligant. nō enim habent administrationē in inuitos. & idem Benze.

b ¶ Beneplacito. Adde. c. cū ex eo. de elec. li. vj.

c ¶ Qui sunt hi casus reseruati. Adde Host. in sum. ti. de peni. & remissio. in. ſ. cui cōfitendū. Spe. in suo aureo repertorio in ti. de pe. & remiss. in. ſ. sequitur.

a ¶ Dicat pūsens. Adde gl. in ver. pūntes. in auc. de fideiuss. gl. in. c. si tibi absenti. de prebē. lib. vj. gl. in. c. ex parte. de cle. non resi. Jo. an. in. c. vbi periculū. de elect. lib. vj. in nouel. Ab. in. c. cū deputati. in penulti. no. de appel.

1 **Ver. Extra ciuitates.** ¶ †Not. q aliud est diocesis, aliud pūncia. de prebē. q̄uis. qñqz tamē pūncia ponit p diocesi. l. dist. studeat. de spon. non est. no. xv. q. iij. quicunqz. de elec. cle. ne Romani. ſ. sane. ¶ Secūdo nota, q isti confessores deputari nō debent extra ciuitates diocesis. gl. j. aī. & ad idē est xxxv. q. vj. in synodo. de testi. cogen. preterea. ex hoc not. q inter ciuitates & dioceses deputari possunt sine aliqua limitatione. nam ex quo prohibet extra, permittit intra. ar. j. q. j. extra catholicā. nā quicqd est intra limites cedit limitato. ff. de lega. iij. patronus. ſ. sempronio. de acqui. rerū do. inter eos. de hoc. j. q. iij. ¶ †Tertio no. q etiā in foro penitētiali cōsiderat territoriū: vt sicut quis nō pōt exercere iurisdictionē extra territoriū. ff. de

2 iuris. om. iudi. l. fi. de rescri. statutū. ſ. in nullo. & de cōsti. c. ij. lib. vj. sic nec audire cōfessiones. qđ dic vt. j. q. iij. & v. ¶ †Quarto

3 nota q numerus presidentiū multiplicari debet fm numerum subditorū. gl. in ver. paucitas. & est in verbo, exigit. ad hoc alle-

4 ga. & ad idē in auc. vt determinatus sit numerus clerico. circa pn. col. j. de sta. reg. c. j. lib. vj. pro hoc fm Pau. qz vbi messis est multa, operarij non debēt esse pauci. xxj. dist. in nouo. & cōuer-

5 Ciuitas quid est, quid diocesis, quid prouincia.

6 Frater non deputatus ad audiendas confessiones si se ingerit vel exercet officium cōfessoris extra diocesim, an absolutus ab eo sit tutus apud deum.

7 Que autē permittant & qui prohibeantur extra territorium.

8 Epūs & fratres si adinuicē discordant de numero fratrū: an epūs possit reūcere aliquos si sibi videant eē plures q̄ sit necessariū.

F Diocesis & prouincia an differant.

2 Territorium consyderatur etiam in foro penitentie.

3 Presidentiū numerus dr multiplicari fm numerū subditorū.

4 so. de vo. ꝙ sup his. ¶ †Quero quid est ciuitas[a], quid dioces-
a ¶ Quid est ciui tas. Adde in. c. si ciuitas. de sen. excō. li. vj, Bar. in. l. j. in. §. finaūt. ff. de no. ope. nū. Bart. in. l. si heres. ff. de lega. j. Bar. i. l. verbis. ff. de ver. sig.
is, quid prouincia. dic ꝙ ciuitas est hoim multitudo societatis vinculo adunata, ſm Zfidorū. xv. ethimolo. vel ſm ℙhilosophū primo politicorū, est cōitas quedā cōstituta ex pluribus vicis habēs per se terminum ois sufficientie ad vitā. ℙotest ꝛ aliter describi, vt no. de sen. excō. ciuitas. lib. vj. dioceſis autem dicitur idē ꝙ diuisio qua termini episcopatuū diuiduntur. vij. q. j. episcopū. x. q. iij. vnio. xv. q. iij. quicunqꝫ. ℙprouincia vero dicitur quasi procul victa. cū enim Romani vicissent aliquas regiones, appellabant prouincias: id est regiones procul victas. vnde dicitur prouincia procul qs est longe, ꝛ vinco vincis ſm deriuatores. ſumit autē prouincia ſm ℙau. p modū cōclusiuū ad ciuitates. plures enim tales cōprehendit. nō autē per modū correlatiuum, sicut sumūtur ciuitates ꝛ dioceses. quādoqꝫ tamen prouincia sumit pro dioceſi: vt dixi in. j. nota. ꝛ dicit ℙau. ꝙ puincia hic potest intelligi de vulgari siue canonica. vi. q. iij. scitote. de preben. ℭuis. j. in fi. lib. vj. de cenſi. c. j. in prin. eod. lib.

b ¶ Quid autē fit vrbs. Adō. l. singulorꝫ. C. de edi. pri. Bar. in. l. sed ꝛ reprobari in. §. fi. de excu. tuto.

Quid autē fit vrbs[b], oppidū, ꝛ territoriū dicit. ff. de verb. signi. populus. §. vrbs. cū duobus seq. ¶ Secūdo q̄ro quare hic attēditur ciuitas ꝛ dioceſis, ꝛ nō prouincia. dicit Laud. ꝙ ideo, qꝛ episcopus verus ꝛ vnicus sponsus est dioceſis: nō sic archiepiscopus puincie: niſi quatenus canon ei prestat, ꝛ cōsuetudo sibi confert. de offi. ordi. si duo. quod sing. no. ¶ †Tertio quero si in eadem ciuitate ꝛ dioceſi sunt plura loca predicatorū et minorū habētia determinatos fines ſm eoꝝ ordinē an cōfessores loci vnius possint audire confessiones intra terminos alterius loci. dicit ℙau. ꝙ sic, cū hic deputent intra territoriū ciuitatis ꝛ dioceſis. ꝛ nō per terminos cōuentuū vel custodiarum. pro hoc qs dixi in. ij. no. dicit tamen ℙau. ꝙ aliud est si cōstitutio Benedicti, inter cunctas. seruaretur: qꝛ ibi dicebatur ꝙ audirent cōfessiones intra terminos ad huius officiū exercēdum sibi assignatos: ꝛ sic videbat loqui de terminis conuentualib⁹.

5 6 ¶ †Quarto q̄ro si nō deputatus officio cōfessionū se ingerit, vel deputatus exercet extra dioceſim. dicit gl. ij. ꝙ ab illo absolutus tutus est quo ad deū. ꝛ idē not. in. c. dudū. alleg. in gl. qs dicit Stepha. verū si est simplex ꝛ iura ignorans: alꝫ nō. de sent. excom. cum illorum. ꝛ dicit Jo. and. ꝙ quo ad penam eternam tutus est propter gratiam precedentem ꝛ suam contritionem. de peni. dis. j. magna. ꝛ no. ea. dist. in sum. sed a satisdatione peccati ꝛ penitentia non: vt not. de pe. dist. vj. c. fi. in vlt. gl. ꝛ videtur expressum. lij. dist. si quis prepostera. ex hoc not. ꝙ habens potestatem audiendi ꝛ absoluendi non potest hoc exercere extra dioceſim: qs dicit ℙau. verū, niſi in articulo necessitatis. de pe. dist. j. quē penitet. de ꝛse. di. iij. sanctū. ꝛ ex hoc videt, vt dixi in. ij. not. qs in foro penitētiali idē fit qs in contentioso: qs procedit quo ad istos deputatos. ſz an ꝓcedat quo ad pro-
7 prium ſacerdotē dic vt in sequē. q. ¶ †Quinto q̄ro generaliter q̄ permittantur ꝛ que prohibeantur extra territorium. Laud. distinguit inter foꝝ anime ꝛ foꝝ iudiciale. quo ad primum subdistinguit: qꝛ aut loquitur de confessore nō proprio, ſz extraordinario: aut de ordinario vel de penitus extraneo. ℙprimo casu exēplū hic in istis deputatis. ꝛ de istis dicit Laud. ꝙ audiūt confessiones de peccatis vbicūqꝫ cōmissis etiā extra territoriū: qꝛ hec sunt volūtarie iurisdictionis: ſed extra territorium non possunt absoluere. qs ſi faciūt: vmbra quedā ostēdit in opere: veritas autem nō subest in effectu: vt hic. arg. de consue. quanto. ¶ Secundo casu ſi loquit de ordinario prelato, siue perpetuo, siue tēporali. dicit Laud. ꝙ absoluere potest de peccato etiam extra territoriū cōmisso etiā ſi ipse sit extra territorū: qꝛ in his que sine strepitu fiunt, nullius territoriū ledit. arg. de offi. lega. c. pe. ꝛ fi. ꝛ sunt hi ꝓprij confessores pape legatus in prouincia, episcopus proprius, archipresbyter cathedralis, presbyter parochialis, ꝛ eorum vicarij. ¶ Tertio casu de cōfessore penitus extraneo dicit Laud. ꝙ absoluere non potest: vt ſi parochialis sacerdos absoluit parochianum alterius. fallit in viatore ꝛ in periculo mortis. de quo per Hosti. in sum. de parochijs. §. quis intelligatur. ꝛ de peni. §. cui. de foro iudiciali distinguit Laud, qꝛ aut loquitur de absolutiōe ab excōmunicatione, aut de alijs iudicialibus. Secundo casu remittit ad nota. de re iudi. cle. pastoralis. de excōicatione distinguit: qꝛ aut lata est ab homine, aut a canone. ℙprimo casu qui ligat absolut. de sen. excōi. pertuas. ꝛ c. venerabilib⁹. li. vj. ſi a canone: tūc proprius episcopus vel ratione delicti vel domicilij intra territoriū absoluit ꝛ etiā extra: cum hoc fit volūtarie iurisdictionis. pro hoc de offi. leg. nouit. ꝛ allegat etiā Laud. qs no. Jnn. ne cle. vel mo. c. fi. vbi dicit oēs episcopos absoluere posse ab excōicatione de qua ibi. parū tamē facit: ſed dictū est verum qs dic vt in. d. c. nouit. vbi dico ꝙ absoluere potest denūciando simpliciter illū nō ligatū, ſed per modū contentioſe iurisdictionis non. Legatus vero de latere nec ſuos extra puinciā, nec alienos etiā intra potest absoluere. de offi. lega. c. penul. nam cum ſua potestas exorbitet a iure cōi: debet esse cōtenta ſuis finibus. de offi. ordi. duo simul.

3 ¶ †Sexto quero quid ſi eps contēdit cum fratribus super numero quē dicit excedere. gl. vlti. ſol. ꝛ idē ℙaul. qui etiam dicit ꝙ eps potest reꝛcere ſi vltra modū ſolitum presentēt. nec excreuerint populi multitudo. arg. de presump. c. vlt. de concef. prebē. ex parte. in fi. ꝛ in hac glos. ibi, boni viri. i. iudicis qui debet esse medius inter extrema. ff. de pig. act. ſi seruus.

1 ¶ Episcopus ſi concedit licentiam fratribus audiendi confessiones, an talis licentia expiret morte concedentis.

2 Fratres deputati ad audiendas confessiones, an habeant potestatem absoluendi exemptos religioſos, vel ſimiles.

3 Scholares alienigene vel exempti an possint confiteri fratrib⁹ deputatis per prelatum ad audiendas confessiones.

4 Fratres cōmiſſi ad audiendas confessiones per prelatum, an possint cōmittere vices suas.

5 An autem episcopus possit omnes presentatos refutare.

6 Et an possit istos repellere ſola voluntate.

7 Et intra quantum tempus possit aliquem repellere.

8 Quid erit ſi loco remoti alius surrogatur qui etiam reꝛcitur?

Ver. Et ſi ijdem. ¶ No. ꝙ gratiarū actiōe cōcordātie in gl. facit ad ℙhilip. iij. ꝛ dicit ℙau. ꝙ debet referri gr̄a cuilibet gratioſe cōcedēti exēplo Christi. de celebra. miſ. cū marthe. an aūt postq̄ prelati ꝛcesserint licentiā, de qua hic, possint eam reuocare fine cā. gl. j. dicit ꝙ nō. idē Benz. ꝛ ℙau. de hoc de cle. non resi. c. pe-
1 nul. ꝛ regula, mutare. lib. vj. ff. eo. tit. nemo. ¶ †Quero an talis cōcessio licentie expiret morte cōcedētis. dicit Laud. ꝙ nō, cū sit episcopalis: cuius authoritas ꝛ talia durāt. arg. de transac. veniens. ꝛ qꝛ de cōi approbata. idem Benze. arg. de offi. deleg. ſi super. melius de elec. ne romani. circa prin. de hoc dixi. ē. ver. ac deinde. in. v. not. vbi dixi ponderādam formā deputationis. ℙuto tū ꝙ debeant aliter deputari ꝙ potestas eoꝝ sit perpetua tanq̄ sumēs authoritatē ab hac cle. ex ꝓdictis dicit Laud. ꝙ isti deputati cēsent habere vniuersitatē causarū. ꝛ sic eoꝝ potestas est magis ꝓprie epalis q̄ papalis vel extraordinaria. de
2 offi. vica. ꝓ totū. de offic. ordi. eis. de hoc vlti. in seq. q. ¶ †Scdo quero an isti deputati habeāt potestatē absoluendi exemptos religioſos, vel ſimiles. videt ꝙ nō, per id qs dixi. ē. q. prope. in fi. qꝛ ſi potestas est episcopalis, non possunt cōcedere episcopi qs ipſi nō habent. j. q. vij. dalbertū. ꝓ hoc. j. verſi. seq. ibi, niſi prelati vberioꝛē gratiā ducerēt faciendam. ibi enim innuitur ꝙ episcopi possint horū potestatē limitare, ad idē qs dicit in eo. ver. seq. ꝙ isti nō habent maioꝛē potestatem q̄ curati. Jn cōtrariū ꝙ horū potestas sit papalis, qꝛ cōceditur a papa per hanc cle. ſimile de trāſla. c. ij. circa medū. de elec. ſignificasti. de offi. ordi. irrefragabili. in fi. de here. ne aliqui. ꝛ c. seq. li. vj. Jtē qꝛ eoꝝ potestas est ordinaria surgēs ab hac cle. debēt ergo esse perpetui ad instar legati. de offi. leg. legatos. li. vj. vel inquiſitoꝝ heretice
ꝓuitatis. d. c. ne aliqui. ꝛ ꝓ cōsequens censeri debet eoꝝ potestas papalis ꝛ exēptos sic etiā cōpleti. Laud. dicit ꝙ nec ꝓprie ordinarij sunt, nec delegati: nec aliqua est subiectio confitentiū ad eos, ſed est quedā gratioſa ordinatio pape in fauorem animarū introducta: ꝛ possunt dici nudi miniſtri. ꝛ idem Benze. ¶ Oppo. ad hec ꝙ imo sunt cōmiſſarij epi propter licentiā quā eis tribuit. vt hic: qꝛ ola nr̄a facimus ꝛ c. de prebē. ſi apoſtolice. li. vj. de reſcrip. cū aliquib⁹. eo. li. Sol. Laud. ꝙ istud de petēda licētia epi fit ad quādā reuerentiā in recōpēſatione relaxate sup hoc subiectiōis in memoriā naturalis vinculi. ꝛ ꝓpter vestigia ꝛ reliqas q̄ adhuc remanēt. ſimile in liberto cui patronus succedit ꝓpter vestigia ſeruitutis. ff. de bo. libe. ſi libert⁹. inſti. de ſucceſ. lib. §. ſed nr̄a. prelati eīm hic faciūt de necessitate virtutē: qꝛ ſi denegāt licētiā hec ꝛstitutio cōcedit. ſimile de decī. nuper. ꝛ sic prebēt nudū miniſterū in cōcedēdo ſicut miniſter in baptizādo
ꝛ. q. j. ſicut. est ergo potestas ipſorum potius papalis. Ex hoc videtur inferēdum ꝙ possint audire cōfessiones exemptorū, ſiue religioſoꝝ, ſiue aliorū: ꝛ hoc tenēdo ad sequētē ver. dic ꝙ potestas istoꝝ pōt limitari per ꝓlatos quo ad ſubditos ipſoꝝ ꝓlatorū. nō quo ad alios. Jtem isti nō habēt maioꝛē potestatē q̄ ſacerdotes curati. i. ꝙ nō possunt a casibus absoluere a quib⁹ curati nō possunt: ſz tamē potestas eorum nō terminatur ad eos qui ſubsunt illis curatis qui sunt ſub ꝓlatis cōcedētibus licentiā ſed quoſcūqꝫ cōfiteri volētes audire possunt. j. ver. seq. vbi
volentium. ꝛ ibi gl. dicit an possint audire religioſos de predictis etiā in seq. q. ¶ †Tertio quero de ſcholaribus alienigenis
3 vel exēptis an possint ꝛfiteri istis: dicit Lau. ꝙ ſi studētes sunt ꝓlati etiā inferiores epiſcopis immediate tamen ſubiecti pape habēt a iure licentiā, per. c. de penitētijs, ne ꝓ dilatione. ſecus ſi habeāt aliquē ſuꝑioꝛē citra papā: ſicut sunt abbates Cisterciēſ. q ſubsunt alijs ſuperioꝛib⁹ abbatib⁹: tūc eīm ſi sunt licētiati a ſuperioꝛe vt possint ſibi eligere confeſſoꝛē: vel a penitētiario pape ſicut cotidie fit: poterūt iſti cōfiteri. ar. de peni. omnis. alꝫ autē

non poterit

non poterit absoluere, potissime exemptos vel alioz episcopo-
rum subditos per rationes de quibus in pxi.q.z in hoc recitat
Laud.extrauag.inter cūctas.de qua.j.ver.seq.in gl.forte ꝙclu
dens ꝙ hi qui habent licentiā studēdi intelliguntur licentiam
habere ad oia fine quibus illud nō pōt cōmode fieri.arg.ff.de
iudi.si lōgius.de offi.deleg.ꝓterea.z maxime quo ad studētes.
argu.C.ne fi.pro pa.auf.habita. z sic erit vnus casus audiendi
nō subditū ad cōfessionē: z ita obseruaꝫ ꝑ hoc qš dixi in proxi.
4 q.respondeo ad text.in ver.seq. ¶ †Quarto quero an isti vices
suas possunt cōmittere. Laud.ꝙ nō:z idē Benze.cū habeāt nu
dum ministeriū:vt dixi.ē.q.ij. pro hoc de offi.delega.c.fi.qš dic
vt ibi dico quādo possit nudū ministeriū cōmitti. z in hoc dicit
Laud.ꝙ isti habent potestatem sine administratione ad instar
eoz de quibus de in integ.resti.c.penul.vt cēseantur ordinati
ad prouidendū in spiritualib⁹ an fratribus sicut arbitri eligū-
tur ad tēporalia.z ideo habent tm̄ de potestate quantū eis tri-
buit volūtas cōfitentiū:tamē a iure limitata vt in ver.seq.ar.de
5 arbi.cū dilectus. ¶ †Quinto quero an episcopus possit presen
tatos oēs refutare.gl.videtur arguere ꝙ non,z contrarium te
net:z dic vt in ea.z idem ℣Pau.qui refert aliquos tenere primū
per singulare istud quēꝫ,qš reprobat ℣Pau.nam eadem ratio
est in pluribus personis,que in vna.ff.si cer.peta.singularia.de
peni.dist.iij.adhuc instant.z qz indefinita equipollet vniuersa
li per iura allegata in gl.z per Dy.de regu.iur.in prin.lib.vj.z
per Archi.xix.dist.c.j.per glos.de elect.vt circa.lib.vi.z de hoc
6 etiā in seq.q. ¶ †Sexto quero circa dicta in pxi.q.an eps possit
repellere istos ex sola voluntate.gl.penul.ꝙ sic.z idem Laud.
z ℣Paul.per rationem gl.propter verbū,nollent.qš non exigit
causę cognitionē:in quo dicit ℣Pau.ꝙ aliud est arbitriū,aliud
volūtas que refertur ad proprium motū.ff.de here.institu.si quis
Sempronii.de lega.ij.l.j.ad trebel.quia poterat.z sic ex libera
voluntate potest eps repellere eos:ꝝ secus fit in presentato ad
beneficiū.de iurepa.pastoralis.pro hoc qz volūtas cogi nō po-
test.arg.de rescrip.scisitatus.in fi.xxxij.q.j.§.j.Ben.dicit istos
fine causa non posse repelli:nam qui causam contradicendi nō
habet, debet haberi pro volente.argu.d.c.pastoralis.lxv.dist.
c.j.de appel.suggestū.aꝫ sequereť quedā iniquitas qš ex mali
cia vel inuidia aꝫ idonei possent repelli nō fine ipsoz iniuria.
arg.ff.qui sadisd.cog.si vero.§.qui ꝑ rei. z presumitur malitio-
se repellere qui cām non allegat.d.c.pastoralis.cui malitie pre-
cludēda est via.ff.de rei ven.in fundo.de diuoz.quāto.z hoc ca-
su fm Benz.locū habet sequēs ver.mihi videť ꝙ eps vnum de
presentatis possit repellere sine causa.z si hoc facit,debet alius
surrogari.z idē de plurib⁹ eoz dūmodo nō sint in tanto nume-
ro ꝙ videatur hoc ex malitia facere: quasi vellet hec litera ꝙ
in hoc fratres nō contēdant:sed si omnes reiceret nō allegata
causa: mihi placet opi.Benze.z idem si reiecit tot de eis quot
presumi possit eū facere hoc ex malitia: qz etiā fratres forte nō
habent alios cotidie ad surrogandū.z hec videtur esse mens li
tere cōtinuando.ver.si vero.ad ver.ꝙ si.nam si voluisset ver.ꝙ
si forte.ꝙ episcopus ex sola voluntate posset oēs reiicere: hoc
exp̄essisset.de deci.ad audientiā.z nō est par ratio in omnibus
7 que in quibusdā paucis ratione predicta,pro hoc quod dico.j.
q.viij. ¶ †Septimo quero intra quantum tēpus a die presen-
tationis potest prelatus aliquem deputatū repellere. Sol.con
stitutio,inter cunctas.dicebat intra triduum,qš erat rationa-
bile.arg.de regu.constitutionē.lib.vj.sed cum sit sublata, dicit
8 Laud.hoc arbitriū.ad hoc de offi.dele.de caulis.ff.de iure de-
libe.l.j. ¶ †Octauo quero si loco remoti alius surrogatur qui
etiā reiicitur.gl.vlti.fol.ꝙ etiā ex causa potest:sine causa non. z
idem Laud.z ℣Pau.quando enim ex causa fit est quid imputeť
male eligēti.de elec.si cōpromissarius.lib.vj.ex hoc apparet ꝙ
hoc potest iterari. ¶ Op.ad hoc.ff.de arbi.si duo.§.si semel.de
aqua plu.arcen.in diem.de bonis auf.iudi.possi.l.vlti.in fi.de
lega.ij.fideicōmissa.§.si quis.Sol.℣Pau.ꝙ cōtraria procedūt
quādo res habet effectum: ideo non debet reiterari:sed hic lo-
quitur quando non habet effectum ex causa z mala electio est
in culpa.ff.de neg.gest.nam z seruus. in fi.d.c.si compromissa-
rius.li.vj.z ideo Stepha.qui dixit ꝙ cū dubitatur an ex causa
1 sint recusati,determinabitur arbitrio superioris.
☞ ℣Prelati si non recusant dare licentiam fratribus ad au-
diendas confessiones,nec tamen dant: an post trinam requisi-
2 tionem habeat locum priuilegium.
3 Confessi fratribus an iterū teneantur cōfiteri ꝓprio sacerdoti.
Concessio quam papa facit per istam clemen.dudum.de sepul.
in ver.si vero.fratribus de audiendis cōfessionibus an habeat
4 locū eoipso ꝙ episcopi recusant ipsis dare licentiam.
5 Curati qui dicuntur.
6 Fratres deputati ad audiendas cōfessiones an poterūt absol-
uere canonicos ecclesie sicut episcopus.
Berens curam nole episcopi ita vt absoluere possit in casibus
episcopalibus: an tales subditos fratres deputati possint ab-
soluere in casibus episcopalibus.
7 Fratres deputati an possint absoluere in casib⁹ episcopalib⁹.
8 Curati qualem potestatem habent.
9 Episcopus an possit sibi reseruare casus de quibus curati po-
terant absoluere ante istam constitutionem dudum.
10 Restitutio male ablatoz̄ in magna quātitate an sit eius absо-
lutio reseruata episcopo.
11 Curatus an possit absoluere parochianum de delicto cōmisso
extra parochiam.

a **Ver.Si vero.** ¶ Not.de dictione,exnūc^a.de hoc de ap. ꝓterea.ij. ¶ Secun
do no.concessionē iuris super potestate aꝫ ꝓhibita de hoc gl.
in ver.concedimus.que allegat vnam concordantiā aꝫ etiam
alleg.℣Pau.de sup.neg.ꝓla.c.j.de regula.licet.dicēs ꝙ hec con
cessio debet stricte interpretari quatenus contingit ius tertij.
argu.ff.ne quid in loco publi.l.ij.§.merito.z.§.si quis a princi.
¶ Tertio no.ꝙ potestas religiosoz̄ in audiendis confessioni-
bus est similis potestati sacerdotis parochialis nisi superior tri-
buat eis vberiorē gratiā.z ex hoc vltimo arguit Laud.ꝙ pote
stas istoz̄ videtur dependere a potestate episcopoz̄:qš proce-
dit respectu vberioris potestatis eis cōcedēde:sed respectu po-
testatis que hic eōceditur dependet ab hac cōstitutione ꝑ hoc
qš dixi in ꝓmo notabili. ¶ Opp.in eo qš permittit fratribus
vt possint audire cōfessiones volētium sibi cōfiteri, z sic omniū
volentiū cum generaliter loquatur:cum tamen sint aliqui reli-
giosi qui fm statuta suoz̄ ordinum confiteri non possint nisi
suis prelatis.gl.forte.sol.ꝙ per hanc constitutionem non com-
prehendūtur illi. qš latius prosequitur Laud.dicēs ꝙ audire
possunt confessiones quoz̄cunqꝫ in casibus in quibus absolui
a suis curatis possent z etiā hoc si sint religiosi exempti schola
stici,vel non: qz hec est quedā gratiosa z specialis prouisio quā
papa in fauorem animarum ex plenitudine potestatis sue ordi
natique in nullo subiacet seu depēdet ab aliis formis seu pui-
sionibus a iure cōmuni statutis.vnde cum fit prouisio papalis
penitentiarie:cūctis tam exemptis q̄ nō exemptis scholastici
cis aut aliis prouidet. Addit etiā Laud.in hoc quedā alia mēbra
z videť corrupta scriptura:concludit tamē ꝙ in iuribus cōmu
nibus nō bene potest argui ad hanc prouisionem specialē.dicit
etiā ꝙ licet ex multis exorbitet hec ꝓstitutio a iure cōi,maxime
absorbet ius prelatoz̄: tamē attēto statu primitiue ecclesie fm
qš optabant fideles ministri habere socios:videť hec constitu-
tio amplianda.z in hoc multa verba dicit que nō continent qd
iuris.dic verius fm gl.vt dixi cum qua tenet ℣Paul.dicēs ꝙ in
religiosis non habet locū hec constitutio si statuta religionum
eis prohibent confiteri aliis q̄ suis prelatis: qz non habēt vel-
le.xij.q.j.nolo.de elect.si religiosis.lib.vj.etiā electo confessore.
arg.xvj.q.j.c.j.de sta.reg.clemē.ne in agro.§.sane.non possunt
ergo dici volentes:z sic non habet locū tex.hic in ver.volentiū.
z quo ad id qš dixi fm Laud.ꝙ hec cōstitutio nō debet stricte
interpretari.dic cōtra vt dixi in scō notabili.z in hac glos.ibi,
benedicti.Stepha.remittit ad not.per Hostiē.in sum.de peni.
z remis.§.cui confitendū.ver.cui monachus. ¶ Secūdo oppo.
quia videť superfluitas in textu.ibi,curatis seu parochialibus
sacerdotibus.Sol.Laud.intelligēdo per verbū curatis,prela-
tos collegioz̄ cōuentuum z capituloz̄.z addit Benze. idē de
archipresbytero in cathedralib⁹ ecclesiis absente episcopo.de
maio.z obe.cū in ecclesiis.z.c.is que.de offic.archipsby.officiū.
z ꝑ hoc apparet differētia inter curatos z parochiales:qz no-
mine parochialiū intelligiť de his q habēt parochiā nō tamen
presunt collegio. ꝑ hoc arg.de elec.statutū.li.vj.vel dic melius
ꝙ seu ponit pro.i.de app.c.romana.§.cum autem.lib.vj.vbi de
1 hoc per Arch. †Quero si prelati non recusant dare licentiā
fratribus:sed nec concedūt.gl.j.dicit ꝙ post trinam requisitio-
nem locum habet priuilegium.de quo hic.idem ℣Paul.z vltra
iura allegata in glos.inducit in simili quod not.de offi.delega.
cum causa.ad idem.xvj.q.vj.omnes decime.xvij.q.iij.si quis
domum.de senten.excōi.contingit.z.c.in audientia.z.c.sacro.
z eo.titu.cōstitutionem.lib.vj.de cle.nō resi.ex tue.quādoqꝫ ta-
men fm eum sufficit vna monitio.xvj.distinc.si episcopus.xlv.
distin.c.ij.z vlti.de rescrip.ab excōicato.de offi.deleg.prudē-
tiam.§.ceterum.pro hoc.xxiij.dist.non vos. vt dixi in.d.c.cum
causa. ¶ Secūdo quero an fratres in audiendis confessionib⁹
debeant habere licentiam sacerdotis parochialis.gl.denotat.
dicit nō esse necesse propter ver.libere.idē ℣Pau. ¶ Tertio q̄ro
an cōfessi fratribus teneantur iterum cōfiteri proprio sacerdo-
ti.gl.absoluti dicit ꝙ non.z ita terminatur per extrauagā.Jo.
xxij.vas electionis. ¶ Oppo.ad hoc de peni.omnis.glos.ead.
soluit.z dic vt in ea que etiam recitat opi.Jo.mona.contrariā
quam latius prosequuntur Laud.z ℣Pau.in quo instando pro
opinione gl.est quia.c.omnis.videtur corrigi per hanc cōstitu-

a ¶ De dictione, exnūc. Adde gl. in ꝙbo, extūc.in cle.j.de iurepat. text.z ibi Abb. in ca.pastoralis. de appel.gl.in.l. iij.ff.de condi.z demonst.

tionem posteriorem. de consti. c. j. lib. vj. Item specialis priuilio tollit generalē. C. de pac. conuen. super dote. l. fi. regula, generi. lib. vj. ad que cōtraria respondetur q non corrigitur. c. omnis. q nō contradicit, sed se cōpatitur cū hac cōstitutione. ad aliud de. l. fi. dic q loquitur vbi erat specialis priuilio hominis z generalis legis: sed hic vtraq; est iuris: quo casu specialis nō tollit generalem, sed geminat subsidium vt plenius puideatur saluti animarū sicut z alīs fit vt improbitas reprimat. ff. nau. caup. stab. l. z ita. §. ex hoc edicto. ad regulam, generi. dic q intelligit quādo genus z species tendunt ad diuersos fines. nam si legatur mihi genus z tibi species eiusdē generis: legatum meū attenuatur, nō extinguitur. ff. de adimen. lega. qui hominē. sed hic genus z species tendunt ad eundem finē. s. salutis animarum: z sic concurrunt sicut si genus z species eidem legetur: q; tunc generi per speciē non derogatur si testator primo numerat species z postea genus copulatiue. ff. de leg. iij. hoc legatū. ad hoc de pcu. qui ad agēdū. lib. vj. sed si primo genus, postea species: locum habet hec distinctio. l. ff. de fun. instru. quesitū. §. penul. si autem enumerat indiuidua que sub certa specie continentur enumeratio generis operatur q legatum nō extēditur ad alia indiuidua que sub eadē specie cōtinentur siue precedat genus z sequatur enumeratio: siue ecōuerso. ff. de leg. iij. heres meus. §. pe. de fun. instru. cum de lanionis. §. si cui. de aur. z argē. leg. l. j. §. fi duo. sic no. Dyn. in. d. regula, generi. z p hec videtur improbari opinio glos. premis. contra quā instatur z aliis modis, vt patet in pluribus sequentib⁹ cōtrariis: quā tamē opi. j. fusti-neo. ¶ Opp. z alio modo ad opi. Jo. mo. premissam: q; ex quo fuit semel confessus, non debet teneri ad confitendum iterum: alīs prima confessio videretur frustratoria. Solu. hoc non facit sacramenti necessitas sed volūtaria obligatio: seu ex officio cōfitentis cui nō subuenit sicut non satisfacienti ex necessitate. de offi. deleg. ab arbitris. lib. vj. ff. de procur. procurator qui p euictione, per hoc dicit Joā. mo. q per concessionē hāc gratiosam non tollitur cōmune ius precedēs. Si autē diceremus q nō haberet ad suū sacerdotē reuerti, posset eius iurisdictio in totum euacuari: z sic priuilegiū hoc non teneret tanq̄ vergēs in enormen lesionem alterius. ff. de vulg. z pupil. ex facto. in princi. de deci. suggestū. Item curatus quo ad alia sacramēta ministrabit alīs cōfessis. nō isti, cū sit ei ignotus: quia nescit si penituerit: z maxime si peccata publica cōmiserat: ad hoc illud Boetij. Si operā medicantis expectas, oportet vt vulnus detegas tuum. Item sacerdos debet cognoscere vultū peccatoris sui: cū dictū est. Ecclesiastici. xxxj. Curā illius habe. z videre debet erubescētiam z contritionē. de pe. di. j. quē penitet. Alīs posset iste facile illudere sacerdoti. cū ergo hec cōstitutio nō corrigat. c. omnis. stare nō prohibet. C. de app. precipimus. de elec. cum expediat. lib. vj. ¶ Oppo. ad idē: q; sacerdos z fratres sunt duo ordinarij: ergo super facto per vnū alter nihil potest. ff. de offi. procon. l. vnica. Solu. illud quādo duo dantur pariter ab initio: sed hic vni alius accumulat sine preiudicio primi: cū fortius sit ius curati tanq̄ necessarij q̄ adiuncti q̄s est postea. ¶ Oppo. ad idē: q; potestas fratrū est delegata a papa: z sic de cōfessis eis non debet ordinarius se impedire, cum sit maior potestas q̄ ordinaria. de offic. lega. studuisti. Solu. potestas fratrū intelligit data sine preiudicio curati ex quo aliud nō exprimitur. ff. ne quid in loco pub. l. ij. §. si qs a principe. maxime vbi seruari pōt, nec deterior fit cōditio confitentis. ex quibus dicit Jo. mo. q licet cōfessus fratribus sit vere absolutus: oz tamē iterū confiteri alīs pena puniri posset. c. omnis. tanq̄ cōemptor tam salubris statuti. arg. ff. de serui. vrba. predi. si domus. pro hoc q funiculus duplex ꝛc. de vsu pal. ex tuarū. ad predicta est q̄s not. Hosti. in d. c. ois. vbi dicit q sufficit cōfiteri cuicūq; de licentia pape vel legati vel episcopi. de offi. archi. c. ij. ver. cōfessiones. vel vicarij episcopi. arg. ff. de offi. ordi. inter cetera. de app. romana. lib. vj. sed de hoc fides facienda est sacerdoti: nec sufficit dicere nisi probet. arg. de prebē. cū super. de schisma. c. ij. alīs illusoria esset alla prouiso. z dicit Hosti. q generalis licētia nō prodest ad cōfessionem faciendā parochiali semel in anno nisi hoc exprimat q liceat sine licentia parochialis. nam in generali licentia non venit id q̄s aliquis specialiter nō esset cōcessurus: regula, in generali. lib. vj. z ex his iustificari videt opinio Jo. mona. opinio. tamē gl. tenet Laud. z Paul. dicit eā Laud. q de rigore z veritate sacramenti quantū ad culpā mortalē z penā perpetuam fratres in sacramēto penitētie reputātur propij sacerdotes: z sic satis factū est. c. omnis. sed q; cōfessis est exhibēdum corpus Christi p propriū presbyterū z nō alij, nec potest esse bene certū presbytero de cōfessione ab his fratribus: facta idcirco equū z vtile est vt vltra voluntariā cōfessionē talibus factā non omittatur: alīs detrahetur presbyteris z eor ecclesijs in quib⁹ parochiani in sua cōfessione dant presbytero ouum vel denariū: que cōsuetudo non improbatur. de simo. ad apostolicā. Ad idē q̄s

8 ¶ An epūs. Adde Bal. in. l. ofa priuilegia. C. de sacrosan. eccle.

non sit necessarium iterum confiteri sacerdoti, Paul. inducit hāc literam que dicit confitentes absolutos: z permittit libere z licite confiteri exceptis casibus episcopo reseruatis: z reseruat solū ius diocesani: z sic videtur omittere cui fiet confessio: non autem ipsam cōfessionē ad quam de necessitate tenentur peccatores. dicit etiam Paul. q per hoc nō corrigit. c. omnis. sed q̄s ibi dicitur de parochiali, hic addit z de fratrib⁹. z p hac parte est, q; ex quo semel est absolutus desijt esse peccator. l. dis. ferrū. Item semel cōfessus penitētiarijs pape nō tenetur illa alij cōfiteri. arg. de sen. excō. eos. lib. vj. Item fm Laud. fieret iniuria sacramento si reiteraret sine causa. de aposta. c. ij. q̄s. c. tamen loquitur de baptismo qui nō est iterabilis: secus in penitētia. dic tamen q licet possit penitētia iterari: tamen qs non debet cogi ad eius reiterationē sine causa ne cogat subire on⁹ importabi-
3 le. xxvj. q. vlti. alligant. ¶ Quarto quero an concessio quā facit hic papa fratribus de audiendis cōfessionibus locū habet eoipso q epi recusant eis exhibere licentiā. sup hoc dicit Pau. q debet intelligi hec licētia cōcessa de obseruatis gradib⁹ enumeratis ab illo. §. statuimus. hucusq;: alīs non habēt hāc licentiam. Nam primo gradu nō seruato non est locus secūdo. ff. de acquir. here. l. ij. z. l. quādiu. de rescrip. cū dilecta. de offi. deleg.
4 venerabili. ¶ Quinto q̄ro in eo q̄s dicit q fratres ex cōcessione de qua hic, non habēt ampliorē potestatē q̄ curati, q dicuntur curati quo ad hoc. Solu. ex his que dixi. ā. in vlt. contrario.
5 ¶ Sexto quero circa hoc si epūs est ille qui est curatus, vt hic loquimur de canonicis ecclesie cathedralis qui non habēt aliū prelatū immediatum, an istos poterūt fratres absoluere omni casu quo potest epūs, videtur per hāc literam q sic. Jn contrarium: q; in ecclesijs cathedralib⁹ est archipresbyter vel esse debet qui immediate curā habet illorū de ecclesia. de offic. archipresby. officiū. q̄s placet Laudu. q dicit q etiā si epūs gerat curā in hoc ipse est alter tanq̄ curatus. arg. de ꝛcess. pbē. postulastis. vult dicere q etiam si casualiter contingat q epūs sit immediatus: tamen quatenus consyderatur tanq̄ curatus, non habet absoluere a casibus episcopo reseruatis: sed solum tanq̄ episcopus. z hoc mihi placet: licet Laud. relinquat disputationi:
6 z pro hoc q̄s dico in seq. q. ¶ Septimo quero si aliquis gerit curā nomine episcopi ita q absoluere potest in casib⁹ episcopalibus. an subditos tales poterunt huiusmodi fratres absoluere in casibus episcopalibus. Benze. q nō: q; conceditur fratribus vt habeant illā potestatem quā habēt curati a iure. hec autem de qua premisi pendet ab homine. dicit tamē Benze. q aliqui de hoc turbari vident: sed de eis non curando: sicut nō curatur de scādalo irrationabili. de noui ope. nun. c. ij.
7 ¶ Octauo quero de intellectu litere cū dicit q fratres non habent ampliorem potestatem q̄ habent curati a iure. Solu. ex his q̄ dixi in duabus proximis. q. vt dicit glos. in ver. concessa. que dicit sensum esse huius litere q in casibus episcopo reseruatis absoluere nō possunt. z idē Laud. z qui sunt hi casus, remittit glos. Laud. z Host. enumerāt z dantur versus quos posui. ā. ea. cle.
8 ver. hac deinde. q. vij. ¶ Nono quero qualis est potestas quā habēt curati. dicit Paul. etiā q est fori penitētialis. dicit quod etiā hic loquit de potestate dispēsandi, vel de casibus episcopo reseruatis: z q multominus possunt fratres absoluere in casibus papereseruatis: z hoc vt dicit Paul. nō procedit ex defectu potestatis ordinis: ex qua posset qlibet sacerdos absoluere quēlibet a peccato. ad hoc Jo. xx. nam cū posset species panis z vini cōuertere in corpus z sanguinē: vt de consecra. dist. ij. panis. de sum. trini. c. j. §. vna vero. fortius pōt quēlibet peccatorē conuertere in membrū Christi. l. dist. ferrū. dicit ergo q hoc procedit ex inordinatione canonica iurisdictionis exercitiū restringēte. de parochia. nullus. de peni. ois. vnde requirit q absoluens in foro penitētiali habeat potestatē ordinis z iurisdictionis exercitiū que a maioribus in inferiores descēdit. xxj. dist. in nouo. de elec. significasti. in fi. z a maioribus tanq̄ maius imperiū habētibus restringit. ff. de iudi. iudiciū. lxij. dist. salonitane. de offic. ordi. cū ab ecclesiarū. z fm Paul. hoc procedit ex ordinaria potestate quā habēt episcopi. xj. q. j. de psona. tamē recusare nō de-
9 bet epūs sine causa. ea. q peruenit. ¶ Decimo quero an episcopus[a] possit sibi reseruare casus: de quibus curati poterāt ante
a hanc cōstitutionē absoluere, ita q reseruatio preiudicet fratribus. glos. ea. in ver. concessa. ibi dicit z tenet q sic. z idē Laud. Paul. Stepha. z Benz. rationes dic vt in gl. z in ea ibi, animo iniuriādi. ad hoc. ff. de dam. infec. fluminū. z. l. pculus. de aqua
10 plu. arcen. l. j. de elec. cū ecclesia. ¶ Undecimo quero in eo q̄s in prima. q. dixi de casib⁹ reseruatis episcopo, an restitutio male ablatorū z incertorū in magna quātitatē sit reseruata episcopo. Jo. mo. hic dicit q sic. arg. de iude. cum sit. vbi idē tz Hosti. de vsu. cū tu. Archi. xviij. q. v. nō sane. z de testa. religiosus. li. vj. tenet contrarium dicens q episcopus circa talium derogatio-
nem nō habet se intromittere, nisi in defectum vbi persona certa a testatore

ta a testatore nō est deputata.de testa.tua.z.c.Joan.C.de epis. z cleri.nulli.qō tenet ¶Paul.dicēs q tamē ēps potest reseruare sibi confessionē z absolutionē peccati:ipsam autē satisfactionē que est in restitutione z concernit proximū cui facienda est non potest episcopus immutare cum sit certa z a iure imposita: q non dimittitur peccatum nisi ablatum restituatur.Et ad hanc restitutionem tenetur etiam ipse penitēs: vnde etiam si ante penitentiam facta esset per peccatorem distributio si diceremus q iterum ad arbitrium episcopi teneatur dispensare,iniquum esset fm ¶Paul.qui etiam de hoc not.j.de priui.cle.j.vbi dico in ver.quibus.in.ix.notabili.z.q.v.z de peni.cle.ū.§.ad hec.q.x.z dic vt dixi in.d.c.cum sit.vbi dico q ex quo distributio puide facta est,debet episcopus eam approbare: quia non refert per quā fiat absolutio.ff.de nego.gest.soluendo.de rigore tamē potest interdicere hāc distributionem per aliū fieri. Et hoc etiam per constitutionem statuere ad obuiandū fraudib⁹ que in hoc fieri possunt: qō dic vt ibi dixi. ¶†Duodecimo quero in eo qō hic dicitur de potestate parochialiū sacerdotū,an possit sacerdos[a] absoluere parochianum de delicto extra parochiam cōmisso.Matth.dicit q sic,per id qō not.xvj.q.j.c.j.in gl.dicunt quidā.z Archi.de consti.c.ū.lib.vj.in gl.fi.nam in hoc casu nō contrahit delinquens forum ratione delicti:z hoc in foro penitentiali.qō dic vt dixi de peni.omnis. ¶Decimotertio quero de quibus prelatis loquitur litera ibi, nisi prelati. gl.fi.dicit q z de episcopis z de superioribus.idē dicit ¶Pau.in alīs exemptis habentibus in loco in talibus iurisdictionem quasi episcopalem,pro hoc quod dixi.ū.ea.cle.§.statuimus.q.iū.

1 §. Sepeliendi ius nō competit ecclesijs non parochialibus.
2 Sepultura quid est.
3 Fratres quibus cōceditur ius sepeliendi,an possint ingredi cū cruce parochiam inuito rectore ad auferēdū corpus defuncti.

§. Huiusmodi. ¶Primo permittit fratribus sepultura. ¶Secūdo disponit q de omnibus funeralib⁹ z de omnib⁹ relictis a defuncto sepulto ibi debeā quarta rectori parochialis:ibi verbū,verum. ¶Tertio monet fratres ne faciant fraudem cōtra hanc constitutionem.ibi,facturi. ¶Quarto inhoc onerat conscientias fratrum:z statuit q possint conueniri de dolo,z cōminatur de ratione in extremo iudicio:ibi,in quibus. ¶Quinto prohibet parochiales a fratrib⁹ aliquid vltra quartā predictā exigere:ibi,vltra. ¶No.ex eo qō dicit glo.j.q questiones surgunt de eo in quo vertit lucrū qō maxime procedit inter viles: ꝫ magni viri de lucro parū,de honore plurimū contendūt. ¶†Secūdo no.q ius sepulture nō cōpetit ecclesijs nō parochialibus nisi specialiter eis cōcedatur:sicut hic conceditur fratribus.de hoc in gl.quā.z quibus cōpetat hoc ius gl. ea.remittit.z de hoc per Archid.de sepulturis.c.j.lib.vj.precipue autem nō cōpetit sepultura religiosis:q diuinis z humanis vocibus mortui sunt.ū.q.vij.placuit.xvj.q.j.placuit.z dicit Matth.q licet eis cōcedatur sepultura tamen cauere debent ne inducant ad vouendū vel iurandū super hoc:de sepultu.c.j. lib.vj.z si cōtra fecerint,incurrunt penas de quibus.j.de peni. cle.si.§.si. ¶†Quero quid est sepultura[b].dicit Laud.q est locus cōcauus in cemiterio vbi corpus catholici sepelitur. z fm eum talis sepultura est ipsum diuinū officiū quod mortuo impenditur dum terre traditur corpus eius. Habēt autem hāc libertatem sepeliendi fere omnes parochiales ecclesie de iure cōmuni:z plures alie de consuetudine vel priuilegio speciali.ū.e. per totum.z licet quilibet locus ex quo per episcopū est ad hoc deputatus z dedicatus sit aptus:tamen quādoqꝫ deficit exercitium vel propter defectum materie vel propter cōuentiones initas cū rectore:de pact.pactū.lib.vj.de hoc dic vt no.eo.ti.in rubri.z in.c.certificari. ¶†Secundo quero an fratres quibus hic sepultura cōceditur possint processionaliter ingredi cū cruce parochiā inuito rectore ad suscipiendum funus eius qui elegit apud eos sepeliri.Oldra.in consilijs.lxxxij.alīs.xciij.multis rationibus arguit q non: z inter cetera inducit hāc literā que permittit q recipiant ad sepulturam eos qui elegerint: z debet sic intelligi q ad eos portetur funus per parochialē sacerdotem qui hoc potest.arg.eo.titu.cum liberum.z qō ibi no.pro hoc etiam facit.ū.ea.cle.ver.in ecclesijs. vbi non permittuntur fratres ingredi ecclesias parochiales ad predicandum nisi de beneplacito rectorum,vel episcopi,vel alterius superioris. Jn cōtrarium est:quia cum hic permittitur fratribus libere sepultura,z vno permisso permittuntur preparatoria necessaria: de offic.delega.preterea.z posset instari multis rationibus quod prosequitur Oldra.in cōsilijs.cciij.z vide illa duo consilia que sunt cōtraria primū consiliū quod est.lxxxij.tenet q isti fratres non possunt scōm consilium qō est.cciū.tenet oppositum.¶Pe. de ancha.tenet hoc vltimū.¶Primū tamen obseruatur: q non leuatur funus nisi iubente sacerdote parochiali qui etiam incipit versum,subuenite ꝛc. Et hoc tutius ne detur materia rixe. z ad illud qō dicit q vno prmisso ꝛc.dic q permittant preparatoria,ita tū q quis nō dicat sibi ius.Contradicente ergo sacerdote nō debēt ingredi p violētiā eius parochiā: sed de hoc non cōqueri coā iudice cōpetēti:z p hoc qō dico.j.ū.seq.q.xxvj.ꝛc.

1 §. Prelati z curati debent predicare.
2 Canonica que debeā curato a fratrib⁹ limitata est ad quartā.
3 Quid si nō relinquitur fratribus, sed frater datur executor ad certam summam distribuendam suo arbitrio.
4 Funeralia que dicantur.
5 Funeralia quanto tempore durant.
6 Consuetudo q nihil soluatur p canonica funeraliū,an valeat.
7 Testator aliquis si dat aliquid p anniuersario puta.x.vel.xx. an de talibus debeatur canonica curato.
8 Clementina ista dudum.de sepul.an habeat locum in alīs fratribus q predicatoribus z minoribus.
9 Quid si quis sepelitur apud fratres minorū z predicatorum.
10 Quid si quis dedit se z sua loco religioso in sanitate.
11 Nouitius si moritur tempore probationis, an idem sit de ipso a sicut de professo.
12 Defunctus si mandauit aliqua dari fratrib⁹ singularibus, an quarta debeatur curato.
13 Quarta canonica an debeatur fratribus si defunctus nō fuit sepultus ad eos.
14 Episcopus si sepelitur in monasterio mendicantium,an quarta debeatur alicui ecclesie.
15 Testator viator si moritur cui debetur quarta.
16 Scholaris in studio eligit sepulturā suam apud fratres minores,z legat eis de bonis que hz in partibus.cui dabit quarta.
17 Quarta canonica que debetur curato a quibus debet peti: an a fratribus,an vero ab heredibus defuncti.
18 Quarta canonica que debetur episcopo,z ea que debetur curato an differant.
19 Fun⁹ defuncti an primo debeat portari ad ecclesiā parochialē.
20 Curatus an debeat cōpēsare in quartā canonicā si defunctus legauit ecclesie parochiali aliquā quantitatem.
21 Testator elegit sepulturā apud fratres minores, z legauit eis centum simpliciter:legauit etiam eis quinquaginta pro fabrica,z sepultus est ibi:ecclesia parochialis detraxit quartam de illis centū,z quartā de alīs legatis.qualiter episcopus detrahet suam quartam ab ecclesia parochiali.

§. Verum. ¶†No.q ad rectores curatos spectat pdicare.de hoc in gl.j.z p hoc.xxviij.di. per totū.de offi.ordi.inter cetera. Et ex hoc infert Laud.q curatus debet habere scientiā predicandi.xvj.qō.j.adūcimus.de hereti.excōicamus.§.q vero.de sta.mona.q dei.z debet habere scientiā olim eorū de quib⁹.xxxviij.dist.q ipsis. z hoc officium priuilegiatū est a deo q per ipsum erūt monachus obedientiā: d.c.qō dei. Et not.in eo qō dicit pdicare verbū dei:hoc em̄ non est minus q corpus Christi.j.q.j.interrogo.de cōse.dis.ū.cū oē. qō nō intelligas quantū ad essentiā z dignitatē sacramenti:sed quātū ad efficaciā.nā fm Laud.p verbū dei plures cōpūgunt z sic mortalia delent:sed p corpus Christi sola venialia: vt no. in dictis iurib⁹. ¶Secūdo no.q curati habēt audire cōfessiones.de peniten.dist.j.multiplex.z.c.mensurā.de penitē.omnis. ¶Tertio no.q curati cum ministrent sacramēta fraudari nō debēt beneficijs necessarijs.Fraudarent aūt si vocati ad onera repellerētur a mercede:in auf.de iudi.§.ne autē.colla.vj.cuius contrariū fieri debet vt qui participes fuerūt passionū sint socij cōsolationū.ū.eo.c.j.regula,qui sentit.lib.vj. ¶Quarto not.q operarijs debetur merces.de hoc in gl.ū.z p hoc Matth.xxj.c. de magistris.c.vlti. ¶Quinto no.q attendit id qō fieri cōsueuit:de cōsti.ex literis. ¶Sexto no.q canonica de funeralibus debeā exemptis:vt hic,qō dixi.ū.eo.ti.certificari. ¶†Septimo no.q quo ad fratres de qb⁹ hic canonica limitata est ad quartam:z ab hac taxatione fm Laud.z Ben.nō licet recedere, cū fit papalis.xix.dist.in memoriā.ff.de cōsti.prin.l.j.in alīs vero casib⁹ quāta sit hec canonica,statur cōsuetudini:qō dic vt dixi in.d.c.certificari. ¶Octauo no.differentiam inter verbū taxamus,z verbū limitamus.dic tamē q idem important:z vtrūqꝫ ponitur hic causa maioris expressionis. ¶Nono no.q quandoqꝫ quis dicitur largiri id ad quod teneatur:sed sumitur largiri impropie pro tribuere. ¶Opponitur in eo qō dicit q curati habēt ministrare sacramēta parochianis. Quedā enim sunt que ministrari non possunt nisi per episcopum:vt confirmatio. de consue.quanto.Sol.¶Paul.q hic loquitur de sacramentis necessarijs,vt sunt baptismus,penitētia,z extrema vnctio.z sic non loquitur de confirmatione.que autem sint sacramenta necessitatis,not.de sacramē.nō iterandis in rubri.de transac.veniens. ¶Secundo opp.q ad curatos non pertinet predicare. xcij.di.in sancta.vbi dicitur q hoc pertinet ad diaconū. ¶Pau.

a An possit sacerdos. Adde gl. iū.in cle.j.de foro cōpe. gl.fi. in c.nouit.de offic. leg.

b Quid est sepultura. Adde doct.in rubri.de sepul.per Hosti. eo.titu.

ibi remittit dicens standum vltime solutioni glos. que est ibi: et
3 illa exponit predicatione, id est lectione euangelica. ¶ †Quero in eo quod dicit de omnibus obuentionibus quartã deberi, quid si non relinquit fratribus, sed frater datur executor ad certam summã distribuendam arbitrio suo: z ipse distribuit in fratres glo. omnibus. refert quandã declarationem emanasse a Bonifacio. viij. de qua etiam glos. j. mentionem facit. vbi declaratur ꝙ canonica debetur. quod dic vt in gl. z pro hoc facit verbũ vniuersale, omnibus. quod est in tex. per qs dicit Laud. ꝙ de his que sequuntur quomodocũq; debetur canonica: z ꝙ conditor apposuit ꝙ integre deberetur, quarto ponendo verba generalia z vniuersalia ppter multifarias cauillosas subtilitates quas aliqui reperiebant super canonica fraudanda z quasi ad nihilum redigenda: quod prohibere vult hec constitutio. z no. id qs dicit gl. ꝙ ea que sequũtur ibi, tam funeralibus. vsq; ibi, quartam partẽ. cum ponãtur causa dubitationis tollende, non restringunt generalitatẽ: sic z ea que ponũtur causa exempli non disponũt. ff. de actio. z oblig. obligationũ substantia. §. fina. z dic fm Pau. z Benze. ꝙ illa verba, ad quoscunq; determinatos vsus. non intelliguntur causa limitande constitutionis: sed potius causa tollẽde dubitationis: z ideo non minuunt generalitatem que procedit. ff. de aur. z arg. leg. pediculus. §. labeo. de regu. iur. l. que dubitationis. ex hoc dicit Pau. ꝙ loquitur hec litera nõ tm de relictis ad determinatos vsus, sed etiam ad indeterminatos. qs dicit verum siue sint vsus nõ sacri: licet quidam, vt refert, dicere velint ꝙ de relictis pro construendo capellam: vel aliam rem sacrã non debetur canonica: qr rei sacre seruitus imponi non potest. ff. de seruitu. seruitus. §. sacer. vnde intelligunt hic loqui de vsu personali, puta pro victu. de reli. domi. c. vnico. ver. nos enim. lib. vj. quod dicit Pau. esse contra mentem huius litere. z ꝙ illud. c. pro eis non facit: quod placet: quia ibi loquitur in alio casu. ¶ Secũdo quero si decedens executori mandat vt det fratribus tale quid. gl. ead. dicit per eandem declarationem declaratoriã cõtineri ꝙ canonica debetur. qs dic vt in gl. z idem Pau. per eandẽ rationem: qr tacitũ relictũ non capaci subiacet falcidie. ¶ Oppo. ad hoc ff. de his qui, vt indig. heres. Sol. Pau. ꝙ ibi de hereditate nõ remansura heredi. sed fisco applicanda. C. ad leg. falci. l. ij. vult dicere ꝙ ibi non probatur ꝙ nõ detrahatur falcidia: sed detrahatur z applicatur fisco. Fallit in filio z seruo qui excusantur a confiscatione ex eo ꝙ habuerũt necesse parere testatori. ff. ad. l. fal. tacitum. de hoc in. d. l. ij. ¶ †Tertio quero in eo ꝙ de funeralibus dicit, que sunt funeralia[a]. glo. declarauerat. dicit ꝙ ea que deferuntur cum funere, vel etiã ex causa funeris ante obuenient ecclesie. qs not. z idem Paul. ꝙ latius prosequit Laud. dicens ꝙ funus dicitur fm Aug. a funibus quibus ligari consueuerunt mortui vel sudaria mortuorũ dum traduntur terre: sed hodie cũ filo suuntur z funeralia dicuntur: id est bona que conueniunt ratione funeris. Ex hoc dicit ꝙ ex quo funus traditum est terre coopertũ nõ habent locũ funes: qr satis corpus terra adstringitur: z sic per cõsequẽs tunc non videtur habere locum funeralia: z sic cessante causa cessat effectus: z nomẽ sit consequens rei: z fortius agens vincat minus: sicut de anima rationali dicitur cuius aduẽtus annullat alias animas: z de magna copia q̃ ad se trahit modica accidentia corporis Christi: z hoc fm aliquos. Et fm eos vt refert Laud. canonica debet tãtum[b] de obuenientib⁹ quãdiu corpus est in funib⁹ extra terrã: sed de obuenientib⁹ postq̃ est reconditum terre, nihil debetur. Sed vt dicit Laud. desipit qui sic sapit: nec insistẽdũ est in hoc scientie grammaticorũ. xxxvj. dis. si quis. nam de superficiebus verborũ curandũ nõ est. de iure tur. cle. romani. §. verũ. dic ergo melius, vt predixi: ꝙ siue ante corp⁹ recõditũ terre siue postea obueniant occasione funeris, dicũtur funeralia: z debet canonica: z per hoc soluit questio sequẽs. ¶ †Quarto quero quãto tempore durant funeralia: an dum corpus traditur sepulture tantum, an per totam diem sepulture, an potius. xxvij. vel. xxx. diebus quo ad ofa que interim offerũtur. Laud. initat: z p vltima opinione est vt dicãtur funeralia q̃diu fit memoria de funere. ꝙ vero dicantur funeralia tantũ ea que portantur cũ funere, est. ff. de relig. z sump. fu. l. funeris. z p alia opinione ꝙ durẽt tantũ donec fit officiũ sepulture. est arg. de elec. cõmissa. lib. vj. pro alia ꝙ tota die est: qr tota dies debet cedere curatis: maxime cũ certent de dãno vitando, z religiosi de lucro. arg. de offi. deleg. cõsuluit. insti. de verbo. oblig. §. cis. pro alia ꝙ intelligat vsq; ad tricesimũ z etiã anniuersariũ z in perpetuũ, de verbo. signifi. cũ inter. Laud. nõ decidit. dic vt dixi in precedẽti q̃stione. ¶ Quinto quero in eo ꝙ dicit quartã deberi[c] de quibus cũq; quomodocũq; relictis, si cũ funere ducunt equi cũ armis. Dicũt aliqui ꝙ hec nõ dicunt funeralia: qr nõ deferũtur cũ funere: sed ducũtur. qs reprobat Laud. qr dicit nõ põt quin dent vel offerentur. ¶ †Sexto quero in eo ꝙ dicit quartam deberi de his etiam de quibus solui non consueuit an valeat consuetudo ꝙ nihil soluatur pro canonica portione. frater Raymundus vt refert Matth. tenet ꝙ nõ: qr talis cõsuetudo esset cõtra rationem z naturalem equitatem: quia fm apostolum debent esse socij consolationum qui fuerunt z passionum. §. eo. c. j. Itẽ quia per hoc auferret prime ecclesie tota cõmoditas rei sue, id est ius parochiale: quod esse non debet. ff. cõmu. pred. vẽditor. §. eod. certificari. qs tenet Host. in sum. eod. §. z quota. ver. sed nunquid. per. d. c. certificari. vbi dicit fm rationabilem consuetudinem. dic cõtra, dũmodo prescribens habeat bonam fidem z titulum qui requirit: qr ius cõmune est contra ipsum. de prescrip. de quarta. de hoc dixi in. d. c. certificari. in. x. q. ¶ †Septimo quero si aliqua dantur pro anniuersario vel. xx. vel. xxx. an de eis debetur canonica. videtur ꝙ sic per id qs dixi. §. q. ij. In contrariũ qr hec cõstitutio est correctoria iuris antiqui in eo ꝙ vult canonicã solui etiã de his de quibus de iure alis nõ debet: ergo alis restringẽda ad casus in quibus loquit. Videtur autẽ loqui tantũ in eo qs datur vel relinquit a testãte. z sic secus de his q̃ dant consanguinei vel amici. arg. xij. q. ij. nõ estimemus. dicit Pau. ꝙ pro primo faciat litera que dicit de omnibus obuentionibus: qs placet per id quod dixi. §. q. ij. qr dicitur obuenire causa funeris. Consuetudo tamẽ nõ habet ꝙ detur canonica nisi de his que cũ funere deferuntur vel que offerunt dum
8 funus est in ecclesia. ¶ †Octauo quero, an in alijs fratribus preter minores z pdicatores habeat locũ hec cõstitutio. glo. vt patet. dicit ꝙ nõ: quia restringenda: vt dixi. §. q. prox. dicit Jo. and. in apostillis, ꝙ Clemens quintus prorogauit eam ad eremitas. z Jo. xxij. ad carmelitas. de hoc not. Joan. and. de reg. constitutionem. lib. vj. z Lap. dicit ꝙ prorogationem ad eremitas fecit Bonifacius. viij. sed primũ verius: z de hac prorogatione etiam dixi. §. ea cle. ver. ab olim. in. ij. notabili. ¶ †Nono
9 quero si quis sepelitur apud fratres ordinis minorũ z predicatorum fuit de facto. dic ꝙ cũ hec constitutio sit restringenda vt dixi. §. qõ. vij. non habet locum in fratribus, maxime de ordine fratrum minorũ: quia ille nõ habent per omnia regulam beati Fracisci: sed etiã si haberẽt, sufficit ꝙ hic de ipsis nõ exprimit. ¶ Decimo quero si testatoris legatũ soluit in vita. glo. in verbo, datis. dicit ꝙ debetur canonica. z idem Paul. ¶ Undecimo quero quid si sepelitur defunctus cũ habitu fratrũ. glo. hac ratione. dicit canonicam deberi. z idem Pau. z Stepha. qui alle-
10 gant. ff. de alimen. leg. alumne. §. vlti. ¶ †Duodecimo quero si quis in sanitate cõtulit se z sua loco religioso vel seculari. dicit Laud. ꝙ curati nihil habent. §. eod de his. filij tamen si extant habebũt legitimã sicut haberẽt in donatione causa mortis per id qs not. Host. in. d. c. de his. per. c. Rainutius. de testa. vbi de hoc per eũ, z p. l. C. de inoffic. dona. si totas. facit. xvij. q. iij. quis-
11 cũq; pro hoc qs dixi de dona. c. fin. ¶ †Decimotertio quero si nouitius mortẽ tẽpore pbationis. Pau. refert qs not. eo. tit. de his. vbi referunt opiniones ẽrie. tenet autẽ Pau. ꝙ idẽ de ipso qs de nõ pfesso. qs tenui in. d. c. de his. per. c. religio. §. j. de sen. excõi. lib. vj. vbi probat ꝙ nõ censet religiosus cũ effectu. ad idẽ de relig. beneficium. lib. vj. ¶ Decimoquarto q̃ro si testator donauit in mortis articulo, vel legata in vita soluit, postea ecclia sepulture interdicitur ita ꝙ ibi sepeliri non potest. dicit Pau. ꝙ nihilominus debet canonica: ne ex delicto z pena cõsequat cõmodum: quod esse non debet. ff. de dona. inter vi. z uxo. l. ij. z xvj. q. j. legi. Ex hoc infert ꝙ quandoq; debetur quarta etiã ab illis apud quos funus non est sepultum. idẽ dicit videri si casu alibi sepelitur: quia forte apud primos non potuit portari: pro hoc qs no. eo. ti. in nostra. Cõtrariũ tenet Fride. de senis in consilio. ex. per rationẽ quã subijcio z amplio ego in. d. c. in nostra. dico ꝙ si perpetuo debet manere sepultus in alia ecclesia: solũ de relictis illius ecclesie vel de funeralibus dabitur canonica, per id qs not. eo. ti. c. j. facit hec littera cõiungendo versiculũ. cũ precedẽti. ex qua cõiunctione patet qs hic determinat quartã dandã solũ ab ecclesia in qua quis sepelit. z ad hãc questionem facit. j. q. xix. pro opi. tamẽ Paul. inducũt aliqui quod no. Dy. z Bar. ff. de adul. miles. §. fi. vbi dicunt ꝙ si quis legauit fratribus predicatoribus centũ si eũ in tali loco sepelierint, z postea iste fit interdictus vel se interfecit ita ꝙ non potuit ibi sepeliri: nihilominus debetur legatũ ex quo stat per testatorẽ. arg. illius. §. Sed hoc non facit contra predicta: qr in questione premissa loquit de quarta q̃ debet nõ ex testatoris sed ex legis dispositione: sed cũ certa limitatione. s. si fuerit ibi sepultus: ergo secus alibi. ¶ †Decimoquinto quero si defunct⁹ mãdauit
12 aliqua dari singularibus fratribus ad eorũ cõmoditates. glo. per hoc. dicit quartã deberi: qs probatur rationib⁹ vsq; ibi, nõ obstat. z idẽ Pau. z Benz. qui pro hoc ponderãt verbũ, fratribus ipsis. ¶ Opp. ad hoc de test. requisisti. vbi relictũ persone cedit persone. gl. fol. ꝙ illud cũ persona est proprij capax. sed qs dictũ est, pcedit de incapaci. z idem Pau. Ben. z Mat. qui oẽs concludunt

a ¶ Que sunt funeralia. Adde. c. in nra. e. ti. tex. in l. z ff. qs. in. §. funerũ causa. et. l. funeris. ff. de religio. z sump. fu. Fride. de sen. in consi. vj.

b ¶ Canonica debetur tm. Adde Pet. de ybal. in tracta. de canonica epali. in. j. parte. c. vij. in. ij. col.

c ¶ Quartã deberi. Adde Pe. de ybal. in tract. de canonica epi scopali. i. j. parte c. vij. in. iij. col.

concludunt quartam deberi, vt predixi. Stepha. cõtrarium tenet & prosequitur ea que ponit Oldra. in ẜi. cccxxvj. alʒ quarto, que tamen nõ allegat. dicit autem ꝙ litera que hic loquitur de fratribus debet intelligi cõplexiue: & sic nõ de relicto singulis. ff. de reb. du. ciuibus. relictũ etiam ecclesie in qua quis sepelitur, intelligitur relictũ causa sepulture. ff. de excu. tuto. nesenius. & l. seq. Item recipere ad sepulturam est actus totius corporis relictum: ergo singulis causa amicitie vel parentele non subꝫcitur. l. canonice portionis. arg. ff. de castren. pecu. si forte. & l. castrense. C. de impo. lucra. descrip. l. penul. ad hanc literam que dicit quartã deberi de relictis ad quoscunqʒ vsus, respondet ꝙ respicit res legatas & modos legandi: nõ autẽ personas legatariorum ampliat. de alimen. leg. a filio. ℌ. fin. Ad id qõ dicitur in gl. ꝙ relictum singulari persone acquiritur conuentui, respondet ꝙ non obstat: quia conuentus qui representat personam singularẽ. ff. de iudic. mortuo. non est causa canonice portionis: sed causa est sepulture: & hec fuerunt verba Oldr. & ponit Fride. in consi. cccxlix. alʒ. cxlix. hanc autem questionẽ & latius prosequitur Joan. de lig. & ꝑ hac vltima parte inducitur de verbo. signifi. ex parte. iij. ibi, que personis &c. vbi dicit ꝙ de relictis personis nõ soluitur portio ecclesie cathedrali. & quod not. eod. tit. relatum. in gl. iij. vbi dicitur de relicto pauperibus non deberi canonicam. Item qʒ per cle. hanc immutantur antiqua iura. qõ autẽ nõ immutatur &c. C. de app. precipimus. de elec. cũ expediat. lib. vi. per ipsa vero iura antiqua non debetur quarta de relicto personis singularibus: sed solum de relictis ecclesijs vel monasterijs. eod. tit. c. j. & ij. & c. in nostra. & nomine fratrum intelligitur conuentus & nõ singulares persone. ff. de reb. dub. ciuibus. & qõ. ℌ. dixi. Item debemus attendere cuius contemplatione fiat relictũ. ff. de bono. pos. contra tab. l. penul. ℌ. hoc solum. de dona. cau. mor. l. si filio. ij. & l. fi. de vulga. & pupil. qui liberis. ℌ. hec verba. ¶ Preterea si defunctus fuisset alibi sepultus, de hoc legato nõ deduceret canonica: ergo nec nũc: cum legatum non pẽdeat a sepultura. Vltimo quia religiosus est capax talis legati. ff. de his que pro non scrip. si in metallũ. de ali. & cib. leg. is q. & l. seruus. & hoc not. Archi. xix. q. iij. quia. ¶ Pro prima vero parte inducitur vltra gl. qʒ verbũ fratribus, cõprehendit singulares personas, vt dictũ est. facit de priuile. per exemptionem. li. vj. vbi exemptis canonicis intelligitur exempta ecclesia. Item populo interdicto intelligũtur interdicti singuli de populo. de senten. excõ. si sententia. in fi. li. vi. & priuilegiũ cõcessum Anglicis cõcernit singulos. de foro cõpe. dilecti. pro hoc qʒ in regula minorũ dicitur ꝙ fratres nihil sibi appropriant: qõ exponitur generaliter de fratrib⁹ tam in cõmuni ꝙ in singulari. j. de verbo. sig. cle. exiui. ℌ. postro. Ad idem iste. ℌ. & hanc partem tenet Jo. de lig. quibusdã rationibus: sed sufficiunt rationes posite in gl. & ille que nunc facte sunt, & maxime quia negari nequit quin hoc sit relictum monasterio cum non posset religiosus capere: & per hoc soluũtur rationes cõtrarie.

a ¶ Decimosexto quero si relinquitur[a] alicui ꝙ in ecclesia fratrũ faciat constitui capellam & emat illa ornamenta. consuluit Lauren. de pinu, ꝙ non debeatur canonica: qʒ nõ est relictũ ad vsum fratrũ. Jo. de lig. consuluit contrarium: qõ est verius per ea que dixi in proxima. q. negari enim nequit quin sit relictum monasterio. ¶ Posset autem procedere dictum primum quando testator reliquisset fieri capellam in aliqua ecclesia, nec dixit in qua: tũc enim eligitur locus mendicantiũ. Non per hoc potest dici relictũ fuisse fratrib⁹: & cessat omnis fraus que fieri posset tenẽdo ꝙ idẽ esset quãdo expressisset ꝙ capella fieret in ecclesia fratrum. Item si detracta quarta residuum nõ sufficit ad constructionem capelle, non detrahatur quarta: vt dicit Oldra. in consi. cccvj. alʒ. iiij. & alʒ. ccxxvj. sicut quãdo relinquit pecunia pro seruo emendo manumittẽdo, si detracta falcidia residuum non sufficit ad consumandũ opus, cessat falcidia. ff. de fideicõ. lib. l. decem. ff. ad. l. fal. si seruus. sed posset dici ꝙ aliud in falcidia: qʒ testator videt ꝓhibuisse falcidiã: vt no. ea. l. decẽ. in gl. fi.

e secus in hac quarta quã ꝓhibere nõ põt. de testa. requisisti. sup pleat ergo heres residuũ ꝑ capella. vel si hoc nõ vult: fiat id qõ fieri potest detracta quarta. de testa. nos quidẽ. qõ videt veri⁹, maxime ad obuiandum fraudibus. ¶ Decimoseptimo quero

13 de intellectu litere ibi, vel alijs pro eisdem. puta eorum creditoribus, vel seruientib⁹, vel similibus. ¶ Pau. ¶† Decimooctauo quero, an debeat quarta de relicto fratribus si defunctus non fuit apud eos sepultus. & hec questio nõ est eadem cum. q. xiij. ℌ. eo. ver. qʒ ibi quãdo apud eos eligit sepeliri: sed hoc casu non fuit sepultus. hec aũt qstio põt intelligi qñ nõ elegit: & sic eã format ¶ Paul. vt. j. ea. q. dico. gl. q̃ro. refert opinio. pro & contra, & concludit quartã non deberi nisi interuenerit fraus: qõ expressius tenet Laud. cũ canonica debeatur de funeralib⁹: vt. ℌ. eo. versi. nõ sunt autem funeralia vbi non est funus. ℌ. eo. c. j. & c. in nostra. Et idẽ Matth. qui dicit fratrẽ Eluarũ ita tenuisse, pro hoc quia quo ad corpus nõ est facta iniuria ecclesie parochiali per monasterium vbi defunctus nõ sepelitur. & procedũt hec quo ad quartã parochialem. sed in episcopali secus: qʒ illa debetur ep̃o de relictis omnibus ecclesijs sibi subditis. de testa. requisisti. ¶ Pau. in versi. precedenti. etiam idem tenet cũ gl. & in hoc videtur aliqualiter ei cõtrarius. qõ dixi post eum. ℌ. q. xiij. licet vt prime dixi hec questio differat ab alia: dicit autẽ ¶ Pau. in. d. precedẽti ver. ꝙ pro hac parte est quia. ℌ. hac cõstitutione in princ. dicit discordiam ortam super tumulandis corporibus defuncto ꝝ: & sic nõ extendit hec constitutio nisi ad ecclesias: in quibus corpora tumulant: talia nãqʒ sunt subiecta &c. xxxij. q. vij. apostolus. de fide instru. inter. ver. ceterum. qõ dicit ¶ Paul. verum. vt etiam dicit gl. nisi procurent sepulturam in fraudem apud alios eligi. Quid enim si destinauerat sepeliri apud fratres: ex ꝓposito expresso electa sepultura faciũt alibi eligi, & sibi nihilominus legari quod alʒ erat legaturus? Ex hoc apparet fraus: & tenentur ad quartam. & idem in similibus fraudibus.

14 ¶† Decimonono quero si episcopus sepelitur[b] in monasterio

b mendicantiũ, an debeatur canonica alicui ecclesie. videt ꝙ nõ: qʒ tota diocesis est sua parochia. xvj. q. j. in parochia. & sic dicit sepultus in sua parochiali ecclesia. In cõtrariũ quia cathedralis eccl'ia est parochia episcopi: & ibi dʒ iacere[c] nisi aliud disponat. nam ibi habet domiciliũ. de testa. requisisti. vij. q. j. scire. de priui. c. j. & hoc tenet Bertrand. de elect. cle. j. de hoc dixi de sepul. ca. j. vbi teneo qõ predixi: scz canonicam deberi: sicut etiam episcopus viuens tenetur ad decimas: vt not. Inn. de deci. nouum genus. qõ aũt debeatur ecclesie cathedrali, probant iura ℌ. allega. nonnulli tamen consuluerunt contrariũ per rationes

15 nõ necessarias, cum questio de facto accedisset. ¶† Vicesimo

d quero si testator erat viator vel vagabũdus[d]. quidam vt refert ¶ Paul. dicũt quartã deberi episcopo in cuius diocesi morit. arxiij. q. ij. vbicunqʒ. de offi. archipresby. officiũ. & qõ not. Inno. & Hosti. eo. tit. c. j. dicentes tales deberi sepeliri in ecclesia cathedrali. & idem Hoffre. in summa. e. tit. Alij dicũt vt refert ¶ Pau. ꝙ parochiali ecclesie in cuius parochia mortu⁹ est: quia in ea deberent sepeliri si decedant sepultura nõ electa. xiij. q. j. ecclesias. qõ tenet Hug. xvj. q. j. c. j. in fi. & videtur tenere Arch. eo. ti. c. j. lib. vj. ¶ Pau. dicit ꝙ hec vltima opi. potest esse vera in vagabundo non habente parochiam. arg. ff. ad municipa. l. labeo. in prin. de viatore secus dicit: in quo tenet ꝙ ecclesie quarta dari debet parochiali vbi habet domicilium. eo. tit. is qui. j. respon. lib. vj. & expẽsis ipsius quarte mittetur: & si nõ sufficiat vel alio modo mitti nõ possit, deputatur vel detur pauperibus. argu. xvj. q. j. c. fi. sicut in simili dicit: cũ habent vsure restitui absenti. de quo de vsur. cũ tu. & hoc intelligit ¶ Pau. nisi pro tanto tempore stetisset in parochia ꝙ ibi sortitus esset domiciliũ. xiij. q. ij. ℌ. quia. ergo pro hoc inducit ¶ Pau. quod not. Inno. cẽ. de peni. omnis. vbi dicit ꝙ scholares & alij incole & annuales mercenarij debent confiteri sacerdoti in cuius parochia steterunt per annum. arg. xvj. q. j. questio. nam ibi dicitur ꝙ ibi debent solue-

a ¶ Si relinquit. Adde ¶ Det. de vbal. in tract. de canon. episco. c. iij. in. j. parte.

re decimas personales: qʒ ibi recipiũt ecclesiastica sacramenta per anni circulum. Alij dicunt idem etiam si minori tempore ꝙ per annum steterint. arg. de deci. apostolice. Inn. vero dicit tutius esse ꝙ viatores & alij habeant specialem licentiã a proprio sacerdote. de hoc Hosti. in summa, de peni. ℌ. cui sub. & fi. & hoc de paro. ℌ. quis intelligatur parochianus. Ex his infert ¶ Pau. ad primum quesitum dicens ꝙ si non sunt in totum translati,

b ¶ Si eps̃ sepelit. Adde Lap. in cle. ne roma-ni. de elec.

c debet quarta diuidi inter primã ecclesiam & secundam in qua ex tãta mora videt domicilium secundũ primo accumulasse. eo. ti. cũ quis. ℌ. cũ autẽ. lib. vj. & probabile est hoc dicere: tamẽ obseruatur a viatore ꝙ sepelit in ecclesia cathedrali: & si sepeliri alibi

d eligit soluit quarta eccl'ie cathedrali: qõ latius dixi eo. ti. c. j. & ꝑ hoc vltra p̃dicta est: qʒ ex quo nõ apparet ꝙ sit parochian⁹ alterius, cẽsetꝫ parochianus eccl'ie cathedralis sicut etiã decime qʒ nõ apparẽt esse intra limites alicuius parochie debentꝫ ep̃o. de

e deci. qñ. Quo ad vagabũdum[e] autẽ. l. labeo. p̃allegata facit ꝙ cẽsetꝫ habere domicilium in plurib⁹ locis si in plurib⁹ negotiatꝫ: & tũc deberet sepeliri in parochia vbi tpe mortis morat: & si alibi eligit sepeliri, huic parochie debereꝫ quarta: vel meli⁹ debet diuidi inter ecclesias per. d. c. cũ qõ. potest aũt dici vagabũdus ex quo non habet habitationẽ firmã ꝑ id qõ dixi de eo q mit. in pos. c. fi. Jn hoc tñ obseruatꝫ vt in viatore dixi statim. & quo ad id qõ dixi de diuisione faciẽda inter eccl'ias, dic melius vt dico

16 in seq. q. ¶† Vicesimoprimo quero in eo ꝙ in prima. q. dixi de scholarib⁹, qd si scholaris in studio eligit sepulturã apud fra-

f tres, & legauit eis de bonis que habet in partib⁹: cui dabitur[f] quarta? dicit ℳatth. ꝙ fuit de facto: credit autẽ ꝙ debeatur illi parochie vbi sita sunt bona. arg. de foro cõpe. sane. de paro. c. vlti. qõ nõ procedit: nec iura illa hoc probant: vt in eis patet. Dic ergo ꝙ debetur ecclesie in cuius parochia morabat in studio. & licet vt dixi in precedẽti. q. ¶ Pau. dixerit quartã diuidẽdã

c ¶ Vel vagabũdus. Adde ¶ Be. de vbal. in tract. de cano. portione. c. ix. in. ij. pte.

e ¶ Vagabundũ. Adde Spe. i tit. de inter. in. ℌ. j. ij. pone in statu.

f ¶ Cui dabitur quarta. Adde ¶ Det. de peru. in tracta. de quarta canonica.

inter ecclesias parochiales: tamen probabiliter dici potest q̄ debeᷓ illi ecclesie in cuius parochia p̄ maiorē parte anni morā traxit. ff. de fun. instru. cum de lanionis. §. z si sabinus. vbi legato fundo, z his q̄ sunt in eo, veniūt ea que solita sunt esse in fundo maiori parte anni. z hoc tenet Bal. C. de epis. z cleri. si quis ad declinandam. obseruatur tamen vt dixi in proxi. q. q̄ datur quarta parochiali ecclesie in qua morabatur tēpore mortis: z hoc quādo ecclesie sunt diuersarum diocesum: sed si sunt in eadem diocesi, fit diuisio fm qs dicitur in. d. c. cum quis. qs. c. etiā locum habet quo ad ecclesias diuersarum diocesum, licet alia fit obseruantia que ideo procedit: qz multa toleranᷓ ꝛc. de preben. cum iamdudum. ¶ Vicesimosecūdo quero in eo q̄ mandat quartam solui rectoribus ecclesiarum quid si perpetui vicarij sunt. dicit Pau. idem in eis. §. de offi. vica. clemen. vnica.

a ¶ Ecclesia cōparaᷓ filio. Adde Bart. in. l. si ita quis. in. §. ea. l. ff. de ver. ob. Bal. z Salyc. in auᷓ. ingressi. C. de sacrosan. eccle.

17 ¶† Vicesimotertio quero a quib⁹ debet quarta peti: an a fratrib⁹, an ab heredib⁹. glo. p̄ hoc sentit q̄ peti potest ab vtrisq; in eo q̄ dicit q̄ ecclesia ab heredibus vendicare potest. qs not. diligenter ad id quod dico. j. ea. q. z cum glo. cōcordat Pau. ſz latius allegat ad partes. Pro fratribus enim inducit q̄ ab eis peti nō debeat. ff. de leg. ij. l. si quis seruum. ff. ad trebel. filia. pro hoc qs not. Inno. eo. titu. de his dicens q̄ contra heredes non agit nisi ecclesia cui est relictū. Episcopus autem z ecclesia que habēt ius in legato ratione sue portionis possunt petere se mitti in possessione nominū: z postea agent. ff. vt in pos. leg. si inutiles. vel petent a iudice q̄ det eis pretorium pignus. C. de preto. pigno. l. j. z. ij. Sed si episcopus z ecclesia qui habent ius in relicto velint agere ꝟtra heredes facient sibi cedi actionē ab ecclesia cui est relictum. ff. de pecu. quod debetur. que subtilitas non placet Hostiē. in. d. c. de his, dicit enim q̄ quilibet potest agere quatenus sua interest contra eū qui facultatem habet rei restituende etiā nulla actione expressa. arg. de elect. cū inter R. cuij. q. v. forte pro hoc quia si pecunia est mea, equū est vt eam mihi reddas. ff. si cer. pet. si me z titium. in fi. Pro ista opi. facit. ff. de lega. j. quidam testamēto. §. si scriptus. z. l. si a plurib⁹. Et dicit Paul. q̄ si heredes soluūt curatis liberati videtur a fratribus saltem ope exceptionis doli. ff. de bo. liberto. libertus sub cōditione. §. si vero titio. de pigno. actio. solutū. §. solutā. dic quo ad ea q̄ refert Pau. extra no. in. c. de his. vt ibi dixi. quo ad hoc. c. vera est opi. glo. q̄ anteᷓ soluanᷓ legata possent curati quartā vēdicare. Sed si anteᷓ vēdicēt soluta sunt legata fratrib⁹: nihil amplius potest ab heredib⁹ peti: qz soluerūt vt mādauit testator. pro hoc litera ista est q̄ nihil mādat heredibus: sed tm̄ ipsis fratrib⁹: q̄ ipsi quartā soluāt. z hoc tenet Benze. qz ex quo fratres tenenᷓ ad quartā: ergo possent etiā petere: alꝫ non possent soluere qs nō haberēt. j. q. vij. dalbertū. de dona. inter vi. z vxo. nuper. ff. de offi. cōsul. obseruare. §. fi. z p̄ hoc qs de manu ecclesiastice sepulture peti debeat hec quarta, est argu. ff. de vsufru. leg. fundi trebatiani. fm eū. Si aūt tm̄ heredes soluerint quartā curatis: tunc procedit dictū Paul. q̄ si fratres petant integrū legatum poterunt excludi exceptione doli: qz dolo petūt q̄ restituere eos oportet: pro hoc qz poterunt curati vēdicare quartam: vt dixi. §. ea. q. fm gl. que verba proprie procedunt quando legata sunt in speciebus. sed si in quantitate: tunc nō cōpe-

18 tit vēdicatio, sed alia actio, prout dixi in. d. c. de his. ¶† Vicesimoquarto quero, an inter canonicā que debetur curatis z eā que debeᷓ episcopo fit differētia. dicit Matth. q̄ sic: z p̄sequit de hac duplici quarta dicēs q̄ duplex est canonica portio: vna episcopalis quā recipit episcopus pro iure episcopali ꝓpter cōmunionē quā habet cum ecclesijs suis. de testa. requisiti. z hāc habere debet de omnibus relictis factis ecclesijs cōstitutis in sua diocesi. sed si extra diocesim sunt: nihil habet: alꝫ vna ecclesia solueret duas portiones, fm eū. vult dicere q̄ eps cui ecclesia subest vellet etiā suā. Et in hoc dic q̄ id qs dixi. §. qō. p̄ima non habet locū quo ad canonicam hāc: qz nō habet ius contra eos sed contra ecclesiam legatariā. de hoc tamē dic vt dixi eo. tit. de his. Alia est canonica parochialis q̄ debeᷓ ecclesie parochiali de relictis factis illi ecclesie vbi sepeliᷓ parochian⁹ eius: z debetur hec de relictis factis ecclesiastice sepulture: nō autē de factis alijs ecclesijs. eo. titu. c. j. z. c. de his. vbi de hoc. ¶ Vicesimoquinto quero in eo q̄ dicit integrā soluēdam quartam, si ecclesia parochialis habuit aliquas obuētiones ex eo q̄ ad ecclesiam parochialē fuit primo delatū funus, z ibi celebrata missa. dicit gl. in verbo, integre. q̄ p̄ hoc nō diminueᷓ quarta: quia nihil est immutatum de iure antiquo. de elec. constitutio. lib. vj. Et eisdem verbis in ver. preced. vtitur Paul. z loquitur clarius q̄ glo. dicit enim q̄ fratres nihil habebunt de eo quod obuenit ecclesie parochiali: z q̄ nihilomin⁹ tenenᷓ fratres ad integrā quartā. z idē Matth. qs etiā tenet Laud. z Benz. j. ea.

19 cle. ver. vlt. ¶† Vicesimosexto quero circa hoc an debeat portari funus primo ad ecclesiam parochialē. gl. ea. dicit q̄ si consuetudo est sup hoc q̄ sic illa seruabiᷓ: qua cessante adhuc dicit cōueniens q̄ portetur vt recipiat vltimū vale. z idem Pau. in ver. precedenti. hoc tamen non seruatur, pro hoc qs dixi. §. ver.

20 proximo. q. ij. ¶† Vicesimoseptimo quero: testator legauit certam quātitatē ecclesie parochiali: an teneᷓ cōpēsare in quarta: dicit Matth. q̄ si dixit q̄ esset cōtēta legato, si ecclesia nō acceptauit relictū potest petere quartā: secus si acceptauit sciēs cōditionē adiectā. de testa. officij. z in hoc vltimo idē Pau. si autē relictū fuisset sine conditione: tūc indistincte potest peti vtrūq; d. c. officij. Fride. in consi. ciij. late hoc vltimū p̄sequitur scilicet quando non fuit expressum q̄ computaretur in quarta: z q̄ nihilominus debent cōputari. arguit qz dicit in. c. j. eo. ti. q̄ ecclesia parochialis dz habere tertiā partē iudicij ipsius defuncti. quomodocūq; ergo habeat debet ei sufficere. ¶ Secūdo quia

a ecclesia cōparatur filio[a]. de pba. in p̄sentia. sed filius non agit ad legitimā si habet tm̄ de bonis que sufficiūt ad legitimā: alꝫ agit tm̄ ad supplementum. C. de inoffi. testamen. omnimodo. z l. cum queritur. ¶ Tertio quia testator videᷓ in dubio voluisse cōpensare. arg. ff. solu. matri. si cum dotem. §. si pater. in cōtrariū est qs dixi. §. qō. xxvj. in eo qs dicit quartā nō minui propter obuētiones q̄ prouenerūt ecclesie parochiali ex missa dicta super funere. ad idē eo. titu. officij. z. c. requisisti. in fi. Item debitor legādo creditori non videtur relinquere animo cōpensandi nisi exprimat. C. de heredib. instit. si cōpensandi. ff. de lega. ij. si creditorem. Fride. de señ. videᷓ approbare primā opi. dicens q̄ ecclesia habet ius in bonis defuncti nō tanq̄ creditor, ſz tanq̄ cōiunctus ab intestato. z vltra hoc dicit q̄ istud qs debeᷓ ecclesie nō est verū debitū: vñ sicut in dote z in legitima potest quis instituī imo etiā dz filius instituī in legitima. in auᷓ. vt cū de appcogno. §. illud. col. viij. z not. de testa. Rainutius. in gl. ij. ita in ista quarta etiā. z ideo illud qs est p̄ceptū de bonis defuncti dz cōpēsari. ad. c. officij. respōdet q̄ cps quo ad testatorē est extraneus. z ideo relictū epō non debet impedire iuris executionē q̄ est inter epm̄ z capellas ex quo nihil dixit. ſz eccl'ia parochialis hz ius in bonis defuncti, vt dictū est: ideo relinquēs videᷓ voluisse cōpensare. z idē tenet Jo. de lig. q de verbo ad verbū ponit verba Frid. nec allegat. Ego puto partē secūdā veriorē per iura ad hoc inducta. Item q̄ quarta debeᷓ nō a defuncto, sed ab ecclesia sepulture, vt hic. z quāᷓ debereᷓ a defuncto: tamē nō est debitū precise necessariū, ſz habet initiū a causa volūtaria in eo q̄ defunctus voluit ibi sepeliri. Et ideo si qd legauit ecclesie parochiali: non intelligitur facere nisi aio cōpensandi: sicut nec alius debitor nisi ex cōtractu, per p̄allegatā. l. creditor. videᷓ eīm eligēdo alibi sepulturā tacite se obligare ad dādam quartā ecclesie parochiali: z legādo vltra hoc sibi videtur velle q̄ hoc habeat ecclesia vltra id. secus aūt in parēte legante filie ad quā dotādā teneᷓ ex dispositione legali: z sic nō ex causa volūtaria, sed mere necessaria: ideo p̄sumitur legare animo se liberandi ab illa obligatione que nō habet ortum a sua volūtate: z ideo cōputabitur in dotem. sic loquitur. l. si cum dotem. §. si pater. z dixi de hoc in. d. c. officij. z per hoc patet responsio ad cōtraria.

21 ¶† Vicesimooctauo quero: testator eligit sepulturā apud fratres minores, z legauit eis centū simpliciter. Item quinquaginta pro fabrica: z ibi sepultus est. Ecclesia parochialis detraxit quartā de illis. c. de iure cōi: z de illis legatis etiā detraxit per hāc cōstitutionem. An episcopus ab ecclesia parochiali detrahet quartā suā de vtroq;? Videtur q̄ nō: qz episcopus percipit quartā de his que relinquūtur ecclesijs a decedentibus: de testa. officij. z. c. requisisti. de verb. sig. ex parte. ij. at ecclesia parochialis non percipit suam quartam ex volūtate decedētis, sed potius ecōtra: quia ista quarta similis est falcidie que cōtra voluntatē testantis inducit. de testa. Raynaldus. p̄terea res priuilegiata semper durat priuilegiata. de priui. c. fi. ſz ista legata sunt priuilegiata habito respectu ad quartam episcopi: qz non detrahit ab exemptis: vt not. de testa. officij. z eo. tit. certificari. ergo ex persona ecclesie parochialis non debet hoc episcopus cōsequi ne vna via cōcedatur ꝛc. de procu. tue. Tertio quia illa quarta descendit a relicto non onerato onere episcopali: ergo sine onere de manibus fratrum debet transire ad ecclesiā parochialem. facit de deci. delicti. ibi, consueuerāt decimas. z. c. pe. ibi, quibus ratione predioꝝ antea soluebaᷓ. j. de censib. c. j. ibi, prestari solita. In contrariū: nam eps non solum de legatis factis ecclesijs sibi subiectis petit quartā, sed etiā de omnib⁹ mortuarijs: de offi. or. conquerēte. de p̄scrip. de quarta. ibi, oblationis defunctoꝝ, id est mortuoꝝ: vt ibi exponitur. sed mortuaria z oblationes defunctoꝝ dicūtur quecūq; oblationes occasione funeris ad ecclesiā parochialē peruenerunt. eo. ti. ex parte. in fine. z. c. cum liberum. z melius eo. titu. in nostra. in fi. nam funeralia seu mortuaria dicūtur q̄ occasione funeris obueniūt, etiam preter volūtatem morientis: nam minores. xiij. z etiam maiores si sunt filijfamilias nō possunt pro anima iudicare. eo. tit. c. pe. lib. vj. z tamen ea que ratione funeris obueniunt funeralia dicūtur

ralia dicũtur: ar in proposito etiam parochialis ecclesia consequitur hanc quartam de mortuarijs: ergo sua debeꝫ episcopo. preterea priuilegiũ non egreditur personam: de priui. sane. at si episcopus non posset detrahere quartam: ecclesia parochialis priuilegio fratrũ vteretur. Et hanc partem tenet Fride. in consilio. cvj. dicens ꝙ ratione mutationis personarũ alteratur natura rei de iurepa. c. vnico. lib. vj. simile de preben. clemẽ. penul. vbi variatur potestas collatorum ſm tẽpora: pro hoc qꝛ priuilegium super re cõcessum respectu persone variatur persona variata. d. c. vnico. ꝛ. ff. de leg. ij. cum patronus. refert tamẽ Frid. aliquos distinguere inter legatũ priuilegiatũ ratione psone: ꝛ tunc precedit hec ratio. ꝛ legatum priuilegiatum ratione sui: ꝛ tunc priuilegiũ intelligitur esse reale. vnde in proposito dicunt ꝙ de primo relicto quod est priuilegiũ ratione persone fratrũ, quia sunt exempti, verũ est ꝙ ab ipsis fratribus non potest episcopus detrahere quartã quã nõ detrahit exemptis: vt dixi. ſ. ea. q. sed de quarta detracta per ecclesiam parochialẽ bene detrahit: qꝛ cessat priuilegium: ꝛ sic loquitur. c. vnicum preallegatum ꝛ pro hoc quod no. Spe. de immu. ecclesia. in fine vbi dicit ꝙ emptores rerum ecclesiarũ nõ gaudent priuilegio in eis. De secũdo añt relicto pro fabrica quod est priuilegiatũ ratione sui: de testa. c. fi. dicũt ꝙ durat priuilegiũ. Alij vt dicit Fride. dicũt etiã hoc vltimo casu quartam deberi episcopo. qꝛ quo ad predicatores ꝛ minores eccl'ia parochialis detrahit quartã de omnibus etiã de quibus alʒ nõ detrahit. vnde etiam episcopus detrahet ab eccl'ia ex cuius persona consequitur qs ex sua consequi non potest: facit de concessione prebende. c. pe. lib. vj. ꝛ hoc placet per predicta: ꝛ ad contraria patet respõsio ex predictis: ꝛ facit ad predicta ſm Fride. qꝛ ecclesia parochialis consequit quartam de mortuarijs illius qui est sepultus extra diocesim: ꝛ tũc nõ episcopus sepulture, sed cui ecclesia subest parochialis habet quartam quarte. de quo no. in. d. c. certificari.

Ver. Facturi. ¶ Quero de intellectu illi⁹ ꝓpoſi. dicit Laud. ꝙ hic vult dicere ꝙ fratres nõ ꝓcurabunt id qs aliq erãt relicturi in infirmitate vel morte: ꝛ in casu in quo curati erãt suã partẽ habituri relinquañ fratrib⁹ in sanitate vel alio modo disponañ ita ꝙ totũ cedat fratrib⁹ ꝛ curati fraudenť portiõe: ꝛ ponit Pau. exẽplũ vt qꝛ pecuniã relinq sororib⁹ sctẽ Clare, vel amicis. de qb⁹ ꝛ fidãt q nõ tenẽtur ad portionẽ: ꝛ sic fit fraus de psona ad psonã. de priui. quanto. ꝛ hãc fraudẽ hic phibet ſm Pau. nõ tñ in relictis: ſʒ etiã datis ꝛ donatis in morte ꝛ dari vel donari mãdatis vt i tex. dicit.

¶ Fratres si ꝓ fraudẽ aliqd faciãt cõtra hãc ꝓstitutionẽ dudũ. ita vt teneañť ad restõnem: an possint ꝓ ſʒ gueniri i iudicio.

Ver. In quibus. ¶ Per fratres vel aliquẽ gebañ testatoꝛ ex cuius facto cõuetꝰ teneť ad quartã sicut tenebañ si fraudẽ nõ fecisset Pau. ¶ No. ꝙ fratres ꝓcurãtes fraudes hoc casu tenenť ad duo, ſcʒ ad restitutionẽ eoꝝ in qb⁹ dãnificati sunt curati. Itẽ quo ad rõnẽ coꝛã deo. qs dic vt in seq. q. ¶ Quero an cõueniri possent fratres in iudicio super hoc in quo tenenť ad restitutionẽ mõ ꝓdicto: dicit Bat. ꝙ nõ: ꝛ intelligit hãc literã in foꝛo penitẽtiali. Dicit ergo ꝙ nõ cogenť in iudicio: qꝛ relinquit cõsciẽtijs eoꝝ. ꝛ idẽ Benze. qui intelligit hoc qs dicit hic de oneratione cõscientie quo ad illa super quibus conueniri nõ possunt. Dic vt dixi notãdo ꝙ hic sunt due obligationes: vnde loquit litera generaliter etiã de his in quib⁹ cogi possunt ad restitutionẽ in foro iudiciali: nam etiã tunc tenentur vltra restitutionẽ ad agendã penitentiã de peccato: qꝛ per solam restitutionẽ nõ tollit cum possit fieri ab inuito ꝛ impenitente. ¶ Secũdo quero si fratres qui procurarunt hanc fraudẽ nõ sunt soluẽdo. dicit Laud. ꝙ per ordinem fiet restitutio iuxta ordinationẽ positam. ĩ. de priuil. cle. religiosi. §. ceterum.

Ver. Ultra. ¶ Quero in eo quod dicit ꝙ vltra quartã nõ possunt fratres cõpelli, an ad quartã possunt ꝓ ordinarios cõpelli. gl. dicit ꝙ nõ obstãtibus eoꝝ exẽptionibus. Idẽ Pau. hic ꝛ. ſ. e. cle. ver. verũ. vbi in hoc instãdo arguit in cõtrariũ: ꝙ imo ꝓ ordinarios possunt cõpelli ꝛ cũ oĩa priuilegia. ĩ. reuocenť q̃ huic ꝓstitutioni obstãt. Preterea hec est quedã iuris dispositio cui⁹ executoꝛ est ordinarius: de prebẽ. si clericus. ad fi. li. vj. nã frustra est iura ponere nisi sint qui exequanť: de elec. vbi periculũ. §. preterea. li. vj. de sen. excõica. decernimus. eo. lib. ff. de ori. iur. l. ij. Tenẽdo añt primũ respondet idem Pau. ad hec cõtraria. Ad primũ ꝙ ls tollanť priuilegia impedientia solutionẽ quarte: nõ ꝓ hoc sequit ꝙ tollanť priuilegia exẽptionis cũ obligatio ad quartã possit esse durante exemptione: sed coertio fit ꝓ suũ iudicẽ. ſ. ꝓ papã ꝛ legatũ, ꝛ. ĩ de sta. regu. attendentes. ꝛ de relig. do. qꝛ contingit. de sup. neg. prela. clemẽ. qꝛ regulares. Ad aliud dicit ꝙ ordinarius est executoꝛ dispositionum iuris quo ad nõ exemptos: aʒ intelligendo generaliter sequereť ꝙ in omni obligatione etiã cõuentionali possent ordinariꝰ eos cõpellere qs est falsum. Ad hanc tex. dicit Pau. ꝙ ds intelligi ꝙ vltra quartã nõ possunt fratres coerceri a quoꝫ etiam legato vel delegato pape ꝛ sic non probat ꝙ ratione quarte habeat ordinarius iurisdictionem cõtra eos. Laud. ꝛ Ben. tenent primũ. dicit ergo Laud. ꝙ ordinariꝰ hoc potest tanꝫ executoꝛ ꝛ minister iuris tam manifesti ꝙ notorij in hac cõstitutione cõtenti ꝛ sic in corpore iuris inclusi: qs nec potest esse aliquo modo nõ notorijs: ꝛ sic nõ potest per aliqs priuilegium quoquo modo cõcessum impediri: ergo multominus per priuilegiũ fori. Et ꝙ diocesanus sit minister iuris, probatur. de sen. excõ. nup. Et ꝙ ea que sunt in iuris corpore clausa, sunt notoria, probať de coha. cleri. vestra. facit etiã de peni. cle. abusionibus. ꝛ ꝙ in notorijs cessat ordo iuris, inducit de fil. presby. qm̃. de iureiur. ad nostrã. ij. Et ꝙ priuilegiũ fori nõ excusat hoc casu: inducit qꝛ per talia priuilegia nõ excusantur a donatione quarte: ergo fortius non excusanť a coertione sup hoc: cũ hec sit necessaria. de offi. deleg. ex literis. ꝛ. c. si sup gra. lib. vj. Et pro casu inducit. d. c. si clericus. vbi ius quod habet quis ad prebẽdam, exequitur ordinarius si deficit executoꝛ. ꝛ de hoc. ſ. de offic. ordi. cle. j. ꝛ. d. cle. abusionibus. opi. glos. ꝛ Paul. verior est per suas rationes per quas etiã respõdetur ad inducta per Laudu. Sed specialiter ad. c. si clericus. dic ꝙ ibi nulla exẽptio obstat nec preiudicatur priuilegio alicuius, sed ordinarius exequitur ibi iuris cõmunis dispositionẽ que habet ꝙ canonicus nõ debeat esse sine prebenda. ĩ. de preben. relatum.

1 ☞ Constitutio iuris tollit aliquando constitutiones speciales. exemplum ponit.

2 Conuentiones facte inter fratres ꝛ ecclesias cõtra hanc constitutionem, dudum. de sepultu. an valeant.

3 Quid si pacta facta cõtra hanc cõstitutionẽ sint ꝓ parte contraria huic constitutioni, pro parte vero nõ: an tollanť ex toto.

4 Papa dedit executores super leuanda decima vel animalium fructibus cum illa clausula, contradictores. an possint excommunicare Cluniacenses, vel Cistercenses, vel alios similiter priuilegiatos?

5 Monachus si cõsecutus est per priuilegium beneficiũ alterius monasterij, an desinat esse monachus primi monasterij.

6 Priuilegiũ fratrũ minorũ an deroget priuilegio Tholosanorum quo cauetur ne possint trahi extra suam diocesim ꝛc.

Ver. Nos etenim. ¶ No. pro equalitate de priui. ex ore. ¶ Secũdo no. ꝙ priuilegiũ[a] valet, vel gratia fine scriptura. de hoc in gl. ĩ. ꝛ idẽ Pau. ꝛ in hac gl. ibi, in mercu. in regula, nemo potest. lib. vj. ¶ Tertio no. ꝙ constitutio iuris cõis tollit aliquando cõstitutiões ꝛ ꝓsuetudines speciales: sed tũc oportet ꝙ de ipsis fiat mẽtio: vt hic. ꝛ. ſ. de elec. cle. statutum. de eta. ꝛ quali. cle. vt hi. aʒ sine expressione non essent reuocate. de cõstitu. c. ĩ. lib. vj. ¶ Quero. fecit eps cum capitulo cõsentientib⁹ oĩbus rectoribus beneficioꝝ ciuitatis donationẽ fratrib⁹ per quã fuerũt contenti de parte funeraliũ minoꝛi ꝙ quarta eis soluẽda: an reuocata est per hanc cõstitutionẽ: Laud. arguit ꝙ nõ: qꝛ non videť papa velle tollere gratiosam donationẽ que ꝑpetuo debet esse mensura: de donati. per tuas. regula, decet. lib. vj. In cõtrariũ: quia papa fecit constitutionem hanc causa seruande equalitatis: vt hic: ꝛ ideo omnia que possunt facere in contrariũ cessant vt equalitas seruetur in qua est bonum cõmune, qs debet preferri priuato. de post. bone. ĩ. Sed qꝛ questio erat de facto Laud. reliquit disputationi: vt. ĩ. q. viij. ¶ Secũdo quero ibi, vel predecessoribus. quare non dixit etiã de successoribus. dicit Pau. ꝙ ideo: qꝛ nõ potest eis legẽ imponere[b]: de elec. innotuit. de rescr. c. fi. lib. vj. ¶ Tertio quero si mortuo papa successoꝛ cõfirmauerit priuilegia fratrũ inter que habebãt ante istam cõstitutionẽ ꝙ nõ tenerentur ad quartam. dicit Pau. ꝙ eis hoc nõ prodest: quia ꝙ non est confirmari non potest: sicut nec accusari. de despon. impu. ad dissoluendum. nec per talem confirmationẽ aliquid de nouo eis cõceditur. de fide instrumẽto. inter. de confir. vti. cum dilecta. ꝛ idem Benze. sed Pet. de anchara. qui allegat. l. si quis prioꝛe. ff. ad trebel. vbi confirmatio generalis non extenditur ad id quod specialiter cassatum erat. Dicit tamen Benze. ꝙ papa bene posset expresse concedere tale priuilegium derogando huic constitutioni: nam etiam constitutio Bonifacij. viij. super cathedram. fuit sublata per Benedictum. xj. dein de reuocata per Clementem. v. hic: vt dicitur. ſ. in princip. ꝛ de hoc in sebuen. q. ¶ Quarto quero: cõcessit papa Joã. xxij. priuilegium predicatoribus. xvj. calen. Maij ponti. sui anno primo in quo continetur ꝙ de relictis in ornamentis, vel pro eis libris, fabrica, luminaribus[c], anniuersario. vij. xx. xxx. ꝛ aliꝰ ad perpetuum cultum: ꝛ quibusdam aliꝰ que expressit nõ teneantur ad canonicam portionem: nunquid illud est reuocatum per hanc cõstitutionem, cum ipse has constitutiones publicauerit

a ¶ Quod priuilegiũ. Adde archi. in proe. vj. li.

b ¶ Non potest eis legem imponere. Adde glo. singu. ſm Abb. ibi in verb. priuilegio. in cle.

c ¶ Fabrica luminaribus. Adde pe. de vbal. i tractatu quarte canonice.

anno.ij.sui ponti.vt.s.patet in proemio. Videt q̃ non r qr istius constitutionis habuit notitiam tẽpore concessi priuilegij: cum iam fuisset in consilio reuocata: ipsi ergo cõstitutioni videt per sequens priuilegiũ derogasse.ij.distin.priuilegia.de priuileg.in his.r.c.si papa.lib.vj.de verb.signi.abbate.dicit ¶Pau.q̃ hec questio pendet ab alia que sequitur. ¶Quinto quero an cõstitutiones ceperint ligare tantum post publicationẽ factam per ipsum Jo.qui publicauit hoc volumẽ, an vero post publicationem factã per Clementẽ qui volumẽ composuit. ¶Paul.remittit ad not.s.in proemio: vbi dixi in ver.vniuersitati.in.j.q.r ibi cõcluditur q̃ tantum a tempore publicationis facte per Jo.r post lapsos duos menses ab ea hoc premisso.dicit ¶Pau.in.qõ. proxima q̃ illud priuilegiũ hic reuocat qr cum Jo.publicauit, perinde fuit ac si ipse edidisset: qr publicando authoritatẽ prestitit, r omnia nostra facimus rc.C.de vete.iure enucle.l.j.de preben.hi qui.r.c.si apostolice.lib.vj.sed si ipse fecisset has constitutiones, reuocatũ esset priuilegiũ precedens: ergo r per hoc soluitur sequens.q. ¶Sexto quero in eodem priuilegio de quo s.q.iij.continebatur q̃ expulsi vel egressi de ordine predicatorum nõ possint predicare nec confessiones audire seu docere nisi transiuerint de licentia magistri seu priorũ vel vicariorũ ad aliũ ordinem in quo huius officia licite exerceantur: an est reuocatũ per clemẽ.vt professores.j.de regula: ¶Pau.dicit q̃ sic, per hoc qõ dixi.s.q.prox i. ¶Septimo quero in eo q̃ tollit pacta cõtraria si super pacto qõ super sepultura erat sententiatum per papam, r pactum cõfirmatum, an per hanc constitutionẽ tollitur glos.dicit Jo.mona.tenere q̃ non, per rationẽ: qui plus potest hoc tale q̃ hoc simpliciter. vult dicere q̃ maiorẽ efficaciam habet aliquid iunctũ cum aliqua qualitate q̃ sine ipsa: r sic plus potest pactũ cum cõfirmatione q̃ sine ipsa: r idẽ ¶Paul.qui etiã format questionẽ latius proponendo q̃ sententia cõfirmatoria fuerit lata etiã ab alio q̃ a papa.dicit Joã.and.q̃ papa Joan. xxij.pronũciauit inter episcopũ r capitulũ ¶Portugalense r predicatores r minores illius loci q̃ per hanc cõstitutionem tollebantur pacta etiã que dicebãtur iurata, r per papã cõfirmata. puto q̃ intentio litere sit derogare cuicũq; dispositioni speciali contrarie: r hac ratione ductus potuit Jo.xxij.pronunciare, vt predixi: tamen de rigore videtur primum verius ratione predicta. Item qr etiã si precessisset sententia sola etiã nõ mista cũ pacto: nõ tollitur per constitutionẽ que nihil dicit de sententia contraria precedente: nec ponit etiã verba per que possit cõprehendi sententia. derogatur autem per hanc cõstitutionem pactis r cõuentionibus precedentibus istam cõstitutionem. de sequẽtibus dic vt in seq.q. 2 ¶Octauo quero si post hanc cõstitutionẽ r cõtra ipsam facta est aliqua quentio inter fratres r ecclesias parochiales sicut dicitur esse factũ ¶Padue, an valeat. De hoc interrogatus respondi q̃ cõstitutio hec nõ derogat tali cõuentioni. pro hoc litera in ver.ibi.inquãtum sunt p̃missis cõtraria. nõ dicit erũt. r idem dicit de cõsuetudinibus inductis post hãc constitutionẽ: quia hec cõstitutio nõ expresse resistit quatenus cõtinet fauorẽ fratrum vel clericorũ possunt renũciare: quia nõ est hoc ius publicum cui renũciari nõ possit sicut illud.s.de fo. compe.si diligenti. pro predictis est qõ no.s.de elec.cle.statutũ. glos.not.quia in fi. ¶Oppo.ad hoc de his que dixi in.d.cle.in cõtrario vlti. Solu. standum est illis cum limitatione sequenti. aut enim querimus de cõsuetudine vel statuto loci: r talia non valent etiam que sequuntur: quia repugnãt huic iuri. de maiorita. r obediẽ. quod super his.s.de elec.clemẽ.ij. aut de pacto. r aut fit pactũ generale per diocesanum cum clero ex parte vna r fratres ex alia qõ cõcernit omne tempus futurum: r idem dicendum qr habet instar cõsuetudinis vel statuti. Si tamẽ reperiantur cõsuetudines vel statuta vel pacta super modo soluẽdi funeralia, puta de his que ferunt cũ funere detur medietas ecclesie parochiali, r de alijs relictis nihil detur: videtur stãdum eis: qr nõ repugnãt huic iuri saltẽ expresse: r vtilia sunt ad lites tollẽdas. r sic saluari potest id qõ seruatur ¶Padue: de quo dixi s.ea.q.in prin. aut si pactum in certo casu super aliquibus funeralibus de modo soluendi vel super aliquo alio de premissis in cle.hac. r valet per rationem supradictã: qr licitum est in hoc renunciare iuri suo. 3 ¶Nono quero si cõsuetudines, statuta vel pacta pro parte sunt cõtraria huic cõstitutioni, pro parte non: an ex toto tollantur hic. dicit Laud. q̃ nõ: sed solum quatenus sunt contraria. pro hac litera ibi, inquãtum sunt premissis contraria in eo qõ dixi in.ij.notab. q̃ ad hoc vt tollant consuetudines r statuta r pacta p cõstitutionẽ sequẽtẽ, debet de ipsis fieri mẽtio de questione facti. ¶Monachi Cluniacẽses habẽt priuilegia a sede apostolica q̃ nõ teneant recipere impetrantes a sede apostolica sub speciali gratia vel cõi ad beneficia sua nisi de ordine Cluniacẽsi, vel nisi de indulto huius in literis expressa mẽtio habeat. ¶Pone quidẽ clericus super abbate Cluniacensi impetrauit sibi prouideri de primo beneficio nõ obstãte q̃ de beneficijs dicti abbatis aliquib⁹ prideri nõ possit p̃ras apostolicas nõ facientes plenã de indulto hmõi mẽtionẽ sine qualibet alia sedis apostolice indulgẽtia cuiuscũq; tenoris per quẽ effectus presentium impediri valeat vel differri: r de qua in nris literis mẽtionẽ oporteat fieri specialẽ: r nõ dicit vltra. s.q̃ ola in quãtum sint nostre intẽtioni cõtraria rc. vt hic dicit: an tales littere derogãt priuilegio Cluniacẽsis monasterij: videt q̃ nõ, per c.de rescrip.lib.vj.si propter. r xxv.q.j.§.his ita. vbi dicitur q̃ si aliqua priuilegia ab aplico aliquibus cõcedunt, r sic cõtra generalem legem aliquid dissonare videant: non tamẽ contra ipsam aliquid cõcedere intelliguntˇ. Sol. Laud. videt stare huic parti 4 per illud qõ dico in seq.q. ¶†Undecimo q̃ro si dati sunt executores per papam super leuanda decima vel fructib⁹ animaliũ etiã cũ clausula, contradictores rc. an possint excõicari Cluniacenses vel Cistercienses vel similiter priuilegiatos. dicit Laud. q̃ nõ: quia propter priuilegia que habent nõ possunt excõicari nisi a papa vel a legato de latere. de verb.signi.venies.in prin. lib.vj. ¶Oppo.ad hoc de offic.deleg.cum olim.ij.vbi qui non defert delegatis dicitur nõ deferre delegãti: nam delegatus in hoc est maior ordinario quolibet tanq̃ gerens vices delegãtis: de offi.lega.studuisti. ¶Pro solutione huius r eius quod dixi in precedenti q. dicit Laud. q̃ nõ obstantia est clausula obstaculũ alicuius defectus releuans vel interdũ extinguens propter qõ gratia irritenda vel irrita redderetur. r nõ obstantia dicit: qr duobus negatiuis vel nõ obstantibus sed destruentibus rematiuis: sicut sto stas quasi stare faciat rescriptũ qõ sine eis nõ valeret. de rescri.cũ aliquib⁹. r.c.si propter. lib.vj. fm Laud. que verba non sunt omnino propria, dicit etiã Laud. q̃ aliqñ clausula, nõ obstãtium. est releuatiua operãs tantũ, ne obsit rescriptum: sed ipsum nõ tollit. de fil.presby.c.ij. lib.vj. de prebẽ. non potest. eo. lib. qñq; releuatiua r dilatiua, sed nõ pemptoria. d.c.si propter. quãdoq; releuatiua quo ad vnũ r inductiua quo ad aliud: vt nõ obstante tali beneficio possit aliud assequi qõ possit retinere cũ primo. de prebẽ. is cui. lib.vj. quandoq; est releuatiua r peremptoria: vt, nõ obstante tali cõsuetudine quã omnino cassamus. s. de elec. cle. quia sepe. r quo ad. q. premissas aliud non dicit Laud. Sed p̃ hec que sunt notãda nõ sunt sublata dubia. Unde quo ad hanc. q. dico q̃ standum est contrario, q̃ etiã executor apostolicus poterit excõicare per rationẽ premissam: qr facit vice pape. Item tale priuilegiũ videtur excludere solum ordinarios r delegatos ab eis preter legatũ de latere. de priui. c.j. ver. in eos. lib.vj. Quo ad proximã vero. qõ. puto standũ determinationi ibi positeˇ nõ tamẽ per rationes ¶Pau. ibi positas: sed per alias quas posui. s. cle. pri. in vlti. cõtrario: precipue qr clausula posita in secũdo respõso est solita poni in rescriptionibus apostolicis: vnde si derogaret priuilegio p̃cedẽti, esset inutile. oporteret ergo q̃ in secũdo essent verba p̃ que expresse appareat q̃ papa voluit derogare priuilegio p̃cedẽti. 5 ¶†Duodecimo quero si monacho certi monasterij cõcedit q̃ possit assequi authoritate aplica bñficiũ seu officiũ vacãs in alio monasterio nõ obstãte q̃ sit monach⁹ primi monasterij: an post p̃secutionẽ desinat esse monach⁹ primi monasterij. dicit Lau. q̃ sic: ex quo papa nõ reseruat sibi hoc, nec de iure licitũ est q̃ sit monach⁹ in duob⁹ monasterijs. de priui. c.j. li.vj. de elec. cũ ad monasterium. habebit ergo locũ r vocẽ in scdo monasterio ad qõ trãslatus est r emãcipat⁹ seu relaxat⁹ a pmo. ar. de rescri. dilect⁹. ij. de renũ. admonet. ¶Decimotertio q̃ro circa hoc si papa sibi reseruauit hoc. dicit Laud. q̃ hoc casu habebit in pmo monasterio etiã vocem. qõ est verũ. r q̃ papa hoc potuerit cõstat: quia potest tollere ius positiuũ: de cõcess. preben. proposuit. ¶Decimoquarto quero si canonico fit gratia q̃ nõ obstante canonia r prebẽda quã habet posset duas ecclias curatas r plures hr̃e si alis ei concedant an post cõsecutionẽ poterit prebẽdã vel alterã de ecclesijs cum alia prebenda permutare, ita q̃ primã prebendam r alterã pmutatã r de nouo assecutã liceat cũ alijs tenere vel oẽs ecclesias in simplicia bñficia transferre. dicit Laud. q̃ sic: sed in duplicia alia nõ poterit: cum ipsis duplicibus gratia 6 fit finita. de fil.presby.c.j. r.ij. lib.vj. ¶†Decimoquinto quero quid de priuilegio minorũ quo possunt trahere quoscũq; vltra tres dietas vel plures per conseruatores suos nõ obstantibus constitutionibus rc. an tollitur per priuilegium concessum ciuibus Tholosanis quo cauetur q̃ possint extra suã diocesim trahi non obstantibus quibuslibet constitutionibus priuilegijs r statutis, nõ facta tamẽ aliqua specificatione. dicit Laud. videri q̃ non tollatur prima gratia, per ea que no. de resti. spolia. audita. de dolo. c.ij. de re iudi. cum inter. qõ facit pro r contra. r de preben. non potest. lib.vj. quod placet per illud quod dixi s.q.xj. ¶Decimosexto quero de verbo, premissorum. ad quid refertur. Solu. vt in glos. vlti. r idem ¶Pau.

Ver. Ceterum. ¶Hac parte idẽ in alijs p̃hibitis: ſz fortius in istis cũ specialiter

specialiter demandenť.xxiiij.distin.quãꝙ.de here.si aduersus. ¶Nota ex verbo sacerdotes,ꝙ nomine prelatorum in hac cõstitutione nõ intelliguntur curati qui alʒ non habent dignitates:quod dixi.ʃ.ea.clemen.ver.ab olim.q.vij.¶Secundo not. hic de ỹbo rogatus,ꝛ verbo hortamur.Et dicit ℣Paul.ꝙ habẽt vim precepti.xj.q.iij.rogo.vbi de hoc.j.distin.humanum.ij. qõ.vij.sicut inquit.ꝛ hoc si proferuntur a superiore.Et sic dicit ℣Pau.non obstare.qõ nota.ij.q.j.notum.Dic melius ꝙ ibi de
a verbo,monemus.De verbo autẽ hortamur[a],dixi de testamen. c.j.Et in casu nostro ꝙ hec verba sint precepti:probat litera sequens ibi,precipiendo mandamus.Et ex hoc no.cum fit precepti ꝙ contrafaciens ex proposito peccat grauiter.arg.iij.dist. deniqꝫ.in fin.quia quod precipitur imperatur.ꝛ quod imperať necesse est fieri.ꝛ si non fiat:penam habet.de verb.signi.in his. xiij.qõ.j.ʃ.quod precipitur.¶Tertio no.in fin.ꝙ deus digna pro meritis reddit:ꝛ sic premiat ſm exigentiã meriti : vel punit ſm exigentiam demeriti.Ideo ſm Laud.dicitur ꝙ ſm qualitatem culpe mensuratur quãtitas pene etiam in foro anime qõ si confessor nõ fecerit:deus supplet,nisi releuetur peccator per indulgentias rite acquisitas.xxiij.qõ.v.quid ergo.de pe.dist.j. mensuram.de pe. quod in te.

¶De decimis. Rubrica.

1 ¶Requisitio partis constituit quandoqꝫ aliquem in mora.
2 Terminus debet dari ſm naturam rei aut breuior aut longior.
3 Emenda competẽs est restitutio eius quod est ablatum.
4 Verba debent intelligi cum effectu.
5 Religiosi,hoc verbum quos religiosos comprehendat.
6 An autem comprehendantur seculares,ꝛ an religiosus trãslatus ad ecclesiam secularem.ꝛ numero.7.
8 Mouale quid est.
9 Mouale an erit in terris in quibus non soluitur decima veluti de feno si fiat terra arabilis.
10 Decime quibus ecclesijs debentur.
11 Religiosi si habent ecclesias in quibus administrant per vicarios,cui debentur decime.
12 Decime quibus causis non debentur a religiosis.
13 Fraus qualiter potest probari.
14 Leprosi si veniunt contra dispositionem huius clemen.prime de decimis:an ligentur penis hic contentis.
15 Decima de animalibus cui ecclesie debetur.
16 Decima de ouibꝰ q̃ tenenť vno anno i diuersis locis cui debeť.
17 Decima an debeatur de seruis ꝛ ancillis.
18 Familiares quos cõtineat ista cle.prima de deci.dum loquitur de familiaribus.
19 Filij religiosorum an idem reputentur sicut perpetuo oblati cũ sint serui monasterij.
20 Priuilegiũ religiosoꝝ sup decimis que requirit vt locũ habeat.
21 Coloni partiarij priuilegiatorum de nõ soluendis decimis an teneantur,soluere decimas.
22 Colonus partiarius an teneatur de sua parte possessionũ soluere decimas quas recipit excolẽdas a religiosis priuilegiatis de non soluendis decimis.
23 Requisitio vnica an sufficiat ad soluendas decimas ita vt pena huius cle.prime de deci.locum habeat.
24 Mdenses duo qui statuuntur in ista clemen.ad satisfaciendum damnificatis quando incipiant currere.
25 Clemẽ.ista prima de deci.priuat vsurpantes ꝛc.non restituentes intra duos menses officijs,de quibus officijs intelligatur.
26 Suspensi si satisfecerint an indigeant absolutione.
27 Instantia an pereat lapsu triennij statuti a lege municipali vel ab homine.
28 Delegatus datus in diem an possit post diem exequi sententiã per seipsum latam.
29 Excõmunicati per hanc cle.primam de deci.si fuerunt absoluti anteꝙ satisfaciant,an absolutio teneat.
30 Conuersi ꝛ oblati in aliqua religione,an videãtur renunciasse proprijs,ꝛ vouisse castitatem.
31 Professio facta per masculum in monasterio monialiũ vel ecõuerso an teneat.

Religiosi. ¶No.de verbo vsurpare, quod sumitur in malum.de elec.generali.vbi de hoc per Arch.¶Secũdo not.de verbo requisitionem,ꝙ cum fit in singulari,probat hoc casu sufficere vnam requisitionem:ꝛ de hoc in glos.concordat.ꝛ idem ℣Pau. concordat de fo.cõpe.proposuisti.de immu.eccle.aduersus.de statu reg.cle.ij.in fi.vbi dixi in.ʃ.si qui.q.ij.de offic.ordi.si canonici.lib.vj.de here.cle.multorũ.ꝛ qõ not.xviij.di.si episcopꝰ.alʒ regulariter requirit monitio trina vel vna peremptoria pro tribus.de sen.excõ.sacro.ꝛ.e.tit.statuimus.lib.vj.xxiij.q.iij.de illicita.ꝛ de hoc.j.q.xxv.¶Tertio not.ꝙ hoc casu fit requisitio partis ad inferendam contumaciam aduersarij ꝛ irrogandam penam.de hoc in eadem glos.cõcordat ꝛ idẽ ℣Pau.alʒ regulariter monitio vel requisitio partis non inducit cõtumaciam iudicialem vel penam.de vita ꝛ hone.cleri.cle.diocesanis.sufficit etiã hoc casu ꝙ de hac monitione cõstet quomodocũqꝫ licet aliquando oporteat ꝙ constet per instrumentũ.de sentẽ.excõ.c.j. lib.vj.vt in.ea glos.ꝛ idem ℣Pau.¶Quarto not.ꝙ ad hanc requisitionem faciendã audiunť tantũ hi quorũ interest.de hoc in glos.in verbo,intererit.ꝛ idem ℣Pau.nam solum illi quorum
a interest audiuntur appellantes ꝛ contradicentes.de elec.cũ inter.ij.qõ.vj.non solent.de testa.veniens.ij.de accusa.illa.ꝛ dicit ℣Pau.ꝙ consyderatur an interfit tempore requisitionis: ꝛ qui sint isti quorum possit interesse, patet ex eo quod dicit glos.predicta in verbo, intererit.que enumerat prelatos ꝛ ministros illarum ecclesiarũ quibus decime debenť.qꝫ intellige siue requirant per se,siue per aliũ:regula, qui per alium.li.vj.Laud.enumerat plures:quorũ potest interesse:vt est patronus ꝛ eius filij. xvj.q.vj.filijs.Item quilibet de plebe.de testibus,ex parte.Itẽ quilibet superior legitimus ad rectorem ecclesie ſm ea que no. Inn.de iudi.cum deputati.Hec nõ procedũt indistincte quatenus dicit de patrono ꝛ de eo qui est de plebe : q̃q̃ enim isti audiantur:ne in ecclesia sit minus idoneus.d.c.ex parte.qz in hoc sua interest non tamen audiuntur ad agẽdum pro ecclesia nisi inueniatur specialiter expressum : sed succurritur ecclesie cum caret prelato:qz datur defensor.de reb.eccle.non alie.c.j.lib.vj.
1 ¶†Quinto not.casum in quo requisitio partis constituit quẽ contumacem etiam quo ad incurrendũ excõmunicationem ꝛ suspensionẽ.de hoc in glo.cõcordantie.ꝛ in hoc est hic speciale ꝛ in iuribus ad hoc allegatis in glos.alʒ enim ſm ℣Pau.requisitio partis nõ inducit cõtumaciam iudicialem vel penam.de sen.excõ.in audiẽtia.ꝛ.c.cõtingit.de rapt.excõicationi.de vi.ꝛ
2 hone.cle.clemen.diocesť.¶†Sexto no.ꝙ terminus debet dari breuior vel longior ſm naturam eius de quo agitur.patet ex eo ꝙ datur mensis ad desistẽdum ꝛ duo mẽses ad emendãdum:qz primũ est facilius.de hoc in gl.in verbo,duos.vnde dicit Lau. ꝙ cõmendatio subtractorum potest esse facilior propter destructionem que põt esse facta de talibus.arg.de cõse. eccle.vel alt. aqua.Et quot dies habeat mensis.dic vt in glo.quot.ꝛ in ea in fi.de sup.neg.ꝑla.licet.ꝛ not.ff.de diuer.ꝛ tempo.prescrip.l.ij.in glos.Et in eo ꝙ dantur duo mẽses: similis dilatio de loca. potuit.de cõuer.cõiuga.ex publico.¶Septimo no. de emenda q̃ idẽ importat ꝙ satisfactio.sic sumitur.de resti.spo.grauis.alibi pro cõdemnatione ꝛ pena maleficij.de offi.ordi.dilectus. ꝛ alibi ſm ℣Paul.dicit iustitiaria de statu mona.recolentes.ibi tunc
3 exponitur aliter. ¶†Octauo no.ꝙ emẽda debet fieri cõpetẽs: ꝛ dic ꝙ fiet reddendo quod est vsurpatũ si extat: vel si nõ extat, reddetur equualẽs.arg.vt lit.pen.ecclesia.id est nõ habita ratione ne egeant:qz dignũ est vt male meriti egestate laborẽt.de depo.bona fides.v.q.v.nõ omnis.inopia tamẽ facit exactionẽ inanẽ.de so.odoardus.Et hoc casu ſm ℣Pau.nõ incurrit penã que sequitur:qz ad impossibile non obligať quis ex iuris precepto.xiij.dist.erit autem.de pac.c.fin.regula , nemo potest.lib.vj. ¶Nono no.de clausula,non obstantibus.ibi ; priuilegijs non obstantibus.Et de hoc de rescrip.cum aliquibus.lib.vj.ẽ.tit.j.
4 cle.j.vbi dixi in.ij.cõtrario.¶†Decimo nota,ꝙ verba debent intelligi cũ effectu.de hoc in glo.pe.¶Oppo.ꝙ nõ fuerit opus prouidere contra religiosos super decimis:qz iam pulsum erat per.c.ij.ʃ.diocesani.ꝛ.ʃ.seq.eo.ti.lib.vj.Sol. Matth.in addi.ꝙ ibi de nõ exemptis:de quibus de priui.cum ꝛ plantare.ʃ.ecclesias.hic de exemptis.dic ꝙ tam de exẽptis q̃ nõ exemptis:vt di co.j.q.j.Sed in.ʃ.diocesani.tantũ de nõ exẽptis:ꝛ in hoc procedit solutio precedẽs. Itẽ hic additur pena de qua.j.ea.cle.que nõ ponitur in.d.ʃ.diocesani.¶Secũdo op.in eo ꝙ punit religiosos si admiscent animalia aliena suis.videť enim ꝙ debuissent ex hac admistione perdere priuilegiũ etiam in suis: regula,vtile.lib.vj.Sol.vt in glos.hic iunge ꝙ hic nõ vitiat vtile per inutile:qz sunt seperabilia.Unde dicit Lau.ꝙ ex tali cõmistione nõ fit cõfusio inseparabilis ipsarum rerum immistarũ , sicut fit in cõmistione diuersarum aquarũ , vel aque vino miste.ff.de aqua coti.ꝛ esti.l.j.ʃ.item si quis.de cõse.ecc.vel alta.qõ in dubijs.de cele.mis.cum Marthe.ʃ.quesiuisti.Ideo non vitiatur vtile per inutile.secus si sunt inseparabilia , dũtamẽ sint eiusdẽ nature:vt aqua benedicta ꝛ non benedicta : quorũ maius ad se trahit minus:vt in.d.c.qõ in dubijs.quãdo autem sunt diuerse nature : tunc vnum non trahit ad se reliquum sicut sanguis in calice nõ trahit ad se vinum superadditum.d.c.quesiuisti.ꝛ in hac gl.ibi ʃ.trebatius.idẽ Steph.qui allegat.ff.de mino.l.etiã. ¶Tertio op.in eo ꝙ innuit ꝙ religiosi nõ habeant priuilegiũ de decimis animaliũ nisi qñ per se nutriũt,ꝛ sic ob.eo.ti.ex par-

a ¶De ỹbo hortamur.Adõ docto.in.c.qz indicante.de prescr. gl.in.c.ficut inquit.ij.qõ.ij.c.ex trãmiss.de renũ.

te.j.vbi simpliciter dicit q nō tenetur ad decimas de nutrimentis animaliū suoꝝ.ad idem de eccle.edi.cū dicat glos.per hunc. z glos.sicut.ergo soluūt q illa iura limitant per hāc cle.z sic qō dicunt illa iura q nō tenentur ad decimas de nutrimentis animalium suoꝝ.intellige.i.que per se nutriūt.z idē Pau.z Laurentius de pinu dicit q hic solum punit eos qui in fraudem ecclesiarū fingūt emere,z nō emunt:sed si vere emūt z tradūt alīs tenenda:gaudēt priuilegio.primū placet.est enim fraus in hoc qō dicebant se nutrire.Itē tunc erat dubiū an de talibus deberetur decima z ipsi defendentes illam partem q indistincte nō deberetur decima de animalibus, ad fraudādum ecclesias de decimis emebant animalia que nō emissent,z que ipsi per se nutrire nō poterūt.z quāq̄ in hoc posset instari:hec tamen opinio est equior per rationē quam ponit glos.in verbo, tenēda.Et in hoc glos.per hūc.ibi, que nutriūt.pro hoc.ff.de dam.infe.si finita.ver.z quod ait.vbi edictum de satisdādo pro opere exponit id est pro damno qō ex opere fiet.¶Quarto op.qr videtur superfluitas:ibi,nō permiserint aut prohibuerint.que idē vident importare.Sol.vt in gio.in verbo,permiserint.z in verbo, prohibuerint.in prin.z idē Benz.qui etiam not.q non permittere z prohibere hic ponunt tanq̄ paria.¶Quinto oppo. in eo q sufficit eum qui prohibuit decimas dari resistere intra mensem a tali phibitione.nam cogi debet ratione iniurie ad satisfaciendum ecclesie.argu.de immu.eccle.nō minus.soluit Pau.stādo cōtrario dicens q quia remoto impedimento ecclesia ꝙsequit suū:ideo ille qui impediebat liberatur ab ipsa re,z ab interesse. ff.depo.l.j.§.si apud.C.si tutor vel cura.l.vlti.Sed tamen tenet satisfacere pro iniuria, vt in cōtrario.Itē nō liberatur a pena: xij.qō.ij.cum deuotissimam.z.c.monemus.ff.de eo per quē fac. erit.l.j.§.si plures.de dolo.si plures.quib.ex cau.in poss.ea.si qs creditorē.¶Sexto opp.ad idem: stat enim q auferet impedimentum:z tamē ecclesia nō poterit suum cōsequi, vt ille qui habuit factus est nō soluēdo.soluit Pau.q tūc ex quo ecclesia nō pōt suū cōsequi a principali agit cōtra impedientes ad interesse cum eoꝝ facto sit in hoc dānificata.arg.ff.de eo p quē fac.e.l.si. de dolo.z eleganter.§.si dolo.z.l.si te.de prescrip.auditis.de integ.resti.ex literis.de homi.decetero.de iniu.c.fi.facit qō no. xvij.dis.quoniam.¶Septimo oppo.in fin.in eo quod requirit q oblati obtulerint se z suas:videt enim sufficere alterum: vt de
5 priui.vt priuilegia.Solu.vt in gl.fi.¶†Quero in principio qui religiosi cōprehēdantur sub hoc verbo, religiosi.dic q omnes: vt probat verbum sequens,quicunq̄.Et dicit Laud.q cōprehendunt illi qui sunt sub aliqua de tribus regulis.scilicet beatorum Augustini Benedicti z Frāciſci,super quib⁹ omnes vere religiosi de mūdo militāt: pro hoc quod dicit glos.in verbo, quicūq̄.in principio cum qua concordant Pau.z Benze.dicētes q comprehēduntur etiam religiosi priuilegiati de decimis
6 non soluendis.¶†Secūdo quero:an comprehendantur clerici seculares.glos.j.dicit q non:z rationem reddit,quam no.idem Pau.alleg.de elec.clemē.in plerisq̄.de sup.neg.prela.clemen. vnica.de rebus eccle.non alienan.clemen.j.de statu mona.clemen.j.de religio.domi.clemen.j.ad finem.de cens.clemen.j.de
7 pe.cupientes.de senten.excōmu.clemē.j.¶†Tertio quero: an comprehendatur religiosus ad ecclesiam secularem trāslatus. glos.j.dicit q sic q̄q̄ nō fuerit de mente Stepha.dicit hoc procedere si nō est episcopus.secus in episcopo.de sentē.excō.quia periculosum.lib.vj.quod.c.procedit quo ad sentētiam suspensionis de qua hic.non autem quo ad sententiā excōmunicationis:vt patet in eo.titu.c.quia periculosum.¶Oppo.q ad hoc nullo modo locū habeat in religioso promoto ad ecclesiam secularem per id qō not.de rebus eccle.non alie.cle.j.in.v.gl.in fi. Solu.illa glos.procedit respectu illius cle.que loquitur de religioso habente administrationē regularē: qō non exigit hec cle. ¶Quarto quero:an cōprehendat feminas.glos.ij.q sic.idem Laud.z Ben.p hoc.xvj.q.iij.si quis.iūcto.c.mulieres.de sen,
8 excom.C.vnde vi.si quis in tantam.¶†Quinto quero quid est nouale.glos.ij,remittit ad.c.quid p nouale.z ibi dixi: z quo ad istam literam.dicit aūt Laud.q illa terra in qua fuit perpetuo nemus vel que alīs semp fuit inculta z talis de qua eccl'ia parochialis de lignis vel pascuis vel alīs nullos vel non magnos puētus habuit talis ꝺz nouale si semel excolit: extūc perpetuo
9 erit nouale.de priui.c.fi.¶†Sexto q̄ro;an in illis partib⁹ in quibus nō soluit decima de feno si de prato fiat terra arabilis an erit nouale.videt q sic: cum illi fructus p decima perciperent, de verbo.signi.querenti.in cōtrarium. qr non qō sit sed qō fieri debet in talibus attendēdū est.de elec.causam.sed de feno debet solui decima.eo.tit.peruenit.qō tenet Laud,z placet: quia pratum non ꝺz locus sterilis nec proprie incultus.¶Septimo quero:qr hic loquitur de decimis debitis ecclesie: quid de debitis priuatis ex priuilegio vel feudo,glos.per hoc dicit in illis
10 nō esse locū huic cle.¶†Octauo quero quibus ecclesijs debent decime de iure cōmuni.de hoc per glos.e.tit.cū contingat.vbi ponunt due opi.Una glos.q ecclesie baptismali.alia qō ecclesie parochiali si habet limitatā parochiā.quā tenet hic Laud. Pau.z Benze.quam etiam tenni in.d.c.cum cōtingat.Opp. ad hoc quod parochialis intelligit fundari sine preiudicio baptismalis.de ecclē.edi. ad audientiam.j.Ipsi autē baptismali prius debebantur prediales.Sol.Pau.q ex quo ratio suadet certam parochiā assignari noue capelle, omnia que inde proueniunt illi cedunt.per.d.c.ad audientiā.pro hoc quia alꝰ concessio videretur frustratoria.Item vno cōcesso concedunt ola sequentia.de offi.deleg.preterea.qō dic latius vt dixi in.d.c.cū
11 cōtingat.¶†Nono quero si religiosi habēt ecclesias parochiales in quibus administrāt per vicariū,cui debent decime.dicit Laud.q religiosis z nō vicario:q debet esse cōtentus sua portione.de prebē.extirpande.§.j.z.c.exposuisti.Unde rubrica de capel.mona.nō dicit vicarioꝝ.Sunt tamē aliqui casus in quibus decime nō debent alteri q̄ parochiali ecclesie quos enumerat Laud.Primus in dote ecclesie assignata.ſ.e.nouū.Secundus in portione episcopali.de pēscri.de quarta.de offi.ordi.conquerente.eo.titu.dudum.Tertius vbi non constat intra cuius parochiam sint predia.eo.ti.qm̄ ¶Quartus vbi est pactū, cōpositio,vel priuilegiū: quod sufficit etiā cum laicis: de transac. statuimus.de his.que fi.a prela.cū apostolica.in fi.vel cōsuetudo vel pscriptio ecclesie nole.de pscrip.auditis.eo.titu.c.ij.li.vj. ¶Decimo quero in eo q dicit debitas,an loquatur de debiti iure cōmuni.tm̄.gl.iure cōi.dicit q non.z idē in iure singulari.
12 z idē Paul.¶†Undecimo q̄ro in eo q dicit cā legitima, que pōt esse causa legitima p quā decime non debeant a religiosis. dicit Laud.q causa est vt quia sunt noualia q̄ suis manib⁹ vel sumptibus colūt.Itē de nutrimētis animaliū,de hortis,z fundo ecclesie nō tenent.e.tit.ex parte.z.c.nouū.Itē si est cōsuetudo pro eis vel prescriptio.de prescrip.c.j.lib.vj.hoc tamen casu quo necesse est in prescriptiōe titulū habere,dicit Laud.tutius allegare cōsuetudinē.de hoc de cōsue.c.fi.Itē donatio episcopi vel alterⁱ inferioris obseruata solēnitate iuris.de rebus ecclesie non alie.cle.ij.Itē vbi ad ipsos religiosos spectat ecclesia licet faciant curā per alium exerceri,vt dixi.ſ.q.ix. ¶Duodecimo quero in his casibus quibus ex causa legitima ad alios spectant,an locū habet hec cle.Laud.z Pau.z Ben.dicūt q nō:
13 quia nemini iniuriam facit ꝛc.de elect.cum ecclesia.pro hoc q litera notat fraudē.ibi, exquisitis fraudibus.¶†Decimoterꝺtio quero circa hoc quomodo probatur fraus de qua.ſ.q.pri. Videtur q prima facie presumatur:cum nō liceat detrimētum alterius in incerto vagari.de elec.vt quis duas.lib.vj.z eo.tit. cle.constitutionē.vbi est presumptio iuris z de iure cōtra quam nō admittitur probatio q ille qui opponit crimen cōtra aliquē presumitur scire circunstantias criminis.In contrarium:quia qui fraudem allegat,probare tenetur per indicia perspicua.de cau.pos.pastoralis.in fi.de renun.c.ij.lib.vj.Laud.tenet primū propter ius cōmune quod est cōtra istos z pro ecclesijs.de prescrip.c.ij.lib.vj.idem Benze.pro hoc de elect.cōstitutus,z quia in spiritualibus possessio non presumitur canonica nisi probet: de insti.ex frequentibus.regula prima.lib.vj.arg.ff.de decurio.
14 herēnius.¶†Decimoquarto q̄ro in eo qō dixi.ſ.in.ij.cōtrario de priuilegio leprosorum super decimis qō limitat per hāc cle.an leprosi venientes contra id qō hic dicit ligētur penis de quibus hic.glos.in verbo, animalibus.ibi, licet autem.dicit q
15 nō pro hoc qō dixi.ſ.q.ij.¶†Decimoquinto quero cui ecclesie debetur decima de animalib⁹.dicit Lau.q si loquimur de nō inclusis tunc quia nō sunt in alicuius parochia de ipsis vel eorum valore soluēda est decima personalis: vt no.Inno.eodem titu.cōmissum.si autem loquimur de domesticis z inclusis: debetur decima predialis:vt not.glos.eo.ti.ad apostolice.z ad ibi no.remittit glos.j.in verbo,gregib⁹.Hosti.in summa eo.titu.§. quod sunt species.dicit q decima est mista:quia z a nutrimēto predioꝝ,z ab opere quod homines impendūt in custodiendis animalib⁹ p̄cedit Hug.xvj.q.j.decimas.distinguit qr aut alia aliunde veniūt ibi ad tēpus:z tunc soluit personalis de portio quod dōs recipit.Si autem animalia ibi morantur:soluitur predialis.Innoc.eo.titu.cōmissum.dicit q si dominus patitur bestias pascere herbā suā gratis,transit herba cū onere suo.eo. titu.pastoralis.Et videt velle q decima sit personalis quātum se potest extendere estimatio.si autem pascua venduntⁱ: de pretio debet decima predialis.Laud.cōcordando opinio. dicit q aut loquit de pretio qō venatoꝝ accipit de feris:z tūc debet decima personalis si erāt fere nō incluse,vt predixi.si antē incluse: debet decima p̄dialis.aut loquimur de animalib⁹ domesticis: z aut de p̄tio pascuoꝝ: z soluet decima illi ecclesie cui soluēda esset decima feni si herba illa facta fuisset fenū:z sic erit p̄dialis. z sic loquit Inn.in.d.c.cōmissum.Aut de agnis lana z lacte:z adhuc erit decima p̄dialis.z sic loquit gl.in.d.c.ad aplice.Aut

loquimur

loquimur de mercede quã habet pastor pro custodia animaliũ: & debeť personalis sicut a milite de militia.eo.tit.nõ est.& sic in-
16 telligitur opi.Aug.¶†Decimosexto quero de ouibus que ali cubi mutanť in anno per tria loca vt puta q3 hyeme tenenť in vno loco:vere & autũno in alio:estate in alio: cui ecclesie solueť decima:Laud.reliquit disputationi.Solue per id qõ dixi in.q. preced.& dic ꝙ quo ad pascua si pro eis datum est pretium:debetur decima predialis diuidẽda inter ecclesias ꝓdictas.ꝓ hoc glos.e.titu.cõmissum.is autẽ cuius sunt oues de lacte & lana & pastor de mercede quomodo soluãt, dic ꝙ decima est persona-
7 lis,ꝓ ea que dixi in proxi.q.¶†Decimoseptimo quero:iurauit aliquis dare integrã decimã de omnib9 animalib9 suis:nascun-
a tur sibi decẽ serui[a] ex ancillis.videť decima nõ deberi:quia partus nõ est in fructu.insti.de rer.diui.§.partus.Jn contrariũ satisfaciendum est iuramẽto.de vo.magne.Laud.format & non soluit.primũ verius.nõ enim dicitur violare iuramentũ ex quo
18 hoc in eo nõ cõtineť.¶†Decimooctauo quero de quib9 fami-
b liaribus[b] loquiť in eo ꝙ dicit, familiariũ.glos.famulanti.intelligit de his qui famulanť.dicit tamẽ in hoc non esse vim:per id qõ sequiť.vult dicere ꝙ siue sint familiares siue alĩ, locũ habet qõ dicit hic propter literã sequẽtem ibi, aliorũ.nisi essent plene oblati:vt.j.in fi.& idẽ Paul.quo ad casum istum.dicit tamen se-cus in casu.c.licet.§.j.de priule.lib.vj.& de celebra.missa.cle.di gnum.illa enim locum habent tantũ in domesticis.id est in domo cõmorantibus.& in hac glos.ibi, oblatis illi religioni.secus si religioni in genere tantũ:q3 tunc cum nullius religionis possint censeri:non habet locum exceptio de oblatis que est in fin.
19 ¶†Decimonono quero de filijs religiosorũ.arguit Laud.ꝙ idem sit in eis qõ in perpetuo oblatis:cũ sint serui monasterij:& sic acquirunt monasterio, nõ sibi:vt not.xxxij.di.eos.lxxxj.dist. quidã clericus.xv.q.vlti.cũ multe.dicit tamẽ Laud.ꝙ ecclesia
20 nõ vtitur hoc iure:vt no.in.d.c.cum multe.¶†Vicesimo quero in eo ꝙ dicit religiosos teneri ad decimas de terris quas tradunt alijs excolendas,quid requiriť ad hoc vt locus sit suo privilegio.Sol.duo requiruntť:qõ dic vt in glos.in verbo,excolendas.& idẽ Paul.¶Vicesimoprimo quero an qõ dixi in pri.q.
21 procedat siue tradãt terras colẽdas censuarijs siue partiarijs. glos.eadẽ.ꝙ sic.¶†Vicesimosecũdo quero an coloni partiarij vel censuales priuilegiatoꝝ super decimis nõ soluẽdis teneantur ad decimas.glos.eadẽ dicit ponderãda verba priuilegij an eximat terras,an psonas.primo casu nõ tenenť.secundo sic.idẽ Pau.qui pro hoc vltimo inducit ꝙ cum priuilegiũ cõmissum est psonis:obligatio colonorũ separata est ab obligatione privilegiatorũ: ideo vnius obligationis remotio nõ inducit libe-
22 rationem alterius, sed remanẽt coloni in ꝓpria obligatione.de vsu pal.ex tuarum.ex hoc infert ad questionẽ sequentẽ.¶†Vicesimotertio quero si religiosis concessum est priuilegiũ de non soluendis decimis possessionũ quas suis sumptibus colunt vel tradunt alijs excolendas, an colonus partiarius teneť de sua parte soluere:dicit Pau.Bononie fuisse disputatũ ꝙ sic cũ tale priuilegiũ nõ possessionibus,sed ordini cõcessum fuerit: ideo ad alios nõ extenditur.ff.solu.matri.maritus.vũ.q.j.non autẽ. & c.petisti.xvj.q.vij.hinc etiã.regula,priuilegiũ.lib.vj.nam colonus facit suos fructꝰ partis sue.e.ti.ex parte.& c.ex trãsmissa.
¶Quo ad colonos vero censuales dicit Pau.ꝙ religiosi non teneť de censu soluere decimas:cum sensus succedat loco fructuum:& hoc ex quo sunt priuilegiati.sic etiã nõ teneť colonus censualis soluere de illa pensione decimas prediales:q3 illã recipit a priuilegiatis, ſm Pau.Et videť Pau.intelligere ꝙ sit colonus censualis,id est cui videť census pro cultura:quo casu teneť ad decimas personales.secus videť si esset cẽsualis, id est qui solueret certũ censum retentis sibi fructib9: tũc enim teneť nisi priuilegiũ sit concessum possessionibus, vt predixi:& de hoc dixi.e.tit.tua.ij.¶Vicesimoquarto quero in eo ꝙ hic ponunť religiosis decimas sibi appropriantes vel solui nõ permittẽtes aut prohibentes, quid si nõ soluunt cum nõ debẽt.glos.verbo. dicit non esse locum pene.idem Pau.& Henze.qui dicit ꝙ si religiosi nõ soluentes tenerentur penis huius clemẽ.essent peioris conditionis ꝙ laici non soluentes qui nõ sunt ipso iure excõmunicati sed excõmunicandi.§.eo.tit.tua.& c.de terris.xvj. questio.j.statuimus.cum tamẽ idem sit debitum in vtrisq3.xvj. q.j.reuertimini.d.c.tua.& eodem titu.parochianos.¶Oppo. ad hoc de verbo retinere,qõ est in tex.Sol.vt in ea.gl.Stepha. per illud verbũ stat cõtrario, dicens ꝙ si verbũ retinere,refert solum ad appropriata, vt vult glos.tunc superflueret.Jtem de iure nõ refert decimas vsurpare vel indebite retinere.xij.q.ij.in digne.xlvij.dist.sicut.Jo.de lig.tenet cum glos.quia pene non sunt extendende.de peni.dist.j.pene regula, in penis.lib.vj.sed nõ respondet ad rationes Stepha.Dic ergo ad primum ꝙ nõ superfluit verbum,retinere: quia refertur ad illas que ad eorũ manus peruenerunt sine vsurpatione quas retinẽt animo appropriandi.secus aũt si retinẽt nõ vt appropriarẽt, sed ꝓ negligentiã nõ soluendi: & tũc ꝓcedit alia opi.ad aliud cum dicit ꝙ paria sunt vsurpare & detinere.dic hoc verum si quis tenet animo appropriãdi.de resti.spo.sepe.secus si ex negligẽtia soluendi,vt nunc dixi.Jtẽ nõ per omnia sunt paria vsurpare & detinere,vt no.in.d.c.sepe.vnde dicit Pau.ꝙ nõ est omnimoda similitudo inter predicta.Et pro differẽtia inter vsurpare & detinere alienũ, inducit arg.C.de suspec.tut.l.fi.dicens ꝙ aliquando peius est nõ dare indigenti ad mortẽ quam alteri auferre.xlvij. dist.sicut.interdum peius est auferre vt in prealleg atis iurib9.
23 ¶†Vicesimoquinto quero in eo quod dicit de requisitiõe, an sufficiat vnica.Glos.cõcordat.dicit ꝙ sic.Idẽ Pau.qõ dixi.§. a
in.ij.notabili.¶Oppo.ad hoc ꝙ imo debeat esse trina.xxiij.q. iij.de illicita.de sen.excõ.sane.& eo.tit.statuimus.& c.statutum. & c.constitutionẽ.lib.vj.Sol.Pau.ꝙ illa loquunť cum in iure dicitur quod fiat monitio canonica vel competens.secus ergo in casu isto in quo simpliciter dicitur ꝙ fiat requisitio.¶Vicesimosexto quero quomodo fiat fides de hac requisitione glos. eadem dicit ꝙ quomodocũq3.& idem Pau.& Henze.qui dicit sufficere ꝙ fiat fides per testes vel alia documenta.debet autẽ ſm Paul.fieri congruo loco & tempore.de appel.ab eo.lib.vj. b
¶Vicesimoseptimo quero de intellectu vbi a premissis.Solu.
24 vt in glos.phibitione.¶†Vicesimooctauo quero quãdo incipiant currere duo mẽses.de quibus hic.Solu.vt in glos.§.que concludit ꝙ a die requisitionis:pro hoc quia clausula posita in principio respicit sequẽtia.de appel.secũdo requiris.Jtẽ si concurrerint a die vsurpationis:contingere posset ꝙ longe maior terminus daretur ad desistendũ quam ad reddendũ:vt si cõtingat ꝙ parti nõ affuit cõmoditas faciẽdi requisitionẽ intra mensem a die prohibitionis. Contrarium autem voluit litera que maius tẽpus dat ad restituẽdum per rationem quam dixi in.v.
25 notabili.¶†Vicesimonono quero in eo ꝙ dicit de officijs, an intelligatur de diuinis,an de officijs,id est administrationib9. Utroq3 enim modo dicunť officia.de etate & qualit.cle.vt hi q. de statu mona.cle.ne in agro.§.ad hoc.glos.declarari sentit de officijs,id est administrationib9.Pau.dicit ꝙ hec expositio est benignior.regula,in penis.allega.in glos.& pro hoc quia non
c omnes religiosi[c] tenentur ad officia diuina, sed solum professi & clerici.xvj.q.j.nemo.& c.si monachus.dicit etiã Paul.ꝙ si in c
eadem persona cõcurrunt officia diuina & illa tunc habet locũ precedẽs expositio.Sed si diuina tm̃: tunc in illis sint suspensi: vt vitetur maior pena,scilicet excõmunicationis:qua nullla est maior.xxiij.q.j.non afferamus. & q.iij.corripiantur. de sentẽ. excõi.sacro.C.de apo.l.hi qui sanctam. Ab hoc tamẽ dicto recedit Pau.quia infra simpliciter excõmunicat non habentes administrationes vel beneficia:& sic verior est expositio prima. Stepha.intelligit de vtrisq3:al's non beneficiati grauius punirentur,quod est durius,ꝙ tẽporaliter puniti.d.c.corripiantur. quod fieri nõ debet.xl.dist.homo.primũ verius rationibus predictis.Nec ob.ratio Stepha.quia nõ beneficiati ideo excõmunicantur quia non est alia pena que habiliter possit eis infligi: nec est verum ꝙ excõmunicatio sit maior pena, cum sit potius
26 medicina.de sen.excõ.c.j.lib.vj.¶†Tricesimo quero an suspẽsi postꝙ satisfecerint indigeant absolutione.Glos.sic suspensi. dicit ꝙ sic.secus dicit si fuissent suspensi ad certũ terminũ.dicit tamẽ ꝙ sufficeret declaratio iudicis super satisfactiõe, lz secus in excommunicatione super qua omnino requiritur absolutio. Et hanc glos.not.singulariter.Pau.latius loquitur: nam pro eo quod dicit glos.inducit vt glos.qõ not.Jnno.de eta.& qualit. cũ bone.Jn cõtrariũ qõ not.idem Jnno.de coha.clerico.sicut. Host.de maio.& obedi.c.fi.dicit ꝙ interdictus & suspẽsus donec satisfecerit premissa satisfactione, nõ eget absolutione: sed sufficit ꝙ iudex declaret satisfactũ esse.Et hoc est qõ vult glos. in eo ꝙ dixi de declaratione.Rationẽ aũt diuersitatis quare in excõmunicatione non sufficit hec declaratio sed requiriť absolutio,reddit Hostiẽ.q3 in excõmunicatione certa forma statuta est de sen.excom.cum desyderes.& c.a nobis.ij.Sed in sentẽtia suspensionis vel interdicti non est necessaria forma solẽnis, sed sufficit ꝙ dicat: absoluo.vel,relaxo.de testi.veniens.ij.& in hac glos.ibi,sine alia absolutione.sic intelligo glos.penult.c.exigit. de censi.lib.vj.Joã.an.¶Opp.ad hoc:q3 etiã ab excõmunicatione erit quis absolutus cum dicitur, te absoluo.Unde nõ videtur differẽtia inter suspensionem & excõmunicationẽ.de hoc Spe.de sen.prola.§.vt autem.versi.porro.& ver.seq.Paul.stat cõtrario dicẽs ꝙ sicut in excõmunicatione debet seruari forma de qua.xj.q.iij.nemo.& c.debẽt.xij.q.ij.indigne.de sen.excõ.sacro.& tamen ea omissa valet excõicatio.xj.q.iij.c.j.& §.sic ergo. Sic etiã absolutio licet habeat suã formã:tamen valet facta ea omissa:quia par est potestas ligandi & soluẽdi.xj.q.iij.quomodo.de peni.dist.j.verbũ.Et hoc dicit Paul.verũ in forma data a iure,secus data ab homine que exacta diligẽtia debet obser-

¶Nascũtur sibi decem serui. Adde bertachinum de firmo in tractatu de gabellis in octaua parte.in.j.col.ij. & adde.

¶Familiarib9. Adde Jnno.& doct.in.c.nouũ genus.de deci.

¶Nõ omnes religiosi.Adde doct.in.c.j. de cele.miss.& in.c.dolentes.e.tit.doc. in.c.qõ a te.& in c.diuersis fallacijs,de cle.ꝓiug.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

uari: als nō valet quod agitur. de rescrip. cum dilecta. de restit. spo. pisanis. dicit ergo ℙau. in questione premissa melius dicē dum ꝙ quādoqz tempus vel factū ꝛ absolutioni fiende. quandoqz duratione sentētie. primo casu necessaria est absolutio. de sen. excō. parochianos. ꝛ. c. conquesti. de offic. ordi. significauit. Secūdo casu nō est necessaria, sed sufficit declaratio. de immu. eccle. aduersus. in fi. de spon. non est. lxxxj. di. si qui. nam absolutio videtur tunc facta in diem vel in cōditionem cōstituentē. de appel. preterea. ij. facit in simili. xij. q. iij. pontifices. ff. de cond. ꝛ demonstratio. qui heredi. ꝛ. l. cum sub hac. Cōmuniter tamen fm ℙau. in excōmunicatione tps vel factū adūcitur absolutioni, quia in ea requiritur satisfactio proximi que certa esse potest ꝛ dei pro peccato que est arbitraria. de penitē. dis. j. mensuram. xxvj. q. vlti. ꝛ tempora. ꝛ ideo de ea posset dubitari. nam peccator non habet in loco arbitrari que placent. Ex predictis infert
27 ℙau. ad. q. seq. ¶ †Tricesimoprimo quero circa id quod dixi in proxi. q. an instantia pereat lapsu triennij statuti ab homine vel a lege municipali. dicit ℙau. ꝙ aut tempus apponitur instantie seu liti: ꝛ tunc perit. C. de iudi. properādum. aut iudici: ꝛ tunc non perit. sic intelligitur. C. vt om. tam ciui. ꝯ mili. l. j. in fi. de edifi. pri. l. fi. de decur. generali. ex hoc infert ℙau. ad. q. seq.
28 ¶ †Tricesimosecūdo quero an delegatus datus in diem post diem possit exequi fiam latā. dicunt Jo. Hug. ꝛ Archi. xxvij. q. j. si homo. qs nō: quia executio debet fieri per eum qui habet iurisdictionē: sed post diem iste nō habet. facit de offi. deleg. de causis. ꝛ de offi. deleg. nouit. Tancre. ꝛ Da. ꝛ Brix. in veneria li que incipit, causa, tenent contrariū: pro quibus de appel. pastoralis. Et hanc opinionem dicit ℙau. veram quando termi nus adūcitur diffinitioni. ꝛ maxime quando nihil aufertur victo: vt in. d. c. pastoralis. Nec obstat. c. de causis. quia dicit hoc solum quod post terminum nō potest negotium decidi, nō tollit quo minus iam decisum possit post terminū executioni mandari. si autē terminus adūcit iurisdictioni procedit opinio Jo. ꝛ sequacium: nam ex quo desijt esse iudex: exequi non potest. facit. ff. de iudi. l. ij. §. sed ꝛ iudex. ꝛ. l. si iudex. de arbi. si intra diē. ꝛ l. nō distinguemus. §. ex compromisso. ꝛ qs no. de re iudi. qs ad consultationē. Sunt etiam alij modi statuendi terminum. nam fm ℙau. quandoqz terminus statuitur parti ad finendum. ij. q. vj. biduum. vel inchoandum. de appel. personas. ꝛ. c. cum sit. c. oblate. ꝛ cle. sicut appellationē. eo. tit. ff. de iudi. sed ꝛ si susceperit. in prin. C. de prob. exceptionem. de excep. l. pe. ꝛ vlti. de in integ. resti. cozā. de testi. licet. de excep. pastoralis. de elec. vt circa. lib. vj. ꝛ in hoc dicit ℙau. idem quod in precedēti membro, scilicet ꝙ post terminū non valet qs agitur: ꝛ hoc siue terminus sit certus quo ad initiū, ꝛ incertus quo ad finem siue ecōuerso: dicta. l. sed ꝛ si susceperit. de re iudi. inter monasteriū. de postula. c. vnico. lib. vj. de elec. vt quis duas. eo. lib. Quandoqz statuitur actori: ꝛ tunc quādoqz respicit petitionis substantiā: quandoqz substantiam iudicialem. primo casu finita est petitio finito tempore. C. de dolo. l. fin. ne de sta. defuncto. l. ij. de elec. quam sit. lib. vj. de concess. prebē. clemē. vnica. secundo casu finito tempore finitur instantia. manet tamē actio. C. ad leg. falcidiā. auc. sed cum testator. de naufrag. l. ij. lib. xj. argu. de re iudi. examinata. ꝛ hoc in foro iudiciali. In extraiudicialibus aūt dicit ℙau. ꝙ si ex lapsu termini transit potestas in alium: expirat potestas primi: als non expirat ipso facto. de supplen. negli. prela. c. pen̄i. ꝛ fi. de prebē. si tibi absenti. lib. vj. facit ad duas premissas que
29 stiones. qs dixi in dicto. c. de causis. ¶ †Tricesimotertio quero si in casu istius clemē. fuerint isti absoluti ab excōmunicatione anteꝙ satisfaciant. dicit Matth. ꝙ absolutio non tenet per literam ibi nullatenus absoluendi simile de offic. delega. c. fin. lib. vj. §. titu. proxi. clemē. j. de here. clemen. ij. de sentē. excom. c. penul. ¶ Tricesimoquarto quero an per illa verba, priuilegijs non obstan. tollantur priuilegia religiosorum. Glos. per quem. ꝙ nō: sed hoc solum vult litera ꝙ per priuilegia religiosorum
30 non impediunt sententie. de quibus hic. ¶ †Tricesimoquinto quero an cōuersi ꝛ oblati, de quibus hic, intelligantur renunciasse proprijs, ꝛ vouisse cōtinentiam. glos. antepenul. remittit. Matth. in addi. refert dictum Hugo. qui in. c. vt lex. allegatū in gl. dicit ꝙ si quis conuertit ad ecclesiam regularē: intelligit vouere ꝛ renūciasse proprijs: nec decetero poterit matrimoniū cōtrahere nisi in transitu cōtrarium expresserit. s. ꝙ hoc non intendit: pro hoc qs nota. de cōdi. appo. c. fi. Si autem cōuertitur ad ecclesiā secularē: secus. ipse aūt Matth. dicit ꝙ etiā si ad ecclesiam regularē cōuertit, poterit cōtrahere matrimoniū. si ad alia nō pcessit. i. nō fecit pfessionē tacitam vel expressam. de cōuer. cōiuga. ex parte. de vo. c. vnico. lib. vj. dicit tamen Matth. ꝙ bene tenet abbati ad obedientiā ꝛ reuerentiā: vt no. in. d. c. vt lex. ¶ Opp. ad hoc qui cle. vel vo. insinuāte. Sol. Matth. ꝙ ibi fecit expressam professionē: ideo phibet contrahere. ad hoc. d. c. ex parte, secus in casu permisso. sicut aūt tales possunt matrimonium cōtrahere, vt dictū est: sic etiā fm Matth. possunt habere proprijū. nam etiā tales oblati possunt cum se offerunt aliquid sibi reseruare. de priuil. cū ꝛ plātare. ꝛ. c. tuarū. ꝛ. c. primile gia. facit de succes. ab intest. cum dilect⁹. ꝛ qs no. cxvij. q. j. de viduis. hec procedūt in oblatis sed in cōuersis secus. nā ipsi obligant religioni sicut monachi. vnde dicit Laud. ꝙ oblati sunt q nulla veste mutata dederunt se ꝛ sua alicui de religionibus approbatis. Cōuersi sunt qui nedum se ꝛ sua dederūt, sed etiā habitum mutauerunt. sed differunt a religiosis: qz illi sunt literati ꝛ cōuersi: nam ꝛ de cōuersis loquunt iura. de sen. excom. nō dubium. de elec. ex eo. li. vj. de oblatis. xvj. q. j. qui bona. de regula. cōsulti. dic melius ꝙ conuersi dicunt qui profitent, sed nō fiunt clerici. oblati autē nō pfitent. Et isti qñ offerunt se ꝛ sua assumpto aliquo habitu professionis, quādoqz habitum nō mutant. quandoqz partem suoz offerunt. Et varij sunt modi fm formā oblationis que vero in talib⁹ est ponderāda. quo ad casum aūt istum requirit ꝙ se ꝛ sua obtulerint: vt in tex. sed quo ad hoc vt censeantur persone ecclesiastice: sufficit ꝙ sint perpetuo oblati de priuileg. per exemptionē. lib. vj. de quo dixi de preben. per literas. q. xij. ¶ Tricesimosexto quero si isti oblati se obtulerint
a ecclie vniuersali, ꝛ nō alicui speciali religioni. dicit Laud. ꝙ nō habet locum hec cle. quod patet ex litera que loquitur de oblatis qui se obtulerūt istis religiosis in spē. ꝛ idē Benz. dicit tamē
a Laud. ꝙ verberātes tales[a] essent excōmunicati: vt no. de sentē. excō. nō dubiū. Ego vero ibi dixi ꝙ priuilegio canonis, si quis suadente. nō gaudent nisi clerici ꝛ monachi: ꝛ sic loquit illud. c. ꝛ taliū etiam oblatoz oblatio nō rumpit substitutionē: vt not.
31 de proba. in presentia. in gl. fi. ¶ †Tricesimoseptimo quero nūquid professio facta per marē in monasterio monialiū ꝛ ecōtra teneat. Matth. querit: ꝛ est questio impertinēs. dicit aūt ꝙ professio nō tenet per. c. xviij. q. j. diffinimus. qs tenet glos. de regu. c. ij. ꝛ de priuile. tuarū. sed contrarium ibi tenui: qz licet ibi esse non possit: tamē cum etiam moniales profiteantur substantialia obligatus est ex tali professione.

1 ☞ Moneta curens attenditur de qua soluenda est decima.
2 Beneficium, hoc verbum prolatum a iure comprehēdit omne beneficium cuiuscunqz sit qualitatis.
3 Clemen. dispendiosam. de iudi. an habeat locum in decimis de quibus habetur in ista cle. secunda.
4 Taxatio de qua dicitur in hac clemē. secūda de deci. per quem fieri debeat.
5 Papa si mādat prouideri alicui de beneficio vsqz ad summam centum librarum ad taxationem decime, an illarum partium consuetudo inspiciatur in taxatione.
6 Taxatio consueta quando dicatur.
7 Collector decime si inuenit aliquod beneficium taxatum circa xl. annos, an debebit stari illi taxationi.
8 Taxatio decime qualiter fieri debet.
9 Taxatio autem cum quo debent fieri si sunt duo prelati in vna ecclesia. ponit exemplum latius. ꝛ nu. 10.
11 Solutio decime ꝙ fiat de moneta currenti quod commodum hoc est.
12 Monete due si currūt in vno loco an de ambabus poterit solui decima.
13 Quid si moneta est innouata a tempore taxationis vel concessi priuilegij.
14 Ornamenta ecclesie non deputata ad diuina officia an possint capi pro decima.
15 Libri de romantijs Bononie qui dicantur.
16 Collectores si velint occupare ornamēta deputata diuinis officijs qualiter poterit eis violenter resisti ꝛ sententia lata super hoc per collectores nulla est.
17 Collectores an possint inuocare brachium seculare contra nō soluentes decimas.
18 Ornamenta diuina non debent occupari pro decimis: an hoc idem erit pro decimis debitis de iure cōmuni.

Sꝫ beneficiorum. ¶ Not. de taxatione beneficioꝝ

consueta que attenditur: sic ꝛ alⁱs attenditur status beneficij consuetus. de preben. cum de beneficio. lib. vj. ꝛ dic taxationem. id est determinationem sic. ff. de tritico vino ꝛ oleo lega. cum certus. ¶ †Secundo not. ꝙ attenditur moneta currens censualis: ꝛ in tali facienda est solutio etiam si nō
1 exprimatur. ff. de lega. j. si seruus plurium. §. fi. de regu. iur. semper in stipulationibus. de censi. c. penul. ¶ Tertio no. de fauore diuini cultus propter quē prohibent pignorari vel distrahi calices ꝛ similia. argu. de cōsti. ex parte. ꝛ qs plus est etiā a volente capi nō possunt, vt hic ibi, recipi. Aliud tñ fm ℙau. in tributis fisci ob quozū debitū pōt fiscus res vendere. C. si propter publi.
2 pensita. l. j. ¶ †Quero que beneficia cōprehenduntur[b] in co ꝙ
b dicit beneficiorum. Dic ꝙ oīm: nam verbum beneficij, prolatum in

b ¶ Que beneficia cōprehēdun
30 tur. Addequod imo appellatione beneficij largo modo venit papatus. text. in c. ex male. ꝛ dicit do. in. c. si pro clericis pauperibus. de preben. lib. vj. ꝙ verbū beneficij cōprehendit etiā dignitates. ꝛ allegat glo. in. d. c. j. De maledicis.

tum in dispositione iuris cõprehẽdit omne beneficiũ cuiuscũq; qualitatis. de verb.signi tua. secus in dispositionib⁹ restringibilib⁹.ſ.de prebẽ.c.fi.z.e.ti. q̃uis.ſ.c.cũ in illis.lib.vj. ¶ †Secundo quero an in decimis,de quibus hic,habeat locũ clemẽ.de iudi. dispendiosam. Videtur q̃ sic: q; de illis ponitur in hac rubrica de decimis.z hoc argumentũ colligit ex glos.ſ.ibi, z not.q̃ pro hoc q3 not.de elec.cũ monasteriũ.in glos.q̃ de hoc remittit ea. glos.ad no.in.d.cle.dispendiosam.in verbo,decimis.z ibi tenet q̃ nõ.Steph.hic cõtra:nam sicut decima que a laicis soluit̃ clericis est de iure diuino:sic z illa que debeb̃ pape.nã etiã in lege veteri precipit̃ leuitis vt decimã dent summo sacerdoti.dictat enim ratio naturalis vt ei qui habet curã circa publicũ statum proui deat̃ vnde id possit exequi.de hoc Numeri.xviij.z facit de decimis.c.ſ. In decima tamẽ que debeb̃ ex voto, fateb̃ Stepha. nõ esse locũ illi cle.dispẽdiosam.z de hoc.ff.de polli.l.q̃ §.ſi decimam. Mihi placet opi.glos.quia cle.dispendiosam,loquit̃ de decimis de iure cõmuni debitis z que sunt certe z ppetue.decima autẽ papalis videb̃ habere nouam naturã per extrauagantes nouas super ea promulgatas de quibus in hac glos.nec est omnino certa ita q̃ sit decima fructuũ benefic̃h:prout dicit̃.ſ.e. cle.in glos.in quibusdã. ¶ Tertio quero de quinq; de quibus querit eadẽ glos.ibi,item per hoc.vsq; in fi.Solu.vt in glos.z in ea ibi,vsus infirmorũ.dicit Lap.per hec verba ex quibus excipiuntur reditus hospitaliũ: cum expendunt̃ in vsus infirmorũ vel pauperũ se consuluisse q̃ de eo q3 superfluit vltra hos vsus etiã decima debeat̃.Dic melius q̃ debet expendi in vsus aliorũ pauperũ,vel cõseruari ad superuenientiã maioris numeri pauperum ex quo fic fuerunt reditus deputati.de religio.domi.q; cõtingit.ibi,declarationes.de quib⁹ not.de verb.fig.c.fi.lib.vi. ibi,dñs noster.Joã.xxij.quia has eõstitutiones publicauit.z in fin.simile argumen.not.de rescrip.ſi propter.lib.vi. ¶ Quarto quero in eo q̃ in tex.dicit.cuiuis.in quibus personis locum habeat glos.q̃.intelligit generaliter,siue enim sit persona ecclesiastica siue secularis illa cui fit cõcessio.Et sic fateb̃ decimas posse cõcedi laicis per papam.z idem Pau.z potest esse causa iusta: quia cõcedit̃ in subsidiũ terre sancte.de vo.c.fi.de iude.ad liberandã.z q̃ papa possit cõcedere spiritualia laicis,nota.de elec. sicut.de iudi.decernimus.hoc tamẽ casu non solet fieri cõcessio perpetua,sed temporalis: vt dicit glos.in verbo,ad tps.Si aũt cõtingeret q̃ in perpetuum fieret concessio:dicunt aliqui q̃ nõ attenderetur taxatio,sed intelligerẽtur cõcesse decime integraliter.i.decima pars fructuum.nec esset locus huic cle.quod nõ placet.Nec istud verbum,ad tps,ponitur in tex.nisi ad significationem curiam solitã esse concedere tm̃ ad tempus.nam ista cõsuetudo debet attendi quo ad perpetuã cõcessionẽ sicut quo ad temporalẽ.Item hic loquit̃ de decima papali que concedit̃ alicui:que est decima extraordinaria z nõ certificata de iure.vt dixi.ſ.q.ij.quia alʒ clerici a clericis decimã non exigunt.eo.tit. nouum genus.q3 tamẽ dic vt ibi dixi.certificatur autem talis decima per taxationem:vt hiciergo indistincte standum cõsuete taxationi. ¶ †Quinto quero in eo q̃ dicit de taxatione quis fecit hãc taxationẽ.Solutio facta fuit de mãdato pape in quibusdam locis.q3 prosequere vt in glos.in quibusdam Et idem Pau.qui vltra gl.ponit declarationes quasdã quas fecit Bonifacius.viij.super modo soluẽdi papalẽ decimã: de quib⁹ declarationibus.ſ.in glos.i.Et not.finẽ huius glos.in quibusdã. in eo q̃ dicit de decima papali sumptus deduci factos pro fructibus habendis.facit enim hoc ad id q3 dixi ſ.q.ij.q̃ hec non sit decima regularis.ſi enim esset regularis,fieret solutio fm fructus perceptos.nõ autem fm aliquam taxationẽ eo.tit.cũ sint. z.c.pastoralis.quod dicit Pau.verum nisi cõpositio inter personas inter quas posset interuenire, aliud induceret:eo.titu.ex multiplici.quod dic vt not.de reb.eccle.non alie.z.ſ.de rerum permu.c.fi.in quo dicit Pau.q̃ cum laicis pro futuris decimis nõ potest fieri cõpositio:vt ibi no.z probatur.xvj.q.vj.omnes. decime.z hoc nisi laico ex feudo antiquo debeanť decime:quia tunc in suum preiudiciũ componere potest de futuris:quia videtur cõponere de fructibus,nõ de iure spirituali.arg.de loca. c.ij. Idem dicit Pau.in decimis pacto vel cõsuetudine acquisitis que eodem modo tolli possunt in totum vel in partẽ, sicut induxi de reg.iur.c.ſ.quod procedit fm eum etiam in procurationib⁹ z alijs debitis puilegio,cõsuetudine,vel pacto, vel primeua institutione.xviij.q.ij.Eleutherius.de censi.quanto.z.c. venerabili.vult dicere q̃ talia possunt pacto immutari.Ex his infert quo ad casum huius cle.q̃ si laico concesse sunt decime: fm hanc formã: potest interuenire compositio: q; priuilegium tale cõceditur intuitu priuilegiati: cui renunciare potest tacite z expresse.de pscri.cum olim.z.c.veniẽs. de priui.ſi de terra accedentibus.cum olim.de pact.c.ſ.lib.vj.secus ſi priuilegiũ tangeret ius concedentis in cuius preiudicium non posset priuilegiatus renunciare.de arbi.cum tempore.xxv.q.ij.postq̃.de do. inter dilectos.Et circa predicta refert Pau.opi.Host̃i.qui in hoc.c.statuimus.de transac.voluit dicere q̃ etiã cum laicis potest cõponi super decimis futuris.quod ſi esset verum,premissa essent minus dubia:sed tenetur cõtrarium in.d.c.fin.de rerum permu.z.d.c.vt super. ¶ †Sexto q3 ſi papa mandat alicui prouidere de beneficio vsq; ad summã centũ lib.turoſi.ad taxationem decime:an inspicietur consuetudo illarum partium in taxatione.Glos.hic iunge.dicit q̃ sic.pro hoc extrauagans suscepti.Joan.xxij. ¶ †Septimo quero quãdo dicetur taxatio consueta.dicit Laud.q̃ quãdo cõsuetudo pscripta est: vt quia per xl.annos.sic fuit obseruatum:tunc enim quantũcunq; reditus illius beneficij postea fint augmentati:non mutabitur taxatio. z sic vt ipse dicit, fit quasi in omnibus partibus Grãcie.vel fm eum potest intelligi consueta etiam vbi est cõsuetudo q̃ de anno in annũ mutetur prout plus vel minus valent beneficia.sic dicit fieri in Cathalona vbi a tempore Clementis.v.talis decima fuit introducta in magnum detrimẽtum beneficiorum vbi rara vel valde onerata habent beneficia.Quidam tamen collectores:vt refert Laud.faciũt beneficiatos in primo anno collationis iurare super cõmuni,z iuxta taxationem:z illam postea nõ immutant.ſi cõtigerit q̃ beneficium fiat maioris summe.z de tali variatione dicit Laud.q̃ est pretiosa propter sentẽtias excõmunicationis,supple que ferũtur per processus. ¶ †Octauo quero ſi collector inuenit aliquod beneficiũ taxatum circa xl.annos an stabit taxationi. videtur q̃ nõ: quia non pot̃est dici consueta.de preben.cum de beneficio.li.vj.de cõsue.c.fi.dicit Laud.q̃ ſi in partibus illis cõsuetum est stari taxationi per aliquos annos, licet pauciores.xl. poterit stare collator ſi volet: alʒ poterit taxare prout fructus erũt vberiores vel rari. Sed ſi p.xl.annos fuisset obseruata tunc ab illa nõ recedeb̃. ¶ †Nono q3 eo casu quo debet fieri taxatio qualiter fiet[a].credit Laud. q̃ iurabit ille ad quẽ spectat fructuũ perceptio z qui habet decimam soluere quãto potuerunt valere fructus illius anni:z stabitur iuramẽto nisi probari possit maior valor:z sic hoc casu iuramentũ precedit taxationẽ,alibi ecõuerso.quod metus causa. c.fi.quod est,quia hic iurat vt testis:ibi vt principalis. ¶ †Decimo quero ſi sunt duo prelati[b] in vna ecclesia parochiali, puta patronus,clericus,z vicarius qui ex antiqua ordinatiõe ecclesie colligũt omnes fructus de quib⁹ soluunt̃ annuatim patrono centũ:residuũ manet vicario: ipse vero patronus habet soluere decimã pro tota ecclesia.cum quo istoz; fiet taxatio? credit Laud.† q̃ ſi taxatio sit cõsueta ad certã summã fiat taxatio cũ illo qui colligit fructus vocato eo qui habet soluere:z sic vocẽtur omnes quos hec taxatio cõtingit.arg.de offi.archi.ad hec. de pscrip.accedentes.de his que fiunt a prelatis.c.fi.pro hoc regula,quod omnes.lib.vi. ¶ †Undecimo quero ad quid prosit quod disponitur hic solutionẽ fieri debere de moneta currenti. Sol.vt in gl.facit.vsq; ibi, z not.idẽ Laud.z Paul.z dicit etiã Laud.q̃ poterit fieri solutio de moneta modo predicto etiam ſi eius cursus quo ad valorẽ matetur tẽporaliter:puta q; quando q; turonẽſis vel ducat⁹ cãbitur pro maiori quãtitate q̃ alia vice.sufficit enim q̃ pecunia nõ est diminuta in põdere, vel alʒ reprobata:tũc enim de ipsa nõ posset solui.de iureiurãdo, quãto.de censi.olim.z.c.cum canonicis.Ad mutabilitatem autem cambiorum veritas valoris ipsius pecunie non mutatur.x.dis. lege. ¶ †Duodecimo quero ſi due monete currunt in eodẽ loco an de vtraq; poterit solui.Glo.eadem ibi,z no.dicit q̃ fic:z est electio soluentis.Laud.dicit q̃ ſi altera de istis monetis est vsitatior:de illa soluetur.ff.de lega.j.ſi seruus plurium.alʒ si cõmuniter currunt,erit optio soluẽtis.z hoc casu procedit precedens solutio.Glos.que videtur etiã hoc sensisse.cum dicit q̃ moneta cõmuniter currat,id est sit eque vsitata cum alia.quod etiam tenet Pau.dicens q̃ quando sunt eque vsitate,intelligitur de minori.ff.de lega.iij.nũmis.de regu.iur.semper in obscuris.z.l.semper in stipulationibus.de censi.ex parte.de regulis iuris.in obscuris.lib.vj.quod procedit quãdo obligatio nõ est determinata ad certũ genus pecunie.In speciebus vero z his que species equi pollẽt,vt sunt artificia:z in generib⁹ in quibus inutile prorsus euenire nõ potest: vt boue,equo,z similib⁹ spectatur medium.C.de donatio.ſi quis argentum.Ꞩ.ſi vero.z sẽquẽti.de offic.custo.c.ſ.x.q.ij hoc ius.de elec.cum nobis.procedit etiã.ff.de legatis.j.legato generaliter.in princ.vbi de hoc. quod intellige quãdo legatur non genus generalissimum, nec subalternũ ad quod habet fines sola destinatione patrisfamilias:vt fundus:quia tũc legatum esset inutile.ff.de lega.j.ſi domus.in princip.sed secus quando habet finem a natura, vt domus.tũc enim debetur mediocre.instĩ.de lega.Ꞩ.ſi generaliter. ¶ †Decimotertio quero ſi moneta est innouata ab eo q3 erat tẽpore taxationis vel cõcessi priuilegij,prout in tex.de qua soluetur.Videb̃ q̃ de innouata,cũ alia careamus.hec enim videb̃ eadem esse cum antiqua ratione forme qualitatis z generis:z

[a] ¶ Qualiter fiet. Adde Spec.tit. de inlu. in.Ꞩ.j.v. z in hac.z in.Ꞩ. ij.ver.ſi autẽ diffuse.z per Belẽzinum in tracta. de charitatiuo subsidio.q.lxxx.

[b] ¶ Si sunt duo ꝑlati.adde Joã. and.in rubr. de cõcess. preben. in vlti.q.Oldra.cõsil.clxviij.incipit. ad primam.q.in vlti.dubio.

sic quo ad intrinseca. liberatur ergo debitor soluēdo de ista. ff. si certum peta. l. cum quid. in fi. vt iudicemus ꝑm tempus in quo instat solutio. xxij. q. iij. si quis ignoret. ℣n contrariū quia tempus date inspiciēdum est, maxime quādo agitur de viribus rescripti. de prebē. dilectus. ij. de rescrip. clemē. literas. z sic etiā videtur inspiciendum tempus taxationis ꝑm tempus obligationis. de censi. olim. vbi de hoc. z. c. pe. z hoc suadet ratio z mens verborum: a quibus licet arguere. de reg. licet. de verbo. signifi. intelligētia. ℣ec fuit questio dominicalis: de qua in. d. c. olim. z in Spe. de solutio. §. nunc aliqua. vbi vero dicit ꝙ salaria z conuentiones solui debent de moneta mutata. quia ad hoc mutatione monete debet intelligi statutū mutatum. C. qui admit. ad bono. possessio. l. penul. in fi. cum simi. Sed si ex cōtractu debeā, debet solui ꝑm estimationem prioris. d. c. olim. ℣ostiē. de iureiur. quāto. dicit ꝙ si moneta antiqua fuit reprobata quia vitiosa, vt quia nimis diminuta: periculū est debitoris. de censi. cum canonicis. Si al's diminuta nō est, sed solum causa auaricie reprobata, z debitor nō fuit conscius fraudis: sufficit ꝙ pecunia reddat in primo genere z pondere. ff. si certū petat. l. ij. z. iij. nisi aliud in cōtractu dictum sit: quia tunc illud est seruādum. regula, cōtractus. lib. vj. Alij dicūt ꝙ in cōtractu solui debet moneta que nō currit, nō illa que currebat tempore cōtractus: quia in pecunia cōsyderatur bonitas respectu vsus, nō materie tantum: licet in pluribus alijs cōsyderetur bonitas materie: vt in gustabilibus, z similibus, in quibus sufficit ꝙ idē reddatur in genere z intrinseca bonitate. ff. si certum peta. cum quid. Et in hoc dicunt ꝙ quedam sunt quorū bonitas consistit non penes materiam sed vsum in arte vel forma: vt moneta que cōsistit in approbatione principis. de iureiur. quāto. z dato ꝙ varientur: manet eadē bonitas: quia ita datur vna denariata rerum pro moneta nunc currēti, sicut pro antiqua. pro hoc. ff. de verb. sig. labeo. ℙet. de bel. perti. dicit ꝙ aut moneta est mutata vel reprobata post morā debitoris, aut prius. primo casu fit solutio ad estimationē antique monete. ff. si cer. pet. vinum. secūdo casu liberatur debitor soluēdo monetā quā accepit: dicta. l. cū quid. videtur enim eadē ratio hoc casu que est in obligatione speciei, qua perēpta vel diminuta sine culpa, debitor liberabat. debet ergo liberari debitor si sine eius culpa bonitas pecunie minuta est. ff. de verb. obli. si ex legati causa. nam licet genus generalissimum perire nō possit: vnde perempta specie nō perimitur obligatio generis. C. si cer. pet. incendiū. tamē genus subalternū perire potest. ff. ad. l. aquiliā. in ratione. §. incerta. ℣ac. de areti. distinguit an sola estimatio diminuta sit ante morā: z tunc soluit pecuniā que currit. C. de solu. l. pe. post moram vero debet supplere ꝙtipluris fuit antiqua. d. l. vnū. an vero sit minutū pondus vel mutatū: z tūc nō liberat debitor dando diminutā. arg. d. l. cum quid. ff. de cōtrahē. emptio. l. j. qs recidit in opi. ℣ostiē. ℙau. dicit solutionē fieri debere de moneta currēti tempore solutionis, qs tempus debet attendi, licet in aliquibus cōsyderet data. de rescrip. si eo tempore. lib. vj. dicit etiā ꝙ predicta nō habent dubiū in obligato ad certā quotam rerū, qr hec perit creditori. deinde dicit melius videri ꝙ solutio fieri debeat ad antiquam tantū si prescriptio aliud nō inducat. moneta enim presupponit certum pondus, formam, z materiam. ℣tem ex quo noua moneta non habet omnimodam similitudinem cū antiqua nō debet posse solui pro illa. ff. si cer. pet. l. ij. §. mutui. de cōtrahen. emptio. l. j. secus si haberet omnimodam similitudinem, quod etiam coincidit cum opi. ℣ostien. Benze. z ℳatth. distinguūt qr aut ꝙtitas debet ratione maleficij seu salarij ex statuto debiti aut ex contractu. ℙrimo casu non debetur estimatio antique, sed soluitur de currenti. C. qui admit. ab bo. poss. l. fi. de cōsti. pecu. l. ij. de rei vxo. act. l. vnica. §. j. in auf. de nō alie. §. vt autem. col. ij. quia lex hodierna seruanda est, de cōstitu. translato. z si sunt due monete: intelligetur de minori. ff. de leg. iij. nummis. de censi. ex parte. ff. de reg. iur. semper. z. l. quoties. Secūdo casu quando debetur ex cōtractu fiet solutio ꝑm estimationem prioris. de censi. olim. z. c. penulti. que distinctio coincidit cum distinctione Spe. §. e. q. posita. de hoc no. Lyn. C. in qui. cau. in integ. resti. non est necessa. in minorū. z Bar. ff. de solutio. ℙaul. z dixi de iureiuran. quāto. Ex quibus oībus cōcluditur ꝙ mutatio cursus monete nō imputatur debitori nisi post moram. similiter defraudatio ponderis vel materie nō prodest debitori quo minus teneatur soluere ad estimationē antique. d. c. cum canonicis. ¶† Decimoquarto quero quia hic dicit ornamēta deputata[a] diuinis officijs nō posse capi per collectores, quid de alijs nō sic deputatis. glos. penul. dicit secus in illis, z idem ℙau. z in hac glo. ibi, romancij, illudit vulgari ℣onoñ.† qui libros cōtinentes hec que cantantur de ℜolando z similibus vocant de romācijs. z forte tractum est: quia sepe continent gesta ℜomana. ¶† Decimoquinto quero si collectores[b] voluerint occupare ornamēta deputata diuinis. dicit ℙau. ꝙ potest eis violēter resisti. z sentētia lata per collectores in hoc est nulla. C. de iure fis. prohibitū. lib. x. pro hoc qs not. de offi. deleg. ex literis. in glos. penul. pro hoc etiā de cōstit. ecclesia. de preben. c. fin. de excessio. prela. cum ad quorūdam. regula, ea que. lib. vj. z qs not. de conse. dist. v. manus. in vlti. glos. x. q. iij. inter cetera. in glos. fi. nisi surgat dubiū an sint deputata diuinis: quia tunc in dubio valet processus. ff. si quis in ius vo. l. ij. ff. de iudi. si quis ex aliena. iij. q. ij. quia. de accu. venies. tutiꝰ est ergo ante sentētias appellare. ¶† Decimosexto ꝙro an collectores possint cōtra nō soluentes inuocare brachium seculare. So. vt in gl. fi. z in ea in fi. ℣onifacius. viij. simpliciter prohibuit inuocari brachiū seculare sine speciali mādato. ¶† Decimoseptimo quero an hec prohibitio locū habet in decimis debitis iure cōmuni, scilicet ꝙ pro eis exigendis non occupent ornamēta deputata diuinis officijs. dicit ℙau. ꝙ in eis statur iuri cōmuni cum nihil in illis sit mutatum. C. de testa. sancimus. de elec. cum expediat. lib. vj. z hec questio declarat per sequentem. ¶ Decimooctauo queritē an quibuslibet prohibeatur hec distractio ornamentorum predictorum. dicit ℙaul. ꝙ non. sed prohibet collectoribus: de quibus ꝑmisit. an in alijs statur antiquo iuri: z possint hodie distrahere sicut olim ꝑ hoc quia de prelatis nihil est immutatum. facit qs in proxi. q. dixi.

¶ De regularibus z transeuntibus ad religionē. Rub.

1 ¶ Ordo pauperpatis z ordo mendicantium idem est.
2 Ambitio producit discordias atq; schismata.
3 Constitutio quandoq; concernit preterita.
4 Mendicantes transeuntes ad alias religiones licet statim reuertantur, tamen penam patientur de iure statuta.
5 Religiosus qualiter potest habere curam animarum.
6 ℙrelatus continetur nomine capituli.
7 Abbas continetur nomine monachorum.
8 Mendicans non professus si transeat ad non mendicantes, an puniatur ꝑm dispositionem huius cle. prime de regula.
9 Quid de eo qui fecit professionem intra annum in ordine mendicantium.
10 An autem sufficiat ꝙ sit ordo mendicans de facto.
11 Juramētū est seruandū qs seruari pōt sine detrimēto salutis.
12 ℙrofessus ordinem mendicantium an assumi possit ad aliquā ecclesiam extra suum ordinem.
13 An autem possit assumi ad beneficium curatum.
14 Status quis sit perfectio religiosorum mendicantium vel non mendicantium.
15 Clemen. ista prima de regula. an locum habeat in feminis que sunt de ordine mendicantium.
16 Quid si mendicans transit ad alium ordinem mendicātem, vel non mendicans ad ordinem mendicantium.
17 Episcopus ordinis mendicantiū si renunciat z tranſit ad ordinem nō mendicantiū an sit puniendus ꝑm istam cle. primam.
18 Qualiter autem intelligi debent illa verba, vocem aut locum, in textu isto posita.

¶ Bloss. diuit in tres partes. Laud. etiā in tres: ſz alio modo signat partes. Secūda ibi, ad prioratus. tertia ibi, ad illorum. Et ꝓꝓ diuisio gl. fit formalior: tamē proseq; quor ꝑm istā que cōcernit principalia dicta huius litere. ¶† No. ꝙ idem est dicere ordo paupertatis, qs ordo mēdicantium. z dicit Laud. mēdicātes dici a mēne, qs est defectus. ℣deo luna dicit mēne ꝓpter defectus quos patit. ℣icunctus. ℣deo luna dicit mēne ꝓpter defectus quos patit. ℣icuntur autē mēdicātes qr nō debent habere ꝓpriū neq; in fingulari neq; in cōi. de hoc. xij. q. j. certe. z est mēdicare idē qs egere, z ab alijs necessaria querere. quomodo autem eligere voluntariam paupertatē est opus salutis. plene per ℣ho. contra gentiles. iij. ¶ Secūdo no. prouidendū quieti religiosorū. z dicit ℙau. ꝙ sicut hic papa puidet de quiete religiosorū: ita alibi de episcopis z secularibus clericis. de sepul. cle. dudum. alibi de omnibus subditis in proemio Sexti post principiū. de restitu. spolia. c. j. eo. lib. in auf. vt diui. iussio. subscrip. habe. in princi. ꝓpter hoc enim facte sunt leges. iij. dist. facte. z superior ad hoc tenetur ex debito officij. xxij. questio. v. regū. dicit etiam ꝙ experientia docet ꝙ mendicantes transeuntes ad non mendicantes, seminant discordias z scandalat z faciunt partialitates volentes quodāmodo omnibus dominari z intentes suo sensu contraria de constitut. ne innitaris. ¶ Tertio nota de ambitione reprimenda. de hoc in glos. concordat. in ea, ibi Statius primo thebaydos.

a ¶ Ornamenta deputata. Adde de Spec. in titu. de pig. in. §. hec rubri. circa fi. in vlti. col, versi. calix autem. gl. j. z docto. in. c. j. de pigno.

b ¶ Si collectores. adde glos. in c. nō debet. xj. q. iij. Jnn, in. c. dilecto. de senten. exc. li. vj. Archi. z Joā. an. in. c. si eo tēpore, de rescri. lib. vj. Bar. in. d. l. phibitū. a Bal. in. c. j. in vl. col. de offi. dele.

2 thebaydos. ¶ †Quarto nota q̄ ex ambitione[a] p̄ducunt discor
a die,z schismata,z vagatio,z dissolutio.de rescrip.q̄ p ambitio
sam.lib.vj.Et dicit Laud.q̄ hec est illa per quam titulus de si
monia,z de apostati.z ne cleri.vel mona.z de vsur.z plures alij
sunt sepulti.z ab hoc vitio tanq̄ a fonte alia procedūt.de cōstit.
nam concupiscentiam.dicit etiam qō in mendicantibus potissi
me locum habet qui tamen magis cogitant de rebus tempora
libus destitutos magis sine maturitate appetunt ad instar se
num in quibus licet cetera senescant,iuuenescit auaricia:vt no.
de presump.cum in iuuentute.z de hoc etiā dixi de elec.clemen.
in plerisq̄.in.vj.q.Et dicit Benze.qō ambitio quia mortale,vi
tari debet.de preben.quia intantum.z.c.cum iamdudū.de elec.
3 auaricie.z.c.quorūdam.lib.vj. ¶ †Quinto not.in verbo,transi
uerunt.casum in quo cōstitutio cōcernit preterita:q̄ hoc exp̄sse
hic cauetur:aliʒ secus,cum sit penalis.de cōsti.c.ij.z fi.simile de
elec.cum in cunctis.§.hoc sane.de iurepat.preterea.xij.q.ij.alie
4 nationes.C.de legi.l.leges. ¶ †Sexto not.q̄ punitur hic transi
tus.ex hoc dicit Pau.q̄ si isti qui transierūt statim redierunt:
nihilominus penam incurrunt in suo ordine mendicantiū.xix.
q.ij.mādamus.de eta.z quali.intellexim⁹.qō videtur verum:
tamen nō conuenit litere que videtur velle punire transeuntes
cum effectu.z ideo dicit Lap.q̄ dictum Pau.procedit si in pri
mo z in secundo ordine professionem feceruntaliʒ secus.qō pla
cet:quia nō professus nō dicitur transire,sed recedere,cū nō sit
alligatus monasterio nec ordini.de regul.c.j.z.c.beneficiorum.
5 lib.vj.z de hoc.j.q.j. ¶ †Septimo not.ibi,curam.qō religiosus
potest habere curam animarum.quod dicit Laud.verū de iure
cōmuni prelato suo presentante,z episcopo instituente.de statu
mona.qō Dei.xvj.q.j.monachi.dic qō in eo q̄ dicit prelato pre
sentante,melius diceret cōsentiente.z dic vt in.d.c.quod Dei.
¶ Octauo not.de dictione,inibi.z de hac in glos.aduerbium.
¶ Nono not.casum in quo non possunt illi de collegio aliʒ com
municare vocem.de hoc in glos.de capitulo. ¶ Decimo not.ex
hoc casum in quo quis nō potest aliʒ dare seu communicare qō
suum est.de cens.exigit.lib.vj.aliʒ nihil tam naturale q̄ volun
tatem dñi volētis in alium rem suam transferre ratam habere.
insti.de rerum diui.§.per traditionem.Laud.simile in quo non
potest quis aliʒ remittere ius suum.de rescrip.statutū.§.penult.
lib.vj.quod inducit odium persone.arg.ff.de postu.quos prohi
bet.de excep.exceptionem.z.c.pla.lib.vj.Benze. ¶ Oppo.in eo
quod punit mendicantes transeuntes ad nō mendicantes etiā
authoritate pape:qō enim fit authoritate superioris,potissime
pape,dicitur fieri authoritate iuris.ff.de acqui.poss.iuste.z sic
facientes nō peccant.xxiij.q.iij.qui peccat.sed licite facit:vt ibi:
ergo penam non mereretur.C.de adul.gracchus.Sol.Pau.q̄
hoc inducitur hic ex causa de qua in principio litere:z quia ta
lis licentia non tollit ambitionem. Et intelligit hoc procedere
siue trāseant authoritate speciali,siue generali: qualis est illa.ff.
de concubi.l.j.vbi generaliter permittitur habere concubinam
cuiuscunq̄ etatis:nisi fit minor annis.xij.vt in ea.l.in fi.z de ta
li licentia generali.de eta.z quali.preterea.de tornea.c.ij. ¶ Se
cundo oppo.ad hoc quod in transitu non requirat authoritas
apostolica.sufficit enim licētia superioris immediate petita etiā
non obtenta.de regula.licet.Sol.litera non probat qō sit neces
saria apostolica authoritas,sed potius cōtrarium per dictionē
etiam,que est implicatiua:z idē importat in alio casu.de consti.
cū omnes.vbi dixi.ff.de ver.obl.quodcunq̄.§.si ita.de aqua plu.
arc.supra iter.§.officiū.vbi de hoc quādo autem sufficiat petere
licentiam z quando debeat esse obtenta,dixi de renū.c.fi.Spe
cialiter vero ad.c.licet.dic qō loquitur quādo transit religiosus
ad strictiorē vitā:tunc enim sufficit petere vt ibi:quo casu dubi
tatur si transiuit licētia nō petita an cōpellat redire:z de hoc in
6 d.c.licet.vbi dixi in.ij.q.z tenui q̄ sic.qō tenet hic Pau.per.c.ij.
b xx.q.iij.vbi cōpellitur redire ad primū is qui vt fugeret discipli
nam transiuit ad secundum. ¶ Tertio oppo.ad verbum,inibi.
quod videtur obscure positū contra id.§.in proemio Gregorij.
Sol.expone vt in gl.aduerbiū.ibi,sed istud.vsq̄ ibi,sed videt.z
7 idē Pau.z est sensus glosse q̄ dupliciter potest hic punctari:pri
c mo post aduerbiū inibi:z tunc inibi.s.in ordinibus nō mēdican
tium:z est sensus q̄ isti transeuntes q̄uis in ordinibus nō men
dicantibus obtineant administrationes ꝛc.locū aut vocē in ca
pitulo.s.talis loci nō mēdicantis nō habebūt:z sic legēdo vt di
cit glo.nō p̄hibent transeuntes habere vocē in ecclesia seculari
ibi administrationē habeāt.Sed vt dicit Pau.sic intelligēdo
ius nō priuant vocē quo ad ecclesiā secularē de iure speciali hu
ius cle.nā de iure cōmuni est qō monachus promotus ad curā
ecclesie secularis nō habeat vocē in ecclesia regulari.xvj.q.j.ne
q̄ cuiuslibet.Secōo modo punctantur ante hoc aduerbiū inibi.
z sic expone inibi,id est in ecclesijs in quib⁹ obtinēt priorat⁹ ꝛc.
- si creinleat contrarius intellectus ad primū.credit tamen gl.
quod prima expositio sit de mente.z idem Pau.Sed ei obst.qō
proxime dixi vnde prima expositio equior est: secunda verior.z
de hoc in quatuor sequentibus contrarijs. ¶ Quarto opponit a
ad vtrāq̄ expositionē:quia vtroq̄ modo videtur hec litera cō
tinere absurdum.nam respectu prime expositionis cōtinere po
test q̄ iste erit prelatus in scōo monasterio,z nō habebit vocē in
capitulo,cum tamē per ipsum prelatū debeāt tractari negotia
monasterij.de rescrip.edoceri.quādoq̄ cum capitulo,quādoq̄
sine:vt ibi not.z tota potestas monasterij est apud abbatē.xvij.
q.ij.nullam.z idem cōtrarium procedit respectu secūde expositio
nis. Glos.ea.soluit q̄ capitulo expediet negotia fine prelato:si
cut si vacaret monasterium:quam solutionē damnat ibi,respō
deo:quia aliud tempore vacationis,que presumitur esse breuis
propter tēpora limitata: sed prelatus iste posset diu viuere. Ad
idem inducit Pau.qd talis prelatus posset exercere ea que fiūt
non collegialiter:vt sunt iurisdictionalia,z similia:que sede va
cante transeunt in collegium.ne sede vacan.illa.eo.tit.c.vnico.
lib.vj.de reg.c.fi.eo.lib. Unde hoc casu collegiū non plene sup
pleret sicut si vacaret sedes:q̄ esset absurdum.dicit ergo gl.q̄ si
talis est principalis prelatus:non habebit locum hec litera:z q̄
potest intelligi de voce habēda in capitulo generali vel prouin
ciali.qō dic vt in gl.que in hoc est clara vsq̄ ibi,vel intelligaī.z
not.glos.in eo q̄ ponderat literam ibi,aut locum.z idem Pau.
qui p̄ hoc qō dicit gl.de certo loco habēdo in capitulo:inducit
quia in talibus debent maiores preferri.de cōsue.cum olim.de
priuile.ex ore.ff.de albo scrib.l.ij.C.de offi.magi.officiorū.nemo.
xcvj.dist.bene quidē.xxv.dist.c.viti.vel fm glos.ibi intelligat de
prela.prin.hic intelligitur de prioribus z alijs administrationē
habentibus in monasterio,qui tamen non sunt principales pre
lati.q̄ dic vt in glo.vsq̄ ad fi.z idē Pau.dicēs q̄ licet litera ibi,
vel regimē quodcūq̄,videaī includere omne regimen.debet tn
limitari vt non extendaī ad maiora.de rescrip.sedes.de p̄cura.
cle.nō potest.in precedētibus autē nō loquit de officijs principa
libus,sed secūdarijs.nō enim exprimit de abbate.z licet quedā
monasteria regaī per priores:de illis non intellexit.qō vltimō
etiā dicit gl.per hoc inducit Pau.qd hec litera loquit de habē
tibus priorat⁹ ꝛc.inibi,id est in monasterijs sed ecclesijs:sed pre
lati principales nō habēt prioratū vel administrationē in eccle
sia,sed in ipsas ecclesias.de prebē.cle.j.z idem dicit Pau.intelli
gēdū quo ad cle.vt hi qui.§.de eta.z quali.videlicet q̄ principa
lis prelatus nō caret voce capituli licet nō sit in sacris.secus in
nō principali:vt in ea.cle.in prin.vbi dixi in quarto contrario.z
facit de elec.statutū.z in eo qō hic dicit de voce aut loco in capi
tulo,dicit Pau.q̄ capitulū sumit multipliciter.q̄ dic vt in.q.x.
Benze.p̄ secūdo intellectu q̄ hic loquaī de prioribus nō princi
palib⁹:z q̄ illa verba,regimē quodcūq̄.debeāt restringi ad p̄ce
dentia,vt predixi.inducit.ff.de tri.vino z oleo leg.l.fi.§.vlt.z ma
xime qz in penis maiores nō sic cōsueuerūt affici sicut minores.
de iureiur.cū quidā.vbi de hoc.z vt euitet absurditas supradi
cta que sequeret si principalis prelatus priuaret voce ppter qō
prelatura damnū incurreret:vnde magis esset pena beneficij q̄
persone. Alnarus vt refert Matth.ppter verbū,regimē quod
cūq̄,tenet q̄ etiā in principalib⁹ p̄latis hz hec litera locū.Et ad
absurdū rndet q̄ p̄uidebit capitulū sicut si vacaret sedes:vel su
perior dabit curatorē,vel aliter p̄uidebit.arg.de iurepat.null⁹.
de supplē.negli.prela.si eps.lib.vj.de cle.egrotā.c.vnico.eo.lib.
Ipse autē Matth.tenet qō predixi,q̄ in principalibus prelatis
locum habeat:aliʒ vbi dixit de prioribus dixisset de abbatibus.
arg.de decī.ad audientiam. Idem Stepha.dicens id qō dicit
glos.in fi.q̄ aliud capitulum,aliud prelatus principalis.de his b
que fiunt a prela.in rubro z nigro.ne sede vacā.c.j.Et est sensus
q̄ prelatus nō dicitur habere vocem in capitulo,nec proprie est
q̄ prelatus nō dicitur habere vocem in capitulo,nec proprie est
pars capituli:vt not.in.d.cle.vt hi qui.sed est principalis in ca
pitulo. ¶ †Quinto opp.ad hoc quia nomine capituli[b] contine
tur prelatus:nam ex vtroq̄ fit vnum corpus.de his que fiunt a
prela.c.nouit.Sol.Steph.quod licet faciant vnū corpus,nō se
quitur qō nomine capituli cōtineatur prelatus.z de hoc dixi in
d.cle.vt hi qui.§.illi.q.x. ¶ †Sexto opp.ad idem:qz nomine mo
nachorū[c] abbas cōtinet.de simo.c.fi.Sol.Matt.q̄ illud fit fm
largam significationē.hic autē verba sumunt stricte:quia est cō
stitutio penalis.ex hoc dicit Matth.q̄ prelatus principalis nō
excluditur a voce quam habet vt prelatus:sed si haberet vocē c
etiam vt canonicus,sicut in casu de cōces.prebē.postulastis.de
appel.a collatione.lib.vj.de preben.cū in ecclesia.e.lib.a tali be
ne excluderetur.que not.quia subtilia z vtilia.z p̄ hoc apparet
q̄ non refert quecūq̄ punctatio teneaī de his quas dedi supra
in tertio contrario:quia non resultat magna vis ad hanc literā
quecūq̄ teneaī.Quo ad id autē quod dictum est hanc literā in
telligi de prelaturis non principalibus:mihi hoc placet per pre
dicta.z per hec declarata est gl.aduerbiū.que solet videri intri
cata z in ea ibi compositum: simile.xvj.dist.sicut.ibi, corriuale.
quis dicit corriualis.not.xxxij.q.v.horrēdus.z.ff.de aqua coti.

¶ Ex ambitiōe. Adde sanctum Tho.scōa secun de.q.cxxxj.

¶ Nomine capi tuli. Adde gl.in cle.vt hi q.de eta te z qual.gl.in.c. requisisti.de test. doc.in.c.post ele ctionē.de cōces.p ben. doct.in.c.eā te.de rescrip. In nocē.in.c.irrefra gabili.de offi.or.

¶ Nomine mo nachorū. Adde tex.in.c.fin.de si mo.in.c. ex ore.ō priuil.z ibi Ant. de bu.in.ij.nota. Abb.i.c.cū olim in.iij.col.de re iu di. Jo.de imo.in c.sedes.in fin. de rescrip.

z esti.l.j.sbi,ex ore.xvij.dist.epc:al's ver.sub.§.fina. ¶ Septimo oppo.in eo q̄ isti priuanť loco in capitulo.nam hec nō est pena, sed pene euitatio.de appel.reprehensibilis.in fi.ibi,capituli disciplina.Sol.Laudu.q̄ hic priuātur loco in his que sunt honoris.s.in electione:z alijs cōmunibus tractatibus sic accipitur locus.de renun.cum inter.secus in his que sunt oneris:vt in disciplinis z correctionibus sicut accipitur capitulū in.d.c.reprehēsibilis.quādoq; etiam accipitur capitulū pro certa summa seu particula alicuius scripture.de sepul.cum super.Laud.pro predictis inducit Benz.qz si priuaret loco etiā in his que cōcernūt onus:tūc ex eodem facto:quia sentiret cōmodū z incōmodum eodem respectu:quod esse nō debet.ff.de neg.gest.l.siue hereditaria.xvj.q.j.legi.z sic pena prestaret immunitatem cōtra iura. ff.de interdi.z releg.relegatorū.§.fi.Simile enim dicit in excommunicato qui repellit a tractatibus capituli.de cōsue.cum dilectus.z tamen ab oneribus nō est immunis puta ab horis canonicis saltem secrete dicendis:vt not.xxviij.dist.presbyterū.nec a iuramēto oneris prestādo:vt not.de iura.calum.ceterū.facit qō
2 not.de preben.pro illorū.in glos.penul. ¶ †Quero an hec litera habeat locū in nō professo tranſeunte de mēdicantibus ad non mendicantes.dic q̄ nō per id quod dixi.s.in.vj.not.vbi probat hec litera in verbo,professores.isti enim licite redeunt ad seculū. eo.tit.ad nostram.z.c.statuimus.ergo fortius tranſire possunt
9 ad ordinē nō mendicantem. ¶ †Secūdo quero an hec litera nō habeat locū in nouitio:vt dixi in proxi.q.an saltem habeat locū in eo qui intra annū probationis professionē fecit in ordine mēdicantū.Glos.j.dicit q̄ nō,per verbum professores:nam iste nō dicit professus ita qō sit adstrictus huic religioni:sed tantū religioni in genere.qō dic vt in glo.Et idem not.Pau.dicens q̄ in istis cessat ratio de qua in tex.de remanēdo in vocatiōe qua vo-
10 cati sunt:quia isti nō sunt vocati ad hanc religionē. ¶ †Tertio quero in eo q̄ dicit de mēdicantibus,an sufficiat q̄ sit ordo mēdicans de facto.Pau.dicit q̄ nō:z in hoc pōderat verbū,ordinis.dicēs q̄ ad hoc vt sit locus huic litere expedit qō ex sui fundatione z institutione sint mēdicantes:vt sunt predicatores,minores,z eremite.de quibus etiā exemplificat glos.predicatores. dicit etiā prius q̄ ex verbo,ordinis.qz non dicit loci,innuitur q̄ non sufficit locum de facto mendicare nisi sit ordinis mendicātium.multi enim sunt qui proprīū habere possunt:tamē non habent:z ob hoc mēdicant:nec ꝓpterea possent dici ordinis mēdicantū.qō dicit Pau.verū etiā si quis ordo habeat cōstitutiōes q̄ quas esset mēdicās:si cōstitutiones nō sunt approbate per papam.de reli.domi.c.vnico.lib.vj.§.j.ibi,professio sive regula z c. qz tales cōstitutiones nō impediut eos habere proprium in cōi. ff.de pact.l.pe.de leg.iij.si quis.in prin.quia non possunt priuati sibi legē imponere a qua recedere non liceat:z hoc modo faciūt illa iura.possunt enim venire cōtra suā cōstitutionē etiā iuramē to firmatam:vt not.xj.dist.in his.z sic poterunt esse nō mēdicātes.z hoc sufficit non dicant mendicātes omnimode.ff.de cōdi. indebi.sufficit.facit de resti.spol.pisanis.vbi de modo attendendo.z qō oporteat omnimodo esse mēdicātes vt dicit ordo mēdicans,ꝓbat.d.c.vnicū.de relig.do.q̄ autē isti possunt venire contra cōstitutionē suā,ꝓbat Pau.cū omnis cōstitutio de sui natura retractabilis est p̄m tēpus z cōstitutionis mutationē,quib⁹ debet cōformari.de consangui.z affi.nō debet.ij.q.j.si peccauerit.cum simi.z mutari potest per eos qui fecerunt:qz par est ius ligandi z soluēdi.de peni.dist.j.verbū.lxiij.dist. verum.xj.q.j.§. ex his,de homi.cū ex iniuncto.in fi.de senten.excō.inter alia.de offi.ordi.ordinarij.lib.vj.Et qō ꝓcedat etiā si sit iurata,probat qz iuramētum durat p̄m naturā constitutionis cui accidit,licet quandoq; sine principali.de iureiu.debitores.sed al's nō durat vltra tempus constitutionis.de consti.ex literis.de elec.venerabilem.in fi.nec iurantes videntur cogitasse de tali tempore:z iuramentum non extenditur ad non cogitata.de iureiur.quintallis.z.c.clericus.etiam priuilegium rei concessum re cessante. xvj.q.vij.z hoc diximus.de eccle.edifi.ad audientiā.Item non extenditur iuramentum ad ius de nouo quesitū.de renun.cum inter.de iureiur.ad nostram.ij.cū ergo possint tollere cōstitutionem:ergo z iuramentū.z qō cōstitutio tolli possit per eos tacite z expresse,probat de consti.cū omnes.in fi.z.c.cum accessissent. z in.c.cum ad.eo.tit.c.j.lib.vj.Item qz si nō posset tolli,sequeretur absurdum q̄ ad legē iniquā vel impossibilē ex superuenienti casu quis obligaretur:vel qō cōstitutio etiā vtilitate suadente
31 mūtari non posset.contra est.j.q.vij.pro remedio.de his que fiūt a maio.parte capi.c.j. ¶ †Oppo.ad hoc quia iuramentum qō seruari potest sine interitu salutis seruari debet.de iureiur.fi vero.xxij.q.j.omne quod.Pau.pro solutione refert varias opi.in simili quando canonici recipiunt aliquem in canonicum cōtra numerum iuratū,an valeat.in quo tenet Archi.de reseri.duobus.de prebē.si a sede.lib.vj.q̄ receptio facta sponte a capitulo vltra numerū iuratum est nulla,per.c,dilecto,de preben,vbi de hoc.Alij,vt Bet.z Egi.contra:pro quibus facit qō not.Inno. de rescrip.cōstitutus.Jo.an.dicit receptionē valere,sed recipientes esse periuros.de hoc in.d.c.dilecto.Ad qō respōdetur tenēdo hoc vltimū q̄ ibi fuit allegatio partis.z posito qō essent verba pape:nō innuit receptionē nō valere,pro hoc q̄ ibi dixi.z de hoc in Spec.tit.ij.§.nunc tractemus.ver.sed si legatus.per hoc tamē nō est responsum formaliter ad cōtrariū.dic q̄ iuramentū est seruādum quādo est:sed vt dixi.s.e.q.iuramentū est sublatū. Et in eo qō dixi tenere receptionē cōtra iuramentū,dicit Pau. idem in matrimonio carnali:quia tenet contractus cōtra iuramentum licet cōtrahens sit periurus.de spon.sicut. ¶ Opp.ad idem:qz p̄m hoc iuramētum erit sine effectu ex quo nō operatur effectum nisi durāte statuto:statutum autem per se sufficit etiā si sit nō iuratū.Sol.Pau.qō operat q̄ manēte statuto transgressorem obligat ad periurū,nisi iurassent seruare contenta in statuto z non simpliciter statutū:qz tunc sunt periuri eoipso q̄ contrauenūt.z videtur velle Pau.q̄ quādo iurauerūt statutū contrauendo:nō sunt periuri.secus si iurauerunt contēta in statuto:qz primo casu tollit cōstitutio,z per consequēs iuramentū: z sic non sunt periuri cōtrauenēdo.secūdo casu sic.ratio primi est: qz non potest esse q̄ constitutio destruatur z eodē tēpore operet effectū obligādi ad periurium propter impossibilitatē.de bapt. maiores.§.sed adhuc.in fi.no.lvij.dist.c.j.in glo.ij. ¶ Oppo.ad hoc:quia per receptionem incurrūt periurium.pro hoc qō not. Innoc.de appel.preterea.ij.z receptio valet vt dictum est.Sol. Pau.qō notata in.d.c.preterea.loquunt in excōmunicatiōe propter fui velocitatem z penetrabilitatē:vt ibi dicit Inno.non sic in casu nostro in quo est dare de necessitate priozitatem z posteriozitatē:pro hoc qō not.Hosti.de sen.excō.sacro.vbi dicit qō licet iniuste excōmunicans z excōmunicatus incipiāt simul ligari tēpore tamē naturaliter ex intellectu precepit priuatio excommunicantis:qz priuatio excōmunicati operatur priuationē excōmunicantis:sicut infusio gratie,z peccatorum remissio simul sunt tempore sed naturaliter ex intellectu infusionē gratie precedit remissio peccatorum:z sic vnius egressus alterius operatur ingressum.xxij.q.ij.cum renunciatur.cum ergo incurrant periurium sub conditione,si recipient.ergo ante receptionem non sunt periuri:sicut si aliquis sub conditione promittit,ante conditionem non est obligatus.ff.de verbo.sig.cedere.sed facta receptione statim desijt cōstitutio:z per consequēs sublatū est iuramentum.z in hoc dicit Pau.aduertendū q̄ eadē persona consyderat dupliciter.primo vt singularis.alio modo vt pars collegij.Primo modo si quis vt singularis cōueniat periurus est.sic intelligitur qō dixi de matrimonio.s.e.q.z qō not.Joā.and.in regula,qō semel.iij.q.lib.vj.z de hoc.xij.q.ij.c.vlti.per Archid. z de sepul.c.j.lib.vj.z in Spec.de instru.edic.§.compēdiose.ver. qd si qs iurauit.Secūdo em̄ modo cōsyderādo aliquē vt est pars collegij,si cōtraueniat totū collegiū non sunt singuli periuri:qz sunt obligati tanq̄ singuli:z nō tāq̄ collegiū.z hoc dicit Pau. qō eo casu quo aliquis vt singularis cōtrauenit,nō tollitur cōstitutio:z ipse est periurus:qz vt dixi,iuramētū cōcernit singulos. arg.xij.q.ij.qui manumittit.Et dicit Pau.q̄ nisi dicamus modo predicto:fateri oportet q̄ statutū iuratū nō possit tolli expresse: qz idē est seruare qō non tollere vel mutare.Sed hoc nō est verū q̄ nō possit tolli:imo potest expresse z tacite,vt probatū est:ergo vtriusq; remotionis idē erit effectus,vult dicere q̄ sicut si cōstitutio tolleret expresse,p̄ cōsequēs tolleret iuramētū,ita etiā si remittitur cōtra cōstitutionē:qz per hoc tollit cōstitutio,vt dictū est: ergo z iuramentū.hec tamen dicit Pau.nō procedere in penali stipulatione promissa a collegio,que cōmitteretur si collegialiter contrauenīūt:qz non possunt ab ea recedere sine volūtate alterius.que no.Jo.de lig.reprehendit distinctionē premissam in eo qō dixi aliud iurare statutū:aliud iurare cōtēta in eo.nā cum iurant cōtenta in statuto sub istis verbis habet relatio ad statutum:ergo illo sublato sublatum est iuramentum.pro hoc qō not. Inno.de excep.cū venerabilis.vbi dicit q̄ sublato instrumento tollitur confessio ad instrumētum relata:secus dicit Jo.de lig. si iurat cōtenta in statuto nō habita mētione statuti:puta qz iurat nō recipere aliquem vltra numerū.dic qō Pau.etiā habuit hunc intellectū q̄ dixi plenius.de rescrip.constitutus.Idē in eo qō dicit Pau.q̄ isti cōtrauenientes collegialiter nō sunt periuri. Jo.de lig.dicit cōtrariū:qz statim cum incipiūt venire cōtra statutum,sunt periuri:per ea que not.Inno.in.d.c.preterea.dic q̄ tutius est qō tollāt statutū anteq̄ cōtrauenīāt:quo sublato iuramentū sublatū est:z ita seruatur.Sed si cōtrauenīant non sublato statuto:adhuc videt probabiliter posse defendi q̄ intelligūtur destruxisse statutū:z sic nō sunt periuri:licet in hoc aliqui contra,vt patet ex dictis.ea.q.sed qz pro hoc est qz cū possint tollere statutū expresse:ergo z tacite intelligunt sustulisse ex quo apparet de volūtate contraria:nec verū est q̄ sint priuri eoipso q̄ incipiūt cōtrauenire:qz vt dixi iuramētū obligat singulos z nō collegium,cum

legium,cum etiã collegiũ nõ sit susceptibile periurĩ.arg.de sen. excõ.romana.§.in vniuersitatẽ.lib.vj.Item in dubio hec interpretatio eqnior est post factũ vt euitetur periurium.arg.de testi. 12 cum tu.¶ †Quarto quero in eo q̃ intendit prohibere trãsitum a mẽdicantium ad nõ mendicantes,an professus ordinẽ[a] mendicantiũ possit assumi ad aliquã ecclesiã vel monasteriũ extra suũ ordinẽ.dic vt in extraua.Jo.xxij.dispẽdijs.vbi dicit q̃ mẽdicãs postulari nõ põt ad aliquã ecclesiã vel monasteriũ extra suũ or- 13 dinẽ,pro hoc qs dico in seq.q.¶ †Quinto q̃ro circa id qs dixi in proxi.q.si mẽdicãs professus nõ transiuit in alium ordinẽ,an possit assumi ad curatũ beneficiũ.vidi dubitari q̃ nõ.arguit: quia hoc permittit monachis ex dispẽsatione.de sta.mo.c.j.nomine autẽ monachorũ nõ veniũt fratres mendicãtes.In cõtrariũ:quia nõ reperit super hoc specialis prouisio:nec ista cle.aliquid facit: quia non cõprehendit hunc casum,pro hoc qs dicit hic glo.cessat.z hoc verius:iz videat obstare extrauagãs de qua.ẽ.q.pri. vbi prohibet mendicans postulari extra suũ ordinẽ ad monasterium vel ecclesiã nõ cathedralem.ad qs dic q̃ cũ ibi prohibeat de sola postulatione,de electiõe,vel alio modo assumẽdi,videt permissum.arg.ff.de iudi.cum pretor.de presump.nonne.solent tñ habere mendicãtes cõstitutiones ppias q̃ tales assumptiones indistincte prohibẽt:quibus cessantibus pcedit qs predixi. 14 ¶ †Sexto quero in eo q̃ intendit hec litera prohibere trasitũ b mẽdicantiũ ad nõ mẽdicãtes,quis status est perfectior.Laud. arguit nõ mendicantiũ:q̃ beatius est dare[b] q̃ accipere.dicit tñ hoc theologis relinquẽdũ.de hoc dixi de regu.sane.vbi dixi qs diuitie vel paupertas nõ sunt pfectio vel imperfectio.Sunt eñ alique religiones in quib[9] ad perfectionẽ requirunt diuitie:vt ille que ordinate sunt ad militiã z hospitalitatem.qs dic vt ibi. 15 ¶ †Septimo quero an hec constitutio locum habet in feminis ordinũ mẽdicantium si transeant ad nõ mendicantes.glos.predicatores.in fi.dicit q̃ sic.z idem ¶Bau.q̃ masculinũ concipit feminiñ.quã rationẽ sentit etiã glos.in eo q̃ allegat not.de elect. generali.lib.vj.de quo dixi de elec.cle.j.q.j.z tribus sequẽtibus. pro eo q̃ not.de relig.domi.c.vnico.lib.vj.in ver.cũctos.Laud. tenet cõtrariũ:dicẽs q̃ in statu nõ mẽdicantiũ sunt omnes ordines mulierũ indistincte:z etiã virorũ,exceptis quatuor,de quibus in hac glos.in prin.Lap.tenet primũ:dicens q̃ sorores predicatorum z minorum sunt mendicantes,licet habeant priuilegia q̃ possint habere possessiones.verius est dictũ Laudu.per id qs no.de reli.domi.cle.j.in glos.inde.in fi.z de sen.excõ.cle.cũ ex eo.in glos.iij.que glo.dicũt q̃ sorores minorũ habent ppriũ in cõtrgo nõ sunt mẽdicãtes.de relig.domi.c.j.li.vj.tñ nihilominus puto q̃ gl.hec fit vera qs non debẽt tales sorores ordinum mendicãtium transire ad nõ mendicãtes.Sed pone de quibus hic nõ vident habere locũ:ne fiat extẽsio.regula.in penis.lib.vj. nisi dicamus q̃ nomine mendicantiũ veniãt etiã sorores eis supposite,per.§.sane.allegatũ in glo.qui optime hoc probat:z tunc dicemus qs etiã tales sorores nõ sunt mendicantes,sed tñ ordinis mendicãtium:q̃ sunt pars ordinis virorum qui sunt mẽdicantes:z sic intelligẽdo verificatur glo.vt hec cõstitutio locũ habeat etiã quo ad penas:qs puto:iz de mẽte videat solũ pbibere 16 masculos ppter masculinũ qs exprimit:z q̃ in talibus frequentius hoc accidit.¶ †Octauo quero si mendicãs transit ad aliũ ordinẽ mendicantẽ,vel nõ mendicans transit ad mendicãtem. glos.cessat.dicit nõ locum esse huic constitutioni.z colligit quatuor casus in quorũ vno tantũ habet locum constitutio.z idem ¶Bau.¶ Oppo.ad hec z ad literã in eo q̃ permittit trãsitus de ordine mẽdicãtiũ ad nõ mendicãtes,cũ debeat fieri trãsitus tm ad regulã arctiorẽ.eo.tl.licet.al's requirunt illa de quib[9].de prebẽ.cum singula.lib.vj.de renun.c.fin.vbi dixi.Sol.¶Bau.q̃ ex hac litera colligitur posse dari ordinẽ non mendicãtium arctiorem ordine mẽdicantium:al's non liceret transire.d.c.licet.z ex hoc dicit q̃ predicatores potest trãsire ad ordinem monachorum beati Benedicti attenta regula vtriusq;:q̃ regula predicatorũ fundata est a regula Augustini: que est laxior.de stat.mona.qs Del.sed attentis constitutionibus additis per predicatores arctior facta est eorũ regula:ideo transitus non licet:vt not.eo.tit. 17 nõ sane.¶ †Nono quero si eps ordinis mendicantiũ renunciat z transit ad nõ mendicãtes.dicit ¶Bau.hanc penã locum habere per literã ibi,quoslibet.z sic neminẽ excludit.xxiij.q.j.quod 18 cũq;.de maio.z obe.solite.z idem Lap.¶ †Decimo quero de intellectu litere ibi,vocẽ aut locũ.in capi.Sol.vt in gl.hoc plus. z quo ad illud de capi.dicit ¶Bau.q̃ q̃q; sumitur p̃ loco q̃q; pro persona collegii,de prebẽ.relatum.z.c.dilecto.de concess. prebẽ.quia diuersitatẽ.de his que fiunt a maio.parte cap.c.j.z vlti.de rescrip.c.capitulũ.de elect.cũ inter cano.z.c.in causis.in prin.z.c.bone.ij.cum simi.z quantũ ad hanc cle.dicit ¶Bau.q̃ si capitulũ sumitur pro loco,videtur principalẽ prelatũ includere tanq̃ qui locum primum obtinet in capitulo al's sufficiebat priuare voce capituli:sicut fit.§.de eta.z qual.cle.vt hi qui.z q̃ hic capitulum debeat accipi pro loco,facit:quia non videtur posse sumi pro persona:q̃ collegiũ regulariũ cõmuniter vocat cõuentus,non capitulũ.de rescrip.edoceri.de maio.z obe.cũ olim.de his que fi.a prela.c.ij.de sta.mo.cum ad monasteriũ.z.c.vlti.lib. vj.de elec.si religiosus.in fin.de testi.c.ij.eo.lib.Et dicit ¶Bau.q̃ qñq; quis locũ habet in capitulo sed non vocem:qs cõtingit in his qui sunt de numero collegij:sed ratione impedimẽti vocem a non habent:qñq; nec locũ habent nec vocẽ:vt hic.concludit tñ ¶Bau.qs hic loquit de voce z loco capituli respectu personarũ. Et ad id qs dixi q̃ collegiũ religiosorũ vocat cõuẽtus:tñdet q̃ qñq; etiã vocatur capitulũ.de consue.cũ dilectus.de sta.mona. in singulis.de proba.tertio.de transac.contingit.cũ simi.Et qs hic loquat de tali capitulo,patet:q̃ intelligẽdo capitulũ pro loco,si extra locum capituli aliquid tractarent vel facerẽt talis religiosus haberet vocẽ:qs tñ non est de mente huius cõstitutionis.Dicit etiã ¶Bau.q̃ capitulũ fm strictã significationẽ sumit pro membris,non pro capite.qs not.z idẽ no.in.d.cle.vt hi qui. in glos.cathedralibus.pro hoc q̃ non est de esse collegij q̃ ibi fit prelatus:vt no.Jnno.de preben.cum non ignores.potest ergo quis vocẽ habere vt prelatus z carere voce collegij:q̃ hec sunt diuersa.de cõces.preben.postulasti.de appel.a collatione.lib.vj. de preben.cum in ecclesia.ne sede vacan.c.vnico.eo.lib.z in hac cle.priuatur voce collegij.Unde non tollitur quin possit habere vocem vt prelatus.nam licet in larga significatione prelatus dicatur esse in capitulo tanq̃ caput.de his que fi.a prela.nouit.z fic intelligatur.de cõces.preben.post electionẽ.secus tamẽ est in b stricta significatione que hic locum habet:quia tractatur de penalibus z restringendis.regula,q̃ a iure.z regula,in penis.lib. vj.vnde cum nomine capituli cõmuniter nõ includatur prelat[9] in eo q̃ hic priuatur voce capituli:debet intelligi modo p̃dicto de voce que habetur iure collegij:non de illa que habetur iure prelati.de hoc etiam dixi.ẽ.in quarto contrario.

[a] ¶ An professus ordinẽ.Adde docto.in.c.licet.de regu.

[b] ¶ Beatꝰ est dare.Adde.c.predicatores.xvj.q.j.z.c.cũ marthe.in.§.sane.de cele.miss.in rubri.ff.cõmo.

1 ¶ Religiosus mendicans professus si transiuit ad ordinem beati benedicti,an assumi poterit ad curã parochialis ecclesie.
2 An autem tales possint predicare.
3 Quid si tales predicãt an sit loc[9] clausule,de qua hic,qcqd ꝛc.
4 Quid si tales essent theologi canonisti.
5 Mendicantes transeuntes ad ordinem non mendicantiũ quare prohibentur esse vicarij.
6 Religiosus qui nõ transiuit ad alium ordinem an possit esse vicarius vel alius officialis.
7 Mendicantes transeuntes ad ordinem non mẽdicantium prohibentur a cura animarum,de qua cura intelligitur.
8 An autem talis religiosus possit esse coadiutor.
9 Prohibitio in iure facta absq; clausula decreti si fiat contrariũ an sit ipso iure nullum.
10 Religiosus mendicans si transiuit ad nõ mendicantes,sed status eius ignoratur si fuit prepositus cure vel officio:an valebũt eius gesta.

Ter.Ad prioratus. ¶ No.ibi,nec p se nec pro alijs.qs nõ licet suo noie,nõ iz ẽt alieno.xlvj.di.sicut nõ suo.de fal.ad falsariorũ.regula,qs alicui.lib.vj.que pcedit fm Dy.ibi:cũ faciẽdo noie alieno tendat ad eundẽ effectũ quẽ cõsequerẽt noie pprio: z sic fm ¶Bau.est hic.¶ Scõo not.de clausula decreti:ibi,qcqd autẽ ꝛc.z de hoc.j.q.iij.z.xij.z.xiij.¶ Oppo.q̃ videt hic superfluitas:ibi,vicarios seu ministros vel locũ aliorum tenentes.cũ hec tria idẽ videantur importare.z fic cõtra.ẽ.in proemio Gregorij.glos.aliorũ.Solu.q̃ posuit plura vocabula ad excludẽdũ fraudem.z idem vult glos.precedens in verbo,vicarios.z not. id quod dicit glos.ibi,z forte.vsq; ad finẽ.¶ Secũdo opp.in eo q̃ irritat cõtra factũ:quedã eñ sunt de p̃missis que non possunt irritari,puta si baptizarunt:vel quid simile per qs imprimatur character.Item que consistunt in facto non possunt non fuisse. xxxij.q.v.si paulus.ff.de capti.in bello.§.facte.Sol.vt in glos.irritat.z hoc.j.q.xij.z.xiij.¶ Tertio opp.in eo quod remouet priuilegia:ibi,quouis priuilegio nõ obstante:cũ tamẽ nõ potuerit author imponere legẽ successoribus.de biga.c.ij.vbi de hoc.de elec.innotuit.ad trebel.ille a quo.§.tempestiuũ.glos.vlt.soluit q̃ remanent priuilegia concessa nõ cõcedenda.¶ Quero in eo q̃ phibet istos assumi ad officia,que officia intelliguntur prohibita.gl.ergo soluit enumerãdo quedã:z deinde generaliter dicẽs q̃ phibent omnia officia ecclesiastice regule subiecta,inducens pro z ẽtra.j.q.ij.saluator.ver.in nomine.Et facit pro:q̃ ibi sub nomine procuratoris enumerant officia q̃ enumerat hec gl.facit cõtra:q̃ ibi videtur fieri distinctio inter officia que cõcernũt diuina,z que concernũt tẽporalia:z fic si hic cõprehẽdũt officia q̃ cõcernunt diuina,vt esse sacristã:nõ debẽt talia intelligi phibita.dic qs.d.c.saluator.non obstat:quia non dicit quid includat sub vocabulo officiũ:sed sub vocabulo procuratoris vel defensoris que includunt in verbo,officiũ.vnde videt q̃ hec litera cõ-

prehendat omnia officia quocūqz nomine cēseanť siue circa diuina, siue circa tēporalia. ℙau. dicit qš nō possunt habere officia ordinū ad quos trāsiuerunt: vel etiā alia secularia q̄ al's sunt eis prohibita. xvj. qō. j. de presentiū. z hoc de officijs quibus aliqua prerogatiua vel certū z speciale ministeriū cōpetit etiā temporale: vt economatus, vicedominatus, castaldionatus, aduocatio, ꝓcuratio. d. c. saluator. vel qš possit esse sacrista hostiari⁹, eleemosynarius, vel camerarius: z idē in quacūqz alia administratione temporaliū vel spiritualiū que ex commissione, demandatione, vel assumptione cōpetant. Ea vero que cōpetūt ratione ordinis possunt concerneres: al's nō possent diuina celebrare, nec alios actus exercere: cū officia q̄ūqz ponantur pro actibus. xxviij. q. j. iam nunc. cōcludit ℙau. ꝙ hic intelligitur de officijs iurisdictionalibus qbus cōpetit aliqua prerogatiua vel preeminentia que nō competit alijs illud officium non gerentibus. per hoc multū intricať questio: maxime per id qš dixi proxime in eo qš dicit ℙaul. qš hic intelligitur de officijs iurisdictionalibus: q̄ sic intelligēdo nō prohibenť istis omnia officia: ꝙ voluit litera. ℒaud. dicit qš isti poterūt esse procuratores seu economi vel syndici vel similes: q̄ hic tātū interdicunť officia per que subiecti sunt ecclesiastice regule. d. c. saluator. ergo de alijs pmittiť. C. de procu. maritus. dicit tñ ꝙ videtur litera cōtradicere in verb. ministros. idē. d. c. saluator. vbi sub nomine ꝓcuratoris, cōtineť ministratores. Itē quia phibeť hic ab officijs etiā nomine aliorū: z ad hec nō respondet ℒaud. ℍenz. dicit ꝙ isti phibenť ab officijs etiā temporalibus, per preallegatū verbū ministros, z per rationem quā nūc dixi: dicens ꝙ per hoc nō excludūtur ab officijs onerosis, puta procuratorū, syndicorū, vel similium: cum talia subeant nō ad honorē vel cōmodū: sed onus. Itē quia etiam infamis potest esse procurator. l. dist. accedens. vbi de hoc. z fm hoc dicit ℍenze. qš hec litera in verbo, officia. debet referri ad officia seu loca similia precedētibus: in hoc qš. s. dicit de prioratibus z administrationibus, vt sic media iuxta extrema intelligantur. argu. ff. de lega. j. si seruus pluriū. ℌ. si. xxviij. dist. q̄ sunt culpe. de appel. scđo requiris. z in eo qš prohibet istos tenere locum aliorum, intelligit ℍenz. quādo tenent locū gerētium officia honoris. arg. ne prela. vic. suas. c. j. z. ij. pro hoc inducit literā sequentem: ibi, animarum cura z regimen ꝛc. vult dicere quod cum subijciat de cura animarū: verbū officia, nō debet intelligi generalissime de officijs etiā onerosis, sed tātū de officijs honorabilibus modo predicto qš defendi potest vt inductū in penā nō operetur commodū. z facit qš dico in seq. q. z de modis quibus sumitur officiū, instat Stepha. ꝙ dic vt not. Archi. de consuetu. c. j. lib. vj. ¶ †Secūdo quero circa id ꝙ dixi in proxi. q. si religiosus mēdicās professus trāsiuit ad ordinē beati Benedicti: an potest assumi[a] ad curā parochialis ecclesie secularis. videtur ꝙ non per hanc literā ibi, animarū curā nec pro se ꝛc. contrariū tenet Fride. in consil. clvj. dicens ꝙ hic loquitur de administrationibus proprij ordinis: quod dicit patere ex pluribus. primo quia cessat causa finalis huius cle. nam fm eum due sunt cause posite. s. proxi. responso. Una impulsiua: vt si religiosi libentius maneant in ordine suo. Alia finalis: vt in ordinibus ad quos trāseant, studeāt quietius manere. ista ergo vltima cessante cessat constitutio: cessat autē in casu premisso ex quo assumiť ad curam. Ad idem inducit literam. s. proxi. responso. in verbo, inibi. fm primā punctationē de qua in glos. ad verbū, z constitutionē Benedicti. xij. de mona. c. xxxv. Et si dicatur ꝙ monachi in suo monasterio nō possunt habere curā: ergo nec alibi. nam monachi nō debēt exercere curā: sed psalmis z manualibus operib⁹ insistere. xvj. q. j. si cupis. z. c. alia. z. c. placuit. ij. de consec. dist. v. nunq̄. Respondet ꝙ derogatur illis capitulis. z per. c. doctos. xvj. q. j. pro hoc est. de sta. mo. quod Dei. dicit etiam ꝙ hec cōstitutio penalis est z a iure cōmuni exorbitans: ergo non extendēda. de pe. dist. j. pene. de elect. statutum. lib. vj. dicit insuper ꝙ tota hec cle. loquiť vniformiter: q̄ iste ver. ac prioratus. venit continuatiue. qš designat dictio, quoqz. que est continuatiua: vt dicit Joan. mona. z Archi. de elec. quorundā. ad fi. lib. vj. in prin. z hic intelligiť de prioratibus z administrationibus z cura animarū in eodem ordine vt sic totū. c. sit vniforme. facit de baptis. matores. ℌ. ceterū. z hec singulariter not. tanq̄ subtilia: ꝓ quib⁹ est quod dixi. s. proxi. respon. sic tamen intelligendo multum restringitur hec cle. sed pro restrictione est quod dixi quia penalis est fauorabilior, tñ religionibus esset intellectus latior per quē cogerentur tales non egredi religionē. z reperitur ℒap. in apostilla quadā super hoc consilio dixisse ꝙ bene fecisset Fride. hoc non cōsulere: q̄ cōmuniter creditur contrariū. z loquēdū est vt plures: sentiēdū est vt pauci. vt ait ℳarcus ℳarro. Dicit etiā ℒap. ꝙ hec cle. nō est penalis: q̄ non priuat iure quesito, fm ea que no. Joā. and. de elec. c. fin. lib. vj. ¶ †Tertio quero an tales possint predicare. glo. ergo. ibi, sed vidi. arguit ꝙ sic. cōtrariū tñ tenet. qš dic vt in ea. ℙau. dicit hoc verū de solēni predicatione que fit ex cōmissione z populo conuocato. secus de priuata z instructiua que non est ab aliquo respuenda. argu. xxiij. q. ij. si habes. sic dicit intelligi illud apostoli qš dicit seu inducit gl. ꝙ verbum qš Dei, non debet esse alligatū. z quo ad primū modū ꝓdicādi, dicit ꝙ est officiū doctoris precipuū z priuilegiatū ratione cure. de stat. mo. qš Dei. de here. cū ex iniūcto. z nō cōpetit rōne ordinis per se z simpl'r, sed ratiōe adiūcti z cōmissionis. xvj. q. j. adūcimus. ℌ. hoc idē. de sepul. cle. dudū. ℌ. hmōi. ꝙ dictū placet.

3 ¶ †Quarto quero circa id qš dixi in proxima questiōe an si tales predicāt, fiat locus clausule decreti de qua ibi. j. quicquid autem. gl. ergo. ibi, fateor. dicit ꝙ non. qš dic vt in ea.

4 ¶ †Quinto q̄ro si tales essent theologi canoniste vel in alijs artibus periti, an poterūt doctorari vel licētiari in eisdē facultatibus. ℙau. dicit satis videri qš non: sed si essent antea licentiati, per hanc cle. nō ꝓdiderunt officiū, cū sit tale qš al's cōpetere potest religioso. z per hoc dicit non obstare. de here. vt officiū. z qš ibi no. lib. vj. de quo ibi in. ℌ. ad cōscribendas. in glos. per hanc. hec videntur repugnare: ꝙ dixi. s. q. ij. q̄ assumi ad doctoratum nō est assumi ad officiū alicuius cure: z vt ibi dixi prohibenť hic tantū officia illius ordinis ad qš transiuerunt. ¶ Sexto q̄ro in eo ꝙ phibet istos fieri vicarios, de quibus debet intelligi. dicit ℙau. ꝙ indistincte, ita ꝙ non possunt esse perpetui vicarij nec tēporales. pro hoc litera que sequitur ibi, locū aliorum tenentes. z in hoc dicit ℙau. ꝙ vicarius videtur habere dignitatē. de rescrip. cle. ij. qš

5 dic vt ibi dixi. q. xij. ¶ †Septimo quero quare phibētur esse vicarij. Sol. vt in gl. puldet. z dixi. s. in. ij. cōtrario ꝙ in hoc prouidit fraudi que posset fieri per submissionē pſone. de cōces. prebē.

6 cōstitutus. regula, qš alicui. lib. vj. ¶ †Octauo quero an alius religiosus qui nō transiuit ad alium ordinē possit esse vicarius vel alius officialis. ℙau. arguit ꝙ sic a cōtrario litere: quia prohibetur hic de his qui fuerunt mēdicantes: ergo de alijs videť permissum: al's non esset specialis prouisio. ad hoc. ij. q. vij. cum pastoralis. z qš ibi not. xvj. q. j. qui vero. ibi, nisi forte iubeantur ab ipsius ciuitatis epō. Item tale officiū est curatū z ordinariū. de rescrip. cle. ij. de instit. ex frequētibus. xxv. dist. perlectis. no. de offi. vica. in. c. licet. lib. vj. In cōtrariū, quia religiosi non debent exire claustrum tanq̄ dediti cōtēplationi. xvj. q. j. placuit. ij. primum tenet ℙau. dicens sic seruari. nec ob. contēplationis obiectioq̄ tollitur ex maiori vtilitate. ij. q. vij. sancta quippe. xvj. q. j.

7 cum pro vtilitate. lv. dist. prisciis. j. qō. j. per principalē. ¶ †Nono q̄ro in eo ꝙ phibenť isti religiosi a cura aiarū, de qua cura intelligiť, cū sit duplex. s. fori penitētialis, z fori cōtentiosi. de elec. dudum. ij. de offi. archi. cum satis. z vtrobiqz. de hoc soluit ℙau. ꝙ de vtraqz, ꝓ cle. vnicā. s. de offi. vica. z pro hoc qš ibi no. in gl. ij.

8 ¶ †Decimo q̄ro an talis religiosus possit esse coadiutor. Soluit ℙau. qš non: q̄ phibeť exercere pro se vel pro alijs. ¶ An

b decimo quero an alius religiosus[b] possit esse coadiutor. videtur ꝙ nō. xvj. q. j. de presentiū. caret enim proprio velle. de testa. c. ij. lib. vj. pro hoc qš no. de rescrip. cle. ij. dicit ℙau. ꝙ potest esse coadiutor in illis officijs in qbus posset per se proficere: z ꝙ sicut si ꝓ se proficeretur, requireret cōsensus prelati: sic z hic hoc casu. ex hoc infert qš poterit esse coadiutor sacerdotis curati. Item ep̄i cum possint ad talia pmoueri. de elec. cle. j. de hoc. de cler. egro.

9 c. fi. vbi idem dixit. ¶ †Duodecimo quero in eo qš hic est clausula decreti quid si simpliciter phiberet. dicit ℙau. idē, sc̄z ꝙ cōtra facta non valerent. pro hoc. C. de legi. l. non dubiū. de postu.

10 c. fi. z dic vt ibi dixi. z de hoc in. q. seq. ¶ †Decimotertio quero si mēdicās trausiuit ad nō mendicātes, sed ignorať status eius: quia putatur non fuisse mendicās. nō valebūt gesta eius si fuit prepositus cure vel officio. ℙau. disputauit questionē que incipit, paganus. ibi arguit pro z contra. ꝙ dic vt in illa questione. hic autē insistit solutioni tm̄ dicēs ꝙ cū queriť an veritas ꝑferať opinioni. quidā dicūt ꝙ regulariter preferať. fallit in aliquibus que casualia sunt. ꝙ tenet glos. de biga. nuper. z Dy. ff. de acqr. here. is qui putat. deinde distinguit per lōga verba z corrupta z male intelligibilia, que omitto: quia nec ipse approbat, sed distinguit alio modo. z sic aut querimus an veritas preferať opinioni, aut econtra: aut opinio habeať pro veritate: aut an error cōmunis faciat ius. primo casu preferatur veritas. viij. dist. veritate. ff. de offi. presi. illicitas. ℌ. veritas. C. de here. insti. si pater. s. de re iudi. cū inter. Secūdo casu cū queriť an opinio preferatur, aut est iuris aut est hominū. si iuris: habeť ꝓ veritate. de concess. ꝑbē. cle. vnica. in fi. z hoc casu qñqz recipit ꝓbationē in cōtrariū qñqz non. de hoc. de spon. is qui. si autē est opinio hominū: quid ℙau. velit nō apparet: z forte meus liber est corruptus. Tertio casu cū queriť an opinio habeať pro veritate: z similiter quarto casu cū queritur an error cōmunis faciat ius: pſequitur ℙaul. quedam nō perfecta quibus omissis in questione premissa dicit ℙau. ꝙ si religiosus predictus agit ea que spectāt ad publicum officiū. vt est exercere iurisdictionalia tanq̄ vicarius ep̄i, valet. Si vero agit qd nomine suo qš ei cōpetit ratione sui iuris vt est eligere. de

a ¶ An potest assumi. adde gl. summe. xvj. qō. j. in ỹ. canonice. duxerit eligendū. in. c. per tuas. de vot. glo. in ver. secularib⁹. in cle. q̄ cōtingit. j. e. doc. in c. ꝙ Dei timorē. de sta. mo. Dñi. in. c. ij. lviij. di. domi. in. c. si religiosus. in fi. de elect. lib. vj.

b ¶ An alius religiosus. adde Joan. an. in. c. fin. de cle. egro.

gere.de elec.qꝫ ſicut.§.ſi autē.ꝛ.c.perpetuo.lib.vj.nō valet:quia hic priuatur voce capituli.Lap.dicit primū procedere in eo qꝫ dicit Bau.valere id qꝫ ſpectat ad publicū officiū ſi neſcitur ſtatus eiꝰ.ſecus ſi eſt notorius:qꝛ tunc nō valet.in ſecūdo caſu dicit ꝙ ſi eligit cum alijs,procedit ꝙ dicit Bau.ꝙ non valet.ſecus ſi eligit ſolus:quia tunc valet ſicut in primo caſu,cum cēſeatur electio iuris publici,pro hoc qꝫ not.de ſent.excō.ſi vere.qꝫ vltimū eſt notabile.tamen non eſt ſine dubio:quia videtur verſari priuata vtilitas eligētis pro hoc qꝫ ſtatim.j.dico.ad illud autē cū queritur an error faciat ius,dic quod quādoqꝫ publica vtilitas ſuadet ꝙ error communis habeatur pro veritate:ꝛ facit ius.ff. de leg.quod non ratione.quandoqꝫ publica vtilitas nō ſuadet pro vel contra.ꝛ aut errans certat de dāno vitando:ꝛ error habetur pro veritate.ff.ad maced.l.iij.C.ad mace.Zenodorus.aut certat de lucro:ꝛ ſibi nō prodeſt error.ff.de here.inſti.l.fi.de hoc. ff.de offi.preto.barbarius.ꝛ per Inno.de elect.nihil.vbi dixi.ꝛ de reſcrip.literis.in repetitione.

Ter.Ad illorum. ¶Oppo.de re.dom.c. vnico.in fi.Sol.vt in gl. vlti.nā hic intelligitur ſm illud:ꝛ hic loquitur de ordinibus.de
a quibus ibi.¶Quero de monacho translato[a] ad abbatiā alte-
b rius monaſterij non facta profeſſione in ſecūdo qui poſtea renū ciauit[b] abbatie ex quo themate eliciuntur quatuor dubia que proſequitur Fride.de ſenis conſi.v.cuius verba ponit ad literā Joan.de lig.authore ſuppreſſo.Ego vero poſui breuiate.de ſtatu mona.cum ad monaſterium.§.abbas.in.j.q.ꝛ hoc quo ad illud dubium an remaneat monachus ſecūdi monaſterij:in quo Fride.nō ſe firmat:rego ibi teneo qꝫ ſic,ex eo quia factus abbas primi per conſequens factus fuit monachus ſecūdi:nec definit eſſe monachus quāuis definat eſſe abbas.quod dic vt ibi.ꝛ de hoc etiam dico.j.titu.j.cle.j.§.ſi vero.q.v.

1 ☞ Nouitius hoc nomen qualiter accipitur.
2 Delatio habitus per annū, an ꝛ quando inducat profeſſionē.
3 Habitus religioſorum eſt triplex:qui autem ſint iſti vide.
4 Profiteri in quibus caſibus quis dicatur.
5 Conſuetudo ſi eſt in aliquo monaſterio quod non fiat profeſſio expreſſa,ſed ingreſſus promittat ſolum obedientiā in manibus prelati:an talis dicatur profeſſus.
6 Ingreſſus monaſteriū ſi proteſtetur ꝙ per delationē habitus per vnum annum nō intendit profiteri,an talis proteſtatio valeat.
7 Etas diſcretionis que dicatur.
8 Nouitius beneficiatus vocari debet ad electiones ad quas vocaretur ſi non haberet habitum.
9 Monaſterium ingrediens liberatur a patria poteſtate.
10 Monachus factus an ꝓpter ingratitudinē poſſit exheredari.

Bis. ¶Bubes per annū deferens habitū non
1 nouitiorū non patenter diſtinctū ab habi-
c tu profeſſorū intelligitur profeſſus.¶†Not.de habitu nouitiorū.ꝛ quo ad hoc dicit nouitius[c] qcūqꝫ nō profeſſus.aliter accipitur hoc verbū.j.cle.prox.§.ſane.j.vbi de hoc in gl.i.ſcholaſticis.¶Secūdo no.de ꝓſcriptiōe annali:ibi, per annū.nō eſt tamē proprie preſcriptio,ſed terminus ex cuius lapſu ſimul cū delatione habitus quis preſumit profeſſus:ſic et alꝫ ꝓ annuā ꝓteſtationē longo tēpore cōtinuatā preſumit debitum.ff.de vſur.l.cum de in rem verſo.de cenſi.peruenit.¶Tertio nota triplicem habitus religioſi diſtinctionē.de hoc in gloſ. antepenul.ꝛ vlti.ꝛ de hac diſtinctione patenti ꝛ latenti autē dico.j.q.j.ꝛ in eo qꝫ gloſ.penul.dico ꝙ in ordine minorum nouitij nō habent ſutum caputiū.dicit Lap.ꝙ vidit in regula ipſorū ꝙ etiā nouitij aliqñ habent caputiū ſutum cū habitu in quo nō eſt
2 vis quid in facto ſit.¶Quarto not.de profeſſione que obligat ſpeciali religioni in genere.de hoc in gl.licet igitur.¶†Oppo. qꝫ delatio habitus per annū nō inducat profeſſionē niſi quādo habitus ſunt diſtincti.eo.tit.ex parte.vbi de hoc no.in fi.vlti.gl. Gloſ.ij.ſoluit ꝙ olim ꝓcedebat cōtrariū:hodie vero ſtādū huic cle.que ponit ius nouū,qꝫ probat gloſ.per verbū,deinceps.qꝫ not.ad ſimilia.probat etiā per verbum,decernimus.ꝛ per hoc etiam ſol.gloſ.contrarium.c.ſtatuimus.eo.titu.vbi ſufficit quaſiſcunqꝫ diſtinctio ad hoc vt ferēs habitū nouitiorū nō fiat profeſſus.hodie vero dicit glo.ſtādum huic cle.quo ad hūc caſum: qꝫ dic vt in ea vſqꝫ ibi,ideo autē.¶Scōo opponitur ad hoc ꝙ adhuc hodie ſtandum ſit antiquis iuribus preallegatis.nam ſi pubes ſcienter aut ſponte recipit habitum profeſſorū diſtinctum latēter tantū:hoc ſufficit vt ſi perſeuerat triduo cēſeatur profeſſus.eo.tit.conſtitutionē.lib.vj.gloſ.ea.ibi,ideo autem.ſoluit qꝫ id qꝫ dictū eſt in proximo contrario procedit in caſu huius cle. vt in eodem cōtrario dixi.i.ſolū quo ad hoc vt delatio habitus latenter diſtincti habeatur pro delatione habitus patenter diſtincti quo ad inducendā profeſſionē ex lapſu anni.ſecus quo ad alios caſus puta in caſu.d.c.cōſtitutionem.pro hoc qꝛ cū iſta ſit cōſtitutio noua corrigēs iura vetera nō debet extēdi.de elec.cū expediat.lib.vj.ex predictis no.glo.triplicē habitū nouitiorum. qꝫ dico.j.q.j.¶Tertio opp.ad idē.eo.tit.vt clericī.vbi delatio habitus etiā multo tēpore facta non inducit profeſſionē.glo.ſecus.ſol.ꝙ hec cle.tollit cōtrariū in eo ꝙ loquit de habitu delato in aliqua religiōe.ſecus ſi extra,vt in cōtrario.¶Quarto opp. in eo ꝙ generaliter dicit de habitu delato in aliqua religione:ꝛ ſic videtur ſufficere dūmodo ſit religio:etiam ſi nō ſit per ſedem apoſtolicam approbata.contra id de vo.c.vnico.lib.vj.glo.per ſedem.ſoluit reſtringēdo literā ad religionē approbatam:ꝛ idē Bau.quia in talibus multum operatur cōſtitutio eccleſie.d.c. vnico.¶Quinto oppo.ꝙ delatio habitus per annū non inducat profeſſionem.eo.titu.c.j.ij.reſponſo.lib.vj.gloſ.licet.ſoluit ꝙ quandoqꝫ quis ſumpſit habitum indiſtinctum poſt pubertatē ꝛ procedit hec cle.quandoqꝫ ante:ꝛ tunc ſi eſt tāta indiſtinctio qꝫ etiā ſeculares conuiuentes vtantur illo habitu,licet poſt pubertatem per annum portet: non eſt profeſſus:vt in contrario.
¶Sexto oppo.ad hoc:quia hic nō requirit niſi qꝫ per annum portet:ergo nō eſt vis an ſumpſerit ante pubertatem an poſtea. gloſ.ea.ibi,niſi.vſqꝫ ibi,item.ſoluit ꝙ iſta cle.debet reſtringi,ne corrigat.c.j.eo.tit.lib.vj.qꝫ no.pro hoc ꝙ dixi.§.ſcōo contrario.
¶Septimo oppo.ꝙ etiam per plus tempus ꝙ per annum nō
a fiat quis profeſſus ex delatione habitus qꝫ in eadem cauſa.c.j. 3 Sol.vt in glo.licet.ibi,item vſqꝫ ad finē.¶†Quero in eo quod dixi.§.in ij.contrario de triplici habitu nouitiorū:qui ſunt iſti. glo.ij.ibi,ex his.dicit ꝙ ſunt habitus diſtinctus,indiſtinctus,ꝛ indiſtinctiſſimus.Diſtinctum adhuc dicit duplicē,ſcilicet per
b diſtinctionem latētem ꝛ patētem.ꝛ de diſtinctione patenti ſunt in textu tres modi:per colorem,per ſciſſuram,ꝛ per formā. De latenti gloſ.ea.in parte precedenti exemplificat de diſtinctione veſtium per perſonam dantam:vt locum in quo datur:vel formam dationis.De habitu autē indiſtincto quis dicatur,de ſe patet:quia nec latēter nec patēter eſt diſtinctio habituum nouitiorum,ꝛ habituum profeſſorum.De habitu vero indiſtinctiſſimo dixi.§.in.v.contrario.Ex his cum queritur quādo delatio habitus inducat profeſſionē: poteſt diſtingui qꝫ ſequitur Stepha.ſed in effectu cōtinet vt in cōcluſionibus ſequētibus quas infert gloſ.j.)Prima concluſio.delatio per annum habitus nouitiorum indiſtincti vel indiſtinctiſſimi vel latēter diſtincti ſi ſuſceptus fuit ab adulto inducit profeſſionem.Secunda delatio habitus nouitiorum patenter diſtincti vel indiſtinctiſſimi vbi hoc vltimo caſu fuit receptus ab impubere per lapſum anni nō inducit profeſſionē.hoc probatur eo.tit.c.j.lib.vj.ꝛ in alijs iuribus que allegat gloſ.vſqꝫ ibi,dubitatur.que deinde ibi,dubitatur.vſqꝫ ad fi.ꝓſequitur id qꝫ dixi.§.cōtrario.v.Ex hoc not.caſum in quo diſtinctio ꝛ indiſtinctio equiparantur:ꝛ ſic duo contraria ſunt ſimul:cōtra id.xxxij.q.v.ſi paulus.Sed dicit Laud. hoc cōtingere:qꝛ immoderata diſtinctio nō eſt vera diſtinctio,
4 ſed potius confuſio:qꝫ not.¶†Scōo quero in eo qꝫ dixi.§.qō. proxi.in prima cōcluſione an ſint alij caſus in quibus quis intel
c ligatur ꝓfiteri.dic ꝙ ſic.ꝛ quinqꝫ enumerat Laud.)Primus qñ quis deliberate emiſit votum intrādi aliquā religionē,ꝛ poſtea per interuallū habitū ibi ſuſcepit ab eo qui poteſt incorporare illi religioni.ꝓ hoc qꝫ no.Inno.de frigid.fraternitatis.in prin. ex hoc infert ſecus eſſe ſi recipit per manū monachi vel alteriꝰ. eo.tit.porrectū.qui cle.vel vo.cōſuluit.Secūdus ſi vno cōtextu votū emiſit ꝛ ſolēniter habitū ſuſcepit animo mutādi ſeculum.ꝛ de hoc plene conſtat.eo.tit.conſulti.Tertius ſi expreſſe profitetur in religionibus non mendicantibus.eo.titu.cōſtitutionem. lib.vj.Quartus qñ intra annū probationis ſuſcepit ſciēter habitum profeſſorū ꝛ portat per tres dies:tunc tamē obligat ſolū religioni in genere.d.c.conſtitutionem.Quintus in caſu huius cle.ꝛ hoc caſu obligatur religioni in ſpecie.qꝫ dixi.§.in.iij.notabili.ꝛ dicit Laud.qꝫ hoc eſt per ꝑſumptionē iuris de qua hic que cū ſit etiā de iure,nō recipit ꝓbationē in contrariū.de ſpon.
5 is qui.¶†Tertio quero ſi eſt cōſuetudo in aliquo monaſterio ꝙ non fiat expreſſa profeſſio,ſed ſolum qꝫ conuertendus in ingreſſu promittat in manu prelati obediētiam.Spec.de ſtat.mo. q.xxxvij.refert Clemētē quartū dixiſſe ꝙ nō eſt ꝓfeſſus.cōtrarium videt tenere Inno.qui cle.vel vo.conſuluit.vbi dicit ſufficere pro ꝓfeſſione ꝙ ſue volūtati renūciet,ꝛ omnia cōmittat voluntati abbatis.xij.q.j.nolo.ꝛ.c.non dicatis.qꝫ videtur equius ꝛ anime conſultius.primū tamē verius.qꝫ etiam tenet Laud.j. de ſtat.mona.cle.j.§.ſane.vbi dixi in.j.not.¶Quarto quero an per hanc cle.ſit ſublata conſuetudo que erat ante ipſam in quibuſdā monaſterijs ſm quā moniales poſt ſuſceptū habitū etiā poſt annū poterant redire ad ſeculum ante aſſumptionem veli. Laud.videt dicere ꝙ nō.in quo tamē nō loquit clare.dic ꝙ nō eſt ſublata:qꝛ hoc nō dicit hec cle.de cōſti.c.j.li.vj.ꝛ fuit rationabilis cū eſſent opi.ante hāc cle.de quibus dicit glo.j ex hoc not. Laud.ꝙ excuſantur ignorātes ius poſitiuū vel etiam naturale ſi eſt obfuſcatū per diuerſas opiniones,pro hoc ꝙ not.de ſpon.

a ¶De monacho translato.Adde Frider.de ſenis. conſi.v.

b ¶Qui poſtea renūciauit.adde ō materia iſta quā poſuit Frider.de ſenis in 2ſi.v.vcz an abbas depoſitꝰ remaneat monachꝰ eiuſdē monaſterij.dic qꝫ in iſto articulo ē cōtrarietas iter doctos.vide Joā.de imo.in.c.ex tranſmiſſa.in vl.col.de renū.Jo.de imo. in cle.ne in agro. de ſta.mo.in.xix. col.Ant.de but. in.c.cū cauſam.ō elect.)Pet.de ancha.in.c.nullus. de elec.lib.vj.

c ¶Dicit nouitiꝰ. Adde glo.in cle. ne in agro.ō ſta. mona.in.§.ſane. Bar.in.l.fi.in.§. quoties.ff.de publica.

duo.c.fi.de postu.c.vnico.li.vj. ¶ †Quinto q̄ro si in casu huius cle.is qui recipit habitū fuit ptestatus q̄ non intēdebat ex dela tione per annum profiteri.dicit]Bau.q̄ protestatio prodest.qō tnet.cau.c.j.z not.eo.tit.ex parte.z in Spec.de sta.mo.ver.ixiij. protestatio nāq̄ tuetur protestātē qñ est super eo.q̄ pōt se habe re ad vtrūq̄:vt not.de lit.nō cōtest.c.vnico.lib.vj. ¶ Oppo.ad hoc qr protestatio nō ꝓdest si est cōtraria facto.de cōsti.cū ad. de appel.solicitudinem.de spon.tua.soluit]Bau.qō hec non est cōtraria:imo cōpatit cū facto.potest enim esse longa delatio ha bitus sine professione.xvj.q.ij.si quis incognitus.xix.q.iij.mona sterijs.in quibus.c.statuit ad professionem tempus longius an no sed illa.c.non tenent:vt no.eo.tit.ad apostolicā.in glo.j.dictū ñ est verū ratione predicta:qr ptestatio cōseruat ius ptestātis. Et ad cōtrariū dic q̄ nō semper tollit protestatio ex eo qr cōtra ria facto.imo qñq̄ rumpit factū.de condi.appo.c.fi.qō semper contingit qñ ptestatio habet sua substātialia:secus si nō habet vt in cōtrarijs.q̄ dixi in.d.c.cum ad.z in eo qō dixi.xvj.q.ij.c.fi quis incognitus.z.c.monasterijs.hodie non tenere dicit]Bau. idē forte dici posse de.c.qr in insulis.eo.tit.qr videmus de facto illud non seruari.ad qō hec litera que loquitur generaliter vult dicere q̄ quia in tex.dicit de eo qui est in etate discretiōis debet generaliter intelligi de discretione pubertatis quo ad quecūq̄ monasteria.dic veri⁹ q̄ debet obseruari.c.quia in insulis.in suo casu.scz in monasterijs vbi dura est cōgregatio:qr non deberet quis recipi ad professionē ante annū.xviij.qr tū nō precise serua tur:dic q̄ valet professio in quibuscūq̄ religionibus facta post pubertatē.etiam ante annum.xviij.quod ibi dixi in fi. ¶ Sexto quero si protestatio[a] est cōtra substantiā regule.]Bau.prosequit ea que not.de condi.appo.c.fi.z in eo qō Joan.and.ibi tenet qō protestatio contra substantiam rumpit matrimoniū carnale:vt ibi:z sic monachatū dicit]Bau.idem in monachatu:quia valet ar.de matrimonio carnali ad spirituale.viij.q.j.sicut.de trāsla. c.j.ij.z.iij.de spon.tue.vbi de hoc.z qr similitudo rationis est in vtroq̄:nam z in matrimonio carnali cōtrahentes obligantur in Deo tantū q̄ cōmuni cōsensu separari nō possunt.de cōuer. cōiug.per totū. Idē in monachatu.monachus enim nō recedit a religione nisi causa cure animarū.de sta.mona.quod Dei.vel transiens ad strictiorem.eo.tit.licet.dicit ergo]Bau.q̄ protesta tio facta[b] abbati qui habeat incorporare religioni tuetur prote stātem:quia nō dicitur voluisse obligari:z potuit ab abbate re cipi:cui acquiri debet obligatio,sicut in matrimonio obligatur vxor viro:z ecōuerso.z plus etiā obligat monachus abbati:qr non habet velle.xij.q.j.non dicatis.z hoc approbo in.d.c.fina. ¶ †Septimo quero que dicatur etas[c] discretionis.Sol.vt in gl.iij.quā not.in eo qō dixit q̄ hoc casu malitia non supplet eta tem.z in hac glo.ibi,viro,de hoc.xxvij.q.j.c.j.eo.tit.cū simus.in gl.ij. ¶ Octauo quero in eo q̄ dicit de anno,an requiratur inte ger.Sol.sicvt in glos.integrā.pro hoc.ff.de publi.l.vlti.§.quo ties. ¶ Nono quero an requirat annus cōtinuus.]Bau.q̄ nō. sed sufficit interpellatus vt si stetit per sex menses in habitu.de inde extra habitum per duos vel plures.postea per alios sex in habitu.qō dic plenius vt dixi.eo.tit.ad apostolicā. ¶ †Decimo quero an nouitius beneficiatus vocari debeat ad electiones in quibus vocaret si nō haberet habitū. Benze.q̄ sic.z idē ad matt. qr retinet beneficiū.nec debet esse deterioris cōditionis propter religionē z obligationem.regula,indultū.lib.vj.de hoc eo.titu. beneficium.eo.lib. ¶ †Undecimo quero an ingrediēs monaste rium liberetur a patria potestate.quidam q̄ non dicētes mona chum transire in potestatē abbatis quo ad obediētiam,nō quo ad aliud.alij cōtra:vt not.ff.de mino.si ex causa.§.pomponius. qō est verius.de hoc.C.de epis.z cleri.deo nobis. ¶ †Duodeci mo quero an factus monachus ꝓpter ingratitudinē possit ex heredari.videt qō nō.arg.in auf.de mona.§.j.col.j.xix.q.ij.non liceat,vbi est expressum q̄ ob ingratitudinē precedētē nō potest exheredari. ¶ Oppo.ad hoc.xij.q.j.clericus.vbi dicitur q̄ cleri ci non debent habere partem hereditatis paterne cum habeāt hereditatē domini.ad idem ea.q.cui portio.z.§.de rebus.Sol. ad matth.q̄ illud ſm vetus testamentū quo tempore leuite habe bant primitias z oblationes:nec habuerūt partem possessionū. hodie vero est cōsiliū perfectionis.de hoc de deci.tua.ij. ¶ De cimotertio quero quo ad id qō dixi in proxi.q.quid si quis pro fessus est regulā mendicātiū.dicit ad matth.q̄ licet monasterium non sit capax hereditatis vt possideat:potest capere vt vendat. arg.ff.de leg.j.cetera.§.si duobus.q̄ dic vt dixi.de proba,in pre sentia.z pro hac parte quam ibi approbo tanq̄ equiorem est.ff. de lega.j.apud iultanum.§.fina.cum.l.ij.

[a] ¶ Si ptestatio. Adde Archidi. in.c.nō dicatis.i princ.xij.q.j. Ar chidia.in.c.solet. xxij.q.ij. Lap.al leg.xxix.inci.pri mo quero.i. viij. col.p Bal.in.l.j. ff.de lati.lib.tol. Bal.i.l.fi ita qs. ff.de hered.instit. Alex.de imol.in l. cetera. in.§. itē queri pōt.ff.de le ga.j. Bet.de an cha.i regula,ne mo potest.de re gu.iur.lib.vj.

[b] ¶ Quod ptesta tio facta. Adde doc.in.c.fi.de cō di.ap.Card.Za barel.i.c.ad apo stolicā.in.j.q.de regul.

[c] ¶ Que dicatur etas. Adde gl.z doc.in.c.cū virū. de reg. gl.ij.in.c. ad nostrā.de re gul. Inn.in.c.de illis. el.ij. de de spon.impube.

¶ De statu monachorum.]Rubrica.

1 ¶ Mores sunt reformandi tam in vestibus q̄ in cibis.
2 Excessus hoc verbum sonat in vitium.
3 Almuria que z qualia sunt.
4 Monachi possunt vti pellibus in capite,non tamen varijs.
5 Monachi non debent vti sendato vel sindone pro foderaturis.
6 Scapulare quid sit.
7 Clementina ista,ne in agro.de statu mona.an habeat locum in alijs religiosis.
8 Abbas qualem z quātam habeat potestatē supra monachos.
9 Monachus factus episcopus quem habitum portare debet.

NE in agro. ¶ Glo.diuidit:ego tā mē psequor partes ali quas simul:aliquas diuisim ſm varietatē ma terie. ¶ Nota de laudibus regule monachorū nigrorū.de hoc in gl.iij. Et dicit Laud.q̄ color niger quia inter ceteros est vilior z magis fu scus:ideo electus fuit in hac religione ad denotandū mortifica tionē carnis z tristē vitam quā debēt in se habere huius milicie professores.arg.xxvj.q.iij.quicūq̄.xvj.q.j.placuit.z.c.fi dicit Lau.q̄ niger deriuat a nubes quasi nubiger.Et ſm Ari stote.de sensu z sensato,albū z nigrū sunt duo extremi colores, z niger est vltim⁹ de coloribꝰ:quorū species sunt septē:sed qua tuor sunt principales.albus,niger.citrinus,z rubeus.ex his ar guit Laud.q̄ monachus albus non pōt eligi in abbatē mona chorū nigrorū:nec ecōuerso.de elec.cle.j.diuersitas enim colorū
1 diuersitatē inducit effectuū.ſ.tit.j.cle.vlti. ¶ †Scdo not.ibi,in vestibus.z ibi,in cibis.de moribus reformādis tā in vestibus q̄ in cibis.z quo ad cibos dic qō quinq̄ modis exceditur.de cōse. dist.v.quinq̄.quos psequit Stepha.in quo nō expedit instare. z dicit Laud.q̄ totus stat⁹ hominū cōsistit in cibis z vestibꝰ.ff. de verbo.sig.verbo victus.z q laxiora vel austeriora pre ceteris indumēta vel alimēta queritur aut intēperans aut superstitiosus est.xlj.dist.§.j.z.§.si.Et quo ad cibos inducit]Bau.de vit.z ho. cle.a crapula.vnde Hiero.venter mero estuās cito dispumat in libidinē.z vbi ebrietas ibi libido dominatur,z furor.xxxv.dist. vēter.z nihil sic sensuū acumē operat.nihil sic egritudinē fugat sicut moderata refectio.de cōse.di.v.nihil.z de mēsu.z mo.cib. in regula Benedicti.c.xxxix.z de mensu.z mo.po.ibi idem.c.xl.
2 ¶ †Tertio not.ibi, excessus.qō excessus sonat in vitium.falit ſm Senz.in studio q̄ non potest esse nimiū iuxta illud.In vitiū veteri nimiū fateor sine lite.Sed studiū nō est nimiū per tempo ra vite.de hoc de renū.nisi.§.propter.sicut autē reprobatur ex cessus:ita cōmēdatur modestia vt in litera.z dicit Laud.q̄ mo destia est temperantia in facto.modus in dicto.z quo ad habi tum monachorū dicit q̄ quatuor sunt notanda:vilitas.preticī tas,paucitas,superfluitas:vt in nullo excedatur. ¶ †Quarto
3 not.de almutijs.z dicit]Bau.q̄ sunt coopertoria capitis.de for ma autem non exprimitur.sensus tamē litere est q̄ almutie sunt tegmētum capitis vltra caputiū habitus.i.qō est pars habitus z simul se tenens.z de hoc.j.in.vj.notabili.Alicubi vocātur al mutie quedā tegmenta.i.apta ad tegendū quibus vtunt cano nici cathedraliū ecclesiarum que vario modo fiunt:sed in Ba duana ecclesia sunt ad modū caputiorum z fiūt de dorsis varij
4 ex parte superiori z suffulte:z sunt de paucis varij. ¶ †Quinto not.ibi,de pellibꝰ.q̄ licet monachis vti pellibus in capite.qō in tellige preterq̄ de vario.j.cle.seq.de alijs pellibꝰ dicit Laud.qō vti possunt.vnde de pellibus cuniculorū vel agnorū vel similī possunt vti,put cōmodi⁹ habere possunt in regiōe illa. ¶ Sex to not.ibi,caputijs habitus.contra portantes habitū superiorē scissum a capitio.z dicit]Bau.q̄ forte sunt apostate z excōica ti.ne cleri.vel mo.c.ij.lib.vj.q̄ rigidū est nec seruatur.z sufficit q̄ apparentē habitū habeant per quē cognoscūtur esse monachi: litera tamen facit pro]Bau.z tutū est ei stare.Sed cōtra facit li tera sequens que permittit eos vti caputijs:z loquitur de caputijs ab habitu separatis.nam quando sunt cum habitu nō sunt caputia.sed est habitus cū caputijs.]Bau.tñ intelligit q̄ vtētur caputijs vltra caputium habitus:q̄ tutū est vt predixi.sed alicu bi non seruatur. ¶ Septimo not.q̄ caputia predicta debēt esse
5 scissa.de hoc in glo.apud nos.z idem]Bau. ¶ †Octauo not.q̄ prohibetur monachis vti sendato seu sindone pro foderaturis. z per hoc dicit Benze.q̄ non prohibet quin alio modo possint vti,vt ponendo citra collum subtus vestem.vel alibi honeste.et quia.ē.specialiter locutus fuit de caputijs z almutijs,nō videt in illis prohiberi sendatum:que si non fuissent specialiter nota ta bene comprehēderentur appellatione vestis.ff.de aur.z arg. leg.l.vestis.§.muliebria.z.l.argumēto.z.ff.de verb.signi.vestis. ¶ Nono not.de votis:z hoc in gl.z ſm Laud.ista.ſ.vti p̄missis non faciunt verū monachum.arg.de regula.porrectū. Versus. Ampla corona satis nigra vestis bota rotūda.Non faciūt mo nachū:sed mens a crimine mūda. ¶ Decimo not.de septa mo nasterij:z hic dicit territoriū abbatis.de sent.excō.cum illorū.§. si vero claustralis.vbi de hoc per Host.z de elec.dudum.ij.pro
6 hoc qō dixi.de offi.ordi.quanto. ¶ †Undecimo not.ibi,scapu lare de

lare.de scapulari.z dicit Pau.q scapulare est qs tãtũ spatulas tegit z pectus z est breue z apertũ.vnde non prestat impedimẽtum operib⁹ intantũ vt cuculla vel floccus.¶Duodecimo no. q scapulare habetur loco cuculle.patet ex eo q certo casu licitũ est monachis vti eo solo.ex hoc dicit Laudu.q si monach⁹ vtik scapulari solo in casu premisso quo permittitur portatio cappe cũ scapulari:licet portet faciẽdo contra preceptum huius cle.nõ tñ ex hoc incidit in penã.c.ũ.ne cleri.vel mona.lib.vj.¶Opp.in eo q prohibet monachis ornatum:nam mundicia vel ornatus cõmendatur.de custo.eucha.c.vlti.vbi de hoc glos.in verbo,exquisitũ.soluit q hic prohibetur exquisitus ornatus:vt in litera z nõ ornat⁹ simpliciter.z in ea ibi opponit.lxj.di.parsimoniã.z de vestibus z alijs ornamentis clericorũ z aduocatorũ in Spe. de aduo.§.sequit.z per Tho.scõa scõe.q.clxix.arti.j.¶Secundo opp.in eo q statuit monachos vti debere triplici colore tantum,cũ tamẽ in regula.clv.dicatur q de colore nõ causenk monachi.gl.hos tres soluit q nõ debẽt causari inter colores prmissos quales sunt isti tres quos permittendo intelligitur de alijs prohibere.z idem Pau.arguit de cõdi.z demon.cũ ita legatũ. xxiij.q.ũ.sane.¶Tertio oppo.in eo qs phibet ornatũ cultelliz fic videk cultellũ nõ ornatũ permittere quẽ tamen.j.ver.prefate. simpliciter prohibet.Sol.Pau.q hic permittit cultellũ ad incidendũ cometibilia ibi prohibet cultellũ ad feriendũ.¶Quero de intellectu litere in principio ibi,ne in agro dominico.Sol.vt in gl.ũ.z in ea ibi,in domo.z hortũ cõclusum z fontem signatũ. xxiij.q.j.qm.ibi tua.ũ.z psalmo.xxiij.j.ad Corinth.xvij.xiij.q.ũ. 7 in ecclesiastico.z.c.vbicũq;.¶†Secundo quero an quod hic dicit de monachis nigris,habeat locum in alijs.gl.in alijs,q nõ, 8 preterq; in casu.j.c.§.sane.¶†Tertio quero in eo qs reliquit in dispositione abbatis qs monachi possint vti caputijs quãta sit abbatis potestas super monachos.Laudu.refert aliquos dicere q nihil est ita pceptũ seu imperatũ in regula Benedicti quin ad dispositionẽ abbatis relaxari possit:q; beatus Bñdictus 8z ita ordinasse in regula.lxxix.capitulo.p hoc.xvj.q.j.sunt nõnulli.refert alios dicere q regula seu cõstitutiões monachos vltra precepta diuina z alia cõmunia nõ obligat ad culpã,sed tãtum ad penã:z sic in dispositionem cuiuslibet de ordine est vel facere id qs sibi precipitur in regula,vel inquãtum trãsgrediatur pro illo satisfacere:quorũ tñ opinio redarguit Laud.q; isti frustrantur bonũ obedientie q est tertiũ substantiale in religione.eo.titu. cum ad monasterium.facit de tempo.ord.ad aures.xxiij.q.j.quid culpatur.Itẽ videtur ibi dare monacho velle proprũ,cõtra id xij.q.j.nolo.non dicatis.de elec.quorundam.lib.vj.dicit ergo q quo ad cõtenta in regula que sunt precepti trãsgressores voluntarij obligãtur ad mortale:dic q super mutãdis his que sunt in regula nõ hz abbas potestatẽ nisi quatenus in regula permittitur.de tẽpo.ordi.dilectꝰ.p hec declarak glos.apud.z in ea ibi,caputio vtik.vt per hoc videak velle q monachi vtank.nã ex facto abbatis alij sumũt exemplũ.Steph.xj.q.ij.ꝑcipue.de voto.magne.Versus.Ordo cuculatus poterit tũc esse beatus, Si bibat flumẽ,si discat amare legumẽ.Sed sepe fabas spernit p piscib⁹ abbas.Consimiles mores cupiunt retinere minores.¶Quarto quero in eo qs in vers.rursus.disponit respectu cõgregationis.xij.monachoz,qd si sunt pauciores,puta qnq; vel sex? dicit Laudu.q habet adhuc locũ qs hic 8z q abbas vel prior portabit floccum.¶Oppo.ad hoc.j.versi.in alijs.Sol.Laudu.q ibi qñq; sunt plures nõ per modũ conuẽtus,sed associationis.que solutio videtur cõtraria litere in alio ver.in alijs.ibi,nõ est tãta congregatio.z sic ꝑsupponit q erat aliqua cõgregatio.z hoc tenendo q magis cõsonat litere.ratio est:q; vbi est maioz congregatio,puta.xij.vel pluriũ:maioz altitudo vestis ppter exemplũ aliorũ seruanda est.¶Quinto q̃ro de intellectu litere in ver.in alijs.Laud.exponit in alijs,q in his in qbus non est certus numerus:vel vbi nõ sunt soliti portare floccũ.z sm hoc fiet relatio ad versi.rursus.etiã in eo q dicit de abbate vel prioze.z erit sensus q vbi nõ sunt soliti portare floccũ:etiã abbas vel prior potest portare cuculla clausam.vel sm Laud.faciẽdo relationẽ ad prima.z exponẽdo in alijs.s.monachis claustralib⁹ de qbus loquit.s.ver.monachi vero.erit sensus q vbi nõ est tãta cõgregatio monachi claustrales poterũt deferre cucullas clausas.prior autẽ z abbas nõ intelligunt inclusi in hoc versu.Benz.dicit qs verior est expositio prima.qs placet.aperte em colligit ex litera in eo q aduersat pcedenti q̃ loquit vbi est cõgregatio.xij.monachorũ aut supra:quo casu prior z abbas portãt floccum.deinde dicit in alijs monasterijs vbi non est tanta congregatio sufficeret q portent cucullas clausas:z sic oportet intelligi etiã de abbate vel prioze:alꝰ illa verba vbi nõ est tanta cõgregatio inepte 9 ponerent si relatio fieret tãtum ad ver.monachi.¶†Sexto q̃ro a in eo q dixi.s.xi.notabili de scapulari,quid de monacho facto ẽpo quj dimisso proprio habitu vel super ipsum portet rochetũ id est illã camisiam albam quam portãt epi:an incurrit penam c.ũ.ne cleri.vel mona.lib.vj.dic qs fic:q; talis habitus eis nõ licet.de vi.z hone.cle.clerici.nec in hoc est absolutus a regula:vt not.Laud.de censi.cle.ad nostrum.vbi dico in prin.q.ij.

1 ☞ Singuli hoc verbum quãdo ponitur post dictionem omnes,vide subtiliter.

2 Monachi possunt ex causa abstinere a cõmunione eucharistie.

3 Confitendi habens propositum z preuentus morte non confitetur,an presumatur damnatus.

4 Religiosi non monachi,an sint adstricti dispositioni huius cle. ne in agro.§.sane.

Quid autem de monialibus. V. pana c. capellanos lig. de mo. lig.

5 Festum solenne si occurrat prima dominica mensis,an monachi teneantur communicare.

6 Quid si monachus non sit in monasterio prima dominica mẽsis:an tenebitur communicare.

1 **§. Sane.** ¶†Not.illa verba, omnes z singuli.z dicit Pau.q additum fuit,z singuli.ad cautelã: ne friuola occasione aliqui dicerẽt sub vniuersali vocabulo singulares psonas nõ cõprehẽdi tanq̃ aliud sit vniuersitas.aliud singuli.xij.q.ij.manumittik.vel dicerenk se non teneri si essent iusta cã excusati quidã eorũ,vt sic aliquibus impeditis oẽs excusarenk:tñ etiã si nõ esset verũ,z singuli.ex mẽte cõprehenderẽtur 2 singuli ẽt singulariter cõsyderati.¶†Scdo no.q ex cã possunt monachi abstinere a cõione eucharistie.pro hoc de pe.omnis.z cũ subest cã bene est vt abstineãt: alꝰ iudiciũ sibi mãducarẽt.de cõse.dist.ũ.c.timorẽ.z hoc donec reddãt se habiles abstinẽdo a peccato ppter q erãt inhabiles:z ad hoc cõpelli possunt.de cõse.dist.ũ.z si non frequẽtius.z.c.si qs.¶Oppo.in eo q singulis mensibus precipitur monachis vt cõmunicent,cũ alꝰ preceptũ sit solũ semel in anno.de pe.omnis.Solu.illud in laicis.vt dicit glos.ũ.z in hoc standũ.c.omnis.vbi dicik qs saltẽ semel in anno debet quilibet confiteri z cõicare.z dicit q laici cõfitebũtur suo curato.d.c.omnis.sed etiã ẽpo possunt cõfiteri,etiã inuito curato:vt no.Archi.xj.q.iij.qui resistit.in monachis autẽ dic q hoc q debeant confiteri z cõmunicare omni mense,inducit hec cle. propter rationẽ de qua in ea glos.ex hoc not.q papa habet potestatẽ disponẽdi super sacramẽtis:quondã enim dispositũ fuit q saltem ter in anno cõicarent.de conse.dist.ũ.z si non frequentius.postea fuit dispositũ qs saltẽ semel.d.c.omnis.z aliter quo ad monachos disponik hic.ex hoc inferunt aliqui q papa posset omnino tollere sacramẽta.qs dicit Laud.non esse verũ,licet possit aliqua circa ipsa de nouo ordinare.de hoc de pe.dist.v.in summa.¶Secũdo opp.ad idem q; saltẽ tempore generalis interdicti debẽt monachi abstinere a cõmunione.de spon.nõ est. de peni.qs in te.de sen.excom.responso,z eo.tit.alma.§.quia vero.z.§.adũcimus.z.§.in festiuitatibus.z.§.ceteris.lib.vj.Sol. Laud.stãdo contrario dicens q licet semper cõmunicẽt singulis mensibus:hoc tamẽ fallit tẽpore interdicti:vt in contrarijs. ¶Quero qualiter cõputabunk mẽses hoc casu.Benze.arguit q cum hic agatur de anime fauore cõputabuntur per quatuor hebdomadas sm cõem vulgi opinionẽ.de hoc de sup.neg.prela.licet.dic q cõputabunk eo modo quo 8z in gl.de elect.quã fit. lib.vj.¶†Scdo quero si quis habet propositũ cõfitẽdi z preuẽtus morte nõ cõfitek.dicit Matth.q audiuit ab Archi.q nõ ex 3 hoc erit dãnatus.z hoc dũmodo moriak cõtritus.de pe.di.j.§. j.ver.petrus.pro hoc q; sacramẽtũ penitentie non est precise necessitatis:z sufficit qs nõ cõtẽnatur:vt not.de transac.veniens. pro hoc.de pe.distin.v.in summa.¶†Tertio quero an quo ad 4 alios monachos q̃ nigros procedat q hic dicit de cõfessione z cõmunione.gl.ũ.dicit sub dubio qs sic.Paul.dicit hoc sine dubio dicens q hec interpretatio est honesta z expediens.Steph. dicit qs licet hoc fit honestũ,tñ si nõ seruent hãc cõstitutionẽ nõ peccant dũmodo seruẽt.c.omnis vtriusq;.de peni.primũ cõmu a nius.lz em hec constitutio principaliter disponat de monachis nigris:tñ z in alijs locũ habet quo ad hũc.§.vt no.s.e.cle.in gl. iij.vbi dixi.q.ũ.¶Quarto quero an qs dicit de monachis locum habeat in monialibus.Lap.qs ficq; masculinũ cõcipit femininumᵇ.xvij.q.iij.si quis suadente.de elec.generali.lib.vj.qs b dixi de elec.cle.j.q.j.z tribus sequẽ.¶†Quinto quero si prima 5 dñica mensis occurrit festũ solenne puta resurrectionis.glo.nõ puto.dicit q nõ per hoc obmittit cõmunio.z idẽ Pau.nã quanto maioz est solennitas tanto studiosius disciplina regularis est obseruãda.eo.ti.cũ ad monasteriũ.§.in refectorio.facit de obseruan.ietu.c.fi.¶†Sexto quero si cõtingat monachum non esse in 6 monasterio prima dñica mensis an tenebik cõmunicare.Benz. qs nõ,ppter verbũ.in monasterijs:q; non repetit qs.s.eo.§.dixit tam in monasterijs q̃ extra.q̃ verba ponit respectu cõfessionis. b z est ratio diuersitatis:q; plus est necessaria confessio q̃ est pars penitẽtie ppter promitatẽ ad peccãdũ q̃ cõmunio sine qua quis saluus esse põt.p hoc qs not.de transact.veniens.sm eũ hec ratio vltima non viget.nam vt dixi.s.qõ.ij.etiam sine penitentia

¶Quid de monacho facto ẽpo. Adde glos.in.c. sanctimonialis. xxij.dist.gl.in.c. noua actiõe.xvj. q.vij.glo.in.c.de monachis. xvj. q.j.doc.in.c.pen. de vi.z hone.cle. Pau.de leazar. in cle.ad nostrã. de censib.

¶Masculinum ꝑcipit femininũ. Adde que dixi i apostilla.s.i cle. j.de elec.in.ũ.q.

quis potest saluari, dūmodo nō cōtemnat. vera est autem ratio precedens q̄ plus necessaria est cōfessio que est pars penitentie.

1 ☞ Grammatice ignorantia non repellit a monachatu.

2 Viri literati si non sint in monasterio an sit necesse exponere regulam vulgariter.

§. Regula. ¶ Habet duo dicta. fm ibi, nouitijs iuniores. al's minores. Henze. q̄ exponit. i. scholares seu seruitores ecclesie. de so. cōpe. nullus. z minores. i. nōdū in regula expertos seu instructos. ¶ No. de regula exponenda vulgariter. qs̄ fit ad plenā eius notitiā sic z alibi statuit q̄ lex per cōsequētiā literarū. i. sine aliqua abbreuiatura scribat C. de vete. iur. enu. l. j. in fi. Ex hoc infert Pau. ad examinationē testiū quibus capitula debēt legi vulgariter si nō intelligūt literaliter z debēt eis exponi de verbo ad verbū: vt not. in Spec. de

1 teste. §. nūc tractandū. post prin. ¶ † Secundo no. q̄ ignorantia grāmatice nō repellit quē a monachatu. qs̄ singulariter no. pu-

a tat tñ Steph. q̄ repellat a canonicatu[a] ecclesie cathedralis. ar. de eta. z quali. c. fi. de cōsan. z affi. c. j. de rescrip. statutū. §. j. z. c. si eo tpe. lib. vj. vbi de hoc p Arch. ¶ Opp. q̄ nō fit opus instruere monachos in diuinis officijs. xvj. q. j. alia. z. c. legi. Sol. Pau. q̄ illa p̄cedebāt olim cū monachi erāt laici z illiterati. hodie secus: vnde debent instrui in diuinis officijs: vt hic. ¶ † Quero si in monasterio nō sunt literati, an necesse erit regulā vulgariter exponi. gl. vbi ergo. dicit q̄ nō. idē Henze. arg. insti. de iusti. z iur. §. his igit̄. ¶ Scdo quero de intellectu verbi nouitijs. So. vt in glos. id est. z in ea ibi, pfessi. nā in eis subest maior ratio. ¶ Tertio quero de intellectu verbi fidelis. Sol. vt in glos. pe. z dicunt idē Henze. z Laud. qs̄ debet esse fidelis. i. catholicus, ne ob suā infidelē sectam corrūpat discipulorū vitā. z eius instructio contemnatur. iij. q. vij. §. porro. ad fi. z. c. iudices. Itē fidelis per diligentiam z eloquentiam seu doctrinā. ar. ff. de dona. l. aquilius.

a ¶ Quod repellatur a canonicatu. Adde Arch. in. c. statutū. in. §. j. z in. c. si eo tēpore. de rescrip. lib. vj. doct. in. c. j. de consang. z affi.

1 ☞ Monachi non debent interesse venationibus.

2 Dominus qualiter teneatur de facto familie.

3 Venatio quotuplex sit.

4 Clericus si interfit in duello sola presentia, an fiat irregularis.

§. Porro garenas. ¶ Vulgare Gallicorum dicunt a guardia seu custodia q̄ fit ibi de animalib⁹. quo casu. i. in q̄bus casib⁹ cū sint multi. vel quo casu. s. cuiuslibet p̄missorū. Hēze. z dic quo casu. s. q̄ñ habent salt⁹, vinaria vel garenas, vel ius venādi in alienis. Pau. no. differētiā inter venationes z aucupatiōes. de hoc in gl. ij. z dicit Laudu. q̄ est z aliud gen⁹ venationis quo vtunt̄ ioculatores qui per adulationes acquirūt munera a potentib⁹. lxxxvj. dist. donare. z. c. qui venatorib⁹. ¶ † Scdo not. q̄ nō licet

b monachis[b] interesse venationi vel aucupationi sicut nō licet eis venari vel aucuparī. ratio fm Laudu. q̄ exhibēdo p̄sentiā quodam modo cōsentiūt. de excess. prela. ex literis. de bap. cle. p̄senti. vbi de hoc. Ex hoc arguit Laud. q̄ clerici non debent interesse ludis, ostentationib⁹, duellis, executionib⁹ dānatorū ad mortē, clādestinis matrimonijs, z alijs voluptuosis seu alijs inhumanis actibus laicorū. arg. C. de epis. z cle. aut̄. interdicim⁹. ne cler. vel mo. sīam. z de hoc. j. q. iij. ¶ Tertio no. alternatiuā ibi, aut canes. ex qua colligit Pau. q̄ nō lz monachis habere canes vel aues venaticos: etiam si eis nō vtant̄. cōcor. de cens. apostolus. de cele. miss. cle. j. ¶ † Quarto not. q̄ dñs tenet̄ de facto familie. de hoc in glos. tenet̄. z qui sint familiares, not. de crim. in literis. de verb. sig. sicut. li. vj. z hoc no. Laud. cōtra eos q̄ puersam familiā tenētq̄ si quid mali perpetrabit̄ per ipsam ipsi tenent nec audient̄ allegātes ignorātiā. Potuerūt enim cogitare illud euenire posse. argu. ij. q. vij. negligere. de simo. licet. in princi. z dicit Pau. q̄ hic p̄hibent̄ familiares tenere canes venaticos vt oltē datur honestas dñorū ex p̄sona familiariū: z ne cōsequant̄ dñi ex persona familiariū id qs̄ per se nō possunt: z in hāc glo. ibi, cū ad sedem. de spon. non est. ¶ Quinto no. casum in quo licet per aliū qs̄ nō per se. possunt eīs monachi p alios venari in casu de quo in hoc ver. in fi. z p̄hibet̄ ipsis p̄lonalis interessentia ne interfint secularibus negotijs. xj. q. j. te qdē. ne cler. vel mo. p totū. ¶ Opp. ad hoc qs̄ imo eo casu quo monachi habent venationes possint etiā per se exercere: vt not. Hosti. de cle. ve. c. ij. Solu. vt in gl. reprobat. ¶ † Quero quotuplex est venatio. dic qs̄ duplex p ea q̄ dixi. §. in. j. notabili. z plenius dicit Matth. q̄ quedā est venatio oppressiua. quedā arenaria. quedā saltuosa. De oppressiua. vj. dist. §. vlti. z illa est illicita. De arenaria. ff. de postu. l. j. §. idē senatus. lxxxvj. dist. qui venatoribus. cū duobus seq. De saltuosa q̄ fit in spīuis z saltib⁹, dicit Matth. q̄ illicita est ex tēpore: vt in quadragesima, z tpe ieunior⁹ nisi in necessitate. xxiij. q. viij. si nulla. lxxxvj. di. an putatis. Est etiā illicita ex personis, scz religiosorū: vt hic. z clericorū. xxxiij. di. quorūdā. laicis vero licita ob necessitatē victūs nō ob voluptatē. ponere autē laqueos z rhetia sine strepitu z clamore z camb⁹ lz clericis. de cōse. dist. v. nunq̄. de hoc. lxxxvj. di. qui venatoribus. sed nō religiosis, vt hic. Item licet quandoq̄ clericis causa recreationis venari: vt not. Inno. de elec. dudū. ij. ¶ Secundo quero quare licet clericis piscari z non venari. dicit Matth. qs̄ ideo quia piscatio fit fine clamore: venatio non. vel quia maior delectatio in venatione quam in piscatione. z ideo in venatione nihil potest de diuinis cogitari. de hoc. lxxxvj. dist. esau. z per Hostiē. in sum. de cle.

4 vena. §. que z quib⁹. ver. vtilitatis. z seq. ¶ † Tertio quero in eo qs̄. s. dixi in secūdo notabili de p̄sentia personali nō exhibēda per clericos in duellis, an sola p̄sentia exhibita in duellis induc at irregularitatē si mos inde secutus est. Dicit Laud. videri q̄ si clericus venit causa associādi alterū de pugnatorib⁹ z in animo gerit quātū in se est de fauēdo ei quē associat irregularis fit. de homi. sicut. §. illi. z §. clericos. sola autē nuda p̄sentia nō facit eum irregularē licet peccet: vt not. ne cle. vel mo. sententiam.

1 ☞ Suspensi a collatione beneficiorū si conferant, an efficiantur irregulares.

2 Administratio z beneficium qualiter differant.

3 Inhabilitas ad beneficium, de qua hic, an procedat in quolibet beneficio.

4 Inhabilitat⁹ ad bñficiū si bñficiū recipiat, an fiat irregularis.

5 Inhabilitas de qua in cle. ne in agro. versi. si qui. de sta. mona. quanto tempore durat.

§. Si quis. ¶ Premissorū omniū supradictorū de quibus puniri debēt cōtrariū faciētes fm regularē disciplinā: vt. j. sequit̄ Matth. ¶ No. de temeritate punīēda. ne cle. vel mo. c. ij. lib. vj. z credit Laud. illū dici temerariū qui scienter z ex ꝓposito z sine causa rationabili aliqd de prohibitis facit, vel p̄cepta cū potest facere negligit. ar. xvij. q. iij. si quis suadēte. de sen. excō. c. j. z. c. quāte. ¶ Scdo not. de regulari disciplina. z dī regularis illa que cōtinet̄ in regula vt dicit gl. j. z cessante regula succedit pena arbitraria. de offi. deleg. de causis. ¶ Tertio no. de sotularib⁹ corrigiatis. z dicit Pau. q̄ corrigie ponunt̄ ad ligādū. z facit fm eū cōtra illos qui corrigias ponunt solū ad apparētiā: vt cū bottonibus vel bulis eos ligāt. hoc eīm nō est de mēte huius cōstitutionis: alʼs tales corrigie ponerent̄ superflue. omnē autē superfluitatē hec constitutio p̄hibet vt patet in princ. z p̄cedit hoc nisi portet estiuales: q̄ tūc ad istos nō tenentur. §. in prin. in ver. estiualibus, vbi datur eis optio. Pau. ¶ Quarto no. differentiā inter administrationē z ecclesiasticū beneficiū: qs̄ dico. j. qō. iij. ¶ Quero quid importet hec pena in eo q̄ sunt suspensi a collatione. dic qs̄ illud q̄ verba sonāt. vnde fm Laud. nō sunt suspēsi a susceptiōe bñficij. simile de cle. excō. c. fi. z sic interim gaudebūt suis beneficijs, z poterūt alia acquirere. carēt tamē per annū hoc fructu qui est conferre: cū etiā collatio sit fructus no. de in integ. resti. c. ij. z hoc propter

1 suspensionē de qua hic. ¶ † Secūdo q̄ro an isti suspensi a collatione si cōferūt efficiant̄ irregulares. Laud. z Hēz. q̄ nō. iq: hec nō est talis suspēsio que a claue p̄cedat: sed est quedā subtractio fructuū beneficij pro parte, vt in p̄xi. q. simile de eta. z quali. cle. vt hi qui. pro hoc qs̄ no. Inno. de renū. nisi. in glos. irregularis.

2 in fi. ¶ † Tertio quero in eo qs̄ dixi in. iij. not. que differētia est inter beneficiū z administrationē. Sol. administratio nō importat titulū beneficij: sed beneficiū sic. z dicit Laud. q̄ pro administratione debemus intelligere perceptionē temporaliū fructuū nō autē spiritualiū officiorū: z sic pena ista cōstringeret̄ fm p̄cedentes z sequētes. ar. ff. de leg. j. si seruus plurīū. §. fi. de app. secūdo requiris. que tñ tendūt ad subtractionē obuentionū: z sic tanq̄ odiose debēt restringi. de pe. dist. j. pene. alʼs si papa intellexisset de spūali officio administrationis: vt si est cantor a cantoria. vel archidiacon⁹ a suo spirituali officio: hoc exp̄ssisset sicut exprimit de solu. c. ij. in fi. pro hoc q̄ not. de elec. cū in cūctis. §. clerici. dicit etiā Laud. q̄ hoc qs̄ dixi de administratione tēporaliū optime locū sibi vēdicat in monachis albis z hospitalarijs z similibus qui habēt vt in pluribus gratias in quib⁹ nihil spiritualitatis est: sed tēporalia tantū: lz ibi qñq̄ sint capelle z oratoria in q̄bus audiūt diuina: nā propter hoc non accrescit eis aliqd spiritualitatis, cū sint ibi p modū accessorij, z cū vniuersitate vēdi possunt.

3 de cēn. authoritate. de iurepat. ex literis. ¶ † Quarto quero an hoc qs̄ dicit de inhabilitate ad beneficiū p̄cedat quo ad quodlibet beneficiū. dic qs̄ sic. vnde fm Pau. procedit in curato z non curato. facit qs̄ not. de elec. vt circa. lib. vj. de ep̄atu tamē arguit Pau. qs̄ nō cōprehēdat: q̄ nomine beneficiorū nō cōprehēdit. de excess. pla. dilectus. est enim culmē dignitatū. de p̄ben. venerabilis. cū olim. Cōtrariū tñ tenet: q̄ si indignus est minori, fortiori. de elec. cum in cunctis. z qs̄ not. eo. tit. scriptum. xij. dist. nos cōsuetudinē. Et in hoc dicit Laud. q̄ in quibuscūq̄ rebus consistat beneficiū ex quo est Deo dicatū cēsetur beneficiū ecclesiasticū. j. q. iij. saluator. de excep. cū venerabilis. in fin. vnde dicit q̄ in litera ibi, administrationē z bñficiū. est inculcatio verborū potiꝰ q̄ diuersitas: qs̄ p̄cedit capiēdo bñficiū large: sed capiēdo stricte cū differāt administratio z bñficiū, vt dixi in p̄xi. q. nō est

inculcatio

4 inculcatio ſꝫ diuerſitas. ¶ † Quinto q̃ro ſi talis inhabilitat⁹ ad
bñficiū ſuſcepit beneficiū an erit irregularis. Laud. ꝙ nō: cū hec
inhabilitatio nō procedat a claue. pro hoc qȝ dixi. ē. q. ij. collatio
nē nō tenet, nec facit fructus ſuos, ⁊ alias tanꝙ tranſgreſſor pu-
nirī põt. arg. iij. diſtin. deniq;. de cleri. excõi. poſtulaſtis. de elec.
cõmiſſa. lib. vj. ¶ Sexto quero ſi habebāt adminiſtrationem tpe
ſuſpenſionis ⁊ durante ſuſpẽſione intra annū reuocātur ad clau
ſtrum an erit locus alteri pene qȝ ſint inhabiles. ℙaul. qȝ non
ſufficit enim qȝ ab initio fuerūt capaces ſuſpenſionis. qȝ innuit
5 verbū, obtinet. ſ. tpe talis delicti. ¶ † Septimo quero quāto tpe
durat inhabilitas predicta. ℙau. ꝙ perpetuo, cū tẽpus nō adꝰ-
ciatur. pro hoc quod not. de re. eccle. nō ali. cle. j. ⁊ in hoc videtur
ſcriptura eſſe corrupta. exprimitur enim in litera tempus anni.
et ſic per annum tantum durat.

Ver. Si qui. ¶ Quero an ſuper inhabilitate de qua hic, poſſet epiſcopus diſpẽ
ſare. ℙau. ꝙ ſic, cū hoc ſit minus adulterio in quo diſpenſat. de
iudi. at ſi clerici. et in Specu. tit. ij. §. nunc de epiſcoporum. verſi.
verum vt tanta. Cõtrarium videtur notari. j. de here. cle. j. in gl.
de diſpenſatione. ⁊ hoc ex quo pena iſta eſt ad tempus determi-
natum: vt ibi nota. quod videtur verius. ⁊ de hoc de tempo. ord.
dilectus. per Innocen.

1 ☞ Collatio beneficiorum ſ. ſpectat ad aliquē iure deuoluto,
debet illum facere cum conſenſu capituli.
2 Collatio beneficiorū, an deuoluatur ad collegium ſeu conuentū
propter negligentiam prelati.
3 Abbas ſi mortuus ſit, an tota eius adminiſtratio tranſferatur
ad conuentum.
4 Collatio beneficiorum ſicut deuoluitur ad cõuentum, an ita de-
uoluatur reuocatio ad clauſtrum.
5 Deuolutio collationis beneficiorum ad quem fiat abbate ne-
gligente ſi non eſt prior clauſtralis in monaſterio.
6 Quid ſi nullus eſt prelatus poſt abbatem.
1

§. Abbate. ¶ † Not. ibi, cum conſilio ⁊ aſſenſu. ꝙ qñ collatio ſpectat ad aliquē de iure deuo-
luto dȝ facere cū cõſenſu capituli. ꝙ dicūt Ben. ⁊ ℙatth. pcede-
re qñ de maiori prelato ad minorē deuoluitur: vt hic. ℙdē tñ di-
cit ℙatth. etiā econuerſo qñ de minori ad maiorē. de his que ſi.
a prela. nouit. quāto. niſi qñ de capitulo cathedrali ad epiſcopū
deuoluitur. de hoc de elec. ne pro defectu. ¶ Secūdo no. ex hoc
qȝ collatio ſpectat de iure cõmuni ad prelatū cū conſenſu ſui ca-
pituli pro hoc de his q̃ fi. a prela. ea noſcitur. qȝ dicit ℙau. verū
in caſu iſto ſcꝫ qñ ad priorem clauſtralē fit deuolutio vt hic: alias
ſm eum collatio beneficiorum ſpectat ad prelatū et capitulum.
de hoc dixi de elec. cum eccleſia. vbi tenui qȝ de iure cõmuni ſpe
ctat ad prelatum cum conſilio capituli. ¶ Oppo. ꝙ non fiat de-
uolutio ad priorem clauſtralē ſuſpenſo abbate ſed procedatur vt
dicitur ne ſe. vacan. c. vnico. lib. vj. gl. ſtat contrario dicens illud
2 generale fallit hic. qȝ dic vt in ſeq. q. ¶ † Quero an propter ne-
gligentiā prelati collegiate vel cõuentualis eccleſie deuoluatur
collatio ſeu preſentatio ad collegiū ſeu conuētum. videtur qȝ ſic
per hanc cle. quod videtur tenere Lap. Contrariū tenet Laud.
hic ⁊ de ſup. neg. prela. cle. vnica. ad hāc literā reſpõdet vt dixi in
precedēti cõtrario ꝙ ſpecialem puiſionē continet nec dȝ extendi
arg. de priui. ſane. nec bene arguitur de ſuſpenſione ad negligē-
tiam. de conceſ. preben. q. diuerſitatem. ſicut nec de morte ciuili
ad naturalem. xvj. q. j. placuit. vel tenēdo qȝ hec litera ponat re-
gulam ad cle. vnicā de ſup. neg. prela. que videtur obſtare. dicit
Laud. qȝ ibi collatio ſpectabat ad prelatum ⁊ cõuentum ſimul:
ideo fit deuolutio ad dioceſanū. de cõceſ. prebē. poſtulaſtis. Con
cludit tñ Laud. qȝ hic ſpāle in hoc ꝙ deuolutio fit de abbate ad
conuentum. qȝ plȝ nec ob. c. vnicū. ne ſe. va. de quo in primo con
3 trario. ¶ † Secūdo quero an mortuo abbate tota eius admini-
ſtratio ſpūalis ⁊ tẽporalis tranſeat ad cõuentum. videtur ꝙ ſic.
de conſue. cū dilectus. in prin. vbi de hoc, ⁊ de reſtit. in integ. c. ij.
vbi de hoc. de reg. c. vnico. lib. vj. qȝ tenet Laud. dicēs ſic ſeru a-
ri de facto exceptis tñ ſpecialibus caſib⁹ qui vacāte monaſterio
prohibētur exercerī: ſicut alienare, litigare, beneficia que ad ſolū
4 prelatū ſpectāt cõferre, ⁊ ſimilia. ne ſe. vacan p totū. ¶ † Tertio
quero an ſicut fit deuolutio ad conuentum de collatione benefi-
ciorum ita etiā deuoluatur reuocatio ad clauſtrū ſi talis eſt bene
ficiorum cõditio. ſm id qȝ habetur de ſup. neg. prela. qȝ regula-
res. ℙaul. dicit ſatis videri qȝ ſic. argu. xvj. q. ij. viſis. qȝ hic de-
uoluitur collatio non tñ in illa vacatione ſed toto tempore anni
5 vel biennij, quo durat ſuſpenſio: vt in ver. precedenti. pro hoc qȝ
no. de renun. c. viti. in gl. ij. ¶ † Quarto quero ſi in cõuentu non
eſt prior clauſtralis ad quē fiet deuolutio. de qua hic. dicit Lap.
qȝ ad prelatū maiorē poſt abbatē: vt in cõſtitutionibus Benedi
cti. xij. ſuper ordine monachorū nigrorū beati Benedicti ſub ru
6 brica de mutuis ac venditionibus. circa fi. ¶ † Sexto quero ſi
a nullus eſt prelatus poſt abbatem. dicit Lap. qȝ fiet deuolutio

ad eū qui eſt maior in ordine vel antiquitate. de ma. ⁊ obe. c. j.
1 ☞ Monachi non debent diſcurrere per curias principum.
2 Monachis poteſt aſſignari certa penſio vel ſubuentio.
3 Proditor eſt qui ſecreta ſibi commiſſa reuelat.
4 Licentia ſpecialis requiritur in certo caſu. de quo vide.
5 Monachi an ex aliqua cauſa poſſint eīci de monaſterio.
6 Quid ſi abbas ⁊ monachi expellūt monachum de monaſterio:
an poterunt retinere bona que monachus expulſus attulit in
monaſterium.
7 Monachus expulſus de monaſterio, an poſſit petere victum.
8 Romanus aliquis ſi fecit ſe monachum Capue, an monaſterii
quod ingreſſus eſt habebit bona ipſius.
9 Monachus ingreſſus ſi contrahat cum aliquo, cum quo aget
contrahens.
10 Monachus ſi deliquit ante ingreſſum, coꝝ quo cõueniri debet.
11 Monachus cui plus obedire tenetur epiſcopo vel abbati.
12 Monachus ſi eſt in ſcolis, an põt agere ciuiliter vel accuſare.
13 Monachus ſi vagatur per curias principum de licentia abba-
tis et aliqua lucratur, ſi poſtea ingreditur aliud monaſterium,
quod monaſterium habebit illa bona queſita. vide.
14 Quid ſi abbas nō vult recipere monachum egrotantem, ⁊ mo-
nachus vagando multa acquirit.
15 Abbas ſi repetit monachum, an ſufficit ꝙ probet poſſeſſionem.
16 Attentans ad delictum, an teneatur pena delicti.

Ver. Quia vero. ¶ Not. ad id de quo in gl. j. ⁊ in ea ibi, ℣. clericos. vbi
arguit cõtra clericos ⁊ alios religioſos exiſtentes in curiꝭ prin-
cipum qui eos inflāmant contra eccl'ias ⁊ prelatos. ⁊ concordat
de homi. ſicut. §. qui vero. ¶ Sco no. ꝙ licet principium huius
cle. locū habeat in monachis nigris tñ, de quo. ē. ea. cle. in prin-
ci. in. iij. gl. tñ quo ad hunc. §. locū hȝ in canonicis regularibus.
de hoc. j. gl. iij. ¶ Tertio not. ibi, fingentes. ꝙ fictio reprobatur.
qȝ procedit de mala. ſecus de bona, qȝ me. cauſa. c. j. vbi de hoc.
¶ Quarto not. ex hoc ꝙ ceſſante fictione poſſunt eſſe extra mo-
naſterium. ſi enim non poſſunt morari in ſuo, poſſunt ad aliud
1 tranſire. vij. q. j. paſtoralis. arg. de reg. c. vlti. ¶ † Quinto not. qȝ
non lȝ monachis diſcurrere per curias principū. de hoc in gl. in
ver. curias. quā ſingulariter not⁊. quo ad abuſiones quas enu-
merat. Et dicit ℙau. qȝ iſti diſcurrentes veniunt contra ethy-
mologiam monachatus. xvj. q. j. lege. repugnat em̄ eis eſſe in cu-
riꝭ etiam ſi ſunt tāquam officiales. ea. q. de preſentiū. ne cler. vel
2 mo. c. ij. ¶ † Sexto not. qȝ monachis põt aſſignari certa penſio
vel ſubuentio vt in litera. Et ſm Laud. hec cadūt in monachis
habētibus adminiſtrationem. de reſcriptis, cū dilecta. de fimo.
cum eſſent. alias nō: qr qȝ eſt cõmunis vtilitatis proprijs cuiuſqȝ
vſibus applicari nō debet. de preben. ratio. vitanda ergo eſt ta-
lis penſio in monaſterijs ad euitandū vitium proprij ꝙ eſt cõtra
vnum de ſubſtantialibus regule. de ſta. mo. cū ad monaſterium.
Verſus. Nil proprij ſit vitium cõmunia queqȝ. Sic loquimur,
ſed nō fruimur cõmunibus eque. ¶ Septimo no. cõtra conſpi-
rantes: ⁊ tales repelluntur ab accuſatione ⁊ teſtimonio prelato-
rum. de re iudi. cum ℑ. ⁊ ℍ. de fimo. licet. ⁊ c. ſeq. xj. q. j. contura-
tionum. ⁊ c. ſeq. iij. q. iij. cõſpiratores. ⁊ de hoc p Archi. de verb.
3 fig. c. ij. dixi. de iudi. exhibita. ¶ † Octauo no. contra proditores.
b et dicit ℙau. ꝙ proditor[b] eſt ille qui ſecreta ſibi cõmiſſa reuelat.
de pe. diſt. vj. ſacerdos. de pe. ⁊ remiſ. omnis. et qui prelatorum
culpā publicat. ij. q. vij. §. de his. alij modi notantur. xlvj. di. cleri-
cus. dicit tñ ℙau. ꝙ hic iſti dicebant prelatos proditores ⁊ non
aliter prodebant. ⁊ hoc crimē, vt dicit Benz. reputatur grauiſſi-
mum. ff. ad. l. iuliam maie. eius. de penis. ſi quis. §. tranſfuge. de
cap. ⁊ poſtli. re. poſtliminij. §. trāſfuge. de re mili. omne delictum.
§. exploratores. ¶ Nono no. cõtra illos qui falſa imponunt cri-
mina prelatis. ⁊ dicit Laud. ꝙ ſm leges ſunt capite puniēdi: ex
quo aduerſus preſidē feloniam committunt. ff. de re iudi. omne
delictum. primo reſpõſo. ſm canones aūt ſunt officio ⁊ beneficio
priuandi ꝑpetuo ex eo ſolo qȝ prelatos trahūt ad poteſtatem ſe-
cularem ſm aliquos, licet gl. cõtra. de fo. cõpe. ſi diligenti. de ex- b
ceſ. prela. grauis. qr non ſufficit ſolū conuentio facta coꝝ ſecula-
ri, niſi agens perſiſtat: vt not. in. d. c. qȝ eſt equius. ⁊ de hoc dixi
in. d. c. ſi diligenti. ¶ Decimo no. cõtra eos qui ꝓcurant prelatos
capi. ſimile de penis. felicis. li. vj. ⁊ cle. ſi qȝ ſuadente. e. ti. ¶ An-
decimo no. cõtra ꝓcurantes monaſteria cõburi: ⁊ tales ⁊ ipſi ēt
cõburentes ſunt excõicati. de ſen. excõi. cõqueſti. xj. q. iij. canoni-
ca. xij. q. ij. cū deuotiſſima. xvij. q. iij. omnes. ⁊ poſt denunciationē
abſoluuntur a ſolo ℙapa. d. c. conqueſti. ¶ Duodecimo not. ꝙ
habentes adminiſtrationem nō ſubijciuntur penis huius. §. de
hoc in gloſ. illos. ⁊ in ea ibi, cum deputati. et de fideiuſſo. qȝ qui-
4 buſdam. ¶ † Decimotertio nota caſum in quo requiritur licen-
tia ſpecialis. de hoc in gloſ. generalis. ⁊ plus operatur ſpecies q̃
genus. alibi econtra. de offi. ordi. ſi ſacerdos. vbi de hoc. ¶ De-
cimoquarto not. caſum in quo incurritur excõicatio ipſo facto.

¶ Qȝ fiet deuo-
lutio. Inn. Ant.
de but. Joan. de
imo. ⁊ Abb. in. c.
j. de ma. et obed.
Ant. de but. c. cū
nobis olim. in. vj.
col. de elec. Bal.
in. c. j. in. vj. col. de
iud. in. c. qñ ⁊ tra.
de ꝑba. i. xvj. col.
abb. in. c. q̃ſiuit. ē
his que ſi. a ma.
par. capli.

¶ Proditor. Ad
de ca. ſi peccaue-
rit. ij. q. j. c. de for-
ma. xxij. q. v. c. no-
lite. xj. q. iij. Joā.
an. in. c. ꝓ humā-
ni. de homi. li. vj.
bar. in. l. reſpicien
dum. in. §. delin-
quuntur. ff. de pe.
Bal. in. c. j. q. mo.
feud. amit. in vſi.
feu. Ange. in ſua
diſputa. inci. duo
nobiles italici.

¶ Decimoquinto not. qꝫ prelati debent prohibere religiosos a discursu. z dicit Benz. ꝙ debēt eos reuocare ad claustrū: quod facere possunt vendicādo eos adiecta causa de iure canonico. ff. de rei vēdi. l. j. §. per hanc. Et ex hoc ꝙ precipitur prelatis districte ꝙ hoc faciant, dicit Ben. qꝫ negligētes grauiter peccant. de hoc de etate z qualita. cle. j. vbi dixi. q. viij. z. ix. ¶ Decimosexto not. qꝫ commendatur seueritas: ubi, seuere. quod tamē intellige sine nimio excessu: qr nimia correctio zc. xlv. di. cū beat⁹ z posset
5 appellari si modus excedit̄ur. de appel. de prioꝛe. ¶ † Quero in eo ꝙ phibetur monachis egredi monasteria an ex causa possint ejici de monasterio. dicit ad Matth. ꝙ ꝑ quocunqꝫ crimine non ꝺz monachus ejici, sed in carceribus monasterij detineri. xxvij. q. j. impudicus. z. c. si qs sacro. z in hoc no. de ipso monasterio ꝙ dicitur carcer monachis malis, bonis aūt suaue iugū. de hoc in gl. in verb. suaui. quā sing. no. ¶ Secūdo quero si deponitur monachus an ex hoc ejicietur de monasterio. ad Matth. ꝙ nō. z hoc operabitur depositio: qr nō recipiet prebendā in monasterio. nec habebit vocē in capitulo: monachus tñ remanebit: vt no. Innoc. de simo. dilect⁹, vnde nō poterit stare extra monasteriū. xvj. q. j. pla-
6 cuit. ¶ † Tertio q̄ro si abbas z monachi expellūt monachū de monasterio sine cā, an poterūt retinere bona, q̄ bona monachus cōtulit monasterio. ad Matth. arguit ꝙ nō, ꝑ. l. fi. C. de reuo. dona. et. ff. pro derelicto. l. fi. de langui. expo. c. vnico. dicit ad Matth. qꝫ debent eū recipere. de regula. c. fi. z si nolūt hoc facere: diocesan⁹ eū ponet in alio monasterio, z illud habebit bona. de renuncia. c.
7 iij. de episco. z cle. auf. si captiui. ¶ † Quarto q̄ro an monachus expulsus de monasterio possit petere victū. dicit ad Matth. qꝫ si ei denegant victualia pōt super his agere z restitutionē petere. de rescrip. cū dilecta. de accu. cū olim. tñ restituitur potius officio iudicis q̄ iure actionis. non em̄ potest habere actionē nōie proprio cum nō habeat propriū. xij. q. j. non dicatis. nec etiā potest agere nōie monasterij: qr monasteriū nō est spoliatum. dicit tñ ad Matth. ꝙ monachus potest petere se restitui salua ordinis disciplina. nō aūt potest petere ꝙ restituatur ad prioratū vel obedientiariā. sibi tñ licet accipere de bonis monasterij si abbas ei denegat expen-
8 sas. de hoc in. d. c. cū olim. ¶ † Quinto quero si aliquis Romanus fecit se monachum Capue. dicit ad Matth. ꝙ monasterium ꝙ est ingressus habebit bona eius: qr bona sequuntur personā. xvj. q. vj. de lapsis. de cle. cōiuga. qꝫ ad te. z in hoc non videt̄ questio habere dubiū: nisi dicamus ꝙ prius erat monachus monasterij Romani: et tunc an secum trāseant bona qñ trāsit ad aliud monasteriū: dixi plene in. d. c. qꝫ ad te. et in hoc etiam posset queri si monachus trāsit ad suū monasteriū: vt qr ibi fit abbas: z postea renūciet abbatie cuius monasterij erat monachus. qꝫ prosequitur Joā. de lig. ponendo questionē Fride. de senis in consil. cxix. ad literam authore suppresso. z videtur Fride. velle ꝙ nec in primo nec in secundo. ego eo. ti. cū ad monasteriū. §. abbas. teneo ꝙ si monachus vnius monasterij factus abbas alterius deponitur: remanet monachus secūdi. si aūt renunciat, qꝫ tunc ꝓcedat opi. Fride. ꝙ nulli⁹ monasterij fit monachus: qr renunciādo abbatie, ꝑ cōsequens renunciat episcopatui ab illa dependenti. qꝫ
9 dic vt ibi dico z dixi etiā. §. ti. j. cle. j. ver. ad illoꝛ. ¶ † Sexto quero si monachus post ingressum contraxit cū aliquo, cōtra quem agat cōtrahens. dicit ad Matth. ꝙ cōtra neminem: qr monachus nihil habet: et inanis est actio zc. de rest. spolia. olim. iij. de solu. Odoardus. nec monasterium tenetur nisi factum sit locupletius vel pecunia sit cōuersa in eius vtilitatem. C. de ser. fugi. quicūqꝫ. alias tenetur. ff. de pecu. l. j. §. si autem. de fideiusso. qꝫ quibusdā
10 et dic vt ibi dixi. ¶ † Septimo quero si monach⁹ delinquit ante ingressum cor̄ā quo conuenietur. dicit ad Matth. ꝙ cor̄ā episcopo: argumēto. C. de epi. z cle. auf. causa. licet enim loquatur de contractu: tamen idem in delicto, cū equiparentur. C. vbi de cri. agi opor. auf. qua in prouincia. ¶ Cōuenitur autem cor̄am episcopo z non cor̄ā seculari iudice, licet tēpore cōtractus vel delicti esset de iurisdictione iudicis secularis. forum enim mutauit. secus tamē si mutasset domicilium tantum. de fo. cōp. c. pe. z ꝓcedit hoc nisi in fraudem ingrediatur. mā tunc reducendus est ad secularē vitam. ff. de re milita. qui cum vno. §. nō omnes. l. fi. non ob. de accu. l. fi, nam ibi mutauit domicilium, z hec sunt vera tam in clerico quā in monacho. ſm ad Matthe. dic vt dixi de obliga. ad ratio. c, vnico. ¶ † Octauo quero cui plus teneatur obedire monachus [a]: an episcopo, an abbati. dicit ad Matth. ꝙ in cura animaꝝ ab episcopo susceptа in decimarū z primitiarū ratione reddenda in causis ordine iuris tractandis potius episcopo obediet. sed in fractione voti abstinentie vel silentio retinendo, z in seruādo regulam potius abbati. de hoc per Hugu. xj. q. iij. qui resistit.
12 ¶ † Nono quero qr dixi. §. q. iij. ꝙ monachus [b] nō potest agere, quid si est in scolis: an potest ciuiliter agere vel accusare. dicit ad Matth. ꝙ si est in scolis sine licentia abbatis non pōt. secus si de licentia: qr tunc accusare, agere, respōdere, z testificari pōt: qr in vim cōsequentie intelligit habere licentiā faciēdi predicta. z hoc quo ad ea que tāgunt: studiū non quo ad alia. de hoc. ij. q. vij. c. fi.
13 per Hugu. z de accu. ex parte. in gl. penul. ¶ † Decimo quero si de licentia abbatis monach⁹ vadit ad curias principū et plura lucratur: deinde ingreditur aliud monasteriū: an primū poterit petere bona sic quesita. videtur ꝙ nō ex quo non possidet monachum. ff. de acqui. pos. l. j. §. per seruum. xvj. q. j. c. ij. et. iij. ad Matthe. contra, per. c. j. xvij. q. j. z. q. ij. abbates. de offi. ordi. quāto hoc recidit in id quod dixi. §. q. v. z dic vt dixi. de cle. cōiug. quod ad te.
14 ¶ † Undecimo quero abbas non vult recipere monachū egrotantem, z monachus vagādo multa acquirit. dicit Spec. eo. tit. §. j. versi. xij. ꝙ si abbas solus denegauit, monasteriū pōt petere. secus si cum consensu conuentus: qr tunc non poterit. xvij. q. ij. abbates, ꝑ hoc qꝫ not. gl. de langui. ex. c. vnico. ¶ Duodecimo quero si monachus mutauit secūdum monasteriū cuius erunt bona quesita dum monach⁹ fuit extra primū antequam intraret secūdum. Bof. in sum. de aposta. z Matth. hic dicunt ꝙ si de licentia abbatis intrauit secūdum monasteriū: erunt secūdi, nisi aliud fit actū. xvj. q. vj. de lapsis. xvij. q. i. c. j. in auf. de san. epis. §. si monachus. col. ix. Si vero sine licētia, erunt primi monasterij, si non neglexit monachū sed repetijt et reuocauit errantem. d. §. si monachus. secus si fuit negligens in repetēdo z in reuocādo: qr tunc erunt secundi monasterij, licet intrauerit sine licentia. C.
15 de lati. liber. l. j. §. sed simus. ¶ † Decimotertio quero si abbas repetit monachū an sufficiat probare possessionē. Benz. dicit qꝫ non si agebat rei vēdicatione. ꝺz enim doceri de ꝓprietate sicut in causa matrimonij. de resti. spo. ex transmissa. et idem Matth. qr licet in simplici possessorio sufficiat probare possessionem. de resti. spo. in literis. z. c. item cum quis. secus in possessorio misto de quo nō pōt cognosci sine ꝓprietate: vt cū agitur de libero homine. d. §. ex transmissa. vbi de hoc. ¶ Decimoquarto q̄ro quid requitur ad incurrēdam excōicationem, de qua hic. gl. ad hanc. dicit duo requiri. qꝫ dic vt in ea. z idē Pau. ¶ Decimoquinto quero si monach⁹ intrauit curiā animo damnū inferēdi prelato non tñ intulit, an est locus pene. glo. eadē dicit ꝙ sic. z idē Pau. et Benz. ¶ Op. ad hoc. ff. de fur. vulgaris. §. qui furti. Sol. vt in ea. gl. z idē Pau. Steph. dicit ꝙ in. §. qui furti. non tenetur furti si nō obfuit: qr voluit. ff. de falsis. qui falsam. secus si non potuit. ff. ad. l. pompe. de parrici. l. j. z de hoc per Archi. xvij. q. j. §. ergo.
16 per hoc infertur ad questionē seq. ¶ † Decimosexto q̄ro vtrum
c is qui⁽ᶜ⁾ inchoauit delictum sed non perfecit teneatur ad penam delicti. Pau. instat, cōcludens ꝙ non. hic ꝺz qꝫ incurritur pena: qr nō imponit̄ ꝑ delicto cōsummato, sed pro iteratione q̄lificata ex animo. de hoc. C. de epis. z cle. si qs non dicā. Et per Hostien. in sum. de pe. §. de quib⁹. z dixi de eo qui mit. in pos. c. j. ¶ Decimoseptimo quero an ab excōicatione de qua hic possit eps absoluere. Laud. ꝙ sic, per. c. nuper. de sentē. excō. ¶ Opp. ad hoc de sen. excō. cum illorum. de vit. z ho. cleri. qm̄. in fi. Sol. Laud. ꝙ ibi speciale fauore religionis z diuini officij. z idem dicit quo ad c. qm̄. vult dicere qꝫ in illis casibus eps non absoluit. et dic vt in illis: qr certo casu absoluit etiam in casibus illis.

☞ Arma nō sunt tenenda in monasterio sine licētia abbatis. 1
Clerici portantes arma, an peccent mortaliter. 2
Monachus veniens de foris ad claustrum cum armis, an incidat in penam huius cle. ne in agro. 3

§. Prefate.

¶ No. de dictione infra. de hoc in gl. ij. ¶ Secūdo not. de septa monasterij. z dicit Laud. ꝙ dicit a sepio pis. et est clausura in circuitu monasterij quā non licet fine licentia egredi. ¶ † Tertio no. de armis nō tenendis inter septa monasterij sine licentia abbatum vel prioꝝ qui sunt loco abbatum. argu. §. c. monachi. in fi. ne se. vacan. c. j. ¶ Opp. qr si non licebit monacho tenere arma fine licentia abbatis contingere poterit magnū periculum: vt si abbas ꝓsequit monachū odio capitali: poterit enim percutere etiā vulnerādo: nec poterit monachus se defendere repellendo vim vi. quod est de iure naturali. de resti. spo. olim. j. de re iud. cle. pastoralis. Sol. Lau. intelligēdo ꝙ ꝺz peti licētia abbatis, ita tñ ꝙ fit talis ergā suos monachos ꝙ ab eo fit licētia postulāda. alias em̄ si esset talis cuius consortium esset intollerabile: vt qr parit contumeliam creatoris, vel qr iniungit subditis intollerabilia, vel prosequitur monachos odio capitali, vt predixi, poterūt monachi sine licentia arma assumere si non pōt alijs remedijs succurri. xj. q. iij. iuuenalianus. de diuoꝛ. quanto. de appel. de prioꝛe. de homi. significasti. et. d. cle. pastoralis. ¶ Quero an hic. §. habeat locum in canonicis regularibus sicut precedens, vt ibi dixi in. ij. no. Glos. j. sentit ꝙ nō. qꝫ ꝺz Ben. Pau. dicit ꝙ cum loquatur generaliter, videtur includere oēs monachos albos z nigros etiā si vocētur iuxta vulgare fratres. argu. de pac. cū pridem. vbi idē vocantur mōachi z fratres. pria opinio plz, ne fiat extēsio hui⁹ pene: q̄ q̄ videatur fauorabilis anime, non tñ ꝺz extendi ad non suos terminos. Item sicut in. §. precedēti addidit de canonicis, ita addidisset z hic si voluisset eos includi. ¶ Secundo quero an in casu huius §.

a ¶ Cui pl⁹ teneatur obedire monachus. Adde glo. in. c. q resistit, xj. q. iij. Innoc. in c. quanto. de offi. ordi. abb. in. c. ceterum. in. iij. col. 8 iudi. abb. in. c. cū ab ecclesiarū. de offi. ord. in pe. col. Abb. in. c. cū cōtingat. in. x. z. xx. col. de fo. cōpe. gl. in. c. qui ꝙtra mores. viij. dist. 11

a

b ¶ Quod monachus. Adde doc. in. c. cum olim. de accusa.

c ¶ Utrum is qui. b Adde ang. ℣. §. x. qꝫ incipit ꝑ parte negatiua.

huius.§.sufficiat petere licẽtiam.dicit ℙau.q̃ nõ:nisi obtineat. de elec.si religiosi.z de testa.si religiosi.lib.vj.¶Tertio quero in eo q̃ phibet arma teneri intra septa monasterij̃,quid si extra.dicit gl.ij̃.q̃ non hz locũ pena istius.§.q̃ dicit ℒaud.verum etiam si monachus teneat in alio monasterio non suo:qz ibi nõ posses habere licentiã ꝑpriũ abbatis, cũ extra territoriũ ꝛc.de cõsti.c.ij̃. li.vj.de sen.excõ.cum illorum.pro hoc qz litera loquens de septa monasterij̃ dz intelligi de proprio monasterio q̃ q̃ aũt non sit locus pene si tenet arma extra septa monasterij̃: tñ hoc nõ lz.nã ẽt clericis secularibus nõ licet portare. de vi.z ho.cleri.clerici.imo nec etiam laicis licet.C.vt armorum vsus inscio principe interdictus sit.in rubro z nigro. ¶†Quarto quero in eo qđ dixi.s.q. proxi.in fi.an clerici arma portãtes peccent mortaliter.ℳatth. qđ sic:qz possunt excõicari.xi.q.iij̃.nemo.¶Quinto quero quid intelligitur hic per verbum arma.gl.in cõi.sol.in fi.cõcludens q̃ licet alꝫ armorũ appellatio sit generalis ita q̃ etiã cõprehendat lapides:tñ hic nõ sumit̃ latissime.ℒaud.dicit q̃ hic cõprehendit arma inuasionis sicut sunt gladij̃ z lancee z similes. ℑtẽ defensionis sicut galee lorice z similes:qz etiã talia arma ad defensam q̃ñz audaciorem facit̃ hoiem ad malũ q̃ esset.argu. de homi. sicut.vbi illi qui venerant ad pulsandã iniuriam si forte illis violentia fieret,cẽsentur homicide.ℙau.dicit q̃ hic loquitur de armis militaribus,non clericorum,que sunt lachryme.xxij̃.q.vlt. cõuenior.z q̃ hic dz intelligi de armis que sunt ad vsum pugne: aliꝫ si in camera vel infra septa monachus lapides habeat ad aliam certũ vsum,vel cultellum antiquum ad vsum coquine,vel quid simile.non est locus huic pene. secus si lapides hz iuxta ianuam ad vsum pugne: qz tunc includitur hic. idem de arcu.vel ferro vel ligno.qđ habet causa pugne:dicit ergo q̃ hic videndũ est de forma,modo,z aliꝭ circũstantijs:ex quibus videtur an teneat:vt arma offendibilia seu defendibilia que tñ coniecture nõ sunt necessarie in notis z maioribus armis:vt lanceis,gladijs,z similibus.ℑen.etiam videtur concordare gl. dicit enim q̃ forte non fuit mens cõditoris qđ si monachus infra septa monasterij̃ teneat lapides vl̃ fustes,q̃ sit locus pene.nam videtur intellexisse de illis armis que cõiter arma dicuntur:vt sunt ea que cõiter ad inuadẽdum vel defendendũ arma dicunt̃.z sic ad cõmunem modũ loquẽdi se retulit.arg.de verb.sig.l.vt alphen⁹.z.l.annicu lus.dicit tñ tutius abstinere ab omnibus p id qđ dixi.s.ea.q.ſm ℒaud.mihi placet qđ nunc dixi q̃ intelligamus arma scom cõmunem vsum loquendi:vt sic illa sola hic comprehẽdantur que communi vsu loquendi arma dicuntur.arg.de spon.ex literis.j.

¶†Sexto q̃ro an monachus de foris veniens ad claustrum cũ armis incidat in hanc penã.gl.ventes.dicit qđ si nõ habeat animũ tenendi,non ligatur: qz nõ dicitur arma tenere cum effectu. idem ℙau.z ℑenz.qui dicunt q̃ verbũ tenentes,denotat tẽporis cõtinuationem:vt sic tenere sit cũ effectu.ff.de ver. sig. nomẽ. §.habere.¶Septimo quero an monachum [a] excõicatum qz tenuit arma contra hunc.§.possit abbas absoluere. Sol. Joã. de ligna.late hoc ꝓsequitur ponens opi.Fride.de sents in consilijs consi.cxiij̃.quã ad verbũ ꝓsequitur authore suppresso.z concludit Fride.q̃ nõ: qz inferior eo non absoluit nisi in casibus a iure expressis.pro hoc de priui.cle.religiosi.circa princ.vbi iuncta gl.in verbo,a canone.z seq.colligitur q̃ religiosi etiam exempti non absoluũt excõicatos a canone nisi in casibus iure expressis: et hoc nisi abbas habeat quasi epalem:qz tunc potest,per no.de re.eccl.nõ alie.cle.j.in gl.de episcopo.¶Octauo quero an talis possit absolui ab eo. Solue sicut dixi.s.§.proxi.q.xvij̃. Et dicit Fride.vbi.s.qđ etiã monachũ exemptũ potest eps absoluere,ne exemptio sibi sit damnosa.pro hoc quod dico.j.§.qui autẽ q.ij̃. qđ procedit si abbas consentit.alias non posset exẽptus se subijcere eo in preiudicium sui priuilegij̃.

☞ Abbates non possunt vnire ecclesias ad se spectantes,sed ordinarij̃.

Quid si sint prioratus exempti,quis eos vnet.

Eps an possit vnire ecclesiam sibi subiectã in qua abbas habet institutionem z destitutionem rectoris monasterio exempto.

Ordinarij̃ qui proprie dicantur quo ad dispositionem huius cle,ne in agro.

Prelatꝰ inferior eo veluti abbas,an possit prescribere potestatem vtendi beneficia.

§.Ad hec ✦ ¶†Not. qđ ecclesias etiã pleno iure [b] spectantes ad abbates non vniũt ipsi,sed ordinarij̃.de hoc in gl.approbat.z dicit ℒaud.ex hac litera colligi qđ abbas etiã exemptus non põt sua beneficia diuidere nec vnire quantũcunqz ad ipsum spectent pleno iure cũ hoc fit officium episcopi.de excess.prela.sicut vnire.z dicit ℑen. ℑnno.hoc tenere in.d.c.sicut vnire.qđ tamen non tenet:nec dictũ est verum: qz quando monasterium est exemptũ cum membris: tũc pater abbas habet iurisdictionẽ quasi epalem in monasterijs inferioribus:vt no.ℑnno.de transac.c.ij̃.de re.eccle.non alie.cle.j.glo.de eps.¶Secũdo no.ibi, de prioribus ad claustrum reuocandis. qđ aliqñ priores reuocantur ad claustrũ qđ procedit ſm ℒaud. in regularib⁹ qui non habent firmum ius:cũ non habeant velle vel nolle.xij̃.q.j.non dicatis.ideo reuocantur ad claustrum cum oportet.eo.tit.cum ad monasterium.§.tales.q̃ intelige qñ natura prioratus est talis.de sup.neg.prela.cle.vnica. de secularibus aũt dicit ℒaud.q̃ cũ habeant plenius ius ꝓpter vnionẽ non remouentur a suis administrationibus de reiti.spo. cum venisset. et idem de dona. consultationibus.s.de re.eccle. non alie.cle.ij̃. ¶Tertio not.q̃ clerici q̃ seruiũt in bñficijs possunt esse cũ titulo et sine.z de hoc in gl.cũ titulo.¶Oppo.in eo q̃ dicit vnionẽ faciendam cũ consilio z cõsensu abbatum:sufficit enim consiliũ.de arbi.cũ olim,gl.si hoc.sol.q̃ hic requirit̃ assensus:qz sic exprimitur.hic sufficeret consiliũ.dic melius q̃ cũ hic loquat̃ de prioratibus spectãtibus ad abbates,nõ debet fieri vnio sine cõsensu abbatis:vt dico in seq.cõtrario.z.c.cũ olim. loquitur in alio casu: ibi etiã hoc surgit ex vi laudi.¶Secundo oppo.ad id qđ dixi in proxi. cõtrario de cõsensu abbatis.nam eps vnit ecclesias inferiores nõ requisito cõsensu inferiorũ prelatorũ.de rebus eccle. non alie.cle.ij̃.Sol. ℙau.q̃ ibi,de eccl'ia que ratione proprietatis nõ spectat ad aliquem inferiorẽ.hic de ea q̃ spectat sine cui⁹ inferioris cõsensu non põt eps immutare.facit qđ no.de iurepatro.nobis.de rerum permuta.cle.vnica,in gl.penul.¶Tertio opp.qđ etiam si prioratus nõ sufficiant duobus:nõ ex hoc debeant vniri,sed in eis poni vnus solus: sicut z alias in eccl'ijs curatis.eodem titulo qđ dei.Solu.vt in seq.contrario.¶Quarto opp.in eo qđ dicit de prioribus reuocandis ad claustrũ. nam q̃ñz sunt prioratus in quibus instituuntur monachi in perpetuum ad curam populi:nec reuocant̃ ab abbate.de capel.mo.c.vnico.lib.vj. Solu.vt in gl.septuo.quam singu.nota.in eo q̃ dicit iura que dicunt de monachis ne soli maneant in capellis, intelligenda de claustralibus qui reuocari possunt ad claustrũ.secus in illis qui instituuntur in perpetuũ ad curam qui nihil habent cõmune cũ monasterio:qđ dic vt in gl.z ex hoc no.ℒaud.vnũ casum in quo monachus potest esse solus.i.sine socio religioso extra monasteriũ.secũd⁹ casus est si sit eps ecc'lie secularis. de renũ.nisi.ad fi.ſz si monachus hz cõtinuã habitationẽ in monasterio,sed fructus hz separatos longe a monasterio in loco vbi hz domũ z familiã ad colendũ agros:sicut sunt officiales monasterij̃:vt prepositi,et sacriste,z quocũqz nomine vocent̃:tunc debet habere socium sui ordinis.qđ aũt nõ claustralis non possit ad claustrum reuocari, probat ℙau.qz si in monasterio erat numerus z loco istius cum recessit de monasterio fuit alius surrogat⁹: si nũc reuocaret̃ ille: rũperetur numer⁹ qđ fieri non dz nõ auctis facultatibus.de cõsti.cum ℳ.de prebẽ.pro illorũ. vel surrogatus excluderetur, qđ etiã fieri nõ dz sine sua culpa.lvj.dist.satis peruersum. de cõsti.c. ij̃.Itẽ q̃ nõ teneat̃ habere socium sui ordinis, ꝓbat ℙaul.qz tenetur ad officiũ secularium clericorũ ſm ritũ illius ecclesie ad quam a transiuit:vt no.xvj.q.j.c.ij̃.z per ℐof.in sum.eo.verñ.lz nunqd. de cele.miss.cle.ij̃.in gl.pe.dz ergo habere socium secularẽ sine quo celebrare non dz.de conse.dist.j.hoc quoqz.de vi.z hone.cleri.vt quisqz.z inutiliter haberet monachũ.Steph. dicit q̃ etiam monachus promot⁹ ad eccl'iam secularẽ dz habere socium sui ordinis si redit⁹ sufficiunt:ꝓ quo bene facit.e.ti. qđ dei.z in eo qđ dicit gl.rationẽ non cõcurrere.quare abbas talẽ monachum cum quo nil habet cõe sociare debeat de suo claustrali. dicit Steph. q̃ abbas dando licentiã monacho transeundi ad hoc beneficiũ videtur se obligare ad dandũ sociũ.poterit tñ abbas socium reuocare ad claustrum,sed loco eius tenetur alium surrogare.dic qđ verior est opi.gl.quatenus querimus de necessitate:de honestate aũt vera est opi.Stepha.z sic loquitur.c. qđ dei.z hodie vt etiã dicit gl.solũ in claustralibus obseruat̃ q̃ habeant socium sui ordinis.¶Quinto oppo.in eo qđ dicit q̃ ii prioratus non sufficiunt duob⁹ monachis ponẽtur clerici seculares.nam etiã clericus secularis eget socio.de fil.ꝑsby.veniẽs.de vi.et hone.cleri.vt quisqz gl.cum titulo sol.q̃ clericus secularis debet habere seruitorẽ,non sociũ.z idẽ ℙau.z de hoc in seq.q.in fi.¶Quero in eo q̃ dicit q̃ prioratus debent esse sufficientes pro duobus, quales erũt isti duo.Sol.vt in gl.in ver.duob⁹.q̃ exponit duob⁹.i.priori et socio.¶Oppo.ad hoc de capel.mo.c.fi.gl.pro.sol.remittit ibi. ℙau.autẽ ponit solutionẽ de qua ibi, scz q̃ pluralitas posita in di.c.fi.in verbo monachos,respicit pluralitatem prioratuũ.concordat.xxxiij̃.q.ij̃.seculares.de eta.et quali.queris.¶Oppo.ad idem qz vltra priorem z socium erũt necessarij̃ etiam duo clerici ad seruiendũ maxime si curã habẽt alarũ,cũ presbyter sine clerico missam z alia sacramenta cõmode nõ ministret.de fil.presby. veniẽs.xxxviij̃.di.sedulo.z non sit dubiũ quin monachi pancioribus cibis contenti esse debeant.de consecra.dist.v.ne tales ꝛc. nunquã.Sol.ℒaud.q̃ si loquitur de beneficijs in quibus ad curã animarũ promouẽtur monachi poterunt esse soli sine socio,lz nõ sine seruitore.qđ dixi.s.in.iij̃.cõtrario. Si vero loquimur de

¶An monachũ. Adđ gl. in simili in cle.j.de priui gl. in cle.j.de reb.ec. non alie. doct.in cap.cum illorum. de senten.excõ.

¶Pleno iure. Adde glos.j.in.c. cõquestus. de fo. cõpe.z ibi doc.in gl.in ℣b.pleno iure.in.c.abbas.de priui.li.vj.z ibi docto. abb. in.c.auditis.in.iij̃.no.de prescri. abbas in c.ô monachis. in iij̃.col.℣.v.z.vlt ô ꝑben.abbas in.c. qm̃.in.j.no.de priui.et ꝑ Anto.de but.q̃ñ.xix.incip. q̃re hic agit̃ in.ij̃. col.℣fi.itẽ z satis.

alijs bñficijs: tũc si eq̃ bñ possunt viuere duo monachi vt duo clerici, z ad hoc se obligant, vel cum artificio vel parẽtum adiutorio: non remouebunt. de capel. monacho. c. fi. vbi de hoc. de priuile. c. j. in fi. li. vj. z si nullo modo possunt viuere duo, z inuenitur vnus presbyter qui velit solus z per se locum regere: monachus expelletur, z sacerdos ponetur: vt hic. z hoc vltimũ vult etiã gl.
2 in verbo, futuris. ¶ †Secũdo quero in eo quod dicit prioratus vntendos per locorũ ordinarios, quid de prioratibus exemptis. dicit Za. Joã. and. sibi rescripsisse q̃ per hanc literam ibi, locorũ ordinarios. probatur qs̃ pro vnione exemptorum recurri debet ad papam. arg. de temp. ordi. cum nullius. in fi. li. vj. de priui. authoritate. z de verbo. signifi. veniens. eod. lib. qs̃ dicit Za. videri verum in vnione exemptorum locorum adinuicem faciẽda. z eo casu quo subsunt pape immediate. secus si alĩ: quia tunc cõsensus eius sufficit: nec requiritur licentia pape. qs̃ intelligo verum quando subsunt illi pleno iure: tunc enim intelligitur habere iurisdictionem quasi episcopalẽ, per id quod not, Jnno. de trãsac. c. ij. z. s̃. de reb. eccle. non alienã. cle. j. gl. de episcopo. z dixi. s̃. in. j. notabili. pro hoc optime. de priui. abbates. coniuncto prin. et fi. lib. vj. Jn hoc tamen alĩ aliter: sed primum verius: z sic respon-
3 di in questione facti. ¶ †Tertio quero circa id quod dixi in prozi. q. quid si episcopus ecclesiam sibi subiectam in qua abbas exemptus habet institutionem et destitutionem rectoris vult vnire monasterio exempto. Za. qs̃ potest argu. quod me. causa. cum dilectus. in fi. j. gl. z de priuile. tuarum. in prin. p̃ hoc quod
4 not. de restitu. spoli. olim. j. z de dona. inter dilectos. ¶ †Quarto quero qui cõprehendãtur in verbo ordinarios. dicit Zap. qs̃ episcopi et superiores ad quos. de iure communi hoc pertinet. de excess. prela. sicut. vel quibus competit ex priuilegio vel cõsuetudine prescripta. de prescrip. auditis. de excess. prelato. accedentibus. ¶ Quinto quero an per legatũ de latere poterit hec vnio fieri. dicit Zap. q̃ fic. z multo fortius q̃ per illos, de quibus. s̃. q. prozi. nam legatus non indiget consensu abbatum, licet alĩ indigeant: vt hic. facit de offi. lega. dilectus. de elec. si abbatem. li. vj. de offi. leg. c. j. z. ij. eo. lib. de verbo. signi. c. j. primo responso. eo. lib. de hoc dixi. de cõfir. vti vel inuti. c. fi. ¶ Sexto quero an sede vacante posset capitulum istam vnionem facere. Zap. q̃ sic, dũmodo nil depereat de iure episcopali: alĩs non potest. facit quod no. de ma. z obe. c. vnico. li. vj. z simile qs̃ no. de re. permu. cle. vni
5 ca. vbi dixi. q. xj. ¶ †Septimo q̃ro an prelat⁹ inferior episcopo, vt abbas, prescribere possit potestate vntẽdi beneficia. gl. approbat dicẽs q̃ sic: cum hoc sit iurisdictionis, nõ ordinis. dicit tamẽ exigit titulum vel tempus cuius contrarium nõ sit memoria. qs̃ dic vt in ea quam no. Steph. s̃. de reb ecclie. non alie. cle. si vna. in prin. vbi dixi de hoc in. q. vj. tenet cõtrarium dicens qs̃ quelibet ecclesia debeat habere suum rectorem. z si per vnionem fiat contrarium hoc est cõtra ius. cum ergo vnio permissa sit episcopis, intelligitur inferioribus prohibita. de tempo. or. dilectus. inducit simile de institutione auctorizabili q̃ non prescribitur. de offi. archi. cũ satis. dic gl. veriorem per rationẽ in ea positam. z idem Zau. Pau. z Benz. ad rationem Steph. cũ dicit quod quelibet ecclesia debet habere suum rectorem. dic hoc verum qñ ipsa est titulus. per vnionẽ aũt titulus supprimitur: z ideo põt quis habere plura talia. de eta. z qualita. eam te.

¶ Monachus si assumatur ad prioratum in quo curam exercet animarum per seipsum, an sufficiat annus. xx.

§. Ceterum. ¶ Oppo. q̃ vr̃ contrarietas in eo qs̃ primo exigit annum inceptũ in verbo, attigerit. secundo completum in verbo, peregerit. gl. concordat. sol. qs̃ hoc est de arbitrarijs. z idem Pau. Zaud. dicit qs̃ q̃ primo casu datur maius tempus. s. annorum. xxv. ideo fit relatio in alio vt sufficiat annus inchoatus vt fiat quedam compositio vt qui in vno grauatur in alio releuetur. simile quod no. de offi. ordi. cum vos. in gl. ij. z vtraq; sol. bona. ¶ Secundo oppo. in eo quod permittit prioratum curatum in non conuentualem conferri minori. xxv. annis: contra id de elect. cũ in cunctis. §. inferiora. z eo. titu. licet canon. lib. vj. sol. Paul. qs̃ hoc speciale in religiosis: vel q̃ hic de prioratibus curatis quando cura p̃ alios exerceatur: z sic non videtur curari. argu. de preben. super eo. lib. vj. non enim est de mente iuris q̃ claustralis per se exerceat curã populi. de capel. mo. c. j. si aũt curam per se exerceat: dicit Pau. standum contrarijs: quia debet attigisse. xxv. annum, cum non possit in minori etate esse sacerdos. de etate et qualita. cle. generalem. z de hoc vlti. j. q. seq. z hec solu. placet. qs̃ enim sit speciale
1 in religiosis non bene pbatur iure vt dico in sequẽ. q. ¶ †Quero si monachus assumatur ad prioratum in quo curam exercet per seipsum, an sufficiat annus. xx. videtur q̃ non, per ea que dixi. s̃. contrario prozi. Jn contrarium est litera in verbo, z si glo. in hoc verbo, z fi. tenet primum. z idem Pau. vt dixi in prozimo contrario. Jdem etiam Zaud. Benz. ad contrarium. dicit glo. quod istud, et si, venit ad tollẽdum id quod aliqui dicebant hoc casu sufficere etatem minorem. xx. anno. dummodo sit maior xxij. Idẽ dicit Ben. q̃ hic cessat arg. a contrario ex quo contrarium reperitur in iure. non enim recedendum est a. §. inferiora. q̃ non inuenitur expressum q̃ in hoc sit religiosus melioris conditionis q̃ secularis. z vtraq; so. vera: vt in hoc glo. in fi. pro hoc ff. de postulan. l. j. §. puerittiam. ¶ Secundo quero an episcopus
4 possit in prioratibus cõuentualibus dispensare in minori etate. Paul. quod non. per. c. vnicum. de eta. z quali. libz. vj. nam tales prioratus sunt curati ratione collegij z psonarũ ipsius in quos habet prior iurisdictionẽ z penitẽtiale fori. de offi. ord. quanto. z de ma. z obe. cum in ecclesijs. s̃. eo. tit. §. sane. quo vero ad forum cõtentiosum quod prelatus collegij nõ habet iurisdictionem in suos parochianos, sed quo ad penitẽtiale sic: et dicit Pau. q̃ de iure parochiali est celebrare, diuina sacramenta ministrare, et alia de quibus not. Jnno. de parochi. sub rub. z sẽm hoc dicit Pau. intelligenda que not. ij. q. j. nemo. de offic. ordi. cũ ab ecclesiarum. sed dic melius vt ibi de hoc dixi.

§. Qui autẽ. ¶ No. ibi, collationis vel commissionis, qs̃ abbas in collatione suorũ beneficiorum põt vti his verbis: tibi cõferimus. vel. cõmittim⁹. iuxta materiã de qua loquimur. l. di. qd est. ¶ Oppo. in eo q̃ vult eos qui habuerint prioratus etiã conuẽtuales teneri ad sacerdotiũ: contra id. de elec. statutum. libz. vj. Solu. vt in gl. j. que dicit qs̃. c. licet canon. iunctum cum. c. statutũ. preallega. nõ habent locum in prioratibus conuentualibus: qs̃ bene probatur hic. ¶ Secũdo oppo. q̃ litera videtur sibi contradicere. nã in verbo, habuerint. videtur includere etiam promotos ante hanc cle. z ẽtrariũ videtur velle in verbo, collationis. glos. non dicit. sol. q̃ respectu prius habitorũ dicẽdum est tempus currere a tempore quo hec constitutio ligauit. z idem vult Zaud. nam in verbo, habuerint. subaudit amodo, id est post tempus huius cle. vt sic hec cõstitutio sit noui iuris pmulgatoria, non antiqui declaratiua. de consti. c. fi. ex hoc infert q̃ si ante hãc constitutionẽ aliquis monach⁹ homicida volũtarius vel alius ineptus etiam ex culpa sua ordines assumendo, de qua culpa satisfecerat, adeptus fuerat dispẽsatiue tales prioratus, quod poterat: cum cẽseatur simplicia. de cler. pugnã. in duel. Henricus. in fi. z ibi nota. de preben. hec constitutio nec pena eius hunc arctasset p̃ ordinibus assumendis. qs̃ etiam tenet Benz. q̃ ex quo cũ tali fuerit dispensatum, non est locus querele. de accusa. super his. de schisma. c. ij. ex hoc nota q̃ clausula sequens non refertur ad omnia superiora quando ex tali ratione induceret absurditas seu rectus intellectus. de dona. cum dilecti. hoc enim casu verbũ collationis, refertur solum ad prioratus habitos post hanc cle. nã si refertur etiam ad prioratus habitos ante hanc cle. si quis habuisset per annum vel plus ante hanc cle. nam non competeret sibi aliqua dilatio: z sic puniretur sine culpa. ¶ Tertio op. in eo q̃ disponit prioratus vacantes ex eo q̃ isti nõ fuerũt p̃moti ad sacerdotium eis non conferri ea vice: nam facile erit illudere hanc dispositionem conferendo vni de quo scitur q̃ nõ acceptabit: z postea cõferendo ei q̃ priuatus fuerat. Solu. quidam exponũt ea vice. i. in illa collatione vsquequo facta sit cum effectu, ne leges fint ludibrio. de elec. cõmissa. lib. vj. verius videt standũ litere. nec presumi dz fraus. de renun. c. ij. li. vj. ¶ Quarto. oppo. q̃ nõ debeant adstringere priores nõ cõuentuales ad sacerdotiũ. aut eñ hmõi prioratus censent dignitates seu psonatus: z nõ possunt cõferri etiã si fint in. xx. anno cõpleto nisi cũ dispẽsatione dyocesani. de eta. z qua. c. vnico. li. vj. cuius ẽtiũ dz in. d. §. p̃cedẽti vbi nõ reqrit dispensatio. aut cẽsentur bñficia curata: z tũc nõ possunt cõferri ante. xxv. annũ. de elec. licet canon. li. vj. cui⁹ contrariũ dicit in. d. §. Si ergo nõ sunt dignitates nec curati, q̃re cõpellunt habẽtes ad sacerdotiũ? Sol. Zaud. q̃ verũ est q̃ nõ sunt dignitates nec psonat⁹ rõne p̃dicta. ex quo infert q̃ nõ poterũt esse delegati apostolici. de rescri. cle. ij. dicit etiã q̃ nõ sunt eccl'ie curate sed potius simplicia bñficia rõne predicta: sed per hoc nõ soluit ẽtiũ. Benz. dicit q̃ licet nõ sint dignitates, psonatus, vel curati, cõpellũtur tñ ad sacerdotium. vt hic: z in hoc grauãtur, sed in alio releuant s. in etate. s̃. §. prozi. arg. ff. de iureiu. cũ qui. Ex hoc no. Pau. q̃ si quis prioratũ talẽ consequitur in. xxi. anno inchoato: tenere põt absq; sacerdotio vltra biẽniũ. et est spãle in religiosis. ¶ Quero in eo q̃ pmittit ex causa rationabili a sacerdotio abstineri, q̃ erit causa rõnabilis. gl. vt infirmitatis. sol. ¶ Sexto quero an cessante causa rationabili possit esse casus in quo excusant a sacerdotio. Zap. q̃ sic, si cũ eis fuerit dispensatũ. de elec. cũ ex eo. lib. vj. et hoc in nõ exẽptis: vt ibi in verbo, subiectas. vbi de hoc p̃ Archi. et idẽ Pau. j. §. seq. vbi dico in. iij. notabili. cũ exẽptis vero papa vel delegatus de latere dispensabit. de priui. authoritate. lib. vj. vel fm Zap. etiã ordinari⁹ dispensare poterit ad institã exẽptorum. arg. de pscrip. veniens. de sen. excõ. demoni. z qs̃ ibi not. de priui. c. j. li. vj. z qs̃ ibi no. de sen. excõ. religioso. e. li. possunt etiam fm Zaud. dispẽsare hoz abbates si hoc habent ex priuilegio vel consuetudine

consuetudine prescripta. de prescrip.auditis.de excess. ꝑlato. accedentibus.de offi.archi.dilecto.z quod in eis not. z de preben. cum singula.z.ſ.eo.c.ſ.ad hec.

1 ☞ Monachus potest abesse a monasterio causa studiorum.
2 Professio an possit fieri i manib⁹ monachi sine licētia abbatis.
3 Viator seu peregrinus si intrat nauem siue tabernam, nec ostendit res quas habet: postmodū dicit se perdidisse certas res: an sit standum eius iuramento.
4 Quid si res sunt remisse in naue vel taberna, caupone vel nauta ignorante: postea sunt furto amisse.
5 Consuetudo qꝫ monachi obtinentes prioratus habeant vocem in electione abbatis, an valeat.
6 Licētia vt monachus possit ire ad studium per quē dari possit.
7 Episcopus si dat licentiam eundi ad studium pro pecunia an cōmittat simoniam.

ſ. Sane. Not. casum in quo requirit expressa ꝓfessio: et dicit Ben. qꝫ hoc est ius nouū quo ad administrationes: ꝛ quo ad dignitates idē statutū erat. de elec. nullus. lib. vj. pro hoc qꝫ de ꝓfessione no. de reg. cle. cos. z qꝫ ibi no. qualiter fieri debeat professio, colligit. xx. q. i. vidua no. xxvij. q. j. vidua. et ꝓ Archi. de regu. c. j. et in regula Benedicti. c. viij. z dicit Laud. quod dꝫ profitēs ꝓmittere tria substantialia religionis: paupertatē, obedientiā, z castitatē. ex hoc infert non sufficere qꝫ quidam faciunt qui ꝓmittunt solā obedientiā: z de hoc in. d. cle. eos. vbi dixi. q. ij. ¶ Secdo. no. casum in quo dānat consuetudo. de hoc in gl. no. z dicit Benz. qꝫ nisi fuisset sublata consuetudo, non tolleretur ꝓ hanc cle. de cōsti. c. j. li. vj. ꝓ hoc qꝫ no. de reli. domi. c. vlti. de priui. c. j. li. vj. ¶ Tertio no. id qꝫ no. gl. collige. z idē
1 Pau. ¶ †Quarto no. qꝫ ex causa studiorum[a] pōt monach⁹ abesse
a a monasterio. z dicit Paul. qꝫ ob hoc satis posset habere locum episcopalis dispensatio. de qua de elec. cū ex eo. li. vj. not. de offi. vica. cle. nā ꝓ hoc qꝫ dixi. ſ. ſ. proxi. in fi. ¶ Quinto no. qꝫ etiam ex alia causa rationabili q̄ ex causa studiorū pōt monachus abesse a monasterio. z exēplifica de causa rōnabili vt in gl. ꝓpter. in ea ibi, inimicitias. de elec. bone. de renun. ad supplicationem. ¶ Opp. qꝫ possit administratio cōmitti monacho etiā non professo: pōt enim esse administrator parochialis ecclesie quam pōt habere etiam tacite professus, sicut z nullo modo professus. arg. de elec. cle. j. in fine. Sol. Paul. intelligēdo hic de administratione que cōsuevit ꝓ religiosos tantum gubernari. arg. de suppleu. neg. prelato. cle. vnica. ¶ Secdo op. ad idem de eo qꝫ no. Egi. de elect. cū in magistrum. vbi dicit in tēporalibus administrationibus posse prefici non professos. gl. reprobat. Sol. z idem Pau. qꝫ illud dictū Egi. nō est verum per. c. de elec. nullius. qꝫ extenditur ad hunc casum: vt hic patet. ¶ Tertio op. in eo qꝫ dānat consuetudinē de non residendo cū tamen valeat. de consti. cum oēs. in vlti. glo. de elec. dudū. in glos. penul. Sol. Pau. qꝫ hic speciale.
2 aliās ꝓcedit cōtrariū. z dic qꝫ ratio specialitatis est: qꝛ hic dānatur consuetudo ꝓ hoc qꝫ dixi. ſ. in. ꝑ. notabili. ¶ † Quero in eo quod dicit de professo si fiat professio in manibus monachi sine licētia abbatis. Matth. refert. qꝫ not. Hosti. in summa qui cleri. vel vo. ſ. qui vouens. versi. vel si. z se. vbi dicit qꝫ non valet: qꝛ monachus non potuit obligare monasterium ꝓ fitenti. nec ꝓfessum monasterio: cum sit quasi matrimonium spirituale. ff. nau. cau. stab. l. j. ſ. nautarum. versi. sed de execu. ff. cōmuni. predio. l. j. qꝫ
b tenet Inno. in regula, porrectum. Bos. dicit quod professio facta[b] in manu etiam priuate persone valet. xx. q. j. vidua qui cle. vel vo. insinuante. z. c. veniens. Spec. de sta. mona. ſ. j. ver. xix. dicit opi. Hosti. ꝓcedere quo ab bona. Sed opi. Bos. quo ad obligationem dei: qui cle. vel vo. rursus. de hoc per Archi. de reg. consti. z dic qꝫ professio facta in manibus eius qui non pōt incorporare religioni nō hꝫ effectum vt dissoluatur matrimonium contractum sicut dissoluit professio valida. de vo. c. vnico. li. vj. z hoc in professione expressa. sed in tacita vī hoc exigi. tñ etiam tacitam puto non sufficere nisi fiat eo sciente qui pōt incorporare religioni. de reli. constitutionē. li. vj. qꝫ dixi in. d. c. porrectum. in fi. tñ ficut professio facta in manibus nullius obligat deo ad instar voti simplicis: ita z facta in manibus illius qui nō potest in
3 corporare religioni. z ad hunc intellectum ꝓcedit dictum Spec. ¶ †Secdo qro si peregrin⁹ intrat nauē vel tabernā z non ostēdit res quas hꝫ, z postea dicit se ꝓdidisse certas res: an debeat stari eius sacramēto. Matth. q̄rit z videtur q̄stio impertinēs. sed habuit respectū ad ſ. nautā. alleg. s̄. q. proxi. z id qꝫ dicit in prealle. l. j. nau. cau. sta. vbi naute caupones z stabularij tenent de eo qꝫ
c ceperint. ad questionem autem arguit Matth. qꝫ fit credendum iuramento peregrini: quia non est verisimile qꝫ deieret. C. de sacrosanc. eccle. sancimus. contrarium tenet per. c. fi. de iureiur. qꝫ
4 facit ex eo quia non defertur iuramentum nisi quando precedit semiplena probatio: vt ibi. nec est locus. c. fi. qꝫ me. cā. ¶ †Tertio quero circa hoc si res remisse sunt in naui vl taberna ignorante caupone vel nauta, z sunt amisse furto. Spec. de fur. ver. quid si res. dicit nautam vel cauponem non teneri ex eo qꝛ non tenetur nisi quando sibi consignātur. d. l. j. qꝫ dic vt in. d. ver. quid si res. ¶ Quarto quero in eo qꝫ dicit de obtinentibus administrationes extra monasterium non permittendis in monasterijs an locum habeat in omnibus. Laud. dicit qꝫ loquitur de prioratibus vel administrationibus habentibus domos extra monasteria. secus de his qui habent residentiam in monasterio, licet extra longe a monasterio habeant reditus: qꝫ esse potest ex consuetudine que est rationabilis: nisi per ea impediatur hospitalitas vel vtilitas loci. et alia bona que ibi residendo faceret: tūc enim non esset seruanda. de cōsue. c. j. z. c. ex parte. idem Benz. inducens ꝓ hoc verbum residere, quod denotat hic loqui de his qui habent domicilū extra monasterium alias sola domus vel reditus seu possessio non cōstituit domicilū. ff. ad municip. l. libertus. ſ. sola.
5 no. de rescrip. dilectus. ij. dixi de fo. compe. ex parte. ¶ †Quinto quero in eo qꝫ dānat consuetudinē de non residendo in prioratibus, an per hoc dānatur consuetudo que habet qꝫ tales habeāt voces in electione maioris abbatis. gl. no. ibi, z no. dicit qꝫ nō. et idem etiā Paul. ¶ Sexto quero in eo qꝫ dicit de causa studiorū,
c si clericus ‘ vadit ad studium, an debeat habere fructus beneficij. Matth. refert Archi. tenere qꝫ sic: si de licentia prelati vadit: per. c. xxxviij. di. de quibusdam. qꝫ dicit Hosti. de magistris, sup specula. procedere solum in studentibus in theologia. Archi. vero dicit idem si in iure canonico: nam canones descendūt ex veteri z nouo testamento. de accusa. qualiter. ij. Sol. Matth. nihil approbat. dic qꝫ verior est opi. Hosti. nā priuilegiū speciale conceditur studentibus in theologia. d. c. sup specula. qꝫ est extendendum. tamen qꝛ equū est in huiusmodi late interpretari standum videtur opi. Archidia. quod dico de cleri. non resident. tue. q. viij.
6 ¶ †Septimo quero in eo qꝫ dixi. ſ. q. proxi. de accedentibus ad studium cum licentia prelati, quis possit hanc dare. Matth. refert qꝫ not. Inno. z Hosti. de cle. non resi. relatum. dicentes qꝫ prelati etiam circa episcopum hec possunt. qꝫ tenet frater Aluarus: licet quidam dicant ēpm solum hoc posse: qꝛ prelati ordinatores in cunctis. xxv. di. perlectis. primū versus. de hoc de elec. licet canon. in gl. penul. et sup ea. ¶ † Octauo quero si episcopus ꝓ pe-
7 cunia dat licentiā eundi ad studiū. dicit Matth. qꝫ non cōmittit simoniā: sed est turpe lucrū. arg. j. q. iij. vendentes. et peccat mortaliter: qꝛ dat ꝓ pretio qꝫ gratis debet. ¶ Nono q̄ro si dat licentiam eundi ad studiū: sed non habēdi ibi prebendā nisi certo pretio dato. Matth. dicit Aug. tenere qꝫ si clericus de iure debet eā habere in scholis: cōmittitur simonia ex parte episcopi, z non ex parte clerici. ar. j. q. iij. quesitum. sed si de iure habere non debet: cōmittitur ex parte vtriusqꝫ. de simo. nemo. dilectus. ij. dic vt in proxi. q. quod non est simonia: quia non datur spirituale ꝓ tēporali, sed temporale tantum. i. reditus beneficij. est ergo potius turpe lucrum.

1 ☞ Monachi debent ordinari ad abbatis monitionem.
2 Monachus potest se excusare ne ordinetur ex causa legitima.

ſ. Ad ampliationē. ¶ † Not. qꝫ monachi ad monitionem abbatis debēt ordinari. z dicit Laud. qꝫ dicit de monitione abbatis: quia abbate impediente nō possunt ordinari licet velint. de tempo. ordi. ad aures. nam que in monasterio sunt agenda, omnia consistunt in dispositione abbatis: et ei obediendum, quamuis graue preciptat, dumtamen non impossibile. dicto. c. ad aures.
b ¶ †Secundo no. qꝫ monachus potest se excusare ab ordinibus
2 ex causa legitima. Et dicit Ben. qꝫ si abbas nolit eum admittere: poterit monachus ꝓ viam supplicationis adire superiorem ad instar serui de seruitio domini cōquerentis. arg. ff. de sta. ho. l. j. institu. de his qui sunt sui vel alie. iu. ſ. pe. quod not. de appel. de prore. de iurepa. nullus. de accusa. olim. et quod not. Inno. qui cle. vel vo. insinuante. Et not. id quod dicit gloss. in hoc verc bo, legitima. z in ea ibi, nullus. z quod not. Innocen. qui cle. vel vo. insinuante.

ſ. Rursus. ¶ Not. quod in monasterijs dꝫ teneri magister. et dicit Laud. quod ideo dicit idoneus: qꝛ nullus z inutilis equipollent. de trāsla. c. ij. ¶ Secdo not. qꝫ monachi debent instrui in scientijs primitiuis: z exponit Pau. in grāmatica, logica, z similibus. xxxvij. di. si qs grāmaticam. z. c. de quibusdā. ꝓ hoc. ff. de excu. mu. l. ij. ſ. fi. de mune. z hono. vt gradatim. ſ. vlti. optaret Benz. qꝛ etiā teneretur magister qui instrueret in iure canonico: qꝛ cum mittūtur ad studia, fiunt aliqñ discoli. ¶ Quero si abbas dicit facultates non sufficere. Sol. vt in gl. z in ea. in fi. z de elec. cum ex eo. lib. vj.

1 ☞ Monachi debent abstinere a carnibus.
2 Monachi an possunt habere proprietatem alicuius parue rei.
3 Correctio vel punitio monachi vel cognitio causarum ciuilium inter monachos ad quem ꝑtinet.

ſ. Premissa. ¶ † No. qꝫ monachi dēbit abstinere ab
1 esu carniū. et dic. Laud. qꝫ b⁹ p⁹ssime

a ¶ Ex causa studiorum. Adde. c. ij. ne cle. vel mo. lib. vj.

b ¶ Quod professio facta. Adde doct. in ca. porrectum. de regul. Pau. & lea. in cle. eos. de regu.

c ¶ Si cleric⁹. Adde abba. in. c. tue. de cleri. non resi. Fride. de se. consilio. cclvj.

obseruant: z hoc ex desidia abbatũ qui dũ carnes sibi nimis sapiunt, nõ audent subditis denegare: z sic prestãt malũ exemplũ. de vo. magne. ¶ Scõo not. id qs no. vlti. glos. que hoc vult. ꝙ qz per hanc cle. innouaĕ dispositio. c. cũ ad monasteriũ. ideo dissuetudo circa prescripta nõ iuuat. z dicit ℙaul. ꝙ p hãc innouationẽ tollit consuetudinẽ precedẽtem. dic ꝙ gl. cautius loquitur de dissuetudine: id est non obseruãtia: vt sit sensus ꝙ si dispositio. c. cũ ad monasteriũ. nõ erat in obseruãtia, per hanc cle. innouaĕ: et debebit obseruari. ſz si ponaĕ ꝙ inducta esset cõsuetudo cõtra illud. c. talis que valeret illa non tolleretur ex quo non fit de ipsa mentio. de constitu. c. j. lib. vj. potuisset aũt induci ſm ea que dixi de consti. c. fi. ¶ Quero in eo ꝙ dicit de vsu camisiarũ que camisie phibẽtur monachis. Solu. phibentur linee. d. c. ad monasterium. z dicit ℒaud. ꝙ etiã phibentur serice. ſ. eo. cle. in prin. Idẽ dicit de alijs mollibus vestimẽtis pari rõne de ꝑsti. translato. qs tñ dic vt in seq. q. ¶ Scõo quero an possint vti vestib⁹ factis de coctono ꝙ dicitur fustaneũ seu pignolatum vel vestibus gracilinis z delicatis factis de lana. videtur ꝙ non per ea que dixi in proxi. q. cõtrarium tenet ℒaud. qz omnia que nõ sunt phibita in regula Benedicti licẽt monachis. si tñ alĩs sint honesta. xvj. q. j. sunt nonnulli. de vita z hone. cleri. quoniam. ſ. ea. clemẽ. in prin.

2 ¶ † Tertio q̃ro in eo qs dicit de abdicatione ꝓprietatis, an indistincte phibeatur monachis ꝓprietas cuiuscũqz rei etiam exigue. dic ꝙ sic. d. c. cũ ad monasteriũ. xij. q. j. nolo. z. c. non dicatis. ¶ Oppo. ad hoc: nã põt cõtingere ꝙ erit monachus orphanus parẽtibus z omni tẽporali auxilio destitutus z forsan denudatus. nec forsan a monasterio succurrĭt ei de vestib⁹: qz in plurib⁹ monasterijs male seruatur pitio vestiarij: ergo dura lex q̃ prohibet eum habere aliquid proprij. dicit ℒaud. ꝙ hoc nõ obstante nõ dz habere proprium. Idẽ ꝙ si fraudulẽter fine abbatis voluntate tenet pecuniã maxime vsqz ad mortẽ nõ est eius miserendum. eo. ti. super quodã. z. c. cum ad monasteriũ. sed si sciente abbate tenet paratus tradere quoties req̃situs erit ab abbate, non censetur ꝓprietarius, pro hoc qs not. in. d. c. cum ad monasterium. nec ex hoc dicitur abbas dispensare super proprio. qs non potest. d. c. cũ ad monasterium. esset enim dispensatio tunc tantum quando vellet abbas monacho permittere ꝙ haberet ꝓprietatẽ nomine ꝓprio. ¶ † Quarto quero generaliter ad quem pertinet correctio z punitio monachi vel cognitio causarum ciuilium inter monachos. Ioã. de lig. late prosequitur in quo non expedit instare. de offi. ordi. quanto. et ibi dixi.

a ¶ Nam sine macula. Adde ad ea xxij. q. iij. c. ecclesia Christi. de pe. distinc. j. c. oibus. xxiij. q. j.

b ¶ Quod nomie. Adde gl. magnã in fi. in. c. indẽtatibus. de elect. lib. vj. doct. in clemen. j. de elec.

c ¶ Monasteria. Adde Inn. in. c. dilecto. de off. archi. ℙau. de lea. in cle. frequẽs. de excessibus prela.

d ¶ Singulis annis. Adde archi. in. c. epm. x. qõ. j. domi. in. c. venerabili. de censibus.

e ¶ De verbo debeant. Adde gl. z doc. i. c. fi vir. de adul. gl. i. c. j. xxv. q. j. gl. z ibi Abb. in. c. proposuit. de appel. Abb. i. c. j. de despon. impu.

f ¶ Licet capitulum. Adde gl. in cle. multorum. de here. Jo. an. in. c. a fi. de sup. neg. pla. lib. vj. in no.

g ¶ An ordinarij. Adde ℙauinũ in tractatu de visitatione.

Religio naufragium patitur vbi disciplina contennitur.
Ordinarij visitant monasteria monialium etiam exempta.
Monachorum species sunt due.
Visitatio monasteriorum debet fieri singulis annis.
Monialium nomine no cõprehenduntur monasteria virorum.
Quid si sint duplicia.
Ordinarij qui sunt qui debent visitare monasteria monialium.
An aũt ordinarij poterunt hanc visitationem alteri cõmittere.
Quid in monasterijs subiectis sedi apostolice que solent visitari per visitatores capitulorum prouincialium. vide.
Quid de monasterijs albarum per quos visitantur.
Visitatio monasteriorum monialiũ dz fieri singulis annis: an sufficiat ꝙ fiat in fine primi anni z in principio secundi.
An autem hec visitatio possit iterari.

ATendentes. Glos. j. in effectu sumat vel scõm ℙau. hoc dicit. Moniales q̃ nulli subsunt nisi papa: z canonici seculares per ordinarios: z alie exempte per suos prelatos debẽt annis singulis visitari. et ponit numerum personarum visitationi interesse debentium. ¶ † Not. qs vbi disciplina contẽnitur religio naufragatur. de hoc in glos. xlv. di. z in ea ibi Sa. xxiij. q. iij. iustum. de hoc etiam in glos. quasi. et idem ℙaul. qui etiam dicit ꝙ huius discipline obedientia est que fidei meritum possidet. ix. q. j. sciendum. in fi. ¶ Secundo not. quod regularis honestas dicitur gloria. quod dicit Benze. intelligendum per dispositionem. status enim regularis obseruatus vt decet disponit obseruantem ad gloriam sicut z cetera bona. de summa tri. c. j. in fi. j. tit. j. simile qs ait apostolus ad Corinth. xv. miror propter gloriã vestram fratres de iureiur. z si christus. et alibi gloria patris est filius sapiens. ℙrouerb. xvij. z. xxv. xcv. dist. esto. in authen. constitutio que de dignitatib⁹. ſ. generale. col. vj. cum ibi nota. ¶ Tertio nota de macula euitanda in religione. nam sine macula [a] z ruga debet esse sponsa Christi. xxj. dist. quãuis. alias dãnationem perpetuam habebit si fidem charitatis qua sponte deo obtulit, adulterando Christum sponsum turpiter dehonestet. xxvij. q. j. c. j. z. ij. ¶ Quarto nota. de monasterijs monialium visitandis. z dicit ℙau. qs nomine [b] monialium nõ comprehenduntur monasteria virorum. ff. de leg. ij. si ita scriptũ fit. qz femininum non comprehendit masculinum: vt ibi. pro hoc qs no. j. ſ. statuimus. in gl. in abbatibus. ¶ † Quinto no. ꝙ monasteria [c] monialium etiam exempta visitant ordinarij. et dicit ℙau. ordinariũ dici qui iurisdictionẽ habet suo iure non alieno beneplacito. ff. de iuris. om. iu. more. de hoc in Spec. de offi. ordi. in prin. ex hoc dicit ꝙ hic appellatur ordinarius qui alias in loco habet visitare cessante exemptione. de cen. cum apostolus. ¶ Sexto not. ibi, videlicet que. ꝙ relatiuũ q̃ est restrictiuũ. dicit enim ℙau. ꝙ verbum exempta, precedẽs cõprehendisset omnia nisi fuisset adiecta hec determinatio. simile de sup. ne. prela. clem. vnica. ¶ † Septimo not. duas species monasteriorũ exemptorũ. de hoc. in gl. istorum. z idem ℙaul. dicens ꝙ litera ibi, nulli alij subiecta. non loquitur de subiectione proprij capitis que magis proprie est gubernatio, sed de subiectione totius collegij inclusi capite seu gubernatrice. de rescrip. cle. j. Ex hoc no. scõm ℒaud. ꝙ sunt tres species religiosorum. quedam subsunt ℙape immediate: quedã diocesanis. quedã superioribus non epis. ¶ † Octauo not. ꝙ visitatio monasteriorũ dz fieri singulis annis [d]. z dicit ℒaud. ꝙ hec specialis prouisio vincit generalẽ. de qua eo. tit. in singulis. z. c. seq. in quibus celebratur capl'm solum de triẽnio in triennium. dicit tamẽ ꝙ hec prouisio non tollit illam tanquã diuersam: qs etiã dico. j. q. vij. ¶ Mono not. de verbo, debeãt [e]. qs est necessitatis. ſz qñqz sapiat honestatẽ. de hoc in gl. vlt. quã fin. no. ¶ Quero de quibus monialibus loquitur hic. Steph. ꝙ de his q̃ profitent regulam Basilij, Bñdicti, vel Augustini. xvij. q. ij. pernicioſam. z idẽ de alijs approbatis q̃ ibi non exprimuntur: qz forte non erant inuente. facit. j. titu. proxi. cle. j. ¶ † Scõo quero in eo qs dixi. ſ. in. iij. notabili p hanc cle. nõ comprehendi monasteria virorũ. quid si sunt duplicia? ℙau. dicit ꝙ ſz nõ debeant esse duplicia. i. virorũ et mulierũ. xvij. q. ij. diffinimus. z. c. seq. tñ si fic sint: cõprehendunt. dic melio⁹ ꝙ si essent ꝑmista taliter qs in vno eodẽ monasterio essent: tũc questio haberet dubiũ: quo casu inciderem⁹ in illã. q. an tale monasterũ debeat cẽseri virorũ an mulierũ p id qs dixi de ꝑsti. ex lr̃is. de exce. prela. dilectis. tñ magis placeret ꝙ ipsas moniales visitaret ordinari⁹, nõ autem monachos: vt sic diuersitas sexuũ inducat iuris diuersitatẽ: pro hoc qs dixi in. iij. nota. Si aũt sunt permista eo mõ quo licitũ est ſ. per distincta monasteria. d. c. diffinim⁹. z. c. seq. tũc de monasterio monialiũ dic locũ hr̃e hanc cle. de viroz minime: censent em duo monasteria vitãda. ¶ † Tertio q̃ro in eo ꝙ dicit per ordinarios monasteria visitanda, qd intelligit p ordinarios. ℒaud. dicit qs diocesanos inducit. de offi. ordi. ordinarij. lib. vj. qs potius facit cõtra: vt no. de iurepa. cle. j. in gl. qd de inferioribus. ℒaud. dicit hic intelligitur de diocesanis. tenet Steph. qui allegat. xj. q. j. de persona. eo. tit. c. vnico. ſ. penul. z vlti. li. vj. de reb. eccle. non alie. cle. fi vna. ſ. ad hec. iuncto. c. sicut venire. de excel. prela. sed qs minime ordinariorũ veniant etiã inferiores prelati, inducit de offi. ordi. cum ab ecclesiarũ. z. c. irrefragabili. z eo. tit. ordinarij. li. vj. de iu. decernimus. de ma. z obe. c. fi. pro z cõtra extraua. execrabilis. ſ. ceterũ. gl. preal. Quid de inferioribus? tenet ꝙ hic etiam cõprehẽdunt inferiores. nã allegat hãc cle. inter alia iura, i qbus noia ordinariorũ cõprehendunt ẽt inferiores: qs placet p ea q̃ ibi no. z facit qs dico in seq. q. ¶ Quarto q̃ro presuppoſito qs dixi in xxj. q. ꝙ nõe ordinariorũ cõprehendũtur hic inferiores an cõprehendaĕ capl'm vacante epatu. videĕ ꝙ sic: qz succedit in iurisdictione. de ma. z obe. his q̃. z. c. olim. Ste. ꝛra: qz ſz capl'm [f] succedat epo quo ad ea que de iure cõi spectant ad epm: secus si de iure speciali, p hoc ꝙ not. de ele. scriptum. in gl. hoc ideo. hic ait visitatio spectat ad epm tanq̃ delegatũ apostolicũ. simile de heretico ad abolendam. Idẽ ℒaud. di. qs Joan. and. sup hoc ab eo consultus in. q. facti, idem rñdit ꝙ non: pro hoc qs dixi in. d. c. cũ olim. ¶ † Quinto quero an ordinarij [g] poterunt hanc visitationem alteri delegare. ℒaud. arguit qs non, per ea que no. Joan. and. de offi. ordi. ei. qs placet per illud. c. z. c. fi. de offi. deleg. ſ. is aũt. A contrario: qz ibi ꝑbabiĕ delegare is cui cõmittitur qs ꝑsonaliter visitet. secus ergo si non adiicitur ꝙ personaliter visitet: vt hic p hoc qs dico in seq. q. ¶ Sexto quero in eo qs dicit glos. in verbo, alia. ꝙ monasteria exempta q̃ subsunt non pape sed alijs superioribus, visitabũt ipsi superiores: quid si monasteriũ subest abbatisse maioris monasterij. gl. eo. arguit qs ordinarius possit visitare: qz ipsa maioz abbatissa hoc nõ potest, cum nõ põt exire. Contrarium tz, qz põt per aliũ visitare. z idem ℙau. z hoc facit pro eo qs dixi. ſ. q. proxi. ℒaud. contra: quia talis correctio vix bene fit per mulierem, cũ non sit officium muliebre. nam vna mulier parum appretiat aliã. Idẽ frequenter sunt socie criminis: et sic libenter vna aliam reuelat. ar. ff. de regu. iur. femine. de excel. prela. dilecta. de col. per totũ. primũ placet. et iste rationes parum vigent. ¶ † Septimo q̃ro de monasterijs subiectis sedi apostolice que cõsueuerunt p visitatores capitulorũ ꝓuincialium singulis annis visitari, sicut monasteriũ monialium brachieñ. an visitabitur p ordinariũ. ℒaud. qs sic: qz hec specialis prouiſio vincit generalẽ. de qua. ſ. eo. in singulis. z. c. seq. qs dixi. ſ. in. vij. nota.

Octauo

9 ¶ †Octauo q̃ro de monasteriis albarũ que cõsueuerunt visitari p abbates Cisterciẽ. credit Laud. q cũ ille habeant abbatem
10 Cisterciẽ. p superiorẽ p ipsum visitabuntur. ¶ †Nono q̃ro in eo q dicit visitationem faciendã singulis annis, an sufficiat q fiat in fine primi anni z in prin. scdi. gl. an sufficiat. remittit ad no. eo. tit. in singulis. vbi ꝛcludit q nõ: q sic posset differri in casu. c. in singulis. vsq; ad sex annos in p̃iudiciũ monasterij: nec sufficeret iuri volẽti q fieret de triẽnio in triennũ. hec idẽ Stepha. q visitatio fit ppter cõmissa corrigẽda, nõ ppter committẽda. si ergo prima fuit sufficiens: scda nõ habebit quid corrigat. Idẽ ¶Pau. q si in fine primi anni z in principio scdi hic fieret: nõ esset annꝰ inter primã z scdam, sed biennũ: vnde vr̃ q debeãt equaliter distare. arg. de cõsan. qs dilectio. vt putat ¶Pau. hoc precise verum quo ad. c. in singulis. q̃ litera ibi dicit de triẽnio in triennũ. Sz in casu nr̃o cessaret hec ratio si in tertio anno fieret in principio: secus si in fine. oi tñ casu remanet alia rõ: quia frustra fieret scda.
11 ¶ †Decimo quero an hec visitatio [a] possit iterari. gl. ea. dicit qs
a tñ semel in anno fieri dz: tñ ex cã põt iterari: dicẽs q hec lr̃a non ꝛdicit: nõ tñ dicit q̃re. z Steph. inducit contrariũ. xxv. q. j. c. j. qs nihil facit. z cum gl. tz ¶Pau. ad hãc lr̃am rñdet q respicit visitationẽ ordinariã z cõsuetã, q̃ fit etiã sine cã: nõ tñ p̃hibet iteratam si causa subest. põt ergo visitare toties aplica authoritate exempta quoties iure ordinario non exẽpta, cũ ponat sub eodẽ precepto. arg. de cõsti. trãslato. qs defendi põt ex authoritate gl. ꝛz de iure Ztiũ videt: q cessante hac cle. ordinarius nullo modo visitare põt mõasteria exẽpta: z hic nõ disponit nisi q singulis annis: nec dicitur semel tm̃. debet ergo intelligi quoties opus fuerit.

1 ☞ Monales nõ debent vti crinibus comatis.

2 Visitatores debent compellere monales vt seruent que ipsis a canonibus precipiuntur.

3 Monialium nomine an includatur abbatissa.

4 Monales an possint vti coma.

5 Visitatores monialiũ de quo p̃nt iudicare de ipsis monalibus.

§. Visitatores.

¶ No. qs monales nõ debent vti comatis crinibꝰ, et exponit Ben. comatis. i. crinatis vel comatis. i. in prolixũ extensis ad instar come eque, vt fit in Cathalonia. et hoc vltimũ est ad mẽtem lr̃e: vt vult gl. p hãc. nã in iure accepimꝰ p longis capillis. de vit. et ho. cle. clericꝰ neq; vñ etiã dz coma mulierũ, q comãt z in ptẽsum extendũt. cesaries virozꝫ a cedẽdo: q viri nõ sic ptensos capillos nutriũt vt dicũt deriuatores. de b. j. e. §. q. iij. ¶ Scdo no. q nõ debẽt vti vestibus virgatis. dicit Ben. nec partitis. s vi. et ho. cle. qm̃. pro hoc qs no. j. eo. §. dz in gl. z filia. ¶ Tertio not. qs non debẽt vti caputiolis. z dicit Bẽ. q cũ vsus certozũ caputiozꝫ z certi coloris hic interdicat: dat intelligi qs vsus aliozꝫ honesti coloris iuxta statũ religiõis eis permittit, potissime exposcẽte religionis frigiditate. ¶ Quarto no. q nõ debẽt vti coreis: et hec p̃hibent etiã laicis in ecclesijs z cimiterijs. j. de ce. mis. cle. j. z facit Exos. xxxij. cũ appropinquasset moyses ad castra vidit vitulũ z coreas z sequit et qs interfecit. xxvij. milia. xlv. dt. discipline. z de saltatrice, Dar. xliij. xij. q. iij. c. ij. ¶Paul. ¶ Quinto not. q visitatores primo debẽt incipe a monitiõe: ibi, inducãt. p̃mo ergo instruẽt z monebunt, nec statim fulminabũt: vt no. x. q. j. plaa cuit. ¶ Sexto no. casum in quo cessat exẽptio. ¶ † Septimo no. q visitatores debẽt ꝛpellere monales ad hec obseruãda remediis oportunis. et exprimit Laud. oportunis fortiozibꝰ q̃ dicat. eo. ti. periculoso. li. vj. dic q ibi ad finẽ loquit quo ad aliud q̃ hic: q ibi de clausura. z satis sufficit pena cẽsure eccl'iastice de q̃ ibi: dũmodo p̃lati exeq̃rent. nã ꝫ nõ fuãtes p̃nt aggrauare cẽsura. ¶ Op. q ea q̃ hic interdicunt monialibꝰ nõ debuerint interdici: q non sunt interdicta in regula Benedicti: z oia intelligũtur monachis p̃missa q̃ nõ sunt in regula p̃hibita. xvj. q. j. sunt nonnulli. Sol. Laud. q regula posita i. c. nõnulli. nõ hz locũ hic: z est rõ: q potuit papa b addere. qs dic vt. j. e. §. q. iij. ¶ Scdo oppo. in eo q p̃hibet monialibus incedere p vicos z plateas. videt emꝫ p̃mittere egressum de claustro, dũtñ non p vicos z plateas, ꝫtra id. e. ti. c. vnico. li. vj. So. gl. in ỽbo, incedat. supplet etiã ex cã honestatꝭ debent esse sub clausura: vt in ꝫtio. Laud. ỽo vr̃ velle qs ex cã possint egredi: vt accedẽdo ad eos qui eis subuenũt in necessarijs: alꝫs qd faceret pauperrima monialis cui portio diurna q̃ sibi dat a monasterio nõ sufficit. primum verius z paupertati monialium p̃uidet i. d. c. vnico. §. sane. ¶ Tertio op. q vr̃ lr̃a sibi ꝫdicere. ibi, atq; oia obseruãda. z ibi, q̃bus tñ quo ad alia. nam primo dicit ordinarios cõpellere monales ad oia obseruanda nõ obstã. exẽptionibꝰ: deinde dicit exẽptiõibꝰ nõ p̃iudicari quo ad alia. Sol. expone oia superius dicta, vel filia. p hoc gl. in ver. alia. z extra ista cõseruatur p̃iuilegiũ exẽptionis quo ad alia. qs expone vt gl. in ỽ. alia. ¶ Quarto op. ad hoc q ex hoc vr̃ inferri q ordinario visitãti nõ debebit ꝓcuratio cũ in alijs q̃ in exẽptis hic z filijbus sint exẽpte: vt dixi in p̃i. ꝫtio. gl. ea. dicit q per hoc nõ excludit ꝓcuratio tanq̃ annexa visitationi. vult dicere q eo ipso q iniungit visitatio, cõcedit z ꝓcuratio tanq̃ annexa. z idẽ ¶Pau. q intelligit hoc de visitatione ordinaria. secꝰ de pactionali vel cõsuetudinaria. de p̃scrip. cũ ex officij. de cẽsi. procurationes.

3 ¶ †Quero an nolle monialium [b] hic includat abbatissa. gl. ũ. qs
b fic. ¶ Op. ad hoc de eo qs no. de sen. exc. vniuersitatis. vbi aliud in abbate q̃ in monachis. ¶Pau. sol. referendo ibi not. dic vt ibi. ¶ Scdo q̃ro an q hic dz de monialibꝰ habeat locũ in sororibus. ¶Pau. q sic: q idẽ sunt. de ele. causam q̃. vbi de hoc: ꝫ vulgo distinguãtur. quidẽ emꝫ dicũt sorores eas q̃ subsunt fratribus relias quas moniales. de hoc ẽt dico. j. de ꝫsan. z affi. cle. vnica. q. xvj. ¶ Tertio quero in eo qs dixi. §. in. j. ꝫtio q papa potuit hoc de quibꝰ hic p̃hibere vltra regulã: an hoc fit verũ. vr̃ q non. nã ꝫsyderato statu nature nõ maiorẽ libertatẽ hꝫ papa q̃ monachus. cũ ergo monachꝰ non se obliget p totũ nisi ad ea q̃ sunt i regula: non vr̃ q papa possit vltra b eũ grauare. qs latiꝰ psequit Laud. declarãdo an papa possit auferre vel cõfirmare ea q̃ sunt de bo- a nis nature vel fortune vel gratie vl' glorie. z q bona nature non possit auferre, est. §. de re iu. cle. pastoralis. qs nec ꝫferre est. e. tit. cũ ad monasteriũ. in fi. de bonis vero fortune vr̃ q oia possit, ex q̃ p votũ z religionẽ monachꝰ velle z nolle a se abdicauit z sub iugo illiꝰ qui vicẽ dei gerit in terris oino se supponit. de ele. quozũdam. z. c. si religiosus. li. vj. põt ergo papa moderari z laxare statũ monachi quo ad bona fortune reservatis sibi necessarijs naturalibꝰ q̃ non possunt auferri, vt p̃xime dixi. Idẽ exceptis substãtialibꝰ religionis: sicut est abdicatio p̃prietatis, z cõtinentia: b qꝫ istis laxatis desineret esse religio in hoc monacho. d. c. cũ ad monasteriũ. extra substãtialia ꝫo põt restringere z relaxare p̃ut vult sicut de clausura. eo. ti. c. vnico. li. vj. vel de carnibꝰ p̃hibendis. de cõsecra. di. v. carnẽ. z filia: qꝫ he solẽnitates a ꝫstitutiõibꝰ ecclie p̃cedũt. de vo. c. vnico. li. vj. quas papa põt tollere. de elec. innotuit. de ꝫsan. nõ dz. de bonis gre dicit Laud. qs pape nõ est hec dare in effectu: ꝫ ei qui ipm vicariũ ꝫstituit ꝫ papa b possit dispositiue. j. q. j. eos. cũ se. c. de bonis gre nihil dicit Laud. sed satis relinquit solutũ p p̃xime dictũ: q si nõ põt dare bona gre, multominꝰ glorie: nisi disponendo de illa. dic quo ad id quod dicit de bonis fortune q papa ex cã disponere põt de monachatu etiã respectu substantialiũ: q illa pendẽt ex cõstitutione ecclesie:
4 qs dixi in d. c. cũ ad monasteriũ. in fi. ¶ †Quarto q̃ro in eo q dixi. §. in. j. nota. an moniales possint vti coma. gl. p hanc. arguit q sic: q in lr̃a p̃hibẽt eis copulatiue ne vtãtur comatis z cornutis crinibꝰ: ergo comatis nõ cornutis p̃nt vti. z idẽ ¶Pau. de hoc per Arch. xx. q. iij. c. ij. de ꝫsuetudine tñ in Italia tõdunt. vt dicit gl. et ¶Pau. z huic ꝫsuetudini stãdũ est: q est optima legũ interpres. ff. de legi. si de interp̃ta. de ꝫsue. cũ dilectus. ad. c. q̃cunq; xxx. dis. alleg. in gl. rñdet Benz. vt gl. q ibi de mulieribus secularibus z q ibi dicit de muliere vacãte religioni, intellige de religiõe fidei, nõ habitꝰ. arg. C. de postu. nemo. de epi. audiẽ. nemo. z ad copulã, z posita hic in tex. dicit q põt exponi p vel. vt frequẽter fit. ff. de ỽ. sig. sepe. not. de rescript. c. ij. nã frustra vr̃ fieri velit impositio si coma eẽt sibi velamẽ. Idẽ nõ vr̃ dr̃ia inter mulieres seculares et regulares: q̃ tñ sicut differũt habitu, ita debẽt i coma differre: fm eũ. qs plz. z p hac expone q z, ponat p vel: est q negatio que sequit ibi, nõ vtant. negat oia p̃missa separatim. vñ z, stat p nec. ff. de re. du. si is q ducenta. §. vtrũ. ¶ Quinto q̃ro i eo q dicit visitatores debere cõpellere moniales ad ea de quibꝰ hic: qbꝰ modis cõpellẽt. gl. per hoc z ¶Pau. latius dicũt q excõicãdo, suspẽdẽdo, vel interdicẽdo locũ capli, stallũ chori, vel incarcerãdo itra septa monasterij. de reg. c. vlt. de simo. dilectꝰ. z. c. qm̃. s. cle. p̃xi. §. fi qs. vel p disciplinã regule. d. §. fi qs. z de hoc etiã in sequẽ. q. ¶ Sexto q̃ro circa hoc an poterũt cõpellere exẽptas destituẽdo ipsas. gl. eadẽ dicit q non. z idẽ ¶Pau. qꝫ tũc non esset cõpulsio si esset perpetua, sed p̃uatio. p hoc qs no. Innn. et Hosti. de eta. et quali. queris. z de rescript. dilectus. vbi dicunt q generales visitatores non possunt aliquos amouere. pro hoc. s. eo. in singulis. et. c. seq. quod intelligit Hosti. nisi sint legati. de re iudi. cum. j. z A. de accu. qualiter. z. c. seq. ¶Pe. et Abbas dicunt qs visitator datus a papa potest amouere ab administratione: aliter nõ. d. c. in singulis. z. c. sequẽ. concludit ¶Pau. formã mandati inspicienda: z si ibi ꝫtinetur, inquiras z corrigas. potest amouere ab administratione: nam forte correctio aliter fieri non potest. arg. de accu. ad petitionem. ad iurium predictorum et verbũ correctionis depositionem cõtinet vt not. de verbo. signi. querenti. in gl. j. et si dicitur, inquiras, z sic seruare cõpellas. nõ poterit amouere perpetuo: quia non esset correctio, vt dictũ est. s. ea. q. pro hoc quod nota. Innocen. de appella. pastoralis. in fin. Lap. tenet qs etiam poterunt destituere. nam sicut vox mortua compellit beneficiatum ad ordines per beneficij p̃uationem, de elect. licet canon. z. c. cum ex eo. et pari ratione vox viua hoc poterit. quid enim si abbatissa et moniales nolunt visitatores ad visitandum admittere vel mandatis parere: nonne debent posse post alias penas ea tamen non crescente contumacia penã augere:

¶ An hec visitatio. Adde doc. in c. j. de offi. Arch. gl. in. c. epm. ꝫ. q. j. gl. in. c. si epꝰ. de offi. ord. li. vj. doc. in. c. conquerẽte. de offi. ordi.

¶ An nomie monialium. Adde docto. in. c. quoniam. de fimo.

de eta. z quali. cũ bone. vbi est expressum: z ibi de hoc de iudi. cũ non ab homine. vt lit. non contesta. quoniã. in fi. permittitur em̃ visitatoribus a generali capitulo deputatis propter cõtumaciã et contẽptum monachoꝝ eos a cetu aliorũ remouere, licet alias relinquentes dimittere debent corrigendos ab abbatibus suis eo. tit. ea que. ver. ita tamẽ. z ver. ipsi etiã. z qs ibi not. ¶ Oppo. ad hoc quia visitatores hic quo ad exemptas sunt delegati ad hoc de prebẽ. hi qui. lib. vj. de hereti. ad abolendã. Sed delegati non possunt aliquẽ priuare beneficio. no. Joan. and. de here. pro humani. li. vj. nisi habeant specialẽ potestatem ad hoc de concess. preben. q; diuersitatẽ. de accusa. cũ dilecti. Lap. nõ respõdet formaliter ad cõtrarium: qs̃ dico in se. cõtrario. Sed ad questionẽ dicit q; visitatores q̃cq; dantur a iure, quãdoq; ab homine. si a iure, vt hic, possunt pro preteritis delictis punire: vt dicitur in. c. ea que. sed non priuare sed ppter contumaciã in odium rebelliũ, maxime si sunt notorie. possunt etiam beneficijs priuare. l. di. contumaces. lxxxj. dist. si qui. xvij. q. ij. Eleuterius. viij. q. j. sciẽdum. in fi. xv. q. vij. si quis tumidus. xxiij. q. v. si apud. bene facit de offi. delega. preterea. Si vero sunt dati ab homine, vt a papa, vel legato de latere: poterunt priuare etiam pro preteritis commissis etiam exemptos siue sint speciales siue generales. de rescrip. dilectus. j. de re iudi. cum J. z A. de accu. qualiter. j. z. c. cum dilecti. facit quo ad datos a legato. de elec. si abbatem. de offi. lega. c. j. z ij. de verb. sig. c. j. lib. vj. z hoc maxime si dicitur in cõmissione, corrigatis ꝛc. per nota. de verb. sig. querenti. in gl. j. Idem dicit Lap. si dentur ab inferiore qui possit priuare circa subditos suos. ¶ Opp. ad hoc de offi. vica. c. pe. lib. vj. Sol. Lap. q; ibi in vicario episcopi dato simpliciter sine clausula: corrigens ꝛc. dicit tñ vltimo dicendum q; visitatores de quibus hic, vel dati in capitulo generali cognoscere possunt non ad finem sententiandi, sed ad ad superiorem referendi. tamẽ si ita notorium sit q; negari non possit, nec indigeat cognitione iudiciali. poterunt declarare eas intrusum ingressum habuisse z reuocandas esse ac remouere de facto: vt de facto tenent. arg. xxiij. q. vlti. ecce. z qs̃ ibi not. de fil. presbyte. quoniam. z qs̃ no. idem Lap. de pe. cle. ij. et ex hoc videtur recedere ab his que dixi. s̃. ea. q. z tenere cum gl. etiam Pau. quod placet: z precipue quod dicit Paul. consyderando verba mandati. z ex hoc nõ expedit respondere ad cõtrarium precedens, sed standum est contrario q; delegatus non habet potestatẽ priuandi beneficio nisi detur specialis. qs̃ optime probatur in. d. c. penulti. de offi. vica. lib. vj. In eo autem qs̃ Lap. dicit q; in casu notorij poterunt declarare z de facto remouere. dic vt in seq. q. ¶ † Septimo quero si qs cuius interfit coram visitatoribus denunciet abbatissam z moniales qs̃ non habent canonicum ingressum, z est paratus incontinẽti probare: an poterunt hoc audire. z si inuenerint sic esse vel esse notorium, an poterunt declarare eas titulum non habere z remouendas esse et de facto remouere, sicut de facto tenet Laud. arg. q; cognoscere poterunt z pronunciare eas non habere canonicum ingressum z remouendas esse vel superiori referre. xij. q. vj. accusatus. xvj. q. j. frater. z ibi nota. in gl. penulti. vel hoc declarare si sit notorium. arg. de appella. solicitudinem. §. si vero notorũ. et quod ibi not. de offic. vica. c. penul. vbi de hoc. In contrarium quod nota. de offi. deleg. super eo. de re iud. decetero. Lap. dicit q; poterũt hoc facere nisi sint prohibiti a iure vel ab homine. z q; hoc possit, facit: qr delegatus gerit vicem delega. c. vlti. xciij. distin. c. vlti. xciij. distin. c. j. de rescrip. super literis z maior est ordinario. de offi. delega. sane. z. c. pastoralis. z quod ab eo fit dicitur fieri a delegante. de preben. hi qui. lib. vj. verius puto qs̃ hoc non possint: quia solum committitur hic quod compellunt moniales ad ea de quibus hic. pro hoc quod dixi. s̃. q. pro. xi. ad. c. solicitudinẽ. dic quod ibi de ordinario. secus in delegato cuius iurisdictio nõ debet extendi. de offi. dele. cum olim.

☞ Abbatisse non omnes benedicuntur.
Abbatissa assumenda cuius debet esse etatis.
Abbates qui vtũtur annullo ex priuilegio an in locis in quibus habent iurisdictionem tẽporalem possint benedicere sicut epi.
Abbatissa qua de causa excusetur a suscipienda benedictione.
Et an episcopus possit dispensare.
Abbatisse si non fuerunt benedicte intra tempus statutum a iure, cadunt a iure suo. Quid in abbatis.
An autem cadant ipso iure a iure suo, vide.

§. Statuimus. ¶ † No. q; non omnes abbatisse benedicuntur. de hoc in gl. j. ¶ Secundo nota. q; alique benedicũtur [a]: vt quando hoc habet consuetudo monasterij. de hoc in gl. vt scripsi. z in eo q; dicit differentiam inter benedictionem abbatis z abbatisse: quia abbas benedictus confert ordinem: abbatissa non, dicit Stepha. q; abbatissa põt conferre z instituere si est confirmata: vt no. de maio. et obedien. dilecta. sed excommunicare vel suspẽdere non: vt ibi. et aliquos casus in quibus melior est conditio mulierum quam virorum ibi not. Hostien. aliquos econtra, nota. ff. de sta. homi. in multis. z aliquos in quibus est par, not. Specu. de procu. §. j. ¶ Opp. in eo quod dat abbatissis annum ad petendum benedictionem: qr debuissent sufficere sex menses sicut sufficiunt ad obtinendum cõsecrationem. c. distin. quoniam. de transla. c. §. §. sed neq;. Sol. Laud. z Benze. q; ibi datur breuius tempus propter periculũ qs̃ est in mora: qr illa ecclesia dicitur vidua saltem quo ad ea que sunt ordinis vel consecrationis. fuit ergo tempus restringendum. argu. de elec. ne pro defectu. de concess. preb. c. ij.

2 de elec. vbi periculum. li. vj. ¶ † Quero cuius etatis [b] debet esse

b illa que assumitur in abbatissam. dicit Pau. quod si per electionem vel prouisionem debet peregisse annum. xxx. de elec. indẽ tatibus. lib. vj. refert tamẽ Archi. tenere qs̃ postulari potest ab episcopo in minori etate. de quo in. c. indẽ itatibus. vbi contrarium not. in gl. eligi. qs̃ est verius per nota. ibi per Joan. and. et de elec. cle. j. in gl. nõ prohibet. ¶ Secundo quero in eo qs̃ dicit de abbatissis solitis benedici: quid si alique fuerint benedicte: alique non. gl. j. sol. q; si mos reperitur seruatus per. xl. annos illi stabitur. alias erit in volũtate abbatisse an faciat se benedici: vel non. z idem Pau. ¶ Oppo. ad hoc: qr vltimum tempus spectãdum est. de causa pos. cum ecclesia. de sepul. is qui. §. j. lib. vj. ff. de reli. z sump. fune. si mulier. Sol. Stepha. q; standũ est contrarijs quo ad hoc quo debent facere se benedici: sed non est locus pene huius cle. si hoc non fecerint: z in hac glos. ibi, ex parte. ff. de annu. lega. l. seio. §. medico. Stepha. ¶ Tertio quero an quolibet die [c] possit abbatissa benedici. gl. vt scripsi. q; sic. z idẽ Laud.

c et Pau. z de hoc. j. q. ix. ¶ Quarto quero an hec benedictio [d] sit

d iterabilis. gl. ea. q; non. idem Pau. z in eo q; glos. dicit in hoc inquirendum esse quid seruat curia. dicit Stepha. se audiuisse qs̃ quãdoq; fuit ibi iterata. dicit etiam qs̃ in priuilegio per Bñdictum dato Celestino continetur qs̃ abbas eorũ electus in cõcordia statim administrat. z si alias nõ fuit benedictus, põt a quocũq; benedictionẽ recipere. quod vltimũ non est ad propositum nisi hoc respectu q; papa potest libere disponere: de hac benedictione danda vel non danda z sic etiã de reiteranda, z de hoc in sequen. q. ¶ Quinto quero in eo qs̃ dixi. s̃. proxi. q. in fi. z. §. q. ij. pone q; non est cõsuetudo in monasterio q; benedicatur abbas

e vel abbatissa. dicit Laud. qs̃ sine benedictione [e] faciet ea q̃ sunt officij. sic intelligit de sup. negli. prela. c. j. z hoc in abbatibus vel abbatissis collegiũ habentibus. de alijs aũt qui dicuntur abbates sed nõ habent collegiũ, dicit Laud. secus, z maxime in Aragonia vbi aliqui rectores dicunt abbates z eoꝝ vxores abbatisse. vult dicere q; de istis q nõ sunt abbates vl abbatisse in cõgregationib⁹ religiosis frustra q̃rit de bñdictione. ¶ Sexto q̃ro an bñdictio aliqd addat. Laud. arguit q; non: qr etiã añ bñdictionẽ 8r abbas vl abbatissa. de sup. neg. p̃la. c. j. de accu. meminimus. z credit q; potiꝰ fit de solẽnitate z bñ esse q̃ de substãtia: z q; añ bñdictionẽ põt abbas vti baculo pastorali si ei dat ad sustentationem ordinis z laboris ad quẽ assumptꝰ est. z remittit de istis infignijs ad no. p se de fo. cõp. cle. vnica. ¶ † Septimo q̃ro de abbatibus q̃ ex priuilegio vtunt̃ ãnulo, an in villis in qb⁹ hñt tpalẽ bñdictionem poterũt bñdicere sicut epi. Laud. q; nõ, p. c. abbates. de priuil. li. vj. vbi bõ pbat. ¶ Octauo q̃ro si de antiq̃ cõsuetudine añ illud. c. abbates. dederũt abbates alicui⁹ loci bñdictionẽ predictã: an poterũt successores cõtinuare nõ ob. p̃alle. c. abbates. Laud. arguit q; nõ: qr nõ est stat⁹ p̃scriptibilis. talia nãq; potiꝰ sunt ordinis z dignitatis q̃ iurisdictionis. xcvj. di. nõnulli. cũ. c. seq. z bõ z Laud. nisi ex priuilegio aliud cõpetat eis q̃ casu dicit iudicãdũ fm tenorẽ priuilegij. de priuil. recepim⁹. Host. de eta. z q̃li. cũ cõtingat. tz q; et ex cõsuetudine p̃scripta bõ eis cõpetere possit. qs̃ vt tenere Sẽ. z iducit de excess. p̃la. accedẽtib⁹. q; plz, p̃cipue i casu p̃misso q̃n bõ erat de cõsuetudine añ. c. abbates. nã p illos. c. nõ tollit cõsuetudo. de cõst. c. j. li. vj. fz et ex cã rõnabili potuisset. iducit illud c. fm ea q̃ dixi de cõsuetu. c. fi. z p bõ qs̃ dico in seq. q. in fi. ¶ Nono q̃ro an iter eccl'ias q̃ ad ipos abbates ptinẽt ipso iure possint vestes sacerdotales vel cruces altarij vel alias imagines bñdicere, saltẽ q̃ ad vsum suarũ eccl'iarũ necessarie sunt. Laud. arguit q; sic: cũ possint psonas. s. monachos z cõuersos suos bñdicere z ordinare vsq; ad lectoratũ. lxix. di. q̃ñ. fortiꝰ ergo res cũ persona sit rebꝰ dignior: insti. de iu. natu. §. fi. xij. q. j. p̃cipim⁹. In q̃ñ: nã bñdictio quã recipit abbas nõ est ordis sicut nec illa quã faciunt presbyteri cardinales: z ideo põt impẽdi nõ tm̃ diebꝰ dñicis, fz et alijs, qs̃ dixi. s̃. q. ij. Itẽ nõ facit hec bñdictio differre tẽpus vacationis bñficiorũ q̃ prius habebat bñdicẽdus, licet aliud fit in epis. de ele. cum in cunctis. in prin. imo adepta possessione abbatie, vacant priora beneficia. xxj. q. j. si quis iam. pro hoc quod no. de sup. negli. prela. c. j. de reg. iur. inter. in fi. preterea res inanimata fortius recipit benedictionem seu cõsecrationem quã animata, sicut calix si furtiuus cõsecratus fuerit nõ restituitur: z tamen seruus clam consecratus restitueretur: vt not. xiij. q. vj. cõparauimus. vj. q. j. episcopus in dyocesi. Itẽ sacratio seu benedictio non

a ¶ Aliq̃ bñdicuntur. Adde Joã. and. in. c. fi. de cõsue. tex. iuncta gl. in. l. aliud. in. §. tẽporalis. ff. de reg. iuris.

b ¶ Cuius etatis. Adde. c. inuenculas. xxj. q. j.

c ¶ An quolibet 1 die. Adde Inn. 2 et docto. in. c. j. de 3 tempo.

d ¶ An hec bñdi- 5 ctio. Adde archi. 6 in. c. manus. j. q. j.

7

e ¶ Qs̃ sine bene- 1 dictione. Adde Feli. in. c. eam te. a de rescrip. in fine ij. col. v. rõne differẽtie. Feli. in. c. intermonasterij. de re iudica. in. j. col. v. z istis.

dictio nō debet fieri nisi p episcopū.de cōse.eccle. vel alta.aqua. z vestimenta ecclesie debent esse sacrata.de cōse.dist.j. vestimē ta.z Laud.dicit q̄ omnis benedictio,saltem solēnis,debet fieri per episcopum.xxvj.q.vj.ministrare. de cōse.dist.j.cum ad cele brādas.excepta illa que fit per presbyterū in missa absente ep̄o, vel presente z nollente benedicere.d.c.cū ad celebrādas.xcv.dist. ecce. ex hoc dicit q̄ benedictio p̄missa sup vestib⁹ z alijs potius est ordinis episcopalis sicut illa que fit super aqua cū recōcilia tur ecclesia.d.c.aqua. dicit tamen q̄ aliqui abbates cōtrarium faciunt benedicendo cotidie vestes vndecūq; ablatas, sed quo iure dicit se nescire nisi specialiter hoc contineatur in priuilegio suo.sed forte faciunt sub spe venie ad instar illorū presbyterorū de quibus.xcv.di.peruenit.de consue.quāto.vel ratione benedi ctionis quam receperunt ordinati in presbyteros. de sacr. vn.c. vnico.§.hoc vnguento.que tamē benedictio nō sufficit:al's licet etiam simplici presbytero. dic q̄ talia sunt potius dignita tis episcopalis q̄ ordinis : vt no.de excess.prela.accedētib⁹.ideo abbatibus precipue vtentibus insignijs pōtificalibus possunt
4 hec de cōsuetudine cōpetere.per hoc qđ dixi.s.q.viij.¶ †Deci mo quero que sit causa rationabilis per quā excusaſ abbatissa a recipienda benedictione.Sol.vt in glo.puta z in eo qđ dici de corrupta promota in abbatissam per eū qui pōt, dic vt in seq.q.
a ¶Undecimo quero circa id qđ dixi in p̄xi.q.qs possit⁹ promo uere corruptā.Laud.q̄ papa fm not. de elec.cle.j.in verbo,eli
5 gaſ.z.c.indēnitatib⁹.li.vj.¶ †Op.ad hoc q̄ imo ep̄s etiā possit dispēsare:vt no.per Archi.in.c.indēnitatib⁹.z.xviij.q.j.q̄ fit.z qđ no.de etate z quali.tuā.z in Spec.tit.ij.§.nūc de episcoporū. ver.lvj.Sol.¶Bau.stat cōtrario:z pro hoc facit de eta.z quali.c. vnico.lib.vj.z qđ not.de cor.vitia. Thomas. z fm hoc debebit intelligi dictū Lap.cessante dispēsatione. verius tn̄ puto q̄ non possit ali⁹ a papa dispēsare:q; cōtra ius est q̄ corrupta sit abba tissa.xx.q.j.inuēculas.¶tra q̄ solus papa dispēsat nisi inueniaſ
6 alteri cōcessum.de tēpo.ordi. dilectus. nec iura in cōtrariū alle
b gata ob. vt in eis patet. ¶ †Duodecimo quero an pena q̄ im ponib⁹ hic abbatissis q̄ cadāt a iure suo si nō fuerint benedicte, habeat locū in abbatibus.gl.in abbatibus.q̄ nō. z idem Bēz. q; cū nō sit iure cautū de abbatibus nō debemus extēdere in pe nalibus.arg.de sup.neg.prela.c.j.lib.vj.de sen.excō.is qui.eo.li.
7 ne se.vacan.illa.C.de col.illam.z in auſ.de nō eligen.secūdo nu ben.§.optimū.¶ †Decimotertio quero an cadant ipso iure in casu isto a iure suo:¶Bau.q̄ sic.z idem Laud.z Benze.pro hoc q; hic sunt verba non habētia tractū ad futurū,fm not.C.de iu ris.om.iud.in criminali.de foro compe.si diligēti.z qđ ibi dixi di cit tamē Laud.secus esse in tempore qđ datur ad cōfirmationē petendā:q; tūc nō ipso iure,sed per sententiā. de elec.q̄ sit.li.vj. dic q̄ in casu ca.q̄ sit.etiā cadit ipso iure:vt ibi not.z hoc sentit
1 Benz.q; allegat illud.c.pro simili ad casum huius.§.
☞ Canonice seculares non censentur approbate,sed potius reprobari videntur.
2 An autem poterunt visitari per episcopū si sint subiecte alicui superiori,non autem episcopo z exempte.
1 §.Illas. ¶ †Ho.q̄ canonice seculares nō sunt appro bate,imo reprobari videnſ: vt dicit glo.imo.z idē Laud.p hoc.eo.c.vnico.li.vj.vbi disponiſ q̄ moniales sint clause, qđ iste nō faciūt:vñ in eis nō verificanſ illi versus.Spe ctatum venīt ꝛc.de quibus de vit.z ho.cleri.cū decorē.est au tem fm Laud.status earū periculosus.arg. de iudi.mulieres. in princ.li.vj.ppterea papa nō approbat,sed pmittit:nec ppter talem pmissionē est earū status sine vitio cū sit de se malus.xiij. dist.nerui.z pmittimus aliqua nolentes:q; malas hoīm volun
2 tates ad plenū phibere nō possumus.xxxj.q.j.in hac rōne.regu la,is qui tacet.li.vj.¶ †Quero qđ si canonice iste sunt subiecte alicui superiori nō ep̄o z exēpte ab ep̄o an poterit ep̄s eas visita re.videſ q̄ nō.s.ea.cle.in prin.¶Cōtrariū tz ¶Bau.dicens q̄ cum hic post ꝛbū, exēpte.nō repetat sedi aplice subiecte ita q̄ nulli alij,vt.s.in prin.videſ velle q̄ ordinarius possit eas visitare nō habita distinctione predicta.¶Cōtrariū puto.nā limitatio illa dz intelligi repetita hic.de appella.scdo requiris.z non repetit eā hic: q; raro vel nunq̄ accidit q̄ tales canonice habeāt superio rem nō ep̄m citra papā cū nō habeāt ordinē approbatū:tz p̄sup posito q̄ superiorē haberēt : nō debem⁹ dicere ei p̄iudicandū per
1 hanc literam:ex quo nō exprimiſ.arg.de offic.delega.super eo. ☞ Visitatores quot personis debent esse cōtenti que secum vadant ad visitandum.
2 Adde ad idem.nu.z.
4 An autem isti viri possunt esse laici.
5 Quid si plures ducat visitator q̄ iure disponatur.
1 §.Ipsos. ¶ †Ho.q̄ visitatores isti debēt esse cōtenti duob⁹ notarijs. qđ dic vt in glo.j.ex qua sin gulariter not. de verbo,cōtentos. que est taxatiua z negationē implicans. ¶Scdo no.ex eo quod dicit de duobus notarijs q̄ hoc casu nō sufficit vnus cōtra id de proba. quoniā cōtra.quod sentit Laud.z pro hoc.ff.de manu.testa.libertas.§.fi. de verbo. signi.inter alia.§.si ita darem.Benze. vero dicit q̄ per verbum precipimus,innuitur q̄ verbū cōtentos,debet intelligi solum vt plures duobus ducere non possit:sed vnū solum fic.arg.c.quo niam. qđ videtur verius. tutius tamen est non recedere ab hac dispositione.pro hoc qđ dico.j.in.iij.contrario.z dicit Bēze.q̄ restringitur numerositas ad duos, ne plus debito grauētur.si mile de offic.ordi. vt iusta. ¶Tertio not. q̄ visitatores debent secum ducere psonas sue ecclesie.honestū est enim z iustum q̄ tales ducanſ.arg.de his que fiūt a prelato. nouit.quāto.de ac cusa.qualiter.ij.z quod not.de cleri.nō residen.ad audientiam.
2 ¶ †Quarto not.de quatuor viris honestis ducendis per visia tores.z dicit Bēze.q̄ hic numerus statuitur ad vitādum suspi cionē.arg. de vita z hone.cleri.monasteria. de iudi. mulieres.li.
3 vj.facit pro hoc qđ dixi.§.in.ij.notabili. ¶ †Quinto not. q̄ isti qui ducūtur per visitatorē debent esse honesti z maturi. z expo ne verbum maturis ,quo ad etatem: vt in gl.Benze.vero expo nit honestis quo ad mores z cōuersationem. de sepul.clemē.du dum.§.statuimus. maturis morum honestate qui al's dicuntur graues morum grauitate.de spon.cum in tua.sed hec expositio bis idem repetit:ideo quo ad verbum maturis,placet expositio glosſ.quam etiam tenet ¶Bau.z bene probatur in.c.cum in cun
c ctis.allega.in gl.¶Sexto no.de verbo precipimus ᶜ,quod im portat necessitatem.xiij.q.j.q̄ precipitur. de verbo.sig.si in his. ¶Oppo.in eo qđ dicit de duabus personis q̄ imo possit duce re tres.de offi.ordi.vt iusta.Sol.vt in glosſ.ij. ¶Secundo op.q̄ episcopus possit introducere plures q̄ hic dicatur. de cēsi.cum apostolus.glosſ.circa visitationem.sol.q̄ hic taxatur numerus intromittendorū in capitulo. sed numer⁹ procurationū de qui bus in.c.cum apostolus. non restringitur.quotus autem possit esse numerus personarum nō dicitur in.c.cū apostolus.sed tan tum de numero euectionum.de numero aūt personarum refert a
4 ¶Bau.id qđ ibi no.quod dic vt ibi.¶ †Quero an isti viri possint esse laici.glo.nō distinguit q̄ sic.z idem ¶Bau.¶Oppo.ad hoc de offic.ordi. vt iusta. vbi precipit seculares excludi.glo.ea.hoc cōtrarium sentit,z nō soluit:sed glosſ.circa visitationē. z cum ea ¶Bau. dicit q̄ illud seruatur in visitatione aliorum monasterio rū nō monialiū : z sic videt velle q̄ si visitaſ monasteriū virorū, nō possunt duci seculares:z ad monasterium monialium sic.qđ videt absonū. vnde melius est intelligere hāc cle. fm.c. vt iusta. qđ vnum ius per aliud suppletur. de elec. cum expediat. lib.vj.si b autem episcopus visitat suam ecclesiam cathedralem:seruabiſ extrauagans Bonifacij.viij.de off.ordi.debēt.vt dicit gl.palle. z idem ¶Bau. z de hac visitatione dicitur in illa extrauagāti, q̄ episcopus duabus vel tribus psonis clericali caractere insigni tis quarum vna sit notarius, z alia religiosa eiusdem ordinis sit cōtentus.z probatur ibi q̄ sicut cōtra visitationē nō prescri
5 bitur : ita nec cōtra talem numerū taliter qualificatum. ¶Se c cundo quero si visitator ducit plures psonas q̄ hic dicatur.di cit ¶Baul. q̄ moniales poterūt propria authoritate phibere. de excess.plato. cum ad quorūdam.x.q.iij. qz cognouimus. pro hoc qđ not.§. de deci. cle.si beneficiorū. ¶Tertio quero an hoc ca su eijcient omnes.videtur q̄ solum illos qui superfluunt : per id qđ no.ij.q.vj.§.diffinitiua.ver.cū certa.xij.q.ij.si quos de seruis. x.q.iij.inter cetera.de dona.apostolice.de censi.cum apostolus. ff.de aqua co.z estl.l.j.§.trebatius.nā vtile per inutile nō vitiaſ. regula,vtile.lib.vj.¶Bau.refert Ain.dicere q̄ si superfluū pōt se parari a debito:pcedit qđ dicum est:al's poterūt oēs eijci.d.l.j. §.item queritur.z dicit ¶Bau. hanc impossibilitatem intelligen dam respectu facti,non iuris : vt quia prelatus nō vult visitare nec curari nisi oēs intersint : al's homo ab homine bene est se parabilis sicut animalia.d.§.trebatius. ¶Oppo.ad hoc: nam eoipso q̄ prelatus ducit plures, causatur impotētia separatio nis: ignoratur enim quem vult in numero debito : z sic nihil est ibi vtile propter animum excedētem prelati. facit ¶palleg.§.item queritur.de offic.delega.cum super.soluit ¶Bau.q̄ vbi non vult episcopus visitare nisi admittanſ oēs, vel si nō distinguit quos vult esse de numero , oēs possunt eijci: z sic pcedit cōtrariū:al's pcedit qđ dictū est.de hoc aūt Brocardo an vtile vitieſ p inutile, refert ¶Bau.q̄ nō.Dyn.in regula,vtile.tangit etiam aliquid de eo qđ no.Inno.de elec.illa.qđ ibi plene dixi: deinde refert Jac. de are.dicere q̄ aut vtile causaſ ab inutili: z vitiaſ vtile.ff.de ſ. obl.l.j.§.si quis ita.de fideiuſ.cū lex.C.de legi.nō dubiū.facit qđ no.de of.deleg.significātibus.de preca.c.ij.de cēsi.grauis.fallit qñ primum est inutile respectu vinculi ciuilis : sed vtile respectu vinculi naturalis.C.de cōtrahen.ſtip.nuda. facit qđ no.Inno. z Cōpo.de elec.qđ sicut.aut inutile causatur ab vtili:z tūc inuti le trahitur ab vtili.ff. de cōtrahen. emp.l.fundus.z sic potest in telligi.ff. de dona.inter virū z vxo. si sponsus.§.generaliter.nec ob.de elec. si confirmationem. lib.vj.quia ibi confirmatio acce

¶Quis possit pmouere corrup tā.adde Archi. in.c.q̄ sit.xviij.q. ij.Archi.in.c.in dēnitati.de elec. li.vj.Archi.in.c. inuēculas.xx.q.j.

¶An pena que imponiſ. addc.l. cū quidā.ff. de li. z postu.z regula odia.de regu.iu. lib.vj.

¶De ſbo p̄cipi mus. adde Do mi.in.c.p̄ter hoc. in.ij.col. xxxij.di.

dit electioni, z ei cumulatur, non aũt ab ea causatur. aut vnum alteri vice mutua causa est: z tunc vitiat vtrunq; ff. de arbit. pedius. famil. er. in hoc iudicio. de offi. delega. cum super. qs. c. quo intelligatur, instat ℙau. dic vt ibi dixi. aut neutrũ est causa alterius: z tunc si potest vnũ ab altero separari, nõ vitiatur vtile, dũmodo culpa nõ possit adscribi agenti. d. ſ. item queritur. z ſ. trebatius. Bart. ff. de fideiuſ. grece. ſ. illud. tenet distinctionem premissam an sint separabilia, an nõ: que fuit gl. ff. de vſu. l. pecunie. z in eodẽ. ſ. illud refert Jac. but. dicere q̃ indiuiduum dicit altero de quatuor modis. quoddam est inseparabile natura. ff. de ver. obli. l. iiij. ſ. cato. quoddam indiuiduum est ratione dependentie: vt accessorij principali. quoddam est indiuiduũ ratione voluntatis cõtrahentium. ff. de arbi. pedius. quoddam ratione forme. d. c. illud. de hoc qs dixi in. d. c. illa. z. d. c. cum sup. z hoc quo ad illud generale an vtile. sed quo ad questionẽ premissam an oẽs possint prohiberi, placet determinatio premissa per id qs dixi in. d. c. cum apostolus.

1 ☞ Statuta z consuetudines tolluntur per hanc clemen. contraria iuri.

2 ℙrelatus an possit monere visitandas anteq̃ impediatur.

3 An autem sufficiat vnica monitio, vide.

4 Et an sufficiat monitio generalis.

5 Ordinarius an possit absoluere excõmunicatos in casu huius clemen. secunde.

ℌ. Si qui. ℂ Not. casum in quo incurrit excõicatio ipso iure: opus tamen est facto hominis quo ad monitionẽ premittendã, fm Laud. z de hac monitione

1 j. q. j. ij. z iij. ℂ † Secundo not. q̃ per hanc cle. tolluntur statuta z consuetudines contrarie: qr hic exprimit hicial's secus: de cõstitu. c. j. lib. vj. tollunt hic etiã priuilegia. z intelligit ℙau. q̃ hec

2 tollunt quo ad ola de quibus. ſ. e. cle. ℂ † Quero an possit prelatus monere visitãdas anteq̃ impediat. gl. per hãc. q̃ nõ, quo ad hoc vt sit locus huic pene. z intelligit Stepha. q̃ ppter periculum potest prius fieri monitio, per id qs no. Jnno. de p̃ben. p illorum. in gl. magna circa medium sed ex illa monitione nõ erit locus huic pene. Jdem ℙau. z Bẽz. pro hoc quia cum debeat fieri monitio vt resipiscã, oportet intelligi q̃ iam impediebãt, z maxime fm Bẽz. qr hic agit de incurrenda pena vbi stricta interpretatio fieri dz. de pe. di. j. pene. ff. de pe. interpretatione. regula, in penis. lib. vj. z in hac gl. ibi sup gl. ũ. de off. deleg. cũ plu-

3 res. li. vj. in glo. vlt. ℂ † Sexto quero an sufficiat vnica monitio[a]. a ℙaul. q̃ sic: cũ hic loquat in singulari: pro hoc de decimis, cle. j. vbi dixi, in. ũ. no. z. q. xxv. z dicit ℙau. q̃ hec monitio fiet per visitantẽ: z qr singularis persone vel alterius monitio non sufficeret sicut nec in alio casu de vi. z ho. cle. c. fi. de sen. excõ. in audiẽtia. z. c. cõtingit. ℂ † Tertio quero an sufficiat monitio gñalis. gl. eadẽ nõ determinat. ℙau. arguit sufficere: qr nõ dicit q̃ nominatim. facit de senten. excõ. cõstitutionẽ. li. vj. de vi. z ho. cle. j. in quibus requirit specialis: ergo in alijs vbi nõ exprimit sufficit gñalis. arg. de prebẽ. pseñti. ſ. loca. lib. vj. z hoc tenet Bẽze. qr possibile est q̃ visitatores ignorẽt nomia impedientiũ: z sic nõ possunt facile notatim monere: z per hoc posset hec puisio plus debito differri. qs est vitandũ. ar. ne se. va. c. vnico. li. vj. ℂ † Tertio quero an ordinarius põt hoc casu absoluere excõicatos. gl. vult q̃ sic: z idem Benze. per. c. aduersus. de immu. eccle.

a ℂ Unica monitio. Adde de monitiõe an dz esse vnica vel trina: z qñ dz esse vnica vide q̃ dixi in cle. j. in. ij. not. de vita z hone. cle.

b ℂ Nomine mulierum. Adde. l. seruus. de le. iij. l. argẽto. in. ſ. mulieri. ff. de au. z argen. lega.

c ℂ Beguine. adde doc. in cle. ad nostrã. de hered. an tales gaudẽt pulegio canõis, vide p Lar. zab. j. cle. p Iras. 8 pb.

d ℂ Qs prohibet simulatio. Adde c. nolo. xxij. q. ij. c. vtilẽ. xxij. q. j. c. q̃ interrogasti. xxvij. distin.

De religiosis domibus. Rubrica.

☞ Mulier hoc nomen continet mulieres cuiuscunq; conditionis sint etiam virgines.

2 Beguine non sunt approbate.

3 Opinio sinistra sonat in malam partem.

4 Adherentia an faciat quem censeri eodem iure quo cẽsetur is cui adheret.

5 Votum an efficiatur solenne per promissionem obedientie.

6 Beguine si promittunt obedientiam, vtuntur tamen matrimonio: an dicantur religiose.

7 Religiosus vt quis sit an sit necesse q̃ profiteatur aliquam religionem determinatam.

8 Quid si dicat, profiteor aliquam de religionibus approbatis. an sit matrimonium spirituale.

9 ℙredicare quibus sit permissum.

10 Cruciferi, hospitalarij, templarij an possint predicare populo ad quem pergunt.

Cum de quibusdam. ℂ Glo. j. diuidendo summat. vel fm ℙau. per alia verba, ad eũdem tamen intellectum, hoc dicit. Mulieres statum beguinarum sectantes, z de nono assumentes, ac religiosi in hoc dantes auxilium, consilium, vel fauorẽ ipso facto sunt excommunicati:

1 status tamen penitentialis per hoc nõ interdicitur. ℂ † Not. q̃

b nomine mulierũ[b] contimentur mulieres cuiuscunq; conditionis

2 etiam virgines: de hoc in glo. ij. ℂ † Secõ not. q̃ beguine sunt reprobate. z dicit Matthe. q̃ sunt quedã mulieres que habitũ griseũ portant z non sunt sub aliqua regula vel obedientia: z tñ vt religiose incedũt: z multe dicunt esse vltra mõtes. Ex hoc arguit cõtra bizochos qui dicunt cõtinentes: z cõtra fraticellos qui sunt sine obedientia, nec pfitentur religionẽ approbatã: tales eñ nõ dicunt psone religiose, vt hic. facit qs no. xxvij. q. j. de viduis. in glo. z in spe. de sen. excõ. ver. qd si verbero. z p Archi. de vo. c. vnico. li. vj. z de his beguinab[b] quo ad id qs dixi de habitu griseo, dicit Laud. q̃ vestes brunas portãt male ornatas: z frequẽter sub specie agni gerũt lupũ: de here. vt officiũ. li. vj. dicit etiã q̃ nouissime quasdã q̃ dũ mariti earũ per tres dies iuxta eorũ ritũ abstinebãt a thoro maritali ipse illis diebus cũ amatoribus beguinatũ duplicabant: z nõnulle apostasim z recessum religiosorũ de mẽdicãtibus pcurabãt: q̃ recedẽtes ab eis pluscq̃ expediret iuxta hanc literã adherebãt eisdem. ℂ Tertio not. de vulgari locutiõe cõsyderãda. z de hoc in glo. iij. z p hoc. ff. de le. iij. li thorus. de v̄b. sig. anniculus. dc iureiurã. quemadmodũ. de

c iude. z si iudeos. ℂ Quarto no. q̃ iste beguine[c] nõ sunt religiose. z dicit ℙau. q̃ nõ sunt religiose nec a regula approbata quã nõ habẽt nec merito vite fm q̃ catholicus z fidelis appellatur religiosus. de cõsti. c. ecclesia. de re. eccle. nõ alie. c. vlti. lib. vj. Et hic dicit q̃ eas pcutiẽs nõ est excõicat[c]. facit qs no. xxvij. q. j. de viduis. z qs ibi dixi. ſ. in. ij. not. ℂ Quinto no. q̃ adherẽtia non facit quem sortiri eundẽ statum cum eo cui adheret. de hoc. j. in j. cõtrario. ℂ Sexto no. q̃ iste beguine cẽsentur habere mentis insaniã, pro hoc qr que nõ sunt eis cõcessa loquunt z agũt. xxiij. q. viij. cõuenior. xciij. di. legimus. de here. filij. lib. vj. ff. de cõdi. insti. quidã. xv. q. j. si quis insaniẽs. C. si quis impera. male. l. vnica. de homi. cle. si furiosus. ℂ Septimo no. prouidẽdum ne simplices decipiãtur: hi enim de facili credunt. xxij. q. iij. innocẽs. z dicit ℙaul. q̃ hec simplicitas non excusat: qr parũ distat in vitio decipere z decipi. xvj. q. j. si cupis. vbi de hoc. ℂ Octauo no. ibi,

d sub velamine. q̃ prohibet[d] simulatio. z dicit ℙau. q̃ fingebant se cõtinentes rapi in extasi z habere spiritũ prophetie z similia. z quo ad id qs dixi de simulatione, facit. ff. de offi. p̃si. obseruandum. vbi glo. no. Bononiẽses qui aliud in corde gerũt: aliud simulant. z pro hoc de here. vt officiũ. ſ. j. lib. vj. vbi de hoc in glo.

3 ℂ † Rono no. de sinistra opi. q̃ sonat in malã partẽ. in simili inducit Bẽz. de elec. in causis. z. c. cũ dilectis. z ex hoc habent hic suspecte, vt in litera. ex qua not. ℙau. q̃ ex sola suspicione quis dãnatur. de hoc de p̃sump. literas. de pur. cano. si quis de gra-

4 du. ℂ † Opp. in eo qs dixi. ſ. in. v. notabili de adherẽtia, q̃ imo p adherentiã quis censeat eodẽ iure cũ eo cui adheret. de postu. c. j. de accu. olim. de elec. vt circa. li. vj. z cle. cõstitutionem. soluit ℙau. q̃ quedã est adherẽtia assumẽs eadẽ vel simile cõditionẽ p modũ aggregationis: z talis est eiusdẽ cõditionis cũ illa cui fit siue sit fauorabilis: vt in vltimis cõcordãtijs. z de sta. mo. recolẽtes. cũ Concordãtijs ibi positis. z. C. de rei vxo. acti. l. vnica. cõi. de le. l. j. siue odiosa: vt in p̃dictis iurib[b]. z de offi. deleg. c. j. Jdẽ dicit in adherentia accessoria. de ẽse. ec. vel alta. c. vnico. li. vj. de sen. excõ. si ciuitas. eo. li. Quedã est adherẽtia quo ad partẽ, vel ad tẽpus, vel ad tuitionẽ tñ: z talis nõ assumit naturã eius cui adheret: qr ad hoc nõ intẽdit. z de tali loquit hic, z de priuil. tua rũ. p hoc facit qs dixi de fautoribus in. d. c. j. de off. dele. ℂ Quero qr hic enumerat tria: pmissionẽ obediẽtie, renũciationẽ proprij, z pfessionẽ regule approbate, an quodlibet istorũ sufficeret vt beguine nõ dãnarent. dic q̃ nõ: qr per solã pmissionẽ obediẽtie, vel p renũciationẽ ppij, vel p vtrunq; nõ cẽserent religiose nisi pfiteãt regulã a sede apostolica approbatã. de vo. c. vnico. li. vj. Si tñ haberet regulã vel vitã a papa approbatã: hoc sufficeret etiã sine renũciatione ppij: vt de fratribus[b] tertij ordinis minorũ. dicit gl. vide z idẽ ℙau. q̃ allegat extrauagã. Joã. xxij.

5 sancta romana. ℂ † Secõ qro an ex pmissione obediẽtie solẽni zetur votũ: dic q̃ nõ: vt in ppij. q. z hoc vult gl. vide in prin. in eo qs remittit ad no. qui cle. vel. vouẽ. consuluit. qs ampliat ℙau. referẽs ibi no. ibi eñ no. q̃ nõ sufficit pmissio obediẽtie nisi promittat obediẽtia monachalis p quã omni sue volũtati videtur renunciare, z omnia cõmittere in manu abbatis. xij. q. j. l. nõ dicatis. nã seculares clerici etiã pmittunt obedientiam: nõ tamẽ pfitentur. de maio. z obe. c. ij. z iij. imo refert ℙau. quosdam dixisse q̃ etiã pmissio obediẽtie monachalis sine alijs substãtialibus nõ solẽnizat votũ: vt in fratribus militie virginis gloriose, qui licet pmittant obediẽtiam, tamẽ vtũtur matrimonio z propio: z eorũ religio per sedẽ apostolicam approbata est: vt dicit ℙau. se vidisse sub bulla. vult forte dicere de istis q̃ dicunt fratres gaudẽtes. z de his potiꝰ dicẽdũ est vt dicit gl. h de sororib[b] tertij ordinis bti Francisci, q̃ q̃ habeãt religionẽ approbatã. z an gaudeãt pulegio clericali, dixi de p̃ben. cle. per literas. q. xij.

Tertio

6 ¶ †Tertio quero si iste beguine ꝓmittunt obedientiã tñ vtunt matrimonio. dicit ℙaul. idē per id qđ sequitur in litera. vult dicere ꝙ per hoc non censent religiose. qđ dicit probari per extrauag. de qua. s. q. j. vbi reprobat status quorūdam qui vulgariter appellant fratricelli seu fratres de paupere vita seu bizochi seu beguini seu alijs nominibus assumētium noue religiōis habitū superioris sibi eligentiū cōgregationes z cōuenticulas facientiū. nō ob. ꝙ ordinē seu institutionē ordinis a certis dicant epis habuisse: cū talis viuēdi modus nullaten⁹ sit cōcessus. per hoc dicit ℙaul. ꝙ ibi etiā reprobat status beguinalis: qz videt quedā noua religio ꝓter authoritatē apostolice sedis instituta. ex hoc infert ꝙ etiā si renūciarēt ꝓprijs: nō ex hoc erūt approbate: nec religiose, ex quo nō ꝓfitent regulā a sede ap'lica approbatam. eo. tit. c. j. lib. vj. de vo. c. vnico. e. li. ꝓ hoc qđ dixi. s. q. j. in ꝑn.

7 ¶ †Quarto q̄ro an ad hoc vt censeat [a] quis religiosus expedit
a ꝙ ꝓfiteat aliquā determinatā religionē. vī ꝙ sic, ꝓ literā ibi, aliquā regulā. qđ sentit ℒaud. dicēs ꝙ dz regula notari exꝑsse: vt qz dicit: ꝓfiteor regulā sancti ℙfidicti. nō tñ in hoc persistit imo
8 cōtradicit. z de hoc in seq. q. ¶ †Quinto q̄ro si dicit ꝓfiteor aliquā de religionib⁹ approbatis. arguit ℒaud. ꝙ nō sit matrimonium spūale cōtractū: sicut nec ꝓficit carnale si dicit cōtra hoc: cum vna de mulieribus mundi vel de filiabus Titij. vt nota. de spon. ex literis. ij. Cōtrariū tenet ℒaud. dicens ꝙ iste est religiosus in gñe, z cōpellendus aliquā de religionib⁹ approbatis ingredi. ar. de regula. cōstitutionē. ℌ. penulti. lib. vj. qz deus cū quo cōtrahit spūale matrimoniū semp est certus: z sic tenet pollicitatio sibi facta. ar. xxvij. q. j. c. j. z. c. ij. ff. de polli. si qs rem. ℌ. voto. z quasi ꝓto. hec declara. per ea que dixi de reg. veniens. q. iiij. z per ibi no. videt ꝙ talis professio nō possit dici votū solenne, sed tātum simplex ex quo nō est facta in aliqua de religionibus approbatis per. c. vnicū de vo. li. vj. z hic. z. c. cōstitutionē. ℌ. pe. dic
9 ꝙ hic loquit in alio casu. z dic vt dixi in. d. c. veniēs. ¶ †Sexto quero in eo ꝙ prohibetur istis mulieribus predicare, quibus li-
b ceat ꝑdicatio. Sol. vt in glo. hoc nō licet. z idē ℳatth. dicēs ꝙ abbatissa bene pōt in secreto, in claustro, vel capitulo, vel choro docere monachas z cōuersas, z eis ꝑdicare: quasi dicat nō publice. z dicit etiā ꝙ interdicit mulierib⁹ ꝑdicatio, ne putarent se ꝑferri deberi viris. xvj. q. j. adūcimus. z ex hoc arguit cōtra paꝑtronos q cū sint laici ꝑdicare ꝓsumūt. z in hac gl. in fi. de hoc in
10 c. adūcim⁹. ꝑalleg. de here. cū ex iniūcto. ¶ †Septimo quero de
c cruciferis [c], hospitalarijs, z tēplarijs. dicit ℳat. ꝙ hñt gñalem licētiā docendi z predicādi populo ad quem pergūt. xxxij. q. v. mulierē. qz nō sunt laici, sed deo deuoti. xū. q. ij. duo. ¶ Octauo quero quis poterit absoluere ab excōicatione de qua hic gl. ex quo dicit ꝙ ordinarius z idē ℙau. qui dicit ꝙ cum absoluunt, moneri debent vt illū statū oīno dimittant: qz alʒ penitere non possunt. de pen. di. iij. penitētes. xc. di. si qs cōtristatus. de pe. z remiss. qđ quidam. z de hoc. j. ver. seq. q. iij.

1 ☞ Reatus excludit omne priuilegium.
2 Episcop⁹ aut alij si fauēt beguinis, an incurrant excōicationē.
3 Quis autem absoluet ab ista excōmunicatione.
4 Excōicatus si quis non erat tempore date literarū quibus ius ad rem impetrauit: tēpore autem collationis facte erat excōmunicatus: quid iuris.
5 Episcopus an possit absoluere exemptos.
6 Episcopus si est excōicatus per istā cle. primā de relig. domi. an poterit cōmittere alteri absolutionem suam.

Ver. Predictis. ¶ †Not. ꝙ reat⁹ excludit ꝓuilegiū: vt hic in fi. C. vbi sena. vel clarissi. l. j. de hoc. s. de offi. ordi. cle. vt clerico z. ¶ Opp. nō fuerit opus exꝑmere de religiosis cōicātibus beguinis. nā ꝙ cōstabat ꝙ erāt excōicati tanꝙ participātes in crimine. de sent. excō. nuper. gl. qz participare. So. ꝙ qz in. c. nuper. exigunt duo ℭiunctim ꝙ participet crimini. z ꝙ criminoso ideo fuit hoc exꝑpressum hic. z videtur velle ꝙ hec litera locū hʒ etiā si alterū tātū cōcurrat: vt qz participāt in crimine sed non in criminoso. qđ quō esse possit, no. in. d. c. nuper. vel etiam si participāt criminosis. i. ipsis beguinis. z non in crimine adhuc sit locus huic pene. qđ vltimū tenet ℙau. nā in litera in ver. admittant. supplet ad aliquā participationē: qz sunt excōicate. z quo ad talē statū dānate. vnde in ipso statu nullo modo debēt eas admittere. z idē dicit ℙau. in ver. sup eo. dicēs ꝙ hic nō essent religiosi excōicati. ex quo qz participarēt in alio ꝙ in crimine nisi hoc exꝑmere tur. z remittit ad no. per se de consan. cle. vnica. vbi dixi in. iij. q. ℒaud. vero z ℬen. z ℳat. intelligūt literā in participantibus in crimine criminosis. z fatet ℒaud. ꝙ huic excōicationi esset locus per. c. nuper. etiā si hoc non exꝑmeret. qđ videtur magis cōsonare litere que loquitur de religiosis fauentib⁹ has mulieres in beguinatū z ad ipsum suscipiendū inducentib⁹. Itē. j. ꝓhibet ne ipsas quomodocūqz admittāt ipsis sup beguinatu sectādo, vel assumēdo, ꝓbēdo cōsiliū. ꝛc. z sic intelligēdo dic ꝙ exꝓpressit hic de excōicatiōe: qz solet prius timeri z c. xxiij. dist. q̄ q̄. de iureiur. z si Christus no. de rescri. c. j. in glo. j. in fi. vel saltādo priorē intellectū dic ꝙ pro illo est litera ibi, vllo modo. que videt velle ꝙ etiā si fauor nō prestet directe, ſz indirecte: adhuc est locus huic pene: qđ sec⁹ esset in. c. nuper. ꝓ hoc qđ dicit ℒaud. in illo ver. vllo modo. qui ex hoc no. ꝙ vllo modo fauens criminosis penas incurrit: z si nō speciales, saltē generales. de sen. excō. quāte. dic tñ ꝙ hic incurrit hanc penā specialē. s. excōicationē. z sic dicerem⁹ ꝙ eoipso ꝙ religiosi eas admittūt ad aliquā cōmunionem tollerādo eas in hoc statu dicunt fauere etiā si nō dent fauorē directe vt stent in beguinatu: z ꝙ incidunt maiorē excōicationē, de qua hic. z hoc bene cōsonat mēti huj⁹ litere licet sit intricata in intellectu: vt patet ex predictis, z ꝓ hoc qđ dico in seq. q. ¶ Quero an hec litera locū habeat in non religiosis. dic ꝙ si intelligim⁹ hic de participantib⁹ in crimine criminoso que-
a stio esset ꝛndubia. z dicendū esset ꝙ sic, per. c. nuper. z ꝑ ea q̄ dixi in ꝓri. q. Sed intelligēdo de participantibus quoquo modo, vt tenui in ꝑcedenti. q. tunc ꝑcedit questio. z glo. j. hic tenet ꝙ in solis religiosis locū hʒ. z idē ℙau. dicēs ꝙ his religiosis ex speciali affectione he mulieres adherēt. z in hac glo. in fi. de deci. cle. j.
2 alij ⁊tra. z de hoc in seq. q. ¶ †Sexto quero si eps vel alij secula-res fauent istis an incurrāt excōicationē. ℒaud. dicit de epo ꝙ sic: qz religiosior ceteris sue diocesis. arg. j. q. j. vilissimus. de elec. ex eo. lib. vj. de alijs credit ꝙ nō incurrant: qz si de alijs voluisset hic intelligi, exꝑssisset. de deci. ad audientiā. z qz alia est vita seculariū ꝙ religiosorū. xvj. q. j. alia. z qz hec cōstitutio tanꝙ penalis est restringenda: de elec. statutū. lib. vj. sicut pena. c. cū inhibitio. de clāde. despō. nō extendit ad laicos. z qz exꝑsse dicit de religiosis, videtur denegare de alijs. C. de procur. maritus. z hoc ꝙtum ad penā de qua hic. sed al's erunt puniendi penis de iure cōi introductis. ij. q. vij. negligere. ℬenz. tenet hic qđ dixi in proxima. q. dicēs ꝙ etiā eps nō incidit in hanc penā. arg. c. statutū. preallega. qđ placet. z ad id qđ dicit ℒaud. ꝙ eps est religiosior ceteris: dic ꝙ accipit ibi verbū religionis, gñaliter prout dixi. s. ea. cle. in princi. in. iij. nota. hic autem sumitur stricte. s. eo. cle. in prin. ibi, religiosis aliquibus. vbi loquitur de religiosis religionis approbate, per literam que precedit: ibi, regulam approbatam. qđ dictū fuit ad augēdum dubium. z vt plenius he mulie-
b res reprobent. Itē cum ℒaud. z ℬēz. intelligant literā de participātibus in crimine criminosis, vt dixi. s. in. j. cōtrario: nō deberēt facere differentiā inter religiosos z alios. nam p. c. nuper. ligant oēs: z sic qđ dicit hic religiosis, oporteret intelligi maxime. qđ est impropriare literā que notāter exꝑssit de religiosis. vnde dic vt dixi. s. in. j. contrario ꝙ in solis religiosis locum habet hec litera. z hoc quo ad casum quo per. c. nuper. nō incurrit excōicatio sicut quādo cōmunicant nō in crimine. z ex hoc dic
c ꝙ hec litera quo ad aliquos casus hʒ locū etiā in nō religiosis. z hoc quatenus loquitur de religiosis inducentibus beguinas ad suscipiendū beguinatū: vel dantibus auxilium, consiliū, vel fauorē directe sup beguinatu sectādo: qz etiā cessante hac clausula in hoc versu, durāte dispositiōe. de qua. s. ea. cle. in prin. tales excōicati sunt per. c. nuper. sed quaten⁹ hic excōicant illi qui fauent etiā indirecte ſm ea que dixi in. j. contrario: hec est noua dispositio, nec locū hʒ nisi in religiosis. q̄ no. tanꝙ al's non bene declarata. ¶ †Tertio quero qs absolueret ab hac excōicatiōe.
3 Sol. ep̄s, vt p̄dixi. s. ea. cle. in prin. q. vl. qđ tenet ℒaud. nam eps est dispensator iuris in sua diocesi: z dispensat cū talibus etiam si beneficia excōicati receperūt: vt not. Inn. de tēp. or. dilectus. z in Spe. ti. ij. ℌ. nūc de eporum. ver. vij. qđ dicit ℒaud. verū etiā si titulus fuit collat⁹ excōicato: qz defectus nō est ex parte tituli vel ex alia que reddat collationē nullā: sed potius ex parte inhabilitatis persone cuius dispositio iudicando seu dispēsando seu al's epo relinquit. de maio. z obedi. per tuas. ex quo nō est reseruata sicut reseruat in excōicatis recipientibus ordinē. de senten. excōi. cū illorū. z in simoniacis z in alijs que impediunt excōicationē post penitentiā. de quibus de renū. nisi. ꝓ hoc qz excōicatio nō est eradicās, sed disciplinās. nec dz excedere cōtumaciā. de cōstitu. ex literis. de elec. qz diligentia. z hec dicit ℒaud. vera videri in beneficijs que motu pape vel ordinarij cōferuntur. secus si per rescripta impetratur: qz tunc si tacetur de excōicatione, nō valet rescriptū etiā ad lites. de rescrip. c. j. lib. vj. ergo fortius nec ad gratias. de rescri. ad audientiā. ij. z de hoc in seq. q.
¶ Quarto quero q̄ est ratio diuersitatis inter bñficia obtēta ꝑ rescripta vel motu ꝓprio. ℒaud. formal z nō soluit. dic ꝙ q̄stio nō ꝑcedit nisi ꝑsupponat ꝙ collatio facta excōicato motu ꝓprio teneat: quo ꝑsuppositio ratio diuersitatis esset, qz i impetratiōe est exꝑssum ꝙ nō tenet: z hoc ꝓpter ambitionē impetrātiū q̄ cessat in collatiōe facta motu ꝓprio. sed tenēdo ꝙ etiā collatio sit nulla, qđ est cōius, vt dico de cle. excōi. postulastis. tūc nō est differētia inter impetrationē z collationē. z de hoc etiā in seq. q.
4 ¶ †Quinto quero si quis tempore date literarū per quas im-

a ¶ An ad hoc vt cēseat. Adde. c. j. de voto. li. vj. tex. in. c. fi. de reli. do. tex. in extrauag. Io. xxij. inci. sancta romana at ꝙ vniuersal. eccl'ia.

b ¶ Quib⁹ liceat. Adde gl. in. c. in sctā. xcij. di. Inn. in. c. excōicam⁹. l. ℌ. si ꝛo. de her. glo. sua. incip. nō ergo. doc. in. c. cū ex iniūcto. & her.

c ¶ Quero de cruciferis. adde gl. j. i. c. adūcim⁹. xvj. q. j. gl. in ꝛb. loc⁹. in. c. mulier. xxiij. dist. Abb. in. c. ij. in. vj. col. ver. an laicus possit esse notari⁹. de iudi.

petrauit ius ad rem nō erat excōmunicatus: sed tempore collationis facte de vacāti sic. Laud. hoc relinquit disputatiōi. dic ꝙ collatio est nulla: vt dixi. s. q. pri. p palle. c. postulastis. vbi dicitur ꝙ excōicatis beneficia cōferri non possunt: nec ipsi possunt taliter collata licite retinere. ¶ Sexto quero qr in pluribus questionibus premissis facta est mentio de dispensatione epi, an z quādo dispensare possit. dicit Laud. ꝙ in omni casu tangente inferiores dispensat nisi inueniatur prohibitus. de sentē. excōi. nuper. qs plenius dic vt dixi de tempo. ordi. dilectus. z de iudi. at si clerici. z procedit dictum Laud. quo ad absolutionē ab excōmunicatiōe. z de hac loquitur. c. nuper. z de hoc. s. q. iij. Sed quo ad dispēsationē regula est cōtraria ꝙ nō dispensat nisi vbi inuenit iure cōcessum: ex hoc qr dispēsatio est cōtra ius. d. c. dilectus. vbi de hoc. est aūt expssum ꝙ dispēsare possit in adulterio z minorib⁹. d. c. at si clerici. z dic vt ibi. z hec materia z sil'r ea de quib⁹. s. trib⁹ primis. q. nō pertinēt ad hāc cle. Iz Laud. tetigerit: ideo nō amplio hic psequor. ¶ †Septimo quero qr dixi. s. q. iij. ꝙ eps pōt absoluere ab excōicatiōe, de qua hic: an poterit absoluere etiā exēptos. Laud. ꝙ sic, si deliquerūt in suo territorio: qr ex hoc sortiunt forū. de priui. c. j. li. vj. Et idē credit Laud. etiā de his qui sunt priuilegiati: cōtra. d. c. j. id est de his qui ratione delicti nō sortiunt forū epi: vt etiā ipsi possint absolui ab epo: ne suū priuilegiū sit eis dānosum. ¶ †Octauo quero si eps est excōicatus a per hanc cle. an potest alteri cōmittere potestatē seipsum absoluēdi. Laud. qrit z nō pcedit questio, tenēdo ꝙ hec pena excōicationis nō habeat hoc casu locum nisi in religiosis. qs dic vt dixi. s. in. j. cōtrario. z in. j. z. ij. q. sed psupposito ꝙ habeat locū etiā in alijs, qs esse pōt aliquo casu, vt ibi dixi: tūc pcedit questio. z videt ꝙ eps possit cōmittere. de sen. excōi. duob⁹. nā etiā papa ligare pōt ab eo cui cōmittit z cui peccata cōfitet: vt no. de off. deleg. sane. Jn cōtrariū: qr excōicatus etiā occult⁹ nō pōt nec per se, nec per aliū excōicare: vt not. xxiij. q. j. in summa. de epis. qui renū. epis. c. ij. qr precisus ab ecclesia z carēs exercitio sue iurisdictionis, qs ergo nō hz. nō pōt in aliū trāsferre. de offi. vica. c. i. lib. vj. de iurepa. qs autē. xxxij. dist. §. ad hoc. j. q. vij. dalbertū. ff. de offi. proconsul. obseruare. de reg. iur. nemo plus. z placet per. c. duobus palle. a cōtrario: qr ibi loquit de excōicato minori qui absoluit aliū ab excōicatione minori. secus ergo si maiori: pro hoc qs ibi dico ad no. in. c. sane. dic ꝙ in foro penitētiali sacerdos tenet locū dei: ideo ligat etiā papā. Jtem etiam si illud esset iurisdictionis esset tamē tantū volūtarie nō cōtentose. z dic vt in. c. sane. ¶ Nono quero in eo qs hic dicit de religiosis, an locū habeat in quibuscūqz. Laud. ꝙ sic, siue sint mendicātes, siue alij. z idem dicit etiā si sint religiose: de sepul. cle. eos. in princi. voluit allegare de deci. cle. j. z de hoc ibi dixi in. iij. q. z generaliter quando masculinum cōprehendit femininum, dixi de elec. cle. j. q. j. z. iij. sequen.

1 ☞ Mulier non potest promittere continentiam inuito viro.
2 Humilitas est maxima virtus.
3 Jnspiratio ad bonum, procedit a deo.

§. Sane. ¶ †No. ꝙ per pdicta nō phibet cōtinentia pmissa vel nō pmissa. z dicit Laud. ꝙ mulier pōt pmittere cōtinentiā etiā stās cū marito in domo. xxxiij. q. v. qs deo. qs intelligit Paul. de promissione non solenni als oporteret eas esse sub ppetua clausura. de sta. reg. c. vnico. li. vj. Quo ad id aūt qs dixi de cōtinentia nō promissa, pōt exemplificari de mulierib⁹ que sunt sine viro. tales enim possunt agere penitentiā in domo: vt hic. qs tñ intelligit ita ꝙ sint de statu nō beguinali vel habitu. z sic hec cōstitutio prohibet statū beguinalem vel habitū: vitam aūt penitentialē vel religiosam regule approbate nō. z idē Matth. ego puto ꝙ mens litere est ꝙ in domo sua possunt mulieres agētes penitentiā vti quo habitu voluerint: als nō cōuenienter exciperet hic versus a pmissis. p hoc em ꝙ vtunt habitu etiā simili ad beguinas: nec sunt beguine ex quo nō cōgregant cū beguina: vnde non est periculū aliqs. hoc casu tñ Paul. z Matth. habuerunt bonā mentē: qr si tales stātes in domo vterent statu beguinali. j. quē acciperent a cōgregatione beguinarū tanq̄ essent de eis nō euitarēt excōicationē de qua hic. ¶ Secūdo no. ꝙ causa penitētie permittit mutatio habit⁹ in domo. qs dic vt in pmisso notabili. p hoc qr etiā pmittitur ꝙ qs habeat in domo imagines sanctorū, sed nō pmittit ꝙ ibi celebret sine licentia epi. de cōse, dist. j. vnicuiqz. ¶ Tertio nota ꝙ virtutes sunt a deo petende: qr dns est virtutum: vt in litera z cōcordantia in gl. ¶ †Quarto nota de humilitate b qs plene dic vt in gl. z sepe vidi ꝙ nullū est eque bonū remediū hominib⁹ alti ingenij z magne virtutis ad euitādas insidias improborū qui persequūtur bonos etiā sine causa: tamē mitigātur humilitate. z hoc crededū est volēte deo: vñ z virgo gl'iosa electionē suā ad suscipiendā verbi incarnationē attribuit humilitati: qr respexit humilitatē ancille sue &c. z in hac gl. in fi. xj. q. iij. inter ꝛba. ¶ †Quinto not. ꝙ inspiratio ad bonū pcedit a deo ibi, put dns ministrauit. z hec est lex priuata que separat omnē j. de regu. licet. de renūcia. nisi. §. verū. xix. q. ij. due. z dat Laud. versus. Tu spiras vbi vis: tu munera diuidis vt vis. Tu quid vis: cui vis: tu quem vis munere quo vis.

1 ☞ Hospitalia vocantur varijs nominibus.
2 Bona ecclesie negligentes recuperare qualiter puniuntur.
3 Res ordinate ad vnum vsum non debent applicari ad alium.
4 Et per solam sedē apostolicā potest res ad aliū vsum transferri.
5 Hospitaliū administratio ad quē ptineat quid est inspiciēdum.
6 Status ecclesie mutatur per cōsuetudinem prescriptā legitime.
7 Facultates z prouentus, an z qualiter differant.
8 Facultates hospitalium, an possint conuerti in sustentationem ministrorum hospitalium. z nu. 9.
10 Conuertentes facultates ecclesiarum in vsus eorum qui nihil aut parum sciunt, an teneantur ad restitutionem.
11 Testator ordinauit in fundo suo edificari hospitale, z reditus assignari, ponitqz ibi rectorem ad institutionem z remotionem cuiusdam prelati. executores testamēti volunt authoritate diocesani facere ibi ecclesiam religiosorum: an possint.
12 An aūt talis alteratio possit fieri per legatum sedis apostolice.
13 Hospitalibus qui debent prouidere vt res eorum iuste administrentur.
14 Testatoris ordinatio an debeat preferri consuetudini ecclesie diutius obseruate. exemplum ponit.
15 Deperdita z alienata, an inter ista sit differentia.
16 Potestas si cui committitur vt reuocet alienata, an simpliciter habeat potestatem in omnibus alienatis.
17 Bona immobilia pauperum, an possint vendi pro eleemosyna pauperum.
18 Hospitalia, an teneantur ad onera episcopalia.
19 Hospitalia, an possint taliter dari ꝙ episcopus non habeat in eis visitationem, aut alia iura episcopalia..

Quia contingit. ¶ Glos. diuidit in quatuor: sed primā partē diuidit Steph. in tres. secunda ibi, in quo. tertia ibi, cōtradictores. ¶ Not. ꝙ iura aliquādo adaptant ad ea que raro emergunt. cōtra id. ff. de lega. nam ad ea.
1 de quo de despō. impu. literas. ¶ †Sc̄do no. de varijs nomini-
c bus c hospitaliū de quib⁹ gl. ij. remittit. dicunt em̄ xenodochia. z hec sunt loca in quib⁹ recipiunt peregrini z aduene, z de his eo. ti. xenodochijs. z. s. de pben. cle. per literas. C. de epi. z cle. illud. xxij. q. vlti. sancimus. vbi de hoc in glos. dicuntur etiam leprosarie. z sunt ille in quibus recolliguntur lepra infecti. z de his de eccle. edi. c. ij. dicunt etiam eleemosynarie vel hospitalia ab eo qs verbū sonat. ¶ Tertio no. ꝙ cura taliū nō debet postponi. z dic cura. s. tēporaliū. vt in gl. iij. quā no. ad alia. Laud autē z Benz. exponunt de cura tēporaliū z spūaliū. z p hoc vlt. j. eo. cle. in fi. tamē intētio huius cle. magis versatur circa curam tēporalium, vt dicit gl. z patet. j. in litera. ¶ Quarto not. ꝙ hi ad quos spectāt debēt excutere bona z iura hospitaliū ab occupa
d toribus d. z dicit glo. iij. ꝙ debēt excutere repetēdo illa in iudicio. Et ꝙ hec possunt etiā in foro ecclesiastico, pro hoc qs no. de re. eccle. non alie. epi scopi. z procedit gl. ex eo qr talia bona sunt ecclesiastica, vt hic z eo. tit. de xenodochijs. z p hoc inducit Laus quia promouendi ad beneficia iurāt ꝙ alienata z occupata iniuste pro posse repetēt z ad ius z proprietatē sui beneficij reducent. Jtē ꝙ de nouo nō alienabūt. z ad hoc intēdit illa forma, ea q̄ de bonis &c. q̄ cotidie de curia Romana exit z est tracta de. d. c. episcopi. z de hoc. j. q. ix. z. x. z de hoc iuramēto de iure iuran. nullus. debēt autem isti repetere in iudicio: vt prediximus de ꝛm Paul. non per violentiam debent occupare. C. vnde vi. si quis in tantam. xvj. q. j. placuit. ij. z in hac gl. ibi, cum sit. de iu-
2 repatro. relatum. ¶ †Quinto not. cōtra eos qui negligūt recuperare bona ecclesie. male em̄ faciunt: qr vt dicit Benze. nedum deperdita recuperare, imo si possunt noua acquirere tenentur: als eis imputatur. xij. qō. iij. quicunqz. C. arbi. tute. quicquid z se non opponentes cōtra vsurpatores vacationis tempore puniuntur pena de qua in. c. generali. de elect. lib. vj. z dicit Matthe. ꝙ si dum se opponunt occiduntur occupatores, non erunt clerici, sed opponentes irregulares: vt not. Archid. in. c. generali. libro. vj. z de hoc per Jnn. de resti. spo. olim. j. ¶ Sexto no. ꝙ non debent permittere domos deformari ruinis: vt dicit gl. hec est, ex hoc probatur mala administratio. nam tenent reficere vt dicit gl. pro hoc inducit Matth. quia etiam vsufructuarius ad sarta infecta. i. reficienda tecta. C. de vsur. eū. ff. de vsuf. l. vsuf. legato. §. fi. z l. hacten⁹. z in hac gl. in fi. ff. de his que fi. a
ma. par. capi. c. vlti. ¶ Septimo no. ꝙ hospitalia fuerūt instituta vt pauperes ibi reciperētur: z ad hoc sunt cōseruanda. eo. ti. de xenodochijs. ¶ Octauo no. contra inhumanos. concor. gl. in ver. inhumaniter. z exponit Paul. inhumaniter. i. irrationabiliter. litera tamē magis ppie loquitur, nam isti deputati super hospita-

§ ¶ Si eps est excōicatus. Adde Jo. an. i. c. vt ala 6
rū. de ẏsti. lib. vj. in nouella. Bal. i. l. digna vox. C. de leg. doct. in. c. statuim⁹. de sen. excōi. li. vj. Ly. in l. cū ipe. C. de cōtrahē. emp. doc. in. c. sane. de offi. delega.

b ¶ De hūilitate. Adde gl. in. c. cō stātinopolitano. xxij. distin.

c ¶ De varijs nominib⁹. Adde. c. sancim⁹. xxiij. q. vlti. c. si qs oēm. ad fi. ij. q. vij. c. de xenodochijs. de reli. do. Abba. in c. pe. de immuni. eccle. do. in. l. oīa. C. de epis. z cleri.

d ¶ Ab occupato b
ribus. adde doc. in c. si clerici laici. & fo. cōpe. z in. c. cū sit gnale. eo. titu. doct. in. c. relatū. de iurepatro. 3

per hospitalibus nō exercentes opera humanitatis, inhumaniter faciūt. i. tanq̄ carentes humanitate. z cōtra istos est quod no. de re. eccle. nō alie. qui res. de re. permu. mācipia. z. c. iniustū. xvj. q. j. qm̄ quicquid. xij. q. ij. eps z dicit Bēze. q in districto examine tenebūtur. z q isti videant que no. xxxij. q. vij. qd in omnibus. vult dicere q ibi enumerant. x. precepta inter que est: furtū non facies, non concupisces rem proximi tui. cōtra videtur ista facere. ¶ †Nono not. q res ordinate ad vnū vsum non debent trahi ad alium. simile. C. de rei vxo. ac. l. vnica. de cōse. di. ij. reuera. z de hoc. j. in. ij. q. z. iij. seq. z dicit glo. etiā q nō debent trahi ad aliū vsum etiā pium. pro hoc inducunt Laud. z Benz. q nō debent discooperire vnū altare vt aliud cooperiatur. de prebē. cum causam. in auc. quomodo oporteat episcopos. §. si vero nō fecerit. vbi de hoc. colla. j. Matth. inducit q clerici dicunt vsua rij, z non domini: de dona. c. ij. facit. xij. q. iij. sacerdotes. qs dic vt dixi de pecu. cleri. c. fi. ¶ †Decimo no. q per solam sedē apostolicā potest res deputata ad vnū vsum pium cōuerti ad aliū. de hoc in gl. no. per hanc. z. j. in. ij. cōtrario. z in. iij. q. z duabus seq. dicit Laud. q papa hoc pōt: q potest dispēsare de his legatis ad pias causas. put vult. de sepul. cle. dudū. §. pe. est em̄ gubernator insolidū vniuersalis ecclesie, cui⁹ caput est ecclia Romana: ideo eius est tanq̄ capitis ad membra singula alimenta trāsfundere. ix. q. iij. cūcta. z. c. per principalē. de excel. pla. cle. frequens. §. preterea. simile inducit Laud. de principe seculari. ff. de administratiōe re. ad ciui. perti. legata. z de hoc. j. in. ij. cōtrario. z in hac gl. ibi, relicta. imo nec ipsum papā hoc facere decet. xij. q. ij. nō liceat. Steph. z in fi. z in Spec. tit. ij. §. j. ¶ †Undecimo no. q super administratione hospitaliū ad sciēdum cui pertineant inspicimus pactū si qs appositū fuit in fundatione. de hoc in glo. per diocesanū. pro hoc inducit Laud. q licitū est cuilibet in limine traditionis apponere rei sue legē quā voluerit nō a iure improbatā. improbatā x⁹ nō possit. xvij. q. ij. eleuterius. de ser. nō ordi. nullus. de pac. per totū. de test. requisisti. z ex hac litera in eo q dicit in fundatione, arguit Matth. pro opinione Jo. de qua de cōsue. cū dilectus. qui dicit q eps in fundatione possit ecclesiā alteri subijcere de cōsensu fundatoris, nō postea. licet Inno. ibi dicat q etiā post fundationē ante ordinationem clericorum. dic q ante ordinationē clericorum si eps instituit q ecclesia reformet p aliquos dicitur instituisse in fundatione: q per hoc non agitur de preiudicio clericoꝝ ex quo nondum sunt ibi clerici. generaliter aūt quomodo possit episcopus vnam ecclesiam alteri subijcere, dic vt dixi de religi. domi. constitutus. ¶ †Duodecimo not. q per consuetudinē legitime pscriptā mutatur status ecclesie. de hoc in gl. in verbo, legitime. ex quo not. q hoc casu requiritur titulus ad prescribendū, vel tēpus de cuius Nio non sit memoria. z idē Bau. Benze. vero dicit q sufficit q sit rationabilis: z q per. xl. annos prescripta: z hoc vbi est contra ius: alⁱs sufficit q per. x. xij. dist. consuetudo. de consue. c. fi. lib. vj. z idē Matth. z Steph. qui pro hoc q sufficiat tempus xl. annorū sine titulo, inducit qs no. de cōsue. c. fi. in gl. z de cau. pos. cum ecclesia. in gl. z ita primū verius. qui hoc casu inducit cōsuetudo cōtra eam qui fundat intentionē de iure cōmuni: vt hic, in litera. ibi, de iure. iuncta gl. eo. ti. cū venerabilis. z ad hoc c. cum ecclesia. dic q ibi patiētia habetur pro titulo: vt dicit ibi gl. nec ibi erat cōsuetudo contra ius cōmune. ¶ Decimotertio no. q per priuilegium sedis apostolice pōt gubernatio hospitalium spectare ad aliū q̄ ad eam. de hoc in gl. hoc dicit. quā not. ¶ Decimoquarto nota ista quatuor equiparari: ius cōmune: vel statutū in fundatione pij loci appositū: cōsuetudinē prescriptam: z priuilegiū sedis apostolice. ¶ Decimoquinto no. q indebite alienata de bonis ecclesiasticis debēt reduci ad statum pristinū. de hoc in glos. ad hec. ¶ †Decimosexto no. differentiā inter facultates z prouētus. ex hoc arguit Bau. q in anno sterilitatis ad minus tenent q̄ in anno fertilitatis. qs tñ dicit non procedere in leprosarijs vbi leprosi stant continue. hi enim non possunt eijci propter sterilitatem: sed ab initio debent tot recipi quot possunt sustētari: cōsyderatis oibus: sicut fit in alijs ecclesijs. de vi. z ho. cle. qm̄. de sta. reg. c. vnico. li. vj. z de hoc ēt. j. q. xj. ¶ †Opp. in eo q prohibet hospitalium prouentus conuerti in vsus ministrorum. nam ministri debēt inde viuere. de prebē. cū fm glos. in ver. vsus. soluit q nō debent conuertere in vsus suos vltra victum z vestitum: pro hoc litera ibi, damnabiliter. z sic permittit q licite possint. qs dixi. §. in nono notabili. z ex hoc videtur q isti sunt cōparandi clericis: qui etiā debēt esse contenti victu z vestitu. xvj. q. j. qm̄ quicquid. gl. tamē ista dicit hic patere. q hospitalarū fructꝰ etiā separatos a solo non faciūt suos qs dicit Bau. verū ita z in vita z in morte nō possunt in suum patrimoniū conuertere: sicut etiam prelatus vbi prebende non sunt distincte, nec portiones priuilegiate portionem z partē dare debet sacerdotibꝰ z alijs intitulatis in ecclesia: nec posset sibi omnia retinere. xvj. q. j. ad hoc. in fin. z. q. vij. c. j. simile. qs not. j. dist. ius militare. in vlti. glos. xxiij. q. dicat. sic z rector hospitalis omnes fructus vltra victū z vestitū dare dz pauperibus: z ad hoc pōt cōpelli: vt j. patet. nec potest sibi eos retinere. que not. z in hoc erit differētia inter istos z alios beneficiatos: q de hospitalarijs[a] certū est q sunt meri vsurarij. de alijs clericis[b] nō est dubiū. z ego teneo q sunt meri vsurarij. qs tamē dic vt dico de pecu. c. fi. Jd autē qs glos. dicit de fructibus separatis a solo, ideo dixit q de nō separatis nō est dubium: nā tales censentur pars fundi. ff. de rei ven. fructus. z sic hos etiā clerici nō faciunt suos. si autē dicerentur vsufructuarij, qualiter debeant cauere p vestibus z alijs que vsu cōsumuntur: instat Matth. q non cadit hic. sed dic vt de pig. c. fi. ¶ †Secūdo oppo. q res deputata ad vnum vsum possit trahi ad aliū. de pen. q̄uis. lib. vj. glos. etiam pium. tangit z nō soluit. dic q illud fit iuris authoritate: vt ibi. Jtē hic nō dicit gnaliter q rebus deputatis ad vnū vsum non possumus vti ad alium. hoc enim simpliciter nō p̄cederet: sed eo modo quē. j. eo. cōtrario dico. sed hic solū dicitur q rebus deputatis ad certū vsum largitione fideliū. i. ad certū vsum pium nō debemus vti ad aliū vsum. quod est ideo: q cōtra ius est mutare dispositiōes eorū qui largiti sunt: hoc ergo potest solus papa qui est supra ius. z de hoc. §. in. x. notabili. z. j. q. v. sed si loqueremur de rebus deputatis ad alios vsus non pios: tunc dicendū q ad alios vsus vti possunt hi in quorū dispositione consistunt: q in re sua quilibet est moderator legitimus. de sepul. sup his. q̄ qs dixi. §. in. xj. notabili. z per hoc potest respōderi z alio modo ad. c. quāuis. nā licet carcer deputet ad custodiā: tñ iudex de suo carcere potest etiā disponere q sit etiā ad penā: vt ibi, cū ad ipsum iudicē spectet suus carcer in omnibus que nō sunt cōtra ius. ex his infert cōtra opinionē que habet q si notoria est suspicio, possit appellari etiā causa nō ꝓposita: quā tenet gl. vt lit. nō cōtest. accedens. j. z Archi. ij. q. v. quoties. nā vt dicit Bau. licet grauamē sit sufficiens causa appellatiōis: nō sic suspicio, sed suspicio[c] est causa recusationis. Jtē notoriū bene excusat a ꝓbatione: sed nō a ꝓpositione. qs dic vt dixi in. d. c. accedens. z vult dicere Paul. q cū natura suspicionis sit operari recusationem nō appellationē: nō debet trahi extra naturam suam. hec dicit Bau. procedere in suspicione pſone. secus dicit fm quosdam in suspicione loci, de qua dicunt isti verā esse opi. p̄missam q appellari possit etiā causa non ꝓposita. de appel. ex parte. nā talem locū assignādo iudex grauat: ergo potest appellari. de appel. vt debitus. nō enim necesse est q iudex grauet ex mēte: sed sufficit q reipsa. de offi. deleg. significātibus. de exce. dilecte. z. c. significauerūt. Sed ex eo q iudex possit recusari nō ꝓpterea grauat vnde etiā pater pōt esse iudex in cā filij si nō recuset: vt not. iij. q. v. accusatores. z de hoc in seq. ctrario. ¶ Tertio op. ad hoc de ap. dilecto. vbi lz iudex p̄cipiēdo grauasset re ipsa: tñ necesse fuit ob exceptionē ꝓpositā, z nō admissam appellari: z sic videt necessariū ꝓponi exceptionē de loco suspecto. Solu. Paul. q dici pōt. c. dilecto. nō loqui de exceptione nō notoria z q ibi nō grauabat mēte nec re exequēdo mandatū pape ante ꝓpositā exceptionē que per partē potuisset omitti nō quo ad iustificandū titulū: q de hoc ibi nō agit, sz de iurib⁹ appellatiōis. Ad. c. significantib⁹. z. c. dilecte. z. c. significauerūt. dicit Paul. q ibi iudex vere grauabat ex mente: tñ erroꝛe iuris: sed talis erroꝛ nō excusat. dicit ergo Bau. q si p̄ceptū suo effectu grauat: nō est necesse ꝓponere exceptionē: z sic cū assignat locus nō tutus: q p̄ceptū per se grauat, pōt ab eo appellari. de ap. cū cessante. sz si nō appellatur a precepto vel intelocutoria, sed q exceptio ꝓposita cōtra aduersarium vel cōtra iudicem nō admittitur: tunc oportet probari exceptionē ꝓpositam z non admissam z ob hoc appellatū fuisse: vt in. c. dilecte. z q qñ appellat a p̄cepto vel interlocutoria nō sit prius opus exceptionē ꝓponere, inducit Paul. de no. ope. nū. significātibus. vbi hoc tenet Inn. de ap. c. j. li. vj. tuti⁹ tñ putat Bau. exceptionē ꝓponere. dic vt dixi de appel. ex parte. vbi dixi q lz notorietas nō excuset a ꝓponēdo: p hoc nō infert q q vult appellare ob locū nō tutū, excipe teneat de hoc cora iudice: sz sufficit q hāc causam inserit in appellatiōe: iuxta c. vt debit⁹. e. ti. z cle. appellāti. eo. ti. z de hoc qñ iudici cōstabat de loco nō tuto. si aūt ei nō cōstabat, expedit q de hoc ꝓponat: q nō dicit grauasse assignādo talē locū ignorāter. de sen. excōi. venerabilib⁹. §. z hoc ipsum. z poterit ꝓponi per ꝓcuratorem. z si non admittetur exceptio: tunc vere grauabitur: z appellare potest. quod dixi plenius in. d. c. ex parte.

¶ Quarto opp. q hi ad quos spectant hospitalia non indistincte possint compellere hospitalarios ad hec de quibus hic: quia possunt esse tales qui nō habent iurisdictionem: z sic talis compulsio erit sine effectu, cōtra id de offi. dele. ex literis. Sol. Bēze. ponēdo partim verba Laud. que dico. j. q. xiij. z xiij. q cōpellunt authoritate huius cle. z videtur velle q etiam si sint alⁱs priuate persone: tamen cōpellere possint: per hanc cle. nam vt dicit Benze. ordinarius nō potest se intromittere nisi in ipsorum negligētiam. imo fm eum

a De hospitalarijs. Adde Lar. zab. i. c. fi. vlt. col. de pec. cle. archiepis. Florē. in. iij. pte sue sum. ti. xj. c. ij. in. §. vij. in vl. col. x⁹. s. sz nūquid rectores hospit.

b De alijs clericis. Adde gl. in x⁹ bo, reseruari. i. c. pniti. de of. or. lib. vj. gl. i. c. cū olim. de re. pmu. z ibi Abb. post Inn. in. c. ex literis. de ꝓba. gl. fi. i. c. quā sit. de elec. li. vj. z gl. in x⁹ bo, ꝓprietatē. in. c. qs aūt. xxiij. q. vij.

c Sed suspicio. adde Joā. an. z doc. in. c. ij. vt lite nō cōtes. z p Jo. de imol. z Philippū in. c. ex pte el. j. in fi. de app.

videtur q̄ ordinarius in talibus locis nihil iuris habeat. argu. de cēſi. c. fi. niſi in hoſpitalibus ſit eccleſia dotata, licet in eis ſit oratoriū. arg. d. c. fi. z de conſe. diſt. j. vnicuiq; z̄ pro hoc q̄s dico. j. q. xj. nā etiā talia loca nō gaudēt immunitate, ſm Hoſt. in. d. c. fi. q̄s dic vt ibi dixi. Sed quo ad hanc cle. non videtur procedere dictū precedēs: q̄ ſi iſti ad quos pertinent hoſpitalia ſunt perſone priuate: nō poteſt dici q̄ per hāc cle. acquirāt poteſtatem ſeu iuriſdictionē cōpellendi: q̄ non exprimitur hic. ꝓterea etiā ipſe Bēze. recedit ab illo, dicens poſſe aliter dici, q̄ iſti hanc cōpulſionē per ſe nō facient in litera hic: ibi, compellere. intelligit̄ i. cōpelli facere. ſimilis expoſitio. ff. de his qui not. infa. l. furti. §. mandati. de admi. tuto. ſi tutor. C. de ſuſpec. tu. pietatis. al's ſequi poſſet abſurdū. pone eīm q̄ rector hoſpitalis eſt cleric⁹: z is ad quē talia ſpectant laicus haberet: ergo cōpulſionē in clericū: q̄s eſſe non poſſet niſi de ſpeciali cōceſſione. xcvi. diſ. bene. xvj. q. j. in noua. de fo. ꝙpe. nullus. C. de epiſ. z cle. auc. ſtatuim⁹. q̄s nō eſt veriſimile papā hec cōcedere voluiſſe. arg. de of. vica. cum in gñali. li. vj. de elec. eccleſia. ij. nec iſte eſt de caſib⁹ in quib⁹ laicus in clericū habeat cohertionē: qui no. xxiij. q. v. principes. que no. ad ſimiles caſus. dic ergo q̄ aut hi ad quos hoſpitalia ſpectāt: al's habēt iuriſdictionē ſup hoſpitalarios: z p ſe cōpellent. aut nō habēt: z cōpellent. i. cōpelli facīēt p habētes poteſtatē. z hoc quaten⁹ debeat fieri cōpulſio iudicialis. ſed poſſet eſſe q̄ ex pacto reſeruaſſent ſibi poteſtatē cōpellēdi nō iudicialiter ſz extra iudicialiter: puta ſubtrahēdo fruct⁹, vel qd ſimile. z hoc poſſet cōpetere etiā priuato. p hoc q̄s dixi de fo. cōpe. verū. ¶ Quero in eo q̄s dicit de leprioſarijs an parochialis ſacerdos ab his qui intrāt domū leprioſorū poſſit petere canonicā. Matth. q̄ nō: q̄ perinde eſt ac ſi ſani tranſiuerint ad religionē niſi forte morianť ex violentia lepre. multi eīm moriūtur cū lepra z nō ex lepra. dicit tamen in hoc tenēdum cōſuetudinē regionis. dic q̄ queſtio non procedit nec determinatio in eo q̄ cōparat leprioſos religioſis. Itē queſtio eſt ſine dubio: q̄ leprioſi nō ſunt exēpti a parochiali ſacerdote, nec bona ſua fiunt loci niſi aliud ſit ex priuilegio cōceſſo illi loco: nec ſunt religioſi imo ſubſunt ſacerdoti parochiali
10 ſicut prius. de eccle. edi. c. ij. z q̄s ibi dico in. ij. z. iij. q. ¶ †Secūdo quero in eo q̄ hic ꝓhibetur ꝙuent⁹ deputatos in vſus pauperū cōuerti ad alios vſus, quid de hoc q̄s cotidie fit: nam ſunt aliqua magna loca cōuentualia in quibus cōſueuerunt eſſe. xl. vel plures ꝓſone in diuinis dño famulātes, z pauperes reficiētes: z nūc hec applicanť filijs principū qui forte neſciūt tergere naſum: an hec faciētes vel fieri ꝓcurātes, vel auxiliū, vel cōſiliū impēdentes teneanť ad reſtitutionē faciendā deo z pauperib⁹. Laud. nō audet p̄cipitare ſententiā: dicit tn̄ q̄ ſi deus voluerit obſeruari p̄cepta ſcōe tabule, vt niſi reſtituat ablatū ꝓximo quē q̄s debet diligere ſicut ſeipm, nō dimittať pctū: multomin⁹ dimitteret ſi nō reſtitueret q̄s deo indebite ſubtractū eſt: cū ex toto corde iuxta preceptū prime tabule deo obſequi teneamur. ſm no. xxxij. q. vij. quid in omnib⁹. dic vt dixi. §. in. j. cōtrario: z dic q̄ licet prelati male adminiſtrent: poſſunt de hoc corrigi: ſed nō tenenť ad reſtitutionē ſicut tenenť hoſpitalarij q nō faciūt fructus ſuos: vt ibi dixi. z de hoc etiā. §. in. ix. not. ¶ Tertio q̄ro ſi legata z oblata ad certū vſum nō poſſunt in illū conuerti. dicit Lap. q̄ hec litera intelligit̄ q̄n p̄nt ad vſum deputatū conuerti: quo caſu ad aliū vſum p inferiorē a papa cōuerti nō p̄nt. ſecus ſi nō p̄nt cōuerti ad vſum cōſtitutū: q̄ tūc ad aliū ꝙuerti p̄nt etiā p inferiorē. facit de teſt. nos quidē. z q̄s ibi dixi. z de hoc in duab⁹
8 ¶ Q̄s ſi mandatur alicui. Adde Inn̄. in. c. epi. de reb. eccle, nō alie, 11 p̄xi. q. ¶ †Quarto q̄ro. legauit teſtator hoſpitale fieri p executores in fundo ſuo, z dotari ad vſum pauperū: z q̄ rector ponereť z remouereť p quendā prelatū, executores volūt authorita te dioceſani facere eccleſiā religioſorum: an poſſint maxime cōtradicēte illo plato. vr̄ q̄ nō p hāc literā. Cōtrariū cōſuluit Jo. an. cū quibuſdā alijs, vt refert Laud. z moti fuerunt, q̄ q melius z magis facit nō facit aliud ſed idē. plus aūt eſt eccleſiā religioſorū facere q̄ hoſpitale. facit de voto, ſcripture. z reg. plus. lib. vj. In ꝙtrariū: q̄ volūtas defuncti p lege ſeruāda eſt. xij. q. ij. c. vltima volūtas. de teſta. tua. de cele. miſ. cū marthe. ſicut forma mādati nec plus hoc caſu cōtinet min⁹. de pbē. cui de nō. z. c. cū in illis. in fi. li. vj. z q̄s not. in. d. regula, plus. z regula, cur licet. z in hoc vr̄ reſidere Lap. q̄s placet. z plen⁹ dic vt dixi in. d. c. nos quidē. in. ij. q. z pluribus ſeq. Et ad hoc q̄s dicit̄ q̄ qui facit melius, z magis ꝛc. dic illud ꝓcedere q̄n minus cōtineť ſub maiori: z ſic loquitur. c. ſcripture. al's ſecus. at in. q. p̄miſſa min⁹ nō cōtineť in maiori. Itē nō eſt verū ſimpl'r q̄ facere eccl'iam religioſorū ſit plus q̄ facere hoſpitale: ſed poti⁹ hec ſunt diuerſa pietatis opera que ſe habent tanq̄ excedētia z exceſſa: p hoc q̄s dixi
12 de reg. ſane. ¶ †Quinto q̄ro an talis alteratio poſſit fieri p legatū ſedis apoſtolice. videť q̄ nō, ſed per papā, per gl. hic in ỹ. ap'lice. z per. c. q̄s trāſlationē. in ea alle. z de hoc. §. in. x. not. z in ij. cōtrario. In cōtrariū q̄s no. Joā. an. de elec. ſi abbatē. in ver. trāſferendi. lib. vj. de priui. authoritate. e. lib. nam in. c. ſi abbatē, dicit q̄ aliud eſt dicere apoſtolice ſedis: aliud Romani pontificis: vt in primo poſſit legatus de latere: in ſecūdo nō. z ſic cū hic dicat apoſtolice ſedis. videť legat⁹ poſſe. Lap. dicit ver⁹ videri q̄ legatus nō poſſit, cū hoc ſit de plenitudine poteſtatis, quā legat⁹ nō habet. arg. de prebē. cle. literas. in prin. z in fi. dicit tamē q̄ forte ſi cōſentiret heres defuncti: ex cauſa hoc fieri poſſet nō ſolū p legatū, ſed etiā p eīm: ſm not. de teſt. de his. z. §. q. iij. pro hoc q̄ legatus nō poſſit, inducit Lap. q̄ hic agitur de eo cōtra q̄s diſponere eſt facere contra legē q̄s ſoli principi vel pape licet nam diſpoſitio teſtatoris facta ad certū vſum maxime piū p lege ſeruari debet. xij. q. ij. vltima voluntas. z ibi glo. z ideo nomine apoſtolice ſedis, intelligitur papa tantū z nō legat⁹: al's ſec⁹. z tūc p cedūt dicta Jo. an. q̄s not. z p hoc dic q̄ etiā cōſentiente here de hoc nō poteſt alius a papa, p hoc q̄s dixi in. x. no. z in ij. cōtrario. z de hoc dixi plenius in p̄dicto. c. nos quidem. z not. Bart. ff. de vſufr. le. l. legatū. ¶ Sexto quero p cui⁹ ſolicitudinē debēt ea q̄ ſunt deſtinata ad vſum piū ad illū cōuerti. gl. p ſolicitudinē. dicit q̄ per ſolicitudinē dioceſani. eo. ti. de ꝙnodochijs.
13 z dic vt ibi. ¶ †Septimo q̄ro in eo q̄ dicit per eos ad quos ſpectat de iure ꝓuidendum quo ad hec de quibus hic, qui ſunt illi. gl. vt epi. dicit q̄ eps, q̄s dic vt in. d. c. de ꝙnodochijs. Bēze. dicit q̄ ſunt patroni z eorū liberi. xvj. q. vij. filijs. z. c. decernim⁹. z eps. xvj. q. vij. omnes. dic q̄ gl. eſt verior. patroni vero nō habēt hoc ius per ſe, ſed ſolū poſſunt inſtare apud eīm p dicta iura. z pro hoc q̄s no. de teſta. ex parte. Item idē Bēz. j. §. vt aūt. dicit q̄ ſi capella vel eccleſia vel aliud eſt p ſeruitoribus deputatum: tunc cōmiſſio ad eīm ſpectat, p. d. c. de ꝙnodochijs. xvj. q. xij. omnes. xviij. q. ij. Eleuterius. pro hoc q̄s dico. j. q. xiij. z per hec ſoluitur queſtio de qua. j. §. vt autem. q. xij. refert autē an queratur de p̄miſſione ſup fructibus cōuertendi ad vſum cōſtitutū, z de hoc p̄cedit queſtio iſta, an de cōmiſſione quo ad deputādum rectorē. z de hoc loquit̄ hoc vltimū dictū: z eſt verū p iura
14 p̄alle. niſi fundator plenius ius ſibi reſeruauerit in fundatione: q̄s pōt: vt hic. ¶ †Octauo quero in eo q̄s dicit de pacto appoſito in fundatione: pone q̄ ordinatū eſt inter eīm z capitulū q̄ omnes panni ſericei qui ſuper defunctis afferunť ſint eccleſie p paramento altaris maioris. deinde cōtingit q̄ quedā teſtatrix que altare cōſtruxerat in eccl'ia ordinauit q̄ pāni qui ponerent ſuper ſepulchrum eius tā ſericei q̄ alij eſſent ſui altaris. an hec volūtas p̄fertur ordinatiōi diutius obſeruate: videť q̄ ſic, per hanc literam: quia non debet trahi ad aliū vſum ſine licētia pape: ergo alijs hoc deneget. arg. xxv. di. qualis. In cōtrarium de teſt. requiſiſti. nā illa ordinatio epi z capl'i eſt lex. z. q. iij. vnio. vij. q. ij. vulterane. de ma. z obe. ſi q̄s. Laud. dicit primum verius videri: q̄s tenet Benz. q̄ vt nunc dixi, pro lege ſeruari debet teſtatoris voluntas. arg. ff. de admini. re. ad ci. pti. decuriones. §. j. de ope. pu. pecuniā. vbi diſpoſitio teſtatoris p̄feret legi: z hoc ne alij retrahātur a libertate. arg. C. de bo. que liber. l. ij. de ope. publi. l. ij. z hoc in his que a teſtatore ꝓueniūt. ſecus in alijs in quibus abſurdū eſſet per teſtatorē auferri ſtatum iuris. arg. de electio. cle. ꝙſtitutio. §. inſup. z q̄s no. de electio. q̄s ſicut de teſt. offi cij. z. d. c. reqſiſti. z. ff. de reg. iur. non dz. dic clarius q̄ diſpoſitio epi p̄miſſa debet intelligi niſi aliud diſpoſitum fuerit a teſtatore: nā licet teſtatori apponere legē ſue rei. de condi. appo. verū. de donaf. cū dilecti. z hoc niſi diſponat per modū a iure impro
15 batū. q̄s nō pōt. d. c. reqiſiſti. ff. de leg. j. nemo. z dixi. §. in. xj. notabili. ¶ †Nono quero quare dicit in litera, deperdita z aliena. Paul. dicit q̄ ideo, vt remoueat obiectionē illius falſe opi-
a nionis que habet q̄ ſi mādatur alicui q̄ ea que de bonis alicuius eccleſie alienata inuenerit, ſtudeat reuocare ad ius z poſſeſſionē eccl'ie: nō poterit reuocare illa in q̄b⁹ eccleſia ſolā poſſeſſionē amiſit: cū illa nō dicanť alienata quorum dominiū eſt apud eccleſiā. ff. de verb. ſigni. alienationis. C. de fun. do. l. j. que opi. nō tenetur de rebus eccle. nō alienan. epi. quia verbum alienata, debet ſumi in larga ſignificatione: z tunc cōpreh̄endit nō tantū dñium, ſed etiā poſſeſſionē. ff. de alie. iudi. mu. nō ſolū. in pnc. al's ſi res. §. pedius. z. l. ex hoc edicto. §. alienare. cū alijs iuribus ibi allegatis. z per ibi no. non proſequor que hic dicit Paul. q̄
16 ibi exponit. ¶ †Decimo quero an is cui cōmittitur vt alienata reuocet habeat poteſtatē ſimpliciter in oīb⁹ alienatis. Paul. dicit q̄ nō: ſed tantū in notorijs: ſicut de cōſeruatore dicitur. de offi. deleg. c. j. lib. vj. z hoc ſi ſcribitur alienanti, pro hoc q̄s not. Cōpo. de elec. noſti. Si vero ſcribitur tertio: procedit in forma iudicij. de reb. eccle. nō alie. ad audientiam. de iudic. exhibita. z quod ibi no. de hoc in ſpe. de reſcri. p̄ſenta. §. ratione forme. vers. itē in reſcripto. z ſic intelligit Paul. hanc literā, vt habens iuriſdictionē de iure, vel cōſuetudine, vel priuilegio, nō poſſit reuocare alienata p ſe, niſi in notorijs. ſz ſi ipſe nō alienauit ſed alter: tūc iuris ordine ſeruato reuocari faciet. i. reuocabit. z dicit Paul. q̄ etiā ad hoc ageť per eū ad quē ſpectat. de ſucceſ. ab inteſt. c. fi. de reſcrip. cle. j. z quilibet de illo loco

17 loco ad hoc agere põt.de re.ec.nõ alie.si qs.¶†Undecimo q̃ro circa id qđ dixi in.xvj.not.an possunt bona immobilia hospitalium vẽdi ꝓpter eleemosynã pauperũ.videl̃ ꝙ nõ,per id qđ dixi in.d.no.Jn cõtrariũ.xij.q.ij.aurũ.Paul. dicit ꝙ.c.aurũ.loquit̃ de summe egẽtib⁹ quos nõ alere esset occidere. lxxxvj.di.pasce.
18 z tunc nõ negat̃ hic qn possint bona alienari.¶†Duodecimo
a q̃ro an hospitalia[a] teneant̃ ad onera ẽpalia.videl̃ ꝙ nõ: q; hic dicit̃ ꝙ eorũ ꝓuent⁹ debẽt querti ad sustẽtationẽ pauperũ.z sic nõ tenẽt̃ ad cathedraticũ, nec ad ꝓcurationẽ, z silia: qđ sentit Paul.dicẽs ꝙ licet diocesan⁹ possit visitare ecclesias quas clerici habẽt intitulatas,de cẽsi.c.fi.nõ tñ hospitalia: sed tm̃ acquirere potest cõtra negligẽtes, vt hic. nã dos hospitaliũ nõ videt̃ ab initio fuisse assignata ꝓ talib⁹ onerib⁹ sicut assignat̃ eccles̃ijs.que not. z ꝓ hoc qđ dixi in.d.c.fi.de censi.z ꝓcedunt hec qñ hospitale nõ est locus ecclĩastic⁹:qđ esse põt.eo.tit.ad hoc.z qđ ibi dixi.sed si est locus ecclĩasticus,est maius dubiũ:q; ola talia tenent̃ ad onera ẽpalia.de prebẽ. de mona. tm̃ adhuc plꝫ ꝙ hospitalia nõ teneant̃ ad hec onera,ꝓ ꝓdicta: q̃ not.z facit qđ dixi
* in.xiij.cõtrario.z.j.q.xiij. z ꝓcedit hoc ꝓsupponẽdo ꝙ nõ sit titulus beneficij.secus si esset beneficiũ ꝓ id qđ dico.j.ℱ.vt autẽ.q.vij.z.xj.¶Decimotertio q̃ro vnde habẽt fundatores potestatem cõpellendi hospitalarios ad ea de quib⁹ hic. Sol.hec q̃stio ꝓsupponit ꝙ cõpellere possint.de quo dic vt.ℱ.ibi dixi in.iiij.cõtrario. z videl̃ Laud. ꝓsupponere ꝙ possint. q̃rit em̃ vnde hoc eueniat ꝙ hi quorũ interest de iure statuto,cõsuetudine,vel priuilegio reparare dom⁹, ꝙ ipsi per-se possunt cõpellere rectores ad talia,ita ꝙ ordinarij̃ loco; nõ possunt se intromittere nisi ꝓ
19 pter istorũ negligentiã. z ex hoc ꝓsequit̃ sequentẽ q̃stionẽ. sz de hoc dic vt dixi in.d.iij.cõtrario.¶†Decimoquarto quero an possint hospitalia taliter dari ꝙ eps nõ habeat in eis visitationem vel alia iura episcopalia.nec se intromittere possit de eisdẽ. Laud.credit ꝙ sic:dũtamẽ hospitale nõ sit principal'r edificatũ ad missam celebrandã, sz ad alia sacramẽta ministrãda.nec sit ibi cõstitutus ꝑpetuus vicarius seu dos ꝓ eo assignata, licet sit ibi altare z celebretur de licentia epi pauperib⁹ z alijs. nõ tamẽ in magnis festiuitatib⁹. qđ vlti.not. Ex hoc habes ꝙ etiã si authoritate epi sit institutũ altare in hospitali: nõ tamẽ ibi celebratur in magnis festiuitatib⁹.ꝓ hoc de cõse.di.j.si qs extra parochias.z ꝙ dico.e.ti.ad hec.q.iiij. dicit Laud. ꝙ eps nihil põt sibi vendicare q̃diu viuit fundator.nec etiã post ei⁹ mortẽ: nisi inquãtum põt de alijs legatis ꝓ anima fundatoris relictis. hec dicit ꝓbari de cõse.di.j.vnicuiqz.z.c.si quis extra parochias.de test.si heredes.cũ ibi no.dicens cum talis locus nõ sit vere religiosus,nõ gaudet immunitate ecclesiastica:vt no.Host. de cẽsibus.c.fi. de hoc.ℱ.in.iiij,cõtrario,z.q.xij.dicit etiam Laud.ꝙ degentes ibi recipiẽt sacramẽta ab his in quoz parochijs sunt loca.de eccle.edi.ad audientiam.de peni.omnis.

1 ☞ Jniungim⁹,hoc verbũ est ꝓcepti: z importat necessitatẽ.
2 Negligentia qualiter manifesta erat ꝙ administratores hospitalium non bẽne administrant.
3 Episcopus an possit supplere negligẽtiam fundatoris ipso viuente,vel si mortuus sit negligentiam heredum.
4 Quid si ordinarius erit negligẽs,quis supplebit eius defectũ.

Ver.In quo. ¶†Not.de verbo iniungim⁹, qđ est ꝓcepti, z necessitatẽ importat. z de hoc in gl.non dicit.z dicit Laud.ꝙ per hoc periculũ videt̃ ordinarijs in hoc negligẽtibus.iij.di.deniqz.¶Secundo not. literam ibi, omnia z singula.ſi.ℱ.titu.j.ne in agro.ℱ.sane.j.vbi dixi in.j.notabili.z dic singula.ſ.loca ipsa in statum debitum reducere occupata,deperdita,z alienata recuperare:z miserabiles personas ad sustentationẽ recipere.Pau.oppo.q; videt̃ superfluitas in litera ibi,exẽptos z alios priuilegiatos.Sol.qđ dicit ꝓuilegiatos,dic tamẽ nõ exẽptos.de quib⁹ de priui.quoniã.
2 z in alijs iurib.alleg.in gl.in verbo,priuilegiatos.que hoc vult.¶†Quero quomodo cõstabit de negligẽtia eorũ ad quos hoc pertinet.gl.hoc patebit.sol.ꝙ cõstabit ex facto notorio, vel per assignationẽ termini.quẽ sing.no.ad ea que no.de elec.cũ ecclesia.de cõcess.preben.ex parte.Jn eo ꝙ ibi querit̃ de modo detegendi negligentiã collatoris eo casu quo beneficia nõ vacant,z sic terminus a iure nõ est ibi assignatus,habes enim ex hac gl. duos modos:sed precipue no.modũ notorietatis.z in hac glo. in fi.arg.xvj.q.j.placuit.ex his no.ꝙ de iurisdictione minoꝝ prelatorum diocesani nõ se intromittunt nisi in casu negligentie. de hoc.j.de cele.miss.cle.j.in glo.argue.z de hoc in seq.cõtrario.¶Opp.ad hoc:nã licet inferior episcopo iurisdictionẽ habeat: per hoc nõ tollit̃ iurisdictio episcopi.de offi.ordi.cũ ab ecclesiarum.Sol.Lap. ꝙ predicta sunt intelligẽda vbi inferiores prelati iurisdictionem habẽt ex priuilegio apostolico: vt hic.vel ex cõsuetudine prescripta, ita ꝙ nõ solum sit introducta ꝙ subditis prelatis iurisdictionẽ tribuat sed etiã taliter ꝙ diocesanus illã exercere possit nisi supplẽdo ipsorũ negligentiã vel defectũ, z quãdo talis iurisdictio ad eosdẽ inferiores nõ pertinet de iure cõmuni.al's si pertinet de iure cõi procedit cõtrariũ: q; potest etiã diocesanus exercere:z erit locus ꝓuentioni.de off.ordi.pastoralis.z eo.ti.cũ eps. lib.vj.facit de off.archipres.c.j.z.c.cũ satis.de offi.archi.c.vlt.z qđ not.de pbẽ.in lateranẽ.de capel.mo. c.ij.de cẽsi.cum venerabilis. dic ꝙ de iure cõmuni nullus habet iurisdictionẽ in diocesi nisi eps.de off.ordi.cũ ab ecclesiarũ. sz in illos de collegio bene habet prelat⁹ collegij̃ iurisdictionẽ.eo.tit. a cũ ab ecclesiarũ.vbi de hoc quo ad predicta.dic tamen ꝙ mens Lap.est ꝙ quõcũqz inferior epo iurisdictionẽ habeat:intelligit̃ habere per modũ cumulatiõis z sine ꝓiudicio epi,ita ꝙ etiã eps põt exercere:z locus erit ꝓuentioni,ꝓ predicta: nisi de iure spãli sit inductũ ꝙ inferior faciat gradũ cõtra episcopum.i.ꝙ eps nõ possit se impedire nisi in casu negligentie.qđ dic vt in ꝓdictis iu-
3 ribus.¶†Secũdo quero an eps possit supplere negligentiam fundatoris eo viuẽte,vel eo mortuo negligentiã heredũ.Laud. ꝙ sic, nisi al's cõstaret de donatiõe z pollicitatione. de test.nos quidẽ. xvij. q.iiij. sunt qui. vult dicere nisi plenius ius sibi reseruauerit fundator.Bẽz.dicit frustra de his excitari:cum hec loca statim cum sunt ad certos vsus deputata subticiant diocesano:ideo defectum vel negligentiã statim supplebit diocesanus:
4 vt hic.¶†Tertio quero si ordinarius in hoc erit negligẽs, qs supplebit.quidã ꝙ solus papa,per literã ibi,ordinari⁹ locorum. nam archiepiscopus non est ordinarius in diocesi sui suffraganei.de off.ordi.pastoralis.Quidã enim doctor:cuius nomẽ non inuenio,qui scripsit super hoc volumine, dicit ꝙ archiepiscop⁹ poterit:q; licet non sit ordinarius,tamen habet iurisdictionẽ in casibus negligentie.ix.q.iij.cum simus.ꝓ hoc de cẽsi.c.j.ℱ.notoria.lib.vj.qđ tamẽ intellige vt ibi.z plenius not. de sup.negli. prelato.c.j.lib.vj.z dic ꝙ regulariter hoc nõ potest nisi in casib⁹ a iure expressis:vt in notorijs.d.ℱ.notoria.z alijs notatis.de offi.deleg.pastoralis.

Ver.Cõtradictores. ¶Premissa vel aliquod premissorum fauor.concor.de hereti.si aduersus.¶Opp.ꝙ nõ possint coherceri cõtradictores.nam licitum est contradicere ꝓ suo iure:z nemini iniuriam facit ꝛc.de elec.cũ ecclesia.Sol.Pau.ꝙ hec clausula, cõtradictores ꝛc. intelligitur de his q̃ de facto nõ de iure cõtradicunt:vt not.de preben.ꝓ illorum.¶Secundo opp.in eo ꝙ permittit coherceri cõtradictores cuiuscũqz stat⁹ z sic etiam maiores,contra id de maio.z obe.cum inferior.Sol. Pau.ꝙ omnes sunt minores virtute huius cõmissionis. ꝓ hoc de offi.delega.sane.ij.de off.leg.c.ij.¶Quero que potestas detur per hanc clausulam,cõtradictores. Laud. dicit ꝙ per eam merus executor acquirit cognitionẽ z cohertionem ꝓ hoc qđ not.de offi.dele.c.fi.z ꝓbatur hic.¶Sc̃o quero de quibus remedijs loquitur litera ibi,alijs iuris remedijs. glos. intelligit de inuocatione brachij̃ secularis.idẽ Laud.ꝓ hoc de here.vt officium.ℱ.deniqz.z seq.lib.vj.z iura que allegãtur de offi.ordi.c.j. Steph.dicit hoc ꝓcedere quo ad subditos nõ exemptos:q; tũc ordinaria potestate ꝓcedit ordinari⁹ cõtra eos.secus cõtra exẽptos:q; tũc apostolica.de offi.or.irrefragabili.de here.ad abolẽdam.in fi. z sic nõ habet locũ inuocatio brachij̃ secl'aris fm opi. que habet ꝙ delegatus nõ possit inuocare.quam tenet Archi. xxiij.q.v.administratores.z de heret.vt officium.lib.vj.cuius cõtrarium tenet Jncẽ.de offi.dele.significasti.qđ est verius z cõmunius:vt.d.c.significasti.z sic in casu huius cle.procedit indistincte.Jdẽ hic fm Pau.poterũt inducere mulctã etiam extraneis.ff.si quis ius di.nõ obtẽp.l.vnica.z qđ no. de offi.dele.c.j.c. de causis. vel extraordinarie punient̃ q̃tum equũ fuerit visum. ar.ff.ne vis fiat ei.si quis missus.de publi.z vectig.licitatio.ℱ.qđ illicite.vel per captionẽ pignorũ cohercebunt.argu.de iureiurã. iniuriarũ.ℱ.j.z.ij.vel fm Benze.Atentur gladio tẽporali si habent.de sentẽ.excõi.dilecto.dic ꝙ omnia hec procedunt.debent tamen vti remedijs que putauerint magis vtilia:vt li.nõ cõtest. quoniam.in fi.

a ¶An hospitalia.Adde.c.fi.de cẽsi.Lap.in rep. c.ꝺ ꝓnodochijs in lib.z.cv.q.de reli.do.z Pe.de perusi.in tracta. suo.de quarta canonica. in.xiij.q. ꝓrincip.ver.demũ querit̃ de visitatore. Abb.in dispu.incip.sem ꝓrioniũ.in.iij.dubio Abb.in.c.sopite. de cẽsibus. Ab.c.fi.e.ti.Fride.de se.cõsi.cxj. incip.qõ talis est an diocesanus. Fride.de se.cõsi. cxxx.incip.factũ tale est. quedam domus.

1 ☞ Hospitali potest apponi specialis natura in fundatione.
2 Beneficium electiuum est ꝓprie quando ꝓceditur in eo per electionem que exigit confirmationem superioris.
3 Hospitalia debẽt ꝙferri viris ꝓuidis hõestis z boni testimonij̃.
4 Hospitale, an possit conferri religioso in beneficium.
5 Laicus an possit prefici hospitali.
6 An autem laico habenti filios z vxorem ex qua verisimiliter posset procreare liberos.
7 An possit committi mulieri.
8 Hospitalarius cuius etatis debet esse.
9 Conferri in titulum,vel committi:que est differentia.
10 Consuetudo litigantium z locorum si sit diuersa que seruabit̃.
11 Consuetudo fori secularis, an debeat seruari in foro ecclesiastico.z multa de materia hospitalium,vide.
12 Hospitale, an sit cõmittendum ad tempus, vel imperpetuum.

Ver. Ytaurem. ¶ Diuidit in tres ptes. secunda ibi, illa etiã tertia ibi, ꝙ si secus. & qd cõtineat, dic vt. s. ea. cle. in prin. in glo. j. in quib⁹ scz locis cõmittẽdis personis idoneis: vt. s. cõsentias. cõcor. de fo. cõpe. cle. j. de sepul. cle. dudũ. ver. fuerunt. j. e. ti. j. cle. j. ¶ Not. casum in quo cõsuetudo nõ tenet. de hoc in gl. in ℣. reprobam⁹. & in ea ibi cũ cõcordantijs. s. tit. j. ne in agro. s. sane prioratus. & cle. ij. in fi. j. titu. j. cle. j. in prin. ¶ Secũdo not. principẽ posse reprobare consuetudinẽ specialiũ locorum. s. tit. j. cle. vlti. in fi. de consti. c. ij. lib. vj. C. cõmunia de succes. auf. oẽs. ¶ †Tertio nót. ꝙ tẽpore fundatiõis põt apponi specialis natura ipsi hospitali: puta ꝙ cõferatur in beneficiũ: vt hic: & sic licet tpe fundatõis ꝙ postea nõ licet. de cõsue. cũ dilectus. & qs ibi not. Ex hoc not. Matth. vnũ casum specialẽ ꝙ pñt hospitalia ꝙferri in titulũ beneficij qñ sic fuit ab initio ꝙstitutũ. ¶ Scõs casus quãdo per electionẽ rectoris taliũ locorũ assumunt: vt hic: & qs dixi de electione, intelligit glo. in ℣bo, electionẽ. eo casu quo per superiorẽ est

a ¶ Beneficium electiuũ. Adde Card. in cle. j. in ℣. ad hoc de pbẽ.

a ne, intelligit glo. in ℣bo, electionẽ. eo casu quo per superiorẽ est
2 ¶ †Quarto not. ex eo qs dixi in ꝑcedenti nota. ꝙ beneficiũ electiuũ[a] ꝓprie dicit qñ in eo ꝓcedit ꝑ electionẽ. que exigit cõfirmationẽ superioris. & sic secus si electio nõ egerit cõfirmatiõe si alicubi canonici eligũt cõcanonicũ, & statim electus habet ius sine alia cõfirmatiõe. quo casu beneficiũ nõ dicit electiuũ ꝑ hãc glos. qs est vtile scire ꝓpter grãs apostolicas, in quib⁹ mãdat ꝓuideri de beneficio spectãte ad electionẽ alicui⁹: qr nõ veniret nisi electio ꝓprie sumpta, in qua fit cõfirmatio: vt hic. ꝙ hoc de prebẽ. cũ in illis. lib. vj. sed si electio canonicat⁹ de cõsuetudine indiget ꝙfirmatiõe: dicẽt canonicat⁹ esse beneficiũ electiuũ, per ꝑdicta: & sic si mãdaret ꝓuideri de bñficio spectãte ad collationẽ cap'li nõ veniret talis canonicat⁹. & sic ꝙsului in eccl'ia Ferrarien. per hãc glo. & ꝑ hoc qs dixi de cõsue. nõ est. & qs not. Jo. an. in spe. de actio. & peti. §. sup petitionib⁹. ad fi. ver. ꝑ literas quoqz. vbi tenet sufficere quo ad casum. c. cũ in illis. ꝙ beneficiũ sit electiuũ. de cõsue. anti qua. q̃ hz vim legis & in talib⁹. s. disponẽdo de mõ electiõis hz magnã vim. de cõsue. cũ dilect⁹. de ver. sig. abbate.
3 & qs ibi no. & hec signa. ¶ †Quinto no. ꝙ hospitalia ꝙferri dñt viris ꝓuidis, idoneis, & boni testimonij. & exponit Ben. testimonij. i. opinionis & fame. ff. de q̃sti. de mino. §. tormenta. de testi. l. ij. & hoc no. ¶ Jau. ꝙ repelli possunt ꝓpter infamiã. ꝑ hoc. iij. q. vij. c. j. & c. ifames. & no. ¶ Jau. ꝙ litera dicit viris ꝓuidis, & nõ dicit cl'icis, nec religiosis. qs facit ad id qs dico. j. q. j. & ij. Ex hoc infert ¶ Paul. ꝙ hoc offiũ nõ est eccl'iasticũ. al's laic⁹ nõ eẽt capax. ¶ Sexto not. ꝙ hospitalia ꝙferri dñt his qui velint & valeãt ea vtiliter regere. de hoc in gl. cũ effectu. ¶ Septimo no. ex hoc fm Bẽ. ꝙ nõ dñt cõmitti ignaris. ar. ff. de custo. reo. l. fi. qr graue est ineptos. & c. xix. q. ij. monasterijs. xxxvij. distin. qui de mẽsa. & de elec. cũ in magistrũ. cũ similib⁹. item debẽt cõmitti volẽtibus: qr volẽti nihil difficile. C. de excu. artifi. l. j. lib. x. & voluntariũ Christus diligit. xv. q. j. nõ est. xxiij. q. vj. §. de his. cũ ꝑ volũtatẽ seu ꝑ negligentiã cũcta ledi dicant. in auf. de questi. §. pe. col. vj. & potestas scientie & volũtati plurimũ suffragat. de sup. neg. pla. grãdi. lib. vj. in auf. de defen. ciu. §. j. col. iij. versus. Omnes res gestas faciunt scire velle potestas. ¶ Octauo not. ꝙ hospitale nõ debet cõmitti ei de quo sit verisimilis ꝑsumptio ꝙ eius bona cõuertat in alios vsus ꝙ cõstitutos. & ꝓpter talẽ ꝑsumptionẽ dicit ¶ Jau. quẽ repelli etiã a ꝓlatura. xxviij. di. de si racusane. & pro hoc ꝙ attendat id qs est ℣isimile, est de testi. in literis. ff. de cõdi. insti. que sub cõditiõe. ¶ Op. ꝙ ex vi. cõsuetudinis possit hospitale cõmitti clerico. de pbẽ. cũ de bñficio. li. vj. soluit Bẽ. ꝙ in bñficijs religiosorũ bene valet cõsuetudo: vt ibi. secus hic. & idẽ Matth. dicit ꝙ etiã hic valeret nisi esset hic reprobata: vt dicit gl. in ℣bo, reprobam⁹. & idẽ ¶ Jau. Scõo op. ad hoc ꝙ etiã si nõ eẽt hic reprobata, nõ debet tenere, tanꝯ q̃ esset ꝙius. & violãs decreta mortaliter peccat. xxv. q. j. violatores. soluit Matth. referẽdo que no. Jnno. de cõsue. ꝓ rubrica. in fi. & gl. de pba. ad nostrã. dic vt dixi de cõsue. c. fi. & ꝑcipue in repetitione. & quo ad hoc dic standũ ei qs dixi in ꝑcedẽti ꝙtrario. Mã si ex causa rõnabili inducit cõsuetudo: nõ violant canones: qr eorũ ꝓmissiõe inducit. d. c. fi. tãgit etiã Matth. aliqua alia de ꝙsuetudine q̃ dico
4 j. q. viij. & duab⁹ seq. ¶ †Quero an hoc hospitale[b] possit in beneficiũ cõferri religioso. Bio. de religiosis. arg. ꝙ sic per id qs no. Jnn. de eccle. edifi. in. c. ij. vbi dicit collegiũ leprosorũ esse religiosum & licitũ, ꝑ. c. qdã. xviij. q. ij. deinde refert gl. Archi. ibi tenere ꝙtrarium: qs approbat glo. dicẽs dictũ Jnn. nõ esse verũ. & idẽ ¶ Jau. nisi hospitale haberet curã, vt etiã dicit glo. vel esset alicui⁹ religionis. & tãliter dicit ¶ Jau. dictũ Jnn. nõ esse verũ: qs ꝓbat per rationes de qb⁹ dixi in. d. c. ij. & ꝙ religiosus nõ possit ꝓfici hospitali (qs tenet etiã Laud. nisi sit hospitale eiusdẽ religionis. arg. de pbẽ. cle. ꝑ literas.) Bẽze. dicit ꝑdicta ꝓcedere, maxime si hospitale nõ sit eiusdẽ religiõis. & in hoc accedit opi. ¶ Jau. qui nõ curat an sit eiusdẽ religionis, an alterius. qs est verius ꝙ id qs

b ¶ An hospitalẽ. Adde Car. in cle. ꝑ literas. de pbẽ.

c ¶ An laic⁹ possit ꝓfici. adde Jo. mo. i. c. cupientes. in. j. col. de elect. lib. vj.

d ¶ Laico habẽti. adde Bal. in. l. ꝙ institutum. de testa. mili.

proxime dixit Laud. salua tamẽ dispositiõe cle. j. de elec. ad. c. quidam. Respondeo vt in glo. & in ea ibi, martyria. i. ecclesias se-
5 culares id est in honore martyrũ constructas. ¶ †Scõo quero
c an laicus possit[c] ꝓfici hospitali. glos. de religiosis. ibi, de laicis. dicit ꝙ sic etiã si rector habeat curã pauperũ. Idem ¶ Paul. dicẽs ꝙ hoc vult litera ibi, viris ꝑuidis. que non distinguit inter clericos & laicos. xxxj. q. j. ꝙ si dormierit. Idem Bẽze. nam laici vt plurimũ sunt in talibus exercitati & fructuosius talia regere possunt ꝙm clerici. ꝑ hoc. xviij. q. ij. quidã inducendo. vt. s. ea. glo. ¶ Op. ad hoc qr si rector hospitalis habet curã, deberet posse ꝓfici monachis. de sta. mona. qs dei. Sol. vt in ea. glo. ibi, nec sufficeret. que dicit cõtrarium intelligẽdum de cura surgente a potestate clauium. & est signãda. & idem ¶ Jau. dicens ꝙ isti hospitalarũ nõ cõferunt sacramenta, nec diuina celebrant: sed tãtum dispensant prouẽtus in vsum personarũ miserabilium. pro hoc. j. q. j. in fi. & sequẽs equiparatio de tutoribus & curatoribus qui sunt laici non clerici. lxxxviij. dist. c. vlti. xxj. q. iij. Cyprianus. hec dicit ¶ Paul. procedere in hospitalibus traditis in potestate
6 persone ecclesiastice, de quibus dubium poterit esse an possent
d cõferri laicis. sed de hospitalib⁹ que faciũt laici de domibus retinendo eas sub suo dominio nullũ dubiũ ꝙ sic possint retinere. no. eo. ti. ad hec & facit qs no. Jnno. de donatio. inter. & Hostiẽ. in summa de regu. §. j. versi. qd de rusticis. & Spe. de sta. mona. ver. xxxvj. & facit quod dixi. s. in princi. q. xiij. ¶ †Tertio quero
d an possit hospitale cõmitti laico habẽti[d] filios vel vxorẽ ex qua possit verisimiliter filios ꝓcreare. glo. ea. ibi, in prima tamẽ. dicit ꝙ olim fuit ꝓhibitũ in hac cõpilatione, & postea sublatũ. & sic videt velle ꝙ hoc fieri possit. Steph. dicit hoc fieri nõ posse per literã istã que dicit cõmissionẽ faciendã talibus de quibus nõ fit ꝑsumptio verisimilis ꝙ bona cõuertant in alios vsus. ꝑ hoc qs dixi. s. in. viij. no. dic ꝙ tutũ est hoc cauere. tñ qr posset ꝙtingere
7 ꝙ de habente filios non erit talis ꝓsumptio, valet cõmissio ex quo nõ est hic expresse ꝓhibita. ¶ †Quarto quero an possit cõmitti mulieri. ¶ Jau. ꝙ sic: qr etiã monasterio ꝓesse põt. de mario. & obe. dilecta. de elec. indẽnitatib⁹. li. vj. §. ti. j. cle. ij. & hoc maxime in hospitalibus deputatis femineo sexui. ¶ †Quinto q̃ro
8 cuius etatis debet esse hospitalarius. dicit ¶ Paul. ꝙ ex quo hic nihil dicit, relinquitur arbitrio iudicis. de offic. deleg. de causis. ¶ Bet. de ancha. dicit probabiliter posse dici ꝙ ad similitudinem tutoꝝ & curatorũ debent complesse. xxv. annũ: qr absurdum est ꝙ administrent patrimoniũ pauperum qui nõ possunt administrare ꝓpriũ. C. de legi. tuto. l. fi. nã cura taliũ principaliter nõ consistit in spiritualitate, sed in temporalitate. & sic nõ ob. de iudi. c. fi. li. vj. qs placet eo casu quo non conferuntur in beneficiũ ecclesiasticũ. tamen ex quo tempus nõ est statutũ a iure, valebit cõmissio ante dictũ tẽpus, per id qs dicit ¶ Jau. ¶ Sexto quero de intellectu litere in eo ꝙ ꝓhibet hospitale cõferri in beneficiũ. Sol. ¶ Jau. exponẽdo beneficiũ. i. in titulũ beneficij. de prebẽ. cle. per literas. debent ergo talia viris idoneis cõmitti gu-
9 bernãda. sed nõ in titulũ ꝙcedi. & de hoc in seq. q. ¶ †Septimo q̃ro quo ad q̃stionẽ ꝑcedentẽ q̃ est differentia inter cõferri in titulũ, vel cõmitti. videt ꝙ nulla. de sup. neg. pre. cle. qr regulares. s. ti. j. ne in agro. vbi collatio & cõmissio equiparant. Sol. ¶ Jau. ꝙ hec duo sumunt q̃ꝙz vt diuersa respectu eiusdẽ finis & effectus. quãdoqz vt idẽ: vt in cõtrarijs. qs cõtingit qñ datur bñficium eccleſiasticũ: siue dans vtat verbo collationis siue cõmissionis. vnde hic nõ vult ostendere differentiã inter cõferre & cõmittere: sed vtrũqz ꝓhibere si fiat in beneficijs. ꝓhibet aũt fm ¶ Jau. hospitale cõferri vel cõmitti in beneficiũ eccleſiasticũ: qr oporteret recipientẽ esse clericũ. de transac. ex literis. & fructus facere suos, maxime cũ esset bñficiũ simplex: & tenet ad horas & alia ad q̃ tenent clerici bñficiati. ſz si gubernatio simpliciter cõmittit: hec cessant. Itẽ bñficia cõferri debẽt intra certũ tps. de cõcef. preben. c. ij. & in eis habendis institutio est necessaria regula. j. li. vj. sed in hac cõmissione tẽpus nõ est limitatũ: nec institutio est necessaria: nec repellit ꝓtextu bigamie vel similis defectus. licut repellit a beneficio. dicit etiam ¶ Jau. quo ad hoc ꝙ licet beneficium ſignificet omne qs gratis & liberaliter confert: tamen ſtricte ſumptum hic ſumitur ꝓ eccleſiaſtico. quod not. nã ſingulariter hoc ꝓbat hec litera. tamen ꝓ hoc modo accipiendi facit hec litera in eo ꝙ ꝓmiſit de clericis ſecularibus, quibus clericis & non laicis beneficiũ eccleſiaſticũ cõferr. d. c. ex literis. quandoqz tamen fm ¶ Paul. datur beneficium in ſuſtentatione tantum. l. diſt. ſtudeat. de cle. pug. in duel. c. ij. xxviij. diſt. in preſbyterum. & quandoqz ꝓpter altaris ſeruitium. de prebẽ. cũ fm. neutro tamen iſtorũ caſuum põt hoſpitale in beneficium concedi: vt hic: qr in eo principaliter reſpicitur ſubuentio pauperum, non gubernatoris prouiſio vel celebratio diuinorum. Item ſi dicimus ꝙ rector hoſpitalis ſit temporalis ſicut tutor & curator de quibus ſequr in litera. & gubernator vrbis Rome, de elect. fundamenta. lib. vj. & alij rectores ciuitatũ,

de quibus

de quibus nō. de iudi. c. vlti. ſatis patet differētia inter hoſpitale
& bñficiū. q bñficia debēt eſſe perpetua. v. diſt. precepta. dicit ta
men. ℙaul. cōſuetudinē habere q hoſpitalia cōmittant perpe
10 tuo regēda. p hoc lra ibi, regere. & de hoc. j. q. xiij. ¶ †Octauo
q̄ro in eo qđ hic dicit de cōſuetudine de qua dixi etiā. ſ. in. j. & ij.
cōtrario. pone q diuerſe ſunt conſuetudines litigantiū, & locoꝝ
contractus, & iudicioꝝ. que ſeruabitur? ℳatth. querit, licet im
pertinenter: & ſoluit q cōſeruabitur conſuetudo ℨ tractus. ff. de
vſur. l. j. not. Jnno. in rubrica de cōſue. dic vt dixi de conſue. c. fi.
11 ¶ †Nono quero an cōſuetudo fori ſecularis debeat obſeruari
in foro eccleſiaſtico. videtur q ſic. de eo q mit. in poſ. cū veniſſet.
dicit ℳatth. q multoties vidit dubitari q multi magni viri te
nebant q ſic, per illud. c. quod parum facit ſm eum qui dicit q
nō debet ſeruari: quia cōſuetudo ſeculariū non pōt obligare ec
cleſiam. x. di. c. j. ad. c. cū veniſſet. dicit q nō loquit de cōſuetudi
ne laicoꝝ, ſed potius de eccleſiaſtica. aliter etiā pōt reſponderi
vt ibi dico. ¶ Decimo q̄ro ſi eſt cōſuetudo in eccleſijs alicui⁹ ci
uitatis vel dioceſis pro maiori parte, an debeat ſeruari etiam in
eccleſijs vbi cōſuetudo non eſt. dicit ℳatth. q aut agit de pari
ad parē: aut de inferiori ad ſuperiorē. primo caſu cōſuetudo nō
ſeruabitur in alijs eccleſijs. xij. diſt. illud. ſecūdo caſu cōſuetudo
ſuperioris loci ſeruabit in eccl'ia inferiori. de offic. archi. dilecto.
vbi de hoc per Jnn. ¶ Undecimo quero de intellectu litere in
eo q hic conſyderat id qđ fuit in fundatione conſtitutū. ℒaud.
exēplificat vt quia fundator diſponit q clericus ſecularis de ge
nere ſuo q̄diu reperit idoneus ibi ponat, q habeat cotidie miſ
ſam p defuncto celebrare, & vitā pauperū gerere. iuxta. c. ſignifi
catū. de prebē. & facit de elec. ſignificaſti. de reſti. ſpo. olim. j. et ex
quo eſſet ibi perpetua vicaria ſic dotata haberet ibi eps viſita
tionē: & per conſequēs procurationē, per id qđ no. Jnn. de cēſi.
c. fi. & p hoc qđ dixi. ſ. in prin. q̄. xij. ¶ Duodecimo quero in eo
q permittit puideri clerico de hoſpitali eo caſu quo p electionē
erat reformandū. quid de collatione. ℙaul. dicit ſecus eſſe: quia
litera iſta excipit tm̄ duos caſus. Jdē Benze. qui expreſſius di
cit q cum per electionē prouidet, hoc euenit, vt quia locus fuit
cōſtitutus collegiatus: quo caſu collegij eſt electio. xvj. q. vlt. cō
gregatio. de elec. nullus. & hoc caſu ne elect⁹ fruſtret effectu ele
ctionis, hz locū p bñficio. & idē dicit etiā ſi nō ab initio fuit cōſti
tutū. ſed alꝰ q̄nō p cōſuetudinē habeat eligi cum indiſtincte hic
loquat vt & pcedēs lra q̄ prohibet cōferri in beneficiū? pcedit ſolū
in actu collationis: & illo caſu tm̄ reprobat hic cōſuetudo: qđ fa
cit ad ea q̄ dico in ſeq. q̄. ¶ Decimotertio q̄ro in eo caſu quo p
electionē reformat, an ſeruabit forma. c. q. ppter. Steph. q nō:
q per vacationē taliū nō ꝺr eccl'ia viduata. facit qđ no. Jo. mo.
de elec. cupientes. in prin. lib. vj. & ad hanc electionē poterunt ad
mitti laici cum clericis: vt not. Jo. mo. de elec. ex eo qđ. lib. vj. dic
verius q intentio lre videt eſſe q ſit caſus in quo puidebat per
electionē: ſicut fit cū fit electio plati: & tūc nō vident pcedere pre
miſſa. ad quid enim permitteret eligi clericū ſi electio fiebat per
laicos? mens enim videt eſſe q vt hec beneficia melius dirigant
ad vſus pauperū, nō fiant beneficia, nec prouideat de eis in titu
lum beneficij eccleſiaſtici niſi alterū de duobus occurrat, vel per
electionē ſit faciēda puiſio: vel ſic ab initio ſit cōſtitutum. quib⁹
duobus caſibus prouidebit tanq̄ de beneficijs, pro hoc qđ dixi
in pri. q. & tunc nō videt poſſe defendi qđ iſti dicūt: quia ſi eſt ti
tulus beneficij cū hoſpitalarijs ſit principalis rector: ergo vacat
per eius obitū: & ſic eſt locus. c. q ppter. & ad not. per Jo. mo. in
c. cupientes. dic q loquit de magiſtro hoſpitalis Hieroſolimita
ni qui nō dicitur habere beneficiū ſed officiū. Jtem aliud dictū
Joā. mo. in. c. ex eo qđ. loquit quādo rector poteſt eſſe laicus. ſed
hic ſi puidebit in beneficiū eccleſiaſticū, rector nō pōt eſſe laic⁹.
de elec. ex literis. & dixi. ſ. q. v. & ſic nec etiā poterūt intereſſe laici
cū clericis. pcederet aūt vtrūq; dictū Steph. ſi diceremus q re
ctor hoſpitalis poſſet eſſe clericus: nec hoſpitale ſit beneficiū hz
habeat puideri per electionē q̄ ſit per cōuerſos hoſpitalis q etiā
ſunt laici vel miſti ex clericis et laicis: qđ eſſe poſſet ſm not. in. d.
c. ex eo qđ. & pro hoc vltimo eſt qđ dicit ℙaul. in verb. electionē.
dicēs q etiam eo caſu quo prouidet p electionē nō putat q de
beant cōferri tm̄ clericis. qđ oportet intelligi preſupponendo q
nō ſint bñficia: & ſic videt intelligere ℙau. q dicit q eo caſu quo
12 poſſunt cōferri laici nō poſſent cū alijs bñficijs pmutari: q ſola
bñficia etiā pmutant. de re. pmu. cle. vnica. ¶ †Decimoquarto
quero an hoſpitale ſit cōmittendū ad tps, an in perpetuū. glo. ſi
intelligeret. ſoluit in effectu, ponēs illa q̄ dixi. ſ. q. v. in fi. conclu
dens vt ibi dixi q de conſuetudine cōmittit in ppetuū. ℒaud. q
debet cōmitti ad annū vel ad aliud modicū tps: ne ſi fiat in ppe
tuū, nimiū aſpere dominent: iuxta not. de iudi. ſignificauerunt.
Jdē Benze. q allegat auth. de defen. ciui. ſ. fi. col. iij. C. de ſuſce. &
archi. neminē. li. x. & alia iura q̄ allegant in. d. c. fi. Steph. etiam
idem ſentit. dicit tm̄ cōtrariū ſeruari. ſed lz cōmittant in ppetuū:
dicit tm̄ q ex cā leuiori ammouent q̄ alij bñficiati: ſicut ꝺr de reli
gioſis, nō tm̄ ſine cauſa: ne deſ platis ſeuiēdi materia. xj. qō. iij. il
la. qđ eſt equum in quo tm̄ poſſit ex cā leuiori pcedi cū iſtis q̄ cū
bñficiatis: male poſſet iure probari. & dic ſtandum glo. q cōmit
tatur in perpetuū. pro hoc litera. j. ver. illi. in eo qđ dicit q ſingu
lis annis reddant rationē. p ſuppont ergo q non ſunt annales:
alꝰ vnus redderet tm̄ ſuo anno. Jtē vtilius eſt q ſint perpetui,
vt habeāt affectionē ad loca, & ſint in regimine melius inſtructi
ex longiori tēpore. nā expertū eſt q crebra mutatio rectoꝝ loca
cōſumit. ¶ Decimoquinto quero in eo q dicit de his ad quos
cōmiſſio pertinet, qui ſunt illi. ſoluit Benze. q ſunt hi de quibus
ſ. in prin. & vlterius id quod dixi. ſ. in prin. q. vij.

1 ☞ Jnuentaria quare ſic dicuntur.
2 Hoſpitalarij an poſſint adminiſtrare vel agere ante preſtitum
iuramentum vel ante inuentarium confectum.
3 Et an teneantur reddere rationem non requiſiti.
4 Et an poſſint cogi ſepe reddere rationem.
5 Decretum an ſit neceſſarij in alienatione bonoꝝ hoſpitalis.

a **Ver. Illi.** ¶ Nota de inuētario[a]. & de hoc in gl. que
als. C. de iure delib. l. fi. ¶ Opp. q iſti non
b teneantur reddere rationē [b]. C. de epi. & cleri. orphanotrophos.
in auth. de eccle. ti. §. pe. colla. ix. Bloſ. contra. ſoluit, vt not. glo. in
cōtrarijs. & in auth. de ſan. epi. §. economos. colla. ix. que dicit illa
iura eſſe correcta per. §. economos. Bl. vero iſta aliter & melius
ſoluit. & fuit ſolutio ℙe. vt no. Cy. in. l. orphanotrophos. & idem
ℙau. & Bal. in. d. l. nā cū debeāt inuētariū cōficere & intrare tā
q̄ tutores: niſi tenerent rōnē reddere: fruſtra hoc fieret. de plat is
aūt dicit q nō tenent rōnem reddere eo mō quo hoſpitalarij: q
nō eſt lege cautū. ¶ Sc̄o oppo. q ſi debēt reddere rōnē ad inſ
tar tutorum nō ſingulis annis debēt cogi reddere: q nec tutor
niſi finita adminiſtratiōe. C. de admi. tu. l. ij. Sol. ptz ex ea. gl. cō
tra. in fi. q̄ dicit q hoc de ſingulis annis hic addit. & dicit ℙe. de
anch. q aliud in tutore cui⁹ officiū eſt tpale: ideo reddit rōnē ſo
lū finita tutela. ff. de tute. & ratio. diſtra. niſi. §. cū furioſi. hoſpita
larij aūt ꝓpetui iō reddūt pendēte officio: q rō bona eſt. ſed quo
ad caſum iſtū ſufficit hoc ita ſtatutū eſſe. Quero qd eſt tutor, et
quot ſunt tutorū genera. Sol. vt not. de app. ex pte. & Spe. ti. de
tutore. ¶ Sc̄o q̄ro q d eſt curator. Solu. q terminus eſt multi
pleꝝ nō pōt diffiniri. ſunt em̄ varie ſpecies curatorꝝ. qđ tāgit glo.
j. in fi. remittēs ad Spe. vbi pleni⁹ de hoc. & ℙaul. hic proſequit
dicēs q curator q̄nq; dat minori. xxv. an. ff. de tu. q hz. §. j. q̄nq;
maiori: vt furioſo, pdigo, ſurdo, muto, & morbo ꝓpetuo laboran
ti. ff. de cura. l. j. inſtit. eo. §. furioſus. q̄nq; dat pupillo, & habenti
tutorē, vel habenti minus idoneū, vel impeditū ad tps, vel ex cā.
inſtit. de cura. p totū. ¶ Tertio q̄ro quale eſt iuramentū tutorū
vel curatorū. Solue vt in gloſſ. j. & idem ℙau. ¶ Quarto quero
an hoſpitalarij teneant ad ſatiſdationē ſicut tutores & curato
1 res. gl. iij. q nō. & idē ℙau. ¶ †Quinto q̄ro quare dicunt inuē
taria. dicit ℙau. q ideo: q inuenta ola ibi ſcribunt: qđ etiā vult
gl. in ver. inuētaria. & hoc inuētariū etiā faciūt plati de bonis in
uentis tēpore ſue creatiōis, vt dicit Spe. de inſtru. edi. §. fi. ℣. pla
tus. ¶ †Sexto q̄ro an hoſpitalarij poſſint adminiſtrare vel age
2 re ante iuramentū preſtitū & factū inuētarium. ℙau. q nō: ſicut
nec tutor vel curator. C. arbi. tut. l. fin. de ven. in poſ. mitten. l. j. §.
decretū. de bonis autho. iudi. poſ. l. j. §. fin. cū concor. Ea em̄ poſ
ſunt opponi cōtra iſtos gubernatores q cōtra tutores & curato
res reſpectu iuramēti & inuētarij cū ad inſtar eorū ad hec duo te
neant. qđ tenet Bal. C. de epiſ. & cle. orphanotrophos. vbi dicit
ſe vidiſſe hoſpitalariū repelli ab agēdo: q nō docuit de inuenta
rio. & de hoc inuentario tutoris dic p Bar. ff. de admi. tu. tutor q
repertoriū. dici poſſet q lz iſti nō iurauerint nec inuentariū fece
rint: tamē adminiſtrare poſſunt: q adminiſtrationē recipiūt ex
cōmiſſione hoſpitalis ſibi facta: qđ ſecus eſt in tutore & curato
re. & in hoc ſolo cōparabunt tutori & curatori: q ſicut illi tenētur
iurare & inuētariū facere: & ita iſti: & ad hoc cogi poſſunt: p hoc
q in nullo alio comparant hic tutori & curatori niſi quo ad hoc
q tenent ad inuētariū: & cogi poſſunt ad hoc: & ſufficit q in offi
cio tollerant. de re iudi. ad pbandū. primū verius videt per ver.
ſeq. in quo decernit prouiſio hoſpitalis nō tenere ſi hec ſeruata
nō fuerint. nec ſufficit tollerantia in officio: quia eſt facti potius
q̄ iuris. nec cōtra hanc cle. poteſt inferior a papa diſpenſare. de
tempo. ordi. dilect⁹. quo tamē ad ver. ſequē. dic vt ibi dico. et ſa
tis probabiliter defendi poſſet qđ non poſſint ex hoc repelli ab
3 agendo licet aliud ſit cōmunius. ¶ †Septimo quero an hoſpi
talarij teneantur reddere rationem etiam non requiſiti. gloſſ. per
hāc. arguit q ſic, propter tempus anni prefixum. dicit tamē ſuf
ficere q requiſiti reddant. & idem Benze. dicit q teneantur red
dere: ſcilicet ſi requirantur. ff. quorū lega. l. fi. §. j. de foro compe.
cle. vnica. §. penul. Sed pro primo q etiam nō requiſiti tenean
tur, inducit ℙau. q iſta tria, iurare, inuētarium facere, & ratio
nem reddere, ponunt ſub eadē obligatione. ſed in primis duob⁹
nō requiritur monitio: ergo nec in tertio. ff. de. l. cōmiſſo. fundū.

a ¶ De inuētario. Adde Bal. l. i. col. orphanotrophos. C. de epiſ. & cleri.

b ¶ Reddere rō nē. Adde Bal. in auth. licētiā. C. de epi. & cle. bar. in. l. orphanotrophos. de epiſc. & cleri.

ad fi.x.col.quo tẽpore miles inueſtiturã. ſancimus.qũ.qõ.ũ.longinquitate. Jn contrariũ inducit de teſta. cle.vnica. ad quã tñ reſpõdet ꝙ ita nõ erat tps prefixũ.inducit etiã.c.cupiẽtes.vt inducit hic gl.z de appel.vt ſup.z.c.ab eo.lib.vj.ff.de conſti.pecu. Jtẽ illa ſoluendo dicit ꝙ qñ tẽpus adꝛicit ſemp interpellat pro hoie:ſed pena non imponit niſi aliud in iure caueat.ſic loquunt iura ad hoc allegata.ꝓ hoc dicit in caſu iſto ꝙ lz iſti nõ reddant penã nullã incurrunt: ſed puniri poſſunt ſi requiſiti nõ reddant. qs placet.dic ergo ꝙ bene faciũt ſe offerre z nõ offerẽtes peccãt tñ non ex hoc ſunt puniẽdi. nam in iuribus in quib⁹ inuenimus ꝙ dies interpellat illud procedit quo ad cõmittendam penam quãdo eſt iure expreſſa. de loca.potuit. vel ad cõmittendum intereſſe.de quo intereſſe no.de ſentẽ.excõ.ſacro. ¶†Octauo q̃ro an ex quo ſemel rationẽ reddiderũt iterũ poſſint cogi ad reddẽdum. Laud.ꝙ nõ per ea que not. Jo.mo. z Archi.de cle.egro. c.vnico.in fi.lib.vj.qs procedit ſi reddiderunt plenam: vt ibi no. ¶†Nono quero an in alienatione bonorũ hoſpitalis requiratꝝ decretum. Pau.ꝙ ſic:niſi ſint res que ſeruãdo ſeruari non poſſunt.C.de admi.tut.l.lex que.qs z ceteri ſcribẽtes tenẽt.dic contra.ſufficit em̃ ſi hoſpitale eſt eccleſiaſticũ, ꝙ interueniat ſolẽnitas q̃ requirit in alienatiõe rerũ eccl'ie in qua nõ reqꝛit decretũ. de reb.eccle.nõ alie.c.j.libz.vj.vbi de hoc in glo.ſcõm qs.in fi.Si autẽ eſt hoſpitale,nõ eccleſiaſticum:nõ põt dñs hoſpitalis alienare bona eius pro libito:vt not.de dona.inter.z de hoc vltimo hoſpitali dicit Bal.C.de ſac. ſan.eccle.auf.hoc ius. ꝙ legatũ ei factũ ſibi nõ acquirit cũ nõ gaudeat priuilegio pie domus. pro hoc qs not.Spe.de ſta.mo.ver.xxxvj. dicit tamẽ ꝙ legatũ tenet tanꝙ factũ cõtemplatiõe pauperũ: z eps capiet z diſtribuet inter pauperes debito reſpectu ad perſonas, nõ ad locũ.ar.C.de epiſ.z cle.l.ſi quis ad declinandam.qs eſt equum.

a ¶Cõſuetudo antiq̃. Adde Bal. in ti.de pac.conſtã. in.ſ. deniq;. de aqua plu.ar.

b ¶Hoſpitalia ſũt. Adde doct.in.c. oĩs vtriuſq; ſex⁹. de pen.z remiſ.

Ter.Quod ſi ſecus. ¶Quero de intellectu litere ibi, ſec⁹ attentatũ. Bl.exponit ſecus, vt qz cõferunt in bñficiũ ſecularibus clericis vel pſonis nõ talib⁹: vt dictũ eſt.z idẽ Pau.Laud. vero exponit ſec⁹ quo ad ſingula premiſſa tã quo ad ea de quibus dicit glo.ꝙ etiã quo ad alia.nã clauſula referꝝ ad oĩa precẽtia.de ap.ſecũdo regris.z ſic vult ꝙ ſit ſecus ſi attentatũ fuerit etiã quo ad iuramentũ vel inuẽtarium vel redditionẽ rõnis: z idẽ Bẽze.z Matth.z ꝑ glo.auf.ꝙ referat ſolũ ad duo p̃miſſa de quibus in gl.eſt:qz ſi deberet referri ad ea de quib⁹ in ver.illi. nõ vteretur his verbis quib⁹ vtitur ibi,prouiſionẽ carere decernimus robore firmitatis:ſed diceret eos cadere a iure ſuo.ſ.tit. proxi.attendẽtes.ſ.ſtatuim⁹.de elec.cupiẽtes.ſ.ꝙ ſi.ad fi.lib.vj. quãꝙ ergo decretũ ſit appoſitum poſt ver.illi. tamen collatio ſi fuit a principio valida,nõ annullatꝝ ex inuẽtario nõ facto, vel iuramento nõ preſtito,vel ratione nõ reddita: qz hec ſequunt collationem.z ſic ex quo ab initio tenuit,nõ annullatꝝ ex facto ſequto:qz nec hoc hic dicit,ſed ſolũ dicit ꝙ nõ teneat prouiſio.qs videtur referendũ ad illa que ab initio puiſionis debẽt interuenire.et ſic conſului in facto.z licet ſatis ſit in hoc dubĩ:tamen hec pars equior:z facit ad id qs dixi.ſ.ver.proxi.q.vj.z ad.c.ſecundo requiris.dic ꝙ clauſula referꝝ ad oĩa ad q̃ referri poteſt ſano intellectu:alꝫ ſecus.qs dixi de dona.cum dilectus.

1 ☞Conſuetudo tollitur per ius cõmune in certo caſu.
2 Superiores ſi cõmittunt negligentiam erga hoſpitalarios, an ordinarij poterunt ſupplere.

ſ. Premiſſa. ¶Not.ꝙ hec cle. nõ hz locũ in hoſpitalibus religioſorũ.qs videt intellige re Matth.quo ad hoſpitalia in quib⁹ viget regularis diſciplina.qs etiã ſentit gl.ſunt quedã.in p̃n.ſz in fi.vult ꝙ etiã ſi non ſit in eis regularis obſeruãtia,ſufficit ꝙ ſint religioſis ſubiecta.z lz hoc nõ expreſſe dicat gl.dictũ tñ eſt verũ: z pro hoc litera ibi,hoſpitaliũ rectorib⁹. qz non dicit prioribus vel abbatibus,pro hoc qs dico in ſeq.notabili. ¶Scõo no.ꝙ hoſpitalia q̃ nõ ſunt religioſorũ nõ ſunt religioſa.qs probat in litera ibi, religioſorũ.ſm Laud.ſed non multũ facit.nã etiã hoſpitalia ſubdita religioſis nõ ſunt loca religioſa ſi nõ ſeruatꝝ in eis regularis diſciplina: qs eſſe põt, vt dixi in ꝓxi.notabili. Jtẽ ſm Laud.dicta hoſpitalia nõ ſunt religioſa quo ad hoc vt rectores vel pſone in ipſis degẽtes q alꝫ nõ ſunt clerici vel cõuerſi in pſonis ſeu bonis gaudeãt priuilegio clericali. remittit ad not. de pbẽ.cle.p lr̃as. dic ꝙ imo gaudẽt,p ea q̃ dixi in.d.cle.q.xij. ¶Tertio no.illa ỹba,in virtute obedientie.z dicit Genze.ꝙ inducũt mortale ſi non obediũt.de maio.z obe.c.ũ.z.c.illud.lxxxj.diſt.ſi qui ſunt. ¶†Quarto not. caſum in quo cõſuetudo tollit p ius cõe:qs eſt ideo:qz hic exprimit.alꝫ ſecus.ſ.ea.cle.ſ.vt aũt.in gl.cõcordat.z dicit Laud.ꝙ hic tollunt cõſuetudines:qz nõ valet cõſuetudo ꝙ bona ad certos vſus pios ordinata in alios extẽdant. ¶Quero de intellectu litere in ỹbo, p̃miſſa.gl.j.exponit referẽdo ad oĩa ſuperi⁹ dicta:z pro hoc qz nõ reſultat aliqua abſurditas.alꝫ fieret relatio ſolum ad ea ad que fieri poſſet ſm ſanũ intellectũ, vt dixi verſi. ꝓxi. ¶Scõo q̃ro de intellectu lr̃e ibi,alioꝝ.ſolu.vt in gl.ſunt.ſ. in.j.z.ũ.notabili.z exponit Pau.alioꝝ,nõ militantiũ.ſunt enim hoſpitalia militaria z nõ militaria:z omnia equiparant dũmodo ſint religioſorũ,vt hic. ¶Opp.ad hoc,qz ſm hoc ſufficiebat dicere de hoſpitalib⁹ religioſorũ:z ſic eſt hic ſuperfluitas.Solu. Pau.ſtando cõtrario,dicẽs ꝙ ex abundãti expreſſit de militaribus.dic ꝙ expreſſit qz ſepius in eis hoc accidit. 2 ¶†Tertio q̃ro an in eo qs dicit ꝙ per ſuperiores coganꝝ hoſpitalarij ad ea, de quib⁹ hic:quid ſi ſuperiores cõmittunt in hoc negligentiã.dicit Laud. ꝙ ordinarij poterũt ſupplere.ſ.ea.cle. ver.in quo. vel ſedes apoſtolica:cũ iſte.ſ.excipiat hoſpitalia religioſorum ab his de quib⁹.ſ.e.cle.pro hoc de ſup.neg.prela.c.ũ. z qs dicit gl.j.exponendo verbũ,premiſſa.de ſuppletione ordinariorum quo ad exempta.z ex hoc dic ꝙ reſpectu nõ exemptorũ ſupplebũt ordinarij.ſecus reſpectu exemptorum,per predicta.

1 ☞Recurri debet ad intentionem condentis.
2 Hoſpitalia cuius authoritate poſſunt conſtrui.
3 Antiquitas quanta eſſe debet vt permitti debeat exerceri iura hoſpitalaria per preſbyterum.

ſ. Ceterum. ¶†Nota recurrendũ ad intentionẽ cõdentis.de procu.petitio.de offi.ordi.licet. ¶Secundo nota ibi,ab antiquo.ꝙ antiquitas ſeu conſuetudo[a] antiqua valet ꝙ aliquis ab alieno pſbytero recipiat ec[b] cleſiaſtica ſacramẽta.nã ſm Laud.cõſtat ꝙ hoſpitalia ſunt[b] in parochia alicuius eccleſie matricis.ꝓ hoc qs dicit gl.pe.quã declaro.j.ſeq.notabili.z in.j.cõtrario. z dicit Bẽze.ꝙ ceſſante cõſuetudine debẽt recipere ſacra a ſacerdote parochiali, de eccle. edifi.ad audientiã.dicẽs ꝙ cũ hic conſyderet cõſuetudo, ſequit ꝙ in contrariũ eſt ius cõmune. ¶Tertio no.ex dictis in ꝓxi.notabili ꝙ põt pſcribi cura fori penitẽtialis. z hoc vult gl.pe.z idẽ Pau.ſic etiã preſcribitur cura fori cõtentioſi.de excef.pla. accedentib⁹.z dicit Pau.ꝙ in collatione ſacramentorũ q̃ permittit hic recipi ab alieno parochiano includitur pena. ¶Op.ad hoc de peni. z remiſ.c.ũ.libz.vj.vbi non poteſt induci cõſuetudine ꝙ quis authoritate ſua ſibi eligat confeſſorem.Sol.Pau.ꝙ lz hoc nõ poſſit induci cõſuetudine vt quis eligat confeſſorẽ:põt tamẽ locus nõ habens parochiã preſcribere iura parochialia: vt hic. qs not.pro hoc quia ex quo eſt locus religioſus authoritate ep̃i erect⁹,talia poſſunt ei accedere. de prebẽ.cle.p literas. z in alĩs cõcor.allega.in gloſ.vlti. z hoc vltimum etiã dicit glo.talia.in fi. 2 ¶†Quero cuius authoritate poſſunt erigi hoſpitalia. gl.j.ſoluit ꝙ ſi habent eccleſiam vel altare z cemiteriũ,vel alia iura parochialia,vel ſi ſunt perpetua z religioſa,nõ erigent ſine authoritate dioceſani:alꝫ quilibet põt domũ ſuã deputare hoſpitalitati.qs dixi plenius eo.titu.ad hec. 3 ¶†Secundo quero in eo ꝙ permittit iura parochialia exerceri per preſbyterũ hoſpitalis, ſi hoc habet ab antiquo,quãta debet eſſe antiquitas.dicit Laud. ꝙ tãta vt non ſit in contrariũ memoria, vel ſaltẽ.xl.annorũ cũ ti. de elec.generali.lib.vj.z hoc ibi no.de p̃ſcrip.c.j.eo.lib.ꝓ hoc, qz hoc eſt cõtra ius cõe.qs facit ꝓ eccleſia,vt dicit gl.pe.vnde dicit Matth.ꝙ ſacerdos hoſpitalis ſeu rector ſi nõ hz parochiã,non habet etiã curã infirmorũ ſeu pauperũ hoſpitalis niſi illam quã habet dñs in familiã. nã ad curã parochialẽ requirit ꝙ habeat parochiã.de pbẽ.de multa. de elec.lz canõ.lib.vj.vbi de hoc per Archi.xvj.q.j.c.j. vbi de hoc. Ex p̃dictis arguit Lap.ꝙ ex longinquitate temporis haberi põt id qs ſine priuilegio haberi nõ poſſet. Jtẽ ꝙ id qs põt haberi per priuilegiũ, põt z p ꝓſcriptionẽ.d.c.j.de preſcri.z de verb.ſig.ſup quibuſdã.ſ.preterea.arguit etiã ex p̃dictis ꝙ ceſſante antiqtate ſacerdos hoſpitalis nõ põt hoc exercere.qs dicit verũ niſi ꝑ eꝑm vel aliũ q hoc poſſit p̃dicta cõcedant.ꝓ hoc qs dixi.ſ.in.ũ.notabili. ¶Tertio q̃ro pone ꝙ in parochia ruralis eccleſie in qua nõ cõſueuerũt eſſe aliqui, vel erãt fortaſſe duo vel tres qui recipiebãt a p̃ſbytero alterius parochie ſacramẽta: deinde cõtingit ꝙ parochia eſt habita a multis:an poterit eps ſi eccl'ia iſta erat alteri vnita, pone monaſterio,cõpellere monaſteriũ vt teneat ibi vicariũ q miniſtret ſacra? Laud.arguit ꝙ ſic,ꝑ.c.j.de pbẽ.li.vj. ex quo originaliter erat eccleſia parochialis:z ſufficit ꝙ res reuertit ad naturã ſuã.de priuileg.ſi de terra. Jn cõtrarium,quia ſtatus antiquus nõ debet immutari,maxime in preiudicium alterius. ſolus nãq; papa poteſt alicui ius ſuum auferre. de priuileg.paſtoralis.xxv.qõ.ũ.ſ.j. fieret autem preiudiciũ mẽſe cui eccleſia erat vnita. Jtem alteri vicino p̃ſbytero q curã p̃ſcripſerat in illos paucos. Laud.relinquit diſputatiõi. Jo.de lig.dicit ꝙ ſi facultates monaſterij ſuppetũt,cõpellit eps cũ capitulo monaſteriũ:per p̃dicta z per ea q̃ not.de cenſi.quanto. dic ꝙ ibi not. large faciũt in eo qs ibi dicit de eo qui tenetur procurare certã familiã: z ſi creſcat adhuc tenetur procurare certã familiã,niſi nimiũ graueꝝ: dictũ tamẽ eſt verũ.nam põt vna parochia ex cauſa diuidi in duas.de ecc.edi. ad audientiã.ſicut etiã ex cã põt vniri.nã ſicut eps vnit ex cã.ita z diuidit,de exceſ.pla.ſicut vnire. nec videt vicin⁹ ſacerdos preſcripſiſſe

scripsisse illos paucos parochianos ex quo ecclesia carebat defensore immediato. de prescrip.c.j.z quod no. Inn.de resti.spo. olim.j. Item presupposito ꝙ prescripsisset, potest eps ex causa ius vnius ecclesie dare alteri.de reli.do.constitutus.

¶ De iure patronatus. Rubrica.

1 ☞ Institutus in beneficijs debet assignari vnde possint sustẽtari,z iura episcopalia persoluere.
2 In quibus autẽ rebus assignabunt prouẽtus istis presentatis. Adde ad idem nu.j.que questio dependet a precedenti.
4 Onera episcopalia que sunt ad que isti presentati tenentur.
5 Diocesanus si admittit presentatum non seruata forma huius clemen.j.de iure patro.an valeat.
6 Patronus clericus si presentat vnũ vicario qui non habet potestatem instituendi,deinde presentat alium epõ:quis prefertur.
7 Prelati ecclesiarum qui sunt: an religiosi habentes presentare an vicarij.

VT cõstitutio. ¶ Glos.j. diuidit et summat. vel fm Pau.hoc dicit. Si psentatis ad ecclesias p patronos ecclesiasticos in quibus ipsi nõ cõsueuerũt oia onera supportare, nõ assignet intra terminum cõpetentẽ congrua portio: diocesanus eã assignare debebit. Benze.aliter summat:z tñ in idẽ reincidit.

1 ¶ †Not.ꝙ institutis in beneficijs debet assignari vnde possunt habere congruã sustentationẽ z iura episcopalia soluere. subaudit Pau.z alia incũbentia supportare. de prebẽ.de monachis.

a eo.titu.c.j.lib.vj.z que dicat sufficiẽs[a] portio istorum not.de preben.extirpãde.xxj.q.j.c.j.de rescrip.cũ adeo. ¶ Sexto not.ꝙ debet assignari termin[o] cõpetens habentib[o] presentare intra quẽ prouideat de cõgrua portione.de hoc in glo.in ver.cõpetentẽ.z dicit Laud.ꝙ quis termin[o] sit cõpetens relinquit arbitrio diocesani.ff.de verb.oblig. cõtinuus.§.ij.de sepul.cle.j. qs procedit fm Laud. quãdo executio relinquit ordinario. sed si alijs iudicibus cõsueuit papa certũ terminũ assignare.de cõsue.c.fi. Ratio diuersitatis, quia ordinarij presumunt scire melius statũ sue dioceſis ꝙ alij.de elec.licet canon.z qs ibi in fi.not.lib.vj.de preben.nisi. dic ꝙ de hoc nõ posset tradi certa doctrina.alicubi eñ terminus in iure prefigit.alicubi relinquit arbitrio iudicis prefigendus fm varietatem iurium z casuum. ¶ Tertio not.ꝙ assignatio portionis debet fieri coram diocesanis:z de intellectu verbi coram glos.in hoc verbo,remittit. ¶ Quarto not.ꝙ negligentia patronorũ nõ nocet pẽsentato.cõcor.sunt in glos.facit.z dicit

b Pau.ꝙ merito nõ nocet,ex quo defect[o] nõ fuit in forma.nam z al's qñ publicato scrutinio[b] peccat in forma electionis: lz electio nõ teneat:tenent tñ eligẽtes eundẽ eligere:vt dicit Cõpost. Inno.iij.in publico consistorio sustinuisse. ita no.de ele.publicato. ¶ Quinto no.ex hoc fm Laud.z Bez.ꝙ psentato p psonã ecclesiasticã ius acgrit.z hoc dicit Bẽ.euidẽter ꝓbari ex hac lra:ibi, ne factũ eorũ noceat pẽsentato.nã si nõ haberet ius,non posset ei piudicari.arg.liij.dist.generalis.in fi.Et ex hoc iure põt presentatus petere se admitti.de re iudi.cũ Berthold[o]. ¶ Sexto not.

c de dictione,extũc[c].z de hoc in gl.id est.z intelligit Pau.z Bez. extũc.i.a tpe negligẽtie z cessante impedimẽto. de eta.z quali.c. fi.al's fm Benz.impedito tps nõ curreret.de cõcef.prẽb.qi diuersitatẽ.§.titu.ij.attendentes.§.statuimus.ff.ad fillania.l.iij.§.elegãter.z hic cũ dicit,nisi aliud canonicũ ꝛc.z in hac glo.in fi.de appel.personas.vbi exponit. ¶ Septimo not.de verbo,moderationẽ.qs expone vt in glo. Laud.exponit.i.augmentationẽ.z idem Benze.verior est expositio glo.nam debet diocesan[o] moderari id est modeste taxare portionẽ vt non excedat in pluri vel minori:vt in litera dicit. tamen Laud.z Benze.habuerũt bonã mentẽ referẽdo ad patronos: qi diminutã portionẽ assignabãt. ¶ Octauo not.ꝙ diocesanus nõ debet moueri ad hec odio vel fauore. Et dic fauore presentantiũ,vt in glos.vel presentati.fm Pau.dz eñ esse iustus z medius sicut testis q̃ pstat simile sacramentũ.de testi.fraternitatis.vbi de hoc in vlti.gl. ¶ Nono not.ꝙ excedit ita si fit in pluri sicut in minori.concor.in glo.vlti.z remittit Pau.ad no.p se.de cõcef.prebẽ.cle.vnica.vbi dixi in prin. q.vij. ¶ Opp.in eo ꝙ disponit diocesanũ supplere negligentiã exẽptorũ pẽsentantiũ ibi.nã si beneficiũ est exẽptũ,nõ ad diocesanum sed ad aliũ superiorẽ debet hoc spectare:cũ de exẽptis non possit diocesan[o] se impedire.de offi.ord.graue.Sol.vt in glo.instituendũ.q̃ intelligit cũ exẽpti presentãt instituendũ ad curã populi:quo casu rõne cure spectat institutio ad diocesanum.de capel.mona.c.vnico.li.vj.z de hoc de prebẽ.c.j.lib.vj.in glo.ecclia. hodie tñ etiã quo ad ecclesias exẽptas nec habẽtes populũ supplet diocesanus.§.de supplen. negli.prela.clemẽ.vnica.§.eadẽ. ¶ Secundo oppo. ꝙ non fit locus assignationi portionis, sed rector dz totũ habere.nã patrono debet sola psentatio: de prẽ. de monachis.vbi de hoc in glos.de iure pa.nobis.gl.non nudũ. sol.intelligẽdo ꝙ hic nõ habebãt nudũ ius pẽsentãdi, sed vna cũ dño tẽporalij.z idẽ Paul. ¶ Tertio oppo.in eo ꝙ dicit in penã presentantiũ assignationẽ deuolui ad diocesanũ. nõ enim videtur pena vlla ꝙ fiat p diocesanũ id qs tenebant patroni facere. gl.non dicit ibi,sed in eo soluit quod est pena:quia forte eps assignabit prediũ qs isti tenere voluissent. Ex quo colligit ꝙ perditio electionis est pena.i.ꝑditio potestatis eligẽdi quas res assignet.z idẽ Pau.z in hac gl.ibi,solutio.pro hoc qs not. Inn.de app.cũ speciali.in verbo,cũ iudice.Steph.ibi,si plurib[o].z extrauagã.suscepti.Jo.xxij. ¶ Quarto oppo. ꝙ nõ expedierit ꝓuidere ꝙ potestas assignandi portionẽ deuoluat ad epm: sufficit eñ ꝙ deuoluat potestas prouidẽdi de beneficio lapsis sex mẽsibus.de sup.negli.prela.sicut. in glos.Tancre.sol.referendo opi. quas plenius refert Pau. Cõcludit tamen idẽ cum gl.ꝙ hodie stetur huic cle. ꝙ nõ possit ordinarius supplere quo ad ꝓmissionem:qi ex quo facta est pẽsentatio,dz presentat[o] institui.nec posset diocesan[o] aliũ instituere si ille est idone[o].simile qs no.de elec. publicato. de electorib[o] si nolunt eligere nominatũ in scrutinio: superior ad quẽ deuoluit tenet de illo ꝓuidere, cũ ꝑ publicationẽ scrutinij transeat in eũ potestas limitata.arg.ff.de iur.fis.non intelligit.§.posteriori.de sup.negli.prela.cle.vnica. vbi de hoc,p hoc qi ius quesitũ electo sine fctõ suo nõ põt ei auferri. de rescri.

2 ꝑuis.li.vj. ¶ †Quero in eo qs dicit assignãdo prouẽtus,in qb[o] reb[o] assignabunt. Paul.dicit ꝙ in his vñ hñt ꝓuenire ꝓuẽtus. vel assignabit tm certa pars ꝓuẽtuũ singulis annis percipiẽda. hec dicit Pau.in ver.assignata.dicit idẽ dicẽs ꝙ hec assignatio fiet in certa quota redituũ vel quantitate possessionũ.ad hoc de dona.aplice. Et sic hec portio assignabitur sicut assignat dos a ecclesie edificate.de cõse.di.j.nemo.de eccle.edi.c.fi.melius facit de conse.eccle.vel alta.cũ sicut.z qi Pau.nõ determinat an debeat portio pstari in parte ꝓuentuũ, an in parte possessionũ: dic ꝙ si eccl'ia hz possessiões,aliqua pars possessionũ assignabit vlt. gl.nõ dicit.z dixi.§.in.ijj.cõtrario. lz si eccl'ia nõ haberet possessiones,lz tm redit[o], vt in emolumẽtis, proueniẽtibus ex iure parochiali: tũc portio ꝓuẽtuũ assignabit, vel tertia vel alia.sed nõ bene potest cõtingere ꝙ ecclesia nõ habeat possessiones, cũ non debeat cõsecrari nisi dotata sit.d.c.cum sicut.nisi forte cõtingat post dotationẽ ꝙ perdidit eas. p predicto aũt modo ꝙ assignet pars possessionũ,facit:qi ex quo isti sunt vicarij ꝓpetui, perinde est ac si essent instituti.de offi.vica.cle.vnica.qs tenet Pe.de ancha.lz ꝙ potius debeat fieri assignatio partis prouentuũ, facit de ꝑbẽ.extirpãde.in prin.dic ꝙ nõ refert in quo fiat.z erit in arbitrio presentantiũ ab ipso initio vel ipsius diocesani supplẽtis eorũ negligẽtiã.arguit de offi.dele.de causis.z hoc etiã in seq.q.

3 ¶ †Secũdo qro an possit vicari[o] petere portionẽ in estimatione,an vero in parte fructuũ.dic ꝙ qstio pẽdet ab his q̃ dixi in ꝓxi.q.z dic ꝙ estimationẽ petere nõ põt lz solũ partẽ ꝓuẽtuũ: vel in quota possessionũ vel ꝓuentuũ:vt ibi dici.alibi tm cõpetit petitio estimationis:vt in eo cui debentur alimẽta.de quo no.Bar. ff.de ali.leg.l.j.vbi dicit ꝙ si alimẽta cõsistunt in reb[o] corruptibilib[o],vt ꝙ det singulis die[b] tãtũ de carnib[o] dabit estimatio.secus si cõsistũt in rebus nõ facile corruptibilib[o],vt in frumẽto: qi tũc dabunt ipse res.ad qs inducit.ff.de adi.leg.pecunie.l fi.vbi c alimẽta debent menstrua vel annua.i.singulis annis vel mensibus.qs nõ posset fieri de reb[o] corruptibilib[o] si res soluerent:qi nõ durarent anno vel mẽse.qñqz tm fit pstatio alimẽtoꝝ singulis die[b].C.de ero.mili.anno.l.j.lib.xij.z est speciale in stipẽdijs rei̇s reipublice ne si pro vno mẽse saluent,statim cõsumant: al's debent pro singulis mensib[o] vel annis attenta natura eius qs est prestandũ,z cõsyderatis alijs de quibus no.idẽ Bar.in.d.l.

4 pecunie.in fi. ¶ †Tertio qro sunt onera episcopalia ad que tenent isti pẽsentati. Dicit Pau.ꝙ sunt illa de quibus de offi.ordi. cõquerente.z.c.dilectus.vt est procuratio annexa visitationi.x. q.iij.cauendũ. Itẽ cathedraticũ.e.q.illud.qs nihil aliud est nisi pecunia que dat p honore cathedre.e.q.c.j. Et in hoc cathedra

d tico[d] nõ currit prescriptio:sed in quãtitate sic: vt no.glo.xxj.q. vij.quicũqz.j. Cõtrariũ not. Aug.vij.q.ij.in prin.z Hostien.de cens.cũ venerabilis.z Archi.de ꝑben.c.j.lib.vj. Pau.nõ determinat. Jo.and.in.c.cũ venerabilis.etiam nõ eligit: tamẽ videt inherere opinioni Jo.and.in.d.c.quicunqz.z eam teneo in.d.c. cum venerabilis.ꝙ enim nõ possit cathedraticum ex toto tolli, facit de dona.pastoralis.vbi in generali donatione nõ venit cathedraticum. Item nõ potest competere nisi episcopo cui solui tur ratione honoris quem subditi debent cathedre epi.z de his iurib[o] epalibus refert Pau.qs no.de reli.do.cõstitutus.in vlti. gl.que dicit ꝙ in petitione iuriũ episcopaliũ venit qs debet iure cõmuni pacto vel consuetudine. Contrariũ videt notari de offi. ord.cõquerẽte.in fi.prime gl. Pau.cõcordat ponẽs verba Joã. an.que dixi.in.d.c.cõstitutus.in cõtrario.xvij.nam qñqz id qs debetur pacto vel cõsuetudine succedit loco alterius iuris epi-

a ¶ Que dicat sufficiens. Adde.c. cui portio.z in.c. quatuor. et in.c. cõcesso.xij.q.ij.

b ¶ Publicato scrutinio. Adde Bertachinum de firmo i tractatu de gabellis in. viij. parte.in.j. col.v. itẽ in electione.

c ¶ De dictiõe extũc. Adde tex.in ca.pastoralis. de app. et ibi Abb. qd aũt dicat extũc put extũc vide qs hr in.c. preterea. de app.gl. in vbo extunc. in cle.j.de ꝛcesꝑbẽ. Bal.in.c.j.de mili.vas.q cõtu. est. in vsib. feu. Ange.z Jo.de imo. i.l. huiusmodi.ff. de verb.oblig.

d ¶ In hoc cathedratico. Adde Jo. an. in.c.j. de preben. libr.vj.in nouella.

scopalis debiti de iure cõi et remissi: z procedit glos. c. constitutus. qñq; non succedit loco alterius iuris remissi, sed est additũ: z procedit gl. c. cõquerente. ¶ Quarto quero in eo qđ hic dicit per hãc cle. addi ad cõstitutionem Clemẽtis, in quib⁹ hic addat. Solu. vt in glos. adjicit. ¶ Quinto quero an hec cle. in eo qđ dicit de diocesanis, procedat in inferioribus ad quos spectat institutio. Glos. quid de inferioribꝰ. solut q nõ, quatenus ponit ius nouum. Et hanc glo. singulariter not. pro differẽtia inter diocesanum z ordinariũ. z cum glos. concor. Paulus dicẽs q appellatione[a] diocesanoꝝ non comprehenduntur ordinarij nisi quo ad ea que competunt eis iure ordinario. z intendit idem qđ glo. et de hac. q. dic vt in. q. seq. ¶ Sexto quero eo casu quo inferior prelatus habet instituere, quomodo prouidebitur si presentantes nõ assignant portionem. glo. ea. ibi, inferior. soluit q diocesanus hoc faciet: z cetera expediet de qbꝰ hic. ¶ Oppo. ad hoc, quia hic et in. c. j. de preben. libr. vj. conceditur diocesanis potestas assignandi terminum pro portione statuenda per presentãtes vel p se in casu negligẽtie: z in hoc solũ eo casu quo ad diocesanum spectat institutio. sic enim loquuntur hec iura dicẽtia q diocesanus non admittat presentatos nisi assignetur congrua portio: ergo quando ad diocesanum non spectat institutio casus omissus remanebit in dispositiõe iuris cõmunis. de rescrip. susceptum. lib. vj. vbi de hoc. z sic non habebit diocesanus potestatem hoc casu in exemptos. Solu. hãc oppositionẽ fecit mihi quidam meus auditor: z est pulchra. dic q hec cle. z. d. c. j. retulerunt se ad ius cõmune fm q institutio spectet ad diocesanũ: ideo sic loquũtur. Item licet institutio spectet aliquãdo de iure speciali ad inferiorẽ iure tituli: tamen authorizabilis institutio spectat ad episcopũ. de offi. archi. cum satis. potestas ergo data per hanc cle. cõpetit diocesano indistincte: quia ad eum de iure cõmuni spectat institutio etiã quo ad titulum, licet de iure speciali posset ad alium spectare. Sed institutio authorizabilis nõ potest ad alium spectare nisi tanq; ad vicariũ diocesani: vt not. Inn. de prebẽ. in lateran. z dixi in. d. c. cum satis. ¶ †Septimo quero in eo qđ inhibetur diocesano ne presentatũ admittat non assignata portione: quid si contra hanc inhibitionem admittit. glos. hic addit. arguit q valeat vsq; ibi, contra. ibi arguit in contrarium, et respondet ad priora iura vsq; ibi, puto. vbi soluitur q valebit confirmatio contra hanc inhibitionem, cum diocesanus non recipiat potestatem ab hac cle. quam glos. not. singulariter. allegatur enim q is cui mandatur aliquid, si facit cõtra formam, valet eo casu quo forma traditur: alꝰ habenti potestatem. secus si traditur potestas cum forma, qđ plene dico de consti. c. penulti. de elec. cum in veteri. per quod. c. limitatur premissa doctrina, vt dixi ibi z in. d. c. penulti. z cum hac glos. concordat Bau. z not. hanc glos. in fin. pro responsione ad. l. non dubium. Et ad sciendum q aliqua dicantur perpetuam causam prohibitionis habere, z generaliter de factis cõtra legem an sint nulla, z quando dic vt dixi de postu. c. fi. ¶ Octauo quero in eo qđ dixi. s. in. v. notabili, q presentato per personam ecclesiasticam ius acquiritur, quid si per patronum laicum. dicit Laud. secus esse: quia talis potest variare de licentia episcopi: alꝰ nõ. z si variat est in iudicio episcopi quem preferat. de iure patro. cum autem. z. c. pastoralis. caueat tamẽ sibi episcopus ne fine causa preponat scõm. d. c. pastoralis. fm Laud. q dicit hoc procedere quando ab vno duo presentãtur. si autem a diuersis: tũc dicit q si alter presentantiũ erat in possessione licet ius non habeat obtinebit presentatꝰ ab eo. de iure patro. cõsultationibus. si vero neuter vel ambo sunt in possessione: obtinebit presentatꝰ a vero patrono. de re iudic. cum Bertholdus. vbi de hoc. dic q sicut presentatus ab ecclesiastico patrono acquirit ius, ita z presentatꝰ a laico. q̃uis laicus patronus possit cumulare presentãdo aliũ: non tamẽ per hoc tollit ius primo p̃sentato, licet possit eps gratificari. d. c. pastoralis. de his infertur ad seq. q. ¶ †Nono quero si patronus clericus presentat vnum vicario episcopi qui nõ habet potestatẽ instituẽdi: deinde presentat aliũ episcopo: quis prefertur. Laud. arguit q primus: ex quo patronꝰ est ecclesiastica persona. z sic ex quo presentauit, functus fuit officio suo: licet is cui presentauit nõ haberet potestatẽ admittẽdi. arg. de renũ. qđ in dubijs. Jn cõtrarium: nam presentare cum effectu debet intelligi: z in hoc requirunt tres persone: presentans, z presentatus, z cui fit p̃sentatio. quarum vna deficiente actus non est cõpletus: sicut in iudicio requiruntur tres: iudex, actor, z reus. de verb. sig. fortis. Laud. dicit primũ verius. Sed pro secũdo induc it Benze. quãdo optio nõ bene fit habet pro nõ facta. ff. de opt lega. l. ij. z. l. optime. sicut etiã facta coram non competenti iudice habentur pro non factis. C. ne de sta. defun. si pater. de iudi. at si clerici. qđ est verius: de iure patro. c. fi. z qđ ibi dixi ad idem eo. tit. cum autem. vbi prohibetur patrono ecclesiastico variare ex quo p̃sentauit episcopo: ergo a contrario põt variare ante; episcopo presentauerit. ¶ Decimo quero in eo q hic loquitur tantũ de p̃sentatis per personã ecclesiasticam quare nõ idem si per laicum. dicũt aliqui q ideo quia fructꝰ beneficiorũ possunt spectare ad vsum ecclesiasticarũ personarũ. arg. de deci. phibemus. de his que fiunt a prela. cũ apostolica. xvj. q. j. c. fin. non sic ad vsum laicorum. sed spectant ex toto ad institutum quo casu non est locus huic clem. vt dixi. s. in. ij. contrario. ¶ Undecimo quero quid si isti presentant per procuratorẽ. dicit Paul. q assignabitur procuratori terminus intra quẽ notificet domino: et nihilominus ipsi domino etiã terminus assignabitur. z hoc vltimum sufficit. arg. vt lit. non cõtest. quoniam. §. q si super. in fi. ni si procurator habeat mandatum assignandi portionẽ: quia tũc sufficit ei soli terminũ assignare z eius negligentia nocet dño: vt lit. nõ contest. c. j. vbi de hoc. ¶ Duodecimo quero si terminus de quo hic nõ fuit prefixus. dicit Paul. q non est locus suppletioni: z si fuit p̃fixus nimis breuis põt appellari ne fiat suppletio. arg. de dila. c. j. dicit etiã q sufficit vna monitio cum loquatur hic in singulari. remittit ad not. de sta. mona. accedẽtes. vbi dixi in. §. fina. q. ij. sed melius dic vt not. j. de here. cle. j. in prin. in gl. requirit. ¶ Decimotertio quero in eo qđ dicit si impedimentum ecclesiasticũ nõ obsistit qd si obsistit. Pau. dicit q diocesanus prouidebit de alio: qr patronus ecclesiasticus talem sciẽter presentando priuatus est ea vice. sic dicit intelligi qđ not. Jnno. de filijs p̃sbyte. qm̃. z voluit allegare. c. ppositum. Ad idẽ qđ not. Hostiẽ. de supplen. negli. prela. c. ij. de offi. ordi. cum vos. de laico autẽ patrono dicit Pau. q nõ est priuatus p̃sentando indignũ nisi perseueret vsq; ad sex menses aliũ nõ presentãdo: z sic sit vera opinio glo. de qua ibi: cum enim variare possit quãdo presentat dignũ, de iure pat. cũ aũt fortius qñ indignũ. pro opi. tamen Jnno. inducit Pau. qđ not. glos. in auc. de sanc. epi. §. quis ortorũ. col. ix. ad qđ respondet q ibi non dr q eps ordinet ecclesiã, sed ordinari pcuret. s. ad p̃sentationẽ patroni laici. vel debet intelligi cũ moderatione p̃missa, fm Paul. ego in. c. cum vos. dixi de iure posse defendi q etiam patronus ecclesiasticus presentãdo indignũ nõ est priuatus: qr nõ est iure expressum: vt hic dixi. ¶ Decimoquarto quero si lapso termino possit diocesanꝰ priꝰ assignare portionẽ z postmodũ instituere. glo. nõ dicit. sol. q sic. z idem Pau. z Stepha. qr ordo scripture nõ semper attẽditur. ff. de solu. nec enim. sed potius ex iure presumit. qđ agi debeat. de rescrip. cum dilecta. vbi de hoc in glos. no. z ibi dixi. ff. de vul. z pupil. l. ij. §. prius. z ibi per Barto. ¶ †Decimoquinto quero qui sunt prelati ecclesiarum: an religiosi habẽtes presentare: an vicarij. dicit Laud. q ipsi religiosi: z hoc per literam istam: quia prefigitur eis terminus intra quẽ debeãt assignare vicarijs portionem. ip si ergo religiosi habẽt de bonis ecclesiarũ disponere: nec hoc amittũt ppter negligentiã, pro hoc qr ad patronos ecclesiasticos spectat de tẽporalibꝰ ecclesiarũ disponere. de excep. cũ venerabilis. in fi. de prebẽ. in lateranẽsi. de priuile. cum z plantare. Item isti z nõ vicarij fundant de iure cõmuni intẽtionem suã super decimis, primitijs, oblationibus, z similibus. de rescri. ex transmissa. de sepul. in nostra. z ideo dicitur in rubr. de capel. mona. nõ vicariorũ. idem tenet Benz. z p hoc de prebẽ. c. j. li. vj. z qđ no. de prebẽ. cũ nõ ignores. z dic vt dico de p̃bẽ. exposuisti. z magis ppie in effectu ipsi instituti sunt p̃lati, per cle. vnicã. de off. vica. z hoc quo ad exercitiũ: lz titulꝰ seu ius p̃lature sit apud religiosos: seu verꝰ est exp̃ssum, sz est apud religiosos in effectu. ¶ †Decimosexto q̃ro si ordr cõtentio sup portione, vt qr patroni vel p̃sbyteri dicũt excessum esse in pluri vel in minori. gl. in verbo, oneramꝰ. arguit q nõ possit de hoc referri q̃stio ep̃o, nec sit deferendũ appellationi. mouet p literã q̃ onerat p̃scientias diocesanorũ: z in hoc not. singulariter hãc gl. ad similes casus. dicit tñ glo. q si appellabit: superior emẽdabit qđ male factũ fuerit, p. c. pastoralis. de app. Et ex hoc vult glo. cõparare istũ casum illi. Et si appellatio nõ teneat quo ad impediendũ pcessum iudicis a quo: tñ teneat quo ad deuoluẽdũ: sc̃z p iudicẽ ad quẽ acceptabit. z idẽ Pau. Laud. arguit q etiã diocesanꝰ debeat deferre, p hãc literã ibi, nisi aliꝰ canonicũ obsistat. z. ij. q. vj. ois oppressus. maxime qr cõtra religiosos libẽter fauent diocesani vicarijs cupiẽtes habere subditos. Jn contrariũ arguit: qr diocesanus dz magis parere inhibitioni q̃ hic sibi fit, q̃ religiosorũ appellatiõi: cui cũ fit cõtra hoc ius, nõ est deferẽdũ. arg. de appel. cũ spãli. de iureiu. veniẽtes. Cõcludit q si ep̃o appareat q ꝓbabiliter ꝓtra dicãt: reuocabit grauamẽ, z appellatiõi deferet. de ap. cũ cessante. ij. q. vj. ad romanã. alꝰ friuole appellatiõi nõ deferet, sz ppera bit portionẽ assignare anteq; sibi fiat inhibitio p superiorẽ. arg. de ap. cũ appellatiõib⁹. z. c. romana. §. si vo. z. §. seq. li. vj. qđ placet. tñ gñaliꝰ loquẽdo stãdũ est glo. qr ex quo cõmittit p̃scie sue, z ipe pcessit vt putauit nõ tenet differre ppter appellationẽ. p hoc de iureiu. mulieri. de fo. cõpe. cle. q̃uis. q vo supior possit moderare taxationẽ, facit. ff. p so. si societatẽ. §. arbitrorũ. de ope. lib. l. si liberꝰ. ¶ Decioseptio q̃ro si añ lapsus termini est q̃tio inter p̃onos q dñt antiquã portionẽ vel auctã p ipos sufficere z ep̃m hoc denegantem

a ¶ Appellatione a diocesanoꝝ. Ad de glo. in cle. j. de vi. z ho. cle. gl. in c. perlectis. xxv. dist. doct. in. c. cũ cõtingat. de foro compe. doc. in. c. fi. de offi. archi.

5

6

7

8

hoc denegantem.gl.ea.dicit idem qđ in proxi.q.z idem Pau.

1 ☞ Reditus ecclesiarum in quibus religiosi deseruiunt per vicarios pertinent ad ipsos religiosos.

2 Religiosi si subeunt aliqua onera z alia patroni quibus debet assignari congrua portio.

3 Quid in paruis monasteriis q̄ subsunt maioribꝫ monasteriis.

4 Quid si episcopus visitat talem locum non exemptū: quis eum procurabit.

5 Ecclesia si est sita in vna dioceſi z habeat reditus in alia dioceſi, in qua soluet procurationes vel decimas papales.

1 **§. Sane.** ✠ Mota q̄ q̄ñq̄ reditꝰ ecclesiarū in qbꝰ religiosi z deseruiūt p vicarios ptinent ad ipsos religiosos: z hoc casu fm Pau. habēt dñium vtile z directū, nō nudū patronatū tm̄: q; tūc haberēt nudā portionē, z vicariꝰ oēs prouētus. ¶ Scđo no. q̄ vicariꝰ p̄dicti debēt esse ppetui. de hoc in gl. in ver. perpetuꝰ. ¶ Tertio not. q̄ onera ecclesie aliq̄ subit vicariꝰ perpetuꝰ eccl'ie principalis: vt hic. z sic fm Laud. non refert p quē, dūtamen nihil de cōtingentibꝰ omittat. de do. cū dilecti. ¶ Quarto no. q̄ eo casu quo reditus spectāt ad religiosos, p̄sbyteri seu vicariꝰ p̄dicti debēt p eos tractari decēter. z dic decēter, vt in gl. in hoc verbo, z ꝙ derabiť cōditio psone. C. de of. diuer. iudi. sciāt. de iureiur. cū quidā. de ma. z obe. statuimus. vñ habebiť rō nobilitatis. xlj. di. nō coganť. Itē sciētie. de p̄ben. de multa. in fi. Itē dignitatis. ff. de vari. z extraor. cog. l. j. §. in hoc. de vsufruc. sed z si quis. §. j. z dicit Laud. q̄ decēter tractabuntur: q; honestū erit q̄ eis assignet locꝰ in mēsa per religiosos iuxta se: z in alijs locis sedes cōpetens: z hoc ppter diuinū officiū qđ cotidie exercēt. s. corpus Christi verū z mysticū, z regimē aiarū, z maxime debēt honorari p religiosos pro quibꝰ sustinēt pondus diei z estus. ar. xvij. q. j. §. j. de p̄bē. extirpāde. z de hoc in seq. notabi. ¶ Quinto no. ibi, sufficientē z congruā. q̄ sola sustētatio nō sufficit. nā posset a esse talis q̄ nō periret fame: z tm̄ non esset cōgrua sicut esse dz in victu z vestitu z alijs cōgruētibꝰ. ar. xxxj. di. olno. z alijs iurib' alleg. in p̄xi. no. Cōsq̄ derabiť aūt honestas in hoc vt honoret in eis officiū sacerdotale: vt dicit glo. z sic fm Paul. tractabunť decēter fm ordinē p̄sbyteralē. vnde nō vtent famulis vel scutiferis. ¶ Opp. ad id qđ dixi in. iij. notabili, nō referre p quē fiat: qđ imo fit. xxiij. di. quorūdam. Laud. format z nō soluit. dic q̄ ibi loquiť de his q̄ sunt ordinis ep̄alis que non p̄nt expediri p nō ep̄os: vt ibi, z de cōse. eccle. vel alta. aqua. sec' in alijs de quibꝰ nō est determinatū p quē fiāt: in quibꝰ procedit qđ dixi in predicto notabili. ¶ Quero de intellectu l're ibi, p̄dicta. gl. ij. supplet oia: z qd velit, dic vt in duabꝰ seq. cōnibus. ¶ Scđo quero cur hoc casu nō seruanť ea q̄ p̄missa sunt in p̄xi. rūso. glos. iij. fol. q̄ ideo q; ex quo instituti non sustinēt onera sed patroni, nō fiet assignatio. p̄missa eñ fiunt p sustētatione rectoris. z quid velit glo. dic vt in seq. q. ¶ † Tertio quero si religiosi subeunt aliqua onera. z alia patroni. glos. ea. arguit q̄ tunc debeat assignari sufficiēs portio p his qui subeūt. qđ tenet Laud. dicēs q̄ p rata cōtingēte fiet eis assignatio: z p̄pte tangēte religiosos ipsi liberi remanebūt. arg. de deci. tua. ij. z. c. ij. lib. vj. glos. ño dicit de mēte l're esse q̄ aut oia subeūt patroni, aut oia p̄sbyteri. qđ dic vt in gl. z hoc vult etiā gl. ij. z dixi. §. q. j. z gl. pe. q̄ arguit q̄ etiā pro sustentatione rectoris nō fiet assignatio. et idem Paul. qđ placet. z optime l'ra sonat. Et in hac gl. ibi, cū instātia. bene facit de capel. mo. c. vnico. lib. vj. Pau. qđ tm̄ facit valde a remotis. ¶ † Quarto q̄ro an hoc qđ dictū est in p̄xi. q. locū habeat in mōasteriis quis q̄ subsunt maioribꝰ monasteriis: vt sic onera supportenť p maiora monasteria. dicit Pau. q̄ sic: vñ fm eū talia loca subiecta alijs l'z habeāt suos speciales rectores: nō tm̄ p̄nt cōpelli ad soluēdū collectas v'l p̄curatiōes nūcioꝝ ap'lice sedis: z hoc q̄ñ monasteriū maius ꝙsueuit oēs p̄uentus habere z onera oia supportare. sic loquiť. j. titu. j. cle. j. sed ipsum monasteriū soluet etiā si sit in alia dioceſi. ¶ † Quinto q̄ro in casu de quo in p̄xi. q. fi ep̄s visitat talē locū non exēptū, qs eū p̄curabit. dicit Pau. q̄ patroni qui habēt talia subire. z videť Pau. hīe respectū ad casum de quo i l'ra. nā ex quo patroni debēt oia subire onera, ergo z ℔. Et fm Pau. est casus in quo vnus p alio soluit p̄curatiōes, z aliꝰ nō pōt cōpelli: al's p pactū nō p̄iudicareť superioſi. de cēſi. cū instātia. vult dicere q̄ l'z pactū nō p̄iudiceret superiori quominꝰ possit exigere p̄curationē a quo tamē si vult ꝙsuetudo p̄iudicat. ¶ † Sexto q̄ro si eccl'ia sita est in vna dioceſi z possidet reditus in alia, an soluet p̄curationes z decimas papales in dioceſi vbi sita est vel vbi possessiōes sunt. dicit Pau. q̄ vbi sita est: q; possessiōes ad talia nō sunt obligate: sed eccl'ia. talia eñ onera imponunť eccleſijs fm facultates: z sic nō imponunť nili subditis. arg. C. de incol. l. verū. z. l. cū neq;. z. l. in patria. ff. de mu. z hono. rescri. §. pe. z. fi. Et bona, tāq̄ accessoria sequunť p̄cipale suū: r'a, accessoriū. lib. vj. secus dicit Pau. in oneribus realibꝰ z rebus annexis q̄ dīnt solui in loco vbi sunt possessiones. de paro. c. fi. C. sine cen. vel religs. oēs. de epi. z cle.

de his. ff. de mune. z hono. munerū. §. patrimoniorū. de censi. forma. §. si vero quis. p̄o hoc qđ dixi de vita z hone. cle. c. fi.

1 ☞ Clausula non obstantibus: quid importet.

2 Ep̄s quādo vult procedere ad compulsionē de qua in hac cle. j. ver. ad que omnia. an procedet causa cognita.

3 An aūt episcopus possit cōpellere religiosos ad hec supradicta.

Ter. Ad que omnia. ✠ Not. de clausula, nō obstantibꝰ. de hoc in glos. pe. z in ea in fi. de elect. cle. statutū. de sepul. dudū. ad fi. §. ti. ij. cle. vlti. in fi. ¶ † Scđo not. de clausula, non obstante. z c. Et dicit Laud. q̄ quādoq; vltra nō obstātias vltra p̄roceditur infirmādo: z tunc penitus eneruatur: vt hic, z de elec. q; sepe. libr. vj. quādoq; non vltra proceditur, sed statur in terminis: z tunc nō eneruantur, sed reddūt gratiā nō surreptitiam. sic loquitur de rescrip. si propter. lib. vj. ¶ Quero de intellectu illorū verborum, ad que omnia. Laud. exponit omnia que in proxi. §. dicta sunt. z idē Benze. quia de his de quibus. §. ea. cle. in prin. non refertur hoc verbū. nam de illis sequiť hec clausula specialis ibi, z nihilominus. Ex hoc no. Laud. q̄ clausula in fine posita non respicit omnia precedentia, sed immediate dicta. quod dicit verum quādo precedētia sunt diuersa, vt hic. secus autem si coniuncta. de appel. secundo requiris. z. c. inquisitioni. de quo

2 dixi in. c. ij. requiris. ¶ † Scđo quero an ep̄s in faciēda compulsione, de qua hic, p̄cedet causa cognita. Sed hec questio habet duplicē intellectū. primꝰ est quādo agiť de cōpulsione respectu portionis assignāde: vt. §. in prin. scđs q̄ agiť de cōpulsione patronorū ad soluēda onera. z decēter tractandū vicariū. Quo ad primum dicit Lau. q̄ fiet cause cognitio: sed fiet summarie z de plano: sed nō sine figura si patronus se opponit offerēs portionem esse cōgruam cum vicarius cōtradicat: nam per negationē res efficiť dubia: z sic in cognoscēdo necessarie sunt partes iudicis cū de facto dubiteť. ij. q. iij. §. notandū. nec hic agiť de beneficio tanq̄ beneficio, sed potius cōtendiť inter patronū z vicariū super proprietate: z sic nō habet locū cle. dispendiosam. de iudi. Benze. dicit q̄ cū agitur de portione assignāda pro beneficio, videtur agi de beneficio: z sic sit locus. d. cle. primum. verius per id qđ not. in. d. cle. in glo. nunquid, nisi dicatur q̄ illa cle. facit in eo quod dicit de preben. sed qđ ibi de preben. canonicalibus. Et cū de ipsis agitur iure tit. hic aūt nihil agiť de titu. De secundo vero intellectu questionis premisse dic vt in seq. q. ¶ Tertio quero quo ad scđm intellectum questionis premisse, de quo in ipsa questione dixi, an eo casu quo agitur de cōpulsione patronorū ad ea de quibus. §. §. p̄xi. seruabiť ordo iuris. Benze. q̄ non: dicens q̄ proceditur sine figura iudicij cum agitur de persona decenter tractanda: z sic de vite sustentatione. arg. ff. de offi. prefe. vrb. l. j. §. cū patronꝰ. de offi. pcon. nec quicq̄. §. de plano. de lib. agnoscen. si qs. de his q̄ sunt sui vel alie. iur. l. j. et. l. si iudex. nam talia iudicis officio c expediunť: ideo nō regrūt libelli oblatione

c 3 vel aliā solēnitatē: vt not. ff. de inter. act. in rubrica. ¶ † Quarto quero an ep̄s possit compellere religiosos ad ea de quibus hic. Laud. q̄ sic, etiā vicario nō petēte. nā etiā vacāte ecclesia hoc potest facere nemine requirente: vt. §. in princi. nā p̄sumiť q̄ talis vicarius cū patrono colluserit. vnde lediť publica vtilitas: et sic publice prouidendum est de collu. c. ij. z per totum.

1 ☞ Jus patronatus transiť in plures heredes vnius ex pluribus patronis in stirpes.

2 Que autem sit ratio huius decisionis, vide.

3 Et quis effectus huius clemen. ij.

4 Clementina ista secūda de iure patro. an locum habeat in pluribus que sunt vt collegium.

5 Et an locum habeat qualitercunq; ius vnius patroni transferatur in plures.

6 Et an hec clemen. procedat qualescunq; sint heredes.

7 Quid si filius renunciat hereditati paterne.

8 Filius an perdat iuspatronatus si pater dānatur propter maleficium.

9 Patronus an possit p̄sentare clericū sicut p̄sentat rectorem.

1 **Plures.** ✠ † In plures heredes vnius ex pluribus patronis trāsiť iuspatronatꝰ in stirpes. ¶ Not. de patronis ecclesie. et dicit ecclesie: quia habemus z alios patronos: de quibꝰ in gl.

2 habemus. ¶ † Quero de rōne huius decisionis. So. vt in glo. j. quā diuide: quia primo dicit vnde sumpta: z quid determinet referens opiniones cōtrarias. z p̄o opinione hic approbata allegat. scđo ibi, primi alleg. p̄o opinione hic reprobata tertio ibi, Archidiaconus. refert opi. Archi. quarto ibi, sed licet. eā reprobat. quinto ibi, cū igiť. iterū alleg at p̄o opinione hic reprobata. sexto ibi, z ex opinione. ostēdit intricatiōes q̄ videnť sequi ex opinione hic approbata. septimo ibi, p̄o tāto. inducit simile intricationē. octauo ibi, z propter hoc successiuas. refert consuetudinē quorūdā locoꝝ. nono ibi, sed vt dixi. equitatē p opinione hic ap-

a ¶ Nā posset esse talis. Adde glo. in. c. j. xxj. qō. j. et doc. in. c. querēte. de cle. nō resi.

b ¶ De clausula nō obstāte. Adde Spe. ti. de instru. edit. l. §. nūc aūt. Jo. an. in. c. duobꝰ. de rescri. libr. vj. Jo. an. in c. j. de excess. pla. doct. in. c. que in ecclesiarū. de cōsti. Bar. in extra uag. ad reprimē.

c ¶ Judicis officio. Adde Spe. ti. de app. in. §. in quibꝰ, versi. viij.

ꝓbata. decimo ibi, ꝛ ꝓpter hãc. dicit quid eſſet vtile ſtatuere. ꝛ declara gl. vt in ſeq. q. ¶ †Secũdo quero quẽ effectũ habemus ex hac cle. So, vt in hac glo. in ꝓn. q̃ exemplificat quas opiniones hec cle. decidit. nã vt ꝛ in gl. varie opiniones erãt ante hãc cle, Una que hic ꝛeꝓbat: que voluit ꝙ iuſpatronatus in heredes tranſiret in capita. Altera que appꝛobat: q; per ſtirpes. Et ꝓ hac inducit glo. q; in ſucceſſione hereditatũ in linea deſcendenti fit ſucceſſio in ſtirpes, inſtit. de here. que ab inteſta. §. et q; placuit. vt ſic plures ſuccedentes vni habeanꝯ loco vnius. ff. de condi. ꝛ demon. cui fundus. vbi ſi lẽgatũ eſt alicui ſub cõditione dandi decẽ, ſi deceſſit plurib⁹ heredibus relictis: nõ ſcindit̃ conditio, ſed oẽs habenꝯ loco vnius. Notanter autẽ dicit gloſ. de linea deſcẽdentiũ: quia in collateralibus fit ſucceſſio in capita niſi quãdo tractat̃ de ſucceſſione patrui: quo caſu ſuccedit frater et filij alterius fratris defuncti in ſtirpes. vt ſi deceſſit Titius relicto A. eius fratre, ꝛ C. et D. nepotib⁹ filijs B. etiã eius fratris predefuncti A. frater habebit dimidiã: ꝛ C. ꝛ D. aliam dimidiã etiã ſi ſint plures q̃ duo. C. de leg. here. auf. ceſſante. Eo autem caſu quo tractãt de ſucceſſiõe patrui inter nepotes, vt in exẽplo ꝓmiſſo, ſi ponit̃ ꝙ A. frater deceſſerat ante Titiũ relictis duobus vel pluribus filijs. quo caſu defuncto Titio, Azo, vt not. in ꝓalleg. auf. ceſſante. dicit ꝙ filij B. cũ filijs A. ſuccedũt in capita. Blo. vero ibi dicit ꝙ in ſtirpes. qs cõmuniter appꝛobatur. de quo plene. ff. de ſuis ꝛ legi. poſt cõſanguineos. per Bar. deinde glo. in ſecunda parte ibi, primi cõtra. opinione hac ꝛeꝓbata ꝙ heredes patroni ſuccedãt in capita, inducit q; patroni veniunt ad ſucceſſionẽ liberti per capita non in ſtirpes. inſti. de ſucceſ. liber. §. ſed noſtra. al's multis. vbi filij duorũ patronorũ ſuccedũt liberto in capita quo ad id de quo ibi. ad idẽ inducit gl. quia ſtipulationes indiuidue nõ diuidunt̃ inter heredes. ff. de ver. obli. l. ij. ꝛ l. ea. §. cato. ꝛ l. ſtipulatiões nõ diuidunt̃. in ꝓn. Ubi ſciendum ꝙ ſtipulatio qñq; cõtinet dimidiũ natura ꝛ effectu: vt ſtipulatio dandi ſi ſtipulor a te. x. hec cñ recipit partium preſtationes: q; ſoluẽdo partẽ liberaris in parte. ꝛ hoc in ſtipulatiõe ꝓncipali. ſed de penali dic vt not. de peni. ſuã. qñq; ſtipulatio continet indiuiduũ natura ꝛ effectu: vt qñ continet id qs naturaliter diuiſionẽ nõ recipit: vt ſtipulor viã itervel actũ. Is em̃ q ꝓmittit intelligitur ſe obligare ad factũ. i. patientiã preſtandã: ꝛ hoc nõ põt ꝓ parte põſtari. qñq; ſtipulatio continet diuiduũ natura. ſed indiuiduũ effectu: vt ſi ſtipulor hoẽm, lanceã, aut vas. vel ſtipulor Stichũ aut Pamphilũ: tũc enim ſtipulatio cõtinet id qs natura partis põſtationẽ recipit: ꝛ ſic eſt diuiduũ naturaliter: ſz in effectu indiuiduũ: quia non ſatisfit obligationi etiã in parte ſi tm̃ ꝓ parte ſatisfactũ eſt. d. l. ij. Itẽ et alio modo, ad eũdem tm̃ effectũ, ſz aliqs factũ indiuiduũ qñ ꝓ parte impletũ non affert tantam vtilitatẽ reſpectu partis quãtam affert totũ reſpectu totius: vt inſulam ꝛ domũ edificari, foſſam fodi, et ſimilia. Et illud dicit̃ diuiduũ qs ꝓ parte impletũ affert tantã vtilitatẽ reſpectu partis quantam totũ reſpectu totius: vt ſi quis tenet̃ reſtituere ſacculũ pecunie. de hoc in. l. ſtipulationes non diuiduntur. ꝛ tãgit Jo. and. in ſpe. de feu. in rubꝛica. quo ad id ergo qs dicit hec gloſſ. in eo ꝙ dicit ꝙ ſtipulationes indiuidui nõ diuidũtur inter heredes, eſt. d. l. ij. ff. de ver. oblig. §. ex his. vbi ꝛ ꝙ heredes ſoluẽdo partẽ eius quod dixi indiuiduũ effectu, licet ſit diuiduũ natura, nõ liberanꝯ: ſicut nec ipſe principaliter obligatus al's liberaretur: nam ex perſona heredũ obligationis cõditio nõ immutatur. Eſt autẽ differentia quo ad heredes ꝓmiſſoris qñ obligatio eſt diuidua natura, ſed indiuidua effectu: et qñ eſt indiuidua natura ꝛ effectu: vt in. d. §. ex his, quod nõ eſt neceſſe hic explicare. Deinde glo. in tertia parte ibi, Archidiaconus. refert opinionẽ Archi. qui ꝓ cõcordandis opinionib⁹ ꝓmiſſis diſtinguit ꝙ aut ſunt plures patroni ex diuerſis cauſis: ꝛ hz locũ opinio hic appꝛobata: vt ſi duo ſunt patroni alter ex fundatione, alter ex dote, ꝛ plures ſuccedunt alteri iſtorũ, oẽs habenꝯ ꝓ vno. aut vnus fuit ab initio patron⁹: ꝛ tunc ſuccedũt in capita: ꝛ ſic ſpectem⁹ initiũ. Poſtea gl. in quarta parte ibi, ſed licet. ꝛeꝓbat hãc opinionẽ, ꝛ eſt gloſ. clara; ꝛ tm̃ opi. Archi. defendi põt quo ad id qs vult ꝙ hec cle. nõ habeat locũ qñ vnus eſt patron⁹ tm̃ q deceſſit plurib⁹ heredib⁹ relictis: qs dico. j. in. vj. particula gl. Cõſequenter gl. in. v. parte ibi, cũ igit̃ reuertit̃ ad allegãdũ ꝓ opinione hic ꝛeꝓbata dicẽs ꝙ ſibi placebat ante hãc cle. ꝙ p capita; ex eo q; iuſpatronat⁹ eſt indiuiſibile. Itẽ q; equaliter tranſit in heredes etiã ex inequalib⁹ portionib⁹. Itẽ q; ſi plures dotarunt, ita eſt patronus q minus dedit ſicut qui plus. ꝛ hec notant̃. e. ti. c. j. Itẽ q; ius ꝓceſſionis ꝛ alimẽtorũ ꝛ defenſionis debet̃ ſingulis heredib⁹ per capita ergo ꝛ ius preſentandi: vt quot ſunt capita patronorũ, tot ſint ſuffragia vocũ, et nõ plura. i. ꝙ ſi patron⁹ ſit heres cõpatroni ſolã vnã vocẽ habeat. cui⁹ contrariũ innuit litera que videtur velle ꝙ ſi eſt de heredib⁹ triũ patronorũ, habeat partẽ in tribus vocibus. vel ſi ſolus eſt heres trium, habeat tres voces. facit de re iudi. cũ olim. ꝓ predictis inducit gl. eo. ti. c. iij.

Quia vero ad hec motiua non reſpondetur in gl. dic ſuſtinẽdo hanc cle. quo ad ꝓmũ inducitur ꝙ iuſpatronatus eſt indiuiſibile in ſubſtantia: ſed diuiſibile quo ad ius preſentandi: vt no. e. tit. c. j. ſic ꝛ al's iuriſdictio eſt inſolidum apud plures ꝛ exercitũ ꝓ parte. de offi. deleg. ꝓudentiã. in ꝓn. Ad aliud cũ dr ꝙ heredes etiã ex inequalib⁹ portionib⁹ equaliter ſuccedũt in patronatu, dic ꝙ hoc eſt ſolũ ꝓpter incõmodũ diuiſionis vocũ. Et ſz gl. in ſeq. ſex particulas nitatur oſtẽdere ꝙ etiã reſpectu hui⁹ cle. eſt magna intricatio reſpectu diuiſiõis: dic ꝙ nõ eſt intricatio, put ibi dico. Ad illud ꝙ ſi ſunt plures dotantes inequaliter, vter q; eſt patronus: dic ꝙ illud ideo, q; is qui plus cõtulit admittẽdo aliũ ſecũ videtur ei cõmunicare ius ſibi cõpetens in patronatu: ſuperior tñ ꝓuidere debet ne ex multitudine patronorũ grauet̃ eccl'ia: ſed illud iure alimentorũ ꝛ ꝓceſſionis ꝛ defenſionis. dic ꝙ nõ põt fieri cõmoda diuiſio ſicut in vocibus. ꝛ ꝙ hec iura cõpetãt patrono, ꝓbatur. xvj. q. vj. pie mẽtis. ꝛ. c. filijs. eo. tit. nobis. dic etiã ꝙ nõ ꝓcedit qs dicit gl. q; debẽt eſſe tot ſuffragia vocum quot capita patronorũ, ꝛ nõ plura: imo potius ex multiplicatione iurũ in eadẽ ꝑſona reputam⁹ vnã perſonã ꝓ pluribus. d. c. cum olim. de cõceſ. ꝓcbẽ. poſtulaſtis. de appel. a collatione. li. vj. ꝛ hoc tenet Bau. ad. c. ij. e. ti. dic ꝙ ibi debet intelligi ſalua diſpoſitione huius cle. vt iura iurib⁹ cõcordent. de elect. c. cũ expediat. lib. vj. ꝛ ſic plures heredes vnius patroni cenſebuntur ꝓ vno ſi concurrũt cũ duobus heredibus duorũ patronorũ. Et ex hoc nõ obſtabit illa litera cũ dicit illũ preficiendũ q pluriorũ aſſenſu eligitur. Subſequẽter gloſ. in. vj. particula ibi, ꝛ ex opinione. oſtẽdit intricationes que ſequi videnꝯ ex opinione hic appꝛobata. ꝛ proſequere vſq; ad. vij. particulã. ꝛ cum gl. cõcordat Baul. qui ad has intricationes dicit ꝙ eis nõ obſtantibus huic cle. ſtãdum eſt: ꝛ ſufficit ita ſcriptum eſſe. vj. q. iij. ſcriptũ. ff. qui ꝛ a qui. proſpexit. dic ꝙ iſte intricationes nõ ſequunt̃: q; non fit cõputatio: vt vult gl. ſed eo modo quẽ dico. j. hac particula. Item dicit Steph. ꝙ tollentur intricationes iſte: nam ſi plures heredes vnius patroni ſiue primi gradus vel vlteriozis non concordãt, poſſunt ſibi ꝓuidere altero de duobus modis expreſſis in litera: ꝛ ſi neuter eis placet nec cõcordãt, eꝑs ordinet. §. e. qñ. ꝛ. c. cũ ꝓpter. ꝛ no. e. ti. eã te. j. rñſo: q; hoc ius eſt indiuiſibile. ꝛ eſt ita apud oẽs qs apud vnũquẽq; ſimul cũ alijs ꝛ apud nullũ ſine alijs. e. ti. c. j. ꝛ qs ibi no. ff. de ſerui. vie. ad. l. fal. l. j. ſil'e ſi vſufru. C. de relig. ꝛ ſump. fu. ſi ſepulchrũ. Et hoc dicit Steph. ꝙ vn⁹ cõtradictio vel diſcordia i totũ mficit põtationẽ. ff. q ꝛ a q. ſi qs hac lege. §. quoties. de pig. act. ſi neceſſarias. §. ſi vn⁹. cõi diuidũdo. l. cõi diuidũdo. j. rñſo. de ver. obli. l. ij. §. ex his. ꝛ ſic vno ꝛtradicẽte locũ hz qs ꝑdixi, ꝙ eꝑs ordinet. ꝛ hoc in heredib⁹ vni⁹ patroni. ſecus ſi eſſent patroni originales ſiue ex eadẽ cã ſiue ex diuerſis: q; tũc ſi diſcordãt, põſſet põtat⁹ a plurib⁹ partiũ cõparatiõe minorũ. e. ti. qm̃. ꝛ hoc ſi põt fieri ſine ſcãdalo: al's loc⁹ eſt. d. c. qm̃. ꝙ eꝑs ordinet. dicit Jo. an. ꝙ ex hoc cõcludit̃ ꝙ ex triginta duob⁹ nepotib⁹ vn⁹ impediet oẽs alios ꝛ ꝓ hoc incidim⁹ in abſurditatẽ inigtatis volẽtes euitare abſurditatẽ intricatiõis. dicit etiã ꝙ gl. vult ꝙ ſtet̃ maiori parti ꝓ illa voce: ſed in illa cognoſcẽda eſt intricatio eo modo quẽ dicit gl. dic ꝙ tollit̃ intricatio, vt ſtatim dicã. Et quo ad dictũ Stepha. dic ꝙ nõ eſt verũ in caſu ꝓmiſſo: quia vnius cõtradictio in totũ vitiet, ſed ſtabit̃ maiori parti: nõ tm̃ fiet cõputatio eo modo quẽ dicit gl. ſed eo mõ quem dicã. j. in hac particula. Laud. etiã aliter ſentit q̃ glo. nã in eo ꝙ lr̃a dicit de plurib⁹ heredib⁹ vnius patroni exẽplificat qñ duo fuerũt ab initio patroni: ꝛ ex vno remãſit vnus vel duo, ex alio decẽ: q; tũc iſti oẽs non habebũt niſi duas voces ſicut duo primi, ita ꝙ ſi illi duo heredes vl' vn⁹ põtẽt vnũ, ꝛ illi decẽ aliũ: admittet̃ idoneior. ꝛ ſi erũt equalis meriti loc⁹ erit gratificatiõi ſuperioris, ſm no. co. ti. c. j. Si ꝓo iſti decẽ diſcordẽt inter ſe, maior pars ipſoꝝ etiã partiũ cõparatiõe minoꝝ faciet vnã vocẽ. ꝛ ſi alij duo vel vn⁹ heres alteri⁹ patroni cõcordabũt cũ eis, erũt due voces ac ſi oẽs ſimul põſentarẽt. ꝛ ex hoc põderat Lap. lr̃am q̃ dicit de heredib⁹ vni⁹ ex patronis: et ſic loquit̃ qñ eccl'ia hz plures patronos. ſi em̃ tm̃ vnicũ qui dimiſit plures heredes: tũc dicit Lap. ꝙ habebũt tot voces quot ſunt heredes: ꝛ locũ habebit. qs dicit. e. ti. c. ij. ꝛ. j. in fi. hui⁹ cle. eo añt caſu quẽ. ſ. poſui qñ ex vno ex patronis remanent decẽ, ꝛ ex alio duo: dicit Lap. ꝙ ſi vn⁹ ex duob⁹ ꝛ decẽ vel maior pars põtat vnũ. ꝛ ali⁹ ex duob⁹ ꝛ minor pars põtat aliũ: valet põtatio decẽ vel maioris ptis facta ſimul cũ vno ex duob⁹, ſm ea q̃ not. Am. ꝛ Cõpo. de reſcrip. paſtoralis. idẽ dicit Lap. ſi decẽ vel maior ps põtat vnũ, ꝛ qlibet illoꝝ duoꝝ põtat, vn⁹ vnũ ꝛ alter aliũ: q; cũ iſti oẽs habeãt tm̃ duas voces, ꝛ decẽ vl' maior pars habeãt vnã vocẽ, ꝛ duo habeãt aliã: poti⁹ eſt recipe maiorẽ ptẽ ex ptẽ põtati ꝓ decẽ vel maiorẽ ptẽ q̃ ex aliqua alia ꝓ põtationũ: cũ in patronis attẽdat̃ maior pars cõparatione minorũ. nã põtat⁹ ab vno ex duob⁹ ꝛ a maiori parte decẽ hz vnã vocẽ ꝛ dimidiam: ꝛ qñ eſt preſentatus tantum a maiori parte decẽ habet ſaltem vnã vocem: preſentatus autẽ ab vno ex duob⁹ ꝛ minori parte

nori parte decem nō habet nisi dimidiā vocē: et idē z fortius qñ sunt alij presentati ab illis duobus: qz quilibet presentatorū nō habet nisi dimidiā vocē. z resumit Lap. id qđ ꝓxime dixi: sz clarius. dicit em̄ ꝙ qñ est vnus patronus tm̄, tūc heredes succedūt sibi in capita, z nō in stirpes. z idē Lau. z p hoc saluat opi. Archi. in vno membro, vt dixi. s. in. iij. particula. vnde si talis patronus habuit duos filios, eo defuncto illi duo habēt duas voces, z succedūt in capita: sed filij eorū succedūt in stirpes: vt hic. vnde si vnus dictorū filiorū reliquit decē filios, z alius tm̄ duos illi decem habebūt vnam vocē z illi duo vnam aliam tm̄. Et pro hoc dicto Laud. facit qđ dixi. s. in. j. parte gl. de successione hereditatis que aliqñ in stirpes aliqñ per capita. Jtē per hec dicta Laud. tollunt intricationes gloss. z hic modus cōputandi placuit mihi etiā dum eram scholaris. nā qñ sunt plures patroni et vnus decedit relictis pluribus heredib⁹ oēs isti habent ꝓ vno: vt hic. si ergo discordāt: stabitur maiori parti: qz qđ maior pars facit, oēs facere dicunt. ff. de re iudi. duo. de postu. gratum. z qđ ibi no. de arbi. c. j. lib. vj. z qđ no. de rescrip. pastoralis. z intellige de maiori parte simpliciter, nō aūt partiū cōparatione minorū: qz cū vox sit vnica, dici oportet ꝙ est apud oēs vel apud maiorē partem ipsorū. secus autē qñ sunt plures patroni habentes voces qui discordant in presentādo: qz tunc bene prefertur presentatus a maiori parte cōparatione minorū partium: vt dixi. s. e. particula. tolluntur aūt intricationes glos. fm hanc cōputationem. nam in primo exēplo gl. cū ponit ꝙ ex A. patrono nascuntur tres filij, B. C. D. et ꝙ B. generet duos, C. quatuor, et D. sex filios: et ꝙ vnus ex filijs B. et tres ex filijs C. et duo ex filijs D. presentent vnū. Et deinde cum glo. diuidit per vncias z denarios dicens ꝙ isti habent sex vncias et quatuor denarios: dic ꝙ nō fiet ita minutatim cōputatio, imo vnus ex duobus habebit duas vncias, z tres ex quatuor habebunt quatuor vncias, z vnus qui discordat ab eis nihil habebit: quia totum ius vocis est apud tres tanꝙ maiorem partem, vt proxime dixi. Similiter nec illi duo ex sex aliquid habebūt, sed totum ius remanet apud quatuor ratione predicta. iste ergo presentat⁹ habet sex vncias tm̄. Et similiter presentatus ab vno ex duobus, et vno ex quatuor, et quatuor ex sex habet sex vncias: quia duas habet vnus ex duob⁹: z quatuor ex sex habēt quatuor: vnus autem ex quatuor nihil habet ratione predicta. Reperiūtur ergo isti duo presentati pares in vocib⁹: z sic est locus gratificationi. eo. ti. cū autem. z hoc modo nulla est intricatio. nā fm hanc computationē tollitur etiā intricatio que sequitur in gl. de pronepotibus. z sic
4 clara est. ¶ †Tertio quero in eo ꝙ litera dicit plures: an locum habeat in pluribus qui sunt vt collegiū. glos. ij. ꝙ sic, dicens in illis minus dubij ꝙ si sunt plures vt singuli. z idem Paul. qui dicit ꝙ ideo non est dubiū hoc casu: qz totum collegiū habetur locus ꝙ vnius: vnde prelatus de cōsensu capituli presentabit. de his
5 que si. a prela. ea nascitur. ¶ †Quarto quero an hec clemen. locum habeat quomodocūqz ius vnius patroni transferr̄ in plures. gl. licet. ꝙ sic: z enumerat modos per quos transferr̄ ius patronatus. in quibus omnib⁹ dicit hanc cle. procedere. z idē Stephanus: nam al's nō esset bene prouisum: nec sublata esset occasio malignādi: propter qđ emanauit hec cle. z in hac glo. ibi, consensu epi. loco vero religioso vel ecclesie. sic eo. tit. c. vnico. lib. vj.
a ¶ Quinto q̄ro in eo qđ dixi. s. q. ꝓxi. certi sunt modi [a] per quos acquiritur ius patronatus de questione que sepe accidit: nam in multis locis parochiani sunt in possessione presentandi iure parochiali, z nō titulo iuris patronatus: an hoc sit de iure? videtur ꝙ sic. de elec. q̄relā. s. e. cōsultationib⁹. Bēze. z Matth. tenēt cōtrariū. z dicit Matth. ꝙ habuit de facto. ꝓ hoc inducit de elec. sacrosan. z. s. eo. c. ij. z iij. z. c. cū ꝑpter. qđ not. Spe. eo. ti. §. j. ver. z no. ibi dicit ꝙ parochiani cōtra ius hoc vsurpāt. Jtē qz isti dicunt malefidei possessores, cū nō possideāt iusto titulo, ꝓ hoc qđ no. Jnn. de in integ. resti. c. ij. z. d. c. cōsultationib⁹. ꝙ aūt dicant malefidei, ꝑbat: qz etiā patronus nō habet ius in ecclesia. x. q. j. nouerint. nisi de gratia. eo. ti. c. iij. xvj. q. v. si quis episcoporum. z gratia nō extendit, regula, priuilegiū. lib. vj. z cū sit facta patronis in hoc ꝙ possint presentare, nō debet extendi ad parochianos. ad. c. querelā. rñdet ꝙ potius facit pro: qz populus ibi erat in possessiōe tanꝙ habēs patronatū: ꝓ hac litera ibi, salua questione super iurepatronat⁹. ad. c. cōsultationib⁹. dicit ꝙ loquit de eo qui possidet patronatū iusto titulo. dicit etiā Matthe. ꝙ si patroni possiderēt ius presentādi ex aliquo titulo qualiquali: talis tamē titulus est iniustus, per ꝑdicta: z sic eis prodesse nō debet. de deci. dudū. dic vt dixi de elec. querelā. vbi tenui ꝙ si constat ecclesiā habuisse patronos, potest prescribi ius patronat⁹, z ius presentādi etiā per laicos. Si aūt cōstat ꝙ ab initio nō habuerit patronos, vel ꝙ postea facta sit libera: non pōt laicus cū titulo dato a quocūqz citra papā hoc ꝑscribere. in dubio ꝛo qñ nō cōstat an ecclesia habuerit patronos vel nō: prescribere po-

b test patronatum vel ius presentādi per tps de cuius contrario⁶
6 non sit memoria. iura ibi allego. ¶ †Sexto quero in eo qđ dicit de heredibus patroni, an ꝓcedit qualescūqz sint heredes gl. pe. ꝙ sic: dicēs nō referre an succedat ex testamēto, an ab intestato: an sint masculi, an femine: qz nole heredis oēs intelligunt. ff. de verb. sign. heredis. z hoc de patronatu ecclesiarū. de quo hic, de patronatu vero liberto⁊. quidā, vt refert Bau. dicūt ꝙ nō trāsit in extraneū, ꝓ. l. filij. ff. de iure pat. de ope. li. fabules. z. l. oparū. ꝓ hoc qđ no. j. §. pri. in gl. j. Sed hoc est verū nisi quo ad q̄dā iura: qđ dic vt no. gl. in. d. l. filij. z pleni⁹ Bau. in. d. q. disputata q̄ incipit, patronus. vbi etiā tractat an patronatus trāseat in maritū ratione dotis si vxor dedit hereditatē in dotē rōne cuius ipsa erat patrona: z cōcludit ꝙ nō: dicēs ꝙ tūc tm̄ trāsit ius patronat⁹ cū vniuersitate qñ est talis res q̄ sine expressione cōtinet vniuersitatē: vt villa, castrū. vel alia vniuersitas: vt hereditas q̄ transfertur titulo vniuersali: qz tūc nō est necesse tradi possessionē rerum singularū: sed adita hereditate efficit dñs. ff. de acquiren. pos. cū in heredes. in prin. sed vbi donat̄ vel vendit̄ hereditas dñium rerū singulariū nō transit ad donatariū vel emptorē sine traditione speciali cuiuslibet rei. C. de her. vel act. vēdi. q tibi. z sic si trāsiret ius patronatus, trāsiret singulariter. qđ esse nō pōt. e. ti. de iure. z c. cū seculū. Jo. an. tenet etiā hoc casu ius patronat⁹ trāsire cum vniuersitate. quod dixi in. d. c. ex literis. q. xj. vbi vltra Jo. an. respōdeo ad rōnē Bau. ꝙ hoc casu poterit fieri traditio iuris patronat⁹: qz nō fuit ad ineundū nouū cōtractū, sed ad cōfirmandū iā initū. sufficit ergo ꝙ ab initio fuit translatū cū vniuersitate, vt spectem⁹ initiū. de elec. dudū. j. qđ plenius dic vt dixi in. d. c. ex
7 lris. ¶ †Septimo quero presupposito ꝙ patronat⁹ eccl'ie trāseat in quēlibet heredē, vt dixi. s. q. ꝓxi. qd si filius renūciat hereditati paterne. glos. xvj. q. vij. cōsyderandū. dicit ꝙ p hoc perdit ius patronatus. Bixi. ibi cōtra, z verius: qz trāsibit cū vniuersi
8 tate, vt dixi. s. q. proxi. ¶ †Octauo quero si dānatur pater [c] ob
c maleficiū, an ex hoc perdit filius iuspatronat⁹. Solu. vt no. xvj. q. vij. filijs. in gl. j. que dicit ꝙ etiā per iudicē laicū pōt qs priuari patronatu subvniuersitate. sed de per se nō. z sic videtur ꝙ cū viuentis nō sit hereditas, de cōces. preben. c. ij. licet ob maleficiū sint bona ⁊fiscata: nō tm̄ in fiscū trāseat ius patronat⁹. ꝓ hoc qđ not. ibi Archi. z ea. q. cōsyderandū. vbi dicit ꝙ patron⁹ nō pōt renūciare iuri patronatus in ꝓiudiciū heredis legitimi: z sic ob maleficiū priuari debet filius: qz ex facto patris nō debet ꝓiudicari filio. qđ nō procedit: qz ex quo ius est in patre, nō agitur de preiudicio filij: qz nullū ius habet in patronatu patre viuēte, cū etiā patre defuncto nō transeat in filiū nisi cū hereditate, ꝓ hoc qđ dixi. s. q. vj. z pro hoc qđ dicit Matth. dicēs ꝙ patre viuente filij non possunt presentare, sed tm̄ eo defuncto: vt hic. Jtem qz trāsit ius patronat⁹ in filiū, nō qz sit filius, sed qz heres nō transit etiā in extraneū, vt dixi. s. q. vj. Ex hoc infertur ꝙ si cōfiscantur
d bona [d] patroni, trāsibit in fiscū etiā ius patronatus. nam ea que transeūt ad heredē extraneū transeūt etiā in fiscū. ff. de bo. dā. l. j. ij. z iij. z qđ ibi not. z qđ no. Bar. ff. de dam. infe. si finita. §. si de vectigalib⁹. z transibit cū vniuersitate bonorū ipsius dānati. vel
a dic ꝙ ius patronatus redibit ad ecclesiā. arg. de pen. in qbusdā. a z. c. felicis. li. vj. que iura ꝙ ꝙ loquunt qñ iniuria irrogata est ecclesie: tñ gñaliter ꝑnt intelligi qñcūqz bona patroni ⁊fiscant. ar. illius. c. felicis. cōsuluit Bart. z Saly. ꝙ cōfiscatis bonis vasalli ob crimē lese maiestatis feudū reuertit ad ecclesiā. Et hec opi. lz nō ꝓbet ratio in dictis iurib⁹: tm̄ qz fauorabilis ecclesie, sustineri pōt. z de hoc dico. j. de here. cle. ij. ℞. inqsitorib⁹. q. vij. z p hoc i casu nō de patronatu facit: qz iuspatronat⁹ cōpetit patrono de gr̄a q nō dz in aliū extēdi. Jtē si fieret cōfiscatio huius iuris
b agerēt de preiudicio eccl'ie: qz non esset spes ꝙ aliqñ reuerteret ad ecclesiā sicut qñ est apud patronū. ¶ †Nono q̄ro qz hic dicit de ꝑsentatione rectoris, qđ de ꝑsentatione clerici. gl. vlti. dicit idē. an tm̄ patronus habeat ꝑsentare etiā clericū, remittit gl. ad no. c. tit. postulasti. Bau. distinguit: qz aut q̄rim⁹ de ꝑsentatione ad ordines ad titulū ipsi⁹ eccl'ie: aut de ꝑsentatione ad clericatū ipsi⁹ eccl'ie q̄ qñcūqz fit de ordinato ad superiores: qñcūqz de ordinan
c do. primo casu spectat ad rectorē exclusō patrono: qz de ei⁹ soli⁹ preiudicio tractat̄ cū teneat̄ ꝓuidere illi. de ꝑben. cū fm. nec per hoc ꝓiudicat patrono: qz ordinatus nō habet ius in eccl'ia, sed hz petitionē alimentorum. sic intelligit. c. postulasti. z hoc nisi esset talis patronus qui faceret oēs fructus suos: z dz omnia onera supportare. s. cle. proxi. ¶ Sc̄do casu ita spectat ꝑsentatio clerici ad patronū sicut rectoris, pro hoc. xvj. q. vj. si quis episcoporum. z hoc casu quādo habet presentare ratione iuris patronatus. secus si ex cōsuetudine: qz tunc prescripta presentatione rectoris: non per hoc prescripta est presentatio clerici. de prescrip. d
auditis. de deci. cum cōtingat. de hoc dixi etiā in dicto. c. postulasti. z de intellectu illius. c. dic vt ibi.
1 ☞ Conuentio de qua ista cle. secūda de iurepatro. an requirat consensum omnium patronorum.

¶ Certi sunt modi. Adde gl. magnā in. c. pie mētis. xvj. q. vij. gl. z Abb. in. c. cū seculū. de iure pa. z p Jnn. in rubr. de iure pa.

¶ De cuius cōtrario. Adde Fri. de. de sen. cōsilio ccxxiij. inci. sup primo puncto.

¶ Si damnatur pr̄. Adde Abb. in. c. nobis. in. j. colū. de iure pa. Jo. an. in. c. qz diligentius. de elect. doc. in. §. verum. vj. qō. j. do. in. l. q ꝙ. ff. de iure pa.

¶ Qz si cōfiscātur bona. Adde Archi. l. c. felicis. xvj. q. vij. Abb. i c. quāto. de iudi.

Ver. Et vt facilius. ¶Opp. q̃ cõuẽtio de qua hic sit phibita p id qs̃ not. Jnno. eo. ti. c. j. sol. vt in gl. j. ¶Scõo opp. q̃ ex quo permittit̃ conuẽtio, de qua hic, debet potiꝰ in precedẽti reſpõſo decidi q̃ per capita träſiret patronatꝰ q̃ per ſtirpes. gl. videtur ſtare cõtrario dicẽs ſe optare q̃ hec ratio fuiſſet ponderata. ſ. proximo reſpõſo qs̃ latius explicat Bẽze. dicẽs q̃ ſi fuiſſet cõſyderata, fuiſſet aliter ſtatutũ ibi ob multiplicitatẽ ſucceſſorũ inducentiũ intricationẽ in preſentando. dicit añt ſtandũ ex quo ſic ſtatutũ eſt. vj. q. iij. ſcriptũ. ff. qui z a qui. proſpexit. z ex hoc videtur iſti velle q̃ reſpõſum. ſ. proximũ exorbitet a iure. tu dic vt ibi dixi in. ij. q. z per ibi dicta patet q̃ procedit de iure. nec viget hec ratio de facilíori modo prouidẽdi eccleſie: nã intelligẽdo vt ibi dixi, nõ ſurgit intricatio cõputandi per ſtirpes: z maior ſurgeret cõputando per capita. ¶†Quero an in faciẽda conuentione, de qua hic, requirit̃ cõſenſus omniũ patronorũ. gl. oẽs. q̃ ſic: q᷑ in re cõmuni ꝛc. idẽ Bẽze. z Bau. hec eſt via extraordinaria, in qua nõ ſufficit maior pars. regula, in re cõmuni. lib. vj. pro hoc. ff. cõi diui. ſabinus. z qs̃ no. de cõſti. cũ oẽs. z hoc proſequit̃ Zap. in quadã additione allegãdo multa iura ad hoc q̃ vnius cõtradictio vitiabit hoc caſu, ſed ſufficit videre in regula, in re cõmuni. li. vj. Ex his arguit in preſentatione patronorũ vocandos eſſe cõpatronos, etiã ſi ſint ſeculares: alꝰ poterũt agere de contẽptu. allegat qs̃ no. Jo. cal. de elec. venerabilẽ. dicẽs q̃ ibi videt̃ caſus, dic q̃ illud nõ facit: nã ibi hoc ideo eſt: q᷑ electores Jmperatoris videtur habere ius eligẽdi tanq̃ collegiũ ex antiqua cõſuetudine: vt ibi dicit Jo. cal. quod ibi dixi, z eo. titu. c. iiij. q. vij.

2 ¶†Scõo quero de intellectu verbi, libere [a]. Sol. vt in gl. iiij. que exponit. i. ſine ſuperioris authoritate. qs̃ dic vt in glo. que aliter exponit libere. i. etiã ſi nõ vacet eccleſia. ¶Opp. ad hoc vltimũ de cõceſ. preben. c. fi. Sol. vt in gl. vſq᷑ ibi, z eadẽ. z idem Bau. z Bẽze. ¶Tertio quero an qs̃ hic dicit̃ de cõuentione inter plures patronos in modo preſentãdi, locũ habeat inter patronos pluriũ eccleſiarũ vt poſſint diuidere ita q̃ vnus ſit patronus in vna eccl'ia, z alius in alia. ita querit gl. ibi, z eadẽ. qs̃ eſt querere an cõuentio que hic permittit̃ ſuper preſentatione poſſit fieri ſuper ipſo patronatu. gl. ſol. q̃ ſic, per identitatẽ rationis. ¶Op. ad hoc vt opponit glo. ibi, ſed cõtra. ſolu. vt in ea. ex qua not. diuerſitatẽ inter patronatũ eccleſie, et patronatũ libertorũ. p hoc qs̃ dixi. ſ. proximo reſpõſo. q. vj. z idẽ Bau. z Bẽze. ¶Quarto quero de intellectu verbi, alternis vicibus. Solu. vt in gloſ.

1 ☞Patroni ſi non poſſunt concordare in preſentatione clerici, quid erit.

2 Et an alio modo patroni poſſunt concordare q̃ in iſta clementina expreſſo.

3 Et an. ſ. iſte habeat locum ſi iuſpatronatus ſpectet ad vniuerſitatem.

ſ. Quibus. ¶Not. de verbo permittim[b], ex quo inducit̃ nouũ ius: vt probat̃ hic iũcta glo. in hoc verbo, qs̃ no. ſingu. ¶Secũdo not. q̃ patroni nõ tenent̃ ad formã. c. q᷑ pp̃ter. qs̃ no. Matth. dicẽs hoc pbari ex iſto. ſ. z ex precedẽti. nam in electione in qua ſeruat̃ forma illius. c. nulla pactio permittit̃ pro hoc q᷑, vt dicit Zau. preſentatio eſt quedã nominatio, de qua loquunt̃ iura de elec. q̃ ſicut. in prin. ¶Op. in eo q̃ dixi conſtituí ius nouũ: nã z prius licebat patrono preſentare plures. eo. ti. paſtoralis. ſol. vt in gloſ. olim. z gl. ſimul. Et not. id qs̃ dicit gl. ſimul. in eo q̃ intelligit hanc literam de patronis laicis vel clericis ratione patrimonij. z idem Benze. Steph. contra q̃ etiam patroni clerici ſimul poſſunt plures preſentare, licet ſucceſſiue non poſſint. nã quando ſimul non eſt variatio: z pro hoc litera que nõ diſtinguit, z idẽ idẽtitas rationis: quevult ſubuenire diuerſis vocibus diſcordantiũ. qs̃ videt̃ verius. Jtem in eo q̃ ea. glo. dicit ſecus in electione que nõ poteſt alternatiue fieri. de elec. c. ij. lib. vj. idẽ Zaud. dicẽs non ſic poſſe plures eligi: vt not. Hoſti. de elec. qs̃ ſicut. z Archi. lxj. diſt. ſtudij. z ſi plures eligantur eo modo de quo hic, nulla electio valet: q᷑ eccleſia nõ poteſt habere plures maritos ſimul: vt not. xxxj. q. ij. quomodo. de diuor. gaudemus. licer gl. ſentiat contrarium in. c. ſtudij. prealleg. z. viij. q. j. in ſcripturis, quod reprobatur per. c. ij. de elect. li. vj. prealleg. ¶†Quero ſi patroni concordare non poſſunt [c] per aliquẽ de modis expreſſis hic z in proxi. ſ. Sol. Baul. dicẽs q̃ iura videtur in hoc ſatis loqui varie: vt no. eo. ti. c. ij. z. iij. z. c. eã te. xvj. q. vij. ſi plures. diſtinguit añt ſic: aut eſt queſtio inter patronos z epm̃: z ſeruabit̃ qs̃ dicit̃ de offic. ordi. cũ vos. q᷑ dioceſanꝰ ponet in eccleſia economũ: non añt ordinabit eccleſiã: alꝰ dareꝫ materia diſcordiã habendi cũ patrono vt lapſo termino poſſet eccleſiã ordinare, aut eſt queſtio inter patronos: et tũc aut inter eos quos cõſtat eſſe patronos: aut inter eos q᷑ cõſtat nõ eſſe: aut inter eos de quibus dubitat̃. Primo caſu aut eſt queſtio de preſentatione facta: aut de faciẽda. ſi de facta: ſtat̃ maiori parti. e. ti. qm̃. z ſi eſt parilitas diſtinguẽda erũt merita: vel locꝰ erit gratificationi. ar. de reſcri. c. pe. lib. vj. z hoc ſi fieri põt ſine ſcandalo vel mortis periculo: alꝰ recurrit̃ ad remedia de quibꝰ. e. tit. c. ij. z. iij. Secõo caſu qm̃ cõſtat eos nõ eſſe patronos, libere poteſt ſtatim ordinare eccleſiã nõ obſtãte ipſorũ cõtradictione. ar. e. tit. cõſultationibus. Tertio caſu qm̃ dubitat̃ an litigant de iure vel poſſeſſione iuris patronatꝰ: aut de electione ſeu preſentatiõe. primo caſu expectet dioceſanus laicos per quatuor mẽſes, z clericos etiã ſi litigẽt cum laicis p ſex intra quos debet cauſa finiri: alꝰ eis elapſis ordinet eccleſiã ſine p̃iudicio euincentis. eo. tit. ſi vero. z. c. eã te. z. c. cũ propter. z. c. qm̃. in fi. Et eſt ſpecialis caſus in quo impedito currit tẽpus, cõtra id de cõceſ. prebẽ. q᷑ diuersitatẽ. ſecũdo caſu quãdo litigãt de preſentatione, aut litigant ex vi iuris preſentãdi: tunc idẽ q̃ in precedẽti mẽbro: q᷑ expectabitur vſq᷑ ad quatuor vel ſex mẽſes. aut litigãt ratione prerogatiue ſiue ratione forme preſentationis: z tũc lapſu tẽporis nõ paratur eis p̃iudiciũ: q᷑ nõ eſt quid imputetur eis. ad hoc de re iudi. cũ Bertholdus. z regula, ſine culpa. lib. vj. q᷑ ſi aliud diceret, parata eſſet via fraudibus: qs̃ eſſe non debet: vt eccle. benefi. c. vnico. in fi. de cõceſ. prebẽ. c. vnico. in fi. ſtatuitur enim hoc tempus ad preſentandũ non ad inſtituendũ: z ſic poteſt fieri vltima die termini.

2 ¶†Secũdo quero an alio modo q̃ hic expreſſo poſſint cõuenire patroni ſuper preſentãdo. Zap. q̃ non. vt ſi velint q̃ quilibet preſentatorũ inſtituatur per ſuperiorẽ, dic q̃ etiã alio modo poſſunt, dũtamen non reprobato de iure. premiſſus autẽ q̃ plures inſtituank reprobatus eſt: quia nõ debet fieri ſectio in

3 beneficijs. de prebẽ. maioribus. ¶†Tertio quero an hic. ſ. locũ habeat qm̃ iuſpatronatus ſpectat ad vniuerſitatẽ. Zap. in quadam additione dicit q̃ ſi ad plures vniuerſitates ſpectat iuſpatronatus, poterũt cõuenire: vt hic: quia vna vniuerſitas habeꝫ loco vnius ſingularis perſone. de his que fiunt a prela. ea noſcitur. ſecus ſi vna tm̃ ſit patrona: quia tunc nõ habet locum hic. ſ. nec precedens: pro hoc quia cenſetur loco vnius: vt proxime dixi, z. ſ. in prin. q. iij. dic q̃ etiam imo vna vniuerſitas laicorũ hoc poteſt: quod dicitur in hoc. ſ. quia etiam vnus patronus laicus ſimul poteſt preſentare plures. z hoc vult glo. olim. in fi. ſed quo ad proximũ. ſ. quãdo eſt vna vniuerſitas vel vnus patronꝰ deficit practica illius. ſ. ¶Quarto quero de queſtione facti: quidã fundauit eccleſiam collegiatam, z in fundatione de licentia epiſcopi ordinauit q̃ mortuo decano qui erat ſuperior in collegio, patronus etiã laicus qui pro tẽpore eſſet poſſet nominare vnum duos aut tres perſonas: quarũ vnam quam vellet tenetur collegium ceſſante impedimẽto legitimo recipere in decanum. queritur an valeat. quidam q̃ nõ, per. c. maſſana. z. c. ſacroſancta. de elec. z eo. ti. nobis. dic cõtra vt ſcribit hic Bet. de ſtagno. qui legit in Montepeſſulano. mouet̃ ipſe q᷑ licet laicus nõ poſſet habere ius eligendi in eccleſia collegiata: poteſt tamẽ preſentationem retinere. d. c. nobis. hoc añt caſu propter retẽtionem predictam nõ ſpectabat electio ad collegiũ, ſed preſentatio. quod placet, z bene probatur eo. ti. nobis. ſ. ceterum. ver. niſi.

¶De cenſibus, exactionibus, z procurationibus. Rubrica.

1 ☞Titulus, hoc verbum accipitur pro contractu vel iure per quod tranſfertur dominium.

2 Data eſt attendenda in reſcriptis.

3 Religioſi ſi edificant eccleſiam vel monaſterium in fundo proprio an teneantur ſubire onera procurationum z alia.

4 Procuratio archiepi an contineatur ſub iuribus epiſcopi.

5 Laicus cõmiſit homicidiũ, z anteq̃ conuincatur efficitur clericus: an iudex ſecularis poterit eum condemnare.

6 Poſſeſſor an teneatur ſoluere tributũ etiam pro tempore preterito quo alius poſſedit.

7 Cauſa legitima non ſoluendi onera procurationum z alia, que eſſe poteſt.

8 Quid autem de preſcriptione: an talia onera poſſunt preſcribi ne ſubeantur.

9 Paupertas an excuſet ab oneribus procurationum z alijs.

10 Priuilegiũ impetratum per ſorores minoriſſas q̃ non teneantur ſoluere decimas de poſſeſſionibus acquiſitis vel acquirendis, an valeat.

Cum ſit. ¶Diuide vt gloſſ. vel primo conſtitutionis cauſa. ſecundo cõſtitutio: ibi, hac. tertio exceptio: ibi, niſi. quarto limitatio: ibi, priuilegia. ¶†Not. de dictione titulus, que hic accipitur pro cõtractu vel iure

1 per quod dominiũ tranſfertur. de hoc in gl. iij. quam not. in fi. in eo quod dicit q̃ titulus edificationis vel fundationis non adaptatur huic caſui. Zaud. cõtra. primũ verius, quia per edificationem vel fundationem nõ acquiritur ius patronum in eccleſia: ſed tantũ patronatus. de iure patro. nobis. non ergo locum habet hec litera que loquit̃ de eccleſijs religioſorũ que ſpectant

---

a ¶Verbi libere. Adde apoſtillã quã poſui in cle. dudũ. de ſepult. in. ſ. ab olim. in fi. q̃.

b ¶De verbo permittim[b]. Adde c. oĩs. iij. diſt. c. ſi qs. xxxiij. qs̃. ij. in ſ. fi. in. l. piculũ. z ibi doc. ff. de pec.

c ¶Si pſoni ꝛcor dare nõ poſſunt. Adde glo. in. c. ſi plures. xvj. q. vij. doc. i. c. ij. de iure pa. z qd ſi maſculus z femina ſint ſimul pr̃oni z diſcordẽt dicit bal. i. l. j. ff. de ſena. q̃ pr̃at[b] a maſculo p̃ferri debet.

que spectant ad eos pleno iure.z de hoc.j.q.iij. ¶ Secũdo not. qs etiã religiosi pro ecclesijs que ad eos spectãt tenenť ad procurationes legatorũ de prescrip.accedentes. de censi.cũ instantia. et.c.pcurationes. ¶ Tertio no.ꝙ is qui pcipit maiores prouentus de eccl'ia, tenetur ad onera: qui vero particulariter aliquid recipit, nihil tenetur sc̃m Laud.ad instar vniuersalis heredis qui soluit oĩa debita:particularis vero nihil.instit.de here.quali.z diffe.ff.sed nostra.C.de here.instit.quoties. ¶ Quarto.not. qs vicarij cõstituti in beneficijs spectantibus ad monachos nõ tenenť ad onera:sed ipsi monachi:quod dicitur in duobus proximis notabilibus. ¶ Quinto not.qs procuratio legatorum nõ cõprehenditur sub iuribus episcopalibus. quod dic vt in gl.de quibus.quã not.in fi.z idẽ Pau.de hoc.j.q.vij. ¶ Sexto not.in verbo.exemptione.ꝙ aliqui sunt exẽpti z non priuilegiati:qz hic ponunť priuilegiũ z exẽptio ꝑ diuersis:z põt intelligi ꝓuilegiatus quo ad certa iura non soluẽda:exẽptus aũt qui ab oĩbus talibus est immunis.pro hoc gl.antepeñ.et de hoc.j.in.ij.cõtrario.

a ¶ Septimo no.de ver.volumus [a].quod dic vt glo.vlti.Ex qua no.ꝙ qñq̃ nõ est opus reddere rõnẽ sup ꝓstitutiõib' aplicis. de rescrip.si qñ. ¶ Octauo no.ꝙ ꝓuilegia sunt restringenda.ꝑ hoc hec lr̃a in fi.sol,nõ extẽdi.et de rescri.c.vl.lib.vj.de decl.c.ij.e.lib. Et dicit Laud.ꝙ restringunť talia ꝓuilegia vt ad futura nõ extendanť:nisi qz fieret restrictio viderenť trahenda ad futura etiã si ipe quo religiosi acquisiuerũt eccl'ias episcopi essent in possessione. qs dicit verũ si de possessione aduersarij facta esset mẽtio: alias secus.de priui.dudũ. Et si per talia priuilegia nõ sit graue preiudiciũ,quia in vna dioceſi nõ acquirũt plures ecclesias:al's restringeret priuilegiũ tãq̃ nimis graue. de decl.nup.suggestũ. dudũ.z de hoc.j.q.xvij.Et ꝑ hoc ꝙ priuilegiũ non cõcernat futurũ,est de rescrip.cle.literas. ¶ † Nono not.ex hoc qs in rescriptis attendimus datã.de rescrip.tibi qui.lib.vj.de hoc de rescriptis.te.de preben.dilectꝰ.ij. ¶ Opp.in eo qs dicit in prin.ꝙ qui

b sentit [b] cõmodũ dz sentire onera:z sic videť idem ecõuerso.ff.de reg.iur.fm naturam regule,q sentit.lib.vj. Sed ob.de negotio. gest.si qs negotia aliena gerẽs.vbi de hoc. de ꝓcura.qui ꝓpio. ſ.ꝓcurator.al's,vt in ceteris.Sol.vt not.Dy.in regula, q sentit. lib.vj.z Paul.hic si eñ par ratio est vtriusq̃:procedit regula de qua hic:z dicta regula,q sentit.al's secus,vt in cõtrarijs. qs dic plenꝰ vt in.d.regula,q sentit.z ex hoc not.ꝙ in isto casu est eadẽ disciplina cõtrariorz. ¶ Secũdo opp.qz qs de vno cõtrariorũ pdicat affirmatiue:de alio pdicať negatiue.ff.de his qui sunt sui vel alie.iur.l.j.xxxij.di.hospitiolũ.z ad positionẽ vnius sequitur destructio alterius.ff.de verb.sig.hec verba.xxxij.q.j.cũ renũciať.z sic potius est cõtraria disciplina.Sol. Pau.ꝙ primũ ꝓcedit qñ de quolibet cõtrario rñdeť affirmãdo z cõcedẽdo:vt nubere nõ nubere.cõicare nõ cõicare.xxviij.q.j.sic eñ.de cõse.di.ij.cotidie.facit.C.de pcu.exigendi.Item si rñdeť negãdo z prohibẽdo vt dz de quarticia z pdigalitate.de cõsue.ex parte.instit.de cõtrahẽ.empt. ſ.nũc aũt.tũc eñ vna verboꝝ cõceptio vtrũq̃ disponit.ff.de leg.j. si ex toto.in prin.sed vbi de vno disponiť affirmãdo,z de alio negando ꝓcedũt cõtraria:tamẽ etiã tũc dz eadẽ disciplina rõne cognitionis qz vno cognito cognoscit reliquũ.ff.de pretor.stip.l.j. ſ.stipulationũ.cũ concor. ¶ Tertio op.ꝙ per exemptionẽ non liberet quis a ꝓcurationib' legatorũ:cũ etiã exempti teneãtur ad illas nisi sint exempti a procurationibus per priuilegiũ speciale. e.ti.cũ instantia.ibi,nisi per speciale priuilegiũ.so.vt in glos.si intelligas.que inducit.c.cum instãtia.alio modo. et est mens.gl.ꝙ exemptio generalis non liberat a procurationib' legatorũ:sed a iuribus epalibus sic.exemptio ꝑo specialis liberat etiã a ꝓcurationibus.z hoc idẽ vult.gl.precedẽs:z idẽ Pau.dicẽs ꝙ fm hoc intelligiť.c.cũ instãtia.ibi,qs non credimus. nam bene scit papa ꝙ a iurisdictiõe ordinaria multe eccl'ie sunt exẽpte. vult ergo gl. dicere ibi ꝙ non credit aliquã ecclesiã hr̃e priuilegiũ sup ꝓcurationibus legatorũ.z hãc expositionẽ sentit ibi glos.ij. ¶ Quarto opp.ꝙ hec dispositio sit superflua in eo ꝙ disponit in fi.ꝙ exemptiones nõ extẽdanť ad eccl'ias postea acquisitas. hoc eñ est de iure.de priui.cum capella.z qs ibi no.in glos.Sol. Paul. qs per hãc lr̃am restringũť exẽptiones vt nõ extẽdanť ad eccl'ias acquirendas etiã si in priuilegio exẽptiõis fieret mẽtio de acquirẽdis. qs non videť ꝓcedere:nam ꝑ hanc literam nõ derogať potestati pape quin cõcedere possit priuilegia talia. Item si priuilegiũ dicit etiã de acquirẽdis,nõ est locus huic litere, que generaliter loquit:aliter sic intelligẽdo inferť ꝙ si in priuilegio exprimit de acquirẽdis,hoc esset superfluũ: cõtra id de priui.si papa.lib.vj.vñ difficile est sustinere Pau.z tũc remanet cõtrarij.ad qs dic ꝙ.c. cũ cappella.cũ ibi no.ꝓcedit qñ priuilegiũ preiudicat alteri q̃ cõcedẽti:quo casu restringiť.secus si preiudicat cõcedenti: qz tunc cõcernit etiã futura.de priui.qz circa.et sic in casu huius cle.priuilegium cõcessum super procurationibus legatorũ non soluendis cum preiudicio cõcedenti.i.pape intelligendum esset etiam quo ad ecclesias acquirendas, nisi obstaret hec litera in fi.et sic nõ est superflua. Item satis ꝙ operatur iste finis:quod licet al's dubitetur an dispositio generalis cõcernat futura:hoc casu certi sumus ꝙ nõ.Et si vis saluare opi.Pau.dic ꝙ hec litera solum vult ꝙ priuilegia cõcessa ante hanc cle.etiam si in eis dicebatur etiam de acquirendis in posterum:non tamen extenditur nisi ad acquisita ante hanc cle.et hoc placet.et per hoc non infertur quin post hanc cle.potuerit concedi priuilegium per papam sub quacũq̃ forma:quia par in parem ꝛc.de elec.innotuit.z fm hoc intellige quod dico.j.q.ij.z iij. ¶ Quero in eo quod dicit de religiosis,quid in alijs.glos.ij.dicit ꝙ non habet locũ hec cle.quatenus continet ius nouum.idem Pau.et Benz. z Lap.pro hoc litera ibi,religiosi.et ibi,que ad eos.z ibi,anteq̃ ad eos. ¶ Secundo quero pro declaratione precedẽtis questionis,in qua hec cle.inducat ius nouum.Lap.arguit ꝙ in hoc tm̃ ꝙ religiosi priuilegiati per sedem apostolicam vel exempti in his prestationibus nõ censentur exempti respectu monasteriorum vel ecclesiarum postea acquisitarũ.secus in secularibus qui possent vti etiã in postea acquisitis.ex hoc videtur Lap.sentire id quod dixi in a vlti.contrario. ¶ Tertio quero si religiosi priuilegiati fuerunt post hanc cle.dicit Lap. ꝙ gaudebũt priuilegio etiam in postea acquisitis:z sic priuilegiũ non facit mentionẽ de hac cle.secus si daretur priuilegium religiosis mẽdicantibus, cõtra.c.vnicum. de excess.prela.lib.vj.non facta mentione de illo.c.quia non teneret.et hoc quia ibi exprimitur ꝙ debeat fieri mentio:alias priuilegium derogat iuri cõmuni etiam non facta de ipso mentione. nec ei per ius cõmune derogatur.ij.di.priuilegia.de hoc ꝙ Archi.xxij.di.renouantes.et de offi.ordi.graue.in.j.glos. ¶ Oppo. ad hoc ꝙ imo priuilegiũ potius debet cõcernere postea quesita quã prius:quia ius respicit futura,non preterita.de consti.c.ij.et vlti.Sol.Lap.ꝙ hoc ideo, quia religiosi tenebantur ad hec an- b tea,etiam de iure antiquo.facit de elec.cum in cunctis.ſ.sane.et qs ibi not.eo.tit.c.vlti.lib.vj.et talia transeunt ad eos cum onere suo.xvij.q.ij.si quis laicus.de priui. ex literis.de decl.cum nõ fit. et.c.pastoralis.dic formalius ꝙ cõtrarium procedit de constitutione iuris cõmunis que concernit futura,z nõ preterita per rationem de qua in.d.c.ij.de cõsti.aliud in priuilegio quod restringitur vt concernat preterita tantum quo ad actus futuros:non quo ad preteritos.vnde priuilegium super procurationibus nõ soluendis concessum ante hanc cle. restringitur hic vt cõcernat prius quesita tantum,que tamẽ non concernit respectu solutionum preteritarum antequã concederetur priuilegium,sed respe 3 ctu futurarum. ¶ † Quarto quero si religiosi edificant monasterij̃ vel ecclesiam in proprio fundo.dicit Lap.qs non est locus huic cle.sed stabitur iuri antiquo quo religiosi nõ adstringũtur ad hoc.z.q.j.c.j.xvi.q.j.c.j.et.q.ij.sane.xvij.qõ.ij.hoc tãtum. quã fit.luminoso.de offi.ordi.cõquerẽte.dilectus.de prebẽ. de monachis.in lateranensi.de sta.mona.c.j.de priui.cũ et plãtare.qm̃.ex ore.pro hoc qs.ſ.dixi in.j.not.vtentur ergo religiosi priuilegio z exemptione etiã in postea quesitis ꝑ edificationẽ, fm Lap. Sed vt dixi in.j.notabili hec cle.loquiť de ecclesijs spectãtibus ad religiosos pleno iure:al's pro talib' ipsi nõ subirẽt onera:sed instituti in eis.ſ.titu.j.cle.j.z hec faciunt ad questionem sequentem. ¶ Quinto quero:cõcessum fuit priuilegiũ fratribus humilitatis per qs fuerũt exempta monasteria mariũ et feminarũ etiãdẽ ordinis habita z habẽda,vt nõ tenerenť ad hec onera.an cõcernit quesita post illud.c.Lap.videtur velle qs sic.qs placet si fuit concessum post hanc clementi.per id qs dixi.ſ.in vlti.contrario. ¶ Sexto quero qz dixi.ſ.q.iij.de ecclesijs ꝑ monachos edificatis.pone ꝙ ecclesia edificata fuit ꝑ alios,sed re integra antequã aliquid ꝑ ea soluať fuit translata in religiosos. dicit Lap. qs in talibus non erat locus huic cle.nã statim cum fuit edificata licet actu nõ soluit:tamen habitu fuit obligata ad soluendũ:z perinde est ac si facta fuisset solutio:z sic res trãsit cum onere suo,pro hoc quod not. idem Lap.de preben.cum de beneficio. libro.vj. ¶ † Septimo quero in eo qs dixi in.v.no.ꝙ procuratio legatorũ 4 nõ continet sub iuribus episcopalibus:quid de pcuratione archiepiscopi.videtur ꝙ non includatur:quia sub minori non continetur maius.arg.de offi.deleg.studuisti.de ma.z ob.cum inferior. In contrarium: quia archiepiscopus quantum ad ea que sunt ordinis non habet plus q̃ episcopus:imo nec papa:de quo remittit Laud.ad no.per se in suo sacramentali, in titu.de ordine episcopali.et hoc dicit verius dicens etiam ꝙ regulariter religiosi tenenť ad omnia onera,ex quo emolumẽta recipiunt:nisi probẽt hoc per alios debere solui.z pro hoc ista litera ibi,et alia. ¶ Octauo quero quare specialiter hic disponit de ecclesijs que tenebanť ad onera anteq̃ peruenirẽt ad religiosos.dicit Laud. ꝙ ideo:quia tunc res transit cum onere suo. quod dixi.ſ.q.vj.et hoc facit ad questionẽ sequentem. ¶ † Nono quero : laicus com 5 misit homicidiũ:deinde anteq̃ cõuincatur efficitur clericus: an poterit per iudicẽ secularẽ condẽnari:et an fideiussores qui sub pena mille promiserant eum presentare corã seculari incidunt in

¶ De verbo,volum[a]. Adde glo. fi.in cle.j.de offic. vica.glos.in cle.j. de rerum permu.

¶ Qui sentit.ad de instit.de leg.tu. in.ſ.fi.et in.l.vnica.C.de cadu.tol. et ibi Cy.in.v.op.

penam cū ammodo nequeant eū p̄sentare: vel an tenenť eū licet clericū p̄sentare: Laud. querit, z nō pertinet ad hāc cle. nisi q̄ aliqualiter facit: vt ratione sequēti videť vtiq̄ qš debeat condemnari per laicū qui transiuit ad clericatū cū hoc onere z tanq̄ p̄euētus per curiam secularē. de fo. compe. ppositi. de appel. p̄terea. ij. In cōtrariū: quia per alterationē status mutauit forum, vt ammodo p̄ secularē corporaliter adstringi non possit. de cleri. coniug. c. vnico. lib. vj. facit de ord. cog. tuam. qui fi. sint leg. latoꝝ. de sen. excōi. si iudex. lib. vj. ff. si ex noxa. cau. aga. l. ij. et hoc tenet Laud. ¶ Oppo. ad hoc. C. de iudi. quoties. vbi iudex cognoscit incidenter de his de quibus nō cognoscit principaliter. Sol. Laud. qš ibi persona non mutauit statutum nec forum. secus in questione p̄missa: q̄ nullo casu lz laico de spiritualibus iudicare. de iudi. decernimus. xcvj. di. bene quidem. idem Ben. dic vt dixi de obli. ad ra. c. vnico. Et per hoc soluntur aliud de fideiussoribus: quia si iudex secularis non potest cognoscere, non tenenť fideiussores eum p̄sentare: q̄ hoc fieret frustra. ¶ Decimo quero de quibus oneribus loquiť litera ibi, et alia p̄stari solita. glos. vel ex impositione. sol. et idem Paul. Ben. exponit solita, altero de duobus modis: vel quia erant onera ad que nō tenebať de iure cōi: sed tanto tempore sunt p̄stita tanq̄ onera realia: qš p̄scriptum est: vt et in futurū p̄stentur. eo. tit. peruenit. vbi de hoc. ff. de aqua plu. ar. l. j. §. vltimo. de vsu. cum de in rem verso. de do. except. l. ij. §. circa. alš certis annis facta p̄statio non induceret obligationem. C. de pac. si certis. vel secundo exponit solita p̄stari illi cui de iure cōmuni debebātur. et dicit Ben. q̄ et si habens talia p̄stare non possit p̄scribere: alius tamē poterit. de p̄script. cum ex officij. vbi de hoc. ¶ Undecimo quero quare consyderatur q̄ erant p̄stari solita. Solu. patet ex eo quod dixi. §. q. proxi. z dicit Ben. q̄ quantum ad illum q rōne taliū ecclesiarū teneť hec soluere tanq̄ onera realia: istud verbū solita, nihil facit q̄ etiā si non sit solitus tali ī p̄stare: dū tamē non p̄scripserit: nihilominus possessor nou⁹ ad talia onera soluenda tenetur. z hoc saltē p̄ tempore futuro: imo z forte p̄ p̄terito. ff. eo. cū possessor. §. fi. de leg. j. apud Iulianum. §. heres. vbi de hoc. Et quo ad vltimū qš dicit de tēpore p̄terito, dic vt. j. ea. q. quo ad primū añt q̄ verbum solita, nihil faciat: cōcordat Lap. dicens ad verbū solita, supplendū seu debita. p̄ hoc qš not. de elec. licet canon. lib. vj. tum q̄ res de facili reuertiť ad naturā suā. xxxv. di. ab exordio. tum q̄ ius cōmune est fauorabile: p̄uilegiū ꝯo odiosum. de cōsti. cū accessissent. z qš ibi no. quo ad aliud vero qš dicit Benze. nouum possessorē teneri ad onera p̄terita, p hoc facit id qš no. Fride. in consil. clxxiij. z posui de deci. pastoralis. q. xx. q̄ nouus possessor fundi cogi possit ad soluēdas decimas p̄teritas, vt hoc onus reale sequať possessorē. ff. de vsufruc. hactenus. de impēsis in rebus dotalib⁹. stipendia. de lega. j. ¶ †Quero an possessor teneť soluere tributum etiā p̄ tpe p̄terito quo alius possedit. ff. de publi. z vectiga. imperatores. si ergo nouus possessor eccl'ie teneť ād iura ēpalia nō solita, cum hoc sit onus reale potius q̄ psonale. dicit tñ Fride. ibi q̄ est in optione agentis an conueniat nouū possessorē: an vero illū ad quē fructus peruenerunt. nam etiā fructus transeunt ad possessorem cū suo onere: sicut de fructib⁹ decimarū. pbať. d. c. pastoralis. ¶ †Duodecimo quero in eo qš excipit eos qui p̄uilegio exemptionis vel alia causa legitima excusanť, que sit causa legitima. glo. putat dicit q̄ compositio. z idē Pau. z Laud. qš dicit Laud. p̄cedere quatenus fiat cōpositio[a] q̄ non teneanť ad integram p̄curationē. ar. de offi. ordi. cōquerēte. sz a tota liberari nō possunt. Quatuor em̄ sunt imp̄scriptibilia q̄ etiā non pōt ēps a se tacite vel expresse abūcere. s. visitatio, correctio, p̄curatio, z cathedraticū, que oia cōtinenť sub ēpali imperio mero, qš non pōt a se abūcere. ff. de of. p̄si. legatus. de pac. ius agnationis, de qno per Hostiē. in sum. de offi. or. §. quid pertinet. quo ad legatos[b] tñ apostolicos nō valeret compositio fine authoritate pape tacita vel expressa. arg. de arbi. cū tpe. cū honor q legatis pape impēdiť fit non legatoꝝ, sed pape. xcvij. di. nobilissimus. ar. de offi. deleg. cū olim. ij. fm Laud. dic q̄ quo ad legatos valet cōpositio respectu componentiū, sed non quo ad p̄iudicandū aliis legatis. de transac. venies. de alio ꝯo qš dicit Laud. p̄curationē ex toto nō posse per cōpositionē tolli, idem not. j. cle. p̄si. in gl. compositio. z dic vt dixi de censi. cū venerabilis. vbi cōcludiť q̄ pōt p̄curatio et visitatio per ēpm transferri etiā ex toto in aliū tanq̄ in vicariū ēpi: q̄ per hoc nō dicť abdicata ab ēpo. an autem sit alius modus per quē quis excusetur ab his oneribus, p̄sequiť gl. et dic vt in quatuor sequētibus questionibus. ¶ †Decimotertio quero, q̄ dixi. §. q. p̄xi. q̄ cōpositio excusat ab his oneribus, quid de p̄scriptione. Solu. vt in ea. gl. puta. ibi, p̄scriptio. vsq̄ ibi, sed nunquid. Laud. latius distinguit cū querit an p̄curatio[c] possit p̄scribi. nam aut debeť rōne consuetudinis vel institutionis: et pōt. de p̄scrip. accedentes. in vlt. glos. aut rōne visitationis. z aut cōtra eum qui visitat iure speciali, vt cōtra abbatē vel archidiaconum: z valet. de p̄script. cum ex officij. vbi de hoc. aut contra eum qui iure cōi obtinet: z aut per p̄scriptionē quis vult seliberare: z non pōt: q̄ p̄scriptio accedit visitationi: z visitatio habet annexum in se ius publicū authoritate et vtilitate. et contra tale ius nō tenet p̄scriptio, sicut nec pactū. ff. de pac. si vnus. §. illud. aut per tertiū: z p̄scribi pōt, vt per archidiaconum. sic intelligūt quidā de offi. archi. dilecto. z ex hoc dic q̄ valet cōpositio. §. q. p̄xi. z nō p̄scriptio: vt in hac. q. ex hoc no. Laud. q̄ quādoq̄ expressus cōsensus valet vbi nō valet tacitus. j. cle. se. e. tit. perpetuo. lib. vj. sic z in retētione decimarū valet cōpositio z nō ꝙsuetudo. de trāsac. statuimus. de deci. in aliquib⁹. ¶ Decimoquarto quero si is qui soluit dicit se indebite soluisse, an per hoc excusabiť. Solu. vt in ea. gl. ibi, sed nūquid. vsq̄ ad fi. z idē Stepha. p̄o hoc. ff. si serui. vēdi. harū. de aqua cotī. et esti. l. penulti. ¶ Decimoquinto quero an sit causa legitima si aliq̄ fuerunt absoluti ab his onerib⁹. Solu. Laud. q̄ sic. z ita not. de p̄scrip. cū ex officij. in glos. vlti. qš dicit Laud. verū si absolutio fuit obtenta virtute alicuius p̄uilegij papalis. secus si occasione consuetudinis, vel p̄scriptionis. eo. tit. c. fi. lib. vj. ¶ †Decimosexto
9 d quero an paupertas[d] sit excusatio legitima in non soluendo. Pau. q̄ sic, per. c. x. q. ij. cauēdum. eo. tit. cum apostolus. cum instantia. q̄ inanis est actio ꝛc. de resti. spo. olim. ij. de sol. Odoardus. ¶ Decimoseptimo quero de intellectu verbi, in posterum. Solu. vt in ea. glo. penul. z idē Paul. et dicit fm eos in posterū,
10 id est postq̄ hec cōstitutio ligare cepit. ¶ † Decimooctauo q̄ro circa id qš. §. dixi in. vij. not. qš p̄uilegium restringitur quādo nimiū grauat, quid de p̄uilegio impetrato per sorores minorissas quo cauetur q̄ de possessionibus acquirēdis nō teneantur ad decimas. dicit Laud. q̄ si magnas possessiones acquirūt in vna parochia de quibus decima soluebatur ecclesie parochiali, ita q̄ fieret ecclesie p̄iudicū enorme: non extendeť ad hoc p̄uilegiū, per iura allega. in di. not. p hoc quia etiā si p̄uilegiū fuerit ab initio moderatū: tamen cum incipit tendere ad noxam, reuocatur. de deci. suggestum.

1 ☞ Monasteria tenentur ad receptionem hospitum.
2 Visitantes non debent violare p̄uilegia religionis. et que sint illa, vide.
3 Familiares visitantium non possunt aliquid exigere a visitatis ratione sui officij.
4 Prelatus non potest vna die recipere plures procurationes.
5 Prelati non debent imponere onera insolita.
6 Abbas an possit dispensare in esu carnium.
7 Monachus si fiat ēps an teneatur abstinere a carnibus.
8 Monachus an possit sibi facere commatres.
9 Monachus factus ēps si tenet canes venaticos an incurrit penam clemen. ne in agro.

AD nostrum. ¶ Diuide vt in glos. j. et quādoq̄ ponat vnum casum tantū: tamē q̄ longa, partes legam de per se. Carnes primū grauamē: z si eis. scōm: z licet. tertiū: procurationes nō habēt. quartū: p̄o equitaturis. quintū: cōsequi. sextū: compositiones. septimū: ipis. octauum: accipitres. nonum: frangunt. decimū: vna die. vndecimū: nōnulli. duodecimū: multis. Expressis quibusdam grauaminib⁹ ponit clausulam generalē multa grauamina continentē, quam exēplifica p clemē. de excess. p̄la. frequēs. Pau. ¶ †Not. ibi, charitatiue[e] recipiātur quod
1 e monasteria tenentur[f] ad recipiendos hospites. sic z alij clerici.
f de p̄bēdis, de monachis, de emp. z vēdi. c. j. et dicit Laud. qš ad hoc possunt p excōicationem cōpelli. xliij. di. §. hinc etiā. Et propter hoc assignať portio vicariorū. d. c. de monachis. Paul. dicit q̄ hospitalitas nō semper debetur ex debito, imo etiam qš ex necessitate: qñq̄ cum charitate postulatur. e. tit. cū apostolus. versi. sustinemus. Ben. in eo q̄ Laud. dixit eos posse compelli per excōicationē, refert Inno. z Hosti. qui tenent cōtrarium de empt. z ven. c. j. z fm eū forte nō male, dic q̄ respectu clericoꝝ habentiū beneficia que sufficiunt hospitalitati p̄cedit quod cōpelli possint, per predicta: respectu vero alioꝝ secus: nisi esset notorū qš delinquerēt: quo casu etiā laicos pōt ēps cohercere: vt dixi in d. c. j. in vlti. contrario. ¶ Scdo nota de cibis regularibus. et de hoc in glos. iij. z sunt oua, caseus, z pisces. ¶ Tertio no. ibi, non contēti. q̄ debemus seruare morē eorū cū quibus cōuersamur z ad tps in cibis z alijs licitis. xlj. di. quisquis. Luce. x. quodcunq̄ apponitur vobis comedite. xj. q. iij. ad mēsam. z hoc nisi alias ius citum rōne qualitatis psone esset illicitum. argu. de obser. ieiu. c.
2 vlti. Pau. ¶ † Quarto no. q̄ visitātes nō debēt violare p̄uilegia religionis. z quo ad hāc literā dicit Laud. q̄ p̄uilegia religionis sunt q̄ intra monasteriū per superuenientes nō comedantur carnes: putat tamen eos relinquēdos sue regule, sed dicit q̄ nō multū amare eam intelligūt, z passiones caseoꝝ z ouorū nobis nō actiones. s. carniū cōmunicāt dicens se audiuisse q̄ certis diebus bonas carnes comedūt quasi oia q̄ sunt in regula videantur relicta

a ¶ Quatenus fiat cōpositio. Adde gl. in verbo, nec cōpositiones. in cle. ad nostram. j. eo. Lud. ro. consilio cclxxij. inci. in p̄posite cōsultationis articulo.

b ¶ Quo ad legatos apl'icos. Adde ca. valde. xciij. di. z Hosti. in ca. cū ex officij. de p̄script. in. ix. col. v. quartus casus.

c ¶ An procuratio. possit p̄scribi. Adde. c. cū instantia. z ibi doc. eo. ti. Archi. in. c. relata. x. qō. j. do. 6 in. c. fi. eo. tit. li. vj. abb. consil. vij. in ij. volumine.

d ¶ An pauptas. Adde Anto. de but. et Joan. de 7 imol. in. c. cōquerente. de of. or. qš intellige verū qñ a totaľ sunt pauperes. p text. in. c. statutū. §. insup. de rescrip. li. vj. et hoc tz Bald. in. l. etiā. in pe. colū. C. b de execu. rei iudi.

e ¶ Charitatiue. Adde Inno. in. c. cum apl'us. de censi. Ant. ō but. in. c. cōquerente. de offi. in vlti. col. v. q̄ro quare appellať subsidiū.

f ¶ Monasteria 8 tenentur. Adde Inno. z Host. in. c. j. de emp. z ven. c vbi tenent cōtrarium de compulsione.

tur relicta dispositioni abbatis:vt not.idem Laud.s.de sta.reg. cle.ne in agro.z ibi dixi in prin.q.iij.Et videtur monachi excusabiles in hoc facientes id qđ abbas: iuxta illud qđ agitur a prelatis &c.de vo.magne.ipse ño abbas nõ excusat. de cõse. di.v.carnem credit tamẽ Laud.monachos etiã inexcusabiles:qr comedunt in occulto.ar.xj.q.iij.odi.et laudat magis fratres minores qui manifeste talibus vtuntur.de hoc.j.q.j.¶ Quinto no.in eo q̃ prohibent prelati petere carnes sibi ministrari in monasterio q̃ rõne loci aliquid ꝓhibet qđ alĩs lz.de immu.eccle.decet.lib.vj. ¶Sexto no.q̃ nõ licet prelatis auferre violẽter victualia a monasteriis.xvj.q.j.predicatores.deberet eĩ dicere cum apl̃o:Si esca scandalizauerit fratrẽ &c.j.ad Corinth.viij.de no.ope.nunc.c.ij. ¶Septimo no.q̃ inuitis religiosis non debẽt prelati ecclesiarũ de bonis monasteriũ facere eleemosynã.de hoc in glos.iij.z in ea in fi.ꝓ hoc de decl.ex transmissa.de vsur.super eo, ad eleemosynas autẽ bene tenent clerici z religiosi.xij.q.ij.aurum.z.c.gloria. ¶Octauo no.q̃ qñq; loca monasteriorũ non tenent ad ꝓcurationes.de cõsuetudine vel de iure:exẽplificat Steph.in priuatis oratoriis.e.tit.c.fi.¶Nono no.q̃ pro equis ferrãdis nõ debetur ꝓcuratio.de hoc in glos.vide.z dicit Laud.qđ exigentes tenent
3 ad penã.e.tit.c.fi.ad fi.lib.vi.¶ †Decimo not.q̃ familiares visitantiũ non possunt aliqd exigere ratione sui officij a visitatis: vt dicit hic de coquis.z idẽ dicit Pau.de alĩs familiarib⁹.e.tit.c.j. lib.vj.s.procurationes.z hoc intelligit Pau.ex debito.z facit ille.s.qr hic ꝓmittit ꝓcurationes illas tm̃ exigi. de quib⁹ in canonibus constitutũ est.¶Undecimo no.q̃ cõpositio super ꝓcurationib⁹ valet.de hoc.j.in.j.cõtrario.¶Duodecimo no.q̃ prelati predicti dum recipiũt ꝓcurationes non debent ducere canes venaticos:non venaticos autẽ fm Paul.ducere possunt.de sta. reg.ne in agro.s.porro.et dicit Laud.q̃ ducẽtes venaticos incurrunt penam illorũ iurium de cle.vena.per totũ. ¶Decimo tertio not.q̃ non licet predictis frangere valuas monasteriorũ. de hoc in glos.an hec.z dicit Pau.q̃ tales fractores sunt excõ-
4 municati.xvij.q.iij.omnes de sen.excõi.conquesti.¶ †Decimo quarto not.q̃ vna die non põt prelatus recipere plures ꝓcurationes.de hoc in glos.cum tamẽ.et dicit Laud. qđ prelati hodie in hoc multũ excedunt facientes in multis fraudẽ cõtra.c.j.eo.ti. lib.vj.nam fm eum aliqui excedunt exigẽtes plures procurationes vna die: vt hic.alij cõmutauerunt procurationes in censum annuũ:ita qđ sine visitatione nole cẽsus certã pecuniã recipiũt a quolibet annuatim. Et hic delinquũt in duobus.primo cessando a visitatione:z p cõsequẽs correctione.scõo in mutatione nominis.C.de muta.no.l.vnica.¶Decimoquinto not.in ver.sunt et nõnulli.q̃ cum imponunt onera ad que tenentur etiam exempti vocari debent ad videndam impositionẽ fieri.de hoc in gl.in verbo,assumentes.ꝓ hoc qr qđ cẽs tangit &c. de offi.archi.ad
5 hec.in fi.alias esset locus appellationi.ij.q.v.omnis. ¶ †Decimosexto no.q̃ prelati non debẽt imponere onera insolita. ex hoc infert Pau.q̃ a subditis nõ possunt petere aliquid:maxime tẽporale:nisi qñ reperit iure promissum.vel alio iure est debitum:z tunc prelati debẽt probare:alias nõ põt negari.eo.ti.cum apl̃s. per Archi.x.q.iij.qr cognouimus.xvj.q.j.nulli eporr.z vtrobiq;. de hoc.xxv.q.ij.amputato.de pe.in quibusdã.saluo qđ dicit.s.c. proxi.in fi.nam ꝓcedũt hec regulariter:sed aliqñ etiã a procuratione debita aliqui excusant ex causa legitima:vt ibi. ¶Oppono in eo q̃ permittit cõpositiones sup ꝓcurationibus: nã visitatio non põt remitti.de prescrip.cũ ex officij.ergo nec procuratio que est ei accessoria:vt ibi,gl.cõpositio. Sol.qđ valet compositio sup modo procurandi z numero ꝓcurandorũ non p quã remittitur ꝓcuratio.z idẽ Pau.z hoc respectu ꝓcurationis debite de iure cõi.sed si alio iure:tunc posset ex toto remitti per hoc qđ no.de deci.cle.ij.qr z contra eam prescribitur:vt no.Inno.de prescrip.
6 cum ex officij.z in hac gl.ibi,quicunq;.melius ea. cã.q.ij.visis.et eo.tit.cũ venerabilis.de hoc.s.cle.pxi.q.xij.¶ †Quero in eo qđ dixi.s.in.iij not.an possit abbas dispẽsare in esu carniũ.videtur qđ sic:qr sibi inhibetur solũ de voto cõtinentie:z habendo ꝓprio dispensare.de sta.mo. cũ ad monasteriũ. ergo in alijs ꝓmittitur. de prescrip.nõne.Matth.dicit aliquos dicere contra:qđ dic ve-
7 rius nisi ex causa.d.c.cũ ad monasteriũ. ver.in refectorio.z ver. sed nec.¶ †Secũdo quero an monachus factus eps [a] teneatur
a abstinere a carnibus.videt q̃ sic:qr nõ absoluit a regula monachali.xvj.q.vij.inuentũ.de vita z ho.cle.clerici. In contrariũ:qr dz obseruare cõsuetudinẽ eccl̃ie ad quẽ translatus est.xij.di.illa. rõne vitãdi scãdali.xxxiij.q.v.qđ deo.Laur.z Hug.dicũt q̃ absoluitur ab obedientia,silentio,z ieiunio.xviij.q.j.statutum.debet eĩ vitare silentiũ,z tanq̃ tuba exaltare vocẽ suam.xliij.di.sit rector.sed ab esu carniũ nõ absoluit: qr solũ casum necessitatis excepit canon:de cõse.di.v.carnẽ.dicit Matth.q̃ in hoc de esu carnium hodie.de facto seruat cõtrariũ.dic vt no.xvj.q.j.de monachis.in gl.que dicit q̃ põt in hoc dispẽsari, ne alĩs fit scandalũ. ex hoc vr̃ q̃ vbi non fit scãdalũ,vt si hz socium sui ordinis,dz abstinere:ꝓ hoc qđ not.Host.in sum.de sta.mo.s.ij.ꝓsi.sed nũquid excusat.z de inst.s.si quis instituit.ver.alij dicũt.z Archi.in.d.c. de monachis.z cũ iam sit longeua obseruãtia receptũ q̃ monachus factus eps in esu carniũ se hz vt nõ monachus:dicendum est q̃ nõ peccat hoc facientes:licet tutius sit q̃ abstineat:cũ hoc põt
8 sine scandalo.¶ †Tertio q̃ro an monachus factus [b] eps possit
b facere sibi cõmatres.dicit Matth. q̃ sic:z ita not.xvij.q.j.c.vni-
9 co.¶ †Quarto q̃ro in eo q̃ ꝓhibent ducere canes venaticos,an monachus fact⁹ eps hoc faciẽs incurrrit penam cle.ne in agro. s.porro.de sta.re.videt q̃ sic:cũ ab illis tm̃ liberatus sit sine quibus solicitudo epalis z vita actiua cõmode exerceri non põt:vt silentiũ,residentia in claustro,obediẽtia,propriũ, z similia: ergo in alijs remanet obligat⁹:vt in vestibus,cõmestionibus,et alijs: alias frustra portaret habitũ.de vi.et ho.cle.clerici.xvij.q.j.c.j. Itẽ debet ab his cauere ꝑ que violaret humilitas vel cõtinẽtia. ar.de offi.dele.ꝓterea.planũ autẽ est q̃ cũ venationibus z similibus,vt delicatis cibis,castitas z humilitas non bñ obseruãtur. xxxv.di.eccl̃ie ꝓncipes.xxxij.di.hospitiolũ. ex hoc videt q̃ teneat ab his cauere:z si nõ virtute regule a qua videt emãcipat⁹ : virtute tamẽ iuris cõmunis:cui nõ est dubiũ eũ subiacere. de elect. significasti.de transla.inter.circa mediũ. In cõtrariũq; ratione laicorũ cum quib⁹ habet cõuersari aliqua sibi licent ꝓpter scandalum euitandũ.ar.de no.ope.nun.cũ ex iniuncto.de sen.excõ.si vero.xlvj.di.p totũ.Sol.Laud.tenet vltimũ dicẽs nõ esse locum pene suspẽsionis.d.cle.ne in agro.Sed quo ad alias penas aliorum iurium fic.vnde dicit locum esse pene.c.vt periculosa.ne cle. vel mo.lib.vj. Item in casibus in quibus non est absolutus a regula tenet:sicut tenebatur anteq̃ esset monachus.d.c.clerici.de vi.z ho.cleri.xvij.q.j.c.j.vbi de hoc.xvj.q.j.de monachis. Et p sequitur Laud.id quod dixi de esu carniũ: z facit̃do sibi cõmatrices.qđ dic vt.s.duabus proximis questionibus:z per ibi not. dicendũ q̃ in talibus consyderabitur longeua obseruãtia.z hoc quãdo sunt talia q̃ non indistincte inferunt peccatũ.¶ Quinto quero in eo qđ dicit q̃ value monasteriorũ frangebãtur, an hoc licet.gl.an hec remittit ad no.de immu.eccle.c.j.z ea que ibi not. refert Pau.quod omitto qr ibi dixi.

1 ☞ Prelati qñ accedunt ad monasteria ex causa voluntaria ministrantur eis victualia potius ex gratia q̃ de iure.

2 Priuilegium tollitur ex certa causa.

3 Fragmenta mẽsarum religiosorum,an possint indistincte ministrari pauperibus per prelatos ibi comedentes.

4 An autem possint ea mittere ad aliud locum,vide.

1 **Ter. Hos igitur.** ¶ †No. q̃ cũ prelati accedũt ad monasteria ex cã voluntaria ministrant eis victualia potius de gratia q̃ de iure: ꝓ hoc hec lr̃a ibi,gratiose.z ibi,gr̃a.z dicit gratiose.i.cũ gr̃arum actione.arg.de sepul.cle.dudũ.s.statuim⁹.z no.gl.in hoc verbo, gratiose.ꝑ puerbiũ,de quo in ea.z dicit Laud.q̃ etiam hec dicunt gratiose ministrari:qr ministrant prelatis nõ petẽtib⁹: z ita supplet literã ibi,eis.scz nõ petentibus.Ex hoc dicit q̃ ꝑ hoc gratiosus debet acceptari iuxta illud. Gratius est donũ qđ venit ante preces.de simo.z si q̃stiones.¶Scõo no.in verbo, regulariter.id qđ no.gl.in prin.vsq; ibi,sed quid.in eo q̃ dicit aliquid licere in aliqua parte domus qđ nõ in alia:sic z monachis nõ lz comedere carnes in refectorio:lz ecõtra sic : cũ licẽtia.de sta.mo. cũ ad monasterii. ¶Tertio no.cõsyderandũ tpis cõgruẽtiam et quo ad hãc cle.dicit Paul.q̃ cõsyderabit:qr prelatis non ministrabũtur carnes in quadragesima vel septima vel sexta feria vel alijs ieunijs inductis.iij.di.deniq;. de cõse.distin.ij.sabbato.z.c.ieunia.de obser.ieiu.consilium.s.si.¶ †Quarto not.ca-
2 sum in quo tollitur priuilegium:ibi,priuilegio non obstante. Et ponderat Pau.q̃ nõ dicit cõsuetudine, vel cõuentione: dicens a re hui⁹ cle.carnes petere:qr hec litera remouet solũ priuilegiũ:et facit hec litera.s.in prin.ibi,nec cõpositiones.z rõ quare tollitur hic priuilegiũ fm Laud.est:qr non licet monachis imponere legem superiori suo maxime cũ ipsi sepe non seruẽt.xxj.di.inferior. ¶Quinto nota qđ fragmẽta que leuantur de mẽsa prelatorũ vl̃ suorũ familiariũ debẽt erogari pauperib⁹.ꝑ hoc.xlj.dist. non congrunt.¶ Sexto no.qđ plati possunt fragmẽta erogare pauperibus etiã si extra domũ ꝓcurent.debẽt tamẽ erogare ibidẽ, vt in litera.z expone ibidẽ,vt gl.penul.z idẽ Paul.¶ Septimo not. monitionẽ.de qua in ꝓsi.ab alijs.z exponit Laud. alijs, superi⁹ expressis vsq; ad.s.nos igit̃.¶ Octauo no.cõminationẽ.s qua in fi.z dicit Ben.qđ tales cõminationes nõ infligũt penã:vt no. b de iurepa.relatũ.de simo.sicut.de sagit.c.j.ar.C.cõmina.epis.in terlocutio.dicit etiã qđ cõditor hic fuit content⁹ cõminatione:q̃ tm̃ in alijs multis capitulis huius cõpilationis penas infligit:in quib⁹ forte nõ sunt tot intolerabilia sicut hic:sed sibi nõ põt dici,cur ita facis.de pe.di.ij.s.ex ꝓsona.alĩs.c.q̃uis.¶ Quero de

¶Monachus factus eps. Adde gl.fi.z ibi doct.in ca. clerici.el.ij. de vit.z hone.cle.gl. in.c.j.s testa.doc. in.c. nemo.xvj.q. ij.doc.in.c.j.xvij. q.j. Anto.de but. in.c.qđ del.de sta. mona.doc.in cle. j.de elec.doct.in cle.j.de deci.

¶Monach⁹ factus. Adde cap. peruenit ad nos. xvij.q.ij.in.c.non licet abbati. z ca. seq.de ẽse.di.iij.

quibus monasteriis intelligit litera ibi, monasteria supradicta.
Solu. vt in glos. j. ¶ Scdo quero de quo iure intelligit litera ibi, vel iure alio speciali. Sol. vt in gl. j. z idē Laud. z de eo qđ gl. dicit de onere impositi tpe fundationis, explificat Laud. in patronis qui hoc sibi retinent in fundatione. z in eo q litera dicit, de cōsuetudine. notat Laud. q religiosi patroni possunt sibi vēdicare de cōsuetudine q annis singulis a suis vicariis procurēt ur: maxime cū sit satis conueniens iuri: ut eis debeat respōderi de tēporalibus. de priui. cum z plantare. z dicit Pau. q per illa verba q̄ sunt in litera ibi, vel iure alio speciali. cōprehendunt ur oēs alij modi: cū in alijs modis sit eadē ratio. ¶ Tertio quero in eo q dicit carnes ministrādas, nō tñ intra portā regularē: quid si extra portā non est locus aptus. Sol. vt in gl. licet. z in ea ibi, cōtentari. nisi esset summa necessitas que legem nō habet. de
3 consue. quāto. de regu. iur. qđ nō est. ¶ † Quarto quero in eo qđ permittit fragmēta erogari pauperib⁹, an hoc pcedat indistincte. Sol. vt in gl. antepe. que dicit hoc pcedere indubitate in procuratione que debet. sed quādo datur gratuite, dicit idē tamen sub dubio, forsan. Pau. vero dicit sine dubio: qr religiosi vident prelatis hoc cōcessisse. hanc rationē sentit gl. etiā. in fi. p hoc fm Benz. qr litera loquit indistincte: z sic cum religiosi tribuant refectionē corporis, debet intelligi tributa etiā refectio anime. ar. de vi. z ho. cle. qm̄. lxxxvj. di. nō satis. in hoc tñ nō persistit Benz. imo dicit q qr iste. §. facit discretionem inter receptos ex debito causa visitationis, z receptos ex charitate. qđ hic dr de fragmentis, debet intelligi qñ ex debito: quia plus iuris habēt in sumptibus ministratis ex debito quā de gratia. et idē Steph. de rigore xlij. distin. non oportet. sed de vbanitate dissimulandū dicit Archidi. de dona. c. j. facit. ff. de vsufru. l. agri. vbi arboribus surrogatis in loco mortuorum mortue pertinent ad fructuarium.
4 ¶ † Quinto quero in eo q permittit erogationem fragmentorum ibidem fieri, an ad alium locum poterūt prelati mittere. gl. penulti. qđ non. idem Pau. z Benze. arg. de presump. nonne. ff. de condi. z demon. cum ita.

1 Jubemus, hoc verbum quid importet.
2 Clerici si aliquid deferunt per prouincias causa negotiandi: nō gaudent immunitate.
3 Exactio prohibetur, non receptio si quis vult sponte soluere.
4 Prelati extorquētes aliqua contra iuris dispositionē incurrunt periculum animarum suarum.
5 Ablata restituere non sufficit nisi etiam satisfiat de transgressione iuris.
6 Absolui qs nō pōt in casu clemēti. presenti. nisi prius satisfaciat.
7 Bona que clerici habent cōmunia cū alijs, an censeant propria.
8 Uectigalia in quibus casibus non soluātur extra casum huius cle. presenti.
9 Uectigalium exactor, et clericus viator deferens res, si inter se discordant de rerum dñio: vel quia exactor dicit eas deferri causa negotiandi, quid erit faciendum.
10 Uectigalia vel pedagia, quis imponere potest.
11 Quid in gabellis, an hec cle. presenti. locum habeat in gabellis.
12 Diocesani qualiter procedere debent: vel quam formam debēt tenere vt ipsis constet de excessibus subditorum recipientium vectigalia.
13 An autem diocesanus possit inquirere cōtra publicanū qui indebite exegit vectigal a clerico etiam clerico non conquerente.
14 An autem ordinarij possint punire episcopos vicinos si requisiti legitime recusant eos contra ius adiuuare.
15 Ciuitas Tiburtina tenetur Romanis quolibet anno soluere certam quantitatem pecunie. si aliqui Tiburtini eximantur qđ non teneantur contribuere cum alijs: an ciuitas Tiburtina teneatur totum soluere.

1 **Presenti.** ¶ † Nota de verbo, iubem⁹. et de hoc in gl. ij. et ex hoc verbo infert Laud. q trāsgressor punitēdus est qđ etiā vult gl. dicit etiā Laud. q erit pena arbitraria, cū de ipsa nō fit mentio. de cautū. de offi. deleg. de causis. dicit etiā q transgrediens tenetur tanq̄ pro mortali. ar. iij. di. deniq̄. de malo. z obe. si quis. dicit tñ q male hic aduertūt prelati nostri tpis sicut z penā. c. periculoso. de sta. mo. li. vj. z multa similia. ¶ Scdo no. ibi, vel personis, qđ bona clericorū [a] gaudent eodē priuilegio cū rebus ecclesiarum, fm Laud. z Pau. hic tñ potius colligitur q psone clericorum gaudent eodē priuilegio cū ecclesijs: ratio aūt primi dicti redditur per gl. de pig. ex literis. qr res clericorum sunt obligate ecclesie si male administrāt clerici. q̄ ratio fm Pau. deficit in nō habente beneficiū: ideo verior videt ratio: qr bona non habētia onus annexū sequuntur psonam tanq̄ accessoria: ideo gaudent priuilegio psone quo ad forum: vnde dñi temporales p talibus rebus nō possunt collectas imponere clericis. de immuni. eccle. cj. lib. vj. an aūt de bonis per successionem acquisitis teneantur clerici soluere collectas? z quid de bonis cōmunib⁹ no. in Spec. de cleri. cōiu. versi. sed huius. z sequen. z de vita z hone. cleri. c. fi.
2 ¶ † Tertio not. ex verbo negotiandi, a contrario qđ in his que
b deferunt clerici [b] causa negotiandi nō gaudent immunitate. de hoc in gl. a contrario. idē Pau. nam z alij non excusantur nec p rescriptū, nec per milliā. C. de vectigal. z cōmiss. l. omnium. z. l. ex prestatione. facit in casibus notatis. ff. eo. ti. l. iij. z dicitur negotiator qui rem emit vt eam in sua forma integra vendat: non aūt si emit: vt fit ei materia inde aliquid operandi. lxxxviij. di. palea ēiciens. de hoc. xiij. q. iij. c. j. j. q iij. in summa. nam vbi vēdit rem mutatam: lucrū prouenit ex artificio. vt si emit chartas vt scribat libū, vel quid simile. de conse. di. v. nunq̄. xcj. di. clericus victum. sed vbi vendit rem nō mutatam: lucrum prouenit non ex artificio, sz ex solertia vilius emēdi z carius distrahēdi. lxxxviij. di. quid est aliud. z in talibus difficile est nō interuenire peccatū. de peni. di. v. qualitas. fm Pau. z idem Matth. qui dicit qđ negotiationem per quā venditur res non mutata clerici non possunt exercere. lxxxviij. distin. c. ij. xliij. q. iij. c. j. vbi de hoc. z. q. iij. in fum. in fi. nam clericus negotiator vt pestis vitandus est. lxxxviij. di. negotiatorem. ¶ Quarto not. ibi, aut deferri faciunt. qđ non refert in talibus per se vel p alium facere. arg. de pig. significante. de senten. excōi. mulieres. ¶ Quinto not. de nominib⁹ vectigalium. de hoc in glos. in verbo pedagia. que remittit ad not. de verb. sig. super quibusdam. z ibi dicit q talia nō possunt imponi nisi per reges vel principes. quod intelligit Hostien. ibi de regibus Romanorū qui sunt dñi mundi. ff. ad le. rho. de iac. depredatio. C. de quadrien. prescrip. bene. et de hoc plenius. j. q̄. vij. ¶ Sexto not. qđ id qđ non licet suo nomine, nō licet etiā alieno. de hoc in glos. in verbo, alieno. z in ea. in fi. idē Steph. z pro hoc regula. qui facit. li. vj. z. ff. de admi. re. ad ciui. pti. l. j. vbi de hoc.
3 ¶ † Septimo not. ibi, exigunt vel extorquent. q hic prohibetur exactio, non receptio si quis vult sponte soluere. de hoc in glos. ibi, z dicit Paul. qđ exigere z extorquere sonat violentiam. ff. de leg. iij. fideicommissa. §. si rem. dicit tñ qđ satis videtur extorsio si precedit extorsio quāuis sequatur solutio nō coacta. simile quod not. Hostie. de iurepatro. preterea. et qđ not. de simo. dilectus. ij. de pe. cōstitutis. z exponit Stepha. ibi, vel extorquens. vel pro id
4 est. ¶ † Octauo not. q prelati extorquētes contra hanc clem. incurrunt periculū animarū suarum. z hoc dicit Laud. ppter excōicationem. de qua hic. nā deus iratus animas percutit anathemate. de rebus eccle. non alie. si quis. hec enim animam principaliter affligit. xj. q. iij. audi. z ideo maior pena debetur in dei ecclesia. xxiij. q. iij. corripiantur. dicit Benz. q anathema segregat nedum a societate fraterna, imo z a corpore Christi. iij. q. iij. angeli trudā. q dicitur anime vita. de peni. di. j. §. item si antequā. ¶ Nono no. q dicunt grauari clerici si ab eis exiguntur pedagia: pro hoc qđ etiam laici ad talia non tenent: vt dicit gl. v. z idē Benze. dicens q pro rebus ad cotidianū victum necessarijs nihil debet exigi etiā a laicis. et contra exigentes inducta est pena
5 capitis. C. de vectiga. vniuersi. ¶ Decimo no. q sententie excōmunicationis z interdicti debēt publicari: vt hic. et fit publicatio fm Pau. vt nullus possit ignorantiā pretēdere. xj. q. iij. cure. Idē fm Benze. fit. qr offensa facta talib⁹ deū tangit. iij. q. j. nulli. sicut etiā honor eorū dicitur dei. ij. q. v. habet hoc. ¶ Undecimo not. q excōmunicatio que de aliquo fertur a iure publicari nō debet nisi prius cōstiterit qđ eam incurrerit. pro hoc litera ibi, postquā cōstiterit. z q dicit gl. in hoc verbo. z pro hoc de homici. c. j. in fi.
5 lib. vj. ¶ † Duodecimo not. in fi. qđ non sufficit restituere ablata nisi etiā satisfaciat. de trāsgressione vt sic fiat satisfactio. de iniuria irrogata homini z deo. xiij. q. vj. si res. de homi. sicut dignū. §. eos. de vsu. qr in oibus. de sen. excōi. porro. et. c. parochianos. et de hoc per Inno. de coha. cleri. sicut. fm Pau. z idē Benze. q dicit q hec satisfactio erit arbitraria ex quo nō exprimit hic sed
6 generaliter dr qđ satisfaciāt cōpetenter. ¶ † Decimotertio not. qđ hoc casu nō absoluunt nisi primo satisfaciāt: qđ est fm Pau. qr iniuria fertur p manifesta offensa. de verb. sig. ex parte. ij. q. vij. accusatio. xxij. q. iij. de presby. xj. q. iij. excōmunicatos. Et est simile de sepul. c. j. lib. vj. in fi. z de sepul. cle. eos. de deci. cle. religiosi. et qđ not. j. de sen. excō. cle. ex eo. z de hoc in Spe. de dolo z cōtu. §. nūc dicamus. v. sed nunquid excōicamus. ¶ Oppo. qr vī actor esse diminutus: ibi. restituerint. omittit eī verbū, plenarie. quod ponitur eo. tit. quāq̄. sol. vt in glos. penul. quam no. in eo qđ dicit q nomine restitutionis intelligitur de plenaria. et idem Paul.
7 ¶ † Quero de intellectu litere ibi, ppriis. so. vt in gl. v. ¶ Scdo quero an bona que habent clerici cōia sibi z alijs censent ppria: quo ad hāc cle. Laud. dicit videri q sic. ar. de postu. prela. c. j. ma
8 xime si sint indiuisibilia. ar. de appel. vna. ¶ † Tertio qro an extra casum huius cle. sunt alij casus in quib⁹ nō teneat qs ad vectigalia. gl. v. in fi. dicit q sic: z remittit ad not. ff. de public. l. iij. et ex eo qđ dicit glos. q de his que deferūtur ad vsum proprium etiā laici nō soluunt vectigalia, infert qđ scholares de libris z alijs q secū ferūt ad studiū nō debent soluere pedagia. qđ tenet gl. C. ne filius pro

a ¶ Bona clericorum. Adde hic q dixi. §. in cle. j. de vita z ho. cleri. in xlij. q. in apostil.

b ¶ Quia in his q deferunt clerici. Adde Fride. de se. z fil. xj., incipiē. rō talis est. in vlt. col. Pe. de anch. z fi. xiij. inci. z tra fratres.

filius pro pa. auf. habita. his aũt casibus quibus gabella nõ de-
betur saltẽ dz is qui defert res profiteri z iudicari publicano. ff.
9 de publi. z vecti. l. fi. §. diuus. qs intellige vt ibi not. ¶ † Quarto
quero in eo qs priuilegiantur clerici quo ad ea que deferunt nõ
causa negotiãdi, qd si orĩ questio inter leuatorẽ pedagij z dela-
torẽ: vt qr leuator negat illũ clericũ, vl dicit res deferri causa ne-
gotiationis, vel nõ esse illius. Soluti. vt in gl. a contrario. que di
cit standũ iuramento quo ad res, nisi qualitas personarũ dissua
deat. quo ad psonã dicit sufficere q̃ sit in habitu z tonsura cleri-
cali. idem Bau. z p hoc inducit gl. qr graue esset iudicẽ adiri. de
hoc vtr. in seq. q. ¶ Quinto q̃ro si oportebit iudicem adire: vt qr
qualitas psonarũ dissuadet iuramẽtum prestari qs erit ille. dicit
Lap. q̃ erit iudex loci vbi talia exigũtur: pro hoc qr etiã si al's nõ
esset iudex, tñ rõne delicti efficeret iudex. § fo. cõpe. c. fi. ¶ Sexto
q̃ro ī casu de q̃ in pr̃i. q. an adibit̃ iudex eccl'iastic⁹, an secularis.
Lap. dicit videri q̃ quãtũ ad cognitionẽ clericatus tm̃ eccl'iasti-
cus. de sen. excõi. si iudex. ii. vj. sed quãtum ad cognoscendum an
res sint clerici vel alterius, z an causa negotiationis vel alia de-
ferantur laicus poterit esse iudex. facit de iureiu. licet. lib. vj. z qs
ibi no. Jo. an. z de fo. cõpe. cũ concor. eo. lib. vel verius dz qs his
omnib⁹ casibus tm̃ eccl'iastic⁹ cognoscet. facit de iudi. quanto.
de foro cõpe. c. ũ. z. c. si diligẽti. et hec cle. in prin. ibi, locorũ dioce-
10 sani. iuncto fine ibi, postquã. de his ipsis constiterit. quod placet.
¶ † Septimo q̃ro in eo q̃ hic dicit̃ de pedagijs, quis possit hoc
imponere. Solu. per id qs dixi. s̃ in. v. notabili: qr imperator hoc
põt. de alijs aũt regibus dicit Bau. qs hoc non possunt. C. noua
vectiga. instituti nõ pos. l. solent. Ex hoc videtur fm Bau. q̃ ciui-
tates hodie non possent tallia imponere: qs dicit verũ exceptis
a rium [a], z cõtra illud etiã p̃scripserũt. z dicit Bau. bñ p̃scriptibile
q̃ quis nõ subsit imperio, licet nõ sit p̃scriptibile q̃ qs non subsit
pape. in extrauagã. Bonifa. viij. vnã sanctã. rõ primi: qr impera-
tor iurisdictionẽ hz a populo et exercitu. xcij. di. legimus. non a
deo immediate licet ois potestas a deo sit. ad Roma. xiij. xxiij. q.
b j. quid culpat. hodie aũt hz ab eccl'ia cuius fidelis est. de iureiur.
cle. romani. z hz etiã absq̃ p̃iudicio eor̃ q fibi nõ subsum[b]: sicut
est rex Francie. qui fi. sint legi per venerabilẽ. z similes qui quasi
remanẽt sui iuris rõne superioritatis, tñ sunt sub prãte pape. ad
hoc. de priui. cũ plone. sed iurisdictionis exercitiũ in oibus est pe
nes eos in suo territorio. Baul. sed in eo qs dicit prescribi posse
qs quis nõ subsit imperio, cõtrariũ tenet Ly. C. de prescript. xxx.
anno. cõperit. z Be. de anch. hic: qr cõtra obedientiã nõ p̃scribi-
tur. de prescrip. cũ nõ liceat. dic q̃ dictũ Bau. p̃cedit p̃supponẽ-
do illud qs presupponit Baul. qs iurisdictio imperatoris pen-
deat a papa: quo presuppposito põt papa p̃scribere aliquẽ subdi-
tum imperatoris vt immediate subsit sibi ita q̃ non imperator:
sed imperator nõ põt aliquẽ subditũ pape p̃scribere vt subsit sibi
ita qs non pape. pro hoc qs not. de postulat. bone. ij. quomodo
aũt intelligat iurisdictio imperatoris dependere a papa, z quo-
modo nõ, dixi de ele. venerabilẽ. z de iudi. nouit. Ad id qs dz qs
11 uitatib⁹ Lombardie. Steph. q̃ sic: qr idẽ iuris de ipsis. ar. xvij. q.
ij. putãt. z. c. pleriq̃. de priui. quãto. z ex hoc dicit q̃ tota Ytalia
12 est interdicta z clerici irregulares hoc nõ seruantes. ¶ † Nono
quero quã formã debent tenere diocesani vt sibi ẽstet de his ex-
cessibus. gl. parte vocata. dicit q̃ citata parte. Itẽ Laud. q̃ non
singulariter. idẽ not. de pe. cle. j. ad fi. gl. idẽ z cum gl. qr causarũ
merita z c. de i integ. resti. tum ex literis. in fi. nã z si esset notorũ,
pars tñ vocãda est: cũ multa dicant notoria q̃ nõ sunt. de appel-
lationi. ẽsoluit. j. de hoc an in notorio semp sit necessaria citatio,
13 dic vt dixi de coha. cleri. vestra. ¶ † Decimo q̃ro an possit dio-
c cesanus [c] de his inquirere nõ cõquerente illo qui soluit. gl. eadẽ
qs fic. p hoc inducit Laud. qr eps qui est defensor reipublice in
sua dioceſi. de offi. ord. c. j. tenet̃ phibere hãc offensam cõmissam
aduersus rempublicã que cõsistit in sacris z sacerdotibus. j. di.
ius publicũ. Jn cõtrariũ inducit: qr fauor suo põt quis renun-
ciare. de fo. cõpe. dilecti. soluit qs quaten⁹ est offensus eps z vni-
uersalis eccl'ia p̃cedit primũ q̃ eps ex officio hoc põt. z maxime
si cõstent ei exactores pfitere in notorio crimine: vt leg. z no. ij. q.
j. in summa. et plurib⁹ capitulis ibidẽ. de iureiur. ad nostrã. ij. de
sen. excõ. cũ non ab hoie. z. c. cõtingit. j. Sed inquãtum tãgit ius
priuatũ clerici vel eccl'ie offensi: secus, vt no. in. d. c. cõtingit. ar. x.
colla. de. c. coz radi. si clericꝰ. idẽ Bau. z Ben. ¶ Undecimo q̃ro
an diocesani qui, vt hic dz, debẽt excõicatos, de quib⁹ hic, face-
re a subditis publicari, possint sup hoc requirere vicinos eps.
14 gl. vicinos. q̃ sic. idẽ Laud. ¶ † Duodecimo q̃ro an in casu p̃si-
me questionis possint ordinarij ai aduertere in eps vicinos si le-
gitime requisiti cõtra ius recusant eos iuuare. Laud. dicit vide-
ri q̃ sic. argu. xxiij. q. ij. in summa. et. c. dñs. remittit ad not. de fo.
cõpe. cle. vnica. dic contra, vt no. in. d. cle. vnica. §. eozũdem. in gl.
15 simile. ¶ † Decimoterrio quero vt querit Matth. de questione
facti: pone ciuitas Tiburtina teneť quolibet anno in certa q̃ti-
tate Romanis exoluẽda: nũquid si Romani cõcedũt aliquibus
Tiburtinis q̃ nõ teneanť cũ alijs cõtribuere tenebiť ciuitas sol-
uere totũ. videť q̃ sic. C. de decurio. l. vacuatis. lib. x. nam priuile-
giũ cõcessum singulis nõ extẽditur ad vniuersitatẽ. ff. de re. diui.
intantũ. Spec. eo. tit. §. nunc dicendum. ver. quid si vniuersitas.
tenet contrarium dicens q̃ vniuersitas releuabitur pro parte il-
lozũ. C. de pac. creditores. si contra ius vel vtil. pub. l. fi. ff. de leg.
j. si fundum. §. fi. libertus. de ali. leg. l. iij. p prima parte facit. ff. de
leg. j. ab omnibus. in prin. vbi si testator exemit vnũ ex heredib⁹
ab onere, ceteri tenenť ad onus integrũ. z ibi dicit Bar. q̃ si Co
mitatenses tenentur soluere salariũ potestati, z postea eximitur
aliqua villa: ceteri tenentur ad salariũ integrũ. et de hoc in spec.
vbi. s̃. in addi. Jo. and. Et dic q̃ si iste collecte deberentur ex cõ-
tractu, si creditor liberat aliquos ẽ vniuersitate, liberatio cedet
in cõmodum vniuersitatis. non enim potuit illos liberare nisi in
suum p̃iudiciũ. Et ad id qs dicitur. s̃. q̃ id q̃ conceditur singu
lis nõ extenditur ad vniuersitatẽ, dic q̃ procedit qñ est tale quid
cuius cõmodum et incõmodum non habet resolui in singulos
de vniuersitate. secus quãdo resoluitur, vt hic: quia id qs debe-
bat vniuersitas colligebatur a singulis, pro hoc qs not. de testi.
cum nuncius. si autem collecte debentur ab vniuersitate alicui
tanq̃ superiori: tunc videtur q̃ iure superioritatis possit aliquos
eximere sicut papa eximit aliquos a procurationib⁹ que deben-
tur legatis. eo. titu. cũ instantia. vbi de hoc. et hoc casu exemptio
singulorũ non proderit vniuersitati, per predicta, si multi exime-
rentur ita qs graue p̃iudicium generaretur vniuersitati, non a
tenerent tales exemptiones tanq̃ tendentes ad noxam. de decl.
suggestum. de hoc etiam dixi de p̃scriptio. accedentes.

a ¶ Verum im-
perij. Addedoc.
in. c. nouit. de iu-
di. z Oldra. cõsil.
cclitij.

¶ De celebratione missarũ z alijs diuinis officijs. Rubrica.

1 ☞ Ministri eccl'iastici tenentur ad horas canonicas.
2 Hore canonice debent dici cum puritate.
3 Clerici non debent tenere canes venaticos, nec secum ducere ad b
ecclesiam.
4 Clerici debent stare deuote in ecclesia.
5 Clericit qñ dicunt horas canonicas, an satis sit qs pronuncient
labijs, cogitando aliquid extrinsecum.
6 Clericus qui interest officijs diuinis, an peccet si non intelligit q̃
dicuntur z leguntur.
7 Quid si clericus est in mortali peccato.
8 Hore canonice quid sint: z quotz quare sint institute.
9 Horas canonicas, quis teneatur dicere.
10 Hore canonice, quot sunt.
11 Suffragia sctõz, matutine btẽ Marie, z vigilie mortuorum, an
sint de necessitate dicende per eũ qui teneť ad horas canonicas.
12 Horas canonicas negligenti dicere, an possit imponi competẽs
penitentia absq̃ eo q̃ teneatur dicere.
13 Clericus qs possit exire chorum ante diuinum officium finitum,
que potest esse causa rationabilis.
14 Reconciliatio cemiterij cuius expensis fieri debet.
15 Eps distans a loco per tres vel plures dietas, an sibi sint facien
de expense eundo z redeundo quãdo venit reconciliatũ vel con-
secratum cemiterium vel ecclesiam.

b ¶ Qui sibi non
subsunt sicut est
rex Frãcie. Adde
gl. primam in. c. j.
de pace iur. fir. in
vsibus feudorũ.
gl. in verbo, reco-
gnoscat. z ibi do-
cto. in. d. c. per ve-
nerabilem. hic al-
legato.

Rauí. ¶ Diuide in duas vt gl. z licet sit
vnicus casus, tamen ꝓpter longi
tudinem prosequor per partes. ¶ Not. qs licī
tum est turbari super delinquentes. nam deus
turbatur z trascitur. de rebus eccle. nõ alienan.
si quis. sic z iustus trascitur peccatis palearum,
id est malorum qui sunt sine fructu. vj. q. j. cum autem. Jdeo dic
cit canon, peccata odio habeo nõ homines. lxxxvj. distinc. odio.
¶ Secũdo no. ibi, negligẽtia. q̃ in ministris eccl'iasticis repro-
batur negligẽtia. quod intelligit glos. de offic. archid. ea que. de
negligentia crassa. Hostien. vero ibi dicit quod quelibet negligẽ
tia est sufficiens ad remouendum prelatum ab administratione,
et de hoc de officio cust. c. j. z hoc potest tolerari in his que speci-
fice cõmittantur sibi: quia talis negligẽtia in eo est mortale. z sic
loquitur prealleg. c. j. de offic. cust. Jtem si loquit̃ de eo qui moni
tus non se corrigit. vnde propter negligentiam nunquã videtur
prelatus remouend⁹ nisi sit valde pernicios a eccl'ie et monitus
non se corrigat. nam etiam ad inquisitionẽ non proceditur con-
tra prelatum nisi quãdo inualesc it clamor qui sine scandalo to-
lerari non potest. de accusa. qualiter. ij. versi. verum. ¶ † Tertio
1 not. q̃ ministri eccl'iesie tenentur ad horas canonicas. ex hoc ar-
guit gl. in verb. ministri. secus de nõ beneficiatis. z de hoc. j. ques
tio. v. ¶ Quarto not. qs ministri eccl'iesie debent esse modesti. et
dicit Laud. quod cum modestia requirat̃ in omnibus subditis

c ¶ An possit dio
cesanus. Adde
Berta. de firmo.
in tractatu de ga
bel. in. vij. parte. in
v. col. v. circa pre-
dicta omnia.

regis pacifici. s. Christi. ſ. in proemio Grego. fortius in clericis. arg. iij. dist. deniq; in prin. & dicit Paul. q modestia est per quã pudor honestatis purã & stabilem comparat authoritatem, ſm Tul. in prima rhetorica. quod exponit Paul. dicens q per id q dicit pudor, tãgitur causa & effectus modestie nam pudor est timor turpitudinis vel fuga rei indecentis que ab interiori ordinatione pcedit cũ ratione appetitus obtẽperat que per exteriorem ordinationẽ ostenditur: sicut ordinata mens metu vel volũtate cõmota apparet per exteriora: vnde cõsueuit tpe ire corpus tremere: & oculi exasperari. Eccli. xix. Amicus corpis risus dentium & ingressus hominis nunciant de illo. ¶ Quinto not. qõ ministri ecclesie tenẽtur offerre deo fructum labiorũ. ex hoc arguit gl. sumptum. q satis est labijs seruire in diuinis horis. & de
2 hoc. j. q. j. ¶ †Sexto nõ. q hore canonice debent dici cũ puritate. ex hoc arguitur q qui est in mortali, si dicit eas, nihil agit: sicut sunt cõcubinarij, fures, & similes. vnde in Psal. peccatori aũt dixit deus: quare tu enarras iustitias meas &c. & de hoc. j. q. iij. ex hoc etiã arguit contra clericos qui potius p denario q pro deo accedũt ad officiũ: & de his, an cõmittant simoniã, dicit Matth. q nõ veram, sed mẽtalem, sic q sola penitentia excipiatur. vt de simo. c. fi. ff. de verb. signi. olim. j. q. ij. sacerdos. ¶ Septimo not. qõ colloquia inhonesta debẽt vitari, maxime in diuinis officijs. & contra tales dicit Hylarius super psal. ibi, media nocte &c. cũ maxime corporis vitijs opportunitas datur, tũc potissime eadẽ vitia legis recordatione frangũtur. ideo dicit canon q tempore orationis debemus toto corde inuigilare, & soli deo pectus pandere. de cõsecra. dist. j. quãdo. per hoc dicit Matth. q ante secretam sacerdos preparat assistentiũ mentes dicendo. Sursum corda. d. c. qñ dicit etiã q clerici debẽt ad officium ire in habitu honesto. de vi. & ho. cleri. clerici. & c. fi. & cũ deuotione ibi stare, & deo plus corde q voce cantare. xcij. dist. c. j. & iij. ¶ Octauo no. q clerici debent cõuenire ad chorum nõ tarde: debent enim in ecclesia esse a principio officij vsq; ad finẽ. xcij. distinc. c. fi. de hoc eod. titu. c. j. & hic in glos. etiam que dicit q etiam laici non debent de missa recedere ante benedictionẽ. Et dicit Laud. qõ pari ratione nõ debent clerici recedere de alijs horis anteq dicat benedicamus dño: quia nihil dicitur actum &c. C. de his qui vt indig. l. penul. & sic ante exeuntes carebunt cotidianis. de cleri. nõ resi. c. vnico. lib. vj. pro hoc quod dico. j. q. xij. ex hoc infert Laud. qõ statutum quo disponitur q ille qui est in vna vel duabus horis reputatur residẽs per totũ diem est rationabile iudicãdum, & sic debet extirpari. lxviij. di. cor episcopi. nã officium dei terminat in cõpletorio. eo. tit. c. j. ex hoc etiam arguit Benz. cõtra scholares tarde ad scholas, venientes vel ante finem exeuntes qui deberẽt nõ perfunctorie sed diligẽti studio suas lectiones audire et earũ recordari in aut. de quest. §. penul. col. vj. & ibi gl. ¶ †Nono no. q clerici nõ debent [a] canes venaticos secum ducere ad ecclesiã: imo vt dicit glos. quos etiam extra ecclesiam non debent tenere. Et dicit Laud. q vsus & occasio quã isti canes dant dissolutioni facit eos hoc reprobari. ex quo infert qõ brachetos causa recreatiõis, vel mastinos causa custodie tenere possunt. ar. lxxxvj. dist. odio. §. de statu monacho. cle. ne in agro. §. porro. vbi idẽ no.
4 ¶ †Decimo no. q clerici debent deuote stare in officio. Versus. Non vox sed votum nõ musica corda la sed cor. Non clamor sed amor pulsat in aure dei. Et dicit canõ q in his nihil facilius hominibus si perfunctorie res agatur: sed nihil miserabilius apud deum. xl. dist. ante omnia. ¶ Undecimo nota q precipue in vigilijs festorum debent clerici stare in officio de nocte. de hoc in gl. in quibus. quam not. in fi. dicit Paul. qõ vigilie sunt vigilando et non dormiendo attente venerande: et quedam per ieiunij obseruantiam. de obserua. ieiu. per totum. et in talibus precipue ab omni opere illicito est abstinendum. de fe. c. j. de statu monas. cum ad monasterium. §. in refectorio. ¶ Duodecimo not. ibi, in ecclesijs [b]. q in ecclesia est orandum. de puri. post par. c. vnico. de immu. eccle. decet. lib. vj. dicit tamen Paul. q vbiq; põt orari, vt dicit Bernardus in lib. meditationũ: et versus orientem debet orari: licet versus omnẽ partem fieri possit: quia deus est vbiq;. de hoc. xj. dist. ecclesia. et Matth. vj. dicitur: cum oraueris intra cubiculum tuum & clauso hostio tuo ora patrẽ tuum. & secũdum Cassianum: in abscondito intra cubiculũ. oramus cũ a cogitationũ & sollicitudinũ corde remoto secreto ac familiariter preces nostras soli deo referamus. de hoc. xlij. distinc. parsimoniam.
¶ Decimotertio not. qõ in decentibus vestibus debet in ecclesijs deseruiri per clericos. ex hoc arguit Benz. q de veste [c] etiam pulchra alicuius domini vel domine temporalis nõ est facienda casula: vñ nec vestimẽta seu palia ecclesiastica sunt laicis ad pompam accõmodanda: vt no. de cõse. di. j. ad nuptiarũ. cõtrariũ tñ seruat. ¶ Oppo. in eo q redarguit clericos tarde ad chorũ venientes; videt enim ex hoc q dormiẽtes peccãt: & sic ob. vj. di. testamentum. de bap. maiores. in fin. Sol. Pau. q ipsum dormire vel surgere nõ est pctm: sed negligẽtia & tarditas. ad idẽ. xij. q. ij. qui

a ¶ Qs clerici nõ debẽt. Adde Jo. de ana. idem tenentem. in rubr. de cle. vena. in. ij. colũ. vbi allegat istam cle,

b ¶ In eccl'ijs. Ad de doct. in. c. de cer. de immu. eccle. ſia. lib. vj.

c ¶ De veste. Adde doct. in. c. j. de consue.

d ¶ Qs si infirm[s]. Adde Jnnoc. et Abba. in. c. j. i vl. col. eo. tit. facit ad hoc gl. j. in. c. placuit. el. ij. xviij. dist. gl. in verbo, infirmitas in. c. vnico. de cle. non resi. et an infirmus post cõualescentiã teneatur reiterare q omisit in infirmitate. vñ Jnno, in. d. c. j. & Abba, in. c. j. in. ij. notabili. de obser. ieiu.

e ¶ An peccet clericus. Adde Hostiẽ. & do. in. c. doc lentes. de cele. mis.

f ¶ Quid de illo q est i mortali. Adde Abb. in. c. qõ quidã. in vlt. q. de peniten, & remis.

oblationes. & xvj. q. j. decime. ¶ Scõo opp. q lra ibi, aut eis interesse. vt innuere q sufficiat clericis interesse diuinis, etiã si nõ dicãt: & sic ob. qõ. ſ. dr ibi, trãscurrendo & syncopãdo. Sol. Pau.
d refert qõ no. Jnno. & Hostien. eo. tit. c. j. vbi dicunt q infirmus ab vtroq; excusatur si directe vel occasionaliter sibi posset obesse. argu. de obserua. ieiu. cõsiliũ. in fi. dicit Matth. q quilibet clericus beneficiatus & in ordine constitutus tenẽt dicere officiũ. ſ. eo. ti. c. j. xvj. di. clericus. & c. fi. & per se. Sed si non potest per se, vt q infirmus, vel fatigat[r], vel alia iusta causa: sufficit audire. imo etiam ab audiendo excusatur infirmus si est talis infirmitas qõ hoc sibi obesset. secus si esset vetus quartana vel alia debilis infirmitas: qua nõ obstante sua negotia pcurat. ff. de re iudi. quesitum. de hoc eo. tit. c. j. dicit etiã Matth. q post cõualescentiam non tenetur redicere: sed debet sibi imponi penitẽtia de omissione. eo. tit. c. j. Sed frater Aluarus dicit q non imponẽt sibi penitentia: q si non tenebatur dicere, nõ peccauit nõ dicendo: secus si al's fine causa omisisset. regula, nemo põt ad impossibile. li. vj. et hoc teneo. eo. ti. c. j. q. viij. ¶ Tertio opp. in eo q prouidet q in
5 vasis vel vestimentis indecentibus non deseruiatur in ecclesia: nam de hoc erat putsum de custo. eucha. c. ij. So. vt in gl. non ex immunditia. & idem Paul. ¶ †Quero in eo qõ dixi. ſ. in. v. nostabili, q satis est seruire labijs in diuinis, an hoc sit verũ. gl. sum ptum. remittit ad no. eo. tit. dolentes. & ibi dicitur q non peccat mortaliter, maxime si cogitat. de aliquo bono spirituali. dic vt ibi dixi. q. vij. Laud. aũt arguit q nullo modo peccent ſm quosdam qui dant simile de illo qui voluit ire ad sanctũ Jacobum, et posuit se in itinere animo complendi votum: q nõ est necesse qõ semp habeat in animo sanctũ Jacobum, sed sufficit qõ ab initio hoc intẽdat. Et ppter hoc aliqui quo ad horas negant recitare horas: sicut Hispani. Jn cõtrarium inducunt: q hic dicitur qõ cũ anime deuotione &c. Vtẽ plus corde q ore psallẽdum est. xcij. di. c. j. & ij. et scriptũ est Hiere. xlviij. Maledictus homo qui facit opus dñi desidiose. Sol. Laud. q si loquimur. de illo qui immiscet sincopas, & rescindit horas, vt q dimittit vnum versum vel aliquã partem modicã vel magnã: aut dicit horas cũ alijs in choro, & ppter hoc nõ reiterabit chorus ppter scandalũ. sed ipse solus sub silentio vel ad partem: iuxta sequẽtem distinctionẽ. ar. de prescrip. nihil. aut solus dicebat, & aut erat sic infirmus q nõ poterat cõmode dicere: & nõ tenẽt reiterare: qõ dixi. ſ. in. ij. Contrario. aut non erat infirmus, & aut omisit ex malitia aut ex accurata negligẽtia: & tenẽt reiterare, & nihilominus de peccato omissionis punietur, iuxta no. ſ. e. cle. in. ij. contrario: & sic intelligit illud maledictus homo. alleg. ſ. ea. q. et de hoc. j. ver. ne igit. q. vj. aut omisit preter ppositũ: & nõ peccat mortaliter, sz venialiter: vt no. eo. tit. c. j. p hoc. xxv. di. Ş. al's. qõ dicit Laud. verũ si non fiat magna interruptio. Refert etiã alios aliter distinguere: q aut incipit cessare in bono tẽporali. i. ppter bonũ tẽporale & tenẽt redicere. aut pro bonis ecclesie: & non tenetur. hec tñ verba huius vltime distinctionis profert Laud. ita breuiter q possunt habere et aliũ sensum. Refert deinde theologos dicere q aut dat operam sue cogitationi, sicut si ponit se inter fabulas: & tenẽt. aut nõ dat operam. sed rapitur preter volũtatem ad aliud cogitandũ: & nõ tenẽt. arg. de homi. dilectus. de iureiur. c. fi. vel dicit Laud. q iz sit in precepto q qlibz dicat horas, q tñ dicat de nocte vel de die, vel q ex deuotione, aut ex intẽtione nõ est in precepto sed hoc est gratia dei put ipsam dare voluerit: in hoie tñ est qõ grã habeatur. vñ Hugo de sancto Victore: homo nõ hz gratiã nõ qi deus eam renuit, sed q homo eã recipere recusat. de hoc eo. tit. dolentes. Et dicit Laud. q ppter hoc bonũ est qõ saltẽ in generali cõfessione que cotidie fit in missa: & in aliquibus horis exprimitur peccatũ obmissionis. dicit etiã Laud. posse distingui inter idiotas qui minus peccãt, & inter literatos q magis peccant. arg. gl. dist. homo. De his dic vt dixi in. d. c. dolentes. Ex pdictis p pa
6 te cõcordat Pau. q ex his infert qõ in oratione plura requirũtur et psequitur de oratione id qõ no. gl. de relig. cle. ſ. dñm. ideo hic omitto. ¶ †Scõo qro an peccet clericus [c] q interest officijs & nõ
e intelligit ea q ibi dñr. So. Matth. referẽdo id qõ no. Jnno. e. tit. dolẽtes. vbi dixi in. iij. & viij. q. vbi dr q i clerico nõ excusat ignorantia, cũ teneat scire. xxxix. dist. petrus. de eta. & quali. eã. & c. cũ
7 fit. ¶ †Tertio qro circa id qõ dixi. ſ. in. vj. notabili qõ cũ puritate debẽt hore canonice dici, quid de illo qui est in mortali [f]. dicit
f Laud. qõ meli[s] facit si dicat ad hoc vt de[s] citius illuminet mentem suã. ar. de peni. & remiſſi. qõ quidã. & ne reportet cõmodũ de malitia, qõ faceret si ex hoc releuaret. dicit tñ qõ dz dicere in modum priuati suffragij ad instar laici sine dñs vobiscũ: sicut dr de excõicato sicut not. de cleri. excõi. c. ij. et de elec. cũ Vitonien. De eo vero qui est excõicatus minori dicit Laud. q põt dicere cum alijs. de hoc in Spec. tit. ij. tractatu dispensationũ. §. iuxta. versi. qd si excõicat[s]. Et p declaratiõe predicto[r] querit Laud. de pluribus alijs de quibus. j. in pluribus sequentibus questionibus.
3 ¶ †Quarto quero circa dicta in pri. q. qd sint hore canonice, & quot, et

a quot,z quare sunt institute.Solu.vt in gl.septem a.z de hoc dixi eo.titu.c.j.z dicit Laud.q̄ iste hore sunt sacrificiū siue hostia laudis quā quis de fructu labiorū deo offert pure z deuote: vt hic. vel sunt certa pensio diuini cultus debita ab his qui in sorte dñi sunt electi pro qua in substentationē recipiūt patrimoniū crucifixi.de preben.cum fm eo.tit.c.j. Et dicūtur ab oro oras.p hoc de elec.vbi periculū.in fi.li.vj.q1 orando z cōtemplando dicuntur: et q1 certis horis dici habēt dici. Dicunt aūt canonice quasi regulare:a canon,qs est regula: sunt em̄ regulariter dicēde.xij.di. c.penul.z vlti.dicunt diuine:q1 deo impendunt.dicunt etiā vigilie:q1 cū summa vigilia z intentione debēt dici.xcj.dist.c.j.et per totā distinctionē.vnde cōtra desides dr:Qui psalmos resecat et verba recisa ministrat: Mil meli⁹ esset q̄ si sua verba teneret.ar.
9 eo.tit.dolētes. ¶ †Quinto quero quis teneat ad horas b canoni-
b cas.dicit Lau.q̄ quilibet promot⁹ ad sacros. Ytē quilibet etiam nō in sacris,dūtm clericus sit bñficiat⁹ etiā si bñficiū sit de patrimonio suo.z hoc si patrimoniū factū est bñficiū:al's nō.sic intelligit qs no.xcij.dist.c.fi. z imputet sibi si bñficiū nō sit competēs: q1 nihilominus tenebit ad horas ex quo fecit se ad hoc intitulari:vt not.xcj.dist.clericus victū.z sic equiparant habētes sacros ordines bis q non habēt:sed sunt bñficiati:et hoc quo ad officiū dicendū.vt p̄dixi:alibi nō sic.de postu.c.j.z fi. Differūt tm̄ isti fm Laud.etiā quo ad horas:q1 illi qui tenent rōne ordinū non possunt eas p alios dicere infirmitate cessante: sed hi q tenent rōne bñficij sic.arg.de appe.puenit.qs nō placet.z.c.puenit.hoc non pbat:sed solū qs isto beneficiato absente p aliū deseruit ecclesie. Sed p hoc nō excusat bñficiatus quin teneat horas dicere.z idē dico.j.de magist.cle.j.in prin.q.vij.dicit etiā Laud. qs cōstitutus in sacris excusat per solā infirmitatē corporis.xcj.di.j.et.c.j.et seq.z hoc q1 psona eius est obligata. sed bñficiati excusant multis de causis.primo propter cōsuetudinē:vt no.gl.de consti.cum omnes. Item ppter appellationē vel similē arduam causam de appel.puenit.ij sed ppter studiū vel aliā causam rationabilē.de elec.cū ex eo.li.vj.de cleri.nō resi.relatū. dic vt proxime dixi q̄ licet istis casib⁹ excusēt bñficiatus a residētia:tñ tenet horas dicere. Deinde refert Laud. Inno.dicere q̄ simplex clericus etiā dz dicere z audire diuina.xcij.di.per totū.sed Hosti. restringit hoc ad bñficiatos. De laicis autem vel monialibus dicit Laud.q̄ si dicunt horas,nō debent dicere,dūs vobiscū.nec solēniter dicere euāgelij,seu ministrare,vt not.Hosti.e.tit.in.c.j.z dic vt ibi dixi
10 d.c. ¶ †Septimo quero qd debeat dici c pro horis.dicit Laud. c qs si est cōsuetudo probabilis vel certa cōstitutio,seruabuntur. E.j.dist.nouit.z.c.seq.nā dicere hoc vel illud nō est sub precepto. cum diuersi diuersa dicāt.de cōse.dist.v.in die. Sequēdus tm̄ est mos Romanus in sacramentis.de tēpo.ordi.c.j.z.ij.non in officijs

de ꝓbẽ. ſi a ſede. lib. vj. z hoc niſi minor iuriſdictionem habeat a maiori: quia tunc poteſt ꝓhiberi a maiori. ff. de iudi. iudiciũ.

2 de hoc per Ynno. in. d. c. dilecto. ¶ † Tertio no. ibi, ad quos id pertinet. quandoqz correctio ſpectat ad eum qui nõ eſt ordinarius. de hoc. j. q. j. ¶ Quarto no. ibi, horis debitis. q officium [a] dici debet horis debitis. z de hoc in gloſ. dicebat. z dicit Paul. qõ debite dicitur quãdo hora officiũ reſpondet horæ diei nõ recitroce, ſed gradatim: vt no. Hoſtien. eo. tit. c. j. z hoc procedit etiã ſi non credatur populus venire ad eccleſiam: ꝓ hoc iſta litera que generaliter loquitur. et de ſenten. excommunt. alma. lib. vj.

a ¶ Qõs officiũ dici dz. Adde. gl. et doc. in. c. j. de cele. miſ. excuſantẽ tñ tales non dicentes horis competentibus vt curiales z officiales ſecũdum doc. in. d. c. j.

¶ Quinto nota. ibi, pſallatur. qõ in officio debet pſalli. et dicit Paul. qõ debet pſalli a clericis aſtantibus in ipſis eccleſijs, niſi iuſta cauſa excuſent: vt ſi prelatus mittit camerarium ꝓ adminiſtratione temporaliũ, vel alias ꝓ factis eccleſie. de cleri. nõ reſiden. ex parte. ij. z. c. ad audientiam. z tunc talis itinerando vel in domo dicet officium prout melius poterit. de hoc. j. in. iij. qõ.

¶ Sexto not. q clerici debent dicere nocturnũ officium z diurnum. z dicit Paul. q nocturnũ eſt matutinum prima z cõpletorium. alie vero quatuor horæ ſunt diurnum. de hoc eo. titu. c. j.

¶ Septimo not. q non omnes prelati poſſunt promulgare cenſuram eccleſiaſticam. de hoc in gloſ. excludit. ¶ Octauo not. qõ prelati hoc caſu coercent contradictores per cenſurã eccleſiaſticam z aliꝑ remedijs, vt in litera. z dicit Laud. aliꝑ remedijs: vt per inuocationẽ brachij ſecularis. de offi. ordi. c. j. vnde etiam, vt dicit Matth. ſi iudex mandat aliquid ſpectans ad officiũ ſuũ et contẽnitur: ad eum ſpectat punire contẽnentem. de hoc in Spe. de iuriſd. om iudi. in fi. ¶ Nono not. q prelati debent eſſe ſolliciti in his que ſpectãt ad cultum diuinum. vij. q. j. quia fratres. de cõſtitu. ex parte. ¶ † Decimo not. q prelati [b] debent ſcire canones. Et dicit Paul. qõ etiã ſacerdotes debẽt ſcire canones penitentiales z alia ſine quib⁹ officiũ ſacerdotale exequi nõ poſſunt. xxxvij. diſt. nullus. et. c. omnes. facit. xx. di. ſi decreta. quod alleb Quod prelati. Adde doct. in. c. ſcriptum. de elec. facit. c. cũ in cunctis. de elec,

gat gloſ. penul. ¶ † Quero in eo qõ dixi in. ij. notabili. qõ quandoqz correctio ſpectat ad eũ qui nõ eſt ordinarius, de exemplis. Solu. Laud. exemplificat in prelato eccleſie collegiate vel conuentualis: quia ad ipſum primo loco ſpectat diſponere circa iſta minora et ordinare de pulſandis campanis z puniẽdis clericis circa diuinũ officium negligentibus z ſimilibus ipſius collegij ſtatum et obſeruantias ſi ſunt regulares tangentibus. de offic. ordi. quãto. dicit etiã q iſti poſtq canonice ſunt confirmati habent poteſtatẽ exercẽdi cenſurã in illos de collegio. de offi. ordi. cum ab eccleſiarum. vbi per Ynno. z de ſimo. ſicut tuis. Itẽ ſm Goffr. et Hoſtiẽſ. tales poſſunt abſoluere illos de collegio qui ſunt excõmunicati ꝓ iniectione manũ in ſoctos. de vit. et hone. cleri. qm. licet gloſ. intelligat ibi de regularib⁹ tm ſm Laud. dic q primũ cõmuniter: ibi tñ tantũ loquitur de epõ, vt ibi dixi nec tutum eſt extẽdere ad alios. dicit etiã Laud. qõ tales prelati diſpenſare poſſunt cum illis de collegio ſuper beneficijs quo ad quid. de ſimo. ex inſinuatione. quod tamen dic vt ibi z de hoc in ſequen. q. ¶ † Secundo quero an tales [c] prelati poſſunt dare licentiam ſuper reſidentia: vt ſi illi de collegio volunt ſe abſentare cauſa ſtudij, vel peregrinari, vl ex alia cauſa rationabili. Sol. Laud. z referendo qõ not. Compoſt. de conſti. cum omnes. vbi dicit qõ cũ aliquid eſt ſtatuendũ de reſidentia debet requiri epõs, cum ex hoc tangitur totus ſtatus eccleſie: ideo merito ad epiſcopum hoc ſpectat, ſine cuius licẽtia clericus peregrinari non poteſt. de cõſecra. diſt. v. nõ oportet. nam epiſcopus punit clericũ ſi eccleſiam nõ frequentat vel officiũ ſuum negligit. l. di. conſuetudines. et hec fuit ratio quare nõ renuit ſtatutum in. c. cum omnes. In cõtrariũ eſt de cleri. non reſi. cum dilectus. vbi canonici fecerunt ſtatutũ de reſidentia. Item conſuetudo eſt in cõtrariũ, maxime in religioſis: quia prelatus cum cõuentu dat tales licẽtias de nõ reſidendo: z talis cõſuetudo eſt approbata. ne cle. vel mo. vt periculoſa. lib. vj. z hoc tenent Laud. z Benz. z dicit Laud. q licet talis prelatus nõ poſſit facere ſtatutũ de reſidentia ſuper vniuerſos. ꝓ hoc. d. c. cum omnes. poteſt tamen aliquos licentiare ex cauſa rationabili, dumtñ eccleſia ex hoc nõ nimiũ deſtituatur miniſtris. alleg. cõtra de cleri. nõ reſi. c. penulti. z ꝓ hoc qõ not. Ynno. z Hoſtiẽ. de cleri. nõ reſiden. relatum. z ibi dixi in ij. q. Ad cõtraria reſpondet Laud. q. c. nõ oportet. z. c. cõtumaces. loquũtur in clericis immediate ad epiſcopum ſpectãtibus.

6 ¶ † Tertio quero in eo qõ dicit qõ in caſu negligentie ſupplent ordinarij, quam poteſtatẽ habent, an delegatã an ordinariã. dic qõ habẽt ordinariã. z hoc vult litera in verbo, ordinarij. in eo qõ dat ordinarijs poteſtatẽ ſolũ ſuper eccleſijs z perſonis ſibi ſubiectis. ꝓ hoc in gloſ. in verbo, ſuperiores. que reddit rationem quare hic nõ concedit ordinarijs delegata, ſicut. ſ. fit de ſta. mo. clemen. ij. Et idem Paul. qui etiam dicit q hic nõ habet locum diſtinctio que ibi fit, an monaſteria ſubſint ſoli pape: an alteri.

7 ¶ † Quarto quero circa id quod dixi in. v. notabili, an clericus eccleſie collegiate qui itinerat dicẽdo officiũ nõ in eccleſia excuſatur. dicit Pau. q ſic: quia ſicut ſuum miniſterium prodeſt preſentibus: ita miniſterium preſentium debet ſpiritualiter ſibi prodeſſe, cum ſint omnes vnum corpus. de cõſti. cum omnes. de his que fi. a prela. nouit. z ſpiritualia cum temporalibus melius ſubſiſtũt, et econuerſo: et ideo vtriuſqz ſolicitudo eſt neceſſaria. xxxix. diſt. petrus. j. q. iij. ſi quis obtecerit. de offi. ord. inter cetera. z poſſunt etiam tales z alij prelati occupati circa multa omnes horas ſimul dicere ſicut faciunt cardinales: z melius eſt eis preuenire q̃ preueniri: maxime quia prima pars diei eſt aptior z deuotior ad orandum q̃ ſuprema. argumẽ. ff. de verb. ſigni. l. ij. z de hoc eod. titu. c. j. de infirmis autẽ dicit Paul. id qõ dixi. ſ. e. cle. j. reſponſo, in. ij. contrario. ¶ Quinto quero in eo quod litera dicit qõ in alijs eccleſijs nõ collegiatis vel cõuentualibus debet cõuenienter z deuote celebrari, quomodo hoc intelligitur. dicit Laud. q poterit officiũ dici ſubmiſſa voce ex quo pſallendo debet in alijs dic, vt ſtatim. ſ. dicit in litera. ar. a cõtrario. xxv. diſt. qualis. dicit tñ Laud. qõ expedit qõ pſallendo intra eccleſiam dicat clericus officiũ: iuxta pſalmũ, Benedicite dñm maxime in magnis feſtiuitatibus. arg. vij. q. j. ſi quis in clero. de conſe. diſt. j. ſi quis extra parochias. qõ vltimũ ꝓcedit in eo qui habet beneficiũ in eccleſia collegiata alꝑ in nõ cõuentualib⁹ vbi eſt ſolus ſacerdos z clericus. de fi. preſby. propoſuit. de vi. z ho. cleri. vt quiſqz hoc non põt obſeruari: z ſufficit q ſacerdos z clericus dicant officiũ vel ſimul vel ſeparatim ſine cantu, vt hic: ſi bonũ eſt q in eccleſia dicãt, per hanc literã.

8 ¶ † Sexto quero qr dicit q per cenſuram eccleſiaſticam debent coerceri cõtradictores, an negligens vel nõ deuote dicẽs officiũ peccet mortaliter. Sol. Pau. ar. q ſic: cũ talis poſſit excõicari: vt hic. excõicatio aũt non fertur niſi ꝓ mortali. xj. q. iij. nemo. Itẽ qr hoc venit ſub precepto: vt hic, z. xcij. diſt. c. j. z. ij. Viere. xliij. maledictꝰ homo qui facit opus dñi malitioſe. ꝓ hoc qõ dixi. ſ. in proxi. rñſo. in. j. q. Concludit Paul. qõ ſi hoc fit ex accurata z malitioſa negligentia, mortale eſt. ſecus ſi ex leuiſſima: vt ex nimio ſomno, vel nimia contemplatione ſeu meditatione, vel nimia fatigatione: quo caſu etiã poſſet excire eccleſiã: vt dixi. ſ. proxi. rñſo. in. j. contrario. z. j. q. ¶ Septimo qro in eo q hic ꝺr qõ ordinarij debẽt promulgare cenſuram, ſi ad illos hoc ptinet exercere quaſi poſſit eſſe caſus quo ad eos nõ ſpectabit, quomodo hoc eſſe poſſit. Sol. Laud. qõ poſſibile eſt qõ hoc ſpectat ad aliũ inferiorẽ prelatũ ex preſcriptione vel cõſuetudine per quã derogatũ eſt iuri cõi. ij. q. j. nomẽ. de hoc. de offic. ordi. cũ ab eccleſiarũ. Et quis poſſit habere ſpiritualem iuriſdictionem. no.

9 Hoſt. in ſum. de ſen. exc. ſ. qs poſſit. z de hoc in ſeq. q. ¶ † Octauo qro circa id qñ dixi in proxi. q. pone q epõs ſolus debet exercere cenſuram in ſua dioceſi exceptis prelatis religioſis qui hãc exercent in ſuos monachos: ſi in dioceſi fuit facta eccleſia collegiata, nũquid prelatus huius eccl'ie poterit exercere cenſuram: an vero cõſuetudo diu ſeruata q epõs ſolus exerceat, pderit epõ contra talẽ platũ? Sol. Laud. relinquit diſputationi dicens qõ erit de facto. dic q queſtio hꝫ parũ dubij per ea que dixi. ſ. in proxi. q. nã prelatus eccleſie collegiate in illos de collegio hꝫ poteſtatem ꝓmulgãdi cẽſuram. de offi. ordi. cũ ab eccleſiarũ. Generaliter aũt cũ querit quis poſſit z debeat habere iuriſdictionẽ ſpualem et temporalẽ. diſtinguit Laud. aut em logmur de ſpuali aut de tpali. ſi de ſpuali: aut eſt tradita ſibi cura animarũ per inſtitutionem authorizabilẽ vel iuris approbationẽ vel cõfirmationẽ vel benedictionẽ vel delegationem: aut nõ. Si primo modo: aut loquimur de feminis: aut de maſculis. de feminis dic q non poſſunt talia exercere. de ma. z obe. dilecta. de maſculis dic q aut loquimur de his q̃ ſunt authoritatis epalis vt anathematizare: z hoc non põt niſi epi. xxiij. q. iij. corripiant. aut loqmur de alijs. aut ꝺ conſuetudine, aut de iure. primo modo dicit Laud. q in plurib⁹ locis nõ habẽt iuriſdictionẽ niſi ſoli epi vel ab eis delegati. z eſt rõ: qr tam ꝓſcripſerũt cõtra inferiores plato: vt no. ij. q. j. nomẽ. exceptis prelatis collegiũ habentib⁹ qui iuriſdictionẽ retinuerũt in illos de collegio: vt dixi. ſ. in. j. q. z in hoc non refert an ſuperior collegij ſit prior. de ma. et obe. cũ in eccleſijs. an abbas, de ſimo. ſicut tuis. vel quicunqz alius, de vi. et hone. cleri. qm. Si aũt loquimur de iure: tũc dicit Laud. q poſſunt. de offi. or. cũ ab eccleſiarũ. z. c. ſi ſacerdos. z de hoc ꝓ Hoſtiẽ. in ſum. de ſen. excõi. ſ. qs poſſit excõicare. et in hoc nimiũ breuiter loquit Laud. forte vult dicere q prelati etiã inferiores epo poſſunt ꝓmulgare cẽſuram in ſuos parochianos. d. c. cũ ab eccleſiarũ. dic veritas q de iure non poſſunt niſi in illos de collegio: ſed de cõſuetudine poſſunt, etiã in ſuos parochianos. d. c. cũ ab eccleſiarũ. z qõ ibi dixi. Si aũt loquimur de illis quib⁹ non eſt cura cõmiſſa per epm vel aliũ ſuperiorẽ: dic q non habẽt iuriſdictionẽ: nec habere poſſunt in ſpualib⁹: niſi cõmitteret eis ad tẽpus per habẽtes poteſtatem ab epo. de no. ope. nun. c. pe. ſm Laud. quod tñ parum facit. Si vero loquimur de tẽporali iuriſdictione: aut queritur de illo cui cõmiſſa eſt iuriſdictio a vero domino: aut de illo qui creatus eſt per electionẽ. de primo dic q bene poteſt habere talẽ poteſtatem.

j.eo.c.fi.sic allegat Laud.sed nihil facit:sed p hoc ne cle.vel mo.
c.fi.lib.vj.Scdo casu de eo qui per electionē aut eligētes non fa
ciunt vniuersitatē,z electus nō habet iurisdictionē.de excess.pre
la.dilecta.aut faciunt,puta qz sunt approbati per habentē po
testatē vt qz dūs constituit castrū vel villā vel ciuitatē in quo isti
habitāt,z dat eis rectorē,vel admittit syndicum,vel ēps vocat
eos collegiū.de eccle.edi.ad audiētiā.ij.z tūc electus a talib⁹ su
per eligētes habet iurisdictionē:z hāc habet a lege eoipso qs est
electus.ff.de iurisd.om.iudi.l.fi.quā etiā allegat Laud.dicens q
iste electus habet iurisdictionē dūtamē in preiudiciū dūi vel cō
tra rationem vel iustitiā non attētet.C.de epis.z cle.conuenticu
lam.xj.q.j.conspirationū.hec plenius declara per ea que dixi in
10 preal.c.cū ab ecclesiarum.¶†Nono quero in eo qs dixi in.viij.
notabili q si iudex cōtēnitur debet punire cōtemnentē,an pos
a sit iudex[a] sine cause cognitione precipere ad petitionem partis
aliquid fieri vel nō fieri.dicit ꝛsbat.q sic per.c.significauit.de cē
si.z de in integ.resti.c.ij.de tempo.ord.ad aures.de hoc in Spe.
de sent.excō.§.vt autem.ver.hoc autem.cum forma seq.dic me
lius vt not.m.d.c.ad aures.z regulariter quando iudex p̄cedit
sine cause cognitione cēsetur tanq̄ priuatus,nec sibi obediendū
est.de resti.spol.conquerente.quandoqz tamen in absentia par
tis precipit cum illa clausula,qs si pars senserit se grauatam cō
pareat doctura de hoc.z de hoc dixi de cau.posses.c.j.vel ad ea
procedit que sunt modici preiudicij:vt ad missionē ex primo de
creto.de eo qui mit.in pos.c.fi.vbi de hoc.

1 ☞ Cardinales,an alij sint quam Romane ecclesie.
2 Papa qualiter,an,z quando potest dispensare super horis ca
nonicis dicendis.
3 Electi confirmati in episcopos,non tamen consecrati,an com
prehendantur nomine episcoporum.
4 Familiares prelatorum qui possunt se cōformare cum dominis
suis in dicendis horis canonicis,an idem sit in cibis.
5 Cathelani comedētes carnes die sabbati in studio Tholosano
an peccēt,qui nō peccāt comedēdo domi propter cōsuetudinē.
6 Monachus promotus ad ecclesiam curatā qui tenetur ad offi
cium sui ordinis,vel ad officium priuatū diocesis,an excusetur
dicendo officium ad vsum Romane ecclesie.

b **Ignum.** Emanauit ad declarationē eorū
q notant de cleri.non resi.ex par
te.z.c.cū dilect⁹.per Host.z xvj.q.j.qui vere.d.c.pre
sentiū.Laud.z Hē.¶Vo.ibi,alij.de dictiōe alius[b],
que repetit eandem qualitatē.de rescrip.sedes.z exponit Pau.
alij nō religiosi.sed seculares.de offi.ordi.licet.isti tñ religiosi cō
prehenduntur sub hoc genere clerici,vt probat precedens ver
bum,clerici.sunt enim sub vno genere.xij.q.j.duo.iz hic ponant
tanq̄ duo diuersa:sed vt dicit Hen.hoc fit ppter diuersitatē vi
te quā sequunt.de vi.z hone.cleri.z de sta.mona.quasi per totū.
1 ¶†Scdo no.de cardinalib⁹ Romane ecclesie:z vt dicit gl.ibi.
de hoc qs verbū Romane ecclesie,pont̄ ad distinctionē cardi
nalitū ecclesie Cōpostellane vel Rauēnatis.de qbus dicit Pau.
qs nō sunt simpliciter cardinales:vt not.xxxij.q.ij.pudor.Dicit
etiam q principales sacerdotes etiam vocantur cardinales.de
offi.archi.c.ij.z vnde dicantur ibi no.de ipsis etiā cardinalibus
Romane ecclesie refert Pau.id qs no.Host.de cle.non resi.cū
dilectus.dicens qs existentes cum eis dicuntur residentes licet
qñqz super hoc consueuerint impetrare priuilegium a papa qs
eis de facili cōceditur.z dicit Laud.q isti cardinales sunt pars
corporis pape.ar.vj.q.j.§.verū.¶Tertio not.de verbo possint,
c de rescrip.cle.auditor.¶Quarto not.q qs debet se coaptare[c]
his cū quibus cōuersatur.xij.dist.illa.in fi.gl.dist.c.j.intantū qs
etiam sibi propter hoc licent aliqua que non licerent:vt hic:per
hoc de statu monacho.recolētes.¶Quinto no.q officiū eccle
2 sie varijs est:qs dic vt in gl.sic gregorianū.¶†Sexto not.q pa
d pa pōt dispēsare[d] super horis diuinis:qs colligit Laud.ex hoc
q hic disponitur qs isti nō teneant ad dicendū aliud officiū.Si
enim potest dispensare in modico:z in minori z in maximo,f m
logicos.z dixit Laud.qs verba videtur imperfecta.nā qui po
test minus:nō potest maius:sed ecōuerso sic.regula,plus.lib.vj.
Laud.habuit bonū intellectū per id qs sequitur.dicit enim hoc
idē pbari ex alio:qz idē ius de parte ad partem sicut de toto ad
totū.regula,ex toto.lib.vj.Cōcludit tamē qs papa potest tollere
in tanto,sed non in toto:qs placet:quia qs dicantur hore est de
iure diuino:sed qs debet dici pro horis nō est in precepto:vt di
xi.§.clemen.prox.in prin.q.vij.videtur tamē hoc de dicēdo offi
cium totaliter esse de iure positiuo:z sic potest tolli per papam:
sed qs non teneatur quis orare,hoc nō posset concedere:qz hoc
esset contra ius diuinū.¶Septimo no.de verbo,indulgemus.
ex quo arguitur q hec cle.continet ius speciale nouum:pro hoc
quod dicitur in glo.vlti.z idem Laud.dicens q cum hec indul
gentia sit in iure scripta,cōmunis est ad omnes.v.dist.ad eius,
de iura.calū.c.j.pro hoc de consti.c.j.z qz hic generaliter loqui
tur.Est autem indulgentia,quia vt dicit Henze.als de iure cō
muni officia dicēda sunt in singulis ecclesijs iuxta morem eccle
sie metropolitane.xij.dist.de his.de conse.dist.j.altaria.de fer.c.
ij.z in hac gl.vlti.in fi.idē Pau.de obser.ieiu.c.vlti.¶Op.in eo
q dixi in.iij.notabili:quia vtitur verbo.possint.z sic videtur qs
non teneatur:vnde ob.xvj.q.j.de mona.z qs no.Hoffr.in sum.
de sta.mona.ver.sed nūquid absoluatur.z Host.in summa hu
ius tit.ver.fi.sed nūquid talis.Sol.Pau.q illa loquuntur in eo
qui est in totū translatus ad ecclesiam secularē qui nō debet illi
deseruire fm officiū monachale:quia nihil habet cōmune cum
monasterio.xvj.q.j.ne pro cuiuslibet.hic vero loquit̄ in alio ca
su,vt patet in litera.z hoc idē vult glo.pe.dicit tamē Pau.q id
qs dictū est istos de quibus hic non teneri procedit nisi oriatur
scandalū:vt not.xij.dist.illa.de hoc.j.q.vj.¶Quero de quibus
pontificalibus locū habet hec litera.Sol.Pau.q de qbuscūqz,
per literā ibi,quorūcunqz pontificū.dicens q nō tantum si sunt
summi pōtifices sed etiam alij locum habet cle.imo etiam si isti
seruiētes sunt exempti.nā ratio que redditur in litera in princi
pio est cōmunis omnibus pontificibus,quare omnes debēt te
nere clericos seculares vel religiosos cubicularios.ij.q.vij.cum
pastoris.nec fit distinctio an sint de suis subditis, an de alijs.
e ¶Secūdo quero quid cōprehēditur in verbo,pontificū[e].Sol.
Pau.qs comprehenduntur episcopi z alij superiores:pro hoc
3 qs dico in seq.q.¶†Tertio quero an nomine pōtificum cōpre
henduntur electi confirmati in ēpos nōdū consecrati.Sl.v.di
cit q nō.z idem Pau.qz illi non sunt ēpi.de transla.c.ij.pro hoc
q not.j.de pen.si quis suadente.in.iij.glos.Stepha.contra per
d.c.ij.qz qs ibi statutum erat de episcopo,intelligitur etiā de ele
cto cōfirmato licet quo ad ea que officiū cōsecrationis exposcūt
reputetur ecclesia vacare.Item quia priuilegiū q datur vxori,
datur etiam sponse.ff.de iur.dot.si sponsa.de fun.dota.l.iij.pro
hoc quod not.de sen.excom.canonica.in gl.iij.ex hoc dicit Ste
pha.idem posse dici de priuilegijs cōcessis episcopis.de priui.q
nōnulli.de pen.z remis.c.fi.pro hoc q not.Archi.de offi.ordi.
romana.in fi.lib.vj.z Host.de excess.prela.accedētibus.z q no.
de rescrip.cle.ij.in.iij gl.z de fo.cōpe.cle.quānis.in gl.v.z dicit
Jo.an.q hoc declarādum esset.Jo.de lig.tenet secundum pro
pter verbū,pontificū.qs non conuenit cōformitas tantū.Item
b propter reuerētiam ordinis pontificalis:z hec pars videtur tu
tior:precipue quia verba istarum cle.communiter ponuntur cū
4 ministerio.¶†Quarto quero in eo qs permittit etiam mona
chis vt se conformēt dominis suis in officijs.quid de cibis.glo.
de cibis.remittit.Pau.arguit idem dicēdū per.c.quisquis.xlj.
dist.z quod ibi no.in.j.gl.sed Laudu.z Hug.intelligūt illud de
his qui speciali voto non tenentur ad abstinentiā:illi etiam con
tra votum vel regulam nō possunt se coartare in cibis.dicit er
go Pau.q tales non comedent carnes cum dominis.de cōse.
dist.v.carnem.de sta.mona.cum ad monasterium.§.in refectorio.
de obser.ieiu.c.vlti.dic standum in hoc cōsuetudini per hoc qs
5 dixi.§.titu.j.cle.ij.in prin.q.ij.¶†Quinto quero in eo q dixi.§.
in.iij.notabili.qs quis debet se coaptare his cum quibus con
f uersatur,nūquid peccāt Cathalani[f] comedētes in studio Tho
losano carnes die sabbati qui non peccarent si comederent do
mi propter consuetudinem que ibi est,que potest valere.de con
se.dist.v.quia dies.Sol.Laud.quod peccant per.c.illa.xij.dist.
a contrario sensu.sicut non peccant Tholosani in Cathalonia
comedentes carnes propter rationes huius.c.z.d.c.illa.nisi vo
to vel obseruantia regulari sint adstricti.de conse.dist.v.carnē.
6 de obserua.ieiu.c.fi.¶†Sexto quero de eo quod querit gl.pen.
Sol.vt in ea:quam no.z de hoc dixi.§.in.j.contrario.z per hāc
gl.dicit Stepha.terminari questionē an monachus promotus
ad ecclesiam curatam qui tenetur ad officiū ordinis sui vel pri
uatum officium diocesis beneficij excusetur dicēdo officiū Ro
d mane curie.z videtur q non,per id quod dicit hec gl.in fi.Sed
pro z contra facit quod dicit Pau.in verbo,teneantur.dicens
q isti excusantur ab officio ad quod tenētur ex generali obliga
tione ordinis vel beneficij.xcij.dist.c.vlti.secus si ex voto ad ali
quid speciale tenētur:puta si quis vouit dicere singulis diebus
officium beate virginis vltra id quod tenetur ratione sui ordi
nis:nam ab hoc non absolutur.quod not.Et dic qs non facit
contra Stepha.quia Pau.loquitur de his qui morantur cum
pontificibus de quibus loquitur hec clemē.qui non sunt plene
translati.Stepha.autem loquitur de trāslatis ad ecclesiam cu
c ratam.Concludit Stepha.q vbi certa consuetudo vel ordina
tio non apparet,debet dicere officiū Romane curie.ff.de legi.
de quibus.C.de vete.iur.enu.l.j.xj.dist.quis nesciat.xij.dist.no
uit.z q no.j.dist.consuetudo.z sic secus vbi est certa ordinatio.
Dic ergo q si ecclesia ad quā est promotus habet speciale officiū f
illud dicet,per hanc glos.si vero nō habet:tunc dicet illud q di
cunt alij clerici instituti in similibus beneficijs,per hanc eādem

a ¶An possit iu
dex sine cause co
gnitione. Adde
doc.in.c.conque
rēte.de resti.ipo.
Abb.i.c.dilect⁹.
in.iij.nota.de re
scrip.

b ¶De dictione
alius. Adde gl.in
l.si fugitiui.C.de
ser.fug.gl.in pe.
digesto z circa fi.
do.de sancto ge
mi.late distingue
tem in.c.deinde.
in.ij.col.

c ¶Quod qs de
se coaptare. Ad
de.c. recolentes.
de stat.mo.in.c.j.
xij.dist.z.c.fi.xij.
dist.ic.in.c.vnico.
xvij.di. doc.in.c.
clerici.ei.ij.de vi.
z hone.cleri.

d ¶Quod papa
potest dispēsare.
Adde Abba.in
c.j.eo.tit.z Abb.
in.c.fi.eo.tit.Ale
xā.nouus de vin
centia.in.c.cū ad
monasterium.de
sta.mo.Lxiij.col.

e ¶Pontificum.
Adde.c. cleros.
xxxj.dist.in.

f ¶Nunquid pec
cant Cathalani.
Oldr.consi.xlij.

gl.z ab officio ordinis est absolutus, sed nō ab eo ad qs tenetur ratione voti. Illud enim debet dicere vltra id ad qs tenetur ratione beneficij: vt dixi. s. proxi. fm Pau.

¶ De baptismo z eius effectu. Rubrica.

1 ☞ Baptismus non debet deferri in domibus priuatis.
2 ¶ Hoc sacramētum. Adde text. iūcta glo. in ꝟbo, sacerdotibus. in c. constat. de cōse. dist. iij. z in. c. in necessitate. ea. di. do. in. c. j. de bap. c. mulier. z. c. romanus. de cōsec. dist. iij. Tho. i. ij. parte. q. lxvij.
3 Sed in ecclesijs in quibus sunt fontes ordinati. nu. 2.
4 Necessitas non subiacet legi.
5 Audeat, hoc verbum denotat temeritatem.
6 Baptismus si fiat in ecclesia vbi non sunt fontes, an debet fieri punitio.
7 Baptismales fontes in quibus locis deputari debent.
8 Actus baptizandi, an faciat aliquem habere curam.
9 Principes qui dicantur.
10 Liberorum nomine, an contineantur nepotes in casu huius clementi. vnice.
11 An autem veniant liberi naturales nomine liberorum.
12 Baptismus quot modis dicatur, vel quot sunt eius species.
Baptismus collatus contra dispositionem huius clemen. vnice, an teneat.

PResenti. ¶ Not. de aula, qs dicit in gl. iij. Et in eo qs dicit gl. qs est spatiosum habitaculū, allegat Steph. xxxv. di. ecclesie princeps. dicēs qs alio modo dicitur palatiū. de app. qua fronte. differt tū a palatio fm Steph. q palatiū est imperatorū, principū, regū, z magnatū. aula vero inferiorū. xxiij. q. viij. cōuentor. dicit tamen qs aliquando vnum ponitur pro reliquo. nam vt hic dicuntur aulę regum. dic q in hoc non est vis sed aula proprie est
1 pars palatij. palatium tota edes. ¶ † Secundo not. q in priuatis domibus non debet conferri baptismus. de hoc in glo. iij. z v. sic etiā fm Pau. nō debet missa in talibus locis nisi ex necessitate celebrari. de cōse. dist. v. concedimus. z. c. vnicuiq;. Et generaliter de quibuslibet spiritualibus dic q in ecclesia sunt agēda. xxiij. dist. in nomine domini. de elec. cū terra. de immu. eccle.
2 c. j. z. c. cum ecclesia. xxiij. q. viij. conuentor. ¶ † Tertio not. q nō debet conferri baptismus nisi in ecclesijs in quibus sunt fontes ad hoc deputati. de hoc in glo. vj. z dico. j. q. ij. z iij. de his fontibus. z. xvij. q. ij. pridē. de cogna. spi. si vir. z. c. maritus. Stepha. z in hac glo. ibi, matrices. nam sicut mater carnalis nos generat: sic z ecclesia in Christo nos regenerat per baptismum. s. eo. debitum. Stepha. ¶ Quarto not. de priuilegio regum z principum. de hoc in gl. simile. z in ea ibi, ne aliqui. z in extrauag. Jo.
3 xxij. execrabilis. ¶ † Quinto not. qs comparantur nobilitas z necessitas. de hoc in gl. hic comparantur. ¶ Sexto no. q necessitas legi non subiacet. de obser. ieiu. consilium. regula, qs non
4 est. lib. vj. ¶ † Septimo no. de verb. audeat, quod denotat temeritatem. Pau. ¶ Oppo. in eo quod mandat puniri eos qui presentiam suā exhibuerunt: z sic videtur velle q presentes habeātur pro consentientibus. vnde ob. quod no. ne cle. vel mona. sententiam. vbi dicitur q licet clericus interfit cū quis punitur vltimo supplicio, non ex hoc efficitur irregularis nisi interfit authoritatem prestando. de excess. prela. ex literis. Sol. Laud. intelligendo literam hic de his qui exhibēt suam presentiam taliter quod videntur in aliquo consentire. z hoc etiam vult gl. in verbo, presentium. in eo qs supplet ex proposito. Et idem Pau. qui intelligit hic de presentia deliberata etiam si non fit cooperatiua, sed sociatiua vel visiua. de sta. regu. ne in agro. §. porro. in fi. allegat z alia iura allegata in gl. z j. titu. proxi. cle. j. in fi. remittens ad no. per se de peni. cle. j. z ibi dixi in prin. q. xj. Laudu. vero remittit ad not. p se in. d. cle. ne in agro. §. sane. j. al's. §. porro. vbi dixi in. ij. notabili, z in. q. iij. Ex his infert Pau. q exhibēs suam presentiā sepulture facte contra cle. de sepul. non est excōmunicatus: quia ibi puniuntur sepelientes, nō presentes. qs tamen dicit Pau. non procedere in presentibus fieri facientibus z mandantibus vel cooperantibus vel criminosis participātibus in delicto, dando eis auxilium z consiliū vel fauorē. de sen. excō. nuper. z. c. si concubine. de homi. sicut dignū. §. illi. qs vltimum dicit Pau. verum si dicimus q sepelire est crimē: al's nō: j. de spon. cle. eos. z si aliud teneamus, esset illa cle. eos. de sepul. facta ludibrio: q vilis ribaldus tradēs sepulture contra illā solus excōicatus erit. dicit tamē Paul. q vtile esset declarare de portātibus funus ad sepulturā, non tamen sepeliētibus. Item de comitantibus funus, de fabricantibus vel aperientibus sepulturam, z de prelatis non prohibētibus, vel patientibus hoc in suis cemiterijs, z de portātibus cruces, thuribulū, z similia. de quibus omnibus videtur qs non ligentur: quia ipsi nō sepeliunt. z hoc tātum punit illa cle. z pro hoc equitas ne ex vno tunere multi ligent. de hoc dixi in. d. cle. q. xxiij. vbi tenui hoc vltimum. ¶ Quero qui comprehendantur per hanc cle. gl. ij. quod omnes, etiam si nō competat eis baptizare ex officio. z hoc per literam in verbo, ne quis. que generaliter loquitur. Idem Benze. qui ad hoc inducit literam ibi, edicto. dicens per hoc q constitutio ista generalis est cum signum legis generalis cōtineat. C. de legi. l. iij. Paul. etiam concordat cum glos. in eo quod dicit q cōprehenduntur etiam hi ad quos non pertinet ex officio ba
a ptizare: dicens hoc ideo esse q hoc sacramētum[a] potest a quocunq; etiā laico in necessitate conferri. xxxij. di. §. verum. de conse. dist. iij. a quodā. z. c. sanctum. de sum. trī. c. j. §. sacramentum. Et in eo qs gl. dicit q ad presbyteros ex officio spectat baptizare. Pau. allegat de cōse. dist. iij. constat. de diacono autē glo. remittit ad. c. diaconos. xciij. dist. Pau. vero dicit qs ad diaconū etiam spectat baptizare absente sacerdote: z necessitate imminēte potest confessionem audire. de fur. c. ij. nō tamen absoluere: vt ibi not. Hosti. ¶ Oppo. ad hoc de eo qs dixi per hanc cle. teneri etiā eos ad quos non pertinet baptizare etiam laicos. nam. j. ea. cle. castigatio reseruat episcopo qui de laicis se nō habet intromittere. de iudi. nouit. Sol. Pau. qs poterit se intromittere ratione delicti commissi circa sacramēta ecclesiastica: vnde propter hoc laic[o] efficit de foro ecclesie sicut qui delinquit circa alia
5 sacramēta vel res ecclesiasticas. de fo. cōpe. cū sit. z. c. conquestus. de iurepat. relatū. ¶ † Secdo q̄ro in eo qs dixi de fontibus. s. in ij. notabili, qd si in ecclesia vbi nō sunt fontes deputati baptizatur qs. Sol. Pau. qs erit locus pene huius cle. pro hoc q litera p̄cipit qs dūtaxat in ecclesijs vbi sunt fontes deputati hoc fiat. In cōtrariū est: q litera loquit̄ de his q baptizāt in priuatis domibus: vnde videt̄ q lz hi q baptizāt in ecclesijs vbi nō sunt fon
6 tes delinquāt nō tū tenent̄ hac cle. q̄ regrit duo cōiunctim: z sic minus puniunt̄. ¶ † Tertio q̄ro in qbus locis deputent̄ isti fontes. dicit Pau. q cōsueuerunt deputari in plebibus. xxij. q. j. §. ij. ver. item leo. xvj. q. j. de deci. dicēs Pau. id qs etiā dicit glo. q ideo
b tales ecclesie dicunt̄ matrices[b] q̄ in eis per baptisma renascimur. de trāsla. c. ij. q̄nq; tū nomine matricis intelligit̄ de cathedrali. de ver. sig. venerabili. ¶ † Quarto q̄ro an p actū baptizā
7 di intelligat̄ qs habere curā. Sol. Pau. remittēdo ad no. de cle. nō resi. q: nōnulli. per Host. z arguit q sic: q is q baptizat adultum debet eū instruere in fide. de cōse. dist. iij. ante. xxx. q. j. placuit. z hoc ptinet ad curatū. de vi. z ho. cle. vt q̄sq;. Jn cōtrariū q: iste actus lz exerceat̄ p laicū, vt dixi. s. q. j. z pro hoc. xxx. q. j. ad limina. Cure autē nō est laic[o] capax, neq; quo ad forū penitētiale, neq; quo ad cōtētiosum: sicut nec mulier. de pe. z remiss. ois. z c nona. de maio. z obe. dilecta. xcvj. dist. bene quidē. de iudi. c. ij. cū concor. z dicit Pau. hoc videri verius. remittit ad ea que notauit de offi. vic. cle. vnica. vbi dixi in. q. xxi. ¶ Quinto q̄ro in eo qs phibet baptizari aliquos extra loca vbi sunt fontes, quid si baptizant mulieres. Sol. Pau. q idē erit: z supplet ibi aliquos
8 vel aliquas. de sen. excō. mulieres. de elec. sciāt. lib. vj. ¶ † Sexto q̄ro in eo qs dicit de principib[o], qui dicant̄ principes. Sol. vt in gl. simile. quā not. q singularis. Et arguit gl. pro z cōtra. z tandem concludit q hic sumit̄ principat[o] p nobili potētatu merito cōparādo regi z dignitati. Laud. etiā in hoc insistat dicēs videri q oēs diuites possint dici principes. ar. de ma. z obe. oēs. z Eccle. xj. vbi legit̄ q pecunia est omniū regina. dicēs ēt qs de facto videm[o] q ꝓpter effluētiā pecunie collocāt filias filijs vilium rusticorū: sequentes qs dicit Host. de cōsan. tua. z de preben. venerabilis. vbi dicit q disputās de nobilitate disputat de nobili steroze. Laud. etiā dicit q salua eius pace ꝓpagatio alta z clari seminis suam posteritatem nobilitat z attollit. lvj. distinc. si gens. xcviij. di. aphros. z quo ad hāc cle. cōcludit q arbitrio baptizantis relinquit̄ arg. eorū que ipse notauit de sepul. cle. eos. vbi dixi in. xij. notabili. Pau. concordat cū gl. Stepha. etiā idē tenet, dicēs vt dicit gl. hoc intelligi de potētibus principibus qui quasi equiparantur regibus: sicut dux Barbantie, comes Flandrie, comes Holandie, z dux Britanie. Dicit etiā q hoc verbū princeps, aliquādo ponitur vt genus pro quolibet qui preponit̄ gēti, populo, vel loco. de maio. z obe. omnes. de iude. iudei. z. c. seq. de vsur. quāto. z tunc ōr princeps quasi primū capiēs locū, q̄nq; ponit̄ vt species p certa dignitate: vt princeps Alchacie, z olim Boemie. de accu. veniēs. z hoc etiā in effectu dicit glo. cui[o] opinandū est in eo qs dicit hic intelligi de principe cōparādo regi. pro hoc ratio litere que dicit eis deferendū: nec procedit q dicit Laud. hoc esse arbitrariū quaten[o] intelligat̄ qs hoc resideat in libera dispositione baptizātis: nam per hoc defraudaret̄ facile hec cle. sed saluari potest quaten[o] intelligat̄ arbitrio boni viri: z tunc arbitrabit̄, vt dicit gl. de principe qui sit in magno potētatu vt in hoc etiā attēdam[o] cōem locutionē. de spō. ex literis. non solemus autē vocare principes nisi valde potētes in dñio. Et ex his no. q post regē maior dignitas est princeps: q de his tantū duob[o] loquit̄ lr̄a. z in hoc not. singulariter gl. ibi, est aduertēdū. vsq; ibi, z ex hoc. ¶ Septimo q̄ro an hec cōstitutio includat tyrānos, Sol. vt in ea. gl. ibi, tyrānos. vsq; ad fi. q̄ cōcludit q non.

z idem

z idē Pau.z Steph.q cū sint vsurpatores,nō sunt priuilegian di.ff.de dona.inter vi.z vxo.l.iij.§.j.qs vi aut clam.l.seruus.xvj. q.j.legi.z no.gl.in eo qs diffinit tyrannum.z idē Pau.z de hoc per Bar.in tract.de tyrāno. ¶Opp.ad hoc de her.presidētes. lib.vj.gl.soluit q illud speciale fauore fidei.z idē Pau.dicēs qs ibi ponēdo casum specialē fauore fidei innuit cōtrariū esse regu lare:z in hac gl.ad fi.ibi,quāticūq sint potētat⁹ etiā si regia cle mētia subditos tractēt.xviij q.v.neq. Joā.an.ibi legata inutili ter.Stepha.alleg.C.de sac.san.ecc.decernimus.z iura allegata
9 de prebē.eū qui.lib.vj.in.v.glo. ¶†Octauo quero an nomine li berorū cōtineant hic nepotes.gl.cōprehēdit.soluit q cōprehen dunt nepotes z omnes descēdētes.secus dicit de verbo,filij.qs dic vt in gl.z idē Pau.p hoc qs no.de pe.in quibusdā.in gl.an tepenul.de verb.sig.c.ij.z dic vt ibi dixi qñ nomine filioq veniāt
10 nepotes. Itē an veniant ex ppio significato. ¶†Nono q̄ro an nomine liberorū veniūt naturales.gl.ea.ibi,videt.arguit q fic. cōcludit tn in cōtrariū,z respōdet ad contraria. Paul.vero di stinguit qr aut a lege profert verbū filij,z intelligit de iusta sobo le:aut ab homine,z intelligunt etiā naturales,nisi cōiectura di gnitatis sit in cōtrariū:vt no.C.de instit.z substi.generaliter.vbi gl.Jac.de are.dicit q aut filij naturales nascuntur ex facie ma trimonij,z cōprehendunt nomine filiorū,z implēt cōditionē.ff. de leg.ij.cū pater.§.rogo.aut nō nascuntur sub velamine matri monij:z tūc nō cōprehēduntur,nec implēt conditionē.ff.de iur. deli.l.fi.ad trebel.l.ex facto.§.fi quis rogatus.qs dixi de pba.in psentia. Et dicit Pau.id qs dictū est de natis sub velamine ma trimonij pcedere quādo matrimonij cōtractū est fm formā.C. de clande.despon.cū inhibitio. ¶Opp.ad hoc:qr hic loquit de actu baptismi in quo nō videt faciēda differētia inter legitimū
11 z illegitimū:cū hoc nō veniat ex paterna successiōe.Sol.Pau. q ratio diuersitatis est:qr nō cū eadē solēnitate baptizant natu rales tātū cū qua baptizant naturales z legitimi. ¶†Decimo
a quero qr fit hic mentio de baptismo,quot modis[a] dicat baptis mus,seu quot sunt eius species.Sol.vt no.de presby.non bap. retur qs a pena tēporali p delicto infligēda,not.ea.di.nequaq. fm Bēz.z voluit allegare.c.nō ex quo.z plenius not.xxvj.dist. deinde.ad fi.de diuor.gaudemus.in gl.fi.de pluribus etiā alijs circa hāc materiā baptismi omitto que prosequit Matt.ponēs ad literā que no.z dixi eo.titu.c.j.z.ij.z.c.non vt opponeres.vbi dixi de illo qui deferebat ad baptismū.z qr timebat ne preueni
12 retur morte fuit proiectus in puteū eo qui proiecit dicēte verba substātialia an sit baptizatus z dixi q habendus est pro nō ba ptizato:qs etiā tenet Matt. ¶†Undecimo quero an baptism⁹ Benze.pro hoc qs not.de despon.impub.ad dissoluendū.in gl. vlt.z.lxxxvij.dist.gesta. Laud.remittit ad no.per se de re.permu. cle.vnica.vbi dixi.q.vij.generaliter autē an,z quomodo teneāt facta contra legem.dixi de postu.c.fi.

¶De reliquijs z veneratione sanctorum. Rubrica.

1 ¶ Deus debet laudari in sanctis eius.
2 Argumentum a minori valet.
3 Familia episcopi, an gaudeat priuilegio eodem cum episcopo.
4 Dominus an habeat actionem pro molestia z iniuria illata fa milie sue.
5 Dominus qui habet totā iurisdictionē in quodam castro dat seu locat castrum illud quibusdam cōsulibus quibus concessit omnimodā cognitionem causarum castri z territorij, an tales poterūt dīm aut ipsius familiā ibidē delinquētes cōdemnare.

S Dominum. ¶Dignū de cele bra.mis.de homici. ficut dignum.salutare.i.saluti animarum profi
1 cies.de accu.sicut olim.in fi.de offi.ordi.ordina rij.ad fi.lib.vj. ¶†No.q Deū iubemur lauda re in sanctis ei⁹.i.laudare Dei mirabilia laudā do ea que sancti fecerūt in Dei virtute.de hoc in gl.ij.z in ea.in fi.facit eo.titu.c.ij.z in eo.titu.glorioſus.lib.vj.Et ex hoc arguit Laud.q ex laudibus impēsis familie dīs laudat sicut in vitu perijs familie dīs blasphematur,maxime si illi de familia sunt honorabiles gravitate maturi z pleni elogo.ij.q.v.habet hoc.z de hoc.j.q.j.ij.z.iij.arguit etiā Laud.q debemus velle laudari cū Deus sit laudādus:z omnis Dei actio nostra est instructio.
2 de elec.significasti.z de hoc.j.in.ij.contrario. ¶Secūdo not.de dictione,profecto.quam expone vt in glo.iij. ¶†Tertio not.de ar.a minori.de hoc in eadem gl.iij.que ex tex.arguit sic.si domi num tenemur laudare in sanctis:potius in seipso.z in hac glos. ibi,cum in cunctis.xxxvij.distinc.si in laicis.xvij.dist.c.j.lxxxj. dist.eos.C.de sac.san.eccle.auf.multomagis.z de testi.l.j.Pau. dicit q etiā potest hic esse argumētum alio modo: quia propter vnūquodq tale,z illud magis.simile de cele.miss.cum marthe. in prin.ver.si tunc igitur. Laudu.pro hoc qs dixi q si debemus laudare Deum in sanctis,fortius in seipsos inducit quia hic est ordo charitatis vt primo Deo:secūdo sibi:tertio proximo cha ritas seu amor habeatur.ex hoc arguit qs etiam cū dilectio sui met sit prior dilectione proximi debet diligens seipsum cōsequi premia que consequeretur diligendo proximum z fortius:z sic etiā penas quas consequeretur occidendo vel percutiēdo proxi mum fortius consequi si in seipsum.cōmittit enim contra chari tatis federa in seipsum.xxiij.q.v.si nō licet.de hoc.lv.dist.p totū. de cor.viti.significauit.Ex hoc dicit qs propter mutilationē sui sit irregularis. Itē propter percussionē sui si est clericus est excō municatus per cano.si quis suadente.xvij.q.iij.pro hoc.de sen. excō.contingit.j. ¶Quarto no.q quandoq iustum z honestū simul concurrūt:vt in litera ibi,dignū profecto iustū z.qñq vi detur aliter:quo casu dicit Pau.q iustū vnius partis prefertur honesto alterius.de postu.bone.ij.ad fi.dic q honestū z iustū in veritate nunq̄ separant licet quādoq apparēter aliter videat: vt in.c.bone.prealleg.erat honestas p alia parte certo respectu, nō simpliciter. ¶Quinto no.q reficimur spiritualiter ex corpo re Christi.de hoc in gl.in verbo,reficit. ¶Sexto not.q de festi ua veneratiōe dz coli memoria corporis Christi:ibi,festiue vene rationis.Et dicit Pau.qs veneratio cōsistit in hoc vt tūc abstī neat ob omni opere seruili illicito respectu Dei z orationib⁹ in tētis vacet.de sta.mona.cū ad monasterij.§.in refectorio.de ce leb.miss.cle.j. ¶Septimo no.q in festo corporis Christi debem⁹ referre gratias Deo.z dicit Bēz.q cū Christus ceteris reb⁹ sit potior:sic pre ceteris colēdus est.de cōse.dist.ij.nihil. ¶Octauo no.q papa in grauib⁹ pcedit de cōfilijs fratrū.pro hoc de re iu
b di.ad apostolice.lib.vj. ¶Nono not.de ver.precipimus[b],z hoc necessitatē importat.xiij.q.j.qs p̄cipit.de verb.sig.in his.ex hoc arguit Bēze.q sequētia importāt necessitatē.vult dicere qs ad ea de qbus in hac cle.tenemur de necessitate. ¶Op.qr hoc pe mium simile est illi.ā.de sepul.cle.dudū.z tamē alijs verbis vtit hic quā ibi:qr hic precipit cōstitutionē Urbani seruari:ibi cōsti tutionē Bonifacij innouat:z sic ob.qr de similibus debet idē iu dicari.de cōsti.trāslato.Sol.vt in gl.licet.z in ea in fi.dicit Ste pha.q aliqui tenebant eam renouatā per id qs habet in pemio sexti. ¶Secūdo opp.ad id qs dixi.ā.in.j.notabili,qs debemus velle laudari,ob.enim illi versus.Spernere mūdū,spernere nul
b lum,spernere sese,Spernere se sperni,quatuor ista beant.Sol. Laudu.q aliud in Deo qui est summe bon⁹ z laudabilis:vnde etiā seipsum laudat.xxxj.dist.tenere.secus de nobis quos coti die mala nostra perturbāt.de celeb.miss.cū marthe.§.vlti.dic q quandoq licitū est etiā se laudare.de renun.nisi.§.porro.vbi de
3 hoc.z in.o.c.tenere. ¶†Quero in eo qr dixi.ā.in.j.notabili qs
c ex laudib⁹ familie laudatur dīs,an familia episcopi[c] gaudeat eodē priuilegio cum epō.Sol.Laud.referens quosdā dicere q fic,per.l.j.C.de epi.z cle.z de offi.archid.dilecto.C.ne fil.pro pa. auf.habita.fm que iura tales non debēt affligi sicut nec episco pus pro suis rebus debet vllam exactionē sportularum sustine re:alioquin exactor reddere duplū debet,z si militat,perdit cin gulum.si est clericus:deponitur.in auf.de sanctiss.episc.§.spor tularum.col.ix.z hoc videtur placere Laud.qui dicit rationem esse.nā ex molestatione familie molestatur dominus cuius in terest habere subditos locupletes.in auf.vt iudic.fine quoquo suffra.§.cogitatio.colla.ij.z not.de dila.c.fi.Et pro hoc quod di co in seq.q.Et hoc infertur ad aliud,an scriptores[d] gaudeant
d priuilegio scholarium:in quo dicit Bertran.q actu scribentes gaudent:alij non:etiā si sint parati scribere.ff.de mili.testa.ex eo
d tempore.pro hoc qs not.de priuile.c.pe.dic verius q scriptores non cēsentur de familia scholarū,nec gaudent eorū priuilegio qs dixi de loca.c.j.in.j.q.solet tamē alicubi fieri extensio vt scri ptores gaudeāt immunitate scholarū quo ad quedā,eis enim
4 fauendū:qr sunt valde necessarij studentibus. ¶†Secūdo que ro an competit domino actio pro molestia vel iniuria irrogata sue familie.arguit Laud.qs sic.de proba.licet.in fi.In cōtrariū de priuileg.authoritate.lib.vj.Sol.qs si ex grauamine illato fa milie impedit vtilitas domini sine in seruitio personali siue rea li potest dominus agere cōtra molestantes saltē de dolo cū alia actio deficit.ff.ad munici.de iure.j.respon.C.de decur.l.genera li.de iudeis.c.ij.de appel.dilectus.vbi de hoc.pro hoc.ff.de do lo.l.j.Ad.c.authoritate.respōdet Laud.q ibi exempti cōstitue bant se vt actores principales in causis suorū hominum vt ad uersariorū conditio esset durior qui volebant exemptionē suam ad alios extendere.dic qs aliud est querere an exemptio cōces sa domino extēdatur ad subditos:z dic q non.d.c.per exēptio nem.z ratio ibi redditur.aliud est querere an pro iniuria subdi ti possit agere dominus quatenus sua interest:z dic qs fic,per
5 predicta. ¶†Tertio quero circa p̄dicta:domin⁹ habēs omni modam iurisdictionem in quodam castro suis cōsulibus quos

a ¶Quot modis. Adde glo.j.in.c. non vt apponeres.de bapt.gl.j. in.c.apostolicā. de presby.nō bap ti.gl.summe.de conse.dist.iij.

b ¶De verbo p̄ci pim⁹. Adde do. de sancto Semi nia.i.c. p̄ter hec. in.ij.col.xxxij.di.

c ¶An familia epī. Adde gl.i.c. ij.xj.q.j.z ibi Ar chi. Jnn.in.c.fi. de ver.sig.lib.vj. Do.in.c.eccleſia rū.xj.q.j. Jo. an. in.c.viti.de offic. archi.i ver.famī lie.Domi.i.c.ro mana. de pe.lib. vj.Albe.in.i.j.C. de epis.z cleri.

d ¶An scriptores. Adde Jnn. Abb.z Do.in.c. j.de loca.doct.in proe.digesto.z.in §.sed omnia.

sol de nouo creauit sub ea forma vt perpetuo sic essent, mutando singulis annis, cōcessit cognitionē omnium causarū castri z eius territorii exceptis causis feudalibus: an poterunt dñm vel eius familiā ibi delinquētes z inuētos cōdēnare: arguit Laud. q nō: q si dñs vellet abdicare dñiū, non posset: sicut nec ep̄s potest abdicare que sunt honoris ep̄alis vt visitationē, z cathedraticum. de dona. pastoralis. not. Host. in sum. de offi. ord. §. quid pertinet. sic ergo nec ordinari⁹ suā iurisdictionē. ff. de iurisd. om. iudi. z q. Item in generali sermone persona loquētis intelligitur excepta. de iureiur. petitio. ergo z per consequēs intelliguntur excepti illi de familia sine quibus status dñi non esset integer. vj. q. j. quisquis. de offic. archi. dilecto. In contrarium: nam trāsferendo ad consules videtur nihil de suo transferre, sed potius ius sui superioris. nā z si consules cum non puniāt, ab alto superiore puniētur: sic ergo vtilius est per cōsules puniri qui cū eo mitius agent tanq̄ zelantes salutē ei⁹. arg. de re iudi. ad apostolice. lib. vj. Sol. Laud. tenendo primū: q per factū suum non potuit iste dñs[a] preiudicare suo superiori. arg. de iureiur. eā te. de prescrip. si diligenti. nisi forsan isti cōsules hoc prescripsissent contra illū superiorem: qō possent. arg. de rescrip. auditis. cum ibi not. dic qō hec questio incidit in illā an quis possit iudicaria seipso vel ab eius inferiore, vel per ei⁹ statuta puniri. de quo in regula, cui licet. lib. vj. z dixi de maio. z obed. cū inferior. de rap. c. j. de cōsti. c. ij. li. vj. ¶ Quarto quero in eo q̄ hic dicit de sacramento corporis Christi quare fuerunt instituta[b] sacramenta ecclesiastica, cū absq̄ ipsis Deus posset dare vitā eternam. Sol. ℳatth. q propter tres causas. primo propter humiliationem. secundo propter eruditionē. tertio ꝓpter exercitiū. Humiliatio est q humiliamur reb⁹ insensibilib⁹. Eruditio q per id qō foris agitur, erudimur ad intelligendū aliquid interius. Exercitatio est in ipsa receptione. ꝓo hoc de cōse. dist. v. nunq̄. de renū. nisi. §. verū. de hoc in. iij. sen. in prin. z dixi de sacra. non ite. in rubri.

Ver. Urbanus. Not. singulariter qō papa quandoq̄ ꝑlatos eius vocat fratres. z hoc colligitur hic referēdo verbū fratribus, ad id qō sequitur ibi, z alīs ecclesiarum prelatis. ꝓo hoc quia clausula concernit omnia sequentia. de appel. secundo requiris. q tamen ob. ad hoc de crimi. fal. quam grauī. dic qō verbum, fratribus. non cōcernit nisi episcopos z superiores. debet enim clausula generalis restringi vt non contineat illicita. de dona. cum dilecti. z quod ibi dixi. z in. d. c. secundo requiris.

☞ Sacramentum corporis Christi est summum bonum.

Sacramentum istud quare saluator instituit.

Sacramētū altaris quot z que requirit vt sit verū sacramentū.

Ver. Transiturus. Hic est secunda scōe in qua vt dicit gl. primo ponit prosa cui⁹ exordiū vt dicit eadē gl. durat vsq̄ ibi, licet igitur. Sed q prolixum est diuidet: q primo narrat qñ instituerit saluator noster sacramentum corporis z sanguinis sui. secūdo que verba tunc dixit: z quare instituit: ibi, in institutione. tertio ponit effect⁹ huius sacramēti z eius laus multiplex: ibi, hoc est. Et illa pars subdiuiditur vt ibi, de hoc mundo. in quo non erat eius regnum. Joā. ix. Not. de institutione huius sacramenti facta tempore instantis passionis Christi in memoriam mortis sue. Et dicit Laudu. qō instituit saluator hoc in vltimo, quia que in nouissimis fiunt fortius in memoria cōseruantur. arg. C. ne de sta. defun. si mater. Hinc est illud: que vltimo dicūtur melius memorie commendantur. de conse. dist. ij. liquido. z labilis est memoria humana. C. de vete. iur. enucle. l. ij. §. sed quia. Ideo fuit prouidendum de hoc. j. q. j. ¶ † Secundo not. q̄ sacramentum corporis Christi est summū bonū. de hoc. j. in primo contrario. z dicitur sacramētū, q sub tegimēto corporalīū rerū diuina virt⁹ veri corporis z sanguinis operat effectū. j. q. j. multi. de cōsecra. dist. ij. ego berengarius. de celeb. mis. cum marthe. ver. distinguendum. Stepha. ¶ Tertio not. q̄ saluator corpus z sanguinem dedit discipulis in cibum z potū. debet enim ad literā ibi, tribuēdo. suppleri apostolis. Et dicit Laud. qō tunc tribuit eis tanq̄ simplicibus laicis: quia nullū ordinē seu gradum adhuc habebāt. z de hac receptione. l. di. accedēs. ibi, inter laicos cōmunionē z c. postea vero eadē hora Christ⁹ ordinauit eos in presbyteros dū dixit: hoc facite z c. s. tanq̄ ꝑsbyteri. z de hoc in ver. seq. q. j. ¶ Quarto no. q̄ cum sumimus corpus Christi mortem dñi annūciamus. de hoc in glos. in verbo, annunciamus. z in ea. in fi. de cōse. di. ij. in Christo semel. z. c. corpus. z. c. iteratur. ¶ Oppo. in eo qō in. ij. notabili dixi q̄ sacramētum eucharistie est summū. z sic videtur qō sit maius alīs sacramentis. ꝓo hoc qō not. de appel. ex ratione. de illis verbis, summa ope. z sic obq̄ baptismus est maior. de sum. trini. c. j. in. §. fi. Sol. Laud. z Benz. q̄ sacramentū eucharistie est summū quātum ad esse. de consec. dist. ij. nihil. vbi de hoc. sed quo ad effectum magis sumus est baptismus, vt in cōtrario. sed chrisma est maius sacramentum quo ad maioritatē ministri: q non potest conferri nisi ab epō, matrimoniū vero est maius quo ad significatū: q̄ designat cōiunctionē Christi z ecclesie. de biga. debitū. versus. ℳaioꝛ in effectu baptismus: corpus in esse. Coniugū signo: maioꝛ chrisma ministro. ¶ Secūdo oppo. in eo q̄ dicit q̄ corpus Christi tradidit saluator in cibū: z sanguinē in poculū: z sic videtur q̄ alia fit trāssubstantiatio corporis, alia sanguinis. z q̄ corpus z sanguis sint distincta cum tamē nō possit esse corpus sine sanguine, nec ecōuerso. de cōse. di. ij. cōperimus. Sol. vt in gl. facit. que de hoc remittit.]Bau. dicit qō licet sanguis traditꝰ in poculum, traditur nihilominus in cibūq̄ vt p̄dixi non est corpus sine sanguine: nec ecōuerso: vt no. in. d. c. cōperimus. Item nec sine deitate scōm quosdā, vt not. ea. dist. quid est Christū: q̄ ibi est deitas per concomitantiā. de eo autē qō glo. remittit an fit alia trāssubstātiatio corporis, z alia sanguinis. gl. in. c. quia corpus. allegato in gl. tenet q̄ sic: dicēs qō per illa verba, hoc est corpus meū. panis transsubstātiatur in corpus: z ibi non est sanguis per transsubstantiationem, sed per mistionem, z per illa verba, hic est sanguis z c. transsubstātiatur vinum in sanguinem z ibi similiter nō est corpus per trāssubstantiationē, sed per mistionē. z de hoc in. d. c. per Archi. ¶ † Quero quare saluator instituit hoc sacramētū sumpta cena. gl. remittit.]Bau. dicit qō hoc fecit vt finito veteri pascha legalia finē haberēt. Itē vt vehemētius discipuli memorie cōmēdarent de hoc. §. in. j. notabili. non autē hoc fecit vt nos pransi illud sumamus. de conse. dist. ij. liquido. Laud. dicit q̄ hoc fuit triplici ratione. primo vt deficiēte corporali presentia dimitteret saluator discipulis suū corpus in signū magne dilectiōis: vt hic. scōo qr sacramētū hoc est ꝓprium memoriale sue passionis. debet ergo institui passione imminēte. de cōse. di. ij. semel. tertio vt tanq̄ vltimū recētiori memorie traderet. de conse. dist. ij. liquido. ꝓ hoc vltimo q̄ dixi in. j. nota. Et simile inducit Laud. de doctorib⁹ z aduocatis q meliores ponūt rationes in fi. z quo ad id qō proxime dixi q̄ non debemus hoc sacramētū sumere pransi, dicit Laudu. q̄ regulariter nō est malū exercere sacramēta vel officium diuinū dicere post comestionē. fallit in missa ꝓpter sacramēti reuerētiā. d. c. liquido. z. c. tribus. de celeb. mis. ex parte. Itē fallit in matutinis z alīs horis q debēt dici a ieiunis. de cele. mis. c. j. Cōpletorīū autē nō oportet dici a ieiuno nec post ipsum oportet ieiunium seruari vsq̄ ad missam diei sequentis. qō tamen aliqui obseruāt, qui si sunt in crastino missam celebraturi post cōpletorium nihil sumūt: quoꝛum deuotionē nō reprobat Laud. sed necessitatē non laudat: dūtamen alīs sint digesti etiā si nihil tota nocte dormierint. de cōse. dist. j. sacramēta. ¶ † Secundo quero quot requirunt[c] in sacramento altaris. Sol.]Bau. q̄ tria, scilz panis, vinū, z aqua. de cōse. dist. ij. panis. z. c. nō oportet. z. c. in sacramēto. z not. ea. dist. in sum. z panis debet esse triticeus. z valet etiā si triticū natū sit de lolio: q nō inspicimus quid fuerit sed quid sit. lvj. di. vndecūq̄. secus si ex frumēto nascitur lolium: q mutat naturā z definit esse frumentū: vt no. in. d. c. sacramēto. Itē alia farina nō debet misceri: qō si fiat, nō transsubstātiat fm Jo. z Hug. refert tñ]Bau. theologos dicere q̄ possibile est q̄ vtrūq̄ premissorū in actualitate propꝛie nature manet ita q̄ in actu est vera natura frumēti z vera hordei vel alterius licet forte sensus nō posset eas distinguere: z sic sola farina frumēti est materia sacramēti, z nō alia. Ex hoc dicit]Bau. q̄ si mistura est talis ꝑ quā tollit natura frumenti non fiet transsubstātiatio: q̄ sublata est materia sacramēti: z sic si magna est quātitas farine hordei: z modica frumenti, ita q̄ frumētū assumat materiā hordei deficit materia sacramēti: si autē admistū nō intantū abūdat z corrūpat z in suā naturā cōuertat frumentū: tūc ex vtroq̄ efficit quoddā tertiū mistū z ꝑ cōsequēs desinit etiā ibi esse materia sacri. Itē pans non dꝛ esse de fermēto: al's nō cōficit: vt no. eo. ti. c. fi. in gl. ij. Theologi tñ cōtra: nā azimatio z fermētatio nō distinguūt panē substātialiter cū sint accidētia panis sicut homo nou⁹ ante peccatū nō efficit alter inueteratus ex fermēto peccati: sed substātialiter idē esset hoc tenet Benz. lz fieri non debeat: q̄ de fermēto facilius cadit mica q̄ de azimo. z q̄ credere debem⁹ Christū hoc fecisse in azimis cū in domibus iudeoꝛū nō esset fermētū, fm]Bau. z hoc vltimū tenui in. d. c. fi. in. ij. q. ¶ Tertio q̄ro si panis fit de aqua rosacea vel alia artificiali. quidā vt refert]Bau. dicūt q̄ cōficit potestq̄ aqua nō remanet in pane: alī cōtra z pbabili⁹ fm Tho. q̄ partes principales panis qui est substātia vnius sacramenti sunt aqua naturalis z farina frumēti, qō etiā tenet ℳatheus.

☞ Christus, an ordinauerit apostolos per illa verba, hoc facite in meam commemorationem.

Fugiens ad corpus Christi, an gaudeat securitate.

Sacramentum corporis Christi est commemoratio nostre redemptionis.

Et per hoc sacramentum retrahimur a malis.

Christum etiā post passionem manfit cū apostolis per gratiam.

Conuerſio

---

a ¶ Nō potuit iste dñs. Adde card. in cle. j. in. ij. oppo. de excess. ꝓla. Jo. de imo. in c. ꝓsbyteri. de penis. Archi. in. c. in primis. ij. qō. j.

b Abb. in. c. postulasti. in. vj. col. de fo. cōpe. domi. in c. authoritate. in §. fi. de priuil. lib. vj. Bal. in. c. j. in §. iniuria. de pa. iur. fir. in vsi. feu.

b ¶ Quare fuerūt instituta. Adde gl. de conse. dist. ij. institutio. Jo. an. in rubri. de sacra. non ite.

c ¶ Quot requirunt. Adde diffuse per do. in. c. cū marthe. de celeb. missa.

1 2 3

c

6 Cõuersio panis z vini in verũ corp⁹ Christi,an fuerit passibilis.
7 Substantia panis z vini quid sit.
8 Corpus Christi cum toties sumatur,quare non consumitur.
9 Corpus Christi an frangatur sub hostia.
10 Deus si faciat miraculose q̃ sacramentum altaris appareat in altari vt sanguis z caro humana,an sit sumendum.
11 Sequaces apostolorum qui sunt.

Ver.In institutione. ¶Vide eterne. de conse.dist.ij. cũ omnem.in prin.z.c.species.in fi.z quãdoq; corporalis.de pe. z remis.omnis.z.c.seq. ℙau.Christus enim est anime humane vita.de peni.dist.i.§.anteq̃.Benze.¶Not.de verbis que dixit saluator in institutione huius sacramẽti:ibi,hoc facite in meam commemorationem.z de hoc in glos.in verbo,apostolis.z in ea ibi,in Christo semel.vbi dicit Joan.quosdam dicere qs per hec verba Christus ordinauit apostolos.z de hoc etiam.lxxvj.dist.
1 quod die.qs dic vt in seq.q. ¶†Quero an sit verum qs proxime dixi,qs Christus ordinauerit apostolos per illa verba,hoc facite in meam commemorationẽ.Laud.dicit q̃ ex istis verbis sumpserunt potestatem conficiendi vt presbyteri.z idem.§.ver. proxi.in verbo.tribuendo.latius hoc prosequitur dicens id qs dixi in ij.not.Et vltra hoc dicit q̃ hoc verũ est qs fuerunt ordinati in sacerdotes per illa verba quãtum ad effectum primũ caracteris.ideſt quo ad conficiendum verũ corpus,vt predixi:sed quantũ ad secundum effectum.s.ad absoluendũ in foro penitentie a peccatis:q̃ ad solos presbyteros spectat.de peni.di.i.multiplex.fecit eos presbyteros post resurrectionem cũ dixit,accipite spiritũsanctũ quoꝝ remiseritis peccata ꝛc.Jo.xxi.z.xxiij.q. j.§.si autem.deinde ordinauit eos in episcopos die pente.dum misit eis spiritũsanctũ in linguis ignis.lxxv.distinc.ordinationes.de consecra.distin.i.nocte.apostoli vero tunc demum incepũt vti ministerio consecrationis quando discipulos septuaginta duos ordinauerunt in presbyteros rogantes dominum messis vt mitteret operarios in vineam suam.xxi.distinc.in nouo.sed tunc propter exuberantiam spiritussancti qua vigebant non curabãt de aliqua forma ad instar electionis que fit per inspirationem.de elec.quia propter.sed postea inceperunt certam formã seruare,cũ ℙaulũ z Barnabam ordinauerunt in episcopos imponendo eis manus.lxxv.distinct.quod die.Item cum Jacobum fratrem domini consecrarunt.lxvj.distin.porro.vbi de hoc.¶Secundo quero in eo qs dicit quod in hoc sacramẽto sunt mirabilia immutata,que sint hec mirabilia.Solu.vt in gl.q̃ optauit ibi,z nunc aliter.vsq; ad fi.z dicit Laud.z Benz. z Matth.q̃ mirabilia sunt immutata:quia in veteri testamento dabantur z promittebantur temporalia:nunc dantur z promittuntur spiritualia.de bap.maiores.Item quia patres antiqui pascebãtur manna z mortui sunt:nos vero pascimur pane vite immortali qui de celo descendit.de conse.dist.ij.reuera.vbi de his mirabilibus.z in hac glos.ibi psalmista.ℙsalmo.cxxvj.
2 nisi dominus.z dist.ij.esca.z.c.iudas.¶†Tertio quero an hoc
8 sacramentum cum sit ita mirabile habeat priuilegiũ vt fugiens ad corpus Christi[a] gaudeat immunitate.Sol. ℙau.arguit qs hic,ex hac litera que dicit in hoc sacramẽto signa innouata vult dicere q̃ cum sit admirabile,vt in litera dicitur,debet gaudere immunitate qua gaudet ecclesia in qua cessant hec mirabilia. de quibus hic in glos.qs optauit.z hoc tenet Hosti.eo.tit.sane. vbi de hoc dixi in.xij.q.vbi tenui cum Hostien.propter reueren tiam tanti sacramenti.licet multi contra.

Ver.Hoc est memoriale. ¶Hec est tertia pars exordij,vt dixi.§.ver.transiturus. Et quia,vt ibi dixi, hic ponitur effectus z laus multiplex huius sacramẽti,ideo potest subdiuidi in quinq; secũda ibi,hec est cõmemoratio.tertia ibi,o diuini.quarta,o singularis. quinta,o excellẽtissimũ.ℙosent z alie particule signant.alie nãq;.i.aliorũ sanctorũ z rerum omnium preteritarum a nobis absentium recolimus mortuã. vnde legitur:O mors ero mors tua morsus tu⁹ ero inferne cruciis.concor.de sum.trini.cle.vnica.in prin.vbi de hoc affixum tẽ
3 pore passionis.de consecra.distin.ij.quia passus salutis eterne. ¶†Ho.quod in hoc sacramento fit rememoratio nostre redemptionis.concordantie in gl.in verbo,memoriã.Et dicit Laud. q̃ ideo in pascha hoc fit ad representãdum qs olim factum est. vult dicere q̃ tũc sumimus eucharistiã ad talem representationem.de conse.distin.ij.semel.Et quia cotidie peccamus:z sic cõtinua medicina egemus.e.di.si quotiescũq;.ideo debemus hoc facere cotidie:z si nõ de facto,tamen effectu.e.dist.quid est.z.c. vt quid.de facto autem sepe non facimus:quia licet cotidie cõmunicare non sit laudandum vel vituperandum:multoties tamen expedit abstinere ex causa etiam sine culpa.vj.dist.testamẽtum.de peni.z remis.omnis.no.de preben.significatum.sed debemus cauere ne hoc accidat ex nostra culpa.ea.dist.si quis in-
4 trat.¶†Secũdo no.q̃ per hoc sacramẽtum retrahimur a malo.de conse.dist.ij.cũ omne.z.c.quoties.z.c.triforme.z.c.cibus. q̃ dicit Laud.pcedere,dũtamen quando hoc sumimus simus absq; mortali.debemus enim nos probare an simus sine peccato ale iudicium nobis manducamus z bibimus.de conse.dist. ij.qui absq; sceleratе.cũ.c.seq.venialia vero delet hoc sacramentum.ea.dist.cum omne.non autem mortalia.z ideo baptismus hoc respectu dicitur maius sacramentum:quia mortalia tollit. xxxij.dist.§.verum.de peni.dist.vij.nullus expectet.z hoc respectu etiam verbum Dei deducens quem ad compunctionem di
5 citur non minus q̃ corpus Christi.j.q.j.interrogo.¶†Tertio not.qs saluator etiam post passionem remanfit cum apostolis: ibi,vobiscum sum.z intelligit ℙau.per gratiam.ℳatth.xviij. vbicunq; duo vel tres congregati fuerint in nomine meo,ibi sum in medio eorũ.xx.dist.de quibus.j.q.j.cum scriptura.xxiij. q.j.alienus.In altari autem est presentia corporali pro hoc litera ibi,z esset cum eis etiã presentia corporali.que litera facit cõtra dictum ℙau.quia videtur velle litera qs semper fuit saluator cũ apostolis etiã presentia corporali:sed intellige modo predicto quãdo,scilz cõsecrabant eucharistiã,al's erat cũ eis tantũ per gratiã,vt predixi.z dicit Laud.q̃ licet Deus sit vbiq;:hoc est verũ porẽtialiter,sed corporaliter seu realiter est tantũ in celo seu in hostia.z de hoc.j.q.iij.in fi.¶Op.in eo q̃ dicit ex passione Christi mortẽ nostrã mortuã fuisse per hoc enim sequeretur q̃ facti essemus immortales,qs constat falsum esse.Solu.metu contrarij gl.in verbo,nostram.subaudit eternam.Et vult dicere qs mors eterna ad quã damnati eramus ex peccato primoꝝ parẽtum fuit sublata per Christi passionẽ.¶Secundo opp.ad hoc quia etiã post passionẽ multi dãnantur.de sum.tri.c.i.ver. venturus.soluit ℙau.qs mortua est mors eterna in habẽtibus fidem z charitatem.d.c.j.¶Quero in eo qs dicit q̃ in eucharistia Christus est presens.sed sub alia forma,quare hoc fuerit institutũ,gl.z quare.remittit.Laud.soluit formando plures questiones vsq; ad.ix.q.Et exponit sub alia forma,id est sub alijs dimensionibus z mensuris q̃ fuerit in cruce sed eiusdẽ substantie seu essentie:vt hic in litera.z de hoc.j.q.iij.dicit ℳatth.q̃ ideo sub figura panis z vini fit:quia non habemus in vsu carnẽ crudam comedere z sanguinem bibere.de conse.dist.ij.quid sit sanguis.z de hoc.j.q.ix.
6 ¶†Secũdo quero an conuersio que fit in hoc sacramento fit passibilis in eo q̃ panis conuertitur in verũ corpus,z vinum in verum sanguinẽ.Sol.Laud.notãdo qs triplex est agens.quoddam artificiale.z hoc semper presupponit materiã.aliud naturale:z licet hoc semper possit denudare ma- a
teriam vna specie z inducere aliam,prima tamen materia semper manet.Item licet duo predicta agentia possint spoliare materiam vna forma z aliã inducere:vnam tamẽ rem non possunt in aliã mutare.tertiũ est agens super naturale:z hoc ex potestate absoluta producit totum etiam de nihilo: ideo in agendo nõ eget materia seu alia re.fortius ergo potest vnã rem totã in aliã transsubstãtiare:quia maius est de nihilo aliquid facere q̃ vnã rem totã in aliam transsubstantiare:idcirco licet conuersio realis sit impossibilis agenti artificiali vel naturali.arg.insti.de re. diui.§.cum ex alieno.possibilis tamẽ est super naturali.de sum. tri.c.j.in princ.¶Tertio quero quid sit de substãtia panis z vini.Sol.Laud.referẽs tres opi.primi dicunt q̃ subiectum annihilatur.aliꝰ q̃ remanet in hostia cum corpore.tertiꝰ q̃ conuertit in corpus:quia licet verba successiue proferant̃,vno tamẽ instãti cõuertitur panis diuinitus,z super naturaliter eius substantia omnino cõuersa z mutata in veram substãtiam corporis nihil remanet de substãtia panis.de cõsec.dist.ij.quia corpus.z.c. ante.z hec cõmuniter tenetur. ¶†Quarto quero an quantus
7 fuit saluator[b] in cruce tantus sit in hostia.fol.Laud.premittẽdo
b aliqua.dicit enim q̃ substãtia panis non cõuertitur in quãtitatem corporis,nec in aliud accidens sed solũ in substãtiam.dicit etiã q̃ inter omnia predicamenta substãtia est nobilissimũ:z sub b
stat omnibus alijs,z sustentat,z est substantia ipsa quasi ipsum quid rei.dicit etiam q̃ substantia non est quid diuisibile nisi mediante adherẽtia:nec est quid visibile nisi mediante qualitate.vn de subtracta quantitate nõ potest diuidi:nec subtracta qualitate videri.dicit etiam q̃ Deus pepigit z ordinauit cum verbis z elementis quod verbo appposito ad elementum fieret sacramentum.j.q.j.detrahe.voluit enim q̃ vbicũq; presbyter presente pane dicet hec verba.Hoc est corpus meum.panis conuertitur in corpus.de consec.distinc.ij.panis.Et in hoc videtur Laud.per c
dictionem vbicunq;[c],sentire opi.Inno.de qua de elec.quod sicut q̃ sacerdos etiam non celebrans missam dicens illa verba, c
conficiat.cuius contrarium communiter tenetur,vt ibi dixi.dicit etiam Laud.qs aliter est corpus in celo,aliter in hostia,licet sit vbiq; totus:sed in celo est substantia mediantibus dimẽsionibus propijs,id est propria quantitate seu mẽsura,id est talis qualis fuit in cruce licet i celo sit in corpore glorificato:in hostia

¶At fugiẽs ad corpus Christi. Adde ō ista materia varie sunt opinio.iter doc. gl.j.in.c. quesitũ. xiij.q. ij.tenet qs nõ,z eã sequitur Lud. Roma. in suis singularib⁹ singul.cccxxxj.et ibi dicit Lud.roma.qs hãc.q.habuit de facto i ciuitate vbini.sed cõtra dictã gl.cõmuniter tenet academia canonistalis.z ꝓmo ho. in.c.sane.de cele. missa.

¶An quantus fuit saluator.ade gl.j.in.c.dum frãgit hostia.de cõse.dist.ij.z glo. in verbo,frangi. in.c.ego berẽgarius.ea.dist.

¶Per dictionẽ vbicunq;.Adde gl.in.c.abolẽde. de sepul.z ibi per Hosti.z doc.Jo. an.in.c.vbicũq;. de pen.lib.vj.in nouella.

vero est tota substantia nō mediātibus dimensionibus suis: sed quātitas ꝛ qualitas ꝛ alia accidentia ibi sunt ex naturali concomitātia, ita qꝫ substātia ibi dominatur, ꝛ accidēt̄ia omnino accedunt: ꝛ sic cū substātia omnino sit indiuisibilis ꝛ inuisibilis, ꝙ cōsequēs ꝛ accidēt̄ia, secus in alijs rebus in quibus substātia se regulat ꝑm sua accidēt̄ia: quia mediāte quātitate diuidit̄, ꝛ mediāte qualitate videt̄. dicit etiā Laud. qꝫ diuinitas verbi replet totū mundū: vnde nō est mirū si supernaturaliter substantiā panis conuertat in corpus suū. Jtē vbi vult ꝛ in tot locis quot voluerit, ꝛ toties ꝛ quoties. de conse. dist. ij. quid sit sanguis. vbi dicitur ꝙ sicut diuinitus verbū Dei vita est que totū implet mundum: ita licet in multis locis ꝛ innumerabilibus diebus illius corpus cōsecret̄: nō sunt tamē multa corpora Christi, nec multi calices, sed vnū corpus ꝛ vnus sanguis cū illo ꝙ sumpsit de vtero virginis ꝛ qꝫ dedit apostolis. ꝛ sequitur ibi, diuinitas enim verbi cōplet illud ꝙ vbiꝫ est ꝛ cōiūgit ac facit vt sicut ipsa vna est, ita corpus Christi ꝛ vnum corpus sit in vnitate. Ex hoc dicit Laud. ꝙ cum ipsa diuinitas sit vbiꝫ, possibile est substantiā panis que est hic in corpus cōuerti, sic ꝙ vnū corpus nō fuerit augmētatum seu diminutū ex hoc. ꝛ idē de pane qui est alibi. ꝛ sic quoties inuenitur panis ꝛ verbū sacerdotis ꝛ intētio cōsecrādi ꝛ totū cōiungitur toties fit hoc sacramētū: qꝛ sic Deus pepigit cū his rebus, vt predixi: ꝛ voluit qꝫ hec verba haberēt hāc vim: sicut ꝛ illa verba habēt vim suam, ꝛ sic de rebus etiā per se: sicut etiā artificiose lapis transit in aurū ꝛ in similibus, ꝑm Laud. qꝫ simile est valde largū. vnde etiā Laud. dicit ꝙ he actiones differunt. dicit etiā ꝙ substātia panis cōuertit̄ in carne in stomacho, sed aliter ꝛ aliter, vt dictū est. concludit ex premissis ꝙ his bene pensatis ad p̄missam questionē, ꝛ omnes similes potest de facili rñderi. Et in hoc dicit ꝙ Deus est multipliciter in loco: qꝫ dixi s. in. ij. not. sed hic formalius loquit̄ Laud. ideo adhuc hic resumo. Dic ergo ꝙ multipliciter Deus est in loco. vno modo potētialiter: ꝛ sic est vbiꝫ. alio modo gratiose: ꝛ sic est in p̄destinatis sic qꝫ nō in prescitis. tertio modo corporaliter: ꝛ hoc duob⁹ modis. vno modo sub ꝓp̄ijs dimēsionibus ꝛ mēsuris. ꝛ hoc modo est in celo talis ꝛ tātus quantus fuit in cruce. alio modo ibi sunt eius dimēsiones mediāte substātia, vt dixi. s. e. q. ꝛ hoc modo est in qualibet hostia integer ꝛ totus: sed hostia est ibi sub quantitate ꝛ sub ꝓp̄ijs suis dimēsionibus. ipsas ergo dimēsiones hostie substātia corporis nō excedit. ꝛ ex hoc patet solutio questionis, ꝛ qꝫ sit possibile ꝙ Christus sit totus in celo ꝛ totus in qualibet hostia. inducit Laudu. qꝛ sicut patet ex his q̄ dicta sunt. s. ea. q. diuinitas Dei totū mūdū replet: ꝛ ideo possibile est sibi qꝫ cōuertet hūc panē in corpus suū totū, ꝛ aliū panē eodē modo: ꝛ sic in infinitū, nō qꝫ corpus conuertat̄ in panē, sed panis in corpus: qꝛ deus ita pepigit ꝛ ordinauit. ¶ †Quinto quero quare nō consumit̄ ex quo toties sumit̄. Sol. Laud. dicēs solutionē ex premissis patere. nā quoties panis ꝛ verbū sacerdotis ꝛ intētio inueniunt̄ simul: toties fit trāssubstātiatio: qꝛ panis trāsit in corpus, nec augmētū nec diminutionē corporis prestat: vt dictū est s. q. ꝓxi. cessante em̄ materia panis cessabit ꝛ corpus. ¶ Sexto q̄ro quātus est Christ⁹ in celo. Sol. Laud. qꝫ tātus quātus fuit in cruce. ꝛ hoc etiā dictū est. s. q. iij. ¶ Septimo q̄ro quātus est Christ⁹ in hostia. Laud. querit, ꝛ hoc etiā dictū est. s. q. iij. dicit etiā Laud. ꝙ sic querēdo male querit̄ cū quātitas ꝛ alia accidētia ꝓp̄ria naturā amiserint, sic ꝙ sunt in sacramēto mediāte substātia ꝛ nō ecōuerso. ipsum enim corpus nō est punctabile. i. non diuisibile nec locū occupat ꝛ hoc propter naturā substātie dominantis q̄ nō occupat locū nec punctatur. ex quo sequit̄ ꝙ totus Christus est sub qualibet parte hostie sicut sub tota. Exēplū in speculo, quo fracto apparet tota imago hominis sub qualibet parte sicut sub toto. Et in animalib⁹ anulosis, sicut sunt anguille: qꝛ si diuidunt̄, ita se mouet cauda sicut caput. nā in quocūqꝫ loco est vna pars corporis diuini est ꝛ alia. ꝛ ita erit in corpore glorificato. Sed nō bene dicit̄ tantus est in sacramēto seu in hostia cū quātitas sit in hostia sic omnino separata, ꝛ alia substantialia corporis: vnde ipsum non potest limitare nec mēsurare: ꝛ ita est totus sub artissimis specieb⁹. i. in parua hostia sicut in magna. de cōse. dist. iij. dūtamē frāgitur. ¶ †Octauo quero an corpus Christi frangat̄ sub hostia. videt̄ ꝙ sic. de cōse. dist. ij. ego berengarius. vbi dicit ꝙ manib⁹ tractat̄ ꝛ frangit̄ ꝛ fidelū dentibus atterit̄. Laud. cōtra qꝛ cū sint ibi accidētia mediāte substantia non diuidit̄ nec frangit̄ corpus, cū sit substātia indiuisibilis, vt dixi. s. q. iij. ꝛ. vij. Ad. c. ego berengarius. dic qꝫ intelligit̄ de speciebus panis ꝛ vini que atteruntur ꝛ frāguntur. ¶ †Nono quero circa id qꝫ dixi. s. q. j. pone ꝙ Deus faciat miraculose ꝙ appareat sanguis in altari, vel caro humana: an hoc sacrificiū erit sumendū. videtur ꝙ sic. arg. eo. tit. ex parte. ibi, postq̄ totum acceperit eucharistie sacramentū. ꝛ de cōse. dist. ij. cōperimus. ꝛ hoc quidā cōceduntsed Laud. dicit ꝙ nō est sumendū. de cōse. dist. ij. de hac. ꝛ hoc videt̄ tenere Matth. ꝛ est verius. ¶ †Deci mo quero in eo qꝫ dicit de sequacib⁹ apostolorū qui sunt sequaces. gl. in verb. sequacibus. dicit qꝫ hi qui sequuntur per fidem. qui autem sint successores apostolorum. glos. remittit.

☞ Effusio lachrymarum, an ꝛ quando sit commendabilis.

Ver. Hec est cōmemoratio.

¶ Ro. ꝙ in hoc sacramento recolimus passionem dominicam. nam in fractione hostie ꝛ calicis effusione in ore fidelium nihil aliud est ꝙ corpus domini in cruce immolari. de cōse. dist. ij. dū frangitur. ꝛ c. dupliciter. ꝛ c. qꝛ morte. ¶ †Opp. quia cōmēdat effusio lachrymarū, cū tamen alibi reprobet̄. C. de fal. l. vbi. ff. de offi. presi. l. obseruādū. xxiij. q. iij. est iniusta. Sol. Pau. qꝫ hic loquitur de lachrymis puenientibus ex letitia ꝛ pietate. vult dicere ꝙ iste cōmendant̄. cōtraria vero loquunt̄ de iudice qui debet a lachrymis abstinere: nec per eas moueri. p̄sequit̄ autē Pau. dicens ꝙ etiā qñqꝫ effunduntur lachryme ex dolore. vnde August. durus est cuius mētis dolorē oculi carnis nequeunt declarare. de peni. dist. iij. sunt plures. ꝛ hoc patet ex descriptione. nā luctus est gratia vehemēter dolēdi de malo ꝙ accidit, vel bono qꝫ deficit. vnde Grego. in moralibus. Nisi in reatu culpe qua nos liganimus misericorditer dimittant̄ perfecte flere nō possumus. gl. super Matth. v. dicit ꝙ luctus due sunt species, vna q̄ ꝙ peccatis ꝓp̄rijs vel alienis. alia pro desyderio celestis patrie. dicit etiā Pau. qꝫ potest generalius dici qꝫ est luctus malus ꝛ cupiditas. de quo dicit̄: Ploraū lachrymis amissa pecunia veris. Jtē deceptionis ꝛ inordinate passiōis. xij. q. ij. §. lugere. ꝛ. c. quā prepostertū. Et Seneca de negligētibus facere debito tēpore dicit qꝫ tunc lachryme nihil profuture cadūt. Est etiā luctus bonus: ꝛ hic triplex cōpūctionis. Psal. Lauabo per singulas noctes lectū meum. Jtem cōpassionis. Job. xxx. flebam super eū qui afflictus erat. ꝛ Eccle. xxij. super mortuū ploza. Jtē deuotiōis: vt hic, vt in Psal. Sitiuit anima mea ad Deū fontē viuū quando veniam ꝛ apparebo ante faciē domini. Fuerūt mihi lachryme mee panes die ac nocte. Thobi. xj. Fleuerunt ambo cū gaudio simul. ¶ Secūdo opp. in eo qꝫ dicit ꝙ in hoc sacramento habemus letitiā ꝛ lachrymas. ꝛ sic videtur eadem res pare contrarios effectus penā ꝛ premium. contra id de bap. mala res. versi. preterea. lvij. dist. si quis. de iuretur. intellecto. ff. de sol. qui sic soluit. ꝛ. l. qui hominē. Sol. Pau. ꝙ hic loquit̄ de lachrymis letitie. idē Laudu. dicēs ꝙ lachryme hic tendūt ad vnū effectum cū gaudio, scilicet ad compunctionē deuotā: quia igit̄ affligitur corpus vt letetur animus: ꝛ quia etiam plures sunt qui frequēter pro gaudio lachrymas fundūt citius q̄ pro ira: dicit tamē Laud. ꝙ quandoqꝫ vna res operatur cōtrarios effectus. de iuretur. debitores. vbi vna solutio parit obligationem ꝛ liberationem. sed dic quod illud est diuerso respectu.

1 ☞ Pietas immensa est in Deo ꝛ superabūdātia bonitatis.
2 Homo dominatur omnibus rebus.
3 Spiritus celestes administrant hominibus.

Ver. O diuini.

¶ Not. ꝙ hic commendatur immēsitas amoris. cōcordat de sum. tri. firmiter. ¶ †Secundo not. ꝙ in Deo est superabundantia pietatis. nam quēcunqꝫ contritum recipit. de peni. dist. iij. talis. ꝛ dicit Pau. ꝙ superabundantia denotat excessum qui conuenit vni soli. ff. de verbo. oblig. vbi ꝛc. ¶ Tertio not. de affluentia diuine largitatis. omnem enim animam saturauit bonis. de peni. dist. iij. adhuc instant. vltra mediū. ꝛ abundantiam benedictionis ꝛ omnū coplarum tribuit. xvj. q. j. reuertimini. ꝛ q. vij. malores. ¶ †Quarto not. ꝙ homo dominatur omnibus rebus. qꝫ intellige de istis inferioribus. nam ꝛ natura naturās, scilicet Deus omnes res ꝛ earū fructus fecit gratia hominis. insti. de re. diui. §. partus. ff. de vsur. in pecudū. homo est dignissima creaturarū, ꝛ factus est ad Dei similitudinē. ff. de edili. edi. iustissime. ¶ †Quinto not. ꝙ spiritus celestes administrant hominibus. qꝫ intelligit Pau. quo ad predestinatos. de cōse. dist. ij. hoc. de peni. distin. iij. si ex bono. ꝛ. §. sicut itaqꝫ. ꝛ dicit canon in hora immolationis ad vocē sacerdotis aperiri celos. ꝛ in illo Jesu Christi ministerio choros angelorum adesse. de consecra. dist. ij. quid sit sanguis. Jtem administrant angeli hominibus procurādo saluationem eorum. vnde dicitur ꝙ quelibet anima fidelis habet suum angelum custodem. Versus. Angele qui meus es custos pietate superna, Me tibi cōmissum seruа, defende, guberna.

1 ☞ Donum ꝛ munus qualiter differunt.
2 Sacramētum corporis Christi laudatur: qꝛ summe impinguat.
3 Mereri quis magis videatur: an qui facit ex mera voluntate, an qui ex officio vel necessitate.
4 Sacramentum corporis Christi sumptum, an descendat in stomachum.

Ver. O singularis.

¶ Ro. ꝙ hic laudatur p̄digalitas. alibi reprobatur.

reprobatur.de cõsue.c.penul.z vt dicit ℙau.prodigalitas hic ostendit nimium amorem z dilectionem.exponit autem Benz. prodiga.id est effusa.¶Secũdo no.q̃ in hoc sacramento Christus tribuit seipsum.de hoc in gl.no.in prin.¶Tertio no.de cibo ligni mortiferi.z intelligit Laudu.de pomo:quia alꝫ homo non erat moriturus necessitate nature.de conse.dist.ij.placuit. nec etiam post peccatũ si semper ederet de ligno vite vt legitur in.ij.sen.dist.xix.z in hoc etiam not.de cibo ligni vitalis.i.Christi.vnde Luce.xxiij.si in viridi ligno hoc faciunt,in arido quid fiet.¶Quarto no.q̃ esus ligni mortiferi sauciauit.quod exponit Benze.i.vulnerauit vulnere mortali.simile verbum de pe.z remis.omnis.¶Quinto not.de pane angelorum.et intelligit ℙau.de manna.z sic etiã intelligit gloss.in verb.homo.in eo qꝫ alleg.psal.Attẽdite.ibi eñ dicit de manna.z dicit̃ panis angelorũ:qr ministerio angelorũ preparabat̃ in aere.¶Sexto no.qꝫ panis sacramẽti nõ consumit̃.i.ipse Christus qui semp fuit,est, z erit.de cõsec.di.ij.semel immolat⁹.z.c.in Christo semel.¶Septimo no.q̃ recipiẽs eucharistiã nõ trahit corp⁹ Christi ad se:sz trahit̃ ab illo z ei conformat̃.s.per gratiã quã suscipit.de conse. dist.ij.species.¶†Octauo no.differentiã inter donũ z munus. ff.de verb.sig.aliud.z.l.munus.hec tamẽ litera hoc nõ probat, imo potius probat qꝫ ponant̃ hic pro eodẽ in effectu.¶Oppo. in eo qꝫ dicit q̃ in sacramẽto Christ⁹ dat seipsum.nemo eñ põt se dare:qr nemo est dñs mẽbrorũ suorũ.ff.ad.l.aquil.liber homo. xxij.q.v.si non licet.Sol.ℙau.q̃ homo dare põt totũ suũ arbitriũ.z talis est mos se offerentiũ:vt in literis.qꝫ etiã dicit glo.in ver.seipsum.mos enim est in saluatione offerre seipsos.nã vt dicit ℙau.habemus proprium arbitrium nisi per professionem sit a nobis abdicatũ.xij.q.j.nõ dicatis.z dãdo illꝫ dam⁹ nosipsos quo nõ est donum maius: vt hic.z hoc facit ad.q.de qua.j.q.j.

¶†Sco opp.in eo qꝫ laudatur hic cibus sacramenti:qr sume impinguat:alibi enim hoc redarguitur.de cõse.dist.v.ne tales.Sol.hic cibus impinguat nõ carnẽ,sed animã.In cõtrario autẽ redarguit̃ cibus corporaliter impinguãs.ℙau.¶Quero in eo qꝫ dixi.s.in.j.cõtrario q̃ non est maius donum q̃ dare seipsum,quis magis meretur⁸:an is qui facit opus meritorium ex voto vel professione:an qui mera voluntate.glos.in verb.seipsum.determinat qꝫ primus,per rationes de quibus in ea.z hanc glos.nota,quia singularis:z multi prima facie asserũt cõtra.z cum glos.idem ℙau.z in ea ibi,venerabiles.de offi.ordi. si canonici.in glos.antepen.lib.vj.¶†Oppo.ad hoc q̃ imo magis mereatur qui mera volũtate:quia ea sunt in nostris officijs gratioza que cum liceat nobis non impendere,tamen causa dilectionis impendimus.xxviij.q.j.tam nunc.Sol.Stepha.qꝫ est quedam necessitas coactionis:z hec contrariatur volũtati.de lectionis impendimus.xxviij.q.j.tam nunc.Sol.Stepha.qꝫ est quedam necessitas coactionis:z hec contrariatur volũtati.de spon.cum locum.z hec diminuit de laude actus virtuosi:qr voluntarium militem eligit Deus.xv.q.j.nõ est.z de tali loquitur contrarium.Alia est necessitas ex interiori inclinatione precedens,vt videmus in habituatis ad virtutem q̃ sequũtur quasi ex quadam inclinatione propter consuetudinem bene agendi. z hec est in beatis,nec diminuit:sed potius auget de laude virtutis:z de hac loquit̃ questio.Est z alia necessitas in fi.vt si volo transfretare,habeo necesse nauem ingredi.z hec etiam non minuit de merito actus virtuosi:imo quãto actus est nobilioris finis:tanto est laudabilior:z de hac potest etiam intelligi questio.

¶†Secũdo quero in eo quod dicit q̃ iste cibus impinguat nõ ventrem sed mentem,an hoc sacramentum descendit ad stomachum.ℙau.videt̃ dicere qꝫ sic.dicit enim fm theologos quod manet corpus donec species consumpte sint potentia digestiua vel alio modo.Ex hoc videtur q̃ si canis comedat eucharistiam in eius stomacho descendat q̃ videtur Laud.dicens qꝫ non est absurdum si subtilissimis animalium includitur id qꝫ quandoqꝫ includitur in vili pixide.argu.de conse.distinc.ij.qui comederit.Ex hoc dicit non esse verum id quod dicit gl.de iudeo.z si iudeos.cum dicit q̃ non descendit in stomachum.quod etiam videtur sentire hic in glo.in verb.confirmatur.in eo q̃ remittit ad not.ibi,de conse.dist.ij.non iste.ibi enim dicit gl.qꝫ nõ descendit in stomachum.z dicit Guil.fm predicta intelligendũ de conse.dist.ij.tribus.z qꝫ ibi not.glo.z hoc cõmunius,scz qꝫ durat donec durant species.qꝫ tenet Tho.parte.iij.summe.q. lxxvij.ar.ij.z Richar.in.iij.dist.ix.q.j.

☞Donum vel munus alicuius quando inspicitur eius memoria strictius retinetur.

Ver.O excellentissimũ. ¶Not.q̃ hoc sacramentum debemus cũctis studijs honorare:quia ex tota anima debemus Deum diligere.de pe.dist.j.charitas.¶†Secundo no.illud cuius donum vel munus inspicitur eius memoria strictius retinetur:pro hoc qr naturaliter donatarius donãti obligatur.ff.de fur.si pignore.de peti.here.sed z si lege.§.consuluit. de testa.cũ in officijs.ex hoc arguit Laud.contra scholares qui male soluunt doctoribus vel peritis:dicens q̃ ex hoc meritoperit memoria in bene legendo vel consiliũ dando.Versus.Dum neris infundas oleum fuge nomen auari.Sic egre menti poterit medicina parari.Et ex hoc qꝫ dicit hic de memoria hui⁹ sacramenti,dicit ℙau.q̃ sic,etiam in memoria primitiuorũ veneramur imagines.de conse.di.iij.venerabiles.z arguit cõtra donatarios qui donũ alij donant: qr ex hoc non videntur memoriã tenere donãtis:qñqꝫ eñ aliquid seruari debet ad memoriã. de pe.dist.j.§.his authoritatibus.ver.item illud.z di.iij.iudas. in fi.vij.q.j.deniqꝫ.xix.q.iij.mandamus.de eta.z quali.intellexi mus.qñqꝫ etiam aliquid destituitur vt memoria tollatur.lxxxj. dist.valet.xv.q.j.mulier.z hoc est cõtra illos qui munuscula mulierum conseruant solicite z frequenter aspiciunt.

Ver.Licet igitur. ✦Hic vt dicit gl.j.in pn.cip.huius cle.est.ij.tertie.z vt dicit illa glo.hec est narratio in qua premissa multiplici causa celebrationis festi corporis Christi diẽ statuit qua debuit celebrari:ibi,nos itaqꝫ.prima subdiuiditur in plures,z multas causas ponit.secunda in die.tertia potissime.quarta,intellexi mus infamiam.de sum.tri.damnamus.in fi.¶Opp.q̃ ex quo de hoc sacramento fit memoria in missis cotidianis non fuerit opus facere specialẽ festiuitatẽ:sicut dicitur de festo trinitatis. de fe.quoniã.in fi.Sol.ℙau.qꝫ ratio diuersitatis potest esse:qr ea que dicuntur ad laudem trinitatis singulis diebus,dicũtur non sic in sacramento altaris.vnde vult dicere q̃ licet in missis cotidianis fiat solennitas corporis Christi:tamen ea que dicuntur sunt de alio:vt de sancto,vel feria.Sed dic qꝫ dicitur de trinitate concernit specialiter laudem trinitatis.

1 ☞Solennitas noua si instituat̃ non debet antique detrahi.

2 Festa specialia celebrantur in singulis natalitijs sanctorum.

Ver.In die letanijs. ✦Id est rogationibus que fiũt ante ascẽsionẽ.de cõse.dist.iij.rogationes.de fer.capellan⁹ natalitia. concor.de fer.licet.z dicuntur natalitia non quãdo nascuntur, sed quãdo moriuntur:tunc velut de nouo nati intrant celestem patriam.¶No.de recõciliatione penitẽtium.z intelligit ℙau. de reconciliatione solenni z publica.de conse.dist.iij.de penitentibus.z ibi no.gl.ij.quare in cena dñi fiat talis recõciliatio.z de hoc.l.di.in capite.¶Sco no.de cõfectione chrismatis.qꝫ dic vt in gl.que fieri.z de hoc de cele.missa.te referente.¶†Tertio no.q̃ ex institutione noue solẽnitatis non debent detrahi antique.de consue.cum olim.quod colligit ℙau.ex eo qꝫ hic dicit q̃ ecclesia nõ potest in cena dñi vacare speciali celebratione huius festi propter alia officia prius instituta.¶†Quarto not.qꝫ in singulis sanctorum natalitijs specialia festa celebrãtur.z dic qꝫ celebrantur:vel prout est in calendario institutum:vel prout singuli episcopi in suis diocesibus instituunt.de fer.cõquestus. z facit de vulgari quo dicitur q̃ nõ est ita paruus sanctus quin habeat suam diem in anno.¶Quinto not.de institutione omnium sanctorum.z de hoc in gl.seq.z in glos.quo Italici.z hãc vltimam no.in fi.quia solet allegari simpliciter de acuto odorato anseris in sentiendo hominem.

Ver.Potissime. ✦No.qꝫ Christ⁹ est gloria z corona omnium sanctorũ z hãc coronam repromisit Deus omnibus diligẽtibus se cum probati fuerint.arg.de renũ.nisi.§.verum.j.q.iij.saluator.¶Secundo not.q̃ festum corporis Christi debet prefulgere celebritate specialiter:vt sicut Christus potior est ceteris,ita potius extollatur.de conse.dist.ij.nihil.¶Tertio not.ex verbo,suppleatur.qꝫ illud qꝫ omittit̃ in officio diuino debet suppleri.vij.q.j.nihil de hoc de sacra.non ite.c.j.z fi.de cele.missa.c.j.z dicit Laud.q̃ loquitur de omisso siue per negligentiam siue per impotentiã siue per dolum.de conse.dist.ij.fi per negligentiam.z.c.sequẽtibus. vbi negligentia.de impotentia.vij.q.j.illud.z.c.seq.de dol.z de celebra.missa.de homine.quantum tamen ad illud de impotentia quo ad horas canonicas dic quod qui propter egritudinẽ impeditur,non tenetur redicere:vt dixi.§.titu.j.cle.j.in princ.in secundo contrario.¶Quarto not.q̃ debemus inter nos prete rita memorare.z dicit Laud.q̃ hec est vera penitentia plangere preterita.de peni.dist.iij.perfecta.nullum enim reperitur delictorum tale remedium sicut eorum continuata memoria ad cõpunctionem.de peni.dist.ij.iudas.

Ver.Intellexímus. ✦No.de reuelatione que aliquãdo fit catholicis:vt dicit glo.in hoc verbo,relatum.non est credendum asserenti sibi reuelatum.qꝫ dic vt in ea.dicit tamen ℙau.q̃ pape affirmanti se hoc intellexisse credendum est.de proba.cle.litteris.z dicit Laudu.q̃ nonnunq̃ talia reuelantur minoribus familiari consilio spiritussancti: vt in regula Benedicti:pro hoc quia aliquando reuelatur minori qꝫ maiori nescit.C.de offi.rec. prouin.l.potiores.de consue.ad nostram.vbi de hoc in glo.j.

¶Quis magis meret̃.adde text. iuncta gl.in.c.ũ quidã.de iureiu. text.in.c.pcipue. xj.q.iij.gl.in ver. cadit.in.c.homo christian⁹.xl.dist. gl.in ꝓbo,studiosa.in.c.q̃ viderit. xxxij.q.v.glo.j.in ca.nulli fas.xxv. q.j.glo.in verbo, ideo eñ.in.c.consyderet.de pe.distin.v.gl.in verb. maiores.i.c. nulli fas.xix.dist.

1 ☞ Festum corporis Christi debet celebrari feria quinta post octauas pentecostes. z nu. 2.
3 Clericus z populus differunt. z qualiter, vide.
4 Letitia salutaris debet nobis esse in festo sancti corporis Christi: z alia multa debemus habere in hoc sacratissimo festo. hic enumerata, vide.

Ver. Mositaq ¶ No. ibi, specialiter. qđ q̄ speciali no. digna sunt, nisi de his specialis fiat mentio neglecta videntur. arg. de sen. excō. statuimus. lib. vj. ff. de iuretur. itē apud §. hoc edictū. solet em̄ plus timeri z.c. xxiij. dist. quāq̄. ¶ †Secūdo no. q̄ festū hoc dz celebrari feria qnta. z dicit Laud. z Bēz. q̄ merito feria qnta: qr tali die. fuit institutū. s. eo. cle. ver. trāsiturus. ibi sumpta cena. z ꝯ. in die z q̄ dicat feria qnta, z quare sic dicat, dic vt in gl. in verb. feria.
2 z idē Pau. ¶ †Tertio no. q̄ post octauā pēte. quinta feria pxima hoc festum celebrari dz. z de significatiōe verbi pēte. dic vt in gl. sic dz. z in eo q̄ dicit de qnquaginta dieb⁹ iter resurrectionē z pente. dicit Pau. q̄ tunc nō est indictū ieiunū. de obser. ieiu. cōsiliū. in pxin. lxxvj. dist. nō autē. z.c. seq. nisi in diebus rogationū z vigilia pente. ea. dist. nosce. de conse. dist. iij. rogationes.
3 ¶ †Quarto no. ibi, tā clerici q̄ populi, qđ appellatiōe cleri non cōtinet populus. sunt em̄ diuerse pfessionis. xij. q. j. duo. de sent. excō. si fnia. j. respōso. lib. vj. dicit tñ Pau. videri q̄ appellatione ciuiū[a] vel puincialiū cōtineant clerici. de fo. cōpe. dilecti. vbi de hoc. ¶ Quinto no. q̄ in hoc festo debent dici hymni. z quid sit hymnus, dic vt in glos. hi sunt. Et dicit Pau. q̄ hymnus q̄cq̄ est idē q̄ oratio seu benedictio. de cōse. dist. j. de hymnis. proprie tamē est cantus laudis: vt etiā dicit gl. ¶ †Sexto not. qđ in hoc festo debemus habere letitiā salutarem. z intelligit Pau. q̄ est salutaris pro eterno gaudio consequēdo: z hanc nō habent nisi hi qui mente vel ore sunt in sion. i. in celesti hierusalē: quia nō est laus in ore peccatoris. z hāc letitiā in aduētu Christi ostēdit chorus angelic⁹. de cōse. dist. j. nocte sancta. z.c. hi duo. Laud. ad idē dicit q̄ letitia salutaris est in dño: qđ est summū bonū. ¶ Septimo not. q̄ in hoc festo debem⁹ alacri animo deū laudare. p hoc. s. in premio hui⁹ cōpt. ibi, summo z alacri hilarē enim seruitorē z volūtariū eligit Christ⁹. xv. q. j. nō est. ¶ Nono not. q̄ debem⁹ in hoc festo habere promptā volūtatē ad Deū. z dic promptā. i. expeditā, rejecta negligētia z omissis alijs. simile. xij. q. j. ois. xx. q. iij. proclivis. ¶ Decimo not. qđ in hoc festo debemus inflāmari per ardorē. z intellige de ardore charitatis. facit de sepult. dudū. post prin. z dicit Pau. q̄ hic ardor crescere debet vsq̄ ad perfectū vt mori sit lucrū. de pe. dist. j. si quis tam ma. z ꝑm Laud. debemus inflāmari igne spiritussancti. p hoc de pe. di. iij. si sermo. Et in eo q̄ nūc dixi, qđ charitas dz crescere vsq̄ ad pfectū, dicit Laud. q̄ charitas q̄diu hō est in hac vita semp augmētat z cumulat, p hoc ista littera ibi, meritorū cumulis. z de pe. di. iij. charitas. in quibusdā. ¶ Undecimo no. q̄ Christus dedit se p nobis in pretiū. de hoc in gl. in hoc verbo. z dicit Laud. qđ hoc fuit in cruce vbi dolores nostros tulit. de celeb. miss. cū marthe. ¶ Duodecimo no. q̄ ipse idē redemptor beatis se dat in ꝑmiū. de hoc in gl. in verbo, ꝑmiū. z exponit Laud. premiū. i. fruitionē essentie sue, z visionē beatā. Psal. tūc satiabor cū apparuerit gloria tua. de pe. dist. iij. charitas. cū. c. seq. ¶ Oppo. in eo q̄ dicit de quinta feria post octauā pēteco. videtur enim superfluitas: quia intelligitur de proxima etiā si non exprimatur. ff. de verbo. obli. eum qui calendis. Sol. vt in glos. intellige. que stat contrario. dic ergo q̄ exprimitur causa maioris expressionis. de dila. c. fina. de dolo. c. vlt. ¶ Secundo oppo. in eo quod dici de octaua penteco. caret enim octauis. de feri. capellanus. Sol. vt in glos. contra. z in ea ibi, dierum numerum. z hoc respectu quilibet dies habet octauam. ¶ Tertio opp. in eo q̄ dicit in hoc festo tripudiandum. s. de cele. missa. cle. j. vbi reprobatur. Sol. Pau. qđ hic intelligitur quod spes tripudiet, scilicet mente, animo, z corpore.

a ¶ Appellatione ciuiū. Adde Abba. in. c. postulasti. de fo. compe. Abb. i. c. cū causa. de re iudica. Bart. in. l. j. ff. de mune.

b ¶ Eleemosyna liberat a morte. Adde in. c. quāobrē. de pe. dist. j. z sunt ibi alia originalia. thobie. iij.

c ¶ Potius cōsanguineis. Adde rex. iūcta gl. in ꝟbo, vt mercede. i ca. oīno. z ibi do. xxxj. di. text. in. c. nō satis. iūcto. c. pasce fame morietē. lxxxvj. dist. gl. fi. i. c. studeat. l. di. gl. in ver. postulat. in. c. gesca mus. xlij. dist. gl. j. in. c. moderamine. xvj. q. j. glo. in ver. grauis. in. c. pueuit. j. q. iij. gl. in verb. subministrēt. in. c. j. de cohabi. cle. z mul. z ibi per Joan. de imo. z per sanctū Tho. ij. ij q. xxxj. ar. iij. z per eūdē Tho. ij. ij. q. xxiij. arti. ix. z per eundem Tho. in. iij. sen. di. xv. arti. ij. Abb. in. c. peruenit. in. ij. nota. de arbi.

Eleemosynā que z quanta bona afferat.
Qualiter autem eleemosyna fit facienda.
Meretrici aliquid dare cum qua quis peccauit an sit peccatū.
Eleemosyna an sit danda his qui possunt operari.

Ver. Ideoq ¶ Hic est tertia tertie. in qua vt dicit glo in prin. huius cle. ponit exhortatio de festo colendo de certis indulgētijs. z primo exhortatio z preceptū. secūdo indulgētie. ibi, nos. ¶ Not. in verbo, vniuersitatē. qđ prelati per mundū cōstituti vocant vniuersitas. de excess. prela. nimis. j. z. ij. in superscriptionibus. z in fine ipsorum capitulorū. ¶ Sexto not. q̄ ad hoc festū colligēdū tenemur ex precepto: ibi, precipiēdo. Ex hoc arguit Laudu. q̄ non obediēs cōmittit grauissimū peccatū: z tenetur ad penā inobedientie. xlij. q. j. qđ precipitur. de mato. z obe. si quis. z.c. illud. lxxxj. di. si quis.
1 ¶ †Tertio not. ibi, inungētes. bonā doctrinā pro cōfessoribus z cōfitētibus. inūgāt qđ omnia bona que fecerūt z facturi sunt proūnt eis in remissione peccatorū: qr plus eis talia bona valēt ad salutē propter vim sacramēti penitentie, quā si gratis fieret. arg. de peni. dist. j. quē penitet. Itē propter bonū obedientie qua homo subdit se suo pari. arg. xcij. dist. valētinianus. pro hoc de mato. z obedi. solite. ibi, subditi estote z.c. Et dicit Laudu. q̄ de hac obedientia loquit illa authoritas. ¶ Quarto not. ibi, verā. q̄ cōfessio debet esse vera. i. nō ficta vel falsa: qr nō est penitentia xlv. di. vera. z qđ ibi no. Itē debet esse pura: vt in litera, id est nō dolosa. iij. q. ix. pura. Itē debet fieri ꝓprio sacerdoti. de pe. z remiss. ois. vel ei q̄ possit absoluere. de sepul. cle. dudū. ¶ †Quinto not. de largitione eleemosynarū in hoc festo facienda. z de hoc in gl. in ꝟbo, largitionē. z. j. q. j. iij. z. iij. z dicit Pau. q̄ eleemosyna liberat a morte[b], z peccata redimit. de pe. di. j. miror. z.c. medicina. z.c. seq. lxxxvj. dist. fratrē. z de hoc p Hosti. in sum. de pe. §. qs sit effectus. ver. eleemosynā. z que sint attēdēda in eleemosyna, not. lxxxvj. di. nō satis. j. q. j. non est putāda. xlij. q. v. c. j. iij. z. iij. z seq. z de deci. trāsmissa. z. j. q. j. ¶ Sexto not. q̄ debemus nos preparare per opera pietatis ad susceptionē huius sacramēti. facilius enim ex hoc consequimur gratiā: nā sicut seta trahit filū: ita timor charitatē. de peni. dist. iij. sicut seta. ¶ Opp. in eo qđ mandat prelatis q̄ faciāt hoc festum celebrare. hoc enim non est in potestate ipsorum facere qđ alij cū deuotione celebrēt: quia voluntas cogi non debet, nec potest. xv. qō. j. merito. de renun. super hoc. Sol. metu cōrarij. Pau. in verbo, faciatis. supplet quātum in nobis est. xlij. dist. ephesijs. ¶ †Quero in eo qđ dixi in. v. not. de eleemosynis qualiter sit facienda eleemosyna. Soluit Matth. q̄ aut quis abundanter potest facere eleemosynam omnibus petentibus: aut non. si sic: debet omnibus facere indifferenter, z non inspicere cui. xlij. dist. quiescamus. in prin. z in fi. xj. q. iij. quoniam. in fi. vbi dicitur q̄ excōmunicatio facienda est nisi securitate cibi iustitiam negligeret: tunc enim vtilius esurienti panis tollitur z.c, v. q. v. non omnis. Si vero non potest omnibus facere hec sunt consyderāda. fides: quia potius q̄ infideli fieri debet. causa: quia potius captiuis detētis ab hostibus q̄ alijs. tempus, scilicet quo quis ducitur ad mortē. modus: quia non debet dari totum vni, sed inter plures dispensare. necessitudo: quia potius consanguineis[c] q̄ extraneis: ita tamen q̄ natura prestat causam z non gratiam hoc est qđ nō datur causa ditādi, sed eos pascendi etas: quia potius senibus q̄ alijs debilibus: vt cecis z claudis quā sanis, nobilitas: qr citius nobilibus egentibus qui sine vitio inciderunt in egestatem quā ignobilibus qui non verecundantur petere eas. lxxxvj. dist. non satis. Consyderanda sunt etiam alia tria tustum. vt fiat de iuste non de illicite quefitis. j. q. j. non est. de elect. ex transmissa. ordo. vt primo sibi z proximo, postea alteri. de pe. dist. iij. qui vult. intētio. vt fiat propter Deum z non propter inanem gloriā: iuxta illud: cum facis eleemosynā noli tuba canere. ¶ †Secundo quero qr vt dixi in proxi. q. debet eleemosyna fieri certis consyderationibus habitis: an sit peccatū dare meretrici cū qua quis peccauit. Sol. glo. lxxxvj. dist. qui venatoribus. tenet qđ sic. Et idem Matth. qđ debet intelligi quādo datur vt ipsa ei consentiat. secus si sine vlla conuētione postea datur: qr licet turpiter faciat fornicādo: nō tamē turpiter recipit, nec turpiter datur. ff. de cōdi. ob turpē cau. idē z si. §. sed quod. z de hoc per Archi. in. d. c. qui venatoribus. ¶ †Tertio quero an his qui possunt laborare sit facienda eleemosyna. Sol. Matth. q̄ nō, per id qđ no. glo. xlij. q. iij. ex his. imo tales debēt redigi in seruitutem. C. de mēdi. vali. l. vnica. qualiter autē sit facienda eleemosyna no. de decī. ex trāsmissa. ¶ Quarto q̄ro in eo qđ dicit hic de oratione, de multis de quibus q̄rit gl. in ver. orationes. Sol. vt in ea, vsq̄ ad fi. quā nota. qr cotidie huc remittimur. Et eā nō ꝓsequor distincte: quia clara. z in ea ibi, ad Probā, vxor fuit Adolfi proconsulis. Et de hac Ysidorus libro virorū illustrū dicit, qđ sola inter viros scholasticos est posita: qr in laudē Christi velata est cōponens centonē seu cētona de Christo virgilianis coactū versiculis cuius quidem nō miramur studiū, sed laudamus ingenium ibi. viij. q. j. sciēdum. de immu. eccle. decet. lib. vj. ibi, resonare. de consec. dist. v. nō mediocriter. ibi. xxiij. q. viij. in qualibet. alō ver. sub. §. q̄uis. Ybi Boe. de cōso. lib. v. in fi. ibi, q̄ egrot⁹. Matthe. xx. nescitis quid petatis. ibi, dimittebat manus. Exodi. xxij. ibi, Claudian⁹ in maiori. lib. iij. ibi, omnīū. versus illi non stant: vt dici gl. qđ sic. O nimiū dilecte Deo cui fundat ab austris. Eolus armatus hyames cui militat ether. Et coniurati z.c. vt in glo.

1 ☞ Inuitatio fit aliquando ad bonum per gratiam z dona.
2 Confessus quis dicatur: vt possit lucrari indulgentias, vide.
3 Thesaurus ecclesie qui diuidit per indulgētias qs z qualis est.
4 Indulgentias generales solus papa concedere potest.

Ver. Nos

Ver. Nos. ¶ Not. ibi, animare. q sicut carnales homines bonis tēporalibus alliciūtur: sic spūales spūalibus. xlvij. dist. oēs. vbi de hoc. plures tamen, vt dicit Laud. attrahūt ad se dona tēporalia q̄ spūalia: qz sunt palpabilia: spiritualia vero nō videnť. versus. Si datur ad tempꝰ, tūc fert incōmoda multa. Te dare nō curo: non tempore laudo futuro. Laud. qui etiā dat versus de respōsione quā faciunt cardinales suis sequacibꝰ. Nō fuit expecta tēpus faciāq; libenter. Hec imperfecta faciunt mala damna frequenter. ¶ Secundo not. q q̄liq; quis inuitatur donis z gratūs ad bonū, vt hic. alibi blandimentis z muneribꝰ. xlv. dist. z qui emēdat. vbi de hoc.

1 ¶ †Tertio not. q ad hoc vt qs possit hac indulgētia gaudere, requiritur q sit penitēs. p hoc ſm Bēze. qz alīs nō psunt indulgētie, cū nec deus impenitēti pōt parcere: lz ad pnīam possit illustrare. quibus autē indulgētie prosint, z ad quid, z vnde originē habuerint, z que sint necessaria ad ipsas consequēdas, z an pro

2 sint existētibus in purgatorio, no. de pe. q aūt. ¶ †Quarto no. q hec indulgentia nō cōpetit nisi confessis. de hoc in gl. quis est hic. quam no. in eo qs dicit q pauci participāt hac indulgētia: ideo nō decet amare interpretari. Et dicit q dicit cōfessus quisquis cōfessus fuerit illo anno: z hz animū cōfitēdi anno sequēti iuxta p̄ceptū iuris. de pe. ois. qs dic vt ibi dixi. Et intelligo vere cōfessum quēcunq; qui confessus fuit oīm eorū de quibꝰ habuit memoriā. ¶ Quinto no. q hec indulgentia incipit a primis vesperis, z durat vsq; ad secundas inclusiue. de hoc in gloss. facit. ¶ Sexto not. q equiparanť vespere, matutinū, z missa. Ex hoc arguit gl. in verb. argue. pares distributiones in eis dandas, de quibus de cleri. nō resi. c. vnico. libr. vj. ¶ Septimo no. q in diebus octauarū nō gaudet quis indulgētia nisi intersit omnibus officijs. de hoc in gl. penul. z in eo qs dicit q nō fiet hic distributio vt partē indulgētie habeat qui certis interest, facit ad id qs alibi ſz q satisfecit p parte tm̄ incidit in penā, ac si nullo modo satisfeciſſet. ff. si quis cautio. si seruus. §. si pluriū. lz secus de iure canonico. de pe. suam. et dic vt ibi dixi: de quo. c. posset opponi. Sed dic q hic nō sufficit p̄o parte satisfacere: qz sub hac forma concessa est indulgentia vt intersint omnibus horis singulorum dierū octaue. Item aliud cū agitur de pena incurrenda vt in cō trario. aliud cū de priuilegio cōsequendo: vt hic: qz non sunt paria lucrū non capere z damnū euitare. C. qui po. in pig. ha. assiduis. in fi. de iure delibe. scimus. §. z si p̄fatā. facit de re. permu. cū vniuersorū. ¶ Quero in eo qs dicit de his qui audiunt diuina in eccl'ia, qd si extra eccl'iam. gl. per hāc. soluit q non gaudebunt hac indulgentia. Paul. dicit videri q si ex necessitate celebretur extra eccl'iā sub tentorio gaudeāt p̄sentes indulgentia. Concludit tamen q propter verbū, in eccl'ia, positū in litera tutius est tenere q nō sufficit horis interesse extra eccl'iā. dicit tn̄ q si propter turbam oēs nō possunt ingredi eccl'iā stātes extra ambitū murorū gaudebūt indulgētia: qz sufficit voluntas intrandi. z q per eos nō stat regula, imputari. lib. vj. xlv. di. due. qs not. Et dicit Paul. eccl'iā intelligi hic casum ambitu murorū cōprehensam: licet alīs dicatur multis modis. vū. q. j. scire. nec p̄la. vi. suas. c. fi. de verbo. sign. cū clerici. ¶ Sexto quero qd de basilica. dicit Paul. idē qs de eccl'ia. de immu. ecc. c. pe. ¶ Tertio q̄ro qd importat hec indulgētia in eo q papa relaxat de iniūctis penitētijs. gl. vlti. remittit. Paul. dicit qz si est alicui impositā penitētia quadraginta vel centū dierū penitere non cogit. de pe. cū ex eo. §. ad hec. vbi dicit Hostiē. q isti dies indulgētie sunt vtiles. i. nō cōtinui: qs dic vt ibi dixi. ¶ Quarto q̄ro vnde p̄cedit hec potētia q papa relaxat de iniūctis penitētijs. So. Laud. q p̄cedit de thesauris eccl'ie dicēs q hec relaxatio est liberalis, z grata donatio de thesauris eccl'ie facta p Christi vicariū peccatoribus p suis penis: ad quas iuste obligati sunt redimendis. z ſz relaxatio seu remissio, a remitto remittis. vel indulgētia, ab indulgeo indulges. de pe. z remi. in rub. z nigro. z de hoc in se.

3 q. ¶ †Quinto q̄ro qd est iste thesaurus[a] de quo in p̄ri. qō. dicit

a Laud. q est abūdantia meritorū quā multi sancti vltra mensurā debitorū suorū sup errogauerūt p̄pter tribulattōes quas iniuste sustinuerūt quorū meritorū tanta est copia q excedit oēm penā debitā nūc viuentibꝰ: z p̄cipue passio z meritū Christi: cuius minima gutta sanguinis vel sudoris sufficeret ad expiationē oīm peccatorū q̄ vnq̄ fuerunt: qz eius respectu oīa nihil sunt. de sum. trini. c. ij. vbi ſz q pfectio creatoris in infinitū excedit pfectionē creature. Et ideo ſz q vere dolores nr̄os ipse tulit. de celebra. miſ. cū marthe. Item in hoc thesauro sunt etiā cetera bona que fiūt z faciūt veri fideles q̄ oīa ponunť in scrinio z in thesauro eccl'ie cuiꝰ dispensatio tradita est illi q habet curā mistici corporis z clauē totius eccl'ie militantis: cui dictum est: Tibi dabo claues ꝛc. z successori eiꝰ. de trāsla. quanto. de hoc thesauro dixi

4 de iude. ad liberādū. z de pe. q aūt. ¶ †Sexto q̄ro qs facit has remissiones. Sol. Laud. q ḡnaliter solus papa q habet integrā administrationē huius thesauri. sed qz nō poterat p totū mundū thesaurū diffundere: dedit epīs ptātē q distribuere possint vsq; ad certā mensurā, z nō vltra. de pe. cū ex eo. z eo. ti. indulgētie. li. vj. ¶ Septimo q̄ro an istas remissiones possint facere electi cōfirmati nondū cōsecrati. Sol. Laud. q sic: qz hoc nō procedit ex claue ordinis, sed iurisdictionis: z hanc habēt confirmati. de elect. trāsmissam. z hoc tenuit de excess. prela. accedētibꝰ. licet Hosti. ibi contra, dicens q hoc non potest nisi sit sacerdos. primum verius. z de hoc dico. j. de priuile. cle. j. ver. quibus. q. ij. de pe. cle. ij. §. ad hec. q. iij.

¶ De immunitate ecclesiarum. Rubrica.

1 ☞ Celeritas laudatur: z quare, vide.
2 Reuocato aliquo reuocantur inde secuta.
3 Gesta retro reuocantur in certo casu.
4 Voluntas pape habetur p̄o iure.
5 Auxilium z fauorem dantes tenentur sicut principales.
6 Gesta retro qualiter possunt reuocari cū ea que facta sunt p̄o infectis haberi non possunt.
7 Scandalum quando z quare sit euitandum.
8 Tyburtini dant certam quantitatem pecunie Romanis quas contrahunt de suis possessionibus: vtrū eccl'ie vrbis Romane que ibi habent possessiones teneantur conferre.

Quoniam. ¶ Not. id qs not. glo. j. in fi. ibi, z rex. nā ex hoc colligitur q licet constitutio pape omnes liget, de consti. c. fin. tamen instantia aliquorum est aliquādo causa vt cōstitutiones fiāt: ficut hic fuit rex Frācie qui, vt dicit gl. fuit etiam cā passiua cōstitutionis que hic reuocatur. z idē Pau. dicens q idē fuit de extrauag. Bonifa. viij. que incipiebat, rē nō nouā. edita in odiū regis p̄fati: et ad eius instantiā postea moderata. de iudi. cle. dudum. Idem fuit de alia extraua. eiusdē Bonifacij q̄ incipit, vnā sctām. vbi declarauī esse de necessitate salutis oīm humane creature subesse Romano pōtifici. quā Clemēs in alia extrauaganti q̄ incipit, meruit. declarauit q per hoc regi p̄fato nullū p̄iudiciū generareť. z ipe rex regū z incole nō essent subiecti Romane eccl'ie aliter q̄ ante existebāt. ¶ Scdo no. p particulari allegatione: qz hic fit mentio specialis de cōstitutione que reuocat. alibi habeť de generali allegatione. de coha. cle. vestra. z ibi dixi in. j. cōtrario. ¶ Tertio not. de scādalo euitādo. z de hoc. j. q. j. ¶ Quarto not. succurrendū esse magnis periculis z incommodis grauibus. de do. finē. de offi. ordi. vt litigantes. libr. vj. de sta. reg. vt periculosa. li. vj. Et dicit Laud. q pericula surgebant ex indignatione regū z p̄incipū q ex illa cōstitutiōe: clericis laicos. mouebanť. z dicit Benz. q p̄cipue mouebanť illi quorū p̄decessores eccl'ias fundauerāt. ¶ †Quinto not. q laudať celeritas. de hoc in glos. concordat. z in ea in fi. de rescrip. ad hec. de accu. c. vlt. z casus in quibꝰ cōsyderať celeritas, no. Archi. xcij. dist. c. j. z illos in quibus non desyderať. no. xxij. dist. cōmunis. 2 z de hoc de elec. c. fi. lib. vj. ¶ †Sexto no. q aliquo reuocato reuocantur inde secuta: vt not. de dictione, ex. et de dictione, ob. ibi, ex eis. vel ob eas. ex, eū denotat cām p̄ximā. ob, remotam. de elec. qualiter. in fi. vbi dixi. Et ex hoc arguit q si ꝑpter excōmunicationē latā p illā ꝯstitutionē, clericis laicos. fuerat cassata electio alicui[a], ipse post hāc cle. potuisset redire ad ius electionis: z hoc meliꝰ probatur ex eo qs dico in seq. notabili. ¶ †Se- 3 ptimo not. casum singularem in quo reuocātur gesta retro: z in hoc not. singulariter glo. per hoc in eo qs dicit q papa circa ea que sunt de iure positiuo hz potestatem illa reuocandi extunc. z hanc gl. nescio alibi: z facit ad multa vt dixi de accu. ad petitionem. z cū glo. ꝯcordat Paul. dicens ex hoc inferri q illegitimus b possit legitimari per papam sic q habetur p̄o legitimo ex tunc i. retro, etiā quo ad honores seculares. z hoc idem voluit glo. in eo q remittit ad no. qui fil. sint legi. per venerabilē. z de plenitudine potestatis pape[c] not. in Sve. titū. ij. §. nūc ostendendū. ver- c lxxix. z de hoc. j. in. j. cōtrario. ¶ †Octauo no. ibi, volētes. q vo- 4 luntas pape habetur p̄o iure. insti. de iur. natura. gen. et ciui. §. sed qs principi. ix. qō. iij. cuncta. et. c. per principalem. vnde sola voluntate tacita vel expressa tollit ius: vt hic. z p̄o hoc de cōcess. preben. proposuit. de cogna. spi. c. j. lib. vj. z ita etiā ius canonicū renouat: qz renouat ius antiquū. z. s. de sepul. cle. dudū. ¶ Nono no. q a viris eccl'iasticis nō sunt per laicos exigēde tallie seu collecte. Est enim laicis interdicta potestas disponēdi de eccle. facul. xvj. q. vij. laicis. z. c. nō placuit. z hoc faciētes sacrilegium incurrunt. ea. ca. causa. z. q. si quis principum. xij. q. ij. predia. et. c. in legibus. Item homicidium. ea. q. qui abstulerit. et de hoc. j. in. ij. contrario. ¶ †Decimo no. quod dantes auxilium vel fauorem 5 tenentur tanq̄ principaliter agētes. de hoc de offi. deleg. c. j. Et in hoc not. singulariter glo. dicebat. in eo quod dicit q excōmunicatio canonis ligat etiam occulta delicta. z dicit Paul. q cō-

[a] ¶ Quid est thesaurꝰ. Adde doct. in clemē. j. de priuile.

b ¶ Qs distribuere possint. Adde Cal. in. c. nostro apostolatui. de peni. z remi.

c ¶ De plenitudine potestatis pape. Adde tex. in c. decreto. ij. q. vj. tex. in. c. ad honorem. de autho. et vsupal. tex. in cle. j. in fi. vt lit. pē. gl. j. in. c. q̄to. de cōsue. Abb. i. c. vnico. vt eccl. bene. Abb. i dispu. incl. eps z quidā rector permensis.

sulens vt eccleſijs imponatur collecta, tenetur ad reſtitutionē: alſ tenetur ad intereſſe. de hoc eo. titu. aduerſus. ¶ Undecimo not. differentiam inter exigere ꝛ preſtare. nam laici prohibentur exigere collectas ab eccleſijs: ꝛ tamē poſſunt clerici preſtare: vt hic, et eo. titu. aduerſus. Eſt enim exigere ab inuito: preſtare ex voluntate. qꝫ vltimū poſſunt clerici ex iuſta cauſa cū licentia pape. d. c. aduerſus. requiritur autē licentia pape ex cauſa de qua in. d. c. ſicut. ꝛ alſ requiritur ſuperioris licentia ſuper alienationib⁹. xij. q. ij. fine exceptione. de re. eccle. non alie. c. vt ſuper. ꝛ. c. ſi qꝫ preſbyterorū. ꝛ. e. ti. dudū. li. vj. ¶ Duodecimo no. ibi, diſtricte. ꝙ nō ſeruās hanc cōſtitutionē peccat mortaliter. de maio. ꝛ obe. ſi quis. ꝛ. c. illud. xxxij. diſt. ℌ. verū. viij. q. j. ſciendum. lxxxj. di. ſi qui. ¶ Decimotertio no. de cōcilio generali ꝛ lateranenſi. de hoc in gl. vlti. ꝛ j. in. iij. cōtrario. ¶ Decimoquarto not. ꝙ debet ſtare cōſtitutioni. c. aduerſus. eo. titu. prout in ea puiſum eſt. dicit aūt ibi ꝙ debet p̄cedere monitio ad hoc vt ſequat iuris ſentē tia. ſimile de deci. cle. j. ꝛ quo ad illā cle. ſufficit partis requiſitio.

6 ꝛ de hoc ibi in gl. cōcordat. ¶ †Opp. in eo qꝫ dixi. ē. in. vij. notabili, ꝙ papa reuocat ea que ſunt iuris poſitiui etiā retro. quod eñ factū eſt non poteſt nō eſſe factū. ff. de cap. l. in bello. ℌ. facte. imo deus cui nihil eſt impoſſibile. xxiij. q. vlti. corripiantur. ad ſi. ꝛ qui poteſt omne qꝫ poſſe eſt aliquid poſſe. xxxij. q. v. ſi paulus. Sol. ℙau. ꝙ papa poteſt facere que facta ſunt haberi pro infectis quo ad effectū. xxv. q. ij. imperiale. de teſti. c. ij. C. de leg. non dubium. de reg. non ſolum. lib. vj. regula, que cōtra ius. libr. vj. et ſic etiā p̄t facere non factū haberi pro facto. de ſpō. is qui. ꝛ nō ſcitum haberi pro ſcito. de conceſ. preben. cle. vnica. ad ſi. non t̄n quo ad veritatē facere poteſt ꝙ factū nō ſit factū, vt in ℭtrario, Quo ad illud qꝫ dixi etiā deū hoc non poſſe, dicit ℙaul. ꝙ hoc forte debet intelligi de cōgruētia poteſtatis: cū apud deū nullū ſit preteritū. vel ſm Aug. Jo. in. c. ſi paulus. loquitur hyperbolice in commendatione virginitatis. ſm ℙaul. dic melius ꝙ ideo deus non poteſt facere preterita nō fuiſſe: qꝛ hoc eſt impoſſibile nec per hoc deſinit eſſe omnipotens. poteſt enim omnia poſſibilia abſolute. Sed facere preterita non fuiſſe, eſt impoſſibile abſolute. nam implicat contradictionem ꝙ fuerint ꝛ non fuerint: vñ de conuenientius dicit ꝙ hoc non poteſt fieri qꝫ dicatur ꝙ deꝰ nō poſſit facere. id enim qꝫ contradictionē implicat non habet rationē entis ſeu poſſibilis fieri. ꝙ aūt cōtradictionem implicet. de ſe patet. ſicut eñ cōtradictionē implicat ꝙ tu ſedeas ꝛ ꝙ non ſedeas eodē tēpore: ita etiam implicat preteritū nō fuiſſe cōtradictionē implicat: qꝛ eſt dicere ꝙ fuerit ꝛ nō fuerit. vñ Aug. cōtra Fauſtū dicit: quiſquis ita dicit: ſi omnipotēs eſt deꝰ faciat vt que facta ſunt nō fuerint. non videt hoc ſe dicere: ſi omnipotens eſt faciat ea q̄ ſunt vera falſa ſint. ꝛ ℙhiloſophus. vj. ethi. dicit ꝙ hoc ſolo priuat deus igenita facere q̄ ſunt facta. de hoc p Tho. parte prima. q. xxv. art. iij. ℌ. iij. ¶ Sco oppo. in eo qꝫ dixi in. ix. not. ꝙ a clericis nō ſunt exigēde collecte, ꝙ imo. xxij. q. viij. tributū. xj. q. j. magnū. de cēſi. c. j. Sol. ℳatth. ꝙ clerici ab oibus actionib⁹ p̄ſonarū ſeculariū debēt eſſe immunes vt in iuribus alleg. in. ix. not. et. xj. q. j. ſacerdotibus. xxij. q. vlti. conuenior. dicit etiā ꝙ ea que vſibus eccleſie dedicantur quo ad fundationem eccleſie vel hortū ſeu manſum vel dotē eccleſie immunia ſunt ab omni exactiōe: cetera que poſtmodū dant tranſeūt cū ſuo onere ad eccl'iam: vt in cōtrarijs. ꝛ de hoc in. d. c. j. de cēſi. ¶ Tertio op. in eo ꝙ ponit cōciliū Lateranēſe ꝛ generale tāꝙ diſtincta, cum tamen vtrūq; ſit generale, qꝛ vtrūq; emanauit a papa, qui p̄t generaliter diſponere reſpectu totius orbis. de conſue. c. j. Solu. vt in gl. vl. ꝛ idem ℙau. dicēs ꝙ etiā Lateranenſe quandoq; appellatur generale. de capel. mona. c. vlti. vbi de hoc in gl. ij. ꝛ quandoq; Turonenſe. de vſur. c. j. Sunt autē omnia p̄dicta cōcilia generalia reſpectu cōgregatorū. ſed quandoq; aliter denominātur a loco, ꝛ ſic vocat Lateranēſe ꝛ Turonenſe. Sed cōciliū Jnno. iij. dicitur generale, ꝛ hoc fit vt vnū diſcernatur ab alio. ¶ Quero in eo qꝫ dixi in. iij. not. de ſcādalo euitando, qñ ſit euitandū. Sol. Laud. ponendo quatuor regulas que ſumunt ex. c. cū ex iniūcto. de no. ope. nun. in fi. ℙrima eſt ꝙ pro euitādo ſcādalo omittenda nō ſunt que ſine mortali omitti non poſſunt: vt baptizari, dicere horas, accipere penitentiam ꝛ ſimilia. Scda regula p vitando ſcandalo cōmittenda nō ſunt que ſine mortali cōmitti non poſſunt: vt adulteriū, homicidiū, ꝛ ſimilia. xxij. diſt. c. j. xxij. q. v. cū homo. Tertia regula pro vitādo ſcādalo poteſt quis cōmittere ea que ſine mortali cōmitti poſſunt: vt portare aliū habitū ex cauſa, de vita ꝛ hone. cle. deus qui. Quarta regula p vitādo ſcandalo omittere p̄t quis ea q̄ ſine mortali poſſunt omitti: vt correctionē ꝓpter multitudinē. de cle. excom. latores. de cōſang. quia circa. dicit etiam Laud. qꝛ quedā eſt veritas iuſtitie que ſpectat ad iudicē. Et eſt triplex. quedā iuſtitie iuris naturalis qꝫ cōtinet in lege ꝛ in euāgelio: ꝛ hec nō eſt omittēda ꝓpter ſcandalū. quedā eſt veritas iuſtitie iuris poſitiui: ꝛ hāc legiſlator p̄t ꝛ dꝫ omittere propter ſcandalum, ꝛ cōtrarium ſtatuere. de vo. c. j. Eſt ꝛ alia differētia inter hec duo: quia veritatem iuſtitie iuris naturalis non tollit conſuetudo ſed iuris poſitiui. ſic de conſue. c. fi. et hoc ex cauſa: alſ nō. de re iudi. cum eterni. in prin. li. vj. de accu. qualiter. magi me cum per hoc violatur ius tertij. de reg. iur. qui ſcandalizauerit. Tertia eſt veritas diſcipline: ꝛ in hoc videtur loqui corrupte: quia ponit veritatem diſcipline ſub veritate iuſtitie, cum tamen hec ſunt diſtincta, vt not. gl. in. d. c. qui ſcādalizauerit. vbi ponit triplicem veritatem: bone vite, iuſtitie, ꝛ diſcipline. ꝛ preſuppoſita illa diſtinctione, dic ꝙ veritas iuſtitie eſt tantum duplex, vt premiſi, ſcilicet iuris naturalis ꝛ poſitiui. de veritate autē bone vite omittit Laud. ꝛ de hac dic ꝙ nō eſt omittenda ꝓpter ſcādalum vt dicit gl. in. d. c. qui ſcandalizauerit. de veritate autem diſcipline. i. correctionis et doctrine, dicit Laud. ꝙ pertinet ad prelatum. ꝛ quandoq; omittitur propter ſcandalum: puta quādo multitudo eſt in cauſa. de renun. niſi. ℌ. pro graui. de tempo. ordi. c. ij. l. diſt. vt cōſtitueretur. vbi de hoc, ꝛ in. d. c. qui ſcandalizauerit. ¶ Oppo. ad hoc vltimū ꝙ nō ſit omittenda veritas diſcipline. xlviij. di. confeſſationes. vbi de hoc. Sol. Laud. ꝙ quando multitudo ex authoritate defendit delictū, nō omittit diſciplina, vt in cōtrario. ſecus ſi nō defendit: qꝛ tunc non omittitur, vt predixi. Jtē in caſu in quo nō cadit diſpenſatio non curatur de ſcandalo. de trāſla. ex parte. pro hoc qꝫ not. de cle. excō. latores. in gloſſ. ij. ¶ Secundo quero quia videtur hic velle litera in verbo, quaſcūq; ꝙ ad nullas collectas preſtādas laicis teneantur clerici, an hoc ſit verū. So. gl. vide. remittit ad no. in. c. aduerſus. et ibi not. q̄ munera ſubeat eccl'ia. ꝛ regulariter nulla ſubit, ſed de aliquibus videtur expreſſum ꝙ ſubeat: vt ad refectionem itinerū, vel pontiū: qꝫ tenet ibi gl. penul. de quo tamen dic melꝰ vt ibi dixi in. vj. q. ꝛ generaliter de munerib⁹ ordinarijs ꝛ extraordinarijs ꝛ de alijs circa hoc p̄ſequit hic ℳatt. qꝫ plenius ibi dixi. ¶ Tertio quero, preſuppoſito ꝙ ſi onus ad qꝫ teneantur

a eccl'ie* ſimul cū laicis de queſtione facti Tiburtini certā quantitatē pecunie dant Romanis, ꝛ ad hoc contribuunt eccleſie Tiburtine de poſſeſſionibus earum, an eccleſie vbis habentes ibi poſſeſſiones teneantur contribuere. Solu. ℳatth. ꝙ non: quia oēs ꝛ ſinguli quos tangebat collecta debuerūt reoniri et ab eis approbari. de tempo. ordi. ſi archiepiſcopus. de offi. archidi. ad hec. Jtem hoc eſt commune pluribus vt ſingulis ꝛ non vt collegiatis. de cōſti. cū omnes. vbi gl. ideo a ſingulis debet approbari: ꝛ qꝛ ab eccleſijs vbis non fuit approbatū, non debet eis preiudicari. dic ꝙ ratio illa nō procedit: qꝛ hec collecta ſit cōmunis pluribus vt ſingulis. nam potius concernit vniuerſitatē ex quo ab vniuerſitate debetur. ꝛ id quod not. gl. in. c. cum omnes. ꝓcedit ex alia ratione: qꝛ loquitur de his que fiunt ab vniuerſitate, non tamē ex neceſſitate: quo caſu requirit ꝙ ſinguli conſentiant vt dicit iſta gl. ſed in caſu premiſſo preſumendū eſt ꝙ ex neceſſitate: quia non preſumitur ꝙ Tiburtini ſponte ſe obligauerint. ff. de proba. cū de indebito. de renun. ſuper hoc. aliud ergo eſt conſyderandum an cauſa pro qua onus fuit impoſitū ſit talis que cōcernat predia, an non. primo enim caſu tenebunt etiā predia eccleſiarum vbis. nam preſuppoſito ꝙ eccleſie Tiburtine de iure fuerunt obligate: tunc ſuperior eccleſiaſticus ſine cuius cōſenſu hoc fieri nō potuit, ſicut potuit diſponere de eccleſijs Tyburtinis: ita ꝛ de predijs eccleſiarum vbis: qꝛ ratione rerum eſt iudex. de fo. compe, ſane, ꝛ qꝫ not. Jnno. eo. titu. poſtulaſti. Secūdo vero caſu quādo cauſa impoſitionis cōcernit non predia, ſed perſonas: tunc nō tenentur eccleſie vbis pro ſuis predijs: qꝛ de prelatis vbis non potuit Tiburtinus eꝑs diſponere. et procedūt hec preſupponēdo ꝙ erat tale onus qꝫ imponi potuit de licētia epiſcopi. ſi autē poneretur ꝙ eſſet tale in quo requireret licētia pape ſicut in caſu. c. aduerſus. tunc eſſet cōſyderanda forma licentie. argu. de priui. recepimus. et. c. porro. Formal etiam ℳat. queſtionē de qua dixi. ē. de cēſi. cle. preſenti. q. xij. ℌ. pſequitur etiam de clericis habētibus bona patrimonialia ex quibus cōſueuerat ſolui collecta ciuitati an teneant ad illos: ꝛ ſoluit referēs qꝫ dicit Spec. de cle. cōiuga. verſi. ad huius. qꝫ dic vt dixi de vi. ꝛ hone, cle. c. fi. q. vj. ꝛ. vij.

a ¶ Ad qꝫ teneātur eccl'ie. Adde Berta. de firmo I tractatu de gabellis. in. vij. prte. in. v. colū. ver. ſed illud etiā eſt.

¶ De conſanguinitate ꝛ affinitate. Rubrica.

¶ Dicit gl. ꝙ hec rubrica ſic venit ſub bulla: ſed vidit quoſdam habere rubricā de ſponſalib⁹, ꝓ hoc qꝛ idē ius poteſt eſſe ſub diuerſis titulis diuerſo reſpectu. de libel. obla. c. ij. de appel, ſignificantibus. dic tamen ꝙ ex quo hec rubrica venit ſub bulla non licet aliam ponere. ē. in proemio Grego. in fi.

1 ☞ Conſtitutio canonica nō punit cōtrahentes ignorāter matrimonia prohibita, ſed tantum ſcienter.

2 Contrahens matrimonū prohibitum vltra ſex caſus expreſſos in iſta cle. de cōſang. ꝛ affi. an incurrat penas in. d. cle. expreſſas.

3 Quid ſi qꝫ cōtraxit ignorans ꝛ poſt certa tempora ſciuit: et cohabitauit

habitauit consanguinee:an puniatur.
4 Ignorare grad⁹ cõsanguinitatis,an sit ignorare ius vel factũ.
5 Sciens,an quis presumatur vel ignorans.
6 Ignorantia qualiter probari potest.
7 Papa si post matrimoniũ contractum illicite dispensat,an contrahentes incurrant penam huius cle.
8 Reiteratio criminis,an faciat vt quis puniri possit qui alʒ non puniretur.
9 Consanguinei qui dicantur.
10 Affinitas quid est.
11 Vir si fregit claustra virginitatis sine emissione seminis, an contrahatur affinitas.
12 Quid si vir emisit extra claustra semen.
13 Matrimonium cõtrahentes cum sororibus puniuntur de iure.
14 Matrimonium coacte cõtrahens in casu prohibito, an ⁊ qualiter puniatur.
15 Quid si contrahit sponsalia,an puniatur pena huius cle.
16 Quid si quis dicat: volo tecum contrahere matrimoniũ, an incurrat penam dicte clementine.
17 Religiosus quis dicatur quo ad casum clemen. vnice.
18 Vxor permittens scienter virum promoueri ad sacros ordines remanens in seculo,mortuo viro si contrahit matrimonium,an cum ea contrahens puniatur.
19 Matrimonium quare non potest contrahi post votum solẽne, sed bene post votum non solenne.
20 Contrahens matrimonium post votum non solenne,an possit exigere debitum carnale.

EDS. ¶Emanauit ad executionem iuriũ canonicorũ ⁊ ciuilium prohibentium interdictas nuptias.ſ.e.non debet. de eo q cogno.consangui.⁊ de conuer.cõiug.⁊ de cognaſpi.per totũ.C. de incest.nup.qui contra. ⁊ auk. incestas.⁊ per totum.insti.de nup.ℌ.fi. ℒaud.⁊ Benze.allegat etiã ℒaud.de cle.cõiuga.⁊ de conuer.coniuga. per totũ.sed in his duobus titulis principaliter non ponitur de matrimonio prohibito. ¶†Not.q cõstitutio[a] nõ punit ignorãter contrauenientes,sed tantum scienter. de hoc in glo.iij.⁊ pro hoc de consti.c.ij.de ordi. ab epis.qui renun.epi.c.j.et.ij.de cleri. excom.mini.apostolice. ¶Secundo not.penã contrahentis in gradibus cõsanguinitatis vel affinitatis constitutione canonica prohibitis.⁊ intellige de gradibus vsq ad quartum inclusiue.eo.titu.non debet.de hoc in glo.in ver.interdictis. ¶Tertio not.ibi, non verentur q nuptie contracte contra hanc prohibitionem verecunde sunt.⁊ de cõtrahentibus cum monialib⁹, dicit ℙaul.q si sunt laici capite puniũtur.C.de epis.⁊ cleri.si quis non dicam.intellige canonizata. de peni.distin.j.⁊ ſm canones clerici deponuntur ⁊ laici excõmunicantur.xxvij.q.j.si quis episcopus.ℙaul.illud tamen.c.non loquitur de cõtrahente sed de mechante.sed l.si quis non dicam.bene loquitur de contrahente. ¶Quarto not.casum in quo quis excommunicatur ipso iure.⁊ dicit ℒaud.hunc esse octauum casum in quo excõmunicatio infertur per istas cõstitutiones: quod intellige per ea que notantur.j.de senten.excommu.clemen.j.in gl.est sciendum.ibi tamen gl.enumerat alio modo,sed non est vis. ¶Quinto not.q nomine prelatorum[b], veniunt omnes cuiuscũq gradus siue episcopi siue alij qui presint.sic enim debet intelligi litera ibi, prelatis.pro hoc.ſ.de sepul.dudum.⁊ de offi.ordi.cum ab eccleſiarũ. ¶Sexto not.q excommunicati debent euitari: ⁊ propter hoc denunciantur:vt hic.⁊ dicit ℙaul.q iste est effectus denunciationis.de app.pastoralis.ad fi.ix.q.iij.cui. vnde supplet ℙau.in ver.nuncient.⁊ ab alijs facient euitari.de senten.excommu.parochianos. ¶Septimo not.q excommunicatus non absoluitur nisi recognoscat errorem.de off.ordi.significauit. dicit tamẽ ℒaud.et Benze.q hoc fallit in casu de testa. veniens.ij.ad fi.et est in alio quod ibi not.⁊ an possit inuitus absolui,dixi de rescri. ab excommunicato. ¶Octauo not.q in casu huius clemẽ.ante absolutionem[c] requiritur satisfactio.de hoc in glos.antepe.et in ea ibi, manifesta offensa. dicit Benze.q hic non poterat esse non manifesta talis cohabitatio. vult dicere q hoc erat notorium actus permanentis.simile de trãsla.quanto. ⁊ dicit ℙau. q isti in recognitione erroris se separantes debẽt abinuicem se abiurare. qui cleri. vel vouen.c.ij.sicut etiam fit de recõciliatione eorum qui separantur abinuicem: vt q consanguinei:et volunt ecclesie reconciliari.debent enim se abiurare,vt ibi. ¶Oppo.in eo q indistincte punit contrahentes in gradibus prohibitis vel in alijs casibus hic expressis. potest enim esse q licite: vt quia dispensati per papam,qui hoc potest.de restitu.spolia.literas.de sta.mona.cum ad monasterium.vbi de hoc: ergo saltem tunc debet cessare pena.de consti.c.ij.Sol.vt in glo.j.ibi,item in his.que stat contrario.⁊ idem ℙaul.qui pro hoc ponderat literam ibi,diuino timore postposito.⁊ de hoc.j.qõ.x. ¶Secundo oppo.in eo q punit scienter cõtrahentes ⁊ sic videtur secus de ignorantibus , cum tamen hec videatur esse iuris ignorãtia que non excusat.regula,ignorantia.lib.vj.Solu.vt in glos.ignorantes.que intelligit hoc.c.de ignorantia facti. et idem ℙaul.et de hoc.j.q.v.⁊ duabus seq. ¶Tertio oppo.in eo q puniũtur contrahẽtes in gradibus prohibitis lege canonica , ⁊ nihil dicit de prohibitis lege diuina que tamen est fortior prohibitio. de restit. spo.literas.Solu.metu contrarij glo.in ver.canonica. subaudit nedum diuina.vult dicere fortius si diuina.⁊ idem ℙau.ex hoc notatur q constitutio penalis cõprehendit casum fortioris rationis.⁊ hoc optime probat litera iũcta hac glo. ¶Quarto oppo.quia videtur inculcatio.nã primo dicit de contrahentibus[d] cum monialibus, ⁊ postea dicit de ipsis monialibus contrahentibus.satis enim dictum erat de monialibus dicendo de cõtrahentibus cum eis. nam eoipso q contrahentes cũ monialibus excõmunicantur,vt hic:eadẽ ratione ⁊ ipse moniales:⁊ ecõuersoꝛ:qꝛ participant in crimine damnato.de sen.excõ. nuper.⁊.c.ſi cõcubine.gl.qꝛ.ſ. soluit q hic videtur probari q cõicans in illo actu pro quo quis excommunicatur,non est excõicatus , per ea que not.de senten.excõ.contingit.j.pro hoc qõ ibi dixi in.ij.⁊.iij. contrario.⁊ defenditur hec solutio ex eo q in.c.ſi concubine. dicitur de cõicante post latam sentẽtiam : ⁊ in.c.nuper. dicitur de cõicante iam excõmunicato.Sed so sol.gl.q nõ est hic conculcatio ex eo qꝛ primo punit scienter cõtrahentem cum moniali. deinde punit monialem cõtrahentem etiam eo casu quo contrahens cum ea nõ ligatur: vt qꝛ ignorat:quasi velit litera q nullo casu monialis excusetur, sed contrahens cũ ea excusetur si ignorat. ¶Quinto oppo.q sit conculcatio ex alio, in eo qõ dicit q religiosos ⁊ moniales. videtur enim q suffecisset dicere religiosos:qꝛ masculinũ comprehendit femininũ. de elec.generali.libꝛ. vj.de elec.cle.j.Sol.ℙau.q ex hac litera ⁊ de simo. quoniam.et de cle.excommu.mini.postulastis.ibi,monachi vel moniales.arguit ex eo q exprimit de vtroq q masculinum qualificatum in iure expressum nõ cõprehendit femininũ eiusdem qualificationis:⁊ hoc in penalibus.vult dicere q cum exprimit masculinum sub aliqua qualitate,vt hic,in versi.religiosos.qꝛ exprimitur sub qualitate religionis, nõ comprehendit femininum in penalib⁹. Ad cõtraria respondet q in cle.j.preallega.generalis ratio conuenit vtriq sexui:ideo nõ mirum si vtrũq cõplectit.ibi enim dicit homines,qõ est nomẽ cõmunis generis. hic autem deficit talis expressio,⁊ sic cessat extensio:qꝛ qualificationis expressio non patitur extensionem.de senten.excom.si sententia.in prin.lib.vj. vbi non fit extẽsio cum mutatur sola qualitas :fortius ergo vbi mutatur sexus,vt hic.⁊ precipue quia non seruatur omnimoda similitudo vtroq casu.ad alias enim obseruãtias tenetur mulier q̃ vir.xx.qõ.j.ſ.velamẽ.⁊.c.seq.de reg.vidua. de statu regu. c.j.libꝛ.vj.⁊ dicit ℙau.hoc maxime procedere:qꝛ vt dixi hic tractamus de odiosis ⁊ penalib⁹.ff.de vẽ. in posses.mit.l.j.ſ.quare. de verbo. obliga. qui rome.ſ.flauius. vbi manumissio restricta ad certum modum et qualitatẽ non extẽditur ad aliam. de hoc quando masculinum cõcipiat femininum , dic vt dixi in.d.cle.j. q.j.⁊ seq.per hoc infert q licet fuerit opus exprimere de religiosis ⁊ monialib⁹:tamẽ postea sufficit masculinũ ad cõprehendendum vtrũq, vt ptz in litera ibi , illos qꝛ debet suppleri et illas,et hoc qꝛ ibi non est qualificatio restringens masculinũ. ¶Sexto oppo.q non debuerint indistincte punire consistentes in sacris cõtrahentes matrimoniũ,cum liceat orientalibus vti matrimonio.xxxj.distin.nicena.xxxij.distin.erubescant.et de cleri.cõiug. cũ olim.Solu. ℒaud.q loquitur de occidentalibus qui habent continentiam annexam ex cõstitutione ecclesie.dic q etiã orientalibus nõ licet cõtrahere postq̃ sunt in sacris , q̃uis possint vti matrimonio contracto dum erant in minoribus.d.c. cum olim. ¶Septimo oppo.qꝛ videtur contradictio in litera. nam primo dicit de sciẽter contrahẽtibus in gradibus ꝓhibitis.deinde ver. necnõ.ponit de religiosis ⁊ existẽtibus in sacris qui cõtrahunt: ⁊ nõ addit sciẽter,cũ tamen etiã hoc casu deberẽt excusari ignorãtes.de cõsti.c.ij.glos,nõ repetit. Soluit q quo ad religiosos ⁊ existẽtes in sacris nõ repetit scienter:qꝛ in religiosum vel existentẽ in sacris contrahentem non cadit ignorãtia : ⁊ vult dicere de ignorantia facti.ignorantia aũt iuris nõ excusat regula , ignorãtia.li.vj.⁊ nõ cadit ignorãtia facti , ex eo qꝛ in facto ꝓprio non excusat ignorãs.de rescrip.ab excõicato.C.de here.insti.l.vlt.vt enim dicit ℙaul. non est quis ita supinus qui suam professionẽ vel ordinis receptionem ignoret.maxime cum hec non fiant nisi post annos discretionis. de regula.c.j.libꝛ.vj.de eta. ⁊ qualí.cle. generalem.Ex hoc infertur id qõ dicit glos.ibi,puto tamen.q si esset ꝓbabilis ignorantia excusaret: vt in ordinato ad sacros,in amentia,vel dormitione,vel ante pubertatem . Et idem ℙaul. dicens q cũ talis non prohibeatur cõtrahere non debet ex contractu penam pati.xxiij.qõ.iiij.si peccat. ¶Octauo oppo.quia in casibus hic prohibitis matrimoniũ contractũ nõ tenet: ergo

[a] ¶Cõstitutio. Adde Spec.tit. de cõsti. Inn. in c.j. cõstitu. Bal. in margarita in ℌ.cõstitu. ℙaul.de ca.ℭsil.cxlv. inci. qꝛ gñalis cõstitu.

[b] ¶Note ꝓlatorũ. Adde doc. in.c. decernim⁹. de iudi.docto. in.c.romana.de fo.cõpe. doc.in.c. cum ab eccl'ia.de of.ord.

[c] ¶An absolutionẽ. Adde doc.in c.qua fronte. de ap. ℒal. ℭsil.j.tit. de sen.excom.

[d] ¶De cõhentib⁹ cum monialib⁹. Adde. xxvij.q.j. ꝓtotũ. ⁊ ꝑsertim in.c.ſi qua monacharũ.gl.in.c.virginib⁹.e.cã ⁊.q.⁊ in.l.ſi qs nõ dicã rapere.C. de epi. ⁊ cleri.

a ¶ Nō est locꝰ pe a ne, Adde Bal. in.l. ea quidē.C. manda.

non est locus penea: qz qꝫ nullū est non pōt operari effectum: de despon.impu.ad dissoluendū.regula,nō prestat.libz.vj.Sol.hic ponit factū rōne affectꝰ cū ope subsecuto.de biga.nuper.ex hoc no.Laud.ꝙ ex eo ꝙ nullū est debeť pena: qꝫ videť esse cōtra id. x.di.video.hec eñ nō est nulla imo aliqua.ar.de simo.nemo.pro

2 hoc inducit illud Jo.j.sine ipso factū est nihil.i.pctm̄. ¶†Quero cū hec cle.exprimat tm̄ sex casus, an in alijs casibꝰ si qs ꝓtrahat matrimoniū,phibitū est locus pene de qua hic gl.j.ibi,z no. soluit ꝙ nō: dicēs ꝙ si qs cōtrahit cū cōiugata iudea vel paga na vel cognata spñali vel legali nō est locus pene huiꝰ cle.cū nō sit expressa nisi in sex casibꝰ de quibꝰ in litera.z hāc gl.no.z dicit ꝙ lz cōstitutio penalis cōprehendat casum fortioris rōnis,vt di xi.s.e.cle.in.ij.cōtrario,nō tm̄ cōprehendit casum similē: qz in penalibꝰ non fit extēsio.regula,in penis.li.vj.Et per hoc soluiť cō trariū ꝙ si dicať ꝙ debet hec cle. extēdi ad casum similis rōnis. ff.de adul. si postulauerit.§.ratio. de edē.quedā.§.nūmularios. de cōsti.trāsla.de rescript.inter. de trāsac.c.ij.de post.c.j.z qꝫ ibi no.in vlti.gl.de statu reg.super quodā.nā fm ¶Baul.nō debet vt predixi in odiosis fieri extēsio ratione similitudinis. de sen.excō. canonica.z qꝫ ibi no.in gl.iij.regula,que a iure.z regula,qꝫ alicui.z regula,in penis,z de preben.dilecto.in fi.qz res inter alios acta z c.vt ibi.et de re iudi.q̄uis. z hoc de extēsione faciēda per hominē.per legem enim quādoqz fit extēsio, et tunc statur legi. vnde tunc cū in hac cle.solū certi casus exprimātur, nec alio iure fiat extēsio:debemus stare huic dispositioni tm̄ in suis terminis.

b ¶Tenenť pba re ignorantiam. Adde.c.p̄sentiā. de testi. z in.c.literas.de p̄sump,

¶Scdo quero quia loquitur hic de sciēter cōtrahentibus,z sic videtur excusari ignorāter contrahentes, qꝫ dixi.s.in.ij.cōtrario intelligendū de ignorantibus factū.secus de ignorantibus ius. ꝙ si alter solus sciebat, gl.iij.ybi,si vero alter. soluit ꝙ solus ligatur.idē ¶Bau.dicēs ꝙ hoc casu filij erūt legitimi.de clan.despon.cū inhibitio. z hoc si cōtraxit in facie ecclesie. qui si.sint le

3 gi.cū inter.z.c.ex tenore. ¶†Tertio quero si cōtraxit ignorās, z post tēpora sciuit z cohabitauit cōsanguinee.gl.iij.arguit ꝙ li getur z contrariū determinat: qz cōstitutio ista punit nō cohabi tationē,sed contractū.qꝫ prosequere vt in gl.ibi,sed quid si con traxit,vsqz ibi,quid si cōtraxit,pro hoc inducit ¶Bau. qz scienter cōtrahens ligatur etiam si postea nō cohabitauerit. facit cle.vt professores.de regula.secus ergo si sciēter,sed non sciēter cōtraxit: qz author hic respicit initiū. simile.ff.de vsu. qui scit.§.bone. nec sufficit aliqd subsequi quādo requiritur ab initio.xxxv.q.j.si quis viuēte.de conuer. infide.c.j.in vlt.gl.contrariū tamen tenet dicēs ꝙ si cohabitat affectu maritali incurrit hanc penā: qz vi

c ¶Qui dñr ꝙsan guinei. Adde gl. j.c. postremo. de ap.gl.in.l.j. z.ij.i §.fi.ff.& suis z le. Hosti.in sum. de ꝙsan. in.§.j.abb. in.c. in lr̄is. in.ij. col.de testi.

detur de nouo cōtrahere: z sic fm eū procedit solutio gl.tūc tan tum qñ cohabitat ex primo cōsensu omni tamen casu eā cogno scendo mortaliter peccat: qz facit cōtra conscientiā. de testi.spo. literas.de senten.excō.inquisitioni.puto gl.veriorē,licet enim qñ matrimonium ab initio fuit nullum ex aliqua causa cui possunt cōtrahentes renunciare per cohabitationē scienter factam in ducatur matrimoniū.de cōiug.seruo.c.fi.secus hoc casu:nā con sensus non potest inducere hoc casu matrimoniū propter iuris prohibitionē,nec ista cle.punit consentientē sed contrahentem. z faciunt hec ad questionē de qua.j.q.x. ¶Opp.ad hoc:qz acci pere est quandocūqz accipere,j.q.j.eos. z.q.iij.si quis presbyter. z.c.si quis obiecerit. Sol.Bēze.ꝙ illud procedit respectu ꝙscien tie:qz peccat:sed nō est locus pene,vt predixi. ¶Quarto quero si putauit cōtrahere cū consanguinea, sed nō erat.gl.ea.ibi, sed qd si cōtraxit.remittit ad nota.de sentē.excō. si vero.ij.z.c.in au dientia.z per ibi nota.dic ꝙ nō est locus pene huiꝰ cle. ¶Quin to quero generaliter, qz dixi.s.in.ij.cōtrario ꝙ hic excusať igno rans factū,an hoc sit indistincte verū. Laud.arguit ꝙ nō:quia nō licet ignorare conditionē eius cum quo quis contrahit.ff.de reg.iur.qui cū alio.Sol.ꝙ probabilis ignorātia excusat:crassa z supina nō xvj.dist.qꝫ dicitis.xij.q.ij. qui z humanis. et in facto alieno presumitur ignorantia nō in proprio.de rescript.ab excō municato.xxiij.di.preterea. z hoc de ignorantia facti. de ignorā tia vero iuris dicit Laud.ꝙ neminē excusat si est iuris natura lis.xvj.q.j. si cupis.nisi sit tale ius qꝫ per abusum sit sublatū pro hoc quod no.de cōsue.c.fi.de ignorātia vero iuris positiui dicit Laud.ꝙ etiā hec nō excusat.fallit in quatuor personis: scz mu liere,milite,rustico,z minore, quibꝰ licet ignorare iura si certant de dāno vitādo.j.q.iij.§.notandū.de hoc in regula,ignorantia. li.vj.z dixi de rescrip.ab excōicato.z de muliere dic ꝙ non excu

4 satur ab ignorantia iuris:nisi in casibus iure expressis.C.de iur. z fac.igno.l.fi. ¶†Sexto quero, an ignorare gradus cōsangui nitatis sit ignorare ius vel factū.videť ꝙ sit ignorare ius:qz ma trimonium est de iure naturali. de vo.c.vnico.li.vj. Sol.Laud. tenet contrariū dicens ꝙ licet matrimoniū sit de iure naturali, taxatio tamē graduū est de iure positiuo. nam soli duo gradus lege diuina phibiti sunt: alij lege canonica.de testi.spol.literas. Jdē dicit de ordinibus z religione quibus est annexa continen tia de iure positiuo,d.c,vnico,de cle.coniug.cū olim.dic ꝙ igno

rantia gradus est potius facti q̄ iuris.sed ignorare qui gradus sunt prohibiti est bene ignorare ius: et tunc si est gradus prohi bitus iure diuino,talis dicit ignorantia iuris diuini que neminē excusat.si autē est prohibitus iure canonico tm̄:tunc est ignorā tia iuris positiui,a qua aliqui excusantur:vt nūc dixi.z quomo do excusetur quis ab incestu ꝓpter ignorantiam, dixi de dona. inter virū z vxo.z si necesse.z not.Bar.ff.de adulte.si adulteriū.

5 ¶†Septimo quero qz dixi.s.in scdo ꝓtrario,z in.v.q. inter sciē tem z ignorantē,an presumitur quis sciēs vel ignorans.videtur ꝙ sciens,per.l.j.ff.de reg.iur.qui cum alio. Jn contrariū:qz quis libet presumitur ignorans nisi probetur sciens.ff.de proba.ve rius.Sol.Laud.ꝙ regulariter in facto alieno presumiť ignorā tia nisi probetur scientia vel affectata ignorantia que habeť pro scientia.de cleri.excom.apostolice.fallit hec regula in his in quis bus tenetur quis adhibere diligentiā sicut in facto beneficiorū z subditorū z electionū eccl'iarū.de elect.innotuit.ibi,nec ꝓbare cogimus ignorantiā.de cōcef.preben.cle.vnica.in fin. Jdem vbi periculum imminet maxime in arduis : sicut sunt matrimonia que nō possunt dissolui sine maxima difficultate : ideo cum ma gna solēnitate z bānis precedentibus debēt cōtrahi.de clande sti.despon.per totū.xxx.qō.v.c.j.cum seq. Jn alijs autē que sunt facti alterius debet esse : nec nimis diligēs nec nimis negligens

6 ff.de iur.et fac.ignorā.nec supina. ¶†Octauo quero in eo casu

b quo quis tenetur probare ignorantiā b qualiter probabit. Solu. credit Laud.ꝙ p iuramentū,cū agatur de his q̄ de se intrinseca sunt,ar.de elec.c.vt circa.lib.vj. de sen.excō.si vero.j.de hoc in re gula,presumitur.libz.vj. z dic ꝙ nō semper stabitur iuramento: sed tunc tātum qñ non pōt alio modo ꝓbari.de testi.presentiū.z qꝫ ibi no.z dicit Laud.ꝙ p̄sumiť ignorātia nō affectata ex quo iurauit:qz nō presumiť velle deierare.de p̄sump.literas. qꝫ pce

7 dit eo casu quo sufficit iuramentum. ¶†Nono quero qz dixi.s. in.j.cōtrario papam dispensare posse super gradibus prohibi tis:qd si post cōtractū matrimoniū dispensat, an ꝓ hoc remoue tur pena huius cle.Sol.¶Bau.ꝙ debent inspici verba dispensa tionis ex quibus apparebit, an tollat impedimētum etiam quo ad penā preteritā: z tūc nō est opus alia absolutione.s.ti.ꝓpri. cle.vnica.an vero tollat solum quo ad hoc vt matrimonium nō valeat: z tūc necessaria est absolutio ab excōicatiōe. de quo hic.

8 ¶Decimo quero in eo qꝫ dixi.s.qō.iij. de eo qui contraxit ab initio in gradu prohibito ignoranter,z postea cohabitauit sciē ter.pone: dicit statutū ꝙ si habēs vxorem cū alia cōtraxerit z cō summauerit, capite puniatur. alio statuto cauetur ꝙ potestas post quinquenniū a die cōmissi criminis nō possit de delicto co gnoscere. Quidā habēs vxorē cū alia cōtraxit z cōsummauit,et cohabitauit vltra decenniū.ptās cōtra ipm ꝓcessit:z ille ꝙfessus fuit illū cōtractū,z qūo pluries cōsummauerat, etiā a biēnio ci tra.poterit ne potestas cognoscere z punire:Sol.questio fuit de facto Boñ.z arguebatur ꝙ sic: quasi ex reiteratione cōsumma tionis copule surgeret nouū delictū: z sic prescriptio interrūpe retur.ff.de adul.mariti.§.quinquenniū.de fur.vulgaris. de eo q duxe.in matrimo.cū haberet. Contrariū fuit obtentū.z sic cōsu luit ¶Be.de anch.per ea q̄ dixi.s.q.iij.nā statutū requirebat duo, scz cōtractū,z cōsummationē primā:nec ex iteratione copule in cipit nouū delictū qꝫ faciat esse locū statuto, p hoc qꝫ not.ff.de

9 iureiurā.eum qui.§.in popularibus. ¶†Undecimo quero in eo qꝫ hic dicit de gradibꝰ cōsanguinitatis, qui dicunť consangui

c neic.Sol. ¶Bat.illi q ex eodē sanguine procedūt.z aliqua in hoc

10 prosequiť q̄ plana sunt in arbore cōsanguinitatis. ¶†Duode cimo quero in eo qꝫ dicitť de gradibus affinitatis, quid est affi

d nitasd.Sol. ¶Batth.prosequiť.dic vt in arbore consanguinita tis, ¶Decimotertio quero an affinitas de qua hic,possit ꝓtra hi sine copula.dicit ¶Bat.ꝙ nō: qz requiriť cōmistio sanguinis: z in hoc ꝓsequiť ea q̄ notanť.xxxv.q.iij. extraordinaria. et de eo q cogno.cōsangui.fraternitati. dicēs ꝙ per pollutionē extraor dinariā nō cōtrahiť affinitas. Et ad maiorē declarationē dicit sciendū ꝙ triplex est extraordinaria pollutio. Prima est contra ordinē iuris: vt cū illa q̄ non est vxor: z ex hac ꝓ hiť affinitas. de eo q cogno.consang.discretionē. Alia est ꝓ ordinē nature: vt cū brutis,vel cū masculo, vel etiā cū femina in loco nō cōcesso.et ex

e hac nō inducitf affinitas:non fit cōmistio sanguinis.xxvij.qō.ij. lex diuine.nā etiam cū muliere potest essevitiū sodomiticū.xxxij. q.vij.vsus.z qñ vir vtitur muliere in loco nō cōcesso.xxxij.q.vij. adulterij. Tertia affinitas est ꝓter ordinē nature. z differt a pce dēti:qz illa est ꝓ ordinē nature.Exēplū de hac vltima:vt cū quis polluit mulierē circa naturalia.z de hac.xxxv.q.ij. extraordina ria.z ex hac etiā nō ꝓtrahiť affinitas, vt dixi in p̄n.huiꝰ.q.z no. in.d.c.fraternitati.vñ si vir non fregit claustra pudoris, non in ducitur affinitas,etiā si sepe hoc fiat:lz Jo.fauentinus hoc dixe rit ꝙ sepius iterata inducit affinitatē: qꝫ non ꝓcedit, ex quo nō

11 est facta cōmistio sanguinis,vt predixi. ¶†Decimoquarto q̄ro si vir fregit claustra pudoris,sed nō emisit semē. Sol. ¶Batth.ꝙ non cōtrahitur

nō cōtrahitur affinitas si de hoc cōstare posset: sed qr in dubiis certior via est eligēda, de spō. iuuenis. ideo aliter iudicabitur: sz in foro cōscientie staret assertioni viri, z iudicaret nō esse affinitatem. qs not. Abb. de spon. is qui venit. de quodā qui iacuit cū muliere multis noctibus, z nisus est ad copulam, z fregit claustra z tamē semē nō emisit. ¶ †Decimoquinto qro si vir emisit semē extra claustra. dicit Adat. q si semē ingredit claustra, consummatū erit matrimoniū. qs dicit cōtigisse in Grācia: qr quidā cōtraxit cū arta z cōtigit q nō fractis claustris impregnata est cum haberet modicū foramē vñ ingressum est semē z aduenīte partu oportuit eā incidere: sed si nō appareret de impregnatione, dicit Adatt. q eccl'ia iudicaret eā virginē per aspectū. de hoc de spon. c. vlti. z per Hosti. in sum. de spon. §. z que spōsalia. ver. sponsalia. z dic vt dixi de eo qui cogno. consangui. fraternitati. ¶ †Decimosexto quero in eo qs dicit de contrahentibus cum monialibus, quid si cum sororibus. dicit Pau. q idem: qr in iure ponunt pro eodē, licet alicubi vulgaris locutio eas distinguat. facit de rescrip. cū dilecta. de elec. causam. de cōfir. vti. cū dilecta. cū simi. dic q vulgaris locutio distinguit eas alicubi: vt Boñ. alibi nō sic. de hoc etiā dixi de sta. reg. cle. attendentes. §. visitatores. q. ñ. ¶ †Decimoseptimo quero si aliquis coactꝰ contrahit matrimoniū in casu hic prohibito. Bl. p hāc. arguit per hāc literā in ℞. matrimonialiter. z infra, matrimonia cōtrahētes. q nō est locus pene. z hoc si coactio fuit absoluta, per. c. sacris. qs met. cā. de additionali añt arguit gl. secꝰ esse p. d. c. sacris. concludit tñ idē qr nō est matrimoniū si fuit metus cadens in constantē. de spon. veniens. ad. c. sacris. respondet q ibi ponit cōmunio que interuenit per metū. vult dicere q licet quis cogatur ad cōmunicādū excōicato: tñ actus perficit: qr verū est dicere eū cōtra-casse. nā coacta voluntas, volūtas est. xv. q. j. merito. sed quando quis cōtraxit matrimoniū per metū non perficitur matrimoniū. de spō. cū locum. z sic nō est locus pene huius cle. z idem Pau. ¶ Opp. ad hoc quia non videtur esse locus coactioni absolute hoc casu, cum voluntas non possit cogi. xv. q. j. illa. xxxij. q. v. itane. z. c. seq. Solu. stat contrario z dic q non cadit proprie cōpulsio absoluta respectu voluntatis: sed respectu actuum extrinsecorū sic. qs metus cā. sacris. xxxij. qō. v. proposito. z sic potest hic intelligi q quis fuit coactꝰ ad assentiendū per nutus. z hoc presupponēdo q valeat matrimoniū ex cōsensu tacite etiam inter eos qui fari possunt: in quo multi cōtra. qs dixi de spon. tue. sed si deberet interuenire locutio, tūc nō posset cadere precise cōpulsio. p hoc qs dicit Boe. ij. de cōsola. de illo qui sibi linguā abscidit dentibus ne proderet conscios cōiurationis: prout iubebat tyrānus: z sic ad loquendū cogi non potuit. ¶ Decimooctauo quero si cōtrahens patitur defectū cōsensus, vt qr impubes vel furiosus. Sol. Pau. q nō est locꝰ pene de qua hic: qr nō est matrimonium: sed quo ad impuberem sunt potius sponsalia de futuro. de despon. impu. c. vnico. §. j. li. vj. quo ad furiosum autem nullo modo valet cōtractus: qr sicut defectus cōsensus impedit matrimonium: ita z spōsalia: de spon. c. j. z ex hoc quod dixi de impubere: videtur Pau. velle q in contrahēte sponsalia non sit locus pene de qua hic. qs dico. j. q. seq. ¶ †Decimonono quero an contrahēs sponsalia in casibus hic prohibitis tenetur pena de qua hic. Bl. nō possunt. arguit q sic. contrariū tamen tenet, z ad contraria respondet. z cū ea idem Steph. Paul. quod etiā dixi. §. q. proxi. ¶ †Vicesimo quero: si quis dixit: volo cōtrahere tecū matrimoniū: an habet locum hec pena. Paul. arguit q non: qr sola voluntas nō sufficit nisi factū sequatur. de eo q mit. in pos. c. j. vbi de hoc. vnde si dico: volo legere. nō sequitur q legā. z si dico: volo abscindere arborē. non sequitur igitur q scindo. vel si dico: volo acceptare beneficiū. non sequitur q acceptē: vt not. Archi. de cōces. preben. ne captāde. lib. vj. In contrariū: qr per solum cōsensum cōtrahitur matrimoniū. de spon. cum locū. xxvij. q. ij. sufficiat. volūtas añt presupponit cōsensum sicut in emptione: insti. de obli. que ex quasi cōtrac. per totū. z hoc tz gl. C. de cōtrahen. emptio. in emētis. z Jaco. de ra. z pro hoc. ff. de lega. iij. Pāphilo. §. j. Pet. etiā de bella per. cōtra, per iura in contrariū deducta: qr nō sequit: volo vēdere. ergo vendo. Sol. Paul. q quedā sunt q pficiunt solo cōsensu patefacto, vt mīmoniū. z tūc cōsensus exprimit sufficiēter p verbū, volo, vt in legatis z testamētis in qb' sufficit q testator dicat sic: volo. d. l. Pāphilo. §. j. z hoc si exprimit perfecte: sz qñ nō exprimit pfecte p verbū, volo. qs cōtingit vbi respicit cōtractū inchoandū, non autē presentia. z instātis cōtractus effectū. vt si dico: volo cōtrahere cū Titia nō sequit q iō cōtrahā. nō est matrimoniū. sz si dico: volo te in vxorē: tūc bene contraho: qr hec verba exprimunt consensum presentem. de hoc in Spe. de spon. §. j. ver. contrahit. z idem Archi. xxvij. q. ij. in palea, duobus. z facit qs ipse not. l. distin. ponderet. lz Pet. de sanso. teneat contra. de spon. ex literis. et dic vt ibi dixi. vbi cōclude q etiā per illa verba: volo cōtrahere. inducitur matrimoniū si precessit tractꝰ de contrahēdo: qr nulla sunt verba formalia matrimoniū. vnde sufficit quoquo modo consen
17 sus exprimat. de spon. c. j. z. c. tue. ¶ †Vicesimoprimo qro in eo
a q hic dicit de religiosis, qs & religiosus [a]. quo ad hoc gl. in ver- a ¶ Quis & religiosus. Adde doc-
18 bo, religiosus sol. q idē Laud. Benze. z Paul. dicit. ¶ †Vicesimo secūdo quero qd de illa q sciēter permisit virū ad sacros ordines promoueri remanēs ipa in seculo, z viro mortuo cōtrahit: an cū ea z trahēs sciēter incurrit penā de qua hic Laud. arguit q sic p. c. xx viij. di. qr sunt culpe. cū duo. c. seq. xxxij. dist. seriatim. nā ex quo maritus solēnizauit votū cōtinētie, videt et ipa ex illo teneri tanq vna caro cū marito. de cog. spi. martinus. z idē videt in casu illius. c. xxxij. q. v. qs deo. In contrariū: qr si papa hic intellexisset de vouentibus, nō dixisset de monialibus tñ. argu. de deci. ad audiētiam. Sol. Laud. creditvltimū verius: qr cle. tanq penalis nō debet extendi. pro hoc inducit de vo. c. vlti. li. vj. z facit illud. c. ad pbandū q in muliere nō fit solennizatū votū. dicit tñ q mulier z vir scđo z̄hēs cū ea puniunt tanq voti trāsgressores. arg. de quer. z̄iu. quidā. z. c. vxorat'. cū ibi no. Ad contrariū respondet q vxor pmoti nō efficit monialis, et corrupte reperit scriptū hoc quo ad alia ℞ba q̄ nō multū releuāt. postea ℞o p solutione z̄tū distinguit: qr aut fuit pmot' vir ad sacros nesciente vxore, aut sciente, z reclamāte: z istis duob' casibus mulier non obligat. imo poterit virū repetere. xxvij. q. ij. agathosa. xxxiij. q. v. mulier. aut ipa sciuit z ꝫsensit ordini, sed nō voto: imo expresse cōtradixit. z hoc etiā casu nō debet ordinari marit'. z si ordinetur: reddetur sibi, nec tenebitur ipsa cōtinere nec in vita viri nec post mortem. de cōuer. coniug. c. j. aut consensit vtriq; s. voto, et ordini. z habebit cōtinere in vita: sz post mortē nō. de hoc. xxxij. dist. seriatim. dic plenius vt dixi de quer. z̄iug. ex parte. z gḡaliter ad p̄missam. q. dic q nō pōt dici hec mulier obligata ex voto solēni ex quo ipa nō fecit professionē in aliqua de religionib' approbatis. d. c. de vo. z sic nō est loc' pene de qua hic: z p hoc qs dico. j. q. xxiij. ¶ Vicesimotertio qro in eo qs dicit de sacris ordinib', q dicunt sacri [b]. gl. stricte. soluit q accipiunt hic stricte. et b ¶ Qui dicuntur
idem Pau. qs intelligit de sacris. i. subdiaconatu z supra large sacri. Adde abb.
añt qlibet ordo dicit sacer. de fil. presby. c. j. xxxvj. q. j. §. cū ergo. z i. c. j. de cle. z̄iug.
q̄q̄ sint plures ordines: dicit tñ Pau. q ordo & vnū sacramentum rōne vni' forme, ex hoc z in eo qs dixi. s. q. proxi. vides q c-
syderat hic votū solēne p professionē vel sacri ordinis receptionē:
19 nō añt votū simplex, de hoc in seq. q. ¶ †Vicesimoquarto qro
c q̄ est rō q post votū [c] solēne non pōt z̄hi matrimoniū, z post sim- c ¶ Post votū solenne. Adde. c. j. de vo. li. vj. z doc-
plex sic. Sol. Adat. referēs aliquos dicere q hoc operatur cōstitutio eccl'ie. de cleri. cōiug. cū olim. ipse vero fm Archid. dicit q hec nō fuit cōstitutio, sz poti' declaratio: z debuit sic declarari. qr p votū simplex obligat qs tm̄ aiam deo, nō añt corpus: z ideo pōt corp' alij dare z̄hēdo m̄timoniū: sz qr vouit solēniter, dat nō tātum aiam, sed etiā corpus: vt monach' abbati, z cleric' in sacris militāti eccl'ie. de elec. si religiosus. li. vj. ideo nō possunt corpus alij dare z̄hēdo matrimoniū: dic q hec rō lz mulceat tñ nō p̄cederet cessante z̄stitutiōe. vñ ipa eccl'ie z̄stitutio est inductiua hui' effectus. sz hec cā pōt assignari p cā inductiua illius constitu- to d. c. nos in quē q̄. de maio. z obe. inter. z est simile in hoc qs dicit hic, q sufficit cōstare ex officio. de cēsi. cle. p̄senti. de priui. cle. religiosi. j. rñso. z pro hoc qs not. in. d. cle. p̄senti. in gl. parte vocata. z dicit q Laud. procedet summarie in talibus: in quo tñ instat, dicēs q cle. dispendiosam. nō videtur habere locū hoc casu si procedit ad penā de qua hic. ex quo infert q z̄ absentes ex cā probabili nō potest procedi ad denunciandū eos excōicatos: vt lit. non z̄test. c. j. de pur. cano. cū dilect'. nisi dicam' hoc speciale cū eps cognoscit inter p̄prios clericos vt possit summarie procedere. in auc. vt cleri. apud proprios episcopos. in prin. colū. ix. z̄j. q. j. si qs cū clerico. sed dicit Laud. q illud videt intelligendum qñ agitur ciuiliter z de minoribus causis. ¶ Vicesimoseptimo quero quis poterit absoluere ab excōicatione de qua hic. gl. pe. dicit q episcopus. idem Laud. nisi forsan post excōmunicationē isti incurrissent irregularitatē. nam ab irregularitate non absoluit episcopus. de cle. excō. c. iij. vbi de hoc. ¶ Vicesimooctauo quero que sunt illa iura de quibus loquitur hec litera ibi, iuribus. Sol. vt in gl. vlti. idem Pau. z Lau.

¶ De magistris. Rubrica.

1 ☞ Papa dz esse solicit' vt errātes inducat in viam veritatis.
2 Diuina eloquia z eorum expositio prodest vt inducamur in viā

veritatis.
3 Papa gerit vices dei in terris.
4 Actio Christi est nostra instructio.
5 Doctores debent esse tales qui valeant instituere.
6 Peritia acquiritur per instructionem.
7 Studium linguarum debet esse in curia Romana.
8 Curia Romana potest esse in locis diuersis.
9 Libri linguarū alienarum debent transferri in linguā latinam.
10 Libri sunt necessarij ad acquirendam scientiam.
11 Gratia dei cooperans valet vt per eam cognoscamus quid sit agendum & quid fugiendum.
12 Gratia est spiritualis influētia rationabilem creaturam faciēs participem beatitudinis.
13 Gratie quot sunt species.
14 Gratiam gratum faciens vt quis habeat quid requiritur.
15 Studia Parisien. Oxonien. Salamantin. & studia Italie quando esse inceperunt.
16 Studens in predictis studijs vt addiscat linguas diuersas, an gaudeat priuilegio percipiendi fructus beneficiorū in absentia.

1 Inter. ¶†Vo. q papa debet esse solicitus vt errantes reducat ad viam veritatis. de hoc in gl. ij. & iij. & iiij. & dicit Pau. q hoc est vnū genus charitatis. qđ probant infra alleg. in glo. iiij. Laud. dicit q egressus erroris operat inductionē veritatis. xxij. q. j. cum renunciatur. Et not. q multas solicitudines debet habere papa. qđ probat plurale inter solicitudines. et pro hoc. c. inter. allega. in glo. ij. ¶Secūdo no. de gratia dei hominibus cooperante. & de hoc. j. q. j. ij. & iij. & iiij. dicūt etiā Laud. & Ben. q sine hac nihil boni facere possumus. Jo. j. C. de vete. iur. enucle. l. j. xxiij. q. iij. §. non ergo. & cum illa cōuertimur a malo. & ad ipsum non committendū adiuuamur. de consecra. dist. iij. placuit. & c. seq. & pro hoc fm Paul. qz solius dei est corrigere, licet homo possit corrigere & monere. xlvij. distin. §. necesse. ¶Tertio not. q commendatur vigilia cum studiosa diligentia. & dicit Laud. q per hāc veritas peruenit ad studiosos, fauetur autem vigilantibus: et ex contrario puniuntur negligentes. de offi. custo. c. j. de prescri.
2 vigilanti. ¶†Quarto not. q diuinorum eloquiorum expositio prodest vt inducamur in viam veritatis. et exponit Laud. diuinorū eloquiorū. i. sacre scripture: que theologia dicit. a theos qđ est deus & logos sermo, quasi diuinus sermo. et inde dicuntur tres virtutes theologice: spes, fides, et charitas. quasi a solis verbis diuinis instituite. de bap. maiores. §. de sum. trini. clemen. vnica. in fi. dicit etiam q scriptura diuina est speculum rationabile in quo anima sue conditionis principium cōtemplatur, fm Augu. & fm Grego. sacra scriptura omnē gratiā, sciētiam, atqz doctrinā transcendit: ad patriam vocat: a terrenis desyderijs ad celestia amplectanda cor legētis inuitat. de hoc. xxxvij. dist. §. sed econtra fm Laud. Hec autē expositio diuinorū eloquiorū fieri debet per eos qui intelligant: alias fit inaniter: vt in litera. et pro hoc. xliij. distinc. §. pariter. de offic. ordi. inter cetera. & instat Pet. de ancha. querens de modo conficiendi instrumētum inter eos qui sunt diuerse lingue. & de hoc. ff. de verb. obliga. l. j. in fin. & dic per id qđ ibi dicitur q notarius rogabit prout dictabit interpres assumptus de partium consensu. ¶†Quinto not. q papa gerit [a] vicem dei in terris. de transla. c. j. ij. & iij. de re iudic. ad apostolice. §. nos itaqz. ¶†Sexto no. ibi, exēplum. q omnis Christi actio nostra est instructio. de sepul. c. j. de elect. significasti. ij. qđ. j. deus. pro hoc. C. de nup. imperialis. de dona. inter virum & vxo. l. vlti. ¶†Septimo no. q tales debent assumi in doctores qui sciant & valeant instruere. & dicit Pau. q verbum valeant, respicit potentiam corporis, et expressionem loquele, vt lingue non patiantur vitium: sicut ille cui angelus fecit phlebotomiam in somnis. xvj. q. j. §. hoc idem. & dicit Paul. q debet subaudiri quod sint etiam tales qui velint. de cleri. non resi. relatū.
4 ¶†Octauo not. ibi, per instructionis. q peritia per instructionem acquiritur. & dicit Laud. q hoc fit, quia anima est tanq tabula rasa in qua nihil est depictum, fm philosophum. ad hoc ergo vt sit erudita requiritur instructio: ideo saluator fuit pr⁹ audiens & interrogans in medio doctorum: & postea predicare cepit: sic etiam qui debet predicare, prius debet accipere predicandi officiū. xxxvij. distin. §. ecce. & alibi dicitur q per lectionis. exercitium reperitur scientie margarita. de renū. post trāslationem. ex his arguit Laud. contra illos qui credunt quadā capitolita te per se plus addiscere q̄ si a lectoribus docerentur: qđ est vanum, cum sensus auditus aptior sit ad percipiendū & memorie tradēdum quod verbali voce traditur in scriptis vel sine, q̄ visus vel alius sensus. xliij. distin. sit rector. & dicit Benz. q requiritur instructio proueniens a voce magistri: quia primo est tempus tacendi. postea loquendi. Eccle. iij. et veritas prius tacendo addiscitur a magistro: & postea docetur. xxxvj. distin. §. ecce. versi. huic etiam Salomoni. & not. contra eos qui putant discere sine doctore: inuehit Hiero. ad Rusticum dicens: non ingrediaris absqz doctore viam quam nunq̄ ingressus es. xvj. qō. j. si
7 clericus. ¶†Nono no. q in Romana curia debet esse studiū linguarum: de quibus hic. & in ea etiam debet fieri studiū iuris diuini: & studētes ibi gaudeant priuilegio studij generalis. de priui. c. ij. libr. vj. & de hoc ibi, et eo. titu. super specula. ¶†Decimo
8 b no. q Romana curia potest esse in diuersis locis. & dicit ibi esse vbi residet papa. pro hoc litera ibi, curiā residere. & de hoc in gl. in versi. residere. ¶Undecimo not. q ad pape solicitudinē pertinet cathedras & studium erigere: quod maxime procedit respectu studiorum immediate vtilium fidei: vt hic. ¶Duodecimo not. de quatuor studijs hic expressis, et de Parisiensi et Oxoniē si & Salamantino. & de alijs quomodo inceperunt, dico. j. qō. v. de Bonoñ. autem dic vt in gl. dicitur. & idem Paul. q̄q̄ autem hic exprimantur solum quatuor studia: sunt tamē et alia studia generalia: vt Paduanum. quod dixi. s. de sepul. clemen. dudū. versi. ab olim. qō. xj. ¶Tertiodecimo not. ibi, sufficientem. q in doctore sufficit scientia sufficiens, non eminens. & que dicat eminens & que sufficiens, not. de elec. cum in cunctis. de hoc in glos. non dicit. debet autem doctor habere sufficientem scientiā nam si est idiota imperitus matheseos risui patebit. xxxvij. distin. qui de mensa. ¶Decimoquarto not. de tribus linguis: Hebraica, Arabica, & Caldea vtilibus ad sciendum fauore fidei: & quare omisit. de Greca dic vt in gl. i originali. & dicit Steph. q Greci schismatici sunt: & imperator Constātino. damnatus fuit vt fautor schismaticorum. i. grecorū: in extrauag. cle. v. ad certitudinē. Et dicit Paul. q lingue sunt. lxx. xvj. distinc. septuaginta. Lap. dicit q lingue sacre tres sunt: Hebraica, Greca, & Latina, que totum orbem diuidunt. dicit etiam q vna fuit lingua omnium nationum. s. Hebraica. et q credit probabiliter q in patria erit vna tantum lingua. in multis autem linguis varietas est: et vbi varietas, ibi dissensus. & quia glos. facit differētiam inter loquelam literalem & vulgarem, que literalis habetur per grammaticam: ideo de ipsa & alijs scientijs dantur versus. de grammatica: Quicquid agant artes, ego septem predico partes. Dialectica: Nisi sine doctores frustra coluere sorores. Rhetorica: Et mihi dicendi ratio cum flore loquendi. Musica: Inuenere locum per me modulamina vocum. Geometria: Rerum mensuras et earum signo figuras. Arithmetica: Explico per numerum que sit proportio rerum. Astrologia: Astra viasqz poli varias mihi vendico soli. ¶Decimoquinto not. ibi, duo. q ad eandem sedem debēt plures deputari. & dicit Pau. ex hoc colligi q in studijs debet vitari solitudo doctorū: vt si vnus cadat sit alter qui subleuet. de sta. regula. c. ij. in princip. & ne superbia vel negligē
9 tia vnius impediatur recta doctrina et profectus scholarium. ¶†Decimosexto not. de libris alienarū linguarum transferendis in linguam latinam. & dicit Laud. q licet a cibarijs inimicorum fidei habeamus abstinere: non tamen ab eorū libris. xxxvij. di. turbat. & c. que de mensa. Aug. de doc. Christi. si philosophi aliqua forte vera & fidei nostre accōmodata dixerint: ab eis tāq̄
10 ab iniustis possessoribus in vsum nostrum vendicanda sunt. facit qđ legit. xxxvij. dis. si qs mihi. ¶†Decimoseptimo not. q ad scientiam requiruntur libri. & dicit Laud. q parū valet clericus i. scholaris absqz libris: & multominus doctor. versus: Maurit aquā cibris cleric⁹ absqz libris. dic quo ad scholarē q expedit vt paucis libris vacet vt possit cōmēdare memorie ea que sunt opportuna: vt in iure, q in textib⁹ & glossis habeat cōgruentē memoriā sine qua frustra laborat quis, ad subtilitates quas nō pōt iure probare. doctor autē eget multis libris & si fieri posset omniū q scripserunt, vt ex multis possit elicere veriora vel vltra cōscripta aliquid per se excogitare. de hoc an expediat habere multos libros per Oldra. in cōsi. clxxxv. vbi adducit authoritates pro & contra. ¶Decimooctauo not. ibi, fructu. de fructu q
11 tes pro & contra. ¶Decimooctauo not. ibi, fructu. de fructu q speratur ex doctrina talium linguarum: & est fructus vt eruditi in illis multos lucrifaciant ad fidem. s. ea. clemen. & eo. titu. super specula. xxxvij. dis. sicut. ¶†Quero in eo qđ. s. dixi in glo not. de gratia cooperante, ad quid prodest hec gratia. glo. gratia. soluit q per eam cognoscitur quid sit agendum, quid vitandum, & per eam adiuuamur ad faciendū. Et distinguit glo. duplicem gratiam operantem & cooperantē referens quosdā dicere q vna & eadem est operans & cooperans: dicens q huic altercationi an sit vna gratia an plures, est similis altercatio legistarum an sit vna possessio an due. & ex hac not. fingu. q̄ illa altercatio non est necessaria. qđ dixi de resti. spo. olim. j. Idē dicit hec glo. de alia altercatione an sit vnū interesse, an triplex. & dic vt dixi de sentē. excō. sacro. q. xxxv. & de hac duplici gratia habetur. ij. sententiarum. dist. xxvj. & de hoc etiam. j. q. ij. iij. & iiij. & dicit Laud. q gratia cooperans ideo dicitur, quia sumus dei adiutores fm Apostolum. per ipsam autem gratiā aperitur intelligentia mandatorum, vt sciamus deum esse, & quid appetere & quid

[a] ¶Papa gerit vicem dei. Adde. c. vt nostrū. vt ecclesia. bñfi. c. j. de homi. lib. vj. gl. in verbo, q deo. in. c. serpēs. de pe. dis. j. gl. i verbo, papa. in pe. vj. Spe. ti. de leg. in. §. j. ver. lxxxix. Abb. in. c. ois anima. in. j. no. de censi.

[b] ¶Et vt ibi esse. Adde. c. ij. de priui. li. vj. Inno. in c. exposuit. de dila. Inn. i. c. ego. de iureiur.

ꝛ quid vitare debeamus,ꝛ hoc est idem dicere cū gl. Ex hoc dicit Laud.ꝙ aduertāt scholastici qui ꝛ q̄uis ad scīētiam approbatā transeūt ꝛ die noctuq; torquētur. nā in vanū laborant nisi dei gratiam secum habeāt coadiutricem. vnde Sap̄.j. In malivolā animam nō intrabit sapientia,ꝛ in ℙsal. iustitia ꝛ iudiciū preparatio sedis tue. quasi diceret. o diuina gratia preparatio sedis tue. scilicet anime fidelis, que anima est sedes ꝛ receptaculum diuine gratie nisi per eam deficiat. hec preparatio fit per iudicium quo ipse peccator se accusat corā cōfessore: ꝛ per iustitiā quā recipit a confessore cōdignam penitentiam imponente. consuluit ergo Laud. venīēti ad studium ꝙ bene et diligenter preparet animam suam confitēdo peccata sua integre ꝛ satisfaciēdo pro cōmissis: vt sic spūssancti gratia omnē habens virtutem, oēm habēs scientiā inueniat receptaculū mundū, ꝛ contribuat ei plenam ꝛ perfectam sciētiam. nā quid alibi queritur hoc perfecte inuenitur. xxxvij. distin. ℌ. sed contra. in fi. Caueat etiam a singulis peccatis: qr delinquēs in vno ꝛc. regula, defleat. de regu. iur. in antiquis. ꝛ per vnum peccatum gratia tota euacuat. xxxij. q. j. cum renūciatur. ꝛ totum hominem non dimidium saluat de⁹. versus: Larga dei pietas donū nō dimidiabit. Aut nil aut totū te lachrymante dabit. dicit autem Laud. ꝙ specialiter caueat studens a venere in quo vitio facile cōsueuerunt studiosi deturpari. nam per tale vitiū ratio ꝛ intellectus que ascensum appetunt tanꝙ superiores partes mentis per sensualitatē que inferior est pars, attrahuntur ꝛ confunduntur. xxxvij. dist. m. tribuat. de sa. vnctio. c. vnico. ver. in pectore. simile in caule cui⁹ spica per quā emittit semen si permittitur luxuriari cito accrescit. sic ꝛ in scholari qui si riuulum. i. ingenium permittit defluere virtus superne rationis ꝛ intellectus impediūtur. imo etiam per tale vitium frequenter accedit infirmitas fm Laud. Ego autem habui auditorem qui notorie obūt ex hoc. ad hoc autem cauendum summum remedium est abstinentia ꝛ studiū pertinax. vnde de abstinentia The. absq; cerere ꝛ libero friget venus. quo ad id autē quod dixi de gratia. dic plenius in duabus sequē. q.

12 a ¶ †Scdo q̄ro quid est gratia[a]. So. Laud. ꝙ est spūalis influentia participem faciens eterne beatitudinis rationalem creaturam. de conse. distin. iiij. ecclesie charitas. xxiij. q. j. ℌ. si autem. de

13 sum. trini. c. j. ¶ †Tertio quero quot sunt species gratie. videtur ꝙ due tm̄, vt dixi. s̄. qō. j. Laud. dicit ꝙ tres. nā quedā est gratia generalissima sine qua nihil agere possum⁹, nec inesse nr̄o subsistere. Secūda est gratia gratis data q̄rcitat arbitrium nostrū bonum ad suscipiendum donum spiritussancti. de cōse. distin. iiij. placuit. viti. Tertia est gratia gratum faciens que est ipsum donum spiritussancti. j. q. j. multe. de cōse. distin. iiij. quomodo. ꝛ has tres recipit ℙau. vnde dicit: ℙGratia dei sum id quod sum. i. esse meum ab ea est gratia. s. generalissima. ꝛ gratia dei in me vacua nō fuit. i. gratia gratis data excitat me ad bonū. ꝛ gratia ei⁹ sem per in me manet. i. donū spiritussancti gratū me faciēs. Laud. diuidit aliter gratiā. dicit enim ꝙ habilitas siue preparatio ad gratiā est triplex. s. efficiens, materialis, et formalis. prima est a deo. secūda est a gratia gratis data. tertia a nobis. Et fm eum gratia dicitur triplex. ℙPrimo generaliter: et sic est adiutoriū diuine creature gratis impensum. Secūdo dicitur specialiter: ꝛ talis gratia dicitur gratis data. s. bonum quo homo se p̄parat ad suscipiendum spiritussancti donū. Tertio dicitur proprie bonum datū diuinitus ad merendū: qđ quidem donū gratia gratū faciens appellat fm eum. ꝛ in hoc vltimo cōuenit Lap. cum Laud. ꝛ idem Lap. etiā prosequit qđ dixi de ℙaul. ꝛ gratia dei sum ꝛc. j. ad Corint. xv. dicit Lap. etiam ꝙ prima gratia dicitur gratis dans: vt est deus. Dicit ꝙ etiā triplex est perfectio. ℙPrima est gratie: ꝛ causat esse gratuitū. Secūda est virtutis: ꝛ causat bonum actum. Tertia est operis virtutis: et causat meritū. prima perficit animam. secunda anime potentiam. tertia ipsos

14 actus. ꝛ hec licet sint per plura verba dicta ad ampliorem declarationē: tamē in effectu continetur in glos. per quā. ¶ †Quarto quero quid requiritur ad habēdum tertiā gratiam que dicitur Gratum faciens. de qua. s̄. q. proxi. Sol. Laud. ꝙ multa. primo deus efficiens. secundo gratia gratis data. tertio arbitriū liberum se humilians ad hoc: ꝛ his precedētibus statim infunditur donum spiritussancti in hominē. in quo autem differat gratia a virtutibus, remittit Laud. ad no. per se de sum. tri. cle. vnica. ad

15 fi. vbi dixi in versi. verum. j. q. ꝛ colligitur ex eo qđ dixi. s̄. q. proxi. fi. ¶ †Quinto quero in eo quod dixi. s̄. in. xij. notabili de studio ℙparisiensi quomodo incepit, ꝛ quando. Itē de Oxoniensi. Itē de Salamātino. Itē de Italia qñ incepit habere studium. Solu. Stepha. quo ad studium ℙparisiēse dicit ꝙ incepit florere regente Carolo magno. dicit etiam ꝙ Alquinus transtulit de Roma ℙparisius. dicit insuper ꝙ fuerūt quatuor fundatores illius studij, Rabanus, Alquinus, Claudi⁹, ꝛ Vestorius. ℙHam legitur ꝙ caput aureū statue de qua Dante. ij. per Carolum magnū exercuit deus in Scotis: q cū Frāci regnarent ꝛ studia literarū non haberent, ꝛ essent in oblivione, ꝛ cultus dei periret, cōtigit duos Scotos monachos de Ybernia cū mercatorib⁹ britānibus venire ad litt⁹ gallicū in sacris ꝛ secularib⁹ literis eruditos: qui cum nihil venale ostenderent ad turbas venientes causa cauendi clamabant: si quis esset auidus sapientie veniet ad nos, ꝛ accipiet eā. nam apud nos non est venalis. ꝛ alīs putantibus illos esse insanos venit ad aures regis: vocatiq; sunt ad eum: ꝛ cum interrogarentur an haberent sapientiā, dixerunt ꝙ sic: ꝛ se paratos eā dare petentibus in nomine dñi. quo querente quid pro ea vellent: responderūt tria. scilicet bona loca, ꝛ animas ingeniosas, ꝛ alimēta. tunc rex gaudens cū iret ad bellum, vnū nomine Clemētē dimisit ℙarisi⁹, ꝛ nobiles pueros ei commendauit, ꝛ victualia ei ministrari p̄cepit, ꝛ loca optima cōcessit. alium secū in Italiam duxit, cui monasteriū in ℙapia sancti Augu. delegauit: vt qui vellēt addiscere ad eū accederēt. ꝛ hoc audito ꝙ rex gratanter sapiētes ꝛ religiosos admitteret, venit Alquinus ad eū in omnib⁹ scripturis exercitatus, quē vsq; ad finē secū retinuit, nisi cū ibat ad bella: ꝛ dedit ei abbatiam sancti Martini, vt ibi quando rex esset absens quiesceret et ad se confluentes instrueret: ꝛ sic Franci equati sunt ℙRomanis ꝛ Athenīēnsibus quo ad gloriā studiorū in liberalibus artib⁹: ꝛ de ciuitate ℙparisiensi scribit Boe. de discipli. schola. in ciuitate Julij quā al's ℙparisius nominat multas artes mendicare prospexim⁹. ꝛ vt ait expositor Julius cesar ampliauit ℙparisius, non aūt fundauit. Erat enim tūc quoddā castrū ꝙ fios, ꝛ nūc dicitur meldinū, ꝛ est in medio secane: deinde facta ampliatione dicta est ℙparisi⁹. De studio aūt Oxoniēsi Steph. refert Alexā. in lib. de natura rerū dicere ꝙ iuxta vaticinia Merlini vigent studia in Anglia tēpore suo ad partes Ybernie transitura. De Italia vero dicit Steph. ꝙ a ℙPictagora incepit habere studiū philosophie. alij autem dicunt alio modo, nec vlla est certa hist̄oria quā viderim ex qua possit haberi principiū. nā semper in Italia floruerūt studia licet eo tēpore quo ℙRome viguit imperium studia maxime floruerunt. constat enim in oratoria ꝛ in poetica plures fuisse tempore Octauiani ꝙ per longa tēpora simul postea. De studio autem Salamantino non dicunt scribentes quando incepit. Item quo ad ea que dicit Stepha. de studio ℙparisiensi ꝛ Oxoniensi potest etiam aliter fuisse: quia non allegat veram hist̄oriam, ꝛ non est vis in his. nam sufficit ad hoc vt studium censeatur generale ꝙ sic sit habitū a tēpore de cuius cōtrario nō fit memoria: vt not. gl. singularis de sepul. cle. dudum. versi. in studijs in ver. generalibus. ꝛ vt ibi dixi sic est de studio ℙpaduano: qr nō est memoria qñ incepit. habuit tñ postea priuilegia ꝛ apostolica ꝛ imperialia. ¶ †Sexto q̄ro an is qui est in studio[b] ad discendū has linguas gaudebit priuilegio percipiēdi fructus beneficiorū in absentia. Sol. Joan. de lig. referens ℳatt. hic tangere: qs̄ tamen in ℳatth. non inueni. Joā. de lig. videtur velle ꝙ gaudebit sicut is qui studet in theologia. eo. ti. c. fi. qs̄ non videtur p̄cedere cū priuilegiū non debet extendi. de priui. sane. regula, priuilegiū. lib. vj. nisi forte studeret in his linguis vt plenius sciat theologiam. constat enim ꝙ lingua ℙHebraica valde maxime cōfert p̄ noticia veteris ꝛ noui testamenti. ¶ Septimo q̄ro eo casu quo scholaris[c] est in studio, ꝛ habet vicarium qui seruit in beneficio, an ipse tenetur officiū dicere. Sol. ℳatt. referendo qs̄ not. ℙe. ꝛ Abb. de celebra. miss. c. j. vbi tenent ꝙ non: qr ibi dicitur ꝙ aut a sacerdote aut a scholaribus officium compleatur. Archi. contra: qr ibi loquitur quādo officiū erat initiatum a sacerdote, ꝛ vocatus propter aliquā necessitatem eūdi ad infirmū vel ad penitentiā dandi vel baptizandi nō potuit perficere: quia tunc perficient scholares: al's tenetur per se. de cleri. non resi. qr nōnulli. ꝛ hoc vltimum verius ꝛ qs̄ dicitur in. c. presbyter. loquitur de perfectione officij publice facienda que nō potest fieri ab absente, sed fiet a scholaribus. i. clericis ecclesie. ipse tamē sacerdos separatim dicet officiū quod restat. vt ibi in. v. notabili dixi: ꝛ sic existens in studio tenetur dicere officium. ꝛ idem dixi de celebra. missa. cle. j. in prin. q. vj.

1 ☞ Capitulum ꝛ conuentus qualiter differant.
2 ℙPape voluntas sufficit pro ratione.
3 ℙPape voluntas de qua hic, an sit frustratoria.
4 ℳagistri de quibus habetur in ista clemē. j. de magi. per quos debent eligi.

Ter. Quibus.

¶ Nota ꝙ papa volens disponere de pulsione faciēda magistris, de quib⁹ hic, incipit a sede apostolica: ꝛ hoc qr debet in se ostendere qualiter alij facere debeant. de elec. cum in cunctis. in

1 princip. ¶ †Secundo not. differentiam inter capitulum ꝛ conuentum: quia ponuntur hic tanꝙ diuersa, de hoc per Arch. de elect. quia sepe. lib. vj. vbi dicit ꝙ capitulum dicitur secularium: conuētus religiosorū. dic tñ ꝙ sepe sumūtur promiscue. ¶ Tertio not. ꝙ istis magistris prouideri debet de stipēdijs competentibus, ꝛ in sumptibus. et dicit ℙBenze. ꝙ competentia stipendia

a ¶ Quid est gra. Adde gl. i cle. j. in verb. omnib⁹. de sum. trini.

b ¶ An is q est in studio. Adde tex. in. c. tue fraternitatis. de cle. non resi. ꝛ ibi doc. ꝛ p Frideri. de sens. consi. xvj.

c ¶ Quo scholaris. Adde Joā. an. in. c. j. de cele. mis. Lar. zaba. in cle. j. in fi. v. col. de cele. mis. ꝛ p Jo. de imo. hic. Joā. de imol. in cle. vt hi qui. de eta. et qualī. in. ij. col. cōtrariū tenet sol⁹ Bal. in proe. decre. in fi. vj. col. v. item ait.

erunt: q̃ non assignabuntur q̃ minora possunt. ff. de admini. tuto. cum plures. §. cum tutor. de dona. aquilius. vbi pupillus educari debeat. qui filium. ꝛ assignabuntur iuxta facundiam ꝛ sciẽtiam. argu. ff. de va. ꝛ extraor. cog. l. j. in. §. in honorarijs. et in eo quod hic prouidetur istis non tãtummodo sumptibus, sed etiã de stipendijs, dicit Benze. hoc ideo fieri: quia spe premiorum et status honorificentia sunt tales ad talia inuitandi. argu. C. de assess. l. j. vt facilius alios instruat. argu. C. de profes. ꝛ medi. medicos. in fin. lib. x. ¶ Quarto not. q̃ salarium debetur doctoribus non a scholaribus, sed a prelatis: vt hic. de quo. j. clem̃. seq.
2 ꝛ hoc de prelatis procedit in casu isto: alias secus. ¶ †Quinto not. in verbo, volumus. q̃ in papa sufficit pro ratione volũtas: quia pro lege seruanda est. ff. de consti. princi. l. j. quod dixi. §. de immunita. ecclesia. clemen. vnica. in. viij. notabili. ¶ Sexto not. ibi, imponendo. q̃ iuxta facultates contributio facienda est in oneribus. de hoc in gloss. penulti. ꝛ pro hoc de censi. cum instantia. ff. de mu. et ho. rescripto. §. vlti. C. de immu. nemi. conceden. per viciniam. lib. x. de his que fiunt a maio. parte capitu. c. fina.
3 §. de censi. clemen. ij. versi. sunt etiam. ¶ †Opponi. q̃ hec volũtas pape ꝛ eius dispositio sint frustratorie: quia nullibi obseruatur quod hic disponitur: ꝛ sic videtur hec dispositio esse ludibrio contra id de elec. commissa. libr. vj. Solu. glo. hec voluntas. dicit q̃ hoc accidit: quia non fuit de executore prouisum. et ob hoc dicit Bau. q̃ expediebat aliquem executorem deputari ad obseruantiam eius: als parum est iura condere. ff. de origi. iur. l. ij. §. post originem. de elect. vbi periculum. §. preterea. de sta. reg. c. vnico. §. vt quoniam. libr. vj. fertur tamen fm eum q̃ seruatur in curia q̃ potuit esse tempore suo: hodie secus presuppositio autem q̃ seruaretur in curia. infert Bau. ex hoc q̃ papa nõ approbat desuetudinem, id est non obseruantiam huius clemẽ. quia debemus eum in factis imitari. de re iudi. in causis. xij. distin. c. j. ꝛ ij. C. de priua. edi. cum dubitatur. instit. de satisda. §. vlti. in fin. dicit etiam q̃ hec obseruantia non contingit: quia in Francia Hyspania Anglia ꝛ Italia non est vnus prelatus omnium sed in quolibet locorum predictorum sunt plures quorum vnus alteri non subest. Laud. dicit q̃ ideo hec constitutio male obseruatur: quia per ipsam burse prelatorum euacuarentur ꝛ eadem ratione dicit male obseruari. de sta. regu. c. periculoso. libr. vj. sed c. felicis. de censi. eod. lib. cum si. que bursalia sunt optime memorie commendanda. argu. xlvij. dist. omnes. in princip. Ad contrarium ergo dic q̃ volũtas pape debet obseruari: ꝛ posset Romanus pontifex contra non obseruantes procedere: tamẽ propter longam desuetudinem prelati non seruantes non peccant: precipue quia hanc obseruantiam papa scit ꝛ tolerat: debuit ergo dari executor, vt predixi: vel specialis pena imponi cõtra nõ obseruantes. ¶ Quero presuppositio q̃ hec constitutio seruare
a ¶ Absurditas est vitãda. Adde c. cũ inter. de exce. c. noua. de pe. et remis. c. solite. de ma. et obe. l. fi gs ex argẽtarijs. ff. de edẽdo. in. §. phibeĕ. l. siue hereditaria. ff. ỗ ne go. gest.

tur an simplices beneficiati tenerentur ad contributionem. glo. in versi. rectores. dicit q̃ non. ꝛ idem Paul. ꝛ Benze. nam si voluisset eos comprehendere vbi dicit rectores dixisset beneficiatos, §. de deci. clemen. si beneficiorum. ¶ †Secundo quero per
4 quos debent isti magistri eligi. Sol. Paul. dicens satis videri q̃ per illos qui habent prouidere de stipendijs. argu. eo. titu. c. j. et vlti. de iure patro. nobis. refert alios dicere q̃ eligentur per eos qui eligunt alios magistros in eodem studio, ne vna ꝛ eadẽ res censeatur diuerso iure. de deci. cum in tua. ipse autem Paul. dicit q̃ vtile fuisset de electore prouidere sibi: tamen non videtur q̃ electio talium spectet ad eos ad quos spectat aliorum electio si habent eligere de consuetudine vel pacto: quia talia non trahuntur ad non extantia tempore pacti vel statuti. arg. de rescri. cle. literas. ꝛ qõ ibi ipse Bau. no. ꝛ de hoc ibi dixi, maxime in. vj. contrario. Item nec prescriptio includit nõ prescripta sicut nec interruptio tollit effectum eius nisi in quibus facta est. de rescri. auditis. idem dicit si habent eligere ex priuilegio: quia in preiudicium tertij non extenditur ad non expressa. dicit ergo q̃ eligẽtur, vt primo dixi, per eos qui habent prouidere de salarijs. arg. eo. titu. c. penulti. versi. verum. sicut patronus eligit in beneficio quod instituit. debet enim spectare commodũ ei qui onus subit. ff. de regu. iur. fm naturam. regula, qui sentit. libr. vj. Sic etiam aduocati eliguntur a repu. a qua salarium recipiunt ꝛ reprobãtur. ff. de excu. tut. sed ꝛ reprobari. in princip. de mu. ꝛ ho. vt gradatim. §. reprobari. q̃ autem habeant salariũ de publico, patet ff. de postu. prouidendum. de aduo. di. iu. l. fori. in quibus not. q̃ aduocati eligũtur a repu. deinde arguit Paul. q̃ auditores habẽt eligere. argu. ff. de decre. ab ordi. fac. l. j. dicit q̃ id quod dictũ est de priuilegio debet intelligi nisi generaliter doctorum electio esset alicui loco cõcessa. de priuile. quod circa. ¶ De. de anch. dicit q̃ si qua est consuetudo in electione, illi stabitur: als fiet electio per eum qui regit ciuitatem: quia hoc ad ornatum ciuitatis dicitur pertinere. ff. de lega. j. ciuitatibus. facit. ff. de condi. ꝛ demonstra. municipibus. dicit tamen q̃ si esset rector laicus, non posset cogere prelatos ad soluendũ, dic q̃ rector ciuitatis laicꝰ
b ¶ Doctorat⁹ vel magisterij. Adde gl. in. c. de quibusdã. xxxvij. di. doc. i. c. j. de loca. doc. i. c. ex lris. de cõsti. Abb. in. c. j. de magistris.

de hac electione non habet se intromittere: q̃ cũ dependeat ab hac canonica institutione, potius debet hoc spectare ad eũm loci ad quẽ pertinet facere canones in loco seruare. de off. ordi. c. j. ꝛ sic puto q̃ in casu isto eps Boñ. ꝛ Parisiẽsis, ꝛ sic de alijs qui presunt locis de quibus hic, habebunt eligere singuli in sui locis. hic enim modus erit expeditior q̃ si oẽs prelati contribuentes haberent ad electionẽ conuenire. ꝛ pro hoc qꝫ not. j. cle. pri. in gl. fi. nec ob. preallega. c. pen. §. verum. eo. tit. vbi magister statuitur a prelato illius ecclesie qui habet puidere in sumptibus. sic enim ibi exprimitur. hic autem si electio fieret per omnes prelatos contribuentes ꝛ non per solũ episcopũ loci vbi est studiũ. viderent prelati se impedire de regimine spectante ad aliũ episcopũ: quod esse nõ debet: q̃ si sua vnicuiq; iurisdictio nõ seruatur, ecclesiasticus ordo confunditur. xj. q. j. peruenit. de offi. ordi. pastoralis. in prin. ꝛ quod ibi no. in gl. j. in fi.

1 ☞ Absurditas est vitanda.
2 Imperiti non debent prefici: als sunt deridendi.
3 Abusus dicitur malus mos: ꝛ sonat in malam partem.
4 Scientia licita quelibet permittitur.
5 Doctoratus ꝛ magisterium, an differunt: ꝛ qualiter.
6 Debere seu debitorem esse est grauamen.
7 Prouideri debet ne aliqui retrahantur a gradu magisterij.
8 Doctoratus non debet dari nisi per eos qui in ista clemẽ. secunda nominantur.
9 Doctorandi quale prestant iuramentũ anteq̃ fiant doctores.
10 Pecunie summa qualis ꝛ quanta potest exponi in doctoratu.
11 Homines notabiles debent plus exponere q̃ alij q̃ sunt tenuis suppellectilis.
12 Et in hoc consyderatur status persone.
13 Doctoratus honorem. an quis petere possit sine peccato.
14 Doctorandus quot ꝛ qualia debet habere.
15 Doctor quot nominibus appellari potest.
16 Doctor quot ꝛ quibus priuilegijs gaudeat.
17 Doctoratus insignia que sunt.
18 Doctor recipiẽdo pecuniã a scholaribus pro salario, an peccet.
19 Doctor si aliquis fiat in loco vbi turonen̄. non sunt in vsu, que moneta debebit expendi.
20 Et an quod dicitur in ista clementi. habeat locum in qualibet facultate.

Cum sit. ¶ Sumpta est ex his que legun. et not. xxxvij. dis. vino. cum similibus. Laud. dicit q̃ facit valde a lõge. ¶ Not. principiũ q̃ nimis absurdũ est vt quis cũ vanitate vel imperitia ascẽdat ad honorẽ peritie literarũ: p hoc qꝫ assensus debet esse per gradum virtutũ, nõ vitiorũ. de peni. dist. ij. cum sanctam. in
1 fi. ¶ †Secũdo no. q̃ absurditas est vitanda[a]. de elect. in genesi.
a de iureiurã. quẽadmodũ. de priuile. ex ore. de iude. cũ sit. ¶ Tertio not. q̃ vanitas improbatur. concor. de pur. ca. inter. ꝛ Eccle. j. vanitas vanitatũ ꝛ omnia vanitas. et ibi sequitur: Et agnoui q̃ in his labor est et afflictio spiritus: eo q̃ in multa sapientia multa fit indignatio: et qui adit scientiã, adit laborem. dicit autem Laud. q̃ cito potest videri, an quis per vanitatẽ et imperitiam peruenerit ad doctoratũ: quia defectus scientie cõputatur inter defectus notorios. de elec. si forte. libr. vj. ꝛ contra vanos ꝛ superbos scholasticos est. xxxviij. dist. sedulo. xlvj. dist. hoc ha-
2 bet. ¶ Quarto not. q̃ imperiti non sunt prefici̊di. als imperitus matheseos risui patebit. xxxvij. dist. q̃ de mẽsa. ꝛ dicit Mat. q̃ sicut imperiti non sunt prefici̊endi. sic etiã econtrario idoneis non debet interdici licentia legendi. §. eodẽ. c. j. ꝛ c. prohibeas. ¶ Quinto not. ibi, turbatione. q̃ legislator turbatur cum iniu-
3 ria peruertuntur. de celebra. missa. clemen. j. in princ. ¶ †Sexto not. ibi, abusum. quod prauus mos dicitur abusus: ꝛ sic sonat in malum, ꝛ nõ excusat etiam si sit longũ tempus. versus. Tempus longeuum nõ te excuset in euum. Cum male sis vsus qꝫ nõ prescribit abusus. pro hoc de consuetu. c. fina. de prescrip. c. vl-
4 ti. ¶ †Septimo not. ibi, in quauis scientia. q̃ quelibet scientia permittitur. dicit tamen Laud. q̃ debet intelligi de scientia licita: als enim non meretur dici scientia quo ad hoc vt quis possit in ea promoueri, cum nedum docere imo ꝛ discere sit interdictum. C. de malefi. l. ij. ꝛ l. culpa. xxvj. questione. j. c. j. ꝛ questio-
5 ne. ij. quasi per totum. ¶ †Octauo not. ibi, doctoratus vel ma-
b gisterij[b]. de differentia inter hec duo verba, quod tamẽ dic vt in glos. in versicu. doctoratus. quam not. ꝛ in ea ibi vocant magistros. pro hoc in proemio ff. §. is igitur. ꝛ quod ibi not. ꝛ ff. de arbi. qualem. §. dicere. ꝛ omnes quibus aliqua cura cõmittitur possunt dici magistri. ff. de verb. signi. quibus. ¶ Nono notur possunt dici magistri. ff. de verb. signi. quibus. ¶ Nono notatur ibi, principia. q̃ quandoq; cõuentus dicitur principiũ. hoc vult gloss. in hoc verbo. ꝛ sic dicitur q̃ vocant theologi vltra montes suos conuentus inceptiones vel initia. ¶ Decimo not. q̃ prohibetur excessus expensarum. de hoc in glos. in ver. excedũt. ¶ Undecimo nota, ex hoc q̃ quandoq; per iura consulitur ne quis

ne quis inaniter consumat sua vel grauetur onere debitorum. pro hoc litera in ver.vacui. z in ver. aggrauati. z expone vacui. vt in glo.vel fm Laud. dic vacui sciētia z pecunia. z p hoc litera supra ibi,imperitia.hoc tamē dic idē cū glo.quo ad id aūt qđ dicit glo.q remanēt vacui prius habitis z cōsumptis, est simile de cēsi.cū apostolus. ibi, longi tpis victū ꝛc.x.q.iij.inter cetera.
6 ē.de cēsi.cle.ad nostrū. ¶†Duodecimo no. ex hoc in eo q dicit glo.in verb.grauati.que supplet onere debitorū q esse in debitis est grauamē.z dicit Laud. q est graue onus z iugis solicitudo.arg.x.q.ij.hoc ius. qđ intellige respectu prudentū. multi em̄ nō curant, imo nec recordanť nisi cū auferunť eis pignora, vel incarceranť. z quale sit hoc onus sepe sum expertus ppter seruire scholaribus quorū nōnulli qñq; sunt immemores, nolo dicere ingrati. z de grauamine scholariū dicit Paul.sepe se expertū q multi scholastici finita solennitate doctoratus vltra vi
7 res patrimonij remanent debitis obligati. ¶†Decimotertio not.q debet puideri ne aliqui retrahanť a gradu magisterij: p hoc quia interest reipub.habere doctos. de ele.cū ex eo.lib.vj.z dicit Laud.q forsan aliqui retrahunť metu obtractatorum ad instar Pompei cōsul.vij.dist.fuerūt. pro hoc q nō debent subtrahi opportunitas docēdi z proficiendi.eo.ti.c.j.in prin. debemus em̄ dare opportunitatē ad bonū z malū subtrahere. xix.q.
8 ij.diffinimus. de sta.regula.c.vnico.lib.vj.ff.de pe.heredi.illud. ¶†Decimoquarto nota q tribuere doctoratū nō cōpetit nisi illis ad quos hoc pertinet.z intelligit Paul. pertinere ratiōe pprie dignitatis z officij vel alienę:vt cū quis gerit vices alterius. ad omnes enim istos extendiť.ff.de verbo.signifi.si illud.z dicit Bēze.q pōt pertinere ex priuilegio vel ex consuetudine vel alio iure.de quo per Boff.in sum.eo.titu.§.ij.z Matth.exēplificat dicens q Bonoñ. pertinet ad archi. maioris eccl'ie. Parisius ad cācellariū.dic q Padue spectat ad epm.z similiter in alijs pluribus locis in quo stādum est priuilegio si ex priuilegio hoc cōpetit.de priuil.recipimus. z.c.porro. ¶Decimoquinto not.in ver.p̄cipimus.q hec cle.obligat ex precepto.z dicit Bēz.q hoc verbū,p̄cipimus.est durū verbum cōtra negligentes.xiij.q.j.q
9 p̄cipitur.iij.distin,deniq;. remittit ad not.per se de eta.z quali. cle.j.z ibi dixi in.viij.q. ¶†Decimosexto not.de iuramento qđ prestant doctorandi anteq̄ doctorenť.de hoc in glo.in ver.iuramento.z in hoc no.literā ibi, prius. que vult q oportet iuramētum premitti doctoratui. pro hoc dicit Bēz. nō sufficere q post
a doctoratū hoc fiat.de ele.vt circa.li.vj. ¶Decimoseptimo not. de dictione,vltra[a].z dicit Laud.q excludit maiorem sententiā, nō minorē:vt.j.patet. simile de elec.cū ex eo.lib.vj.secus aūt vbi
10 certa quātitas vel numerus limitatur: quia tunc eque excludit minus sicut maius.de p̄bē.cui de nō.li.vj. ¶†Decimooctauo not.quāta summa potest expendi in doctoratu.de hoc in gl.in ver.argento ꝛ.z dicit Stepha.q expenditur de moneta de qua
11 hic vel eius estimatio in moneta vsuali.ff.de au.z ar.le.l.j.C.de dona.si quis argentū.de priui.cū olim.de hoc.j.q.x. ¶†Decimonono not.ibi,notabilis.q psonis notabilib[9] conuenit plus
b expēdere q̄ alijs.z exponit Laud.literā ibi, notabilis cōditionis[b].vt quia sunt sublimes vel notorie diuites z potentes.pro hoc de p̄ben.de multa.ad fi.xlj.di.nō coganť.ff.de admi.tut.cū plures.§.cum tutor.de iure do.quero.cum fi.alibi dicit notabilis paupertas,de rescrip.statutū.§.insuper.lib.vj. ¶Vicesimo
12 not.de ver.moderenť.z dicit Pau.q no.diminutionē.de verb. signi.c.vlt. ¶†Vicesimoprimo not.q in moderatione expēsarum hoc casu faciēda ꝙderať status psone:ibi,statui.z expli
ficat Laud.vt q forte sine magna lesione nō pōt doctorandus ascēdere ad summā de qua hic.nā potētioribus pares esse nō possumus.ff.de alie.iudi.mu.l.iij. di.tamē Laud.q etiā quandoq; diuites causa auaritie petūt tale iuramētū sibi imponi ad excusandas excusationes in peccatis. ¶Vicesimosecundo not.de
13 taxatione faciēda.de hoc in gl.in ver.taxandos.z dicit Laud. q taxatio hic est arbitraria.simile.de sepul.cle.eos.p hoc q hic nō est limitata summa taxāda.ar.ff.de leg.ij.si dom[9].§.in pecunia.de iu.deli.l.j.de of.dele.de causis.z dicit Pau.q primo fiet taxatio.deinde sequať iuramentū q nō excedať.simile qđ met.
14 causa.c.fi.pro hoc ista litera ibi,non excedant.cui cōcor.de test. cum causam.de censi.cū apostolus. ¶†Quero an honorē doctoratus possit quis petere sine peccato:gl.hūc honorē.sol.quā
no.z ex ea iuncta litera no.q esse doctorem est honor.sed etiam est onus sicut etiā militare.xl.di.ante omnia.dicit Laud.q talis honor est sine fructu ad instar epi qui renūciauit episcopatui qui solū honorē sibi retinet.de epi.qui renun.epi.c.post translationē.z dicit Laud.q ex tali honore inflati pascunť prelati nostri temporis. Ben.redarguit in eo q dicit q hic honor est sine fructu:q; imo cū fructu,vt patet ex eo qđ dico.j.qō.iij.dic q dictum Laud.pcedit in his q sunt nō idonei:q; eis doctoratus est sine fructu.secus in alijs.sunt enim multi doctores,z pauci doctores.multi nole:pauci volo re.simile.xl.dist.multi.vel potest intelligi de honore doctoratus quo ad solēnitatem que fit in con-
14 uentu. ¶†Secdo quero quot z qualia c exigunť in doctorādo.
c sol.Bēze.q decē.primo etas.xvij.anno.arg.ff.de post.l.j.§.pueritiā.licet em̄ in iure de multiplici etate fiat mētio quo ad honores assumēdos:tamen nō est alia melius adaptabilis q̄ illa que exigitur in habente prouidere in publicū pro patrocinādo.d.§. pueritiā. secūdo q ad minus.v.annis iura audiuerit vel saltem didicerit.ar. in proemio ff̄or.§. sed q̄.ver.quib[9].in tali enim tēpore ius presumit nihil legitime scientie iuris eis deesse: vt ibi.z ex hoc videť q contrariū presumať in minori tempore:q; nemo repēte nec temere profilire debet ad munus doctorat[9].C.de p̄fes.z medi.magistros.lib.x.ar.xvj.q.j.sic viue. vbi de hoc.nemo em̄ repēte fit summus.de pe.dis.ij.§.hec q̄ de charitate. de resti. in integ.tum ex literis.tertio q in locis approbatis nō particularibus studuerit: q; in illis presumiť q doceať sciētia adulterina:in proe. ff̄or.§.hec autem tria. qđ videť intelligēdum nisi ex persona legētis z audientis in loco particulari aliud iudicetur. argu.de cleri.nō resi.tue.cum ibi no.per Hostiē.quarto q alios precedat in moribus.d.l.magistros.quinto q habeat docendi facūdiam.sexto q habeat interpretandi subtilitatē.C.de p̄fes.qui in vrbe cōstan.l.j. li.xij. septimo q fit examinat[9].d.l.magistros. q videť intelligēdum nisi notitia euidentis scientie aliud induc at.arg.de iureiur.cle.romani.§.nos itaq;. vbi de hoc fm Bēz. z ibi dixi in.viij.notabili.dic tamē q nulla peritia sufficit vt censeatur doctor z gaudeat cōmodis doctoris nisi fit doctoratus: p hoc q debet esse approbatus sub certa forma.vt in duobus se.mēbris.octauo q in examinatiōe intersint saltē.vij.doctores. C.de profes.z medi.si quis in archiatri.lib.x. z not.in.d.l.magistros. nono q illi iurati deponāt examinatū fore sufficiētem.ar. C.de aduo.diuer.iu.nemini.de p̄po.sacro.scrini. vnicuiq; lib.x. decimo q fit legitime natus.ff.de mu.z ho.honor.§.de honorib⁹ fm Benze. ex hoc vltimo videť q illegitime natus nō pōt doctorari:qđ tamen nō seruatur.z de hoc etiam dixi.ē.in proe. huius cōpilationis.in prin.q.ij. z.iij.dic etiā vt dico.j.q.iij.in fi.
15 ¶†Tertio quero quot nominib[9] appellať doctor. Sol.Bēze. q.x.primo vocatur antecessor. secundo magister.eo.proe.§.his igitur.ff.de arbi.qualem.§.dicere.al's est lex.tertio dicit doctor: vt hic,z in proe.gre.z lib.vj.z huius cōpila.C.de profes.z medi. medicos.quarto p̄fessor.C.ne fili.pro pa.authē.habita.quinto dñs iuris.e.authē.in fi.sexto p̄ceptor.ff.de dam.infe.si in edib[9]. septimo sacerdos.ff.de iust.z iu.l.j.octauo iurisperit[9].C.de p̄fe. qui in vrbe cōstanti.l.j. lib.xij. nono pater iuris.C. de excu.arti. l.j.li.x.xcvj.di.inscrip.decimo celsior.C.de offi.diuer.iudi.l.ij.dic
16 vt in seq.q.in fi. ¶†Quarto quero quot z quib[9] p̄uilegijs gaudeat doctor.Sol.Bēze.q.x.p̄mo q; excusatur a munerib[9] etiā realib[9].d.l.medicos.vbi in gl. z de hoc.C. de mu. patrimo.l.j.li. x.vbi de hoc per Ddof.secūdo q; ad iudiciū inuitus trahi vel exhiberi non debet,etiā in casu vbi alius traheretur.d.l.medicos.
a tertio q; iurisdictionē habet inter scholares suos,saltem nō clericos z volentes.d.auf.habita.z in proe. ff̄or.§.fi. quarto q; cū scribiť doctori p̄ presides, non frater sed pater vocādus est:al's pena arbitraria incurriť.C.de offi.diuer.iu.l.ij.quinto q; ei non debet vetari ingressus in curiā principis, sed debet admitti etiā ad secreta iudicū:eo.ti.l.vlti. sexto q; eius solius testimonio creditur sup peritia discipuli.C. de aduo. di. iudi.l.nemini.z etiam super vita.xij.q.j.c.j. vbi de hoc. septimo q; vehiculis pōt vti in vrbe in qua est imperator vbi al's nō posset.C. de ho,vehi.l.j.lib. xij.octauo q; ex quo per.xx.an.legit,equiparať duci z comiti.C. de comi.z archi.l.j.de p̄fes.q in vrbe.l.vnica.li.xij.nono q; ꝙra exercētes ludos noxios est executor: vt in pe.ff̄or.§.pe.decimo q; eius interp̄tatio est p̄babilis,z ei statur nisi inquantū obuiet
b iuri.no.de postu.p̄la.c.j.C. de leg.l.j.ff. de leg. si de interp̄tatiōe. ex his infert Bēze. nō congrue dici q honor doctoralis sit sine fructu qđ vltimū dic vt dixi.ē.q.j.addunt aliqui.xj.priuilegiū: q; habēs pro se opi.doctoris releuatur ab expensis si succubuit in causa:vt no.de ap.vt debitus.p hoc qđ no.de postu.c.vnico. lib.vj.posset etiam diligēs tam quo ad hanc.q.q̄ quo ad duas
17 p̄ce. alia inuenire. ¶†Quinto quero que sunt insignia doctoratus.Sol.vt in glo.ita loquimur.quā no.singulariter.Et in eo quod dicit cathedram esse insigniū, dic q apud quosdā pro insignio traditur. Sed Padue z Bononi. doctorandus sine aliqua solennitate obseruanda per doctorem sub quo doctoratur cathedram ascendit post licētiam habitā a cancellario de ascē-
c dendo. vnde quatenus cathedra censeatur insignium traditur doctorando Padue z Bononie potius ab ipso cancellario q̄ a suo doctore.in eo etiam quod glo.enumerat birretum dicens q apud alios insignia sunt liber,annulus,z osculum.hodie receptum est vt liber sit insignium principale, birretum secūdum, annulus tertiū,osculū quartū,benedictio quintū,vel sextum ponendo cathedrā pro primo.Cōmuniter tamen osculū z benedictio potiꝰ reputanť ad bene esse q̄ de insignijs. Laud. vbi dicit

a ¶De dictiōe vltra. Adde gl. in cle.j.de vsu.ce.fi. Paul. xxij. q.vj. Ant.de bu.in.c. rainuti[9]. de test. Raph.ful.ꝙst.xl. post prin. ij.colū. Rap.cu. ꝙfi.cxj. inci. ciuis qdam florētin[9] legauit.

b ¶Notabilis cōditiōis. adde gl. in ver.cadit.in.c. hō christian[9]. xl. di.glo.in v.igno biles.in.c.q ꝙra xxiij.q.j.gl.in v. nō loci. l.c. illud. xl.di.gl.in v.sufficientē.in.c.cum adeo. de rescrip.

c ¶Quot z qualia.adde doct.in proe.clementi.in salutatiōe. Joā. de ana. in rubri. de magist. in.vj. col.ver. que aūt. z qđ requirūtur in doctorandis.

insignia cõsistere in quatuor. primũ in assignatiõe cathedre. de quo.xl.di.multi. secundũ in datione birreti: de quo.xxx.di.si qs virorũ.tertiũ in traditione libri:de quo.xvj.distin.habeo librum. quartũ in concessione osculi.de conse.di.ij.pacem. ꝛ de his insignijs remittit Laud.ad no.per se de fo.cõpen.cle vnica.vbi dixi in prin.q.j.ꝛ cum Laud.cõcor.Bẽze. ꝛ quo ad illud de oscu lo alle.C.de do.ante nup.si a sponso.de spon.duo.c.j. ¶ Sexto quero an in summa expensarũ hic taxata cõputanť libri. Solu. Pau.ꝙ nõ:quia hic improbať solus excessus. excedere autẽ est terminos ꝛ metus trãsgredi.de sepul.c.j. de probat. ex literis.j. de here.cle.j.in prin. ꝛ ex hoc dic ꝙ in summa hic taxata nõ cõputanť expense necessarie facte nõ pro solennitate doctorat⁹:vt si emi libros necessarios ꝛ vtiles.dicit enim habere pretiũ cũ res succedat loco pretij sicut ecõuerso.ff. de vsufru. quia qui pretio. vel si emit equos,vel vehicula,vel si aliquid simile respiciẽs non solennitatẽ. idem si post solennitatẽ facit expensas in repatriãdo,ꝛ similibus:qr in talibus nõ est vanitas,cũ solẽnitas sit finita. Intelligiť ergo istud de expẽsis respiciẽtibus solennitatẽ tãtum,vt in cibarijs ꝛ vestibus pro se ꝛ alijs,puta doctoribus,bidellis,ꝛ si.ꝛ de salario qs datur vniuersitati,doctoribus, cãcellario,bidellis,buccinatoribus, ꝛ similibus in quibus quidã excedebant vt imperfectũ scientie suppleret perfectio expẽsarum qs vltimũ dicit etiã glo.sicut.dicit etiam Pau.ꝙ doctores licite recipiunt illud salariũ pro labore veniendi, non pro licentia.eis emꝫ datur siue examinatus approbeť siue nõ,ꝛ sic nõ ob.eo.ti.c. j.§.pro licẽtia. si autẽ exigerent pro licẽtia docẽdi an cõmittant simoniã.no.e.ti.prohibeat.ꝛ cõcluditur ꝙ nõ:sed est crimen cõcussionis qs est sub pretextu officij exigere qs nõ debeť.xxij.q.j. militare. ꝛ qs ibi not.glo. ꝛ p hoc vlti.qs dico in duabus seq.q. ¶ Septimo quero quare phibeť excessus expẽsarũ in quentu. sol.vt patet in text.Itẽ.fm Laud.sciẽtia potissime ciuilis nõ est pretio nũmario dehonestãda siue in acquirẽdo siue in alijs ad
12 ministrãdo.ff.de var.ꝛ extraordi. cogni.l.j. ¶ †Octauo quero an peccat doctor recipiendo pecuniã pro salario a scholaribus. Sol.Laud.ꝙ nõ,referens id qs no.gl.xxxvij.di. de quibusdã.ꝛ hoc vbi alꝫ sua nõ suppetũt. Brixi. vero ibi indistincte tenet licere doctori facere collectã.Host.an sum.eo.tit.§.verũ a scholaribꝰ.di.ꝙ si gratis offert, possunt recipere, etiã si alꝫ abundat. sed exigere nõ dꝫ:qr multa licite accipiunť gratis oblata q̃ turpiter petunť.de simo.ꝛ si qõnes.xvij.dist.de eulogijs.de aduocato dicit Laud.ꝙ indistincte potest recipere.xiij.q.v.nõ sane. Concludit etiã de doctore ꝙ si põt de bonis ecclesie honorifice sustentari nihil debet petere,sed poterit gratis oblata recipere. de rescrip.statutũ.ad fi.lib.vj.alꝫ si nõ põt sustẽtari,petat audacter obtinẽdo:tñ ab vno aliꝰ liberareť.arg.ꝟ.cle.pri.in fi. ꝛ e.ti. c.penul.ꝛ dic vt ibi dixi in.j.q. ¶ Nono quero an in summa taxata hic p doctoratu cõputanť expense priuati examinis. gl.expensas.ꝙ nõ. ꝛ idẽ Pau. qr examẽ separatũ est ꝛa cõuentu sicut satisfactio excõicati ab absolutione. de sen.excõi.cũ desyderes.
19 ꝛ pbatio a sententia. ¶ †Decimo q̃ro in eo ꝙ hic dicit de Turonensibus,quid si doctorať quis in loco vbi talis moneta non est in vsu.Sol.p ea que dixi.ꝟ.in.xvij.no. qr debebit expendi de moneta vsuali ad estimationẽ Turonensiũ. qs etiã dicit Bẽze. p.c.cũ olim.ꝛ.c.cũ canonicis.de cẽsi.hec dicit vera nisi regionis qualitas ꝛ fertilitas inducat ad taxãdum minus: quo casu debet hoc facere is q habet taxare hãc cle.de hoc in seq.q. ¶ Undecimo quero an possit taxare maiorẽ summã ob regionis caristiam. dicit Bẽz.ꝙ forte nõ per hãc cle. potissime attenta causa vanitatis ꝛ grauaminis que ex hoc sequi posset:vt hic exprimitur. ¶ Oppo.ad hoc. videtur emꝫ irrationabile sic indistincte tenere ꝙ nemo possit excedere summã de qua hic.pone emꝫ ꝙ rex vel eius filius vel alteriꝰ magni vult doctorari tũc excedere hãc summã:nõ est sibi ad vanitatẽ, nec ex hoc remãsurus est grauatus.argu.ff.de iudi.sed ꝛ si susceperit.§.sed si ꝓponas.de dona. filius.de simo.ꝛ si questiones.ꝛ si cessant cause finales huius cõstit.debet ergo cessare cõstitutio. Solu.Bẽze.nõ formaliter sol. imo videtur a primo recedere ꝛ stare huic cõtrario dicẽs ꝙ vtinam reformatores istarũ cõstitutionũ mẽtem suam ad hoc habuissent:nã forte aliquid aliud q̃ fit hic statuissent. dicit tamen ꝙ ex aduerso põt dici cũ psonarũ nobilitas hic impediat restrictionem summe,per cõtrarium videtur augmentũ inhibitum:ꝛ p litera q̃ vniuersaliter cõprehendit oẽs: ibi, quoscũq;.Cõcludit ꝙ vtilis esset declaratio.dic ꝙ inherẽdo rigori litere clare patet ex ipsa ꝙ a quocũq; doctorando exigi debet iuramẽtum de nõ excedendo hanc summã: ꝛ sic post iuramẽtum necessaria est dispensatio, nec põt omitti iuramentũ ꝓpter penã hic adiectam.non sepe aũt accidit ꝙ excedatur hec summa:ꝛ sic quãdo excediť, hoc euenit nõ quia sic ab initio deliberauerit doctorãdus:alꝫ nõ iuraret sed peteret dispensationẽ pape sup iuramẽto.nõ habita vero dispẽsatione ꝛ iuramẽto prestito de nõ excedẽdo summã,si excedit male,põt excusari a periurio.ꝛ hoc maxime si excedit ex proposito. ¶ Duodecimo quero de intellectu litere ibi, quomodolibet. soluit Paul. exponendo quomodolibet.i.siue examineť sub vno doctore siue sub pluribus. Bẽz.dicit quomodolibet.i.siue in vestibus,siue in cibo,siue in paramẽtis vel alijs extrinsecis.simile verbũ de rescrip.statutũ.lib.vj.vel quomodolibet.i. siue doctorandus solus doctoreť, siue cũ alio. hec tñ expositio nõ placet Bẽze. dicenti ꝙ hoc casu ꝓ quolibet doctorãdo poterit expẽdi summa de qua hic.qs placet:qr quilibet de doctoribꝰ iurat singulariter nõ excedere hãc summã,ꝛ sic etiã si vterq; expẽdat hãc summã vt ex summa duplicata faciãt simul maius festũ,nõ contrauenit huic constitutioni. ¶ Decimotertio quero si ꝓ cõsanguineos vel amicos doctorãdi fit aliqua expẽsa.dicit Bẽze.ꝙ hoc nõ phibeť hic,nec ista cõputanť
20 in summa:qr cessat causa finalis huius cõstitutionis. ¶ †Decimoquarto quero an in qualibet facultate habet locum qs hic dicit.Benze.ꝙ sic.nam per hoc qs dicit de doctoratu, cõcernit doctorandos in iure. per hoc autem quod dicit de magisterio, concernit alias facultates.

1 ¶ Puniri quis debet in quo deliquit.

2 Suspensus ex dispositione huius cle.secunde de magi.qr cõtrauenit eius ordinationi si iterum cõtra fecit ꝛ sic suspenditur per alios sex menses, quando incipient currere alij sex menses.

3 Suspensus si confert doctoratum,an teneat collatio.

4 An autem violans istam suspensionem fiat irregularis.

5 Suspẽsione pẽdente ad quẽ fit devolutio cõferendi doctoratũ.

6 Officialis archidiaconi Bonoñ. si facit cõtra dispo.huius cle. secunde de magi.an sit suspensus,ꝛ an etiam archidiaconus.

Ver.Si quis. ¶ No.casum in quo epi incurrũt iuris suspẽsionẽ.qs est ideo, qr de põtificibus hic exprimiť.de hoc in glo.alꝫ. tamẽ.c.qr piculosum.qs gl.allegat, videť habuisse respectũ ad suspẽsionẽ cuiꝰ violatio inducit irregularitatẽ:lz idẽ dicendũ sit in suspẽsione a bñficio.de elec.si cõpromissarijꝰ.§.hmõi.ꝛ rõnẽ ponit ibi gl.secꝰ ergo vꝝ de suspẽsiõe ab actu particulari:vt hic.qcqd sit de hoc, noluit cõpilator hic relinquere hoc in dubio: ꝓterea expẽssit etiã
1 de pontificibꝰ. ¶ †Sco nota ibi,a collatione.ꝙ qs dꝫ puniri in quo deliquit.de trãsla.quãto.de tẽp.ordi.literas.de offi.dele.cũ olim.ꝟ. Paul.hic tñ magis punit vt dico.j.q.seq. ¶ Quero qd operanť illa ꝟba de qbꝰ in lra, a collatiõe magisterij seu doctoratꝰ cuiuslibet.So.vt in gl.nõ illiꝰ.que dicit ꝙ cõtrafaciẽs huic cle.suspendit non tñ a quolibet doctoratu illius facultatis, in qua q̃ facit:sed etiã a quolibet doctoratu cuiuslibet facultatis. ¶ Opp.ad hoc ꝙ pena nõ dꝫ excedere culpã,de his q̃ fi.a ma. par.ca.q̃liut.dꝫ emꝫ qs puniri in quo deliqt, ꝛ potiꝰ mitiꝰ.regula,in penis.lib.vj.Sol.Jo.mo.ꝛ Archi.stant ꝙ in.c.eos.de tẽp.or.dicẽtes ꝙ lz ibi suspendať ordinariꝰ indiffinite ab ordinibus, dꝫ restringi ad ordines male collatos.sed gl.in.c.e,eos.de in.ꝟ.ordine.tenet ꝙ.cũ.qs placet:qr talis restrictio male põt iure defendi, ꝓcipue cũ in alijs iurib⁹ inueniam⁹ fieri specificationẽ q̃cũq; volũt iura suspẽdere ab vno ordie tñ.ꝛ qcqd sit de hoc, tñ aliud est hic q̃ ibi.nã ibi lra loquiť indiffinite: hic autẽ ponit signũ vniuersale,cuiuslibet.ꝛ sic oẽs doctoratꝰ cuiuslibet facultatis cõprehendunť.ꝓ hac differẽtia inter indiffinitũ ꝛ vniuersale est qs no.in gl.de elec.vt circa.in gl.omniũ.li.vj. ¶ †Secũdo q̃ro si is q cõtrafecit huic cle.ꝛ sic fuit suspẽsus,iterũ cõtrafaciat ita ꝙ iterũ per alios sex mẽses suspendať,q̃n incipiẽt currere secũdi sex menses.glos.immediate. dicit ꝙ immediate non ex peccato ꝙ primi sex sint elapsi.Steph.cõtra:quia crescente cõtumacia ꝛc.de iudi.cũ non ab homine.ff.de penis,relegati,imo fm eũ per secundã transgressionẽ deberet ꝑpetuo priuari. de re iudi.c.j.li.vj.de sen.excõ.c.j.eo.li.primũ tenet Pau.per ea q̃ dixi de elec.cũ in cunctis.in fi.nõ ob.ratio Steph.qr hic bene crescit pena.durabit enim secũda suspensio finita prima ſaltẽ aliquan diu. Item qs est fortius si cõtingeret ꝙ dispensareť super prima, secũda remaneret.de sentẽ.excõ.cum pro causa.ꝛ.c.officij.
3 ¶ †Tertio quero si suspensus confert doctoratũ.glos.ea.ibi, sed nũquid.distinguit ꝙ aut suspensio est occulta:ꝛ tenet collatio aut publica,ꝛ tunc secus.pro hoc qs not. de sen.excõ.decernimus.lib.vj. Itẽ Steph.alleg.no.per Inno.de sen.excõ. si vero.de excep.exceptionẽ.eo.tit.pia.lib.vj.ꝛ not.singulariter gl.in eo qs dicit ꝙ in collatione doctoratꝰ nõ imprimiť caracter,nec ꝫfert ex potestate caracteris,sed ex potestate officij.ꝛ est quedã declaratio:qr declarať ille dignus,ꝛ datur ei authoritas vt doceat.ꝛ cũ glos.idẽ Pau.qui ad illud membrũ ꝙ quãdo suspensio est publica nõ teneat collatio,inducit de consue.cũ dilectus. de elec.cum inter R. de concess.prebẽ.qr diuersitatẽ.de do.veritatis.in fi.cum cõcor.hec tamẽ iura loquunť de excõmunicato. Est ergo alia melior ratio: quia cum hic interdicatur potestas doctorandi,sequitur ꝙ si cõtra fiat,nõ tenebit, tanꝙ gestũ contra ius: de postu.c.fi.de testi.c.ij.Eo autem casu quo suspensio est occulta, subest alia ratio: qr donec quis toleratur in officio,

valent

valent gesta etiã si alꝫ sit inhabilis:per.c. ad probandũ.allega.
4 in glo. ¶ †Quarto quero an violans hãc suspensionẽ fiat irregularis glo.vlti.ꝙ nõ.idem ℒaud.ꝙ cũ hoc non sit diuinũ officium quod requiritur, vt cõtraueniẽs fiat irregularis.xj.q.iij.si quis epꝰ.z.c.seq.remittit ad no.in suo sacramentali titulo de irregularitate ꝓpter cõtemptũ:vt in ti.de suspẽ. ℙaul. etiã tenet idem:alleg.no.in spe.ti.ij.§.iuxta ꝓpositionis.ver.quid.de officijs.idem etiã ℍenz.qui alleg.no.per ℑnno. de renũ.nisi.circa
5 fi.de coha. cleri. sicut. ¶ †Quinto quero ad quẽ fiet deuolutio potestatis cõferendi doctoratũ pendẽte suspẽsione, de qua hic. ℍi.ea.ibi, declarari.fol.ꝙ si ex ꝓuilegio apostolico cõpetit hec potestas,fiet deuolutio ad papam nisi ex ꝓuilegio sit alteri cõcessum: sicut ℬononie per ꝓuilegium apostolicum succedunt episcopus z capitulũ archidiacono:vt dicit glo. ℙadue autem vt dicit,episcopo succedit ℍbbas sancti Stephani de carraria ℙadue dioc:ℱ. si autem de consuetudine vel de iure competit hec potestas,tunc supplebit superior:eo.tit.c.ij.ℱm glo.quã singulariter not.vult enim hec gl.ꝙ potestas doctorãdi potest cõpetere inferiori a papa etiam de iure cõmuni.sed glo.in glo.dudum.de sepul.ver.in generalibus.dicit ꝙ studiũ generale cõstituitur ex ꝓuilegio vel consuetudine, cuius initium non sit memoria. z sic videtur ꝙ de iure cõmuni soli principi cõpetat pape vel imperatori: ita ergo videtur inferendũ ꝙ potestas doctorandi nemini potest de iure cõmuni competere. sed posset dicere ꝙ aliud est constituere studiũ generale, quod solus princeps potest, vt predixi. aliud conferre doctoratũ, quod etiam potest inferior:eo.tit.c.ij.quod bene facit. difficile tamẽ est hodie sustinere ꝙ alius hoc possit ꝙ̃ is cui hoc cõpetit vel ex principis ꝓuilegio vel ex cõsuetudine cuius contrarij non sit memoria. que no.z in hac glosſ.versi.abbate.de tempo.ordi.cos. lib.vj. ibi argumen.eo.titu.c.ij.primo responso.facit de elec. ne ꝓ defectu. de concess.prebẽ.c.ij. ¶ Oppo. ad hoc ꝙ etiam presuppositio ꝙ hec potestas competat inferri ab episcopo ex consuetudine,nõ ad episcopũ sed ad papam debet fieri deuolutio hoc casu: nam hic nõ fit deuolutio ꝓpter negligentiã, sed ꝓpter delictum. arg.de cõcess.preben.quia diuersitatẽ.Sol. ℍenze.formatz nõ
solut:dic ꝙ si presupponimus ꝙ hec potestas competat in sua dioce.de iure cõmuni: tunc quomodocunq; subtrahitur alius ad quẽ spectat de cõsuetudine,episcopus supplebit tanq̃ vtẽs iure suo.nec ob.c.quia diuersitatem.quia loquitur ecõuerso qñ inferior vult succedere superiori, vt capitulum episcopo. si autẽ dicimus vt nunc dixi,ꝙ ad solum episcopũ spectet: tũc stat cõ
6 trario.z dic ꝙ fiet deuolutio ad papã si is qui conferebat est ꝓsona ecclesiastica:si laicus, ad imperatorem. ¶ †Sexto quero si officialis archidi. ℬoñ.facit cõtra hanc.cle.gl.e.ibi, quid de officiali.fol.ꝙ ipse erit suspẽsus,z nõ archidi.nisi ratũ haberet. idẽ ℙau.dicens ꝙ secus in casu ecõuerso.de elec.si compromissarius. de offi. vic.c.j.in fi. lib.vj.vult dicere ꝙ suspenso archidi. indistincte impeditur eius officialis exercere.

¶ De Judeis z Sarracenis. Rubrica.

1 ☞ Sarraceni habent suos sacerdotes.Sacerdos autem dicitur quasi sacra dans.
2 ℙrincipes debent prohibere ea que derogant fidei catholice.
3 Sarraceni, an debeãt prohiberi adorare ℳachometum cum Judei non prohibeantur a suis cerimonijs.
4 Sarraceni qualiter adorant ℳachometum: z quis fuerit ille ℳachometus ꝛc.
5 ℳesquite quid sunt.
6 Terre Christianorum que ꝓprie dicantur.
7 ℳachometum inuocare ſ. crete, an liceat sarracenis impune.
8 ℙrincipes,an possint Sarracenis auferre filios paruulos.z eos facere baptizari.

Edit. ¶ Summa vt in gl.j.z in ea ibi,sepulchrũ ipsius.de ipo ℳachometo nõ videt loqui litera. nã primo nominat ipm ℳachometũ.deinde dicit vbi sepultus est quidam Sarracenus: z sic videt nõ de ipso ℳachometo loqui, alꝫ subiunxisset aliqꝺ verbum
c denotans identitatem persone.in hoc tamen nõ est vis. ¶ Nota. ꝙ cauenda est dei offensa z per superiorem nõ est dissimulãda: vt dicit glos.ij.z dicit ℙau.ꝙ in hoc offendebatur hic deus: qz ad creaturã peruersam isti de quibus hic, transferũt honorificentiam creatoris.simile.xx.q.j.clericũ.de iureiurã.z si christus. auf.vt nõ luxu.contra naturam.col.vj.z dicit ℍenz.ꝙ vitãda est dei offensa taq̃ maior illa que cedit in offensam humani nominis.de hereti.vergẽtis.C.eo.auf.gazaros. ¶ Secundo not. ꝙ Sarraceni quandoq; habitãt mistim cum Christianis, quo tamẽ casu debent distingui publice per habitum.z dicit gl.qui debẽt.z ℱm ℍen.hic dicit de Sarracenis masculis:quia mulie
res eorum nõ intrant mesquitas cum hominibus. quod etiam dicit glo.audiui. ℑtem quando intrant mulieres intrant decalciate, z lotis pedibus z manibus z pudibũdis z oñmbꝰ alijs membris,vt dicũt.d.gl.z ℒaud. qui subiũgit ꝙ dicunt Sarraceni a Sarra vxore ℍbrahe: qz asserũt se exiuisse de libera,scilz Sarra que erat vera vxor:z nõ de ancilla,scilz ℍgar.cuius cõtrarium est verum eo.tit.z si iudeos.in fi.z dicit ℙau.ꝙ Sarraceni sunt qui non recipiunt nouũ z vetus testamentũ.z vnde sic
a dicãtur[a],remittit ad not.per ℍrchi.lvj.dist. hismael.z per ꝑdicta cum dixi ꝙ Sarraceni descenderunt ab ℍgar ancilla,dicit ℳatth.ꝙ debent vocari ℍgarini.De iudeis autẽ dicit idem,
b ꝙ dicuntur[b] Judei a tribu Juda que inter alꝫ bellicosior fuit: z de ipsa sola habebaꝯ rex. dicuntur etiã ℍebrei ab ℍeber, cuius familia cultũ tenuit vnius dei ceteris idolatria fedatis. obseruant autẽ Judei legẽ ℳoysayam ad literã circuncidendo z
b alia faciẽdo. ¶ Tertio no. de modo quo Sarraceni cõueniunt ad suas mesquitas.de hoc in glo. audiui. z dixi.ſ.in ꝓxi.not.
1 ¶ †Quarto no.ꝙ etiam Sarraceni habent sacerdotes. z dicit ℙau.ꝙ sacerdos est nomẽ cõpositũ quasi sacrũ dans,id est sacramentũ,ℱm ℙapiã.xxj.dist.c.j.ver.sacerdos. vnde tali respectu illi non sunt sacerdotes nisi inquãtum sacramentũ cõferatur ℱm eorum intentionem.d.c. z simile verbum sacerdos.C. de pac.si quis in cõscribendo. ℙau.vult dicere ꝙ sicut in illa.l. accipitur sacerdos impꝛopꝛie: ita z hic: qꝺ etam dicit ℳatth. dicẽs ꝙ sacerdotiũ primo fuit datũ Judeis, z postea nobis.de consti.in.c.translato. z de hoc vlti.j.j.cõtrario. ¶ Quinto not. de modo quẽ seruãt Sarraceni vt preco de loco eminenti vocet eos ad orandum ℳachometũ. z dicit ℒaud.ꝙ ꝓ loco eminenti faciũt iuxta mesquitas magnã turrim, sicut nos facimus campanile.ſi.ij.questio. vij.§. de his. z de here. cum ex iniũcto. ¶ Sexto no.ꝙ inuocatio ℳachometi z veneratio illius Sarraceni,de quo in litera, displicet diuine maiestati: z hoc vult litera ibi,cum aũt hec.z exponit ℒaud.hec.i.duo nũc dicta.dicit etiam ꝙ faciunt tertium maius grauamẽ precipuis nostris festiuitatibus natalis domini,pasche,resurrectionis,penthecost. alijs potissime festiuitabibus gloriose virginis in quibus in pace colli debet a nobis pacis author fortius conãtur Sarraceni facere sua sordida z strepitum generãtia vt sic Christiani a suis festiuitatibꝰ retardenť.z qui vidit testimoniũ perhibuit ℒaud. ¶ Septimo no.ꝙ cum ꝑdicta de quibus in ꝓxi.no.sint inhibita, talis ꝓhibitio adstringit illos qui possunt impedire z nõ impediũt.arg.ij.q.vij.negligere.cũ si.z dicit ℒaud.ꝙ principes ad hec adstringunť per hanc cle.adeo ꝙ nisi acquiescant monitioni pape in his peccant mortaliter z possent excommunicari. arg.de mã.z obe.omnes.xxiij.q.ij.dominus.z.q.v.administratores.cum si.quod satis denotat verbũ, mũgentes. quod est in litera.pro hoc glo.penulti. que dicit ad principes spectare coertionem talium, z non ad ecclesiam:quia non sunt creature ecclesiastice.z de hoc.j.in.iij.cõtrario.z dicit ℳatthe.ꝙ ideo prohibentur inter Christianos talia facere:quia hoc faciũt in opprobrium Christiane fidei. quam rationem etiam exprimit litera.z ꝓ hoc qꝺ dixi ꝙ ad principes spectat talia coerceri, inducit ℳatth.eo.ti.postulasti.de vsu.post miserabilẽ.dicens ꝙ etiam iudices ecclesiastici possunt eos pena temporali punire.xvij.q.iij.cõstituit. dũ tamẽ in vindictã sanguinis nõ ꝓcedat. de rap.
2 in archiepiscopatu. de hoc in.d.c.post miserabilẽ. ¶ †Octauo not.ex predictis in ꝓxi.not. ꝙ debẽt inhiberi per principes ea que preiudicant fidei.z dicit ℙau.ꝙ ad superiorem spectat malam consuetudinem de suo territorio remouere.viij.dist.mala.z propterea inhibetur Sarracenis hec acceptare.z per verbum, attentari.quod est in litera dicit ℙau. ꝙ hic prohibeť non tantum factum,sed etiã voluntas.cõcor.xxxvj.q.ij. si quis nõ dicã. de hoc per ℍrchi.xxvij.q.j.§.si ergo.per ℒy.C.de episco.z cle.si quis non dicam. dixi de eo qui mit. in pos.c.j. ¶ Nono nota ꝙ pene dicuntur a iure nõ tm̃ ad correctionem delinquẽtium, sed etiam vt alij exẽplo ꝑterriti arceanť a malis: vt hic in fi. z dicit ℒaud.ꝙ ꝓpter hoc fiunt pene in publico.pro hoc de peni.c.j. de transla.quãto. ¶ Oppo.in eo qꝺ dixi.ſ.in.iij.no.ꝙ sacerdotium primo fuit datũ Judeis, postea nobis: quia imo primus
c sacerdos fuit ℳelchisedech[c] qui ℍbrahe obtulit panem z vinum in figuram sacramenti corporis christi.xxij.q.v.dicat. qui fuit anteq̃ daretur sacerdotiũ Judeis. Solu. ℳatthe.ꝙ id qꝺ predixi procedit de sacerdotio ℒeuitico.de quo loquť.c.trãslato.ſ.alle. ¶ †Secũdo opp.ꝙ nõ debuerit inhiberi Sarracenis
3 adorare ℳachometũ,cũ etiã permittať Judeis celebrare suas festiuitates.nec debent ꝓhiberi per Christianos.eo.ti. cõsuluit. z.c.sicut iudei.Sol. ℳatth.ꝙ Judei collũt deum viuum z verum. Sarraceni ℳachometũ hoẽm facinorosum z nefandũ: ideo Judei sustinenť in ritibꝰ eorũ: Sarraceni nõ, quo ad talẽ cultũ. ¶ Tertio oppo.in eo ꝙ hic per principes seculares coercentur Judei: videnť eñ hec immediate spectare ad iudiciũ ec

a ¶ Et vnde sic dicanť. ℍdde glo. penulti. in.c. z si iudeos.C. de iudeis.extra.

b ¶ Q̃ dicunť iudei. ℍdde Joã. de ana. in rubri. de iud. in.j.colũ. ver. dicũtur aũt iudei.

c ¶ Primus sacerdos.adde ℍost. z doc.in.c.per venerabilẽ.q fi.sint legi.ℍosti.in.c.j. de sac.vnctio.

eclesie.xxvj.q.v.epī.sol.Zaud. ꝙ ibi de Christianis delinquentibus. Sarraceni aūt cū nō sint baptizati nō subiacent ecclesie: qz nihil ad nos de his q foris sunt. z hoc etiā vult gl.pe. z dixi.ē.in vij.not. dicit tñ Zaud. ꝙ negligētibꝫ principibꝫ possint plati interdicere Christianis ne cōmunicarent cū Sarracenis. eo.ti. postulasti. z sic indirecte viderenť excōicari: simile de priui. quāto.

4 de vsu. quāto. ¶ †Quero de intellectu verbi de quo in lr̄a. So. vt in gl. in hoc verbo, quā not. ꝑ sciēdis moꝛibꝫ Sarracenoꝛū, z qūo adorant Machometū. z qs fuerit Machometus, dic vt in gl. in hist̄oꝛia. Et vltra glo. dicit Zaud. ꝙ Machometꝫ fuit etiā instructꝫ p quendā Sergiū monachū q ꝓpter heresim Nestoꝛij fuerit ab alijs fidelibꝫ monachis expulsus, z de filio dicti Sergij dedit Machometꝫ legē Sarracenis mistā z tractā de lege veteris testamenti z noui. Et incepit anno ab incarnatione dñi sexcētesimo Eraclio imperāte. alij dicūt septingētesimodecimo. Cōnumera annos impatoꝛū in chronicha Martiniana. z scies vtrū veꝛius: z ipsis cōnumeratis, prima videť veꝛioꝛ: qz videtur fuisse sexcētesimouigesimoseptimo vel circa. dicit etiā Zaud. ꝙ Sarraceni colūt diē veneris sicut nos dominicā. z hoc ꝓpter venerem quā asserūt deā planetarū, asserētes ꝙ anteq̄ deus celū z terrā creasset, nomē Machometi in cōspectu dei stabat: z nisi ipse Machometꝫ futurus fuisset nec celū nec terrā nec mundū fuisset. Refert etiā Zaud. qualr Machometꝫ asseruit ꝙ Moyses fuit magnꝫ ꝓpheta, sed Christus maioꝛ z summꝫ ꝓphetarū natꝫ ex Maria virgine, virtute Dei sine hois semine, sed dixit eū nō vere passum, nec vere resurrexisse, sz aliū holem similē hoc egisse. Et de his per Jac. de voꝛagine in legēdis sctōꝛum vbi de Machometo refert. z vt refert Paul. ꝙ sepultura Machometi est ferrea, z stat in aere virtute magnetis circūpositi. z nō potest videri nisi per foꝛamē paruū. z si quis eā videt qs fit post lōgam penitentiā facit sibi erui oculū: qz nō decet ꝙ cū eo aliquid aliud videat. refert etiā Paul. qualr Sarraceni habēt tot vxoꝛes quot possunt alere exēplo Machometi. credūt etiam in alio seculo se habituros virgines, vbi credunt luxuriari sicut hic: z multas alias fantasias credunt. dicit etiā Zaud. ꝙ qñ ieiunāt, abstinēt tota die z nocte p̄cedenti: z sequēti comedūt ad libitū.

5 ¶ †Sc̄o quero de intellectu verbi, mesquitis. So. vt in glo. qs nos. ibi, synagogas. z quare sic eas vocem, z quare simplr ipsi mesquitas no. de elec. fundamēta. in prin. lib. vj. z no. Archi. de

6 cōse. dist. j. eccl'ia. ¶ †Tertio quero ꝑ intellectu litere ibi, terris Christianoꝛū. que dicunť terre Christianoꝛū quo ad hoc. Solu. Paul. ꝙ dicunť ille in quibus Christiani habent iurisdictionē z dñium. in alijs enim dominijs infidelibus nō possunt imponere legē. ij. q. j. multi. de diuoꝛ. gaudem. Idē Bēze. qui ex hoc not. terrā dici alicuius ratiōe iurisdictionis. simile de postu. c. j. z qs ibi in glo. not. bona. z de coha. cle. c. fi. nam iuxta cōmunē modū loquēdi terra dicitur alicuius ratione iurisdictiōis solus, z ad

7 hūc modū habeť respectꝫ. ff. de ver. sig. vt alphenus. z. l. anniculus. z. l. pupillꝫ. ē. territoꝛū. z. l. illud verbū ꝓtinere. ¶ †Quarto quero quia ꝓhibet inuocationē Machometi publice fieri, an secrete liceat. So. Paul. qz tunc nō ꝓhibetur: qz illud nō cedit in oppꝛobꝛiū christiane fidei. Benz. dicit ꝙ etiā secrete non debet permitti: qz talis secta nullo iure appꝛobata est. vtpote omni carens lege. Ad hanc literā in ver. publice. respondet ꝙ hic vacat argumentū a cōtrario cū ex ipo sequať absurditas. C. de episco. z cleri. cōuenticulam. z dicit publice, quia sic premissum fuerat. mihi placet dictū Paul. nulla enim est absurditas ꝙ Sarraceni talia faciant secrete: z sic nō est ꝓhibendū nec appꝛobandū: qz de secretis iudiciū est deo relinquendū. xxxij. distin. erubescant.

a ¶ An principes possint. Adē gl. in. c. iudeoꝛū. xxviij. q. j. tex. z Archi. in. c. q syncera. xlv. dist. Joā. an. in. c. sicut iudei. ē iudeis tho. ij. q. iij. Archi. in. c. ē iudeis. xlv. distin.

b ¶ Maledictus Cham. Adde. c. cū ergo. in. ē. itez Noe. xxiij. q. ij.

c ¶ Q̄z iudex debet. adde text. in quatuoꝛ modis. xj. q. iij.

2 ¶ †Quinto quero an principes possint infidelibus auferre filios paruos z baptizare. Sol. Steph. ꝙ sic. nam Judei z Sarraceni sunt serui. Gene. ix. Maledictus Cham seruus erit fratrum suoꝛum. xxiij. q. viij. dispar. z sic in filios suos ipsi infideles nō habēt potestatē cū sint serui, z sic eis inuitis possint eis principes auferre filios z vendere. xxxij. q. ij. c. vnico. insti. de pa. po. ē. j. ergo foꝛtius baptizare in hoc merenť, dūmodo hoc non faciunt animo cōpellendi per hoc parētes indirecte ad fidē. quod nō est faciendū. xlv. dist. de iudeis. cōtrariū not. glo. xxviij. q. j. iudeoꝛum. qz tolleret illa ꝓphetia. Esa. x. ꝙ tunc reliquie Jsrael salue fiēt. z Hiere. xxij. in diebus illis saluabiť Juda. sed respōdet Stepha. ꝙ ille ꝓphetie cōseruantur quo ad Judeos qui non subsunt Christianis, qui sunt multi. de hoc per Archi. xlv. dist. qui syncera. Ego eo. ti. sicut. sto. cū illa glo. indistincte ꝙ nō possint filij inuitis parentibꝫ baptizari. nam ex hoc dicerenť baptizati inuiti. nā ex quo parētes nō cōsentiūt in quoꝛū potestate est illoꝛū voluntas: nec bene potest iure defendi ꝙ infideles sint serui adeo ꝙ possint Christiani eos vendere. qs dic vt ibi dixi.

¶ De hereticis. Rubrica.

1 ☞ Querele multoꝛum mouent principem.

2 Inquisitoꝛes heretice prauitatis de quibꝫ cognoscere possunt.

3 Mala quandoq̄ fiunt sub specie veritatis.

4 Innoxij non sunt grauandi.

¶ Multoꝛum. Facta est ad declarationē eoꝛū que no. eo. tit. ꝓ hoc. z. c. seq. z. c. vt cōmissi. lib. vj. Zaud. Metas. idem verbū de rescrip. statutū. ē. notoꝛium. lib. vj. Extendentes. alꝫ excedentes. gl. j. erat in

1 originali. sed secunda melioꝛ. Bau. ¶ †Not. ꝙ querele multoꝛū mouent principē. de hoc in glo. ij. z dicit Bau. eū moueri quādo querelātes mouenť bono zelo: vt hic, z de accusa. qualiter. ij. alꝫ secus: vt in ca. cū in iuuentute. alleg. in glo.

2 ¶ †Secūdo nota de inquisitoꝛibus deputatis contra hereticā prauitatē. z dicit Paul. ꝙ tales cognoscere nō possunt de alijs vt de diuinationibus z sortilegijs heresim nō sapiētibus. eo. tit. accusať. ē. sane. lib. vj. ¶ Tertio no. ꝙ nos nō debemus excedere metas nostras. de hoc in glo. iij. z ꝓ hoc qz fines mādati sunt diligēter seruandi. de rescrip. cum dilecta. de offi. deleg. venerabili. ¶ Quarto not. ꝙ officiū inquisitionis heretice prauitatis fuit inuentū in augmentū fidei ꝓ hoc quia per illud extirpantur errores z infideles reducutur ad omile ecclesie. eo. titu. vt in-

3 quisitionis. in prin. lib. vj. ¶ †Quinto not. ꝙ quādoq̄ sub specie pietatis fiunt mala. de hoc in glo. concoꝛdat. z in ea. in fi. ad idem. j. q. j. non putanda. iij. q. v. neq̄. de vsu. super eo. de re. do-

4 cle. j. Steph. ¶ †Sexto. no. ꝙ nō sunt grauandi innoxij. de hoc in gloss. qs esse. z ꝓ hoc de his que fi. a ma. par. ca. quesiuit. de cōsti. c. ij. ff. de pe. absentem. de hoc. j. q. iij. in summa. xxiij. q. iij. in summa. ¶ Septimo not. ꝙ id qs est statutū in cōmodum nō debet trahi ad incōmodum. de hoc in glo. in versi. detrimentū. z ꝓ hoc. C. de lega. quod fauoꝛe. z regula, quod ob gratiā. lib. vj. de iureiur. quāto. xxij. q. iij. inter cetera.

1 ☞ Inquisitio hereticoꝛum spectat ad diocesanum z ad inquisitoꝛem heretice prauitatis. z numero. 2.

3 Judex debet moueri sola iustitia, non odio, non timoꝛe, non amoꝛe ꝛc.

4 Episcopus vel inquisitoꝛ possunt ponere inquisitum in compedibus si volunt.

5 Episcopus z inquisitoꝛ habentes potestatem circa idem negotium, an possit vnus sine altero procedere.

Ver. Propter quod. Hic vt dicit gl. sup̄ per xxi. respon. in prin. est secūda pars, in qua ponitur cōstitutio. z licet illa gl. faciat hic vnā partē vsq̄ ad. ē. sane. tamen vt innuit ea. glo. potest diuidi in tres. nam primo ponit. v. que in officio inqsitionis spectant ad episcopum vel inquisitoꝛem singulatim. secundo ibi, duo. ponit tria que nō potest alter sine altero. z decretū apponit. tertio ibi, verum. submittit quomodo impeditus vel interesse nolens cōmittit alteri vel consentit arrestare. idem verbum de immu. eccle. clericus. lib. vj. ¶ Not. ꝙ heresis dicitur labes: z hoc ideo quia in eam multi labuntur. c. tantum. z. c. quoniā.

¶ Sc̄o no. ꝙ in crimine heresis debet fieri diligēs indagatio.

1 de hoc in glos. quasi. ¶ †Tertio not. ꝙ inquisitio hereticoꝛum spectat ad dioce. z dic ꝙ spectat authoꝛitate ordinaria. z quā-

2 doq̄ etiā delegata: eo. ti. ꝓ hoc. li. vj. ¶ †Quarto no. ꝙ eadē inquisitio spectat ad inquisitoꝛes a sede apostolica deputatos. z exponit Paul. literā ibi, sede apostolica. id est eiꝫ authoꝛitate z licentia. nam assumunť in ordinibus predicatoꝛꝫ z minoꝛū per suas pꝛouinciales, vt habet forma priuilegij apostolici, omnia autē nostra facimus ꝛc. C. de vete. iur. enu. l. j. de prebē. hi qui. z

3 c. si apostolice. lib. vj. ¶ †Quinto not. ꝙ iudex debet moueri

c nō amoꝛe, odio, timoꝛe, vel cōmodo, seu affectione temporali. z dicit glos. quatuoꝛ ꝙ his quatuoꝛ modis peruertitur iudicium z in ea in fi. z de presum. literas. C. de iudi. rem non nouam. j. ē. verū. Dixit autem de cōmodo temporali: quia spirituale affectionem debet habere iudex: z vltra iustitiā ministrare. xxiij. q. v. qui malos. qz summū bonū est eā exercere. xij. q. ij. cū deuotissimā. ¶ Sexto no. ibi, qlibet de p̄dictis. ꝙ iurisdictio z exercitiū in his casibus de quibus in litera cōpetit insolidū diocesano z inquisitoꝛi. ꝓ hoc etiā qz inquisitoꝛ cōparať ordinario cū sit deputatus ad vniuersitatē causarū. e. tit. ne alig. z de talibꝫ no. de offi. deleg. pastoralis. ē. qz vero. in gl. ad intelligentiā. z de app.

4 cū causam. ¶ †Septimo no. ꝙ inqsiti quādoq̄ tenenť in cōpedibus z manicis ferreis, qs expone vt in glos. sicut. ¶ Octauo no. ibi, si ei visum fuerit. qs est in arbitrio epi vel inquisitoꝛis an velit inquisitū ponere in cōpedibꝫ an non. z dicit Zaud. ꝙ hoc sibi permittiť. alꝫ enim parum valeret iurisdictio sine coertiōe. de offi. deleg. ex literis. ff. de offic. eius cui manda. est iurisd. vlti. ¶ Nono no. ꝙ quādoq̄ id ꝙ imminet faciendū ponit superioꝛ super cōsciētia eius q facere debet eā in hoc onerādo. de hoc in gl. cōcoꝛdat de rescri. statutū. ē. assessoꝛē. lib. vj. de sepul. cle. dudum. ē. huius. in fi. sed ibi vt dicit Zaud. loquiť magis propriedum dicit,

dum dicit intēdimus onerare. ꝙ hic cū dicit, oneramus. ꝙplures enim de facili abūciunt hoc onus: ⁊ sic papa nō obtinet ab eis id qđ intendit: vt ecclē. bene. c. vnico. de offi. deleg. ex parte. ij. ⁊ multi hoc pignus habent pro modico. argu. de vi. ⁊ hone. cle. vt clerici. ¶ Opp. in eo qđ disponit ꝙ per episcopū ⁊ per inquisitores procedaꝫ super inquisitionis negotio. nam per deputationem inquisitoris factā a papa videꝫ negotiū inquisitoris extractū de iurisdictione ordinaria. de offi. lega. studuisti. sol. metu contrarij. gloss. in ver. deputatos. supplet generaliter. per talem enim deputationē generalem hoc casu factā nō impediꝫ officiū epi. eo. ti. per hoc. lib. vj. secus si ad certā causam: vt in cōtrario. ⁊ de offi. delega. pastoralis. §. preterea. ⁊ de hoc in. d. c. per hoc.

5 ¶† Sc̄do oppo. ꝙ ex quo episcopus ⁊ inquisitor habent potestatē circa idem negotiū inquisitionis nō possit vnus procedere sine alio. de offi. deleg. prudentiā. in prin. ⁊. c. causam matrimonij. de re iudi. duob⁹. Sol. ꝙ Matth. ꝙ in negotio hereticę prauitatis hoc licet: alꝫ standū est cōtrarijs. dic ꝙ cōtraria loquunꝫ quādo duo habent iurisdictionē, vnius speciei ⁊ nō insolidum. hic autem ordinarius habet iurisdictionē ordinariā, inquisitor delegatā: vnde de iure cōmuni cessante hac cle. vterq; posset ꝓcedere sine reliquo. ¶ Tertio oppo. qꝛ videꝫ inculcatio in eo ꝙ permittit ꝙ isti possint arrestare seu capere. Solu. si dictio seu, stat pro. i. cessat contrarium. ⁊ hoc videtur sentire glo. in ver. capere. cū di. hoc esse scām ex quinq; que potest episcopus sine inquisitione: ⁊ ecōuerso: vt. §. in ver. citare. glos. dicit illud esse primum de his quinq; : ⁊ sic dimittit verbum, arrestare. in medio quasi sit vnū ⁊ idem cum verbo, capere. si autem dictio seu, stet alternatiue: tunc procedit contrariū: sed precedens expositio verior. proprie tamē arrestare fit sine manuū iniectione, ⁊ cum precipitur alicui sub pena ne recedat de loco. capere aūt fit cū iniectione. arg. de sen. excō. nuper. ⁊. c. vt fame. de off. ordi. cum eps. lib. vj. ¶ Quarto opp. quia videꝫ inculcatio ex alio in eo ꝙ primo permittit ꝙ possint capere: ⁊ deinde ꝙ possint in vinculis ponere. Solu. vt in glo. fm quod. ⁊ in eo qđ dicit ꝙ sepe capitur qui nō carceratur: dic secus ecōuerso. de sentē. excō. iudex. ⁊. c. si clericos. lib. vj. de excess. prelato. cle. frequens. in prin. ¶ Quinto oppo. quia videtur hic cōtrarietas in eo ꝙ permittitur vt alter possit incarcerare: ⁊. §. ver. duro. prohibet. Solu. alter potest incarcerare ad custodiā: vt hic: nō ad penam: vt in ver. duro. ⁊ dicit Matth. pro intelligentia notandum ꝙ quidā est carcer deputatus ad custodiēdum malefactores: vt hic, ⁊ de sentē. excō. communicationis, si clericos. lib. vj. ⁊ talis deputatur ad custodiā, non ad penā. de pe. quāuis. lib. vj. C. de cust. reo. l. j. ij. q. viij. quisquis. ij. q. iij. quia ea. in fin. xix. dist. in memoriā. viij. q. j. peruenit. de fal. ad audientiam. alius est carcer qui fm canō. magis deputatur ad penam ꝙ ad custodiā. de qua loquitur. §. ea. cle. ver. duro. ⁊ eo. tit. vt cōmissi. li. vj. l. dist. si episcopus. ⁊. c. si ille. vij. q. j. peruenit. xxj. q. vj. de lapsis. de pe. tue. nam monasteriū est carcer penitentium. xxiij. q. viij. clerici. ⁊ etiam ecclesia habet proprium carcerem. xviij. q. iij. in fi. de aposta. a nobis. eo. tit. vt cōmissi. ⁊. c. vt inquisitionis. lib. vj. licet fm leges nemo ad perpetuum carcerē damnari possit ꝓpter crimē. ff. de pe. aut dāni. §. solet. tamē fm canones secus. de pe. ꝙuis. lib. vj. vbi de hoc per Archi. eo. tit. vt cōmissi. ⁊ de offi. ordi. si eps. lib. vj. de accu. qualiter. ij. per Inn. in glos. quando autem. vltra medium.

1 ☞ Capitulum succedit episcopo in iurisdictionalibus sede vacante.

2 Carcer durus quis dicatur.

3 Testes vacillantes, an possint torqueri per episcopum solū, aut per inquisitorem solum attento ꝙ vterq; ipsorum potest solus procedere ad inquisitionem hereticorum.

4 Quid si alter ipsorum torqueat reum: an si confiteatur noceat ei sua cofessio.

5 Episcopus ⁊ inquisitor, an possit alter ipsoꝝ procedere ad sententiam contra inquisitos.

6 Capitulum, an succedat epō in iurisdictione delegata.

7 Capitulum sede vacāte an possit visitare: ⁊ an debeat ꝓcurari.

8 Et an possit sede vacante authorizare pmutationē beneficioꝝ.

9 Et an possit capitulum concedere literas ad indulgentias.

10 Episcopus si nō potest habere copiam inquisitoris vel inquisitor nō possit habere copiam episcopi, an ipsorum solus quisq; procedere possit.

11 Inquisitor si nō potest habere copiā episcopi, an hoc casu possit requiri capitulum.

Sequētes questiones sunt appenditie, ideo nō merentur signari: qꝛ ipse se sua propria sponte offerunt.

Ver. Duro. Cōtinua vt in glo. j. ¶ Ho. ꝙ carcer qñq; deputaꝫ ad penā. de hoc in gl. ij. ⁊ dixi. §. ꝙ. pri. in. v. Tuo. Et ex hoc ꝙ hic phibet ꝙ alter non possit deputare carcerē ad penā, arguit Pau. secꝰ esse si ad custodiā: qꝛ tūc alter posset, ꝓ hoc de pe. ꝙuis. li. vj. lxxxij. di. pbȳ. xxvij. q. j. iudas. Pau, sed hec vlt. iura parū aut nihil faciūt. ⁊ intelligit Paul. hāc literā ꝓcedere etiā si carcer deputeꝫ ad tps, ꝓ id qđ sequit. vult dicere ꝙ sicut nō pōt alter sine altero tormētis exponere: ita nec ad carcerē etiā ad tpalē, cū sit pars tormēti. di cūt autē carceres esse diuisi quo ad viros ⁊ mulieres. C. de cust. reo. l. ij. ¶ Sc̄do no. de tormētis: ⁊ de his ponit glo. ij. remissionem. ⁊ in ea ibi, cū in cōtemplatiōe. vbi de hoc dixi ⁊ nō debent manib⁹ suis hec inferre. lxxxvj. di. nō liceat. sed ꝓ alios clericos.

1 de sen. excōi. vniuersitatis. ¶† Tertio not. ꝙ vacāte sede[a] epali succedit capl'm in iurisdictionalib⁹. eo. titu. ad abolendā. vbi de hoc. ne se. vac. c. vnico. li. vj. de insti. c. j. e. li. ¶ Quarto no. casum in quo par parē requirit. de hoc in gl. requirit. ⁊ in ea ibi, in. j. gl. opi. cū illi⁹ gl. nō seruaꝫ in eo qđ dicit de trina requisitiōe, vt sequit in glo. ⁊ dico. j. q. xvij. ¶ Quinto no. ibi, ⁊ si secus. de clausula decreti que irritat cōtra factū. ⁊ in eo ꝙ litera dicit ꝙ ꝯtra factū est irritū ipo iure, infert Bēze. ꝙ nō erit locus exceptioni. ⁊ ad verbū, ipso iure. est simile de rescrip. c. j. lib. vj. ¶ Opp. in eo ꝙ ꝓhibet ne alter ꝓcedat ad sniam sine altero, ꝙ imo possit. e. ti. ꝓ hoc. li. vj. So. vt in gl. tertiū. ⁊ est sensus gl. ꝙ illud. c. est correctū ꝓ hāc cle. ꝑterꝙ quo ad id qđ ibi dicit ꝙ si discordāt in snīa, papa ꝯsulaꝫ. ⁊ idē Pau. qꝛ ꝙ nō mutaꝫ ⁊ c. C. de testa. sancim⁹. ¶ Sc̄do opp. in eo ꝙ decernit cōtra factū est irritū ipso iure. qđ

b eñ factū est[b], nō pōt haberi ꝓ infecto. ff. de cap. in bello. §. facte. ⁊ qđ no. de ap. vt nostrū. Sol. vt in gl. in ver. ipo iure. ⁊ in ea ibi, quo ad iuris effectū. idē Paul. ꝓ hoc qđ not. de immu. eccle. cle.

2 vnica. ¶† Quero qs dicaꝫ carcer durus. fol. Pau. ꝙ hoc relinquit arbitrio boni viri, ispecta qualitate cause ⁊ cōditiōe ꝑsone. ⁊ hoc ex quo in iure aliter nō determinaꝫ. de of. ordi. de causis. ⁊ facit qđ no. xc. dist. c. vlt. ¶ Sc̄do q̄ro in eo qđ dicit de tormētis, an ieiunia q̄ inquisitores ad veritatē eruendā solēt indicere sint tormēta, ita ꝙ alter nō possit sine altero. gl. secūdū. fol. ꝙ sic. quā sing. no. ⁊ idē Paul. dicēs ꝙ etiā nuditas est tormentū. ⁊ in hac gl. ibi. §. q̄stionē. vbi qꝛ: q̄stio est q̄ per vim ⁊ tormēta habita est.

3 secus si nuda interrogatiōe vel de leui territiōe. ¶† Tertio q̄ro an qđ hic disponiꝫ de tormētis respectu inquisiti locum habeat in testibus quādo subest causa eos torquēdi. Sol. Pau. ꝙ non: imo ꝙ alter solus poterit torquere testes, cū etiā possit solus inquirere. ⁊ sic etiā pōt accessoria sine quibus illud expediri nō potest. de off. deleg. ꝑterea. ⁊. c. prudētiā. ver. exploratis. ff. de iurisd. om. iudi. l. ij. nā ꝓ veritate habēda debet iudex laborare. de proba. qm̄. xij. q. ij. quāꝙ. xxx. q. v. iudicantē. xxiij. q. viij. occidit. de testi. causam. C. de iudi. iudices. cum cōcor. ⁊ hanc debet iudex ab initio extorquere. v. q. v. illi q. ex hoc etiā infert Paul. ꝙ testē qui falso testimonio offendit aures iudicis pōt alter solus punire extraordinarie. C. de testi. nullū. de pe. sup his. ⁊. c. dilect⁹. ⁊ ꝓ hoc qđ testis possit torqueri, in auf. de test. §. si vo nō. col. vij. Itē alter solus pōt inquirere vsq; ad sententiā: vt hic. testes aūt sunt pars negotij. de ver. sig. fozus. ⁊ cui licet totum, licet ⁊ pars. regula, cui licet. lib. vj. ¶ Opp. ad hoc: qꝛ ratio que subest in inquisito, subest etiā in teste: ergo idē ius in vtroq;: de trāsla. c. ij. Itē hic duo eqparanꝫ. j. §. verū. ibi, prauitatē ipam vel impedimētū officij. Solu. Pau. ꝙ si alter vult torquere ꝓ fide habēda cōtra tertiū delatū, hoc pōt: ⁊ pōt etiā extraordinarie punire tanꝙ corā eo notorie delinquentē. facit qđ no. de ꝯfes. c. ij. de fide instr. c. ij. ⁊ qđ ibi not. Inno. pro hoc etiā de iureiur. cum in positionib⁹. li. vj. ⁊ iura superi⁹ ad hoc alleg. si vero formal inquisitionē propter hoc ꝯtra testē ita ꝙ nō est noua inſtātia: qꝛ tūc ipe testis est principaliter inquisit⁹: nō pōt alter torquere: vt in ꝯtrarijs que no. ⁊ in eo. qđ dicit Pau. ꝙ iudex pōt extraordinarie punire testem, dic vt dixi in. d. c. ij. de cōfes. ⁊ tetigi etiā de except. c. j. ⁊ de hoc per Ly. C. de testa. nullū. In eo aūt qđ dicit ꝙ alter pōt indirecte punire qui tñ directe cognoscere nō pōt, ꝯtra est qđ dixi de pe. dilectus. ⁊ quod no. Bar. ff. de fal. diuus. vbi dicit ꝙ hoc casu iudex nō cognoscet: sed superior. sed potest dici ꝙ inquisitor vel eps cessante hac cle. poterat punire testē: cū etiā possent pronūciare super principali. cū ergo hec clemē. de tortura ⁊ punitiōe test. nihil immutet: standū est iuri antiquo quo ad hoc ꝙ alter poterit testē torquere ⁊ punire: formare autē inquisitionē cōtra testē nō possit inquisitor qui hꝫ delegatū, sed eps sic tanꝙ ordinari⁹. ⁊ posset solus eps: qꝛ talis inquisitio nō est sup hereti sed sup crimine falsi, pro hoc qđ no. Lanchin⁹ in tractatu hereticis in rubrica de teste qui deposuit falsum. in prin. ¶† Quarto

4 quero cū nō possit alter solus torquere, an si torqueat ⁊ reus cōfiteatur, nocebit ei cōfessio. Sol. Steph. ꝙ nō: quia facta est coram nō suo iudice. de iud. at si clerici. ⁊ quia facta in tormentis. xv. q. vj. si a sacerdotib⁹. si tamē ꝑseuerat in cōfessione corā alio; nocebit sibi. C. de pen. qui sententiā. ff. de mino. auxiliū. §. sed vt alleges. C. de episco. audiē. iudices. de custodia reoꝝ. l. j. pro hoc qꝛ etiā cōfessio facta extra iudiciū ꝑiudicat. de excessi. prelato. ꝙ sit graue. quod tamē dic vt ibi dixi. ff. de adult. capite quinto. de

5 electio. per inquisitionē. vbi per Inno. ¶† Quinto quero quia

[a] Qꝛ vacāte sede. Adde doct. in. c. ad abolendam. de here.

[b] Qꝛ enim factū est. adde Pe. de anc. ꝙsi. ccxxxvij. ici. ꝓ dña paula.

prohibetur hic ne alter procedat sine altero ad sentētiam cōtra inquisitos, an ad sententiā absolutoriam possit alter procedere. Glo. sed nūquid. sol. q̄ sic: q̄ etiam olim alter solus poterat ad sentētiam procedere. eo tit. per hoc. lib. vj. qō immutatur hic respectu sententie cōdemnatorie, remanet ergo capitulū per hoc incorrectū quo ad absolutoriā. z idem ℙau. dicēs q̄ hic loquit̄ de sententia lata super pena pertinacis: de qua eo. ti. ad abolēdam. z eo. titu, vt cōmissi. lib. vj. per quod. c. patet q̄ hodie penā per sententiam impositam alter sine altero mutare vel mitigare non posset, sicut nec ab initio imponere. De reuerso autem z penitente an in eum ferenda sit sentētia no. Archi. in. d. c. vt cōmissi. ¶ Oppo. ad hoc quia par est potestas ligandi z soluendi de pen. dist. j. verbū. z qui nō potest soluere, nec ligare: z ecōuerso. xxj. distin. inferior. de maio. z obediē. cum inferior. So. ℙau. format z nō sol. Steph. stat cōtrarijs dicens q̄ nō est minus periculum in absolutione iniusta q̄ in cōdemnatione: imo magis. j. ff. verum. z in eo q̄ gloss. inducit. qō not. xj. dis. preceptis. dicit Stepha. q̄ glo. que est ibi non est vera: vt ibi not. Item in eo qō glo. inducit. c. accusat⁹. dicit Steph. q̄ id qō ibi no. facit pro iij. q. v. dubium. Zap. tenet cum glos. quia qō de vno hic phibetur, de alio permittitur. xxv. distin. qualis. de p̄sump. nōne. z hoc tenendo ad cōtraria dic q̄ nō semper est eadem potestas soluēdi z ligandi: vt not. in. d. c. cū inferior. in glo. j. qō maxime procedit hoc casu vt euitet iurium correctio. de electio. cū expediat. lib. vj. ℙet. tamen de anch. inducit pro Steph. quia absolutio z condemnatio sunt correlatiua, vt sic dispositū de vno intelligat̄ z de reliquo. de cōsti. translato. sicut in simili dicit Bart. ff. ad trebel. marcellus. q̄ prohibitio legis per quam in legatis ad pias causas cessat falsi. habet locū etiā in trebel. z sic dicit̄ correctum ius antiquū etiā quo ad treb. sed ibi Bart. mouet alijs rationibus: quia appellatione fal. cōtinetur treb. C. ad treb. iubemus. Inducit z aliā rationē ibi, vnde adhuc videt̄ stādum cum glos. q̄ vitanda est iuris correctio, vt predixi. Item vt predixi non est semper par potestas ligandi z soluendi. ¶ Sexto quero quia
a dicit hic q̄ vacāte sede[a] episcopali succedit capitulū, quid si sedes quasi vacat. Sol. vt in glo. in ver. vacante. ¶ Septimo q̄ro an sedes dicat̄ vacare si promotus nō administrat: vt q̄ nondū
6 habet literas. Sol. vt in glo. ¶ †Octauo quero an succedat capitulū in iurisdictione delegata episcopo. Sol. ℙaul. q̄ succedat in ordinaria iurisdictione: vt hic. Item in generaliter delegata. eo. titu. ad abolendā. in fi. quia videt̄ quasi progata iurisdictio ordinaria: vt ibi dicit ℍostiē. secus in delegatis specialiter: de fo. cōpe. verū. de p̄ben. hi qui. li. vj. z ex hoc videt̄ ℙau. velle q̄ capitulū succedit in casu. d. c. ad abolendam. cuius contrariū tenet Joā. and. sed Jo. calde. tenet idem qō ℙau. hic. ego vero approbo op. Joā. and. multis rationibus. z in eo qō ℙau. dicit q̄ delegata generaliter videt̄ esse prorogatio iurisdictionis ordinarie; hoc dic non procedere imo potius delegata est alterius speciei. pro opi. tamen ℙau. facit hec cle. quia hic indistincte dicitur q̄ vacāte sede episcopali succedit capitulū: sed dic hoc nō p̄cedere in causa hereſis: quia de ea hic exprimit̄ indistincte q̄ succedat capitulū: z sic non tantū in ordinaria, sed etiā in delegata. In alijs autem causis verius videtur q̄ capitulū nō succedat in iurisdictiōe delegata, per rationes quas scripsi in. c. ad abolēdam. hec tamē cle. multū facit pro opi. ℙaul. qō idem etiā fit in alijs causis: q̄ litera nō exprimit q̄ fit speciale in hac causa. Generaliter autem cum queri̊ quis succedat p̄lato vacāte sede, distinguit Matthe. q̄ aut prelatus per se faciebat aliquā que habebat ab alio: z hoc etiā faciet ille a quo habebat potestatē: vt in Arch. qui recipit iurisdictionem ab episcopo. de offi. archid. c. j. z sic mortuo Archi. episcopus exercebit iurisdictionem. arg. de ma. z obe. his que. s̄. eo. ad abolendā. de ẏsti. cū accessissent. aut aliqua faciebat p̄latus que nō sibi ab alio collata nō erant, sed faciebat suo iure: vt si Archi. fundauit ecclesiā de bonis Archidiaconatus, z nō capituli: z tūc potestas presentandi nō deuoluit̄ ad capitulū. de cōces. preben. illa. sed ad successorem. si autē p̄latus ea que faciebat habebat a diuersis: ipsi succedent in his que ad se pertinent: vt in clerico habente bona paterna z ecclesiastica, cui in ecclesiasticis succedit ecclesia: in paternis heres legitimus. xj. q. iij. per totū. de testa. cū in officijs. ex his dicit Matth. q̄ mortuo episcopo deuoluit̄ iurisdictio ad capitulū: vt hic, z. s̄. eo. ad abolendam. z cōfirmatio prelatorū. de maio. z obe. cū olim. z collatio beneficiorū q̄s cōmuniter ad capitulū z episcopū spectat collatio p̄sentatorū. de instī. c. j. li. vj. Item datio p̄bendarū in cōmendā: vt not. ibi Archi. capitulū em cum epō est vnū corpus cuius caput est epūs. de his que fiunt a prela. nouit. de verbo. signi. cū clerici. z inter eos dicitur cōtrahi spirituale ẏmo. de testa. requisisti. ff. de hoc m. d. c. ad abolendā. lxxix. dist. nullus. de maio. z obe. cū olim. z vt not. in. d. c. vnico. ¶ †Nono quero an capitulū sede vacāte[b] possit visitare
7 b z debeat procurari. Solu. vt in glo. hec litera. que primo facit rationes q̄ sic. deinde ibi, in contrariū. alleg. in cōtrariū. tertio ibi, ad secundū. respōdet ad. c. obitū. alleg. in glo. quarto ibi, item capitulum. ponit opi. Joā. mona. tenētis q̄ capitulū nō visitabit. quinto ibi, ſz archidiacon⁹. ponit opi. Archi. cōtrariā. sexto ibi, egeret. dicit q̄ egeret declaratiōe. vij. ibi, volens. p̄ cōcordantia opi. distinguit. z p̄ ola idē ℙau. videret aūt glo. in fi. hoc velle, q̄ visitare generaliter ciuitatē z diocesim nō possit capitulū, sed specialiter aliquē locū vel certū prelatū sic. z hec opi. est equa. tamen q̄ etiā generaliter possit visitare, melⁱ probat̄ ex iuribus ad
8 hoc allega. in glo. q̄ ex iuribus contrarijs. ¶ †Decimo quero
c an sede vacante[c] possit capitulū authorizare permutationē beneficiorū. Sol. ℙau. q̄ si sunt talia in quibus epūs solus hz cōferre vel eligere, cū non succedat capitulū in collatione vel electione: ne sede vacā. c. ij. nō succedet, etiā in p̄mutatiōe: quia qō vna via prohibet̄ z c. regula, cū quid. lib. vj. secus si collatio spectat ad episcopum z capitulum: quia tūc succedit capitulum in collatione: ne se. vacā. c. vnico. lib. vj. ergo z in authorizatione permutationis. z hoc etiā tenet glo. de re. permu. cle. vnica. vbi hoc dixi. q. xj. Idē dicit ℙau. si beneficia spectant ad collationē terti̊: q̄ cum authorizatio sit iurisdictionis, deuoluit̄ ad capitulū: vt hic, z in cōcor. ¶ †Undecimo quero an sede vacante[d] possit
9 d capitulū cōcedere literas indulgentiarū. Sol. ℙau. q̄ nō. qō tenet Arch. de pe. z remis. c. j. lib. vj. de electo autē z cōfirmato an possit eas ꝯcedere, no. de excess. p̄la. accedētib⁹. z dixi de reli. cle. vnica. in fi. q. vij. ¶ Duodecimo quero in eo qō dicit de delegato capituli, an sufficit q̄ fit vicari⁹ gñalis capituli. videt̄ q̄ nō, ſz q̄ expediat habere speciale mādatū p̄pter hoc vbū, delegato. qō placet Zap. dicēti, q̄ si vicari⁹ gñalis hz in hoc mādatū speciale dicit̄ delegat⁹ in hoc: sed in alijs ordinarius. arg. de p̄ben. hi qui. ff. eū. li. vj. z sic si appellet̄ ab eo, appellabit̄ ad ipm cap̄lm̄ secundum ea que no. de offi. archi. c. j. z de off. or. romana. in p̄in. lib. vj. per Archi. Zap. tñ in addi. remittit ad ea que not. de offi. vica. licet. lib. vj. vbi refert id qō no. Jo. an. in Spe. de of. vica. in rub. vbi dicit q̄ posset acceptari q̄ q̄ñ of. cōmittunt̄, ea q̄ exigūt speciale mandatū si fit cōmissio simul cū gñali cōmissione, tota iurisdictio est ordinaria. si vo diuisim: tūc in his q̄ exigunt speciale mandatū censet̄ delegat⁹, p̄ hac distinctione alleg. de cōse. eccl. vel alta. c. vnico. li. vj. de sen. exc. si ciuitas. eo. li. de ẏsti. trāslato. Zap. vo. in. d. c. licet. dicit q̄ siue simul siue diuisim fiat cōmissio ꝯbusdā specificatis z secuta clausula gñali: tota iurisdictio est ordinaria. si autē nō subūcit̄ clausula gñalis z in omnib⁹ alijs exigentib⁹ speciale mādatū: tūc in specificatis censet̄ delegat⁹: q̄ is est ordinari⁹ cui vniuersitas causarū cōmittit̄. ff. de iudi. cū pretor. de app. romana. in p̄in. lib. vj. dic q̄ vterq; habuit bonū respectū. debet em̄ ẏsyderari qd intendāt cōmittētes. nā si ẏsta ret de ipsorū volūtate nō esset q̄stio. colligit̄ aūt intētio ex cōiecturis. optima tñ ẏiectura est illa quā ponit Zau. q̄ñ em̄ cōmittunt solū aliqua exigētia speciale z nō oia nō vident̄ velle ordinariam cōmissionē generaliter extēdere, sed potius dare speciale potestatē in his specificatis. secus q̄ñ adūcit̄ clausula generalis. ¶ Decimotertio q̄ro in eo qō dicit de spatio octo dierū quādo incipiet currere istud tēp⁹. So. Bēz. q̄ a tēpore facte re-
10 quisitionis. qō bñ p̄bat lr̄a ibi, postq̄ se requisuerint. ¶ †Decimoquarto q̄ro si epūs copiā inqsitoris habere nō potest, vt q̄ est in remotis, vel ecōuerso. si inquisitor nō potest habere copiā epi. solu. Matth. q̄ alter solus procedere poterit pro hoc litera
11 ibi, postq̄ se inuicē requisierint. a cōtrario qō not. ¶ †Decimoquinto q̄ro an hoc casu quo nō pōt haberi copia episcopi, possit vel debeat requiri capitulū. Sol. Matth. q̄ nō, ex quo nō vacat sedes. ne se. vacā. c. vnico. li. vj. nisi in certis casib⁹ de qb⁹ iste nō est. ¶ Decimosexto q̄ro qd faciet inquisitor si epūs requisitus intra octo dies noluit interesse, vel neglexit. Solu. Mat. q̄ ipse solus p̄cedet ad ea de quib⁹ hic. z de hoc satis p̄bat̄ ex litera. ¶ Decimoseptimo q̄ro si discordāt epūs z inquisitor in tormentando, q̄ alter dicit torquendū: alter q̄ nō. Sol. Mat. q̄ si discordāt ratione p̄cessus, q̄ sunt varij, standū est notatis. de testi. in nostra. Si autē ppter iuris imperitiā: cōsulant peritiores. ar. de vi. z hone. cleri. q̄ñ. de rescri. statutū. ff. assessorē. lib. vi. ¶ Decimooctauo q̄ro an sufficit vna requisitio. Solu. vt in gl. requirit. q̄ dicit q̄ sic. z hanc gl. no. sing. ex ea em̄ p̄bat̄ q̄ cū qs ex iuris dispositiōe teneat̄ interesse ad certū actū etiā iudiciale sufficit vna requisitio. de hoc dixi de of. deleg. cōsuluit. z. c. cum cā. z cū glos. idē ℙau. z est simile. lxv. dist. c. fi. x. q. ij. hoc ius. ff. de euic. si rē. ſ. vlt. z. l. si dictū. ſ. si p̄sente. ¶ Decimonono q̄ro an in regulatione est necesse terminū exprimi. glos. ea. sol. q̄ nō. z idē ℙau. z pro hoc qō not. Spec. de dila. ſ. j. versi. quid si dicatur. z. ij. q. vj. anteriorū. in glos. ¶ Uicesimo quero qualiter se requirent. dicit ℙaul. q̄ per nunciū vel epistolam. facit. xvij. dist. si episcopus. ¶ Uicesimoprimo q̄ro an sufficit q̄ regis⁹ faciat copiā sui. vij. die. Sol. ℙau. q̄ sic. z etiā si post octauū diē re integra sufficiat. arg. ff. de adop. l. mācipior. de p̄bē. si tibi absenti. in fi. li. vj. pro hoc

a ¶ Uacante sede. Adde domi. late j. c. j. ℣. xj. de ma. z obe. lib. vj, dñi de rota ti, de off. deleg. deci. ij. in antiqs. Zud. ro. ẏsi. cccc vj. inci. in re p̄ñti. in fi,

b ¶ An cap̄lm̄ sede vacāte. adde Jo. an. in. c. fi. de sup. neg. p̄la,

c ¶ An sede vacāte. Adde glos. in cle. j, de re. pmu. z ibi p Jo. ℣ imo. in. ij. col. Abb. in. c. cū olim. de maio. z obediē,

d ¶ An sede vacāte. adde Jo. an. c. accedētib⁹. de p̄uil. cal. in repe. c. nr̄o ap̄latui. ℣ peni. z re, Domi, post. archi. in. c, j, de pe. z re. lib. vj. Jo. ℣ imo. i cle. j, in. ij. co. ℣, an aūt cap̄lm̄. de p̄uil. Jac. zech⁹ in famosa rep. ca. ois vtriusq; sexus. ℣ pe. z remi,

pro hoc qs dixi de fide instru. cū dilectus. ¶ Vicesimosecundo quero in eo ꝙ dicit processum factū per alterum ipsorū ipso iure nō tenere quid de interlocutoria lata per alterum super carcere vel tortura. Solu. vt in glo. in verbo, ipso iure. que dicit eam non tenere. z ꝙ poterit appellari hoc casu etiam ſm leges. quod dic vt in glo. quam not. z idem ℙau. z in hac glo. ibi, lex permittit. C. de episco. audien. l. ū. quasi dicat ſm Stepha. ꝙ tutus est appellare. z in fi. z not. Archi. e. tit. vt cōmissi. lib. vj.

1 ☞ Nolle z non posse equiparantur.

2 Delegatus ab alio ꝙ a principe subdelegat in certo casu.

3 Consentire ꝙ alter conludicum procedat, vel ei cōmittere: an z qualiter comparantur.

4 An autem sufficiat ꝙ interueniat consensus post factum.

Aer. Aerum. ¶ †Nota ꝙ equiparātur nolle z nō posse. de hoc in glos. simile. z in ea in fi. de offi. dele. prudentiā. §. adūcimus. ¶ Scdo not. ꝙ sufficit hoc casu significare cōsensum suum per literas. de hoc in glo. in ver. literas. z in ea in fi. de tempo. ordi. nec episcopi. vbi de hoc. ¶ †Tertio no. casum in quo delegat⁹ ab alio ꝙ a principe subdelegat. nā hic delegatus episcopi vel capituli delegat inquisitori. de hoc. ī. in. j. contrario. ¶ Quarto not. ꝙ hoc casu equiparanť cōmittere vel cōsentire ꝙ alter ꝓcedat. alibi discōparanť. qs dico. ī. in. ū. cōtrario. ¶ Opp. in eo qs dixi in. iū. not. ꝙ hic delegat⁹ ab alio ꝙ a principe subdelegat. nam hoc casu videlicet priuilegium delega. principis. de offi. deleg. pastoralis. in prin. C. de iudi. a iudice. Sol. ℍenze. ꝙ hic casus deuiat a regula cōmuni. remittit ad no. de offi. delega. cle. vnica. vbi dixi in ij. q. vel ſm eum loquiť hic in delegato ad vniuersitatē causarū. hec vltima sol. diuinat: tamē in se vera est. de appel. cū causam. pro prima aūt solutione que magis cōuenit huic litere, facit: qz ad alia multa sunt specialia in causa hereſis fauore fidei. eo. tit. c. fi. lib. vj. z pluribus alijs. c. eiusdē ti. vel tertio potest dici ꝙ hic nō probať ꝙ delegatus possit subdelegare: vt vult glo. sufficit.

3 qs dico in se. cōtrario. sed ꝑma solutio magis placet. ¶ †Scdo oppo. in eo qs dixi in. iij. not. ꝙ hec cōparanť cōsentire ꝙ alter ꝓcedat, vel ei cōmittere. vnde ob. qs no. de fo. cōpe. significasti. laicus enim ex delegatione episcopi cognoscit inter clericos. de iudi. c. ū. vbi de hoc, in glos. ū. z tamē nō potest in laicū per clericos iurisdictio prorogari etiā cōsensu episcopi. d. c. significasti. Sol. glo. sufficit. hoc tangit z non explicat nisi ꝙ cōsentit ꝙ hic hoc locū habeat: qz sic exprimiť hic. sed alʒ hec sunt diuersa. aliquādo eī delegatio permittiť z nō cōsensus: vt in contrario. z simile in electione in qua pōt quis cōmittere vocem suā: z tamē nō potest suum cōsensum exprimere per literas. qs dic vt in gl. aliquādo permittiť expressio cōsensus: z nō delegatio: sicut delegatus episcopi pōt hic exprimere cōsensum p literas: nō tamē delegare. ita vult hec gl. dic ꝙ hoc forte fuit causa huj⁹ disiunctiue. z habet glos. respectum ad literā. ibi, super illis. cōmittere vices suas vel suum significare per literas consiliū z consensum. z in hoc glos. cōtradicit ei quod dixi in proxi. contrario. qs videť verius. nam tota hec disiunctiua videť referri tam ad delegatū episcopi ꝙ ad epm. z in eo qs dixi de diuersitate inter cōsentire z cōmittere, dicit ℙau. ꝙ hoc casu in hoc est diuersitas: quia quādo alter cōmittit alteri: ille ꝓcedit duplici authoritate: cōmittentis z sue. quādo vero cōsentit: ille procedit sua tātum, pro hoc qs dico. ī. de priui. cle. j. in prin. q. xxiij. z inclinat ℙau. in id qs dixi proxi. ſm gl. ꝙ delegat⁹ episcopi vel capituli possit cōsentire inquisitori: nō tñ cōmittere, propter iura. §. alleg. que dicūt delegatū ab alio, ꝙ a ꝑncipe nō subdelegare. dicit etiā ꝙ forte ꝑpter hoc addit litera de cōsensu: ibi consiliū z cōsensum. dic vt proxi. dixi. z ad cōtraria respōde vt. §. vel ſm quosdā contraria loquunť in delegato tantū. hic autē licet iste vocetur delegatus z etiā ordinarius tā ꝙ vicarius episcopi qui habet ordinariam de cōsue. c. ū. hec sol. diuinat z non cōsonat litere: que sicut dixi de delegato, ita dicere potuisset de vicario episcopi. est tamen vera in se sicut dixi in proxi. cōtrario de delegato ad vniuersitatē causarū. Ex hoc conclude ꝙ verior est solutio data in prece. cōtrario ꝙ hic speciale. z possent cōtraria intelligi quādo delegatus ab alio ꝙ a principe subdelegat ei q super causa nullam habet potestatē. hic autem fit delegatio inquisitori qui habet delegatā in causa hereſis. hoc tamen esset nimiū restringere

4 illa iura: propterea stādum prime solutioni predicte. z de hoc. ī. clemen. proxi. verū. inquisitoribus. quest. j. ¶ †Quero an sufficiat ꝙ hoc casu intercueniat consensus post factū. videtur ꝙ sic, per id quod no. de cōsue. cum consuetudinis. vbi not. ꝙ quādo requiritur cōsensus non refert vtrū interueniat ante vel post. sicus quādo requiritur authoritas. ad idem de iure patro. cura. de his que fiunt a prela. cū vos. de hoc. j. quest. j. eos. ix. q. iij. c. j. de reo. eccle. nō alie. c. j. lib. vj. Sol. ℙau. tenet cōtrarium, dicēs ꝙ hec sententia est ab initio nulla ipso iure: vnde nō potest rozari. de elec. auditis. regula, nō firmatur. lib. vj. pro hac solu.

est. §. proxi. §. vbi apponitur clausula decreti si contra fiat: z qs not. Inno. in. c. cum consuetudinis.

1 ☞ Incarcerati debent habere que sunt eis necessaria.

2 Carcer an debeat esse cōmunis episcopo z capitulo sicut est cōmunis episcopo z inquisitori.

3 Episcopus z inquisitor an possint cōcordare ꝙ sit tātum vnus custos carceris hereticalis.

4 Homo quidam fecit hospitale pro necessitate pauperum: qui postmodum condemnatus est de hereſi, z bona sua confiscata. inquisitores tenuerūt dictum hospitale annis. l. pro necessitate officij: an episcopus quicꝯ possit pro hospitale isto petere.

§. Sane. ¶ Nota ꝙ attenditur vulgaris locutio. de hoc in glo. simile. ¶ Secūdo not. ꝙ episcopus z inquisitor debent habere ad carcerē cōmunem duos custodes principales, id est principaliter habētes custodiā. Item debent isti custodes esse industrij: vt in litera: quod intellige circa tātam custodiam. tenetur enim cōmentariensis de dolo culpa z casu fortuito ſm distinctionem, de qua. ff. de cust. reo. l. carceri. z. l. milites. z. l. vlti. C. eo. l. penulti. Item debent esse fideles, vt in litera, id est christiani z legales. ℙaul. ¶ Tertio nota ꝙ deputatus ad nudum ministerium potest sub se accipere ministrum. de hoc in gloss. in ver. ministrum. ¶ Quarto not. ꝙ carceri cōmuni debent esse due claues. z ex hoc no. Laud. ꝙ si plures dñi sunt in eodem castro, debent esse tot custodes: z tot claues diuersas poterunt inclausuras ponere: z potissime in custodia captiuorum. z si vnus habet plures carceres, habebit plures claues. argu. de sepul. cle. dudū. §. statuimus. ibi, numerus autem personarū z c. z de hoc. ī. in. iij. cōtrario. ¶ Quinto not. de conclaui: de hoc in glos. concor. z dicit ℙau. ꝙ est locus in domo secretior. ff. de damno infecto. quod conclaue. z ponitur pro camera hic, z. C. de custo. reo. quoniam. z debet esse absqz medio pariete. alias esset aliud cōclaue. ff. cōmunia prędio. si qs partem. z hoc si ea intentione fieret. ff. de lega. i. quod in rerū. §.

1 si quis. z in hac glo. in fi. xij. questio. j. omnis. ¶ †Sexto not. ꝙ incarceratis sunt ministranda necessaria. quod intelligit ℙau. respectu sustentationis: vt sit sensus ꝙ principalis custos poterit suo ministro dare claues vt necessaria ministret carceratis. z de hoc. ī. in. iij. cōtrario. not. z datur hec clauis ad custodiam. alibi in signū dominij possessionis tradite. ff. de cōtra hē. emptio. claubus. de hoc de consue. ex literis. ¶ Opp. in eo. ꝙ dicit de carcere cōmuni. nam vterqz potest habere carcerē de per se. §. eo. ver. ꝑpter quod. Solu. ibi, de carcere ad custodiam: hic de carcere ad penam. §. eo. versicu. duro. ¶ Secūdo oppo. ad idem: qz episcopi habent suos carceres distinctos quos per se faciunt custodiri: vt cotidie videmus. Solu. hic loquitur de carceribus hereticalib⁹: secus de alijs. z ꝙ ecclesia habeat carcerem, probatur de apost. a nobis. no. xvij. q. iij. attendendum. habet z monasterium carcerem. l. distin. si episcopus. z. c. si ille. vij. q. ij. si peruenit. xxj. q. vj. de lapsis. xxiij. q. viij. clerici. xxvij. q. j. si quis rapuerit. de pe. tue. ¶ Tertio oppo. in eo qs dixi in. iij. notabili ꝙ his qui habet plures carceres, habebit plures claues vnde ob. de iure patro. clemē. ij. Solu. Laud. ꝙ ibi speciale, vt non respiciatur ibi minoritas vel pluralitas, sed partium ratione. dic vt ibi. ¶ Quarto oppo. in eo ꝙ permittitur custodi officium subdelegare: qz nudum ministerium non subdelegať. de offi. delega. c. fi. glos. quod alʒ. fol. z videtur velle ꝙ hoc speciale, qs magis explicat Laud. dicens hoc licere beneficio huius clemen. z hoc etiam dixi in dicto capitulo fina. §. ceterum. z dicit ℙau. propter verbum poterit, ꝙ licet custos posset eligere ministrum: non tamen tenetur. ff. de iudi. non quicquid. de offi. delega. cōsuluit. ¶ Quero quia, vt hic videtur deputatus carcer heretico quādoqz ad penam: quid si reuertitur: an confiscabuntur eius bona. videtur ꝙ sic: quia confiscata sunt a die cōmissi criminis: licet occupatio fieri non possit ante latam sentētiam super crimine. eo. titu. cum ſm. lib. vj. Solu. glo. xxiij. q. vij. in sum. dicit ꝙ ei sunt restituenda etiam occupata de misericordia: z sic si ante sententiam reuertitur, non debebunt occupari: cum super crimine nō feratur sententia: ex quo reuertitur ante.

2 ſm ℙaul. de hoc dixi plenius de electť. quia diligentia. ¶ †Secūdo quero, an sicut carcer hereticalis est cōmunis episcopo z inquisitori, ita debeat alius carcer esse cōmunis episcopo z capitulo. Laud. arguit ex hac litera ꝙ sic: cum de iure cōmuni cognitio causarū maxime criminalium sit eis cōmunis. xv. qō. vij. episcopus nullius. nili sit cōsuetudo contraria. de cōsuetu. non est. lib. vj. dicit tamen se vidisse super hoc magnam. q. inter epm z capitulum ℙictauiense. dic ꝙ raro hec. q. habet practicam: quia cōmuniter inualuit cōsuetudo ꝙ solus episcopus de talibus iudicet. Item etiā cessante cōsuetudine nō est verū ꝙ cognitio sit cōmunis. sed debet episcopus super inquirendis z corrigendis subditorum excessibus requirere consilium capituli. d. c. nō est. z sic ad episcopum cognitio spectat principaliter: ad ip-

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

sum ergo solum spectat habere carcerem. secus hic: quia pronũciatio super hereti spectat ad episcopum & inquisitorẽ eque principaliter. s. ij. ver. proximis. ¶ †Tertio quero quare deputantur carceri hereticali duo custodes. Sol. vt in seq. q. ¶ Quarto quero an episcopus & inquisitor possunt de vno custode concordare. glos. nisi arguit q̃ sic: quia quod dicit de duobus, videtur dictum in casu discordie. de appellatio. cum speciali. cõtrarium tamen tenet dicens q̃ non propter discordiam: sed ad securiorem custodiam sic prouisum est. qs dic vt in glos. & idem ℙaul. & Geze. Et nota ex hoc casum singularem in quo requiritur pluralitas personarũ ad vnũ officiũ: alibi reprobatur ne sint in vno corpore duo capita. de preben. cum nõ ignores. ¶ Quinto quero an qs dictũ est de custodibus. s. q. proxima, locum habet in ministris custodum. glo. ea. q̃ sic. & vult dicere q̃ custodes nõ possunt cõuenire de habẽdo vnum ministrum. ¶ Sexto quero de quo prouidebitur istis custodibus. glo. de suis. cum seq. solu. idem ℙau. & in hac glo. in fi. pro hoc est extrauagã. de qua. s. e.
4 glo. pri. ¶ †Septimo quero. quidam fecit hospitale ad vsum pauperum, postea damnatus fuit per inquisitorem de heresi: & bona cõfiscata, & tenuerunt inquisitores dictum hospitale pro necessitate officij & pro vsu pauperũ annis. l. an potest episcopꝰ ius aliquod petere. Solu. ℳatth. in addi. q̃ licet monasteria & alia loca religiosa ptineant ad episcopũ in cuius territorio sita sunt. xviij. q. ij. monasteria. tamen ex quo inquisitores prescripserunt, nihil potest episcopus petere. xviij. q. ij. abbatibus. de re. domi. de xenodochijs. quod vlt. c. potius facit cõtra: quia dicit hoc spectare ad episcopum: sed dic illud verũ de iure cõmuni. tollitur autem hoc ius per rescriptionem: quia iura episcopalia etiã per inferiorem prescribi possunt. de prescri. auditis. & c. cum olim. ¶ Octauo quero quare carceri fiunt diuerse claues. Sol. vt in glos. ne vnus. ¶ Nono quero, an quãdo custos sumit ministerium debeat habere consensum episcopi vel inquisitoris. glo. qs alias. Sol. q̃ non. & idem ℙau.

1 ☞ Custodes carcerum que & qualia debent iurare ratione sui officij.
2 Juramentum quando prestatur, an sit necesse tangere sacra.
3 An autem sufficiat q̃ euangelia sint in presentia.
4 Quid in iuramentis que deferuntur a iudice vel parte ex necessitate.
5 Juramentorum forme quot sunt que a iure tradite sunt.
6 Clerici an possint incarcerari pro alijs criminibus q̃ pro heresi.

a ¶ De dictiõe coram. Adde glo. in. c. vt circa. de ele. li. vj. in. l. cotã. ff. de ℞b. obl. & in l. diẽ. in. ſ. coram. ff. de arbi.

§. Porro. ¶ Primo ponit de iuramento custodum, & ministrorum super carceribus hereticalibus deputatorum. secundo de iuramento eorũdem cum deputantur super carceribus proprijs episcoporum: ibi, & quia sepe tertio de iuramento notariorũ & aliorum officialiũ: ibi, notarij. ¶ Nota de dictione[a], coram. concordat de elec. vt circa. lib. vj. ij. q. j. in primis. post prin. & quando dicatur aliquid fieri coram, dicitur. ff. de verb. sig. coram. ℙau. & dicit Gẽze. q̃ dictio cotã, exigit presentiam personalem. d. l. coram. ¶ Secũdo not. q̃ iuramentũ de quo hic, debet prestari episcopo & inquisitori simul vel substitutis ab eis: & sic oportet q̃ ambo intersint. simile de offi. delega. causam. ff. de arbi. ſi in tres. ¶ Tertio not. casum in quo officialis tenetur iurare q̃ exequetur suũ officium. de hoc in glos. simile. Sunt & alij casus in quibus quis tenetur iurare. de rescrip. statutum. ver. sed & in duobus. lib. vj. ¶ Quarto no. q̃ sufficit q̃ officialis prestet diligẽtiam quam potest. de hoc in glo. in verbo, poterunt. ¶ †Quinto no. que sunt illa que iurant custodes. primũ est de adhibenda diligentia. fm q̃ non loquentur incarceratis in secreto. tertium q̃ pulsionẽ carceratorũ non diminuent. & quo ad id quod dixi de non loquendo in secreto, sunt concordantie in glos. simile. & dicit ℙaul. per. ſ. hoc ergo. alleg. in hac glo. q̃ dicitur esse secretum[b] quod quinq; sciunt. q̃ dic vt dixi ibi. dicit etiã hoc intelligendum de secreta locutione que suspicionẽ potest inducere. sicut si loquatur de processu vel custodia. secus de comestibilibus vel alijs que suspicionẽ inducere non possunt. & hoc idem vult glo. in eo q̃ dicit hoc verbum secreto nõ esse sumendũ amare. Et dicit ℒaud. similiter esse cauendum ne monialibus aliquid loquatur in secreto, & q̃ debẽt habere auscultatrices que audiant quid eis dicatur. sepe tamẽ auris & oculus taliũ auscultantiũ fallitur. argu. de proba. causam. & dicit Benze. q̃ hoc iuramentũ exigitur de nõ loquẽdo in secreto vt omnis fraus & subornatio tollatur. & in hac glos. ibi, simile. de hoc per Archi. lxxxj. dist. clericus. ij. q. j. ſi peccauerit. ¶ Sexto not. ibi, ordinatione cõmuni. q̃ prouidet iudex quãta prouisio detur incarcerato p crimine heresis. & dic cõmuni episcopi & inquisitoris. nam vt dicit ℙaul. sicut cõmuniter incarcerant, ita & prouident quantũ & qualiter ministretur. & hoc quãdo incarceratio fit ad penam. eo. titu. vel cõmissi. lib. vj. vbi autẽ ad custodiam sicut alter potest incarcerare, ita nõ requiritur cõmunis ordinatio vtriusq; nã nec hoc casu sunt incarcerato subtrahenda aliqua necessaria vel carcer transferetur ad penam. ¶ Septimo not. de infidelitate ministrorũ. de hoc in glos. nõ ficut. quã signa. & ex hoc no. ℒaud. cõtra famulos scholariũ qui pecuniam sibi traditã pro necessarijs emendis aliter expendũt. ad quod euitandum exigit hic iuramentũ. dicit tamẽ ℒaud. q̃ contra famulos scholarium nõ sufficeret iuramentũ: quia non immutaret maluolum animũ. argu. insti. de suspe. tu. ſ. nouissime. & dicit ℙaul. q̃ hic non prohibetur diuisio & inquisitio rerũ ablatarum, ne cum eis ferramenta ad frangẽdum carceres vel vincula transmittantur: sed solum prohibet diminutionem ne exemplo inde furẽtur decimã vel aliam quotam. j. q. j. Christus. xiij. q. j. ſ. ij. & exemplo serui qui hoc ipso est fur q̃ seruus maxime dapifer: vt not glos. ff. de act. emp. iulianus. ſ. itẽ qui furem. & in eo quod dicit ℙaul. q̃ possunt diuidere res ablatas, dic vt panem vel pullos vel quid simile: quia quandoq; in eis abscõduntur ferramenta. & dicit Bẽze. q̃ si isti custodes diminuunt etiam modicum de prouisione communi, incurrunt periurium: pro hoc quia de modica re cõmittitur furtum: vt no. in proemio Brego. in fi. ¶ Oppo. in eo q̃ hic exigitur iuramentum respectu incarceratorum, & incarcerandorũ: nam iuramentũ non cõcernit futura. de iureiuran. c. penulti. glos. vbi hoc. Solu. q̃ imo
2 cõcernit quando exprimitur de futuris: vt hic. ¶ †Quero an fit necesse in iuramento tangere sacra. Sol. vt in glos. in verbo tacta. quam diuide: quia primo format vnam questionẽ, & sol. secundo aliam ibi, quidam. tertio aliam ibi, vt ergo. quarto ponit quadruplicem modum iurandi ibi. quedam. & circa quartũ iurandi modum dicit quid habet consuetudo, & quid iuris. Ad quesitum dicit autem glos. q̃ in corporali iuramento nõ sufficit presentia, sed requiritur tactura. ad not. de elec. vt circa. ad hoc quod not. x. col. de pace iura. firman. l. hac edictali. ſ. sancimus. dicit ℙau. q̃ hic requiritur tactura euangeliorũ: qz sic exprimitur hic. idem in alijs casibus vbi hoc exprimitur. j. q. vij. quoties. de consec. dist. ij. ego Berengarius. de iureiur. ego. ℳ. in fi. de pur. ca. quoties. de frigi. laudabilem. de iureiur. cle. romani. ver. post que. de hoc. j. q. ij. ¶ †Secundo quero an sufficit q̃
3 euangelia sint in presentia sine tactura. Gloss. ea. ibi, quidam. refert quosdam dicere q̃ sic. sicut visu acquiritur possessio. pro hoc de iur. cal. c. vlti. xj. q. j. non flagitetur. C. de episco. & cle. auf. sed iudex. Contrarium tenet glos. dicens q̃ visu acquiritur possessio cum tradens possidet. & hoc intendit si possessio erat vacua. & idem ℙau. qui dicit secus hoc casu, in quo requiritur tactura euangeliorum. Dic formalius q̃ in possessione sufficit visus: quia satisfit legi dicenti possessionem acquiri animo & corpore. de consue. ex literis. de concess. preben. cum nostris. & vtroq; de hoc. secus in iuramẽto de quo hic in quo specialiter ex-
4 primit de sensu tactus in verbo, tacta. ¶ †Tertio quero in eo quod dixi. ſ. q. j. q̃ exigitur tactura, quando hoc exprimit quid de iuramẽto testis vel calumnie veritatis. Glos. ea. ibi, vt ergo. sol. vt in talib⁹ iuramẽtis q̃ a iudice vel parte ex necessitate deferũtur debet iurari tactis euãgelijs: alꝫ fieri põt sine tactura. quam gloss. not. & in eo qs dicit de teste, pro hoc. ij. q. ij. hortamur. de testi. tuis. & cũ glos. idẽ ℙau. qui ex hoc dicit q̃ in iuramentis que nõ prestantur a iure vel a iudice vel a parte ex necessitate & in quibus iura nõ exprimunt de euangeliorum tactura: sed de corporali iuramento tantum, secus est. l. q̃ nõ exigit euãgeliorum tactura. de hereti. ad abolẽdam. ſ. statuimus. de elec. vbi periculum. ſ. super his. & c. vt circa. & c. procuratoꝛ. lib. vj. Idẽ & fortius vbi iura simpliciter dicũt iurari debere. de testib. presentium. & c. penul. de excep. pastoralis. qui matri. accu. posse. cum in tua, de senten. excõ. ex tenore. de iureiur. c. j. ij. & iij. lib. vj.
5 ¶ †Quarto q̃ro quot sunt forme iurãdi a iure tradite. Glos. ibi, quedã sol. enumerando quadruplicẽ formam. quã not. vsq; ad fi. & signa in ea qs dicit de Italica cõsuetudine q̃ habet sufficere q̃ tangat quilibet liber vel scriptura. & dic q̃ plus habet cõsuetudo q̃ sufficit tangere etiã chartas, in quibus nihil scriptũ est vel aliud corpus per quam tamẽ consuetudinẽ puto nõ derogatum iuribus dicentibus specifice q̃ tangant euãgelia, vt hic: nisi appareret in hoc specifice inductã esse consuetudinem. nõ enim debemus a iure recedere nisi quatenus apparet de pcisa cõsuetudine cõtraria. de cõsue. c. fi. & in hac gl. ibi, de secũdo. corporali iuramento. ibi, quatenus. de iureiur. ego. ℳ. de consec. dist. ij. ego Berengarius. ¶ Quinto quero in casu quo debent
c tangi euangelia[c], cum quo tangentur. Solu. ℙau. q̃ manu. qs not. de elec. vt circa. in gl. per hoc dicas. idẽ ℳatth. pro hoc. j. q. vij. quoties. ij. q. v. ſi quis. aut. iusiurandũ qs prestita. in princi. colla. ij. ¶ †Sexto quero in eo qs dicit de incarceratis pro crimine heresis, an pro alijs criminibus possunt clerici incarcerari. dic q̃ sic. de sen. excõ. ſi clericos. lib. vj. & dic vt per Archi. ibi.
1 ☞ Capitulum si habeat proprios carceres in fede episcopali vacãte poterit ibi ponere hereticos.
2 Inquisitor heretice prauitatis, an possit dare substitutum.

Ver. & quia

b ¶ Dicit esse secretũ. adde. c. vel cõtra. de pe. d. c. vbi periculũ. de elecf. lib. vj. in. ſ. vulgi. Jo. an. in ca. vlt. de here. in ver. secretum.

c ¶ Debent tangi euangelia. adde text. in. c. hortamur. ij. q. ij. Ab. in. c. & ſi Chriſtꝰ. de iureiur. Abb. ĩ. c. fraternitatis. de testi. Abb. ĩ. c. fi. de iur. cal. Pe. de ancha. in. c. vt circa. in. ij. col. ℞ elec. li. vj. Bal. in c. j. ſ. ſacramẽta. in. v. col. C. ſi adhuer. vendi.

Ver. Et q2. ¶No. ibi, nõ cões. q̃ eps vltra carceres hereticales qñq; habet alios ppr̃ios. de hoc. s̃. e. cle. ver. propter. qs in. v. ℨrio. ¶Opp. in eo qs dicit q̃ custodes deputati p epm vel capl'm sede vacãte sup carceribus ppr̃ys epi iurabũt inqsitorib⁹: z nihil dicit de iuramẽto ꝑstando epo vel capl'o, cõtra id. s̃. e. §. pri. in princ. Sol. ℙau. q̃ epis z capl'is iurauerũt tpe quo fuerũt deputati. ¶Sc̃do opp. q2 ex quo carceres erãt ppr̃ij epi vel capl'i, officiales sup̃istis nõ debẽt cogi iurare inquisitori. Sol. vt in lr̃a: q2 loquit̃ tunc tm̃ qñ in istis carceribus ppr̃ys alij incarcerant̃ p crimine heresis: ibi p dicto crimine, p hoc qs 8z in gl. de incarcerãdis. z dicit ℙau. q̃ hic loquit̃ de carcere deputato ad custodiã quo vti dioceſanus põt z inquisitor diuisim. de carcere aũt deputato ad penã q 8z esse cõis. s̃. dixi in ℣. duro. z. §. sane. ¶el fm ℙau. ibi de carcere hereticali tm̃ ad aliud nõ deputato: hic de carcere principaliter deputato ad aliud lz etiã in hoc crimine possint eis vti. z ℞ vlti. sol. ptz intelligẽdo ipsam eo casu quo vtebãtur hoc carcere p crimine heresis quo ad penã: quo casu locus est iuramẽto de quo hic. secus si ad custodiã: quo casu nec inqsitor epo vel capl'o nec ecõuerso cõicare tenent̃. s̃. ea. cle. ℣. ppter qs. ¶Unde solutio ꝑcedẽs nõ ꝑcedit. z videt̃ iste versus emanasse: q2 lz carceres hereticales debẽt esse cões epo z inquisitori. s̃. §. sane. tm̃ aliq̃ hoc nõ seruat̃ sed inquisitor hz ppr̃ij̃ carcerẽ, z eps ppr̃ij̃: z tũc custodes deputati iurabunt vtriq; quatenus habeat̃ respectus ad crimẽ heresis: vt hic. lz em̃ dicat solũ qñ eps z capl'm habẽt ppr̃ios carceres: tm̃ idẽ est de inquisitore q põt habere ppr̃ios carceres ad custodiã, vt nũc dixi: z officiales per eũ deputati super carceribus iurabũt epo z capl'o: vt hic. hũc aũt casum nõ expreſſit: q2 nõ sic sepe accidit q̃ inquisitor habeat ppr̃ios carceres, sicut accidit de epo. ¶†Quero si capl'm habeat proprij̃ carcerẽ an sede vacãte poterit ibi ponere hereticos. ℙl. dato. sol. q̃ nõ: sed q̃ in carcere epali p hanc literã. idẽ ℒaud. dicẽs q̃ hoc ideo est: q2 nõ facit hoc vt capitulũ, sed tã q̃ legitimus administrator epi. de elec. q2 sepe. lib. vj. de ma. z obe. c. vnico. e. lib. ¶†Sc̃do q̃ro an inquisitor possit dare substitutũ. videt̃ q̃ sic, p hãc literã: ibi, vel substitutis ab eis. Et dicit ℙau. q̃ per hanc decre. z sequentẽ ptz inquisitorẽ posse dare substitutũ etiã ad causas non ceptas, cum iurisdictionẽ habeat in eis saltẽ habitu virtute cõmissionis. arg. de rescrip. pastoralis. al's ante habitã iurisdictionem cause nõ potest aliquis alteri delegare: vt no. Spec. tit. j. §. excipi. ver. quid si cõmittens. Et dicit ℙau. predicta procedere fortius si tenemus q̃ inquisitor habeat ordinariã: qs tenet Archi. eo. tit. ne aliquid. lib. vj. Sed si tenemus q̃ delegatã. qs videtur ꝑbari eo. tit. per hoc. li. vj. tũc substituti etiã non habẽt ordinariam tanq̃ vicarij̃, sed sunt delegati ab inquisitoribus qui sunt delegati principis habẽtes iurisdictionẽ nõ nudũ ministerium tm̃. de offi. deleg. sane. z. c. pastoralis. in vñ. z. c. in fi. C. de iudi. a iudice. ¶Oppo. ad hoc eo. ti. vt cõmissi. in vñc. li. vj. vbi permittit̃ inquisitorib⁹ vt cõmittant citationes z sententiarum denũciationes: ergo alia prohibentur. C. de procur. maritus. de transac. c. ij̃. z videt̃ casus de offi. dele. c. vlti. §. vices. lib. vj. videt̃ em̃ electa industria inquisitoris: ergo nõ dat substitutũ. de offi. dele. c. vlt. z. eo. ti. is qui. li. vj. Sol. ℙau. q̃. c. vt cõmissi. affirmatiue cõcedẽdo illa duo, no ꝓhibet de alijs sed de illis dixit: q2 fuit quesitũ, z forte dubitabatur de citatione: q2 ante ipsam nõ esset ꝑpetua iurisdictio: z ideo impediret̃ cõmissio. facit de offi. dele. c. j. lib. vj. Et de sñie denũciatione fuit dubiũ quasi sentẽtiando esset functꝰ officio suo. de offi. dele. in literis. Ad. c. vlti. §. vices. prealleg. dicit ℙau. q̃ loquitur in conseruatore, concludens q̃ inquisitor potest cõmittere vices suas. ℑn eo autẽ q̃ ℙau. nõ decidit an inquisitor habeat ordinariam, an delegatam, communis tenetur q̃ delegatam per. c. per hoc. eo. tit. vbi de hoc. ☞ Notarij̃ an possint aliqd recipe ab his ℨquos fit inqsitio.

Ver. Notarij. ¶No. de notarijs officij̃ inquisitionis sup̃ heretica prauitate, z in his spãle vt etiã cõstituti in sacris z religiosi possint in hoc esse notarij̃. de hoc in glos. j. ¶Opp. q̃ nõ teneant̃ notarij̃ iura re fideliter exequi officiũ. sufficit em̃ q̃ iurauerũt tpe creationis. de ꝓscri. ad audientiã. gl. speciale. soluit q̃ hic speciale, z in hac gl. in fi. z in spe. de instru. edi. §. restat. ver. sed quero. Et facit qs no. ℒy. C. de fal. si quis decurio. ¶†Quero an notarij̃ possunt recipere aliquid ab eis cõtra quos inquirit̃. Arch. z ℑo. an. eo. titu. vt officiũ. §. verũ. q̃ non: q2 inquisitiones debẽt fieri sine incõmodo reoꝝ: auf. vt null' iudic. §. his insup. col. ix. z qs not. de do. z cõtu. cũ dilecti. in gl. fi. z qs ibi dixi. q. vlti. sic alleg. ℑo. an. in. d. §. verũ. sed not. in. d. c. cũ dilecti. parũ faciũt in. q. añt ℳat. dicit q̃ notarij̃ possunt recipere salariũ ab inquisitis: q2 si voluiſ set papa q̃ nil reciperet̃, expreſſisset sicut expreſſit de custodib⁹ carcerũ. s̃. §. sane. qs placet: nisi certũ salariũ sit deputatũ officio inquisitionis: ppter hoc sicut deputatũ est inqsitori pro ꝓuidẽdo custodib⁹. s̃. §. sane. in gl. de suis. z ad. §. his insup. dic q̃ loquitur de ordinarijs q habent vnde ꝓuideant suis officialibus. De peritis autẽ viris qui vocant̃ ad consiliũ prebendũ an possint petere vel recipere salariũ, Archi. eo. tit. vt cõmissi. lib. vj. dicit q̃ petere nõ possunt sed recipere sic: qs dic vt ibi not.

1 ☞ Heresim ponẽs malitiose innocẽti dignissim⁹ ẽ punitiõe.
2 Episcopus suspenditur suspensione iuris in certo casu.
3 Absoluere in articulo mortis possunt alij q̃ papa ab excõmunicatione a quo solus papa in vita potest absolnere.
4 Dignitati, an z quando sit deferendum.
5 Diffamatio sola, an sit sufficiẽs vt possit procedi contra aliquẽ de heresi.
6 Suspectus de heresi contra quem probatum est per vnum testem, an possit torqueri.
7 Testis si dicat aliter se dixisse q̃ notarius scripserit: cui potius est credendum.
8 Hereticus occultus, an sit excommunicatus.
9 Pontificis Romani nomine, quid intelligitur.

§. Verum. ¶No. q̃ graue est nõ agere id ad qs qs tenet̃ ex officio. de hoc in gl. concordat. z procedit hoc precipue in hoc graui crimine. Ex hoc no. ℍen. q̃ nõ facere faciendũ, vel prauе facere sunt paria. ff. de reg. iur. qui non facit. ¶Sc̃do not. q̃ heresis est cõtagiosa. Et dicit ℒaud. hoc ideo est: q2 ad modũ lepre nedũ suã posteritatẽ, imo z circũstãtes inficit nisi statim caueat̃. arg. s̃. eo. vergẽtis. z. c. excõicamus. §. credẽtes. z. c. accusatus. lib. vj. ¶†Tertio no. q̃ qui malitiose insontibus imponit heresim, est dãnatione dignissimus. Et dicit ℒaud. q̃ litera hoc vult q̃ sicut graue est nõ increpare cõtagia huius criminis, sic graue est hoc crimẽ malitiose imponere insontibus. imo peius: q2 melius est nocentem absoluere q̃ innocentẽ condẽnare. ff. de pe. absentẽ. dicit tm̃ q̃ in dubio presumit̃ pro heresi, saltẽ ad penitentiã salutarẽ imponendã. arg. de presump. lr̃as. sicut z in alijs tangẽtibus periculũ anime: de homi. significasti. ij̃. qs no. Et reddit ℳ. rõnẽ quare graue est hoc crimẽ imponere insonti: q2 graue est detrahere fame ꝓximi. de peni. dist. j. homicidiũ. Et p hoc dicit̃ qs calũniator. ff. de his qui not. infa. athletas. §. calũniator. ij̃. q. iij̃. §. notandũ. Et sil'r graue est imponere alicui q̃ impediat̃ executionẽ officij̃ inquisitionis: nam hereticj, credẽtes, receptatores, defensores, z fautores eorũ habent̃ p eodẽ. e. tit. c. ij̃. z. c. accusatus. li. vj. z qualr̃ puniant̃ impedientes hoc officiũ, habeat̃ eo. ti. vt officiũ. z. c. vt cõmissi. lib. vj. Et dicit ℙau. q̃ bona fuit hec ꝓhibitio: q2 sepe particulares vindictas faciebant sub hoc pretextu. ¶Quarto not. in eo qs precipit sub interminatione maledictionis eterne, q̃ cõtrafaciẽter grauiter peccãt. de hoc. s̃. de magi. cle. vlti. in prin. in. xv. not. ¶Quinto no. q̃ quo ad penã huius §. requirit̃ q̃ fiat cõtra iustitiã z cõtra conscientiã. de hoc in glo. not. q̃. ¶Sexto no. ibi, quoquo modo. q̃ qualitercunq; vexet̃ quis sup̃ his de quibus hic locus est istis penis. Et exponit ℙau. quoquo modo, vt in citationibus, fideiussionibus z silibus. ¶Septimo no. ibi, preter alias penas. q̃ dictio ꝓter, stat inclusiue. de hoc dixi de sum. trin. in cle. j. in prin. in. j. ℨrario. z dic q̃ iste pene imponent̃ ꝑut sunt
2 in iure scripte vel arbitrarie. de offic. deleg. de causis. ¶†Octauo not. casum in quo eps suspendit̃ suspẽsione iuris. Qs ꝓcedit fm ℙau. q2 hic exprimit̃. cõcordat de magist. cle. cũ sit. in fi. z intelligit ℙau. epm hic suspendi ab officio ecclesiastico z diuino. an vero p hoc sit suspẽsus ab officio remittit ad no. de re iudi. cũ eterni. lib. vj. p Arch. xxxij̃. di. ꝓter hec. Sed plenius dic vt no. j. de pe. cle. cupientes. in glos. not. nouam. ad fi. ¶Nono no. q̃ alio modo punit̃ eps q2 suspendit̃, q̃ alij q2 excõmunicant̃: z hoc est vt deferat̃ dignitati epali. de of. dele. c. sane. z. c. pastoralis. z. c. ij̃. lib. vj. de elect. si cõpromissarius. eo. lib. l. di. cõtumaces. vbi de hoc. ij̃. q. viij̃. quisquis. xxiij̃. q. j. qui cõtra. vbi de hoc. xlv. di. cum beatus. ff. de peni. in seruoꝝ. q̃ iura generaliter probãt deferẽdũ dignitati. de hoc. j. in. j. cõtrario. ¶Decimo no. ibi, excõicationis. casum quo quis ipso facto incurrit excõicationẽ. simile. xvij̃. q. iij̃. si quis suadẽte. z videt̃ q̃ hoc casu puniant̃ isti etiã occulte delinquẽtes in eo q̃ dicit de fauẽtibus contra conscientiã. qs dico. j. q. vij̃. ¶Undecimo not. casum in quo solus papa absoluit ab excõicatione: simile. j. de penis. si quis suadẽte. de sen. exc.
3 cum ex eo. ¶†Duodecimo no. q̃ ab excõicatione a quaª solus a ¶Ab excõicatione a qua. Ad
a papa absoluit, possunt z alij̃ i articulo mortis absoluere. de hoc in glos. qui casus. z in ea in fi. de sen. excõ. non dubiũ. z. c. q̃is. z tũc per simplicem sacerdotẽ possunt absolui. de sen. excõ. nuper. vbi de hoc in vlti. glos. ¶Decimotertio not. ibi, in hac parte. q̃ hic reuocãtur priuilegia quelibet per que quis possit absolui ab alio q̃ a papa. ℙau. qui exponit literã in hac parte. i. absolutionem ab alio obtinẽdam a qualibet excõicatione: que priuilegia hic reuocant̃. qs dicit ℙau. procedere etiã si sint in corpore iuris clausa si qua reperirent̃. z dicit ℒaud. q̃ hoc est de iure cõmuni: cũ in crimine heresis omnis exceptio esset. e. ti. ad abolendã. in fi. ¶†Opp. in eo q̃ dixi. s̃. in. ix. not. deferendũ esse digni-
4

tione a qua. Ad de tex. iuncta gl. fi. in. c. nõ dubiũ. de sen. excõ. gl. fi. in. c. nuper. e. tit.

tati. nam ita magnum iudicabis ꝛc. de iudi. nouit. Sol. Dat. ꝙ aut agit de pena ſpũali vel pecuniaria: ꝛ magis punit nobilis ꝙ ignobilis: diues ꝙ pauper: in dignitate cõſtitutus ꝙ priuatus. xl. di. homo Chriſtianus. xj. q. iij. ꝓcipue. ꝛ ſi contrariũ inueniat, ſpeciale eſt vt ſic deferat dignitati. de offi. dele. ſane. ſed ex quo pſeuerat in malitia, grauius punit ꝙ alius. d. c. ꝓcipue. aut agit de pena corpali: ꝛ magis punit ignobilis ꝙ nobilis: pauꝑ ꝙ diues: ꝛ ſi cõtra inueniat. ſpãle eſt ad. d. c. nouit. dicit Dat. ꝙ loquit in exhibitione iuſtitie. pro hoc de accuſ. qualiter. j. dic vt no. de iureiur. cum quidã. ¶ Scõo op. in eo ꝙ dicit ꝙ alij ꝙ epi excõicationẽ incurrũt. hoc em̃ non põt locũ habere in capitulis: q̃ excõicatio nõ cadit in collegiũ. de ſen. excõ. romana. ſ. in vniuerſitatẽ. Sol. Bau. ſtando cõtrarios dicẽs ꝙ hec pena non hꝫ locũ quo ad capitula: niſi dicamus ꝙ ſinguli de capitulo eã incurrerẽt. qõ tm̃ eſſet abſonũ: quia facta ſingulariũ de collegio ꝛ ipſius collegij ſunt diuerſa. xij. q. ij. q manumittit. de poſtul. bone. ij. ꝛ qõ ibi not. Secus dicit Bau. ſi eſſet pena q̃ poſſet ligare capt̃m: vt ſuſpẽſio, vel ſimilis. de elec. q̃ ſepe. de offi. ord. c. vlti. in fi. lib. vj. ¶ Tertio opp. in eo ꝙ abſolutionẽ ab excõicatione reſeruat ſummo põtifici. ꝛ de ſuſpẽſione: nihil dicit, cum tamẽ in vtraq; debeat eſſe par ratio. arg. de ap. ad hec q̃m̃. Sol. vt in gl. de ſuſpẽſione. q̃ dicit hoc ideo eſſe: q̃ ſuſpẽſio hꝫ tp̃s determinatum. ꝛ vult dicere ꝙ nõ eget abſolutione, ſed finito tpe ſublata erat: qõ tenet Bau. remittẽs ad no. per ſe de deci. cle. j. qõ ibi dixi. q. xxx. ꝛ de hoc de eta. ꝛ quali. cum bone. Et not. ſingulariter gl. in eo ꝙ dicit ꝙ q̃n in ſuſpẽſione iuris eſt tp̃s determinatũ, nõ poteſt ſuperior abſoluere. Et in hac gl. ibi, eſt ergo. ꝛ per Arch. de prebẽ. dudũ. lib. vj. ¶ Quarto opp. in eo ꝙ vult ante abſolutionẽ recipi ſatiſfactionẽ. põt enim eſſe ꝙ abſoluẽdus nõ poteſt ſatiſfacere: quo caſu dꝫ abſolui cũ cautione. de ſen. excõ. a nobis. Glo. vlti. ſol. ſtãdo cõtrario, dicẽs literã intelligendã q̃n põt ſatiſfacere. idẽ Bau. Ben. ꝛ Steph. pro hoc q̃ inops nõ teneat. ff. de exerci. l. j. de ſolu. odoardus. de ſepul. c. j. xvj. q. vij. ſi qs deinceps. de elec. nemo deinceps. lib. vj. Lap. vero videt velle ꝙ indiſtincte nõ abſoluat niſi ſatiſfactione p̃miſſa. ¶ Colligit em̃ hic caſum ſingularẽ in quo nõ abſoluit excõicat⁹ etiã in articulo mortis niſi ſatiſfactione p̃miſſa. primũ verius: q̃ ad impoſſibile nemo obligat. regu. nemo. lib. vj. ¶ †Quero an ex ſola[a] diffamatione vel ſuſpicione poſſit ꝓcedi cõtra aliquẽ de hereſi. videt ꝙ ſic, per literã ibi, ſuſpectos vel diffamatos. Et videt leuis ꝓbatio ſufficere ad ꝓbandũ ſuſpicionẽ vel infamiã. C. de here. l. ij. de preſum. literas. Sol. Dat. referẽs quoſdã dicere ꝙ in cauſa hereſis nõ ſufficiũt duo teſtes. arg. ſ. eo. excõicamus. ſ. adũcimus. ibi, tres vel plures. Itẽ q̃ iniquũ vr̃ ꝙ ex dicto duorũ dãnet qs de tãto crimine. In cõtrariũ ꝙ ſufficiat ꝓbatio duorũ, vt eo. tit. vt officiũ. lib. vj. ſ. verũ. ſic inducit Dat. tm̃ ibi nõ ꝓbat. ibi enim gñaliter dicit de examinatione teſtiũ in hac cã, ꝛ nõ dicit quot: yñ põt intelligi ꝙ ſint ad minus tres. Et ſic intelligit ibi Jo. an. qui tm̃ nõ perſiſtit, ſed refert quedã alia q̃ ꝓſequit Steph. quib⁹ omiſſis dic ꝙ ex quo ſpecialitas non ꝓbat exp̃ſſe, ſtandũ eſt iuri gñaliter dicẽti ꝙ in ore duorũ ꝛc. qõ dico. j. in cle. pri. ſ. j. q. ij. Et ad. ſ. adũcimus. dic ꝙ nõ probat illud: vt ibi no. ¶ †Scõo quero an ſuſpectus de hereſi cõtra quẽ ꝓbatũ eſt per vnũ teſtẽ, poſſit torqueri. Solu. Dat. ꝙ ſic, per ea q̃ leg. ꝛ not. C. ad. l. iul. ma. l. ij. cũ equiparet crimẽ hereſis crimini leſe maieſtatis. ſ. eo. ver gentis. ꝛ qõ no. xv. q. vj. in ſum. ꝛ facit de vſur. cle. vnica. in fin. ꝛ de tormẽtis dic vt no. de reg. iur. cũ in cõtẽplatione. ¶ †Tertio quero: teſtis accuſat de falſo q̃ negat ſe dixiſſe prout notarius ſcripſit. So. Dat. ꝙ nõ credit ſcripture cũ i criminalib⁹ debeãt eſſe ꝓbationes luce clariores. ij. q. vij. sciãt. ꝛ de hoc in Spec. de inſtru. edi. ſ. reſtat. ꝛ dixi de teſtib. ſicut. ¶ Quarto quero in eo qõ dicit de impedientibus inquiſitionẽ, qd ſi qs offendit aliquẽ de familia inquiſitoris vel epi qui erat ad capiendũ hereticũ. Sol. Dat. ꝙ ſi offendit non animo impediẽdi officiũ vel iuuãdi hereticũ ſed ꝓpter inimicitias quas hꝫ cũ eo vel ob aliã cãm nõ põt dici ꝙ impediat officiũ, ꝓ hoc qõ not. Arch. e. ti. in. c. ij. poterit tm̃ ꝯ eũ procedi tanꝙ ꝯ turbatorẽ officij, ꝑm ea q̃ no. Inn. de of. dele. c. j. in gl. mag. circa prin. ¶ Quinto q̃ro an pena q̃ imponit hic inquirẽti obtẽtu cõmodi tpalis vel alia de cã de his que hic numerant, locũ habeat ſi ex alia cã hoc fit. Glo. vbi. ꝙ non: pro hoc qõ dixi in proxi. q. ꝛ quia in talibus dꝫ ponderari mẽs. de ſen. excõ. cũ volũtate. Et in hac gl. ibi, timore. qõ met. cau. ſacris. ꝛ de hoc omiſit hic. de quo dixi. ſ. ea. cle. ver. ꝓpter qõ. ibi, ſcandalũ. l. diſt. vt cõſtitueret. ¶ Sexto q̃ro in eo qõ dixi in. iij. notab. ꝙ hic puniunt etiã occulte delinquentes, an hoc ſit verũ generaliter ꝙ conſtitutio eccleſie militantis liget crimen omne occultũ. Glo. hic patet. ſoluit allegãdo. xx. iura ꝙ ſic. In cõtrarium allegat gloſ. ibi, ad contrariũ. vſq; ibi, ſunt qui. primum videt placere gl. ꝛ facit hoc ad queſtionẽ ſequẽtẽ. ꝛ dic vt in ea. ¶ †Septimo quero an hereticus[b] omnino occultus ſit excommunicatus gl. eadẽ ibi, ꝛ ex his. infert ꝙ ſic, ex iuribus que allegat in proxi. q. ad partẽ affirmatiuã. Adidẽ inducit gl. opinio. Jo. deinde refert duas opiniones diſtinguentes quas improbat concludẽs ꝙ cõſtitutio eccleſie ligat omnino occulta, nõ tamen nominatim: qõ dic vt in gl. ibi, quare de plano. ꝛ ibi eam ſignavſq; ad finem: quia ſinguiaris. ꝛ idem Bau. ꝛ in hac gloſ.

9 ibi, relinquebat. de ſent. excõ. cum quis. lib. vj. ¶ †Octauo quero in eo ꝙ hoc caſu abſoluẽtur ſolũ per Roma. pontifi. quid intelligit nomine Romani pontificis. Sol. Lap. ꝙ intelligit de perſona, nõ de dignitate. de hoc per Arch. de reſcrip. ſi gratioſe. in verbo, eius. ꝛ etiam ibi per Lap. ad idem de re iudi. c. j. lib. vj. de preben. c. ij. de ſen. excõ. c. j. eo. lib. poterunt ergo abſolui a papa viuẽte, vel ab eo cui cõmiſerit, ꝛ non a collegio cardina. ſede vacante. de elec. vbi. ſ. idẽ quoq; lib. vj. ꝛ cle. ne romani. eo. tit. licet ſecus in alio collegio. de maio. ꝛ obe. c. vnico. lib. vj.

Ver. Alia. ¶ No. ibi, obuiant. ꝙ vitanda eſt iurium correctio. C. de teſtib. ſancimus. de elec. cum expediat. lib. vj.

1 ¶ Annus quadrageſimus requiritur vt quis poſſit eſſe inquiſitor heretice prauitatis.
Adde ad idem nume. 2.

3 Quid autem de commiſſarijs inquiſitorum, vel epiſcoporũ aut capitulorum cuius etatis eſſe debent.

Nolentes. ¶ Gloſ. j. diuidendo ſummat. vel aliter ad idẽ: tamen hoc dicit hoc principiũ. Officium inquiſitionis cõmitti non debet ei q̃ annũ quadrageſimũ nõ attigerit. ¶ Not. de ſplẽdore fidei: ꝛ dicit Laud. ꝙ talia q̃ ſunt fidei in luce ꝛ ſplẽdore tractari debent, ꝛ eius tractatores ambulare in luce: cum Deus cuius negotiũ agit ſit lux vera q̃ omnẽ hominẽ venientẽ in hunc mundũ illuminat: qui etiã tantũ odit opera tenebrarũ vt apoſtolis preceperit: Quod dico in tenebris, dicite in lumine. qõ eſt cõtra occulta conuẽticula. eo. tit. cũ ex inũcto. in prin. vbi etiam dicit gloſ. ꝙ hoc eſt cõtra occulta conuẽticula. ꝛ dicit Laud. ꝙ nõ tantũ in hoc facto fidei: ſed etiã in profanis reprobant conuẽticula. x. col. de pa. tenen. hac edictali. ſ. conuẽticula. vnde in Pſal. Non congregabo conuẽticula eorũ de ſanguinibus. Dicit etiã ꝙ conuẽticula q̃ faciebant templarij fuit potiſſima cauſa deſtructionis eorũ. miſericordia enim Dei voluit fidẽ eſſe in pauciſſimis ꝛ manifeſtiſſimis. xij. di. omnia. ¶ Scõo not. diſtrictos actus vitãdos eſſe ꝛ potiſſime in facto fidei ꝓpter magnum periculũ. ff. de carbo. edi. l. j. ſ. ij. de elec. vbi. lib. vj. ¶ Tertio

c not. ꝙ improbi actus[c] vitandi ſunt. de hoc in glo. ij. ꝛ in ea in fi. xlix. di. hinc etenim. ¶ Quarto not. ꝙ nõ dꝫ permitti ꝙ ſplẽdor fidei obfuſcet caligine fumi. de hoc in gl. iij. ꝛ dicit Laud. ꝙ caligo fumi tenebroſi hic dicitur auaritia que animã ſic excecat ꝙ nihil veritatis eam videre permittit. ar. de elec. auaritie. in prin.

1 lib. vj. ¶ †Quinto no. caſum in quo requirit annus quadrageſimus. de hoc in gloſ. cõcordat. ꝛ dicit Laud. ꝙ olim in inquiſitore ſufficiebat etas que requirit in alijs iudicibus. de of. deleg.

d cum viceſimũ. ¶ Sexto no. caſum in quo annus inceptus[d] habet pro cõpleto. ſufficit em̃ hic attigiſſe quadrageſimũ. cõcordat de elect. cum in cũctis. ſ. inferiora. ¶ Op. in eo qõ dicit ex nũc: ꝛ ſic videt velle ꝙ ſtatim a tpe promulgationis hec conſtitutio ligauerit. cum tñ debeat expectari p duos meſes: in auth. vt facte noue cõſtitutiones. circa prin. Glo. ac ſi dicat. ſoluit ꝙ hoc caſu propter dictionẽ ex nunc. conſtitutio ſtatim ligauit: nõ quo ad hoc vt cõtra facientes hoc ignorantes ſint obligati ad culpã: ſed quo ad hoc vt cõtra factũ non valeat. ꝛ eſt gloſ. ſingularis. ꝛ de hoc dixi de cõſtitu. c. ij. Et exponit Bau. ex nunc, prout exponit gloſ. j. ab hac hora in antea. xvj. q. j. peruenit. in fi. ꝛ q. vij. peruenit. ꝛ c. ſi quis deinceps. ꝛ c. in noua. xvij. q. iij. ſi quis deinceps. xvij. q. ij. peruenit. xx. q. ij. ſtatuimus. cum ſimi. ꝛ eſt modus cõis antiquorũ iuriũ, ſed nõ nouorũ. remittit Bau. ad no. per ſe. ſ. in

2 proe. ꝛ de hoc ibi dixi in ver. vniuerſitati. q. j. ij. ꝛ iij. ¶ †Secũdo opp. in eo ꝙ requirit in inquiſitore ꝙ attigerit quadrageſimũ: deberet enim ſufficere triceſimus ſicut in epõ, de elect. cũ in cunctis. qui eſt etiã inquiſitor. ſ. cle. proxi. eo. tit. ꝓ hoc lib. vj. gl. concordat. ſoluit ꝙ hoc eſt de arbitrijs de quibus nõ põt reddi ratio. Bau. dicit ꝙ maior etas requirit in inquiſitore ꝙ̃ in epõ: q̃ eſt minus iuri exoſum. quo caſu q̃ñq; facilius licet qõ eſt plus. quia iuri minus exoſum. ſimile de reb. eccl. non alie. cle. ſi vna. de elec. nemo deinceps. lib. vj. de trãſla. c. ij. Sic etiã iudex ꝓpter cõtumaciã rei põt actore in poſſeſſionẽ mittere ex primo decreto: nõ tm̃ rem ſequeſtrare: qõ eſt minus diuerſo reſpectu: ſed eſt magis exoſum: q̃ alio reſpectu ſequeſtratio eſt maior: q̃ non tollit ante ſententiã: ꝛ tunc res datur victori. de hoc de dolo. c. j. ꝛ hec ratio reddit cauſam quare in inquiſitore requirit maior etas ꝙ̃ in epiſcopo. Quare autẽ ſtatuta fuerit etas quadragenaria, dicit Bau. cũ gl. hoc eſſe de arbitrijs. Ben. dicit q̃ iura antiquitus erant ſtatuta ſuper etate epi: licet eps ſit inquiſitor: tamẽ ne iura corrigantur nihil de ipſo immutatur. arg. de elect. cum expediat.

a ¶ An ex ſola a diffamatiõe. adde gl. Arch. Joan. in. c. accuſ. de heret. lib. vj. ꝛ ibi Domi. vbi tꝫ ꝯ riũ. vide Joã. de fant. ꝛ doct. in. c. ego Berẽgari⁹, de cõſe. di. ij.

b ¶ An heretic⁹. adde tex. in. c. excõicamus. ꝛ in. c. 6 ad abolendã. de here. gl. j. in. c. cũ Chriſti. eo. tit.

c ¶ Improbi actus. adde tex. ꝛ gl. j. c. iudex. x. di. ꝛ in reg. q̃ cõtra ius. de re. iur. lib. vj. gl. ꝛ Anto. de bu. in. c. tua nos. de ſponſ. duorũ. gl. ſi. ꝛ ibi Arch. in. c. impiali. xxv. q. ij. Bo. de ſan. ge. in. c. j. in prin. de reli. do. lib. vj. Ab. in. c. ad apoſtolicã. de regu. 7

d ¶ Annus inceptus. Adde gl. j. in. c. ſubdiaconus. lxxvij. di. gl. in verb. exegerit. in. c. cũ in cũctis. de elec. c. ſi annũ quartũdecimuꝫ. de jud. lib. vj. 8

pediat.lib.vj. Sed in alijs inquisitoribus nihil cautū erat: z de maiori etate in eis statuitur ne omittant facienda, vel faciant omittenda. s. cle. proxi. §. verum. quia vel ideo est diuersitas in epo z inquisitore: quia ius presumit pro episcopis qui sunt perpetui: secus in inquisitoribus qui sunt transitorij temporales z reuocabiles etiam sine causa. arg. eorum que no. in simili. v. q. iij. quia epi. vel ideo de etate trigenaria statutum est in episcopo: quia Christus in tali etate baptizatus fuit, z pdicare cepit. lxxviij. dist. presbyter. cuius legatione fungi dicitur epi. vij. q. j. ois. xx. distin. in nouo. fm Benz. de quibus rationibus dic q etiam si non sint necessarie, sunt persuadētes: z sufficit sic scriptū esse. ff. qui z a quib. prospexit. vj. q. iij. scriptum. z in hac glos. ibi, deinceps. z pro hoc qs no. de transla. c. vlti. in gl. penul. z super ea.

3 ¶ †Quero per quem cōmittitur officiū inquisitori. glos. vlt. sol. q per prelatos ꝛc. vt in glos. ¶ Secūdo quero quid de cōmissarijs inquisitorū, vel episcoporū, vel capitulorū sede vacante. glo. ea. sol. q requiritur hec etas quadragenaria. z pro hoc qr subest eadem ratio. ¶ Tertio quero si contra fiat, vt quia committitur minori. gl. ea. sol. q puniendi sunt committētes: z cōmissio non valet. Idē Pau. dicens cum glos. q cōmittentes puniūtur tanq̄ canonū transgressores. facit de eta. z qualit. c. j. de treu. z pa. c. j. xxxviij. dist. nulli. iiij. dist. §. vlti. z cōmissio non valet: quia fit contra potestatē datam a lege. fm not. de iurepa. cle. j. z sufficit legislatorem aliquid prohibuisse: licet decretū non adijciat. C. de legi. non dubium. x. dist. vides. xxv. q. ij. imperiale. de testi. c. ij. de regula. non solum. lib. vj. z regula, que contra ius. eo. lib. z in hac glos. ibi, pro z contra. dic de hoc quando teneant facta contra legem, vt dixi de postu. c. ij.

1 ☞ Delictū persone nō debet redūdare in detrimentū ecclesie.
2 Inquisitor heretice prauitatis, an possit cōmittere vices suas.
3 Fiscus quid est, vide.
4 Clericus tenens predium a domino temporali si condemnatur de heresi, cui applicabitur illud predium.
5 Bona ecclesie, an possint applicari fisco seculari ppter heresim.
6 Hereticus si conuertit ad fidē, an bona cōfiscata restituant ei.
7 Judeus si impediat alium Judeum volentem conuerti ad fidem, an inquisitor possit procedere contra eum.

Ver. Inquisitoribus. ¶ Inquisitor z eius epi vel sede vacante capituli commissarius nō debet pretextu officij illicitis modis pecuniā extorquere: nec sciēter bona ecclesiarū ob clericorū delictū fisco etiam ecclesie applicare: al's sunt excōicati: nec absoluunt satisfactione nō premissa nisi in mortis articulo. Inquisitoribus. Alij incipiūt post hoc ver. ibi, z tam. qs dico. j. in. j. oppo. ¶ Not. ibi, pretextu. q pena de qua hic locū habet tunc tantū qn̄ pretextu officij extorquēt. de hoc in gl. vbi ergo. ¶ Secūdo no. de ver. pecuniā. iuncta glo. intelligo. que vult q hic nomine pecunie intelligatur de quocūq̄ cōmodo estimabili. idem Pau. z Benz. pro hoc. C. de cōsti. pec. l. j. z. ij. j. q. j. quicquid. z. c. sunt nonnulli. z sic non sumitur pro his tantum que sunt vel esse possunt in numero: sicut sumitur. ff. de verb. sig. pecunie. z. l. seq. ¶ Tertio no. q faciētes cōtra ius puniunt qn̄ scienter: secus si ignoranter. de hoc in glo. ignoranter. ¶ †Quarto no. q delictum persone nō debet nocere ecclesie. dicit tn̄ Pau. q qn̄q̄ nocet. de resti. in integ. auditis. de censi. cum olim. qs dic vt. j. in. iij. cōtra. z de hoc in glos. in verbo, delictū. z in ea in fi. simile de decimis, clemen. vlti. ¶ Quinto no. de dictione etiam, que est implicatiua: qs vult gl. in hoc ver. pro hoc. ff. de verb. oblig. quodcūq̄. §. fi ita. de aqua plu. arcē. supra iter. §. officiū. vbi Bar. de constit. cū omnes. vbi dixi. ¶ Sexto not. q ecclesia habet fiscum. z exponit Laud. ecclesiam, id est prelatos eccl'ie. de hoc. j. q. v. z duabus seq. quid autē fiat de bonis clerici damnati, dic vt in glos. idem verbū. z dico. j. qō. vj. ¶ Septimo not. casum in quo quis excōicatur ipso iure per constitutionem huius cōpilationis. alij colligunt. j. de sen. excō. clemen. j. in glos. est sciendū. ¶ Octauo not. casum in quo non absolutur excōicatus nisi satisfecerit. z in eo quod dicit q debet satisfacere de pecunia sic extorta, dicit Paul. q dans hoc casu posset repetere. facit qs not. xj. q. iij. qui recte. xv. q. j. sane. ¶ Nono not. casum in quo priuilegiū, pactū, vel remissio non prodest. s. c. proxi. §. verū quia. in fi. vbi de priuilegio. de pactis autem exemplificat Pau. quia nō proderit: pactum de non petēdo solutum, vel de soluendo. Ex hoc infert q si non valet pactū, nec pena ei adiecta. de precar. c. ij. vbi de hoc in glos. ij. de remissionibus vero concordantie sunt in glo. z sicut hic non valet remissio. ita refert Pau. quosdam dicere q vsurario non valet. dic contra si remissio est facta modo debito: vt no. in regula, peccatū. lib. vj. ¶ Opp. quia hic non dicit aliquid de episcopis, cum tamen ipsi etiam habeant inquirere. s. clemen. proxi. ver. propter qs. Glos. de epis. soluit q in hoc defertur dignitati. dicit tamē q si in hoc delinquunt, sunt puniēdi, sed non hac pena. de inquisitoribus autē bene dicitur hic: z fm hoc sic incipit iste versus ibi, Inquisitoribus. sed si inciperet ibi, z causa ipsorum. tunc secus. z de hoc dixi. s. in tex. z hoc vltimū tenet Laud. dicēs q hic nō prohibetur inquisitoribus vel episcopis: sed eorum commissarijs. z idem Benz. dicunt tamen q fortius prohibeā inquisitoribus z episcopis. j. §. proxi. qui. §. facit ex eo quia talia principaliter spectāt ad epm z inquisitorē: vt ibi: z sic videntur velle q pena de qua hic locū habeat etiā in episcopis. primū verius q in episcopis non habeat locū. in inquisitoribus vero sic fm primā significationē: vt iste ver. incipiat ibi, Inquisitoribus. qs est cōmunis. ¶ Secūdo opp. in eo q loquitur de istis extorquentibus pecuniam ratione officij, z infra permittit q absoluatur restituēdo simplū tantū: cum tamē cōmittant crimen concussionis, vt in iuribus alleg. in gl. z sic tenētur ad quadruplū. xvij. di. quoniā. xiij. q. v. nō sane. Glos. z sic. tangit, z nō soluit. dic de intellectu. c. quoniā. vt dixi de immu. eccle. quia plerq̄. in. j. cōtrario. z plenius de censi. procurationes. in. ij. cōtrario. z dicit Steph. q hic nō negat istos posse puniri tanq̄ cōcussores. z de pena concussionis not. in. c. militare. allegato in glos. ¶ Tertio opp. in eo q punit extorquentē pecuniā modis illicitis: satis enim erat hoc al's damnatū lege veteri z noua. de rapto. per totū: z sic nō debuit hic amplius puniri: qr pro vno crimine non imponit duplex pena. de iudi. at si clerici. So. Laud. q ppter enormitatē criminis vel reiterationē hoc fieri pōt. dic q duplici pena punit qs vbi vna non sufficit: vt lit. non contest. quoniā. in fi. Itē licet hoc esset al's damnatū, erat tn̄ damnatū in genere: hic aūt punit in specie respectu officij heretice prauitatis. ¶ Quarto opp. ad id qs dixi in. iij. no. q imo delictum[a] prelati noceat ecclesie. de prescript. c. j. z per totū. Sol. Laud. q nō nocet si est in cōmittendo: vt hic. secus in omittēdo. vt in contrario. Item z in cōmittēdo quādoq̄ nocet: vt in causa feudali vbi prelatus cōmittēs feloniā aduersus dn̄m feudi priuat feudo. x. colla. de capi. conradi. c. vnico. §. itē si clericus. priuat tn̄ ibi, ecclesia solū in vita prelati. z de hoc dixi de institu. cum vemisset. ¶ Quinto opp. in eo q dicit istos non absoluēdos nisi satisfaciant: pōt enim esse q sunt pauperes, quo casu excusant. de vsu. cū tu. Glo. si habēt. stat cōtrario: z intelligit literā qn̄ habēt vnde pro hoc qs dixi. s. cle. pri. §. verū qr. in quarto cōtrario. z not. literā in eo q dicit, plene satisfecerint. per qs dicit Matth. q satisfacere tenent vsq̄ ad vnū denarū. facit qs no. Arch. de elec. quia sepe. lib. vj. ¶ Quero an inquisitor possit cōmittere vices suas. Solu. litera hic probat q sic. de hoc in glos. commissarijs.

2 ¶ †Oppo. ad hoc vt in ea. glos. que prosequit argumēta pro z cōtra: quasi ad literam ponēs id qs dixi post Pau. s. cle. proxi. versi. z quia. in. ij. cōtrario. z in hac glo. ibi, is cui. lib. vj. hoc placet Steph. licet dicat contrariū seruari ibi. ita seruat de of. dele. pastoralis. z. c. fi. ¶ Sco quero an hic phibeat imponi penas

b pecuniarias[b] per officiū inquisitionis. glos. penas. q nō, sed solum illicitas exactiones. z q liceat iudici ecclesiastico imponere penā pecuniariā, probatur de offic. ordi. dilectus. vbi de hoc: z de penis, licet. dicit tamē Matth. q propter crimen heresis non pōt exigi pena pecuniaria. aut em̄ inquisiti cōuincunt: z omnia bona sunt cōfiscata. eo. tit. excōicamus. z. c. cum scom. lib. vj. fm qs. c. debet intelligi. c. excōicamus. aut nō conuincunt: z absolui debēt. ij. q. j. nos in quem q̄. nec cōuincunt, licet probetur per vnū testem vel famā: nam nec fama cū vno teste probat in criminali: vt not. de testi. veniēs. j. licet al's sufficiat: vt not. de app. c. j. z ex hoc dicit Matth. q minor est pbatio fame q̄ vnius testis quia per duos testes fit pbatio: qs dixi. s. cle. proxi. §. verū quia. q. j. Itē q non possit pro crimine exigi pena pecuniaria, probat Dat. z aliter: quia cū heretico elapso non potest dispēsari. d. c. excōicamus. z eo. tit. accusatus. lib. vj. ergo nec pena cōmutari: pro hoc qs not. de pe. licet. cōmutaretur autē si pro cōfiscatione imponeretur pena pecuniaria. De fautoribus tamē z defensoribus qui nō sunt heretici, dicit Matth. q bene possunt imponi eis penitētie vt pauperibus vel pro alijs pijs operibus dent de bonis suis. d. c. accusatus. §. de questionibus. z §. si vero. infert etiā Dat. fratrem Aluarū tenuisse q inquisitores possent mulctare pecunia: qr nō semper hz locū distinctio premissa: nam aliquoties aliqui pferūt verba heretica aut ludēdo, aut ex ira, aut ex fatua simplicitate z ignorantia: que tn̄ excusationē non hz: z his casibus z similibus possunt pecuniariter puniri: nā z ecclesia hoc facit. xxiij. dist. q̄ q̄. de iude. ad deliberandā. de rapto. in archiepatu. Item inquisitores possunt hereticis conuersis penas cōmutare vel minorare. e. tit. vt cōmissi. §. z illorū. sicut z al's iudex ex certa causa minorat penā. ff. de pe. aut facta. §. fi. Item pro hoc ista litera a cōtrario que dicit q modis illicitis nō possunt extorquere pecuniā: ergo licitis sic. de presump. nonne. Itē quia hic ponit verbū extorqueant, qs sonat in vitiū violentie vel fraudis: z sic secus si iuste condēnēt. sed caueāt ne imbursent: qr reputaret extorsio: sed dent pauperibus, vel applicēt officio inquisitionis. facit de elec. cle. statutū. de presum. literas. de of. or.

a ¶ Delictū prelati. adde reg. delictū. de reg. iur. li. vj. Anto. de bu. Ab. i. c. j. de do. z cōtu. Anto. de but. z Abb. in. c. cū dilectus. de or di. cog. z ibi glo. Ab. in. c. j. in gl. pe. de infantib. z langui. Joan. de fant. in. c. fi epm. xvj. q. vj. doct. in l. iubemus. C. de sac. san. eccle.

b ¶ Penas pecuniarias. adde gl. in. c. lz. de pe. Jo. and. in. c. j. de homi. lib. vj. ar. in. c. si vos. xxiij. qō. v. Archidi. in. c. ea vindicta. xxiij. q. iij. Abb. in. c. de causis. in vlt. no. de off. dele. Domi. in. c. qn̄. xviij. di. Do. in. c. de liguribus. xxij. q. v. Bet. de anch. cōsi. xij. inci. sp̄ualis iudex. ad fi.

dilectus. de maledi. c. fi. z de hoc etiã remittit Dat. ad. not. per se. j. de vsu. clemẽ. vnica. in fi. vbi dixi in. §. sane. q. xxij. dicit etiam Dat. q differẽtia est inter mulctã z penã: nam pena infligit in corpore. C. de ser. fugi. quicũqz, de penis. l. fi. ff. de in ius voc. l. fi. sed mulctatur quis in pecunia. C. de mo. mul. eos. in fi. de hoc in Spe. de senten. §. species. ver. est z quarta. z dixi de of. deleg. de causis. in fi. z de speciebus penarũ per Raymun. in sum. de penis. §. j. z in hac glos. ibi exigi. que habentur in. d. c. accusatus. z in extrauag. Benedicti, ex eo. ¶ Tertio qro an bona propria clericorũ possint cõfiscari ppter heresim. gl. de bonis. q sic. z de hoc. j. ea. cle. q. vj. ¶ Quarto quero quid de monacho qui præest ecclesie. Bl. ea. soluit q nõ cõfiscabunt bona per eũ acquisita: qr cedũt ecclesie: qs dic vt in ea quã no. z idẽ Bau. ¶ †Quinto qro in eo q hic dicit de fisco, qd est fiscus. dicit Zaud. q vocatur thesauraria seu bursa ad quã applicant prelature bona, seu prouentus alicuius prelati: sicut res z bona imperij dicũtur fiscus: nõ autẽ ppria bona que sunt imperatoris seu prelati. ar. eorũ que leg. z no. infti. de vsucapio. §. penul. z fi. habet enim ecclesia loculos que ex loculis quos habuit dñs processerunt. xij. q. j. exemplũ. z. c. habebat. cũ multis capitulis z fisco ecclesie applicãtur oblationes fidelium: qr dño a fidelibus offerũtur. xij. q. j. videtes z est fiscus ecclesie adeo repletus q nulla persona ecclesiastica maxime cõmunẽ vitã gerẽs põt inops inueniri: vt ibi qs dicit Zaud. verũ, si bene diuideret: lz prelati nostri tpis nesciũt bene diuidere. versus. Nil ppriũ nisi sit vitiũ cõia queqz. Sic loquimur sed nõ fruimur cõibus eque. quos versus etiam posuit Zaud. s̃. de sta. mo. cle. ne in agro. §. qr vero. vbi dixi in. vj. not. z dicit Zaud. q ad hũc fiscũ prelati manus extẽdũt magis q̃ ad curandas animas: cuius cõtrariũ fecerũt apostoli q deputarũt quosdã q ministrarẽt mẽsis. Item cõtra eos est. xj. q. j. te quidẽ. xij. questione. j. dilectissimis. ¶ Sexto quero in eo qs dixi. s̃. q. iij. q bona clerici dãnati de hereſi applicant fisco. an applicent fisco seculari, an ecclesiastico. dic q applicant ecclesiastico. de cõcess. pben. qr diuersitatẽ. vbi de hoc in glos. qr dñs. que est singu-
4 laris. z hoc declarat plenius in seq. q. ¶ †Septimo quero si clericus qui tenebat prediũ in emphyteosim a dño temporali condemnatur de hereſi, cui applicabit ius emphyteoticũ. videt q fisco ecclesie, per id qs dixi in proxi. q. Old. tenuit cõtrariũ dicẽs q applicabit dño seculari: qr tale ius poterat dici peculiũ aduentitium clerici ratione cuius clericus est obnoxius dño tẽporali. xj. q. j. his ita. de cleri. cõiu. c. penul. in glos. iij. Item propter delictũ vasalli feudũ applicatur dño. x. col. de proh. feu. alie. imperialẽ. §. illud. ergo idẽ in emphyteosi: quia cõparant. x. col. de feu. no ha. na. feu. c. vnico. no. Specu. de feu. §. penul. ver. xl. Itẽ si vasallus ecclesie laicus ppter delictũ priuat feudo, reuertitur feudũ ad ecclesiã. de penis, in quibusdã. §. fi. eo. titu. felicis. circa prin. lib. vj. Ergo idem econuerso cum clericus tenet feudum a laico: qr qs quisqz iuris z c. de consti. cum oẽs. z plura alia prosequit Old. in cõsilijs. cxvij. dicit Bet. de ancha. q, hec. q. p̃supponit aliã, an in cõfiscatione bonorũ veniant bona emphyteotica, de quo per Bar. ff. de dam. infec. si finita. §. si de vectigalibus. z ibi remittit. z per ibi not. colligit q emphyteosis ecclesie nõ cõfiscat, sed p ecclesiã repetit a fisco in auf. de alie. z emphy. cõtracti. §. j. colla. ix. Emphyteosis vero priuati q̃ trãsiret in extraneũ heredẽ transit in fiscũ. secus si non transiret. C. ad. l. iuliã de vi. l. iij. dic q ille. §. in auf. de alie. z emphy. cõtracti. non probat q emphyteosis ecclesie nõ possit cõfiscari: sed q emphyteotica res ecclesie perueniat ad aliũ etiã fiscum in optione est ecclesie vel approbare translationẽ, vel rem reuocari. z posset intelligi in casu. c. potuit. de locato qñ emphyteota trãstulit sine licẽtia dñi: qr tũc cadit a iure suo. d. c. potuit. z cõsolidat ius dño si vult: z sic remaneret adhuc dubiũ de cõfiscatione: z videt q obdelictũ emphyteote possit cõfiscari ius meliorationũ sicut confiscant alia eius bona: qs tenet Spe. in. d. ver. xl. z Jo. an. ibi adidẽ: qs not. Bar. in. d. §. si de vectigalibus. z intelligi deberet q fiscus alienet in personã ppter quã ecclesia nõ sit deterioris cõditionis q̃ erat tpe prioris emphyteote: tñ qr fundũ est ecclesie, stemus cõmuni interpretationi illius. §. j. z dicamus q ecclesia poterit repetere intra biẽniũ: vt ibi: vt de feudo ecclesie q reuertat ad ecclesiã, videt bene probari in. d. c. in quibusdã. z. d. c. felicis. sed illa iura loquunt in specialibus criminibus de quibus in illis capitulis per q̃ fit iniuria ipsi ecclesie: als videret q ex delicto vasalli nõ debeãt priuari agnati si erat feudũ paternũ vel auitũ. x. col. si vasal. feu. pri. c. vnico. vnde intelligũt quidam capitula illa quando vasallus cõmittit crimen lese maiestatis. Illa tñ iura hoc nõ probant: z videt hec nimia restrictio: propterea dici posset q sunt intelligẽda in suis casibus specialibus. i. in criminibus de quibus ibi exprimit: z als secus z idem quo ad cle. j. de penis. z hoc videretur bene defendi posse. quo presuppoſito in alijs criminibus dic q aut est tale crimen propter qs fm leges feudales vasallus est priuandus: vt qr delinquit in dñm: z tũc si est feudũ proprijũ, applicat dño. sic loquit. §. illud. de. l. imperialẽ. prealle. Si aũt est paternũ aut auitũ: trãsit ad agnatos. d. c. vnico. si vasallus feudo priuet. Quidã tñ dicũt q qñ delinquit in dñm, indistincte priuat feudo, ita q libere reuertitur ad dñm. x. colla. q̃ fuit prima cã bñficij amittẽdi. c. vnico. §. deniqz. Si aũt deliquit in alios ita q feudo priuari dz: tunc ad primos pertinet: vt in eo. §. sed pro primo facit. ff. de inter. z rele. eũ qui. z qs no. ibi Bart. distinctio tñ. §. deniqz. est equa. z ibi exprẽsse loquit de feudo paterno seu auito. z de hoc ibi per Bal. z. x. coll. si vasal. feu. pri. c. vnico. vbi varie distinguit: tñ videt stare. d. §. deniqz. Aut crimẽ nõ est tale q puniat p leges feudales: z tũc nihil speciale inuenio in feudo: z ideo generaliter dici potest q res feudales z emphyteotice cõfiscabunt illi fisco cui cõfiscant alia bona dãnati semp tñ sine preiudicio dñi vt fiat trãslatio in aliã personã parẽ, vt p̃dixi. Quo ad ecclesiã tñ ppter cõmunẽ interpretationẽ de qua. §. e. q. dixi, videt dicendũ q intra biẽniũ possit emphyteosim repetere a fisco. z idẽ de feudo eadẽ rõne. Et p hoc qs dixi de iurepatro. cle. ij. in prin. q. viij. q̃ no. quia sepe accidũt z minus bene discussa reperiunt: z p hoc ad questionẽ premissam dic verius q emphyteosis clerici applicat ecclesie sicut z alia bona ipsius clerici dãnati: qr nõ apparet rõ diuersitatis, z p hoc qs dixi in pxi. q. Ad cõtraria dic ad illud cũ dicit q bona clerici sunt obnoxia iudici seculari, dic q pcedit quo ad onera realia ad q̃ tenebat anteq̃ fieret clericus: pro hoc qs dixi de vi. z ho. cle. c. fi. transeũt enim cũ onere suo. de dec. pastoralis. z ita etiã hic emphyteosis erit obnoxia dño: quo ad hoc q ei debebitur sua pẽsio. Ad. l. imperialẽ. §. illud rñsum est. s̃. quia loquitur qñ vasallus delinquit cõtra dñm. Ad aliud qr si vasallus ecclesie priuat feudo reuertit ad ecclesiã z c. dic q illud nõ pbat indistincte per illa iura, vt predixi: z quatenus etiã hoc fateamur ppter cõem interpretationẽ de qua predixi: tñ ex hoc nõ põt inferri q idẽ sit in dño seculari: qr q res emphyteotica vel feudalis possit ad ecclesiã reuocari: hoc est ex priuilegio ecclesie per prealleg. §. j. in auf. de alie. z emphy. cõtracti. col. ix. qs nõ dz extendi: regula, priuilegiũ. lib. vj. ¶ †Octauo qro an bona ecclesiarũ possint applicari fisco seculari ppter heresim. Bl. multominus. dicit q cum nõ possint applicari fisco ecclesie, multominus fisco seculari: pro hoc qs dixi. s̃. duabus proxi. q. ¶ Nono qro de intellectu litere ibi, in his. gl. in ver. exponit. i. in duobus primis dictis. s. de pecunia extorquẽda, z de bonis ecclesie confiscandis. Primũ aũt casum de etate inquisitorũ dicit non includi p id qs sequit ibi: donec illis z c. z vult dicere q illa clausula, donec z c. non cõuenit ei qs dictũ est de etate: z pro hoc quia ea q̃ ponunt in medio dispositionis regulant non tm̃ a precedẽtibus sed etiã a sequẽtibus. de app. sc̃do requiris. z cũ glo. idem Bau. z Dat. Zaud. vero z Ben. exponũt in his. s. tribus proximis: vt etiam cõprehendat qs supra dictũ est de etate. primũ verius: quia tũc clausula q̃ sequit, donec z c. incõgrue staret, vt predixi. ¶ Decimo quero in eo qs dicit de absolutiõe ab excõicatione, quis absoluet. Glos. p ordinarios. dicit q ordinarius. idẽ Ben. z Dat. pro hoc qs no. Archi. de elec. c. j. in gl. s. iudicis. z de regula. non
6 solum. in glo. q si sta. lib. vj. ¶ †Undecimo quero si hereticus
a conuertit ad fidẽ an restituent ei bona confiscata. Sol. Dat. q non, nisi de gratia: eo. ti. vergẽtis. in fi. dic plenius vt dixi de electio. quia diligẽtia. z. s̃. cle. proxi. §. sane. q. j.
7 ¶ †Duodecimo qro si Judeus Judeũ volentem baptizari impedit, an inquisitor potest cõtra eum procedere. Sol. Dat. q sic: licet priuilegia cõcessa inquisitoribus non concedãt eis q procedãt cõtra eos nisi in tribus casibus: scz si Christianus fit Judeus. vel si Judeus factus Christianus reuertitur ad iudaismum. vel si Judei inducunt Christianos ad iudaismũ. sed dicit Dat. q in casu proposito Judeus volens baptizari baptizatus est baptismo flaminis, z moriẽs euolat ad patriã. de conse. dis. iij. baptismi vicem. de presby. non bapti. c. ij. z sic impediens baptizari retraxit Judeum factum Christianum ad iudaismum quantum in se fuit.

a ¶ An hereticus conuersus ad fidem. adde Ab. in. c. inter quatuor. de maio. z obe. Bar. Ang. z Jo. de imo. in l. gallus. de libe. z posthu.

1 ☞ Secretum dicitur qs probari non potest.
2 Inferior a papa aliquando potest punire delegatum pape.
3 Prelatus tenetur punire excessus subditorum.
4 Prelatus inquisitoris maiorem potestatem habet in inquisitorem q ordinarius. rationem reddit.

Ter. Notarij. ¶ Scientes excessum inquisitorũ vel cõmissariorũ in predicta debẽt secreto corrigere: z si probare possunt, debẽt nũciare prelatis qui eos ab officio amoueat, z etiam aliter puniat: quibus prelatis negligẽtibus nuncietur ordinario qui perferat ad papam. ¶ Not. de secreta correctione, de hoc in glos. in ver. secreto. z in eo q alleg. c. si peccauerit. videtur intelligere hic de correctione euangelica. qs expresse dicit Zaud. z de hac in. d. c. si peccauerit. z. s̃. de iudi. nouit. z dicit Bau. q fit in secreto ne prodatur peccator. d. c. si peccauerit. z. c. vnus. z in eo q hic tenent superiorẽ inquisitorũ z commissariorum eos corrigere: pro hoc q not.

Inno. de

Jnno.de his que fiunt a ma.par.capi.c.j.de reb.eccle.non alie.
1 si quis. ¶ †Secũdo no.q̃ secretũ[a] dicit id qđ probari non põt:
a qđ singulariter ꝓbat hec litera. Quid aũt dicat occultũ,z quid manifestũ,z de similibus dixi de cohabi.cleri.vestra. ¶ Tertio no.q̃ qui non põt ꝓbare,non tenet nũciare. de hoc in glos.al's. z pro hoc qz de occultis se nõ intromittit ecclesia.de accus.qualiter.j.in fi.sed relinquat iudicio Dei.xxxij.di.erubescãt.vj.q.j.si omnia.z.q.ij.si tantum.z.c.placuit.de simo.tua.in fi.secus dicit Laud.de penis occultis manifestis vel notoriis, de quibus no. in.d.c.vestra. ¶ Quarto no.q̃ inquisitores possunt amoueri p prelatos suos.de hoc in gl.licet.z dico.j.in quatuor seq.notabi. z ex hoc infert ℙau. q̃ non sunt amoti per excõmunicationem de qua.s̃.ℊ.proxi.executionẽ tñ non habent si excõicatio est publica.de re iudi.ad probandũ. ¶ Quinto no.casum in quo officiũ datũ per papam alij possunt auferre sicut hic amouẽtur inquisitores ab officio per suos prelatos: z tñ officium depẽdet a papa. de hoc in glos.licet.z dico in tribus sequentibus notabi.
2 ¶ †Sexto no.casum in quo inferior a papa punit delegatũ pape sicut hic prelati inquisitorũ eos puniunt.in hoc tñ not.ℙau. literã in verbo, amotos. ex qua infert q̃ ante amotionẽ nõ possunt eos punire. pro hoc qđ not.de rescrip.c.fi.de ordinario qui punit delegatũ finito ꝓcessu de abusu iurisdictionis: z hoc etiã sentit gl.licet.in fi.ibi,illũ amotũ puniat.z sic non prius. Ego tñ in.d.c.fi.dico q̃ etiã pendẽte processu dũmodo non impediat se de causa cõmissa.pro hoc de of.or.significauit.z qđ ibi dixi.z de
3 hoc p Ly.C.vbi de cri.agi opor.auf. qua in prouincia. ¶ †Septimo no.q̃ ꝑlatus tenet punire subditorũ excessus.hoc vult litera in verbo,teneant.z gl.in eodẽ verbo. z pro hoc de sen.exc. vt fame.Ex hoc dicit ℙau.q̃ hoc casu non possunt eos tolerare si vellẽt:nec in pena dispẽsare.dicit tñ ℍen.q̃ pena erit arbitraria ex quo hic non exprimit certa.arg.de offi.dele.de causis.
4 ¶ †Octauo no.ibi,prelatis aũt.q̃ maiorẽ potestatẽ habet prelatus inquisitoris in inquisitorẽ q̃ ordinarius.nam prelatus potest amouere:vt hic.ordinarius vero non:sed solũ nunciare pape excessus inquisitoris. de hoc in gl.cõcordat.z dicit Laud.q̃ prelatus inquisitoris habet in eum potestatẽ in his que regule sunt,vel status sui, sicut etiam delegati subsunt ordinarijs in aliꝭ q̃ in officio delegationis in quo nõ subsunt.de offi.dele.studuisti. dicit tamẽ q̃ alter hic, z aliter ibi:nã delegati suscipiunt potestatẽ a papa:inquisitores vero a prelato sui ordinis: puta prior vel prouinciali:vt in Francia vbi prouincialis in toto regno ponit z deponit istos.simile de offic.ꝓdicandi,de sepul.cle. dudum.in eo qđ dicit q̃ delegatus subest ordinario,hoc intelli ge vt dixi.s̃.in.vj.notabili.z dicit ℙau.q̃ ideo ordinarij nõ puniunt inquisitores:qz inquisitores sunt exempti.z fm ℍẽz.episcopi z inquisitores quo ad officiũ inquisitionis sunt quasi pares:z par in parem ꝛc.de elec.innotuit.ff.ad trebel.ille a quo.ℊ. tempestiuũ.facit de elec.cle.ne romani.in prin. ¶ Opp.in eo q̃ dicit de inquisitoribus z cõmissarijs, z omittit de episcopis qui etiã quandoqz delinquũt in officio inquisitionis.ℍlos.nil dicit. remittit ad not.s̃.ver.proxi.vbi in primo contrario dixi q̃ in eis nõ habet locũ qđ hic dicitur.Laud.etiam dicit q̃ idẽ de episcopis qui quanto sunt in maiori statu,si delinquũt magis sunt puniendi.gl.di.homo.j.q.j.vilissimus. vnde fm eum etiã epi incurrunt penã de qua.s̃.ver.proxi. nam fm eum ibi loquit de excõmunicatione quam incidit etiã episcopus. secus de suspẽsione. de sen.excom.quia periculosum.lib.vj.Dic verius q̃ episcopus non includitur in hac pena:vt dixi in.d.j.contrario. ¶ Secundo opp.q̃ non possunt socij inquisitorũ eos corrigere:quia correctio spectat ad superiorẽ.de offi.ordi.irrefragabili.in prin.z par in parem ꝛc.de elect.innotuit. ℍlos.quantũ. soluit q̃ corrigere debẽt quãtum in eis est.z de hac sociali correctione.xxxiij.q.iij. duo ista.z no.gl.in eo q̃ facit differentiã inter corrigere,qđ pertinet ad superiorẽ : z corripere,qđ pertinet ad parẽ.z idẽ ℙau. qui dicit q̃ socialis correctio spectat ad socium.d.c.duo ista.penalis ad iudicem.xxiij.q.iij.ea vindicta.z.ℊ.in hoc.z no.ea.q.in fum.dic tñ q̃ hec vocabula cõiter accipiũtur promiscue. ¶ Tertio oppo.ad hoc q̃ imo socij possint corrigere:nam etiam papa ligat papã in crimine heresis.xxiij.q.j.c.j.Sol.ℳat.q̃ illud est quando papa incidit in heresim:hic autem loquitur de inquisitoribus qui delinquunt in officio.in his de quibus.s̃.vers.proxi. non tamen sunt hereticiꝭ dic q̃ etiã si essent hereticiꝭ punitio non spectaret ad socios, sed ad superiores. papa autem damnatur de heresi per successorẽ:quia non est alius superior. arg. de elec. licet.in fi.nisi concilij coram quo etiam potest accusari.xcij.dis. ℊ.hinc etiam.ij.q.vij.ℊ.item cum Balaam.no.Archi.de hereti. in fidei.lib.vj.dixi de elect.licet.concilium autem non facile congregatur:ideo iudicat successor. ¶ Quero an prelatus inquisitoris qui potest eum amouere, vt hic, possit corrigere facta per
1 illum in officio.ℍlos.licet.q̃ non.z idem ℙau.

☞ Jnquisitores possunt dare potestatem portandi arma.

2 Dominus temporalis si impediat inquisitorẽ in portatione armorum vel eius familiam,quis eum puniet.

ℊ. Porro. ¶ Jnquisitores prohibẽtur abuti armorũ concessione,vel assumere officiales non necessarios. ¶ Not.q̃ non debet quis abuti priuilegio : al's meretur illud perdere.xj.q.iij.priuilegiũ.de priuile.tuarũ.dicit tamen ℙau.q̃ hoc casu quia perdere in totũ non possent sine damno officij:ideo non priuantur cõcessione armorũ. dicitur autẽ abu- a ¶ Sz secretũ dicitur. adde.c.vel ecõtra.de penit. dist.j. Jo. an. in c.vlti.de here.in ver.secretũ. in.ℊ. vulgi.z ibi doct. in. c.vbi periculũ.de elec.lib.vj.
1 sus hoc casu cõsyderata qualitate litis z personarũ. ¶ †Sexto not.q̃ inquisitores habẽt potestatem faciendi portare arma : z hanc habent ex priuilegio:vt dicit glos.in verb.concessione.al's enim armorũ vsus regulariter prohibetur laicis z clericis. C. vt armorũ vsus inscio prin.interdictus sit in rubro z nigro. de vita z hone.cle.c.ij.z dicit Laud. q̃ prelati vtũtur armis quandoqz vice ecclesie sue.ne cle.vel mona.c.vlti.lib.vj.de sen.excõ.dilecto. eo.lib.qñqz vice principũ secularium.de rapt. in archiepiscopatu. in casu autem huius.ℊ.inquisitores vtũtur authoritate apostolica fauore fidei quo respectu oẽs principes subesse, z in omnibus sine mora obedire debẽt.s̃.e.excõicamus.z.c.vt inquisitionis.lib.vj.nõ debẽt tamen inquisitores vel prelati percutere vel occidere,sed hortari possunt z inducere suos officiales z fautores.ad hoc.xxiij.q.viij.hortatu.z plurib' capitulis ibi. z de hoc de resti.spol.olim.j.de iureiur.sicut.iij.per Jnno.spectat autem hoc casu concessio armorũ ad ecclesiasticũ iudicem : sicut z crimen heresis.eo.tit.ad abolendã.z.c.vergentis.z.c.vt inquisitionis.ℊ.prohibemus.li.vj. Quero si inquisitores delinquũt in his de quibus hic,quis cognoscet. dicit ℍen.q̃ superior inquisito-
2 ris:nõ autem episcopus.pro hoc.s̃.ℊ.proxi. ¶ †Secundo quero si dominus temporalis impedit familiã inquisitoris in portatione armorum.dicit ℍenz.q̃ puniri poterit vt turbator inquisitionis,per id qđ not.Jnno.de offi.deleg.c.j.

1 ☞ Diabolus dicitur sator malorum.
2 ℙerfectio potest crescere vsqz in infinitum: malitia vero non.
3 Gratia Christi,an fuerit infinita.

A nostrum. ¶ Diuide vt glo. in tres: z primã subdiuide in nouem quas singulatim prosequor.z licet glos.summet generaliter : tamen specialiter hoc principiũ in summa dicit.Error est asserere q̃ quis acquirere tantũ gradũ perfectionis possit in hac vita q̃ impeccabilis reddat : nec amplius proficere possit tpibus.simile de cõse.dist.j.vasa.beguine.de his in extrauag.Jo.sancta romana. ¶ No.de verbo,secta.que accipitur hic in malũ:alibi in bonum.de hoc in glos.iij.z in ea in fi. scribitur etiã seta,sine c, z p, z significat pilũ durũ cũ quo trahi
1 potest filum.de peni.dist.ij.sicut seta. ¶ †Secũdo no.q̃ diabolus dicitur sator malorũ. de hoc in glo.in verbo,satore.de sepul. cle.dudũ.ver.ab olim.dicitur etiam pater mendacij.de sum.tri. c.ij.in fine.quandoqz antiquus hostis.ij.v.habebat.quandoqz inimicus.xxj.q.ij.visis.quandoqz diabolus.de sum.tri.c.j.versi. diabolus.quãdoqz inimicus homo.de ele.licet.z lupus.z quomodo multis modis sumitur,not.Archi.eo.tit.vt officiũ.lib.vj.
2 ℙau. ¶ †Tertio not.de gradu perfectionis,z quomodo perfectio potest crescere in infinitũ,malitia vero nõ,dic vt not.xlvij. dist.omnes.z plenius de gradibus virtutũ no.de pe.di.ij.ℊ.hec que.z per hoc intellige gl.in ver.gradũ. ¶ Quarto not.q̃ quis nõ potest tantũ proficere in gratia dum est in hac vita quin possit etiã plus ꝓficere:de hoc in gl.Augustinus.z in ea ibi,nõ potest.nã nõ põt qs scire q̃ sit in gradu perfectionis.de pe.di.ij.radicata.z.ℊ.hec q̃ de charitate.ibi ℙsal.lxxxiij.q̃ dilecta. ¶ Opp. in eo q̃ papa dicit se optare q̃ extirpent hereticiꝭ videt em̃ hoc impossibile: qz necesse est vt sint hereses vt qui probati sunt manifesti fiant.xxiij.q.vlti.c.fi.z dicit gl.Jsa.vij.Quoniã dum stabit mũdus z hereticus.Sol.Steph.q̃ heresis per se non est necessaria, sed accidẽs quatenus ex omni malo Deus elicit aliqđ bonũ:quia fm Augu.ecclesia vtit hereticis ad probationẽ doctrine sue dũ eorũ falsa dogmata impugnat.ad hoc.xxxvij.dist. qui de mẽsa.z.c.si quid veri. Jtem licet nõ sit possibile quin sint heresesꝭ tñ possent hereticiꝭ singuli specialiter extirpari.z hoc dz facere ecclesia,vt hic. sic z in peccatis nõ possumus omnia euitare,maxime venialia : singulariter tñ nitimur ꝓcauere. ¶ Secũdo opp.q̃ homo possit fieri impeccabilis:vt credit concessum fuisse virgini gloriose. Sol.vt in glos.si hoc.vsqz.ibi,forte mouebant.z in ea ibi,gloriose virgini.z beato Joanni:vt not.xxv.di. ℊ.nũc aũt.sed talia miracula nõ sunt trahẽda ad cõsequentiã.ij. q.vij.ℊ.his ita. ℙau.ibi articulo scõo,vbi dicit q̃ licet primi parẽtes nõ peccassent, adhuc nõ essemus impeccabiles : qz nõ habuissemus plus perfectionis q̃ primi parentes. Jpsi autẽ primi quãdiu generassent nõ fuissent cõfirmati in iustitia : cõfirmatur em̃ creatura rõnalis in iustitia ex hoc q̃ efficit beata per apertã Dei visionẽ q̃ cito aũt primi parẽtes ad hãc beatitudinẽ peruenissent q̃ Deũ per essentiã viderẽt, effecti essent spũales mẽte

a ¶ In ꝑdestinatis. adde hic materiã ꝓdestinationis. text. & ibi Archi. in. c. Nabuchodonosor. xxiij. q. iij. glo. in ver. rationabilẽ. in. c. cũ adeo. de rescri. Tho. ij. ij. q. xix. xxij. & xxiij. Grego. xxix. lib. moralium.

& corpore: & animalis vita cessaret in qua sola generatiõis vsus fuisset. hec ꝓcedũt de lege cõmuni: de ꝓuilegio autẽ dicit secus accidere posse: vt credit de beata virgine: vt. s. ¶ Tertio opp. ad idẽ per illud in cano. Jo. c. iij. Omnis qui natus est ex Deo nõ peccat. Sol. vt in ea. gl. ibi, forte. vsq; ad fi. & dicit Pau. ꝙ authoritas Jo. procedit de finali peccato & impenitẽtia, q̃ non cadunt in predestinatis[a], q̃ soli dicunt nati ex Deo. xxiij. q. iij. predestinationẽ. al's. c. vasis. & predestinationẽ. de pe. dis. j. & venit. ¶ Quarto opp. in eo ꝙ hic fit ratio istorũ & nõ soluit in hoc ꝙ arguebãt ꝙ si homo semp posset in gratia ꝓficere, posset aliqs perfectior fieri Christo. Sol. nõ curauit papa ꝓsequi forte: q̃ nõ habet magnũ dubiũ. gl. tñ hec prosequit respondẽdo: & cum ea idẽ Pau. qui etiã latius dicit ꝙ hic error reprobat: quia natura que põt deficere in esse, potest etiã deficere in operari cõseruato esse: q̃ sicut q̃s est põt non esse, ita q̃ operat potest nõ operari. põt ergo natura nõ operari, etiã cũ est obligata ad operandũ: & sic peccat. nam & homo semp obligat ad Deũ diligẽdũ, iuxta illud. iij. Reg. x. Dilexit dñs Jsrael in sempiternũ. diligẽs autẽ & dilectus se habẽt correlative: ergo si homo non semper diligit Deũ, peccat. de cõse. dis. v. nunq̃. Jtẽ humana natura subiecta est vitio, & nemo est sine peccato. xxv. di. ſ. nunc aũt. ij. Reg. viij. Non est homo qui nõ peccat. Q̃ aũt homo cõtinue possit crescere in gratia, probat Pau. quia si contrariũ diceret, aut hoc diceret repugnare charitati rõne subiecti, aut rõne sui, aut rõne obiecti. non rõne subiecti: quia per infusionẽ gratie semp augebit capacitas anime. non rõne sui: cũ charitas sit participatio quedam infinite charitatis, q̃ est spiritus sanctus. non rõne obiecti: quia Deus est in infinitũ diligibilis: q̃s prosequit Tho. ij. ij. q. xxiij. artic. vij. dicẽs ꝙ terminus augmẽti alicuius forme potest prefigi tripliciter. Uno modo ratione forme q̃ habet terminatã mensurã ad quã cum peruentũ fuerit nõ potest vltra procedi in illa forma: sed transitur in aliã: vt patet in pallore: per cuius cõtinuã augmentationẽ transit quis ad albedinẽ vel nigredinem. Alio modo ex parte agentis cuius virtus non se extendit vlterius ad augendã formã in subiecto. Tertio ex parte subiecti q̃s nõ est capax amplioris perfectionis. nullo autẽ horum modorum potest imponi terminus charitati in hac vita ratiõe predicta: q̃ nõ ratione ipsius forme charitatis nec subiecti recipientis nec agẽtis. i. dei. q̃ q̃ aũt homo possit sic proficere in gra: nõ tamẽ põt peruenire ad gratiã Christi que fuit infinita. q̃s dic vt in glos. ꝓ hoc q̃ & in sciẽtia põt quis cõtinue ꝓficere: nõ tamẽ potest in ea equari Christo. Jtẽ linea quãtũcunq; crescat, nõ tñ
3 attingit q̃titatẽ superficiei. & de hoc in seq. cõtrario. ¶ †Quinto op. ad hoc ꝙ gratia Christi nõ fuerit infinita: gratia nãq; est quoddã creatũ in alia: sed omne creatũ finitũ. Sap. x. Dia in numero pondere & mẽsura disposuisti. Solu. duplex gratia potest in Christo cõsyderari. Una est gratia vnionis in hoc ꝙ humanitas vnitur filio dei q̃s est gratis concessum humane nature: & hec gratia est infinita, & ipsa persona verbi. Alia est gratia habitualis q̃ põt dupliciter consyderari. Uno modo vt est quoddã ens: & sic est finita. est em̃ in anima Christi sicut in subiecto: & anima Christi est creatura habẽs capacitatẽ finitã: & sic cũ gratia non excedat suum subiectũ, nõ potest esse infinita. Alio modo cõsyderari potest fm̃ propriã rationẽ gratie: & sic gratia põt dici infinita, eo ꝙ nõ limitat, sed habet quicquid potest pertinere ad rationẽ gratie. sic autẽ fuit concessum anime Christi tanq̃ cuidã vniuersali principio gratificationis in humana natura. Ephes. j. Gratificauit nos in dilecto filio suo. Sic dicimus lucẽ solis infinitã non fm̃ sum esse, sed fm̃ nomẽ lucis. habet enim quicquid potest ad rationem lucis pertinere. de hoc per Tho. parte. iij. q. vij. arti. xj.

1 ☞ Corpori non debet concedi quicquid sibi placet.
2 Oratio, an sit inutilis vel non. et nume. 3.
4 Jeiunia ecclesie omittens, an peccet mortaliter.

Ter. Secundo.

¶ Nota de sensualitate: & quid sit, dic vt in gl. que est. ¶ Secũdo no. ꝙ nõ est cõcedendũ corpori quicquid placet. de hoc in gl, dicũt. & j. cõtrario. iij. nam cũ sumus in corpore mortali, caro pugnat aduersus spiritũ. hinc illud: Mundus, caro: demonia, diuersa mouẽt prelia. vnde & Pau. in quo gratia dei vacua nõ fuit gemens clamabat: Unde aliam legẽ &c. vj. di. ſ. sed pensandũ. ad Rom̃. viij. de consti. nam cõcupiscentiã. in glo. iij. ¶ Oppo. ꝙ isti nõ male dicerẽt in eo ꝙ dicunt de ieiunio. nam filij sponsi ieiunare nõ possunt q̃diu sponsus est cũ eis. Luce. v. Sponsus autẽ est cũ perfectis. Mat. vlti. Uobiscũ sum vsq; ad consummationẽ seculi. Sol. vt in glo. j. que dicit ideo hereticum esse hoc q̃s dicebãt: q̃ perfectio quãtũcunq; magna in hac vita
5 uit cõtrariũ. & idẽ Pau, dicens ꝙ iste error põt oriri ex primo. posito enim ꝙ homo non possit peccare: sequit ꝙ sensualitas nõ potest eum inclinare ad aliquid cõtra deum: & sic eius arbitriũ est tñ ad bonũ: vt de angelis no. xxij. dist. qui eps. in glos. id est creationem. oia ergo ad que sensualitas eum inclinat ei concedi possunt sine peccato. sed vt dicit Pau. primũ est falsum: ergo & hoc q̃s sequit. Jtem & aliter reprobatur hic error: q̃ via distincta est a termino, & peregrinatio a patria. dum enim sumus in corpore peregrinamur a dño. ij ad Corinth. v. Non assequimur ergo finalẽ beatitudinẽ patrie hic: & sic egem⁹ stare sub obediẽtia vt non declinemus a via recta a qua declinatur nõ seruãdo
6 precepta ecclesie que obligãt ad mortale propter potestatẽ clauium datã Petro. lxiij. dist. quia. xxiij. q. j. quodcunq;. xxv. q. j. violatores. de ma. & obe. solite. Perfectio ergo hãc potestatem non tollit nec eius ordinẽ subuertit vt etiam dicit glos. & sic manet preceptũ ieiunij q̃s fm̃ Greg. in prefatione quadragesime, vitia cõprimit, mentẽ eleuat, virtutẽ largitur & premia. de conse. di. j. inuenimus. in fi. & hoc ꝓcedit siue loquamur de ieiunio abstinentie iniquitatum, q̃s supremum est. de conse. dist. v. ieiunij. lxxxvi. dist. an putatis. siue de ieiunio abstinentie victus fm̃ ordinationẽ ecclesie, ad q̃s tenet quilibet doli capax & potens ieiunare: quia cũ possit peccare, debet flere peccatũ. de delic. pue. c. j. de pe. omnis. & dixi de obser. ieiu. sup rubr. Dicit etiã Pau. ꝙ ieiunij etiã cadit sub ꝓcepto nature: licet determinatio tpis & modi sit sub ꝓcepto iuris positiui. nam fm̃ naturã quilibet nititur cõseruare seipsum & corrũpãtibus resistere. Cibaria vero superflua corrũpunt naturã. de cõse. di. v. ne tales. & sic nõ ieiunãs obuiat nature. Jtẽ pro ieiunio est: q̃ & Helias ad preceptũ dñi absconsus stetit in torrẽte vbi ieiunans pascebatur a coruis. ij. Reg. xvj. Et Christus etiã ieiunauit. xl. diebus & noctibus: perfectio ergo nõ tollit ieiunij. Jtẽ hic error inducit hominẽ in periculũ: q̃ non põt homo suã innocẽtiã cognoscere. de pur. cano. c. fi. de pen. dis. iij. adhuc instãt. & ꝛ posset quis per inspiratione scire se habere charitatẽ: vt not. ij. q. vij. paulus. tñ multi dicunt se perfectionis gradũ attigisse: quibus cauendũ est ne dãnationes attingant. vnde Cicero offic. j. Totius iniustitie nulla capitalior ꝙ eorũ qui cũ maxime fallãt id agãt vt viri boni videant. Jtem non creditur hoc asserẽtibus. de renũ. nisi. versi. porro. eo. tit. cum ex iniuncto. & in hac gl. in fi. & plenius per eũ. iij. sen. dis. v.
2 ¶ †Secũdo opp. in eo ꝙ redarguunt isti quia reprobãt orationẽ: videt enim ꝙ oratio sit superflua: scit em̃ pater celestis quibus opus habemus: & sic nihil est petẽdum: nam & sepe petimus q̃s non impetrasse melius foret, pro hoc q̃s not. de reliq. cle. vnica. ver. ideoq;. post medium. versi. x. Solu. ad quid sit vtilis oratio dic vt not. in. d. glos. & quare sit error dicere ꝙ nõ sit orandũ, prosequere vt in glo. hec est. & in ea ibi, q̃s prius. aduerbialiter ponit. quasi dicat nõ erat prius q̃ simus in patria. ibi, de domo domini. Psal. xxvj. ¶ †Tertio opp. in eo q̃s dixi in secũdo notabili ꝙ
3 non est concedendũ corpori quicquid placet, ꝙ imo: iuxta illud: Habe charitatẽ & fac quicquid vis. de peni. dist. ij. radicata. al's, si radicata. not. de reg. iur. licet. in gl. que est. Sol. hec poterit esse causa erroris istorũ. nam heretici dicũt talia. & exponũt tales sensus vt alij facilius labantur. sed debẽt intelligi sic: quicquid vis ita. s. ꝙ facias ex charitate. id aũt q̃s fit ad voluptatem corporis, nõ est ex charitate, imo contra: cũ charitas suadeat vt propter amorem dei contẽnamus terrena. vnde dicit Pau. ꝙ error iste tollitur duplici rõne. Primo q̃ si quis est in charitate, dz esse elenatus a terrenis, vt erat Apostolus dicẽs: Nostra cõuersatio in celis est. nam fm̃ Greg. tanto quis a superno amore distinguit, quanto infernus delectat. xlvij. di. omnes. Jtẽ Greg. Dum cõsyderamus q̃ & quanta sunt q̃ nobis promittuntur in celis, vilescũt omnia que habẽtur in terris. prosequit Pau. in hoc & quedam alia q̃ sunt in glos. dicũt. & pro hoc quia perfectã charitatẽ habet, di. cum Apostolo: Cupio dissolui & esse cũ Christo. & sic de terrenis non curat. Secũdo tollitur idem error: quia ponit concordãtiam spiritus seu rationis & carnis seu sensus in statu nature lapse que cõcordia non est possibilis: al's maxime fuisset in Christo cuius cõtrariũ patuit in passione: quia factus est sudor eius sicut gutte sanguinis. Luce. xij. ꝙ vt dicũt sancti fuit propter repugnantiã sensualitatis & rationis. ¶ †Quero circa id
4 b q̃s dixi in. j. contrario de ieiunio, an qui non ieiunat[b] in ieiuniis indictis ab ecclesia peccet mortaliter. videt ꝙ sic, per id q̃s ꝓxime dixi. q̃s tenet Mat. q̃ ex quo sic preceptũ est ab ecclesia necesse est obseruari. de verbo. sig. in his. & non obseruans incurrit inobedientiã. que est mortale. de celeb. mis. dolentes. in glo. vlti. nam & inobedientia equiparatur hereſi. viij. q. j. sciendũ. iij. q. j.
c in summa. Jtẽ dicitur ꝙ quadragesima[c] summa obseruatione obseruanda est. de cõse. di. v. quadragesima. dic plenius vt dixi de obseruatione ieiuniorũ, cõsilium. vbi dico ꝙ non est mortale si ex facilitate omittitur: secus si ex contemptu. & hoc quo ad ieiunium q̃s est in comedendo tantũ semel: sed si violatur quo ad esum carnũ sine magna causa, mortale est: vt ibi dico. Quedã alia prosequitur Matthe. que dixi in rubrica de obser. ieiunio. ¶ Querit etiam Matth. in addi. an oratio debito modo facta semper

b ¶ An qui nõ ieiunat. adde Archi. in. c. vtinam. lxxvij. dis. Ab. in rub. de obser. ieiu. Do. ꝙ san. ge, in. c. gñali. i. viij, col. de ele. lib. vj,

c ¶ Q̃ quadragesima. Adde hic quotuplex sit q̃dragesima, vide gl. in ꝛ. quadragesimas. i. c. q cõpulsus. xxij. q. v.

semper exaudiatur. Item an indignus si orat audiatur. de his dic vt not. de reli. cle. vnica. ver. ideoq; in glos. magna.

1 ☞ Error in quo cōsistit q; quis posset esse ita perfectus q; qs non obligetur obedientie vel preceptis ecclesie.

Ver. Tertio. ¶ Nota q; oēs subiecti sunt obedietie z p̄ceptis ecclesie. z error est cōtrariū asserere. de hoc in gl. reprobat. z pro hoc de ma. z obe. solite. z qs dico. j. q. j. ¶ Scdo not. q; vbi spiritus dñi, ibi libertas. de hoc in gl. vlti. sed vt dicit Laud. qño sciunt isti q; in gradu perfectionis sint, cum nullus mortaliū hoc scire possit. de renun. nisi. §. verum. qs dixi. s. ver. proxi. in. j. contrario. ¶ Op. ad hoc z ad literam que dimittit hāc rationē insolutā, vbi spiritus domini ꝛc. Sol. vt nunc dixi, z plenius tollit error iste per id qs

1 dico in seq. q. ¶ †Quero in quo est error asserere q; posset quis esse ita perfectus q; nō obligat obedietie vel preceptis ecclesie. glos. hec sunt. sol. q; repugnat illi articulo fidei, vnā sanctā ecclesiam catholicam. z prosequit glos. probādo principatū ecclesie. z eam signa: quia singularis. z de hoc dixi de ele. q; venerabilē. de iudi. nouit. not. Inno. de fo. cōpe. licet. j. z cum glo. idē ℙau. qui etiam dicit q; ex hoc sequeret q; essent aliqui acephali. contra illud. xciij. dist. nulla. Dicit etiā q; hic error oriri pōt ex precedenti. posito eiū q; sensualitas nō possit inclinari ad aliquid cōtra Deū: sequitur q; homo non dz esse subiectus alicui obedietie: quia ratio obedietie z subiectionis est abstinētia ab offensa z iniuria. xiij. dist. facte. Sed vbi tollit inclinatio seu sensualitas cōtra Deū, ibi non remanet necessitas obedietie: q; cessante cā, cessat prohibitio. de renū. post translationē. de app. cum cessante. xlj. di. §. ex his omnibus. sed vt dicit ℙau. q; hic abusus non venit a doctrina spiritussancti: licet enim precipiat obedietiam propter vitationē mali, precipit etiā in his que alios non ledūt: propter meritū ex ea consequētem: qs est magnū z contēni non debet. de reg. licet. de renun. nisi. ver. sed dices. q; aūt spiritussanctus precipiat obedientiā, patet. j. ℙaraly. xij. vbi dicitur q; spiritussanctus induit Abysay, z ait: Tui sumus o Dauid. z in ℙsal. Quo ibo a spiritu tuo. z Sap. vij. Est enim spiritus intelligētie sanctus, multiplex, modestus, incomquinatus, qui nihil vetat benefacere: z docet sobrietatē, sapientiā, iustitiā, z virtutem: quibus nihil est vtilius hominib⁹. z inter oēs virtutes que gratū deo hominē faciunt est obedientia. viij. q. j. sceindū. in fin. z in hac glos. ibi, a triumphante. lxxix. dist. c. fi.

1 ☞ Beatitudo quid est.

2 Beatitudo in quo videtur consistere.

3 Deus in hac vita, an videri possit.

4 Deus quare non potest videri ab homine.

Ver. Quarto, ¶ Opp. q; non sit error dicere hominē posse assequi beatā vitam in via qualem assequetur in patria: potest enim Deū videre, vt dicitur de Moyse ℙume. xij. z de ℙau. ij. ad Corinth. xij. Beatitudo autem est in Dei visione. dicit enim Augusti. j. de ciuitate Dei: Visio est tota merces fidei. z Joā. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscant te solū verū Deum. Cognitio autē consistit in visione. Sol. isti errabant in eo q; dicebant omnē gradū perfectionis hominē in hac vita cōsequi posse. qs prosequere vt in glos. que dicit q; etiam semper per absolutā Dei potentiā nō videtur homo posse obtinere omnē gradū perfectionis beatifice in hac vita. z hoc loquēdo de beatitudine accidentali, q; quid sit dicit dico. j. q. ij. nam ad perfectionem talis beatitudinis pertinet perfecta impassibilitas z glorificatio que nō possunt stare cum passibilitate cui subiicit homo in hac vita. nam vt dicit eadem gl. in princ. Charitas quantūcūq; perfecta deseri potest in via: sed nō in patria. qs probat in iuribus in ea allegatis. z idē ℙau. dicēs q; hic error oritur ex precedētibus: quia si homo nō est alicubi obedietie subiectus: sequit q; est Deo perfecta amicitia copulatus que est finalis beatitudo: z sic in via potest assequi finalem beatitudinem fm omnē gradū perfectionis. sed vt dicit ℙau. hoc falsum: quia finalis beatitudo includit apertā z claram Dei visionē. Jo. xvij. Hec est vita eterna ꝛc. vt proxime dixi. z alibi: videbimus eum sicuti est: nunc autem videmus per speculum in enigmate: tūc autem facie ad faciem. z hoc etiā dicit glos. Cum ergo in hac vita Deus clare videri nō possit: non potest homo hic esse perfecte beatus. z hec ratio procedit quo ad potentiā Dei ordinatā, non quo ad absolutā vt dicit glo. qs dico. j. q. iij. sed dictū glos. procedit etiā de absoluta z prosequit ℙau. dicens quare Deus non potest in hac vita videri. qs dico. j. q. iij. Tollitur etiam hic error fm eum: quia quilibet habet libertatē arbitrij in via intantū q; charitas quantūcunq; perfecta deseri potest, sed in patria nō: vt in iuribus allegatis. in gl. z sic esset dare q; perfecte beatus in fine erit dānatus si post talē beatitudinem peccaret. qs est inconueniens. Item sicut charitas datur a Deo: ita aufertur per peccatū. sensualitas autē inclinare potest ad aliquid contra Deū: ergo nō possumus in via esse sic perfecti vt simus impeccabiles: z sic iste error ponit contradictoria. ℙro istorū autem intellectu z eorū que sequūtur in glos. sunt aliqua videnda, scz quid est beatitudo, z in quo consistat beatitudo accidentalis, de qua nunc dixi: vel essentialis, de qua. j. ea. glo. Item quia dictū est Deū non posse videri in hac vita, an hoc sit verum z si sic quare hoc z de pluribus circa hec q̄

1 prosequor in quatuor seq. q. ¶ †Quero quid est beatitudo. Sol. questio potest querere de multiplici beatitudine: nam Deus est beatus. item angeli. item homo. Bruta vero non sunt capacia beatitudinis: vt ait ℙhs. j. ethi. Nunc aūt de hominis beatitudine q̄rimus, z de hac possumus loqui prout homo consyderat solū respectu huius vite. z de hac dicit idē ℙhs in eo. j. ethic. q; est operatio fm virtutē perfectā. possumus etiā loqui prout homo ordinat ad eternā gloriā. z de hac sunt varietates: q; quidā dicūt q; est ipsa Dei speculatio: z sic q̄sistit in Dei visione. Alij q; est fruitio qua Deo fruimur, z sic cōsistit in dilictione seu charitate qua Deo vnimur. z vtraq; opinio tangit in gl. ibi, sed dicere. vsq; ibi, inducit illud. z videt glo. assentire opinioni vltime: qs tenet Laud. inducēs illud ℙsal. Satiabor cum apparuerit gloria tua. q̄ tñ authoritas inducit ad cōtrariū: q; illud, cū apparuerit. sonat q; in visione. z de hoc adhuc hodie fit magna q̄stio inter theologos. qs psequit Tho. j. ij. q. iij. vbi cōcludit q; essentia beatitudinis est in speculatione Dei: sed fruitio cōsequit ipsam speculationē: z sic dicit intelligendū illud Augu. x. cōfessio. dicentis q; beatitudo est gaudiū de veritate. Fuit etiā tertia opinio q̄ dicit beatitudinē cōsistere in vtroq; s. in Dei visione, z fruitione. z hoc licet patiat aliquas instātias, pōt tñ saluari. qs psequere vt scripsi in li. iij. de felicitate. c. vj. vbi inter cetera sunt hec. nōnullis videtur hec duo cōsona esse adeo vt beatitudinis vnius essentiā vnicā in vtroq; cōstituāt in intellectu. sane prout sub ratione primi veri Deū contēplat in volūtate, prout in tuitione previa sub rōne boni Deo fruitur ꝛc. vt ibi. z hec equior. z pbat ibi. j. ver. proxi. vbi dico in. ij. notab. prima tñ subtilior q̄ dicit beatitudinē cōsistere in speculatione. qs declaraui in eo. c. vj. Et fm hoc pōt diffiniri vt dico in eod. volu. lib. ij. z. iij. q; beatitudo est intellectualis nature bonorū omni perfectione cōsummatū. vel sic: Beatitudo est bonorū omnū pro habētis capacitate perfecta z certa possessio. z prima diffinitio videt magis cōuenire Deo q̄ angelo vel homini. scda conuersō: tñ ad bonū sen-

2 sum vtraq; diffinitio idem vult. ¶ †Scdo quero in quo cōsistit beatitudo. Sol. patet ex his q̄ dixi in proxi. q. sed quia. §. in. j. cōtrario dictum est de beatitudine essentiali z accidentali. Dic q; essentia beatitudinis est in actu seu operatione vltima: z sic beatitudo hominis est vltima hominis perfectio seu perfecta operatio: qs vult ℙhilosophus in sua diffinitione, de qua. §. q. xxi. licet nō loquat de beatitudine eterna. z de hoc per Tho. j. ij. q. iij. arti. ij. Ipsa vero vltima hominis perfecta operatio est Deo coniungi, eum videndo, z ei per dilectionē inherendo: vt dixi in p̄. xi. q. vltra hoc aūt ad hoc vt beatitudo sit perfecta quedā ex accidēti requirūtur: q; ad beatitudinē perfectā pertinet perfecta impassibilitas z glorificatio, vt dicit gl. vt dixi. §. in. j. cōtrario. z dic q; ad beatitudinē tria cōcurrūt. s. visio, que est cognitio perfecta vltimi finis. Cōprehensio q̄ importat presentiā finis. z delectatio vel fruitio q̄ importat quietationē amantis in amato. qs prosequit Tho. j. ij. q. iij. arti. iij. ad hec tria cōcurrūt ad beatitudinē essentialiter. Item quedā concurrūt antecedēter: vt in beatitudine huius vite: nam operatio intellectus preexigit operationē sensus. quedā consequēter: vnde ad beatitudinē patrie pertinet beatitudo corporis, qs post diem iudicij beatificabitur cum anima: z tūc delectabit beatitudo hominis per influentiā seu redundantiā anime in corpus. Unde dicūt aliqui q; beatitudo dicit dupliciter: proprie, z cōmuniter. ℙroprie dicit de beatifica visione z fruitione in quo consistit essentialiter beatitudo, vt predixi. Communiter dicitur omnis remuneratio excludens omnē miseriā. prima est in anima. scda in toto coniuncto ex anima z corpore. z primū dicit premiū essentiale: scdm accidētale: z sic glos. §. loquēdo de beatitudine accidētali loquit de tali beatitudine totali q̄ nō solū est in anima, sed etiam accidit corpori z toti coniūcto. z hoc etiā dicit Laud. dicēs q; beatitudo sanctorū ante resurrectionē non est cōparabilis beatitudini post resurrectionē quo ad bonū accidētale. iij. sentē. di. xlviij. z qs not. de celeb. mis. cum marthe. §. fi. remittit ad suū sacramētale de corpore Christi in fine. z in eo qs dixi q; beatitudo accidētalis est in toto coniūcto, nō intelligas q; in corpore sit beatitudo tanq̄ in subiecto: q; cū beatitudo sit gaudiū, nō pōt esse nisi in anima p̄ inherentiā sicut in subiecto: sed in coniūcto. i. in corpore est solū p̄ redundantiā, vt predixi: qs tenet Bonauen. z Tho. iij. sent. dist. xlix. arti. iij. z ibi voluit glo. alleg. cum alle. in fi. dist. xlvi. arti. vij. sed corrupte per hec intellige gl. cum dicit q; etiā per Dei absolutam potentiā non pōt homini tribui talis beatitudo perfecta in hac vita: nam cum inferat beatitudinē plenā que etiā conue-

nit corpori, vt predixi: impossibile est ꝙ habeat in vita: qz est implicare cõtradictionẽ ꝙ sit homo mortalis, z ꝙ sit beatus: z sic non moriturus, nec subiectus cõditionibus z miserie humane. z multas rationes quare homo nõ possit beatificari in hac vita ponit Tho. contra Gẽtiles lib. iij. c. xlviij. ¶ †Tertio quero, an
3 a Deus possit videri[a] in hac vita. z sic an quis possit esse beatus
5 ¶ An deus possit videri. Adde c. saluator. de cõsecra, dist. v. beatitudine essentiali in hac vita. videt ꝙ nõ: vt dixi in. j. cõtrario. In contrariũ de Moyse z Pau. vt in glos. q̃ distinguit legẽ cõmunẽ a potẽtia Dei absoluta: dicẽs ꝙ de lege cõmuni nõ potest Deus videri ab homine existẽte in hac vita: nisi extrahat a sensibus: sicut de Paulo, z Moyse. Dic tñ ꝙ isti nõ fuerũt beati p talẽ visionẽ: qz nõ habuerũt hanc visionẽ p modũ forme immanẽtis prout habẽt beati in patria, sed per modũ cuiusdã passionis vel perfectionis transeũtis sicut habet prophetia. sic dicit Tho. ij. ij. q. clxxv. artic. iij. De potẽtia vero Dei absoluta dicit glos. hominẽ in hac vita posse cõsequi finalẽ beatitudinẽ fm omnẽ gradũ beatifice perfectionis, quantũ ad essentialẽ beatitudinẽ que cõsistit in visione Dei vel fruitione: vt in glos. dic vel potius vtroq; vt dixi. s. q. j. z dic ꝙ potẽtia Dei de lege cõmuni est potẽtia quã Deus hz seruato ordine quẽ statuit rebus. potẽtia vero absoluta est nõ attẽto illo ordine. z fm hoc vltimũ dicimus ꝙ deus põt omne qs est susceptibile factibilitatis. i. omne qs fieri põt; z sic omne, non implicat cõtradictionẽ. qs eñ implicat cõtradictionẽ, nõ capit rationẽ possibilis: sic ergo põt de potentia absoluta dare homini beatitudinẽ essentialẽ: qz hoc non implicat cõtradictionẽ: sed de lege cõi non: qz videt ordinẽ statuisse ꝙ quis nõ videat deũ in hac vita beatifice, z postea viuat:
b ¶ Ex libero arbitrio. Adde apostillã q̃ posui s. in ista clem. in iij. oppositione, 4 vt in authoritatibus allegatis in gl. ¶ †Quarto q̃ro cur deus non põt ab homine videri. Sol. per ea q̃ dixi. s. q. proxi. qs prosequitur Pau. dicens ꝙ de re quid sit, duplex potest esse scientia. Uno modo in generali seu vniuersali, scz quadã cõfusa cognitione z indistincta. Alio modo in particulari cognitione perfecta z distincta. primo modo haberi põt cognitio dei sub ratione ei attributorũ. s. bonitatis, sapientie, z hmõi. scdo modo impossibile est eius cognitionẽ haberi: qs probatur per sufficientẽ diuisionẽ. Cognitio eñ distincta de re haberi potest triplicitẽr. primo cognoscendo rem per suam essentiã immediatã. secundo per suã similitudinẽ immediatã. tertio per similitudinẽ sue similitudinis in alio resultãtis: verbi gratia: in visione corporali lux videt ab oculo immediate per suam essentiã informantẽ pupillam. lapis videt ab oculo immediate per suã similitudinẽ: vt ait Philosophus: qz lapis nõ est in anima, sed species lapidis. homo videt in speculo p formã sue similitudinis. eodẽ modo accidit in visione spirituali de qua loquimur. nã angelus se cognoscit per suã formã: nec per aliã speciẽ mediã informantẽ intellectum angelicũ: lapis aũt cognoscit per speciẽ suã quã habet in anima. Causa vero cognoscit per similitudinẽ sue similitudinis in effectu proprio resultantis: qz cum omne agẽs agat sibi simile: necesse est ꝙ in quolibet effectu inueniat similitudo sue cause. z cum similitudo sit causa cognitionis, sequit ꝙ causa cognoscitur vel cognosci põt in suo effectu. primo autẽ modo. i. per suã essentiã nõ possumus scire quid deus est fm suã essentiã. Joan. in cano. c. j. Deũ nemo vidit vnq̃. z Dionysius dicit ꝙ nostra analogia non valet extẽdi in mente ad inuisibiles contẽplationes, sed solũ mediantibus similitudinibus z figuris rerũ sensibilium. Dicitur autẽ analogia grece similiũ cõparatio: vt qs dubium est referat ad aliquod simile qs nõ sit dubiũ. scdo modo. s. per similitudinẽ immediatã etiã nõ possumus scire qd sit deus. Unde Dion. de diui. no. c. j. dicit ꝙ per similitudines rerũ inferioris ordinis nullo modo possunt superiora cognosci: sed quelibet species vel similitudo est deo inferior: nec potest dari tanta similitudo quin sit maior dissimilitudo. de sum. trini. c. ij. versi. quẽadmodũ. z Damascenus lib. j. c. viij. dicit impossibile in rebus creatis modũ inuenire sancte trinitatis. creatũ eñ cõpositũ fluxibile, vertibile, circũscriptibile: qualiter ostẽderet eminẽtem supersubstantialẽ diuinã substãtiam: quasi dicat, nullo modo. Itẽ nec tertio modo potest per similitudinẽ sue similitudinis in alio resultantis, potest deus certe cognosci quid sit fm substantiam z essentiã quã cognoscẽdo beatificamur. Duplex est enim effectus. vnus q equat virtutẽ sue cause, vt in omnibus effectibus vniuocis: sicut homo hominẽ generat, ignis ignẽ. z cause z effectus in talibus cum sint eiusdẽ speciei. ideo effectus manifestat quidditatẽ. i. essentiã cause. z dicitur vniuoca q̃ duarũ aut plurium rerũ vnũ est nomẽ z diffinitio: vt hominis, z bouis, cõueniũt enim in hoc ꝙ est substantia animata sensibilis. equiuoca sunt quorũ diuersa est ratio seu diffinitio: vniuocũ tñ nomen: vt hominis veri z picti. Alius est effectus qui nõ adequat virtutẽ sue cause, sed deficit ab ea: sicut in olbus effectibus analogijs. i. similitudinarijs: vt sol generat ignẽ. nam ignis generatus non adequat totã solis virtutẽ q̃ se extẽdit ad plures alios effectus. nullus autem effectus creatus adequat virtutẽ dei primi agentis: cũ omnis dei effectus sit analogus. i. similitudinarius. quare impossibile est ꝙ homo in hac vita possit perfecte deũ cognoscere quo ad ipsius quidditatẽ z essentiã. sed licet nõ possumus in via cognoscere qd sit: cognoscimus tñ qz est: z sic nõ habem⁹ de ipso oĩmodã ignorantiã. magis tñ scimus qd nõ sit ꝙ qd sit. Pau. de hoc p beatũ Tho. parte. j. q. xij. arti. xj. vbi etiã dicit ꝙ hi qui legunt deũ vidisse, viderũt eũ per aliquas figuras sensibiles, vel imaginarias, vel aliquas similitudines deũ presentates. z sic illud de Jacob: Vidi deũ facie ad faciẽ. Beñ. xxxij. referendũ est nõ ad ipsam essentiã, sed ipsam figurã per quã representabat deus. vel hoc dixit Jacob ad designandã quandã eminentiã intelligibilis cõtẽplationis supra oẽm statũ. de Moyse autẽ qui ore ad os dicit deo locutus, Num. xij. dicit ꝙ illud fuit miraculose. põt eñ deus pter oẽm ordinẽ mẽtes aliquorũ in hac carne viuentiũ sed nõ sensibus carnis vtentiũ vsq; ad visionem sue essentie eleuare. qs etiã dixi. s. q. proxi. z de hoc. j. ver. seq. in gl.

1 ¶ Beatitudo humana cõsistit in visione dei z eius fruitione.
2 Beatificari, an quis possit sine gratia.

Ter. Quinto.

¶ Not. ꝙ hõ nõ põt beatificari sine gratia dei. ad ad Rom. vi.
1 Gratia dei vita eterna. z de hoc in gl. ¶ †Scdo no. ꝙ beatitudo humana cõsistit in visione dei z fruitione: qs probat litera q̃
2 ponit hec duo copulatiue, pro hoc qs dixi. s. v. pxi. q. j. ¶ †Op. ꝙ imo sine gratia possit qs beatificari: al's frustra videret esse liberũ arbitriũ si p ipm non possit homo gratiã mereri. xxiij. q. iij. nabuchodonosor. z. c. vasis. gl. pro solutione remittit ad not. de cõse. di. iij. c. vlti. vbi dicit gl. ꝙ lz liberũ arbitriũ non sufficiat ad cõsequendã gratiã: tñ ex eo se reddit homo habilẽ vt dñs ei gratiã infundat. Et sil'r dic ꝙ ex libero arbitrio[b] qs facit se indignũ
b gratia, ppter peccatũ de quo nõ penitet: vt in gtrarijs. ꝙ aũt sine dei gratia nõ possit homo eleuari ad beatitudinẽ, pbat gl. p id qs dixi in. j. notab. Itẽ per rationẽ z p alias authoritates: vt in ea. Ex quibus cõfundit error de quo hic. z dicit Pau. ꝙ hic error ortus est a Pelagio. de quo. xxiij. q. vlti. c. pe. ver. pelagium. dicebat enim ꝙ in via nõ indigemus gratia ad bene operandũ nec in patria lumine gratie ad deũ videndũ. ¶ Scdo op. ad hoc ꝙ imo bene moti sunt illud tenẽtes: qz natura intellectualis naturaliter appetit hũc finẽ. s. deũ videre. appetitus aũt naturalis non põt esse frustra: ergo per suã naturã sine aliquo lumine addito potest venire ad hũc finẽ. Sol. Pau. ꝙ quia visio z fruitio dei excedũt omnẽ creaturã: naturã nõ possunt ex puris naturalibus obtineri. z hoc etiã vult gl. nec per hoc fm Pau. est appetitus naturalis frustra: appetit enim naturaliter hũc finẽ in generali, non in speciali. vult dicere ꝙ vt possit appetere in speciali z cõsequi: requiritur gratia. Itẽ probat Pau. per descriptionẽ beatitudinis. Nam fm Boe. beatitudo est status omnium bonorum aggregatione perfectus. qs dic vt dixi. s. ver. proxi. q. j. z. ij. Itẽ Aug. lib. de moribus. Beata vita est cũ id qs est hominib⁹ optimũ habet z amatur. Et in Enchiridion dicit ꝙ ille est beatus qui omnia q̃ vult habet: nec aliquid vult qs nõ deceat. Cõstat aũt ꝙ quelibet natura intellectualis indiget multis: quia z habitibus z virtutibus. Nam vt dicit Phs: Anima sicut tabula rasa creatur. z talia prosequit vel per acquisitionẽ vel per infusionẽ. xxviij. q. j. §. ex his. de sum. tri. cle. j. in fi. Non ergo habet beatitudo ex puris naturalib⁹, sed est supernaturalis. Jo. xvij. Uita eterna est vt cognoscant te verũ deũ. vbi Augus. Infelix qui omnia nouit z te nescit. beatus aũt qui te nouit z illa nescit. Qui autem te z illa nõ propter illa beatus est: sed propter te solum. Item diabolus habet naturã intellectualem: z tñ non est beatus, sed in igne eterno cum suis angelis. de sum. tri. c. j. eo. ti. firmissime. z pro predictis in eo qs hic dicit de lumine, cõcordat de sen. excom. cle. j. ibi, hoc vnico lumine. sic alleg. Pau. ibi tñ loquit de alio lumine. Sed pro hoc Jo. vlti. vbi dicit ꝙ deus dedit nobis sensum vt cognoscamus eum. z Jo. ij. Nemo venit ad me nisi fuerit datũ a patre meo. Itẽ ad videndũ deũ requirit fides. est aũt fides de his q̃ sunt supra naturã. de sum. tri. in gl. super rubrica. ergo multo fortius ipsa dei visio: quia nõ est maior euidẽtia de cõclusione q̃ de principijs: sed ecõuerso. Principijs enim magis credimus. j. Posteriorũ. qz ergo principia cognoscẽdi deum que sunt articuli fidei non possunt esse euidentia naturaliter sed supernaturaliter, de cele. miss. cum marthe. vers. cedit. quippe natura miraculo: ergo nec ipse deus. hec procedũt dum sumus in vita presenti. sed quo ad aliã vitã, an requiratur lumẽ glorie vel sufficiat lumẽ fidei, sunt opiniones. quicquid tñ sit, totum est ex deo. j. q. ij. quam pio. nam spiritus viuificat: caro autem non potest quic q̃. de pe. dist. iij. si ex bono. Pau. dicit quo ad vltimũ quo ad beatitudinẽ non sufficit lumen fidei. quia cognitio dei est finis hominis inquantũ homo deo coniungitur. Per cognitionẽ autẽ fidei non fit res credita intellectu presens: quia fides est de absentibus, non presentibus. ij. ad Corinth. v. Quandiu per fidem ambulamus peregrinamur a dño. z sic per lumen fidei

lumẽ fidei nõ cõiũgimur Deo. Alias etiã rõnes ad hec inducit Tho. 2 gẽtiles. lib. iiij. c. xl. reqrit ergo lumẽ glozie, de quo Psal. xxxv. In lumine tuo videbim⁹ lumẽ. z p hoc lumẽ accrescit intellectu beatozũ virt⁹ intelligẽdi. z p hoc efficiunt Dei cõformes. i. Deo similes. j. Jo. iij. Cũ apparuerit similes ei erimus. nõ est autẽ hoc lumẽ necessariũ in hoc q ipsa Dei essentia p ipm fiat intelligibilis: qz ipsa de se est maxime intelligibilis: sed ad hoc vt intellectus sit potẽs ad intelligẽdũ: sicut etiã lumẽ corporale necessariũ est in visu exteriozi inquantũ facit mediũ transparẽs in actu vt possit moueri a colore. de hoc per Tho. parte. j. q. xij. arti. v.

1 ☞ Diuisio virtutũ quã facit glo. in hoc versiculo, an sit bona.

Ter. Sexto. ¶ Op. q nõ sit error dicere q non est pfecti hois, sed in actib⁹ virtutũ exercere. Nã virt⁹ est habit⁹ electiu⁹ immediate existẽs. Ethi. ij. z 8z esse immediate passionũ 2uozũ q̃ se hñt tãq̃ extrema: vt ibidẽ 8z. sic 8z fortitudo mediũ inter timozẽ z audaciã: vt hic, in gl. q ergo qs se exerceat in actib⁹ virtutũ, est dicere q nõ sit pfect⁹: cũ psupponit eũ nõ carere passionib⁹. Sol. vt in glo. q̃ primo distinguit virtutes. scdo ibi, hoc viso. adaptat ad ppositũ: z ibi colligit solutio pmissi 2ij. Et ex hoc etiã infert quare ex dicto istozũ inferat heresis. tertio ibi, de insania. ostẽdit insaniã huius erroris. z est gl. clara. z cũ ea idẽ Laud. z Pau. z dicit Lau. q si isti intelligũt q sit hois pfecti se exercere in actib⁹ virtutũ, vt sit imperfect⁹ quo ad hoc q sit partim in gra, partim in culpa: istꝰ est falsum: qz talis non põt exercere opa virtuosa. de bap. maiozes. circa mediũ. Si autẽ intelligũt q sit impfect⁹ quo ad gratiã: tũc verũ est q indiget virtutib⁹. ã. x. ij. qz in hac vita gra semp est imperfecta. vñ si volũt q possit esse pfecta: 2cludũt ex falsis. dic plenius z clari⁹ vt dicit gl. z Pau. q isti bestialr imaginant q virtutes acqrant z infundant homini: ppter difficultatẽ quã habẽt respectu alicui⁹ boni. Si igit ratio indiget virtute ppter difficultatẽ quã patit in bene operãdo: q̃ tomagis se exercet i actibus virtutũ, tãto vi maiozẽ difficultatẽ pati, z p 2ns videt magis reddi imperfect⁹. z sic pfecta alia dz a se licẽtiare virtutes. Sz vt dicit Pau. hoc repugnat rõni: qz licet virtutes q̃diu sunt in exercitio sint ppter tollẽdã actus difficultatẽ: tñ post q̃ sunt in sua pfectiõe videt esse ad facultatẽ. Jtẽ istud est 2 scripturã dicẽte: Jbũt de virtute in virtutẽ. de peni. di. ij. cũ sanctã. z Mau. ij. Robora virtutẽ. z Mat. vij. Dixerũt discipuli Christo: Jn nole tuo[a] virtutes multas fecimus. z de Christo 8z Mat. xi. nõ fecit virtutes multas ppter incredulitatẽ eozũ. z sic aliquas fecit ipse q erat pfectissim⁹. Jtẽ ad p̃cepta legis tenemur. i eis aũt p̃cipit obseruatio iustitie. cetera prosequit Pau. vt in gl. z in ea ibi, supsedeo de somnio. qd velit dicere gl. nõ bene apparet. id aũt qs allegat est in Macro. lib. vj. z ibi alr distinguit q̃ dicat gl. qs dico in seq. q. ¶ †Quero an diuisio virtutũ quã facit gl. sit bona. dic q sic quo ad ppositũ. tñ Macro. vbi. s. pleni⁹ diuidit virtutes, dicẽs q quatuoz sunt gña virtutũ. prime politice vocãtur. scde purgatozie. tertie animi purgati. quarte exẽplares. politicas dicit quib⁹ boni viri reipub. cõsulũt, z vbes tuent, parẽtes venerant, liberos amãt, proximos diligũt, z similia. de purgatozijs z his q̃ sunt purgati animi dicit Macro. vt gl. exẽplares dicit esse in mẽte diuina. q̃ declarat Tho. pte. j. q. lxj. arti. v. Alij alr diuidũt q virtutũ alie intellectuales, alie morales, alie medie. Jnter has intellectuales sunt q̃ sunt in intellectu speculatiuo: vt sciẽtie speculatiue, naturalis philosophia, geometria, z silꝭ. Macrales sunt q̃ in appetitu siue appetit⁹ ille sit sensitiu⁹ siue intellectiuus: vt iustitia, fortitudo, tẽperãtia, mãsuetudo 2c. Medie inter intellectuales z morales sunt virtutes existẽtes in intellectu practico: vt prudẽtia, z virtutes sibi annexe. De hoc p Egidiũ de regimi. princip. lib. j. parte. ij. c. ij. qs psequit vt ibi, z in pluribus capitulis ibi sequẽtibus. Et preter prudentiã z iustitiã sunt decem virtutes morales. s. fortitudo, temperantia, liberalitas, honoris amatiua, magnanimitas, magnificẽtia, mãsuetudo, veritas, affabilitas, z eutrapelia. z de his. ij. Ethi. ad fi. cõuenit aũt honoris amatiua cũ magnanimitate: qz vtraq; est circa bonũ honestũ. sz differũt: qz circa mediocrẽ honozẽ est honozis amatiua. circa magnũ vo magnanimitas. mansuetudo vo est virtus p quã medio mõ nõ habemus circa vindictã. veritas aũt affabilitas z eutrapelia 2ueniũt in hoc qs sunt circa cõicationẽ quã habem⁹ cũ alijs. sit aũt hec cõicatio vel sermonib⁹: z sic habet veritas q̃ est vt in verbis hõ sit apertus z verax z non iactator: sed factis ostẽdat se talẽ qualis est. fit etiã cõicatio circa cõuersationẽ vite in qua q bene se hz vt nõ sit discolus nec adulter vel adulator, 8z affabilis vel curialis: z sic habet affabilitas. fit z tertio cõicatio in ludis in quib⁹ bene se hz, vt nec hystrio q de oib⁹ velit ludere nec agrestis: is 8z habere eutrapeliã. i. vertibilitatẽ. reliquie aũt prenotate virtutes qd sint ptz ex ipsis vocabulis. vltra has virtutes sunt tres virtutes theologice: fides, spes, z charitas, z sufficiẽtia dictarũ virtutũ moralium: quare nec plures nec pauciores ponit Egidius de regimi. princi. lib. j. parte. ij. z. iij.

1 ☞ Actus exterior, an addat aliquid ad actum interiorẽ quo ad peccatum.

2 Fornicatio, an sit maius peccatum q̃ mendaciũ, vel econtra.

3 Sacerdos cognoscens solutam, an committat adulterium vel simplicẽ fornicationem.

Ter. Septimo. ¶ Op. q nõ sit error in hoc q dicũt osculũ esse mortale. nã solus aspectus libidinosus est mortale. xxxij. q. v. nec solo. z. c. seq. gl. j. sol. distinguẽs z de mortali. Jtẽ de osculo ex qua cã fiat z clara est. z vult gl. q̃ nñ osculũ fit ad libidinẽ, sit mortale: z sic quo ad hoc isti nõ errãt: qz etiã ipsi vident intellexisse de osculo libidinoso: ppter rõnẽ q̃ subijcit: qz ad hoc nõ inclinat natura. Hec tñ rõ falsa est eo qz vt dicit gl. natura inclinat ad osculũ sicut ad libidinẽ ad quã ordinat osculũ. Jtẽ nõ oẽ ad qs natura nõ inclinat est pctm̃. qs dic vt in gl. in fi. z dãnat hic error, precipue qz volebãt q osculũ esset pctm̃ z nõ copula: cũ tñ copula sit maiꝰ pctm̃, vt dico in seq. 2io. cetera dic vt i gl. z cũ ea idẽ Pau. z in ea ibi, piurijs. z oĩa alia p̃cepta q̃ habent Exo. xx. ibi, rõnabilẽ cãm. ppter fidelitatẽ recipiẽdã vel pstãdã. ¶ Scdo op. q etiã nõ sit error in eo q dicũt copulã non esse pctm̃ qz natura creata est a Deo: nõ põt ergo nisi ad bonũ inclinari. Actus aũt carnalis puenit ex inclinatione nature: vt ptz in brutis. So. q copula sit pctm̃, pbat ex rõnib⁹ de quib⁹ in gl. hoc reprobat, nec pcedit rõ pmissa fm Pau. qz vbi est maioꝛ inordinatio rõni repugnãs, tãto maioꝛ est excessus. xxxij. q. vij. adulterij. sed maioꝛ est inordinatio in copula q̃ in osculo, qs fatent esse pctm̃, ergo in copula maius pctm̃. Ad 2mũ dic q lz natura inclinet ad copulã: tñ quo ad holes hoc dz intelligi cũ legitima cõiuge. restringit eñ copulam in hole ppter p̃ceptũ decalogi, non mechaberis. de quo in gl. hoc reprobat. z alijs rõnib⁹ de qb⁹ in ea. gl. z in ea in fi. p hoc q no. in reg. sine culpa. li. vj. in. q. acoliti q 2xit cũ cõcubina. in solu. iij. artic. j. q. ¶ †Quero an actus exterior aliqd addat ad interiorẽ. i. ad pctm̃ operis addat sup pctm̃ volũtatis. videt q sic: qz vt dicit Aug. vnusqsq; miser efficit mala volũtate, sed miserior postmodũ cũ desyderijs male volũtatis implet. Jtẽ grauiꝰ peccat q peccat in Deũ z primũ q̃ ille q in Deũ tm̃. p volũtatẽ aũt peccat tm̃ in Deũ: p actũ vero exteriorẽ in Deũ z in primũ: ptz in adulterio, homicidio, z silꝭ. Jn 2mũ: qz opus exteri⁹ nõ est culpa nisi ppter volũtatẽ interiorẽ: z sic sola volũtas est culpabilis. vñ in Psal. Jn corde iniqtates operamini. Gl. si vis z nõ potes, factũ reputat Deus. factũ ergo nihil addit. Sol. Mat. referẽs q no. Aug. xxxij. q. v. q viderit. vbi dicit q grauiꝰ peccat q p rũpit in opus q̃ q hz solã volũtatẽ: qz volũtas crescit in opere: z maioꝛ est ibi volũtas q̃ ante. z hoc in malo ope. Jn bono aũt dicit q tñ merek qs ex bona volũtate quãtũ ex volũtate z opere: qz pronioꝛ est Deus ad remunerãdũ q̃ ad cõdẽnãdũ. de pe. dis. j. quia diuinitatis. dic qñ volũtas habet pro facto, vt dixi de eo q mit. in pos. c. j. ¶ †Scdo q̃ro qs est maius pctm̃, an fornicatio, an mẽdaciũ. videt q fornicatio, cũ inter cetera septẽ peccata sit grauissimũ. xxij. q. iij. in eo. z. q. vij. nõ solũ. Jn 2mũ: qz quãto qs magis facit cõtra naturã tanto magis peccat. xxxij. q. vij. adulterij. z. c. flagitia. z. c. vsus. mẽtiri aũt est cõtra naturã[b]: qz verba sunt instituta vt qs cogitationes suas pferat: z sic mẽtiẽdo nõ vtit verbis ad id ad qs sunt instituta. fornicari aũt nõ est cõtra naturã. qs dixi. s. eo. vsi. in. ij. 2io. So. Mat. stãdo vltimo q mẽdaciũ sit maius pro hoc qs habeat. l. di. qz tua. qz pauci reperiuntur sine vitio carnis. Ad 2mũ rñdet ad. c. nõ solũ. q ibi fornicatio ponit pro incestu vel pro genere qs hz sub se adulteriũ, incestũ, z stuprũ: vt ibi no. Refert tñ Mat. fratrẽ Aluarũ tenuisse q fornicatio sit maius: qz maioꝛ imponit penitẽtia pro fornicatione q̃ pro mẽdacio. xxij. q. j. nõ afferamus. lj. dis. c. j. z. ij. Jtem qz in veteri testamẽto inueniunt mẽdacia, excusat. xxij. q. ij. querit. fornicatio nunq̃. de diuoꝛ. gaudemus. tertio qz fornicatio est de principaliter pohibitis in decalogo: mẽdaciũ nõ. Jtẽ qz dicit canon q fornicatio maioris est criminis: qz tollit mẽbra Christi z facit ea meretricis. xxxvij. q. iij. in eo. qnto qz fornicatoꝛ peccat in corpus z animã. Ad hec rñdet Mat. tenẽdo primũ ad id qs dicit q p fornicatione imponit maioꝛ penitẽtia. dicit q hec argumẽtatio non semp est vera, cũ sit maius pctm̃ occidere matrẽ q̃ vxorẽ: z tñ maioꝛ imponit penitẽtia occidẽdi vxorẽ. xxxij. q. ij. admonere. Hugo tñ ibi dicit q maius pctm̃ est occidere vxorẽ: qs nõ plz Mat. posset tñ pbabiliter defendi. Jnducit ẽt Mat. 2 argumẽtationem illã: qz equalis penitẽtia imponit adultero, homicide, periuro, z fornicatoꝛi. xxij. q. j. c. fi. z tñ vnũ est maius altero. Ad id qs dicit q in veteri testamẽto excusat aliqñ mẽdaciũ nõ fornicatio: respõdet etiã q fornicatio aliqñ ibi excusatur. xxxij. q. iij. recurrat. vsq; ad. §. ecce. mendaciũ aũt nõ põt excusari. xxx. q. ij. per totũ. nec in. c. querit. fuit tacere veritatẽ: qs aliqñ licet ea. q. ne quis. Ad tertiũ q fornicatio est de principaliter prohibitis in decalogo, z non mendaciũ: dicit q etiã mendaciũ est ibi prohibitũ, cũ dicit: Non loquaris aduersus proximũ falꝭ

[a] ¶ Jn nole tuo. Adde. c. prophetauit. q. j.

[b] ¶ Contra naturam. Adde gl. j. in. c. sed z continuo. de pe. dist. j. gl. inver. qnqz. in c. clerici. de excess. pla. Archie. florẽtinus. in. ij. parte sue summe. tit. v. c. iij. in. §. iij. incip. quantum ad tertium. Augu. de ciuitate dei. c. v. lib. xij.

sum testimoniũ. de hoc. xxxij. q. vij. quid in omnibus. in gl. j. Ad aliud de. c. in eo. respõde per id qđ no. ea causa. q. vij. non solũ. in glo. incestuosa. Ad vltimũ q fornicatio peccat in corpus z aiam, dicit idẽ in mẽdacio. dic q hec questio z similes nõ possunt bene determinari: qz crimina variant ex circũstãtijs. de simo. z si q̃stiones. de iureur. cũ quidã. vbi de hoc. z quo ad premissam q̃stionẽ cõsyderandũ esset quale preiudiciũ surgat ex mẽdacio: nã si ex quadã leuitate fiat, videt fornicatio grauius crimẽ: al's

3 secus. ¶ †Tertio quero circa id qđ in proxima q̃stione dictũ est de fornicatione, an sacerdos cognoscẽdo solutã cõmittat fornicationẽ vel adulteriũ. videt q adulteriũ, incestũ, z sacrilegiũ: sicut cõmittit monachus. xxvij. q. j. virginib⁹. nã sicut monachus vouet castitatẽ, ita z sacerdos. xxxj. di. nicena. z. c. qm̃. z. c. aliter. de cle. coniu. cũ olim. Sol. ¶Dat. q cõmittit fornicationẽ z puniri dz pro simplici fornicatione. lxxxj. di. maximianus. in gl. ergo. lxxxij. di. presbyter. ij. q. vij. paulus. ad illud de monacho dicit q ipse profiteꝫ expresse castitatẽ. de sta. mo. cum ad monasteriũ. secus in clerico in sacris. Dicit tñ fm cõmunem opi. q clericus in sacris tenetur cõtinere: vt not. in. c. cum olim. z fornicando facit cõtra constitutionẽ ecclesie. Ex hoc infert q non tñ peccat quis veniẽdo cõtra cõstitutionẽ ecclesie sicut cõtra votũ. Deinde refert in additione aliquos tenere cõtra, q imo sit adulterium ex quo clericus est in sacris. vij. q. j. sicut alterius. qđ tamẽ nõ pbat hoc. sed hoc tenẽdo infert ¶Dat. ad id qđ no. in regu. sine culpa. lib. vj. de clerico cõcubinario qui cõtraxit cum cõcubina: dicẽs q si illa sciuit eum esse clericũ non inducit legitimatio. contrariũ est verius, vt not. in ead. regula, z dixi qui filij sint legi. tanta.

a ¶ Nz si necessitas. Adde Feli. idem tenẽtem. in ca. irrefragabili. in. §. ceterum. de offi. ord. in. ij. col. ver. limita dupliciter hanc cõclusionẽ. in fi. d. vsi.

Ver. Octauo. ¶ Op. q nõ sit error in eo q dicit q nõ dz omittere contẽplationẽ ppter exhibere reuerẽtiã eucharistie. nã nõ dz quis cessare a maiori bono vt vacet minori: sed maius bonũ est cõtẽplari diuinitatẽ Christi q̃ humanitatẽ eius: z sic nõ dz omitti cõtẽplatio diuinitatis vt exhibeat reuerẽtia humanitati ei⁹. So. Bau. q isti ex fatuitate credebãt se equales vel maiores Christo, nedũ pape vel alijs prelatis: vt. §. in tertio errore. vel saltẽ vt dicũt Laud. z Ben. reputãt se pares ¶Doysi qui facie ad faciẽ Deo loquebat. xxxvj. di. si quis vult. de renũ. versi. pe. z fm Bau. presupponũt falsum: qz hũanitas Christi est vnita deitati. de sum. tri. c. j. versi. hec sancta. Itẽ hic error est rõni naturali cõtrarius fm quã reueremur superiorib⁹ a quib⁹ deprimi z subleuari possumus. xvj. q. ij. visis. z a quib⁹ grata seruitia recipimus. Cũ igit Christus in sacramẽto sit supra hominẽ, z homini parauerit salutẽ: maxima reuerentia est ei exhibenda. z prosequit Bau. red dẽdo al's rõnes, de qbus in gl. cũ tamẽ. z in ea ibi, latrie. hoc exponit de cõse. di. ij. venerabiles. §. de reli. cle. vnica. vsi. o singularis. in gl. no. pro forma. z dixi de sum. tri. cle. vnica. in pn. q. xij.

Ver. Nõnulla. ¶ Not. cõtra simulatores. de hoc in gl. z isti sub agni specie gerunt lupum. eo. tit. vt officiũ. §. prouisio. lib. vj. z hanc simulationem spiritus discipline effugiet. j. q. j. per Ysaiã. z. q. ij. saluator. de pe. di. ij. inter hec. de ẽse. di. iij. ostẽdit. z de multiplici simulatione ostẽdit. xxiij. q. j. officij. qđ met. cau. c. j. z de reg. c. ij. z facit. lxxxvj. dis. c. j. z dictũ. c. vt officiũ. Añ dicit canon q q nõ seruat sanctitatẽ, dimidi⁹ cecidit. sed si intus hz simulationẽ, totus cecidit. xij. q. j. certe. z alibi dicit q simulata equitas duplex est iniquitas. de reli. do. cle. j. vbi in gl. ¶ Scdo no. q ad ecclesiã spectat corrigere ea q̃ sunt in periculum animarũ. de iud. nouit.

Ver. Cum autẽ. ¶ Hic secũda princip⁹ alis extirpare. de puni. cũ z plãtare. corrũpantur. simile. ij. q. j. presbyter. de adul. significasti. egerint. tenendo, approbãdo, vel defendẽdo predictos animaduersione canonica q̃ cõsistit circa degradationẽ z traditionẽ curie secularis. e. tit. ad abolendã. z de ver. sig. nouimus. de excep. c. fi. lib. vj. vbi p. Arch. de homi. pro humani. Bau. z de hoc in seq. q. ¶ Quero in eo q dicit eos qui tenuerint vel defenderint istos puniendos animaduersione canonica, qualis erit hec animaduersio. Sol. vt prime dixi fm Bau. z idẽ Laud. dicẽs q puniẽtur tanq̃ heretici ex quo isti articuli sunt per ecclesiã dãnati. de sum. tri. cle. j. §. pe. pro hoc. j. versi. seq. vbi hoc crimen committit inquisitoribus: qđ nõ fieret nisi saperet heresim. e. tit. accusatus. §. sane. lib. vj. Dicit Benz. hoc procedere nisi parati sint corrigi veritate patefacta: tũc enim nõ sunt puniẽdi vt heretici. xvij. di. nec licuit. xxj. dist. nunc autẽ. xxiij. q. j. hec est. z. q. vlti. dixit. vbi hoc est expressum. sed penitẽtie possunt subũci. eo. tit. accusatus. §. si vero. z §. porro. lib. vj. ¶ Scdo quero in eo qđ dixi in xxj. q. teq̃ sint cora inquisitore. Itẽ q postea si sponte volunt corrigi: secus si negẽt z se conuinci patiant: quia tũc pertinaces censentur dictis iuribus. licet autẽ tales habeantur pro hereticis: non tamen pro relapsis. eo. tit. super eo. z. c. accusatus. lib. vj.

¶ Forum quis sortitur ratione more seu habitationis.

2 Cõfessor, an possit cõfitẽti imponere penã pecuniariã pro pna.

1 **§. Porro.** ¶ Exerceãt seruata forma. cle. j. z. ij. §. eo. Bau. ¶ †No. ibi, cõmoriant. q quis sortit forũ rõne more cõtracte in loco: qđ tñ nõ est verũ rõne solius more, sed rõne delicti: vt hic, z de fo. cõpe. c. fi. z hoc casu põt super hereſi ꝓcedi etiã si se absentauerũt. e. tit. cõmissi. ver. cõtra illos. lib. vj. z hoc vult hic gl. vide. ¶ Scdo no. q in delictis fit remissio. Ben. sed nõ colligit hic nisi additis his de quibus in proxi. not. z qñ sit locus remissioni, dixi in. d. c. fi. de fo. cõpe. ¶ Tertio no. q non tantũ ad diocesanos, sed etiã ad inquisitores spectat inquirere cõtra tales. z dicit Lau. q inquirẽt de articulis fidei, z de sacramẽtis. z q hoc facere possunt ẽ oẽs de loco quos propter aliquã vitã finistrã quã faciũt, vel ppter excõicationẽ q̃ diu sustinuerũt de fide suspectos habẽt. z si cõtumaces fuerint: ꝓcedẽt iuxta. c. cõtumacia. li. vj. Si añt cõparuerint z culpabiles reperti fuerint: ꝓcedet vt sequit. z in eo qđ dicit de sacris, pro hoc

2 e. ti. accusatus. li. vj. ¶ †Quero an possit pro pna pena imponi pecuniaria. Sol. ¶Dat. q sic, dũmõ distribuat in pios vsus. sibi

a añt nõ est honestũvt inqsitores applicẽt. dicit tñ q si necessitas[a] vel magna vtilitas subest, possunt etiã in vtilitatẽ z necessitatẽ officij cõuertere, cũ hoc officiũ sit inuentũ in augmẽtũ fidei: z sic conuertit in vtilitatẽ publicã q̃ dz preferri priuate. de postu. bone. j. vij. q. j. scias. dic vt dixi. §. cle. ꝓxi. versi. inquisitonbus. q. ij.

¶ De homicidio voluntario vel casuali. Rubrica.

1 ¶ Furiosus si committat aliquod delictum non est sibi imputandum sicut homini sane mentis.
2 Infans nulla obligatione ligatur quo ad culpam.
3 Irregularitas est multiplex: de qua vide.
4 Furor per quem probari debet.
5 Furor autem qualiter probari probari potest.
6 Infans quis dicatur.
7 Minor quando dicatur doli capax.
8 Dormiens quare non tenetur de homicidio.
9 Ebrius si committat delictum, an excusetur.
10 Interficiens vel mutilans hominem qualemcunq; etiam infidelem, an sit irregularis, vide.
11 Irregularitas, an contrahatur ex qualibet mutilatione.
12 Quid de illo qui dat auxilium, non tamen mutilat vel occidit.
13 Occidens vel mutilans, an sit irregularis indistincte non attẽto que fecerit animo.
14 Vulneratus quidam obijt febre: percutiens accusatur de morte: defenditur q non ex vulnere decessit, sed febre: an in hoc standum sit iudicio medicorum.
15 Plures habitant in vna domo: vnus lapidem proiiciens occidit transeuntem, nec constat quis lapidẽ proiecerit. quid iuris.
16 Irregularitas quid est. Adde ibidem. nu. 17.
18 Irregularitas, an sit de iure diuino, an vero de iure positiuo.
19 Irregularitatis species quot sunt.
20 Irregularitas quare fuit instituta.
21 Epm deformãs in suo corpe acrius punit q̃ si aliũ deformasset.
22 Mortẽ euitare nõ valẽs si aliũ occidit nõ est irregularis, an hoc locũ habeat in quolibet hoste, z an etiã in fratribus minoribus.
23 Quid si inuasus potuit euitare mortem, sed non membri mutilationem: an occidendo inuasorem efficiatur irregularis.
24 Quid si eminet periculum rerum, an occidens pro conseruatione rerum incurrat irregularitatem.
25 Prelatus, an debeat mortẽ subire p cõseruatione rerũ ecclesie.
26 Mortem quis non posse vitare quando quis dicatur, vide.
27 Fugere an quis potuerit vel non vt dicatur mortẽ potuisse euitare, qualiter constabit.
28 Occidens volẽtem occidere patrem suũ vel coniugem vel personam quam non potest aliter iuuare: an sit irregularis.
29 Offensus seu inuasus si vibrauit ensem cõtra inuadentem z nõ tantum apposuit: an occidẽdo inuasorẽ efficiatur irregularis. Adde ad idem nume. 30.
31 Quid si non occidit vel mutilat, sed peruenit percutiẽdo ad sanguinis effusionem non se defendendo: an sit irregularis.
32 Bãnit⁹ si pcussit ad aliquã ad suã defẽsionẽ, an debeat audiri.
33 Mutilati duo si inueniuntur nec apparet quis ob tutelam fecerit. quid iuris.
34 Judex si nõ liberat hominem a morte cum potest, vel priuatus non pascit fame morientem, an sint irregulares.

§ furiosus. ¶ Se summat vt dicit glos. j. z licet aliqui summent, non potest tamen complete breuius summari. z in hac gl. ibi tria dicta. sic communiter habetur: sed debet dicere duo. ¶ †Nota

1 q furioso non imputatur ad culpam id quod in alio est delictum. debent autem venientes ab intestato custodire furiosos.

dire furiosus.ff.de offi.presi.diuus. als non succederent in auc.
2 vt cum de app.cog.§.si quis de predictis.colla.vij. ¶ †Secũdo not.ꝙ infans nõ obligatur ad culpã: ꝛ sic equiparatur ignoranti qui non obligatur ad culpã.xv.q.j.inebriauerunt.vbi dicit glos. ꝙ natura non patitur ꝙ aliquis nesciens mulierem cognoscat. Sed contrariũ videtur velle illa litera. ꝛ pro hoc qđ not.vj.dist. in sum.dic ꝙ imo illud.c.recte intellectũ facit pro gl.illa: nam ibi solũ dicitur ꝙ Loth non imputatur incestus ex eo ꝙ cognouit filias: non tamen infertur ꝙ ignorans se cõmiscuerit, sed solum ꝙ ignorauit esse filias: vt dicit ibi gl. ¶ Tertio no.ꝙ mutilare ꝛ occidere equiparanť quo ad cõtrahendã irregularitatẽ.de hoc
3 in gl.quo ad irregularitatem. ¶ †Quarto not.ꝙ multiplex est irregularitas: qđ videť velle litera ibi, nullam irregularitatẽ.est enim quedã q̃ tantũ impedit promouendũ: quedã deiicit etiam iam promotũ: vt not.l.di.de his.de homi.sicut. qđ dico.j.q.xvij. ¶ Op.in eo ꝙ infans mutilando vel occidẽdo incurrit irregularitatẽ per ea que not.Host.de deli.pue.c.j.Sol.dictum Hosti. hic corrigitur: qđ dic vt in gl.iũ. ¶ Secũdo opp.in eo ꝙ dicit de dormiẽte: nam nõ videť aliũ posse occidere vel mutilare cum in somno sint ligati sensus. Sol.vt in gl.de ista qui dicit ꝙ aliquãdo dormiẽtes loquuntur vel aliquid agunt. ꝛ dicit Pau.ꝙ etiã aliqui se amant ꝛ vadunt ꝛ clamant. ¶ Tertio opp.ad hoc qꝛ debet dormiẽs teneri de casu: de homi.presbyterũ.ꝛ.c.seq.vj.di. testamentũ.ꝛ ea.dist.in sum.xv.q.j.inebriauerunt.de testi.sicut. Sol.Pau. ꝙ aliud est quando ex facto volũtario casualiter sequitur homicidiũ: qꝛ tunc hꝫ locũ distinctio.de qua eo.titu.sicut dignũ. Aliud qñ ex facto omnino casuali nullo modo scito vel cognito: qꝛ tũc perinde est ac si tignũ vel tegula feciſſet.ff.ad le. aquil.sed ꝛ li.§.igitur. pro hoc qđ dico.j.q.vj.in fin. ¶ Quarto oppo.ꝙ isti de quibus hic saltẽ incurrũt irregularitatẽ per quã impediunť ad suscipiendos ordines licet non deiiciantur a iam susceptis.xv.q.j.in fi.Sol.vt in gl.hoc tollit que dicit ꝙ verbum nullã tollit distinctionẽ de qua ibi. Item et aliã distinctionẽ de qua.§.ea.cle.in glo.minor. ꝛ hoc quo ad casum de quo hic.quo ad alia vero possunt procedere distinctiones premisse: ꝛ per hoc etiã expediť glos.seq.ꝛ in ea ibi, sicut dignũ.in fi.vbi de hoc per Inn.ꝛ de temp.ordi.dilectus. ¶ Quinto opp.in eo quod dicit de illo qui mortem vitare non valens ꝛc.necessitas eim nõ excusat in delictis: vnde mulier a fornicatione nõ excusatur propter necessitatem famis.ff.de ritu nuptia.palam.§.nõ est. So.Pau. remittẽdo ad no.de fur.c.iij.vbi glo.reddit rationẽ quare necessitas excusat a furto ꝛ nõ a fornicatione.ꝛ dicit Pau.ꝙ necessitas excusat a furto: qꝛ per furtũ succurrit necessitati famis.xij. q.ij.fraternitas.vbi de hoc.de cõse.dist.v.discipulos.fornicatio autẽ nõ extinguit ꝑ se famẽ. Itẽ mulier nõ est in fructu.insti. de rerũ diuiſi.§.in pecudũ.non põt ergo venire in cõmunionẽ carnis.xij.q.j.c.ij.licet quo ad alia seruitia: sicut ibi. Item fornicatio fit a volente. als nõ imputareť. dꝫ autẽ potius ola mala pati ꝛc.xxxij.q.v.§.j.ꝛ.c.ita ne.ꝛ.c.seq. Homicidiũ vero necessariũ de quo hic fit ab initio respectu agentis: sed respectu occisi videtur fieri ab eo voluntario. ¶ Sexto opp.ꝙ nõ debeat excusari mutilans vel occidẽs inuasorẽ: potest enim occidere ꝙ iuste inuasit: vt qꝛ de mandato iudicis volebat reum interficere: ꝛ sic is qui se tuetur est in culpa; dꝫ ergo fieri irregularis. argu.de eta.ꝛ quali.c.j.Sol.Laud.ꝙ hoc dꝫ intelligi de inuasore iniusto: pro hoc qđ no.Host.in sum.e.ti.§.que pena.ver.si aũt.ꝛ Arch.xxiij. q.v.cum homo. ¶ Quero de quo furioso hic loquiť. Hos.ista soluit ꝙ siue laboret cõtinuo furore siue per interualla quandiu furit põt pati, sed nõ facere iniuriã: ꝛ qđ per eũ fit habetur ac si casu factũ esſet. qđ sequere vt in glo. ꝛ in ea ibi, ac si quadrupes. hoc nõ est omnino simile: qꝛ in quadrupede locũ habet actio de pauperie.ff.si quadru.paupe.l.j.in prin.de hoc de iniur.c.vlti.in
4 furioso aũt nulla actio locũ hꝫ. ¶ †Secũdo quero quis probare dꝫ furorẽ. gl.ea.soluit remittẽdo ad not.de succeſ.ab inteſt.cũ dilectus. Pau.ꝛ Steph.dicũt ꝙ is qui allegat furorẽ: quia presumitur sane mentis. tñ si doceť ꝙ aliqñ fuit furiosus: ei qui dicit nũc non furiosum incũbit pbatio.iij.q.ix.indicas. vbi de hoc. pro hoc regu.semel. lib.vj.qꝛ vt ibi dicit Dy.accidẽs nature cõtrariũ fm naturã ꝛ preter naturam tollit effectũ presumptionis ipsius nature qđ procedit in accidẽti durabili saltẽ aptitudine: als cõtra naturã ipsius accidẽtis nõ presumitur perseueratio. facit qđ not. Inno. Cõpo.ꝛ Abb.de elec.cum inter canonicos. Pro hoc qđ dixi de furore ꝙ si semel probať furiosus sic etiã hodie presumitur est glo.in.d.c.fi.de succeſ.ab inteſta.in ver. cõpotem. q̃ est singularis. ꝛ ibi de hoc dixi in.x.cõtrario. ex hoc sequitur questio facti. agebať ex cõtractu mutui: fuit exceptũ ꝙ debitor tpe cõtractus erat furiosus: replicabať ꝙ habebat dilucida interualla. consului ꝙ pbato furore refringebať cõtractus: dũmodo pbeť de furore ante cõtractũ. nec sufficit ꝙ pbeť de dilucidis interuallis nisi specialiter probeť ꝙ tpe cõtractus erat nõ furiosus: qđ bene pbať ex prealle.gl. ꝛ idẽ scribit Bet.de anch.
5 se consuluisse. ¶ †Tertio quero qũo probať quis furiosus. So. Pau.remittẽdo ad not.xvij.q.j.gonsaldus. xlvj.dist.c.j.de suc. ab inteſta.c.fi.per Hosti.dicit Stepha.ꝙ probať ex dictis ꝛ factis.ff.de condi.indeb.quidam in suo.de tuto.ꝛ cura.is qui.§.fi.
6 d.j.xlv.dist. ¶ †Quarto quero quis dicať infans[a]. Gl. minor. dicit ꝙ minor septẽnio: quia etas illa ignorat quid videat. quod dic vt in gl.secus ergo de maiori septennio: de quo dicit Ben.ꝙ si est doli capax, teneť de omni delicto preterq̃ de lapsu carnis licet fauore etatis mitius cum eo agať.ff.de minor.auxiliũ.§.in b delictis.de deli.pue.c.j.ꝛ qđ dicit de lapsu carnis, dic ideo: quia talis etas non videtur ad hoc idonea. d.c.j.vnde nec minor acu
7 saťur.l.iulia de adulte.ff.de adul.si minor. ¶ †Quinto quero in b eo qđ dixi in ꝓxi.q.de minori doli capace qñ dicať doli capax[a]. dicit Benz.ꝙ cũ proximus est pubertati.ff.de doli excep.apud. §.que in tutore. proximus autẽ dicit cum magis appropinquat etati puberi q̃ infantie: ꝛ hoc in masculo est in.x.anno cum dimidio ꝛ aliquantulũ vltra. in femina in anno.ix.ꝛ dimidio ꝛ aliquantulũ vltra. sic not.insti.de inuti.stipu.§.pupillus.ꝛ facit de despon.impub. continebatur.ꝛ.c.attestationes. ꝛ vtrobiq; glo. ¶ Opp.ad hoc qđ dixi in hac.q.ꝛ preced.ꝙ imo minor etiã doli capax non obligať. nam si ingrediť religionẽ, põt egredi ante pubertatẽ.de reg.c.j.lib.vj. Sol.Benz.ꝙ speciale est in religione. contrariũ sentit gl. de reg.cũ virũ. in ver. recipiũt. Primũ verius: quia non obligať ante pubertatẽ: qđ dixi in.e.c.cum virũ. ¶ Opp.ad idem in eo qđ dixi ꝙ minor non obligať nisi sit doli capax. nam si recipit baptismũ etiã infans factus maior cõpeliť fidẽ obseruare.de here.cõtra Christianos.lib.vj.Sol.Laud. ꝙ illud speciale fauore fidei ꝛ propter naturã sacramẽti baptismi in quo quis per aliũ obligať: vt not.de cõse.dist.iij.nihil.ꝛ.c.
8 cũ ꝓparuulis. xlv.di.de iude. ¶ †Sexto quero in eo qđ dixi de dormiẽte, quare dormiẽs non teneť de homicidio. Laud.sol.ꝙ ideo: qꝛ cõparať furioso.de bap.maiores.in fi.ꝛ hoc etiã vult gl. de isto in eo ꝙ allegat dictũ.c.ꝛ dicit Laud.ꝙ hoc: quia dormitio reddit hominẽ totaliter extra mẽtẽ quasi esſet in extasi.ꝛ refert de socio suo Anglico qui dormiẽs Parisius iuit de ecclesia beati Benedicti vsq; ad flumẽ Secane de nocte ꝛ ibi puerũ interfecit: ꝛ reuersus dormiẽs posuit se in lecto. ꝛ de hoc ꝙ non sit irregularis videť per id qđ dicit de Loth.xv.q.j.inebriauerũt. vbi cõmistio cum filiabus nõ imputať incestui, sed ebrietati: qđ ꝓcedit qñ non põt dormiẽti culpa imputari: vt qꝛ nesciebat hoc sibi euenire. secus si sciebat: qꝛ tũc debuit ꝓuidere vt iaceret solus ꝛ ꝙ nemo sit in camera sicut imputať putanti arborẽ q non admonuit transeũtes.ff.ad.l.aquil.si putator. qđ no.Bar.ff.ad le.põpe.ꝛ parri.pena.ꝛ ex hoc videť idẽ dicendũ de furioso ꝙ si culpa sua deuenit in furorẽ ꝛ furore pendẽte mutilat vel occidit hominẽ: erit irregularis, licet cõtra faciat hec litera que indistincte dicit tales non effici irregulares: qđ prosequitur Lap.in additione. Pro primo ꝙ sit irregularis inducit qđ no.de conse.dist. iij.quãdo quis.in gl.j.ꝛ.lv.dist.si euangelica.lxxxvj.dist.non satis.de ele.cũ in veteri.in fi.de homi.is qui.lib.vj.regula, damnũ. eo.lib.nã dedisse videť causam homicidio.arg.eo.tit.cõtinebať. susceptimus. Bet.in ꝓiũ: qꝛ lra hic nõ distinguit pro hoc.xv.q.j. illud.ꝛ.c.aliquos.ꝛ.c.seq.ꝛ.§.cũ itaq;.ꝛ qđ not.ea.q.in sum.ꝛ in d.c.aliquos.ꝛ in.§.sed hoc.ꝛ qđ not. Arch.de rescrip.statutũ.§. cum vero.in gl.quia forte.lib.vj.primũ tenet Lap.dicens ꝙ pro ꝛ contra est: qđ not.xxxij.q.v.de pudicitia. sed ꝙ nõ sit irregularis facit qđ not. Archid.ibi.ꝙ autẽ sit irregularis, facit regula, imputari.lib.vj.ꝛ qđ ibi not.dic de dormiẽte vt predixi.de furioso autẽ videtur male posse exẽplificari ꝙ fuerit in culpa: ꝛ raro aut nunq̃ accidit: ꝛ sic de hoc indistincte dicendũ ꝙ nõ sit irregularis, pro hoc qđ dixi.§.in.iij.cõtrario: qꝛ in furioso surgit delictũ ex facto omnino casuali. ¶ Septimo q̃ro an isti tres casus qui equiparanť hic de furioso dormiẽte ꝛ infante equiparẽtur indistincte. Sol.Lap.ꝙ non. nam infans baptizari põt: qꝛ tam paruulis q̃ adultis conferť in baptismo informãs gratia ꝛ virtute. de sum.tri.cle.vnica.in fi. secus de adultis, furiosis, aut dor
9 miẽtibus. d.c.maiores. qđ dic vt ibi. ¶ †Octauo quero quid de
c ebrio. Sol.Ben.ꝛ Bal.ꝙ ebrius[c] non excusať a delicto.xv.q.j. c inebriauerunt. qꝛ si de ipso voluisſet intelligi, expressisſet. de deci. ad audientiã. C. de cad.tol.l.vnica.§.finaliter ad deficientis. mi
10 tius tñ puniť.ar.ff.de re mili.omne delictũ.§.per vinũ. ¶ †Rodno quero an litera ibi, hominẽ. locũ habeat in quolibet homine. So. Pau.ꝙ sic: dicẽs ꝙ cessantibus excusationibus de quibus hic is qui interficit vel mutilat hominẽ etiã infidelẽ etiã in bello iusto efficiť irregularis. c.tit.petitio. idẽ Lap.dicẽs ꝙ hoc dicit hominẽ ꝓcedere siue sit masculus siue femina: licet in contrariũ videať. eo.ti.si aliquis. ibi, homini aut mulieri. sed pro primo est qꝛ hois appellatione vtrũq; genus cõtineť. ꝛ hoc verius. ꝛ in.c. si aliqs. illud fuit causa maioris expressionis. dicit etiã Lap.ꝙ dꝫ intelligi de hoie viuo nõ mortuo: qđ etiã tenet Laud. ꝛ Bẽ. ꝛ est in dubiũ ꝑ hoc.c.ti.si qs. ꝛ.c.sicut ex literarũ. Itẽ quia homo

[a] ¶ Quis dicatur infans. adde docto.in.l.si infanti.C.de iure deli. do.in.l.donatarũ.C.de acq.pos.

[b] ¶ Qñ dicať doli capax. Adde doc.in.c.j.de delic.pue. Abb.in c.j.de sent.exc.in prin. do.in.c.j.in §.q vero.ver.oppono ꝙ minor.ff. re.iur.li.vj. Lap. alleg.cxciij.

[c] ¶ Qꝛ ebrius.ad de Abb.in.c.fi. de male. Bar.in l.respiciẽdum.in §.delinquunt.ff. de pe. Saly.in.l. in fi.C.ad le.cor.

mortuus nō est homo: nā adesse hominis requirit anima z corpus coniūcta: de celeb. mis. in quadā. versi. nā adesse. de peni. di. ij. charitas. ver. itē corpus. facit qđ no. Archi. xv. q. j. si quis non iratus. de offi. dele. si delegatus. lib. vj. z Hosti. de priui. ad hec. vbi dixi in. j. q. dicit etiā Zap. ꝙ dz hoc intelligi de homine nato
a vel saltem formato. nam si esset informis[a], nec per mēbra distinctus, occidens talem non esset homicida vere nec irregularis. ij. q. v. cōsuluisti. xxxij. q. ij. qđ vero. z. c. moyses. z. c. sicut. d. c. si aliquis. si esset homicida occasionaliter seu interpretatiue. lxxxvj. di. pasce. lxxxvij. di. si expositus. not. gl. in. d. c. si aliquis. z Spec. tit. ij. §. iuxta. in pe. col. ver. itē q homini. dicit etiā Zap. ꝙ dz intelligi de homine occidēte vel mutilāte qui sit baptizatus, qđ di
11 co. j. q. xij. ¶ †Decimo quero, an ex qualibet mutilatione inducitur irregularitas. Sol. Zaud. ꝙ nō: sed solū cum mutilat aliquid de principalibus membris. de cle. pug. in duel. c. j. lv. dist. si euangelica. xxiij. q. vlti. si quatuor. z sic videtur secus si mutilat
12 digitū: qđ dixi de cor. vit. in. c. fi. ¶ †Undecimo q̄ro de illo qui non mutilat vel occidit, sed dat auxiliū consiliū vel fauorem. ad hoc sol. Pau. ꝙ est irregularis. de hoc per Inno. z Host. eo. tit.
13 petitio. ¶ †Duodecimo quero, an mutilans vel occidēs indistincte sit irregularis ita ꝙ nō habeat cōsyderari quo animo fecit. Sol. Zap. ꝙ licet in alijs attendatur animus, de sen. excom. cū voluntate. xv. q. j. merito. cū. c. seq. tñ hic non est distinguendū de animo: z sic quocūq; animo siue priuatus siue iudex occidat vel mutilet, efficit irregularis: z hoc si ex ꝓposito. secus si casu, vel si medicus vel alius dādo operā rei licite mutilet vel occidat nō est irregularis. de eta. z quali. ad aures. l. dist. hi qui arborē. not. ea. dicit de his. j. z. iij. de homi. sicut dignū. z ꝙ dixi mutilantē vel occidentē ex ꝓposito indistincte fieri irregularē, procedit fm Zap. post baptismū: secus si ante baptismū: qr tūc non contrahit irregularitas, cū sit tñ de iure positiuo inducta. lj. di. si quis post. no. Inn. de renū. nisi. z Archi. xxj. di. §. j. xv. q. j. si qs nō iratus. de re iudi. c. j. lib. vj. vel si contrahit ante baptismū: tollitur per baptismū: z hoc si cōtrahit cū peccato: vt qr hoc fecit tanq̄ priuatus, vel etiā tanq̄ iudex: qr idē est, cū hodie nullus infidelis habeat iurisdictionē, nec sine peccato possit eam exercere. secus si fecit tanq̄ executor habēs necesse parere iudici fideli. talis em̄ irregularitas sine peccato cōtracta per baptismū tolli nō pōt, fm Zap. qui tñ dicit verius videri ꝙ ante baptismū nō cōtrahitur irregularitas siue peccādo siue non peccādo: z sic talis post baptismū possit ꝓmoueri, ꝓ hoc qđ no. Jo. z Archi. xxvj. di. deinde. z Hosti. in sum. de homi. §. qua pena. versi. quid ergo cōtrariū videt tenere Inn. de diuor. gaudemus. Jo. cal. in eo. c. dicit ꝙ irregularitas surgēs a lege diuina locū hz etiā in nō baptizato: vt si est bigamus. secus in ea q̄ surgit a lege positiua: vt ꝓpter homicidiū: qr nondū baptizati nō ligant canonibus. d. c. gaudemus. vbi dixi. tñ in hoc qđ dicit de irregularitate fm legē diuinā videt verius ꝙ omnis irregularitas sit de iure positiuo, qđ dico. j. q. xvj. z sic non potest exēplificari hec opinio in primo mēbro: z videt opinio verior. Inno. tñ pro opin. ꝙ ante baptismū non contrahat irregularitas q̄ impediat post baptismū est expresse. l. dist. si quis viduā. lj. dis. c. j. z. c. si quis post. a cōtrario. z huic tāq̄ equiori possumus stare in ambiguitate opinionū vt fiat in penis mitior interpretatio. regula, in penis. li. vj. z idē di
14 xi in. d. c. gaudemus. ¶ †Decimotertio quero: quidā vulneratus febre superueniente obijt. accusatur percutiēs de morte asserit ꝙ nō ex vulnere sed ex febre obijt: z plures hoc asserūt. aliqui medici dicunt ꝙ vuln⁹ fuit causa febris. Solu. Zdat. ꝙ credendū est medicis, per id qđ no. in Spe. e. tit. ver. pone. ꝓ hoc qđ
15 not. gl. e. ti. presbyterū. ¶ †Decimoquarto q̄ro: pone ꝙ in vna domo sint plures. vnus proiecit lapidē, z pretereūtē occidit: nec constat quis. Sol. Zdat. referēdo qđ no. xxiij. q. vlti. si quatuor. z in Spec. eo. tit. ver. pone. per que videtur ꝙ nullus teneat. Archi. tñ de elec. cupientes. in gl. nō debet. dicit hoc procedere in casu premisso cū non oēs deliquerūt: qr tunc sanctius est nocētem impunitū relinquere q̄ innocētem condēnare. ff. de pe, absentē. de simo. licet Hely. Si vero cōstat ꝙ omnes deliquerūt sed non equaliter, vt quia oēs percusserunt, sed vnus occidit: tūc omnes tenent de occiso. xxiij. q. vlti. in. c. vlti. ff. ad. l. aquil. item mela. §. si
16 plures. de homi. significasti. z pro hoc qđ ibi dixi. ¶ †Decimoquinto quero quid est irregularitas[b]. Sol. Zaud. ꝙ est impedimentū seu repulsio executionis diuini officij que ipso iure infligitur occisori. de tēp. ordi. c. fi. Zap. dicit ꝙ est nota seu impedimentū canonicū prouenies in clerico ex violatione censure ecclesiastice vel ex alia notabili inobedientia. addit z alia verba nō necessaria. z hec diffinitio plenior q̄ prima. vel formalius dic vt di
17 xi de cler. excō. c. fi. qđ est inhabilitas canonica per quā quis excludit a regula promotionis seu ordinū. z dicit †Zap. ꝙ nō dicit quis irregularis: qr fm regulā apostoli ꝓhibeat: sed tūc dicitur extra regulā aliorū. sed irregularis est is qui ꝓpter excessum est eiectus a tali regula ad quā nō reducit nisi p sedē apostoli-

18 cam: vt no. Archi. de sen. excō. is qui. lib. vj. ¶ †Decimosexto q̄ro, an irregularitas sit de iure diuino, an positiuo. Sol. Zaud. ꝙ de positiuo. ij. q. vij. §. itē Daniel. lz in veteri lege fuit preordinata in persona Dauid. de cōse. di. j. c. j. z hoc tenet Inn. de renū. nisi. versi. persone. m ꝟ. irregularitas. dicēs ꝙ papa cū omnibus irregularibus dispēsat: quia iste pene sunt de iure positiuo.
19 ¶ †Decimoseptimo q̄ro qr dixi. §. in. iij. notab. ꝙ multiplex est irregularitas, quot sunt eius species. Sol. Zau. ꝙ tres: z in hoc habent corrupte. vult eīn dicere due. quedā puenit ex incisione seu difformitate ꝓpriꝰ corporis: z de hac de cler. egr. ꝓ totū. Alia puenit ex deformitate alieni corporis: z hec triplex. quedā puenit ex morte: quedā ex mutilatione: quedā ex simplici iniectione cū ꝓposito occidēdi. de primis duabus eo. ti. per totū. de tertia, de pe. di. j. periculose. dic ꝙ hec vltima nō inducit inhabilitatē q̄ indigeat dispēsatione aplica: imo dicit gl. e. tit. si aliquis. ꝙ hec nō est irregularitas, lz gl. in. c. periculose. cōtrariū dicat. sed primū verius: qđ tenet Archi. in. eo. c. periculose. z hoc de irregularitate maiori ad quā cōtrahendā requirit factū: sed est irregularis irregularitate q̄ incurrit pro mortali. xxv. di. §. criminis. vt di
20 cit Host. in. e. c. si aliquis. z pro hoc qđ dico. j. q. xxxiij. ¶ †Decimooctauo quero q̄ fuit causa instituēde irregularitatis. Sol. Zaud. ꝙ horror z scādalū inde orīēs. nam abhominabile est ꝙ qui intinxit manus in sanguinē humanū offerat sanguinē z hostiā immaculatā: vel aliud officiū Christo exhibeat. xxiij. q. vlti. his a quibus. maxime si talis seuerit in imaginē Dei, q̄ est homo. s. e. c. ij. q̄ ratio cessat in muliere q̄ nō est ad imaginē Dei fac
21 ta: sed hoīs. xxxiij. q. v. hec imago. ¶ †Decimonono q̄ro in eo qđ dixi. s. q. xvj. ꝙ ꝓuenit irregularitas q̄nq; ex deformitate corporis alieni, quid si quis eꝑm deformauit. Sol. Zaud. ꝙ fortius hāc pēnā incurrit q̄ si aliū. xxiij. q. v. si nō licet. de cor. vit. ex parte. nam ex charitate tenet quis se magis diligere, q̄ ꝓximū. dic ꝙ mutilās seipsum est irregularis duplici irregularitate: de qua
22 in. d. q. xvj. ¶ †Uicesimo q̄ro an litera ibi, de illo. locum habeat in quolibet homine. Sol. Pau. ꝙ sic. z sic etiā in clerico locū hz, vt no. Jo. z Archi. xxiij. q. iij. §. j. de hoc. l. dis. de his. iij. z hoc facit ad solutionē seq. q. ¶ Uicesimoprimo q̄ro quid in fratribus minoribus, vel predicatoribus. videt idē qđ in alijs: qr in omnibus licet vim vi repellere incōtinenti. j. di. ius naturale. Jn contrariū: qr videt esse preceptū fm regulā euangelicā. Qui te percusserit in vnā maxillā, prebe illi z alterā: z si voluerit tollere tunicā, trade z pallium. Sol. Zdat. ꝙ cuilibet licet vim vi repellere incōtinēti z cū moderamine inculpate tutele animo defendēdi, nō vlciscēdi: nisi per votū se obligauerit in oppositū. refert tamē quosdā dicere ꝙ nō repercutere est p̄ceptū perfectis, sed imperfectis cōsiliū. sed qui debeāt dici perfecti se dicit nō inuenisse determinatū. refert etiam qđ no. Hug. j. dist. ius naturale. dicēs ꝙ mortaliꝛ peccat q aliquo modo repercutit siue sit perfectus, siue imperfectus: nisi hoc faciat iudicis authoritate. z dz potiꝰ mortem incurrere q̄ inferre. arg. xxxij. q. v. ita ne. qr dñs dicit: Zdibi vindictā z ego retribuā. Et apl's: Non vos defendētes charissimi. z illud qđ vim vi repellere licet, exponit Hugo. i. permittit qr non punit per legē. vel licet repellere. i. remouere nō repercutiēdo, sed opponēdo aliquod obstaculum brachij vel alterius rei. sed dicit Zdat. ꝙ hec opinio est nimis dura. ¶ Uicesimosecundo q̄ro de qua morte loquit litera ibi, qui mortē. gl. in hoc verb. supplet ꝓpriā. qđ declara per id qđ dicit gl. pe. z dico. j. q. xxxiij.
23 ¶ †Uicesimotertio quero si poterit euitare mortē, sed nō mutilationē alicuius mēbri. videt ꝙ occidēdo vel mutilando inuasorem nō sit irregularis. arg. de peni. di. j. vulgaris. qr qui aurē tetigit: totū corpus tetigisse videtur: vt ibi, z no. de prescrip. auditis. Jn contrariū: qr defensio dz esse ordinata ita ꝙ nō ad vindictam vel plus. Exo. xxj. vbi dicit ꝙ mors pro morte, oculus pro oculo dari dz. facit eo. tit. significasti. nō est aūt equalitas pro tiore mutilationis vt aliū occidat. Sol. Zaud. arguit pro z contra. vt premisi: z non aliter soluit, sed videt remanere in vltimo. primū tñ videt verius: qr hic cōparant mutilatio z occisio quo
24 ad eam euitandā. ¶ †Uicesimoquarto q̄ro si imminet periculū rerū, an occidēs vel mutilans aduersariū est irregularis. Sol. Pau. ꝙ sic. eo. ti. suscepimus. hic enim dicit solū de illo qui mortem vel mutilationem aliter vitare non potest. pro hoc inducit Zdat. qr nō dz propter res trāsitorias armis se tueri z spoliatorem occidere. arg. xxiij. q. viij. conuenior. d. c. suscepimus. vbi incidicat irregularis is qui latrones ligauit quos socius interfecit, ne ab eis occideret. idem Zap. pro hoc qđ not. Hosti. in sum. eo.
25 §. qua pena. versi. aliū. ¶ †Uicesimoquinto quero, an prelatus pro rebus ecclesie debeat mortem subire. Sol. Zdat. ꝙ sic, per id qđ not. xxiij. q. viij. conuenior. in glo. videt. vbi allegat pro z contra. melius facit qđ not. Inno. de renun. nisi. §. propter malitiā. vbi dicit ꝙ prelatus dz se opponere murū si querant possessiones vel libertates ecclesie: qr sine corporalib⁹ nō cōsistit ecclesia.

j. q. iij. si quis

a ¶ Nā si esset informis. adde Spec. in ti. de leg. in §. iuxta. in pe, co. ver. item si homini. Fel. in. c. si aliqs. in fi. de homi.

b ¶ Quid est irregularitas. Adde Inno. in. c. ij. z in. c. si celebrat. de cle. excō. doc. in. c. nisi cū pridē. in. §. persone. de renū. car. Alex. l. distinc. in gloss. summe.

j.q.iij.si quis obiecerit. nam beatus Tho.pro his martyrizatus est.e.tit.sicut dignū. Dic tñ q̄ dz se tueri z armis materialibus z spūalibus.de sent.excō.ex delicto.nō em̄ videret esse prudētis
26 inermē se opponere armatis.arg.de resti.spo.c.j.lib.vj. ¶ †Vicesimosexto quero in eo q̄ dicit de his qui mortem aliter vitare nō valēt ꝛc.qñ hoc dicatur.Sol.vt in glos.vt q; in angulatus.q̄ exemplificat de illo qui erat inangulatus ita q̄ fugere nō poterat:z sic videtur velle q̄ si poterat fugere, nō excusatur. z idem Pau.qs prosequitur Ben.z arguit primo pro glo.q̄ teneat fugere:quia hic loquit de eo qui aliter vitare non valēs ꝛc. ad idē ff.ad le.aqui.scientiā.§.qui cū aliter. vnde videt sumpta hec cle. in hoc vltimo.Itē ad instar dñi qui persecutionem Herodis fugit in Egyptū.xxiij.q.iij.§.j.pro hoc qs no.eo.tit.suscepimus.in gl.quia tutius. dicit tñ Benze.q̄ hec possunt procedere in casu d.c.suscepimus.vel in alio simili, vt fiat cōsyderatio arbitraria: puta si inuadēdo z claudēdo ostia domus, vel in turri se includendo poterat periculū vitare:al's probabiliter potest dici contrariū:quia in fugiēdo frequenter potest fugiēti periculū imminere:quia cadere posset:z sic morti subiici:cui periculo nō tenet se exponere.arg.ff.si quis cau.l.ij.§.pe.vt lit.non contesta.accedēs.ij.nam qualitas tēporis z loci non patit plenius deliberandi consiliū.ff.de exerci.l.j.deposi.l.j.§.merito. z potissime procedūt predicta vbi fm̄ persone qualitatem fuga esset dedecorosa. arg.ff.ex qui.cau.ma.in eadem. vbi hec equiparātur non posse recedere:vel posse cū dedecore.ad idē.ff.de manu.vindi.l.iuxta. cum ibi no. nam z alibi cōseruatio persone z fame equiparant: insti.de suspe.tut.§.suspectus.Itē conseruatio honoris preferet vtilitati rerū.ff.si quis omis.cau.test.iulianus.Bet.de anch.dicit q̄ licet ad euitationē alterius pene excuset qui propter dedecus non fugit.C.vnde vi.l.j. vbi per Cy.z Bal.secus tñ quo ad euitationē irregularitatis quo casu requirit vt aliter mortē euitare non possit:vt in litera: qs placet.tñ opinio Ben.equior est.
27 ¶ †Vicesimoseptimo quero si dubitat , an potuerit fugere vel non.gl.ea.sol.q̄ in foro contētioso docebit de hoc per circūstantias: in penitētiali autē sibi creditur.z qs dicit gl.de circūstantijs,explificat Laud.vt q; aliquis manu potēti z brachio extē so inuasit aliquē ita q̄ inuasus poterat suspicari de morte nisi se defenderet:vel etiā si cōminatur mortē z erat al's inimicus:z talis qui de facili felonias ducebat ad effectum : vel si suberant alia verisimilia.non enim expedit expectare primū ictum:q; forte letalis esset.z posset sibi dici : Tarde venere Bubulci.hoc dicit Laud.esse cōtra Hug.in eo qs not.eo.titu.si perfodiens.in glos.ij.dic q̄ nō est cōtra:quia Hugo loquitur de iam percusso, cui non licet repercutere ex interuallo. z pro hoc qs dixi q̄ probatur ex circunstantijs q̄ fecit causa defensionis: q; insultatus est.qs no.eo.tit.significasti.in gl.vlt.z.ff.ad le.aqui.si ex plagis. §.tabernarius.qs intellige vt predixi consyderata condictione personarū: pro hoc qs no.Cy.C.vnde vi.l.j.z qs not.xxiij.q.j.in
28 summa.z in hac gl.ibi,occurrētes.vel per iuramentū:vt not.eo. tit.significasti.ij. z hoc si aliter probare nō pōt.Laud. ¶ †Vicesimooctauo q̄ro in eo q̄ hic dicit de illo qui suū occidit,vel mutilat inuasorē,quid si occidit volentē occidere patrē,filū,coniugem,vel personā quā aliter iuuare nō potest. Glos.pe. soluit q̄ hec non dicit necessitas inuitabilis:z sic erit irregularis. idem Pau.z Lap.qui dicit q̄ licet quis teneat debellare iniuriā proximi sicut propriā.xxiij.q.iij.in summa.z.c.fortitudo.z.c.non inferēda.de sen.excō.quante.z.c.dilecto.lib.vj. tñ quo ad irregularitatē secus est,p predicta facit qs no.Arch.xxiij.q.iij.in prin. Itē cum gl.cōcordat etiā Dat.qui tñ ad illud de coniuge in cō trariū inducit:quia vir z vxor censent vna caro.de cog.spi.martinus.dic q̄ illud ad generationē prolis:z quo ad alia bona matrimonij,nō quo ad omnia. ¶ Op.ad hoc de eo qs no.Inn.de sen.exc.si vero. vbi dicit q̄ hoc casu percutiēs clericū non est excōmunicatus. Glo.ea.sol.q̄ aliud in irregularitate que contrahit etiā sine culpa:sed excōmunicatio non: qs dic vt in glo.quā sing.not.z in ea ibi,vt in iudice. Idē in isto qui defendit communitū:nam meret,licet irregularitatē non euitet. ¶ Op.ad idē:q;
a is qui inuadit personā coniunctā dicit suus inuasor:nam suum accipitur[a] pro toto z pro parte.dicitur enim suū etiam qs est cōmune.ff.de ritu nup.illud.de leg.iij.si quis seruos.de ver.sig.pupillus.facit insti.de inur.§.patitur.xxiij.q.iij.non inferenda. de resti.spo.olim.j.de sent.excō.dilecto. Sol.Pau.q̄ licet defensio persone cōmūcte sit licita:non tñ sui causa est necessaria : qs requirit hec litera. z dicit Pau. non esse verū q̄ cōmune dicatur suū:vt no.ff.de cōdi.insti.l.ij.dic q̄ no.ibi faciūt ad hoc:quia ibi gl.dicit q̄ in dubio qs cōmune est non dicitur meū : sed videtur repugnare textui illi,nisi euidētissimis probationibus ꝛc. Alibi dicit gl.qs cōmune est meū est ficte non vere.ita no.ff.de reg.iur. id qs nostrū.de hoc per Dy.in regula, in re cōmuni lib.vi.z de prebē.presenti.eo.lib.in glo.ergo ex qua.dic q̄ id qs est cōmune pluribus vt singulis,dicit proprīū cuiuslibet eorū.secus si pluribus:vt collegio.z plenius de hoc not.Bar.ff.de leg.j.serui electione.§.j. z ex hoc dic q̄ in casu premisso defensio non dicit p̄pria propter personā coniunctam:quia nec etiam est cōmunis: imo principalius spectat ad ipsam personā offensam secūdario ad coniūctam : quia prima charitas incipit a se.de vsu pal.nisi.
29 ¶ †Vicesimonono quero,an qs hic dicit de occidēte causa defensionis, procedit tūc tantū qñ ipse offendēs irruit in offensum ita q̄ offensus nō vibrauit in eum gladiū,sed tantū opposuit.videtur q̄ sic,per no.eo.tit.sicut.in glo.pe.in fi.Glo.vlti.hic tenet contrariū:z hoc vult in eo q̄ dicit etiā vibrando.z idem Pau.z sic dūmodo presupponat q̄ aliter euadere non potuerit, etiam
30 si vibret non est irregularis. ¶ †Tricesimo quero, an qs hic dicit de mutilante vel occidēte procedit in alio actu inducēte irregularitatē.Sol.Pau.q̄ sic:cum subsit semper eadē ratio : z nō bene apparet quid velit,nisi dicamus q̄ vult dicere q̄ irregula-
31 ritas non cōtrahitur qñ quis non sponte eam incidit. ¶ †Tricesimoprimo quero quid si nō occidit vel mutilat,sed ad sanguinis effusionē percussit,vel peruenit se non defendēdo.videtur q̄ sit irregularis.ne cle.vel mo.sentētiam.de rapto.in archiepiscopatu.de sen.excō.cum illorū.ver.nos tñ. Contrariū tenet Lap. per hanc literā que tantū ponit hec duo. Ad contrariū non respondet.dic q̄.c.sententiā.facit pro : z debet intelligi q̄ nō procedat clericus ad sentētiam sanguinis vnde procedat mors vel mutilatio.ad.c.in archiepiscopatu.dic q̄ etiā facit pro:ibi,mortem vel detruncationē membrorū. Ad d.c.cum illorū. dic q̄ id qs ibi dicit de sanguinis effusione consyderat ad effectū inferendi excessum esse enormē, nō ad inferendā irregularitatē. z per hec non procedit qs dicit Laud.de illo qui se vulnerauit,z ex imperitia medici ex vulnere obīt. dicit enim q̄ est irregularis. qs nō est verū:quia nō dedit causam immediatā morti:pro hoc qs di-
32 xi.§.in.iij.contrario. ¶ †Tricesimosecūdo quero si exbannitus ob suā tutelā percussit, an audiat. Sol.Matth.q̄ sic:quia non perdit defensionē:nam comparat deportato qui non perdit ea que sunt iurisgentiū,sed tantū q̄ sunt iuris ciuilis. ff. de pe.quidam.defensio autem est de iuregentiū. ff. de iusti.z iure.vt vim.
33 de re iudi.cle.pastoralis. ¶ †Tricesimotertio quero si duo inueniunt mutilati:nec apparet quis fecerit ob tutelā.Sol.Matth. fortius mutilatus presumit culpabilis z alius fecisse ob tutelā. ff.ad.l.aqui.scientiā.§.cum stramēta.que tamen hoc nō probat. vnde dicit Matth. posse distingui quis eorū consueuit esse magis riposus.nam z al's attēditur consuetudo alicuius.ff.de pig. act.vel vniuersorū.de vsur.q; semisses.de pig.illo vos.qs placet.
34 ¶ †Tricesimoquarto quero si iudex non liberat hominē a morte cum potest , vel si priuatus non pascit fame morientem. Sol. Matth.q̄ licet grauissime peccent,non tamen sunt irregulares etiā si sequatur mors: quia lex promotionis requirit factū.xv.q.j.si quis non iratus.pro hoc qs dixi.ē.q.xvij. ¶ Tricesimoquin
b to quero si quis vult me percutere[b] z dum declino ictū percutit alū z interficit : vel si quis me impellit,z ex meo impulsu retro cadit z moritur:vel si quis me impellit in alium,vel alium in me. a Sol.Matth.referēdo qs not. Hug.l.dist.sepe.q̄ non est irregularis nisi hoc fiat in fraudem. ¶ Tricesimosexto quero de clericis qui sunt iuris ignari pro habēda indulgētia que dabatur
c portantibus[c] ligna ad cremandos hereticos ligna portauerūt. Sol.Matth.q̄ si ligna illa operantur ad crematione, sunt irregulares. secus si non operantur : vt quia iam crematus erat mortuus.pro hoc qs no.Abb.eo.tit.sicut. z de materia irregularitatis contrahende:dic vt not.Inno.eo.tit.ad audientiam. z.c.fi.z vtrobiq; dixi,z in pluribus alijs.c.illius tit.

¶ Devsuris. Rubrica.

1 ☞ Iuramentum quod fauet vsuris non est seruandum.
2 Nisi,hec dictio negat quando precedit affirmatio.
3 Statutum , an possit alicui tollere dominium rei sue , vel actionem competentem de iure gentium vel ciuili.
4 Vsure,an sint prohibite de iure ciuili.
5 Vsure quare sunt prohibite.
6 Dare ad vsuram quare potius est peccatum q̄ locare agrum vel domum.
7 Communitas si dat ad vsuram,an singuli ciues sint vsurarij.
8 Mulier post mortem viri si non soluatur ei dos, an possit quoli- b bet anno accipere aliquid pro retardatione solutionis dotis.
9 Vsurari[a],an teneat restituere id qs lucrat ex pecunia vsuraria.
10 Vxor z familia vsurarij,an licite possint viuere de bōis vsurarij.
11 Emere fructus annuos pro toto tempore vite sue, an sit vsura.
12 Mutuans annonā veterem vt recipiat nouā , an sit vsurarius. c
13 Emens vinum tempore vindemiarum , vel annonam tempore messium vt carius vendat,an peccet.
14 Iuramentū,an possit per partes remitti si prestatur super contractu illicito.

¶ Nam suū accipit.adde q̄ pro mē tuo, suā,suū, non semp donat dñium gl.in ver. regi.in.c.j.de postu.pla. gl.in.c.p illorū. de pbē.gl. in ỹ.mea est.i.c. quo iure.viij.dist. Jo.de imo.in.c. abbatē.de rescr. Do.in.c.ij.de ỹ. sig.lib.vj. Do.in c.j.in.iij. colū. de sum.tri.Bart.in l.j.in.§.vtile. ff.ỹ fun. instru. Cal. cōsi.xxij.qs inci. an si papa.in tit. de preben.

¶ de percutere. Adde cardi. Alexā.in.c.sepe. in fi.l.distin.

¶ Portantibus ligna.adde Bel lameram in.c.de his.l.di. Abb.in c.petro.de homi.

15 Jurans facere aliquod veniale, an illud possit facere sine periculo anime.
16 Rex Aragonie qui recipit tributū a Judeis z permittit exercere vsuras, an ipse z eius officiales incidāt in excōmunicationē.
17 Judei, an possint p iudices ecclesiasticos cogi restituere vsuras.
18 Impedientes repetitionem vsurarum quare incidūt in penam clemen. vnice de vsu.
19 Usure an possint repeti coram iudice seculari.
Adde ad idem nume. 20.
21 Statutum qs non potest, an pactum possit.
22 Statutum si disponat q nullus recipiat pro vsura vltra duos denarios pro libra in mense, an valeat.
23 Notarij scribentes sententias vel iudicata per quas iudicatur vsuras soluendas, an incidant in penam.
24 Clementina vnica, an habeat locum in vsura mentali.
25 Usura licet cōmittatur sola mente, secus tamen est in simonia.
26 Usuras soluens, an peccet.

Exgraui. ¶Communitates de quarū plateis nō recessit vsura z dolus. Psal. liij. Steph. a. Not. q in offensam Dei est quicquid statuitur in fauorem vsurarū. z dicit Steph, q est in offensam: quia per hoc ei animas furant. xiij. q. v. penale. Jtē fm Laud. est cōtra Deum: quia fit transgressio preceptorū eius. est etiam contra proximū: vt in litera. z ratio colligit ex gl. ij. in prin. quia sibi restitutio debet. Jtē per suas vsuras exhauritur eius substantia. xiij. q. iij. quid dicam eo. titu. vsurarum. lib. vj. ¶Scdo not. q vsure sunt contra ius diuinum. de hoc in gl. iij. Jtem contra ius humanū. de hoc in gl. iij. z pro iure humano glo. intelligit ius canonicum. z idē Pau. Sed Laud. z Benz. intelligunt etiam de ciuili, qs dico. j. q. ij. q̄ q̄ autem fm predicta ius canonicum dicatur humanum: alibi tamen dicitur diuinū: de iureiu ran. nimis. de accu. qualiter. ij. ¶Tertio not. q vsure dicuntur prauitas. z de varijs eorum nominibus not. Archid. eod. titu. vsurarū. in gl. iij. lib. vj. ¶†Quarto not. contra statuta iniqua. z facit Esa. x. Ue vobis qui conditis leges iniquas. ¶Quinto not. q iuramentū fauens vsuris non obligat. de hoc in glos. q non. z dicit Laud. q potius debet dici periurium. de iureiurā. c. j. lib. vj. z dicit Matthe. q cum vergat in periculum eterne salutis: contrauenire potest etiam propria authoritate. per id qs not. Jnno. de elec. venerabilem. ¶Sexto no. ibi, repetentibus. q equiparantur cōcedentes exactionem vsurarum. item compellentes ad soluendū. idem repetitionē impedientes. ¶Septimo no. q occurrendum est fraudibus exquisitis. de hoc in glos. Jtem coloribus fraudulentis. cōcordat de elect. auaritie. lib. vj. ¶Octauo not. in eo q punit officiales, q delicta vniuersitatū imputantur non singulis sed officialibus. nam singulorū multi sunt nocentes: pro hoc qs no. Jnno. de sen. excō. graue. ¶Nono not. varia nomina officialium. variantur autem fm varietatem locorū. z quia nō potuisset omnia enumerare: ideo enumeratis aliquibus ponit clausulā generalem: ibi, quiuis officialis. ¶Decimo not. facere statutū scribere vel dictare. de quib⁹ hic z similia q̄ sequūtur equiparantur quo ad penam de qua hic. simile ne cleri. vel mona. sententiam. ¶Undecimo not. casum in quo fertur excōicatio ipso iure per has constitutiones. alij notantur de sent. excō. cle. j. in gl. est sciendū. ¶Duodecimo no. q etiā hi qui nō statuerūt si delere possint statuta, de quibus hic, z hoc non faciūt: tenētur hac pena. hec vult litera ibi, incursuri. subaudi etiā si non statuerint: vt addat precedētibus. z tenētur isti: quia per negligētiam alienū vitiū videtur facere suū. arg. de immu. eccle. aduersus. ¶†Decimotertio no. de dictione, nisi[a], que hic negat cum precedit affirmatio. de hoc per Dy. in regu. peccatū. lib. vj. Pau. dici posset q hic ponit hoc q isti tenētur facere deleri: tñ Pau. habuit bonā mentem referēdo ad ius: quia in casu premisso incurrit excōicatio: z hic excludit. ¶Decimoquarto not. q idē ius est de consuetudine z statuto. de cōsue. cū dilectus. ¶Opp. q iuramentū non debuerit reprobari. de iure iuran. debitores. gl. qs nō. sol. z idē Pau. z in ea ibi, sicut nec statutū. pro hoc de iureiur. venientes. de sta. mo. in singulis. §. porro. ¶Scdo op. in eo q hec cōstitutio cōcernit futura tantū, vt patet ibi, decetero. deberet em cōcernere etiā preterita, cū eius ratio sit antiqua. eo. tit. cū tu. Sl. quo ad penā. sol. q cōcernit futura quo ad penā: z sic vult q cōstitutio penalis etiā habēs rationes de preterito quo ad penā cōcernit futura tm: qs singulariter no. idē Laud. alleg. de spō. duo. c. fi. ¶Tertio op. in eo q phibet vsuras solui. e. ti. c. j. z. c. cōquestus. z. c. salubriter. de fideiuss. c. ij. xiij. q. iij. qm. Sol. Pau. q vsure prohibentur in casu a iure non cōcesso: vt hic. secus in cōcessis vt in contrarijs. ¶Quarto op. in eo q permittit vsuras repeti. eo. ti. q frustra. z. c. michael. Sol. possunt repeti ab eo qui nō phibet: vt hic. secus in phibito vt in cōtrarijs. ¶Quinto op. in eo q punit eos qui non faciunt deleri statuta: ita tñ si super hoc habeāt ptātem. videt em q indistincte teneant. de sen. exc. nouerit. Sl. sic ergo. soluit q illud intelligit fm istud. z intelligit verbū ptātē, de ptāte iuris z facti. pro hoc de rescrip. suscitatus. ¶Sexto op. in eo q apponit terminū trium mensiū, cum alibi dent duo tñ. d. c. nouerit. Sl. in ver. mēses. soluit q casus sunt diuersi. z dicit Pau. q ante tps trium mensiū nō incurrūt penā: sed tpe finito incurrūt sine alia monitione: q̄ tēpus interpellit. de loca. potuit. ¶†Quero in eo q phibet statuta q̄ sunt in preiudiciū proximi, an p statutū pōt tolli dominū vel actio proueniēs de iure gentū vel ciuili. Glos. ij. remittit ad not. de cōsti. q̄ in ecclesiarū. vbi cōcludit q ex cā pōt. sine cā vero nō pōt tollere dñiū, nec etiā pōt actionē in totū tollere: sed differre sic. C. de pci. impe. of. quoties. qs plenius dixi in d. c. ¶†Scdo q̄ro in eo qs. §. in. ij. no. pro iure humano exposui ius canonicū, qd de ciuili. qs est q̄rere an de iure ciuili vsure sint phibite. gl. j. remittit. Laud. dicit q etiā fm leges sunt reprobate: q̄ leges approbāt Nicenā sinodū in qua reprobant vsure: vt no. xiij. q. iij. quid dicā. z eo. tit. q̄ in omnibus. Jtē Ben. p id qs no. in auth. de eccl. tit. in prin. col. ix. z. C. de vsu. auth. ad hec. Pau. etiā pro hoc inducit q̄ ius ciuile p̄supponit naturale z diuinū: sicut z diuinū sic etiā canonicū, z ei subalternat: z p cōsequēs nō pōt ei in aliquo obuiare, qs faceret si iure ciuili permitterent vsure. p hoc em videt tollere ius diuinū: qs sonat in absurdū. ar. ff. de arbi. nā z magistratus. Alū vt refert Pau. cōtra q rubri. de nauti. feno. quā postea posuit Jmperator in corpore. Et ad primū de Nicena sinodo rñdet Pau. q Jmperator vult quatuor cōcilia seruari in his ppter q̄ sunt principalr instituta. s. in errorib⁹ dānādis. facit. C. de he. quicūq;. xv. di. c. j. in alijs nō est veri simile q imperator voluerit tot iura vno ℞. subuertere. de ele. ecclesia. ij. vel vult seruari q̄cilia p approbationē tanq̄ licite facta, nō per pene impositionē. Ad aliud cū dr q ius positiuū fundat sup iure naturali, tenētes q vsure nō sint phibite de iure ciuili: rñdēt q ly ita sit: tñ alia est prohibitio vitij p ius naturale: alia p positiuū. prima est p cognitionē pene z detestationē. scda p additionē pene tpalis: z fm hoc aliqd pōt esse phibitū iure naturali z nō ciuili. Jtē ly ius ciuile z canonicū p̄supponāt ius naturale, z sic cōueniūt in cā finali q̄ est bonū directiuū: tñ discordāt in modo dirigēdi: q̄ ius ciuile vult dirigere bonū qs cōgruit humane societati ciuiliter viuēti fm qs hȝ cōseruari, nutriri, z promoueri per iustitiā z amicitiā. canonicū vero dirigit in bonū nō solū ciuile sed fidele, fm qs expectamus premiū in patria. facit qs no. de iureiur. cū cōtingat. z fm hoc aliquid pōt esse prohibitum iure naturali seu diuino z canonico: nō tñ ciuili: z sic vsure vident permisse iure ciuili non permissione tollēte impedimentū peccati, sed permissione penā nō infligēte exigēti vsuras nec eū phibēte: q̄ per talē exactionē ciuilis societas z amicitia nō impedit fm Pau. z ponunt hec in reg. peccatū. li. vj. in. q. j. v. arti. z faciūt hec ad illud q crimē vsurarū sit ecclesiasticū: qs dixi de so. cōp, cū sit. ¶†Tertio q̄ro in eo q hic dicit, z dixi in. iij. no. q vsure dicunt prauitas, quare sunt prohibite[b]. Sol. Laud. q ex multis. primo ex paupertate, q̄ primi, z maxime paupes, p hoc trucidant z depauperant. xiij. q. iij. qd dicā. scdo ex fame. nā z laborātes z rustici p̄dia colētes libēti⁹ ponerēt pecuniā ad vsuras q̄ in laboratiōe cū sit tuti⁹ lucrū: z sic nō curarēt hoies seminare seu metere: z ex ℔ fame frustraremur, z fames mūdū deuastaret. tertio ex idolatria, q̄ est idolorū seruit⁹. de pbē. auaritie. plus em diligerēt pecuniā q̄ Deū. ar. xlvj. di. sicut hi. quarto ex dilectiōe: q̄ tenemur ex charitate diligere p̄ximū sicut nosipos: qs tolleret si subueniret p̄simo intuitu lucri, nō charitatis. quia res aliena ī mutuo efficit mea: z sic vsus dȝ eē me⁹, nō mutuātis: cuius ȝriū fit in vsura. xiij. q. iij. si feneraueris. e. ti. cōquest⁹. sexto q̄ vtendū est re ad vsum ad quē deputata est. xxij. q. ij. his q̄ut. de ap. p̄sonas. vbi de ℔. ȝ pecunia nō est instituta ad germinādū, sicut nec sal: cui⁹ ȝriū vult vsura. z de his sex causis ℞us: Paupertas, fames, idolatria, dilectio fratrū. Aetas vsurā res aliena rei vel abusus. de hoc p Jnn. e. ti. sup rub. z pleni⁹ in reg. pctm̄. li. vj. z de hoc etiā in se. q. ¶†Quarto q̄ro quare poti⁹ est pctm̄ dare ad vsurā q̄ locare agrū vel domū. Sol. dat. p id qs habet. lxxxviij. di. eūciēs. q̄ pecunia nō est disposita nisi ad emēdū, z nō ad fenus exercēdū: sed locādo domū cōcedit vsus domus. sed dicit dat. q melior ratio est q̄ qs fit ȝ naturā mortale est. xxij. iij. inter cetera. sed is q mutuat ad vsurā facit ȝ naturā: q̄ naturalia generāt, vt homo hominē: artificialia nō, vt domus domū. in vsura vero pecunia q̄ est qd artificiale generat pecuniā quo ad id qs recipit vltra sortē. dic q etiā ratio precedēs idē vult. Addit etiā dat. alias rōnes quare vsura prohibet. de quibus. §. pri. q. ¶†Quinto q̄ro in eo q hic improbant statuta cōitatū in fauorē vsurarū, qd si cōitas dat pecuniā ad vsurā an singuli ciues sint vsurarij. Sol. dat. fm Ray. q sic. z hoc quo ad eos quorū authoritate z cōsensu fit. pro hoc de precura. c. fi. z idem si communitas recipit fructus ex pignore quos non computat

a ¶De dictione, nisi. adde Arch. in. c. j. de constit. lib. vj. Jo. an. in 2 addi. Spe. tit. de a spōs. in. §. j. Jnn. in ca. dudū. el. ij. de elec. doc. in. c. pterea. de appel. Bart. l. l. titia. in §. lucius. ff. de pig. actio. Bart. in. l. seio. in. §. vrozi. ff. de adimen. leg.

b ¶Quare sunt prohibite. adde Jnn. z doc. in rubri. de vsur. Jo. mo. in. c. j. de vsu. li. vj. tex. z ibi doct. in. c. eūciens. lxxxviij. di. Tho. ij. ij. q. lxxxviij.

cõputat in sorte.ar.vij.q.j.sicut.xxiiij.q.iij.ñ habes.ff.qs met.cã.
8 metũ. ¶ †Sexto q̃ro de statutis z cõsuetudinib⁹ q̃ sunt in plu-
ribꝰ locis ꝙ nõ soluẽtes dotes mulierũ sol.mat.teneañ ad ali-
mẽta mulierũ vel ad dãdũ tẽ ꝑ libra: vt hic ¶Padue dictat sta-
tutũ ꝙ sol.mat.dos nõ restituiñ intra annũ teneñ non soluẽs ad
soluẽdũ.x.ꝑ cẽtenario in anno. Sol.¶Dat.referẽs qs no.Spe.q
fi.sint legi.ff.vno. dicẽs ꝙ mulier intra annũ põt petere alimẽta
ab heredib⁹ viri si nõ hz vnde alañ.ff.de bo.au.iud.posſ.q̃uis.vt
in posſ.le.l.vlti.de ven.in posſ.mit.l.j.ff.si mulier. Jtẽ cõstante ma
trimonio dicit Ray.in sum.e.tit.in.ff.lz. z Jnn.e.ti.salubriter ꝙ
dz mulier alicui:sed post mortẽ viri teneñ cõputare fructus in sortẽ.
ꝑ hoc.c.salubriter. qz vir teneñ alere vxorẽ ꝓpter onera mr̃imo-
nij supportãda. sublato ergo mr̃imonio nõ hz mulier ius petẽ-
di.dicit ergo ¶Dat.ꝙ obseruantes talia statuta z cõsuetudines
incidũt in penã huius cle.z ꝙ caueãt officiales capitolij qui fa
ciũt talia obseruari.dic ꝙ tale statutũ vel cõsuetudo põt tolera-
ri, vt debeañ alimẽta tanq̃ interesse post mortã in soluẽdo, pro
hoc qs no.in reg.dãnũ.lib.vj.z de fideiuſ.c.ij.nõ eñ põt dici for-
malis vsura ex quo pactũ de pluri dando nõ intercessit.z sic cõ-
9 sului. ¶ †Septimo q̃ro an vsurarius[a] teneañ restituere id qs lu
a cratus est ex pecunia vsuraria.Sol.¶Dat.remittẽdo ad not.per
Ray.in sum.ꝑ.ti.ff.itẽ q̃ro.z ꝑ Arch.e.ti.ꝑꝑ.lib.vj.in gl.not.qz
z ibi Archi.tz ꝙ not.Jo.an.ibi videñ tenere id qs dicit Tho.ij.
ij.q.lxxviij.arti.iij.vbi tz ꝙ si pro vsura recipiñ res cõsumptibilis
vt pecunia,triticũ,vinũ,z silia,sufficit restituere receptũ:qz si qd
de tali re acgriñ,ex industria est,nõ ex fructu rei.teneñ tñ vsura-
rius ad dãna q̃ sustinuit debitor ex solutiõe ꝓdicto.z. si vo id qs
soluiñ nõ est vsu cõsumptibile sz fructũ affert: vt ager,domus,z
silia:teneñ vsurarius nõ solũ hec restituere,sz etiã ꝓcepta ex illis
quorũ nõ ipse sz alius erat dñs: qs plz,qz quo ad hoc vltimũ nõ
põt dici vsurari⁹ esse bone fidei possessor: z sic fructꝰ nõ lucrañ.
10 ¶ †Octauo q̃ro an vxor z familia vsurarij possunt viuere licite
de bonis vsurarij. Sol.¶Dat.referẽs qs not.Ray.in sum.de ra-
pto.ꝟ.quid ergo faciet.z seq.vbi dicit ꝙ si vsurarius hz aliquid
licite acquisitũ ex illo,licite viuit familia. secus si totũ est de vsu-
ris:qz tũc debẽt alitũde sibi victũ querere.dicit tñ ꝙ si non habẽt
vnde cõmode possint viuere:possunt ali de supradictis male ac-
quisitis.nã vxori debeñ alimẽta per maritũ ex titulo oneroso.
facit qs no.e.ti.cũ tu.z.c.cõquestus.z.c.salubriter.de alia fami-
lia.nihil dicit.dic ꝙ põt distingui an sint psone obligate ad ob-
sequiũ:z idẽ qs de vxore: alꝰ debẽt recedere.arg.xj.q.iij.qm̃.de
sen.excõ.ꝙ in dubijs.z.c.inter alia.z ꝑ hoc ꝙ si nõ habẽt aliũ-
de possunt de male acgsitis ali,est qz ob necessitatẽ famis lz etiã
furari cibos.de fur.c.iij.z qs ibi no.in gl.j.Jtẽ quo ad vxorẽ re-
fert ¶Dat.qs not.Spec.de spon.ff.postremo.ꝟ.quid de expẽsis.
vbi dicit ꝙ si mulier facit expẽsas extra domũ viri non teneñ vir
ad eas:nisi facte sint postq̃ vir eam nõ admisit.ꝑ hoc qs no.de
diuor.significasti.z q̃ nole alimẽtorꝫ intelligañ no.Spe.q fi.sint
11 le.ff.vno.ꝟ.in summa. ¶ †Nono q̃ro:quidã pro certa quãtitate
emũt fructꝰ certos ab eccĩa toto tpe vite sue annuatim dãdos:
an est vsura.¶Dat.ꝙ nõ: refert tñ qs no.Bof.Isum.e.ti.ff.qd de
qbusdã.vbi vr̃ q̃dicere.nã tales sic emũt:qz putãt se diuꝰ viue-
re,z sic ꝓcepturos esse plus q̃ dederint:vñ ꝑ spem cõmittũt vsu
rã.e.ti.in ciuitate.ꝑ hoc qs no.ibi Jnn.dicẽs ꝙ a talib⁹ abstinẽ-
dũ.primũ veri⁹ ꝑ id qs dixi in eo.c.in ciuitate.nã ß est emptio nõ
12 mutuũ sine quo vsura non cõmittiñ. ¶ †Decimo q̃ro si qs mu-
b tuat veterẽ annonã⁹ vt recipiat nouã. Sol.¶Dat.fm Bof. ꝙ si
ß facit vt recipiat meliorẽ,cõmittit vsurã.si autẽ ne sua peat:vel
qz forte accipiẽti facit gratiã: nõ est vsura. ¶ Undecimo q̃ro si
qs mutuat pecuniã ereã receptur⁹ in termino argẽteã, vel argẽ
13 teã receptur⁹ aureã.Sol.¶Dat.fm Bof.ꝙ si ß facit vt in estima
tione lucreñ,vsurari⁹ est.ꝑ hoc qs dixi.ff.in pri.q. ¶ †Duode-
cimo.q̃ro si qs emit granũ tpe messiũ,vel vinũ tpe vindemie ꝑ to
to anno.Sol.¶Dat.ꝙ si ꝑ sua familia, nõ est peccatũ. xiiij.q.iij.
qcũqz.secus si vt cari⁹ vẽdat:qz tũc vt dicit idẽ.c.turpe lucrũ est.
qñ aũt añ tps messiũ vel vindemiarũ emiñ: dic vt.e.tit.c.fi.refert
etiã ¶Dat.qs no.Jnn.ne cle.vel mo.c.j.vbi dicit ꝙ si qs tpe ferti
litatis emit victualia vt tpe famis abũdet.licitũ est etiã si nõ ꝑ se
tñ sz etiã vt alijs tpe famis vẽdat:dũmõ ß vltimo casu nõ emat
14 vt cari⁹ vẽdat,sz ne victualia dissipenñ.d.c.qcũqz. ¶ †Decimo
tertio q̃ro in eo qs hic ꝓbañ iuramentũ illicitũ,an si est licitũ pñt
iurãtes z hi qb⁹ ꝑstañ sibi remittere. Sol.Laud.refert ea q̃ po-
nit Spe.ff legato.ff.nũc ostẽdẽdũ.ꝟ.ß quoqz.q̃ ponit cõtextualr
authore suspẽso:z nõ est q̃stio necessaria huic lr̃e. vult aũt Spe.
ꝙ si iuramẽtũ respicit cõmodũ partiũ,pñt sibi remittere.de spõ.
ꝓterea.de iureiu.c.j.z.c.debitores.si aũt reuerẽtiã Dei:secus:vt
15 si duo inuicẽ iurãt ire vltra mare. pro hoc qs dixi in.d.c.ꝓterea.
¶ †Decimoquarto q̃ro si qs iurat facere aliqd̃ veniale, an pos
fit illud facere sine interitu salutis eterne. Sol.¶Dat.remittẽdo
ad no.ꝑ Archi.de pac.q̃uis.in gl.fic.ff.li.vj.vbi dicit ꝙ ad ß vt
iuramẽtũ obseruari nõ debeat,sufficit ꝙ non vergat in peiorem
exitũ.xxij.q.iij.ff.aliquid. vbi glo.dicit ꝙ si iurauí me peccaturũ
venialiter: tale iuramentũ non debeo adimplere: quia adñcerẽ
peccatũ peccato.ea.q.diffinitio. z sic quo ad hoc vt iurãs possit
cõtrauenire,sufficit ꝙ iuramentũ vergit in interitũ salutis eter-
ne,vel vergat in peiorẽ exitũ. tñ facere veniale non vergit in in-
teritũ salutis eterne.fm Archi.in.e.c.q̃uis. Que aũt sit differẽ-
tia an dicañ iuramẽtũ vergere in interitũ salutis eterne,an vero
in peiorẽ exitũ seu dispendiũ,not.Jo.an.in.d.c.q̃uis.dixi de iu-
reiu.si vero.z presupposita illa differẽtia dic ꝙ iuramentũ predi
ctũ nõ vergit in interitũ salutis eterne. z tñ nõ est obseruandũ ꝑ
16 predicta. ¶ †Decimoquinto q̃ro in eo ꝙ prohibenñ statuta q̃
c impediũt repetitionẽ vsurarũ: quid de rege Aragonie[c] qui le-
uat tributũ a Judeis vel Sarracenis, ꝓpter vsuras quas per-
mittit eos exercere.incidit ne rex vel eius officiales in hoc fauen
tes predictis in excõicationẽ de qua hic?Sol.Laud.ꝙ sic:quia
nedũ Christiani imo z Judei sunt prohibiti vsuras exercere: cũ
lege veteri sunt vsure phibite. z hoc maxime si exigunñ a Chri-
stianis.e.tit.quãto.z.c.post miserabilẽ. dic ꝙ questio satis deci-
17 diñ in litera ibi,repetitionẽ impediũt. ¶ †Decimosexto q̃ro an
Judei sup restituẽdis vsuris possunt cogi ꝑ iudices eccleſiasti-
cos.Sol.Laud.ꝙ nõ,sed per principes seculares.d.c.post mise
rabilẽ.qui si negligẽtes fuerint,procedet iudex eccleſiasticus iu-
xta tenorẽ.c.e.ti.quãto.z de iude.postulastis.cum si. dic hec ve-
ra nisi eccleſia habeat iurisdictionẽ temporalẽ in loco: quia tũc
per se coercet Judeos pena tpali. d.ca.postulasti.z qs ibi dixi.
18 ¶ †Decimoseptimo q̃ro qua rõne puniunñ impediẽtes repe
titionem. dicit ¶Pau.ꝙ ideo:qz si repetunñ in foro eccleſie impe
diẽdo repetitionẽ,impediñ eccleſiastica iurisdictio: z sic locũ hz
pena. de immu.eccle.quoniã.lib.vj.dicit tñ ¶Pau.ꝙ hz locũ hec
cõstitutio etiã qñ vigore statuti vel alia rõne repetunñ vsure etiã
in foro seculari.qs an liceat, dico in seq.q.quo ad hoc aũt dic ꝙ
impediẽtes repetitionẽ tenẽtur ad penã de qua hic tanq̃ fauẽ-
19 tes vsuris.ff.e.cle.ibi,vsurariã approbãtes prauitatẽ. ¶ †De-
cimooctauo quero in eo qs dixi in prox.q.ꝙ quãdoqz repetun-
d tur vsure[d] coram seculari iudice,an hoc fieri possit. Sol.Aug.z
Laud.ꝙ sic.xiiij.q.iij.quid dicã. vbi de hoc per Archi.qs dicit
¶Pau.sibi placere vbi non referñ questio an id qs petitur sit vsu-
ra:z sic non litigañ de prohibito z concesso, sed tantũ de soluto
vel non:alꝰ solũ coram eccleſiastico qui cognoscere habet an id
qs petitur veniat nomine vsurarũ.z sic intelligitur qs no.de fo.
cõpe.cum sit.vbi dicit glos.ꝙ hoc crimẽ est eccleſiasticũ.qs dicit
¶Pau.verũ modo predicto qñ id qs petiñ dubitañ,an sit tale cri-
men.hec verba inducit Bar.ff.sol.ma.titia. Ad questionẽ cum
queriñ an quis sit legitimus, an de hoc possit cognoscere secu-
laris,z quid de hoc dicat,dixi de ordi.cog.tuam. eodẽ aũt casu
quo est questio sup cõtractu qd dicñ de vsurarijs, dicit Bar.in b
ea.l.ꝙ si partes cõfitenñ cõtractũ sed dubitañ an sit vsurarius:
tunc coram eccleſiastico. sed si de facto dubitañ, qz creditor se di-
cit mutuasse summã de qua in instrumẽto, z debitor dicit ꝙ re-
cepit nisi dimidiã, z alia dimdia adiecta est in fraudẽ vsurarũ:
tũc q̃stio nõ est de aliquo spũali,sz de facto:ideo cognoscit coram
laico.z dicit Bar.ibi ¶Pau.hoc dicere.hic La.de castiglonchio
dicit hoc vltimũ exẽplũ nõ esse bonũ:z fm eum qñ instrm mutui c
purũ in sui forma impugnañ de fraude vsurarũ ita ꝙ actor dicit
instrm vsurariũ rei⁹ negat:ꝛ q̃stio vsuraria, z cognoscit eccliaſ-
ticus:z sic hz gñalis obseruantia.z vr̃ casus de pigno.illo vos.
vbi vn⁹ dicebat fundũ vere vẽditũ sicut ꝛtinebañ in instrm:alter
dicebat in ꝟitate fuisse pign⁹:z tñ cognouit eccliaſtic⁹.z ad idẽ
melius de emp.z ven.ad nostrã. z dicit La.ꝙ ¶Pau.solũ dicit)
ꝙ qñ est q̃stio de soluto vel nõ cognoscit secularis,vt si petiñ fru
ctus cõputari in sortẽ q dicunñ fuisse centũ,alius dicit ꝙ quinqua d
ginta:vel si debitor dicit se restituisse sortẽ,creditor negat: vel di
cit se soluisse quinquaginta,creditor ꝙ tñ viginti: de his cogno
scit secularis. de quo not.Bar.C.de iudic.quoties.dic ꝙ etiam
Bar.nõ habuit respectũ ꝙ iudex secularis habeat ꝓnũciare cõ
tractũ fuisse in fraudẽ vsurarũ, sz solũ ꝙ minus fuit mutuatũ q̃
scriptũ.z dixi de hoc in.d.c.tuã. de fo.cõpe.cũ sit.vbi dixi quare
20 crimẽ vsurarũ est eccliaſticũ.de hoc ẽt.j.ff.sane.q.xv. ¶ †Deci
monono q̃ro de exẽplis in eo qs hic dicit ꝙ isti imponunt onera
repetẽtib⁹ vsuras. Sol.gl.ferñ.exẽplificat qñ repetẽs vsuras in
foro eccliaſtico cogiñ ꝑ statutũ laicorũ mutuare tãtũdẽ pecunie
tenẽdã per vsurariũ tanto tpe quanto tenuit pecuniã vsurarũ.z
dicit hoc statutũ esse ¶Pergami.z ꝙ hoc nõ licet:qz hoc esset de-
ducere obligationẽ naturalẽ in ciuilẽ. Jdẽ ¶Pau. ꝑ hoc qs not.
xiiij.q.iij.c.j.in gl.z ꝑ Archi.z Hosti.in sum.de vsu.ff.si.ver.si ti-
bi.z de hoc in seq.q.de alijs oneribus ponit ¶Pau.exemplũ:vt si
statutũ dicit ꝙ nõ repetenñ vsure,z ꝙ nõ seruãti statutũ ius nõ
reddañ,vel ꝙ certã collectã soluat, vel qd silẽ. ¶ †Uicesimo q̃-
21 ro an id qs dixi in q.pri.nõ licere ꝑ statutũ liceat ꝑ pactũ.videñ
ꝙ nec ꝑ pactũ: qz ex quo deducñ naturalis in ciuilẽ recipiñ ali-
quid vltra sortẽ:ergo est vsura:vt no.ff.si cer.pe.rogasti. Jn cõ-

a ¶An vsurari⁹. adde sctñ Tho. ij.ij.q.lxxviij.sũma pisanella sup ꝟb. vsura. Lau. de rodul.in trac. vsurarũ.q.xliij.

¶Ceterem annonã.adde Archi. in. c.nullus. xiiij. q. iij. Lau. de rodul.in trac. vsurarũ.q.xlv.

¶Quid de rege Aragonie.Ad de Jas.may.in.l. cũctos pplos.C. de sum.trini.z fi. cat.in.viij.col.ꝟ. z ꝑ istũ tex.cũ gl.

¶Sz qñqz repe tunñ vsure.Ad de qs dixi in cle. dispẽdiosam.ff. de iud.vbi posui apostillam.

trariū qđ no. Host. in sum. eo. tit. §. q̄ pena. ver. quid si mutuo pecuniā vt alia vice remutues. vbi dicit ꝙ qr nulla abūdantia sorti accedit. sed deducit in pactū id ad qđ ille tenet. p̄o hoc. ff. mād. idē q̄z. §. fi. Steph. z Matth. tenēt p̄imū, qđ placet Pe. de anc. qr p pactū auget effect⁹ obligationis naturalis qua nō cogeret remutuare, sed p pactū cogit. Itē regulariter qđ ꝓhibet p statutū z p pactū: qr statutū est tacita ciuium cōuētio. ff. de legi. de quibus no. C. de decre. decur. in rub. qđ vltimū declaro. de consue. c. fi. de p̄imo dic vt dixi de vsur. cōsuluit. vbi dico ꝙ si deducit hoc in pactū eo modo quo inest, nō est vsura: puta si te obligas exp̄imēdo ꝙ non vis obligari plus q̄ esses obligatus cessante pacto: z sic procedit dictū Host. si aūt simpliciter deducit in pactū: tunc surgit ciuilis: ideo procedit qđ nunc dixi vsuram committi. raro tñ hoc practicat. ¶ Vicesimoprimo quero in eo ꝙ punit officiales qui statuta faciūt, scribūt, vel dictāt, quid de
22 nō officialibus scribētibus vel dictātib⁹. dic vt. j. q. xxiij. ¶ †Vicesimosecūdo quero si sit statutū ꝙ nullus p̄o vsura recipiat vltra duos denarios p̄o libra in mense, an erit locus pene de qua hic gl. quid si. arguit ꝙ sic, quasi de pluri negando videat cōcedere de tāto. cōtrariū tenet z no. gl. qr singularis. z p eam infert
a ¶ Cōtrario. ad de. c. cū apostolica. de his q̄ fi. a p̄la. doc. in. c. publicato. de elect. Ab. in. c. in causis. de elec. Barba. in repe. c. raynutius. de test. in xxij. col. doc. in. l. j. in. §. huius rei. ff. de of. eius cui mand. est iurisd. Bal. in. l. cōuēticula. C. de epis. z cler. Cy. z doc. in l. oēs populi. ff. ꝺ iust. z iur. Ang. 2si. ccx. in vlt. co. Aud. ro. 2si. cccxcix. incip. vt p̄esens consultatio clario reddat,

b ¶ An soluēs vsuras. Adde gl. in c. j. de iureiur. gl. in. c. debitores. e. tit. z ibi Joā. de imo. Inn. z Anto. de bu. in. c. sup eo. de vsur. Archi. in. c. si qs vsurā. xxiij. q. ij. Aud. de rodul. in trac. vsurarum. qō. ix. Tho. ij. ij. q. lxxviij. ar. vlt. Abb. in. c. cū in eccl'ia. in vlt. col. ꝺ simo.

c ¶ De dictione vix. Adde gl. xij. q. ij. c. hic ius. doct. i. c. nr̄a. de coha. cle. z mu. doct. in. c. 2 tracto. de cogna. spi. gl. ij. in ca. in veteri. lxxviij. dist. z in. l. vix. ff. de iudi.

ꝺ ¶ Usurarios teneri. adde Bar. z Bald. in. l. j. C. de eden. Bal. in l. dissolute. C. de condict. ex lege. Aud. ro. in. l. ꝙ eis. de pub.

a ¶ Cōtrario. ad de. c. cū apostolica. de his q̄ fi. a p̄la. doc. in. c. publicato. de elect. Ab. in. c. in causis. de elec. Barba. in repe. c. raynutius. de test. in xxij. col. doc. in. l. j. in. §. huius rei. ff. de of. eius cui mand. est iurisd. Bal. in. l. cōuēticula. C. de epis. z cler. Cy. z doc. in l. oēs populi. ff. ꝺ iust. z iur. Ang. 2si. ccx. in vlt. co. Aud. ro. 2si. cccxcix. incip. vt p̄esens consultatio clario reddat,

ꝙ statutū a cōtrario[a] non trahit ad casum al's deciſum. qđ dixi de cōsue. cū dilectus. z cū gl. tenet Aud. dūmodo cessat fraus, dicēs ꝙ p̄ohibēdo de maiori nō p hoc permittit de minori. xxiij. di. c. j. xxj. q. j. hac rōne. idē etiā Pau. qui ponderat literam q̄ ad hoc vt sit locus pene exegit ꝙ statutū velit ꝙ vsure soluātur vel
23 solute nō repetātur. qđ non vult statutū p̄emissum. ¶ †Vicesimotertio quero in eo ꝙ punit eos qui iudicāt vsuras soluēdas, quid de scribētibus iudicata. Bl. de scribētibus. dicit ꝙ hic nō exp̄imit de his sicut in. c. nouerit. de sen. exc. z videt quasi velle secus hoc casu. Pau. tñ per dictū. c. nouerit. dicit idē de scribētibus iudicata si iudicat ſm statuta de quibus hic. secus si nō iudicat ſm statuta: qr tūc scribēs sententiā non incurrit penā, sed solū iudicās. z hec constitutio cum sit penalis non ɔz extēdi ad personas nō exp̄ressas: regula, in penis. lib. vj. z quo ad hoc vltimum idē Sen. p̄imū aūt qđ dicit Pau. qñ iudicat ſm statuta, forte voluit Pau. elicere ex hac litera in eo ꝙ punit scribētes talia statuta quasi is qui scribit sentētiā conformen statutis dicat scribere statuta: qđ tñ nō p̄cedit nisi poneret tenor statuti in sentētia: z tunc videret incurrere: qr tanq̄ officialis scribit statuta. ad hoc em̄ vt is q scribit talia statuta vel dictat sit excōicatus, requirit ſm Pau. ꝙ tanq̄ officialis hoc fecerit. p̄o hoc l'a ibi, officiales. ¶ Op. ad hoc ne clc. vel mona. sententiā. vbi nō suffi-
cit scriptura nisi sequat homicidiū. z eo casu quo inde sequit homicidiū sufficit qualitercūq̄z scribat aut dictet etiā non tanq̄ officialis. Sol. Pau. ꝙ ibi tenet tanq̄ dans auxiliū z fauorē p̄o-
nunciāti: vt ibi no. Inn. z tenet, vt p̄edixi, qñ inde sequit homicidium: vt ibi. hic aūt eoipso ꝙ scribit vel dictat incurrit penam
24 absq̄z alia executione statuti. qđ not. ¶ †Vicesimoquarto q̄ro an in vsura mētali locū ɔz hec cle. Sol. Pau. ꝙ nō: qr licet creditor in iudicio confiteat suā prauā intētionē: tñ non pōt repeti vt vsura, sed vt quasi vsura z iniuste receptū: vt no. Host. eo. tit. cōsuluit. dicēs ꝙ vsura mētalis ɔz restitui. z idē ibi Inn. z Ray. in sum. eo. tit. post principiū. secus in acquisito per simoniā mentalem. de simo. c. ylti. z de hoc vltimo in seq. q. Quo ad p̄imū dicit Pau. ꝙ vsura mētalis ɔz restitui qñ prava creditoris intētio innotescit debitori quōcūq̄z: puta quia sic facere cōsueuit. d. c. consuluit. ff. qđ me. cau. l. fi. §. feneratores. de pig. act. vel vniuersorū. de vsur. qui semisses. de re iudi. c. in causis. de confir. vti. ad nostrā. de pig. illo vos. in fi. tunc enim cēsetur vsura pactionalis pacto tacito intellecto. secus si debitori nō innotescit intētio: quia tūc sola mēs non obligat ad restitutionē cum non sit ibi pactum vel actio implicite vel explicite. z sic dans gratis, z de his in regula, peccatū. in. q. ij. z. iij. col. z dixi eo. tit. in ciuitate. in. j. q. vbi dico idē qđ nunc dixi, ꝙ si de intētione cōstare potest in iudicio cogi potest restituere. z hoc casu dic esse locū huic cle. quia tunc est vera vsura. idē enim operat tacitū qđ exp̄ressum. z no. de fo. cōpe. si diligēti. z probat. ff. si cer. pet. cū quid. z p̄o hoc de elec. significasti. si aūt de intētione non constat nisi in foro penitētiali: adhuc tutū est ꝙ restituat: non tñ erit locus huic cle. q̄ loquit in foro iudiciali. Itē etiā si nō pōt in foro anime induci ad restituēdū: puto ꝙ possit aliter penitere: qr id qđ accepit nō dicit ablatū: nec dicit vsura sed minus debite. i. nō ex bona mēte quesitū:
25 qđ plenius dico in. d. c. in ciuitate. ¶ †Vicesimoquinto quero in eo qđ dixi in p̄i. q. ꝙ aliud in simonia mētali q̄ in vsura, qd est hoc dicere. Sol. ɔz sola mēte committat vsura eo mō quē dixi in p̄i. q. secus in simonia. de simo. c. fi. Rō diuersitatis multiplex reddit in. d. c. fi. qđ p̄sequit Pau. sed obmitto: qr dixi in. d. c. fi. vbi vltra rōnes aliorū dixi ꝙ melior ratio est: qr in simonia intētio non est causa ꝓpter quā det: vt si recipio beneficiū z in mēte habeo aliquid dandi: p̄o hoc ista nō est causa quare ille det beneficiū. sil'r intētio cōferētis de aliquid recipiēdo nō est cā quare ipse cōferat, cū teneat cōferre. mutuās aūt cū spe aliquid percipiēdi z al's nō mutuaturus hac sola spe dicit. z dato ꝙ hec ratio vel alie de quib⁹ in. d. c. fi. nō essent oīno sufficiētes: sufficit tñ ita scriptū esse: p̄cipue qr vsura z simonia sunt crimina oīno di-
26 uersa. ¶ †Vicesimosexto quero an solnēs vsuras[b] peccet. Sol.
b Mat. z Steph. p̄sequētes ea de quibus. e. ti. sup eo. vbi cōcludit ꝙ nō peccat si nō est causa inducēdi vsurariū ad fenerādū: vt qr erat al's feneraturus. z hoc si recipit p opere p̄io vel saltē indifferēti: z ꝙ p opere pio pōt etiā induci vsurarius vt potius mutuet sub vsuris q̄ nō mutuādo permittat egētes mori: qr p hoc nō suadet sibi vt peccet, sed vt euitet maius p̄ctū. ¶ Vicesimo septimo q̄ro an in casu huius cle. isti incurrāt excōicatione ipso iure. Bl. incōtinēti. soluit ꝙ sic. z idē Pau. z Aud. z de hoc. §. in. xj. not. ¶ Vicesimooctauo q̄ro in eo ꝙ punit obseruātes statuta p̄emissa an quo ad oēs obseruātes habeat locū hec pena. Bl. vt scripsi. soluit ꝙ nō, nisi sint de personis exp̄ssis. idē Pau. vt dixi. §. qō. xxiij. in fi. ¶ Vicesimonono q̄ro an qđ hic dicit de tribus mēsibus habuit locū quo ad eos qui ediderāt statuta ꝙ seipsos. Sol. Ben. ꝙ sic. z in hoc no. ꝙ datur tēpus triū mensiū ad hoc vt cōstitutio liget. sed regulariter duorum: in aur. vt fac. no. con. circa p̄in. de cōsti. c. ij. in gl. fi. ¶ Tricesimo q̄ro an ante hanc cle. illi statutarij z alij de quibus hic, erant excōicati. videt ꝙ sic, per. c. nouerit. z. c. grauem. de sen. excō. Aud. cōtra: quia hoc non est contra libertatem ecclesie qđ ibi solū damnatur.

1 ☞ Usurarius si se negat vsurarium, an possit cogi edere libros suos.
2 Usurarū quibus argumentis possunt conuinci.
3 Usurarius qua actione debet cōueniri ad edendū libros suos.
4 Et ad quid sit vtilis talis editio contra vsurarios.

§. Cetera. ¶ No. ibi, occulte. ꝙ ad actus omnino occultos extendit iudiciū ecclesie z eius pena. de hoc. j. in. j. cōtrario. Scdo not. de dolositate vsurariorū. z de hoc remittit glo. satis. z dico. j. q. iij. ¶ Tertio not. ibi, vix. de
c hac dictione, z qđ vix fit, tñ fit. de cog. spi. c. ij. lib. vj. ¶ Quarto no. ꝙ cū de vsuris agit cogit reus edere instrumēta contra se: z sic si agit ad aliud cōtra ipsum nō tenet edere. eo aut̄ casu quo agit de vsuris ɔz p̄cedi simpliciter z de plano &c. vt dicit gl. quo casu. ¶ Quinto no. ꝙ cōuincit quis ex suis codicibus. xxiij. q. ij. saue. an aūt stet p̄o eis, dico. j. q. vj. ¶ Opp. in eo qđ dixi in. j. not. iudiciū ecclesie z eius penā extēdi ad occulta: qr de occultis cognitor est Deus. xxxij. dist. erubescāt. Sol. Aud. ꝙ vbi pena p̄cedit ex claue z ex censura ecclesiastica z p̄tm̄ p̄o quo est dānatū lege diuina vt vsura z simonia extēdit ad crimē etiā occultū. nam in vsura sola spes dānat. eo. tit. cōsuluit. sic etiā simonia mētalis dānatur. de simo. c. fi. ſm Aud. qr vltimū nō procedit: quia ex sola mēte non cōmittit simonia: vt dixi. §. ea. cle. in p̄in. q. xxv. In alijs aūt peccatis seu penis in quib⁹ cessat alterū p̄dictorū actus occultus nō cadit sub p̄cepto ecclesie militātis: vt in contrario. de hoc. §. tit. j. cle. nolētes. §. notorij. vbi dixi in. iij. not.
ꝺ ¶ Sedo op. in eo ꝙ dicit vsurarios teneri[ꝺ] ad edendū codices: nam solus vnus codex est in iure ciuili. Blo. ɔz. soluit ꝙ hic accipit hoc verbū codices, non p̄o nōie illius libri: sed gñaliter p̄o omnibus. ¶ Tertio op. ꝙ nō debēt cogi vsurarij edere suos libros. de pba. c. j. Sol. Aud. ꝙ hic speciale ꝓpter periculū animē. secdo soluit ꝙ 2trariū est regulare. fallit in rōnibus q̄ sunt cōmunes. ff. de iur. fis. in fraudē. §. ex his. z seq. de edē. si quis. §. rōnē. z. l. argētarius. p̄ima verior: quia inherēdo huic vltime nūl. lū speciale in vsuraria induceret hec cle. cōtra id qđ dico in seq. contrario. z generaliter qñ z qualiter debeat fieri editio distinguit Aud. quia aut queris de literis apostolicis seu quibuslibet alijs iudicialibus q̄ sunt cōia: z talia sunt edēda. de rescript. si aūt. z. c. plerūq̄z. aut de alijs: z aut sunt cōia, aut non. si sic: debēt edi cū die z cōsule, vt hic. si nō cōia: aut vis vti aut non. si sic: aut aduersarius opponit ꝙ sunt falsa: z debēt edi cū die z cōsule. de fi. instru. inter. aut non vult hoc opponere: z debēt edi sine die z consule ne p̄stet materia fabricandi falsum. de fi. instru. B. perpetuus. vbi no. in gl. vlt. recepto p̄ius iuramēto de calūnia: vt no. de fi. instru. cōtingit. in glo. ij. si autē non vis vti z adhuc aduersarius vult per ea fundare suam intentionē: non sunt edēda. de p̄oba. c. j. z de triplici genere editionis no. insti. de inuti. stip. de p̄oba. ¶ Quarto op. in eo qđ dixi in p̄cedēti contrario ꝙ hic speciale vt vsurarius teneatur edere ꝙ imo sit de iure cōmuni. ff. de eden. l. ij. Blo. vide. soluit ibi, sed si non petitur. vsq̄z ibi, itē scias. z hoc vult ꝙ contrarium loquitur in p̄iuilegiato vt in fisco. secus in non p̄iuilegiato cui non fit editio rationum que fiunt non ratione publici officij. fallit quando petitur editio ab vsurario: vt hic. z sic vult glo. ꝙ speciale inducitur per hanc cle. cōtra vsurariū. z idē Pau, sed Aud. vt dixi in p̄oxi. contrario vltra vsurariū. z idē Pau. ꝙ al's non tenet qnis rōnes

edere

edere nisi sint cõmunes vel censuales, vel eis vtatur. ꝛ in hoc ꝙ dicit cẽsuales, nõ apparet quid velit: ꝛ forte corrupte loquit: vel vult dicere de rõnib⁹ ꝓfectis rõne publice officij. ꝛ de hoc in seq. cõtrario. ꝛ hanc glo. ibi litera. E. ꝛ hanc ponit Joã. an. eo. titu. ff. lib. vj. super glo. antepe. ¶ Quinto op. ad idẽ ꝙ editio rationũ possit peti etiã a nõ vsurario. ff. de eden. argẽtarius. Sol. Bau. stãdo ꝛtrario fm quosdã. ꝛ fm hoc nil noui inducit. Alij vt refert, dicũt ꝛ melius fm Be. de bella pti. ꝙ aut rationũ editio petit ab eo qui fecit nolle publici officij: ꝛ tũc ꝓcedit opinio prędicta. aut ab eo q fecit rõne nõ publici officij: ꝛ tũc idẽ qđ in instrumẽtis. ꝛ ad ꝛtariũ ex hoc patet solutio: qr illa lex loquit de argẽtario: ergo in alijs ius cõmune est in cõtrarium. ff. ad municip. l. j. in fi. ꝛ hoc etiã vult glo. vt dixi in ꝓcedenti ꝛtrario. ex his videret ꝙ cũ hodie non sunt argentarij vel nummularij publici imo scripture librorũ cõdite ab eis sunt priuate: vt not. glo. ff. de edẽ. q̃dã. ſ. nũmularios. nõ sit dare ꝙ qs cogat edere libros nisi q̃ petit a fisco, vel q̃ ꝛ vsurariũ. p ꝓdicta tñ Bart. in ea. l. q̃dã. in prin. ꝛ in. ſ. nũmularios. dicit hodie mercatores stationarios cogẽdos ad edendũ libros sicut olim argẽtarij: licet liber nõ faciat plenã fidẽ nisi cõtra ipsos scribẽtes. sed inter alios faciũt semiplenã: vt not. ff. de iureiur. admonẽdi. ꝛ sic videt velle ꝙ liber rationũ per quẽcunq; fiat est edẽdus: ꝛ ex hoc nil speciale videbitur esse in vsurario. ꝓpter hoc audiui dicẽtes ꝙ mercatores ꝛ similes qui habẽt mstar argẽtarioꝝ cogunt edere. secus in alijs qui priuate in domo libros cõficiũt: nisi sint vsurarij: vt hic vel petat a fisco, vt predixi. ꝛ fm hoc si vsurari⁹ est publicus qui tenet mensam ꝛ facit libros nõ est speciale ꝙ cogatur edere. ꝛ idẽ de alijs publicis mercatorib⁹. sed si priuate: tũc speciale: qr si nõ esset vsurari⁹, nõ teneret. Alij dicũt ꝙ dictũ Bart. de mercatorib⁹ ꝓcedit magis de equitate q̃ de iure: ꝛ sic dicunt speciale in vsurario: qr de iure tenetur edere: vt hic. vel tenẽdo dictũ Bart. qđ cõiter seruat, dic speciale in vsurario, vt ꝓxime dixi. Item qr de libris aliorũ nõ vsurariorũ erat opinio: hic statuitur de vsurario: ꝛ sic in eo est certũ. ꝓterea licet hic dicatur tãtum de codicibus rationũ: idẽ tamẽ de quacũq; scriptura vsurarij: qr idẽ de parte qđ de toto. ꝛ p hoc. j. e. ſ. in glo. quid si. in eo ꝙ dicit de schedulis: ꝛ sic sentit eas edendas si extãt. qđ secus est in nõ vsurario. qđ no. ꝛ de his etiã dixi de ꝓba. c. j. ¶ †Quero si fenerator negat se feneratorẽ, an poterit cogi edere libros, vt hic. So. Lap. ꝙ anteq̃ cogat cognoscet summarie an sit vsurarius. fm no. de fo. cõpe. romana. ſ. q̃hẽtes. li. vj. qđ not. ꝛ p hoc litera ista que loquitur de feneratoribus cõpellẽdis, ꝛ sic ꝓsupponit ꝙ de hoc non dubitabat quin tales essent. qui ergo petunt quẽ cogi ad edendũ tanq̃ vsurariũ, debẽt ꝓbare hãc qualitatẽ ex qua fundat: sicut cũ qs conuenit in loco ratione cõtractus si negat contractũ debet de hoc summarie cognosci. qđ no. Inn. in. d. ſ. contrahentes. ꝛ pro hoc qđ not. de fo. cõpe. si clericus. ꝛ. c. cũ sit generale. ¶ Scõo quero qr dixi in ꝑx. q. ꝙ probari debet eũ a quo petitur editio esse vsurariũ: quomodo hoc probabitur. dic ꝙ per argumẽta. eo. ti. cũ in dioces. ꝛ dic vt ibi dixi. ꝛ p hoc qđ nõ sit opus probare per probationes necessarias est hec litera: qr vsurarij occulte ineunt ꝛ dolose contractus vsurarios ita vt vix ꝙinci possint: iuxta id: Qui male agit odit lucẽ. de of. dele. cõsuluit. vnde ꝙ eos presumit: vt ibi, ꝛ vt eccle. bene. c. vnico. de pig. illo vos. ideo in odiũ ipsoꝝ admittit probatio p argumenta. d. c. cũ in dioces. ꝛ de hoc in. q. se. ¶ †Tertio quero qr dixi in ꝓxi. q. ꝙ p argumenta conuincunt vsurarij quibus argumentis poterũt cõuinci. Sol. Laud. ꝙ procedetur cõtra ipsos recipiẽdo in testes proxenetas ꝛ mediatores ꝛ alios cũ quib⁹ dicitur crimẽ ꝙmissum. arg. de testi. qñ aliqua. ꝛ precipiet iudex sub pena excõicatiõis ꝙ quicũq; aliquid scit sup hoc veniat ad deponendũ. ar. de iureiur. ad nostrã. ij. qđ etiã dico in. q. x. in fin. nã fm Laud. vsurarij adhibent omnẽ fraudẽ quã possunt vt non possit de his sciri. vnde etiã nõ celebrãt cõtractus per se, sed per mediatores, ꝛ pignora faciũt transire per tres vel ꝑ plures manus anteq̃ veniant ad se. dicit etiã Laud. ꝙ perspicua indicia ad conuincendos vsurarios erũt si in contractu vẽditionis exsoluẽdo, vt qr promiserũt reuendere, plus recipient q̃ dederint. vel si fructꝰ in sortẽ computant. de quo remittit ad no. de emp. ꝛ vendi. ad nostrã. ꝛ per ibi not. possent omitti que prosequitur Laud. sed qr vltra ibi not. quedam inserit, ꝓsequor. Dicit ergo ꝙ etiam cõuincent per illos qui presentes fuerunt si per eos cõstabat ꝙ volebãt recipere mutuo, sed vsurarius me induxit ad vendẽdum. Item cõsyderabitur an pacta apposita claudicẽt: vt qr omnia sunt in fauorem creditoris, ꝛ nihil vel parum in fauorem debitoris: vt sic possit apparere an aliquid lucri ꝙsequatur vsurarius vltra sortem. Item consueuit frequẽter in cõtractibus penã apponere ꝛ similia que iudex cõsyderabit ad infrendũ crimẽ cõtra eoꝝ fraudes. ꝛ de his in. d. c. ad nr̃am. ꝛ per Host. in sum. eo. ſ. qualiter. ꝛ. ſ. que pena. dicit etiã Laud. posse dici hoc casu sufficere summariã cognitionẽ. ar. eoꝝ. q̃ no. Inn. de iuretur. ad nostrã. ij. dic ꝙ summaria cognitio sufficit in hoc solũ ꝙ super hoc crimẽ ꝓcederetur summarie. ſ. de iudi. cle. dispẽdiosam. nõ autẽ sufficit summaria cognitio quo ad ꝓbationes eo modo de quo vt lite nõ cõtest. qm̃. ſ. ꝙ si super. vbi no. in glo. sic. C. ꝙ sufficit ꝓbatio per iuramentũ. qđ dic vt ibi dixi. sed debẽt esse ꝓbationes sufficiẽtes sicut qñ agitur principaliter. in hoc tñ speciale qđ ibi alꝫ super crimine requiruntur ꝓbationes luce clariores cõtra vsurariũ sufficit probatio per argumẽta: vt predixi. ¶ †Quarto quero qua actione petitur ab vsurario vt edat libros gñaliter de quocũq; qui tenet edere rationes: quero qua actione? Ad primũ dic ꝙ ab vsurario petit editio [a] huiꝰ cle. que inducit speciale in eo qđ dixi. ſ. in. v. contrario. de cõdictione ex canone dixi de resti. spo. sepe. Ad secundũ dic vt in glo. vide in prin. que dicit ꝙ rõnis editio petit per actiões speciales a tutore ꝓcuratore ꝛc. vt in gl. sed ab eo qui fecit eas ex publico officio petitur per edictũ de edendo. ꝛ idem Bau. qui etiã refert illud qđ no. Dy. ff. de tute. ꝛ ratio. distrahen. l. j. ſ. officio. vbi dicit ꝙ si petunt rõnes ab vsurario vel incidenter gratia alterius iudicij inchoati: siue ꝑcesserit ꝙctus siue nõ ocasiõe cuiꝰ cõfecte sunt: peti possunt officio iudicis: qr non subest alia actio. si vero petunt ꝓncipaliter: si ꝑcessit cõtractꝰ vel quasi ex quo oritꝝ actio cuiꝰ cõtractꝰ occasione facte sunt: petunt actiõe descẽdente ab illo ꝙtractu: sed si nõ ꝑcessit cõtractꝰ: petunt ꝑ officiũ iudicis: ꝛ eis nõ exhibitis fit ꝙdẽnatio ad interesse. ff. de edẽ. si qs ex argẽtarijs. ſ. ex hoc edicto. ꝛ de hoc per Bar. in. d. ſ. officio. ꝛ in hac gl. ibi, ꝛ similes. ꝛ de hoc in Spe. de instr. edi. ſ. videndũ. in fi. ibi. l. j. C. de edẽ. ibi de hoc. ꝛ dixi de ꝓba. c. j. ¶ †Quinto quero ad qđ est vtilis hec editio cõtra vsurarios. Sol. patet ex textu: qr ꝑ codices suos poterũt cõuinci. ꝑ hoc qđ no. Archi. eo. ti. ff. lib. vj. Cõsueuerũt em̃ vt dicit Bau. in codicib⁹ scribere totã vitatẽ dati ꝛ accepti, ꝛ aliud appareat per publica instrã. ¶ Sexto ꝙro in eo qđ dixi in ꝑx. q. ꝙ vsurarij ꝑ suos codices cõuincunt, an stabitur codicib⁹ in eorũ fauorẽ. gl. vide. ibi, itẽ scias. ꝙ nõ. ꝛ idẽ Bau. ¶ Op. ad hoc ꝙ imo ꝛ pro eis debeat stari: quia qui recipit libros pro se, tenetur recipere cõtra se. de cẽsi. cum olim. Sol. si vsurarius ꝓduceret libros ꝑ se cõtra alĩ, nõ crederetur. ꝛ hoc vult gl. ꝛ iura q̃ allegat. sed si cogitur vsurari⁹ ad instãtiã vsurarij edere libros ꝛ aduersari⁹ vtit eis quo ad aliqua capla: tenebit illa capla etiã recipere cõtra se. d. c. cũ olim. qr nõ posset ꝑ parte approbare ꝛ ꝑ parte reprobare. ſz quo ad alia capla nõ tenebit stare libris: qr cessat ratio ꝓdicta. ꝛ de hoc dixi in. d. c. cũ olim. in. x. ꝛtrario. ꝛ in. v. q. ꝛ ꝑ hoc etiã qđ dixi de cõfessione: de postu. bone. ij. ¶ Septimo quero in eo qđ dicit ꝙ vsurarij cõpellunt edere libros ꝑ cẽsurã ecclesiasticã, an poterit alio modo ꝛ precise fieri talis cõpulsio. Blo. qd cõtineat. soluit ꝙ nõ, dicẽs ꝙ inuito vsurario nõ debet ingredi domũ eiꝰ, vel archam eius frangere. qđ singulariter not. Steph. dicit ꝙ remediũ cẽsure nõ excludit alia remedia cõtra cõtumaces in exhibẽdo: ꝛ sic fm eũ eo inuito põt iudex mittere ad eiꝰ domũ ꝛ facere archã ꝓquiri: arg. C. de edẽ. is apud quẽ. primũ verius: qr in ciuilib⁹ nõ debet qs violari ꝑsonaliter. ff. de in ius voc. plerisq; . l. sed etiã. alꝫ, sz is. secus in crimin alib⁹ vt ibi no. gl. ¶ Octauo q̃ro, an cõtra Judeos vsurarios sit locus huic cle. Blo. ea. ibi, ꝛ qr. ꝙ nõ directe, sz indirecte sic. qđ dic vt in gl. ꝛ idẽ Bau. dicẽs ꝙ directa ꝛ indirecta excõicatio equiparant. j. ti. j. cle. vnica. post prin. ꝛ ad illud nihil ad nos de his qui foris sunt. de diuor. gaudem⁹. respõdet Bau. ꝙ illud loquitur de pena spirituali: vt not. xxviij. q. j. sepe. [b] ¶ Nono q̃ro, an heredes⁹ vsurariorũ ꝙpellant edere ꝑ hãc cle. Bl. vsurarios. ꝙ sic. ꝑ hoc fm Laud. qr ex quo succedũt in vniuersum ꝑsumunt ad eos pueniss̃e. arg. eo. ti. tua. de hoc ꝑ Host. in sum. e. ti. ſ. q̃ pena. ver. hac pena. ¶ Decimo q̃ro qd si vsurarius dicit se nõ habere rationes vel illas pdidisse. Blo. qd si arguit credendũ esse sacramẽto eiꝰ. Cõtrarium tenet dicẽs ꝙ debebit ꝓbare amissionẽ cũ casu. Bau. distinguit, an dicat se pdidisse: ꝛ ꝓcedit qđ dicit glo. ꝑsuppositio eiꝰ ꝙ cõstet eos habuisse nõ credet ꝙ pdiderint nisi probẽt cũ tractetur de lucro ipsorũ ꝛ aliorũ dãno, cum forte aliter nõ possint vsure ꝑbari. facit. ff. de edẽ. argentarius. in fi. de pur. ca. c. j. sed si dicunt se nõ fecisse libros, dicit Paul. in hoc standum iuramento ipsorũ nisi ꝓbetur cõtrarium: cum hec negatiua non possit aliter ꝓbari. qđ nota. ꝛ pro hoc qđ sequitur in glos. de vsurario qui scribit in schedulis quas lacerat. ff. de re mili. non omnes. ſ. a barbaris. ꝛ in fi. ſ. qui veritatem sciunt veniant ad docendum. quod etiam dixi. ſ. qđ. ij. in prin. nam ꝛ cõtra vsurarios potest iudex procedere ex officio: vt no. Inno. in. c. ad nostram. alleg. in glo.

[a] ¶ Petit editio. Adde Spec. in ti. de instr. edi. in ſ. videdum. in fi. gl. ꝛ Bal. in. d. l. ij. C. de edẽ. Bart. ꝛ doct. in. l. q̃dã. in p̃n. ff. de eden. Sal. in. l. fi. C. eo.

[b] ¶ An heredes. Adde Barto. ꝛ Bal. in. l. j. C. de edendo.

1 ¶ Pertinaciter, hoc verbum quid significet.
2 Pertinaciter affirmãs vsuras esse permissas, an peccet: ꝛ quid si nec affirmat nec negat sed tacet.
3 Usura quid est.
4 Interesse lucri cessantis, an possit peti vltra sortem.
5 Quid in societate vbi vnus ponit pecuniam, alius operam.

8 Debitor vsurarij si gratis dimittat vsuras vsurario, an possit repetere.
7 Christiani, an possint licite exigere vsuras a Judeis.
8 Vsuras nō esse peccatū asserere, an hoc sit hereticū indistincte.
9 Vendens castrum sub conditione ꝙ si offerat pretium intra certum tempus ꝙ venditio resoluatur: si contingat ꝙ vendiderim pro modico pretio quid iuris.
10 Judei si asserant vsuras non esse peccatum, an sint puniendi.
11 Vsuras non esse peccatum asserentes non manifeste sed occulte, an sint excommunicati.
12 Qualiter autem procedi debet contra diffamatos tales vel suspectos.

1 **H. Sane.** ¶ Ho. de ꝟbo, ptinaciter[a], de quo remittit gl.ij.ꝛ exponit Laud. ptinaciter. i. obstinata ptinacia dicēs ꝙ al's nō incurreret penas ifrascriptas. de sum.tri.cle.vnica.§.porro.in fi. Bau. dicit ꝙ ptinax dicit̄ q valde impudēter aliqd tenet ꝛ affirmat. ꝛ sic si ioco vel per lubricū lingue qs asserit id de quo hic, nō est hereticꝰ. xxij.q.ij.qs ait. qs dicto. j.q.v.ꝛ est ptinacia in malo, pseuerātia in bono. Bē. exponit ptinaciter. i. cū perfistētia incorrigibili. xxij.q.pe. dixit. vbi de hoc ꝛ oēs iste expositiōes tendūt ad idē. ¶ Scdo no. ꝙ ꝛtra suspectos de hereſi ꝓcedit̄ ex officio. ar. de p̄sump. literas. de pur. ca. inter. e. ti. filij. de accus. vt officij. li. vj. in quib⁹ no. Arch. qualis sufficiat. ¶ Tertio no. ꝙ de dictiōe tanꝯ, q̄ fm Bau. hic est exp̄ssiua veritatis. de excess. pla. nimis. j. in p̄n. de dolo. put. alibi similitudinis: vt lit. nō cōtest. qm̄ ad fi. ¶ Opp. ꝙ asserēs hereſim nō est pctm̄, cū non sit cēsendus hereticus: q nec vsurarius qui facto hoc asserit ex hoc censet̄ vsurarius, cum tamē plus fit facto aliquid facere q̄ verbo. ff. de edil. edi. si tm̄. §. j. de appel. ad audientiā. ꝛ. c. dilecti. j. vbi de hoc gl. j. in fi. soluit ꝙ hic grauius puniuntur fauētes per modū hic exp̄ssum ꝙ facientes ꝛ ex hoc infert plus puniri authorizantē ꝙ facientē. idem Laud. dicens ꝙ quidā sunt authorizantes de quibus hic. ꝛ isti magis puniunt̄ ꝙ cooperantes vel facientes: vt p̄dixi. ꝛ p hoc. xxiij.q.iij. aliorū. xj.q.iij. qui cōsentit. quidā sunt cooperantes in exequēdo ꝛ perducendo ad effectū. de quibus. §. ea. cle. in p̄n. ꝛ hi etiam magnam penā incurrūt. s. excōmunicationē: vt ibi: sed non tantam quantā p̄me dixi. sunt ꝛ tertij qui nō per se, sed cū eorū domibus fauēt eis: ꝛ de istorū pena. e. ti. c. j. lib. vj. sunt quarti q per se vel p alios pro se vel pro alijs vsuras exercent: ꝛ isti nō tm̄ delinquūt quantū primi quo ad quid, dūmodo credunt peccatū esse vsuras facere: ꝛ velint potius lucrari ꝙ peccatū vitare. xv.q.j. merito. ꝛ isti diuersas penas incurrunt: carēt eccl̄ia sepultura. Itē si clerici sunt deponunt̄ ab officio ꝛ beneficio. de hoc eo. tit. q in omnib⁹. ꝛ. eo. ti. c. j. ꝛ ij. lib. vj. de vi. ꝛ ho. cle. clerici. de excess. pla. inter. xiij.q.ij. ꝛ iij. per totum. Ex his dic ad cōtrarium ꝙ licet magis sit aliquid facere facto ꝙ verbo, nō tm̄ ex hoc infertur ꝙ exercēs vsuras sit magis puniendus ꝙ asserens hoc nō est peccatū. nā vltimus incidit in aliud crimē grauius: q est hereticus: vt hic. Cōtrariū aūt procedit quando is qui facit facto, ꝛ is qui facit verbo cōmittunt idem crimen. qs hic nō est. de hoc. j.q.vj.

a ¶ De verbo, ptinaciter. Adde. l. ad magistratū. ꝛ in. l. oēs. C. de decuri. in cle. j. in. §. porro. ō sum. tri. ca. nos, autē. xvj, qō. j. ptinacia. de pe. di. ij. in cle. exiui de paradiso. in. §. fi. de. ꝟb. sig.

b ¶ Qr hereticus est. adꝺ gl. ꝛ doc. i. c. firmissime. de here. gl. in. c, que dignior. xxiij. q, j. Host. in sum. inti. deberet. in. §. j. Archi. in. c. ij. de here. li. vj. gl. in. c. illi q. xxiij. q. iij.

b ¶ Secundo oppo. ad idem: qr hereticus est[b] qui male sentit de articulis fidei vel sacramētis ecclesie. de hereti. ad abolendam. in p̄n. quod non videt̄ facere is qui asserit vsuras nō esse peccatum. Blo. non solum. soluit ꝙ etiā est hereticus qui peruersum dogma, vel falsas vel nouas opiniones gignit. aut sequit̄ p iura que allegat. ꝛ idē Bau. dicēs ꝙ hereticus etiā est qui falsam vel extortam expositionē in diuinis scripturis ponit cōtra id qs tenet ecclesia: qr tales aliter scripturā intelligunt ꝙ spiritussanctus flagitet, a quo scriptura est inspirata. l. di. si quis diacon⁹. ꝛ. c. si ille. in fine, lxxx. dist. si illud. xxv. q. j. violatores. j. q. ij. igitur.

c ¶ Que nō iudicat de occultis, adde glos. in. c. si oia. vj. q. j. glo. fi, in ca. christiana. xxx. qō. v. gloss. j. in. c. erubescant. xxxij. dist.

¶ Tertio opp. ad idem: quia sepe de aliquo cōtractu dubitatur an sit cōmissa vsura. eo. tit. nauiganti. quo casu in dubio videtur ꝙ impugne possit asseri p̄ro ꝛ contra. ff. de re iudi. cū prolatis. p̄ro hoc qs not. de postu. c. vnico. lib. vj. Sol. Laud. ꝙ hic loquitur quando non est dubium quin sit vsura: quia asserere ꝙ nō sit peccatum, est hereſis secus si dubitaret: vt in. c. nauigāti. Quid autem sit vsura, dico. j. qō. vij. ¶ Quero an hec litera ibi, si secus, procedit siue sit vsurarius siue non. Blo, j. ꝙ sic. p̄ro hoc qs dixi in. j. cōtrario. nam etiam nō vsurarius pertinaciter asserēs exerceri vsuras nō esse peccatū magis peccat ꝙ exercēs qui hoc nō asserit: vt ibi dixi. ¶ Sc̄so quero: quidā Paganus factus Christianus petit a papa ꝙ ei det aliquē a quo instruat̄ in fide: ꝛ deputat⁹ instruit nō in fide sed cōtra vt ꝙ addoceat idoignorātia iuris naturalis nō excusat si est discretus: qr nil refert in his decipere vel decipi posse. xvj.q.j. si cupis. ꝛ de hac ignorātia dicit̄: Qui ignorat ignorabit̄. xxxviij. dist. qui ea. Itē debuit cōsulere peritiores: vt not. xij. dist. c. j. ꝛ de hoc. §. de sum. tri. cle. vnica, ꝛ hoc etiā vult Bau. qui in verbo, affirmare: dicit hoc p̄cedere etiā si ex mala doctrina hoc dicat nisi esset paratus hoc corrigi. xvj.q.j. si cupis. xxiij.q.j. hec est fides. xij. distin. c. j. ꝛ dic hoc p̄cedere in exēplo p̄misso, ꝛ similibus in quibus ignorātia non excusat: sed in alijs difficilioribus potest esse ꝙ quis male credendo nō peccat, imo meretur: vt dixi de sum. tri. c. j. vbi etiā dicit Inno. nō est hereticus qui male credit: puta qr ductus ratione naturali credit patrem maiorē vel p̄riorē filio dūmodo sic
2 credat: qr credit ecclesiā sic credere. qs dic vt ibi dixi. ¶ Tertio
c q̄ro, aliqs errat in corde, tm̄ nō p̄dit ad exteriora: an est excōicatus? Sol. Matth. ꝙ quo ad ecclesiā q̄ nō iudicat de occultis[c], de simo. sicut nobis. in fi. nō est excōicatus: sz quo ad deū sic. de sen. excō. tua. in fi. p̄ro hoc. xxxij.q.v. christiana. ꝛ qr cogitatiōis penā nemo meret̄ in foro cōtentioso. de pe. di. j. cogitatiōis. ij.q.v. cōsuluisti. xxxij.q.vi. §. is ita. ℣. inter cetera. secretorū em̄ solus deus cognitor est ꝛ iudex. xxxij. dist. erubescāt. ꝛ. c. placuit. vj.q.j. si oīa facit. j.q.j.q studet. in p̄n. in gl. nunqd. xxiij.q.ij. deus. ꝛ videtur p̄bari. xv.q.vj. c.j. ver. p̄eter. Cōtrariū not. xxiij.q.j.c.j. in gl. ij. que dicit ꝙ heretic⁹ quātuncūq occult⁹ est excōicat⁹. qs etiā tenet Ray. in summa de sen. excō. §. z est sciendū. ꝛ sic videt̄ speciale in crimine hereſis. d. c. cogitationis. p hoc qr peccatū volūtatis punit̄. xlix. dist. hinc etiā ℣. pōderosus. vbi pōderosus a p̄motione repellit̄ qui mēte peccauit nec ad actū p̄cessit sz tenēdo primū dicit Matth. ꝙ ad hoc rñdetur ꝙ ibi de lege dei q̄ tales repellit, nō aūt de eccl'ia pōt intelligi qñ est totaliter occultus, p iura superi⁹ allega. vel ibi de pctō in corde ꝛ sine ope, nō tm̄ totaliter occulto. p hoc lr̄a ibi, ad lasciuiā defluēs. secus si totaliter: qr tūc nō repelleret̄. de tēp. or. ex tenore. de hoc p Archi. in. d. c. j. ꝛ. xxiij. q. j. ꝛ in. d. c. hinc em̄. ꝛ dic vt dixi. §. de here. cle. j. §. verum. in. vj. ꝛ. vij. q. ꝛ p̄ro hoc qs dico in seq. q. ꝛ j. q. xxj. ¶ Quarto q̄ro in eo ꝙ dānatur de hereſi q ptinaciter affirmat exercere vsuras nō esse pctm̄, quid si nō affirmat nec negat, sz tacēs hoc cōsentit. Blo. inde remittit ad no. de sum. tri. c. j. in fi. in vlti. gl. vbi dicit ꝙ ex mēte iudicat̄ hereticꝰ. p hoc qs dixi in p̄ri. q. ¶ Quinto quero in eo qs dixi in. j. no. ꝙ si ioco vel per lubricū lingue qs asserit exercere vsuras nō esse peccatū nō est hereticꝰ, an ex hoc puniēdus est saltē alio mō. Sol. Lap. ꝙ extraordinarie poterit puniri arbitrio inq̄sitoris, ꝛ imponet̄ ei saltē aliqualis leuis pn̄a salutaris. xvij. di. nec licuit. xxiij.q.j. hec est fides. vel etiā in nullo puniret̄, fm eū: ꝛ hoc vltimū veriꝰ respectu inq̄sitoris. sed ordinariꝰ ad quē spectat corrigere p̄uos mores. de off. ord. c. j. ꝛ. c. irrefragabili. poterit extraordinarie punire qñ p iocū: qr talis iocus nō est p̄mittēdus p quē venit̄ ad crimina. ff. ad. l. aquil. nā ludus. de homi. cōtinebat̄. vbi de hoc in gl. Item qñ per lubricū lingue si fuit in culpa vt hec lubricitas in eo causaret̄, puniri dz: al's sec⁹. ¶ Sexto q̄ro si nō asserit ℣ bis, sed factis: puta inhumaniter tractādo eos quib⁹ mutuat: vel qd simile egēdo. Sol. Lap. ꝙ si ex hoc grauata est ei⁹ opinio, vt possit dici de b̄ diffamat⁹ vel suspect⁹: p̄cedi poterit: vt hic in fi. &c. p hoc. xj.q.iij. existimāt. ꝛ. c. nō solū. vbi dicit̄ ꝙ nō solū ℣ bis, sz etiā factis deū negam⁹. ꝛ de hoc ēt. §. in. j. ꝛtrario. nō tm̄ poterit iudicari hereticꝰ nisi qñ asserit vsuras nō esse pctm̄: ꝛ sic videt̄ veriꝰ ꝙ nec etiā possit cōtra eū p̄cedi de suspicione vel infamia nisi qñ suspectꝰ est vel infamatꝰ ꝙ sic asserat. qr hec lr̄a nō dz extēdi. ¶ †Septimo q̄ro in eo qs de vsura dixi. §. in. iij. ℣ Dio, qd est
3 vsura. Sol. Laud. ꝙ est qcquid vltra sortē nō ℣ctu mutui acquiritur. dicēs ꝙ mutuum consistit in his tantum que cōsistunt numero: vt pecunia. vel pondere: vt piper, ꝛ alie res pōderabiles. vel mēsura: vt bladum, vinum ꝛ similia. xiij. q. iij. plerisq; ꝛ speciale est in mutuo, vt in eo tm̄ cōmittatur vsura: qr ex quo facta est res mea, non tibi sed mihi debet̄. ea. q. si feneraueris. vñ dicit̄ vsura quasi vsus rei. versus. Quicqd adest sorti ratione rei mutuate: Si petat exigat intendat fit semp vsura. p hoc ea. q. vsura. ꝛ hoc si cā lucri recipit̄ illud plus. sec⁹ si cā dāni vitandi: vt in
4 se. q. De hac diffinitiōe vsure dic vt dixi. e. ti. i ciuitate. ¶ †Octauo q̄ro in eo qs dixi in p̄ri. q. ꝙ pōt recipi vltra sortē cā dāni vitādi, an hoc sit verū? Sol. Laud. ꝙ sic: vt si debebat soluere i pascha centū cū quib⁹ volebā ire ad nūdinas empturus merces: si distuliſti soluere ꝛ ex hoc sum dānificat⁹: potero petere ꝙ vltra sortē restituas dānū. maxime in cōtractib⁹ bone fidei: qr nō petit̄ tāq̄ vsura, sed tāq̄ interesse nō iure actionis, sz officio iudicis vt reddat̄ indēnis. ff. p soc. socij. de fideiuss. quenit. xiij.q.iij. qm̄. vbi de hoc. de interesse no. xij.q.ij. si qs de clicis. de hoc dixi in. d. c. quenit. ꝛ de interesse dixi de sen. excō. sacro. ꝛ p ibi no. dico hoc p̄cedere qñ iste erat mercator q cū pecunijs ℣sueuit negotiari. al's secus, p hoc qs not. Ly. C. de vsur. auf. ad hec. in. iij.q.
5 ꝛ qs ibi no. e. ti. cōquest⁹. ¶ †Nono q̄ro si duo cōtrahunt socie
d tatē vt vnus ponat pecuniā[d], ꝛ alius laborē, ꝛ lucrū ꝛ dānum spectet simul ad vtrūq;. dicit Laud. ꝙ licitū sit. ff. p̄ro so. l. quinta. ¶ †Decimo q̄ro si qs gratis dimittit vsuras feneratori an
6 licet illi retinere. Solu. Laud. referens qs no. Host. de sen. excō. cum desyderes. §. iij. vbi dicit ꝙ sic, etiam si feneratoꝛ non reddiderit nec obtulerit pecuniā. de hoc per eum in summa. §. que

pena

pena.sub.§. est aũt vsura. Quidam theologi tenẽt q̃ nullo modo põt remitti in odiũ vsurarũ. Host. dicit q̃ si aliquo timore fit remissio de toto vel parte,non tenet.secus quãdo pecuniã oblata gratis remittit.qs̃ videtur approbare Hosti.in locis prealegа.de hoc in regula,peccatũ.lib.vj. z plene per Pride.in cõsil. cxix.vbi dicit q̃ si quis nõ coactus nec deceptus pecunia etiam nõ oblata liberaliter remittit, vsurarius est immunis a restitutione.qs̃ placet.sed qr solent fieri fraudes(nã aliqui faciunt tales remissiones ne grauẽtur per instrumẽta que forte vsurarius habet p se vel simili de causa) ideo de his circũstantijs est diligẽter ingrendũ. qñ aũt pecunia offerẽ: tũc videẽ nõ ꝑsumendũ q̃ aliqua de causa remiserit.nisi ex mera liberalitate. ¶ Undecimo q̃ro an licite exigañ vsure ab his ꝙra quos licite pugnamus,vt sunt Sarraceni. So. ☩Dat.referẽs quosdã dicere q̃ sic: dũmodo nõ ex cupiditate,sz zelo charitatis vt macerenẽ vsuris q̃ nõ possunt domari armis.hostes eñ dicuñ quib⁹ vel imperator vel papa bellũ indixit.ff.de cap.l.hostes.p hoc qs̃ not.de resti.spo.olim.j. si ergo p vim possum⁹ eos iuste occidere z ola per vim auferre z nostra facere iure belli. xxiij.q.v.dicat. z.q.vj.c. j.z.ij. z videẽ etiã vsurã exigere. nõ eñ refert vtrũ aperte an clã ex insidijs pugnẽ.xxiij.q.ij.dñs.nec debet qs̃ cogitare qualiter hostẽ superet,dũtamẽ superet. Ouidius: Nõ refert armis cõtingat palma dolisve.z hoc videẽ tenere ☩Dat. dic cõtra per id qs̃ dico.j.q.xiij. ¶ Duodecimo q̃ro ꝑsuppositio qs̃ dixi in xxi.q.q̃ licite exigañ vsure ab his cõtra quos licite pugnamus,an clericis liceat ab his exigere.Sol.☩Dat.q̃ non:qr clerici cõtra nullos debẽt arma mouere: qr arma clericorũ sunt lachrymе.xxiij. q.viij.Quenior.z de hoc in seq.q. ¶ †Decimotertio quero an a 7 Judeis Christiani [a] licite possint vsuras exigere. Sol. ☩Datth. a quosdã dicere q̃ nõ: qr contra eos nõ licite pugnaẽ.xxiij.q.viij. dispar.z sic cessat id qs̃ dictũ est.§.q.xj.☩Aug. dicit q̃ nullo casu vsura est licita ita q̃ nec ab hostibus licite recipiẽ: cũ in veteri testamẽto z ꝓfect⁹ in euangelio z in canonib⁹ gñaliter ꝓhibeaẽ. Ad aliud cũ dicit q̃ possum⁹ auferre hostib⁹ sua,respondeẽ q̃ possumus in bello.xxiij.q.ij.dñs.nõ autẽ per vsuras: cũ(vt predixi)sint ꝓhibite. ¶ Op. ad hoc.xxiij.q.iij.ab illo.vbi dicitur: Non feneraberis ꝓximo tuo,sed alieno.Sol.q̃ dicit nõ feneraberis ꝓximo tuo,ꝓhibitio est.qs̃ subdit alieno,est ꝓmissio causa vitãdi maioris mali.z de hoc.in.d.c.☩Dat.dic ad hoc vt dico.j. q.xix.z placet opi.☩Aug.plusq̃ id qs̃ dixi.§.q.xj.ꝑsuppositio tñ q̃ illa opinio esset vera q̃ vult vt licite exigañ vsure ab hostib⁹: tamẽ adhuc ꝓcedit qs̃ dixi.§.q.ꝓxi.q̃ clericis hoc nõ liceret, qui non debẽt talibus lucris inhiare: ne cle.vel mo.per totum. 8 ¶ †Decimoquarto q̃ro in eo q̃ dicit hereticũ esse asserere vsuras nõ esse peccatũ,an hoc sit indistincte verũ.põt eñ eẽ q̃ hoc asserũt aliqui dicentes vsurariũ nõ esse obligatũ restitutiõi.põt etiã esse q̃ hec asserunt dicẽtes q̃ bene est obligatus restitutiõi: sed facta restitutiõe nõ teneẽ aliter penitere sicut in mutuo,z similib⁹. ☩Glos.z ex his.tãgit hoc, lz nõ sit formaliter.z vñ velle q̃ vtroq; casu sit locus huic lre.z qr de primo vñ modicũ dubitõ: nõ ꝓbat tñ de scõo dicẽs q̃ obligat⁹ restõni ex delicto etiã post restitutionẽ teneẽ penitere p iura q̃ allegat.☩Pau.aũt expressi⁹ hoc explicat,dicẽs q̃ lz primi magis errẽt: tñ vtrunq; est hereticũ.z ad illud qs̃ dicit glo.de mutuo z similib⁹ de qbus facta restõne nõ est opus pñia, ñdet q̃ obligat⁹ ex ☩ctu licito soli hoi obligat.vñ sufficit q̃ hoi satisfaciat.lz in furto rapina z vsura offendat de⁹ z ꝓximus.vñ satisfacto ꝓximo expedit q̃ p penitentiã satisfaciat deo q lesus fuit p ☩temptũ.z alleg.☩Pau.eadẽ iura q̃ alle.gl.z.ff.de furt.qea mẽte.vi bo.rap.l.pe. ¶ Opp.ad hoc:qr facta restõne sit sublatũ pctũ:regula,pctũ.a ☩rio.li.vj.☩Pau.q̃ regula nõ ponit modũ z cãm dimittẽdi pctũ p ☩fiam necessariam sed ordinẽ z prioritatẽ. Refert tñ ☩Dy.dixisse in eadẽ regula q̃ leges allegate in gl.z.d.l.qui ea mẽte.loquunẽ de rigore iuris ciuilis,rla vero de benignitate canonica:z intelligit ☩Pau. ☩Dy.voluisse q̃ facta restitutione tollit pactũ, qs̃ dicit ☩Pau.nõ procedere:qr idẽ de iure canonico.nã restitutio nõ tollit penam tpalem pcti,imo nec penitẽtia vel baptismus.de diuor.gaudemus.vbi de hoc.xxvj.dist.deinde.xxviij.q.j.c.ij.xxiij.q.iij.si ille. xxiij.q.ij.admonere.nec põt facere debitor qn vsurari⁹ peccet extorquẽdo.de hoc per Host.in sum.de pe.peñ.col.ver.sed nũquid sufficit.z ver.seq.dic qs̃ ☩Dyn.aliter dicit q̃ si is qui abstulit aliena nõ habet facultatẽ reí restituẽde, absoluetur:qr nemo põt ad impossibile obligari.regula,nemo.li.vj.lz forte fm rigorem iuris ciuilis non sit excusatus: qr persone difficultas debitorẽ non excusat.ff.de verbo.oblig.cõtinuus.§.illud.dic tamen verius videri q̃ etiã fm rigorẽ iuris ciuilis excusetur.qs̃ dic vt ibi p eũ.z ex hoc apparet q̃ dictũ ☩Dyn.nihil facit ad premissa. ¶ Decimoquinto q̃ro cũ vsure subiacent restitutioni, vt hic dicit z dixi in xxi.q.in quo foro possunt peti. So. ☩Laud.q̃ triplex est vsura.q̃dã vera deducta in pactũ, vel alꝫ expressa.de excess. prela.inter.vbi dabanẽ.xj.pro.xũ.quo casu petunẽ in foro eccle-

sie p cõditionẽ indebiti vel officiũ iudicis: vt no.eo.tit.michael. z.c.j.lib.vj. quedã est mẽtalis: qr sola spe cõmittiẽ.nec aliqd exterius de ea ptz: z talis nõ põt peti iure fori sz tñ iure poli in foro anime,nisi aliqualiter p coniecturas possit exterius reuelari: qr tunc secus.eo titu.cõsuluit.z.c.in ciuitate. de pig.illo vos.de empt.z vendi.ad nostrã.cũ si.de hoc quo ad id qs̃ dixi de vsura mentali,dic vt dixi.§.in prin.q.xxv.z dicit ☩Laud.q̃ in foro anime peteẽ per viã supplicatiõis gratiose ab heredibus defuncti a si heres recepit emolumentũ:si nihil recepit sufficit de mẽte corrupta penitentiã agere.ar. de simo.c.fi. tertia est accessio q̃ licet sit augmentũ vel accessio ad sortẽ, nõ tñ est vsura : vt in casu societatis.qs̃ dixi.§.q.ix.z ibi petiẽ tanq̃ interesse: vt cũ qs̃ certat de dãno vitando.qs̃ dixi.§.q.viij.z hoc dz peti in foro ꝓprio: qr actor debet sequi forũ rei.z sic si reus est laicus petiẽ in foro secu b lari.arg.de fo.cõpe.ex tenore. dic de hac tota questiõe corã quo possunt peti vsure vt dixi in prin.q.xviij. ¶ Decimosexto quero b qd in casibus[b] in quib⁹ iura ꝑmittũt vsuras vt in dote,vel in decimis male detẽtis,z in similibus de quib⁹ eo.tit.c.j.z.c.cõquestus.xiiij.q.iij.in summa.So. ☩Laud.q̃ si a marito laico exigiẽ in foro eccl'ie id qs̃ ꝓcepit vltra sortẽ, z ipse excipit hoc sibi licuisse ꝓ dote,z petit se remitti ad iudicẽ secularẽ: nõ audieẽ:qr iudicis ecclesiastici est cognoscere an sua sit iurisdictio.de sen.excõi. si iudex.lib.vj. p hoc qs̃ dixi.§. in ꝑn.q.viij. ¶ Decimoseptimo quero,an sicut papa decreuit in certis casibus non esse peccatũ recipere vltra sortẽ ita possit in omnib⁹ ita q̃ de peccato vtraq; lege dãnato possit facere nõ peccatũ. Sol. ☩Laud.q̃ non:qr aliqua licẽt in singulis que nõ in vniuersos. põt eñ papa particulariter aliquas ꝑsonas ꝓhibere ne cõtrahant matrimoniũ, nõ tñ omnes : alꝫ puerteret statũ fidei,qs̃ nõ licet.qs̃ not.z p hoc 9 vltimo est qs̃ no.de ☩uer.☩iug.ex publico. ¶ †Decimooctauo quero si vendo castrũ sub cõditione q̃ si vsq; ad certum tẽpus offerã tibi ꝑtium venditio resoluatur si cõtingat q̃ ꝓ modico pretio vendiderim.Sol. ☩Laud.q̃ iure fori nihil põt peti,cum ex forma cõtractus nõ sit vsurarius , sed iure polli posset sibi fieri cõscientia.xvij.q.iij.quicũq;.z hoc dũ viuit. eo autẽ defuncto si nõ ꝓcepit aliena restitui,nõ teneẽ heredes,licet possent gratis facere.sed si ꝓcepit aliena restitui,adhuc nõ possunt cõpelli: sed bene faciẽt si aliqualẽ emendã faciãt habito respectu ad valorẽ rei z cõmunẽ estimationẽ:que debet cõsyderari:qr nõ ex affectu singulorũ sed cõmuni estimatione sunt pretia rerum statuenda. ff.ad.l.fal.pretia.cũ ergo nõ fuerit facta emptio cõmuni estimatione,debent posse agi ad supplementũ.arg. de vsu. in ciuitate. dic q̃ hec sunt parũ necessaria:nam dũmodo venditio tenuerit ex forma nec fit facta in fraudẽ vsurarũ, nõ teneẽ emptor sibi facere cõscientiam:qr res tantum valuit quãtum vendi potuit.de 10 empt.z ven.cũ dilecti. ¶ †Decimonono q̃ro,an hec dispositio locũ habeat in Judeis asserentib⁹ vsuras nõ esse peccatũ. Glo. vlti.ibi,iudei.soluit ꝑmittendo q̃ Judei p hoc q̃ nõ sit peccatũ inducũt ☩Deutero.xxiij.z xiiij.q.iij.ab illo. ad que glo.nõ respõdet sed remittit. In qstione aũt dicit q̃ hereſis nõ cadit in Judeis:nam cõstet q̃ peccãt in articulis fidei qui sapiũt humanitatem Christi,tamẽ ecclesia sustinet.dicit tamẽ glo.q̃ possent p ecclesiã cõpesci si alꝫ dogmatizarent inter Christianos. Idem per oia ☩Pau.dicens vt dicit etiam glo.q̃ cum iudei non sint de c gremio [c] ecclesie, diuisionem ab ea facere nõ possunt:z sic nõ possunt dici heretici,cũ hereſis dicatur diuisio. z dicit ab electione xxiij.q.iij.hersis. z.c.seq.electio aũt est ex duobus alterũ preeligere vel vnũ ab alio diuidere.j.z.iij. Et hic.xlv.dist. de iudeis.j. q.vij.conuenientibus. de bap. maiores.§.vlti. de here.c.iij.cum si.licet enim sint creatura dei,non tamen ecclesie que nõ omnes regenerauit p baptismа:ideo canonib⁹ nõ arctanẽ.ij.q.j.multi.

d Idẽ Beze.z ad illud,Nõ feneraberis fratri tuo[d]. respondet q̃ c large ibi accipiẽ verbum fratri, qr omnes sumus fratres z filij Ade. Item in eodẽ ☩Deuterono.c.xxv. dicit q̃ a nullo recipiatur vsure. Ad.c.ab illo.ñdet cũ dicit ibi,ab illo vsuras exige cui nocere desyderas.qs̃ legit negatiue: id est sicut nulli debet nocere ita z a nullo vsuras recipere. vnde nec ab hostib⁹ licet , q̃q̃ ali- d qui ibi cõtra.quod dixi.§.q.xj.z xiij.z de hoc per Hosti. e.ti.sa lubriter.z p Archi.in.d.c.ab illo. ¶ Vicesimo q̃ro qd intelligit litera p verbũ,ordinarius.soluit ☩Lap.q̃ de cꝑis.eo.tit.ad abo- 11 lendã.z.c.excõmunicamus.j.z eo.tit.p hec.li.vj. ¶ †Vicesimoprimo q̃ro in eo q̃ dicit de diffamatis de hoc crimine , qd de occultis.Sol.☩Pau.q̃ licet sint excõicati tanq̃ heretici,vt no.xiij. q.j.§.j.z.§.de here.cle.j.§.verũ.vbi dixi in.vj.z.vũ.q.tamẽ ecclesia nõ iudicat de occultis.de simo.sicut.in fi.xxxij.di.erubescãt. vj.q.j.si omnia.xxxij.q.v.c.vlti.ideo nõ ꝓcedet. nam z voluntarius simoniacus excõicari nõ debet:vt no.j.q.j.qui studet.facit. xv.q.vj.c.j.versi.pessimum. Idem ☩Laud. dicens q̃ prius debet de infamia vel suspicione inquiri:qua inuenta ꝓcedeẽ ad inqsi- 12 tionẽ veritatis. ¶ †Vicesimosecũdo q̃ro qualiter ꝓcedeẽ cõtra suspectos vel diffamatos.gl.vl. dicit q̃ p modũ de quo.§.de he

a ¶ An a Judeis christiani. Adde doct.in.c cõquestus.de vsu.archi. in.c.fi.xiij.q.ij.

b ¶ Quid in casibus. adde Host. i sum. ti. de vsur. i.§.an aliquo casu. Abb. in.c.cõqstus. de vsu. Jo. de ana.i.c.j.c.tit.

c ¶ Judei nõ sint de gremio. adde c.gaudemus. de diuor.

d ¶ Nõ feneraberis fratri tuo. ad de Deut.xxij.c.

reti.cle.j. Idē Pau. Zap. dicit q̄ pcedi pōt altero de duobus modis. ꝓmo vt dr de p̄sum. lr̄as. vt exigat ab eis iuramentū vel cautio z imponat pn̄a. scdo mō pcedi pōt vt indicat eis purgatio. de pur. can. inter. quā si p̄stare noluerint, pcedet vt habet eo. ti. excōicamus. j. §. j. z idē si in p̄stādo defecerint. d. c. inter. in fi. practicā aūt pcedendi ponit Mat. dicēs q̄ qui vult tute pse qui sic pcedat: q̄ si est aliquis diffamat⁹ vel suspect⁹ de hereſi, dr eū citare z examinare. z si cōfitet, bene qdē. z si nō cōfitet dr eū in tuto carcere custodire. z pōt in cōpedib⁹ ponere. d. cle. j. z inqrere. Inqsitione aūt pfecta aut plena pbatū est, aut semiplene, aut nullo mō. si plene: ꝛa bona heretici sunt publicata. e. tit. ꝯgentis. z. c. excōicam⁹. z e. ti. cū fm. li. vj. z si voluerit redire: dr abiurare hereſim. quo facto restituent ei bona. d. c. vergētis. in pn̄. z ponet in ppetuo carcere ad pn̄am: sed hodie inquisitores possunt hāc penā mitigare, sicut eis videbit. e. ti. vt cōmissi. §. z illoꝝ. li. vj. z si post abiurationē recidiuauerit, vel si a principio ad fidē redire noluerit, vel penitentiā nō adimpleuerit, tāc relapsus tradet curie seculari. e. ti. ad abolendā. z. c. excōicam⁹. de ꝛ. sig. nouim⁹. si aūt semiplene pbata est hereſis puta p vnū testē vel grauē infamiā, z ipse negat: dr subīci tormētis. ea. cle. §. duro, nā istud crimē grau⁹ est crimine leſe maie. d. c. vergētis. in quo subīcit reus tormētis. C. ad. l. iul. maie. l. iij. z. l. null⁹. fo. ti⁹ ergo in hereſi. facit. vj. q. j. §. verum. vbi crimē leſe maiestatis equiparat simonie z hereſi. Itē credit vni reuelanti insidias factas esse principi seu cōspirationē. z idē de crimine leſe maiestatis. lxxix. dist. si qs papa. d. §. verū. no. Spe. de testi. §. restat. ver. xxi. al's, ver. hoc tn̄ fallit. z facit qd̄ idē no. de p̄sum. §. fi. ꝛfi. z idē est. Itē in capitalib⁹ z atrocib⁹ aliter veritas haberi nō potest nisi p tormēta. ff. de q̄stio. l. j. v. q. v. illi qui. de depos. c. j. z crimen hereſis est plus q̄ capitale. hec tn̄ tormēta humaniter p iudicē tēperanda sunt: z de his dixi de regu. iur. cū in cōtemplatione. z si p tormēta confitet nisi post depositionē tormentoꝝ psistat. nō nocet. ff. de cōfes. l. j. §. diuus. si aūt persistat pumēdus est vt pme dictū est. sed si nō confitet vel nō psistit in cōfessione si de hoc grauiter est diffamat⁹, indicet sibi purgatio. de pur. cano. inter. in qua si defecerit, puniet vt dictū est. sed si se purgauerit z est vehemēter diffamat⁹ vel suspect⁹, pōt ei imponi tpalis pena. d. c. inter. de p̄sump. lr̄as. in fi. sed si leuiter est suspect⁹ vel infamat⁹: nec ptinaciter in errore psistit: nō punit tpali pena, sed pōt imponi pn̄a. eo. ti. accusat⁹. §. si vero. li. vj. debet tn̄ suspect⁹ de hereſi siue leuiter siue vehemēter abiurare hereſim in quā si postea incidit, p relapso habet si suspicio fuit vehemēs. d. c. accusatus. in pn̄. si aūt leuis, nō habetur p relapso lz sit grauiter puniēdus. eo. c. in pn̄. ꝛfi. si aūt. Ex his infert Mat. cōtra quosdā inqsitores qui ab his cōtra quos pbatū est de hereſi exigūt pecuniā, z processum delent. qōfacientes incidūt in penā. §. de hereti. cle. ii. ver. inquisitoribus. si aūt nullo modo probatum est de hereſi: quid iuris, nō p̄sequitur Matth. nec expedit: q̄ reus debet absolui sine difficultate. de fide instru. inter.

a ¶ Sz p̄lati. Adde q̄ dixi i cle. dudum. de sepul. in apostilla.

b ¶ Decime. adde doc. i. c. a nobis. de dec. i. doc. i. c. j. de p̄scrip. lib. vj.

c ¶ Qui dicāt domestici. adde gl. sum. iij. q. v. gl. in ꝛ. de familia. i. c. in lr̄is. de testi. c. viti. de ꝛbo. sig. doct. i. l. p̄senti. in §. sane. C. de his qui ad eccl'. confugiunt.

d ¶ Pleno iure, adde Abb. in. c. Questus. de fo. Spe. Abb. in ca. q̄m. z i. c. pastoralis. de p̄ui. Abb. i. c. cū z plātare, de p̄ui. Abb. i. c. querelā. de elec. Abb. in. c. audi. tis. de p̄scri. Abb. in. c. cū inter vos. de re iudi. Abb. i. c. 8 monachis, de pēb. Abb. in c. in lateranensi. eo. titu.

¶ De excessibus prelatorum. Rubrica.

☞ Religiosi debent esse in quiete: z de hoc debent prelati p̄uidere ne inquietentur.

Religiosi non debent grauari etiam indirecte. exēplum ponit.

Vasalli seruientes z domestici qualiter differunt.

Priuilegiatus in se est etiam priuilegiatus in personis que habent dependentiam a se.

Prelati, an possint prohibere ne audiantur misse religiosorum sub obtentu ne deserantur ecclesie matrices.

Religiosi, an habeant aliquam actionem contra prelatos qui impediunt ne eis soluantur decime.

Reus si erat in carcere ante appellationem, an remitti debeat ad iudicem ad quem.

Frequens. ¶ Sūma vt in glo. primo vigintinouē grauamina q̄ p̄lati religiosis inferebāt. scdo p̄uidet ibi, verū. tertio ponit trigesimū grauamē cōtra qd̄ p̄uidet ibi, z q̄m. z q̄ q̄ cōtineat vnū casum vsq; ibi, z q̄m. tn̄ qr plixa, lego p partes. z lz possent fieri tot particule quot sūt grauamia: tn̄ facilitatis gratia reducā ad pmā pte solū q̄nq; particulas ponēdo sub qualibet sex grauamia pter vltimā sub qua erūt tn̄ q̄nq;. ¶ Not. q̄ ad ea q̄ frequenter emergūt z c. de hoc de despō. impu. lr̄as. ¶ Scdo no. q̄ hic p̄uidet q̄ grauamina q̄ prelati religiosis inferūt. cōcordat. eo. tit. sane. de p̄ui. dilecti. z. c. quāto. de cēs. cle. ad nostrā. alibi ēpi cōquerunt de religio. e. ti. accedētib⁹. de p̄uile. cū z plātare. z. c. tuarū. z. c. pastoralis. z. eo. tit. episcoporum. lib. vj. ¶ Tertio not. q̄ p̄lati[a] dicunt hic nō ēpi: ibi, ceteri eccl'ie p̄lati. alibi p̄lati dn̄r soli ēpi, de sepul. cle. dudū. Laud. de hoc ibi dixi in ꝛ. ab olim. q. xvij. z p ibi no. hoc nō pbat ibi: q̄r vt ibi dixi loquit ibi de quolibet prelato qui hz ep̄alem vel quasi. hic autē capit magis gn̄aliter etiā p p̄latis particularū eccleſiarū. de quib⁹ de offi. or. cū ab eccleſiarū. ¶ †Quarto not. q̄ p̄uidendū est vt religiosi habeāt qtē: z hoc ppter otiū z vitā q̄templatiuā. de syndi. c. vnico. de renū. nisi. in fi. z. c. post trāslationē. xvj. q. j. si cupis. z. c. placuit. ij. dicit tn̄ Laud. q̄ libēter se retrahūt ad actiuā mittētes manū ad aratrū z respicientes retro. de post. quidā. ¶ Quinto not. q̄ nō debēt p̄lati capere religiosos. z dicit glo. v. q̄ etiā prelati hoc facientes sunt excōicati, p hoc q̄r cū p̄latus facit aliquid nō iuridice, tenet ac si esset p̄uat⁹. de resti. spo. Querente. de hoc p Archi. de offi. or. si ep̄s. lib. vj. ¶ Sexto no. ibi, in casib⁹ nō cessis. q̄ in casib⁹ a iure cōcessis nō dicūtur p̄lati excedere capiēdo religiosos: q̄r iuris executio nō habet iniuriā. ff. de iniurijs. l. iniuriarū. §. j. de electi. cū eccl'ia vulterana. ¶ Septimo no. de cōminatione que fit p interminationē pene. z hec nō ligat ad penā: vt dicit gl. hoc nō ligat. z de hoc. j. q. iij. z in hac gl. iij fi. de homi. signifi. casti. z videt expressum. C. cōminationes vel epistolas. l. interlocutio. Bēze. ¶ Octauo not. q̄ decime[b] possunt deberi exēptis: nec tunc debēt p̄lati p̄hibere eis absolui: vt hic: sed poti⁹ exhortari vt soluant. de dec. c. j. li. vj. cū ex pcepto debeant. xvj. q. j. reuertimini. de dec. tua. licet ipsis exēptis nō debeant ex pcepto nisi habeāt ius parochiale in loco. de dec. cū Zingat. al's debētur ex p̄uilegio. de dec. dilecti. z duob⁹. c. seq. vel ex p̄scriptiōe: de p̄scri. de quarta. de p̄uil. accedētib⁹. z. c. si de terra. ¶ Nono not. q̄ nō debēt hi qui debēt reditus religiosis soluere p̄hiberi. est em cōtra iustitiā cū quilibet teneat restituere aliena. regula, peccatū. lib. vj. z dicit Paul. q̄ verbū reditus, oēs puentus includit. hoc dicit ppter differētiā q̄ fit iter fruct⁹ z redit⁹, de qua dixi de dec. pastoralis. in. iij. q. tn̄ vt ibi dixi cōiter accipiunt p eodē. de quo etiā ibi dixi in. iij. q. ¶ †Decimo not. q̄ nō debent grauari religiosi etiā indirecte grauando molētes in eorū molēdinis z coquētes in furnis eorū vel aliter vt in lr̄a z cōcordat de p̄uile. quāto. que vt dicit Paul. tn̄ de p̄uilegiatis loquit. hic ꝛo gn̄aliter vult dicere q̄ hec litera p̄cedit siue sint exēpti, siue nō. precedēs tn̄ litera in verbo exēptis, videt obstare: sed p̄incipium litere ibi, quorūdam religiosorum. facit pro: q̄r generaliter loquitur. z hoc placet. z in eo q̄ litera dicit de exēptis, retulit se ad id qd̄ cōiter accidit. nā prelati nō pcedunt indirecte cōtra religiosos, nisi q̄n directe nō possunt, vt q̄r sunt exempti. tn̄ si sic pcedūt, adhuc est locus huic lr̄e. de hoc. j. in. iij. contrario. quo ad aliud aūt qd̄ dixi de furnis, queri posset an q̄libet de vicinis teneat cōtribuere ad refectionē furni vicinie ii corruat. de quo remittit Pau. ad no. in specula. de censi. §. nūc dicendū. versi. item pone. vbi dicit q̄ sic, etiā. si velit vsui renunciare: vt dixi in. d. c. j. de eccle. edi. ¶ †Undecimo no. differentiā inter seruientes z vasallos z domesticos. z de seruientib⁹ dicit Pau. q̄ nō refert an gratis. vel p̄tio vl' aliter cōstricti sint. z hoc de seruitio licito. De domesticis dic vt in glo. in verbo, domesticos. z q̄ dicant domestici[c], no. de test. in literis. de ꝛb. sig. sicut. li. vj. z an gaudeāt p̄uilegio dn̄i no. de p̄ui. tuarū. ¶ †Duodecimo not. ex p̄dictis in p̄mo notabili q̄ priuilegiat⁹ in se priuilegiatus est etiā in his p̄sonis q̄ habēt ab ipso dependentiā. p hoc de cōcess. p̄ben. authoritate. in fi. li. vj. nā grauādo illas vr̄ ipe grauari. z hoc vult hec lr̄a q̄ multa grauamina subditoꝝ seu habētiū agere cū religiosis ponit p vno habito respectu ad ipsos religiosos q̄ grauantur: vñ vt dicit Pau. a verbo, molētes. vsq; ad verbū, z appellationib⁹. ꝛa includunt sub vno grauamine. z de hoc in seq. not. z fm hoc expone lr̄am. j. ibi, bona illorū. s. vasallorū vel domesticorū vel participantiū religiosis modis p̄missis. licet Paul. z Ben. exponāt illoꝝ. s. religiosoꝝ. sed p̄ma vero: per predicta. ¶ Decimotertio no. ex his q̄ dixi in duob⁹ p̄mis notabilib⁹ q̄ iniuria que fit meo domestico occasione mei dicit fieri mihi. hinc dicit Bar. ff. de no. ope. nūcia. de pupillo. §. si qs ipse. q. ir. q̄ est sufficiēs metus, p hāc literā. z facit. ff. qd̄ met. cau. ifti. in fi. qd̄ no. singulariter. ¶ Decimoquarto no. ibi, minime deferentes. cōtra iudices qui deferunt appellationibus rōnabilibus. z propter hoc puniri debent. ij. q. vj. decreto, de appel. de prope. z hoc vult gl. puniēdi. z de hoc. j. q. v. ¶ Decimoquinto no. contra iudices qui appellātes carceribus mancipāt. nulla em̄ fit iniuria iudici ex hoc q̄ appellat ab eo. C. de ap. z in maioribus. z de ver. mācipari. §. de homi. cle. j. post pn̄. z dicit Pau. q̄ est idem qd̄ deputare. de eta. z qual. vt hi qui. emācipare aūt est idē qd̄ liberare: vt no. de p̄ui. tuarū. z dicit Bē. q̄ in casu isto sunt excōicati, pro hoc qd̄ dixi. §. in. v. notabili. ¶ Decimosexto no q̄ religiosi qīq; habent capellas pleno iure subiectas. de hoc in gl. in ver. pleno iure[d]. z exponit Pau. i. quo ad tpalia z spiritualia. ¶ †Opp. q̄ xvj. q. ij. c. j. de p̄uile. cum z plantare. §. in eccleſijs. ¶ †Opp. q̄ possint prelati p̄hibere ne audiant misse religiosoꝝ vt matrices eccleſie nō deserant. de paro. vt dñicis. Sol. vt in gl. qd tamen. q̄ dicit licitū esse audire missas religiosoꝝ: tamen sine p̄iudicio parochialiū eccleſiarū. z sic videt intelligendum de missis non publicis

1 2 3 4 5 a b c d

publicis:ex quo dic ꝙ prelati possent phibere quādo ageret de iudicio parochialiū,vt in contrario.vel fm Bau.hic loquit de parochijs exēptorum qui nō debēt phiberi: alʒ si nō habēt parochias possunt dicere missas votiuas ꝛ dieb⁹ priuatis vel alijs ex causa.ꝛ sic vult ꝙ qñ habēt parochias possunt dicere missas etiā publicas.pro hoc.xvj.q.j.agapitus.vbi de hoc.ꝛ vtraq; expositio de predictis vera est. ¶Secūdo opp. in eo qđ prouidet ne religiosi excōicent absq; causa rōnabili:nā de hoc prouisum erat de sen.excō.sacro.glo.cōtra hos.stat cōtrario.dic ꝙ hic nō ponit hoc pro specifico grauamine.nā vt dixi.ē.in.xij.not. totū hoc a verbo,molētes.vsq; ad versum,ꝛ appellationibus.ponit pro vno grauamine ꝛ de pena excōmunicatiōis iniuste.ꝛ dicit Matth.ꝙ est multiplex. primo qr tenetur actiōe iniurtarū.xj.q. iij.illud. ꝛ.c.temerariū. scdo qr punit tanq̄ sacrilegus. xxiij.q. iij.nō in perpetuū. tertio qr dʒ carere sacra cōione ꝛ arceri ab ingressu ecclesie inq̄tum superior iudicauerit. xxiij. q.iij. de illicita.ꝛ qđ ibi dicit de arbitrio superioris, hodie intelligit de mense. de sen.excō.sacr.sic no.in.d.c.de illicita.in gl. hodie. q̄ etiā dicit aliter posse intelligi. qđ ibi dicit de cōione vel arceatur a cōione hoim arbitrio superioris,prior expositio placet: ꝛ hodie stat.d. c.sacro.vbi interdicit ingressus ecclesie:ꝛ vltra hoc condēnatur excōicator ad interesse excōicati:ꝛ punitur etiā arbitrio superioris si culpe qualitas postulauerit.additur ꝛ alia pena de sentē. excō.c.j.lib.vj. ¶Tertio oppo.ꝙ nō fuerit opus puidere ne regiosi[a] grauarent indirecte grauādo molētes ꝛc.qr puisum erat de priuil.quāto.glo.in verbo,voluntatis. sol. ꝙ ibi de exemptis vel priuilegiatis: hic autē gnaliter de olbus. qđ dic vt dixi.ē.in iij.nota. ¶Quarto oppo.in eo qđ pmittit religiosis appellare propter grauamina illata molentibus ꝛc. qr nō auditur appellans nisi cuius interest.ij.q.vj.nō solent.de elect.c.cum inter R. Sol.Laud.ꝙ interest religiosorū ne grauent molētes ꝛc.ꝛ maxime si grauant intuitu religiosorū.pro hoc qđ no.Inn. de appel.dilectis.ꝛ Host.de pba.licet in fi.de hoc dixi.ē. de reli.cle.si dñm.in prin.q.j.ꝛ ij.ꝛ in eo ꝙ Laud.supplet maxime, pcedit respectu illorū q subsunt religiosis.quo ad molētes aūt in molēdinis ꝛ coquentes in furnis stat pro tanto: qr si istis fieret iniuria nō contēplatione religiosorū nō interesset religiosorū ad hoc appellare.ꝛ hoc sentit Bau. qđicit ꝙ si litera ibi,ob p̄dicta. refert ad grauamina illata seruientibus domesticis ꝛ vasallis:tūc colligitur hic ꝙ dns pro iniuria[b] subditi ex qua offendit appellare pōt.de hoc per Archi.de reiudi.ad aplice.in gl.b̄ videt no.de priuil.authoritate.in gl.vlti.li.vj.si aūt verbū,ob predicta.refert ad grauamina illata religiosis, tūc cessat argumētū.Bau vult dicere ꝙ qñ iniuria fit molentibus ꝛc. aīo iniuriandi religiosis: tūc nō colligit hic ꝙ dns p iniuria subditi possit appellare.nā sm hāc expositionē appellat pro sua tantū.pro hoc.ff.de iniur. itē apud quē.§.fi qs. ¶Quinto opp.in eo ꝙ prohibet prelatis ne capellanos religiosoꝝ phibeāt ministrare in eccl'ijs pleno in re subectis religiosis sine causa legitima.ꝛ sic vr ꝙ ex cā legitima.possunt:cū tñ de exēptis nō debeāt p̄lati se impedire.de off. ordi.graue.Sol.Paul.stādo cōtrario si religiosi sunt exempti. ꝛ dicit tūc ꝙ hic dicit de cā non legitima vt factū exigeret.secʒ si nō essent exēpti:qr tūc lr̄a stat plane ꝛ exēplificat de causa legitima:puta excōicationis,suspensionis,ꝛ interdicti.Matth.dicit ꝙ ex cā legitima prohibere possunt:puta si terra est interdicta vel cessatū a diuinis.de priui.eoꝝ.lib.vj.de sentē.excō.cle.j.per que iura videt intelligere etiā de exēptis.illa tñ iura nō dicunt ꝙ p̄lati tūc punire possint:ſz pena iponit a iure p iura p̄dicta iō verius : qđ predixi. ¶Sexto opp.ad hoc ꝙ imo etiā si religiosi sint exēpti debēt capellani iꝑ eē subiecti epō rōne cure authorizabilis recipiēde ab epō. de capel.mona.c.vnico.lib.vj.Solu. Bau.arguēdo ex hac lr̄a ꝙ cōmissio cure authorizabilis specta re pōt ad inferiorē epō: alʒ nō faceret hic vim an eccl'ia spectaret ad religiosos pleno iure vel nō.dicūt ergo ꝙ vbi spectāt pleno iure sicut religiosi instituūt ꝛ destituūt irrequisito epō:sic videt ꝙ instituti possunt curā gerere:ꝛ sic hʒ ꝙsuetudo.ad hoc de supplē.negli.prela.c.j.in fi.sic allegat Bau.ꝛ videt allegare cle. vnicā de supplē.neglig.prela.que parū facit Laud.videt idem sentire cum Bau.licet non clare.Host.de offic.archi.cum satis. dicit ꝙ cura est impreſcriptibilis.dic vt ibi dixi ꝙ est impreſcriptibilis iure ꝑpio : sed pscribi pōt vt quis exerceat taq̄ vicari⁹ episcopi: ꝛ sic cōmuniter religiosi habētes ecclesias pleno iure preſcribūt.quādoq; aūt habent pleno iure : qr eximitur ecclesia etiam quo ad populū: ꝛ tunc ex priuilegio videntur eis cōcessa iura quasi epūcopalia: ꝛ per cōsequēs ꝛ ipsa institutio authorizabilis. ¶Quero in eo ꝙ litera ibi,in casib⁹ nō cōcessis a iure. videt permittere ꝙ in expressis a iure possunt prelati religiosos capere ꝛ incarcerare, q̄ sunt illi.Sol.vt in gl.ꝛ idē Laud.dicēs ꝙ extra casus expressos a iure religiosi desinūt esse sub potestate ordinariorū tam ipsi q̄ eorum bona:qđ denotat verbū exemptio.nisi cōtrarū ostendat a iure:qđ ostēdit in dictis casib⁹ cōcessis a iure:ꝛ hoc quo ad ꝑsonas.de vi.ꝛ hone.cleri.cle.diocesanis.qđ dic vt ibi no.in glo.ij. Itē quo ad bona:de priuile.p exēptionē.li.vj.ꝛ dicit Bau. ꝙ in casib⁹ in quib⁹ exēpti sunt de iurisdictiōē ordinariorū possunt ab eis capi sicut nō exēpti: seruato.c.eos.de sen.excō.li.vj.ꝛ in hac gl.in fi.hanc gl.quidā nō habēt. ¶Scdo q̄ro de intellectu litere ibi,p interminationē penarū.Sol.Laud.exponendo interminationē.i.cōminationē:qr sub pena excōmunicationis vel maledictionis diuine vel simili, precipiunt ne soluātur decime religiosis vel quid simile.de iure patro.relatū. in fi. ¶Tertio quero,an per talē interminationē ferat sentētia.dic ꝙ nō.qđ dixi in.vij.notabili.Laud.distinguit qr aut primo erat lata excōmunicatio ꝛ postea interuenit cōminatio:ꝛ tunc infert sententiam excōmunicationis ita ꝙ erit duplici sententia ligatus.de sentē.excō.a nobis.j.qđ nō ꝑbat hoc: nec est verū.aut non precessit excōicatio : ꝛ aut fit a canone aut ab homine.primo casu nō infert excōicationē.xxx.dis. per totū. que iura ꝑbant ꝙ ꝑ talia verba, anathema fit. nō fertur excōicatio:sed exponit fit.i.fiat.secūdo casu respicitur iudex.nā si ꝓhibet sub pena excōicationis ne tale quid fiat si ꝑbari potest ꝙ animo excōmunicandi hoc fecit:tenet. Itē si dicit se facere animo excōmunicandi stabitur dicto eius: qr eius est interpretari. de sen.excō.inter alia.dic ꝙ per interpretationē seu per cōminationē stātem in meris terminis cōminationis nō fertur sentētia qr verba hec nō operant. potest tamen esse ꝙ ex alijs probabit sententiā latā esse.ꝛ hoc in his in quib⁹ non est prodita verborū forma: sicut in excōicatione que fertur etiā per verba nō omnino propria, dūmodo cōstet de mente excōmunicātis: vt dixi de offi.delega.c.j. ¶†Quarto quero,an religiosis cōpetat aliqua actio cōtra prelatos qui impediūt eis solui decimas vel reditus dicit Bau.ꝙ possunt agere ad interesse.de deci.cle.j.vbi dixi in vj.cōtrario. ¶Quinto quero in eo qđ dixi.ē.in.xiij.notabili ꝙ non deferens appellationi puniri debet,qua pena.Sol.Laud. ꝙ si est clericus debet deponi.ij.qō.vj. decreto. si laicus in.xxx. pondo auri multari.C.de appel. quoniā iudices.qđ vltimū dicit Benze. ꝑcedere in causa ciuili : sed in causa capitali tenet.l. iul.de vi pub.ff.ad.l.iul.de vi pub.l.iulia.cuius pena not.de ord. cog.c.ij.in glo.j. ¶†Sexto quero in eo ꝙ isti incarcerabant appellantes,quid si ante appellationē reus erat in carcere: an remittet ad iudicē ad quem.Sol.Laud.ꝙ magna questio de hoc erat in studio Tholosano cū archiepiscopo Narbon. dicit autē ꝙ quia erat in facto non vult p̄cipitare sententiam. dicit Bet.de anch.ꝙ custodietur p iudicē a quo,si est appellatū ab interlocutoria:quia gesta per eū tenēt. de appella. nō solū. lib.vj.si autē a diffinitiua : tūc cū tota iurisdictio sit deuoluta ad iudicē ad quē d.c. pōt petere ꝙ sibi remittat carcerat⁹ sicut remittit ꝑcessus. C.de eden.is apud quē.de appella.c.j.lib.vj. nam carceratio est de ꝑcessu.ad quod nihil allegat sed probatur de here.cle.j.post prin.p hoc qr iudex ad quē, exequit sententiā si cōfirmabit prima:qđ vltimū dic vt dixi de offi.delega.pastoralis.§.preterea.ꝛ quia vt patet ibi ex ibi no. nō indistincte habet iudex ad quem, exequi:videt ꝙ propter dubiū euentū carceratus nō remittitur ad iudicē ad quē : sicut etiā is qui captus est per iudicē secularem nō remittit ad ecclesiasticū si allegat se clericū, sed interim donec de clericatu discutitur per secularē si ante captura habebatur p laico.de sentē.excōi.si iudex.in fi. lib.vj. ꝛ hoc quādo a diffinitiua est appellatū.si autē ab interlocutoria:tunc donec discutitur articulus appellationis retinebit per iudicē a quo.ꝛ sic intellige qđ dixi.ē.in illo mēbro quādo appellatū est ab interlocutoria:sed post discussionē si pnunciatū fuerit bene appellatū: quia iudex ad quē surrogatur iudici a quo.de appel.vt debitus potest iudex ad quē, petere sibi remitti vel ad suū mandatū faciet seruari in carcere primi iudicis.

1 ☞Census nouus non debet imponi ecclesijs.
2 Prelati,an possint exigere subsidium a subditis suis.
3 Quid si subditi dicunt ꝙ causa petendi subsidium nō est rationabilis:quem adire poterunt super ista causa.
4 Quantum autem possit exigi pro subsidio.
5 Exactiones indebite que dicantur.
6 Notarij si faciunt instrumenta post inhibitionem ipsis factam ne faciant instrumenta, an talia instrumenta valeant.

c **Per. Nonulli.** ¶No.ibi abbates monachos ꝛc.ꝙ licet[c] noie monachorū cō prehēdat abbas,de fimo.c.fi.tñ aliqñ exprimit vtrūq;:vt hic.ꝛ hoc causa maioris exp̄ssionis. ¶Scdo not.ibi,cōuersos exemptos.ꝙ cōuersi exēptorū nō semper sunt exēpti. ꝛ dicit Paul.ꝙ addidit verbū,exēptos.quia nō omnes cōuersi sunt religiosi priuilegiati ꝛ exēpti.de priuil. cum ꝛ plantare.§. de cōfratribus. ꝛ c.vt priuilegia.de deci.cle.j.in fi.ꝛ ex hoc videt Bau.non facere d differentiam inter conuersos[d] ꝛ oblatos.nam sepe accipiuntur promiscue.dic tamē ꝙ distinguūtur. de priuil. per exemptionē. lib.vj. qr conuersi proprie sunt hi qui obligant ad substantialia

a ¶Ne religiosi grauarent. Adde que dixi.ē.in cle.j. de reliqui.ꝛ vener. sancto. in ij.q.in apostilla.

b ¶Qđ dns ꝑ iniuria. Vide q̄ dixi in cle.j.in.ij.q.de reliqui.ꝛ venera. sanctorum.

c ¶Qđ lʒ noīe monachorū. adđ ꝙ hoc fallit in materia odiosa vt ꝑ Car.i.d.c.fi.Cardi. in.cle.j.in.vj. opp. de reg. idez tenet Jo.de imola. in.c. sedes.de rescrip.

d ¶Inter cōuersos. Adde doct. in cle.j.de deci.

regule de sen. excō. nō dubiū. z c. parochianos. oblati autē non obligantur ad substantialia regule, sed habent quendā modū viuendi. z de his. de priui. vt ꝓuilegia. vti. hic aūt. z quo ad hāc literam dic ꝙ verbū, exēptos. referē ad abbates, monachos, z cōuersos. in hoc eñ notanē plati ꝙ eos suspendebāt z excōmunicabant ac si nō essent exēpti. ¶ Tertio no. ꝙ clerici q subsunt exēptis pleno iure nō sunt sub correctione diocesani. xvj. q. ij. c. j. ¶ Quarto not. ꝙ in aliquibus tenenē exempti diocesanis: ibi etiam in quibus non tenentur. z est sensus litere ac si dicat ꝙ etiam si non parerent in his quibus tenentur non deberent sic incōsulte cōtra eos ꝓcedere in his in quibus non tenētur. dicit Bēze. ꝙ illa possunt denegare. de excess. pla. cū ad quorundam. ¶ Quinto no. ꝙ vitanda est facilitas in sentētijs ꝓferendis. C. de sen. ex breui. recit. l. ij. maxime in sententijs cēsure. de sentē. excō. c. j. lib. vj. ¶ Sexto no. ꝙ nō debent prelati capere religiosos exēptos. z dicit Paul. ꝙ hoc facientes sunt excōicati. de sen. excōi. si clericos. lib. vj. idē Bēze. ꝓ hoc. s. ea. cle. in princi. in. v. not. ¶ Septimo not. ꝙ plati [a] ab exemptis non debent exigere charitatiuum subsidiū. de hoc. j. in. ij. contrario. z. j. q. j. ij. z. iij. ¶ Octauo no. cōtra plātos qui insolitas exactiones imponūt. de hoc in gl. in ver. cōtra iura. z dicit Bēze. ꝙ ex eo ꝙ prohibet insolitas videtur permittere de solitis. ix. q. iij. conquestus. ff. cō. predi. venditor. s. si cōstet. de hoc ꝓ Inno. de cau. pos. cū eccl'ia. de prescrip. si diligenti. ¶ †Nono no. ꝙ nouus cēsus non debet imponi ecclesijs. de hoc in gl. decimū. z in ea: ibi, phibem[o]. z. c. sciētes. z. c. ꝓterea. z. c. ecclesijs. Bēze. z de hoc in. d. c. phibem[o]. in gl. ij. z ibi dicit Bēz. ꝙ eps nō pōt imponere nouū censum ꝓ seipso, sed pro alijs sic. eo. tit. cū clerici. z fm Host. fit differentia inter imponētem z recipientē. de instit. c. fi. de iurepa. p nostras. facit de re. eccle. nō alie. cle. si vna. Pau. ¶ Decimo no. ꝙ plati nō debent prohibere sententias delegatorū apostolicorū mandari executioni, imo potius debēt parere z exequi siue iuste siue iniuste. de offi. deleg. si qñ. z. c. pastoralis. nisi in casu, de rescri. cū cōtingat. Laud. dic vt in. e. c. pastoralis. s. qz vo. ¶ Undecimo not. de cōseruatoribus z eorū potestate. de offi. deleg. c. j. z. c. si. ¶ Duodecimo no. ꝙ nō debet phiberi tabellionibus cōficere instrumēta in causis exēptorū: nā tabellio tenē in licitis cōficere instrumēta. de tab. s. j. col. iij. qz est publica ps̄ona. de fi. instr. si instrumēta. ibi, ꝓ publicā. z dicit seru[s] publicus. de vsu. q̄ q̄. lib. vj. facit de ꝓscri. ad audientiā. z ideo dicit Bēze. ꝙ lz plātus eis inhibeat: ex hoc nō dz desistere: qz alteri cōpetit ex bñficio iuris cōis regrere tabellionē qs bñficiū inferior a principe auferre nō pōt. de hoc. j. in. vj. q. ¶ Decimotertio not. ꝙ non dz negari iustitia, nec iuris cōsiliū, nec aduocat[s]. z quo ad illud de iustitia facit: qz iudex timore, odio, amore vel p̄mio nō dz eā dimittere. xi. q. iij. quatuor. de here. cle. j. s. verū. vñ nō est tali inhibitioi obtēperandū, cū sit cōtra deū. xj. q. iij. iulianus. quo ad illud cōsilia rijs, z aduocatis. ꝓ hoc qz nemini est negāda defensio. de excep. cū inter. z hec sustinē ꝓ cōsiliarios z aduocatos. xiij. q. vlti. nō sane. de hoc etiā. j. in. vj. Ꝙro. z pro hoc de aduocato. de offi. iudi. c. j. de iudi. pastoralis. vt lit. nō cōtest. c. j. ¶ Oppo. qz hic in p̄n. clericos subditos exēptis cōparat ipsis exēptis: cū tamē ipsi clerici nō sint exēpti. de priui. tuarū. z. c. ꝓ exēptionē. lib. vj. Sol. Laud. ꝙ ꝓuilegiū exēptorū ad eos se extendebat. dic ꝙ verbū, pleno iure. positū in textu hoc indicat: al's eñ nō dicunē pleno iure subesse, ꝓ hoc qs dixi. s. ea cle. in p̄n. in. xvj. no. ¶ Sc̄o op. ꝙ fuerit opus ꝓuidere in hoc ꝙ prelati interdicebant ecclesias exēptorū: nā snia est nulla tanq̄ lata a nō iudice. de iudi. at si clerici. gl. si de exēptione. soluit stando cōtrario eo casu quo de exēptione cōstat. idē Pau. dicēs hoc verū etiam si exēpti nō cōpareant sunū priuilegiū allegaturi ex quo est notorū. de hoc. iij. q. ij. si eps. de accusa. veniēs. al's si nō esset notorū valeret ꝓcessus ordinarij: nisi allegēt z ꝓbent priuilegiū. de ꝓui. cū ps̄one. in fi. lib. vj. secus tñ dicit Pau. de clerico citato cora laico: qz nō teneē cōparere: vt no. xxiij. q. viij. cōuenior. z Spec. de cita. s. j. sed pone. qz laicus nō potest cognoscere de tali priuilegio. de sen. excōi. si iudex. lib. vj. z omissio allegationis priuilegij nō pōt laico iurisdictionē dare in clericū, cū ipse cleric[s] exēpte hoc nō possit. de foōpe. si diligenti. z hoc in regula, sciēti. lib. vj. z ꝓ Inno. de ꝙbo. signi. ex parte. z dic per. d. c. si iudex. ꝙ si nescit esse clericus, nec allegatur, tenet ꝓcessus iudicis laici: qz interim habetur ꝓ laico ꝓ hoc qs dixi. s. ea. cle. in prin. q. vj. z in hac glo. ibi, cū dilectus. z. xvj. qō. j. frater. ¶ Tertio oppo. in eo ꝙ prohibetur prelatis[b] exigere charitatiuum subsidiū, cum tamē hoc de iure sibi liceat. de cēsi. cū apostolus. Sol. Laud. ꝙ hoc licet ꝓter q̄ in exēptis si habent curam animarū per se vel suos vicarios: nisi sint exēpti in capite z in mēbris. dicit Paul. ꝙ a non exemptis possunt exigere si subest causa: puta itinerationis ad papā: vt no. Inn. de statu regu. c. j. z Host. de off. ordi. cōquerente. licet Jo. no. cōtrarium. x. q. iij. vnio. sic allegat Paul. ibi, tamē glo. solum dicit ꝙ ꝓ itinere ad papā [c] vel ad regem nō possunt episcopi vltra statutum petere per. d. c. cum apostolus. z sic videtur potius dicere ꝙ ex causa possunt cū moderatione. dicit etiā Pau. ꝙ possunt exigere si habēt itinerare ad imperatorē: vel si sustinēt maximas expēsas ꝓ factis ecclesie, vel propter litem, vel al's indigent sine culpa. argu. de cōsti. c. pe. ff. depo. bona fides. de hoc ꝙ Host. in sum. de censi. §. j. ver. z nūquid eps. ¶ Quarto opp. ꝙ nō debuerit ꝓuideri cōtra prelatos impediētes ꝓcessus delegatorū apostolorum: nam possunt delegati tales coercere: de offi. dele. c. j. Glo. per hoc stat cōtrario. dic ꝙ licet subsit illud remedium, non ꝓpterea fuit superfluū hic phibere: precipue qz quādoq̄ delegati nō ꝓducūt. ¶ Quinto op. ꝙ phibitio prelatorū facta tabellioibus ne cōficiant instrumēta sit sine effectu: qz nihilominus tenenē conficere ratione iuramēti: de quo no. ne cleri. vel mona. ficut. Glo. in causis. stat cōtrario. quod dic vt dixi s. xij. notabili. dic ꝙ licet prohibitio prelatorū in hoc non teneat nō tamē fuit superfluū hic prouidere: vt in simili dixi in ꝓmo cōtrario. ¶ Sexto op. in eo qs dicit ꝙ grauabātur religiosi qz nō ꝓmittebātur habere aduocatū. videē eñ ꝙ iuste hoc fiebat: qz principales ps̄one debēt p se factū ꝓponere. de iudi. pastoralis. Sol. Laud. ꝙ istud est respectu facti principalis ꝓponendi: s̄z al's est opus aduocato ne subtrahaē defensio in his q̄ sunt iuris q̄ nō possunt expediri sine aduocatis: z nulli denegāda est defensio, qs etiā dixi. s. in. xij. no. ¶ †Quero in eo qs dixi. s. in ij. cōtrario. ꝙ plati possunt exigere subsidiū, an hoc sit verū. gl. in ver. octauū. arguit ex hac litera ꝙ eps possit exigere charitatiuum subsidiū dūmodo sit moderatū. z facit litera ex eo qz hic prohibeē exigere ab exēptis: ergo ab alijs ꝓmittiē. Idē Laud. dicēs ꝙ hic prohibeē excessus, nō exactio. dic ꝙ eoipso excedebant hic qs exigebant ab exēptis. Pau. etiam tenet cū gl. dicēs ꝙ licet eps debeat charitatiue petere: tamē pōt nolētes cōpellere: qz vbi nō ꝓdest charitas, adhibēda est ptās. xlv. dist. licet. z. c. qui emēdat. x. q. iij. cauēdum. de offic. ordi. cōquerente. ad fi. vbi prohibetur diocesanis exigere vltra ibi expressa preter moderatū auxiliū: ergo illud potest exigere. i. ab inuito extorquere ff. de cal. in heredē. in prin. de lega. ij. fideicōmissa. §. si quis rem. sol. ma. l. iij. licet quādoq̄ contrahaē ad sponte solutū. ff. de pig. ac. solutū. de p cu. l. j. de ꝙb. sig. exacte. cū si. z hec tenent Inn. z Host. de cēsi. cū apostolus. fm Pau. dic ꝙ ibi Inn. nō dicit ꝙ eps ponit cogere inuitos, sed superior episcopi. primū tñ placet per hāc literā. z de hoc dixi in. e. c. cū apostolus. ver. phibemus. ¶ †Secundo quero in eo qs dixi in eo. iij. contrario, ꝙ eps potest petere subsidiū ex cā: qd si subditi dicūt[a] ꝙ causa nō est rationabilis. Sol. Laud. al'as Pau. referēs qs no. Host. in d. c. cū apostol[s]. vbi dicit ꝙ subditi poterūt adire archiepm. de offi. or. ad reprimēdam. ij. q. vij. metropolitanū. x. q. iij. qz cognouimus. sed si epo cōquerēte est de hoc q̄stio inter eos, eligent arbitri. xj. q. j. si clericꝰ. de hoc dixi in. c. cū apostol[s]. versi. phibem[o]. q. iij. ¶ †Tertio q̄ro quātū possit exigi ꝓ subsidio. dic arbitrariū. qs dixi in eo. ver. phibemus. q. vij. ¶ †Quarto q̄ro in eo qs dicit de exactionib[s] indebitis q̄ dicunē indebite. Solu. Pau. ꝙ indebite sunt eo ipso ꝙ sunt insolite, z in iure nō expresse. x. q. iij. qz cognouimus. xvij. q. ij. hoc tñ. de vita z ho. cle. cū ab omni. z de expressis in iure exēplificat Laud. in hospitalitate. de prescrip. cū ex officij. z in ꝓcuratiōe annexa visitatiōi. de cēsi. c. j. li. vj. Idē dicit de ꝓcuratiōe ob cōsecrationē eccl'ie vel altarij. de simo. cū sit. vel ob recōciliationē, de hoc tñ vltimo dicit ꝙ ille q dedit causam pollutiōi habet satisfacere. arg. de offi. or. si canonici. §. pe. lib. vj. vel hoc faciet ecclesia cum suis parochianis. de eccle. edi. c. j. qs parū facit ad hoc de parochianis. z si p̄dicti nō sunt soluēdo, hoc facit eps. x. q. iij. cauēdū. j. q. ij. placuit. in auf. de man. prin. §. si tibi. z de hoc qs dixi de recōciliatione plenius dixi de cōse. eccl. vel alta. ꝓposuisti. in. v. aut in. vj. q. ¶ Quinto q̄ro de intellectu litere in eo qs dicit de ꝓcessibus factis ꝓ exēptis. Solu. Pau. exponēdo pro exēptis. i. ad eorū petitionem: z tunc eis nō seruantib[s] interdictū pro eis latū alij seruare nō tenentur. secus si propter eos. i. propter eorum delictū. de priui. pe. testis. vbi dixit Zincē. secus in suspensione vel excōmunicatione qz licet religiosi non seruēt excōicationē vel suspēsionem latas cōtra aliquos pro se, alij tamen tenenē obseruare. qs dic vt ibi dixi in. vlti. q. ¶ †Sexto quero in eo qs dixi. s. in. xij. no. z in v. cōtrario de inhibitione[c] facta tabellionib[s] ne fiāt instrumēta pro religiosis, nūquid valēt instrumēta facta cōtra inhibitionē. Sol. Pau. referens. q. per se disputatā que incipit, vsurarius. z generaliter an valeat instrumentū confectū a notario prohibito, distinguit: aut prohibitio tollit officiū, aut probationē. Primo casu aut prohibitio causaē a crimine, aut a defectu vel alia causa. si a crimine: siue crimē inducat priuationē ipso iure, vt de hereti. si aduersus. z. c. excōmunicamus. §. credētes. siue non inducat instrumentum, nō facit fidem, qz lex z iudex bene potest eum tali officio priuare. simile in exempto. de priuile. c. j. lib. vj. z in priuilegiato. C. vbi de cri. agi opor. auf. qua in prouincia. vbi

senatores

a ¶ Qz prelati. adde tex. in cle. j. de cēsi. tex. i. c. luminoso. xviij. qō. ij. Pau. de elea. hic Pe. de anch. hic Jnñ. in. c. j. de testa. delē. diffuse tractatu de charitatiuo subsidio q. xxxij.

b ¶ Qz phibeē plātis. adde Abb. i c. dilect[s]. de offi. or. tex. in. cle. j. in ꝙ. exēptionis. de cēsi. tex. in. c. luminoso. xviij. qō. ij. Jnñ. in. c. j. de testa. Raph. cu. qs. c. ici. viso tenore Ifaruz aplicarū.

c ¶ Pro itinere ad papā. adde gl. in ꝙbo, pro regi. in c. vnico. x. qō. iij. Jnñ. i. c. j. de sta. mo. Ant. de but. z Jo. de imo. in c. Querēte. in fi. de of. or. Bal. i. l. si qs ad declinādā. C. ō epi. z cle. diffuse z melꝰ q̄ alibi p Bartho. belē. in tracta. de charita. subsi. in xx. q.

d ¶ Quid si subditi dicūt. ad ꝺ Archi. l. §. iuxta sanctionē. xvj. qō. j. Host. in sum. tit. de cēsi. §. ex qb[s] causis. ꝺ. quid si subditus dicat. Old. cōsi. ccxxxiij. in. ij. dubio.

e ¶ Inhibitio. adde Bal. in. l. data opera. in. xxij. col. C. q accusa.

senatores vel clarissi.l.j.de priui.tuarũ.C.vbi quis decuri.vel co hor.l.ij.vbi miles priuatur priuilegio propter delictum,licet etiã iuret quedã capitula sicut notarius:vt not.in auf.de man.prin. in fi.nõ ob.qs not.Laurẽ.z Joã.xvj.q.j.filijs.qz laicus de iure patronatus cognoscere nõ potest.de iudi.quanto.vnde nõ mirum si patronũ non potest illo iure priuare. nõ etiã ob.qs no.de malo.z obe.per tuas. in.j.gl. de ordinato a papa qui nõ põt ab inferiori deponi: qz illud speciale ob reuerentiã manũ imponẽtis.vñ si ab alio de licentia pape postea ordinarek,cessaret illud priuilegiũ:qz incipit cessare reuerentia: vt ibi not.Hosti.Cõtrarium no.gl.j.q.j.filiũ.dicens q deponi põt ab inferiori:q̃ opinio si esset vera,cessat obiectio.de hoc dixi in.d.c.p tuas. in.j.q.z cõmunior est opinio q ordinatus a papa nõ possit deponi ab inferiori.z sic veri⁹:qs ibi speciale ob reuerentiã pape ordinãtis. Secũdo casu qñ causak a defectu vel ab alia causa: puta qz tendit ad noxã ex multitudine vel alio mõ: aut priuilegiũ est cõcessum a principe,aut a phibenti pari vel minori. primo casu non valet phibitio: qz principis est hoc estimare.ff. de regu.iur.neratius. nec dici põt insufficiẽs quẽ princeps elegit.xvij.q.iij.§. qui aũt. z hoc nisi exercitiũ officij requireret iudicis authoritatẽ:qz tunc sufficeret sola phibitio. exemplũ de fide instru.c.pen. z fi.si vero priuilegium est cõcessum a prohibente pari vel minori inherendo opi.Hostien. quam tenet in.d.c.pen.in summa.§.quibus instrumentis.s.q cõmunitates prelati z vniuersitatẽ regẽtes possunt in eoz territorio notarios facere.argu.in auf.de tabellio. §.pe.colla.iij.x.q.j.regenda.qs etiam tenet Hosti.in sum.ne clerı.vel mona.§.que sunt sti.§.cũ clericis.versi.cũ igitk.z de hoc in Spec.de instr.edi.§.restat videre.ver.sed quis põt.dic q ex causa facta phibitio in suo territorio valet:fine cã nõ.arg.de regu. iur.decet.li.vj.z eius qs no.de elec.cũ ex eo.eo.tit.qs intellige si officiũ est concessum perpetuo per modũ officij. si eñ concessio esset vnius officij tñ sicut in duobus viris:de quibus de proba. qñ.tunc starek prohibitioni.z hoc etiã intelligik qñ ad prohibitionẽ iudicis eccliastici nõ accedat excõicatio, vt sic virtus excõicationis nõ reddat instrumentũ inefficax, sm no.de sen.exc. decernimus.li.vj.Si vero prohibitio tollit pbationẽ,aut omnimode, aut cũ qualificatione.primo casu nõ valet phibitio si in priuilegio erat decretũ.z sic fit vera opinio Dy.ff.de lega.iij.l.si qs seruus.vbi dicit q si imperator cõcedit comitibus q possint notarios facere q potestatẽ habeant instrumẽta faciẽdi nõ obstante aliquo statuto vel cõsuetudine:statuta obuiantia etiã in futurũ faciẽda: videk remouisse.arg.ff.de serui.vrba.predio.l.si seruitus.de li.z posthu.placet.z per hoc innuit q si decretũ nõ esset appositũ,valeret phibitio.z quo ad effectũ decreti facit de ele.si eo tpe.de cõces.prebẽ.c.j.z.c.si soli.lib.vj. cũ cõcordãtijs.si aũt tollit cũ qualificatione:puta q nõ faciãt fidẽ nisi sint tres testes,vel nisi sint in memoriali cõis,vel nisi soluak gabella,vel qd simile:standũ est phibitioni legis municipalis vel iudicis habẽtis potestatẽ eam cõdendi.arg.xj.di.catholica.iij.di.§.leges.ff. de sepul.vio.l.iij.§.qd tamẽ.Pau.z facit qs not.de phibitione facta sacerdoti ne crismet,cui per papã cõcessum fuerat crisma re posse,de cõsue.quãto.in gl.j.Item de prohibitione alienatio nis facta a lege vel testatore not.de testa.Raynaldus.ver.dilectus.vbi dixi in.v.q.z multis seq.de phibitione matrimonij no. de despõ.impube.ad dissoluendum. in glo.fina.

☞ Prelati non debent se intromittere de ecclesijs exemptorum in iplis aliquid disponendo.

Prelati si instituunt in beneficijs religiosorum, an possit agi vt tales instituti remoueantur.

Ecclesie que dicantur de mensa.

Quibus autem modis potest ecclesia fieri de mensa.

Ecclesia q̃ pertinet ad monachos pleno iure,an dicak de mẽsa.

Ecclesia de mensa quare nõ vocat per obitũ ibidẽ ministrãtiũ.

Ecclesie monachorum que dicantur esse.

Ver. Presentatos. ¶No. q exẽpti debẽt ordinãdos psentare diocesanis.possunt tñ etiã alijs q̃ diocesanis sm formam priuilegiorũ que debẽt inspici. de priuil. porro.z p hoc qs not.de priui.cũ z plantare.§.cũ in ecclesijs. ¶Secũdo not.q ad ordines fit presentatio.qs dicit Sen.fieri:qz nõ debet quis ordinari sine titulo.de eta.z quali.accepimus.de prebẽ.cũ sm.dic q hec litera nõ habuit hũc respectum, sed solũ ad id qs accidit:qz subditi religiosorum exẽptorum per eos presentatur ad ordines.i. de eoz licentia.z quatenus intelligik hic q isti presentati essent religiosi,nõ oportet q ordinẽtur ad titulũ aliquem.nam de monasterio habent alimẽta.de accu.ex parte. ¶Tertio not.ibi,literarũ.q psentatio põt fieri per literas.de hoc in gl. quid ergo. q̃ est singularis,vt dico.j.in.j.cõtrario. ¶Quarto no.q si psentatus p patronũ est idone⁹ nõ debet reiici:vt hic:z reiiciẽtes tenenk reiectis de beneficijs puidere.de iure patro. pastoralis.qs dicit Bẽze. maxime pcedere in psentatis per psonas ecclesiasticas:qz talis psentatio habet vim electionis.no.Inn.de iurepa. cũ autem.z est singulare. ¶Quinto no.q platus in ecclesia habẽte patronum non debet instituere sine patrono.de hoc.j.q.ij. ¶Sexto not.ibi,curã animarũ. q ecclesia curata potest esse de mensa abbatis.z dicit Pau.q tunc cura spectat ad abbatẽ vel ad eũ cui cõmiserit etiã ad tempus. de sup. neg.pla.cle.j.in fi.de hoc.j.q.iij.facit de offi.ordi.graue.xvj.q.ij. visis. idem Laud.q dicit q tũc instituẽt z destituẽt pro libito.de iurepa.cle.vnica.§. sane.z hoc vult glo.facit.vt dico.j.in.j.cõtrario. ¶Septimo ex hoc no.q ecclesia curata nõ semper habet proprium prelatũ.z de tali potest intelligi de rescrip. cle.j. Pau. ¶Octauo no.ibi, ad firmã.q ecclesia potest locari quo ad fructus.z de hoc in glo.in verb.ad firmã.z exponit Paul. ad firmã.i.affictũ.de loca.c.ij.z dicit Laud.q locari põt etiã laicis per allegatũ.c.ij. quandoqz etiã abbates locãt suis monachis:vt no. Inno.z Hosti.de sta. mo.monachis.z de hoc dixi de re.eccle.nõ alie.cle.j.v.verũ.q.j. ij.z iij. ¶Nono not.ibi,cõferũt q̃ plati nõ possunt cõferre bñficia de mẽsa religiosorũ.de pbẽ.cũ de bñficio. lib.vj. ¶Decimo no.ibi, nõ vacent. q bñficium est de mẽsa nõ vacat per obitum ministrãtis in eo.de hoc in gl.in verb.nõ vacẽt.z dico.j.in.vij.q. ¶†Undecimo not.q de ecclesijs religiosorũ nõ debẽt se impedire prelati aliquid ordinando de fructibus: qs procedit etiã si subessent platis quo ad spiritualia: qz licet in spiritualibus fundet episcopus intentionẽ de iure cõi: non sic in tẽporalibus. de excep.cũ venerabilis.ad fi.de cẽsibus,cũ venerabilis. ¶Duodecimo not. q rectoribus ecclesiarum tantum debet dimitti q possint sustẽtari.de hoc in glo.cõtra.z in ea in fi. de pbẽ.de monachis.z.c.extirpande. ¶Decimotertio no.q prelati non debent cũ armis inuadere bona religiosorũ. z de pena inuadẽtiũ dic vt in glo.tenetur.z in eo q glo. dicit q tenẽtur de vita publica, dicit q etiã solũ ciuiliter potest agi interdicto vnde vi.de ordi.cog.c.ij.z sic cõpetunt plures actiões. an aũt libellus narrãs factũ ex quo possunt plures actiones cõpetere, recipi debeat:z si recipitur ,sm quã actionẽ fiat condẽnatio, remittit Paul. ad no.per Inn.in.d.c.ij.z de hoc ibi dixi. ¶Decimoquarto no.q arma prohibẽtur ad alterius iniuriã: z simpliciter phibenk clericis.de vi.z hone.cle.clerici.cõtra hoc per Inn. de resti.spolia. olim.j. ¶Decimoquinto not. q̃ plati nõ debẽt destruere bona exemptorũ.nã vt dicit Bẽze.potius ad cõseruationẽ debent intendere. ¶Decimosexto no.q standũ est cõsuetudini de cuius cõtrario nõ est memoria.de hoc glo.z sic.z in ea in fi.de ver.sig. super quibusdã. z qualiter phibetur talis pscriptio no.in.d.c.j. alleg.in glo.z in Spe.de pba.§.ij.ver.vlt.queritur. ¶Decimoseptimo not. q̃ plati nõ debẽt monasteria grauare ponẽdo ibi holes vel animalia z faciẽdo eis puideri. p hoc sm Bẽz. qz ab exemptis nihil plus deberet exigere q̃ iura cõcedant.ix.q.iij.cũ simus.de maio.z obe.dilecti. põt tñ hoc pcedere etiã de nõ exẽptis.de quib⁹ dicit Paul. q̃ plati causa cõmodi sui nõ possunt facere p̃dicta, ꝛ causa necessitatis : z vt puideak p̃dictis tanq̃ pauperib⁹.xxj.di.omnino.vbi de hoc. ¶Opp.in eo qs dixi.s. in.iij.not. q̃ psentatio põt fieri p literas. nã nõ sufficit patrono eligere psentãdũ nisi actualiter psentek.de iurepa.c.pe.z.c.vnico.li.vj.So.Pau.stando cõtrario.z dic q nõ p hoc sequik quin psentatio possit fieri p literas vt dixi in.d.notabili.z idem Pau. nam ipse psentatus cũ literis se offerat platо qui habet instituere,pro hoc qs no.de sepul.cle.dudum. ver. ac deinde.vbi dixi in iij.no.z q sufficit se psentandum offerre cum literis patroni.dicit Lap.Jo.an.sibi sic respõdisse,dũmodo id fiat intra tempus indultũ psentatoi. ¶Sedo opp. in eo qs dixi.s.in.x.no.q bñficium de mẽsa nõ vacat per obitũ ministrantis in eo,q imo sic: de sup.neg.pla.cle. vnica.§.pmissa.Bl.facit sol.q qñ est de mẽsa ille qui ponitur in bñficio nõ est rector, sed firmarius. secus si esset rector ꝛ manualis.qs not. ¶Tertio op.ad hoc: qz hic loquitur de beneficio habente rectorẽ, vt in litera ibi,rectoribus. Sol. vt in sequẽ.cõtrario. ¶Quarto oppo. q in bñficio qs est de mẽsa nõ possit esse rector,sed vicarius: de pbẽ.de monachis. cuius cõtrariũ vult hec litera:vt dixi in pxi.cõtrario.Blo.q alibi.soluit q rectores dicũtur alibi vicarij. dic q litera hic in ver. nonnulli.nõ loquik de beneficio mensali, sed in verbo pcedenti sic.quado autẽ bñficium nõ est de mẽsa : licet spectet ad monachos:tamen debet ibi rector instituі seu vicarius.d.c.de monachis. z vicarius censetur rector ex quo est ppetuus.de offi.vica. cle.vnica.vnde dicit Laud.ex hac litera ibi,rectoribus. q nõ refert an vocẽtur vicarij, an rectores. ¶Quero quã obediẽtiam volebant plati a psentatis.Sol.vt in glo.dicẽdo. ¶†Secundo quero eo casu quo plati instituũt in bñficijs religiosorũ, an possit agi ad remotionẽ institutorũ.Blo.ad eorũ sol.q sic : dicẽs q agere possunt plentantes z psentati. qs pcedit etiam si instituti essent idonei,licet litera loquatur de indignis.z ppterea Paul. in litera ibi,indignos.supplet, maxime. z pcedit hoc si patroni presentauerant idoneos:vt in litera.secus si non idoneos: quia

a ¶ Que bona dicuntur de mēsa. a Adde gl. z doc. in cle.j. de rescriptis. doct. in cle. vnī. de re. eccl. nō 3 alie. doc. in cle.j. b in.§.premissa. de sup.ne.pla. Jnn. z doc. i.c. vt sup. de re.ec.nō alie.

b ¶ Que ecclesie. 4 adde glo. z doc. in cle.j. de rescri. § i cle.si vna. de re. ꝛc. nō alie. in cle. j. in.§. pmissa. de sup.ne.pla. i cle. j. in.§. sane. de iurepat. Jnn. in. c. ij. de sta. monac, 6

tūc vt dicit ℙaul. priuati essent potestate presentandi, z supior posset aliū instituere: vt no. de offi. ordi. cū vos. z hoc in patrono ecclesiastico: de quo hic. Jdē tñ de patrono laico dicit ℙost. de sup. neg. pla. c. ij. z Jnno. de si. presby. qm. qđ dicit ℙaul. verū si perseuerat vsqꝫ ad tēpus intra qđ potest presentare. interim eī variare potest p̄sentando idoneū: qr hoc posset etiā si prim⁹ presentat⁹ est idone⁹. de hoc plenī⁹ dixi in. d. c. cū vos. in. ij. ℭ trario. ¶ Tertio q̄ro in eo q̄ dicit de bñficio de mēsa, q̄ bona dicunt de mēsa[a]. nunqd eī ea in quib⁹ ecclesia habet directū dominiū z alius vtile: vt feudū. ℍl. no. Jnn. sol. q̄ nō. z q̄ sit ratio colligitur in seq. particula. ℍl. ibi. sed queri. z in hac gl. ibi, vt sup. de hoc per ℙost. in summa, de sup. neg. pla. §. quot modis. ver. sup plet. ¶ †Quarto q̄ro que ecclesie [b] dicātur de mēsa. ℍl. ea. sol. q̄ ille que sunt ita vnite q̄ nō habent rectorē ppetuū. pro hoc qđ dixi in. vj. nota. z not. singu. hanc glo. vsqꝫ ad fi. z idem ℙaul. ¶ Oppo. ad hoc q̄ imo debeat poni rector ppetuus. de prebē. extirpande. §. q vero. de iure patro. cle.j. Sol. vt in ea gl. ibi, sed obstat. vsqꝫ ad fi. z in ea ibi, etiā si sit curata. z tūc virtute annexionis cura spectat ad p̄latū religiosum quā assumit simul cum p̄latura maiori. facit extraua. Jo. execrabilis. ¶ †Quinto q̄ro quib⁹ modis ℭtingere pōt q̄ eccl'ia fit de mēsa eo modo de quo in pri. q. ℍl. ea. sol. ibi, istud autē. vsqꝫ ibi, nec putes. ¶ †Sexto q̄ro, an ecclesia q̄ spectat ad monachos pleno iure quo ad institutionē z destitutionem dicatur de mēsa. ℍl. ea. ibi, nec putes. soluit q̄ nō: nisi habeāt eā in suos vsus cōuertendā. z hoc casu quo possunt in suos vsus cōuertere. Dicit ℙau. q̄ nō hꝫ locum qđ dicit de pēsione nō imponēda vel nō augēda, cū ola spectēt ad p̄latū: z fruct⁹ pōt vēdere z locare: vt hic. silr qđ no. Jnn. de sta. reg. c. ij. z hoc bñ pbat de iurepa. cle.j. §. sane. ¶ †Septimo quero in eo qđ dixi. s. in. x. not. q̄ ecclesie de mēsa nō vacant per obitū ministrantiū in eis, q̄ est rō. Soluit Laud. q̄ est, qr isti nullū titulū vel ius habent in eis nec quo ad possessionē nec quo ad ꝓprietatē. remittit ad no. p se de re. eccle. nō alie. cle.j. qđ ibi dixi in. §. verū. q. ij. z dicit Laud. standū huic cle. q̄ hoc dixit q̄ nō vacāt: ibi, nō vacēt. vult dicere q̄ etiā si deficeret rō, sufficit q̄ hic est exp̄ssum. dicit aūt standū his ꝟbis, q̄ sunt verba pape si decisoria. vnde etiā. j. in fi. p̄cipit q̄ p̄lati abstineāt ab oībus his grauaminibus. dicit etiā q̄ oēs cōstitutiones clementinarū sic sunt decisorie. secus in cōpilatiōe ℍregorij vbi pluries factū recitatur. qđ no. ad alia. ¶ †Octauo q̄ro in eo qđ in verſi. nōnulli. dicit de eccles'ijs monachoꝝ, q̄ dicunt esse ipsorū quo ad hoc vt sit loc⁹ huic litere. Sol. ℙau. q̄ dicunt tunc eorū qñ spectāt ad eos quo ad tēporalia: vt qr id qđ superabundat vltra sustentationē rectoris cōuertūt in suos vsus. de pbē. extirpāde. de priui. pastoralis. vel cēsus antiquos habēt. vel rectores tenentur eis de tēporalibus reddere rōnem, fm id qđ no. Jnno. z ℙost. de priuil. cū z plātare. §. in eccles'ijs. z sic iste ꝟsi. hꝫ locū etiā si ecclesie non sint de mēsa. dūmodo aliqua tēporalia in eis ad ipsos spectent: quia si de reditibus se impediunt, prelati eos grauant.

7

1 ☞ ℙrelati si concedant predia ecclesie suis consanguineis, presumitur contra eos q̄ iniuste fecerint.

2 ℙrelati si percipiant fructus beneficiorum vacantium in primo anno ex priuilegio, an debeant habere etiam fructus beneficiorum exemptorum.

Ver. Abbates. ¶ No. q̄ nō tenēt ℭcessiones de bonis monasteriorū facte in ppetuū vel ad tps cōsanguineis vel nepotib⁹ p̄latorū si p̄lati cōpellūt religiosos ad hoc. z ex hoc not. ℍēze. hic esse casum in quo facta p metū ipo iure nō tenēt. qđ colligit ex ꝟbo ℭpellūt. qr loquit de cōpulsiua. z q̄ hoc casu ℭcessio sit nulla, ptꝫ in fa ibi, nullas esse ipso iure. z de hoc in glo. cōcordat. z p hoc de priuil. cū olim. ij. de elec. q̄squis. ℜegulariter autē tenēt gesta p metū. qđ met⁹ cā. c. ij. fallit in casibus ibi not. ad quos hic addi pōt. z addit ℍēze. alios qui colligunt qđ met⁹ cā. c. vnico. lib. vj. de re. eccle. nō alie. c. ij. eo. li. de ꝓcu. accedēs. de sen. exc. si ꝟo. de re iud. tepor. latoꝝ. cōsanguinei. xj. q. iij. iniustū. ff. de testa. si testō. §. vlti.

8 de acqui. here. qui aliena. §. vl. ¶ †Scdo not. ex dictis in primo notabili. z ex litera q̄ presumit cōtra cōcessiones factas cōsanguineis vel nepotibus prelatorū. z hoc vult litera ibi, suis. i. prelatorū cōpellentiū. z dicit ℙau. q̄ forte faciebāt hoc fieri questo colore renumerationis meritorū. xvj. q. j. possessiones. vel alio quouis modo. de reb. eccl. nō alie. cle.j. z de hoc. j. q. j. ¶ Tertio no. q̄ in casu isto nō refert, an cōcessio fiat in ppetuū vel ad tps: qr vtroqꝫ casu si fit ad cōpulsionē p̄latorū p religiosos in cōsanguineos cōpellentiū, nulla est. als tñ bene refert inter ℭcessionē tēporalē quā potest p̄latus cū capitulo facere. de his q̄ fi. a p̄la. c. ij. z. iij. z ppetuā quā non pōt nisi seruata solēnitate. x. q. ij. hoc ius. xij. q. ij. sine. de re. ec. nō alie. nulli. ℙau. tñ intelligit hāc literam de perpetua tantū. i. cōcessa alicui quoad viuet. ff. pro solu, l. j. verius dic q̄ hic etiā loquit de tēporali, ne litera sit superflua ibi, in ppetuū vel ad tempus. ¶ Quarto no. q̄ nō debet abbas cōpelli ad monachandū aliquē: z videtur velle litera ibi, eosdē. s. abbates, q̄ solū ad abbatē spectat monachare. de hoc in glo. qđ qñq. ¶ Quinto no. ibi, permittūt q̄ permittēs vel nō prohibēs videtur tacite cōsentire. pro hoc litera sequens, z tacite cōsentiūt. ideo eis imputat. lxxxvj. di. c. j. z. iij. z de sentē. excō. quāte. vbi de hoc. p hoc qđ dico in seq. nota. ¶ Sexto not. ibi, ipsorum officiales. q̄ si p̄latus pmittit p suos officiales grauare religiosos, ipse grauare intelligit, p hoc qđ dixit in primo no. z facit de sen. excō. mulieres. de reg. iur. q facit. li. vj. ¶ Septimo no. q̄ p̄lati nō debēt pmittere q̄ sui officiales occupent bona monasteriorū: z monachi q ad hoc ꝓcurandū se transferūt ad curias principū sunt excōicati ipso iure. de sta. regu. cle. ne in agro. §. qr vero. ¶ Octauo no. ibi, in casibus nō pmissis. q̄ in casibus pmissis pmittit occupatio. p̄dicta exēplificat ℙaul. vt qr officiales p̄latorū occupāt de mādato p̄latorū exequēdo sniam ipsorū p̄latorū. ℍē. z ℳat. exēplificāt in recupatiōe rei spoliate: de resti. spo. olim. j. qđ vltimū pmittit etiā ꝓuatis, vt ibi. ¶ Nono no. ibi, hominib⁹. q̄ grauant monasteria si grauant sui hoies. z de hoc de appel. dilectis. z dixi de reliquūs, cle. vnica. in pn. ¶ Decimo no. q̄ p̄lati nō debēt iniuste ꝓuare religiosos suis bñficijs, p̄cipue ad sui cōmodū: sicut qñ sunt ꝓcepturi fruct⁹ primi anni, vt hic. quo casu vī p̄sumendū ℨ eos. arg. hui⁹ lr̄e. z hac de causa possent recusari: qr suspect⁹ est iudex qñ ex euentu iudicij suscepturⁿ est cōmodū. ff. ad munici. l. de iure. in pn. vbi gl. qđ dixi de rescrip. pastoralis. in pn. in. iij. not. hec ꝓcedūt intelligēdo lr̄am ibi, priuāt. s. de iure ꝓcedēdo. quo casu dicit ℙau. q̄ op⁹ est appellare. als snia trāsiret in rē iudicatā. de re iudi. c. cum inter. sed ℍēze. intelligit lr̄am siue ꝓuenit de iure, siue de facto. qđ placet quo ad hoc vt censeat grauamē. ¶ Undecimo no. q̄ is cui debent fruct⁹ bñficioꝝ vacantiū nō debet occupare aīa liaꝟel alia bona bñficij. de hoc in gl. illa em̄. ¶ Duodecimo no. q̄ occupare sonat in vitiū. concordat de elec. vt preterite. de testi. ex parte. Adde ꝑbē. cū g. li. vj. C. vñ vi. l. fi. qñq tñ sonat in bonū. de cōse. di. v. nunq̄. de p cu. nō iniuste. z. c. si duo. li. vj. de elec. si qs iusto. de here. cū sc̄m. eo. li. in auc. de hered. z fal. in prin. col. j. ℙau. q̄ dicit q̄ occupari ꝓprie dicunt mobilia, z immobilia inuadi, hꝫ qñq ponat vnū pro alio. xlvij. di. sicut hi. xij. q. ij. quicunq. de resti. spo. sepe. C. de rei vē. domū. de act. emp. l. ij. vñ vi. si qs in tātā. ¶ Decimotertio no. q̄ bona beneficioꝝ vacātiū debēt seruari successorib⁹. de hoc in gl. in ꝟbo, reseruāda. z dicit ℍenz. idē in possessore hereditatis. ff. de pe. here. diuus. z in curatore bonis dato. ff. de mu. z hono. l. j. §. vlti. z in hac glos. in fin. xij. q. ij. illud. vbi de hoc. z. c. nō liceat. lxxv. di. qm̄. de offi. ord. cum vos. de elec. qr sepe. li. vj. ¶ Decimoquarto no. q̄ prelati non debēt reditus suos vēdere potētibus in preiudiciū exemptoꝝ. pro hoc ne prela. vices suas. per totū. de iude. c. pen. i. z dicit ℙaul. q̄ loquit hic de potentibus ratione diuitiarū cōsanguineorū vel amicorū. de testi. super eo. ij. etiā si nō sint in aliqua dignitate. facit qđ no. de ali. mutan. iu. c. ij. in glo. ¶ Oppo. in eo qđ in verbo, eosdē. dicit q̄ p̄lati cōpellebant abbates ad p̄sentandū: z sic vī q̄ ad solos abbates hoc spectabat, cū tñ debeāt hoc facere cū capitulo, de his que fi. a prela. nouit. z. c. q̄to. Solu. ℙau. q̄ nō exprimit hic capitulis: qr abbas p̄sumit cū ℭsensu capituli p̄sentare. de his q̄ fi. a p̄la. ea noscit. vel loquit de eccles'ijs in quibus soli abbates habent p̄sentare. ¶ Scdo op. in eo q̄ prohibet prelatis vēdere prouent⁹ petētibus: qr in re sua qlibet est legitim⁹ moderator: de sepul. de his. gl. hoc als. sol. q̄ hoc als licitū fit illicitū ex alio: qr vendebāt. vt opprimerent exēpti. ¶ Quero in eo qđ dixi in. j. z. ij. notab. q̄ presumit cōtra ℭcessiones quas p̄lati faciūt ℭsanguineis de bonis ecclesie, an hec causa sufficiat ad annullādū. Sol. ℙau. q̄ sic, p. c. lxxxix. di. decēter. x. q. ij. hoc ius. in fi. vult allegare versi. seu. §. quibuscūq. ea. cau. z. q. que est auc. C. de sac. sanc. eccle. z ex hoc refert ℙau. q̄ iste est casus in quo nocet officium ꝓpriū. qđ etiam not. gl. in. d. ver. quibuscunq. z hoc est qr ꝓpter carnis vinculū presumit cōtra personā. dic q̄ ita p̄latus potest cōcedere cōsanguineis sicut extraneis dūmodo cōcedat sine preiudicio ecclesie pro hoc qđ not. Archi. x. q. ij. eps. z sic rem solitam infeudari vel in emphyteosim dari ita potest p̄latus dare cōsanguineo sicut alij. Jtē beneficium pariter cōferre. z sic de alijs. z authē. quibuscūq. loquitur de rebus prohibitis alienari. ¶ †Scdo quero, an is cui cōcedit vt habeat fructus beneficiorum vacātium primo anno debeat habere etiā ex beneficijs exēptis. ℍl. in ver. anni. soluit q̄ si in priuilegio dicit de bñficijs diocesis, veniēt etiā exēpta. sec⁹ si dicit de beneficijs sibi subiectis. qđ no. z in ea ibi, abbatē. vt dixi. ¶ Tertio quero an p̄lati occupātes bona beneficiorū vacantiū que debēt reseruari successorib⁹ incurrāt penā. c. sepe. de ele. lib. vj. Sol. Laud. q̄ nō, cū illa locū habeāt tñ in collegijs: nec est extēdenda ꝟ restringēda tanq̄ penalis. ar. de ele. statutū. lib. vj. pro hoc qđ no. in. c. qr sepe. in gl. no. q̄. dicit tñ Laud. q̄ tenent ad restitutionē, nec eos defendit cōsuetudo. de offi. ordi. presenti. in fi. lib. vj.

Ver. Nonnulli.

Ver. Nõnulli. ¶No. q plati nõ debẽt indebite dirimere monasteria. ex cã aut
8 tẽ possunt. de hoc in gl. ergo. z dicit ¶Pau. q effractores ecclesiarum[a] illiciti sunt excõicati. xj. q. iij. canonica. de sen. excõ. conquesti. sec[o] si faciũt licite. arg. a cõtrario hui[o] litere, z pro hoc iura al leg. in pdicta gl. ¶Scdo no. q qñq; religiosi habẽt hospitalia. z dicit ¶Pau. q forte erãt de eorũ mensa vel ad eorũ ordinationẽ spectãtia. de reli. do. q cõtingit. ¶Tertio not. q plati nõ debẽt occupare bona monasteriorũ, z occupãdo cadũt a iure si qõ habent. de hoc in glo. dicẽdo. z dicit ¶Pau. q hic loquitur de occupãtibus de facto z nullo q̃sito colore vt differat ab eo. de quo. s. ver. ppi. vbi dixi in. xj. notabili z duob[o] seq. Itẽ ibi de mobilib[o] q̃ fructuũ appellatiõe nõ cõtinent: hic de immobilib[o]. ¶Quarto no. q nõ debẽt impedire exẽptos reparare sua loca. de hoc i gl. qõ th. z pcipue debẽt reparari hospitalia. de re. do. cle. ij. q̃q̃ aũt possint reparari, nõ th̃ si sunt mẽdicãtes pñt loca de nouo acquire. eo. ti. c. vnico. lib. vj. ¶Quinto no. q nõ debẽt plati p statuta sua derogare priuilegijs exẽptorũ. z dicit Lap. q in hoc faciunt de facto. ex hoc arguit q priuilegiat[o] per papã ab aliquo excõicari nõ possit: vt de priui. ne aliq. li. vj. si facit ꝫ cõstitutionem epi Itinentẽ q cõtrafaciẽs sit excõicat[o] nõ erit excõicatus: lz ꝫium not. Archi. de cõsti. c. ij. lib. vj. p hoc q̃ non dz qs p cõstitutionẽ ligare posse illũ de quo iudicare nõ põt. d. c. ij. Itẽ priuilegiũ est tanq̃ lex priuata superioris ꝫ quã inferiori nõ licet iudicare vel detrahere: sicut nõ põt Itra legẽ publicã ipsius superioris. xvij. dist. §. fi. xviij. di. §. j. xxv. q. ij. in summa. z. c. j. z. ij. xxj. dist. inferior. de ma. z obe. in. c. cũ inferior. de elec. cle. ne romani. z hoc etiã vr̃ sentire ¶Pau. dicẽs q non dz derogare priuilegijs directe vel indirecte: q̃ ita phibeat vnũ sicut aliud. de priuile. quanto. dic th̃ q priuilegiati nõ p hoc sunt exẽpti nisi in his de qb[o] in forma suorum priuilegiorũ q̃ inspici debẽt z seruari. de priui. porro. z. c. cũ capella. ¶Sexto no. q prelati nõ debẽt inferre iacturas priuilegiatis. z de his iacturis. e. tit. nimis. de priui. quãto. de cẽsi. cle. ij.

Ver. Verum. ¶No. q vna est vniuersalis ecclesia. de sum. tri. c. j. §. vna. z hoc quo ad oẽs. qs vult hec lr̃a. in p̃n. z exponit Bẽz. ibi, nõ exẽptorũ. i. laicoz: cũ etiã illi sub vniuersitate eccl'ie salui fieri pñt. d. c. j. in fi. z dicit ¶Pau. q hoc de vniuersali eccl'ia ponit ꝫ plat̃os q religiosos z exẽptos q̃si volebãt facere alienos ac si essent de alia eccl'ia. ¶Scdo no. q extra ecclesiã null[o] saluaꝫ. de hoc i gl. in ℣. saluaꝫ. z in ea in fi. xxiij. q. j. qm̃ vet[o]. ¶Tertio not. q vna est fides. sic de sum. tri. cle. vnica. de ꝫse. di. j. eccl'ia. iij. q. iij. engeltrudã. cui[o] caput est Christ[o]. de sac. vn. c. vnico. in fi. ¶Quarto no. q inspicit qs decet. de hoc in gl. inspicim[o]. ¶Quinto no. de vnitate corporis eccl'ie: z dicit corpus mysticũ. de hoc in gl. mystici. z dicit ¶Pau. q oẽs dicimur eiusdẽ corporis respectu fidei. z qũo multi dicant vnũ corpus not. e. ti. dilecta. sic z al's dicit q hi qui sunt eiusdẽ pfessionis debent esse sub eisdẽ legib[o]. de sta. monachis recolentes. z ex his dicit ¶Paul. q Christiani debẽt esse tanq̃ fratres carnales. viij. q. j. olim. xxj. q. ij. q ait. de presum. literas. sunt
b enim fratres[b] spũales rõne eiusdẽ patris z matris regenerãtis. xj. qõ. iij. ad mensam. de iudi. nouit. z hec fraternitas est ratione
c charitatis[c]. xij. q. j. dilectissimi. e. tit. c. j. p hoc auc. de monachis. in p̃n. colla. j. z dicit Laud. q debẽt Christiani esse vnius voluntatis: q̃ virt[o] vnita fortior est seipsa dispersa. de treu. z pa. c. j. in fi. z spũsctũs infunditur super cõgregatos in vnũ: non super dispersos. de appel. constitutis. ij. vbi no. in princ. ¶Sexto not. q debet quilibet esse cõtentus iurib[o] suis, nec debet excedere suos terminos. de sepul. c. j. xj. q. j. peruenit. ¶Septimo no. ibi, districte mandamus, q contra facientes peccant mortaliter. de mario. z obe. c. ij. ea. distin. deniq;. ¶Octauo no. q prelati debẽt religiosos charitatiue tractare. z dicit ¶Pau. q in eorum fauorem z maxime exemptorũ principaliter emanauit hec cle.

Ver. Et quoniã. ¶No. q religiosi celebrãt capitula gñalia, z q̃q̃ puincialia. z dicit ¶Pau. q q̃q̃ faciunt singulis annis: vt pdicatores. q̃q̃ singulis triẽnijs: vt minores. dic q poti[o] cõueniunt: quia gñalia faciũt tam minores q̃ pdicatores singulis triẽnijs: puincialia singulis annis. de capitulis religiosorũ habetur de sta. regu. in singulis. z in cle. ne in agro. ad fi.

¶De priuilegijs z excessibus priuilegiatorũ. ¶Rubrica.

1 ☞ Moniales, an cõprehendantur nomine religiosorum.
2 Clementina prima de priuile. an habeat locum in omnibus religiosis.
3 Sacramentum quid est.
4 Infirmus, an possit vngi chrismate si non habeatur oleum.
5 Eucharistia si non habeatur, an possit loco eius dari panis.
6. Religiosi a qua solennizatione matrimoniorum prohibeantur.
7 Parochianus aliquis si vult recipere sacramẽta de manu religiosi, z dicat se habere licentiã, an religiosus debeat ei credere.
8 Religiosus si administrat sacramenta sacerdoti parochiali, an incidat in penam iuris.
9 Scholares mercẽnarij si petunt sibi ministrari sacramẽta a religiosis, an debeant habere licentiam sacerdotis parochialis.
10 Religiosus si administrat sacramenta ipsi sacerdoti parochiano, an incidat in penam iuris.
11 Quid si parochialis non est presbyter.
12 Vicarius parochialis, an possit dare licentiam parochiano recipiendi sacramenta a religioso.
13 Licentia specialis que requiritur dari a presbytero parochiali, an respiciat expressionem sacramentorum, an etiam expressionẽ personarum.
14 Clementina hec prima, an habeat locum in sacramẽto penitentie vel baptismi.
15 Itẽm de qua excõmunicatione loquitur dicta clemen.
16 Prelati ecclesiarũ collegiatarũ, an cum suis capitulis possunt facere statuta.
17 Sentẽtie per statuta synodalia vel prouincialia sub qua forma feruntur.
18 Pena quid dicitur: vel quid est quando dicitur absolutionẽ fieri a pena z culpa.
19 Itẽm quid dicitur culpa.
20 Remissionis specialis a pena z culpa quis z qualis sit.
21 Religiosi absoluunt a culpa tm̃ vel a pena tantum, an incidant in hanc clemen. primam.
22 Religiosus ignorãs penam iuris si ministrauit bona fide sacramenta sine licentia curati, an incidat in penam huius cle. j.
23 Sacramenta recipientes a religiosis contra dispositionẽ huius cle. j. an sint excõmunicati tanq̃ in crimen participantes.
24 Religiosi si incidunt in penam cle. j. de priuile. qui ordinarij debent eos tanq̃ excommunicatos publicare.

Religiosi. ¶Facta est ad executionẽ illorũ iurium eo. titu. vt priuilegia. similium. xj. qõ. j. c. j. z multorum se. Laud. not. de sacro vnctionis extreme, de hoc in gl. ij. z remittit Laud. ad sacramentale suũ in tit. de extre. vnc. z dicit Bẽze. q est sacramentũ iterabile: vt no. de transactio. veniẽs. de secũdis nup. c. iij. de hoc. j. q.
d ix. ¶Scdo no. de sacro eucharistie[d], de hoc in gl. iij. z vt hic patet nõ spectat ad religiosos hoc sacramẽtum ministrare. xvj. q. j. alia. cũ. c. seq. z. c. interdicimus. de pe. ois. de hoc. j. q. xj. ¶Tertio nota de solennizatione matrimoniorũ[e]. i. solenni bñdictione. de hoc in glos. iij. z dicit Benze. q in verbo solẽnizare, cõprehẽditur ois solẽnitas q̃ obseruaꝫ iuxta ritũ religionis. de spon. c. j. siue fiat benedictio solennis, vt predixi: siue dicaꝫ missa specialis pro cõtrahentibus. ¶Quarto no. ibi, non habita parochialis
b presbyteri licẽtia. q de licentia presbyteri religiosi possunt ea de quibus hic: z sic videꝫ q curatus possit alteri curã cõmittere. de hoc. j. q. xxj. z. xxiij. ¶Quinto not. q quandoq; quis excõmunicatur a canone. z in quib[o] casib[o] hoc accedat, psequit[ur] Bat. dic vt. j. de sen. excõ. cle. j. in glo. est sciendũ. ¶Sexto no. q religiosi possunt ab excõicatione absoluere in casib[o] in iure expressis. de
c hoc in gl. in ℣. exẽptis. ¶Septimo not. q ptãs absoluẽdi excõicatos q̃q̃ concedit religiosis p priuilegiũ apostolicũ. de hoc in glos. habẽt. z dicit Laud. cũ priuilegia sint facti, de ipsis nõ põt iudicari nisi p eorũ inspectionẽ. de fi. instru. contingit. de priuile. accepimus. ¶Octauo not. de statutis puincialib[o] z synodalibus. i. q̃ fiunt in concilio prouinciali: vel in synodo. de hoc in gl. de vtriq; z dicit Bat. q synodus est cõcilium qs facit epi, ad qs vocantur abbates, sacerdotes, z totus clerus diocesis. xviij. dist. decernimus. prouinciale autẽ cõciliũ facit archiepi, ad qs
d vocant tm̃ epi, z nõ alij. ar. xviij. di. q̃m q̃dẽ. z. c. epi. z. c. placuit. dic q imo ad cõciliũ puinciale vocant capitula etiã cathedralium eccl'iarum. de his q̃ fi. a pla. c. fi. z de hoc ibi dixi in. iij. q. z de cõcilio vñ dicaꝫ dixi. s. ea. cõpillatiõe. in pe. ℣. sane. ¶Nono not. ibi, vt verbis eorum vtamur. modũ excusandi impropriã locutionẽ. de hoc in glos. concordat. z vtimur q̃q̃ impropr̃ijs locutionibus causa maioris expressionis: vt hic, z in iurib[o] allega. in gl. ¶Decimo no. q nõ debet qs nũciari excõicat[o] nisi cõstet de excõicatione. de ꝫsan. z affi. cle. vnica. de cẽsi. cle. fi. vbi de hoc in gloss. parte vocata. j. titu. j. cle. ij. §. locorũ. vbi de hoc dico in. j. notabili: z hoc vult glo. hic in ver. nũciari. ¶Undecimo no. casum in quo nõ pdest exẽptio. z hoc quo ad euitandũ dispositionem huius cle. p hoc litera ibi, sup hoc. z exponit ¶Pau. sup hoc scz excõicatione cognitione excõicationis pfate z eius publicatione cõcor. de de deci. cle. j. ¶Opp. in eo qs dicit q excõicati p hãc cle. solũ p sedẽ aplicã absolui possunt: q imo etiã ab alijs. s. de hereti. clemen. j, z. ij, z de pe. cle. j. gloss. nisi, soluit q contraria

a ¶Effractores ecclesiarũ. Adde tex. i. c. fi. de furt. Ant. de bu. in. c. cũ pro causis. de sen. excõ. Abb. in c. conquestus. de foro compe.

b ¶Sunt eñ fratres. Adde gl. j. in. c. si q ex fratribus. xj. q. j.

c ¶Rõne charitatis. Adde. c. j. de excessibus prelatorum.

d ¶Eucharistie. Adde. c. multi. j. q. j. Ab. i. c. sane. de celebra. missa.

e ¶De solennizatione mr̃imoniorũ. Adde. c. j. et ij. de secũ. nup.

loquunt in articulo mortis: sz extra casum mortis nō pñt absolui ab alio ꝑpter reseruationē quā facit hic papa sedi apl'ice. al's secus. de sen. excō. nup. ¶ Quero, an hec cōstitutio locū habeat in clericis secularib⁹. Glos. j. ibi, z not. soluit q nō ꝑpter verbū, religiosi. idē Paul. Steph. z Bēz. q dicūt q de religiosis hic exponitur: qz frequētius in hoc excedebāt. ¶ Sc̄o q̄ro, an hec clemen. cōprehendat religiosos pfectos ecclesijs parochialib⁹ quo ad nō suos parochianos. Gl. ea. ibi, an vero. dicit esse dubiū. remittit ad not. s. de deci. cle. j. vbi dicit q sic. qs tenet Pau. cōtra tamē facit qs no. de re. eccle. nō alie. cle. j. in glo. v. sz ibi disponit de religiosis nō simpliciter: sz de his q pñsidēt administratiōib⁹. vñ gl. illa dicit illā cle. nō habere locū in eo q preest eccl'ie seculari. ¶ Tertio q̄ro, an locū habeat hec cle. in qbuscūq; religiosis. Sol. Laud. q sic, dūmodo sint religionis approbate. idē Lap. al's eīm nō sunt religiosi. de reli. do. c. vlti. z. c. vnico. lib. vj. de voto. c. vnico. e. li. ¶ Op. ad hoc. q imo etiā in religiosis de religiōe nō approbata ꝑ papā sit locꝰ pene de qua hic. de elec. indēnitatib⁹. §. supradicta. li. vj. de prebē. eū q. eo. lib. Sol. Lap. q standū est ꝓmo, ꝑ no. ne cle. vel mo. vt periculoso. li. vj. in glo. ū. q̄ optime facit. Ad ẽia non rñdet Lap. dic ad. §. supradicta. q facit p: qz p illā dispositionē fit extēsio de monialib⁹ ad illas q̄ non sunt ꝓpie moniales: qs ꝓbat verbū, volumꝰ. ibi, z sic cessante illa extēsiōe secus esset. Ad. c. eū q. dic q bñ ꝓbat q dispositio. c. de multa. in eo qs dicit de habente curatū q assequit aliud curatū, locū habet etiā si se intrudit in sc̄o: ne fit meliozis cōditionis inuasor q̄ iste ingrediēs. z hoc ideo ibi est: qz si non diceret se habere ius in sc̄o, nō audiret allegans turpitudinē suā. de dona. inter dilectos. sed hec pena imponit religiosis. z sic vt sit locus pene, necesse est vt verificet hec qualitas: vt ante dixi. s. e. q. is qui nō est religionis nō approbate nō est religiosus. ¶ Quarto q̄ro quid in religioso nouitio. videt q nō sit locus pene cū possit ad seculū reuerti. de regula. statuimus. z. c. nō solū. lib. vj. Lap. tenet ẽtrariū. arg. de sen. excō. religioso. lib. vj. nā tpe nouiciat⁹ gaudet priuilegio canonis, si qs suadēte, tanq̄ religiosus. xvij. q. iij. si quis suadēte. z sic debet etiā sentire onus. de censi. cle. j. de sta. mo. re-

1

a ¶ Cōprehendat a moniales. Add Abb. in. c. de monialib⁹. de sen. excō. in notabilib⁹.

b ¶ An z qñ masculinū. Adde q dixi in cle. j. s. de elec. in. ū. q.

c ¶ Nō tñ in vna infirmitate. Add de Tho. i. iij. sentē. di. xxiij. Step. de gaeta in suo sacrali. in. §. de sacrāmēto extreme vnctiōis. in. xiij. q. per totam.

d ¶ Si non hꝫ eucharistia. Tho. i iij. sen. di. ix. Jo. an. in. c. de hoie. Steph. de gaeta in suo sacrali in. §. de sacrō eucharistie. q. cxiij.

collētes. regula, q sentit. lib. vj. ¶ †Quinto quero, an hoc verbū religiosi, cōprehēdat moniales [a]. Sol. Laud. q nō: qz ea de qb⁹ hic cōcernūt virile officiū: z sic hec cle. maxime cū sit penalis, nō dz ad mulieres extēdi. de hoc, an z qñ masculinū [b] comprehēdat femininū, dixi. s. de sepul. cle. eos. q. ū. z de elec. cle. j. q. j. ū. z. iij. dicit Bēz. q hec cōstitutio locū hz etiā in feminis: cū in eis videat oīmoda similisq; vel maioz rō: z sic idē de eis etiā in penalib⁹. ff. de adul. si postulauerit. §. ratio. de eden. quedā. §. nūmularios. z qs not. in auf. vt hi qui obligatas perhibent res habere. §. j. col. vj. nā z ipse plus peccant in his q̄ masculi: tū qz se immiscēt nō cōueniētib⁹ suo sexui: tū qz masculinū a lege platū etiā in penalibus femininū cōprehēdere cōsueuit. C. vñ vi. si qs in tantā. xvij. q. iij. si quis. nam regulariter qs cadit in masculo cadit in femina. ff. de adul. l. adulteriū. §. incestū. primū tz Pe. de ancha. quia cum femine nō sint capaces huius officij, de pe. noua quedā. nō videt iurisdictoz eas includere. de elec. indēnitatib⁹. §. fi. lib. vj. qs videt facere ẽtra. sz facit ꝑ inducēdo, vt dixi. s. q. ij. z sic minoz xiij. annis nō teneret. l. iul. de adul. ff. de adul. si minor. qz nō videt aptus ad copulā. Et hoc infert q in laicis hec sacramēta ministrātibus nō est locus pene de qua hic: quod placet: qz tales nō dicunt ministrare, sz abuti. de cōsue. quāto. sunt ergo aliter puniendi. Jnfert etiā q religiosi cōuersi ministrātes hec sacramenta forte nō incidūt in hanc penā ex quo nō habēt ordinē: qz prīa psona q̄ iuris rō q̄rēda est. ff. de iur. codi. qdā. qs etiā pōt sustineri rōne p̄missa. z ad illud qs. s. inducit q in monialibus debeat habere locū sicut etiā locū hz pena, si quis suadēte. xvij. q. iij. de sen. excō. mulieres. dic q actus percutiendi clericū est cōis: z ita cōpetit femine sicut masculo: nā est nudi facti. sed ministrare sacramēta, sapit ius: z nō cōpetit nisi habētib⁹ ordines ecclesiasticos. z qz etiā ordinatis non competit nisi sint ad hoc deputati: ideo puniunt religiosi hoc presumētes. ¶ †Sexto quero, an in omnibus religiosis locum habeat hec clemē. Solu. Pet. de stagno referens quendā cardinalem tenuisse q solum in exemptis locū habet. argu. sumpto a rubrica: quia loquitur hic de priuilegiatis. rubrica autem facit ius. s. in proemio Gregoriano. z qs ibi dixi in proemio huius compilla. ibi, sub congruis titulis. ipse autem Pet. tenet contrarium: quia hic loquitur generaliter de omnibus religiosis. argu. xix. dist. si romanozum. de maio. z obedien. solite. quod est tutius: z in dubio tenendū est. pro primo tñ facit: quia de nō exemptis nō fuisset opus prouidere, cū possint per ordinarios coerceri. ¶ Septimo quero in eo quod dicit de religiosis ministrantibus sacramenta clericis aut laicis: quid si ministrent religiosis. Sol. Pet. de sta. referens quendam cardinalem tenuisse q non est locus huic pene: cum de ipsis hic non caueatur. arg. de elec. statutū. lib. vj. regula, in penis. eō. lib, male tamen faciunt si ministrant religiosis alterius monasterij. secus si eiusdem. de sta. mo. ne in agro. §. sane. j. Lap. autē dicit q verbum clericus, locū habet de clericis secularib⁹ et regularib⁹: qs est tutius. ¶ Octauo quero, an qs dicit de laicis locū habeat in omnibus. Solu. Lap. q sic, etiā si sint religiosi. xvj. q. j. generaliter. vbi loquit de monachis etiā qui nō sunt clerici. sed etiā puri laici q̄q; dicunt religiosi. de re. eccle. non alie. c. fina. ¶ †Nono quero in eo q dicit de sacrāmēto, qd est sacramentū. Sol. Lap. q est sacre rei signū. de sa. vn. c. vnico. de celebra. mis. cū marthe. z ſm Augu. est inuisibilis gratie visibilis forma. de hoc dixi de sacra. nō ite. in rubri. q. j. Quantū aūt ad hanc literā que loquit de sacrāmēto vnctionis, dicit Lap. q mediator dei z hoim non solū vocat Jesus inquātū habet saluare, sz etiā Christ⁹ inquantū habet vnctionis gratiā in alios effundere. x. di. qm. xcvj. dist. cū ad verū. dicit etiā Lap. q Dauid ter fuit vnct⁹. primo in domo patris sui in signū regni futuri. z hoc signat vnctionē in baptismo. sc̄o in Ebron sup Judā, et postea multa bella habuit. z hoc significat vnctionē in cōfirmatiōe. tertio iterū in Ebrō sup oēm Jsrael, post hanc in pace regnauit. hoc significat vnctionē extremā de cui⁹ sacrāmēti substātia sunt quinq;. primū q eā tradēs sit sacerdos. sc̄m est intentio. tertiū est materia. s. oleū infirmoz. quartū forma verboū q̄ est p istā sanctā vnctionē &c. qntū loc⁹ inungēdus: qz fit ad oculos, ad aures, z nares: z nō dat nisi adultis q̄ vident habere venialia q̄ que institutū est. hz tñ z aliū effectū quē dico. j. ea. q. nec dat alijs q̄ infirmis in periculo mortis cōstitutis. sanis aūt nō dat: qz habēt aliud remediū. s. penitentiā. nec dz dari nisi postulāti q deuotionē sursum erigit z reiterat: vt not. de secundis nupt. c. ij. qs vltimū dixi. s. in. j. notabili. sed si sepe infirmet ad mortē, sz possit inungi sepius, nō tamē in

c

vna infirmitate debet his mūgi nisi infirmitas ꝓtraheret vltra annū: z sic videt velle q post annū possit iterū inungi: qs non videtur: qz lapsus anni nō facit censeri nouā infirmitatē: sz ad aliū effectū q̄q; ponderet lapsus anni. xxxv. q. vij. c. j. z qs ibi no. in gl. dicit etiā Lap. q in hoc sacramento sicut in ceteris tria sunt. vnū est sacr̄m tm̄. s. vnctio extrema. aliud res tm̄. s. effect⁹ duplicis sanitatis. tertiū est sacr̄m z res. s. q̄dā vnctio interioz spūalis. i. mētis iocūditas, z solatiū: ꝑ hoc qs dixi. s. e. q. qz ꝑ hoc delent venialia. de sa. vn. c. vnico. §. j. Jtē ſm Senze. prestat augmentū virtutū. arg. d. c. vnici. z de cōse. dist. v. c. j. z. ū. Jtē per hoc citius liberant infirmi ab infirmitate corporali. argu. xcv. distin. §. sed istud. z in eo qs dixi q ꝑ hoc sacramentū delētur venialia, idem Mat. dicens q multis modis delētur. primo per hāc vnctionē, vt p̄dixi. sc̄o ꝑ susceptionē condignā eucharistie. de cōse. dist. ū. cū omne. Jtē per aque bñdicte aspersionē. qs dic vt not. in proemio sexti, in glo. vlti. vbi ponuntur z alij modi delendi venialia

4

quos prosequit Matth. ¶ †Decimo q̄ro qz dixi. s. q. pri. q hec vnctio fit per oleū infirmoz̄, quid si non habetur oleū, sed infirmus vngit chrismate. Solu. Mat. referēs id qs no. glo. xcv. dist. sed istud. vbi videt tenere q valet. z idē Mat. q̄ prosequit que sacramenta possunt iterari, et que non. de quo dic vt dixi de sacr. non ite. in rubri. q. vij. ¶ Undecimo q̄ro in eo qs dixit de sacramento eucharistie, an hoc procedat siue ministretur in morte siue in vita. Sol. Pau. q sic: z ponderat literā que dicit, eucharistie, z non dicit, viatici. ¶ Oppo. ad hoc. l. dist. penitens. in fi. de pe. qs in te. Solu. Paul. q id qs in illis dz q in morte omnibus detur viaticū: intelligit ita tñ q per illos qui hoc pñt. ¶ Oppo. ad hoc q imo qlibet hoc possit. de offic. ordi. pastoralis. in fi. vbi de hoc. Sol. Pau. q illud de pnīa q̄ tpe necessitatis sumi potest a quolibet sacerdote: vt ibi no. idē Lap. pro hoc qs no. xciij. q. j.

5

§. sed illud. in gl. fi. ¶ †Duodecimo quero si nō habet eucharistia[d], an possit dari panis loco eius. Sol. Senze. q non: etiam si

d

panis sit bñdictus: sed is qui erat cōicandus credat: et ꝑ hoc dz spūaliter manducare. de cōse. dist. ū. vt quid paras. idē Matt. et

6

hoc not. Jnno. de pe. qs in te. ¶ †Decimotertio quero in eo q ꝓhibet religiosis solēnizare matrimonia, de qua solēnitate logitur. Solu. Laud. q de solēnitate q̄ fit in ecclesia q̄ nō dz fieri nisi in certis tpib⁹, z ꝑ proprios sacerdotes: vt hic, z de feri. capellanus. z in hoc ponderat Laud. literā ibi, solēnizare. qz nō dixit fedus ẽre: qs pōt fieri. z quid velit dicere in hoc vltimo, nō apparet: sed vt declarāt Bēz. z Steph. vult dicere q religiosi possunt inducere fedus matrimonij. volunt dicere q religiosi possunt pnūciare ꝓba inter ẽntes: vt fit. z hoc dūtñ seruet solēnitas edictoz̄. de quib⁹ de clan. despon. cū inhibitio. z hoc oī tpe: qz ipm fedus matrimonij, vt dicit Laud. ẽ pōt oī tpe. d. c. capellanus. etiā ꝑ excōicatos: vt no. de eo qui dux. in ma. significa-

2

sti. z in eo qs dixi de solēnizatione que fit celebrando missas speciales sup ẽntes vel solēnem benedictionē eis imponēdo. et de hoc. s. in. ij. notabili. ¶ Decimoquarto quero quare religiosis specialiter prohibent hec tria de quibus hic. s. sacramentum extreme vnctionis, vel eucharistie ministrare, vel matrimoniū solēnizare. Solu. Mat. q ideo: qz per hoc preiudicaret presbytero parochiali; pro hoc maxime qz in talib⁹ solent fieri oblationes.

Decimoquinto

7 ¶†Decimoquinto quero in eo ꝙ ꝓhibet religiosis hec sacramẽta, de qb⁹ hic, ministrare nõ habita licẽtia parochialis ꝑsbyteri, qd si parochian⁹ dicit se habere licẽtiã. ℒSl. sed nũquid. arguit ꝙ possit religiosus credere parochiano. deinde ibi, sed contra. argunt in cõtrariũ. postea ibi, sed posset. tenẽdo primã partẽ respõdet vltimo alleg. z not. glosſ. in eo qđ dicit ꝙ qñ religiosus absoluit de licẽtia parochialis, videt facere tãꝯ delegatus. hoc em̃ facit ad id qđ dico. j. q. xxj. z. xxiij. z cũ gl. idẽ ℒBau. z pro hoc qđ not. Archi. de pe. dist. v. placuit. Steph. ꝛ hic em̃ nõ agit de puniẽdo parochianũ sed religiosum, vnde nõ dꝫ esse nimis credulus. arg. ff. ꝙ cũ fal. tu. l. ij. de eo per quẽ fac. erit. l. j. Ad rõnes de qb⁹ in gl. rñdet ꝙ loquunt de sacramẽto penitẽtie z cõfessionis q̃ fit in occulto: sed sacramẽta de qb⁹ hic fiũt in publico, vnde requirunt maiores ꝓbationes. simile in clerico peregrino qui sine cõmẽdaticijs admittit ad celebrandũ secrete, nõ publice. de cleri. peregri. tue. Itẽ si prelat⁹ velit facere religiosum publicari excõicatum, si sacerdos negabit: licentiã datã esse, nõ poterit religiosus se tueri. z hoc tutius. nã id qđ allegatur in glos. de here. significasti. j. loquit cum querit de licẽtia alicuius: qz illa probat per iuramentũ eius: vt ibi not. in gl. ij. hic aũt queritur de facto tertij. i. de licẽtia data parochiano ꝑ sacerdotẽ. videt tñ per ea q̃ dicit hec gl. dicendũ ꝙ si parochian⁹ ꝙsiteret se dixisse religioso ꝙ habebat licentiã parochialis ꝑsbyteri nõ erit ꝓcedendũ contra religiosum ad penã de qua hic: qz nõ dicit ministrasse sacramentũ in cõtemptũ sacerdotis parochialis, cũ tñ hec cle. solũ respiciat cõtemptũ. pro hoc litera ibi, ꝑsumpserint. z quod dico. j.
8 xxix. q. ¶†Decimosexto q̃ro quid de scholaribus[a] et mercenarijs z similibus qui habitant extra parochias suas. ℒSlo. per
9 hoc. sol. quia debebũt habere licentiã parochialis presbyteri in cuius parochia habitãt. quã glos. not. z dic ꝙ statim cũ quis vadit ad habitandum in certa parochia, intelligitur ibi fieri parochianus: nisi accesserit causa recreationis. vel ob aliã causam tẽporalem statim reuersurus ad propriã parochiã: qz tunc secus. de sepul. is qui. lib. vj. hec ꝓcedunt nisi aliud habeat cõsuetudo. nam vt dicit ℒBau. si certa esset cõsuetudo a quib⁹ reciperentur hec sacramẽta, nõ est locus huic pene. de relig. do. qz contingit. in fi. z no. qz nõ dicit ꝙ valeat cõsuetudo. de quo. j. ℵ. sane. qõ. ij. z in hac gl. in fi. ꝑ hoc. xxij. q. ij. §. qz ergo. ¶†Decimoseptio q̃ro
10 si religiosus ministrat ipsi parochiali sacerdoti hec sacramẽta, videt nihilomin⁹ esse locus huic pene: qz nõ potuit per se eligere ꝓfessorẽ, vel eũ q sibi hec administret. e. ti. c. fi. Cõtra puto: qz sumus extra terminos huius lr̃e: z sic respõdi in qõne facti non põt em̃ dici ꝙ administrauerit sine licẽtia. ¶†Decimooctauo q̃ro si parochialis nõ est ꝑsbyter: puta qz est intra annũ, vel dispẽsatus fm̃ forũ. c. de elec. cũ ex eo. vel ex alia cã rõnabili. ℒSlos. puto. dicit sufficere licentiam eius. qđ dicit ℒBau. posse intelligi nisi esset cura cõmissa vicario: qz tũc ipse reputat ꝑsbyter parochialis. j. de pe. cupientes. dic ꝙ nõ colligit per hoc quin et ipse rector habeat curã in habitu, z sic põt cõmittere. argu. c. suffraganeis. allega. in gl. Steph. dicit ꝙ rector q nõ est sacerdos nõ põt hãc licentiã tribuere per literam que dicit de presbytero parochiali. nam z ipse qui nouit cõscientiã suorũ parochianorũ melius scit vtrũ debeat licentiã cõcedere vel denegare. nouit enim melius ꝙ nõ sacerdos, an parochianus sit aptus suscipere sacramentum vnctionis vel eucharistie, z an subsint aliqua impedimẽta matrimonij propter que non debeat matrimoniũ solẽnizari. primũ tenet ℒBenz. z ℒBet. de anch. qđ est verius. nam traditio licentie
11 est q̃dã delegatio: vt §. dixi. q. xv. an aũt parochianus sit aptus ad susceptionẽ sacramẽti, z de impedimẽtis matrimonij cognoscet ipse religiosus ratione cõmissionis. ¶†Decimonono q̃ro si presbyter parochialis habet vicariũ, an ipse possit dare hanc licentiã. ℒSlos. ea. ibi, videt. dicit ꝙ sic. idem ℒBenz. z Steph. qđ dixi. §. q. pri. ¶Vicesimo quero, an in hoc sufficiat licẽtia diocesani. ℒSlos. ea. ibi. puto. dicit post factũ excusari religiosum q de licẽtia diocesani ministrauit: ante factũ aũt cõsuluit hoc nõ fieri de licẽtia epi vel archipbyteri ciuitatẽsis sed soli⁹ parochialis ꝑsbyteri: lz epus z archipbyter ciuitatẽsis possint per se ministrare. qđ dic vt in glos. quã not. ℒBaul. videtur velle simpliciter ꝙ epus z archipresbyter ciuitatensis hanc licẽtiam dare possint, lz dicat hoc ꝓcedere maxime quãdo vacat ecclesia. de succes. ab intest. c. vlti. z dicit nõ absurdũ ꝙ cura eiusdem parochie cõpetat pluribus insolidũ, pro hoc qđ not. Inno. de preben. cũ non ignores. z ℒHost. de peni. z re. omnis. vbi dicit ꝙ papa, epus z eius vicarius legatus, z eius penitẽtiarius dicunt immediati sacerdotes. pro hoc qđ not. de peni. z re. c. ij. in glos. j. lib. vj. dicit tñ ℒBau. ꝙ lz hec sint vera: tutius est a lr̃a nõ recedere. ar. de
12 deci. ad audientiã. z sic cõcordat cũ glos. z idẽ ℒBen. z per predicta dic ꝙ sicut sufficit licẽtia epi: ita ꝑ Steph. z eius vicarij spiritualis vel delegati seu penitentiarij: z in hac glos. ibi, olim. z
b ea. dist. illud superfluũ. ¶Vicesimoprimo q̃ro, an presbyter parochialis[b] possit in suũ adiutorium assumere aliũ presbyterũ vel religiosum. Sol. ℒaud. ꝙ ad tps põt etiã sine licẽtia superioris. vt forte in quadragesima ꝑ audiẽdã cõfessione, vel administrãda eucharistia in die pasche, vel missis celebrãdis, vel in officio predicãdi, vel alijs. dũtñ sibi cõstet de sufficiẽtia assumpti, ꝓ hoc qđ no. Inn. de cleri. peregri. tua. de hereti. excõicamus. j. §. qz vero. nã ex quo assumpti sunt, rite ordinari possunt ista: nec deficit nisi materia. s. ppls. cũ ergo assumunt ab eo qui habet materiã, ꝑ̃t exercere nolle illi⁹. ar. xxj. q. j. ecce sufficienter. z. c. adijcimus. remittit ad not. de offi. vica. c. vnico. idẽ Benze. ꝓ hoc qđ not. de trãsla. c. j. z de hoc qđ dixi de cõfessionib⁹ audiendis, dic vt dico j. q. xxiij. in eo tñ qđ dixi de religioso, intellige de licẽtia abbatis. argu. xxj. q. j. placuit. de postu. c. ij. de elec. quoniãdã. z. c. si religio-
12 sus. li. vj. de hoc etiã dixi de offi. vica. cle. vnica. q. xv. ¶†Vicesimosecũdo quero in eo qđ dicit de licẽtia speciali, an hec specialitas respiciat expressionẽ sacramẽtorũ, an etiã requirat expressionẽ personarũ. ℒSlo. hic etiã. cõsuluit vt bene satisfaciat huic litere ꝙ de psonis ꝙferẽte z recipiẽte z de sacramẽtis fiat specificatio. dicit tñ sufficere ꝙ de sacramento fiat specificatio ita ꝙ si dat licẽtia religioso, nõ expedit exprimere nomẽ parochiani. vel si dat licẽtia parochiano, nõ expedit exprimere nomẽ religiosi. idẽ ℒBau. Stepha. dicit ꝙ sufficit exprimere de sacramẽto etiã si nõ specificet nomẽ religiosi nec parochiani. ꝓ hoc de tẽpo. or. c. j. z. ij. lib. vj. de offi. vica. c. vlti. eo. lib. ℒBẽze. etiã dicit sufficere licẽtiã sine specificatione sacramentoꝝ. et exponit speciali. i. exꝑssa. z alleg. fm̃ aliquos ꝙ dicat sufficere licentiã sine expressione sacramentorũ vel psonarũ: z pro hoc qz si exponit spãli. i. expressa. satis dꝫ expressa eo qz cõcedit verbaliter etiã si nõ fiat aliqua specificatio: z hec pars forte verior. tñ in dubio nõ est recedẽdũ a lr̃a q̃ regrit specialẽ concessionẽ: z sic opꝫ ꝙ fiat specificatio saltẽ de
13 sacramẽtis. z facit qđ dico in seq. q. ¶†Vicesimotertio quero, an qđ hic dꝫ de tribꝰ sacris locũ habeat in sacro pnie vel baptismi. ℒSl. ea. ibi, z no. dicit ꝙ nõ: qz de his hic nõ dꝫ. idẽ ℒBau. z no. id qđ dicit glo. ꝙ pnia etiã de lnia ꝓpriũ sacerdotis recipi nõ põt a ꝑsbytero non habẽte curã. idẽ not. de pe. ois. in gl. executionẽ. ℒBau. dicit hoc ꝓcedere qñ ꝓprius sacerdos nõ cõmittit p delegationem, sed simpliciter licentiã concedit: qz tunc ille qui audit cõfessionẽ videt facere suo iure: qđ esse nõ põt per prorogationẽ ptãtis quã nõ habet. de offi. dele. ℒP. z ℒH. secus si delegat: quia tunc cõmissarius facit nolle cõmittentis. remittit ad no. de here. cle. j. z qđ ibi dixi in. §. verũ. in. ij. cõtrario, hoc dicit ℒBaul proceder nisi dicamus ꝙ cura per inferiorẽ prelatũ nõ possit delegari: vt arguẽdo dicit Archi. de elec. cũ ex eo. lib. vj. qđ dicit ℒBaul. nõ ꝓcedere in cõmissione speciali certorũ casuũ vel ad tẽpus. facit qđ not. ℒHostiẽ. de offi. vica. clericos. z fm̃ hoc intellige qđ dixi. §. q. xxj. z ꝑ hoc vltimũ qđ dixi de cõmissiõe certorũ casuũ: vel ad tempus, dic secus de cõmissione generali. non em̃ posset etiã per viã delegationis generalis cõmittere alicui oẽm curã: qz videretur se exonerare: cũ tñ debeat per se exercere. de prebẽ. extirpande. §. qui vero. vbi hoc probat. Itẽ cura non est quid iurisdictionale: z sic nõ ꝓprie delegari põt. de offi. deleg. c. vlti. in fi. z ꝑ hoc declarant que dixi. §. q. prohi. z hec not. singulariter: qz vtilia, z cõmuniter ignorant. de hoc etiã dixi de offi. vica. cle. vnica. qõ. xiij. ¶Vicesimoquarto quero in eo qđ dicit de excõicatis a canone, an ꝓcedat quo ad oẽs. Sol. ℒau. ꝙ sic, siue sint religiosi eiusdẽ ordinis siue alteri⁹, siue sint clerici siue laici, siue mulie-
14 res: cũ sit eadẽ rõ. de cõsti. trãslato. ¶†Vicesimoquinto q̃ro de
c qua excõicatiõe hic loquit. Sol. ℒaud. ꝙ de maiori ᶜ, nõ de minori. de sen. excõ. si quẽ. z. c. nuper. idẽ ℒap. pro hoc qđ no. de rescrip. c. j. libr. vj. de sepul. cle. j. in glosſ. ab hoie. ¶Vicesimosexto quero de quo canone procedit litera cũ dicit de excõmunicatis a canone. ℒSlo. quocunqz. sol. ꝙ de quocũqz etiam si sit casus in quo epus vel sacerdos possit absoluere. idẽ ℒBau. z ℒaud. qui dicit ꝙ loquit de quocũqz canone a papa ꝓmulgato. nã ille ꝑ excellentiã ꝓprie dꝫ canon. qñqz tñ accipit ꝓ statutis ꝓuincialib⁹. b
ij. dist. §. porro. qđ vltimũ no. singulariter. z bene probat hic: qz ꝑmittit de excõicatis a canone, z subijcit de excõicatis per statuta synodalia vel prouincialia: z sic bene probat ꝙ nomine canonis intelligitur de promulgato a papa. z in hac glos. ibi, nuper. vbi patet ꝙ illo casu metropolitan⁹ nõ absoluit illos de prouincia. qđ tenet Archi. ix. q. ij. per singulas. ℒBau. z dic ꝙ hoc probat in. d. c. nuper. versi. q̃uis. qz quesitũ fuit, an possit absoluere archiepus z propri⁹ sacerdos a minori excõicatiõe. respondet de epo tm̃ z sacerdote. ¶Vicesimoseptimo quero quid de excõicatis per sententiã hois. ℒSl. ea. ibi, z videt. arguit idem esse. Con- c
trariũ tenet vt nõ fiat extẽsio ad casum nõ exꝑssum. idẽ ℒaud. ℒBau. z ℒBenze. ex hoc infert ꝙ in excõicatis per sententiã pape nõ est locus huic cle. quod tenet ℒaud. qz si voluisset de hoc intelligi, expressisset. argu. de deci. ad audiẽtiam. ¶Oppo. ad hoc qz durius agitur cũ ministro legis q̃ cum lege. ff. de arbi. celsus. de dolo. cũ dilecti. Sol. vt dixi de elect. cõstitutionem. §. insuper. in. j. q. z quo ad casum istũ dicit ℒBenze. ꝙ põt esse ratio: qz ille q

a ¶Quid de scholaribꝰ. Vide 30 chũ in repe. tit. c. ois vtriusq; sexꝰ. de pe. z remis.

b ¶An ꝑsbyt parochialis. Adde Jo. an. in. c. ois. de pe. et re. Joã. an. in. c. cũ ex eo. de elect. libr. vj. in nouella. Domi. in. c. periectis. ad fi. xxv. di.

c ¶De maiori. ad de. c. nup. de sen. excõ. glo. pe. in. c. presidẽtes. de hereti. h. vj. Domi. in. c. pia. sup glo. in ꝓbo, speciẽ. de excep. lib. vj.

excõmunicatum a canone vel statuto absoluit : contemnit legẽ z eĩ⁹ authorẽ. Is autẽ qui excõicatũ ab hoĩe absolutt, contẽnit hominẽ tm̃. ¶ Uicesimooctauo q̃ro in eo qs dicit de habentibus potestatẽ absoluẽdi per priuilegia sedis apostolice, an suffi cit q̃ habeat a diocesano. Sol. Paul. q̃ sic quo ad casus in qb⁹ diocesanus põt absoluere: tũc eĩ cõmissari⁹ absoluit tanq̃ eius delegatus vel vicegerẽs. ¶ Uicesimonono quero in eo q̃ dicit de sentẽtijs latis per statuta, an locũ habeat in oibus sentẽtijs, an vero tm̃ in sententijs excõmunicationis, qs videtur per id qs p̃misit ibi, excõicatos a canone. Bl. puto tenet contrariũ dicẽs q̃ cõprehendit sententiã excõicationis, suspẽsionis, z interdicti. Item Paul. per literã in versi. sentẽtijs. que loquĩt generaliter. sed ex hoc posset argui idẽ de quibuslibet sentẽtijs latis per statuta prouincialia vel synodalia etiam si nõ essent sentẽtie cẽsure sed punientes aliter: vt in pecunia vel alio modo, vnde verius videtur qs p̃dixi q̃ hic loquĩt tm̃ de sententijs excõmunicationis: qs probat litera per alternatiuã. vel quia. ē. dicit de his qui absoluunt excõicatos a canone, et postea subijcit, vel a sententijs per statuta z̃c. promulgatis. z sic verbũ sententijs, restringĩt per verbũ excõmunicatos, qs ꝓcedit ad sentẽtiam excõmunicationis tm̃. arg. de appel. secũdo requiris. ¶ Tricesimo quero quid de sententijs latis per statuta legatorũ. de quibus de offic. lega. c. fin. Sol. Laud. q̃ idẽ qs de sentẽtijs latis p statuta synodalia aut prouincialia. Nam religiosi nõ habent maiorẽ potestatẽ in absoluendo q̃ habẽt presbyteri parochiales etiã si religiosi sint licẽtiati per modũ de quo de sepul. cle. dudũ. ē. si vero. Ipsi autem parochiales presbyteri nõ absoluunt hoc casu, sed locorum ordinarij: vt not. Spec. de le. ē. supereſt. ver. sed per quẽ absoluẽ-
15 tur. Pro hoc qs dixi de prebẽ. graue. qõ. xvij. ¶ †Tricesimoprimo q̃ro in eo q̃ dicit de statutis, an plati[a] collegiatarũ ecclesiarũ cũ suis capitulis possint facere statuta. Sol. Matt. querit, z est questio impertinẽs. z dic vt not. Inn. de cõsti. cũ accessissent. vbi dicit q̃ nullũ collegiũ ecclesiasticũ etiã si sit ecclesie cathedralis, põt statuere sine episcopo. dic melius per id qs not. de verb. sig.
16 constitutionẽ. in glos. ex hoc. lib. vj. ¶ †Tricesimosecũdo quero
[b] sub qua forma[b] ferunt sñie p statuta synodalia vel prouincialia, Sol. Laud. z Benz. q̃ ferunt etiã p futuris culpis. de cõsti. c. ũ. lib. vj. dic q̃ imo proprie pro futuris tm̃. ar. de cõsti. c. fi. secus si p modũ simplicis sentẽtie ferantur: q̃ tũc non debẽt ferri pro futuris culpis. de senten. excõ. romana. ē. caueant. lib. vj. ratio diuersitatis: q̃ qñ excõicatio fertur per modũ sentẽtie ferri debet sup certis. insti. de actio. ē. curare. z sic solũ sup p̃teritis vel p̃sentib⁹ bene discussis. qñ aũt per modũ statuti tũc cõtrafaciẽs ligat per statutũ tanq̃ faciens actũ damnatũ a statuto. et sicut nunc dixi
17 de natura statuti est ꝓcernere futura. ¶ †Tricesimotertio que-
[c] ro in eo qs dicit de absolutiõe a pena et culpa [c] quid dicĩt pena. Solu. Laud. z Benz. q̃ dicitur illa amaritudo seu afflictio que sequitur ex cõmissione peccati. z hec perpetua dum peccatũ durat: sed illo per cõtritionẽ sublato mutatur in temporalẽ mensurandam ſm qualitatẽ reatus. de pe. dist. j. mensurã. que autẽ sit
18 culpa, dic vt in seq. q. ¶ †Tricesimoquarto q̃ro circa id qs dixi in proxi. q. quid est culpa. Sol. Laud. z Benz. q̃ est macula seu obfuscatio que generat in animo peccatoris q̃ peccãdo mortaliter diuertit a bono incõmutabili. i. a creatore ꝓpter bonũ cõmutabile. i. propter rẽ creatã. z ex hoc vulnerat alia in bonis sibi collatis naturaliter. j. q. j. ventũ. et hic rancor seu offensa nõ põt remitti ab aliquo dei vicario, sz a solo ꝙbo dei. de peni. dis. j. verbũ. de cõse. dist. iij. nemo. z vt dixi in p̃xi. q. pena debẽt ꝓpetua. nã ille in quẽ cõmittĩt. s. de⁹ est perpetuus. argu. insti. de iniur. ē. atrox. xxiij. q. vj. qd ergo. hic dic versus: Pena potest demi culpa perẽnis erit. vt no. C. de generali abo. l. indulgẽtia. Deus tm̃ misericors cũ videt contritionẽ peccatoris remittit penã perpetuã: z mutat in tẽporalẽ sustinendã in purgatorio. de hoc. xxv. q. j. placuit. Ex hoc dicit Laud. q̃ fatue facit q tollit culpã nisi diuini⁹ sibi inspirẽt. aut eĩ pctõr in malitia p̃seuerat: z non põt tolli, cũ nec possit alo fieri violẽtia. aut est cõtrit⁹: et tũc iã sublata est: vt p̃dixi. pena aũt peragẽda in purgatorio nõ põt tolli nisi p papã q̃ vt dicit Pau. põt remittere oẽm penã ꝙo cõtrito. facit de conse. dis. iij. baptismi vicẽ. z hãc concedit cruce signatis in voto vltramarino. qs dixi de Judeis, ad liberãdã. Item in anno cẽtenario: vt in extrauag. hz antiquoz. de inferior[b] aũt a papa dic q̃ nõ p̃nt facere tales plenas remissiões, sz particulares sic, cõcedẽdo indulgẽtias. de qb⁹ de pe. z re. qs aũt. z. c. cũ ex eo. z de mõ remittẽdi culpã z penã not. Jo. z Archi. de pe. di. j. ꝙbũ. xxiij. q. v. remittunt. z Inno. z Host. de pe. significant. z Host. in sum. de
19 pe. ē. z si qs sit effect⁹ contritionis. z sub rubr. de pe. z remis. ē. j. z de hoc in seq. qõ. ¶ †Tricesimoqnto quero circa id qs dixi in duabus p̃xi. q. de pena z culpa z earũ remissione, qs est modus specialis remissionis. Solu. Lap. q̃ triplex est iudiciũ. z primum dei quo de⁹ mũdat aĩam in cõtritiõe. z hec p̃cedit duo sequẽtia tanq̃ dignus. secundũ est iudiciũ Petri siue sacerdotis in ecclesia militãte: vt hic. tertiũ est iudiciũ approbationis ecclesie. s. ecclestis curie approbãtis in celis absolutionẽ vel ligationẽ ecclesie militãtis factã in terris: vt dicit Host. in sum. in rubr. de pen. et remiss. ē. j. ver. sed z notandũ est. Circa primũ iudiciũ dicit Lap. q̃ pctõr peccando deũ offendit z ecclesiã: z interdũ etiã primũ z seipsum. offensa deo facta delẽt in cõtritione pctõris per gratiã dei que causat a cõtritione pctõris qui ad deũ quẽ offendit habet feruorẽ dilectionis, z effect⁹ gratie dei multiplex est. nã excitat liberũ arbitriũ ad bene cogitandũ, z sanat ipm̃ mutãdo affectum, ipsumq; roborat pducendo in actũ. Item gratia dei hominem recõciliat: a pctõ quoq; liberat: z penã eternã in temporalẽ mutat. Ad hãc consequendã sufficiebat ante aduentũ Christi sola mẽtalis cõfessio. z hoc est de iure naturali hodie. i. ab aduẽtu Christi citra, requirĩt cõfessio vocalis facta homini. i. sacerdoti dũmodo assit facultas. z hoc nõ est de iure naturali: sz ꝓpter p̃cepti obligationẽ necessaria est cõfessio z satisfactio nõ solũ pro pctõrũ per penitentiã z partes penitẽtie. a miseria vero per gratiam. possumus etiã dicere q̃ impius per se iustificatur per duo ex parte dei. s. misericordiã que reatum indulget, z iustitiam que emendationem aliquantulum exigit vel hic vel in purgatorio. Item per duo ex parte peccatoris. s. dolorem z amorẽ: et per alia duo ex parte eccle. primũ est meritũ Christi et aliorum sanctorũ perfectorũ. secũdum est indulgentia quam dat ecclesie per papã et eẽpos: tamẽ vt ipsa indulgentia valeat tantum quantum pro mittitur: exigĩt authoritas z causa. s. cõmunis vtilitas ex parte dantis. exigitur etiam formata fides z obedientia ex parte recipientis vt soluat illud propter quod datur. hec duo facere libere solus papa potest qui solus habet claues thesauri ecclesie, sz tam meritorũ Christi q̃ aliorũ sanctorũ z perfectorũ. alij autem, vt epi, non habent potestatem generalẽ sed limitatam. de pe. et remiss. cum ex eo. z. c. fi. libr. vj. ipse enim habet plenitudinem potestatis. d. c. cũ ex eo. in fin. de auc. z vsu pal. ad honorem. Ceteri vero prelati assumpti sunt in partem solicitudinis: vt ibi, z. ē. q. vj. decreto. z. c. sequẽ. sicut ergo deus indulget culpe pctõris sua gr̃a p cõtritionẽ pctõris, z reatũ culpe tollit mutãdo penã eternam in temporalẽ qua puniat pctõr vel hic vel in purgatorio, z interdũ etiã remittit quo ad omnẽ penã: tanta potest esse cõtritio pctõris etiã sine verbali cõfessione. xxij. q. v. remittunt. de pe. dist. ē. verbũ. z pluribus. c. eiusdẽ dist. dũmodo non cõtemptus religionis sz articulus necessitatis cõfessionẽ verbalẽ excludat. sic vicarius dei. i. papa in eccl'ia militãte quo ad iudiciũ 2tẽtiosum vel nõ contẽtiosum, vt in foro alẽ, p cõtritionẽ z oris 2fessionẽ p quã de interiori cõtritione iudicat, tollit pctm̃ z penam eternam qua ꝓpter mortale pctm̃ pctõr erat extra ecclesiã militantẽ ppetue damnatus quouscq; ecclesie satisfaceret per 2fessionẽ z penitentie imposite per actionẽ. põt in tẽporalẽ penã cõmutare, z interdũ totũ tollere. põt etiã sine causa quo ad ecclesiã militãtem. eps ꝙo hoc põt ex cã etiã quo ad ecclesiã militantẽ, z in casib⁹ in quib⁹ nõ est ꝓhibit⁹. inferior ꝙo ab eo penã tẽporalẽ in totũ tollere nõ põt etiã ex cã: p̃sertim religiosus, nisi aliud sit cõcessum. z dicit Lap. q̃ hoc vult dicere hec lra q̃ ꝓhibet absolui a pena z a culpa. z quatũ aũt ad iudiciũ eccl'ie triũphãtis no videt differẽtia inter papã z alios inferiores: q; vtrisq; videt intelligendũ illud: quodcũq; ligaueris z c. Dat. xxj. xxiij. q. j. quodcũq; s. claueris ecclesie militãte. eadẽ cã z qõne, manet. z quicquid a iudicio ecclesie triũphantis dependet: z quicquid hic agĩt. Ex his patet qualiter offensa facta deo vel eccl'ie remittĩt. de illa vero q̃ fit in p̃xi-
mum dicit Lap. q̃ remitti debet a p̃ximo z sibi satisfactio fieri: nec põt ab alio remitti. p predictis inducit Laud. qs no. Inno. z Hostiẽ. de peni. oĩs. vbi dicũt q̃ qñ sacerdos dicit, absoluo te: nõ est dicere nisi denũcio te absolutũ. qs nõ esset nisi absolutionem peteres: vel absoluo te a pena eterna in tẽporalem cõmutam: vt no. de pe. z remiss. significant. z per Archi. de pe. dist. j. ver-
20 bum. ¶ †Tricesimosexto q̃ro si religiosi absoluũt a pena tãtũ vel a culpa tm̃. Sol. Benz. q̃ nõ est locus pene de qua hic: quia litera loquĩt copulatiue ibi, a pena z a culpa. pro hoc de reſcrip.
21 c. ũ. ¶ †Tricesimoseptimo quero si religiosus absoluit interfectorem clerici non ab excommunicatione quam incurrit per canonem. xvij. q. iij. ē. si quis suadẽte. sed a peccato. Sol. Laud. arguendo q̃ nõ sit locus pene de qua hic. nam aliud est absoluere a peccato homicidij: aliud absoluere ab excõmunicatione. imo frequenter aliqui absoluunt ab excõicatione remanente pecca-
to. de testi. veniens. ij. in fin. vbi de hoc. sicut etiã excõmunicatus z irregularis absolui[t] ab excõicatione remanente irregularita-
te. de sen. excõ. cum illorũ. in prin. nam z si hic etiã intellexisset de peccato, ita expressisset sicut expressit de excõicatione. de deci. ad audiẽtiã. sicut fecit Bñdict⁹ in extrauag. inter cũctas. vbi phibet quẽ absolui a peccato ꝓpter quod erat effectus irregularis durãte irregularitate: que iz esset pena, erat tm̃ sequela pctĩ: ideo ea durante

a ¶ An plati. Ad de Abb. in. c. cũ oẽs. de consti.

b ¶ Qua forma. Adde Lar. in re pe. c. perpẽdim⁹. de sen. excõ. i. xlj. col. Ant. de but. in. c. ij. in. ij. col. de resti. cog. Do. de ro. decl. cccc xxv. inci. itẽ extra rotã. doct. in. l. si qs excepto. ff. de cõdi. ob. cau. Bal. in. l. tale pactũ. in ē. qui ꝓcurauit. ff. de pactis.

c ¶ A pena z culpa. Adde apostillã. in cle. abusiõibus. j. de pe. z re.

ea durante nõ dz tolli peccatũ. dicit tñ Laud. q p illã extrauag. videt dicendũ cõtrariũ: qz excõicat⁹ nõ dz admitti ad sacramẽtum penitẽtie sup illo in quo est excõicatus anteq̃ sit absolutus cũ sit extra vniuersalẽ ecclesiam extra quã nullus oĩno saluat de sum. tri. c. j. §. vna. aut ergo admittit ignoranter, qz ignorat probabiliter illũ excõicatũ: vt qz fuit excõicatus per statutũ sydonale. qs licet ignorare. ar. de consti. c. j. lib. vj. aut excusatur: aut nõ est pbabilis ignorãtia: vt qz erat excõicatus a canone: z is qui absoluit nõ excusat imo absoluẽdo cũ sciat factũ, z per cõsequens scire psumat de excõicatis, videt ei fauere in crimine. ar. ij. q. vij. negligere. de sen. excõ. nuper. z. c. si cõcubine. sz per hoc nõ dicit Laud. q iste absoluens incidat in penã de qua hic, imo videtur velle cõtrariũ. Henze. aũt expresse hoc dicit. nam fm eũ licet graiter peccet qñ scienter absoluit, vel si nõ fuit ignorãtia probabilis, qz decepit peccatorẽ et seipsum cũ talis absolutio nõ prosit: per ꝓdicta nõ tamẽ est locus huic pene. qs placet ne fiat extẽsio in penalib⁹. ¶ Tricesimooctauo quero, an pena de qua hic locum habet quicunq; sit ille qui absolutus fuit. Sol. gloss. etiam qs sic propter literam in verbo, quem q̃. idem ¶ Paul. et Henze.

22 ¶ † Tricesimonono quero: religiosus ignorans penam, de qua hic, z al's homo sancte vite ministrauit eucharistiam sine licẽtia parochialis presbyteri, nõ tñ in contemptũ ipsius presbyteri parochialis. videt q incidat in penã nec excusẽt per ignorantiã iuris: regula, ignorãtia. lib. vj. Contrariũ cõsului per hanc literam in verbo, presumpserit. q̃ notat dolũ z temeritatẽ ministrantis. Itẽ licet ignorãtia iuris nõ excuset: tñ qñ ex probabilibus coniecturis perpendit q quis ignorauit: excusatur, fm no. de cõsti. c. ij. Itẽ sicut miles armate militie excusatur ab ignorãtia iuris C. de iur. z fac. igno. l. j. ita z hũc possum⁹ excusare: z precipue in foro penitentiali in quo credendũ est asserenti se hoc ignorasse. sed etiam in foro iudiciali idẽ puto qñ ex probabilib⁹ cõiecturis liquet q nõ fecit p̃sumptuose: imo aliqua pbabili rõne ductus, pro hoc qs dixi. §. q. xv. quia tamẽ in hoc forte aliqui cõtradicerent dicẽtes q eoipso est p̃sumptio q fecit cõtra hãc cle. tutius

23 est q petatur absolutio. ¶ † Quadragesimo quero, an suscipiẽtes sacramẽta cõtra hanc cle. sint excõicati tanq̃ participantes in crimine. Bl. qd de recipiẽtib⁹. remittit. dic qs dixi de cõsan. et affi. cle. vnica. in. iij. cõtrario. Nam illud de participatione locũ habet qñ participat post damnũ actũ: non ipso actu: vt ibi dixi.

24 ¶ † Quadragesimoprimo quero in eo qs dicit q ordinarij debent istos excõicatos publicare post q̃ eis cõstiterit de excõicatione, qualiter de hoc cõstabit. Sol. Laud. q vocatis partibus z declaratiõe sup hoc facta habita summaria informatiõe. ar. de app. cõsuluit. z fm eum citatio et snia sunt de necessitate, fm not. de iureiur. ad nostrã. ij. Pau. quo ad illud de informatione habẽda: dicit q debebit cõstare per pbationes legitimas. nam ex quo cõstat de excõicatione, nõ presumit absolutio: sed probari debet. de cle. excom. proposuit. vbi de hoc. facit de simo. ex dilẽti. quidam tñ vt refert dicũt q psumit absolutio si est habitus pro absoluto: maxime ab excõicatione. z hanc opi. ponit Inno. in. d. c. ppositum. quam dicit Host. procedere de equitate in facto antiquo nõ in recenti: z hoc vt excusent participãtes nõ ipse qui in facto ꝓprio nõ hz probabilẽ ignorantiã. de rescript. ab excõicato. qs placet Paul. pro hoc qs dixi. §. q. xxxix. quia vt ibi dixi, hic psumitur p̃sumptio z temeritas: z ex hoc indistincte dic q si cõiter habebat p absoluto, excusat absoluẽs a pena huius cle.

1 ¶ Culpe septẽ religiosorũ sunt xtra prelatos. vide remissiue.
2 Detrahere quis alteri non debet.
3 Parochiani pñt dicere eccl'ias esse suas in qb⁹ sunt parochiani.
4 Religiosi, an peccent publicantes indulgentias indiscretas.
5 Religiosi nõ debent retrahere testatores a restitutionibus debitis ecclesie matrici.
6 Ecclesia matrix que z qualis dicatur.
7 Religiosi nõ debent male ablata incerta sibi applicare vel fratribus vel conuentibus sui ordinis.
8 Presertim, hec dictio quid significet.
9 Detractio, an indistincte sit prohibita.
10 Indulgentie quando dicantur indiscrete.
11 Visitans sepe vna die ecclesiã in qua sunt indulgentie, an illas sepe lucratur.
12 Papa vel plati cõcedentes indulgẽtias, an possint eas lucrari.
13 Religiosi prohibent procurare vt male ablata incerta applicent sibi in p̃iudiciũ aliorũ. qualiter istud verbũ p̃iudiciũ intelligatur.

Ver. Quibus. ¶ Hic vt dicit gl. j. est pars secunda quã ibi subdiuide: quia primo ponit septẽ culpas religiosorũ a qb⁹ eos p̃cipit abstinere. secõ ibi, si qui certas penas eis iubet imponi. tertio ibi, ceterum. imponit penã p̃latis religiosorũ si p ipsorũ religiosorũ excessib⁹ nõ satisfaciunt. ¶ † Not. septẽ culpas religiosorũ cõtra p̃latos. prima ponit hic in p̃cipio. secũda ibi, aut etiã. tertia ibi, seu. quarta ibi, neve. quinta ibi, nec legata. sexta ibi, nec etiã. septima ibi,

2 aut personas. ¶ † Secõ not. de verbis cõminatorijs: ibi, sub interminatione. sic. §. de sepul. c. j. lib. vj. de iure patro. relatum. de simo. sicut nobis. de eo qui fur. or. rece. c. j. aliquãdo ponitur sub anathemate. de sagit. c. vnico. aliquando sub pena excõmunicationis. de re. nõ solum. libr. vj. aliquando sub excõicatione. de loca. vestra. aliquando sub excõicationis interpositione. lxij. dist. salonitane. aliquãdo sub diuini cõtemplatione iudicij. vij. qõ. ij. nuper. aliquãdo sub obtestatione diuini iudicij. de appel. c. cum speciali. de iure patro. cle. j. ℞ si. precipim⁹. aliquãdo sub anathematis vinculo. de sepul. c. j. aliquãdo sub intermin atione diuini iudicij de fo. cõpe. cle. vnica. §. sane. ¶ Matth. ¶ Tertio not. q nõ debet quis alteri detrahere. de hoc in gloss. in ver. detrahant. et dicit Laud. q deteriores sunt qui doctorũ vitam moresq; corrũpunt. his qui substãtias aliorũ predia qz diripiunt. hi em̃ famam bonã que est vita ale subtrahũt. alij vero alimentũ dũtaxat corporis: ideo infames sunt: z ab ecclesia extorres fiunt. vj. qõ. j. detractores. z tenentur ad restitutionẽ bone fame per omnia loca per que detraxerũt, z p alia ad que infamia cõuolauit: cũ dictũ vnius sepe in talibus sequat multitudo. Versus. Fama repleta malis velocibus euolat alis. Fama boni lente volat inuidia retinente. al's nõ remitteretur isti detractori peccatũ, nisi omnibus modis quibus potest restituat famã ablatam. de vsur. cum tu. z dicit Paul. q hi auferunt veras diuitias. de quib⁹ Ber. diuitie nõ sunt opes, sed virtutes quas cõscientia parat. vt in perpetuũ diues fiat. facit. xvj. q. j. clericatus. Hez. dicit q detrahere fame primi magnũ peccatũ est. vj. q. j. detractores. z detrahentẽ de⁹ persequit. xxij. q. iij. nimiũ. z. c. q peccat. z vna species homicidij est. de pe. di. j. homicidiorũ. z quid sit detrahere, ibi no. z p Inn. de accu. cum ¶ B. in gl. j. criminis. z proprie detractor est qui falsum imponit, vel omnino occultũ publicat. ij. qõ. vij. accusatio. z c. sunt nonnulli. iij. q. iij. detractores. v. q. v. qui ambulat. z §. seq.

3 xj. q. iij. in cunctis. z. c. inter verba. z de hoc. j. in. j. q. ¶ † Quarto nota q parochiani possunt dicere ecclesias quarum sunt parochiani esse suas: ibi, ecclesiarum suarum. z dicit Paul. q non dicũtur sue quo ad dominiũ: sed est modus loquendi. de cle. excõ. proposuit. vbi de hoc. ¶ Quinto no. q nõ debent religiosi trahere parochianos ab accessu suarũ ecclesiarũ. de hoc in glo. facit. et dicit Laud. hoc maxime procedere in sepulturis. z hoc faciẽtes incurrũt periculosam penã. de sepul. c. j. lib. vj. de qua aliq parum sibi cauent pro hoc. j. de pe. cupientes. ad fi. potius enim vt dicit Henze. debent eos ad hoc inducere. arg. c. ij. de paro. de

4 dec. c. j. li. vj. ¶ † Sexto no. cõtra religiosos pnũciãtes indulgẽtias indiscretas. z exponit glo. j. nõ concessas. vult dicere q dũmodo sint cõcesse etiã si sint indiscrete, nõ peccant religiosi eas pronũciantes. dic q imo peccãt etiã si sint cõcesse, dũmodo sint indiscrete: adeo q de iure non poterunt concedi. sicut intelligit Pau. qui dicit q dicunt indiscrete qñ concedens cõcedit cõsyderationem quãtitatis z qualitatis. de pe. et remiss. cum ex eo. §. ad hec. z hic etiã modus placet per id qs predixi. dic tñ q forti⁹ peccant qñ pronũciant illas que nõ sunt concesse. z dicit Hẽze. q idem est etiam si sint cõcesse: sed probari nõ possunt. argu. de proba. qñ. z. c. post cessionem. de fide instru. c. ij. et de his indulgentijs de reli. z ve. san. cle. vnica. in fi. de pe. z re. cle. abusionib⁹.

5 z de hoc. j. in. ij. q. ¶ † Septimo not. cõtra religiosos qui retrahunt testatores a restitutionibus debitis ecclesie matrici faciẽdis. z dicunt Hen. z Matth. q male faciũt: qz nõ remittit peccatũ. xc. xiij. q. vj. si res. de vsur. cum tu. regula, peccatũ. lib. vj. ex hoc arguit Matth. cõtra illos qui nituñ defraudare ecclesiã canonica portione: cũ ipsa sit debita ecclesie de sepul. c. j. z. c. in nostra. z. c. relatũ. vbi de hoc. vnde tenent ad restitutionẽ sicut tenerent pro alio subtracto. p hoc. j. §. ceterũ. z dicit Pau. q ex hoc arguit ℨ fraudes mẽdicantiũ qui vt euitẽt solutionẽ quarte fm formã cle. dudũ. de sepul. faciũt obligari monialib⁹ sante fm formã cle. dudũ. de sepul. faciũt obligari monialib⁹ sancte Clare. vel alijs eis subditis de quib⁹ bene ℨ fidũt. ¶ † Octauo no. q alique ecclesie dicunt matrices. de hoc in gl. cathedralibus. z cũ ea idẽ Pau. dicens q matrix eccl'ia qñq; dicit cathedralis: per iura allegata in gl. qñq; baptismalis in qua renasci mur per baptismũ, hic aũt intelligit de ecclesijs parochialibus:

6 nã parochialis ecclesia suis vberib⁹ in sacramẽtis z diuinis offi cijs nos nutrit. cõcordat de rescri. ex parte. de trãsac. preterea. ij. de prescrip. ex trãsmissa. de sen. excõ. cle. j. pro hoc de offic. archipbyt. c. ij. ¶ † Nono no. q religiosi nõ debẽt male ablata incerta applicare sibi vel fratrib⁹ vel cõuentib⁹ sui ordinis. nam vt

7 dicit Hen. hec debẽt erogari p ordinariũ. de iudeis. cũ sit. in fi. nisi per testatorẽ datus fuerit executor: qz tũc ipse hoc faciet. de test. c. vlti. lib. vj. vbi de hoc per Archi. z xij. q. ij. de laicis. z not. de verb. signi. cũ tibi. in gl. Itẽ ipse raptor posset erogare sine licentia ep̃i vel alterius. arg. de vsur. cũ tu. de homi. sicut dignum. Matth. qui dicit nõ obstare. d. c. cũ sit. qz loquit de Judeo cuius actus z dispẽsatio suspecta est: nõ sic in Christiano. de hoc per Archi. xiij. q. vj. nõ sane. z in. d. c. fi. de testa. z per Host. in

summa de penitentijs. ℌ. de quibus. ver. sed que forma. z dixi in d. c. cū fit. z de hoc. j. q. v. ¶ Decimo not. ibi, in aliorum preiudicium. ꝙ nō est vni cum damno alterius consulendū. xuj. q. v. de nicz. xxij. q. ij. primū. de peni. suā. a cōtrario. ¶ Undecimo not. de calib⁹ sedi apostoli. reseruatis. de hoc in gl. hos. z exēplificat Paul. in voto vltra marino. de voto, qs sup his. z. c. seq. quia in sententijs quarū absolutio pape reseruat. xvij. q. iij. si quis suadente. sub ꝓmo responso. z dicit Mat. idem quādo papa per se excōmunicat: qz tunc solus ipse absoluit. xxj. dist. inferior. xvj. q. j. fratrē. de ele. venerabilē. idē in snia sui delegati, vel delegati cuius iurisdictio expirauit: nec alius succedit in officio. de offic. dele. querēti. de offi. leg. studuisti. de offic. or. pastoralis. de cōces. pbē. qz diuersitatē. Ite ipe solus absoluit participantē ex certa sciētia in diuinis excōicato p se, sm quosdā. de sen. excō. significauit. Mat. de hoc vltio dic vt dixi in. d. c. significauit. ¶ Duodecimo not. de casib⁹ reseruatis ordinario. de hoc in gl. de hoc. z in ea in fi. z per Archi. de pe. dist. vj. c. vlti. ¶ †Decimotertio not. de dictione, psertim [a]. q vt dicit Laud. ponit ꝓ maxime: qz nec seculares indebite sunt verādi. ꝓ hoc qs dixi de hac dictiōe de excep. c. j. in fi. Pau. idē dicēs ꝙ id qs hic dz locū hz etiā si corā alijs q̄ delegatis apostolicis prosequant suā iustitiā. z ex his duabus exceptionibus colligitur quid velit glo. in verbo, preser tim. in eo qs dicit hic duplex pūctatio. nā sm expositionē Lau. dictio, psertim. cōstruit cū ꝟbo, psonas ecclesiasticas. sm dispositionē Pau. cū ꝟbo, corā iudicib⁹ delegatis. z nō refert quecūqz teneat. ¶ Oppo. in eo ꝙ ꝓhibet religiosis ne ꝓcurēt ꝙ legata ei⁹ fiant in preiudiciū aliorū. nā licitū est cuiqz p̄ferre seipm alijs: cū prima charitas incipit a se. C. de serui. pses. de vsu pal. ad honorē. arg. C. si quis aliquē testa. prohi. l. ij. Sol. Bēze. stādo contrario: z vī ꝙ nō habuit in tex. verbū, sibi. per hoc verbū dic ꝯ: z ad ꝯtū dic ꝙ licitū est p̄ferre, nō p̄iudicādo tamen iuri alterius. vnde licite pōt qs instare ꝙ testator relinquat potius sibi q̄ alteri cui volebat relinquere: nta ꝙ etiā tutor pōt suadere potius sibi relinquat q̄ pupillo. C. ar. tu. quicquid. vbi de hoc per gl. z Cy. in casu añt hui⁹ cle. secus est. peccāt em religiosi inducēdo testatores ad relinquendū sibi id qs alijs volebāt relinquere: z hoc qz innotaī ipsorū cupiditas z auaritia, que in clericis reprobaī. de pbē. auaritie. de hoc. j. q. v. ¶ Sexto opp. in eo ꝙ puidet extra religiosos absentes in casib⁹ sedi aplice vel locoz ordinarijs reseruatis. nā z de hoc puidit. s. ꝓxi. rñso. z sic supflue hic. Bl. a peccato. soluit ꝙ. s. puidit de absolutiōe ab excōicatiōe. hic de absolutione a pctō vel culpa. ¶ Tertio opp. in eo ꝙ puidet cōtra religiosos trahētes p̄latos ad loca remota. satis em sup hoc prusum est de rescrip. nonnulli. z. c. statutū. lib. vj. Blos. licet soluit ꝙ hic habeī respect⁹ ad cōseruatores q dāt religiosis quādoqz cū ptāte trahēdi vltra duas dietas. ¶ †Quero in eo qs dixi in ij. not. de detractorib⁹, an indistincte hoc ꝓhibeaī. Blos. in verbo, detrahāt. ibi, intelligo. dicit hic intelligendū q̄ nolatim detrahūt vel p circūlocutionē q̄ habeat vim ꝓpij nois. alʼs in genere bene licet pdicatori tāgere vitia p̄latoz. qs psequere vt in gl. z in hac gl. in fi. qz nec debem⁹ ledere vitā absentiū. xliij. dist. cōuiuia. Pau. z pcipue cauendū ne impugneī papa: qz non debet quis ponere os suū in celū lingua sua sup terrā gradiēte. xxj. dis. intrō. Aluar⁹. ¶ †Sexto quero in eo qs dixi in. vj. not. de indulgētijs indiscretis, q̄ dicaī indiscreta. dicit Aluarus ꝙ si est papalis, dz indiscreta: nisi appareat bulla vel testes legitimi: et sic sentit ꝙ possit per testes ꝓbari gratia Pape. de hoc in proemio sexti. z dic ꝙ lz scriptura non sit de substantia gratie: non tamē pōt probari gratia sine literis apostolicis: vt in deci. Rote. cccl. Item ꝙ lz Romana curia, qs dixi. s. ea. cōpilatione in pemio, ℞si. hec sane. q. v. si añt est episcopalis. dicit Aluar⁹ ꝙ debet apparere per literā cū sigillo epi, vel per instrumentum publicū, vel testes superstites. de proba. quoniā cōtra. z. c. post cessionem. de fide instru. c. j. z ij. dic ꝙ etiā dicī indiscreta alio modo vt dixi in vj. not. dicit Aluarus ꝙ indulgētias possunt cōcedere epi et superiores. de peni. dist. j. c. j. z. c. fi. lib. vj. z possunt cōcedere subditis z nō alijs. item hoc potest legatus⁹: de offic. lega. qs translationem. inferiores autem epis [c] hoc non possunt. de excess. prela. accedentibus. Item nec epūs qui nō est sacerdos, nec capitulum sede vacante [d], vt not. in. d. c. j. de pe. lib. vj. per Archid. sed si epūs cōfirmatus esset sacerdos, pōt cōcedere: z sic approbat cōsuetudo. facit de ele. transmissam. qz iurisdictionē episcopalē habet: z potest absoluere z ligare. de hoc per Host. in sum. de pe. z remis. ℌ. quis possit facere. versi. sed an remissiones. de hoc dixi de reli. cle. vnica. ver. vlti. q. vj. et. vij. et in. d. c. accedentibus. vbi tenui ꝙ etiā nō sacerdos hoc pōt. p̄suppositā vero p̄missa opinionē ꝙ nō possit: dic ꝙ lz nō possit per se cōcedere, posset tamē alteri epō cōmittere, qui cōcederet. de elec. suffraganeis. non pōt autē per se: quia iste indulgentie sapiunt forū penitentiale. de peni. qs autē. z. c. cū ex eo. z. c. nostro. z dixi in. d. c. accedētibus. de capitulo autem dixi de here. clemē. j. versi. duro. q. xj. z de peni. clemē. ij. ℌ. ad hec. q. ij. z ibi etiam dixi ꝙ iste indulgentie sapiunt iurisdictionē z non forum penitentiale. dicit etiam Aluarus ꝙ etiā sacerdos simplex potest in foro penitentiali aliqua indulgere. s. annos et dies, sicut ei videbiī: dūmodo discrete faciat. argu. de peni. z remis. deus qui. sed indulgentias generales z publicas concedere nō potest: vt no. de peni. c. fi. lib. vj. per Archid. ¶ †Tertio quero si cōceditur indulgentia visitantibus ecclesiam certam, an is qui visitat sepius eadē die sepius habeat indulgentiam. Solu. Matthe. ꝙ sic. quod dixi de peni. cum ex eo. qō. v. ¶ †Quarto quero, an ipse qui dedit indulgentias possit eis gaudere. Solu. Matt. ꝙ non, per not. per Archi. de peni. c. fi. lib. vj. de hoc dixi in. c. cum ex eo. q. v. z posset defendi contrariū tenendo ꝙ indulgentia habeat vim statuti: et ꝙ statuens ligetur suo statuto, qs dixi de rapto. c. j. z de cōstitu. c. ij. lib. vj. tamē non proprie habet vim statuti: vnde primum verius. ¶ †Quinto quero eo qs hic dicit, z dixi in primo contrario ꝙ religiosi non debent procurare sibi vel alijs singularib⁹ sui ordinis fratribus vel cōuentibus fieri legata vel erogari debita vel male ablata incerta in aliorū preiudicium. quomodo intelligitur hic de aliorum preiudicio. Bloss. licet. soluit ꝙ intelligitur de preiudicio eorum quibus debentur vel quibus testatores legare volebant. z hoc facit pro eo quod dixi in. d. primo contrario. et hoc procedit respectu litere ibi, nec legata vel debita. sed respectu litere ibi, aut male ablata incerta. dicit eadem glos. ꝙ potest intelligi de epis quibus competit dispositio ablatorum. z ex hoc infert glos. ad no. de vsuris, cum tu. z de testa. c. ij. lib. vj. quod dixi. s. in. ix. nota. z cum gloss. idem Pau. qui tamen dicit ꝙ litera ibi, in aliorum preiudicium. concernit duo prima. s. legata vel debita. nam sm eū quo ad incerta non fit preiudiciū episcopis si per alios fiat erogatio etiam per religiosos fraude cessante. dic qs etiam quo ad incerta hoc prohibetur religiosis ne procurēt erogationem fieri sibi vel fratribus vel conuentibus sui ordinis: quia in hoc notatur cupiditas z auaritia si retrahūt testatores aliter disposito: vt dixi. s. in. ix. notabili.

1 ℌ Religiosi habent certa statuta vltra suam regulam.
2 Prelatus regularis dispensat contra canonē in certis casibus.
3 Pene debent cōmensurari delictis.
4 Pena huius cle. s. an replicabitur si intra duos menses in quib⁹ religiosus agit penitentiam iterum delinquit.
5 Statuta religiosorum de quibus cle. ista. j. de priuile. facit mentionem, que z qualia sunt.

Ver. Si qui. ¶ Not. de verbo, regulā. ꝙ hic nō loquit de clericis secularibus. cōcordat de elec. clemē. in plerisqz. Paul. ¶ †Secūdo no. ꝙ vltra regulam habēt religiosi statuta: z hec vt dicit Pau. arctant regulam. de reg. saue. vbi de hoc. Tertio not. casum in quo dispensatur ex necessitate z nō ex vtilitate: alʼs tamen hec duo comparantur quo ad potestatem dispensandi. j. q. vij. ℌ. nisi. z de necessitate exemplifica vt in glos. puta. z idem Pau. qui dicit ꝙ hic potest inferior de parte penitētie per papā impositē relaxare: quia hoc exprimit hic. alʼs sec⁹, pro hoc qs no. de accu. cū. p. in gl. vltima. et de sacrile. c. ij. in gloss. ij. ¶ †Quarto nota casum in quo prelatus regularis dispēsat cōtra canonē. alij plures in quibus dispensat not. in Spec. titu. ij. ℌ. sun: quoqz. ver. abbas. z seq. de hoc. j. in. ij. contrario. ¶ †Oppo. quia litera ibi, premissa vel aliquid de premissis. videī cōtinere absurdum imponendo tātum penam pro violatione alicuius de premissis ficut pro violatione omniū istorum: cū tamen pene debeant commensurari delictis. de iureiur. cū quidā. de his que fi. a maio. par. capi. quesiuit. Bl. remittit ad not. vj. q. j. imitare. z ibi videtur gl. dicere cōtrarium: qz etiam pro eodem peccato repetito multiplicatur pena, vt hic dicī. remittit etiā hic gloss. ad questionē Bualteri. de qua in regula, delictum. lib. vj. vbi not. ꝙ licet quis intulerit plures ictus clerico, tamē si hoc fecit simul, est excōmunicatus vna tantū excommunicatione. de hoc per Host. de pe. super rub. de remis. ℌ. ad quid valeant. z in Spe. de cōtuma. ℌ. vlti. ver. sed pone iudex. Benze. dicit ꝙ in foro extrinseco procedūt predicta: sed in penitentiali plus puniet pro plurib⁹ q̄ ꝓ vno. Ex his habito respectu ad hoc. c. arguit sm Laud. ꝙ nō magis peccet qs multiplicando fornicationes cū muliere vna nocte q̄ ꝓ vna fornicatione, pro hoc qs not. ff. de fur. vulgaris. in princ. vbi gloss. dicit ꝙ si quis pluries accessit ad vxorē alterius, vnica pena adulterij imponitur: z in hoc facit pro, sed in alio facit cōtra: quia sunt plura adulteria. Bart. ibi dicit a ideo nō nisi semel imponitur: quia pena non est iterabilis: cum pro adulterio debeaī pena mortis: alʼs secus. de quo ibi per eum, z plenius eo. titu. inficiando. ℌ. infans. z per Jo. and. in addi. Spe. de senten. z q̄ ip. ℌ. species. xxij. quid si preconizatum. dic ꝙ maius est delictū hic violando ofa premissa q̄ violando vnum: et maior pena debetur. sed quo ad penam de qua hic, sufficit ꝙ violetur vnum solum ad faciēdum penam cōmitti. z ex hoc cessat dictū Laud. quia maior pena debetur pro

a ¶ De dictiōe ꝓ, sertim. Adde. c. per venerabilē. q fil. sint legiti. c. lz. de fo. cōpe. z. c. a nobis. de excep. c. his. c. ij. de ꝛfe.

b ¶ Ite si pōt legat⁹. Addeang. de Anch. in tractatu de ptāte. q. xxix. arg. viij.

c ¶ Inferiores autem epis. Adde Host. in sum. ti. de remissionib⁹. in ℌ. quis possit. Jo. an. z Jo. cal. in. c. cū cōtingat. de fo. compe.

d ¶ Nec capitulū sede vacāte. Adde Jo. and. in. c. accedētibus. de priuil. Cald. in repe. c. nro apostolatui. de pe. et re. Jo. de imo. i cle. j. in. xij. col. ibi an autē capitulū. de priuil. Jaco. 30chus in repeti. c. oīs vtriusqz sexꝰ. de pe. z remis.

betur pro pluribus fornicationibus, dũmodo pena sit iterabilis. per hoc videretur ꝙ percutiens clericũ pluribus percussionibus sit pluries excõmunicatus: cuius cõtrarium no. regula, delictum. vt predixi. ad qs dic ꝙ oẽs percussiones cẽsentur vna ex quo simul fiunt: z hoc ideo quia cõsyderatur iniuria que fit iuri publico. de foro cõpe. si diligenti. z hec est vna tm̃. arg. ff. ar. fur. ce. si plures. vbi licet arbor que cedit furtim sit pluriũ: vna tm̃ sola actio cõpetit omnibus. simile qs dicit Bart. in. d. ff. infans. de eo qui ludit ad azardum: nam licet ludat cum pluribus in eodẽ fero z eodem loco: tamen non tenetur nisi semel ad penã statuti dicẽtis ꝙ qui luserit ad azardũ puniatur in tantũ. z hoc qz vnicus est ludus propter vnicam offensam rei publice. secus si cõsyderetur offensa ipsius offense persone: vt quia dicit statutum ꝙ qui dederit alapã, puniatur in centũ: tunc eẽ si quis plures alapas dedit etiã eodem tẽpore z eidẽ persone locus est multiplicationi penarũ. ff. de priua. delic. nunq̃ plura. z quod ibi not. Dy. z Barto. z sic multo fortius pro pluribus fornicationibus cum eadẽ muliere habitis tenebitur ad plures penas si est pena iterabilis vt predixi. de hac materia in dicta regula delictum. z in alijs remissionibus de quibus. s̃. eo. contrario. et per Lyn. C. de ser. fugi. quicunq;. z dixi de sen. excom. contingit. j. ¶ Secundo oppo. in eo qs dixi in. iij̃. no. ꝙ prelatus regularis hic dispensat contra canonem ꝙ imo nõ posset. de tempo. ordi. dilectus. Sol. Laud. ꝙ necessitate vigente potest dispẽsare super pena per canonem introducta. z hoc si ex eodẽ canone conceditur dispẽsatio: vt hic. simile de iudi. at si clerici. §. j. remittit ad not. in. d. c. dilectus. z de offic. dele. de causis. de pe. calumniam. lxxxij̃. distin. presbyter. ij̃. q. iij̃. §. notandũ. dicẽs ꝙ in canonibus imponentibus legem seu penã episcopis z superioribus solus papa dispẽsat nisi in illo canone vel in alio dispensatio cõcedatur inferiori. d. c. dilectus. sed in canonibus imponẽtibus legẽ abbatibus vel inferioribus epis dispẽsare possunt. de sen. excõ. nuper. nisi in illo canone vel alio papa sibi reseruauerit. xvij̃. q. iij̃. si quis suadẽte. de prelatis aũt inferioribus epo dicit Laud. ꝙ nõ dispensant nisi in illo canone vel alio sit cõcessum: vt hic. z hoc in foro contentioso: sed in foro anime videtur licere cuilibet cõfessori cõmutare penas, z similia facere. lxxxij̃. dist. presbyter. xxvj. q. vlt. tẽpora penitudinis. pro hoc de eo qui cog. cõsan. transmisse. z dic vt ibi dixi in. d. c. dilectus. z. c. at si clerici. ¶ Quero de intellectu litere ibi, aliquo de premissis. Sol. Bẽze. exponẽdo premissis. i. dictis. a. §. quibus. vsq; nunc. ¶ †Sc̃o q̃ro in eo qs dicit de duobus mensibus, quid si intra duos menses intra quos religiosus peragit penitentiã iterũ delinquit cõtra hanc cle. an hec pena replicabitur? Solu. Laud. hoc disputationi relinquit. videtur tm̃ velle ꝙ sic. dicit enim ꝙ ne in desperationẽ cadat, poterit hec pena dispensatiue in aliã cõmutari. arg. lxxxij̃. dist. presbyter. et qs not. de cele. missa. cle. j. in princ. q. x. de precedẽti autẽ dicto dic vt dixi de magistris. cle. pe. in fi. q. ij̃. z per ibi no. patet ꝙ pena multiplicatur. ¶ †Tertio quero in eo ꝙ hic puniuntur religiosi fm statuta sua, qualia sunt hec statuta. Sol. Benze. ꝙ sunt diuersa iuxta ritus diuersorũ religiosorũ. de reli. nõ solũ. lib. vj. z per hoc qs ibi not. in glos. fin. ¶ Quarto quero, an monachus possit in tantũ puniri ꝙ eiciatur de monasterio. Sol. Benz. ꝙ nõ debet eiici, sed in carceribus eiusdẽ monasterij̃ recludi. z sic a consortio fratrũ excludi. xxvij̃. q. j. impudicus. z. c. si custos. et. c. si quis sacro. de simo. quoniã simoniaca. z quod not. Inn. de si. dilectus. vbi dicit ꝙ dispositio monachi est in hoc quia recipit prebendã in monasterio, nec habebit vocem in capitulo: monachus tamẽ remanet fm hoc dicit Benze. intelligenda iura dicentia monachum eiciendum a consortio aliorũ vel de ouili. de maio. et obe. cũ in eccles̃ijs. de sta. reg. ea que. z de hoc in seq. cõtrario. Opp. ad hoc. xlv. dist. sed illud ibi, de ecclesia expulsum. Sol. Benz. ꝙ ibi de clerico seculari. Aluarus dicit ꝙ etiã monachus incorrigibilis potest expelli de monasterio. de iudi. cum nõ ab homine. z. d. c. cum in eccles̃ijs. z in. c. ea que. tamen si expulsus vagatur, tenetur eum monasterium recipere ne pereat salua ordinis disciplina. de reg. c. fi. dic verius vt dixi. s̃. e. q. qs bene probatur in. d. c. fin. sed forte Aluarus habuit respectum ꝙ si talis monachus transiret ad aliud monasterium valeret transitus, qs non nego. Hostien. dicit ꝙ disciplina monachorum cõsistit in septem gradibus, de quibus in regula Benedicti. c. xxxij̃. de excommunicatione culparum. et. c. xxxvij̃. de his qui sepius correcti se emẽdare noluerint.

ca requisitio.

6 Suspensio ab officio, an includat suspensionem a beneficio.

7 Et an possit ei subtrahi beneficium.

8 Suspensus ab officio donec satisfaciat, an post satisfactionem desinat esse suspensus.

9 An autem pendente suspensione si celebrat sit irregularis.

10 Et an suspensionem de qua loquitur cle. j. de priuile. incurrant prelati ipso iure si non satisfaciant.

1 **Ver. Ceterum.** ¶ †Not. ibi, puenerint. ꝙ ex delicto religiosi nõ tenet̃ prelatus nisi quatenus hoc ad eũ puenit. de hoc in glo. puta. pro hoc ff. de doli excep. apud. §. illud. de do. si ex dolo. de act. emp. iulianus. §. idem iulianus. z dicit Pau. ꝙ tenet̃ prelatus de eo qs ad eũ peruenit siue suo mandato illud factũ sit, siue nõ. ff. de vi et vi arma. l. j. §. sed z si cum quis. z. §. seq. z fm eum intelligit̃ peruenisse siue sit versum in vtilitatẽ, siue nõ. z de hoc. j̃. in. j. questiõe.

2 ¶ †Sc̃o not. casum in quo prelatus incurrit suspensionẽ ipso iure premisso: tamẽ eo de quo hic. z dicit Laud. ꝙ si interim immisceat se diuinis erit irregularis. et sic intelligit hic de suspensione ab officio. z de hoc. j̃. q. vij̃. dicit etiã Laud. ꝙ vltra hãc penam locũ habet suo casu pena de qua dixi. s̃. ver. quibus. in. v.

3 not. ¶ †Quero in eo quod dixi in primo no. ꝙ prelatus tenet̃ [a] ex delicto monachi, an z quãdo ecclesia tenet̃ ex cõtractu vel ex delicto persone. Sol. vt not. de fideius. ꝙ quibusdam. vbi dixi in pluribus questionib⁹. Laud. aũt hic distinguit: qz aut habet ecclesia mandatũ contrahendi vel a maiori parte vsq; ad certam summã: et vsq; ad illã fiet executio de bonis ecclesie. d. c. ꝙ quibusdã. idem si nõ hz mandatũ sed al's sibi cõpetit de iure vel cõsuetudine obligare vsq; ad tãtam summã. de dona. apostolice. z. c. ceterum. si aũt nõ est talis: aut potest probari versum in vtilitatem ecclesie: aut nõ. si sic: adhuc idem, si durat versum: vt in edificia ecclesie, vel similia. d. c. ꝙ quibusdã. sed si nõ durat versum: vt in cibis monachorũ, z similibus: opiniones sunt. quidã dicunt executionẽ faciendã in bonis ecclesie. alij̃ cõtra. qs prosequit̃ Inno. in. d. c. ꝙ qbusdã. Laud. distinguit qz aut illud versum fuit factũ ꝓbabiliter: z tenet̃ eccl'ia: vt ꝓ cibis cõpetentib⁹ monachorũ. secus si nõ ꝓbabiliter: vt pro cibis eorũ superfluis. de ꝓcu. c. ij̃. in fi. dic melius vt dixi in. d. c. ꝙ quibusdã. q. x. vbi dico ꝙ hec distinctio, an duret versum vel nõ, nõ habet locũ hoc casu sed ꝓcedit qñ auget̃ vtilitas ipsius mutuãtis q mutuauit in meliorando predia quorũ fructus ad ipsum pertineãt. ff. de impen. l. j. iij̃. z pe. vbi de marito ad quẽ pertinẽt fructus rerũ dotalium in quibus rebus si facit sumptus procedit distinctio, an versum sit duraturũ an nõ. qñ eĩ nõ est duraturũ, videt̃ onus spectare marito: qz ei⁹ qs expẽdit habet fructus ampliores: q rõ cessat in eo q mutuat eccleſie. si vero ꝓbat̃ versum: dicit Laud. ꝙ aut ex delicto vel quasi: aut ex cõtractu vel quasi. si ex delicto vel quasi: aut deliquit circa rẽ feudalẽ, vel circa alienationẽ rerum, aut circa alia. si circa rẽ feudalẽ: pdit feudũ q̃diu viuit, sz postea reuertit̃ ad eccleſiã. x. col. de capitulis corredi. c. vnico. §. itẽ si clerici⁹. qs dixi de institu. cũ venissent. in. iij̃. qõ. si circa alienationẽ, vt qz ꝓ alienis debitis cõcedit literas vel sigilla: suspensus est ab administratione spũaliũ z tẽporaliũ. de solu. si quorũdã. z si interim administrat, erit irregularis. dic contra in hoc vltimo: qz in. d. c. nõ suspẽdit ab officio vel diuinis: ideo administrans non efficit̃ irregularis: qs dico in. d. c. q. xij̃. z qz Laud. nõ dicit hoc casu, an teneat̃ eccl'ia: dic ꝙ nõ tenet̃: quia nõ valet alienatio nisi seruata forma. xij̃. q. ij̃. sine. sed tamẽ illud. c. si quorũdam. nõ loquit̃ de alienatiõe ꝓ alienis debitis. z lz ecclesia nõ obliget̃ nisi qñ prelatus cũ capitulo cõtrahit. d. c. ꝙ qbusdã. tm̃ ꝓlat⁹ tenet̃ ad penã. d. c. si quorũdam. qz ex facto suo grauat̃ eccl'ia de facto: vt no. in eo. c. in gl. j. si aũt delinquit circa alia: tunc si habet vnde soluat: puniet̃ in alijs bonis, nõ in bonis eccle. de appel. reprehẽsibilis. Itẽ poterit poni ad q̃stiones, vel al's affligi, vel fiet executio in fructib⁹ suorũ bñficiorũ. de depos. grauis. vbi de hoc. z de consensu eccl'ie: vt ibi, fm Laud. dic hoc vltimũ qs dicit de cõsensu eccl'ie, nõ esse necessariũ: nã z al's citra cõsensum eccl'ie de fructibus dz ꝓlat⁹ satisfacere ꝓ debitis. de fideius. c. ij̃. z sic etiã ꝓ delictis. z rõ quare ibi cõpositio fit cũ canonicis sup reditib⁹ delinquẽtis, z nõ cũ ipso delinquẽte, est: qz forte fuerat priuat⁹: vel ex aliqua cã lucrabunt̃ canonici eius fruct⁹: vt ibi dixi in primo cõtrario. teneret aũt ꝓpositio cũ ꝓlato facta tm̃ ꝓnal'r. de trãsac. veniens. iõ forte ibi fit cũ canonicis. vel qs ibi dicit ꝙ de redituũ ꝓceptiõe solueret, põt intelligi de reditib⁹ eccl'ie z nõ ipsi⁹ delinquẽtis: iõ fit ibi cõpositio cũ eccl'ia. quare aũt illo casu teneat̃ ecclesia, ibi dixi in. j. Dio. si ꝛo est obligat⁹ ex ꝯctu vel quasi: aut hz bona ꝓpria, z in illis fiet executio. de pig. c. iij̃. aut nõ hz bona: z aut hz bñficiũ aut nõ. si sic: aut est tale bñficiũ cuius fruct⁹ facit suos: vt qz est simplex ꝓbẽda: z in eis fiet executio. de fideius. c. ij̃. aut nõ est tale cuius fructus faciat suos: z tũc nõ ex cõuentione partium sed officio iudicis fiet executio in talia: vt not. in. d. c. ij̃.

[a] ¶ Prelat⁹ tenet̃. Adde bar. in. l. ff. de exercitoria.

¶ Prelatus non tenetur de delicto religiosi nisi inquantum ad eum peruenerit.

2 Prelatus suspensus ab officio si interim se immiscet diuinis, an efficiatur irregularis.

3 Ecclesia, an z quãdo teneat̃ de cõtractu vel ex delicto persone.

4 Prelati, an indistincte teneantur ad restitutionem de his que ex delicto monachi ad eos peruenit.

5 Prelati debent requiri vt satisfaciãt lesis, an autẽ sufficiat vni-

in gl.pe.fm Laud.dic nō referre quale sit beneficiū: qz indistincte pōt prelat⁹ obligare fructus suo tēpore: nec preiudicat ecclesie si fiat executio in talia: qđ dixi in.d.c.n.in.vj.cōtrario. si autē non habet beneficiū nec patrimoniū: sufficit ꝙ cedat bonis.de sol.odoardus,vbi de hoc in.iij.z vlt.gl.qđ dic vt dixi in.d.c.odoardus.in.j.cōtrario.z per ibi not. patet ꝙ si certum est ꝙ absoluere nō potest:nō est necessaria cessio. ¶Secundo quero quia hic dicit de satisfactione facienda personis ecclesiasticis, quid de laicis. Glo.laicis.soluit ꝙ in illis nō habet locū hic ver. idem
4 Paul. ¶†Tertio quero in eo qđ dicit de plenaria restitutione, an prelati indistincte ad hanc teneantur.Glo.concordat.sol.ꝙ tenentur qñ preceptum ad illā sufficit. vult dicere ꝙ tenentur si tm̄ ad eos puenit: qz non tenent in plus:vt hic in litera:ibi,quoquo modo peruenerint.de hoc.s.in.j.no.z in.j.qō.z ꝙ prelatus vel ecclesia non teneatur ex delicto religiosi nisi quatenus ad eū peruenit,facit regula,delictum.lib.vj.xj.qō.j.de persona.vbi de
5 hoc.z exponit Benze.plenariam.i.sine diminutione. ¶†Quarto quero in eo ꝙ isti debent requiri vt satisfaciant,an sufficit vnica requisitio.dic ꝙ sic: vt not.de deci.cle.j.in gloss.concordat.et hoc vult hic glos.facit in eo quod ibi remittit. ¶Quinto quero quis requiret.Gl.ea.sol.ꝙ hi quorū interest.idē Pau. ¶Sexto quero, an prelati teneantur auferre satisfactionem.Sol.Bēze.ꝙ non: sed interpellatio necessaria.pro hoc litera in verbo,requisiti.z qđ dixi in duabus precedentibus questionibus. sufficit ergo ꝙ post requisitionem prelati nō sint in mora.ff.quorum leg.l.vlti.§.j. ¶Septimo quero,an suspensio de qua hic, fit ab officio,an ab administratione.Gloss.declarari.dicit ꝙ declarari debuisset:tamen intelligit de suspenso ab officio.idem Pau.z Benz.qz cum hic nō dicatur a quo fiat hec suspensio: debet intelligi ab officio vt pena possit esse vniformis omnib⁹ religiosis. Ex his not.ꝙ nomine suspensionis intelligitur de suspēsione ab
6 officio:qđ simpliciter probat in hac litera iuncta gl. ¶†Octauo quero, an hec suspensio ab officio includat suspensionem beneficij. Gloss.ea.remittit ad not.in clemen.cupientes. de penis. Benz.dicit ꝙ non.Paul.prosequitur recitando opiniones que etiam recitantur in.d.cle.cupientes.in glo.no.nouam. Quibus premissis distinguit ꝙ aut loquitur de suspenso ab officio perpetuo,aut ad tempus, aut simpliciter.primo casu suspēsus ab officio est etiam suspensus a beneficio: qz talis suspensio habet vim priuationis: pro hoc quod dixi de reb.eccle.non alie.cle.j.ver.si quis.in.iij.q.secūdo casu si loquimur de bñficio quod datur interessentibus diuinis:etiā a tali suspēsus est,cū non habeat executionē officij.secus si loquimur de alio beneficio: qz tunc nō est suspensus nisi aliud in sentētia dicatur.facit de simo.c.pe.de tēpo.ordi.vel nō est, vbi tali suspenso prouideri mandat. ad idem de censi.exigit.lib,vj.in fi.vbi suspendit ab vtroq; quasi nō sufficiat alterius expressio.tertio casu ex vi vocabuli suspēsus ab officio non est suspensus a beneficio. quenot.z dic vt dico in dicta cle.cupientes.ver.quid si.q.iij.z de hoc vltimo etiam in sequē.q.
7 ¶†Nono quero qz dixi in proxima.qō.ꝙ suspensus simpliciter est suspēsus tm̄ ab officio,an potest ei subtrahi beneficium.Sol. Paul.ꝙ aut est suspensus pro leui culpa, aut graui.primo casu nō debet subtrahi nisi fit in mora petendi absolutionem. secundo casu subtrahi pōt:q̄ declara per ea qne dico in.d.clemen.cu
8 pientes. ¶†Decimo quero in eo ꝙ suspenduntur prelati vsq; ad satisfactionē, an post satisfactionē designāt esse suspēsi.Sol. Benze.videtur dicere ꝙ sic,per id qđ not. Inno.de coha.cle.ficut.Contrariū tamen tenet per id qđ not. Inno.de eta.z quali. cum bone.z hoc verius:qz necessaria est absolutio: vt no.de de
9 ci.clemen.j.in glos.sic suspensi.vbi dixi in.xxx.q. ¶†Undecimo quero, an pendēte hac suspēsione celebrans sit irregularis.Bēze,sol.ꝙ de quolibet suspenso dicit ꝙ aut est suspensus suspēsione dei propter peccatum:z statim cum satisfacit desinit esse suspensus.secus in suspenso a iure vel ab homine: quia tunc est irregularis.de re iudi.c.j.libr.vj.de sen.excō.c.j.eo.libr.dic clarius vt dixi de coha.cle.vestra.in.vj.cōtrario. vbi dixi ꝙ si per modū sententie quis suspenditur a canone, celebrans est irregularis:
a vt in iuribus proxime allega. secus si nō per modū sentētie vel denunciatiue:sicut de fornicario z simoniaco dicitur in canone ꝙ sunt suspēsi:tunc enim celebrādo nō fiunt irregulares.de sen
10 ten.excom.is qui.lib.vj. ¶†Duodecimo quero an suspensionē de qua hic incurrant prelati ipso iure.Sol.Pau.ꝙ sic.quod intellige post requisitionem.de qua.s.in.q.iij.v.z.vj.z sic plus puniuntur prelati non satisfacientes ꝙ religiosi facientes contra hanc cle.quia ipsi non incurrunt penam ipso iure:sed per sentētiam puniuntur.s.ver.proxi.

a ¶De domesticis. Adde gl.sūme.iij.q.v.Do.in l.pñti,in.§. sane. C.de his qad ec. cōfu.Bar.in.l.respiciendum.in.§. furti.ff.de pe.

1 ☞Consuetudo,an possit id quod priuilegium.

a **Versi. Sane.** ¶Not.de domesticis a:z qui dicant,dic vt in.c.vlti.de verbo.sig. libr.vj.ad qđ remittit gloss.ij.z de multiplici genere familie, not. Archi.de priuile.licet.libr.vj. ¶Quero in eo quod dicit de religiosis priuilegiatis a sede apostolica super concedendis sacramentis ecclesiasticis, quis possit hoc priuilegiū concedere. Sol.
1 vt in glo.generale. ¶†Secundo quero, an qđ hic dicitur de priuilegio locum habeat de consuetudine, vt per eam possit cōpetere religiosis potestas de qua hic. Gl.vlti.arguit ꝙ sic, per cle. quia cōtingit.in fi.de reli.do.quod tenet Benze. sed glos.cōtrariū tenet:z ad illā cle.rñdet cōcludens ꝙ hoc casu nō potest consuetudo id quod priuilegiū: quod singulariter not.z idē Paul. lz contrariū videat dicere.s.ea.cle.sed nō cōtradixit:vt dixi.s.e. cle.in prin.q.xxj.z dicit Steph.ꝙ ratio quare hoc casu non valet cōsuetudo,est ne detur religiosis materia fingendi consuetudinem vbi nō est. ¶Tertio quero de intellectu litere ibi,ex premissis.Solu.Pau. exponit id ex collatione sacramentorum eucharistie z extreme vnctionis.de quibus.s.in princ.propter que non incurrunt aliquam penam licet sint in aliena parochia:nec per hoc detrahitur eorum priuilegio licet derogetur priuilegio
5 exemptionis.s.in ver.quos etiam.

1 ☞Loca exempta qualiter cognoscantur.
2 Archiepūs quilibet potest deferri facere ante se crucem.
3 Archiepūs potest populo benedicere per totam prouinciam.
4 Archiepūs,an per se celebret vel celebrari faciat.
5 Priuilegium exemptionis non obstat diocesano in certo casu.
6 Archiepiscopus quis,aut quid est.
7 Quantū vero plus ordinis vel honoris plus habet archiepiscopus ꝙ episcopus.
8 Archiepiscopo,an liceat indistincte deferri facere ante se crucē per prouinciam.
9 Episcopus potest benedicere populo etiam in locis exemptis, de qua autem benedictione intelligatur.
10 Archiepiscopus celebrans in pontificalibus in locis exemptis, an possit vti pallio.
11 Oblationes cuius esse debent quando archiepiscopus vel episcopus celebrant in locis exemptis.

Archiepiscopo. ¶Sūpta est ex his que no. Inno.z Hostien.de vsu pal.c.fi.z que no.v.q.iij.c.j.xviij.q.ij.lumi
1 noso.z per Archi.de offi.ordi.cum episcopus.lib.vj. Laud.z Matt. ¶†Not.de locis exēptis:et quomodo cognoscantur,glo.ij.remittit. ¶Secundo not.ꝙ archiepiscopus potest declinare etiā ad loca exempta sue prouincie.de hoc in glos. iij.que inducit de prescrip.cū ex officij.illud tamē loquitur de nō exēptis:sed quod ibi dicitur de nō exēptis,hic extēditur ad exēptos.z exponit Pau.literam ibi, declinanti.forte vt hospitet:z tūc debet gratiose recipere ea que ei parātur.de cēsi.cle.ij.ibi tamen loquitur quando declinat ad monasteria. ¶†Tertio not.
2 ꝙ quilibet archiepiscopus pōt ubique facere deferri crucē. de hoc in gl.iij.z dic ꝙ pōt facere deferri p totā suā prouinciā: vt hic,et in iurib⁹ allegatis in hac glo.z de hoc etiam in locis exēptis sue
3 prouincie:quod vltimū operatur hec clemē. ¶†Quarto not.ꝙ archiepiscopus pōt benedicere populo p totā prouinciā. z dicit Benze.ꝙ per talem benedictionem delentur venialia.de hoc in proemio sexti in gloss.vlti.z dixi.s.clemen.proxi.in princi.q.ix.in fi.de qua autē bñdictione hic intelligatur, dico.j.q.v. ¶Quinto no.ꝙ archiepūs potest diuina celebrare vel celebrari facere in quolibet loco sue prouincie:imo etiā extra prouinciā.e.ti.c.fi.lib. vj.sed ibi nō dicit ꝙ in pōtificalibus.nā etiā intra prouinciā nō pōt archiepūs facere sibi celebrari in pontificalib⁹ extra suā dio
4 cesim:vt hic.z de hoc.j.in.iij.ꝛtrario. ¶†Sexto no.differentiā, an archiepūs per se celebret,an celebrari faciat:qđ dic vt in gloss. ponit.que etiā ponit tertiū mēbrū.de hoc.j.qō.ix. ¶†Septimo
5 no.casum in quo priuilegiū exēptionis nō pdest contra diocesanum:pro hoc litera ibi, quouis priuilegio cōtrario non obstante:z dicit Pau.ꝙ multi super hoc erāt priuilegiati quorū priuilegia tollunt his verbis. cōcor.de sepul.eos.in fi. ¶Octauo not. priuilegiū archiepi de quo hic aliud colligit. de pe.z re.c.pen.de censi.c.fi.li.vj.z tam archiepūs ꝙ epūs in multis priuilegiati sunt: eo.ti.ꝙ nōnullis.de peni.z re.c.vlt.de hoc in Spe.tit.ij.§.nūc de epōrum.ver.generaliter.qui per aliquos signat pro.§. ¶Opp. ꝙ nō liceat archiepō facere deferri crucem ante se per loca exēpta,cum in talib⁹ locis non possit exercere iurisdictionē. de offi. ordi.cum episcopus. libr.vj.Solu. Laud.ꝙ potest vti insignijs que sunt volūtarie iurisdictionis z honoris.aliū aūt que sunt cōtentiose iurisdictionis: vt celebrare ordines,vbi requirit examinatio.xxiij.dist.quando. et.c.seq.vel sedere pro tribunali.d.c.cū epūs.vel chrismare in fronte non pōt:vt in loco exēpto, vel extra prouinciā, nisi inuitetur per illos ad quos loca pertinent. argu. vij.q.j.epūs.z.c.sicut. remittit ad no.de sta.mo.cle. attēdentes.§. statuimus. vbi dixi.q.vij.z seq.z de fo.compe.cle.vnica. in prin. qō.j.ex his videtur Laud.velle ꝙ facere portare crucē possit archiepiscopus iure cōmuni. z idē sentit Bēze.z Steph.qui dicit ꝙ archiepi per totā prouinciam ante se faciunt deferri crucē:sed quatuor

a quatuor patriarche[a] vbicūq; preterq; in vbe: vel vbi est papa vel legatus vtēs insignijs apostolice dignitatis.eo.ti.antiqua. dic q; delatio crucis licet nō sit cōtētiose iurisdictiōis:est tamē insigne sapiens superioritatē: ideo nō pōt vti archiepūs in loco exēpto,cessante priuilegio:qđ hic cōcedit.pro hoc litera ibi,dum⁹ primus cōcedendū.z quod dico vt lit.pendē.c.j.in.ij̄.contrario. ¶Secūdo opp.ad hoc qđ dixi in primo cōtrario q; extra prouinciā pōt exercere ea q̄ sunt cōtentiose iurisdictionis si inuitet ab his ad quos loca ptinēt,q; imo nō possit: de vsu pal.ex tuarum.Sol.¶Paul.q; illud est in pallio:vt in.d.c.ex tuarū.z.c.j.z ij̄.z.c.ad honorē.vult dicere q; etiā ex licētia diocesani non pōt vti pallio extra prouinciā: q; cōcedit sub hac limitatione vt vtat tm̄ intra prouinciā dictis iurib⁹: z de hoc.j̄.in.vij̄.q.z.j̄.§.simili. in.vj.q.¶Tertio opp.in eo q; pmittit archiepiscopo facere celebrari in sua prouincia in loco exempto sine pōtificalib⁹ faciēdo per diocesanū celebrari.j̄.§.simili.Sol.¶Pau.stando cōtrario:z fic q; hic dicit sine pontificalib⁹, loquit si facit celebrari p̄ episcopum nō diocesanū.ex hoc inferē q; sibi licet p se id qđ nō per aliū:q; potest per se in pontificalib⁹ celebrare in loco exempto: nō autē celebrari facere:vt hic.de hoc.j̄.§.simili.in glos.in pōti-
6 ficalib⁹.¶†Quero in eo q; dicit de archiepō, qđ est archiepūs. Sol.Laud.q; est princeps episcoporū.ab archos, qđ est prin-
7 ceps.xxj.dist.cleros.lxxx.dis.per totū.¶†Secūdo quero quā-tum plus ordinis vel honoris hz archiepiscopus q; epūs.Solu. Laud.q; nihil,respectu ordinis episcopalis in sua substātia.i. respectu caracteris.nā tantū habet quo ad hoc simplex episcopus q̄tum papa:sed respectu executionis z exercitij maiorē solicitudinē habet archiepiscopus. z dicit Laud.q; papa est sup omnes primates:z primates sunt idē re,licet differant nomini-bus.xcix.dist.§.j.z seq.dicit etiā q; metropolitanus z archiepiscopus idē sunt:sed metropolitanus trahit nomē a metros,qđ est mēsura,z polis,ciuitas:z fic trahit nomē ab ecclesijs,z ea q; numero.archiepiscopus vero a personis:ab archos,qđ est prin-
8 ceps episcoporum:vt dixi.s̄.q.proxi.¶†Tertio quero in eo qđ hic dicit archiepiscopo licere facere ante se crucē deferri p̄ prouinciam in locis per que facit trāsitū an hoc liceat indistincte. Sol.Benz.q; sic dicens q; ei licet etiā si nō visitet.nam si visitaret,nō esset dubiū.de cēsi.c.vlti.lib.vj.dic q; ibi hoc nō probat:z ideo etiā dū visitat,q; ꝑ possit ex priuilegio huius cle.¶Quarto quero, an expedit q; archiepiscopus in vtēdo iurib⁹ de quibus hic habeat licentiā diocesani. Sol.Lap.q; nō,per literam ibi,libere.z fic nullo requisito.simile de appel.si a iudice.lib.vj. de censi.romana.§.sane.eo.lib.de foro cōpeten.clemē.vnica.§. eisdē.tamē in dicto.§.eisdē.debet requiri licentia:qua nō habita libere potest procedi.z idem j̄.ti.proxi.cle.vnica.¶†Quinto quero de qua benedictione loquitur hic glos.solēniter.Sol. q; de solēni.z idē Pau.z Benze.z dicit Pau.q; etiā potest hic intelligi de benedictione quā iterando infundunt populo: pro hoc litera ibi,transitum.z de priuileg.abbates.lib.vj.dicit etiā q; solēnem benedictionē de qua in hac glos.nō faciunt presbyteri;vt not.xcv.dist.ecce.dicit etiā q; benedictio quādoq; impertiue sumitur:z tunc ppie Dei est:licet detur ministerio benedicētis.z est satisfactionis infusio.xxviij.dis.presbyterū.j.q.j. dictum.z.q.ij̄.q; pio.qñq; optatiue.xxiij̄.q.j.qui pro persecutoribus.¶Sexto quero an in loco interdicto possint benedicere eo modo de quo in pri.q.Sol.Paul.q; tutū est abstinere: maxime si locus est interdictus ppter delictū ppr̄i:q; tūc p̄sone in-
terdicte nō sunt capaces illius gratie: tm̄ si cōtra fiat,faciēs nō est irregularis.de sen.excōi.ex his qui.z.c.seq.li.vj.q; autē tunc
10 p̄sone sint interdicte,pbat de sen.excō.si smia.§.ceterū.li.vj.z ibi no.in gl.no.¶†Septimo qro in eo casu quo archiepūs celebrat in pōtificalibus,an possit vti pallio.Glos.intelligo.soluit q; sic:z idē Pau.z Bēz.qđ intelligo quo ad eccl'ias exēptas vt qstio habeat dubiū:nā de nō exēptis determinatū erat q; poterat.de vsu pal.c.j.Steph.tm̄ dicit q; in ecclesijs exēptis hz possit vti pontificalib⁹,vt hic,nō tm̄ pallio:nā nec semp archiepūs celebrans in pontificalib⁹ vtit pallio:vt not.in.d.c.j.primū verius: q; palliū cōputat inter pōtificalia q̄ hic indistincte p̄mittunt,hz
11 in aliquo habeat strictiorem vsum: vt dico.j̄.§.simili.in.vj.qō. ¶†Octauo qro cū eps vel archiepūs celebrāt in eccl'ia exēpta, cū sapiūt superioritatē,ita demū pōt vti si nō phibeat a diocesano,cui⁹ erūt oblationes[b].videt q; diocesani:q; tota diocesis est parochia epi.xvj.q.iij̄.hz.z alij curati dicūtur adiutores epi.de off.archipbr.c.fi.Itē oblatiōes veniūt accessorie ad missam:z fic debent celebrāti.arg.regule,accessoriū.li.vj. In cōtrariū:q; nō ꝙceditur nisi vt celebrent.z de oblationib⁹.nihil dicit.Sol. Jo.de lig.arguit vt.s̄.z nō sol.Pe.de anch.dicit q; si celebrāt exequēdo officiū pastorale. debent eis oblationes.arg.regule, accessoriū.li.vj.secus si volūtarie vt magis subueniat in necessitate cōstituto.ar.ff.q; satis.cog.si fideiussor.de offi.deleg.ab arbitris.li.vj.dic q; de vrbanitate dimittit celebrāti:hz de iure debentur ei cui cōpetunt iura parochialia: computātur em̄ inter iura parochialia qđ dixi de parochijs in rub.q.ij̄.z iij̄.¶Mono quero in eo qđ dixi in.vj.not.differentiā esse an episcopus celebret an faciat celebrari,in quo est differētia.Glo.ponit hic,enumerat tria.aliud est enim celebrare:aliud celebrari facere quasi autorizando:aliud audire simpliciter:qđ prosequere:vt in glo. de hoc per Archi.de sen.excō.c.j.lib.vj.

a ¶Sed quatuor patriarche. Ad de glo.in.c.antiqua.de priuileg. glos.in.c.j.vt lite pendente.

1 ¶ Archiepiscopus tantū habet in tota prouincia, quantū episcopus in tota diocesi.
2 An autem hoc sit verum per omnia.
3 Archiepiscopus vel eius officialis an possit subditos suffraganei absoluere ab excommunicatione.
4 Loca exempta sunt in diocesi:licet non sint de diocesi.
5 Episcopus an possit celebrare in pontificalibus in loco exempto sue iurisdictionis.
6 Quid in loco non sue iurisdictionis.
7 Epūs an pōt facere celebrare coram se i loco exēpto i pōtificalib⁹.

1 **Ver.Simili.** ¶†Nota similitudinē de archiepō ad prouinciā,z de epō ad diocesim qđ probat verbū,simili.relatū ad p̄cedēs respōsum.Ex hoc arguit Laud.q; archiepūs tantū hz in tota prouincia quantū epūs hz in sua diocesi.z de hoc.j̄.q.j.¶Secdo no.q; loca exēpta sunt in diocesi.qđ pbat lr̄a ibi,locis eisdē sue diocesis.exponēdo eis-
2 dem,scz exēptis:vt exponit glo.de hoc.j̄.in iij̄.q.¶†Quero in eo qđ dixi in p̄mo no.q; tantū hz archiepūs in sua prouincia,quātum epūs in sua diocesi,an hoc sit verū.Sol.Laud.q; nō p̄ oia,z q; hic fallit similitudo veritatis,vt in simili dicit.xxvij̄.qō.j.nuptiarū.ver.proinde.nā archiepiscopus nō debet aliquid presumere excōicando vel iudicando vel quid agendo in diocesi sui suffraganei absq; ei⁹ cōsilio vel iudicio:alʒ subiacebit periculo sui gradus: z qđ egerit irritū erit.ix.q.iij̄.null⁹.z.c.p̄ce.in prin. habet em̄ iurisdictionē in epos suffraganeos z eorū officiales p̄incipales.de offi.or.pastoralis.in p̄n.z.c.romana.lib.vj.sed in subditos suffraganeos q; regulariter nullā hz iurisdictionē:fallit in casibus nota.in.d.c.pastoralis.ex hoc dicit Laud.q; qui habet querelam,cōtra epm vel eius officialē potest adire epm per simplicē querelā.de sen.excō.venerabilib⁹.§.sed si excōicatus. lib.vj.sed si duo subditi epi litigant,vel epūs cōtra subditū: non potest archiepūs nisi per appellationē adiri.d.c.venerabilib⁹.in prin.de noto.tamē potest archiepūs corrigere subditos epi cum visitat prouinciā.de cēsi.c.j §.notoria.lib.vj. Itē punire eos qui impediūt suā iurisdictionē,vel iniuriātes sibi vel nūcijs seu fa-
3 milie sue.de pe.c.j.li.vj.¶†Scdo quero an possit archiepūs vel eius officialis subditos suffraganeos q; ab excōicatione absolvere.Sol.Laud.remittēdo ad.c.venerabilibus.p̄alle.vbi distinguitur in lr̄a.¶Tertio q̄ro de quib⁹ locis loquit hic.ibi,locis eisdē.Glos.scz.sol.q; de exēptis vel circa hoc priuilegiatis.pro
4 hoc lr̄a ibi,simili mō.¶†Quarto q̄ro in eo qđ dixi in.ij̄.not.q; loca exēpta sunt in diocesi,an ꝺ sit verū. Sol.Laud.q; sic. z hoc colligit ex lr̄a dicēs q; sicut possessiōes seu castra q̄ sunt p frāco allodio hz sint in regno,nō tm̄ de regno:vt not.Host.de iureiur. nimis.de imu.ecc.nō min⁹. ita z loca exēpta sunt in diocesi,sed nō de diocesi.dicit tm̄ Laud.q; originaliter z ex natura oia loca sunt de diocesi q; tū ad ea q̄ sunt exercitij gladij seu iurisdictionis eccl'iastice seu tpalis,hz accidēt aliter p exceptionē seu priuilegia quo ad qd nō simpl'r subtracta sint.de priuil'.c.j.lib.vj. Idē Benz.z Lap.q; arguit q; aliud est dicere q; loc⁹ sit diocesis,vel de diocesi:q; locus exēptus est diocesis, vt hic,vel in dioce.de offi.or.cū epūs.li.vj.nō tm̄ de diocesi.p hoc qđ no.de rescri.abba
5 tem.z ibi dixi in.j.q ¶†Quinto q̄ro an epūs[c] possit celebrare in
c pontificalib⁹ in loco exēpto sue iurisdictionis. Glo.in pōtifica-
6 libus.sol.q; sic,idē Pau.z dic vt in gl.¶†Sexto q̄ro an in loco nō sue iurisdictionis possit epūs celebrare in pōtificalibus. Gl.ea.ibi,scias.refert opiniones ꝙtrarias Inn.cū Host.z eas ꝙcordat.z dic vt i ea, quā signa ibi, posset dici dictū Host.vsq; ad fi.z idē Pau.s̄.proxi.respon.z in eo qđ dixit glos.q; epūs pōt extra diocesim sine licētia diocesani vti pōtificalib⁹ sine iurisdictiōis exercitio,dic hoc verū p̄terq; in his q̄ sapiūt superioritatem:qđ dixi.s̄.p̄xi.responso.in.j.cōtrario.z insup quo ad pōtificalia q̄ nō sapiūt supioritatē,ita demū pōtvti si nō phibeāt a diocesano:vt dicit gl.in opi.Host.quo ꝺo ad loca exēpta nō posset p exēptos phiberi epūs intra diocesim,vel archiepūs intra prouinciā:z hoc inducit hec cle.Itē in eo qđ gl.dicit q; si ꝙcedit diocesanus q; possit epūs vti iurisdictiōe vel officio extra diocesim,poterit etiā vti pōtificalib⁹,dic vt in se.cōtrario.¶Opp.ad id qđ immediate dixi de vsu pontificaliū,q; nō possit epūs aliquo modo vti pontificalib⁹ extra diocesim.de vsu pal.ex tuarū. vbi nō vtit archiepūs pallio extra prouinciā etiā de licētia diocesani.Gl. ea.ibi,z in hoc.soluit q; in hoc differūt pōtificalia a pallio:cui⁹ strictior est vsus.qđ dic vt dixi.s̄.proxi.respon.in.ij̄.cōtrario.z in.vij̄.q.z de hoc.j̄.qō.seq.¶Septimo q̄ro in eo q; p̄mittit epō

b ¶Cuius erunt. oblationes. Ad de Feli.in.c.dilectus.de offi.ord. in.ij̄.col.vers.c. adde q; si archiepūs celebrat.

c ¶An epūs. ad de Inn.in.c.fin. de autor. z vsu pal.doct.in.c.i.c. q.ij̄.per totum.

facere coꝝ se celebrari in loco exẽpto, an hoc possit in pontificalibus. Glos. siue. q̃ non: pro hoc q̃ nec archiepꝰ hoc põt. s. pri. responso. qs intelligẽ quo ad hoc q̃ ipse alteri nõ põt dare authoritatẽ vtẽdi põtificalibꝰ. Potest tñ alius epꝰ coꝝ ipso in põtificalibꝰ celebrare: q̃ vt dixi in pri. q. epꝰ põt celebrare in pontificalibꝰ sine iurisdictiõe etiã extra diocesim: z hoc nisi phibeatur: vt ibi dixi. generaliter aũt cũ queritur vbi archiepꝰ vel epꝰ possint vti pontificalibꝰ, dic: aut q̃rit̃ de pallio, qs etiã cõputat̃ inter pontificalia: vt dixi. s. pri. respõ. q. vij. aut de aliis. Primo casu põt archiepꝰ eo vti intra prouinciam: de vsu pal. c. j. etiã in locis exẽptis: vt dixi. s. ea. cle. in prin. q. vij. sed extra puinciã nõ põt etiã de licẽtia diocesani. de vsu pal. ex tuarũ. z dixi. s. q. pri. ¶ Scõo casu aut q̃rit̃ de locis extra puinciã vel diocesim: aut intra, si extra: aut sunt pontificalia cũ iurisdictiõe vel superioritatẽ sapiẽtia, aut alia. Primo casu nõ vtit̃ sine licẽtia diocesani. ix. q. ij. per totũ. qs dixi in pri. q. z. s. pri. respõ. in. j. cõtrario. tñ si hꝫ licentiã vtẽdi iurisdictione, poterit etiã vti põtificalibꝰ: vt dixi in proxi. q. si autẽ sunt pontificalia q̃ non sunt cũ iurisdictione, nec sapiũt superioritatẽ: aut nõ phibeat a diocesano: z vti põt, vt voluit Hosti. qs dic vt in gl. celebrare. aut phibeat: z tũc nõ põt: vt in eadẽ gl. Si vo q̃rit̃ de locis intra puinciã vel diocesim: aut non exẽptis, aut exẽptis. Primo casu possunt suo iure. de offi. ordi. cũ epꝰ. li. vj. de cẽsi. c. j. z fi. eo. lib. Scõo casu de iure nõ potest: q̃ locus exẽptus cõparat̃ loco extra territoriũ constituto, pro hoc qs not. de cõsti. c. ij. li. vj. sed ex priuilegio huius cle. põt tamẽ quo ad celebrationẽ. dic q̃ potest in põtificalibus celebrare, nõ celebrari facere: vt hic in. j. respon. z dixi. s. ea. q.

1 ☞ Episcopus vel archiepꝰ nõ possunt exercere iurisdictionẽ in locis exemptis.

2 Priuilegium quatenus concernit alterius preiudicium debet stricte interpretari.

3 Priuilegiatus in aliquo non potest ad aliud extendere.

4 Archiepiscopi vel episcopi celebrantes in locis exemptis: an possint ibi concedere indulgentias.

5 Exempti si resistant episcopo vel archiepiscopo quando volũt exercere aliquid in locis exẽptis de his que ipsis permissa sunt: an possint in eos animaduertere.

Ter. Si tamen. ¶ Not. q̃ epꝰ vel archiepiscopꝰ nõ possint exercere iurisdictionẽ in locis exẽptis. de hoc i gl. facit qs dicit Lau. verũ de iurisdictiõe cõtentiosa. vj. q. iij. scriptũ. Irrẽ etiã de volũtaria his exceptis q̃ potiꝰ sunt honoris q̃ officij. de hoc. s. e. cle. in prin. in. j. contrario, z. s. proxi. respon. q. vij. ¶ Secũdo no. q̃ priuilegiũ intelligitur stricte quatenus concernit preiudiciũ alterius. eo. ti. sane. z. c. in his. z qs ibi no. in glos. ij. regula, priuilegiũ. lib. vj. z dicit Pau. ex hac litera ibi, nullã. q̃ p hoc vniuersale negatiuũ nõ est aliquid detractũ priuilegio nisi quãtũ reperiatur expressum. vult dicere q̃ exẽptis vel priuilegiatis nõ prudicatur in suo priuilegio nisi quatenꝰ hic exprimit. pro hoc qs 3 dico. j. q. j. z. ij. z qs no. glos. penul. z fi. ¶ Tertio no. q̃ priuilegiatus in aliquo nõ pt ad aliud extẽdere. z dicit Bez. q̃ p actũ honoris exercitatũ de iure cõi nõ queritꝰ ius in alijs pro hoc qs not. Inno. de cau. pos. c. fi. de excep. cum venerabilis. z facit qs no. idem Inn. de postu. prelato. bone. ij. z Bart. ff. de iti. actuq; priua. l. j. z pro hoc eo. tit. q̃ intentionis. qs allegat glos. vlt. vbi priuilegiorum innouatio ius nouũ nõ tribuit, nec vetus tollit.

4 ¶ Quero an epi vel archiepiscopi celebrãtes in locis exẽptis possint ibi concedere indulgentias. Sol. Paul. q̃ nõ: quia hoc est iurisdictionis z dignitatis epalis. de peni. z re. c. q̃ autem. z c. cum ex eo. no. Host. de excess. prela. accedẽtib. ex hoc arguit contra quosdã exemptos qui in suis locis predicando dant ex concessione diocesani indulgentiam. xl. dierũ omnibus venientibus ad sermonẽ. nã sicut epꝰ nõ potest p se, ita nec alijs cõmittere: sicut ecõuerso. regula, potest quis. lib. vj. qs nõ videt̃ procedere. nam potest epꝰ in loco exempto de cõcessione exemptorũ 5 dare indulgẽtias. de peni. z re. q̃ autẽ. ¶ Secũdo q̃ro si exempti resistãt archiepo: vt in primo respõso: vel epo, vt in scõo: an poterũt in eos animaduertere. Sol. Lap. q̃ nõ. et hoc inducit hec litera. fm eũ vult dicere q̃ hic dicit̃ q̃ nõ possit exercere iurisdictionem vel ius acquirere nisi vt. s. dicit ergo Lap. q̃ agent coram superiore exemptorũ, qui eos coget ad parendũ huic constitutioni. z nõ parentes puniet. pro hoc de iure patro. nullus.

¶ De penis. Rubrica.

1 ☞ Mala fiunt suadente diabolo.

2 Sacrilegiorum diuersa sunt genera.

3 Ratihabitio cõparatur mandato in maleficijs quãdo maleficium est cõmissum nomine ratum habentis.

4 Consuetudo non tenet quando ei expresse derogatur.

5 Anathema dicitur mucro.

6 Papa solus absoluit ab excõicatione in casu huius cle. prime.

7 Iniuria que infertur episcopo irrogatur ecclesie cui preest.

8 Mandans an debeat puniri si non sequatur effectus mãdati.

9 Consulens fieri maleficium an debeat puniri vt cõmittẽs maleficium.

10 Genera sacrilegiorum que z qualia sunt.

11 Sacrilegus an sit excõmunicatus ipso iure.

12 Clementina prima de penis, an habeat locum in pontifice qui dignitati renunciauit.

13 Capiens equum vel res que adherent episcopo, an incurrat penam huius cle. j. de penis. vide.

14 Quid si quis percutit pontificem se defendendo.

15 Pena banni que z qualis est.

16 Socius qualiter in iure dicatur.

17 Consiliarius maleficij qualiter teneatur.

Si quis suadente. ¶ Diuide vt in glos. z prima partẽ subdiuide: q̃ primo punit ẽm capientẽ vel bãmentem z c. excõmunicat: z cũ hoc aliter punit in seipso. secũdo eũ punit in eius filijs: ibi, ipsius. tertio in terra ipsiꝰ z ibi, terra. quarto mandat eum publicari: ibi, z quia. quinto punit ciuitatem premissa facientẽ: ibi, ciuitas. sexto potestatẽ consiliarios z officiales ipsius ciuitatis in hoc culpabiles: ibi: potestas. septimo dicit penas pmissas aggrauãdas in interfectoribus episcopoꝝ: ibi, q̃ oia. z dicit Lau. q̃ hec cle. facta est ad executionẽ illoꝝ iurũ. xvij. q. iij. si qs deinceps. eo. ti. in quibusdã.

1 ¶ Ho. q̃ mala fiunt suadẽte diabolo. de hoc in glos. ij. z dicit Benz. q̃ ei ob multiplicitatẽ peccatoꝝ humani generis nocẽdi facultas dicit̃ diuinitus permissa. xvij. q. vlti. sciscitans. xxvj. q. v. nec mirũ. xxiij. q. j. quid culpat̃. de ordinatio tñ est ab homine ob liberũ arbitriũ qs habet. xxiij. q. iij. Nabuchodonosor. xxiij. di. qui epꝰ. de pe. di. ij. si emꝰ. ex hoc arguit Paul. q̃ si id de quo hic nõ fieret suasione diabolica puta ignoranter: nõ esset locus penis infrascriptis. de sen. excõ. si vero. z de hoc. j. in. vj. notab.

2 ¶ Scõo no. q̃ diuersa sunt genera[a] sacrilegiorũ: qs innuit litera ibi, in hoc sacrilegij genus. z sic psupponit q̃ sit z aliud genus. de hoc in glos. sunt emꝰ. z per Inn. de sen. excõi. cũ p causa. de hoc. j. q. j. ij. z. iij. z dicit Benze. q̃ hic dicit̃ sacrilegiũ[b]: q̃ cõmittitur in personam clerici. xvij. q. j. quisquis. z est tãto maius crimen quãto maior est is in quẽ perpetratur. ff. de re mili. l. ij. z l. omne delictũ. §. j. de hoc. xxij. qõ. v. qui periurat. ¶ Tertio no. de immunitate pontificis cõcessa per hanc cle. z dicit Laud. q̃ dicit̃ põtifex quasi pontẽ alijs faciens ad patriã celestẽ. xxi. dist. cleros. de hoc de consti. c. j. lib. vj. per Arch. ¶ Quarto no. ibi, c ceperit. q̃ quãdoq; hoc verbũ sumit̃ in malũ: vt hic. de homicidio. sicut. ver. illi aũt. quãdoq; in bonũ. de pur. cano. iuris. in princi. quandoq; accipit̃ pro inchoare. xj. qõ. iij. cepisti. xxiij. q. j. c. vlti. 3 de hoc per Archi. eo. ti. felicis. in prin. lib. vj. ¶ Quinto no. q̃ ratihabitio in maleficio equiparatur mãdato: qs pcedit quando delictũ cõmissum fuit nomine ratũ habentis. de hoc in glos. oportet. z ff. de vi z vi ar. l. j. §. sed z si cũ quis. ¶ Sexto no. ibi, sciẽter. q̃ vt sit locus pene de qua hic, oportet q̃ scienter fiat: de hoc in gl. qui hoc alleg. z dicit Paul. q̃ requirat q̃ sciat eũ esse põtificẽ. de cler. excõ. mi. si celebrat. de ꝙsan. cle. vnica. ¶ Septimo nota q̃ ante hãc clemẽ. nõ erat indistincte excõmunicatus faciens ea de quibꝰ hic. de hoc in glo. in bãniente. z in ver. canones. z dico. j. qõ. xv. z exemplificat Benze. per. c. felicis eo. titu. §. illud autem. verfi. in illis casibus. in quibus nõ internenit manuum iniectio, aut psone iclusio. ¶ Octauo no. casum in quo 4 ꝙsuetudo nõ tz: qs est: q̃ h exẽsse derogat ꝙsuetudini: alꝫ valet. 5 de cõsue. c. vlti. z qs ibi not. ¶ Nono not. q̃ anathema dr mucro: z qd dicat̃ anathema, no. de iudi. cũ non ab homine. z dicit Pau. q̃ est mucro corrigẽs z disciplinãs. xvj. q. ij. visis. in fi. de sen. excõ. dilecto. li. vj. z est alꝰ mucro eradicãs. de homi. c. j. lib. vj. de pur. cano. inter. in fi. vbi per Host. de multiplici mucrone. ¶ Decimo not. casum in quo qs est excõicatꝰ ipso iure. de hoc 6 j. de sen. excõ. cle. j. in gl. est sciendũ. ¶ Undecimo no. casum in quo ab excõicatiõe canonis absoluit solus papa. de hoc in gl. in ver. pontificẽ. z de here. cle. multorũ. in fi. z. s. ti. pri. c. j. in pn. ¶ Duodecimo not. q̃ in articulo mortis absoluit̃ quis ab eo a quo alꝫ absolui non poterat. de hoc. s. titu. j. clemẽ. j. in glo. nisi. 7 ¶ Decimotertio no. q̃ iniuria irrogata epo irrogat̃ ecclie cui preest: p hoc lra ibi, preest: sic z alꝫ eligẽtes indignũ sunt suspẽsi p triẽniũ a bñficijs q̃ obtinẽt ab illa eccl'ia. de elec. si cõpromissarius. §. pe. li. vj. z idẽ de impugnãtibꝰ electionẽ z in pbatiõe deficientibus. eo. c. §. vlti. ¶ Decimoquarto no. ibi, ipso facto. q̃ hoc casu absq; alia snia est locꝰ huic pene. dicit tñ Pau. Benz. q̃ necessaria. est snia declaratoria delicti cõmissi. de here. cũ scem. lib. vj. p hoc qs not. Archi. z Jo. an. e. tit. felicis. in prin. lib. vj. ¶ Decimo quinto no. casum in quo qs est priuatꝰ ipso iure beneficio vel

a ¶ Quot sunt genera. Adde ca. sacrilegium. xvij. qõ. iij. c. serpẽs. decepit. de peni. dist. j. gl. in c. de viro. xij. qõ. ij. Inn. in. c. cum pro cau. de senk. excom. doc. in. c. conquestus. de de foro cõpeten. Do. in cle. si qs suadente. de pe.

b ¶ Sacrilegius quare committitur. Adde q̃ in hoc facio vnam dist. q̃ aut committit̃ in psonã clerici: z talis ẽ statim excõicatus: vt in. c. conquesti. de seneẽ. exc. aut in rebꝰ: z non est ipso facto excõicatꝰ z de hoc p Abb. in. c. cõquestus. de for. cõpe. z q̃ pro furto nõ sit excõicatꝰ est tex. z ibi Jo. de ana. in. c. fi. de furtis. Anto. de but. in c. cũ pro causa. de sen. excõ.

c ¶ Scõ quãdoq; Adde gl. ij. in. c. q̃ nonnullis. de priuil. ff. de trib. glo. ij. in. l. tutor. ff. de iureiur.

neficio vel alio cõmodo qs hz ab ecclesia:z libere reuertit ad ecclesiã:z sic poterũt beneficia libere cõferri:nõ tñ eidẽ.de elec.cõmissa.§.porro.lib.vj.¶Opp.q hec cõstitutio sit minuta:nõ em̃ puidet cõtra eũ q hostiliter insequit pontificẽ,sicut puidet.c.felicis.eo.ti.li.vj.Glos.in ver.bãniuerit.soluit q illa in aliquo puidet in quo nõ ista:z ecõuerso.¶Sco opp.q bãniens ep̃m non incurrat excõicationẽ nisi hoc faciat cũ iclusiõe carceris.de sen.excõ.nuper.Sol.Laud.stat cõtrario.Bẽze.ꝫ p hãc literã ibi,in illis casib⁹,in qbus excõicationẽ p canones subiret:qs est verꝫ. 8
z hoc inducit hec cle.¶†Tertio oppo.in eo q dixit de mandãte:nõ em̃ deberet puniri mandãs nisi secutũ sit maleficiũ:qz verba cũ effectu sunt intelligẽda.de cle.nõ resi.relatũ.glo.no.soluit q hoc casu per solũ mandatũ pficit delictũ.in hoc tamẽ nõ persistit,sed dicit hic intelligendũ qñ factũ intercessit.z idem ¶Bau. Benz.tenet primũ,q ex solo mandato tenetur: alꝫ nihil est hic speciale in ep̃o:qs tamẽ vult inducere hec cle.vt patet.ꝫ.ver.nec super hoc.pro hoc inducit hãc literã q loquit alternatiue ibi,vel hec mãdauerit.puto glos.verioreꝫ:qz mandãs ideo tenet:qz dicit facere id qs alꝫ suo mãdato facit.de sen.excõ.mulieres.q ratio cessat si factũ nõ est secutũ.vnde licet mala volũtas que detegit in eo q mãdat sit puniẽda,nõ tñ debet eque puniri ac si factũ secutũ esset.¶Quarto opp.in eo qs punit eũ qui rata habet hec facta ab alij⁹:nõ enim locũ hz ratificãs,nisi facta sint eius nom̃e. de sent.excõ.cũ qs.regula,ratũ.lib.vj.ff.de vi z vi arma.l.j.§.sed z si.Sol.¶Bau.stãdo cõtrario:z sic dz hic suppleri q ei⁹ nomine 9
facta sint.¶†Quinto opp.in eo qs dicit de cõsulente,qz nõ deberet pariter puniri vt principaliter delinquens:regula,nullus ex cõsilio.lib.vj.Sol.¶Bau.q hic loquit de cõsilio fraudulento: nõ de nudo,qs nihil adijcit ad peccatũ:vt not.de sen.excõ.nup. in gl.ij.de homici.sicut dignũ.§.clericos.de renũ.sane.z.c.lecte. lxxxvj.dist.tãta.ff.de regu.iur.cõsilij.d.regula,nullus ex cõsilio. vbi de hoc.ff.de verb.sig.sepe.in fi.insti.de obli.q ex quasi delic. §.ope.z dicit ¶Bau.q prestat cõsiliũ suadẽdo,rogãdo,mandando,instruẽdo,vel vtilitatẽ inde secutã ostendendo:vt no.Inno. de homici.ad audientiã.z probat.ff.de fur.l.in furti.§.consiliũ. dicit etiã ¶Bau.q hic nõ puidetur de nudo cõsilio:sicut eodẽ titu.felicis.§.illud.lib.vi.quia de nudo regulariter quis nõ tenet. insti.manda.§.tua gratia.vbi de hoc in glos.not.bonũ.z de hoc de here.quicũqz.lib.vj.p Archi.z.c.ꝫtra christianos.ex hoc infert ¶Bau.ad id qs hic dicit de fauore,q debet intelligi de fauore qñ stat in factẽdo delicto.insti.de obli.que ex quasi delic.§.interdũ.xiij.q.vj.si res.secus si post delictũ consuleret vel faueret: qz nõ esset locus huic pene:idẽ si cõsuluit dum fit delictũ,sed nõ vt fiat delictũ,sed pro alio.pro hoc litera ibi,in his.z hoc etiã dicit glos.quia litera.in ver.circa tertium.quod dico.j.q.xj.z.xij.
¶Sexto oppo.in eo qs priuat feudis z beneficijs:nam per hoc poterit agi de piudicio ecclesie cuius nomine forte habet ista,cũ tamen delictũ persone z.c.xvj.q.vij.si ep̃m.regula,delictũ.lib.vj. Sol.¶Bau.q hic loquit de his que obtinet suo nomine,non ecclesie.dicit tamẽ q prelatus delinquẽs quãdoqz per feudum in vita sua:sed post eius mortẽ reuertitur ad ecclesiã.x.col.de captu.cozra.c.vnico.in fi.qs dixi de insti.cum venisset.q.iij.quid autem iuris quãdo confiscãtur bona vasalli,an feudũ applicetur fisco vel potius reuertatur ad dominũ tam de feudo qs habet a priuato,ꝫ de eo qs tenetur ab ecclesia,dixi de here.cle.nolentes.versi.inquisitoribus.q.vij.z.viij.¶†Quero quia dixi in.ij. notabili qs diuersa sunt genera sacrilegiorũ,que sunt illa.Sol. ¶Matth.enumerat.nã cõmittitur sacrilegiũ inuadendo res ecclesie.xvij.qõ.iij.sunt qui opes.z.c.sacrilegium.z.c.omnes.z.c. sicut qui.Item vexãdo ecclesiam iniuste.xj.q.j.predia.Itẽ vastando ecclesiam.prealle.c.sicut qui.Itẽ violãdo monialẽ.xxvij. q.j.sciẽdum est.Item clericus qui aruspices,incantatores,aut ariolos cõsulit.xxvj.q.v.si quis eps.Itẽ indiscrete detrahendo alicui.xxiij.q.iij.nõ imperpetuũ.Item violãdo immunitatem ecclesie.xvij.q.iij.per totũ.Itẽ in casibus qui ponunt̃ ea.q.constituit.z.§.sacrilegiũ.Itẽ percutiẽdo clericũ.e.q.si quis suadẽte. z dicit ¶Matth.q sacrilegiũ sumit̃ duobus modis:stricte,z large.stricte dicit cũ res sacra de loco sacro auferꝫ.sufficit tamẽ qs alterũ istorũ interueniat.xvij.q.iij.quisquis.in fin.not.C.de fur. si nõdum.z que pena imponatur not.xvij.q.iij.sacrilegiũ.large autem sacrilegiũ extẽditur etiã ad alia crimina.C.de epis.z cle. si quis in hoc.de cri.sacrile.per totũ.qui titu.loquitur de sacrilegio non vero:z de hoc etiã eo.tit.felicis.lib.vj.¶†Secũdo quero an sacrilegus[a] fit excõicatus ipso iure.videt̃ q sic.xvij.q.iij. si quis suadente.de sen.excõ.non dubiũ.z.c.cõquesti.in contrarium de fo.compe.c.cõquestus.vbi excõicatur.Sol.¶Matth.qs aut cõmittit̃ sacrilegiũ in personã ecclesiasticã:vt verberãdo clericũ:z tũc est excõicat⁹.d.c.si quis suadẽte.z.c.nõ dubiũ.aut cõmittitur in possessionibus[b] ecclesiarũ auferẽdo bona vel animalia ecclesijs:z nõ est excõmunicatus,sed debet excõicari.d.c.cõquestus,aut cõmittitur in ipsa ecclesia auferẽdo calicẽ,libros,z similia:z aut cũ effractione portarũ:z est excõicatus.d.c.cõquesti.aut sine effractiõe:z nõ est excõicatus.de fur.c.vlti.de hoc in d.c.cõquestus.¶Tertio quero si venit animo frangendi z nõ frangit,qz forte inuenit ab alio fractũ,z aufert inde aliqd.Sol. ¶Dat.q nõ incidit in canonẽ nisi per se frãgat.pro hoc.d.c.conquesti.¶†Quarto quero,an hec litera locũ habeat in pontifice qui renũciauit dignitati,sed nõ ordini.Glos.illos.sol.q fic.pro hoc litera q̃ loquit gñaliter ibi,quẽuis pontificẽ.dicit tñ q tunc nõ erit loc⁹ pene,de qua.j.versi.feudis.z ver.ipsi⁹ filij.idẽ ¶Bau. z Bẽz.qz talis est põtifex nulli⁹ ecclesie.de renũ.ad supplicationem.z.c.post trãslationẽ.dicit etiã ¶Bau.idẽ esse si est põtifex nõ proprius ipsius iniuriãtis.qs procedit quo ad hoc principium. sed litera.j.ver.ciuitas.stricte loquitur de pontifice proprio. 12
¶Quinto quero si est electus[c] nõdum consecratus.Glo.eadẽ soluit q non est locus huic pene:qz iste nõ est episcopus.idẽ not. de cele.mis.cle.ij.in.iij.gl.z idẽ Benz.z ¶Bau.qz hec cle.est inducta fauore ordinis epalis.j.ver.ne super.nã electos papa nõ vocat fratres.de cri.fal.quã graui.licet quo ad iurisdictionália z vinculũ fingat̃ eps.de trãsla.c.ij.p hoc fm Bẽz.qz pena de qua c
hic nõ est laxanda,sed restringẽda.¶†Sexto q̃ro qz hic loquit̃ 13
de capiente ep̃m,an capiẽs equũ[d] quẽ equitat vel alꝫ vestes vel res q̃ adherẽt ep̃o vel quas super se portat,incurrat hanc penã. Sol.Laud.distinguẽdo:qz aut res talis est q ppria authoritate lz accipere:aut non talis.si est talis,vt qz cleric⁹ debebat mihi cẽtũ p domo quã habitabat z cessauit soluere per triẽniũ ita qs lz mihi eũ expellere ppria authoritate.de loca.potuit.nõ ero excõicatus si hoc egero cũ moderamine.vt vim vi repellẽdo.de restitu.spo.olim.j.dic exemplũ nõ pcedere:qz presupponit qs dñs propria authoritate possit expellere emphyteotã q nõ soluit canonẽ:cuius cõtrariũ cõiter tenet̃:qz emphyteota nõ cadit ipso iure a iure suo adeo q fit rescissa emphyteosis donec dñs patit̃: z sic nõ reuertit̃ ad dñm ipso iure,pro hoc qs not.glos.ff.si ager vecti.l.ij.q dixi de loca.potuit.z q nõ possit dñs sua authoritate expellere,pbat̃.ff.de regu.iur.non est singulis.qs dixi in eo.c. a
potuit.q.xxij.sed põt poni exemplũ per palle.c.olim.j.vt qz clericus vi occupauit rem meã quã curo recuperare repellendo vim vi.si autẽ res non est talis quã lz ppria authoritate recipere:aut cleric⁹ inducit̃ p metũ ad trahẽdũ eã,aut p vim.primo casu infe
rens metũ nõ est excõicatus ex quo nõ iniecit manus in clericũ vel in res q̃ sint circa psonã clerici vel quas tenet.p hoc:qz hoc nõ est iure exp̃ssum.si autẽ p vim:aut in res q̃ nõ sunt circa per- b
sonã clerici,vel que nõ tenent̃ per eũ:z nõ est excõicatus ratione p̃dicta.aut in res q̃ sunt circa personã clerici vel ab ipso tenent̃: z tũc distinguit Laud.aut extorquet res istas quodãmodo furtim z clerico nesciẽte,aut eo sciẽte:primo casu non est excõicat⁹: qz nulla violẽtia:vt si clerico dormiẽte aufert̃ zona,vel caputiũ. nõ em̃ põt dici violat⁹ cũ nõ sentiat.z in talib⁹ spectat̃ volũtas. ff.de furt.verũ.ad.l.coz.de fica.diuus.ij.de sen.excõ.cũ volũtate. dic q hoc membrũ non cadit pprie sub violẽtia: quia nõ violat̃ clericus psonaliter ratione p̃dicta.si vero eo sciẽte,vt qz accepit equũ cui clericus insidebat p frenũ,vel tenet clericũ p vestẽ: excõicatus est.ff.de iniur.l.lex coz.in prin.p his que not.Inno.de sen.excõ.nuper.z Host.in sum.de sen.excõ.§.qs possit.z q dico 14
in seq.q.¶†Septimo q̃ro si qs percutit[e] põtificẽ se defendẽdo. c
e Glos.ille igit̃.soluit q nõ est locus pene hui⁹ cle.p literã ibi,iniuriose vel temere.Idẽ ¶Bau.dicẽs per hãc alternatiuã qs sufficit q iniuriose vel temere.de sen.excõ.cõtingit.j.fz si vtrũqz deficit, vt qz se defendẽdo:nõ est loc⁹ pene.de sen.excõ.si vero.not.eo.ti. in qbusdã.z.c.felicis.lib.vj.¶Octauo q̃ro in eo q dicit de eo q cepit,qd si incarcerauit vel in vinculis posuit.Sol.¶Bau.q idẽ: d
qz hec habẽt vim captionis si fiũt ad custodiã:secus de inclusione facta ad verecundiam:vt no.Inno.in simili de sen.excõ.nuper.z sic capere,hic ponit̃ pro detinere.sicut eo.tit.felicis.lib.vj. 15
¶†Nono q̃ro in eo q dicit de eo qui banniuit,qualis pena est pena bãni.Sol.¶Bau.q bãnire pcedit a consuetudine ciuitatũ. ideo periculũ qs imminet bannitis est diuersum fm diuersitatẽ bannorũ.quibusdã em̃ si capiunt̃ imminet periculũ mortis:quibusdã solutionis pecunie:z quidã possunt impune offendi.Itẽ bannũ qñqz fingit quẽ cõfessum:qs est valde periculosum.qñqz nõ.z de hoc dixi de app.pastoralis.in fi.¶Decimo q̃ro qz hic loquit̃ de socio ꝫfiliario fautore z defensante,qd iuris in singulis.Glos.qz ifa.hoc psequit̃:z primo ponit de socio fm doctores.secõ ibi,fz nos.ponit sex societates fm iuristas.tertio ibi, de socio.de prima societate iuris.s.in crimine,ponit triplicẽ modũ:z fm primũ modũ dicit hic intelligi.s.de cooperante.quarto ibi,circa secũdũ.tractat de cõsiliario.quinto ibi,circa tertiũ.tractat de fautore.sexto ibi,circa quartũ.tractat de defensante.et e
põderat literã distinguẽs duplicẽ defensionẽ in facto,z posit.septimo ibi,nõ tñ.circa hoc de defensore sol.vnũ dubium.octauo ibi,de illo.de alio dubio circa idẽ remittit:z prima pars gl.clara est.de alijs partib⁹ dic vt in seq.q.z signa totã glos.q̃ optima,

¶An sacrileg⁹. Adde.c.tua.z.c.conquesti.de sen.excõ.text.iuncta glo.in.c.omnes.xvij.q.iij.

¶In possessionib⁹ ecclesiarũ.adde Do.in.c.conquestus.de fo.cõpe.Inno.in.c.cũ p causa.de sent.excõ.glo.in.c.canonica.xj.q.iij.c.omnes.z.c.sacri legiũ.z vtrobiqz per Jo.de Fant.xvij.q.iij.

¶Electus.Adde Feli.in.c.eam te.de rescri.in.vj.in ver.p ista conclu.vbi alle.Lardi.hic in ista.v.q.

¶An capiens equũ.Adde Inno.in.d.c.nuper.sunt due gl.pma est in verbo,manus.l.c.si qs pulsatus.de peni.distin.j.scda in verbo,manus.in.c. si quis suadente Diabolo.xvij.q. iij.z illud dictũ Innoc.sequitur Lap.alleg.cxix. in prin.

¶Si quis percutit.Adde Jo.de lig.z Ant.de bu. in.c.nup.de sent. excommu.

maxime incipiendo ibi, de socio criminis. vsqz ad fi. de materia
16 hui⁹ gl. p Archi. de hereti c. ij. lib. vj. ¶ †Undecimo q̄ro qualiter
a ¶ Qualiter dicatur soci⁹. Adde Jo. an. i. c. in notuit. de elect. a dicat soci⁹ in iure. Glos. ea. in secūda parte ibi, sed nos. solvit ꝙ quo ad id qđ dicit de socio criminis, dicit Pau. ꝙ talis societas non est obligatoria. ff. pro soc. l. ij. §. fi. z vocatur talis societas noxia. xxvj. q. ij. illud. in fi. z alibi dicitur quis socius fraudis z criminis. xiij. q. iij. si res. dicit etiam Pau. idem cum glos. qđ socius in crimine dicit tripliciter: z qđ hic loquit de socio cooperāte qui tenet pari pena. z in hoc ponderat literā ibi, in his. dicēs ꝙ secus est si in alijs. vnde socius sociū excōicatū nō tenet vitare. de hoc de sen. excō. si vere. sed si est soci⁹ in delicto cōmittendo, punit: vt p̄ dixi, pari pena: vt hic. z de offi. deleg. c. j. vbi de hoc. lxxix. dist. si qs papa. qñqz tñ socius minus punit ꝙ faciēs principalis. xj. q. ij. cū deuotissimā. de homic. sicut dignū. §. j. z si esset socius in p̄missis tātū ex p̄sentia nihil cōsulēs vel cooperās, nō est in culpa nec in pena. xxij. q. iij. ita plane. z. q. vlti. c. vl. qñqz tñ sola presentia punit. de bap. cle. j. Pau. ¶ Opp. ad hoc qr videtur hic superflue fuisse exp̄ssum de socio, cū teneat tanꝙ participās in crimine dānato. de sent. excō. nup. Sol. Pau. ꝙ si est socius percutiēdo vel captēdo: tunc tenet tanꝙ faciēs: vt nūc dixi. sed bānire est actus, p quo non fit hec exp̄ssio rōne participij. remittit ad not. de cōsan. z affi. cle. vnica. vbi dixi in. iij. cōtrario. z ibi not. potest intelligi Pau. velle ꝙ is qui assistit bānienti nō est excōicatus tanꝙ particeps: sed ita demū si ei in hoc fauet post bānum, z sic postꝙ ipse bānitēs est excōicatus: sed idē dici posset de socio percutiendo seu captēdo: quia etiā his casibus particips nō est excōicatus nisi postꝙ principaliter p̄cutiēs est excōmunicatus: vt not. in. d. cle. vnica. de sent. excō. cōtingit. j. qđ declara p ea que dico de priui. cle. j. ver. si qui. in p̄mo cōtrario. Jn eo qđ ibi dixi qđ si qs p̄cutit clericū pluribus p̄cussionib⁹ simul nō est excōicatus nisi vna excōicatione tm̄: z sic participās in illo actu dum fit nō est excōicatus tanꝙ participās, sed quādoqz tenet tanꝙ socius: z sic nō frustra hic additur de socio. Jtē fm Pau. hic imponunt etiā alie pene ꝙ excōicatiōis in qbus participatio nō operatur idē ꝙ in excōicatione: qđ vltimum not. z de hoc quomodo teneatur socius, dixi in. d. c. j. de offi. deleg. z per hoc expeditur. ij. z. iij. pars glos. z dic ꝙ hic de socio exprimitur: id est de illo qui cooperat non principaliter, vt dicit glo. nā si nō exprimeret, nō teneret eadē pena: lz em̄ cooperans principaliter teneatur eadē pena. d. c. j. z qđ ibi not. glos. secus si nō principaliter. C. de rap. virg. l. vnica. versi. ceteros. ff. de furt. is qui opē. z l. in furti. §. ope. z hoc nisi aliter in lege exprimatur. C. de epis. et cleri. si quēꝙ. ita not. Jac. but. in. d. l. vnica. z sic tenet hic socius pari pena: qr ita hic exprimit tal's teneret minori pena. d. l. vnica. z p hoc. d. c. j. de offi. dele. ibi, principales eorū fautores. z sic sec⁹ de nō principalib⁹. eo. ti. felicis. §. illud. li. vj. vbi p cōsilio nudo vel simplici fauore nō imponitur eadē pena que imponit de-
17 linquēti principaliter, sed alia. ¶ †Duodecimo q̄ro de cōsiliario qualiter teneat. glos. ea. in quarta parte ibi, circa scōm. soluit remittēdo. z de hoc dixi. s. in. iij. cōtrario. z p ibi dicta videt qđ nullū speciale ponit hec litera in cōsiliario: qr de filio p̄stito delinquēti tenet cōsulēs pena delicti: vt not. glos. z Dy. in regula, nullus ex cōsilio. lib. vj. posset th̄i dici qđ hic tenet consulēs etiā si nō sequat effect⁹, sicut is qui psuasit seruo vt rem dño surripiat z ad se ferat, tenetur furti z de seruo corrupto etiā si de volūtate domini seruus eam rem ad illū perferat. C. de fur. si quis seruo. ff. de ser. corrup. l. j. §. psuadere. hoc enim casu dol⁹ cadit in certū nomen maleficij: vt dicit glo. ff. de regu. iur. confilij. verius tamē puto ꝙ hic non tenetur ex cōsilio nisi sequatur delictū. ff. de verbo. signi. sepe. in fi. z qđ ibi not. gl. z. d. l. si quis seruo. z §. persuadere. loquuntur in suo casu ratione predicta. hic autē non committitur delictū punibile penis his positis ex nudis cōsilijs. nec tamē superfluo hic additur de cōsiliario: quia cum al's dubitet quādo quis teneatur de consilio, sublatum est hoc dubium hoc casu. ¶ Decimotertio quero de fauente. glos. eadē ibi, circa tertium. soluit: z idem Pau. vt dixi. s. in. iij. cōtrario. ¶ Decimoquarto quero de defendente. glos. ea. ibi, circa quartum. soluit z idē Pau. Et no. glos. in eo qđ dicit ꝙ hoc casu defendens etiā post delictū tenetur pena de qua hic: al's enim nō tenetur pena delicti. C. de rap. virgi. l. vnica. verfic. ceteros. z ex hoc ponit hic singularis casus in defendente. z cum hac limitatione intelligi debent que no. Bar. ff. de fur. in furti. §. ope. hec procedūt si defendit iniuste. secus si iuste: quod prosequere vt in glo. vsqz ad fi. z in eo ꝙ glos. in fin. remittit ad not. de cle. excommu. proposuit. Pau. hoc prosequitur, dicēs qđ aduocatus vel procurator talē defendens iuste in iudicio, z putās eum inculpabilē iura pro eo allegādo z ostendendo eum innocentem, nō ligatur aliqua pena etiā si postea apparet eum culpabilem: pro hoc qr in talibus iusta defensio reseruatur. de excep. cū inter. de re iudi. cle. pastoralis. ad fi. secus si contra iustitiam z conscientiam defendit. de here. si aduersus. tales enim defensores appellantur. xxj. q. j. de presentium. de reb. eccle. non alie. si quis. z quod not. de iureiur. breui. pro hoc. §. ver. potestas. z idē not. in prealleg. c. proposuit. ¶ Decimoquinto quero de intellectu litere in eo quod dicit qđ per hanc cle. isti excommunicātur in casibus in quibus per iam editos canones excōmunicati non erant. Glo. vt in banniente. fol. quod dixi. s. in. vij. notabili. ¶ Decimosexto quero de qua cōsuetudine loquitur litera ibi, non obstante quacūqz consuetudine. fol. vt in glo. que forsan. ¶ Decimoseptimo quero de quibus locationibus loquit hec litera ibi, locationibus. Sol. Hēz. ꝙ de omnibus: cum indistincte loquatur: z sic de temporalibus siue ad modicum siue non ad modicum tempus. item de perpetuis. ¶ Decimooctauo quero de quibus beneficijs loquit litera ibi, beneficijs. dic ꝙ de omnibus, cum generaliter loquatur, vt dixi in prece. q. vnde dicit Pau. ꝙ hoc verbū beneficijs, includit dignitates z personatus z feuda, vt sequit. beneficiū enim est benivola actio tribuens gaudium capiēti. z. col. in quib. cau. feu. amit. c. j. vltra mediū. z est Senece lib. vj. de beneficijs. z dic qđ licet generali appellatione beneficium cōprehendat etiā feudum: tamē hic nō comprehēdit: qr specialiter de feudo facta est mentio. z dic ꝙ hoc casu beneficiū includit omne cōmodū ꝙ habebat ab ecclesia etiā mere tēporale. pro hoc litera ibi, spiritualibus siue tēporalib⁹. ¶ Decimonono quero, an hec feuda seu beneficia poterunt iterū cōferri his priuatis. dic ꝙ nō hac vice. in hac tota vacatiōe de elec. cōmissa. §. porro. lib. vj. z ꝙ no. glos.

1 ☞ Jnhabilis ad bñficiū qñqz qs est in vno loco z nō in alio.
2 Generatio secunda vsqz ad quos intelligatur.
3 Committentes contra dispositionē cle. prime de penis perdunt facultatem obtinendi beneficia. quid autem de obtentis: an illa perdant, vide.
4 An aūt tales possint pmutare beneficia cū alijs in eadē dioceſi.

Ver. Ipsius. ¶ Not. qđ cū punitur posteritas, intelligitur per lineam masculinā. hoc tamē nō colligit hic, imo potius contra: qr hic exprimit sed colligit eo. tit. vbicūqz. lib. vj. z hoc vult glos. intelligebat. z dicit Benz. ꝙ ideo venit linea masculina tantū: qr in masculis remanet cognomen z memoria generis: ideo in eis presumit cōtinuatio criminis. C. ad. l. iul. maiest. quisqs. ex his not. quatenus hic exprimitur de linea masculina ꝙ quādoqz exprimit id ꝙ subintelligit qđ fit causa maioris certitudinis. ¶ Secūdo not. casum in quo qs inhabilitat ad bñficia. cōcordat de vi. z hone. cle. quoniam. ver. ceteri. z ver. alioqn. de sta. reg. cle. ne in agro. §. porro. ver. qđ si nullā. ¶ †Tertio no. casum in quo aliqs est inhabilis ad beneficiū in vno loco z nō in alio. de hoc in gl. no. z p hoc de elec. cū in cūctis. z. c. per inquisitionē. de fil. p̄sby. ad abolendā. z c. seq. excōicatus vero in vno loco est vbiqz excōicatus. iij. q. v. si quis. de offi. ordi. ad reprimendā. ¶ Opp. in eo ꝙ inhabilitat filios vsqz ad generationē secundā, ꝙ imo vsqz ad quartā. eo. tit. in qbusdā. Glos. decretalis. fol. z idē Pau. ¶ †Quero de intellectu litere ibi, vsqz ad generationē secūdā. videt ꝙ intelligatur de filijs z nepotib⁹. in aut. de nō alie. §. emphyteosim. z §. qr ꝛo leonis. col. ij. de here. statutū. ij. lib. vj. z qđ ibi not. in gl. hucusqz. Jn cōtrariū: qr pater videt tenere locū vnius gñationis. z fic p secundā generationē veniūt filij, non nepotes. dic primū verius per. d. glo. c. statutū. pro hoc qr generatio z gradus accipiunt p eodē. z. col. titu. j. vbi glos. no. in verbo, gradū. qđ not. Bal. C. de sacrosan. eccle. aut. si quas. referēs Bar. aliter consuluisse distinguendo qđ aut cōcedit emphyteosis Titio in secūdam generationē: z tūc stipes. i. ipse Titius cōputat p vna: z sic veniunt soli filij: aut cōcedit Titio vsqz in eius secūdā generationē: z tūc veniunt nepotes stipite nō cōputato: qr quis nō generat seipsum: ipse autē Bal. ibi dicit ꝙ glo. p̄alle. in ver. gradū. facit pro Bar. qr gradus cōputātur dempto stipite: vnde pater z filius sunt in vno gradu. insti. de gradi. z in arbore cōsanguinitatis. sed idem Bal. ibi dicit in hoc standū cōsuetudini ecclesie cōcedētis. arg. ff. de leg. iij. l. nomē. §. j. qr optima est interpretatio q̄ p cōsuetudinem fit, p̄sertim in his q̄ habēt esse z formā a cōsuetudine. ff. de legi. si de interpretatiōe. de cōsue. cū dilectus. dic fil'r stādū ẽ consuetudini alterius priuati cōcedētis: qr attēdit cōsuetudo patrisfamilias. ff. de pig. act. vel vniuersorū. de pig. illo vos. sed videt nō referre an dicat vsqz ad secūdā generationē: an vsqz ad ei⁹ secūdā gñationē: semp em̄ fit cōputatio dēpto stipite. de cōsan. z affi. c. fi. z qđ ibi no. z sic vtroqz casu secda gñatio dicunt nepotes: qđ magis placet. ¶ †Sexto q̄ro in eo ꝙ isti inhabilitant ad obtēta, quid de obtētis. Glos. nō priuat. soluit qđ illa nō perdūt: idē Pau. z Benz. q dicit ꝙ nō priuant obtētis: qr cū alieno vitio lucrent: mitius cū eis agit. arg. C. de na. libe. l. legē. itē qr z al's nō esset dīta inter p̄ncipales delinquētes z eoꝝ filios: ꝙ hec lra nō tolerat, nec p̄cedēs. ¶ †Tertio q̄ro, an isti poterūt bñficia q̄ habēt cū alijs pmutare in eadē dioceſi. Glos. z. sol. qđ nō. idē Pau. z Hēze. qui inducit qr dicerent bñficia nouiter acqrere. Steph. z dicit hoc verū in pmutatione q̄ fit ad instātiā pmutātis. sec⁹ si ex officio

officio superioris alꝰ superior puniretur sine culpa: cõtra id de cõsti. c. ij. de eo qui cog. c cõsan. iordane. lvj. dist. satis peruersum. regu. non debet. z regula, sine culpa. lib. vj. z sic poterit superior ex officio talẽ ꝓmutationẽ facere. de re. ꝓmu. quesitũ. iussus eñ iudicis facit licitũ qꝫ alꝰ nõ licet. ff. de his qui no. infa. l. furti. §. qui iussu. dic veriꝫ qꝫ indistincte nõ tenet talis ꝓmutatio. quãꝯ enim possit superior ex officio priuare bñficiatũ: ex cã tñ non põt inuitũ trãsferre quo ad hoc vt inuitus acquirat titulũ in secũdo bñficio. lxxiij. dist. gesta. z. c. vbi ista. z qꝫ dixi de trãsla. c. ij. z ꝓ hoc qꝫ not. in regula, qꝫ ob gratiã. lib. vj. requirit ergo ꝙ cõsentiat ipse translatus. per hanc autẽ cle. isti sunt inhabiles ad obtinenda, z sic cõsentire nequeũt. ¶ Quarto quero in eo qꝫ isti inhabilitãtur ad beneficia ecclesiastica, quid de secularibus. Sol. ℙau. ꝙ illa poterunt habere. z põt exẽplificari in bñficio ꝙ dat alicui tanꝯ benemerito. de magist. qꝛ nonnullis. versi. assignet.

1 ☞ Domicilij qñ fit mẽtio, intelligit de domicilio principali.

2 Vicinitas quandoqꝫ est causa incõmoditatis vicinorum iuxta habitantium.

3 Interdictũ, an ipso iure tollatur post relaxationẽ episcopi ꝓpter cuius detentionem fuit interdicta terra detinentis eꝑm.

4 Terra autẽ sua dicitur terra pertinens ad ipsius iurisdictionẽ.

5 Quid si est tyrãnus qui nõ habet titulũ: an terra sit interdicta.

6 Item quid si est terra communis sibi z alteri.

Ver. Terra. ¶ Nota. ꝙ qñqꝫ fertur interdictũ in terrã ꝓpter delictũ dñi: z tũc durat vsqꝫ ad eiꝰ satisfactionẽ. ꝓ hoc litera ibi, satisfactionẽ eiusdẽ. subaudi dñi: z sic nõ sufficit aliorũ satisfactio: vt not. de peni. qꝫ in te. ¶ Scõo no. ꝙ qñqꝫ ferꝛ interdictũ sub cõditione: sicut hic interdicit locꝰ vbi eꝑs detineꝛ, z quãdiu detineꝛ. de hoc in gl. cõcordat. ¶ † Tertio not. ibi, domicilij principalis ipsius. ꝙ attẽdit domicilũ principale: z dicit ℙau. ꝙ ꝛ ꝓncipale vbi hꝫ larẽ: vt no. de ma. z obe. cõs. z si hꝫ duo equalia domicilia, ambo cõprehẽdunt: qꝛ loco vniꝰ habeꝛ. de sepul. cũ qs. li. vj. ¶ † Quarto not. ꝙ rõne vicinitatis[b] qs cõsequit incõmodũ. de hoc in gl. in ver. vicine. ꝓ hoc de excel. prela. clerici. de pe. di. j. sed z cõtinuo. Op. ꝙ nõ tñ debuerit interdicere terrã isti: ꝫ etiã bona cõfiscare ecclesie offense. xvij. q. iij. si qs deinceps. xxiij. qõ. iij. qsqs. Sol. ℙau. stãdo cõtrario, dic ꝙ illa iura strictius loquuntur: qꝛ nõ cõprehẽdũt cõsiliariũ, fautorẽ, vel defensorẽ, q cõprehẽdunt hic: z sic quo ad ibi expressos locꝰ est confiscationi. quo ad alios nõ extẽditur: sed pena ista locũ habet etiã in cõsiliario, fautore, z defensore. ☞. e. cle. in prin. ¶ Quero in eo qꝫ interdicitur terra ipsius ꝛc. que dicaꝫ ipsius. Sol. vt. j. q. iij. ¶ † Scõo quero in eo ꝙ hic interdicitur terra istius vsqꝫ ad eius satisfactionẽ: itẽ terra in qua detineꝛ eꝑs, donec detinebitur: an post satisfactionẽ vel relaxationẽ eꝑi tollitur ipso iure interdictũ? Sol. Steph. dicẽs qꝫ post satisfactionem requiritur relaxatio interdicti: quia posset esse dubiũ an esset plene satisfactum, z alter negaret. ar. ij. q. v. presbyter. vbi ꝙ Archi. ꝓ hoc qꝫ not. Inno. de eta. z qualj. cũ bone. licet cõtrarij videatur not. de coha. cle. ficut. ꝙ dic vt dixi de deci. cle. j. q. xxx. secus dicit Stepha. in secundo casu post relaxationẽ eꝑi: qꝛ tũc ipso iure tollitur interdictum: dicit tamẽ non esse absurdũ ꝙ etiã hoc casu interueniat declaratoria sentẽtia per quã declareꝛ clericos posse agere in officio suo ficut priꝰ. idẽ dicit Laud. j. eo. cle. ver. ciuitas. vbi dicit ꝙ qñ vsqꝫ ad certũ tẽpus vel modũ latũ est interdictũ: finito tpe vel mõ cessante sublatum est: qꝛ nõ põt dubitari an sit tẽpus elapsum vel modus impletus. ℙet. de ancha. dicit ꝙ nõ est differẽtia inter hos casus: nam etiã relaxatio poteſt esse occulta: z sic etiã secũdo casu reqritur declaratio, z sublatũ sit interdictũ: alꝰ nõ excusarentur celebrãtes ab irregularitate. si tñ vellẽt probare de satisfactione vel relaxatione, an per hoc euitẽt irregularitatẽ, dicit se dubitare. dic vt dixi in. d. cle. j. de deci. z ꝓ Steph. facit: qꝛ relaxatio eꝑi nõ bene poteſt esse occulta. arg. de trãsla. quãto. tutius est tñ qõ etiã hoc casu interueniat declaratio ꝑdicta ꝓpter dubia que oriri possunt. tamẽ coipso ꝙ satisfactũ est vel facta relaxatio eꝑi detenti, vere dicitur sublatum interdictũ: cum sub illis cõditionibus fit latum: z sic qui interim celebrauerũt si de hoc docent, nõ sunt irregulares. ¶ † Tertio quero in eo ꝙ interdicitur terra si sua sit, de qua terra intelligit. Bto. vide. remittit ad not. de postu. c. j. ℙau. dicit qꝫ terra ipsius dicitur terra pertinens ad ipsius iurisdictionem, per not. in. d. c. j. z ꝓ hoc qꝫ dicatur sua etiam ratione solius iurisdictionis, est qꝫ not. ff. de origi. iur. l. ij. post prin. Benz. dicit ꝙ terra ipsius dicitur vel ratione ꝓprietatis, vel ratione iurisdictionis. remittit ad not. de iudeis. cle. j. vbi dixi in. iij. q. z de hoc in seq. q. ¶ † Quarto quero si est tyrannus qui nõ habet titulũ in terra sed occupat. consului ꝙ nõ erit interdicta: qꝛ nõ est sua, nec quo ad ꝓprietatẽ, nec quo ad iurisdictionẽ. C. de sac. san. eccle. decernimus. ꝓ hoc qꝫ dicit Bar. in tractatu de tyrãno: qꝛ talis intrusus nõ obligat terram ex facto suo. ar. de elec. fundamẽta. lib. vj. ficut nec ꝓlatus intrusus eccle

fiam. de schisma. c. j. ꝓ hoc litera ibi, terra ipsius. qꝛ genitiuꝰ denotat dñium. ff. de relig. l. ij. §. j. de quo dixi in ꝑalle. c. j. de postu. ꝓ hoc etiã litera ibi, sua fit. z qꝫ dixi. ☞. q. ꝓxi. si tñ ciuitas ex tacito cõsensu diu passa est aliquẽ tyrannũ: tũc videtur tacite approbasse. ꝓ hoc qꝫ dico. j. ver. ciuitas. q. ij. z sic ex facto eius teneꝛ. de procu. c. ij. Itẽ si ciuitas patiꝛ ea, de quibus hic, fieri, z nõ cõtradicit: intelligiꝛ approbare: vt dico in. d. q. ij. z sic nõ tãtũ teneꝛ ciuitas qñ est talis tyrãnus qui vt occupauit ciuitatem, nec ciuitas põt resistere: vt qꝛ ibi sunt armati fauẽtes tyrãno potẽtiores

6 illis de ciuitate. ¶ † Quinto q̃ro si est terra cõis sibi vel alteri. Sol. Laud. z Benz. ꝙ nõ erit interdicta. arg. de ꝑbẽ. cũ in illis. de offi. dele. sane. ff. de verb. sig. pupillus. §. vlt. ꝓ hoc. ff. de leg. ij. legatus vxori. dic melius distinguẽdo, vt not. Jo. and. de sentẽ. excõ. si sentẽtiã. lib. vj. §. j. quia aut possidet cũ alio ꝓ indiuiso: z pcedit opinio ꝑmissa ne innocẽs puniaꝛ. aut ꝓ diuiso: z tũc sua pars erit interdicta. ar. de sepul. sacris. dic tñ ꝙ qñ ꝓ indiuiso, nõ ☞ ꝓprie cõis. ¶ Opp. ad hoc de. c. j. de postu. ꝑla. Sol. Laudu. ꝙ illud fecit interpretatio cardinalis sup hoc potestatẽ habentis. dic verius ꝙ ibi extenditur interdictum ad terrã adherẽtem ꝓpter fauorem quem prestabat: vnde intelligitur ibi de adherentia non contiguitatis, sed fauoris: vt ibi dixi.

1 ☞ Excõmunicatio qualiter debeat publicari: z quis est modus eam publicandi.

2 Idonee z sufficienter cauere, an accipiantur ꝓ eodem.

3 Absoluendus ab excommunicatione non solum debet cauere de pena sibi iniungenda soluenda, sed etiam de penitentia complenda que sibi iniungenda est.

4 Cautio idonea que est in casu cle. prime.

Ver. Et quia. ¶ Not. ꝙ ad confusionẽ pecca

a toris publicaꝛ peccatũ, z impoꝛ nit pena manifesta. vj. q. iij. denicꝫ. xv. q. j. mulier. de pe. z remis. c. j. z de hoc. xxij. q. iij. nemo. z dicit ℙau. ꝙ hec est causa quare excõicatus denũciatur z publicatur. dicit tamẽ ꝙ etiã hoc fit vt ab alijs euitetur. xj. q. iij. cure. z quid operetur denunciatio, dic

1 vt de appel. pastoralis. z de excep. c. j. lib. vj. ¶ † Secũdo no. modum publicandi excõmunicationẽ vt fiat pulsatis campanis z candelis accẽsis, subaudi z extinctis, z pedibus cõculcatis. de hoc in glo. extinctis. z dicit ℙau. ꝙ debent candele ad terram proijci: qꝫ etiã dicit in. c. debet. alleg. in glo. z dicit Laud. ꝙ hoc fit ad aggrauandũ sententiã: alꝰ sufficeret ꝙ excõicatus publice nũciaꝛ. iij. q. j. multi. de excep. exceptionẽ. in ver. publice. Benz. dicit ꝙ hec solẽnitas obseruatur in anathemate quãdo anathema fertur ab homine: hic autẽ excõmunicatio lata a canone pu

b blice per hominẽ nunciaꝛ. dic ꝙ c. debet. non obseruaꝛ respectu ꝓnũciationis, sed respectu publicationis: z vt prediꝛi hoc fit ad aggrauationẽ, seu verius ad terroꝛẽ excõmunicati z aliorũ: nã publicatio nihil inducit. ff. de testa. heredes palã. de app. pastoralis. nec ista solẽnitas semper obseruaꝛ, sed quo ad hãc clemẽ.

2 oportet eã obseruari ex quo hic exprimitur. ¶ † Tertio not. ibi, sufficienter z idonee. ꝙ hoc casu nõ absoluitur excõmunicatus nisi caueat sufficiẽter. z licet videaꝛ distinguere inter sufficiẽter z idonee: tamẽ accipiunꝫ ꝓ eodẽ: z hic ponit vtrũqꝫ causa maioris expressionis. z in hoc not. casum singularẽ in quo excõmunicatus ꝓ offensa etiã nõ notoria nõ absoluiꝛ nisi prestita sufficienti cautione: z idẽ dicit eo. ti. felicis. §. cũ autẽ. lib. vj. alꝰ regulariter sufficit cautio iuratoria. de sen. excõ. ad hec. vbi glos. z. c. cum desyderes. ꝙ dixi de appel. qua fronte. sed forte habuit hic respectũ ꝙ offensa nõ põt nõ esse notoria. ar. de trãsla. quãto. ꝓ hoc qꝫ dixi. ☞. ver. ꝓxi. q. ij. verius est tamẽ ꝙ põt esse dubia saltẽ respectu offendentis: ideo dici oportet ꝙ hic opus est sufficienti indistincte: qꝛ ita hic exprimiꝛ: ꝓ hoc. j. versi. ꝓxi. z qꝫ ibi dico in

3 j. not. ¶ † Quarto not. ꝙ absoluẽdus non solũ tenet de parẽdo pene sibi iniũgende, sed etiã ꝙ penitẽtiã sibi iniungẽdã peraget. de hoc in gl. cõcordat. z dicit ℙau. ꝙ ei imponetur pena cõmẽsurata de delicto. de pe. di. j. mensurã. xxiij. q. j. nõ afferamus. eo. tit. felicis. §. premissis. lib. vj. alꝰ si nõ erit cõmẽsurata, nõ cogetur parere mãdato. facit de iureiur. veniẽs. z. c. quintauallis. xxij. q. iij. qui peccat. xxvj. q. vij. alligãt. de sent. excõ. ex tenore. in glos. j. ¶ Opp. qꝛ litera ibi, quousqꝫ dignã satisfactionẽ prestiteꝛit. innuit a ℑnio qꝫ post ꝑstitã satisfactionẽ non dꝫ amplius publicari, cũ tñ nõ sufficiat satisfactio nisi absoluaꝛ. de sen. excõ. cũ desyderes. de deci. cle. j. Sol. ℙau. stãdo ℑnio z ad literã ibi, ꝑstiterit. subaudi, z absoluaꝛ. z de hoc in ver. seq. q. iij. z duabꝰ seq.

4 ¶ † Quero in eo ꝙ dixi in. iij. nota. de idonea cautione, que erit hoc casu idonea. Sol. ℙau. ꝙ debet esse talis q̃ verisimiliter timeaꝛ. de rest. spo. literas. ad fi. vnde debit pignora vel fideiussores. ff. mand. si mandato. §. vlti. vt lit. non contest. qñ. §. in alijs.

1 ☞ Interdictũ non relaxaꝛ in casu certo nisi satisfactũ fuerit.

2 Ciuitas si cõmisit delictum in episcopum alienum, an subiaceat pene sicut si commisisset delictum in episcopum proprium.

3 Ciuitas dicitur delinquere quãdo ciues eius delinquunt: an z

a ¶ Domicilij ꝓncipalis. adde gl. in verbo, olim. in c. statutum. de rescrip. lib. vj. gl. in c. omnes. de mario. z obe. glo. in. l. heres absens. ff. de iudi. Ant. de but. in. c. ij. de foro cõpe. doc. in. c. ex parte. eo. tit.

b ¶ Ratione vicinitatis. Adde ꝙ facit ad hoc glo. in verbo quinqꝫ. in. c. clerici. de excess. prela.

quando procedere hoc dicatur.
4 Satisfactio qualiter fiet pro iniuria illata episcopo.
5 Clericus vulneratus vel percussus a laico coram quo poterit petere satisfactionem sibi fieri.
6 Actio iniuriarum non est transitoria ad heredes.

Ver. Ciuitas. ¶†No. ibi, donec[a] satisfecerit. ℭ hoc casu nō relaxat interdictū nisi p̄cedat satisfactio. de hoc dixi. s. vbi. p̄ri. in. ij. no. ¶ Secūdo not. casum in quo fertur interdictū ipso iure. de hoc in gl. cōcordat. ¶ Opp. in eo ℭ punit ciuitatē que hoc commiserit: qz ciuitas est res inanimata, z sic nō potest delinquere vel mereri, sicut nec res animata ratione carens. ff. si quadru. paupe. l. j. de homi. c. j. Sol.]Pau. exponendo literam ibi, ciuitas. id est homines ciuitatis z habitantes in ea. videtur enim ciuitas facere ex quo homines cōiter sunt culpabiles facto cōsensu z taciturnitate. xxiij. q. iij. ostendit. secus si aliqui ciues committūt ciuitate non consentiente. simile de elec. vbi periculū. ℌ. ciuitas. lib. vj. de homici. ad abolendam. ℌ. statuimus. verſi. ciuitas. xxiij. q. ij. dñs noster. j. q. j. ſi audieris. xxv. q. ij. ita nos. de hoc. j. q. ij. ¶ Secundo oppo. ℭ ciuitas hoc casu nō tantū debeat interdici imo etiā episcopatu priuari. xxv. q. ij. ita nos. Sol.]Pau. z Benz. ℭ illud p̄cedit quādo bis interfecit[b] ep̄m suū. ¶†Quero qz hic loquit de ciuitate que ista cōmisit in episcopū suum, quid si in alienū. Sol. Bēze. ℭ nō est locus interdicto. de quo hic: quia hoc reuerteretur in p̄iudiciū ep̄i p̄pr̄ij: quia ex tunc nō posset ibi celebrare vel officio pontificali vti. de excel. p̄la. tanta. de sen. excō. in g. lib. vj. pro hoc quia hec cōstitutio cū fit penalis restringēda est. reg. in penis. lib. vj. ¶†Secūdo quero in eo qđ dixi ℭ ciuitas[c] hic dicitur delinquere cū ciues delinquūt: an, z qñ hoc procedit. Sol. Benz. ℭ procedit qñ vniuersitas ciuitatis de cōmuni cōsilio hec fecit vt vniuersitas, qđ qualiter videat fieri, no. ff. qđ cuiuscz vniuer. no. sicut. ℌ. j. de regu. iur. aliud. ℌ. refert. z hoc tenet Jo. de lig. dicēs qđ tūc tātū dicit ciuitas facere qñ homines cōi cōsilio faciūt tanq̄ corpus: secus si vt singuli nullo tractatu p̄uio, nec cōmunicato consilio. ff. qđ vi aut clam. qđ autem. ℌ. si in sepulchro. qđ cuiuscz vniuer. nulli. z ibi no. z per hoc cōsuluit ciuitatem Bononie nō esse interdictā propter rebellionem factā a quibusdā vt singulis: etiā p̄supposito ℭ lex interdicat ciuitatē rebellionem facientē. z dicit se hoc defendisse in p̄sentia pape dicēs hoc p̄cedere etiā si omnes de ciuitate fecissent vt singuli, nō vt corpus. In cōtrariū est ℭ dixi. s. in. j. Zilo, in eo ℭ ibi dicit]Pau. qđ ciuitas 9z facere ex quo homines cōiter sunt culpabiles facti cōsensu vel taciturnitate: z sic facta rebellio p̄ aliquos si ciuitas hoc patit, dicit facere. qđ tenet]Pet. de anch. nā tenendo ℭ dicit Jo. de lig. sequeret ℭ si aliqui ciues inuaderēt castrū alteri[1] qđ postea ciuitas teneť, vel si aliqui ciues depredant territoriū alterius, z ciuitas recipiat p̄dā z captiuos, nō teneret: ex quo illi nō fecissent cōmunicato cōsilio: qđ videt absonū. non enim refert an verbis an tacito ℭ sensu deprehēdat voluntas. ar. de sen. excō. quāto. imo plus est factis aliqd facere, ℭ verbo. de ap. dilecti. j. qđ placet. z dictū Jo. de lig. p̄cedit qñ oēs ciues vel multi aliqd faciūt tanq̄ singuli: z postea p̄ act[2] sequētes nō pōt detegi voluntas tacita ciuitatis approbātis. alꝫ secus p̄ p̄dicta que nota. qz sepe accidūt. z pro hoc qđ dixi. s. in ver. terra. q. iij. ¶ Tertio quero in eo ℭ interdicitur ciuitas donec satisfecerit, an post satisfactionē sublatū est interdictū. Glos. vide, remittit. Laud. dicit ℭ nō, sed requirit sn̄ia superioris. ij. q. j. p̄sbyter. secus dicit si ad certū tp̄s vel modū latū esset. qđ dic vt dixi. s. v. terra. q. ij. ¶†Quarto quero qualiter fiet satisfactio de qua hic. Sol.]Datt. ℭ 9z satisfieri de iniurijs, expēſis, z dānis. de fo. cōpe. cōquestus. eo. tit. olim, dicit etiā ℭ si clericus iniuriat laico, 9z ei satisfacere de iniuria. de sen. excō. contingit. z si adinuicē sibi iniurianť clericus vel laic[2], 9z fieri cōpēsatio hincinde: z q plus excessit, plus 9z satisfacere leso p̄ m estimationē iudicis. o. c. contingit. de adul. intellexim[2]. z de iniuria pecuniariter 9z satisfieri leso. de sen. excō. parochianos. z. c. ea noscit. z. c. q̄uis. in quib[2] de hoc. nec istā satisfactionē teneť qs remittere, sed rancorē tm. xlv. dist. z q emēdat. xc. di. si qs cōristatus. xxiij. q. iij. si illic. z p hoc qđ dictū est de dānis, facit. ij. q. j. in primis. de iniur. olim. z. c. in nā. z 8z dānū diminutio p̄monij. ff. de dā. infect. l. dānū. z isto casu debēt restitui oīa q̄ occasiōe p̄dictorū amisit: z q̄ habuissent si nō essent facte iniurie: z iniurias estimabit ep̄s, dicēs ℭ vellet potius tantū de suo perdidisse q̄ hāc iniuriā passus esse. z index postea taxabit. ij. q. j. in primis. iij. q. ij. qđ fieri. institu. de iniur. ℌ. dať. z in Spe. eo. ti. ℌ. j. ver. in hac. ¶†Quinto q̄ro coram quo clericus vulneratꝰ seu p̄cussus a laico poterit petere satisfactionē. Sol.]Dat. distinguit ℭ aut agit ad penā ratione sacrilegij: aut ad satisfactionē iniuriarū z interesse. primo casu 9z agi coram ecclesiastico. xvij. q. iij. quisqs. 2do casu aut p̄ modū actionis, aut exceptionis. si actionis: coram seculari 9z agi: qz actor sequit forū rei. de fo. cōpe. cū fit. z est casus de iudeis. p̄ostulasti. si autē per modū exceptionis, puta qz laicus petit se absolutitūc coram iudice ecclesiastico. de sen. excō. parochianos. vbi de hoc p̄ Hosti. dicit tñ]Datt. ℭ cū ad officiū p̄lati spectat facere excōicatū denūciari: poterit ecclesiastic[2] laicū excōicatū denūciare donec satisfaciat clerico. de iniur. d. c. parochianos. ¶†Sexto q̄ro si passus iniuriā moriť ante lit. cōtest. in actione iniuriarū. Sol.]Dat. qđ heres nō poterit actionē p̄seq: qz nō trāsit in heredē. ff. de iniur. iniuriarū. instit. de p̄pe. z tēpo. act. ℌ. z est. de hoc p̄ Inno. de iureiur. q̄ntauallis. ¶ Septimo quero: statuto cauet qđ si quis insultū fecerit ad domū alicui[2] puniať in. xx. aliqs assaliuit aliquē in porticu domus suetan videť fecisse insultū ad domū ei[2]. Sol.]Datth. referēs qđ no. Spec. de iniur. ℌ. j. verſi. pone. vbi dicit qđ sic: qz appellatione domus continet porticus. xvij. q. iij. si quis cōtumax. z. c. si qs in atrio. de immu. eccl. cū ecclesia. ad idē de immu. ecc. decet. lib. vj. ver. cessent in ecclesijs. Jo. an. in addi. Spec. in. d. verſi. pone. refert alios distinguere an portic[2] sit p̄uatus, an publicus. primo casu p̄cedit ℭ dictū est: quia tunc est pars domus. 2do casu secus: qz tūc nō potest dici pars domus cū omnib[2] pateat. z de porticu priuato pōt exēplificari maxime Rome vbi aliq claudūt porticus z vtunť ipsi soli tanq̄ domo. z hec distinctio est equa z iuribus fulciri potest: ℭ dic vt in. d. ver. pone. p̄ Jo. an. ¶ Octauo q̄ro in eo qđ dicit interdicto memorato, an intelligiť eo modo, vt. ℌ. ℌ. terra. videť qđ sic per verbū, memorato. z sic videtur intelligēdū qđ cōprehendatur dioce. in contrariū de sent. excō. si ciuitas. lib. vj. p̄ qđ videť ℭ cū hic dicat de ciuitate, nō fit interdicta nisi ciuitas z cōtinētia edificia. fec[2] aūt in. ℌ. terra. vbi nō dicit de ciuitate, sed de terra. Jtē ibi qñ p̄ceditur q̄ p̄sonā verā: hic q̄ fictā seu representatā. s. ciuitatē q̄ nō potest delinquere: vt not. Inno. de sen. excō. graue. ideo ibi grauior pena imponiť: z sic cōsului. z ad ver. memora. dic ℭ ciuitas hic subiacet interdicto memorato eo mō quo de iure pōt intelligi: ita tñ ℭ nō violenť alia iura. arg. de elect. cū nō deceat. lib. vj.

Ver. Potestas. ¶ Quero de q̄bus aduocatis. Sol.]Pau. ℭ pōt loq de aduocatis causarū q qñq̄z p̄tur officio patrocinādi. eo. ti. felicis. li. vj. de here. si aduersus. vel loquit de officialibus sic notatis. de iurepa. qz clerici. z hoc vltimū plz ppter id ℭ p̄cedit in litera de potestate z alijs, z ℭ sequitur de rectorib[2] z cōsulib[2]. ¶ Sc̄do q̄ro de intellectu litere, nisi vt p̄mittiť. Sol. vt in gl. in verbo, p̄mittiť. ¶ Tertio q̄ro, an successores istorū erūt etiā excōmunicati, an vero soli predecessores qui culpabiles fuerunt. Sol. ℤaud. qđ etiam successores si post adeptum officium nō liberant captū q̄ cito cōmode poterunt. de immu. eccle. aduersus. in fi. vbi de hoc in glos. vlti. in fi.

☞ Interfectores episcoporum sunt grauissime puniendi.
2]Pena debet esse grauior vbi maius est delictum.

Ver. Que omnia. ¶]Prefatos. s. p̄cutientes, capientes, mādātes ratū habētes, z eis dātes cōsiliū z fauorē. ¶ No. arg. a minori. de hoc in gl. arguit. ¶†Secūdo no. ℭ interfectores episcoporū grauissime sunt puniēdi. z dicit]Pau. ℭ etiā per reges z principes seculares puniri debēt. xxiij. q. v. sunt qdā. ¶†Tertio no. ℭ vbi grauior est culpa, grauior debet esse pena. de hoc in glo. concordat. z de heret. vergētis. z. c. excōmunicam[2]. ℌ. si vero. de homi. si aliquis. z. c. sicut dignum. xxiij. q. j. non afferamus. in fi.

☞]Prochdolor, dictio quid importet.
2 Jura adaptantur ad ea que frequenter fiunt.
3 ℤultis crassantibus opus est exemplo.

ℌ. Hec super. ¶†Not. de dictione, prochdolor. de hoc in gloss. interiectio. et dicit]Pau. quosdā dicere ℭ cōponitur ex pro. i. valde, z dolor. dic qđ pro, de per se p̄m]Priscianū in tractatu de interiectione, est interiectio. ℤucanus in. ij. p̄ si remeasset in vrbe. vnde dic ℭ additur dictio dolor, causa expressionis significationis. ¶†Secūdo no. ibi frequēter, qđ ad ea que frequēter emergunt iura adaptantur. ff. de legi. nam ad ea. vt lit. non contest. quontā. in p̄in. ¶†Tertio not. qđ multis crassantib[2] opus est exemplo. de hoc in glos. quasi. z in ver. exemplo. ¶ Quarto not. qđ ex dignitate offensi augetur pena. de hoc in gl. in ver. offensi. ¶ Quinto not. multas laudes episcoporum: quia dicuntur[d] sanctissimi. Jtem Christi legati[e] 2c. vt in litera.

☞ Absolutus in mortis articulo propter iniuriam illatā episcopo excommunicatus quod si conualescat debet ℭ statim cōmode potest se presentare pape.
2 An autem ei credatur quod non potuit citius se commode presentare, vide.

Ver. Sane. ¶†Not. ibi, in iure. alibi p̄ gñali allegatiōe. de hoc de coha. cle. vestra. ¶ Opp. in eo ℭ dicit ℭ absolutus in mortis articulo nisi posit ℭ fuerit restitutus sanitati q̄ cito cōmode poterit se p̄sentet pape, reincidit in excōmunicationē. videtur enim ℭ nō debeat expectari ℭ

a ¶ Donec. adde c. ioseph. de ꝟbo. sig. glo. in verbo, donec. i cle. vt hi qui. de eta. z quali. doc. in. l. j. ff. de sena.]Raph. Fulgo. cōsi. xcviij. incip. Visis petitionibus. z in cōsil. xij. inci. Ad id de quo queritur.

b ¶ Interfecit episcopū suū. Adde tex. i. c. ad aures. z in. c. in qbusdā. de pe. Abb. in. c. dilectus filius. el. ij. ℌ. simo. i. v. col.

c ¶ Ciuitas. Adde Jo. de ana. in ca. dilect[2]. el. ij. in xj. colū. de simo.]Pet. de anch. cōsil. cliij. incipi. In christi 2c. ex narratis in facto. in vj. col.

d ¶ Quia dicunť sanctissimi. Adde. c. cū ex iniuncto. de here. c. sacerdotibus. xj. q. j. auf. de sanctiss. episco. col. ix. z. c. quorū vices. lxviij. distin.

e ¶ Christi legati. Adde. c. i nouo. xxj. dist. c. omnis. q. vij. q. j. glo. fi. in c. sicut. vij. q. j.

pectari ꝙ cõmode possit, sz ꝙ cito habet opportunitatẽ hoc debeat facere. de sent. excõ. decetero. ¶ Sl. idẽ allegat hoc. c. potius pro concordantia: z dic ꝙ in effectu idem est dicere ꝙcito cõmode poterit, vel ꝙcito opportunitatem habuerit. z quomodo debeat intelligi dic vt in gl. z in seq. q.
2 ¶ † Quero an credit̃ isti dicenti ꝙ non prius ꝙmode potuit. ¶ Sl. ea. ibi, per hoc ptz soluit ꝙ nõ, sz ꝙ ꝑ arbitrabit̃ iudex ex cõiecturis. qõ dic vt in gl. ¶ Op. ad hoc qr cũ querit̃ de aĩe periculo z de alicuius ꝙscientia, credit̃ ei⁹ iuramẽto. de homi. significasti. ij. ¶ Sl. ea. ibi, nec obstat. soluit qõ illud in foro penitẽtiali z quo ad vinculũ occulte contrahendũ. quã singulariter no. idẽ ¶ Pau. dicẽs ꝙ hic loquitur in iudicio contentioso: z de vinculo publico dic ꝙ etiã in foro iudiciali stat̃ sacramento alicuius quãdo aliter probari non potest de cõscientia eius. de testi, presentiũ. vbi de hoc in gl. iuramentum. hic autem potest probari qõ citius potuerit ex coniecturis. ¶ Scõo quero, an iudex cum volet denũciare hunc incidisse, in excõmunicationem eum citabit. ¶ Sl. eadem ibi, iudex tamen. soluit ꝙ sic. Idem Laud. ¶ Pau. z Benze.

1 ☞ Superior debet moueri per graues querelas subditorum.
2 Citatio ab homine cõparatur citationi a iure in certo casu. quis ille sit. vide.
3 Iniuriam inferentes alienigenis in exitu suorum territoriorum debent puniri.
4 Papa debet prohibere ne honori suo detrahatur vel sedis apostolice.
5 Papa debet conseruare personas ecclesiasticas.
6 Mala sunt puniẽda ne propter impunitatem inducantur mala exempla.
7 Preter, dictio quandoq; ponitur inclusiue.
8 Bene aliter sunt imponende minoribus ꝙ maioribus.
9 Clerici obtinentes dñium temporale si cõmittant. in cle. scõa. de penis, an puniant̃ sicut laici obtinentes dñium temporale.
10 An autem pena dicte cle. habeat locum in his q procurant capi laicos.
11 Quid de his qui procurant capi mulieres religiosas.
12 Clericum ꝓcurans capere nõ vt resignet beneficiũ, sed ad impediendã citationẽ, an incidat in penam huius cle. scõe. vide.
13 Quid si clericus fuit captus vt resignet beneficiũ, non tamen resignauit, an debet puniri pena dicte cle. scõe.
14 Quid si capitur ad curiam citatus eo tempore quo non debet itinerari.
15 Capiẽtes clericos contra dispositionem. cle. scõe de penis qua pena puniantur.
16 Laici procurantes capi clericos qua pena puniantur.
17 Prelati procurantes capi clericos puniuntur, an hoc locum habeat in quibuslibet prelatis.
18 Clementina scõa. de penis que priuat capientes clericos beneficijs obtentis, an autem priuet de obtinendis.

1 **Maiorum.** ¶ † Diuide vt gl. j. et partẽ secunda diuide in tres vt tria dicta cõtinet. de qb⁹ in summario gl. ij. in. §. illis. iij. in. §. sane. ¶ Not. quod ad graues querelas dz superior moueri: pro hoc litera ibi, graues querelas subditorũ. cõcordat de testi. spo. grauis. de deposito. c. j. z dicit Laud. ꝙ durũ esset et quasi mõstrum ꝙ filijs maxime oppressis z quasi penitus destitutis denegaretur quin possint recurrere ad vbera matris sue. s. ecclesie Romane. ij. q. vj. ad romanã. z. c. ois oppressus. de elect.
2 fundamenta. lib. vj. ¶ † Scõo no. ꝙ in casu huius cle. cõparatur citatio ab hoie citationi a iure: et de vtraq; citatione gl. exẽplificat in ver. ab hoie. z in ver. a iure. alʒ tamen terminus hois fortius viget ꝙ termin⁹ legis. ff. de arb. celsus. ꝙ dixi de rescrip. c. j.
3 ¶ † Tertio not. cõtra eos qui iniuriant̃ alienigenis in exitu suorum districtuum: z hoc inducit Laud. cõtra Francos tenentes custodes, imo depredatores qui in exitu territorij hoies tentant vsq; ad camisiam z sepe depredant̃. z dicit Ben. ꝙ isti sub specie boni faciunt mala dicentes se custodire iura districtuũ ne exinde arma aurum vel similia possint extrahi. hec tamen nõ solum
4 fiunt in Frãcia, sz etiã alibi: vt in plurib⁹ locis Ytalie. ¶ † Quarto no. ꝙ papa nõ debet permittere ꝙ detrahatur honori suo vel sedi apostolice. de hoc in gl. quem. z dicit Benze. ꝙ honor debet preferri cõmodo pecuniario. ff. si qs omissa cau. testamen. iulianus. dicit etiam ꝙ per hec de quibus hic derogabatur toti ordini clericali. de sen. excõi. cõtingit. j. de foro cõpe. c. ij. vnde etiam si isti passi iniuriã illã remitterẽt: per hoc non remitterẽt iniuria facta toti ecclesie. xxiij. q. iij. si is qui. lxiij. di. salonitane. not. de male dic. c. fi. ¶ † Quinto no. ꝙ ad papã pertinet conseruare personas ecclesiasticas in quieto z ꝓspero statu. z exponit Ben. quieto, ab actibus humanis. ne cleri. vel mona. per totum. prospero.
6 quo ad actus spirituales inducendos. xxij. qõ. vij. conuenior. ¶ † Sexto not. ibi, exempli pernicie. qõ mala puniẽda sunt ne ꝓpter impunitatẽ surgãt mala exẽpla, et inducant̃ ad delinquẽdum alij: z maxime puniri debent delicta superiorum: qr qõ fit a superioribꝫ, facile trahit̃ a subditis in exemplũ. de voto magne.

7 ¶ † Septimo no. de dictione, preter [a]. ibi, preter sniam canonis.
a et dicit ¶ Pau. ꝙ hic punitur inclusiue. concordat de presump. li. a teras ꝑm vnum intellectum: licet gl. vlti. ibi, contra. sed primum cõmunis. z dicit ¶ Pau. ꝙ qñ sequit̃, propositionẽ affirmatiuã includit: si vero negatiuã, venit positiue et exclusiue: et sic effectus huius dictionis est ponere ꝙ precedens propositio negabat. facit. ff. de manu. testa. l. titia. §. vlti. de hoc. C. de transac. l. iij. regu-
b la, peccatum. z qõ ibi no. de dictione, nisi [b]. lib. vj. z de preter. dixi de sum. trini. cle. vnica. in prin. in. j. contrario. ¶ Octauo not. de pena suspẽsionis beneficiorum lata ad tempus, scilicet trienniũ. concordat de elec. cum in cunctis. §. clericis. et. c. j. libr. vj. et. c. cupientes. §. ceterum. ¶ † Nono not. ꝙ in penis imponẽdis distinguitur inter maiores z minores. de hoc in glos. similis. z pro hoc
8 de accu. inquisitionis. in prin. et. c. qualiter. ij. §. licet. ¶ Decimo not. ꝙ in penis defertur dignitati. de hoc in eadem gl. z pro hoc xxiij. q. j. qui contra. de peni. di. j. aut facta. ver. persona. de sentẽ. excõi. qr periculosum. li. vj. z dicit Steph̃a. ꝙ defertur dignitati qr prelati videntur habere fortius ius: qr regulariter per electionem preficiunt̃. de sta. mo. c. ij. ¶ Op. ad hoc ꝙ imo plus debeat
c puniri maior [c] quã minor. de iureiur. cum quidã. xl. distin. homo. Sol. vt not. in. d. c. cũ quidã. z dicit Ben. ꝙ minor pena in maiori quãdoq; maior reputat̃. de cle. vena. c. j. Matth. dicit ꝙ propter personam nõ debet recedi a iure cõi. xlj. dist. §. sicut. qñq; tñ recedit̃. vij. q. j. non autẽ. sed vt dicit ibi gl. illud fuit ꝓpter vtilitatẽ ecclesie, non persone. dicit etiã Mat. ꝙ qñq; propter scandalum recedit̃ a iure. xxiij. q. iij. nõ põt. et pro miseratione persone. dicit tamen Mat. ꝙ vbi fauor persone tantũ attẽditur, nõ receditur a iure sed propter vtilitatẽ ꝓuenientẽ a ꝑsona sic. d. c. nõ. autem.
9 ¶ † Quero in eo ꝙ in principio dicit de obtinentib⁹ tẽporale dominiũ, an hoc ꝓcedat in clericis habentibus tale dominiũ. gl. ij. sentit ꝙ sic: qõ tenet Laud. z Ben. dicentes procedere qõ hic dicitur siue obtinentes dominiũ sint laici. siue clerici. de sent. excõ.
10 dilecto. ¶ † Scõo quero, an qõ hic dicit̃ habeat locum in his qui procurãt capi laicos. ¶ Sl. iij. ꝙ nõ, per literã ibi, viros ecclesiasticos. idẽ ¶ Pau. pro hoc qr non habet in laicis locũ grauamen qõ inferebat̃: hic in eo qõ dicit ꝙ detinebantur capti donec resignarent bñficia sua. nõ em̃ potest quis priuari eo qõ nõ habet. xxxij. q. ij. qõ no. nisi sola spe. §. cle. ꝓri. ver. ipsi⁹ filij. xxiij. di. quorundã. xxvij. q. ij. §. ex his. laici aũt non sunt capaces bñficiorũ. de instit. c. ij. no. de cõsti. cum Mat. ¶ Tertio quero, an hec cle. ꝓcedit in his
11 qui procurãt capi viros ecclesiasticos qui non sunt clerici. Sol. Benz. ꝙ sic: pro hoc. xij. q. j. duo sunt. de sen. excõi. parochianos. ex hoc infertur ad seq. q. ¶ † Quarto q̃ro quid de ꝓcurãtib⁹ capi mulieres religiosas. videt̃ ꝙ non subiaceant pene de qua hic nã hec cõstitutio tanꝙ penalis restringẽda est. regula, odia. li. vj. ¶ Item qr dicendo de viris videtur negare de mulieribus. ar. de presum. nõne. de deci. ad audientiã. xxv. di. qualis. ff. de iudi. cũ pretor. C. de cadu. tol. l. vnica. §. finaut̃ ad deficientis. Cõtrarium tenet Ben. cũ inijcientes manus in tales mulieres sunt excõicati ac si in masculos: de sen. excõ. veniens. z. c. de monialib⁹. et qr est eadẽ vel maior ratio. vnde etiã in penalib⁹ idem ius censendũ pro hoc litera. j. ibi, personarũ ecclesiasticarum. pro hoc ꝙ
12 dixi. de elec. cle. j. q. ij. ¶ † Quinto q̃ro si quis procurat capi clericũ, non tamen vt resignet beneficiũ vel ad impediendã citationem. Sl. hic. soluit ꝙ licet sit excommunicat⁹, non tamen incurrit penas hic insertas: qr litera copulatiue exigit duo. s. ꝙ capiatur, z ꝙ ob aliquam de duabus causis premissis. z idem ¶ Pau. z
13 Benz. et de hoc in seq. q. ¶ † Sexto quero si quis procurat capi clericũ vt resignet beneficia, non tamen fuit cõpulsus resignare. Sol. Ben. ꝙ nõ est locus huic pene: q̃ dz intelligi qñ capitur clericus vt resignet cũ effectu pro hoc litera. j. §. sane. et ar. ꝙ quisq; iur. l. j. in. §. hec verba. de cleri. non resi. relatũ. pro hoc hec litera etiã ibi, donec resignet. Itẽ cũ hec sit cõstitutio penalis non habet locum nisi in tribus casibus hic expressis, qñ. s. capitur clericus vt resignet beneficiũ, vel ne citatus ad sedem apostolicã veniat: qui duo casus ponuntur hic. vel si citatus ad sedẽ apostolicam ꝓcurat se capi ne veniat. j. §. illis. ¶ Septimo quero in eo ꝙ dicit. de citato ad sedẽ apostolicã, quid si ad alium iudicem. Sl. ibi, si citati. sol. ꝙ nõ est locus huic cle. ¶ Octauo quero in eo ꝙ dicit. de citato ab hoie, an habeat locum solũ in citatis a papa. Sol. Benz. ꝙ non: z ꝙ idẽ si ab alio, vel etiam a parte citatus sit ad sedẽ apostolicã. de ap. personas. z. c. cũ sit romana. et. c. obla-
14 te. ¶ † Nono quero si capitur citat⁹ ad curiã eo tẽpore ꝙ non dz itinerari. Sol. ¶ Paul. ꝙ nõ est loc⁹ huic pene. pone exẽplum vt qr citat⁹ erat ꝙ post mensem arriperet iter veniendi ad curiã. z ipse capitur z relaxatur ante mẽsem. sed tutius videtur dicere contra: nam mẽsis predictus debet intelligi datus ad cõponẽdum sarcinulas, ꝑm ea que no. de iud. c. j. de hoc in seq. q. ¶ Decimo quero si citatus nolebat vel non poterat ire ad sedem apostolicã.

¶ De dictione preter. Adde Archi. i. c. ebron. xiij. q. ij. ¶ Ex regula a pctũ. de regu. tur. lib. vj. Joan. and. in. c. dilecto. de testi. Jo. an. in c. ij. de ꝑbẽ. lib. vj. Inno. i. c. dudũ ꝺ elec. Jo. an. in addi. Spe. ti. de spõ. circa prin. bar. in l. si ita scriptũ. ff. ꝺ leg. j. bal. in. l. j. ff. ꝺ pig. act. Lu. ro. ꝙ. cccxxviij. inci. pñs cõsultatio.

¶ De dictione nisi. Adꝺ Jo. an. in c. si cui. de elec. lib. vj. in noueli. Jo. an. in c. decet. de immu. eccl. eoli. Jo. an. in c. ad aplice. de re iu. eli. do. in c. cum venerabilis. de cẽsibus. Arch. in c. j. de consti. lib. vj.

¶ Plus debeat puniri maior. addc. c. qr tua. l. dist. c. q viderit. xxxij. q. v. nulli fas. xix. dis. c. precipue. xj. qõ. iij. ca. sicut dignum. ꝺ homi. c. excõicamus. in. §. credẽtes. ꝺ heret.

Sol. Pau. q capiendo eum non incidit in hanc penam: qz non est causa ne ille vadat. videtur tamē difficile exemplificare hoc. nam si hodie nolebat ire, forte cras volet: z idem posset contingere de impedimento. vnde videtur in hac questione, z in precedenti q eoipso q citatus est ad curiam, capiēs eum incidit in penam. dicta tamē Pau. sunt vera si liquido possit probari q detentio nō fuit causa non eundi. ¶ † Undecimo quero in eo quo punit procurantes capi, quid de ipsis facientibus. Sol. Pau. q non est locus huic pene. idem Ben. qz plus videtur peccare ipsi procurantes quā facientes. argu. de his qui not. infa. athletas. §. pomponius. iuncta. l. imperator. eod. titu. versus. Peccando peccare docens bis peccat z in se. Nam reus est z in his quos facit esse reos. in auc. vt iud. fine quoquo suffragio. in. §. eos. vbi notātur isti versus. ¶ † Duodecimo quero in eo q punit personas ecclesiasticas procurantes capi clericos, quid de laicis hoc procurantibus. gl. laicos. sol. q non est locus huic pene: qz nec sunt capaces. pro hoc quod dixi. s. q. ij. idem Laud. z Benz. qui ex hoc notant qs aggrauatur peccatum propter ordinē vel similes circunstātias. de here. excōmunicamus. §. si vero clericus. pro hoc quod dixi. s. in. ix. z. x. not. z in. j. contrario. licet illa faciant contra in eo qs ibi dixi qs in penis defertur dignitati, ad qs dic qs quāuis deferatur: cū hoc tamē stat qs augetur delictū ex dignitate facientis. z de hoc de iureiur. cum quidā. Ex predictis q dicta sunt in pluribus questionib⁹ collige qs multa requirūtur vt sit locus huic pene. primo qs persone capte sint ecclesiastice: z sic qs non sint laici. qs dixi. s. q. ij. secundo q capiant in aliquo loco de tribus casibus de quibus. s. dixi. q. vj. tertio qs cū effectu hec fiant: qs dixi in ea. q. vj. quarto qs quis procuret capi. secus em̄ si per se capit: qs dixi. s. q. proxi. quinto qs hec procurantes sint
17 persone ecclīastice qs dixi. s. e. q. ¶ † Decimotertio quero in eo qs hic dicitur de prelatis an locū habet in quibuslibet prelatis. Bl. non curo. soluit qs sic, sive sint illi ad quorū collationem spectāt beneficia resignata, sive alij. idem Pau. sed Laud. z Benz. vident sentire cōtrariū dicentes q litera ibi, prelati. large capiē pro quocūqz habente collationē beneficiorum. de offi. ordi. cum ad ecclesiarum. primum placet: quia respectu eorum qui procurant se capi citatos ad sedem apostolicam vel qui procurant se capi ne veniant ad sedem apostolicā non habet locum hec consyderatio q sint prelati habētes conferre beneficiū: sic ergo z in primo casu debet intelligi generaliter verbū, prelati. qz vnum et idem verbum nō debet in eodē loco varie capi. de baptis. maio-
18 res. ver. ceterum. ¶ † Decimoquarto quero in eo qs hic priuat beneficijs obtētis, quid de obtinēdis. Bl. in obtinendis. dicit secus esse. idem Ben. contrariū videtur tenere Pau. dicens q ad alia non poterant promoueri: ficut nec possent si essent propter grauia crimina remoti. idē Stepha. qs facilius impeditur quis in acquirendis. C. de bonis proscrip. deportati. de codicil. l. fi. de concess. preben. c. fi. li. vj. non obstat. ff. manda. si mandauero. §. is cuius. vt ibi not. et in. d. l. deportati. Stepha. vult inducere quia ibi no. an publicatio bonorū concernat postea quesita. z videtur qs non per §. is cuius. in contrarium per. l. deportati. primū verius vt dixi. de foro compe. postulasti. et sic facit pro glos. que est verior. q q em̄ facilius repellatur quis ab obtinēdo quā deijciatur de obtentā: tamen pena hic promulgata de obtentis debet extendi ad obtinēda: regula, in penis. lib. vj. z hoc nisi grauaret ex hoc eorum opinio: qz tunc repellerentur ab obtinendis non per hanc cle. sed propter infamiam. de elec. super eo. z sic̄ hoc potest intelligi dictum Pau.

! ☞ Judex secularis capiens clericum consentiētem, an sit excommunicatus.

§. Illis. ¶ No. ibi, se excusent. cōtra illos q excusationē querunt de delictis: de consue, quanto. et dicit Laud. q hec excusatio erat calua. i. inutilis. z dicit Pau. qs appellantes consueuerunt vti tali fraude vt videātur impediri infra annū, vt sic habeant biennū. de appel. ex ratione. ¶ Quero in eo qs punit eos qui procurāt se capi a potestate seculari, quid si ab ecclesiastica. Glos. non est. soluit q non est locus pene. idem Pau. z Steph. ¶ Op. ad hoc. s. e. cle. in prin. qz ibi idē. de prelatis habentibus temporale dominiū qs de laicis; de quo ibi dixi in. j. q. Solu. litera loquitur generaliter: hic autem specifice: ibi a
! potestate seculari, ¶ † Secūdo quero, an potestas secularis capiens talem consentientem sit excōmunicatus. Bl. ea. qs sic. idē Pau. z Steph. ¶ Tertio quero in eo qs hic pena imposita impedimētum procuranti locū habet in ipsam et parte hoc procurante, an hoc locum habeat in alijs casibus. Sol. Pau. qs non habet locum nisi quando hoc iure exprimitur: vt hic: alias expressio ista fuisset superflua. Pet. de ancha. contra: qz z alias leges z statuta contra impedientes locum habent in parte ipsumet hoc procurante. de offic. dele. pastoralis. in fin. ff. si quis cauti. l. ij. in fi. et qs ibi no. gl. in ver. affectauit. et hic in ver. procurauit. dic qs dictum Pau. procedit quando queritur, de pena imponenda: quo casu, quia fit stricta interpretatio, pena lata contra procurantes impedimentū alicui non extenditur ad ipsummet hoc procurantem. ar. de iureiur. petitio. dictum autem Pe. procedit cum queritur nō de pena, sed an talis sit iuste excusatus ob absentiam tanq̄ impeditus. z dic qs non: per no. in iuribus ad hoc alleg. z pro hoc quod dico in seq. q. ¶ Quarto quero, an contra istos procurantes se impediri possit procedi tanquā contra contumaces. Bl. z talis, soluit qs sic. idem Pau.

1 ☞ Extortum, hoc verbum signat vitium.
2 Resignationes beneficiorum extorte nullius sunt momenti.
3 Quid si talis renunciatio fuit iurata.

1 **§. Sane.** ¶ † No. de verbo extortas, qs sapit vitium z violētiam. ff. de le. ij. fideicōmissa. §. fi rem. de priui. cum olim. ij. de conuer. coniug. ad sedem. de iureiur. ad nostram. iij. z. c. petitio. de elec. si religiosus. lib. vj. ¶ † Secūdo not.
2 q resignationes extorte, vt hic, sunt nullius omnino firmitatis vt in litera. simile de absolutione obtēta ab excommunicatione per vim vel metum q̄ etiam est nulla. de his que vi metusve cau. c. vnico. li. vj. ¶ Opp. qz vī superfluitas in litera ibi, recepte aut rate. Sol. vt in gl. in ver. recepte. z in ver. rate. ¶ Secūdo oppo. qs non habuerit locum ratihabitio, cū tales resignationes sint nulle, vt dixi in. ij. not. pro hoc regula, non firmatur. libr. vj. Sol. Benz. qs poterit ratū haberi de facto. ¶ Tertio oppo. in eo qs decernit resignationes sic extortas esse nullas: nam que fiunt p metum tenent. ff. quod me. causa. l. j. qs met. cau. abbas. xv. questione. vj. authoritate. xxij. q. iij. inter cetera. Sol. Pau. q hoc est ius nouum per literā ibi, decernimus. vbi de hoc. z quod dixi de excess. prela. cle. vnica. ver. abbates. in. j. no. ¶ Quero de quibus prelatis loquitur litera ibi, ipsorum prelatorū. Sol. Paul. quod de prelatis beneficiorū resignatorum. de renun. admonet. ex hoc inducit hanc literam ad id qs not. in. d. c. admonet. z. vij. q. j. epis scopus. de loco qs resignatio fieri debeat in manib⁹ eius a quo habetur beneficium. et non tantum in manibus diocesani si ab eo cura inuestitura vel aliud non recipitur: vt sic eadem sit potestas ligandi z soluendi. de pen. dist. j. verbum. de reg. iur. c. j. sed idem Pau. tenet contrariū. de renun. cle. vnica. vbi dixi in. vij. q. et illud verius qs cessio efficax debet fieri in eius manibus qui potest inuitum destituere. ¶ Secundo quero de intellectu litere in eo qs dicit q resignatio hoc casu est nullius omnino firmitatis. Bl. oīno. soluit q nō tenet hoc casu renūciatio etiam quo ad renunciantē. Idē Pau. Laud. z Ben. z dicit Bē. q alīs resignationes sponte facte licet non valeant quo ad superiores, valent quo ad renunciantes. de renun. qs in dubijs. qs ibi tenet glos. et alij multi. Inno. vero et Host. ibi dicūt qs etiam in illo casu non valent quo ad renunciantes per. d. c. sed qz deliquerunt fic renūciando possunt priuari beneficijs: vt ibi. quod tenet Benz. et est verius: qz renunciando non perdiderūt titulum, sed possessionē tantum: vt ibi dixi. puto tamen sufficere q superior acceptet hāc renunciationem etiam sine alia priuatione, qs dixi de renū. c. fi.
3 ¶ † Tertio quero si hec renunciatio fuit iurata. Bl. ea. remittit ad not. de iureiur. verum. z ibi not. qs iuramētum metu extortū non obligat ad mortale, sed tantum pro veniali.

1 ☞ Ordinarij locorum debēt exequi canones, z publicare eos que penas canonum incurrunt.
2 An autē ordinarij quando publicabunt debeant prius pronunciare imponendo penas premissas.
3 Quale autem erit ordinariorum officium in hoc.

1 **§. Locorum.** ¶ † Not. qs ad ordinarios locorum spectat canones exequi quo ad publicandos eos qui ipsorū canonū penas incurrūt: z hoc postquam eis constiterit. pro hoc. s. ti. j. cle. j. in prin. vbi de hoc dixi in. g. no. spectat etiam fm Ben. ad eos exequi canones imponendo penas transgressoribus. xvij. distin. per totum. de eta. z quali. cle. j. ¶ Quero, an de hac cōstare poterit in absentia partis. Bl. parte. q non idem Laud. z pro hoc de censibus, cle. fi. de cōsangui. cle. vnica. de priui. cle. j. ¶ Secūdo quero. de qua subiectione loquitur litera ibi, subiectos. Sol. Pau. quod de subiectis ratione
2 domicilij vel beneficij vel delicti. arg. de fo. cōpe. c. vlti. ¶ † Tertio quero, an ordinarij cum publicabunt prius debeant pronunciare imponendo penas premissas. Bl. vlt. q non. z idem Pau. quia sufficit scientia iuris quā ipso facto incurrunt. z in hac glo.
3 in fi. z. s. de cōsan. z affi. cle. vinca. ¶ † Quarto quero in eo quod dicit qs ordinarij possunt premissas penas exequi prout ad eos pertinuerit, quale in hoc erit eorum officiū. Sol. Pau. et Benz. quod conferent beneficia si ad eos spectat collatio: vel de facto eos cōpellent si de facto illi possessionem tenēt: vel si sunt prelati prohibebunt de facto fructuum perceptionem intra triennium si eos de facto percipere vellent.

1 ☞ Jura debent obseruari z ad hoc omnes tenentur.
2 Homines qui non possunt per premia adduci ad iuris obseruātiam, debent per penas coerceri.

Transgressores

3 Transgressores.c.j.de decimis.z.c.j.de sepul.sunt excõicati.
4 ¶Mendicantes religiosi qui sunt.
5 Nouum quid dicatur.
6 Clementina,cupientes.que punit religiosos ꝛc. de quibus religiosis loquitur.
7 Decime,an sint debite de iure.
8 An autem homines teneantur soluere omnes decimas.
9 Ecclesia,an possit aliquem absoluere expresso vel tacite a prestatione decimarum.
10 ¶Papa,an possit concedere priuilegiũ non soluendi decimas.
11 Decime,an debeant solui de rebus donatis legatis inuẽtis aut iure successionis acquisitis.
12 ¶Religiosi retrahentes laicos a solutione decimarum quid requiritur vt sit locus pene excommunicationis.

Capiẽtes. ¶Summa vt in gl. ex qua elicit diuisio i tres partes. scõa in §.z qz.tertia in.§.sane.emanauit ad executionẽ iurisdi. de deci.c.j.li.vj.de sepul.c.j. de excess pla.c.vnico.eo.li.

1 Laud. ¶†No.ibi,obseruantiã.q iura debẽt obseruari:z tenentur oẽs ad hoc.de cõsti.c.j.nec debẽt violari.lxj.dist.statuim⁹.z ℨfaciẽtes grauiter peccant.lxiij.di.qz p ambitiones[a].xxv.q.j.violatores.de hoc de ele.ghali.in gl.ℨtrafaciẽtes.li.vj. ¶ Scõo no.q virtutib⁹ premia tribuenda sunt.de hoc in gl.ij.et p hoc.xj.q.iij.

2 eccl'asticis.vñ in psal.Beati q faciunt iustitiã di tpe. ¶†Tertio not.qs qui nõ possunt p premia induci ad obseruantiã iuris debent per penas coerceri:pro hoc quia quos dei timor ꝛc.de elec. cũ in cunctis.§.clerici.z de hoc in gl.iij.versus.Oderunt peccare ꝛc.de offi.ordi.irrefragabili.in vlti.gl. ¶ Quarto not.ibi,de

3 bitarũ.q decime sunt debite eccleſijs.de deci. tua nos.z.c.parochianos.z qua actione petent no.e.tit.tua. ¶†Quinto not.ibi, ipso facto.q transgredientes.c.j.de deci.li.vj.z.c.j.de sepul.excõicati sunt:nã excõicatio.de qua hic ℨcernit duos casus pcedẽtes.

4 Bez.dicit qs qz papa nõ reseruat sibi absolutionẽ sicut reseruat j §.fi.ideo his casib⁹ pñt ab eo absolui.de sen.excõ.nup. ¶†Que

b ro q sunt mendicãtes[b]. Sol.vt in gl.q sint.z in hac gl.in fi.z minores ab alijs mendicãtib⁹.j.de sen.excõ.cũ ex eo.de ver.sig.exiui.z predicatores z minores ab alijs mẽdicantibus.de sepul.cle.

5 dudũ.¶Bau.tñ vt ibi dixi in ℵ.ab olim.in.ij.no.cle.illa hodie prorogata est ad eremitas z carmelitas. ¶†Sexto q̃ro ibi,de nouo. quid sit nouũ.Sol.¶Bau.q nouũ respectu principij sit q nunquã fuit.vij.q.j.nõ añt.viij.q.j.nec nouum.xxiij.q.j.achatius.de ver. sig.quid per nouale.z sic sumitur hic.qñqz dicit nouũ qs fuit, et postea desijt esse,z nũc renouatur:vt no.xviij.q.ij.de monachis. al's,de monasterijs.z sic nõ accipit hic:qz nõ phibet loca destruc ta reficere,sz solũ phibet acqsitio nouorũ locorũ:qs dicit ¶Bau. verũ nisi loc⁹ desierit in eorũ dñio esse et habitatione et postea ex nouo iure illũ acqrãt.arg.de renũ.cũ inter.qs not.singu.qz facit ad multa.qñqz sit nõ nouũ qs aliqñ fuit:vt no.xij.di.preceptis.facit de rescri.cle.lras.¶Bau.dicit q hoc vltimũ incidit in primũ qs

6 dixi de nouo respectu principij.dicit ẽt ¶Bau.q nouum respectu finis qñqz sit q nõ hz annũ.xxxv.q.viij. de gradib⁹. de cõse.dist. ij.lris. ¶†Tertio q̃ro de qb⁹ religiosis loquit lra ibi,illos etiã religiosos.¶Sl.mẽdicãtes.soluit q de oib⁹,etiã nõ mẽdicãtibus. idẽ ¶Bau.p hoc.j.§.seq.ibi,religiosis oib⁹.z sic latiꝰ loquitur hic

c q̃ in c.j.de deci.li.vj.ad cui⁹ executionẽ emanauit hec cle. vt dixi in.c.j.de deci.li.vj.ad cui⁹ executionẽ emanauit hec cle. vt dixi.§.ea.cle.in prin.nã in.d.c.j.loquitur tm̃ de predicatoribꝰ z minoribꝰ. ¶ Quarto q̃ro qd de clericis secularibus vel laicis. Sl.

7 no.q illi nõ arctant.idẽ ¶Paul. ¶†Quinto q̃ro in eo qs dixi §.in.iij.no.q decime sunt debite,an hoc sit verũ.Sol.¶Matth.q sic p iura inducta in eodẽ no.z xxxij.dist.preter hec.xvj.q.j.si monachus.z.c.moderamine.z.c.si quis laic⁹.z.c.questi. z.q.vij.decimas.z.c.seq.cũ multis similibus.z de hoc sup rubrica de deci. per Innoc.vbi dixi in.j.q.z.d.c.de deci.li.vj.per Archi.et dicit ¶Mat.q ℨ nõ soluentẽ decimas inducunt multa mala pmo prevaricatio diuini mãdati.de deci.a nobis.scõo qz soluentes decimas bonis oib⁹ olim abũdabant.xvj.v.vij.maiores.z q nũc non soluũt ad decimã cõuertunt,ß est ad decimũ chorũ maloꝝ spirituũ.xvj.q.j.decime.tertio qz deꝰ de nõ soluẽtib⁹ nõ curat,z neqz locustas neqz plagas ab eis remouet.xvj.q.j.reuertimini. q̃ro qs nõ dat Christo accipit fisc⁹.xvj.q.vij.maiores.hec ponit Bof

z fre.in summa de deci.§.in summa.dicit ẽt ¶Matth.q soluẽtes decimas quadrupliciter remunerant.primo qz dat eis abundãtia

f fructũ.scõo sanitas corporis.tertio indulgentia peccatoꝝ.q̃ro vita eterna.xvj.q.j.decime.vbi hec exprimuntur. ¶†Sexto quero,an ad oẽs decimas [c] soluendas homines teneant.Sol. ¶Mat.re-

c ferens quosdã dicere q tenent ad eas tantũ qs soluere cõsueverunt etiã si sint diminute.¶Matth.vo dicit q quo ad oẽs per.c.in aliquib⁹.de deci.z qs ibi no.vbi de hoc dixi in fi.et quo ad decimas reales,dicit ibi Bost.q integre debent nõ obstãte cõsuetudine:qz debent lege diuina.psonales vero debent attenta cõsuetudine.Inno.dicit etiã psonales esse in precepto:qs vẽ verius vt dixi in.d.c.in aliquib⁹.z sup rubrica.tñ ppter opi.Bost.vbi consuetudo hz personales nõ solui,nõ soluẽtes nõ peccãt.ar.ff. de re

9 iudi.cũ platis.q dixi in.d.c.in aliqbus. ¶†Septimo q̃ro,an ecclesia possit aliquẽ absoluere tacite vel expresse a prestatione decimarũ.vẽ q non:qz debent de iure diuino:vt dixi.j.q.pri. ¶Mat. dicit q etiã non põt aliquẽ absoluere vel alicui remittere ius soluendi decimas,sed bene põt absoluere vel remittere prestationẽ vel actũ prestandi decimas:sicut in simili ex quo matrimoniũ cõ summatũ est inter fideles,neuter põt absoluere reliquũ a vinculo cõiugij.licet de cõi cõsensu possint se absoluere ab executiõe illius trãseundo ad religionẽ.dic plenius vt dixi de deci.a nobis.

10 q.ij.al's.vij. ¶†Octauo q̃ro,an papa concedere possit priuilegiũ nõ soluẽdi.Sol.¶Mat.q sup his que non spectãt ad articulos fidei,vel ad decalogũ,põt dispẽsare z priuilegia cõcedere:non tñ canonẽ generalẽ ℨtrariũ statuere: z sic posset alicui laico ℨcedere q nõ solueret decimas:vel q sibi solueretur ab alio:non tñ ab

11 oib⁹ laicis,nisi forte ex cã z ad tps:vt sz fuisse ℨcessum Gallicis. dic vt dixi in.d.c.a nobis.q.vij. ¶†Nono q̃ro an de reb⁹ donatis[d],legatis,vel inuẽtis,vel iure successionis acquisitis teneatur quis ad decimas.Sol.¶Mat.fm Alanum q nõ:sed de his tm̃ q̃ naturaliter z ex operib⁹ suis acquisiuit.Cõtrariũ not.Aug.xvj. q.j.decime.q tenent etiã si res donata vel ex vltima volũtate acquisita fuerit a priori dño decimata. qs dicit ¶Mat. videri pbabilius.de hoc de deci.pastoralis.in gl. ex hoc. vbi de hoc scribo in.ix.q.vbi cõcludo q qcquid sit de iure,de cõsuetudine receptũ est q de immobilib⁹ acquisitis etiã gratuite nõ debeat decima. et si ℨtrariũ teneres sequeret qs etiã in acquisitis titulo oneroso deberetur decima si qd lucri obuenisset:puta si rẽ valentẽ cẽtum

12 emi pro.lxxx.cuius ℨrsũ dixi in.e.c.pastoralis.in.vj.q. ¶†Decimo quero quid requirit vt sit locus excõicationi ꝑmulgate hic contra religiosos qui retrahũt a solutione decimarũ.Sol.¶Bau. qs duo requirunt.primũ qs talia dicãt p que aliquos retrahant a solutione decimarũ debitarũ ecclesijs,z qs dicãt hac intentione fit.secus si alia intentione, vel si non essent debite ecclesijs,sed alijs quocũqz modo fm qs audiẽtes q retrahũtur sint obligati b ad solutionem decimarũ.vnde si talia dicũtur audientibus non obligatis,non est locus huic pene.

1 ☞ Abstinere a malo non sufficit nisi fiat qs bonum est.
2 ¶Maria virgo beatissima est mater dei Jesu Christi q habuit naturam dei z hominis.
3 ¶Religiosi tenentur facere informationem si decime fuerint solute vel non.
4 ¶Religiosi qui audiunt homines in confessione debent eos monere z informare vt soluant decimas.
5 Compelli,an quis possit ad bonum faciendum.
6 ¶Religiosi quando predicant tenentur hortari laicos vt soluant decimas.quid si sermocinantur ad clerum.
7 Quare autem ad hoc non tenentur religiosi in festo natiuitatis domini z resurrectionis.
8 ¶Religiosi,an teneantur facere informationẽ.de decimis solũ qñ predicant in ecclesijs parochialibus,vel etiam quando alibi.
9 Quid si religiosi inueniunt in confessione aliquos retinẽtes decimas,an debeant eos absoluere. c

§. Et qz. rio patet.scõa,qs si forte.tertia.ad religiosos.

1 ¶†No.z signa lram q nõ sufficit[e] abstinere a malo nisi fiat bonũ: de hoc in gl.j.et habet.j.ad thessaloni.ix.et de ß.ß.in.j.Jrio. Ex ß arguit Laud.q sz p baptismũ remittant pctã.de cõse.di.iij.fine

e pnia tñ post baptismũ nõ sufficit abstinere a malo nisi fiat bonũ. dicat primũ p se nõ sufficere. ¶ Scõo no.de ℨminatiõe q̃ fit p illa ꝓba,sub obtestatione ꝛc.sic'e de iurepa.relatũ.de simo.sicut.de eo q fur.oz.rece.c.j.de sepul.c.j.li.vj.de iurepa.cle.j.ver.pcipim⁹. de priui.cle.j.ℵ.qb⁹.vbi dixi i.ij.no. ¶ Tertio no.ibi,iniungim⁹. q id qs hic ꝛ obligat exp̃cepto.qs eiñ pcipit ꝛc.xiij.q.j.qs precipit. ¶ Quarto no.q in festo assumptionis z natiuitatis beatis- e sime virginis z nõ in alijs festis eiusdẽ tenẽt religiosi iformatiõnẽ facere:vt hic ꝛ.z sic sec⁹ de cõceptione, salutatione, vel purificatione.qñqz etiã de sola assumptione aliqd speciale statuit.de

2 senten.excõ.c.ij.li.vj. ¶†Quinto no.q beatissima virgo[f] est dei f mater Jesu Christi qui habuit naturã dei z hois : de sum.tri.c.j. ver.hec sctã.de here.cũ Christ⁹.xv.dist.canones.ver.quarta sy-

g nodus.auk.vt determi.sit nu.cle.§.sancimus. ¶ Sexto not.ibi, exp̃sso.q hoc casu sũt paria tacitũ z exp̃ssum[g].z dicit ¶Bau.q nõ sufficit ij tacite vel sub inuolucro verborũ informãt: nã verbum, expressum.expressionẽ denotat,vt clare assertiue si probatiue loquant ita vt ppls sciat se ad hoc teneri. sz vt dicit gl.in hoc ℵbo satis exprimunt,sed parũ informant:namvt dicit ¶Bau.loquuntur vt plurimũ ficte et narratiue, dicentes artamur vobis talia suadere. sed si partẽ vel totũ habere deberent,fortius instarent.

¶Ambitiones. Adde tex.i.c.nullus itaqz.j.qõ.j.c. quozñdã. de elec. li.vj.cle.fi.e.titu.

¶Qui sunt mendicantes. Adde tex.z ibi doc.in.c. j.de reli. do.li.vj. gl.in.c.vt pfessores.de regu.gl.ij. in.c.cũ ex eo.ß excel. prela.lib.vj.

¶Ad oẽs decimas. Adde gl.in c.cũ hoies. de deci. abb.in.c.j.e.ti. abb. in.c.quenit. e.tit.abb. in.c.nõ est.eo.ti.abb.in.c. transmissa.e.titu.

¶An de rebus donatis. Adde. c.decime. xvj.q.j. et in ca.tua.el.ij. de decimis.

¶Nõ sufficit. Add de.cap.non satis. lxxxvj.dist.

¶Beatissima ℵgo.ca.sexta finodus.in.§.quinta. in constãtinopoli.xvj.dist.

¶Tacitum z expressum. Adde.l. cum qd.ff. si cer. pe.l. triticum.ff.ß ver.oblig.

3 ¶ †Septimo not. q religiosi tenent ad faciēdum informationē de qua hic: tunc tantū qñ sunt requisiti. de hoc in gl. alias. idem Paul. pro hoc de deci. cle. j. z vt dicit Paul. debet fieri requisitio per rectores eccl'iaꝝ, vel vicarios, vel locū tenētes: vt hic. Ex hoc arguit nō sufficere q fiat per clericū vel aliū beneficiatum in eccl'ia, z dicit Steph. q licet de requisitiōe debeat apparere scriptura publica in casu de sen. excō. li. vj. hic alleg. in gl. hic tñ sec⁹,
4 cū hoc nō exprimatur hic. ¶ †Octauo no. de conscientia quā debent religiosi facere his quoꝝ confessiones audiūt vt nō obmittāt soluere decimas. z dicit Paul. q hec cōscientia precipiē hic fieri vt saltē ex morsu cōscientie soluant: cū faciendo cōtra cōscientiā saluari non possunt. de resti. spo. literas. de prescrip. c. fi. de simo. tua. dicit ēt q fuisset vtile declarare an intelligaē hic tā de personalibus q̄ de realib⁹: z an cōsuetudo excuset nō soluētes, p not. de. deci. in aliquibus. de quo ibi dixi, z. s. e. cle. in prin. q. viij. dicit etiam Pau. q decime solui debēt absqꝫ mora. xvj. q. j. decime. de deci. cū homines. p hoc fm Ben. qꝫ cū ad hoc teneant ex debito,
5 non pñt obmittere sine peccato. de no. ope. nunci. c. ij. ¶ †Op. in eo qō dixi in. j. no. q nō sufficit abstinere a malo nisi fiat bonum: nā quis nō cōpellit ad bonū. xxiij. q. v. ad fi. Sol. Pau. q regulariter quis non cōpellit ad bonū: sed hoc casu cōpellit bene agere et alteri prodesse. dic q quis non cogit bene agere ad cōmodum suum: nā si coactus faceret premiū sibi non deberetur: vt no. in. d. c. ad fidē. sed ad cōmodū alterius qñqꝫ cogit: vt hic. z de hoc in. d. c. ad fidē. ¶ Scōo op. in eo qō dixi. s. in. vij. no. q religiosi non tenētur ad informationē de qua hic, nisi qñ sint requisiti: q imo etiā nō requisiti, de deci. c. j. li. vj. Sol. Ben. qō requisitio est necessaria, vt habeat locū pena. de qua. j. ver. seq. sed aliꝫ tenentur ad hoc ēt sine requisitione, vt in cōtrario: saltē p̄dicatores z minores. vt ibi.
6 ¶ †Quero in eo q dicit. de hac informatione faciēda dū p̄dicabūt populo, qd si sermocinant ad clerū. Bl. cū sermocinant. soluit qō tūc nō adstringunt ad hoc. Idē Pau. p hoc litera ibi, populo. differūt em̄ clerus z populus. de sen. excō. si sn̄a. li. vj. z pōt esse ratio diuersitatis: qꝫ clerus nō sic tenetur ad solutionē decimarū sicut populus. de deci. nouū gen⁹. z clerici q tenētur tanq̄ maioris conscientie presumūtur facilius soluere q̄ laici. ¶ Scōo quero quare potius in dieb⁹ hic expressis q̄ in aliꝭ dꝫ fieri hec informatio. Bl. in ver. in prima. dicit hoc esse de arbitriꝭ. idem Pau. qui etiā dicit q in trib⁹ dñicis quadragesime hoc fit: quia tunc hoies memorātes Christi passionē cōsueuerūt ad pniam recurrere: in aliꝭ aūt qnqꝫ festiuitatib⁹ sequentib⁹ cōsueuit esse ma
7 ior cursus pp'li in predicationib⁹. z hoc etiā in se. q. ¶ †Tertio quero quare in festo natiuitatis dñi z resurrectionis hoc nō fit. Bl. ea. fol. p rōnē dictā in p̄xi. q. qꝫ hoc est de arbitrariꝭ. Laud. dicit q hoc est, qꝫ cōiter non predicat illis diebus in pascha propter cōmunionē fidelitū. de pe. z remiss. omnis. z in natali propter tres missas. de cele. missa. c. iij. z circa hec fideles plurimum occupant. vel fm Pau. hoc fit ppter magnā solēnitatē officij que imminet illis dieb⁹: qō recidit in idē. dic etiā q forte hoc omisit propter reuerentiā diei: qꝫ illis duob⁹ diebus vacat in iubilatione diei cū letitia. informatio aūt de qua hic, sapit potius cōtritionē cū penitētia z meroꝛe. Sē. dicit q posset fieri p̄ctus post verbū, natiuitatis, vt exponat. s. Christi, qō non tñ pbat tū p rationē. de qua hic. s. ea. q. fm Laud. tū ppter verba sequētia, beati Jo. &c. tum qꝫ festū natiuitatis non sequit, sed precedit pentecostem. de quo premisit. ¶ Quarto quero in eo qō sufficit hic qō requisitio fiat per vicarios, an sufficit q sint tales vicarij. Sol. Pau. p id qō sequitur ibi, aut loca tenētibus. p hoc qō dixi. s. de priui. cle. j. in prin. q. xix. ibi tñ dꝫ solū de vicario: qō videtur intelligēdum de perpetuo. sed dicit idē de tali dum durat vicariatus per id qō nunc dixi subest em̄ eadē ratio. ¶ Quinto quero in eo qō hic dꝫ de locū tenentib⁹, aut sufficiat quicūqꝫ locū tenēs. Sol. Laud. q fic: siue clericus sit, siue laicus. sufficit em̄ qō religiosi requirātur per quemcūqꝫ, dūmodo noie rectorū: qꝫ hoc scire dicimus qō ab aliꝭ audiuimus. xxij. q. v. hoc iubetur. ¶ Sexto q̄ro an sufficit vna requisitio. videt q non: sed q debeat fieri frequenter z cum instantia reiterādo. de ap. cle. q̄uis. Laud. dicit q hoc casu vna sufficit. pro hoc de here. cle. j. ver. duro. vbi de hoc in gl. requirit.
8 Ad cle. quāuis. dic q illud exprimitur qō sepius fiat. ¶ †Septimo quero, an teneātur religiosi facere informationē de qua hic solum qñ predicant in ecclesiis parochialibus, an etiam si alibi. Sol. z Matth. refert Aluarū dicere qō ad requisitionē rectorum tenentur facere informationē de qua hic solū qñ predicant in ecclesiis eorū z cessante requisitione non tenentur sed qñ alibi predicant tenentur etiā irrequisiti: dic verius q vbicūqꝫ predicēt tenentur requisiti per rectores hoc facere: qꝫ litera ibi, pp'lo predi-
9 cabunt, loquitur generaliter. ¶ †Octauo quero si religiosi inueniunt in cōfessione aliquos retinētes decimas. Sol. Laud. qō non absoluent ex quo sunt in continuo mortali. de deci. prohibemur ex eo ex quo ille est in continua voluntate peccandi. de pe. et remiss. q quidā. dicit etiā q in hoc multum excedunt mendicantes quod tales absoluunt et etiam eis tradūt ecclesiastica sacramenta: et decedentes tradunt sepulture ecclesiastice: qō non deberet fieri cum decedāt in peccato notorio in quo quis ad instar heretici potest accusari post mortem. lxxxvij. distin. neqꝫ. xiij. distinc. in summa.

a ¶ Cōtraria. Adde. c. effectu. xxvj. q. vij. c. si quis semel. de pe. di. ij.

b ¶ De varijs speciebꝰ. Adde gl. in ꝓbo suspēsionis, in cle. j. in. §. ceterum. de priui.

c ¶ An suspensus ab offō. Adō tex. in. c. j. de sup. neg. prela. li. vj. gl. in. c. tāta. de excess. prela. gl. in. c. cū dilectus. de cōsue. gl. & pe. in. c. latores. ō cle. excōi. mini.

1 ¶ Prelati inferiores ep̄o qualiter faciant statuta penalia in subditos suos.
2 Delicta z excessus sic puniri debent, vt aliꝭ sumant exemplum.
3 Contraria purgantur contrarijs.
4 Incommoditas preceptum excusat.
5 Item incommoditas liberat a pena.
6 Religiosi si ignoranter omiserint informare in predicationibus de decimis soluendis, an veniunt puniendi.
7 Suspensionum varie sunt species. que sint ille.
8 Suspensio ab officio, an censeatur suspensus a beneficio.
9 Suspensi si celebrent, an incurrant irregularitem.

Ver. Quod si. ¶ No. q ad supiores spectat arguere subditos delinquentes. de hoc in glos. hoc spectat. z in ea in fi. xxiij. q. iij. forte. ¶ Scōo not. ibi, precipimus. qō hec cōmittētes peccāt mortaliter: qꝫ qō precipitur &c. z p hoc qō no. de elec. gñali. li. vj. ¶ †Tertio not. q prelati inferiores ep̄o faciūt statuta penalia cōtra subditos: qō dic vt not. de verbo. fig. c. ij. li. vj. z pro hoc qō in seq. not. dico. z dicit Pau. q statuent penā ad eoꝝ arbitriū. ar. de offi. dele. de caussis. facit. ff. de effra. z expil. l. j. §. expilatores. dicit etiam q pñt ius cō mune iuuare penarū adiectione. de hoc dixi de elec. cle. ne Romani. in prin. q. j. ¶ Quarto no. q correctio religiosi primo loco
2 spectat ad suū prelatū. de hoc in gl. no. ¶ †Quinto not. q debēt sic puniri excessus vt aliꝭ sumant exemplū z terreātur a delictis. xv. q. j. mulier. de offic. ordi. irrefragabili. §. ceterū. de excess. prela. tanta. de offi. ordi. cle. j. ¶ Sexto no. nouam speciē suspensionis. de hoc in gl. no. nouā. q̄ prosequitur varias species suspensionū.
3 de hoc. j. q. ij. ¶ †Septimo no. q cōtraria [a] cōtrarijs purgātur.
a de hoc in gl. no. Ista. Ex hoc colligit Laud. qō dānū qō ex tacita vel expressa verborū detractione peruenit, per verba cōtraria restituēdum est. xliij. di. sit rector. de priui. cle. religiosi. ver. quibus.
4 ¶ †Octauo no. ibi, qmode. q incōmoditas excusat a p̄cepto. j. tit. j. cle. j. xxij. q. ij. faciat. ff. de verb. sig. nepos. p culo. facit ad not. iij. q. v. c. vnico. de testi. cog. c. ij. in gl. vlt. z in Spe. de citatione. §. pe. ad fi. ver. quid si nō veneris. Pau. q dicit q minor incommoditas excusat hoc casu q̄ in casu de quo i iurib⁹ prealle. qꝫ isti nō tenent sequi cōfitētes si nō sunt in loco: vel si sunt z nō pñt habere fine magna vagatione vel incōmoditate alia, pro hoc qō dico
5 in seq. not. ¶ †Nono. not. q incōmoditas liberat a pena: hic em̄ tollit suspēsio ppter incōmoditatē parēdi: sic et aliꝭ difficultas excusat ab obligatiōe. de iureiur. breui. vbi dixi in. j. z ij. cōtrario.
6 ¶ †Quero in eo q punit eos qui sciēter obmiserint in predicationibus informare, vt hic: quid si ignoranter, vel per oblitionē. Sol. Pau. q tūc sec⁹: dicēs q etiā tūc tñ tenent cū fuerint requi
7 siti. ¶ †Scōo q̄ro in eo qō dixi in. vj. no. de varijs speciebus [b] suspensionum, que sunt ille. Sol. vt in glos. no. nouā. que primo remittit de varietate penarum inter quas est suspensio. scōo ibi, de
b qua p̄sequit. xxv. suspensionis species cū suis adiectionibus. tertio ibi, z qꝫ supra. querit an suspensus ab officio fit suspēsus a beneficio ponēs circa hoc quinqꝫ opi. quarū tres vltimas dicit cōiungendas. et in hac gl. ibi, inter quas. est pena suspensionis. et de hac. de appel. ad hec qm̄. de excess. prela. c. j. vbi not. an in eo requiratur monitio. z dic q non quādo propter crimē fertur: sec
8 us si ppter contumaciā: vt ibi dixi in vltimo cōtrario. ¶ †Ter
c tio quero an suspensus [c] ab officio cēseatur suspēsus a beneficio. Glos. ea. et qꝫ. §. soluit. et qꝫ vt predixi, gl. in fi. dicit vltimas tres opi. cōiungēdas, dic cōiungendo eas q aut fit suspensio ex leui causa: vt ppter infamiā vel scādalū: aut ex magna ppter graue crimē. primo casu suspensus ab officio nō est suspensus a beneficio. scōo casu aut est in mora petēdi absolutionē, aut non. si primo est suspensus a beneficio. si vero nō est in mora: secus. mēbra probātur in iuribus allegatis in gl. et in ea ibi, dubitet an mortale sit: vt ebrietas. de vita et honesta. cle. a crapula. vbi de hoc, z in fi. de hoc per Paul. de priuil. cle. j. §. ceterum. vbi dixi in. viij. et ij. qō. ¶ Quarto quero de intellectu litere ibi, exinde. Sol. vt in glos. posset. que quadrupliciter exponit. scōa melior: z eā tenet Paul.
9 ¶ †Quinto quero an celebrantes post suspēsionem. de qua hic efficiantur irregulares. Sol. Pau. q nō: dicens hic esse casum q̄ veniens cōtra suspensionē certi officij est excōicatus: nō aūt irregularis. secus si post excōicationem celebret. sic de cleri. excōi. post. statutis. z de priui. ep̄oꝝ. li. vj. Laud. ꝛo dicit q etiā ante excōicationē si suspensi celebrant sunt irregulares. de excess. prela. tanta. licet vt refert aliꝭ cōtra. dic verius esse dictū Paul. nam qō dicit suspensum celebrantē efficī irregularē: p̄cedit qñ est suspensus a diuinis: vt in. c. tanta. secus si ab alio officio: vt hic.

Religiosi

1 ☞ Religiosi an ⁊ quando possunt recipere decimas.

Per. Ad religiosos. ¶ †Opp. in eo qō dicit de religiosis percipiētibus decimas: qz pceptio decimarū spectat ad ecclesias parochiales: de deci. cum cōtingat. Sol. ℣Pau. ꝙ religiosi possunt de iure cōi decimas pcipere si habēt ppl'm. xvj. q. j. moderamine. ⁊ duob⁹. c. seq. ⁊ sic cessat ℨriū: qz tūc religiosi habēt parochiā: sz si nō habēt ppl'm: tūc pcipere possunt de priuilegio vel cōsuetudine. ⁊ dicit ℣Pau. ꝙ notanter l̄ra dicit pcipientiū, ⁊ nō dicit retinentiū vel soluentiū: qz tūc cōstitutionis null⁹ esset effect⁹: qz aut loquit̄ de mendicantib⁹ ⁊ illi nō soluūt decimas: aut de alīs: ⁊ illi etiā nō soluunt saltē de noualib⁹ que propīis manibus ⁊ sumptibus colūt vel nutrimētis animaliū. de deci. ex parte. ⁊ sic nulli religiosi includerent̄ i hoc mādato. ¶ Quero quare excipit religiosos percipiētes decimas. Gl. soli. soluit ꝙ soli nō percipientes solēt in hoc delinquere. Idē ℣Pau. dicēs nō esse verisimile ꝙ percipiētes sint culpabiles vel negligentes in predictis rōne ppriū dāni vitādi. Sē. dicit ꝙ forte excipit pcipiētes: qz tales seipsos super talibus requirere nō possunt qō necesse est in alīs. s. ℌ. ⁊ qz. argu. ff. de arbi. l. pe. vel forte ideo ne in his q̄ eos tangūt quasi se suspectos: ⁊ si cōtētibiles reddant. dicit tñ ꝙ in foro ☧fessionis tales arctātur ad talia nō sub pena ista, sed ex debito officij̄ per qō informare tenent̄ animū cōfitentis ab bonum ⁊ abstinendū a malo. prima ratio magis videtur de mente: lz ⁊ iste vltime tollerari possint. ¶ Sc̄o quero de intellectu. litere ibi, hec extendi. Sol. vt in gl. originali. ⁊ cū ea idē ℣Pau. qui dicit ꝙ hoc plurale, hec, respicit ver. illos. ⁊ totū qō sequitur vsqz huc: si autē in litera habetur, hoc, tunc refertur solum ad proxime dictū. primum placet: qz subest eadē ratio quo ad omnia de quibus in ver. vsqz huc.

1 ☞ Religiosi si aliquē inducant ad eligendum sepulturam in monasterijs suis incurrunt penam iuris.

2 Excōmunicatus pōt absolui in articulo mortis ab illo a quo alⁱs absolui non potest.

1 **ℌ. Sane.** ¶ †No. ibi, alⁱs promittendū: ꝙ si religiosi quocūqz q̄sito colore inducant aliquos ad promittendū ꝙ eligēt apud eos sepulturā: loc⁹ est pene de qua hic. pro hoc de ele. auaritie. in princ. lib. vj. Laud. idē Benz. dicens ꝙ siue directe siue indirecte, occulte vel publice per se vel
2 aliū hoc faciant, loc⁹ est huic pene. ¶ †Sc̄o not. ꝙ in articulo mortis excōicatus pōt absolui ab illo a quo alⁱs non poterat. s. eo. cle. j. in prin. vbi de hoc dixi in. xū. not. ¶ Tertio not. ibi, cuiuscunqz tenoris: ꝙ verba generalia derogatiua sufficiūt de sepul. cle. j. vbi de hoc dixi in. iij. cōtrario. ⁊ dicit ℣Pau. ꝙ hec cle. addit. ad. c. j. de sepul. lib. vj. in hoc ꝙ vbi reuocant̄ priuilegia ⁊ statuta: dicit etiā ꝙ intelligunt̄ reuocata etiā post illud. c. ⁊ ante istud obtēta. ita ꝙ hec cōstitutio respicit p̄terita crimina: pro hoc de vsur. cū tu. ¶ Quarto no. casum in quo reuocant̄ priuilegia. simile in. d. cle. j. de sepul. vbi de hoc in gl. fi. ¶ Quero de qua sñia loquit̄ l̄ra ibi, simile sñiam. Gl. excōicatiōis. intelligit de sñia excōicationis, dicens ꝙ illam vltimo vocauit sñiam, ⁊ ꝙ relique sunt pene: qō vltimū intellige quo ad redargutionē ⁊ quo ad statuta penalia: ⁊ quo ad suspensionē p̄dicationis: de qb⁹. s. ver. ꝙ si p. qz ad prima dz fieri relatio. ff. de iurisd. om. iud. si idē. de donatio. cū dilectus. ⁊ qz si voluisset referre ad oīa supradicta, dixisset in plurali. ¶ Sc̄o quero an hi qui inducunt p religiosos vt pmittāt eligere apud eos sepulturā sint excōicati eo casu quo ipi religiosi inducētes excōicati sint. Lap. videt dicere ꝙ sic. ℑn ℨriū tñ inducit. s. e. cle. pri. versi. illis penā. ⁊ de sen. excō. cōtingit. j. ⁊ qō ibi no. ⁊ de loca. c. j. dic hoc vltimū verius: qz excōicatio, de qua hic, non dz extēdi. ¶ Tertio q̄ro an inducētes ex sola inductiōe sint excōicati. Sol. Lap. ꝙ nō, nisi inductio habeat effectum: qz inductio facit illud ad qō induxerūt: debēt enim verba intelligi cū effectu, maxime hoc casu quo agit̄ de spūali pena per cōstitutionē imponēda. facit qō no. Archi. xvij. q. j. si ergo. ⁊ ℨo. an. de iudi. mulieres. li. vj. ¶ Quarto quero quomodo se habet hec constitutio ad illā de sepul. c. j. li. vj. Sol. vt in gl. punit. ¶ Quinto quero in eo qō reseruat absolutionē ℣Pape, an idem sit in excōicatione de qua. s. ver. ꝙ si. ℌl. vlti. ꝙ non. idē Laud. qz separatorū separata est ratio: iuxta no. de appella. secūdo requiris. ⁊. c. inquisitioni.

¶ De penitentijs ⁊ remissionibus. Rubrica.

1 ☞ Penitentia non denegatur vltimo supplicio damnatis.
2 Consuetudoque est contra canones dicitur abusus.
3 Prelatus vel iudex non debet procedere ad sensuram nisi sit necesse.
4 Delinquentes ad quem locum possunt confugere vt gaudeāt securitate.
5 Immunitas cui detur.
6 Immunitas in quo est.
7 Immunitatem violans: qua pena puniatur.
8 Immunitatē an tribuat corpus Christi ad ipm confugientib⁹.
9 Episcopus vel alius officialis an possit extrahere clericum de ecclesia vt eum deponat.
10 Quid de principibus secularibus qui non permittunt gaudere immunitatibus ecclesiarum.
11 Quid autem cōfugientibus ad ecclesiam prosit quo ad aīam.
12 Damnatus vltimo supplicio an possit testari.
13 Dānatos vltimo supplicio quis pōt eos audire ad penitentiā.
14 Corpus Christi an concedatur damnatis vltimo supplicio.
15 Sepultura an concedatur damnatis vltimo supplicio.

Am secundū. ¶ Sūpta est ex his que legūtur ⁊ not. xiij. q. ij. c. vlt. de here. super eo. lib. vj. C. de sum tri. inter claras. ℨ Laud. iustitiari⁹. de imu. ecle. qm̄. in princ. li. vj. ¶ †Not. ꝙ fm canones
1 a non denegat̄ pnia [a] dānatis vltimo supplicio. de hoc in gl. ij. ⁊ hoc si petunt: vt in litera. ⁊ de hoc in gl. iij. ⁊ dicit ℣Pau. ꝙ alⁱs. i. si non petant dari nō debet. xxiij. q. v. placuit.
2 in. fi. ⁊. ℌ. seq. ⁊ de hoc. j. in. j. cōtrario. ¶ †Sc̄o no. ibi, abusum damnabilē. ꝙ cōsuetudo cōtra canones ꝛ abusus. hoc tñ indistincte non pcedit nā cōsuetudo contra canones tenet si est rationabilis ⁊ pscripta. de cōsuet. c. fi. hec autē de qua hic erat irrationabilis: nā vt dicit ℣Pau. erat cōtra preceptū dñi dicentis, in quacūqz hora ingemuerit peccator ⁊c. de pe. dist. j. ℌ. hoc idē. vnde latronis in cruce fuit audita p Christum cōfessio, ⁊ secuta absolutio plena cū promissione celestis patrie. de cōse. dist. iij. baptismi vicem. ¶ Tertio not. de verbo, hortamur. qō vt dicit ℣Pau. sonat monitionē ⁊ preceptū. vij. qō. ij. presentiū. xvij. q. ij. dudū. de test. c. j. quādoqz cause cōmissionē. ij. q. vj. sicut inquit. ¶ Quarto no. pro misericordia obseruanda. de hoc in gl. misericordie: que tamē loquit̄ de misericordia Christū sicut ⁊ hec litera, ⁊ in hac gl. in fi. ⁊. c. mensuram. ¶ Quinto no. modum obsecrandi per viscera misericordie Jesu Christi: concordat de elec. vbi periculū. ℌ. ceterū. lib. vj. ⁊ qui misericordiā facere recusat, Christū qui est misericordia negat. vij. q. j. omnis. de peni. dist. j. serpens. ¶ Sexto not. ibi, cōmode. ꝙ incōmoditas excusat ab hac dispositione. de hoc in gl. antepe. ⁊ in ea in fi. s. tit. j. clemen.
3 vlti. ver. ꝙ si. de sup. neg. prela. si eps. ⁊ de prebē. cum in ecles⁹. lib. vj. j. titu. j. cle. vnica. ¶ †Septimo no. ꝙ non debet ad censuram procedi nisi cum necesse est: vt qz nō paretur monitioni. de hoc in gl. pe. nam monitio precedere debet. xij. qō. ij. indigne. de sentē. excō. sacro. ¶ Octauo no. ꝙ iudex ecclesiasticus cōpellit secularē ad obseruantiā iuris canonici in suo foro in his in quibus seruari debet. de fo. cōpe. c. fi. li. vj. de iureiur. licet. de exce.
4 cum quidā. de sen. excō. decernimus. eo. li. cōpellit eū etiā seruare maxime personis ecclesiasticis. xxij. qō. v. administratores. ℣Pau. ¶ Opp. in eo qō. s. dixi in. j. not. ꝙ nō debet cōcedi penitentia nisi petentib⁹. nam qīlibet quis cogitur ad pniam. de spōsa. ad audientiā. vbi de hoc in gl. vlti. Sol. ℣Pau. ꝙ illud debet intelligi vt not. xxxiij. q. ij. quicūqz. vbi de hoc in glos. arg. facit xxxv. q. vij. incestuosi. ¶ Sc̄o opp. ꝙ etiā petenti nō sit concedenda semper penitētia. de rapto. c. j. ⁊. c. super eo. Sol. Steph. ꝙ ibi denegat̄ qñ denegat̄ restituere alienū, vel cauere de redendo cū potuerit. ¶ †Quero in eo qō dicit de his qui deputā
4 tur vltimo supplicio, qño isti liberentur quo ad corpus vel quo ad aīam. Sol. Laud. ꝙ qz hoc plus ꝙ expediret de facto contingit: ideo multiplex questio oriť. ⁊ de aliquib⁹. j. in plurib⁹ seq. q. Sed primo videndū est qs locus prestat immunitatē talibus. Sol. Laud. ꝙ ecclie ad diuinū cultū rite, ⁊ de ☧sensu epi vel superioris edificate q̄uis nōdū ☧secrate vel nō sint in eis celebrata diuina: itē ⁊ cemeteria. C. de his q ad eccle. cōfu. l. j. de immu. ecle. inter alia. ⁊. c. pe. ⁊ fi. de quo dixi in. d. c. pe. in. j. q. ⁊ procedit hoc fm Laud. etiā si eccl'ia sit interdicta. ⁊ de hoc dixi in eo.
b c. q. iij. ¶ Sc̄o q̄ro quid de palatio epi [b] Sol. Laud. ꝙ fm aliquos gaudet immunitate. de hoc dixi in dicto. c. inter alia. q. ij.
5 ¶ Tertio q̄ro quis gaudet immunitate. Sol. Laud. ꝙ quicūqz cuiuscūqz conditionis. C. de his qui ad eccle. ☧fugi. l. fi. ⁊ hoc si vult gaudere. si eā volēs trahit̄ de eccl'ia nō violat̄ immunitas qō dixi in. d. c. fi. q. ij. ⁊ pſequit̄ Laud. excipiēdo publicū latronē depopulatorē agrorū: de quib⁹ in alleg. c. inter alia. itē illū qui cōfisus de eccl'ia vel cemiterio ibi delinqt. d. c. fi. ⁊ de hoc ibi di
6 xi. qō. iij. ⁊. iiij. ¶ †Quarto q̄ro in quo est hec immunitas. Sol. Laud. ꝙ est in hoc ꝙ cōfugiētibus victualia nō vetabunt̄, nec vestes, nec quies. d. l. fi. nec arctabunt̄ qn possint exigere ad eas merā secretam. xvij. q. iij. diffiniuit. ⁊ prouidebit interim eccle-
7 sia. d. l. fi. sicut rector carceris captiuis. d. l. fi. ¶ †Quinto quero
c qua pena punit̄ [c] violās imunitatē eccl'ie in p̄dictis. Sol. Laud. ꝙ tenet̄ crimine lese maiestatis. C. de his qui ad eccle. ☧fu. l. ij. ⁊ tenet̄ capitali pena. e. ti. l. fi. de hoc p Hosti. in summa de immu.

a ¶ Non denegatur penitētia. ad de Do. in. c. quesitum. xxij. q. ij.

b ¶ Quid de palatio epi. Adde gl. j. in. c. id cōstitutus. xvij. qō. iij. Bar. in. l. presenti. C. de his q ad eccle. confu.

c ¶ Qua pēa punitur. Adde. c. cū deuotissimā. xij. q. ij.

a ¶ An corpus christi. Vide de ista materia in hac apostilla q̃ posui. s. in cle. j. de reli. z ve. san. in. §. institutiõe. in. iij̃. q. §. vbi dedi remissiones.

b ¶ Dãnatus vltimo supplicio. adde doc. z mazie Abb. ĩ rub. s test. Jo. an. in. c. q̃q̃. de vsu. li. vj. in noue. Abb. in c. accedẽs. de p cur. Alber. in. iij̃. parte statutorũ. q. xxij̃. Joan. de imo. in. l. si quera mus. in fin. ff. de test. Ange. in. l. eius q. ff. de test. Bar. in. l. qui vltimo supplicio. ff. de penis.

c ¶ Concedatur. viaticuz. Adde tex. in. c. quesitũ. xiij̃. q. vlti. idẽ tz Steph. de Baieta in suo sacramentali. in. §. de sacramento eucharistie. q. cxiij̃.

8 eccle. ¶ †Sexto q̃ro an corp⁹ Christi[a] liberet ꝙfugiẽtẽ ad ipm.
a Sol. Laud. q̃ sic, per not. de cele. mis. sane. de quo ibi dixi. q. ij̃.
9 ¶ †Septimo q̃ro an episcop⁹ vel alius officialis possit clericũ homicidã extrahere de ecclesia vt eum deponat z in monasterio detrudat ad penitentiam peragendã. Sol. Laud. referẽs id qõ no. Jnno. in. d. c. inter alia. vbi tenet q̃ sic, de hoc ibi dixi. q. vj. vbi tenui ꝙtrariũ qõ hic tenẽt Laud. z Bẽ. dicit tñ Laud. q̃ opi. Jnno. pcedere posset vbi monasteriũ nõ esset nimis arctũ, nec esset carcer ppetu⁹: alꝰ sec⁹, maxime cũ hodie fit carcer inductus etiã ad penã. de pe. q̃uis. lib. vj. Jtẽ in carcere tali perpetuo nõ dat̃ nisi panis doloris z aqua angustie. de pe. c. pe. de verbo. sig. nouim⁹. vult allegare de pe. tue. dicit etiã Laud. hoc pcedere maxime in aliquibus locis in quib⁹ sic incarcerati nõ viuũt vltra sex dies vel octo ppter arctationẽ carceris: quo casu dicit Lau. q̃ exponẽtes tali carceri reputat homicidas z irregulares. hec em̃ pena est magis afflictiua q̃ si ponerent̃ in patibulo. ar. de cõse. di. v. nihil. qõ not. sing. illud. c. tamen non facit: sed pro hoc de here. cle. j. ver. duro. lxxxvj. di. pasce. ff. de lib. agno. necare. z facit hoc cõtra prelatos q trudũt clericos in gabia. vbi verisimile est q̃ intra paucos dies morient̃.
10 ¶ †Octauo q̃ro qd de principibus z alijs secularibus q̃ indifferẽter violãt immunitatẽ nõ permittẽtes eos qui ad eccl̃iam cõfugiũt comedere vel dormire vel qd simile: vel affligunt parẽtes vel amicos vel clericos eis fauẽtes. Sol. Laud. q̃ bñ fecisset hoc ꝙsilũ si apposuisset penas grauiores: qz ipsi seculares nolũt infligere in seipsos: z oẽs adinuicẽ se defendũt. de hoc in. d. c. inter alia. in. ij̃. cõtrario. z p Hosti. in sum. de immu. eccle. hec pcedũt quo ad id qõ queritur qũo isti fugiẽtes ad eccl̃iam liberent̃ quo ad corpus. ¶ Qualiter autẽ liberent̃ quo ad aiam, dic vt in seq. q.
11 ¶ †Nono quero de his fugientibus ad ecclesiã, quid eis prosit quo ad animã. Sol. Laud. q̃ quantũcunq; z quotiescunq; relapsus in heresim fuerit vel quodcunq; nefandissimũ peccatũ cõmiserit, dũ tñ penitẽtiã in fine acceperit, vel p signa sufficientia appareat ipsum voluisse recipere si potuisset, nõ negat̃ viaticũ: z pro eo eccl̃ia orat, z oblationes recipit. xxj̃. q. vlt. c. fin. de sent. excõ. a nobis. ij̃. de rapto. c. ij̃. z hoc etiã tenet gl. iij̃. hic qõ
12 dico. j. q. xxj̃. ¶ †Decimo quero an dãnatus vltimo supplicio[b] possit testari. videt̃ q̃ non: qz efficit̃ seruus pene. ff. de testa. eius qui. §. si cui. Jn ꝙrtariũ: qz sepe dãnatur qs absens ex vi statuti qui de iure cõi damnari nõ põt. ff. de pe. l. absentẽ. Sol. Bart. z Bal. in. l. eius. dicunt q̃ si est dãnatus z detentus ita q̃ infalibiliter fiat executio, non valet testamentũ: vt no. C. de dona. inter virũ z vxo. auf. sed hodie. ff. de pe. qui vltimo. sed si damnat̃ ad mortẽ in absentia ex forma statuti: testamentũ nõ valet quo ad fauores municipales quibus banniti nõ gaudent tanq̃ hostes sue ciuitatis. ff. de capi. dimi. l. amissione. §. qui deficiũt. sed quo ad cõe valet testamentũ: qz non perdit ius cõe: de hoc per Bar. in disputatione Lucane ciuitatis ꝛc. z. C. de sacrosan. eccle. l. j. quibus autẽ applicent̃ bona dãnatorũ, dic vt. C. de bo. dãna. auf. bona. vbi dicit̃ q̃ applicant̃ venientibus ab intestato. de hoc tamẽ sunt opi. de quibus ibi: z not. Bar. ff. de bo. dã. l. j.
13 z hodie p statuta cõiter hoc determinat̃. ¶ †Undecimo quero in eo q̃ dicit q̃ damnatis ad mortẽ nõ est deneganda penitentia, quis possit audire tales ad penitentiã. Solu. Pau. q̃ quilibet sacerdos etiã non proprius, cum immineat periculũ mortis. §. cle. proxi. in fin. de offic. ordina. pastoralis. §. j. vbi de hoc.
14 ¶ †Duodecimo quero an istis dãnatis vltimo supplicio concedatur viaticũ. Hl. nec eucharistia. sol. q̃ sic, qõ etiã dixi. §. q. ix. ¶ Opp. ad hoc de conse. dist. ij̃. non prohibeat. Sol. Pau. q̃ predicta procedũt si apparent penitentes: alꝰ secus vt in cõtrario.
15 ¶ †Decimotertio quero an istis concedat̃ sepultura. Hl. ea. sol. q̃ sic idẽ Laud. z Pau. in hac glo. ibi, concedere dz. nã z Pilatus corpus Christi reddidit Joseph. Joã. xxiij̃. Steph. a. dicit q̃ dãnati possunt sepeliri etiã sine licentia nisi dãnati sint ad certum tempus. C. de religio. z sumpti. fune. obnoxios. ff. de condi. instit. l. que sub conditione. §. vlti. dic q̃ glos. non dicit q̃ nõ possint sepeliri, sed q̃ nõ possunt de furca deponi sine licentia iudicis: qõ bene probant leges in glos. alleg. qõ plus probat l. ij̃. alleg. in glo. q̃ is qui in vita non põt morari in ciuitate post mortem non potest ibi reduci ad sepulturã sine licentia superioris. z dicit Bar. ibi q̃ hoc alibi non reperitur.

1 ☞ Abusio est euitanda.
2 Aurum extorquendũ non est per fallaciam ab alio.
3 Questores eleemosynarũ non debent admitti nisi habeant literas apostolicas vel diocesani.
4 Questorũ litere debent diligenter examinari per diocesanos.
5 Simplicitas qualiter excusetur.
6 Questores eleemosynarũ debent pmitti libere querere eleemosynas cum eleemosyne dentur ex charitate.
7 Questores eleemosynarũ z q̃storum iudicio⁹ qualiter differũt.
8 Episcopus si malitiose non vult admittere questores archiepi in sua diocesi, an archiep̃s z qualiter poterit punire episcopũ.
9 Archiepiscopus an possit mittere questores per totam prouinciam pro quolibet pio opere.
10 Diocesani quando examinant literas apostolicas concessas questoribus an poterunt iudicare de ipsis.

¶ Abusionibus. ¶ Emanauit ad executionẽ z declaratio-
nem. c. e. tit. cũ ex eo. Laud. eleemosynarũ. prima cõis. ¶ †No. q̃ abusio est euitanda, vñ
1 priuilegiu perdit qui abutit̃. xj. qõ. iij̃. priuilegiũ. dãnatur etiam abusus clauium. xj. q. iij̃. ipse. z dicit Benze. q̃ verbũ abusio sonat in vitiũ. de test. qz ingredientibus. §. cle. proxi. de offi. ordi. ficanonici. §. fi. li. vj. ¶ Scdo no. q̃ simplices non sunt decipiendi. z vr̃ hic excusari simplicitas. z quo ad hoc simplices dicunt qui de facili credũt. xxij̃. q. iij̃. innocens. de hoc. j. in. j. cõtrario. ¶ Tertio no. de dictione potius, q̃ vt dixit Benz. ponit̃ cozrective: sic z alibi dictio imo. ff. de her. instit. si ita scriptũ. de manumis. test. stichus. de pe. di. ij̃. qui dicit. vt lite nõ cõtest. accedẽs. j.
2 ¶ †Quarto no. q̃ non licet p fallaciã aurũ ab alio extorquere, de hoc in gl. ij̃. cessante autẽ fallacia licet, z p hoc qz subtili ingenio est aurũ a barbaris extorquẽdũ, vt not. xlij̃. dist. in mãdatis. z hic videt̃ bonus dolus qñ sunt hostes fidei: secus si pacifice veniunt cũ catholicis: pro hoc qõ no. Jnn. de voto. qõ sup. z de bono dolo. ff. de dolo. l. j. qõ met causa. cum dilecti. z dicit Laud. q̃ forte isti putabãt licere subtili ingenio aurũ extorquere per iura allegata in hac gl. z. h. d. Laud. officiales prelatorũ frequentare contra subditos: qõ dicit imputandũ prelatis qui emolumẽta recipiũt z sanctuaria dei vendũt. ar. lxij̃. di. saloni tane. dicit etiã q̃ forte putabant sibi licere ex p̃cepto dñi q iussit populũ Jsrael furtim recedere cũ auro Egyptioz. xiij̃. q. v. dixit. z dicit Pau. q̃ illi de Marchia anconitana multum docti sunt in istis fallacijs: z in hoc alios fallũt z nõ fallunt̃: z sic grauius peccãt. xxij̃. q. ij̃. holes. ¶ Quito no. q̃ qñq; subtilitas reprobat̃: qõ est hic, qz accipit̃ in malã partẽ: qñq; in bonã: de qua capellanus. ¶ Sexto not. q̃ maleficijs est precludẽda via q̃tũ possibile est: de hoc in gl. iij̃. Ben. dicit q̃ hic quantũ possibile ꝛc. qz male hominũ voluntates nõ possunt ad plenũ coherceri. in auf. de nup. §. mitiores. col. iiij̃. xxxi. q. j. hac rõne. ¶ †Se-
3 ptimo no. q̃ questores nõ admittunt̃ nisi habeant lr̃as aplicas vel diocesani, nec tunc etiã permittunt̃ pp̃to p̃dicare, vt hic. Et hoc no. Pau. q̃ hic admissio z permissio etiã tollerativa vel patientie prohibet̃: vult dicere q̃ aliqñ secus, de prebẽ. cũ iãdudũ. sed si tollerãtia reprobat̃ ppter periculũ animarũ multis incũbens: vt dicit. j. in lr̃a. z dicit Pau. q̃ isti nõ permittunt̃ predicare: qz hoc officiũ ad eos nõ pertinet, sed tñ charitatiua subsidia petere z indulgẽtiã si quã habẽt exponere. de here. vt offiñ. §. cõpescẽdi. li. vj. pro hoc qz officiũ predicãdi cõpetit illis solis quib⁹ est de iure cõcessum: vel q ad hoc fuerint inuitati. de her. excõicamus. §. qz vero. z. c. cũ ex iniũcto. xxj. q. j. adijcimus. de sepul. cle. dudũ. ver. in ecclesijs. ¶ †Octauo no. q̃ litere questorũ
4 debẽt per diocesanos diligẽter examinari, ne aliquid fraudis cõmittat̃. z dicit Pau. q̃ posset fraus cõmitti: vt qz assererent plus ꝙtineri in lr̃is q̃ ꝙtinere t̃: vel vterent̃ falsis lr̃is pro veris: qõ sepe euenit. z qz talia sunt periculosa, iõ debent lr̃e examinari diligenter in bulla, cartha, dictamine, z alijs: maxime qñ exorbitãt a cõi forma: pro hoc de cri. fal. licet. z. c. quã graui. de rescrip. c. ij̃. de offi. or. ex parte. de verb. sig. nouerit Laud. dicit q̃ lz p̃lati debeãt examinare lr̃as q̃storũ non tñ debẽt eas vẽdere: qõ nõ seruãt nõ attendẽtes q̃ in talib⁹ cõmittit̃ simonia. de simo. c. j. Jtẽ qz questores care emũt querũt per fas z nefas vnde soluãt, z grauamina inferũt ad istar illoz de qb⁹ de iude. ex speciali: fit autẽ hec examinatio p diocesanũ, vt in lr̃a. z dicit Lap. q̃ de ipsa examinatiõe dz cõstari per lr̃as diocesani: alꝰ prelati
5 inferiores tales nõ admittẽt. ¶ †Opp. in eo qõ dixi in. ij̃. not. q̃ simplicitas excusat̃. z sic Ꝫ. xxj. q. j. si cupis. xxxix. di. petr⁹. Sol. Pau. q̃ simplicitas discretiõi Ꝫria reprobat̃, vt in cõtrario. Laud. plenius extẽdit dicẽs q̃ est multiplex simplicitas: quedã Ꝫria dolositati. z hec bona. ij̃. q. vij̃. sancta quippe rusticitas. z simplicitas. de hac dz: habete simplicitatẽ colũbe z astuciã serpẽtis ne cuiq̃ machinetis dolũ vel dolo alterius supplanteris. d. c. si cupis. vbi de hoc, quedã est q̃ puenit ex ignoratia: que dicit cõtraria discretiõi: z hec reprobat̃. d. c. petr⁹. vbi cassata fuit electio: qz electus erat simplex z insciꝰ. z hodie talis etiã pmotus remouet̃. de eta. z quali. c. vlt. sed olim dabatur coadiutor. vij̃. q. j. petisti. z. c. qz frater. de hoc per Host. de sum. tri. damnamus. in versi. simplex oino. ¶ Scdo oppo. in eo qõ dicit q̃ literas questorũ examinãt epi q̃ etiã archiep̃s hoc possit. eo. tit. c. j. lib. vj. vbi permittit̃ archiepo mittere literas in fauorẽ questorum per totã prouinciã. Sol. Laud. q̃ ibi est duplex litera. nam q̃dã litera hz q̃ archiep̃s potest eosdẽ subiectos ꝛc. tunc pcedit contrariũ: alia litera habet, eosdẽ suffraganeos ꝛc. z cõcordat tunc quasi

tunc quasi velit ꝙ licet habeantur litere archiepiscopi, adhuc debēt cōfiſci litere episcopi: qz litere archiepi sunt tantū exhortatorie: vt ibi dicit. dic ꝙ cōis litera est eosdē suffraganeos ꝛc. sed quecunqz sit ibi litera, non obstat: qz sup benigna receptione questorū potest archiepus facere literas exhortatorias p totam prouinciam: vt ibi: ꝛ etiā cōcedere literas remissionis. e. ti. nostro. nec oportet ꝙ approbētur p suffraganeos quantū tñ ad hāc literā: qz nominatim loquitur de diocesanis episcopis. dic ꝙ non sufficit litere questorū sint examinate per archiepm nisi quo ad suā diocesim, sed in alijs diocesib⁹ examinari debēt per diocesanos episcopos: ꝛ hoc qz hec examinatio partim est fori
6 cōtentiosi vt coerceantur fraudes. ¶ †Tertio opp. ꝙ questores eleemosynarū libere permitti debeāt elemosynas querere, cū eleemosyne procedant ex charitate dantiū que nō est restrin genda. arg. de dona. c. j. potissime qz videntur cōcernere forum penitētiale in quo procedit qs dicit ꝙ lex nō est imposita iusto. de reg. licet. Sol. colligitur ex litera: hoc enim fit ad obuiandū fraudibus, de quibus. s. in. vij. no. dicit etiā ℙet. de ancha. ꝙ sicut mendicantes validi sunt arcendi ꝛ puniendi. C. de mendi. vali. l. j. lib. xj. ita questores nō debent admitti nisi primo discutiat vtrū ecclesia pro qua querunt indigeat: nam si nō indiget, non videtur admittēda. Dic ꝙ ratio precedēs magis conuenit litere: hec tamē inquisitio laudabilis est, sed nō habet fieri per diocesanū nisi qñ de nouo aliqua eccl'ia vellet incipere questū. Sed quo ad ordines mendicantiū ꝛ nōnulla hospitalia ab antiquo exercentia questū apostolice sedis saltē tacita, hec inquisitio fieri non potest per diocesanū ad effectū impediendi que-
7 stum sed phibendi fraudes, vt p̄dixi. ¶ †Quero de quib⁹ questoribus hic loquit'. ℙl. eleemosynarū. sol. ꝙ de q̄storibus eleemosynarū. ꝛ dicit ℙau. ꝙ isti dicunt a questu. q̄stores aūt iudicior de quib⁹ in gl. dicunt a q̄rēdo: qz q̄rēdo ꝛ interrogādo de-
8 bent cūcta rimari. xxx. q. v. iudicātē. Alij sunt q̄stores dicti a gerere querēdi pecuniā. Alij a liberis eligēdis ꝛ q̄rēdis. ff. de offi. questo. l. vnica. ℙau. ꝛ in hac gl. ibi, forus. ꝛ in auc. de q̄store, ꝙ totū. C. de questo. l. vnica. li. xij. ¶ †Secūdo quero in eo qs dixi ſ. in. ij. Prio de literis per archiepm ꝯcessis q̄storib⁹ ꝙ examinandas ꝛ sine cā tales non būtur p diocesanū, qd si diocesan⁹ malitiose ꝛ sine cā tales non admittit: qz nō placet sibi q̄stores archiepi ire p diocesim: an archiepus poterit ex hoc diocesanū vel eius officialē in hoc delinquentē vel etiā negligentē cōcedere lras, punire. Laud. arguit ꝙ sic, maxime si sine causa palā ꝛ publicē hoc facit cū videat ex hoc eius iurisdictionē saltē volūtariā notorie offendere. de pe. romana. in fi. li. vj. lz em archiepus in hoc nō habeat iurisdictionem, dat enim solas literas exhortatorias, iuxta formā. c. eo. ti. illa potestas parū ei valeret. argu. de offi. deleg. ex literis. idem Senze. ꝛ Jo. an. eo. titu. c. j. lib. vj. ꝛ potest hoc teneri nō per ratione premissam. Nam qui habent voluntariā iurisdictionē tm̄ nullā habent coercendi potestatē. ꝛ. c. ex literis. prealleg. loquit' de eo qui habet iurisdictionē contentiosam. Sed est alia ratio: qz archiepiscopus est iudex suffraganeoꝝ. de offi. ordi. pastoralis. ꝛ vicariorū generaliū ipsorū. de offic. vica. c. j. lib. vj. ꝛ hoc in his in quibus vicarij delinquunt in officio. d. c. j. vbi de hoc in
9 gl. ij. potest ergo archiepus eos delinquētes punire. delinquit autē sine causa phibēdo tales questores. ¶ †Tertio quero an archiepus p quolibet pio opere posset questores mittere per totam prouinciā. Videtur ꝙ nō, per. c. j. eo. tit. lib. vj. vbi solū permittit hoc quo ad questores p fabrica ecclesie metropolitane. In contrariū, qz p illud. c. non est potestas archiepi immutata per quā potest dare literas remissionis per totā prouinciā: eo. tit. nostro. Sol. Laud. tenet hoc vltimū, dicens ꝙ id qs dicitur de fabrica in. d. c. j. ponit' causa exempli: ꝛ sic non restringit' ius antiquū. arg. ff. de legi. nō possunt. ℙe. de ancha. de hoc dubitat: qz cū in diocesi suffraganei archiepus nihil possit nisi quatenus reperit' iure cōcessum, de offi. ordi. pastoralis. in prin. nō dz id qs dicit' in. d. c. j. de fabrica ad alia extēdi. ff. de legi. qs vero. de acquir. re. do. in agris. dic ꝙ opi. Laud. vera est per id qs dicit. ſ. e. q. nam archiepus potest dare literas remissionis per totam prouinciam: ꝛ sic iure reperitur hoc expressum: nec est extensio.
¶ Quarto quero quomodo habet se hec cle. ad. c. cū ex eo. e. ti. ℙl. hoc addit. sol. ꝙ addit illi cōsilio id qs hic ꝛ in ꝟ. literas. ꝛ dicit Steph. ꝙ ℔ fuit additū ꝓpter multas falsitates q̄ ꝯsueuerunt in his cōmitti que p curatos non de facili deprehendunt.
10 ¶ †Quinto quero an diocesani cū examinant literas apostolicas questoribꝰ concessas poterūt de ipsis iudicare. Sol. Laꝑ. ꝙ non. de iudi. cū venisset. sed si dubitatur de ipsis. consulēdus erit papa, cuius est estimare quē modū sui priuilegij esse velit. de offi. ordi. ordinarij. §. fi vero. lib. vj. Si autem apparēt vere ꝛ fine defectu, dabūt eis literas testimoniales. lz si apparēt defectuose, eas repellēt, p hoc qs no. in. d. c. cū venissent. ꝛ. c. ordinarij. Ex his infert Laꝑ. ꝙ qs cognoscere pōt de re, de qua nō pt iudicare. simile de rescrip. cum cōtingat. in fi. de priui. cū persone. lib. vj. ꝛ qs not. xvj. q. j. frater. in gl. penul. regulariter tamen minor nō cognoscit nec iudicat de facto maioris. xxj. dist. inferior. de maio. ꝛ obed. in. c. cū inferior. de elec. cle. ij. pro predictis qs not. de offi. deleg. super eo. de re iudi. decetero. pro ꝛ contra est qs not. de offi. vica. licet. li. vj. dicit Lap. ꝙ de facto maioris cognoscere vel iudicare potest tm̄ tūc qñ in iure hoc exprimit' alꝫ non: nisi notorij sit factū maioris esse nullū, ꝛ sit ita notorium ꝙ nō egeat examinare, nec inficiari potest: quo casu minor non iudicat de facto maioris, nec iudicialiter cognoscit, sed tm̄ declarat illud nō obstare: ꝛ eo nō obstāte cōtrariū facit vel impedit illud effectū habere. de eta. ꝛ quali. eā te. pro hoc qs not. de appel. solicitudinē. de rescrip. statutum. in fi. lib. vj.

1 ¶ ℙrelatus inferior epo nō potest cōcedere indulgentias.
2 ℙrelatus inferior episcopo non dispensat super votis.
3 Questores nō possunt absoluere a piurijs, homicidijs, vel alijs peccatis: qz non sunt proprij sacerdotes confitentium.
4 Item non possunt remittere male ablata.
5 Itē non phit remittere tertiā vel quartā de iniunctis penitētijs.
6 Anime, an possint liberari a purgatorio ope humana. ꝛ nu. ij.
7 Questores nō possunt cōcedere plenariā peccatoꝝ remissionē.
8 Censura ecclesiastica non debet vilescere neqz contemni.
9 Constitutio concernit futura.
10 Opportunitas facit peccare: ꝛ diuitie faciunt stultisare.
12 Indulgentie concesse a veris prelatis quid operantur.
13 Quis autē possit tales indulgentias concedere.
14 Sacerdos, an ꝛ qualiter possit ꝯcedere iudulgētiā sibi ꝓfitēti.
15 Indulgentie vt valeant quid requiritur.
16 Indulgētie si non sunt vere ꝛ quis putat eas esse veras potrigendo pium adiutorium bonafide, an sibi prosint.
17 Et an datum ob istam causam possit repeti.
18 Dispensare quis possit super voto.
19 ℙapa si dispensat cum aliquo fine causa, an talis sit tutus in conscientia.
20 Male ablata incerta si q̄ sint, ad quē spectat distributio ipsoꝝ.
21 Superior legitimus, an possit remittere male ablata.
22 ℙenitentia, an possit remitti per aliquem: ꝛ per quem.
23 Ecclesie potestas, an se extēdat ad eos qui sunt in purgatorio.
24 ℜemissio plenaria per quem concedi potest.

Ad hec. ¶ Octo sequētibus concedant, primus absolutionem, secundus dispēsant, tertius. remittāt, quartus. relaxāt, quintus. extrahāt, sextus. indulgeāt, septimus. absoluāt, octauus. ¶ †No. ꝙ inferior epo nō a
1 cōcedit indulgētias. de hoc in gl. hoc enim. ꝛ. j. in. ij. q. ¶ Secundo no. ꝙ inferior epo cōcedēdo indulgētias tūc dicit abuti
a qñ hoc facit motu proprio: ꝛ sic si ex cōmissione eius qui habet
2 potestatē, non dicitur temeritas. ¶ †Tertio no. ꝙ super votis nō dispensat inferior epo. de hoc in glos. hoc etiā. ꝛ. j. in. vij. q. ꝛ in hac gl. ibi, episcopoꝝ. nisi sit votū vltramarinū: qrūc spectat ad solū papam. de voto, ex multa. an autē papa dispēsare possit in voto cōtinentie, remittit ℙaul. ad nor. de statu mona. cū ad
3 monasteriū. ꝛ ibi dicitur ꝙ ex causa potest. ¶ †Quarto no. ꝙ questores nō possunt absoluere a piurijs, homicidijs, vel alijs peccatis. ꝛ dicit ℙau. ꝙ ideo hoc est qz non sunt sacerdotes p-
4 prij cōfitentiū. eo. ti. ois. nec super hoc priuilegiati. de sepul. cle. dudum. §. si vero. de priuileg. cle. j. ¶ †Quinto no. ꝙ questores non possunt remittere male ablata. de hoc in glo. vide. ꝛ dic ꝙ maxime redarguunt: qz recepta aliqua quātitate remittebant residuū. nam vt dicit ℙaul. hoc casu nō procedit trāsactio vel cōpositio: qz receptio istius pecunie debet fieri noie pauperū ꝛ in eoꝝ vtilitatē cōuerti: vnde recipiens quicūqz sit ille de ea nō potest trāsigere. arg. de offi. vica. c. fi. in fi. li. vj. nisi super hoc fit priuilegiatus a papa. dic ꝙ lz non possit remitti qñ quantitas est certa: tamen ordinarius talia male ablata taxare habet qñ sunt incerta. de vsu. q̄ q̄. §. ceterū. li. vj. Ben. reddit aliā rationē quare phibet remissio male ablatorū recepta aliqua quātitate que est simonia absoluere pro pecunia etiā si alꝫ posset absolvere, de simo. ad aures. ꝛ hec ēt vera: ꝛ de his incertis. j. q. x. ꝛ. xj.
5 ¶ †Sexto no. ꝙ nō possunt q̄stores remittere tertiā vel quartā de iniunctis penitētijs. de hoc in gloss. idē. que dicit idē de alia quota. idē ℙau. dicēs ꝙ super hoc aliqui erant priuilegiati: vt illi de hospitali Ronciualis, qui habebāt priuilegiū dimittēdi septimā partē: sed ola talia priuilegia hic reuocant'. de hoc eo.
6 ti. cum ex eo. ꝛ. c. indulgētie. lib. vj. ¶ †Septimo no. ꝙ humana ope⁹ nō possunt anime liberari a purgatorio. de hoc in gl. cum
b sint. ꝛ. j. in. j. ꝯtrario. ꝛ. q. xij. ꝛ per Tho. iij. sen. dis. xlv. arti. ij. ꝛ dicit Laud. ꝙ isti volebāt se extēdere vltra q̄ clauis ℙetri, cui dictū est, quodcūqz ligaueris super terrā. nō dicit sub terra: sed forsan vt ipse dicit nō permittebāt eos subterrari, sed faciebāt poni desuper in feretro. de hoc. xxiij. q. ij. §. j. in fin. ¶ †Octauo
7 no. de remissione plenaria peccatorum quam questores facere

¶ Inferior epo. Adde Lal. xj. in repet. c. nro apostolatui. de pe. ꝛ re. Host. in sum. tit. de re. in. §. qs possit. Joā. in. c. cū contingat. de foro cōpe.

¶ Vna ope. Adde Lard. zaba. in. c. a nobis. el. ij. in. viij. opp. de sen. excō. doc. in. c. ꝙ aūt. de peni. ꝛ remis. ꝛ ibi Anto. rozdus in repe. Jo. de imol. in. c. nonnulli. de cleri. non resi.

nō p ossunt. z dicit Gen. ideo eos hoc nō posse: qz sine cōtritione talis remissio nō pōt obtineri. subest z alia ratio quā dixi. s. in. iij. not. qz ad istos nō pertinēt hec q̄ sunt fori penitentialis. tamē etiā si pertinerēt nō possunt facere talē remissionē plenariā, vt dico in seq. ¶ Nono no. de absolutione a pena z culpa[a]. de hoc in glos. ista est. simile de priuile. cle. j. in princ. vbi dixi. q. xxiij. z dicit Laud. q̄ ꝛ offensam seu culpā in deū cōmissam nō possit aliqs citra verbū dei remittere, qđ dixi in. d. q. xxiij. reatū tamē seu culpā in ecclesiā militantē cōmissas ipse papa ei⁹ spōsus remittere potest rōne clauiū z vicariatus sibi cōmissi: z talē remissionē a pena z culpa facit in anno iubileo. qđ etiā dicit gl. Dic tamē q̄ hec nō est ꝓpria locutio q̄ fiat absolutio a pena z culpa: qđ dico in seq. no. ¶ Decimo no. q̄ q̄ñq̄ permittit loqui per verba nō ꝓpria ad aliquid clarius exprimendū. sic eñ loquit hec lr̄a ibi, a pena z a culpa. sed tūc dz aliquid addi qđ denotat locutiōis improprietatē. pro hoc litera ibi, vt eorū verbis vtamur. z de hoc in gl. cōcordat. z p hoc qđ dixi de priuil. cle. j. in prin. in. ix. not. ¶ †Undecimo no. q̄ prouidendū est ne cēsura ecclesiastica vilescat vel clauiū authoritas deducat in cōtēptū. pro hoc. d. cle. j. de priui. de cōsue. cū inter. z dicit Benze. q̄ hoc inducit ob frequentationē nimiā remissionū. simile de offi. presi. obseruandū. nā omne rarū charū. lxxxiij. dist. legimus. lix. dist. si officia. in aut. de cōsul. §. pe. col. iij. ¶ †Duodecimo no. ibi, decetero. q̄ cōstitutio cōcernit futura. de cōsti. c. fi. dicūt tamen p hoc Laud. z Benze. q̄ p hoc nō approbat prius facta q̄ nō tenebāt: qz vmbra quedā ostēdebat in opere: veritas aūt nō fuberat in effectu. de ꝙsue. quāto. z dicit Ben. q̄ dicit decetero ꝓpter id qđ sequit de priuilegiorū reuocatione. ¶ Decimotertio no. ibi, attētari. q̄ hic nō requirit delictū perfectū. cōcor. de pe. dist. j. si qs tam. z. c. masculū. z. c. si qs non dicā. ¶ Decimoquarto no. ibi, locis ordinibus vel personis. q̄ hoc casu pariter revocāt priuilegia cōcessa locis z ordinib⁹ sicut psonis. cōcor. de sen. excō. alma. lib. vj. de hoc. j. q. xv. ¶ †Decimoquinto no. ibi, talia pōsumēdi. q̄ revocat priuilegiū de quo timet ne tendat in abusum. de deci. suggestū. z dicit Gen. ex hoc sumi ꝓuerbiū q̄ opportunitas facit quē peccare: z diuitie faciūt stultisare: talis autē opportunitas tollēda est: vt ℔, z de vi. z hone. cle. cū ab omni. sicut p ꝓphetā ꝓparāda est opportunitas ad bonū. de ele. cū ex eo. li. vj. de ītā. mo. cle. ne in agro. §. rursus. ¶ Decimosexto no. ibi, quātū ad pmissa. q̄ p hanc revocationē tollūtur priuilegia solū quatenꝰ ꝙcedebāt potestatē in pmissis: z si sic qd aliud continebāt. illud eñ nō tollit qđ nō mutat. z c. C. de testa. l. sancimus. siłe de here. cle. j. in fi. ¶ †Opp. in eo qđ dixi. §. in. vij. no. q̄ humana ope nō possunt hoies extrahi de purgatorio. nam talib⁹ animab⁹ prosunt suffragia viuētiū. xlij. q. ij. anime. no. eo. ti. q̄ aūt. Sil. cū sint. stat ꝓpter: vī tñ habere hūc intellectū q̄ simpliciter extrahere de purgatorio solus de⁹ pt: qz ibi existētes sunt iudicio dei reseruati: sed suffragia viuētiū ꝓsunt vt deus misereat. z citius extrahat. de hoc. j. q. xiij. ¶ Sc̄o opp. qz videt insufficiens ꝓhibitio q̄ fit in eo q̄ inhibet per q̄stores hoc fieri vel attētari: nō eñ cōprehēdit excessus quos faciūt dicēdo: cū dicere. z facere sint diuersa. de here. cle. vlt. ver. nōnulla. ibi, dicūt faciūt. z cōmittūt. Sol. Pau. q̄ ex hoc verbo fieri, hic colligit qđ dicēdo qs dz facere z delinquere: sicut z faciendo dicit negare cōfiteri. z pdicare. xj. q. iij. estimāt. xxij. q. v. cauete. de his que si. a maio. par. ca. ex ore. qđ not. z hoc ꝓcedit in dispositione iuris cōis: sed in dispositione restringibili, vt sunt statuta, videt ꝓcedere primū q̄ aliud sit dicere, aliud facere, ꝛ impropie dicendo fiat vt nūc dixi. ¶ Tertio oppo. in eo q̄ pariter revocat priuilegia cōcessa ordinibus z personis, cū debuisset distinguere: de priui. ne aliqui. li. vj. Sil. q̄ñq̄. sol. q̄ quādoq̄ fit talis distinctio: z sic vult dicere q̄ nō semp est necessaria. z dic q̄ hic suberat eadē ratio quo ad ordines z personas: nō sic in. c. ne aliqui. ¶ †Quero quid operant indulgentie cōcesse a veris prelatis. Solu. Benz. remittit ad not. eo. titu. qđ aūt. vbi dixi. z de priui. cle. j. in prin. q. xxij. z de hoc plene per Baspa. de cal. z Bal. de pe. z re. c. nostro. in repetitione. ¶ Secūdo quero si concessa est indulgētia visitanti certā ecclesiā tali die, an visitans[b] pluries habet pluries indulgentiā. Mat. querit z non sol. dic q̄ sic: vt not. eo. ti. cū ex eo. z idē dixi de priuile. cle. j. ver. quib⁹. ¶ †Tertio quero ad quem spectat has indulgentias cōcedere. Sil. j. dicit q̄ ad episcopos, nō ad inferiores. Lap. hoc latius ꝓsequit dicēs q̄ hoc spectat ad papā, legatos, archiepiscopos z episcopos: eo. tit. cū ex eo. z. c. nostro. z. c. j. z. c. vlti. li. vj. de excess. prela. accedentibus. z de legato not. de offi. leg. c. fi. ¶ †Opp. ad hoc qz etiā sacerdos pōt in foro pnie indulgentiā cōcedere sibi cōfitenti. arg. de peni. omnis. z. c. deus qui. Sol. Lap. q̄ generales z publicas indulgētias cōcedere possunt solus papa z alij prelati supradicti: qz sunt dignitatis ep̄alis. Prelati ꝛo inferiores cōcedere nō possunt, imo nec electus z ꝙfirmatus in ep̄m nōdū cōsecratus. de excess. prela. accedentibus. vbi de hoc not. Hosti. nec capitulū eccl'ie cathedralis vacāte sede. no. Arch. eo. ti. c. j. lib. vj. In priuato autē z in foro penitētie fatetur Lap. q̄ sacerdos sibi confitenti pōt eas cōcedere. qđ not. Host. in ea. sum. in rub. de remis. §. quis possit. z Archi. eo. ti. c. vlti. li. vj. dic vt dixi de priui. cle. j. ver. quibus. q. ij. Baspa. eo. ti. nostro. in repetitio. refert Jo. cal. tenuisse id qđ tenet Tho. iij. sen. dist. xx. q. iij. arti. iij. vbi dicit q̄ effectus clauis iuris cōis nō pertinet ad dispensationē sacrōꝝ, sed ad dispēsationē bonoꝝ cōium eccl'ie: ideo legati etiā nō sacerdotes indulgētias facere pñt. z ea. di. q. iij. arti. ij. dicit q̄ ptās faciēdi indulgētias ꝙsequit iurisdictionē: z sic etiā nō sacerdotes dūmodo habeāt iurisdictionē eas dare pñt: z sic elect⁹ ꝙfirmatus nō sacerdos hoc pōt. z p hoc idē videt dicendū de cap'o sede vacāte: tamē qz nec oīa iurisdictionalia in cap'm trāseūt, vt deponere abbatē vl' clericū, vt no. lxxix. di. nullus. ij. secus dicit Baspa. de cap'o, p hoc qđ no. de here. cle. j. in gl. hec lr̄a. z qz de cap'o nō reperit iure cautū. ar. ij. q. v. cōsuluisti. Jtē nec thesaurū eccl'ie pōt dispēsare nisi cui reperit ꝑmissuz. Ex pdictis etiā infert q̄ ex ꝙsuetudine inferiori potest cōpetere ꝑlato potestas cōcedēdi indulgētiāqz cōsuetudo iurisdictionē dat. de foro cōpe. cū ꝓtingat. z hoc plz Jo. cal. ipse aūt Baspa. tenet ꝛriū: qz talis ꝙsuetudo caret rōne, cū per eā rūpat neruus ecclesiastice disciplīne. de cōsue. cū inter. hoc eñ cōpetit epō: vt hic. ergo nō inferioribus, ne sint duo capita quasi monstrū. de offi. ordi. qm̄. Ad aliud qđ ꝙsuetudo dat iurisdictionē, respōdet q̄ debet intelligi de modicis. Non eñ pōt dare potestatē deponēdi clericos. de elec. trāsmissam. dic q̄ electus cōfirmatus etiā nō sacerdos hoc pōt, vt p̄dixi, cū hec cōcessio fit iurisdictiōis z nō ordinis ep̄alis. de excess. pla. accedētibus. vbi dixi. ad euitandas tñ opi. tutius est vt cōmittat alteri epō qui suo nōie hoc faciat. arg. de elec. suffraganeis. de cap'o etiā vī q̄ possit, ex quo est iurisdictiōis: tñ cōiter tenet ꝛriū, qđ dixi de here. cle. j. §. duro. q. xj. z hoc tenēdo dic q̄ licet hoc sit iurisdictionis, est etiā dignitatis ep̄alis. de excess. prela. accedētibus. z sic nō trāsit ad capitulū: z similiter q̄ nō trāsit in inferiorē epō ratione cōsuetudinis generalis ex qua sibi cōpetit iurisdictio. secus de speciali q̄ haberet talia per ipsum fieri posse. per hoc. d. c. accedētib⁹. ibi, nisi ex spāli ꝙcessione vel alia cā legitima. z tūc cessat rō Basp. qz rōne talis ꝙsuetudinis iste legitime hoc faceret. ¶ †Quarto quero qd requirit vt indulgētie valeāt. Sol. Lap. fm Bul. altiliodorēsem. qđ dic vt plenius not. e. ti. qđ aūt. ¶ †Quinto quero si qs ꝓbabili errore ductus putat alicubi esse indulgentiā vbi nō est, puta qz per nō habentē potestatē quē putauit habere cōcessa est indulgētia porrigētibus adiutorū certo hospitali, an hoc putās z tribuēs auxiliū gaudebit indulgētia. vī q̄ sic si error fuit ꝓbabilis. ff. de offi. ꝑto. barbarius. de biga. nup. Jtē deus attēdit cor. xxij. q. v. periurare. In ꝛrariū: qz veritas prefertur opinioni. viij. di. in. c. veritate. maxime in spiritualib⁹ in quibus nō solum prefertur opinioni imo z iurisdictioni que est maioris virtutis. xxv. qō. ix. §. his ita. sic not. Archi. de vo. c. vnico. li. vj. de off. dele. cū plures. eo. li. qđ est no. sic alle. Oldr. in cōsi. clxxvij. Arch. tamē solū dicit q̄ prefert cōi opinioni: z hoc etiā notandū: z bene facit ad ꝓpositū. z hāc partē tz Oldr. in dicto cōsi. pro hoc de elec. dudū. ij. ibi, dānabiliter sunt decepte. §. eo. cle. in prin. ibi, simplices decipiant. nō enim deciperentur si consequerētur indulgētiā. Jtē ibi etiam dicit q̄ hoc cedit in periculū animarū. Ad id qđ dicitur de errore probabili, dic q̄ nō semper sufficit. z dic vt no. in. d. l. barbarius. de ele. nihil. z hoc casu hoc nō prodest: qz nō agit de fauore publico, sed de priuata vtilitate. ad illud qđ ꝛo q̄ deus cōsyderat intentionem, dicit Oldra. q̄ verū est quo ad hoc vt actus dicat bonus vel malus, meritorius vel demeritorꝰ: nō q̄tū ad quātitatē pene vel ꝑmiꝛ hoc etiā respectu cōsyderatur veritas. ff. de iniur. eū q. §. si iniuria. de fur. vulgaris. §. si qs. z facit qđ no. de sen. excō. in audientia. xxxiij. q. j. in sum. ¶ †Sexto q̄ro hoc ꝑsuppositō qđ dixi in ꝓxi. q. an possit datū ob hāc causam repeti. Sol. Pe. de anch. q̄ sic tanq̄ datū ob causam causa nō secuta p ti. ff. z. C. de cōdi. ob cau. z hoc si pecunia est penes decipiētē. sec⁹ si trāslata est in ecclesiā: nā tūc eccl'ia nō tenet nisi facta sit locupletior. imo etiā si sit facto locupletior, vī nō teneri: qz solutū falsa opi. cā pietatis nō repetit. ff. de cōdi. inde. cū his. §. mulier. hoc tamē vltimū dicit dubiū: dic hoc vltimū indistincte verū q̄ nō est locus repetitioni etiā si pecunia sit apud decipiētes: qz intuitu dei soluta fuit: z sic applicāda est pīs vsib⁹. z q̄q̄ soluēs nō fuerit alꝰ successurus, tñ nō frustra soluit: qz ꝛ nō habeat indulgentiā, hꝫ tñ meritū eleemosyne p hoc qz talis dolus respectu ipsi⁹ decepti dz bonꝰ ex quo ꝓuocat ad melius. de dolo. cū dilecti. ¶ Septimo q̄ro an indulgētia ꝓfit[c] existentib⁹ in purgatorio. de hoc. j. ea. q. xiij. ¶ †Octauo q̄ro in eo qđ dixi in. iij. no. de dispēsatione sup votis, qs possit sup voto[d] dispēsare. Solu. colligit ex eodē tertio no. qz epī z superiores tñ. Mat. ꝓsequit referēs qđ not. Jnno. de vo. c. j. z qđ ibi dixi. q. j. ij. z iij. z dicit Mat. speciale in voto

[a] ¶ A pena z culpa. Adde Host. in sum. tit. de remiss. in. §. ad qd valeāt. ver. item p crucis assumptione. Joā. de ana. in trac. ubi ler. in. ij. colū. v. z sic pz ex pdictis. Joan. de imo. in cle. j. de priuil. §. q̄ autē hꝫ ptātē. Feli. in tract. de indulgētia. inci. hodie mecū eris i paradiso. i. iij. col. v. z sic ptz ex predictis. Aug. de anch. ordinis eremitarū in tracta. de potestate pape. q. xxix.

[b] ¶ An visitans pluries. Adde Archi. in. c. vlti. de pe. z remis. li. vj. Joan. and. z Anto. de but. in. c. cū ex eo. de pe. z remis. Spe. eo. ti. §. quid si eadē die. Cal. in repe. c. nostro apostolatui. de pe. z remis. Tho. in. iij. senten. dist. xx.

[c] ¶ An indulgentia prosit. Adde que. s. dixi. i. vij. not. in apostil.

[d] ¶ Quis possit sup voto. Adde Spe. ti. de dispēsatione. §. nunc de epōrū. Jnno. z Anto. de but. in. c. dilectus. de tēpo. ordi. Tho. ij. ij. q. lxxxviij.

voto ꝙtinẽtie in quo nullus põt dispẽsare.dic ꝙ imo papa põt ex causa:qs̃ dico in eo.c.j.q.iij.vnde etiã potest dispẽsare ꝙ existens in sacro ordine ꝙtrahat matrimoniũ,vt dico in ea.q.2 de
19 hoc in regula,semel deo.lib.vj. ¶ †Nono q̃ro si papa sine cau-
a sa[a] dispẽsat cũ aliquo,an ille sit tutus quo ad deum.Sol.Hen. remittẽdo ad not.de vo.nõ est.2 ibi dr ꝙ nõ est tut⁹.qs̃ maxime
20 ꝓcedit si ad instãtiã vouẽtis dispẽsauit:vt dico in.e.c. ¶ †Deci mo q̃ro in eo qs̃ dixi in.v.no.de male ablatis incertis ad quem spectat taliũ distributio.Sol.Laud.referẽs id qs̃ no.Hosti.de inde.cũ sit.vbi dicit ꝙ ad epm loci.idẽ not.de vsur.cum tu.2 in sum.de pe.§.cui.ỹ.tu dic.2.§.vlt.sub.§.q̃ forma.ỹ.vbi ỹo.idem Jo.an.e.ti.c.ij.li.vj.2 in regu.pctiñ.e.li.Archi.xiij.q.v.nõ sane. 2 de testa.religiosus.li.vj.dicit ꝙ.c.cũ sit.loquit in Judeo cui⁹ bona erãt distribuẽda:2 ipse erat suspectus circa distributionẽ faciẽdã in pauperes Christi.sec⁹ in Christiano q teneꝝ ad male ablata.nam si executorẽ dimisit:ille distributionẽ faciet. si non dimisit:teneꝝ epꝰ.ar.de test.tua.de vsur.cũ tu.idem cõsuluerũt Jo.cal.2 Recuperus.Lap.ỹo eligit viã mediã,dicẽs ꝙ in ablatis incertis in quib⁹ trãslatũ est dñium nec cõpetit receptio,ꝓcedit opi.Archi.exẽplũ.xiij.q.v.nõ sane.in his aũt in q̃b⁹ dñium nõ trãsferꝝ,vel si trãsferꝝ cõpetit repetitio,ꝓcedit alia opi.exemplũ de deci.ex trãsmissa.ꝓ hoc qs̃ not.Archi.j.q.j.nõ est putanda.Ratio diuersitatis:qr primo casu ille qui hz male ablata pt inde facere eleemosynã:qr hz ius dñij,hz illicite:ideo de suo põt facere distributionẽ per se vel p aliũ,put vult.d.c.nõ sane. Secũdo ỹo casu nõ pt ex his inde facere eleemosynã: qr nõ hz ius dominij vel nõ pfecte hz,ex quo cõpetit repetitio. Nã etiã si nõ extẽt hi quib⁹ faciẽda est restitutio nec sui heredes:tñ erogatio faciẽda est in pauperes nõ p eñ q suspect⁹ est,cũ teneat ad restitutionẽ. Jtẽ quo ad pauꝑes est extraneus: hz faciẽda est p epm qui est pater pauperũ sue dioceſis tanq̃ ordinarius.de iude.cũ fit.de excep.veniẽs.de reli.do.c.j.2.c.de xenodochijs. ¶ Opp. ad hoc.d.palleg.c.cũ sit.qr ibi logꝝ in casu quo trãsferꝝ dñium, vt in officiali:2 tamẽ requirit epi dispensatio.Sol.Laud.ꝙ ibi de infideli.2 sic suscepto,vt predixi.qs̃ aũt dictũ est dr intelligi de fideli.Jtẽ ibi nõ trãsferꝝ dñium. de hoc de testa.religiosus. p Jo.an.in.d.c.cũ fit.2 de sepul.cle.dudũ.ỹsi.si vero.q.antepe. 2 de priui.cle.j.ver.quib⁹.in.ix.notab.refert etiã Lap.in addi tione id qs̃ no.Jo.cal.in eo.c.cũ sit.vbi ponit distinctionẽ supe riorẽ an transferaꝝ dñium vel nõ.dicit etiã aliter vt ibi dixi,vbi cõcludo ꝙ valet erogatio legitime facta p quẽcũq̃. Sed ante factũ põt epꝰ ꝓhibere ex cã:2 gñaliter solẽt p cõstitutiones synodales sibi reseruare:2 tũc distribuẽs facit temere: 2 pro hoc
21 ista lra. ¶ †Undecimo q̃ro in eo ꝙ isti remittebãt male ablata, an possint fieri p legitimũ superiorẽ.Sol.Lap.referẽs Hosti.dixisse ꝙ in his in quib⁹ est mortale fm legẽ diuinã: vt in furto,2 rapina.xiij.q.v.penale.dispẽsare nõ pt epꝰ nec ẽt papa vt aliqui dicũt quominus pctõr penitentiã agat 2 restitutio fiat.de vsu. cũ tu.xiij.q.v.si qd.2.c.multi.2 ea.causa.q.vj.c.j.in his vero in quib⁹ est mortale fm ius positiuũ est inferioꝛib⁹ a papa interdicta dispẽsatio:2 nullus dispẽsare vel pniam pstare pt nisi papa vel cui cõmiserit.Si ỹo nõ esset interdicta:tũc põt.qs̃ no.Spe. de leg.§.nũc de epõr.ỹsi.dñs meus.2 Archi.xiij.q.v.nõ sane.
22 ꝓ hoc qs̃ dico in seq.q. ¶ †Duodecimo q̃ro in eo qs̃ isti relaxabãt tertiã vel quartã de iniũctis penitẽtijs,an possit aliqs remittere pniam.Sol.Lap.ꝙ relaxatio siue remissio vel cõmutatio pnie fieri dz in foro pnie de eo cui facta est cõfessio vel ei⁹ superioꝛe:nã pniam impositã p epm sacerdos cõmutare vl relaxare nõ põt:hz pniam impositã p sacerdotẽ bene pt eps relaxare vel cõmutare.xxj.di.inferior.2 dz fieri ex cã fm Ain.vt no.Archi. eo.ti.c.fi.li.vj.2.xxxij.q.ỹ.latiꝰ.ꝓ hoc.xv.di.sicut sancti.in fi.2 qs̃ ibi not.Archi.Jn Guil̃ facit.l.di.accedẽs.2.d.c.latiꝰ.de pe. dis.j.mẽsurã.2 qs̃ not.ibi gl.in.d.c.accedẽs.2.c.latiꝰ.ex quib⁹ vr̃ ꝙ inferior possit relaxare pniam impositã p superiorẽ. dicit Lap.in addi.ꝙ hoc vltimũ põt teneri in necessitate.vel q̃n non põt adiri superior:vel ex alia causa iusta.arg.de maio.2 obe.c. vnico.li.vj.al's ꝓcedũt p̃dicta.facit ad p̃dicta qs̃ dico.j.q.xiij.
23 ¶ †Decimotertio q̃ro in eo qs̃ dixi in.vij.no.ꝙ hũana ope nõ
b possunt aie a purgatorio liberari,an ptãs clauiũ⁹ se extendit ad existẽtes in purgatorio.Sol.La.referẽs aliquos tenere ꝙ nõ: cũ vocati sunt ad maius tribunal 2 relicti diuino iudicio.xxiij. di.quorũdã.2 de ỹ.xxiij.q.ỹ.legaꝝ.xxxij.q.ỹ.quos deus.de sen. excõ.a nobis.ỹ.alij ꝛ ar.xxv.di.qualis.qs̃ tz beat⁹ Tho.dicens ꝙ si cõcedẽs indulgẽtias intẽdit nedũ ad viuos sz ẽt ad existentes in purgatorio extẽdere:dũtñ exprimat pderũt indulgentie. sec⁹ si ad habẽdã indulgẽtiã eẽt aliqd factẽdũ solũ p viuos: tũc eñ nõ pderũt defunctis q nõ possunt hoc facere:qs̃ no.Jnn.e. ti.qs̃ aũt.Hosti.ibi ꝛ.Laud.idẽ vr̃ sentire Gẽ.dicẽs ꝙ vbi pnie nõ sunt cõplete in hoc scło si decedit qs̃ ꝙrit⁹ põt a purgatorio liberari q̃tuor modis.de qb⁹.xiij.q.ỹ.aie.iõ p mortuis est orandũ vt a pctis soluanꝝ:sz p dãnatis nõ.e.q.tps.sicut nec p sctis.

de cele.mis.cũ marthe.in fi.La.Jdicit eñ ꝙ hz eleemosynã quã fecit viuẽs p defuncto prosit defuncto nõ tñ p modũ indulgentie q̃ nõ potest fieri post ꝙ est defunctus.dicit ergo ꝙ liberare 2 extrahere totaliter a purgatorio spectat ad solũ deũ cui⁹ iudicio ibi existẽtes relicti sunt.de hoc p Hosti.in sum.ea.in rub.de remis.§.quib⁹ p̃sint.2 seq.vsq̃ ad fi.Dat.hz primũ,qs̃ tenui eo.ti. qs̃ autẽ.2 illud qs̃ dr existentes in purgatorio relictos esse iudi
24 cio dei,ibi rñdeo. ¶ †Decimoquarto q̃ro in eo qs̃ dixi in.vij. 2.ix.not.de plenaria remissione qs possit hãc facere. Sol.solus papa.2 hoc vult gl.ista est.idẽ Lap.dicẽs ꝙ gñalis 2 vniuersalis remissio p quã ois satisfactio remittit spectat ad papã tñ.est 2 alia particularis remissio in qua dr tñ de iniũcta pnia relaxamus:2 p hãc siue a papa siue ab inferioꝛib⁹ p̃latis factã non fit plena remissio.de hoc p Host.in sum.ea.in rub.de remis.§.itẽ p crucis.ver.illud etiã.dicit etiã Lap.ꝙ sacerdos totũ tps pnie peragẽde non põt remittere.xxiij.q.iij.si is q.xxvj.q.vij.hoc sic.
25 ꝓ ỹ qs̃ dixi.s̃.q.xij. ¶ †Decimoquinto q̃ro in eo qs̃ dixi.s̃.in.xiij. not.ꝙ reuocanꝝ pariter ꝑilegia 2cessa locis,ordinib⁹, vel pso nis,qd si sunt cõcessa officijs.Sol.Hau.ꝙ audiuit aliquos tenere ꝙ nõ reuocanꝝ:cũ hoc fit obmissum: ergo vnũ sub alio nõ includit,arg.de deci.ad audientiã.Gziũ putoinã nole locoꝛ,veniunt dignitates seu officia:de offi.dele.qñ abbas.2 ꝓ hoc qr subest eadẽ ratio:ergo idẽ ius.de consti.translato.de trãsla.c.ij.

1 §Ordinarij pñt punire exemptos q abutunt ꝑilegijs suis.

2 Assertio cõis,an faciat fidem:2 qualiter.

1 **Ter.Questores.** ¶ †Not.ꝙ ordinarij pu-
nũt exẽptos abutẽtes ꝑ ꝑilegijs suis.remittit Lau.ad not.de offi.or.cle.vnica.vbi dixi, hz de lris apl'icis non possint principaliter iudicare.de iudi.cũ venisset.ꝓ hoc de abusu:qr priuilegiũ meret amittere q abutit.xj. q.iij.priuilegiũ.de pui.tuarũ.2.c.vt priuilegia.sicut etiã qñ tendit ad notã.de deci.suggestũ. 2 de ỹ in seq.not. ¶ Sc̃o no.ex eo qs̃ dixi in pcedẽti ꝙ qñq̃ ordinarius ꝓ has eleemosynas punit exẽptos,vt hic.2.s̃.de sta.regu.cle.ij.de reli.do.cle.ij.de iur. pa.c.j.qñq̃ iuris penã publicat.de priui.cle.j.qñq̃ absoluit.de sepul.cle.j.qñq̃ solũ circa loca daꝝ iurisdictio.de sup.neg.pla-
2 torũ.cle.vnica.de priui.cle.ij gñalius daꝝ iurisdictio etiã ꝛ eos. de priuil'.c.j.lib.vj. ¶ †Tertio no.ibi,vt cõis hz assertio.ꝙ cõis assertio facit fidẽ.nã dicit Ꝑ ỹs.vij.ethi.Fama nõ oino pdit qñ ppli multi.2 de hoc p Jnn.de ỹb.fig.veniẽs.li.vj.2 dixi de ỹb. fig.qd p nouale. ¶ Quarto no.ꝙ punienda sunt delicta vt forma.qd p nouale. ¶ Quarto no.ꝙ punienda sunt delicta vt fortius ꝓsequant.s̃.ti.j.cupiẽtes.in ꝑn.2 dic midine pene alij ꝓpẽsius cõpescanꝝ.s̃.ti.j.cupiẽtes.in ꝑn.2 dic ꝙ ꝓpẽsius quasi velociter 2 festine,p iura alleg.in gl.idẽ ỹbũ.

¶ De sñia excõicationis,suspẽsionis,2 interdicti. Rubrica.

1 §Papa monetur per querelas prelatorum.
2 Experientia quam iudex habet vt ipse facit fidem.
3 Excusationes fucate reprobantur.
4 Interdictum si sit positũ debet celebrari ianuis clausis,ita vt nec per rimas vel foramina introniderí possit.
5 Sententia censure est neruus discipline ecclesiastice.
6 Interdictum ecclesiasticum qualiter violatur.
7 Papa gerit vices dei in terris presidendo ecclesie vniuersali.
8 Ecclesia est vnica.
9 Item vna fides.
10 Religiosi etiam si sint exempti tenẽtur obseruare interdictum quod obseruat matrix ecclesia.
11 Interdictum est obseruandũ non obstãtib⁹ appellationibus.
12 Ecclesia cathedralis 2 ecclesia matrix,an sint idem.
13 Interdictum vitiatur per appellationem precedentem.
14 Interdictum sedis apl'ice,an cõprehendat interdictum iuris.
15 Interdictum quo ad propositum nostrum:quid est.
16 Quid si per legatum apostolicum sit positum interdictum.
17 Quid si per delegatum ordinarij sit interdictum positum.
18 Quid si a singulari persona que hoc potest ex consuetudine.
19 Clerici seculares nõ seruãtes interdictum quod seruat matrix ecclesia,an 2 qualiter puniantur.
20 Religiosi q nõ seruãt interdictũ,an possint puniri p ordinariũ.
21 Ecclesia matrix que dicatur.
22 Ecclesia matrix si subiecta est religiosis, an habeat locum hec cle.j.de senten.excõmu.
23 Ecclesia matrix quando dicatur seruare interdictum.
24 Ecclesia metropolitana,an dicatur matrix ecclesia totius prouincie ita vt ea seruante interdictum si religiosi totius prouincie non seruant debeant puniri.
Adde ad idem nume.25.
26 Quid si interdicta puincia vel aliq̃ dioceſi matrix eccl'ia seruat interdictũ,in aliquib⁹ ciuitatib⁹ vel castris:in aliquib⁹ vero nõ.
27 Quid si eps mãdat fuari interdictũ,capl'm ỹo mãdat oppositũ.
28 Quid si episcopus mãdat seruari interdictum, ecclesia tamen

¶ Si papa sine causa.Adde gl. singu.in.d.c. nõ est.quã glo.tota schola canonistalis allegat eã singu.Spe.ti.de leg.j.§.nũc ostendẽdũ.ỹ.xxiij.Archi.i.c.sunt quidã.xxv.q.j. abb. in.c.cũ veniſſent. in.v.col.de iudi. Abb.in.c.cõstitutus.s reli.do. Abb.in repet.§. qr ỹo. in.c.extirpande.in.xxxvj. col.ỹ.sextũ examinãdũ. de pbẽ. Abb.in disputatione incip.eps. 2 quidam rector Parmensis. in xvij.colũ.Anto. de but.in.c.ij.de renun. Jnno.in ca.cũ iam dudũ. in fi.de prebẽ.

¶ An ptãs clauiũ. Adde q̃.s. dixi in ista cle.in apost.in.vij.not.

matrix non seruat: an religiosi teneantur seruare.
29 Quid si religiosi ignorant interdictum.
30 Religiosi quando dicantur seruare interdictum.

Ex frequẽtibus. ¶ Diuide vt in gl. in tres: z scdam subdiuide: qz puidet circa obseruãtiã interdictorũ per sedẽ apl'icã vel ordinarios positorũ. scdo ibi, alioquin. punit cõtrafaciẽtes. tertio ibi, qs etiã in interdictis. extẽdit ad interdicta z cessatiões a diuinis indictas p cõciliũ puinciale. quarto ibi, in cessationib⁹. prorogat ad cessatiões indictas p capl'a vel cõuentus. qnto ibi, ipsi. monet capl'a z cõuẽtus vt in his canones apl'icos obseruẽt. z dicit Lau. q hec cle. emanauit ad executioñe illoz iurium, de ꝙsue. cũ inter. de penis, qs in te. de excess. p̃la. c. fi. z vt dicit gl. j. in fi. hec cle. p̃cessit cõciliũ. z in hac gl. ibi, in p̃emio. in gl. iste sole. z p̃dest hoc scire ad sciẽdũ qñ ligare ceperit. z de hoc in eo. pe. in gl. vl̃ p hãc. ibi, sequẽs forte. qz ibi in fi. 8z sacro approbãte ꝙcilio: vel qz in sequẽ. est supscriptio in cõcilio Vienẽsi, q̃ nõ dz hic eẽ nisi quaten⁹ hec fuit ibi approbata.

¶ No. ex verbo frequẽtib⁹, q iura adaptant ad ea q̃ frequẽter
1 emergunt. de B de despõ. impu. lras. ¶ †Scdo no. q ad q̃relas
2 p̃latoz mouet papa. de B in gl. ij. ¶ †Tertio no. q experientiã quã hz iudex vt ipse facit fidẽ. de hoc in gl. ij. dicit Pau. q papa referẽti sibi de hoc ꝙstare credẽdũ est. de pba. cle. vnica. z ex
3 hoc vl̃ velle. sec⁹ in alio: qs dic vt de testi. cũ a nobis. ¶ †Quarto no. q reprobant excusationes fucate z friuole. z de fucatis dic vt in gl. iij. z p hoc qs dicit de friuolis, est de app. cũ appellationib⁹. li. vj. z exẽplificat Pau. z Ben. vt qz dicebãt se supB habere p̃legia q̃ tñ sibi in B nõ p̃sunt. j. in fi. vel se appellasse, cũ talis appellatio nõ suspẽdat interdictũ. de app. ad hec qñ. vel sniam iniustã, vel nullã, vel interdictũ nõ esse gñale. de verb. sig. cũ in partib⁹. vel qd sil'e, qs tamẽ dicũt de iniustitia non pce-
4 dit p id qs dico. j. q. xxiij. ¶ †Quinto no. q tpe interdicti[a] intrã dz ianuis clausis celebrari vt nec p foramina vel fenestras laici respiciãt: cui⁹ ꝙtũ isti faciebãt pfozãtes ianuas vel faciẽtes fenestras: vñ laici p̃nt audire diuina, cũ tamẽ debeãt dici ita submisse vt extra nõ audiant. de pe. qs in te. multo ẽ min⁹ lz respicere vt videãt corp⁹ Christi. p hoc qs no. Inn. eo. ti. nup. in ver. ozãdo. ¶ Sexto no. q ex violatiõe interdicti de qua hic, fiebat dãnũ eccl'ie cathedrali z parochiali. z dicit Pau. q fiebat dãnum in oblationib⁹ q̃ tũc portabant ad tales religiosos nõ ad eccl'ias parochiales. z vl̃ habere Pau. respectũ q lr̃a ibi, cathedraliũ. Loquat qñ eccl'ia cathedralis est parochialis: qs eẽ põt: lz ẽt in genere parochialis est tot⁹ dioce. de offi. arch. c. iij. vbi de hoc in gl. fi. z dic cathedraliũ. i. eẽpaliũ. de ꝟb. sig. cũ clerici. z dicunt sic ob honorẽ cathedre qua etiam de cã eps recipit cathedraticũ. de offi. ordi. cõquerẽte. parochiales aũt dicunt q̃ habẽt parochianos. de preben. de multa. de elec. lz canon. li. vj.
¶ Septimo no. de scãdalo vitãdo[b]. de rescrip. nihil. de no. ope-
nun. cũ ex inũcto. in fi. ¶ †Octauo no. q snia cẽsure[c] est ner⁹ eccl'iastice disciplineꝫ. de hoc in gl. v. z exponit Pau. neruũ. i. vigorẽ. nã sicut ner⁹ est hois fortitudo z facile flectit lz nõ rũpit: sic cẽsura ẽ eccl'ie fortitudo, q̃ lz posset flecti nõ tñ rũpi: qz eccl'ia nõ põt eẽ nulla. xxiij. q. j. pudẽda. ¶ Nono no. q de interdictis gñalib⁹ locũ hz hec cle. z q̃ dicant gñalia. gl. i⁹. gñalia. remittit. z dicit Benz. interdictũ etiã vni⁹ loci appellari gñale. p hãc cle. ibi, ciuitate z locoz. s. singulariũ: vt differat a verbo, terraz. qs vniuersitatẽ denotat: z violãtes interdictũ sunt irregulares. de excess. p̃la. c. fi. eo. ti. is qui. in fi. li. vj. z dicit Mat. q sunt irregulares nõ qz phibeant p regulã apl'i de p̃mouẽdis: lz qz phibent per papã q eos ei̯cit a regula cõi que hz oẽs promoueri z ministrare in ordinib⁹ qui non reperiunt prohibiti. de hoc in. d. c. fi.
¶ †Decimo no. ex p̃dictis q violat interdictũ nõ tm̃ admittẽdo interdictos ad eccl'iam tpe celebrationis diuinoz sed etiã si statẽs extra intus possunt respicere z audire, p hoc qs no. Hosti. e. ti. nuper. debẽt eiñ diuina sic secrete celebrari vt ab extrinsecis nõ possunt videri nec audiri. de pe. z remiss. qs in te. p hoc qs dixi. s. in. v. no. ¶ †Undecimo no. ibi, dño disponẽte p̃sidemus. q papa vices dei⁹ gerit in p̃sidẽdo eccl'ie. de magist. cle. j. in p̃n. z dicit Benz. q ex hac p̃sidẽtia multa p̃t claue nõ errãte. de hoc de trãsla. quãto. ¶ †Duodecimo no. q ecclesia est vnica[e]. de excess. prela. cle. frequẽs. §. verum, de sum. trini. c. j. §. vna.
¶ †Decimotertio no. q vna est fides. de hoc in gl. in ver. fidẽ.
¶ Decimoquarto no. q dz seruari vniformitas in eccl'ia quãtum cõmode põt. de vi. z ho. cle. de⁹ qui. ¶ Decimoqnto no. q papa dz curare vt obseruent interdicta eccl'iastica: z qd sit interdictũ, dico. j. q. ij. ¶ Decimosexto no. q papa p̃cedit de cõsilio fratrũ[f]. z de ei⁹ effectu no. de re iudi. ad apl'ice. li. vj. de here. sup eo. lib. vj. ¶ Decimoseptimo no. ibi, exempti. casum in quo exempti subij ciunt ordinarijs. de hoc in gl. quicunqz. z gl. qũo.
10 ¶ †Decimooctauo no. q religiosi etiã exẽpti tenent obseruare interdicta q̃ obseruat ecclesia matrix. xxj. dis. de his. ver. abbatibus. sic z ep̃alis seruat id qs seruãt metropolitane: vt ibi, z de
11 postu. prela. c. j. ¶ †Decimonono no. q seruandũ est interdictũ nõ obstãtib⁹ appellationib⁹. de hoc. j. in. iij. ꝙo. z dicit Laud. q obseruãdũ est ex quo ꝙstat q iudex mãdauit aliquẽ denũciari excõicatũ suspẽsum vel locũ interdictũ: lz ex aduerso ꝓponat z publicet appellatio q̃ dicat etiã antea emissa: tñ p̃sumẽdũ est p iudice. de renũ. in p̃tia. maxime ex quo maiores obseruãt nã pro multitudine p̃sumit z p vsu cotidiano. xx. di. de quib⁹. C. de fideiuss. l. fi. z procedit hoc ad quẽcũqz sit appellatũ: vt in litera.
12 ¶ †Op. ad hoc: qz B ibi, cathedralẽ vel matricẽ. poni hec vt distincta, cũ tñ sint idẽ. de offi. archiep̃i. c. fi. Sol. eccl'ia cathedralis plus importat q̃ matrix: vt hic: lz ipsa etiã cathedralis q̃qz dicat matrix vt in ꝙo. z xxj. q. ij. sicut. z de ꝟbo. sig. venerabili.
¶ Scdo op. in eo q dicit de religiosis q videt interdictũ seruari p ecclesiã matricẽ. nã obseruãtia interdicti videri non põt, cũ ꝙstat in nõ celebrãdo: z qs nõ est, nõ est visibile. de ele. bone. j. vbi de hoc. de pba. qñ. Sol. Pau. q videre possunt: ex eo qz videt in cathedrali z matrice eccl'ia celebrari ianuis clausis z interdictis exclusis. ¶ Tertio opp. qz vl̃ inculcatio: ibi, viderint aut sciuerint. Sol. vt in gl. alio sensu. q̃ dicit q põt scire per aliũ sensum q̃ p visum. dic q etiã alio modo q̃ p sensum immediate z qñcũqz sciat sufficit. secus aũt si ignorãt: qz tũc nõ hz locũ pe-
13 na. de cle. excõ. apl'ice. de hoc. j. q. xx. ¶ †Quarto opp. in eo qs dixi in. xix. no. q observari dz interdictũ nõ obstãtibus appellationib⁹. nã appellatio p̃cedens vitiat interdictũ. de app. ad hec qñ. z. c. dilectis. Bl. nõ dicit. sol. q hic nõ 8z q appellatio nõ vitiet interdictũ, lz solũ ex quo matrix eccl'ia seruat interdictũ ẽt nullũ, religiosi violãtes sunt excõicati. ex hoc dicit Pau. q religiosi sunt deterioris cõditionis q̃ alij: qz si matrix eccl'ia seruat interdictũ nullũ, eos opz seruare. z si interdictũ tenet, lz matrix eccl'ia nõ seruet, nõ p hoc p̃nt nõ seruare: sed iure cõi censent cu alijs. z de hoc vlt. j. q. xxxj. dicit tñ Pau. q primo casu lz nõ obseruãtes sint excõicati, vt hic, tñ nõ sunt irregulares tanq̃ violantes interdictũ. vult dicere q qz interdictũ nõ tenet, violãtes nõ sunt irregulares, nisi celebrẽt post q̃ sunt excõicati: p hoc qs dico. j. q. v. aliqn. q. j. Ben. dicit hoc p̃cedere q tenemur interdictũ seruare nõ obstãte appellatione qñ non est dubiũ, an teneat appellatio: al's potius appellationi q̃ snie standũ est. de ap. dilectis. in fi. vbi hoc tenet Inn. z Host. q etiã not. in sum. de app. §. qualiter. ver. sed fi. z ver. illud. in fi. z de hoc p Archi. de app. cũ appellationibus. z. c. si a iudice. li. vj. dic hoc procedere quo ad alios: lz in casu huius cle. etiã si ꝙstet q appellatio teneat, z q per ꝙs snia nõ tenet: tñ ex quo matrix eccl'ia seruat religiosi nõ seruãtes sunt excõicati p hãc literã, vt p̃dixi: z in B est hic ca-
14 sus singularis. ¶ †Quero in eo q dicit de interdicto sedis apostolice authoritate posito, an p B cõprehẽdat interdictũ iuris. Bl. p hoc. sol. q sic: z sic p̃cedit hec lr̃a in interdicto sedis apl'ice siue p sniam iuris, siue ipsius pape lato. ¶ †Scdo qro qd est
15 interdictũ[g]. Sol. Laud. q est pena qua ea q̃ sunt sacri mysterij z diuini officij p psonas interdictas in locis interdictis exerceri vetant. dic meli⁹ q est cẽsura eccl'iastica phibẽs administratio nẽ diuinoz: qs dixi de cler. excõ. c. fi. z fm Lau. 8z ab interdico. i. phibeo. z differt ab interdictis a lege inductis q̃ dicunt q̃si interdicter duo dicta. insti. de inter. in p̃n. quot aũt sint spẽs interdictorũ, z de alijs circa B, remittit Lau. ad suũ sacramentale in ti. de
16 interdi. vt dixi in. d. c. fi. z de excess. p̃la. ¶ †Tertio qro i eo qs B dicit de interdictis positis a sede apl'ica vel locoz ordinarijs, qd si p legatũ apl'icũ. Sol. Pau. q censet authoritate pape positũ. de p̃hẽ. si apl'ice. li. vj. qs p̃cedit si de mãdato pape positũ sit:
17 al's vl̃ sec⁹ p id qs dico in seq. q. ¶ †Quarto qro si p delegatũ ordinarij positũ est interdictũ, an locũ habeat hec litera in eo qs dicit de interdicto ordinarij. Sol. Pau. q nõ: qz nõ vl̃ positũ p ordinariũ qs regrit B ꝙstitutio. Non est eñ idẽ auditoriũ z iurisdictio delegati z ordinarij. ff. qs z a quo. l. j. de ap. dilecti. de ꝙsuectio delegati z ordinarij. ff. qs z a quo. l. j. de ap. dilecti. de ꝙsue. nõ putamus. li. vj. de offi. vica. c. fi. e. lib. ¶ Op. ad hoc de eo qs dixi. §. q. p̃ce. nã delegatus facit vice delegantis. de rescrip. sup lr̃is. z sic paria sunt q interdictũ sit positũ ab ordinario vel ab ei⁹ delegato. So. lz qs facit delegat⁹ dicat factũ a delegãte: nõ tñ oino ꝓprie. nisi qñ illud spãliter ei cõmissum est. de p̃ben. hi q. in fi. li. vj. z sic ista lr̃a p̃cedit de interdicto sedis apl'ice vel ordinarij seu delegatoz spãliter ad hoc deputatoz vt iterdicãt al's vl̃ secus p p̃dicta, p hoc qz si diceret facere delegãs id qs facit delegat⁹ nõ spãliter deputatus, nõ posset appellari ad delegãtem, qs põt: de offic. deleg. sup q̃stionũ. §. postro. qñ aut̃ spãliter datur ad interdicendũ, est potius minister q̃ delegat⁹. de offic. deleg. c. fi. z ipse cõmittẽs dz facere: p B qz hec lr̃a tanq̃ penalis
18 nõ dz extẽdi: z facit qs dico in seq. q. ¶ †Quinto qro si interdictũ positũ fuit a singulari p̃sona q̃ hoc põt a spãli cõsuetudine. Sol. Pau. q nõ hz locũ hec cle. cũ talis non faciat authoritate apl'ica, nec sit ordinarius. ex hoc vl̃ q si ex ꝙsuetudine haberet ordinariam.

a ¶ Tpe interdicti. Adde diffuse per Lal. in tracta. de ecclesiastico interdicto.

b ¶ Scãdalo vitando. Adde. c. puenit. xcv. dis.

c ¶ Snia cẽsure. Adꝺ Lal. in tracta. de ecc. interdicto. in. ij. membro. in. iij. v. vj. et xxxiij. q.

d ¶ Papa vices dei. Adde. c. vt nostrũ. vt ecc. benefi. c. quãto. de trãsla. p̃la. c. j. de homi. li. vj. c. ad apl'ice. de regul. iur. e. li. gl. in verbo, q dco. i. c. penis. de pe. dist. ij.

e ¶ Sz eccl'ia est vnica. Adꝺ. c. loquitur. z. c. pudẽda. xxiij. q. j.

f ¶ De cõsilio fratrũ. Adde doct. in. c. ex gestis. de cle. non resident.

g ¶ Quid est interdictũ. Adde Jo. an. in. c. tãta. de excess. prela. Lal. intra de ecclesiastico interdicto. in p̃n.

ordinariã,qs esse põt de foro cõpe.cũ cõtingat.locus esset huic cle.Sñ tamẽ tenet ℣Pau.fz p ꝟ est qs no.Arch.de|priui.eporz. in gl.videt.z hoc verius hic eñ non loquit de interdicto lato a diocesano:qz tũc solus eps intelligeret.de vi.z hone.cle.cle.j.in prin.sed dicit de interdicto lato ab ordinario:z sic sufficit q habeat ordinariã. ¶Sexto q̃ro de quib⁹ religiosis loquit hic gl. quicũqꝫ.Sol.q de oĩbus,siue mẽdicãtib⁹,siue nõ:idẽ Laud.p
19 hoc de penis,cle.cupientes.ꝟ.illos. ¶†Septimo q̃ro qd de clericis secularib⁹ nõ seruantib⁹ interdictũ vel cessationẽ q̃ seruat ecclesia matrix.Gl.ea.fol.q nõ liganť.z p hoc.j.e.cle.§.porro. z qs ibi dico in.iij.no.z psequit hic gl.multos casus quib⁹ per has cle.liganť tm̃ religiosi.z q nõ ligenť, tz etiã Laud.qz pene sunt restringende.de pe.dist.j.pene.de hoc in seq.q. ¶Octauo quero quare magis specialiter tenenť religiosi hac cle.q̃ seculares.Sol.Laud.qz multis crassantib⁹ opus est exemplo.ff.de pe.aut facta.in fi.vult dicere q magis in hoc delinquebãt.dicit etiã q qz plati seculares fuerũt in maiori numero in concilio q̃ religiosi.ideo tulerũt festucã de oculo istorũ z nõ trabem de oculis ꝓpr̃is.qs vltimũ sonat in hoc cõcilio fuisse ꝓcessum ex affectu carnali:qs nõ est cogitandum:sed p̃cedẽs ratio verior.
20 ¶†Nono q̃ro,an religiosi nõ seruantes interdictũ poterũt puniri per ordinariũ.Sol.℣Pau.referẽs qs not.Jo.mo.de priuile. eporz.li.vj.vbi vr̃ q sic,cũ religiosi nõ possint etiã si priuilegiati sint:z sic delinquũt in casu quo priuilegiũ nõ habẽt:de priuiletuarũ.hoc nõ placet ℣Pau.q ẽm hoc de oñi delicto exẽptos puniret ordinarius,cũ sup delicto nõ fiat priuilegiati.ar.C.vbi de cri.agi opor.auf.qua in puincia.de priuile.scholariũ.l.ij.lib.xij. in auf.de mã.prin.§.q si delinquẽtes. z vbi papa vult exẽptos punire p ordinarios hoc exprimit.d.c.tuaꝫ.z.c.j.de priui.li.vj. de test.cle.vnica.de sepul.cle.eos.in fi.§.ti.j.abusionib⁹.cũ corr.ex hoc dic q ordinarij vel alij quorũ interierit denũciabunt hoc pape,vel puidebũt sibi per impetrationẽ delegatoꝝ,p hoc qs not.de sepul.cle.dudũ.ꝟ.vltra.in glo.innuit.z ibi de hac di-
21 xi.z p ibi no.pz sol.ad rõnes Jo.mo. ¶†Decimo q̃ro in eo qs dicit de eccl'ia matrice,q̃ dicať matrix.Glos.id est.sol.z diuide glos.qz primo q̃rit qd sit eccl'ia matrix,z quare de ea dixit.scdo ibi,z dico.q̃rit,z sol.tertio ibi,sed qd.de duob⁹ pmistim querit z sol.quarto ibi,fz nunqd.q̃rit.arguit pro,z sol.in Sñ. quinto ibi,itẽ qd.q̃rit z sol.inducẽs simile ibi,sicut nec.ex quo aliud dubiũ sol.z cũ hac gl.in prin.cõcor.℣Paul.z in ea ibi,p baptismũ.
22 iij.mater. ¶†Undecimo q̃ro si eccl'ia matrix[a] subest religio-
a sis,an locũ hz hec cle.Glos.ea.ibi,z dico.sol.q sic.idem ℣Paul. ¶Duodecimo q̃ro qd si hz eccl'ia:nunqd eñ accipiť pro plato vel epo tm̃ vel p capl'o tm̃:an p vtroqꝫ mistim.z qd si eccl'ia vacat z pars capituli seruat,pars nõ seruat,z forte sunt equales. Gl.ea.ibi,fz qd.sol.q si in eccl'ia celebrať,nõ est locꝰ huic pene. idem ℣Pau.dicẽs q cũ in ecclesia cathedrali vel matrice seruať interdictũ:vel nõ seruať,hoc p̃sumiť fieri de volũtate plati z capituli.nã tacẽdo videnť facere.xlviij.di.c.j.lxxxvj.dis.facientes. ij.q.vij.negligere.xxiij.q.iij.ita plane.de homi.sicut dignũ.§.ij. de sen.excõ.quãto.dicit th̃ ℣Pau.q si in matrice eccl'ia celebrať ab aliquib⁹ extraneis inuitis p̃lato z capl'o,nihilominus est locus huic pene,ne ex illo dolo z violẽtia cõmodum habeant.de rescrip.sedes.de dolo,cõtingit.de p̃bẽ.eũ qui.li.vj.de pe.cle.ij. z vt auferať materia delinquẽdi.§.ti.j.cle.abusiõib⁹. nã hz etiã matrix seruare:ex quo beneficiati oẽs ipsius ecclesie seruãt.de
23 verb.sig.cũ clerici. ¶†Decimotertio q̃ro q̃ hz matrix ecclesia seruare interdictum.Sol.℣Pau.q q̃ clerici a diuinis abstinẽt aio abstinẽdi:nã violare dicunť q̃diu ꝓpositũ violãdi habẽt ẽt si nõ celebrẽt qualibet hora diei:vt not.Uin.de priui.petistis.z hoc si semel violarũt:nã p̃sumunť semp violaturi:regula,semel. li.vj.nisi per aliquod extrinsecũ appareat q seruare volũt:vt qz hec dixerũt,z ad hoc se obligarũt.de hoc dixi in eo.c.in.ij.Sñ.
24 de hoc etiã.j.q.xxij. ¶†Decimoquarto q̃ro an quo ad interdi
b ctũ puincie dicať eccl'ia metropolitana matrix[b] vt ea seruãte, religiosi totius puincie nõ seruãtes liganť hac pena.Gl.ea.ibi, sed nunqd.arguit q sic.Sñium tamẽ tenet,qz eccl'ia metropo-
25 litana nõ est matrix singulariũ ciuitatũ.qs no.z idẽ ℣Pau.z Stepha. ¶†Decimoquinto quero si interdictus est locus vbi non est aliqua eccl'ia cathedralis vel matrix:vt qz matrix eccl'ia est in alia terra nõ interdicta,vel plures sunt eccl'ie in loco,fz nulla principalior,fz q̃libet baptizat suos parochianos, z forte ex illis q̃ seruãt interdictũ aliqne nõ.Gl.ea.ibi,itẽ qd.sol.q nõ est locus huic cõstitutioni:qz deficiãt mẽs z verba.z inducit gl.simile qs dico.j.q.xvij.idẽ ℣Pau.qui th̃ dicit q si oẽs ille seruant, locus est huic pene:qz oẽs ille simul iuncte respectu totius loci z qs in vna psona recipiť respectu vnius operatiõis,recipi hz adhuc instant,z qs ibi no.gl.licet p̃cessus.Stepha.etiã cõcor-

dat cũ gl.in primo puncto qñ in loco interdicto non est aliqua eccl'ia matrix:sed in scdo qñ sunt plures ecclesie matrices dicit q si ecclesia intra cuius parochiã sunt religiosi seruat interdictum,ipsi nõ seruãtes incidũt in penã istã:qz qs iuris est de toto quo ad partẽ:idem z de parte quo ad totũ.xxxj.di.tenere.z.c.si laicus.ij.q.vij.licite.de conse.dist.j.de fabrica.ff.de rei ven.q̃ de tota.de vsur.qui scit.dic gl.veriorẽ.qz hec cle.loquit de interdicto gñali lato in ciuitatẽ,terrã,vel locũ:z qñ eccl'ia cathedralis vel matrix ipsius loci seruat:z sic nõ sufficit q ecclesia in cuius parochia sunt religiosi seruet.Ad illud qs idẽ iuris de toto ꝛc. z dic illud verũ qñ est eadẽ ratio totius ad totũ q̃ est partis ad partẽ:alꝫ secus.vñ si tota res emphyteotica perit,liberať emphyteota:nõ aũt si pars.C.de iu.emphy.l.j.no.de loca.potuit. in glo.pe.z de hoc gñali q idẽ iuris est in toto ꝛc.p Ly.in.d.l.j. z de non nume.pe.l.ij.hic aũt nõ est eadẽ ratio totius ad partẽ: qz maius scandalũ est in violatione interdicti qs seruat ecclesia
26 matrix loci q̃ si sola parochialis seruat.de b in seq.q. ¶†Decimosexto q̃ro si interdicta prouincia vel vna diocesi in aliquib⁹ ciuitatib⁹ vel castris matrix eccl'ia seruat interdictũ,in aliquibus nõ.Sol.℣Pau.q in locis in qbus seruat locus est huic pene,nõ in alijs. ¶Op.ad hoc de eo qs dixi.§.q.prj. Sol.casus sunt diuersi:qz in prece.q.dixi de nõ matrice loci,fz parochiali religiosorũ q obseruãt. ¶Decimoseptimo q̃ro si in loco singulariter interdicto nulla est eccl'ia religiosorꝫ seruãtiũ.gl.ea.ibi, sicut nec.sol.q nõ est locus huic pene,fz habẽt locũ iura antiq̃: p hoc qs dixi.§.q.xv.qz deficiũt mẽs z verba.idẽ ℣Pau.ex hoc dixit q hec cle.tanq̃ penalis nõ dz trahi ad alios casus q̃ hic
27 expressos,vt dixi.§.q.iij.z.vj. ¶†Decimooctauo quero si eps mãdat interdictũ seruari,z capl'm mãdat cõtrariũ.Sol.Benz. q obediendũ est epo.arg.de postu.p̃la.c.j.qz ad epm spectat facere seruari canones ponẽtes interdictũ.de eta.z q̃li.cle.j.z de b
28 in seq.q. ¶†Decimonono q̃ro si eps mãdat seruari interdictũ, eccl'ia th̃ cathedralis vel matrix nõ seruat:an teneanť religiosi seruare sub pena huius cle,Sol.Bẽz.q sic:p ea q̃ dixi in pri.q. pro hoc de postu.prela.c.j.qz magis attẽdiť editio publicationis interdicti q̃ ipsius obseruatio:z ad literã ibi,sciuerint obseruare.supplet vel obseruare debere:qz nõ dz attẽdi tm̃ qs fit, sed qs fieri dz.ff.de offi.presi.sed licet.de elec.cũ cãm.idẽ Abat. qui th̃ refert Aluarũ tenere Sñium.z illud verius p id qs dixi.§.
29 in.iij.cõtrario:qz hic attẽditur obseruãtia facti. ¶†Uicesimo quero in eo q dicit de religiosis sciẽtib⁹ q eccl'ia matrix seruat interdictũ,qd de ignorantibus.Gl.alio sensu.sol.q non liganť si pbabiliter ignorãt:z põt exẽplificari vt qz sunt in loco sylue-
a stri z nõ egrediunť,z pauci accedũt ad eos ita q potuerũt aliquãdiu ignorare de obseruãtia.in dubio aũt vr̃ crassa ignorantia,cũ obseruatio ista sit publica.de postu.p̃la.c.j.de hoc etiã.§. in.iij.cõtrario. ¶Uicesimoprimo q̃ro si interdictũ nõ seruat in eccl'ia matrice,an religiosi nõ seruãtes indistincte excusantur. Gl.nota qz dicit q nõ:z idem dixi.§.in.iij.Sñio.z no.sing.gl.in eo qs dicit q vacat arg.a cõtrario qñ contrariũ reperiť in iure. Jtẽ in eo qs dicit q cõtrario hoꝝ nõ est eadẽ disciplina vbi verba
30 z mens resistũt. ¶†Uicesimosecundo quero qñ dicanť seruare religiosi interdictũ.Glos.ea.ibi,intelligo.sol.q qñ abstinẽt aio seruandi:pro hoc qs dixi.§.q.xiij. ¶Uicesimotertio q̃ro de intellectu litere ibi,nõ obstantib⁹ quibuscũqꝫ appellationib⁹ ꝛc. z alijs obiectionibus quibuscũqꝫ.Gl.quibus.sol.q remouenť oẽs obiectus p quos allegareť nullitas snie interdicti.℣Pau.z Abat.dicũt q etiã remouenť obiectus iniustitie.primũ verius. nam de obiectionibus iniustitie nõ fuit opus q remouerẽtur: qz nõ obstant.nã etiã cessante hac cle.tamẽ adhuc cõstat q snia interdicti etiã iniusta seruanda est,sicut z sententia excõicationis.de sen.excõ.sacro.z pro hoc qs dixi.§.in.iij.not.

1 ℣ Interdictum violans est excommunicatus.

2 Interdictum violãs quare punitur pluribus penis, q̃ ille qui violat alias species censure ecclesiastice.

3 Interdictus si fit locus ab hoste vel a iure non tamẽ interdictũ fuit publicatum,an ibidem celebrans fiat irregularis.

Ver.Alioquin. ¶No.casum quo fertur excõicatio ipso iure.de hoc in gl.est sciendũ.q̃ colligit quinquaginta casus in quib⁹ per has
1 cle.ferť excõicatio. ¶†Scdo no.q violans interdictũ est excõicatus.z hoc in casu de quo hic:sunt z alie pene prodite contra violãtẽ:de quib⁹ in gl.additur.Laud.specificat eas, dicens q non seruãs interdictũ si est religiosus,excõicationẽ incurrit:vt hic.Jtem est suspensus ipo iure religiosus vel secularis.de excessi.prela.tãta.Jtem est sibi ingressus ecclesie interdictus.de priui,eporum.lib.vj.Jtem est excõmunicatus si non seruat sepeliendo.de sepul.eos.Jtẽ est irregularis z intelligibilis actiue z passiue.e.tit.is cui.li.vj. ¶Quero an eo casu quo religiosi liganť pena de qua hic,etiã ligenť penis de qbus in proxi.not. Gl.addiť ibi,posset.sol.q põt eẽ casus in quo pena huj⁹ cle.lo-

a ¶Ecclesia matrix. Adde text. in. c. venerabili. de verbo. signi. Ab.in.c.ex parte.§.de prescri.

b ¶Metropolitana matrix.ad de Abb.in.c.ex parte.el.ij.de rescrip. doct.in.c. venerabili.§ verbo.signi.

cum habet ꝛ non pena aliorũ iurium. quod dic vt in gl.ꝛ idem Paul.ꝛ pro hoc quod dixi.s.ea.cle.in princi.in.iij.contrario.

2 ¶ †Secũdo quero quare pluribꝰ penis punit violans interdictũ ꝙ si violaret alias species cẽsure ecclesiastice, vt excõicationem vel suspẽsionẽ, cũ tamẽ hec tria videant eadẽ pena in genere licet plures in specie. de verb.sig. querẽti. Sol. Laud. ꝙ ratio est: qꝛ aliqui credebãt interdictũ vilius ꝛ minꝰ ceteris: ꝛ ob hoc negligebãt ꝛ vilipẽdebãt: ideo vt appꝛecietꝫ grauiꝛ pena imponit vt sic nõ dubitet qs sceleratꝰ cõmissum qs est grauius vindicatũ. xxiij.q.j. nõ afferamus. Ytẽ qꝛ transgressio interdicti cũ maiori scãdalo fit ꝙ aliaꝝ penarũ: qꝛ in pluribꝰ ꝛ magis publice fert ꝙ cetere pene. de postu.pla.c.j. ideo transgressoꝛ propter maiorẽ cõtẽptũ ꝛ maius scãdalũ grauius puniẽdus est. arg. xl.

3 di. homo Christianus. de homi. ex lr̃is. ¶ †Tertio q̃ro si locus est interdictus ab hoste vel a iure, nõ tñ publicatũ est, an ibi celebrãs est irregularis. Arch. videt notare ꝙ fic. eo.ti.is qui.li.vj. In ꝗum facit: qꝛ hic ꝛ de scientib⁹. s.e.cle.in prin.ꝛ qs ibi dixi q.xx.ꝛ p hoc qꝛ agit de pena infligẽda, ꝛ sic ds pcedere publicatio. de postu.pla.c.j.ꝛ hoc vltimũ videt approbare Benze. ꝛ Mat. qs pcedit quo ad penã hui⁹ cle. in qua nõ sufficit ꝙ sciat de interdicto. nisi etiã sciatur de eius obseruantia. alꝫ procedit opi. Arch. qꝛ qui scit certiorari nõ debet. regula, eũ qui certus. lib.vj. pro hoc qs dixi de consti.c.ij.ꝛ de hoc.j.c.proxi. in ij.q.

1 ☞ Concilium prouinciale maius est ꝙ concilium singularis prelati prouincie.

2 Prelati singulares possunt interdictum ponere.

3 Judicium est integrum qs cõprobatur sententijs plurimorũ.

4 Statuta prouincialia, an faciant fidem.

5 Prelati, an possint absoluere a snia lata p statuta prouincialia.

Quod etiam in interdictis.

1 ¶ †No. ꝙ cõciliũ prouinciale magis est ꝙ singularis plati prouincie: qꝛ virtus vnita est fortioꝛ ꝙ dispersa. de treug.ꝛ pa.c.j.ꝛ celebrat cõciliũ prouinciale qñq̃ authoꝛitate Romani põtificis: qñq̃ authoꝛitate patriarcharũ vel primatũ vel metropolitanorum illius prouincie. ij.dist.§.porro.xvij.dis.multis.ꝛ ibi not. solus archiepꝰ est maioꝛ ꝙ oẽs epi: qꝛ de ipsis ad archiepm appellat. Maius tñ est cõciliũ ꝙ archiepꝰ: qꝛ de ipso ad cõcilium prouinciale appellat: vt ibi. ¶ Sc̃o no. ꝙ aliud est vniuersitas: aliud singuli de vniuersitate. Nam cõciliũ nõ est nisi ipsi singuli prelati cũ archiepoꝛ ꝛ tamẽ est maius ꝙ prelati singuli: vt hic. xij.q.ij. qui manumittit. Posset tamẽ dici ꝙ concilium est aliud ꝙ singuli prelati etiã ex alioꝛ: quia vocantur etiã capitula cathedraliũ ecclesiarũ. de his que fiunt a prela.c.fi. sed etiam presupposito ꝙ soli prelati cũ archiepiscopo facerent conciliũ: adhuc procedit qs predixi. ꝛ dicit Paul. ꝙ cõciliũ est maius ꝙ singulares prelati etiã incluso in prelati archiepo. Nam ꝛ de ipso ad

2 conciliũ appellatur: qs dixi in proximo not. ¶ †Tertio no. ibi, singularis prelati: ꝙ prelati singulares possunt ponere interdictũ. de hoc per Inno. de his que fi.a maio.par.ca. quefiuit. per Archi. de priuil. episcopoꝛũ. lib.vj. imo etiã non prelatus, puta canonicus habẽs iurisdictionẽ ratione sue prebende põt interdicere. vt not. Inno. in.d.c. quefiuit. ¶ †Quarto no. ꝙ integrũ est iudiciũ[a] qs plurimorũ sentẽtijs cõprobat. de hoc in gl. in verbo, cõprobat. ¶ Oppo. qꝛ videt superfluitas in litera ibi, in cessationibus indictis per prouincialiũ cõciliorum statuta vel ipsoꝛum authoꝛitate. contra id. s. in proe. Brego. Sol. Pau. ꝙ hoc vult dicere ꝙ quandoq̃ fit cessatio per statutũ cõcilij̃ prouincialis absq̃ hominis ministerio: quãdoq̃ fit hominis ministerio authoꝛitate cõcilij̃ hoc fieri precipientis. ¶ Quero de quibus cessationibus hic loquitur. Sl. generalius. sol. ꝙ de generalibus. idẽ Pau.ꝛ pro hoc. j. proxi. respõso. ꝛ de his cessationibus, de appel. dilectis. de offi.ordi. irrefragabili. ꝛ.e.ti. ꝗuis.

4 ꝛ.c. si canonici. lib.vj. ¶ †Secũdo quero, an fiet fides de statutis concilij̃. Sol. Laud. ꝙ cum sint facti, recurrendum est ad libros cõciliorum prouincialium cuiuslibet prouincie. ꝛ refert ꝙ Berengarius vnus de cõpilatoribus sexti libri post cõpilationem illam quendã tractatum cõpilauit de excõmunicationibꝰ. ꝛ interdictis a iure latis in quibus multa cõcilia prouincialia apposuit. ¶ †Tertio quero, an prelati possint absoluere a sententia lata per statuta cõcilij̃ prouincialis. Videtur ꝙ nõ: cum concilium sit maius ꝙ prelati: vt hic. cõtrariũ tenet Pau. quia etiã possunt absoluere a snia canonis: vt not. Arch. xvij. dist. in sum. ꝛ remittit Paul. ad not. per se de rebus eccle. nõ alienan. cle.j. vbi dixi in ver. si quis. q.iij. refert etiam Paul. quod not. Hosti. de preben. graue. vbi dixi in vlti. q.

☞ Papa non debet aliquem priuare iure suo sine causa, Collegia qualiter constitui possunt.

§. In cessationibus.

¶ Nota de cessationibus generalibus. de hoc in gl. speciales. que dicit ꝙ speciales obseruãtur solum in ecclesijs in quibus sunt. Ex hoc no. differentiã inter cessationes generales, ꝛ speciales: quia generales etiam seruãde sunt ab alijs: vt hic. est ꝛ alia differẽtia: qꝛ generales habent vim interdicti, ꝛ cõparant interdicto: vt hic. speciales autem non. de app. dilectis. ꝛ qs ibi not. de offi.ordi. ordinarij̃. li.vj. ¶ Secundo not. ꝙ ratione cõsuetudinis quandoq̃ spectat ad capitula cessare a diuinis. pro hoc de offic.ordi. ꝗuis. lib.vj. qñq̃ etiam hoc spectat ad eos alio iure speciali. pro hoc litera ibi, vel alꝫ. puta priuilegio, vel prescriptione. ¶ Tertio no. literã ibi, vnico lumine ꝛc. ꝙ quis non debet priuari vnico suffragio suo. de hoc in gl. sumptum ꝛ in ea. ibi. §. ne tenuis. vbi dupliciter exponitur, vel vt ponatur pro vna lucerna, vel vt loquatur similitudinarie sicut homo tenuis habẽs porcellum eum seruat tanq̃ oculum: sic isti seruant istas cessationes: quasi hec sit sola eoꝛũ spes in resistẽdo violẽtijs. Pau. pro hoc qs dixi de prebẽ. cle.j.

1 §. ad hec. q.vj. ¶ †Quarto nota ibi, nec debemus. ꝙ papa non

b debet quẽ priuare iure suo[b] sine causa. pro hoc. C. de legi. digna vox. de cõsti.c.ij.ꝛ.c.q̃ in ecclesiarũ. dicit tamẽ Ben. ꝙ si vellet, posset. j. §. porro. vbi reuocãtur priuilegia. ꝛ arg. ff. de legi. principes. pro hoc qs not. de cõces. ꝑben. ppositi. qs tamẽ nõ procedit de quolibet iure alteri competente. sed intellige vt no. in.d.

2 c. que in ecclesiarũ. ¶ †Quero in eo quod dicitur de collegijs, qualiter hec constituantur. Sol. Ben. remittit ad not. per Inno. de offi.ord. cum ab ecclesiarum. de iure patro. postulasti. de excess. pla. dilecta. qs prosequit Mat. dicẽs ꝙ quedã est vniuersitas realis: vt ciuitatis, castri, vel alterius terre: quedã personalis: vt grãmaticoꝝ, dialecticoꝝ, ꝛ similiũ. de consti. ex literis. de quib⁹ remittit ad not. in dictis locis in quib⁹ dixi preterq̃ in.c. postulasti. qs eñ ibi not. Inn. dixi eo.ti. nobis. §. ceterũ. q.j. ꝛ.ij. qualiter añt citet vniuersitas, dixi de noui ope. nun. cũ ex iniuncto. ꝛ an p cãpanã, dixi de elec. in causis. ꝛ qualr teneat ex delicto dixi de simo. dilectus. ij. ¶ Secũdo q̃ro de intellectu litere ibi, idẽ intelligim⁹ obseruandũ. Sol. Pau. exponẽdo idem. s. ꝙ religiosi non seruantes excõicati sunt ficut essent non seruãdo cessationes inductas p statuta prouincialia vel ipsoꝛũ authoritate. ꝛ facit hec expssio ad id qs dixi. s. ea. cle. in prin. q.ij. ꝛ.ij.

Ver. Ipsi vero.

¶ Nota ꝙ a cessationibus diuinis debent seruari statuta canonũ. de hoc in glos. ¶ Quero de intellectu litere ibi, ipsi. Sol. Pau. exponit ipsi. s. capitula, collegia, ꝛ conuentus.

§. Porro.

¶ No. ꝙ hec cõstitutio cõcernit preceden tia. de hoc in gl. cõcordat. ¶ Secũdo no. casum in quo per pactum non potest renũciari iuri cõmuni. de hoc in gl. vlti. ¶ Tertio no. ibi, religiosis. pro hoc qs dixi. s. ea. clemẽ. in prin. q.vij. ¶ Quarto no. ibi, in nullo volumus suffragari. ꝙ contra hanc cle. nõ prosunt priuilegia vel alia iura speialia. de quibus eo. §. fimile. s. de eta. ꝛ quali. clemẽ. vt hi qui. ꝛ ibi concoꝛ. in gl. antepenul. ꝛ vlti.

1 ☞ Nobilitas sola est animum que moꝛibus ornat.

2 Celebrare vel facere celebrari tempoꝛe interdicti differunt.

3 Pulsatio campanarum tempoꝛe interdicti quo ad audienda diuina est prohibita.

4 Populus cõuocatur duobus modis: scilicet pulsatione cãpanarum, ꝛ voce preconia.

5 Delinquentes tanq̃ authoꝛes magis puniuntur ꝙ alij̃.

6 Celebrari nõ debet coram publice excõicato vel interdicto.

7 Sacerdotes celebrãtes debẽt dimittere diuina inexpleta: nisi excõmunicati ꝛ interdicti exeant ecclesiam.

8 Delicta nõ debent dimitti impunita ne alij̃ malo exemplo inducantur ad delinquendum.

9 Presertim, hoc verbum qualiter exponi debet.

10 Sacerdotes non incurrunt penã iuris facientes officia diuina excepta missa coram excõmunicatis ꝛ interdictis.

11 Prelati si sint dñi tẽporales ꝛ cõmittãt cõtra dispositionẽ cle. grauis. de sen. excõ. an puniant sicut si essent dñi mere tpales.

12 Interdictum si sit latum nõ tamen publicatum: an sciens latũ teneatur obseruare.

13 Pulsatio cãpanarũ, an prohibeat indistincte tẽpoꝛe interdicti.

14 Clerici diuina celebrantes coram interdictis ꝛ excõmunicatis cõpulsi a dominis tẽporalibus, an excusentur.

15 Domini tẽporales si cõpellant populum audire diuina in loco non interdicto, an debent puniri de iure.

16 Quid si tales domini precipiunt non subditis.

17 Legatus de latere, an possit absoluere excõmunicatos authoritate cle. grauis. de sen. excõmu.

1 ¶ †No. ibi, nobiles. ꝙ dicũtur no-

c biles[c] etiam si delinquant: vt hic. ꝛ hoc quia dicuntur nobiles a coꝛruscatione clari sanguinis. ſm Laudu. qui dicit verius esse ꝙ nobilitas sola est animum que moꝛibus ornat. de hoc de preben. venerabilis. ¶ Secundo nota de locis insignibus. de hoc in glos. vũ. ꝛ in Spe.

a ¶ Q̃ integrum a
ca. prudentia. de
of. dele. ꝛ diffuse
per Barb. in. c.
capellanus. de
ferijs.

b ¶ Papa nõ ds
quẽ priuare iure
suo. Adde Ar-
chi. in tracta. de
hereti. incip. san.
ctissimo in Chri
sto pater.

c ¶ Q̃ dicunt no
biles. Adde gl.
in verbo, cadit.
in. c. Christian⁹.
xl. dist. gl. in ver.
ignobiles. in. c. q
contra. xxiij. q.j. 1
gl. in ver. insuffi- 2
cientẽ. in. c. cum
adeo, de rescrip.

ꝛ in Spe.de citatione.§.j.ver.sed q̃ loca. ¶Tertio no.ibi,solẽ
niter.q̃ tpe interdicti ꝓhibeꝫ celebrari solẽniter:ꝛ sic nõ occulte
2 ꝑm formã.e.ti.alma.li.vj.s̃.in cle.prox.in prin.¶†Quarto no.
ibi,faciũt celebrari.q̃ aliud est celebrare tpe interdicti, vel dum
qs est excõicat⁹:aliud simpliciter audire diuina:aliud facere ea
sibi solẽniter celebrari.de cleri.exc.illud.in fi.de hoc de pui.cle.
archiepo.in prin.vbi dixi in.ix.q.¶Quinto not.ibi,nunc hos.
a q̃ dictio[a] nũc,q̃ñqꝫ stat pro aliq̃n.de hoc in glos.in hoc verbo.
3 ¶†Sexto no.de vocatiõe p cãpanã.deb̃ in gl.i ꝟbo,cãpanarũ.
ꝛ dicit ꝟau.q̃ pulsatio cãpanaꝝ quo ad hoc.i.quo ad celebrã
da diuina ꝓhibeꝫ tpe iterdicti.de pe.ꝛ remiss.qs in te.de hoc.s̃.
4 q.vj.¶†Septimo no.de duplici modo vocãdi pplm seu colle
giũ:alter p cãpanã:vt in ꝓri.no.ꝛ de hoc de elec.in cauſis.alter
voce p̃conia.C.de fer.l.vlt.ff.qs cuiusqꝫ vniuer.ſicut.de reg.iu.
aliud.§.referꝛ.¶Octauo no.ibi,populos interdictos.q̃ q̃ñqꝫ
pp̃s interdicit.ꝛ dicit ꝟau.q̃ hic erat duplex excessus:ꝛ rõne
loci,ꝛ psonarũ.nã pp̃s interdict⁹ etiã extra locũ non interdictũ
nõ põt audire diuina.e.tit.si snia.li.vj.an aũt hoc casu sit locus
5 pene hui⁹ cle.dic.j.in.viij.q.¶†Nono no.ibi,faciũt euocari.q̃
magis puniunt̃ q̃ tanq̃ authores delinquunt q̃ alij.xxiij.q.iij.
6 alioꝝ.xj.q.iij.q̃ consentit.de hoc de offi.deleg.c.j.¶†Decimo
no.q̃ cozã publice interdicto vel excõicato celebrãdũ nõ est.de
hoc in glo.occultũ.que dicit secus de occulto.ꝛ in hac glo.in fi.
idẽ ꝟau.ꝛ Gẽze.de hoc p Hosti.de cle.excõ.ꝓposuit.p Archi.
de priui.epoꝝ.li.vj.¶Undecimo no.ibi, instãtibus.q̃ celebrã
tes debẽt instare vt excõicati ꝛ interdicti eccleſiã exeãt.q̃tũ tñ
ad hãc cle.dicit ꝟau.idẽ ſi celebrãtes nõ instẽt.vult dicere q̃ est
loc⁹ pene eoipo q̃ isti p̃cipiũt q̃ nõ exeãt, ẽt ſi celebrãtes nõ in
7 stent q̃ exeãt,p b̃ q̃ lr̃a ibi,instãtib⁹ etiã.qꝫ dictio etiã est iplica
b tiua:ꝛ vt dico.j.q.viij.¶†Duodecimo not.q̃ celebrãtes[b] debẽt
dimittere diuina inexpleta ſi excõicati vel interdicti eccleſiã nõ
exeũt.de hoc i gl.dz.ꝛ dicit Sen.q̃ pñt expelli tãq̃ turbãtes di
uinũ offm etiã ſi sint religioſi.de sen.exc.veniẽs.ꝛ dic q̃ dñr :ur
bare:qꝫ celebrãtes nõ pñt eis cõicare.qs met.cã.ſacris.imo pec
cant:ꝛ vt ibi.an aũt peccãt moztal̃r,pſequit̃ ꝟbat.qs dic vt dixi
in.e.c.ſacris.ꝛ i hac gl.ibi,offm̃ misse.ſec⁹ i alijs horis:qꝫ tũc in
distincte dz dimittere ꝛ exire:qꝫ põt alibi cõplere:vt not.Inn.ꝛ
8 Host.e.ti.nup.ꝛ b̃ in excõicato publice.sec⁹ ſi occulte,vt dixi in
ꝛ.no.¶†Decimotertio no.q̃ excessus nõ debẽt relinqui ipuni
ti ne alij habeãt cãm delinquẽdi ꝛc.nã facilitas venie ꝛc.de vi.ꝛ
ho.cle.vt clericoꝝ.de b̃ i gl.qꝫ ſi ex.de of.oꝛ.cle.j.i gl.iij.ꝛ de pe.
cle.j.§.nec sup.vbi de b̃ dixi in.iij.not.¶Decimoquarto no.de
ꝟbo,q̃libet.de b̃ in gl.oẽs.¶Decimoqnto not.q̃tuoꝛ casus in
qb⁹ qs incidit in excõicatiõe de qua hic.prim⁹ in ꝟbo, cogere.
secũdus in ꝟbo,euocare.terti⁹ in verbo.ꝓhibere.quart⁹ in ꝟbo,
9 remanere.¶†Decimosexto no.de verbo,presertim[c].ꝛ exponit
c ꝟau.pro maxime,dicẽs idẽ ſi nõ sunt excõicativel interdicti ex
quo locus est interdict⁹,p hoc qs dixi.s̃.in.viij.not.ꝛ de hoc.j.
q.x.¶Decimoseptimo no.ibi,excõicati publice aut interdicti.
q̃ cõparant̃ excõicat⁹ ꝛ iterdict⁹.ꝛ itelligit ꝟau.de interdictis
10 noſatim vel cũ vniuersitate.facit de cle.excõ.ꝓposuit.¶†Deci
mooctauo not.ibi,missam.q̃ in alijs officijs nõ est loc⁹ pene.de
hoc in gl.i alijs.ꝛ idẽ ꝟau.de hoc.j.q.xij.¶Decimonono no.
ibi,noſatim.q̃ hoc casu nõ sufficit gñalis monitio.de hoc in gl.
antepe.ꝛ idẽ Sẽ.¶Uicesimo no.casum in quo excõicatus nõ
absoluit̃ nisi a sede apostolica:qs est,qꝫ hic reseruat⁹:aliꝫ secus.
de sen.excõ.nup.de hoc.s̃.cle.ꝓri.ꝟ.alioquin.in gl.est sciendũ.ꝛ
j.q.xiij.¶Op.qꝫ lr̃a ibi,nedũ in capellis.videl̃ velle q̃ in capel
lis liceat celebrare tpe interdicti: cũ tñ nullibi fit celebrandũ in
loco interdicto.de post.ꝑla.c.j.de excess.ꝑla.tãta.Glos.nõ intẽ
dit.Sol.ꝛ idẽ Laud.dicẽs q̃ in capellis min⁹ videnꝫ delinque
re.ar.de pui.cũ capella.dicit tamẽ q̃ in eis idẽ est q̃ in ecclesijs:
qꝫ capelle tãq̃ accessorie depẽdẽt a locis in quib⁹ sunt.ꝛ cũ eis
transeũt:vt no.Inn.de iure pa.ex lr̃is.vnde ſi sunt deo dedica
te p pontificẽ,vt esse debẽt,de cõse.di.j.eccl'ie.de reli.do.ad hec.
eque dz abstineri ab eis ſicut ab ecclesijs.dicit tamẽ sec⁹ forsan
de simplicib⁹ oratorijs,in quib⁹ potẽtes faciũt cozã se celebrari
sed in hoc nõ pñstit:nec est verũ:qꝫ nullibi licet celebrare ex quo
locus est interdictus.e.tit.is qui.§.j.lib.vj.ꝛ dicit Laud.q̃ ta
lia oratoria nõ dicunt̃ loca religioſa.remittit ad no.de pe.cle.j.
q̃ hoc qs ibi dixi in.j.q.¶Scdo op.qꝫ in litera ibi, vocãtes.fit
mentio de vocãtibus:ꝛ infra in determinatiõe nihil dicit:ꝛ ſie
videl̃ rñsio diminuta,cõtra no.de despõ.de muliere.C.de trãsa.
vt respõsum.Glo.lz.dicit q̃ lz de vocatiõe narret solã coactio
nẽ,punit:ꝛ tũc dic q̃ lz nõ puniat vocationẽ: nõ est tamẽ dimi
nuta responsio.ſufficit eiñ q̃ punit cõpellẽtes tamẽ relinquit̃ q̃
vocãtes delinquũt.ꝛ aꝫ per iudices cõpetentes puniẽdi sunt.
¶Tertio opp.qꝫ litera ibi nõ solũ per campanarũ pulsationẽ
sed voce preconia,videl̃ velle q̃ plus arctet vocatio preconis q̃
acmpane,cũ tamẽ vocatio cãpane plurib⁹ innoteſcat: voꝝ autẽ
p̃conis paucis.in aut.de litig.§.oẽm.Glos.vt dicit.solu.q̃ licet
respectu nũc dicto vocatio per cãpanã fit fortior:tamẽ qꝫ pre
co loquit̃ ꝛ edictũ ponit,maioꝝ est cõtemptus.idẽ ꝟau.dicens
q̃ licet in minorib⁹ ſufficiat vocatio per cãpanã:ſecus in alijs in
quibus requirit̃ vocatio nũcijs vel literatoria.de elec.in cauſis.
11 ¶†Quero in eo qs dicit de dñis tpalibus,qd ſi sint prelati ha
bentes tẽporalẽ iurisdictionẽ.Glos.ij.dicit idẽ in eis.idẽ ꝟau.
Stepha.cõtradicẽs q̃ lz in eis sit maioꝝ ratio,tamẽ hec cõstitu
tio:qꝫ penalis nõ debẽt extẽdi.de elec.statutũ.lib.vj.maxime qꝫ a ¶Q dictio nũc:
cõtra prelatos tales ſufficiẽter puisum est.de excess.prela.c.ſi.itẽ adde Inn. in.c.
nõ est verisimile q̃ ipſi prelati qui ꝓcurauerũt hãc cõstitutionẽ ij. regris. de ap.
supplicauerint cõtra ſe.arg.ff.de mili.testa.l.iij.C.de legi.qs fa Bart.in.l. cõdi
uoꝛe.regula,qs ob gratiã.li.vj.primũ verius nec rõnes Steph. tionũ.ff.de cõdi.
vrgent.hoc eiñ nõ est extẽdere,qꝫ prelati habẽtes tẽporalẽ iuris ꝛ demõ.item di
dictionem illo respectu dicunt̃ dñi temporales. alia ratio nihil ctio nũc aliquan
viget.¶Scdo q̃ro in eo qs dicit de locis suppositis interdicto do exponi vsq; in futurũ.vt i.c.
de quo interdicto loquit̃.Glos.iij.dicit q̃ de interdicto lato ab nolite. ꝛj. qõ. iij.
hoe vel a iure idẽ ꝟaul.est ꝓ.ꝛ est ꝓ hoc:qꝫ hic loquit̃ genera Archi. in.c. ego
12 liter.¶†Tertio quero ſi interdictũ est latũ sed nondũ publica ludouicus. lxiij.
tum,an q̃ scit de interdicto teneat̃ obseruare.Glos.ea. inducit distin.
hãc lr̃am q̃ ſic est opi.Arch.qs dic vt in gl.ꝛ dixi.s̃.cle.ꝓri.ꝟſi.
alioquin.q.iij.¶Opp.ad hoc.xj.q.iij.§.euidẽter.vbi de hoc, vt
quis euitari debeat requirit̃ snia archi.in.c.is qui.alleg.in glo.
Sol.ꝑm aliquos q̃ illud ꝓcedit nisi vbi ꝛiũ inueniꝫ: vt in.c.cũ
nõ ab homine.ꝛ.c.cũ desyderes.alle.in gl.Dic melius q̃ illud
dz intelligi de occultis quos vitare debem⁹:vt in glos.ꝛ dixi.s̃.
in.x.no.ꝓ hoc.xj.q.iij.§.cum ergo.¶Op.ad idẽ.s̃.cle.prox.vbi
tunc tñ obligant̃ alij ad obseruandũ qñ matrix eccl'ia illud ser
uat.Glos.remittit ad no.ibi in gl.no.ꝛ hoc vult qꝫ lz ibi puniat
religioſos tũc tantũ qñ nõ seruãt iterdictũ qs seruat eccl'ia ma
trix,nõ tñ ibi permittit̃ q̃ possint nõ seruare ſi eccl'ia matrix in
debite nõ seruat.cetera dic vt in gl.quã signa ibi.forsan.vsq; ad b ¶Q celebran
fin.ꝛ idẽ.ꝟau.¶Quarto q̃ro,an qs hic dicit de iterdicto locũ tes. Adde Inn.
habeat in cessatione a diuinis.vñ q̃ ſic.s̃.ꝓri.cle.ꝟ.qd in inter in.c.rñso.de sen.
dictis.Contrariũ tenet ꝟau.dicẽs q̃ cũ hic nõ fecerint mẽtio excõ.hoc intelli
nem de cessatiõe,ſicut ibi,nõ est locus huic pene.dic q̃ eo casu ge verũ nisi ex
quo cessatio lz vim interdicti:idẽ in eo qs in interdicto. quãdo cõicatus esset ta
autẽ habeat vim interdicti,dixi.s̃.cle.ꝓri.§.in cessationib⁹.in.j. lis quẽ sacerdos
no.¶Quinto q̃ro de intellectu lr̃e ibi,locoꝝ suoꝝ.Sol.ꝟau. non posset vita
exponit suoꝝ.i.vbi habitãt.vt sit sensus q̃ nõ solum in capellis re ita lz Archi.
sitis in locis seu palatio vbi habitãt hoc faciebãt,ſz etiã in alijs in. c. ſicut apo
13 ecclesijs.de hoc.s̃.in.j.ꝛrario.¶†Sexto q̃ro,an tpe interdicti stolus. xj.q.iij.ꝛ
ꝓhibeaꝫ indistincte cãpanarũ pulsatio.Sol.Steph.q̃ nõ.ꝑmit idem tenet Lal.
titur eiñ pulsatio ad populũ cõuocandũ ꝓpter p̃dicationẽ.arg. in trac.de eccle
de sen.excõi.rñso.niſi fiat in fraudẽ:vt qñ factũ est ꝛdeciolani sia.interdicto.in
quia qñ portabãt funera faciebãt pulsari campanas ad p̃dica iij.q. prin. in.vj-
14 tionem.de hoc.s̃.in.vj.not.¶†Septimo quero in eo q̃ isti dñi mẽbro illius q̃
cõpellebãt clericos ad celebrãda diuina,an per hãc cõpulsionẽ stionis.
excusant̃ nõ seruãtes.Sol.Laud.q̃ nõ:qꝫ debẽt potius ofa ma
lã pati q̃ malo cõsentire.qs met.cã.ſacris.de cõse.di.iij.eos.de c ¶De ꝟbo,pre
vsur.super eo.Idẽ Benz.qꝫ nõ debẽt in talib⁹ obtemperare.de sertim. Adde.c.
tẽpo.oꝛ.ad aures.xj.q.iij.ſi dñs.nec superioris authoritas in ta ꝓ venerabilem.q
15 libus excusat.xij.q.ij.quicũqꝫ.ꝛ.c.de rebus.¶†Octauo quero filij sint legi.c.li
in eo q̃ isti cõpellebãt populos interdictos audire diuina in lo cet.ꝛ in.c.nobis
co interdicto,qd ſi cõpellerẽt audire in loco nõ interdicto.Sol. de foro cõpe.c.j.
ꝟau.q̃ nõ ꝛz locũ hec pena.secus ſi in loco interdicto cõpelle de excep.c.ij.de
rent non interdictos.ꝛ hoc innuit litera ibi, in locis interdicto confeſſis.
suppositis quemq̃ ꝛc. qs dico.j.q.x.de hoc etiã.s̃.in.viij.not.ꝛ
de dictione,etiã.de cõſti.cũ oẽs.ibi,ſtatuerũt etiã.de elec.cũ in
cũctis.§.inferioꝛa.ff.de ꝟb.obli.quodcũqꝫ.§.ſi ita.de aqua plu.
16 ar.ſi inter.§.officiũ,vbi Bar.ꝛ dixi in.xj.no.¶†Nono quero in
eo q̃ puniunt̃ isti dñi precipiẽtes subiectis excõicatis vel inter
dictis ne exeãt dum celebrant̃ diuina, quid ſi precipiũt nõ sub
ditis.Sol.ꝟau.q̃ secus est.vult dicere q̃ nõ est loc⁹ huic pene.
¶Opp.ad hoc:qꝫ nõ videl̃ differẽtia inter subditos,ꝛ nõ sub
ditos:nam etiã subditi nõ tenent̃ obedire tali precepto, vt dixi
s̃.q.viij.ꝛ ꝓ hoc de tẽpo.oꝛ.dilectus.Sol.ꝟau.q̃ licet non te
neant̃,tamẽ de facto timẽt ꝛ parẽt:ideo fuit iustũ sic precipien
tes punire.¶Decimo quero de intellectu litere ibi in locis in
terdicto suppositis quẽq̃.Solu.ꝟau.exponit quẽqꝫ, etiã non
interdictũ rõne persone.ꝓ hoc litera ibi,excõicationis preser
tim ꝛc.vult inducere exponẽdo presertim, ꝓ maxime.qs dixi
j.vbi glos.singu.in verbo.presertim.¶Undecimo q̃ro de intel
lectu litere ibi,modo predicto.Sol.ꝟaul.exponit p̃dicto.s.cã
panarũ pulsatione ꝛ voce p̃conia euocare.qs est.j.ꝛc. ex hoc di
cit secus ſi aliꝫ vocãt vel inuitãt.idẽ Ben.q exẽplificat qñ vocãt
secrete per nũciũ.dicit tamẽ q̃ id qs hic dicit de voce preconis
procedit etiã ſi voce tube,vel cornu,vel simile:cũ sit eadẽ ratio.
¶Duodecimo quero de quib⁹ officijs loquit̃ lr̃a ibi,ad officia
eadem.Sol.ꝟau.exponẽdo eadẽ.s.missarũ.de quibus premi
sit.secus ſi ad alias horas.qs etiam dixi.s̃.in.xx.nota.¶Deci

motertio quero in eo qđ dixi. s. in. xŋ. not. ꝙ excõicatus iterum excõicaꝛ, quid de istis erit qui primo excõicati erant a suis ordinarijs, z sic erant absoluendi per ipsos, z iterũ excõicati sunt a canone, z absoluẽdi per papã: qualiter eĩ poterũt absolui: aut eĩ absoluẽdi tacebũt de alia excõicatione: z nihil agũt. aut exprimẽt: z tũc nõ debebũt absolui. de sen. excõ. officij. Sol. Zau. vt dico. j. ea. q. sed generaliter cũ queriꝛ de excõicato pluribꝫ excõmunicationibus an sufficiat vna[a] absolutio, distinguit. aut eĩ excõicatus est ab vno iudice: aut a pluribꝫ. si primo: aut vna snia, aut pluribꝫ. si vna: aut ꝓpter vnam causam, aut plures. si vna snia, z ꝓpter vnã causam: sufficit vna absolutio. si propter plures causas: aut cõstat ꝙ propter vnicã intendebat singulas ferre sentẽtias: aut ꝓpter oẽs simul: aut est dubiũ. in primo tot erunt absolutiones quot cause. in secũda sufficit vna absolutio dũmodo oẽs cause sint exꝓsse: alꝫs nõ sufficit. in tertio recurrendum est ad iudicẽ, vt hec legunt z notant. s. e. cũ p causa. si pluribus sentẽtijs: aut ferẽs intẽdebat hñc ligare pluribꝫ: z plures absolutiones erũt necessarie. ar. ff. de no. op e. nũ. de pupillo. §. si in pluribꝫ. aut intẽdebat eũ ligare vna sic dicẽdo: excõmunico anathematizo ꝛc. z sufficit vna absolutio. de iude. ad liberandam. ar. ff. de accep. l. pluribus. si aũt a pluribꝫ iudicibꝫ fit ligatus, aut oẽs habẽt vnã iurisdictionẽ: z valet qđ fit ab vno z vna absolutione, dũtamen habeat potestatẽ ab alijs. de offic. deleg. causam. z. c. vnico. aut hꝫ diuersas iurisdictiões. z erũt tot absolutiones necessarie quot sunt excõicationes. eo. tit. officij. nec est necesse ꝙ hoc casu sint oẽs presentes, sed sufficit ꝙ iste dicat ordinario se excõicatũ ab ipso z a canone z petat absolui ab eiꝫ snia: sed nõ denũciabiꝫ absolutꝫ: z postea absolueꝫ a snia canonis: vt hic. sic intelligiꝫ. d. c. officij. cũ sua materia. Zaud. de hoc per Bar. in. d. l. si in pluribus. z dixi in. d. c. cũ pro causa. in vlti. q. z per id qđ vlti. dixi soluiꝫ id de quo querebaꝫ. s. e. q. in princ.

17 ¶ †Decimoquarto quero in eo ꝙ isti non possunt absolui nisi per sedẽ aplicam, an per legatũ de latere. Sol. Zaud. arguit ꝙ nõ per literã ibi, per sedẽ dũtaxat aplicam. dicit th ꝙ licet forte excludat alios: nõ th legatũ. pro hoc eo. ti. ad eminentiã. de ele. si abbatẽ. li. vj. z qđ ibi no. de cle. nõ resi. c. ij. de schisma. c. vnico li. vj. de sen. excõ. q. periculosum. eo. lib. primũ tenet p dictionẽ, dũtaxat. p hoc de priui. cle. j. in prin. z hoc sentit gl. s. cle. pri. in verbo, excõicationis. z verius. z ad. c. eminentiã. dic ꝙ loquitur qñ nõ est facta specialis reseruatio cũ dictione taxatiua: vt hic.

☞ Mulieres que sunt de tertio ordine sancti Francisci dicũtur sorores.

Censura ecclesiastica non debet vilescere.

Ordinarij quãdoqꝫ sunt delegati apostolici in certo casu.

Fratres z sorores de tertio ordine sancti Francisci an debeant seruare continentiam.

Fratres tertij ordinis scti Frãcisci, an gaudeãt ꝓuilegio clicali.

Quare autem tales dicuntur de tertio ordine.

Legatus apostolicus an possit absoluere eos qui incidũt in penam cle. cum ex eo.

Item ex eo. ¶ †No. ꝙ mulieres de tertio ordine beati Frãcisci dicunt sorores. ex hoc infert gl. ij. ꝙ non sunt beguine: z infert hoc ex eo qꝛ sunt sub obedientia fm traditiones tertij ordinis: predicte beguine vero nõ sunt sub obedientia. remittit gl. de relig. do. cle. j. vbi de hoc in glo. vide. z dicit Zaud. ꝙ hũc tertiũ ordinẽ quidã reputabãt reprobatũ. p. d. cle. j. z male: qꝛ ibi de his que nõ profitent aliquã regulã: hic secus: qꝛ profitentur regulã tertij ordinis approbatã per Nic. iij, vt hic in gl. iij. z cõfirmatã per Jo. xxij. vt hic. ¶ Secũdo no. ꝙ tpe interdicti nõ admittunt aliqui preter clericos ad audiẽda diuina officia z p hãc literã ibi, diuina officia. dicit Pau. hic loquit tm de celebratione misse: de qua. s. cle. pri. sed etiã de oĩbus diuinis. ¶ Tertio no. scandalũ vitandũ esse. de hoc in glo. vitandum.

2 ¶ †Quarto no. ꝙ cauerí dꝫ ne censura ecclesiastica vilescat. de hoc in gl. ad hoc. z dicit Pau. ꝙ vilescebat per amissionẽ istoꝝ qui admittebant ex modica obseruãtia religionis: facit de pui. vt priuilegia. z maxime qꝛ taꝫ rũ reperiꝛ magna multitudo que facit ola vilescere: sicut raritas facit carũ. xciij. di. legimus. ij. q. vij. sancta. ¶ Quinto no. ibi, decetero. ꝙ pena sequẽs cõcernit futura nõ ꝓterita vel phtia: cũ hic nõ exprimaꝛ de ipsis sicut exprimitur. s. cle. j. in fi. ¶ Sexto no. ibi, quo ad hoc. ꝙ priuilegia istoꝝ reuocant quo ad id de quo hic i nõ quo ad alia. simile de priui. cle. j. ver. qđ etiã. pro hoc qđ dico. j. q. vj. ¶ Septimo no. casum in quo absolutio excõicationis reseruaꝛ pape: fiĺe de here. cle. multoꝝ. in fi. de pe. cle. fi qs suadẽte. in pn. ¶ Octauo no. casum in quo nõ absoluiꝫ excõicaꝛ nisi satisfactione pstita. simile

3 de sepul. cle. eos. de imu. eccl. qm. in fi. li. vj. ¶ †Nono no. casum in quo ordinarij sunt delegati apostolici. fiĺe de here. ad abolen

4 dã. de suplẽ. neg. prel. cle. vnica. de sta. mo. c. vlt. ¶ †Op. in eo ꝙ istos de tertio ordine vocat cõtinẽtes: nõ eĩ ꝓmittũt ꝙtinẽtiã, imo viuũt in cõiugio: vt dicit gl. iij. So. vt in gl. iij. qstat Zio: z th dicit ꝙ certis diebꝫ abstinẽt a thoro. Jdẽ Zaud. dicẽs ꝙ dñr ꝙtinẽtes nõ oẽs, sz aliq q nõ vtunt cõiugio: vel etiã si vtant dñr ꝙtinẽtes quo ad qd: qꝛ vt ꝑdixi, certis diebꝫ abstinẽt. dicit th ꝙ caueãt sibi viri ne cũ abstinẽt parẽt locũ alijs viris. debẽt eĩ custodire vxorẽ, cũ vir sit caput vxoris. vñ dꝛ a vir tute: mulier autẽ a mollicie: nõ ĩputaꝛ viro si mulier delingt. dicit ꝙ i Cathalonia z in multis alijs partibꝫ vir cucurbitatꝫ p vxorẽ, lz iuitꝫ z ignoras, soluit fisco. xl. solidos. Parisijꝫ vo ducit sedẽs sup asinũ vsa facie p totã villã vxorẽ trahẽte asinũ z pcone clamãte q fic faciet fic accipiet. canõ infligit talibꝫ irregularitatẽ. xxxiij. dis. si cuiꝫ. iõ clericis vxoratis ꝙcedit vt vxores tenere possint in cõpedibꝫ. xxxij. q. ij. placuit. itẽ mulier nutrit comã. xxx. di. quicũqꝫ. z lz ca nõ ibi dicat hoc esse in signũ subiectionis. Zaud. tñ dicit ꝺ esse vt viri habeant vnde possint eas trahere z ligare. dicit tñ qđ qꝛ alibi dicit: Ille lauat laterẽ q castigat mulierẽ. Qui plus castigat plus in amore ligat. iõ cõiugati sunt iter duo pplexi. ppter ea dicit canon de talibꝫ, nauigasti. xvij. q. ij. nos nouimꝫ. ex his no. qđ dixi ꝙ isti de tertio ordine nõ sunt ꝓprie cõtinẽtes, lz tm quo ad qd. dicit Zau. ꝙ magis ꝓprie dicunt de pnia: vt sequit in lra: qꝛ multas penitẽtias z afflictiones faciũt. idẽ Zap. p hoc extraua. Jo. xxij, sancta romana. dicit etiã Zaud. ꝙ magis ꝓprie dñr casti ꝙ cõtinẽtes: nã q hꝫ vxorẽ cũ nõ habeat ꝓpriã corporis potestatẽ nõ põt dici cõtinẽs, sed põt dici castus. xxxi. dis. nicena. p hoc qđ no. gl. xliij. dist. cõiuia. z in hac gl. in fi. ij. reg. vj. xxxvj. di. tenere. ¶ Scõo opp. ꝙ isti possunt admitti ad diuina. eo. ti. c. fi. li. vj. glos. nisi. soluit excipiẽdo casum illũ: z in eo ꝙ inhibeꝫ ne quoquo mõ admittãt, ifert Sen. ꝙ nõ dꝫ fieri fraus alꝫs incidũt in penã de qua hic. ¶ Tertio op. ꝙ nõ fuerit opus ꝙcedere ordinarijs vt auctoritate aplica possint absoluere cũ z alꝫs possent. e. tit. nup. gl. vlt. fol. reddẽdo rõnes: quare hoc casu nõ poterãt iure ordinario. ¶ Quarto op. ad idẽ: nã sufficiebat ꝙ isti poterãt absolui p suos superiores. Sol. Pau. ꝙ illi vt plurimũ in talibus ligati sunt: ideo absoluere nõ possunt. sed opus fuisset ire ad curiã. ¶ Quero quare spãlr phibuit fratres minores ab administratiõe fratrũ de pnia tpe interdicti, cũ eadẽ rõ videaꝛ in alijs. Sol. Zaud. ꝙ ppter maiorẽ affectionẽ quã habebãt ad istos. dic ꝙ isti magis in hoc delinquebãt: p hoc qđ dico j. q. vj. z dic ꝙ delinquebãt forte putãtes eis licere hos admittere tãꝙ q videnꝛ esse eiusdẽ ordinis. phibenꝛ aũt: qꝛ nõ sunt clerici, sed laici nec sunt eiusdẽ ordinis, lz ab eodẽ. s. a scto Frãcisco ambo cõstituti. de hoc. j. q. se. ¶ Scõo qro an isti de tertio ordi-

b neꝫ gaudeãt ꝓuilegio clericali ipsona z rebꝫ. Sol. Zaud. ꝙ nõ, cũ sint laici, vt dixi in pri. q. z fm eũ sunt sicut locuste fine rege. vñ dñr nudi oĩ ꝓuilegio nisi quatenꝫ sint aliq eis cõcessa. dicit et ꝙ est ordo anomalus: qꝛ nõ sequiꝛ regulã aliorꝝ, p hoc qđ no. idẽ Zaud. de ꝓbẽ. cle. p lras. vbi dicit ꝙ nõ gaudẽt ꝓuilegio clericali nisi pfessi vel clici. Ben. j, dicẽs eos de tertio ordine gaudere ꝓuilegio ecclĩastico cũ sint de ordine p ecclesiã approbato: nã z eremita q nõ est ordis p ecclĩã approbati gaudet tali ꝓuilegio. no. gl. xvj. q. j. q vere. Zap. idẽ p hoc inducit. de cẽsi. cꝑ. li. vj. de imu. eccl. c. j. eo. li. q faciũt ex eo qꝛ ibi gñaliꝫ ꝓuilegiantꝫ psone ecclesiastice. dicit aũt Zap. ꝙ negari nõ põt quin isti sint ecclĩastice psone large sumpto vocabulo z ẽt religiose, z sic ecclĩastico ꝓuilegio gaudẽt etiã in bonis nedũ in psonis dictis iuribꝫ. xvij. q. iij. qsqs. p hoc gl. ibi, q̃ p ecclĩasticis psonis. exponit de penitẽtibꝫ. z inducit idẽ Zap. qꝛ pfessi hãc regulã phibenꝛ redire ad seculũ: qđ th alꝫs lz ei q ordinẽ mẽdicantiũ ingrediꝛ, z intra annũ pbationis ordinẽ pfiteaꝛ: qꝛ nõ lieeret si aliũ ordinẽ profitereꝛ. de reg. nõ solũ. eo. lib. qđ dic vt dico. j. ea. q. dicit ꝙ Zap. ꝙ pfessus tertiũ ordinẽ post pfessionẽ est adstrictꝫ ipsi ordini: z sic dꝫ sentire cõmodũ ex q̃ sentit onꝝ. rla, q sentit. li. vj. Jo. cal. i quodã cõsilio tz ꝓmũ ꝙ nõ sunt psone ecclĩastice ꝓprie z stricte: qꝛ nec clerici nec religiosi, cũ nõ sint pfessi religiõis p sedẽ aplicã approbate: ꝙ sunt laici. xŋ. q. j. duo sunt. vbi deo deuoti dñr religiosi ꝺ est pfessi religionẽ approbatã siue sint pfessi tãꝙ mõachi, siue Zuerfi: de qbꝫ. xxvŋ. q. j. vt lex. s qbꝫ Zuersus loqꝫ de sen. ex. nõ dubiũ. z not. in. d. c. duo sunt. i gl. j. Jtẽ isti nõ ꝓmittũt ꝙtinẽtiã simpliꝫr, imo pñt mrimoniũ ꝙhere z vti iam ꝙcto: nec abdicãt a se ꝓpriũ: nec ꝓmittũt obediẽtiã reglarẽ, imo vt dcm ẽ. s. e. q. sunt sicut locuste fine rege. no. in fili. xvj. q. j. si ꝓo. dñ ꝙ nõ habeãt tria substãtialia religiõis. de sta. mo. cũ ad monasteriũ. nõ põt dici religionis ordo p sedẽ aplicã approbatꝫ. de vot. c. vnico. li. vj. lz fit quidã mod ꝰ viuẽdi. vt dicit hic gl. iij. Ad gl. c. qsqs. pal. cũ dicit de penitẽtibꝫ. dicit Jo. cal. ꝙ dꝫ intelligi de soleniter penitẽtibꝫ de quibꝫ. l. di. in capite. z isti hñi spãle priuilegiũ ꝙ possint si volũt etiã laicos cozã ecclĩastico iudice ꝙuenire. xj. q. j. aliud. z hoc respectu vr̃ loqꝫ gl. in. d. c. alle. eĩ. d. c. aliud Jtẽ lz isti de tertio ordine dicanꝛ ꝙtinẽtes, nõ th ꝓpe vt dictũ est. s. i. j. Zio: lz possent dici ꝙtinẽtes ipropꝛie sicut ẽt ꝙiugati recte vtẽtes: vt dixi in. d. j. Zio. hec dicit Bẽz. pcedere nisi habeãt alia priuilegia aplica. z

tunc

a ¶ An sufficiat vna absolutio. adꝺ in ꝟbo, tãꝙ excõicatũ. in. c. cũ pro. de sen. excõ. gl. in ꝟbo, creb. in. c. ita quorũdam. de iude. Tho. in. iij. sen. di. xviij. q. ij. arg. v. circa fin. limitat dictas gl. vltra doct. dũ mõ absoluẽs possit absoluere ab istis excõicationibus alꝫs nõ ita late tenuit Pe. de anc. post Paul. de elez. i ista cle. grauis. z tho. in palleg. loco z ad hoc est gl. i ꝟb. s oĩbus. in. c. sunt plures. de pe. dist. iij. q̃ vult ꝙ quis possit absoluere a pluribꝫ excõicationibꝫ p vnicam absolutionem z vide bal. in. l. cũ duobꝫ. in §. si plures. in lectura antiqua. ff. p so. facit tex. in. l. si pluribꝫ. de acceptilationibꝫ.

b ¶ An isti de tertio ordine. Adꝺ de doc. in. c. ij. de fo. compe. z per Zaud. in cle. per literas. de preb. vbi dicit ꝙ tales nõ gaudẽt priuilegio clericali. z dicit bal. in. l. plz. C. de sac. san. ec. ꝙ sorores tertij ordinis scti Frãcisci nõ sunt psone ecclesiastice. z ibi alle. glos. in cle. j. de reli. do. Bal. in auf. nisi rogati. C. ad trebel. ꝺt ꝙ sorores tertij ordinis nõ sunt proprie deo denote. sz est qđ mod ꝰ viuẽdi. bal. in auf. si qua mulier. C. de sac. san. ec. ꝺt ꝙ fratres tertij ordinis scti Frãcisci nõ sunt persone ecclesiastice.

imo viuũt in cõiugio: vt dicit gl. iij. So. vt in gl. iij. qstat Zio: z th dicit ꝙ certis diebꝫ abstinẽt a thoro. Jdẽ Zaud. dicẽs ꝙ dñr ꝙtinẽtes nõ oẽs, sz aliq q nõ vtunt cõiugio: vel etiã si vtant dñr ꝙtinẽtes quo ad qd: qꝛ vt ꝑdixi, certis diebꝫ abstinẽt. dicit th ꝙ caueãt sibi viri ne cũ abstinẽt parẽt locũ alijs viris. debẽt eĩ custodire vxorẽ, cũ vir sit caput vxoris. vñ dꝛ a vir tute: mulier autẽ a mollicie: nõ ĩputaꝛ viro si mulier delingt. dicit ꝙ i Cathalonia z in multis alijs partibꝫ vir cucurbitatꝫ p vxorẽ, lz iuitꝫ z ignoras, soluit fisco. xl. solidos. Parisijꝫ vo ducit sedẽs sup asinũ vsa facie p totã villã vxorẽ trahẽte asinũ z pcone clamãte q fic faciet fic accipiet. canõ infligit talibꝫ irregularitatẽ. xxxiij. dis. si cuiꝫ. iõ clericis vxoratis ꝙcedit vt vxores tenere possint in cõpedibꝫ. xxxij. q. ij. placuit. itẽ mulier nutrit comã. xxx. di. quicũqꝫ. z lz ca nõ ibi dicat hoc esse in signũ subiectionis. Zaud. tñ dicit ꝺ esse vt viri habeant vnde possint eas trahere z ligare. dicit tñ qđ qꝛ alibi dicit: Ille lauat laterẽ q castigat mulierẽ. Qui plus castigat plus in amore ligat. iõ cõiugati sunt iter duo pplexi. ppter ea dicit canon de talibꝫ, nauigasti. xvij. q. ij. nos nouimꝫ. ex his no. qđ dixi ꝙ isti de tertio ordine nõ sunt ꝓprie cõtinẽtes, lz tm quo ad qd. dicit Zau. ꝙ magis ꝓprie dicunt de pnia: vt sequit in lra: qꝛ multas penitẽtias z afflictiones faciũt. idẽ Zap. p hoc extraua. Jo. xxij, sancta romana. dicit etiã Zaud. ꝙ magis ꝓprie dñr casti ꝙ cõtinẽtes: nã q hꝫ vxorẽ cũ nõ habeat ꝓpriã corporis potestatẽ nõ põt dici cõtinẽs, sed põt dici castus. xxxi. dis. nicena. p hoc qđ no. gl. xliij. dist. cõiuia. z in hac gl. in fi. ij. reg. vj. xxxvj. di. tenere. ¶ Scõo opp. ꝙ isti possunt admitti ad diuina. eo. ti. c. fi. li. vj. glos. nisi. soluit excipiẽdo casum illũ: z in eo ꝙ inhibeꝫ ne quoquo mõ admittãt, ifert Sen. ꝙ nõ dꝫ fieri fraus alꝫs incidũt in penã de qua hic. ¶ Tertio op. ꝙ nõ fuerit opus ꝙcedere ordinarijs vt auctoritate aplica possint absoluere cũ z alꝫs possent. e. tit. nup. gl. vlt. fol. reddẽdo rõnes: quare hoc casu nõ poterãt iure ordinario. ¶ Quarto op. ad idẽ: nã sufficiebat ꝙ isti poterãt absolui p suos superiores. Sol. Pau. ꝙ illi vt plurimũ in talibus ligati sunt: ideo absoluere nõ possunt. sed opus fuisset ire ad curiã. ¶ Quero quare spãlr phibuit fratres minores ab administratiõe fratrũ de pnia tpe interdicti, cũ eadẽ rõ videaꝛ in alijs. Sol. Zaud. ꝙ ppter maiorẽ affectionẽ quã habebãt ad istos. dic ꝙ isti magis in hoc delinquebãt: p hoc qđ dico j. q. vj. z dic ꝙ delinquebãt forte putãtes eis licere hos admittere tãꝙ q videnꝛ esse eiusdẽ ordinis. phibenꝛ aũt: qꝛ nõ sunt clerici, sed laici nec sunt eiusdẽ ordinis, lz ab eodẽ. s. a scto Frãcisco ambo cõstituti. de hoc. j. q. se. ¶ Scõo qro an isti de tertio ordi-

b neꝫ gaudeãt ꝓuilegio clericali ipsona z rebꝫ. Sol. Zaud. ꝙ nõ, cũ sint laici, vt dixi in pri. q. z fm eũ sunt sicut locuste fine rege. vñ dñr nudi oĩ ꝓuilegio nisi quatenꝫ sint aliq eis cõcessa. dicit et ꝙ est ordo anomalus: qꝛ nõ sequiꝛ regulã aliorꝝ, p hoc qđ no. idẽ Zaud. de ꝓbẽ. cle. p lras. vbi dicit ꝙ nõ gaudẽt ꝓuilegio clericali nisi pfessi vel clici. Ben. j, dicẽs eos de tertio ordine gaudere ꝓuilegio ecclĩastico cũ sint de ordine p ecclesiã approbato: nã z eremita q nõ est ordis p ecclĩã approbati gaudet tali ꝓuilegio. no. gl. xvj. q. j. q vere. Zap. idẽ p hoc inducit. de cẽsi. cꝑ. li. vj. de imu. eccl. c. j. eo. li. q faciũt ex eo qꝛ ibi gñaliꝫ ꝓuilegiantꝫ psone ecclesiastice. dicit aũt Zap. ꝙ negari nõ põt quin isti sint ecclĩastice psone large sumpto vocabulo z ẽt religiose, z sic ecclĩastico ꝓuilegio gaudẽt etiã in bonis nedũ in psonis dictis iuribꝫ. xvij. q. iij. qsqs. p hoc gl. ibi, q̃ p ecclĩasticis psonis. exponit de penitẽtibꝫ. z inducit idẽ Zap. qꝛ pfessi hãc regulã phibenꝛ redire ad seculũ: qđ th alꝫs lz ei q ordinẽ mẽdicantiũ ingrediꝛ, z intra annũ pbationis ordinẽ pfiteaꝛ: qꝛ nõ lieeret si aliũ ordinẽ profitereꝛ. de reg. nõ solũ. eo. lib. qđ dic vt dico. j. ea. q. dicit ꝙ Zap. ꝙ pfessus tertiũ ordinẽ post pfessionẽ est adstrictꝫ ipsi ordini: z sic dꝫ sentire cõmodũ ex q̃ sentit onꝝ. rla, q sentit. li. vj. Jo. cal. i quodã cõsilio tz ꝓmũ ꝙ nõ sunt psone ecclĩastice ꝓprie z stricte: qꝛ nec clerici nec religiosi, cũ nõ sint pfessi religiõis p sedẽ aplicã approbate: ꝙ sunt laici. xŋ. q. j. duo sunt. vbi deo deuoti dñr religiosi ꝺ est pfessi religionẽ approbatã siue sint pfessi tãꝙ mõachi, siue Zuerfi: de qbꝫ. xxvŋ. q. j. vt lex. s qbꝫ Zuersus loqꝫ de sen. ex. nõ dubiũ. z not. in. d. c. duo sunt. i gl. j. Jtẽ isti nõ ꝓmittũt ꝙtinẽtiã simpliꝫr, imo pñt mrimoniũ ꝙhere z vti iam ꝙcto: nec abdicãt a se ꝓpriũ: nec ꝓmittũt obediẽtiã reglarẽ, imo vt dcm ẽ. s. e. q. sunt sicut locuste fine rege. no. in fili. xvj. q. j. si ꝓo. dñ ꝙ nõ habeãt tria substãtialia religiõis. de sta. mo. cũ ad monasteriũ. nõ põt dici religionis ordo p sedẽ aplicã approbatꝫ. de vot. c. vnico. li. vj. lz fit quidã mod ꝰ viuẽdi. vt dicit hic gl. iij. Ad gl. c. qsqs. pal. cũ dicit de penitẽtibꝫ. dicit Jo. cal. ꝙ dꝫ intelligi de soleniter penitẽtibꝫ de quibꝫ. l. di. in capite. z isti hñi spãle priuilegiũ ꝙ possint si volũt etiã laicos cozã ecclĩastico iudice ꝙuenire. xj. q. j. aliud. z hoc respectu vr̃ loqꝫ gl. in. d. c. alle. eĩ. d. c. aliud Jtẽ lz isti de tertio ordine dicanꝛ ꝙtinẽtes, nõ th ꝓpe vt dictũ est. s. i. j. Zio: lz possent dici ꝙtinẽtes ipropꝛie sicut ẽt ꝙiugati recte vtẽtes: vt dixi in. d. j. Zio. hec dicit Bẽz. pcedere nisi habeãt alia priuilegia aplica. z

tunc

ñc iudicãdũ est ex tenore illoꝝ.de pui.postro.z.c.recepim⁹.pro hac pte est qđ not.Bar.ff.de pe.l.j.dic vt dixi de pbẽ.cle.p lr̃as. q.xp̃.z p ibi no.dic ꝙ ſy derãdũ q̃lis sit eoꝝ stat⁹.nã si sunt adstri
4 cti ordini ppetuo ita ꝙ nõ possint egredi[a],vident cẽsende psone ecclesiastice tanꝙ ppetuo deputati advsum piũ.de deci.cle.j.in fi.de pui.p exẽptionẽ.li.vj.al's ꝙ habeãt in aliqb⁹ certũ modũ viuẽdi hoc nõ immutat naturã psone qn cẽseant laici rõnib⁹ p̃dictis,z ꝙ isti sint cẽsendi laici vꝝ sentire gl.hic in eo ꝙ dicit ꝙ nõ est regula ppzie,ſz mod⁹ viuẽdi.s.in aliqb⁹:z sic nisi aliud appareat nõ gaudẽt ꝑuilegio eccl'iastico.z p hoc tollit qđ dicit Lap. ꝙ isti nõ possint reuerti ad seculũ: qz imo poti⁹ dñr nõ recessisse de seculo,licet in aliquibus habeãt aliquẽ modũ viuẽdi.nõ eñ p̃nt p hoc dici ppetuo oblati, vt exigit.c.p exẽptionẽ.ꝑalle.Itẽ in eo ꝙ Lap.dicit ꝙ ille q ꝑfitet regulã mendicantiũ intra annum põt reuerti ad seculũ:dic ꝙ imo cogit ingredi aliã religionem tãꝙ pfessus in gñe.d.c.nõ solũ.in.fi.vbi de hoc in gl.no.qz.
6 ¶†Tertio q̃ro quare isti dñr de tertio ordine.Blos.iij.fol.quã no.qz singularis.vel fm Laud.vel Bẽz.ꝺz tertⁱ⁹ ordo respectu ꝓginũ z cõtinẽtiũ.de qb⁹.de sum.trí.c.j.in fi.dic ꝙ rõ de qua hic in gl.est verior:nã isti de tertio ordine dñr ẽt q̃tinẽtes ſz nõ pzie,vt dixi.s.in.j.q̃ro. ¶Quarto q̃ro,an hec cle.locũ habeat in alijs q̃ fratrib⁹ minorib⁹ admittẽtib⁹ istos de tertio ordie ad diuina.gl.alios fol.ꝙ nõ.idẽ Laud.z Bẽz.qđ Pau.p ꝺ qz hic bis exprimit de fratrib⁹ minorib⁹.dic ergo ꝙ alĳ nõ ligabunt hac pena, ſz alijs.s.e.cle.j. ¶Quinto q̃ro de intellectu lr̃e ibi, vel illi.gl.fr̃es.fol.z i ea ibi,z est mirabile.rõ hui⁹ p id qđ dixi.s. q.j. ¶Sexto q̃ro in eo ꝙ punit fr̃es minores recipiẽtes istos in suis ecclesijs,qđ si in alijs ecclesijs.Blos.p hoc.fol.q̃ nõ est loc⁹ huic pene.idẽ Pau.dicẽs ꝙ si isti de tertio ordie hñt priuilegiũ ꝙ possint tpe interdicti interesse diuinis illud nõ est reuocatũ in totũ:nec eñ quo ad alias eccl'ias,in qb⁹ poterãt admitti tpe interdicti:ſz nõ in ecclesijs fratrũ minoꝝ.z potuit esse rõ qz alĳ de facili eos nõ admittebãt: sicut minores.p hoc vltimo qđ dixi.s. q.j. ¶Septimo q̃ro,an fr̃es minores admittẽdo istos incidant in penã de qua.s.ea.cle.j.gl.pe.fol.ꝙ nõ.si al's seruãt interdictũ qđ seruat matrix ecclesia: qz nõ debẽt duplici pena puniri.idẽ Laud.dicit ꝙ p̃missa nõ vigẽt.nã si esset tale interdictũ qđ seruaret eccl'ia matrix:tũc ipi admittẽtes istos incidẽrẽt in hãc penã.z illã.d.cle.z tũc diceret duplex delictũ: qz violãt hãc cõstitutionẽ,z illã.qđ tenẽt Pau.z Lap.z dicit Pau.ꝙ dñr non seruare eoipo ꝙ admittũt istos q admitti nõ debẽt.e.ti.c.fi.li.vj.de pui. ſz.e.li.z qz non ſz celebrare nisi quaten⁹ a iure p̃mittit. ¶Octauo q̃ro i eo ꝙ dicit de epis qđ de electis ꝙfirmatis.So.Pau.ꝙ
7 forte ꝺ ipsi nõ p̃nt.dic ꝙ p id qđ no.de fo.cõpe.cle.vnica.i p̃n.in gl.sec⁹.vbi dixi in.v.q. ¶†Nono q̃ro,an legat⁹ possit impedere absolutionẽ de qua hic.Sol.Lap.ꝙ legat⁹ ẽt de latere nõ põt absoluere nisi satisfactiõe p̃missa:z tũc etiã p archiep̃m p̃nt absolui si sunt sue diocesis.sec⁹ si sunt tm̃ sue ꝓuincie:z hoc tpe sanitatis:nã in mortis articulo absoluere põt etiã simplex sacerdos.de pe.cle.si qs suadẽte.vel dicit Lap.ꝙ ſz eps possit hic absoluere: nõ tm̃ legat⁹ cũ eps in hoc sit delegatus pape.z sic maior ꝙ legat⁹.de offi.leg.studuisti.põt ergo eps qs nõ põt legat⁹.
1 de of.le.c.pe.z.vl.li.vj.z hoc verⁱ⁹ ꝓ hoc qđ dixi.s.cle.pz.i vl.q.
2 ☞ Papa dicitur summus pontifex.
3 Scribens literas excõicato incurrit minorem excõicationem.
Papa participans excõicato in casu quo nõ intendit eum absoluere, an incurrat minorem excõmunicationem.

b **Si summus** ✦pars, dic vt in gl.j.scõa ꝓo pars fm Laud.facta est ad declarationẽ illoꝝ iurĳ de schisma.fraternitati.de pui.si papa.li.vj. ¶†No. ꝙ papa dicit summus[c] pontifex.z dicit Laud.hoc esse:qz in eo est ois summitas z celsitudo qui nõ puri hois sed veri dei vices gerit in terris.de transla.c.ij.z ideo ꝺz papa a pape q̃ est interiectio admiratiua quasi admirabilis i terris:sicut hec dictio de⁹. Itẽ sñia pape p̃ferr̃ sentẽtijs alioꝝ.xxxv.q.ix.veniã.de hoc.iij. di.in istis.z in eo ꝙ hic ꝺz summ⁹ pontifex.ponit ꝛDat.z alios modos qb⁹ appellar̃.no.Arch.de ꝙsti.c.j.li.vj. ¶†Secũdo no. ꝙ scribens lr̃as excõicato incurrit minorẽ.de hoc in gl.ar.Idẽ dicit Laud.si mittit ei nunciũ:qz hec sunt paria.de elec.vbi periculũ.ꝯ.nulli.li.vj.z de hoc ibi. ¶Tertio no.de osculo quo papa alijs participat:,z quidã osculant pedẽ tm̃: alĳ pedẽ manũ z os.z p osculũ designat ꝙsensus z dilectio.de pb.dilecto.de pui. cũ olim.j.z vtrobiq̃ de hoc.p hoc eñ dicit aliquis in aliũ cõsentire.ar.xciij.dist.inimic⁹.de spon.duo.c.j.C.de do.ante nup.si a spõso dar̃ etiã pax in missa p osculũ vt iudicet populũ cõsensisse
1 mysterijs que agunt.de ꝙse.di.ij.pacẽ. ¶Quarto no.ꝙ multis modis cõicari dicit excõicato.de hoc in glos.vt in cõmuio.z di
2 co.j.qõ.iiij. ¶Quinto not.ibi,se velle exprimat.ꝙ hoc casu ex
3 pressio est necessaria.simile de pbẽ.si motu ꝓpzio li.vj. ¶Opp. ꝙ eoipso ꝙ papa cõicat excõicato videat eũ absoluere.xciij.di. si inimicus.vbi de hoc not.glos.Sol.vt in gl.j. ¶Sc̃o opp.ad idẽ de priui.cũ olim.j.ad fi.Sol.Laud.ꝙ si excõicatio tenet papa excõicando nõ videt absoluere:vt hic.sed hic cõtendit de nullitate snie,z papa certificat⁹ admittit ad osculũ vꝝ declarare eũ a nõ ligatũ,vt in cõtrario.z hoc no.Inn.in.d.c.cũ olim.nõ tamẽ hoc ꝓbat ibi.z posset dici cõtra hãc cle.nã etiã si cã cognita papa cõicet nisi exprimat,z p hoc vult declarare eũ nõ ligatũ: nõ vꝝ p hoc ꝙ est facti ꝓnũciare sup eo de quo est q̃stio in iudicio: sed p primo inducit Pau.qz declarãdo excõicationẽ nõ tenere nõ est forma in iure statuta.sed in absolutione sic.e.tit.cũ desyderes.tutius est tñ tenere idẽ cũ declaratiõe p̃dicta. ¶Tertio opp.ꝙ etiã si papa exprimat se velle absoluere,nõ tamẽ iudicat absolutio p cõionẽ,sed requirit absolutio.de sen.excõ.cũ desyderes.ff. Glos.est sibi.soluit hoc qđ hic ꝺz ꝓcedere in papa cui est ꝓ rõne volũtas.secus in alijs.z not.hũc fi.glos.in eo ꝙ dicit sec⁹ in alijs: facit eñ p illa opi.q̃ hz ꝙ nõ ꝓferat excõicatio per illa verba,null⁹ tali cõscet.sicut etiã nõ inducit absolutio p aliquẽ actũ cõicandi nisi in papa.de hoc tñ dic vt dixi in.d.c.j.vbi dic ꝙ tutior est opi.ꝙ fit excõicat⁹ qñ q̃stat ꝙ alo excõicãdi verba plata sunt. ¶Quero in eo qđ dicit ꝙ papa cõicat excõicato sciẽter,qd si ignoranter.Sol.vt in gl.ij.z in hac gl.in fi.xj.q.iij. qñ.de cle.exc.aplice. ¶Sc̃o q̃ro de quo excõicato loquit hec lr̃a.Sol.Pau.ꝙ de excõicato maiori.ar.eo.tit.fi quẽ. Itẽ dicit
3 de excõicato minori:z de hoc nihil dubĳ. ¶†Tertio q̃ro an papa pticipãdo excõicato eo casu quo nõ intelligit absoluere sit excõicatus minori.Blo.iij.fol.ꝙ nõ. ¶Oppo.ad hoc:qz vꝝ sententia dei.ꝛDat.xix.si peccauerit in te frater tuus ꝛc.sequit sit tibi tanꝙ ethnicus z publicanus.de iudi.nouit. Itẽ videt snia apl'i.ij.q.j.multi.ibi,si quis frater nominat ꝛc.z ad Corinth.v. Sol.Laud.refert id qđ no.e.tit.nulli.vbi glos.tenet id qđ tenet hic glo.z dicit Laud.ꝙ vix papa sciẽter cõicat excõicato.nã de stylo curie tales q hñt agere in curia absoluunt z actu finito reducunt in eandẽ excõicationẽ:vt no.de test.veniẽs.ij. ¶Quarto quero in eo qđ dixi in.iij.not.ꝙ multis modis ꝺz qs cõicare excõicato,an sit differẽtia an cõicet verbo vel nutu.So.Laud. ꝙ nõ:dicẽs ꝙ q cõicat nutu:puta qz forsan est mutus, vel fraudulenter obmittit loq, vel etiã cõicat signis, vt aliqui religiosi faciũt inter se,excõicati sunt.de spõ.cũ apud.idẽ Bẽ.z Steph. nõ eñ refert qualitercũqz qs alĳ exprimat suũ aim.ff.de leg.iij. nutu.de cõsti.pecu.q autẽ.ff.fi.no.xj.q.iij.qñ multos.z pro hoc xj.q.iij.sicut apl'i.z.c.excõicatos. Itẽ qz vꝝ p hoc in illũ consentire.xxiij.q.j.ois q.p hoc lr̃a ibi, quouis mõ. Itẽ qz ordãdo in ecclesia incurro excõicationem:ergo fortius in casibus p̃dictis.

1 ☞ Nominatus in aliqua dispositione iuris sub aliqua dignitate,an ex hoc fiat probatio illius dignitatis.
2 Superior si tractat aliquẽ quasi existẽtem in aliqua dignitate, per hoc nõ videtur eum approbare quasi tale.exemplũ ponit.
3 Papa vel cancellaria si dat iudices quoꝝ vnum ponit doctorẽ Padue residentẽ q tamẽ nõ est iurisdictionis capax nisi ꝓpter canonicatũ quẽ hz alibi,an talis poterit cognoscere Padue.
4 Episcopus si audit missam vel recipit procurationẽ a male ordinato vel instituto, an per hoc videatur cum eo dispensare.

§. Similiter ✦tate.accipit z alijs modis vt not. de elec.dudum.ij.ad fi.in gl. ¶Secundo no.ergo z in eo qđ hic dicit de titulo dignitatis exẽplificat Laud.vt si papa vocat aliquẽ archidiaconũ Parisiẽsem vel decanũ Aurelianẽsem.de re
1 scri.ad aures.e.tit.dilecto.li.vj. ¶†Tertio no.ibi,ꝙstitutiõe.ꝙ licet in aliqua iuris dispositiõe quis nominet sub aliqua dignitate,nõ ex hoc fit probatio super hoc.z exemplificat Pau.p id qđ habet in proemio Greg.z in proemio sexti.§.sane.forte vult allegare in eo quod ibi nominant illi compilatores: z pro hoc quia verba narratoria nõ probant.de priui.si papa.lib.vj.Ben. exemplificat:vt quia dicit in.q.inter talem archidiaconũ z talẽ sic cõstituimus.de prebẽ.cum causam.de instit.cum venisset.de hoc etiam in seq.no. ¶Quarto no.ꝙ ex nominatione ius non acquirit.de hoc.j.in.j.cõtrario.z.v.seq. ¶Quinto no.de facto nõ intelligit superior dispẽsare.de hoc de fil.presb.veniẽs.de cõcess.preb.literas.de schisma.fraternitati.z dico.j.q.iij. ¶Sexto
c not.de dictione,quouismodo.z dic vt.s.ea.cle.in p̃n.q.nj.z exponit Steph.a.quouismodo.vt qz recipit ad oculũ vel assignat sibi certã sedem vel aliquid tale:z pro hoc quod dico in seq.no.
2 ¶Septimo no.ꝙ licet superior tractet aliquem pro existente in aliqua dignitate,nõ per hoc eum approbat in illa:puta si eum vocat cum his qui sunt certi ordinis dignitatis vel officij: vt in glos.no.vel fm Ben.vt si aliquẽ recipit tanꝙ abbatẽ vel archidiaconum ad suum officiũ exercendũ.z dicit Pau.in hoc parcendum pape si ex nominatiõe nõ vult ius alteri acquiri,ne obmittendo aliquẽ turbet vel scandalizet: vel ne nolendo videat ius cõcedere vel tollere causa nõ cognita z partibus nõ p̃sentibus. ¶Oppo,in eo qđ dixi in.iij.not.ꝙ ex nolatione ius nõ ac-

¶Ita ꝙ nõ possint egredi. Adde Bal.in margarita in verbo, tẽplarij.Franciscus patauinus in trac.de ptãte capituli sede vacante in.vj.previdẽtiali in vlti. col.ver.sedes vltima est multiplex.

b ¶Si summus Adde text.in.c. excõicamus. in §.fi ꝓo dñs. el.j. de here.spec.tit. de leg.in.§.nunc oñdẽdũ.ver.ixij. Archi.in.c.j. de cõsti.lib.vj. abb. in.c.in causis.in j.nota.de re iud. z ratio qz fic appellat dicit bar. in.l.rescrip.C.de preci.impe. offe. ꝙ illud habuit a moyse:vt appelletur sacerdos. z ibi allegat ꝙ hr̃ in.c. sac. san. xcij.dist.

c ¶Qz papa ꝺz summ⁹ pontifex. adde Abb.in.c. in causis.i.j.not. de re iu.z tex.in §.si vero dñs.in c.excõicamus.ꝺ her.el.j.

quiritur de eo qs no.xciij.di.si inimicus. Blos.cõtrariũ.nõ sol. dic ꝙ ibi nõ probat ꝙ notatio faciat ius, sed ꝙ debemus vitare illũ quẽ papa vitat tanꝙ excõicatum. de notatione. aũt an faciat ius, dic vt in seq. 2trario. ¶ Scdo op. ad hoc inst. de adop. in fin. vbi si qs in actis seruũ notat filiũ, liber erit. Sol. Laud. ꝙ illud fauore libertatis: idẽ dicit ꝙ si qs illũ quẽ in domo cũ vxore nutriuit filiũ nominet: nam p̃sumit filius nisi cõtrariũ ꝓbet. de ꝓba. per tuas. q fil. sint legi. per venerabilẽ. 2. c. trãsmisse. vbi de hoc. hec dicit Laud. ꝓcedere qr sunt fauorabilia: sed qs hic dicit ꝓcedit ꝓpter intrusiones 2 insufficiẽtes titulos cũ quib⁹ aliqui beneficia ecclesiastica tenẽt in detrimẽtũ aie 2 bñficior vt nõ possint p tales colores se purgare: sed teneant docere de titulo si requisiti sint. de offi. or. lib. vj. al's quis nõ cogat dicere titulum sue possessionis. C. de peti. here. cogi. sic etiam in matrimonio carnali: licet se cõiuges nominarẽt nõ presumit pro matrimonio nisi doceat de ipso. xxx. q. v. c. j. 2 hoc fm canones: licet secus fm leges. ff. de ritu nup. in libere. sed canones obtinẽt ꝓpter periculũ anime. de hoc in. d. c. j. ad. l. cogi. dicit Genz. ꝙ ꝓcedit in profanis in quibus de vno ad alium fit transmissio. secus in beneficialib⁹ in quib⁹ superioris institutio est necessaria que tanꝙ solẽnitas extrinseca nõ p̃sumit, sed reprobari debet. arg. ff. de publ. quecũqꝫ. §. vlt. de hoc etiã. j. in tribus seq. cõtrarijs. ex his habet vna ratio decidendi hic. alia colligit per id qs dicit. s. in. iij. not. in fi. ¶ Tertia est fm Gen. qr verba pape dicta fuerunt enunciatiue: vnde nõ disponũt: de priui. si papa. li. vj. C. de proba. rationes. 2 facit qs not. Jnn. de proba. quoniã cõtra. 2 ꝙ dico in tribus seq. contrarijs. ¶ Tertio opp. ad hoc de eo qs not. Jnn. de offi. ordi. cum ab ecclesiarũ. vbi dicit ꝙ si princeps[a] aliquibus ex certa scientia scribit vt vniuersitati, vel syndicũ eorũ admittit, ius vniuersitatis cõsequit. Sol. Steph. ꝙ illud procedit quãdo iudicialiter 2 ex causa 2 animo probandi. pro hoc. ff. de excu. tuto. idẽ vlpianus. §. fi. 2 hoc dicit etiam probari. ff. ea. cle. in prin. ibi, nisi se velle exprimat. dic etiam hic appellatio seu nominatio facta fuit propter aliud, quo casu nõ preiudicat nominanti. ff. de pac. epistola. in prin. hic enim facta fuit causa demonstrationis vel simili. secus si fiat non propter aliud. qr tũc preiudicat. qui fi. sint legi. per tuas. vbi dixi de hoc per Cy. C. de proba. nõ epistolis. 2 l. nõ nudis. per Barto. ff. de lib. agno. l. j. §. iulianus. al's qs senatus. 2 generaliter de verbis enunciatiuis an probent, no. Bar. ff. de dona. ex hac. ¶ Quarto opp. ad idẽ. s. de proba. cle. vnica. Blos. penul. fol. ꝙ ibi quãdo papa narrat factum propriũ 2c. 2 de narratiuis pape quando stetur dic vt ibi. ¶ Quinto opp. ad idem de his que fi. a ma. par. ca. ex ore. Sol. Lap. ꝙ hec cle. loquit in papa qui nominãdo vel tractando aliquem sub titulo dignitatis nõ intelligitur ei tribuere aliquid iuris: 2 sic nõ solum non tribuit ius quo ad proprietatẽ sed nec quo ad possessionẽ: secus in inferiore: quia intelligit tribuere ius 2 quo ad possessionẽ 2 quo ad proprietatem maxime vbi agit de preiudicio sibi generãdo vel de renunciando iuri suo. nõ autem preiudicando iuri publico. de prebẽ. dilecto. de fi. presby. veniẽs. d. c. ex ore. lxiij. dist. cũ hadrianus. 2 qs ibi not. 2 in. d. c. veniens. 2. c. dilecto. xciij. dist. nullus. dic ꝙ in. c. ex ore. nõ fuit sola nomiatio, sed fuit etiã actus positiuus: quia obediunt illi tanꝙ prelato, quod dico in. c. per tuas. qui fi. sint legi. quãtum autẽ ad not. in. d. c. veniens. dic vt ibi, 2. j. q. iij. ¶ Sexto oppo. ꝙ per nominationem pape turbatur ius, saltẽ eo casu quo exprimit se hoc velle. s. proxi. responso. Blos. vlti. stat cõtrario. 2 hanc literam supplet per illã. ¶ Quero de qua dignitate loquit hec litera ibi, dignitatis, Bl. ecclesiastice. sol. ꝙ de qualibet, siue seculari siue ecclesiastica. itẽ dicit Paul. de personatu, officio, beneficio, titulo vel administratiõe, cum eadem sit ratio. 2 quid sit dignitas, personatus[b], vel officiũ, no. de de cõsuetu. c. j. lib. vj. dixi de prebẽ. de multa. ¶ †Secundo quero si papa[c] vel cancellaria dat iudices inter quos ponit vnũ doctorem residentẽ Padue qui tamen nõ est capax iurisdictionis nisi ratione canonicatus quem alibi habet, an poterit Padue de causa cognoscere. Sol. Laud. ꝙ hoc videt hic decidi: quia si narrat ꝙ sit canonicatus, nõ videt standum illi narrationi: vt hic, 2 de priule. si papa. lib. vj. dicit tamẽ ꝙ valet cõmissio dum tamẽ al's seruetur. c. statutum. de rescri. lib. vj. dic ꝙ hec cle. non facit ad. d. c. statutum. ibi enim solum determinatur ꝙ nõ possit causa a sede apostolica cõmitti nisi existentibus in dignitate vel canonicatu ecclesiarum cathedraliũ. de modo autem probandi super dignitate vel canonicatu nihil ibi dicit. ꝙ autem possit cõmitti causa agitanda Padue residenti Padue, probatur de rer. permuta. c. fi. not. d. c. statutũ. in prin. ¶ Tertio quero in eo qs dixi. s. in. v. notab. de nominatione vel tractatione, quid si episcopus audit missam vel procurationẽ recipit a male ordinato vel instituto, an per hoc dispensat cum eo. Blos. facit arg. ꝙ nõ, per hanc literam. remittit ad not. de fi. presby. veniens, vbi dixi. 2 de schisma. fraternitati. in. j. q.

a ¶ Si ꝓnceps. Adde Anto. de but. i pe. Brieg. in. viij. col. versi. nunquid autem eo ꝙ papa scribit. Pet. de anchar. in. c. statutum. de rescri. li. vj. Bar. in extravag. de pace constantie. in ver. lõbardie. Bart. in l. fi. post princ. ff. de colle. illici.

b ¶ Quid sit dignitas personatus. Adde Jnn. i. c. de multa. de prebẽ. Jnn. in. c. qr nonnulli. de cle. nõ resi. doct.

c in. c, cũ accessisset. de cõsti.

e ¶ Si papa. Ad de Abb. in. c. fi. circa ꝓn. de iud. ab. in. c. olim. de exce. abb. in. c. fi. de rer. permu.

d ¶ Superfluitas. adde. l. fin. C. de ꝓpri. impe. offe.

¶ De verborum significatione. Rubrica.

1 ☞ Disponens de aliquo intelligitur disponere etiam de illo quod pertinet ad illud.
2 Ordo minorum fundatus est in maxima paupertate.
3 Curare quisq; debet de bono testimonio 2 opinione.
4 Presumptio fit ex futuris circa preteritum.
5 Frater minor si ingreditur monasterũ minor non facta dispositione suorum bonorum ad quos pertinebunt.
6 Christiani omnes obligantur ad ieiunia indicta ab ecclesia.
7 Denarius 2 pecunia qualiter differunt.
8 Licere nõ debet per interpositam personam qs per se nõ licet.
9 Fratres minores nõ habẽt proprijũ nec in speciali nec in gñali.
10 Actus exteriores representant actus interiores.
11 Fratres minores ꝙ nõ debeant habere proprijũ nec in spetiali nec in cõmuni, an hoc procedat quo ad omnia.
12 Reditus annui computantur inter immobilia.
13 An autem hoc sit indistincte verum.
14 Fratres minores non debent se immiscere curijs.
15 Oratio 2 studium sunt labores spirituales.
16 Fratres non debent habere ortos vt fructus eorum vendant.
17 Consilium 2 assensus qualiter differunt.
18 Actus viles faciunt presumere mentem esse cõtaminatam.
19 Deus solus est cognitor secretorum.
20 Superfluitas reprobat etiã in reb⁹ deputatis ad cultũ diuinũ.
21 Curiositas reprobatur.
22 Declaramus, statuimus, ordinam⁹, qualiter hec ꝛba differant.
23 Lateranẽsi. concilij tempus nõ habet locum in electione ministri prouincialis.

Exiui. ¶ Bl. 2 alij scribẽtes ꝙ plures nihil hic scripsere: forte qr Nic. iij. eo. titu. exijt. li. vj qs. c. etiã exponit regulã sancti Francisci, excõicauit glossantes illud. c. 2 in gl. inducentes cõtrarietates cõcordãtias seu opiniões diuersas vel aduersas. qr tamẽ pmisit gl. fieri ꝙ quas verbũ vel ꝛbi sensus seu cõstructio quasi grãmaticaliter ad literã vel intelligibilib⁹ exponat: 2 qr ẽt penas illi⁹. c. suspẽdit Jo. xxij. in extraua. qr nonnũqꝫ. 2 qr Iz illa constõ ꝓhibita fuerit glossari: nõ sic ista. Itẽ qr dimittẽdo hãc sine expositione induxit legẽtes ad omittendã ipsam vñ causat eius ignorãtia; cũ tñ ipse Nic. iij. ꝓceperit vt illud. c. exijt. sicut cetere decretales legerent in scholis. ideo alia breuia hic scribo. Quoniã aũt ꝙ diuisionẽ res melius intelligit, insti. de leg. §. sed nõ vsqꝫ. no. ff. de do. excep. l. j. gl. i. ideo diuide: qr primo exordiũ. scdo narratio 2 petitio: ibi, qr vero dicte. tertio exauditio: ibi nos igit. Et ibi primo declarat nõ omnia euãgelica cõsilia eẽ precepti quo ad fratres, declarãs q̃ obligẽt eos ex ꝓcepto. Scdo in. §. ceterũ. determinat quid seruandũ quo ad bona ingredientium. Tertio in. §. preterea. de vestibus 2 calciamentis fratrũ. Quarto in. §. inde. de ieunijs eorũ. Quinto in. §. porro. de nõ recipiẽda per eos pecunia. Sexto no. in. §. proinde. de paupertate 2 humilitate ipsorum: 2 enumerat. ix. excessus qui sunt cõtra paupertatẽ 2 humilitatẽ, quib⁹ prouidet. Septimo in. §. ex premissis. soluit dubiũ ortũ ex his que de paupertate dicta sunt. Octauo in. §. dicere. remouet quẽdã errorẽ. Nono in. §. demũ. determinat de electione vel institutione ministri ꝓuincialis. Decimo in. §. in destitutione. determinat de ipsor⁹ ministrorũ ꝓuincialiũ destitutione. Undecimo in. §. ceterũ. determinat ꝙ fratrib⁹ carẽtibus ministro gñali suppleat vicari⁹ ordinis vices ei⁹. Duodecimo in. §. porro. apponit decretũ in his que dicta sunt de prouinciali ministro si alter fiat plãtationũ. Ecclesiastici. xxxij. Agricola Christus. Salomon Christus. de quo Matth. xj. ecce plusꝙ Salomon hic. ortũ voluptatis vitã Christi ipse cepit eũ facere 2 docere. Actuũ. j. hic ortus descẽdit ad speciẽ 2 applicat q̃ dixit ad prositũ metit, al's messuit aromatib⁹. Cant. v. 2 per myrrhã intelligit penitentiã. per aromata fructũ exempli inde prouenientẽ.

Ver. Quia vero. ¶ Innozate. v. distincti. ad eius.

Ver. Nosigitur. ¶ In obediẽtia, sine ꝓprio 2 castitate, tria substantialia religionis. de statu mona. cum ad monasteriũ. ¶ No. ibi, superflue 2 nugatorie. ꝙ superfluitas[d] 2 nugatio reprobantur in ꝓoe. Brego. §. sane.

§. Cum autẽ. ¶ No. de natura termini restrictiui: qr ꝓ exclusionẽ aliquorũ cetera includit. 2 hoc est idẽ dicere ꝙ al's dicim⁹ ꝙ exceptio firmat regulã. ff. de milit. test. tribunus. §. fi. xxxij. q. vij. dñs. no. Dy. de reg. iur. super rub. in fi. li. vj. ¶ †Scdo no. ibi, pñia. ꝙ id qs disponit de aliquo itelligit ẽt de illo qs ad illud ptinet. de of. dele. c. j. 2. c. ꝓterea. ¶ Tertio not. ibi, ꝓ nihilo 2 vane. ꝙ ꝛba. debẽt poni cũ ministerio. de priule. in his. 2. c. tit. si papa. li. vj. ¶ Quarto no. ꝙ de

q̄ de equipollentȝ idem iudicium hic, z.j̄.proxi.§.z.ff.man.l. fi.de verbo.signifi.in his.de consangui.tua.z facit de iudic.c.j. ¶Quinto no.ibi,quo ad aliqua.q̄ id qȝ de vno dicitur de alio excluditur.ff.de iudi.cum pretor.de presump.nonne.

§.Item quia. No.q̄ in his q̄ ad salutē respiciūt pars securior tenēda est.lxviij.dist. presbyteri.de spon.iuuenis no.de scru.in or.fa.c.vnico.in gl.fi. ¶Secūdo no.q̄ nō omnia que imperant̄ important necessitatem.xxxviij.q.j.sic enim.not.glos.xvij.q.j.qȝ precipitur.regulariter contra.d.c.quod precipitur.

§.Et aurem. Hec inq̄ omnia repetit vt clarior sit oratio.z potest dici color rhetoricus qui dicitur repetitio.

§.Item ordo. Not.q̄ antiqua interpretatio habet vim iuris.minime enim mutāda sunt ꝛc.ff.de legi.minime.de consue.cum dilectus.

§.Ceterum. Scōa tertie vbi de bonis ingrediēntiū. ¶Not.ibi,maxima pauptate.q̄ ordo minor fundatus est in maxima pauptate.de excel.pla.mimis.ij.vbi de ipsis z p̄dicatoribus or q̄ in altissima paupertate Christo pauperi famulant̄.z or maximū q̄ principalē gradū tenet.ff.de verb.obli.vbi aūt.in p̄n.nā suplatiuū vni soli cōuenit. lxiij.di.metropolitano.vbi gl. Qūo autē[a] paupertas cōueniat religiōi,dixi de regula.sane.q.xiij.z p ibi no.patet q̄ in paupertate nō est pfectio simplicirer, sed in sequela Christi.paupertas aūt est instrumētū pfectionis z hoc vario mō ꝓut variē sunt religiones.de hoc ibi,z p Tho.scōa scōe.q.pe.arti.vij.z.j̄.§.proinde. ¶†Scōo no.ibi,cunctis pateāt.q̄ curandū est de bono testimonio z opinione.de sa.vnc.c.vnico.§.ad exhibendum.

§.Cū vero. Hic de eadē declaratione Nico.iij.ē.§. itē qr.no.q̄ q̄titas notabilis facit illicitum qȝ alȝs lz.sic de rescri.statutū.§.insup.li.vj. ¶†Scōo no.q̄ ex futuris p̄sumit̄ circa p̄teritū.nā hic vetat accipi notabilē quātitatē etiā gratis,ne p̄sumat̄ q̄ moti fuerint ad recipiendū istū: qr oculū habuerūt ad eius bona tpalia.sic.xxxiij.q.cū p bellicā. in fi.vbi gl.z de multiplici p̄sumptiōe scribā in gl.fi. ¶†Quero qr hic z in.§.p̄cedēti or q̄ fratres nō sint solliciti de bonis tpalibus ei⁹ q recipit̄ ad ordinē lz possit ipse dare fratrib⁹ de suis bonis per modū eleemosyne,qd si ingredit̄ non facta dispositione de bonis suis.So.qcqd sit de alīs mēdicātib⁹ de quo no.de p̄ba.in p̄sentia quo ad fratres minores dic q̄ nihil habebūt fratres.or em̄ in regula q̄ volētibus ingredi dicat̄ q̄ vēdāt oia sua, z studeāt paupib⁹ erogare.z sic fuit intētio beati Frāciscī q̄ nō recipiant̄ nisi prius dispositio de bonis suis.qȝ si nō fuit factū: dic q̄ trāseant bona ad venientes ab intestato.nā solus vn⁹ modus p̄mittit̄ fratrib⁹ habēdi de bonis illius.s.si ille contulit per modū eleemosyne:vt hic:ergo alīj prohibent̄.ff.de iud.cū p̄tor. de presump.nonne.pro hoc qȝ dico.j̄.§.proinde.q.ij̄.

§.Preterea. Hic de vestib⁹ fratrū declarauit in tia ministrorū z custodū cōiunctim z diuisim in administrationibus sibi cōmissis possint fratres vti plurib⁹.ipsi aūt ministri z custodes licentiā cōcedant cū eis videbit̄ pēsatis necessitatibus z alīs circunstantȝs que ꝑm deum z regulā attēdende videntur.pro hoc.j̄.§.proxi.vbi vilitas attendit̄ ꝑm consuetudinē patrie z arbitrio ministrorum z custodum.

§.Vilitatē. De eodē not.q̄ vilitas rei consyderat̄ attēde ꝑm cōsuetudinē patrie.p hoc.xciij.dist.legim⁹.vltra medium.ibi,ꝓuilegiū z c. ¶Scōo not.q̄ in iudicādo vilitatē attendit̄ reputatio.de hoc.ē.in p̄xi.no.sic etiā in estimādo p̄ciū rei attenditur reputatio nō singulor, sed cōis.ff.ad.l.fal.precia.in p̄in. ¶Tertio no.q̄ qīqȝ spāliter onerat̄ q̄scia cōmissarij: vt hic.z an hoc casu possit cōmittere vices suas,dixi.ē.de q̄cel.p̄bē.cle. vnica.in p̄n.q.vj. ¶Quarto not.q̄ hoc de vilitate vestiū nō indistincte cōmittit̄ ministris z custodib⁹:qr nō possunt cōcedere q̄ vtant̄ nō vilib⁹,sed habēt declarare q̄ cēseant̄ viles. tū si declararent̄ cēseri viles eas q̄ essent manifeste p̄tiose: talis declaratio nō excusaret fratres talib⁹ vtētes.sic nec preceptū ministrū excusat.de tēp.or.ad aures imo nec cōpulsio superioris.de excel. pla.tāta.xxxij.q.v.ita ne.z qȝ hic de vilitate relinquit̄ arbitrio ministrorū z custodū extinguit̄ ꝓ extraua.Io.xxij.quorūdā.ad lōgitudinē,latitudinē,grossitiē,z subtilitatē,z quo ad formā,z figurā,z similia accidētia:que oia relinquunt̄ arbitrio p̄dictor.

§.Quorum. Hic de calciamentis.

§.Deinde. Hic de ieiunȝs eor. ¶Not.ibi,sexta feria.q̄ lz acceptio vni⁹ alior sit inclusio, qr acceptio firmat regulā: vt dixi.ē.§.cū aūt.in.j.no.tamē si per alia iura de illo erat dispositū:nō tollit̄ illa dispositio.lz em̄ hic dicat,z alīs tēpor⁹ q̄ a festo oīm sanctor vsq̄ ad natiuitatē vel in quadragesima fratres nō tenent̄ ieiunare nisi sexta feria: nō ꝓ hoc includit̄ q̄ possint nō ieiunare in ieiunȝs ab eccl'ia institutis.est ḡ tm̄ sensus q̄ ad ieiunia alia extra sextā feriā nō tenent̄ ex p̄cepto regule,z sic nō pl⁹ q̄ alīj:sz ad ieiuniū sexte feriae
b tenent̄ pl⁹ q̄ alīj.de obser.ieiu.c.fi. ¶Scōo no.ar.a verisimili⁹. ff.qȝ me.cau.nō est verisi'le.de pba.cū de etate.de testi.ob carmē.§.fi.de reg.iu.l.in obscuris.de p̄sump.qr verisimile. ¶Tertio no.q̄ inductū ad agēdū nō dz opari diminutionē:z idē ecōuerso.ff.de adi.leg.legata inutil'r.de cōdi.z demō.cū tale.§.fi.qr idē nō operat̄ ꝫrios effectus.de iureiu.intellecto.regula,qȝ ob
6 gratiā.lib.vj. ¶†Quarto not.q̄ ad ieiunia indicta ab ecclesia oēs Christiani obligant̄.de obserua.ieiu.cōsilium.§.cum autē. qȝ declaro ibi.q.j.z.ij̄.z dixi.ē.de here.ad nostrum.§.ij̄.q.j.

Porro. Hic de nō recipienda ꝓ eos pecunia posuerit. d.c.ex̄t.§.ceterū. vbi determinat q̄ nō lz eis mutuū ꝫhere sz si qȝ vult succurere possunt se offerre q̄ volunt fideliter laborare vt ei satisfiat.z hoc male seruat̄: qr sepe ꝫhūt mutuū declarant̄ ibi,z q̄da alia.sz p̄cipuū ēst q̄ fratres nō recipiāt ipsi pecuniā,sed tm̄ q̄ dare p̄nt aliquē eis notū cui p eū qui vult eis facere eleemosynā cōmittat̄ executio. dūiū tm̄ ac ꝓprietas ac possessio pecunie remanet penes dantē cum libera ptāte reuocādi vsq̄ ad cōuersionē ipsius in rē deputatā. z dic pleni⁹ in.d.c.z duob⁹ sequētib⁹,cipi vel trūci.vel ꝓ.i.z est cipus lignū inornatū z magnū vt ꝓbat̄ vt cedat loco capse.hec tamē male a
7 seruāt fratres. ¶†No.differentiā inter denarios z pecuniā:qr denarius est qui pro decē nūmis olim cōputabat̄. ¶Pecunia vo propriē est substātia de pecorib⁹ prouueniens:tamē hodie cōiter hic accipit̄ pro eodē:z ideo expone literā ibi,denarios vel pecu b
niā.vel,pro id est.z hac note denariorū continet̄ omnis moneta magna vel parua,aurea vel argentea,vel alteri⁹ generis:z hoc qr fauorabile est sic intelligi,z qr indistincte loquit̄ lz nūmis legatis veniant exiguiores tm̄.ff.de leg.iij.numis. ¶Secūdo no. q̄ id qȝ per me nō licet nec per interpositā personā.regula, qui
2 per alium.lib.vj. ¶†Tertio no.q̄ in his que generaliter prohibentur omnia intelligūtur prohibita que nō inueniuntur concessa.de hoc de transac.c.ij̄.versi.sed neqȝ.in glos.ar.vt ibi dixi.

§.Cum. Etiā de eodē cū p̄cedenti occurrētes ꝓ quib⁹ subuētū fuit ab aliquo cui ꝫhūt fratres ꝓcura
c re vt reddat̄[c] pecunia,z sic dēr necessitates nō ingruētes.i.imminentes de p̄senti,sed iam p̄teriter:tm̄ quo ad hoc qȝ hic or,idē in c
vtriusqȝ:vt probat qȝ sequit̄,duxerit.eo.c.ex̄t.§.porro.in fi.vel similib⁹ necessarijs,nō volūtarijs.declarat̄ aūt.in.d.§.porro.q̄ in his q̄ sunt necessaria ad victū,vestitū,diuinū cultū,z spirituale studiū ꝓcessus est fratribus vsus necessariarū rerū.z he cause vident̄ generaliter oēs necessitates comprehēdere.tm̄ qr quedā etiā sunt eis necessaria q̄ nō p̄cise cōcernūt causas p̄missas immediate:ideo hic adiecit q̄ ēt hoc eis liceat ꝓ causis fili⁹.vt si dū trāseūt de loco ad locū ex cā ordis nō p̄mittunt̄ i certo loco trās ire nisi soluant pedagiū.lz em̄ nō debeāt ad hoc cogi:tm̄ ex quo de facto cogunt̄,licitū est eis acqrere p eleemosynā vt soluāt ne ipdiant̄.p hoc q̄ in via sequit̄ ꝛc.modi vt q̄ ipsi nō recipiant nec administrent.p hoc qȝ dixi.ē.§.porro.super litera.z.j̄.§.proxi.

§.Denicz. Totaliter.Nā hic ordo fundat⁹ est in ma-xima pauptate.ē.§.ceterū.repetita.ē.ij̄.§. proximis.nec habēt.vnde cōtra tales nō habent actionem nec persecutionē in iudicio,nec extra.d.c.ex̄t.§.ceterū.z.j̄.proxi.§.

§.Quapropter. No.singulariter q̄ in pecunia nō est dare possessionē sepa-rata a dominio.qȝ ꝓbat lra in eo q̄ dicit ad solos dominos vel eorū cōmissarios spectare hec q̄ hic enumerantur.z est ratio:qr pecunia facile fit nostra: vnde etiam aliena mihi mutuata per nō dām per cōmistionem cū mea,fit mea si bona fide accepi.ff. de solu.si alieni.quod est singulare.z est hoc propter singularia precepta pecunie numerate.ff.si ter.peta.l.singularia.

§.Proinde. Hic de paupertate z humilitate ipsorum:z enumeratis nouē excessib⁹ pu-
9 det de p̄mo:deinde puidet de alīs in.§.seq. ¶†No.q̄ frēs mi-
d nores[d] nō ꝫhūt ꝓpriū nec in spāli nec in cōi: z hoc nō vī spāle in d
eis,sz locū hz etiā in alīs mēdicantib⁹.vt in p̄dicatorib⁹ z similibus:qr ex regula nō licet habere reditus aut possessiones sed per questū publicū victū tribuere solet incerta mēdicitas.de religio.do.c.vnico.lib.vj.tamē nō in oibus equiparant̄.nam pre-
e dicatores[e] habēt aliqua in cōi quo ad ꝓprietatē vt in extraua. Ioā.xxij.qr quorūdam.§.preterea.hic autē generaliter dicit q̄ e
fratres minores nihil sibi appropriēt.z q̄ hec appropriatio intelligitur tam in speciali q̄ in cōi,differūt z in alīs: qȝ dicpleni⁹ vt.j̄.q.j.in solutione tertie rōnis. ¶†Secūdo no.in ver.cū
10 enim.q̄ ex exterioribus actibus repr̄esentat̄ mentis dispositio. de presum.ex studijs.qȝ tamē proprie nō colligit hic.sed pot⁹ colligit q̄ is q̄ vult esse rect⁹ in mēte,hoc iudicet ex opib⁹: nā ex fructib⁹ eor cognoscetis eos.Mat.vij.de reg.iu.c.ij̄. ¶Ter-

a ¶Quo autem. Adde Mat.vj. c.z.xix.c.

b ¶Argumentū a verisimili. Ad de Bal.in.l.scripture.C. de fide instru.

c ¶Ut reddatur pecunia. Adde bertachinum in tract. de gab.in vij̄. parte. in. v. col.versi.itē possunt q̄rere eleemosynam pecuniariam.

d ¶Fratres minores. Adde diffuse per Barto. in trac.minoricarum.

e ¶Nā p̄dicatores. Adde abb. in ca.nimis.el.j. in.j.no.de excess. prela.Frider.de se.cōsi.xij̄.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SEVILLA

a tio no. ꝙ fratres minores[a] non sunt capaces successionũ, sed le-

a ¶ Fratres minores. Adde bar. in tract. minoricarum. Nico. de vbal. in tract. de succes. ab intest. Addattheum de mathesilanis in tract. de succes. ab intest. Fride. de senis. consil. cxcvj. inci. Casus talis est. Ludo. cõsil. cclxviij. incipiẽ. In casu ꝓposito. Cardi. ga. cõsi. cxij.

gatoꝝ fic: nisi fiat in fraudẽ. de hoc. j. q. ij. ¶ Quero i eo qđ dixi in. j. no. ꝙ fratres minores nõ habẽt ꝓpriũ nec in spãli nec i cõi, an hoc ꝓcedat quo ad oia. Anteꝙ veniã ad argumẽta sciendũ est ꝙ hec qõ scrupulosa est ⁊ peperit in ecclesia dei pernicioſos effectꝰ, ꝑcipue tpe Jo. pape. xxij. qz nõnulli magistri sacre pagine ꝓbis ⁊ scriptis nisi sunt ostẽdere ꝙ fratres ꝑdicti etiã in rebꝰ vsu cõsumptibilibꝰ hñt tm̃ simplicẽ vsum facti: ⁊ ꝙ hec est altissima paupertas in qua sunt fundati: ⁊ ꝙ hec etiã fuit vita Christi ⁊ apl̃oꝝ dicẽtes ꝙ pfectiõe vite Christi ⁊ aliorꝝ pfectoꝝ nõ est cõsonũ aliqd habere ꝓpriũ, sed solũ facti vsum: ⁊ inter istos fuit ad Marsilius de ad Enadrino ⁊ Paduanꝰ de quo memorani de elec. venerabilẽ. ver. verũ. qui multis rationibꝰ ⁊ authoritatibus ꝑdicta ꝙfirmat in libris quos allegaui in. d. ver. verũ. Ipse autẽ Jo. xxij. in extraua. cũ inter nõnullos. declarauit ꝙ asserere ptinaciter ꝙ redẽptor noster ⁊ eꝰ apl̃i nõ habuerũt ius vtẽdi in his q̃ sacra scriptura eos habuisse cõmemorat, ⁊ illa vẽdẽdi seu donãdi aut ex ipsis alia acqrẽdi, est hereticũ. ⁊ idẽ Jo. xxij. i extrauag. qz quozũdã. late ꝓsequit hec rñdẽdo rõnibꝰ: quas tenẽtes ꝙdam̃ adducebãt ꝙ in eadẽ extrauagãti dicit ꝙ in his que sunt vsu cõsumptibilia fratres minores hñt ius vtendi. ⁊ idẽ 8z in extrauagãti eiusdẽ Jo. ad cõditorem. qz nõ est possibile ꝙ fit vsus facti licitꝰ sine iure vtẽdi: ⁊ qz illi magistri q̃ tenuerũt ꝙdam̃ vsi sunt rõnibꝰ apparẽtibꝰ habuerũt sequaces multos vnde secutũ est ꝙ adhuc hodie est magna multitudo que 8z fratricellorum q̃ ex hoc erroze lapsi sunt in alios, dicẽtes ꝙ a tpe illiꝰ Jo. xxij. quẽ dãnãt ꝓpter predictas extrauagãtes tãꝙ hereticũ nõ fuit aliqs verus põtifex, ⁊ alia multa nefaria dogmatizãt. ⁊ in his si cõprehẽdunt ꝙ epos, ꝓsistũt etiã ꝓmittẽtes se cõburi, vt vidi Florẽtie. vñ sepe cogitaui ꝙ vtile eẽt ꝙ ecclia Romana ꝓmitteret libere de hoc disputari an Christꝰ habuerit vel nõ habuerit vel habere potuerit ꝓpriũ, vel nõ potuerit. ⁊ sic̃r de vita fratrũ minoꝝ an possint aliqd habere ꝓpriũ, cũ in hoc nõ versent articuli fidei. ex tali em̃ libertate occurreret eoꝝ erroribꝰ q̃ forte de facili corrigerent in alijs: nec ꝙ hoc ẽt si diceret ꝙ Christꝰ nõ habuerit ꝓpriũ aliqd iferri possit ꝙdam̃ ꝓprietatẽ ecclie Romane: cũ multa sint, ⁊ in alijs imutata, ꝓut visum fuit sanctis patribꝰ ꝑm exigẽtia tẽpoꝝ. ¶ Sed interea stãtibꝰ illis extrauagãtibꝰ ⁊ hac ꝙstõne, ⁊ ꝙstõne. c. exht. videamus aliqua de qõne. Et vñ ꝙ frẽs habeãt quo ad oia solũ simplicẽ vsum facti. ꝓ. c. exhi. §. porro. vbi 8z ꝙ in rebꝰ tpalibꝰ est cõsyderare ꝓprietatẽ, possessionẽ, vsumfructũ: ius vtẽdi, ⁊ simplicẽ facti vsum: ⁊ ꝙ vltimo tanꝙ necessario eget vita mortaliũ lz priꝰ carere possit, ⁊ ꝙ cõdecẽs ẽ huic pfessioni q̃ spõte deuouit Christũ pauperẽ in tãta paupertate sectari, oim abdicare dñium. ⁊ rerũ sibi necessario vsu foze contentã. ¶ Secũdo ad idẽ inducit hec lra in eo ꝙ dicit ꝙ rerũ cõcessarũ fratribꝰ licitũ est eis habere simplicẽ vsum facti: ⁊ qđ dñiũ ⁊ ꝓprietas est penes ecclesiã Romanã. ¶ Tertio qz fratres isti ꝑfitent altissimã paupertatẽ. de excesꝰ. pla. nimis. hꝫ. ⁊ sic talẽ qua nulla maioꝝ dari põt. §. ceterũ. vbi dixi in. j. no. maioꝝ aũt est pauptas que nihil sibi appropriat ꝙ quehꝫ aliqd ꝓpriꝫ. ¶ Quarto qz in eoꝝ regula ponit in ꝓncipio: regula ⁊ vita minoꝝ hec est, scz dñi nr̃i Jesu Christi sanctũ euãgeliũ obseruare viuẽdo in obediẽtia sine ꝓprio ⁊ castitate. ex qbꝰ ꝓbis videt ꝙ beatꝰ Fr̃ãciscus voluerit ꝙ fratres obseruarẽt cõsiliũ euãgelũ traditũ illis q̃ volunt esse pfecti. de quo ad mat. xix. Si vis pfectꝰ esse vẽde oia q̃ habes ⁊ da pauperibꝰ, ⁊ habebis thesaurũ in celo. ¶ Quinto ad idẽ. j. §. dicere. vbi dicit ꝙ temerariũ est asserere ꝙ sit hereticum dicere vsum pauperũ includi vel nõ includi sub voto euãgelice paupertatis. ⁊ vñ velle ꝙ sub voto euãgelice paupertatis includit vsus pauper. ¶ Sexto inducit ad matthe. x. vbi Christus dicit apostolis nolite possidere neqz aurũ: neqz argentũ: neqz pecuniam: neqz peram: neqz duas tunicas: neqz calciamẽta ⁊c. Jtẽ ad matthe. xix. apostoli dixerunt ad Jesum: Ecce nos reliquimus omnia, ⁊ secuti ⁊c. Jtem ipse redẽptoꝝ de se dixit: ad at. viij. Vulpes foueas habẽt, ⁊ volucres celi nidos: filius autem hominis nõ habet vbi caput reclinet. Ex quibꝰ ⁊ similibus authoritatibꝰ ⁊ rationibꝰ que ad hoc inducuntur nituntur aliqui inferre ꝙ pfectissima vita sit carere omni ꝓprio, ⁊ habere solum simplicẽ vsum facti: ⁊ ꝙ hec fuerit vita quã Christꝰ docuit verbo, ⁊ exemplo firmauit: vt dicit in eo. c. exhi. §. porro. Jn cõtrariũ sunt rationes que fiunt in extraua. prealle. ad cõditorẽ. ⁊ in extraua. qz inter nõnullos. ⁊ in eadẽ extrauag. ad cõditorẽ. determinat ꝙ in bonis que in posterũ conferentur vel offerent vel alꝫ qũolibet cõuenire contingit fratribus seu ordini supradictis, nullũ ius seu dñium acqrat Romane ecclesie: cuius cõtrariũ dicit hic, vt dixi. §. in rõnibus partis cõtrarie ratione scõa. Jtẽ videt ꝙ nihil habere ꝓpriũ nõ sit sume perfectionis: qz epi habent propria. xij. qõ. j. eps. ⁊. c. seq. ⁊ tñ status eoꝝ est perfectioꝝ ꝙ religiosoꝝ, de regula, licet. de renuncia. nisi ad fi. ex quibus colligit ꝙ ex vita episcopali surgit

b ¶ An Christus habuerit. Adde tex. in. c. exemplum. et in. cap. habebat. xij. q. j. tex. i. c. duo ista. xxiij. q. iiij. glo. in verbo diuites. i c. si quis virorũ. xxx. dist.

maioꝝ fructus ⁊ vtilitas ꝙ ex religiõe: vnde monachꝰ licite potest eligi in episcopũ. xviij. q. j. c. vnico. de elec. nullꝰ. li. vj. ⁊ qz in hoc habemus extrauagãtes illas quibus est standum in eo qđ dicunt ꝙ in his que concedunt fratribus ad vsum. ipsi fratres nõ habent simplicẽ vsum facti, imo habent ius vtẽdi, non expedit in hoc instare in pluribus rationibꝰ. Sol. videt dicendũ ꝙ fratres nõ habent aliqua ꝓpria nec in cõi nec in speciali, sed habẽt vsum facti nõ nudi sed facti iusti ⁊ liciti, vt volunt dicte extrauagãtes ⁊ sic aliquo modo possunt dici aliqd habere ꝓpriũ. s. ipsum vsum. ⁊ ex hoc videt ꝙ res vsu cõsumptibiles eoꝝ ꝓprie dici possint: qz neqz naturali rõne neqz ciuili hẽ res recipiunt vsumfructuũ: insti. de vsufru. §. cõstituit. ⁊ sic cũ vsus nõ separet a dño, vñ ꝙ eoipso ꝙ possunt vti debeãt censeri habere ꝓprietatẽ. sed qui vellet satisfacere tenentibus cõtrarium dicere posset ꝙ lz in his rebus nõ possit cõstitui vsusfructꝰ: ꝓprie tm̃ cõstituit quasi vsusfructus, ⁊ satisdat de restituẽdo, tantundem in quãtitate. d. §. cõstituit. ff. de vsufr. earũ rerũ q̃ vsu cõsumi. l. j. ⁊. ij. de pigno. c. fi. Jtẽ licet nõ possit dari vsus licitus sine iure vtẽdi, tamẽ dici possit ꝙ hoc ius vtẽdi nõ est nisi quedã facultas q̃ nõ infert aliqd esse ꝓpriũ. dicit em̃ res propria qm̃ qs põt de ipsa libere disponere vt vult p modos iure nõ improbatos: qđ dixi de resti. spo. olim. j. fratres aũt nõ acceptãt res vt velint posse disponere vt volũt, sed ad vsum tantũ facti, vt. §. in. j. ⁊. ij. ratiõe partis cõtrarie. i. vt vtant de facto in suos necessitates: q̃ tm̃ vsus nõ infert aliquã ꝓprietatẽ sed vtunt de licẽtia dantis. ⁊ dicemꝰ ꝙ ipe dãs libere põt id qđ dedit reuocare quouscqz vtãtur, ⁊ sic dicẽdo saluaret intẽtio illoꝝ q dixerũt fratres excludi ab omni ꝓprio quoquo mõ, nec esset aliqua absurditas: sed nõ video ꝙ in hoc fit summa pfectio, sed potiꝰ est cõtẽtio de ꝓbis. Nã dũmodo abdicauerint ꝓpria, ita ꝙ nihil dicãt ꝓpriũ quin parati sint illud dimittere, nec velint ꝑ illo in iudicio cõtẽdere: nõ põt dici ꝙ habeãt ꝓpriũ qđ impediat pfectionẽ. vbi cõsyderandum est ꝙ abrenũciatio ꝓpriꝫ, ꝓut est in actu, nõ dicit perfectionẽ, sed est instrm̃ pfectionis, ꝑm ea q̃ dixi de reg. sane. q. de hoc ꝑ Tho. scõa scõe. q. clxxxviij. ar. vj. ⁊ dixi de reg. sane. q. xiij. ⁊ se. ⁊ si dicat saltẽ ceteris paribꝰ pfectioꝝ est status qñ renũciat qs oi ꝓprietati: dic ꝙ ẽt hoc cõcesso nihil resultat cõtra superiꝰ dicta. ⁊ denicqz cũ multũ cogitaui vñ ꝙ dũmõ fratres minores abstineãt a ꝓprio ita ꝙ nõ habeãt possessiones imobilũ ex quibus fructibꝰ colligant, nec insup habeãt mobilia de quibus agant tanꝙ dñi cõtrahendo, sed habeant solũ ad vtendũ, ⁊ q̃ parati sunt dimittere, vt ꝓxime dixi. nihil refert interdicere ꝙ ipsi sint dñi locoꝝ suoꝝ suo modo, sicut ⁊ alia collegia ecclesiastica: vel ꝙ sint dñi suoꝝ librorꝝ vel aliorꝝ vtensiliũ, siue dicat ꝙ habẽt tm̃ vsum. nã etiã si dicant dñi, tamẽ improprie dñr solũ quo ad hoc qz possint libere vti. nec in hoc est vis nisi in ꝓbo nisi, quo ad hoc ꝙ alij seculares vel religiosi nõ mẽdicãtes ꝙ ꝑdictis agere pñt in iudicio: ipsi aũt fratres minores nõ. j. §. verũ. Illa ꝓbo diuersitas q̃ turbauit mundũ vñ penitꝰ exigua ⁊ nullius effectꝰ quo ad fratres minores an dicat ꝙ in his qbꝰ vtunt habeãt ius vtẽdi, an ꝓbo dicat ꝙ habeant vsum facti: qz vtroqz mõ saluat ꝙfectio status eoꝝ, ⁊ ꝙfistit hoc in sola disputatiõe respectu eiꝰ qđ ꝓxime dixi. nec est cõueniẽs in hac religione q̃ in simplicitate fundata est his insistere: sufficit em̃ ꝙ sibi nihil appropriant vt ꝑ hoc velint in iudicio cõtendere. ꝑ hoc. d. c. exhi. §. ceterũ. ¶ Ad cõtraria dic ad primã ⁊ scõam rõnẽ cũ 8z ꝙ hñt tm̃ vsum facti, dic ꝙ hñt vsum tm̃ licitũ qui aliquo mõ est iuris: nec ꝓpterea 8z nõ esse simplex vsus facti: qz in his in qbꝰ vsus separat a dñio habẽt tm̃ vsum licitũ. Jn alijs autẽ si dicis ꝙ habeãt ꝓprietatẽ, dic ꝙ nõ habẽt tanꝙ ꝓprietatẽ, sed in ꝙdam̃ vsus. si aũt dicis ꝙ nõ hñt ꝓprietatẽ, sed est ꝙcedẽtis donec vñ fuerint: tũc cessat rõ. ⁊ licet extrauagãtes ꝑdicte approbẽt primũ dictũ, alꝫ modũ ꝙ habeãt ꝓprietatẽ ꝓpter inseparabilitatẽ: nõ tamẽ multũ in hoc refert, vt ꝑdixi quodcũqz teneat. ¶ Ad tertiũ cũ 8z ꝙ sunt in altissima pauptate, dic ꝙ nõ excludit hec pauptas vsum necessariũ modo nũc dicto. Jtẽ. c. nimis. ꝑalle. loquit etiã de ꝑdicatoribꝰ quos pariter dicit esse in altissima paupertate: ⁊ tñ fratres ꝑdicatoꝝ hñt aliqua in cõi quo ad ꝓprietatẽ: vt in extrauagãti, qz quozũdã. §. ꝑterea. ⁊ die aliqua, vt sunt horrea, ⁊ cellaria, vt dicit ibi gl. Sen. qđ dixi. §. e. § in. j. not. fratres ꝓbo minores in altiori pauptate sunt in eo qđ dicit de pecunia. §. §. porro.

porro.z qz nō habēt ꝓpꝛietatē aliquā nisi vt ꝑdixi.ſ.e.q. Itē non ꝓfit capere ēt vt vēdāt.ĵ.ℌ.pꝛi.qs sec⁹ vꝛ de ꝑdicatoꝛib⁹,vt dico.ĵ.q.se.ifi. ¶ Ad quartū dic ꝙ obſeruāt illud ꝙſiliū,vēde oia q̄ habes ꝛc.nā qñ igrediunt nihil ſecū afferūt,nec ex hoc aligd frīb⁹ obuenit niſi dederint eis intuitu eleemoſyne.ſ.ℌ.ceterū.z.ℌ.cū vero. ¶ Ad qntū dic ꝙ vſus paupertatis includit in voto ꝓfectiōis ſeruato vſu licito:vt.ſ.hac.q.dixi. ¶ Ad ſextū dic ꝙ illō, nolite poſſidere neq; aurū ꝛc.nō ꝓhibet cōſeruationē rerū ad tēpus:z quo ad vſum.de hoc ꝙ Tho.ū.q.clxxxviij.arti.vj.in fi. ¶ Ad illud,ecce relinqm⁹ oia.dic ꝙ facit ꝓ his q̄ dixi.ſ.e.q.qs nō fit ꝓfectio in ꝟ ꝙ reliq̄runt,ſed in hoc ꝙ Chriſto adheſerūt.vñ ſubiūgit:z ſecuti ſum⁹ te.ꝙ dixi de re.ſane.q.xij. ¶ Ad illō,vulpes foueas hꝫ ſit ꝛc.dic ꝙ nō ꝓbat niſi qs redēptoꝛ nō habuit ꝓpꝛiā domū:nō ꝓ hoc inferꝛ qn habuerit aliqua ꝓpꝛia:vt ꝺr in extrauagāti,cū inter nōnullos.nā loculos habuit. Jo.xij.z lꝫ illi q tenēt vſum facti ſimplicē pertinere ad ſummā perfectionē dicāt ꝙ habuit ſolū quo ad vſum facti ſimplicē vt conſeruaret ad caſum deficiētiū neceſſariozū,cōtrariū tñ voluit Nico.iij.in.c.exūt. ſ.porro.vbi dicit ꝙ in hoc Chriſt⁹ aſſumpſit ꝓſonas infirmoꝛū. qs dic vt in dicta extrauagāti,qz quozundā.z de hoc per Tho. in.d.arti.vij.in ſolutiōe. Et pōt in hoc etiā dici ꝙ Chriſtus cōſeruauit in loculis etiā ꝓ diſtribuēdo in pauperes:vt ptz Jo.xij.z hoc ēt nō diſſonat religiōi imo ꝙſonat dūtn̄ ꝙſeruatio iſta nō fit
11 ita diuturna qs ꝓ eā tollaꝛ mēdicitas. ĵ.ℌ.ruſus. ¶ † Scdo q̄ro in eo qs dixi in.iij.no.ꝙ fratres nō ſunt capaces ſucceſſionū,an hoc ſit indiſtincte verū. Sol. Bart. fecit quēdā libellū qui ꝺr minoꝛicarū in quo hec z alia q̄plura ſimilia ꝓſequit q̄ nō eſt ad ꝓpoſitū attingere,niſi quaten⁹ declaꝛet hec lr̄a. ¶ Quo ad q̄ſitū autē dic qs queri pōt an ſint capaces ſucceſſionū vniuerſaliū ex teſtō. Itē an ab inteſtato.de vtroq; tn̄ mō ſatis hic decidit ꝙ talium ſucceſſionū nō ſunt capaces.z ꝙ etiā nō debeaꝛ eis eſtimatio,vꝛ ex eo qs hic dicit,ꝙ etiā iure legati nō lꝫ eis dimitti valoꝛem hereditatū,vel tn̄ eoꝛū partē qs p̄ſumi poſſit hoc in fraudē fieri:z ſic ſi iure ſucceſſionis relinquit,nō tenet ēt quo ad eſtimationē.ꝓ hoc.ſ.ceterū.z.ℌ.cū vero.qz nō trāſeūt ad eos bona etiā ei⁹ q ꝓfiteꝛ eoꝛū oꝛdinē.de quo dixi in.d.ℌ.cū vero.que tñ bona trāſeūt ad religioſos aliaꝛū religionū nō mēdicantiū.de ꝓba.in preſentia.ergo multomin⁹ debēt poſſe capere ab extraneis hereditates vniuerſales.z ſi dicaꝛ ꝙ hoc caſu ceſſat rō de qua in predictis.ſ.que eſt ne videaꝛ habere oculū ad bona ingredientiū: ſubeſt tn̄ rō gn̄alis de qua ibi,vt fratres ſint remoti ab effectu tēpoꝛaliū.nā ſi ſuccederēt hereditate,tenereꝛ ad onera.d.c.in p̄ſentia.z ſic oporteret eos ꝑplicari litib⁹. Contra id.ĵ.ſ.verū.z lꝫ in hoc poſſit inſtari ex his q̄ not.Bar.in minoꝛica,z Bal.C.de ſac.ſan.eccl.auꝛ.ingreſſi.tn̄ hec lr̄a clare hoc ꝓbat:q̄,vt ꝑdixi,ēt iure legati ꝓhibet fratres accipe valoꝛē hereditatū,vel tn̄ eoꝛū partē qs p̄ſumi poſſit hoc fieri in fraudē:z ſic relinquit vnū ſolū caſum qn̄ legaꝛ ei aliq̄d de hereditate ꝙ nō eſt tn̄ ꝙ poſſit preſumi in fraudē hoc fieri.omnis ergo alius modus eſt ꝓhibit⁹ ꝓ id qs dixi.ſ.ſ.cū vero. Ad idē.ſ.ſ.poꝛro.z.ℌ.cū etiā.vbi ſolū certi modi cōſequēdi eleemoſynā permittuntur. Ad idē eſt.c.exūt.ſ. ad hec.vbi permittit tn̄ ꝙ iure legati poſſit eis relinqui,z vltra hoc opꝫ ꝙ in legato nō adꝺiciaꝛ modus q̄ nō ſit licitus fratrib⁹: vnde ſi legaꝛ fratrib⁹ vinea vel ager ad excolēdū,vel domus ad locādū,vel ſiꝝ:a tali legato debent fratres abſtinere:vt ibi.ſec⁹ ſi modus eſt licitus:vt qz legaꝛ pecunia ꝓ neceſſitatibus fratrū, vel domus,ager,vel vinea vt per idoneas ꝓſonas diſtribuaꝛ z pecunia in neceſſitates fratrū cōuertaꝛ. Si autē modus nō fuit adiect⁹ in legato:declaraꝛ in eodē.ſ.qs valet legatū:z intelligit relictū ſub mō licito,cū ergo tātū de legato ibi ꝓmittaꝛ,vꝛ aliud dicēdū de vniuerſali ſucceſſione. Et ſi dicaꝛ ꝙ eodē mō deberet valere inſtitutio vniuerſalis ſi adiectus eſt modus licit⁹ ꝙ bona diſtribuanꝛ z pecunia in eoꝛū vſus cōuertaꝛ,vel etiā ſi null⁹ modus eſt adiectus,vt ꝓxime dixi:de legato rn̄deo vt dixi.ſ.e.q.eo tn̄ caſu q̄ inſtituto aliquo vl'r p̄cipit ei qs hereditas ꝓ eū vēdaꝛ z eroget i fratres nō ꝓhibebunt capere talē erogationē:qz ceſſat rō premiſſa.tranſibūt enim bona in eos deductis onerib⁹ alieni eris z ſimilib⁹. Et ꝓ hoc de eqtate dici poſſet ꝙ qñq; frater inſtitutur eps qui eſt executoꝛ legalis vltimaꝛū volūtatū,precipue piaꝛū,qualis eſt hec.ar.de teſta.cū tibi.capiet tanq̄ heres z deductis onerib⁹ diſtribuet in fratres:ſed nō poteſt hoc bn̄ ꝓbari iure.z hoc quo ad fratres minoꝛes,ꝓ ea que dixi eadē.q.lꝫ multi hoc vltimū ſeruēt. Jn fratrib⁹ autē ꝑdicatoꝛib⁹ facilius hoc pōt defendi p̄cipue qz dicunt habere ꝓuilegiū apoſtolicū ꝙ ſint capaces ſucceſſionū,z ꝙ poſſint appꝛehēdere z vēdere.z ꝓ illud ꝓuilegiū cōſuluit Baſpar.de cal.ꝙ bona ingrediētis tranſeāt in monaſteriū vt poſſint vēdere z cōuertere in vſus ſuos:qz per hoc nō dicunt habere ꝓpꝛiū:ſicut nō ꝺr verſum ꝙ nō durat verſum.ff.de in rē ver.ſi pro parte.ſ.verſum.ꝓ hoc ꝙ dico de verb. ſig.nā z ego.z ita vt opinoꝛ tādē cōcedit fratribus minoꝛib⁹:qz in multis locis habēt z ipſi z ꝑdicatoꝛes poſſeſſiones z annuos reditus,lꝫ faciāt inſtꝛa fieri noſe monaſterioꝛū monialiū eis ſubditarum:z ſic fit fraus legi.z qz hec altiſſima paupertas intelligendo rigide vt volunt hec cōſtitutio,et.c.exūt.ꝓpter refrigeſcentem charitatem nō bene ſeruatur:ꝓpterea ad euitanda peioꝛa faueri poteſt opi.illi que vult ꝙ capiāt valoꝛem ſucceſſionū. nam etiam ex coniecturis poteſt percipi:tandē fient poſſeſſionati.et vtinam in alīs ſaltem bene ſeruent.ſtantibus aūt illis conſtitutionibus fratres minoꝛes nō poſſunt capere immobilia etiā vt vendant.ĵ.ℌ.pꝛoxi.vbi dico in.ū.not.

12 **ℌ. Cūq; annui.** ¶ † Prouidet ſecundo exceſſui.
a ¶ Not.ꝙ annui reditus[a] inter a immobilia cōputantur.z ad hoc ſingulariter allegaꝛ.z ꝓ hoc in aut. vt ū qui oblig. ſe habere perhibent res minoꝛum.ℌ.ſi vero.
13 col.vj.vbi gl.in ver.reditus.de hoc.ĵ.q.j. ¶ † Scdo no.ꝙ fratres iſti non poſſunt recipere poſſeſſiones,z ſic etiā ſi ſint diſtracturi: ꝓ hoc qs dico.ĵ.ſeq.q. ¶ Quero in eo qs dixi in.j.not.ꝙ annui
b reditus[b] computātur inter immobilia,an hoc ſit indiſtincte verum.So. Fride.in cōſi.clxxv.alias.clxxx.vbi refert id quod ſibi querenti rn̄dit Jo.paliarēſis q̄ dixit ꝙ ſi legatū annuum poteſt cōtinere perpetuitatē: vt qz legatarius nō pōt de facili deficere: tale legatū impugnatur in hoc.ℌ.ſed ſi perſona legataꝛij deficere pōt cum nō ſit aptū eſſe perpetuū:vꝛ valere:vñ dixit ꝙ ſi legaꝛ hoſpitali ſancte ✠arie dom⁹ ita qs ſingulis annis teneaꝛ dare predicatoꝛibus annuatim.x.ſol.iſtud legatū nō valet, ſed ſi limitetur vſq; ad.x.annos:videtur valere.arg.op.ff.qñ dies leg.ce.ſi cū preſinitione.ꝟ tn̄ lex nō vꝛ facere.ibi em̄ ꝺr ꝙ legatū annuū cū preſinitione tpis,puta.x.an.ſi eſt relictum cā alimentoꝛū:intelligunt plura legata.ſi ex alia cā:intelligit eſſe vnū legatū.et primo caſu legatarius decedēs nō trāſmittit legatum ſequentiū annoꝛū ad heredē:ſcdo caſu ſic.illa tn̄ lex melius faceret ſi relinqueret ꝙ dareꝛ certis fratribus:qz tūc eoꝛū obitu extingueret legatum. ipſe aūt Fride.in cōſi.cxij.ſup hoc ponit duo cōſilia:z tandē concludit diſtinguēdo qs aut reditus annuus relinquitur ad certū vſum diuini cultus,puta vinū ꝓ ſacrificio, frumētum ꝓ hoſtijs, et cōuent⁹ eſt capax.arg.de excel.prela.nimis.ĵ.in fi.de teſta.c.fi. de ſepul.cle.dudum.ℌ.verum.vbi dicit de relictis fratribus ad certos vſus quartā deberi:z ſic ꝑſupponit relinqui poſſe ꝓ hoc, qz per hoc non tollit mendicitas fratrū aut reditus deputantur b victui vel veſtitui:vel indiſtincte relinquitur:z aut ad modicum tēpus,z cōuentus eſt capax:qz videt eſſe vnum legatū cui⁹ ſumma eſt diuiſa quo ad ſolutionē:nec per hoc tollit mendicitas,ſed ſubleuatur.aut relinquitur ad tempus non modicum:z nō valet z qz tunc cōputatur inter immobilia: vt hic:que diſtinctio eſt equa.z dic non modicum tempus eſſe decennium vel vltra.not. de rebus eccle.non alie.cle.ĵ.in gl.fi.z bene facit illa cle.ad predicta: quia ibi locatio redituum ad modicum tempus non prohibetur tanquam alienatio.

¶ Annui redit⁹. Adde bal. in addi. Spec.tit.ū re. ſpo.℣.redit⁹.bal. in.l. iubemus. C. de ſacroſan.eccl'. bal.in.l.hac edic. in.ℌ.his illud.C. ū ſecū.nup. Bal. in.l.j.C.de ſuffra. Abb.in.c. nulli.i ij.col.ū reb.ec.nō alie. Fride.ū ſeñ. ℨſi.clxxv.z qd de legato facto ad magnū tēpus an cōputatur inter immobilia vide Bal.in.c.ad audiētiā.de reſcrip. el.ij.bal.in.c. dño guerrā.in tit. hic finit lex. Bal. in.l.hac edi.C.de ſecū.nup.doct. in c.querelā.de elec,

¶ Annui redit⁹. Adde bal.i.c.ad audientiā.el.ij.de reſcriptis. Abb. in.c.nulli.in.ij.co. de re.ec.non alie. doc.in.c.querelā. de elec. Bal.in.l. hac edic.C.de ſecun.nup.bal.in.c. dño guerrā.in ti. hic finit lex.in vſibus feudoꝛum.

ℌ. Amplius. ¶ Prouidet de tertio euitando.ĵ.ad omni tanq̄ ſuū.i.tpale.ad Philip.ij.de cēſi.cum apl's.foris.ĵ.ad Thimo.iij.de ſac.vnc.c.vnico,ver.ad exhibēdū.et dic foris.i.infidelib⁹.vel.i.nō tn̄ domeſticis ſed etiam alienis,ſm Hiero.pꝛimoꝛū.ĵ.ad Corinthi.vij.de renū.niſi.ℌ.ꝓ graui.de no. ope.nun.
14 cum ex iniuncto. ¶ † No.ꝙ fratres nō debēt ſe curīs immiſcere. et hoc non eſt in fratribus minoꝛibus ſpeciale ſed locū habet in omnib⁹ monachis.de ſta.mona.cle.ne in agro.ℌ.qui vero.

ℌ. Terū. ¶ Prouidet de quarto.dixit.e.tit.exūt.ℌ.ceterū.ad idē.ſ.ℌ.poꝛro. ¶ Not.ꝙ fratres non poſſunt eſſe executoꝛes vltimaꝛū volūtatum: ſed poſſunt ſup eis exequēdis dare cōſiliū.qs dic vt in ſe.q. ¶ Quero an hec ꝓhibitionе fratres ſint executoꝛes vltimaꝛū volūtatū,indiſtincte procedat.Sol. Bar.in minoꝛica diſtinguit:inter cetera dicit ꝙ certo caſu valet vt ſi qs reliqt ꝙ.x.floꝛe.exp̄dank in.x.paupes q eligantur ꝓ talē fratrē minoꝛē:qz nullū litigiū habebit fieri:nec ipſe frater habebit adminiſtrare pecuniā,ſꝫ ſolū eligere:z ſic ceſſant rōnes de qbus hic. Itē nec hoc hꝫ ſpecie mali.imo ſi fideliter fiet meritoꝛiū eſt.nā etiā ipſi fratres qui audiunt cōfeſſiones melius cognoſcūt paupes verecūdos q̄ alij.dic indiſtincte ſtandū litere rū.de ma.z obe.ſolite.z ſic tollit diſtinctio Bar.ēt in qbuſdā alīs in qb⁹ limitat hanc literā. Itē qz electio eſt ꝑs executionis:qz nec iſta fuit ſola rō ꝓhibendi ne ſint executoꝛes vt nō ſint in iudicio, vel ne cōtractēt pecuniā:ſed etiā ſubeſt rō generalis ne euocētur a ſpiritualib⁹ laboꝛibus quibus cotidie debēt occupari.ĵ.ℌ.pꝛi. Item poſſet fieri fraus:qz frater eligeret aliquos cū quibus participaret,facile nāq; in talibus fraudes confinguntur. nam nec poteſt negari quin electio ſit pars executionis:vt nūc dixi.z indiſtincte hic ꝓhibetur ne ſint executoꝛes.vnde etiā ſi ratio prohibitionis ceſſaret:ſtaret ꝓhibitio. ſufficit em̄ ꝙ hoc aliqñ contingere pōt.ꝓ hoc litera ibi,cum hec ſepius abſq; litigio z contractatione ꝛc.z ſic etiā ſi hoc nō accidat locum habet prohibitio.

15 **§. Licet.** ¶ Prouidet de qnto. declarauit. d. c. exĳt. §. ad hec. ¶ †Not. qđ oratio et studiū sunt labores spūales. z quō cōuentūt religioni, dixi de regula. sane. q. v. et vj. z de oratione. §. de reliquĳs. cle. si dōm. ver. ideoqz. i gl. de oratione. ¶ Scđo no. q etiā religiosis licitū est spatiari dum tm honeste z per aream vel hortū. z hoc ppter recreationē sui a laboribus studĳ vel orationis. qđ facit cōtra eos qui sine modestia immorantur studio vel orationi: vm accidit q sepe incurrūt graues egritudines. et qnqz etiā mētis alienationē: qđ est cauendū. nam omnib⁹ dz seruari modus vt cū discretione fiant. de offic. cust. c. vnico. Terē. in and. id arbitror et in vita apprime esse vtile vt ne
16 quid nimis. ¶ †Tertio no. q non lz fratrib⁹ [a] habere hortos vt
a ¶ Dz non licet fratribus. Adde Belēzinū in trac. de caritatiuo subsidio in. lxxix. q. inde nascentia pretio distrahant: qz hoc appropinquat ad naturam puentuū: vt hic in lra. z de hoc se. cōtrario. ¶ Opp. ad hoc q istud non appropinquet ad naturā prouentuū. imo sint puentus: nā fructus gnāli vocabulo dm reditus seu prouentus. ff. de annu. leg. liberto. in prin. C. de do. si qs argentū. §. j. z reditus seu puētus qđ dixi de dec. pastoralis. q. iĳ. z. iiĳ. tm vt ibi dixi et probant iura alle. hec accipiunt pmiscue. potuit em hec litera habere respectū: qz. §. cūqz annui. phibiti sunt fratrib⁹ annui reditus, qui tunc videntur dicendi annui qm sunt certi z cōstituti: qđ non sic est in fructibus horti qui non sunt certi. Item nō semper venduntur: propterea dicit qđ habere tales fructus vt pretium suis temporibus habeatur. appropinquat ad naturam prouentuum: qz non est proprie prouentus.

§. Rursus. ¶ Prouidet de sexto. pascit. ¶ Matth. vj. Luc. xĳ. ¶ Not. ar. a verisimili. §. §. deinde vbi dixit in ĳ. no. ¶ Scđo no. q timor leuis nō excusat. qđ metus cā. cum dilectus. ¶ Tertio not. ar. ab experiētia. de ele. quā sit. vbi de hoc in glos. iĳ. lib. vj. ¶ Quarto no. q ex preteritis presumĭt circa futura. de presump. scribā. qnqz ecōuerso. §. §. cū vero. vbi dixi. ¶ Quinto no. q nō repugnat mendicanti cōseruare victualia qm timetur quod aliquo modo haberi nō poterant.
17 ¶ †Sexto not. differentiā inter consilium z assensum. de hoc de ele. cum in veteri. de arbi. cum olim. et in regula, nullus ex consilio. lib. vj. ¶ Septimo not. q quādoqz specialiter oneratur conscientia cōmissarĳ. §. §. vilitatem. vbi dixi in. iĳ. no.

§. Hinc est. ¶ Prouidet de septimo. ¶ No. qđ fratres fundati sunt in summa paupertate et humilitate. z de paupertate. §. §. ceterum. vbi in primo no. dixi. z §. proinde. in. j. q. de humilitate. de ma. et obe. humilis. ¶ Secūdo no. q non debent habere ecclesias vel alia edificia excessiua. hec tm non seruātur. z mirum est q actor hoc adiecit cui vsqz tūc
18 debuit cōstare q in multis locis habēt excellētiores ecclesias q̄ sint cathedrales, z papa scit z tolerat. ¶ †Tertio no. qđ ex actibus illicitis presumitur de menie cōtaminata. de presump. c. j. sic enim dicit q ex edificĳs immoderatis presumitur cōtra humilitatem z promissam paupertatem fratrum.

§. Quāuis. ¶ Prouidet de octauo. ¶ Nota q de⁹ fecit omnia ad honorē sui ordinis: prouer. xvj. Uniuersa propter semetipsum operatus est dns. et dic propter se. i. propter suam bonitatem vt ea fruamur. de hoc per
b ¶ Curiositas. ad de Bart. in l. nec supina. ff. de iu. et fac. igno. 19 Tho. parte. j. q. xlv. arti. ĳ. ¶ † Scđo no. q solus de⁹ est cognitor absconditorū. xxxĳ. di. erubescāt. de iudi. nouit. de sen. excō. a nobis. ĳ. quanq̄ em hic nō dicat q solus deus: tm illa iura hec supplent. Item satis dz hic cum hoc tanq̄ proprium sibi attribuatur.
c ¶ Declaramus. Adde doc. i. c. fi. de rescrip. doc. in cle. statutū. de ele. 20 ¶ Tertio no. q deus respicit cor seu animā, non manū. i. operationē. xiĳ. q. v. si qd inueniſti. z facit Mar. vĳ. ¶ †Quarto no. q superfluitas etiā reprobatur in reb⁹ ad cultū diuinū deputatis. z ratio redditur in litera. z pro hoc qz debet in omnibus seruari
21 modus. quod dixi. §. §. licet. in. ĳ. not. ¶ †Quinto not. q curiositas [b] reprobatur. de renū. c. j. li. vj. ¶ Sexto no. q curandū est etiā per religiosos ne humano iudicio damnentur. §. §. ceterum.
b Do. in cle. fi ro manus. de prebē.

§. Circa. ¶ Prouidet de nouo. predictam supra. §. pozro.
d ¶ Statuimus. Adde Inn. in c. fi. de his que fiūt a maio. par. ca. in gl. in verbo, statuimus. in. c. vt litigantibus. de offi. ordi. lib. vj.

§. Ex premissis. ¶ Sol. dubium oriens ex predictis de paupertate. et refert duas opiniones: et scđam approbat.

§. Dicere. ¶ Remouet quendā errorē. quidā em dicebant q hereticū erat dicere q vsus pauper. i. abdicatio paupertatis includat vel non includat sub voto euangelice paupertatis: z vident isti velle q ad votū euangelice paupertatis nihil pertinet dicere qđ redēptor z apli habuerunt bona tm in vsu. hoc antē asserere dicit temerariū et presumptuosum: z sic vm fauere illis q dicūt q vsus paup includitur sub voto euāgelice pauptatis: tm hoc nō affirmat. et hodie stādū est extra-
e ¶ De verbo volumus. Adde gl. in cle. j. de rerū permu. doc. in c. fi. de ver. sig. li. vj. Abbas in. c. fi. qui fil. sint leg. abb. in. c. exrōne. de appel. uagāti, cū inter nōnullos. de qua. §. §. proinde. q. j. post prin.

§. Demum. ¶ Hic de electiōe vl̄ institutione ministri puincialis. Et primo determinat gnāliter quod ad totū ordinē. scđo spālē modū tradit q̄ ad puincias vltra marinas Hibernie z Grecie in. §. verū. Prima subdiuidit: qz prio determinat q electio fiat p capl'm puinciale, z q fiat diese. postq̄ fuerit cōgregatū. scđo ibi, ipsi⁹. q cōfirmatio spectet ad gnālē. tertio ibi, z liquidē. q si plures eligerent in discordia cōfirmet elect⁹ a maiori parte numero obmissa collatiōe z relectis exceptionib⁹. quarto ibi, z si fuerit. qđ si electio fuerit infirmata redeat ad capl'm. quinto ibi, ceterū. q si capl'm p̄dicta die nō elege-
22 rit deuoluat ad gnālē. ¶ †No. dām inter hec vba declaram⁹ [c], statuim⁹ [d], z ordinam⁹, pro hoc qđ no. de iudi. decernimus. vm tm q verbū ordinam⁹, idē iportet q statuim⁹, z sic q nouū ius indu-
c cat. file qđ no. de vbo volumus [e], de offi. vica. cle. vnica, in glos. fi.
d
e
23 ¶ † Scđo no. q in electione ministri prouincialis nō habet locū tempus lateranen. concilĳ. de cōcef. preben. c. ū. hic tm non disponit de cōgregatione cōcilĳ, sed dz intelligi q fiat prout constitutum fuerit in capl'o ante celebrato. Item ex hac causa qnqz congregatur z solum post congregationē currit tempus qđ hic brevissimū cōstituit. s. diei. nec timeri pōt q differat capl'i congregatio qz sup hoc puidet gnālis vel vicarius ordinis. de quo. j. §. ceterū. ¶ Tertio no. casum singularē in quo cōfirmat electio celebrata a minore parte capl'i dūmō fit facta a maiori parte partiū cōparatione minorū, cuius cōtrariū al's est de iure. de elec. cle. j. ¶ Quarto not. aliū casum singularē in quo in electione obmittitur collatio zeli et meriti sic in electione abbatisse q̄ fit per moniales. de ele. indēnitatib⁹. §. vt añt. li. vj. ¶ Quinto no. qđ in cōfirmatione ministri puincialis nō procedit iudicialiter: qz dz hic non admittunt exceptiones partis alterius. que tm in alĳs cōfirmationib⁹ admittūtur. de elec. c. fi. li. vj. sic in electione abbatisse facta a duab⁹ partibus monialiū que etiā cōfirmat nō obstante cōtradictione partis alterius. d. c. indēnitatib⁹. §. sane. q̄q̄ autē gl. ibi dicat q admittet exceptio q̄ votū eligētis reddat nullū: tm hic vm q sufficiat q fit facta a maiori parte numero: z sic attēdūtur voces facte sicut fit de ele. §. cle. qđ circa. ¶ Sexto no. casum in quo infirmata electione indistincte reuertit ius eligēdi ad eligētes: nec distinguit, an elegerit indignū sciēter vel ignoāter: cū tm al's si elegerunt indignū scienter non ad eos: sed a superiorem deuoluatur. de elec. cū in cunctis. in fi. z. c. bone. j. z. c. q̄q̄. lib. vj.

§. Verum. Hic de modo creādi ministrū puinciale in puicĳs vltramarinis Hibernie z Grecie: z permittit ministro gnāli q si ei z capl'o gnāli videbit posse ipse cū proboz ordis filio pfecte ministrū in prouincĳs Hibernie et vltramarina. in Romana vo seu Grecia hoc idē possit qm minister illius prouincie mort vel absolut citra mare. ¶ Nota casum in quo electio ministri puincialis nō spectat ad capl'm puinciale. sic etiā electio abbatis qnqz nō libere spectat ad cōuentū. de cōsue. cū dilectus. ¶ Scđo no. i fi. q qnqz onerat specialiter conscientia cōmissarĳs. §. §. rursus. vbi dixi in. vĳ. no.

§. In destitutione. ¶ Hic de destitutione ministroz puincialium.

§. Ceterum. ¶ Hic determinat q fratrib⁹ carētibus ministro gnāli suppleat vicarius ordinis vices ei⁹. ¶ Quero p quē creabit iste vicari⁹. Sol. vm qđ per papā ex quo ali⁹ modus nō tradit. fratres añt predicatores dm observare qđ minister illius puincie in quo occurrit celebrādum gnāle capl'm post obitū sui magistri gnālis vicari⁹ est ordinis vsqz ad tps capl'i. z sic'r fratres minores habēt constitutionē gnālem q gnāli mortuo minister puincie vbi occurrit celebrādū generale capl'm potestatē hz super alios in capl'o quo ad ea que spectāt ad expeditionē capl'i: et ex hoc qz solū habet potestatē in his que spectāt ad capl'm patet qđ in alĳs. ar. de presump. nōne. et q mortuo generali nō debeant fratres aliquē vicarĳ ordinis facere sine licentia pape z protectoris ordinis qui est. Contrariū determinauit Nicolaus papa, vt patet in eius literis quarū copiam vidi inter constitutiones fratrum.

§. Porro. ¶ Apponit decretum in his que de ministro prouinciali dicta sunt. §. §. demum. et duobus seq. ¶ Not. de clausula decreti. simile de rescrip. statutum. in fi. libz. vj. et pro hoc qđ not. §. de immu. eccle. cle. vnica, in vĳ. notabili. z. j. contrario.

1 ☞ Decretales debent titulis congruere.
2 Faciens quis qđ potest, excusatur.
3 Constitutio z sanctio qualiter differunt.
4 Posse quis dicitur qđ de iure potest.
5 Libellus est. de substantia iudicĳ in ordinarĳs iudicĳs.
6 Litis contestatio cum fit. de substantia iudicĳ, an possit omitti de consensu partium.
7 Appellationes que sint frustratorie, z sic reĳciende.
8 Simpliciter, hoc verbum qualiter intelligi debet.
9 De plano, hoc verbum quid importet.
10 Sine strepitu, hoc verbum quid significet.
11 Sine figura iudicĳ, quid hec verba importent.
12 Clementina, sepe. vt locū habeat, an sit necesse vt ola verba, scilz simpliciter et de plano, sine strepitu et figura iudicĳ, inserantur.

An autem

13 An aũt alius ꝙ papa possit uti ꝓbis his, simplr et de plano ꝛc.
14 Significatio verborum debet attendi. Qualiter autem accipiatur verbum.
15 Libellus, an sit necessarius quando proceditur ordinarie.
16 Libellus quid est.
Adde ad idem numero. 17.
18 Libellus an possit mutari, corrigi, vel emendari.
19 Libellus ꝛ litis contest. per que verba tollantur.
20 Litis contest. an fiat per petitionẽ et responsionẽ affirmatiuam.
21 Libellus ꝛ litis contest. an requirantur in iudicijs summarijs.
22 Ferie que debent seruari in iudicijs summarijs.
23 Ferijs quibus renunciari potest vel non. ꝛ nume. 24. ꝛ. 25.
26 Appellationes frustratorie sunt reꝯciende: ꝛ quis iudicabit, an sint frustratorie.
27 Aduocati, an teneantur in foro penitentiali propter eorũ inutiles contentiones.

Sepe. Famosus ꝛ utilis: summa et diuide vt gl. licet alij aliter diuidãt; sed diuisio gl. placet. ¶ No. ꝙ ad ea que sepe accidũt iura prouidẽt. de hoc in gl. ij. ¶ Scdo not. in ver. simpliciter. de hoc in glos. quam. ¶ Tertio not. in verbo, significatione. iuncta glos. in hoc ꝙ decretales debent cõgruere titu. ẽ. in proemio Greg. ꝛ in
1 proemio Sexti, ꝛ in ver. tandẽ. ¶ †Quarto no. qs debet attendi significatio verborũ. e. tit. intelligentia. ꝛ. c. preterea. ꝛ de hoc. j. q. xiij. et dicit Pau. qs cũ verba sint instituta ad ppias cognitiones in alterius notitiam inducẽdas. xxij. q. ij. is aũt merito si dubia sunt vel nõ intelligibilia declarari debẽt. als si nullo mõ intelligerẽt haberẽt pro nõ expressis. ff. de his q̃ pro nõ scri. ha. l. ij. qñqz tñ verbũ exprimit facẽ aliter vt i alia gram agat et augeat
2 j. q. j. detrahe. de sac. vnct. c. vnico. ¶ †Quinto not. ibi possibile. qs sufficit ꝙ qs faciat qs põt. xliij. di. ephesijs. xlvj. di. c. fi. et dicit Pau. ꝙ hoc dicit papa vt se excuset si ꝛa dubia noua non decidat, q̃ fm ꝙ hõ põ uidere non potuit. ꝛ ꝑ etiã vult gl. facit. ¶ Sexto no. ꝙ eꝰ est interꝓtari cuius est cõdere. de hoc in gl. ad eũ. ꝛ in
3 ea ibi, cõcordãtie. de postu. pla. c. j. de iudi. cũ venisset. ¶ †Septimo no. dr̃iam inter cõstitutionẽ ꝛ sanctionẽ. de hoc in gl. non dicit. ꝛ in ea ibi, ꝙ sanctio. qz hic pena nõ adijcit. ¶ Octauo no. qs amputanda est dilationũ materia. C. de tẽp. ap. l. ij. boni eñ iudicis est lites abbreuiare. ff. si cer. pe. quidã. C. de iudi. properandũ. de do. finẽ. ꝛ dicit Pau. ꝙ fortius in summarijs q̃ in alijs hic faciet ꝛ ad hoc tenet exprecepto: vt hic. iõ peccat omittẽdo. xiij. q.
4 j. qs ꝓcipit. xxv. q. j. violatores. qs etiã dico in. vij. ẽ. no. ¶ †Nono
a not. in ver. poterit tuncta gl. ꝙ id dicimur posse[a] qs de iure possumus. de hoc in glos. qs id dicimur. ꝛ in ea ibi, nepos. de ꝓben. significatũ. de vo. magne. de elec. cũ non deceat. lib. vj. ꝛ in eo qs hic dicit ꝙ curabit iudex facere litem quãto poterit breuiorem: Pau. dicit hoc pcedere dũtñ vitet inordinata celeritas. de iudi.
5 exhibita. de elec. c. fi. lib. vi. ¶ †Decimo no. ꝙ in ordinarijs [b] libellus est de substantia iudicij. ꝛ de hoc. j. q. xv. sic requirit etiã litis cõtestatio: vt hic, et de lit. cõtest. c. vnico. nec posset omitti etiã
b de ꝙsensu partiũ: vt no. de pba. qm̃. in gl. fi. ¶ Undecimo not. ꝙ in summarijs [c] dr̃ iudex refrenare cõtentiones ꝛ iurgia: qs dicit Bez. pcedere nisi ad examẽ veritatis faciãt: vt. j. ea. cle. ¶ Opp.
c in eo qs dicit causas: qr solũ de iudicialibus hic tradit doctrinã, cum cã fit in iudicio tm̃: de verb. sig. fozus. et sic nõ sufficientẽ: qr omittit de negotijs extraiudicialibus. Glo. de negotijs. fol. et in ea ibi, sicut olim. tñ ponũtur ibi alia verba: qr ẽz qs simpliciter et de plano absqz vlla iurisdictione inuestigent: ꝛ sic forma ibi operaꝛ ꝙ nõ possint iudicialiter pcedere, sed habẽt se instruere et referre in cõcilio puinciali. ꝛ hoc quo ad illũ casum: al's stabit fozme cõmissionis. de multiplici aũt significato dictiõis, causa. no. Archi. de iura. calũ. c. fi. lib. vj. no. etiã de acc. cũ dilecti. ¶ Scdo appo. qr videt supfluitas in eo ꝙ dicit ꝙ de significatione istorũ verborꝫ, simpliciter ꝛc. multis cõtẽdit. ꝛ qual'r pcedi debeat dubitaꝛ. nã cõtentio nõ est in alio nisi respectu modi pcedẽdi. Sol. Pau. stat cõtrario. ꝛ ibi qual'r exponit ꝛ, pro. i. ¶ Tertio oppo. qr videt supfluitas etiã in alio ibi in perpetuũ valitura constitutione. cõstitutio nãqz de sui natura perpetua est etiã si hoc nõ exprimaꝛ. l. dist. c. j. Glos. valitura. fol. stando cõtrario, dicens ꝙ est modus loquẽdi. ꝛ in ea ibi. c. j. nisi cõtraria cõstitutione vel ꝓscriptione legitima tollaꝛ vel mutet. de cõstit. c. j. li. vj. de cõsan. non
6 dr̃. de immu. eccl'. cle. vnica. iij. dist. ẽ. leges. xxv. q. j. q̃ ad ppetuã. ¶ †Quarto op. in eo ꝙ dicit hoc casu omitti posse litis cõtestationẽ: qr litis cõtestatio est de substantia iudicij. de ele. dudũ. ij. de lit. cõtest. c. vnico. vñ etiã de cõsensu partiũ nõ põt omitti: vt not. C. de sen. prolata. de pba. quoniam. in gl. fi. de offi. deleg. de causis. de lib. ob. c. j. Sol. illud regulare: hoc speciale. in summarijs tamẽ dicit Benz qs in ordinarijs põt cõsensu partiũ totus processus fieri sine solẽnitate. ar. in auf. vt dif. iud. ẽ. fi tamẽ. col. ix. C. de priuile. schola. quoties. li. xij. sic dicit posse intelligi qs not. ij. q. j. in primis. pro hoc qs not. in. d. c. de causis. ꝛ de re iudi. c. fi. li. vj. in gl. v. de hoc. j. q. xij. ¶ Quinto opp. in eo ꝙ dicit de ferijs a iure indultis ob necessitates hoim. ꝛ glo. ficut. exponit de tempore vindemiarum ꝛ messium. nam tempus certũ non est statutũ, pro hoc cũ varijs temporibus immineant ꝓpter locorũ varietatẽ: vt not. de ferijs. c. fi. gl. tamẽ soluit qs hoc tẽpus statutũ est ad iure, tamen hominis ministerio. ꝛ hoc facit qs dico. j. in. vij. cõtrario. ¶ Sexto oppo. in eo qs dicit qs hoc casu iudex amputet materiam dilationũ. hoc enim ꝛ alia que dicuntur vsqz ad. ẽ. non fic. non videntur specialia in summarijs. habent enim locũ et in ordinarijs, vt dixi. ẽ. in. vij. not. Glos. istud. fol. dupliciter. primo stat contrario. et not. singulariter glos. ibi, iura sunt vulgaria qs non expedit allegare generalia, prout nonnulli faciunt, pro hoc qs not. de coha. cle. vestra. scdo sol. gl. et melius et fortius in summarijs ꝙ in alijs iudex ad breuiãdum litem tenetur. qs etiã dixi in. vij. no. ¶ Septimo oppo. qs iudex non possit amputare materiã dilationũ. nam quãdoqz dantur a iure fine hominis ministerio: ꝛ tũc iudex breuiare non potest. regu. indultũ. lib. vj. xxvij. dist. de his. Sol. Paul. ꝙ hic loquit de dilationibꝰ arbitrarijs vel cõcessis a lege hois ministerio. vel etiã sine vbi a lege cõcedit abbreuiatio. de re iudi. qs ad cõsultationem. de appel. cũ fit. pro hoc qs dixi. ẽ. in. v. cõtrario. ¶ Octauo opp. contra literã ibi, exceptiones appellationes dilatorias ꝛ frustratorias. ꝛ videt velle qs hoc casu sunt reiciende exceptiones dilatorie, qs esset magni preiudicij: ꝙ hoc enim excluderet exceptio surreptionis vel nullitatis cõtra rescriptũ, vel dilatoria solutionis, cũ tñ. j. ver. nõ fic. dicat ꝙ defensores legitime admittant. Glos. non dixit. sol. ponderando qs litera posuit illa duo simul, dilatorias et frustratorias. vt sit sensus ꝙ non ex eo ꝙ exceptio sit dilatoria debeat reij ci, sed ex eo ꝙ sit opposita ad differendũ ꝛ frustrandum. idẽ dicit de appellatione ꝙ sola appellatio frustratoria et ad differẽdum interposita reicienda est: ꝛ sic oppressus ex cã poterit appellare. de excep. cũ inter. ꝛ de appel. vt debitus. ꝛ de hoc in se. cõtrario. ¶ Nono opp. ad hoc: qr intelligendo literã vt dixi in proxi. contrario, nihil hic inducit spãle in summarijs. nam etiã in ordinarijs exceptio vel appellatio frustratoria reiici dz. de exceptiõe pbat de offi. iudi. c. j. de appellatione pbat de ap. cũ appellationibus. li. vj. gl. ea. ibi, sed q̃ro. stat cõtrario, dicẽs se velle doceri que sit exceptio vel appellatio q̃ possit in summarijs reiici que nõ sit reiciẽda etiã in alijs. Steph. dicit ꝙ per hãc literã iudex reiciet exceptiones ꝛ appellationes quas ius dicit nõ esse admittẽdas: et hoc siue exceptiones sint dilatorie. d. c. j. de offi. iudi. de excep. cũ inter. dilecti, dilecte. siue perẽptorie. de excep. cũ ecclesiastice. ꝛ
a c. aduersario. ꝛ etiã nõ reprobatas a iure si ex sufficientibus presumptionibus viderit eas proponi causa subterfugij ꝛ alio protelandi litẽ. C. ad. l. cor. de fal. l. j. secus si hoc viderit ex coniecturis nõ sufficientibus sed verisimilibꝰ: qr tunc nõ repellet, sed nec recipiet nisi proponens se obliget ad certã penã si fecerit, ꝓ hoc qs no. Compo. de elec. ꝙ sicut. in glos. magna in fi. ver. insuper. not.
7 ¶ †Ad sciendũ aũt q̃ appellationes sunt frustratorie ꝛ reiciende idem Steph. remittit ad no. de do. cle. vnica. ꝛ qs dictũ est de excep. que sint reiciende, simliter dicit Steph. de dilationibꝰ de quibus tñ distinguit: aut qr iuratũ est de calũ. aut non. primo casu: aut dilatio que petitur a iure concedit, et audietur: qr beneficium iuris ꝛc. xxvij. dist. de his. regula, indultũ. lib. vj. aut nõ cõceditur: ꝛ tunc iudex concedit: ꝛ denegabit prout sibi videbit qs b iuste vel malitiose petatur vt proxime de exceptionibꝰ dictũ est. si autẽ nõ est iuratũ de calũ. exigetur iuramentũ qs malitiose nõ petit. sed si prestare noluerit: dilatio denegabit. de iura. calũ. c. fi. ẽ. pena. nam materia dilationũ est amputanda: vt hic. C. de ap. l. c j. de hoc per Host. in sum. de dila. ẽ. ꝛ quando. ꝛ in spe. de dila. ẽ. nunc videamus. sed per hec licet vera nõ est sublatũ cõtrarium. Ad qs dic vt dixi. ẽ. in. vj. contrario, ꝙ fortius iudex in summarijs q̃ in alijs reiciet exceptiones ꝛ appellationes causa differẽdi et frustrãdi factas. Bar. in extrauagan. ad reprimendam. in ver. summarie. dicit ꝙ in causis summarijs nõ recipiuntur exceptiones que requirũt altiorẽ indaginẽ si possunt per aliud iudicium examinari: sed reseruantur in alio iudicio. ff. ad treb. ille a quo. ẽ. fi de testamẽto. ad exhi. l. ij. ẽ. ibidem. secus si non possunt in alio iudicio examinari: tũc eñ audient ne auferatur ius partis. ꝛ volunt hec verba hoc ꝙ quãdoqz summaria cognitio premittit, et sequi debet cognitio plena: sicut qñ contra tertiũ se opponentẽ opponitur ꝙ sua nõ interest: quo casu de hoc discutitur summarie, ꝛ nihilominus postea plene discutit. de testi. veniens. ij. simile vt lite non contest. qm̃. ẽ. quod si super. ꝛ ꝙ ibi no. glos. in ver. summatim. ad idem. de resti. spo. solicite. et hoc casu procedit qs dictum est exceptiones non audiendas si requirunt altiorem indaginem. qñqz summaria cognitio nõ expectat aliã pleniorẽ: vt qñ principaliter cognoscit de cã: vt hic: ꝛ tũc pcedit scdm mẽbrum qs omnes exceptiões debẽt audiri sicut in ordinarijs: sed, vt predixi. exceptiones que reiicerẽtur in ordinarijs fortius reiicerent in summarijs. ¶ Decimo oppo. qs nõ fit speciale in sum-

¶ Qd dicimur posse. Adde gl. j. in. c. faciat homo. xxij. q. ij. gl. in verbo, in potentia. in c. scisscitat. de rescrip. in. l. filius. ff. de here. insti. l. nepos. de verb. sig. Abb. in. c. ista. de offi. ordi. in. j. not.

¶ Qz in ordinarijs. Adde. l. tij. in prin. ff. ad exhib.

¶ In summarijs. Adde. l. tigni. in ij. ẽz si nõ possederit. ꝛ. l. Julianus. ff. ad exhiben.

marꝫs id quod hic dicit de superflua multitudine testium refre
nanda: de testi. significarũt. Sol. vt in glo. hoc commune idem
Paul: dicens a cõtrario probari qꝺ necessario multitudo debet
admitti. ¶ Quero in eo qꝺ hec cle. loquit de causis quas papa
cõmittit, an gñaliter locũ habeat in cibus taliter cõmissis. Sol.
Bau. ꝙ ñc. z ad literã ibi, cõmittimus. supplet, verbo et scripto.
¶ †Scꝺo q̃ro de intellectu verbi, simpliciter [a]. Sol. vt in gl. iiij.
Bau. tã de hoc ꝟbo q̃ de trib⁹. se. s. de plano, sine strepitu, z figu
ra iudicij, remittit ad no. ꝙ se de iud. cle. dispẽdiosam. vbi dixi ad
fi. in plurib⁹. q. de quo ẽt. j. in pin. q. ¶ †Tertio q̃ro de intellectu
ꝟbi, de plano [b]. Sol. Laud. exponẽdo de plano. i. repulsa subtili
tate pniciosa i retrenãdo multitudinẽ testiũ z reprobationẽ, z in
cibus alijs planius z tẽperantius prosequẽdo, non th omittẽdo
iudiciariũ ordinẽ: de quo per Jnno. de accu. olim. Bar. in. d. ex
trauag. dicit ꝙ planũ est oppositum alto. ad altũ aut ꝺr rõne loci
vel styli. vñ dicim⁹ aliquẽ vti alto stylo. Jtẽ de plano fieri oppo.
ad fieri velociter: z quelibet harũ significationũ põt hic adapta
ri fm eũ qꝺ ibi psequit: sed nõ est magni effectus. z in eo qꝺ nunc
dixi ꝙ hoc verbũ non tollit ordinẽ iudiciariũ, fallit hoc in causis
leuibus. C. de sen. ex breui. rec. auf. nisi breuiores. ff. de offic. pro
con. nec quicquã. §. de plano. de accusa. leuia. quo casu de plano
importat ꝙ iudex nõ tenek sedere p tribunali: nec opꝫ ꝙ libellus
detur, sed sufficit ꝙ veritas sine libello z alijs solẽnitatib⁹ agno
scatur. ꝺ. §. de plano. vbi. no. z q̃ dicunt leuia ꝺr. in. ꝺ. auf. in gl. et
de hoc. j. q. xxj. ¶ †Quarto q̃ro de intellectu ꝟbi, sine strepitu [c].
Sol. Laud. exponendo. s. clamoso, q spãliter pꝓhibent religiosis.
de syndico. c. vnico. ad hoc de accu. olim. et. j. in gl. est eas. in fin.
¶ †Quinto q̃ro de intellectu ꝟbi, sine figura iudicij [d]. Sol. vt in
gl. notãdum. ibi, vñ aduertendũ. vsqꝫ ibi, qꝺ ergo. z plenius p id
quod no. j. in gl. est mens. qꝺ dico. j. q. xx. z p hoc qꝺ in seq. q. z in
hac gl. ibi, qñqꝫ de plano. hoc verbũ nõ est in. §. si vero. j. alle. ibi
in pin. lib. vj. qñqꝫ summatim: vt lite non cõtest. qm̃. §. ꝙ si super.
et qꝺ ibi no. z qualiter pcedendũ sit in his q̃ requirũt summariã
cognitionẽ not. Spe. de offi. iudi. §. si. ver. v. z late psequit Bart.
in. ꝺ. extrauagan. in ver. summarie. vbi inter cetera dicit ꝙ nihil
de substãtialib⁹ ꝺz omittit z sic ꝺz offerri. q aũt pbationes requi
rantur in summarijs, dixi vt lit. nõ conte. qm̃. §. ꝙ si super. z §. si.
¶ †Sexto quero in eo ꝙ hic ponuntur quatuor verba, simplici
ter, z de plano, ac sine strepitu, z figura iudicij, in quib⁹ inseritur
triplex copula [e], an ad hoc vt habeat locũ hec cle. sit opus ꝙ oia
hec verba inserãtur. glo. ea. in princ. arguit ꝙ sic idem dicit. j. in
ver. quid ergo. dicens totam cõstitutionẽ istam quo ad omnẽ sui
partẽ locum non habere si aliquod verbũ de predictis obmittit:
et hoc ꝓpter has copulas: p hoc qꝺ ad veritatẽ copule requirit
vtrãqꝫ partẽ esse veram. de rescript. ex parte. vbi de hoc. inducit
etiam glos. qꝺ hec cle. exorbitat a iure cõmuni: vnde non est am
plianda: pro hoc qꝺ not. ¶ Pau. cle. dispendiosam. de iudi. et qꝺ
ibi dixi. q. xxxvij. refert tñ hec gl. id qꝺ olim dicebat qꝺ per ver
bum figura, tollebant omnia substantialia iudiciorũ: z sic vide
tur ꝙ hoc verbum sufficeret: in quo glos. nõ se firmat. sed. j. in gl.
est mens. videtur hoc tenere qꝺ etiam tenẽt ¶ Paul. z Steph. z ad
illud de copula respondet Stepha. ꝙ qñqꝫ plura simul iungun
tur quorũ alterũ sufficit, nõ requiritur ꝙ oia interueniant. secus
si alterũ nõ sufficit. ꝺ. c. ex parte. z. c. olim. idem tenet Bar. vbi. §.
in ver. figura. dicens ꝙ omnia ista verba requiruntur ponendo
verbũ figura, p vltimo. sed ñ pro primo poneretur, solũ sufficit ꝙ
placet. et dic ꝙ pdicta verba simul ponuntur causa maioris ex
pressionis. z in hoc glos. ibi in pin. alleg. s. in glos. j. in eo ꝙ alleg.
glos. de here. c. ñ. lib. vj. ibi sub constitutione, dispendiosam. quia
in. §. si vero. est verbũ, absqꝫ figura. ¶ Septimo quero si verba
predicta, simpliciter ꝛc. ponunt sine tribus copulis sed cum vna
tñ, vt quia ꝺr simpliciter, de plano, sine strepitu, et figura. glos. e.
ibi, sed quid. sol. qꝺ idem ac si essent plures copule: qꝛ copula in
telligitur repetita in precedentib⁹. qꝺ no. idẽ Stepha. pro hoc de
rescrip. olim. xxxij. q. vij. aplis. ¶ Octauo q̃ro quid si nulla ponit
copula. Glos. e. sol. ꝙ idẽ: z tũc dic ꝙ punctus ponitur pro copu
la: et est color rhetoricus q dicit articulus seu dissolutũ. ¶ Ho
no quero si hec verba ponũtur disiũctiue, vt qꝛ ꝺr simpliciter, vel
de plano, vel absqꝫ iudicij strepitu, vel figura. gl. ea. dicit satis eꝝ
videri idẽ dicendũ vt disiuncta ponat pro coniuncta, cũ sit eadẽ
rõ. qꝺ singula. no, secus dicit gl. si ponerentur disiuncte. z in hoc
facit gl. differẽtiã inter disiunctiuã z orationẽ habentẽ disiunctũ
extremũ: ꝙ declara per ea que dixi. de ele. cle. in pleriqꝫ. z in hac
gl. ibi. l. pe. ff. de aur. z arg. leg. l. si quis ita. de conse. di. iij. in calice.
de rescrip. c. ij. vbi de hoc. ¶ Decimo q̃ro in eo quod ꝺr de istis
verbis qñ papa mãdat pceđi simpl'r ꝛc. qd si mandat [f] cognosci
vel decidi. Sol. ¶ Pau. ꝙ idẽ: qꝛ hec sunt idẽ in effectu. ¶ †Unde
cimo quero an alius q̃ papa possit apponere hec verba, simpli
citer ꝛc. Glos. qꝺ alius. soluit ꝙ nõ. idẽ ¶ Pau. z Bẽz. p hoc ꝙ di
co in seq. q. ¶ Duodecimo q̃ro, an in alijs causis q̃ sic delegatis
per papã poterit iudex procedere simpl'r ꝛc. de consensu partiũ,

a ¶ Simpliciter. Adꝺ bar. et doc. in. l. j. in. §. si quis ita. ff. de ver. obli. doc. in. l. j. ff. ꝺ vulga. z pupil.

b ¶ De plano. Adde. c. licut. z in ca. olim. ꝺ accusa. in c. noui. de iud. in c. si. de here. li. vj. cle. dispẽdiosam. de iudi.

c ¶ Sine strepitu. Adde Joan. de imo. i. c. accedẽs. vt lite nõ contest.

d ¶ Sine figura iudicij. Adde bart. in extrauag. in verbo z figura iudicij.

e ¶ Triplex copula. Adde. l. triplicia. ff. de ꝟb. signi.

f ¶ Quid si mandat. Adde q̃ dixi in apostilla in cle. dispendiosam. de iudi. in fi.

g ¶ Hoc casu. Adde de Spe. tit. de lib. cõcep. in. §. nunc dicẽdũ. ant. ꝺ but. in cle. vnica. de cã pos. et ppẽe.

Sol. Laud. qꝺ non, p hoc qꝺ dixi. §. q. pxi. rõ fm Laud. qꝛ acta
iudicialia propter vtilitatem publicã sunt inuẽtaꝛ vt ꝙ offeratur
libell⁹ vt fiat litis cõtestatio, z fiẽ. dicit tñ Laud. ꝙ partialibus
actis põt p partes renũciari vt inductionib⁹ instrumẽtoꝝ, posi
tionibus z articulis. de hoc de offi. deleg. de causis. dicit etiã qꝺ
si partes eligant ꝙ iudex pcedat vt arbitrator seu amicabilis cõ
positor, oẽs solẽnitates poterit tunc omittere. de arbi. cũ tpe. de
prescrip. literas. in auf. vt dif. iudi. §. si vero cõtigerit. col. ix. nam
partes pñt si volũt toti liti cedere: ergo z figuram tollere dumtñ
extraordinarie iudex pcedat. ar. ñ. q. vj. si qꝺ libellos. nam etiã vt
dicit Spe. de act. z pe. §. j. põt libellus obmitti. §. in. iij. cõtrario.
z idem ¶ Pau. per eadem iura. ¶ Decimotertio quero, an saltem
in causis in quibus libellus offerri non ꝺz possit iudex etiã inui
tis partibus in iudicio procedere per istã formã: z pone exemplũ
qñ eps cognoscit de causa ciuili inter suos clericos: vt in auf. vt
cle. ap. pro. cpos. in pin. col. vj. xj. q. j. si quis cum clerico. z hoc in
causis minoribus: vt dicit Spec. de libel. cõceptio. §. nunc dicen
dum. ver. iij. sed Laud. arg. ꝙ sic: qꝛ cum libellus qui est funda
mentũ z origo litis possit obmitti: multo fortius litis contestatio
que super petitione fundat. z similiter poterit fieri sententia sine
scriptis q̃ iuxta contenta in libello ꝺz formari. de accu. qualiter.
ñ. de simo. licet hely. sicut enim sine fundamẽto baptismi alia sa
cramẽta nulla sunt: de presby. nõ bapti. ventes. sic sine libello nõ
tenent alie partes iudicij. de lib. ob. c. j. ergo vbi libellus obmitti
tur, certera erũt extraordinarie peragẽda. in cõtrariũ qꝛ plures
sunt casus in qb⁹ nõ requirit libellus, z tñ necessaria est litis cõ
testatio: vt in casibus enumeratis in Spec. ꝺ. §. nũc dicendũ. z in
hoc videtur persistere Laud. qꝺ placet. z pro hoc qꝺ dico. j. q. iij.
14 ¶ †Decimoquarto quero in eo qꝺ dixi. §. in. iij. notabi. ꝙ debet
attẽdi significatio verborum, quomodo accipitur hoc verbum.
Sol. Laud. ꝙ accipitur pro indicatione seu reuelatione qꝛ si per
verba vel equipollẽtia, vt sunt nutus, z similia mon põt constare
de intentione hois. de spon. tue. de sen. ex cõi. cle. si summus. et p
hoc qꝺ dixi ibi in pin. in. iij. q. qñqꝫ verbũ agit: et auget qꝺ figu
raꝛ vt in sacramentis in illis verbis, hoc est corpus meũ: vel, ego
te baptizo. et filibus. de sac. vnctio. c. vnico. ver. scire. j. q. j. detra
he. vel in cõiurationib⁹, vt dicunt verba diuina sine incantatio
nibus. xxvj. q. vlti. mar. c. vlti. ad qꝺ inuentus est ordo exorcistaꝝ
rũ. nã exorcista grece, latine adiurans: qꝛ ꝺz demoniacos z alios
infirmos adiurare. xxj. dist. exorcista. vnde in euangelio ꝺr, super
egros manus imponent ꝛc. vnde etiã verba de quibus in se. ver.
ponunt sup febricitãtib⁹: et curãtur, vt dicit. versus. Vulneribꝰ
quinis subtrahe me Christe ruinis. Vulnera qñqꝫ dei sint me
dicina mei. deus autẽ aliter vtitur verbi significatione qꝛ dixit z
facta sunt. eius em̃ sermo penetrabilioꝛ est omni gladio, pro hoc
15 qꝺ no. Jnno. de app. preterea. ij. Laud. ¶ †Decimoquinto que
g ro in eo qꝺ dicit hoc casu [g] nõ exigi libellũ, quid in alijs causis in
quibus non pceđit simpl'r ꝛc. Glos. dat. sol. z primo arguit ꝙ sit
necessarij⁹ scꝺo ibi, Jnn. refert quintã opi. tertio ibi, vnde dicere.
ponit suam. quarto ibi, sed hec opi. opponit ad suã opi. z soluit. z
qꝛ gl. clara est, nõ expedit eã referre ibi, vnde dicere. vsqꝫ ibi, sed
hec. Pau. etiã refert aliquas de opi. positis in gl. refert etiã opi.
Jo. de blãcho in suo lib. tit. de accu. vbi dicit libellũ esse de ne
cessitate ita qꝺ partes nõ pñt omittere. nam offert etiã fauoꝛe iu
dicis q ꝺz libello conformare sniam. de accu. qualiter. ij. de simo.
Jz hely. li. vj. pro hoc. C. de lit. ꝺtest. auf. offeratur. qꝛ ibi litera dicit
offerãt. ff. de leg. iij. fideicõmissa. §. si rẽ. de loca. potuit. idem Ly.
in. ꝺ. auf. offerãt. dicens tutius est adherere lĩe illius auf. in fin.
vbi dicit ꝙ si libellus nõ tradatur in scriptis litis: cõtestatio non
tenet. z p hoc vñ qꝺ nõ possit remitti libellus nec scriptura. Bal.
de bel. dicit qꝺ põt remitti scriptura, et hoc tacite et expresse: sed
qꝺ nullo mõ tradat, remitti nõ põt tacite nec expresse. z hãc opi.
tenet hic gl. ibi, vnde dicere. ipse aũt ¶ Pau. dicit tutius sequi opi.
Bar. z Jnno. z aliorũ de qb⁹ in pin. gl. cũ libelli oblatio debeat
fieri sub precepto p verbũ, opꝫ positũ de libel. obla. c. j. z per hãc
literã ibi, necessario. nõ exigat a cõtrario: que respicit personam
iudicis. z sic in causis non summarijs libellus est de substantia.
idẽ videt tenere Laud. in eo qꝺ dixi. §. q. xij. Steph. etiam idẽ te
net. dicit tamen ꝙ coraꝫ papa põt in omni causa sine libello pceđi
per id qꝺ not. Jnno. de lit. contest. c. vnico cõiter approbat in iu
dicijs opi. gl. que magnã habet equitatem. et in hac gl. ibi, col. v.
ver. sancimus. qui cõiter est. §. ibi, interposita. in princ. de locato.
potuit. ibi, si quis in cõscribẽdo. vij. q. ij. quam periculosum. et. c.
eos. de reg. ad apostolicã. z. c. pe. ibi. §. nunc dicendum. et. j. eo. §.
ver. sed nunquid. dicit clemẽ. iij. auditoribus precepisse ꝙ in ap
pellationibus a grauamine ante sniam non recipiãt libellũ: z sic
videt qꝺ in causa appellationis ab interlocutoria non fit opus
libello: sed Jo. and. tenet cõtrariũ de testa. Raynaldus. ego ibi,
in ver. dilectus. in primo contrario approbo primum: z dic vt ibi
16 ¶ †Decimosexto q̃ro quid est libellus. ¶ Pau. remittit ad Spec.
de li. cõcep. §. j. z diffinit ꝙ est breuis scriptura actoris siue accu

satoris

satoris claram intentionē eius continēs.breuis probat a significato vocabuli,z qr in libello debet esse cōpendiosa narratio non verbosa.C.de ap.ampliorē.§.in refutatoriis.scriptura.iij.q.iij.c. offeratur.vbi de scriptura fit mētio.p hoc.j.ver.verum. z de lib. ob.§.ij.clarā intentionē cōtinens.ff.de iure fi.ita fidei.d.§.in refutatoriis.ibi possunt explanare. qs em̄ obscurata est nō explanat
17 causam rei.pro hoc de li.obla.c.ij.de disla.litere. ¶ † Decimoseptimo quero in eo qs dixi in pri.q.qs libellus est scriptura,et.j. ver.verū.dicitur qs etiā petitio in actis scribēda est:in quo ergo differunt petitio z libellus. Item in quo fit maior acceleratio in vno q̄ in alio.Sol. Paul.quo ad primum q̄ differūt:qr libellus debet continere quedā que respiciūt eius formā,z quedā que respiciunt eius intentionē:z in his omnib⁹ debet esse aptus conceptus.de hoc in spe.de lib.concep.§.qui libellus. Itē debet iudici dari ante citationem fm vnam opi.p hoc qr facit qs no.ij.q.vij. perscripta.petitio vero nō requirit aptitudinē nisi quo ad intentionē z concludat aliqd de necessario omissis his que respiciunt formā. Itē nō oportet in scriptis offerre. Itē nō tenet aduersario copiam dare posito q̄ vera sit opi.que hz libellū debere dari reo expēsis actoris:qs tenet gl.j.in.§.verū.in verbo,pronunciatio.z de app.cle.ij.licet alij cōtra:qr editio est idē qs demonstratio.absurdum autē est q̄ actor sit scriptor rei conuenti.C.de testi. nimis.ff.ad trebel.postulante.ad fi.de fide instru.contingit. Ad aliud in quo sit maior acceleratio in vno quā in alio, dicit Pau. qs abbreuiat lis in petitione:qr reus p dilatorias respicientes ea q̄ sunt de forma libelli non pōt litē protrahere cū vt dixi.ff.e.q.in petitiōe:alis nō posset sequi snia.de iudi.examinata.est etiā acceleratio:qr nō est necesse reū rīndere petitioni,sed de libello fic: vī reo per cōtumaciā absente recipi pīt pbationes que nō possent si libellus z contestatio esset necessaria.dicit tī Pau.q̄ declaratorie per hoc nō tolluntur licet breuiores dentur.de hoc.j.q.xxij.
18 ¶ † Decimooctauo q̄ro,an libell⁹ possit mutari emēdari seu corrigi.Sol.vt no.de libel.obla.c.ij.vbi dixi in pe.q. ¶ Decimonono q̄ro,an in causis de quibus hic libellus possit offerri z recipi: gl.est mēs.solut q̄ spōte pōt offerri z recipi:sed iudex non habet necessario exigere:nec actor necessario offerre.idē Pau. z Ben. z dic q̄ exigere est ab inuito extorquere.ff.de leg.ij.fideicōmissa. §.si rem.ff.que in frau.credito. pupillus.de dec.parochianos.
19 ¶ † Vicesimo q̄ro per qs verbū de premissis ibi,simpl'r z de plano z c.remittitur libellus.Glos.ea.ibi istud.sol.q̄ libellus z litis cōtest.sunt de figura iudicij,z tollunt per illud,sine figura. z no. glos.in eo q̄ declarat quid est figura.in eo tī q̄ gl.dicit q̄ figura rei substātia fingit,melio⁹ diceret ecōuerso.figura em̄ est q̄litas,z ponit in predicamēto qualitatis:z sic nō pōt esse fine substantia: sed substātia bñ pōt esse fine figura.secundo celi z mūdi.vbi dr q̄ substātia separata a materia vt intelligētie celestes nō sunt figurate. ¶ Vicesimoprimo q̄ro,an p vbū de plano, remittat libelli oblatio.Glos.ea.ibi,dicūt.ponit opi.Hrias z nihil eligi.dic vt dixi.ff.q.ij.et in hac gl.ibi,leuia.vbi gl.vī tenere libellū nō remitti:
20 qs tenui.in.d.q.ij. ¶ † Vicesimosecūdo q̄ro in eo qs dr b casu non necessariā litis Hcest.an dabunt dilatorie res q̄ dant in aliis iudicijs.Bl.sed cū arguit q̄ nō,ex q̄ nō porrigit libell⁹,sed petitio tm in actis scribit,z ex q̄ nō fit Hcestatio.arguit ēt i Hriū.et hoc tenet idē Pau.z Steph.q̄ nō loquit de iuramēto calū. qs prestat sup
21 tota cā, sed de iuramento ne calūniose petat editio. ¶ † Vicesimotertio q̄ro:an qñ fit litis Hcest.fieri posset p petitionē z rñsionē affirmatiuā.vī q̄ sic:vt no. de elec.dudū.ij.de lit.Hcest.c.vnico.C. de lit.cōtest.l.vnica. Pau.refert quosdā legistas dicere q̄ per cōfessionē nō fit litis Hcest.p.l.rē non nouā.§.patroni.C.de iudi.ibi, et Hdictionē obiectā.ff.de pc.si re⁹.vbi si reus agēte actore p procuratorē Hfitet debitū z parat⁹ est soluere,z ordinari⁹ p̄cipit depositi pecuniā nō delegat⁹,q tñ hoc posset si eēt lis Hcest.vt ibi no. ad idē qñ lis cōtestat opz diffinitiuā ferri q̄ iponit finē Htrouersie.ff. de re iudi.l.j.de re iud.c.j.vbi aūt est Hfessio nō pōt esse cōtrouersia.primam opi.dicit Pau.verior quā tenui in.d.c.dudū.z.d.c. vnico.de lit.Hte. Ad Hria rñdet Pau.q̄.§.pront.nō intēdit precisam formā Htestatiōis, sz p̄cipere aduocatos iuramētū p̄stare lite cōtestata qñ debēt suū officiū in cā p̄bere,qs nō debēt nisi in casu negationis:qr in cōfessum nō sunt partes iudicis nisi in pnunciando.ff.ad.l.agl.pinde.no.ij.q.j.c.j.ad.l.si reus.dicit q̄ loquit de cōfessione q̄ nō inducit litis Hcest.qr facta fuit aī libellū oblatū vt ibi.sec⁹ in libello oblato.de hoc in Spe.de of.iudi.§.fi.ij.v.
22 z seq.z p Jo.an.l addi.Spe.§.ij.v.sed si reus. ¶ Vicesimoquarto q̄ro ghaīr, an in summariis [a] regrat libell⁹ z cōtestatio.gl.scire.remittit.dic qs regrunt vt dixi.viij.q.j.et in hac gl.fi.vbi tenet contestationē esse necessariā.de libello autē hoc idem tenet de lit.
23 cōtest.§.videdum.ver.xxv. ¶ † Vicesimoquinto q̄ro in eo qs hic dicit q̄ hoc casu potest procedi etiam tpe feriarū,an hoc inducere solum verbū,de plano. Glos.istud forsan.soluit sub dubio qs fic.idem Steph.alleg.ff.de offi.procon.nec quicq̄.§.de plano.in auf.de man.prin.§.fi tibi.qs tenet Bar.in extrauagan.prealleg.

in ver.de plano.p l.milles.§.sexaginta.ff.de adul. ¶ Vicesimosexto quero in eo qs dicit.de feriis ob necessitates hominum inductis,q̄ sunt illa.Glos.sicut est.soluit. ¶ Vicesimoseptimo q̄ro
b quid de feriis [b] in honorē dei vel sanctorū inductis. Glos.ea soluit q̄ secus in illis per hanc literā a cōtrario. Ex hoc infert q̄ in
c causis matrimonialibus [c] beneficialib⁹ decimarū vel vsurarum non potest procedi in his feriis,sed in rusticis fic.et signa gl.ibi, per quod.vsq; ibi,sed quid.idē Paul.Steph. dicit hoc seruari; sed sibi plus placet cōtrarium. propter pietatem z necessitatē in talibus.primū versus et cōmunius. ¶ Vicesimooctauo quero quid in feriis repentinis.Glos.ea.ibi,sed quid primo exemplificat que sint repentine.z deinde soluit q̄ in illis non potest procedi etiam in casibus huius cle.idem Pau.z Matthe.z signa gl. ibi,puto.vsq; ad finē.ex qua colligit q̄ ferie repentine cōparantur feriis inductis in honorē dei.quod est singulare.et in hac gl.
23 ibi,vnam opinio.quā tenet Paul. ¶ † Vicesimonono quero, qr
d dixi in prox.q.q̄ feriis repentinis [d] renūciari non pōt cui⁹ contrarium est in feriis ob necessitatē hominum inductis quibus renunciatur in iudicijs z contractibus,an valeat renūciatio facta in contractu.videtur q̄ non:qr fit respectu iuris futuri cui renūciari non pōt.ff.de reg.iur.qui pōt.de deci. ex multiplici.vbi de hoc in gl.ij. Pau. contra.nam cū tales ferie concedant a lege,vt hic,earum exceptio competit anteq̄ fiant:ideo eis renūciari non potest.de hoc in Spe.de feriis.§.fi.ver.quid si renunciatio. et ibi Joā.and.videtur tenere q̄ nō possit renūciari,sed per pactū possunt remitti: qs est tutius.primū tamen placet ratione predicta.
24 ¶ † Tricesimo quero si alique ferie [e] ob necessitates hominum
e inducte sunt a statuto vel consuetudine,an poterit tunc procedi. Sol. Lap. q̄ nō per hanc literā ibi,inductarū a iure.z sic secus si ab homine vel statuto vel cōsuetudine.non enim per hanc literā derogatur predictis de eo qui mit.in pos.cum venisset. de cōsti.
25 c.j.lib.vj. ¶ † Tricesimoprimo quero,an iudex qui potest procedere hoc casu tēpore feriarū ob necessitates hominū inductarū possit etiam non procedere. Glos.nō quicquid. soluit q̄ sic.idem Pau.z Steph.z in hac glos.ibi,cōsuluit.xj.q.j.aliud. ibi non tenentur p̄cedere nisi cōsenserit pacto.de quo not.in.d.v.sed nunquid. ¶ Tricesimosecūdo quero in eo quod dicit q̄ iudex exce-
b ptiones,appellationes z c.reiciat, an hoc posset si in cōmissione esset solū verbum,absq; strepitu. Glos.hec.dicit videri q̄ sic.idē Pau.pro hoc q̄ dicitur in gl.sequen.z q.§.dixi in.viij.z.ix.con-
26 trario. ¶ † Tricesimotertio quero in eo quod dicit appellationes frustratorias reiciēdas,quis iudicabit,an sint frustratorie. Matth.arguit qs nem.o.non enim hoc potest appellans:qr etiā iustam diceret iniustā.nec etiam iudex a quo, qui etiā diceret cōtra appellantem.arg.l.dis.si quis prepostera.de offi.deleg.suspicionis. Solut q̄ quilibet istorū iudicabit.appellans enim iudicabit quantū ad appellādum: qr debet exprimere causas legitimas et probabiles in appellatione. appellatus enim iudicabit quantum ad excipiendū:qr excipere habet cōtra appellationem et causas in ea contentas.iudex etiā a quo, iudicabit quantū ad deferendum:nō tamen in forma iudicij,sed extraiudicialiter cognoscet,an sit iusta vel iniusta.et potest sibi hoc esse notū per facti euidentiā super quo iudicatū est: vel qr prohibetur a iure appellatio:vel qr in appellatione ante sententiam non fuit expressa d
causa vt debuit:de appel.vt debitus.z.c.j.li.vj. dic qs verum iudicium spectat ad iudicē ad quē.d.c.vt debitus.et.c.romana.§. si vero.z duo.§.seq.li.vj.sed hoc debet iudicare iudex a quo mo-
27 do predicto. ¶ † Tricesimoquarto quero in eo quod dicit contentiones aduocatorum reiciendas,an teneantur de hoc in foro penitentiali.Sol.Matthe.quod in hoc foro quatuor exigun-
tur:persona,causa,modus,salarij.persona:vt nō sit hereticus, e excōicatus, vel paganus.iij.q.j.c.j.de hereti. vergentis.z.c.ex-
f cōicamus. Item qs non sit monachus [f] vel alia religiosa persona:tales em̄ peccant aduocando nisi p monasterior de mandato prelatorū.xvj.q.j.monachi.de postu.c.ij. Item q̄ non sit in sacris vel etiā in minoribus beneficiatus.d.c.ij.melius diceret primo causa: qr debet assumere causam iustam non iniustam.C.de
f iudi.rem non nouā.modus:vt nō producat instrumēta falsa vel falsos testes,nec alleget falsa iura,nec dilationes nō necessarias petat in grauamē partis,z q̄ fideliter quātum iustitia permittit causam clientuli faueat,nihil de contingentib⁹ omittat.iij.q.iij. c.j.z.q.vj.si quis. Item q̄ procaciter vel dicendo cōuitia vel vociferando aduocet dicente propheta:erit cultus iustitie silentiū. v.q.iiij.in loco.iij.q.j.si quis salarij.tenetur enim ad restitutionē si per infidelitatē negligentiam vel imprudentiā causam amisit. Item si ppter eius pertinaciam pars aduersa iniuste amisit,tenetur ad restitutionē damni. Item si accipit salarium vnde non debuit vel vltra qs debuit, tenetur restituere.de hoc per Raymundum in summa de rapto.§.contra aduocatos.

1 ☞ Citatio debet fieri in iudicijs summarijs.
2 Juramentū est triplex,scilz iuramentū calumnie, iuramentū de

¶ In sūmarijs. Adde.c. dudū.el ij.de elec. Bal.in l.si reus.de pcur.

¶ Quid s feriis. Adde gl. in verbo, cōpareant.in c.cupientes.in.§. qs si p viginti. de elec.li.vj.gl.in.c.p scripta. ij.qō. viij. Ant.de but.in.c. j.de libel.obla.

¶ In causis matrimonialib⁹. Adde.c.nō opz.s pen. di.iiij.c. capellanus.z ibi doct. de feriis.

¶ Qr feriis repētinis. Adde bal. in l.si vt pponis. la.j. C. qmodo et qñ iudex. Bal.in l.j.C.de feriis.

¶ Sialique ferie. Adde spec.tit.de feriis.in.§.nūc dicamus.iij.j.Ly.in l.j.C.de feriis.

¶ Monachus. Adde Abb.in.c. ij.de postul.in.ij. col.v.sed dubitat Jo.and.in regula i alternatiuis. de re.in.libro.vj. Abb. in.c. cū J. et A. de re iudi. circa finē. Abb. in ca. edoceri. de rescrip. Abb.in.c. vnico.? syndi.abbas in.c.j.de offi. iudi.in.j.col.

malitia, z iuramentum de veritate dicenda.
3 Petitio debet fieri in iudicijs summarijs. Est tamē necesse quod redigatur in actis.
4 Reus vsq; ad quod tempus litis potest reconuenire actorem.
5 Potestas habens arbitriū, an possit eo vti cōtra iustitiā partis.
6 Verba ista, prout arbitratus fuerit z voluerit. quid importent.
7 Citatus si cadat in contumaciā, an sit iterum citandus.
8 Juramentum calumnie z malitie, an z qualiter differant.
9 Reconuentio an possit fieri in iudicijs summarijs de causa que requirit plenam cognitionem.
10 Reconuentio, an possit fieri in causa appellationis.
11 Exordium litis quod z quale dicatur.
12 Petitio facta in iudicijs per quem debet inseri in actis.

Ver. Non sic tamē. No. q in summarijs probationes admittuntur. z ex hoc q dicit necessarie, dicit Benz. q alie nō sunt admittende que nō releuarent probantē. C. de pba. ad probationē. sed hoc nō est speciale in his: nam idē in ordinarijs. de offic. dele. cū cōtingat. vbi de hoc in glos. no. q. ¶ Secundo not. q admittuntur etiā defensiones legitime. de hoc in glos. legitime. in prin. z pro hoc. de re iudi. cle. pastoralis. §. ceterū. vbi de hoc. nā etiam excōicato z heretico nō denegant. de excep. cū inter. de here. filij. lib. vj. z dicit Bat. q defensiones hic ponunt p exceptionibus. arg. de accu. qualiter. ij. §. debet. licet inter exceptiones et defensiones noteᵗ differētia. de lit. cōtest. c. j. li. vj. dic q verbum defensiones. hic accipit gñaliter vt cōprehēdat exceptiōes z defensiōes. vel pōt stare pprie vt cōprehēdat tm defensiōes. nā de exceptionibᵘ dixi. §. ea. cle. in pn. vbi excludit exceptiōes frustratorias, et sic permittit nō frustratorias. ¶ Tertio not. exᵇ q dixi in duo. prī. no. q acta litis factū seu decisionē respicientia sunt in summarijs seruāda: nō aūt acta iudicij. i. cōcernētia solēnitatē p ora seruant. de his p Jnno. de testi. cām. z dico. j. q. ij. z dic q tollit solē-
1 nitas iudicij q ad hec exp̄ssa. ¶ † Quarto no. q in summarijs dz fieri citatio. nā etiā in notorijs facienda est. de iureiur. ad nostrā. ij. z a citatione iuchoat iudiciū. de pba. qm̄ Ş. z q dixi de noto-
2 rio, dic vt dixi de coha. cle. vña. q. xij. ¶ † Quinto not. de triplici iuramētoribi, iuramēti de calūnia, vel malitia, siue de ꝑitate dicēda. z in q differāt iuramētum calūnie z malitie, dico. j. q. viij. z vī Matth. dicere q lz iuramētum de calūnia possit tacite omitti in ordinarijs, de iura. calū. c. j. lib. vj. non tm in summarijs, per no. in Spe. de iura. calū. §. nūc dicamus. vel. fi. lz illa nō faciunt: nec dictum vī verū. z cōtrariū not. hic in gl. intellige. p hoc q. c. j. de iura. calū. gñaliter dicit in tota cā iuramentū calumnie tacite omitti posse nō facta distinctiōe inter ordinarias z summarias. de hoc j. in. j. Ꝛio. ¶ Sexto no. q iudex dz laborare ne veritas occultetur: vt lit. nō cōtes. qm̄. §. j. de testi. dilecto. de fi. instru. cū Jo. in fi.
3 C. de edē. is apud quē. ¶ † Septimo not. qs iuxta petitionis formā seq dz. pnūciatio. de bᵇ in gl. in ver. formā. ¶ Octauo no. q in summarijs petitio pōt fieri verbis: sed opz q redigat in actis. q intellige p modū memorialis seu poste. de hoc. §. ea. cle. in prin. in gl. datur. z ibi dixi in. xv. q. z dicit Steph. p hoc excluſam omnē curiositatē z formulā cōcipiendoꝝ libelloꝝ in hmōi causis. sufficit em̄ q petat id q intendit simplr z sine exp̄ssione cause z actionis in arti. tm̄ opz exprimi cās ex qbᵇ iustificet petitio: qr neminē sine cā audit p̄tor. ff. de trāsac. cū hi. §. in cā. al's articuli eēnt ipertinētes z nō admittēdi. de of. dele. cū cōtingat. no. de Ꝛes. c. j. z. ij. li. vj. ¶ Mono exᵇ no. q q agūtur i iudicio siue ꝙbo siue scriptura debent in actis redigi: z bᵇ est offm̄ scriptoris: iuxta. c. qm̄ Ş. de pba. ¶ Decimo no. q sup petitione formātur positiones z arti. de bᵇ in gl. cauti. z eā signat p cautela quā tradit. ¶ Undecimo no. q petitio scribit i actis vt fiat diffinitio clarior. z dicit Laud. q dicit diffinitio, z nō dicit sntia, vt sit sensus q oia q̄ fiūt in iudicio iudex pōt oretenus dicere z postea in actis inseri facere. arg. de testi. albericus. sntia ꝙo dz recitari de scripto. de re iudi. c. fi. li. vj. ¶ Op. in eo q dicit in sūmarijs nō excludi iura. de cal. q imo possit omitti sicut in ordinarijs de iudi. c. j. lib. vj. Glos. intellige. sol. stando Ꝛio. qs dic vt dixi ē. in. v. no. z ad hāc lr̄am rñde vt in hac gl. z idē Paul. ¶ Sc̄o opp. q nō sit opus q sntia cōformet petitioni. nā qñq; p̄cedit sine petitiōe, vt cū iudex p̄cedit ex offi. de iureiur. ad nr̄am. ij. Sol. Lap. q hec lr̄a dz intelligi cū agit ad primū interesse partiū: nō aūt si ad interesse iuris publici: vt si agit de mr̄imonio carnali, vel spūali, vel de alijs Ꝛcernētib⁹ periculū aīe in qbus nō attendit petitionis forma nec volūtas partiū sed veritas rei tm̄: z ꝑm veritatē ferē sntia q̄ tm̄ nō transit in rē iudi. de elec. cū a nobis. z. c. cū dilecti. z. c. nihil. z. c. si forte. li. vj. de re iudi. latoꝝ. tenoꝝ. cōsanguinei. z. c. cū bertholdus. et qs no. de do. cum olim. de resti. spo. ex conquestione. de spon. sicut ex lr̄is. dic q etiā cū p̄cedit ad interesse iuris publici dz si p̄cedit ad inq̄sitionē dari copia inq̄sito. de accu. qualr. §. dz. z tunc inq̄sitio succedit loco libelli, z iudex loco actoris: nec pōt iudex ꝑm veritatē iudicare sz tm̄ ꝑm acta. de offi. dele. pastoralis. §. qr ꝙo. in gl. arg. Ş. z ibi dixi.

a ¶ Verbum licet. Adde Bar. in. l. stipulatio. in. §. q in alienam. ff. de verbo. obli.

b ¶ De verbo iudicio tuo. Adde gl. in verbo, iudicauerit. in. c. tria. xxxvj. q. ij. Bald. in. l. volūtatis. C. de fideicō. in. ij. col. Joā. de imo. in. l. si fic. ff. de legatis. j.

¶ Tertio opp. in eo qs dicit qs si reus voluerit aliqd petere z. nā reus nō petit sz excipit. de excep. a nobis. Sol. dic petere. s. reconuentionē do: z hoc quātū ad hāc lr̄am in eo qs dicit q hoc dz fieri in exordio litis: qs dico in seq. cōtrario. potest etiā petere propter mutuā petitionem: z hz locū r'a, q prior appellat z. c. de ordi. cog.
4 c. ij. ¶ † Quarto op. q reus possit petere recōuentionem nō tm̄ in exordio, sz ēt vsq; ad cōclusionē. de rescrip. dispēdia. §. reus quoq; li. vj. Glos. no. cōtra. sol. referēdo opi. quorūdam q stant cōtrario. gl. ꝙo dz qs reconuentio debeat fieri in exordio litis. z hoc intelligēdo de vera recōuentione q̄ dz simul tractari cū principali: secus de cōuentione que potest fieri durante iudicio. de rescrip. dispendia. §. reus. in qua vt dixi in proximo Ꝛio hz locū reg. qui prior. li. vj. idē Pau. Lap. dicit posse dici qs hec cle. loquit in suo casu. s. cū sine strepitu z. c. procedit. vel ꝑm eum duplex est exordiū litis: alterū ex parte actoris, cū petit a reo aliqd. ex parte rei cum petit ab actore. et sicut actor in exordio petit ita qñ reus petit ꝺz petere in exordio quo ad se: qs nihil est: nam hic nō dicit de exordio litis quo ad actorē, sed simplr. z hoc ꝺz litis cōtestatio: qs dico. j. q. xij. z. xiij. z sic nō p̄cessit vlti. solu. Lap. sed nec precedēs est vera q restringit recōuentionē in causis summarijs vt fiat tm̄ in exordio litis quasi secus in ordinarijs, z hec em̄ ꝺria iure nō probatur. verius ergo qs gl. dicit. ¶ Quero de qbus ꝓbationibus loquit lr̄a ibi, ꝓbationes necessarie. Glos. actoris. sol. q tā de ꝓba-
5 tionibus actoris q̄ rei. ¶ † Sc̄so q̄ro in eo qs dicit q lz causa sit summaria nō tollunt legitime defensiones. qd de ptāte q habet arbitriū: an pōt ea vti ꝙtra iustitiā partis. Glos. legitime. inducit hāc lr̄am qs nō: z aliqua alia iura vsq; ibi, z si dicas. z no. singulariter hanc gl. idē tenet Bar. ff. de dona. filiusfami. z de testi. milit. filius. vbi dicit esse casum coniuncta. l. j. illius ti. de hoc in seq. cōtrario. ¶ Oppo. ad hoc q arbitriū dz aliqd operari. argu. de priui. si papa. lib. vj. ff. de leg. j. si qñ. gl. ea. ibi, z si dicas. sol. qs operatur intelligendo solēnitates que figurā iudicij respiciunt. z in hoc gl. distinguit de actis: qr quedā sunt acta cause vel litis: quedam iudicij. de primis sunt cōfessiones, attestationes, z alia q̄ factum respiciūt. de scōis sunt citationes, satisdationes, et simlia. de hoc. §. in. ij. no. z signa glos. ibi, vñ no. vsq; ad fi. ex his cōcludit gl. qs sicut qñ mandat procedi sine figura nō tollunt illa q̄ instruunt vel decidūt causam, sed tm̄ aliqua que solēnitatem respiciunt: ita ptās habēs arbitriū pōt illa tm̄ obmittere q̄ respiciunt solēnitatē non ea per q̄ impediret cognitio veritatis. idē Steph. alleg. C. de epis. z cle. auk. gñaliter. in fi. dicit Steph. q itelligit qs facit arbitrio boni viri. ff. de ope. li. fi libertus. al's rediget in arbitriū boni viri. idē Bart. in extraua. prealī. in ꝙ. videt expedire. vbi dicit qs ideo nō pōt tollere defensionē: qr hoc est ꝙtra naturalē equitatē: pro hoc qs dixi. §. in. ij. no. dicit etiā qs lz nō teneat sequi regulas iuris ciuilis in pducēdo p ea que dico. j. ea. q. non tm̄ pōt remittere exceptionē p̄scriptiōis vel alīā pcedētem ex mero rigore iuris ciuilis: qr nō potest immutari ius alteri legitime quesitū. ff. de posi. bona fides. hoc enim esset auferre ius alteri[b] a qs est contra naturalē equitatē. hec pcedunt in exēplo posito qñ cōcedit arbitriū: sed qñq; cōcedit alicui qs faciat vt voluerit, vel alijs verbis. pro quorū intellectu dicit Bar. ibi qs differentia est inter liberā voluntatē, z arbitriū boni viri: qs tñ arbitriū etiam includit voluntatē. volūtas aūt est qñ sit libera. nec pōt cogi necessitate precisa. C. de here. insti. cū pponas. xv. q. j. merito. sed cogitur quadā necessitate Ꝛsequētie: vt si qs vult fugere tormenta, hoc vult libere: z tunc nō vult id qs tormenta inferunt. et in hoc videt Bar. corrupte loq. sed vult dicere qs necessitas consequentie est qñ qs ne incidat vnū qs sibi alio displiceret, eligit aliud qs etiā displicet, sed nō tm̄. qs metus causa. facris. z hec dicit voluntas coacta. ff. quod me. causa. qs si mulier. §. si metu. d. c. merito. Jtē volūtas de se nō appetit nisi bonū vel apparens bonū: licet qñq; velit aliqd qs intellect[ꝰ] iudicat esse malū. sz voluntas illud vult sub rōne boni delectabilis, seu apparētis ipsi volēti. voluntas ergo Ꝛsyderata respectu ipsi[ꝰ] volētis z ab extrinseco nō coacta dicit libera. alio mō consyderat prout est regulata rōne. z bᵇ dicit arbitrium boni viri: qr bonus vir sic arbitrareᵗ. ff. iudi. sol. vir bonus. pro socio, si societatē. §. arbitrorū. reperiūtur aūt verba que importāt liberā volūtatē: vt verbū, volo. ff. de lega. ij. cum
a quidā. de fideicō. lib. fideicōmissaria libertas. Jtem verbū licet[a]. vel libuerit. vt ibi. nā idem est dicere qs libuerit. i. libere. voluerit. Jtem vbi ponitur verbū, arbitriū. vel simile cum hac adiectione plenum, seu liberū. ff. de leg. iij. fideicōmissa. §. q̄ q̄. Jtem videt de
b verbo, iudicio[b] tuo. ff. de fideicom. li. thais. §. lucius. vbi glos. tex. tamē cōtradicit: z sic videt qs verbū, iudicio tuo. importet arbitriū boni viri. nam iudicio tuo, est dicere, facta dispositione interte. quod est referendum ad arbitriū boni viri. z generaliter dicit Bar. ibi qs exceptis predictis exemplis de verbo voluerit, seu libuerit, seu cū est verbum arbitriū, cum verbo plenū, seu liberū: in alijs debemus intelligere ad arbitriū boni viri: vt si dicat: vt sibi videbitur, vt approbaueris, vel cōprobaueris, et filia. d. l. fideicommissa

cõmissa.d.l.thais.§.sororẽ.z alia simlia,de quibus per Bar.ff.
8 de leg.j.si fic.z lz verbũ volo[a],z cupio,equiparanť.ff.de fideius.
grece.dic tñ qs equiparanť solũ in hoc:qz vtrũqz continet volũ
tatẽ:sed primũ liberã:secũdũ regulatã.dicit etiã Bar.q sub pre
dictis verbis qñqz cõmittiť facultas ꝙtrahẽdi:quãdoqz largiẽ
di ex causa lucratiua:qñqz iudicãdi.primo casu aut cõmittitur
per verba significantia arbitriũ boni viri:vt si cõmittitur facul
tas arbitrãdi circa cõtractũ:z tũc debet arbitrari suo arbitrio
ratione regulato,prout bonus vir z diligens paterfamilias fa
cturus esset.ff.de cõtrahen.emp.hec vẽditio.pro soc.si societatẽ.
§.arbitrorũ.ff.de oper.lib.si libertus.de iureiuran.veniens.z.c.
quintauallis.aut permittiť per verba significãtia liberã volũta
tem:z tũc omnia põt duobus exceptis.primo qs nõ donat.hoc
eñ non venit ex cõcessione libere volũtatis.ff.de dona.l.filiusfa
milias.§.j.scõ q dolus absit.ff.man.creditor.§.luci[p].hoc enim
repugnat regulis iurisgẽtilũ.z in hoc etiã reperitur Bar.corru
pte loquit:z vult dicere q licet libera volũtas intelligať libera a
regulis iuris ciuilis: nõ tñ a regulis iurisgẽtilũ.z sic etiã si inter
ueniat deceptionẽ dolosam valet qs geritur.ff.de mino.in cau
se.ñ.§.idẽ.de emp.z ven.cũ dilecti.secundo casu quãdo concediť
facultas largiẽdi ex causa lucratiua:tunc si per verba significã
tia arbitriũ:debet facere vt bonus vir.d.l.cũ quidam.ff.de lega.
ñ.z de leg.j.qui sic.j.rñso.de leg.iij.fideicõmissa.§.quãq.de fidei
com.lib.fideicõmissaria libertas.Si vero per verba significãtia
liberã volũtatẽ:tũc facere potest etiã cõtra regulas iuris ciuilis
seruatis regulis iurisgentilũ.ff.de msli.test.l.j.vbi pmittiť militi
testari qũo vult.z per hoc põt relinquere deportato cuius stat[p]
nullus est de iure ciuili:nõ autẽ dãnato in metallũ qui est seru[p]
pene,cũ seruitus sit de iuregentium.de msli.test.l.neqz.§.depor
tati.§.si serui pene.z.§.q seruũ ppriũ.z hoc vult dicere.l.cũ qui
dã palle.nã ei qui est indignus ppter offensam nõ donat:sed do
natio reuocať.C.de reuo.dona.l.fi.de dona.c.fi.ideo bonus vir
hoc est iudex nõ arbitrabiť largiendũ sibi:sed fm naturalẽ equi
tatẽ declaratã per ius diuinũ maioris pfectionis est tribuere ei
qui se offendit q alteri:vnde is in cuius libera voluntate cõmit
titur põt indignũ eligere.tertio casu quãdo committiť facultas
iudicandi si per verba importãtia arbitriũ boni viri,dz sequi re
gula iuris ciuilis sicut is qui assumitur arbiter.ff.de arbi.l.j.de
arbi.c.j.z.c.per tuas.z.c.exposita.Si autẽ p verba significantia
liberã volũtatẽ:tũc est libera regulis ciuilibus:sed nõ a regulis
iurisgẽtilũ vel naturali equitate:qs est idẽ.de re iudi.cle.pastora
lis.Quãuis eñ imperator sit solutus.ll.nõ tñ a naturali equita
6 te vt ibi.¶ †Tertio quero in eo qs dixi in pri.q.qs qñqz appo
nunť verba significãtia liberã volũtatẽ:qñqz significãtia vtrũqz
qd si apponunť verba significãtia vtrũqz:vt si dz:put arbitrat[p]
fuerit z voluerit.Bar.vbi.§.dicit qs importãt arbitriũ boni vi
ri:qz vnũ predictorũ inest alteri:nõ enim est arbitriũ sine volũta
te.z qñqz ponunť due copulatiue quorũ vnũ inest alteri:vnũ re
soluitur in adiectiuũ.ff.de pac.l.j.ibi placitũ z cõsensus.exponiť
i.placit[p] cõsensus.sic in pposito exponiť.i.volũtarie arbitratus
fuerit.z sic arbitrio boni viri.ff.p so.nec adiecit.nisi addať vbũ,
libere.vt in pri.q.¶ Quarto qro si dať potestas pcedẽdi de fa
cto.Bar.vbi.§.dicit intelligẽdũ.i.manu regia.ff.de reg.iu.l.j.z
sic cõmissa solennitate nõ tñ ꝛ naturalẽ equitatẽ: vt.§.dixi.q.ñ.
¶ Quinto qro in eo q hic dicit citationẽ req̃ri,an sufficiat vni
ca.Sl.p hoc.sol.q sic:qz lra dicit in singulari citatiõe,lz alꝫ re
qrať trina.idẽ ¶Bau.p hoc de fo.cõpe.pposuisti.de app.cũ spã
7 li.de deci.cle.j.z qs ibi dixi.xv.q.p hoc qs not.Jnno.de sent.ex
cõ.sacro.z Archi.xñ.q.ñ.indigne. ¶ †Sexto qro,an citat[p] qui
fuit contumax ampli[p] citabiť.Sol.¶Bau.q sic.c.de test.cũ olim.
no.Jnn.de offi.deleg.cõsuluit.de pcu.auditis.z Spe.de cita.§.
viso.v.qd ñ qs.z not.de do.c.ñ.li.vj.in gl.videbať.q pcedit nisi
8 fuisset citat[p] ad totã cãm:qz secus tũc qs dixi de dila.c.fi.q.pe.z
ponit Fride.in consi.cclxvj. ¶ †Septimo qro in eo q dixi in.v.
no.de iu.ca.z malitie q dria sit inter hoc.So.¶Bau.z Bẽ.dicũt
differũt:qz p mũ semel tm pstať.C.de iu.cal.aut.hoc sacrm.scõm
pluries pstari põt.de iur.calũ.c.j.in fi.li.vj.Jtẽ primũ tm post li
tẽ ꝛte.pstať,z ab vtraqz pte.scõm qũcũqz:z tñ a suspecto de ma
litia.dic.§.fi.C.de iur.calũ.l.j.z.ñ.ex hoc inferť q sicut lit ꝛte.p
cludit viã dilatorias.de re iudi.inter.ita in causis in qb[p] nõ fit li
tis cõtest.hoc facit turamẽtũ calũnie,p b qs not.de elec.c.j.li.vj.
in gl.vbi eñ.q est singularis.ex his dicit ¶Bau.q qñ imponiť pe
na ei q ppsistit vsqz ad lit.cõte.vt.C.de iurisom.iu.in criali.xj.q.j.
inolita.placuit de fo.cõpe.si diligẽtj.si erat cã in qua nõ fiat litis
cõtest.p turamẽtũ calũnie surget idẽ effectus ac si lis cõtestaret:
alꝫ esset deterior cõditio cãrũ in qb[p] pcediť summarie q aliarũ
ꝛ mẽtẽ cõstitutionis:p hoc qs no.Spe.de app.§.qualiter.v.sed
pone.z seq. ¶ Octauo qro in eo q dixi in.ix.z.xj.not.qs petitio
debet scribi in actis,ad quẽ effectũ.Sol.vt in glos.expedit.idem
9 ¶Bau.de hoc.j.q.xv.z not.singulariter gl.in eo qs dicit q peti
tionis copia tradiť reo expensis actoris. ¶ †Nono qro in eo q
dixi in.iij.cõtrario,q reus põt recõuenire actorẽ:an in summa
riis de quibus hic,possit fieri recõuentio de causa q̃ requirat ple a
nã cognitionẽ.Sl.q requirat.sol.z diuide illã:qz primo querit
vt p dixi.secũdo ibi,hoc dico.ponit opi.q nõ.tertio cõtrariã ibi,
sed quidã.quarto ibi,¶Petr[s].reuertiť ad primã,z rñdet ad.l.cõ
trariã.qnto ibi,p dictis.huic opponit,z dupliciter sol.ad.q.au
tẽ dicit gl.cõuẽtus in cã summaria põt recõuenire sup cã eiusdẽ
nature ꝛc.vt in gl.vsqz ibi,p dictis. ¶ Oppo.ad hoc q imo põt
recõuenire etiã super causa nõ summaria:nã ex vi recõuentionis
etiã super ea pcediť summarie.de mu.peti.c.ñ.Sl.o.ea.ibi,predi
ctis.sol.dupliciter:z vtraqz sol.notabilis est:tñ secũda cõtor.z si
gna gl.eque tñ.vsqz ad fi.¶Bau.dicit q coram ordinario z delega
to recognoscẽte de causa summaria fm hãc cle.locũ hz recõuen
tio etiã in causa que plenũ ordinẽ iudiciariũ requirit de sui natu
ra:qz hec litera loquiť generaliter: ideo gñaliter dz intelligi.de
mato.z obe.solite.z hãc rationẽ tãgit etiã hec gl.in fi.allega.etiã
¶Bau.alia iura de qbus in gl.ibi,sed quidã.z maxime mouetur
per.c.ñ.de mu.pet.preal.ad opi.z rõnẽ Jnno.dicit ¶Bau.q pce
dit in summariis de qbus nõ loquiť hec ꝙstitutio.z in hoc dicit
¶Bau.q quedã sunt cause ppie summarie in quibus nõ req̃riť
plena pbatio,sed semiplena:z qñqz iuramẽti tantũ C.de his q
ad eccl.cõfu.psenti.vbi de hoc.qñqz vnus testis.de hoc in Spe.
de offi.iudi.§.fi.v.vj.z in his est vera opi.z rõ Jnno.natura eñ
recõuentionis nõ dz esse tante efficacie q faciat semiplene probã
dum cũ finali preiudicio aduersarij id q est plene pbãdũ.quedã
sunt cause impropie summarie:sed sic dicunť,qz excludũt sub
stãtialia iudicij:z in eis habet locũ recõuentio,in qua similiter si
ne substãtialibus iudicij pcedeť ita qs vna sentẽtia poterũt ter
minari vt exigit natura recõuentionis.z hec opi licet p alia ver
ba tñ in effectu idẽ vult q gl.ibi,eque tñ.vsqz ad fi.imo glo.cõti
net plus in eo q̃ in scõo mẽbro.qñ cã est summaria p cõmissionẽ
disiungit an motu ppio,an ad instãtiã partis.ad.l.j.C.vbi cau
sa status.alleg.in gl.in ver.petrus.rñdet ¶Bau.q ibi nõ admit
titur recõuentio propter naturã possessorij ibi intentati q in hoc
est priuilegiatũ.de ord.cog.c.fi.petebat eñ ibi dñs seruũ fugiẽtẽ
ad aliã princiã qui sibi libertatẽ vendicabat.z dicit ibi q iudex
loci vbi est restituet eũ dño:z iudex loci vnde fugit cognoscet de
libertate.sile dz in vxore q primo dz viro restitui q̃ de iurib[p] ma
trimonij cognoscať.de resti.spo.ex trãsmissa.z.c.ex cõquestione.
10 ¶ †Decimo qro circa ea q dixi de recõuentiõe in pri.q.an in cã
b appellatiõis[b] habeat locũ recõuentio.Sol.Benze.q nõ.p.l.ff ex b
qb.cau.in pos.ea.ad cognitionẽ.de iudi.l.ñ.§.legatis.dic q imo
si fuit appellatũ añ litis cõte.qz iudex ad quẽ,succedit loco iudi
cis a quo.de ap.vt debit[p].sicut ergo coram primo habuisset locũ re
11 cõuentio:ita z coram scõo.q pleni[p] dixi de mu.pet.c.j. ¶ †Undeci
mo qro in eo q dixi.§.in.iij.ꝛio de exordio litis,qs dicať exor
c dium litis[c].Sol.¶Bau.remittẽdo ad no.de offi.deleg.sup qõnũ.§.
qs si.vbi no.q varijs modis dz:vbi etiã dicit gl.q exordiũ ppriũ
est litis cõtest.p hoc de iur.cal.c.j.in pn.lib.vj.de hoc tñ exordio
nõ põt intelligi hec lra,cũ in his causis nõ fiat talis litis cõtest.
§.ea.cle.in prin.de quo ergo exordio hic intelligiť dico in seq.q.
¶ Duodecimo quero circa id q dixi in pri.q.in fi.q dicať hic
exordiũ litis.Sol.¶Bau.q a tempore porrecte petitionis vsque c
quo iuratũ est de calũnia anteq̃ denť petitiões z articuli z fiãt
talia q̃ habẽt seq litis cõtest.dz exordiũ:postea eñ nõ fiet in exor
dio.idẽ videnť sentire Bẽz.Lap.z Mat. ¶ Decimotertio qro
in eo q dicit q actor z re[s] possunt petere in scriptis sine vbo,cu
12 ius est electio.Sl.eligat.sol.qs petẽtis.idẽ ¶Bau. ¶ †Decimo
quarto qro in eo qs petitio dz in actis inseri,p quẽ.sol.¶Bau.qs
p scriptores actorũ.de pba.qñ ꝛ.ex hoc infert ꝛ quosdã scripto
res causarũ q exceptiones z alias q̃ in scriptis necessario nõ dñt
offerri verbo,plata nolũt in actis scribere nisi in scriptis denť:
cũ tñ teneanť:vt hic.de exceptionib[p] tñ qs sint dãde in scriptis,
tenet gl.in.d.c.quoniã ꝛ.sed lra hoc nõ pbat:z ꝛnũ tenet ibi.cõl
ter autẽ dicit ¶Bau.qs hec descriptio in actis fit vt de forma pe
titionis nõ possit in posterũ dubitari:qz hominũ memoria labi
lis est.xxiij.dist.pterea.C.q testa.fac.pos.hac cõsultissima.z vt pe
titio possit in sentẽtia exprimi sicut habet cõsuetudo,z hic not.z
de hoc vltimo dic plenius vt in glos.expedit.z de hac.§.q.ix.

1 ☞ Reus,an debet respõdere positionib[p] in causa criminali.
2 Positiones sunt inuente ad faciliorem expeditionem litis.
3 Articuli alio nomine dicuntur intentio.
4 Usus longeuus causarum potest allegari pro iure.
5 Judex debet articulos admittere si sunt ptinentes ad causam.
6 Judex in causis summarijs potest dare eundem terminum ad
ponendum z ad articulandum.
7 Remissio fit quandoqz pro testibus producendis ad partes.et
qualiter talis remissio fieri debeat.
8 Judex in iudicijs summarijs potest interrogare siue ex officio
siue ad instantiam partis vbicunqz equitas suadet.
9 Partes debent citari ad diffinitiuã etiã in iudicijs summarijs.

¶ Verbũ volo. Adde gl.in vbo, volumus. in cle. vnica.de offi.vic. gl.in verbo,volu mus.i cle. vnica. de re.pmu. gl.in verbo,volumus. in cle.j.de tẽpi.gl. in vbo, rñdem[p]. c.vlti.de ver.sig. lib.vj. Abb.in.c. sedes.de rescrip. in.v.col. Abb.in c.ex ratione.in vl ti.col.de ap.Car di. Zaba.in.c.j.§ cõfes. idẽ Cardi. in.c.ad audiẽtiã. de rescrip.

¶ An in causa appellatiõis.ad de glo.in cle.j.de causa pos.text.in l.ad cognitionẽ. ff.ex qb.cau.Jn noc.z Do.in.c.j. de mu.pe.Spec. tit.de reconuẽ.§. ñ.ver.legat[s].Cy. in.l.per hãc.C.de tẽp.ordi.in.vñ.q.

¶ Quod dicať exordiũ litis.ad de.c.j.de iura.ca lum.c.ex parte. de verbo.signifi.

10 Articuli probatorij quid debent continere.
11 Usus longeuus qualiter facit ius. Et duplex est vsus: scilicet vsus fori, vbi lis exercetur: z vsus litigantium.
12 Cõsuetudo est Tholose q valeat testiñ cũ duobus testib⁹, in Cathalonia requirũtur septẽ testes, quidã Cathalanus fecit testamentũ Tholose cũ duobus testibus, an valeat in Cathalonia.
13 Usus positionum, an debet seruari tam in causis ordinarijs q̃ summarijs.
14 Acta z munimenta que dicantur: z an inter ista sit differentia.
15 Terminus idem, an possit assignari ad producẽdos testes probatorios z reprobatorios.
16 Terminus si datus est ad producendũ instrumenta, an post terminum audiatur volens ea producere.
17 Citatus est aliquis ad sententiam audiendam certa die: qui citatus tunc non cõparuit nec iudex illa die pronunciauit, an iudex cum vult postea pronunciare teneatur eum citare.
18 Sententia debet ferri in scriptis, an autem sit necesse q scribantur cause que mouent iudicem.
19 Judex, an teneatur parti quo ad forum anime si nõ vult ferre sententiam causa concordandi partes.
20 Sententia, an possit ferri non facta conclusione in causis ordinarijs sicut in summarijs.

1 §. Et quia. ¶ †Not. de positionibus. de hoc in glo. de his. q̃ remittit. z dicit Benze. q positionibus in causa criminali nõ rñdeť fm Jnno. z Cõpo. de elec. dudũ. ij. qs intelligit iuxta no. l. di. ex penitẽtibus. z in Spec. de posit. §. ij. ver. videndũ. z de cõfes. c. ij. in gl. puta. lib. vj. z ibi not. casus in qbus qs nõ teneť respõdere positionibus: quo ad positionẽ autẽ in causa criminali, dic vt dixi de cõfes. c. ij. vbi p Jnn. z p ibi no. dic q positioni cõtinẽti crimẽ nõ tenetur quis rñdere qñ est super occultis: secus si sup non occultis vt si fit positio qs
2 talis fuit publice cõuictus de tali crimine. ¶ †Sedo no. q positiones sunt inuẽte ad faciliorẽ litis expeditionẽ: si enim pars cõfiteatur: cito causa terminaťur. vnde dixit Pau. qñq dicť nõ posse de causa liquere propter cõtumaciam partis: q cõfessio haberi
3 nõ potest: vt no. Jnno. de dolo. put. ¶ †Tertio no. de articulis qui vt dicit glos. in verbo, articulos. in quibusdã locis dicuntur intentio vel assertio. z dicit Matth. q dicunť intẽtio: quia continere debẽt id qs quis intẽdit pbare. de test. ventes. ij. qs etiã dico. j. q. j. aliquãdo dicunť capitula. de test. per tuas. vbi de hoc. ¶ Quarto no. ex hoc qs dixi in p̃cedẽti no. z ex hac litera q articuli debẽt dari in causa. de cau. pos. cũ ecclesia. d. c. veniens. de fi. instr. cũ Jo. ar. ff. de peti. here. si qs libertatẽ. de iurein. si duo. §. itẽ. C. q leg. pso. l. vlti. de hoc. j. q. j. ¶ Quinto no. q articuli inuenti sunt ad clariorẽ pbationẽ. pro hoc fm Laud. q q̃ partes indistincte ponũt clarius z facilius patẽt q̃ si in genere z confuse denť. de test. pñtiũ. ll. vj. vnde quasi neglecta videnť q̃ in articulis specificata nõ sunt: lz sub genere sint in libello cõtẽta. ar.
4 de excep. pla. cle. frequẽs. in fi. ¶ †Sexto no. q lẽgeu⁹ vsus causarũ põt allegari p iure. qs dicit Laud. pcedere siue tẽdat ad litem ordinãdam: vt hic. siue ad decidẽdã. de eo qui mit. in pos. cũ veniss et. z hoc tamẽ dũ fit rationabilis: alʒ nõ. de re iudi. cũ causa. de hoc. j. in. ij. q. idẽ Benze. inducũt ambo q dicitur de stylo curie seruãdo in causis. de consti. ex literis. de re iudi. in causis. de cri. fal. q̃ graui. de sen. excõ. p tuas. sicut z in sacramentis. de tẽpo. ordi. c. j. xij. dist. p totũ. pro hoc etiã qs not. xij. dist. illud. z q vsus longeuus seruandus est. vj. dist. mos antiquus. C. de vete.
5 iure enucl. l. j. §. sed z si que. ¶ †Septimo not. ex eo qs dixi in. ij. p̃timo not. de articulis dãdis q iudex dz eos admittere: qs intellige si sint ad causam ptinẽtes: vnde dicit Matth. q iudex dz inspicere articulos z impertinẽtes nõ admittere: lz solũ illos qui ad cãm faciũt. de offi. dele. cũ cõtingat. dicit etiã qs si omissa fuerit examinatio sup impertinẽtibus articulis iterato fieri dz nõ obstãte publicatiõe testiũ, fm Bar. lz alij ẽ primũ verius per id qs dixi in. d. c. cũ cõtingat. lz eñ iudex possit discutere ab initio an articuli sint admittendi: tñ si nõ discussit z admisit nõ admittendos etiã post factas pbationes: põt reuocare. nã illa admissio fuit quedã interlocutoria quã põt reuocare. de app. cũ cessante. solet autẽ fieri admissio articulorũ cũ ptestatiõe saluo iure imptinẽtiũ z nõ admittẽdarũ: z tũc cessat hec dubitatio. ¶ †Octauo not. qs in summarijs potest iudex dare eundẽ terminũ ad ponẽ qs dicit etiã q partes q̃qz hoc cõfugũt dicẽtes, ponit. z si negetur, pbare intẽdit. z tũc est sensus q si pars aduersa cõfitebitur hec cedũt loco positionũ. si negabit: cedũt z loco positionũ z articulorũ sup qb⁹ examinabunť testes. ¶ Hono not. qs masculinũ[a] cõcipit femininũ: qs pbat dictio, vtriusqz. relata ad positiones z articulos de qbus. ſ. eo. §. z. ſ. de elect. cle. j. vbi dixi in. j. ij. z. iij. q. ¶ Decimo not. qs in summarijs põt iudex dare vnũ terminũ ad exhibẽdũ oia acta z munimẽta. dic vt in gl. ſcz, per q̃. z de hoc de in integ. resti. cotã. z. j. q. viij. ¶ Undecimo not. q terminus de quo in p̃xi. not. dari nõ debet nisi post datos articulos. de hoc. j. q. ix. ¶ Duodecimo not. qs cũ dať terminus dz limitari ad diẽ certã. z dicit Pau. certam siue notatim: puta vsqz ad diem lune, siue per numerum dierũ: puta vsqz ad. xxx. dies.
7 ¶ †Decimotertio no. qs quãdoqz fit remissio pro testibus pducẽdis. z de forma eius gl. cui⁹. remittit. z dicit Bẽze. qs remissio ista fit ad loca remota vt parcať partiũ laboribus z expẽsis. de fide inst. cõstitutus. C. de appel. cũ post. z hãc remiss. dicit Steph. regulariter in curia fieri solũ post lit. cõtest. añ lit. autẽ cõtest. sup dilatorijs vel etiã peremptorijs que tũc proponi possunt nõ fit lz ex cã fieri possit: vt qz testes non possunt cõmode habert in loco iudicij. dicit etiã qs nõ fit de stylo curie nisi semel: vt no. Jo. mo. de here. c. fi. in princ. lib. vj. ibi nõ tñ vr̃ Joã. mo. hoc apte dicere: sed dictũ est equũ ex quo nõ fit nisi sup pbationib⁹ faciẽdis post
8 lit. cõtest. ¶ †Decimoquarto not. qs iudex in summarijs interrogat siue ad instãtiã partiũ siue ex officio vbi equitas suadet. z dicit Lap. q per literã ibi, vbicũqz. videť etiã qs post cõclusionẽ hoc possit. de fi. instru. cũ Joã. vbi dicit quoties aliquid dubitationis occurrit. z dicit Spec. de posi. §. quarto queritur. versi. regulariter. q pcedit hoc si interrogat sup agitatis: sed sup nouo articulo non põt post cõclusionẽ, maxime ad partis instantiã: z hoc fuit dictũ Jnno. in. d. c. cũ Jo. cũ verbo cõclusum. in addi. z
9 ibi dixi. ¶ †Decimoquinto not. qs ad diffinitiuã debẽt partes citari etiã in summarijs. z dicit Pau. q diffinitiua est q̃ principali cõtrouersie finẽ iponit, cõdẽnationẽ vel absolutionẽ cõtinẽs. ff. de re iudi. l. j. C. de sen. p̃sens. ij. q. vj. §. diffinitiua. vel aliqd equipollẽs. ff. de arbi. qd tñ. §. si arbiter. de verb. sig. in his. ¶ Decimosexto no. q ad diffinitiuã nõ sufficit citari in genere: sed oportet exprimi qs ad sentẽtiã audiẽdã. de hoc in glo. non sufficit. idẽ Pau. dicẽs q alʒ nõ valet snia etiã si pars fuerit ꝫtumax in processu negotij. not. Jnno. de testi. cũ olim. in fin. ¶ Decimoseptimo not. in ver. partibus. qs ambe partes debẽt citari ad diffinitiuã audiendã. z dicit Laud. nõ sufficere q citeť eñ pars ꝫ quã fertur. facit de offi. dele. cõsuluit. z qs ibi no. ¶ Decimooctauo no. qs in arbitrio iudicis est an pñctet stans vel sedẽs: z hoc in summarijs. de hoc. j. in. viij. cõtrario. ¶ Decimonono not. ibi,
b z pbatiõe. q iudex dz pñctare[b] fm acta z pbata: nõ aũt vt sibi vr̃. iij. q. vij. iudicet. vbi de hoc. xv. q. v. pſbyter. de cõse. dist. ij. non phibeat. de offic. dele. pastoralis. §. qz vero. vbi dixi. de re iudi. c. j. lib. vj. vbi no. in gl. no. ista duo. ¶ Oppo. in eo qs dicit positiones inductas ad faciliorẽ expeditionẽ litiũ ppter partiũ confessiones. nã si pars negat: videť nihil releuare. Bl. sed si. sol. q cõtingit sepe q vsus positionũ multũ releuat pbantẽ: qz z si nõ cõfiteať oia: tñ multa cõfitebiť. q pſequere vt in ea: quã no. ¶ Secũdo op. ad idẽ: qz pars aduersa negabit ita positiões sicut negat libellũ litis ꝫ test. Sol. Pau. q hec obiectio pcedit in causis que requirũt plenum ordinẽ. vult dicere qs qz in istis nõ fit litis cõtest. dicit Pau. qs positiones vtiles ppter id qs dixi in p̃xi. cõtrario: qz z si pars nõ cõfiteať oia: tñ aliqua cõfitebiť q releuabũt actorẽ. ¶ Tertio op. in eo qs hic dať vnus terminus ad exhibendũ oia acta z munimẽta qbus partes vti volũt in causa, cũ tamẽ nõ debeat reus teneri ad pbãdas confessiones nisi fundata intẽtione actoris: vt not. de testi. c. de testibus. Blo. ptz sol. referẽdo dictũ Spe. z vr̃ velle qs etiã in alijs causis possit iudex hũc terminũ assignare: licet hoc facere nõ debeat. z p hoc qs nõ debeat: qz hoc iure nõ caueť sicut alʒ caueť de dilatorijs. de excep. pastoralis. z de multitudine testium. de testi. significaueruṅt. qz nõ euitaretur periculũ suboꝛnationis. de do. finẽ. de testi. fraternitatis. p hoc qs dico. j. q. xv. volunt dicere in hoc vltimo qs posset pars pducere testes suboꝛnatos ex quo nõ haberetur terminꝰ ad eos reprobãdos. Bẽze. simpliciter dicit q hũc terminũ potest iudex statuere in istis de quibus hic: in quibus nõ seruať ordo iuris. alʒ nõ: qz ad diuersos actus exemplificãdos nõ põt dari vnus terminus: imo termino ad vnũ assignato cõquiescit officiũ iudicis. C. de dila. siue pars. de app. significãte. Laud. tenet primũ: nihil tñ inducit, sed facit de pba. lz in p̃in. dic q si iudex assignat parte nõ cõtradicẽte valet: z potuit tacẽdo sibi prẽiudicare: sed si parte cõtradicente z appellãte: videť non valere rõnibus p̃dictis. tñ posset esse terminꝰ ita idoneꝰ qs reus nõ haberet de quo cõqueri. poterit enim expectare ad pducẽdas exceptiones z earũ probationes vsqz ad finem termini vt videat, an actor aliquid pbet vel nõ vt se oneret fruſtra, p. d. c. de testibus. si autẽ cõtingeret qs actor in fine termini testes pduceret: ita qs reo nõ suppeteret tẽpus ad pbandũ de iure suo: tũc alius terminus dãdus erit rationibus predictis: pro hoc qs dico. j. q. vj. nã etiã in summarijs nõ datur idẽ terminus ad ponẽdũ z articulãdũ vtraqz parte refistẽte: vt ibi dico. ¶ Quarto opp. in eo q dicit qs iudex interrogabit partes: hoc eñ non videť in his spãle: qz z in ordinarijs interrogat. de fide instru. cũ Joãnes. hoc non videť. sol. stando contrario nisi dicať speciale in his qs etiã post conclusionẽ ad partis petitionem interroget. z in hoc not. fing.

glos. lz

a ¶ Quod masculinũ. Adde z vide que de hoc dixi. §. in cle. j. de electio. i. ij. q. in apostilla.

b ¶ Quod iudex debet pronuncia re. Adde melio- a rem gl. in verbo, canones. l. c. j. de offi. ordi. Tho. ij. ij. q. lxxvij. arti. ij.

glos.ex qua colligit q̄ in summarijs post cōclusionē fit aliqd facti de hoc dixi in.d.c.cū Joānes. Laud. Benz. z Mdatt. videnť idē sentire. dicūt em̄ in ꝟbo, ad earū instātiā. qđ hoc spāle in hac forma in qua nō fit cōclusio: sed iudex tēdit ad veritatē breuiter elicīēdā. sec⁹ in alijs. de pba. auditis. de testi. cū clamor. cū si. idē ēt Pau. dicens q̄ si lr̄a ibi, vbicūq; eq̄tas suadebit. respicit duo precedētia. s. q̄ iudex interroget ad partiū instātiā, vel ex officio. hoc spāle est in his causis qđ post cōclusionē fit interrogatio ad petitionē partis: z si respicit p̄rime dictū q̄n ex officio fit interrogatio nihil spāle in his vult dicere: q̄ ēt in alijs ex officio pōt iudex interrogare etiā post cōclusionē: q̄ ēt vult gl. z pbať in.d.c.cū Joannes. primā expositionē dicit Pau. magis amicari lr̄e quā diligēter no. ¶ Quinto oppo. ad id qđ dixi in.xv.no. q̄ ad diffinitiuā dz pars citari hoc exp̄sso in citatorio: vī em̄ sufficere q̄ fuit citata ad totā cām. de offi. dele. cōsuluit. de p̄cur. auditis. vbi no. in Spec. de cita. §. viso de tēpore. ver. itē licet. Sol. Pau. q̄ id qđ dictū est in.d.not. procedit q̄n fuit assignatus terminus ad aliqd certū. secus si citat⁹ est ad totā causam: q̄ tūc p̄cedi potest ad diffinitiuā absq; spāli citatione: vt in cōtrarijs: q̄ dicplenius vt dixi de dīla. c. fi. ¶ Sexto opp. in eo qđ dicit sufficere qđ ad sentētiā partes citent nō peremptorie, q̄ imo perēptorie fieri debeat. ff. que sentē. sine app. rescin. l. j. §. item cū ex edicto. gl. argumētum. fol. qđ litera loquitur in summarijs: in alijs procedit cōtrariū. idē Laud. Pau. Benze. z Lap. p̄o hoc qđ no. Jnno. de accu. ad petitionē. z dicūt Laud. z Benz. hoc verū q̄ in summarijs pars est citanda perēptorie q̄n citať absens: sec⁹ si p̄sens: q̄ tūc valebit sn̄ia, lz in assignatione termini nō fit habita mētio de perēptorio. C. qūo z q̄n ind. l. j. no. de offi. deleg. cōsuluit. in gl. peremptoriū. qđ est notādū. ¶ Septimo op. in eo q̄ dicit sententiā p̄ferēdā in scriptis etiā in summarijs: nā hec videť cōcernere solēnitatē sn̄ie q̄ sublata est p verba de qb⁹. §. ea. cle. in p̄in. fim. pliciter z de plano ꝛc. imo dicit Egid. de iud. nouit. q̄ ex vi soli⁹ ꝟbi de plano tollit hec solēnitas. Sol. vt in gl. p̄ferat. ex qua dic q̄ opi. Egi. reprobať. z ex hoc q̄ dicit in scriptis p̄ferat: colligit glos. duo in qbus cōueniūt iste z alie cause. qđ dic vt in ea, q̄ etiā redit rationē quare etiā in istis regrit scriptura. ¶ Octauo op. in eo qđ dixi in.viij.no. q̄ est in optione iudicis an p̄nūciet standō vel sedēdo: z fic ob. de re iud. c. fi. in fi. lib. vj. Bl. in hoc. fol. qđ hoc ℨnū loquit in nō summarijs. de qbus hic. idē Pau. q̄ refert Be. de bella perti. dixisse q̄ si iudex bñ deliberauit pōt sentētiare stando. C. de iudi. iudices. nā multa p̄hibent fieri ꝛc. ij. q. vj. biduū. de reg. ad apostolicā. dicit ēt Bet. q̄ sicut dīus p procuratorē stipulari pōt. ff. de ꝟb. obl. fi. p̄curatori p̄ncipis. ita pōt iudex p suū ministrū sn̄iare. arg. d. l. z hoc vlti. lz ℒ y. de sen. ex breui. recit. ij. sed hec opi. nō plz Pau. q̄ iudex dz pronūciare sedēdo z p se ipsum. d. c. fi. qđ est verū. z in hac gl. ibi, in gl. pe. z. ij. q. vj. si qs in hoc. z. l. statutis. ¶ †Quero i eo q̄ dicit de articulis, qd debeāt cōtinere. Sol. Bē. q̄ debēt ℨtinere id qđ qs p̄bare intēdit. qđ ēt dixi. §. in. iij. no. z formari debēt si petanť: alʒ sufficit q̄ sup assertis in petitione testes deponāt. arg. de testi. spol. cū ad sedē. in fi. not. Hosti. in sum. de testi. §. sup qbus. ver. fiunt autē. ¶ Secundo quero in eo qđ dicit de vsu longeuo, q̄n incepit vsus. Sol. vt in gl. in verbo, longeuus. z idem Pau. ¶ †Tertio quero circa hoc de vsu lōgeuo in eo qđ dixi in. vj. not. q̄ facit ius siue ad litē ordinādā siue decidendā. pone qđ est diuersus vsus: q̄ alius est vsus fori vbi lis exerceť, alius litigantiū. Sol. Laud. q̄ aut vsus tendit ad litē ordinādā: z attēdit vsus vbi cā ducit. ff. de testi. testiū. aut ad litē decidendā: z aut agit realiter attendit cōsuetudo loci vbi est res. de eo q mit. in pos. cū veniſſet. aut p̄sonaliter in cuius⁹ attēdit locus vbi initus est ℨctus. de fo. cōpe. romana. §. ℨbētes. li. vj. in criminalib⁹ attēdit loc⁹ delicti. de fo. cōpe. postulasti. z. c. lz. ij. xij. dist. illud. vbi de hoc. ex hoc infert q̄ dos vel donatio p̄pter nuptias penť iuxta ℨsuetudinē loci. vbi ℨctū est matrimoniū lz ℨbētes vel alter eorū sit alībi de: qđ lz circa substātialia mr̄imonij nō valeat cōsuetudo. de spō. c. j. de spō. duo. c. fi. tñ bñ valet circa accidētalia. de dona. inter vi. z vxo. donatio. z idē no. in. d. c. j. de spon. vbi dixi in. j. ℨno. z in. iij. z. v. q. ¶ †Quarto q̄ro qd in testamētis: vt si est cōsuetudo Tholose q̄ valeat testamētū cū duobus testibus: z in Castella q̄ requrant. vij. z in Nauarra q̄ nō valeat nisi cora ēpo vel ei⁹ vicario: z quidā Cathalanus habēs bona z in Nauarra z Tholose cōdidit testm̄ Tholose cū duob⁹ testib⁹: an valeat quo ad bona sita alibi. So. Laud. arguēdo q̄ sic: q̄ vbi est dīus omnia bona esse dicunť: q̄ sequuntur dīm. de vi. z bone. cle. c. fi. de immu. ecc. nō min⁹. z hāc partē tenet quo ad bona sita Tholose z i Castello. sec⁹ dicit de bonis sitis in Nauarra: q̄ cōsuetudo Nauarre nō ℨcernit ordinationē testamēti, imo potius afficit rē sup qua disponi dz. potius tñ vī q̄ etiā cōsuetudo Nauarre respiciat ordinationē, z nō substā tialia: z fic q̄ etiā ad alia bona valeat testm̄. Secus autē si cōsuetudo cōcerneret nō testamenti ordinē, sed effectū: vt si est consuetudo in Anglia q̄ vxor succedat in tertia parte bonorū mariti, z in Jtalia q̄ in nullo succedat: si Jtalic⁹ habens vxorē in Anglia z bona vtrobiq; decedit in Jtalia, z nihil legat vxori, valet testm̄ quo ad bona Jtalica nō quo ad Anglicana. ff. de her. ist. ex fctō. §. rerū. q̄ dixi plen⁹ i. d. c. fi. de ℨsue. 13 ¶ †Quinto q̄ro an vsus positionū z articulorū obseruabit tā i causis ordinarijs q̄ summarijs. Bl. in oib⁹. fol. q̄ fic. idē Pau. z Steph. ¶ Sexto q̄ro in eo qđ dicit q̄ iudex dat terminū ad positiōes z articulos nīi aliud de partiū volūtate p̄cedat, an sufficiat alterā partē resistere. Bl. p̄pter. fol. qđ nō. ex hoc infert qđ in summarijs iudex nō pōt partib⁹ inuitis dare terminū simul ad p̄dicta. z hoc facit p eo q̄ dixi. §. i. ij. ℨno. z idē Laud. dicēs q̄ opz q̄ volūtas actoris rei vel iudicis interueniat ad hoc vt possit alʒ p̄cedi. arg. de re iudi. in causis. de verb. sig. forus. idē etiā Pau. dicēs q̄ merito inuitis partibus iudex nō dat terminū simul ad vtrūq;: quia pars ignorat quas positiones cōfitebit aduersari⁹ de qbus ꝟz necesse formare articulos z cōpelli nō dz articulare sub incerto. z inducit hoc ℨ iudices q̄ in p̄ncipio dāt terminū ad opponēdum dilatorias ℨ libellū z ad rīndendū libello. ¶ Septimo q̄ro in eo qđ dixi in. viij. nota. qđ in summarijs dať idē terminus ad ponendū z articulādū, qd in alijs. Bl. in ver. vtroq;. dicit partē nō debere ad hoc cogi. idē Benze. Steph. z Mdat. dz em̄ primo dari termin⁹ ad opponēdū: z hoc pēdēte iudicis officiū cōquiescit. de ap. significāte. C. de app. siue pars. z hoc finito dabit ter- 14 minus ad articulandū. ¶ †Octauo q̄ro in eo qđ dixi in. ix. not. qđ dať idē terminus ad exhibēdū oīa acta z munimēta, q̄ dicūtur acta: z q̄ munimēta. Sol. Mdat. q̄ illa p̄prie dīr acta q̄ fiunt in iudicio cora notario z iudice. z hec debent scribi. de pba. q̄n. ff. de re iudi. sacra. z est hoc verbū ḡnale. ff. de ꝟb. sig. labeo. C. de edē. l. is apud quē. z aliq̄n dīr gesta. C. de re iudi. gesta. aliq̄n documēta. d. c. q̄n. i fi. Jtē gesta dicunť q̄ facta sunt, lz nō scripta. z hec q̄nq; publicanť. de testi. significauit. z. c. albericus. z. d. l. gesta. z. C. de testa. publica. dicunť etiā gesta z scripta apud sedem apostolicā q̄ etiā dīr regesta, seu registrata. z hec si bñ custodiātur z inueniant in archiuis authēticarū p̄sonarū. i. eaꝝ q̄ habēt potestatē faciēdi authenticas scripturas, fidē faciūt. de p̄cu. c. j. de p̄script. ad audiētiā. cū simi. si autē nō sunt bene custodita, z p̄sone nō sunt authēticē: nō credit eis. arg. d. c. ad audiētiā. munimēta vero dīr instr̄a z alie p̄bationes quas qs extra iudiciū habet. de ap. cordi. li. vj. z dīr munimēta: q̄ cām muniunt z instruunt. ij. q. viij. sciāt. z cōtinent appellatione instrōrū. ff. de fi. instru. l. j. de test. cog. puenit. z q̄nq; dīr documēta. ij. q. viij. plerique. xij. q. ij. si qs de clericis. de re. eccl. nō alie. si qs p̄sbyterorū. d. c. q̄n. de proba. Mdat. ¶ Nono q̄ro de intellectu lr̄e in eo qđ dicit die certā assignādā ad p̄ducendū omnia acta z munimēta post oationē articulorū. Bl. ñ verbū. Sol. exponēdo post dationē dupliciter. primo vt sit sensus q̄ hic termin⁹ assignabiť post dationē articulorū z nō p̄ius. scdo vt sit sensus q̄ poterit dari terminus. pone. x. dierū ad ponēdū z articulādū. z ex tūc aliorū. x. vel mēsis ad p̄ducēdū ꝛc. z sic simul denť duo termini. primā expositionē approbat gl. q̄ datis positionibus in termino rīndendū est: z articuli etiā sunt examinādi: ergo illud tp̄s nō currat in termino p̄ductiōis actorū. Jtē q̄ nō est cōgruū statui terminū ad p̄bādū p̄ius q̄ sciat pars in qbus releuet: z quos articulos probare teneať. de hoc. §. q. v. z dic qđ dūmodo terminus moderatus assignet etiā prima expositio procedere pōt vt simul dentur duo termini succeſſiue, cū ēt possit qs citari ad totā cām: qđ dixi §. in. v. ℨno. scda tñ expositio quā approbat glos. est tutior: z eā tz Pau. Ben. z Mdat. z dicūt Benze. z Mdat. q̄ si p̄batio faciēda est p testes: nō assignabitur hic terminus ad exhibēdū acta nisi post publicationē testiū: z fic qđ hic dicit de dando hoc termino post dationē articulorū, p̄cedit q̄n p̄bationes faciēde sunt p istr̄a vel acta. z dicit Mdat. hoc p̄cedere etiā in causis. vbi procedit iuris ordine nō seruato vt hic. ¶ Decimo q̄ro in eo q̄ dixi in. xij. not. de remissiōe faciēda de testib⁹ p̄ducēdis, de qb⁹ testib⁹ hic intelligit. Bl. p̄batorijs. tñ qr̄ lr̄a loquit gñal'r. idē dicit de repro- 15 batorijs. idē Lau. z Pau. z de b̄ i seq. q. ¶ †Undecimo q̄ro i eo q̄ dixi i p̄x. q. de testib⁹ p̄batorijs z reprobatorijs, an possit idē tp̄s assignari ad vtrasq;. Sol. Laud. z Bē. q̄ nō: q̄ hoc debēt seruari iura cōia. de p̄ba. p tuas. de testi. lz. z. c. p̄sentiū. lib. vj. fm q̄ primo est loc⁹ p̄bationib⁹, scōm reprobatiōib⁹, cū act⁹ sint diuersi. p hoc qđ dixi. §. in. iij. ℨno. ¶ Duodecimo q̄ro in eo qđ dicit qđ in termino dato ad p̄ducēdos testes possunt p̄duci istr̄a, quid ecōuerso. Bl. nō semp. dicit nō semp licere p̄ducere testes. idē Pau. dicēs hoc p̄cedere, lz nōie istrōrū ℨtineant testes: vt in c. puenit. alleg. in gl. z hoc q̄ instr̄a p̄ducunť publicatis attestationib⁹: q̄ in eis nō timeť subornatio. de fi. instru. cū dilectus. secus de testib⁹ in qbus timeť subornatio. de testi. c. de testib⁹. pro hoc not. Spec. de dila. §. fi. ver. itē not. q̄ cū dať. z dicit Pau. qđ alʒ vbi nō obstaret testiū publicatio: sicut in termino p̄ducēdorū testiū producunť instr̄a, vt hic, fortius econuerso p̄ducenť testes in termino p̄ductiōis. d. c. puenit. z gr̄a vtriusq; dari dz di-

¶ Quod valeat testamentū. Adde text. z doct. in c. cum esses. de testamen.

latio.ff.de verb.sig.notionē.§.instrumētorū.z qs ibi no. ¶ Decimotertio quero in eo q permittit in termino dato ad pducendos testes pduci instrumēta:atque instrumēta pduci poterūt.dicit ℙau.q quecūqz facientia ad causam que potuissent produci intra terminum datum ad exhibēdū omnia acta z munimēta. ¶ Decimoquarto q̄ro in eo casu quo nō fit remissio pro testib⁹ producēdis,an post terminū datum ad exhibēdū omnia acta z munimēta poterūt produci instrumēta.Glo.vbi ergo.sol.q nō. 16 ex hoc infert ad sequentē.q. ¶† Decimoquinto q̄ro,an post terminū datū ad producēdū instrumēta audiat volens illa pducere.Glos.ea.ibi,z sic.infert ex solutione precedētis questionis solutionē huius:z sic q nō licet.pro hoc inducit opi.Odof.z Specu.cū suis rationibus z iuribus.deinde ibi,alij.ponit cōtrariā opi.deinde ibi,tertij.ponit opi.tertiā distinguētem: quam dicit equā.z signa gl.ibi vsqz ad fi.ℒaud.z ℙau.vident approbare secundā opi.q indistincte admittat pductio vsqz ad conclusionem.z dicit ℙau.videri casum de fide instru.cū dilectus.Bar. vero de op.li.māci.tenet primā q indistincte nō liceat.sed tertia opi.cōiter approbat.z facile respōdetur ad cōtraria:de quo dixi in.d.c.cū dilect⁹.z de hoc in deci.Rote.xxviij.al's.xxxiij. Ite fuit dubitatū.vbi dicit qs licet admittat pductio instrumētorū post terminū si ius aduersarij non est lesum,vt hic in tertia opi. nō tamē admittent articuli dati post terminū: nec pbatio p testes que requirit cause cognitionē z longū tractū qui nō sic requritur in pbatione faciēda p instrumēta,ex qbus statim cū pducunt potest liquere veritas sine alia cause ptelatiōe.z sic potest dici,hodie constat:hodie agat.de testi.spo.literas.de re iudi.cū olim.ff.vt in pos.leg.si is a quo.in prin.z dicit ℒaud.inherendo opi.de qua.e.q.q cū instrumēta possint reduci vsqz ad renūciationē.d.c.cū dilect⁹.non dz iudex sine causa arctare testes vt intra certā diē pducāt omnia instrumēta ad renūciationē qs hoc nō fit iure cautū sicut dispositū est de dilatorijs.de excep.pastoralis.z de effrenata multitudine testiū.de testi.significauerūt.p hoc qs dixi in.ij.Zilo.z intellige dictū ℒaud.de renūciatione p quā renūciat oibus pbationib⁹,z cōcludit in cā.sic loquit.d.c. 17 cū dilect⁹. ¶† Decimosexto q̄ro in eo qs dixi in.xvi.no.de citatione faciēda ad sententiā,qd si citat⁹ est qs ad audiēdā sniam tali die qui tūc nō cōparuit nec iudex pronūciauit:an iudex cū postea vult pnūciare tenet eū citare:dicit Steph.se quosdā audiuisse tenētes qs sic,p.l.vlti.§.fi.ff.qs vi aut clā.vbi qui renunciauit se facturū opus,si ℨfestim facit:nō dz clam fecisse.sec⁹ si post tps.alij ℨmā ex quo in termino nō cōparuit,vlterius nō est citandus tanq̄ cōtumax si de cā liquet.C.de iudi.pperādū.§.z si quidem.z §.sinautē.C.qūo z qñ iud.auc.qui semel.ff.de iudi.z post edictū.presumit enim adhuc in eadem cōtumacia manere.ff.de proba.eū qui.de leg.ij.luctus.§.fi.de bap.maiores.in fi.regula, qui semel.lib.vj. Itē dicūt hoc expeditū de offi.deleg.cōsuluit.z hoc tenet Steph.si cōtumacia est manifesta.ad.l.vlti.§.fin.rñde ibi,q nō obstabat q ille cui erat faciēda nūciatio vellet phibere opus fieri.hic autē cōstabat de ℨtumacia z volūtate venīdi.facit q no.ℑnn.de elec.i ecclesia.ij.in.j.gl.si autē cōtumacia est dubia,dicit pcedere alia opi.q iterū est citandus.de in integ.rest.ex lris.de re iudi.cū bertholdus.de sen.excō.venerabilib⁹.§.idē ēt. lib.vj.in eo tñ qs dicit de cōtumacia dubia vel manifesta,nō vr hec distinctio necessaria:sz simpliciter videt dicēdū qs iudex nō tenet amplius citare si in termino prog auit dilationē.p.d.c.cōsuluit.sed si nihil dicit:videt terminus circunductus ac si iudex 18 nō sedisset,p hoc qs no.de do.c.fi.z sic iterū citare dz. ¶† Decimoseptimo quero in eo q dicit pnūciandū esse in scriptis,an est opus qs scribant etiā cause mouētes iudicē.Sol.ℳatt.q non, per.c.sicut.de re iudi.dicit q quibusdā casib⁹ iudex tenet exprimere ne ex toto pereat ius partis.ff.de leg.j.filiusfamilias.§.diui.primus est vbi ppter ineptā petitionē absoluit:ne pereat ius agētis.de iudi.examinata.secūdus cū a iure recedit:ideo si non condēnat victū in expēsis,debet causam exprimere.de pe.calūnia.tertij⁹ qñ absolut in rei vēdicatione:ideo q reus tpe snie nō possidet.ne postea volēti agere ex noua cā obstet exceptio rei iudicate.de excep.c.pe.quart⁹ qñ fit absolutio ab instātia iudicij. C.de iudi.pperandū.§.illo p culdubio.qntus in snia excōicationis.de sent.excō.c.j.lib.vj.sextus in cā appellatiōis.vbi dz inseri cā quare prior snia reuoceť vt p hoc nō imputeť priorib⁹ iudicibus qui bñ pcesserūt ℘ acta antiqua.de fi.instr.cū ℑo.de testa. 19 Raynu. ¶† Decimooctauo q̄ro si iudex nō vult ferre sentētiā sed differt cā cōordādi partes,an teneat parti quo ad forū anime in his in qb⁹ dānificata est ppter cōpositionē vel alio modo. Sol.ℳatt.qs sic,per.c.xxij.q.ij.dñis.z.q.v.administratores.in 20 auc.vt diffe.iudi.§.pe.p hoc de re iudi.c.j.li.vj. ¶† Decimonono quero in eo q dicit in summarijs posse sentētiari cōclusione non facta,quid in ordinarijs.Glos.ista litera.arguit necessariā esse cōclusionē.dicit tñ q in secularib⁹ foris Bononie nō fit conclusio:in ecclesiasticis sic.z signa glo.ibi,cōiter.vsqz ad fi.ℙau. dicit per literā ibi,si ei videbit,q iudex etiā in summarijs si vult cōcludet ēt inuitis partib⁹:qz in hoc dat sibi optio p iura q̄ alle. gl.in prin.vsqz ibi,cōiter.Bez.dicit etiā in nō summarijs cōclusionē nō esse de substātia,sed fieri de cōsuetudine:qs plz.erit ergo dria inter summarias causas z nō summarias:qz in primis est in optiōe iudicis an cōcludat vel nō.in scis tenet cōcludere ppter cōsuetudinē.intelligit tñ fieri cōclusio eo ipso qs renūciat oibus pbationib⁹ iuris z facti,adeo q neutra pars amplius auditur de facto nec de iure:vt no.Inno.de cau.pos.pastoralis.z Spec.de renū.in prin.qs no.z declara vt dixi in.d.c.pastoralis.

§. Que omnia. ¶ Not.q hec cōstitutio in eo q dicit de forma pcedendi qñ pcedendū est simpliciter z de plano &c.locū hz nō tātū qñ iudex deputat⁹ est sub hac forma.vt in hac cle.in prin.sed etiā cū a canone sic disponit q simpliciter z de plano &c.pcedat.z exēplificat, vt in glos.in verbo,nostrā.z in verbo,al's.z sm hāc gl.in verbo, al's.expone literā ibi,vel al's.s.cōstitutiones.ℒaud.aūt exponit al's.s.p rescripta a sede apostō.qui solus hoc potest cōcedere:cū nulli alij liceat tollere ius cōe expresse.xvij.dist.§.i.nec etiā tacite vbi est ius publicū authoritate z vtilitate sicut est.xxv.di.peruenit.expositio glo.verior.nā de rescriptis apostolicis dictū est. §.e.cle.in prin.in eo q dicit de causa q̄ cōmittit a sede apo.dictū tamē ℒaud.est verū in eo q dicit solū papā hoc posse cōcedere: z idem not.§.ea.cle.in prin.in gl.quod illius.z ibi dixi.

1 ☞ Processus an sit irritus vel irritandus,an sit differentia.
2 Ordo iudiciarius potest seruari partibus nō contradicētibus in causis summarijs.Quid si vna pars tantum consentit.
3 An autem iudex poterit seruare solennia iudiciorum vsqz ad finem cause partibus inuitis.
4 Inquisitio in criminalibus si fit inchoata per iudicē:postea cōparet aliqs q vult accusare ordinario iudicio:an debeat audiri.
5 Instigator inquisitoris protestatur se nolle facere partē:tamen postea informat iudicem testes administrando:si inquisitus postea absoluatur,an instigator debeat condemnari in expensis.
6 Denunciator maleficij si non probat,an debeat condemnari in expensis sicut instigator inquisitionis.
7 Quid autem in denominatore.
8 Quid in iudice qui aliquem vexauit dolo vel culpa sua.
9 Quid in arbitrio z teste.
10 Condemnatio in expensis quando debeat fieri.
11 Iudex si in non summarijs causis non seruat ordinē iuris partibus non contradicentibus,an valeat processus.

Ver. Si tamen. ¶ Ho.q ordo iudiciarius extra causas summarias exigit solēnitatē.z q̄ sint de solēnitate,gl.vt libelli.exēplificat de libello z de litis cōtestatione:p hoc qs no.de lib.obla.c.j.in gl.j. in fi.que dicit q principalia sunt libell⁹,litis cōtestatio,z qs sentētia feratur in scriptis.z est gl.singu. ¶ Secūdo not.q partib⁹ nō cōtradicētibus etiā in summarijs potest ordo iuris seruari: eis ergo cōtradicētibus secus.de hoc.j.in primo contrario:z in j.q. ¶ Tertio not.casum in quo sufficit tacitus cōsensus:sed nō 1 reclamatio.de hoc in glo.innuit.z.j.in.ij.ℨio. ¶† Quarto not. differētiā,an pcessus sit irrit⁹ an irritādus.de hoc in gl.pe.z dicit ℬez.q ideo hoc casu pcessus nō est irrit⁹:qz talis forma pcedēdi est inducta in fauorē partiū:cui fauori possunt renunciare. facit de reg.ad apostolicā. ¶ Op.in eo qs dicit in.ij.not.q iudex in partib⁹ ℨdi:ētib⁹ nō pōt obseruare ordinē iudiciariū in summarijs,q imo.de iudi.dispēdiosam.z qs ibi no.gl.in verbo,valeat.Sol.vt in glo.innuit.vsqz ibi,sedo no.z dicit ℒaud.hic esse casum quo potius recurrit ad auxiliū extraordinariū q̄ ad ordinariū:cū iñ al's regulariter ℨ.ff.de mino.in cause.ij. de rest.in integ.cōstitut⁹.ad qs dic qs regula.l.in cause.z.c.cōstitut⁹.pcedit qñ extraordinariū est ℨ ius cōe:sec⁹ si est ℘ ius:vt hic.ff.de publ.l.j.§.vnde queritᵭ.z q ibi not.gl.z ℬy.dixi de rescrip.ex parte.j. ¶ Secūdo op.in eo q dixi in.ij.not.hic sufficere tacitū consensum:imo requirit exp̄ssus.de rescrip.statutū.§.in nullo.Sol.sensum cus in illo casu.z hoc vult gl.ea.ex qua dic q vbi requirit cōsensus nō sufficit taciturnitas:qz nō cōtradicere sapit medium inter cōsensum z dissensum:vt dicit gl.q procedit p̄terq̄ in fauorabilibus,in qb⁹ tacēs habet p cōsentiēte:ex quo agit de sua tñ vtilitate.ff.mā.si remunerādi.§.si passus.z.l.qui patit.not.ℑnn.de elec.in genesi.al's nō habet nec p cōsentiēte nec pro cōtradicēte nisi inueniat exp̄ssum.hic autē nō expedit q habeat p consentiē te:sz sufficit q nō ℨdicat.fil'e.ff.sol.ma.l ij.§.volūtatē.de rest.spo. 2 l.sz q̄ p̄sens.de accu.c.j.z.ij.li.vj. ¶† Quero i eo q dicit partib⁹ nō ℨdicētib⁹ posse seruari ordinē iudiciariū in summarijs,qd si vna pars tm̄ ℨdicit.Gl.videtur.sol.qs nō vitiabit pcessus:z sic ad hoc vt iudex nō possit seruare ordinē iudiciariū in istis,requritur q vtraqz pars ℨdicat.pro hoc inducit gl.qz res de facili reuertitur ad suā naturā.vult dicere q de natura iudicij est q seruetur ordo iudiciari⁹:z qñ p̄termittit,vt hic,fit ℨ ius.z hoc clarius dicitur

rius dicitur in gl.ff.inducit etiã gl.qõ not.ſ.ea.cle.ℊ.z qz.in gl.z ꝑpter.Jtẽ qz ſi hic voluiſſet cõtradictionẽ alterius partis ſuffi-
cere,vbi dicit partibus nõ cõtradicẽtibus,dixiſſet,vel eorũ alte
ra.dicit tñ gl.ꝙ forte hoc ſubauditũ eſt de mẽte:ꝓo hoc inducit
literã reſoluẽdo affirmatiue:vbi dicit,partibus nõ cõtradicẽti-
bus:vt intelligaẽ.i.partibus cõſentiẽtibus.z tũc patet ꝙ alteri⁹
cõtradictio vitiat ſimilẽ.dicit gl.altercationẽ.de qua de elec.cle.
in pleriſqz.vbi de hoc in gl.certũ.z ibi dixi.z hũc vltimũ intelle-
ctũ tenet Laud.primũ tenet Pau.qz negari nõ põt ambas par
tes nõ cõtradicere altera tantũ cõtradicẽte:ſicut nec cõſentiunt
altera tãtũ cõſentiẽte:vt not.ſ.ℊ.qz.in gl.ꝑpter.mihi placet opi.
ñ.z ad alterã ibi,nõ cõtradicẽtibus partibus.dic qõ poſuit plu-
rale,ꝑpter pluralitatẽ cauſarũ.arg.de priui.vt priuilegia.ꝓ hoc
qz qñ cõcediẽ reſcriptũ cũ clauſula vt ꝓcedaẽ ſimpliciter de pla-
no ꝛc.eſſet in poteſtate rei z iudicis priuare actorẽ cõmodo illi⁹
clauſule:ꝙ nõ eſt ſentiẽdũ,nec eſt de mẽte iuris:nã priuilegiũ nõ
debet pẽdere ex poteſtate aduerſarij,ſed iuris:z debet intelligi
vt aliqd ꝛcedat.de priui.in his.z taliter vt facile nõ tollaẽ:regu
la,licet.lib.vj.z ſm hoc ſenſus litere eſt qõ ꝓceſſus nõ eſt irritus
nec irritãdus ſi partib⁹ nõ cõtradicẽtib⁹ ꝛc.nulla parte cõtradi
cẽdo referẽdo vt ꝑdixi hoc plurale partibus,ad pluralitatẽ cau
ſarũ.¶ †Secũdo qro ſi iudex in ſummarijs de conſenſu partiũ
ſeruauit ſolẽnia ordinis iudiciarij in parte ꝓceſſus:z poſtea par
tes volũt ꝙ ꝓcedat ſine figura,an poterit iudex deinceps parti
bus inuitis ſeruare ſolẽnia.Bl.ea.ibi,ſed pone.arguit ꝙ ſic.z te
net hãc partẽ cũ certa diſtinctiõe.z ſigna gl.ibi,his rationibus.
vſqz ad ſi.Jn contrariũ qõ partes poſſunt penitere:qz totũ iudi
ciũ eſt vnius act⁹ ℊ ℨſtat ex principio,medio,z fine:z nihil dicit
actũ ꝛc.C.de his ℊ.vt indig.l.pe.de bap.maiores.ad mediũ:nec
ꝓ actũ impfectũ renũciat qõ priuilegio.de ℨſti.cũ acceſſiſſent.nõ
tñ hoc ob.cũ gl.tenet Lau.z Pau.Hẽze.vero tenet cõtrariũ:qz
licet partes paſſe ſint ſolẽnitatẽ ꝓceſſus obſeruari in vno actu:
nõ ex hoc debẽt cogi vt ſeruẽt in alio actu.arg.ꝛ.ℊ ij.qz cogno-
uimus.ff.de ope.liber.operis.C.de epiſ.z cle.aut.ꝑſbyteros.qõ
videẽ veri⁹:nec vñ ꝓcedere diſtinctio gl.in ꝓmo mẽbro in eo ꝙ di-
cit qõ ſi partes cõſenſerũt qõ iudex in tota lite vel ſimpl'r ſeruet
ordinẽ iudiciariũ,inuito iudice nõ poſſit penitere,ꝓ talẽ eñ ℨſen
ſum nihil acqraẽ iudici cui⁹ nihil intereſt an ſeruẽ ordo iudicia
rius an nõ.ſtipulatiões aũt ſunt inuẽte vt ꝓ eas ſtipulemur ſup
eo qõ noſtra intereſt.ff.de ℔b.ob.ſtipulatio iſta.ℊ.alteri.ſed acq-
ritur partib⁹:partes ergo pñt ſibi remittere.de ſpõ.ꝓterea.j.
Jtẽ in eo qõ gl.inducit no.de reſcrip.dilect⁹.ñ.vult dicere qõ ſi-
cut ibi is q nõ oppoſuit exceptionẽ de duab⁹ in vno actu põt op
ponere in alio.Jtẽ ſtat ꝙ iudex in certa parte ſeruabit ordinem
iudiciariũ:z in alia parte ꝓcedit ſimpliciter de plano ꝛc.qõ pla-
cet quãtũ ad hãc qſtionẽ,vt nũc dixi.Sed quãtũ ad no.in.d.c.di
lectus.vbi cõtrariũ teneo,qz exceptio de duab⁹ dictis eſt dilato
ria ſm iura cõpilationis Brego.ideo ſi nõ fuit oppoſita in prin
cipio,ampli⁹ nõ poterit opponi.z factũ hec in eo qõ ꝓ parte ſer
uatur ordo iuris,z ꝓ parte nõ ad qſtionẽ de eo q datus eſt arbi
ter q etiã ſi in parte ꝓceſſus ſeruabit ordinẽ iuris:tñ in reliqua
parte poterit nõ ſeruare:vt not.de iureiur.gntauallis.z in hac
gl.ibi,ſcõo regris.z de pe.diſt.iij.ℊ.finis.de cõſec.diſt.ñ.cõperi-
mus.¶ †Tertio qro in eo qõ dixi in primo cõtrario ꝙ remediũ
ordinariũ regulariter ꝑferẽ extraordinario,qd ſi inchoato pro-
ceſſu inqſitorio cõparet aliqs ad accuſandũ.Laud.q exquiſite
format hãc queſtionẽ z ſequẽtes vſqz ad.xj.dicit qõ admittẽ:z
ꝓ accuſationẽ tanꝙ ꝓ viã ordinariã excludẽ inqſitio tãꝙ extra-
ordinaria,caueat tñ qui accuſat a colluſione al's puniẽ.ñ.q.iij.
ℊ.notãdũ.de collu.detec.c.j.dic ꝙ aliqd ſit de iure ciuili.de quo
dico de accu.qualiter.tñ de iure canonico inqſitio eſt ꝓceſſus or
dinarius.de accu.ſup his.in prin.ꝑalle.c.qualiter.ñ.ℊ.ad corri-
gẽdos.ita ꝙ ẽt ab ipſo initio põt iudex inqrere nõ expectato an
appareat accuſator vel nõ:qõ dixi in.d.c.qualiter.¶ †Quarto
qro in eo qõ in ꝑcedẽti.q.dixi de inqſitiõe,qd ſi inſtigator inqſi-
torius ꝓteſtaẽ ſe nolle facere:pars tñ poſtea informat iudicẽ quã-
tũ põt adminiſtrãdo teſtes z alia:an ſi abſoluẽ inqſit⁹ ℨdẽnabi
tur inſtigator in expẽſis.Sol.Laud.qõ fic:qz ꝑ actũ cõtrariũ vi-
deẽ renũciaſſe ꝓteſtationi.de cõſti.cũ ſit.de elec.cumana.z ꝑſu-
miẽ calũnioſus ex quo deficit in probãdo.de dolo finẽ.de pe.ca-
lũniã.ꝓ hoc.ff.ad turpil.l.j.ℊ.incidit.de his q notã.infa.l.ob hec
verba.cũ glo.¶ Oppo.ad hoc de eo qõ not.de accuſa.cũ oporꝛ
teat.vbi dicit Jnno.qõ ſi nomẽ illius q denũciauit nõ exprimiẽ
in literis cõmiſſionis facte ſuper requiſitione,nõ cõſyderaẽ ha-
bilitas inſtigantis,imo etiã eo remoto alius vel iudex ex officio
ꝓcedere põt in inqſitione.Sol.not.in.d.c.cũ oporteat.ꝓcedit de
inſtigatore q nõ fuit particeps eorũ q̃ acta ſunt in ꝓceſſu,ſed ſo-
lũ ab initio inſtetit vt cõmitteret inqſitio:ſecus ſi fuit particeps
mõ ꝑdicto:z tũc ſi nõ ꝓbat vel ſi nõ deſiſtit cenſeẽ calũnioſus.d.
ℊ.incidit.z.l.ob hec.in qbus hec probanẽ z notanẽ.Jtẽ licet nõ
cõſyderẽ habilitas inſtigãtis inquiſitionẽ quin eo remoto ꝓce
datur in inqſitiõe:tñ inſtigator calũnioſus puniẽ in expẽſis ac ſi
6 fuiſſet particeps:vt dicã.j.q.vj.¶ †Quinto q̃ro in eo qõ dixi in
priori.q.qõ inſtigator inquiſitionis q nõ ꝓbat cõdẽnaẽ in expẽ-
ſis,qd in denũciatore.Sol.Laud.ꝙ idẽ.de calũ.c.j.z.ñ.dic vt ibi
7 not.in gl.ſic patet ſup ea.¶ †Sexto q̃ro quid in denominatore.
Laud.ſol.ꝙ idẽ qõ in denũciatore.C.de ſum.recupera.l.nã.lib.
x.de excu.tuto.ſeueriter.cõtra hoc eſt qõ dixi.ſ.q.iij.in eo ꝙ di-
xi ꝙ nõ cõſyderaẽ ꝑſona ei⁹ q inſtigauit vt cõmitteret inqſitio.
8 Sol.vt ibi dixi.¶ †Septimo q̃ro qd de iudice q culpa ſua dolo
vel negligẽtia aliquẽ iniuſte vexauit.Sol.Laud.ꝙ idẽ.ſ.qõ tene
bitur ad ſumpt⁹.ar.xxij.q.ñ.dñs.iij.q.viij.q fine.xxij.q.v.admi-
niſtratores.in auc.vt diffe.iudi.ℊ.vlt.ff.de iudi.filiusfamilias.in-
ſti.de oblig.q̃ ex quaſi delic.in prin.C.de app.ſi appellationẽ.de
9 re iudi.cũ eterni.li.vj.¶ †Octauo q̃ro qd de arbitrio.Sol.Lau
du.ꝙ idẽ ꝓ hoc qõ not.ñ.q.vj.hoc etiã.¶ Nono q̃ro qd de teſte.
10 Sol.Laud.qõ idẽ vt not.ñ.q.iij.in ſumma.¶ †Decimo quero a
a circa predicta quãdo debeat fieri[a] cõdẽnatio in expẽſis.Laud.
ſol.ꝙ ea die qua lata eſt diffinitiua ſup principali:z hoc quo ad
expẽſas que debenẽ ex officio.ff.de re iudi.Pau.ſecus in expen
ſis q̃ debenẽ ex aliqua cõſtitutione,ſeu eius cõditione,ſeu cõſue
tudine:qz illa qſcũqz peti poſſunt:niſi obſtet preſcriptio,vt in ca
ſu de elec.c.j.z.c.cupiẽtes.li.vj.remittit ad no.de reſcrip.ex par-
te.j.de app.reprehẽſibilis.dic qõ etiã qñ expẽſe debenẽ per cõdi
tionẽ alicuius capituli vel cõſuetudinis nõ poſſunt peti lite fini
ta:vt no.Jnno.de do.finẽ.ꝙ dixi in.d.c.ex parte.dicit tñ Laud.
ꝙ ſi cõdẽnatio expẽſarũ nõ fiet:is ꝓ quo lata eſt ſentẽtia nõ põt
ex hoc ſolo appellare.C.de fruc.z lit.expẽ.l.ñ.licet ſit argumẽtũ
in cõtrariũ de excep.ſignificauerũt.dic qõ.l.ñ.prealleg.nõ ꝓbat
illud,ſed ꝓbaẽ.C.qñ prouo.nõ eſt neceſ.l.ſi.z illud ꝓcedit qñ vi-
ctus appellat:tũc enim vincẽs ob hoc non põt appellare qz fue-
rit omiſſa cõdẽnatio in expẽſis.ſufficit enim qõ in appellatione
interpoſita per victũ poterit facere reformari cõdẽnationẽ expẽ
ſarũ:ſed ſi victus nõ appellauit:poteſt victor approbare ſenten-
tiam quatenus ꝓ ſe lata eſt:z appellare quaten⁹ omiſſa eſt cõ-
dẽnatio expenſarũ.ſic intelligiẽ.d.l.ſi.z eſt caſus ſingularis.qõ
11 dixi de app.Nicolao.¶ †Undecimo quero in eo ꝙ dicit qõ nõ
vitiaẽ ꝓceſſus ſi partibus nõ cõtradicẽtibus in ſummarijs non
obſeruaẽ ordo iuris:quid ſi nõ in ſummarijs ꝓcediẽ ſummarie
partibus nõ cõtradicẽtibus.Bl.vlti.ibi,z ſclas.Sol.ꝙ non te-
net etiã ſi partes expreſſe cõſenſerint.z redit gl.rationẽ diuerſi-
tatis:qz in iſto caſu fit cõtra ius cõe:ſed qñ in ſummarijs ſeruaẽ
ordo iuris:reuertiẽ res ad ius cõe,z ad ſuã naturã.qõ dic vt in
glo.q̃ intelligit ſuã naturã de natura naturata.natura vero na
turãs cũ ad illã redibimus ꝓ interceſſionẽ virginis glorioſe nos
collocet cũ electis.ita cõcludit gl.z dic qõ Deus eſt natura put
natura ſignificat quidditatẽ:ſeu qõ qd eſt rei:id eſt eſſentiã quã
tñ eſſentiã ſeu naturã Dei ſignificamus ꝓ hoc nomẽ Deus,nõ
ꝙ nobis ſit notus Deus in natura,ſed innoteſcit nobis ex ope-
rationibus z effectib⁹ eius.Quia igiẽ omnes intelligũt Deum
tanꝙ cũcta videntẽ puidẽtia z bonitate ꝓfectam:ideo dicim⁹ Deũ
latine:grece theos,qõ idẽ eſt ꝙ videns.z idẽ eſt natura naturãs:
qz reb⁹ ſingulis naturas indidit quas res non neceſſitate natu
re:vt quidã eſtimarũt:ſed ſola volũtate z bonitate ſumma ꝑdu
xit.boni enim hoc ꝓpriũ eſt vt alijs quãtũ poſſibile ſit cõicetur:z
ſic ſummi boni ſumme ꝓpriũ eſſentiã itaqz creaturis omnib⁹.ra
tionali vero ſoli ſuã imaginẽ cõicauit.hãc igiẽ imaginem ſortiti
ſtudeam⁹ immaculatã cuſtodire fructibuſqz bonorũ operũ inſi-
gnẽ facere:vt in hac breui vita beatitudinẽ tẽporalẽ ſuoqz tẽpo-
re in celis eternã cõſequi mereamur.Summe aũt trinitati cui⁹
ope laborioſiſſimũ hui⁹ operis terminũ cõtigi,laus z gloria.nã
z ſi omniũ q̃ a nobis ꝑdeũt bona cõſummatiõe Deo attribue-
re deceat:ꝓ maxime vero illorũ in qbus pene ſupra vires huma
nas ingenio,labore,cura,diligentiaqz maxima opus fuerit fic:
ꝓfecto mihi viſum eſt hoc in opere cõtigiſſe:in quo ſepe vict⁹ rei
magnitudine volui deſiſtere.At deo fauẽte multis tãdẽ annoꝛ
curriculis inuigilãs:z ſi forte nõ quale decuit ac voluiſſem:qua
le tñ omni meo niſu potui ℨſummaui.Ipſum ergo ſuſcipite ſcho
laſtici,veſtraqz inſtantia vt fructus afferat vberes molliamini
ad laudem ſanctiſſime atqz indiuidue trinitatis.Amen.

¶ Finis.

[a] Quando de-
beat fieri.Adde
Abb.in.c.cõtin-
git.in fi.de appel
la.Bal.z doc.in
l.terminato.C.ſ
fruc.z lit.expen.
doc.z ibi Alexã.
de imol.in.l.pau-
lus.ff.de re iudi.
vbi datur regu-
la,cum aliquib⁹
fallentijs.

¶ Preclariſſima atqz diuina commentaria D.Franciſci car-
dinalis Zabarelle digniſſimi in Clemẽtinarũ volumẽ.Lugdu-
ni impreſſa per fideliſſimos Calcographos Stephanum Ruſi
num,z Joannem Auſultum. Anno incarnationis dominice
quadrageſimotertio ſuper mille z quingentos.

¶ Regeſtum.

a b c d e f g h i k l m n o p q r s t v x y 3.
Omnes ſunt quaterni preter x y z 3 qui terni ſunt.

Repertoriũ alphabeticũ su/

per cõmentaria do. Frãcisci Cardinalis Zabarelle exquisitissime cõ
positum per magistrũ Joannẽ de gradibus J.U.pfessorẽ, Incipit.

De litera A.

Abbas Primi mõasterij an possit iudicare de monachis qui obtinent priozatus ordinis sui, et retinent locum in primo monasterio ex dispensatione pape. de sentẽ. et re iudica. cle. pastoralis. ver. vt illud. nume. 5. fo. 74.

Abbas et abbatia an sint nomina dignitatis. de rescrip. c. j. nume. 3. fo. 5.

Abbas an possit indistincte conuenirj pro contractu monachi. de procu. clementi. religiosus. numero. 10. fo. 45.

Abbas an possit defendere monachũ in cã criminali. ibidẽ. nu. 12.

Abbas ad quẽ spectant ecclesie pleno iure an possit alterã alteri vnire, vel vnã alteri subijcere. de rebus eccle. nõ alie. cle. ij. nu. 9. fo. 97.

An aũt abbas possit hoc facere de consuetudine. ibidem. nu. 10.

Abbas continetur nomine monachozũ. de regula. cle. j. nu. 7. fo. 113.

Abbas si mortuus sit, an tota eius administratio transferatur ad conuentum. de statu mona. cle. ne in agro. 5. abbate. nu. 3. fo. 117.

Abbas si repetit monachum, an sufficit q probet possessionem. ibidem. ver. quia vero. nu. 15.

Abbas an possit dispẽsare i esu carniũ. de cẽsi. et exact. cle. ij. nu. 6. f. 130.

Abbas qualem et quantam habeat potestatem supra monachos. de sta. monacho. cle. ne in agro. nu. 8. fo. 116.

Abbates qui vruntur annulo ex priuilegio, an in locis in quib⁹ habent iurisdictionem temporalem possint benedicere sicut epi. de statu mona. cle. ij. 5. statuimus. nu. 3. fo. 120.

Abbates non possunt vnire ecclesias ad se spectantes, sed ordinarij. de statu mona. cle. ne in agro. 5. ad hec. nu. 1. fo. 118.

Quid si sint priozatus exempti: quis eos veniet. ibidem. nu. 2.

Abbatissa qua de causa excusetur a suscipienda benedictione. de statu mona. cle. ij. 5. statuimus. nu. 4. fo. 121.

Et an ẽps possit dispensare. ibidem. nu. 5.

Abbantsse nõ oẽs bñdicunt. de sta. mona. cle. ij. 5. statuim⁹. nu. 1. fo. 120.

Abbatissa assumenda cuius debet esse etatis ibidẽ. nu. 2.

Abbatisse si nõ fuerint bñdicte intra tempus statutũ a iure, cadũt a iure suo. Quid in abbatibus. ibidem. nu. 6.

An autem cadant ipso iure a iure suo, vide ibidem. nu. 7.

Ablata restituere non sufficit nisi etiam satisfiat de transgressione iuris. de censi. et exactio. cle. presenti. nu. 5. fo. 130.

Absoluere in articulo mortis possunt alij quam papa ab excõmunicatione, a quo solus papa in vita potest absoluere. de hereti. cle. j. 5. verum. lo secundo. nu. 3. fo. 145.

Absoluere quis possit excommunicatos qui sepelierunt aliquem cõtra disposition em huius cle. j. de sepul. vide de sepul. cle. j. nu. 30. fo. 102.

An aũt absolutio data nõ facta restitutione teneat. ibidem. nu. 31.

Absoluere quis possit ab excõicatione quã qs incurrit occupando fructus beneficij iniqosi: z impediens sequestrationi ipsozũ. de sequest. pos. et fruct. cle. vnica. ver. si quis autem. nu. 5. fo. 64.

An autem absolutio facta nõ seruata forma de qua hic teneat. ibidem. nume. 6.

Absoluendus ab excommunicatione non solum debet cauere de pena sibi iniungenda soluenda, sed etiam de penitentia complenda que sibi iniungenda est. de pe. cle. j. ver. et q. nu. 3. fo. 163.

Absolui quis nõ potest in casu cle. presenti. nisi prius satisfaciat. de cẽsi. et exactio. dicte cle. presenti. nu. 6. fo. 130.

Absolutio dicitur esse beneficium. de sepul. cle. dudum. 5. statuimus. nume. 4. fo. 104.

Absolutus in mortis articulo propter iniuriam illatam ẽpo excõmunicatus si conualescat debet quam statim cõmode potest se presentare pape. de pe. cle. j. ver. sane. nu. 1. fo. 163.

An autem ei credatur quod non potuit citius se commode presentare. vide ibidem. nu. 2.

Abstinere a malo non sufficit nisi fiat quod bonum est. de pe. cle. cupientes. 5. et quia. nu. 1. fo. 165.

Absurditas est vitanda. de magi. cle. ij. nu. 1. fo. 140.

Abusio est euitanda. de pen. et remis. cle. ij. nu. 1. fo. 166.

Abusus dicitur malus mos: et sonat in malam partem. de magi. cle. ij. nume. 3. fo. 140.

Acceptandi potestas nõ reddit rescriptum generale ita quod ei per secundũ speciale preiudicetur. vide de concess. preben. cle. vnica. 5. lecus. nu. 1. fo. 91.

Acceptationi beneficij si adijcitur tempus an poterit postea acceptare de preben. et digni. cle. fi. nu. 16. fo. 90.

Accessorium sequitur naturam principalis. de preben. et digni. cle. per literas. nu. 1. fo. 86.

Acta z muniments que dicantur: et an inter ista sit differentia. vide de verb. signi. cle. sepe ver. z quia. nu. 14. fo. 177.

Actio Christi est nostra instructio. de magi. cle. j. nu. 4. fo. 139.

Actio iniuriarum non est transitoria ad heredes. de peni. cle. j. ver. ciuitas. nu. 6. fo. 163.

Actor fit petat beneficium, ẽps autem vel abbas dicit illud pertinere ad suam mensam, an in huiusmodi causa fit locus cle. vnice de sequest. pos. et fruct. vide in. d. cle. nu. 16. fo. 63.

Actus baptisandi an faciat aliquem habere curam. de baptis. cle. vnica. nume. 7. fo. 133.

Actus exterior an addat aliquid ad actum interiorem quo ad peccatũ. de hereti. cle. ad nostram. ver. septimo. nu. 1. fo. 149.

Actus viles faciunt presumere mentem esse contaminatam. de verb. sig. clemen. exiui. 5. hinc est. nu. 12. fo. 173.

Actus exteriores representãt actus interiores. de verb. signi. cle. exiui. 5. proinde. nu. 10. fo. 172.

Adeptio possessionis que dicatur. de preben. et digni. clemẽ. si plures. nu. 1. fo. 87.

Adherentia an faciat quem censeri eodem iure quo censetur is cui adheret. de reli. do. cle. j. nu. 4. fo. 121.

Ad instar, hec dictio quid importat. de iudi. cle. j. nu. 3. fo. 49.

Administratio z beneficium qualiter differant. de statu mona. clemen. ne in agro. 5. si quis. nu. 2. fo. 116.

Administratores nomine ciuitatis administrant: que mori non põt. de procura. cle. procuratorem. nu. 11. fo. 47.

Quid in procuratore constituto pro hospitali vel leprosaria zc. vide ibidem. nu. 12.

Aduersarium suum quis minus grauare potest quando agitur de iustitia reddenda. de foro compe. cle. vnica. nu. 5. fo. 52.

Aduocatus aliquis si prestitit patrocinium ecclesie et sibi sit constituta certa pensio super decimis vel fructibus alijs ecclesie a vita: an talia pdat p matrimoniũ sequẽs. de rebus eccle. nõ alie. cle. j. nu. 19. fo. 95.

An autem successor constituentis possit talem pensionem reuocare. ibidem. nu. 20. fo. 95.

Quid si prelatus concedit partiario predium pro cõsueta pensione, et ad consuetum tempus. vide ibidem. nu. 21.

Quid si dat vltra tempus consuetum. ibidem. nu. 22.

An autem talis concessio dicatur perpetua. ibidẽ. nu. 23.

Aduocati an teneantur in foro penitentiali propter eorum inutiles cõtentiones. de verb. sig. cle. sepe. nu. 27. fo. 175.

Affinitas quid est. de consangui. et affini. cle. vnica. nu. 10. fo. 138.

Agi de nullitate intra quantum tempus possit. de senten. et re iudi. cle. j. nu. 12. fo. 72.

Agi potest de iure spectante ad defunctum. vt lit. penden. nihil inno. cle. j. nu. 9. fo. 60.

Alicubi hoc verbum quid importet. de concess. preben. clemẽ. vnica. nu. 16. fo. 91.

Alienatio rei ecclesie permittitur causa vtilitatis vel necessitatis. de rebus eccle. non alie. cle. j. nu. 5. fo. 94.

Aliter, hec dictio repetit eandem qualitatẽ. de rebus eccle. non alie. cle. ij. nu. 2. fo. 97.

Alimutia que z qualia sunt. de sta. mo. cle. ne in agro. nu. 3. fo. 115.

Ambitio reprobatur. de elec. cle. vlti. nu. 1. fo. 26.

Ambitio producit discordias atq; schismata. de regula. clemen. j. numero. 2. fo. 113.

Anathema dicitur mucro. de pe. cle. j. nu. 5. fo. 161.

Anima intellectiua an sit substãtia. de sum. trini. c. j. ver. porro. numero. 2. fo. 4.

Anima vna, an plures sint in homine. ibidem. nu. 3.

Anima intellectiua an vniatur essentialiter et per se humano corpori. ibidem. nume. 4.

Anime an possint liberari a purgatorio ope humana. de pe. z remis. cle. ij. vers. ad hec. nu. 6. z. 11. fo. 167.

Annexio ordinis si est talis q quis nõ potest promoueri ad illud beneficium si non habet ordinem, tamen per dispensationem papalem aliquis promotus fit: an dispensatio sibi proderit: vt nõ teneat promoueri de etate et quali. cle. ij. 5. illi vero. nu. 7. fo. 34.

An aũt talem annexionem possit episcopus facere, vide ibidem. nu. 8.

Annexum z principale cẽsentur eodem iure. de iudi. cle. dispendiosam. nu. 7. fo. 50.

Annus quadragesimus requiritur: vt quis possit esse inquisitor hereticę prauitatis. de here. cle. nolentes. nu. 1. z. 2. fo. 145.

Quid autem de commissarijs inquisitorum, vel episcoporum, aut capitulorum: cuius etatis esse debent. nu. 3. fo. 146.

Antiquitas quanta esse dz: vt permitti debeat exerceri iura hospitalaria per presbyterum. de reli. domi. cle. ij. 5. ceterum. nu. 3. fo. 125.

Antiquitas est obseruanda. de iureiuran. cle. vnica. nu. 10. fo. 67.

Apostoli debẽt dari expẽsis iudicis a quo: q; assignat terminum ad eos recipiendos. de appel. cle. quamuis. 5. verum. nu. 2. fo. 78.

Apli an debẽt dari clausi. de appel. cle. quãuis. 5. verum. nu. 3. fo. eod.

Repertorium Alphabeticum

Apostoli cuius expensis debent dari. de appel.cle.q̃uis.§.similiter.nume.4.fo.79.

Apostoli an possint peti vno contextu.arguit pro et contra.vide de appel.cle.quamuis.nu.3.fo.78.

Apostoli quid sint.vide ibidem.nu.4.

Et qs tps est statutū ad apostolos petendū.ibidem vide.nu.5.

Appellans et appellatus si non agāt an admittatur ille cuius interest. de elec.cle.constitutionem.§.sane.nu.5.fo.19.

Appellans extra iudiciū an possit prosequi aliquā causam in appellatione non expressam.de elec.c.cōstitutionem.§.illius.nu.6.fo.21.

Appellās qui est in carceribus ep̄i an post appellationem debeat relaxari a carceribus.de causa pos.z proprie.cle.vnica.nu.9.fo.56.

Appellās si nō cōparuit in termino ad recipiendos apostolos presumitur renunciasse appellationi:an hec presumptio sit iuris z de iure.de appella.cle.quamuis.§.verum.nu.10.fo.78.

Appellans si non comparuit in termino assignato ad recipiendos apostolos, quia impeditus dicitur deseruisse appellationem.de appel.cle.quamuis.§.verum.nu.6.fo.78.

Quid si comparet per procuratorem.ibidem.nu.7.

Et an in termino teneatur petere instanter et septus.nu.8.fo.eod.

Quid si iudex in termino assignato assignat aliū terminū.ibi8.nu.9.

Appellans si nō habeat apostolos quale dānum incurrit.de appel.cle.quamuis.§.quod si iudex.nu.2.fo.79.

Quid si iudex non venit ad locum vbi se daturum dixit apostolos: an habeatur ac si venisset et non tradidisset si appellans in illo loco comparuit.ibidem.nu.3.

Quid si iudex appellanti respondendo dicit se non admittere nisi quatenus de iure tenetur:quid erit.nu.4.fo.79.

Appellās tenetur ad duo,scz ad cōparendū in termino p petēdis apostolis:et ad eos petendos.de appel.cle.q̃uis.v.verū.nu.1.fo.78.

Appellans si fuit impeditus prosequere suam appellationē et non potest probare impedimentum per testes: an stetur suo iuramento.de appella.cle.sicut.nu.6.fo.79.

Quid si appellans intra terminum misit procuratorem qui nō iuit. ibidem.nu.7.

Appellans si vult appellationem prosequi durante cōpromisso, potest soluendo penam.de appel.cle.quandiu.nu.4.fo.eod.

Appellatio si per tacitum consensum partium suspenditur,an currant fatalia.ibidem.nu.5.

Appellans a sententia nulla an videatur eam aliquam facere. de sent. et re iudi.cle.j.nu.11.fo.72.

Appellare aliquis vult in presentia sui aduersarij vel eius procuratoris:sed cum se parat ad legēdum ille recedit:an sufficiat quod appellans inceperit legere.de elec.c.causam.nu.8.fo.15.

Appellationis intimatio an sit necessaria quando appellatur in presentia aduersarij,vel eius procuratori.ibidem.nu.9.

Que autē sit forma interpositionis appellationis,vide ibidem versi. decimoquinto.fo.eo.

Appellans an in causa appellationis debeat iustificare appellationem suam.ibidem.nu.10.fo.eo.

Quid autem si tantum appellatus prosequatur appellationem: an teneatur eam iustificare.ibidem.nu.11.

Appellare qualiter quis dicatur coram maiori parte iudicum. de appella.cle.j.nu.11.fo.77.

Quid si tantum duo erant iudices,qualiter dicetur maior pars.ibidem.nume.12.

Quid si fuerit appellatum coram omnibus iudicibus: an quilibet poterit singulariter apostolos concedere.ibidem.nu.13.

Quid si vnus iudicum concessit apostolos delatorios,alij autem refutatorios:an ille vnus poterit penitere z dare refutatorios cū aliis. ibidem.nu.14.

Appellari an possit a sententia per quam pronunciatur aliquem cecidisse a iure suo quia impediuit sequestrationem beneficij litigiosi.de sequestra.pos.et fruc.cle.vnica.ver.si quis autem.nu.10.fo.64.

Appellari an possit a sententia lata super possessorio de iure canonico. et quid de iure ciuili.de sequestra.possess.et fruc.clemen.vnica numero.10.z.11.fo.62.

Appellari an debeat per scripturam authēticam:an vero sufficiat scriptura priuata.de elec.cle.causam.nu.4.fo.15.

Appellatio quare non potest interponi sententia arbitri.de appella. cle.j.nu.8.fo.77.

Appellatio est commune remedium appellāti z appellato.de cau.possess.et proprie.cle.vnica.nu.2.fo.56.

Appellatio quando est manifeste friuola quare non auditur. si quis appellat a diffinitiua.de do.et cō.cle.j.nu.9.fo.52.

Appellatio qñ est manifeste friuola quare non potest appellans postea a diffinitiua appellare.de do.z contu.cle.vnica.nu.11.fo.52.

Appellatio debet interponi intra certum tempus.de do.et contu.clementi.vnica.nu.4.fo.52.

Appellatio manifeste friuola non excusat a contumacia:nam talis appellans est manifestus contumax.ibidem.nu.5.

Appellatio interiecta a snia lata super possessorio an suspendat ipsam sententiam ita quod impediat executionem sicut si lata esset in petitorio,et ab ea appellatum.de sequest.poss.et fruct.cle.vnica.ver.ñ.nō obstante.nu.3.fo.65.

Appellatio an possit interponi in quolibet loco.vide de appel.clemen. quamuis.§.similiter.nu.3.fo.79.

Appellatio ab interlocutoria et a grauamine qualiter differunt.de appella.cle.appellanti.nu.1.fo.80.

Appellari potest ab interlocutoria secundum canones.ibidem.nu.2.

Appellatio facta coram maiori parte plurū iudicum valet; dūtamen fiant que in hac cle.continentur.de ap.cle.j.nu.1.fo.77.

Appellari debet coram iudice si presentia haberi potest.ibidem.nu.2.

Appellatio debet intimari appellato ignoranti.ibidem.nu.3.

Appellatio extrajudicialis habet cōuentiā z disconuentiā cū appellatione iudiciali.vide qualiter.de appel.cle.sicut.nu.1.fo.79.

Appellatio debet finem accipere intra annū cessante iusto impedimento.ibidem.nu.2.

An autem dies in quo appellatur computetur in anno.ibidem.numero.3.

Appellatio si interponitur a sententia per lapsum vero fatalium efficitur deserta: an iudex appellationis possit cognoscere de nullitate. de appel.cle.si appellationem.nu.6.fo.80.

Appellatio an possit intimari appellato per procuratorem.de elec.cle. causam.nu.6.fo.15.

Item cui procuratori sufficiat intimari:an ei qui est in partibus, vel et qui est in curia.ibidem.nu.7.

Appellatio si est deserta an prosecutio profit appellanti.de appella.cle. si appellationem.nu.1.fo.80.

Appellatione cessante an debeat cognosci de contentis in ea.de elec.c. constitutionem.§.insuper.nu.4.fo.20.

Appellationes que sint frustratorie:et sic reiciende.de ver.sig.cle.sepe. nume.7.fo.174.

Appellationes frustratorie sunt reiciende:et quis iudicabit an sint frustratorie.vide de verb.sig.cle.sepe.nu.26.fo.175.

Appellationi interposite ante diffinitiuam sententiam non semp opus est eidem deferri.secus in appellatione a diffinitiua.de do. et contu. cle.j.nu.1.fo.57.

Appellans ante diffinitiuam si non appellat a diffinitiua transibit in rem iudicatam.ibidem.nu.2.

Appellatum si est ante sententiam , an appellatio a sententia in aliquo releuet.de dolo et contu.cle.vnica.nu.16.fo.59.

Appellans an possit in eodem libello prosequi vtranq; appellationem scz interpositam ante sententiam diffinitiuam,et interpositam a sententia diffinitiua.ibidem.nu.17.

Appellatus occultans appellationem an possit cogi eam exhibere.de elect.cle.constitutionem.§.insuper.nu.6.fo.21.

Appellatus si intra terminū prosequit appellationem, facitq; citari appellantem qui non venit et pronunciatur contumax:si postea venit, an possit prosequi.de appella.cle.si appellationem.nu.4.fo.80.

Quid si appellatus incepit psequi , et post hec impediatur. ibidem. numero.5.

Appellatus si abest,nec inueniri potest,qualiter z vbi fit intimatio appellationis.de elec.cle.causam.§.quod si forsan.nu.1.fo.16.

Appellatus quando dicatur abesse.de elec.c.causam.§.quod si forsan. nume.4.fo.16.

Appellatus si habet duplicem domum:an in vtraq; debeat fieri intimatio appellationis.ibidem.nu.5.

Approbans instrumentum vel literas tacite, vel expresse videtur approbare omnia in eis contenta.de procura.clemen.j.nu.2.fo.41.

Arbiter et arbitrator qualiter differunt.de appella.clemen. j.nume.9.fo.77.

Arbiter si condemnauit minorem,et minor petat restit. in integ.an arbiter cognoscet.ibidem.nu.10.

Arbiter ferendo sententiam inquantum facit litem suam sicut iudex. de appella.cle.j.nu.6.fo.eod.

Archidiaconatus vacat cum prebenda z expectans hoc, sciens acceptat illam prebendam z an possit postea acceptare archidiaconatum.de preben.z digni.cle.si.nu.19.fo.90.

Archidiaconatus est dignitas. de preben.et digni.clementi.fina.numero.1.fo.89.

Archiepiscopus an possit mittere questores per totam prouinciam p quolibet pio opere.de pen.et remis.cle.ij.nu.9.fo.167.

Archiepiscopus quis:aut quid est.de priui.cle.ij.nu.6.fo.161.

Quantum vero plus ordinis,vel honoris plus habet archiep̄s quā episcopus.ibidem.nu.7.

Archiepiscopo an liceat indistincte deferre ante se crucem per prouinciam.ibidem.nu.8.

Archiep̄s celebrans in pontificalibus in locis exemptis an possit vti pallio.de priuile.cle.ij.nu.10.fo.eodem.

Archiep̄s tantum habet in tota prouincia quantum ep̄s in tota dioces si.de priuile.cle.ij.ver.simili.nu.1.fo.eodem.

An autem hoc sit verum per omnia. ibidem. nu. 2.
Archiep̃s vel eius officialis an possit subditos suffraganei absoluere ab excõmunicatione. de priuile. cle. ij. ver. simili. nu. 3. fo. 161.
Archiep̃s qlibet põt deferri facere añ se crucẽ. & pũi. cle. ij. nu. 2. fo. 160.
Archiep̃s põt populo benedicere per totã puinciam. ibidem. nu. 3.
Archiep̃s an per se celebret vel celebrari faciat refert. ibidem. nu. 4.
Archiepi vel epi celebrantes in locis exemptis an possint ibi concedere indulgentias. de priui. cle. scõa. ver. sic tamen. nu. 4. fo. 161.
Archiepi an licite vocentur principes. de iureiur. clemen. vnica. versi. nos itaq; nu. 7. fo. 68.
Archipresbyteratus an sit dignitas. de pben. z digni. cle. j. nu. 3. fo. 85.
Quid de prioratu seculari. ibidem. nu. 4.
Archiuum quid sit. z de Romane ecclesie archiuo. vide de iureiur. cle. vnica. ver. porro. nu. 5. fo. 69.
Argumentũ a minori valet. de reli. z venera. sanc. cle. vnica. nu. 2. f. 134.
Arma non sunt tenenda in monasterio sine licentia abbatis. de sta. monacho. cle. ne in agro. §. prefate. nu. 1. fo. 117.
Arrestatus quidam per iudicem promittit se compariturum quandocunq; vocatus fuerit: et pro hoc dat fideiussores presentes z tacẽtes qui tanquam fideiussores scribuntur in actis: an per hoc obligẽtur. de procura. cle. j. nu. 6. fo. 42.
Articuli alio nomine dicuntur intentio. de verb. sig. cle. sepe. ver. et q. nu. 3. fo. 176.
Articuli probatorij quid debent continere. de verb. sig. cle. sepe. versi. et quia. nu. 10. fo. 177.
Assertio communis an faciat fidem: et qualiter. de peniten. et remiss. cle. ij. ver. questores. nu. 2. fo. 168.
Assertioni epi expulsi an stetur super aliis q̃ super his que habentur in cle. vnica. §. sane. de fo. cõpe. vide in dicta cle. §. sane. nu. 3. fo. 55.
Assignare, hoc verbum quid designat. de vita et honesta. cle. clemen. ij. ver. sed z tales. nu. 2. fo. 83.
Assistere in quibus possit qui non admitteretur prosequens principaliter: et de quibus articulis loquitur text. iste. de elec. cle. cõstitutionẽ. §. sane. nu. 6. fo. 20.
Attentans ad delictum an teneatur pena delicti. de stamona. cle. ne in agro. ver. q; ẽo. nu. 16. fo. 117.
Audacia reprobatur que accipitur in malam partẽ. de offi. iudi. ordi. cle. j. nu. 2. fo. 39.
Audeat, hoc verbũ denotat termeritatẽ. & baptis. cle. vnica. nu. 4. f. 133.
Audientia literarum papaliũ: et palatium papale differunt. z qualiter, vide de iudi. cle. j. nu. 7. fo. 49.
Auditor si pronunciauit beneficium esse debitum, an possit non conferre. de rescrip. c. auditor. nu. 14. fo. 7.
Auditor cui cõmissa est causa a papa, an mortuo papa possit eam tractare. ibidem. nu. 15.
Auditor qui prouidet de beneficio fm tenorem huius cle. an possit prouidere de cura animarum si beneficium sit curatũ. ibidẽ. nu. 18.
Auditor in curia Romana an dicatur esse ordinarius. de senten. et re iudi. cle. j. nu. 10. fo. 72.
Auditor camere an sit auditor camerarij, an pape. de ele. cle. ne romani. ver. eo tamen prouiso. nu. 3. fo. 13.
Auditor quid sit, vide de rescrip. c. auditor. nu. 4. fo. 7.
Et an habeat iurisdictionẽ ordinariã vel delegatam. ibidem. nu. 5.
Auditor quotuplex est. ibidem. nu. 6.
Item de quo auditore loquitur hoc. c. ibidem. nu. 7.
Auditores palatij de quibus causis põt cognoscere. ibidem. nu. 8.
Et an debeat peti ab auditore in libello: q; ita in isto. c. ibidem. nu. 9.
Auditor de quorum consilio debet pronunciare. ibidem. nu. 10.
An añt hoc capl'm habeat locum in dignitatibus. ibidem. nu. 11.
Aurum extorquendum non est per fallaciam ab alio. de peniten. et remissio. cle. ij. nu. 2. fo. 166.
Aut, dictio facit alternatiuam. de concess. preben. clemẽ. vnica. §. quem etiam. nu. 1. fo. 93.
Authoritas superioris non excusat in delictis. de testi. cle. j. nu. 5. fo. 65.
Auxilium z fauorem dãtes tenentur sicut principales. de immu. eccle. cle. vnica. nu. 5. fo. 137.

De litera B.

Banitus si percussit aliquem ad suam defensionem, an debeat audiri. de homici. cle. vnica. nu. 32. fo. 151.
Baptisma an possit prodesse nondum nato. de summa trinitate. c. j. §. ad hec. nu. 1. fo. 4.
Quid si sit natus, tamen est monstrum. ibidem. nu. 2.
Baptismus si fiat in ecclesia vbi nõ sunt fontes, an debet fieri punitio. de baptis. cle. vnica. nu. 5. fo. 133.
Baptismales fontes in quibus locis deputari debent. ibidem. nu. 6.
Baptismus quot modis dicatur, vel quot sunt eius species. de baptis. cle. vnica. nu. 11. fo. 134.
Baptismus collatus contra dispositionem cle. vnice. de baptis. an teneat. de baptis. cle. vnica. nu. 12. fo. 134.
Baptismus non debet deferri in domibus priuatis: sed in ecclesijs in quibus sunt fontes ordinari. de baptis. cle. vnica. nu. 1. et. 2. fo. 133.
Beatitudo in quo videtur consistere. de here. cle. ad nostrum. versi. quarto. nu. 2. fo. 148.
Beatitudo quid est. de hereti. cle. ad nostrum. ver. quarto. nu. 1. fo. 148.
Beatitudo humana cõsistit in visione dei et eius fruitione. de here. cle. ad nostrum. ver. quinto. nu. 1. fo. 148.
Beatificari an quis possit sine gratia. ibidem. nu. 2.
Beguine si promittunt obedientiam, vtuntur tamen matrimonio: an dicantur religiose. de reli. do. cle. j. nu. 6. fo. 122.
Beguine non sunt approbate. de reli. domi. cle. j. nu. 2. fo. 121.
Beneficia eius qui confirmatur in curia an vacant in curia: vt lite pen. nihil inno. cle. j. nu. 18. fo. 60.
Beneficia renunciata causa pmutationis an poterũt per alios optari si consuetudo sit in eccl'ia & optãdo. de re. pmu. cle. vnica. nu. 20. fo. 99.
Beneficia manualia an vacent per mortẽ institutorũ in eisdẽ. de supplẽ. negli. prela. cle. vnica. §. premissa. nu. 8. fo. 31.
Beneficia vt dicantur solita regi per regulares, q̃tum tps requiritur. de supplen. negli. prela. cle. vnica. §. premissa. nu. 6. fo. 31.
Beneficia duo. an quis possit habere de iure quecũq; sint illa. de rescri. c. gratie. nu. 12. fo. 8.
Ista q̃stio ptrahit vsq; ad finẽ. c. z nõ imerito: q; magni põderis est: et tãgit z sciam: multiq; sacre theologie pfessores pleriq; etiã doctores iuris canonici de hac materia latissime disseruerũt. vide ibidẽ.
Beneficiatus vt dicatur p triennũ possedisse beneficiũ an sufficiat tertium annũ esse inchoatũ. de seque. pos. et fruc. cle. vnica. nu. 18. fo. 63.
Quid si pendente lite cõpletũ sit triennium cũ ante litẽ possederit bien nio: an sufficiat ad euitandam sequestrationem. ibidem. nu. 19.
Beneficiatus cõtrahens matrimoniũ q8 postea dissoluitur p professionem an beneficia q̃ perdidit per cõtractum matrimoniũ per dissolutionem eius recuperet. de rescrip. c. gratie. nu. 10. fo. 8.
Beneficium si spectat ad collationẽ pape iure pprio: an executor possit prouidere. de preben. z dignita. cle. si de beneficio. nu. 10. fo. 88.
Beneficiũ electiuũ est ppie q̃ pcedit in eo per electionẽ que exigit cõfirmationẽ superioris. de reli. domi. cle. ij. ver. vt. aũt. nu. 2. fo. 124.
Beneficiũ, hoc verbũ de se nõ cõprehendit dignitates z personatus. de seque. pos. et fructu. cle. vnica. nu. 6. fo. 62.
Beneficiũ, hoc verbũ platũ a iure cõprehẽdit omne beneficiũ cuiuscũq; sit qualitatis. de decl. cle. ij. nu. 2. fo. 111.
Beneficiũ de quo puidet per electionẽ si vacat in curia an eius collatio spectet ad papã. vt lit. pen. nihil inno. cle. j. nu. 17. fo. 60.
Bñficiũ põt dici et nõ ecclesiasticũ. de iudi. cle. dispẽdiosam. nu. 5. fo. 50.
Bñficiũ alicui collatũ nõ dz ei auferri. & rex pmu. cle. vnica. nu. 2. fo. 98.
Beneficium quis dicatur obtinere pacifice. de eta. et quali. clemen. ij. §. illi vero. nu. 9. fo. 34.
Quid de beneficio non curato. ibidem. nu. 10.
Beneficium spectans ad presentationem regularium, si consuetum est regi per seculares clericos, an possit presentari regularis. de supplẽ. negli. prelato. cle. vnica. nu. 19. fo. 30.
Beneficium primum sicut vacat per assecutionem secundi incompatibilis: ita vacat ius ad rem. de rescrip. c. gratie. nu. 1. fo. 7.
Beneficium vt dicatur consuetum regi per regulares quantum tps requiritur. de supplen. negli. prela. cle. vnica. nu. 18. fo. 30.
Beneficiũ qualiter intelligit esse curatum. de rescri. c. gratie. nu. 4. fo. 8.
Beneficia q̃ sunt q̃ de iure plura possunt simul teneri. ibidẽ. nu. 5.
Beneficij noie venit etiã bñficiũ curatũ. de renun. cle. vnica. nu. 6. fo. 27.
Bñficij noie qd intelligit. de supplen. negli. prela. cle. vnica. nu. 7. fo. 29.
Quid de impetrãtibus a sede apostolica: vt prouideantur de dignitate personatu, vel beneficio. ibidem. nu. 8.
Bona iniuste pugnantium an possint licite occupari. de sentẽ. et re iudi. cle. pastoralis. nu. 12. fo. 73.
Bona ecclesie negligentes recuperare qualiter puniuntur. de reli. do. cle. ij. nu. 2. fo. 122.
Bona immobilia pauperum an possint vendi pro eleemosyna pauperum. de reli. do. cle. ij. nu. 17. fo. 124.
Bona ecclesie an possint applicari fisco seculari propter heresim. de here. cle. nolentes. ver. inquisitoribus. nu. 5. fo. 146.
Bona que clerici habent communia cum alijs an censeantur propria. de censi. et exactio. cle. presenti. nu. 7. fo. 130.
Bullatio an sit de essentia priuilegij. in proemio secũdo cle. ver. hec sane. nu. 3. fo. 2.

De litera C.

Calumnijs litigantium debet obuiari. de senten. et re iudi. cle. j. nu. 1. fo. 71.
Calumnia litigantium que presumitur post tres sententias an possit excludi per iuramentum. i. si volẽs agere de nullitate iurat de malitia. de sen. et re iudi. cle. j. nu. 3. fo. 71.
Camerarius pape quod officiũ habet: et que sit eius potestas. de elect.

cle.ne.romani.versi.eoipso.nu.2.fo.13.
Canones trāsgrediētes q̄ pena sunt puniēdi.de eta.2q̄li.cle.j.nu.9.f.32.
Canonica que debetur curato a fratribus limitata est ad quartam.de sepul.cle.dudum.§.verum.nu.2.fo.107.
Quid si non relinquitur fratribus,sed frater datur executor ad certam summam distribuendam suo arbitrio.ibidem.nu.3.
Canonice seculares non censentur approbate,sed potius reprobari videntur.de statu mona.cle.ij.§.illas.nu.1.fo.121.
An autem poterunt visitari per ep̄m si sint subiecte alicui superiori non autem ep̄o 2 exempte.ibidem.nu.2.
Canonicus receptus vltra numerū si postea vacat p̄benda q̄ sibi 2ferr̄, an assequaṫ nouū canonicū.de p̄bē.et dignita.cle.fina.nu.8.fo.89.
Canonicat⁹ 2 p̄bēda qualr differūt.de iudi.cle.dispēdiosam.nu.3.f.50.
Canonicatus 2 beneficiū qualiter differunt.ibidem.nu.4.
Canonicus si tpe quo ecclesia vacat nō est in sacris sed bene tpe electionis,an habebit vocē in electione.de eta.quali.cle.ij.nu.17.fo.33.
Canonic⁹ nō existēs in sacris si tñ p̄mis quatuor tpib⁹ vult ordinari, an canonici teneantur eū expectare,de eta.2 quali.cle.ij.nu.18.fo.33.
Et quid si nullus canonicus est in sacris.ibidem.nu.19.
Et quid si imminet electio prelati.ibidem.nu.20.
Canonic⁹ si qs est in plurib⁹ ecclesijs 2 obtinet p̄bēdā sacerdotalē vna illarū:an ñ nō p̄mouēt intra annū carere d3 voce 2 distributionibus quo ad oēs alias.de eta.et quali.cle.ij.§.illi vero.nu.19.fo.34.
Quid si canonicus cui subtracta dimidia pars distributionum nō potest inde substentari.ibidem.nu.20.
Cui autem accrescit dimidia subtrahenda.ibidem.nu.21.
Canonicatus vnde oritur.de preben.et dignita.cle.fina.nu.2.fo.89.
Canonicatus an sit ius perpetuum.ibidem.nu.3.
Canonicat⁹ q̄ possit 2ferri sine aliq̄ vacatione,que est rō.ibidem.nu.4.
Canonicus sine p̄benda an habeat vocem in capl'o.ibidem.nu.5.
Canoniam quis dare possit.ibidem.nu.6.
Quot p̄sit recipi in canonicos sub expectatione p̄bēde ibidē.nu.7.
Canonici si fecerunt statutū de nō recipiendo aliquē in canonicū donec numerus.xxx.qui erat in eccl'ia reducaṫ ad.xx.si aliqs ipsoz vult p̄mutare:an canonici poterūt absq̄ derogatione statuti 2sentire permutantibus.de re.permuta.cle.vnica.nu.18.fo.98.
Canonici si de cōsuetudine vel statuto debent esse in sacris an expectās qui non est in sacris habebit distributiones.de eta.et quali.cle.ij.§. illi vero.nu.16.fo.34.
Canonici eligentes canonicum vltra numerum an renuncīēt numero. de preben.et dignita.cle.fina.nu.9.fo.89.
Canonicorum numerus quare potest augeri, et non prebendarum.de preben.et dignita.cle.fina.nu.15.fo.90.
Capiens equum vel res que aderent ep̄o,an incurrat penam cle.j.de penis.vide de penis.cle.j.nu.13.fo.162.
Quid si quis percutit pontificem se defendendo.ibidem.nu.14.
Capientes clericos contra dispositionem cle.ij.de penis, qua pena puniantur.de penis.cle.ij.nu.15.fo.164.
Capitulū et cōuentus qualr differāt.de magi.cle.j.v.quib⁹.nu.1.f.140.
Capitulum succedit episcopo in iurisdictionalibus sede vacante.de hereti.cle.j.ver.duro.nu.1.fo.143.
Capitulum ñ habeat proprios carceres, an sede ep̄ali vacante poterit ibi ponere hereticos.de hereti.cle.j.ver.et quia.nu.1.fo.145.
Capitulum an sede vacante possit prestare authoritatem permutantibus.vide de rerum permu.cle.vnica.nu.17.fo.98.
Capitulum an succedat episcopo in iurisdictione delegata.de hereti. cle.j.ver.duro.nu.6.fo.143.
Capitulum sede vacante an possit visitare: et an debeat procurari.ibidem.nume.7.
Et an possit sede vacāte authorizare per mutationem beneficiorum. ibidem.nu.8.
Et an possit capitulū concedere literas ad indulgentias.ibidē.nu.8.
Capitulū si vacāte sede 2stituit aliquē officialē,an ille habebit salarium de bonis pertinentibus ad prelatū.de elec.cle.statutum.nu.9.fo.26.
Capitulum si dat delegatum ad vnam causam,an talis habeat salariū de bonis ecclesie vacantis.ibidem.nu.10.
Quid si aliqua esculenta 2 poculenta dantur capitulo sede vacante. ibidem.nu.11.
Carcer durus quis dicatur.de here.cle.j.versi.duro.nu.2.fo.143.
Carcer an debeat esse communis episcopo et capl'o:sicut est cōis ep̄o et inquisitori.de hereti.cle.j.§.sane.nu.2.fo.144.
Cardinales plures sunt.de elec.cle.ne romani.§.porro.nu.2.fo.14.
Cardinales an poterunt compelli personaliter vt redeant in conclaue. ibidem.nu.3.
Quid si cardinales nolunt intrare conclaue allegantes metum.et quis cognoscet an metus sit iustus.et si habent dominum temporalem suspectum.vide ibidem.nu.4.5.2.6.
Et an ciuitas incurrat penam huius cle.si non compellat cardinales intrare conclaue.ibidem.nu.7.
Cardinales cum sunt in actu electionis pape,si exeunt conclaue non facta electione,possunt compelli per dīm temporalem iterum intrare.
de elec.cle.ne romani.§.porro.nu.1.fo.14.
Cardinales an possint aliqd alterare de dispositione.c.licet.de elec.lib. vj.cum hic prohibeantur aliquid facere contra.c.vbi periculum.eo. titu.2 lib.vide de elec.cle.ne romani.nu.7.fo.12.
Cardinales an alij sint q̄ Romane eccl'ie.de cele.missa.cle.ij.nu.1.f.133.
Cardinalium cetus an possit aliquem restituere fame.de elec.cle.ne romani.ver.irritum.nu.2.fo.13.
Cetus cardinalium an possit compellere aliquem cardinalem: vt eat p defensione fidei sede vacante.ibidem.nu.3.
Cardinalium cetus in cōmuni an sit cum iurisdictione:et si sit, cū quali iurisdictione sunt.ibidem.nu.4.
Cardinaliū cetus an possit augere numerū pniariorum, nullis tñ pniarijs deficientibus.de elec.cle.ne romani.ver.eoipso.nu.8.fo.13.
Cardinalitū cetus si aliquid possit expedire,an illud possit expediri per maiorem partē cetus.de elec.cle.ne romani.ver.eoipso.nu.6.fo.13.
Cardinalium numerus an sit determinatus.de elec.cle.ne romani.ver. irritum.nu.7.fo.13.
Casum in terminis huius.c.lr̄as.vide de rescri.c.lr̄as.nu.4.fo.10.
Casus reseruati quod ad absolutionem qui sunt.de sepultu.cle.dudū. ver.ac deinde.nu.7.fo.105.
Casus omissus relinquitur dispositioni iuris cōmunis.de supplen.neglī.prela.cle.vnica.nu.10.fo.30.
Cathalani comedentes carnes die sabbati in studio Tholosano an peccent,qui non peccant commendendo domi propter consuetudinem. de cele.missa.cle.ij.nu.5.fo.133.
Cathedra pastoralis 2 cathedra iudicis que et quales sunt.de sepultu. cle.dudum.ver.super cathedrā.nu.1.fo.102.
Causa matrimonij si tractatur coram ep̄o an possit committi receptio testiū in alia ciuitate.de offi.et pote.iudi.deleg.cle.vnica.nu.10.fo.38.
Causa potest exprimi quando beneficia renunciantur causa permutationis.de re.permuta.cle.vnica.nu.4.2.5.fo.98.
Causa legitima non subeundi onera procurationum 2 alia,que esse potest.de cenſi.et exactio.cle.j.nu.7.fo.129.
Quid autem de prescriptione: an talia onera possunt prescribi ne subeantur.ibidem.nu.8.
Causa beneficialis que dicatur quo ad casum cle.j.de re iudi.cle.j.numero.4.fo.71.
Causa 2 lis an 2 qualiter differūt. de procura.clemē.procuratorem.numero.2.fo.45.
Causa beneficiali delata ad curiam per appellationem vtraq̄ pars potest intentare petitorium et possessorium 2c. de causa pos.et proprie. cle.vnica.nu.1.fo.56.
Causa 2 negotium idem important.de procurato.cle.j.nu.3.fo.42.
Causa electionis si deuoluatur ad curiam per appellationem si auditor pronunciet bene appellatum:an poterit confirmare.de rescrip.c. auditor.nu.12.fo.7.
Et quid in postulatione.ibidem.nu.13.
Cause sunt exprimende in appellatione ab interlocutoria.de appel.cle. appellanti.nu.3.2.4.fo.80.
Cause graniores que dicantur.de procura.cle.non potest.nu.4.fo.43.
Cause in interlocutoria qualiter dicantur nominatim expresse.vide de appel.cle.appellanti.nu.6.fo.80.
Quid si quis expressit duas,vel tres causas subiecta clausula generali,dicit:2 dico sententiam iniustam ex causis predictis 2 aliis tempore suo proponendis.ibidem.nu.7.
Quid si notorie sunt causeran debeant exprimi.ibidem.nu.8.
Cautio idonea que est in casu cle.prime de pe.in ver. et qr.vide in dicta cle.j.ver.et quia.nu.4.fo.163.
Cautio seu satisdatio an debent prestari coram arbitro.de procurato. cle.j.nu.14.fo.43.
Cautiones que debent prestari in iudicijs.de procurato.cle.j.nume.13. fo.42.

Cedere beneficio quis dicitur cum ex toto ei renunciat de renuncia.cle.vnica.nu.4.fo.27.

Celebrare vel facere celebrari tempore interdicti differūt.de senten.excommuni.cle.grauis.nu.2.fo.170.
Celebrari non debet coram publice excommunicato, vel interdicto.de senten.excōi.cle.grauis.nu.6.fo.170.
Celeritas laudatur:et quare,vide de immu.eccle.clemen.vnica.numero.1.fo.137.
Censura ecclesiastica circa que consistit.de testi.clementi.j.numero.6. folio.65.
Censura ecclesiastica non debet vilescere neq̄ contemni.de peni.et remis.cle.ij.ver.ad hec.nu.8.fo.167.
Censura ecclesiastica non debet vilescere.de senten.excommuni.clemē. cum ex eo.nu.2.fo.170.
Census nouus non debet imponi ecclesijs.de excessi prela.clemē.vnica. ver.nonnulli.lo primo.nu.1.fo.155.
Cetus,hoc verbū quid significet.de elec.cle.ne romani.nu.4.fo.12.

Christiani omnes obligantur ad ieunia indicta ab ecclesia.de verb.sig.cle.exiui.§.deinde.nu.6.fo.172.

Christiani si producuntur in testes contra infideles an possit cõtra eos excipi de criminibus. de testi. cle. j. nu. 7. fo. 66.
Quid si infidelis testificatur pro Christiano. ibidem. nu. 8.
Christiani an possint licite exigere vsuras a Judeis. de vsuris, cle. vnica. §. sane. nu. 7. fo. 154.
Christianus factus de nouo si petit separari ab vxore infideli que non vult sibi cohabitare sine contumelia creatoris, an sit locus cle. ij. de iudi. vide de iudi. cle. ij. nu. 32. fo. 51.
Quid si agitur de matrimonio iam soluto post mortem propter natalia successorum in bonis defunctorum. ibidem. nu. 33.
Quid si agitur de dotibus restituendis. ibidem. nu. 34.
Quid si agitur de vsuris: an locum habeat dicta cle. ij. ibidē. nu. 35.
Quid si reus dicit q̃ non tenetur compensare secundum tenorem. c. salubriter. de vsu. ibidem. nu. 36.
Christus an ordinauerit apostolos per illa verba, hoc facite in meam commemorationem. de reli. et venera. sancto. cle. vnica. ver. in institutione. nu. 1. fo. 135.
Christus etiam post passionem mansit cum apostolis per gratiam. de reli. et vene. sancto. cle. vnica. ver. in institutione. nu. 5. fo. 135.
Christus quare potius elegit supplicium crucis quam alium modum moriendi. de sum. trini. c. j. nu. 14. fo. 3.
Christus est caput eccle. de iureiuran. cle. vnica. nu. 4. fo. 67.

Circuitus debet vitari. de rescrip. c. auditor. nu. 16. fo. 7.
Citandus si habet duo domicilia an in ambobus debet citari: vel in quo. de foro compe. cle. vnica. nu. 33. fo. 53.
Et an hoc casu sufficeret fieri citationem in ecclesia cathedrali. ibidem. nu. 34.
Citandi modus qualis sit vt quis personaliter, vel ad domum citetur. de foro compe. cle. vnica. nu. 6. fo. 52.
Citari peremptorie an quis possit prima vice. de foro compe. cle. vnica. §. sane. nu. 4. fo. 55.
Citari quis debet ad locum tutum: similiter nũcius, apparitor, & iudex. de iudi. cle. j. nu. 9. fo. 49.
Citatio debet fieri in iudicijs summarijs. de verbo. sig. cle. sepe. ver. non sic tamen. nu. 1. fo. 175.
Citatio facta ad domum valet etiam si non peruenerit ad notitiam citati. de foro compe. cle. vnica. nu. 7. fo. 52.
Citatio ab homine comparatur citationi a iure in certo casu, quis ille sit, vide de penis, cle. ij. nu. 2. fo. 164.
Citatio debet esse legitima: vt valeat & artet citatum. de foro compe. cle. vnica. nu. 10. fo. 52.
Citatio facta per rescriptum nullum an inducat litis pendẽtiam: vt lit. pen. nihil inno. cle. ij. nu. 16. fo. 61.
Citatio si debet fieri in ecclesijs, de quibus ecclesijs intelligitur. de fo. compe. cle. vnica. nu. 37. fo. 54.
An autem expediat citationem fieri in pluribus ecclesijs. ibidem. numero. 38.
Et an citatio talis sit tante efficacie: vt artet citatos in tota causa ita vt non sit opus eos amplius vsq; ad sententiã citari. ibidē. nu. 39.
Citatio vt inducat litis pendentiam quo ad reuocanda innouata necesse est quod sit facta a iudice competente: vt lit. pen. nihil inno. cle. ij. nume. 2. fo. 61.
Citandus si stat per eum quominus citatio ad eum perueniat, habetur ac si ad eum citatio peruenisset. ibidem. nu. 3.
Et qualis debeat esse citatio: vt inducat litis pendentiam. ibidem. numero. 4.
Citatio quando fit ad domum an requirendi sint amici. de iudi. cle. j. nume. 16. fo. 50.
Citatio qualem expressionem debet continere ad hoc: vt citandus dicatur certus et plene possit instrui quare citatur: vt lit. pen. nihil inno. cle. ij. nume. 17. fo. 61.
Quid si iudex in citatione sufficienter expressit, sed nuncius non intimauit parti sufficienter: an lis pendere dicatur. nu. 18. fo. 62.
Quid si iudex sufficienter expressit, et nuncius apte intimauit sed nõ retulit iudici de citatione facta. ibidem. nu. 19.
Quare autem requiritur plena expressio ad litis pendentiam inducendam. ibidem. nu. 20.
Citationes qualiter fiant contra absentes. de iudi. cle. j. nu. 10. fo. 49.
Citari quot modis quis possit. ibidem. nu. 11.
Citari an semper debeat personaliter si fieri potest. ibidem. nu. 12.
Citatio facta die feriata an valeat. nu. 13. fo. 50.
Citatio de qua habetur in clementi. j. de iudi. an presumatur peruenisse ad citatum ita qs̃ sit presumptio iuris et de iure. de iudi. clemen. j. nume. 18. fo. 50.
Citatio debet esse certa ne citatus vagetur in incerto absq; culpa sua: vt lit. pen. nihil inno. cle. ij. nu. 6. fo. 61.
Citatio an afficiat extra territorium. de senten. et re iudi. cle. pastoralis. ver. vt illud. nu. 6. fo. 74.
Citatio non artat extra territorium. de sen. et re iudi. cle. pastoralis. ver. vt illud. nu. 1. fo. 74.
Citatio si non peruenerit ad citatum an habeat robur: vt lit. penden. nihil inno. cle. ij. nu. 12. fo. 61.
Citatio debet interuenire in notorio. de senten. et re iudi. cle. pastoralis. nu. 7. fo. 73.
Citationis forma que habetur in cle. vnica de foro compe. an sit generalis. vide de foro compe. cle. vnica. nu. 35. fo. 53.
Citandus si nõ impedit citationem ad se venire, sed alio impedimento impeditur: an cle. vnica de foro cõpe. habeat locum. ibidem. nu. 36.
Citatus si cadat in cõtumaciam an sit iterum citandus. de verb. signi. cle. sepe. ver. non sic tamen. nu. 7. fo. 176.
Citatus est aliquis ad sniam audiendã certa die: qui citatus tũc non cõparuit, nec iudex illa die pronũciauit: an iudex cũ vult postea pnunciare teneat eũ citare. de verb. signi. cle. sepe. ver. et q̃. nu. 17. fo. 177.
Citatus a iure si non venit an sit verus contumax. de do. et contu. cle. vnica. nu. 18. fo. 60.
Citatur quis vltra duas dietas in certo casu. de iudi. cle. j. nu. 2. fo. 49.
Ciuitas Tiburtina tenetur Romanis quolibet anno soluere certam quantitatem pecunie. si aliqui Tiburtini eximantur q̃ non teneant contribuere cum alijs: an ciuitas Tiburtina teneatur totum soluere. de censi. et exactio. cle. presenti. nu. 15. fo. 131.
Ciuitas quid est, quid diocesis, quid prouincia. de sepul. cle. dudũ. ver. extra ciuitates. nu. 4. fo. 105.
Ciuitas si cõmisit delictũ in ep̃m alienum, an subiaceat pene ficut si cõmisisset delictũ in ep̃m pp̃riũ. de pe. cle. j. ver. ciuitas. nu. 2. fo. 163.
Ciuitas dicitur delinquere q̃ ciues eius delinquunt: an & q̃ procedere hoc dicatur. de pe. cle. j. ver. ciuitas. nu. 3. fo. 163.

Clausula non obstantibus, quid importet. de iurepatro. cle. j. ver. que omnia. nu. 1. fo. 127.
Clausula posita in fine rescripti non debet operari extensionem ipsius si non appareat aliud. de preben. et digni. cle. j. §. ad hec. nu. 2. fo. 25.
Clausula decreti quando apponatur in literis beneficia. de concess. preben. cle. vnica. nu. 5. fo. 90.
Clausula decreti irritat quod factum est contra. ibidem. nu. 6.
Clausula decreti apposita dispositioni cõditionali effectum habet ante conditionis existentiam. ibidem. nu. 7.
Clausula, supplẽtes de plenitudine potestatis omnes defectus. si quis defectus fuerit, quid importat. de senten. et re iudica. cle. pastoralis. ver. ceterum. nu. 2. fo. 76.
Clausula decreti, q̃ si secus. quid importet. de elec. c. j. nu. 3. fo. 11.
Quid de clausula, coipso. ibidem. nu. 4.
Clausula concernit superiora, non tantũ prope sed etiam remote, posito qs̃ sint distincta. de supplẽ. negli. p̃la. cle. vnica. §. premissa. nu. 1. fo. 31.
Clemen. vnica de testa. & vlti. volũ. de quibus executorib⁹ testamenti loquit̃ cũ sint plures: vt hic. de testa. & vlti. volũ. cle. vnica. nu. 10. fo. 99.
Clementina vnica de testa. et vlti. volũta. an habeat locum in exemptis non religiosis. ibidem. nu. 12. fo. 99.
Clementina dispendiosam. de iudi. an habeat locũ q̃ causa agitur de monachatu. de iudi. cle. dispendiosam. nu. 12. fo. 50.
Quid de causa super canonicatu regulari. nu. 13. fo. 51.
Quid de causa conuersi. ibidem. nu. 14.
Quid si agitur de beneficio: vt de proprietate. ibidem. nu. 15.
Quid si agitur ad remotionem beneficiati. ibidem. nu. 16.
Quid si agitur pro beneficio super possessorio. ibidem. nu. 17.
Quid de beneficijs secularibus. ibidem. nu. 18.
Item super quibus decimis procedit ista clementi. dispendiosam. ibidem. nu. 19.
Quid in decima papali. ibidem. nu. 20.
Clementina. ij. de iurepatro. an locum habeat in pluribus qui sunt: vt collegium. de iurepatro. cle. ij. nu. 4. fo. 128.
Et an locũ habeat q̃litercũq; ius vm⁹ p̃roni trãsferat̃ i pl'es. ibi. nu. 5.
Et an hec cle. procedat qualescũq; sint heredes. ibidem. nu. 6.
Quid si filius renunciat hereditati paterne. ibidem. nu. 7.
Clementina dispendiosam. de iudi. an habeat locũ in decimis de quib⁹ habetur in ista cle. ij. de deci. vide de deci. cle. ij. nu. 3. fo. 112.
Clemen. ij. de offi. iudi. ordi. faciens mentionẽ de collatoribus, quos collatores comprehendat. de offi. iudi. ordi. cle. ij. nu. 12. fo. 41.
Clementina. j. de deci. priuat vsurpantes &c. et non restituentes intra duos mẽses officijs: de quibus officijs intelligatur. de deci. cle. j. nu. 25. fo. 111.
Clementina. j. de sepultu. in quantum est penalis an comprehendat feminas. de sepul. cle. j. nu. 8. fo. 101.
Clementina. j. de sepul. an habeat locum si est notorium de fautoribus qui dederunt occasionem interdicto qui tamen nõ sunt nominatim expressi in sententia. de sepul. cle. j. nu. 21. fo. eo.
Clemẽtina ne in agro. de statu mona. an habeat locũ in alijs religiosis. de statu mo. cle. ne in agro. nu. 7. fo. 116.
Clemen. dudum. de sepultu. locum habet tm̃ in fratrib⁹ predicatoribus et minoribus. de sepul. cle. dudum. ver. ab olim. nu. 1. fo. 103.
Clementina, cupientes. que punit religiosos &c. de quibus religiosis loquitur. de pe. cle. cupientes. nu. 6. fo. 165.
Clementina, generalem. de etate et qualita. an liget religiosos. de eta. et quali. clemen. generalem. nu. 6. fo. 35.

Clemen.ij.de eta.z quali.an habeat locū in eccleſijs cathedralibus non collegiatis.de eta.et quali.cle.ij.nu.8.fo.33.
Clementina.j.de penis an habeat locū in pontifice qui dignitati renunciauit.de pe.cle.j.nu.12.fo.162.
Clemen.dudū.de ſepul.an habeat locū in alijs fratribus q̄ predicatorib⁹ z minorib⁹.de ſepul.cle.dudum.§.verū.nu.8.fo.107.
Quid ſi quis ſepelitur apud ſorores minorum et predicatorum.ibidem.nu.9.
Quid ſi quis dedit ſe z ſua loco religioſo in ſanitate.ibidem.nu.10.
Clementina vnica de cau.poſ.z proprieta.an procedat in cauſa non beneficiali.de cauſa poſ.z proprie.cle.vnica.nu.9.fo.56.
Quid ſi agatur de beneficio tanq̄ de proprietate.nu.11.fo.57.
Quid ſi cauſa deuoluatur ad curiam per querelam, non per appellationem.ibidem.nu.12.
Quid ſi appellatio eſt extrajudicialis.ibidem.nu.13.
Clementina,ſepe:vt locum habeat an ſit neceſſe vt omnia verba,ſcilicet ſimpliciter et de plano ſine ſtrepitu et figura iudicij inſerantur. vide de verbo.ſig.cle.ſepe.nu.12.fo.174.
An autem alius quam papa poſſit vti his verbis, ſimpliciter et de plano ꝛc.ibidem.nu.13.
Clementina.ij.de penis que priuat capientes clericos beneficijs obtentis,an autem priuet de obtinendis.de pe.cle.ij.nu.18.fo.164.
Clementina vnica.de vſur.an habeat locum in vſura mentali. vide in dicta cle.vnica.de vſur.nu.24.fo.152.
Clementina.j.de priuile.an habeat locum in omnibus religioſis. de priuile.cle.j.nu.2.fo.157.
Clementina.j.de priuile.an habeat locum in ſacramento penitentie,vel baptiſmi.de priuile.cle.j.nu.13.fo.158.
Item de qua excommunicatione loquitur dicta clementina, vide ibidem.nu.14.
Clementina.j.de rebus eccle.non alienan.an locum habeat in prelatis ſecularibus,vide in dicta cle.j.nu.10.fo.94.
Quare autem magis prohibitum eſt religioſis quam ſecularibus, vide.ibidem.nu.11.
Clementina.j.de rebus eccle.non alie.loquitur de ſuſpenſione ab officio:de quo officio intelligat: an de officio diuino,an de adminiſtratione.de rebus eccle.non alie.cle.j.verſi.ſi quis.nu.8.fo.96.
Clementina vnica de re.permu.in quibus beneficijs habeat locum.de rerum permu.cle.vnica.nu.10.fo.98.
Quid in hoſpitalibus.ibidem.nu.11.
Clementina vnica de cau.poſ.et proprie.que loquitur de appellatione interpoſita ad ſedē apoſtolicā,an habeat locū in appellatione interpoſita ad inferiorē a papa.de cau.poſ.z ꝓprie.cle.vnica.nu.16.fo.57.
Clemētina vnica de foro competē.an habeat locum in prelatis inferioribus ab ēpo.de foro cōpe.cle.vnica.nu.13.fo.53.
Quid in prelatis ſuperioribus ēpo.ibidem.nu.14.z.17.
Quid in confirmato z nondum conſecrato in ēpm.ibidem.nu.15.
Clementina.j.de regula.an habeant locum in feminis que ſunt de ordine mendicantium.de regula.cle.j.nu.15.fo.114.
Quid ſi mendicans tranſit ad alium ordinem mendicantem,vel nō mendicans ad ordinem mendicantium.ibidem.nu.16.
Clementina.j.vt lite pendente.an habeat locum ſi electus z non confirmatus in curia moritur lite penden.ſuper electione, vel cōfirmatione:vt lit.pen.nihil inno.cle.j.nu.16.fo.60.
Clementina vnica de ſequeſ.poſ.et fructu.an habeat locum ſi in curia fuit prima ſententia lata pro poſſeſſore:ſecunda contra eum. vide de ſequeſt.poſ.et fructuum.cle.vnica.nu.13.fo.63.
Clemen.vnica de cau.poſ.et proprie.an habeat locum ſi cauſa ſit deuoluta ad curiam p̄ immediatam ſubiectionem.de cau.poſ.et proprie.cle.vnica.nu.15.fo.57.
Clementina.j.vt lit.penden.an habeat locum qualitercūq; beneficium vacat:vt lit.penden.nihil inno.cle.j.nu.14.fo.60.
Clementi.j.de vita et hone.cleri.an locum habeat in quibuſcunq; ordinarijs.de vita z hone.cle.j.nu.5.fo.81.
Clementi.vnica de ſupplen.negli.prela.an locum habeat in prelatis ſecularibus.de ſupplen.negli.prela.cle.vnica.nu.5.fo.29.
Clemen.vnica de offi.vica.an habeat locum in eccleſijs parochialibus non curatis.de offi.vica.cle.vnica.nu.27.fo.37.
Clericus ſi interſit in duello ſola preſentia an fiat irregularis.de ſta.monacho.cle.ne in agro.§.porro garenas.nu.4.fo.116.
Clericus qui intereſt officijs diuinis an peccet ſi non intelligit que dicūtur z leguntur.de celebra.miſſa.cle.j.nu.6.fo.131.
Quid ſi clericus eſt in mortali peccato.ibidem.nu.7.
Clericus q̄ poſſit exire chorum ante diuinum officium finitum que pōt eſſe cauſa rationabilis.de celebra.miſ.cle.j.nu.13.fo.132.
Clericus eccleſie collegiate qui itineratur dicendo officium non in eccleſia an excuſetur.de cele.miſ.cle.j.ver.ne igitur.nu.7.fo.132.
Clericus negligens dicere diuinum officium an peccet mortaliter.de cele.miſ.cle.j.ver.ne igitur.nu.8.fo.132.
Clericus tenēs prediū a dño tēporali ſi cōdēnat de hereſi cui applicabitur illud prediū.de hereti.cle.nolentes.ꝑ.inq̄ſitoribus.nu.4.fo.146.
Clericus ſi portat veſtem virgatam,vel partitam non cōtinue,nec cauſa vſus,ſed alia cauſa,ſcilicet propter feſtum militare ſocij,vel doctoral:an incidat in penam de vita z hone.cle.ij.nu.4.fo.83.
Clericus ſi portat veſtes partitas, vel virgatas contra diſpoſitionem cle.ij.de vita et hone.cle.an ſibi poſſint ſubtrahi decime et oblationes.vide in.d.titu.z dicta cle.ij.nu.6.fo.eo.
Clericus non reſidens in beneficijs quibus beneficijs poſſit priuari.de preben.et digni.cle.j.nu.9.fo.85.
Clericus vulneratus,vel percuſſus a laico cōrā quo poterit petere ſatiſfactionem ſibi fieri.de pe.cle.j.verſi.ciuitas.nu.5.fo.163.
Clericus portans veſtem ſcacchatam an videatur recedere a veſte clericali.de vita z hone.cleri.cle.ij.ver.huic inſuper.nu.1.fo.84.
Clericus ſiue prelatus qui dat bona ſeu fructus eccleſie ſuis conſanguineis:an teneatur ad reſtitutionem.de vit.z honeſt.cleri.cle.ij.ver.ſed tales.nu.8.fo.84.
Clericus ſi eſt in poteſtate patris an poterit erogare tabardū ſuum.de vita z hone.cleri.cle.ij.ver.ſed z tales.nu.7.fo.84.
Clericus beneficiatus pōt habere domicilū alibi q̄ in eccleſia:z an tale domicilium debeat attendi.de elec.c.cām.§.q̄ ſi forſan.nu.2.fo.16.
Clericus ſecularis an poſſit obtinere licentiam generalem a ſuo prelato quod poſſit preſtare conſenſum cuicūq; electioni de ſe facte vel fiende.de elec.cle.vlti.nu.5.fo.26.
Clericus ſi habet poſſeſſionem ab eccleſia et adipiſcitur beneficiū a papa ad ſui poſtulationem non facta mentione de illa poſſeſſione, an valeat.de preben.et digni.cle.ſi romanus.nu.3.fo.87.
Clericus coniugatus cum vnica virgine ſi primo incedebat in habitu laicali,poſtea reaſſumit habitum clericalem: an gaudeat priuilegio clericorum.de vita z hone.cleri.cle.j.nu.13.fo.82.
Clericus homicida an licite accipiat fructus beneficij ſui antequam priuetur beneficio.de elec.c.conſtitutionem.§.ceterum.nu.9.fo.19.
Clericus exiſtens in minoribus ordinibus an poſſit ad vicariatum perpetuum elegi.de offi.vica.cle.j.nu.26.fo.37.
Clericus an poſſit deponi propter ſimplicem fornicationem.de offi.iudi.ordi.cle.j.nu.15.fo.40.
Clerici non debent tenere canes venaticos, nec ſecum ducere ad eccleſiam.de celebra.miſſa.cle.j.nu.3.fo.131.
Clerici debent ſtare deuote in eccleſia.ibidem.nu.4.
Clerici quando dicunt horas canonicas an ſatis ſit qđ pronuncient labijs,cogitando aliquid extrinſecum.ibidem.nu.5.
Clerici obtinentes dñiū tēporale ſi ꝓmittāt in cle.ſcām de penis,an puniantur ſicut laici obtinentes dñiū tēporale.de pe.cle.ij.nu.9.fo.164.
An autem pena.d.cle.habeat locū in his qui procurant capi laicos. ibidem.nu.10.
Quid de his qui procurāt capi mulieres religioſas.ibidem.nu.11.
Clerici omnes intitulati nomine clericali ſunt ſubditi pape.de ſepul.cle.dudum.ver.ſuper cathedram.nu.5.fo.102.
Clerici portantes arma an peccent mortaliter.de ſtatu monacho.cle.ne in agro.§.prefate.nu.2.fo.118.
Clerici ſi aliquid deferunt per prouincias cauſa negotiandi, non gaudent immunitate.de cenſi.et exactio.cle.preſenti.nu.2.fo.130.
Clerici ſeculares non ſeruantes interdictum quod ſeruat matrix eccleſia an,et qualiter puniantur.de ſen.excō.cle.j.nu.19.fo.169.
Clerici an poſſint incarcerari pro alijs criminibus quam pro hereſi.de here.cle.j.§.porro.nu.6.fo.144.
Clerici ſeculares z religioſi q hñt adminiſtrationē eqparanť quo ad poteſtatē diſpenſandi.de vita z hone.cleri.cle.ij.ꝑ.ſed z tales.nu.1.fo.83.
Clerici a qb⁹ munerib⁹ ſint immunes.de vi.z hon cleri.cle.j.nu.17.fo.82.
Clerici ſi aliquid ſint lucrati ex negotiationibus quid fieri debet de illis lucris.ibidem.nu.18.
Clerici coniugati incedentes in habitu laicali portantes tamen tonſuram,ſi exercent officia vilia an puniantur ſecundum diſpoſitionē. cle.j.de vita z honeſt.cleri.vide in dicta cle.nu.14.fo.82.
Clericorum priuilegium vnde proceſſit.ibidem.nu.15.
Clerici poſſunt ex cā vti veſte virgata.de vi.z ho.cleri.cle.ij.nu.1.fo.83.
Clerici quando dicuntur moniti nominatim:vt vilibus officijs deſiſtāt. de vita et honeſta.cleri.cle.j.nu.10.fo.81.
Et qualis dz eſſe terminus:vt a talibus deſiſtant.nu.11.fo.82.
Clerici an prohibeātur ab alijs vilibus officijs q̄ macellariorū et tabernariorū:velut aptare pelles ꝛc.de vita et hone.cleri.cle.j.nu.7.fo.81.
Quid ſi clericus occulte talia officia exerceat.ibidem.nu.8.
Quid ſi per alium et non per ſe.ibidem.nu.9.
Clerici per quē ſunt exēpti a iuriſdictione imperatoris, cū prius ſtatim ſubeſſent impatori ex vtero mr̄is eor.de offi.iu.or.cle.i.nu.13.fo.40.
Clerici diuina celebrātes coram interdictis z excōicatis cōpulſi a dñis tēporalibus an excuſentur.de ſentē.excō.cle.grauis.nu.14.fo.170.
Clerici coniugati gaudent priuilegio clericali.de vita z hone.cleri.cle.j. nu.3.fo.81. Quid aūt in rebus eorū.ibidem.nu.3.
Clerici ſeculares an dicanť habere certū habitū.de elec.c.j.nu.24.fo.12.
Clericorum nomine veniunt omnes clerici,etiam cōſtituti in ſacris. de officio.iudi.ordi.cle.j.nu.1.fo.39.
Clericum procurans capere non vt reſignet beneficiū,ſed ad impedien-
dam

dam citationem, an incidat in penam cle.ij.de penis.vide in.d.cle. de penis.nu.12.fo.164.
Quid si clericus fuit captus: vt resignet beneficium,non tamen resignauit:an debet puniri pena.d.cle.ij.ibidem.nu.13.
Quid si capitur ad curiam citatus eo tempore quo non debet itinerari.ibidem.nu.14.
Clerus et populus differunt:et qualiter,vide de reli.et vene.sancto.cle. vnica.versi.Nos itaq; nu.3.fo.136.
Clerus et populus qualiter differunt.de elec.c.in plerisq;.nu.2.fo.21.
Cognitio causarum si committitur,quid intelligitur commissum.de offic.vica.cle.vnica.nu.19.fo.37.
Cognitus non examinatur necessario.de iureiuran.cle.vnica.ver.nos itaq;.nu.8.fo.68.
Collatio beneficiorũ si spectat ad aliquẽ iure deuoluto, debet illũ facere cum consensu capti.de sta.mo.cle.ne in agro.§.abbate.nu.1.fo.117.
Collatio de beneficijs q̃ vacant causa ꝓmutationis facta alijs q̃ permutantibus non valet.de rerum permutatione.cle.vnica.nu.1.fo.98.
Collatio beneficij facta a legato motu proprio an vitiet̃ si is cui contulit habeat aliud beneficium.de offi.iudi.ordi.cle.ij.nu.3.fo.41.
Quid si legatus nescit q̃ is cui cõfert habebat beneficiũ.ibidẽ.nu.4.
Quid si legatus confert beneficium extra prouinciam sibi decretũ: an valeat talis collatio.ibidem.nu.5.
Quid si alia dispositione cõferat̃ bñficiũ q̃ p collationẽ.ibidẽ.nu.6.
Collatio beneficiorũ sicut deuoluitur ad cõuentũ,an ita deuoluat̃ renocatio ad claustrum.de sta.mo.cle.ne in agro.§.abbate.nu.4.fo.117.
Collatio beneficij si fiat procuratori expectantis, an sufficiat:vt per hoc videatur expectans acceptasse.de concess.prebẽ.clemẽ.vnica.§.quinetiam.nu.2.fo.93.
Collatio beneficiorũ an deuoluatur ad collegiũ seu conuentum propter negligentiã prelati.de sta.mo.cle.ne in agro.§.abbate.nu.2.fo.117.
Collatio beneficij facta iam beneficiato ab inferiore legato apostolico an valeat non facta mentione de beneficio quod habebat.de offi.iudi.ordi.cle.ij.nu.1.fo.41.
Collator beneficiorũ quilibet prohibetur cõferre bñficia permutãtium alijs quã permittantibus.de rerũ permu.cle.vnica.nu.14.fo.98.
Collator beneficij primus si tenebatur conferre alicui de collegio certo, an is ad quem fit deuolutio teneatur ad idẽ.de supplen.negli.prela. cle.vnica.nu.21.fo.31.
Collector decime si inuenit aliquod beneficiũ taxatum circa.xl.annos, an debebit stari illi taxationi.de deci.cle.ij.nu.7.fo.112.
Collectores an possint inuocare brachium seculare contra non soluentes decimas.de deci.cle.ij.nu.17.fo.112.
Collectores si velint occupare ornamẽta deputata diuinis officijs qualiter poterit eis violenter resisti,& sententia lata super hoc p collectores nulla est.de deci.cle.ij.nu.16.fo.112.
Collegia qualiter constitui possunt.de sen.excõica.cle.j.§.in cessationibus.nu.2.fo.169.
Colonus partiarius an teneatur de sua parte possessionum soluere decimas quas recepit excolendas a religiosis priuilegiatis de non soluendis decimis.de deci.cle.j.nu.22.fo.110.
Coloni partiarij priuilegiatorum de non soluendis decimis an teneantur soluere decimas.de deci.cle.j.nu.21.fo.cod.
Colludio est prohibita.de elec.c.constitutionum.§.sane.nu.1.fo.19.
Cõmissus super receptione testium qualiter cognoscetur q̃ sit iudex an nudus minister.de offi.et pote.iudi.delega.cle.vnica.nu.5.fo.38.
Committẽtes contra dispositionem cle.j.de penis, perdunt facultatem obtinendi beneficia.Quid autem de obtentis: an illa perdant.vide de penis,cle.j.versi.ipsius.nu.3.fo.163.
An autem tales possint permutare beneficia cũ alijs in eadem diocesi.ibidem.nu.4.
Committere et conferre qualiter differunt. de supplen negli.prela.cle. vnica,nu.3.fo.29.
Cõmodũ an puenire possit ex figillo.de elec.cle.statutum.nu.5.fo.25.
Communitas si dat ad vsuram an singuli ciues sint vsurarij.devsu.cle. vnica.nu.7.fo.151.
Compelli an quis possit ad bonum faciendum.de pe.cle.cupientes.§.et quia.nu.5.fo.165.
Cõpensatio an possit fieri cum laicis de aliquo dando p decimis, qõ rñ fit minus q̃ decime.vide de iudi.cle.dispendiosam.nu.25.fo.51.
Compromissum an finiatur triennio.de appel.cle.q̃diu.nu.7.fo.79.
Copia intimationis appellationis quomodo peti debeat.de elec.c.causam.nu.16.fo.16.
Et intra quod tempus debet dari copia petita quãdo fit intimatio appellationis.ibidem.nu.17.fo.16.
Corona imperij qualis fit.de iureiur.cle.vnica.nu.7.fo.67.
Corpus Christi cum totiens sumatur,quare non consumitur.de reli.et vene.sancto.cle.vnica.versi.in institutione.nu.8.fo.135.
Corpus Christi an frangatur sub hostia.ibidem.nu.9.
Corpus Christi an concedatur damnatis vltimo supplicio.de peniten, et remissio.cle.j.nu.14.fo.166.
Corpus christi an fuerit passibile ol passibilitate.de sum.tri.c.j.nu.8.f.3.
Corpori non debet cõcedi quicquid sibi placet.de here.cle.ad nostrum. versi.ij.nu.1.2.3.fo.147.
Correctio vel punitio monachi,vel cognitio causarũ ciuilium inter monachos ad quẽ ptinet.de sta.mo.cle.ne in agro.§.ꝑmissa.nu.3.fo.119.
Correctio de exemptis spectat quandoq; ad eũ qui non est ordinarius. exemplum ponit.de cele.miss.cle.j.versi.ne igitur.nu.4.fo.132.
An autem tales prelati possint dare licentiam super residentia.ibidem.versi.ne igitur.nu.5.
Concessio quã papa facit fratribus de audiẽdis confessionib⁹ p cle.dudum.de sepul.in versi.sivero.an habeat locum eoipso q̃ epi recusant ipsis dare licentiam.de sepul.cle.dudum.versi.Si vero.nu.3.fo.106.
Concessio facta p religiosum contra dispositionem huius clemẽtine an prestet causam prescribẽdi.de re.eccle.nõ alie.cle.j.§.si qs.nu.9.f.96.
Concilium vnde dicitur.vide in proe.ij.cle.versi.hec sane.nu.2.fo.2.
Concilium prouinciale maius est q̃ cõcilium singularis prelati prouincie.de sen.excõi.cle.j.versi.Quod etiam in interdictis.nu.1.fo.169.
Cõclusio cause potest fieri etiam in spiritualibus.de cau.pos.et propte. cle.vnica.nu.4.fo.56.
Conclusio in cã qualiter fit.de cau.pos.& ppte.cle.vnica.nu.17.fo.57.
Conclusio & renunciatio an differant.ibidem.nu.18.
Condemnatio in expensis quando debeat fieri.vide de verbo.signi.cle. sepe.versi.Si tamen.nu.10.fo.178.
Conditio collatoris melior est apud quem moritur possessor beneficij:vt lite pen.nihil inno.cle.j.nu.4.fo.60.
Confederationes et conspirationes reprobantur.de sen.et re iudi.cle. pastoralis.nu.2.fo.73.
Conferri in titulum,vel committi,que est differentia.de reli.domi.cle.ij. versi.vt autem.nu.9.fo.124.
Confessus quis dicatur vt possit lucrari indulgentias.vide de reli.& vene.sancto.cle.vnica.versi.Nos enim.nu.2.fo.137.
Confessi fratribus an iterum teneantur confiteri proprio sacerdoti.de sepul.cle.dudum.versi.si vero.nu.2.fo.106.
Confessiones audire,et iniungere penitentias differunt. vide qualiter de sepul.cle.dudum.versi.ab olim.nu.3.fo.103.
Confessor an possit confitenti imponere penam pecuniariam pro penitentia.de hereti.cle.ad nostrã.versi.porro.nu.2.fo.149.
Confessores qualiter debent iniungere penitẽtibus penitentias.de reli. et venera.sancto.cle.vnica.versi.idem.nu.1.fo.136.
Confirmatio est iuris quesiti corroboratiua declaratio.de iureiurã.cle. vnica.ver.nos itaq;.nu.8.fo.68.
Confirmatus vel prouisus an possit statim confirmare,licet non sit missus in possessionem.de eta.et quali.cle.ij.§.illi vero.nu.11.fo.34.
Confirmatus an potest administrare ante installationem.de preben.et dig.cle.si plures.nu.5.fo.87.
Confitendi habens ꝓpositũ,& preuentus morte nõ confitetur,an presumatur damnatus.de sta.mo.cle.ne in agro.§.sane.nu.3.fo.116.
Consanguinei qui dicantur.de cõsan.& affini.cle.vnica.nu.9.fo.138.
Consecrari se permittentes non coacti,an recipiant caracterẽ.de elec.c. in plerisq;.ver.q̃ si licenciatus.nu.1.fo.23.
Consensus interuenire potest etiam post celebratum actum.de re.eccle. non alie.cle.j.nu.8.& 9.fo.94.
Consentire q̃ alter contiudicum procedat,vel ei committere an et qualiter comparantur.de hereti.cle.j.versi.verum.nu.3.fo.144.
An aũt sufficiat q̃ interueniat cõsensus post factũ.ibidem.nu.4.
Consilium et assensus qualiter differunt.de verbo.signi.cle.exiui.§.rursus.nu.17.fo.173.
Consiliarius maleficij qualiter teneatur.de pe.cle.j.nu.17.fo.162.
Consiliarij & fautores q̃ dicant.de fo.cõpe.cle.vnica.nu.24.& 25.fol.153.
Consistorij quid est.de sen.& re iu.cle.pastoralis.§.notariũ.nu.2.f.74.
Consors eiusdem litis an possit prosequi causam pro consorte sine mandato.de procura.cle.religiosus.nu.14.fo.45.
Cõstitutio q̃q; cõcernit preterita:vt in casu de regula.cle.j.nu.3.fo.113.
Cõstitutio concernit futura.de pe.& re.cle.ij.versi.ad hec.nu.9.fo.167.
Constitutio quando liget generaliter.in proe.ij.cle.nu.3.fo.3.
Constitutio pendentia non respicit:nisi expresse dicatur.de iudi.clemẽ. dispendiosam.nu.9.fo.50.
Constitutio pape est perpetua.rationem assignat.de sepul.cle.dudum. versi.bonifacius.nu.1.fo.102.
Constitutio iuris tollit aliquando constitutiones speciales. exemplum ponit de sepul.cle.dudum.versi.Nos etenim.nu.1.fo.109.
Constitutio generalis tollit aliq̃ consuetudinẽ particularem quãdo de ipsa fit mentio.de re.eccle.non alie.cle.ij.ver.q̃ si eps.nu.3.fo.97.
Constõ & sanctio qualiter differunt.de verbo.sig.cle.Sepe.nu.3.fo.174.
Constitutio canonica non punit contrahentes ignoranter matrimonia prohibita,sed tantũ scienter.de consang.& affi.cle.vnica.nu.1.fo.138.
Constitutiones quando incipiunt ligare.vide in.ij.proemio clemẽ.versi. vniuersitatis.nu.1.fo.2.
Consuetudo si est in aliquo monasterio q̃ non fiat professio expressa, sed ingressus promittat solũ obediẽtiam in manibus prelati:an talis dicatur professus.vide de regula.clemen.ij.nu.5.fo.115.
Consuetudo q̃ monachi obtinentes prioratus habeant vocẽ in electio/

ne abbatis, an valeat.de statu.mona.cle.ne in agro.§.sane.lo.ij.numero.§.fo.119.
Consuetudo tollitur per ius commune in certo casu.de reli.domi.cle.ij.§.premissa.nu.1.fo.125.
Consuetudo litigantium z locorum si sit diuersa que seruabitur.de reli.do.cle.ij.versi.vt autem.nu.10.fo.125.
Consuetudo fori secularis an debeat seruari in foro ecclesiastico.ibidē.nu.11.et multa ibidem de materia hospitalium vide.
Consuetudo non tenet quando ei expresse derogatur.de penis.clemen.j.numero.4.fo.161.
Consuetudo que est contra canones dicitur abusus.de penitē.z remissio.cle.j.nu.2.fo.166.
Consuetudo an possit id quod priuilegium.vide de priuile.cle.j.versicu. Sane.nume.1.fo.160.
Consuetudo prescripta et rationabilis an tollatur per constitutionem sequentem.vide de rebus eccle.non alie.cle.j.nu.15.fo.95.
Consuetudo est Tholose q valeat testamentum cum duobus testibus. in Cathalonia requirūtur septem testes.quidam Cathalanus fecit testamētum Tholose cum duobus testibus: an valeat in Cathalonia.vide de verbo.sig.cle.sepe.versi.et quia.nu.12.fo.177.
Consuetudo an valeat: vt habens plura beneficia habeat distributiones si interest in diuinis in altero ipsorum.de eta. et quali.cle.ij.§.illi vero.nume.12.fo.34.
Consuetudo,statutum,z priuilegium non semper a pari procedunt.de etate et quali.cle.ij.§.illi vero.nu.4.fo.33.
Consuetudo an possit induci qs ex vna religione eligatur prelatus ad aliam religionem diuersi habitus.de elec.c.j.nu.16.fo.12.
Consuetudo quod nihil soluatur pro canonica funeralium an valeat. de sepul.cle.dudum.§.verum.nu.6.fo.107.
Consulēs fieri maleficium an debeat puniri:vt committēs maleficium. de pe.cle.j.nu.9.fo.162.
Consulens male qī teneat de cōsilio.de fo.cōpe.cle.vnica.nu.26.fo.53.
Contrahēs matrimonium prohibitum vltra sex casus expressos in ista cle.de consang.z affini.an incurrat penas in.d.cle.expressas.vide de consan.z affini.in.d.cle.vnica.nu.2.fo.138.
Quid si quis contraxit ignorans,z post certa tempora sciuit,z cohabitauit consanguinee:an puniatur.ibidem.nu.3.
Contrahens matrimonium post votum non solenne an possit exigere debitum carnale.de consan.z affi.cle.vnica.nu.20.fo.139.
Contraria purgantur ꝙ trarijs.de pe.cle.cupiētes.vbi.q si.nu.3.fo.165.
Cōtumax verus z manifestus qualiter differūt.de iudi.cle.j.nu.17.f.50.
Contumax verus manifestus quis dicatur:et quis non manifestus.de do.et contu.cle.vnica.nu.12.fo.52.
An autem ad veram cōtumaciam sufficiat q reus vel citatus dicat nuncio se non esse venturum.ibidem.nu.13.
Contumax fictus z contumax verus quis dicatur.nu.14.fo.59.
Contumax qñ z quomodo possit appellare.ibidem.nu.15.
Conuentio de qua in cle.ij.de iurepatro.an requirat consensum omniū patronorum.de iurepatro.cle.ij.versi.z vt facilius.nu.1.fo.128.
Conuentiones facte inter fratres et ecclesias cōtra cōstitutionē:dudū. de sepul.an valeāt.de sepul.cle.dudum.ver.nos etenim.nu.1.fo.109.
Quid si pacta facta cōtrahant constitutionem sint pro parte cōtraria huic cōstitutioni,p parte vero nō:an tollant ex toto ibidem.nu.3.
Conuentum vel ecclesiam conuentualem quot faciunt.de rescrip.c.et si principalis.nu.16.fo.6.
Conuentus dicitur religiosorum.de re.eccle.non alie.cle.j.nu.7.fo.94.
Conuersio panis et vini in verum corpus Christi an fuerit passibilis.de reli.z vene.sancto.cle.vnica.versi.in institutione.nu.6.fo.135.
Conuersi z oblati in aliqua religione an videantur renūciasse proprijs, et vouisse castitatem.de deci.cle.j.nu.30.fo.111.
Conuertentes facultates ecclesiarum in vsus eorū qui nihil aut parum sciunt an teneant ad restitutionē.de religio.domi.cle.ij.nu.10.fo.123.
Conuocare clerum generaliter qī et qua de causa possit prelatus.de sepul.cle.dudum.versi.ab olim.nu.23.fo.104.
Quid si generaliter prelatus cōuocat populum an sit locus huic cle. ibidem.nu.24.

Creditor si petit debitum,z debitor dicit q est vsurarū, an sit causa summaria.de iudi.cle.ij.nu.37.fo.51.
Quid si de vsuris agitur in foro seculari.ibidem.nu.38.
Crimen lese maiestatis quot modis committitur.de senten.et re iudica. cle.pastoralis.nu.13.fo.73.
Crimen lese maiestatis an committatur contra inferiorem a principe. de sen.z re iudica.cle.pastoralis.ibidem.nu.16.
Cruciferi,hospitalarij,et templarij an possint predicare populo ad quē pergunt.de reli.domi.cle.j.nu.10.fo.122.
Crux Christi de quo ligno fuit.de sum.tri.c.j.nu.15.fo.3.

Cuiuscunq hoc verbum quid importet.de preben.et di. cle.si de beneficio.nu.9.fo.88.
Cuius non interest non auditur:vt lite pē.nihil inno.cle.j.nu.7.fo.60.
Culpe septem religiosorum sunt cōtra prelatos.vide remissiue de priui. cle.j.versi.quibus.nu.1.fo.159.
Cultus diuinus an debeatur cruci Christi.de sum.tri.c.j.nu.13.fo.3.
Cura animarum quid est.de preben.z dig.cle.j.nu.5.fo.85.
Cura que est dignior et maior: an ea que exercetur in foro contentioso, vel ea que exercetur in foro anime.ibidem.nu.6.
Cura animarum cui incumbat in ecclesia vbi est vicarius perpetuus: prelato an vicario:z de offi.vica.cle.vnica.nu.10.fo.36.
Curam animarum: vt quis habeat et exerceat per alium,qualiter hoc esse potest.de supplen.negli.prela.cle.vnica.§.in quibus.nu.3.fo.31.
Curare quisq debet de bono testimonio et opinione.de verb.signi.cle. exiui.§.ceterum.nu.3.fo.172.
Curatus an possit absoluere parochianum de delicto commisso extra parochiam.de sepul.cle.dudum.versi.si vero.nu.11.fo.107.
Curat⁹ an debeat cōpēsare in quartā canonicā si defunct⁹ legauit ecclie parochiali aliquā quātitatē.de sepul.cle.dudum.§.verū.nu.20.f.108.
Curatus an possit habere secum vicarium sine licentia epi. de offi.vica. cle.vnica.nu.15.fo.36.
Curatus an possit in quadragesima committere religioso non priuilegiato potestatem audiendi confessiones.nu.16.fo.37.
Curati z epi habēt curam gregis sui,id est populi.de sepul.cle.dudum. versi.super cathedram.nu.4.fo.102.
Curati qualem ptātem hñt.de sepul.cle.dudū.vbi.si vero.nu.8.fo.106.
Curati qui dicuntur.de sepul.cle.dudum.versi.si vero.ibidem.nu.4.
Curia Romana pōt esse in locis diuersis.de magi.cle.j.nu.8.fo.139.
Curia Romana dicit esse vbi est papa.de rescrip.c.auditor.nu.1.fo.7.
Curiositas est reprobanda.de iureiu.cle.vnica.§.ceterum.nu.2.fo.69.
Curiositas reprobatur.de verb.sig.cle.exiui.§.quāuis.nu.21.fo.173.
Custodes carcerum que z qualia debent iurare ratione sui officij.de heret.cle.j.versi.porro.nu.1.fo.144.

¶ De litera D.

Damandi an sint plures quā saluandi. de sum. trini.c.j.nu.12.fo.3.
Damnatus vltimo supplicio an possit testari. de peniten.et remis.cle.j.nu.12.fo.166.
Damnatos vltimo supplicio quis potest eos audire ad penitentiam.de peniten.z remis.cle.j.nu.13.fo.166.
Dapifer vel familiaris an possit inter duos dños testificari.de testi.cle. j.nu.12.fo.66.
Dare ad vsuram quare potius est peccatū quam locare agrum,vel domum de vsu.cle.vnica.nu.6.fo.151.
Data literarum apostolicarum an potius debeat attendi quam presentatio, vel econtra.vide hanc amplissimam questionem que per multa dissecatur membra.de rescrip.c.literas.nu.3.fo.9.
Data est attendenda in rescriptis.de censi.et exactio.cle.j.nu.2.fo.129.

Debitor vsurarij si gratis dimittat vsuras vsurario,an possit repetere.de vsu.cle.vnica.§.sane.nu.6.fo.153.
De plano,hoc verbū quid importet.de verb.sig.cle.sepe.nu.9.fo.174.
Debere seu debitorem esse est grauamē.de magi.cle.ij.nu.6.fo.141.
Debitor aliquis habet domicilium ¶Padue tpe contractus transtulit se Ferrariā:an creditor poterit eum conuenire ¶Padue.de sen.z re iudica.cle.pastoralis.versi.Denicq.nu.6.fo.75.
Debitor iurauit soluere certā summā pecunie creditori i certo termio si creditor debet vlteriorē dilationē:an debitor sit ptur⁹ nō soluendo in primo termino iurato.de iurejur.cle.vnica.ij.nos.itaq.nu.18.f.62.
Debitor si pignorauit rē sub pacto q si non soluat in termino liceat creditori rem vendere:z si nō vendidit in termino debitor aūt offert debitum an creditor possit vltra vendere.ibidem.nu.19.
Debitores obligati ad soluendū regi Sicilie p iuramētum in termino, an incurrissent plurū non soluēdo,presuppositio q sīa imperatoris tenuisset.de sen.z re iudi.cle.pastoralis.versi.rursus.nu.6.fo.76.
Decani rurales an cēseant vicarij epi.de rescr.c.z si pncipal'.nu.25.f.6.
Decēdium datū ad appellandū an eius cursus impediatur per cōpromissum partium.de appella.cle.quandiu.nu.6.fo.79.
Decernim⁹,hoc vbū induxit ius nouū.de cau.pos.z pro.cle.j.nu.3.f.56.
Decima de animalibus cui ecclesie debeā.de deci.cle.j.nu.15.fo.110.
Decima de ouibus que tenentur vno anno in diuersis locis cui debeā. de deci.cle.j.nu.16.fo.111.
Decima an debeatur de seruis z ancillis.ibidem.nu.17.fo.eod.
Decime si fuerūt percepte ex longa cōsuetudine,an hi q debent possint sine titulo cogi ad prestandū.de iudi.cle.dispēdiosum.nu.22.fo.51. Et an contra aduocatos et alios fauentes detinentibus decimas possit procedi.ibidem.nu.23.
Decime an sint debite de iure.de pe.cle.Cupientes.nu.7.fo.165. An aūt homines teneantur soluere oēs decimas.ibidē.nu.8.
Decime an debeant solui de rebus donatis,legatis,inuentis,aut iure successionis acquisitis.de pe.cle.cupientes.ibidem.nu.11.
Decime quibus ecclesijs debentur.de deci.cle.j.nu.10.fo.110.
Decime qb⁹ causis nō debenā a religiosis.vide de deci.cle.j.ibiē.nu.12.
Declaramus,hoc verbum positum in.l.vel.c.denotat iuris veteris declarationem,non noui inductionem.de elec.cle.statutū.nu.4.fo.25.
Declaramus,statuimus,ordinamus, qualiter hec verba differant.de verbo.signifi.cle.exiui.§.demum.nu.22.fo.173.

Cardinalis Zabarel. super Clementi.

Decretales debent titulis cõgruere. de verbo. sig. cle. sepe. nu. 1. fo. 174.
Decretum an sit necessarium in alienatione bonorum hospitalis. de relig. domi. cle. ij. versi. illi etiam. nu. 5. fo. 125.
Defensor quis dicatur quo ad casum clemen. si vna. de reb. eccle. non alie. cle. ij. nu. 6. fo. 97.
Defunctus si mandauit aliqua dari fratribus singularibus, an quarta debeatur curato. de sepul. cle. dudum. §. verum. nu. 12. fo. 107.
Delegatus a papa potest subdelegare, secus in delegato ab inferiore. de offi. z potesta. iudi. delega. cle. vnica. nu. 3. fo. 37.
Delegatus datus ab ordinario cũ speciali potestate subdelegandi, an possit subdelegare. de offi. z pote. iudi. deleg. cle. vnica. nu. 16. fo. 38.
Delegatus a principe super receptiõe testium an possit subdelegare in qualibet parte iudicij. de offi. z pote. iudi. dele. cle. vnica. nu. 6. fo. 38.
Et an procedat in delegato ab alio quam a principe. ibidem. nu. 7.
Delegatus pape an potest prorogare terminũ solutionis cõtentum in rescripto de partiũ consensu. de cõcess. preben. cle. vnica. nu. 18. fo. 91.
Delegatus datus in diem an possit post diem exequi sentẽtiam per seipsum latam. de dect. cle. j. nu. 28. fo. 111.
Delegatus ab alio q̃ a principe subdelegat in certo casu. de hereti. cle. j. versi. verum. nu. 2. fo. 144.
Delegati potestas quandoq; extenditur ad non commissa. de rescrip. c. auditor. nu. 3. fo. 7.
Qualiter hoc fiat, vide ibidem in duabus sequentibus oppositionibus vbi declaratur. nu. 3. fo. 7.
Delatio appellationis an indistincte deuoluat negotium ad iudicem appellationis. de appel. cle. j. nu. 16. fo. 77.
An autem per approbationẽ appellantis causa appellationis trãsferatur eodem modo. ibidem. nu. 17.
Delatio habitus per annum an z quando inducat professionem. de regula. cle. ij. nu. 2. fo. 115.
Delicta sunt punienda vt ceteris cedat in exemplum. de offi. iudi. ordi. clemen. j. nu. 11. fo. 39.
Delicta nõ debent dimitti impunita, ne alij malo exemplo inducantur ad delinquendum. de sen. excom. cle. grauis. nu. 8. fo. 170.
Delicta publica debent publice puniri. de iureiuran. clemẽ. vnica. versi. nos itaq; . nu. 1. fo. 68.
Delicta puniuntur ad exemplum z correctionem aliorum. de testa. z vlti. volun. cle. vnica. nu. 8. fo. 99.
Delicta z excessus sic puniri debent vt alij summant exemplum. de pe. cle. cupientes. versi. quod si. nu. 2. fo. 165.
Delictum persone nõ debet redundare in detrimentum ecclesie. de hereti. cle. nolentes. versi. inquisitoribus. nu. 1. fo. 146.
Delinquens sortitur forũ iudicis delicti, licet sit prelatus. de testa. z vlti. volun. cle. vnica. nu. 5. fo. 99.
Delinquentes tanq̃ authores magis puniuntur q̃ alij. de sent. excom. cle. grauis. nu. 5. fo. 170.
Delinquentes ad quem locum possunt confugere vt gaudeant securitate. de peni. z remis. cle. j. nu. 4. fo. 166.
Denarius z pecunia qualiter differunt. de verbo. signi. cle. exiui. §. porro. nume. 7. fo. 172.
Denũciator maleficij si nõ probat, an debeat cõdenari in expẽsis sicut instigator inquisitionis. de ver. sig. cle. sepe. ver. si tamẽ. nu. 6. fo. 178.
Quid autem in denominatore. ibidem. nu. 7.
Quid in iudice qui aliquẽ vexauit dolo vel culpa sua. ibidem. nu. 8.
Quid in arbitro z teste. ibidem. nu. 9.
Deperdita z alienata an inter ista sit differentia. de reli. domi. clemen. ij. numero. 15. fo. 123.
Desertio appellationis an inducat si nõ obseruat tẽpus de quo loquitur. c. j. de elec. lib. vj. de elec. cle. cõstitutionem. §. insuper. nu. 5. fo. 20.
Detrahere quis alteri nõ debet. de priui. cle. j. ver. quibus. nu. 2. fo. 159.
Detractio an indistincte sit prohibita. de priuile. cle. j. versi. quibus. numero. 9. fo. 159.
Deuolutio collationis beneficiorum ad quem fiat abbate negligẽte si nõ est prior claustralis in monasterio. de stat. mona. cle. ne in agro. §. abbate. nu. 5. fo. 117.
Quid si nullius est prelatus post abbatem. ibidem. nu. 6.
Deus si faciat miraculose quod sacramentũ altaris appareat in altari vt sanguis z caro humana: an sit sumendum. de reli. z vene. sancto. cle. vnica. ver. in institutione. nu. 10. fo. 135.
Deus in hac vita an videri possit. de hereti. cle. ad nostrum. versi. quarto. nume. 3. fo. 148.
Deus quare non potest videri ab homine. ibidem. nu. 4.
Deꝰ dz laudari in sanctis eiꝰ. de reli. z vene. sanc. cle. vnica. nu. 1. fo. 134.
Deus solus est cognitor secretorum. de verbo. signi. cle. exiui. §. quamuis. nume. 19. fo. 173.
Diabolus dicitur fator malorum. de hereti. c. ad nostrum. nume. 1. fo. 147.
Diadema quid est, vide. z quid corona. de iureiur. clemen. vnica. versi. nos itaq; . nu. 6. fo. 68.
Dicere veritatẽ licet quilibet teneat, sit tñ q̃q; specifice iniunctio ne cõtra cõscientiã dicat aliquid. de fo. cõpe. cle. vnica. §. sane. nu. 1. fo. 55.
Et sic est casus in quo quis relinquitur conscientie sue. ibidẽ. nu. 2.
Dies solẽnes in quibꝰ fiunt citatiões qui sint. de iudi. cle. j. nu. 4. fo. 49.
Diete a quo loco computantur in realibus. de rescrip. c. j. nu. 1. fo. 5.
Diffamatio sola an sit sufficiens vt possit procedi cõtra aliquem de hereti. de hereti. cle. j. §. verum. lo. ij. nu. 5. fo. 145.
Diffinimus, hoc verbum inducit ius nouum. de sequestra. pos. z fruc. clemen. vnica. nu. 2. fo. 62.
Dignitas in ecclesia quid est. de rescrip. c. gratie. nu. 3. fo. 2.
Dignitas, personatus, officium, z prebenda, quid sint: z qualiter differant. de eta. z quali. cle. ij. §. illi vero. nu. 1. fo. 33.
Dignitas, personatus, z officium, qualiter differunt. de iudi. clemẽ. dispendiosam. nu. 2. fo. 50.
Dignitas collegiata si conferatur per collationem, an cõprehendatur in gratia per quam mandatur prouideri ad collationem. de prebẽ. z digni. cle. j. §. ad hoc. nu. 3. z. 4. fo. 85.
Dignitas electiua que dicatur. de preben. z digni. clemen. j. §. ad hoc. numero. 5. fo. 85.
Dignitas quid est. de preben. z digni. cle. j. nu. 2. fo. 85.
Dignitatem quãdo quis dicatur obtinere vt sit locus pene cle. ij. de vita z hone. cleri. vide in. d. cle. ver. dignitatem. nu. 2. fo. 83.
Dignitates duas tenens si adipiscitur tertiam de facto, an efficiatur inhabilis ad alia beneficia propter pluralitatem. de prebẽ. et digni. clemen. si plures. nu. 4. fo. 87.
Dignitati an z quando sit deferendum. de hereti. cle. j. §. vero. lo. ij. numero. 4. fo. 145.
Diocesanus vnus suffragatur alteri in denunciando illius sentẽtiam. de fo. compe. cle. vnica. §. eorundem. nu. 1. fo. 55.
Quid si requisitio fiat non ab episcopo expulso, sed ab aliquo tertio cuius interest. ibidem. nu. 2.
Quid si pcessus episcopi expulsi sit notorie iniustus: an diocesanus requisitus teneatur denunciare. ibidem. nu. 3.
Diocesanus si admittit presentatum nõ seruata forma cle. prime. de inrepatro. an valeat. de iurepatro. cle. j. nu. 5. fo. 126.
Diocesani an possint punire clericos exemptos delinquentes. de vit. z hone. cleri. cle. j. nu. 6. fo. 81.
Diocesani nõ se intromittũt de iurisdictione minorũ plator̃ nisi cõstet de negligẽtia eorum. de celeb. missa. cle. j. versi. ne igitur. nu. 1. fo. 132.
Diocesani quando examinant literas apostolicas concessas questoribus an poterũt iudicare de ipsis. de peni. z remis. cle. ij. nu. 10. fo. 167.
Diocesani qualiter procedere debent, vel quam formam debẽt tenere vt ipsis constet de excessibus subditorum recipiẽtium vectigalia. de censi. z exactio. cle. presenti. nu. 12. fo. 131.
An autẽ diocesanus possit inquirere cõtra publicanũ qui indebite exegit vectigal a clerico, etiam clerico non cõquerente. ibidẽ. nu. 13.
An autem ordinarij possint punire episcopos vicinos si requisiti legitime recusant eos contra ius adiuuare. nu. 14.
Diocesanorum appellatione qui contineantur. de supplen. negli. prela. cle. vnica. §. eadem. nu. 3. fo. 31.
Diocesis aut ciuitatis si fiat mentio, an nomine vnius veniat reliqua. de elec. cle. ne romani. §. sane. nu. 6. fo. 14.
Quid in literis beneficialibus: an nomine diocesis veniat ciuitas. ibidem. numero. 7.
Diocesis an comprehendatur nomine territorij. de elec. c. ne romani. §. sane. nume. 4. fo. 14.
Diocesis z prouincia an differunt. de sepul. cle. dudum. ver. extra ciuitates. nu. 1. fo. 105.
Discordia, hoc verbũ qualr dz accipi. de elect. cle. gñ circa. nu. 3. fo. 23.
Discordia est periculosa. de sepul. cle. dudum. ver. ab olim. nu. 2. fo. 103.
Dispensare quis possit super voto. de penitẽ. z remis. cle. ij. versi. ad hec. numero. 18. fo. 167.
Disponens de aliquo intelligitur disponere etiã de illo quod pertinet ad illud. de verbo. sig. cle. exiui. §. cum autem. nu. 1. fo. 171.
Dispositio cle. cõstitutionem. de elec. an habeat locum in beneficijs. de elec. cle. constitutionem. nu. 4. fo. 18.
Dispositio cle. statutum. de elec. an procedat in bonis cõmunibus prelato z capitulo. de elec. cle. statutum. nu. 8. fo. 25.
Dispositio. c. j. de elec. an pcedat in monialibꝰ. vide de elec. c. j. nu. 6. f. 11.
Dispositio cle. vnice de renũcia. an procedat in procuratore quomodocunq; reuocetur. de renun. cle. vnica. nu. 14. fo. 28.
Dispono, hoc verbum comprehendit omnem modum reformandi beneficium. de supplen. negli. prela. cle. vnica. nu. 2. fo. 28.
Dispositio diuersa habetur inter ecclesias collegiatas z non collegiatas. de eta. z quali. cle. ij. nu. 3. fo. 32.
Dispositio cle. ij. §. illi vero. de etate z qualitate. in quibus prebẽdis procedit. de eta. z quali. cle. ij. §. illi vero. nu. 5. fo. 33.
Quid si beneficio sint annexi minores ordines. ibidem. nu. 6.
Dispositio clemen. ij. de eta. z quali. an habeat locum in dignitatibus principalibus: vtputa archipresbyterio vel prepositura ecclesie collegiate. de eta. z quali. cle. ij. §. illi vero. nu. 12. fo. 34.
Dispositio aliqua quando innouatur tenor eius debet inseri. de sepul. cle. dudum. nu. 1. fo. 102.

Distributiões vt diuidant nõ per omnes horas sed per certas,an possit induci consuetudine.de eta.& quali.cle.ij.§.illi vero.nu.17.fo.34.
Distributiones que dantur pro diuino officio quid cõtinent:& quid venit nomine eorum.de eta.& quali.cle.ij.§.illi vero.nu.15.fo.34.
Diuina eloquia & eorum expositio prodest vt inducamur in viam veritatis.de magi.cle.j.nu.2.fo.139.
Diuinis officijs deputati debent induci vt recipiãt sacros ordines.de eta.& quali.cle.ij.nu.2.fo.32.
Diuisio virtutum quam facit glossa in hoc verficulo an sit bona.de hereti.cle.ad nostrum.versi.sexto.nu.1.fo.149.
Doctor quid habere debet.vide in.ij.proemio cle.nu.4.fo.2.
Doctores debent esse tales qui valeant instituere.de magi.cle.j.nu.§.fo.139.
Doctores qui scripserunt super volumen clementinarum enumerãtur in primo proemio cle.nu.4.fo.2.
Doctores qui desierunt legere,vel scholares qui desierunt studere an gaudeant priuilegijs vniuersitatis.in proe.secundo cle.nu.3.fo.2.
Doctoratus honorem an quis petere possit fine peccato.de magist.cle.ij.nume.13.fo.141.
Doctorandus quot & qualia debet habere.ibidem.nu.14.
Doctor quot nominibus appellari potest.ibidem.nu.15.
Doctor quot & quibus priuilegijs gaudeat.ibidem.nu.16.
Doctoratus insignia que sunt.ibidem.nu.17.
Doctor recipiẽdo pecuniã a scholarib⁹ p salario an peccet.ibid.nu.18.
Doctor si aliquis fiat in loco vbi Turonẽsi.non sunt in vsu,que moneta debebit expendi.ibidem.nu.19.
Et an qs dr in ista cle.habeat locũ i qualibet facultate.ibidẽ.nu.20.
Doctoratus & magisterium an differant:& qualiter.de magi.clemẽ.ij.numero.§.fo.140.
Doctoratus non debet dari nisi per eos qui in cle.ij.de magi.nominãtur,de magi.cle.ij.nu.8.fo.141.
Doctorandi quale prestant iuramẽtum anteq̃ fiant doctores.ibidem.numero.9.
Doctrina idem significat q̃ positio.de sum.trí.c.j.ver.porro.nu.1.fo.4.
Dominus an & quando teneatur de facto suarum gentium,vel nõ.de sen.& re iudi.cle.pastoralis.nu.4.fo.73.
Dominus si promittit ratum habere quicquid procurator suus legitime fecerit,an debito modo cauerit.de procur.cle.j.nu.12.fo.42.
Dominus feudi laicus potest clericum vasallum expellere de feudo.de offi.iudi.ordi.cle.j.nu.14.fo.40.
Domin⁹ qualiter teneat de facto familie.de stat.mona.cle.ne in agro.§.porro garenas.nu.2.fo.116.
Dñs tẽporalis si impediat inquisitorẽ in portatione armorũ vel eius familiã,quis eũ puniet.de hereti.cle.nolẽtes.versi.porro.nu.2.fo.147.
Dominus feudi quam potestatem habeat.de sen.& re iudi.cle.pastoralis.ver.deniq̃.nu.7.fo.75.
Dominus feudi an potest suo iure pignorare vasallum.ibidem.nu.8.
Et an possit p̃cipere vasallo sub debito fidelitatis.ibidẽ.nu.9.fo.76.
Domicilij quando fit mẽtio,intelligitur de domicilio principali.de penis.cle.j.versi.terra.nu.1.fo.163.
Dominus an habeat actionẽ pro molestia & iniuria illata familie sue. de reli.& vene.sancto.cle.vnica.nu.4.fo.134.
Dñs qui habet totã iurisdictionẽ in quodã castro dat sen locat castrũ illud quibusdã cõsulibus qbus cõcessit omnimodã cognitionẽ causarũ castri & territorij,an tales poterũt dñm aut ipsius familiã ibidẽ delinquẽtes cõdẽnare.de reli.& vene.sancto.cle.vnica.nu.§.fo.134.
Domini tẽporales si cõpellãt populũ audire diuina in loco nõ interdicto,an debent puniri de iure.de sen.excõ.cle.grauis.nu.15.fo.170.
Quid si tales domini precipiunt non subditis.ibidem.nu.16.
Donum vel munus alicuius qñ inspicit eius memoria stricti⁹ retinet. de reli.& vene.sanc.cle.vnica.versi.o excellentissimum.nu.1.fo.136.
Donum & munus qualiter differant.de reli.& venera.sancto.cle.vnica. versi.o singularis.nu.1.fo.136.
Donatio facta beato Siluestro pape a Constãtino magno imperatore an valeat.de iureiur.cle.vnica.versi.porro.nu.8.fo.69.
Donaui omnia bona mea heredibus institutis in testamẽto Titij qui adhuc viuit:& iuraui non contrauenire.Titius fecit aliud testamentum,& instituit alios heredes:an donatio valeat.ibidem.nu.9.
Donatio facta inter virum & vxorem que de iure nõ tenet an firmetur iuramento.ibidem.nu.10.fo.70.
Dormiens quare non tenetur de homicidio.de homici.clemen.vnica. numero.8.fo.150.
Duntaxat hec dictio est restrictiua.de sequest.pos.& fruc. clemen.vnica.nu.1.fo.62.

De litera E.

Ebrius si cõmittat delictum an excusetur.de homi. cle.vnica.nu.9.fo.150.
Ecclesia & locus qualiter differant.de concess.preben.cle.vnica.§.ceterum.nu.4.fo.93.
Ecclesia habens capellas si vnitur alteri ecclesie,an capelle transeant. de reb.eccle.non alie.cle.ij.nu.16.fo.97.
Ecclesia,dignitas,& prebenda,qualiter differunt.de reb.eccle.non alienan.cle.ij.nu.3.fo.97.
Ecclesia donari potest loco religioso.ibidem.nu.4.
Ecclesia curata si vnitur capitulo,quis habebit curam.de reb.eccl.nõ alie.cle.ij.§.quod si episcopus.nu.4.fo.98.
Ecclesia an & quando teneatur ex contractu vel ex delicto persone.de priui.cle.j.versi.ceterum.nu.3.fo.160.
Ecclesia matrix que dicatur.de sen.excom.cle.j.nu.21.fo.169.
Ecclesia matrix si subiecta est religiosis an habeat locum cle.j.de sentẽ. excommu.vide in.d.cle.j.nu.22.fo.169.
Ecclesia matrix quando dicatur seruare interdictum.de senten.excommuni.cle.j.nu.23.fo.169.
Ecclesia metropolitana an dicatur matrix ecclesia totius puincie,ita vt ea seruante interdictum si religiosi totius prouincie non seruant debeant puniri.ibidem.nu.24.& 25.
Quid si interdicta puincia vel aliqua dioceſi matrix ecclesia seruat interdictum in aliquibus ciuitatibus vel castris:in aliquibus vero non.vide ibidem.nu.26.
Quid si episcopus mandat seruari interdictum:capitulũ vero mandat oppositum.ibidem.nu.27.
Quid si episcopus mandat seruari interdictum,ecclesia tamen matrix non seruat,an religiosi teneantur seruare.ibidem.nu.28.
Quid si religiosi ignorant interdictum.ibidem.nu.29.
Ecclesia si nõ p̃sequat appellationẽ intra biẽniũ an indigeat restitutione:& an seruet illesa ipso iure.de in inte.restit.cle.vnica.nu.16.fo.48.
Ecclesia an possit petere restitutionem aduersus prescriptionem.gl.anorum.ibidem.nu.17.
Ecclesia an possit petere restitutionem in integrũ aduersus lapsum instantie que finitur triennio de iure ciuili.ibidem.nu.18.
An aduersus confessionem.ibidem.nu.19.
An aduersus vsucapionem.ibidem.nu.20.
An contra exceptionem annalem.ibidem.nu.21.
An aduersus peremptorium quod solet dari ad opponendum aduersus crimina.ibidem.nu.22.
Ecclesia an restituatur in integ.ad producendum testes publicatis attestationibus.ibidem.nu.23.
Ecclesia si petat restitutionẽ,an teneatur exprimere quod dolo aduersarij vel sui facilitate fuit lesa.ibidem.nu.24.
Et an ecclesia teneatur semper probare lesionem.vide ibidem.nu.25.
Ecclesia est vnica.de sen.excom.cle.j.nu.8.fo.168.
Item vna fides.ibidem.nu.9.
Ecclesia cathedralis,& ecclesia matrix an sint idem.de senten.excõmu. clemen.j.nu.12.fo.168.
Ecclesia an possit aliquem absoluere expresse vel tacite a prestatione decimarum.de pe.cle.cupientes.nu.9.fo.165.
Ecclesia collegiata si edificata est in dioceſi,an prelatus huius ecclesie poterit exercere censuram:an autem solus diocesanus.de celeb.miss. cle.j.versi.ne igitur.nu.9.fo.132.
Ecclesia matrix que & qualis dicat.de priuil.cle.j.ver.qb⁹.nu.6.fo.159.
Ecclesia si est sita in vna dioceſi,& habeat reditus in alia dioceſi:in qua soluet procurationes vel decimas papales.de iure patro.cle.j.§. sane.nume.§.fo.127.
Ecclesia quando donatur religiosis quid erit seruandum.de reb.eccle. non alienan.cle.ij.nu.14.fo.97.
Quid si donatur collegio,dignitati,vel prebende.ibidem.nu.15.
Ecclesia & bñficiũ qũo differunt.de elec.c.cãm.§.qs si forsan.nu.3.fo.16.
Ecclesia dicitur mater nostra.de sum.trini.& fi.catho.c.j.nu.1.fo.3.
Ecclesia collegiata qualiter fit:& qualiter cognoscitur.de elect.c.statutum.nume.7.fo.25.
Ecclesia cathedralis,collegiata,& regularis,qualiter differunt.de electio.cle.statutum.nu.2.fo.25.
Ecclesia cathedralis si habet clerum tãtum,aut tantum populum:an possit habere episcopum.de elect.c.in plerisq̃.nu.§.fo.22.
Ecclesia an sit dignior ratione maiorum facultatum,vel ratione maioris populi.ibidem.nu.6.
Ecclesia que dicatur cathedralis.ibidem.nu.7.
Ecclesia quando dicatur consueta regi per regulares.vide de supplen. negli.prela.cle.vnica.nu.20.fo.31.
Ecclesia non debet diffamari.de offi.iudi.ordi.cle.j.nu.6.fo.39.
Ecclesia fuit decepta contrahendo:ille cũ quo contraxit petit post quadrienniũ rem sibi tradi:ecclesia excipit petens restitui:an audiri debeat.de resti.in integ.cle.vnica.nu.33.fo.49.
Ecclesia vt audiatur petens se restitui sufficit si affirmet se esse lesam.de in integ.resti.cle.vnica.nu.1.fo.47.
Ecclesia si non probauit de peremptorio,an quadriennium petende restitutionis computetur a fine peremptorij:an autem a die scientie.de resti.in integ.cle.vnica.nu.29.fo.49.
Ecclesia quelibet regularis an sit collegiata.de eta.& qualita.clemen.ij. numero.9.fo.33.
Ecclesia an debeat ipso iure seruari illesa.de in integ.resti.clemẽ.vnica. numero.8.fo.48.

Cardinalis Zabarel. super Clementi.

Ecclesia collegiata qualiter cognoscitur. de eta. z qualita. clemen. ij. numero. 10. fo. 33.

Ecclesia, hoc verbum quid importet. de eta. z quali. z ordi. presi. clemē. j. numero. 1 fo. 32.

Ecclesie potestas an se extendat ad eos que sunt in purgatorio. de peni ten. z remis. cle. ij. versi. ad hec. nu. 23. fo. 168.

Ecclesie que dicantur de mensa. de excessi. prela. cle. vnica. versi. presen tatos. nu. 3. fo. 156.

Quibus autem modis potest ecclesia fieri de mensa. ibidem. nu. 4.

Ecclesia que pertinet ad monachos pleno iure an dicatur de mēsa. ibi dem. numero. 5.

Ecclesia de mensa quare non vacat per obitum ibidem ministrātium. ibidem. nume. 6.

Ecclesie monachorum que dicantur esse. ibidem. nu. 7.

Ecclesie cathedrales debent habere facultates que dicūtur presidium earum. de elec. c. in plerisq;. nu. 1. fo. 21.

Effectus dispositionis conditionalis suspenditur in condi tionis euentū. de cōces. p̄bē. cle. vnica. nu. 9. fo. 90.

Effundendis, hoc verbum denotat largitatem. de elect. cle. ne romani. §. verum. nu. 1. fo. 15.

Effusio lachrymarum an z quando sit commendabilis. de reli. z vene. sancto. cle. vnica. versi. hec est commemoratio. nu. 1. fo. 135.

Electio principum imperij an faciat tantum futurum impe ratorem, an vero imperatorem. de iuretur. cle. vnica. ver. nos itaq;. nu. 13. fo. 68.

Electio si ab initio fuit facta in cōcordia, deinde superuenit discordia, quid iuris. de elec. cle. quod circa. nu. 4. fo. 23.

Et quid ecōuerso si primo facta fuit in discordia, deinde superuenit cō cordia. ibidem. nu. 5.

Electio seu prouisio ecclesie cathedralis ad quē vel quos spectet. de ele. c. in plerisq;. nu. 10. fo. 22.

Et quid si ille qui debet prouidere est negligens. ibidem. nu. 11.

Electio pape si fiat in loco interdicto an teneat. de elect. c. ne romani. §. sane. nu. 2. fo. 14.

Electio an possit fieri in ecclesia interdicta. ibidem. nu. 3. fo. eo.

Electio, postulatio, prouisio, qs z quale est vnūquodq; istorum, z quali ter differant vide remissiue. de elec. cle. causam. nu. 5. fo. 15.

Electio, hoc ꝓbū pōt accipi actiue z passiue. de ele. c. qs circa. nu. 1. f. 22.

Electi confirmati in episcopos non tamen consecrati, an comprehēdā tur nomine episcoporum. de cele. missa. cle. ij. nu. 3. fo. 133.

Electo an possint opponi crimina de quibus electus egit penitentiam. de elec. cle. constitutionem. nu. 7. fo. 18.

Electo si obiciat ꝙ administrauit ante cōfirmationē an talis obiectio sit in formam vel in personam. de elec. cle. cōstitutionem. nu. 5. fo. 18.

Quid si obiciuntur plura quorum alterum tantum probetur quod sufficiat ad cassationem electionis. ibidem. nu. 6.

Electores imperij si sint negligentes in eligēdo imperatorem, quis po test eos monere. de iuretur. cle. vnica. nu. 12. fo. 67.

Electus in episcopum si ante confirmationem consequitur beneficium curatum, an videatur renunciare iuri quod habuit per electionē. de rescrip. c. gratie. nu. 9. fo. 8.

Quid autem econuerso. ibidem.

Eleemosyna an sit danda his qui possunt operari. de reli. z vene. sanct. cle. vnica. versi. ideoq;. nu. 5. fo. 136.

Eleemosyna que, et quanta bona afferat. de reli. z vene. sancto. cle. vnica. versi. ideo quod. nu. 2. fo. 136.

Qualiter autem eleemosyna sit facienda. vide ibidem. nu. 3.

Eligi ad dignitatem an possit qui non est in sacris. de eta. z qualita. clemen. j. nu. 7. fo. 32.

Emenda competēs est restitutio eius quod est ablatum. de deci. cle. j. nu. 3. fo. 110.

Emēs vinum tempore vindemiarum, vel annonam tempore messium vt carius vendat, an peccet. de vsu. cle. vnica. nu. 13. fo. 152.

Emere fructus annuos pro toto tempore vite sue an sit vsura. de vsu. cle. vnica. nu. 11. fo. 152.

Emolumentum potest prouenire ex iurisdictione. de electio. cle. statutū. numero. 1. fo. 25.

Episcopatus an sit ordo. de ele. c. in plerisq;. nu. 12. f. 22.

Ep̄s an possit sedere ad iudicādū in loco exēpto iuxta exēptis i casu huiꝰ cle. de fo. cōpe. cle. vnica. nu. 20. f. 53.

Episcopus an possit corrigere clericos exemptos delinquentes in suo territorio. de offi. iudi. ordi. cle. j. nu. 16. fo. 40.

Episcopus debet corrigere clericos sue diocesis. de offi. iudi. ordi. cle. j. nume. 8. fo. 39.

Episcopus qua pena punire possit delinquentes. de offi. iudi. ordi. cle. j. nume. 24. fo. 40.

Episcopus si fecit statutum quod possit procedi ad inquisitionē crimi num nullo seruato ordine, puta non prius inquisito de infamia. nec traditis articulis inquisitoi an tale statutum valeat. de offi. iudi. ordi. cle. j. nume. 23. fo. 40.

Episcopus an possit dispensare cum vicario super etate. de offic. vicar. clemen. vnica. nu. 25. fo. 37.

Episcopus an possit dispēsare cum vicario perpetuo fm tenorem. c. cū ex eo. de elec. lib. vj. vide de offi. vica. cle. vnica. nu. 23. fo. 37.

Et an inferior episcopo possit modo predicto dispensare. vide ibidem. numero. 24.

Episcopus est ordinarius in omnibus z super omnes post summū pon tificem. de offi. iudi. ordi. cle. j. nu. 12. fo. 39.

Episcopus an possit remouere vicarium perpetuum sine consensu pa troni. de offi. vica. cle. vnica. nu. 14. fo. 36.

Episcopus an possit dispēsare super pluribus curatis. de offi. vica. cle. vnica. nu. 21. fo. 37.

Episcopus an possit dispensare super eta. ordinandorū. de eta. z quali. cle. generalem. nu. 11. fo. 35.

Episcopus habet potestatē in casu super beneficijs exemptorū autho ritate apostolica. de supplen. negli. prela. cle. vnica. nu. 4. fo. 29.

Episcopus quando iurat an teneatur tangere sacra. de elec. cle. cōstitu tionem. nu. 8. fo. 18.

Episcopus si habet duos vicarios in diocesi z non in ciuitate, quis eo rum est principalis. de rescrip. c. z si principalis. nu. 5. fo. 6.

Episcopus si sepelitur in ecclesia mendicantiū, an canonica funeraliū debeatur ecclesie cathedrali. de elec. c. j. nu. 25. fo. 12.

Episcopus consecratus contra dispositionē cle. in plerisq;. si agat pro ecclesia, an sibi possit opponi ꝙ non habet actionē prohibente dicta clementina. de elec. cle. in plerisq;. versi. qs si licentiatus. nu. 2. fo. 23.

Episcopi promoti beneficia vt vacent, an requiratur adeptio possessio nis pacifice. ibidem. nu. 3.

Episcopi promoti in curia vbi vacent eius beneficia. ibidem. nu. 4.

Episcopus an possit supplere negligentiam de beneficij vacantibus in curia. de supplen. negli. prela. cle. vnica. nu. 13. fo. 30.

Episcopus si sit negligēs per semestre, an ad alium: z ad quē deuoluat ius collationis. ibidē. nu. 14. iuncto. versi. decimoquarto q̄ro. fo. 30.

Quid autem si exempti impediant episcopū in collatione exempto rum post factam ad episcopum deuolutionem. ibidem. nu. 15.

Episcopus si excōmunicetur an vicarius eius qui est delegatus impe diatur cognoscere de causa delegata. de rescript. c. z si principalis. numero. 9. fo. 6.

Episcopus an possit cognoscere de causa delegata suo vicario. ibidem. numero. 10.

Quid si episcopus reuocat vicarium. ibidem. nu. 11.

Quid de priore qui reuocatur ad claustrum. ibidem. nu. 12.

Episcopus si audit missam, vel recipit procurationem a male ordinato vel instituto an per hoc videatur cum eo dispensare. de sent. excom. cle. si summus. §. similiter. nu. 4. fo. 171.

Episcopus an possit statuere vt in electione sui successoris canonici te neantur aliqua obseruare. de elec. cle. ne romani. nu. 6. fo. 12.

Episcopus an potest facere celebrare coram se in loco exempto in pon tificalibus. de priuile. cle. ij. versi. simili. nu. 7. fo. 161.

Episcopus an possit celebrare in pontificalibus in loco exempto sue iu risdictionis. de priuile. cle. ij. ver. simili. nu. 5. fo. 161.

Quid in loco non sue iurisdictionis. ibidem. nu. 6.

Episcopus vel archiepiscopus non possunt exercere iurisdictionem in locis exemptis. de priuile. cle. ij. verfi. si tamen. nu. 1. fo. 161.

Episcopus potest benedicere populo etiam in locis exēptis, de qua au tem benedictione intelligatur. vide de priuile. cle. ij. nu. 9. fo. 161.

Episcopus si malitiose non vult admittere questores archiepiscopi in sua diocesi, an archiepiscopus, z qualiter punire episcopum. de pe. z remis. cle. ij. nu. 8. fo. 167.

Episcopus suspenditur suspēsione iuris in certo casu. de hereti. cle. j. §. verum. lo. ij. nu. 2. fo. 145.

Episcopus z inquisitor an possint concordare quod sit tātum vnus cu stos carceris hereticalis. de here. cle. j. §. fane. nu. 3. fo. 144.

Episcopus si non potest habere copiam inquisitoris, vel inquisitor non possit habere copiam episcopi, an ipsorū solus qnisq; procedere pos sit. de hereti. cle. j. versi. duro. nu. 10. fo. 143.

Episcopus vel alius officialis an possit extrahere clericū de ecclesia vt eum deponat. de peni. z remis. cle. j. nu. 9. fo. 166.

Quid de principibus secularibus qui non permittunt gaudere im munitatibus ecclesiarum. ibidem. nu. 10.

Quid autē cōfugiētibꝰ ad ecclesiā prosit quo ad animā. ibidē. nu. 11.

Ep̄s qñ vult procedere ad cōpulsionē de qua in hac cle. j. ver. ad que oīa. an procedat cā cognita. de iure pat. cle. j. ver. ad que oīa. nu. 2. fo. 127.

An aūt ep̄s possit appellere religiosos ad hec supradicta. ibidē. nu. 3.

Episcopus z inquisitor an possit alter ipsorum procedere ad sentētiam contra inquisitos. de hereti. cle. j. versi. duro. nu. 5. fo. 143.

Episcopus vel inquisitor possunt ponere inquisitum in compedibus si volunt. de hereti. cle. j. versi. propter quod. nu. 4. fo. 142.

Ep̄s z inquisitor habētes potestatē circa idem negotiū an possit vnus sine altero procedere. de heret. cle. j. versi. propter quod nu. 5. fo. 143.

Episcopus distans a loco per tres vel plures dietas an sibi sint facien de expense eundo z redeundo quando venit reconciliatum vel con secratum cemiterium vel ecclesiam. de celeb. mis. cle. j. nu. 15. fo. 132.

Episcopus si dat licentiam eundi ad studium pro pecunia,an committat simoniam.de statu monachorum.cle.ne in agro.§.sane.lo.ij.numero.7.fo.119.
Episcopus aut alij si fauent beguinis,an incurrant excommunicationem.de reli.domi.cle.j.versi.predictis.nu.2.fo.122.
Quis autem absoluet ab ista excommunicatione.ibidem.nu.3.
Episcopus an possit supplere negligentiam fundatoris ipso viuēte,vel si mortuus sit negligentiam heredū.de reli.domi.cle.ij.versi.in quo.nume.3.fo.124.
Quid si ordinarius erit negligens:quis supplebit eius defectū.ibidem.numero.4.
Episcopus an possit vnire ecclesiam sibi subiectā in qua abbas habet institutionem z destitutionem rectoris monasterio exempto.de sta. mona.cle.ne in agro.§.ad hec.nu.3.fo.118.
Episcopus an possit absoluere exemptos.de reli.domi.clemen.j.versi. predictis.nu.§.fo.122.
Episcopus si est excōmunicatus per cle.primam.de reli.domi.an potest committere alteri absolutionem suam.ibidem.nu.6.
Episcopus si sepelitur in monasterio mēdicantiū an quarta debeatur alicui ecclesie.de sepul.cle.dudum.§.verum.nu.14.fo.108.
Episcopus ordinis mendicantium si renūciat z transit ad ordinem nō mendicantium:an sit puniendus ꝑm istam cle.primam.de regu.clemen.j.nume.17.fo.114.
Qualiter autem intelligi debent illa verba,vocem aut locum.in textu isto posita.vide ibidem.nu.18.
Episcopus z fratres si adinuicē discordāt de numero fratrum,an episcopus possit reūcere aliquos si sibi videantur esse plures ꝙ̄ sit necessarium.de sepul.cle.dudum.versi.extra ciuitates.nu.8.fo.105.
Episcopus si concedit licentiam fratribus audiēdi confessiones,an talis licentia expiret morte concedentis.de sepul.cle.dudum.versi.z sidem.nume.1.fo.105.
Episcopus an possit sibi reseruare casus de quibus curati poterāt absoluere ante constitutionem,dudum.de sepul. de sepul.cle.dudum. ver.si vero.numero.9.folio.106.
Episcopus si sit negligens in conferēdo beneficiū collatio ipsius deuoluitur ad capitulum.de prebē. z digni.cle.si de beneficio.nu.1.fo.87.
Episcopus potest vnire ecclesiam alteri,vel loco religioso donare,etiā nō vocato rectore vel defensore.de reb.eccl.nō alie.cle.ij.nu.1.fo.97.
Episcopus an possit donare capitulo de his que spectant ad mensam suam.de reb.eccle.nō alie.cle.ij.versi.quod si episcopus.nu.§.fo.98.
Episcopus non potest vnire ecclesiā mense sue,vel capitulo suo.de reb. eccle.non alie.cle.ij.§.quod si episcopus.nu.1.fo.97.
Episcopus non potest autorizare in facto proprio.ibidem.nu.2.
Episcopus an possit cogere subditum recipere ordines ab alio episcopo.de fo.compe.cle.vnica.nu.16.fo.53.
Episcopus non potest regulariter exercere iurisdictionem suam in diocesi aliena.de fo.compe.cle.vnica.nu.1.fo.52.
Episcopus expulsus an teneatur petere a diocesano vt citet subditos suos.de fo.compe.cle.vnica.§.volumus.nu.3.fo.54.
Episcopus expulsus ab inimicis si potest exercere suam iurisdictionē per aliquem qui sit gratus persequentibus eum:an habeat locū cle. vnica.de fo.compe.de fo.compe.cle.vnica.nu.23.fo.53.
Episcopus an possit vnire ecclesiam loco exempto.de rebus eccle.non alie.cle.ij.nu.11.fo.97.
Episcopus an de cōsuetudine possit vnam ecclesiam donare alteri sine consensu capituli.ibidem.nu.12.
Quid si beneficium est reseruatum per papam:an episcopus possit illud vnire alteri ibidem vide.nu.13.
Episcopus si potest iudicare etiā in minima parte diocesis cessat dispositio cle.vnice de fo.compe.de fo.compe.cle.vnica.nu.18.fo.53.
Quid si episcopus potest manere z procedere in aliquo loco exēpto sue diocesis.ibidem.nu.19.
Episcopum deformans in suo corpore acrius punitur ꝙ̄ si alium deformasset.de homici.cle.vnica.nu.21.fo.150.
Episcopi quandoqz nō appellantur fratres a papa.vide in proe.ij.cle. nu.2.rationem ibi assignat.fo.2.
Episcopi expulsi possunt iurisdictionem suam exercere in alienis diocesibus modo statuto per cle.vnicam de fo.compe.§.eisdem.de fo.cōpe.cle.vnica.§.eisdem.nu.1.fo.54.
Episcopi expulsi an possint punire diocesanos nolentes denūciare sententia eorum.de fo.compe.cle.vnica.§.eorundem.nu.6.fo.55.
Episcopi expulsi volentes iurisdictionem suam exercere in alienis diocesibus debent petere licentiam ab episcopis illius diocesis:z si nō possint obtinere:nihilominus poterūt exercere suam iurisdictionē. de fo.compe.cle.vnica.§.volumus.nu.1.fo.54.
Quid autē si pcedāt nō petita licētia:an valeat pcessus.ibidē.nu.2.
Episcopi possunt serenissimi appellari.de elect.c.in plerisqz.nu.3.fo.21.
Epi expulsi si iudicēt in alienis diocesib⁹ inter subditos diocesanoz an ipsis ꝑiudicēt si nō ꝺdicāt.de fo.ꝙpe.cle.vnica.§.ꝑmissa.nu.3.f.55.
Episcopi an possint exercere iurisdictionem suam extra diocesim suam in causis meri imperij casu cle.vnice de fo.compe.vide de fo.compe. cle.vnica.§.eisdem.nu.2.fo.54.
Episcopi expulsi exercentes iurisdictionem suam in diocesibus alienis an possint procedere ꝑm constitutiones suas.ibidem.nu.3.
Et an subditum suum qui deliquit extra suam diocesim possint punire ꝑm suas constitutiones.ibidem.nu.4.
Quid si ipsi subditi deliquerunt in diocesibus vbi dicti episcopi morantur.ibidem.nu.5.
Eppiscoporum est officium corrigere subditos.de offi.iudi.ordi.clemē. j.nume.10.fo.39.
Error in quo consistit qs quis posset esse ita perfectus qs quis non obligetur obedientie vel preceptis ecclesie.de hereti.cle.ad nostrum.ver.tertio.nu.1.fo.148.
Esse in remotis quando quis dicatur.de elec.cle.causam.§.quod si forsan.nu.6.fo.16.
Etas discretionis que dicatur.de regula.cle.ij.nu.7.fo.115.
Etas que requirat in promouēdis ad beneficia in ordinā dis,z in pfitēdis religionē.de eta.z quali.cle.generalē.nu.7.fo.35.
Et quod dicitur de annis ordinandorum an intelligitur de annis completis.ibidem.nu.8.
Etiam,hec dictio est implicatiua.de procurato.clemen.religiosus.numero.1.fo.44.
Etiam,dictio est implicatiua.de testa.z vlti.volū.cle.vnica.nu.1.fo.99.
Etiam,hec dictio est implicatiua.de supplen.negli.prela.cle.vnica.§.in quibus.nu.2.fo.31.
Et si,hec dictio quid importet.de rescrip.z si principalis.nu.1.fo.5.
Euentus dubius spectandus est.vt lit.penden.nihil innocle.j.nu.8.fo.60.
Exactio prohibetur nō receptio si quis vult sponte solnere. de censi.z exactio.cle.presenti.nu.3.fo.130.
Exactiones indebite que dicantur.de excess.prela.cle.vnica.versi.nonnulli.lo.j.nu.§.fo.155.
Exceptio competens propter formā non seruatam: fit dilatoria.de elec. c.constitutionem.§.illius.nu.7.fo.21.
Exceptio peremptoria quando dicatur rite proposita.de appel.clemē. fina.nume.4.fo.21.
Quid si petitio fuit inepta non tamen fuit reiecta,z actor probauit: an reus condemnabitur.ibidem.nu.§.
Exceptio peremptoria est que actionē elidit.de appel.cle.fi.nu.2.fo.21.
Exceptio nullitatis quelibet an intelligatur subiata cle.vnica.de sequestra.pos.versi.non obstante.vide in.d.cle.z dicto versic.non obstante.numero.1.fo.64.
Et an quelibet exceptio inferēs nullitatem audiatur.ibidē.nu.2.fo.65.
Exceptio excōmunicationis ꝓposita z probata in vno iudicio an sufficiat in alio.de excep.cle.vnica.nu.13.fo.71.
Exceptio qs quis non debeat vendicare decimā,sed sua portione contentari sicut vicarius perpetuus cui est assignata certa portio,an talis exceptio possit inter dilatorias proponi.ibidem.nu.14.
Exceptio contra literas pape an possit opponi quandocunqz ficut excommunicatio.de excep.cle.vnica.nu.2.fo.70.
Exceptio falsi an possit opponi post terminum datum ad opponēdas peremptorias.ibidem.nu.3.
Excessus,hoc verbum sonat in vitiū.de statu mona.cle.ne in agro.numero.2.fo.115.
Excōmunicati per clemen.primā de deci.si fuerint absoluti anteꝙ̄ satisfaciant,an absolutio teneat.de deci.cle.j.nu.29.fo.111.
Excommunicati non debent sepeliri.de quibus excommunicatis intelligitur.de sepul.cle.j.nu.17.fo.101.
Excōmunicatio ferri non debet nisi monitione precedente.de iudi.cle. dispendiosam.nu.6.fo.50.
Excommunicatio an dicatur opponi dilatorie,z quādo peremptorie. de excep.cle.vnica.nu.1.fo.70.
Excommunicatio a quibus repellat.de excep.cle.vnica.nu.4.fo.70.
Excommunicatus an possit testari.ibidem.nu.§.
Excommunicatio vt probetur an sit satis probare denunciationem excommunicati.de excep.cle.vnica.ibidem.nu.7.
Excōmunicatio an possit opponi in causa appellationis si non fuit opposita in causa principali.ibidem.nu.8.fo.71.
Excommunicatio qualiter debeat publicari:z quis est modus eam publicandi.de pe.cle.j.versi.z quia.nu.1.fo.163.
Excommunicatus an possit constitui procurator cum potestate substituendi.de procur.cle.religiosus.nu.12.fo.45.
Excommunicatus an possit constituere procuratorem excommunicatum ad impetrandam absolutionem.de procur.clemen.religiosus. nume.15.fo.45.
Excōmunicatus est quis ipso iure in certo casu,z alijs de quibus hic remissiue.de sepul.cle.j.nu.§.fo.101.
Excommunicatus an debet absolui non facta restitutione.de sepultu. clemen.j.nu.6.fo.101.
Excommunicatus si quis nō erat tempore date literarum quibus ius ad rem impetrauit,tempore autem collationis facte erat excommunicatus,quid iuris.de reli.domi.cle.j.versi.predictis.nu.4.fo.122.

Excõmunicatus potest absolui in articulo mortis ab illo a quo als absolui non potest.de pe.cle.cupientes.§.sane.nu.2.fo.166.
Excommunicatus publice quis dicatur.de sepul.cle.j.nu.18.fo.101.
Excommunicatus nõ publicatus potest sepeliri in cemiterio.de sepul. clemen.j.nu.3.fo.101.
Excusationes fucate reprobantur.de sen.excom.cle.j.nu.3.fo.168.
Excusatur qui se nõ offert sponte ad mortem.de sen.z re iudi.cle.pastoralis.ver.ceterum.nu.1.fo.76.
Executio sententie per quem fit faciendam:an per iudicem a quo,an per iudicem ad quem.de sen.z re iudi.cle.j.nu.17.fo.72.
Adde ad idem nu.18.quia dependet de eadem questione.fo.72.
Executio sententie late per iudicem ecclesiasticum si petitur mitti executioni per iudicem laicum,an iudex laicus debeat examinare processum vel econtra.de sen.z re iudi.cle.j.nu.7.fo.72.
Executio testamẽti dicitur consummatio testamenti.de testa.z vlti.voluntа.cle.vnica.nu.3.fo.99.
Executor datus ad prouidendum cum inquisitione si commisit alij vices suas,ille inquisiuit,postea se absentauit:an primus possit prouidere.de offi.z potesta.iudi.deleg.nu.12.fo.38.
Executor datus ẽm formam clemen.de offi.z potesta.iudi.deleg.an teneatur inquirere:an is pro quo mãdatur sit laudabilis vide.de offi. z pote.iudi.deleg.cle.vnica.nu.17.fo.39.
Executor datus ad prouidendum an possit indistincte cõmittere vices suas.de offi.z pote.iudi.delega.cle.vnica.nu.11.fo.38.
Executore mortuo dato sub nomine dignitatis succedit successor: qualiter hoc cognoscetur.de testa.z vlti.volun.cle.vnica.nu.28.fo.100.
Executor an poterit aliquid erogare in spurtũ testatoris.ibidẽ.nu.29.
Executor vel alius delegatus ad prouidendum an possit de beneficio cognoscere qõ non vacat de facto licet de iure,z prouidere de ipso. de offi.z pote.iudi.dele.cle.vnica.nu.13.fo.38.
Executor vel delegatus pape an possit inuocare brachiũ seculare.ibidem.numero.14.
Executor datus cũ clausula,moneas z inducas,an habeat iurisdictionem vt possit compellere.ibidem.nu.15.
Executor volens inquirere an impetrans sit vite laudabilis,an debeat citare partem aduersam.de concess.preben.cle.vnica.nu.10.fo.91.
Quid si executor procedit in inquisitione nõ assumptis partibus iudicis:quem effectum habebit.ibidem.nu.11.
Executor si procedit ad inquisitionem impetrantis cuius sit vite:an sit libellus offerendus.de concess.preben.cle.vnica.nu.12.fo.91.
An autem in dicta inquisitione seruabitur cle.sepe.de verbo.signi. ibidem.numero.13.
An autem executor delegare possit.ibidem.nu.14.
Executor apostolicus si fuerit negligens,an hoc noceat impetranti.de preben.z digni.cle.si de beneficio.nu.3.fo.88.
Executor testamenti tenetur reddere rationẽ:nec sufficit q̃ iuret qs administrauit sine dolo.de testa.z vlti.volun.cle.vnica.nu.7.fo.99.
Executor testamenti an possit agere contra heredes z alios.de testa.z vlti.volun.cle.vnica.nu.17.fo.100.
Et an possit tranfigere cum herede z alijs.ibidem.nu.18.
Et an sufficiat executori quod cedat actiones cõtra heredes ita vt ipse liberetur.ibidem.nu.19.
Executor testamenti an teneatur facere inuentarium.ibidem.nu.20.
Executor an teneatur reddere rationẽ episcopo non petente.de testa.z vlti.volun.cle.vnica.nu.24.fo.100.
Executor prouisorius tenetur se informare super cõmissis.de offi.z potesta.iudi.deleg.cle.vnica.nu.2.fo.37.
Executores non tenentur seruare ordinem iudiciorũ.de appel.clemen. appellanti.nu.9.fo.80.
Executores si tulerint sententiam cõtra quoscũq; cõtradicentes,an durabit etiam post annum.de prebẽ.z digni.cle.si plures.nu.3.fo.87.
Exempti si resistant episcopo vel archiepiscopo quãdo volunt exercere aliquid in locis exemptis de his que ipsis permissa sunt,an possint in eos animaduertere.de priuile.cle.ij.ver.si tamen.nu.5.fo.161.
Exordium litis quod z quale dicatur.de verbo.signi.cle.sepe.ver.non sit tamen.nu.11.fo.176.
Expectans habet ius ad beneficium.de rescrip.c.auditore.nu.2.fo.7.
Expectans si adeptus fuit dignitatem,z prebendam expectat:si prebẽda vacat dignitati annexa,an poterit hãc acceptare dimissa prima dignitate.de preben.z digni.cle.si.nu.20.fo.90.
Quid si dignitas esset accessoria prebende.ibidem.nu.21.z.22.
Expectans an possit post mẽsem acceptare beneficium adhuc vacans. vide de concess.preben.cle.vnica.§.secus.nu.5.fo.92.
Quid si papa ẽm nouam formam dat canonicatum,z circa preben dam dat beneficium acceptandi intra mensem.ibidem.nu.6.fo.93.
Expectantes plures si sint cũ clausula acceptãdi intra mẽsem:an quilibet habebit suũ mẽsem.de cõcess.prebẽ.cle.vnica.§.secus.nu.3.fo.92.
Experientia quam iudex habet vt ipse facit fidem.de sen.excõ.clemen. j.numero.2.fo.168.
Expulsores qui dicantur:an etiam illi qui non admittunt venientem.de fo.compe.clemen.vnica.nu.31.fo.53.
Expulsores episcoporũ an possint trahi ad quantãcunq; distantiã si ab alijs conueniuntur.de fo.compe.cle.vnica.§.eisdem.nu.6.fo.54.
An autem episcopi his casibus procedãt vt delegati,an vt ordinarij.ibidem.nume.7.
Extensio potest fieri vbi est ratio identitatis.de rescrip.c.j.nu.4.fo.5.
Extortum,hoc verbum signat vitiũ.de pe.cle.ij.§.sane.nu.1.fo.164.
Extraneus an possit opponere de iure tertie ecclesie.de elec.cle.cõstitutionem.nume.1.fo.18.

De litera F.

Faciens quis quod potest excusatur.de verbo.fig. cle.sepe.nu.2.fo.174.
Facientes contra precepta canonica districte precipientia, an peccent mortaliter.de vi.z hone.cleri.cle.j.nu.1.fo.81.
Facultates hospitalium an possint conuerti in sustentationẽ ministrorum hospitalium.de reli.domi.cle.ij.nu.8.fo.123.
Facultates z prouentus an z qualiter differant.ibidem.nu.7.
Familia episcopi an gaudeat priuilegio eodem cum episcopo.de reli.z venera.sancto.cle.vnica.nu.3.fo.134.
Familiares quos contineat cle.j.de deci.dñ loquitur de familiaribus. de deci.cle.j.nu.18.fo.111.
Familiares prelatorũ qui possunt se cõformare cũ dñis suis in dieẽdis horis canonicis,an idem sit in cibis.de cele.miss.cle.ij.nu.4.fo.133.
Familiares visitantium nõ possunt aliquid exigere a visitatis ratione sui officij.de censi.z exactio.cle.ij.nu.3.fo.130.
Fatalia appellationis non currunt pendente cõpromisso.de appel.cle. quandiu.nume.1.fo.79.
Ferie que debent seruari in iudicijs summarijs.de verbo.signi. cle.sepe.nu.22.fo.175.
Ferijs quibus renunciari potest vel non.de verbo.signifi.clemen.sepe. nu.23.24.z.25.fo.175.
Festum corporis Christi debet celebrari feria.v.post octauas pentecostes.de reli.z vene.sancto.cle.vnica.ver.nos itaq;.nu.1.z.2.fo.136.
Festum solenne si occurrat prima dominica mensis,an monachi teneãtur communicare.de sta.mona.cle.ne in agro.§.sane.nu.5.fo.116.
Quid si monachus non sit in monasterio prima dominica mensis: an tenebitur communicare.vide ibidem.nu.6.
Festa specialia celebrãtur in singulis natalitijs sanctorum.de reli.z vene.sancto.cle.vnica.ver.in die leta.nu.2.fo.136.
Fictio quid sit.de elec.cle.quod circa.nu.10.fo.24.
Fictio a quo iure fiat.ibidem.nu.11.
Fictio quotuplex est.ibidem.nu.12.
Fictio super quibus versatur.ibidem.nu.13.
Fictio quare non versatur super his que sunt iuris.ibidem.nu.14.
Fictio quare non versatur super facto ad effectum facti:sed iuris tantum.ibidem.nu.15.
Fictio vnde causatur.ibidem.nu.16.
Fictiones due an possint concurrere circa idem.ibidem.nu.17.
Fictionis quis sit effectus.ibidem.nu.18.
Fictio an preferatur veritati.ibidem.nu.19.fo.25.
Fictiones due an possint cadere circa idem.vt lite pen.nihil inno.cle.j. numero.19.fo.60.
Fides qualis debet fieri de appellatione.de elect.c.cõstitutionem.§.insuper.nume.7.fo.21.
Et qualiter fiet plena probatio.ibidem.nu.8.
Et an sit necesse quod appellatus producat testes.ibidem.nu.9.
Fidelitas quid sit.de iuretur.cle.vnica.§.ceterum.nu.4.fo.69.
Filij religiosorum an idem reputentur sicut perpetuo oblati,cum sint serui monasterij.de deci.cle.j.nu.19.fo.111.
Filius Dei quare potius elegit incarnari de Maria virgine potius q̃ de alia.de sum.trini.c.j.nu 9.fo.3.
Filius an perdat legitimam si pater cõmisit crimen lese maiestatis,vel aliud propter quod bona sunt confiscanda.de senten.z re iudi.cle. pastoralis.nu.5.fo.73.
Filius an perdat ius patronatus si pater dãnatur propter maleficiũ. de iure patro.cle.ij.nu.8.fo.128.
Fiscus qd est.vide de hereti.cle.nolẽtes.ver.inqsitoribus.nu.3.fo.146.
Forma libelli petendi beneficiũ sibi collatũ,vel petẽdi sibi debitum an sit diuersa.de elec.cle.cõstitutionẽ.nu.2.fo.18.
Quid autem si quis petit beneficium vt suum,z probat de canonica institutione,post cõclusionem autem producit literam de ordinibus:quid iuris.ibidem.nu.3.
Fornicatio an sit maius peccatum q̃ mendacium,vel econtra.de hereti.cle.ad nostrum.ver.septimo.nu.2.fo.149.
Forsan,hec dictio aliquando non est nota dubitationis.de elect.cle.ne romani.ver.eo tamen.nu.2.fo.14.
Forum quis sortitur ratione originis.de sen.z re iudica.cle.pastoralis. ver.rursus.nu.1.fo.76.
Forum sortitur quis ratione delicti.de senten.z re iudic.cle.pastoralis. versi.deniq;.nu.1.fo.75.
Fragmenta mẽsarum religiosorum an possint indistincte ministrari pauperibus per prelatos ibi

comedentes.de cenſi.z exac.cle.j.verſi.nos igitur.nu.3.fo.130.
An autem poſſint ea mittere ad alium locum.vide ibidem.nu.4.
Frater an poſſit teſtificari pro fratre.de teſti.cle.j.nu.11.fo.66.
Frater nō deputatus ad audiendas confeſſiones ſi ſe ingerit vel exercet officium confeſſoris extra dioceſim,an abſolutus ab eo ſit tutus apud Deum.de ſepul.cle.dudum.ver.extra ciuitates.nu.6.fo.105.
Que autem permittantur,z que prohibeātur extra territorium.vide ibidem.nume.7.
Frater minor ſi ingreditur monaſterium minorum non facta diſpoſitione ſuorum bonorum,ad quos pertinebunt.de verb.ſigni.cle.exiui.§.cum vero.nu.§.fo.172.
Fratres predicatores an poſſint predicare in eccleſijs parochialibus mandante epiſcopo,contra tamē voluntatem ſacerdotis parochialis eccleſie.de ſepul.cle.dudum.ver.ab olim.nu.26.fo.104.
Fratres ſi habent loca in ciuitatibus z nō in dioceſi an poterunt deputari ad audiendum cōfeſſiones in tota dioceſi.de ſepul.cle.dudum.§.ſtatuimus.nu.§.fo.104.
Fratres preſentare prelatis quibus liceat.ibidem.nu.6.
Et de quibus prelatis loquitur.ibidem.nu.7.
Fratres qui eliguntur ad confeſſiones audiendas debent eſſe ſufficientes quo ad ſex qualitates que ſunt in iſta cle.dudum.de ſepul.vide in.d.cle.dudum.ver.ac deinde.nu.1.fo.105.
Fratres dicti debent perſonaliter preſentari dioceſano.ibidem.nu.2.
Fratres de quibus fit mentio in cle.dudū.de ſepul.poſſunt audire confeſſiones,eorum tātum qui ſubſunt dioceſanis,a quibus fratres licentiam petunt.de ſepul.cle.dudum.§.ſtatuimus.nu.2.fo.104.
Fratres deputādi ad audiēdas cōfeſſiones an poſſint eligi ante petītā licentiam a prelatis.de ſepul.cle.dudum.§.ſtatuimus.nu.11.fo.104.
A quibus autem peccatis poſſint iſti fratres electi ad audiēdas cōfeſſiones abſoluere.ibidem.nu.12.
Fratres predicatores an poſſint petere licētiam a prelato extra territorium.de ſepul.cle.dudum.§.ſtatuimus.nu.8.fo.104.
Fratres predicatores ſi inuitati ſunt ad p̄dicādū a vicarijs parochialiū ſacerdotū,an ſufficiat.de ſepul.cle.dudū.ver.ab olim.nu.25.fo.104.
Fratres deputati ad audiēdas cōfeſſiones an habeāt ptātē abſoluēdi exēptos religioſos vel ſi'es.de ſepul.cle.dudū.p̄.z ſi ūdē.nu.2.f.105.
Fratres deputati ad audiendas confeſſiones an habeāt curam.de ſepul.cle.dudum.ver.ac deinde.nu.9.fo.105.
Fratres commiſſi ad audiēdas confeſſiones per prelatū an poſſint cōmittere vices ſuas.de ſepul.cle.dudum.ver.z ſi ūdem.nu.4.fo.106.
An autē epiſcopus poſſit omnes preſentatos refutare.ibidē.nu.5.
Et an poſſit iſtos repellere ſola voluntate.ibidem.nu.6.
Et intra quantum tempus poſſit aliquem repellere.ibidem.nu.7.
Quid erit ſi loco remoti alius ſurrogat̄ qui etiā reūcit.ibidē.nu.8.
Fratres predicatores z minores ſi plures ſunt in vna dioceſi z habeāt loca determinata,an cōfeſſores vnius loci poſſint audire confeſſiones intra terminos alterius loci.ibidem ver.extra.nu.§.fo.105.
Fratres minores non debent ſe immiſcere curijs.de verb.ſigni.clemē.exiui.§.amplius.nu.14.fo.173.
Fratres deputādi ad audiēdas cōfeſſiones an ſit neceſſe q̄ obtineāt licentiā a dioceſano.de ſepul.cle.dudum.ver.ac deinde.nu.4.fo.105.
An autem iſti debeant eligi nominatim,vel an ſufficiat generaliter nominare epiſcopo omnes confeſſores de dioceſi.ibidem.nu.§.
Quales autem iſti confeſſiones audire poſſunt.ibidem.nu.6.
Fratres tertij ordinis ſancti Franciſci an gaudeant priuilegio clericali.de ſen.excom.cle.cum ex eo.nu.§.fo.171.
Quare autem tales dicuntur de tertio ordine.ibidem.nu.6.
Fratres minores quod non debeant habere proprīū nec in ſpeciali nec in communi,an hoc procedat quo ad omnia.de verbo.ſigni.cle.exiui.§.proinde.nu.11.fo.172.
Fratres ſi per fraudem aliquid faciant contra cōſtitutionem dudum. de ſepul.ita vt teneantur ad reſtitutionem,an poſſint pro hoc conueniri in iudicio.de ſepul.cle.dudum.ver.in quibus.nu.1.fo.109.
Fratres non debent habere hortos vt fructus eorum vendant.de verbo.ſig.cle.exiui.§.licet.nu.16.fo.173.
Fratres z ſorores de tertio ordine ſancti Franciſci an debeant ſeruare continentiam.de ſen.excom.cle.cum ex eo.nu.4.fo.170.
Fratres deputati an poſſint abſoluere in caſibus epiſcopalibus.de ſepul.cle.dudum.ver.ſi vero.nu.7.fo.106.
Fratres deputati ad audiendas confeſſiones an poterunt abſoluere canonicos eccleſie ſicut epiſcopus.de ſepul.cle. dudum.ver.ſi vero. numero.§.fo.106.
Fratres quibus conceditur ius ſepeliendi an poſſint ingredi cum cruce parochiam inuito rectore ad auferēdum corpus defuncti.ibidē. §.huiuſmodi.nu.3.fo.107.
Fratribus predicatoribus z minoribus permittitur predicare,dum tamen non concurrāt cum prelatis,de quibus prelatis intelligitur.de ſepul.cle.dudum.ver.ab olim.nu.9.fo.103.
An añt ſub ꝺbo p̄lati,cōprehēdant̄ rectores eccleſiarū.ibidē.nu.10.
Fraudibus eſt obuiādū.de cōceſ.prebē.cle.vnica.§ ceterū.nu.2.fo.93.
Fraus qualiter poteſt probari.de deci.cle.j.nu.13.fo.110.
Fructus beneficij litigioſi ſi quis occupauerit z ita teneat̄ ad reſtitutionem eorum,an poſſint remitti per eum qui obtinuit victoriā in lite. de ſeque.poſ.z fruc.cle.vnica.ver.ſi quis autem.nu.4.fo.64.
Fugere an quis potuerit vel nō vt dicat̄ mortē potuiſſe euitare,qualiter cōſtabit.de homi.cle.vnica.nu.27.fo.151.
Fugiens ad corpus Chriſti an gaudeat ſecuritate.de reli.z vene.ſanct. cle.vnica.ver.in inſtitutione.nu.2.fo.135.
Fundamentum fidei catholice qs z quale ſit.de ſum.tri.c.j.nu.§.fo.3.
Funeralia que dicantur.de ſepul.cle.dudum.§.verum.nu.4.fo.107.
Funeralia quanto tempore durant.ibidem.nu.§.
Funus defuncti an primo debeat portari ad eccleſiam parochialē.de ſepul.cle.dudum.§.verum.nu.19.fo.108.
Furioſus ſi committat aliquod delictū,non ſibi eſt imputandum ſicut homini ſane mentis.de homi.cle.vnica.nu.1.fo.149.
Furor per quem probari debet.de homi.cle.vnica.nu.4.fo.150.
Furor autem qualiter probari poteſt.ibidem.nu.§.
Futura ſunt expectanda.de reb.eccle.non alie.cle.j.nu.1.fo.94.

De litera G.

Genera ſacrilegiorū que,z qualia ſunt.de penis.cle. j.nu.10.fo.162.
Generatio ſecunda vſq; ad quos intelligatur.de pe.clemē. j.ver.ipſius.nu.2.fo.162.
Genus quandoq; plus operatur q̄ ſpecies in certo caſu.de quo vide. de iudi.clemen.j.nu.§.fo.49.
Genus neutrum qñq; cōcipit femininum.de procur.cle.j.nu.4.fo.42.
Gerens curam nomine epiſcopi ita vt abſoluere poſſit in caſibus epiſcopalibus,an tales ſubditos fratres deputati poſſint abſoluere in caſibus epiſcopalibus.de ſepul.cle.dudum.ver.ſi vero.nu.6.fo.106.
Geſta retro qualiter poſſunt reuocari,cum ea que facta ſunt pro infectis haberi non poſſunt.de immu.eccle.cle.vnica.nu.6.fo.137.
Geſta retro reuocant̄ in certo caſu.de immu.ecc.cle.vnica.nu.3.fo.137.
Geſta lite pendente an debeant reuocari.vt lite pen.nihil inno.clemen ti.j.nume.7.fo.61.
Geſtum nomine alicuius ſumit robur cū is cuius nomine geritur habet ratum.vt lit.pen.nihil inno.cle.j.nu.20.fo.60.
Grammatice ignorantia nō repellit a monachatu.de ſta.mo.cle.ne i agro.§.regula.nu.1.f.116.
Gratia Chriſti an fuerit infinita.de here.cle.ad noſtrum.nu.3.fo.147.
Gratia eſt ſpiritualis influentia,rationabilem creaturam faciens participem beatitudinis.de magi.cle.j.nu.12.fo.140.
Gratie quot ſunt ſpecies.ibidem.nu.13.
Gratia Dei cooperans valet vt per eam cognoſcamus quid ſit agendum,z quid fugiendum.de magi.cle.j.nu.11.fo.139.
Gratia informans que ſit:z quare dicatur informans.de ſum.trini.c. j.ver.verum.nu.3.fo.4.
Gratia an extinguat̄ p acceptationē altaris.de reſcri.c.gr̄e.nu.7.fo.8.
Quid de eo qui habet beneficium curatum.ibidem.
Gratiam gratum faciens vt quis habeat,quid requiritur.de magiſt. clemen.j.nu.14.fo.140.

De litera H.

Habitus religioſorum eſt triplex,qui autē ſint iſti. vide de regula.cle.j.nu.3.fo.115.
Haud,hec dictio quid importet:z qualiter ſtet.de teſti.cle.j. numero.1.fo.65.
Hereſim imponens malitioſe innocēti dignissimus eſt punitione.de hereti.cle.j.ver.verum.lo.j.nu.1.fo.145.
Heretici ſi errant per ſimplicitatem,an debeant puniri pena temporali.de ſum.tri.c.j.ver.porro.nu.§.fo.4.
Hereticus ſi conuertitur ad fidem,an bona confiſcata reſtituātur ei.de hereti.cle.nolentes.ver.inquiſitoribus.nu.6.fo.146.
Hereticus occultus an ſit excommunicatus.de here.clemē.j.§.verum. lo.j.nume.8.fo.145.
Hereticus an ſit omnis qui nō credit firmiter.de ſum.tri.c.j.nu.6.fo.3.
Homo quidam fecit hoſpitale pro neceſſitate pauperum, qui poſt modum condēnatus eſt de hereſi,z bona ſua confiſcata,inquiſitores tenuerunt dictū hoſpitale annis.l.pro neceſſitate officij:an epiſcopus quicq̄ poſſit pro hoſpitali iſto petere.vide de here.cle.j.ver.ſane.nu.4.fo.144.
Homo dominatur omnibus rebus.de reli.z venera.ſancto.cle.vnica. ver.o diuini.nu.2.fo.135.
Homo ligius quis dicatur:z vnde fuit introductū faciendi hominem ligium.de ſen.z re iudi.cle.paſtoralis.ver.rurſus.nu.3.z.4.fo.76.
Homines notabiles debent plus exponere q̄ alij qui ſunt tenuis ſupellectilis.de magi.cle.j.nu.11.fo.141.
Et in hoc conſyderatur ſtatus perſone.ibidem.nu.12.
Homines qui non poſſunt per premia adduci ad iuris obſeruantiam: debent per penas coherceri.de pe.cle.cupientes.nu.2.fo.165.
Hore canonice debent dici cum puritate.de celeb.miſ.cle.j.nu.2.fo.131.
Horas canonicas negligenti dicere an poſſit imponi competens pena abſq; eo qō teneatur dicere.de celebra.miſ.cle.j.nu.12.fo.132.
Hore canonice quid ſint:z quot:z quare ſint inſtitute.ibidē.nu.3.f.131.

Cardinalis Zabarel. super Clementi.

Horas canonicas quis teneatur dicere. ibidem. nu. 9. fo. 132.
Hore canonice quot sunt. ibidem. nu. 10.
Hospitalarij coniugati portantes aliqs signū, puta crucē, an gaudeāt priuilegio clericali. de preben. z digni. cle. per literas. nu. 9. fo. 86.
Hospitalia an possint conferri personis regularibus. ibidem. nu. 10.
Quid in fabrica ecclesie. ibidem. nu. 11.
Et quid in reditibus deputatis ad fabricam. ibidem. nu. 12.
Hospitalarij an possint administrare vel agere ante prestitum iuramē-tum vel ante inuentarium confectum. de relig. domi. clemen. ij. ver. illi etiam. nu. 2. fo. 125.
Et an teneantur reddere rationem non requisiti. ibidem. nu. 3.
Et an possint cogi sepe reddere rationem. ibidem. nu. 4.
Hospitalarius cuius etatis debet esse. de reli. domi. cle. ij. versi. vt autē. numero. 8. fo. 124.
Hospitale an contineatur appellatione beneficij. de sequest. pos. z fruc. clemen. vnica. nu. 15. fo. 63.
Hospitale an possit conferri religioso in beneficiū. de religio. domi. cle. ij. ver. vt autem. nu. 4. fo. 124.
Hospitale an sit committendum ad tempus, vel imperpetuum. de reli. domi. cle. ij. ver. vt autem. nu. 12. fo. 125.
Hospitalia vocant varijs nominibus. de relig. domi. cle. ij. nu. 1. fo. 122.
Hospitalia cuius autoritate possunt construi. de reli. domi. cle. ij. §. ceterum. numero. 2. fo. 125.
Hospitalia an teneant ad onera ēpalia. de reli. domi. cle. ij. nu. 18. f. 124.
Hospitalia an possint taliter dari q episcopus non habeat in eis visitationem, aut alia iura episcopalia. ibidem. nu. 19.
Hospitalia debent conferri viris prouidis honestis z boni testimonij. de reli. domi. cle. ij. ver. vt autem. nu. 3. fo. 124.
Hospitalibus qui debent prouidere vt res eorum iuste administrētur. de reli. domi. cle. ij. nu. 13. fo. 123.
Hospitali potest apponi specialis natura in fundatione. de reli. domi. cle. ij. ver. vt autem. nu. 1. fo. 124.
Hospitalium administratio ad quem pertineat: quid est inspiciēdum. de reli. domi. cle. ij. nu. 5. fo. 123.
Humana sensualitas prona est ad malū. in proe. ij. cle. versi. quoniam nulla. nu. 1. fo. 2.
Et de hoc reddit rationem. ibidem. nu. 2.
Humiliras quid est. de sepul. cle. dudum. §. statuimus. nu. 10. fo. 104.
Humilitas est maxima virtus. de relig. domi. cle. j. §. sane. nu. 2. fo. 122.

¶ De littera I.

Idem hec dictio quid importet. de vita z hone. cleri. cle. ij. ver. idem. nu. 1. fo. 83.
Idonee z sufficienter cauere, an accipiantur pro eodem. de pe. cle. j. ver. z quia. nu. 2. fo. 163.
Ieiunia ecclesie omittens an peccet mortaliter. de hereti. cle. ad nostrum. ver. ij. nu. 4. fo. 147.
Ignorantia qualiter probari potest. de consangui. z affi. cle. vnica. nu. 6. fo. 138.
Ignorantia in prelatis an sit peccatum. de eta. z quali. cle. j. nu. 5. fo. 32.
Et generaliter querendo an ignorantia sit peccatum. ibidem. nu. 6.
Ignorare gradus consanguinitatis an sit ignorare ius vel factum. de consangui. z affi. cle. vnica. nu. 4. fo. 138.
Illiteratus si promouetur, an recipiat characterē. de eta te z quali. cle. j. nu. 11. fo. 32.
Illusio est reprobanda, maxime in personis ecclesiasticis. de renun. clemen. j. nume. 1. fo. 27.
Illusio debet euitari, maxime in spiritualibus. de re. permu. cle. vnica. numero. 3. fo. 98.
Immunitas cui detur. de peni. z re. cle. j. nu. 5. fo. 166.
Immunitas in quo est. ibidem. nu. 6.
Immunitatem violans qua pena puniatur. ibidem. nu. 7.
Immunitatem an tribuat corpus Christi ad ipsum confugientibus. ibidem. numero. 8.
Impedientes repetitionem vsurarum quare incidunt in penā cle. vnice de vsu. vide in. d. cle. vnica. de vsu. nu. 18. fo. 152.
Imperator vngitur sacro oleo. de iureiur. cle. vnica. nu. 8. fo. 67.
Imperator an in sacra vnctione sua suscipiat aliquem ordinem. ibidē. numero. 9.
Imperator an assumatur ad apicem celsitudinis. de iureiurā. clemen. vnica. nu. 11. fo. 67.
Imperator si petijsset a papa vt citaret reum: si hoc nō faceret, an posset animaduertere in eum, saltem in temporalibus. de senten. z re iudica. cle. pastoralis. ver. vt illud. nu. 7. fo. 75.
Imperator debet esse catholicus. de iureiur. cle. vnica. nu. 2. fo. 67.
Imperator Henricus an licite potuit venire contra iuramenta si erāt pstita cōtra iura imperij. de iureiu. cle. vnica. ver. dudū. nu. 7. fo. 68.
Et an saltem licuit imperatori negare que iurauerat si erant contra iura imperij. ibidem. nu. 8.
Imperator prestat iuramentum ante altare sancti Petri: z super altari. de iureiur. cle. vnica. ver. nos itaq; nu. 11. fo. 68.
Imperator iurat seruare fidem catholicam. de iureiurā. clemen. vnica. versi. porro. nu. 3. fo. 69.
Imperator quādo coronatur quis modus obseruari debet. de iureiur. cle. vnica. ver. porro. nu. 6. fo. 69.
Imperatorem eligunt certi principes nominati. de iureiur. clemē. vnica. numero. 6. fo. 67.
Imperatoris assertioni qui dixit regem Sicilie fuisse legitime citatum an sit standum. de sen. z re iudi. cle. pastoralis. nu. 10. fo. 73.
Imperiti non debent prefici; alias sunt deridendi. de magi. clemen. ij. numero. 2. fo. 140.
Imperium Romanum fuit translatum de Grecis in Germanos. de iureiur. cle. vnica. nu. 5. fo. 67.
Impetrans misit procura. ad locum beneficij vt sciret si beneficium vacat procur. autem mortuus est ante vacationem ignorante impetrāte qui propter hoc omisit intra mensem acceptare. de concef. preben. cle. vnica. §. ceterum. nu. 13. fo. 94.
Impetranti autem an mensis ad acceptādum currat et ante habitas literas. ibidem. nu. 14.
Impetrans administrationem an poterit obtinere dignitatem. de rescrip. c. j. nu. 6. fo. 5.
Impetrans habens pensionē ab ecclesia an teneatur de ea facere mentionem in impetratione. de offi. iudi. ordi. cle. ij. nu. 7. fo. 41.
Quid si habet hospitale quod non solebat conferri in beneficiū z c. ibidem. numero. 8.
Impetrans beneficiū ab alio q̄ a papa si assequatur beneficiū incompassibile, an expiret sua impetratio. de rescrip. c. gratie. nu. 2. fo. 8.
Impetrans an possit declarare voluntatem suam super valore beneficij in absentia executoris. de concef. preben. cle. vnica. nu. 19. fo. 91.
Quid si petit simpliciter sibi prouideri de tali beneficio nō aliter declarata voluntate sua. ibidem. nu. 20.
Impetrans si paratus est resignare beneficium, per hoc nō recuperat gratiam, quid si impetrās tacuit de beneficio an recuperet ius gratie que non tenuit. de rescrip. c. gratie. nu. 11. fo. 8.
Impetrans nō presumitur acceptare beneficium, sed oportet qs declaret voluntatem suam, rationem ponit. de concef. preben. clemē. vnica. numero. 8. fo. 90.
Impetrans si expressit beneficium primū sed tacuit q erat intrusus, an valeat impetratio. de preben. z digni. cle. si romanus. nu. 4. fo. 87.
Impetrans si declarat volūtatem suam ante vacationem beneficij dicendo quod ex gratia intendit cōsequi beneficium minoris valoris, an sufficiat. de concef. preben. cle. vnica. nu. 21. fo. 91.
Impetrans in forma pauperum sub forma cle. vnice. de concef. prebē. an preferatur secundo qui impetrauit in forma gratie in eadem ecclesia, vel ad eiusdem collationem. vide ibidem. nu. 22.
Impetrans in forma pauperum petijt intra mensem purificari conditionem gratie sue cum omni diligentia: stetit tamen per executorem tamen intra mēsem impetrans acceptauit: an acceptatio valeat. de concef. preben. cle. vnica. §. secus. nu. 4. fo. 92.
Impetranti ad episcopi collationē potest prouideri de beneficio deuoluto ad papam ex negligentia episcopi. de preben. z digni. clemen. si de beneficio. nu. 2. fo. 88.
In hec dictio qd denotat. de eta. z quali. cle. ij. §. illi vero. nu. 2. f. 33.
In carcerati debent habere que sunt eis necessaria. de hereti. clemen. j. §. sane. nu. 1. fo. 144.
Incōmoditas p̄ceptū excusat. de pe. cle. cupiētes. ver. qs si. nu. 4. f. 165.
Item incommoditas liberat a pena. ibidem. nu. 5.
Inducens aliquem ad periurium vincit homicidā. de iureiur. cle. vnica. ver. porro. nu. 14. fo. 70.
Indulgentias generales solus papa concedere potest. de reli. et vene. sancto. cle. vnica. ver. nos enim. nu. 4. fo. 137.
Indulgentie quando dicantur indiscrete. de priuile. cle. j. ver. quibus. numero. 10. fo. 159.
Indulgentie vt valeant quid requiritur. de penitē. z remis. cle. ij. ver. ad hec. nume. 15. fo. 167.
Indulgentie concesse a veris prelatis quid operantur. de peni. z remis. cle. ij. ver. ad hec. nu. 12. fo. 167.
Quis autem possit tales indulgentias concedere. ibidem. nu. 13.
Indulgentie si non sint vere, z quis putat eas esse veras porrigendo pium adiutorium bona fide: an sibi profint. ibidem. nu. 16.
Et an datum ob istam causam possit repeti. ibidem. nu. 17.
Infamia si probata sit contra aliquem si petierit se admitti ad probandum se esse bonum virum z bone fame, an debeat admitti. de offi. iudi. ordi. cle. j. nu. 20. fo. 40.
Infans quis dicatur. de homici. cle. vnica. nu. 6. fo. 150.
Infans nulla obligatione ligatur quo ad culpam. de homici. clemen. vnica. nu. 2. fo. 150.
Inferior episcopo habet quandoq; iurisdictionem equalem episcopo. de fo. compe. cle. vnica. ver. per premissa. nu. 1. fo. 55.
Inferior a papa an possit committere potestatem recipiēdi resignationem beneficij. de proba. cle. vnica. nu. 7. fo. 65.

Repertorium Alphabeticum

Inferior a papa quãdoq; se intromittit de causa deuoluta ad papã in certo casu. de quo vide in cle. vnica. de sequest. pos. & fru. nu. 8. fo. 62.

Inferior ẽpo habẽs beneficia ad collationẽ an possit pmutare, vel authoritate permutãtibus prestare. de re. pnu. cle. vnica. nu. 15. fo. 98.

Inferior a papa aliquando potest punire delegatũ pape. de hereti. cle. nolentes. versi. notarij. nu. 2. fo. 147.

Inferior an possit iuuare legẽ superioris. de elec. c. ne romani. nu. 3. fo. 12.

Inferiores a papa & legato quare habeãt plenius priuilegiũ in conferendo bñficia q̃ papa & legatus. de offi. iudi. ordi. cle. j. nu. 13. fo. 41.

Infirmus an possit vngi chrismate si non habeatur oleum. de priuile. clemen. j. nu. 4. fo. 157.

Insula vel pileus quid est. de vita & honesta. clerico. cle. j. ver. dignitatem. nu. 3. fo. 83.

Ingressus monasterium si protestetur quod per delationem habitus per vnum annum non intendit profiteri, an talis protestatio valeat. de regula. clemen. j. nu. 6. fo. 115.

Inhabilitas vocis que insurgit ex defectu sacrorum ordinum non potest remitti per habiles. de eta. & quali. cle. j. nu. 5. fo. 32.

Inhabilitas ad beneficium de qua hic, an procedat in quolibet beneficio. de sta. mo. cle. ne in agro. §. si quis. nu. 3. fo. 116.

Inhabilitas. de qua in cle. ne in agro. §. si quis. de sta. mona. quãto tempore durat. vide in. d. cle. §. si quis. nu. 5. fo. 117.

Inhabilitatus ad beneficium si beneficiũ recipiat an fiat irregularis. de sta. mona. cle. ne in agro. §. si quis. nu. 4. fo. 117.

Inhabilitare ad beneficium quis potest. de vi. & hone. cleri. cle. j. ver. si vero. nume. 2. fo. 83.

Quid si de facto recipiant bñficia qui sunt inhabilitati. ibidẽ. nu. 3.

Quid si durante inhabilitate impetrat beneficium. ibidem. nu. 4.

Quid si prius impetrauerat, & tempore inhabilitatis vacauit beneficium. ibidem. nume. 5.

Inhabilis ad beneficium quandoq; quis est in vno loco & non in alio. de penis. cle. j. ver. ipsius. nu. 1. fo. 162.

Iniungimus, hoc verbum est precepti: & importat necessitatẽ. de relig. domi. cle. j. ver. in quo. nu. 1. fo. 124.

Iniuria que fit p̃sone ecclesiastice fit ipsi ecclesie. de fo. compe. cle. vnica. numero. 2. fo. 52.

Iniuria que infertur episcopo irrogatur ecclesie cui preest. de penis. clemen. j. nu. 7. fo. 161.

Iniuriam inferentes alienigenis in exitu suorum territoriorum debẽt puniri. de pe. cle. j. nu. 3. fo. 164.

Innouata lite pendente qualiter reuocentur. vt lite pen. nihil innouetur. clemen. j. nume. 13. fo. 61.

Innocẽ non sunt grauandi. de hereti. cle. j. nu. 4. fo. 142.

Inquisitio in criminalibus si fit inchoata per iudicem postea cõparet aliqs qui vult accusare ordinario iudicio: an debeat audiri. de verbo. signi. cle. sepe. ver. si tamen. nu. 4. fo. 178.

Inquisitio an possit fieri si inquisitus sit diffamat9 apud bonos & graues, licet ab initio infamia processerit a maliuolis. de offi. iudi. ordi. clemen. j. nu. 19. fo. 40.

Inquisitio hereticorum spectat ad diocesanum & ad inquisitorẽ hereticе prauitatis. de hereti. cle. j. ver. propter quod. nu. 1. & 2. fo. 142.

Inquisitor heretice prauitatis an possit committere vices suas. de hereti. cle. nolentes. ver. inquisitoribus. nu. 2. fo. 146.

Inquisitor heretice prauitatis an possit dare substitutũ. de hereti. cle. j. ver. & quia. nu. 2. fo. 145.

Inquisitor si non potest habere copiam episcopi an hoc casu possit requiri capitulum. de hereti. cle. j. ver. duro. nu. 11. fo. 143.

Sequentes questiones sunt appendicies ideo nõ merentur signari: quia ipse se sua propria sponte offerunt. vide ibidem.

Inquisitores heretice prauitatis de quibus cognoscere possunt. de hereti. clemen. j. nu. 2. fo. 142.

Inquisitores possunt dare potestatem portãdi arma. de hereti. cle. nolentes. ver. porro. nu. 1. fo. 147.

Inspiratio ad bonum procedit a Deo. de relig. domi. clemen. j. §. sane. numero. 3. fo. 122.

Inspiciendum est aliquando quod est in habitu & non in actu. de elec. c. ne romani. ver. eo tamen. nu. 1. fo. 14.

Instantia an pereat lapsu triennij statuti a lege municipali, vel ab homine. de deci. cle. j. nu. 27. fo. 111.

Instigator inquisitoris protestatur se nolle facere partem: tamẽ postea informat iudicem testes administrãdo: si inquisitus postea absoluatur, an instigator debeat condemnari in expensis. de verb. signi. cle. sepe. ver. si tamen. nu. 5. fo. 178.

Instituti in beneficijs secularibus an sint aliqui qui possint esse reuocabiles ad nutũ. de supplẽ. negli. prela. cle. vnica. §. p̃missa. nu. 7. fo. 31.

Institutio beneficiorum an spectet ad solũ episcopum de iure cõmuni: an etiam ad plebanũ. de supplen. negli. prela. cle. vnica. nu. 11. fo. 30.

Institutis in beneficijs debẽt assignari vnde possint sustentari: et iura episcopalia persoluere. de iure patro. cle. j. nu. 1. fo. 126.

In quibus autem rebus assignabũtur prouentus istis presentatis. ibidem. numero. 2.

Adde ad idem. nu. 3. que questio dependet a precedenti. fo. 126.

Instrumentum confectum a tabellione excommunicato an valeat. de excep. clemen. vnica. nu. 6. fo. 70.

Instrumentum vnde dicitur. vide de procura. cle. j. nu. 7. fo. 42.

Instrumẽtum si producitur in regione longinqua vbi nulla est notitia notarij illius instrumenti, quid erit agendum. ibidem. nu. 8.

Interdictum est obseruandum non obstantibus appellationibus. de sen. excom. cle. j. nu. 11. fo. 168.

Interdictum ecclesiasticum qualiter violatur. de sen. excom. clemen. j. numero. 6. fo. 168.

Interdictum an ipso iure tollatur post relaxationem episcopi propter cuius detentionem fuit interdicta terra detinentis episcopũ. de pe. cle. j. ver. terra. nu. 3. fo. 163.

Terra autem sua dicitur terra pertinens ad ipsius iurisdictionem. ibidem. nume. 4.

Quid si est tyrannus qui non habet titulum: an terra fit interdicta. ibidem. nume. 5.

Item quid si est terra communis sibi & alteri. ibidem. nu. 6.

Interdictum si fit positũ debet celebrari ianuis clausis ita vt nec per rimas vel foramina intro videri possit. de sen. excõ. cle. j. nu. 4. fo. 168.

Interdictum non relaxatur in casu certo nisi satisfactum fuerit. de pe. cle. j. versi. ciuitas. nu. 1. fo. 163.

Interdictum si fit latum, non tamen publicatum, an sciens latũ teneatur obseruare. de sen. excom. cle. grauis. nu. 12. fo. 170.

Interdictum vitiatur per appellationem precedentem. de sent. excom. cle. j. nu. 13. fo. 168.

Interdictum sedis apostolice an comprehẽdat interdictum iuris. ibidem. numero. 14.

Interdictum quo ad propositum nostrum quid est. ibidem. nu. 15.

Quid si per legatum apostolicum fit positum interdictum. vide ibidem. numero. 16.

Quid si per delegatum ordinarij fit interdictũ positũ. ibidẽ. nu. 17.

Quid si a singulari persona que hoc potest ex cõsuetudine. ibidem. numero. 18.

Interdictum violãs est excommunicatus. de sen. excõ. clemen. j. verfic. alioquin. nu. 1. fo. 169.

Interdictum violans quare punitur plurib9 penis q̃ ille qui violat alias species censure ecclesiastice. ibidem. nu. 2.

Interdictus si fit locus ab homine vel a iure: non tamẽ interdictũ fuit publicatum: an ibidem celebrans fiat irregularis. ibidem. nu. 3.

Interdicti tempore quis non debet sepeliri in cemiterio, de quo interdicto intelligitur. de sepul. cle. j. nu. 13. fo. 101.

Interdictus nominatim quis dicatur. de sepul. cle. j. nu. 20. fo. 101.

Interesse cõmune quid est. de elec. cle. constitutionẽ. §. sane. nu. 2. fo. 19.

Et an sufficiat quod interfit facto. ibidem. nu. 3.

Et an non venẽti fiat preiudicium per processum factum in curia. ibidem. numero. 4.

Interesse debet restitui anteq̃ absoluãtur hi qui malitiose ponunt impedimenta. vide de seque. poss. & fruc. clemen. vnica. versi. si quis autem. nume. . fo. 64.

Interesse lucri cessantis an possit peti vltra sortem. de vsu. clemẽ. vnica. §. sane. nu. 4. fo. 153.

Quid in societate vbi vnus ponit pecuniam, alius operam. ibidem. numero. 5.

Interfectores episcoporum sunt grauissime puniẽdi. de penis. clemẽ. j. versi. que omnia. nu. 1. fo. 163.

Interficiens vel mutilans hominem qualẽcunq; etiam infidelẽ, an fit irregularis. vide de homici. cle. vnica. nu. 10. fo. 150.

Interlocutoria que dicatur. de appel. cle. appellanti. nu. 5. fo. 80.

Intimatio cum dicatur fieri debere in ecclesiam sufficiat q̃ fiat in cemiterio vel claustro &c. de elec. c. causam. §. qđ si forsan. nu. 7. fo. 16.

Quid si beneficium de quo est questio est in campis & loco solitario. ibidem. numero. 8.

Intimatio si potest fieri procuratori appellati, sed nõ domino, quid. vide de elec. cle. causam. §. verum. nu. 5. fo. 17.

Intimatio appellationis si non potest fieri sub forma a iure requisita propter metum vel potentiam aduersarij, qualiter fieri possit vel debeat. de elec. cle. causam. §. verum. nu. 1. fo. 17.

Intimatio appellatiõis an debeat fieri iudici a quo, sicut solet fieri appellato. de elec. c. causam. nu. 19. fo. 16.

Intimatio non valet si non seruent̃ forme super his requisite. de elect. cle. causam. §. intimatio. nu. 1. fo. 17.

Et an talis intimatio requirat̃ in electionibus cathedraliũ ecclesiarum vel regulariũ deuolutis ad curiã per appellãtem. ibidem. nu. 2.

Intimatio si nõ fit facta solẽniter an appellatio sit nulla. ibidem. nu. 3.

Et an sufficiat peruenisse notitiam ad specialem procuratorẽ appellati. ibidem. numero. 4.

Intimatio appellationis an debeat fieri iudici quando appellatur in eius absentia, sicut fieri debet appellato. de appel. cle. j. nu. 26. fo. 77.

Intimatio an debeat fieri appellato in qualibet causa appellationis. ibidem. numero. 27.

Intimatio

Intimatio an debeat fieri appellato si fit appellatum ab omnibus iudicibus simul.nu.28.fo.78.

Intimatio appellationis cuius expensis fieri debet, appellantis an appellati.de elec.c.causam.nu.14.fo.16.

Adde ad idem versi.sequenti.vicesimo s. Sed quero.

Quid si facta correctione appellatus nō acceptat eā.ibidem.nu.15.

Inuentaria quare sic dicant.de reli.domi.cle.ij.ix.illi etiam.nu.1.fo.125.

Inuitatio fit aliquando ad bonum per gratiā z dona.de reli.z venera. sancto.cle.vnica.ver.nos enim.nu.1.fo.137.

Irregulares qui nō possunt absolui nisi a papa, an saltē possint absolui a peccato.de sepul.cle.dudum.ver.ac deinde.nu.8.fo.105.

Irregularitas quare fuit instituta.de homici.cle.vnica.nu.20.fo.150.

Irregularitas quid est.de homici.cle.vnica.ibidem.nu.16.et.17.

Irregularitas an contrahatur ex qualibet mutilatione.de homici.cle. vnica.ibidem.numero.11.

Quid de illo qui dat auxiliū, non tñ mutilat, vel occidit.ibidē.nu.12.

Irregularitas an sit de iure diuino, an vero ex iure positiuo.de homici. cle.vnica.ibidem.nu.18.

Irregularitatis species quot sunt.ibidem.nu.19.

Irregularitas est multiplex.de q̄ vide de homici.cle.vnica.ibidē.nu.3.

Iubemus hoc verbum quid importet.de censi.et exactio. clemen.presenti.nu.1.fo.130.

Iudei an possint p iudices ecclesiasticos cogi restituere vsuras.de vsu. cle.vnica.nu.17.fo.152.

Iudei si asserant vsuras non esse peccatum an sint puniendi.de vsu.cle. vnica.§.sane.nu.10.fo.154.

Iudeus si lingat contra Christianum, an iurare debeat super sacra vel de calumnia.de testi.cle.j.nu.10.fo.66.

Iudeus si impediat aliū Iudeū volentē cōuerti ad fidem, an inquisitor possit procedere ꝫ eū.de hereti.cle.nolētes.ix.inquisitorib⁹.nu.7.f.146.

Iudex si scienter assignat diē feriatā sedēs p tribunali, q̄ dies est feriata in fauorē hoīm presentibus partibus z scientibus q̄ feriata est: an videantur renunciasse feriis.de iudi.cle.1.nu.14.fo.50.

Iudex an possit facere delationem appellationis inuito appellato. de appella.cle.j.nu.18.fo.77.

Iudex a quo, quē terminū pōt prefigere appellationi.ibidē.nu.19.

Quid si iudex assignauit appellāti terminū ad se presentandū, alium terminum ad faciendā fidem qō se presentauerit: si non faciat fidem de presentatione, an appellatio fit deserta.ibidem.nu.20.

An autem prefixio termini et delatio si plures sint iudices possit separatim ab eis fieri.ibidem.nu.21.

Quid si ex duob⁹ iudicib⁹ vnus defert: alius aūt nō.ibidem.nu.22.

Quid si iudices sint in inequali numero.ibidē.nu.23.

Quid si plures sint iudices in numero pariter discordant. vide ibidem.nu.24.

Iudex q nō detulit appellatiōi an possit terminū p̄figere.vis ibi.nu.25.

Iudex debet articulos admittere si sunt pertinētes ad causam. de verb. signi.cle.sepe.ver.et quia.nu.5.fo.176.

Iudex ex officio an possit cogere nō soluentes decimas.de iudi.clemē. dispendiosam.nu.28.fo.51.

Iudex competens et incompetens qui dicatur: vt lite pen.nihil innouetur.nu.15.fo.61.

Iudex si aliquē citauit ad sniam audiēdam si postea cōmisit alteri prolationē snie, an sit iterū citandus.de fo.cōpe.cle.vnica.nu.40.fo.54.

Iudex qlibet an possit p̄nūciare p aliū.de rescrip.c.auditor.nu.17.fo.7.

Iudex a quo est appellatū si remanet dubius an appellatio videat esse iusta.de do.z contu.cle.vnica.nu.7.fo.58.

Iudex si prefigit terminum ad appellationem, an videatur eidem deferre.ibidem.nu.8.

Iudex in certo casu potest procedere ad diffinitiuam contra non citatum: puta quādo quis recedit a iudice appellando ante diffinitiuā. de do.et contu.cle.vnica.nu.3.z.6.fo.57.z.58.

Iudex si detulit appellationi interposite ante diffinitiuam, licet sit iniusta an talis delatio deuoluat causam ad papam, posito qō iudex sit subdelegatus delegati pape.de do.z contu.cle.vnica.nu.10.fo.58.

Iudex qualiter puniet testem qui periurauit coram eo. de iureiur.cle. vnica.versi.porro.nu.17.fo.70.

Iudex an debeat remittere reum in causis criminalibus sine cause cognitione.de sen.z re iudi.cle.pastoralis.ver.deniqz.nu.16.fo.76.

Iudex potest in appellatione procedere vbi periculū vertitur etiam partibus non prosequentibus.de appel.cle.quandiu.nu.2.fo.79.

Iudex a quo.an ad instantiā appellati dicētis appellationē esse desertā appellante nō citato nec alio mō certificato de appellationis desertione possit snīam mādare executioni.de appel.cle.sicut.nu.4.fo.79.

Quid si est notorium quod appellatio non poterit finiri intra annū. ibidem.numero.5.fo.79.

Iudex si assignauit appellanti terminum ad audiendum voluntatem suam, si appellans non compareat an dicatur renunciasse appellationi.de appella.cle.quamuis.ver.verum.nu.4.fo.78.

Iudex a quo quando possit reuocare grauamen.ibidem.nu.5.

Iudex ex officio an possit repellere agētē ꝫ nullitate ꝫtra dispositionē. cle.j.de sen.z re iudi.si nō excipiat.de sen.z re iudi.cle.j.nu.16.fo.72.

Iudex si taceat qñ per appellantem petuntur ab eo apostoli, an habeatur pro denegante.de appel.cle.quāuis.ver.qō si iudex.nu.1.fo.79.

Iudex si nō detulit appellationi an hoc debeat intimari appellato.de appel.clemen.j.nu.15.fo.77.

Iudex assignando terminū peremptorios, si etiam nominatim statuit quo ad excōmunicationē, quid iuris.de excep.cle.vnica.nu.12.fo.71.

Iudex si detulit appellatiōi que interposita est ab interlocutoria, z opponitur de eius pendentia contra executionē tertie sententie: an cle. ista procedat.vide de sen.z re iudi.cle.j.ver.similiter.nu.1.fo.72.

Iudex fine cause cognitiōe an possit aliquid precipere ad partis cognitionem aliquid fieri vel non fieri.de celeb.missa.clemen.j.ver.ne igitur.nume.10.fo.133.

Iudex debet moneri sola iustitia, non odio, non timore, non amore ꝛc. de hereti.cle.j.ver.propter quod.nu.3.fo.142.

Iudex si nō liberat hominē a morte cū potest, vel si priuatus nō pascit fame morientē, an sint irregulares.de homici.cle.vnica.nu.34.fo.151.

Iudex ordinarius vel delegatus cui constat de obiectis forma tamen c.vt circa.non seruata, nunquid potest pronunciare.de elec.c.consti tutionem.§.illius.nu.5.fo.21.

Iudex secularis capiens clericum consentientem, an sit excommunicatus.de pe.cle.ij.§.illis.nu.1.fo.164.

Iudex an possit compellere iudicem sub quo delinquens degit vt eum remittat.de sen.z re iudi.cle.pastoralis.versi.deniqz.nu.13.fo.76.

Iudex si in non summariis causis non seruat ordinem iuris partibus non contradicentibus, an valeat processus.de verbo.signi.cle.sepe. versi.si tamen.nu.11.fo.178.

Iudex in iudicijs summariis potest interrogare siue ex officio, siue ad instantiam partis vbicunqz equitas suadet.de verbo.signi.cle.sepe. versi.z quia.nu.8.fo.176.

Iudex an teneatur parti quo ad forum anime si non vult ferre sententiam causa concordandi partes.de verbo.signifi.clemen.sepe.versi. z quia.nu.19.fo.177.

Iudex in causis summariis potest dare eundem terminum ad ponendum z ad articulādū.de verb.sig.cle.sepe.versi.z quia.nu.6.fo.176.

Iudices ordinarij plures an possint separatim procedere.de appel.clemen.j.nu.4.fo.77.

Quid si simul cognouerūt: an debeāt simul pronūciare.ibidē.nu.5.

Iudicij principalia z substantialia que sint.de iudi.clemen.dispendiosam.nu.10.fo.50.

Iudicis pronunciantis persona est consyderanda.de sen.z re iudi.cle. pastoralis.versi.verum.nu.2.fo.73.

Iudicium est integrum qō comprobatur sentētijs plurimorum.de sen. excommu.cle.j.versi.quod etiam in interdictis.nu.3.fo.169.

Iudicium quandoqz non tenet: z tamē in eo gesta valent.exempla ponit.de elec.c.constitutionem.§.illius.nu.1.fo.21.

Adde ad idem nume.2.z.3.fo.21.

Iura imperialia an possint prescribi.de sen.z re iudi.cle.pastoralis.versi.vt illud.nu.3.fo.74.

Iura debent obseruari: z ad hoc omnes tenentur.de penis.cle.cupientes.nume.1.fo.165.

Iura adaptantur ad ea que frequenter fiunt.de penis.clemen.j.§.nec super.nu.2.fo.163.

Iuramenti forma quod prestant principes seculares habetur in cle.ne romani.in ver.ego ix.vsqz ad.§.ceterum.de iureiur.clemen.vnica. versi.nos itaqz.nu.12.fo.68.

Iuramentum super quo fundatur.de iureiur.clemen.vnica.versi.porro.nume.12.fo.70.

Iuramētum quādo prestatur an sit necesse tangere sacra.de hereti.cle. j.§.porro.nu.2.fo.144.

An autem sufficiat quod euangelia sint in presentia.ibidem.nu.3.

Quid in iuramentis que deferuntur a iudice vel parte ex necessitate.ibidem.nume.4.

Iuramentorum forme quot sunt que a iure tradite sunt.ibidem.nu.5.

Iuramentum est triplex, scilicet iuramentum calumnie, iuramentū de malitia, z iuramentum de veritate dicenda.de verbo.signi.cle.sepe. versi.non sit tamen.nu.2.fo.175.

Iuramentū quid est.de iureiurā.cle.vnica.ver.nos itaqz.nu.14.fo.68.

Iurans pro alio qualiter obligatur in anima sua.ibidem.nu.15.

Iuramentum fidelitatis quare ita dicatur: z qualiter prestatur.de iureiur.cle.vnica.§.ceterum.nu.3.fo.69.

Iuramentum an possit per partes remitti si prestatur super contractu illicito.de vsu.cle.vnica.nu.14.fo.152.

Iuramētū qō fauet vsuris nō est seruādū.de vsu.cle.vnica.nu.1.fo.151.

Iuramentum est seruandum quod seruari potest sine detrimento salutis.de regu.cle.j.nu.11.fo.113.

Iuramentū calumnie z malitie an z qualiter differant.vide de verbo. sig.cle.sepe.versi.non sic.nu.8.fo.176.

Iurans facere aliquod veniale an illud possit facere sine periculo anime.de vsu.cle.vnica.nu.15.fo.152.

Jurans falsum adhibita tamen omni diligentia,an sit periurus.de iureiur.cle.vnica.versi.porro.nu.13.fo.70.
Jurisdictio qua ratione potest pertinere ad singulares personas cum emolumento,non autem potest pertinere ad eas ratione suarū personarum.de elec.c.statutum.nu.15.fo.26.
Jurisdictio ecclesiarum tam cathedralium q̄ aliarum defuncto prelato ad quos deuolutur.de elec.cle.statutum.nu.3.fo.25.
Jurisdictio pape que,z qualis est.de elec.clemen.ne romani.ver.irritū.numero.6.fo.13.
Jurisdictio ordinaria qualiter cognoscatur.de rescript.c.z si principalis.numero.2.fo.5.
Jurisdictio si spectat ad episcopum z ad archidiaconum an vterq; sit requirendus ad denunciationem sententie episcopi expulsi.de foro compe.cle.vnica.versi.per premissa.nu.2.fo.55.
Jus accrescendi an habet locum in vltimis volūtatibus.de eta.z qualita.cle.ij.§.illi vero.nu.22.fo.34.
Jus patronatus transit in plures heredes vnius ex pluribus patronis in stirpes.de iurepatro.cle.ij.nu.1.fo.127.
Que autem sit ratio huius decisionis.vide ibidem.nu.2.
Et quis sit effectus huius cle.ij.de iurepatro.vide ibidem.nu.3.

De litera L.

Laici procurantes capi clericos qua pena puniantur.de pen.cle.ij.nu.16.fo.164.
Laico qualiter permittitur in necessitate audire confessiones.de sepul.cle.dudum.ver.ac deinde.nu.3.fo.105.
Laicus commisit homicidium,z anteqū conuincatur efficitur clericus: an iudex secularis poterit eum condemnare.de censi.z exactio.clemen.j.nu.5.fo.129.
Laicus an possit prefici hospitali.de reli.domi.clemen.ij.versi.vt autē.nume.5.fo.124.
An autem laico habenti filios z vxorem ex qua verisimiliter posset procreare liberos.ibidem.nu.6.
An possit committi mulieri.ibidem.nu.7.
Laicus qui est in carnispriuio potest esse presbyter in resurrectione domini.de eta.z quali.cle.generalem.nu.5.fo.35.
Lateranensis concilij tempus non habet locum in electione ministri prouincialis.de verbo.sig.cle.exiui.§.demum.nu.23.fo.173.
Legati de latere an possint conferre clericis hospitalia in titulū beneficiale.de p̄bē.z digni.cle.p literas.nu.4.fo.86.
Quid si emanant litere super reseruatione fructuum:an hospitalia contineantur.ibidem.versi.quarto quero.nu.4.
Quid si litere fuerint concesse motu proprio:an veniant hospitalia. vide ibidem.nu.5.
Et vide questiones sequentes de eadem materia.ibidem.nu.4.
Legati de latere que beneficia possint conferre.de offi.iudi.ordi.clemē.ij.nume.2.fo.41.
Legatus de latere an possit cognoscere de causis laicorū in terris imperij vacante imperio.de senten.z re iudica.clemen.pastoralis.ver.vt igitur.nu.1.fo.76.
Legatus apostolicus an possit absoluere eos qui incidunt in penā cle.cum ex eo.de sen.excom.vide in.d.cle.cum ex eo.nu.7.fo.171.
Legatus de latere an possit absoluere excōmunicatos authoritate cle.grauis.de sen,excom.vide in.d.cle.grauis.nu.17.fo.170.
Leprosi si veniunt contra dispositionem clemen.prime.de decimis,an ligentur penis hic contentis.de deci.cle.j.nu.14.fo.110.
Letitia salutaris debet nobis esse in festo sancti corporis Christi,z alia multa debemus habere in hoc sacratissimo festo hic enumerata.vide de reli.z vene.sancto.cle.vnica.ver.nos itaq;.nu.4.fo.136.
Lex vel canon si dicat q̄ in aliqua causa possit procedi summarie,an iudex cogatur procedere summarie.de iudi.cle.ij.nu.39.fo.52.
Lex superioris quod non possit tolli per inferiorem,an hoc sit indistincte verum.de elec.c.ne romani.nu.2.fo.12.
Lex cessat causa legis cessante.de iudi.cle.j.nu.8.fo.49.
Libellus an sit necessarius quādo proceditur ordinarie.de verbo.signi.cle.sepe.nu.15.fo.174.
Libellus quid est.ibidem.nu.16.z.17.fo.174.z.175.
Libellus an debeat dari z lis contestari quādo agitur de nullitate sententie.de sen.z re iudi.cle.j.nu.4.fo.72.
Libellus an sit dandus in executione sententie.de fo.compe.cle.vnica.§.eorundem.nu.5.fo.55.
Libellus an debeat dari in causa appellationis.de can.poss.z proprie.clemen.vnica.nu.14.fo.57.
Libellus est de substantia iudicij in ordinarijs iudicijs.de verbo.signi.clemen.sepe.nu.5.fo.174.
Libellus z litis contestatio an requirantur in iudicijs summarijs.de verbo.signi.cle.sepe.nu.21.fo.175.
Libellus an possit mutari,corrigi,vel emendari.de verb.signi.cle.sepe.numero.18.fo.175.
Libellus z litis contest.per que verba tollantur.ibidem.nu.19.
Libere,hoc verbum quid importet.de sepul.clemen.dudum.verfic.ab olim.nu.20.fo.104.
Quid autem intelligatur nomine prelati.ibidem.nu.21.
Quid si prelatus conuocat aliquos de clero,puta doctores:an hec conuocatio impediat predicationes fratrum.ibidem.nu.22.
Libere,hoc verbū qd importet.de eta.z quali.cle.generalē.nu.2.fo.35.
Liberorum nomine an contineantur nepotes in casu cle.vnice.de baptismo.d.cle.vnica.nu.9.fo.134.
An autem veniant liberi naturales nomine liberorū.ibidē.nu.10.
Libri linguarum alienarum debent transferri in linguam latinam.de magi.cle.j.nu.9.fo.139.
Libri sunt necessarij ad acquirendam scientiam.ibidem.nu.10.
Libri de romantijs bononie qui dicantur.de deci.cle.ij.nu.15.fo.112.
Licent ne omnia q̄ nō specialiter phibeāt.de elec.cle.vlti.nu.10.fo.26.
Licētia specialis que requiritur dari a presbytero parochiali an respiciat expressionem sacramentorum:an etiam expressionem personarum.de priuile.cle.j.nu.12.fo.158.
Licentia vt monachus possit ire ad studiū per quem dari possit.de sta.mona.cle.ne in agro.§.sane.lo.ij.nu.6.fo.119.
Licētia specialis requiritur in certo casu.de quo vide.de sta.mona.cle.ne in agro.versi.quia vero.nu.4.fo.117.
Licentia non debito modo concessa non meretur dici licentia.de elect.clemen.vlti.nu.4.fo.26.
Licentia quid est.de elec.cle.vlti.nu.9.fo.26.
Licentia si detur religioso de cōsentiendo electioni de ipso faciende respectu certi beneficij,videtur valere.de elec.cle.vlti.nu.13.fo.26.
Quid si licentia fuit tradita in genere:z electio facta fuit ante tradi tam licentiam.ibidem.nu.14.
Quid si religiosus cōsentit electiōi cōtra formā huius cle.ibidē.nu.15.
Licere non debet per interpositam personam quod per se non licet.de verbo.signi.cle.exiui.§.porro.nu.8.fo.172.
Ligatur quis propter contemptum.de sepul.cle.j.nu.1.fo.101.
Lis an sit contestanda vel iudiciarius ordo seruandus super articulo fame.de offi.iudi.ordi.cle.j.nu.21.fo.40.
Lis quando dicatur pendere ad hoc vt nihil debeat innouari.vt lit.pē den.nihil inno.cle.ij.nu.1.fo.61.
Lis an debeat contestari si agatur super veritate delicti.de offi.iudi.ordi.cle.j.nu.22.fo.40.
Lis an dicatur pendere si libellus est principi oblatus etiam citra citationem.vt lite pen.nihil inno.cle.ij.nu.8.fo.61.
Et an per solam cōmissionem cause dicat lis pendere.ibidē.nu.9.
Lis vt pendere dicatur an requiratur litis contesta.ibidem.nu.10.
Et an requiratur q̄s citatio peruenerit ad citatum.ibidem.nu.11.
Litigās cōtra possessorē būficij si renūciat liti z cause in manibus superioris qui cōsentit,an amplius dicatur lis pēdere.ibidē.cle.j.nu.23.
Litigantes si ambo in curia decedūt,an beneficium vacet in curia etiā si ad neutrum spectauerit.vt lite pen.nihil inno.cle.j.nu.13.fo.60.
Litigantes si moriūtur in curia,beneficium litigiosum vacat in curia, quid si renunciant.vt lite pen.nihil inno.cle.j.nu.21.fo.60.
Litis contestatio an fiat per petitionem z respōsionem affirmatiuam. vide de verbo.sig.cle.sepe.nu.20.fo.175.
Litis contestatio cum sit de substantia iudicij,an possit omitti de cōsensu partium.de verbo.sig.cle.sepe.nu.6.fo.174.
Litis pendentia vt inducatur quatuor sunt necessaria,que autem sint illa.vide vt lite pen.nihil inno.cle.ij.nu.5.fo.61.
Litis pendentia vsq; ad quantum tempus durat.vt lite pē.nihil inno.cle.ij.nu.14.fo.61.
Litere apostolice super beneficio vacaturo cōferēdo nō extēduntur ad beneficium creatū post datā literarū.de rescrip.c.literas.nu.1.fo.9.
Et an possint dari litere ad beneficia vacatura.ibidem.nu.2.
Literis alicuius statur in suum preiudicium.de iureiur.cle.vnica.ver.porro.nu.2.fo.69.
Literis inferiorum pape an credatur.de proba.cle.vnica.nu.2.fo.65.
Loca exempta sunt in diocesi,licet non sint de diocesi.de priuil.cle.ij.versi.simili.nu.4.fo.161.
Loca que dicantur de mensa.de rescrip.c.j.nu.12.fo.5.
Et de quibus locis procedit ista cle.ibidem.nu.13.
Loca exempta qualiter cognoscantur.de priuile.cle.ij.nu.1.fo.160.
Locus debet esse tutus alicui,non solum ipsi sed etiam suis.de sen.z re iudi.cle.pastoralis.ver.notorium.nu.1.fo.74.
Locus publicus quis dicatur.de elec.cle.causam.§.verū.nu.6.fo.17.
Locus insignis quis dicatur.de fo.compe.cle.vnica.nu.22.fo.53.
Locus vt securus dicatur que sunt requisita.ibidem.nu.29.
Locus non tutus si assignetur alicui,an propter hoc possit appellari. ibidem.numero.30.
Ludens ad taxillos si lucrat an teneat ad restitutionē eorū q̄ lucrat ē.de vi.z ho.cle.cle.ij.v.§z z tales.nu.9.f.24.
Quid de ludo scachorum.ibidem.nu.10.

De litera M.

Machometum inuocare secrete an liceat Sarracenis impune.de iude.z sarracen.cle.vnica.nu.7.fo.142.
Magistri de quibus habetur in clemē.j.de magi.per quos debent

debent eligi. vide de magi. cle. j. ver. quibus. nu. 4. fo. 140.
Maior quis sit in curia post papam. de elec. cle. ne romani. versi. eoipso. nume. 4. fo. 13.
Mala sunt punienda ne propter impunitatem inducātur mala exempla. de penis. cle. ij. nu. 6. fo. 164.
Mala fiunt suadente diabolo. de peni. cle. j. nu. 1. fo. 161.
Mala quandoq; fiunt sub specie pietatis. de hereti. cle. j. nu. 3. fo. 142.
Male ablata incerta si que sint, ad quem spectat distributio ipsorū. de peni. et remis. cle. ij. versi. ad hec. nu. 20. fo. 168.
Maledicens Deo ore et non corde, an peccet. de sen. et re iudi. cle. pastoralis. nu. 14. fo. 73.
Malitia litigantium est compescenda. de sequestra. pos. et fruc. cle. vnica. nume. 1. fo. 62.
Malitia nō dz remanere impunita. de fo. compe. cle. vnica. nu. 4. fo. 52.
Mandans an debeat puniri si non sequatur effectus mandati. de pe. cle. j. nu. 8. fo. 162.
Mandatum probatur per literas mandantis. de iureiuran. cle. vnica. ver. nos itaq; nu. 3. fo. 68.
Mandatum si fiat alicui capellano vt aliquē citet: an sufficit qs citet in ecclesia in diebus dominicis. de fo. compe. cle. vnica. nu. 32. fo. 53.
Mandatū et iussus capiuntur q̄libz pro eodē. de iudi. cle. j. nu. 6. fo. 49.
Mādatū procuratoris an possit pbari p testes. de pcur. cle. j. nu. 9. fo. 42.
Mandatum vel priuilegium quando liget. in proemio. ij. clemē. ver. vniuersitatis. nu. 5. fo. 4.
Maria virgo beatissima est mater Dei Jesu Christi, qui habuit naturam Dei et hominis. de pe. cle. cupientes. §. et quia. nu. 2. fo. 165.
Masculinum an concipiat femininum si qui presint monialibus. de rescrip. c. j. nu. 5. fo. 3.
Masculinū an semper cōprehendat femininum. de elect. c. j. nu. 7. fo. 11.
Quod autem masculinum comprehendat femininum, an hoc sit ex proprio significato, an per interpretationem. ibidem. nu. 8.
Masculinum comprehendit femininum: quid econtra: an femininum comprehendat masculinum. ibidem. nu. 9.
Matrimonium coacte contrahens in casu prohibito an et qualiter puniatur. de consan. et affi. cle. vnica. nu. 14. fo. 139.
Quid si contrahit sponsalia: an puniatur pena cle. vnice. de cōsan. et affi. vide ibidem. nu. 15.
Quid si quis dicat: volo tecum cōtrahere matrimonium, an incurrat penam dicte cle. ibidem. nu. 16.
Matrimonium quare non potest contrahi post votū solenne, sed bene post votum non solenne. de consan. et affi. cle. vnica. nu. 19. fo. 139.
Matrimonij causa quando dicatur esse vt sit locus clemen. ij. de iudi. de iudi. cle. ij. nu. 29. fo. 51.
Quid si agitur de sponsalibus. ibidem. nu. 30.
Quid si est questio de successione, et incidit questio de natalibus, id est de matrimonio. vide ibidem. nu. 31.
Matrimonia contrahentes cum sororibus puniuntur de iure. de consang. et affi. cle. vnica. nu. 13. fo. 139.
Maxime, hoc verbum implicat idem in casu contrario. de renū. clemē. vnica. nu. 3. fo. 27.

Mendicans non professus si transeat ad non mendicātes tenetur puniatur fm dispositionem cle. j. de regula. vide in. d. cle. j. de regu. nu. 8. fo. 113.
Quid de eo qui fecit professionem intra annum in ordine mendicātium. ibidem. nu. 9.
An autem sufficiat quod sit ordo mendicans de facto. ibidē. nu. 10.
Mendicantes transeuntes ad ordinem non mendicantiū quare prohibentur esse vicarij. de regu. cle. j. versi. ad priorat⁹. nu. 5. fo. 114.
Mendicantes transeuntes ad alias religiones licet statim reuertātur, tamen penam patientur de iure statutam. de regu. cle. j. nu. 4. fo. 113.
Mēdicātes trāseūtes ad ordinē nō mēdicantiū phibent a cura animarū, de qua cura intelligit. de regul. cle. j. ver. ad priorat⁹. nu. 7. fo. 114.
An autem talis religiosus possit esse coadiutor. ibidem. nu. 8.
Mendicantes religiosi qui sunt. de pe. cle. cupientes. nu. 4. fo. 165.
Mendicantes religiosi qualiter impediuntur prodesse vt expediret. de elec. c. in plerisq; nu. 14. fo. 22.
Menses duo qui statuuntur in cle. j. de decl. ad satisfaciendum damnificatis, quando incipiant currere. de decl. cle. j. nu. 24. fo. 111.
Mensis quot dies habet. de cōcess. prebē. cle. vnica. §. secus. nu. 2. fo. 92.
Mensis statutus ad intimādam appellationem appellato qualiter cōputatur. de elec. c. causam. nu. 16. fo. 16.
Mensis quot dies habet. ibidem. nu. 13.
Mentio specialis vt fiat de beneficio quid requiritur. de offi. iudi. ordi. cle. ij. nu. 9. fo. 41.
Item expressio qualis debet esse. ibidem. nu. 10.
Mereri qs magis videat: an q facit ex mera volūtate, an q ex officio vel necessitate. de reli. et vene. san. cle. vnica. ver. o singularis. nu. 3. fo. 136.
Meretrici aliquid dare cum qua quis peccauit, an sit peccatum. de reli. et vene. sancto. cle. vnica. versi. ideoq; nu. 4. fo. 136.
Mesquite qui sunt. de iude. et sarra. cle. vnica. nu. 5. fo. 142.
Metus vel potentia aduersarij si impedit appellantem ad intimādum appellationem, non tamen impedit eius procuratorem, quid iuris. de elec. cle. causam. §. verum. nu. 4. fo. 17.

Ministerium nudum si fit commissum sub nomine dignitatis, an transeat ad successorem. de offi. et pote. iudi. deleg. cle. vnica. nu. 18. fo. 39.
Ministerium nudū cum cōmittitur an videatur electa industria persone. de offi. et potesta. iudi. dele. cle. vnica. nu. 8. fo. 38.
Ministri ecclesiastici tenentur ad horas canonicas. de celeb. miss. cle. j. numero. 1. fo. 131.
Minor quando dicatur doli capax. de homi. cle. vnica. nu. 7. fo. 150.
Minor. xviij. annis si impetrat in ecclesia collegiata vbi prebende non habēt annexos ordines, an valeat impetratio. de eta. et quali. cle. generalem. nu. 12. fo. 35.
Minor. xviij. annorum si ordinetur an teneat ordinatio. de eta. et quali. cle. generalem. nu. 9. fo. 35.
Missa an requiratur in collatione ordinum. de eta. et quali. cle. generalem. nume. 13. fo. 35.

Modus prouidendi si non exprimitur, an veniat modus electionis. de prebē. et digni. cle. j. §. ad hoc. nu. 6. fo. 85.
Monachus conuictus et condemnatus si appellare noluit, an abbas possit appellare. de procur. cle. religiosus. nu. 11. fo. 45.
Monachus si fiat episcopus an teneatur abstinere a carnibus. de cēsi. et exactio. cle. ij. nu. 7. fo. 130.
Monachus an possit sibi facere commatres. ibidem. nu. 8.
Monachus factus episcopus si tenet canes venaticos an incurrit penam cle. ne in agro. de censi. et exact. cle. ij. nu. 9. fo. 130.
Monachus promotus ad ecclesiam curatā que tenetur ad officiū sui ordinis vel ad officium priuatū diocesis, an excusetur dicendo officium ad vsum Romane ecclesie. de celebra. miss. cle. ij. nu. 6. fo. 133.
Monachus venies de foris ad claustrū cū armis an incidat in penam cle. ne in agro. §. prefate. vide in. d. cle. et. d. §. si prefate. nu. 3. fo. 118.
Monach⁹ si assumat ad prioratū i quo curā exercet animarū p seipsum, an sufficiat annus. xx. de sta. mo. cle. ne in agro. §. ceterū. nu. 1. fo. 118.
Monachus si deliquit ante ingressum, coram quo conueniri debet. de sta. mona. cle. ne in agro. versi. quia vero. nu. 10. fo. 117.
Monachus cui plus obedire tenetur, episcopo vel abbati. ibidē. nu. 11.
Monachus si est in scholis, an potest agere ciuiliter vel accusare. ibidem. nume. 12.
Monachus si vagatur per curias principum de licentia abbatis et aliqua lucratur, si postea ingreditur aliud monasterium, quod monasterium habebit illa bona quesita. vide ibidem. nu. 13.
Quid si abbas non vult recipere monachum egrotantem, et monachus vagando multa acquirit. ibidem. nu. 14.
Monachus non habens administrationem qui est in studio de licētia abbatis, an possit facere eleemosynam. de vi. et hone. cleri. cle. ij. versi. sed et tales. nu. 3. fo. 84.
Quid si monachus videt aliquem morientem fame. ibidem. nu. 4.
Et quid si abbas expresse prohibet ne monachus faciat eleemosynam. ibidem. nu. 5.
Monachus factus episcopus quem habitū portare debet. de sta. mona. cle. ne in agro. nu. 9. fo. 116.
Monachus prohibitus suscipere procurationem si eam suscipit et litē contestatur, an sibi postea opponi potest. de procur. clemen. religiosus. nume. 13. fo. 45.
Monachus si obtinuit licentiam generalem transeūdi ad strictius, si transiuit cuius erunt bona quenta post licentiam et ante transitum. de elec. cle. viti. nu. 16. fo. 27.
Quid si concedens adiecit quod non possit abinde stare in tali ciuitate vel loco. ibidem. nu. 18.
Monachus an possit postulari ad prelaturam alterius religionis. de elec. c. j. nu. 17. fo. 12.
Quid autem si prouideatur per viam prouisionis. ibidem. nu. 18.
Quid si electio confirmetur contra hanc cle. ibidem. nu. 19. et. 20.
Quid de nouitio et mendicante. ibidem. nu. 21.
Monachus vnius religionis an possit eligi in monachum alterius religionis. de elec. c. j. nu. 12. fo. 11.
Monach⁹ si impetrauit gratiā ad dignitatē sui ordinis si postea priorātū manualē obtineat, an videat gre renūciare. de rescri. c. gre. nu. 6. f. 8.
Monachus an possit esse compromissarius electionis. de rescrip. c. et si principalis, nu. 21. fo. 6.
Monachus ingressus si contrahat cum aliquo, cum quo aget contrahens. de sta. mona. cle. j. ver. quia vero. nu. 9. fo. 117.
Monachus potest abesse a monasterio causa studiorum. de sta. mo. cle. ne in agro. §. sane. lo. ij. nu. 1. fo. 119.
Monachus claustralis an possit esse vicarius episcopi. de rescript. et si principalis. nu. 17. fo. 6.
Monachus an possit esse coadiutor. ibidem. nu. 18.
Monachus an possit esse delegatus ordinarij. ibidem. nu. 19.
Et an possit esse arbiter. ibidem. nu. 20.
Monachus factus an propter ingratitudinē possit exheredari. de regula. cle. ij. nu. 10. fo. 115.

Monachus si consecutus est per priuilegium beneficium alterius monasterij,an definat esse monachus primi monasterij.de sepul.cle.dudum.versi.nos etenim.nu.5.fo.109.
Monachi an ex aliqua causa possint ejci de monasterio.de stat.mona.cle.ne in agro.versi.quia vero.nu.5.fo.117.
Quid si abbas z monachi expellunt monachum de monasterio:an poterunt retinere bona que monachus expulsus attulit in monasterium.ibidem.nu.6.
Monachus expulsus de monasterio an possit petere victum.ibidem.numero.7.
Monachi debent ordinari ad abbatis monitionem.de stat.mona.cle.ne in agro.§.ad ampliationem.nu.1.fo.119.
Monachus potest se excusare ne ordinet ex causa legitima.ibidē.nu.2.
Monachi possunt ex causa abstinere a cōmunione eucharistie.de stat.mona.cle.ne in agro.§.sane.nu.2.fo.116.
Monachi debent abstinere a carnibus.de sta.mona.cle.ne in agro.§.premissa.nu.1.fo.119.
Monachi an possunt habere proprietatem alicuius parue rei.ibidem.numero.2.
Monachi non debēt interesse venationibus.de sta.mo.cle.ne in agro.§.porro garenas.nu.1.fo.116.
Monachi possunt vti pellibus in capite,non tamen varijs.de sta.mona.cle.ne in agro.nu.4.fo.115.
Monachi nō debēt vti sendato vel findone p foderaturis.ibidē.nu.5.
Monachi non debent discurrere per curias principum.de stat.mona.cle.ne in agro.versi.quia vero.nu.1.fo.117.
Monachis potest assignari certa pensio vel subuentio.ibidem.nu.2.
Monachi an ex aliqua causa possint ejci de monasterio.ibidem.nu.5.
Monachorum species sunt due.de sta.mona.cle.ij.nu.3.fo.119.
Monachum si quis vult conuenire,quem debet conuenire,monachū an abbatem.de procur.cle.religiosus.nu.9.fo.45.
Monasteria tenentur ad receptionem hospitum.de censi.z exact.cle.ij.nume.1.fo.129.
Monasteriū vnius habitus an possit vniri in monasterio alterius habitus.de elec.c.j.nu.10.fo.11.
Monasteriū ingredies liberat a patria ptāte.de regul.cle.ij.nu.9.f.115.
Moniales an cōprehēdant noie religiosorū.de priui.cle.j.nu.1.fo.157.
Moniales non debent vti crinibus comatis.de stat.mona.cle.ij.§.visitatores.nu.1.fo.120.
Moniales an possint vti coma.de sta.mona.clemē.ij.§.visitatores.numero.4.fo.120.
Monialium nomine an includatur abbatissa.de sta.mona.cle.ij.§.visitatores.nu.3.fo.120.
Monialium nomine non comprehendūtur monasteria virorum,quid si sint duplicia,de sta.mona.cle.ij.nu.5.fo.119.
Moneta currens attenditur de qua soluenda est decima.de deci.cle.ij.numero.1.fo.111.
Monete due si currunt in vno loco an de ambabus poterit solui decima.de deci.cle.ij.nu.12.fo.112.
Quid si moneta est innouata a tempore taxationis vel cōcessi priuilegij.ibidem.nu.13.
Mora an possit purgari in pena iuris.de vi.z ho.cleri.cle.j.nu.2.fo.81.
Mores sunt reformandi tam in vestibus q̄ in cibis.de statu mona.cle.ne in agro.nu.1.fo.115.
Mortem quis non posse euitare quando quis dicatur.vide de homici.cle.vnica.nu.26.fo.151.
Mortem euitare nō valens,si alium occidit nō est irregularis,an hoc locum habeat in quolibet homine:z an etiam in fratribus minoribus.de homi.cle.vnica.nu.22.fo.150.
Quid si inuasus potuit euitare mortem,sed non membri mutilationem:an occidēdo inuasorem efficiatur irregularis.ibidem.nu.150.
Mortuaria an licite recipiantur pro sepulto tempore interdicti.de sepul.cle.j.nu.33.fo.102.
Motus proprius pape tollit surreptionem.de preben.z digni.cle.si romanus.nu.1.fo.87.
Motus proprius quid operatur.ibidem.nu.2.
Mulier post mortem viri si nō soluatur ei dos an possit quolibet anno accipere aliquid pro retardatione solutionis dotis.de vsu.cle.vnica.nu.8.fo.152.
Mulier,hoc nomen continet mulieres cuiuscūq; conditionis sint,etiā virgines,de relig.domi.cle.j.nu.1.fo.121.
Mulier non potest promittere continentiam inuito viro.de reli.domi.cle.j.§.sane.nu.1.fo.122.
Mulieres que sunt de tertio ordine sancti Francisci dicuntur sorores.de sen.excommu.cle.cum ex eo.nu.1.fo.170.
Multis crassantibus opus est exemplo.de peni.clementi.j.§.nec super.numero.3.fo.163.
Mutilati duo si inuenīūtur,nec apparet quis ob tutelam fecerit,quid iuris.de homici.cle.vnica.nu.33.fo.151.
Mutuans annonam veterem vt recipiat nouam,an sit vsurarius.de vsu.cle.vnica.nu.12.fo.152.

¶ De litera N.

Natura licet ex nihilo nihil producere possit:tamen pater nature omnē creaturā ex nihilo procreat.in primo proemio cle.nu.2.fo.2.
Necessitas non subiacet legi.de baptis.cle.vnica.numero.3.fo.133.
Necessitas ecclesie si tanta sit q̄s non potest petere licentiam alienandi propter celeritatem,an alienatio facta valeat.de reb.eccle.non alie.clemen.j.nu.27.fo.95.
Negationes due faciunt affirmationem.de offic.z pote.iudi.deleg.cle.vnica.nu.1.fo.37.
Negligentia qualiter manifesta erit q̄ administratores hospitalij non bene administrant.de relig.domi.cle.ij.versi.in quo.nu.2.fo.124.
Negligentia reprobatur z condemnatur quandoq; quasi dolus.de testa.z vlti.volun.cle.vnica.nu.6.fo.99.
Nisi hec dictio negat quando precedit affirmatio.de vsu.cle.vnica.nu.2.fo.151.
Nobilitas sola est animum que moribus ornat.de sen.cle.grauis.nu.1.fo.169.
Nolle z non posse equiparant.de heret.cle.j.versi.verum.nu.1.fo.144.
Nomē loci dz apponi in cōtractu.in proe.ij.cle.versi.hec sane.nu.1.fo.2.
Nominatus in aliqua dispositiōe iuris sub aliqua dignitate an ex hoc fiat probatio illius dignitatis.de senten.excom.cle.si summus.verisimiliter.nu.1.fo.171.
Non facere,vel non debito modo facere sunt paria.de procur.clemen.j.nume.1.fo.41.
Notarij an possint aliquid recipere ab his cōtra quos fit inquisitio.de heretī.cle.j.versi.notarij.nu.1.fo.145.
Notarius si omisit ponere in instrumēto locū vel datam,an ad petitionem partium possit apponere.in proemio.ij.cle.ver.data.nu.1.fo.3.
Notarij scribētes sentētias vel iudicata per quas iudicatur vsuras soluendas an incidant in penam.de vsu.cle.vnica.nu.23.fo.152.
Notarij si faciunt instrumēta post inhibitionem ipsis factam ne faciāt instrumenta,an talia instrumenta valeant.de excess.prela.cle.vnica.versi.nonnulli.lo.j.nu.6.fo.155.
Notitia plena z certa que dicat.de ele.cle.cām.§.intimatio.nu.5.fo.17.
Et qualiter talis notitia probari possit.ibidem.nu.6.
Et quid si notitia appellationis peruenit ad appellatum post mensem.ibidem.nu.7.
Et an appellatus contumax in non veniendo cui facta fuit intimatio poterit postea appellare a diffinitiua.ibidem.nu.8.
Et quid in cōtumace qui venit post terminum peremptorium datū ad articulandum,si iam ad instantiam alterius partis fuit cōmissa acceptio testium,an sit audiendus.ibidem.nu.9.
Nouale,quid est.de deci.cle.j.nu.8.fo.110.
Nouale an erit in terris in quibus non soluitur decima,veluti de feno si fiat terra arabilis.ibidem.nu.9.
Nouitius,hoc nomen qualiter accipitur.de regu.cle.ij.nu.1.fo.115.
Nouitius beneficiatus vocari debet ad electiones ad quas vocaretur si non haberet habitum.ibidem.nu.8.
Nouitius si moritur tēpore probationis an idem sit de ipso sicut de professo.de sepul.cle.dudum.§.verum.nu.11.fo.107.
Nouitius an veniat sub nomine religiosi.de elec.c.j.nn.§.fo.11.
Nouum nihil inueniri potest.in primo proemio cle.nu.1.fo.2.
Nouum quid dicatur.de penis.cle.cupientes.nu.5.fo.165.
Nullomodo hec dictio est negatiua vniuersalis.de eta.z quali.cle.ij.§.illi vero.nu.3.fo.33.
Nuncij solennes sunt mittendi in magnis negotijs.de iureiur.cle.vnica.ver.nos itaq;.nu.2.fo.68.
Numerus certus canonicorum z prebendarum est firmatus iuramēto in ecclesia,in prebenda que vacat per assecutionem dignitatis potest conferri per capitulum.de preben.z digni.cle.si.nu.23.fo.90.

¶ De litera O.

Oblationes cuius esse debent quādo archiepiscopus vel episcopus celebrant in locis exemptis.de priui.cle.ij.nu.11.fo.161.
Obreptio vitiat literas beneficiales ipso iure.de prebē.z dignita.clemen.j.nu.1.fo.84.
Obseruātia cōmunis est attēdenda.de appel.cle.quamuis.nu.1.fo.78.
Obseruātia generalis facit ius.de eta.z quali.cle.generalē.nu.1.fo.35.
Obuiandum est scandalis.de offi.iudi.ordi.cle.j.nu.7.fo.32.
Occidēs vel mutilās an sit irregularis indistincte,nō attento quo fecerit aio.de homi.vo.cle.vni.nu.13.f.150.
Occidēs volentē occidere patrē suū,vel cōiugē,vel personā quā nō potest aliter iuuare,an sit irregularis.de ho.vo.cle.vnica.nu.28.f.151.
Occasio dicitur causa non sufficiens.de elec.c.causam.nu.3.fo.15.
Offensus seu inuasus si vibrauit ensem contra inuadentē, z non tantum apposuit:an occidēdo inuasorem efficiatur irregularis.de homici.cle.vnica.nu.29.z.30.fo.151.
Quid si non occidit vel mutilat,sed peruenit percutiēdo ad sanguinis effusionem non se defendendo:an sit irregularis.ibidem.nu.31.

Officialis forāneus an faciat idem consistorium cum episcopo. de rescrip. c. 2 si principalis. nu. 23. fo. 6.
Et an eius officium dependeat ab officiali principali. ibidē. nu. 24.
Officialis vnde dicatur. de rescrip. c. 2 si principalis. nu. 13. fo. 6.
Officialis inferiorū ab episcopo puta archidiaconi, vel decani, an possint esse delegati pape. ibidem. nu. 14.
Quid de officiali capituli vacante sede episcopali. ibidem. nu. 15.
Officialis epi si est impetratus delegatus a papa, si definat esse officialis an definat esse delegatus. de rescrip. c. 2 si principalis. nu. 6. fo. 6.
Quid si facta sit delegatio sub nomine proprio. vide ibidem. nu. 7.
Officialis archidiaconi Bononiēn. si facit cōtra dispo. cle. ij. de magi. an sit suspēsus, 2 an etiā archidiacon⁹. vide in. d. cle. ij. nu. 6. fo. 142.
Officialis pncipalis epi qs, 2 q̄lis sit. de rescr. c. 2 si pncipalis. nu. 3. f. 6.
Officium executoris an sit finitum per adeptionem possessionis beneficij. de preben. 2 digni. cle. si plures. nu. 2. fo. 87.
Officium diuinum debet dici horis debitis. de celeb. missa. cle. j. verfic. ne igitur. nu. 2. fo. 132.
Officiū nullū dz cōmitti nō catholico. de iureiur. cle. vnica. nu. 3. fo. 67.

Omnino hoc verbum qualiter accipitur. de vita 2 honesta. cleri. cle. j. nu. 12. fo. 82.

Onera episcopalia que sunt ad que isti presentati tenentur. de iurepatro. cle j. nu. 4. fo. 126.

Opinio non consona veritati est reprobanda. de elec. c. ne romani. nu. 1. fo. 12.
Quid autem sit opinio. vide ibidem versi. quero quid sit opinio.
Opinio finistra sonat in malam partem. de reli. do. cle. j. nu. 3. fo. 121.
Oportunitas facit peccare: 2 diuitie faciunt stultisare. de peni. 2 remis. cle. ij. versi. adhuc. nu. 10. fo. 167.
Oportet, hoc verbum quid importat. de supplen. negli. prela. cle. vnica. §. premissa. nu. 3. fo. 31.
Opponens crimina cōtra electum nō auditur in processu si postea vult addere circūstantias. de elect. cle. cōstitutionem. §. ceterū. nu. 1. fo. 19.
Et qñ dicatur omitti debita specificatio circūstantiarū. ibidē. nu. 2.
Et qua ratione fuit hoc inductū. de circūstantijs. vide ibidem. nu. 3.
Item an specificatio circunstantiarum queratur quādo crimina testibus obijciuntur. ibidem. nu. 4.
Et an in inquisitione 2 purgatione debeat fieri specificatio circūstantiarum. ibidem. nu. 5.
Et adde multa de circumstantijs. ibidem. nu. 6.

Oratio 2 studium sunt labores spirituales. de verb. signi. cle. exiui. §. licet. nu. 15. fo. 173.
Oratio an sit inutilis, vel nō. de hereti. cle. ad nostrū. ver. ij. nu. 2. fo. 147.
Ordinarius an possit petere dari sibi assessorem ad supplendam suam ignorantiam. de eta. 2 quali. 2 ordi. prefi. cle. j. nu. 3. fo. 32.
Et que pars debet soluere salarium dicto assessori si ordinarius eū assumat. ibidem. nu. 4.
Ordinarius si dicat se delegatum, 2 excōmunicauit Titium, mādatq; Antonio vt denunciet Titium excōmunicatū, qui Antonius non petita copia delegatiōis denūciat Titiū excōmunicatū: an sit dict⁹ Antonius puniendus. de fo. cōpe. cle. vnica. §. eozundē. nu. 4. fo. 55.
Ordinarius an possit punire subditum delinquentem alibi. de sen. 2 re iudi. cle. pastoralis. versi. deniq;. nu. 4. fo. 75.
Ordinarius quam penam imponere debet si in loco delicti imponitur vna pena, 2 in loco beneficij alia. ibidem. nu. 5.
Ordinarius an possit pnūciare impedietē sequestrationē cecidisse a iure suo. de seque. pos. 2 fruct. cle. vnica. versi. si quis autē. nu. 7. fo. 64.
Ordinarius qui debet sequestrare beneficium si sibi resistatur, an possit inuocare brachium seculare. ibidem. nu. 9.
Ordinarius an possit absoluere excommunicatos in casu cle. ij. de stat. mona. vide de sta. mona. cle. ij. §. si qui. nu. 5. fo. 121.
Ordinarius vt possit facere sequestrationē beneficij litigiosi fm tenorē cle. vnice. de seque. pos. 2 fruc. an sit necesse qō ad eum spectet institutio illius beneficij. vide de seque. pos. 2 fruc. cle. vnica. nu. 20. fo. 63.
Ordinarius si dicit neutrū litigātium ius habuisse in beneficio, 2 se petat admitti: an audiri debeat. vt lit. pen. nihil inno. cle. j. nu. 15. fo. 60.
Ordinarius quis dicatur quo ad effectū cle. j. vt lite pen. nihil inno. vide in. d. cle. j. nume. 24. fo. 61.
Ordinarius an possit remouere executorem ab officio propter suspicionem, de testa. 2 vlti. volun. cle. vnica. nu. 23. fo. 100.
Ordinarius an possit conferre clericis hospitalia in titulum beneficiale. de preben. 2 digni. cle. per literas. nu. 3. fo. 26.
Ordinarij locorum debent exequi canones, 2 publicare eos qui penas canonum incurrunt. de penis. cle. ij. §. locorum. nu. 1. fo. 164.
An autem ordinarij quando publicabunt debeant prius pronūciare imponendo penas premissas. ibidem. nu. 2.
Quale autem erit ordinariorum officium in hoc. ibidem. nu. 3.
Ordinarij visitāt monasteria monialium etiam exempta. de sta. mona. cle. ij. nume. 2. fo. 119.
Ordinarij qui proprie dicantur quo ad dispositionem cle. ne in agro. §. ad hec. vide in eadem. nu. 4. fo. 118.
Ordinarij qñ supplent negligētiā plātorū inferiorū an hoc faciāt vt ordinarij, an vt delegati. de celeb. mis. cle. j. versi. ne igitur. nu. 6. fo. 132.
Ordinarij quandoq; sunt delegati apostolici in certo casu. vide de sen. excommu. cle. cum ex eo. nu. 3. fo. 170.
Ordinarij possunt punire exemptos qui abutuntur priuilegijs suis. de peni. 2 remis. cle. ij. versi. questores. nu. 1. fo. 168.
Ordinarij qui dicantur quo ad dispositionem huius clemētine: an episcopi, an alij. de testa. 2 vlti. volun. cle. vnica. nu. 14. fo. 100.
Ordinarij qui sunt qui debent visitare monasteria monialiū. de sta. mona. cle. ij. nu. 6. fo. 119.
An autem ordinarij pōterūt hanc visitationem alteri committere. ibidem. nume. 7.
Quid in monasterijs subiectis sedi apostolice que solent visitari per visitatores capitulorum prouincialium. vide ibidem. nu. 8.
Quid de monasterijs albarū per quos visitētur. ibidē. nu. 9. fo. 120.
Ordinatus ad sacros ordines per vim an teneatur seruare continētiā. de eta. 2 quali. cle. generalem. nu. 14. fo. 35.
Ordines an possint conferri tempore interdicti. de sepultu. clemen. j. numero. 15. fo. 101.
Quid si aliquis de loco interdicto sepelitur extra locum interdictū. ibidem. nume. 16.
Ordines sacri qui, 2 quot sunt. de eta. 2 quali. cle. ij. nu. 12. fo. 33.
Ordo iudiciarius potest seruari partibus non contradicētibus in causis summarijs, quid si vna pars tantum consentit. de verbo. signi. clemen. sepe. versi. si tamen. nu. 2. fo. 177.
An autem iudex poterit seruare solennia iudiciorum vsq; ad finem cause partibus inuitis. ibidem. nu. 3.
Ordo quilibet an sit sacer. de eta. 2 quali. cle. ij. nu. 7. fo. 32.
Ordo minorum fundatus est in maxima paupertate. de verb. signi. cle. exiui. §. ceterum. nu. 2. fo. 172.
Ordo paupertatis, 2 ordo mendicantium idem est. de regula. clemen. j. nume. 1. fo. 112.
Ornamenta ecclesie nō deputata ad diuina officia an possint capi pro decima. de deci. cle. ij. nu. 14. fo. 112.
Ornamēta diuina non debent occupari pro decimis: an hoc idem erit pro decimis debitis de iure communi. ibidem. nu. 18.

¶ De litera ℙ.

Pacifice quando quis dicatur habere beneficium. de rescrip. c. gratie. nu. 8. fo. 8.
Papa dicitur summus pontifex. de senten. excō. cle. si summus. nu. 1. fo. 171.
Papa participās excōicato in casu quo nō intēdit eū absoluere, an incurrat minorē excōicationē. de sen. excō. cle. si summus. nu. 3. fo. 171.
Papa non debet aliquem priuare iure suo sine causa. de sen. excom. clemen. j. §. in cessationibus. nu. 1. fo. 169.
Papa debet prohibere ne honori suo detrahatur, vel sedis apostolice. de penis. cle. ij. nu. 4. fo. 164.
Papa vel cancellaria si dat iudices quorum vnum ponit doctorē ℙadue residentē, qui tamē non est iurisdictionis capax nisi propter canonicatum quē habet alibi, an talis poterit cognoscere ℙadue. vide de sen. excom. cle. si summus. §. similiter. nu. 3. fo. 171.
Papa si mandat prouideri de dignitate in certa ecclesia, an prouideri possit de dignitate que est vnica in illa ecclesia. de prebē. 2 digni. cle. j. versi. ad hoc. nu. 7. fo. 85.
Quid si mandatur prouideri de dignitate que exprimitur hoc adiecto quod est principalis. ibidem. nu. 8.
Quid si in forma pauperum mandatur prouideri de aliquo beneficio in ecclesia. ibidem. nu. 9.
Quid si tempore date duo beneficia spectabāt ad collationem eius cui mādabatur, tempore vero acceptationis vnicum tantū ad eum spectabat: an gratia vitietur. ibidem. nu. 10.
Papa si post matrimoniū cōtractū illicite dispensat, an cōtrahētes incurrāt penam cle. j. de cōsan. 2 affi. vide in. d. cle. vnica. nu. 7. fo. 138.
Papa dz conseruare personas ecclesiasticas. de pen. cle. ij. nu. 5. fo. 164.
Papa gerit vices Dei in terris presidendo ecclesie vniuersali. de sentē. excommuni. cle. j. nu. 7. fo. 168.
Papa an possit concedere priuilegium non soluendi decimas. de pen. cle. cupientes. nu. 10. fo. 165.
Papa solus absoluit ab excommunicatione in casu cle. j. de penis. vide in dicta cle. j. nu. 6. fo. 161.
Papa si dispensat cum aliquo fine causa, an talis sit tutus conscientia. de peni. 2 remis. cle. ij. versi. ad hec. nu. 19. fo. 168.
Papa mouetur per querelas prelatorū. de sen. excom. cle. j. nu. 1. fo. 168.
Papa vel prelati concedentes indulgentias an possint eas lucrari. de priuileg. cle. j. versi. quibus. nu. 12. fo. 159.
Papa debet esse solicitus vt errātes inducat in viam veritatis. de magist. cle. j. nu. 1. fo. 139.
Papa an, qualiter, 2 quando potest dispensare super horis canonicis non dicendis. de celeb. missa. cle. ij. nu. 2. fo. 133.
Papa gerit vices Dei in terris. de magi. cle. j. nu. 3. fo. 139.
Papa si mandat prouideri alicui de beneficio vsq; ad summam cētum librarum ad tagationem decime, an illarum partium cōsuetudo in

ſpiciatur in taxatione.de decī.cle.ij.nu.5.fo.112.

Papa dedit executores ſuper leuanda decima vel animaliū fructibus cum illa clauſula,contradictores,an poſſint excōmunicare Cluniacenſes vel Ciſterciēſes,vel alios ſimiliter priuilegiatos.de ſepul.cle. dudum.verſi nos etenim.nu.4.fo.109.

Papa debet exaltare fidem catholicam.de ſepul.cle.dudum.verſi.ſuper cathedram.nu.3.fo.102.

Papa habet preeminentiā paſtoralē:quia preeminet ceteris dignitate z officio.de ſepul.cle.dudum.verſi.ſuper cathedram.nu.2.fo.102.

Papa ſi ſcribat epiſcopo de beneficio ſpectante ad ſuam collationē,an poterit prouideri de beneficio ſpectante ad electionem inferioris z cōfirmationem epiſcopi,deuolutione facta ad epiſcopū.de preben. z digni.cle.ſi de beneficio.nu.8.fo.88.

Papa quod aliquid fecerit ex certa ſciētia qualiter hoc cōſtare poteſt. de iudi.cle.j.nu.15.fo.50.

Papa ſi approbauit conſtitutionem inferioris per quā lata erat excōmunicatio,ſuſpēſio,vel interdictum:an inferior abſoluere poſſit.de reb.eccle.non alie.cle.j.ver.ſi quis.nu.5.fo.96.

Papa ſi mādat prouideri de dignitate cum canonicatu atq; prebēda: an impetrans poſſit habere canonicatum z prebendam vacantem: dato qō dignitas non vacet.de preben.z digni.cle.ſi.nu.24.fo.90.

Papa ſi contulit canonicatum, mandatq; prouideri de prebenda quā acceptauerit intra menſem:an ſi non acceptat intra menſem poterit poſtea conferri.de preben.z digni.cle.ſi.nu.17.fo.90.
Et an per ordinarium poſſit ei conferri.ibidem.nu.18.

Papa interpretatur ſe ſcire ſiue ſciuerit ſiue ignorauerit.de conceſ.preben.cle.vnica.§.ceterum.nu.3.fo.93.

Papa ſi mandat prouideri de beneficio ſpectante ad collationem certe perſone,an idem ſit ſicut mandaret prouideri in certo loco.de cōceſ.preben.cle.vnica.nu.17.fo.91.

Papa ſi mādat prouideri de beneficio vſq; ad certam ſummā,an poſſit prouideri de minori.de conceſ.preben.cle.vnica.nu.15.fo.91.

Papa reſtringit iuriſdictionem imperatoris ad certum diſtrictū.cum tamen imperator ſit dominus mundi.de ſentē.z re iudi.cle.paſtoralis.ver.vt illud.nu.2.fo.74.

Papa an poſſit remittere iuramentum.de iureiuran.cle.vnica.verſic. porro.nu.18.fo.70.

Papa an poſſit deponere imperatorem vel alium regem non recognoſcentem ſuperiorem.ibidem.nu.19.

Papa recipit imperatorem in ſpecialem filium.de iureiurā.cle.vnica. §.ceterum.nu.1.fo.69.

Papa conſecrat imperatorē,z inungit,z coronat ſuis manibus.de iureiur.cle.vnica.ver.nos itaq; nu.10.fo.68.

Papa ſi diſpenſat cum aliquo quod poſſit tenere duas dignitates.an videatur diſpēſare cum eo quod in neutra teneatur reſidere.de preben.z digni.cle.j.nu.7.fo.85.
Quid ſi adiūctatur clauſula,dummodo in ea in qua non reſidet faciat deſeruiri.ibidem.nu.8.

Papa an poſſit remittere ſacramentum preſtitum ſibi per imperatorē. de iureiur.cle.vnica.ver.nos itaq;.nu.17.fo.68.

Papa vocat cardinales frēs.de iureiur.cle.vnica.§.dudū.nu.2.fo.67.

Papa vocat reges filios.ibidem.nu.1.fo.67.

Papa narrauit in literis q̄ priuauerat Titium,z reſeruauerat tale beneficium qō habebat,quod conferri mādat Seio,venit aliquis terius z vult probare quod Titius nunq̄ tale beneficium habuit,an audiri debeat.de proba.cle.vnica.nu.11.fo.65.

Papa an ſolus poſſit committere cauſam decidēdam ſummarie z de plano.de iudi.cle.ij.nu.46.fo.52.

Papa ſi dicat,reſeruamus nobis,an ſi dicat ſedi apoſtolice,qualiter hec inter ſe differant.de proba.cle.vnica.nu.1.z.4.fo.65.

Papa habet plenam z liberam diſpoſitionem beneficiorum.vt lit.penden.nihil inno.cle.j.nu.11.fo.60.

Papa an poſſit dare licentiam conſtituto in ſacris ordinibus contrahendi matrimonium.de eta.z quali.cle.ij.nu.13.fo.33.

Papa an poſſit inquirere de delictis non precedente infamia.de offi. iudi.ordi.cle.j.nu.18.fo.40.

Papa mortuo an aliquis poſſit concedere indulgentias.de elec.cle.ne romani.nu.5.fo.13.

Papa ſemper habet reſpectum ad antiquam conſuetudinem.de ſupplen.negli.prela.cle.vnica.§.premiſſa.nu.2.fo.31.

Papa ſi moritur extra ciuitatem vbi degit cum ſua curia,electio debet fieri in ciuitate.de elec.c.ne romani §.ſane.nu.1.fo.14.
Quid ſi ſedes vacet alio modo: puta quia renunciat papatui.vide ibidem.verſi.quero quia.fo.14.

Papa ſi mandat alicui collegio q̄ concorditer aliquid faciant:ſi vnus diſcordat an ſit ſatiſfactum mandato.de elec.cle.ne romani.ver.eo ipſo.nu.7.fo.13.

Papa ſi mandat prouideri de beneficio vacāte,an veniat beneficium nouiter creatum.de reſcrip.c.literas.nu.6.fo.10.

Papa an poſſit ſtatuere vt ſibi liceat eligere ſucceſſorem.de elect.cle.ne romani.nume.5.fo.12.

Papa ſi conceſſit fructus beneficij primi anni,an veniāt fructus beneficij nouiter creati.de reſcrip.c.literas.nu.5.fo.10.

Papa ſi mādat poni de beneficio vacaturo,non venit bñficiū nouiter creatū poſt datā literarū.Quid ſi beneficiū tēpore date erat ſuppreſſum,z poſtea renouatum.vide de reſcrip.c.literas.nu.6.fo.10.
Quid ſi dubitat an data precedat creationē:vel ecōtra.ibidē.nu.7.
Quid ſi beneficium erat creatum tempore date,ſed nondum dotatum tan comprehendatur ſub gratia.ibidem.nu.8.
Quid ſi beneficium tempore date erat exiguū ita vt cadat in literis: ſed poſtea eſt ita ampliatus vt non cadat.vide ibidem.nu.9.
Due q̄ſtiones ſequētes ſcz nu.10.z.11.depēdēt a priorib⁹.ibidē.fo.11.

Papa an ſit dominus rerum eccleſiarum.de ſum.tri.c.j.nu.4.fo.3.

Pape voluntas an poſſit annullare matrimonium carnale dicēdo,nolumus qō contrahatis matrimonium:z ſi contrahatis,pronunciamus illud eſſe nullum.de rerum permu.cle.vnica.nu.21.fo.99.

Pape volūtas ſufficit p rōne.de magi.cle.j.ver.quibus.nu.2.fo.140.

Pape voluntas de qua hic an ſit fruſtratoria.ibidem.nu.3.

Pape poteſtas dependet immediate a Deo.de ſen.z re iudi.cle.paſtoralis.nume.1.fo.73.

Parentela quandoq; accipitur pro affinitate.de iureiuran.cle.vnica. verſi.porro.nu.4 fo.69.

Parochianus aliquis ſi vult recipere ſacramenta de manu religioſi,z dicat ſe habere licentiam:an religioſus debeat ei credere.de priuile. clemen.j.nu.7.fo.158.

Parochiani poſſunt dicere eccleſias eſſe ſuas in quib⁹ ſunt parochiani.de priuile.cle.j.ver.quibus.nu.3.fo.159.

Partes debent citari ad diffinitiuam,etiam in iudicijs ſummarijs.de verbo.ſigni.cle.ſepe.ver.z quia.nu.9.fo.176.

Partes quādo ſunt ſeparabiles,poteſt res pro vna parte valere z pro alia parte nō valere.de ſupplē.negli.pla.cle.vnica.§.eadē.nu.1.fo.31.

Paſſio Chriſti poteſt appellari ſacramentum.de ſum.trinita.c.j.verſic. hec.nume.1.fo.3.

Paſtor,hoc verbum comprehendit proprie epiſcopos z ſuperiores.de elec.c.in pleriſq;.nu.4.fo.22.

Patronus clericus ſi preſentat vnum vicario qui non habet poteſtatē inſtituendi,deinde preſentat alium epiſcopo,quis prefertur.de iure patro.cle.j.nu.6.fo.126.

Patronus ſi preſentat beneficiatum curatum ad aliud beneficium curatum,an valeat.de offi.iudi.ordi.cle.ij.nu.11.fo.41.

Patronus an poſſit preſentare clericum ſicut preſentat rectorem.de iurepatro.cle.ij.nu.9.fo.128.

Patroni ſi non poſſunt cōcordare in preſentatione clerici,quid erit.de iurepatro.cle.ij §.quibus.nu.1.fo.128.
Et an alio modo patroni poſſunt cōcordare quam in iſta cle.expreſſo.ibidem.nume.2.
Et an.§.iſte habeat locum ſi iuſpatronatus ſpectet ad vniuerſitatē. ibidem.nume.3.

Paupertas an excuſet ab oneribus procurationum z alijs.de cenſi.z exactio.cle.j.nu.9.fo.129.

Paz qñ eſt reformāda ɔz amic⁹ de amico familiariter z ſecrete cōqueri de ipſo,vel de eius ſuperiore.de iureiur.cle.j.ver.dudū.nu.3.fo.67.

Pecunia ſi detur ad vitam alicuius per religioſum contra diſpoſitionem cle.j.de reb.eccle.nō alie.an dans poterit eam repetere.de reb.eccle.non alie.cle.j.nu.24.fo.95.
An autē dicta cle.locum habeat ſiue pecunia ſit recepta tota ſimul, ſiue tempore ſucceſſiuo.ibidem.nu.25.

Pecunie ſumma qualis z quāta poteſt exponi in doctoratu.de magi. cle.ij.nu.20.fo.141.

Pena duplex quando imponitur copulatiue,copulatiua reſoluitur in diſiunctiuam.de eta.z quali.cle.ij §.illi vero.nu.14 fo.34.

Pena maior que ſit vel priuari fructibus beneficij,vel inhabilitari ad beneficia.de vit.z hone.cleri.cle.ij.verſi.dignitatem.nu.5.fo.83.

Pena debita debet imponi pro delicto,z dicit eſſe debita reſpectu delicti.de teſta.z vlti.volun.cle.vnica.nu.9.fo.99.

Pena de qua in cle.j.de reb.eccle.an includat feminam.de reb.eccl.nō alienan.cle.j.verſi.ſi quis.nu.1.fo.96.

Pena huius clementine an ſit perpetua.ibidem.nu.3.
Quis autē abſoluere pōt a pena inflicta p hanc clemēti.ibidē.nu.4.

Pena cle.prime de priui.an replicabit ſi intra duos mēſes in qbus religioſus agit pnaz iterū delinqt.vide de priui.cle.j.§.ſi q.nu.4.fo.160.

Pena quid dicitur,vel quid eſt quādo dicitur abſolutionem fieri a pena z culpa.de priuile.cle.j.nu.17.fo.158.
Item quid dicitur culpa.ibidem.nu.18.

Pena banni que z qualis eſt.de pen.cle.j.nu.15.fo.162.

Pena debet eſſe grauior vbi maius eſt delictum.de pe.cle.j.verſic. que omnia.nume.2.fo.163.

Pene debēt cōmēſurari delictis.de priui.cle.j.verſi.ſi qui.nu.3.fo.159.

Pene aliter ſunt imponēde minoribus quam maioribus.de pe.clemē. ij.nume.8.fo.164.

Penitentia prius eſt imponenda q̄ danda abſolutio,que eſt ratio huius.de ſepul.cle.dudum.§.ſtatuimus.nu.13.fo.104.

Penitentia non denegatur vltimo supplicio damnatis. de penitẽ. z remiſ. cle. j. nu. 1. fo. 166.
Penitentia an poſſit remitti per aliquem, z per quem. de pen. z remiſ. cle. ĥ. verſi. ad hec. nu. 22. fo. 168.
Penitẽtiarij pape habent iſtud priuilegiũ qs creditur eorum literis in foro penitentiali. de elect. cle. ne romani. verſi. eo tñ ꝓuiſo. nu. 1. fo. 13.
Penitẽtiarius maior qs z quale officiũ hꝫ z quã poteſtatẽ. ibidẽ. nu. 5.
Penitentie iniungi poſſunt ad arbitrium confeſſoris. de ſepul. cle. dudum. §. ſtatuimus. nu. 3. fo. 104.
Penſio ſi alicui conſtituitur in pecunia vel poſſeſſione donec adeptus fuerit beneficium z tunc eã dimittat: an fieri poſſit. de reb. eccle. non alie. cle. j. nu. 18. fo. 95.
Penſio quid eſt. de ſupplen. negli. prela. cle. vnica. §. eadem. nu. 4. fo. 31.
Penſionarius ſi ducit vxorẽ, vel militat, vel cõſecratur in epiſcopũ, an penſio vacet. de ſupplen. negli. prela. cle. vnica. §. eadem. nu. 5. fo. 31.
Quid ſi penſionarius impetrat in forma pauperum non facta mentione de penſione: an valeat. ibidem. nu. 6.
Penſiones noue que dicantur. ibidem. nu. 7.
Penſiones nouiter impoſite an ſint ſoluende. de ſupplẽ. negl. prela. cle. vnica. §. eadem. nu. 2. fo. 31.
Per, hec dictio denotat perfectionem. de elec. cle. cauſam. nu. 2. fo. 15.
Perfectio poteſt creſcere vſq; in infinitum, malitia vero non. de hereti. cle. ad noſtrum. nu. 2. fo. 147.
Periculum non eſt in mora modici temporis. de reb. eccle. non alie. cle. j. verſi. verum. nu. 2. fo. 96.
Quare autem hoc ita. ibidem. verſi. ĥ. quero.
Periurus an ſit indiſtincte infamis. de iureiurã. cle. vnica. verſi. dudũ. nume. 6. fo. 68.
Periurium an ſit maius peccatum ꝙ adulterium. de iureiurã. cle. vnica. verſi. porro. nu. 15. fo. 70.
Periurium an ſit maius peccatum ꝙ homicidium. ibidem. nu. 16.
Peritia acquiritur per inſtructionem. de magi. cle. j. nu. 6. fo. 139.
Permutatio qua de cauſa poſſit fieri. de rerum permuta. clemẽ. vnica. numero. 12. fo. 98.
Permutare an quis inuitus poſſit cogi. ibidem. nu. 13.
Permutatio beneficiorũ quorũ authoritate fieri debet ſi beneficia ſunt in diuerſis diocesibus. de re. permu. cle. vnica. nu. 16. fo. 98.
Permutatio beneficiorũ an poteſt fieri ſine authoritate ſuperioris. de re. permu. cle. vnica. nu. 8. fo. 98.
Permutantibus qñ acquiratur ius. de re. pmu. cle. vnica. nu. 19. fo. 99.
Perſona quid eſt. de ſum. trini. c. j. nu. 11. fo. 3.
Perſona idonea que dicatur vt apud eam poſſit ſequeſtratio fieri. vide de ſeque. poſ. z fruc. cle. vnica. nu. 21. fo. 63.
Pertinaciter, hoc verbum quid ſignificet. de vſur. clemẽ. vnica. §. ſane. nume. 1. fo. 153.
Pertinaciter affirmans vſuras eſſe permiſſas, an peccet: z quid ſi nec affirmat nec negat: ſed tacet. ibidem. nu. 2.
Petere quis debet humiliter quãdo petit aliquid a ſuperiore in dignitate conſtituto. de ſepul. cle. dudum. §. ſtatuimus. nu. 1. fo. 104.
Petitio debet fieri in iudicijs ſummarijs. Eſt tamen neceſſe ꝙ redigat in actis. de verbo. ſigni. cle. ſepe. verſi. non ſic tamen. nu. 3. fo. 175.
Petitio facta in iudicijs per quem debet inſeri in actis. de verbo. ſigni. cle. ſepe. ver. non ſic tamen. nu. 12. fo. 176.
Pietas immenſa eſt in Deo, z ſuperabũdantia bonitatis. de reli. z vene. ſanct. cle. vnica. verſi. o diuini. nu. 1. fo 135.
Plebanus aliquis habet ius inſtituẽdi in capella que eſt in ſua eccleſia ad preſentationem patroni: patronus eſt negligẽs, ad quem deuoluitur collatio capelle: an ad epiſcopum, an ad plebanum. de ſupplen. neglig. prela. cle. j. nu. 9. fo. 29.
Hec eſt queſtio prolixa que durat per tres colũnas: quapropter ape ri oculos tuos z vide diligenter.
Plenarie, hoc verbum quid importet. de ſent. z re iudi. cle. j. nu. 2. fo. 71.
Plures habitãt in vna domo, vnus lapidẽ proijciẽs occidit trãſeuntẽ, nec ꝫſtat qs lapidẽ precerit, qd iuris. de homi. cle. vnica. nu. 15. f. 150.
Pontificalis dignitas an veniat nomine dignitatis. de renun. cle. vnica. nu. §. fo. 27.
Pontificis Romani nomine quid intelligitur. de hereti. cle. j. §. verum. lo. ĥ. nu 9. fo. 145.
Populus conuocatur duobus modis, ſcilicet pulſatione campanarũ, z voce preconia. de ſen. excom. cle. grauis. nu. 4. fo. 170.
Portantes ad ſepulturam eos qui prohibentur ſepeliri, an incidant in penam cle. j. de ſepul. vide in. d. cle. j. nu. 28. fo. 102.
Poſitiones ſunt inuente ad faciliorem expeditionem litis. de verbo. ſigni. cle. ſepe. verſi. z quia. nu. 2. fo. 176.
Poſſe quis dicit qõ de iure poteſt. de verbo. ſign. cle. ſepe. nu. 4. fo. 174.
Poſſeſſio beneficij an potius debet attendi ꝙ titulus, vel ecõtra. vt lit. penden. nihil inno. cle. j. nu. 12. fo. 60.
Poſſeſſiones que dicantur eſſe de menſa. de ſupplẽ. negli. prela. cle. vnica. §. premiſſa. nu. 5. fo. 31.
Poſſeſſorium z petitorium an poſſint ab eodem intẽtari. de cau. poſ. et proprieta. cle. vnica. nu. 6. fo. 56.
Et an poſſit quis tranſire de poſſeſſorio ad petitorium, ſicut in odium ſpoliatis poteſt quis trãſire de petitorio ad poſſeſſorium. ibidem. nu. 6.
Poſſeſſor beneficij ſi vult ſatisdare an poterit euitare ſequeſtrationẽ in caſu cle. j. de ſeque. poſ. vide de ſeque. poſ. z fruc. nu. 29. fo. 64.
Poſſeſſor an teneatur ſoluere tributum etiam pro tẽpore preterito quo alius poſſedit. de cenſi. z exac. cle. j. nu. 6. fo. 129.
Poſſeſſorium intentans an poſſit ſuſpendere petitorium aduerſarij. de cau. poſ. z proprie. cle. vnica. nu. 7. fo. 56.
Poſſeſſorium an poſſit ſuſpendi z tranſiri ad petitorium. de cau. poſ. et proprieta. cle. vnica. nu. 24. fo. 57.
Poſſidere quis dicatur. vt lit. pen. nihil inno. cle. j. nu. 22. fo. 61.
Poſtulatio z prouiſio non continentur nomine electionis. de iudi. cle. diſpendioſam. nu. 1. fo. 50.
Poteſtas ſi cui committitur vt reuocet alienata, an ſimpliciter habeat poteſtatem in omnibus alienatis. de reli. domi. cle. ĥ. nu. 16. fo. 123.
Poteſtas habens arbitrium an poſſit eo vti cõtra iuſtitiam partis. de verbo. ſigni. cle. ſepe. verſi. non ſic tamen. nu. 5. fo. 175.
Poteſtas z iuriſdictio qualiter differunt. de elec. cle. ne romani. verſic. irritum. nu. 1. fo. 12.
Prebenda quid eſt. de preben. z digni. cle. ſi. nu. 10. fo. 89.
Prebenda vnde dicitur. ibidem. nu. 11.
Prebẽde fructus an ſint prebẽdati: z vnde dicat prebẽda. ibidẽ. nu. 12.
Prebẽdatus an poſſit agere pro prebẽda cõtra canonicũ. ibidẽ. nu. 13.
Prebenda z canonica qualiter differunt. ibidem. nu. 14.
Predicare quibus liceat. de ſepul. cle. dudũ. verſi. ab olim. nu. 7. fo. 107.
Predicandi ſi quis nõ habet licentiam ſi predicat, z aliqua acquiſiuit, an teneatur reſtituere. ibidem. nu. 8.
Predicare quibus ſit permiſſum. de reli. domi. cle. j. nu. 9. fo. 122.
Predicationes ad funera mortuorum que dicãtur. de ſepul. cle. dudũ. ver. ab olim. nu. 19. fo. 104.
Preferri debet is qui eſt maioris authoritatis ceteris paribus. vt li. pẽden. nihil inno. cle. j. nu. §. z. 6. fo. 60.
Prelatus exemptus ſi nõ ſubeſt pape immediate ſed alteri, an fiat deuolutio ad epiſcopum: an ad abbatem patrem. de ſupplẽ. negli. prela. cle. vnica. nu. 6. fo. 29.
Prelatus regularis ſi habet poteſtatẽ conferendi beneficia in alia dioceſi, ſi ſit negligens quis ſupplebit eius negligentiam. de ſupplẽ. negli. prela. cle. vnica. nu. 12. fo. 30.
Prelatus conferens beneficiũ indigno qualiter peccet. de eta. z quali. cle. j. nu. 10. fo. 32.
Prelatus an includatur nomine capituli. de eta. z quali. cle. ĥ. §. illi vero. nu. 13. fo. 34.
Prelatus maxime ſolicitus eſſe debet ad caſtigandum delicta. de offi. iudi. ordi. cle. j. nu. 5. fo. 39.
Prelatus quando conſtituit procuratorem nomine proprio an morte prelati expiret mandatum. de procur. cle. procuratorem. nu. 3. fo. 46.
Quid ſi ꝑlatus cõſtituit ꝓcuratorẽ nomine eccleſie. ibidẽ. nu. 4. z. 5.
Prelatus, rector, eccleſia, z beneficium qualiter ponũtur pro diuerſis. de procur. cle. procuratorem. nu. 1. fo. 45.
Prelatus an poſſit petere reſtitutionem in integrũ pro eccleſia ſine ſpeciali mandato. de reſti. in integ. cle. vnica. nu. 10. fo. 48.
Prelatꝰ excõicatus an poſſit petere reſtitutionẽ in integrũ. ibidẽ. nu. 11.
Prelatus qui conſtituit procuratorem ſi excommunicatur an procurator reuocetur. de procu. cle. procuratorem. nu. 15. fo. 47.
Prelatus ſi conſtituit procuratorem z non apparet quo nomine conſtituat, an videatur cõſtitutus nomine eccleſie, an nomine proprio. de procur. cle. procuratorem. nu. 6. fo. 46.
Prelatus z capitulum ſi conſtituũt procuratorem ſuper bonis prelati, an eius officium finitur morte prelati. ibidem. nu. 7.
Quid ſi capitulum reuocet procuratorem conſtitutũ a prelato, z capitulo: an nihilominus agere poſſit. ibidem. nu. 8. fo. 47.
Quid ſi prelatus reuocet. ibidem. nu. 9.
Quid ſi prelatus ſuo proprio nomine expreſſo conſtituit procuratorem. ibidem. nu. 10.
Prelatus proprius quis dicatur cuius conſenſus debet requiri in alie natione fienda ſm diſpoſitionem clemen. j. de reb. eccle. nõ alie. vide in dicta cle. nu. 30. fo. 95.
An autẽ quilibet prelatus immediatus poterit preſtare conſenſum per quem validetur contractus. de quo hic dicitur. de reb. eccle. nõ alie. cle. j. nu. 31. fo. 95.
Quid ſi abbas eſt in vna dioceſi, z bona in alia. ibidẽ. nu. 32. fo. 96.
Et quid ſi habet bona in diuerſis dioceſibus. ibidem. nu. 33.
Prelatus poteſt punire iniuriam ſibi factam quatenus eccleſiam concernit. de fo. compe. cle. vnica. nu. 3. fo. 52.
Prelatus an poſſit abſoluere ab excommunicatiõe extra dioceſim. de fo. compe. cle. vnica. nu. 12. fo. 53.
Prelatus an poſſit vti inſignijs propijs in aliena dioceſi. de fo. competen. cle. vnica. nu. 11. fo. 52.
Prelatus quando z qualiter dicatur reſidere in ſua eccleſia. de fo. compe. cle. vnica. nu. 21. fo. 57.
Prelatus an z quãdo poſſit punire iniuriam ſibi factam. de fo. compe.

clemen.vnica.nu.27.fo.53.
Prelatus non potest concedere alicui de bonis ecclesie ad vitam.de rebus eccle.non alie.cle.j.nu.2.fo.94.
Prelatus an possit possessiones vel reditus spectantes ad mensam suã concedere clericis bene meritis ad vitam.ibidem.nu.16.fo.95.
Quid de decimis spectantibus ad mensam.ibidem.nu.17.
Prelatus si alicui precipiat vt aliquem sepeliat,an sit locus cle.j.de sepul.vide in.d.cle.j.nu.9.fo.101.
Quid si in campis vel in locis priuatis aliquis sepelitur de hoc phibitis:an sit locus huic cle.j.ibidem.nu.10.
Prelatus,quid comprehenditur sub hoc verbo.de elec.c.j.nu.11.fo.11.
Prelatus si sit excommunicatus vel suspensus ita quod non potest haberi copia sui,quis supplebit defectum eius.de sepultu.cle.dudum. §.statuimus.nu.9.fo.104.
Prelatus continetur nomine capituli.de regu.cle.j.nu.6.fo.113.
Prelatus si vendit fructus ad nõ modicum tempus,z statim pecuniã recipit:an talis contractus valeat sine solennitate.de reb.eccle.non alie.cle.j.nu.26.fo.95.
Prelatus non potest vna die recipere plures procurationes.de censi.z exactio.cle.ij.nu.4.fo.130.
Prelatus si velit tenere totam horam matutinalem tam pro missa quã pro sermone:z sic impedire fratres:an possit.de sepult.cle.dudum. versi.ab olim.nu.11.fo.107.
Quid de vicario.ibidem.nu.12.
An autem ea hora qua prelati predicabunt,an isti cessabunt predicare quo ad omnia.ibidem.nu.13.
Adde ad idem.nu.14.z.15.fo.104.
Prelatus an possit monere visitandas anteq̃ impediatur.de stat.mona.cle.ij.§.si qui.nu,2.fo.121.
An autem sufficiat vnica monitio,vide.ibidem.nu.3.
Et an sufficiat monitio generalis.ibidem.nu.4.
Prelatus si est administrator alterius monasterij,z facit contractum contra dispositionem cle.j.de reb.eccle.non alie.an incurrat penam ibidem statutam.vide in.d.cle.j.nu.28.fo.95.
Prelatus si attentauit facere contra dispositionẽ cle.j.de reb.eccle.non alie.an eoipso incurrat penam hic statutam. de reb. eccle.non alie. cle.j.versi.si quis.nu.2.fo.96.
Prelatus tenetur punire excessus subditorum.de hereti.cle.nolentes. versi.notarij.nu.3.fo.147.
Prelatus inferior episcopo,velut abbas,an possit prescribere potestatem vnigedi beneficia.de sta.mo.cle.ne in agro.§.ad hec.nu.5.fo.118.
Prelatus inq̃sitoris maiorẽ potestatẽ habet in inquisitorẽ q̃ ordinarius rationem reddit.de hereti.cle.nolentes.versic.notarij.nu.4.fo.147.
Prelatus an debeat mortem subire pro conseruatione rerum ecclesie. de homi.cle.vnica.nu.25.fo.150.
Prelatus non tenetur de delicto religiosi nisi inquantum ad eum peruenerit.de priui.cle.j.versi.ceterum.nu.1.fo.160.
Prelatus regularis dispensat contra canonem in certis casibus.vide de priuile.cle.j.versi.si qui.nu.2.fo.159.
Prelatus inferior episcopo non potest concedere indulgentias.de peniten.z remis.cle.ij.versi.ad hec.nu.1.fo.167.
Prelatus inferior episcopo non dispensat super votis.ibidem.nu.2.
Prelatus vel iudex non debet procedere ad cẽsuram nisi sit necesse.de peni.z remis.cle.j.nu.3.fo.166.
Prelatus suspensus ab officio si interim se immiscet diuinis,an efficiatur irregularis.de priuile.cle.j.versi.ceterum.nu.2.fo.160.
Prelati inferiores episcopis an possint ex causa rationabili petere subsidium caritatiuum ab ecclesijs sibi subditis.de supplẽ.negli.prela. cle.vnica.§.eodem.nu.8.fo.31.
Prelati nõ debẽt se intromittere de ecclesijs exemptorũ,in ipsis aliqd disponendo.de excess.prela.cle.vnica. versi.presentatos.nu.1.fo.156.
Prelati si instituunt in beneficijs religiosorũ,an possint agi vt tales instituti remoueantur.ibidem.nu.2.
Prelati an possint exigere subsidium a subditis suis.de excess.prela.cle. vnica.versi.nonnulli.lo.j.nu.2.fo.155.
Quid si subditi dicunt quod causa petendi subsidiũ non est rationabilis,quem adire poterunt super ista causa.ibidem.nu.3.
Quantum autem possit exigi pro subsidio.ibidem.nu.4.
Prelati si non recusant dare licentiam fratribus ad audiendas cõfessiones,nec tamẽ dant,an post trinam requisitionem habeat locum priuilegium.de sepul.cle.dudum.versi.si vero.nu.1.fo.106.
Prelati si sint negligentes obseruare dispositionem cle.prime de eta.z quali.quomodo peccent.de eta.z quali.cle.j.nu.2.fo.32.
Prelati an possint corrigere excessus laicorum.de offi.iudi.ordi.clemẽti.j.nume.25.fo.40.
Prelati debent esse vigilantes,talibus nanq̃ iura subueniunt.de offi. iudi.ordi.cle.j.nu.9.fo.39.
Prelati debent obseruare statuta canonica in puniẽdo clericos.de vi. z honesta.cleri.cle.j.nu.4.fo.81.
Prelati inferioris data negligentia in conferẽdo beneficio an collatio deuoluatur ad suum capitulum,de preben.z digni.cle.si de beneficio.numero.7.fo.88.
Prelati an possint phibere ne audiantur misse religiosorũ sub obtentu ne deserãtur ecclesie matrices.de excess.prela.cle.vnica.nu.5.fo.154.
Prelati z curati debẽt pdicare.de sepul.cle.dudũ.§.verũ.nu.1.fo.107.
Prelati ecclesiarum qui sunt,an religiosi habentes presentare,an vicarij.de iurepatro.cle.j.nu.7.fo.126.
Prelati quando accedunt ad monasteria ex causa voluntaria ministrãtur eis victualia potius ex gratia q̃ de iure.de censi.z exactio.cle.ij. versi.nos igitur.nu.1.fo.130.
Prelati non debent imponere onera insolita.de censi.z exactio.clemẽ. ij.nume.5.fo.130.
Prelati extorquentes aliqua contra iuris dispositionem incurrunt periculum animarũ suarũ.de censi.z exactio.cle.presenti.nu.4.fo.130.
Prelati debẽt scire canones.de cele.miss.cle.j.versi.ne igit.nu.3.fo.132.
Prelati ecclesiarum collegiatarum an cum suis capitulis possint facere statuta.de priuile.cle.j.nu.15.fo.158.
Prelati an indistincte teneantur ad restitutionẽ de his que ex delicto monachi ad eos peruenit.de priuile.cle.j.versi.ceterũ.nu.4.fo.160.
Prelati debent requiri vt satisfaciant lesis:an autem sufficiat vnica requisitio.ibidem.nu.5.fo.160.
Prelati si sint,domini temporales,z committant cõtra dispositionem cle.grauis.de sen.excõ.an puniãtur sicut si essent domini mere temporales.vide in.d.cle.grauis.nu.11.fo.170.
Prelati si cõcedãt predia ecclesie suis cõsanguineis presumit cõtra eos qs iniuste fecerint.de excess.pla.cle.vnica.versi.abbates.nu.1.fo.156.
Prelati si percipiant fructus beneficiorum vacãtium in primo anno ex priuilegio,an debeãt habere etiam fructus beneficiorum exemptorum.de excess.prela.cle.vnica.versi.abbates.nu.2.fo.156.
Prelati inferiores episcopo qualiter faciãt statuta penalia in subditos suos.de pe.cle.cupientes.versi.quod si.nu.1.fo.165.
Prelati procurantes capi clericos puniuntur,an hoc locum habeat in quibuslibet prelatis.de penis.cle.ij.nu.17.fo.164.
Prelati an possint absoluere a sentẽtia lata per statuta prouincialia.de sen.excom.cle.j.§.quod etiam in interdictis.nu.5.fo.169.
Prelati singulares possunt interdictum ponere.de sentẽ.excom.cle.j.§. quod etiam in interdictis.nu.2.fo.169.
Prescriptio an currat contra minorem.de restitu.in integ.clemen.vnica.nume.6.fo.47.
Prescriptio triẽnij habet locum in certo casu etiam de iure canonico. de sequestra.pos.z fruc.cle.vnica.nu.7.fo.62.
Presertim,hec dictio quid significet.de priuile.clemen.j.versi.quibus. nume.8.fo.159.
Presertim,hoc verbum qualiter exponi debet.de senten.excommu.cle. grauis.nu.9.fo.170.
Presidẽtium numerus debet multiplicari fm numerum subditorum. de sepul.cle.dudum.versi.extra ciuitates.nu.3.fo.105.
Presumptio fit ex futuris circa preteritum.de verbo.signi.cle.exiui.§. cum vero.nu.4.fo.172.
Preter,hec dictio an stet inclusiue vel exclusiue.de summa trini.c.j.numero.2.z.3.fo.3.
Preter,hec dictio quãdoq̃ ponitur inclusiue.de pe.cle.ij.nu.7.fo.164.
Princeps supplet omnem defectum omisse solennitatis.de sen.z re iudi.cle.pastoralis.nu.8.fo.73.
Princeps,hoc verbum qualiter potest accipi.de testi.cle.j.nu.2.fo.65.
Principes non debent concedere priuilegia infidelibus que cedant in opprobrium fidei catholice.ibidem.nu.3.
Princeps,hoc nomen est generale:z cõprehẽdit imperatorem,z etiam inferiores tam clericos q̃ laicos.de iureiur.cle.vnica.nu.1.fo.67.
Princeps an possit concedere licentiã generalẽ religioso vt possit consentire electioni cuicunq̃ de se faciende.de elec.cle.vlti.nu.19.fo.27.
Principes an possint Sarracenis auferre filios paruulos,z eos facere baptizari.de iudeis z sarra.cle.ij.nu.8.fo.142.
Principes qui dicantur.de baptis.cle.vnica.nu.8.fo.133.
Principes debent prohibere ea que derogant fidei catholice.de iude. z sarrace.cle.vnica.nu.2.fo.142.
Prior ruralis habens multas possessiones in parochia alicuius,z nõ vult soluere decimas,an possit procedi contra ipsum fm tenorẽ cle. dispendiosam.de iudi.cle.dispendiosam.nu.24.fo.51.
Prioratus ecclesie z administrationes an,z qualiter differant.de supplen.negli.prela.cle.vnica.nu.1.fo.28.
Prioratus est dignitas qualiscunq̃ sit siue collegiatus siue nõ.de supplen.negli.prela.cle.vnica.§.in quibus.nu.1.fo.31.
Prioratus qui dicantur.de reb.eccle.non alie.cle.j.nu.29.fo.95.
Priuilegiatus in se est etiam priuilegiatus in personis que habent dependentiam a se.de excess.prela.cle.vnica.nu.4.fo.154.
Priuilegiatus in aliquo non potest ad aliud extendere.de priuil.cle.ij. ver.sic tamen.nu.3.fo.161.
Priuilegium fratrum minorum an deroget priuilegio Tholosanorũ, quo cauetur ne possint trahi extra suã diocesim ꝛc.de sepul.cle.dudum.versi.nos etenim.nu.6.fo.109.
Priuilegium religiosorũ super decimis que requirit vt locũ habeat.de deci.cle.j.

deci.cle.j.nu.20.fo.111.
Priuilegium clericale qñ nominatur, intelligitur de duplici, sc3 immunitatis persone z fori. de offi. iudi. ordi. cle. j. nu. 3. fo. 39.
Priuilegium impetratum per sorores minorissas ꝙ non teneantur soluere decimas de possessionibus acquisitis, vel acquirendis, an valeat. de censi. et exactio. cle. j. nu. 10. fo. 129.
Priuilegiū tollit ex certa causa. eo. ti. cle. ij. ver. Nos igitur. nu. 2. fo. 130.
Priuilegium quatenus cōcernit alterius preiudiciū debet stricte interpretari. de priuile. cle. ij. ver. Sic tamen. nu. 2. fo. 161.
Priuilegium exemptionis non obstat diocesano in certo casu. de priui. cle. ij. nu. 5. fo. 160.
Procedi si debet super crimine tanꝙ notorio, vtile est declarare qđ est notorium. de senten. z re iudica. cle. pastoralis. nu. 6. fo. 73.
Processus factus extra diocesim per epm: vt valeat quinqz requirūtur. de fo. compe. cle. vnica. nu. 8. fo. 52.
Processus an sit irritus vel irritandus an sit differentia. de verb. signi. cle. sepe. versi. si tamen. nu. 1. fo. 177.
Prochdolor, hec dictio quid importet. de pen. clem. j. §. Hec super. nu. 1. fo. 163.
Procuratio archiepiscopi an contineatur sub iuribus epi. de censi. et exactio. cle. j. nu. 4. fo. 129.
Procurator constitutus ghaliter an videatur constitutus ad causas futuras. de procurato. cle. j. nu. 10. fo. 42.
Procuratorem constituere quis non potest in causis alienis. ibidem. numero. 11. fo. 42.
Procurator quando reuocatur ad quem debeat peruenire notitia reuocationis: vt teneat. de renun. cle. vnica. nu. 10. fo. 28.
Et quid de procuratore ad petendum licentiam cedendi beneficio. ibidem. nu. 11.
An hec procedāt in procuratore siue sit laicus, siue clericus. ibidem. numero. 12.
Procurator recipiens instrumentum procurationis, vel literas, an videatur approbare mandatum. de procura. cle. j. nu. 5. fo. 42.
Procurator inhabilis constitutus cum potestate substituendi, an possit alium substituere. de procura. cle. religiosus. nu. 17. fo. 45.
Procurator cōstitutus a prelato an possit petere restitutionem in integ. nomine ecclesie. de resti. in integ. cle. vnica. nu. 12. fo. 48.
Procurator debet habere speciale mandatum ad iurandum. de iureiuran. cle. vnica. ver. nos itaqz. nu. 4. fo. 68.
Procurator iurat in animam dñi. ibidem. nu. 5. fo. 68.
Procurator laicus an possit acceptare beneficium pro expectante. de concess. preben. cle. vnica. §. quinetiam. nu. 3. fo. 93.
Procurator habens mandatum ad acceptandum beneficium an possit acceptare dignitatem. ibidem. nu. 4. fo. 93.
Procurator an cogat̄ pcise defendere dñm. de procur. cle. j. nu. 20. f. 43.
Procurator actoris qui non vult prestare cautionem. de defendēdo dominum, si reus vult eum reconuenire, an debeat admitti ad agendū statim si reus dicit ꝙ vult reconuenire. ibidem. vide. nu. 21.
Procurator actoris qui satisdedit, per se cogit̄ precise defendere et non procurator rei. ibidem. nu. 22.
Procurator quibus cautis excusatur: vt nō cogatur defendere dominum. ibidem. nu. 23.
Procurator vt sit idoneus debet dari non tñ ad agēdum, sed etiam ad defendendū. de procura. cle. non potest. ibidem. nu. 1.
Procurator si constituit̄ ad cās, an veniāt criminales. ibidē. nu. 2.
Procurator cōstitutus cū potestate opponēdi contra electionē, vel prouisionem factā vel faciēdā, an poterit opponere in psonā. ibidē. nu. 3.
Procurator ꝙ reuocetur per mortē cōstituentis an intelligatur de morte naturali, vel etiam ciuili. de procurato. cle. pcuratorē. nu. 13. fo. 47.
Procurator constitutus a prelato si alium substituit et moritur re integra, an mandatum expiret. ibidem. nu. 14. fo. 47.
Procurator si h3 ptātem opponendi crimina, an talis ptās poterit venire sub sequenti clausula que exigunt casus speciales quantuncūqz grauissimos. de procura. cle. non potest. nu. §. z. 6. fo. 44.
Procurator vt possit opponere crimina an sit necesse ꝙ nō tantū fit sibi mandatum, sed etiam ꝙ mandatum susceperit. ibidem. nu. 7.
Proditor est qui secreta sibi commissa reuelat. de sta. mo. cle. ne in agro. versi. quia vero. nu. 3. fo. 117.
Professio facta per masculum in monasterio monialium, vel econuerso an teneat. de deci. cle. j. nu. 31. fo. 111.
Professio an possit fieri in manibus monachi sine licentia abbatis. de statu. mona. cle. ne in agro. §. sane. lo. ij. nu. 2. fo. 119.
Professio z religio isti termini sunt conuertibiles. de elec. c. j. nu. 2. fo. 11.
Prefessus ordinem mēdicantium an assumi possit ad aliquā ecclesiam extra suum ordinem. de regula. cle. j. nu. 12. fo. 114.
Profiteri in quibus casibus quis dicatur. de regula. cle. ij. nu. 4. fo. 115.
Prohibitio in iure facta absqz clausula decreti, si fiat cōtrarium an sit ipso iure nullum de regula. cle. j. ver. ad prioratus. nu. 9. fo. 114.
Promouendus ad ordines et beneficia ecclesiastica debet esse vite laudabilis. hoc enim perpenditur ex bonis operibus et vitiorum abstinentia. de concess. preben. cle. vnica. nu. 2. z. 3. fo. 90.
Promouendus ad beneficium debet esse idoneus in scientia: et que scientia requiratur. de concess. preben. clemen. vnica. nu. 1. fo. 108.
Propensius, hoc verbū quid significet. de eta. z quali. cle. ij. nu. 4. fo. 32.
Protestari quis debet de iure suo: vt lit. penden. nihil innoue. cle. j. numero. 10. fo. 60.
Protestatio vt prosit protestanti quid requiritur. vide vt lit. penden. nihil. inno. cle. j. nu. 25. fo. 61.
Protestatio qualis debet esse: vt ille cui presentatur, vel qui recepit mādatū pcuratorū non cogatur defendere. de procu. cle. j. nu. 15. fo. 43.
Protestatio quid est. ibidem. nu. 16.
Alij autem per receptionem literarum pro procuratorio renunciet quis protestationi quam premisit. ibidem. nu. 17.
Quid autem si recipiens sit ignorans. ibidem. nu. 18.
Et qualr apparere pōt ꝙ scienter tale mādatū recepit. ibidē. nu. 19.
Prouideri debet ne aliqui retrahātur a gradu magisterij. de magi. cle. ij. nume. 7. fo. 141.
Prouinciales predicatorum vel minorum, an possint constitui procuratores. de procura. cle. religiosus. nu. 16. fo. 45.
Prouisus si sit aliquis de epatu per papam: deinde papa moritur: an iste prouisus teneatur accedere ad curiam, vel expectare: vt alius papa creetur. de elec. cle. ne romani. §. verum. nu. 2. fo. 15.

Pubertas plena requirit̄ ad ordines sacros. sc3 xvij. anni. de etate z quali. cle. generalē. nu. 4. fo. 35.

Pubes factus canonicus non habet vocem in capitulo donec excesserit annum. xvij. de eta. et qua. cle. generalem. nu. 3. fo. 35.
Publicare expedit malos effectus et penas nocentium. de senten. et re iudi. cle. pastoralis. ver. verum. nu. 1. fo. 73.
Publicatio attestationū si fit facta in causa an possit rediri de petitorio ad possessorium. de cau. pos. z proprie. cle. vnica. nu. 19. fo. 57.
An autem transiens de petitorio ad possessorium ante cōclusionem debeat condemnari in expensis. ibidem. nu. 20. z. 21.
Publicatio an impediat testium receptionem. de test. cle. ij. nu. 2. fo. 66.
Publicatio que fit de cōstitutionibus qñ vel que attendi debet. in proemio secundo. cle. ver. vniuersitatis. nu. 4. fo. 3.
Pulsatio campanarum tempore interdicti quo ad audiēda diuina est prohibita. de senten. excōi. cle. grauis. nu. 3. fo. 170.
Pulsatio campanarum an prohibeatur indistincte tempore interdicti. de sen. excom. cle. grauis. nu. 13. fo. 170.
Puniri quis dz in quo deliquit. de magi. cle. ij. versi. si qs. nu. 1. fo. 141.
Punitur aliquando quis in quo non delinquit. de elec. cle. constitutionem. §. insuper. nu. 1. fo. 20.

De litera Q.

Quadriennium petēde restitutionis an currat ignoranti. de rest. in integ. cle. vnica. nu. 30. fo. 49.
Et an currat ecclesie tempore prelati que ecclesiam lesit. vide. ibidem. nu. 31.
Quandiu, hoc verbum quid importet. de app. cle. quandiu. nu. 3. fo. 79.
Quantuncunqz, hoc verbum quid importet. de elec. c. in plerisqz. numero. 16. fo. 23.
Quarta canonica q̄ debetur curato a quibus debet peti: an a fratrib⁹, an vero ab heredib⁹ defuncti. de sepul. cle. dudū. §. verū. nu. 17. f. 108.
Quarta canonica que debetur epo, et ea que debetur curato an differant. ibidem. nu. 18.
Quarta canonica an debeatur fratribus si defunctus nō fuit sepultus apud eos. de sepul. cle. dudum. §. verum. nu. 13. fo. 108.
Qualis consuetudine, hoc verbum qualiter accipiatur. de rebus eccle. non alie. cle. ij. ver. ꝙ si epūs. nu. 6. fo. 98.

Querele multorum mouent principem. de here. clemē. j. nu. 1. fo. 142.

Questio si est inter duos super successione feudi antiqui decimarum an talis questio sit decimalis. de iudi. cle. dispendiosam. nu. 21. fo. 51.
Questores eleemosynarū debent pmitti libere querere eleemosynas: cū eleemosyne dentur ex charitate. de pe. et remis. cle. ij. nu. 6. fo. 167.
Questores eleemosynarū non debent admitti nisi habeant literas apostolicas, vel diocesani. nu. 3. fo. 166.
Questorum litere debent diligēter examinari p diocesanos. ibīs. nu. 4.
Questores nō possunt absoluere a periurijs, homicidijs vel alijs peccatis: quia non sunt proprij sacerdotes confitentium. ibidem. cle. ij. ver. ad hec. nu. 3. fo. 167.
Item non possunt remittere male ablata. ibidem. nu. 4.
Item pñt remittere tertiā vel quartā de iniunctis penitētijs. ibidē. nu. §.
Questores non possunt cōcedere plenariam peccatorum remissionem. ibidem. numero. 7.
Questores eleemosynarum z questores iudiciorum qualiter differunt. de peni. et remis. cle. ij. nu. 7. fo. 167.

De litera R.

Rancor et odium qualiter differunt. de sepul. cle. dudum. versi. super cathedram. nu. 6. fo. 102.
Rancor et odiū prebēt ausum malis moribus. ibidem. nu. 7.
Ratihabitio cōparatur mādato in maleficijs qñ maleficiū

est commissum nomine ratum habentis.de pe.cle.j.nu.3.fo.161.

Ratio sufficiens an sit sine allegatione iuris.de elec.c.j.nu.1.fo.11.

Reatus excludit omne priuilegiū.de reli.domi.cle.j.ver.predictis.nu.1.fo.122.

Recipiens aliquid confidens de opinione alicuius doctoris famosi:an et qualiter excusetur.de elec.cle.statutum.nu.6.fo.25.

Recōciliatio cemiterij cui⁹ expēsis fieri dz. de cele.miss.cle.j.nu.14.f.132.

Reconuētio an possit fieri in iudicijs summarijs de causa que requirit plenam cognitionē.de verbo.sig.cle.sepe.ver. Nō sic tñ.nu.9.fo.176.

Reconuentio an possit fieri in causa appellationis.ibidē.nu.10.fo.176.

Rector ecclesie an possit obtinere literas monitorias pro soluendis decimis in futurum.de iudi.cle.dispendiosam.nu.26.fo.51.
Quid in decimis preteritis:qualiter procedetur contra non soluentes.ibidem.nu.27.

Recurri debet ad intentionem condentis.de relig.domi.cle.ij.§.ceterū. nume.1.fo.125.

Reditus ecclesiarum in quibus religiosi deseruiunt per vicarios pertinent ad ipsos religiosos.de iurepatro.cle.j.§.sane.nu.1.fo.127.

Reditus et fructus qualiter inter se differant.de rebus eccle.non alienan.cle.j.nu.4.fo.94.

Redemptor noster an assumpsit partes vnitas nostre nature adeo qs verus homo statim fit factus.de sum.tri.c.j.nu.7.fo.3.

Reductio arbitramenti ad arbitrium boni viri coram quo peti debet. de appel.cle.j.nu.7.fo.77.

Reiteratio criminis an faciat:vt quis puniri possit qui alⁱs non puniretur.de consan.z affi.cle.j.nu.2.fo.38.

Religio naufragium patitur vbi disciplina contennitur.de sta.mona. cle.ij.nu.j.fo.119.

Religio,hoc verbum quot modis sumi pōt.de testi.cle.j.nu.4.fo.65.

Religiones si sint diuerse,vnius tamen pfessionis, an dispositio.c.j.de elect.in cle.procedat.de elect.c.j.nu.13.fo.11.

Religiones si sint per omnia pares preter quam quo ad inuentores,an dicantur diuerse..ibidem.nu.14.
Quid si non constat quid sit primus inuentor.ibidem.versi.decimo quarto quero.

Religionum diuersitas per que cognoscitur.ibidem.nu.15.
An autem diuersitas coloris diuersificet habitum ibidem.nu.15.

Religiosus ignorans penam iuris si ministrauit bona fide sacramenta sine licetia curati:an incidat in penam.cle.j.de priuile.vide.in.d.cle. j.nu.22.fo.159.

Religiosus si administrat sacramenta sacerdoti parochiali,an incidat in penam iuris.de priui.cle.j.nu.9.fo.158.
Quid si parochialis non est presbyter.vide.ibidem.nu.10.fo.158.

Religiosus si administrat sacramenta sacerdoti parochiali an incidat in penam iuris.ibidem.nu.8.

Religiosus quis dicatur quo ad casum.cle.vnice.de consang.et affi.vide in.d.cle.vnica.nu.17.fo.139.

Religiosus mendicans si transiuit ad non mendicantes, sed status ei⁹ ignoratur:si fuit prepositus cure,vel officior:an valebunt eius gesta: de regula.cle.j.versi.ad priorat⁹.nu.10.fo.114.

Religiosus qualiter pōt habere curā aiarum.de regula.cle.j.nu.§.f.113.

Religiosus qui nō transiuit ad aliū ordinem, an possit esse vicarius vel alius officialis.de regula.cle.j.ver.ad priorat⁹.nu.6.fo.114.

Religiosus non pōt esse executor testamenti sine licentia superioris.de test.z vlti.volū.cle.vnica.nu.4.fo.99.

Religiosus si est executor testamenti ad nō pias causas, an teneaṫ reddere rationē ordinario.de testa.z vlti.volū.cle.vnica.ibidem.nu.11.

Religiosus si preest ecclesie seculari an sit prohibitus alienare ad vitam alicuius de fructibus,vel rebus ecclesie.de rebus eccle.non alienan. cle.j.nu.12.fo.95.

Religiosus mendicans professus si transiuit ad ordinem beati Benedicti,an assumi poterit ad curam parochialis ecclesie.de regula.cle. j.versi.ad priorat⁹.nu.1.fo.114.
An autem tales possint predicare.ibidem.nu.2.
Quid si tales predicāt:an sit locus clausule de qua hic,quicquid zc. ibidem.nu.3.
Quid si tales essent theologi canoniste.ibidem.nu.4.

Religiosus vt quis sit,an sit necesse ꝙ profiteatur aliquam religionem determinatam.de religi.do.cle.j.nu.7.fo.122.
Quid si dicat:profiteor aliquam de religionibus approbatis.an sit matrimonium spirituale:ibidem.nu.8.

Religiosus datus executor testamenti an teneatur prestare cautionem de restituendo partem singulorū heredum ratione falcidie. de testa. et vlti.volun.cle.vnica.nu.15.fo.100.

Religiosus an dimittendo habitum ex quacunqz causa sit excōicatus. de elec.cle.j.nu.22.fo.12.

Religiosus an possit prefici ecclesie seculari citra tamen episcopatum. ibidem.nu.23

Religiosus si postuletur an debeat petere licentiam a suo superiore.de elec.cle.vl.nu.11.fo.26.

Religiosus executor an possit aliquid erogare suo monasterio.de testa. et vl.volun.cle.vnica.nu.22.fo.100.

Religiosus si eligatur,vel postuletur ad aliquam dignitatem, a quo superiore debet obtinere licentiā:vt suum prebeat consensum.de elect. cle.vlti.nu.6.7.z.8.fo.26.

Religiosus vt possit tranfire ad religionem laxiorem cuius licentia requiritur.de elec.cle.vl.nu.12.fo.26.

Religiosus vagabundus sine licentia sui prelati est excōicatus.de elec. cap.in plerisqz.nu.15.fo.23.

Religiosus quicunqz si appetit dignitatem,an peccet mortaliter.ibidē. nu.9.fo.22.

Religiosus potest esse procurator cum licentia sui superioris, sc3 immediati.de procu.cle.Religiosus.nu.2.fo.44.
Et qñ sufficiat interuenire licentiam superioris.ibidem.nu.3.

Religiosus procurator an possit constituere alium procuratorem cum licentia superioris sicut pōt constitui procurator.de procura.cle.religiosus.nu.4.§.6.z.7.fo.44.z.45.

Religiosus an possit constitui procurator pro religioso alterius monasterij cum licentia sui superioris.ibidem.nu.8.

Religiosi etiam si sint exempti tenentur obseruare interdictū quod obseruat matrix ecclesia.de sen.excōi.cle.j.nu.10.fo.168.

Religiosi quare magis appetūt exaltari quam alij.de elec.c.in plerisqz. numero.8.fo.22.

Religiosi qui non seruant interdictum an possint puniri per ordinariū. de senten.excōi.cle.j.nu.20.fo.169.

Religiosi si subeunt aliqua onera,z alia patroni,quibus debet assigna ri congrua portio.de iurepatro.cle.j.§.sane.nu.2.fo.127.
Quid in paruis monasterijs que subsunt maioribus monasterijs: ibidem.nu.3.
Quid si eps visitat talem locum non exemptum quis eum procurabit:ibidem.nu.4.

Religiosi quando dicantur seruare interdictum.de sen.excommunica. cle.j.numero.30.fo.169.

Religiosi si ampliauerunt eorum claustrum, et in locis ampliatis sepelierunt aliquem contra iuris dispositionem: an incidant in penam iuris.de sepul.cle.j.nu.11.fo.101.
Quid si aliquis fuit sepultus in ecclesia contra dispositionem huius cle.j.de sepultu.an incidat in penam istius.cle.prime de sepul.vide in di.cle.ibidem.nu.12.

Religiosi,hoc verbum quos religiosos comprehēdat.de deci.cle.j.numero.§.fo.110.
An autem comprehendantur seculares, z an religiosus translatus ad ecclesiam secularem,vide.ibidem.nu.6.z.7.fo.110.

Religiosi retrahentes laicos a solutione decimarum quid requiritur: vt sit locus pene excōicationis.de pe.cle.cupientes.nu.12.fo.165.

Religiosi non monachi an sint adstricti dispositioni.cle.ne in agro.§.sane.vide in di.cle.ne in agro.§.sane.nu.4.fo.116.
Quid autem de monialibus.ibidem.nu.4.

Religiosi si habent ecclesias in quibus administrant per vicarios, cui debentur decime.de deci.cle.j.nu.11.fo.110.

Religiosi si aliquē inducant ad eligendū sepulturā in monasterijs suis incurrunt penam iuris.de pe.cle.cupientes.§.sane.nu.1.fo.166.

Religiosi si ignoranter omiserunt informare in predicationibus de decimis soluendis,an teneant punienti.de pe.cle.cupientes.ver.quod si.nume.6.fo.165.

Religiosi an et quando possunt recipere decimas.de pe.cle.cupientes. ver.ad religiosos.nu.1.fo.166.

Religiosi prohibentur procurare: vt male ablata incerta applicentur sibi in preiudicium aliorum.qualiter istud verbum preiudicium, intelligatur.de priuile.cle.j.ver.quibus.nu.13.fo.159.

Religiosi qñ predicant tenentur hortari laicos:vt soluant decimas.qd si sermocinantur ad clerū.de pe.cle.cupientes.§.z qr.nu.6.fo.165.
Quare autem ad hoc non tenentur religiosi in festo natiuitatis dñi et resurrectionis.ibidem.nu.7.

Religiosi an teneantur facere informationem de decimis solum quando predicant in ecclesijs parochialibus, vel etiam quando alibi.de pe.cle.cupientes.§.et qr.nu.8.fo.161.
Quid si religiosi inueniunt in confessione aliquos retinentes decimas:an debeant eos absoluere:nu.9.fo.165.

Religiosi non debent retrahere testatores a restitutionibus debitis ecclesie matrici.de priuile.cle.j.versi.quibus.nu.§.fo.159.

Religiosi non debēt male abblata incerta sibi applicare,vel fratribus, vel conuentibus sui ordinis.de priuile.cle.j.ver.quibus.nu.8.f.159.

Religiosi si edificant ecclesiam, vel monasterium in fundo proprio, an teneantur subire onera procurationum, et alia.de censi.et exactio. cle.j.nu.3.fo.129.

Religiosi tenentur deferre vestem extrinsecus:vestem sc3 religionis.de vita z hone.cleri.cle.ij.versi.dignitatem.nu.1.fo.83.

Religiosi tenentur facere informationē si decime fuerint solute, vel nō. de pe.cle.cupientes.§.et qr.nu.3.fo.165.

Religiosi qui audiunt homines in confessione debēt eos monere et informare:vt soluant decimas.ibidem.nu.4.

Religiosi debent esse in quiete: z de hoc debent prelati prouidere ne inquietentur. de excess. prela. cle. vnica. nu. 1. fo. 154.
Religiosi si absoluunt a culpa tantum, vel a pena tantum, an incidant in cle. j. de priuile. vide in. d. cle. j. nu. 20. fo. 157.
Quid si religiosus absoluit interfectorem clerici a peccato tantum, non ab excõicatione. ibidem, nu. 21. fo. 158.
Religiosi non debent grauari: etiam indirecte. exemplum ponit. de excessi. prela. cle. vnica. nu. 2. fo. 154.
Religiosi si incidunt in penam cle. j. de priui. q ordinarij debent eos tanquam excõicatos publicare. de priui. cle. j. nu. 24. fo. 159.
Religiosi an habeant aliquam actionem contra prelatos qui impediũt ne eis soluantur decime. de excessi. prela. cle. vnica. nu. 6. fo. 155.
Religiosi habent certa statuta vltra suam regulam. de priui. cle. j. versi. Si qui. nu. 1. fo. 159.
Religiosi a qua solennizatione matrimoniorum prohibeantur. de priuile. cle. j. nu. 6. fo. 157.
Religiosi an peccent publicantes indulgentias indiscretas. de priuile. cle. j. versi. quibus. nu. 4. fo. 159.
Religiosis quare magis permittitur predicare in ecclesijs et locis eorũ quam alibi. de sepul. cle. dudum. versi. ab olim. nu. 5. fo. 103.
Et quid comprehẽdatur nomine locorũ. ibidẽ. ver. scõo quero. nu. 5.
Religioso si aliquid fit relictum sub conditione: ante vero conditionis euẽtum fit effectus ẽpis: cui acquiritur illud relictum. de elec. cle. vlti. nu. 18. fo. 27.
Remissio plenaria per quem concedi potest. de peni. et remiss. cle. ij. ver. ad hec. nu. 24. fo. 168.
Remissio an debeat fieri in contractibus. de senten. et re iudi. cle. pastoralis. versi. deniqz. nu. 14. fo. 76.
Quid añt in causa criminali ciuiliter nota. ibidem. nu. 15.
Remissio fit qñqz p testibus producendis ad partes. z qualiter talis remissio fieri debeat. de verb. signi. cle. sepe. versi. et qr. nu. 7. fo. 176.
Remissionis specialis a pena et culpa quis z qualis sit. de priuile. cle. j. nu. 19. fo. 158.
Remissio an sit fiẽda de iure. de sen. z re iudic. cle. pastoralis. ver. deniqz. nu. 12. fo. 76.
Renunciãtes bñficia causa permutationis in fraudẽ expectantium an gaudeant beneficio. cle. j. de rerũ permutatiõe. cle. vnica. nu. 9. f. 98.
Renunciare iuri suo aliqñ quis non potest. de elec. cle. constitutionem. §. insuper. nu. 2. fo. 20.
Renunciatio beneficij potest fieri p procura que habet speciale mandatum. de renuncia. cle. vnica. nu. 7. fo. 27.
Et talis procuratio debet fieri sponte z libere. nu. eo. versi. nono not.
Et an beneficiatus possit constituere procuratorẽ ad renũciandũ beneficio sine licentia capituli ecclesie cui resignat. vide. ibidem. nu. 8.
Adde oppo. ad idem. nu. 9. fo. 27.
Renunciatio an requirat scripturam. de renun. cle. vnica. nu. 23. fo. 28.
Renunciatio beneficij an possit fieri per nunciũ. nu. 24. fo. 38.
Renunciatio si fiat per procura. in curia, vbi vacat beneficium: an in curia, an in partibus vbi est dñs: ibidem. nu. 25.
Repulsus vna via non admittitur per aliam. de elec. c. constitutionem. §. insuper. nu. 3. fo. 20.
Requisitio vnica an sufficiat ad soluendas decimas, ita vt pena. cle. j. de decl. locũ habeat. vide. de decl. cle. j. nu. 23. fo. 111.
Requisitio partis cõstituit qñqz aliquẽ in mora. de decl. cle. j. nu. 1. f. 110.
Res ordinate ad vnum vsum non debent applicare ad alium. de relig. domi. cle. ij. nu. 3. z. 9. fo. 122.
Et p solã sedẽ aplicãpõt res ad aliũ vsum trãsferri. ibidẽ. nu. 4. f. 123.
Res ecclesiarũ z clericorum in quibus z de quibus sunt priuilegiate. de vi. z ho. cler. cle. j. nu. 16. fo. 82. Et nota casus quos hic ponit.
Rescriptum si contineat non oia, sz summarie et de plano. sine figura iudicij. an cle. ij. de iudi. habeat locũ vide de iudi. cle. ij. nu. 41. fo. 52.
Rescriptũ bñficiale est nullũ ppter obreptionẽ. fi/o est ad lites opus est exceptione. q̃ est ratio diuersitatis: vide de pb. z dig. cle. j. nu. 10. f. 85.
Resignatio beneficij in cuius manibus fieri debet. de renun. cle. vnica. nu. 16. fo. 28.
Et si in aliqua ecclesia tẽporalia spectãt ad abbatem, spiritualia ad epm: qualiter fiet resignatio. ibidem. nu. 17.
Et an in resignatione debeat interuenire consensus eorum qui habent instituere: si ad alterum spectat institutio quam ad eum qui potest destituere inuitum. ibidem. nu. 18.
Resignationes beneficiorum extorte nullius sunt momenti. de pe. cle. ij. versi. Sane. nu. 2. fo. 164.
Quid si talis renunciatio fuit iurata. ibidem. nu. 3. fo. 164.
Reseruatio beneficij an possit fieri ab alio q̃ a papa. de pba. cle. vnica. nu. 5. fo. 65.
Reseruatio legati de bñficio an sit realis vel psonalis. ibidẽ. nu. 6.
Residere, hoc verbũ quid significet. de fo. cõpe. cle. vnica. nu. 22. fo. 53.
Respublica intelligit de Romana. de sen. z re iu. cle. pastoral'. nu. 5. f. 73.
Restitutio male ablatorũ in magna quãtitate an fit eius absolutio reseruata ẽpo. de sepultu. cle. dudũ. versi. Si vero. nu. 10. fo. 106.
Restitutio interesse quod restituere debet impediẽs sequestrationẽ fructuum beneficij cuius sumptibus debet restitui. de seque. pos. et fru. cle. vnica. versi. si quis autem. nu. 3. fo. 64.
Restitutio in integrum nõ debet concedi nisi petatur rationem reddit. de rest. in inte. cle. vnica. nu. 2. fo. 47.
Restitutio in integrum coram quo debet peti. nu. 13. fo. 48.
Quid si non leditur ecclesia, sed solum persone: an tunc fit concedenda restitutio, exemplum ponit. ibidem. nu. 14.
Restitutio quando conceditur aduersus lapsum temporis que sunt exẽpla. ibidem. nu. 15.
Restitutio cũ debeat peti intra quadriennium, quid si detur quadriennio finito: an teneat? de rest. in integ. cle. vnica. ibidem. nu. 26.
An autem illud quadriẽnium possit prorogari per iudicem. nu. 27. fo. 49.
Restitutio an possit peti post quadriennium per modum exceptionis. de resti. in integ. cle. vnica. ibidẽ. nu. 32.
Restitutionis causa debet finiri intra quadriennium. nu. 3. fo. 47.
Adde oppo. nu. 7. z. 9. fo. 48.
Restitutio aduersus lapsum temporis datur solum ad tãtum tempus quantum lesionis. nu. 4. z. 5. fo. 47.
Restitui se petens ad beneficium an semper teneatur iustificare de titulo. de cau. pos. z proprie. cle. vnica. nu. 2. fo. 56.
Restitui se petens ad beneficium non tenetur p̃bare titulũ. ibidẽ. nu. 5.
Reuocatio tacita procuratoris qualiter fiat. de renun. cle. vnica. nu. 15. fo. 28.
Reuocatio procuratoris an sufficiat q̃ perueniat ad eũ in cuius manibus debet fieri renunciatio beneficij. de renũ. cle. vnica. nu. 19. fo. 28.
Et per quem fieri debet fides de intimatione reuocationis procura. ibidem. nu. 20.
Reuocans procuratorem credens reuocationem ad eũ peruenisse z nõ esse factam cessionem administrat: quid iuris? ibidem. nu. 21.
Et an in reuocatione intimãda debet seruari. cle. causam. de electio. ibidem. nu. 22.
Reuocato aliquo reuocantur inde secuta. de immu. eccle. clemẽ. vnica. nu. 2. fo. 137.
Reus an debet respõdere positionibus in causa criminali. de verb. sig. cle. sepe. versi. Et qr. nu. 1. fo. 176.
Reus vsq̃ ad quod ips litis potest recõuenire actorẽ. de verb. sig. cle. sepe. versi non sic tamen. nu. 4. fo. 175.
Reus si erat in carcere ante appellationem, an remitti debeat ad iudicem ad quem. de excess. prela. cle. vnica. nu. 7. fo. 155.
Reus si fit contumax, an actor debeat mitti in possessionem hospitalis consueti regi p laicos. de iudi. cle. dispendiosam. nu. 11. fo. 50.
Rex Aragonie qui recipit tributum a Judeis z permittit exercere vsuras: an ipse et eius officiales incidant in excõicationem. de vsu. cle. vnica. nu. 16. fo. 152.
Rex Romanorum antequam fit coronatus in imperatorem an possit administrare. de iureiuran. cle. vnica. versi. porro. nu. 7. fo. 69.
Rite, hoc verbum quid importet. de testi. cle. ij. nu. 1. fo. 66.
Romanus aliquis si fecit se monachũ Capue, an monasteriũ quod ingressus est habebit bona ipsius. de sta. mo. cle. ne in agro. ver. quia vero. nu. 8. fo. 117.

De litera S.

Sacerdos an z qualiter possit concedere indulgẽtiam sibi confitenti. de peniten. z remis. cle. ij. ver. ad hec. nu. 14. fo. 167.
Sacerdos cognoscens solutã an ꝫmittat adulteriũ, vel fimplicẽ fornicationẽ. de here. cle. ad nrm. vsi. Septimo. nu. 3. fo. 149.
Sacerdos trãsgrediens canones acerbius punitur q̃ cõstitutus in minoribus ordinibus. de vi. et hone. cleri. cle. ij. versi. si vero. nu. 1. fo. 83.
Sacerdotes curati possunt dare licentiam predicandi. de sepul. cle. dudum. versi. ab olim. nu. 4. fo. 103.
Sacerdotes vel monachi si portãt vestes rubeas, vel virides, an sint puniendi. de vita z hone. cleri. cle. ij. versi. dignitatem. nu. 4. fo. 83.
Sacerdotes non incurrunt penã iuris facientes officia diuina. excepta missa, coram excõicatis et interdictis. de senten. excom. clemen. grauis. nu. 10. fo. 170.
Sacerdotes celebrantes debent dimittere diuina incõpleta nisi excõicati z interdicti exeant ecclesiam. ibidem. nu. 7.
Sacramenta recipientes a religiosis cõtra dispositionem. cle. prime de priui. an sint excõicati tanquam in crimen participantes. de priui. cle. j. nu. 22. fo. 159.
Sacramentum quid est. vide de priui. cle. j. nu. 3. fo. 157.
Sacramentum corporis Christi sumptum an descendat in stomachũ. de reli. z vene. sancto. cle. vnica. versi. o singularis. nu. 4. fo. 136.
Sacramentũ corporis Christi laudatur: qr summe impinguat. de reli. et vene. sancto. cle. vnica. versi. o singularis. nu. 2. fo. 136.
Sacramentum corporis Christi est ꝫmemoratio nostre redemptionis. de reli. z ve. sancto. cle. vnica. ver. institutionem. nu. 3. fo. 135.
Et per hoc sacramentum retrahimur a malis. ibidem. nu. 4.

Sacramentum altaris quot ꝛ que requirit vt sit verum sacramentum. de reli.et vene.sancto.cle.vnica.ver.transiturus.nu.3.fo.134.
Sacramentum corporis Christi est summum bonum.ibidem.nu.1.
Sacramentum istud quare saluator instituit.ibidem.nu.2.
Sacramentum quare fuit institutum.de iureiu.clemẽ.vnica.versi.nos itaqꝫ.nu.16.fo.68.
Sacramẽtũ cui⁹ expẽsis mittit.de iureiu.cle.vnica.§.ceterꝫ.nu.5.fo.69.
Sacrilegiorum diuersa sunt genera.de penis.cle.j.nu.2.fo.161.
Sacrilegus ant sit excõicatus ipso iure,de penis.cle.j.nu.11.fo.162.
Sarraceni an debeant prohiberi adorare Machometũ,cũ Judei non ꝓhibeant̃ a suis ceremoniis.de iude.et sarra.cle.vnica.nu.3.fo.142.
Sarraceni qualiter adorant Machometum:ꝛ quis fuerit ille Machometus ꝛc.ibidem.nu.4.
Sarraceni habẽt suos sacerdotes.Sacerdos aũt dicit̃ quasi sacra dãs. de iudeis ꝛ sarra.cle.vnica.ibidem.nu.1.
Satisfactio q̃liter fiet ꝓ iniuria illata epõ.8 pe.cle.j.v.ciuitas.nu.4.f.163.
Scandalum quando ꝛ quare sit euitandum.de immu. eccle.cle.vnica.nu.7.fo.137.
Scapulare quid sit.de sta.mo.cle.ne in agro.nu.6.fo.115.
Scholares alienigene,vel exempti an possint confiteri fratribus deputatis per prelatum ad audiendus confessiones.de sepul.cle.dudum. versi.Et si ĩdem.nu.3.fo.105.
Scholares et mercennarij si petunt sibi ministrari sacramenta a religiosis an debeant habere licentiam sacerdotis parochialis priuile. cle.j.nu.8.fo.158.
Scholaris in studio eligit sepulturam suam apud fratres minores, et legat eis de bonis que habet in partibus.cui dabitur quarta?de sepultu.cle.dudum.§.verum.nu.16.fo.108.
Scientia qualis requiritur in episcopo, vide remissiue.de eta.et quali. cle.j.nu.2.fo.32.
Sciens an quis presumatur,vel ignorans.de consangui.et affi.cle.vnica.nu.§.fo.138.
Sciens quis presumitur quando agitur de eius commodo.de concess. preben.cle.vnica.§.ceterum.nu.§.fo.94.
Scire qui potuit ꝛ non sciuit dz eidẽ imputari.ibidẽ.nu.6.fo.94.
An autem contra hanc interpretationem debeat admitti probatio. ibidem.nu.7.
An autem hec presumptio sciẽdi locum habeat in casu.c.si clericus. de preben.lib.vj.vide.ibidem.nu.8.9.10.ꝛ.11.
Scire quis presumitur id qđ fit publice.de fo.ꝛpe.cle.vnica.nu.9.fo.52.
Scribens literas excommunicato incurrit minorem excõicationem.de senten.excõi.cle.si summus.nu.2.fo.171.
Scriptura requiritur necessario ad probandum in certo casu.de prebẽ. et dig.cle.per literas.nu.2.fo.86.
Scriptura vt sit authẽtica qd requiritur.de elec.c.causam.nu.18.fo.16.
Scrutinij electionis si publicatã fuerit et electores nolũt eligere: an superior teneat̃ de illo puidere.de supplen.neg.pre.cle.j.nu.22.fo.31.
Secretum dicitur quod probari nõ potest.de hereti.cle. Nolentes.ver.Notarij.nu.1.fo.147.
Sede vacante si ad singulares personas pertinet iurisdictio cũ emolumentor:an verbum personis intelligatur de personis ipsorum collegiorum.de elec.c.statutum.nu.12.13.ꝛ.14.fo.26.
Sedes apostolica ꝛ Romana curia ꝓ eodem accipiuntur: vt li.pendẽ. nihil inno.cle.j.nu.2.fo.60.
Semestre tempus q̃ incipiat currere epõ ad cõferendum beneficium. de supplen.negli.prela.cle.vnica.nu.16.fo.30.
Sententia in qua dicitur libellum oblatum,litem contestatam, et similia,an faciat fidem.de proba.cle.vnica.nu.3.fo.65.
Sententia si pronuncietur nulla, an ex primis actis iudicari debeat. de senten.ꝛ re iudica.cle.j.nu.13.fo.72.
Sententia que non est rite lata:non meretur dici sententia. de senten.et re iudi.cle.pastoralis.ver.deniqꝫ.nu.2.fo.75.
Sententia non debet ferri precipitanter.ibidem.nu.3.
Sententia quot modis potest retractari.de sen,et re iudica.cle pastoralis.ver.vt igitur.nu.2.fo.76.
Sentẽtia lata super exceptione peremptoria an dicatur interlocutoria. de appella.cle.si.nu.1.fo.81.
Sententia si continet diuersa capta an cle.j.de sen.ꝛ re iudic. habeat locum?de sen.et re iudica.cle.j.nu.15.fo.72.
Sententia continens iniquitatem que deprehendi põt ex ipsius tenore non tenet.de sen.ꝛ re iudi.cle.pastoralis.versi.rursus.nu.2.fo.76.
Sententia prima si reuocatur per iudicem ad quem post lapsum fatalium:an teneat.de appella.cle.si appellationem.nu.3.fo.80.
Sententia si cõtinet notorie iniquitatẽ,an perinde est ac si error esset expressus in sñia.de sen.ꝛ re iudi.cle.pastoralis.§.Rursus.nu.5.fo.76.
Sententia lata contra ius litigatoris quare tranit in rem iudicatam. de app.cle.si appellationem.nu.2.fo.80.
Sententia censure est neruus discipline ecclesiastice.de sen.excõi.cle.j. nu.5.fo.168.
Sententia debet ferri in scriptis:an autem sit necesse ꝙ scribantur cause que mouẽt iudicem.de verb.sig.cle.sepe,versi, Et qꝛ.nu.18.fo.177.
Sententia an possit ferri non facta conclusione in causis ordinarijs sicut in summarijs.de verb.sig.cle.sepe.§si.et qꝛ.nu.20.fo.177.
Sententia quot ꝛ quibus modis potest dici nulla.de sen.ꝛ re iudi.cle.j. nu.8.fo.72.
Quis aũt iudex cognoscet de nullitate sententie.ibidem.nu.9.
Sententia lata super possessorio an possit esse diffinitiua.de seque.pos. et fructu.cle.vnica.nu.4.fo.62.
Sententia in curia per quẽ debet esse promulgata:vt locus si sequestrationi secundum dispositionem clementi.vnice de seque.pos.et fruc. vide in.d.cle.nu.17.fo.63.
Sententia diffinitiua q̃ sit:et que sit sentẽtia interlocutoria.ibidẽ.nu.14.
Sententie per statuta synodalia vel prouincialia sub qua forma feruntur.de priuile.cle.j.nu.16.fo.158.
Sententie tres late sunt contra aliquem:et sic non potest agere de nullitate.quid de tertio:an se possit opponere ne fiat executio?de senten. et re iudica.cle.j.nu.5.fo.71.
Sepeliendi ius non competit ecclesijs non parochialibus.de sepultu. cle.dudum.§.huiusmodi.nu.1.fo.107.
Sepeliens usurarium manifestum excõicatum publice, nominatim interdictum,et tpe interdicti, an sit excõicatus vna excõicatione, an quadruplici,de sepul.cle.j.nu.19.fo.102.
Sepeliens interdictum non nominatim an sit puniendus. de sepultu. cle.j.nu.22.fo.102.
Sepeliens excõmunicatum maiori an sit excõicatus minori.de sepult. cle.j.nu.19.fo.101.
Sepulti si qui sunt cõtra prohibitionẽ iuris an si corpora possunt discerni debeant exhumari.vide de sepultu.cle.j.nu.12.fo.102.
Sepultura non est interdicta non nominatim interdicto.de sepul.cle. j.nu.4.fo.101.
Sepultura ecclesiastica est interdicta tpe interdicti.ibidẽ.nu.2.
Sepultura an cõcedatur dãnatis vltimo supplicio.de peni. et remissio. cle.j.nu.15.fo.166.
Sepultura an permittatur in quatuor festiuitatibus in quibus permittitur celebrari tpe interdicti.de sepul.cle.j.nu.14.fo.101.
Sepultura quid est.de sepul.cle.dudũ.§.huiusmodi.nu.2.fo.107.
Sequaces apostolorum qui sunt.de reli.et vene.sancto.cle.vnica.versi. in institutione.nu.11.fo.135.
Sequester habet plenã curã de beneficio sequestrato in casu.cle.vnice. de sequestra.pos.ꝛ fructu.vide in.d.cle.vnica.nu.9.fo.62.
Sequestratio de qua in cle.vnica.de sequest.pos.et fruc. an sit regulariter permissa.vide.ibidem.nu.26.
Seq̃stratio q̃ fit authoritate iudicis,an ꝛ q̃n habeat locũ.ibidẽ.nu.27.
Sequestratio necessaria quot modis põt fieri.ibidem.nu.28.
Sequestratio licet regulariter sit prohibita, permittitur tamen in certis casibus,de quibus vnus est in clemẽ.vnica.de sequest.pos.et fructuum.vide ibidem.nu.12.fo.63.
Sequestratio an possit fieri apud plures personas simul,aut saltem successiue.nu.30.fo.64
Sequestratio quid est.vide de seque.pos.ꝛ fruc.cle.vnica.nu.22.fo.63.
Sequestratio an sit nature vnius:an sit vnica vel plures.ibidẽ.nu.23.
Sequestratio q̃n fit partiũ cõuentione que sunt exempla huiusmodi sequestrationis.ibidem.nu.24.
Sequestratio in forma cle.vnice de sequestra.pos.ꝛ fruct.an debeat fieri vocatis his quorum interest,ꝛ cum cause cognitione.nu.31.fo.64.
Sequestratio an in aliquo preiudicet quo ad ius possessionis, vel proprietatis.vide.ibidem.nu.32.
Sequestri officium quale sit.ibidem.nu.33.
Sequester fructuum beneficij an possit fructus qui sunt vltra onera beneficij conuertere in vtilitatem beneficij.nu.34.fo.64.
Sequester an possideat rem sequestratam apud se.ibidem.nu.25.
Sequestrationem impediens an indistincte debeat puniri.de sequest. pos.ꝛ fru.cle.vnica.versi.si quis autem.ibidem.nu.2.
Sequestrationẽ impediens quare tam graniter punitur.ibidẽ.nu.8.
Sermones ad clerũ,q̃ verba sunt in cle.dudũ.de sepul.de quib⁹ sermonibus intelligũtur.vide de sepul.cle.dudũ.§.ab olim.nu.18.fo.104.
Seruus an possit esse executor testamẽti de dñi voluntate.de testa.et volun.cle.vnica.nu.21.fo.100.
Significatio verborũ dz attẽdi.qualiter aũt accipiat verbũ.de ver.sig.cle.sepe.nu.14.fo.174.
Similitudo facta de Eua formata de costa Adã dormientis, ꝛ de ecclesia formata de corpore Christi mortui an sit propria.de sum.tri.cle.j. nu.16.fo.3.
Similitudo que fit de aquila a Joanne euangelista an sit propria.ibidem.ver.hec.nu.2.
Simplicitas qualiter excusetur.de peniten.ꝛ remis.cle.ij.nu.5.fo.166.
Simpliciter ꝛ de plano,qd iportẽt talia verba.de iudi.cle.ij.nu.40.fo.52.
Simpliciter ꝛ de plano,an hec verba remoueant substantialia iudicorum.de iudi.cle.ij.ibidem.nu.42.
Quid si dicitur semiplene siue summarie.ibidem.nu.43.
Quid si dicatur sine strepitu iudicij tantum.ibidem.nu.14.
Quid si additur sine figura.ibidem.nu.45.

Simpliciter

Simpliciter et de plano, sine strepitu et figura iudicij, qualiter hec verba differunt. de iu. ii. cle. dispendiosam. nu. 8. fo. 50.
Simpliciter, hoc verbū qualiter intelligi debet. vide in cle. sepe. de verbo. signifi. nu. 8. fo. 174.
Simulatio debet reprobari. de iureiur. cle. vnica. ver. dudū. nu. 5. fo. 68.
Singuli, hoc verbum quādo ponitur post dictionem omnes, vide subtiliter. de sta. mona. cle. ne in agro. §. sane. nu. 1. fo. 116.
Sine strepitu, hoc verbum quid significet. de verb. signi. cle. sepe. numero. 10. fo. 174.
Sine figura iudicij, quid hec verba importent. de verb. signi. clem. sepe. nu. 11. fo. 174.

Socius qualiter in iure dicatur. de peni. cle. i. nu. 16. fo. 162.
Solēnitas que requiratur in intimatione appellationis. de elec. cle. causam. §. verum. nu. 7. fo. 17. Et quis debet talem solennitatem probare. ibidem. nu. 8.
Solēnitas noua si instituatur non debent antique detrahi. de reli. et vene. sancto. cle. vnica. ver. in die. nu. 1. fo. 136.
Solutio decime ꝙ fiat de moneta currenti, quod commodum hoc est. de deci. cle. ĵ. nu. 11. fo. 112.

Spes impunitatis est auferēda. 8 offi. iudi. ordi. cle. i. nu. 4. f. 39.
Spiritus celestes administrāt hominibus. de reli. et vene. sancto. cle. vnica. ver. o diuini. nu. 3. fo. 135.
Sponte et libere an et qualiter differant. de renun. cle. i. nume. 7. versi. octauo no. fo. 27.
Sponte et libere, qualiter verba hec intelligātur. de renuncia. cle. vnica. nu. 13. fo. 28.
Spurius si fit legitimatus per papam, an possit effici doctor. in proe. ij. cle. nu. 5. fo. 2.

Statuta prouincialia an faciant fidē. de senten. excōi. cle. i. versi. quod etiam in interdictis. nu. 4. fo. 169.
Statuta et consuetudines tolluntur per hanc cle. contraria iuri. de sta. mona. cle. ij. §. si qui. nu. 1. fo. 121.
Statuta religiosorum de quibus cle. i. de priuile. facit mentionem, que et qualia sunt vide in dicta cle. i. versi. si qui. nu. 5. fo. 160.
Statutum episcopi puniens mulieres portantes perlas: si a nulla fuit seruatum. an omnes sint excommunicate. in. ij. proe. cle. ver. vniuersitatis. nu. 2. fo. 2.
Statutum ꝙ nō potest an pactum possit. de vsu. cle. vnica. nu. 21. fo. 152.
Statutum si disponat ꝙ nullus recipiat p vsura vltra duos denarios pro libra in mense, an valeat. ibidem. nu. 22.
Statutum dictat ꝙ bannito non reddatur ius: bānitus si agat contra Titium: et non fuit opposita exceptio: an processus teneat. de elec. c. constitutionem. §. illius. nu. 4. fo. 21.
Statutum an possit alicui tollere dominium rei sue, vel actionem competentem. de iuregentium, vel ciuili. de vsu. cle. vnica. nu. 3. fo. 151.
Status quis sit perfectior religiosorum, mendicantium vel non mendicantium? de regula. cle. i. nu. 14. fo. 114.
Status ecclesie mutatur per consuetudinem prescriptam legitime. de reli. do. cle. ij. nu. 6. fo. 123.
Statuto disponente ꝙ nullus de ciuitate vel comitatu certū aliquid faciat, an illi qui sunt de districtu et non de ciuitate, vel comitatu comprehendantur. de elec. c. ne romani. §. sane. nu. 5. fo. 14.
Statuto ecclesie si cauetur ꝙ sede vacante iurisdictio epi exerceatur per archidiaconum, vel per antiquiorem canonicum: nunquid tales habebunt curam animarum. de offi. vica. cle. vnica. nu. 11. fo. 36.
Statuto si disponitur ꝙ omnia bona homicide mobilia et immobilia publicentur, an habeat locum in nominibus debitorum. de rebus eccle. non alien. an. cle. i. nu. 13. fo. 95.
An aūt clemē. ista locū habeat in collatione beneficiorū. ibidē. nu. 14.
Studia generalia que dicantur. de sepul. cle. dudum. versi. ab olim. nu. 16. fo. 104.
Studia Parisien. Oxonien. Salamantinū, et studia Ytalie qñ esse inceperunt. de magi. cle. i. nu. 15. fo. 140.
Studēs in predictis studijs: vt addiscat linguas diuersas an gaudeat priuilegio percipiendi fructus bñficiorum in absentia. ibidē. nu. 16.
Studiū Senēse qō fuit institutū, postea destructū, et iterū restauratum, an sit idem studiū. de sepul. cle. dudum. versi. ab olim. nu. 17. fo. 104.
Studium linguarum debet esse in curia Romana. de magi. cle. i. nu. 7. fo. 139.

Subdiaconus si quis est tñ est priuatus executione ordinis propter bigamiam, et cui est reseruata dispēsatiue canonia et prebenda et executio m. inoꝝ ordinū, an habere dz vocē in capitulo. de etate et qualita. cle. ij. nu. 21. fo. 33.
Subdiaconus effectus ante. xvij. annum an habeat vocem in capitulo. de eta. et quali. cle. generalem. nu. 10. fo. 35.
Subditi epi expulsi an possint conqueri de iniustitia processus coram diocesano. de fo. compe. cle. vnica. nu. 4. fo. 54.
Quid si expulsi delinquunt. ibidem. nu. 5.
Subornatio testium quare magis timetur post publicationem quam ante. de testi. cle. ij. nu. 12. fo. 67.
Substantia panis et vini quid sit. de reli. et vene. sancto. cle. vnica. ver. in institutione. nu. 7. fo. 135.
Successor debet inherere vestigijs predecessorum suorum. de iureiu. cle. vnica. ver. porro. nu. 1. fo. 69.
Succumbēs in petitorio an possit agere possessorio. de causa pos. et propte. cle. vnica. nu. 22. fo. 57.
Quid aūt si reus obtinet in petitorio: actor aūt in possessorio: et obtinens in possessorio petit sentētiam exequi quid iuris? ibidem. nu. 23.
Succumbens secundo in appellatione ab interlocutoria, an aliquo modo possit audiri. de appel. cle. fina. nu. 3. fo. 81.
Suffraganeus an possit relaxare excōicationem, vel suspensionem latā per concilium. de reb. eccle. non alie. cle. j. ver. si quis. nu. 6. fo. 96.
Et an potius requiratur dispensatio ꝙ absolutio. ibidē. nu. 7.
Suffragia sanctorum, matutine beate Marie, et vigilie mortuorum an sint de necessitate dicende per eum qui tenetur ad horas canonicas. de celeb. missa. cle. j. nu. 11. fo. 132.
Sui quantum ad intellectum cle. causam. de elec. qui dicantur esse. de elec. c. causam. §. verum. nu. 2. fo. 17.
Superfluitas reprobatur etiam in rebus deputatis ad cultum diuinū. de verbo. signi. cle. exiui. §. Quis. nu. 20. fo. 173.
Superior debet moneri per graues querelas subditorum. de pe. cle. ij. nume. 1. fo. 164.
Superior qñ possit procedere ad inquisitionem super criminibus subditorum. de offi. iudi. ordi. cle. j. nu. 17. fo. 40.
Superior legitimus an possit remittere male ablata. de peni. et remissi. cle. ij. ver. ad hec. nu. 21. fo. 168.
Superior si tractat aliquē quasi existentem in aliqua dignitate. per hoc non videtur eum approbare quasi talē. exemplū ponit. vide de sentē. excōi. cle. si summus. §. similiter. nu. 2. fo. 171.
Superior si agat contra subditum prelatum inferioris administrationis an sit locus cle. j. de rescrip. vide. nu. 7. fo. 5.
Quid si superior nō audet intrare puinciā vbi est specialis administratio. ibidem. nu. 8. versi. decimotertio quero si superior. fo. 5.
Superiores si cōmittunt negligentiam erga hospitalarios, an ordinarij poterunt supplere. de reli. do. cle. ij. §. premissa. nu. 2. fo. 125.
Supplere negligentiam alterius an quis possit eo non citato. de elec. c. in plerisq;. nu. 12. fo. 22.
Suppletio negligentie an habeat locum in renocabilibus. de supplen. negli. prela. cle. vnica. §. premissa. nu. 4. fo. 31.
Supplicari an possit ab officiali epi ad ipsum epm cū ab officiali epi nō possit ad epm appellari. de rescrip. c. et si principalis. nu. 8. fo. 6.
Suspectus de hereti contra quem probatum est p vnum testem, an possit torqueri. de hereti. cle. j. §. verum. lo. ij. nu. 6. fo. 145.
Suspensio ab officio an includat suspēsionem a beneficio. de priuile. cle. j. ver. ceterum. nu. 6. fo. 160.
Et an possit ei subtrahi beneficium. ibidem. nu. 7.
Suspensione pendente ad quem fit deuolutio conferendi doctoratum. de magi. cle. ij. nu. 5. fo. 142.
Suspensi a collatione beneficiorum si conferant, an efficiantur irregulares? de sta. mona. cle. ne in agro. §. si quis. nu. 1. fo. 116.
Suspēsi si satisfecerint, an indigeāt absolutiōe. de deci. cle. j. nu. 26. f. 111.
Suspensi si celebrent an incurrant irregularitatem. de pe. cle. cupiētes. versi. ꝙ si. nu. 9. fo. 165.
Suspensionum varie sunt species: que sunt ille vide de pe. cle. cupiētes. ver. ꝙ si. nu. 7. fo. eod.
Suspensus a fructibus beneficij an habeat vocem in capitulo. de etate et quali. cle. ij. nu. 23. fo. 33.
Suspensus ab officio an censeatur suspensus a beneficio. de pe. cle. cupientes. versi. ꝙ si. nu. 2. fo. 165.
Suspensus ab officio fm dispositionē cle. j. de reb. eccle. nō alie. an dicatur suspensus a beneficio. vide ibidē. ver. si quis. nu. 9. fo. 96.
Suspensus ex dispositione cle. ij. de magi. qi cōtrauenit ei' ordinationi, si iterū contra fecit, et sic suspenditur p alios sex menses, qñ incipient currere alij sex menses. de magi. cle. ij. versi. si quis. nu. 2. fo. 141.
Suspensus si confert doctoratum an teneat collatio. ibidem. nu. 3.
An aūt violans istam suspensionem fiat irregularis. nu. 4. fo. 142.
Suspensus ab officio donec satisfaciat an post satisfactionem definat esse suspensus. de priuile. cle. j. ver. ceterum. nu. 8. fo. 160.
An aūt pendēte suspensione si celebrat fit irregularis. ibidem. nu. 9.
Et an suspensionem de qua loquitur. cle. j. de priuile. incurrant prelati ipso iure si non satisfaciant. ibidem. nu. 10.

De litera T.

Tabellio debet esse rogatus. de iureiur. cle. vnica. ver. dudum. nu. 4. fo. 67.
Taxatio consueta qñ dicatur. de deci. cle. ij. nu. 6. fo. 112.
Taxatio de qua dicitur in cle. ij. de deci. per quem fieri debeat. de deci. cle. ij. nu. 4. fo. eod.
Taxatio autem cum quo debet fieri si sint duo prelati in vna ecclesia. ponit exemplum latius. de deci. cle. ij. nu. 9. et 10. fo. 112.
Taxatio decime qualiter fieri debet. de deci. cle. ij. nu. 8. fo. eod.

Tempus lesionis quātum sit et qualiter scīri potest. de resti. in integ. cle. vnica. nu. 24. fo. 49.

Tps aliqs dat arbitrariũ ad purgandũ morã.de elec.cle.cãm.nu.1.f.15.
Tps continuum qđ dicatur.de testi.in integ.cle.vnica.nu.28.fo.49.
Tempus euentus cõditionis an trahatur a die sententie:an vero econuerso.de senten.z re iudica.cle.pastoralis.nu.9.fo.73.
Tempus datum ad acceptandum beneficium quando incipiat currere.de preben.et digni.clemen.j.ver.ad hoc.nu.11.fo.85.
Tempus semestre ad cõferendum beneficia statutum an currat legato apostolico.de preben.z digni.cle.fi de benefic̃is.nu.4.fo.88.
Terminus idem an possit assignari ad producẽdos testes probatorios et reprobatorios.de verb.sig.cle.sepe.versi.et q̃.nu.15.fo.177.
Terminus si dat⁹ est ad ꝓducendũ instrumenta an post terminũ audiatur volens ea producere.de verb.sig.cle.sepe.ver.z q̃.nu.16.fo.eodẽ.
Terminus assignatus an censeatur esse perẽptorius si non fuerit dictũ quod sit peremptorius.de excep.cle.vnica.nu.9.fo.71.
Terminus peremptorius ad proponẽdas dilatorias ad cuius petitionem debet assignari.ibidem.nu.10.
Terminus peremptorius an possit assignari ad proponendas peremptorias.ibidem.nu.11.
Terminus iuris z terminus hominis equiparantur quo ad petendos apostolos.de appel.cle.quãuis.ver.fimiliter.nu.1.fo.78.
Terminus datus ad ꝓponendũ peremptorias si lapsus sit an ꝓponere volens sit audiẽdus si velit ꝓponere peremptoriam que de nouo ad eum peruenit.de elec.c.constitutionem.§.ceterum.nu.7.fo.19.
Terminus si sit prefixus appellationi in beneficialibus, si nõ pareatur termino an appellatio sit deserta.de appel.cle.j.nu.29.fo.78.
Terminus debet dari secundum naturam rei:aut breuior aut longior. de deci.cle.j.nu.2.fo.110.
Terminus quilibet post litem contestatem an dicatur peremptorius. de foro compe.cle.vnica.§.sane.nu.5.fo.55.
Terra autem sua dicitur terra pertinens ad ipsius iurisdictionem. de penis.cle.j.ver.terra.nu.4.fo.163.
Terre christianorum que proprie dicantur.de iudeis z sarrace.cle.vnica.numero.6.fo.142.
Territorium seu districtum quis habere dicatur de iure.de senten.et re iudica.cle.pastoralis.ver.vt illud.nu.4.fo.74.
Territorium consyderatur etiam in foro penitẽtiali.de sepul.cle.dudũ. ver.extra ciuitates.nu.2.fo.105.
Testator ordinauit in fundo suo edificari hospitale, et reditus assignari,poniqꝫ ibi rectorem ad institutionẽz remotionem cuiusdã prelati. exẽcutores testamenti volunt authoritate diocesani facere ibi ecclesiam religiosorum:an possint.de reli.do.cle.ij.nu.11.fo.123.
Testator si est de vno loco,et executor testamẽti eius de alio, cui reddet executor rationem sue administrationis.de testa.z vlti.volun.clemẽ. vnica.nu.13.fo.99.
Testator si vetuit ne executor testamenti sui reddat rationem,an cogendus sit ad rationes reddendas.nu.16.fo.110.
Testator aliquis si dat aliquid ꝓ anniuersario:puta.x.vel.xx.an de talibus debeat canonica curato.de sepul.cle.dudũ.§.verũ.nu.7.fo.107.
Testator viator si moritur cui debetur quarta.ibidem.nu.15.
Testator fecit testm̃ validũ:et post longũ tẽpus incepit facere aliud,sed morte preuentus non potuit perficere: an primum testamentum sit ruptum.de testa.et vlti.volun.cle.vnica.nu.25.fo.100.
Testator dixit:pro meis male ablatis centum lego ad dispositionem talis,et non apparent tot male ablata.quid erit?idem.nu.26.
Testator elegit sepulturam apud fratres minores, et legauit eis cẽtum simpliciter; legauit etiã eis quinquaginta pro fabrica,et sepultus est ibi:ecclesia parochialis detraxit quartam de illis centum,et quartã de alĳs legatis.qualiter eꝑs detrahet suam quartam ab ecclesia parochiali?de sepul.cle.dudum.§.verum.nu.21.fo.102.
Testatoris ordinatio an debeat preferri consuetudini ecclesie diutius obseruate.exemplum ponit.vide de reli.do.cle.ij.nu.14.fo.123.
Testes vacillantes an possint torqueri per eꝑm solum, aut per inquisitorem solum attento ꝙ vterqꝫ ipsorum potest solus procedere ad inquisitionem hereticorum.de here.cle.j.ver.duro.nu.3.fo.143.
Testes si inter se discrepant quid erit. de testi.cle.j.nu.13.14.z.15.fo.66.
Testes si sint publicati et attestationes perdunturan iterum poterunt recipi testes.de testi.cle.ij.nu.10.fo.67.
Testis si primo vnum dicit in suo testimonio, postea aliud in secundo: cui stabitur.ibidem.nu.11.
Testes an post publicationem poterunt produci saltem per restitutionem in integ.ibidem.nu.13.
An aũt et q̃ liceat post receptos testes alios recipi.ibidem.nu.14.
Testes an admitti debeant super articulis cõtrarĳs.de testi.clemen.ij. numero.3.fo.66.
Testium receptio quando dicatur rite facta.ibidem.nu.4.
Quid si post receptos testes z publicatos per lapsum triennĳ instantia perit: an in alia instantia poterunt recipi testes.ibidem.nu.5.
Testes si deposuerunt super aliquo incluso in articulis, an pars impedietur post publicationem producere super hoc testes.de testi.cle.ij. numero.6.fo.67.
Testes an poterunt produci in causa appellationis si nulli sunt producti in causa principali.ibidem.nu.7.
Quid si pars renunciauit productioni testium, tamen nullos testes produxit.ibidem.nu.8.
Testes ĳdem ab eodem an sepe possint produci ante publicationẽ.ibidem.nu.9.
Testis si dicat aliter se dixisse ꝙ notarius scripserit:cui potius est credẽdum.de hereti.cle.j.§.verum.lo.ij.nu.7.fo.145.
Testis Judeus an admittatur contra Judeum,vel infidelis cõtra infidelem.de testi.clemen.j.nu.9.fo.66.

Thesaurus ecclesie qui diuiditur per indulgentias quis et qualis est.de reli.et vene.sancto.cle.vnica. ver.nos enim.nu.3.fo.137.

Titulus hoc verbũ accipitur ꝓ contractu,vel iure per quod trãsfertur dñium.de censi.z exactio.cle.j.nu.1.f.128.
Titulus beneficĳ extinguitur per mortem beneficiati:vt lit pendẽ.nihil innoue.cle.j.nu.3.fo.60.
Titulus beneficĳ potest sequestrari in certo casu.de sequest.pos.z fruct. cle.vnica.nu.5.fo.62.

Tonsura hoc verbum quid importet.de vita z honest.cleri. cle.ij.versi.idem.nu.2.fo.83.

Tractatus habetur pro facto in atrocibus. de senten. et re iudi.cle.pastoralis.nu.3.fo.73.
Tractatus in permutatione beneficiorũ põt inter partes ante permutationem procedere.de rerum permuta.cle.vnica.nu.5.6.z.7.fo.98.
Transgressores.c.j.de decimis.et.c.j.de sepul.sunt excõicati.de pe.cle. cupientes.nu.3.fo.165.

Tyburtini dant certam quantitatem pecunie Romanis quas contrahunt de suis possessionibus:vtrũ ecclesie vrbis Romane que ibi habent possessiones teneantur conferre.de immuni.eccle.cle.vnica.nume.8.fo.137.

¶ De litera V.

Vacationes diuturne beneficiorũ sunt restringende.de cõcef.preben. cle.vnica. §.ceterum.nu.1.fo.93.
Valor verus debet apponi in literis ad beneficia.de concef. preben.cle.vnica.nu.4.fo.90.
Variatio est prohibita.de renuncia.cle.j.nu.2.fo.27.
Vasalli,seruientes,z domestici qualiter differũt.de excef.prela.clemen. vnica.nu.3.fo.154.
Vasallus an teneatur in aliquo dño.extra ea que pertinẽt ad feudum. de sen.z re iudica.cle.pastoralis.ver.deniqꝫ.nu.10.fo.76.
Vasallus si iurauit prelato an teneatur iurare successori de iureiur.cle. vnica.§.porro.nu.11.fo.70.

Vectigalia in quibus casibus non soluant. extra casum cle.presenti.de censi.z exac.vide.nu.8.fo.130.
Vectigalia vel pedagia quis imponere potest.nu.10.fo.131.
Vectigalium exactor, et clericus viator deferens res, si inter se discordant de rerum dñio, vel quia exactor dicit eas deferri causa negotiandi,quid erit faciendum.ibidem.nu.13.
Venatio quotuplex sit.de sta.mo.cle.j.§.porro.nu.3.fo.116.
Vendens castrum sub conditione ꝙ si offerat pretium intra certũ tempus ꝙ venditio resoluatur:si contingat qđ vendiderim pro modico pretio,quid iuris.de vsur.cle.vnica.§.sane.nu.9.fo.154.
Vendidit quidã fructꝰ cuiusdã castri ꝓ quatuor annis ꝓ certa quãtitate pecunie,vel bladi,vel alterius speciei:emptor vero erat prius obligatus alĳs creditoribus:queritur qs prior erit creditor cõtra istum emptorẽ.vide de reb.eccle.non alie.cle.j.ver.verum.nu.3.fo.96.
Venditio equiparatur locationi.de rebus eccle.non alie.cle.j.versi.verum.nu.1.fo.96.
Verba generalia comprehendunt etiam personas cõstitutas in dignitate.de iudi.cle.j.nu.1.fo.49.
Verba narratiua pape an z qñ faciãt fidẽ.de ꝓba.cle.vnica.nu.2.f.65.
Verba generalia derogatoria an sufficiant.de sepul.cle.j.nu.7.fo.101.
Verba debent intelligi cum effectu.de decimis.cle.j.nu.4.fo.110.
Verba ista,prout arbitratus fuerit z voluerit.quid importent.de verb. signifi.cle.sepe.ver.non sic tamen.nu.6.fo.176.
Verbum,plateis cõmunibus.qđ in cle.dudũ.de sepul.quid importet. de sepul.cle.dudum.ver.ab olim.nu.6.fo.103.
Vestes congruentes ordini clericali que sunt.de vita z honesta.clerico. cle.ij.nu.2.fo.83.
Vestes que sunt specialiter interdicte clericis.ibidem.nu.3.
Vestis nomine quid contineatur.de vita z honesta.cleri.cle.ij.ibiđ.nu.5.
Vexantes alios indebite in iudicĳs qualiter puniantur.de rescript.c.j. numero.2.fo.5.
Vexatio an fiat ex sola impetratione.de rescript.c.j.ibidem.nu.14.

Via non est aperienda vitĳs.de elec.cle.vlti.nu.2.fo.26.
Viator seu peregrinus si intrat nauem siue tabernam, nec ostendit res quas habet: postmodum dicit se perdidisse certus res: an sit standum eius iuramento.de statu monacho.cle.ne in agro.§. sane.lo.ij.nu.3.fo.119.
Quid si res sunt remisse i naue vl taberna,caupõe vl nauta ignorãte:postea

tepostea sunt furto amisse. ibidem. nu. 4.
Vicaria prima an vacet per receptionem perpetue vicarie. de offi. vica. cle. vnica. nu. 2. fo. 36.
Vicarius quid est. ibidem. nu. 3.
Vicariorum genera species quot sunt. ibidem. nu. 4.
Vicarios perpetuos creandi quis habet potestatem. ibidem. nu. 5.
Quid si deputentur vicarij ad ecclesias parochiales, scz rurales: an erunt perpetui. ibidem. nu. 6.
Vicarius iurisdictionalis alicuius prouincie qualem habet potestatē. de offi. vica. cle. vnica. nu. 17. fo. 37.
Vicarius epi constitutus ad omnia incumbentia qualem habet potestatem. ibidem. nu. 18.
Vicarius iurisdictionalis an possit constituere alium vicarium. de offi. vica. cle. vnica. ibidem. nu. 20.
Vicarius parochialis an possit dare licentiam parochiano recipiendi sacramenta a religioso. de priuile. cle. j. nu. 11. fo. 158.
Vicarius pape an possit cognoscere de causis ecclesiasticis clericorum et laicorū qui sunt subditi titulis cardinalium. de elec. cle. ne romani. versi. irritum. nu. 8. fo. 13.
Vicarius pape an habeat plenioremm potestatem quam alij vicarij ita vt possit dare alium vicarium. de rescrip. c. et si principalis. nu. 4. fo. 6.
Vicarij an possit esse cōseruator. de rescrip. c. et si principalis. ibi. nu. 22.
Vicarius perpetuus an possit sibi substituere alium vicarium. de offic. vica. cle. vnica, nu. 12. fo. 36.
An autem consensus patroni requiratur in constituendo vicarium perpetuum. ibidem. nu. 13.
Vicarij perpetui intra quantum tempus debent promoueri ad sacerdotium. de offi. vica. cle. vnica. nu. 22. fo. 37.
Vicinitas quandoq; est causa incommoditatis vicinorum iuxta habitantium. de pe. cle. j. ver. terra. nu. 2. fo. 163.
Victoria finalis in litibus que dicatur. de seque. poss. et fructuum. cle. vnica. nu. 35. fo. 64.
Vir si fregit claustra virginitatis sine emissione seminis, an cōtrahatur affinitas. de consangui. et affi. cle. vnica. nu. 11. fo. 138.
Viri literati si non sint in monasterio an sit necesse exponere regulā vulgariter. de sta. mona. cle. ne in agro. §. regula. nu. 2. fo. 116.
Virtus an infundatur baptizatis. de summa trini. c. j. versic. verum. numero. 1. 2. 2. 4. fo. 4.
Visitans sepe vna die ecclesiam in qua sunt indulgētie, an illas sepelus cretur. de priuile. cle. j. ver. quibus. nu. 11. fo. 159.
Visitantes non debent violare priuilegia religionis. z que sint illa, vide de censi. et exactio. cle. ij. nu. 2. fo. 129.
Visitatio monasteriorum debet fieri singulis annis. de sta. mona. cle. ij. numero. 4. fo. 119.
Visitatio monasteriorum monialium debet fieri singulis annis. an sufficiat quod fiat in fine primi anni et in principio secūdi. de statu monacho. cle. ij. nu. 10. fo. 120.
Visitatores quot personis debent esse contenti qui secum vadant ad visitandum. de statu mona. cle. ij. §. ipsos autem. nu. 1, 2, 2, 3. fo. 121.
An autem isti viri possint esse laici. ibidem. nu. 4.
Quid si plures ducat visitator q̄ iure disponatur. ibidē. nu. 4.
Visitatores debent compellere moniales: vt seruent que ipsis a canonibus precipiuntur. de sta. mona. cle. ij. §. visitatores. nu. 2. fo. 120.
Visitatores monialium de quo possunt iudicare de ipsis monialibus. ibidem. nu. 5.
Vita hominis censetur durare vsq; ad centum annos. de rebus eccle. non alie. cle. j. nu. 3. fo. 94.

Vltima voluntas fit multis modis. de testa. z vlti. volun. cle. vnica. nu. 2. fo. 99.

Vnio que fit ecclesie alterius diocesis an preiudicet diocesano. de rebus eccle. non alie. cle. ij. nu. 8. fo. 97.
Vnio ecclesiarū si fiat an requiratur consensus patroni. de rebus eccle. non alie. cle. ij. ibidem. nu. 17.
Vnio ecclesie vel donatio quare valet non vocato rectore, vel defensore. de rebus eccle. non alie. cle. ij. ibidem. nu. 7.
Vnio et donatio qualiter differunt quo ad dispositionem huius clemē. vide in dicta. cle. ij. ibidem. nu. 5.
Vniuersale adiectū vni speciei non includit alium. de preben. et digni. cle. j. §. ad hoc. nu. 1. fo. 85.
Vniuersum vel vniuersi in concreto: et vniuersitas in abstracto, qualiter differunt. vide in scso proemio cle. nu. 1. fo. 2.

Vocantes aliquos ad auxiliū, vel bellū: si vocati perdunt alīq̄ bona in bello, an habeant aliquā actionē, scz mādati cōtra vocantes. de sen. z re iudica. cle. pastoza. nu. 11. fo. 73.
Voce carentes in capitulo secundum dispositionem clemen. ij. de etate et quali. an dicantur carere de facto, et non fictione iuris. de etate et quali. cle. ij. nu. 11. fo. 33.
Voce priuati actiue an etiam sint priuati passiue. ibidem. nu. 22.
Vocem in capitulo an quis habere possit nisi sit in sacris. de eta. et quali. cle. ij. nu. 6. fo. 32.
Vocem non habens in capitulo an priuetur stallo in choro. de etate et quali. cle. ij. nu. 14. fo. 33.
Voces facti ficut computantur ad nocēdum, an ita ad prodessendum. de elec. cle. quod circa. nu. 6. fo. 23.
Adde ad idem. nu. 7. z 8. fo. 23. z 24.
Voces absentium non vocandorum, z voces eorum qui non sunt in sacris, an debeant computari. de elec. cle. quod circa. nu. 9. fo. 24.
Voces quando computantur in electione que de iure non valent de elec. cle. quod circa. nu. 2. fo. 23.
Volūtas pape habetur pro iure. de immu. eccle. cle. vnica. nu. 4. fo. 137.
Voluntas pape sufficit pro ratione. de appella. cle. q̄uis. nu. 2. fo. 78.
Volumen clementinarū est volumen nouissimum iuris canonici. in primo proe. cle. nu. 3. fo. 2.
Volumus, hoc verbum an sit inductiuum noui iuris. de elec. cle. vlti. nu. 3. fo. 26. z de offi. vi. cle. j. nu. 1. fo. 36.
Votum an efficiatur solemne per promissionem obedientie. de reli. do. cle. j. nu. 5. fo. 121.

Vsura quid est. de vsuris. cle. vnica. §. sane. nu. 3. fo. 153.
Vsura licet committatur sola mēte. secus tamen est in simonia. de vsuris. cle. vnica. nu. 25. fo. 152.
Vsuras soluens an peccet. ibidem. nu. 26.
Vsuras non esse peccatum asserere an hoc sit hereticum indistincte. de vsur. cle. vnica. §. sane. nu. 8. fo. 154.
Vsuras non esse peccatum asserentes non manifeste sed occulte, an sint excommunicati. de vsur. cle. vnica. §. sane. nu. 11. fo. eod.
Qualiter autem procedi debet contra diffamatos tales, vel suspectos. ibidem. nu. 12.
Vsurarius an teneatur restituere id quod lucratur ex pecunia vsuraria. de vsu. cle. vnica. nu. 9. fo. 152.
Vsurarius manifestus quis esse dicat. de sepulturis. cle. j. nu. 23. fo. 102.
Vsurarius si cauit de vsuris restituendis, an poterit sepeliri nō obstante cle. j. de sepultu. vide in dicta cle. j. ibidem. nu. 24.
Quid si vsurarius mandauit satisfieri, tamen nō cauit sed post mortem cauetur. vide. ibidem. nu. 25.
Vsurarius si se negat vsurariū an possit cogi edere libros suos. de vsur. cle. vnica. §. ceterum. nu. 1. fo. 153.
Vsurarij quibus argumentis possunt conuinci. ibidem. nu. 2.
Vsurarius qua actione debet conueniri ad edendum libros suos. ibidem. nu. 3.
Vsure an sint prohibite de iure ciuili. de vsu. cle. vnica. nu. 4. fo. 151.
Vsure quare sunt prohibite. ibidem. nu. 5.
Vsure an possint repeti coram iudice seculari. de vsu. cle. vnica. nu. 19. et 20. fo. 152.
Vsus longeuus causarum potest allegari pro iure. de verbo. signi. cle. sepe. versi. et quia. nu. 4. fo. 176.
Vsus positionum an debe seruari tam in causis ordinarijs quam summarijs. de verbo. signi. cle. sepe. versi. Et quia. nu. 13. fo. 177.
Vsus longeuus qualiter facit ius. Et duplex est vsus: scilicet vsus fori, vbi ius exercetur: et vsus litigantium. de verbo. signi. cle. sepe. versi. Et quia. nu. 11. fo. 177.

Ut hec dictio, regulariter facit modum. de eta. et quali. clemen. ij. numero. 1. fo. 32.
Ut prefertur, hoc verbum quid significet. de elec. cle. causam. §. verum. numero. 3. fo. 17.
Utilitas monasterij consyderatur, nō persone. de rebus eccle. non alie. cle. j. nu. 6. fo. 94.

Vulneratus quidā obijt febre. penitiēs accusat de morte. defendit q̄ nō ex vulnere decessit, sed febre: an in hoc stādū sit iudicio medicorū. de homici. cle. vni. nu. 14. f. 150

Vxor et familia vsurarij an licite possint viuere de bonis vsurarij. de vsu. cle. vnica. nu. 10. fo. 152.
Vxor permittens scienter virum promoueri ad sacros ordines remanens in seculo: mortuo viro si contrahit matrimonium, an cum ea contrahens puniatur. de consangui. z affini. cle. vnica. nu. 18. fo. 139.
Vxor an possit facere eleemosynam sine licentia viri sui. de vi. et honest. cleri. cle. ij. ver. sed z tales. nu. 6. fo. 84.

De litera X.

Xenodochia leprosarie, eleemosynarie, et hospitalia quid sint. vide. de preben. et dignitat. cle. per literas. nu. 6. fo. 86.
Et an talia sint spiritualia. ibidem. nu. 7.
Et an talia possint cum beneficijs permutari. ibidem. nu. 8.

De litera Y.

Ydiota aliquis si dixerit deridendo. Si nō habebo vxorem in hoc mūdo, habebo in alio, an inquisitor poterit contra eum inquirere. de summa trini. c. j. versi. nos igitur. nu. 1. fo. 4.
Ypostasis quid significet. de summa trini. c. j. nu. 10. fo. 3.

Registrum huius repertorij.

JN142488

8

142

colorchecker CLASSIC
calibrite
mm